รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔

ครั้งที่ ๓๐

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ

วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

หน้า

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ผู้อภิปราย

- นายสิงหภณ ดีนาง ๑
- นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ๒
- นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน ๒
- นายประกอบ รัตนพันธ์ ๔
- นายฉลาด ขามช่วง ๕
- นายปรีดา บุญเพลิง ๖
- นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ ๗
- นายวัชรพล โตมรศักดิ์ ๘
- นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ๙
- นายภราดร ปริศนานันทกุล ๑๐
- นายจิรทัศ ไกรเดชา ๑๑
- นางผ่องศรี แซ่จึง ๑๒
- รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ ๑๔
- พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๑๕
- นายอับดุลอายี สาแม็ง ๑๖
- นายสัญญา นิลสุพรรณ ๑๗
- นายศุภชัย นาคสุวรรณ์ ๑๘
- นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข ๑๙
- นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ ๒๐

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายจีรเดช ศรีวิราช ๒๑
- นางเทียบจุฑา ขาวขำ ๒๒
- นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน ๒๓
- นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา ๒๔
- นายสุรบถ หลีกภัย ๒๕
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๒๗
- นายพิบูลย์ รัชกิจประการ ๒๘
- นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี ๒๙
- นางสาวสุภาพร กำเนิดผล ๓๐
- นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล ๓๑
- นางวลัยพร รัตนเศรษฐ ๓๒

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ๓๔

ซึ่งไม่ปรากฏในระเบียบวาระ

- สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรปฏิญาณตนในที่ประชุมก่อนเข้ารับหน้าที่ตามมาตรา ๑๑๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ๓๔

เรื่องด่วน ๓๕

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายนิกร จำนง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๕

ผู้อภิปราย

- นายศักดินัย นุ่มหนู ๓๕ ๓๖
- นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ ๓๗
- นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ๓๗
- นายนิกร จำนง ๓๗
- นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ ๓๘

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นางกันตวรรณ ตันเถียร กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๙

หน้า

๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายศักดินัย นุ่มหนู กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๙

๔. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๙

๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๙

๖. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๙

๗. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายวรภพ วิริยะโรจน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ) ๓๙

ผู้อภิปราย

- นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ๓๙
- นายโกศล ปัทมะ ๓๙
- พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๔๐
- นายนพพล เหลือทองนารา ๔๐
- นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ ๔๐
- นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๔๐
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๔๑

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม ๔๑

ผู้อภิปราย

- นายโกศล ปัทมะ ๔๓
- นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง ๔๓
- พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๔๓
- นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ ๔๓
- นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล ๔๓
- นายภาสกร เงินเจริญกุล ๔๓
- นายสมศักดิ์ คุณเงิน ๔๓

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายไชยา พรหมา ๔๔
- นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ ๔๔

ผลการลงมติ ๔๔

ผู้อภิปราย

- นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ๔๕

ตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ๔๕

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๔๕ ๔๖ ๕๐ ๕๑
- นายนริศ ขำนุรักษ์ ๔๖
- นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ ๔๖
- นายธนยศ ทิมสุวรรณ ๔๗
- นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ ๔๗
- นายวุฒินันท์ บุญชู ๔๗
- นายนิกร จำนง ๔๗ ๕๒
- นายวิรัตน์ วรศสิริน ๔๙
- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ๕๐ ๕๘
- นายชลน่าน ศรีแก้ว ๕๑ ๕๓ ๕๖
- นายวรภพ วิริยะโรจน์ ๕๒
- นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ ๕๔
- นางกันตวรรณ ตันเถียร ๕๕
- พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๕๖ ๕๗
- นายโกศล ปัทมะ ๖๐
- นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ๖๐
- นางสาวกวินนาถ ตาคีย์ ๖๐

หน้า

ผลการตรวจสอบองค์ประชุม ๖๑

ผู้อภิปราย

- นายโกศล ปัทมะ ๖๒
- นางสาวกวินนาถ ตาคีย์ ๖๒

ผลการลงมติ ๖๒

ข้อหารือ ๖๔

ผู้อภิปราย

- นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๖๔
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ๖๔ ๖๕
- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ๖๖

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม ๖๗

๑. กระทู้ถามสดด้วยวาจา ๖๗

๑.๑.๑ กระทู้ถามสดที่ ๒๔๓ ส. (นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี ๖๗

ผู้อภิปราย

- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๖๘ ๗๓ ๗๗
- นายสมศักดิ์ เทพสุทิน ๗๐ ๗๖ ๗๙

๑.๑.๒ กระทู้ถาม ที่ ๒๔๔ ส. (นางสาวจิราพร สินธุไพร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๗๙

ผู้อภิปราย

- นางสาวจิราพร สินธุไพร ๗๙

๑.๑.๓ กระทู้ถาม ที่ ๒๔๕ ส. (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ๘๒

ผู้อภิปราย

- นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ๘๓
- นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ๘๓ ๘๗ ๙๐
- นายนริศ ขำนุรักษ์ ๘๕ ๘๙ ๙๒

หน้า

๒. กระทู้ถามทั่วไป ๙๕

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๕๕๑ เรื่อง ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาแก่ชาวประมง และความคืบหน้าในการแก้ไขพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ (นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เลื่อน) ๙๕

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๕๖๕ เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบินนครศรีธรรมราช เพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้ (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๙๕

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๕๖๗ เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง จังหวัดเลย (นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๙๖

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๕๓๒ เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๙๖

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๕๓๕ เรื่อง การแพร่ระบาดของโรคลัมปี สกิน ใน โค กระบือ (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เลื่อน) ๙๖

๑.๒.๖ กระทู้ถามที่ ๕๔๙ เรื่อง ขอรับทราบความคืบหน้าโครงการขุดลอกและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (นาย จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เลื่อน) ๙๗

<u>ผู้อภิปราย</u>

- นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ๙๗

หน้า

๑.๒.๗ กระทู้ถามที่ ๕๖๑ เรื่อง การแก้ปัญหาน้ำอุปโภค บริโภค ของคาบสมุทรสทิงพระ จังหวัดสงขลา (ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๙๙

๑.๒.๘ กระทู้ถามที่ ๕๖๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทน หรือเบี้ยหวัดเสี่ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงาน ในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๙๙

ผู้อภิปราย

- นายนิยม เวชกามา ๑๐๐

๑.๒.๑๐ กระทู้ถามที่ ๕๓๔ เรื่อง ขอให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง (นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๐๑

ผู้อภิปราย ๑๐๑

- นางอนุรักษ์ บุญศล ๑๐๑

๑.๒.๙ กระทู้ถามที่ ๕๗๐ เรื่อง ขอให้ขยายถนนไหล่ทางพร้อมติดตั้งไฟส่องสว่างในจังหวัดสุรินทร์ (นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๐๓

๑.๒.๑๑ กระทู้ถามที่ ๕๕๓ เรื่อง การแก้ไขปัญหา บุหรี่ไฟฟ้า ให้ถูกกฎหมาย (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๑๐๓

๑.๒.๑๒ กระทู้ถามที่ ๕๗๒ เรื่อง การสร้างสะพานข้ามทะเลสาบสงขลา จากฝั่งหัวเขาแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ไปยังฝั่งตำบลบ่อยาง (เทศบาลนครสงขลา) อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (นายเจือ ราชสีห์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๑๐๔

ผู้อภิปราย

- นายเจือ ราชสีห์ ๑๐๔

หน้า

๑.๒.๑๓ กระทู้ถามที่ ๕๔๑ เรื่อง ขอทราบผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ ในการจัดประชุม APEC 2022 (พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๑๐๖

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๑๐๖ ๑๐๗

๑.๒.๑๔ กระทู้ถามที่ ๕๖๔ เรื่อง การถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดิน พื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี (เลื่อน) ๑๐๘

ผู้อภิปราย

- นายนิยม เวชกามา ๑๐๙ ๑๑๖
- นายนริศ ขำนุรักษ์ ๑๑๔ ๑๑๘
- นางผ่องศรี แซ่จึง ๑๑๘

๑.๒.๑๕ กระทู้ถามที่ ๕๖๖ เรื่อง ติดตามความคืบหน้าของการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอัคคีภัยชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และชุมชนกุหลาบแดง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรให้แก่ผู้ประสบภัยและคนจนเมือง (นายรังสิมันต์ โรม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี ๑๒๐

ผู้อภิปราย

- นายรังสิมันต์ โรม ๑๒๑ ๑๒๕
- นายนริศ ขำนุรักษ์ ๑๒๓ ๑๒๗

๑.๒.๑๖ กระทู้ถามที่ ๕๗๓ เรื่อง การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการลงโทษทางวินัยร้ายแรงกับบุคลากรทางการศึกษาหรือครูโรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์ จังหวัดหนองคาย ที่ใช้กำลังทำร้ายร่างกายนักเรียนในสถานศึกษา (นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เลื่อน) ๑๒๘

ผู้อภิปราย

- นายณัฐวุฒิ บัวประทุม ๑๒๘

หน้า

๓. กระทู้ถามแยกเฉพาะ ๑๓๑

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ เรื่อง ขอให้มีการก่อสร้างถนนรอบเมือง อำเภอกันทรลักษ์ เพื่อเชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ ระหว่างจังหวัดศรีสะเกษ ผ่านอำเภอกันทรลักษ์ ถึงเชิงบันไดเขาพระวิหาร ถนนสาย ๒๐๕๘ จากอำเภอกันทรารมย์ถึงอำเภอกันทรลักษ์ ถนนทางหลวงชนบทจากตำบลกุดเสลา ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษณ์และทางหลวงชนบทจากอำเภอขุนหาญถึงเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๑

๑.๓.๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ เรื่องการสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์ทางลอดบริเวณหน้าโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา ข้ามทางหลวงหมายเลข ๒๒๑ สายศรีสะเกษ-เชิงบันไดเขาพระวิหาร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๑

๑.๓.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาให้ผู้ประกอบการขนส่ง (นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๑

๑.๓.๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๙ เรื่อง ปัญหารถพ่วงรถบรรทุกวิ่งในเขตเมือง และใกล้แหล่งชุมชน (นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๒

ผู้อภิปราย

- นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ๑๓๒ ๑๓๓

๑.๓.๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๖ เรื่อง ขอเสนอให้กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พิจารณาดำเนินการขยายช่องจราจรเป็น ๔ ช่อง (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๔

หน้า

๑.๓.๗ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๗ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการขยะเชิงรุก (นายมานพ คีรีภูวดล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (เลื่อน) ๑๓๔

๑.๓.๘ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๙ เรื่อง ขอความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม และน้ำขังเป็นประจำของบ้านยาง บ้านสิม บ้านโปร่งสามัคคี บ้านอะลาง ตำบลโคกจาน อำเภออุทุมพรพิสัย และบ้านน้อยนาเจริญ ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เลื่อน) ๑๓๔

๑.๓.๙ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๐ เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังให้แก่พี่น้องประชาชนอำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ อันมีสาเหตุมาจากการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ สายอำเภออุทุมพรพิสัย-อำเภอห้วยทับทัน (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๕

๑.๓.๑๐ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๑ เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรแก่พี่น้องประชาชนตำบลรังแร้ง ตำบลโพธิ์ชัย ตำบลโคกหล่าม และตำบลอีหล่ำ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (เลื่อน) ๑๓๕

๑.๓.๑๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๒ เรื่อง ขอให้ดำเนินการปรับปรุงถนนลาดยาง สาย ศก.๔๐๒๐ ช่วงอำเภออุทุมพรพิสัย-อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากถนนสายดังกล่าวมีปริมาณการจราจรที่หนาแน่นมาก (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๕

หน้า

๑.๓.๑๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๔ เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เลื่อน) ๑๓๖

ผู้อภิปราย

- รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ ๑๓๖ ๑๓๗

๑.๓.๑๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๕ เรื่อง การจัดสรรอัตราข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (เลื่อน) ๑๓๗

ผู้อภิปราย

- รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ ๑๓๗

๑.๓.๑๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๖ เรื่อง นโยบายเกี่ยวกับพนักงานราชการ การจัดจ้างครูและบุคลากรอัตราจ้างเป็นผู้ปฏิบัติงานให้ราชการในหน่วยงานและสถานศึกษาของรัฐ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ๑๓๘

ผู้อภิปราย

- รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ ๑๓๘

๑.๓.๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๒ เรื่อง ติดตั้งสัญญาณไฟจราจร ถนนนิตโย สกลนคร-นครพนม บริเวณบ้านนิรมัย ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดนครพนม (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม (เลื่อน) ๑๓๙

ผู้อภิปราย

- นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ๑๓๙

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม ๑๔๑

รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ๑๔๑

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๓ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๔ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ถึง วันศุกร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ๑๔๑

๗.๖ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๑๔๑

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๑๔๒

๗.๒๔ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสวัสดิการสังคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๑๔๒

ผู้อภิปราย

- นายอรรถกร ศิริลัทธยากร ๑๔๒
- นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ ๑๔๓
- นางสิรินทร รามสูต ๑๔๔
- นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา ๑๔๔
- นางสาวภคอร จันทรคณา ๑๔๕

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม (ต่อ) ๑๔๖

๒.๑ รับทราบการพิจารณาของวุฒิสภา ๑๔๖

(๑) รับทราบรายงานและประกาศ จำนวน ๖ เรื่อง ๑๔๖

(๒) ลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติราชวิทยาลัย ๑๔๗
จุฬาภรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๒.๒ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา ๑๔๗
เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมาธิการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

๒.๓ รับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อสังเกตของ ๑๔๘
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓ ฉบับ

๒.๔ รับทราบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อสังเกตของ ๑๔๙
คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ

๒.๕ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา ๑๔๙
เรื่อง การพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมสุราไทย ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร

๒.๖ รับทราบผลการพิจารณาญัตติ เรื่อง แนวทางการแก้ไข ๑๕๐
ปัญหาหนี้นอกระบบและปัญหาแชร์ลูกโซ่ ของสภาผู้แทนราษฎร

๒.๗ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๑๕๑
๒๕๖๔ (พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

ผู้อภิปราย

- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๑๕๑
- นางอนุรักษ์ บุญศล ๑๕๔

หน้า

ผู้อภิปราย
- ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ๑๕๗
- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๑๕๙ ๑๘๑
- นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์ ๑๖๓
- นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ๑๖๕
- นายนพพล เหลืองทองนารา ๑๖๗
- พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ ๑๖๙
- นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๑๗๒
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๑๗๓
- นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ ๑๗๕ ๑๘๖
- นางวลัยพร รัตนเศรษฐ ๑๘๓
- นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ๑๘๔
- นายนิยม เวชกามา ๑๘๔

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ (ต่อ) ๑๘๗

๗.๒๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภค แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ๑๘๗

ผู้อภิปราย
- นายภาสกร เงินเจริญกุล ๑๘๗
- นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์ ๑๘๘

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ๑๘๘

๔.๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว ๑๘๘

ผู้อภิปราย
- นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ๑๘๙ ๒๐๕
- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๑๙๔

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ ๑๙๖
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๑๙๙ ๒๐๗
- นางวลัยพร รัตนเศรษฐ ๒๐๑
- นายนิกร จำนง ๒๐๓ ๒๐๙
- นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ๒๐๗

๔.๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง พิจารณาติดตามตรวจสอบ การใช้เงินตามพระราชกำหนด ๓ ฉบับ เพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ๒๑๐

ผู้อภิปราย

- นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ ๒๑๐ ๒๑๒

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว ๒๑๓

ผู้อภิปราย

- นายศุภชัย ใจสมุทร ๒๑๕
- นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ๒๑๖
- นายมานพ คีรีภูวดล ๒๑๘
- พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ ๒๑๙

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ (ต่อ) ๒๒๓

๗.๑๔ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสื่อสารโทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์

๔.๔ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือนหนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมันแก๊ส ไฟฟ้า ซึ่งคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติพิจารณาเสร็จแล้ว ๒๒๔

ผู้อภิปราย

- นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ ๒๒๕ ๒๓๘ ๒๔๐
- นายองค์การ ชัยบุตร ๒๒๖ ๒๔๐
- พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๒๒๘ ๒๓๖ ๒๓๗ ๒๔๐ ๒๔๑
- นายวิรัช พันธุมะผล ๒๒๙ ๒๓๒ ๒๓๗ ๒๓๙ ๒๔๐
- นายนิยม เวชกามา ๒๓๐
- นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ๒๓๒
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๒๓๔ ๒๓๙

ข้อหารือ

ผู้อภิปราย

- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ๒๔๒

๔.๕ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว ๒๔๔

หน้า

ผู้อภิปราย
- นายกิตติกร โล่ห์สุนทร ๒๔๕ ๒๔๙ ๒๕๙ ๒๖๒
- นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ๒๔๖
- นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ๒๔๙
- นายนพพล เหลืองทองนารา ๒๕๐
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๒๕๑ ๒๖๑
- นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ๒๕๒
- พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๒๕๓
- นายมานพ คีรีภูวดล ๒๕๕
- นางมัลลิกา บุญมี มหาสุข ๒๕๗
- นางสาวละออง ติยะไพรัช ๒๖๑ ๒๖๒

๔.๖ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหาและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวพิจารณาเสร็จแล้ว ๒๖๓

ผู้อภิปราย
- นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ ๒๖๔
- นายนิติพล ผิวเหมาะ ๒๖๗
- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๒๖๙ ๒๗๗
- นางวลัยพร รัตนเศรษฐ ๒๗๑
- นายอำนาจ วิลาวัลย์ ๒๗๓
- นายคำพอง เทพาคำ ๒๗๕
- นายอนุสรณ์ คุณานุสรณ์ ๒๗๖

๔.๗ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสำรวจค่าครองชีพของแรงงานแนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ซึ่งคณะกรรมาธิการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว ๒๗๘

ผู้อภิปราย
- นายจรัส คุ้มไข่น้ำ ๒๗๙

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ๒๘๒
- นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ๒๘๔
- นายคำพอง เทพาคำ ๒๘๖
- พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๒๘๗
- นางสาวสุเนตตา แซ่โก๊ะ ๒๘๘

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑	๐๐๑	นายกนก ลิ้มตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒	๐๐๒	นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓	๐๐๓	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔	๐๐๖	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕	๐๐๗	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖	๐๐๘	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล		✓		ลาประชุม
๗	๐๐๙	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘	๐๑๑	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙	๐๑๓	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี		✓		ลาประชุม
๑๐	๐๑๔	นางกันตวรรณ ตันเถียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑	๐๑๕	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒	๐๑๖	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓	๐๑๙	นายกิตติ สมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔	๐๒๐	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕	๐๒๑	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖	๐๒๒	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗	๐๒๓	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘	๐๒๕	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙	๐๒๖	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐	๐๒๗	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑	๐๒๘	นายเกษม ศุภรานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒	๐๒๙	นายเกษม อุประ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๓	๐๓๑	นายเกียรติ สิทธีอมร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔	๐๓๒	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕	๐๓๓	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖	๐๓๔	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗	๐๓๕	นายโกศล ปัทมะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘	๐๓๗	นายขจิตร ชัยนิคม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙	๐๓๙	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอก จอมเดช ตรีเมฆ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐	๐๔๐	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑	๐๔๑	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	✓			-
๓๒	๐๔๒	นายคมเดช ไชยศิวามงคล			✓	-
๓๓	๐๔๓	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔	๐๔๕	นายคำพอง เทพาคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕	๐๔๖	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖	๐๔๗	นายจตุพร เจริญเชื้อ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗	๐๔๘	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘	๐๔๙	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์		✓		ลาประชุม
๓๙	๐๕๐	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐	๐๕๑	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑	๐๕๒	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๒	๐๕๔	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๓	๐๕๖	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๔	๐๕๗	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๔๕	๐๕๘	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๖	๐๕๙	นายจารึก ศรีอ่อน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๗	๐๖๑	นางสาวจิตภัสร์ ตั๊น กฤดากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๘	๐๖๒	นายจิรทัศ ไกรเดชา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๙	๐๖๓	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๐	๐๖๔	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๑	๐๖๖	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๒	๐๖๗	นางสาวจิราพร สินธุไพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๓	๐๖๘	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	✓			-
๕๔	๐๖๙	นายจีรเดช ศรีวิราช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๕	๐๗๐	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๖	๐๗๑	นายสุรบถ หลีกภัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๗	๐๗๒	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๕๘	๐๗๓	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	✓			-
๕๙	๐๗๔	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย			✓	-
๖๐	๐๗๕	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๑	๐๗๘	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์		✓		ลาประชุม
๖๒	๐๘๐	นายฉลาด ขามช่วง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๓	๐๘๑	นางสาวชนก จันทาทอง		✓		ลาประชุม
๖๔	๐๘๒	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๕	๐๘๓	นายชลน่าน ศรีแก้ว	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๖	๐๘๔	นายชวน หลีกภัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๖๗	๐๘๕	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๘	๐๘๗	นายยอดยิ่ง แสนยากุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๖๙	๐๘๘	นายสวาป เผ่าประทาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๐	๐๘๙	นายชัยชนะ เดชเดโช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๑	๐๙๐	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๒	๐๙๑	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๓	๐๙๒	นางวลัยพร รัตนเศรษฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๔	๐๙๓	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๕	๐๙๔	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๖	๐๙๕	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๗	๐๙๗	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๘	๐๙๘	นายอิสรพงษ์ มากอำไพ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๗๙	๐๙๙	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๐	๑๐๑	นายชูศักดิ์ แอกทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๑	๑๐๓	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๒	๑๐๔	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๓	๑๐๕	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๔	๑๐๖	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๕	๑๐๗	นายไชยา พรหมา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๖	๑๐๘	นายซูการ์โน มะทา	✓			-
๘๗	๑๐๙	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๘๘	๑๑๐	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๘๙	๑๑๒	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๐	๑๑๓	นายฐิตินันท์ แสงนาค	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๑	๑๑๔	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๒	๑๑๕	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๓	๑๑๖	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๔	๑๑๘	นายยุทธนา โพธสุธน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๕	๑๑๙	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๖	๑๒๐	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๗	๑๒๑	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๘	๑๒๒	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๙๙	๑๒๔	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๐	๑๒๕	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๑	๑๒๖	นายดล เหตระกูล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๒	๑๒๗	นายดะนัย มะหิพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๓	๑๒๘	นายดำรงค์ พิเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๔	๑๒๙	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	✓			-
๑๐๕	๑๓๐	นางสาวตรีนุช เทียนทอง		✓		ลาประชุม
๑๐๖	๑๓๒	นายไตรเทพ งามกมล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๗	๑๓๓	นายไตรรงค์ ติธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๘	๑๓๔	นางสาวสุภาพร กำเนิดผล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๐๙	๑๓๕	นางบุญญาพร นาตะธนภัทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๐	๑๓๖	พันเอก เศรษฐพงค์ มะลิสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๑๑	๑๓๗	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๒	๑๓๘	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๓	๑๓๙	นายทศพร ทองศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๔	๑๔๐	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๕	๑๔๒	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๖	๑๔๔	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๗	๑๔๕	นายก่องตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๘	๑๔๖	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๑๙	๑๔๗	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๐	๑๔๘	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๑๒๑	๑๔๙	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	✓			-
๑๒๒	๑๕๑	นายธนกร ไชยกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๓	๑๕๒	นางสาวธนภร โสมทองแดง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๔	๑๕๓	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๕	๑๕๖	นายมานพ คีรีภูวดล	✓			-
๑๒๖	๑๕๗	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๗	๑๖๐	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๘	๑๖๑	นายธารา ปิตุเตชะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๒๙	๑๖๒	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	✓			-
๑๓๐	๑๖๓	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๑	๑๖๕	นายธีระ วงศ์สมุทร	✓			-
๑๓๒	๑๖๖	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๓๓	๑๖๘	นายนพคุณ รัฐผไท	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๔	๑๖๙	นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๕	๑๗๐	นายนพดล มาตรศรี	✓			-
๑๓๖	๑๗๑	นายนพพล เหลืองทองนารา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๗	๑๗๒	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๓๘	๑๗๓	นายนริศ ขำนุรักษ์	✓			-
๑๓๙	๑๗๔	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๐	๑๗๕	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๑	๑๗๖	นายนัทธี ถิ่นสาคู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๒	๑๗๗	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๓	๑๗๘	นายนิกร, จำนง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๔	๑๗๙	นายพันธุ์ศักดิ์ ซาบุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๕	๑๘๐	นายนิติพล ผิวเหมาะ	✓			-
๑๔๖	๑๘๑	นายนิพันธ์ ศิริธร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๗	๑๘๓	นายพิชัย ขจรเรืองโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๘	๑๘๔	นายนิยม เวชกามา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๔๙	๑๘๕	นายนิรมิต สุจารี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๐	๑๘๖	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๑	๑๘๘	นายนิโรธ สุนทรเลขา		✓		ลาประชุม
๑๕๒	๑๙๐	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๓	๑๙๑	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๔	๑๙๒	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๕๕	๑๙๓	นายบุญแก้ว สมวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๖	๑๙๔	นายบุญฐิณ ประทุมลี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๗	๑๙๕	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๘	๑๙๖	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๕๙	๑๙๗	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๐	๑๙๘	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์		✓		ลาประชุม
๑๖๑	๑๙๙	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๒	๒๐๐	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๓	๒๐๑	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๔	๒๐๓	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา		✓		ลาประชุม
๑๖๕	๒๐๔	นายประกอบ รัตนพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๖	๒๐๗	นายประภัตร โพธสุธน		✓		ลาประชุม
๑๖๗	๒๐๘	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๘	๒๐๙	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๖๙	๒๑๐	นายศุภชัย นาคสุวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๐	๒๑๑	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๑	๒๑๒	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๒	๒๑๓	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๓	๒๑๔	นายประเสริฐ บุญเรือง	✓			-
๑๗๔	๒๑๕	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๕	๒๑๖	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๖	๒๑๗	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๗๗	๒๑๘	นายปรีดา บุญเพลิง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๘	๒๑๙	นายปัญญา จีนาคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๗๙	๒๒๐	นายชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๐	๒๒๒	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๑	๒๒๓	นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๒	๒๒๔	นางผ่องศรี แซ่จึง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๓	๒๒๕	นายไผ่ ลิกค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๔	๒๒๗	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ		✓		ลาประชุม
๑๘๕	๒๒๘	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๖	๒๒๙	นายพยม พรหมเพชร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๗	๒๓๐	นายพรชัย อำนวยทรัพย์		✓		ลาประชุม
๑๘๘	๒๓๑	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๘๙	๒๓๒	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๐	๒๓๓	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร		✓		ลาประชุม
๑๙๑	๒๓๔	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๒	๒๓๕	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๓	๒๓๗	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	✓			-
๑๙๔	๒๓๙	นายพัฒนา สัพโส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๕	๒๔๐	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์		✓		ลาประชุม
๑๙๖	๒๔๑	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๗	๒๔๒	นายเอกสิทธิ์ คุณานันทกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๑๙๘	๒๔๓	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๑๙๙	๒๔๔	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๐	๒๔๕	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๑	๒๔๖	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	✓			-
๒๐๒	๒๔๗	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์		✓		ลาประชุม
๒๐๓	๒๔๙	นายพิษณุ พลธี		✓		ลาประชุม
๒๐๔	๒๕๑	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๒๐๕	๒๕๒	นายพีระเพชร ศิริกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๖	๒๕๓	นายต่อศักดิ์ อัศวเหม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๗	๒๕๔	นายเพชร เอกกำลังกุล			✓	-
๒๐๘	๒๕๕	นางสุเนตตา แซ่โก๊ะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๐๙	๒๕๖	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๐	๒๕๗	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๑	๒๕๘	นายไพจิต ศรีวรขาน	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๒๑๒	๒๕๙	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๓	๒๖๐	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๔	๒๖๒	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๕	๒๖๓	นายภราดร ปริศนานันทกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๖	๒๖๔	นางสาวภริม พูลเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๗	๒๖๕	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๑๘	๒๖๖	นายภาควัต ศรีสุรพล		✓		ลาประชุม
๒๑๙	๒๖๘	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๐	๒๖๙	นายภาสกร เงินเจริญกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๒๑	๒๗๐	นายภิญโญ นิโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๒	๒๗๓	นางสาวภคอร จันทรคณา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๓	๒๗๔	ร้อยตำรวจตรี มณฑล โพธิ์คาย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๔	๒๗๖	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๕	๒๗๗	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	✓			-
๒๒๖	๒๗๘	นางมนพร เจริญศรี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๗	๒๗๙	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๘	๒๘๐	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๒๙	๒๘๑	นายมานพ ศรีผึ้ง		✓		ลาประชุม
๒๓๐	๒๘๒	นายมานะ โลหะวณิชย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๑	๒๘๓	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๒	๒๘๔	นายมานัส อ่อนอ้าย		✓		ลาประชุม
๒๓๓	๒๘๕	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๔	๒๘๖	นางสาวจิราพร นาคดิลก	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๕	๒๘๗	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๖	๒๘๘	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๗	๒๘๙	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๘	๒๙๐	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๓๙	๒๙๑	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๐	๒๙๒	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๑	๒๙๔	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๒	๒๙๕	นายรณเทพ อนุวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๔๓	๒๙๖	นายระวี มาศฉมาดล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๔	๒๙๗	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๕	๒๙๙	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๖	๓๐๐	นายรังสิมันต์ โรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๗	๓๐๑	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๘	๓๐๒	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๔๙	๓๐๓	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี		✓		ลาประชุม
๒๕๐	๓๐๔	นายเรวัต วิศรุตเวช			✓	-
๒๕๑	๓๐๕	นางสาวละออง ติยะไพรัช	✓			-
๒๕๒	๓๐๖	นางลินดา เชิดชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๓	๓๐๗	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล		✓		ลาประชุม
๒๕๔	๓๐๘	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ		✓		ลาประชุม
๒๕๕	๓๐๙	นายโกมินทร์ ทีฆธนานนท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๖	๓๑๐	นายวรภพ วิริยะโรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๗	๓๑๑	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๘	๓๑๒	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๕๙	๓๑๓	นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๐	๓๑๔	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๑	๓๑๕	นายวราวุธ ศิลปอาชา		✓		ลาประชุม
๒๖๒	๓๑๖	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๓	๓๑๗	นายวัชระ ยาวอหะซัน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๔	๓๑๘	นายวัชรา ณ วังขนาย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๖๕	๓๑๙	นายวัฒนา ช่างเหลา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๖	๓๒๐	นายวัน อยู่บำรุง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๗	๓๒๓	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๘	๓๒๔	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๖๙	๓๒๕	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๐	๓๒๖	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๑	๓๒๗	นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๒	๓๒๘	นายวิทยา ทรงคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๓	๓๓๐	นายวิรัช พันธุมะผล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๔	๓๓๒	นายวิรัตน์ วรศสิริน	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๕	๓๓๔	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๖	๓๓๕	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๗	๓๓๖	พลตำรวจโท วิศณุ ม่วงแพรสี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๘	๓๓๗	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๗๙	๓๓๘	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๐	๓๓๙	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๑	๓๔๐	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๒	๓๔๑	นายมารุต มัสยวาณิช	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๓	๓๔๓	นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๔	๓๔๔	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๕	๓๔๕	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๖	๓๔๗	นายวุฒินันท์ บุญชู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๒๘๗	๓๔๘	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๘๘	๓๔๙	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์		✓		ลาประชุม
๒๘๙	๓๕๐	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๐	๓๕๑	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๑	๓๕๒	นายศราวุธ เพชรพนมพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๒	๓๕๓	นางสาวศรีนวล บุญลือ		✓		ลาประชุม
๒๙๓	๓๕๔	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๔	๓๕๕	นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๕	๓๕๖	นายศักดา คงเพชร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๖	๓๕๗	นายศักดินัย นุ่มหนู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๒๙๗	๓๕๘	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ		✓		ลาประชุม
๒๙๘	๓๕๙	นายศาสตรา ศรีปาน			✓	-
๒๙๙	๓๖๐	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๐	๓๖๑	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๑	๓๖๒	นายศิริพงษ์ รัสมี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๒	๓๖๓	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๓	๓๖๔	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๔	๓๖๕	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๕	๓๖๖	นายศุภชัย ใจสมุทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๖	๓๖๗	นายศุภชัย นพขำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๗	๓๖๘	นายศุภชัย โพธิ์สุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๐๘	๓๖๙	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๐๙	๓๗๐	นางสาวสกุณา สาระนันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๐	๓๗๑	นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๑	๓๗๒	นายสงวน พงษ์มณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๒	๓๗๓	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๓	๓๗๔	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๔	๓๗๕	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	✓			-
๓๑๕	๓๗๗	นายรองรักษ์ บุญศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๖	๓๗๘	นายสมคิด เชื้อคง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๗	๓๗๙	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๘	๓๘๐	นายสมชาติ ประดิษฐพร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๑๙	๓๘๑	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๐	๓๘๓	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๑	๓๘๔	นายสมบัติ อำนาคะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๒	๓๘๕	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๓	๓๘๖	นายสมพงษ์ โสภณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๔	๓๘๗	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๕	๓๘๘	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๖	๓๘๙	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๒๗	๓๙๐	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๘	๓๙๓	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๒๙	๓๙๔	นายสรชัด สุจิตต์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๐	๓๙๕	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์		✓		ลาประชุม

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๓๑	๓๙๖	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	✓			-
๓๓๒	๓๙๗	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	✓			-
๓๓๓	๓๙๘	นายสราวุธ อ่อนละมัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๔	๓๙๙	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๕	๔๐๐	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๖	๔๐๒	นายสัญญา นิลสุพรรณ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๗	๔๐๓	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๓๘	๔๐๔	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล		✓		ลาประชุม
๓๓๙	๔๐๕	นายสันติ พร้อมพัฒน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๐	๔๐๖	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ			✓	-
๓๔๑	๔๐๘	นายสาคร เกี่ยวข้อง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๒	๔๐๙	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๓	๔๑๐	นายสาธิต ปิตุเตชะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๔	๔๑๑	นายสาธิต อุยตระกูล			✓	-
๓๔๕	๔๑๒	นายสายัณห์ ยุติธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๖	๔๑๔	นายสิงหภณ ดีนาง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๗	๔๑๕	พันโท สินธพ แก้วพิจิตร		✓		ลาประชุม
๓๔๘	๔๑๖	นายสินิตย์ เลิศไกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๔๙	๔๑๗	นายสุรชาติ เทียนทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๐	๔๑๘	นางสิรินทร รามสูต	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๑	๔๑๙	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ		✓		ลาประชุม
๓๕๒	๔๒๑	นายสุชาติ ตันเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๕๓	๔๒๔	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ		✓		ลาประชุม
๓๕๔	๔๒๕	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๕	๔๒๖	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๖	๔๒๗	นายสุทิน คลังแสง	✓			-
๓๕๗	๔๒๘	นายสุเทพ อู่อ้น	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๘	๔๓๐	นายชวน ชูจันทร์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๕๙	๔๓๑	พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๐	๔๓๒	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๑	๔๓๓	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๒	๔๓๕	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๓	๔๓๖	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๔	๔๓๗	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๕	๔๓๘	นายปฏิวัติ พิจารณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๖	๔๓๙	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๗	๔๔๐	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๘	๔๔๑	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๖๙	๔๔๒	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๐	๔๔๓	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๑	๔๔๔	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๒	๔๔๕	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๓	๔๔๖	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๔	๔๔๗	พลตำรวจตรี สุรินทร์ ปาลาเร่	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๗๕	๔๔๘	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๖	๔๔๙	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๗๗	๔๕๐	พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๘	๔๕๑	นายโสภณ ซารัมย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๗๙	๔๕๒	นายองค์การ ชัยบุตร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๐	๔๕๓	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๑	๔๕๕	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๒	๔๕๖	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ		✓		ลาประชุม
๓๘๓	๔๕๗	นายอนันต์ ผลอำนวย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๔	๔๕๘	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	✓			ลงชื่อย้อนหลัง
๓๘๕	๔๕๙	นายอนาวิล รัตนสถาพร		✓		ลาประชุม
๓๘๖	๔๖๓	นายอนุทิน ชาญวีรกูล		✓		ลาประชุม
๓๘๗	๔๖๔	นายอนุมัติ ซูสารอ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๘	๔๖๕	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๘๙	๔๖๗	นางอนุรักษ์ บุญศล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๐	๔๖๘	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๑	๔๖๙	นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์		✓		ลาประชุม
๓๙๒	๔๗๐	นายเจือ ราชสีห์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๓	๔๗๒	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๔	๔๗๓	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๕	๔๗๔	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	✓			-
๓๙๖	๔๗๕	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร

รายชื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่มา ลา ขาด ชุดที่ ๒๕
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลำดับที่	เลขประจำตัวสมาชิก	ชื่อ-สกุล	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
๓๙๗	๔๗๖	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๘	๔๗๗	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๓๙๙	๔๗๘	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๐	๔๗๙	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๑	๔๘๒	นายอับดุลบาซิม อาบู	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๒	๔๘๓	นายอับดุลอายี สาแม็ง	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๓	๔๘๔	นายอัศวิน วิภูศิริ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๔	๔๘๕	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๕	๔๘๖	นางอาภรณ์ สาราคำ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๖	๔๘๗	นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๗	๔๘๘	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ			✓	-
๔๐๘	๔๘๙	นายอำนาจ วิลาวัลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๐๙	๔๙๐	นายอำไพ กองมณี	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๐	๔๙๒	นายจักพันธ์ ปิยพรไพบูลย์	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๑	๔๙๓	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	✓			-
๔๑๒	๔๙๔	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๓	๔๙๕	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๔	๔๙๖	นายเอกธนัช อินทร์รอด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๕	๔๙๘	นายเอกราช ช่างเหลา		✓		ลาประชุม
๔๑๖	๔๙๙	นายเอี่ยม ทองใจสด	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
๔๑๗	๕๐๐	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	✓			รับข้อมูลด้วยบัตร
		รวม ๔๑๗	**๓๗๓**	**๓๖**	**๘**	

(นางสาววรรณภัสสร รุจิกุลสิริ)
นักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ

(นางสราพร เจนนุวัตร)
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖
ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร อาคารรัฐสภา

(นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ได้ขึ้นบัลลังก์ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เรียนท่านสมาชิกครับ ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุม ได้อนุญาตให้ท่านสมาชิกได้ปรึกษาหารือตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔ โดยผมจะให้ปรึกษาหารือตามลำดับรายชื่อและเวลาที่ยื่น โดยใช้เวลาท่านละ ๒ นาทีนะครับ ท่านแรก ผมขอเชิญท่าน ส.ส. สิงหภณ ดีนาง ตามด้วยท่านณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เชิญครับ

นายสิงหภณ ดีนาง (ขอนแก่น) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสิงหภณ ดีนาง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น เขต ๖ พรรคเพื่อไทย กระผมมีเรื่องหาหรือท่านประธานอยู่ ๒ เรื่องครับ

๑. กระผมได้รับการร้องทุกข์จาก นายสุริยา ทวีผ่อง ผู้ใหญ่บ้านบ้านโนนว่านไฟ หมู่ ๓ ตำบลนาจาน และพี่น้องบ้านหนองทุ่ม หมู่ ๓ ตำบลหนองแดง อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น เกี่ยวกับถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเริ่มจากช่วงสะพานห้วยทรายขาว บ้านโนนว่านไฟไปยังถนนทางหลักเข้าบ้านหนองทุ่ม หมู่ ๓ ตำบลหนองแดง อำเภอสีชมพู ความยาว ๘๐๐ เมตร ปัจจุบันมีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อซึ่งเป็นถนนที่ชาวบ้านใช้สัญจรไปมาและนำผลผลิตทางการเกษตรสู่ท้องตลาด โดยเฉพาะช่วงฤดูฝนจะใช้ประโยชน์ไม่ได้เลย จึงอยากให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นตั้งงบประมาณในการก่อสร้างถนน ค.ส.ล. ให้กับพี่น้องประชาชนเป็นการเร่งด่วนด้วยครับ

๒. ตามที่ผมเคยหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เกี่ยวกับถนนชำรุดอยู่ ๒ สาย คือถนนแยกทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๑๒ ช่วง กม. ๑๐๐ บ้านหนองเขียดเชื่อมไปยังบ้านหนองหนามแท่ง หมู่ ๘ ต่อไปยังถนน หมายเลข ๒๒๘ ชุมแพ-หนองบัวลำภู ช่วงผ่านบ้านโนนงาม ตำบลภูห่าน อำเภอสีชมพู จังหวัดขอนแก่น ระยะทาง ๘ กิโลเมตร และถนนภายในหมู่บ้าน

บ้านหนองทอง หมู่ ๑๑ ตำบลวังหินลาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ซึ่งถนน ๒ สาย ดังกล่าวเป็นถนนสายหลักในการสัญจรไปมา และขนส่งผลิตผลทางการเกษตรออกสู่ท้องตลาด พร้อมนี้ได้เคยหารือเรื่องสะพานข้ามลำน้ำเชิญ ซึ่งเป็นสะพานเชื่อมระหว่างตำบลโนนสะอาด อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น ไปยังตำบลดงกลาง อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ เป็นสะพานไม้ที่ชำรุดอย่างมาก ซึ่งถนนทั้ง ๒ สายและสะพานดังกล่าวยังไม่มีความคืบหน้าแต่อย่างใด ขอให้ท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้โปรดจัดงบประมาณปี ๒๕๖๗ เพื่อแก้ไขปัญหาเป็นการเร่งด่วนด้วยครับ พร้อมนี้ผมขอยื่นเอกสารผ่านไปยังท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปเชิญ ท่านณัฐวุฒิ ตามด้วย นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน เชิญครับ

นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ (สุพรรณบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สุพรรณบุรี พรรคชาติไทยพัฒนา กระผมขออนุญาตหารือเป็นครั้งสุดท้ายเกี่ยวกับเรื่องสะพานบุญของวัดไผ่โรงวัวซึ่งพระครูอนุกูลปัญญากร เจ้าอาวาสวัดไผ่โรงวัว นายกบัญชา สุนทรีเกษม นายก อบต. บางตาเถร ท่านกำนันวิสูตร สาลีผล ท่านผู้ใหญ่ปราโมทย์ ฤกษ์สวี หมู่ ๑๑ ตำบลบางตาเถร และกำนันดอกเตอร์ปิยพจน์ เกียรติชูสกุล ได้นำเรื่องนี้ให้กระผมได้ของบประมาณสร้างสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก สะพานข้ามคลองพระยาบันลือแทนสะพานไม้ที่เริ่มชำรุดเสียหายแล้วอาจก่อให้เกิดเป็นอันตรายได้ ขอให้กรมทางหลวงชนบทมาดำเนินการก่อสร้างด้วยสะพานแห่งที่ ๒ ก็คือสะพานเลียบคลองพระยาบันลือฝั่งเหนือเริ่มชำรุดเช่นเดียวกัน ขอให้กรมชลประทานมาดำเนินการตั้งงบประมาณก่อสร้างเป็นสะพานคอนกรีตเสริมเหล็กให้กับพี่น้องประชาชนด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับต่อไปเชิญ คุณญาณธิชา ตามด้วย ท่านประกอบ รัตนพันธ์ นะครับ

นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน (จันทบุรี) : เรียนประธานสภาที่เคารพ ดิฉันญาณธิชา บัวเผื่อน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี เขต ๓ พรรคก้าวไกลค่ะท่านประธานคะ วันนี้ดิฉันมีเรื่องมาขอปรึกษาหารือในสภาแห่งนี้ ๒ เรื่องค่ะ เป็นเรื่องสำคัญและผู้ที่ฝากมาย้ำนักย้ำหนาว่าดิฉันต้องพูดเรื่องนี้ให้ได้นะคะ เป็นเรื่องของการขอให้ตั้ง

อธิการบดีของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก เนื่องจากที่ผ่านมามีแต่รักษาการแทนอธิการบดี โดยมีการแต่งตั้งรักษาการแทนตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จนถึงวันนี้ก็นับเป็นเวลา ๔ ปีแล้ว มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มี ๔ วิทยาเขต และ ๑ คณะ ประกอบไปด้วย วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนาถ วิทยาเขตอุเทนถวาย วิทยาเขตบางพระ และวิทยาเขตจันทบุรี และคณะเกษตรศาสตร์บางพระ หากมีอธิการบดีก็จะทำให้การบริหารงานมหาวิทยาลัยแห่งนี้มีการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น และเป็นประโยชน์กับนักศึกษาและผู้เรียนเป็นจำนวนมาก จึงขอหารือไปยังกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- ๒/๑

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องขอให้ช่วยซ่อมแซมถนนเส้นตามูลไปจางวาง หรือว่าถนนเส้น ๓๑๙๓ ห่างจากแยกตามูลมา ๙ กิโลเมตร บริเวณก่อนถึงล้งคุณประยูรค่ะ เนื่องจากตรงนั้นทางกรมชลประทานได้ทำคลองส่งน้ำแล้วทำไม่เสร็จสักที ถนนบริเวณนั้นก็เลยพังและไม่ได้ซ่อมแซมมาเป็นเวลากว่า ๒ ปีแล้ว มีอุบัติเหตุเกิดขึ้นหลายครั้งและชาวบ้านเดือดร้อนมาก จึงขอหารือไปยังกรมชลประทานให้มาก่อสร้างคลองส่งน้ำให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และหารือไปยังกรมทางหลวงให้มาซ่อมแซมถนนบริเวณนั้น ลดอุบัติเหตุให้ชาวบ้านด้วยค่ะ หากซ่อมแซมไม่ได้เพราะว่ายังติดการก่อสร้างไม่แล้วเสร็จก็ขอให้กรมทางหลวงช่วยซ่อมแซมเป็นแบบชั่วคราวก่อน เพื่อทำให้มีความปลอดภัย ขอบคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านประกอบ ตามด้วยท่านฉลาด ขามช่วง นะครับ

นายประกอบ รัตนพันธ์ (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประกอบ รัตนพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ วันนี้กระผมมีเรื่องหารือท่านประธาน ๒ เรื่องด้วยกัน

เรื่องแรก ขอให้กรมการค้าภายในกระทรวงพาณิชย์ได้กำชับให้ลานรับซื้อปาล์มน้ำมันได้ประกาศราคารับซื้อประจำวัน เพราะว่าขณะนี้ผมได้รับคำร้องเรียนจากเจ้าของสวนปาล์มว่าหลายลานไม่ประกาศราคารับซื้อ ทำให้เขาไม่สามารถที่จะตัดสินใจได้ที่จะไปขายปาล์มที่ลานหนึ่งลานใด ก็ถือว่าเป็นการเอารัดเอาเปรียบพี่น้องชาวสวนปาล์มอีกเรื่องหนึ่ง จึงขอให้กระทรวงพาณิชย์ได้กำชับ ซึ่งเรื่องนี้เป็นเรื่องประกาศของกระทรวงพาณิชย์ แล้วก็ได้สั่งการให้ทุกลานต้องประกาศราคาที่รับซื้อประจำวัน แต่ว่าหลายลานก็ไม่ปฏิบัติตาม

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่สุดก็เรื่องโฉนดที่ดิน ตามโครงการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินของรัฐบาล ขณะนี้ปรากฏว่ามันช้ามาก ไม่เพียงพอกับความต้องการของพี่น้องประชาชนที่ต้องการออกโฉนดที่ดิน เพราะว่าเจ้าหน้าที่มีจำกัดมาก ในภาคใต้มีศูนย์ออกเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินเพียง ๒ ที่ด้วยกัน ที่จังหวัดสุราษฎร์ธานีกับจังหวัดสงขลา แต่ว่าภาคใต้ ๑๔ จังหวัด เพราะฉะนั้นไม่เพียงพอ จึงขอให้กรมที่ดินเร่งรัดเพื่อเพิ่มเจ้าหน้าที่ในการเดินสำรวจให้เพียงพอความต้องการของพี่น้องประชาชน

สุดท้ายผมต้องขอกราบขอบคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงยิ่งที่เปิดโอกาสให้พวกกระผมได้ปรึกษาหารือถึงปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ผมกราบเรียนว่าสิ่งที่ผมได้หารือไม่ว่าเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ว่าเรื่องของความมั่นคงปลอดภัยและเรื่องของความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชน หลายปัญหาที่นำไปแก้ไข ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงยิ่ง ขอบพระคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านฉลาด ตามด้วยท่านปรีดา บุญเพลิง นะครับ

นายฉลาด ขามช่วง (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ฉลาด ขามช่วง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด เขต ๒ พรรคเพื่อไทย วันนี้ขอนำเรื่องหารือท่านประธานเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน

เรื่องแรกครับ ขอให้ธนาคาร ธ.ก.ส. ติดตั้งตู้เอทีเอ็ม (ATM) ที่บ้านอัคคะคำ ตำบลอัคคะคำ อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดร้อยเอ็ด จุดที่ ๒ ที่บ้านม่วงลาด ตำบลม่วงลาด อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จุดที่ ๓ ที่บ้านดินดำ ตำบลดินดำ อำเภอจังหาร จังหวัดร้อยเอ็ด จุดที่ ๔ บ้านพระเจ้า ตำบลพระเจ้า อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด

๒. ขอให้กรมทางหลวงขยายถนน ๔ เลน (Lane) ถนนสาย ๒๓๒๗ จากปากทางเข้าอำเภอโพธิ์ชัย เป็น ๔ ช่องจราจร ต่อเนื่องจากปี ๒๕๖๖ ซึ่งขณะนี้ได้งบประมาณไปเพียง ๕๐ ล้านบาท ขอขยายตลอดสายนะครับ

๓. ขอให้กรมทางหลวงชนบทขยายถนนสาย รอ. ๔๐๒๖ ร้อยเอ็ด-โพธิ์ชัย ต่อเนื่องจากงบประมาณปี ๒๕๖๖ ซึ่งได้ไปเพียง ๘๐ ล้านบาท ให้ตลอดสายครับ

๔. ขอขยายถนนสาย ๓๐๔๔ ร้อยเอ็ด-ดินดำ ให้ตลอดสายนะครับ

ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้เป็นวันประชุมวันสุดท้าย ผมขอขอบคุณท่านประธานทั้ง ๓ ท่าน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการทุกหมู่เหล่า รวมทั้งพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอจังหาร อำเภอเชียงขวัญ อำเภอโพธิ์ชัย อำเภอธวัชบุรี ที่เลือกผมมาทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ ๙

อีกไม่นานจะเลือกตั้งก็ขอฝากพี่น้องประชาชนว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคนได้ทำหน้าที่เพื่อผลประโยชน์ของพี่น้องประชาชน พบกันใหม่ในสนามเลือกตั้งครับ ท่านประธานครับขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับไว้พบกันใหม่ในสภาสมัยหน้าหรือครับ ต่อไปเป็นท่านปรีดา ตามด้วยท่านเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ เชิญครับ

นายปรีดา บุญเพลิง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายปรีดา บุญเพลิง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคครูไทยเพื่อประชาชน การศึกษานำการเมือง ครูพัฒนาคน ประชาชนพัฒนาชาติ ขอหารือท่านประธานผ่านไปยังนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้ ตลอดระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมาผมได้ทำหน้าที่ ส.ส. หนึ่งเดียวของพรรคครูไทยเพื่อประชาชน ผมได้เสนอญัตติตั้งกรรมาธิการวิสามัญศึกษาแผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาและการแก้ไขปัญหาหนี้สินครูอย่างเป็นระบบ ขณะนี้กระทรวงศึกษาธิการกำลังดำเนินการและจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชนต่อไป การปรับลดระยะเวลาการย้าย ๔ ปี เป็น ๒ ปี นี่เป็นเพียงเสนอตัวอย่าง ยังมีอีกมากมายที่ยังไม่ได้รับการแก้ไขและยังไม่ดำเนินการ เช่น ๑. เรื่องการบริหารจัดการกองทุน ช.พ.ค. ช.พ.ส. ของ สกสค. ๒. เรื่องการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนวิทยฐานะ ว ๑๓ ๓. เรื่องการแก้ไขหลักเกณฑ์การสอบครูผู้ช่วย ๔. เรื่องของบุคลากรอื่นตามมาตรา ๓๘ ค (๒) ที่ยังไม่เป็นธรรม ๕. เรื่องการจัดสวัสดิการบ้านพักครู กทม. ยังไม่ได้รับการแก้ไขและมีอีกมากมาย และ ๖. ที่สำคัญที่สุดคือเรื่อง พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. .... ที่นำเข้าสู่สภาหลายครั้ง และสุดท้ายเกิดเหตุการณ์สภาล่มอย่างไม่เป็นท่าทุกที นี่คือผลของการไม่ยอมรับฟังข้อเสนอแนะของพี่น้องครูและบุคลากรทางการศึกษา ผมขอเรียนว่า พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติมีจุดบกพร่องมากมาย ครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่เห็นด้วยและคัดค้านถึงกับแต่งชุดดำออกมาคัดค้าน ผมขอเรียนว่าการจัดการศึกษาของชาติไม่ประสบผลสำเร็จ ดังนั้นผมอยากจะให้นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรับฟังเสียงครูให้มากกว่านี้ เพราะครูคือผู้พัฒนาคน ประชาชนพัฒนาชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป ขอบคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านเกริกมนตรี ตามด้วยท่านวัชรพล โตมรศักดิ์ ครับ

นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ขอปรึกษาหารือท่านประธานด้วยครับ พี่น้องชาวพุทธมีความไม่สบายใจและสงสัยในพฤติกรรมของหน่วยงานรัฐที่ขับไล่รื้อถอนวัดและสำนักสงฆ์ กล่าวหารุกพื้นที่ราชการและป่าสงวนมากกว่า ๔,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ล่าสุดวัดถ้ำวัวแดง จังหวัดชัยภูมิ ถ้ำวัวแดงเป็นถ้ำเพื่อปฏิบัติบำเพ็ญเพียรปฏิบัติธรรมอยู่ในเทือกเขาพญาฝ่อ ค้นพบโดยหลวงปู่เทพโลกอุดรราว พ.ศ. ๒๓๖๓ สำนักสงฆ์ถ้ำวัวแดงตั้งอาศัยบนที่ดินรกร้างตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๐๔ และอยู่ในระหว่างการขอใช้พื้นที่ในกรอบแนวทางแก้ไขพระสงฆ์ในพื้นที่ป่าที่พิพาทเป็นพื้นที่สภาพป่าเสื่อมโทรม ได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดินเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๑ ราษฎรประกอบอาชีพหาของป่า ทำการเกษตรอยู่อาศัยเป็นกลุ่ม ๆ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศและแผนที่โดยผู้เชี่ยวชาญของศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๒๘ สำนักสงฆ์ถ้ำวัวแดงอยู่ในหลักเกณฑ์และการขออนุญาตเพื่อสร้างวัดตามมาตรา ๑๖ เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้เพื่อสร้างวัด เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ กรมป่าไม้สั่งปิดวัดและให้พระภิกษุทั้งหมดออกจากวัด ประชาชนชาวพุทธมีความสงสัยว่าเจ้าหน้าที่รัฐมีส่วนรู้เห็นกับนายทุนที่ต้องการทรัพยากรและพื้นที่วัดเพื่อผลประโยชน์และธุรกิจส่วนตัวใช่หรือไม่ กราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านวัชรพล ตามด้วยท่านคุณครูมานิตย์ สังข์พุ่ม นะครับ

นายวัชรพล โตมรศักดิ์ (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชรพล โตมรศักดิ์ โคราช พรรคชาติพัฒนากล้า กระผมมีเรื่องที่จะกราบฝากท่านประธานไปยังกระทรวงคมนาคม โดยท่านรัฐมนตรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านปลัดกระทรวงคมนาคม ในระยะเวลา ๒-๓ ปีที่ผ่านมากระผมได้เป็นตัวแทนของพี่น้องชาวโคราช โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตตำบลโคกกรวดและตำบลบ้านใหม่ ในอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับเรื่องโครงการเมกะโปรเจกต์ (Megaproject) การก่อสร้างรถไฟความเร็วสูงและรถไฟทางคู่ ในสัญญา ๓-๕ ระยะทางประมาณ ๑๒ กิโลเมตรเศษ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่งครับ ในการเรียกร้องของพี่น้องประชาชนที่จะให้ยกระดับจากคันดินเป็นตอม่อระยะทาง ๗,๘๕๐ เมตรนั้น ไม่ว่าจะเป็นทางท่านอธิบดีกรมการขนส่งทางราง ต้องกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงครับ ก็คือท่านพิเชฐ ท่านได้ทำเรื่องเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ปี ๒๕๖๖ ไปยังท่านปลัดกระทรวงคมนาคม และผู้ว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยก็ได้ทำหนังสือ เมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๖ ไปยังท่านปลัดกระทรวงคมนาคม ในความคิดเห็นเพื่อที่จะเห็นด้วยกับการยกระดับด้วยตอม่อ กระผมจึงอยากจะขออนุญาตได้กราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านปลัดกระทรวงคมนาคมและท่านรัฐมนตรีกรุณาทำความคิดเห็นไปยัง ครม. เพื่อที่จะได้อนุมัติเงินในการก่อสร้างรถไฟยกระดับด้วยตอม่อให้กับพี่น้องชาวโคราชที่เขาเรียกร้องมาเป็นระยะเวลา ๒-๓ ปี เพื่อผลประโยชน์ของจังหวัดนครราชสีมา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่สิ้นเปลืองงบประมาณในโอกาสต่อไป

ท่านประธานครับ วันนี้เป็นวันสุดท้ายของการประชุมสภา สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง ก่อนที่จะครบวาระ กระผมเองได้ใช้เวทีของสภาแห่งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการหารือ กระทู้ถามสด หรือแม้กระทั่งในโอกาสต่าง ๆ กระผมต้องกราบขอบพระคุณจริง ๆ ครับ ไปยังท่านรัฐมนตรีทุกกระทรวง ทบวง กรม กราบขอบพระคุณทางข้าราชการโดยการนำของท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทุกท่าน ที่ทำให้สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาของพี่น้องประชาชนได้ทุเลาลง ยกตัวอย่างเช่น โครงการเดียวที่วันนี้ได้เป็นความฝันของพี่น้องชาวโคราช ก็คือโครงการก่อสร้างอุโมงค์แยกพีกาซัสและอุโมงค์แยกเทอร์มินอล งบประมาณ ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท อยู่ในงบประมาณ ปี ๒๕๖๖ และมีอีกหลายโครงการ

นั่นคือสิ่งหนึ่งที่กระผมอยากจะขออนุญาตได้กราบขอบคุณ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าในการทำงานทุกสิ่งทุกอย่างที่ให้กับพี่น้องประชาชน สภาแห่งนี้จะเป็นที่แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนตลอดไป โอกาสหน้ากระผมคงมีโอกาสได้กลับมาทำหน้าที่เพื่อร่วมกับเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหาของชาติบ้านเมืองในโอกาสต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านคุณครูมานิตย์ ตามด้วยท่านภราดร ปริศนานันทกุล นะครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ครูมานิตย์ สังข์พุ่ม พรรคเพื่อไทย ผู้แทนจากจังหวัดสุรินทร์ วันนี้ตรงกับวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖ ถ้าไม่ผิดพลาดอะไรก็เข้าใจว่าวันนี้เป็นวันสุดท้ายของพวกเราในชุดที่ ๒๕ ของสภาผู้แทนราษฎรแห่งประเทศไทย นอกจากว่าท่านฝ่ายนิติบัญญัติจะเรียกมาประชุมรัฐสภาในวันที่ ๒๘ ซึ่งเป็นวันปิดสมัยประชุมนะครับ ก็ยังไม่ทราบ อันนี้เป็นวันข้างหน้า

สิ่งแรกที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าเราได้ใช้กลไกของสภาแห่งนี้ในการแก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศมาก็ได้หลายเรื่อง และที่ไม่ได้ก็หลายเรื่อง โดยเฉพาะพวกผมพรรคเพื่อไทยก็พยายามทำเต็มที่ ทั้ง ๆ ที่เรารู้ว่าปัญหานั้นแก้ไม่หมดหรอกครับ แต่เราก็พยายามทำ ในสมัยนี้อาจจะมีการสภาล่มบ่อย แต่นั่นไม่ได้เกิดจากการที่พวกเราทั้ง ๒ ฝ่ายขี้เกียจ แต่เกิดจากความคิดที่อาจจะไม่ตรงกัน มีความขัดแย้งกันในเชิงหลักการก็ไว้ในสมัยหน้า ผมเองนั้นก็ยังมีกระทู้ถามทั่วไปอีกหลายกระทู้ที่เป็นปัญหากับพี่น้องประชาชนคนไทย โดยเฉพาะในภาคอีสาน แล้วก็ในจังหวัดสุรินทร์ แต่ก็ต้องยุติไปเนื่องจากว่าสภาหมดสมัย นี่เพื่อนผมหลายคน พี่ชัยวัฒน์จากจังหวัดมหาสารคามก็มีเรื่องราวเยอะแยะที่จะสอบถาม แต่ว่าบังเอิญมันก็หมดไป ก็ไม่เป็นไรครับ

สิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าวันนี้โดยปกติวิสัยของคนที่เป็นรัฐบาลผมเข้าใจได้ครับ เราอนุมัติงบประมาณแผ่นดิน ปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ไปตามกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ และโดยเฉพาะงบกลางซึ่งให้อำนาจกับนายกรัฐมนตรีเป็นคนใช้ และผมเข้าใจว่าท่านต้องเอามาเทงบประมาณนี้เพื่อการเลือกตั้งในสมัยหน้าเพื่อผลประโยชน์

ของท่านแน่นอน เพราะท่านตั้งใจจะเป็นนายกรัฐมนตรีต่อ อันนี้ไม่ว่ากันครับ แต่สิ่งที่สำคัญอย่างนี้ครับ อยากจะให้งบประมาณนี้ไปถึงพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะชาวเกษตรกรที่รัฐบาลยังคั่งค้างที่พวกเรามาหารือ เช่น เงินที่ชดเชยค่าลงทุนในการทำการเกษตรปลูกข้าวก็ยังได้กันไม่ครบ เงินชดเชยน้ำท่วมก็ยังไม่ได้ ความเหลื่อมล้ำ ปัญหาที่ดิน ปัญหาต่าง ๆ อีกมากมาย ท่านทำไปเถอะครับ ถึงแม้ว่าท่านจะหาเสียง แต่ขอให้เม็ดเงินเหล่านี้ตกถึงพี่น้องกับเกษตรกร โดยเฉพาะพี่น้องภาคอีสานที่ผมได้กราบเรียนเมื่อครู่นี้ว่ายังมีความเดือดร้อนและยังมีปัญหามาก โดยเฉพาะเรื่องของความเหลื่อมล้ำ เรื่องของปัญหาที่ดินและเรื่องปัญหาของการจัดการศึกษา ที่พวกเราพรรคเพื่อไทยนำเสนอมาทุกแนวทางที่สามารถเสนอได้ ก็กราบขอบพระคุณท่านประธานทั้ง ๓ ท่าน โดยเฉพาะท่านประธานรัฐสภา ฯพณฯ ชวน หลีกภัย ท่านสุชาติ ตันเจริญ แล้วก็ท่านศุภชัย โพธิ์สุ ท่านก็ให้ความเมตตากับการประชุมในสภามาด้วยดีตลอด ก็คิดว่าในโอกาสต่อไปพวกผมกลับมาจะมาเป็นรัฐบาลสักสมัยหนึ่งก็จะแก้ปัญหาเรื่องราวต่าง ๆ ให้ได้ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านภราดร ตามด้วยท่านจิรทัศ ไกรเดชา นะครับ

นายภราดร ปริศนานันทกุล (อ่างทอง) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอ่างทอง พรรคภูมิใจไทย ผมมีเรื่องหารือท่านประธาน ๒-๓ เรื่อง ในการประชุมครั้งสุดท้ายของสภา ชุดที่ ๒๕ ในครั้งนี้นะครับ

เรื่องแรก เรื่องเกี่ยวข้องกับเหตุน้ำท่วมเมื่อช่วงปลายปีที่แล้ว ทางคณะกรรมการ กชพ. จังหวัดอ่างทอง ได้มีมติเห็นชอบให้ความช่วยเหลือกับพี่น้องเกษตรกรทั้งในส่วนของพี่น้องประมงทั้งสิ้น ๖๕๔ ราย เป็นเงินชดเชยช่วยเหลือ ๘,๓๘๖,๓๕๔ บาท แล้วก็เป็นส่วนของพี่น้องเกษตรกรชาวนาทั้งสิ้น ๔,๐๑๔ ราย เป็นเงินทั้งสิ้น ๔๓,๘๘๘,๔๗๗ บาท รวมทั้งที่จังหวัดอ่างทองจะต้องได้รับความช่วยเหลือจากเหตุน้ำท่วมคือ ๕๒,๒๗๔,๘๓๑ บาท ขณะนี้เรื่องอยู่ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เรียบร้อยแล้ว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ทำหนังสือแจ้งมาว่าเงินที่ได้รับวงเงินในการที่จะช่วยเหลือภัยพิบัติต่าง ๆ ทางปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับวงเงินอยู่ที่ ๕๐ ล้านบาท แต่ว่าอย่างไรก็ดีวงเงิน ๕๐ ล้านบาท มันได้ใช้จ่ายไปเสียหมดสิ้นแล้ว ก็ทำให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขณะนี้ไม่มีเงินที่จะทดรองจ่ายให้กับพี่น้องเกษตรกร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ทำการ

ส่งเรื่องให้กับกระทรวงการคลังเพื่อขออนุมัติวงเงินเพิ่มเติม เรื่องขณะนี้อยู่ที่กระทรวงการคลัง ฝากท่านประธานช่วยติดตามที่กระทรวงการคลังให้เร่งรัดในการที่จะอนุมัติวงเงินเพื่อช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรต่อไป

เรื่องที่ ๒ เรื่องประกันสังคม อันนี้ได้รับการฝากมาจากท่าน ส.ส สิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ จากจังหวัดศรีสะเกษ เรื่องมาตรการ ๓ ข ที่คณะรัฐมนตรีได้อนุมัติในหลักการไปแล้ว นั่นคือ ขอเลือก ขอกู้ และขอคืน พี่น้องประกันสังคมเขาทวงถามมาว่าเมื่อไรจะมีความคืบหน้าใน ๓ ข เรื่องนี้นะครับ

เรื่องสุดท้ายครับ เรื่องนี้ผมติดตามมาหลายปีเต็มที ปีนี้เข้าสู่ปีที่ ๔ นั่นคือเรื่องถนนเลี่ยงเมืองของจังหวัดอ่างทอง ล่าสุดทางกระทรวงคมนาคม ทางกรมทางหลวงได้ออกแบบเสร็จสิ้นเรียบร้อย แล้วก็เตรียมตั้งงบประมาณในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งได้เสนอจากกระทรวงคมนาคมไปแล้ว อยู่ที่สำนักงบประมาณครับ ผมฝากท่านประธานถึงสำนักงบประมาณว่าถนนโครงการเลี่ยงเมืองนี้เป็นเงินหลายพันล้านบาทครับ อย่าให้ทางสำนักงบประมาณได้ตัดเลย นี่คือโอกาสของคนจังหวัดอ่างทองที่ผมติดตามมา ๓-๔ ปีแล้ว แล้วก็เรื่องออก พ.ร.ฎ. เวนคืนเช่นเดียวกัน ขณะนี้ทางกรมทางหลวงก็ได้เตรียมออก พ.ร.ฎ. ก็ขอให้เร่งรัดออก พ.ร.ฎ. ด้วย

ก็ต้องขอบคุณท่านประธานที่ได้กรุณาให้เวลา และเดี๋ยวถ้าหากพวกผมมีโอกาสในครั้งหน้าก็จะกลับมาทวงถามใหม่ครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญคุณจิรทัศ ตามด้วยคุณผ่องศรี แซ่จึง เชิญครับ

นายจิรทัศ ไกรเดชา (พระนครศรีอยุธยา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายจิรทัศ ไกรเดชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพระนครศรีอยุธยา พรรคเพื่อไทย ผมจะนำปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ประสบอุทกภัยมาหารือกับท่านประธานผ่านไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยเฉพาะกรมบัญชีกลาง กระทรวงการคลัง ผมได้รับเรื่องร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนที่ประสบอุทกภัยที่ผ่านมา จำนวน ๙๗,๕๒๕ หลังคาเรือน ตอนนี้ได้รับเงินเยียวยาไปแล้ว ๙๕,๙๒๔ หลังคาเรือน ซึ่งขาดอยู่ประมาณ ๑,๖๐๑ หลังคาเรือน ที่ยังไม่ได้รับเงินชดเชยและเยียวยา ซึ่งติดปัญหากับธนาคารซึ่งไม่ได้ทำธุรกรรมมาเป็นเวลานาน ซึ่งขณะนี้พี่น้องประชาชนที่ไม่ได้รับเงินเยียวยาก็ได้ไปทำเรื่องเรียบร้อยแล้ว ก็อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะกรมบัญชีกลางช่วยโอนเงินให้กับพี่น้องที่ประสบปัญหาอุทกภัยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่ผ่านมา แล้วก็เรื่องเงินช่วยเหลือด้านการดำรงชีพ แล้วก็ด้านบรรเทาสาธารณภัยที่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ช.ภ.จ. พระนครศรีอยุธยา ด้วยจำนวนเงิน ๑๗๐ ล้านบาท ซึ่งในตอนนี้จังหวัดพระนครศรีอยุธยามีเงินทดรองรายจ่ายเพียง ๓๐ ล้านบาท ก็อยากฝากไปถึงกรมป้องกันบรรเทาสาธารณภัยและกรมบัญชีกลาง ช่วยจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงานช่วยเหลือพี่น้องในด้านการดำรงชีพและด้านบรรเทาสาธารณภัยของพี่น้องชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา แล้วก็หารือไปถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรที่ได้รับปัญหาจากอุทกภัยที่ผ่านมาด้านการพืชวงเงิน ๒๑ ล้านบาท ด้านประมง ๑๙ ล้านบาท รวมเป็นเงิน ๔๐ ล้านบาท พี่น้องชาวจังหวัดพระนครศรีอยุธยาเฝ้ารออยู่ก็อยากให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จัดสรรงบประมาณโดยเร่งด่วน ขอกราบสวัสดีครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านผ่องศรี ตามด้วยท่านรองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เชิญครับ

นางผ่องศรี แซ่จึง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผ่องศรี แซ่จึง จังหวัดศรีสะเกษ ท่านประธานคะ ดิฉันมีเรื่องที่จะปรึกษาหารือท่านประธานผ่านไปยังกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ท่านประธานคะ เนื่องจากว่าคราวที่แล้วน้ำท่วมพี่น้องเกษตรกรจำนวนเยอะมากที่ท่วมหมด ท่วมจริงท่วมจัง ไม่เหลือแม้แต่ตอ ตอนนี้พันธุ์ข้าวที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะเยียวยาช่วยเขาเพื่อให้เขาได้ปลูกเป็นข้าวนาปรัง เพื่อจะได้ใช้ดำรงชีวิตยังไม่ได้รับเลยค่ะท่านประธาน ขอความกรุณาอย่างเร่งด่วนที่สุดด้วยนะคะ

เรื่องที่ ๒ กราบเรียนไปทาง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เรื่องพนันออนไลน์ (Online) เรื่องลิงก์ (Link) ที่ดูดเงินจากกระเป๋าพี่น้องประชาชนตอนนี้ระบาดไปถึงชนบท เมื่อวันก่อนที่อำเภอดิฉัน ๖๐,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ บาท หมดไปเลยร้องห่มร่มไห้ ขอให้เอาจริงเอาจังไม่ว่าจะเป็นจีนเทา ไทยเทา อันนี้คือความมั่นคงของพี่น้องประชาชนเป็นความมั่นคงของชาติบ้านเมือง ถ้าไม่จัดการเรื่องนี้ให้เรียบร้อยพี่น้องเราจะอยู่อย่างขวัญหนีดีฝ่อ จะวิตกกังวลและจะเป็นทุกข์มากกว่าเรื่องใด ๆ ทั้งสิ้นค่ะท่านประธาน ขอความกรุณาได้จัดการเร่งด่วนด้วย

เรื่องที่ ๓ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ท่านประธาน ดิฉันไปเจอคนพิการ ขามีข้างเดียว แขนกุด ๒ ข้าง เขาบอกว่าเขาต้องไปต่อบัตรคนพิการที่จังหวัดศรีสะเกษแล้วเขาบอกไม่ไปก็ไม่มีเงิน ท่านประธานที่เคารพ คนพิการจะเคลื่อนย้ายจะอะไรยุ่งยากมากต้องมีเงิน วันนี้พี่น้องเรายากจน เพราะฉะนั้นอยากจะเสนอว่าการต่อบัตรแค่ต่อบัตร ไม่ใช่เปิดบัตรใหม่ ควรจะกระจายไปให้ อบต. หรือเทศบาล หรือไม่ก็ให้โรงพยาบาลประจำอำเภอเขาดำเนินการ เพราะว่าความพิการมันก็แบกรับไปอย่างนั้น ไม่มีใครจะไปแปลงบัตรอะไรได้หรอก ให้อำนวยความสะดวกเขาด้วย ท่านประธานที่เคารพ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญคนพิการทั่วประเทศไทยเขาจะได้สบายอกสบายใจไม่ต้องเสียสตางค์

เรื่องที่ ๔ การยกเลิก การประกาศ ส.ป.ก. คลุมทั้งอำเภอที่เหลืออยู่ ๒๕๐ กว่าอำเภอนั้น ดำเนินการมายาวนานมาก อยากจะกราบเรียนว่าควรถึงเวลาที่จะยกเลิกได้แล้วหรือยังคะ เพื่อพี่น้องประชาชนเขาจะได้ดำเนินการในเรื่องอื่น ๆ เช่น การเดินสำรวจเพื่อออกโฉนดในพื้นที่ที่มันทำได้ เพราะฉะนั้นเรื่องที่ดินทำกิน เรื่องทับซ้อน เรื่องอะไรต่ออะไรมันน่าจะถึงเวลาที่จะจัดการอย่างจริงจังแล้ว ขอความกรุณา ๔ เรื่องที่สำคัญให้เห็นจริงเห็นจัง สุดท้ายของปี สุดท้ายของสมัย สุดท้ายของวัน ของเดือนแล้วฝากท่านประธานให้เป็นจริงเป็นจังด้วย ขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปเชิญท่านรองศาสตราจารย์สุรวาท ตามด้วย พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา นะครับ

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขออนุญาตปรึกษาหารือส่งท้าย จากที่ได้ผลักดันตั้งกระทู้ถามปรึกษาหารือมาบ่อยครั้งนะครับ

เรื่องที่ ๑ ขอให้กระทรวงศึกษาธิการได้ปรับระบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กใหม่ จัดครูให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด จัดเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต (Internet) แพลตฟอร์ม (Platform) อะไรทั้งหลายเพื่อไปช่วยให้ครูโรงเรียนขนาดเล็กได้จัดการเรียนการสอนได้ แต่ถ้าหากยุบก็ต้องจัดรถรับส่งให้สะดวก ปลอดภัย ตรงเวลา มีครูควบคุมครับ

เรื่องที่ ๒ ขอให้เร่งรัดจัดอัตรากำลังให้เป็นไปตามเกณฑ์ ก.ค.ศ. สำหรับโรงเรียนทุกโรงเรียน หากท่านไม่สามารถจัดได้ตามเกณฑ์ก็ควรจะจัดงบประมาณจัดจ้างครูแทนที่ชาวบ้าน มีภาระต้องไปจัดทำผ้าป่าในการจ้างครู

เรื่องที่ ๓ อยากจะให้กระทรวงศึกษาธิการหาทางบรรจุพนักงานราชการให้เป็นข้าราชการ ครูอัตราจ้างและบุคลากรอื่น ๆ ที่มันอยู่ในกรอบ ให้บรรจุเป็นข้าราชการให้ได้รับเงินเดือน ความมั่นคงและมีความต่อเนื่องครับ

เรื่องที่ ๔ ขอให้จัดสรรอัตราว่างจากการเกษียณอายุราชการของผู้อำนวยการโรงเรียนให้ครบทุกโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกำหนดว่าถ้ามีโรงเรียนจะต้องมีผู้อำนวยการ การที่ คปร. มีมาตรการว่าไม่คืนให้สำหรับโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า ๑๒๐ อันนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมาย และตอนนี้กำลังจะลดลงมานักเรียน ๖๑ คน จึงจะให้มี ผอ. อันนี้ไม่ชอบด้วยกฎหมายอย่างยิ่งนะครับ ก็ขอให้ทบทวน

เรื่องที่ ๕ ขอให้ ครม. เห็นชอบหลักเกณฑ์การเยียวยาเงินเดือนข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาที่มีความเหลื่อมล้ำจากข้าราชการครูมา ๘ เปอร์เซ็นต์ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ก็ขอให้รัฐบาลนี้เร่งรีบทำในสิ่งที่เสนอ ถ้าไม่ทำแล้วประชาชนต้องเลือกพวกผมเข้ามาทำได้แน่ครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญ พันตำรวจโท ฐนภัทร ตามด้วยท่านอับดุลอายี สาแม็ง เชิญครับ

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา (จันทบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดจันทบุรี ท่านประธานครับ ตลอด ๔ ปีที่กระผมมีโอกาสมาทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในจังหวัดจันทบุรี เขต ๑ ในอำเภอเมืองและอำเภอแหลมสิงห์ กระผมได้ทำหน้าที่ทั้งในการลงพื้นที่ดูแลทุกข์สุขของพี่น้องประชาชน และทำหน้าที่นิติบัญญัติในสภา โดยเฉพาะในการทำหน้าที่เพื่อสะท้อนปัญหา นำปัญหามาหารือในสภานั้น โดยผ่านท่านประธานสภาหลายสิบครั้งด้วยกัน ซึ่งในหลาย ๆ ครั้งก็ได้รับการดูแล ได้รับการแก้ไขกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง และอีกหลาย ๆ ปัญหาไม่ว่าจะเป็นเรื่องที่สำคัญของพี่น้องชาวอำเภอแหลมสิงห์ในหมู่ ๔ หมู่ ๕ ตำบลเกาะเปริด ก็คือปัญหาเรื่องน้ำทะเลกัดเซาะชายฝั่ง แล้วก็ปัญหาน้ำประปามีไม่พอใช้ในอำเภอแหลมสิงห์ แล้วก็ในอำเภอเมืองปัญหาความเดือดร้อนในเรื่องของการหาที่จอดรถในโรงพยาบาลพระปกเกล้า ซึ่งเป็นโรงพยาบาลศูนย์ที่สำคัญ ซึ่งขณะนี้มีการก่อสร้างในอาคารที่จอดรถโรงพยาบาลพระปกเกล้าแล้วนะครับ

และอีกปัญหาหนึ่งของอำเภอเมืองที่ตำบลท่าช้างก็เป็นเรื่องของที่ดินซับซ้อนระหว่างที่ดินของประชาชนกับที่ดินราชพัสดุ ซึ่งกรมธนารักษ์ดูแลที่เรียกว่า ที่ดินแปลงทุ่งฟ้าผ่ากว่า ๓,๐๐๐ ไร่ที่มีความทับซ้อนกัน ซึ่งทุกปัญหาไม่ว่าปัญหาเล็กปัญหาใหญ่ที่ผมได้อภิปรายไปนั้นก็ได้มีการแก้ไข โดยเฉพาะเมื่อวันที่ ๒๒ คือเมื่อวานนี้ท่าน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีก็ได้ลงพื้นที่เพื่อดูความคืบหน้าในการก่อสร้างโรงพยาบาลพระปกเกล้า ดูความคืบหน้าในการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะชายฝั่ง ดูปัญหาเรื่องของที่ดินที่ทับซ้อน ซึ่งถือว่าเป็นประโยชน์กับพี่น้องประชาชนเป็นอย่างยิ่ง ในส่วนที่ผมทำหน้าที่แล้วได้มีการกระทบกระทั่งกับบริษัทที่เกี่ยวข้องก็คือในเรื่องของการที่ผมอภิปรายเรื่องของการสร้างถนนที่ไม่ได้มาตรฐานนะครับ ----------

ทำให้พี่น้องประชาชนเดือดร้อนคือถนนที่เรียกว่า ถนนปากแซง สามแยกปากแซง บริเวณพลับพลา ซึ่งทำให้ผมนั้นถูกฟ้องเรียกค่าเสียหายในข้อหาหมิ่นประมาทถูกฟ้อง ๕๐ ล้านบาท ด้วยกันซึ่งไม่เป็นปัญหาครับ ทำหน้าที่นั้นก็ต้องเรียกว่านักรบย่อมมีบาดแผล ไม่เป็นไรครับ

สุดท้ายนี้ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานสภาทั้ง ๓ ท่านที่ให้โอกาสกระผมและพี่น้อง ส.ส. ด้วยกันทำหน้าที่สะท้อนปัญหาของพี่น้องประชาชน ขอให้ท่านประธานทั้ง ๓ ท่านมีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยแล้วก็ขอให้ได้กลับมา พร้อมทั้งพวกกระผมที่ตั้งใจทำหน้าที่มาพบกันในสมัยที่ ๒๖ ทุกท่าน กราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านอับดุลอายี ตามด้วยท่านสัญญา นิลสุพรรณ ครับ

นายอับดุลอายี สาแม็ง (ยะลา) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายอับดุลอายี สาแม็ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต ๓ จังหวัดยะลา พรรคประชาชาติ ผมได้รับการร้องเรียนจากเครือข่ายของคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองเบตงและสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทยว่าด้วยค่าตอบแทนของคณะกรรมการชุมชน ซึ่งสมาคมสันนิบาตแห่งประเทศไทยก็ได้มีหนังสือไปถึงอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ และมีการติดตามอีกครั้งหนึ่งในเรื่องของความคืบหน้า วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ซึ่งขณะนี้ยังไม่มีผลคืบหน้าใด ๆ เนื่องจากว่าเทศบาลนครและเทศบาลเมืองนั้นเริ่มต้นจากตำบลซึ่งแยกออกมาจากของกรมการปกครองที่มีเขตพื้นที่ของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน คนเหล่านี้เมื่อมีการแบ่งพื้นที่ต่อมาก็เป็นเรื่องของชุมชนในเขตเทศบาล ทั้งเทศบาลเมืองและเทศบาลนคร เดิมทีนั้นกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ก็มีค่าตอบแทน มี พ.ต.ส. มีผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านซึ่งมีค่าตอบแทนอยู่ที่ระดับประมาณสัก ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท ณ ขณะนี้พอเปลี่ยนเป็นเทศบาลซึ่งไม่มีกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ค่าตอบแทนให้กับกรรมการชุมชนก็ขาดหายไป เมื่อมีการเปรียบเทียบองค์กรที่เป็นจิตอาสาที่อยู่ในเขตพื้นที่เดียวกัน อย่างเช่น อสม. ซึ่งเราให้ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ครั้งที่ผ่านมาก็อยู่ที่ประมาณ ๑ ล้านกว่าคนเศษ ก็มีทั้งสวัสดิการทั้งอะไรต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ก็เกิดการเปรียบเทียบขึ้นมาว่าความสำเร็จของแต่ละกลุ่มจิตอาสานั้นมันต้องมีคนที่คอยช่วยเหลืออีกส่วนหนึ่งก็คือพวกกรรมการในเขตของชุมชน ดังนั้นก็อยากจะปรึกษาหารือท่านประธานให้เรียนไปยัง

กระทรวงมหาดไทยว่าให้มีการพิจารณาค่าตอบแทนเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจกับคนเหล่านี้ด้วย ไม่ต้องมากครับ สักประมาณ ๑,๐๐๐ บาทต่อคน ในเขต ๑ ชุมชนก็มีประมาณ ๙ คน ก็ ๙,๐๐๐ บาท ทั้งหมดอาจจะต้องใช้เงินเพิ่มเติมทั้งประเทศประมาณสัก ๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินเล็กน้อยถ้าเทียบกับค่าบำรุงขวัญของจิตอาสาหลาย ๆ กลุ่มที่ผ่านมา อันนี้เป็นเรื่องการบอกของคนเบตงว่ามีความห่วงใยในเรื่องนี้ถ้าเกิดว่ามีผลสัมฤทธิ์ขึ้นมา คนเบตงบอกว่าน่าจะเป็นอานิสงส์กับคนทั้งประเทศด้วย ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสัญญา ตามด้วยท่านศุภชัย นาคสุวรรณ์ นะครับ

นายสัญญา นิลสุพรรณ (นครสวรรค์) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม สัญญา นิลสุพรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครสวรรค์ เขต ๓ วันนี้ผมต้องขอหารือท่านประธาน คือผมได้พูดคุยกับท่านอาจารย์ศักดิ์ดา แสนมี่ ท่านเป็นผู้ที่ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาชนเผ่าพื้นเมืองแห่งประเทศไทยร่วมกับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน ๑๒,๘๘๘ คน ซึ่งพอได้ทราบรายละเอียดจากท่านก็ได้เห็นความสำคัญของเรื่องดังกล่าวและได้ทราบว่าท่านนายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา พร้อมด้วยเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ท่านพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค เองได้ให้ความสำคัญเรื่องนี้ ผมก็จึงได้นำเรื่องนี้ขึ้นมาหารือ เพราะว่าปัจจุบันร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าวก็ยังค้างการพิจารณาอยู่ในสภาแห่งนี้ด้วย ทั้งนี้ยังมีร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอีก ๔ ฉบับ

๑. คือร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอโดยคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์และผู้มีความหลากหลายทางเพศสภาผู้แทนราษฎร

๒. ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและคุ้มครองกลุ่มชาติพันธุ์ เสนอโดย ส.ส. พรรคก้าวไกล

๓. พ.ร.บ. คุ้มครองสิทธิและส่งเสริมวิถีชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง เสนอโดยขบวนการประชาชนและเพื่อสังคมที่เป็นธรรมและภาคี

๔. ร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองและส่งเสริมวิถีกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเป็นฉบับของรัฐบาล ซึ่งดำเนินการโดยศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร ซึ่งเรื่องดังกล่าวมีประโยชน์กับพี่น้องกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนกว่า ๕ ล้านคน ซึ่งก็ฝากไปยังรัฐบาลด้วยช่วยดูเรื่องนี้นะครับ

เรื่องต่อมาผมและท่าน ส.ส. สุรชาติ ศรีบุศกร ส.ส. พิจิตร เขต ๓ และพี่น้องประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะอุทกภัยน้ำท่วมที่ผ่านมา ฝากขอบคุณมายังคณะรัฐมนตรีโดยท่านนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทยโดยกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ได้ให้ความช่วยเหลือพี่น้องเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวเป็นที่เรียบร้อย ทั้งนี้นครสวรรค์เองมีโครงการหน่วงน้ำ ซึ่งนำเสนอโดยสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ซึ่งกำลังดำเนินการของบกลางเพื่อที่จะทำให้นครสวรรค์เป็นที่หน่วงน้ำสำหรับช่วยบรรเทาปัญหาของพี่น้องภาคกลางจนถึงกรุงเทพมหานครด้วย หากโครงการดังกล่าวได้รับการพิจารณาก็จะเป็นประโยชน์มากกว่านี้เป็นอย่างมากครับ กราบขอบพระคุณอย่างสูงครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านศุภชัย ตามด้วยท่านภาคภูมิ บูลย์ประมุข เชิญครับ

นายศุภชัย นาคสุวรรณ์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ศุภชัย นาคสุวรรณ์ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเสรีรวมไทย มีปัญหาปรึกษาท่านประธานนะครับ สืบเนื่องจากโครงการซื้อเรือประมงคืนของรัฐบาลจากชาวประมง ปรากฏว่าได้ให้ชาวประมงแจ้งความประสงค์ที่จะซื้อเรือคืน ชาวประมงแจ้งไปแล้วออกนอกระบบนะครับ ประมาณ ๒,๕๐๐ ลำ กรมประมงได้มาตรวจสอบคุณสมบัติและยืนยันเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ปี ๒๕๖๕ ผ่านไป ๑ ปี ปรากฏยืนยันเป็นจำนวน ๑,๗๒๕ ลำ หลังจากการตรวจสอบปรากฏว่ากรมประมงให้เรือที่ผ่านการตรวจสอบ จำนวน ๑,๐๐๗ ลำ สรุปเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ปี ๒๕๖๖ เพื่อจะซื้อเรือคืนชาวประมงก็เพื่อแก้ปัญหาโอเวอร์ฟิชชิง (Over Fishing) ก็ยื่นความประสงค์จะขายเรือคืนให้รัฐบาล แต่ปรากฏว่า

จนถึงบัดนี้ชาวประมงฝากถามมาได้ดำเนินการไปถึงไหนแล้ว เพราะว่ายังไม่มีชาวประมงคนไหนที่จะได้รับเงินคืนจากการโครงการของรัฐบาลเลยครับ และฝากถามไปถึงกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่มีท่านอธิบดีกรมประมงมารับเรื่องเมื่อต้นปีที่ผ่านมาให้ดำเนินการโดยเร่งด่วน เพราะว่าตอนนี้ชาวประมงเดือดร้อนมากครับ เรือที่ผ่านการตรวจสอบก็ไม่สามารถออกทำการประมงได้ เพราะกลัวผิดกฎหมาย พอผิดกฎหมายแล้วก็จะต้องเสียค่าปรับแพงมากครับ ไม่มีชาวประมงคนไหนจะมีเงินจ่ายค่าปรับนะครับ ขอบคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านภาคภูมิ ตามด้วยท่านวิสิฐ เตชะธีราวัฒน์ เชิญครับ

นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข (ตาก) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตาก พรรคพลังประชารัฐ ผมได้หารือครั้งแรกในการทำหน้าที่สมาชิกรัฐสภา ณ สัปปายะสภาสถานแห่งนี้ กระผมก็ได้ใช้เรื่องการขออนุญาตใช้พื้นที่จากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของหน่วยงานราชการต่าง ๆ โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วันนี้ถือเป็นการทำหน้าที่หารือครั้งสุดท้ายในสมัยนี้ ผมอยากจะเน้นย้ำเรื่องนี้อีกครั้งหนึ่ง ที่ผ่านมาผมเข้าใจว่าการหารือของผมหลายครั้งได้พาดพิงถึงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ได้ปรับปรุงแก้ไขในการเร่งรัดการขออนุญาตใช้พื้นที่ เพียงแต่ที่ผ่านมาท่านเพียงแต่ทำการลดขั้นตอนในการขออนุญาต แต่การตรวจโดยเจ้าหน้าที่ของท่านไม่ได้ลดขั้นตอนเลย มิหนำซ้ำผมยังคิดว่ามันค่อนข้างที่จะมีความยุ่งยากซับซ้อนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะจังหวัดตากซึ่งมีพื้นที่ป่าไม้อยู่ประมาณ ๗๕ เปอร์เซ็นต์ของพื้นที่ มีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก ประชากรอาศัยอยู่ในป่าเป็นจำนวนมาก ----------

โดยเฉพาะกลุ่มพี่น้องชาติพันธุ์ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มปกาเกอะญอ ม้ง ลีซอ มูเซอ อาข่า หรือประชากรอื่น ๆ ที่อยู่ในเขตป่าเกิดการด้อยพัฒนา ไม่มีการทำประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นการสร้างถนนหนทาง สาธารณูปโภคต่าง ๆ ทำให้การศึกษา การสาธารณสุขด้อยค่าลงไปด้วย พวกเขาเหล่านั้นมีความเหลื่อมล้ำอยู่แล้วนะครับ ค่อนข้างขาดโอกาสจากการพัฒนาของรัฐอยู่แล้ว เมื่อท่านมีการอนุญาตที่ล่าช้าก็ทำให้พวกเขาเหล่านี้ด้อยโอกาสไป ความเหลื่อมล้ำของสังคมก็ยิ่งสูงขึ้นไป ผมจึงอยากเรียกร้องผ่านท่านรัฐมนตรี ท่านปลัดกระทรวง อธิบดี ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกท่านของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จงเร่งรัดในเรื่องการขออนุญาตใช้พื้นที่ ท่านตั้งเป็นวาระของกระทรวงเลยครับ วาระพิเศษกระทรวงเลย เร่งรัดตรงนี้ให้ถูกขั้นตอน ประชาชนที่ได้รับเขาจะได้รับการตอบแทนอย่างดีจากท่านนะครับ

สุดท้ายก็ต้องขอขอบคุณท่านประธานสภา ข้าราชการในสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้นะครับ ที่เปิดโอกาสให้ผมหารือเกือบ ๔๐ ครั้งในการหารือในฐานะ ส.ส. ที่สภาแห่งนี้ หลาย ๆ เรื่องได้รับการแก้ไข หลาย ๆ เรื่องกำลังดำเนินการแก้ไข และอีกหลายเรื่องยังไม่ได้รับการแก้ไข ก็อยากฝากทางสภาผู้แทนราษฎรติดตามเรื่องนี้ให้พวกผมด้วยนะครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านวิสิษฐ์ตามด้วยท่านจีรเดช ศรีวิราช นะครับ

นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ (เชียงราย) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม วิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ผมได้นำปัญหาเรื่องไฟป่าหมอกควันและพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) ของจังหวัดเชียงรายได้นำไปหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วก็วันนี้ก็ได้อภิปรายในสภาหลายครั้งครับ เมื่อต้นเดือนนี้ก็ได้อภิปรายถึงปัญหา วันนี้ต้องถือว่าจังหวัดเชียงรายเรื่องไฟป่าหมอกควันอยู่ในขั้นวิกฤติ เพราะว่าค่าฝุ่นละอองเกิน ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อวันโดยตลอด บางวันถึง ๑๘๐ ไมโครกรัม แต่ว่าก็ต้องขอขอบพระคุณทางผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายได้สั่งการให้ทางท่านนายอำเภอไม่ว่าอำเภอแม่สรวย เวียงป่าเป้า อำเภอแม่ลาว แล้วก็ได้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ในพื้นที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ชรบ. ได้เข้าช่วยเหลือแล้วก็สกัดไฟป่า นอกจากนั้นจังหวัดเชียงรายก็ยังมี ๖๐ วันห้ามเผา ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ จนถึงวันที่ ๑๕ เมษายนที่จะถึงนี้ ก็ขอให้จังหวัด

เชียงรายได้กวดขัน แล้วก็อำนวยความสะดวกให้แก่พี่น้อง ชรบ. และเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องไฟป่าเป็นอย่างยิ่งด้วยครับ

อีกเรื่องหนึ่งพี่น้องชาวสวนเกษตรลำไยก็ยังมีความกังวล เพราะว่าในเรื่องเงินชดเชย ๒,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๒๕ ไร่ ทางกระทรวงเกษตรและสหกรณ์โดยท่านรัฐมนตรีได้ลงนามเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา เพื่อนำเสนอเข้าสู่ ครม. เพื่อขออนุมัตินะครับในยอดเงินไม่มากเลยถ้าเทียบกับพืชอื่น ๆ เป็นหมื่นล้านบาทยังให้ได้ อันนี้ยอดแค่ ๓,๘๐๐ ล้านบาท ก็ขอฝากว่าทางรัฐบาลได้เร่งพิจารณาด้วยครับ เพราะพี่น้องเกษตรกรเป็นกังวลมากว่าที่ผ่านมาไม่ให้ความดูแล วันนี้จะให้พี่น้องเกษตรกรชาวสวนลำไยต้องเผาลำไย ต้องออกมาประท้วงอีกกี่วันรัฐบาลถึงจะให้ความสนใจแล้วก็อนุมัติเม็ดเงิน ๒,๐๐๐ บาท ไม่เกิน ๒๕ ไร่ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านจีรเดช ตามด้วยท่านเทียบจุฑา ขาวขำ เชิญครับ

นายจีรเดช ศรีวิราช (พะเยา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม นายจีรเดช ศรีวิราช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพะเยา เขต ๓ พรรคพลังประชารัฐ ขออนุญาตหารือท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ ๒ เรื่อง เนื่องจากได้รับเรื่องร้องเรียนจากท่าน สจ. นฤมล บัวชุม รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้บริหารท้องถิ่นและพี่น้องชาวบ้านในเขตอำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา ได้ร้องขอไปยังกรมชลประทานให้ดำเนินการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยขาม ตำบลสระ อำเภอเชียงม่วน ซึ่งขณะนี้ลำห้วยขามมีสภาพที่ตื้นเขินไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ หน้าแล้งก็ไม่มีน้ำใช้ ในช่วงหน้าฝนน้ำก็ไหลท่วมไร่นา สร้างความเสียหายให้กับพี่น้องเกษตรกรเป็นอย่างมาก ขอฝากท่านประธานถึงกรมชลประทานให้รีบเร่งดำเนินการด้วยครับ

เรื่องที่ ๒ ได้รับการร้องขอจากท่านกำนันณรงค์ฤทธิ์ ศรีวิราช กำนันตำบลสันโค้ง อำเภอดอกคำใต้ ฝากไปยังกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นใจพี่น้องจิตอาสาผู้ปิดทองหลังพระมานานหลายสิบปี ทั้งชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน หรือ ชรบ. ทั้งพี่น้องอปพร. หรืออาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ยังไม่ได้รับเงินเดือนหรือค่าตอบแทนใด ๆ จากหน่วยงานของรัฐ ----------

แม้แต่ชุดปฏิบัติงานก็ยังต้องหาซื้อกันเอง ท่านประธานครับ การเสียสละมาช่วยเหลือภาครัฐปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยหน่วยงานฝ่ายปกครองท้องที่มีภารกิจดูแลความสงบเรียบร้อยมากมาย ไม่ว่างานใด ๆ ก็ต้องอาศัยเรี่ยวแรงพวกเขาเหล่านี้ทั้งนั้น รวมทั้งงานช่วยเหลือป้องกันภัยพิบัติ แม้แต่ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคโควิด (COVID) ในช่วงปีที่ผ่านมาทำให้เวลาในการหาเลี้ยงครอบครัวลดน้อยถอยลงไป ขณะที่ค่าใช้จ่าย ค่าครองชีพนับวันยิ่งถีบตัวสูงขึ้น คนเราจำเป็นต้องกินต้องใช้ทำให้มีผลกระทบต่อชีวิตประจำวันเป็นอันมาก ดังนั้นขอฝากท่านประธานผ่านไปยังรัฐบาลได้โปรดเหลียวแลเอาใจใส่ให้ค่าตอบแทนพวกเขาเหล่านี้ด้วยครับ อย่างน้อยก็เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ หากเรื่องเหล่านี้ยังไม่ได้รับการดูแลแก้ไขมีโอกาสได้กลับมาใหม่จะติดตามทวงถามกันต่อไป ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปเชิญท่านเทียบจุฑา ตามด้วยท่านยศวัฒน์ มาไพศาลสิน เชิญครับ

นางเทียบจุฑา ขาวขำ (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพดิฉัน นางเทียบจุฑา ขาวขำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคเพื่อไทยค่ะท่านประธานคะ ดิฉันขอนำความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนจังหวัดอุดรธานี โดยเฉพาะอำเภอบ้านผือ น้ำโสม และนายูงมาหารือกับท่านประธานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

นางเทียบจุฑา ขาวขำ (อุดรธานี) : เรื่องที่ ๑ ขอให้ทางการรถไฟ กระทรวงคมนาคม ได้ขยายจุดตัดทางรถไฟค่ะ ตามสไลด์ (Slide) นะคะ ในช่วงบ้านโนนงามบนเส้นทาง ๒๐๒๑ อันนี้ทางหลวงได้ขยายไปแล้ว ๔ เลน (Lane) ช่วงหัว ท้ายยังขาดการขยายของทางรถไฟช่วงละ ๔๐ เมตร เกิดอุบัติเหตุบ่อยมาก จึงขอฝากท่านประธานผ่านไปยังทางการรถไฟได้ขยายทางกั้นถนนแห่งนี้ด้วยค่ะ ท่านประธานคะ ถนนสาย ๒๐๒๑ เป็นถนนเส้นทางยุทธศาสตร์ เป็นถนนการท่องเที่ยว แล้วก็ขณะนี้กำลังจะได้ขึ้นบรรจุเป็นเขาเรียกว่าการท่องเที่ยวแห่งอุทยานประวัติศาสตร์ของจังหวัดอุดรธานีจะเข้าสู่มรดกโลกดังนั้นพี่น้องประชาชนและหัวหน้าส่วนราชการในจังหวัดอุดรธานีจึงขอฝากท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือกรมทางหลวงได้จัดตั้งงบประมาณติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่างและขยายถนนตลอดเส้นทางค่ะ เพราะเส้นทางเส้นนี้มีคนสัญจรไปมาจำนวนมากและขณะเดียวกันก็เป็นถนนที่ขนถ่ายสินค้าด้านการเกษตร เช่น อ้อย เกิดอุบัติเหตุอยู่บ่อย ๆ

โดยเฉพาะอย่างยิ่งบ้านหนองนกเขียน บ้านหนองกุงวังแสง เกิดอุบัติเหตุเป็นประจำ เพราะอยู่ใกล้โรงงานค่ะ ดังนั้นดิฉันก็ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้การสนับสนุนและแก้ปัญหาของพี่น้องประชาชนตลอดมา ขอกราบขอบพระคุณค่ะท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านยศวัฒน์ ตามด้วยคุณสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา นะครับ

นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน (กาญจนบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม ยศวัฒน์ มาไพศาลสิน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย เขต ๓ อำเภอท่ามะกา อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ท่านประธานครับ วันนี้ผมขออนุญาตนำปัญหาของพี่น้องประชาชนที่ผมได้ติดตามตลอดระยะเวลา ๔ ปีของการเป็น ส.ส. ที่ผ่านมามาฝากท่านประธานในช่วงที่หลังจากหมดวาระ หรือที่ท่านนายกรัฐมนตรีจะยุบสภาไปแล้วครับ

เรื่องแรกนั่นก็คือเรื่องของปัญหาที่ดินทำกิน ที่อยู่อาศัย เรื่องของการออกเอกสารสิทธิครับ ปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่ในระดับประเทศ แต่ผมดีใจว่าจังหวัดกาญจนบุรีเป็นครั้งแรกในสมัยของผมที่พี่น้องประชาชนได้รับการออกเอกสารสิทธิในครั้งแรกเป็นจำนวนทั้งหมดแค่พันกว่าแปลงด้วยกัน แต่ยังมีเหลืออีกหลายแปลงครับ ผมจึงฝากท่านประธานให้รัฐบาลนั้นเอาปัญหาเรื่องที่ดินนั้นขึ้นมาแก้ให้พี่น้องด้วยความจริงใจอย่างยั่งยืน เอาที่เขาผ่านการพิสูจน์สิทธิมาแล้วมาใช้นะครับ อันนี้มันเป็นระยะเวลาเกือบร้อยปีผ่านไปแล้วครับ

เรื่องที่ ๒ เป็นเรื่องที่ผมต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานและพี่น้องประชาชน ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาได้ให้โอกาสผมมาทำหน้าที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของจังหวัดกาญจนบุรีครับ ผมเองได้เอาเรื่องของปัญหาที่ดินเวนคืนบางใหญ่ ----------

กาญจนบุรี ซึ่งสะสมมานาน ผมขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณท่านศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ที่ได้แก้ความทุกข์ที่สะสมมาก่อนจะมีการเลือกตั้งในสมัยที่ผ่านมา ๕ ปีกว่า ๆ ท่านศักดิ์สยามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมทำแก้ไขปัญหาให้พี่น้องชาวกาญจนบุรีได้สำเร็จ

เรื่องที่ ๒ ต้องขอบคุณรัฐมนตรีช่วยที่กำกับดูแลประปา ทำให้พี่น้องตำบลดอนตาเพชร อำเภอพนมทวน นั้นได้รับงบประมาณในการทำประปาภูมิภาคเพื่อความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนรวมถึง ๔๖ ล้านกว่าบาท และตอนนี้อยู่ในช่วงการดำเนินการการแก้ไข

เรื่องที่ ๓ ขอบคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ท่านมนัญญา ไทยเศรษฐ์ ที่ไม่เคยทำให้น้ำนาปรังของเรานั้นที่เคยมองผ่านไปอย่างเดียว ทำให้เมืองกาญจนบุรีได้ทำมาตลอด

และท้ายที่สุดนี้ผมต้องขอบคุณท่านประธานสภารวมถึงพี่น้องประชาชนที่ได้เป็นตัวแทนส่งให้ผมนั้นเอาปัญหาและความต้องการของพี่น้องประชาชนมาพูดมานำเสนอในสภา ท่านประธานครับผมจะบอกว่าพี่น้องประชาชนหวังครับว่าเขาอยากได้ผู้แทนอย่างไรผมก็จะเป็นผู้แทนอย่างที่พี่น้องประชาชนอยากได้ครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปเชิญ นางสาวสุทธวรรณ ตามด้วยท่าน ส.ส. สุรบถ หลีกภัย เชิญครับ

นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา (นครปฐม) : เรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ดิฉัน นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครปฐม พรรคก้าวไกล วันนี้ดิฉันมีเรื่องอยากจะมาหารือกับท่านประธานทิ้งท้ายในสมัยประชุมนี้ ๓ เรื่องด้วยกัน

เรื่องแรก ดิฉันได้รับเรื่องร้องเรียนจาก คุณกิตติภณ ปานพรหมมาศ ว่าที่ผู้สมัคร ส.ส. นครปฐม พรรคก้าวไกล เรื่องประตูระบายน้ำบริเวณบ้านลาดสะแก หมู่ ๑ ตำบลดอนตูม อำเภอบางเลน ปัจจุบันชำรุดทรุดโทรมไม่สามารถใช้งานได้ มีประชาชนได้รับผลกระทบมากกว่า ๑๐๐ หลังคาเรือน โดยประตูระบายน้ำดังกล่าวเป็นจุดระบายน้ำลงคลองท่าสารที่จะช่วยบรรเทาเวลาน้ำท่วม จึงอยากฝากกรมชลประทานและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งแก้ไขโดยด่วนก่อนฤดูน้ำจะมาอีกครั้งค่ะ

เรื่องที่ ๒ ได้รับเรื่องร้องเรียนจากคุณกิตติภณเช่นกันเรื่องสะพานข้ามคลองบางปลา ซึ่งแยกมาจากคลองท่าสารบริเวณบ้านเกาะแรต ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน ระหว่างหมู่ ๑๒ และหมู่ ๑๕ สะพานมีอายุกว่า ๓๐ ปี ปัจจุบันผุพังและทรุดโทรมมาก อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่ใช้สัญจรไปมาได้ จึงอยากให้ทางสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดนครปฐมเร่งสำรวจและแก้ไข

เรื่องสุดท้าย ได้รับเรื่องร้องเรียนจากคุณสาโรจน์ จุ้ยเจริญ ว่าที่ผู้สมัคร ส.ส. นครปฐม พรรคก้าวไกล ซึ่งมีประชาชนในอำเภอนครชัยศรี ร้องเรียนเข้ามา เรื่องปัญหาการใช้รถใช้ถนนซึ่งปัจจุบันมีรถบรรทุกพ่วงที่ใช้เส้นทางบริเวณแยกท่านามุ่งหน้าไปยังทางวัดกลางบางแก้วในชั่วโมงเร่งด่วนเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้นยังได้รับแจ้งว่ารถบรรทุกบางคันวิ่งเร็วกว่าที่กฎหมายกำหนด ติดตั้งบังโคลนขนาดใหญ่ยื่นเกินตัวรถ บางคันทำเศษดินร่วงหล่นก่อให้เกิดปัญหาฝุ่น จึงอยากฝากท่านประธานผ่านไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบให้ตรวจสอบการเดินรถในช่วงเวลาดังกล่าวว่ามีการขออนุญาตตามความจำเป็นหรือไม่ค่ะ

สุดท้ายนี้ต้องขอขอบคุณท่านประธานที่เปิดโอกาสให้นำปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนเข้ามาปรึกษาหารือในสภาแห่งนี้ตลอด ๔ ปีที่ผ่านมาค่ะ ขอบคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านสุรบถ หลีกภัย ตามด้วยท่านพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เชิญครับ

นายสุรบถ หลีกภัย (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สุรบถ หลีกภัย ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ วันนี้ผมจะมาขอพูดถึงสิทธิของคนไทยกลุ่มหนึ่งครับที่ยังได้รับการเพิกเฉยอยู่ นั่นก็คือการสนับสนุนร่าง พ.ร.บ. คนพิการ ฉบับคนพิการ จากรายงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประเทศไทยมีตัวเลขคนพิการทั้งสิ้น ๒,๑๐๒,๓๘๔ คน เป็นผู้หญิงไปแล้ว ๔๗.๘ เปอร์เซ็นต์ และเป็นผู้ชาย ๕๒.๒ เปอร์เซ็นต์ จะเห็นว่าคนพิการในประเทศไทยมีจำนวนไม่น้อยเลยครับ แต่สิทธิคนพิการพึงจะได้นั้นท่านว่ามันเพียงพอหรือยังครับ วันนี้ผมเลยจะมาขออาสาเป็นเสียงให้แก่คนพิการในการเรียกร้อง พ.ร.บ. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการฉบับสภาคนพิการ และนี่คือ ๖ สิ่งที่รัฐบาลควรจะจัดการให้กับคนพิการที่ได้ชื่อว่าเป็นประชาชนคนไทยคนหนึ่งครับ

๑. ปฏิรูปการบริหารการจัดการกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ โดยยกฐานะเป็นนิติบุคคล

๒. ยกระดับกลไกการขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อคนพิการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓. จัดตั้งคณะกรรมการส่งเสริม และกำกับการเข้าถึงสภาพแวดล้อมได้โดยสะดวก

- ๑๓/๑

๔. คุ้มครองสิทธิคนพิการ ในเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์ การใช้ความรุนแรง และการล่วงละเมิดทุกรูปแบบ

๕. ส่งเสริมการคุ้มครองสิทธิสตรีพิการ

๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการสื่อสารให้คนพิการเข้าถึงได้โดยสะดวก

สุดท้ายนี้ แม้เขาจะพูดไม่ได้ แต่เราก็ไม่ควรละเลยเสียงของเขา และถึงแม้เขาจะไม่ได้ยิน แต่เราก็ควรส่งเสียงตอบกลับไปหาเขา และถึงเขาจะมองไม่เห็น แต่เราก็ควรจะทำให้เห็นครับ ว่ารัฐบาลไม่ได้เพิกเฉยต่อคนพิการในประเทศไทย ๒,๑๐๐,๐๐๐ คน ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านพิเชษฐ์ ตามด้วยท่านพิบูลย์ รัชกิจประการ เชิญครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ จังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่สูง อำเภอเวียงแก่น อำเภอเชียงของ อำเภอดอยหลวง อำเภอแม่จัน อำเภอเชียงแสน อำเภอเหล่านี้เป็นพื้นที่สูง แล้วก็มีพี่น้องชนเผ่าอยู่จำนวนมาก ปัญหาของ ๕ อำเภอนี้ก็คือว่า

เรื่องแรก เรื่องบัตรประชาชน มีชนเผ่าเยอะ แต่ว่าทางการก็ไม่ได้ออกบัตรประชาชนให้ อย่างไรก็ช่วยออกบัตรแทนบัตรประชาชนได้ก็ยังดี เพราะจะได้ไปมาหาสู่กับญาติพี่น้องในจังหวัดอื่น ๆ ได้

เรื่องที่ ๒ เรื่องของเงินส่วนต่างชดเชยยางพารา พี่น้องชาวเหนือเสียเปรียบพี่น้องชาวใต้ เพราะว่าเวลาชดเชยค่าส่วนต่างราคาจะไม่เท่ากัน ก็ฝากความเหลื่อมล้ำตรงนี้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ช่วยดูด้วย

เรื่องที่ ๓ ปัญหาของจังหวัดเชียงรายเรื่องเอกสารสิทธิที่ดินมีมาตลอด ก็พูดมาตลอด ๔ ปีนี้ก็พูดมาตลอด เรื่องเอกสารสิทธิที่ดิน ขอให้กรมที่ดินเร่งเดินออกสำรวจโฉนด หรือ ส.ป.ก. ช่วยเดินออกสำรวจด้วย หรือเลวร้ายที่สุดพื้นที่สูง เช่น อำเภอเวียงแก่น ขอให้มีโฉนดชุมชนก็ยังดี เพราะมันเกี่ยวข้องกับเรื่องธุรกิจการเกษตรที่จะต้องส่งออกนอกประเทศ มาถึงเรื่องน้ำกินน้ำใช้ พื้นที่สูงตอนนี้จะทำเขื่อน ทำฝายก็ลำบากแล้ว ขอให้กรมน้ำบาดาลได้ออกสำรวจในพื้นที่สูงในจังหวัดเชียงราย อันนี้ก็คือตัวอย่าง เจาะ ๑๒๐ เมตร

ก็ทิ้งไปเลย อันนั้นทิ้งร้างไปแล้ว แล้วเจาะอีก ๑๓๐ เมตร ตอนนี้น้ำก็ไม่ค่อยไหลนะครับ อยากจะขอเจาะให้มันมากกว่านี้ ก็คือว่าเจาะน้ำบาดาลให้ลึก ๑๕๐ เมตรถึง ๒๐๐ เมตร ในพื้นที่อำเภอเชียงของ อำเภอเวียงแก่น จะได้มีน้ำที่สะอาดบริสุทธิ์ไว้กินไว้ใช้ด้วย ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านพิบูลย์ ตามด้วย นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี ครับ

นายพิบูลย์ รัชกิจประการ (สตูล) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายพิบูลย์ รัชกิจประการ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย เขต ๑ จังหวัดสตูล ผมขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ท่านศักดิ์สยาม ชิดชอบ ที่ได้กรุณาตั้งงบประมาณประจำปี ๒๕๖๖ ได้จัดสรรงบประมาณให้กับจังหวัดสตูล ๒ รายการ คือ

รายการแรก การศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม ผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการพัฒนาสะพานเชื่อมจังหวัดสตูล และรัฐปะลิส ประเทศมาเลเซีย จำนวน ๕๐ ล้านบาท ๒. การศึกษารายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการก่อสร้างท่าอากาศยานสตูล จำนวน ๗๗ ล้านบาท โดยกำหนดพื้นที่ทางเลือกในการก่อสร้างไว้แล้ว

รายการที่ ๒ เกาะหลีเป๊ะ จังหวัดสตูล ซึ่งถือเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและทั่วโลกรู้จักกันดี เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและทำรายได้ให้กับจังหวัดสตูล แต่สภาพความเป็นจริงของเกาะหลีเป๊ะพบว่ามีปัญหาต่าง ๆ สะสมอย่างต่อเนื่อง อาทิ ปัญหาเรื่องค่าไฟฟ้าแพง ก็อยากจะให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดสตูล แก้ปัญหาให้แล้วเสร็จ ๒. ปัญหาเรื่องน้ำดื่มน้ำใช้แพง อยากจะให้อุทยานแห่งชาติตะรุเตาได้ช่วยแก้ปัญหา อนุญาตให้ใช้น้ำจากเกาะอาดัง ปัญหาเรื่องระบบการกำจัดขยะ และปัญหาเรื่องน้ำท่วมขัง ----------

อยากจะให้องค์การบริหารส่วนตำบลเกาะสาหร่ายช่วยแก้ปัญหาให้แล้วเสร็จ ปัญหาการอนุญาตประกอบกิจการโรงแรมบนเกาะหลีเป๊ะมีปัญหาอยู่ยังไม่แล้วเสร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ ออกโดย พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร ซึ่งปัจจุบันกรมโยธาธิการและผังเมืองได้ดำเนินการพิจารณาการขอแก้ไขกฎกระทรวง ฉบับที่ ๓๕ ตามที่จังหวัดสตูลได้แจ้งหนังสือถึงกรมโยธาธิการและผังเมือง ขอให้เร่งดำเนินการในส่วนตรงนี้เพื่อแก้ปัญหาให้ผู้ประกอบการกิจการโรงแรมบนเกาะหลีเป๊ะให้เร็วที่สุด อยากจะให้กรมโยธาธิการและผังเมืองรีบดำเนินการให้แล้วเสร็จ ผมจึงฝากท่านประธานไปยังหน่วยงานที่กล่าวถึงให้ช่วยแก้ปัญหาโดยด่วนด้วยครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญ คุณกิตติ์ธัญญา ตามด้วย นางสาวสุภาพร กำเนิดผล เชิญครับ

นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี (อุบลราชธานี) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี เขตอำเภอวารินชำราบ อำเภอนาเยีย เขตเลือกตั้งที่ ๓ วันนี้ดิฉันมีเรื่องเดือดร้อนของประชาชนในเขตพื้นที่ ดิฉันมีโอกาสลงพื้นที่ไปยังอำเภอสำโรง พร้อมกับท่านสมคิด เชื้อคง ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ได้รับทราบปัญหาที่เกิดขึ้นภายในอำเภอสำโรง โดยเฉพาะตำบลโคกก่องและตำบลบอน จากนายกเด่นไพศาล วงษาลี นายก อบต. โคกก่อง และท่านกำนันฤทธิชัย สิงหาสิงห์ ตำบลโคกก่อง ว่าปัญหาสิ่งที่ประชาชนชาวตำบลโคกก่องต้องการมากที่สุดคือการขยายเขตไฟฟ้าเพื่อการเกษตรและพื้นที่ทำกินค่ะ

เรื่องที่ ๒ เป็นปัญหายิ่งใหญ่ระดับประเทศ ซึ่งในอำเภอวารินชำราบตอนนี้กำลังเป็นที่ระบาดอย่างยิ่งก็คือปัญหายาเสพติด และสิ่งที่ส่งผลกระทบจากผู้ที่ติดยาเสพติดเป็นระยะเวลายาวนานคือผู้ป่วยจิตเวช ทำให้งานของ อสม. ที่ดูแลผู้ป่วย ทั้งผู้ป่วยติดเตียงแล้วก็ดูแลผู้ป่วยทั่วไปมีภารกิจเพิ่มมากขึ้น โดยจะต้องดูแลผู้ป่วยทางจิตเวชอีก ๑ รายการ เพราะฉะนั้นแล้วทำให้ภาระของ อสม. หรือเจ้าหน้าที่ที่จะดูแลพี่น้องประชาชนเพิ่มมากขึ้น ดิฉันขอความจริงจังจริงใจในการแก้ไขปัญหายาเสพติดซึ่งเป็นต้นต่อของปัญหาระดับชาติให้รัฐบาลชุดนี้แก้ไขและเป็นไปได้อย่างมากที่สุด ส่วนเรื่องของผู้ป่วยจิตเวช ดิฉันขอให้กระทรวงสาธารณสุขเตรียมรับมือและป้องกันในการแก้ไขปัญหา และดิฉันคาดว่าปัญหาผู้ป่วยนี้จะมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

เรื่องสุดท้าย การทำงานของกรรมการชุมชนทั่วประเทศเป็นการทำงานที่เข้มแข็งและอดทนโดยที่ปราศจากเงินตอบแทน เพราะฉะนั้นดิฉันขอเรียกร้องเงินตอบแทนให้แก่กรรมการชุมชนและประธานชุมชนทั่วประเทศค่ะ กราบขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญคุณสุภาพร ตามด้วยนางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล นะครับ

นางสาวสุภาพร กำเนิดผล (สงขลา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวสุภาพร กำเนิดผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๖ จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ค่ะ ดิฉันมีเรื่องสำคัญมากต้องหารือกับท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และท่านนายกรัฐมนตรีค่ะ จังหวัดสงขลาของดิฉันประกอบด้วยด่านชายแดนทางบกด้วยกัน ๓ ด่านคือ ๑. ด่านประกอบ อำเภอนาทวี ๒. ด่านสะเดา ๓. ด่านปาดังเบซาร์ ดิฉันได้รับการร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียและชาวไทยที่เข้าไปทำงานยังประเทศมาเลเซียว่าการเข้าออกด่านชายแดนมีปัญหาและอุปสรรคทำให้มีปัญหาเป็นอย่างมาก ดิฉันจึงอยากจะนำเรียนท่านประธาน เนื่องจากตำรวจตรวจคนเข้าเมืองเก็บค่าล่วงเวลาหรือโอที (OT) ตามข้อ ๒ (๕) และ (๖) แห่งกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๒๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒ ----------

โดยให้เก็บเงินค่าล่วงเวลากับนักท่องเที่ยวทั้งคนไทยและคนต่างชาติ ดิฉันคิดว่าหากต้องการให้เศรษฐกิจของประเทศไทยมีการฟื้นตัวที่เร็วขึ้นจำเป็นจะต้องยกเลิกกฎระเบียบต่าง ๆ ที่เป็นปัญหากับเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว โดยดิฉันขอเสนอ ดังนี้ค่ะ

๑. เสนอให้ยกเลิกข้อ ๒ (๕) และ (๖) แห่งกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๒๓ ออกตามความในพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. เห็นควรให้ยกเลิกเอกสาร ตม. ๒ ตม. ๓ และ ตม. ๖

๓. ขอให้ชะลอการจัดเก็บค่าเหยียบแผ่นดินของนักท่องเที่ยวทางบกออกไปก่อน ดิฉันจึงนำเรียนท่านประธานผ่านไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และท่านนายกรัฐมนตรีได้โปรดพิจารณาเพื่อประโยชน์สูงสุดของพี่น้องประชาชนและประเทศชาติต่อไป ขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับต่อไปเชิญ นางสาววารีรัตน์ ตามด้วย นางวลัยพร รัตนเศรษฐ เชิญครับ

นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ดิฉัน นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อชาติ ดิฉันขอเป็นตัวแทนของพี่น้องชาวเกษตรกรชาวบ้านตาดำ ๆ ที่ได้รับความเดือดร้อนที่มาร้องทุกข์กับดิฉัน และวันนี้เหมือนฟ้าประทานให้ดิฉันได้มายืนอยู่ตรงนี้ มาร้องทุกข์แทนพวกเขา ตลอดระยะเวลา ๒-๓ ปีที่ผ่านมา ตั้งแต่วิกฤติโควิด ๑๙ (COVID-19) และวิกฤติสงครามยูเครนกับรัสเซีย เกษตรกรเดือดร้อนมากต้องสู้ต้นทุนราคาปุ๋ยเคมีที่สูงขึ้น ๒-๓ เท่าตัว ไม่ไหวกันแล้วค่ะท่านประธาน ซึ่งในขณะนี้ราคาผลผลิตที่ได้กลับไม่ได้สูงตามราคาปุ๋ยที่ขึ้น ปัจจุบันวิกฤติโควิด ๑๙ (COVID-19) ก็เริ่มหมดไป สงครามรัสเซียกับยูเครนแม้ว่าจะไม่จบ แต่ก็ไม่ได้รุนแรงและหนักหน่วงหรือส่งผลกระทบรุนแรงอย่างที่หลายคนคาดเดา แต่ทำไมคะท่านประธาน ทำไมราคาปุ๋ยยังไม่ได้ลดลงเลย ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชากรพื้นฐาน ๓๕-๔๐ เปอร์เซ็นต์ มีอาชีพโดยตรงเป็นเกษตรกรและยังมีผู้ไม่ได้ลงรายชื่อร่วมประมาณ ๖๐-๗๐ เปอร์เซ็นต์ของประชากร เมื่อเราทำการเกษตรเราจึงปฏิเสธกันไม่ได้เลยว่าปุ๋ยเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งในการทำอาชีพเกษตร จากปัญหาราคาที่สูงมากดิฉันใคร่ขอถามรัฐบาลผ่านท่านประธานว่าท่านมีแนวทางแก้ปัญหา

ราคาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรที่สูงขึ้น ๒๐๐-๒๕๐ เปอร์เซ็นต์อย่างไร โดยเฉพาะปุ๋ยเคมี รัฐบาลมีแนวทางวิธีอย่างไรที่จะแก้ปัญหานี้ ขอบคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญคุณวลัยพรครับ เชิญครับ

นางวลัยพร รัตนเศรษฐ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ วลัยพร รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ดิฉันได้มีโอกาสพูดคุยกับผู้ที่ทำงานทางด้านเด็กเล็ก หน่วยงานที่รับผิดชอบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ประชาชนผู้ที่เป็นพ่อแม่ แล้วก็องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีคำถามที่น่าสนใจก็คือเงินอุดหนุนเด็กแรกเกิดถึง ๖ ขวบ จำนวน ๖๐๐ บาท มีผู้ลงทะเบียนในการรับ ๒.๘ ล้านคน แต่รับจริง ๒.๓ ล้านคน ตัวเลขที่หายไปคือ ๕๐๐,๐๐๐ คน ดังนั้น สิ่งหนึ่งที่ดิฉันอยากจะเรียนท่านประธานและฝากไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วยก็คือ เด็กที่สูญหายไปในการเข้าถึงเงินอุดหนุนเหล่านี้ อันนี้ต้องหาให้เจอ แล้วก็ยังมีเด็กอีกจำนวนเกือบ ๒ ล้านคนที่ไม่ได้ลงทะเบียน ดังนั้นสิ่งที่ดิฉันอยากจะนำเสนอก็คือประสบการณ์ของประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าประเทศเยอรมนี ----------

ประเทศเดนมาร์ก ประเทศสหราชอาณาจักร หรือแม้แต่ประเทศมองโกเลียเขาให้สวัสดิการเด็กเล็กในการเข้าถึงทั่วทุกคน และเป็นการลงทุนให้กับประเทศ เด็กเล็กเป็นแก้วตาดวงใจของพ่อแม่ แต่เป็นสมบัติที่ล้ำค่าของประเทศชาติ ถ้าเราไม่ลงทุนในวันนี้ อนาคตข้างหน้าท่านประธานคิดว่าเราจะมีคุณภาพของเด็ก ของผู้ใหญ่ที่อยู่ในวันข้างหน้าได้อย่างไร ดังนั้นดิฉันจึงขอเรียนฝากไปว่าคณะรัฐมนตรีช่วยขยายเงินอุดหนุนเพื่อให้เด็กทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงเงินอุดหนุนจำนวนนี้ เพราะว่าเราจะสร้างพลเมืองที่มีคุณภาพต้องสร้างตั้งแต่เริ่มต้น เราจะลดความเหลื่อมล้ำได้ เราต้องลดตั้งแต่ต้นทาง อันนี้คือสิ่งที่ดิฉันอยากจะที่จะเรียนว่าเป็นรากฐานในการพัฒนามนุษย์และพลเมืองที่มีคุณภาพของประเทศต่อไป ก็เรียนฝากถึงคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติม แล้วก็ผ่านกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการขยายเงินอุดหนุนและแน่นอนพรรคพลังประชารัฐให้ความสำคัญในการดูแลแม่ บุตรธิดา ประชารัฐทุกคน ดิฉันขอถือโอกาสนี้ขอบพระคุณยิ่งท่านประธาน ท่านเลขาธิการ รองเลขาธิการที่กรุณาให้โอกาส ให้คำแนะนำตลอด ๓ เดือนที่ผ่านมาดิฉันทำหน้าที่นี้ แล้วก็ตลอดจนขอบพระคุณยิ่งทีมงานของสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี แล้วก็ขอบพระคุณท่านหัวหน้าพรรคพลังประชารัฐ ท่านรัฐมนตรีกระทรวงดีอี (DE) ที่กรุณาลาออกให้ดิฉันได้มีโอกาสได้เข้ามาทำงาน ณ ที่นี้ด้วย และขอขอบคุณยิ่งในความเมตตากำลังใจ คำชี้แนะของพี่ ๆ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยกัลยาณมิตร ไมตรีจิต การทำงานร่วมกันของเพื่อน ๆ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากทุกท่าน ทุกพรรคการเมือง ขอขอบพระคุณอย่างสูงค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับท่านสมาชิกครับ ตามรายชื่อที่ท่านสมาชิกยื่นมาได้มีการหารือทั้งหมด ๓๐ ท่าน ครบทั้งหมดแล้วนะครับ

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๔๗ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๓๗๓ คน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปผมขอเรียนท่านสมาชิกว่าขณะนี้มีท่านสมาชิกมาลงชื่อประชุมจำนวน ๒๖๕ ท่าน ถือว่าครบองค์ประชุมแล้วนะครับ ผมจึงขอเปิดการประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระเรียนท่านสมาชิกครับ ก่อนที่ที่ประชุมจะพิจารณาเรื่องตามระเบียบวาระต่อไป ผมขอปรึกษาที่ประชุมเพื่อขออนุญาตให้ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใหม่ ได้ปฏิญาณตนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

รับทราบประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ให้ผู้ที่มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งที่ว่าง

ตามที่นายภาคิน สมมิตรธนกุล ได้มีหนังสือขอลาออกจากสมาชิก พรรคพลังประชารัฐ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพของ นายภาคิน สมมิตรธนกุล สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๘) ของรัฐธรรมนูญนั้น ต่อมาประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีประกาศสภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ประกาศให้ผู้มีชื่ออยู่ในลำดับถัดไปในบัญชีรายชื่อของพรรคพลังประชารัฐเลื่อนขึ้นมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามมาตรา ๑๐๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ คือนางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ เป็นลำดับที่ ๓๒ ของพรรคพลังประชารัฐ

ต่อไปผมขอเชิญ นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ กรุณาได้ยืนขึ้นเพื่อกล่าวคำปฏิญาณตนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๑๕ โดยผมจะเป็นผู้กล่าวนำ และท่านก็ได้ระบุชื่อท่านด้วยตอนต้น คือผมจะนำกล่าวด้วยคำว่า ข้าพเจ้า ท่านก็พูด ข้าพเจ้า แล้วก็ระบุชื่อตัวเอง พร้อมนะครับ

(สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับการเลือกตั้งใหม่ได้ยืนขึ้นและกล่าวคำปฏิญาณตนต่อที่ประชุมตามที่ประธานได้กล่าว)

นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ (แบบบัญชีรายชื่อ) : “ข้าพเจ้า นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ ขอปฏิญาณว่า ข้าพเจ้าจะปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อประโยชน์ของประเทศและประชาชน ทั้งจะรักษาไว้และปฏิบัติตามซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักไทยทุกประการ”

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญนั่งครับ แสดงความยินดีด้วยนะครับ น่าจะเป็นวันสุดท้ายของสภาชุดนี้แล้วนะครับท่านสมาชิกครับ จึงแจ้งให้ท่านสมาชิกทราบว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมดเท่าที่มีอยู่และปฏิบัติหน้าที่ได้มีจำนวน ๔๑๗ ท่าน องค์ประชุมของเราจะต้องไม่น้อยกว่า ๒๐๙ คน

เรื่องด่วน

เรียนท่านสมาชิกครับ ในคราวประชุมครั้งที่แล้วที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม ตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๕๔ (๒) โดยให้นำระเบียบวาระ เรื่องด่วนที่ ๑-๗ ขึ้นมาพิจารณา เพื่อลงมติก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระกระทู้ถาม เพื่อให้มีผลในการประชุมครั้งนี้ ดังนั้นผมขอดำเนินการตามมติที่ประชุมเลยนะครับ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายนิกร จำนง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

จากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในวาระที่หนึ่ง โดยผู้เสนอแถลงหลักการและเหตุผล สมาชิกอภิปรายแสดงความคิดเห็น เมื่อการอภิปรายเป็นอันยุติ ผู้เสนอได้อภิปรายสรุป ภายหลังการตรวจสอบองค์ประชุมก่อนลงมติ ก็ปรากฏว่ามีท่านสมาชิกแสดงตนไม่ครบองค์ประชุม ผมจึงได้สั่งปิดการประชุมเพื่อให้ที่ประชุมได้มาลงมติในการประชุมครั้งถัดไปคือในครั้งนี้ ดังนั้นผมขอดำเนินการต่อเลยนะครับ

นายศักดินัย นุ่มหนู (ตราด) : ท่านประธานครับ ก่อนลงมติขออนุญาตหารือนิดหนึ่งก่อนนะครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญครับ

นายศักดินัย นุ่มหนู (ตราด) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ศักดินัย นุ่มหนู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตราด พรรคก้าวไกล อยากจะเรียน

ท่านประธานอย่างนี้ครับว่าวันนี้เป็นวาระสำคัญของพี่น้องชาวประมง แล้วก็วันนี้พี่น้องชาวประมง ๑๐๐ กว่าคนเกือบ ๒๐๐ คนมาอยู่ข้างบนนี้ด้วย แล้วก็เห็นเจ้าหน้าที่บอกว่ามีเวลาจำกัด แต่กระผมคิดว่าอยากที่จะขออนุญาตท่านประธานที่จะให้พี่น้องชาวประมงนี้ในฐานะที่เป็นเจ้าของปัญหา เป็นเจ้าของอำนาจตัวจริง เสียงจริงได้อยู่ดูเรื่องของการลงมติในเรื่องของ พ.ร.บ. การประมงนี้ด้วยนะครับ จึงอยากจะขออนุญาต เพราะว่าเขามากันหลายครั้ง แล้วก็ตั้งใจที่จะเห็นว่าสภาแห่งนี้ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาของพี่น้องชาวประมงอยากให้กล้องแพน (Pan) ไปดูสักนิดหนึ่งครับท่านประธานที่อยู่ข้างบนนั้น

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่เป็นไรเดี๋ยวกล้องเขาแพน (Pan) ไปเอง

นายศักดินัย นุ่มหนู (ตราด) : ก็เลยขออนุญาตท่านประธานให้เขาได้อยู่รอจนมีการลงมตินะครับ ขอบคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับก็เรียนให้ท่านสมาชิกได้ทราบนะครับ เพราะเราก็จะเริ่มมีการลงมติกันเลย ฉะนั้นด้วยความเห็นใจพี่น้องชาวประมงนะครับ เพราะว่ามาหลายครั้งแล้ว ผมขอแจ้งเจ้าหน้าที่ว่าขออนุญาตให้เจ้าหน้าที่อนุญาตให้พี่น้องชาวประมงได้นั่งชมการลงมติในครั้งนี้ด้วยนะครับเจ้าหน้าที่อย่าเพิ่งพาพี่น้องออกไป ให้เสร็จการลงมติค่อยพาออกไปครับ

ท่านสมาชิกครับ ก่อนลงมติผมจะขอตรวจสอบองค์ประชุมนะครับ ฉะนั้นเชิญท่านสมาชิกที่อยู่ข้างนอกห้องประชุมได้เข้าสู่ห้องประชุม เพื่อจะได้ลงมติในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... นะครับเชิญครับ

(นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุมและลงมติ)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านชินวรณ์มีอะไรไหมครับ เชิญครับ

นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ชินวรณ์ บุณยเกียรติ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดนครศรีธรรมราช ในฐานะที่เป็นวิป (Whip) ของรัฐบาล เมื่อวานนี้ก็ได้ย้ำไปแล้วว่าทุกพรรคมีความเห็นด้วยในการลงมติพระราชบัญญัติแก้ไขพระกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ในวันนี้ แต่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าเนื่องจากในวันนี้มีกรรมาธิการหลายชุดที่มีการประชุมเป็นครั้งสุดท้ายเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นขอเวลาว่างให้ท่านประธานได้ให้เวลานิดหนึ่ง แล้วก็ที่สำคัญคือถ้าท่านประธานจะได้มีบัญชาไปยังกองกรรมาธิการต่าง ๆ ได้เรียนให้ทราบว่ากฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญเพราะพี่น้องชาวประมงเดือดร้อนมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ นะครับ แล้วก็พวกผมได้กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ท่านชวน หลีกภัย ว่าเป็นกฎหมายที่ต้องจัดเป็นวาระพิเศษ วิป (Whip) ทั้ง ๒ ฝ่ายก็เห็นด้วย ท่านประธานชวน หลีกภัย ได้กรุณาให้ดำเนินการในการมาลงมติเป็นพิเศษก่อนที่จะตั้งกระทู้ถาม เพราะฉะนั้นผมคิดว่าวันนี้ทุกพรรคคงมีความพร้อมเพรียงกันนะครับ และที่สำคัญที่สุดผมอยากจะกราบเรียนว่ากฎหมายฉบับนี้เราได้มีการเตรียมการให้ตั้งคณะกรรมาธิการ กรรมาธิการสามารถที่จะทำหน้าที่ได้ครับ และกฎหมายฉบับนี้ก็จะมีผลตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๔ เมื่อสภาหมดวาระไปก็ยังมีผลก็คือว่าหลังจากมี ครม. ชุดใหม่ ครม. ชุดใหม่สามารถที่จะยืนยันและนำมาดำเนินการต่อเนื่องได้เลยครับ ขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ความจริงไม่ต้องอภิปรายกันแล้วนะครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวนะครับ ผมอนุญาตให้ท่านนิกร จำนง ได้หารือก่อนนะครับ

นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม (สุรินทร์) : ท่านประธานที่เคารพครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านนิกรขอมาก่อนครับ ท่านครูมานิตย์รอแป๊บหนึ่งนะครับ

นายนิกร จำนง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นิกร จำนง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคชาติไทยพัฒนา ในฐานะที่เป็นผู้เสนอพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... ก็อยากจะเรียนว่าที่จริงแล้วเราร่วมกันเสนอครับ มีอีก ๖ ฉบับ หรือไม่จำเป็นต้องขานครับ

ว่าฉบับอื่นด้วยเป็นของใคร ๆ เพราะทั้งหมดไม่ใช่มีเฉพาะฉบับของผมคนเดียวครับ มีทั้งหมด ๗ ฉบับครับ แต่ท่านประธานได้ขานเฉพาะของผมคนเดียวครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็ได้เรียนแล้วว่ามีทั้งหมด ๗ ฉบับ แต่ว่าไม่ได้เอาชื่อมาอ่านทั้งหมด ผมคิดว่าท่านสมาชิกทราบดีอยู่แล้วครับ มีทั้งหมด ๗ ฉบับ ก็คงได้พูดกันไปหลายครั้งแล้ว ผมจึงไม่ได้เอามาอ่านเพราะว่ากลัวจะเสียเวลา เอาอย่างนี้แล้วกันนะครับ ผมขออนุญาตอ่านให้ท่านสมาชิกได้ทราบ ทั้งหมดมี ๗ ฉบับ เดี๋ยวผมอ่านให้ทั้งหมดครับ

นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ (ประจวบคีรีขันธ์) : ท่านประธานครับ ผม ส.ส. พรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์ พรรคเพื่อไทย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ คือวันนี้พรรคเพื่อไทยเตรียมพร้อมที่จะมาร่วมกับทุกท่าน และวันนี้เป็นปัญหาความเดือดร้อนพี่น้องประชาชนครับ โดยท่านหัวหน้าชลน่าน ศรีแก้ว ก็เป็นผู้เสนอญัตติตรงนี้ด้วย ทางชาวประมงครับ ขอบคุณท่านประธานด้วยครับ และพรรคเพื่อไทยวันนี้เต็มที่สำหรับที่จะโหวตเพื่อเร่งผลักดันเรื่องแก้ปัญหาประมงครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็ทุกพรรคมาเต็มสภาวันนี้ทุกพรรคครับ ผมขออนุญาตอย่างนี้แล้วกัน จากที่ท่านนิกร จำนง ได้หารือประธานว่าร่างพระราชบัญญัติที่แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... นี้มีท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเราได้เสนอทั้งหมด ๗ ร่าง ฉะนั้นเพื่อที่จะทำความเข้าใจให้เกิดความชัดเจน ผมขออนุญาตนำเอาร่างทั้ง ๗ ร่าง มาเรียนให้ท่านสมาชิกได้ทราบนะครับ

- ๑๙/๑

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายนิกร จำนง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นางกันตวรรณ ตันเถียร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายศักดินัย นุ่มหนู กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๔. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๖. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๗. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... (นายวรภพ วิริยะโรจน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

ทั้งหมด ๗ ฉบับ ซึ่งเราก็จะได้ดำเนินการในการขอมติต่อไปว่าเราจะรับหลักการหรือไม่ แต่ว่าก่อนที่จะมีการลงมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุม ขอท่านสมาชิกเราได้กรุณาเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มีท่านสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้แสดงตนไหมครับ

นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง (ราชบุรี) : ท่านประธานครับ ผม สัณหพจน์ สุขศรีเมือง ๔๐๓ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสัณหพจน์ สุขศรีเมือง

นายโกศล ปัทมะ (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ ผม โกศล ปัทมะ ๐๓๕ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๐๓๕ แสดงตน

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา (จันทบุรี) : ท่านประธานครับ ผม พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๑๑๐ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๑๑๐ แสดงตน

นายนพพล เหลือทองนารา (พิษณุโลก) : ผม นพพล เหลืองทองนารา ๑๗๑ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านนพพล เหลืองทองนารา และมีท่านไหนอีกครับ

นายสมบัติ ศรีสุรินทร์ (สุรินทร์) : ท่านประธานครับ ผม สมบัติ ศรีสุรินทร์ ๓๘๓ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : สมบัติ ศรีสุรินทร์ แสดงตน มีท่านใดอีกครับที่ยังไม่ได้แสดงตน ใจเย็น ๆ มีเวลาให้ท่านนะครับ คุณหมอมีอะไรไหมครับ ผมว่าเราจะลงมติกันแล้วนะครับ

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : ท่านประธานครับ ระหว่างที่รอองค์ประชุม กระผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คือตอนนี้องค์ประชุมครบแล้วครับท่าน

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : ท่านประธานขอนิดหนึ่งครับ ท่านประธานที่เคารพ ผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่าเนื่องจากร่างแก้ไข พ.ร.ก. ประมงนี้ มี ๗ ร่าง ถ้าที่ประชุมเห็นว่าร่างใดที่เป็นร่างที่กระชับ แล้วก็เป็นไปตามมติของคณะกรรมาธิการวิสามัญเกษตรที่ผ่านความเห็นชอบของสภาผู้แทนราษฎรแล้ว รับฟังความคิดเห็นของทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐ และภาคเอกชน และชาวประมงแล้ว ถ้าร่างนั้นเป็นร่างที่กระชับ ขอให้คณะกรรมาธิการวิสามัญที่ตั้งขึ้นเร่งพิจารณา แล้วก็ขอท่านประธานได้ทำเรื่องให้ทางรัฐบาลเปิดประชุมวิสามัญขึ้นมาเป็นการเฉพาะเพื่อให้กฎหมายฉบับนี้ได้ผ่านความเห็นชอบของสภาในวาระ ๑ ๒ ๓ ด้วยครับท่านประธาน กราบขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : พอแล้วครับ เราจะลงมตินะครับ ปิดการแสดงตน เจ้าหน้าที่รายงานผลครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานครับใจเย็น ๆ วันนี้เรียบร้อยดีครับ ท่านประธานผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผมไม่อนุญาตแล้วครับ เชิญนั่งครับ เจ้าหน้าที่รายงานผลครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : วาระ ๑ ก่อน แล้วก็ค่อยมาเสนอว่าจะเอาร่างใด

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวค่อยหารือกันต่อไปนะครับท่านอุบลศักดิ์ ท่านใจเย็น ๆ ผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อน ท่านนั่งเถอะครับ จำนวนท่านสมาชิกที่เข้าประชุมในวันนี้ ๒๗๓ ท่าน บวก ๕ ท่าน เป็น ๒๗๘ ท่าน ถือว่าครบองค์ประชุมนะครับ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนด
การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
วาระที่ ๑ (การตรวจสอบองค์ประชุม)

วันที่ 23 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 11:04

จำนวนผู้แสดงตน 273 + 4 = 277

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
1	009	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
2	019	นายกิตติ สมทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
3	022	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
4	023	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
5	027	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
6	029	นายเกษม อุประ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
7	037	นายขจิตร ชัยนิคม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
8	043	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
9	046	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
10	054	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
11	058	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
12	062	นายจิรทัศ ไกรเดชา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
13	064	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
14	067	นางสาวจิราพร สินธุไพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
15	068	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
16	070	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
17	075	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
18	080	นายฉลาด ขามช่วง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
19	083	นายชลน่าน ศรีแก้ว	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
20	099	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
21	101	นายชูศักดิ์ แอกทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
22	103	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
23	106	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
24	121	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
25	127	นายดะนัย มะหิพันธ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
26	133	นายไตรรงค์ ติธรรม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
27	142	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
28	149	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
29	151	นายธนกร ไชยกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
30	163	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
31	184	นายนิยม เวชกามา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
32	185	นายนิรมิต สุจารี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
33	192	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
34	193	นายบุญแก้ว สมวงศ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
35	194	นายบุญฐิณ ประทุมลี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
36	196	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
37	208	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
38	212	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
39	213	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
40	222	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
41	224	นางผ่องศรี แซ่จึง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
42	232	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
43	234	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
44	239	นายพัฒนา สัพโส	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
45	252	นายพีระเพชร ศิริกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
46	258	นายไพจิต ศรีวรขาน	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
47	260	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
48	262	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
49	276	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
50	278	นางมนพร เจริญศรี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
51	282	นายมานะ โลหะวณิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
52	283	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
53	287	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
54	297	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
55	302	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
56	314	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
57	320	นายวัน อยู่บำรุง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
58	328	นายวิทยา ทรงคำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
59	335	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
60	339	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
61	340	นายวิสุทธิ์ ไขยณรุณ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
62	344	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
63	345	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
64	350	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
65	354	นายศรีเรศ โกฎคำลือ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
66	360	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
67	370	นางสาวสกุณา สาระนันท์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
68	372	นายสงวน พงษ์มณี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
69	378	นายสมคิด เชื้อคง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
70	383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
71	393	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
72	414	นายสิงหภณ ดีนาง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
73	417	นายสุรชาติ เทียนทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
74	418	นางสิรินทร รามสูต	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
75	427	นายสุทิน คลังแสง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
76	433	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
77	435	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
78	441	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
79	458	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
80	467	นางอนุรักษ์ บุญศล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
81	468	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
82	472	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
83	486	นางอาภรณ์ สาราคำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
84	493	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
85	495	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
86	496	นายเอกธนัช อินทร์รอด	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
87	500	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
88	001	นายกนก ลิ้มตระกูล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
89	020	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
90	035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
91	042	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
92	047	นายจตุพร เจริญเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
93	049	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
94	063	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
95	081	นางสาวชนก จันทาทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
96	090	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
97	107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
98	144	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
99	168	นายนพคุณ รัฐผไท	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
100	171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
101	186	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
102	214	นายประเสริฐ บุญเรือง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
103	237	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
104	243	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
105	266	นายภาควัต ศรีสุรพล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
106	292	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
107	305	นางสาวละออง ติยะไพรัช	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
108	307	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
109	323	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
110	337	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
111	352	นายศราวุธ เพชรพนมพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
112	356	นายศักดา คงเพชร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
113	367	นายศุภชัย นพขำ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
114	387	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
115	397	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
116	439	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
117	015	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
118	051	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
119	056	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
120	069	นายจีรเดช ศรีวิราช	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
121	092	นางวลัยพร รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
122	105	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
123	112	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
124	114	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
125	145	นายกองตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
126	174	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
127	176	นายนัทธี ถิ่นสาคู	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
128	181	นายนิพันธ์ ศิริธร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
129	195	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
130	217	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
131	219	นายปัญญา จีนาคำ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
132	229	นายพยม พรหมเพชร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
133	235	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
134	244	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
135	265	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
136	270	นายภิญโญ นิโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
137	288	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
138	309	นายโกมินทร์ ทีฆธนานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
139	317	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
140	324	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
141	327	นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
142	362	นายศิริพงษ์ รัสมี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
143	384	นายสมบัติ อำนาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
144	386	นายสมพงษ์ โสภณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
145	402	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
146	430	นายชวน ชูจันทร์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
147	436	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
148	442	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
149	444	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
150	445	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
151	446	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
152	476	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
153	477	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
154	479	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
155	499	นายเอี่ยม ทองใจสด	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
156	007	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
157	025	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
158	028	นายเกษม ศุภรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
159	050	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
160	091	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
161	094	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
162	110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
163	118	นายยุทธนา โพธสุธน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
164	130	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
165	137	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
166	157	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
167	175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
168	188	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
169	198	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
170	211	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
171	225	นายไผ่ ลิกค์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
172	227	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
173	231	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
174	242	นายเอกสิทธิ์ คุณานันทกุล	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
175	247	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
176	253	นายต่อศักดิ์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
177	259	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
178	264	นางสาวภริม พูลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
179	284	นายมานัส อ่อนอ้าย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
180	289	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
181	294	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
182	295	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
183	349	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
184	359	นายศาสตรา ศรีปาน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
185	389	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
186	395	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
187	403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
188	404	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
189	405	นายสันติ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
190	406	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
191	411	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
192	412	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
193	421	นายสุชาติ ตันเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
194	426	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
195	448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
196	456	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
197	457	นายอนันต์ ผลอำนวย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
198	485	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
199	006	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
200	021	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
201	032	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
202	033	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
203	040	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
204	052	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
205	082	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
206	088	นายสวาป เผ่าประทาน	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
207	095	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
208	104	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
209	113	นายฐิตินันท์ แสงนาค	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
210	116	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
211	132	นายไตรเทพ งามกมล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
212	136	พันเอกเศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
213	153	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
214	177	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
215	200	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
216	246	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
217	256	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
218	263	นายภราดร ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
219	274	ร้อยตำรวจตรีมณฑล โพธิ์คาย	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
220	280	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
221	291	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
222	299	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
223	313	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
224	330	นายวิรัช พันธุมะผล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
225	338	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
226	341	นายมารุต มัสยวาณิช	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
227	364	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
228	368	นายศุภชัย โพธิ์สุ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
229	369	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
230	373	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
231	379	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
232	385	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
233	390	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
234	396	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
235	399	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
236	400	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
237	451	นายโสภณ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
238	455	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
239	482	นายอับดุลบาซิม อาบู	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
240	489	นายอำนาจ วิลาวัลย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
241	494	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
242	008	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
243	078	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
244	197	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
245	230	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
246	233	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
247	249	นายพิษณุ พลธี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
248	281	นายมานพ ศรีผึ้ง	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
249	303	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
250	319	นายวัฒนา ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
251	353	นางสาวศรีนวล บุญลือ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
252	358	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
253	366	นายศุภชัย ใจสมุทร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
254	419	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
255	443	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
256	459	นายอนาวิล รัตนสถาพร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
257	463	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
258	488	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
259	498	นายเอกราช ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
260	002	นาวาตรีสุธรรม ระหงษ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
261	014	นางกันตวรรณ ดันเถียร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
262	016	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
263	031	นายเกียรติ สิทธีอมร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
264	071	นายสุรบถ หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
265	073	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
266	084	นายชวน หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
267	097	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
268	129	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
269	134	นางสาวสุภาพร กำเนิดผล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
270	147	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
271	161	นายธารา ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
272	162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
273	173	นายนริศ ขำนุรักษ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
274	190	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
275	191	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
276	204	นายประกอบ รัตนพันธ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
277	209	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
278	228	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
279	251	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
280	268	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
281	277	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
282	301	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
283	348	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
284	355	นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
285	363	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
286	380	นายสมชาติ ประดิษฐพร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
287	398	นายสราวุธ อ่อนละมัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
288	408	นายสาคร เกี่ยวข้อง	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
289	409	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
290	453	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
291	470	นายเจือ ราชสีห์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
292	474	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
293	492	นายจักพันธ์ ปิยพรไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
294	061	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
295	089	นายชัยชนะ เดชเดโช	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
296	093	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
297	098	นายอิสรพงษ์ มากอำไพ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
298	220	นายชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
299	308	นางสาววิราภรณ์ กาญจนะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
300	334	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
301	343	นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
302	410	นายสาธิต ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
303	415	พันโทสินธพ แก้วพิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
304	416	นายสินิตย์ เลิศไกร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
305	424	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
306	447	พลตำรวจตรีสุรินทร์ ปาลาเร่	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
307	478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
308	484	นายอัศวิน วิภูศิริ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
309	048	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
310	066	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
311	085	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
312	109	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
313	119	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
314	122	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
315	124	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
316	138	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
317	140	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
318	156	นายมานพ คีรีภูวดล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
319	160	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
320	166	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
321	180	นายนิติพล ผิวเหมาะ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
322	199	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
323	201	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
324	215	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
325	216	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
326	241	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
327	245	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
328	300	นายรังสิมันต์ โรม	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
329	310	นายวรภพ วิริยะโรจน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
330	312	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
331	347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
332	357	นายศักดินัย นุ่มหนู	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
333	361	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
334	375	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
335	381	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
336	425	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
337	428	นายสุเทพ อู่อ้น	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
338	431	พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
339	437	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
340	440	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
341	452	นายองค์การ ชัยบุตร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
342	473	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
343	013	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
344	045	นายคำพอง เทพาคำ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
345	115	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
346	120	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
347	139	นายทศพร ทองศิริ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
348	148	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
349	203	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
350	311	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
351	326	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
352	374	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
353	475	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
354	125	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
355	165	นายธีระ วงศ์สมุทร	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
356	178	นายนิกร จำนง	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
357	465	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
358	072	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
359	074	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
360	170	นายนพดล มาตรศรี	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
361	207	นายประภัตร โพธสุธน	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
362	240	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
363	315	นายวราวุธ ศิลปอาชา	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
364	394	นายสรชัด สุจิตต์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
365	449	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
366	152	นางสาวธนภร โสมทองแดง	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
367	172	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
368	210	นายศุภชัย นาคสุวรรณ์	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
369	318	นายวัชรา ณ วังขนาย	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
370	332	นายวิรัตน์ วรศสิริน	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
371	490	นายอำไพ กองมณี	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
372	254	นายเพชร เอกกำลังกุล	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
373	304	นายเรวัต วิศรุตเวช	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
374	336	พลตำรวจโทวิศณุ ม่วงแพรสี	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
375	450	พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
376	003	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
377	026	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
378	108	นายซูการ์โน มะทา	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
379	325	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
380	388	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
381	483	นายอับดุลอายี สาแม็ง	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
382	464	นายอนุมัติ ซูสารอ	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
383	223	นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
384	257	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
385	306	นางลินดา เชิดชัย	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
386	371	นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
387	487	นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
388	351	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	พรรคเพื่อชาติ	ไม่แสดงตน
389	183	นายพิชัย ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
390	285	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
391	286	นางสาวจิราพร นาคดิลก	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
392	432	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
393	269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
394	279	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่แสดงตน
395	034	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
396	087	นายยอดยิ่ง แสนยากุล	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
397	169	นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
398	011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่แสดงตน
399	059	นายจารึก ศรีอ่อน	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่แสดงตน
400	039	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกจอมเดช ตรีเมฆ	พรรครวมพลัง	แสดงตน
401	255	นางสุเนตตา แซ่โก๊ะ	พรรครวมพลัง	แสดงตน
402	057	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	ไม่แสดงตน
403	469	นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	ไม่แสดงตน
404	126	นายดล เหตระกูล	พรรคชาติพัฒนากล้า	ไม่แสดงตน
405	146	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	พรรคชาติพัฒนากล้า	ไม่แสดงตน
406	316	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	พรรคชาติพัฒนากล้า	ไม่แสดงตน
407	135	นางบุญญาพร นาตะธนภัทร	พรรครวมไทยสร้างชาติ	แสดงตน
408	365	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	พรรครวมไทยสร้างชาติ	แสดงตน
409	128	นายดำรงค์ พิเดช	พรรคโอกาสไทย	แสดงตน
410	290	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	พรรคโอกาสไทย	แสดงตน
411	218	นายปรีดา บุญเพลิง	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	ไม่แสดงตน
412	273	นางสาวภคอร จันทรคณา	พรรคไทยศรีวิไลย์	ไม่แสดงตน
413	438	นายปฏิวัติ พิจารณ์	พรรคประชาธิปไตยใหม่	ไม่แสดงตน
414	377	นายรองรักษ์ บุญศิริ	พรรคประชาภิวัฒน์	แสดงตน
415	296	นายระวี มาศฉมาดล	พรรคพลังธรรมใหม่	ไม่แสดงตน
416	179	นายพันธุ์ศักดิ์ ชาบุ	พรรคพลังปวงชนไทย	แสดงตน
417	041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคเพื่อชาติไทย	ไม่แสดงตน

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติมด้วยวาจา ดังนี้

403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติมด้วยวาจา แต่ปรากฏชื่อใช้สิทธิแสดงตนในใบประมวลผลแล้ว คือ

383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง

กลุ่มงานรายงานการประชุม สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๐๑๑

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไป ผมขอถามมติจากที่ประชุมว่าจะรับหลักการแห่งราชพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... ทั้ง ๗ ฉบับหรือไม่ ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน ท่านผู้ใดเห็นควรรับหลักการโปรดกดปุ่ม เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ควรรับหลักการโปรดกดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงโปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญท่านสมาชิกใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน เชิญครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายโกศล ปัทมะ (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ โกศล ปัทมะ ๐๓๕ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๐๓๕ รับหลักการครับ

นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานครับ ผม สัณหพจน์ สุขศรีเมือง ๔๐๓ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๔๐๓ รับหลักการ

พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา (จันทบุรี) : เรียนท่านประธานครับ ผม พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๑๑๐ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๑๑๐ รับหลักการ

นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม สุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รับหลักการนะครับ มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ลงคะแนนครับ

นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ๐๔๑ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๐๔๑ รับหลักการนะครับ

นายภาสกร เงินเจริญกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ภาสกร เงินเจริญกุล ๒๖๙ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านภาสกร รับหลักการนะครับ ยังมีท่านใดยังไม่ได้ลงคะแนน

นายสมศักดิ์ คุณเงิน (ขอนแก่น) : ท่านประธานครับ ผม สมศักดิ์ คุณเงิน ๑๗๕ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมศักดิ์ คุณเงิน รับหลักการ

นายไชยา พรหมา (หนองบัวลำภู) : ท่านประธานครับ ผม ไชยา พรหมา ๑๐๗ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านไชยา พรหมา รับหลักการครับ

นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ (สุราษฎร์ธานี) : ผม ธีรภัทร พริ้งศุลกะ ๑๖๒ รับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านธีรภัทร รับหลักการนะครับ มีสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิลงคะแนนมีไหมครับ ถ้ามีก็เชิญครับ ถ้าทุกท่านใช้สิทธิลงคะแนนกันทุกท่านแล้ว ผมขอปิดการลงคะแนน เจ้าหน้าที่แสดงผลครับ ท่านสมาชิกครับ จำนวนผู้ลงมติ ๒๘๕ บวก ๙ รวมเป็น ๒๙๔ ท่าน เห็นด้วย ๒๘๒ บวก ๙ เป็น ๒๙๑ ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ๒ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ ท่าน

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
วาระที่ ๑

วันที่ 23 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 11:07

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	285 + 7 = 292
เห็นด้วย	282 + 8 = 290
ไม่เห็นด้วย	0
งดออกเสียง	2
ไม่ลงคะแนนเสียง	1 - 1 = 0

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	009	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
2	019	นายกิตติ สมทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
3	020	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
4	022	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
5	023	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
6	027	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
7	029	นายเกษม อุประ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
8	037	นายขจิตร ชัยนิคม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
9	043	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
10	046	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
11	054	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
12	058	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
13	062	นายจิรทัศ ไกรเดชา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
14	064	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
15	067	นางสาวจิราพร สินธุไพร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
16	068	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
17	070	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
18	075	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
19	080	นายฉลาด ขามช่วง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
20	083	นายชลน่าน ศรีแก้ว	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
21	099	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
22	101	นายชูศักดิ์ แอกทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
23	103	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
24	106	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
25	121	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย

กลุ่มงานรายงานการประชุม สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๐๑๑

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
26	127	นายดะนัย มะหิพันธ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
27	133	นายไตรรงค์ ติธรรม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
28	142	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
29	149	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
30	151	นายธนกร ไชยกุล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
31	163	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
32	171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
33	184	นายนิยม เวชกามา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
34	185	นายนิรมิต สุจารี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
35	192	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
36	193	นายบุญแก้ว สมวงศ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
37	194	นายบุญฐิณ ประทุมลี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
38	196	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
39	208	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
40	212	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
41	213	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
42	214	นายประเสริฐ บุญเรือง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
43	222	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
44	224	นางผ่องศรี แซ่จึง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
45	232	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
46	234	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
47	239	นายพัฒนา สัพโส	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
48	252	นายพีระเพชร ศิริกุล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
49	258	นายไพจิต ศรีวรขาน	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
50	260	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
51	262	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
52	276	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
53	278	นางมนพร เจริญศรี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
54	282	นายมานะ โลหะวณิชย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
55	283	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
56	287	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
57	297	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
58	302	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
59	314	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
60	320	นายวัน อยู่บำรุง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
61	323	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
62	328	นายวิทยา ทรงคำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
63	335	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
64	339	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
65	340	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
66	344	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
67	345	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
68	350	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
69	354	นายศรีเรศ โกฎคำลือ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
70	360	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
71	370	นางสาวสกุณา สาระนันท์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
72	372	นายสงวน พงษ์มณี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
73	378	นายสมคิด เชื้อคง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
74	383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
75	393	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
76	414	นายสิงหภณ ดีนาง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
77	417	นายสุรชาติ เทียนทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
78	418	นางสิรินทร รามสูต	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
79	427	นายสุทิน คลังแสง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
80	433	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
81	435	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
82	441	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
83	458	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
84	467	นางอนุรักษ์ บุญศล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
85	468	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
86	472	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
87	486	นางอาภรณ์ สาราคำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
88	493	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
89	495	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
90	496	นายเอกธนัช อินทร์รอด	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
91	500	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
92	001	นายกนก ลิ้มตระกูล	พรรคเพื่อไทย	-
93	035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	-
94	042	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	พรรคเพื่อไทย	-
95	047	นายจตุพร เจริญเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	-
96	049	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	-
97	063	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	พรรคเพื่อไทย	-
98	081	นางสาวชนก จันทาทอง	พรรคเพื่อไทย	-
99	090	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	พรรคเพื่อไทย	-
100	107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	-
101	144	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	-
102	168	นายนพคุณ รัฐผไท	พรรคเพื่อไทย	-
103	186	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	พรรคเพื่อไทย	-
104	237	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พรรคเพื่อไทย	-
105	243	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	พรรคเพื่อไทย	-
106	266	นายภาควัต ศรีสุรพล	พรรคเพื่อไทย	-
107	292	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	พรรคเพื่อไทย	-
108	305	นางสาวละออง ติยะไพรัช	พรรคเพื่อไทย	-
109	307	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	พรรคเพื่อไทย	-
110	337	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	-
111	352	นายศราวุธ เพชรพนมพร	พรรคเพื่อไทย	-
112	356	นายศักดา คงเพชร	พรรคเพื่อไทย	-
113	367	นายศุภชัย นพขำ	พรรคเพื่อไทย	-
114	387	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	-
115	397	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	-
116	439	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	พรรคเพื่อไทย	-
117	015	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
118	051	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
119	056	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
120	069	นายจีรเดช ศรีวิราช	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
121	092	นางวลัยพร รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
122	094	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
123	105	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
124	112	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
125	114	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
126	145	นายกองตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
127	174	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
128	175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
129	176	นายนัทธี ถิ่นสาคู	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
130	181	นายนิพันธ์ ศิริธร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
131	195	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
132	211	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
133	217	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
134	219	นายปัญญา จีนาคำ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
135	229	นายพยม พรหมเพชร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
136	235	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
137	242	นายเอกสิทธิ์ คุณานันทกุล	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
138	244	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
139	265	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
140	270	นายภิญโญ นิโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
141	288	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
142	309	นายโกมินทร์ ทีฆธนานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
143	317	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
144	324	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
145	327	นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
146	362	นายศิริพงษ์ รัสมี	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
147	384	นายสมบัติ อำนาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
148	386	นายสมพงษ์ โสภณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
149	389	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
150	402	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
151	430	นายชวน ชูจันทร์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
152	436	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
153	442	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
154	444	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
155	445	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
156	446	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
157	476	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
158	477	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
159	479	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
160	499	นายเอี่ยม ทองใจสด	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
161	007	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	พรรคพลังประชารัฐ	-
162	025	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พรรคพลังประชารัฐ	-
163	028	นายเกษม ศุภรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	-
164	050	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พรรคพลังประชารัฐ	-
165	091	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	-
166	110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	-
167	118	นายยุทธนา โพธสุธน	พรรคพลังประชารัฐ	-
168	130	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	-
169	137	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	-
170	157	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พรรคพลังประชารัฐ	-
171	188	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พรรคพลังประชารัฐ	-
172	198	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	-
173	225	นายไผ่ ลิกค์	พรรคพลังประชารัฐ	-
174	227	นายพงศ์กวิน จีงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	-
175	231	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	พรรคพลังประชารัฐ	-
176	247	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	-
177	253	นายต่อศักดิ์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	-
178	259	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	พรรคพลังประชารัฐ	-
179	264	นางสาวภริม พูลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
180	284	นายมานัส อ่อนอ้าย	พรรคพลังประชารัฐ	-
181	289	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พรรคพลังประชารัฐ	-
182	294	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
183	295	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	-
184	349	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	-
185	359	นายศาสตรา ศรีปาน	พรรคพลังประชารัฐ	-
186	395	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	-
187	403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	-
188	404	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	-
189	405	นายสันติ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	-
190	406	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พรรคพลังประชารัฐ	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
191	411	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	-
192	412	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พรรคพลังประชารัฐ	-
193	421	นายสุชาติ ตันเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
194	426	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พรรคพลังประชารัฐ	-
195	448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	-
196	456	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	-
197	457	นายอนันต์ ผลอำนวย	พรรคพลังประชารัฐ	-
198	485	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พรรคพลังประชารัฐ	-
199	006	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
200	021	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
201	032	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
202	033	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
203	040	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
204	052	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
205	082	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
206	088	นายสวาป เผ่าประทาน	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
207	095	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
208	104	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
209	113	นายฐิตินันท์ แสงนาค	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
210	116	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
211	132	นายไตรเทพ งามกมล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
212	136	พันเอกเศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
213	153	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
214	177	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
215	200	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
216	246	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
217	256	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
218	263	นายภราดร ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
219	274	ร้อยตำรวจตรีมณฑล โพธิ์คาย	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
220	280	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
221	291	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
222	299	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
223	313	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
224	330	นายวิรัช พันธุมะผล	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
225	338	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
226	341	นายมารุต มัสยวาณิช	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
227	364	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
228	369	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
229	373	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
230	379	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
231	385	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
232	390	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
233	396	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
234	399	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
235	400	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
236	451	นายโสภณ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
237	455	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
238	482	นายอับดุลบาซิม อาบู	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
239	489	นายอำนาจ วิลาวัลย์	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
240	494	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	พรรคภูมิใจไทย	เห็นด้วย
241	368	นายศุภชัย โพธิ์สุ	พรรคภูมิใจไทย	งดออกเสียง
242	008	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	พรรคภูมิใจไทย	-
243	078	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	-
244	197	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	พรรคภูมิใจไทย	-
245	230	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	พรรคภูมิใจไทย	-
246	233	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	พรรคภูมิใจไทย	-
247	249	นายพิษณุ พลธี	พรรคภูมิใจไทย	-
248	281	นายมานพ ศรีผึ้ง	พรรคภูมิใจไทย	-
249	303	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	-
250	319	นายวัฒนา ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	-
251	353	นางสาวศรีนวล บุญลือ	พรรคภูมิใจไทย	-
252	358	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	พรรคภูมิใจไทย	-
253	366	นายศุภชัย ใจสมุทร	พรรคภูมิใจไทย	-
254	419	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	พรรคภูมิใจไทย	-
255	443	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	พรรคภูมิใจไทย	-
256	459	นายอนาวิล รัตนสถาพร	พรรคภูมิใจไทย	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
257	463	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	พรรคภูมิใจไทย	-
258	488	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	พรรคภูมิใจไทย	-
259	498	นายเอกราช ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	-
260	002	นาวาตรีสุธรรม ระหงษ์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
261	014	นางกันตวรรณ ตันเถียร	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
262	016	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
263	031	นายเกียรติ สิทธีอมร	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
264	071	นายสุรบถ หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
265	073	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
266	093	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
267	097	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
268	129	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
269	134	นางสาวสุภาพร กำเนิดผล	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
270	147	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
271	161	นายธารา ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
272	173	นายนริศ ขำนุรักษ์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
273	190	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
274	191	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
275	204	นายประกอบ รัตนพันธ์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
276	209	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
277	228	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
278	251	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
279	268	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
280	277	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
281	301	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
282	348	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
283	355	นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
284	363	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
285	380	นายสมชาติ ประดิษฐพร	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
286	398	นายสราวุธ อ่อนละมัย	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
287	408	นายสาคร เกี่ยวข้อง	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
288	409	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
289	453	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
290	470	นายเจือ ราชสีห์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
291	474	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
292	492	นายจักพันธ์ ปิยพรไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย
293	084	นายชวน หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	งดออกเสียง
294	061	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	พรรคประชาธิปัตย์	-
295	089	นายชัยชนะ เดชเดโช	พรรคประชาธิปัตย์	-
296	098	นายอิสรพงษ์ มากอำไพ	พรรคประชาธิปัตย์	-
297	162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	-
298	220	นายชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์	พรรคประชาธิปัตย์	-
299	308	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	พรรคประชาธิปัตย์	-
300	334	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	พรรคประชาธิปัตย์	-
301	343	นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	พรรคประชาธิปัตย์	-
302	410	นายสาธิต ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	-
303	415	พันโทสินธพ แก้วพิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์	-
304	416	นายสินิตย์ เลิศไกร	พรรคประชาธิปัตย์	-
305	424	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	พรรคประชาธิปัตย์	-
306	447	พลตำรวจตรีสุรินทร์ ปาลาเร่	พรรคประชาธิปัตย์	-
307	478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	-
308	484	นายอัศวิน วิภูศิริ	พรรคประชาธิปัตย์	-
309	048	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
310	066	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
311	085	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
312	109	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
313	119	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
314	120	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
315	122	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
316	124	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
317	138	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
318	140	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
319	156	นายมานพ คีรีภูวดล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
320	160	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
321	166	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
322	180	นายนิติพล ผิวเหมาะ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
323	199	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
324	201	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
325	215	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
326	216	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
327	241	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
328	245	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
329	300	นายรังสิมันต์ โรม	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
330	310	นายวรภพ วิริยะโรจน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
331	311	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
332	312	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
333	347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
334	357	นายศักดินัย นุ่มหนู	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
335	361	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
336	375	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
337	381	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
338	425	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
339	428	นายสุเทพ อู่อ้น	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
340	431	พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
341	437	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
342	440	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
343	452	นายองค์การ ชัยบุตร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
344	473	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
345	013	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	พรรคก้าวไกล	-
346	045	นายคำพอง เทพาคำ	พรรคก้าวไกล	-
347	115	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	พรรคก้าวไกล	-
348	139	นายทศพร ทองศิริ	พรรคก้าวไกล	-
349	148	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	พรรคก้าวไกล	-
350	203	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	พรรคก้าวไกล	-
351	326	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	พรรคก้าวไกล	-
352	374	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	พรรคก้าวไกล	-
353	475	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	พรรคก้าวไกล	-
354	125	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทยพัฒนา	เห็นด้วย
355	165	นายธีระ วงศ์สมุทร	พรรคชาติไทยพัฒนา	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
356	178	นายนิกร จำนง	พรรคชาติไทยพัฒนา	เห็นด้วย
357	465	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	พรรคชาติไทยพัฒนา	เห็นด้วย
358	072	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
359	074	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
360	170	นายนพดล มาตรศรี	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
361	207	นายประภัตร โพธสุธน	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
362	240	นายพาณุวัฒน์ สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
363	315	นายวราวุธ ศิลปอาชา	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
364	394	นายสรชัด สุจิตต์	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
365	449	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
366	152	นางสาวธนภร โสมทองแดง	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
367	172	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
368	210	นายศุภชัย นาคสุวรรณ์	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
369	318	นายวัชรา ณ วังขนาย	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
370	332	นายวิรัตน์ วรศสิริน	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
371	490	นายอำไพ กองมณี	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
372	254	นายเพชร เอกกำลังกุล	พรรคเสรีรวมไทย	-
373	304	นายเรวัต วิศรุตเวช	พรรคเสรีรวมไทย	-
374	336	พลตำรวจโทวิศณุ ม่วงแพรสี	พรรคเสรีรวมไทย	-
375	450	พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	พรรคเสรีรวมไทย	-
376	003	นายกมลศักดิ์ สีวาเมาะ	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
377	026	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
378	108	นายชูการ์โน มะทา	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
379	325	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
380	388	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
381	483	นายอับดุลอายี สาแม็ง	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
382	464	นายอนุมัติ ชูสารอ	พรรคประชาชาติ	-
383	223	นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
384	257	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
385	306	นางลินดา เชิดชัย	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
386	371	นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
387	487	นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
388	351	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	พรรคเพื่อชาติ	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
389	183	นายพิชัย ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
390	285	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
391	286	นางสาวจิราพร นาคดิลก	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
392	432	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย
393	269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่ลงคะแนนเสียง
394	279	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	-
395	034	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	เห็นด้วย
396	087	นายยอดยิ่ง แสนยากุล	พรรคพลังท้องถิ่นไท	เห็นด้วย
397	169	นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	เห็นด้วย
398	011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	-
399	059	นายจารึก ศรีอ่อน	พรรคพลังท้องถิ่นไท	-
400	039	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกจอมเดช ตรีเมฆ	พรรครวมพลัง	เห็นด้วย
401	255	นางสุเนตตา แซ่โก๊ะ	พรรครวมพลัง	เห็นด้วย
402	057	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	-
403	469	นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	-
404	126	นายดล เหตระกูล	พรรคชาติพัฒนากล้า	-
405	146	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	พรรคชาติพัฒนากล้า	-
406	316	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	พรรคชาติพัฒนากล้า	-
407	135	นางบุญญาพร นาตะธนภัทร	พรรครวมไทยสร้างชาติ	เห็นด้วย
408	365	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	พรรครวมไทยสร้างชาติ	เห็นด้วย
409	128	นายดำรงค์ พิเดช	พรรคโอกาสไทย	เห็นด้วย
410	290	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	พรรคโอกาสไทย	เห็นด้วย
411	218	นายปรีดา บุญเพลิง	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	-
412	273	นางสาวภคอร จันทรคณา	พรรคไทยศรีวิไลย์	-
413	438	นายปฏิวัติ พิจารณ์	พรรคประชาธิปไตยใหม่	-
414	377	นายรองรักษ์ บุญศิริ	พรรคประชาภิวัฒน์	เห็นด้วย
415	296	นายระวี มาศฉมาดล	พรรคพลังธรรมใหม่	-
416	179	นายพันธุ์ศักดิ์ ชาบุ	พรรคพลังปวงชนไทย	เห็นด้วย
417	041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคเพื่อชาติไทย	-

เครื่องหมาย - (ยัติภังค์) หมายถึง ผู้ไม่ลงมติ/ผู้ลาประชุม/ผู้ขาดการประชุม

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ – สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพิ่มเติมด้วยวาจา ดังนี้

035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคเพื่อชาติไทย	เห็นด้วย
107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	เห็นด้วย

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพิ่มเติมด้วยวาจาว่าเห็นด้วย แต่ปรากฏชื่อใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในใบประมวลผลว่าไม่ลงคะแนนเสียง คือ

269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	เห็นด้วย

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพิ่มเติมด้วยวาจาว่าเห็นด้วย แต่ปรากฏชื่อใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนในใบประมวลผลว่าเห็นด้วยแล้ว คือ

175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... ทั้ง ๗ ฉบับ รับหลักการเป็นที่เรียบร้อยนะครับ

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ (ปทุมธานี) : ท่านประธานครับ ผม ชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ๐๙๐ ขอบันทึกไว้ว่ามาลงไม่ทัน เห็นด้วยรับหลักการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เจ้าหน้าที่ช่วยบันทึกเอาไว้นะครับ ต่อไปขอเชิญเสนอคณะกรรมาธิการครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม นายอรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จากจังหวัดฉะเชิงเทรา ขออนุญาตเสนอให้สภาเราตั้งกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... จำนวน ๒๕ ท่านครับ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ ท่าน ส.ส. อรรถกรเสนอตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อที่จะได้พิจารณาการแก้ไขพระราชกำหนดฉบับนี้นะครับ โดยให้มีการตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ จำนวน ๒๕ ท่าน มีสมาชิกท่านใดเสนอเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ถ้าไม่มีผู้ใดเสนอเป็นอื่นผมถือว่าที่ประชุมมีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญจำนวน ๒๕ ท่าน ในกรรมาธิการ ๒๕ ท่าน ผมขอกำหนดสัดส่วนดังต่อไปนี้ ที่ประชุมกำหนดให้มีกรรมาธิการวิสามัญจำนวน ๒๕ ท่าน สัดส่วนกรรมาธิการของคณะรัฐมนตรีจำนวน ๕ ท่าน สัดส่วนกรรมาธิการของแต่ละพรรคการเมืองจำนวน ๒๐ ท่าน ขอเชิญคณะรัฐมนตรีเสนอรายชื่อกรรมาธิการ ๕ ท่านครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นริศ ขำนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญในสัดส่วนของคณะรัฐมนตรีจำนวน ๕ ท่าน ดังนี้ ๑. นายบัญชา สุขแก้ว๒. นายจิตรพรต พัฒนสิน ๓. นายนิกร จำนง ๔. นางอันน์เกตุ ลีลาไพบูลย์และ ๕. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเป็นสัดส่วนกรรมาธิการของแต่ละพรรคการเมืองจะเป็นดังนี้ พรรคเพื่อไทย จำนวน ๖ ท่าน พรรคพลังประชารัฐ จำนวน ๔ ท่าน พรรคภูมิใจไทย จำนวน ๓ ท่าน พรรคประชาธิปัตย์ จำนวน ๓ ท่าน พรรคก้าวไกล จำนวน ๒ ท่าน พรรคชาติไทยพัฒนา จำนวน ๑ ท่าน พรรคเสรีรวมไทย จำนวน ๑ ท่าน ขอเชิญแต่ละพรรคการเมืองเสนอรายชื่อกรรมาธิการตามสัดส่วน แล้วก็ขอผู้รับรองให้ถูกต้องตามข้อบังคับด้วยนะครับ เชิญตัวแทนพรรคเพื่อไทยครับ

นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ (เลย) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ศรัณย์ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พรรคเพื่อไทย ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการในสัดส่วนของพรรคเพื่อไทย จำนวน ๖ ท่าน ดังนี้ ๑. นายปลอดประสพ สุรัสวดี ๒. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ ๓. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๔. พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ๕. นายวิชาญ ศิริชัยเอกวัฒน์ ๖. นายไตรฤกษ์ มือสันทัด ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปเชิญพรรคพลังประชารัฐครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการวิสามัญ ๔ ท่าน ในสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ๑. นายกองตรี อาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ ๒. ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง ๓. พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๔. รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปเป็นพรรคภูมิใจไทย ๓ ท่านครับ

นายธนยศ ทิมสุวรรณ (เลย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม ธนยศ ทิมสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเลย พรรคภูมิใจไทย ขออนุญาตเสนอรายชื่อกรรมาธิการในสัดส่วนพรรคภูมิใจไทย จำนวน ๓ ท่าน ๑. นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ ๒. นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ ๓. นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปพรรคประชาธิปัตย์ ๓ ท่านครับ

นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ (สุราษฎร์ธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ จำนวน ๓ ท่าน ๑. นางกันตวรรณ ตันเถียร ๒. นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ ๓. นายสาคร เกี่ยวข้อง ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องครับ ต่อไปเชิญพรรคก้าวไกลครับ

นายวุฒินันท์ บุญชู (สมุทรปราการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม วุฒินันท์ บุญชู สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๔ จังหวัดสมุทรปราการ พรรคก้าวไกล ขอเสนอคณะกรรมาธิการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ ๑. นายณัฐพงษ์ สุมโนธรรม ๒. นายศักดินัย นุ่มหนู ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปเชิญพรรคชาติไทยพัฒนาครับ

นายนิกร จำนง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นิกร จำนง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคชาติไทยพัฒนา ขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการในสัดส่วนของพรรคชาติไทยพัฒนา คือ นายปิยะ เทศแย้ม ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ ต่อไปตัวแทนพรรคเสรีรวมไทย ๑ ท่านครับ

นายวิรัตน์ วรศสิริน (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณท่านประธาน ที่เคารพ ผม วิรัตน์ วรศสิริน พรรคเสรีรวมไทย ขอเสนอกรรมาธิการร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... กรรมาธิการในสัดส่วนของพรรคเสรีรวมไทย ๑ ท่าน ขอเสนอ นายศุภชัย นาคสุวรรณ์ ครับ ท่านประธานครับขอผู้รับรองด้วยครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอผู้รับรองด้วยนะครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านเลขาธิการอ่านรายชื่อกรรมาธิการครับ

นายณัฏฐกฤษฎ์ วงศ์เจริญ (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติหน้าที่แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : รายชื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... จำนวน ๒๕ คน ๑. นายบัญชา สุขแก้ว ๒. นายจิตรพรต พัฒนสิน ๓. นายนิกร จำนง ๔. นางอันน์เกตุ ลีลาไพบูลย์ ๕. นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ ๖. นายปลอดประสพ สุรัสวดี ๗. นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ ๘. นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ๙. พันตำรวจเอกทวี สอดส่อง ๑๐. นายวิชาญ ศิริชัยเอกวัฒน์ ๑๑. นายไตรฤกษ์ มือสันทัด ๑๒. นายกองตรี อาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ ๑๓. ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง ๑๔. พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา ๑๕. รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ ๑๖. นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ ๑๗. นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ ๑๘. นายสฤษฎ์พงษ์ เกี่ยวข้อง ๑๙. นางกันตวรรณ ตันเถียร ๒๐. นายบัญญัติ เจตนจันทร์ ๒๑. นายสาคร เกี่ยวข้อง ๒๒. นายณัฐพงษ์ สุมโนธรรม ๒๓. นายศักดินัย นุ่มหนู ๒๔. นายปิยะ เทศแย้ม และ ๒๕. นายศุภชัย นาคสุวรรณ์

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอเชิญกำหนดระยะเวลาแปรญัตติครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ขอเรียนเสนอระยะเวลาแปรญัตติ ๗ วันครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ มีท่านสมาชิกท่านใดเสนอเป็นอื่นไหมครับ ไม่มีนะครับ ท่านสมาชิกครับ เนื่องจากมีการรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติมากกว่า ๑ ฉบับ ฉะนั้นขอเชิญท่านสมาชิกเสนอว่าจะใช้ร่างพระราชบัญญัติฉบับใดเป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่ ๒ ครับ เชิญครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ร่างนี้มีเพื่อนสมาชิกซึ่งได้ร่วมเสนอร่างกฎหมายมากถึง ๗ ฉบับ ซึ่งแต่ละฉบับนี้เป็นประเด็นการแก้ไขที่เกิดประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนจากทุกพรรคการเมืองครับ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่ายินดีนะครับ ทุกร่างมีกระบวนการในการที่ร่างมาหลายร่างเริ่มมาจากกระบวนการขั้นตอนของชั้นกรรมาธิการ แต่ในของพรรคร่วมฝ่ายค้านเราไม่ว่าจะเป็นร่างของคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว ร่างของท่านศักดินัย นุ่มหนู ท่านวรภพ วิริยะโรจน์ หรือ ท่านทวี สอดส่อง ก็ตาม เราได้เริ่มกระบวนการจากการทำงานร่วมกับสมาคมประมงเป็นเบื้องต้น ซึ่งได้มีการพูดคุยกันแล้วว่าในร่างของคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว มีการแก้ไขซึ่งครอบคลุมถึง ๔๖ ประเด็น ในร่างแก้ไขพระราชกำหนดที่เกิดขึ้น จึงอยากจะเสนอร่างของท่านนายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว เป็นร่างหลัก ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ มีท่านสมาชิกท่านใดเสนอเป็นอื่นครับ เชิญท่านอรรถกร ครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ จังหวัดฉะเชิงเทรา ต่อเรื่องที่ว่าจะใช้ร่างใดเป็นร่างหลักใน ๗ ร่าง ผมเรียนต่อท่านประธานและที่ประชุมว่าผมมีความคิดเห็นเหมือนเพื่อนสมาชิกท่านจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านนะครับ เพราะว่าเราทำงานร่วมกันมาโดยตลอดนะครับ ต้องเรียนท่านประธานว่าทั้ง ๗ ร่างมีเนื้อหาที่ไม่แตกต่างกันมาก ที่มาที่ไปก็คล้าย ๆ กัน แต่อย่างไรก็ดีท่านประธานครับด้วยความเคารพ ผมขอเรียนเสนอให้ใช้ร่างที่ ๒ เป็นร่างหลัก เนื่องจากร่างที่ ๒ จุดเริ่มต้นมาจากตัวแทนของทุกพรรคการเมืองเข้ามาร่วมร่างกัน มีตัวแทนจากภาคประชาชนเข้ามาให้ข้อมูลเข้ามาให้ความเห็นด้วย ดังนั้นผมจึงคิดว่าการใช้ร่างที่ ๒ เป็นร่างหลักจึงเป็นเรื่องที่สมควรครับ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ร่างที่ ๒ นี่คือร่างของท่านกันตวรรณ ตันเถียร ใช่ไหมครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ใช่ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่พอจะคุยกันได้หรือทั้งสองฝ่าย ท่านชลน่านเชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว (ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ในฐานะผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ด้วยความเคารพท่านประธานครับ ในญัตติที่เสนอขึ้นมาที่เราจะต้องลงมติว่าจะรับร่างใดเป็นร่างหลัก ผมอยากจะปรึกษากับท่านประธานว่าร่างที่ใช้เป็นหลักในการพิจารณาในวาระที่ ๒ สิ่งที่ต้องพึงคำนึงถึงที่เป็นเหตุเป็นผลมากที่สุดคือหลักการที่ครอบคลุมเนื้อหาสาระที่จะแก้ไขในพระราชกำหนดฉบับนั้น ด้วยความเคารพครับ ผมไม่อยากให้เรามาใช้มติตรงนี้มาหักล้างกันเพียงเพื่อจะเอาพรรคใดพรรคหนึ่งขึ้นมา ไม่ต้องเอ่ยชื่อพรรคผม ไม่ต้องเอ่ยชื่อผม เอาว่าร่างที่เท่าไรก็ได้ แล้วมันมีหลักการคลุมทั้งหมดเราก็น่าจะเลือกตรงนั้น ขอร้องเถอะครับ อย่าได้ไปใช้โอกาสนี้เลย ชาวประมงเขามารออยู่เดี๋ยวเขาจะผิดหวัง ถ้าเรารับร่างที่ไม่คลุมหลักการทั้งหมดไป ไปพิจารณาในชั้นกรรมาธิการมีประเด็นครับ สภาแห่งนี้มีประสบการณ์มาแล้วผมไม่อยากเท้าความนะครับ ร่างดี ๆ ไม่รับ ไปรับ

ร่างหลักการที่มีแค่ ๒ หลักการ มีปัญหาจนถึงปัจจุบันแล้วโทษใคร เพราะฉะนั้นสภาของเราควรจะพิจารณาด้วยเหตุด้วยผลนะครับ ปกติเรื่องอย่างนี้ผมไม่อยากจะขึ้นมารบกวนท่านประธานให้เสียเวลา แต่ว่าสภาเราต้องยืนอยู่บนหลักเหตุผลที่ถูกต้อง ถ้าจะช่วยเหลือพี่น้องประมงจริงรับร่างที่มันมีหลักการครบไว้ แล้วผมบอกให้ก็ได้ว่าสภาครบวาระพิจารณาไม่แล้วเสร็จ สิ่งที่เราต้องทำต่อพรรคเพื่อไทยตั้งใจเลยอันนี้พูดถึงพรรคแล้วนะครับ ถ้าเรามาเป็นรัฐบาลเราจะหยิบร่างที่รับหลักการมาพิจารณาต่อ ถ้าเป็นร่างที่ไม่สมบูรณ์มันจะต้องกลับไปร่างใหม่เข้าวาระ ๑ ใหม่เสียเวลา หารือท่านประธานด้วยความเคารพจริง ๆ ครับ โปรดพิจารณาถอนด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวฟังความคิดเห็นหลายท่านนะครับ ท่านวรภพ วิริยะโรจน์ ครับ

นายวรภพ วิริยะโรจน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม วรภพ วิริยะโรจน์ ในฐานะตัวแทนพรรคก้าวไกลที่เป็นคนยื่นกฎหมาย พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... นี้ไปนะครับ จริง ๆ อยากสนับสนุนหมอชลน่านเสนอว่าควรจะรับร่างที่มีหลักการหลักครอบคลุมนะครับ แล้วก็โดยส่วนตัวที่ผมเสนอร่างก็ยังเชื่อว่าร่างที่ทางผมเสนอเข้าไปมันก็มีความครอบคลุมนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องกระจายอำนาจอะไร แต่ว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่สามารถใช้ร่างของคุณหมอชลน่านในการแก้ในชั้นกรรมาธิการได้ ก็อยากสนับสนุนให้ทางสภาชุดนี้รับหลักการที่ครอบคลุมเข้าไปเป็นร่างหลักครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านนิกร จำนง แล้วผมจะให้ท่านวรศิษฎ์ ท่านกันตวรรณ นะครับ เชิญท่านนิกรครับ

นายนิกร จำนง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม นิกร จำนง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา อยากจะเรียนว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้ผมจะทบทวนที่มานิดหนึ่ง เรามีปัญหาเรื่องชาวประมง ท่านประธานครับ แล้วเราก็ตั้งกรรมาธิการขึ้นมาแล้วก็ศึกษาเรื่องนี้กัน ผมได้มีโอกาสเข้าไปเป็นที่ปรึกษานะครับ ท่านกันตวรรณเป็นประธานกรรมาธิการ ร่างตรงนี้ที่เราตกลงกันก็คือว่าให้ชาวประมงทั้งหมดทั้ง ๒ ฝ่าย ----------

ทั้งประมงพื้นบ้านและประมงพาณิชย์เสนอร่างเข้ามาในนามชาวประมง แล้วร่างตรงนี้เป็นร่างหลักมาวางอยู่ตรงกลาง ดังนั้นที่เราตกลงกันทุกพรรคการเมืองในกรรมาธิการชุดนั้นว่ารัฐบาลคงจะไม่แก้กฎหมายนี้ พรรคการเมืองคงจะต้องแก้กันเอง เพราะว่าไม่อย่างนั้นจะไปมีปัญหากับอียู (EU) เราก็เลยเสนอตกลงกันในกรรมาธิการว่าให้แต่ละพรรคไปยกร่างขึ้นมาให้ต่างกันก็ได้ แต่เอาแกนหลักก็คือว่าร่างของประชาชนที่เป็นร่างแกนหลักให้เป็นหลัก ดังนั้นผมไปเสนอก่อนนะครับ ผมก็อาจจะเน้นเรื่องสิ่งแวดล้อมบ้าง อะไรบ้าง ส่วนแต่ละพรรคก็ไปกระจายกัน แต่ร่างหลักจริง ๆ คือร่างของกรรมาธิการคือร่างของท่านประธานกรรมาธิการคือท่านกันตวรรณเป็นหลัก ดังนั้นก็อยากจะเรียนว่าผมขอเสนอให้ใช้ร่างของท่านกันตวรรณ เพราะเป็นร่างหลักของกรรมาธิการจากพวกเราทุกคน ทีนี้ประเด็นตรงที่ว่าแล้วในเมื่อเป็นแบบนั้นหลักการมันจะคลุมหมดไหม ก็อยากเรียนว่าขณะนี้เราไม่ได้รับเป็นบางฉบับ เราไม่ได้รับร่างของ นิกร จำนง หรือกันตวรรณเป็นหลัก หมายถึงเป็นร่างอื่นเราไม่รับ เรารับทุกร่าง พอเรารับทุกร่างในชั้นการพิจารณาเราสามารถจะแก้ไขได้หมด ก็คือว่าร่างนี้เป็นร่างหลัก เพราะว่าเรารับมาทั้งหมดนะครับ ดังนั้นคิดว่าไม่มีปัญหาแล้วเราก็คงจะใช้เวลาประชุมได้แค่ ๒-๓ ครั้ง แล้วก็เพื่อจะรอไว้กับรัฐบาลครั้งหน้า ซึ่งพรรคการเมืองพวกเราก็ต้องกลับมาเสนออีกนะครับ ไม่อย่างนั้น ครม. ก็จะไม่รับมาก็จะไม่มีผล ก็อยากจะเสนอให้เอาร่างของคณะกรรมาธิการซึ่งลงนามโดยท่านกันตวรรณ ตันเถียร เป็นหลักครับ นั่นเป็นร่างของคณะกรรมาธิการครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คุณหมอครับขอฟังความเห็นคนอื่นบ้างนะครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว (ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร) : ขออนุญาตท่านประธานต่อเนื่องนิดเดียวครับ ท่านประธานที่เคารพ ผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ประเด็นข้อเสนอท่านนิกร ขออนุญาตเอ่ยนามท่านครับ ก็เป็นข้อเสนอที่ดีครับ ถ้ามันครอบคลุมหลักการทั้งหมดผมไม่ได้ติดขัดเลย แต่ประเด็นหนึ่งที่ท่านพูดในสภาแห่งนี้ที่ผมต้องลุกขึ้นกราบเรียนท่านประธานเพิ่มเติมก็คือว่ารับทุกร่าง มีมติรับทุกร่าง ใช้ร่างหลักในการพิจารณา ท่านประธานครับ ประเด็นที่เป็นปัญหามากในชั้นกรรมาธิการและมีข้อถกเถียงกันใช้ร่างหลักในการพิจารณา ร่างที่รับมานอกเหนือจากประเด็นที่เป็นร่างหลักมันมีปัญหามากในชั้นกรรมาธิการ เคยเป็นประเด็นมีปัญหามาแล้ว เพราะฉะนั้น

ถ้าจะให้มันคลุมไว้ร่างหลักมันคลุมไว้ทุกร่างมันเข้าได้หมด มันมีกลไก มีเทคนิควิธีการครับที่เขาจะไม่เอาสิ่งที่รับหลักการจากร่างอื่นเข้ามาใส่ โดยอ้างว่าร่างหลักคือตรงนี้ แล้วหลักการกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติมจริงอยู่ครับ บางเรื่องมันเขียนเป็นข้อ เป็นข้อ เป็นข้อ เป็นประเด็น ๆ ไว้ แต่บางเรื่องมันไม่ได้เขียนอย่างนั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมเลยขอแย้งท่านนิกร ขออนุญาตเอ่ยนามท่านไว้ว่ามันไม่จริงอย่างนั้นตลอดไป ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เดี๋ยวท่านวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ แล้วตามด้วยท่านกันตวรรณนะครับ

นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ (สตูล) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสตูล พรรคภูมิใจไทยครับ เมื่อสักครู่นี้ได้มีการถกเถียงกันในเรื่องของการเลือกร่างมาเป็นร่างหลักนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนามครับท่านคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว ก็ได้บอกไว้แล้วว่าทุกคนมีความตั้งใจหลังจากที่เลือกตั้งเสร็จแล้วมีความตั้งใจที่จะเอาร่างฉบับเหล่านี้มาทำงานกันต่อ แน่นอนท่านบอกว่าถ้าเกิดว่าเราเอาร่างที่มันไม่มีความสมบูรณ์มาใช้เราก็ต้องเสียเวลากลับไปทำร่างใหม่กันอีก เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากจะเสนอกับสภาแห่งนี้ก็คือว่าอยากจะให้ใช้ร่างที่ ๒ ซึ่งเป็นร่างของท่านกันตวรรณนะครับ สาเหตุที่ผมบอกว่าทำไมถึงบอกว่าเป็นร่างของท่านกันตวรรณนะครับ วันนี้วันสุดท้ายในการประชุมสภาเรามาโหวตกับเรื่องของ พ.ร.บ. แก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... จุดเริ่มต้นมันอยู่ตรงที่ว่าพวกเราได้เสนอว่าวันนี้พี่น้องชาวประมงมีปัญหาตั้งแต่สมัย ๓ ปีที่แล้วนะครับ อยากจะให้มีการพิจารณาการแก้ไขกฎหมายเรื่องนี้นะครับ ซึ่งเราก็ดำเนินการในรูปแบบของกรรมาธิการ แล้วก็ได้มีการตั้งอนุกรรมาธิการขึ้นมาเพื่อร่างกฎหมายฉบับนี้ และอยากจะเรียนต่อท่านประธานว่าเราไม่ได้ทำแค่พรรคใดพรรคหนึ่ง ----------

แต่มีตัวแทนของพี่น้องทุกพรรคแล้วมีตัวแทนของพี่น้องประมงทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเข้ามามีบทบาทในการร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ขึ้นมา และผมไม่อยากจะให้ทุกคนคิด ตอนนี้ทุกคนแย่งกันหมดเลยว่าอยากจะให้ใช้ของพรรคนั้นพรรคนี้ ผมไม่อยากจะให้ไปมองว่าถ้าใช้ของผมพรรคภูมิใจไทยได้หน้า ใช้ของคุณหมอชลน่านพรรคเพื่อไทยได้หน้า ใช้ของท่านกันตวรรณพรรคประชาธิปัตย์ได้หน้า ผมไม่อยากให้มองแบบนั้นครับ ไม่อยากจะให้มองว่าร่างของท่านกันตวรรณเป็นของประชาธิปัตย์ แต่เป็นของทุกพรรคครับ วันนี้ทุกคนร่วมกันทำ ร่วมกันทำงานในกรรมาธิการ เพราะฉะนั้นผมอยากจะเสนอท่านประธานว่าอยากจะให้ใช้ร่างที่ ๒ เป็นร่างหลักในการพิจารณาครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอฟังความเห็นท่านสุดท้ายนะครับ คุณกันตวรรณ ตันเถียร ครับ

นางกันตวรรณ ตันเถียร (พังงา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพค่ะ ดิฉัน นางกันตวรรณ ตันเถียร ดิฉันต้องขอขอบคุณท่านเพื่อนสมาชิกท่านวรศิษฎ์ที่อภิปรายสนับสนุน ดิฉันอยากเรียนเพื่อนสมาชิกโดยเฉพาะท่านชลน่าน ศรีแก้ว ดิฉันขอเรียนอย่างนี้ตัวดิฉันเองเป็นประธานคณะกรรมาธิการการเกษตร แต่ในครั้งนั้นดิฉันอยากให้เพื่อนสมาชิกทุกคนได้ย้อนกลับไปว่าทำไมคณะกรรมาธิการการเกษตรถึงนำเรื่องของกฎหมายพี่น้องประมงมาสู่คณะกรรมาธิการและตั้งอนุกรรมาธิการ ในครั้งนั้น ส.ส. ทั้งสภาค่ะ มีการเสนอปัญหาของพี่น้องประมงสู่สภา ๑๑ ญัตติ แล้วทางสภาแห่งนี้มีมติส่งเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์พิจารณา ดิฉันเองเป็นประธาน และได้รับมติจากสภาผู้แทนราษฎรและประชุมพร้อมกับเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในคณะกรรมาธิการการเกษตรทุกพรรคการเมือง ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาล โดยการทำงานของดิฉันภายใต้ประธานกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ เราไม่มีคำว่า ฝ่ายค้าน หรือฝ่ายรัฐบาล เราไม่มีคำว่า พรรคการเมืองใด สุดท้ายแล้วเราตั้งอนุกรรมาธิการเกิดขึ้นพิจารณาเรื่องพี่น้องประมงใช้เวลา ๑๕๐ วัน และมีภาคประชาชนเข้ามาสู่ชั้นอนุกรรมาธิการ มีตัวแทนทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้านและเรายังได้ตั้ง ส.ส. ที่เสนอญัตติทั้ง ๑๑ ท่านเข้ามาเป็นที่ปรึกษาในคณะอนุกรรมาธิการด้วย เพราะฉะนั้นดิฉันเชื่อมั่นว่าในร่างฉบับนี้ไม่ใช่ว่าเป็นร่างของดิฉัน แต่เป็นร่างที่เกิดจากความร่วมมือทุกพรรคการเมือง ไม่ว่าฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลและมีภาคประชาชนทั้งประมงพาณิชย์และประมงพื้นบ้าน ดิฉันไม่อยากให้สภาแห่งนี้เล่นเกม

การเมืองแม้กระทั่งวันสุดท้ายของการประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพราะฉะนั้นดิฉันกราบเรียนท่านสมาชิกค่ะ กราบเรียนท่านคุณหมอชลน่านที่เคารพ ร่างฉบับนี้เป็นร่างของภาคประชาชนร่วมกับทุกพรรคการเมืองอย่างแท้จริงค่ะ กราบขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวผมจะอนุญาตอีก ๒ ท่าน ก็ไม่รับเพิ่มแล้ว ฟังความเห็นหลากหลายแล้ว เชิญท่านจุลพันธ์ครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมเป็นผู้เสนอ ๑ ร่างด้วยครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เข้าใจครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : น่าจะฟังเหตุผลของผมด้วยนะครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ฟังครับ ท่านใจเย็นนิดหนึ่งครับ คุณหมอเชิญครับ

นายชลน่าน ศรีแก้ว (ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชลน่าน ศรีแก้ว พรรคเพื่อไทย จังหวัดน่าน ขออนุญาตใช้สิทธิพาดพิงจากท่านประธานกรรมาธิการ ผมเองไม่ได้พูดถึงว่าผมจะไม่รับร่างที่เสนอโดยสมาชิกนะครับ ขอบคุณกรรมาธิการเลยที่ไปทำมาให้อันนี้เป็นเรื่องดีมาก เราอย่าใช้เอาตัวตนมาเป็นตัววัดนะครับ พาดพิงว่าเล่นการเมืองจนวินาทีสุดท้าย ไม่อยากให้ถอนหรอกครับ แต่ว่าพูดลักษณะทำนองนั้นเป็นการดูถูกสภาซึ่งเป็นที่ทำงานของพวกเรา เป็นที่ใช้อำนาจของประชาชน ก็แล้วแต่ว่าจะถอนหรือไม่นะครับ แต่การว่าเล่นการเมืองในสภาในการที่เราถกเถียงเหตุผล ผมใช้เหตุผลว่าร่างใดคลุม ร่างใดที่มีหลักการคลุมทั้งหมดควรจะเป็นร่างที่เราเอามาพิจารณาว่าจะใช้เป็นหลักในการพิจารณา ผมมีเหตุผลแค่นั้นนะครับ ผมไม่เคยพูดถึงร่างผมเลย

เรื่องที่ ๒ ท่านประธานครับ ถ้าสภาแห่งนี้คิดว่าจะเอาร่างกรรมาธิการร่างคุณกันตวรรณ ขออนุญาตเอ่ยนามท่านเป็นหลักในการพิจารณา ต้องมีข้อสังเกตอย่างแรงไปจากสภาแห่งนี้ว่าหลักการที่เขียนเป็นหลักการทุกร่างต้องนำไปใส่ในร่างกรรมาธิการด้วย ถ้าอย่างนี้ผมไม่ติดใจ ต้องมีข้อสังเกตไปที่กรรมาธิการ เพราะว่าบางครั้งกรรมาธิการเสียงข้างมากกระทำการโดยไม่ฟังเสียงสมาชิกครับ ----------

ท่านต้องรับข้อสังเกตพวกผมไปว่าเอาทุกหลักการไปใส่ในร่างกรรมาธิการ คำพูดผมนี่นะครับ มันไม่ได้ใช้หรอกร่างกรรมาธิการผมบอกให้ แต่ว่ามันจะบันทึกไว้ รัฐบาลชุดหน้ามาหยิบยกขึ้นมาพิจารณา มันจะบอกว่าให้ใช้ทุกหลักการในการพิจารณาเป็นร่างกรรมาธิการ มัดไว้ครับท่านประธาน อย่างนี้ไม่มีปัญหาครับ ไม่ได้เถียงเพื่อจะเอาชนะในการพรรคนะครับท่านประธาน เอาหลักการของสภาแห่งนี้ มันแย่มาตลอดแล้ว เราปรับแก้ในวันสุดท้ายมันไม่ดีกว่าหรือท่านประธาน ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวนะครับ ผมจะให้ท่านทวีก่อน ก่อนที่ท่านทวีจะอภิปราย ผมขออนุญาต กลัวจะไปเข้าใจผิดกัน คือ พ.ร.บ. ฉบับนี้คืออย่างไรมันไม่จบอยู่แล้ว พวกเราก็ทราบอยู่แล้วนะครับ แต่ถ้าสมมุติว่ารัฐบาลชุดใหม่จะเป็นชุดจากพรรคไหนก็ตามละครับ เสนอยืนยันเข้ามาใหม่ เข้าสู่สภาใหม่ การเสนอยืนยันเข้ามาใหม่ก็ต้องเสนอเข้ามาทุกร่างละครับ มันมีทั้งหมด ๗ ร่าง มันก็ต้องเสนอเข้ามาทุกร่าง ไม่ได้เสนอเพียงร่างใดร่างหนึ่ง อันนี้ขอทำความเข้าใจว่ามันเป็นอย่างนั้นหลักการ เชิญท่านทวีครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณท่านประธานนะครับ ร่างทั้ง ๗ ร่างเราต้องดูว่าร่างฉบับไหนเกิดประโยชน์สูงสุดกับปวงชนหรือกับประชาชน ต้องยอมรับว่าถ้าร่างทั้งหมดร่างของกรรมาธิการที่สภาศึกษานั้นศึกษาทิ้งไว้ตั้งหลายปีแล้ว หลังจากเหตุการณ์ศึกษาเสร็จมีปัญหาเกี่ยวกับประมงมากมายที่ร่างของกรรมาธิการไม่สามารถเอื้อมไปถึง เช่นเมื่อ ๒-๓ วันนี้มีการจับประมงที่อุทยานที่จังหวัดสตูล เราจะเห็นว่าร่างของกรรมาธิการที่เสนอมานี้มีเป็นกฎหมายประมง แต่การไปจับ จับโดยกฎหมายอุทยาน แต่ที่เลวร้ายที่สุดคือคนที่มีอาชีพประมงจำนวนประมาณ ๓๐ ลำต้องรับชะตากรรมกับการไปทำมาหากิน ดังนั้นผมจึงคิดว่าร่างที่เห็นว่าสามารถแก้ปัญหาได้มากที่สุด ผมได้ดูพิจารณาก็มี ๒ ร่าง คือร่างของคุณหมอชลน่าน กับร่างของ ส.ส. วรพจน์ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม เนื่องจากร่าง ๒ ฉบับนั้นเป็นร่างที่เกิดจากความปราดเปรื่องที่ไปรับฟังประชาชน ไปรับฟังชาวประมงทุกแห่ง รวมทั้งผู้มีอาชีพที่เกี่ยวเนื่องด้วย ส่วนร่างของกรรมาธิการนั้นส่วนใหญ่จะถูกครอบงำ แม้ว่ากรรมาธิการจะหวังดี โดยข้าราชการจะทำโน่นไม่ได้ทำนี่ไม่ได้ จนวันนี้เราจึงเห็นว่าทุกคน

เห็นว่าพระราชกำหนดประมงคือปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างแท้จริงโดยไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดไม่เห็นด้วยเลย ดังนั้นผมจึงขอสนับสนุนร่างของคุณหมอชลน่าน เพื่อจะเอาปัญหาประมง ไม่ใช่แก้แค่กฎหมาย ต้องแก้อุปสรรค ต้องเยียวยา ต้องฟื้นฟูและพัฒนาประมงให้ยั่งยืนด้วยครับ ผมจึงสนับสนุนร่างของคุณหมอชลน่านที่จะสามารถเอื้อมความยุติธรรมไปถึงอาชีพประมงครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ก็ได้ออกความเห็นกันหลากหลายแล้วนะครับ ท่านจุลพันธ์พอแล้วกระมังครับ อย่างไรคงต้องได้โหวตละครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานครับ สุดท้ายจริง ๆ ครับ ประเด็นแรก คือท่านประธานควรจะรีบกดออดลงมติ เพราะว่าเพื่อนสมาชิกจะได้อยู่พร้อม

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็อภิปรายกันไม่หยุดผมก็เลยกดออดไม่ได้ละครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ประเด็นที่ ๒ ที่ผมจะเรียนต่อท่านประธานครับ ผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ พรรคเพื่อไทย จังหวัดเชียงใหม่ สาเหตุที่ผมได้เสนอร่างที่ ๕ ผมใช้คำว่าร่างที่ ๕ ไม่พูดชื่อแล้ว กับร่างที่ ๒ ที่เสนอกันเข้ามา ร่างที่ ๒ มีการแก้ไขหลักการใน ๑๘ ประเด็น มีมาตราที่มีการแก้ไขทั้งสิ้น ๒๓ มาตรา แต่ร่างที่ ๕ ที่ผมเสนอ มีหลักการทั้งหมด ๔๖ ข้อในการที่จะมีการแก้ไข มีมาตราในการแก้ไขทั้งสิ้น ๕๖ มาตรา ซึ่งมีความครอบคลุมกว่า เราทำงานในสภามานาน เรารู้ว่าเมื่อเข้าสู่ชั้นกรรมาธิการแล้วต่อให้ท่านจะบรรจุเรื่องที่มีการรับหลักการของทุก ๆ ร่างเข้าไปในการแก้ไขเมื่อส่งเข้ามาสู่สภา ----------

ถ้าเอาร่างที่ ๒ เป็นร่างหลักกลับเข้าสู่สภามันจะเพิ่มจาก ๒๓ มาตราเป็น ๕๐ ๖๐ มาตรา กลไกในการประชุมของเราจะเชื่องช้า แล้วก็จะไม่สามารถเดินหน้าได้ เพราะฉะนั้นวิธีการที่ดีที่สุดก็คือเอาร่างที่มันมีความครอบคลุมครับ แล้วเราไปปรับแก้เพียงเล็กน้อยเพื่อที่การเดินหน้าตัวกฎหมายนี้จะเป็นไปได้จริง อันนี้ผมมองจากประสบการณ์ที่ได้ทำงานในสภามาเป็นระยะเวลาพอสมควร

ส่วนประเด็นที่ท่านประธานได้เรียนว่า หากมีรัฐบาลใหม่ รัฐบาลใหม่ก็จะยืนยันทั้ง ๗ ร่างนั่นแหละ แต่ในข้อเท็จจริงผมเรียนต่อท่านประธานครับ เมื่อเขายืนยันกฎหมายมันก็จะมาเริ่มต่อจากจุดที่ได้ดำเนินค้างไว้ นั่นคือชั้นกรรมาธิการเพราะเรารับหลักการไปแล้ว แล้วก็จะมีร่างหลัก ๑ ร่าง หมายความว่าเมื่อรับหลักการไปแล้ว ลงมติแล้ว พอถึงเวลารัฐบาลใหม่มายืนยัน ผมเชื่อว่าทุกพรรคการเมืองในสภาแห่งนี้เมื่อเป็นรัฐบาลแล้วทุกคนยืนยันหมด เพราะเราเห็นปัญหาของชาวประมง พรรคเพื่อไทยเรายืนยันได้ล้านเปอร์เซ็นต์เลยว่าเราจะยืนยันให้กฎหมายฉบับนี้เดินต่อ แต่เมื่อเรายืนยันแล้วมันก็จะมาเริ่ม ณ จุดที่มันคงค้าง นั่นก็คือมีร่างหลัก ซึ่งหากร่างหลักยังไม่สามารถครอบคลุมในประเด็นที่จะแก้ไขปัญหาให้พี่น้องประชาชนได้อย่างครบถ้วน ผมมองว่านั่นจะไม่เกิดประโยชน์สูงสุด ผมจึงยืนยันครับ ผมว่าท่านประธานเรียกสมาชิกลงมติเถอะ เพราะว่าพวกเราก็ยังอยู่กันในบริเวณนี้ พรรคร่วมฝ่ายค้านยังอยู่กันเต็ม ผมว่าองค์ประชุมไม่น่ามีปัญหาในขณะนี้ ท่านประธานโปรดกดออดขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิก เนื่องจากว่าได้มีท่านสมาชิกเสนอให้ใช้ร่างที่เป็นหลักในการพิจารณามากกว่า ๑ ร่าง ดังนั้น ประธานจะเป็นอื่นไม่ได้ ก็คงต้องถามมติจากที่ประชุมว่าจะใช้ร่างของท่านใดเป็นหลักในการพิจารณาก่อนลงมติผมขอตรวจสอบองค์ประชุมก่อนนะครับ เชิญท่านสมาชิกที่อยู่ข้างนอกเข้าห้องประชุม เพราะเราจะได้ลงมติร่วมกัน อันดับแรกขอตรวจสอบองค์ประชุมครับ

(นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนทำการตรวจสอบองค์ประชุม)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านสมาชิกที่อยู่ในห้องประชุมได้เสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตนนะครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรและกดปุ่มแสดงตน)

นายโกศล ปัทมะ (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ โกศล ปัทมะ ๐๓๕ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านโกศล แสดงตนนะครับ เชิญท่านสมาชิกที่อยู่ข้างนอกหรือที่กำลังประชุมกรรมาธิการอยู่ได้เข้าห้องประชุมก่อนเพื่อจะได้ร่วมกันพิจารณาว่าเราจะใช้ร่างใดของท่านสมาชิกเป็นร่างหลักในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการวิสามัญที่จะตั้งขึ้น ท่านสมาชิกที่เดินทางมาถึงแล้วขอความกรุณาได้แสดงตนเลยนะครับ

นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ (ราชบุรี) : ท่านประธานครับ ผม อัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ๔๗๘ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๔๗๘ แสดงตนนะครับ ให้เวลาท่านสมาชิก รอท่านสมาชิกหน่อยกำลังเดินเข้ามา

นางสาวกวินนาถ ตาคีย์ (ชลบุรี) : ท่านประธานครับ ๐๑๑ แสดงตนครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ๐๑๑ แสดงตนนะครับ มีท่านสมาชิกท่านใดที่ยังไม่ได้แสดงตนมีไหมครับ ถ้าแสดงตนกันทุกท่านแล้ว ผมขอปิดการแสดงตนนะครับ เจ้าหน้าที่รายงานผลครับ ขณะนี้มีท่านสมาชิกอยู่ในห้องประชุม แล้วก็แสดงตนจำนวน ๒๖๘ ท่าน ถือว่าครบองค์ประชุมครับ

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....

ใช้ร่างพระราชบัญญัติของนายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา

(การตรวจสอบองค์ประชุม)

วันที่ 23 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 11:45

จำนวนผู้แสดงตน 268 + 3 = 271

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
1	019	นายกิตติ สมทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
2	023	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
3	027	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
4	029	นายเกษม อุประ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
5	043	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
6	046	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
7	054	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
8	058	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
9	062	นายจิรทัศ ไกรเดชา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
10	064	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
11	067	นางสาวจิราพร สินธุไพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
12	068	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
13	070	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
14	075	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
15	080	นายฉลาด ขามช่วง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
16	083	นายชลน่าน ศรีแก้ว	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
17	099	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
18	101	นายชูศักดิ์ แอกทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
19	103	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
20	106	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
21	107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
22	121	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
23	127	นายดะนัย มะหิพันธ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
24	133	นายไตรรงค์ ติธรรม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
25	142	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
26	144	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
27	149	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
28	151	นายธนกร ไชยกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
29	163	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
30	171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

กลุ่มงานรายงานการประชุม สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๐๑๑

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
31	184	นายนิยม เวชกามา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
32	185	นายนิรมิต สุจารี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
33	192	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
34	194	นายบุญฐิณ ประทุมลี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
35	196	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
36	208	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
37	212	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
38	222	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
39	224	นางผ่องศรี แซ่จึง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
40	232	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
41	234	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
42	237	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
43	239	นายพัฒนา สัพโส	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
44	252	นายพีระเพชร ศิริกุล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
45	258	นายไพจิต ศรีวรขาน	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
46	260	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
47	262	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
48	276	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
49	278	นางมนพร เจริญศรี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
50	282	นายมานะ โลหะวณิชย์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
51	283	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
52	287	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
53	297	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
54	302	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
55	323	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
56	328	นายวิทยา ทรงคำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
57	335	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
58	339	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
59	340	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
60	344	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
61	345	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
62	350	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
63	354	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
64	360	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
65	367	นายศุภชัย นพขำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
66	370	นางสาวสกุณา สาระนันท์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
67	372	นายสงวน พงษ์มณี	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
68	378	นายสมคิด เชื้อคง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
69	383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
70	393	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
71	414	นายสิงหภณ ดีนาง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
72	417	นายสุรชาติ เทียนทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
73	418	นางสิรินทร รามสูต	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
74	427	นายสุทิน คลังแสง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
75	433	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
76	435	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
77	439	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
78	441	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
79	458	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
80	467	นางอนุรักษ์ บุญศล	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
81	468	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
82	472	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
83	486	นางอาภรณ์ สาราคำ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
84	493	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
85	495	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
86	500	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องขจัย	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
87	001	นายกนก ลิ้มตระกูล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
88	009	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
89	020	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
90	022	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
91	035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
92	037	นายขจิตร ชัยนิคม	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
93	042	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
94	047	นายจตุพร เจริญเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
95	049	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
96	063	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
97	081	นางสาวชนก จันทาทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
98	090	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
99	168	นายนพคุณ รัฐผไท	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
100	186	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
101	193	นายบุญแก้ว สมวงศ์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
102	213	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
103	214	นายประเสริฐ บุญเรือง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
104	243	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
105	266	นายภาควัต ศรีสุรพล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
106	292	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
107	305	นางสาวละออง ติยะไพรัช	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
108	307	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
109	314	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
110	320	นายวัน อยู่บำรุง	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
111	337	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
112	352	นายศราวุธ เพชรพนมพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
113	356	นายศักดา คงเพชร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
114	387	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
115	397	นางสาวสรัสนันท์ อรรถนพพร	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
116	496	นายเอกธนัช อินทร์รอด	พรรคเพื่อไทย	ไม่แสดงตน
117	051	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
118	056	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
119	069	นายจีรเดช ศรีวิราช	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
120	092	นางวลัยพร รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
121	094	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
122	105	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
123	114	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
124	137	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
125	145	นายกองตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
126	157	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
127	174	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
128	175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
129	176	นายนัทธี . ถิ่นสาคู	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
130	181	นายนิพันธ์ ศิริธร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
131	195	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
132	211	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
133	217	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
134	219	นายปัญญา จีนาคำ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
135	229	นายพยม พรหมเพชร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
136	235	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
137	242	นายเอกสิทธิ์ คุณานันทกุล	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
138	244	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
139	253	นายต่อศักดิ์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
140	265	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
141	270	นายภิญโญ นิโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
142	288	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
143	294	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยชวัญ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
144	309	นายโกมินทร์ ทีฆธนานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
145	317	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
146	324	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
147	327	นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
148	362	นายศิริพงษ์ รัสมี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
149	384	นายสมบัติ อำนาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
150	386	นายสมพงษ์ โสภณ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
151	389	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
152	426	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
153	430	นายชวน ชูจันทร์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
154	444	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
155	445	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
156	446	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
157	476	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
158	477	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
159	485	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
160	499	นายเอี่ยม ทองใจสด	พรรคพลังประชารัฐ	แสดงตน
161	007	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
162	015	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
163	025	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
164	028	นายเกษม ศุภรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
165	050	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
166	091	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
167	110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
168	112	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
169	118	นายยุทธนา โพธสุธน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
170	130	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
171	188	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
172	198	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
173	225	นายไผ่ ลิกค์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
174	227	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
175	231	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
176	247	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
177	259	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
178	264	นางสาวภริม พูลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
179	284	นายมานัส อ่อนอ้าย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
180	289	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
181	295	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
182	349	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
183	359	นายศาสตรา ศรีปาน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
184	395	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
185	402	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
186	403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
187	404	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
188	405	นายสันติ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
189	406	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
190	411	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
191	412	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
192	421	นายสุชาติ ตันเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
193	436	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
194	442	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
195	448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
196	456	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
197	457	นายอนันต์ ผลอำนวย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
198	479	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่แสดงตน
199	006	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
200	021	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
201	032	นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
202	033	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
203	040	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
204	052	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
205	082	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
206	088	นายสวาป เผ่าประทาน	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
207	104	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
208	113	นายฐิตินันท์ แสงนาค	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
209	132	นายไตรเทพ งามกมล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
210	136	พันเอกเศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
211	153	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
212	177	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
213	197	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
214	200	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
215	246	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
216	256	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
217	263	นายภราดร ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
218	274	ร้อยตำรวจตรีมณฑล โพธิ์คาย	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
219	280	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
220	291	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
221	299	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
222	313	นายวรศิษฏ์ เลียงประสิทธิ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
223	330	นายวิรัช พันธุมะผล	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
224	338	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
225	341	นายมารุต มัสยวาณิช	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
226	364	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
227	368	นายศุภชัย โพธิ์สุ	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
228	369	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
229	373	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
230	390	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
231	396	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
232	399	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
233	400	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
234	455	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
235	482	นายอับดุลบาซิม อาบู	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
236	489	นายอำนาจ วิลาวัลย์	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
237	494	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	พรรคภูมิใจไทย	แสดงตน
238	008	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
239	078	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
240	095	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
241	116	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
242	230	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
243	233	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
244	249	นายพิษณุ พลธี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
245	281	นายมานพ ศรีผึ้ง	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
246	303	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
247	319	นายวัฒนา ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
248	353	นางสาวศรีนวล บุญลือ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
249	358	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
250	366	นายศุภชัย ใจสมุทร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
251	379	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
252	385	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
253	419	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
254	443	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
255	451	นายโสภณ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
256	459	นายอนาวิล รัตนสถาพร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
257	463	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
258	488	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
259	498	นายเอกราช ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่แสดงตน
260	002	นาวาตรีสุธรรม ระหงษ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
261	014	นางกันตวรรณ ตันเถียร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
262	016	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
263	031	นายเกียรติ สิทธีอมร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
264	071	นายสุรบถ หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
265	073	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
266	093	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
267	097	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
268	098	นายอิสรพงษ์ มากอำไพ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
269	129	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
270	134	นางสาวสุภาพร กำเนิดผล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
271	147	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
272	162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
273	173	นายนริศ ขำนุรักษ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
274	190	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
275	191	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
276	204	นายประกอบ รัตนพันธ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
277	209	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
278	228	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
279	251	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
280	268	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
281	277	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
282	301	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
283	343	นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
284	348	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
285	355	นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
286	363	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
287	380	นายสมชาติ ประดิษฐพร	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
288	398	นายสราวุธ อ่อนละมัย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
289	408	นายสาคร เกี่ยวข้อง	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
290	409	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
291	453	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
292	470	นายเจือ ราชสีห์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
293	474	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
294	061	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
295	084	นายชวน หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
296	089	นายชัยชนะ เดชเดโช	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
297	161	นายธารา ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
298	220	นายชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
299	308	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
300	334	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
301	410	นายสาธิต ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
302	415	พันโทสินธพ แก้วพิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
303	416	นายสินิตย์ เลิศไกร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
304	424	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
305	447	พลตำรวจตรีสุรินทร์ ปาลาเร่	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
306	478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
307	484	นายอัศวิน วิภูศิริ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
308	492	นายจักพันธ์ ปิยพรไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่แสดงตน
309	048	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
310	066	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
311	085	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
312	109	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
313	119	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
314	122	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
315	124	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
316	138	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
317	139	นายทศพร ทองศิริ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
318	148	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
319	156	นายมานพ คีรีภูวดล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
320	160	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
321	166	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
322	180	นายนิติพล ผิวเหมาะ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
323	199	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
324	201	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
325	215	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
326	216	นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
327	241	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
328	245	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
329	300	นายรังสิมันต์ โรม	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
330	310	นายวรภพ วิริยะโรจน์	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
331	312	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
332	347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
333	357	นายศักดินัย นุ่มหนู	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
334	361	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
335	374	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
336	381	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
337	425	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
338	428	นายสุเทพ อู่อ้น	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
339	431	พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
340	437	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
341	452	นายองค์การ ชัยบุตร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
342	473	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
343	475	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	พรรคก้าวไกล	แสดงตน
344	013	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
345	045	นายคำพอง เทพาคำ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
346	115	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
347	120	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
348	140	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
349	203	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
350	311	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
351	326	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
352	375	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
353	440	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	พรรคก้าวไกล	ไม่แสดงตน
354	178	นายนิกร จำนง	พรรคชาติไทยพัฒนา	แสดงตน
355	072	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
356	074	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
357	125	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
358	165	นายธีระ วงศ์สมุทร	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
359	170	นายนพดล มาตรศรี	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
360	207	นายประภัตร โพธสุธน	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
361	240	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
362	315	นายวราวุธ ศิลปอาชา	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
363	394	นายสรชัด สุจิตต์	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
364	449	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
365	465	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่แสดงตน
366	172	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
367	210	นายศุภชัย นาคสุวรรณ์	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
368	318	นายวัชรา ณ วังขนาย	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
369	332	นายวิรัตน์ วรศสิริน	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
370	490	นายอำไพ กองมณี	พรรคเสรีรวมไทย	แสดงตน
371	152	นางสาวธนภร โสมทองแดง	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
372	254	นายเพชร เอกกำลังกุล	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
373	304	นายเรวัต วิศรุตเวช	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
374	336	พลตำรวจโทวิศณุ ม่วงแพรสี	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
375	450	พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	พรรคเสรีรวมไทย	ไม่แสดงตน
376	003	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
377	026	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
378	108	นายชูการ์โน มะทา	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
379	325	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
380	388	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
381	483	นายอับดุลอายี สาแม็ง	พรรคประชาชาติ	แสดงตน
382	464	นายอนุมัติ ชูสารอ	พรรคประชาชาติ	ไม่แสดงตน
383	223	นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
384	371	นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
385	487	นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์	พรรคเพื่อชาติ	แสดงตน
386	257	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	พรรคเพื่อชาติ	ไม่แสดงตน
387	306	นางลินดา เชิดชัย	พรรคเพื่อชาติ	ไม่แสดงตน
388	351	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	พรรคเพื่อชาติ	ไม่แสดงตน
389	183	นายพิชัย ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
390	269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
391	285	นางมารศรี ขจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
392	286	นางสาวจิราพร นาคดิลก	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน
393	432	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	แสดงตน

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการแสดงตน
394	279	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่แสดงตน
395	034	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
396	087	นายยอดยิ่ง แสนยากุล	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
397	169	นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน
398	011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่แสดงตน
399	059	นายจารึก ศรีอ่อน	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่แสดงตน
400	039	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกจอมเดช ตรีเมฆ	พรรครวมพลัง	แสดงตน
401	255	นางสุเนตตา แซ่โก๊ะ	พรรครวมพลัง	แสดงตน
402	057	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	ไม่แสดงตน
403	469	นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	ไม่แสดงตน
404	126	นายดล เหตระกูล	พรรคชาติพัฒนากล้า	ไม่แสดงตน
405	146	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	พรรคชาติพัฒนากล้า	ไม่แสดงตน
406	316	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	พรรคชาติพัฒนากล้า	ไม่แสดงตน
407	365	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	พรรครวมไทยสร้างชาติ	แสดงตน
408	135	นางบุญญาพร นาตะธนภัทร	พรรครวมไทยสร้างชาติ	ไม่แสดงตน
409	290	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	พรรคโอกาสไทย	แสดงตน
410	128	นายดำรงค์ พิเดช	พรรคโอกาสไทย	ไม่แสดงตน
411	218	นายปรีดา บุญเพลิง	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	ไม่แสดงตน
412	273	นางสาวภคอร จันทรคณา	พรรคไทยศรีวิไลย์	แสดงตน
413	438	นายปฏิวัติ พิจารณ์	พรรคประชาธิปไตยใหม่	ไม่แสดงตน
414	377	นายรองรักษ์ บุญศิริ	พรรคประชาภิวัฒน์	แสดงตน
415	296	นายระวี มาศฉมาดล	พรรคพลังธรรมใหม่	ไม่แสดงตน
416	179	นายพันธุ์ศักดิ์ ซาบุ	พรรคพลังปวงชนไทย	แสดงตน
417	041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคเพื่อชาติไทย	ไม่แสดงตน

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิแสดงตนเพิ่มเติมด้วยวาจา ดังนี้

035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	แสดงตน
478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	แสดงตน
011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	แสดงตน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ต่อไปผมจะขอถามมติจากที่ประชุมว่าจะใช้ร่างของท่านสมาชิกท่านใดเป็นหลักในการพิจารณา ทบทวนอีกครั้งหนึ่งนะครับ ร่างที่ ๕ ของท่านคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะเป็นผู้เสนอ กับร่างที่ ๒ ของท่านกันตวรรณ ตันเถียร กับคณะ เป็นผู้เสนอ ผมจะถามเป็นคำถาม ดังนี้นะครับ ท่านผู้ใดเห็นชอบให้ใช้ร่างที่ ๕ ของคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว ให้กดปุ่ม เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นชอบให้ใช้ร่างของคุณกันตวรรณ ตันเถียร ให้กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงก็โปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขออนุญาตทบทวนอีกครั้งหนึ่งนะครับ ท่านผู้ใดเห็นชอบให้ใช้ร่างที่ ๕ ของคุณชลน่าน ศรีแก้ว ให้กดปุ่ม เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นชอบให้ใช้ร่างของคุณกันตวรรณ ตันเถียร ให้กดปุ่ม ไม่เห็นด้วย ท่านผู้ใดเห็นว่าควรงดออกเสียงก็โปรดกดปุ่ม งดออกเสียง ขอเชิญใช้สิทธิลงคะแนนครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายโกศล ปัทมะ (นครราชสีมา) : ท่านประธานครับ ผม โกศล ปัทมะ เห็นด้วยกับร่างของคุณหมอชลน่าน ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เห็นด้วยกับร่างของคุณหมอ มีสมาชิกท่านใดยังไม่ได้ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีก็เชิญนะครับ

นางสาวกวินนาถ ตาคีย์ (ชลบุรี) : ท่านประธานครับ ๐๑๑ กวินนาถ ไม่เห็นด้วยครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ไม่เห็นด้วย ยังมีอีกไหมครับ ถ้าใช้สิทธิลงคะแนนทุกท่านแล้ว ขอปิดการลงคะแนนครับ เจ้าหน้าที่รายงานผลครับ จำนวนผู้ลงมติ ๒๗๗ ท่าน บวก ๒ ท่าน เป็น ๒๗๙ ท่าน เห็นด้วย ๑๓๙ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑๓๖ ท่าน เดี๋ยวนะครับ ท่านสมาชิกเงียบ ๆ ด้วยนะครับ จำนวนผู้ลงมติ ๒๗๗ ท่าน บวก ๒ ท่าน ก็เป็น ๒๗๙ ท่าน เห็นด้วย ๑๓๙ ท่าน บวก ๑ ท่าน ก็เป็น ๑๔๐ ท่าน ไม่เห็นด้วย ๑๓๖ ท่าน บวก ๑ ท่าน ก็เป็น ๑๓๗ ท่าน งดออกเสียง ๑ ท่าน ไม่ลงคะแนนเสียง ๑ ท่าน

ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
ใช้ร่างพระราชบัญญัติของนายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา

วันที่ 23 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566 เวลา 11:48

จำนวนผู้เข้าร่วมประชุม	277 + 2 = 279
เห็นด้วย	139 + 1 = 140
ไม่เห็นด้วย	136 + 1 = 137
งดออกเสียง	1
ไม่ลงคะแนนเสียง	1

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
1	019	นายกิตติ สมทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
2	023	นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
3	027	นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
4	029	นายเกษม อุประ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
5	043	นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
6	046	นายคุณากร ปรีชาชนะชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
7	054	นายจักรพล ตั้งสุทธิธรรม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
8	062	นายจิรทัศ ไกรเดชา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
9	064	นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
10	067	นางสาวจิราพร สินธุไพร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
11	070	นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
12	075	นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
13	080	นายฉลาด ขามช่วง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
14	083	นายชลน่าน ศรีแก้ว	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
15	099	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
16	101	นายชูศักดิ์ แอกทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
17	103	นายเชิดพงศ์ ราชป้องขันธ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
18	106	นายไชยวัฒนา ติณรัตน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
19	107	นายไชยา พรหมา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
20	121	นายณัฐพงษ์ สุปริยศิลป์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
21	127	นายดะนัย มะหิพันธ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
22	133	นายไตรรงค์ ติธรรม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
23	142	นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
24	144	นายทายาท เกียรติชูศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
25	149	นางเทียบจุฑา ขาวขำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย

กลุ่มงานรายงานการประชุม สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๐๑๔๗.

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
26	151	นายธนกร ไชยกุล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
27	163	นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
28	171	นายนพพล เหลืองทองนารา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
29	184	นายนิยม เวชกามา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
30	185	นายนิรมิต สุจารี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
31	192	นายบัลลังก์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
32	194	นายบุญฐิณ ประทุมลี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
33	196	นางบุญรื่น ศรีธเรศ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
34	208	นายประภูศักดิ์ จินตะเวช	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
35	212	นายประสิทธิ์ วุฒินันชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
36	222	นายปิยวัฒน พันธ์สายเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
37	232	นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
38	234	นางพรเพ็ญ บุญศิริวัฒนกุล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
39	237	นายพลภูมิ วิภัติภูมิประเทศ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
40	239	นายพัฒนา สัพโส	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
41	252	นายพีระเพชร ศิริกุล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
42	258	นายไพจิต ศรีวรขาน	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
43	260	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
44	262	นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
45	276	นายมนตรี ตั้งเจริญถาวร	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
46	278	นางมนพร เจริญศรี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
47	282	นายมานะ โลหะวณิชย์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
48	283	นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
49	287	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
50	297	นายรังสรรค์ มณีรัตน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
51	302	นายรัฐกิตติ์ ผาลีพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
52	323	นายวันนิวัติ สมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
53	328	นายวิทยา ทรงคำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
54	335	นายวิวัฒน์ชัย โหตระไวศยะ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
55	339	นายวิสิษฐ์ เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
56	340	นายวิสุทธิ์ ไชยณรุณ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
57	344	นายวีระพล จิตสัมฤทธิ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
58	345	นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
59	350	นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
60	354	นายศรีเรศ โกฏคำลือ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
61	360	นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
62	367	นายศุภชัย นพขำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
63	370	นางสาวสกุณา สาระนันท์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
64	372	นายสงวน พงษ์มณี	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
65	378	นายสมคิด เชื้อคง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
66	383	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
67	393	นายสยาม หัตถสงเคราะห์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
68	414	นายสิงหภณ ดีนาง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
69	417	นายสุรชาติ เทียนทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
70	418	นางสิรินทร รามสูต	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
71	427	นายสุทิน คลังแสง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
72	433	นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
73	435	นายสุรชาติ ชาญประดิษฐ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
74	439	นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
75	441	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
76	458	นายอนันต์ ศรีพันธุ์	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
77	467	นางอนุรักษ์ บุญศล	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
78	468	นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
79	472	นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
80	486	นางอาภรณ์ สาราคำ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
81	493	นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
82	495	นายเอกชัย ทรงอำนาจเจริญ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
83	500	นายโอชิษฐ์ เกียรติก้องชูชัย	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
84	058	นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
85	224	นางผ่องศรี แซ่จึง	พรรคเพื่อไทย	ไม่เห็นด้วย
86	314	นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์	พรรคเพื่อไทย	ไม่ลงคะแนนเสียง
87	001	นายกนก ลิ้มตระกูล	พรรคเพื่อไทย	-
88	009	นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์	พรรคเพื่อไทย	-
89	020	นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	พรรคเพื่อไทย	-
90	022	นางสาวกิตติ์ธัญญา วาจาดี	พรรคเพื่อไทย	-
91	035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
92	037	นายขจิตร ชัยนิคม	พรรคเพื่อไทย	-
93	042	นายคมเดช ไชยศิวามงคล	พรรคเพื่อไทย	-
94	047	นายจตุพร เจริญเชื้อ	พรรคเพื่อไทย	-
95	049	นายจรัสฤทธิ์ จันทรสุรินทร์	พรรคเพื่อไทย	-
96	063	นายจิรพงษ์ ทรงวัชราภรณ์	พรรคเพื่อไทย	-
97	068	นายจิรายุ ห่วงทรัพย์	พรรคเพื่อไทย	-
98	081	นางสาวชนก จันทาทอง	พรรคเพื่อไทย	-
99	090	นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	พรรคเพื่อไทย	-
100	168	นายนพคุณ รัฐผไท	พรรคเพื่อไทย	-
101	186	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	พรรคเพื่อไทย	-
102	193	นายบุญแก้ว สมวงศ์	พรรคเพื่อไทย	-
103	213	นายประเสริฐ จันทรรวงทอง	พรรคเพื่อไทย	-
104	214	นายประเสริฐ บุญเรือง	พรรคเพื่อไทย	-
105	243	นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน	พรรคเพื่อไทย	-
106	266	นายภาควัต ศรีสุรพล	พรรคเพื่อไทย	-
107	292	นายยุทธพงศ์ จรัสเสถียร	พรรคเพื่อไทย	-
108	305	นางสาวละออง ติยะไพรัช	พรรคเพื่อไทย	-
109	307	นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล	พรรคเพื่อไทย	-
110	320	นายวัน อยู่บำรุง	พรรคเพื่อไทย	-
111	337	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	-
112	352	นายศราวุธ เพชรพนมพร	พรรคเพื่อไทย	-
113	356	นายศักดา คงเพชร	พรรคเพื่อไทย	-
114	387	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	พรรคเพื่อไทย	-
115	397	นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	พรรคเพื่อไทย	-
116	496	นายเอกธนัช อินทร์รอด	พรรคเพื่อไทย	-
117	219	นายปัญญา จีนาคำ	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
118	244	นายพิเชษฐ สถิรชวาล	พรรคพลังประชารัฐ	เห็นด้วย
119	015	นางสาวกัลยา รุ่งวิจิตรชัย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
120	051	นางสาวจอมขวัญ กลับบ้านเกาะ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
121	056	นายจักรัตน์ พั้วช่วย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
122	069	นายจีรเดช ศรีวิราช	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
123	092	นางวลัยพร รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
124	094	นายชาญวิทย์ วิภูศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
125	105	นายโชติวุฒิ ธนาคมานุสรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
126	114	นางสาวฐิติภัสร์ โชติเดชาชัยนันต์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
127	137	นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
128	157	นายธรรมนัส พรหมเผ่า	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
129	174	นายพรชัย ตระกูลวรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
130	175	นายสมศักดิ์ คุณเงิน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
131	176	นายนัทธี . ถิ่นสาคู	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
132	181	นายนิพันธ์ ศิริธร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
133	195	นางบุญยิ่ง นิติกาญจนา	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
134	211	นายประสิทธิ์ มะหะหมัด	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
135	217	นายปริญญา ฤกษ์หร่าย	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
136	229	นายพยม พรหมเพชร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
137	235	นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
138	242	นายเอกสิทธิ์ คุณานันทกุล	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
139	253	นายต่อศักดิ์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
140	265	นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
141	270	นายภิญโญ นิโรจน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
142	288	พลตำรวจเอก ยงยุทธ เทพจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
143	294	รองศาสตราจารย์รงค์ บุญสวยขวัญ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
144	309	นายโกมินทร์ ทีฆธนานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
145	317	นายวัชระ ยาวอหะซัน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
146	324	นางวันเพ็ญ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
147	327	นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
148	362	นายศิริพงษ์ รัสมี	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
149	384	นายสมบัติ อำนาคะ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
150	386	นายสมพงษ์ โสภณ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
151	389	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
152	426	นายสุทา ประทีป ณ ถลาง	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
153	430	นายชวน ชูจันทร์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
154	442	นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
155	444	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
156	445	นายสุรสิทธิ์ นิธิวุฒิวรรักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
157	446	นายสุรสิทธิ์ วงศ์วิทยานันท์	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
158	476	นายอรรถกร ศิริลัทธยากร	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
159	477	ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
160	485	นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
161	499	นายเอี่ยม ทองใจสด	พรรคพลังประชารัฐ	ไม่เห็นด้วย
162	007	นายกรุงศรีวิไล สุทินเผือก	พรรคพลังประชารัฐ	-
163	025	นางสาวกุลวลี นพอมรบดี	พรรคพลังประชารัฐ	-
164	028	นายเกษม ศุภรานนท์	พรรคพลังประชารัฐ	-
165	050	ร้อยเอก จองชัย วงศ์ทรายทอง	พรรคพลังประชารัฐ	-
166	091	นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	พรรคพลังประชารัฐ	-
167	110	พันตำรวจโท ฐนภัทร กิตติวงศา	พรรคพลังประชารัฐ	-
168	112	นายฐาปกรณ์ กุลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
169	118	นายยุทธนา โพธสุธน	พรรคพลังประชารัฐ	-
170	130	นางสาวตรีนุช เทียนทอง	พรรคพลังประชารัฐ	-
171	145	นายกองตรีอาญาสิทธิ์ ศรีสุวรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	-
172	188	นายนิโรธ สุนทรเลขา	พรรคพลังประชารัฐ	-
173	198	นายบุญสิงห์ วรินทร์รักษ์	พรรคพลังประชารัฐ	-
174	225	นายไผ่ ลิกค์	พรรคพลังประชารัฐ	-
175	227	นายพงศ์กวิน จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	-
176	231	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรชัย อินทร์สุข	พรรคพลังประชารัฐ	-
177	247	นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์	พรรคพลังประชารัฐ	-
178	259	นายไพบูลย์ นิติตะวัน	พรรคพลังประชารัฐ	-
179	264	นางสาวภริม พูลเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
180	284	นายมานัส อ่อนอ้าย	พรรคพลังประชารัฐ	-
181	289	นายยงยุทธ สุวรรณบุตร	พรรคพลังประชารัฐ	-
182	295	นายรณเทพ อนุวัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	-
183	349	นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	พรรคพลังประชารัฐ	-
184	359	นายศาสตรา ศรีปาน	พรรคพลังประชารัฐ	-
185	395	นายสรวุฒิ เนื่องจำนงค์	พรรคพลังประชารัฐ	-
186	402	นายสัญญา นิลสุพรรณ	พรรคพลังประชารัฐ	-
187	403	นายสัณหพจน์ สุขศรีเมือง	พรรคพลังประชารัฐ	-
188	404	นายสุรพร ดนัยตั้งตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	-
189	405	นายสันติ พร้อมพัฒน์	พรรคพลังประชารัฐ	-
190	406	นายสัมพันธ์ มะยูโซ๊ะ	พรรคพลังประชารัฐ	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
191	411	นายสาธิต อุ่ยตระกูล	พรรคพลังประชารัฐ	-
192	412	นายสายัณห์ ยุติธรรม	พรรคพลังประชารัฐ	-
193	421	นายสุชาติ ตันเจริญ	พรรคพลังประชารัฐ	-
194	436	นายสุรชาติ ศรีบุศกร	พรรคพลังประชารัฐ	-
195	448	นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ	พรรคพลังประชารัฐ	-
196	456	นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ	พรรคพลังประชารัฐ	-
197	457	นายอนันต์ ผลอำนวย	พรรคพลังประชารัฐ	-
198	479	นายอัครวัฒน์ อัศวเหม	พรรคพลังประชารัฐ	-
199	006	นายกรวีร์ ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
200	021	นายกิตติชัย เรืองสวัสดิ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
201	032	นายเกียรติ เหลืองชจรวิทย์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
202	033	นายเกื้อกูล ด่านชัยวิจิตร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
203	040	นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
204	052	นายจักรกฤษณ์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
205	082	นายชยุต ภุมมะกาญจนะ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
206	088	นายสวาป เผ่าประทาน	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
207	095	นายชาดา ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
208	104	นายโชติพิพัฒน์ เตชะโสภณมณี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
209	113	นายฐิตินันท์ แสงนาค	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
210	132	นายไตรเทพ งามกมล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
211	136	พันเอกเศรษฐพงศ์ มะลิสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
212	153	นายธนยศ ทิมสุวรรณ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
213	177	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
214	197	นายบุญลือ ประเสริฐโสภา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
215	200	นายปกรณ์ มุ่งเจริญพร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
216	246	นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
217	256	นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
218	263	นายภราดร ปริศนานันทกุล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
219	274	ร้อยตำรวจตรีมณฑล โพธิ์คาย	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
220	280	นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
221	291	นายยศวัฒน์ มาไพศาลสิน	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
222	299	นายรังสิกร ทิมาตฤกะ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
223	313	นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
224	330	นายวิรัช พันธุมะผล	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
225	338	นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
226	341	นายมารุต มัสยวาณิช	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
227	364	นายศิริวัฒน์ ขจรประศาสน์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
228	368	นายศุภชัย โพธิ์สุ	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
229	369	นางสาวศุภมาส อิศรภักดี	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
230	373	นายสนอง เทพอักษรณรงค์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
231	390	นายสมศักดิ์ พันธ์เกษม	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
232	396	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
233	399	นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
234	400	นายสฤษดิ์ บุตรเนียร	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
235	455	นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
236	482	นายอับดุลบาซิม อาบู	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
237	489	นายอำนาจ วิลาวัลย์	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
238	494	นายเอกการ ซื่อทรงธรรม	พรรคภูมิใจไทย	ไม่เห็นด้วย
239	008	นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	พรรคภูมิใจไทย	-
240	078	นายเจเศรษฐ์ ไทยเศรษฐ์	พรรคภูมิใจไทย	-
241	116	นายณัฏฐ์ชนน ศรีก่อเกื้อ	พรรคภูมิใจไทย	-
242	230	นายพรชัย อำนวยทรัพย์	พรรคภูมิใจไทย	-
243	233	นางสาวพรพิมล ธรรมสาร	พรรคภูมิใจไทย	-
244	249	นายพิษณุ พลธี	พรรคภูมิใจไทย	-
245	281	นายมานพ ศรีผึ้ง	พรรคภูมิใจไทย	-
246	303	นายรุ่งโรจน์ ทองศรี	พรรคภูมิใจไทย	-
247	319	นายวัฒนา ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	-
248	353	นางสาวศรีนวล บุญลือ	พรรคภูมิใจไทย	-
249	358	นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ	พรรคภูมิใจไทย	-
250	366	นายศุภชัย ใจสมุทร	พรรคภูมิใจไทย	-
251	379	นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	พรรคภูมิใจไทย	-
252	385	นายสมบูรณ์ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	-
253	419	นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ	พรรคภูมิใจไทย	-
254	443	นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	พรรคภูมิใจไทย	-
255	451	นายโสภณ ซารัมย์	พรรคภูมิใจไทย	-
256	459	นายอนาวิล รัตนสถาพร	พรรคภูมิใจไทย	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
257	463	นายอนุทิน ชาญวีรกูล	พรรคภูมิใจไทย	-
258	488	นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ	พรรคภูมิใจไทย	-
259	498	นายเอกราช ช่างเหลา	พรรคภูมิใจไทย	-
260	002	นาวาตรีสุธรรม ระหงษ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
261	014	นางกันตวรรณ ตันเถียร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
262	016	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
263	031	นายเกียรติ สิทธีอมร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
264	071	นายสุรบถ หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
265	073	นายจุรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
266	093	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
267	097	นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
268	098	นายอิสรพงษ์ มากอำไพ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
269	129	นายเดชอิศม์ ขาวทอง	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
270	134	นางสาวสุภาพร กำเนิดผล	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
271	147	นายเทอดพงษ์ ไชยนันทน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
272	162	นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
273	173	นายนริศ ขำนุรักษ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
274	190	นายบัญญัติ เจตนจันทร์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
275	191	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
276	204	นายประกอบ รัตนพันธ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
277	209	นายประมวล พงศ์ถาวราเดช	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
278	228	นายพนิต วิกิตเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
279	251	นางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
280	268	นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
281	277	นายมนตรี ปาน้อยนนท์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
282	301	นางสาวรังสิมา รอดรัศมี	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
283	343	นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
284	348	นายวุฒิพงษ์ นามบุตร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
285	355	นายชำนิ ศักดิเศรษฐ์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
286	363	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
287	380	นายสมชาติ ประดิษฐพร	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
288	398	นายสราวุธ อ่อนละมัย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
289	408	นายสาคร เกี่ยวข้อง	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
290	409	นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
291	453	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
292	470	นายเจือ ราชสีห์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
293	474	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
294	492	นายจักพันธ์ ปิยพรไพบูลย์	พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เห็นด้วย
295	061	นางสาวจิตภัสร์ ตั้น กฤดากร	พรรคประชาธิปัตย์	-
296	084	นายชวน หลีกภัย	พรรคประชาธิปัตย์	-
297	089	นายชัยชนะ เดชเดโช	พรรคประชาธิปัตย์	-
298	161	นายธารา ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	-
299	220	นายชัยทิพย์ กมลพันธ์ทิพย์	พรรคประชาธิปัตย์	-
300	308	นางสาววชิราภรณ์ กาญจนะ	พรรคประชาธิปัตย์	-
301	334	นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	พรรคประชาธิปัตย์	-
302	410	นายสาธิต ปิตุเตชะ	พรรคประชาธิปัตย์	-
303	415	พันโทสินธพ แก้วพิจิตร	พรรคประชาธิปัตย์	-
304	416	นายสินิตย์ เลิศไกร	พรรคประชาธิปัตย์	-
305	424	นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	พรรคประชาธิปัตย์	-
306	447	พลตำรวจตรีสุรินทร์ ปาลาเร่	พรรคประชาธิปัตย์	-
307	478	นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	พรรคประชาธิปัตย์	-
308	484	นายอัศวิน วิภูศิริ	พรรคประชาธิปัตย์	-
309	048	นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
310	066	นายจิรัฏฐ์ ทองสุวรรณ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
311	085	พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
312	109	นางสาวญาณธิชา บัวเผื่อน	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
313	115	นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
314	119	นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
315	122	นายณัฐพล สืบศักดิ์วงศ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
316	124	นายณัฐวุฒิ บัวประทุม	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
317	139	นายทศพร ทองศิริ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
318	148	นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
319	156	นายมานพ คีรีภูวดล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
320	160	นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
321	166	นายธีรัจชัย พันธุมาศ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
322	180	นายนิติพล ผิวเหมาะ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
323	199	นางสาวเบญจา แสงจันทร์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
324	201	นายปกรณ์วุฒิ อุดมพิพัฒน์สกุล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
325	215	นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
326	216	นายปริญญา ช่วยเกตุ ศิรีรัตน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
327	241	นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
328	245	นายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
329	300	นายรังสิมันต์ โรม	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
330	310	นายวรภพ วิริยะโรจน์	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
331	312	นางสาววรรณวิภา ไม้สน	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
332	347	นายวุฒินันท์ บุญชู	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
333	357	นายศักดินัย นุ่มหนู	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
334	361	นางสาวศิริกัญญา ตันสกุล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
335	374	นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
336	381	นายสมชาย ฝั่งชลจิตร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
337	425	นางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
338	428	นายสุเทพ อู่อ้น	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
339	431	พลตำรวจตรีสุพิศาล ภักดีนฤนาถ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
340	437	นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
341	440	รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
342	452	นายองค์การ ชัยบุตร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
343	473	นายอภิชาติ ศิริสุนทร	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
344	475	นางอมรัตน์ โชคปมิตต์กุล	พรรคก้าวไกล	เห็นด้วย
345	375	นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์	พรรคก้าวไกล	งดออกเสียง
346	013	นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี	พรรคก้าวไกล	-
347	045	นายคำพอง เทพาคำ	พรรคก้าวไกล	-
348	120	นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ	พรรคก้าวไกล	-
349	138	นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	พรรคก้าวไกล	-
350	140	นายทองแดง เบ็ญจะปัก	พรรคก้าวไกล	-
351	203	นายปดิพัทธ์ สันติภาดา	พรรคก้าวไกล	-
352	311	นางสาววรรณวรี ตะล่อมสิน	พรรคก้าวไกล	-
353	326	นายวาโย อัศวรุ่งเรือง	พรรคก้าวไกล	-
354	178	นายนิกร จำนง	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่เห็นด้วย
355	465	นายอนุรักษ์ จุรีมาศ	พรรคชาติไทยพัฒนา	ไม่เห็นด้วย

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
356	072	นายเผดิมชัย สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
357	074	นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
358	125	นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
359	165	นายธีระ วงศ์สมุทร	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
360	170	นายนพดล มาตรศรี	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
361	207	นายประภัตร โพธสุธน	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
362	240	นายพาณุวัฒณ์ สะสมทรัพย์	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
363	315	นายวราวุธ ศิลปอาชา	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
364	394	นายสรชัด สุจิตต์	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
365	449	นายเสมอกัน เที่ยงธรรม	พรรคชาติไทยพัฒนา	-
366	172	นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
367	210	นายศุภชัย นาคสุวรรณ์	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
368	318	นายวัชรา ณ วังขนาย	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
369	332	นายวิรัตน์ วรศสิริน	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
370	490	นายอำไพ กองมณี	พรรคเสรีรวมไทย	เห็นด้วย
371	152	นางสาวธนภร โสมทองแดง	พรรคเสรีรวมไทย	-
372	254	นายเพชร เอกกำลังกุล	พรรคเสรีรวมไทย	-
373	304	นายเรวัต วิศรุตเวช	พรรคเสรีรวมไทย	-
374	336	พลตำรวจโทวิศณุ ม่วงแพรสี	พรรคเสรีรวมไทย	-
375	450	พลตำรวจเอกเสรีพิศุทธ์ เตมียเวส	พรรคเสรีรวมไทย	-
376	003	นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
377	026	นายกูเฮง ยาวอหะซัน	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
378	108	นายชูการ์โน มะหา	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
379	325	พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
380	388	นายสมมุติ เบ็ญจลักษณ์	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
381	483	นายอับดุลอายี สาแม็ง	พรรคประชาชาติ	เห็นด้วย
382	464	นายอนุมัติ ชูสารอ	พรรคประชาชาติ	-
383	223	นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
384	257	นายเพชรวรรต วัฒนพงศศิริกุล	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
385	371	นางสาววารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
386	487	นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์	พรรคเพื่อชาติ	เห็นด้วย
387	306	นางลินดา เชิดชัย	พรรคเพื่อชาติ	-
388	351	นายศรัณย์วุฒิ ศรัณย์เกตุ	พรรคเพื่อชาติ	-

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ-สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน
389	183	นายพิชัย ชจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่เห็นด้วย
390	269	นายภาสกร เงินเจริญกุล	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่เห็นด้วย
391	285	นางมารศรี ชจรเรืองโรจน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่เห็นด้วย
392	286	นางสาวจิราพร นาคดิลก	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่เห็นด้วย
393	432	นายสุภดิช อากาศฤกษ์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	ไม่เห็นด้วย
394	279	นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	พรรคเศรษฐกิจใหม่	-
395	034	ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่เห็นด้วย
396	087	นายยอดยิ่ง แสนยากุล	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่เห็นด้วย
397	169	นายสิทธิพงศ์ วงศ์เลิศศักดิ์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่เห็นด้วย
398	011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	-
399	059	นายจารึก ศรีอ่อน	พรรคพลังท้องถิ่นไท	-
400	039	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกจอมเดช ตรีเมฆ	พรรครวมพลัง	ไม่เห็นด้วย
401	255	นางสุเนตตา แซ่โก๊ะ	พรรครวมพลัง	ไม่เห็นด้วย
402	057	นางสาวจุฑาทัตต เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	-
403	469	นายเอนก เหล่าธรรมทัศน์	พรรครวมพลัง	-
404	126	นายดล เหตระกูล	พรรคชาติพัฒนากล้า	-
405	146	นายเทวัญ ลิปตพัลลภ	พรรคชาติพัฒนากล้า	-
406	316	นายวัชรพล โตมรศักดิ์	พรรคชาติพัฒนากล้า	-
407	135	นางบุญญาพร นาตะธนภัทร	พรรครวมไทยสร้างชาติ	ไม่เห็นด้วย
408	365	นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	พรรครวมไทยสร้างชาติ	ไม่เห็นด้วย
409	128	นายดำรงค์ พิเดช	พรรคโอกาสไทย	เห็นด้วย
410	290	นายยรรยงก์ ถนอมพิชัยธำรง	พรรคโอกาสไทย	เห็นด้วย
411	218	นายปรีดา บุญเพลิง	พรรคครูไทยเพื่อประชาชน	-
412	273	นางสาวภคอร จันทรคณา	พรรคไทยศรีวิไลย์	เห็นด้วย
413	438	นายปฏิวัติ พิจารณ์	พรรคประชาธิปไตยใหม่	-
414	377	นายรองรักษ์ บุญศิริ	พรรคประชาภิวัฒน์	ไม่เห็นด้วย
415	296	นายระวี มาศฉมาดล	พรรคพลังธรรมใหม่	-
416	179	นายพันธุ์ศักดิ์ ชาบุ	พรรคพลังปวงชนไทย	ไม่เห็นด้วย
417	041	นายคฑาเทพ เตชะเดชเรืองกุล	พรรคเพื่อชาติไทย	-

เครื่องหมาย - (ยัติภังค์) หมายถึง ผู้ไม่ลงมติ/ผู้ลาประชุม/ผู้ขาดการประชุม

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ – สกุล	ชื่อสังกัด	ผลการลงคะแนน

หมายเหตุ

มีสมาชิกฯ ขอใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเพิ่มเติมด้วยวาจา ดังนี้

035	นายโกศล ปัทมะ	พรรคเพื่อไทย	เห็นด้วย
011	นางสาวกวินนาถ ตาคีย์	พรรคพลังท้องถิ่นไท	ไม่เห็นด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุม

นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็เป็นอันว่าที่ประชุมมีมติให้ใช้ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... ร่างที่ ๕ นะครับ ของท่านคุณหมอชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะเป็นผู้เสนอ เป็นร่างหลักในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ท่านสมาชิกครับ ก็ถือว่าจบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... คุณหมอบัญญัติมีอะไรเชิญครับ

- ๒๙/๑

นายบัญญัติ เจตนจันทร์ (ระยอง) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายแพทย์บัญญัติ เจตนจันทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดระยอง พรรคประชาธิปัตย์ สืบเนื่องมาจากมีผู้เดือดร้อนเรื่องคดีเช็คจำนวนมากนะครับ ซึ่งขณะนี้ได้ขึ้นโรงขึ้นศาล แล้วก็ได้ถูกบังคับคดีให้เป็นต้องโทษคดีอาญาในเรือนจำจำนวนมาก แล้วก็ทางรัฐบาลโดยกระทรวงยุติธรรมก็เห็นปัญหานี้ ก็ได้เสนอร่าง พ.ร.บ. เป็นร่างของ ครม. ชื่อว่าร่าง พ.ร.บ. ยกเลิก พ.ร.บ. ความผิดเกี่ยวกับการใช้เช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ พ.ศ. .... บรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุม แล้วก็มีร่างของดอกเตอร์พิสิฐ ลี้อาธรรม พร้อมคณะของพรรคประชาธิปัตย์อีกร่างหนึ่งบรรจุอยู่ในระเบียบวาระการประชุมทีนี้เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้มีเพียง ๘ มาตรา ในร่าง ครม. แล้วก็ร่างของดอกเตอร์พิสิฐ ลี้อาธรรม เพียง ๖ มาตรา ขอปรึกษาท่านประธานและที่ประชุมแห่งนี้ว่าพอที่จะนำร่าง พ.ร.บ. นี้มาพิจารณาต่อจาก พ.ร.บ. การประมงหรือไม่ เนื่องจากขณะนี้องค์ประชุมก็ครบถ้วนนะครับ หากว่าสภาผู้แทนราษฎรเห็นว่าปัญหาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนผู้โดนคดีเช็ค พ.ศ. ๒๕๓๔ เป็นคดีอาญา สมควรที่จะให้เป็นเฉพาะคดีแพ่ง การยกเลิกกฎหมายฉบับนี้มีความจำเป็น ถ้าสภาผู้แทนราษฎรสามารถพิจารณา ๓ วาระรวดได้ก็จะเป็นประโยชน์แล้วก็ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนได้จำนวนมากครับ ท่านประธานครับขออนุญาตปรึกษาท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านคุณหมอครับที่ท่านเสนอนี้ การประชุมสภาวันนี้นี่เป็นวันสุดท้ายแล้วนะครับ ฉะนั้นถ้าท่านเลื่อนขึ้นมาเราก็ต้องพิจารณาในการประชุมคราวต่อไป ฉะนั้นมันไม่มีเวลาที่จะได้พิจารณาแล้ว และอีกอย่างก็คือว่าผมอยากจะเข้าสู่ระเบียบวาระกระทู้ถาม เนื่องจากว่ามีท่านรัฐมนตรีมารอคอยตอบกระทู้อยู่นานพอสมควรแล้ว ขอเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมเลยนะครับท่านอาจารย์เชิญครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพพวกเราเข้าใจดีว่าวันนี้วันสุดท้ายของการประชุม ก็คล้ายกับกฎหมายประมงที่เราได้มีการตั้งกรรมาธิการเพื่อไปพิจารณา แล้วก็แนวโน้มก็อาจจะต้องมีการเปิดสมัยประชุมวิสามัญนะครับ แต่ว่าเนื่องจากกฎหมายที่ท่านนายแพทย์บัญญัติได้กล่าวถึงกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เช็คมันสั้น ๆ มีเพียง ๘ มาตรา แล้วก็มีเพียง ๓-๔ มาตรา ที่เป็นสาระ ก็อยากจะขอความกรุณา

ท่านประธานครับ ได้โปรดพิจารณาว่าจะยกเว้นข้อบังคับของการประชุม แล้วก็ให้ที่ประชุมเป็นกรรมาธิการเต็มสภาสามารถพิจารณาได้เสร็จภายในวันนี้ ๓ วาระ ได้โปรดกรุณาเพราะว่ามีคนเดือดร้อนจำนวนมาก คนไทยที่ทำงานทำมาหากินอยู่ทุกวันนี้ครับ แล้วก็ต้องมามีปัญหาเรื่องของเงินทุนหมุนเวียน เพราะว่าทุกวันนี้เศรษฐกิจก็ไม่ค่อยดี เพราะฉะนั้นจากการขาดแคลนเงินมันควรจะเป็นความผิดทางการแพ่งมากกว่าเรื่องของอาญา ซึ่งก็เป็นหลักสากล เพราะฉะนั้นขอความกรุณาท่านประธานครับ ได้โปรดหารือในที่ประชุมว่าเราจะขอยกเว้นข้อบังคับของการประชุม แล้วก็พิจารณา ๓ วาระรวดในวันนี้ได้ไหมครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คือท่านอาจารย์ครับ ผมยังไม่เคยเห็นการพิจารณา ๓ วาระรวดในสภาและจบด้วยดีสักทีนะครับ พอพิจารณาทีไรยืดเยื้อทุกที ฉะนั้นเอาอย่างนั้นแล้วกัน เพราะว่าจะเปิดสภาสมัยวิสามัญหรือไม่อย่างไร หรือจะเปิดประชุมต่อไปเป็นกรณีพิเศษอะไรอย่างไรนี่ผมว่ามันอยู่ที่การตัดสินใจของท่านประธาน ฉะนั้นผมขอให้เรื่องนี้ท่านได้เอาปรึกษาหารือตอนที่ท่านประธานชวนขึ้นมาทำหน้าที่จะดีไหมครับ เพราะว่าท่านประธานคงมีแผนในใจว่าท่านจะเปิดประชุมอีกวันไหน วันไหนจะเปิดวิสามัญหรือไม่อะไรต่าง ๆ ก็อยู่ที่การตัดสินใจของท่านประธานครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ครับ ท่านประธานครับ มีผู้นำทั้ง ๒ ฟาก ที่ได้รับข้อร้องเรียนจากพี่น้องประชาชนที่เดือดร้อน ท่านจะกรุณาช่วยหารือกับผู้นำทั้ง ๒ ฟาก ทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลว่าเห็นควรประการใด เพราะว่าเมื่อวานนี้ได้มีการไปรับหนังสือแล้วก็มีการให้คำมั่นสัญญากับประชาชนที่เดือดร้อนเหล่านี้ไว้แล้วครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : อาจารย์ครับคืออย่างนี้ ผมได้ตรวจสอบเจ้าหน้าที่แล้วว่า พ.ร.บ. ที่ท่านอาจารย์พูดถึงมันอยู่ในระเบียบวาระของวันพุธ ฉะนั้นถ้าจะเลื่อน ถ้าสมมุติว่าจะมีการเลื่อนมันต้องเลื่อนระเบียบวาระของวันพฤหัสบดี วันนี้เป็นวันพฤหัสบดี แล้วก็ไม่รู้ว่าเลื่อนแล้วจะเอาไปพิจารณาได้เมื่อไร เพราะมันไม่มีการบรรจุระเบียบวาระแล้ว เพราะวันนี้เป็นวันสุดท้าย ท่านจุลพันธ์มีอะไรไหมเชิญครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ผมต้องเรียนต่อท่านประธานว่าผมเข้าใจความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก ท่านบัญญัติ ท่านอาจารย์ที่ได้ขึ้นมาปรึกษาหารือท่านประธาน เพราะว่าพวกเราที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเรารับภาระจากพี่น้องประชาชนในเรื่องประเด็นของ พ.ร.บ. การบังคับใช้เช็คมาทุกพรรคนะครับ เรารับเรื่องมาว่าวันนี้กฎหมายเช็คที่เป็นเรื่องของกฎหมายอาญาทำให้พี่น้องจำนวนมากเดือดร้อน แต่ด้วยข้อบังคับ ด้วยข้อจำกัดของเรา วันนี้ผมต้องเรียนผ่านท่านประธานว่าในวันนี้เราเป็นการประชุมนัดพิเศษซึ่งไม่มีระเบียบวาระในเรื่อง พ.ร.บ. ฉบับนี้ในประเด็นแรก ประเด็นที่ ๒ ต่อให้เราเลื่อนได้ กระบวนการในการที่จะให้พิจารณาภายในวันนี้ต้องงดเว้นข้อบังคับ ซึ่งเป็นเรื่องค่อนข้างลำบากสำหรับองค์ประชุมที่เรามีอยู่ เพราะฉะนั้นผมเข้าใจครับ และผมได้เรียกร้องผ่านทางสื่อมวลชนไปเมื่อวานในนามของพรรคเพื่อไทยว่า ขอให้ท่านประธานหรือทาง ครม. พิจารณาในเรื่องของการเปิดวิสามัญ และประเด็นสำคัญที่สุดก็คือวันนี้เป็นโอกาสอันดีครับ ผมกราบขอบพระคุณท่านรัฐมนตรีสมศักดิ์ เทพสุทิน ที่ท่านอยู่ในที่ประชุม ท่านมารอตอบกระทู้ถามพวกเรานานแล้วนะครับ แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องการบังคับใช้กฎหมายซึ่งทำให้เกิดปัญหากับพี่น้องประชาชน ต้องเรียนด้วยความเคารพครับ พี่น้องที่มาเรียกร้องเขาเล่าสู่กันฟังว่ามีคนโดนคดีเรื่องเช็คแล้วก็โดนคดีอาญาฆ่าตัวตายไปเยอะแล้วนะครับวันนี้ เพราะว่าในช่วง ๔ ปีที่ผ่านมาประเทศไทยเราประสบปัญหาเรื่องเศรษฐกิจทำให้พี่น้องประชาชนเดือดร้อนในเรื่องของการทำธุรกิจ ธุรกรรมจำนวนมาก หลายคนเดินต่อไม่ได้ ชีวิตครอบครัวพังทลาย บางคนถึงขั้นเอาชีวิตตัวเองมันเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริงแล้วเราก็เห็นตามหน้าหนังสือพิมพ์ เพราะฉะนั้นวันนี้กระบวนการแรก ๑. ก็คือผมขอเรียกร้องไปยังท่านประธานปรึกษาหารือกับ ครม. ในเรื่องถ้าเปิดวิสามัญเพื่อนำเรื่องนี้

เข้ามาพิจารณา แต่กระบวนการพิจารณาของเรามันคงจะไม่เสร็จโดยง่าย อาจจะต้องรอเวลาเพื่อให้รัฐบาลชุดใหม่เป็นผู้ดำเนินการต่อ สภาชุดใหม่เป็นผู้ดำเนินการต่อ แต่วิธีการที่เร็วที่สุดคงต้องฝากท่านรัฐมนตรีที่กรุณามาในที่ประชุมว่าปรึกษาหารือกับทางคณะรัฐมนตรีว่าเราจะชะลอการบังคับใช้ หรือว่าการที่เราจะใช้กฎหมายนี้อย่างเข้มงวดจนกระทั่งมีวิธีการชะลออย่างไรบ้าง เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสที่จะหายใจ ได้เดินชีวิตต่อก่อนในเบื้องต้น อันนี้เป็นประเด็นที่อยากจะฝาก แต่ว่าโดยข้อบังคับอย่างที่ได้เรียนต่อท่านประธานนี่ วันนี้ในการประชุมเป็นไปได้ยากจริง ๆ ก็เป็นที่น่าเสียดายนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผมก็มองสถานการณ์เหมือนที่ท่านจุลพันธ์เสนอนั่นละครับ ท่านอาจารย์ครับ ผมว่ามันมีความยุ่งยากเห็นองค์ประชุมเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ. การประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. .... ครบ อย่าไปคิดว่ามันจะครบไปตลอด ฉะนั้นผมว่าเรื่องนี้ขอให้ได้มีการปรึกษาหารือตอนท่านประธานชวนขึ้นมาแล้วกัน เพราะท่านจะมองออกว่าท่านจะขอเปิดวิสามัญหรือไม่ จะประชุมวันไหนอีกวันจันทร์ วันอังคารที่จะถึงนี้ได้ไหม อะไรนี่ไม่อยู่ในสิ่งที่ผมจะพิจารณาตัดสินใจได้ด้วย ฉะนั้นก็อย่าให้เสียเวลาเลยนะครับ เราเข้าสู่ระเบียบวาระที่ ๑ นะครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทู้ถาม

เรียนท่านสมาชิกครับ ก่อนที่จะมีการถาม ตอบกระทู้ถาม ตามระเบียบวาระกระทู้ถาม ผมขอเรียนให้ที่ประชุมได้ทราบว่าสำหรับการพิจารณากระทู้ถามแยกเฉพาะนั้นได้ไปดำเนินการถามและตอบในห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะควบคู่กันไปกับการพิจารณากระทู้ถามสดด้วยวาจาและกระทู้ถามทั่วไป ตอนนี้ท่านประธานชวน หลีกภัย ไปทำหน้าที่ในห้องกระทู้ถามแยกเฉพาะนะครับ

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา

๑.๑.๑. กระทู้ถามสดที่ ๒๔๓ ส. (นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

รับที่ ๕๔/๒๕๖๖ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๒๔๓ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

จึงขอตั้งกระทู้ถามนี้มาตามมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนรายละเอียดจะซักถามในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ณัฐวุฒิ บัวประทุม

(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศกลรัตน์ พิมพ์ทาน

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชามอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม คือท่านสมศักดิ์ เทพสุทิน เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน ตอนนี้ท่านรัฐมนตรีก็พร้อมแล้ว ขอเชิญท่านณัฐวุฒิ บัวประทุม ได้ถามเลยนะครับ เชิญครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทอง ท่านประธานครับ นับเป็นช่วงเวลาที่รอยาวนานที่สุดในการที่จะตั้งกระทู้ถาม ผมก็เชื่อว่าท่านรัฐมนตรีเองก็รอนานไม่แตกต่างกันครับ แต่สิ่งที่ผมทำไมต้องเริ่มอย่างนี้ครับ เพราะว่าสิ่งที่ผมกำลังจะตั้งกระทู้ถามนั้นเป็นเรื่องของการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ กฎหมายฉบับนี้เริ่มต้นมากันตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ แต่ถ้าย้อนความยาวยาวนานไปกว่านั้น ไม่ว่าจะเป็นกรณีการหายตัวของคุณหะยีสุหลง อับดุลกาเดย์ ไม่ว่าจะเป็นกรณีการหายตัวของคุณเตียง ศิริขันธ์ ไม่ว่าจะเป็นกรณีการหายตัวของคุณทนง โพธิ์อ่าน ของทนายสมชาย นีละไพจิตร นั้นก็ล้วนแต่เกิดขึ้นก่อนปี ๒๕๕๐ ทั้งนั้นครับ ปี ๒๕๕๐ จนถึงปัจจุบันในปี ๒๕๖๖ นั้นถือว่าเป็น ๑๖ ปีแห่งความหลังครับ แต่เป็น ๑๖ ปีแห่งความหลังหลังจากที่ประเทศไทยมีการลงนามในอนุสัญญาอย่างน้อยที่สุด ๒ ฉบับด้วยกัน ที่ว่าด้วยการต่อต้านการกระทำทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พวกเราก็ดีใจ ไม่ว่าจะเป็นคุณรังสิมันต์ โรม ที่อยู่ในนามกรรมาธิการการกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นท่านอาจารย์สุทัศน์ เงินหมื่น ซึ่งผมได้ยินชื่อเสียงของท่านมายาวนานอย่างยิ่งในทางการเมือง แม้กระทั่งคุณสิระ เจนจาคะ ที่วันนั้นนั่งเป็นประธานกรรมาธิการการกฎหมาย ก็ล้วนมีส่วนในการผลักดันครับ แต่ในที่สุดครับ ไม่ว่าจะเป็นความพยายามของกระทรวงยุติธรรม ซึ่งผมไม่ทราบว่ามีเจตจำนงความมุ่งมั่นมากน้อยขนาดไหนก็ไม่อาจผ่านกฎหมายฉบับนั้นได้ จนวันหนึ่งครับเกิดกรณีของผู้กำกับสถานีตำรวจคนหนึ่งที่ใช้ถุงดำคลุมตรงไปในตัวของผู้ต้องหาจนนำไปสู่การเสียชีวิต เพื่อนสมาชิกของผมในพรรคฝ่ายค้านใช้เวลา ๔ นาที ในการพูดคุยเจรจากับฝ่ายรัฐบาลนำไปสู่การบัญญัติกฎหมายฉบับนี้ ขอเลื่อนวาระการพิจารณาแบบนี้ครับ แล้วก็เป็นฉันทามติที่เห็นตรงกันว่าวันนี้ประเทศไทยต้องคืนความยุติธรรมให้กับคนที่สูญหาย ให้กับคนที่ซ้อมทรมาน และเหนือสิ่งอื่นใดจะต้องไม่เกิดเรื่องแบบนี้เกิดขึ้นอีกในผืนแผ่นดิน

อันศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ ไม่ว่าแผ่นดินนี้นั้นจะเป็นของใครตามที่เขากล่าวอ้างกันก็แล้วแต่ อย่างไรก็ตามเกิดอะไรขึ้นครับท่านประธาน วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ วันวาเลนไทน์ (Valentine) วันแห่งความรัก คณะรัฐมนตรีมีมติ ครม. ให้ออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วเพิ่งมีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ มีผลในวันที่ ๒๐ เลื่อนการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ทั้ง ๆ ที่จะถึงอยู่แล้ว เมื่อวานนี้ก็คือวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ออกไปทั้งหมด ๔ มาตราด้วยกัน ฟาดลงไปกลางหัวใจของพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศ และพี่น้องที่ติดตามเรื่องเหล่านี้ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยและในประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลกระทบไปถึงสากล ท่านประธานทราบไหมครับว่าสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้มีการตั้งกระทู้ถามมาแล้วทั้งหมด วันนี้เป็นกระทู้ที่ ๒๔๓ ยังมีเพื่อนสมาชิกอีก ๒ ท่าน เป็น ๒๔๕ ผมมั่นใจว่ามีการถามนายกรัฐมนตรีไม่น้อยกว่า ๑๐๐ กระทู้ครับ แต่ท่านประธานทราบไหมว่าท่านนายกรัฐมนตรีรู้หรือไม่ว่าตนเองนั้นมีหน้าที่ต้องมาตอบกระทู้ถาม ถามง่าย ๆ แบบนี้ครับ รู้หรือไม่ว่าตนเองต้องมีหน้าที่มาตอบกระทู้ถาม ฉะนั้นผมประหลาดใจและแปลกใจที่แม้กระทั่งวันสุดท้ายท่านก็ไม่มา แต่มอบให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่ผมให้ความเคารพนั้นเป็นผู้มาตอบกระทู้ถามแทนท่านประธานครับ เวลาที่เราจะออกพระราชกำหนดใด ๆ ก็แล้วแต่นั้นจำต้องไปดูข้ออ้างอิงในทางกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ ที่บอกว่าการตราพระราชกำหนดนั้นให้กระทำต่อเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ----------

๑. ฉุกเฉิน ๒. จำเป็น ๓. เร่งด่วนจนไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ และมีหลักการที่นำไปสู่การออก พ.ร.ก. นั้น อยู่ ๔ ข้อด้วยกัน ก็คือเรื่องความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะในเหตุผลของการออก พ.ร.ก. ก็เขียนคล้ายกันครับ บอกว่ากรณีดังกล่าวนั้นปรากฏว่าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติ หน่วยงานอื่นนั้นไม่มีความพร้อมด้านงบประมาณการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว รวมถึงส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยสาธารณะ จึงจำเป็นต้องเลื่อนกฎหมายฉบับนี้

ฉะนั้นคำถามประการที่ ๑ ตกลงทั้งหมดทั้งมวลนั้นเหตุและผลจริง ๆ ที่ไม่ได้เขียนว่าความไม่พร้อมด้านอุปกรณ์ ด้านคนนั้นคืออะไรกันแน่ที่นำไปสู่การออก พ.ร.ก. ฉบับนี้ ทำไมสำนักงานตำรวจแห่งชาติเช่ารถเทสล่า (Tesla) ได้ ทำไมสำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดซื้อจัดจ้างโปรแกรมที่เรียกว่า เพกาซัส (Pegasus) ได้ ทำไมสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหลักการเวลาควบคุมฝูงชนที่บอกว่าใช้หลักการสากล แต่รอบนี้หลักการเหล่านั้นหายไปหมดครับ ผมอยากฟังรายละเอียดเหตุผลความจำเป็นในฐานะที่ท่านมาตอบแทนนายกรัฐมนตรี กระทรวงยุติธรรมผมเชื่อว่าพร้อมครับ แต่อยากฟังท่านในฐานะตัวแทนของนายกรัฐมนตรีว่าอะไรคือเหตุผลความจำเป็นที่แท้จริงในการออก พ.ร.ก. ฉบับนี้ซึ่งฟาดลงไปกลางหัวใจของพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ นั่นเป็นคำถามในข้อที่ ๑ ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปขอเชิญท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านสมศักดิ์ เทพสุทิน ได้ตอบกระทู้ครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีให้มาตอบกระทู้ถามของท่านณัฐวุฒิ บัวประทุม ในเหตุผลต่าง ๆ ที่เป็นคำถามของท่านณัฐวุฒิก็ดูเหมือนจะเป็นความครบถ้วนเป็นคำตอบด้วย เพราะว่าในส่วนของกระทรวงยุติธรรมหรือกระทรวงอื่น ๆ ที่มีผลกระทบกับการใช้กฎหมายฉบับนี้ ซึ่งมีหน่วยงานในลักษณะของการจับกุมผู้ต้องขังมีความพร้อมในลักษณะของการใช้เครื่องไม้เครื่องมือหรือบุคลากรทั้งหลายพร้อม เพราะว่าเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบน้อยกว่า สตช. อย่าง ดีเอสไอ (DSI) ป.ป.ส. ต่าง ๆ เหล่านั้นมีคดีความเมื่อเปรียบเทียบกับ สตช. น้อยมาก สตช. มีคดีความปีหนึ่งเป็นล้านคดี ในล้านคดีนี้

ดูแล้วถ้าหากว่าไม่สมบูรณ์ด้วยกฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๒๒ ซึ่งต้องบันทึกเทป (Tape) ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงจบการจับกุมส่งตัวให้พนักงานสอบสวนและต้องแจ้งให้อัยการและฝ่ายปกครองทราบโดยทันทีนั้นมันมีความยุ่งยากพอสมควร มันอาจจะมีสิ่งที่เป็นความผิดพลาดในการดำเนินการต่าง ๆ ประกอบกับเรื่องของงบประมาณและการเตรียมความพร้อม ซึ่งในขณะนี้รัฐบาลก็ได้อนุมัติงบประมาณ ๔๔๔,๘๑๐,๐๐๐ บาท ให้กับการดำเนินการเกี่ยวกับกล้องหรือเครื่องบันทึกเสียงทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว และการขอเลื่อนใช้ใน ๔ มาตรา มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ นั้น ก็เลื่อนไปเพียง ๗ เดือน แล้วก็จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๑ ตุลาคม ในปี พ.ศ. .... นี้ ซึ่งดูแล้วความสมบูรณ์ตรงนี้ถ้าหากว่าเราได้ดำเนินการไปตามนี้แล้ว และในกรณีของความพร้อมทั้งหมดมันก็จะเรียบร้อยไป โดยเฉพาะในกฎหมายสำคัญ ๆ ในรัฐบาลนี้ออกกฎหมายโดยความร่วมมือของสภาผู้แทนราษฎรหลายฉบับที่ผมผ่านในส่วนของกระทรวงยุติธรรมเอง ประมาณเกือบ ๑๐ ฉบับ ----------

ในบางฉบับเป็นประโยชน์อย่างมาก อย่างเช่นในกรณีประมวลกฎหมายยาเสพติด ถ้าหากว่าได้ใช้กันอย่างแจ่มแจ้งหรือชัดเจน ลึกซึ้ง ผมเชื่อมั่นว่าการปราบปรามยาเสพติดนั้นไม่เหลือมือในส่วนภาคราชการตำรวจนะครับ แต่ต้องยอมรับว่าประมวลกฎหมายยาเสพติดออกมาปีหนึ่งแล้ว ผมยังต้องเต้นแร้งเต้นกาอยู่ตลอดเวลาว่าให้เร่งรัดในการยึดอายัดทรัพย์สินของเครือข่ายยาเสพติด ปีหนึ่งผมยังยืนยันได้เลยว่าเขายังใช้กฎหมายกันไม่ถ่องแท้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สตช. ในส่วนของต่างจังหวัด ในส่วนกลางก็เริ่มได้แล้ว เริ่มใช้เป็นหรือใช้ครอบคลุมในการสืบเสาะอะไรต่าง ๆ เหล่านั้น เพราะฉะนั้นในการที่ สตช. ขอเลื่อนมาคือขอเลื่อนมาโดยไม่มีกำหนดด้วยว่าทั้งหมวด ๓ หมวด ๘ มาตราขอเลื่อนมาโดยไม่มีกำหนดแต่ว่าเราได้พิจารณากันอย่างถ่องแท้แล้วให้แค่ ๗ เดือน แล้วก็ให้แค่ ๔ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ เพราะถ้าหากว่าเราไม่ยอมเลื่อนให้เลย มันจะเป็นผลเสียตามมา อาจจะมีการบังคับใช้กฎหมายในขณะที่หน่วยงานยังไม่มีความพร้อม จะทำให้การเฝ้าระวังและการเก็บรวบรวมและการบันทึกพยานหลักฐานในระหว่างการควบคุมตัวของเจ้าหน้าที่มีความไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจจะทำให้ประเด็นโต้แย้งในขั้นตอนการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ส่งผลการจับมิชอบ การบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและการปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งจะเป็นผลร้ายต่อสังคมและความปลอดภัยสาธารณะอย่างร้ายแรง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่มีทรัพยากรในการปฏิบัติงานที่พร้อมยังต้องสุ่มเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทั้งอาญาและวินัยอีกด้วย ในข้อเท็จจริงนี้จึงถือเป็นเหตุฉุกเฉิน มีความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ จึงสมควรขยายกำหนดเวลาในการใช้บังคับตามบทบัญญัติเพียงเฉพาะในมาตราที่เกี่ยวข้องในเรื่องดังกล่าวเท่านั้น จึงขอความกรุณาท่านประธานผ่านไปยังสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้โปรดเข้าใจว่ากระทรวงยุติธรรมไม่เห็นด้วย แต่ว่าในความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการไม่ว่าจะเป็นตำรวจหรืออื่น ๆ ก็เป็นญาติพี่น้องของพวกเราทุกคน ก็ควรที่จะให้ความปลอดภัยเพราะการดำเนินคดีและถูกดำเนินคดีในแต่ละครั้งแต่ละคนนั้นมันสิ้นเปลืองในกระบวนการยุติธรรม ก็ต้องพยายามทำให้ดีที่สุด คือเราก็คิดว่าการเลื่อนแค่ ๗ เดือนกับการที่เรารอมาตั้ง ๑๖-๑๗ ปีตามที่ท่าน ส.ส. ณัฐวุฒิได้กรุณาเล่าให้ฟัง อธิบายให้สภาได้รับทราบตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ มันเป็นความยาวนาน แต่ว่าวันนี้พวกเราได้ผลักดันมาถึง

ทุกวันนี้ ต้องขอขอบคุณสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านนะครับที่ให้ความตั้งใจถึงกับการเลื่อนระเบียบวาระอะไรต่าง ๆ เข้ามา และท่านก็รู้อยู่แล้วว่าหลายยุคหลายสมัย หลายสภาแล้วไม่ผ่านนะครับ แต่อันนี้ผ่านแล้วเขาขอประนีประนอมให้มีพระราชกำหนดเพียง ๗ เดือน ใน ๔ มาตราเท่านั้น ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอเชิญท่านณัฐวุฒิถามคำถามที่ ๒ ครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพ ณัฐวุฒิ บัวประทุม แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทอง ท่านประธานครับ อย่างที่ผมนำเรียนท่านประธานว่าท่านนายกรัฐมนตรีมาด้วยตัวเองในฐานะที่ท่านเป็นผู้บริหารราชการแผ่นดินหรือคุมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถ้าท่านรองนายกรัฐมนตรี คุณวิษณุ เครืองาม ถึงแม้ท่านอาจารย์ผมจะป่วยอยู่ท่านมาด้วยตนเอง ท่านก็อาจจะตอบคำถามเหล่านี้ได้ชัดเจนกว่าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมซึ่งผมให้ความเคารพท่านมาโดยตลอดครับ แต่รายละเอียดที่ผมต้องการรู้ก็คือหลักการที่ท่านบอกว่าเพื่อไม่ให้ส่งผลต่อความไม่ปลอดภัยต่อสาธารณะ ตกลงการเลื่อนนี่ปลอดภัยต่อสาธารณะมากกว่าการไม่เลื่อนหรือครับ ผมเข้าใจว่าการไม่เลื่อนต่างหากที่จะส่งผลต่อความปลอดภัยสาธารณะ เป็นการปกป้องสิทธิและเสรีภาพของพี่น้องประชาชนมากกว่า ฉะนั้นอะไรคือหลักการทางกฎเดี๋ยวผมไปว่ากันในข้อ ๓ ----------

ซึ่งสภาแห่งนี้จะมีส่วนในการตัดสินใจครับ แต่ผมอยากลงรายละเอียดของท่านประธานครับ เพราะว่าในการประชุมคณะรัฐมนตรีนั้นรองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ผมอ่านตามนี้ ดอกเตอร์รัชดา ธนาดิเรก นี่ก็เป็นท่านที่ผมให้ความเคารพคุ้นเคยกับท่านครับ ท่านบอกเหตุที่ต้องเลื่อน ๔ เรื่อง ก็คือมาตรา ๒๒ เรื่องการบันทึกภาพและเสียง มาตรา ๒๓ เรื่องการบันทึกข้อมูล ซึ่งปกติเขาก็ทำกันอยู่แล้วในการบันทึกการจับกุม มาตรา ๒๔ เรื่องการเข้าถึงข้อมูลผู้ควบคุม มาตรา ๒๕ เรื่องการไม่เปิดเผยข้อมูลอันส่งผลกระทบต่อข้อมูลส่วนบุคคล เกิดผลร้ายต่อบุคคล อุปสรรคต่อการสืบสวน ซึ่งเขาก็ทำกันอยู่แล้ว มันมีเหตุอยู่ ๒ ข้อด้วยกัน เหตุข้อที่ ๑ ก็คือเขาบอกว่าการต้องจำเป็นจัดซื้อกล้องติดตัวเจ้าหน้าที่เพิ่มเติม ๑.๗ แสนตัว กล้องติดรถยนต์ควบคุมผู้ถูกจับ ๑,๕๗๘ ตัว กล้องติดตามสถานที่ควบคุมผู้ถูกจับ ๖,๐๐๐ ตัว ต้องมีหน่วยความจำที่เรียกว่าระบบคลาวด์ (Cloud) ต้องมีการจัดซื้อจัดจ้างที่เรียกว่าระบบอีบิดดิง (e-Bidding) แล้วก็พูดถึงความไม่พร้อมในการอบรม ซึ่งประเด็นที่ ๒ นั้นเรื่องการอบรมผมไม่ได้ห่วงเลยครับ แต่ผมกำลังจะจับโกหกว่ามันต้องมีใครคนใดคนหนึ่งที่พูดไม่จริงในคณะรัฐมนตรี เพราะว่าในที่ประชุมของคณะอนุกรรมาธิการที่ดูแลเรื่องนี้ในกรรมาธิการการกฎหมาย พลตำรวจเอก สุรเชษฐ์ หักพาล บิ๊กโจ๊กครับ ใหญ่ไม่ใหญ่ตัวจริงไม่ตัวจริง ตัวตึงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาตอบในที่ประชุมบอก สตช. มีความพร้อมตกลง พลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รุ่นพี่บดินทรเดชาผม ทำไมไปตอบอย่างนั้นว่าไม่พร้อม แล้วมาดูรายละเอียดครับ ในรายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนปฏิรูปประเทศฉบับเดือนเมษายนถึงเดือนมิถุนายน ปี ๒๕๖๕ รายงานไปในสภาแห่งนี้ในด้านกระบวนการยุติธรรม ในหน้าที่ ๑๐๗ อ้างอิงคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๑๗๘/๖๔ วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๔ เดี๋ยวผมจะอ่านเพื่อบันทึกไว้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีการจัดหาอุปกรณ์บันทึกภาพและเสียงประกอบไปด้วยหมวกนิรภัย ๖๐,๐๖๐ ชุดแล้ว กล้องบันทึกภาพเคลื่อนไหวชนิดติดบนหัวเจ้าหน้าที่ที่ไปดักกันตามตรอก ซอก ซอย ๑๒๐,๕๙๗ ชุดแล้ว กล้องบันทึกภาพในสถานีตำรวจพูดง่าย ๆ วงจรปิด บันทึกแต่ภาพได้เสียงไม่ได้ ๑,๔๘๒ ชุดแล้ว กล้องบันทึกแบบเคลื่อนไหวใช้ในการสอบสวน ๒,๙๘๐ ชุดแล้ว หน้า ๑๐๗ ครับ ตกลงใครโกหกครับ คนที่คุมแผนปฏิรูปประเทศไปโกหกในคณะรัฐมนตรีโกหกส่งมาให้สภา หรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติไปพูดสิ่งที่ไม่เป็นจริงครับ นั่นเป็นรายละเอียดที่ผมคิดว่าท่านจำเป็นต้องตอบว่าตกลงแล้วมันคืออันวิลลิง (Unwilling)

นักเรียนนิติขออนุญาตสอนนักเรียนวิศวกรท่านรัฐมนตรีนิดหนึ่งถึงความไม่เต็มใจของรัฐบาลในการผ่านกฎหมายฉบับนี้ใช่ไหม มันคือความเสี่ยงท่านพูดถูกครับ เพราะท่านรัฐมนตรีใช้คำว่าเขาบอกว่าจะเลื่อนไปแบบไม่มีกำหนด ผมเคยเห็นหนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติชัดเจนอ้างว่าจะใช้โมเดล (Model) แบบการออก พ.ร.ก. ฉบับแรกในรัฐบาลแห่งนี้ในปี ๒๕๖๒ ในการเลื่อนพระราชบัญญัติที่เรียกว่า การส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว อันนั้นออก พ.ร.ก. ย้อนหลังด้วยนะครับ ไปออกหลังจากมีผลบังคับใช้แล้วย้อนไปมีผลก่อนการมีผลบังคับใช้ บอกว่าเลื่อนออกไปก่อนจนกว่าจะมีพระราชกฤษฎีกา ท่านทราบไหมครับ กฎหมายฉบับนั้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ วันนี้ปี ๒๕๖๖ เลื่อนมาเกือบ ๔ ปีแล้วยังไม่มีพระราชกฤษฎีกาอะไรเลย แถมไปแอบแก้กฎหมายฉบับเดิม ฉะนั้นอะไรคือหลักประกันที่พี่น้องประชาชนจะเชื่อมั่นว่านี่เป็นการเลื่อนระยะสั้นชั่วคราวเท่านั้น ไปแค่วันที่ ๓๐ กันยายนแน่ ๆ วันที่ ๑ ตุลาคม ครม. ชุดใหม่ นายกรัฐมนตรีคนใหม่ วันที่ ๒๙ หรือวันที่ ๓๐ ชื่ออะไรก็แล้วแต่จะดำเนินการให้กฎหมายฉบับนี้มีผลบังคับใช้ได้จริง ท่านจะไปตอบต่อสาธารณชนอย่างไร ท่านจะตอบพี่สาวของคุณวันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์ อย่างไร ท่านจะตอบต่อกรณีของ พลทหารวิเชียร เผือกสม อย่างไร ท่านจะตอบครอบครัวของคุณอับดุลเลาะ อีซอมูซอ อย่างไร ท่านจะตอบครอบครัวของคุณสุรชัย ด่านวัฒนานุสรณ์ อย่างไร ----------

ถึงแม้ทั้งหมดทั้งมวลนั้นเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นก่อนไม่ได้พูดถึงในอนาคต แต่การมีกฎหมายฉบับนี้ การมีกล้องซึ่งท่านบอกเองว่ามีอยู่แล้วนี่ครับ ผมอ่านตามตัวอักษรผมไม่ทราบหรอกครับ มีจริง ไม่จริง ใช้ได้ ไม่ได้ ท่านจะตอบเขาอย่างไรว่า หรือท่านตอบง่าย ๆ ก็ได้ว่าการเลื่อนไปอีก ๗ เดือนนี้ท่านยืนยันในฐานะตัวแทนนายกรัฐมนตรีว่าพี่น้องประชาชนจะไม่ถูกซ้อมทรมานในกระบวนการจับกุมอีก พี่น้องประชาชนจะไม่สูญหายอย่างไร้ร่องรอยอย่างที่เคยเกิดขึ้นอีก ถ้าท่านตอบแบบนั้นก็พอไปได้ครับ ก็คงต้องขอฟังคำตอบท่านในข้อที่ ๒ ว่าผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของพี่น้องประชาชนตรงนี้ ท่านจะยืนยันหลักการที่จะคุ้มครองเขาได้อย่างไรครับ เป็นคำถามประการที่ ๒ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ท่านประธานที่เคารพครับ ในการดำเนินการในส่วนของพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังดำเนินการต่อไปอยู่ เพียงแต่ ๔ มาตราที่ต้องรอความพร้อม และเราเห็นความตั้งใจของฝ่ายบริหาร โดยเฉพาะรัฐบาลก็ได้อนุมัติงบประมาณ ๔๔๔.๘๑ ล้านบาทให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดหากล้องบันทึกภาพและเสียงตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำให้บุคคลสูญหาย จัดหากล้องบันทึกภาพและเสียง ๔๘,๕๖๘ ชุด ๓ รายการ ๑. คือกล้องชนิดติดตัวเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๓๗,๖๒๔ ชุด งบประมาณ ๓๓๘.๖๒ ล้านบาท ๒. กล้องบันทึกพร้อมอุปกรณ์ในห้องสอบสวนและควบคุม ๙,๓๖๐ ชุด งบประมาณ ๙๓.๕๗ ล้านบาท ๓. กล้องชนิดติดตั้งในรถยนต์ ๑,๕๗๘ ชุด งบประมาณ ๑๒.๖๒ ล้านบาท ในการดำเนินการตรงนี้ก็เป็นเครื่องที่ชี้ให้เห็นว่ารัฐบาลไม่ได้พยายามที่จะไปดึงดันอะไรทั้งสิ้น ให้การสนับสนุนแม้กระทั่งงบประมาณที่ขาดอยู่ก็เติมให้ตามที่ท่านณัฐวุฒิได้กรุณากล่าวว่าในส่วนหนึ่งที่มีเจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่ของตำรวจมายืนยันกับกรรมาธิการและพูดคุยอยู่เสมอว่า สตช. มีความพร้อม แต่ในข้อเท็จจริงการตอบคำถามของผู้คนเหล่านั้นกับหนังสือที่ส่งมายังกระทรวงยุติธรรมมันแตกต่างกัน ซึ่งผมก็ไม่ยอมนะครับ ผมไม่ยอม แต่ว่าในที่สุดแล้วถ้าเราเห็นประโยชน์ของแผ่นดิน ประโยชน์ของประชาชนในส่วนใหญ่ แล้วถ้าเกิดทำอะไรไปโดยที่ไม่พร้อม คดีความที่เราตั้งใจดำเนินการในส่วนที่คุณณัฐวุฒิอาจจะบอกว่ากล้องมันพร้อมแล้วตามที่มีรายงาน

เอกสาร แต่ที่ผมได้นำมารายงานที่ผ่านท่านประธานไปยังท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติมันก็ยังขาดเหลืออยู่ตรงนี้ ไหน ๆ ก็ไหน ๆ แล้วในเมื่อเราเดินมาถึงขนาดนี้แล้ว อีก ๕ เดือน ๗ เดือน ผมว่าเป็นเรื่องเล็กน้อยมากนะครับ แล้วในมาตราบทบัญญัติมาตราอื่นของกฎหมายนี้ก็ยังใช้ได้ ได้ใช้อยู่ แต่เพียงแต่ว่ามันเติมเต็มในความพร้อมของ ๔ มาตราตรงนั้นเท่านั้น ถ้าหากว่าเรามีความรู้สึกว่าในการบริหารงานของทางราชการแล้วมันไม่ใช่ง่ายสวยหรูไปเสียทุกอย่างนะครับ มันมีความขัดข้องกับในส่วนราชการต่าง ๆ ทั้งหลาย เราก็จบริหารงานได้ ในวันข้างหน้าผมก็เชื่อว่าพรรคของท่านอาจจะได้เป็นรัฐบาล ท่านก็จะได้รู้ได้เรียนเห็นว่ามันไม่ใช่ง่ายกับการที่จะดำเนินการกับหน่วยงานที่ต้องใช้งบประมาณและในส่วนอื่น ๆ จะต้องมีระยะเวลาหรือการเตรียมตัว ถ้าหากว่าไม่ได้ทุ่มเทในจิตใจจริง ๆ แล้วมันอาจจะล่าช้าบ้างในบางส่วนบางขณะนะครับ ผมก็ต้องเรียนท่านประธานเท่านี้ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านณัฐวุฒิถามครั้งที่ ๓ เชิญครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) ขอบคุณครับ ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทองครับ ท่านประธานครับ อยากจะนำเรียนท่านรัฐมนตรีว่าท่านอาจจะตอบได้ครอบคลุม แต่ไม่ตรงกับประเด็นที่ผมถามว่าอะไรคือหลักประกันต่อสิทธิและเสรีภาพของพี่น้องประชาชนว่าหากระหว่างที่ยังไม่มีกล้อง มันจะไม่เกิดการจับกุมที่เข้าข่ายเป็นการซ้อมทรมานอีก ----------

หากยังไม่มีกล้อง ไม่มีอุปกรณ์ต่าง ๆ ไม่มีระบบคลาวด์ (Cloud) ไม่มีระบบคอมพิวเตอร์ ไม่มีระบบที่ต้องทำอีบิดดิง (e-Bidding) ๔๐๐ กว่าล้านบาทที่ท่านพูดถึงนั้นมันจะไม่มีกระบวนการอุ้มหายอีก อย่าว่าแต่ในเมืองเลยครับ พี่น้องใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เขาก็ฝากถามมา อย่าว่าแต่คนไทยเลยครับ ผู้ลี้ภัยนักกิจกรรมทางการเมืองที่อยู่ในประเทศไทยไม่น้อยเขาก็หวั่นใจกับเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีตที่เกิดขึ้น ผมเองก็เคยอภิปรายในสภา ผมถึงถามว่าเจตจำนงของนายกรัฐมนตรีนั้นเป็นอย่างไร แต่ไม่เป็นไรครับท่านประธาน ถามคำถามประการที่ ๓ ก็ได้ครับ

คำถามประการที่ ๓ บนพื้นฐานที่ว่าในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๒ บอกว่าในกรณีของพระราชกำหนดนั้นท่านต้องส่งมาให้สภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภาก็แล้วแต่พิจารณาโดยเร็วที่สุด พูดง่าย ๆ ก็คือในวันแรกที่มีการประชุมครั้งถัดไป กฎหมายฉบับนี้ประกาศราชกิจจานุเบกษา วันที่ ๑๙ วันที่ ๒๐ วันนี้ท่านส่งมาสภาหรือยังครับ กฎหมายฉบับนี้เมื่อมีผลบังคับใช้ในวันที่ ๒๐ วันนี้สภาจะได้พิจารณาหรือยังครับ ถ้าท่านส่งมาวันนี้อีก ๓ วันข้างหน้าตามการนัดวาระการประชุมพวกผมก็จะได้พิจารณายืนยันว่าไม่เห็นด้วยกับ พ.ร.ก. ก็จะมีความชอบธรรมในการเข้าชื่อส่งไปให้ศาลรัฐธรรมนูญตีความว่าการออก พ.ร.ก. ฉบับนี้ไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ก็ถามท่านว่าท่านส่งมาหรือยัง แต่ในขณะเดียวกันถามเลยไปเลยว่าความปลอดภัยของพี่น้องประชาชนว่าถ้าส่งมาไม่ทันวันนี้ท่านจะส่งวันใดครับ และ ครม. ที่เคารพเราจะทำตามสัญญาขอเวลาอีกไม่นานนั้นท่านจะกล้าเพียงพอที่จะเปิด ขอให้เปิดสมัยประชุมวิสามัญครับท่านประธาน เพื่อพิจารณาร่าง พ.ร.ก. ฉบับนี้ ผมคิดว่านี่คือคอมมิตเมนต์ (Commitment) สำคัญ เสียงนี้ไม่ได้ยินแค่ในประเทศไทยครับ แต่ได้ยินไปทั่วสากลโลก เพราะเรื่องการซ้อมทรมาน การอุ้มหายเป็นสิ่งที่ทั่วโลกยอมรับไม่ได้ ผมไม่หวังว่าผมจะกลับไปเป็นฝ่ายที่นั่งข้างบนในสมัยหน้า อาจจะเป็นท่านก็ได้ แต่หัวใจของพวกผมหวังแต่เพียงว่าประชาชนจะได้รับความปลอดภัยในการอยู่ในประเทศนี้อย่างสมศักดิ์ศรีของพวกเขาได้อย่างไร นั่นเป็นคำถามประการที่ ๓ ต้องขอบพระคุณท่านประธานและท่านรัฐมนตรีที่กรุณาผมมาโดยตลอดในสมัยประชุมที่ผ่านมา ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านรัฐมนตรีตอบชี้แจงครับ

นายสมศักดิ์ เทพสุทิน (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม) : ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๗๒ พระราชกำหนดจะต้องส่งเข้ามาสู่สภาโดยเร่งด่วนนะครับ ระยะเวลา ๒ วัน ผมก่อนที่จะมาตอบคำถามนี้ได้พยายามถามไปที่สำนักนายกรัฐมนตรีว่าในขณะนี้หนังสือกำลังจะส่งอยู่ในห้องของท่านนายกรัฐมนตรีแล้วนะครับ ถ้ามีโอกาสเปิดสภาก็ได้มีโอกาสอันนี้ผมก็ไม่สามารถที่จะรับรองอะไรได้ก็เป็นอำนาจหน้าที่ของท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่จะพิจารณาถึงวาระนั้นต่อไปนะครับ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกก็ถือว่าจบกระทู้ถามสดด้วยวาจาของ ท่าน ส.ส. ณัฐวุฒิ บัวประทุม ถามท่านนายกรัฐมนตรีมอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมาตอบก็ถือว่าจบนะครับ

๑.๑.๒ กระทู้ถาม ที่ ๒๔๔ ส. (นางสาวจิราพร สินธุไพร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วมีบัญชามอบหมายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม คือท่านสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม ท่านสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ ได้มีหนังสือแจ้งว่าในวันนี้ติดภารกิจจึงไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้นะครับ เชิญท่านจิราพรมีอะไรจะฝากไปที่ท่านนายกรัฐมนตรีหรือท่านรัฐมนตรีสัก ๔-๕ นาที เชิญครับ

นางสาวจิราพร สินธุไพร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน จิราพร สินธุไพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด เขต ๕ พรรคเพื่อไทยค่ะ ท่านประธานที่เคารพคะ จริง ๆ แล้วการที่ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ไม่มาตอบกระทู้ถามสดไม่ได้เหนือความคาดหมายของดิฉันค่ะ ----------

แต่ว่าด้วยเรื่องนี้เป็นประเด็นใหญ่ที่อยู่ในความสนใจของพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ ดิฉันจึงขอใช้สิทธิในการที่จะส่งข้อความสั้น ๆ ใช้เวลาประมาณไม่เกิน ๔-๕ นาที ถึง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ผ่านท่านประธานค่ะ ท่านประธานที่เคารพคะ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ มาตรา ๑๕๐ ระบุว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภามีสิทธิตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องใดเกี่ยวกับงานในหน้าที่โดยจะถามเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาก็ได้ ตามข้อบังคับการประชุมแห่งสภานั้น ๆ ซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดให้มีการตั้งกระทู้ถามด้วยวาจาโดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าไว้ด้วย ก็หมายถึงกระทู้ถามสดในวันนี้ค่ะ วรรคสองบอกว่ารัฐมนตรีย่อมมีสิทธิที่จะไม่ตอบกระทู้เมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ถ้าดูตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ โดยเฉพาะวรรคท้ายวรรคสองไม่มีตรงไหนที่ระบุว่าสามารถที่จะแจ้งว่าติดภารกิจแล้วไม่ต้องมาตอบกระทู้สภา มีเพียงแค่บอกว่าต้องมีมติคณะรัฐมนตรีที่เห็นว่าไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน ดิฉันจึงขอถามผ่านท่านประธานไปยังคณะรัฐมนตรีว่ามีมติคณะรัฐมนตรีออกมาหรือไม่ที่ท่านไม่มาตอบกระทู้ในวันนี้ค่ะ ขอทวงถามมติคณะรัฐมนตรีประการแรก

ประการที่ ๒ อยากจะฝากไปถึง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ว่าอำนาจต้องมาพร้อมกับสำนึกและความรับผิดชอบค่ะ ลึก ๆ ดิฉันก็ยังคาดหวังว่าชายชาติทหารอย่าง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จะมีความกล้าหาญในการมาตอบคำถามในเรื่องมหากาพย์เหมืองทองอัคราที่ตนเองเป็นผู้เริ่มต้นสร้างความเสียหายให้กับประเทศไทยจากการใช้มาตรา ๔๔ ปิดเหมืองทองอัคราจนถูกบริษัทเอกชนต่างชาติฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากประเทศไทยเป็นจำนวนมหาศาล แต่พอจะถูกทวงถามก็หนีการตรวจสอบแล้วก็ต้องส่งมติคณะรัฐมนตรีมาด้วย ไม่เช่นนั้นอาจจะเข้าข่ายเป็นการผิดรัฐธรรมนูญได้ ซึ่งดิฉันต้องเรียนว่าเรื่องเหมืองทองอัครา พลเอก ประยุทธ์ เคยบอกว่าจะรับผิดชอบเอง แต่สุดท้ายก็ใช้เงินภาษีของพี่น้องประชาชนเกือบพันล้านบาทไปต่อสู้คดี และตอนนี้ทุกอย่างก็กำลังเป็นไปตามที่ดิฉันไม่เคยอภิปรายเอาไว้หลายครั้งที่รัฐบาลบอกว่าจะชนะคดีแน่นอน กลายเป็นว่าคดียังไม่ถึงที่สุด ตอนนี้ไทยก็ทั้งลด แลก แจก แถมสิทธิการทำเหมืองให้บริษัทเอกชนต่างชาติไม่หยุดค่ะ แล้วก็ไม่ใช่แค่สิทธิในการทำเหมืองเดิมที่เป็นพื้นที่พิพาทที่มีเพียงแค่ ๓,๐๐๐ กว่าไร่ ยังเพิ่มเติมด้วยสิทธิสำรวจบนที่ดินกว่า ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ แล้วก็มี

๖๐๐,๐๐๐ ไร่ที่กำลังรอการอนุมัติอยู่ แล้วก็ยังไม่พอยังให้สิทธิกิจการเหมืองแร่ที่ไม่ได้อยู่ในรายการส่งเสริมการลงทุนของบีโอไอ (BOI) แล้วสามารถกลับมารับการสนับสนุนสิทธิประโยชน์ได้อีกครั้งหนึ่ง โดยที่มีข่าวบอกว่าบริษัทเอกชนต่างชาติจะถอนฟ้องให้ไทย คำถามก็คือว่าถ้าบริษัทเอกชนต่างชาติเขาถอนฟ้องให้ไทยจริงแล้วคดีที่ไทยฟ้องบริษัทอัครา ไม่ว่าจะเป็นคดีที่อยู่ในดีเอสไอ (DSI) คดีใน ปปง. คดีใน ป.ป.ช. หรือคดีที่กองปราบไทยจะถอนฟ้องให้เขาเพื่อแลกกันหรือไม่ ท่านประธานที่เคารพคะ แบบนี้จะเรียกว่าเป็นการจบคดีแบบวินวิน (Win Win) ก็ไม่ได้นะคะ เท่าที่ดูแล้วไทยเสียเปรียบมหาศาล อย่าลืมว่าไทยถูกฟ้องเป็นจำเลย ถ้าคิดว่าจะชนะคดีไม่ต้องเจรจาค่ะ ถ้าไทยชนะไทยไม่ต้องเสียอะไรเลยค่ะ แล้วก็ยังเป็นคำถามที่คาใจพี่น้องประชาชนอยู่ว่าถ้าจะชนะคดีแล้วจะเจรจาทำไม มันฟังดูย้อนแย้งกันมาโดยตลอด ถ้ารัฐบาลบอกว่าที่ให้เขาไปทั้งหมดที่ดิฉันได้พูดเมื่อสักครู่นี้ไม่ใช่การเจรจาต่อรอง คำถามก็คือว่าถ้าเขาจะถอนฟ้องให้แล้วท่านเอาอะไรไปให้เขาเขาถึงยอมเจรจาด้วย เขาถึงจะถอนฟ้องให้ท่าน ซึ่งคำถามนี้ พลเอก ประยุทธ์ ไม่เคยตอบ และวันนี้ก็หนีกระทู้ไม่มาตอบค่ะ แล้วก็อย่าลืมว่าถ้ามีการถอนฟ้องจริงเงินภาษีของประชาชนนับพันล้านบาทได้ถูกใช้ไปแล้วเป็นใบเสร็จของเรื่องนี้ไปแล้วที่ พลเอก ประยุทธ์ ใช้ในการต่อสู้เพื่อที่จะหนีคดีหนีความรับผิดชอบค่ะ เรื่องนี้ไม่จบง่าย ๆ นะคะ ดิฉันเห็นใจบริษัทเอกชนต่างชาติที่ต้องถูกอำนาจเถื่อนไปรังแก ถูกให้ปิดกิจการ เห็นใจพี่น้องประชาชนคนทำเหมือง เห็นใจชุมชนที่ต้องเงียบเหงาไปค่ะ เห็นใจประชาชนที่ต้องกังวลเรื่องสิ่งแวดล้อมจากการที่รัฐบาลให้บริษัทกลับมาเปิดเหมืองใหม่ได้อีกครั้งหนึ่งโดยที่เรื่องเก่ายังไม่เป็นที่ยุติ และที่สำคัญดิฉันเห็นใจพี่น้องประชาชนที่ต้องมาเป็นแพะรับบาปนะคะ พี่น้องประชาชนทั้งประเทศต้องมารับกรรมแทน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ที่เป็นผู้ก่อคดีนี้ใช้มาตรา ๔๔ ปิดเหมืองทองค่ะ แต่ว่าเงินภาษีประชาชนต้องถูกไปใช้แทน พลเอก ประยุทธ์

แล้ววันนี้ท่านประธานที่เคารพเป็นวันสุดท้ายของสภาผู้แทนราษฎร แต่ พลเอก ประยุทธ์ ก็ยังหนีการตรวจสอบ พลเอก ประยุทธ์ ได้ประโยชน์จากเสียงของประชาชน แต่ว่าไม่เคยฟังเสียงของประชาชน ปากบอกว่าสนับสนุนประชาธิปไตย แต่หัวใจเป็นเผด็จการค่ะ ถ้าเป็นแบบนี้ไม่ต้องกลับมาเป็นนายกรัฐมนตรีสมัยที่ ๓ กลับไปเลี้ยงหลานได้เลยค่ะ

และสุดท้ายนี้ดิฉันอยากจะขอฝากท่านประธานผ่านไปยัง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ว่า พลเอก ประยุทธ์ หนีความจริงไม่พ้นหรอกค่ะ เมื่อไรที่ท่านลงจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีความจริงจะเริ่มไล่ล่าท่านค่ะ ถ้าพรรคเพื่อไทยเป็นรัฐบาลเราจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมารื้อเรื่องเหมืองทองอัครา จะเข้ามาตรวจสอบการใช้มาตรา ๔๔ ของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา จะไม่ยอมให้ พลเอก ประยุทธ์ ใช้เงินภาษีของประชาชน ใช้ประโยชน์ของประเทศชาติใช้แผ่นดินของประเทศในการไปกลบเกลื่อนความผิดของตัวเอง ขอบคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเป็นกระทู้ถามสดด้วยวาจา

๑.๑.๓ กระทู้ถาม ที่ ๒๔๕ ส. (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

(สำเนา)

รับที่ ๕๖/๒๕๖๖ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๒๔๕ ส.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจา ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

จึงขอตั้งกระทู้ถามนี้มาตามมาตรา ๑๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนรายละเอียดจะซักถามในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) สาทิตย์ วงศ์หนองเตย

(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

จังหวัดตรัง

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศกลรัตน์ พิมพ์ทาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยคือท่านรัฐมนตรีนริศ ขำอนุรักษ์ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน ตอนนี้พร้อมแล้วนะครับ เชิญท่านสาทิตย์ วงศ์หนองเตยเดี๋ยวท่านสาทิตย์ครับ ท่านประเสริฐพงษ์ มีอะไรไหมครับ

นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขออนุญาตท่านประธาน ผม ส.ส. ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ แล้วก็ขออนุญาตท่านผู้แทนสาทิตย์นิดหนึ่ง เนื่องจากว่าผมได้เจอท่านรัฐมนตรีสมศักดิ์ เทพสุทิน แล้วก็มีข้าราชการภายใต้การบังคับบัญชาของท่านมาข่มขู่ผมในสภาแห่งนี้เมื่อปีที่แล้ว แล้วก็อยากจะนำเรียนท่านประธานได้รับทราบเรื่องนี้ด้วย ก็ไปร้องเรียนที่ดีเอสไอ (DSI) มาแล้วก็อยากจะฝากว่าที่สภาแห่งนี้เป็นที่อันศักดิ์สิทธิ์และเป็นที่ทำงานของ ส.ส. ถ้ามีข้าราชการที่เป็นระดับ ผอ. ในดีเอสไอ (DSI) มาข่มขู่ผมซึ่งทำหน้าที่ในการตรวจสอบการทำงานเรื่องของหน่วยนอก ผมคิดว่าท่านประธานน่าจะรับทราบเรื่องนี้แล้วก็ฝากไปที่รัฐมนตรีสมศักดิ์ เทพสุทิน ที่มานั่งอยู่ตรงนี้ช่วยจัดการด้วย ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านรัฐมนตรีรับไปแล้วนะครับ เชิญท่านสาทิตย์ วงศ์หนองเตยครับ

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย (ตรัง) : ท่านประธานครับ ผม สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์ ผมขอตั้งกระทู้ถามสดถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งก็ดีใจที่ท่านได้มอบหมายให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ท่านนริศ ขำนุรักษ์ ซึ่งกำกับดูแลกรมที่ดินเป็นผู้มาตอบกระทู้ถามสดนี้ เพราะว่าเรื่องที่ผมจะถามต่อไปนี้ก็จะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของกรมที่ดินโดยตรง ประเด็นที่ผมตั้งก็คือเป็นเรื่องของแนวทางการดำเนินการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดินที่ออกโดยมิชอบ และการออกเอกสารสิทธิให้ประชาชนโดยทั่วไป เรื่องที่ผมถามนี้ก็จะเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เป็นประเด็นข่าวในวันนี้ก็คือการพิพากษาของศาลฎีกากรณีเรื่องของนักการเมืองเมื่อวานนี้ แต่ผมไม่ประสงค์ที่จะเป็นการถามเฉพาะเรื่องตัวบุคคล แต่ที่ผมสนใจคือกระบวนการออกเอกสารสิทธิ ซึ่งในที่สุดนี่กลายเป็นเอกสารสิทธิโดยมิชอบ และที่ผมสนใจก็คือการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ออกโดยมิชอบนั้นจะดำเนินการต่อไปอย่างไร เพราะเชื่อว่ามีอีกหลายพื้นที่ที่มีลักษณะของการออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบในลักษณะ

เดียวกัน ถ้าเปรียบเทียบกับประชาชนโดยทั่วไปที่ต้องการจะออกเอกสารสิทธิทั่วประเทศจำนวนหลายแสนคนรอคอยกันมาหลายสิบปีนั้น ทำไมจึงมีความแตกต่างกันเหลือเกิน ประเด็นเมื่อวานนี้ที่ศาลได้มีคำวินิจฉัยนั้นชัดเจนว่าได้พูดถึงเรื่องของโฉนดที่ดินที่ออกโดยกรมที่ดินว่าเป็นการออกโดยไม่ชอบ ซึ่งในการออกโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวที่เป็นประเด็นนั้นเป็นการออกตามมาตรา ๕๘ ทวิ (๓) แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเป็นโครงการเดินสำรวจออกโฉนด ซึ่งกรมที่ดินกระทรวงมหาดไทยมีการตั้งงบประมาณไปทั่วประเทศ ประเด็นที่ผมจะถามก็คือว่าเหตุที่มาจากคดีดังกล่าวที่มีคำพิพากษาไปนั้น เกิดเหตุเมื่อปี ๒๕๖๓ มีการไปตรวจพบ มีการจับกุม มีการดำเนินคดี แต่ประเด็นที่น่าสนใจก็คือในเดือนมิถุนายน ปี ๒๕๖๕ คณะกรรมาธิการการที่ดินของสภานี้ ----------

ซึ่งผมเป็นกรรมาธิการอยู่ด้วย ได้มีการซักถามในประเด็นเรื่องที่ดินดังกล่าวที่เป็นประเด็นที่จังหวัดปราจีนบุรี ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการออกหนังสือสำคัญกรมที่ดินได้ตอบคณะกรรมาธิการชัดเจนว่าที่ที่เป็นปัญหานั้นเป็นการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินตามมาตรา ๕๘ และมาตรา ๕๘ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน โดยเป็นการเดินสำรวจออกโฉนดในปี ๒๕๓๖ และปี ๒๕๔๕ โดยอ้างว่ามีการครอบครองทำประโยชน์อย่างชัดเจน แต่ประเด็นที่เกิดขึ้นเมื่อมีการซักถามและมีการลงไปถึงเรื่องของการจับกุมดำเนินคดีต่าง ๆ นั้น กลับพบประเด็นที่น่าสนใจในกระบวนการได้มาซึ่งเอกสารสิทธิว่า ในประเด็นเรื่องของการเดินสำรวจออกโฉนดนั้นจะมีข้อตกลงกันระหว่างกรมป่าไม้กับกรมที่ดิน แล้วเป็นเหตุให้นายช่างระดับล่างซึ่งอยู่ในพื้นที่สามารถที่จะทำการระวางชี้แนวเขตได้ ด้วยเหตุดังกล่าวนั้นจึงมีลักษณะของการเลื่อนแผนที่ ซึ่งเป็นแผนที่อุทยานออกไปว่าอยู่นอกเขตที่ต้องการจะออกโฉนด คำถามของผมก็คือว่ากระบวนการในการเดินสำรวจออกโฉนดทำไมจึงหละหลวมถึงขั้นที่เจ้าหน้าที่ระดับล่างสามารถที่จะขยับเขตดังกล่าวได้โดยลำพัง แล้วก็ทำให้เกิดการออกโฉนดในพื้นที่ที่ไม่สามารถที่จะออกโฉนดได้ ถ้าเรื่องนี้ไม่เป็นประเด็นก็จะไม่มีการดำเนินการใด ๆ มีการถามต่อไปว่าเมื่อปี ๒๕๖๓ จับกุมไปแล้ว ดำเนินคดีไปแล้ว กรมที่ดินดำเนินการต่ออย่างไร ปรากฏว่ายังไม่มีการเพิกถอนเอกสารสิทธิฉบับนั้นแต่ประการใด ทั้งที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้มีการตรวจสอบแนวเขตกับกรมที่ดินแล้ว ยืนยันกับกรมที่ดินและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดว่าอยู่ในแนวเขตอุทยาน และไม่สามารถจะออกโฉนดที่ดินได้ ทีนี้เมื่อมีคำพิพากษาศาลเมื่อวาน คำถามผมก็คือ ๑. มีการเพิกถอนโฉนดที่ดินแปลงดังกล่าวแล้วหรือยัง ๒. มีการดำเนินการสอบสวนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการออกโฉนดที่ดินฉบับดังกล่าวหรือไม่ และ ๓. กรมที่ดินได้มีแนวทางป้องกันการเดินสำรวจออกโฉนดที่ดินที่อาจจะมีเหตุในลักษณะเดียวกันที่เกิดขึ้นอีกหลายจังหวัดหรือไม่ นี่เป็นคำถามที่ ๑ ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านรัฐมนตรีตอบครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นริศ ขำนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งได้รับมอบหมายจาก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้เป็นผู้ตอบกระทู้ถามของเพื่อนสมาชิก ท่านสาทิตย์ วงศ์หนองเตย ซึ่งท่านเป็นคนที่ให้ความสนใจต่อปัญหาที่ดินทำกินมาโดยตลอด ผมขออนุญาตได้เริ่มอย่างนี้ครับท่านประธานว่าสภาแห่งนี้เราได้ทำหน้าที่เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินกันมาตลอดระยะเวลา ๔ ปี แล้วก็พร้อม ๆ กับเราได้ทำหน้าที่ในการปกป้องป่า แล้วก็หาพื้นที่ให้พี่น้องประชาชนได้ใช้พื้นที่ผ่านการหารือของเพื่อนสมาชิก ผ่านวาระรับทราบของรายงานต่าง ๆ กรรมาธิการและกรรมาธิการวิสามัญมาโดยตลอด กรณีที่เป็นกระทู้ในวันนี้เป็นกรณีที่เป็นข้อเท็จจริงตามที่ท่านสาทิตย์ได้กรุณาเรียนกับท่านประธานทุกประการ ผมกราบเรียนว่าที่ดินแปลงที่มีปัญหานี้เป็นที่ดินที่กรมที่ดินได้ออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจ ซึ่งไม่มีเอกสารใด ๆ ไม่ได้มี ส.ค.๑ เดินสำรวจโดยอ้างว่าครอบครองทำกินมาอย่างต่อเนื่อง แต่ว่าปัญหาก็คือว่าที่ดินผืนนี้ ผืนที่มีปัญหาดังกล่าว ในปี ๒๕๓๕ ที่ดินแปลงนี้อยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่พื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี แล้วก็ในปี ๒๕๓๖ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ได้ปรับแนวเขตของปี ๒๕๓๕ ----------

แล้วก็มีการปรับแนวเขตอีกครั้งหนึ่งในปี ๒๕๔๕ ปี ๒๕๓๖ ปรับของปี ๒๕๓๕ ปี ๒๕๔๕ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ปรับแนวเขตของปี ๒๕๓๖ ทำให้ที่ดินผืนนี้อยู่นอกเขตอุทยานแห่งชาติ กรมที่ดินโดยเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินก็ได้ออกเอกสารสิทธิตามคำร้องว่ามีการครอบครองโดยชอบและทำกินมาอย่างต่อเนื่อง และอยู่นอกเขตอุทยาน แต่ว่าเมื่อมีคำสั่งของศาลเมื่อวานศาลบอกว่าทำกินไม่ต่อเนื่อง ส่วนเรื่องจะอยู่ในเขตอุทยานหรือไม่ อย่างไร อันนี้ก็จะมีการพิสูจน์ต่อ ทีนี้ในขั้นของเจ้าหน้าที่ในขณะที่เรื่องนี้เกิดมีปัญหา ทางกรมที่ดินก็ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อตรวจสอบเรื่องนี้ แต่ว่าในขณะนั้นอัยการได้สั่งฟ้องคดีนี้ และทางอัยการฟ้องทั้งอาญาด้วย แล้วก็ขอเพิกถอนด้วย ทางคณะกรรมการชุดนี้จึงได้ขอชะลอรออัยการ รอศาลว่าจะสั่งอย่างไร ถ้าศาลสั่งว่าผู้ครอบครองครอบครองโดยมิชอบ มีความผิด ทางกรมที่ดินก็จะได้ดำเนินการต่อเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดิน ซึ่งกรมที่ดินเขาไม่เคยละเลย ไม่เคยละเว้นต่อเจ้าหน้าที่ของกรมที่ดินที่ไปออกเอกสารสิทธิโดยไม่ชอบ แต่ว่าเรื่องนี้จึงรอที่จะให้มีคำสั่งจากศาลอาญาว่าที่ดินแปลงนี้ผู้ครอบครองมีความผิดอาญาและศาลจะสั่งเพิกถอนหรือไม่ จึงขออนุญาตตอบท่านสาทิตย์ว่ายังไม่สามารถดำเนินการกับเจ้าหน้าที่เพราะรอคำสั่งศาลอาญาอยู่ครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านสาทิตย์ถามครั้งที่ ๒ ครับ เชิญครับ

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย (ตรัง) : ท่านประธานครับ ผม สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์ ผมเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านรัฐมนตรีว่านี่แหละคือปัญหาหนึ่งของกรมที่ดิน ซึ่งท่านเองในฐานะที่กำกับผมก็อยากจะให้ลงไปดูรายละเอียดในเรื่องนี้ เพราะเมื่อปรากฏชัดเจนว่าการออกเอกสารสิทธิไม่ชอบตั้งแต่กระบวนการที่เดินสำรวจ การตอบของผู้อำนวยการส่วนยุทธการด้านป้องกันและปราบปราม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตอบกรรมาธิการ และมีตัวแทนกรมที่ดินระดับรองอธิบดีนั่งอยู่ด้วยในเดือนมิถุนายน ปี ๒๕๖๕ ได้บอกชัดเลยว่านายช่างโยธา นายช่างสำรวจ ๔ สังกัดป่าไม้เขตปราจีนบุรีขณะนั้นรับรองแนวเขตโดยพลการ ไม่ใช่เป็นการรับรองโดยกรมต่อกรม ซึ่งกรมที่ดินก็ได้รับหนังสือนี้จากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช แล้ว แต่ไม่ดำเนินการใด ๆ ผมเป็นห่วง

ประเด็นนี้เท่านั้นเองท่านครับ ไม่ใช่เฉพาะเคส (Case) นี้เท่านั้น แต่ยังมีอีกหลายกรณี ซึ่งจะติดตามมาว่ากรมที่ดินเมื่อมีการออกเอกสารสิทธิไปแล้วถึงขั้นตอนเพิกถอนทั้ง ๆ ที่เห็นอยู่ว่าเป็นปัญหาทำไมจึงมีลักษณะของการเพิกถอนที่ล่าช้ามาก กรณีทุ้งนุ้ยที่มีการพูดถึงกันที่จังหวัดกระบี่ อันนั้นเพราะเป็นข่าว เกาะนุ้ยจึงมีการเพิกถอนโดยเร็ว แต่อีกหลายที่ที่ผมจะเรียนกับท่านประธานผ่านไปทางท่านรัฐมนตรีก็คือว่าประเด็นกรณีดังกล่าวนี้ทำไมเราต้องรอคำส่งศาล กรมที่ดินไม่ชัดเจน การเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ดิน บางทีผมยกตัวอย่างเช่น ที่จังหวัดตรัง ตำบลวังวน อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ชาวบ้านเขาร้องกรมที่ดินว่ามีนายทุนเข้าไปครอบครองออกเอกสารสิทธิโฉนดโดยไม่ชอบ ๑๑ แปลง เมื่อเกือบ ๑๐ ปีที่แล้ว กรมที่ดินสอบมาสอบไปจนกระทั่งมีคำสั่งเพิกถอนโฉนดที่ดินดังกล่าว สู้กันเกือบ ๑๐ ปี จนบัดนี้คำสั่งไปถึงจังหวัดตรังแล้ว ไม่ยอมส่งไปอำเภอกันตรังเพื่อให้เพิกถอนเสียที ในขณะที่นายทุนผู้ครอบครองทำประโยชน์ยังเก็บเกี่ยวผลประโยชน์อยู่ทุกวัน ความล่าช้าแบบนี้ท่านประธานครับ มันทำให้เกิดความเสียหาย ----------

อันนี้ก็เหมือนกัน ที่ผมเป็นห่วงแล้วก็เรียนสอบถามเรื่องนี้ก็เพราะว่า ป.ป.ช. ได้ให้สัมภาษณ์เอาไว้เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ที่ผ่านมานี้เองที่เขาใหญ่ ที่ปากช่อง โดยผู้อำนวยการสำนักไต่สวนคดีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของ ป.ป.ช. บอกว่าขณะนี้มีคดีที่น่าสนใจในปี ๒๕๖๖ อยู่เกือบ ๑๐ คดีที่ ป.ป.ช. จะต้องมีการชี้มูลเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการบุกรุก รวมถึงการออกเอกสารสิทธิโดยไม่ชอบด้วย ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่ออกเอกสารสิทธิในเขตปฏิรูปที่ดินที่จังหวัดนครราชสีมา คดีที่มีการออกเอกสารสิทธิไปทำสนามกอล์ฟในพื้นที่ใกล้เคียงกัน กรณีการออกโฉนดที่ดินโดยการเดินสำรวจในเขตเขาและความลาดชันเกิน ๓๕ เปอร์เซ็นต์ที่อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ๓๐๐ ไร่ คดีที่อดีตผู้ว่าจังหวัดหนึ่งออกโฉนดที่ดิน ๒ แปลงที่อำเภอเมืองภูเก็ต คดีโฉนดที่ดินในพื้นที่ตำบลกระบี่น้อย อำเภอเมืองกระบี่ จังหวัดกระบี่ คดีที่เกี่ยวข้องกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในอีกหลายพื้นที่ ถ้ากรมที่ดินยังรีรอในลักษณะเช่นนี้ต้องรอคำสั่งผมเรียนท่านประธานเลยครับว่าความเสียหายก็จะเกิด ในขณะเดียวกันประชาชนที่รอออกเอกสารสิทธิอยู่ทั่วประเทศทำไมเขาจึงไม่ได้รับสิทธิพิเศษในลักษณะแบบนี้ด้วย ผมก็เรียนถามเป็นข้อที่ ๒ ครับว่า เมื่อมีข้อเท็จจริงดังกล่าวปรากฏขึ้นมาแล้วมีความเป็นไปได้หรือไม่อย่างไรที่กรมที่ดินกระทรวงมหาดไทยจะปรับกระบวนการในการเพิกถอนเอกสารสิทธิที่ออกโดยมิชอบดังกล่าวให้มีความรวดเร็วขึ้นเพื่อป้องกันความเสียหายอันอาจจะเกิดขึ้นด้วย ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านรัฐมนตรีตอบครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : กราบเรียนท่านประธานนะครับ ผม นริศ ขำนุรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันได้เข้ารับตำแหน่งแล้วก็กำกับดูแลกรมที่ดิน ผมก็ได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ สั่งให้อธิบดีกำชับเจ้าหน้าที่ให้ระมัดระวังในการออกเอกสารสิทธิและให้เพิกถอนเอกสารสิทธิที่ออกโดยมิชอบโดยเร็วตามเจตนารมณ์ที่ท่านสาทิตย์ได้เรียนกับท่านประธานแล้ว แล้วผมคิดว่าการออกเอกสารสิทธิเราสามารถทำได้เร็ว แต่ว่าการเพิกถอนผมก็เห็นด้วยกับท่านสาทิตย์นะครับ ทำได้ช้ามาก ทางกรมที่ดินก็อ้างโดยเฉพาะอ้างเรื่องการไปลอนสิทธิของผู้ครอบครองอยู่ แล้วก็ถ้าไม่รอบคอบอาจจะมีปัญหาทางข้อกฎหมายได้ ซึ่งอ้าง แต่ว่าทุกกรณีผมให้ทำเรื่องคู่ขนานหมดกรณีที่ดินในเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เขตปราจีนบุรี ผมก็ให้ทำคู่ขนาน ให้มีคณะทำงาน

ขึ้นมาตรวจสอบและทำคู่ขนาน หากสามารถที่จะเพิกถอนได้ก่อนที่จะมีคำสั่งศาล เพราะมีหลักฐานชัดเจนเหมือนที่ท่านสาทิตย์บอกก็ให้ดำเนินการได้เลยเป็นอำนาจของรองอธิบดีที่อธิบดีมอบหมายอยู่แล้ว ผมขอบคุณท่านสาทิตย์แล้วก็ขอบคุณเพื่อนสมาชิก นับต่อนี้ไปหากเพื่อนสมาชิกจะได้มีกรณีตัวอย่าง เช่น ท่านสาทิตย์ยกตัวอย่างหลายกรณี ปัญหาที่ดินเดิมมันเป็นปัญหาเฉพาะ แต่วันนี้มันเป็นปัญหาทั่วไป เราจะมีสภาต่อไปหรือไม่อย่างไร แต่ว่าขอให้ท่านทั้งหลายได้กรุณาส่งเรื่องอย่างนี้มาที่ผม ผมจะติดตาม ผมจะกำชับ ผมจะปกป้องให้การออกโฉนดทำได้เร็วให้กับพี่น้องประชาชน เพราะผมรู้ว่าปัญหาที่ดินทำกินเป็นเรื่องลำบากของพี่น้องประชาชน และการเพิกถอนเพื่อปกป้องพื้นที่ของพี่น้องประชาชนผมจะให้ทำโดยเร็วที่สุด ขอให้เพื่อนสมาชิกได้ส่งเรื่องกรณีที่เป็นปัญหามาให้กับผมได้รับทราบแล้วผมจะพิจารณาสั่งการโดยเร็วที่สุดครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสาทิตย์มีคำถามที่ ๓ ไหมครับ เชิญครับ

นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย (ตรัง) : ท่านประธานครับ ผม สาทิตย์ วงศ์หนองเตย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดตรัง พรรคประชาธิปัตย์ ผมก็ถือโอกาสนี้ขอบคุณท่านรัฐมนตรีที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้แล้วก็รับปากอย่างแข็งขัน โดยเฉพาะที่ท่านตอบว่าท่านจะไปดูเรื่องของการเพิกถอนเอกสารสิทธิ ----------

ที่ออกโดยไม่ชอบก่อนที่ศาลจะมีคำสั่ง ซึ่งอันนี้ผมคิดว่าเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำในประเทศนี้ เพราะว่ามีหลายกรณีครับ แล้วจะเกี่ยวพันกับนักการเมืองหรือผู้มีอำนาจ หรือผู้มีอิทธิพลในพื้นที่จำนวนมากที่ไปออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบ ท่านยังมีระยะเวลาเหลือทำงานอยู่หลายเดือน ก่อนที่จะมีรัฐบาลใหม่เข้ารับผิดชอบ ก็ขอให้ท่านได้ใช้เวลาที่เหลือนั้นได้ดำเนินการในเรื่องนี้อย่างเต็มที่ก็จะเป็นประโยชน์นะครับ

ประเด็นสุดท้ายที่ผมจะถามก็จะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ท่านได้ตอบสภาว่าจะเร่งรัดเรื่องของการออกโฉนดที่ดินหรือเอกสารสิทธิ มันมีเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่งครับก็คือในหลายกรณีที่มีการออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบมักจะพบว่ามาจาก ส.ค.๑ บินบ้าง ส.ค.๑ บวมบ้าง เมื่อปี ๒๐๑๘ คือเมื่อ ๕ ปีที่ผ่านมา คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ป.ป.ช. โดยอนุกรรมการเคยเสนอความคิดเห็นหนึ่งขึ้นมาว่าเพื่อป้องกันเรื่องของการออกเอกสารสิทธิโดยมิชอบนี่จะให้กรมที่ดินยกเลิกการออกโฉนดที่ดินจาก ส.ค.๑ ผมไม่ทราบเรื่องนี้ไปถึง ครม. หรือไปถึงกรมที่ดินหรือยัง แต่ผมจะเรียนว่าอย่าเอากรณีที่ผิดไปรอนสิทธิ ไปตัดสิทธิพี่น้องประชาชนเชียวนะครับ ข้อมูลที่ผมถืออยู่ในมือนี้ ชาวบ้านที่ถือ ส.ค.๑ รอออกโฉนดทั่วประเทศเฉพาะที่มีคำขอแล้วในปีที่ผ่านมามีถึง ๒๔๕,๖๐๐ กว่าราย ผมว่ามีทุกเขตเลือกตั้ง ในเขตเลือกตั้งผมเป็นอีกที่หนึ่งครับ ถือ ส.ค.๑ ไปขอออกโฉนดที่ดิน จ่ายเงินไปแล้ว ๑,๐๐๐-๒,๐๐๐ บาท ถือใบเสร็จสีชมพู ถือมาเป็น ๑๐ ปีแล้วครับ ท่านประธานครับ ยังออกโฉนดที่ดินไม่ได้ ถ้าไปเปรียบเทียบกับผู้มีอิทธิพลต่าง ๆ หรือนักการเมืองทั้งท้องถิ่น ทั้งระดับชาติ ในหลายกรณีที่เราพบบางพื้นที่ออกโฉนดที่ดินไม่ได้ เกิดเป็นข่าวเป็นคราว ถูกศาลพิพากษาบ้าง ถูกดำเนินการทางคดีบ้าง ทำไมเขาเหล่านั้นออกเอกสารสิทธิได้ง่ายจัง แต่ชาวบ้านที่ถือ ส.ค.๑ ครอบครองที่ดินมายาวนานตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตาทวด ออกเอกสารสิทธิได้ยากครับ คำถามที่ผมจะถามก็คือว่า ๑. ข้อเสนอ ป.ป.ช. ไปถึงท่านหรือยัง แล้วกรมที่ดินมีนโยบายอย่างไร ถ้ามีนโยบายไม่ยกเลิกการออก ส.ค.๑ ที่จะเอาไปออกโฉนด ผมคิดว่าจำเป็นครับ ที่จะต้องเร่งรัดกระบวนการ ผมไม่ทราบจะเกี่ยวข้องกับที่พรรคประชาธิปัตย์ไปเสนอบอกว่าจะออกโฉนดที่ดิน ๑ ล้านแปลงในอนาคตหรือไม่ ก็อยากให้ท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานไปว่าได้กรุณาตอบประเด็นนี้เพื่อให้พี่น้องประชาชนที่ถือ ส.ค.๑ รวมถึงเอกสารอื่นที่รอออกโฉนดอยู่ทั่วประเทศได้ชื่นใจหน่อยว่าที่เขารอมานี่กรมที่ดินไม่ได้นิ่งนอนใจ และไม่ได้เอาใจเฉพาะคนมี

อิทธิพลหรือมีผลประโยชน์เท่านั้น แต่ดูแลพี่น้องประชาชนคนยากคนจนที่ครอบครองที่ดินมาด้วยความสุจริตด้วย ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบพระคุณครับ ท่านรัฐมนตรีมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ เชิญครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นริศ ขำนุรักษ์ ผมกราบเรียนท่านประธานไปยังเพื่อนสมาชิก ท่านสาทิตย์ วงศ์หนองเตยว่าหลักของกรมที่ดินก็คือเราจะทำการออกโฉนดที่ดินที่มีคำร้องอยู่แล้วให้เร็วที่สุด เพียงแต่ว่าขณะนี้กรมที่ดินได้รับงบประมาณลดน้อยถอยลง ในขณะที่คำร้องของการขอทำโฉนดเพิ่มขึ้น ผมจึงขออนุญาตได้เรียนกับท่านประธานฝากไปยังเพื่อนสมาชิกว่าหากการพิจารณา พ.ร.บ. งบประมาณ ในการพิจารณางบประมาณ ปี ๒๕๖๗ เกิดขึ้น ก็ขอให้เพื่อนสมาชิกได้กรุณาสนับสนุนงบประมาณของกรมที่ดิน เพื่อที่จะออกโฉนดที่ดินให้ได้เร็วที่สุด เพราะว่าขณะนี้เรามีทั้งเทคโนโลยีก็ไม่พอ เรามีสายสำรวจ ก็ไม่พอ แต่ว่ากรมที่ดินพร้อมเราคิดว่าเรามีศักยภาพเพียงพอ ถ้าเราได้มีเทคโนโลยี เรามีงบประมาณแล้วเรามีคนมาเพิ่มเติมนี่สามารถออกเอกสารสิทธิให้พี่น้องทุกคำร้อง ๒๐๐,๐๐๐ กว่าคำร้องได้ ----------

ภายในระยะเวลาไม่นานนะครับ สำหรับที่ดินที่ ส.ค.๑ ตอนนี้กรมที่ดินท่านส่งศาลอย่างเดียว ให้ศาลสั่งอย่างเดียวที่จะออกเอกสารสิทธิได้ ตอนนี้ที่ออกโฉนดอยู่ต้องเป็นที่ที่ครอบครองโดยชอบที่กรมที่ดินออกนะครับ ไม่ได้ออกโดยที่มี ส.ค.๑ เพราะ ส.ค.๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เราให้ส่งที่ศาล ขอคำร้องไปยังศาล ให้ศาลสั่งแล้วกรมที่ดินจะไปออกโฉนดให้ นอกจากนั้นที่เหลือนี่การออกโฉนดต้องออกจากการครอบครองที่ไม่มีเอกสารไปครอบครองโดยชอบ ผมคิดว่านี่คือหลักของกรมที่ดินซึ่งน่าจะไม่ได้ขัดอะไรกับความเห็น ป.ป.ช. นะครับ ผมเข้าใจว่าผมจะได้ตอบคำถามท่านสาทิตย์ก็คือกรมที่ดินไม่ได้รับคำร้อง ส.ค.๑ โดยกรมที่ดินเอง ส.ค.๑ ต้องไปยื่นศาลเพื่อที่จะออกเอกสารสิทธิเป็นโฉนดนะครับ กรมที่ดินรับเฉพาะที่ไม่มีเอกสาร ส.ค.๑ แต่ว่าพี่น้องประชาชนคนจนครอบครองโดยชอบ ส่วนนี้ทางกรมที่ดินจะออกเอกสารสิทธิให้

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ ก็ถือว่าจบกระทู้ถามสดด้วยวาจา ผมต้องขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีทั้ง ๒ ท่านที่ได้กรุณาให้เกียรติกับสภาผู้แทนราษฎรของพวกเรามาตอบกระทู้ถามในวันสุดท้ายของการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ท่านสมาชิกครับ ผมขอเรียนท่านสมาชิกก่อนที่จะขึ้นระเบียบวาระกระทู้ถามทั่วไปนะครับ อีกสักครู่ท่านรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ท่านสุชาติ ตันเจริญ ก็จะมาเปลี่ยนคิวกับผม เพราะฉะนั้นในช่วงที่จะขึ้นระเบียบวาระกระทู้ถามทั่วไป ผมขอเรียนท่านสมาชิกเล็กน้อยนะครับ เนื่องด้วยการประชุมในวันนี้จะเป็นการประชุมครั้งสุดท้ายของการประชุมสมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง ของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ นี้แล้วนะครับ ผมจึงขอใช้เวลาไม่นานเพื่อบอกกล่าวแสดงความรู้สึกของผมต่อเพื่อนสมาชิกสักเล็กน้อย

ท่านสมาชิกครับ ผมขอเรียนให้ท่านทราบว่าตลอดระยะเวลา ๔ ปีที่ผ่านมา ผมรู้สึกเป็นเกียรติอย่างสูงยิ่งที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม แต่งตั้งให้กระผมดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง และขอบคุณเพื่อนสมาชิกที่ให้ความไว้วางใจในการเลือกให้กระผมปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งนี้ ตลอดระยะเวลาที่ผมได้ปฏิบัติหน้าที่ประธานในที่ประชุมนั้น เจตนารมณ์ในการทำหน้าที่ของผมก็คือความยุติธรรมและความเป็นกลาง ทั้งมุ่งหมายในการขับเคลื่อนภารกิจงานด้านนิติบัญญัติ เพื่อให้การประชุมแต่ละครั้งประสบความสำเร็จ เนื่องจากพวกเราทุกคนมีระยะเวลาที่จำกัด

จึงจำเป็นต้องใช้โอกาสที่มีทุกเวลา ทุกวินาที ให้เกิดคุณค่าต่อพี่น้องประชาชนให้มากที่สุด และเต็มความสามารถของพวกเรา ซึ่งผมเห็นว่าเพื่อนสมาชิกทุกท่านได้ทำงานอย่างเต็มกำลังความสามารถและบรรลุเป้าหมายตามภารกิจของสภาผู้แทนราษฎรในการแก้ไขปัญหาเยียวยาความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนได้เป็นอย่างดี การปฏิบัติหน้าที่ของผมที่ผ่านมาในบางครั้งอาจเกิดข้อผิดพลาดหรือไม่ถูกใจท่านสมาชิกบางท่าน ผมต้องกราบขออภัยในการทำหน้าที่ของผม และผมหวังว่าท่านสมาชิกทุกท่านจะเข้าใจและให้อภัย และขอให้เรายังคงมีความรู้สึกดี ๆ ต่อกัน เพราะเราทุกคนต่างก็ทำหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

ผมต้องกราบขอบพระคุณพี่น้องประชาชน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่าน รวมทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรทุก ๆ ท่านที่ได้ร่วมแรงร่วมใจกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันให้สภาแห่งนี้สามารถขับเคลื่อนทำงานนิติบัญญัติได้จนถึงสมัยประชุมสุดท้ายของสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ นี้ ----------

โดยเฉพาะตัวกระผมเองนั้นได้รับความเมตตาจากท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรคือท่านชวน หลีกภัย และท่านรองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ให้ความเมตตาผมมาโดยตลอด ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านทั้งสองไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย สุดท้ายนี้หากกระผมมีบุญและวาสนาได้รับโอกาสและความไว้วางใจจากพี่น้องชาวจังหวัดนครพนมให้กลับเข้ามาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในสมัยหน้า ก็ขอให้กระผมได้ร่วมทำงานกับเพื่อนสมาชิกทุกท่านอีกครั้งด้วยมิตรภาพที่ดีเช่นนี้ตลอดไปนะครับ ผมขอกราบขอบพระคุณทุก ๆ ท่าน กราบขอบพระคุณครับ

๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๕๕๑ เรื่อง ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาแก่ชาวประมงและความคืบหน้าในการแก้ไขพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ (นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือท่านเฉลิมชัย ศรีอ่อน ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือท่านประภัตร โพธสุธน เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไป ก็คงเป็นสภาสมัยหน้าครับ

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๕๖๕ เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบินนครศรีธรรมราชเพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้ (ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคม ได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไป

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๕๖๗ เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง จังหวัดเลย (นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม คือท่านอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อน

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๕๓๒ เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม คือท่านอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อน

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๕๓๕ เรื่อง การแพร่ระบาดของโรคลัมปี สกินในโค กระบือ (นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือท่านประภัตร โพธสุธน เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไป

๑.๒.๖ กระทู้ถามที่ ๕๔๙ เรื่อง ขอรับทราบความคืบหน้าโครงการขุดลอกและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีหนังสือแจ้งว่า กระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อน

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายแพทย์จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ เขตพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์ ต้องขออนุญาตปรารภและเรียนถามปรึกษาท่านประธานสักนิดหนึ่ง

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอฝากใช่ไหมครับ เชิญครับ เอามาประมาณไม่เกิน ๔-๕ นาทีนะครับ

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : กระทู้ผมเป็นกระทู้ที่เลื่อนจากการตอบเมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ แล้วว่าจะมาตอบในช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์แล้วตอนนี้ก็เลื่อนอีก ประเด็นที่ผมตั้งกระทู้ถามนี้เป็นเรื่องของความเดือดร้อนและเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งยวดของพี่น้องชาวอำเภอกันทรลักษ์ คือกระทู้ถามในเรื่องขอทราบความคืบหน้าโครงการขุดลอกและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำในอำเภอกันทรลักษ์ ซึ่งผมได้ถามไว้แล้วเมื่อการประชุมครั้งก่อนประมาณสัก ๑-๒ ปีที่แล้ว เป็นอ่างเก็บน้ำที่รวมเลย ๔ แห่ง อ่างเก็บน้ำแห่งแรกซึ่งถือว่าใหญ่มากและมีความสำคัญยิ่งก็คือ อ่างเก็บน้ำห้วยตามาย มีพื้นที่ถึง ๑๐,๕๐๐ ไร่ รอบ ๆ บริเวณอ่างมีเนื้อที่ ๗,๐๐๐-๘,๐๐๐ ไร่ และสามารถเก็บกักน้ำได้ถึง ๓๗ ล้านลูกบาศก์เมตร และถ้าสูงสุดความจุที่น้ำเต็ม ๕๗ ล้านลูกบาศก์เมตร พี่น้องประชาชน ๕ อำเภอ ในเขตอำเภอกันทรลักษ์ ในอำเภอใกล้เคียงได้อาศัยน้ำนี้ทำเรื่องของสวนทุเรียนภูเขาไฟ ทำนาข้าว และน้ำนี้ยังเติมน้ำใต้ดินทำให้น้ำใต้ดินของอำเภอต่าง ๆ เวลาขุดบ่อบาดาลไม่ขาดแคลน ทีนี้ประเด็นก็คือว่าทางท่านรัฐมนตรีได้ตอบคราวที่แล้วว่าเราได้ของบประมาณไปทั้งหมด ๖ เฟส (Phase) คือเฟส (Phase) ที่ ๑

ก็คือเพิ่มประสิทธิภาพพร้อมอาคารประกอบภูเงินและกระแชงทั้งสิ้น ๘๗ ล้านบาท เฟส (Phase) ที่ ๒ เพิ่มประสิทธิภาพหนองหญ้าลาด กระแชง ๑๘๐ ล้านบาท เฟส (Phase) ที่ ๓ ตระกาจหนองหญ้าลาดและกระแชง ๑๘๐ ล้านบาท เฟส (Phase) ที่ ๔ ภูเงิน เพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำพร้อมอาคารประกอบ ๘๑ ล้านบาท เฟส (Phase) ที่ ๕ พร้อมอาคารประกอบ ๑๒๑ ล้านบาท รวมทั้งสิ้น ๖๔๙ ล้านบาท ประเด็นก็คือว่าตอนนี้ได้อนุมัติจากงบของฟังก์ชันงบส่วนของผู้ว่าราชการจังหวัด ของกรมชลประทานไปเพียง ๒๕ บวก ๒๕ แล้วก็ปี ๒๕๖๗ ว่าจะได้ ๓๗ ล้านบาท ทีนี้พี่น้องประชาชนก็ถามผม ฝากมาถาม และผมออกพื้นที่ถามว่าเมื่อไรจะได้ครบ ๖๔๙ ล้านบาท ซึ่งจะเป็นงบผูกพันได้หรือไม่ ถ้าเป็นงบผูกพันจะได้ไม่ต้องตามเฟส (Phase) ที่ ๒ ที่ ๓ ที่ ๔ ที่ ๕

และประเด็นที่ ๒ คือดินตรงนี้สามารถไปถมพื้นที่ที่ว่างแถว ๆ อ่างเก็บน้ำคือแถวศาล แถวเรือนจำจะเกิดเป็นกันทรลักษ์แลนด์มาร์ก (Landmark) เมืองใหม่ครับท่านประธาน จะว่างถึง ๔๐๐-๕๐๐ ไร่ เราจะทำเป็นแหล่งท่องเที่ยว แหล่งค้าขาย และทุเรียนภูเขาไฟ ตอนนี้ทางพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์เขาพระวิหารถูกปิดมาตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ๑๖ ปี ทราบจากท่านนายอำเภอ จากพี่น้องประชาชนอยากเปิดเขาพระวิหารแล้ว อยากเปิดช่องตาเฒ่า อยากเปิดค้าขายต่าง ๆ เศรษฐกิจจะได้เจริญ และถ้าเกิดมีตรงนี้จะเป็นแลนด์มาร์ก (Landmark) เมืองใหม่ทุกคนมาตรงนี้ นี่คือเรื่องที่ ๑ ของอ่างที่แรก

อ่างที่ ๒ ก็คืออ่างเก็บน้ำห้วยขะยุง ตรงนี้อยู่ตำบลละลาย ผมได้ถามแยกกระทู้ไปเมื่อคราวที่แล้ว ท่านรัฐมนตรีประพัฒน์ก็ได้ตอบแล้วว่าตรงนี้สามารถเก็บกักน้ำได้อีกประมาณถึง ๔๒ ล้านลูกบาศก์เมตร อยู่ตำบลละลาย ตรงบ้านสามเส้า แต่ว่าติดเรื่องของการเวนคืนที่ดินสักระยะหนึ่ง ผมก็อยากเรียนถามว่าคืบหน้าไปถึงไหนแล้ว เพราะว่าตรงนี้พื้นที่กรมป่าไม้ให้ถึง ๒,๒๐๐ ไร่ และจะเป็นแหล่งที่เลี้ยงน้ำทั้งหมดของอำเภอกันทรลักษ์

อันที่ ๓ คืออ่างเก็บน้ำบึงระนามและหนองหญ้าลาดตรงนี้ก็ได้ถามไปแล้ว ซึ่งหนองหญ้าลาดมีคนเรียนถามเยอะมากก็อยากให้ทำเป็นอาคารประกอบบังคับน้ำ เพราะน้ำเต็มน้ำจะไหลเลยบ็อกซ์คัลเวิร์ต (Box Culvert) ไป แล้วก็ตื้นเขินเป็นแหล่งจำเป็น ส่วนบึงระนามก็ใหญ่มากที่ตำบลกุดเสลา น้ำในเขตนี้ก็เลี้ยงพี่น้องประชาชนจำนวนมาก ดังนั้นผมจึงมีความเป็นห่วงว่าในเมื่อวันนี้ท่านไม่ได้ตอบ คงจะต้องไปตอบในราชกิจจานุเบกษาใช่ไหมครับท่านประธาน แล้วผลตรงนี้พี่น้องประชาชนจะได้ติดตามได้ทั้ง ๓-๔ อ่างนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง และกันทรลักษ์เป็นเมืองเกษตรพี่น้องประชาชนฝากความห่วงใยและขอบคุณท่านประธาน ขอบคุณท่านรัฐมนตรีที่ได้กรุณาในเรื่องของการดูแลเรื่องการถามกระทู้และตอบในวันนี้ ขอบกราบขอบคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ก็คงตอบในราชกิจจานุเบกษา แต่ถ้ายังไม่มั่นใจก็ตั้งสภา สภาชุดหน้าคุณหมอก็เขียนถามอีกนะครับ

๑.๒.๗ กระทู้ถามที่ ๕๖๑ เรื่อง การแก้ปัญหาน้ำอุปโภค บริโภค ของคาบสมุทรสทิงพระ จังหวัดสงขลา (ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ด้วย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน

ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นผู้ตอบกระทู้ถามนี้แทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ติดภารกิจสำคัญ ไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อนนะครับ

๑.๒.๘ กระทู้ถามที่ ๕๖๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทนหรือเบี้ยหวัดเสี่ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ด้วย สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย

และนวัตกรรม คือท่านดอกเตอร์เอนก เหล่าธรรมทัศน์ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีว่ากระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อน ท่านดอกเตอร์มหานิยม เวชกามา มีอะไรจะฝากสักเล็กน้อยเชิญครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ สุดท้ายจริง ๆ ของการประชุมสภา ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย เรื่องนี้ผมต้องฝากท่านประธานเนื่องจากมีความจำเป็นจริง ๆ ท่านประธาน ผมคงไม่อ่านเพราะว่าเลื่อนแล้ว ๕ ครั้งกระทู้ตัวนี้ ท่านประธานชวนมาก็เลื่อน ท่านรองประธานคนที่หนึ่งก็เลื่อน ท่านรองประธานคนที่สองก็เจอแล้วกระทู้นี้ ผมจึงพูดบอกวันนั้นว่าท่านศาสตราจารย์ดอกเตอร์เอนก เหล่าธรรมทัศน์ นามสกุลท่านสงสัยเป็นเทวทัตท่านก็เตือนผมไปแล้ว แต่ก็ต้องพูดทุกครั้งว่ามันเป็นเรื่อง ๕ ครั้ง แล้วท่านก็บอกว่าเลื่อน ๆ จริง ๆ แล้วในความคิดผมท่านไม่มีเจตนาที่จะตอบเลย กระทู้ตัวนี้ผมยื่นไปตั้งแต่สมัยวาระประชุมคราวก่อน สมัยก่อนก็เห็นว่าไม่ตอบเลื่อน ๒ ครั้งก็เอามายื่นใหม่ เพื่ออยากได้ฟังคำตอบ เพราะภิกษุสงฆ์ที่ไปทำหน้าที่สอนมหาวิทยาลัยสงฆ์ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งมีประชากรจริง ๆ แค่ ๗ เปอร์เซ็นต์ ๑๒๕,๐๐๐ คนเป็นชาวพุทธ เหมือนมีจำนวนน้อยแต่ภิกษุสงฆ์ที่ไปทำหน้าที่ตรงนี้ของมหาวิทยาสงฆ์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยก็ถูกฆ่า ถูกทำร้ายเสียชีวิตไปหลายรูป เพราะฉะนั้นผมอยากถามท่านตลอดแต่วันนี้ท่านบอกจะเลื่อนคงไม่มีเจตนาที่จะตอบ อย่างไรฝากท่านประธาน ก็ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา เพราะคำถาม ๒ ข้อผมตั้งประเด็นไปเมื่อคราวที่แล้วก็สอบถามไป ------

ไม่มีอะไรสะท้อนกลับมาแม้แต่คำเดียว ผมจึงเห็นว่าถ้าผมไม่พูดเลยพระภิกษุสงฆ์ที่ทำหน้าที่ใน ๓ จังหวัดชายแดนใต้แล้วเขาจะอยู่กันอย่างไร ตายรายวัน ผมจึงกราบเรียนว่าเรื่องแบบนี้เจตนาของท่านรัฐมนตรีท่านไม่มีเจตนาที่จะดูแลพระภิกษุสงฆ์เลยใช่ไหม ผมก็พูดทุกเที่ยว แต่ว่าก็ไม่มีอะไรยืนยันท่านประธาน คราวก่อนถามไปแล้ว ถามทุกคนเลยนะ ท่านประธานทั้ง ๓ ท่าน เจอทุกท่านกระทู้ผมก็บรรจุทุกเที่ยว แต่สุดท้ายมาก็ไม่ได้รับการตอบสนองจากรัฐมนตรีซึ่งได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี ผมคงไม่พูดอะไรมากหรอกผมคงพูดแค่นี้มันเจ็บช้ำน้ำใจเจ็บปวดมากสำหรับพระภิกษุสงฆ์ที่สอนหนังสืออยู่ตรงนั้น รวมถึงภิกษุที่ปฏิบัติหน้าที่เผยแพร่พระพุทธศาสนาด้วย ผมถึงขนาดอภิปรายไปรอบหนึ่งแล้ว ขอบคุณมากท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ท่านประธานก็ได้บรรจุให้ทุกครั้งที่มีการประชุม แต่ว่ารัฐมนตรีท่านเลื่อนตอบครับ

๑.๒.๑๐ กระทู้ถามที่ ๕๓๔ เรื่อง ขอให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง (นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ด้วย สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามนี้ออกไปก่อน ท่านอนุรักษ์มีอะไรจะฝากไหม เชิญครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานที่เคารพ นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคเพื่อไทย รอ ๖ เดือนนะคะ ทุกสัปดาห์ ๆ กระทู้ของดิฉันก็เลื่อน เลื่อน เลื่อน ในสัปดาห์ที่แล้วท่านประธานชวนก็ให้ถามทิพย์อย่างนี้ค่ะ สมมุติว่ามีท่านรัฐมนตรีอยู่ บ้านดิฉันนั้นเดือดร้อนจริง ๆ เพราะว่าโค้งนี้สำรวจถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข ๒๐๑๙๑ อำเภอสว่างแดนดินไปอำเภอบ้านม่วง หลักกิโลเมตรที่ ๑๗-๑๙ พบว่าเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งมาก และทีนี้กระทู้นี้ทางสภาสนทนาได้สอบถามดิฉันถึง ๒ ครั้ง ดิฉันอยากให้ชวเลขหรือว่าข้าราชการที่อยู่หน้าบัลลังก์ของท่านประธานทำเรื่องเหมือนปรึกษาหารือไปที่รัฐมนตรีเลยว่าจะแก้ปัญหาให้ดิฉันอย่างไร เพราะว่าดิฉันรอมาถึง ๖ เดือน รอแล้วรอเล่า แล้วก็เข้าทุกครั้ง ดิฉันก็ถามทุกครั้ง คราวที่แล้วด้วยการ

ที่เป็นผู้น้อยและให้เกียรติประมุข สภาแห่งนิติบัญญัติบอกว่าดิฉันจะรอในสัปดาห์ต่อไป ก็เป็นสัปดาห์ที่นัดสุดท้ายน่าจะให้ประชาชนมีความหวังอย่างเรืองรองบ้าง มีท่านรัฐมนตรี นริศ ขำนุรักษ์ ซึ่งเป็นพี่ชายที่แสนดีของดิฉันอยู่ ถ้าท่านมีหน้าที่เกี่ยวข้องท่านคงอยากตอบให้ดิฉันอย่างมากเลยทีเดียว ตรงนี้ทั้งโค้งไม่รับรถคือโค้งไถลออกไปเลย แล้วก็พอเกิดเหตุการณ์ปั๊บตายปุ๊บ เกิดเหตุการณ์ปั๊บตายปุ๊บ แม้กระทั่งนักร้องดังที่เป็น ๔๐๐ ล้านกว่าวิว (View) ดิฉันจำชื่อไม่ได้ก็ลงโค้งนี้ก็เสียชีวิตเหมือนกัน ถ้าเขามีชีวิตอยู่เขาจะสร้างสรรค์แต่งแต้มด้วยเสียงเพลงให้กับประเทศไทยได้มากมายมหาศาลเลยทีเดียวอายุยังไม่ถึง ๓๐ ปีด้วยซ้ำ ดิฉันถามทิพย์เลย สมมุติว่ามีท่านรัฐมนตรีอยู่จะแก้ปัญหาอุบัติเหตุดังกล่าวอย่างไร ข้าราชการหน้าบัลลังก์ถามไปที่รัฐมนตรีให้ดิฉันเลย ท่านศักดิ์สยาม ชิดชอบ

ข้อที่ ๒ กระทรวงคมนาคมจะแก้ปัญหาเรื่องลักษณะดังกล่าวคือโค้งไม่รับการออกแบบตามหลักวิศวกรรมจราจร ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้งได้อย่างไร คนจะต้องไม่ตายถ้าท่านแก้ปัญหา คนก็คือทรัพยากรมนุษย์ของประเทศที่มีคุณภาพไม่ควรตายด้วยอุบัติเหตุค่ะ

ข้อที่ ๓ กระทรวงคมนาคมจะแก้ปัญหาไฟฟ้าส่องสว่างหน้าเทศบาลโคกสี ณ วัดโพธิ์ศรี ตำบลโคกสี หรือไม่ อย่างไรและเมื่อใด ตอนนี้ท่านเป็นรัฐบาลอยู่แล้วไม่ทราบว่าจะรักษาการไปอีกนานสักเท่าไร ท่านจะต้องแก้ปัญหาให้คนบ้านดิฉันเพื่อทรัพยากรมนุษย์จะดำรงชีวิตสืบไป เพื่อที่จะทำคุณประโยชน์ให้กับโลกใบนี้ กราบขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต้องขออภัยผมข้ามระเบียบวาระที่ ๑.๒.๙ ไปนะครับ

๑.๒.๙ กระทู้ถามที่ ๕๗๐ เรื่อง ขอให้ขยายถนนไหล่ทางพร้อมติดตั้งไฟส่องสว่างในจังหวัดสุรินทร์ (นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เรื่องขอให้ขยายถนนไหล่ทางพร้อมติดตั้งไฟส่องสว่างในจังหวัดสุรินทร์ของท่านคุณครูมานิตย์ สังข์พุ่ม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ด้วยสำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงคมนาคมได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อนนะครับ

๑.๒.๑๑ กระทู้ถามที่ ๕๕๓ เรื่อง การแก้ไขปัญหา บุหรี่ไฟฟ้า ให้ถูกกฎหมาย (นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เรื่องการแก้ไขปัญหา บุหรี่ไฟฟ้า ให้ถูกกฎหมายของท่านเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร ถามท่านนายกรัฐมนตรีด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน ในการนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวง

สาธารณสุขเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุขติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปนะครับ

๑.๒.๑๒ กระทู้ถามที่ ๕๗๒ เรื่อง การสร้างสะพานข้ามทะเลสาบสงขลาจากฝั่งหัวเขาแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ไปยังฝั่งตำบลบ่อยาง (เทศบาลนครสงขลา) อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา (นายเจือ ราชสีห์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เรื่องการสร้างสะพานข้ามทะเลสาบสงขลาจากฝั่งหัวเขาแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ไปยังฝั่งตำบลบ่อยาง อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา ของท่านเจือ ราชสีห์ ถามท่านนายกรัฐมนตรี ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทนในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมได้มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมเป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อนนะครับ ท่านเจือ ราชสีห์ ขอชี้แจงขอฝากประเด็นไปถึงท่านรัฐมนตรี เชิญท่านเจือครับ

นายเจือ ราชสีห์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพครับ กระผม นายเจือ ราชสีห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดสงขลาครับ ต้องขอขอบคุณท่านประธานนะครับ แต่ว่าผมเองต้องรู้สึกเสียดายที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม หรือรัฐมนตรีช่วยว่าการไม่ได้มาตอบกระทู้ในวันนี้ ซึ่งจริง ๆ ท่านก็สัญญากันไว้แล้วก็เลื่อนมา ๒ รอบแล้ว กระทู้ในวันนี้ที่ผมตั้งกระทู้ไปที่ประธานสภาก็คือว่าขอให้สร้างสะพานข้ามทะเลสาบสงขลา จากอำเภอสิงหนคร ไปยังอำเภอเมือง จังหวัดสงขลา สืบเนื่องว่าจังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่เราไม่ใช่เป็นจังหวัดทางผ่าน การคมนาคมอาจจะเข้าทางเดียวและออกทางเดิม ซึ่งทำให้การจราจรหนาแน่นมาก อีกทางหนึ่งก็คือการข้ามทางแพขนานยนต์ ซึ่งเราใช้กันมาหลายสิบปีซึ่งเป็นอุปสรรคมากพอสมควร โดยเฉพาะนักเรียน นักศึกษา ในการเดินทางข้ามฟาก ----------

ซึ่งผมเองก็ได้ถามวันนี้ที่จะถามทางรัฐบาลว่าจะแก้ปัญหาดังกล่าวโดยการสร้างสะพานข้ามฟากฝั่งอำเภอสิงหนครมายังอำเภอเมืองหรือไม่ อย่างไรนะครับ แต่ว่าเมื่อท่านรัฐมนตรีไม่ได้มาก็ขออนุญาตท่านประธานฝากนำเรียนไปถึงทางรัฐบาลให้ด้วย แต่ว่าอยากจะเรียนกับพี่น้องประชาชนผ่านท่านประธานไปนะครับ เพราะว่าพี่น้องประชาชนชาวจังหวัดสงขลามีความตั้งใจ มีความหวังจะให้นำปัญหานี้มาให้ผมนำเรียนกับท่านประธานครับ ผมเองก็ในฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกจากถามกระทู้แล้วอีกทางหนึ่งผมก็ได้ทำหนังสือไปหา ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ทำหนังสือไปเมื่อวันที่ ๓ มกราคม ปี ๒๕๖๖ เพราะว่าผมเองเพิ่งเข้ามารับดำรงตำแหน่งก็ประมาณ ๖ เดือน ก็เข้ามา แล้วก็ได้มาทำหนังสือไปถึงท่าน พลเอก ประยุทธ์ ท่าน พลเอก ประยุทธ์ ก็ได้มีคำบัญชาไปถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก็คือกระทรวงมหาดไทยจังหวัดสงขลา แล้วก็สภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติให้พิจารณาโครงการนี้นะครับ แล้วก็ให้เสนอความเห็นกลับมาที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีภายในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ก็อยากจะกราบเรียนพี่น้องประชาชนว่านั่นก็คืออีกแนวทางหนึ่ง ฝ่ายบริหารอาจจะได้สั่งการไปเพื่อที่จะให้ทางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาเสนอกลับมา แล้วก็ในทางพื้นที่อยากจะเรียนกับพี่น้องประชาชนว่าผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาก็คือท่านเจษฎา จิตรัตน์ ท่านก็ได้ตั้งคณะกรรมการการพิจารณาความเป็นไปได้ในการสร้างสะพานอันนี้ขึ้นนะครับ โดยมีผมเองเป็นที่ปรึกษาด้วย ท่านเองก็ประชุมคณะกรรมการกันมา ๒ ครั้งแล้วครับ แล้วก็ขณะนี้อยู่ในการฟังความเห็นของพี่น้องประชาชนว่าพี่น้องประชาชนจะเห็นด้วยหรือไม่ ผมเองก็ได้นำรายชื่อที่สนับสนุนให้สร้างสะพานประมาณ ๒๐,๐๐๐ กว่ารายชื่อไปนำมอบให้กับท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลาก็ถือโอกาสตรงนี้ใช้ช่องทางของการประชุมสภาผู้แทนราษฎรของเราเพื่อจะไปถึงพี่น้องประชาชนว่าวันนี้แม้ทางรัฐมนตรีไม่ได้มาตอบ แต่ว่าเราก็มีแนวทางหลายแนวทางที่จะแก้ปัญหาในการสร้างสะพานฝั่งอำเภอสิงหนครไปอำเภอเมืองจังหวัดสงขลาให้คืบหน้าจงได้ขอให้พวกเราได้คอยติดตามว่าท่านนายกรัฐมนตรีท่านฟังความเห็นจากหน่วยงานแล้วท่านจะพิจารณาสั่งการอย่างไรต่อไปนะครับ ผมคงจะได้มีช่องทางเพื่อที่จะชี้แจงให้พี่น้องประชาชนได้รับทราบ ผมขอกราบขอบคุณท่านประธานสภาที่ได้ให้โอกาสนะครับ แล้วก็ในการทำหน้าที่ ๖ เดือนที่ผ่านมาสภานี้ทำให้ได้แก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน

มากพอสมควร แม้ว่าผมได้มาทำหน้าที่แค่ ๖ เดือน แต่ว่าก็ได้ทำหน้าที่อย่างเต็มที่จนถึงวันสุดท้ายครับ กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ

๑.๒.๑๓ กระทู้ถามที่ ๕๔๑ เรื่อง ขอทราบผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ในการจัดประชุม APEC 2022 (พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

ด้วยสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่ากระทู้ถามเรื่องนี้ นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศคือ ท่านดอน ปรมัตถ์วินัย เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน แต่เนื่องจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศติดภารกิจสำคัญไม่สามารถมาตอบกระทู้ถามนี้ได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามดังกล่าวออกไปก่อน ท่านสุพิศาลมีอะไรจะฝากถึงรัฐมนตรีเชิญครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอเช่นเดียวกัน ๕ นาทีครับ กราบเรียนท่านประธานครับ สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล กระทู้นี้เป็นกระทู้รอบที่ ๒ ที่เลื่อนนะครับ แล้วเป็นกระทู้ที่ผมพยายามจะถาม ผมมีสไลด์ (Slide) นิดหน่อยครับ แต่จะขอฉายแค่ ๒-๓ แผ่นเอง ขอเจ้าหน้าที่ด้วยนะครับ เป็นสไลด์ (Slide) ก่อนข้อ ๒ เท่านั้นเอง

(เจ้าหน้าที่ดำเนินการเปิดพรีเซนเทชัน)

สผ ๓๐/๒๕๖๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วีรุทัย ๕๐/๑

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ กระทู้นี้เป็นกระทู้เรื่องขอทราบผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ในการจัดประชุมเอเปก ๒๐๒๒ (APEC 2022) ที่ผ่านไป ท่านประธานครับ ก็คงไม่ใช่เรื่องยากที่ตัวนายกรัฐมนตรีจะมาตอบนะครับ เพราะว่าเห็นเดินชูในงานอย่างเอิกเกริก แล้วก็เป็นที่ภาคภูมิใจของท่านนายกรัฐมนตรีอย่างมากนะครับ แต่ในประเด็นที่ผมเป็นข้อสอบถามนั้นเป็นเรื่องของการนำเสนอไบโอเซอคูลาร์ กรีน อีโคโนมี (Bio-Circular-Green Economic) เขาเรียกว่าเศรษฐกิจใหม่ที่ท่านนายกรัฐมนตรีท่านอยากจะผลักดันนักหนาบอกว่ากำลังทำอยู่และอนาคตถัดไป เพราะว่าในเรื่องของการจัดเอเปก (APEC) เป็นเรื่องของประเด็นสำคัญคือเรื่องรายได้ คือรายจ่ายที่จ่ายในปี ๒๕๖๖ เพราะในปี ๒๕๖๖ นั้นผมต้องการทราบว่าปริมาณเชิงคุณภาพเชิงปริมาณจำนวนเท่าไร มันมี ๔ ประเด็นที่ในเรื่องของตัวบีซีจี (BCG) นะครับ แต่ก็ยังมีเรื่องของการเอาบีซีจี (BCG) ไปวางไว้ในบางกอกโกลส์ (Bangkok Goals) ซึ่งมีประเด็นหลายประเด็นที่จะต้องตอบสอบถามว่าเป็นอะไรในตัวปัญหา แต่สิ่งที่ผมจะถามและอยากติดใจมาก ๆ เกี่ยวกับเรื่องการนำอาคารครับ ท่านประธานครับ ท่านเคยเห็นเอกสารที่สำนักนายกรัฐมนตรีมันมีอาคารที่เขาเตรียมไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ ครับท่านประธาน หนังสือนี้เขาเรียกอีเมนเซอร์ (eMENSCR) ครับ อีเมนเซอร์ (eMENSCR) รายงานของสำนักปลัดนายกรัฐมนตรีเป็นการบันทึกอีเมนเซอร์ เอ็ม ๗ (eMENSCR M7) ในเอ็ม ๗ (M7) บันทึกเลยว่าจะเอาอาคารงบเท่าไรครับ ๓,๔๖๙,๔๙๐,๙๑๓.๒๖ บาท เป็นเงินค่าก่อสร้างอาคารอเนกประสงค์เฉลิมพระเกียรติในงานรับเอเปก (APEC) แต่พอถึงปีสุดท้ายไม่ทำครับ ไปเช่าเอกชน นี่คือสิ่งที่ผมต้องการสอบถาม แล้วก็มีอาคารไม้มีค่าด้วยใช้งบประมาณเกือบหมื่นล้านบาทครับ นั่นคือเป็นเหตุผลของการที่รัฐบาลเอง สำนักนายกเอง สำนักนายกผมถือเอกสารสำนักนายกอยู่นี่ครับ เอามาชี้แจงเพื่อขอใช้งบแต่ไม่ได้ใช้ ผมถึงถามอย่างไรว่าไปเช่าเอเปก (APEC) เท่าไร ศูนย์ประชุมนั้นใช้เงินจำนวนเท่าไร นี่คือเป็นส่วนสำคัญ และผมก็ถามในรายละเอียดว่าต้องขอทราบรายละเอียด อันนี้ผมขอในข้อ ๑ ก็ยังต้องการรายละเอียดอยู่นะครับ เพราะว่าการขอรายละเอียดในการใช้งบประมาณปี ๒๕๖๖ จำนวนเท่าไร งบประมาณเท่าไร มีแผนงานโครงการอะไรที่เสนอผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัดในเชิงปริมาณ เชิงคุณภาพ ต้องการทั้งหมดครับ ช่วยส่งเป็นเอกสาร

ส่วนเรื่องของบางกอก โกลส์ ออน บีซีจี อีโคโนมี (Bangkok Goals on BCG Economy) นั้นเป็นเรื่องเป้าหมายอะไรนี่ผมต้องการ เพราะท่านนายกรัฐมนตรีท่านบอกเลยว่าต้องการนำพาประเทศก้าวข้ามความยากจนนะครับ แล้วท่านก็ยังกลับนำมาใช้ระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชบัญญัติ อยู่ตรงไหนครับผมไม่รู้เลย ผมก็เลยต้องการเอกสารทั้งหมดนะครับ กราบเรียนว่าขอให้ประกาศหลังจากประกาศลงราชกิจจานุเบกษาแล้วขอให้ส่งเอกสารให้ผมด้วยมีแค่นี้ครับ กราบขอบพระคุณอย่างยิ่งครับท่านประธาน

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ฝากไปทางผู้ตอบให้ส่งเอกสารมาให้ด้วยนะครับ

๑.๒.๑๔ กระทู้ถามที่ ๕๖๔ เรื่อง การถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินพื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามนายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

รับที่ ๓๔๗/๒๕๖๕ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๕๖๔

สภาผู้แทนราษฎร

๑๙ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง การถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินพื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วย นายทนงศักดิ์ พลอาษา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร นายเสมียน สังวรกิจ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ นายชุมพล คำโพนทัน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๙ นายบุญศรี พรรณวิไล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๑๒ และชาวบ้านกว่า ๒๐ คน ได้เข้ายื่นหนังสือร้องเรียนต่อนายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย จังหวัดสกลนคร และลงพื้นที่พร้อมกันเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริง สืบเนื่องจากราษฎรในพื้นที่บ้านนิรมัย หมู่ที่ ๕ หมู่ที่ ๑๒ และบ้านนาล้อม หมู่ที่ ๙ ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งตั้งเป็นหมู่บ้านตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๗ และประชาชนอยู่อาศัยมาเป็นเวลากว่า ๖๗ ปี ในชุมชนมีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่ คริสตจักรคาทอลิก และสิ่งปลูกสร้างมากมาย มีประชากรอาศัย ๒,๔๐๐ คน ๗๗๘ หลังคาเรือน ในพื้นที่จำนวนกว่า ๒๐,๐๐๐ ไร่ อย่างไรก็ตาม พื้นที่ดังกล่าวยังไม่มีการออกเอกสารสิทธิ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ซึ่งเป็นพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรี โดยในหนังสือร้องเรียนประกอบไปด้วยภาพถ่ายแผนที่ทางอากาศ ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้านและความเดือดร้อนของชาวบ้าน จากปัญหาดังกล่าว โดยในเบื้องต้น นายนิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้สอบถามไปยังสำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนครและกระทรวงมหาดไทย ขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินเป็นการเร่งด่วน ต่อมา สำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนคร ส่วนแยกกุสุมาลย์ ได้ตรวจสอบแผนที่ ๑ ต่อ ๕๐,๐๐๐ ปรากฏมีการทำเครื่องหมายแสดงพื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ ที่อยู่ระหว่าง ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอกุสุมาลย์และอำเภอโพนนาแก้ว และได้ตรวจสอบในทะเบียนที่ ๓ พบว่า มีการขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณะ ชื่อว่า โคกยอดหัวทวย ใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ซึ่งในทะเบียนที่ ๓ นั้น เป็นทำเลเลี้ยงสัตว์เกือบ ๑๐๐ ปีมาแล้ว และตรวจสอบประวัติความเป็นมาเบื้องต้นยังไม่พบเอกสารอื่นใดที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับที่สาธารณะแปลงดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแผนการดำเนินงานตรวจสอบการถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร หรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. รัฐบาลมีแผนการดำเนินการตรวจสอบการถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนที่ไม่มีเอกสารสิทธิหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา

(นายนิยม เวชกามา)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดสกลนคร

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ประภัทร์พร พิมพ์ทาน

สผ ๓๐/๒๕๖๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วีรุทัย ๕๐/๓

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านมอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ท่านนริศมาเป็นผู้ตอบ เชิญท่านนิยมครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ผมต้องขอบคุณรัฐมนตรีนริศ ขำนุรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยที่ท่านรักษาสัจจะวาจา ----------

คือสัปดาห์ที่แล้วผมก็ถามกระทู้บรรจุแล้วท่านบอกว่าขอเป็นเลื่อนไปวันที่ ๒๓ ถ้าคนอื่นพูด ผมไม่เชื่อ เพราะว่ามันมี ๓ กระทู้ บอกเลื่อน ๒๓ ผมรู้แล้วด้วยเจตนาท่านรัฐมนตรีหลายคนเลื่อนเพื่อจะไม่ได้ตอบแบบกระทู้เงินเบี้ยเลี้ยงพระที่ ๓ จังหวัดชายแดนใต้เลื่อน ๕ ครั้ง ที่ท่านประธานบอกทำหนังสือหน่อยตอนนั้น ๕ ครั้งเลื่อน สุดท้ายมาไม่ได้ตอบเพราะรู้อยู่แล้วมันไม่มีจะมาเลื่อนได้อย่างไรวันนี้ อันนี้ต้องขอบคุณท่านนริศ ขำนุรักษ์ รัฐมนตรีที่มาจาก ส.ส. เข้าใจพี่น้องประชาชน เข้าใจว่าไม่มีช่องทางอื่นที่ชาวบ้านจะอาศัยได้นอกจากถามในสภา ต้องขอบคุณจริง ๆ สัจจะวาจาของท่าน สมเป็นต้นตระกูลเจ้าเมืองเก่าจริง ๆ ท่านประธานครับ ก่อนที่ผมจะถามอะไรผมขออ่านตามรายงานกระทู้ฉบับนี้เลยครับ อ่านที่ส่งไปให้ท่าน ท่านจะตอบอย่างไรก็เป็นความหวังของชาวบ้าน ท่านรัฐมนตรีครับ ท่านประธาน ผมอ่านตามนี้เลยครับ เนื่องด้วย นายทนงศักดิ์ พลอาษา นายกองค์การบริหารส่วนตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร นายเสมียน สังวรกิจ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ ๕ นายชุมพล คำโพนทัน ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๙ นายบุญศรี พรรณวิไล ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๑๒ และชาวบ้านกว่า ๒๐ คน ได้เข้ายื่นหนังสือต่อผมซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมเองก็ได้ลงไปตรวจสอบพื้นที่ว่าเท็จจริงเป็นอย่างไร เพราะหมู่บ้านทั้ง ๓ หมู่เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ถึงขนาดต้องแยกเป็น ๓ หมู่บ้าน แล้วก็เป็น ๕ หมู่บ้าน อีกฝั่งหนึ่งด้วยท่านประธาน ผมอ่านตามนี้ก่อนเพื่อไปดูข้อเท็จจริง สืบเนื่องจากราษฎรในพื้นที่บ้านนิรมัย หมู่ ๕ หมู่ ๑๒ และบ้านนาล้อม หมู่ ๙ ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร ซึ่งตั้งหมู่บ้านมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๗ และประชาชนอยู่อาศัยมาเป็นเวลา ๖๗ ปี ในชุมชนนี้มีทั้งโรงเรียนขนาดใหญ่เขาเรียกว่า โรงเรียนชุมชนบ้านนิรมัย ยุคนั้นมีนักเรียนเกือบพัน และคริสตจักรคาทอลิกขนาดใหญ่ชื่อว่าวัดพระวิสุทธิวงส์ มีหลวงพ่อ บาตรหลวง เป็นเจ้าอาวาส มีประชากรอยู่ ๒,๔๐๐ คน ๗๗๘ หลังคา ในพื้นที่จำนวน ๒๐,๐๐๐ ไร่ อย่างไรก็ตามพื้นที่ดังกล่าวยังไม่มีเอกสารสิทธิเนื่องจากอยู่ในพื้นที่ที่บอกว่าเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเป็นพื้นที่ตามมติคณะรัฐมนตรีโดยในหนังสือร้องเรียนประกอบไปด้วยภาพถ่ายแผนที่ทางอากาศ ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน และความเดือดร้อนของชาวบ้าน จากปัญหาดังกล่าวในเบื้องต้นผมเองก็ลงไปสอบถามชาวบ้านเท็จจริงเป็นอย่างไร สำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนครและกระทรวงมหาดไทยขอให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในการถือครองออกโฉนดที่ดินเป็นการเร่งด่วน ต่อมาสำนักงานที่ดินจังหวัดสกลนครส่วนแยกกุสุมาลย์ได้ตรวจสอบแผนที่

๑:๕๐,๐๐๐ ปรากฏว่ามีการทำเครื่องหมายแสดงเป็นพื้นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่ที่อยู่ระหว่าง ๒ อำเภอ ได้แก่ อำเภอกุสุมาลย์ และอำเภอโพนนาแก้ว และได้ตรวจสอบในทะเบียนที่ ๓ พบว่ามีการขึ้นทะเบียนเป็นที่สาธารณะชื่อว่า โคกยอดหัวทวย ----------

- ๕๒/๑

ใช้ประโยชน์เป็นที่เลี้ยงสัตว์ ซึ่งในทะเบียนที่ศาลนั้นเป็นทำเลเลี้ยงสัตว์เกือบ ๑๐๐ ปีมาแล้ว และตรวจสอบประวัติความเป็นมาเบื้องต้นไม่พบเอกสารอื่นใดที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับสถานะดังกล่าว ท่านประธานครับ นี้คือประเด็นซึ่งผมจะต้องถามรัฐมนตรี ซึ่งวันนี้มาแทนนายกรัฐมนตรี ท่านนริศ ขำนุรักษ์ ซึ่งเมื่อสักครู่นี้ผมนั่งฟังท่านก็บอกว่าท่านเป็นคนกำกับดูแลกรมที่ดิน ความหวังของพี่น้องประชาชน วันนี้นั่งฟังอยู่ก็เกิดความหวัง ท่านบอกจะจัดการ ก่อนหน้านี้ท่านได้โทรคุยเมื่อคราวที่เลื่อนครั้งก่อนว่าท่านดูแล้วเป็นประเด็นที่สามารถทำได้ ท่านได้ชี้แจงเป็นเบื้องต้นแล้วว่าที่ตรงนี้ใช้สิทธิได้ ผมจึงต้องบอกท่านประธานไปถึงท่านรัฐมนตรี นริศ ขำนุรักษ์ ว่าที่ถามกระทู้วันนี้วันสุดท้ายของสภา ซึ่งรัฐมนตรีหลายท่านก็ไม่มาตอบ ก็เป็นความหวังจริง ๆ พี่น้องเขาฝากความหวังไว้ที่ท่าน ผมไม่อยากเห็นท่านตอบเพียงว่าเดี๋ยวก่อน เดี๋ยวจะไปคุย เดี๋ยวจะไปอนุมัติ ในช่วงเวลาที่เหลือเผื่อจะมีรัฐบาลใหม่ ผมคิดว่าท่านก็นั่งเป็นรัฐมนตรี ทำหน้าที่ดูแลกรมที่ดินคงจะขยายแก้ไขข้อกฎหมายที่ค้าง ๆ อยู่ได้ จนทำให้พี่น้องประชาชนที่อยู่ในทั้ง ๕ หมู่บ้าน แม้อีกส่วนหนึ่งซึ่งเป็นอีกซีกหนึ่งของถนนเส้นนิตโย จังหวัดสกลนคร จังหวัดนครพนม จะมีเอกสารสิทธิอยู่บ้าง โดยเป็น น.ส. ๓ บ้าง เป็นเอกสารสิทธิ ส.ป.ก. บ้างอีกซีกหนึ่งของโรงเรียน แต่ซีกนี้ไม่มีเลย ซึ่งเป็นซีกนั้นอีกคนละตำบล บ้านเดียวกันแต่คนละตำบลต้องเข้าใจก่อน อันนั้นเป็นตำบลโพธิไพศาล ส่วนที่เป็นตำบลกุสุมาลย์ยังไม่มีสิทธิไม่มีเอกสารสิทธิใด ๆ ๓ หมู่บ้านนี่บ้านเดียวกันเป็นแยก ๕ หมู่บ้านท่านประธานท่านทำความเข้าใจกับท่านรัฐมนตรีนริศ ซึ่งท่านคงศึกษามาแล้วละ เพราะผมฟังท่านพูดแล้วเข้าใจ เพียงแต่ผมจะมาย้ำว่าเป็นฟางเส้นสุดท้าย ซึ่งชาวบ้านว่าอย่างไรท่านดูแลกรมที่ดินคงจะแก้ไขปัญหาได้ นี่คือที่ผมต้องถามเป็นเส้นสุดท้ายจริง ๆ แล้วพี่น้องประชาชน ๖๗ ปีที่ผ่านมา ไม่ใช่ว่าชาวบ้านเขาไม่ได้สนใจกับวิถีชีวิต กับความหวัง กับเอกสารสิทธิ เขาร้องเรียนไปทุกเส้นทาง แต่สุดท้ายก็ตันหมด วันนี้จึงเป็นอีกเส้นทางหนึ่งซึ่งมาถามรัฐมนตรีโดยตรง ท่านจะเปิดเส้นทางให้เขามีความหวังอย่างไรผมก็จะฟังท่านนี่ละครับ ผมถาม ๒ ข้อติดต่อกันเลยท่านประธาน ถ้าผมฟังแล้วผมยังข้องใจผมถึงจะถามอีก แต่ผมถามท่านแล้ว ผมไม่ข้องใจผมไม่ถาม ผมจะรักษาเวลาของสภาแห่งนี้ให้จนสุดท้าย ผมจะเดินออกจากห้องประชุมนี้เป็นคนสุดท้ายท่านประธาน

สผ ๓๐/๒๕๖๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ สุพิชชาย ๕๒/๒

ข้อที่ ๑ ผมถามเลย ผมอ่านไปก่อน รัฐบาลมีแผนการดำเนินงานตรวจสอบการถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนในพื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนครหรือไม่ อย่างไร อันนี้หมายถึงบ้านนิรมัยด้วย และบ้านใกล้เคียงด้วย คือไม่ได้มีแต่บ้านเดียว ผมฟังคำตอบจากท่านถามตอบไปแล้ว จากท่านสาทิตย์ถาม ผมก็มีความหวังเลยนั่งฟังอย่างตั้งใจ อันนั้นเป็นการออกเอกสารสิทธิไม่ชอบ แต่นี้ไม่มีเอกสารสิทธิอย่างไรขอทราบรายละเอียด

- ๕๓/๑

ข้อ ๒ รัฐบาลมีแผนการดำเนินการตรวจสอบการถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินให้แก่ประชาชนที่ไม่มีเอกสารสิทธิหรือไม่ อย่างไร ขอฟังรายละเอียด ขอบคุณมากท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ตอบชี้แจงนะครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นริศ ขำนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ผมได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้มาตอบกระทู้ถามทั่วไปของท่านนิยม เวชกามา เรื่องการถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินพื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนครนะครับ ผมกราบเรียนท่านประธานไปยังท่านนิยม เวชกามา ว่าท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ผมให้ความเคารพและชื่นชมมาโดยตลอด ท่านทำหน้าที่ในสภาแห่งนี้มาอย่างเป็นประโยชน์ ท่านพูดได้หลากหลายเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องที่ดินทำกินซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ แต่ว่าผมกราบเรียนท่านนิยมว่าปัญหาที่ดินทำกินไม่เพียงแต่เฉพาะสกลนคร ไม่เพียงแต่เฉพาะตำบลกุสุมาลย์ มันเป็นปัญหาทั่วไปของประเทศเรา แต่ว่าอย่างน้อยที่สุดท่านได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมา ถือว่าเป็นการทำหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ดี และหวังว่าเป็นการเริ่มต้นในการแก้ปัญหาให้กับพี่น้องกุสุมาลย์

ผมตอบข้อ ๑ ไปเลยว่าตำบลกุสุมาลย์รัฐบาลได้แก้ปัญหาที่ดินทำกินในหลายรูปแบบ รูปแบบที่ ๑ ที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติรัฐบาลได้ออก ส.ป.ก. ให้กับพี่น้องประชาชนชาวกุสุมาลย์ไป ๒ แปลงซึ่งเป็นแปลงใหญ่ ๆ นี่ก็แก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน ส่วนนอกเหนือจาก ส.ป.ก. นอกเหนือจากที่สาธารณประโยชน์รัฐบาลได้จัดโครงการออกโฉนดที่ดินทั้งหมด ๕ ระวางในปีงบประมาณนี้ เข้าใจว่าจะออกเอกสารสิทธินอกเหนือที่สาธารณประโยชน์นี้ได้ครบถ้วน ๕ ระวางก็ประมาณเกือบ ๒๐,๐๐๐ ไร่ ก็หลายแปลงผมคิดว่าหมด แต่ว่าพื้นที่ที่มีปัญหาก็คือพื้นที่ที่ท่านนิยมหยิบยกขึ้นมาก็คือที่สาธารณประโยชน์ที่นี้ จากการตรวจสอบพบว่าในที่สาธารณประโยชน์โคกยอดห้วยทวยเนื้อที่ ๑๐,๐๐๐ กว่าไร่ซึ่งประกาศเป็นที่สาธารณประโยชน์เอาไว้ตั้งแต่ปี ๒๔๙๓ ส่วนหนึ่ง

มี ส.ค.๑ แล้วก็มีใบเหยียบย่ำ รัฐบาลจะแก้ปัญหาอย่างนี้ครับ ในส่วนที่มี ส.ค.๑ และใบเหยียบย่ำให้พี่น้องประชาชนกุสุมาลย์ ๓ หมู่นี้ไปยื่นคำขอออกโฉนดที่ดินเป็นการเฉพาะรายณ สำนักงานที่ดินในท้องที่นั้นเพื่อพิสูจน์สิทธิในที่ดินตามกระบวนการของกฎหมายต่อไปได้ ท่านนิยมไปบอกได้เลยว่าใครมี ส.ค.๑ ซึ่งมีอยู่ครับ และถ้าใครมีใบเหยียบย่ำหรือครอบครองโดยชอบไปแจ้งสำนักงานที่ดินอำเภอได้เพื่อเข้ากระบวนการพิสูจน์สิทธิ ส่วนที่เหลือที่ไม่มี ส.ค.๑ ไม่มีใบเหยียบย่ำซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของในพื้นที่ดังกล่าวท่านนิยมรวมทั้งผมด้วยจะช่วยกันแก้ปัญหาได้ ก็คือเอาพื้นที่ที่ดินดังกล่าวไปให้อำเภอหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ทั้งหมดเข้ากระบวนการคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติเพื่อแก้ไขปัญหา ------

คือ คทช. โดยจะมีกระบวนการที่จะคัดเลือกพื้นที่คัดคนลงไปอยู่ทำแปลง จนท้ายสุดก็จะอนุมัติ ซึ่งรัฐบาลได้ทำไว้หลายแปลง ประสบความสำเร็จหลายพื้นที่แล้ว เพียงแต่ว่าพี่น้องประชาชนที่เข้าไปครอบครองต้องเห็นพ้องต้องกัน คือยอมรับการเข้าไปอยู่ก่อน แล้วก็ได้แค่สิทธิครอบครองและทำกิน ไม่ได้เป็นโฉนด เพราะว่าการออกโฉนดในที่สาธารณะยังกระทำไม่ได้ตามกฎหมายในขณะนี้ ยกเว้นว่าวันข้างหน้าจะมีการแก้กฎหมาย ถ้ากฎหมายที่ยังคงอยู่ขณะนี้ได้แค่สิทธิทำกิน หรือ คทช. ซึ่งพี่น้องประชาชนก็สามารถแก้ไขปัญหาได้ในระดับหนึ่ง ผมก็คิดว่าแนวคิดของท่านนิยมที่จะแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องกุสุมาลย์ ผมคิดว่าเรานับหนึ่งได้ที่ คทช. ท่านแจ้งอำเภอได้ ท่านแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ และผมในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยจะแจ้งจังหวัดสกลนครให้ท่านว่าขอให้เอาพื้นที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้เข้ากระบวนการ คทช. และวันข้างหน้าหากแก้กฎหมายยกเลิกที่สาธารณประโยชน์แห่งนี้ออกไปได้ พี่น้องอาจจะได้สิ่งที่มีหลักประกันมากกว่า คทช. นี้ก็เป็นไปได้ในอนาคต ขอบคุณท่านนิยมนะครับที่ได้นำเรื่องนี้หยิบยกขึ้นมา แล้วผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องทั่วไปที่ผมจะถือเป็นแนวปฏิบัติในการสั่งราชการให้หน่วยงานในกำกับผมแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนเรื่องสิทธิทำกินให้ได้เร็วที่สุด กราบขอบพระคุณท่านประธาน

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านนิยมเชิญครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ผมต้องขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีผ่านท่านประธานสภาไป ก็เป็นความหวังเมื่อสักครู่ท่านพูด เพราะฉะนั้นอาจจะเป็นข้อ ๓ ผมนิดหนึ่งก็ได้ ท่านบอกว่า ๒ ข้อที่ถามมันเกี่ยวเนื่องกันท่านตอบค่อนข้างชัดเจน คือตอนนี้มันไม่ได้แล้ว ๖-๗ ปีที่ผ่านมา วันนี้พี่น้องที่ฟังอยู่ทางบ้าน ท่านฟังแล้วไปดำเนินการตามนี้ท่านบอกว่าผมสรุปอย่างนี้ ท่านที่มี ส.ค.๑ ใบเหยียบย่ำให้ไปขอออกโฉนดได้เลย ผมฟังท่านพูดนะท่านรัฐมนตรี ส่วนท่านใดที่ไม่มีเอกสารทั้ง ๒ อย่าง เดี๋ยวท่านย้ำให้ผมอีกทีหนึ่งก็ได้ชาวบ้านเขาฟังอยู่ ให้ไปที่อำเภอกับไปที่ อบต. ตรงนั้นเป็น อบต. กุสุมาลย์ ให้ อบต. หรืออำเภอทำหนังสือถึงผู้ว่าราชการจังหวัดใช่ไหมท่านรัฐมนตรี แล้วทางจังหวัดสกลนครจะได้มีหนังสือมาที่ท่านด้วยใช่ไหม คทช.

สำนักงานคณะกรรมการที่ดินแห่งชาติ ก็เป็นความหวัง เพราะฉะนั้นฝากท่านด้วยว่าหนังสือแบบนี้ที่ท่านพูดมานี่ ไม่ใช่เขาไม่เคยทำนะ ผมต้องบอกท่านรัฐมนตรีฝากผ่านท่านประธานว่าเขาทำมาหลายครั้งแล้ว พอทำมาถึงที่ดินจังหวัดเขาก็บอกว่าเขาไม่มีอำนาจก็ตีกลับมา ผมจึงบอกว่า ๖๗ ปีเขาไม่มีความหวัง อยากไปจำนองจำนำมันทำไม่ได้เลยเพราะเป็นที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ ๑๐,๐๐๐ กว่าไร่ ผมบอกว่ามันเป็นเรื่องที่แปลกที่สุด ผมรู้จักหมู่บ้านแห่งนี้ตั้งแต่ผมยังเป็นเด็ก เป็นชุมชนที่ยิ่งใหญ่ เพราะฉะนั้นที่ท่านรัฐมนตรีพูดนี่ชาวบ้านได้ฟังกลับไปดำเนินการ แล้วท่านจะดูแลให้เป็นเอกสารสิทธิ เป็นโฉนดได้ ก็ฝากท่านนะข้อที่ ๓ นี่ฝากย้ำท่านคงไม่พูดมากกันล่ะ ฝากย้ำให้ท่านไปดำเนินการ ถ้ามีหนังสือไปจากจังหวัดสกลนคร โดยผ่านผู้ว่าราชการจังหวัด ----------

ฝากท่านดูด้วยว่าให้นำเข้า คทช. บอกขอผ่านแก้ไขระเบียบไหนแก้ไขได้ ครม. ผมคงจะอยู่ในสภาหมดวันที่ ๒๘ ถ้านายกรัฐมนตรีที่ประกาศวันที่ ๑๕ มีนาคม ยุบสภา สมมุติถ้าทำตามนั้นท่านรัฐมนตรีก็ยังเป็นรัฐมนตรีอยู่จนกว่าจะมีรัฐบาลใหม่ ผมคิดว่าท่านจะทำสำเร็จถ้าท่านทำให้พวกเขา แล้วจะเป็นบุญกุศลอันยิ่งใหญ่แก่ชาวบ้านนิรมัยทั้ง ๓ หมู่ หมายถึงบ้านนาล้อมด้วยขอบคุณมากท่านประธาน ผมใช้เวลาสั้น ๆ ขอบคุณมากครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรี

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : กราบเรียนท่านประธาน ต้องกราบขอบพระคุณท่านนิยม เวชกามา ที่ได้สะท้อนปัญหานี้ผ่านสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็จะผมจะหยิบยกเรื่องนี้สั่งการให้จังหวัดสกลนครรีบทำเข้ากระบวนการ คทช. สำหรับป่าผืนนี้ ย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าในที่สาธารณประโยชน์แปลงนี้ท่านใด พี่น้องคนใดมี ส.ค.๑ มีใบเหยียบย่ำให้ไปขอออกโฉนดได้เลยกับที่ดินอำเภอ แต่ว่าออกเฉพาะรายนะครับ ออกได้เลย ส่วนพี่น้องที่ไม่มี ๒ อย่างนั้น ก็เข้ากระบวนการ คทช. ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นยุทธศาสตร์ของประเทศ แล้วผมจะกำชับจังหวัดสกลนครให้เร่งดำเนินการ เพราะว่าขั้นตอนของ คทช. เหมือนที่ท่านนิยมว่ามีหลายขั้นตอนและบางจังหวัดประชุมเดือนละ ๑ ครั้ง และในหลายขั้นตอนไม่สามารถสำเร็จได้โดยง่าย ผมจะกำชับให้จังหวัดสกลนครเขาเอาป่าผืนนี้เข้ากระบวนการ คทช. และเร่งประชุม สรุปผลเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านรัฐมนตรีนริศรับปากแล้วนะครับ จะให้หน้าห้องไปตามเรื่องท่านนิยมบอกผู้ว่าให้เร่งทำหนังสือนะ ดีแล้วที่ได้ท่านนริศมาเพราะท่านรู้จักปัญหาชาวบ้านประชาชนดีนะครับท่านเข้าใจดี เป็นผู้แทนมาหลายสมัยพร้อม ๆ กัน ก่อนจะถึงกระทู้ถามของท่านรังสิมันต์ โรม ท่านรองศุภชัยได้ฝากผมว่าได้อนุญาตให้ท่านผ่องศรีฝากข้อความ เพราะว่ากระทู้ของท่านผ่องศรีถูกเลื่อนโดยรัฐมนตรี แต่ท่านผ่องศรีอยากจะฝากข้อความไว้สักนาที ๒ นาที

นางผ่องศรี แซ่จึง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ ผ่องศรี แซ่จึง ส.ส. ศรีสะเกษ กระทู้ดิฉันเลื่อนมา ๓ ครั้งแล้วค่ะท่านประธาน เป็นกระทู้ที่เกี่ยวกับลัมปี สกิน (Lumpy skin) แต่ว่าเนื้อหาสาระที่ดิฉันได้ตั้งกระทู้ถามนั้นมันไม่ได้เกี่ยวเฉพาะตรงนั้น

สผ ๓๐/๒๕๖๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ อุทัยวรรณ์ ๕๕/๒

ถ้าลัมปี สกิน (Lumpy skin) ตอนนี้มันเหมือนว่ามันยุบไปแล้วค่ะ แต่ความเชื่อมโยงก็คือดิฉันอยากจะเรียนถามประเด็นใหญ่ ๆ ๒ ประเด็นก็คือที่มันเชื่อมโยงก็คือโรคเกี่ยวกับสัตว์มันเกิดขึ้นมาอย่างรวดเร็ว ระบาดอย่างรวดเร็ว เป็นโรคอุบัติใหม่ เจ้าหน้าที่ก็ยังไม่ชำนาญการ แล้วก็พี่น้องประชาชนก็ยังไม่ค่อยรู้เรื่อง เกิดความเสียหายเป็นอย่างยิ่งเลยค่ะตายกันเป็นเบือเลย แล้วก็ประเด็นที่เป็นปัญหาก็คือเจ้าหน้าที่ของปศุสัตว์แต่ละอำเภอมีน้อยมาก น้อยจริง ๆ อย่างราศีไศลอำเภอใหญ่ มีปศุสัตว์อำเภอ ๑ คน มีเจ้าหน้าที่ ๒ คน และมีพนักงานราชการ ๒ คน ตอนนี้สิ่งที่ดิฉันตั้งกระทู้ถามก็คือ ๑. มันเป็นไปได้ไหมว่าที่จะเพิ่มเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้น เพราะว่าวันนี้โรคระบาดต่าง ๆ มันมากมาย มันเยอะแยะเต็มไปหมด ไม่รู้หมา แมว หมูก็พอแต่หมู อะไรประมาณนี้จะเพิ่มไหม อันที่ ๒ มีนโยบายที่จะเพิ่มอาสาสมัครปศุสัตว์ ซึ่งมีแค่ตำบลละคน ตำบลละคนเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นมีโอกาสมีนโยบายที่จะเพิ่มเหมือน อสม. ไหมคะ เพิ่มให้มากขึ้น แล้วก็ให้ค่าตอบแทนเพื่อเขาจะได้ช่วยเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์อำเภอซึ่งมีอยู่แล้วน้อย ๆ นี่อบรมให้ความรู้เพิ่มประสิทธิภาพเพื่อลดการสูญเสียของพี่น้องประชาชนเวลาเกิดโรคระบาดมา แล้วก็ช่วยเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ได้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ดิฉันถามนี้ไม่ใช่แค่ช่วงนี้ หมายถึงในอนาคตที่เวลาเกิดอุบัติเหตุเภทภัย โรคต่าง ๆ ซึ่งมีเยอะแยะเต็มไปหมด อย่างหมู ๒ วันตายเลย ไม่ได้ค่าตอบแทน เพราะว่าหมูต้องไปเจาะเลือดส่งไปตรวจที่จังหวัดสุรินทร์ทั้งจังหวัดศรีสะเกษแล้วเจ้าหน้าที่ต้องฝังศพหมู ต้องฝังซาก แต่ชาวบ้านไม่ทันค่ะ ๒ วันตาย อย่างนี้เป็นต้นเพราะฉะนั้นจึงเรียนถามว่าไม่รู้จะตอบในราชกิจจานุเบกษาหรือเปล่านะคะ เพราะว่าวันนี้วันสุดท้าย ปีสุดท้ายแล้ว ----------

ก็อยากจะขออนุญาตพูดสักนิดหนึ่ง นี่ละค่ะท่านประธาน ก็ฝากไปยังท่านรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้โปรดพิจารณาเรื่องนี้ให้เป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่าเป็นความอยู่ดี กินดี เป็นลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ เป็นความมั่นคงทางเศรษฐกิจของพี่น้องชาวเกษตรกรที่เลี้ยงหมู เลี้ยงอะไรต่าง ๆ ที่เป็นปศุสัตว์ กราบขอบพระคุณท่านประธานที่กรุณาให้ดิฉันได้พูด แล้วก็ขอบพระคุณเพื่อน พี่น้องชาว ส.ส. ทุกท่านที่ทำงานด้วยกันมาอย่างดีใน ๔ ปี ขอให้ทุกท่านโชคดี แล้วได้กลับมาเป็น ส.ส. อีกครั้งทุกคน ขอให้ท่านประธานได้กลับมาเป็นรัฐมนตรีนะคะ ขอบพระคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับ ท่านผ่องศรีทำหนังสือมาอีกฉบับก็ได้ครับ จะได้กระทุ้งไปที่ท่านรัฐมนตรีได้ตอบเป็นลายลักษณ์อักษร ขอบคุณท่านรังสิมันต์ โรม นะครับ

๑.๒.๑๕ กระทู้ถามที่ ๕๖๖ เรื่อง ติดตามความคืบหน้าของการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอัคคีภัยชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และชุมชนกุหลาบแดง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรให้แก่ผู้ประสบภัยและคนจนเมือง (นายรังสิมันต์ โรม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม นายกรัฐมนตรี

(สำเนา)

รับที่ ๓๕๒/๒๕๖๕ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๕ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

กระทู้ถามที่ ๕๖๖

สภาผู้แทนราษฎร

๒๐ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง ติดตามความคืบหน้าของการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอัคคีภัยชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และชุมชนกุหลาบแดง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรให้แก่ผู้ประสบภัยและคนจนเมือง

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามนายกรัฐมนตรี ดังต่อไปนี้

เนื่องจากเหตุเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ถนนพระราม ๔ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และอีกครั้งในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบทั้งสิ้นในทั้งสองเหตุการณ์ จำนวน ๒๘๘ ครัวเรือน ในย่านใจกลางเมือง จากการได้รับข้อมูลทั้งหมดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเยียวยา ได้แก่ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) (พอช.) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภายใต้กระทรวงมหาดไทย (ปภ.) สำนักบรรเทาและป้องกันสาธารณภัย กรุงเทพมหานคร และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เนื่องจากมีหลายองค์กรซึ่งทำให้เกิดปัญหาที่ชาวบ้านต้องลงทะเบียนหลายครั้ง ก่อให้เกิดความยุ่งยากสำหรับคนหาเช้ากินค่ำ ไม่มีเวลาที่จะมาลงทะเบียนเพราะเวลาเป็นเงินเป็นทอง ชุมชนกุหลาบแดงและชุมชนพัฒนาบ่อนไก่เป็นเพียงสองชุมชนในเขตปทุมวันในพื้นที่ของสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ (มีทั้งหมด ๖ ชุมชน) ที่ยังไม่มีสัญญาเช่ากับสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ จึงส่งผลต่อการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของชุมชน เช่น ระบบป้องกันอัคคีภัย สภาพความเป็นอยู่ และการซ่อมแซมปรับปรุงโครงสร้างที่อยู่อาศัย การเยียวยาผู้ประสบอัคคีภัยไม่ได้สัดส่วนกับความเสียหายที่เกิดขึ้น เนื่องจากชาวบ้านได้รับเงินเบ็ดเสร็จ ๗๑,๐๐๐ บาท (จากทุกหน่วยงาน) แต่มูลค่าข้าวของที่เสียหายมากกว่าเงินที่ได้รับจากการเยียวยามาก และกลายเป็นคนไร้ที่อยู่อาศัย การคัดกรองหรือกฎเกณฑ์การได้รับเงินเยียวยาจากกระทรวงมหาดไทย ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบทางอ้อมไม่ได้รับเงินเยียวยา เช่น ผู้ที่เป็นเจ้าของบ้านและปล่อยให้ผู้อื่นเช่าบ้านแต่ไม่ได้อยู่อาศัยในบ้านจะไม่เข้าเกณฑ์การได้รับเงินเยียวยา ในขณะที่บ้านที่เป็นทรัพย์สินของตนที่ปล่อยให้ผู้อื่นเช่าก็ถูกเผาไหม้เสียหาย คำตอบเรื่องการย้ายกลับไปอยู่ที่เดิมไม่น่าจะเป็นไปได้เพราะตอนนี้บ้านเรือนถูกรื้อถอนออกหมดแล้ว (ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่) การมีที่อยู่อาศัยที่มั่นคงและถาวรให้กับผู้ประสบภัยในบริเวณใกล้เคียงจึงเป็นความจำเป็น เนื่องจากส่วนมากผู้อยู่อาศัยในชุมชนพัฒนาบ่อนไก่และชุมชนกุหลาบแดงประกอบอาชีพค้าขายอิสระ (หาบเร่ แผงลอย รถเข็นขายอาหาร ขายพวงมาลัย ฯลฯ) รับจ้างรายวัน เช่น ขับวินมอเตอร์ไซค์ แม่บ้าน หาเช้ากินค่ำ เป็นแรงงานในเมือง ซึ่งถือว่าเป็นผู้มีรายได้น้อย นอกจากนั้น สถานศึกษา สถานที่ทำงานก็ยังอยู่ที่ใกล้กับที่อยู่อาศัยเดิม การย้ายไปอยู่ที่ไกล ๆ ตามชานเมืองจะเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทาง จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีแนวทางในการเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีดังกล่าว และให้ความช่วยเหลือผู้อยู่อาศัยบ้านเรือนถูกรื้อถอนให้มีที่อยู่อาศัยที่ไม่ห่างไกลจากสถานศึกษาและสถานที่ทำงานเดิม อย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

(โปรดพลิก)

๒. รัฐบาลมีแนวทางในการแก้ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยคนจนเมืองอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) รังสิมันต์ โรม

(นายรังสิมันต์ โรม)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

แบบบัญชีรายชื่อ

สำเนาถูกต้อง

(นายนพคุณ นพรัตน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกระทู้ถาม

สำนักการประชุม

ศกลรัตน์ พิมพ์ทาน

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านนายกรัฐมนตรีมอบหมายให้ ท่านนริศ ขำนุรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มาตอบกระทู้ถามแทน เชิญท่านรังสิมันต์ครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธาน ผม รังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ก็ต้องขอตั้งกระทู้ถามทั่วไป ถามท่านนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับกรณีชาวชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ที่ประสบอัคคีภัย ซึ่งปรากฏว่าในวันนี้ท่านรัฐมนตรีได้ส่งท่านนริศ ขำนุรักษ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย มาเป็นผู้ตอบคำถาม ซึ่งก็ต้องขอบคุณท่านรัฐมนตรีมาไว้ ณ โอกาสนี้ด้วยนะครับ

ท่านรัฐมนตรีครับ ความเป็นมาของเรื่องนี้ ซึ่งผมได้รับแจ้งจาก คุณธิษะณา ชุณหะวัณ ว่าเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ เกิดเหตุเพลิงไหม้ครั้งใหญ่ที่ชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ ถนนพระราม ๔ แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และเกิดเหตุซ้ำอีกครั้งเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ชุมชนกุหลาบแดง ซึ่งอยู่ใกล้เคียงกัน ปรากฏว่ามีผู้ได้รับผลกระทบจำนวนมาก มีทั้งสิ้น ๒๘๘ ครัวเรือน ซึ่งผู้อยู่อาศัยส่วนมากใน ๒ ชุมชนนี้เป็นคนหาเช้ากินค่ำครับ เป็นคนธรรมดาที่รับจ้างรายวัน เช่นบางคนเป็นคนขับวินมอเตอร์ไซค์ บางคนเป็นแม่บ้าน เป็นแรงงานก่อสร้าง เป็นคนที่ต้องทำงานหนักทุกวัน เพื่อให้ได้รับรายได้ที่พอเลี้ยงชีพแบบวันต่อวันเท่านั้น ไม่ได้มีเงินเก็บมากมายครับ ปรากฏว่าเหตุการณ์เพลิงไหม้เมื่อเกิดขึ้นไปแล้วก็มีการเยียวยาจาก ๔ หน่วยงานด้วยกันนะครับ โดยหน่วยงานแรกคือ สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชนเมืองหรือ พอช. มีให้ค่าที่อยู่อาศัยชั่วคราว ๑๘,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ๒. สำนักป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกรุงเทพมหานคร ให้ ๖,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน ๓. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ๓,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน และ ๔. กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งเยียวยาไปแล้ส ๕๐,๐๐๐ บาทสำหรับผู้ที่ประสบภัย ไฟไหม้ทั้งหลัง และ ๒๐,๐๐๐ บาทสำหรับคนที่ไฟไหม้บางส่วน นั่นหมายความว่าแต่ละครัวเรือนจะได้รับการเยียวยาสูงสุดอยู่ที่ประมาณ ๗๗,๐๐๐ บาทต่อครัวเรือน แต่ก็ปรากฏว่าบางหลังเขาไม่สามารถที่จะได้รับการเยียวยาได้ ทั้ง ๆ ที่มีสิทธิได้รับการเยียวยา เหตุผลอะไรทราบไหมครับท่านรัฐมนตรีครับ เหตุผลก็เพราะว่าแต่ละหน่วยงานที่มาเขาไม่ได้มาพร้อมกันครับ การลงทะเบียนต่าง ๆ เนื่องจากพวกเขาเป็นคนที่ต้องหาเช้ากินค่ำบางครั้งก็พลาดไม่สามารถลงทะเบียนได้ เนื่องจากไม่ทราบว่าเวลา

ของแต่ละหน่วยที่มาเป็นอย่างไร การประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ มันก็มีข้อจำกัด และเมื่อพิจารณาจากยอดสูงสุด ๗๗,๐๐๐ บาท ก็จะพบว่าความเสียหายที่เขาเสียหายจริงนี่ เอาเข้าจริงแล้วมันก็เป็นตัวเลขที่มากกว่า ๗๗,๐๐๐ บาท และหนำซ้ำก็ทำให้กลุ่มคนเหล่านี้กลายเป็นคนไร้ที่อยู่อาศัย แล้วพอมีหลายองค์กรที่เข้ามาเยียวยาก็มีปัญหาเดิม ๆ ของราชการก็คือลงทะเบียนซ้ำแล้วซ้ำอีก ซึ่งสร้างภาระให้กับพี่น้องประชาชนที่เขาต้องหาเช้ากินค่ำที่ไม่มีเวลาที่จะมาลงทะเบียน ----------

เพราะเวลาของพวกเขาในแต่ละนาทีเป็นเวลาเงินทองทั้งสิ้น จนมีประมาณ ๕๓ ครัวเรือน ที่ตกหล่นไปจากรายชื่อที่ได้รับการเยียวยาจาก พอช. การคัดกรองหรือกฎเกณฑ์การได้รับเงินเยียวยาจากกระทรวงมหาดไทยก็ทำให้มีผู้ได้รับผลกระทบทางอ้อมไม่ได้รับเงินเยียวยาก็มี เช่นผู้ที่เป็นเจ้าของบ้านและปล่อยให้มีการเช่าบ้านก็ได้รับผลกระทบก็มีนะครับ สิ่งเหล่านี้คือปัญหาของพี่น้องประชาชน จึงอยากขอเรียนถามท่านประธานไปยังท่านรัฐมนตรีว่ารัฐบาลจะมีแนวทางในการเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติในกรณีดังกล่าวเพิ่มเติมอย่างไรบ้าง เพื่อให้พวกเขาได้รับการเยียวยาอย่างเพียงพอต่อการฟื้นฟูตัวเอง ฟื้นฟูครอบครัวได้มากกว่าที่เป็นอยู่ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรัฐมนตรีนริศ ได้รับมอบหมายมาตอบ เชิญครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นริศ ขำนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้รับมอบหมายจากท่านนายกรัฐมนตรีให้มาตอบกระทู้ถามของเพื่อนสมาชิก ท่านรังสิมันต์ โรม เรื่องการติดตามความคืบหน้าของการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยชุมชนพัฒนาบ่อนไก่และชุมชนกุหลาบแดง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรให้แก่ผู้ประสบภัยและคนจนเมือง ก่อนอื่นผมต้องขอกราบขอบคุณท่านรังสิมันต์ โรม เป็นอย่างยิ่งที่ได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาในสภา เพื่อนสมาชิกอาจคิดว่าเป็นเรื่องเล็กน้อย ชุมชน ๒ ชุมชนในกรุงเทพฯ เมืองใหญ่ที่มีคนเป็น ๑๐ ล้านคน คนเดือดร้อนเพียง ๒๐๐ ครัวเรือน เล็กน้อย แต่ถ้าเราเป็นผู้ประสบปัญหาเองจะเป็นเรื่องใหญ่มาก แล้วผมคงไม่ย้ำเรื่ององค์กรหน่วยงานที่เข้าไปช่วยเหลือ มันมีนอกเหนือจากที่ท่านรังสิมันต์ โรม ได้ยกตัวอย่างแล้ว ก็ยังมีการเคหะแห่งชาติซึ่งอยู่ใกล้ ๆ กัน เขาก็ได้รับผลกระทบ คือคนที่อยู่การเคหะได้รับผลกระทบจากไฟไหม้นี้ด้วย การเคหะก็ได้เข้าไปดูแลคนในการเคหะ ผมคิดว่าการเข้าไปเยียวยามันน้อยกว่าความเสียหายที่เขาได้รับมากนะครับ อันนี้ก็เป็นเรื่องปกติ แต่ว่าเป็นการเยียวยา แต่ผมคิดว่าภาคเอกชนก็เข้าไปช่วยตั้งแต่นาทีแรกที่มีปัญหา คนที่ประสบภัยพิบัติครั้งนี้พอใจในการช่วยเหลือในระดับหนึ่ง แต่ว่าปัญหาใหญ่ที่สุดก็คือปัญหาข้อต่อไปของท่านก็คือเรื่องจัดการที่อยู่อาศัยในอนาคตให้กับเขา เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มากถ้าการเคหะทาง พอช. ได้เข้าไป

สอบถามและพยายามหาที่อยู่แห่งใหม่ให้กับเขา แต่ว่าคนไทยมีนิสัยอยู่อย่างหนึ่งก็คือการโยกย้ายถิ่นฐานถือเป็นเรื่องใหญ่ คนที่ประสบภัยไฟไหม้ตรงนี้จึงสละสิทธิที่จะไปอยู่พื้นที่ใหม่ จึงขอให้ทางรัฐบาล หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดที่อยู่อาศัยในพื้นที่ใกล้กับที่เดิมสำหรับครัวเรือนที่ยังไม่รับการดูแลเยียวยาผมขอให้ พอช. ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ผมชื่นชมมาโดยตลอด ในการอภิปรายงบประมาณผมสนับสนุนหน่วยงานนี้ทุกครั้งว่าเป็นหน่วยงานที่มีความอ่อนตัวในการแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องประชาชน เพราะว่าถ้าหน่วยงานอื่นคงสร้างตึกเป็นแท่ง ๆ แล้วเอาคนไปอยู่แล้ว แต่ พอช. ทำการสำรวจใหม่ ครอบครัวไหนที่ตกหล่นผมสั่ง พอช. แล้วว่าให้ไปเก็บตกให้หมด เหมือนกับเจตนารมณ์ของท่านรังสิมันต์ โรมไปเก็บตกมาให้หมดนะครับ แล้วการออกแบบบนที่ใหม่ต้องให้เขาพึงพอใจที่สุดโดยการออกแบบที่อยู่แบบมีส่วนร่วม คนที่ขอเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยอาจจะเป็นตึกสูงก็ได้ แต่ว่าคนที่ทำมาหากินเดิมซึ่งเขาอาจจะทำมาค้าขายก็ให้ออกแบบให้เขาได้อยู่ชั้นล่างเพื่อทำมาค้าขายได้ให้เขาอยู่ใกล้เคียงกับวิถีชีวิตดั้งเดิมเขาไว้มากที่สุด ผมสั่งไปอย่างนี้ มันอาจจะช้าไปนิดหนึ่งอาจจะ ๔ เดือน ๕ เดือน ๖ เดือน ----------

แต่ผมคิดว่าการออกแบบที่อยู่อาศัยโดย พอช. จะสามารถตอบสนองความต้องการความจำเป็นของผู้ประสบภัย พื้นที่ที่เราเลือกไว้ไม่ไกล ผมเรียนท่านประธานว่างห่างไม่ไกลมาก แล้วก็จัดการอยู่อาศัยวิถีชีวิตในการทำมาค้าขายให้เขาใกล้เคียงกับวิถีชีวิตดั้งเดิม แล้วก็ผมจะติดตามโครงการนี้อย่างใกล้ชิด ผมจะลงพื้นที่ไปดู พอช. ไปทำงาน ตอนนี้กำลังทำงานร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะกับสำนักงานเขตปทุมวันด้วย ผมจะติดตามเรื่องแล้วก็ผมคิดว่า พอช. ในพื้นที่บ่อนไก่ กุหลาบแดงจะเป็นโมเดล (Model) ที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องในอนาคต ไม่ใช่เพียงแต่ภัยพิบัติด้านไฟไหม้ ภัยพิบัติด้านอื่น การอพยพคน การจัดหาที่อยู่อาศัย ผมคิดว่าที่นี่จะเป็นโมเดล (Model) ดีที่สุดสำหรับการแก้ไขปัญหาที่อยู่อาศัยให้กับพี่น้องประชาชนครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านรังสิมันต์ครับ

นายรังสิมันต์ โรม (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธาน ผม รังสิมันต์ โรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ก็ต้องขอบคุณท่านรัฐมนตรีที่ได้ตอบคำถาม แล้วผมคิดว่าก็มีความชัดเจนว่าท่านรัฐมนตรีเองก็เห็นถึงปัญหาว่าถ้าเราจัดการแบบที่ผ่านมาใช่ไหมครับ ก็คือไปหาสถานที่ไกล ๆ ก็ต้องยอมรับละครับว่าสิ่งที่มันจะเกิดขึ้นทันทีก็คือคนเหล่านี้เขาก็ต้องอยู่ห่างไกลจากที่ทำงานเดิม ซึ่งเมื่อสักครู่ผมก็เน้นย้ำไปแล้วว่าหลายคนก็เป็นคนหาเช้ากินค่ำ ถ้าเป็นเด็กก็ต้องอยู่ห่างจากโรงเรียน ครอบครัวเหล่านี้ไฟไหม้ไม่มีที่อยู่อาศัย ปวดหัวกำลังแย่ แล้วปรากฏว่าพอจะได้ที่ใหม่ก็ต้องอยู่ไกล ก็ต้องมาคิดกันต่อว่าแล้วอย่างนี้จะทำงานที่ไหน จะมีรายได้เหมือนเดิมหรือเปล่า มากไปกว่านั้นก็ต้องมาคิดต่ออีกว่าเด็กที่เรียนหนังสือในโรงเรียนใกล้ ๆ ชุมชน ถ้าไปเรียนตามสถานศึกษาที่อยู่ใกล้ที่ใหม่ที่ พอช. จัดเอาไว้ให้มันจะเป็นไปได้หรือเปล่า เด็กจะปรับตัวได้ไหม ยังไม่นับว่าหลายครอบครัวมีผู้ป่วยติดเตียง มีความยุ่งยากในเรื่องของการรักษาพยาบาลที่อาจจะมีโรงพยาบาลที่เป็นประจำอยู่แล้วที่จะต้องรักษา ดังนั้นการย้ายไปยังสถานที่ที่ไกลต้องยอมรับว่ามันเป็นเรื่องที่อาจจะเป็นภาระต่อพี่น้องประชาชนค่อนข้างมาก ก็ขอบคุณท่านรัฐมนตรีที่ช่วยให้ความกระจ่างได้เล็งเห็นว่าจะมีสถานที่ที่ใกล้ที่ทำให้เขาสามารถเดินทางไปได้ไม่ต้องปรับตัวมากจนเกินไป ก็อยากให้ท่านรัฐมนตรีช่วยชี้แจงให้ชัดนิดหนึ่งได้ไหมครับว่าสถานที่

ตรงนั้นจะเป็นที่ไหน เพื่อที่ว่าเวลาพี่น้องประชาชนเขาถามผมมาผมจะได้ตอบคำถามในส่วนนี้ได้

แต่ส่วนที่ ๒ ครับท่านรัฐมนตรี นอกเหนือจากพี่น้องประชาชนที่เขาได้รับประสบภัยในเรื่องของอัคคีภัยและไฟไหม้ไปแล้ว ปัญหาที่มันเกิดขึ้นก็คือว่าคนกลุ่มนี้เวลาเขาอยากจะกลับมาที่เดิม ที่ที่เขาเคยอยู่อาศัยเนื่องจากที่ดินตรงนั้นมันเป็นที่ดินของสำนักทรัพย์สิน ปรากฏว่าทางสำนักทรัพย์สินก็ไม่ได้อนุญาตให้พี่น้องที่ประสบอัคคีภัยกลับมาได้ ไม่ใช่แค่ไม่อนุญาตให้พี่น้องกลับมาได้แล้วปรากฏว่าในบรรดาการดูแลสวัสดิการต่าง ๆ ในเรื่องของอนามัย ในเรื่องของสาธารณสุข เท่าที่ผมทราบได้รับข้อมูลมาก็ไม่ได้อนุญาตให้เข้ามาด้วย ซึ่งก็ส่งผลกระทบต่อพี่น้องประชาชนที่เขาอยู่ในชุมชนตรงนั้นแล้วไม่ได้ประสบอัคคีภัยไปด้วย ดังนั้นผมจึงอยากให้ท่านรัฐมนตรีเป็นไปได้หรือไม่ที่อาจจะมีการประสานงานกับสำนักทรัพย์สินส่วนมหากษัตริย์เพื่อให้เกิดการพัฒนาชุมชนที่ไม่ได้ประสบอัคคีภัย แล้วก็รวมไปถึงคนที่ประสบอัคคีภัย แต่ยังไม่มีความชัดเจนว่าจะไปอยู่ที่ไหนให้เขากลับมาได้ก่อน แล้วหลังจากนั้นก็มาพูดคุยกันว่าถ้าจะมีการย้าย จะมีการหาที่อยู่อาศัยที่มันเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนก็มาพูดคุยกัน ซึ่งเรื่องนี้เราต้องยอมรับว่าเป็นกระบวนการที่ใช้เวลา ดังนั้นผมจึงอยากจะสอบถามท่านรัฐมนตรีว่าพอที่จะเป็นแบบนี้ได้ไหม

อันที่ ๑ ก็คือสำหรับคนที่ไม่โดนอัคคีภัย บรรดาสาธารณสุข บรรดาสวัสดิการอะไรต่าง ๆ ให้หน่วยงานของรัฐสามารถเข้าไปทำหน้าที่ของเขาได้อย่างเต็มที่

อันที่ ๒ คนที่ประสบอัคคีภัยแล้วยังไม่มีที่อยู่เขาสามารถกลับไปได้แล้วมาพูดคุยกันในการหาทางออกระยะยาวต่อไป

แล้วก็ในส่วนที่ ๓ ที่จะถามท่านรัฐมนตรีว่าเป็นไปได้ไหมในเรื่องของการเยียวยา อาจจะทบทวนในเรื่องของการเพิ่มเงินสำหรับคนที่ประสบอัคคีภัย เนื่องจากว่า ๗๗,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นยอดสูงสุดหรือบางส่วนที่ตกหล่นไปใช้กระบวนการหาวิธีการนะครับที่จะสร้างการเยียวยาที่เพิ่มขึ้น หรือใครที่ตกหล่นก็ให้สามารถกลับมาได้รับสิทธิอีกครั้ง ถ้าเป็นแบบนี้ได้ ผมคิดว่ามันก็จะนำไปสู่การทำให้พี่น้องประชาชนเขาได้รับการเยียวยาอย่างแท้จริง แล้วก็สุดท้ายนี้ถ้าท่านรัฐมนตรีจะลงพื้นที่ถ้าเป็นไปได้ผมอยากจะลงด้วย อย่างน้อยในฐานะที่เป็นคนรับเรื่องจากพี่น้องประชาชนที่เขาประสบในเรื่องของอัคคีภัยมา ผมเองก็จะได้เป็นสะพานเชื่อมในการที่จะแก้ปัญหาให้กับพี่น้องประชาชนต่อไปครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านรัฐมนตรีครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย) : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมยินดีรับข้อเสนอทุกข้อเสนอที่เป็นประโยชน์อย่างมากของท่านรังสิมันต์ โรม แต่ว่าเพื่อให้ท่านลดข้อกังวลผมอยากเรียนว่าที่ที่จัดใหม่ห่างจากที่เดิมไม่เกิน ๓ กิโลเมตร คืออยู่ในละแวกเดียวกัน แล้วก็เราจะออกแบบแบบมีส่วนร่วมให้เขามีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่าเดิม เพราะว่าที่เดิมต้องยอมรับว่าเป็นที่ที่แออัด เราจะออกแบบ แต่ข้อเสนอที่จะให้มีการเจรจาใช้ที่เก่าด้วย ผมรับข้อเสนอนี้ไปเจรจาแล้วไปมอบให้ทาง พอช. ได้เจรจา แต่ว่าที่แห่งใหม่ที่จัดเราคำนึงถึงโรงเรียน เราคำนึงถึงโรงพยาบาล เราคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของคนไม่ให้มีด้อยกว่าที่เขาเคยอยู่อย่างแน่นอน และยินดีที่จะรับข้อเสนอของท่านรังสิมันต์ โรม ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตได้พูดถึงท่านรังสิมันต์ โรม สักนิดว่าเป็นนักการเมืองคนหนึ่งที่พูดได้ดีทั้งในสภาแล้วก็นอกสภา หลายคนพูดดีเฉพาะนอกสภา แต่เข้าสภาพูดไม่ดี ท่านรังสิมันต์ โรม พูดดีทั้งนอกสภาทั้งหน้าม็อบก็พูดดี แล้วก็ในสภาก็เป็นคนที่พูดดีครับ แล้วก็มีประโยชน์ ผมเฝ้าฟังท่านทุกครั้ง ขออนุญาตชื่นชมและก็ขออวยพรให้การเลือกตั้งสมัยหน้าให้ท่านได้มาเป็นผู้ตอบกระทู้บ้าง กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เป็นการจบกระทู้ของท่านรังสิมันต์ โรม นะครับ

๑.๒.๑๖ กระทู้ถามที่ ๕๗๓ เรื่อง การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการลงโทษทางวินัยร้ายแรงกับบุคลากรทางการศึกษาหรือครูโรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์ จังหวัดหนองคาย ที่ใช้กำลังทำร้ายร่างกายนักเรียนในสถานศึกษา (นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ซึ่งท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้มอบให้ท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ แต่ขอเลื่อนอีกแล้วครับ ท่านมีอะไรฝากเชิญเลยครับ

นายณัฐวุฒิ บัวประทุม (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ณัฐวุฒิ บัวประทุม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล คนจังหวัดอ่างทองครับ ผมไม่ทราบท่านมอบรัฐมนตรีช่วยท่านใดนะครับ เพราะว่าท่านรัฐมนตรีช่วยก็เหลือเพียง ๑ ท่านนะครับ แต่ผมอยากจะนำเรียนท่านประธานอยากจะใช้กรอบเวลาสัก ๓ นาที ที่ท่านประธานศุภชัยได้กรุณาให้ไว้ เพราะว่าแต่เดิมนั้นผมเข้าใจว่าอันนี้คือกระทู้สุดท้ายสำหรับสภาชุดนี้ในวันนี้ แล้วผมเองก็เตรียมเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ซึ่งปกติก็ไม่ได้เตรียมเท่าไรนะครับ แต่เสียดายว่าไม่ได้ขออนุญาตท่านประธานที่จะได้นำฉายครับท่านประธานครับ กรณีในเรื่องของการทำร้ายของครูหรือบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนต่าง ๆ นั้นเกิดขึ้นบ่อยครั้ง เราก็พูดกันว่าครั้งนี้จะเป็นครั้งสุดท้าย ครั้งนี้จะไม่มีอีกแล้วนะเด็กที่ถูกกล้อนผม ครั้งนี้จะไม่มีอีกแล้วนะเด็กที่ถูกตี ครั้งนี้จะไม่มีอีกแล้วนะเด็กที่ถูกใช้กำลังรุนแรง แต่ครั้งที่ผมกำลังอยากจะนำเรียนกราบเรียนไปยังท่านรัฐมนตรี ซึ่งขณะที่ท่านเป็นนักเรียน ม.๕ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) นั้น ผมเองก็เป็นนักเรียนชั้น ม.๑ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) เป็นรุ่นน้องของท่านครับ ที่ต้องนำเรียนเพราะว่าในกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ด้วยคุณครูอักษรย่อ พอ พาน ที่ได้ใช้กำลังทำร้ายร่างกายนักเรียนโรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคายนั้น ผมแทบไม่ต้องฉายให้เห็นวิดีทัศน์ว่าวิธีการหรือความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นเป็นอย่างไร และครั้งนี้เป็นครั้งแรก ๆ ที่การทำร้ายนั้นเป็นการใช้เท้าถีบ ใช้เท้าเตะ กดลงไปบนหน้าอกของนักเรียน ----------

อย่างน้อยที่สุดก็ ๒ รายด้วยกัน นี่ไม่ใช่ครั้งแรกที่เกิดขึ้นครับ สิ่งที่น่าเสียดาย คือจริง ๆ แล้ว ก่อนหน้านี้คลิป (Clip) นี้เคยปรากฏโรงเรียนทราบเรื่องมาตั้งแต่เดือนกันยายน ปี ๒๕๖๕ แต่ผู้บริหารทั้งในระดับสถานศึกษาและในระดับเขตพื้นที่การศึกษามิได้ดำเนินการแต่ประการใด ความเป็นจริงท่านก็ต้องรับทั้งผิดและรับทั้งชอบในกรณีที่ท่านไม่ได้ดำเนินการด้วย แต่เพิ่งมาปรากฏเป็นข่าวในเดือนพฤศจิกายน แล้วเพิ่งมีการดำเนินคดีโดย สภ. อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย ในเดือนพฤศจิกายนเฉกเช่นเดียวกัน สิ่งที่น่าสนใจก็คือท่านทราบไหมว่าเหตุการณ์ทั้งหมดทั้งมวลนั้นได้เกิดขึ้นหลังจากที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้แถลงเมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๕ ว่าดิฉันขอเน้นย้ำว่าการลงโทษนักเรียนหากทำเกินกว่าเหตุ โดยไม่ปฏิบัติตามระเบียบว่าด้วยการลงโทษนักเรียกระทรวงศึกษาธิการนอกจากจะมีความผิดทางวินัยราชการ แล้วอาจผิดจรรยาบรรณวิชาชีพครูและอาจเข้าข่ายผิดกฎหมายอาญาในข้อหาทำร้ายร่างกายและจิตใจผู้อื่นด้วย สิ่งที่ผมอยากจะถามมีแค่ ๒ ข้อสั้น ๆ แต่ได้ใจความ

ข้อที่ ๑ กระบวนการดำเนินการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง การตั้งกรรมการสอบการลงโทษวินัยของคุณครูอักษรย่อ พอ พาน ของโรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรค์ อำเภอเฝ้าไร่ จังหวัดหนองคาย วันนี้ผลการดำเนินการทางวินัยเป็นอย่างไร ถ้าถามแบบเจาะจงผมเชื่อว่ามีข้าราชการกระทรวงศึกษาธิการนั่งฟังอยู่ ท่านไล่ครูคนนี้ออกหรือยัง ท่านไล่ครูคนนี้ออกหรือยัง เพราะข้อมูลที่ผมมีอยู่ กรณีของการทำร้ายร่างกายที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเกือบทุกครั้งโดยบุคลากรทางการศึกษา ไกด์ไลน์ (Guideline) ของกระทรวงศึกษาธิการเองลงโทษสูงสุดคือภาคทัณฑ์ ท่านยอมหรือครับ ถ้าเป็นลูกท่าน ถ้าเป็นลูกผม ถ้าเป็นลูกของใครก็แล้วแต่ในประเทศไทยนี้ที่ถูกครูใช้กำลังแบบนี้ ใช้เท้ากระทืบ คนแบบนี้เรียกว่าครูได้หรือคดีอาญาไม่ว่ากันเลยหากจะไม่ติดคุก แต่ท่านจะปล่อยให้คนแบบนี้สอนลูกหลานของท่านอีกหรือครับ ผมถึงถามท่านอย่างเจาะจงในข้อที่ ๑ ว่าท่านไล่ออกหรือยัง

ข้อที่ ๒ ในเมื่อเป็นรายละเอียดที่อยู่ในระเบียบกระทรวงศึกษาธิการเอง ในเมื่อเป็นคำแถลงนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเอง ในเมื่อเราตระหนักและเห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อนักเรียนในระยะยาวก็ต้องถามเอาไว้ในครั้งนี้ก่อน ถ้าครั้งหน้าพวกผมกลับมาเป็นคนที่คุมกระทรวงศึกษาธิการก็จะปฏิบัติอีกแบบหนึ่งก็คืออยากจะถามท่านว่าอำนาจนิยมความรุนแรงในโรงเรียนจะแก้ปัญหาในระยะสั้นหรือระยะยาวได้อย่างไร

จะมีผู้ปกครองเขามั่นใจได้อย่างไรว่าลูกเขาออกจากบ้านไปที่โรงเรียนแล้วจะกลับมาไม่มีร่องรอยบาดแผล จะกลับมาโดยที่ไม่ถูกครูทำร้าย จะกลับมาโดยที่ไม่ถูกบูลลี่ (Bully) จนนำไปสู่การผูกคอตายเสียชีวิต เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มากนะครับท่านประธาน ใหญ่กว่าอีกหลาย ๆ เรื่อง ใหญ่กว่า พ.ร.บ. การศึกษาที่กำลังแก้ไขด้วยซ้ำ เพราะนี่คืออนาคตของนักเรียนทุกคนในประเทศไทย ก็อยากจะฝากท่านประธานไปยังรัฐมนตรี บังเอิญเจอท่านวันก่อนท่านบอกเดี๋ยวพี่จะตอบในราชกิจจานุเบกษาให้ก็ยินดีครับ แต่ผมถามอย่างเจาะจงว่าท่านปล่อยคนแบบนี้ไปไม่ได้ และเราไม่อยากให้เกิดขึ้นอีก ขอบคุณท่านประธานครับ

กระทู้ถามแยกเฉพาะ

หน้า ๑๓๑ – ๑๔๐

(นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่ประธานในห้องประชุมกระทู้ถามแยกเฉพาะ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปก็จะเป็นวาระกระทู้ถามแยกเฉพาะนะครับ วันนี้มี ๑๓ กระทู้

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ เรื่อง ขอให้มีการก่อสร้างถนนรอบเมือง อำเภอกันทรลักษ์ เพื่อเชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ ระหว่างจังหวัดศรีสะเกษผ่านอำเภอกันทรลักษ์ ถึงเชิงบันไดเขาพระวิหาร ถนนสาย ๒๐๕๘ จากอำเภอกันทรารมย์ถึงอำเภอกันทรลักษ์ ถนนทางหลวงชนบทจากตำบลกุดเสลา ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษณ์ และทางหลวงชนบทจากอำเภอขุนหาญถึงเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ มอบให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบ ได้รับแจ้งว่า รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนตอบกระทู้ถามออกไป ก็แจ้งเพื่อทราบและอ่านเพื่อประชาชนได้รับรู้ว่าสมาชิกของท่านได้เสนอเรื่องอะไร

๑.๓.๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ เรื่องการสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์ทางลอดบริเวณหน้าโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา ข้ามทางหลวงหมายเลข ๒๒๑ สายศรีสะเกษ-เชิงบันไดเขาพระวิหาร (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

เช่นเดียวกันครับ นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบ ก็ได้รับแจ้งว่ารัฐมนตรีช่วยติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามไปก่อน

๑.๓.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาให้ผู้ประกอบการขนส่ง (นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการ นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการแจ้งติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนไปก่อน เป็นถ้อยคำของเขานะครับ

๑.๓.๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๙ เรื่อง ปัญหารถพ่วง รถบรรทุกวิ่งในเขตเมือง และใกล้แหล่งชุมชน (นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบ ได้รับแจ้งว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามไปก่อน แต่เนื่องจากท่านสมาชิกสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ได้มารออยู่ ก็อนุญาตให้ท่านได้สรุปเรื่องเพื่อได้รู้ว่าที่ไปที่มาเป็นอย่างไร เชิญครับ

นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ (กรุงเทพมหานคร) : ขอบคุณท่านประธานครับ สมเกียรติ ถนอมสินธุ์ ผู้แทนจากเขตบางนา เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร ก็ต้องขอบคุณท่านประธานอีกครั้ง ถึงแม้ท่านรัฐมนตรีจะไม่มาตอบจะขอเลื่อนไปตอบในราชกิจจานุเบกษา ผมก็อยากเป็นตัวแทนมาถ่ายทอดปัญหาที่ผมได้ตั้งกระทู้ไป ทุก ๆ ครั้งที่ผมตั้งกระทู้ไม่ว่าจะเป็นกระทู้แยกเฉพาะ หรือกระทู้ทั่วไปผมทำการบ้านทุกครั้งครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : สมเกียรติสรุปสั้น ๆ เพราะไม่มีผู้ตอบ เชิญครับ สบาย ๆ ครับ ไม่เป็นอะไรครับ

นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ (กรุงเทพมหานคร) : คือผมทำการบ้าน ผมมีสไลด์ (Slide) ทุก ๆ ครั้ง ผมเตรียมสไลด์ (Slide) เตรียมรูปภาพ เตรียมวิดีโอ (Video) ทุก ๆ ครั้ง

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คงไม่ต้องทั้งหมดนะครับ

นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ (กรุงเทพมหานคร) : ครั้งนี้ก็เช่นกันครับ คือปัญหารถพ่วง รถบรรทุกในพื้นที่

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณสมเกียรติครับ โดยปกติแล้วกระทู้ที่ไม่ได้มาตอบก็ถือว่าผ่านไป ก็ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา แต่ว่าได้อนุญาตให้เกียรติได้สรุปความสำคัญของกระทู้สั้น ๆ นะครับ

นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ (กรุงเทพมหานคร) : สั้น ๆ ครับ ขออภัยท่านประธานด้วยครับ คือผมอยู่ในพื้นที่ผมเห็นปัญหา ล่าสุดเมื่อวันอังคารตอนเย็นผมก็จะเอาข้อมูลมาให้รัฐมนตรีทราบว่ามันเป็นปัญหาจริง ๆ ผมลงพื้นที่ที่ถนนสรรพาวุธก็ไปดูว่าปกติรถบรรทุกสิบล้อขึ้นไปมันห้ามวิ่งใน กทม. หลัง ๓ โมงเย็น ๖ ล้อขึ้นไปห้ามวิ่ง ๔ โมงเย็น ขนาดผมไป ๕ โมงเย็นนะครับ ภายในครึ่งชั่วโมงก็มีรถบรรทุกฝ่าฝืนวิ่งมากกว่า ๑๐๐ คัน เพียงแค่ครึ่งชั่วโมง อันนี้ตอนเย็น ส่วนตอนเช้าผมก็เคยเข้าไปสำรวจแล้วครึ่งชั่วโมง ๒๐๐ กว่าคันครับ นอกจากฝ่าฝืนมันเป็นปัญหาเรื่องมลพิษ ฝุ่น ควัน แล้วก็ปัญหาการจราจรต่าง ๆ หลายคนอาจจะไม่ทราบรถบรรทุกที่มาอยู่ข้าง ๆ เรา รถมอเตอร์ไซค์ รถจักรยานที่อยู่ข้าง ๆ มันอันตรายมากครับ มันน่ากลัวเพราะแรงสั่นสะเทือนและรถคันใหญ่ขนาดคนที่อยู่ในรถยนต์ยังกลัวเลยครับ เพราะรถมันขนาดใหญ่ ปัญหาตรงนี้ผมเคยตั้งกระทู้ไปแล้ว รัฐมนตรีให้ปรับเปลี่ยนเวลารถวิ่ง ให้วิ่งเฉพาะตอนกลางคืนจะได้ไม่กระทบ ท่านก็เหมือนว่าไปดู ไปสั่งการ ไปประชุม แต่ก็ไม่มีผลตอบรับแอกชัน (Action) สรุปกลับมาว่าจะเปลี่ยน ท่านบอกว่าท่านจะทำจุดจอดรถบรรทุกให้ครอบคลุมทั่วกรุงเทพมหานครทั่ววงเวียน ผมก็เลยจะมาติดตามว่าท่านทำไปถึงไหนแล้ว และมารองรับได้แค่ไหน ปัญหานี้ยังเกิดในพื้นที่โซน (Zone) บางนา พระโขนง กรุงเทพฯ ที่ติดกับสมุทรปราการอยู่เป็นอย่างมาก แล้วมันไม่ได้ลดลง มันเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ มันเข้าไปถึงซอยลาซาล ซอยแบริ่งบางนา-ตราด วชิรธรรมสาธิต อุดมสุข ปุณณวิถี หรือแม้กระทั่งไซต์ (Site) ก่อสร้างต่าง ๆ ก่อสร้างคอนโดมิเนียม (Condominium) อาคารสำนักงานขนาดใหญ่ สุขุมวิท ๖๔ คือมันเกิดจากการปล่อยปละละเลย ผมก็ต้องพูดถึงในฐานะกระทรวงคมนาคมกำกับดูแลรถยนต์ทุกประเภท รวมถึงรถพ่วง รถบรรทุกเขามีข้อมูล เพราะว่าต้องชำระภาษีผ่านกระทรวงนี้อยู่แล้ว อาจจะพาดพิงไปถึงตำรวจที่บางคนบังคับใช้แล้วก็กฎหมายบางคนติดตามผู้ที่ทำผิดกฎหมาย ผมหวังว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐบาลชุดถัดไปที่จะมาดูแลปัญหาตรงนี้ รวมถึงท่านนายกรัฐมนตรีที่ดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้วยจะเอาใจใส่ปัญหานี้ แล้วก็บังคับใช้กฎหมายตรงนี้ให้มันแก้ไขปัญหานี้ครับ ไม่แค่เฉพาะในพื้นที่บางนา พระโขนง ผมเชื่อว่ารอบ ๆ กรุงเทพฯ ที่เป็นปริมณฑล บางครั้งในใจกลางเมืองด้วยซ้ำยังเกิดปัญหานี้ แล้วมันก็ไม่ได้ลดลงเลยครับ ผมขอบคุณท่านประธานที่ให้โอกาสผมในการถ่ายทอดปัญหาครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ยินดีมากครับ ข้อความเหล่านี้คงจะส่งไปที่รัฐบาลครับ แล้วก็กระทู้นี้เขาจะต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา สมเกียรติตามด้วยแล้วกันครับ

๑.๓.๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๖ เรื่อง ขอเสนอให้กรมทางหลวงกระทรวงคมนาคม พิจารณาดำเนินการขยายช่องจราจรเป็น ๔ ช่อง (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ ได้มอบให้นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นผู้ตอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการได้แจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบได้ ขอเลื่อนการตอบออกไปก่อน

๑.๓.๗ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๗ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการขยะเชิงรุก (นายมานพ คีรีภูวดล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ซึ่งเลื่อนมาจากการประชุมสภาชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ อันนี้ถูกหรือผิดครับเจ้าหน้าที่

ด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คุณวราวุธ ศิลปอาชา แจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน ก็เรียนแจ้งที่ประชุมได้รับทราบ

๑.๓.๘ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๙ เรื่อง ขอความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม และน้ำขังเป็นประจำของบ้านยาง บ้านสิม บ้านโปร่งสามัคคี บ้านอะลาง ตำบลโคกจาน อำเภออุทุมพรพิสัย และบ้านน้อยนาเจริญ ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ท่านเฉลิมชัย ศรีอ่อน ได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายประภัตร โพธสุธน เป็นผู้ตอบ ได้รับแจ้งว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ จึงขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามไปก่อน นี่เป็นข้อความที่ส่งมา

๑.๓.๙ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๐ เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังให้แก่พี่น้องประชาชนอำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ อันมีสาเหตุมาจากการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ สายอำเภออุทุมพรพิสัย-อำเภอห้วยทับทัน (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ มอบหมายให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบ แต่รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมแจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

๑.๓.๑๐ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๑ เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรแก่พี่น้องประชาชนตำบลรังแร้ง ตำบลโพธิ์ชัย ตำบลโคกหล่าม และตำบลอีหล่ำ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายประภัตร โพธสุธน เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

๑.๓.๑๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๒ เรื่อง ขอให้ดำเนินการปรับปรุงถนนลาดยาง สาย ศก.๔๐๒๐ ช่วงอำเภออุทุมพรพิสัย อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากถนนสายดังกล่าวมีปริมาณการจราจรที่หนาแน่นมาก (นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแจ้งว่า มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมแจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน

กระทู้ถามของกระทรวงคมนาคมเลื่อนไปทั้งหมด ๘ กระทู้นะครับ ลำดับต่อไป

๑.๓.๑๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๔ เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นางสาวตรีนุช เทียนทอง มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช เป็นผู้ตอบกระทู้ถามแทน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการแจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามออกไปก่อน นี่ถ้อยคำที่แจ้งมานะครับ ท่าน ส.ส. สุรวาท ขอเชิญครับ อนุญาตให้ท่านปรารภเรื่องนี้ครับ

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม สุรวาท ทองบุ ผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ได้ตั้งกระทู้ถาม ต้องขอบคุณท่านประธานที่ได้บรรจุเข้ามาแล้วก็เลื่อนมาหลายสัปดาห์ กระทู้ที่กระผมได้ตั้งเพื่อถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเรื่องการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เรียนท่านประธานครับ ด้วยที่ปรากฏว่าโรงเรียนของสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือที่เรียกว่า สพฐ. ที่มีนักเรียนต่ำกว่า ๑๒๐ คน ได้มีมติ ครม. เห็นชอบกับมาตรการ คปร. หรือคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายกำลังคนภาครัฐได้มีมาตรการวางไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๖๒ ถึงปี ๒๕๖๕ ว่า ถ้าข้าราชการครูที่อยู่ในโรงเรียนที่มีนักเรียนต่ำกว่า ๑๒๐ คน จะไม่จัดสรรคืน ส่งผลให้โรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า ๑๒๐ คน มากกว่า ๑๕,๐๐๐ โรงเรียน ในทั้งหมดประมาณ ๓๐,๐๐๐ โรงเรียน นั่นคือเกินกว่าครึ่ง ถ้าครูเกษียณ ผู้อำนวยการโรงเรียนเกษียณ ก็ไม่จัดสรรอัตราว่างเพื่อบรรจุทดแทนได้ ก็ทำให้เกิดปัญหาความยุ่งยากในการบริหารจัดการ เมื่อไม่มีผู้บริหารก็ยุ่งยากกับครูและบุคลากรในโรงเรียนนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูก็ไม่ได้รับการจัดสรรคืน ทำให้เป็นปัญหาต่อคุณภาพการศึกษา จึงเดือดร้อนไปยังผู้ปกครอง ประชาชนทั่วไปจำเป็นต้องทำผ้าป่า ถ้าหากเป็นในพื้นที่ที่โรงเรียนไม่สามารถที่จะจัดหารายได้ได้ ก็ไปทำผ้าป่าเพื่อมาจ้างครู พอมาจ้างครูก็จ้างได้ ๓,๐๐๐ บาทก็มีครับท่านประธาน เดือนหนึ่ง ๕,๐๐๐-๖,๐๐๐ บาท

แล้วก็มีเกลื่อนทั่วไปในเว็บไซต์ (Website) ในโซเชียล มีเดีย (Social media) ทั้งหลายในการประกาศรับ แต่ก็ถูกหน่วยงานต้นสังกัดกำหลาบปรามว่าไม่ให้ขึ้นเพราะจะทำให้เกิดดราม่า (Drama) อะไรทั้งหลาย แต่ว่านักเรียนซึ่งเป็นลูกหลานคนไทยเหมือนกัน เขาเกิดอยู่ในที่ห่างไกลทุรกันดาร เขาเกิดในที่ที่คนไม่เกิดคือเกิดน้อย อย่างไรก็ตามเราไม่ควรจะกลั่นแกล้ง เป็นลักษณะที่กลั่นแกล้งคือนักเรียนลดลง ต้องการลดจำนวนครู ลดก็ลดด้วยมาตรการเดียวกัน เขาไม่มีครูที่จะสอน ถ้าเกษียณก็คือให้ยุบเลิกไป ก็ทำให้โรงเรียนเหล่านี้ต้องหาผ้าป่า ถ้าไม่มีผ้าป่าต้องไปยุบรวม เมื่อไปยุบรวมการจัดสรรงบประมาณค่าเดินทางอะไรทั้งหลายก็มาร้องกันอยู่ ทั่วประเทศนี้มากกว่า ๕-๖ เดือนครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : อาจารย์สุรวาทครับ พอสมควรแล้วครับ จะได้ส่งกระทู้ท่านไปยังรัฐบาลตอบในราชกิจจานุเบกษาแล้ว

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ผมก็อยากให้ทางรัฐบาลได้ดำเนินการ ไม่เพียงตอบครับท่านประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ กระทู้ต่อไปของท่านอาจารย์ครับ

๑.๓.๑๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๕ เรื่อง การจัดสรรอัตราข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นางสาวตรีนุช เทียนทอง มอบหมายรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช เป็นผู้ตอบ รัฐมนตรีช่วยว่าการแจ้งว่าไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ด้วยติดภารกิจสำคัญ ขอเลื่อนไปก่อน เชิญอาจารย์ครับ อาจารย์มีสิทธิปรารภสั้น ๆ เชิญเลยครับ

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม สุรวาท ทองบุ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ได้ตั้งกระทู้ถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด ท่านประธานครับ ก.ค.ศ. ได้กำหนดเกณฑ์อัตรากำลังให้กับโรงเรียนตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ จนถึงวันนี้ก็พบว่าโรงเรียนจำนวนมากทั้งโรงเรียนทั่วไปไม่มีครูเป็นไปตามเกณฑ์ และเกณฑ์ก็ไม่เหมาะสม

สำหรับโรงเรียนมัธยม หรือโรงเรียนประถมขนาดใหญ่ ใหญ่พิเศษ หรือโรงเรียนขยายโอกาส แต่ก็ไม่มีการทบทวนแต่อย่างใด แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือยังปล่อยให้โรงเรียนที่มีครูเกินก็ยังเกินต่อไป โรงเรียนที่ขาดก็ยังขาดต่อไป โรงเรียนที่ขาดเกษียณก็ตัดอัตรากำลังไป เพราะฉะนั้น ผมจึงกราบเรียนหลาย ๆ ครั้ง หลาย ๆ วาระว่าให้กระทรวงศึกษาธิการดูแลเด็กนักเรียนไม่มีครู ไม่มีผู้บริหารโรงเรียน ทั้ง ๆ ที่ทำเกณฑ์ไว้ จึงอยากถามว่าเมื่อไรจะจัดอัตรากำลังให้เป็นไปตามเกณฑ์ มีแผนและเป้าหมายการดำเนินงานอย่างไร ถ้าไม่สามารถจัดสรรให้ก็ควรที่จะจัดงบประมาณเพื่อจ้างครูแทน ชาวบ้านต้องไปทำผ้าป่า ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ

๑.๓.๑๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๖ เรื่อง นโยบายเกี่ยวกับพนักงานราชการ การจัดจ้างครูและบุคลากรอัตราจ้างเป็นผู้ปฏิบัติงานให้ราชการในหน่วยงานและสถานศึกษาของรัฐ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ (รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

นางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้มอบหมายให้คุณหญิงกัลยา โสภณพนิช รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ตอบแทน เนื่องจากรัฐมนตรีช่วยว่าการแจ้งว่าติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเชิญท่านอาจารย์ เป็นกระทู้ที่ ๓ ของท่าน เชิญเลยครับ

รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม สุรวาท ทองบุ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ตั้งกระทู้ถามท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกี่ยวกับพนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง และบุคลากรอัตราจ้างเป็นผู้ปฏิบัติงานให้ราชการในตำแหน่งต่าง ๆ ในกระทรวงศึกษาธิการที่มีเกือบจะประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน เรียนอย่างนี้ว่าบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการจะมีตั้งแต่ข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือน รวมทั้งพนักงานราชการ มีอัตราจ้างลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราวที่เป็นงบบุคลากร แล้วก็มีลูกจ้างที่เป็นจ้างเหมาบริการ ขณะนี้คนเหล่านี้ที่เป็นลูกจ้าง เป็นพนักงานราชการ เราพบว่าเขาจะไม่มีเส้นทางความก้าวหน้าในชีวิตการทำงาน ในหลาย ๆ ตำแหน่ง โดยเฉพาะอัตราจ้างทั้งหลายนั้น ทั้งจ้างไม่ตรงวุฒิทำหน้าที่เดียวกัน บางคนได้ ๑๕,๐๐๐ บาทต่อเดือน บางคนได้ ๙,๐๐๐ บาทต่อเดือนในตำแหน่งเดียวกัน นั่นคือตำแหน่งธุรการโรงเรียน เป็นต้น ยังมีอีก

หลาย ๆ ตำแหน่ง แล้วก็บางตำแหน่งต้องทำหน้าที่หลายโรงเรียน เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นปัญหาอย่างยิ่งครับท่านประธาน และเมื่อตาย ลาออก อะไรทั้งหลายก็ถูกยุบอัตราเหล่านี้ก็ทำให้โรงเรียนประสบปัญหา แต่ปัญหาใหญ่ก็คือความเหลื่อมล้ำ ขวัญกำลังใจของบุคลากรเหล่านี้ ซึ่งเขาเรียกร้องว่าให้รัฐบาลหรือกระทรวงศึกษาธิการได้หาแนวทางในการบรรจุให้เป็นตำแหน่งข้าราชการสำหรับพนักงานราชการ ดีที่สุดถ้าไม่ได้ก็ให้เป็นพนักงานราชการ หรือถ้าเป็นอัตราจ้างก็ให้จ้างต่อเนื่อง เงินเดือนออกตรงเวลา ทุกวันนี้ ๔-๕ เดือน ๒-๓ เดือน ออกครั้งแล้วทำสัญญาทีละเดือน ๒ เดือน ก็ขออนุญาตกราบเรียนไปยังกระทรวงศึกษาธิการครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณท่านอาจารย์ครับ กระทู้ทั้งหมดของอาจารย์ ๓ กระทู้ก็จะส่งให้รัฐบาลให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

กระทู้ถามที่ ๑๔ ที่ผมข้ามไปก็คือ

๑.๓.๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๒ เรื่อง ติดตั้งสัญญาณไฟจราจร ถนนนิตโย สกลนคร-นครพนม บริเวณบ้านนิรมัย ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดนครพนม (นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม) ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

นายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม นายศักดิ์สยาม ชิดชอบ มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม นายอธิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้ตอบ รับแจ้งว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคมติดภารกิจสำคัญไม่สามารถตอบกระทู้ถามได้ ขอเลื่อนการตอบกระทู้ถามไปก่อน อันนี้เป็นกระทู้ถามทั้งหมด ๑๔ กระทู้ วันนี้ก็เลื่อนทุกกระทู้เลยครับ แต่ว่าทุกกระทู้ก็ต้องตอบในราชกิจจานุเบกษา ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๗๑ กระทู้ถามตอนต้นคุณหมอจาตุรงค์ มาไม่ทันนะครับ ซึ่งโดยหลักแล้วกระทู้ก็ตก แต่ด้วยความเห็นใจคุณหมอติดข้างบนอยู่ อนุญาตให้คุณหมอได้ปรารภสั้น ๆ ๒ กระทู้ครับ

นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธาน ท่านรัฐมนตรี กระทู้ผมมี ๒ เรื่อง ที่มีความเป็นห่วงพี่น้องประชาชนเป็นห่วง ก็คือก่อสร้างถนนรอบเมืองกันทรลักษ์ เชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ จากจังหวัดศรีสะเกษไปเชิงบันไดเขาพระวิหาร ๒๐๕๘ และอำเภอกันทรารมย์ และทางหลวงชนบทถึงเขตเทศบาล ตรงนี้ต้องนำเรียนท่านประธานว่าทางพื้นที่อำเภอกันทรลักษ์มีความเจริญพัฒนามากขึ้น แล้วตอนนี้ถนนรถติดมาก พี่น้องประชาชนอยากได้ถนน

รอบเมือง ซึ่งจะเป็นรอบเมืองที่จะช่วยแบ่งเบาภาระในเรื่องถนนสายยุทธศาสตร์ในเรื่องของทุเรียนภูเขาไฟ ในเรื่องของเดินทางไปดูเขาพระวิหาร ก็เคยได้ปรารภในที่ประชุมหลายครั้ง ก็อยากติดตามว่าท่านประธานสภากับท่านรัฐมนตรีจะได้ส่งให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา เพื่อพี่น้องประชาชนจะได้สบายใจ กระทู้ที่ ๑ ครับท่านประธาน

ส่วนกระทู้ที่ ๒ เป็นเรื่องก่อสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์หน้าโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยาคม ก็เฉกเช่นเดียวกันว่าอันนี้ขอปรารภว่าทางพี่น้องประชาชนอยากได้สะพานลอยหรืออุโมงค์ ซึ่งนักเรียนมีจำนวนหลายพันคนจะต้องข้ามไปซึ่งถนนตรงนั้นใหญ่มาก จะเกิดอุบัติเหตุ ก็นำเรียนว่าถ้าเป็นไปได้ถ้าสุดวิสัยของสะพานลอยไม่ได้ ถ้าจะเป็นอุโมงค์ได้ก็จะปลอดภัย อันนี้ก็เป็นความกังวลของพี่น้องประชาชนทั้งหมดในเขตของอำเภอกันทรลักษ์และอำเภอใกล้เคียง ต้องขอกราบขอบพระคุณที่ได้ให้ผมปรารภ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ทั้งหมดก็จะได้ส่งรัฐบาลนะครับ ตอบในราชกิจจานุเบกษา ข้อความสภาชุดที่ ๒๖ นี่ผิดนะครับ ชุดที่ ๒๕ อันนี้เจ้าหน้าที่เขียนมาผิด ก็หมดกระทู้ถาม ๑๔ กระทู้ เลื่อนทุกกระทู้เลยครับ เป็นครั้งแรก กระทรวงคมนาคม ๘ กระทู้ ความจริงกระทู้เหล่านี้ก็ได้ให้คำมั่นสัญญาว่าจะมาตอบในตอนนี้ แต่ว่าในที่สุดก็เลื่อนหมด ขอบพระคุณท่านสมาชิกที่กรุณาติดตาม แต่ว่าจะดำเนินการให้ตามข้อบังคับ คือทางสภาจะต้องส่งเรื่องไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ตอบในราชกิจจานุเบกษาภายในเวลา ๑ เดือนครับ ขอปิดประชุมครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ก่อนที่เราจะพิจารณาในระเบียบวาระต่อไป ผมขอที่ประชุมเอาเรื่องรับรองรายงานการประชุมของเราที่ผ่านมา ๔-๕ ครั้ง ให้ที่ประชุมรับรองก่อนเพื่อจะได้ให้เป็นผลนะครับ แล้วก็จะมีเรื่องตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างซึ่งบรรจุในระเบียบวาระที่ ๗.๖ ระเบียบวาระที่ ๗.๒๔ แล้วก็ยังไม่ได้บรรจุในระเบียบวาระก็มี ขอทั้ง ๒-๓ เรื่องขึ้นมาพิจารณาก่อนที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เช่นนั้นขอไประเบียบวาระที่ ๓ ก่อน

ระเบียบวาระที่ ๓ รับรองรายงานการประชุม

รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) จำนวน ๓ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๓ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

แล้วก็ยังไม่ได้บรรจุระเบียบวาระอีก ๒ ครั้ง คือ

ครั้งที่ ๔ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๓๑ พฤษภาคม ถึงวันศุกร์ที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๕

ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งได้ให้ท่านสมาชิกตรวจดูแล้วก่อนที่จะมาให้พวกท่านได้รับรอง มีท่านสมาชิกท่านใดได้อ่านดูและมีความเห็นว่าไม่ถูกต้องต้องการแก้ไขมีไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมรับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรทั้ง ๕ ครั้ง ที่ผมเสนอมานะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๗.๖ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

ในกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญาที่ว่างลง เพราะว่า นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์ พรรคพลังประชารัฐ ได้สิ้นสุดลง สมาชิกภาพของท่านปฐมพงศ์ ได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้นตำแหน่งนี้เป็นสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ขอเชิญพรรคพลังประชารัฐเสนอครับ ขอผู้รับรองด้วยนะครับ อย่าเกิน ๒ คณะนะครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พลังประชารัฐ ฉะเชิงเทรา ในส่วนกรรมาธิการตำแหน่งที่ว่างลงผมขอเรียนเสนอตั้ง นายโกมินทร์ ทีฆธนานนท์ แทนนายปฐมพงศ์ สูญจันทร์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ผู้รับรองยกมือหน่อยครับ ไม่เกิน ๒ คณะนะครับ ของท่านโกมินทร์ มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าไม่มีก็ถือว่าจะประชุมเสนอท่านโกมินทร์ ทีฆธนานนท์ เป็นกรรมาธิการที่ว่างลงนะครับ

๗.๒๔ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสวัสดิการสังคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง

เนื่องจากท่านธนกร วังบุญคงชนะ พรรคพลังประชารัฐ สมาชิกภาพได้สิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เป็นสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐเชิญเสนอชื่อครับ

นายอรรถกร ศิริลัทธยากร (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม อรรถกร ศิริลัทธยากร แบบบัญชีรายชื่อ พลังประชารัฐ ฉะเชิงเทรา ขอเรียนเสนอตั้ง นางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ เป็นกรรมาธิการในตำแหน่งที่ว่างลงครับ ขอผู้รับรองครับ ขอบพระคุณครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอผู้รับรองครับมีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าไม่มีถือว่าที่ประชุมให้ตั้งนางสาวกิตติประภา จิวะสันติการ ใช่ไหมครับ เป็นกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเป็นการตั้งซ่อมกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงอันนี้ไม่อยู่ในระเบียบวาระนะครับ ขอเอาขึ้นมา ๒ คณะครับ คณะแรกเป็นกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ซึ่งเป็นของท่านปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช ท่านหมดสมาชิกภาพตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญ เป็นส่วนของพรรคเพื่อชาติ เชิญครับ

นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรครับ กระผม นายเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อชาติ ขอเสนอคุณวารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล เป็นกรรมาธิการพัฒนาการเมือง ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าไม่มีก็ให้ท่านวารีรัตน์ สิริธัญญ์สกุล เป็นกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงตามที่เสนอนะครับ ยังมีอีก ๓ ตำแหน่ง ที่ตั้งซ่อมเป็นการตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการทหารแทนตำแหน่งที่ว่างลง ๓ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง ซึ่งเป็นของท่านตี๋ใหญ่ พูนศรีธนากูล ท่านอภิชา เลิศพชรกมล และท่านมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ ซึ่งทั้ง ๓ ท่านสมาชิกภาพได้สิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๑ (๒) และ (๓) เป็นผลให้ตำแหน่งว่างลง ท่านตี๋ใหญ่ของพรรคเพื่อไทย เชิญพรรคเพื่อไทยก่อนครับ

นางสิรินทร รามสูต (น่าน) : เรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน สิรินทร รามสูต ขอเสนอ นายคุณากร ปรีชาชนะชัย แทนตำแหน่งที่ว่างลงของคณะกรรมาธิการการทหารค่ะ ขอผู้รับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้รับรองถูกต้องนะครับ ของพรรคเพื่อไทยเสนอ นายคุณากร ปรีชาชนะชัย แทนตำแหน่งที่ว่างลง มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีก็ถือว่าพรรคเพื่อไทยให้ท่านคุณากรเป็นกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงนะครับ ต่อไปของพรรคภูมิใจไทยครับ

นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน แพทย์หญิงเพชรดาว โต๊ะมีนา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคภูมิใจไทยค่ะ ขออนุญาตเสนอในสัดส่วนของพรรคภูมิใจไทย ท่าน ส.ส. เกียรติ เหลืองขจรวิทย์ ขอผู้รับรองค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้รับรองถูกต้องครับ ในสัดส่วนของพรรคภูมิใจไทยที่แทนท่านอภิชา เสนอท่านเกียรติ เหลืองขจรวิทย์ มีผู้รับรองถูกต้อง มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีก็ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบให้ท่านเกียรติ เหลืองขจรวิทย์ เป็นกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงครับ ต่อไปสัดส่วนของพรรคไทยศรีวิไลย์ที่แทนท่านมงคลกิตติ์ครับ เชิญเสนอครับ

นางสาวภคอร จันทรคณา (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ดิฉัน นางสาวภคอร จันทรคณา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ และรองหัวหน้าพรรคไทยศรีวิไลย์ เนื่องด้วย นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคไทยศรีวิไลย์ ได้ลาออกเมื่อวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ส่งผลทำให้ฐานะกรรมาธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎรนั้นสิ้นสุดลง ดังนั้นพรรคไทยศรีวิไลย์จึงขอเสนอรายชื่อกรรมาธิการการทหาร สภาผู้แทนราษฎร ตามสัดส่วนของพรรคไทยศรีวิไลย์ทดแทนตำแหน่งที่ว่างลงคือ นางสาวภคอร จันทรคณา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคไทยศรีวิไลย์ ดิฉันขอเสียงท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติยกมือรับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้รับรองครบครับ

นางสาวภคอร จันทรคณา (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบขอบพระคุณท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกที่รับรองด้วยนะคะ ขอบคุณท่านประธานค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มีก็ถือว่าท่านภคอร จันทรคณา มาแทนท่านมงคลกิตติ์ในสัดส่วนของพรรคไทยศรีวิไลย์ เป็นการจบการเลือกตั้งซ่อมที่ขอไว้แล้วนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

๒.๑ รับทราบการพิจารณาของวุฒิสภา

(๑) รับทราบรายงานและประกาศ จำนวน ๖ เรื่อง

(๑.๑) รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

(๑.๒) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๖ (เดือนเมษายน-มิถุนายน ๒๕๖๕)

(๑.๓) ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) และนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

- ๖๔/๑

(๑.๔) รายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(๑.๕) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

(๑.๖) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๒) ลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

จึงแจ้งเพื่อให้ที่ประชุมได้รับทราบทุกเรื่องที่เสนอมานะครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเป็นวาระที่ ๒.๒

๒.๒ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมาธิการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่สภาผู้แทนราษฎรได้ประชุมและมีมติเห็นชอบให้ส่งรายงานผลการพิจารณาการศึกษาในเรื่องปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมาธิการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้คณะรัฐมนตรีนำไปพิจารณาดำเนินการตามมติของสภาเรานะครับ เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือตอบแจ้งกลับมาว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ รับทราบผลการพิจารณาตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ แล้วให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่จัดวางให้ท่านแล้วนะครับ จึงแจ้งมาให้ที่ประชุมทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :

๒.๓ รับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓ ฉบับ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ....

(๓) ร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ทั้ง ๓ ฉบับนี้เราได้มีมติส่งให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการนะครับ ซึ่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งตอบกลับมาว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ ได้รับทราบ

รายงานผลการพิจารณาตามข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. .... ข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันและการกระทำความผิดซ้ำตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอและคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ได้รับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอางตามที่กระทรวงสาธารณสุขเสนอ แล้วให้เสนอรายงานผลการพิจารณาตามข้อสังเกตของร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าวให้เสนอกลับมาสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ รายละเอียดปรากฏตามเอกสารให้ท่านสมาชิกแล้ว จึงแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :

๒.๔ รับทราบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติสถาปนิก (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

เราได้มีมติส่งไปให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการ ตอนนี้เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งตอบกลับมาเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ คณะมนตรีได้มีมติรับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชสถาปนิก (ฉบับที่..) พ.ศ. .... โดยให้คณะกรรมการกฤษฎีกาไปดำเนินการปรับแก้ไขเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการและให้นำเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติที่ปรับแก้ไขเป็นเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติในการประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเสร็จแล้วให้สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีภายใน ๓๐ วัน

อีกเรื่องหนึ่งคือเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ คณะรัฐมนตรีได้มีมติรับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่..) พ.ศ. .... โดยให้นำเหตุผลของพระราชบัญญัติดังกล่าวเป็นเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติในการประกาศในราชกิจจานุเบกษา แล้วก็สั่งให้กระทรวงคมนาคมเป็นหน่วยงานรับข้อสังเกตไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แล้วให้สรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเสนอคณะมนตรีภายใน ๓๐ วัน จึงแจ้งให้ประชุมได้รับทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ต่อไปวาระที่ ๒.๕

๒.๕ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมสุราไทย ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร

ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติเห็นชอบให้ส่งรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องการพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมสุราไทย ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ

ส่งไปให้คณะมนตรีพิจารณาดำเนินการ ตอนนี้ท่านเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งตอบกลับมาว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ได้รับทราบผลการพิจารณาตามที่กระทรวงการคลังเสนอ และให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ รายละเอียดก็จะแจกจ่ายจัดวางให้ท่านสมาชิกได้อ่านแล้วนะครับ จึงขอแจ้งที่ประชุมได้รับทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

๒.๖ รับทราบผลการพิจารณาญัตติ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบและปัญหาแชร์ลูกโซ่ ของสภาผู้แทนราษฎร

ซึ่งเรื่องนี้สภาผู้แทนราษฎรเราได้มีมติเห็นชอบให้ส่งญัตติเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบและปัญหาแชร์ลูกโซ่ของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการ เลขาคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือตอบกลับมาว่าคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ รับทราบผลการพิจารณาญัตติตามที่กระทรวงการคลังเสนอและให้เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรเพื่อทราบ รายละเอียดก็จัดเป็นเอกสารไว้ให้ท่านได้อ่านดูแล้วนะครับ จึงแจ้งที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

๒.๗ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๔ (พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เมื่อเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมเรื่องนี้แล้ว ได้มีสมาชิกรู้สึกจะเป็นท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ได้เสนอขอตรวจสอบองค์ประชุม ซึ่งปรากฏว่ามีสมาชิกแสดงตนไม่ครบเป็นองค์ประชุม ตอนนั้นผมทำหน้าที่ประธานจึงสั่งปิดประชุมเพื่อพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป ผมขอดำเนินการต่อนะครับ มีรายชื่อผู้ที่จะขออภิปรายในเรื่องรับทราบ ๒.๗ มีอยู่หลายท่าน เชิญท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ก่อนนะครับ เชิญท่านสุพิศาลครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ขออนุญาตอภิปรายรับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ก.พ.ร. ประจำปี ๒๕๖๔ อันนี้ก็เข้าที่นี่มา ๓ รอบ ๔ รอบแล้ว ท่านก็เลื่อนแล้วเลื่อนอีก จนวันสุดท้ายนะครับ ผมเริ่มอย่างนี้ครับ เริ่มเรื่องในเอกสารมันมีเรื่องตัวชี้วัดที่สำคัญคือความพึงพอใจของผู้รับบริการ คือประชาชน จะเห็นว่าในรายงานนี้ ในหน้า ๒๔ จะมีรายงานที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ โดยเฉพาะเรื่องของความพึงพอใจในภาพรวมต่อการให้บริการ ๘๖.๕๓ ๘๐ เปอร์เซ็นต์นี้ก็ดีแล้วครับ แต่มันยังมี ๘๐ เปอร์เซ็นต์ที่ต่ำไปหน่อย ๘๐ เปอร์เซ็นต์ที่ต่ำก็คือเรื่องสถานที่และการอำนวยความสะดวก ผมว่า ก.พ.ร. ไม่ได้รับงบประมาณหรืออย่างไรครับ คือสถานที่และการอำนวยความสะดวกมันโบราณหรืออย่างไรถึงได้แค่ ๘๒ เปอร์เซ็นต์ ๘๐ เปอร์เซ็นต์ก็โอเค (OK) ครับ แต่ตอนนี้มันต่ำไปหน่อย ก็คงจะต้องปรับปรุงด้วยงบประมาณ ผมไม่รู้ว่าจัดทำงบประมาณขนาดไหน เรื่องสถานที่ อาคารซ่อมแซม ห้องน้ำ โดยเฉพาะห้องน้ำสงสัยถูกตำหนิเรื่องห้องน้ำ ประชาชนเข้าห้องน้ำและตำหนิแน่ ๆ เลย ท่านประธานครับ อันนี้ก็คืออันหนึ่งที่คงจะต้องปรับปรุง แต่สิ่งที่ผมจะเข้าในเนื้อหาแท้ ๆ เลยครับ ในหน้า ๓๘ หน้า ๓๘ เรื่องของการสร้างระบบนิเวศ ระบบนิเวศภาครัฐคือระบบเปิดและการมีส่วนร่วมอย่างมีความหมาย ขออนุญาตอ่านภาษาอังกฤษ โอเพิน กัฟเวิร์นแนนซ์ แอนด์ มีนนิงฟูล พาร์ทิซิเพชัน อีโคซิสเท็ม หรือใช้คำว่า โอจี แอนด์ เอ็มพี (Open Governance and

Meaningful Participation Ecosystem : OG & MP) ทันสมัยมากเลย ทีนี้ตรงนี้ละครับสิ่งที่ผมอยากให้เน้น โดยเฉพาะเรื่องของการพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรม และโครงสร้างพื้นฐานโดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง นี่ครับ ก.พ.ร. ต้องมาให้ถูกทางว่าในประเด็นของการให้ประชาชนเป็นศูนย์กลางนั้นคือลูกค้าเป็นคนสำคัญ ผมอยากได้ตัวชี้วัดหรือปริมาณการสร้างระบบนิเวศจะสร้างระบบนิเวศอย่างไร เห็นไหมครับ มันสอบตกเมื่อสักครู่นี้ ๘๒ เปอร์เซ็นต์ ระบบนิเวศคือโครงสร้าง อาคารสถานที่ ห้องน้ำ แล้วก็เครื่องมือเครื่องใช้หรือสิ่งที่จะเสิร์ฟเขา น้ำดื่มอะไร นี่คือระบบนิเวศที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง เพราะฉะนั้นการมุ่งเน้นเรื่องของการทำให้ทุกภาคส่วนได้มีการเปิดกัฟเวิร์นแนนซ์ (Governance) เป็นหัวใจอันหนึ่งที่ ก.พ.ร. จะต้องปรับเปลี่ยน โดยเฉพาะหน่วยงานต่าง ๆ อีกหลายหน่วยงาน ทีนี้มาในเรื่องของการปรับบทบาทภารกิจครับ ----------

ก.พ.ร. จะต้องปรับเปลี่ยน โดยเฉพาะหน่วยงานต่าง ๆ อีกหลายหน่วยงาน คราวนี้มาในเรื่องของการปรับบทบาทภารกิจโครงสร้างของหน่วยงานให้ทันสมัยยื่นหยุ่น แหมใช้คำว่ายืดหยุ่น รีไซเลนต์ (Resilient) ครับ เป็นคำทันสมัยเสียด้วย แต่ภาษาไทยก็คือยืดหยุ่น ประเด็นคือว่าอย่างนี้ครับ การยืดหยุ่นของการนำเข้าสู่การทบทวนการยุบและโอนภารกิจสำคัญ ๆ ผมอยากให้ ก.พ.ร. ไปศึกษา ท่านประธานครับ พรรคผมดัน ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ว่าส่วนภูมิภาคต้องเคลื่อนตัวได้แล้ว ทำภูมิภาคให้เล็กลงท่านประธานครับ แล้วก็กระจายอำนาจไปส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นไม่ได้เป็นอะไร ก็ส่วนราชการครับท่านประธาน ต้องเข้าใจว่ามันคือส่วนราชการ มิใช่เป็นอย่างอื่นนะครับ แต่เป็นส่วนราชการที่ราษฎรแตะและจับต้องได้ แตะและจับต้องได้นะครับ มันจะมีเรื่องของจังหวัดที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะในหน้าถัดไปท่านประธานครับ ในแนวทางที่ทดลองการผ่องถ่ายโอนงานภาครัฐให้เอกชนที่เป็นแซนด์บ็อกซ์ (Sandbox) ผมสนใจแซนด์บ็อกซ์ (Sandbox) อันเดียว แซนด์บ็อกซ์ (Sandbox) ที่ ๕ งานขึ้นทะเบียนรายชื่อผู้ประกอบการและการรับรองสินค้าที่ผลิตในประเทศของกรมบัญชีกลาง ท่านประธานครับ ทำไมผมถึงสนใจเรื่องนี้ เพราะในการพิจารณาเรื่องงบประมาณ งบประมาณมันจะต้องมีรายชื่อผู้ประกอบการ ใครรับไปคือทรัพย์ ทรัพย์ใครเป็นเจ้าของ บริษัทซ้ำ ๆ ซาก ๆ หรือบริษัทที่ฮั้วกัน ถ้ามันมีรายชื่อ เขาเรียกว่ามีข้อมูลถึง ส.ส. ถึงผู้เป็นกรรมาธิการจะรู้เลยว่าบริษัทนี้มันวนเวียนซ้ำซากกินเงินงบประมาณแผ่นดินอยู่กี่บริษัท ถ้ามีข้อมูลตรงนี้ผมยืนยันว่าสินค้าที่รัฐบาลจะได้จะได้สินค้าที่เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพแน่นอน เป็นราคามาตรฐานกลางจากกรมบัญชีกลาง อันนี้คือส่วนสำคัญ ท่านประธานกระผมมีเวลาน้อยครับ ขอไปที่หน้าสุดท้ายเลยในเรื่องของการปลดล็อกบริษัทต่าง ๆ ของจังหวัด ที่ผมพูดไปแล้วครับ เรื่องของอุปสรรคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขปัญหาเรื่องของจังหวัดในการบริหารงบประมาณและโครงการต่าง ๆ ในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง นิดเดียวท่านประธานครับ ในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องให้กลุ่มจังหวัดบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามที่ อ.ก.พ.ร. กำหนดโดยการส่งเสริมและระบบคุณภาพการบริหารภูมิภาคและท้องถิ่น ผมว่าสิ่งสำคัญคือพยายามลดส่วนงบประมาณภูมิภาคให้แคบ ๆ ลง แล้วค่อย ๆ ฝ่อลงไป แล้วก็โอนย้ายถ่ายอันนี้ให้ท้องถิ่น โดยเฉพาะเงินงบลงทุน ผมฝากไว้แค่นี้ อันนี้ไม่มีคำถาม แต่ฝากไว้เป็นเรื่องของขอให้ตรวจสอบผู้รับเหมาหน่วยงานให้เท่าทัน และเป็นระบบเปิด ขอบคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ผมได้อนุญาตให้ผู้เข้ามาชี้แจงมีอยู่ ๕ ท่านใช่ไหมครับ มีท่านอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ เป็นเลขาธิการ ก.พ.ร. ท่านอารีย์พันธ์ เจริญสุข เป็นรองเลขาธิการ ท่านสุรุ่งลักษณ์ เป็นรองเลขาธิการ ท่านวิริยา เนตรน้อย เป็นรองเลขาธิการ ท่านศิริเนตร กล้าหาญ เป็นที่ปรึกษาการพัฒนาระบบราชการ ทั้ง ๕ ท่านขออนุญาตให้เข้ามาชี้แจงนะครับ

(ผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการเข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ต่อไปเชิญท่านอนุรักษ์ บุญศล แล้วก็ท่านศาสตราจารย์โกวิทย์ เชิญท่านอนุรักษ์ก่อนครับ

นางอนุรักษ์ บุญศล (สกลนคร) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางอนุรักษ์ บุญศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๔ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานคะ ก.พ.ร. มันจะต้องพัฒนาระบบราชการจริง ๆ นะคะ ท่านประธานซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาหลายสมัยมากกว่า ๓๐ ปีเลยทีเดียว ท่านก็ทราบว่าเงินงบประมาณลงไปที่ระบบราชการ ระบบราชการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองทุกมิติของประเทศไทย เพราะฉะนั้นดิฉันเห็นด้วยกับ ก.พ.ร. หลายเรื่องเลยทีเดียว แต่ว่าทั้งหมดทั้งมวลนี้ที่มีการขับเคลื่อน ดิฉันในเวลาที่จำกัดที่ท่านประธานอนุญาต ----------

ดิฉันจะให้ครบกระบวนความที่สุด เรื่องของ ก.พ.ร. หน้า ๓๗ เล่มขนาดเหมาะมือที่ท่านทำมา ต้องมีการประกาศค่าเอฟที (Ft) ล่วงหน้า ค่าไฟล่วงหน้า เพื่อที่จะให้เอสเอ็มอี (SMEs) ตัวเล็ก ๆ สามารถที่จะประเมินค่าไฟได้ก่อนล่วงหน้า เพื่อที่จะขยับอย่างไรจะทำให้ไม่เดือดร้อน อันนี้ดิฉันเห็นด้วยมาก ๆ เลยค่ะ เอสเอ็มอี (SMEs) เล็ก ๆ ค่าไฟ ท่านกรรมการและเลขานุการ ท่านอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ ดิฉันเห็นด้วยเลย เอสเอ็มอี (SMEs) เล็ก ๆ สมมุติว่าค่าไฟกลม ๆ ๑๐๐,๐๐๐ บาท หน้าหนาวเสีย ๕๐,๐๐๐ บาท ท่านประธานคะ เหมือนได้ขึ้นสวรรค์เลย นั่นหมายความว่าเขาจะได้พาครอบครัวไปเที่ยวบ้าง หรือซื้ออะไร ๆ ใหม่ ๆ เข้าบ้านได้บ้าง นอกจากเสียค่าพนักงานแล้ว เสียค่าน้ำ ค่าไฟแล้วก็วัตถุต่าง ๆ แล้วมันจะเป็นเหมือนกำไร แล้วเป็นกำไรชีวิตด้วย ตรงนี้ดิฉันเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งเลยทีเดียวในเรื่องของเอสเอ็มอี (SMEs) เล็ก ๆ หรือว่าใหญ่ ๆ ก็ตาม ค่าไฟไม่เสีย ๒ เดือนนี่ ๒๐๐,๐๐๐ บาท ฝากท่านประธานผ่านไปถึงท่านเลขา ไม่เสีย ๓ เดือน ๓๐๐,๐๐๐ บาท พอ ๓ เดือน ๑ วัน ปลดหม้อเลยนะคะ นั่นคือระบบไฟ แต่ว่าไฟฟ้าเสีย ๓๐๐,๐๐๐ บาท เลือดตาแทบกระเด็นเลยทีเดียว นั่นคือเรื่องที่ ๑ ที่ดิฉันเห็นด้วย แล้วก็การขึ้นค่าไฟปัจจุบันนี้ ๕ บาทกว่า สาหัสสากรรจ์มากเลยทีเดียว โดยเฉพาะภาคอีสานอยากให้หนาวนาน ๆ ทุกคนอยากให้หนาวนาน ๆ ค่าไฟจะได้ลด

เรื่องที่ ๒ การขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) การขึ้นทะเบียนจีไอ (GI) เพื่อบูรณาการของภาครัฐ ยกระดับสินค้าของชาวบ้าน ไม่ว่าจะเป็นผลไม้ ไม่ว่าจะเป็นสินค้าชาวบ้าน บ้านของดิฉันมีผ้าคราม ผ้าย้อมครามได้จีไอ (GI) ด้วย ส.ส. สกุณา สาระนันท์ นี่เก่งมาก เป็นคนต้นคิดด้วยค่ะ โคขุนก็ได้ค่ะ โค ข้าว ข้าวก็ได้ค่ะ โค ข้าว เม่าคราม น้ำหมากเม่าก็ได้ผ้าครามก็ได้ นี่คือถ้าได้มันมีตรารับรองคุณภาพ ตรงนี้ท่านจะต้องขับเคลื่อน ดิฉันไปกับผู้ตรวจเร็ว ๆ นี้ ไปกับผู้ตรวจราชการ ไปดูสานกระติบข้าว สานอะไรหลาย ๆ อย่าง อยากจะให้เขาได้ ๕ ดาว เผื่อจะขายดีขึ้น เขาบอกว่ากระติบข้าวนี่จะขาย ๖๐ บาท ๘๐ บาท อยากได้ ๕๐๐-๖๐๐ บาท ก็คงจะไม่มีใครซื้อครับครู ไม่ได้อย่างนั้น หมายความว่าถ้ามันมีตราตัวนี้ หมายความว่าตรารับรองคุณภาพ คนจะซื้อที่นี่มากขึ้น มันจะต้องขับเคลื่อน ดิฉันเห็นการขับเคลื่อนจีไอ (GI) ท่านประธานคะผ่านไปถึงเลขาอ้อนฟ้าค่ะ ขับเคลื่อนตรงนี้จะทำให้พี่น้องประชาชนขายดี และเกิดความเชื่อมั่น สินค้าทั้งประเทศเลย ทีนี้มันมีระบบ

โค้ช (Coach) ดิฉันไปดูฟุตบอล แล้วก็เห็นโค้ช (Coach) นักฟุตบอล เขาสอนมาเป็นปี ๒ ปี ๓ ปี ๔ ปี ๕ ปี เขาเก่งมาก ๆ ฉะนั้นเราต้องมีข้าราชการที่เก่งเฉพาะทาง หรือว่าภูมิปัญญาชาวบ้านที่เก่ง ๆ ออกไปต่อยอดให้พี่น้องประชาชน อย่างเช่น ทำอย่างไรมอดจะไม่เจาะกระติบข้าว ทำอย่างไรไม้กวาดมือเสือมอดจะไม่เจาะ อย่างนี้ค่ะ มหาวิทยาลัยต่าง ๆ แป๊บเดียวเป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ ช่วยเหลือพี่น้องประชาชน นั่นก็คือข้อที่ ๒

ข้อที่ ๓ สำคัญที่สุด ที่จริงดิฉันมี ๔ ข้อ ท่านประธานเมตตาอนุญาตอีกนิดเดียวค่ะ ดิฉันต้องการให้ ก.พ.ร. พัฒนาระบบราชการเรื่องที่พี่น้องไปติดต่อที่อำเภอ ครูบ้านนอกอย่างดิฉันไปเห็นแล้วมันยังเศร้าสะเทือนใจไม่หาย ไม่ว่าจะเป็นไปติดต่อที่อำเภอ ไปติดต่อที่ อบต. ไปติดต่อที่เทศบาล ----------

มันยังเศร้าสะเทือนใจไม่หาย ไม่ว่าจะเป็นไปติดต่อที่อำเภอ ไปติดต่อที่ อบต. ไปติดต่อที่เทศบาล หรือว่าพี่น้องประชาชนไปติดต่อที่ใดก็ตาม ดิฉันนี่พูดมา ดิฉันอยู่ในสภาผู้แทนราษฎรทั้งเก่าและใหม่รวม ๑๕ ปี ดิฉันบอกว่ารองเท้าแตะนี่ไม่ควรขาย ท่านประธานคะ รองเท้าแตะนี่ไม่ควรขายในประเทศไทยเลย มันทำให้เกิดชนชั้นพอใส่รองเท้าแตะไปติดต่อราชการเท่านั้นแหละค่ะ ข้าราชการบางคน บางคนนะคะ ก็ไม่รักประชาชนเลย ทำอย่างไร ก.พ.ร. จะรักประชาชนว่าเลข ๑๓ หลัก ที่มันเกิดในผืนแผ่นดินไทย ควรจะทำดุจญาติมิตรของเรา ดุจญาติมิตรของเรา ท่านให้ สสส. โฆษณาประชาสัมพันธ์สื่อสร้างสรรค์เรื่องข้าราชการต้องเป็นดุจญาติมิตร อย่างนี้ค่ะท่านประธานคะ รองเท้าแตะ ผ้าถุงเก่า เข้ามาขอข้าราชการนะคะ รองเท้าแตะ ผ้าถุงเก่าเข้ามาขอ อย่ารั้งรอเลยเจ้านายคุณตาคุณยายขาอย่าเมินเฉยสีหน้าเสื่อมเอือมระอา เหม็นสาบผ้ากลิ่นคนจนยากข้นแค้น ลดเหลื่อมล้ำคำพูดเพราะเหมาะเจาะใส่ คงชื่นใจกลับนาสวนรัญจวนแสน เสียงตะเบ็งเกร็งท่าทางสร้างแคระแกร็นข้าราชการอย่าล้อมแดนแขวนชั้นชน กราบขอบพระคุณท่านประธานค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไป ท่านศาสตราจารย์โกวิทย์

ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังท้องถิ่นไทย วันนี้ผมขอร่วมอภิปรายรายงานการพัฒนาระบบราชการประจำปี ๒๕๖๔ เรียนท่านประธานว่าผมสนใจเรื่องการพัฒนาระบบราชการมากพอสมควร เมื่อดูรายงานก็เห็นภาพที่ฉายให้เห็นภาพเป็นยุทธศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาการบริการระบบของระบบราชการต่อประชาชน การปรับปรุงบทบาทภารกิจโครงสร้างของหน่วยงานภาครัฐ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารภาครัฐก็คือตัวระบบราชการเอง ผมเรียนท่านประธานว่าแต่ละด้านของยุทธศาสตร์มันก็มีความสำคัญต่อพี่น้องประชาชน ในการทำงานของระบบราชการเพราะฉะนั้นเราจึงมีความหวัง แต่หลายเรื่องในรายงานผมอยากจะเรียนว่าเสมือนการบอกว่าในการทำงานได้ดำเนินการในเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งก็เป็นไปด้วยดี ไม่ว่าจะเป็นการบริการที่ให้มีช่องทางในระบบต่าง ๆ ผ่านหลากหลายช่องทางในการบริการประชาชน ในส่วนของที่ผมคิดว่ามันเป็นประเด็นอยู่สัก ๒-๓ ประเด็น ก็คือการที่จะต้องทบทวนบทบาทภาครัฐ

การยุบเลิกของส่วนราชการที่ไม่จำเป็น รวมถึงการถ่ายโอนภารกิจ และที่สำคัญผมอยากเรียนท่านประธานว่าประสิทธิภาพของระบบราชการซึ่งได้เขียนไว้ในหน้า ๗๖ ซึ่งผมสนใจเรื่องของระบบราชการให้เป็นระบบเปิด แต่บางเรื่องมันก็ย้อนแย้งเพราะว่ากลไกของระบบราชการที่ไปพูดเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริต การส่งเสริมให้ข้าราชการมีจริยธรรมและคุณธรรมของบุคลากรภาครัฐนั้นผมเข้าใจว่ายังมีปัญหา เพราะฉะนั้นในเวลาอันสั้นผมคิดว่าผมมีข้อเสนอต่อท่านประธานผ่านไปยัง ก.พ.ร. ที่เป็นหน่วยงานที่มาชี้แจงในวันนี้สัก ๓ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ผมคิดว่าถึงเวลาที่จะต้องรื้อปฏิรูประบบราชการ ผมเรียนท่านประธานว่าผมเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎรใหม่ ครั้งแรกผมได้เสนอญัตติการปฏิรูประบบราชการ ก็คงจะสอดคล้องกับที่ ก.พ.ร. พยายามจะตั้งใจ ก็อยากจะถามเหมือนกันว่าในการปรับบทบาทภาครัฐในแง่ของการดำเนินงานของท่านไปถึงไหน อย่างไร ในส่วนของการถ่ายโอนภารกิจที่ซ้ำซ้อนกับส่วนท้องถิ่นมีความก้าวหน้าอย่างไรบ้าง และในการควบคุมกลไกการป้องกันการทุจริตของบุคลากรภาครัฐ นั่นคือส่วนที่ ๑

- ๗๐/๑

ส่วนที่ ๒ ก็คือว่าความจริงผมสนใจเรื่องหนึ่งที่ปรากฏอยู่ในหน้า ๖๓ ก็คือการพูดถึงจังหวัดที่มีสัมฤทธิผลสูง ซึ่งมีการประเมินในรายงาน ก็อยากจะเรียนถามผ่านท่านประธานว่า จริง ๆ ผมก็มีความสนใจที่อยากให้มีการประเมินผู้ว่าราชการจังหวัดหรือประเมินจังหวัด ตามที่ปรากฏอยู่ในหน้าที่ผมเอ่ยถึง เพราะว่ามันจะได้เห็นประสิทธิภาพในแต่ละจังหวัด แต่ดูเหมือนทำเป็นแค่ตัวอย่าง ๒๐ กว่าจังหวัด ถ้าถามก็คือว่าจะเพิ่มไปมากกว่านี้ได้หรือไม่ อย่างไร

ส่วนที่ ๓ ครับท่านประธาน ในการบูรณาการความจริงมันต่อเนื่องกับการที่ผมพูดเรื่องการปฏิรูประบบราชการ เพราะว่าการบูรณาการการทำงานภาครัฐนี่มีความสำคัญต่อระบบมาก เพราะฉะนั้น ก.พ.ร. จะต้องไปสนใจเรื่องการบูรณาการการทำงานของภาครัฐให้มาก ผมไม่แน่ใจว่าจะมีกลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานหรือไม่ อย่างไร เพราะว่ายังมีความซ้ำซ้อนในการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ

สุดท้ายก็คือการปรับโครงสร้างบทบาทภาครัฐต่อท้องถิ่น ผมเข้าใจว่าเพื่อนสมาชิกได้พูดไปแล้ว เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ว่าความเติบโตและการเป็นอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องทำภารกิจทดแทนภาครัฐ เพราะว่าท่านได้พูด ๒ เรื่อง ก็คือเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจไปยังท้องถิ่นและเรื่องของการที่จะต้องลดอำนาจภาครัฐ ส่วนนี้ละเป็นส่วนที่ผมอยากจะเห็นบทบาทของ ก.พ.ร. ในการตอกย้ำให้มีแนวปฏิบัติที่ชัดเจน

เรียนท่านประธานอยากจะถาม ๓ เรื่อง เรื่องที่ ๑ ก็คือการปรับปรุงโครงสร้างของการปฏิรูประบบราชการที่ลดอำนาจภาครัฐ เรื่องที่ ๒ ก็คือการดูแลในเรื่องของการทำให้กลไกการป้องกัน การปราบปรามทุจริตต่อองค์กรภาครัฐที่มีข่าวอยู่มันลดน้อยลงไปได้อย่างไร ส่วนเรื่องที่ ๓ ขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความแข็งแรงมากขึ้น ต้องมีความชัดเจนในการปรับบทบาทความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภาคส่วนราชการกับภาคท้องถิ่นให้ชัดเจนด้วย จึงถามท่านประธานผ่านไปยัง ก.พ.ร. ด้วยครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : กับอีก ๓ ท่านต่อไปครับ ท่านจิรายุ ท่าน นาวาตรี สุธรรม และท่านสมเกียรติ เชิญท่านจิรายุครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เขตคลองสามวา

พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพครับ ข้าราชการหลายท่านฝากผมมาเป็นข้อเสนอแนะ เพราะว่าเวลาไปบอกหัวหน้างานนี่จุกคอจุกปากไม่กล้าบอก ผมก็ไม่รู้ว่าทางท่านเลขาธิการ ก.พ.ร. ทราบเรื่องนี้กันบ้างไหม ไม่ต้องไปไหนไกล ท่านประธานครับ ข้าราชการในสภากันเองนี่ละจะพูดอะไรทีก็โดนระดับหัวหน้าครอบงำบ้าง ระดับ ผบ. บ้าง ระดับรองเลขาธิการบ้าง ซึ่งไม่ได้หมายถึงสภาอย่างเดียวนะครับ เป็นเกือบทุกองค์กร ช่องทางของ ก.พ.ร. ที่จะให้ข้าราชการได้สามารถเสนอแนะอะไรต่าง ๆ ที่ไม่ได้เป็นระบบบังคับบัญชามีหรือเปล่า ถ้ามีท่านช่วยบอกข้าราชการทั้งประเทศด้วยนะครับ

ท่านประธานที่เคารพครับ คำว่า ช่วยราชการ มี ๒ แบบ ท่านเลขาธิการ ก.พ.ร. ครับ ช่วยราชการแบบโดนเด้ง เช่นโดนเด้งไปประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ก็เรียกว่าช่วยราชการแบบซวย ๆ แต่ช่วยราชการแบบเท่ ๆ ก็มีครับ เช่นอยู่ในตำแหน่งยกเว้น ไปอยู่กับหน่วยงานนั้น ไปอยู่กับหน่วยงานนี้โดยไม่ต้องทำงานที่เดิม อย่างนี้เขาเรียกว่าช่วยราชการแบบเท่ ๆ ผมยกตัวอย่างเช่น ตำรวจ หลายหน่วยงานไม่ได้เป็นฝ่ายปราบปรามสืบสวน สอบสวน ----------

แต่ก็ได้ขอตัวไปช่วยราชการในสังกัดกองบัญชาการระดับภาค ๑ ภาค ๒ ภาค ๓ ภาค ๔ ภาค ๕ ภาค ๖ ภาค ๗ ภาค ๘ ภาค ๙ หรือแม้แต่กระทั่งกองบัญชาการต่าง ๆ ในประเทศไทย ผมจึงอยากถาม ก.พ.ร. ว่าคำนิยามของคำว่า ช่วยราชการ ของท่านตกลงเอาอย่างไรแน่ ถ้ายืมตัวเปลี่ยนคำได้ไหม ก็แสดงว่าหน่วยงานที่เขายืมตัวไปช่วยราชการนั้นไม่มีคนที่มีความสามารถเลยใช่ไหม หรือคำว่า ช่วยราชการ ไปอยู่นั้นเขาโดนเด้งมา กระทำความผิดเลยให้ไปช่วยราชการในที่ต่าง ๆ เช่น ไปช่วยราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักปลัด สำนักเลขาโน่น นี่ นั่น ขาดจากต้นสังกัดเดิม คำนิยามเหล่านี้ ก.พ.ร. ได้ทำไว้บ้างไหมครับ

ประเด็นต่อมาท่านประธานที่เคารพครับ หลายท่านบอกว่าท้อแท้ ๑๐ กว่าปีนี้ ปฏิรูประบบราชการ เราจึงได้ยินคำนี้ว่าคนทำงานแทบตายไม่ได้ดี ก็เพราะว่าบางคนทำงานแทบจะไม่ได้ทำอะไรเลยก็ได้ดีก็มีถมไป ยกตัวอย่างเช่น บุคคลคนนี้ครับ ทำทุกอย่าง ยกเว้นงานในหน้าที่ อยู่ทุกที่ยกเว้นที่ทำงาน ทุกที่ต้องการยกเว้นต้นสังกัด รู้ทุกเรื่องยกเว้นเรื่องในหน้าที่ ๔ บรรทัดนี้ ก.พ.ร. ท่านจดไว้นะครับ มันมีแบบนี้จริง ๆ ครับ นอกจากนั้นหลายคนก็บอกว่าทำงานแบบนี้อาจจะได้ดี ๒ ขั้น ขั้นแรกก็คือขั้นตักเตือน ขั้นที่ ๒ ก็คือให้ออกไปก่อน ผมอยากถามท่านครับขั้นตักเตือนมันมีระดับไหมครับ แล้วให้ออกไปกี่คนแบบไหนอย่างไรบ้าง ข้าราชการดี ๆ ที่ตั้งใจทำงานเขาจะได้มีพลัง ผมยกตัวอย่างเช่นนี้โดนกับตัวเองครับท่านเลขา ก.พ.ร. เมื่อครู่นี้เพื่อนสมาชิกพูดกันถึงเรื่องขององค์การปกครองท้องถิ่น ท่านให้คำนิยามว่าเป็นข้าราชการใช่ไหมครับ ถ้าใช่ มาตรฐานต้องเดียวกันนะครับ ถ้ามาตรฐานไม่เดียวกันอย่างที่เพื่อนสมาชิกได้อภิปรายไปแล้วผมถือว่า ก.พ.ร. ตกต่ำและบกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ของท่านนะครับ ผมยกตัวอย่างครับ แม่ผมตายเมื่อปีที่แล้ว แม่ผมเป็นข้าราชการอยู่ที่จังหวัดชัยนาท ปรากฏว่าผมมีพี่สาวครับ พี่สาวก็ไปเซ็นรับรองที่จังหวัดชัยนาท เขาบอกลูกทุกคนต้องมาแสดงตนต่อหน้าเจ้าหน้าที่ ผมขนาดเซ็นใบเอกสารใบข้าราชการประจำสภา เป็นประธานกรรมาธิการกิจการศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชนและกองทุน บอกไม่ได้ต้องมาด้วยตัวเอง หลังจากนั้นพ่อผมก็ตาย ปีที่แล้วนี่ตาย ๒ คน คุณพ่อไปทำฌาปนกิจเป็นตำรวจ แป๊บเดียวบอกไม่ต้องท่าน ส.ส. ท่านเซ็นเอกสารรับรองมาไปดำเนินการได้เลยฌาปนกิจ แต่ที่ อบจ. จังหวัดชัยนาท ผมเสียดายนะครับ ท่านรัฐมนตรีอนุชา นาคาศัย คนชัยนาทของผม เจอผมบอกท่านจิรายุมีอะไรให้บอก ผมเอสเอ็มเอส (SMS) ไปบอกว่าวิธีแก้ไข อบจ. ซึ่งเป็นข้าราชการ

ไม่ได้ตรวจสอบเอกสารใด ๆ ทั้งสิ้น แล้วก็ไม่ได้ลดบทบาทการเดินทางของพี่น้องประชาชนในการแก้ไขปัญหาเลย แล้วการพัฒนาเช่นนี้ในหน้า ๘๗ ของท่าน การติดต่อของรัฐ วิธีทางอิเล็กทรอนิกส์ตาม พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ท่านเลขาลองโทรไปถามอ้างชื่อผมเลย บอกจิรายุนี่หละที่แม่ตาย ผมต้องขับรถไปถึงจังหวัดชัยนาทเพื่อไปเสนอหน้าให้เขาเห็นว่านี่นะจิรายุแล้วก็เซ็นเอกสาร ทั้ง ๆ ที่ระบบอิเล็กทรอนิกส์สภาแห่งนี้ออกกฎหมายอะไรเยอะแยะมากมายแต่ปฏิบัติไม่เหมือนกันทั่วประเทศ ผมจึงถามท่านว่าองค์กรปกครองท้องถิ่นใช้กฎหมายฉบับเดียวกันกับพวกท่านหรือไม่ อันนี้ถ้าใช่ท่านต้องตอบไปยังองค์กรปกครองท้องถิ่นโดยกระทรวงมหาดไทยทั้งหมดนะครับ ระเบียบวิธีปฏิบัติต้องเหมือนกัน ลดภาระการเดินทางของพี่น้องประชาชน เดี๋ยวนี้สแกน (Scan) เอกสาร สแกน (Scan) ลายนิ้วมือ ยื่นเอกสาร ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ นี่ขนาดจิรายุมีตัวตนพูดสภาทุกวัน คลิก (Click) เข้าไปในกูเกิล (Google) ก็เจอจิรายุหน้าตาแบบนี้แล้ว แม่ไม่ได้ตายหลายครั้งด้วยท่านประธานครับ ตายครั้งเดียว ผมจึงฝากท่าน ก.พ.ร. จริง ๆ ผมอ่านหลายประเด็นนะครับแต่ว่าเวลามีน้อยแต่ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์ว่าเมื่อองค์กรปกครองท้องถิ่นเป็นข้าราชการของท่านแล้ว กระบวนการไม่ว่าจะใส่รองเท้าแตะ หรือจะเดินตีนเปล่า หรือจะไปแบบไม่ใส่อะไรก็แล้วแต่ แต่เขาเป็นประชาชน ๑๓ หลักเลขบัตรประชาชน ดูแลเขาโดยระบบแบบไหนอย่างไร ผมเลยพูดกับเจ้าหน้าที่นะครับ สงสารเจ้าหน้าที่นะครับท่านเลขาครับ ผมบอกน้องพี่เข้าใจ น้องอาจจะอยากเห็นพี่จิรายุหน้าตาดี ๆ แบบนี้เป็นการส่วนตัวก็ไม่ว่าอะไร แต่ถ้าเป็นระบบราชการท่านทำแบบนี้ไม่ได้ ผมไป-กลับท่านประธานครับผ่านเลขาผมหมดไป ๒,๐๐๐ กว่าบาท เพราะต้องไปพี่สาว ๓ คน ก็ต้องเลี้ยงข้าวเธอ ขับรถไปขับรถกลับก็แวะกินโน่นกินนี่ หมดไปเกือบ ๒๕,๐๐๐ บาท ไม่รู้กินอะไรกันจังเลย ๓ มื้อ ค่าน้ำมันรถอีกต่างหาก ผมจึงถามว่านี่หรือครับคือระบบการปฏิรูปข้าราชการของไทยโดย ก.พ.ร. ท่านปฏิรูปจริงครับอยู่ในหนังสือ แต่การกระจายข้อมูลข่าวสารหรือคำสั่งการไปยังส่วนราชการต่าง ๆ เขาไม่รู้เลย ----------

อบจ. ชัยนาท อยู่ใกล้ ๆ สวนนก ห่างจากกรุงเทพมหานครไม่เกิน ๒๐๐ กิโลเมตรยังขนาดนี้แล้วโคกอีแต่ง หมู่บ้านอีปึ๋งอยู่บนดอย อยู่ในเขตทุรกันดารไม่หนักกว่านี้หรือครับท่านประธานที่เคารพ ผมใช้เวลาล่วงเลยแต่ว่ามีสาระสำคัญในหน้า ๘๗ ที่อยากจะบอกท่านเลขาธิการ ขั้นตอนต่าง ๆ เป็นการขออนุญาตทางอิเล็กทรอนิกส์ ก.พ.ร. ได้พัฒนาปรับปรุงไหมครับว่าระดับความสำคัญของพีระมิดท่านเอาเรื่องต่าง ๆ ของระบบราชการไทยใส่เข้าไปในพีระมิดแล้วเขย่าเลยครับ เขย่าหมายความว่าอย่างไรครับ เรื่องสำคัญระดับชาติ ระดับที่มันสูญเสียโอกาสต่อรัฐ ระดับที่จะทำผิดกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา แพ่งและพาณิชย์อะไรต่าง ๆ อยู่อันดับต้น ๆ อันนี้ไม่ว่ากัน เช่น โอนที่ดิน ผมจะโอนที่ดินของท่านประธาน ของผม ท่านสุชาติจะโอนให้ผมถ้าท่านไม่เป็นเองมอบหมายอันนี้ก็ต้องคิดเยอะไม่รู้ท่านเซ็นจริงหรือเปล่า ใครไปมัดมือท่านเซ็นหรือเปล่าอย่างนี้ท่านอาจจะต้องไปแสดงตนไม่ว่ากัน ผู้ซื้อ ผมไปซื้อของท่านผมไม่ไปก็ได้ ผมให้ท่านสมาชิกไปแทนมอบอำนาจไปทำไมกรมที่ดินให้ละครับ แล้วผมว่าเรื่องเล็ก ๆ แค่นี้ประเทศนี้ยังแก้ไขไม่ได้ผมคิดเลยครับ ก.พ.ร. ท่านต้องถูกตัดลดงบ ถ้าปีหน้าผมเข้ามาอีกผมลดงบท่านแน่ เพราะดูแล้วเรื่องเล็ก ๆ แค่นี้ขนาดสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรยังโดนด้วยตัวเอง ผมจึงย้อนกลับไปว่าในการปรับปรุงกฎหมายก็ดี การติดต่อภาครัฐด้วยวิธีการอิเล็กทรอนิกส์ก็ดีอย่าให้ทุกคนเขามาบ่นว่าเป็นแค่กระดาษเลยครับ อยู่ในเล่มนี้ท่านเอาไปปฏิบัติจริงหรือไม่ อย่างไร ผมฝากท่านประธานผ่านไปยังท่านเลขาธิการโทรไปที่ อบจ. ชัยนาท บอกว่ากรณีของคุณจิรายุเขามาจริงไหมถ้ามาจริงแล้วเขามาทำอะไรบ้าง ท่านจะได้เอาตัวอย่างแบบนี้ไปพัฒนาระบบราชการของไทย ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนาวาตรี สุธรรม

นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นาวาตรี สุธรรม ระหงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ แบบบัญชีรายชื่อ ผมขออนุญาตท่านประธานอภิปรายต่อรายงานการพัฒนาระบบราชการประจำปี ๒๕๖๔ จะขออนุญาตอภิปรายใช้เวลาไม่มากนักครับท่านประธาน แล้วก็จะฝากเป็นข้อสังเกตถึงท่านประธานผ่านไปยังทาง ก.พ.ร.

ซึ่งเรื่องแรกก็อยากจะให้กำลังใจ ก.พ.ร. ท่านก็มาสภาหลายครั้ง แต่ว่าก็ไม่มีโอกาสได้ชี้แจงรายงานของท่านกราบขออภัยด้วย ผมจะอภิปรายในยุทธศาสตร์ที่ ๑ ของท่าน ท่านมี ๓ ยุทธศาสตร์ที่ท่านได้นำเสนอมาในเรื่องของการดำเนินงานของ ก.พ.ร. ของท่าน ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ผมขออนุญาตว่าเป็นการพัฒนาการบริการภาครัฐเพื่อประชาชน มุ่งเน้นให้ภาครัฐมีบริการที่เป็นมาตรฐานสากล ตอบสนองความต้องการของประชาชนในฐานะผู้รับบริการด้วยความรวดเร็วทุกที่ ทุกเวลา ผ่านการเชื่อมโยงบริการของหน่วยงานแบบเบ็ดเสร็จ โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital) ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ บิ๊กดาต้า (Big Data) และนวัตกรรม ซึ่งผมเห็นด้วยกับยุทธศาสตร์นี้และคิดว่าเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญมากยุทธศาสตร์หนึ่งใน ๓ ยุทธศาสตร์ของท่าน แล้วก็ประกอบกับตัว พ.ร.บ. การปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งท่าน ก.พ.ร. ก็เป็นกลไกหนึ่งในการขับเคลื่อน พ.ร.บ. นั้นท่านคงทราบดีอยู่ครับท่านประธาน ผมขออนุญาตอย่างนี้ว่าง่าย ๆ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ก็คือการพัฒนาการให้บริการภาครัฐกับพี่น้องประชาชนให้สะดวก รวดเร็ว ทุกที่ทุกเวลา แล้วก็ใช้เทคโนโลยีเข้ามา ใช้บิ๊กดาต้า (Big Data) ใช้นวัตกรรม ซึ่งเป็นเรื่องที่จำเป็น แล้วก็เป็นเรื่องที่พี่น้องประชาชนเรียกร้อง แล้วก็เป็นการพัฒนาระบบราชการอย่างก้าวกระโดด แต่ว่าปัญหาประการหนึ่งท่านเลขาธิการ ท่านประธานครับ คือเรื่องของส่วนราชการซึ่งท่านก็ทราบดี ค.ต.ป. ก็ไปตรวจส่วนราชการต่าง ๆ ท่านก็เป็นองค์ประกอบนั้นด้วย ค.ต.ป. ด้วย ก็ได้มีการพูดคุยกัน ผมในฐานะที่เป็นอดีตข้าราชการเก่า แล้วก็ส่วนหนึ่งก่อนมาเป็น ส.ส. ก็อยู่ที่กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ก็ได้ทำงานควบคู่กับทุกภาคส่วนของท่านไปด้วยกันก็เห็นปัญหาข้อขัดข้อง ผมจะชี้ให้เห็นปัญหาประการหนึ่งที่สำคัญที่การบริการไปถึงพี่น้องประชาชนมันติดขัดก็คืองบประมาณ บางกระทรวงงบประมาณเป็นหน่วยงานที่ดูแลมีภารกิจเยอะ ดูแลพี่น้องประชาชนตั้งแต่เกิดจนเสียชีวิตเช่นกระทรวง พม. แต่ว่างบประมาณที่ได้รับน้อยมากไม่สมเหตุสมผลกับงบประมาณที่ได้รับ กับภารกิจที่มี ----------

ผมเรียนอย่างนี้ว่าการใช้บิ๊กดาต้า (Big Data) ที่กล่าวถึงนั้นจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมากในการพัฒนาระบบ และในส่วนของบางกระทรวงนี้มีหน่วยงานที่มีโหนดที่จะต้องดูแลประชาชนในเยอะมาก การพัฒนาระบบเพื่อไปรองรับบริการต่าง ๆ ค่อนข้างจะต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก ซึ่งบางกระทรวงไม่สามารถดำเนินการได้ ไม่ใช่เฉพาะกระทรวง พม. อย่างเดียว อันนี้เป็นปัญหาเชิงระบบที่ท่านเป็นส่วนหนึ่งที่ท่านดูแลทุกส่วนราชการ โดยเฉพาะสำนักงบประมาณหรือว่าหน่วยงานอื่นก็ขออนุญาตท่านได้บูรณาการซึ่งเป็นภารกิจของท่านอยู่แล้วต้องบูรณาการในส่วนราชการด้วยกันเอง ช่วยไปบูรณาการในเรื่องแก้ไขปัญหานี้ประการแรกนะครับ

ประการต่อไปครับท่านประธานครับ เวลาผมนิดเดียวนะครับ เรื่องกลุ่มเปราะบาง อยากจะฝากไปถึงทาง ก.พ.ร. ท่านผู้บริหารด้วยนะครับว่ากลุ่มเปราะบางเข้าถึงบริการภาครัฐได้ยากอยู่แล้ว ในปัจจุบันผมทราบดีว่าทุกหน่วยก็พยายามขับเคลื่อนเรื่องนี้จะดูแลกลุ่มเปราะบางต่าง ๆ ซึ่งมีพิการนี่ก็ ๔ ล้านคน เปราะบาง ชายขอบอื่น ๆ ก็นับล้านคน ซึ่งเข้าถึงการบริหารภาครัฐยากลำบากอยู่แล้ว ในการพัฒนาระบบต่าง ๆ บางครั้งใช้เทคโนโลยีก็จะทำให้กลุ่มเปราะบางเหล่านี้เข้าถึงยาก บางส่วนเข้าถึงยากมาก และบางส่วนเข้าไม่ได้เลย เพราะเขาขาดแคลนซึ่งอุปกรณ์หรือบางครั้งก็ขาดแคลนวิธีการที่จะเข้าไปถึง เช่นบางกลุ่มพิการคนตาบอด คนพิการออทิสติกจะเข้าถึงได้ยาก ก็จะฝากท่านในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ขับเคลื่อนเรื่องนี้ ฝากไป ๒ ประเด็นคือเรื่องงบประมาณให้มันสัมพันธ์กับหน่วยงานต่าง ๆ กับ ๒. เรื่องกลุ่มเปราะบางที่จะเข้าถึงบริการของภาครัฐ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการที่พี่น้องประชาชนได้รับบริการจากภาครัฐเป็นการพัฒนาระบบราชการของเรา กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ เชิญครับ

นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ (กรุงเทพมหานคร) : เรียนท่านประธานที่เคารพ สมเกียรติ ถนอมสินธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร จากเขตบางนาและเขตพระโขนง วันนี้ขอบคุณท่านประธานครับ ผมขออภิปรายรายงานการพัฒนาระบบราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในหนังสือรายงานเล่มนี้ก็ดีครับ

มีการแบ่งเป็น ๓ ยุทธศาสตร์ แต่ผมขอแสดงความคิดเห็นในภาพรวมก่อนว่าที่ทางสำนักงานทำจริง ๆ สำนักงานก็น่าทราบน่าจะได้ผลสำเร็จน้อยกว่าความคาดหวังของคนในสังคมไม่ต่ำกว่า ๑๐ ปี อันนี้ผมขอขยายความ หมายความว่าเรื่องนี้ที่ทำมามันควรจะทำมาตั้งแต่ ๑๐ ปีที่แล้ว หรือว่ามันควรทำได้ดีกว่านี้เป็นขั้นต่ำ อันนี้คือผมถ่ายทอดจากสิ่งที่คนในสังคมแจ้งและสิ่งที่ผมประสบเห็นมา ในส่วนของรายงานจาก ๓ ยุทธศาสตร์ผมขอพูดถึงยุทธศาสตร์เดียวคือยุทธศาสตร์แรกการพัฒนาระบบบริการภาครัฐเพื่อประชาชน ในส่วนยุทธศาสตร์นี้ ข้อ ๑.๑ การผลักดันการใช้ให้บริการภาครัฐผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ทั่วไปหรืออีเซอร์วิส (e-Service) ในนี้ก็มีหลายบริการที่ยกตัวอย่างมาแล้วประสบความสำเร็จ ผมขอเพิ่มอันหนึ่งคือในส่วนนอกจากที่จะผลักดันให้บริการรัฐทุก ๆ หน่วยงานให้บริการผ่านอีเซอร์วิส (e-Service) แล้วคืออยากให้มีเคพีไอ (KPI) เข้าไปในส่วนลึกอีกอันหนึ่งว่านอกจากให้บริการแล้วให้บริการได้ดีแค่ไหน พร้อมใช้งานแค่ไหน ผมยกตัวอย่างอันหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมาธิการดิจิทัล (Digital) ที่ผมอยู่ เคยเรียกมาชี้แจงในส่วนของบริการอีเซอร์วิส (e-Service) การจองหมายเลขทะเบียนออนไลน์ (Online) จริง ๆ กรมขนส่งมีบริการนี้อยู่แล้ว เพียงแต่ว่ามีปัญหาเยอะจะเห็นได้ว่ามีผู้ประกอบการหรือบริการจองเลขออนไลน์ (Online) ภาคเอกชนทั่วไปมากมาย ซึ่งความจริงไม่สามารถทำได้และไม่ถูกต้อง เพราะว่าเราสามารถจองเลขทะเบียนรถยนต์ออนไลน์ (Online) โดยไม่เสียเงินไม่เสียค่าธรรมเนียมเลย ยกเว้นหมายเลขตองหมายเลขดี ๆ ๓๓๓ หมายเลขอันนั้นข้อยกเว้นคือเขาเอาไปประมูลนำรายได้เข้ารัฐครับ แต่บริการอื่น ๆ หมายเลขอื่น ๆ สามารถจองออนไลน์ (Online) ได้ ซึ่งกรมขนส่งมีจริงครับ แต่คนร้องเรียนมาแล้วผมก็เคยได้ทำแล้ว คือถึงเวลา ๑๐ โมงระบบจะล่ม ----------

พอผ่านไป ๕ นาทีเลขที่ต้องการจองก็หายไปหมด ทำอย่างนี้หลายรอบหลายหมวดตัวอักษร จึงร้องเรียนมาแล้วก็เอาเรื่องเข้ากรรมาธิการ ก็เลยอยากให้ทางสำนักงาน ก.พ.ร. เพิ่มเคพีไอ (KPI) ตรงนี้ด้วย นอกจากมีแล้วทำให้พร้อมใช้งานตลอดด้วยครับ แล้วก็จะดูถึงเรื่องร้องเรียนในระบบต่าง ๆ ด้วยว่ามีแล้วมันใช้งานดีหรือเปล่า

อีกอันหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นเรื่องที่ดี ในนี้มีการพูดถึงระบบดิจิทัล ไอดี (Digital ID) ซึ่งเป็นตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทยกับกรมการปกครองร่วมกัน เป็นเรื่องที่ดีมีการนำร่องแค่ ๒ ระบบ จริง ๆ แล้วหลาย ๆ หน่วยงานอยากได้ระบบยืนยันตัวบุคคลตรงนี้ จองเลขทะเบียนออนไลน์ (Online) เขามาชี้แจงเหมือนกันว่าเขาพยายามที่จะยืนยันตัวบุคคลแล้วเพราะมันมีบอต (Bot) หรือมีคนอื่นมาจองเยอะทั้งที่ผิดเงื่อนไข ผมก็ได้ให้คำแนะนำไปว่าควรที่จะมาใช้ระบบยืนยันตัวบุคคลของกรมการปกครองตรงนี้มันจะแก้ไขปัญหาเรื่องบอต (Bot) เรื่องคนที่ไม่ใช่คนจริงมาแทนกันด้วย ก็อยากให้เพิ่มความใส่ใจตรงนี้แล้วก็ไปถึงความร่วมมือของหน่วยงานราชการต่าง ๆ เพราะว่าตัวดิจิทัลไอดี (Digital ID) จะมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งภาคธุรกิจและภาคเอกชน ผมขอแสดงความคิดเห็นไว้เท่านี้ตามเวลาที่มี ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : อีก ๓ ท่าน ท่านนพพล ท่าน พันตำรวจตรี ชวลิต กับท่านพิเชษฐ์ เชิญท่านนพพล เหลืองทองนารา ครับ

นายนพพล เหลืองทองนารา (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม นพพล เหลืองทองนารา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดพิษณุโลก พรรคเพื่อไทย คนพรหมพิราม ท่านครับในส่วนรายงานของการพัฒนาระบบราชการ ก.พ.ร. ประจำปี ๒๕๖๔ ที่เราได้คุยกันอยู่ ณ ขณะนี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วหัวใจในการพัฒนาประเทศข้าราชการนั้นถือว่ามีส่วนที่สำคัญในการที่จะผลักดันการเจริญเติบโตแล้วก็ในองค์ประกอบต่าง ๆ ในประเทศของเรา แต่ว่าทั้งหลายทั้งสิ้นในการพัฒนาระบบราชการไทย ซึ่งจริง ๆ แล้วมันก็มีความสำคัญแค่ไหน มีความสำคัญมาก ทั้งปรากฏอยู่ในแผนแม่บท ทั้งปรากฏอยู่ในแผนยุทธศาสตร์ ทั้งปรากฏอยู่ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาระบบราชการทั้งนั้นเลย แต่ว่านับตั้งแต่เริ่มมีการทำหน้าที่นี้ที่ปรากฏอยู่ใน พ.ร.บ. ระเบียบว่าด้วยการพัฒนาราชการ ๒๕๓๔ จนถึงปัจจุบัน พูดถึงความรู้สึกที่ผมเองได้รับเสียงสะท้อนจากพี่น้องประชาชนไม่ค่อยจะสู้ดีสักเท่าไร จริง ๆ แล้ว

ด้วยระยะเวลาที่ผ่านมา ๓๐ กว่าปี การพัฒนาระบบราชการไทยมันน่าจะดีกว่านี้ สิ่งแรกเลย หรือแม้แต่ตัวผมเองก็ประสบนั่นก็คือในเรื่องของการทำงานโดยเชิงรุกของราชการไทย ยกตัวอย่าง อย่างปัญหาผมคิดว่าไม่ใช่เฉพาะในจังหวัดผม ที่พิษณุโลก ที่พรหมพิรามประสบ ทุกจังหวัดน่าจะเหมือนกัน อย่างเรื่องในระบบชลประทานทางการเกษตร ไม่ว่าจะน้ำท่วม ไม่ว่าจะน้ำแล้ง ซึ่งปัญหาเหล่านี้ที่เกิดขึ้นข้าราชการในส่วนหน่วยงานที่เขารับผิดชอบ ควรจะต้องออกมารับรู้ปัญหา แต่ว่าไป ๆ มา ๆ เขาจะเข้ามาแก้ไขปัญหาได้เมื่อพวกเรา นักการเมือง ส.ส. บ้าง ส.จ. บ้าง ผู้ใหญ่บ้านเป็นคนไปบอกเขา ทั้ง ๆ ที่ผมก็ไม่เข้าใจว่า เวลาปฏิบัติงานได้มีการลงเวลาแล้วก็บอกว่ามีการตรวจสถานที่ แทบจะวันหนึ่ง ๓ เวลา แต่ว่าน้ำท่วมน้ำแล้งกลับไม่รู้ มันเป็นสิ่งที่น่าขันพูดกันตามตรง จนทุกวันนี้ผมไม่รู้ว่า สรุปแล้วพวกเรานักการเมืองเราทำหน้าที่ ทำเกินบทบาทไม่มีปัญหาหรอกครับ ถ้าเป็น ประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนจะลำบากแค่ไหนจะอะไรแค่ไหนพวกเรายินดี นักการเมือง ทุกคน แต่ว่าในสิ่งที่ข้าราชการซึ่งเป็นหน้าที่ของคุณทำไมคุณไม่ทำงานในเชิงรุกบ้าง แล้วความซ้ำซ้อน ผมขออนุญาตใช้คำว่า การผลักภาระ อย่างปัจจุบันการลงทะเบียนของ เกษตรกร ไป ๆ มา ๆ แล้วข้าราชการที่อยู่ตามภูมิภาคทำอะไร ----------

วันนี้คนทำคือผู้ใหญ่บ้าน คือกำนัน ทำตั้งแต่การรวบรวมเอกสาร การลงข้อมูลในคอมพิวเตอร์ การไปถ่ายรูปแปลงนา อะไรทั้งหลายทั้งสิ้น แล้วถามว่าข้าราชการทำอะไรบ้างล่ะ ทำแต่ว่าส่งข้อมูลที่กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำให้แล้วส่งต่อไปหน่วยบน เวลาคุณได้รับความดีความชอบคุณไม่เห็นมาแบ่งกับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านบ้างเลย และนวัตกรรมทั้งหลาย เทคโนโลยีทั้งหลาย คุณเองลงทุนไปเท่าไรแล้วในเรื่องของข้อมูลเหล่านี้ แต่ถามว่าวันนี้คุณได้สำรวจไหมว่าประสิทธิผลจริง ๆ ที่มันเกิดขึ้นจริงว่ามันสะท้อนในการทำงานของระบบข้าราชการไทย ในการที่จะพัฒนาสิ่งต่าง ๆ มากน้อยแค่ไหน แล้วยังจะต้องให้แปลงนาทุกแปลงต้องให้ไปถ่ายรูป มีผู้ใหญ่บ้านยืนอยู่ด้วยนะทุกแปลง ทุกแปลง ระบบจีพีเอส (GPS) ของคุณ อะไรของคุณที่จะจับจุดจับอะไรนี่ ถ้าอย่างนั้นการลงทุนเรื่องเทคโนโลยีเหล่านั้นมันก็สูญเปล่า ผมเองอยากขอฝากแล้วก็ผมเห็นด้วยกับท่านอาจารย์โกวิทย์ในเรื่องของการประเมินผู้ว่าราชการจังหวัด เพราะว่ายิ่งจังหวัดไหนที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดที่จวนจะเกษียณแล้ว ผมขอส่ายหัวผมไม่อยากจะพูดอะไรอย่างอื่นนะครับ อย่างไรก็ขอฝาก ก.พ.ร. ด้วยนะครับ ผมอยากให้ได้สำรวจแล้วก็ได้ดูในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนะครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านต่อไป พันตำรวจตรี ชวลิต ครับ

พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม พันตำรวจตรี ชวลิต เลาหอุดมพันธ์ ผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล การอภิปรายครั้งนี้ก็คงจะเป็นครั้งสุดท้ายในการเป็น ส.ส. สมัยแรกของผม เพราะว่าวันนี้เรานัดประชุมกันวันสุดท้ายก่อนหมดสมัย ใช่ไหมครับ ผมก็ดีใจมากเลยที่วาระการประชุมวันนี้เดินมาถึงรายงานการพัฒนาระบบราชการของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการก็ดีใจที่สภายังไม่ได้ล่มไปก่อน แล้วก็ขอบคุณคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการที่ได้มาฟังผมอภิปราย แล้วก็รอชี้แจงในตอนนี้ ผมก็จะใช้เวลาที่ท่านประธานให้ ๕ นาทีนี้ให้คุ้มค่ามากที่สุด ก่อนอื่นผมก็ต้องบอกว่าแรงผลักดันที่ทำให้ผมลาออกจากงานเดิมที่ผมเคยเป็นข้าราชการตำรวจงานที่ผมรัก แล้วก็ผูกพันที่ทำงานมาเป็น ๑๐ ปีเลยนะครับ เพราะว่าความรู้สึกที่ว่าการเป็นข้าราชการตัวน้อย ๆ คนหนึ่งในองค์กรราชการทุกวันนี้มันไม่สามารถเปลี่ยนแปลงระบบให้มันดีขึ้นได้ มันไม่มี

ความสามารถได้ดีเท่ากับการมาร่วมกันกับพรรคอนาคตใหม่นะครับ แล้วก็ขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงองค์กรราชการจากข้างบนลงมา โดยที่ข้าราชการระดับที่ปฏิบัติงานใกล้ชิดกับประชาชนแบบที่ผมเคยเป็นมา แล้วก็สามารถให้เขามาออกแบบการเปลี่ยนแปลงนี้ไปด้วยกันอย่างแท้จริงนะครับ เราจะทำอย่างไรให้การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ทางอำนาจจากเดิมที่มันเป็นแบบบนลงล่าง เปลี่ยนจากข้าราชการที่จากเดิมแคร์ (Care) แต่ข้างบนมากกว่าข้างล่างจะทำอย่างไรให้เขาแคร์ (Care) ใส่ใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้เขาอยู่เพื่อสนับสนุนทรัพยากรให้ผู้ใต้บังคับบัญชามากกว่าเจ้านายของเขานะครับเราจะทำอย่างไรให้มันกลับหัวกลับหางความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ให้ข้าราชการที่ทำงานสัมผัสกับประชาชนให้เขามีความสำคัญมากที่สุด ไม่ใช่คนที่อยู่ข้างบนสูงสุดขององค์กร ในองค์กรสมัยใหม่มันก็ต้องเปลี่ยนแปลงไปทิศทางแบบที่ผมว่านี้ทั้งนั้นเลยถึงจะอยู่รอดได้ในยุคนี้ แล้วก็อนาคตข้างหน้าโดยเฉพาะองค์กรราชการคีย์เวิร์ด (Key Word) สำคัญคือคำว่า บิวรอแครต (Bureaucrat) หรือว่าระบอบเจ้าขุนมูลนายในองค์กรราชการที่ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ มันอุ้ยอ้ายกว่าจะอนุมัติอะไรทีก็ต้องเสนอนายขึ้นไป ขออนุมัติตั้งหลายครั้ง ขอขึ้นไปไม่รู้ตั้งกี่ชั้นกว่าจะเกิดการอนุมัติอะไรขึ้นมานะครับ มันโบราณมากแล้วนะครับ งบประมาณหรือว่าทรัพยากรที่มันไหลจากบนลงล่างแต่ละชั้น ๆ อย่างที่เราเป็นอยู่ทุกวันนี้กว่าจะเหลือมาถึงข้าราชการชั้นที่ทำงานใกล้ชิดกับประชาชนมันก็แทบจะไม่เหลือ บิวรอแครต (Bureaucrat) หรือว่าระบบเจ้าขุนมูลนายในองค์กรราชการแบบนี้ต้องถูกกำจัดซึ่งผมแล้วก็พรรคก้าวไกลก็มีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะมาขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงนี้นะครับ ----------

ผมและพรรคก้าวไกลก็ต้องขอพึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการของท่านนี่ละครับ ก็ขอให้ท่านยังไม่ต้องรอนะครับอีก ๒-๓ เดือน ค่อยหลังเลือกตั้งแล้วให้พรรคก้าวไกลเป็นรัฐบาล แล้วค่อยมาเริ่มกันทันนะครับ ผมก็ขอฝากให้หน่วยงานของท่านก็เตรียมแผนตามเป้าหมายของผมไว้ก่อนได้เลย เมื่อพรรคของผมเป็นรัฐบาลแล้วเราได้ร่วมงานกันอย่างใกล้ชิดก็จะได้ขับเคลื่อนได้เร็วขึ้นนะครับ นอกจากนี้เวลาเราพูดถึงการพัฒนาระบบราชการพูดถึงเรื่ององค์กรอะไรพวกนี้มันก็เหมือนจะดูห่างไกลไปจากพ่อแม่พี่น้องประชาชนใช่ไหมครับ ฟังดูแล้วเหมือนกับมันเกี่ยวอะไรกันกับพ่อแม่พี่น้องประชาชนนะครับ ประชาชนจะได้อะไร คือนอกจากการที่ประชาชนพอปฏิรูปไปแล้วใช่ไหมครับไม่ต้องไปนั่งรอการบริการของรัฐที่มันรอนานน่าหงุดหงิดอะไรพวกนี้ มันยังมีอะไรที่มันเกี่ยวกับประชาชนที่ผมอยากจะนำเสนอไว้อีกอย่างหนึ่งนะครับ อย่างเช่นผมยกตัวอย่างอย่างพรรคก้าวไกลมีนโยบายสวัสดิการของขวัญแรกเกิด ๓,๐๐๐ บาท เงินเด็กเล็กเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท ทุกเดือนจนถึง ๖ ปี เงินผู้สูงวัยเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท หรือว่าค่าทำศพถ้วนหน้า ๑๐,๐๐๐ บาท คือสวัสดิการพวกนี้พ่อแม่ พี่น้องประชาชนก็น่าจะทราบกันดีอยู่แล้วใช่ไหม แต่ว่าหลายท่านก็อาจจะยังไม่ทราบว่าผมและพรรคก้าวไกลก็ยังมีความผลักดันที่จะปฏิรูประบบราชการ ให้การจ่ายเงินพวกนี้มันเป็นไปโดยอัตโนมัติ ไม่ต้องให้ประชาชนไปติดต่อหน่วยงานราชการ ติดต่อหน่วยนั้นหน่วยนี้ ต้องมาพิสูจน์ความจนต้องรอแล้วรออีกอะไรอย่างนี้แล้วก็ยังไม่ได้นะครับ ถ้าเกิดว่าพรรคก้าวไกลเป็นรัฐบาลสิ่งที่เราทำต้องปฏิรูปพวกนี้นะครับ ถ้าแจ้งเกิดเงินก็ควรจะเข้าบัญชีพ่อแม่ทันทีถูกไหมครับ ไม่ต้องไปทำเรื่องอะไรหลังจากนี้อีกแล้ว หรือว่าเงินเด็กเล็กเดือนละ ๑,๒๐๐ บาท มันก็ควรที่จะเข้าบัญชีพ่อแม่อัตโนมัติทุกเดือนไปเลยถูกไหมครับ หรือว่าถ้าเกิดว่าเรามีอายุมาจนถึงอายุ ๖๐ ปีเราก็ไม่ควรที่จะต้องไปติดต่อหน่วยนั้นหน่วยนี้เพื่อที่จะบอกว่าเราจนถูกไหมครับ เงินก็ควรที่จะเข้าบัญชีของเราโดยอัตโนมัติอย่างนี้ ต่างประเทศเขาก็เป็นกันแล้วทำไมของเราทำไม่ได้ถูกไหมครับ เรื่องพวกนี้ผมคิดว่าการที่เราจะเป็นรัฐบาลมันสามารถทำได้ง่ายนะครับแล้วผมก็เสียดายที่ผ่านมาทำไมเราไม่ทำกัน ก็ฝาก ก.พ.ร. แล้วก็พรรคก้าวไกลของเราถ้าเกิดเป็นรัฐบาลก็จะร่วมงานของท่านที่จะขับเคลื่อนอย่างเต็มที่ครับ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : อีก ๒ ท่าน ท่านพิเชษฐ์กับท่านอุบลศักดิ์ เชิญท่านพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน ครับ

นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๔ ผมดูยุทธศาสตร์ที่ทางสำนักงานได้ทำไว้นะครับ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาและการบริหารภาครัฐเพื่อประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การปรับบทบาท ภารกิจและโครงสร้างหน่วยงานภาครัฐให้ทันสมัย ยืดหยุ่น รองรับการเปลี่ยนแปลง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การเพิ่มประสิทธิภาพและการบริหารงานภาครัฐ โดยใช้ระบบดิจิทัล (Digital) แล้วก็บิ๊กดาตา (Big Data) เข้ามาใช้ ดีมากครับ ทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์นี้ดีมาก แต่ผมคิดว่ามันยังไม่พอคือท่านทำตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐ คือท่านไม่ได้พูดถึงว่า ๑. การลดจำนวนข้าราชการ ข้าราชการประเทศไทยนี่มีเยอะที่สุดเยอะมากมายจริง ๆ ไม่มีวี่แววที่จะลดจำนวนลง วันนี้งบประมาณของประเทศนะครับ ๒ ล้านล้านบาทเกี่ยวข้องกับงบประจำทั้งหมด ก.พ.ร. ลองตอบผมสิว่านโยบายตามแผนยุทธศาสตร์ ๒๐ ปีจะลดจำนวนข้าราชการของประเทศไทยลงเท่าไร ถ้ายุทธศาสตร์ทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์นี้ประสบผลสำเร็จข้าราชการคนไทยจะต้องลดจำนวนลง เพราะใช้ระบบไอที (IT) เข้ามาใช้หมด ระบบอัตโนมัติมาใช้ทั้งหมด แล้วจำนวนข้าราชการจำเป็นจะต้องมีมากมายมหาศาลทำไม ทหาร ๓๐๕,๐๐๐ คน นี่เป็นประจำการนะครับ แล้วทหารที่เป็นกำลังสำรองอีก ๒๔๐,๐๐๐ คน รวม ๕๐๐,๐๐๐ คน ----------

ตำรวจประเทศไทยมี ๒๔๐,๐๐๐ คน ลองไปดูสิงคโปร์สิครับ เจอตำรวจไหม ไปดูยุโรปสิครับ ไปท่องเที่ยวไปดูมีตำรวจเดินกี่คน ไม่มี ไม่เจอ เขาใช้ระบบไอที (IT) ทั้งหมด เขาใช้บริหารจัดการโดยใช้ดิจิทัล (Digital) มาใช้ทั้งหมด เป็นสมาร์ตซิตี (Smart City) แล้ว วันนี้ถ้าลดจำนวนข้าราชการได้จะลดเงินเดือน ลดค่าใช้จ่ายบำเหน็จบำนาญอีกมหาศาลเลย เสร็จแล้วเอามาทำไมครับ เอามาพัฒนาศักยภาพ ประสิทธิภาพ คุณภาพของคนให้เขาเรียนรู้ ให้เพิ่มความรู้ ให้มีประสิทธิภาพแล้วทำงานเท่ากับคน ๑๐ คนได้โดยใช้ไอที (IT) โดยใช้ระบบสมาร์ต (Smart) สมัยใหม่ใช่ไหมครับ เสร็จแล้วก็เพิ่มเงินเดือนให้เขา ตำรวจชั้นผู้น้อยไปดูสิมีแต่บัตรเครดิต มีแต่หนี้ มีแต่ตั๋วจำนำ ลดจำนวนคน เพิ่มศักยภาพ แล้วเพิ่มเงินเดือนให้เขาครูครับ วันนี้ข้าราชการครูบอกว่าอยู่ไม่รอด อยู่ไม่รอด เงินเดือนน้อยแต่สอนเด็กให้เด็กฉลาด ดังนั้นอยากจะให้ลดจำนวนข้าราชการของประเทศไทย ท่านต้องตอบผมสิว่ายุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีจนถึงปี ๒๕๘๐ จะลดจำนวนข้าราชการลงกี่คน หน่วยงานต่าง ๆ ทหารนั่งกินเงินเดือนถ้าไม่มีสนามรบที่ภาคใต้ไม่มีโอกาสได้ใช้ปืนเลยครับ อยู่กันทำไมตั้ง ๓๐๐,๐๐๐ คน นายพลเต็มประเทศเลย แตะเขาบ้างสิครับ ก.พ.ร. แตะทหารบ้าง ให้กองทัพเล็กลง ให้ทหารชั้นประทวน ชั้นผู้น้อยมีเงินเดือนมากขึ้น นายสิบ จ่า ให้มีชีวิตที่ดีขึ้น ให้มีจำนวนน้อยแต่ใช้เทคโนโลยีให้มากขึ้นใช่ไหมครับ ผมอยากจะให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่สมาร์ตซิตี (Smart City) ให้มีใช้เทคโนโลยีแล้วก็ความเป็นอยู่ของข้าราชการดีขึ้น ไม่ต้องเป็นหนี้เป็นสินให้มีฐานะ มีศักดิ์ศรี แต่มีองค์ความรู้ มีความสามารถที่เต็มเปี่ยม อบรมพัฒนาจนถึงว่าอายุ ๖๐ ปี ก็ฝากทางท่านว่าพัฒนาคนเดี๋ยวตอบผมด้วยว่าแผนที่จะลดจำนวนข้าราชการแผนที่จะเพิ่มเงินเดือน เพิ่มศักยภาพทำอย่างไรนะครับ ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านอุบลศักดิ์เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ก.พ.ร. ได้รายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๐ ดั่งที่เพื่อนสมาชิกได้กล่าวไปแล้วนั้น ซึ่งยุทธศาสตร์ ๑ ยุทธศาสตร์ ๒ ยุทธศาสตร์ ๓ รายละเอียดผมคงไม่ต้องนำเรียน อยากเห็นการเปลี่ยนแปลงการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวันนี้การศึกษาการให้ความรู้แน่นอนต้องพัฒนาบุคลากรบุคคลตั้งแต่ในท้องในครรภ์มารดา เมื่อเกิดมาเป็นมนุษย์ตามมาตรา ๑๕ สภาพบุคคลย่อมเริ่มแต่เมื่อคลอดแล้วอยู่รอด

เป็นทารก และสิ้นสุดลงเมื่อตาย ทำอย่างไรจะให้บุคลากรดังกล่าวนั้นมีองค์ความรู้ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากจะยกตัวอย่างให้เห็นง่าย ๆ ว่าประเทศอิสราเอลนั้น ทุกคนเป็นนักรบ ทุกคนไม่ต้องแสดงตน ทุกคนรักชาติ ทุกคนรักแผ่นดิน ทุกคนพร้อมสู้ทุกรูปแบบถ้าเป็นภัยต่อประเทศของเขา ในขณะเดียวกันในประเทศไทยเรานั้น แต่งเครื่องแบบกันเต็มหมด แต่ไม่สามารถจะแก้ไขปัญหาความยากจน ความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนได้ ดังนั้นอยากจะกราบเรียนว่าผมอยากให้ท่านได้นำวิธีการบริหารจัดการบุคลากรหรือบุคคลทุกกระทรวง ทบวง กรมนั้นต้องกราบเรียนว่าต้องมีแบบคุณภาพ มีองค์ความรู้ มีจิตสำนึกว่านี่คือหน้าที่ แต่ทุกวันนี้ต้องกราบเรียนว่าบุคลากรทั้งหลายนั้น ทุกคนอยากเป็นราชการ ทุกคนอยากมีเงินเดือน เมื่อเจ็บไข้ได้ป่วยแล้วก็ไปรักษา แต่ขณะเดียวกันนั้นต้องกราบเรียนว่าถ้าหากวันนี้ถ้าประเทศไทยให้ทุกคนรักษาพยาบาลฟรีหมดทั้งประเทศ ไม่ต้องใช้ ๓๐ บาท ผมว่าบัตรประชาชนบัตรเดียวสามารถทำได้ทุกอย่างนั้น ผมคิดว่านี่คือศักยภาพของมนุษย์ อย่างไรก็ตามท่านประธานต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่าผมอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงประเทศไปสู่ที่ความเจริญศิวิไลซ์ (Civilize) เหมือนประเทศอื่น ๆ เขา ----------

จะเห็นว่าวันนี้หน่วยงานทุกหน่วยงานเลย บางทียังไม่รู้เลยพอจะอยากจะรู้ข้อมูลยังกดหาข้อมูลตัวเองไม่ถูกนะครับ ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพ ผมอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงจริง ๆ อยากเห็นสร้างคน สร้างมนุษย์ สร้างประเทศ ถ้าหากบุคลากรขาดองค์ความรู้ขาดจิตสำนึกและขาดประสิทธิภาพถามว่าจะไปพัฒนาประเทศอย่างไร อย่างทุกวันนี้เห็นไหมรัฐบาลไม่สามารถแก้ปัญหาได้เลย คนยากคนจนเห็นขึ้นทะเบียน ๒๒ ล้านคน วันนี้รัฐบาลชุดนี้บอกว่าต่อไปคนจนจะหมด หมดหมายความว่าคนจนตายหมด ทั้งที่ข้อเท็จจริงเป็นอย่างนั้น ถามว่าวันนี้หนี้สินพี่น้องประชาชนเกษตรกรทั้งประเทศทุกหลังคาเรือนตกอยู่ในสภาพล้มละลาย ก็แสดงว่าการบริหารจัดการบุคคล บุคคลที่พัฒนามาเป็นผู้บริหารประเทศมันไม่มีคุณภาพ ไม่มีองค์ความรู้ ไม่มีจิตสำนึก และสร้างปัญหาสร้างหนี้ให้กับประเทศชาติตลอดเวลา สะสมตลอดเวลา ท่านก็ทราบดีว่าวันนี้ ๑๐ ล้านล้านบาท ถามว่าเป็นหนี้สินสาธารณะถามว่าเมื่อไรจะจบ เมื่อไรจะสิ้นสุด ใครมาเป็นรัฐบาลเที่ยวหน้าต้องแก้ปัญหาอย่างมาก เพราะฉะนั้นวันนี้ท่านต้องวางแผนบุคลากรทุกกระทรวง ทบวง กรม ให้มีองค์ความรู้ และแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ขอบคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเลขาธิการ หรือท่านรองเลขาธิการ ก.พ.ร. ได้ตอบชี้แจงครับ

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ (เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ก่อนอื่นต้องกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ท่านให้ความใส่ใจ ให้ทั้งข้อสังเกต ข้อแนะนำ และทั้งสอบถามมา ซึ่งดิฉันก็รู้สึกดีใจมากที่ได้มีข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่จะได้นำไปสู่การปรับปรุงและการพัฒนาระบบราชการต่อไป ในส่วนของหลาย ๆ ท่านที่ได้ให้ข้อสังเกตและข้อแนะนำที่ดิฉันจะขอรับไป เพราะท่านไม่ได้สอบถามคำถามอะไร เช่น ของท่านพลตำรวจตรี สุพิศาล ของท่านอนุรักษ์ ก็ดี ท่าน นาวาตรี สุธรรม ท่านสมเกียรติ ท่านนพพล ท่าน พันตำรวจตรี ชวลิต และท่านอุบลศักดิ์ ข้อสังเกตของท่านมีคุณค่า ก็จะขอทางสำนักงาน ก.พ.ร. จะขอรับไปพัฒนาแล้วก็ปรับปรุงต่อไป ในส่วนที่มีข้อคำถามดิฉันก็ต้องขอให้ข้อเท็จจริง แล้วก็ตอบคำถามแก่พวกท่านว่ามีอะไรบ้าง

ประเด็นแรกของท่านศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม ที่ท่านถามเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญ แล้วก็เป็นสิ่งที่ทางสำนักงาน ก.พ.ร. โดยคณะกรรมการ ก.พ.ร. ให้ความสำคัญมาก เรารู้ว่าการปฏิรูประบบราชการไม่ใช่เป็นเพียงที่ว่าหน่วยงานภาครัฐทำกันเอง มันจะต้องมีทั้ง ๒ ฝ่าย คือฝ่ายนโยบาย บางทีดิฉันต้องบอกว่าต้องเอาจริงเอาจังกับเรื่องนี้ในการที่จะขับเคลื่อน แล้วก็ฝ่ายปฏิบัติก็คือส่วนราชการเอง ในส่วนของสำนักงาน ก.พ.ร. เรามุ่งเน้นการปฏิรูประบบราชการ มีทั้งเรื่องของการที่ไม่ให้ขนานของโครงสร้างของส่วนราชการโตขึ้นไปกว่าเดิม ควรจะมีขนานที่เหมาะสม แต่ขณะเดียวกันเรื่องบางเรื่องที่เป็นอาเจนดา (Agenda) ที่จำเป็นที่จะต้องมีการยุบรวมหน่วยงานเข้ามาสร้างเป็นหน่วยงานใหม่ที่ตอบโจทย์ของนโยบาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของน้ำ เรื่องของดิน ที่ท่านก็คงทราบแล้วไม่ว่าจะเป็น สทนช. สคทช. ต่าง ๆ เหล่านี้ก็เป็นสิ่งสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนอาเจนดา (Agenda) สำคัญที่มีการบูรณาการข้ามหน่วยงานกัน อันนี้ก็เป็นเรื่องของโครงสร้างในภาคปฏิรูประบบราชการ และการปฏิรูประบบราชการมีมากไปกว่านั้นคือการปรับวิธีการทำงานและปรับมายด์เซ็ต (Mind set) ของตัวราชการ การปรับวิธีทำงานที่สำคัญของในระบบราชการคือการเอาดิจิทัล (Digital) มาใช้ในการทำงาน เอามาใช้ในการให้บริการประชาชน สิ่งที่มุ่งเน้นที่ผ่านมาจึงเป็นเรื่องของการมุ่งเน้นการให้ทำดิจิทัลเซอร์วิส (Digital Service) แก่ประชาชน การใช้ข้อมูลเรื่องของดาต้า (Data) หรือที่เรียกว่าบิ๊กดาต้า (Big Data) ก็ดี เอามาทำการวิเคราะห์เพื่อใช้ในการทำงานให้มากขึ้น อันนี้ก็คือเป็นการปรับวิธีการทำงาน ซึ่งสุดท้ายแล้วประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นก็เกิดกับประชาชน นอกจากเรื่องดิจิทัล (Digital) จะช่วยให้เกิดความรวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพแล้ว ยังลดเรื่องของการทุจริตหรือความสุ่มเสี่ยงที่จะเกิดการทุจริต และสร้างความโปร่งใส ความเชื่อมั่นให้กับประชาชนอีกด้วย

ประเด็นถัดมาที่สำคัญมาก ๆ ในเรื่องของการปฏิรูประบบราชการที่ขับเคลื่อนมา คือทำภาครัฐให้เป็นระบบเปิด ซึ่งท่านสมาชิกหลายท่านได้ให้ความสนใจ ซึ่งการที่ทำให้ภาครัฐเป็นระบบเปิดนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. คณะกรรมการ ก.พ.ร. เราไม่ได้มองแค่การเปิดเผยข้อมูลผ่านบนเว็บไซต์เฉย ๆ แต่หมายรวมถึงการเปิดที่จะรับฟังเสียงประชาชนให้ชัดเจนมากขึ้น เรากำลังทำแพลตฟอร์ม (Platform) ที่จะรับฟังเสียงจากประชาชนเพื่อจะมาใช้ในการพัฒนางานภาครัฐ แล้วเราก็กระตุ้นให้ภาครัฐเปิดรับฟังเสียงประชาชนให้มาก ไม่เพียงแค่นั้น เรายังเปิดโอกาสให้ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม เข้ามาร่วมทำงานกับภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจไปเลยหรือทำความร่วมมือกัน อย่างเช่น ที่ท่านสุพิศาลได้ยกตัวอย่างตอนต้นเรื่องของกรมบัญชีกลาง เรื่องการขึ้นทะเบียนผู้ประกอบการ อันนั้นเป็นความร่วมมือที่เราทำกับทางภาคเอกชน สิ่งเหล่านี้ละค่ะ คือการเปิดให้ทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการทำภารกิจภาครัฐควบคู่กับของภาคราชการ มันจะทำให้ประสิทธิภาพการให้บริการแก่ประชาชนดีขึ้น และสุดท้ายมันจะทำให้ขีดความสามารถของประเทศสูงขึ้น อันนี้ก็คือแนวคิดของเรื่องการปฏิรูประบบราชการที่จะขับเคลื่อนไป

ประเด็นที่ ๒ ที่ท่านอาจารย์โกวิทย์สอบถามคือเรื่องการควบคุมการทุจริต ดิฉันได้กล่าวไปแล้วเบื้องต้นว่าดิจิทัล กัฟเวิร์นเมนต์ (Digital Government) กับโอเพน กัฟเวิร์นเมนต์ (Open Government) เป็นคีย์ (Key) สำคัญ ดิจิทัล กัฟเวิร์นเมนต์ (Digital Government) คือการทำกระบวนงานของภาครัฐให้เป็นดิจิทัล (Digital) มันจะเปิดเผย มีความโปร่งใส ลดเรื่องของการที่จะต้องเข้ามาติดต่อกับตัวเจ้าหน้าที่ เราสามารถชำระเงินผ่านอีเพย์เมนต์ (e-payment) ไปได้เลย โดยไม่ต้องมาจ่ายเงินกับเจ้าหน้าที่แบบตัวต่อตัว ซึ่งมีความสุ่มเสี่ยง อันนี้ก็จะเป็นระบบหนึ่งที่ทางสำนักงาน ก.พ.ร. เร่งรัดแล้วก็ขับเคลื่อนตัวนี้

อีกประการหนึ่งคือโอเพน กัฟเวิร์นเมนต์ (Open Government) คือเปิดให้ประชาชนเข้ามา พอให้บริการแล้วสามารถเรตติง (Rating) ความพึงพอใจได้ รวมทั้งสามารถร้องเรียนได้หากเกิดปัญหาใด ๆ เราก็จะเปิดช่องให้จุดรับบริการต้องเปิดให้มีการมีคิวอาร์โค้ด (QR Code) ที่จะเข้ามาประเมินความพึงพอใจ รวมทั้งมีการรับแจ้งข้อร้องเรียนต่าง ๆ ได้ อันนี้ก็จะเป็นการสร้างระบบนิเวศอันหนึ่งที่ให้เกิดการควบคุมการทุจริต

ส่วนในพาร์ต (Part) ของการพัฒนาเรื่องของคน เรื่องจริยธรรมนั้นเป็นหน้าที่ที่ทางสำนักงาน ก.พ. กำลังทำ เราก็หารือกับ ก.พ. ตลอด ก.พ. ก็พยายามเร่งทำในส่วนนี้

ควบคู่กันไปนะคะ เมื่อสักครู่นี้ที่นำเรียน เรื่องของการถ่ายโอนภารกิจไปสู่ภาคเอกชนก็ดี ภาคประชาสังคมก็ดี ก็ยังมีอีกพาร์ต (Part) หนึ่งที่เป็นคำถามสำคัญที่เกี่ยวเนื่องกัน คือเรื่องของท้องถิ่น ดิฉันต้องขอนำเรียนว่าการถ่ายโอนภารกิจภาครัฐสู่ท้องถิ่นนั้นอยู่ในกรอบอำนาจต้องบอกหลายหน่วยงาน ก็คือตัวสำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจที่ขึ้นกับสำนักนายกรัฐมนตรี แล้วก็กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นของกระทรวงมหาดไทย ทางสำนักงาน ก.พ.ร. ไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง คือเราไม่ได้มีอำนาจที่จะไปกำหนดว่าจะเอาถ่ายโอนภารกิจใด แต่สำนักงาน ก.พ.ร. มีหน้าที่ที่จะสนับสนุนให้การทำงานร่วมระหว่างทางภูมิภาคกับท้องถิ่น โดยการถ่ายโอนไปสู่ท้องถิ่นนั้นเกิดผลได้ เพราะฉะนั้นการจะกำหนดว่าภารกิจใดลงไปสู่ท้องถิ่นนั้นมีทางคณะกรรมการกระจายอำนาจดูแลอยู่ แต่เมื่อจะมีการกระจายลงไปแล้ว แล้วก็มีการทำงานร่วมกันแล้ว ทาง ก.พ.ร. จะไปร่วมส่งเสริมให้การกระจายนั้น หรือการทำภารกิจนั้นบังเกิดผล ไม่ว่าจะเป็นการผ่านการทำดิจิทัลกัฟเวิร์นเมนต์ (Digital Government) ก็ดี หรือการทำปรับปรุงกระบวนการทำงานต่าง ๆ การมีดีไซน์ โพรเซส (Design process) การทำงาน อันนั้นจะเป็นหน้าที่ของ ก.พ.ร. ก็ขอนำเรียนว่าโดยหน้าที่จะเป็นลักษณะนั้น

ข้อสังเกตของท่านอาจารย์โกวิทย์เกี่ยวกับเรื่องของจังหวัดว่าเห็นควรว่าควรจะมีการประเมินจังหวัด ต้องขอเรียนว่าเราประเมินมาทุกปี ทุกจังหวัดมีผลการประเมินมีเคพีไอ (KPI) แล้วก็มีผลการประเมินเป็นเช่นไร รวมทั้งในระยะที่ผ่านมานี้ ทางสำนักงาน ก.พ.ร. เอง กับทาง ก.พ. ได้เสนอเรื่องเข้าคณะรัฐมนตรีไปให้มีการเชื่อมโยงการประเมินหน่วยงาน คือเหมือนการประเมินจังหวัดเข้าสู่การประเมินตัวผู้ว่าราชการ หรือว่าการประเมินกรมนั้นก็ต้องเข้าเป็นเคพีไอ (KPI) ของกรมนั้นก็ต้องเป็นเคพีไอ (KPI) ของอธิบดีด้วย ซึ่งตรงนี้ก็เริ่มดำเนินการมาแล้วนี่ก็ย่างเข้าปีที่ ๒ ดังนั้นดิฉันต้องขอเรียนว่าการประเมินจังหวัดมี การประเมินผู้ว่าราชการจังหวัดมี แล้วก็ทั้งนี้ทั้งนั้นการประเมินทั้ง ๒ อย่างมีความเชื่อมโยงกันค่ะ ถ้าผลสัมฤทธิ์ในการทำงานของจังหวัดไม่ดี ผลการประเมินผู้ว่าราชการจังหวัดก็ต้องไม่ดีไปด้วย อันนี้ก็คือเป็นสิ่งที่เราได้ปรับปรุงมาในช่วง ๒ ปีที่ผ่านมานะคะ

ในส่วนประเด็นของท่านจิรายุ ท่านจิรายุก็สอบถามเกี่ยวกับช่องทางการเสนอแนะที่ทางภาครัฐจะรับฟังจากประชาชนมีช่องทางใดบ้าง หรือทาง ก.พ.ร. มีอะไรบ้าง อย่างที่นำเรียนค่ะ หลักของเรื่องโอเพน กัฟเวิร์นเมนต์ (Open Government)

เป็นสิ่งที่ทาง ก.พ.ร. มุ่งเน้นตลอด แล้วก็มุ่งให้หน่วยงานต่าง ๆ ใช้ ท่านก็เห็นว่าเรื่องที่โด่งดังก่อนหน้านี้ที่ผ่านมาคือเรื่องของทราฟฟี ฟองดู (Traffy Fondue) ที่ทาง กทม. เอาไปใช้ แต่จริง ๆ แล้วต้องขอเรียนว่าก่อนที่ กทม. เอาไปใช้ มีหลายหน่วยงานมาก ๆ ในภาครัฐได้ใช้ก่อนหน้านั้นแล้ว แต่การประชาสัมพันธ์อาจจะไม่แพร่หลาย ในส่วนสำนักงาน ก.พ.ร. เอง เราก็มีเป็นเหมือนไลน์ ออฟฟิเชียล (Line Official) เรื่องกู๊ด ก๊อป ฟอร์ ยู (Good Cop for You) ซึ่งตรงนี้ก็จะมีทั้งประชาชนทั้งภาคเอกชนให้ข้อเสนอแนะผ่านเข้ามาในช่องทางนี้

ประเด็นอีกประเด็นหนึ่งที่ท่านจิรายุได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องการบริหารคน ท่านพูดถึงเรื่องประเด็นการช่วยราชการก็ดี การตักเตือนเรื่องของวินัยอะไรทั้งหลายทั้งปวง ดิฉันขอนำเรียนว่าภารกิจเหล่านี้เป็นอยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ. ทางสำนักงาน ก.พ.ร. ไม่ได้เป็นคนกำหนดหลักการตรงนั้น แต่หลักการเรื่องการช่วยราชการนั้นอยู่ในกฎ ก.พ. อยู่ในหนังสือเวียน ก.พ. ที่ ๒๙/๒๕๕๓ อันนี้ก็จะเป็นเรื่องของทาง ก.พ. ค่ะ

ประเด็นสุดท้ายที่ท่านจิรายุได้สอบถามเกี่ยวกับเรื่องที่การแสดงตนหรือการยืนยันตัวตนที่ท่านต้องเดินทางไปถึงจังหวัดชัยนาทเพื่อจะดำเนินการงานเกี่ยวกับทะเบียนราษฎร์ อันนั้นดิฉันไม่ค่อยแน่ใจว่าเหตุการณ์เกิดขึ้นเมื่อใด เพราะว่าตัวกฎหมายปฏิบัติราชการอิเล็กทรอนิกส์มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคมที่ผ่านมา ก่อนหน้านั้นก็เป็นไปได้ว่าหน่วยงานเขาก็คงยังไม่สามารถปฏิบัติตามนั้นได้ แล้วก็กฎหมายก็เพิ่งประกาศ เขาก็มีระยะเวลาหรือเกรซพีเรียด (Grace Period) ให้เขาปรับตัว แต่อย่างไรก็ดีถ้าเกิดเหตุการณ์นี้อีกดิฉันคิดว่าก็คงสามารถแจ้งมาได้ เพราะว่าหน่วยงานจะต้องมีการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้อย่างเคร่งครัดต่อไป ก็ขอนำเรียนในประเด็นนี้ค่ะ

ประเด็นสุดท้ายที่ดิฉันจะขอนำเรียนตอบต่อท่านดอกเตอร์พิเชษฐ์เกี่ยวกับเรื่องการลดจำนวนข้าราชการ ก็ขอเรียนว่าเป็นประเด็นที่ดีมากและสำคัญมาก แต่ดิฉันต้องขอเรียนว่าประเด็นเรื่องจำนวนข้าราชการนี้ก็ต้องขอเรียนว่าอยู่ในอำนาจหน้าที่ของทางสำนักงาน ก.พ. แต่ดิฉันขอเรียนให้ข้อมูลภาพรวมนิดหนึ่ง เพราะว่าตัวดิฉันเองก็เป็นกรรมการอยู่ในคณะกรรมการ ก.พ. ด้วย ต้องขอเรียนว่ากำลังคนภาครัฐที่ทางสำนักงาน ก.พ. ดูแลมีประมาณ ๔๒๐,๐๐๐ กว่าคน แต่ขณะที่จำนวนเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งหมดที่ท่านได้กล่าวถึงว่ามีภาระงบประมาณเรื่องค่าใช้จ่ายบุคลากรมีทั้งหมดประมาณ ๒.๙ ล้านบาท เกือบ ๓ ล้านบาท อันนั้นหมายถึงว่าทาง ก.พ. เองสามารถกำกับดูแลได้ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ บาท จาก ๒.๙ ดิฉันคิดว่าประเด็นสำคัญคือสิ่งที่เราได้หารือกันในที่ประชุมคณะกรรมการกำหนดกำลังคนภาครัฐหรือที่เรียกว่า คปร. ว่าจะต้องดูแลเรื่องกำลังคนภาครัฐในภาพรวม เพราะปัจจุบันนี้กำลังคนภาครัฐกระจายอยู่ตามคณะกรรมการกลางต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นของครูก็ดี เขาก็เป็นคณะกรรมการต่าง ๆ เขาไม่ได้ขึ้นกับทาง ก.พ. ทางทหาร ตำรวจ แล้วก็ท้องถิ่นซึ่งมีจำนวนมาก สิ่งที่สำคัญก็คือการที่จะมีข้อมูลภาพรวมตรงนี้ว่ามีกำลังคนในแต่ละจุดเท่าไร มีค่าใช้จ่ายอะไร เท่าไร ถึงจะนำไปสู่การที่คณะรัฐมนตรีจะได้วางแผน

ในการที่จะวิเคราะห์และออกมาตรการในการลดขนาดกำลังคนได้ เพราะว่ามันมีหลายประเภท อันนี้ดิฉันคิดว่านี่คือสิ่งที่เรากำลังพยายามทำกันอยู่ เพราะฉะนั้นดิฉันก็ขอนำเรียนว่าในส่วนนี้ก็เข้าใจว่าเดี๋ยวในอนาคตทาง คปร. โดยสำนักงาน ก.พ. ก็จะขับเคลื่อนเรื่องนี้ต่อไป ดิฉันเข้าใจว่าตอบมาครบทุกประเด็นแล้ว ก็ต้องขอบพระคุณท่านสมาชิกทุกท่าน แล้วก็จะขอรับข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อไปค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านจิรายุครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคเพื่อไทย ผมขอบคุณท่านเลขาธิการ ก.พ.ร. นะครับ ฟังท่านชี้แจงแล้วก็ชื่นใจ แต่ว่าที่ท่านได้กรุณากล่าวถึงกรณีผม จริง ๆ ผมไม่ได้เอาตัวเองเป็นที่ตั้งหรือเป็นศูนย์กลางของโลกนะครับ เพียงแต่ว่าสะท้อนปัญหาที่มันเกิดขึ้นจริงกับคนอย่างสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมเรียนท่านอย่างนี้ ที่ท่านประกาศเมื่อตุลาคมปี ๒๕๖๕ ผมอ่านครับ และผมก็เห็นด้วยอย่างยิ่งที่ข้าราชการทั้งประเทศต้องรู้ ที่ผมตำหนิท่านก็เพราะว่ามันเกิดเรื่องแบบนี้ขึ้นก็เพราะว่าเขาไม่รู้ ผมไปมาเมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๖๖ ก็คือเมื่อเดือนที่แล้วแม่ผมเสีย

ผมมีพี่น้อง ๔ คน มีพี่ ๓ คน ไปมาหลายครั้งครับ พี่สาวไปมา ๔-๕ รอบก่อนจะประกาศตุลาคม จนกระทั่งก็ชักจะรำคาญแล้วผมก็เลยไปด้วยตัวเอง ก็อย่างที่นำเรียนครับว่าเขาบังคับให้ผมไป ทั้ง ๆ ที่ผมบอกว่าผมมอบอำนาจให้พี่สาว ๓ คนไปทำได้ไหม เรื่องอะไรรู้ไหมครับท่านประธาน เรื่องไปรับรองว่าแม่ตาย ผมถามถ้าเกิดผมทำงานอยู่ยะลา ปัตตานี ผมต้องนั่งรถไปชัยนาทไหมครับ หรือว่าผมต้องนั่งรถไปเชียงรายไหมครับ ประเด็นมันมีเท่านี้ละครับ ที่ท่านจะไปบอกว่าเรื่องตุลาคมปีที่แล้ว ผมถึงบอกท่านเลขาท่านไปสอบก่อน ท่านไปถามให้ได้ข้อกระจ่างก่อน ผมจึงบอกว่ากรณีผมถ้าพี่น้องประชาชนเขาไม่มีศักยภาพแบบผม ไม่มีรถขับไป ไม่มีเงินไปกินข้าว เขาต้องเสียโอกาสอะไรบ้าง พี่สาวผม ๓ คนก็นามสกุลห่วงทรัพย์ กันหมด ผมก็มอบอำนาจไป เจ้าหน้าที่บอกไม่ได้ ไม่ได้ ไม่ได้ จิรายุ ต้องมาเอง ผมก็บอกผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมขอหนังสือรับรองจากสภาไป ยังไม่ได้เลยครับท่านประธาน ผมจึงถามเป็นตัวอย่างว่าถ้าเกิดข้าราชการทั้งประเทศหรือพี่น้องประชาชนเขาอยู่ที่เบตง ยะลา แล้วคุณแม่เขาเป็นคนแม่สาย จังหวัดเชียงราย แล้วเขาเสีย แล้วเขาต้องเดินทางจากเบตง ยะลาไปเชียงรายแบบนี้หรือครับ ผมจึงบอกท่านเท่านั้นแหละครับว่าตุลาคมปีที่แล้วเข้าใจ แต่นี่มันเมื่อ ๒๓ มกราคมที่ผ่านมา จึงอยากให้ ก.พ.ร. ได้ทบทวนในกรณีดังกล่าว เรียงลำดับความสำคัญแบบพีระมิด ถ้าเรื่องที่มันคอขาดบาดตายเรื่องของชีวิตคนหมู่มากโดยรวม ไม่เป็นอะไรครับก็ต้องไปแสดงตนว่ายังมีชีวิตอยู่ ทุกวันนี้ท่านประธานครับ บุพการีเราอายุมากถ้าเป็นข้าราชการอย่างคุณพ่อ คุณแม่ผมรับราชการมาทั้งชีวิต ผมต้องเซ็นใบรับรองนะครับ ตอนยังไม่เป็นผู้แทนราษฎรนี่ต้องรบกวนผู้กำกับโรงพักแถวบ้าง บางทีก็รองผู้กำกับ สัญญาบัตร ซี ๙ ซี ๑๐ อะไรที่ท่านระบุให้เซ็นรับรองว่าแม่ยังไม่ตาย พ่อยังไม่ตาย หลัง ๆ นี่ผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพอรับรองได้ด้วยตัวเอง แต่พอกรณีอย่างนี้ผมจึงถามว่า อปท. หรือองค์กรปกครองท้องถิ่นนี่ข้าราชการไหม ถ้าข้าราชการ ใช่ ก็ต้องปฏิบัติให้เหมือนกัน ผมจึงฝากท่านเลขานะครับ หวังว่าท่านคงจะสละเวลาลองสอบถามเรื่องนี้ให้มันกระจ่างชัด เดี๋ยวท่านตอบเมื่อกี้จะกลายเป็นว่าจิรายุมันมั่ว เขาประกาศตั้งแต่ตุลาคมแล้วคุณไม่รู้เรื่องหรืออย่างไร แล้วคุณไปมาเมื่อไร เมื่อสักครู่ท่านพูดแบบนี้มันเลยทำให้ผมเสียหาย ผมจึงต้องบอกท่านว่าเหตุมันเกิด ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ เมื่อเดือนที่แล้วนี้เอง ก็ขออนุญาตนำเรียนผ่านท่านประธานไปยังท่านเลขา ขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านวลัยพร เห็นยกมือมีอะไรจะซักถาม เชิญครับ

นางวลัยพร รัตนเศรษฐ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานค่ะ วลัยพร รัตนเศรษฐ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐนะคะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานอย่างสูงที่กรุณาให้เวลาสั้น ๆ ๒ นาที เรียนอย่างนี้ค่ะ คือมีประเด็นอยู่ว่าเรื่องของรายงานการพัฒนาระบบราชการประจำปี ๒๕๖๔ ของ ก.พ.ร. ขออนุญาตเรียกสั้น ๆ ที่จริงแล้วก็มีผลการดำเนินงานที่หลากหลายแล้วก็มากมายเลยในการที่ดำเนินการตลอดทั้งปีที่ผ่านมา แต่อยากที่จะเรียนข้อเสนอแนะและข้อสังเกตอย่างนี้นิดหนึ่งว่า เรื่องของเคพีไอ (KPI) ของ ก.พ.ร. คือในบางส่วนในเรื่องของการเชื่อมโยงระหว่างทิศทางของแผน เรื่องของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น ซึ่งส่วนกลางนี่ ๒๐ กระทรวง ท้องถิ่น แล้วก็มีส่วนของภูมิภาคอีก ๗๖ จังหวัด ซึ่งสิ่งเหล่านี้ความเชื่อมโยงเวลาที่เรามาดูเคพีไอ (KPI) กันแล้วเราจะพบได้ว่าเคพีไอ (KPI) ของ ก.พ.ร. หรือของหน่วยงานราชการต่าง ๆ ส่วนใหญ่แล้วจะเป็นเคพีไอ (KPI) ในระดับของเชิงปริมาณ วัดในเรื่องของจำนวนในเรื่องของปริมาณ ซึ่งมันไม่ได้สะท้อนผลลัพธ์หรือความสำเร็จที่เกิดขึ้น ยกตัวอย่างเช่น มีการประเมินของจังหวัดจังหวัดหนึ่ง ประเมินด้วยจำนวนพื้นที่ที่ถูกน้ำกัดเซาะ ซึ่งตรงนี้มันเป็นสิ่งที่ทุกพื้นที่ไม่ได้เกิดขึ้นเหมือนกัน มีพื้นที่บางพื้นที่ไม่ได้เป็นพื้นที่กัดเซาะ แต่ถูกมาประเมินด้วยเหมือนกัน ดังนั้นตัวเคพีไอ (KPI) ที่เหมาะสมเป็นสิ่งที่สำคัญในการที่ประเมินพื้นที่หรือภูมิภาคต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องของจังหวัด อันนี้ยกกรณีของจังหวัดนะคะ แล้วอีกส่วนหนึ่งก็คือเวลาที่มีการประเมินจังหวัดในการทำผลการปฏิบัติงานของจังหวัดต่าง ๆ หรือของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดก็ดี มันไม่ได้ถูกนำมาเป็นผลในการที่จะให้กำลังใจแก่จังหวัดที่มีผลประเมินงานที่ดี ในแง่ที่ว่าเมื่อ ก.พ.ร. ก็ดี สศช. ก็ดี ก.พ. ก็ดี หรือเรียกว่าทีมที่ดูแลเรื่องยุทธศาสตร์ของประเทศเหล่านี้ไม่ได้ประเมินร่วมกัน แล้วก็มีการแยกส่วนในการที่เราจะประเมินว่าพื้นที่ไหนเป็นพื้นที่หนึ่ง อยากให้ทำงานร่วมกันในลักษณะที่ว่าเป็นผลลัพธ์ว่าถ้าประชาชนอยู่ดีกินดีต้องสะท้อนด้วยเคพีไอ (KPI) อะไรบ้างที่ในแง่ของผลลัพธ์จริง ๆ อันนี้เป็นข้อข้อเสนอแนะ ด้วยความที่ทำงานอยู่กับพื้นที่ภูมิภาคค่อนข้างเยอะ ก็สั้น ๆ นะคะที่จริงก็มีอีกเยอะ แต่ว่าขอเวลาแค่นี้ค่ะ ขอบพระคุณท่านประธานคะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : จะอนุญาต ๒ ท่านสุดท้าย สั้น ๆ ท่านเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม กับท่านนิยม เวชกามา เสร็จแล้วให้ ก.พ.ร. ตอบอีกทีหนึ่งครับ เชิญท่านเกรียงศักดิ์ก่อนครับ

นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี เขต ๗ พรรคเพื่อไทย ขอสอบถามไปยังคณะกรรมาธิการ เรื่อง ก.พ.ร. ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้าราชการหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเราจะได้ยินว่าครูและบุคลากรทางการศึกษายังมีปัญหา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาค่าตอบแทน ปัญหาเงินเดือน เบี้ยเลี้ยง ตลอดจนวิทยฐานะต่าง ๆ ก็ยังไม่พอที่จะเป็นวิชาชีพชั้นสูงได้ เราเห็นว่าครูถือว่าเป็นบุคลากรที่จะเป็นวิศวกรของประเทศชาติบ้านเมือง ที่จะสร้างบุคลากรต่าง ๆ ให้กับสังคมและประเทศชาติ แต่ค่าตอบแทนรายได้เงินเดือนของเขายังไม่พอที่จะใช้จ่ายในรอบเดือน ไม่สามารถที่จะเป็นวิชาชีพพิเศษหรือวิชาชีพชั้นสูงได้ ผมดูแล้วที่รายงานนี้ไม่เห็นส่วนไหนที่ท่านยกวิทยฐานะ ยกรายได้ ยกเงินเดือนของบุคลากรทางการศึกษาเลย แล้วก็โดยเฉพาะอย่างข้าราชการทหาร ๓๔๐,๐๐๐ คน ท่านก็ยังไปมองที่ระดับนายพล ท่านไม่ได้มองระดับชั้นประทวน ให้กำลังใจผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ ถือว่าเป็นผู้ที่อยู่หน้างาน ไม่ว่าทุกเรื่อง ไม่ว่าตามตะเข็บชายแดน ไม่ว่าต่างประเทศหรือว่ารักษาความมั่นคงภายในประเทศ ผมในฐานะที่เป็นประธานกรรมาธิการการทหารเห็นว่าในส่วนนี้อยากให้เข้าไปดูแลแก้ไข ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการตำรวจ ซึ่งมี ๒๒๐,๐๐๐ กว่าคน ก็ยังต้องไปหารายได้พิเศษ และที่สำคัญองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นท่านต้องดูแลให้ชัดเจนนะครับ พิจารณางบประมาณลงไปให้พอเพียงกับความต้องการภายในท้องถิ่น แต่ท่านไปกระจุกอยู่ข้างบนซึ่งไม่สามารถกระจายเม็ดเงินลงไป อันนี้คือปัญหาหนักในการพัฒนาประเทศเพราะว่าการที่จะพัฒนาประเทศชาติเราต้องดูที่ท้องถิ่นให้มีความสามารถในการบริหารจัดการและดูแลพี่น้องประชาชนในท้องถิ่นได้โดยมีงบประมาณเป็นตัวขับเคลื่อน ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนิยม เอาอย่างสั้น ๆ นะครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ ผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย

ความจริงผมนั่งฟังท่านเลขาธิการชี้แจง แต่ว่าผมมาช้าหน่อยหนึ่ง ติดประชุมกรรมาธิการอยู่ คือผมอ่านดูรายงานของท่านในยุทธศาสตร์ที่บอกเป้าหมายภาครัฐให้มีความทันสมัย มีขนาดที่เหมาะสม บทภารกิจผมไม่อ่าน ใช้เวลาสั้น ๆ ต้องขอบคุณท่านประธาน จริง ๆ ผมมาไม่ทันแล้ว คือผมเสนอแนะเนื่องจาก ก.พ.ร. เป็นผู้ที่มีบทบาทในการกำกับดูแลภาคราชการ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งในหลายเรื่องของท่าน ภาครัฐมีความทันสมัยผมเห็นด้วย แต่ว่าผมตั้งข้อสังเกตท่านต้องไปปรับปรุงในกระบวนการของราชการเรา บางทีบางหน่วยงานราชการเทอะทะ ผมสังเกตดู ผมไปถ่ายบัตรประชาชนที่บ้านผม ข้าราชการของเราแทนที่จะดำเนินการต้องรอโน่น นี่ นั่น บอกปลัดไปกินข้าวอะไรนี่ ผมรับไม่ได้เลยตรงนี้ อันนี้ตั้งข้อสังเกตให้ว่าเรื่องแบบนี้เราต้องคิดตรงประเด็น ไม่ใช่ว่าเอาคนมานั่งแล้วมันเกินคือคนไม่พออยู่แล้ว แต่คนเกินงาน แบบที่มันเกิดเหตุของตำรวจ ตม. เรานี่ คนเกินงานใช่ไหม เอาคนไปนำขบวนชาวต่างด้าว ต่างชาติอะไร ผมว่ามันคนเกินงานนะแบบนี้ เอาคนไปนำกระบวนการชาวต่างด้าว ต่างชาติ ผมว่ามันคนเกินงานนะแบบนี้ อันนี้จะต้องไปปรับบทบาทของ ก.พ.ร. ท่านอย่าปล่อยให้เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นอีก ----------

นอกจากมันขายหน้าทั้งประเทศแล้วยังเสียกระบวนการ คนไม่พอแต่คนเกินงาน อันนี้ท่านต้องปรับกระบวนยุทธ์ที่ผมเห็นแบบโรงพยาบาลบางแห่งนี่ ผมไม่ว่าที่ไหน โรงพยาบาลบางแห่งเอาคนไปนอนรับไปนี่ไปนอนเป็นชั่วโมงก็ไม่ดูแล มันมีแบบนี้ต้องปรับกระบวนยุทธ์ใหม่ เพราะถ้าเกิดแบบนี้คนเกินงานแต่ไม่พอ อันนี้เป็นประเด็นนะครับ ฝากท่าน ก.พ.ร. สั้น ๆ ผมขอบคุณท่านประธาน แต่ผมอยากจะพูดในลักษณะคนไม่พอแต่เกินงาน อันนี้ฝากท่านด้วยครับ ขอบคุณมากครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านเลขาธิการ ก.พ.ร. จะมีอะไรตอบเพิ่มเติมท่านจิรายุและท่านสมาชิกท่านอื่นไหมครับ เชิญครับ

นางสาวอ้อนฟ้า เวชชาชีวะ (เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ) : เรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน อ้อนฟ้า เวชชาชีวะ ค่ะ ก่อนอื่นคงต้องขออภัยท่านจิรายุนะคะ ดิฉันก็ไม่ได้มีเจตนาว่าท่านให้ข้อมูลที่ทำให้ดิฉันไม่เข้าใจ แต่ประเด็นคือเดี๋ยวดิฉันจะรับไปพิจารณาดูว่ามีปัญหาอะไรทางนั้นนะคะ แต่ต้องขอเรียนว่าตัวองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขาก็ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ปฏิบัติราชการทางอิเล็กทรอนิกส์ เดี๋ยวดิฉันก็ต้องประสานทาง สถ. เพราะว่าทางสำนักงาน ก.พ.ร. เองไม่มีอำนาจจะไปกำกับโดยตรงนะคะ แต่ว่าเราสามารถไปตรวจสอบ แล้วก็ให้ข้อแนะนำในการปรับปรุงการทำงานของเขาได้นะคะ

ต้องขอขอบพระคุณสมาชิกทั้ง ๓ ท่านที่ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ ดิฉันจะขอนำเรียนข้อมูลเพิ่มเติมสั้น ๆ อยู่ ๒ ประเด็นด้วยกัน ประเด็นแรก เกี่ยวกับการประเมินเรื่องของเคพีไอ (KPI) เป็นเงินที่ท่านวลัยพรว่าว่าในอดีตนั้นมีการแยกส่วนกันทำระหว่างหน่วยงานกลาง ไม่ว่าจะเป็นสภาพัฒน์ สำนักงบประมาณ และ ก.พ.ร. เอง ต้องบอกว่าเป็นภาระกับส่วนราชการมากการกำหนดเคพีไอ (KPI) ลักษณะนั้น ต้องขอบอกว่า ๒ ปีที่ผ่านมาเราได้ปรับกระบวนการนะคะ เราเสนอเข้า ครม. ไป และทางคณะรัฐมนตรีก็เห็นชอบหลักการนี้ว่าในการกำหนดเคพีไอ (KPI) ของส่วนราชการเราจะตั้งเป็นคณะทำงาน ซึ่งท่านปลัดกระทรวงเป็นประธาน และจะมีผู้แทนจากทางสภาพัฒน์ จากสำนักงบประมาณ และ ก.พ.ร. เข้าไปเพื่อจะได้บูรณาการตัวชี้วัดนั้นให้ตอบสนองกับแผนแม่บท ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิรูปประเทศ แล้วก็ให้ตัวชี้วัดที่ทั้ง ๓ หน่วยงานกลางใช้ด้วยกันให้มันกลมกลืนกันไม่ได้แยกส่วนกัน แล้วก็ตัวชี้วัดก็เป็นอย่างที่ท่านว่าเราปรับให้มุ่งเน้นผลลัพธ์มากขึ้น เน้นใน

เชิงปริมาณหรือเชิงโพรเซส (Process) น้อยลง อันนี้ก็จะขอรับข้อสังเกตของท่านไปปรับปรุงเพิ่มเติมให้ดีต่อไป ขอบพระคุณทุกท่านนะคะ

แล้วก็ในส่วนของท่าน ไม่ว่าจะเป็นทางท่านเกรียงศักดิ์ แล้วก็ท่านนิยมก็เป็นประเด็นที่สำคัญเลยนะคะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของข้าราชการครู ทหาร ตำรวจ อปท. แต่ต้องขอนำเรียนว่าทั้งหมดนั้นไม่ได้อยู่ในกำกับหรือว่าตามกฎหมายที่ให้อำนาจสำนักงาน ก.พ.ร. ไปดำเนินการใด ๆ นะคะ เรื่องของครูก็อยู่ในคณะกรรมการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เพราะฉะนั้นข้อมูลเหล่านี้จึงไม่สามารถปรากฏในรายงานได้ เพราะเราจะไม่มีข้อมูลในเชิงลึกนะคะ แต่ว่าดิฉันก็เข้าใจประเด็นความห่วงใยจากท่านสมาชิกทุกท่าน เดี๋ยวจะขอนำความห่วงใยนี้ไปแจ้งในที่ประชุม ก.พ.ร. ที่ดูแลเรื่องกำลังคนภาครัฐต่อไป ก็ขอขอบพระคุณค่ะ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถือว่าที่ประชุมรับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๔ เรียบร้อยแล้วนะครับ ขอบคุณท่านเลขาธิการ ท่านรองเลขาธิการ และคณะของ ก.พ.ร. ครับ

ก่อนที่จะเข้าระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว มีซ่อมกรรมาธิการอีก ๒ ตำแหน่ง ขออนุญาตเอาขึ้นมาแต่งตั้งซ่อมก่อน ที่ประชุมขัดข้องไหมครับ ถ้าไม่มี ก็ขออนุญาตในระเบียบวาระที่ ๗

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ

๗.๒๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภค แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล) เนื่องจากลาออกจากสมาชิกพรรค เป็นตำแหน่งของพรรคเศรษฐกิจใหม่ใช่ไหมครับ เชิญพรรคเศรษฐกิจใหม่ครับ

นายภาสกร เงินเจริญกุล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ภาสกร เงินเจริญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเศรษฐกิจใหม่ ขออนุญาตท่านประธานเสนอรายชื่อกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ท่าน นายพิชัย ขจรเรืองโรจน์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้รับรองครบครับ มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าไม่มี ถือว่าท่านพิชัย ขจรเรืองโรจน์ เป็นกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภคแทนตำแหน่งที่ว่างลง อีกกรรมาธิการหนึ่งครับ เป็นกรรมาธิการการพลังงาน ของท่านปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช ท่านลาออกจากการเป็นสมาชิก ทำให้สมาชิกสิ้นสุดลงนะครับ เป็นสัดส่วนของพรรคเพื่อชาติ เชิญพรรคเพื่อชาติครับ

นางบุศริณธญ์ วรพัฒนานันน์ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ดิฉัน บุศริณธญ์ วรพัฒนานันท์ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคเพื่อชาติ ดิฉันขอเสนอคุณเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ แทนคุณปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช ค่ะ ขอผู้รับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : มีผู้รับรองครบครับ มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าไม่มี ก็ถือว่าท่านเกริกมนตรี รุจโสตถิรพัฒน์ เป็นกรรมาธิการการพลังงานแทนท่านปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช ครับ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๕๘๖/๒๕๖๕
วันที่ ๒๗ ก.ค. ๖๕
เวลา ๑๓.๖๔

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๔/๒๓๑๑

คณะกรรมาธิการการคมนาคม
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๘) ในการกระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคมทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า ระบบโลจิสติกส์ และการพาณิชย์นาวี นั้น ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

(๑) นายโสภณ ซารัมย์	ประธานคณะกรรมาธิการการคมนาคม
(๒) นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นายมนตรี ปาน้อยนนท์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นายนิกร จำนง	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
(๗) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๘) นายคารม พลพรกลาง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๙) นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๐) นายภูดิท อินสุวรรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๑) นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๒) นายวัฒนา ช่างเหลา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๓) นายวิรัช รัตนเศรษฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๔) นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๕) พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	กรรมาธิการ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๕๑ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๗/๗.ค./๖๕ เวลา ๑๔.๔๐ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๒๐๒ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๗/ก.ค./๖๕ เวลา ๑๔.๓๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๔๘๘ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๗/๗.ค./๖๕ เวลา ๑๕.๐๕ น.
ส่งกลุ่มงาน ส.ร.ว. ดำเนินการ

/บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโสภณ ซารัมย์)
ประธานคณะกรรมาธิการการคมนาคม

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๔๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : transport1704@gmail.com

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง

ของ

คณะกรรมาธิการการคมนาคม

สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด **(สำเนา)**

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๔/ ๒๓๓๑

คณะกรรมาธิการการคมนาคม
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๘) ในการกระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคมทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า ระบบโลจิสติกส์ และการพาณิชย์นาวี นั้น ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

(๑) นายโสภณ ซารัมย์	ประธานคณะกรรมาธิการการคมนาคม
(๒) นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นายมนตรี ปาน้อยนนท์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นายนิกร จำนง	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
(๗) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๘) นายคารม พลพรกลาง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๙) นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๐) นายภูดิท อินสุวรรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๑) นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๒) นายวัฒนา ช่างเหลา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๓) นายวิรัช รัตนเศรษฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๔) นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๑๕) พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	กรรมาธิการ

/บัดนี้...

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ โสภณ ซารัมย์

(นายโสภณ ซารัมย์)
ประธานคณะกรรมาธิการการคมนาคม

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๔๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : transport1704@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑

ฤทธิชัย จันทา/ร่าง
พงศ์สันต์ แซ่ลิ้ม/พิมพ์
จันทิมา ทองชาติ/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ ฉัตรกนกวรรณ จันทา
ครั้งที่ ๒ ปวีณา ศรีสาทร

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง

ของ

คณะกรรมาธิการการคมนาคม

สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม

สำนักกรรมาธิการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

คณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ในคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาและจัดทำข้อเสนอแนะ เพื่อกำหนดแนวทางในการนำนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด กำหนดแนวทางในการสนับสนุน ศึกษา วิจัย และพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีหรือฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง กำหนดแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการเพื่อผลักดันให้เกิดการนำนวัตกรรมไปใช้จริง ในสภาพปัญหาและพื้นที่ที่เหมาะสม และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

การพิจารณาศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการกำหนดนวัตกรรมหลักที่จะนำมาแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง ซึ่งจะต้องพัฒนาและสามารถส่งเสริมการผลิตภายในประเทศให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อการแก้ไขปัญหาจราจร ตลอดจนนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องด้านอื่น ๆ

สุดท้ายนี้ คณะกรรมาธิการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ในการดำเนินการพัฒนาและส่งเสริมนวัตกรรมหลักในการแก้ไขปัญหาจราจรของประเทศแก่คณะรัฐมนตรี หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ตลอดจนสามารถใช้ศึกษาค้นคว้า อ้างอิงทางวิชาการแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้นวัตกรรม บุคคลในวงงานรัฐสภาหรือบุคคลทั่วไปที่สนใจได้ต่อไป

คณะกรรมาธิการการคมนาคม

กรกฎาคม ๒๕๖๕

รายนามคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

นายโสภณ ซารัมย์
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

นายมนตรี ปาน้อยนนท์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่

นายนิกร จำนง
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า

นายวิรัช รัตนเศรษฐ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายคารม พลพรกลาง
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายภูดิท อินสุวรรณ์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง
กรรมาธิการ

นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นายวัฒนา ช่างเหลา
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรม เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ในคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ
ประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายนิกร จำนง
ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา
รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ

นายนุวงศ์ ชลคุป
โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ

นายจิรุตม์ วิศาลจิตร
อนุกรรมาธิการ

นายสุชาต อุดมโสภกิจ
อนุกรรมาธิการ

รองศาสตราจารย์มาโนช โลหเตปานนท์
อนุกรรมาธิการ

รองศาสตราจารย์มงคล เอกปัญญาพงศ์
อนุกรรมาธิการ

นายสุรพงษ์ เมี้ยนมิตร
เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

ศาสตราจารย์เอกชัย สุมาลี
ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

รายนามที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรม
เพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง
ในคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

นายคารม พลพรกลาง

นายอัฌษไธค์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต

นายพิเชฐ คุณาธรรมรักษ์

ศาสตราจารย์เกษม ชูจารุกุล

นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล

นายภาสกร ประถมบุตร

รองศาสตราจารย์สรวิศ นฤปิติ

นายชฎิล ตู้จินดา

นายสืบพงษ์ ไพศาลวัฒนา

นายไทภัทร ธนสมบัติกุล

พลตำรวจตรี วีรพัฒน์ ศิวะแพทย์

นายวีระศักดิ์ วีระธรรมโม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ แตะกระโทก

นายปรเมศวร์ กุมารบุญ

บทสรุปผู้บริหาร

ปัจจุบันปัญหาการจราจรติดขัดสร้างความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างมหาศาล รวมทั้งสร้างความเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ข้อมูลการวิเคราะห์ความสูญเสียจาการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร มีมูลค่าที่เสียไปโดยเปล่าประโยชน์มากกว่า ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี (คำนวณโดยข้อมูลช่วงเวลาจราจรติดขัดทำให้ผู้คนเสียเวลาอยู่บนถนนประมาณ ๒๐๗ ชั่วโมง หรือประมาณ ๘ วัน ๑๕ ชั่วโมงต่อปี) และการจัดอันดับเมืองที่มีการจรจรติดขัดของ Tom Tom Traffic Index ปี ๒๕๖๒ พบว่า กรุงเทพมหานครมีการจราจรติดขัดสูงเป็นอันดับที่ ๗ ของเอเชียและเป็นอันดับที่ ๑๑ ของโลก ช่วงเวลาจราจรติดขัดทำให้ผู้คนเสียเวลาอยู่บนถนนประมาณ ๒๐๗ ชั่วโมง หรือประมาณ ๘ วัน ๑๕ ชั่วโมงต่อปี จากมูลค่าที่เสียไปโดยเปล่าประโยชน์ดังกล่าว มีสาเหตุที่สำคัญอย่างหนึ่ง คือ การขาดการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง ที่เป็นการพัฒนาที่ผสมผสานเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ กับการแก้ไขปัญหา เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายผู้คน และเมื่อพิจารณาต้นน้ำในการสร้างเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม พบว่า ปี ๒๕๖๒ ก่อนมีสถานการณ์โรคโควิด-19 ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนารวมทั้งสิ้น ๑๙๓,๐๗๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๑๔ ของจีดีพี เติบโตขึ้นร้อยละ ๕.๙ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ เมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ พบว่า ประเทศไทยยังมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ต่ำกว่าประเทศเกาหลีใต้ ประมาณ ๔ เท่า ต่ำกว่าประเทศไต้หวันประมาณ ๓ เท่า ต่ำกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนประมาณ ๒ เท่า ส่วนประเทศสิงคโปร์มีการลงทุนด้านนี้สูงกว่าประเทศไทย แต่มีแนวโน้มเริ่มลดลง

การพัฒนาประเทศเพื่อก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วและมีรายได้สูงภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ผ่านการวิจัยและพัฒนานำผลลัพธ์ที่ได้ไปแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น และปรับโครงสร้างจากเดิมที่เป็นประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยอาศัยนวัตกรรม

การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย ที่สำคัญ คือ ๑) การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยประจำปี ๒๕๖๔ ของ International Institute for Management Development หรือสถาบัน IMD จัดอันดับประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๒๘ มีอันดับดีขึ้น ๑ อันดับจากทั้งหมด ๖๔ ประเทศ โดยรายงานเสนอว่าด้านการพัฒนานวัตกรรมและการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมยังเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น ๒) การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ World Economic Forum หรือ WEF ได้จัดอันดับขีดความสามารถการแข่งขันระดับโลก (Global Competitive Index: GCI) ประเมินจากศักยภาพในการแข่งขันปี ๒๕๖๒ จัดอันดับประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๔๐ มีอันดับดีขึ้น ๑ อันดับจากทั้งหมด ๑๔๑ ประเทศ ซึ่งมีอันดับลดลง แต่ในส่วนของตัวชี้วัดในกลุ่มนวัตกรรมและการพัฒนาในภาพรวมมีอันดับที่ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา ๓) การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยด้านนวัตกรรมจากการจัดอันดับโดย Global Innovation Index (GII) ประจำปี ๒๕๖๔ จัดอันดับประเทศไทยอยู่ในอันดับ ๔๓ มีอันดับดีขึ้น ๑ อันดับจากทั้งหมด ๑๓๒ ประเทศ ซึ่งอันดับขึ้น ๆ ลง ๆ จึงต้องมีการปรับ

แนวทางและวิธีการโดยเรียนรู้จากประเทศที่ประสบผลสำเร็จจากการใช้นวัตกรรม เช่น ประเทศเกาหลีใต้ สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

ดังนั้น การเกิดปัญหาจราจรส่งผลกระทบต่อการจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย และยิ่งไม่มีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ก็ยิ่งส่งผลต่อการจัดอันดับตามดัชนีต่าง ๆ ของประเทศด้วย โดยในส่วนการวิเคราะห์ปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง ซึ่งศึกษาข้อมูลปัญหาจราจรในเมืองใหญ่ ที่มีทั้งด้านองค์กรและการบริหารจัดการ ด้านระบบโครงข่ายถนน ด้านระบบขนส่งสาธารณะ ด้านกฎหมายและการบังคับใช้ ด้านวินัยผู้ใช้ถนน ปัญหาด้านการเชื่อมต่อในการเดินทางตั้งแต่ต้นน้ำ ถึงปลายน้ำ โดยพิจารณาปัญหาทางด้านการขาดระบบป้อน (Feeder System) ทั้งทางบกและทางน้ำเพื่อเข้าสู่ระบบหลัก คือ ระบบรถไฟฟ้า ปัญหาด้านความปลอดภัยและอุบัติเหตุ รวมทั้งด้านพลังงานด้วยนั้น พบว่า มีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาส่วนสำคัญคือ ให้มีการนำเทคโนโลยีด้านการจราจรและขนส่งมาใช้ในการแก้ไขปัญหา การนำระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และระบบปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence: AI) มาใช้ในการแก้ไขปัญหา ซึ่งที่ผ่านหน่วยงานต่าง ๆ มีการนำระบบเทคโนโลยีการจราจรและขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent Transportation Systems: ITS) บางระบบเข้ามาใช้แล้ว ไม่มีการบูรณาการซึ่งกันและกัน ที่สำคัญ คือ เป็นการซื้อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่มาจากต่างประเทศเกือบทั้งหมด ซึ่งไม่มีการสนับสนุนงานวิจัยหรือนวัตกรรมที่มีการพัฒนาในประเทศไทย

การศึกษาและวางแผนแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง คณะกรรมาธิการคมนาคม ได้ศึกษานวัตกรรมที่เกี่ยวกับการจราจรและขนส่งจะทำให้เกิดขึ้นได้ จะต้องให้ชัดเจนว่าจะสร้างหรือทำนวัตกรรมประเภทไหนและเป็นอะไร รัฐและประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรจากนวัตกรรมนี้ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนเงินทุนจากภาครัฐและเกิดประโยชน์ร่วมกัน ทั้งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าผลงานวิจัยนี้รัฐสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และนวัตกรรมที่จะนำเสนอของคณะกรรมาธิการควรเป็นนวัตกรรมเพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวกับการคมนาคมเป็นหลัก ส่วนนวัตกรรมด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องและสำคัญต่อเนื่องจะเป็นนวัตกรรมรอง โดยได้ศึกษาปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง และปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้พิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมที่จะดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยมีนวัตกรรมหลักจำนวน ๔ นวัตกรรม คือ ๑) Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor (อุปกรณ์ตรวจวัดสภาพจราจร) ๒) Toll Tag (Vehicle Re-Identification) (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ) ๓) Intersection Signal Control (ระบบจัดการสัญญาณไฟจราจร) และ ๔) Big Data Integration System for Traffic Forecasting (ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการคาดการณ์สภาพจราจร) ซึ่งถือเป็นต้นน้ำและปลายน้ำของการสร้างชิ้นงานนวัตกรรมที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งได้ในภาพรวม ทั้งในพื้นที่เมืองและท้องถิ่น ซึ่งต้องมีการศึกษาสภาพปัญหาแต่ละนวัตกรรม รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบันว่ามีการดำเนินการอย่างไร และกำหนดเลือกนวัตกรรมที่ควรส่งเสริมที่ชัดเจนพร้อมรายละเอียด และพิจารณาด้านปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันนวัตกรรมนั้นให้เกิดขึ้นจริงทำได้อย่างไร และจะมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในการดำเนินการในทุกนวัตกรรม โดยสรุปนวัตกรรมหลัก ๔ นวัตกรรม ได้ดังนี้

๑. Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor (อุปกรณ์ตรวจวัดสภาพจราจร)

ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านนี้มีการพัฒนาที่โดดเด่นมาก สามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลที่มีความแม่นยำที่สูงขึ้นและใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการติดตั้งแบบถาวรในพื้นที่ที่ต้องการ รูปแบบอุปกรณ์มีหลากหลาย เช่น อุปกรณ์ไลดาร์ เรดาร์ อุปกรณ์เลเซอร์ กล้องวงจรปิด รวมไปถึงเซ็นเซอร์ Infrared และเซ็นเซอร์ Ultrasonic ในส่วนของ Surveillance Sensor Technology มีการใช้ข้อมูลในการติดตามตัวบุคคลและ/หรือยานพาหนะมากขึ้น อาทิเช่น เทคโนโลยี GPS ที่ติดตั้งกับโทรศัพท์มือถือ สัญญาณ Bluetooth เทคโนโลยี RFID เทคโนโลยี QR Code รวมไปถึงกล้องที่ติดตั้งกับยานพาหนะ กล้องจากโทรศัพท์มือถือ โดยข้อมูลที่ได้จากเซ็นเซอร์ต่าง ๆ เช่น สามารถมาใช้วิเคราะห์สภาพจราจร วิเคราะห์จำนวนผู้คนที่เดินอยู่บนท้องถนน/ทางม้าลาย ประเมินระยะเวลาในการเดินทาง แจ้งเตือนการเกิดอุบัติเหตุ หรือแจ้งเตือนการละเมิดกระทำผิดกฎจราจร

คณะกรรมาธิการฯ ได้เสนอนวัตกรรมที่ควรสนับสนุนและส่งเสริม คือ นวัตกรรม AI box ซึ่งเป็นระบบประมวลผล AI ขนาดเล็ก (IOT System) โดยมีฮาร์ดแวร์ประมวลผล GPU/VPU/FPGA ขนาดเล็กอยู่ภายใน ออกแบบให้ติดตั้งใช้งานกลางแจ้งได้ มีราคาถูกกว่า CPU มีระบบสื่อสาร ๓G/๔G/๕G ในตัว เพื่อการประมวลผลภาพจากกล้องวงจรปิด และสามารถออกแบบให้เป็น Sensor เพื่อเก็บข้อมูลและประมวลผลตามที่ต้องการ ซึ่งสามารถทดแทนการใช้เทคโนโลยีต่างประเทศได้ และสามารถรวบรวมข้อมูลที่มีจำนวนมหาศาลนำมาเป็น Big Data สามารถขยายต่อไปตามความต้องการของผู้ใช้งาน และพัฒนาระบบ Fog Computing โดยเป็นการผสมผสานระหว่างตัวประมวลผลที่ออกแบบให้สามารถเชื่อมต่อกับกล้องวงจรปิด IP Camera ใด ๆ ที่มีอยู่แล้ว หรือจะเชื่อมกับกล้องใหม่ ผสมผสานกับระบบ AI Cloud ในการประมวลผลและเก็บข้อมูล เป็นการสร้างเทคโนโลยีสำหรับงานกล้องวงจรปิดอัจฉริยะไทย

ทั้งนี้ปัญหาในปัจจุบัน พบว่า ยังไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก กำหนดนโยบายที่ชัดเจนที่มุ่งมั่นจะส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการวิจัยหรือพัฒนานวัตกรรม AI Box ที่จะสร้างระบบ Sensor เหล่านี้ โดยเริ่มจากต้นน้ำ คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุนวิจัยและพัฒนา ยังไม่เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องส่งเสริม ขาดการสร้างตลาด และการนำไปสู่การผลิต รวมถึงยังขาดการสนับสนุนด้านกฎหมายต่าง ๆ และมีปัญหาในการจัดซื้อเพื่อจะนำนวัตกรรมนี้ไปใช้ ทั้งนี้ปลายน้ำได้เสนอแนวทางการผลักดันและสนับสนุนจากภาครัฐ ในระยะสั้น ได้แก่ ให้มีการสนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างผ่านบัญชีนวัตกรรมเพิ่มขึ้น ให้มีหน่วยงานกลางที่เริ่มออกมาตรฐานกลาง โดยกำหนดคุณสมบัติรูปแบบวิดีโอ Resolution, Framerate ให้เป็นมาตรฐาน กำหนดมาตรฐานกลางของเกณฑ์การจัดซื้อระบบกล้องวงจรปิดจากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (DE) และสนับสนุนด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ISO สำหรับผลิตภัณฑ์ไทย โดยเฉพาะในส่วนของการพัฒนาบอร์ด AI และ กล้อง AI รวมทั้งการจัดหาแหล่งเงินทุนวิจัย ส่วนระยะกลาง ได้แก่ การตั้งหน่วยงานกลางที่รับข้อมูล Sensor Technology ต่าง ๆ ให้เป็นหน่วยงานวิจัยนวัตกรรมจราจรกลาง และเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ และส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างหน่วยงาน ผลักดันให้เป็น Flagship Program ในคณะกรรมาธิการการวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะสามารถช่วยผลักดันเป็นหัวข้อวิจัยของ บพข.

และ/หรือ หน่วยงานวิจัยให้ทุนอื่นต่อไป รวมทั้งการจดทรัพย์สินทางปัญญาจะผลักดันให้การดำเนินการสะดวก และรวดเร็วขึ้น และระยะยาว ได้แก่ การผลักดันทางกฎหมาย/สิทธิประโยชน์ทางภาษีให้ประชาชน สามารถติดกล้องบริเวณหน้าบ้าน หรือบนรถให้สามารถส่งข้อมูลกล้องเหล่านั้นให้หน่วยงานวิจัยกลางได้ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อ และ/หรือ คุณลักษณะของกล้องต่อไป

๒. Toll Tag (Vehicle Re-Identification) (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ)

ปัจจุบันเทคโนโลยีการตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์ของยวดยานพร้อมด้วยการระบุตัวตนได้อย่างถูกต้องชัดเจน มีหลายเทคโนโลยีแต่ยังไม่มีการนำมาใช้กับยานยนต์ของประเทศไทย หากมีระบบที่สามารถระบุตัวตนได้ก็จะนำเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ เช่น การแจ้งเตือนให้เจ้าของรถทราบและเร่งรัดให้ดำเนินการตรวจสภาพรถและเสียภาษีประจำปีส่งผลให้ทราบข้อบกพร่องของรถในเชิงรุกก่อนที่จะเป็นต้นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ หากรถหรือยานพาหนะที่ได้มีการตรวจสภาพอย่างครบถ้วน รวมทั้งการดำเนินการตามข้อแนะนำในการซ่อมบำรุงอย่างถูกต้อง ย่อมเป็นการสนับสนุนด้านความปลอดภัยของรถหรือยานพาหนะ และช่วยลดอุบัติเหตุของผู้ใช้รถใช้ถนนได้โดยตรง เพื่อป้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความปลอดภัยของการใช้รถใช้ถนนรวมถึงผู้ขับขี่ให้สามารถลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุ

คณะกรรมาธิการฯ ได้เสนอนวัตกรรมที่ควรสนับสนุนและส่งเสริม คือ นวัตกรรม RFID Re-Identification Tag (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ) ซึ่งเป็นการออกแบบนำเทคโนโลยี RFID มาติดตั้งเพื่อให้สามารถระบุตัวตนยานพาหนะ การควบคุมการเข้าออก และการติดตามยานพาหนะ เป็นต้น โดยสามารถออกแบบระบบทั้งแบบ Passive RFID tag หรือแบบ Active RFID tag ได้ โดยระบบการระบุตัวตนยานพาหนะเป็นประโยชน์สำหรับภาคราชการ เช่น กรมการขนส่งทางบกในการตรวจสอบประวัติการเสียภาษี ข้อมูลเกี่ยวกับตัวรถ การประกันภัย และอื่น ๆ รวมทั้งระบบการตรวจสอบรถที่ผิดกฎหมายได้ด้วย ดังนั้น Tag RFID ที่ไม่ซ้ำกันช่วยให้ระบุตัวรถได้โดยไม่ต้องพยายามค้นหา ระบบการติดตามยานพาหนะขณะเดินทางระยะไกลหากมีการตั้งจุดตรวจค้นตลอดเส้นทาง สามารถประมาณตำแหน่งของรถได้ตามเวลาที่ผ่านแต่ละจุด มีการดำเนินการทั่วประเทศที่สถานีชั่งน้ำหนักรถบรรทุกขนาดใหญ่ตามจุดต่าง ๆ เมื่อชั่งน้ำหนักรถ ๑๘ ล้อ Tag RFID จะถูกอ่านเพื่อระบุตำแหน่ง และยังสามารถใช้เพื่อบันทึกการเดินทางได้อีกด้วย สำหรับบริษัทหรือผู้ที่สนใจติดตามยานพาหนะแบบเรียลไทม์และไม่ต้องตั้งค่าโครงสร้างพื้นฐานที่มีราคาแพง Tag GPS สำหรับยานพาหนะเป็นทางออกที่ดีกว่า ทั้งนี้การติด RFID ชนิด UHF ทำได้หลายลักษณะ เช่น Tag ภายนอก (External Tag) Tag ติดกระจกหน้ารถ (Windshield Tag) Tag ติดไฟหน้ารถ (Headlamp Tag) เหมาะสำหรับการติดไฟหน้ารถจักรยานยนต์หรือรถยนต์ สามารถระบุระยะไกลมากที่สุด ๑๐ เมตรสำหรับรถยนต์ และมากที่สุด ๑๕ เมตรสำหรับรถจักรยานยนต์ โดยสามารถมีอัตราการอ่านบนยานพาหนะความเร็วสูงสุดได้ ๑๐๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง และ Tag ติดบนแผ่นป้ายทะเบียน (License Plate Tag) เหมาะทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์

ทั้งนี้ ปัญหาในปัจจุบัน พบว่า กรมการขนส่งทางบก ต้องศึกษาถึงการนำระบบระบุตัวตนยานพาหนะมาใช้งาน พร้อมทั้งต้องสร้างความเข้าใจกับประชาชนถึงเรื่องการไม่กระทบข้อมูลส่วนบุคคลและประโยชน์ที่จะเกิดขึ้น โดยด้านงานวิจัยและการสร้างนวัตกรรมเรื่องนี้ พบว่า ยังไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพหลักที่กำหนดนโยบายที่ชัดเจนที่มุ่งมั่นจะส่งเสริมและผลักดันให้เกิดการวิจัยหรือพัฒนานวัตกรรม RFID Re-Identification Tag (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ) โดยจะเห็นได้ว่า นวัตกรรมชิ้นนี้ มีแนวโน้มความต้องการที่สูงมาก เนื่องจากในแต่ละปีมีรถยนต์มาจดทะเบียนใหม่ประมาณหลายล้านคันต่อปี ถ้าหากสามารถทำให้นวัตกรรม RFID Re-Identification Tag (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ) เป็นส่วนหนึ่งของการต่อภาษีประจำปีได้ ก็จะยิ่งเป็นการสร้าง Demand ในนวัตกรรมนี้ ซึ่งข้อเสนอแนวทางการการผลักดันและสนับสนุนจากภาครัฐ การดำเนินการให้สำเร็จรัฐบาลต้องมีการออกกฎระเบียบเพื่อให้มีการบังคับใช้ โดยอาจแบ่งการดำเนินการเป็นระยะ ๆ และภาครัฐต้องลงทุนในเรื่องตัวอ่าน (Reader) หากดำเนินการติดตั้งทั่วประเทศจะทำให้เกิดความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนนมากขึ้น โดยนวัตกรรมนี้จะมีประโยชน์ยิ่งในการระบุตัวตนและควบคุมพาหนะ การวางแผนการขนส่ง การขยายผิวจราจร การสร้างโครงข่ายการเชื่อมโยงของถนน รวมทั้ง การวางแผนการควบคุมระบบการขนส่งมวลชนทั้งระบบราง รถโดยสารประจำทาง รถรับจ้างสาธารณะ และการขนส่งทางบกทั้งหมด

๓. Intersection Signal Control (ระบบจัดการสัญญาณไฟจราจร)

ปัจจุบันเทคโนโลยีควบคุมสัญญาณไฟในกรุงเทพมหานครและท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะเป็นเทคโนโลยีแบบเก่าและเป็นแบบ “Pre-Timed Signals หรือ Fixed Timed Signal” และใช้เทคโนโลยีต่างประเทศ ทำให้การจัดสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกยังไม่มีประสิทธิภาพ การปรับปรุงหรือพัฒนาต่อยอดจากเทคโนโลยีต่างประเทศทำได้ยากมาก และหากต้องมีการลงทุนเพื่อติดตั้งระบบ Sensor เพื่อใช้ในการตรวจวัดสภาพจราจรใหม่ เพื่อเก็บข้อมูลสภาพจราจรและนำมาประมวลผลจัดจังหวะสัญญาณไฟจราจรในแต่ละรอบสัญญาณไฟ ก็ต้องใช้เงินจำนวนมาก รวมทั้งอาจต้องรื้อระบบเดิมทิ้งไปซึ่งอาจทำไม่ได้ ปัญหาการพัฒนาระบบสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกในปัจจุบัน ก็เหมือนกับนวัตกรรมชิ้นอื่น ๆ คือ ความไม่ชัดเจนของนโยบายหรือเป้าหมายส่งเสริมการนำเทคโนโลยีด้านนี้มาใช้งานจริง หน่วยงานภาครัฐไม่ซื้อเทคโนโลยีจากนักวิจัย จึงทำให้นักวิจัย ผู้ให้ทุน รวมถึงผู้ประกอบการ ไม่สนใจจะพัฒนาเรื่องนี้ ซึ่งต้องมีการสนับสนุนเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่วนผู้วิจัยหรือผู้ประกอบการต้องมีการแข่งขันกับบริษัทที่มีอยู่ในปัจจุบันและดูเหมือนจะเป็นบริษัทเดียวที่ผลิต ติดตั้ง และบริการเรื่องนี้ จึงไม่มีนักวิจัยที่จะเข้ามาศึกษาพัฒนาแข่งขันกับผู้ประกอบการเนื่องจากไม่สามารถสู้ได้เลย แต่หากภาครัฐมีการส่งเสริม และมีพื้นที่ให้นักวิจัยสามารถศึกษาและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถบริหารจัดการจังหวะสัญญาณไฟจราจรที่สามารถใช้กับท้องถิ่นเทศบาล โดยเน้นคุณภาพและมีราคาเหมาะสมก็มีความเป็นไปได้ในการส่งเสริมนวัตกรรมเรื่องนี้

คณะกรรมาธิการฯ ได้เสนอนวัตกรรมที่ควรสนับสนุนและส่งเสริม คือ นวัตกรรม AI box ต่อยอดจากนวัตกรรมชิ้นที่ ๑ มีความเหมาะสมกับท้องถิ่นหรือเทศบาล โดยให้ทำเป็น AI box ซึ่งเป็นระบบประมวลผล AI ขนาดเล็ก (IOT System) ออกแบบให้ติดตั้งใช้งานกลางแจ้งได้ มีระบบสื่อสารในตัว นำมาติดตั้งกับระบบกล้องวงจรปิด ที่จะมีการจัดหาใหม่ หรือกล้องวงจรปิดที่มีการติดตั้งอยู่แล้ว รวมทั้งการทำเป็นระบบที่สามารถเคลื่อนที่ได้เพื่อสามารถนำไปใช้งานในบางพื้นที่

ที่จำกัด เช่น แยกวัดใจในท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น โดยออกแบบให้กล้อง CCTV เป็น Sensor เพื่อเก็บข้อมูลและประมวลผลด้านการจราจรและขนส่ง และนำมาใช้ในการวิเคราะห์และจัดสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกได้ และสามารถรวบข้อมูลที่มีจำนวนมหาศาลนำมาเป็น Big Data สามารถขยายต่อไปตามความต้องการของผู้ใช้งาน และพัฒนาระบบ Fog Computing ผสานกับระบบ AI Cloud ในการประมวลผลและเก็บข้อมูล เป็นการสร้างเทคโนโลยีสำหรับงานกล้องวงจรปิดอัจฉริยะไทย โดยมี AI box สำหรับการประมวลผล ระบบ AI Cloud ที่จะนำงานบางส่วน โดยตัวอย่างงาน Application ที่สามารถใช้งาน เช่น Application เพื่อการวิเคราะห์สภาพจราจร เป็นต้น ดังนั้น ปัญหาการพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๓ นี้ ต่อเนื่องจาก การพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๑ คือ AI Box ที่นำไปเพิ่มให้กับระบบกล้อง CCTV และนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อกำหนดรอบสัญญาณไฟจราจร โดยนวัตกรรมนี้ เหมาะสมกับท้องถิ่น หรือพื้นที่เทศบาล เนื่องจากการติดตั้งสะดวก รวดเร็ว และใช้งบประมาณน้อยกว่าระบบที่มีการติดตั้งในปัจจุบัน ที่เป็นทางแยกยังไม่มีการติดตั้งสัญญาณไฟจราจรหรือมีแล้ว แต่ไม่มีการวิเคราะห์เปลี่ยนจังหวะตามปริมาณจราจรแต่ละทิศทาง ในส่วนพื้นที่กรุงเทพมหานครนั้น ระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร (Area Traffic Control: ATC) มีความเหมาะสมในการผลักดันให้นำระบบ ATC มาใช้งานในอนาคต ซึ่งจะทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ปัญหาการจราจรได้อย่างเป็นรูปธรรม

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อผลักดันนวัตกรรมชิ้นนี้ คือ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เสนอให้มีการนำระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่ของกรุงเทพมหานครมาใช้ โดยการบริหารโครงการ ATC ต้องกระทำแบบเชิงรุกกำหนดเป้าหมายชัดเจน ดำเนินโครงการแบบองค์รวมที่มีความเชื่อมโยงกันกับส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และต้องกำหนดเป็นงานโครงการที่มีลักษณะเป็นนโยบายสำคัญกำหนดอยู่ในกรอบความรับผิดชอบตามโครงสร้างขององค์การ มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ชัดเจน แน่นอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงานกรุงเทพมหานคร ต้องมีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระบบ ATC และมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการแล้วเสร็จได้ตามแผนงาน มีการปรับปรุงแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้ระบบควบคุมสัญญาณไฟอัตโนมัติ รวมทั้งมีการประสานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเรื่องภารกิจควบคุมสัญญาณไฟจราจร หากมีระบบอัตโนมัติแล้วไม่ควรเข้ามาควบคุมสัญญาณไฟแทนระบบ

ในส่วนการพัฒนาระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร สำหรับท้องถิ่น หรือเทศบาล ส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรม AI box + CCTV ไปใช้งาน ซึ่งต้องมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อนำไปใช้สำหรับทางแยกวัดใจ เพื่อลดปัญหาจราจรและอุบัติเหตุได้ การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการควบคุมสัญญาณไฟจราจรแบบที่เหมาะสมกับท้องถิ่น คือ ราคาไม่สูง ติดตั้งได้สะดวกไม่มีความซับซ้อนมากจนเกินไป และมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นในการพัฒนาและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างต่อเนื่อง (เพื่อให้เป็นเทคโนโลยีของประเทศไทยเอง) โดยรัฐต้องสร้างความต้องการ หรือ Demand ที่มากเพียงพอต่อการกระตุ้นให้เกิดการวิจัยและพัฒนา และนำไปสู่การผลิตของภาคเอกชนได้ โดยต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางวิชาการเป็นผู้ดูเรื่องมาตรฐาน และทำหน้าที่

เป็นที่ปรึกษาให้แก่ท้องถิ่นในการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องไปใช้ ซึ่งต้องมีการสร้างหน่วยงานที่จะที่เป็นเจ้าภาพในด้านวิชาการ การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องนี้ต่อไป

๔. Big Data Integration System for Traffic Forecasting (ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการคาดการณ์สภาพจราจร)

การกำหนดนโยบาย มาตรการ แผนงาน และโครงการในการแก้ไขปัญหาจราจรต่าง ๆ ภาครัฐได้พัฒนาเครื่องมือแบบจำลองด้านการจราจรมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ผลกระทบด้านการจราจรและข้อมูลด้านการเดินทางต่าง ๆ และส่งต่อในการคำนวณด้านความคุ้มค่าทางการเงินและเศรษฐศาสตร์ หากพบว่า มีความเหมาะสมคุ้มค่าก็จะดำเนินโครงการนั้น ๆ ต่อไป ซึ่งในปัจจุบันภาครัฐใช้แบบจำลองระดับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (extended Bangkok Urban Model : eBUM) เป็นแบบจำลองกลยุทธ์ (Strategic Model) ที่สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) พัฒนาขึ้นมาเป็นแบบจำลองฐาน (Base Model) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ คาดการณ์สภาพการขนส่งและจราจรที่จะเกิดขึ้นเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงโครงข่ายคมนาคม หรือใช้ในการทดสอบมาตรการด้านการจัดการจราจร (Traffic Management Measure) ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และยังมีแบบจำลองระดับประเทศ (National Model: NAM) มีวัตถุประสงค์เพื่อพยากรณ์การเดินทางของคนและสินค้าระหว่างจังหวัด วิเคราะห์ปริมาณการเดินทางและการขนส่งสินค้าที่เกิดขึ้นในแต่ละรูปแบบ โดยผลที่ได้จากแบบจำลองนั้นหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้วางแผน วิเคราะห์ และประเมินผลโครงการที่เกี่ยวข้องกับการจราจรและขนส่งในระดับประเทศ โดยองค์ประกอบแบบจำลอง eBUM ใช้ข้อมูลพื้นฐานที่มีความละเอียดแตกต่างจากแบบจำลอง NAM ทั้งในส่วนของข้อมูลโครงข่ายคมนาคมขนส่ง ข้อมูลเศรษฐกิจสังคม และพื้นที่ย่อย โดยแบบจำลอง NAM จะมีข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มสินค้าและการเคลื่อนย้ายของสินค้าเพิ่มเข้ามาเพื่อวิเคราะห์ คาดการณ์ปริมาณการขนส่งสินค้า

ผลลัพธ์ที่ได้จากแบบจำลองทั้ง eBUM และ NAM นำมาใช้ในการวางแผนนโยบาย ออกแบบโครงสร้างพื้นฐาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจราจรและขนส่ง จากการศึกษาพบว่า แบบจำลองข้อมูลเหล่านั้น มีข้อจำกัดที่อาจนำไปสู่การวิเคราะห์ที่คลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดได้ เช่น อาจทำให้ผลวิเคราะห์ความต้องการเดินทางหรือปริมาณผู้โดยสารมากกว่าหรือน้อยกว่าความเป็นจริงได้ สาเหตุของปัญหาแบ่งออกเป็น ๒ ประเด็น คือ ๑) ปัญหาทางด้านการเก็บข้อมูลตัวอย่างเพื่อใช้เป็น Planning Data ที่มีจำนวนน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับขนาดของจำนวนประชาชนในพื้นที่ศึกษา กล่าวคือข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ และไม่ครอบคลุมเนื่องจากข้อมูลถูกจัดเก็บมาจากกลุ่มตัวอย่างชุดเล็ก หรือน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมดซึ่งจำนวนดังกล่าวไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งเป็นข้อจำกัดทางเทคนิคและงบประมาณในการสำรวจ อีกทั้งหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไม่มีกระบวนการในการทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันที่สุด ๒) ปัญหาทางด้านการใช้งานของข้อมูล กล่าวคือ หน่วยงานที่นำข้อมูลที่จัดเก็บนั้นมาใช้งานนั้นขาดกระบวนการควบคุมข้อมูลพื้นฐานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากแบบจำลองข้อมูลนั้นต้องมีการกำหนดค่า Parameter พื้นฐานที่ทุกโครงการต้องนำไปใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ให้เหมือนกัน เช่น ข้อมูลด้านประชากร การจ้างงาน การกระจายการเดินทาง รวมทั้งการสำรวจข้อมูลจากพื้นที่จริง เพื่อการ

ปรับเทียบแบบจำลอง (Calibration) และทดสอบความถูกต้อง (Validation) เพื่อให้แบบจำลองสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หรือการคาดการณ์ผลกระทบด้านต่าง ๆ ได้ใกล้เคียงกับสภาพจริงที่จะเกิดได้มากสุด

คณะกรรมาธิการฯ ได้เสนอนวัตกรรมที่ควรสนับสนุนและส่งเสริม คือ นวัตกรรม Big Data Integration System for Traffic Forecasting เพื่อใช้แก้ไขเรื่องของการเก็บข้อมูล จำนวนข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูล ทำให้ผู้พัฒนาแบบจำลองมีความต้องการที่จะพัฒนานวัตกรรมสำหรับการจัดเก็บข้อมูลที่ยืดหยุ่นซึ่งคือระบบ Big Data รวมถึงพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณสมบัติในการพยากรณ์สภาพการจราจรเข้าไว้ในนวัตกรรมเดียวกัน โดยมีคุณสมบัติของระบบ คือ ๑) การรองรับข้อมูลที่หลากหลาย (Interactive Data Analysis) โดยข้อมูลที่ระบบได้รับจะมาจาก การเก็บข้อมูลด้วย IoT เช่น ข้อมูลการใช้ถนน ข้อมูลโครงข่ายการจราจรและถนน ข้อมูลสถิติโครงข่ายจากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลจาก Sampling และ Probe Data เมื่อระบบได้รับข้อมูลอันหลากหลายมาแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาเก็บไว้ที่ระบบกลาง (Central System) หรือในส่วนของ Data Lake ๒) ส่วนการประมวลผลโดยการรับข้อมูลแบบทันทีทันใด (Realtime Responding) เมื่อระบบได้รับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และจัดเก็บไว้ใน Data Lake เรียบร้อยแล้วระบบสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบกลาง (Central System) ได้ขั้นตอนต่อไป ข้อมูลจะถูกส่งไปยัง Analytic Pool หรือพื้นที่จัดวางแบบจำลอง โดยนักพัฒนาสามารถนำชุดแบบจำลองมาทำการติดตั้งและทำงานร่วมกับชุดข้อมูลแบบทันทีทันใด (Real Time) และชุดข้อมูลถูกออกแบบมาให้สามารถเชื่อมต่อกับหน่วยงานรับผิดชอบให้สามารถทำการปรับปรุงข้อมูลได้อย่างทันกาล เมื่อมีการปรับปรุงข้อมูลจากหน่วยงานรับผิดชอบทำให้ระบบ Model Network ของระบบประมวลผลได้อย่างถูกต้องอยู่เสมอ ส่วนรับข้อมูลเชิงสถิติ เป็นส่วนที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับหน่วยงานภายในรับผิดชอบต่าง ๆ และทำการเชื่อมต่อข้อมูลเชิงสถิติต่าง ๆ โดยตรงกับหน่วยงาน เช่น ข้อมูลจำนวนมากจากผู้ใช้โทรศัพท์มือถือ เป็นต้น จึงทำให้ Model ของระบบมีการปรับปรุงข้อมูลได้แบบทันกาลหากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัดข้อมูล นอกจากนั้นแล้วผู้เชี่ยวชาญยังสามารถกลับมาปรับปรุง Model ได้จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์หรือข้อมูลได้

คณะกรรมาธิการฯ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ คือ นวัตกรรม Big Data Integration System for Traffic Forecasting จะเข้ามาช่วยในเรื่องข้อมูล Planning data ที่มีจำนวนน้อยและคุณภาพของข้อมูลที่อาจคลาดเคลื่อนเนื่องจากวิธีการสำรวจแบบเดิม ด้วยการแทนที่ระบบการจัดเก็บข้อมูลแบบดั่งเดิมที่เก็บข้อมูลได้จำนวนน้อยและบางครั้งเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังขาดความยืดหยุ่นต่อสภาวะของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น นวัตกรรมชิ้นนี้จึงถูกพัฒนาให้เพิ่มขีดความสามารถในการรองรับข้อมูลจากโครงข่ายข้อมูลที่หลากหลาย จากการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวทำให้ Big Data เปรียบเสมือนพื้นที่จัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลหลากหลาย หลังจากนั้นข้อมูลที่อยู่ใน Big Data จะถูกนำไปวิเคราะห์ในระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลแบบองค์รวม (Integrated Analytics) ทำให้นักวิเคราะห์สามารถเลือกใช้ข้อมูลที่อยู่ในระบบ Big Data เพื่อการวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้ โดยแนวทางการผลักดันนวัตกรรมนี้ คือ ๑) ระยะสั้น คือ การสร้างให้เกิดชุดข้อมูล ๒) ระยะกลาง คือ ทำให้เกิดองค์ประกอบกรรมวิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล ๓) ระยะยาว คือ การวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดการใช้งานอย่างยั่งยืนโดยผู้ใช้ที่จะกำหนดโจทย์และกำหนดให้มีการใช้งานได้ตรงกับชุดข้อมูลมีการ

ประมวลผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง แนวทางการผลักดันนวัตกรรม คือ การจัดหาแหล่งเงินทุน (Source of Fund) ผลักดันเพื่อการสร้าง Data Pool และการเชื่อมต่อสื่อสาร : กำหนดมาตรฐานและพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูล

ทั้งนี้ แนวทางการขับเคลื่อนนวัตกรรมทั้ง ๔ นวัตกรรมหลักนั้น จะเห็นว่า การจะพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ต้องเริ่มต้นจากการค้นคว้าวิจัยจนกระทั่งได้ต้นแบบตั้งแต่ในระดับปฏิบัติการจนถึงการนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมจริงและนำไปสู่การผลิต ที่ต้องผ่านมาตรฐานระดับสากล ซึ่งกระบวนการจะมีความซับซ้อนพอสมควรและเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ซึ่งนวัตกรรมหลัก ๔ นวัตกรรม ที่คณะกรรมาธิการฯ เสนอนั้นจะต้องผ่านระบบด้านงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรม โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คือ

หน่วยงานระดับนโยบาย (Policy) คือ สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งมีสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติเป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน่วยงานกำหนดนโยบายแนวทางในการเขียนคำขอจัดสรรงบประมาณ (Policy Deployment & Budget Allocation) คือ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นฝ่ายเลขานุการ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมต่อในการใช้เงินงบประมาณจากกองทุนประกอบกับนโยบายจากสภานโยบายการอุดมศึกษาฯ (Funding) ประกอบด้วย หน่วยงานบริหารจัดการทุน หรือ PMU (Program Management Unit) เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงบประมาณวิจัยที่อยู่ในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งหมด ๖ แห่ง นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานนอกกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมอีก ๓ แห่ง

หน่วยงานปฏิบัติ (Operation) ได้แก่ หน่วยงานทุนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.) สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานราชการ และหน่วยงานในระบบ ววน. โดยการออกแบบขอบเขตงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม ทั้งนี้ ความเชื่อมต่อกันของทั้ง ๙ PMU มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ที่สำคัญ คือ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมต่อกันของทั้ง ๙ หน่วยงานบริหารจัดการทุน (PMU)

การศึกษาบริบทด้านการสนับสนุนการวิจัย พบว่า การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่ง ยังไม่เป็นเป้าหมายหลักของการสนับสนุนเงินทุนวิจัย เนื่องจากไม่มีหน่วยงานเจ้าภาพหลักที่จะสนับสนุนและผลักดันให้เกิดนวัตกรรมนี้ การวิจัยในปัจจุบันจะตอบสนองแผนงานที่ได้มีการกำหนดไว้แล้ว โดยในส่วนของงานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรก็ยังไม่มีความชัดเจนในการดำเนินการไปสู่การใช้งานจริง ไม่มีตลาดที่จะนำไปใช้งานจริง จึงไม่มีผู้วิจัยมาขอรับทุนวิจัยในเรื่องนวัตกรรมหลัก ๔ นวัตกรรมตามที่คณะกรรมาธิการฯ เสนอ ดังนั้น จึงต้องมีการพิจารณาการจัดตั้งหน่วยงานหลักเฉพาะที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาระบบต่อเนื่องให้มีความถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อโครงข่ายข้อมูลและการนำไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้ ๑) อาจเป็นหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์วิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง (อาจอยู่ใน สวทช. หรือ บพข.

หรือ สนข.) หรือ ๒) อาจเป็นสถาบันวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง (เป็นองค์กรมหาชน) ซึ่งใช้รูปแบบการจัดตั้งสถาบันวิจัยทางราง เป็นต้น

คณะกรรมาธิการฯ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ คือ ให้จัดตั้งหน่วยงานเจ้าภาพ ผลักดันนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง ซึ่งเสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ดำเนินการในลักษณะ Think Tank ซึ่งประกอบไปด้วยนักวิจัยที่มีความรู้และประสบการณ์ และหน่วยงานจะต้องถูกพัฒนาให้เพิ่มขีดความสามารถในการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานจริงได้ และต้องมีการผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบต่อเนื่องให้มีความถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อโครงข่ายข้อมูลและการนำไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม มีรูปแบบที่เสนอ**ให้มีการจัดตั้งเป็น “ศูนย์วิจัยนวัตกรรมเพื่อการจราจรและความปลอดภัย (Transport Innovation Research Laboratory: TIRL)” จัดตั้งขึ้นภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) หรือ กระทรวงคมนาคม หรือเป็นในลักษณะขององค์การมหาชน** ก็ได้ โดยทำโครงการร่วมกับบริษัทเอกชนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือ บพข. โดยมี คค. เป็นผู้รวบรวมความต้องการในตลาดรวมถึงกำหนดแผนแม่บทให้โครงการ และใช้เงินโดยหน่วยงานวิจัยและนวัตกรรม (ววน.) โดย TIRL หากเกิดภายใต้ สวทช. ในเบื้องต้นก็อาจทำให้เกิดโดยลักษณะเหมือนศูนย์วิจัยเทคโนโลยีระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่ (การจัดตั้งโดย สวทช. นำเรื่องเสนอคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติเพื่อพิจารณาเห็นชอบ) ซึ่งลักษณะความรับผิดชอบจะเป็นงานวิจัยเฉพาะทาง และในอนาคตอาจปรับเพิ่มขึ้นหรือตั้งหน่วยงานใหม่ เมื่อพร้อมทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณก็เติบโตไปเป็นองค์กรมหาชนเหมือนสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.) (ภายใต้กระทรวงคมนาคมได้ในอนาคต)

นอกจากการเสนอให้อยู่ภายใต้ สวทช. แล้ว อาจเสนอให้อยู่ในสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เป็นอีกทางเลือกหนึ่ง โดยปัจจุบัน สนข. กำลังดำเนินการเพื่อขอจัดตั้งศูนย์บูรณาการ พัฒนาระบบการจราจรและขนส่งอัจฉริยะ หรือ ITS ตามกรอบแนวทางการดำเนินการและระยะการพัฒนาของแผนแม่บท ITS ระยะ ๑๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลาง มีหน้าที่รับผิดชอบบูรณาการการดำเนินงานด้าน ITS ในภาพรวมของประเทศ โดยมีการดำเนินงานที่สอดคล้องและใกล้เคียง คือ ศูนย์บูรณาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบแห่งชาติ (National Multimodal Transport Integration Center: NMTIC) หรือ “ศูนย์ NMTIC” ที่มีภารกิจในการบริหารจัดการข้อมูลดิจิทัล /เผยแพร่ข้อมูล เพื่อใช้ในกระบวนการควบคุมและบริหารจัดการระบบขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ทั้งนี้ หากหน่วยงานกลาง TIRL มารวมอยู่กับการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ของ สนข. และดำเนินการในลักษณะเป็นเจ้าภาพในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่งก็สามารถทำได้ แต่อาจมีข้อจำกัดทางด้านจำนวนและคุณภาพของบุคลากรที่อาจไม่ใช่นักวิชาการที่เป็นสายวิจัยและพัฒนานวัตกรรมโดยตรง เนื่องจากทั้งหมดเป็นข้าราชการเดิมของ สนข. มาทำอีกหน้าที่หนึ่งเท่านั้น ไม่ได้ชำนาญในงานวิจัยเหมือนกับ สวทช. หรือ บพข. ซึ่งหากต้องการให้ดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดต้องมีการจัดสรรกำลังคนและงบประมาณที่เหมาะสมต่อไป

****

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	**ก**
รายนามคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร	**ข**
รายนามคณะอนุกรรมาธิการศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง	**ค**
บทสรุปผู้บริหาร	**จ**
สารบัญ	**ฌ**
สารบัญภาพ	**ต**
สารบัญตาราง	**ธ**
รายงานผลการพิจารณาศึกษา	**๑**
๑. การดำเนินงาน	**๒**
๒. วิธีการพิจารณาศึกษา	**๓**
๓. ผลการพิจารณาศึกษา	**๔**
บทที่ ๑ บทนำ	**๕**
๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๕
๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๕
๓. วิธีการศึกษา	๖
๔. ระยะเวลาในการศึกษา	๖
๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	๖
บทที่ ๒ ผลการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงตามกรอบการศึกษา	
๑. นวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่ง	**๗**
๒. วิเคราะห์ปัญหาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	**๙**
๒.๑ การพัฒนานวัตกรรมกับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ	๘
๒.๒ การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ในปี ๒๕๔๕ – ๒๕๗๐	๑๒
๒.๓ การลงทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง	๑๔
๓. การวิเคราะห์ปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง	**๑๔**
๓.๑ ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่ เพื่อกำหนดเทคโนโลยีและนวัตกรรม	๑๔
๓.๒ ปัญหาการเชื่อมต่อในการเดินทาง (ต้นทาง-ปลายทาง)	๑๘
๓.๓ ปัญหาด้านความปลอดภัยทางถนน	๒๘
๓.๔ ปัญหาด้านมลพิษฝุ่น PM๒.๕ และการใช้พลังงาน	๓๑
๓.๕ ปัญหาด้านการใช้เครื่องมือ (แบบจำลอง) ในการวิเคราะห์ด้านการจราจร	๓๕
๓.๖ ปัญหาด้านรถจักรยานยนต์สาธารณะ	๓๗
๔. การสรุปศึกษาเพื่อกำหนดประเภทนวัตกรรม	๓๘
๔.๑ การวิจัยเป็นต้นน้ำส่วนหนึ่งที่สำคัญของการพัฒนานวัตกรรม	๓๘

หน้า

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) ๓๘

๔.๓ การวิจัยเป็นต้นทางส่วนหนึ่งของการพัฒนานวัตกรรม ๓๙

๕. นวัตกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ๕๓

เทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ๕๓

บทที่ ๓ ผลการศึกษา **๕๘**

๑. นวัตกรรมชิ้นที่ ๑ Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor **๕๘**

๑.๑ สภาพปัญหา ๕๘

๑.๒ รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบัน ๖๐

๑.๓ AI Box นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม ๖๒

๑.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดัน AI Box ให้เกิดขึ้นจริง ๗๑

๑.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๗๓

๒. นวัตกรรมชิ้นที่ ๒ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) **๗๕**

๒.๑ สภาพปัญหา ๗๕

๒.๒ รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบัน ๗๗

๒.๓ RFID นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม ๘๑

๒.๔ การนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้ ๘๓

๒.๕ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันให้เกิดขึ้นจริง ๘๔

๒.๖ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๘๔

๓. นวัตกรรมชิ้นที่ ๓ Intersection Signal Control **๘๕**

๓.๑ สภาพปัญหา ๘๕

๓.๒ รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบัน ๘๗

๓.๓ ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรอัตโนมัติโดยใช้เทคนิคประมวลผลภาพ (CCTV + AI Box) ๘๘

๓.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันให้เกิดขึ้นจริง ๘๙

๓.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๙๐

๔. นวัตกรรมชิ้นที่ ๔ Big Data Integration System for Traffic Forecasting **๙๑**

๔.๑ สภาพปัญหา ๙๑

๔.๒ รายละเอียดนวัตกรรมและเทคโนโลยี ๙๒

๔.๓ แนวทางการปรับปรุงแบบจำลอง eBUM ที่สำคัญ ๙๓

๔.๔ Big Data Integration System for Traffic Forecasting นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม ๙๔

๔.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๑๐๐

๕. นวัตกรรมอื่น ๆ คือ เทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ **๑๐๔**

๕.๑ นวัตกรรมด้านรถยนต์ไฟฟ้า ๑๐๔

หน้า

๕.๒ ยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติหรือรถยนต์ไร้คนขับ (Autonomous Car หรือ Self-Driving Car) ๑๐๔

๕.๓ ข้อเสนอแนะในการพัฒนานวัตกรรมด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติของประเทศไทย ๑๐๖

๖. การขับเคลื่อนนวัตกรรม ๑๐๗

๖.๑ ระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.) ๑๐๘

๖.๒ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) ๑๑๑

๖.๓ การขับเคลื่อนผลักดันนวัตกรรมหลัก ๔ ด้าน ๑๑๔

บทที่ ๔ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๑๒๖

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ๑๒๖

ด้านที่ ๑ องค์กรขับเคลื่อน ๑๒๖

ด้านที่ ๒ งบประมาณและทุนวิจัย ๑๒๘

ด้านที่ ๓ การบริหารจัดการ ๑๒๙

ด้านที่ ๔ นโยบายและกฎหมาย ๑๓๒

ด้านที่ ๕ การดำเนินงาน ๑๓๔

ด้านที่ ๖ การกำหนดมาตรฐานนวัตกรรม ๑๓๕

บรรณานุกรม ๑๓๗

ภาคผนวก

- QR CODE รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การแก้ไขปัญหาจราจรในเมืองใหญ่”

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ๑๑
ภาพที่ ๒ การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ปี ๒๕๔๕ – ๒๕๖๒ ๑๒
ภาพที่ ๓ การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศต่าง ๆ ๑๓
ภาพที่ ๔ คาดการณ์การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ๑๓
ภาพที่ ๕ แนวคิดการพัฒนาระบบการเดินทางในเขตเมือง โดยมีระบบรถไฟฟ้าเป็นแกนหลัก และระบบอื่น ๆ เป็นระบบ Feeder ๑๙
ภาพที่ ๖ การดำเนินการระบบรถไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ๒๐
ภาพที่ ๗ ตำแหน่งสถานีรถไฟฟ้าปัจจุบันและตามแผน M-Map ในอนาคต ๒๐
ภาพที่ ๘ แนวโน้มผู้ใช้บริการรถไฟฟ้า ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ๒๑
ภาพที่ ๙ สัดส่วนการเดินทางมายังสถานีรถไฟฟ้า ๒๑
ภาพที่ ๑๐ ระบบขนส่งสาธารณะระบบรอง (Feeder) ๒๒
ภาพที่ ๑๑ สถิติจำนวนผู้โดยสารรถประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ๒๓
ภาพที่ ๑๒ โครงข่ายเส้นทางเดินรถตามแผนปฏิรูป (อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการ) ๒๔
ภาพที่ ๑๓ แนวเส้นทางบริการเดินรถโดยสารสาธารณะหมวด ๑ และหมวด ๔ ๒๔
ภาพที่ ๑๔ การเชื่อมต่อระหว่างรถไฟฟ้ากับท่าเรือ ๒๕
ภาพที่ ๑๕ สถิติจำนวนผู้โดยสารเรือด่วนเลียบฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ๒๕
ภาพที่ ๑๖ สถิติจำนวนผู้โดยสารเรือคลองแสนแสบ ๒๖
ภาพที่ ๑๗ แผนการระบบคำนวณค่าโดยสารโดยยึดตามระยะทาง ๒๗
ภาพที่ ๑๘ ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก ๓๔
ภาพที่ ๑๙ สถานการณ์การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ ๓๔
ภาพที่ ๒๐ กรอบแนวทางการดำเนินงาน ๔๐
ภาพที่ ๒๑ แผนผังการดำเนินงาน ๔๐
ภาพที่ ๒๒ รูปแบบการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหาจราจร ๔๒
ภาพที่ ๒๓ การใช้งาน Lidar Sensor ๔๒
ภาพที่ ๒๔ การใช้งาน Microwave Radar Sensor ๔๓
ภาพที่ ๒๕ กล้อง CCTV กับระบบประมวลผลภาพ ๔๔
ภาพที่ ๒๖ พื้นที่โครงการระบบ ATC และผังแสดงขอบเขตพื้นที่โครงการเพื่อนำร่องของ กทม. ๕๐
ภาพที่ ๒๗ ตัวอย่างการใช้กล้องวงจรปิดเพื่อการตรวจสอบ ๕๒
ภาพที่ ๒๘ เทคโนโลยีที่ใช้ในรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ๕๔

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๒๙ ยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติที่ได้รับการพัฒนาจาก CMU ในยุค ๑๙๙๐ ๕๕
ภาพที่ ๓๐ แผนที่สามมิติความคมชัดสูงที่ได้จากการใช้เทคโนโลยี Lidar ของบริษัท Velodyne ๕๖
ภาพที่ ๓๑ ตัวอย่างของ Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor ๕๙
ภาพที่ ๓๒ รูปแบบการใช้งานข้อมูลจาก Sensor ต่าง ๆ ๕๙
ภาพที่ ๓๓ เทคโนโลยี AI Box ๖๓
ภาพที่ ๓๔ แผนภาพโครงสร้างการทำงานร่วมกันของอุปกรณ์ IoT โดยทั่วไป ๖๔
ภาพที่ ๓๕ แผนภาพโครงสร้างการทำงานร่วมกันระหว่างอุปกรณ์ AI in a box และ AI cloud ๖๔
ภาพที่ ๓๖ การนำไปใช้ประโยชน์ด้านการจราจรและขนส่ง ๖๖
ภาพที่ ๓๗ ตัวอย่างการทำงานของระบบ ๖๗
ภาพที่ ๓๘ แผนภาพขั้นตอนการทำงานของระบบตรวจจับผู้ไม่สวมหมวกนิรภัยอัตโนมัติ ๖๘
ภาพที่ ๓๙ ตัวอย่างการตรวจหาตำแหน่งป้ายทะเบียนและการอ่านข้อมูลตัวอักษร-ตัวเลข ๖๙
ภาพที่ ๔๐ การประมวลผล AI + Camera ในรูปแบบของ Server ๗๐
ภาพที่ ๔๑ การประมวลผลในกล้องทั่วไป รวมกับ AI Board ๗๐
ภาพที่ ๔๒ ตัวอย่างของกล้อง AI ที่ผลิตในประเทศไทย ๗๑
ภาพที่ ๔๓ ตัวอย่างของ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) ALPR ๗๕
ภาพที่ ๔๔ ตัวอย่างของ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) RFID ๗๖
ภาพที่ ๔๕ ตัวอย่าง การนำเทคโนโลยี RFID ที่ผลิตในประเทศไปใช้งานด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน ๗๖
ภาพที่ ๔๖ ภาพรวมของระบบ RFID ๗๘
ภาพที่ ๔๗ ตัวอย่าง Tag ชนิดพวงกุญแจ แคปซูล และบัตรตามลำดับ ๗๙
ภาพที่ ๔๘ ตัวอย่าง Tag บัตรภายในบรรจุแบตเตอรี่ขนาดเล็กไว้ ๗๙
ภาพที่ ๔๙ การเปรียบเทียบระหว่างฟังก์ชันการใช้งาน (Functionality) เทียบกับขนาดของหน่วยความจำ (Memory Size) และมาตรฐาน ISO ต่าง ๆ ๘๐
ภาพที่ ๕๐ ตัวอย่างแท็กติดไฟหน้ารถยนต์และมอเตอร์ไซค์ ๘๒
ภาพที่ ๕๑ ตัวอย่างแท็กติดบนแผ่นป้ายทะเบียน ๘๒
ภาพที่ ๕๒ ตัวอย่างรูปแบบการติดตั้งโครงนั่งร้าน (ด้านบน) ๘๓
ภาพที่ ๕๓ ตัวอย่างรูปแบบการติดตั้งตัวอ่านในแผงด้านข้าง (ซ้ายหรือขวา) ๘๓
ภาพที่ ๕๔ สัญญาณไฟสำหรับกรณีพิเศษ (Special Traffic Signal) ๘๖
ภาพที่ ๕๕ แผนการติดตั้งระบบ ATC ในกรุงเทพมหานคร ๔ ระยะ ๘๘
ภาพที่ ๕๖ ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรอัตโนมัติโดยใช้เทคนิคประมวลผลภาพ (CCTV + AI Box) ๘๙

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ ๕๗ โครงสร้างระบบและการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานข้อมูลและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภายนอก	๙๕
ภาพที่ ๕๘ การทำงานของ Big Data Integration System for Traffic Forecasting Framework	๙๕
ภาพที่ ๕๙ รูปแบบการทำงานของนักวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังมีระบบช่วยดำเนินการ	๙๘
ภาพที่ ๖๐ โครงสร้างหน่วยงานระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑๐๘
ภาพที่ ๖๑ ขอบเขตงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม	๑๐๙
ภาพที่ ๖๒ การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม	๑๑๐
ภาพที่ ๖๓ หน้าที่และภารกิจของ PMU	๑๑๐
ภาพที่ ๖๔ โปรแกรมสนับสนุนทุนวิจัยด้านการจราจรและขนส่งของ PMU	๑๑๑
ภาพที่ ๖๕ กระบวนการของนวัตกรรม	๑๑๒
ภาพที่ ๖๖ กรอบการวิจัย ๗ อุตสาหกรรม	๑๑๓
ภาพที่ ๖๗ ภาพแสดงผังการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรม	๑๑๗
ภาพที่ ๖๘ โครงสร้างของ ศูนย์วิจัยวิจัยเทคโนโลยีระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)	๑๑๙
ภาพที่ ๖๙ โครงสร้างของ สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.)	๑๒๐
ภาพที่ ๗๐ ขั้นตอนการขอจัดตั้งองค์กรมหาชน ในกรณีที่จะมีการเสนอจัดตั้งองค์กรใหม่แบบสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.)	๑๒๐
ภาพที่ ๗๑ ผังเสนอการจัดตั้งศูนย์วิจัยนวัตกรรมเพื่อการจราจรและความปลอดภัย	๑๒๑
ภาพที่ ๗๒ กรอบแนวคิดการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS	๑๒๒
ภาพที่ ๗๓ อำนาจหน้าที่ศูนย์บูรณาการ ITS	๑๒๓
ภาพที่ ๗๔ โครงสร้างของศูนย์บูรณาการ ITS	๑๒๓

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ การเปรียบเทียบเทคโนโลยี ๖๑
ตารางที่ ๒ หน่วยงานที่ใช้ระบบประมวลผลภาพจากกล้องวงจรปิด ๖๕

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง
ของคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๘) ในการกระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการคมนาคมทั้งการจราจรทางบก ทางน้ำ ทางอากาศ การขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า ระบบโลจิสติกส์ และการพาณิชย์นาวี นั้น กรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

(๑) นายโสภณ ซารัมย์	ประธานคณะกรรมาธิการการคมนาคม
(๒) นายรังสรรค์ วันไชยธนวงศ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายสุรศักดิ์ ชิงนวรรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นายมนตรี ปาน้อยนนท์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นายนิกร จำนง	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
(๗) นายวิรัช รัตนเศรษฐ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๘) นายสุรพงษ์ อึ้งอัมพรวิไล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
(๙) นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๐) นายคารม พลพรกลาง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๑) นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๒) นายภูดิท อินสุวรรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๑๓) นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๔) นายวัฒนา ช่างเหลา	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๕) พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง	กรรมาธิการ

อนึ่ง นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ได้ลาออกจากการเป็นกรรมาธิการ ตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ได้มีมติตั้ง พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง แทนตำแหน่งที่ว่าง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง “การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ และข้อ ๑๐๕ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้งนางสาวจันทิมา ทองชาติ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการการคมนาคม สำนักกรรมาธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ทำหน้าที่ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการการคมนาคม ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๑.๒ คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการแก้ไขปัญหาการจราจรและความปลอดภัยทางถนน ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑.๒.๑ นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๒ นางสาวนภาพร เพ็ชร์จินดา รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๑.๒.๓ นายจิรุตม์ วิศาลจิตร รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๑.๒.๔ นายนิกร จำนง ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๕ นายอนุวงศ์ ชลคุป โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๖ นายสุรพงษ์ เมี้ยนมิตร เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๗ ศาสตราจารย์เอกชัย สุมาลี ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๘ รองศาสตราจารย์มงคล เอกปัญญาวงศ์ อนุกรรมาธิการ
๑.๒.๙ รองศาสตราจารย์มาโนช โลหเตปานนท์ อนุกรรมาธิการ
๑.๒.๑๐ นายสุชาต อุดมโสภกิจ อนุกรรมาธิการ

๑.๓ คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งบุคคลเป็นที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อทำหน้าที่ปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินงานของคณะอนุกรรมาธิการ ซึ่งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑.๓.๑ นายคารม พลพรกลาง
๑.๓.๒ นายอัฌษไธค์ รัตนดิลก ณ ภูเก็ต
๑.๓.๓ นายพิเชฐ คุณาธรรมรักษ์
๑.๓.๔ นายณรงค์ ศิริเลิศวรกุล
๑.๓.๕ นายภาสกร ประถมบุตร
๑.๓.๖ รองศาสตราจารย์สรวิศ นฤปิติ
๑.๓.๗ นายชฎิล ตู้จินดา
๑.๓.๘ นายสืบพงษ์ ไพศาลวัฒนา
๑.๓.๙ นายไทภัทร ธนสมบัติกุล
๑.๓.๑๐ พลตำรวจตรี วีรพัฒน์ ศิวะแพทย์
๑.๓.๑๑ นายวีระศักดิ์ วีระธรรมโม
๑.๓.๑๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวีศักดิ์ แตะกระโทก
๑.๓.๑๓ นายปรเมศวร์ กุมารบุญ
๑.๓.๑๔ ศาสตราจารย์เกษม ชูจารุกุล

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ คณะกรรมาธิการได้จัดให้มีการประชุม จำนวน ๒ ครั้ง ดังนี้

๒.๑.๑ การประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๕๕ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ CB 405 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๑.๒ การประชุมคณะกรรมาธิการ ครั้งที่ ๖๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 405 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒ คณะอนุกรรมาธิการได้ให้มีการประชุม จำนวน ๑๑ ครั้ง ดังนี้

๒.๒.๑ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑ วันศุกร์ที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 401 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๒ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๒ วันศุกร์ที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 401 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๓ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๔ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๕ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๕ วันศุกร์ที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๖ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๖ วันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๗ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๗ วันศุกร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๘ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๘ วันศุกร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๙ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๙ วันศุกร์ที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๑๐ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๒.๑๑ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ครั้งที่ ๑๑ วันศุกร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกรรมาธิการ N 406 ชั้น ๔ อาคารรัฐสภา

๒.๓ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการ โดยเชิญผู้แทนหน่วยงานเข้าร่วมประชุม เพื่อให้ข้อมูลและแสดงความคิดเห็นประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๓.๑ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

๑) นางสาวศิรินทร์พร เดียวตระกูล นักวิเทศสัมพันธ์ ชำนาญการพิเศษ รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองบริหารทุนวิจัยและนวัตกรรม ๒

๒) นางสาวอาภา เนตรประไพ นักวิเทศสัมพันธ์ ชำนาญการพิเศษ

๓) นางสาวปาริชาติ ศรีระพันธุ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๒.๓.๒ สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)

๑) นายธนาคาร วงษ์ดีไทย ผู้เชี่ยวชาญนโยบายอาวุโส กลุ่มยุทธศาสตร์การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม

๒) ผศ. วรรณรัช สันติอมรทัต หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

๓) นางเบญจพร ธรรมกุล

๒.๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

๑) รศ. พงศ์พันธ์ แก้วตาทิพย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒) นายเอก จินดาพล ผู้อำนวยการกลุ่มภารกิจการพัฒนาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมด้านความสามารถในการแข่งขัน

๓) ผศ. สุภาวดี โพธิยะราช นักวิชาการระดับสูง

๔) นางสาวเวธนี ตั้งสินมั่น นักวิชาการระดับสูง

๕) นางสาวฐิติภรณ์ ธีระวิวัฒนกิต นักวิชาการระดับกลาง

๖) นางสาวอารยา ไชยดี นักวิชาการระดับต้น

๒.๓.๔ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.)

๑) นายเอกรัตน์ ไวยนิตย์ ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยเทคโนโลยีระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่

๒) นายสุวภัทร รักเสรี

๓) นายสมฤทธิ์ พุทธนบุตร

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง” ปรากฏผลการดำเนินการตามที่แนบมาพร้อมนี้ ดังนี้

บทที่ ๑ บทนำ

บทที่ ๒ ผลการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงตามกรอบการศึกษา

บทที่ ๓ ผลการศึกษา

บทที่ ๔ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

บทที่ ๑
บทนำ

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมถึงเมืองใหญ่เป็นปัญหาที่สะสมมานานหลายปี โดยสาเหตุของปัญหาการจราจรติดขัดนั้น มาจากหลายปัจจัยเกี่ยวพันกันอย่างซับซ้อน ทั้งด้านการเพิ่มขึ้นของประชากร การจัดวางผังเมืองที่ไม่เหมาะสม และปริมาณยานยนต์ที่เพิ่มขึ้นอย่างไร้การจำกัด การใช้ผิวจราจรไม่เหมาะสม ระบบขนส่งสาธารณะยังไม่ครอบคลุมการให้บริการ ระบบการเชื่อมต่อการเดินทางหรือระบบ Feeder ไม่มีประสิทธิภาพ การบังคับใช้กฎหมาย การใช้พลังงานโดยเปล่าประโยชน์จากการติดขัดสูง และขาดการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมด้านการจราจรมาใช้ประโยชน์ ด้านการวางแผนงานหรือมาตรการของภาครัฐยังขาดเครื่องมือที่เหมาะสม เช่น ขาดแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรที่มีประสิทธิภาพทำให้ข้อมูลด้านการวางแผน ซึ่งนำไปใช้ในการพยากรณ์มีปริมาณไม่มากพอที่จะเป็นตัวแทนพฤติกรรมการเดินทางของคนและสินค้าที่สามารถนำมาใช้เพื่อการวิเคราะห์และวางแผนด้านการขนส่งและจราจรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ซึ่งในหลายปีที่ผ่านมาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พยายามมากมายในการแก้ปัญหาจราจรและขนส่ง แต่ยังไม่เห็นผลลัพธ์ของการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้น หากมีการศึกษาและกำหนดนวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่งที่ชัดเจนและเหมาะสม เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านการจราจรและขนส่งของประเทศ จะทำให้เกิดพัฒนานวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่งเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่งของประเทศได้อย่างตรงจุด นอกจากนั้นยังเป็นการสนับสนุน และส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยของประเทศเพื่อนำไปสู่การผลิตนวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่งในเชิงอุตสาหกรรมต่อไป

จากสภาพปัญหาและแนวทางดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการการคมนาคม พิจารณาเห็นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ.๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๘) สมควรที่จะทำการศึกษาแนวทางการนำนวัตกรรมมาใช้เป็นเครื่องช่วยในการแก้ปัญหาจราจรและขนส่ง คณะกรรมาธิการฯ จึงมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาจราจรและขนส่ง เพื่อดำเนินการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง พร้อมทั้งจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมาธิการการคมนาคม และเสนอรายงานต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๒.๑ เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางในการนำนวัตกรรมมาใช้ เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

๒.๒ เพื่อกำหนดแนวทางในการสนับสนุน ศึกษา วิจัย และพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีหรือฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง

๒.๓ เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการในการผลักดันให้เกิดการนำนวัตกรรมไปใช้จริงในสภาพปัญหาและพื้นที่ที่เหมาะสม

๒.๔ เพื่อจัดทำรายงานผลการศึกษา ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะ รวมทั้งข้อสังเกตเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร

๓. วิธีการศึกษา

๓.๑ ศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ โดยการประชุมรับฟังข้อเท็จจริง แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซักถามปัญหาอุปสรรค รวมทั้ง ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ จากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง

๓.๒ ศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ โดยการศึกษาเอกสารทางวิชาการ งานวิจัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๔. ระยะเวลาในการศึกษา

วันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๔ – ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕

๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ ข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางการนำนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

๕.๒ แนวทางในการสนับสนุน ศึกษา วิจัย และพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีหรือฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง

๕.๓ แนวทางในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการเพื่อผลักดันให้เกิดการนำนวัตกรรมไปใช้จริงในสภาพปัญหาและพื้นที่ที่เหมาะสม

๕.๔ คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อสังเกตและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับการนำนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง

๕.๕ คณะกรรมาธิการการคมนาคมได้เผยแพร่ข้อมูลรายงานผลการศึกษาตามหน้าที่และอำนาจให้สาธารณะชนได้ทราบ

บทที่ ๒
ผลการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงตามกรอบการศึกษา

๑. นวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่ง

คำว่า “นวัตกรรม (Innovation)” หมายถึง แนวคิดใหม่ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ที่ต่อยอดหรือใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วให้ทันสมัยยิ่งขึ้น ทั้งอาศัยความก้าวหน้าในเชิงเทคโนโลยีและไม่ใช่เทคโนโลยี นำไปสร้างสรรค์ในรูปแบบใหม่ให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น สามารถช่วยสร้างมูลค่าในเชิงเศรษฐกิจได้ แต่นวัตกรรมจะเกิดขึ้นได้ต้องผ่านกระบวนการคิด พัฒนา ประดิษฐ์ ทดลอง ปรับปรุง และนำไปใช้งาน (สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ, ๒๕๔๗)

นวัตกรรมที่จะนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาด้านการจราจรและขนส่งและนำไปสู่การใช้ในเชิงพาณิชย์ได้นั้น ต้องเริ่มจากการวิเคราะห์ปัญหาทั้งในด้านของเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่ง รวมทั้งการเชื่อมต่อการเดินทาง ด้านความปลอดภัยทางถนน ด้านมลพิษและการใช้พลังงาน ด้านการใช้รถจักรยานยนต์ และด้านการใช้เครื่องมือ (แบบจำลอง) ในการวิเคราะห์ด้านการจราจรและขนส่ง เป็นต้น เพื่อนำมาวิเคราะห์รูปแบบปัญหาและใช้เป็นโจทย์ในการกำหนดชนิดหรือรูปแบบนวัตกรรมที่คณะกรรมาธิการฯ เห็นควรส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ และสามารถนำไปใช้ในการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะในส่วนของท้องถิ่น เทศบาล ได้อย่างแท้จริงและเป็นระบบต่อไป

การแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาใช้บ้างแล้ว แต่ส่วนมากใช้วิธีการนำเข้าจากต่างประเทศ ในขณะที่ประเทศไทยก็มีการวิจัยที่สามารถนำไปสร้างนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งได้แล้ว แต่ยังเป็นส่วนน้อย ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดเจ้าภาพหลัก จึงไม่ได้รับการสนับสนุนอย่างเป็นระบบ ขาดการรับรองคุณภาพ การสร้างตลาด และการปรับปรุงกฎระเบียบ ทำให้นโยบายการพัฒนานวัตกรรมด้านนี้ไม่ชัดเจน ผู้วิจัยและผู้ให้ทุนเองยังไม่สามารถนำผลงานวิจัยเหล่านี้พัฒนาไปสู่การใช้งานในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะในท้องถิ่น เทศบาล ที่ต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ราคาเหมาะสม นำไปใช้ในการแก้ไขปัญหา

การขาดการนำนวัตกรรมที่สามารถแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งได้ ทำให้เกิดมูลค่าความสูญเสียจากการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร **มากกว่า ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท/ปี** โดยพิจารณาจากข้อมูล Tom Tom Traffic Index ปี ๒๕๖๒ กรุงเทพมหานครมีการจราจรติดขัดสูงเป็นอันดับที่ ๗ ของเอเชีย และเป็นอันดับที่ ๑๑ ของโลก ช่วงเวลาจราจรติดขัดทำให้ผู้คนเสียเวลาอยู่บนถนนประมาณ ๒๐๗ ชั่วโมง หรือประมาณ ๘ วัน ๑๕ ชั่วโมงต่อปี นำมาคำนวณเป็นค่าความสูญเสียจากการติดขัดดังกล่าว ซึ่งหลายปีที่ผ่านมา เราได้เห็นความพยายามมากมายในการแก้ปัญหาจราจรและขนส่ง แต่ยังไม่มีวิธีที่มีประสิทธิภาพจริง ๆ และยังไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ (TomTom Traffic Index, ๒๐๑๙)

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่แก้ไขปัญหาจราจรดังกล่าว การกำหนดแนวทางในการนำนวัตกรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหา แนวทางในการสนับสนุน ศึกษา วิจัย และพัฒนานวัตกรรม รวมถึงการสร้างเครือข่ายทางวิชาการเพื่อผลักดันให้เกิดการนำนวัตกรรมไปใช้จริงในสภาพปัญหาและพื้นที่ที่เหมาะสมต่อไป

๒. วิเคราะห์ปัญหาด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม

เทคโนโลยีด้านการจราจรเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง คือ ระบบการจราจรและขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent Transportation System: ITS) เป็นการพัฒนาที่ผสมผสานเทคโนโลยีประเภทต่าง ๆ กับการแก้ไขปัญหา เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ เพิ่มความปลอดภัย และอำนวยความสะดวกในการเคลื่อนย้ายผู้คนและสิ่งของ ตัวอย่างของระบบ ITS ได้แก่ ๑) ระบบการควบคุมและบริหารจัดการจราจร ๒) ระบบการให้ข้อมูลข่าวสารการเดินทาง ๓) ระบบความปลอดภัยในยานพาหนะและการจัดการเหตุฉุกเฉิน ๔) ระบบการบริหารจัดการรถสินค้า ๕) ระบบการจัดการรถขนส่งสาธารณะ และ ๖) ระบบชำระค่าโดยสารค่าผ่านทางอัตโนมัติ (สรวิศ, ๒๕๔๓)

ตัวอย่างการพัฒนาระบบ ITS ในประเทศไทย ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ดำเนินการ เช่น สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) (จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระบบ ITS ของประเทศไทย) ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) กรุงเทพมหานคร (กทม.) กองบัญชาการตำรวจนครบาล (บชน.) ภาคเอกชน และสถาบันการศึกษา โดยโครงการที่ดำเนินการ เช่น โครงการป้ายจราจรอัจฉริยะและสัญญาณไฟจราจรแบบตั้งเวลาอัตโนมัติ (มีการติดตั้งป้ายจราจรอัจฉริยะ) โปรแกรมอ่านป้ายทะเบียนรถยนต์ License Plate Reading System (LPR) (สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการควบคุมรถเข้าออกพื้นที่ การรักษาความปลอดภัย ติดตามรถหาย และรถที่อยู่ในรายชื่อที่ต้องสงสัย การจัดการที่จอดรถอัตโนมัติ จดเวลาเข้าออก และคำนวณค่าจอด) ระบบการติดตั้งกล้องวงจรปิด CCTV (แสดงข้อมูลสภาพการจราจร อุบัติเหตุ) เป็นต้น แต่การพัฒนาระบบ ITS ของประเทศไทย ดำเนินการเป็นแบบแยกชิ้นส่วน ขาดเจ้าภาพหลัก และเป็นเทคโนโลยีนำเข้ามาจากต่างประเทศ ขาดการปรับปรุงให้เหมาะสมกับบริบทสิ่งแวดล้อมแต่ละพื้นที่ของประเทศไทย และยังขาดการบูรณาการนำข้อมูลเหล่านั้นมารวมให้เป็นข้อมูลลักษณะเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) และยังไม่มีหน่วยงานใดนำเข้าข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์และประมวลผลเพื่อใช้ประโยชน์ต่อการบริหารจัดการเดินทางในภาพรวม

ทั้งนี้ มีหน่วยงานที่ทำวิจัยเกี่ยวกับระบบ ITS ที่เด่นชัด คือ ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นต้น โดยงานวิจัยที่ผ่านมานั้น ยังคงเป็นลักษณะที่ยังไม่ตอบโจทย์ เนื่องจากผู้วิจัยเองและผู้ให้ทุนวิจัย อย่างเช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.) มีหน้าที่รับผิดชอบงานด้านวิชาการของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (กสว.) สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) นั้นยังไม่ตกผลึกถึงว่า นวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งใดที่ต้องได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้ทุน

ศึกษา ทุนพัฒนานวัตกรรม ตลอดจนเทคโนโลยีหรือฐานข้อมูลต่าง ๆ และยังไม่มีกรอบแนวทางการนำนวัตกรรมไปใช้ในการแก้ไขปัญหาจราจรอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม

๒.๑ การพัฒนานวัตกรรม กับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

การพัฒนาประเทศเพื่อก้าวไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วและมีรายได้สูงภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๙ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ผ่านการวิจัยและพัฒนานำผลลัพธ์ที่ได้ไปแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ช่วงที่ผ่านมาหลายประเทศได้ใช้นโยบายนวัตกรรมเพื่อการผลักดันประเทศ ที่มีการสนับสนุนทั้งภาครัฐและเอกชน สถาบันการศึกษา และผู้วิจัยด้านต่าง ๆ และสามารถทำให้ประเทศเปลี่ยนจากกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางไปเป็นกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดย**สำนักงานสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งเป้าหมายเปลี่ยนประเทศไทยให้เป็นประเทศพัฒนาแล้ว โดยการปรับโครงสร้างจากเดิมที่เป็นประเทศที่ขับเคลื่อนด้วยประสิทธิภาพ เป็นการขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยอาศัยนวัตกรรม** ซึ่งได้ประกาศเป้าหมายชัดเจนว่าจะยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยให้ขึ้นมาติด ๓๐ อันดับแรกของโลก (สอวช., ๒๕๖๔)

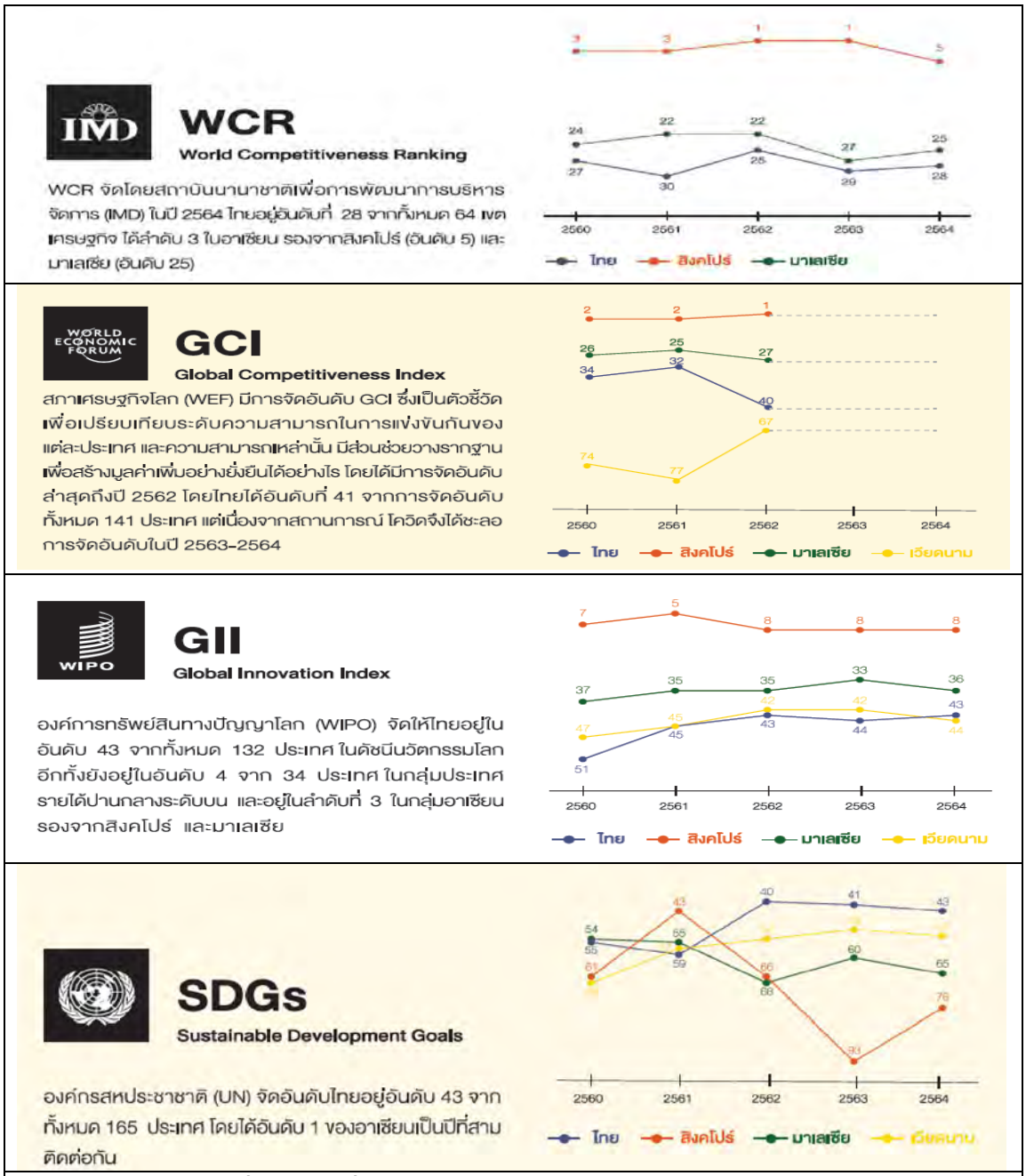
การจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยประจำปี ๒๕๖๔ ของ International Institute for Management Development หรือ**สถาบัน IMD จัดอันดับไทยอยู่ในอันดับ ๒๘** มีอันดับดีขึ้น ๑ อันดับจากทั้งหมด ๖๔ ประเทศ โดยรายงานระบุว่า อันดับที่ดีขึ้นของประเทศไทยเป็นผลมาจากพัฒนาการในหลายด้าน รวมถึงประเทศไทยยังแสดงให้เห็นถึงโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ที่ปรับตัวดีขึ้น มีผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ตีพิมพ์เพิ่มขึ้น และมีความร่วมมือด้านการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญาที่น่าพอใจ แต่ทั้งนี้ทางสถาบัน IMD เสนอว่าประเทศไทยแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการที่ดีขึ้นในด้านการศึกษา **แต่ในด้านการพัฒนานวัตกรรมและการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของภาคธุรกิจและภาคอุตสาหกรรมยังเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องปรับปรุงให้ดีขึ้น** ต้องเร่งความเร็วในการทำ Digital Transformation เช่นเดียวกับการยกระดับฝีมือและทักษะของแรงงานให้เท่าทันกับยุคดิจิทัล

การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของ World Economic Forum หรือ **WEF ได้จัดอันดับขีดความสามารถการแข่งขันระดับโลก (Global Competitive Index: GCI) ประเมินจากศักยภาพในการแข่งขันจาก ๑๔๑ ประเทศทั่วโลกในปี ๒๕๖๒ พบว่าไทยอยู่อันดับที่ ๔๐** ซึ่งมีอันดับลดลง แต่ในส่วนของตัวชี้วัดในกลุ่มนวัตกรรมและการพัฒนาในภาพรวม มีอันดับที่ดีขึ้นกว่าปีที่ผ่านมา และประเทศไทยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยประสิทธิภาพ (Stage : Efficiency-Driven) ซึ่งตามเป้าหมายประเทศไทยอยากอยู่ในกลุ่มประเทศที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจโดยนวัตกรรม (Stage ๓: Innovation-Driven) (เป็นประเทศที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรสูงกว่า ๑๗,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ หรือกลุ่มประเทศที่อยู่ระหว่างกลุ่มที่มีรายได้ปานกลางมาเป็นกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูงที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศต่อประชากรสูงกว่า ๙,๐๐๐ - ๑๗,๐๐๐ เหรียญสหรัฐ จะให้น้ำหนักกับปัจจัยการพัฒนานวัตกรรมเป็นหลัก) สำหรับเรื่องการพัฒนานวัตกรรมของประเทศไทยมีการพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้นแต่ยังคงได้คะแนนน้อยทางด้าน Innovation Capability ซึ่งต้องมีการดำเนินการให้มากยิ่งขึ้น

การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันของไทยด้านนวัตกรรมจากการจัดอันดับโดย Global Innovation Index (GII) ประจำปี ๒๕๖๔ จัดทำขึ้นโดย Cornell University ร่วมกับ INSEAD (Institut Européend'Administration des Affaires) และ WIPO (World Intellectual Property Organization) มีประเทศที่เข้าร่วมการจัดอันดับทั้งหมด ๑๓๒ **พบว่าไทยอยู่อันดับที่ ๔๓** ซึ่งอันดับขึ้น ๆ ลง ๆ จึงต้องมีการปรับแนวทางและวิธีการโดยเรียนรู้จากประเทศที่ประสบผลสำเร็จจากการใช้นวัตกรรม เช่น ประเทศเกาหลีใต้ สาธารณรัฐประชาชนจีน และประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น

การจัดอันดับขีดความสามารถของไทย ด้านการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมในเวทีนานาชาติ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) เป็นแนวทางการพัฒนาระหว่างประเทศที่ประเทศไทยได้ร่วมกับประเทศสมาชิกสหประชาชาติทั้ง ๑๙๓ ประเทศแสดงเจตนารมณ์สนับสนุนร่วมกัน

การจัดอันดับการดำเนินการเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Report ๒๐๒๑ หรือ SDG Index) โดยเครือข่ายทางออกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Solutions Network (SDSN) ในปี ๒๕๖๔ มีประเทศที่ได้รับการจัดอันดับจำนวน ๑๖๕ ประเทศ ผลปรากฏว่า ประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่อันดับที่ ๔๓ ของโลก เป็นอันดับที่ ๓ ในเอเชีย และเป็นอันดับที่ ๑ ของอาเซียนเป็นปีที่ ๓ ติดต่อกัน นอกจากนี้ ไทยยังมีแนวโน้มจะบรรลุตามเป้าประสงค์ระยะยาวอีก ๓ ด้าน ได้แก่ ๑) ด้านคุณภาพการศึกษา เนื่องจากรัฐบาลได้สร้างหลักประกันว่าเด็กทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม ๒) ด้านการจัดการน้ำและสุขาภิบาล สืบเนื่องจากการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ตามแผนยุทธศาสตร์น้ำ ๒๐ ปี และ ๓) ด้านอุตสาหกรรม นวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐาน จากที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคม พร้อม ๆ กับการวาง ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมายใน EEC โดยเน้นนวัตกรรมที่จำเป็นสำหรับอนาคต

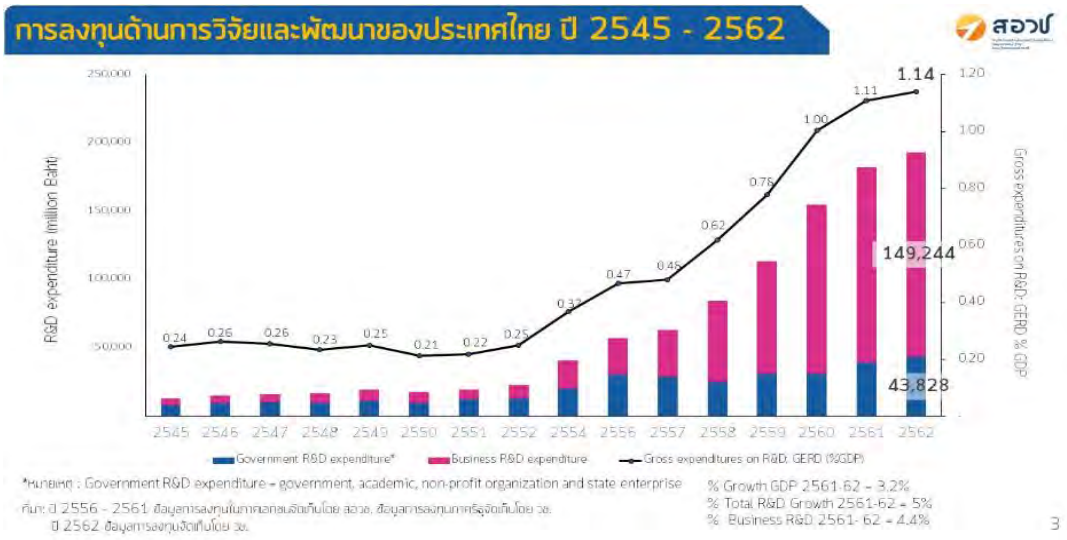

ภาพที่ ๑ การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ที่มา: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ๒๕๖๕

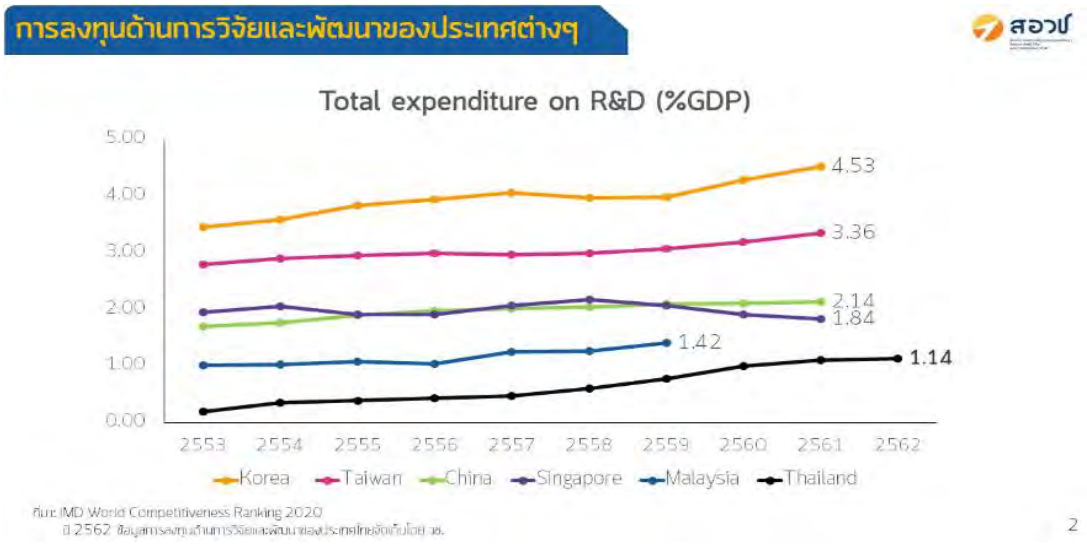
๒.๒ การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ในปี ๒๕๔๕ – ๒๕๗๐

การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ในปี ๒๕๔๕ – ๒๕๖๒ ของไทย จากข้อมูลของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) พบว่า ในปี ๒๕๖๒ มีมูลค่าการลงทุนรวมทั้งสิ้น ๑๙๓,๐๗๒ ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑.๑๔ ของจีดีพี เติบโตขึ้นร้อยละ ๕.๙ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๑ โดยแบ่งเป็นการลงทุนของภาคเอกชน ๑๔๙,๒๔๔ ล้านบาท และการลงทุนของภาครัฐ ๔๓,๘๒๘ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนภาคเอกชนต่อภาครัฐอยู่ที่ร้อยละ ๗๗ และร้อยละ ๒๓ ตามลำดับ ซึ่งการลงทุนของภาคเอกชนจะเกิดผลกับเศรษฐกิจเป็นหลัก ส่วนการลงทุนของภาครัฐจะเน้นไปที่การลงทุนการวิจัยขั้นแนวหน้า (Frontier Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเพื่อขยายพรมแดนความรู้ (Frontier) นำไปสู่การค้นพบใหม่ทางวิทยาศาสตร์ เกิดองค์ความรู้ใหม่และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ที่ก่อให้เกิดเทคโนโลยีต้นน้ำที่สามารถประยุกต์ใช้ในหลายด้าน หรือมีการต่อยอดทางเทคโนโลยีระหว่างทางนำไปสู่การใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย เมื่อเทียบกับประเทศต่าง ๆ พบว่า ประเทศไทยยังมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา ต่ำกว่าประเทศเกาหลีใต้ ประมาณ ๔ เท่า ต่ำกว่าประเทศไต้หวันประมาณ ๓ เท่า ต่ำกว่าสาธารณรัฐประชาชนจีนประมาณ ๒ เท่า ส่วนประเทศสิงคโปร์มีการลงทุนด้านนี้สูงกว่าประเทศไทย แต่มีแนวโน้มเริ่มลดลง

ภาพที่ ๒ การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ปี ๒๕๔๕ – ๒๕๖๒

ที่มา: สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.), ๒๕๖๕

ภาพที่ ๓ การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศต่าง ๆ

ที่มา: สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.), ๒๕๖๕

สอวช. ได้ประเมินสถานการลงทุนวิจัยและพัฒนาของประเทศ ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐ ซึ่งคาดว่าจะได้รับผลกระทบจากวิกฤตโควิด-๑๙ คาดการณ์ว่าการลงทุนจะลดลงเป็นอย่างมากในช่วงปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ (ต่ำกว่าร้อยละ ๑ ของจีดีพีเล็กน้อย) และจะกลับมาสูงขึ้นหลังจากปี ๒๕๖๖ เป็นต้นไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าในปัจจุบันหลายภาคส่วนจะมีความตระหนักและเห็นความสำคัญว่าการวิจัยและพัฒนาเพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ จะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยสร้างความสามารถในการแข่งขันทำให้ธุรกิจและเศรษฐกิจเดินหน้าต่อไปได้ แต่หากไม่มีมาตรการที่มาช่วยกระตุ้น ส่งเสริมการลงทุนจากภาครัฐเพิ่มเติม ก็คาดว่าในปี ๒๕๗๐ ประเทศไทยจะมีการลงทุนในด้านนี้คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๖ ของจีดีพีเท่านั้น ซึ่งต่ำกว่าร้อยละ ๒ ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

ภาพที่ ๔ คาดการณ์การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๗๐

ที่มา สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.), ๒๕๖๕

๒.๓ การลงทุนด้านการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง

ปัจจุบันมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการขนส่งและจราจร ไปสู่การใช้งานหรือต่อยอดเชิงพาณิชย์ได้เพียงเล็กน้อย เนื่องจากกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างกับงานนวัตกรรมของไทยยังมีข้อจำกัด ทั้งนี้ แนวทางการวิจัยและพัฒนานวัตกรรม มีทั้งในส่วนการสนับสนุนการวิจัยขั้นพื้นฐานและการต่อยอดงานวิจัยเพื่อไปสู่การใช้งานได้จริงเชิงพาณิชย์ ซึ่งจำเป็นที่จะต้องได้รับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจและภาคเอกชนไทย ในการร่วมสนับสนุนร่วม (Matching Fund) ตามรูปแบบสากลเพื่อให้งานนวัตกรรมที่เกิดขึ้นนำไปสู่การใช้งานได้จริง และมีความยั่งยืน

กลุ่มผู้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางด้านการขนส่งและจราจร ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และกระทรวงคมนาคม ได้แก่ กรมทางหลวง (ทล.) กรมทางหลวงชนบท (ทช.) เป็นต้น จำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันเพื่อช่วยผลักดันให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างนวัตกรรมของไทย สามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ต่อจากการพยายามจัดทำบัญชีนวัตกรรมในช่วงที่ผ่านมา

ทั้งนี้ จึงควรมีหน่วยงานเจ้าภาพที่จะช่วยบูรณาการความร่วมมือระหว่างกลุ่มผู้ใช้งานภาครัฐ กลุ่มธุรกิจเอกชน และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เพื่อขับเคลื่อนให้เกิดการนำงานวิจัยและนวัตกรรมของไทย นำไปสู่การใช้จริงในประเทศไทยต่อไป

๓. การวิเคราะห์ปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง

๓.๑ ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่ เพื่อกำหนดเทคโนโลยีและนวัตกรรม

๓.๑.๑ รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง **“การแก้ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่”** สรุปปัญหาได้เป็น ๖ มิติ และการศึกษาเพิ่มเติม โดยสรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๑.๑ ด้านองค์กรและการบริหารจัดการ (Organization & Administration)

เห็นว่า ภาครัฐยังขาดนโยบายที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาจราจร ขาดเจ้าภาพผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงาน ประสานงานที่มีอำนาจสั่งงานแบบเบ็ดเสร็จที่ต้องปฏิบัติงานเพื่อแก้ปัญหาจราจรต่อเนื่อง ๒๔ ชั่วโมง รวมทั้งปัญหาการจราจรที่เกิดจากหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน การกำหนดข้อบังคับจราจรและการติดตั้งป้ายหรือสัญญาณจราจรที่แยกหน่วยกันทำงาน ปัญหาเกิดจากอุบัติเหตุเฉี่ยวชนและการเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งมีผลให้เกิดการจราจรติดขัดไปทั้งบริเวณและโครงข่ายใกล้เคียง งบประมาณในการแก้ไขปัญหาการจราจรของแต่ละหน่วยงานไม่สอดคล้องกัน ไม่สามารถใช้งบประมาณในการแก้ปัญหาจราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเมื่อเกิดฝนตกน้ำท่วมขังส่งผลกระทบทำให้เกิดปัญหาจราจรและรถติดตามมา ปัญหาการจัดการจราจรบริเวณหน้าโรงเรียน หน้าห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ และปัญหาการจราจรติดขัดเนื่องจากเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ การแก้ไขปัญหาบางครั้งเกี่ยวโยงกันหลายหน่วยงานทำให้การประสานงานยังคงมีปัญหา

๓.๑.๑.๒ ด้านระบบโครงข่ายถนน (Road Network Management)

เห็นว่า การพัฒนาในด้านระบบขนส่งมวลชนสาธารณะทั้งรถไฟและรถโดยสารยังไม่เพียงพอ ดำเนินการล่าช้าไม่ทันกับความเจริญเติบโตของเมือง ซึ่งส่งผลให้มีความต้องการ

การเดินทางจากพื้นที่ต่าง ๆ วิ่งเข้าสู่ตัวเมืองที่เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ โดยระบบขนส่งสาธารณะหลัก คือ รถไฟฟ้ายังไม่สามารถให้บริการได้อย่างครอบคลุม รวมทั้งระบบป้อน (Feeder System) (รถโดยสารประจำทางและระบบป้อนอื่น ๆ) ยังไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ประชาชนส่วนมากเมื่อมีรายได้ระดับหนึ่งก็จะซื้อรถยนต์มาใช้เดินทางแทน รวมทั้งปัญหาด้านผังเมืองและโครงข่ายถนนที่ยังไม่สมบูรณ์ทำให้เกิดพื้นที่จำนวนมากเป็นพื้นที่ปิดล้อมขนาดใหญ่ (Super Block) ขาดการสร้างถนนแบบมีลำดับชั้น Hierarchy โดยถนนในกรุงเทพมหานครมีลักษณะเหมือนก้างปลา ซึ่งรถทุกคันต้องเข้าถนนสายหลักที่เหมือนแกนกลางในการเดินทาง รวมทั้งปัญหาด้านกายภาพของถนน ได้แก่ ถนนแคบ คอขวด ทางร่วม ทางแยก จุดตัดรถไฟ ปัญหาพื้นผิวการจราจรชำรุด การขาดสะพานที่เชื่อมต่อระหว่างพื้นที่กรุงเทพมหานครและฝั่งธนบุรี และปัญหาการจัดการจราจรบนทางด่วน โดยเฉพาะบริเวณหน้าด่านเก็บค่าผ่านทาง (เกิดจากระบบเก็บค่าผ่านทาง) ผู้ใช้ทางไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ปัญหาคอขวดที่เกิดจากงานก่อสร้างบนผิวจราจร การวางอุปกรณ์และเครื่องมือ รวมถึงวัสดุก่อสร้างกีดขวางการจราจร และการไม่เร่งคืนพื้นที่ก่อสร้างทั้งที่การดำเนินการในส่วนนี้แล้วเสร็จทำให้เกิดปัญหาจราจรติดขัดที่มีผลกระทบกับการดำเนินชีวิตของประชาชนจำนวนมาก

๓.๑.๑.๓ ด้านระบบขนส่งมวลชนสาธารณะ (Public Mass Transit)

เห็นว่า จากปัญหาความไม่เพียงพอและขาดความเชื่อมั่นจากประชาชนต่อระบบขนส่งสาธารณะ ทั้งด้านการให้บริการซึ่งยังไม่สะดวกเมื่อเทียบกับความสะดวกที่ได้จากการซื้อรถยนต์ส่วนบุคคล ระบบอัตราค่าโดยสารที่ยังมีอัตราค่าโดยสารยังไม่เป็นที่จูงใจให้เกิดการใช้ได้ และระบบรถโดยสารประจำทางที่ไม่สามารถควบคุมเวลาการเดินทางได้ เนื่องจากลักษณะของเส้นทางรถยังไม่เป็นระบบป้อน (Feeder System) การวิ่งตามกระแสจราจรที่ติดขัด มารยาทการขับขี่ของพนักงานขับรถโดยสารและพนักงานเก็บค่าโดยสาร ความสะอาดและอายุของรถโดยสารก็ยังเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ผู้โดยสารขาดความเชื่อมั่น สิ่งเหล่านี้ก็เป็นการผลักดันให้ประชาชนที่พอมีรายได้ก็มักจะซื้อรถส่วนตัวใช้ในการเดินทาง

ในส่วนของระบบขนส่งทางรางและทางเรือ โดยที่ปัจจุบันรัฐบาลกำลังเร่งที่จะพัฒนาระบบขนส่งทางราง โดยโครงข่ายเส้นทางตามแผนแม่บทระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ระยะ ๒๐ปี (พ.ศ. ๒๕๕๓ – พ.ศ. ๒๕๗๒) มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔ เส้นทาง ระยะทางรวม ๕๕๓.๔๑ กิโลเมตร จำนวน ๓๖๗ สถานี ซึ่งเมื่อโครงการเสร็จสมบูรณ์จะทำให้ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมดของกรุงเทพมหานครและพื้นที่ใกล้เคียงจะช่วยบรรเทาปัญหาการจราจรได้ แต่ในช่วงระหว่างการก่อสร้างย่อมเกิดปัญหาการจราจรขึ้น สำหรับเรือโดยสารทั้งในแม่น้ำและคลองที่มีการให้บริการเดินเรือโดยสารในปัจจุบัน ได้แก่ แม่น้ำเจ้าพระยา คลองแสนแสบ คลองผดุงกรุงเกษม คลองภาษีเจริญ คลองบางกอกใหญ่ และคลองประเวศบุรีรมย์ (คลองพระโขนง) การเดินทางทางน้ำจะสามารถช่วยขนส่งผู้โดยสารไปจุดต่าง ๆ ได้รวดเร็วและสามารถควบคุมเวลาได้หากมีการพัฒนาให้มีความสะดวกและปลอดภัย แต่ปัญหาที่พบ คือ ความปลอดภัยยังอยู่ในระดับต่ำทั้งด้านท่าเรือ และตัวเรือ ท่าเรือบางแห่งไม่มีการปรับปรุงพัฒนา

๓.๑.๑.๔ ด้านกฎหมายและการบังคับใช้ (Law Enforcement)

เห็นว่า กฎหมายจราจรที่ไม่ทันสมัย ไม่สอดคล้องกับปัญหาจราจรในปัจจุบัน และมีอัตราโทษที่ต่ำ ทำให้ประชาชนที่กระทำความผิดไม่เกรงกลัวและไม่ยอมปฏิบัติ

ตามกฎหมาย รวมทั้งขาดสภาพการบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงควรต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน รวมทั้งการติดตามให้ผู้ขับขี่ที่ฝ่าฝืนกฎจราจรมาเสียค่าปรับทำได้ยาก (ปัจจุบันมีมาเสียค่าปรับมีเพียงไม่ถึงร้อยละ ๒๐ ของใบสั่งที่ออกไป) และคดีจราจรซึ่งมีอายุความเพียง ๑ ปี เป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้ทำผิดกฎจราจรไม่มีความเกรงกลัว ส่วนระบบตัดแต้มใบขับขี่แม้ว่าจะมีในกฎหมายแต่ก็ไม่ได้ดำเนินการให้เป็นรูปธรรม และส่วนสำคัญ คือ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอทำให้การบังคับใช้กฎหมายกระทำได้ยาก การนำเทคโนโลยีมาช่วยก็ติดขัดด้านขอรับเงินงบประมาณ พฤติกรรมเบียดกันบริเวณคอสะพาน เปลี่ยนช่องจราจรในที่คับขัน ฝ่าฝืนไฟสัญญาณ และจอดรถในที่ห้ามจอด เป็นประเด็นปัญหาที่ทำให้เกิดปัญหาจราจรการนำเทคโนโลยีมาช่วยก็จำเป็นที่จะต้องจัดซื้ออุปกรณ์ ซึ่งค่อนข้างใช้งบประมาณมากเนื่องจากเป็นเทคโนโลยีของต่างประเทศ

๓.๑.๑.๕ ด้านวินัยจราจรผู้ใช้ถนน (Discipline of Road User)

เห็นว่า จากความไม่เข้มงวดของการกำหนดการเรียนรู้และการทดสอบเพื่อให้ได้ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์หรือรถจักรยานยนต์ เป็นปัญหาจากเจ้าหน้าที่ที่ไม่รับผิดชอบต่อการเรียนรู้การอบรม และการทดสอบที่ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้เกิดปัญหาในการขับขี่ยานพาหนะ มารยาทการควบคุมอารมณ์ รวมถึง การแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดอุบัติเหตุเฉพาะหน้า ทำให้ต้องมีการปรับปรุงการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้อนุญาตใบขับขี่ให้มีมาตรฐานการใช้รถใช้ถนน รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาจราจรร่วมกันเพื่อสร้างวินัยจราจรตั้งข้อรังเกียจคนเห็นแก่ตัวในการใช้รถใช้ถนนโดยต้องยอมเสียสละเพื่อส่วนรวมไม่ต่อเนื่อง

๓.๑.๑.๖ ด้านการให้ข้อมูลและสื่อสารข้อมูล (Information and Interaction)

เห็นว่า ขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสามารถรับทราบสถานการณ์การจราจรที่ติดขัดโดยผ่าน Application ต่างๆ หรือทราบข่าวสารการจราจรจากแหล่งอื่น เช่น ผ่านทาง Google ซึ่งสามารถค้นหาข้อมูลจาก Google Map และ API จาก Google กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และสถานีวิทยุข่าวสารและการจราจร (จส.๑๐๐) ระบบ GIS ของกรมทางหลวงชนบท ระบบ BMA Traffic ของกรุงเทพมหานคร ระบบ ITIC ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระบบของศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) หรือ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ (องค์กรมหาชน) (GISTDA) ซึ่งหน่วยงานการแก้ปัญหาจราจรดังกล่าว ยังไม่มีการร่วมกันใช้ Application ต่าง ๆ ข้างต้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในแก้ไขปัญหาจราจรร่วมกัน การให้ประชาชนสามารถทราบสถานการณ์สภาพจราจรในชั่วโมงเร่งด่วน หรือในช่วงเวลาและพื้นที่ถนนที่จราจรติดขัด ที่จะทำให้ประชาชนสามารถบริหาร จัดการและใช้เวลาไปกับงานหรือกิจกรรมทางอื่น ๆ ได้โดยไม่ต้องเสียเวลาหรือใช้เวลาในช่วงเวลาจราจรที่คับคั่ง

๓.๑.๒ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของคณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การแก้ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่”เพื่อนำไปพิจารณาในการกำหนดนวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง สรุปได้ ดังนี้

๓.๑.๒.๑ ด้านการจัดการจราจร

เสนอให้มีระบบการจัดระบบสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกให้เหมาะสมกับปริมาณจราจร และมีระบบสัญญาณไฟจราจรที่สามารถนำไปใช้กับแยกที่ไม่มีการติดตั้งสัญญาณไฟจราจร (แยกวัดใจ) โดยเฉพาะพื้นที่ส่วนท้องถิ่น หรือเทศบาล

๓.๑.๒.๒ ด้านการแก้ไขบนทางพิเศษ

เสนอให้มีการติดตั้งตู้เก็บค่าผ่านทางอัตโนมัติและส่งเสริมการใช้ Easy Pass เพิ่มมากขึ้น มีการตีเส้นเพิ่มความยาวของช่องจราจร Easy Pass ให้มีความยาวเพิ่มมากขึ้นตามลักษณะกายภาพของแต่ละด่านฯ รวมทั้งให้ทดลอง Easy Pass แบบไม่มีไม้กั้น (Non Stop Lane) ให้มีการติดตั้งป้ายจราจรอัจฉริยะมากขึ้น (ป้ายรายงานข้อมูลจราจรแบบ Real–time (Smart VMS)) และการแก้ไขปรับปรุงบริเวณที่มีจราจรติดขัด โดยการปรับปรุงตีเส้นจราจรเป็นเส้นทึบ การติดตั้งป้ายเตือน และการติดตั้งอุปกรณ์อำนวยการจราจรบนทางพิเศษ ได้แก่ โทรศัพท์ฉุกเฉินป้ายรายงานสภาพการจราจรแบบปรับเปลี่ยนข้อความได้ (VMS) ป้ายควบคุมการจราจร (Matrix Sign) กล้องวงจรปิด (CCTV) ให้มีการติดตั้งอุปกรณ์และระบบจราจรอัจฉริยะ ควบคุมโดยศูนย์ควบคุมระบบจราจรอัจฉริยะ หรือ ITS Center ให้ศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารการจราจรและความปลอดภัย เช่น การศึกษาพัฒนาระบบติดตามยานพาหนะ การศึกษาพัฒนาระบบจัดการข้อมูลอุบัติเหตุ เพื่อรายงานและวิเคราะห์ข้อมูลอุบัติเหตุและจุดเสี่ยงอันตรายในทางพิเศษ

๓.๑.๒.๓ ด้านระบบโครงข่ายถนน

เสนอให้เพิ่มประสิทธิภาพโครงข่ายถนนและการอำนวยความสะดวกการจราจร โดยใช้ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรที่มีรอบจังหวะเปิดปิดไฟที่เหมาะสมกับปริมาณจราจรและมีความสัมพันธ์กันในพื้นที่เดียวกัน เช่น เป็นระบบอัตโนมัติเชื่อมโยงสัญญาณสัมพันธ์กัน หรือเรียกว่า เอ ที ซี (ATC – Area Traffic Control) และการนำระบบมาใช้ให้พิจารณาความเหมาะสมทางเทคนิคการแก้ปัญหามากกว่าด้านราคา และควรมีศูนย์การควบคุมที่อาศัยข้อมูลรวมทั้งระบบหรือ Bigdata รวมทั้งเสนอมาตรการในการจำกัดปริมาณการจราจรในชั่วโมงคับคั่งเหมือนหลายประเทศได้ดำเนินการแล้ว เช่น มาตรการจำกัดรถบางประเภท บางช่วงเวลาสำหรับพื้นที่บางพื้นที่หรือถนนบางสาย โดยผู้ที่ต้องการได้สิทธิการเข้าพื้นที่ต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเมื่อเข้าไปในพื้นที่ในช่วงเร่งด่วน ทั้งนี้ เมื่อมีการเก็บเงินค่าใช้ทางแล้วผู้ขับรถก็จะต้องคิดพิจารณาว่าจะเลี่ยงเวลาเร่งด่วนหรือใช้รถร่วมกับเพื่อนหรือใช้รถเมล์ แท็กซี่ หรือรถไฟฟ้าแทน ซึ่งช่วยให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ช่วยลดความคับคั่งของรถในใจกลางเมืองลงได้

๓.๑.๒.๔ ด้านกฎหมายและการบังคับใช้

เสนอให้กำหนดนโยบายติดตั้งกล้องรถยนต์ของราชการและรถยนต์สาธารณะ โดยรัฐต้องบังคับให้รถยนต์ของทางราชการและรถยนต์โดยสารสาธารณะติดตั้งกล้องติดรถยนต์ทุกคันและส่งเสริมให้เอกชนและบุคคลติดตั้งกล้องติดหน้ารถเพื่อจะได้ควบคุมการขับรถและเป็นหลักฐานในการแก้ปัญหาจราจรและอุบัติเหตุ

๓.๑.๒.๕ ด้านระบบขนส่งสาธารณะ

เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ควบคุมการเดินรถประจำทาง เพื่อบริหารจัดการรถประจำทางในเมืองใหญ่ โดยทำหน้าที่ ควบคุมการเดินรถ การจัดรถวิ่ง การควบคุมความเร็ว

และการตรงต่อเวลา โดยใช้ระบบ GPS รวมถึงการรับเรื่องราวร้องทุกข์ เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับผู้โดยสารรถประจำทาง

๓.๑.๒.๖ ด้านกฎหมายและการบังคับใช้

เสนอให้ติดตั้ง CCTV ในจุดที่ปัญหาการจราจรให้ครบทุกจุดเพื่อความสะดวกในการควบคุม สั่งการ และติดตามจับกุมผู้กระทำผิดได้ครบถ้วน และส่งเสริมให้ประชาชนใช้แอพพลิเคชั่นที่รายงานสภาพการจราจรผ่านสมาร์ทโฟน ตลอดจนแอพพลิเคชั่นอื่นที่เป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาจราจร

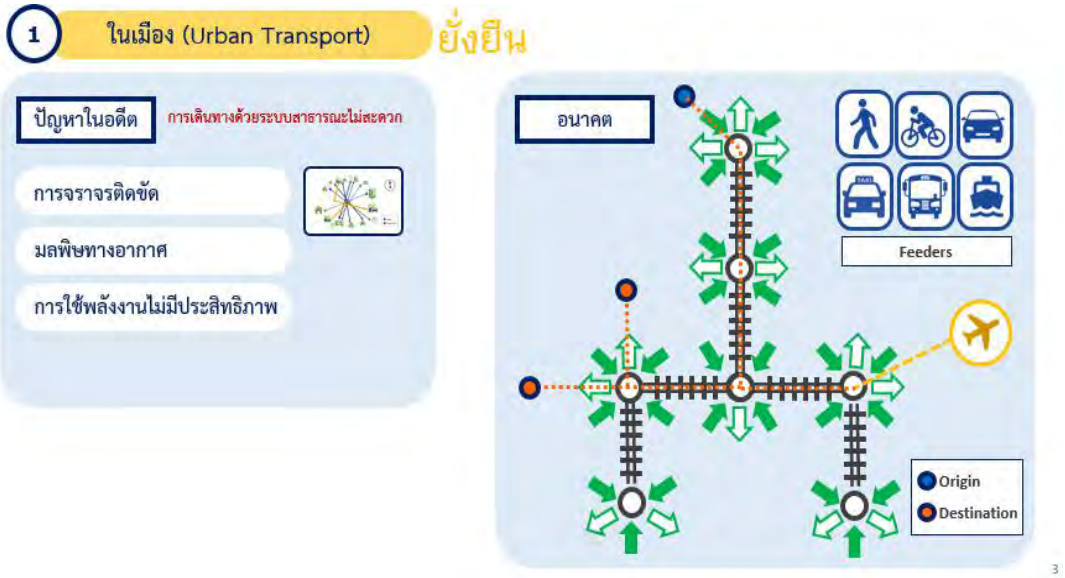
๓.๑.๒.๗ ด้านการให้ข้อมูลและสื่อสารข้อมูล

เสนอให้ติดตั้งระบบป้ายเปลี่ยนข้อความ (Variable Messages Sign) ก่อนถึงทางแยกต่าง ๆ หรือก่อนขึ้นทางด่วน เพื่อรายงานสภาพการจราจรข้างหน้า ให้ประชาชนหลีกเลี่ยงเส้นทาง

๓.๒ ปัญหาการเชื่อมต่อในการเดินทาง (ต้นทาง-ปลายทาง)

ปัญหาการจราจรและขนส่งในเขตเมือง เนื่องจากประชาชนนิยมการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนบุคคลมากกว่านิยมเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะที่ยังไม่สะดวก ขาดความปลอดภัย และไม่สามารถระบุเวลาในการไปถึงปลายทางที่ชัดเจนได้ ทั้งนี้รูปแบบการเดินทางในเมืองที่เหมาะสมและแก้ไขปัญหาจราจรติดขัดได้นั้นจะส่งเสริมให้คนใช้ระบบรถไฟฟ้าเป็นหลักในการเดินทาง และระบบขนส่งธารณะอื่น ๆ ทำหน้าที่เป็นระบบป้อน (Feeder system) เข้าสู่ระบบรถไฟฟ้า แต่ปัจจุบันพบว่า รถโดยสารสาธารณะที่ให้บริการยังมีเส้นทางที่ไม่เป็นระบบ Feeder ไม่สามารถส่งผู้โดยสารให้เข้าถึงระบบรถไฟฟ้าได้อย่างสะดวกและส่วนใหญ่มีสภาพเก่า ก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศ

กระทรวงคมนาคมมีแนวคิดในการพัฒนาการจราจรและขนส่งในเขตเมืองในอนาคตจะใช้ระบบขนส่งสาธารณะระบบรางเป็นแกนกลางในการขนส่งคนจากจุดต้นทางให้ไปถึงจุดปลายทาง และจะใช้ระบบ Feeder ในทุกรูปแบบ ได้แก่ การเดิน การใช้รถจักรยาน รถแท็กซี่ รถเมล์ หรือเรือเป็นพาหนะรองในการนำพาประชาชนไปถึงจุดหมายปลายทางในอนาคต ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการเร่งการก่อสร้างระบบรถไฟฟ้าและเร่งพัฒนาระบบ Feeder ดังกล่าว โดยมีประเด็นเกี่ยวกับการเดินทางเชื่อมต่อ ดังนี้

ภาพที่ ๕ แนวคิดการพัฒนาระบบการเดินทางในเขตเมือง
โดยมีระบบรถไฟฟ้าเป็นแกนหลักและระบบอื่น ๆ เป็นระบบ Feeder

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

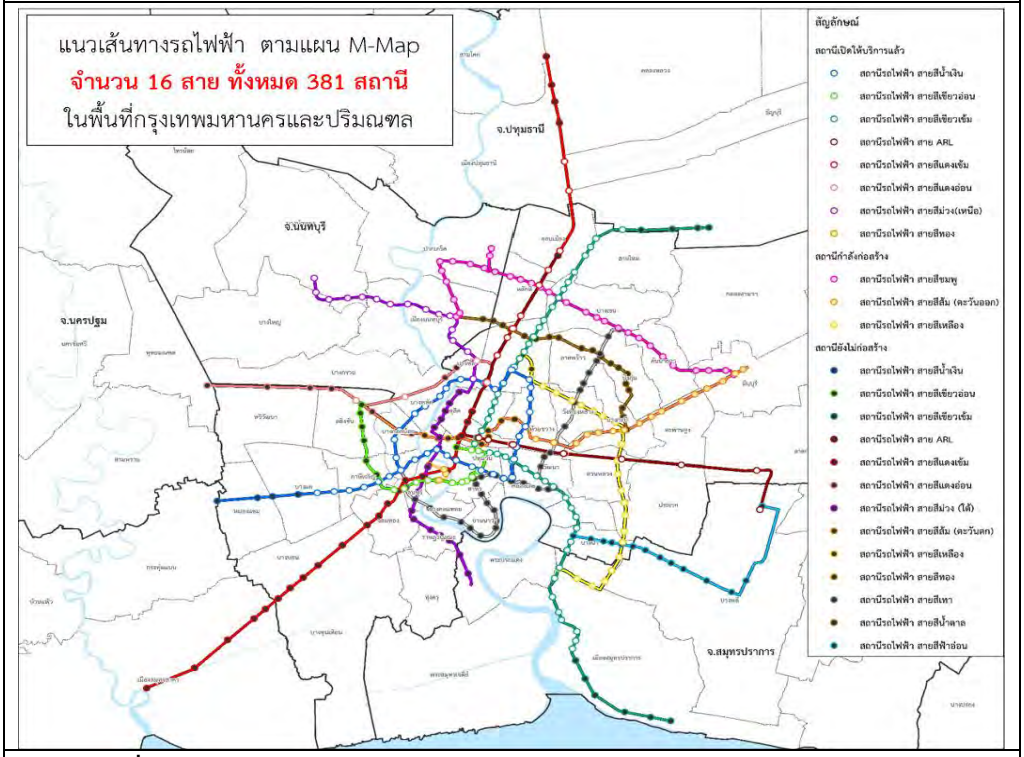
๓.๒.๑ การพัฒนาระบบรถไฟฟ้าเป็นแกนหลักรองรับการเดินทาง

ตามแผนแม่บทการก่อสร้างรถไฟฟ้าของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีทั้งสิ้นจำนวน ๑๖ สาย โดยมีสถานะของสถานีรถไฟฟ้าเปิดให้บริการในปัจจุบันแล้ว ๕ สี รวม ๙ เส้นทาง ระยะทางรวม ๑๗๐.๓๘ กม. จากทั้งหมด ๕๕๔ กม.คิดเป็นประมาณร้อยละ ๒๕ ของโครงข่ายทั้งหมด อยู่ระหว่างก่อสร้าง ๖ เส้นทาง และจะทยอยเปิดให้บริการปีละ ๓๐-๔๐ กม. ทุกปีในช่วงปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๗ จะเปิดให้บริการสายสีชมพู และสายสีเหลือง มีการต่อขยายเส้นทางการให้บริการจนครบถ้วนตามแผนที่วางไว้ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๒ ระยะทางรวมทั้งสิ้น ๕๕๔ กิโลเมตร รวมทั้งหมด ๓๘๑ สถานี ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมไปถึงจังหวัดใกล้เคียงตามแนวโครงข่ายรถไฟฟ้า โครงการรถไฟฟ้าตามแผนแม่บทฯ จะใช้โครงข่ายรถไฟฟ้าสายสีแดง ทำหน้าที่เป็นแกนหลักของระบบรถไฟฟ้าทั้งหมด (Back Bone) และให้สามารถเชื่อมต่อกับโครงข่ายรถไฟฟ้าสายอื่นๆ ในแนวรัศมี รวมทั้งแนวคิดการสนับสนุนระบบ Feeder ไม่ว่าจะเป็นระบบ คนเดินเท้า รถจักรยานยนต์ รถยนต์รับจ้าง รถแท็กซี่ รถโดยสารประจำทาง และเรือ เพื่อรองรับการเดินทางของประชาชนจากที่อยู่อาศัยเข้าสู่ระบบรถไฟฟ้า หรือรองรับการเดินทางจากชานเมืองสู่เขตใจกลางเมืองโดยความสะดวก รวดเร็ว และปลอดภัย จากข้อมูลปริมาณผู้ใช้ระบบรถไฟฟ้า พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องแต่ในขณะที่ระบบรถโดยสารประจำทางกลับมีปัญหา คือ มีจำนวนผู้ใช้ที่มีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (ในขณะที่ปริมาณการซื้อรถยนต์ส่วนตัวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น) ซึ่งแสดงถึงระบบ Feeder ที่ไม่ประสบผลสำเร็จต้องมีการปรับปรุงและแก้ไข เนื่องจากระบบรถโดยสารเป็นระบบที่รองรับการเดินทางที่สำคัญมาก และรองรับประชาชนทุกระดับชั้น

ภาพที่ ๖ การดำเนินการระบบรถไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

ภาพที่ ๗ ตำแหน่งสถานีรถไฟฟ้าปัจจุบันและตามแผน M-Map ในอนาคต

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

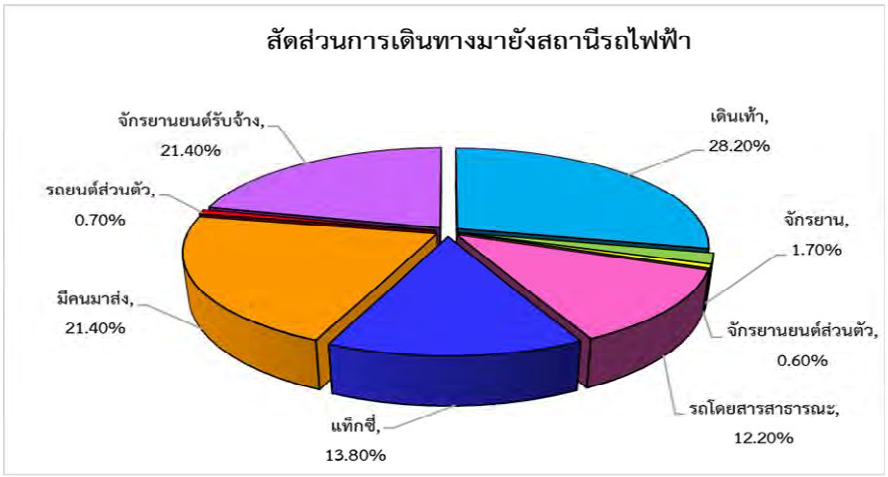

ภาพที่ ๘ แนวโน้มผู้ใช้บริการรถไฟฟ้า ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ที่มา : ระบบบัญชีข้อมูลด้านคมนาคม, กระทรวงคมนาคม

๓.๒.๒ สัดส่วนการเดินทางมาใช้บริการระบบรถไฟฟ้า

ในปี ๒๕๖๔ สนข. ได้ดำเนินการสำรวจรูปแบบการเดินทางของผู้โดยสารที่เข้ามาใช้บริการรถไฟฟ้าบริเวณสถานี พบว่า เดินทางมาใช้ระบบรถไฟฟ้าด้วยรถโดยสารสาธารณะ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๒๐ เดินทางเข้ามาใช้ด้วยรถจักรยาน คิดเป็นร้อยละ ๑.๗๐ เดินทางเข้ามาใช้ด้วยการเดินเท้า คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๒๐ เดินทางเข้ามาใช้ด้วยแท็กซี่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๘๐ เดินทางเข้ามาใช้ด้วยรถจักรยานยนต์รับจ้าง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๐ การเดินทางเข้ามาใช้ด้วยการมีคนมาส่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๔๐ เดินทางเข้ามาใช้ด้วยรถยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๗๐ และการเดินทางเข้ามาใช้ด้วยรถจักรยานยนต์ส่วนตัว คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๐ ดังนั้นหากพิจารณาสัดส่วนที่ใช้ยานพาหนะมายังสถานีรถไฟฟ้า พบว่า เดินทางเข้ามายังสถานีรถไฟฟ้าโดยใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างสูงสุด รถแท็กซี่ และรถโดยสารสาธารณะ มาเป็นลำดับ ๒ และ ๓ ตามลำดับ

ภาพที่ ๙ สัดส่วนการเดินทางมายังสถานีรถไฟฟ้า

ที่มา : โครงการศึกษาการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงรูปแบบการเดินทางเพื่อเข้าถึงรถไฟฟ้าและสนามบินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล, ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๐ ระบบขนส่งสาธารณะระบบรอง (Feeder)

ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคม ได้ออกกฎกระทรวงรถยนต์รับจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วเมื่อ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยรถยนต์รับจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า รถยนต์รับจ้างที่เป็นการนำรถยนต์นั่งส่วนบุคคลมาจดทะเบียนเปลี่ยนประเภทเป็นรถยนต์รับจ้างผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ ต้องมีคุณลักษณะและระบบการทำงานตามที่อธิบดีประกาศกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับตัวรถและผู้ขับรถระบบการแสดงตัวตนของผู้ขับรถ ระบบการคิดอัตราค่าโดยสารล่วงหน้า ระบบติดตามตัวรถ ระบบตรวจสอบเวลาและสถานที่รับส่ง และระบบแจ้งการร้องเรียนหรือขอความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวต้องดำเนินการโดยผู้ให้บริการระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กรมการขนส่งทางบกให้การรับรอง รวมทั้งต้องมีการจัดเก็บข้อมูลที่สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างน้อยหนึ่งเดือนได้

๓.๒.๓ การเดินทางเชื่อมต่อสถานีรถไฟฟ้ากับระบบ Feeder

๓.๒.๓.๑ การเดินทางโดยระบบรถโดยสารประจำทาง

การเชื่อมต่อระหว่างรถไฟฟ้ากับรถโดยสารประจำทาง จากการสำรวจ พบว่า มีการเชื่อมต่อกันเพียงร้อยละ ๑๒ เท่านั้น แม้ว่าจะมีป้ายจอดรถโดยสารประจำทาง (หมวด ๑) จำนวน ๕,๐๒๒ ป้าย กระจายอยู่บนถนนสายหลัก และตามแนวเส้นทางรถไฟฟ้า การพิจารณาการเข้าถึงโดยการเดินเท้าด้วยวงรัศมีระยะ ๕๐๐ เมตร เมื่อพิจารณาพื้นที่ชั้นในกรุงเทพมหานคร พบว่าวงรัศมีของป้ายจอดมีการซ้อนทับกัน จึงกล่าวได้ว่า ผู้โดยสารสามารถเข้าถึงรถหมวด ๑ ในระยะที่น้อยกว่า ๕๐๐ เมตรได้สะดวก แต่ปัญหา คือ การเดินทางอาจต้องใช้การต่อรถหลายสาย ทำให้ไม่ได้รับความสะดวก ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เส้นทางเดินรถโดยสารประจำทาง ซึ่งเป็นระบบ Feeder ที่สำคัญ

อย่างยิ่งกลับมีแนวโน้มมีผู้มาใช้บริการลดลงอย่างต่อเนื่องจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนา และเมื่อพิจารณาการเชื่อมต่อการเดินทางจากหมู่บ้านที่อยู่ในซอย หรือจากผู้อาศัยในซอยต่าง ๆ พบว่า ยังมีรถหมวด ๔ (รถสองแถว และรถสี่ล้อเล็ก) ให้บริการยังไม่ครอบคลุม จึงต้องมีการพิจารณาศึกษาเพื่อให้มีการเดินรถบริการเพิ่มเติม

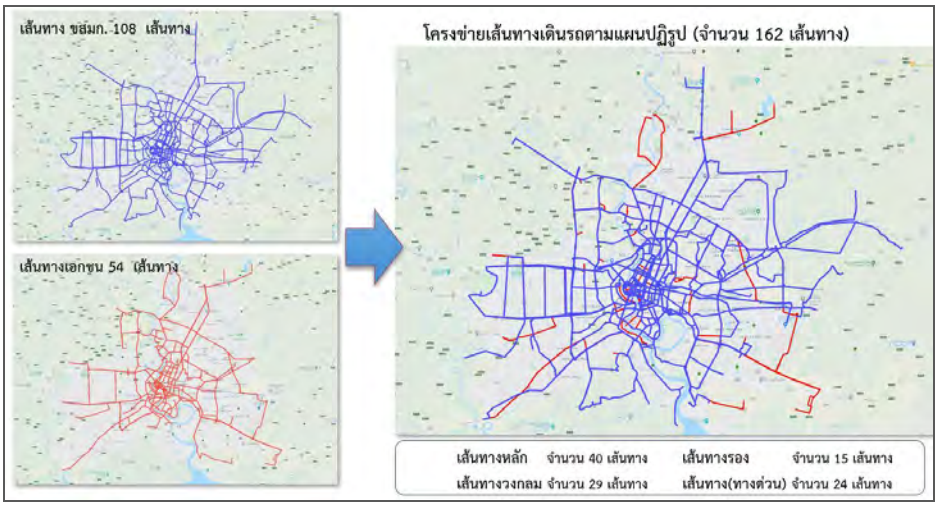
ช่วงที่ผ่านมาได้มีแนวคิดในการปฏิรูปเส้นทางรถโดยสารประจำทางเพื่อให้ทำหน้าที่เป็น Feeder ที่สำคัญรองรับเส้นทางรถไฟฟ้าที่เหมาะสม ซึ่งต้องสนับสนุนและเร่งดำเนินการตามแผนปฏิรูปขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ที่ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาพที่ ๑๑ สถิติจำนวนผู้โดยสารรถประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ

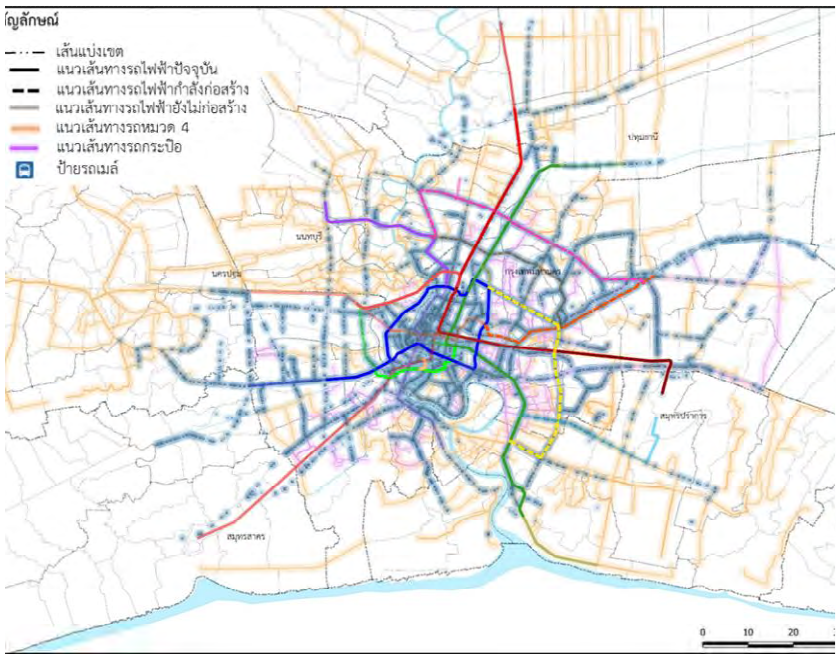
ที่มา : สถิติจราจร ปี ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้เมื่อเทียบการสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเดินทางโดยระบบขนส่งสาธารณะ พบว่า รัฐสนับสนุนให้ระบบรถไฟฟ้าค่อนข้างมาก (รองรับประชาชนที่มีรายได้ปานกลางขึ้นไป) เช่น การอุดหนุนรถไฟฟ้าสายสีม่วงจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐประมาณ ๒,๙๐๐ ล้านบาท/ปี หรือคิดเป็นเฉลี่ยประมาณ ๑๔๗ บาท/คน/เที่ยว แต่รัฐกลับอุดหนุนระบบรถโดยสารประจำทางเพียง ๓-๑๐ ล้านบาท คิดเป็นเฉลี่ยประมาณ ๖ บาท/คน/เที่ยวเท่านั้น แม้ว่าปริมาณคนที่ใช้รถโดยสารประจำทางจะมีมากถึง ๘๐๐,๐๐๐ คน/วัน (รถไฟฟ้าสายสีม่วงมีคนใช้บริการประมาณ ๕๕,๐๐๐ คน/วัน) ซึ่งต้องมีการเสนอให้ภาครัฐ เห็นความสำคัญและสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้ระบบรถโดยสารประจำทาง สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและทำหน้าที่เป็นระบบ feeder ได้อย่างแท้จริง

ภาพที่ ๑๒ โครงข่ายเส้นทางเดินรถตามแผนปฏิรูป (อยู่ระหว่างการพิจารณาดำเนินการ)

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

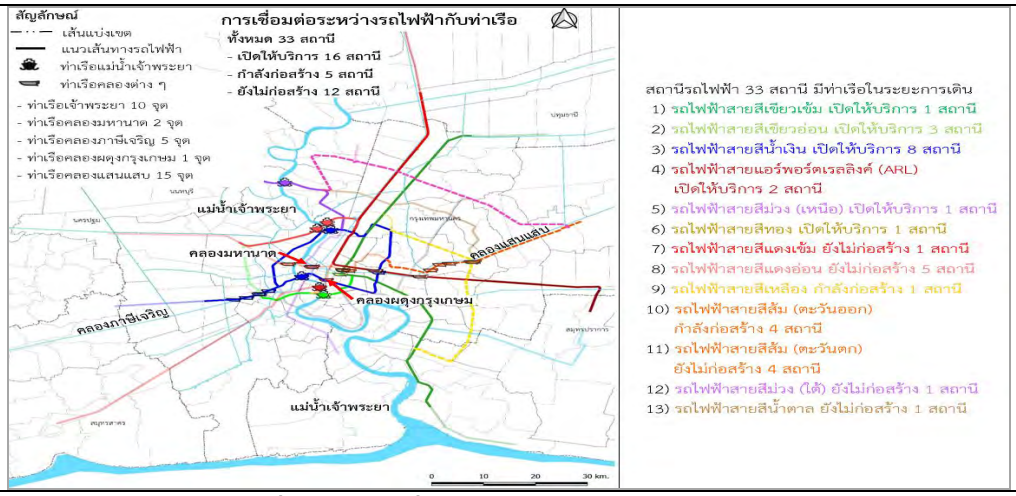
ภาพที่ ๑๓ แนวเส้นทางบริการเดินรถโดยสารสาธารณะหมวด ๑ และหมวด ๔

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

๓.๒.๓.๒ การเชื่อมต่อระหว่างรถไฟฟ้ากับเรือ

การเชื่อมต่อระหว่างรถไฟฟ้ากับเรือ โครงข่ายรถไฟฟ้าตามปีเป้าหมาย ปี พ.ศ. ๒๕๘๐ ของโครงการศึกษานั้น มีจุดเชื่อมต่อการเดินทางระหว่างสถานีรถไฟฟ้ากับท่าเรือ จำนวน ๓๓ สถานี ในแนวเส้นทางโครงข่ายรถไฟฟ้าจากการสำรวจและรวบรวมข้อมูลของโครงการ ทั้งหมด ๑๓ สาย ในพื้นที่เขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยแบ่งท่าเรือที่มีการเชื่อมต่อกับสถานีรถไฟฟ้าออกเป็น ท่าเรือแม่น้ำเจ้าพระยา ๑๐ จุด และท่าเรือคลองต่าง ๆ ได้แก่ ท่าเรือคลองมหานาค ๒ จุด ท่าเรือคลองภาษีเจริญ ๕ จุด ท่าเรือคลองผดุงกรุงเกษม ๑ จุด และท่าเรือ

คลองแสนแสบ ๑๕ จุด โดยปัจจุบันท่าเรือที่มีการเปิดให้บริการและมีการเชื่อมต่อกับสถานีรถไฟฟ้า จากการพิจารณาระยะการเดินเท้าจากท่าเรือ ๕๐๐ เมตร (ท่าเรือแม่น้ำเจ้าพระยา และท่าเรือคลองแสนแสบ)

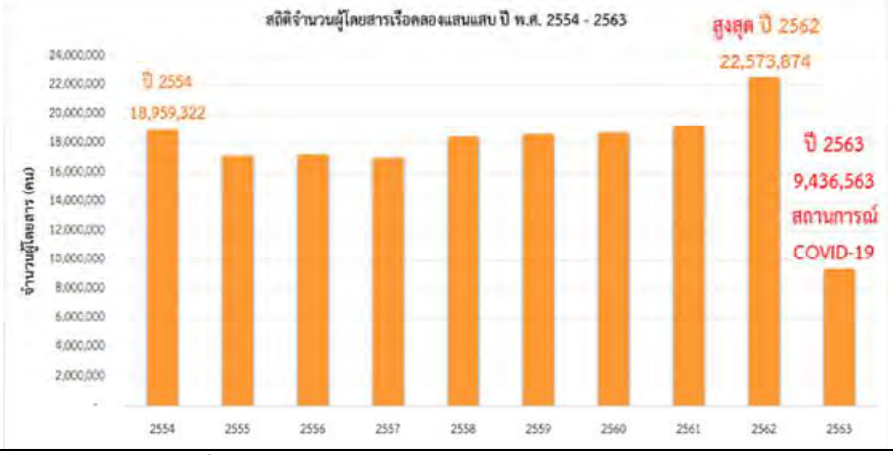
ภาพที่ ๑๔ การเชื่อมต่อระหว่างรถไฟฟ้ากับท่าเรือ

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.)

ภาพที่ ๑๕ สถิติจำนวนผู้โดยสารเรือด่วนเลียบฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา

ที่มา : รายงานสถิติข้อมูล ปี ๒๕๖๓ กรมเจ้าท่า

ภาพที่ ๑๖ สถิติจำนวนผู้โดยสารเรือคลองแสนแสบ

ที่มา : รายงานสถิติข้อมูล ปี ๒๕๖๓ กรมเจ้าท่า

๓.๒.๔ ระบบตั๋วร่วมและค่าโดยสารร่วมอยู่ระหว่างการพัฒนา

การพัฒนาระบบจัดเก็บค่าโดยสารอัตโนมัติของระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน เพื่อทำให้บัตรโดยสารที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ บัตรแมงมุม บัตร MRT Plus บัตร MRT และบัตร rabbit สามารถใช้เดินทางข้ามระบบกับรถไฟฟ้ามหานคร สายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน) รถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม (สายสีม่วง) และรถไฟฟ้าเฉลิมพระเกียรติ ๖ รอบพระชนมพรรษา (สายสีเขียว) และส่วนต่อขยายได้ เพื่อให้เป็นไปตามที่ สนข. กทม. รฟม. บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) และบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้ร่วมกันลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีผลใช้บังคับเป็นระยะเวลา ๑ ปี นับตั้งแต่วันที่ลงนามบันทึกข้อตกลงร่วมกัน (สิ้นสุดระยะเวลาใช้บังคับ เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๔) ปัจจุบันมีความล่าช้าจากแผนเดิมที่กำหนดไว้ ประกอบกับการพัฒนาระบบฯ มีการลงทุนค่อนข้างสูง รฟม. ในฐานะผู้บริหารจัดการและบำรุงรักษาระบบตั๋วร่วม (Common Ticketing Company: CTC) ระยะเริ่มต้น จึงได้ดำเนินการพัฒนาระบบตั๋วร่วมในรูปแบบการผูกกับบัญชีที่ระบุตัวตนผู้โดยสาร หรือ Account Based Ticketing (ABT) โดยใช้บัตร EMV (Europay Mastercard and Visa) มาใช้ในการพัฒนาระบบตั๋วร่วม เป็นการใช้บัตรเครดิตและบัตรเดบิตที่มีเทคโนโลยีแบบไร้สัมผัส (Contactless) ชำระค่าโดยสารในระบบขนส่งสาธารณะ โดยได้ดำเนินการร่วมกับ บมจ.ธนาคารกรุงไทย ซึ่งเป็นผู้ลงทุนโครงการพัฒนาระบบตั๋วร่วมมาตรฐาน EMV ให้ รฟม. เพื่อนำบัตร EMV มาใช้กับระบบรถไฟฟ้าสายสีม่วงและสายสีน้ำเงิน รวมถึงรถไฟชานเมือง สายสีแดง ของการรถไฟแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ยังมีการนำบัตร EMV มาใช้กับระบบขนส่ง ดังนี้ ระบบรถโดยสารประจำทางของ ขสมก. และบริษัท ไทยสมายล์ บัส จำกัด ระบบเรือโดยสารพลังงานไฟฟ้า MINE Smart Ferry ของบริษัท อีสมาร์ท ทรานสปอร์ต จำกัด รวมถึงระบบทางพิเศษของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย

การนำบัตร EMV มาใช้ในการพัฒนาระบบตั๋วร่วม ปัจจุบันมีการนำบัตร EMV มาใช้กับระบบขนส่ง ดังนี้

๓.๒.๔.๑ ระบบทางพิเศษ ของการทางพิเศษแห่งประเทศไทย ขณะนี้เปิดให้บริการรับชำระค่าผ่านทางด้วยบัตร EMV แล้ว จำนวน ๕ สายทาง จากทั้งหมด ๗ สายทาง ได้แก่

ทางพิเศษศรีรัช-วงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร (SOE) เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ทางพิเศษอุดรรัถยา เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ทางพิเศษศรีรัช เมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ทางพิเศษกาญจนาภิเษก เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ทางพิเศษเฉลิมมหานครเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ สำหรับสายทางที่เหลือ จำนวน ๒ สายทาง ได้แก่ ทางพิเศษบูรพาวิถี และทางพิเศษฉลองรัช คาดว่าจะเปิดให้บริการได้ภายในไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๕

๓.๒.๔.๒ ระบบรถไฟฟ้าขนส่งมวลชน

- **รถไฟฟ้ามหานคร สายฉลองรัชธรรม (สายสีม่วง) และสายเฉลิมรัชมงคล (สายสีน้ำเงิน)** ขณะนี้ได้เปิดให้ประชาชนใช้บริการชำระค่าโดยสารด้วยบัตร EMV ตั้งแต่วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕ โดยผู้โดยสารสามารถเดินทางด้วยบัตรเครดิต VISA หรือ Mastercard ของทุกธนาคาร และจะขยายการบริการให้ครอบคลุมเพื่อรองรับการใช้บัตรเดบิตและบัตรประเภทอื่น ๆ ได้ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕
- **รถไฟชานเมือง สายสีแดง** ขณะนี้อยู่ระหว่างทำการทดสอบระบบจัดเก็บค่าโดยสารอัตโนมัติเพื่อรองรับบัตร EMV คาดว่าจะสามารถเปิดให้บริการชำระค่าโดยสารด้วยบัตร EMV ได้ภายในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕
- **ระบบรถโดยสารประจำทาง** ปัจจุบันได้มีการนำบัตร EMV มาใช้กับระบบรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพทุกคัน จำนวน ๓,๐๐๔ คัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕) และบริษัท ไทย สมายล์ บัส จำกัด ขณะนี้ได้เปิดให้บริการนำร่อง จำนวน ๓๖ คัน และจะเปิดให้บริการชำระค่าโดยสารด้วยบัตร EMV ครบทั้ง ๓๒๘ คัน ภายในปี ๒๕๖๕
- **ระบบเรือโดยสารพลังงานไฟฟ้า** ของบริษัท อีสมาร์ท ทรานสปอร์ต จำกัด จำนวนทั้งหมด ๒๓ ลำ ขณะนี้ได้เปิดให้บริการชำระค่าโดยสารด้วยบัตร EMV ครบทุกลำแล้ว

ภาพที่ ๑๗ แผนการระบบคำนวณค่าโดยสารโดยยึดตามระยะทาง

ที่มา: Bangkokbusclub.com

๓.๓ ปัญหาด้านความปลอดภัยทางถนน

คณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาความปลอดภัยทางถนนและคมนาคม เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนและการคมนาคมด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และคณะกรรมาธิการฯ ได้เสนอแนวทางการเสริมสร้างความปลอดภัยในการคมนาคมอย่างบูรณาการครอบคลุมทางระบบราง ทางน้ำ ทางอากาศ และสรุปปัญหาได้เป็น ๙ ด้าน โดยปัจจุบันปัญหาอุบัติเหตุทางถนนสร้างความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนและเศรษฐกิจของไทยอย่างมหาศาล

๓.๓.๑ ข้อเสนอแนวทางการเสริมสร้างความปลอดภัยในการคมนาคมอย่างบูรณาการ ๙ ด้าน ประกอบด้วย

๓.๓.๑.๑ ด้านที่ ๑ การบริหารจัดการ เสนอให้ปรับปรุงโครงสร้างองค์กรในการบริหารจัดการโดยปรับเปลี่ยนจากการบริหารโดยใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นกฎหมายแม่บทด้านความปลอดภัยทางถนนระดับพระราชบัญญัติเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการด้านดังกล่าว

๓.๓.๑.๒ ด้านที่ ๒ กฎหมายและการบังคับใช้ เสนอให้มีร่างพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีจราจร พ.ศ. ... เพื่อเร่งรัดเปิดทำการแผนกคดีจราจรในศาลแขวงและศาลจังหวัด รวมทั้งให้มีวิธีพิจารณาคดีจราจรเป็นการเฉพาะเพื่อดำเนินคดีและบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความผิดจราจร ตลอดจนบังคับใช้กฎหมายเพื่อปรับพฤติกรรมการใช้รถใช้ถนนที่สำคัญ เช่น มาตรการตัดคะแนนความประพฤติการขับรถและการพักใช้ใบอนุญาตขับรถหรือเพิกถอนใบอนุญาตขับรถตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ เร่งรัดการปรับปรุงกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เข้าเป็นฉบับเดียวกัน

๓.๓.๑.๓ ด้านที่ ๓ ถนนและสิ่งแวดล้อมปลอดภัย เสนอให้ถนนในประเทศไทยมีมาตรฐานความปลอดภัย ๓ ดาว และเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท ทำความเข้าใจและดำเนินการจัดทำถนนปลอดภัย ๓ ดาว และเร่งแก้ไขปรับปรุงจุดเสี่ยงภัยและเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง พร้อมทั้งดำเนินการก่อสร้างจุดพักรถ (Rest Area) และจุดพักจอดรถบรรทุก (Truck Rest Area) เพื่อให้ผู้ใช้รถใช้ถนนได้จอดพักรถคลายความเหนื่อยล้าและเพื่อป้องกันหรือลดอุบัติเหตุการชนท้ายรถบรรทุกบริเวณไหล่ทางบนถนนหลวง แก่พี่น้องประชาชน และให้มีการกำหนดลำดับชั้นของถนน (Road Hierarchy)

๓.๓.๑.๔ ด้านที่ ๔ ยานพาหนะปลอดภัย เสนอให้รัฐบาลมีนโยบายจักรยานยนต์ปลอดภัยเพื่อแก้ปัญหาการเสียชีวิตที่เกิดจากยานพาหนะชนิดนี้มากที่สุดโดยส่งเสริมการใช้รถจักรยานยนต์ขนาดเล็ก เนื่องจาก รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กไม่สามารถขับขี่ได้ด้วยความเร็วสูงหากเกิดอุบัติเหตุก็จะมีอันตรายน้อยกว่ารถจักรยานยนต์ทั่วไป รวมทั้งใช้มาตรการทางภาษีสรรพสามิตจัดเก็บภาษีกลุ่มรถจักรยานยนต์ครอบครัวขนาดปริมาตรกระบอกสูบไม่เกิน ๙๐ ซีซี หรือรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าที่มีความเร็วต่ำในอัตราที่ถูกลง เพื่อให้ราคาจำหน่ายรถจักรยานยนต์ขนาดเล็กราคาถูกลง รวมทั้งเสนอให้กรมการขนส่งทางบกลดอัตราการจัดเก็บภาษีประจำปีรถจักรยานยนต์ขนาดปริมาตรกระบอกสูบไม่เกิน ๙๐ ซีซี ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถจูงใจให้ผู้บริโภคใช้รถจักรยานยนต์ขนาดเล็กหรือรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น รวมทั้งเสนอให้จัดเก็บภาษีการนำเข้าอุปกรณ์เพื่อความปลอดภัยสำหรับรถจักรยานยนต์และ

ระบบเบรค ABS (Anti – Lock Brake System) ในอัตราที่ถูกลง เพื่อให้อุปกรณ์ความปลอดภัยเป็นอุปกรณ์มาตรฐาน ส่งผลให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงรถจักรยานยนต์ที่มีความปลอดภัยได้ในราคาถูกลง

๓.๓.๑.๕ ด้านที่ ๕ การให้การศึกษา วัฒนธรรมและพฤติกรรมเพื่อความปลอดภัยทางถนน เสนอให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาปรับปรุงและเร่งบรรจุหลักสูตรการใช้รถใช้ถนนอย่างปลอดภัยเพื่อใช้ในการเรียนการสอนแก่นักเรียน นักศึกษา ทุกระดับชั้น เพื่อสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน รวมทั้งพิจารณาจัดสรรงบประมาณในการทัศนศึกษาให้เพียงพอโดยคำนึงถึงความปลอดภัยมากกว่าความประหยัด

๓.๓.๑.๖ ด้านที่ ๖ นโยบายรัฐบาล เสนอให้รัฐบาลชุดปัจจุบันปฏิบัติตามนโยบายที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความปลอดภัยทางถนนที่ได้แถลงว่า “ประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยทางถนนที่สอดประสานกันระหว่างระบบการเตือนภัย การช่วยเหลือกู้ภัย และการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบภัยที่มีประสิทธิภาพ”

๓.๓.๑.๗ ด้านที่ ๗ การบูรณาการทางรัฐสภา เสนอให้รัฐสภามีแนวทางการดำเนินงานที่เสริมสร้างความปลอดภัยทางถนนโดยเสนอให้ตั้งคณะกรรมการร่วมกันระหว่างสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเพื่อพิจารณากฎหมาย และผลักดันกฎหมายงบประมาณ ตลอดจนกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยทางถนนเสนอให้รัฐบาลต้องรายงานผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยทางถนนประจำปีให้สภาผู้แทนราษฎรรับทราบ

๓.๓.๑.๘ ด้านที่ ๘ การต่างประเทศ ตามที่คณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ได้มีมติมอบหมายให้ นายนิกร จำนง รองประธานคณะกรรมาธิการและประธานคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาความปลอดภัยทางถนนและคมนาคมเป็นผู้แทนของคณะกรรมาธิการเข้าร่วมประชุม “ประจำปีเครือข่ายสมาชิกรัฐสภาด้านความปลอดภัยทางถนนระดับอาเซียนและเอเชียตะวันออกขององค์การอนามัยโลก” และ “การประชุมรัฐมนตรีด้านความปลอดภัยทางถนนระดับโลก” ณ กรุงสต็อกโฮล์ม ราชอาณาจักรสวีเดน จากการสรุปผลการประชุมดังกล่าว คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการ ดังนี้ ประเทศไทยต้องมีการดำเนินการทบทวนตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ (United Nations) ให้ครบถ้วนทุกข้อ ควรดำเนินการตามข้อแนะนำกรอบเป้าหมายโลกสำหรับการดำเนินงานด้านความปลอดภัยทางถนนจากการประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติทั้ง ๑๒ ข้อ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในข้อที่ยังมีปัญหาอยู่ และประเทศไทยต้องดำเนินการตามการกำหนดเป้าหมายใหม่ตามพันธกรณีที่เปลี่ยนแปลงไปโดยยึดถือปฏิญญาสต็อกโฮล์ม (Stockholm Declaration) โดยเร็ว ต้องนำองค์ความรู้และมาตรการความปลอดภัยทางถนนใหม่ ๆ จากการประชุมระดับโลกมาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย แผนงานและมาตรการเพื่อปรับปรุงระบบความปลอดภัยทางถนนของประเทศไทย ให้มีการเชื่อมโยงกับระบบรัฐสภาไทยกับเครือข่ายรัฐสภาระดับโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเครือข่ายภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และเอเชีย ซึ่งประเทศไทยเป็นประธานเครือข่ายอยู่ในปัจจุบันให้มีกิจกรรมระหว่างประเทศร่วมกัน เนื่องจากสภาพปัญหาในภูมิภาคนี้มีลักษณะที่ใกล้เคียงกัน คือ อัตราความสูญเสียส่วนใหญ่มาจากอุบัติเหตุโดยรถจักรยานยนต์ และบริบทการใช้รถที่คล้ายคลึงกัน

๓.๓.๑.๙ ด้านที่ ๙ การคมนาคมทางระบบราง ทางน้ำ และทางอากาศ เสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาเพิ่มมาตรฐานความปลอดภัยในการคมนาคมทางระบบราง ทางน้ำ และทางอากาศอย่างบูรณาการเช่น การเสนอแก้ไขกฎหมาย การเข้มงวดผู้ประกอบการในการดูแลผู้โดยสาร

๓.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาจราจรที่สามารถนำไปพิจารณาเพื่อให้เกิดนวัตกรรมได้ คือ ข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาความปลอดภัยทางถนนและคมนาคม สรุปได้ ดังนี้

๓.๓.๒.๑ ข้อเสนอแนะต่อสำนักงานวิจัยแห่งชาติ (วช.) และสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.) โดยสนับสนุนและให้ความสำคัญต่อการวิจัย นวัตกรรมและการพัฒนาระบบข้อมูลเพื่อป้องกันแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งประสานการดำเนินงานโครงการวิจัยและนวัตกรรมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐสภา กระทรวง/หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสถาบันอุดมศึกษา องค์การอนามัยโลก ภาคเอกชน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนเพื่อความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน (กปถ.)

๓.๓.๒.๒ ด้านการบริหารจัดการด้านข้อมูล เสนอให้จัดตั้งศูนย์บริหารข้อมูลกลางเพื่อความปลอดภัยทางถนนระดับชาติ (National Road Safety Information Center) รับผิดชอบจัดทำข้อมูลกลาง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นจริง ทันการณ์ทำหน้าที่หลักในการวิเคราะห์ วิจัย พัฒนาระบบข้อมูล พัฒนาเครื่องมือและบุคลากร การติดตามประเมินผลทั้งข้อมูล ๓ ฐาน ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก และข้อมูลการสืบสวนอุบัติเหตุเบื้องต้น กรณีเสียชีวิตทุกรายและข้อมูลการสอบสวนและวิเคราะห์สาเหตุเชิงลึก ในกรณีอุบัติเหตุรายใหญ่ที่มีความรุนแรงสูง มีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก รวมถึงการสร้างกลไกในการนำเสนอมาตรการสู่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นแนวทางประกอบการจัดการแก้ไขปัญหาทั้งระดับจังหวัดและระดับประเทศ

๓.๓.๒.๓ ด้านการบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและให้ผู้ขับขี่มีความระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนน จึงเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดสรรงบประมาณติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) บริเวณจุดเสี่ยงทางร่วมทางแยกที่เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง เพื่อติดตามสภาพการจราจรและใช้เป็นพยานหลักฐานในการยืนยันการกระทำความผิดตลอดจนเป็นการป้องปรามให้ผู้ขับขี่ขับรถด้วยความระมัดระวัง ไม่กล้าฝ่าฝืนกฎจราจร

๓.๓.๒.๔ การนำเข้ารถจักรยานยนต์ไฟฟ้าและรถจักรยานยนต์ขนาดเล็กจากต่างประเทศจำนวนมาก ทว่ารถจักรยานยนต์ไฟฟ้าและรถจักรยานยนต์ขนาดเล็กส่วนหนึ่งไม่สามารถขอจดทะเบียนได้ตามกฎหมาย เนื่องจากไม่ผ่านมาตรฐานคุณภาพรถซึ่งกรมการขนส่งทางบกกำหนดไว้ อย่างไรก็ตามรถจักรยานยนต์ไฟฟ้าที่ไม่ก่อมลพิษและรถจักรยานยนต์ขนาดเล็กที่ก่อมลพิษค่อนข้างน้อยเป็นกลุ่มรถที่มีความเร็วต่ำควรได้รับการส่งเสริม

๓.๓.๒.๕ ด้านพฤติกรรมการขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย เสนอให้ปรับลดการจัดเก็บภาษีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับรถยนต์เพื่อทำให้ราคากล้องโทรทัศน์วงจรปิดสำหรับรถยนต์ถูกลง เพื่อจูงใจให้ผู้ขับขี่ติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิดในรถยนต์ของตนมากขึ้น พร้อมทั้งริเริ่มนโยบายผลักดันให้

บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ติดตั้งกล้องวงจรปิดสำหรับรถยนต์เพื่อเป็นอุปกรณ์ทางเลือกเพื่อความปลอดภัย ซึ่งขณะนี้จะได้รับส่วนลดเบี้ยประกันภัยรถยนต์อยู่ด้วยแล้ว

๓.๔ ปัญหาด้านมลพิษฝุ่น PM ๒.๕ และการใช้พลังงาน

ฝุ่น PM ๒.๕ เป็นฝุ่นละอองที่มีขนาดอนุภาคเล็กมากกว่า ๒.๕ ไมครอน เล็กมามองไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่หากฝุ่นมีปริมาณมากก็จะมองเห็นเป็นหมอกหรือควันได้ โดยมีสาเหตุเกิดจากควันท่อไอเสีย ควันบุหรี่ การเผาไหม้สิ่งต่างๆ รวมไปถึงการเผาไหม้เชื้อเพลิงในโรงงานด้วย ด้วยเป็นฝุ่นขนาดเล็กมากจึงสามารถลอดผ่านเข้าสู่ร่างกายได้ง่าย ไปทำลายระบบทางเดินหายใจ ทำให้แสบจมูก ไอ มีเสมหะ อาจทำให้เกิดโรคหอบหืดหรือถุงลมโป่งพองได้ และในระยะยาวอาจทำให้เกิดมะเร็งปอดได้ด้วย

สำหรับประเทศไทยกำหนดค่ามาตรฐาน PM๒.๕ ที่ ๒๔ ชั่วโมง อยู่ที่ ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนค่ามาตรฐานรายปีอยู่ที่ ๒๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งไม่ได้เข้มงวดเท่ากับที่ WHO และ USEPA กำหนดไว้ คือ กำหนดค่ามาตรฐาน PM ๒.๕ ที่ ๒๔ ชั่วโมง อยู่ที่ ๒๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ส่วนค่ามาตรฐานรายปีอยู่ที่ ๑๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ทั้งนี้เริ่มมีแนวคิดว่า ควรจะปรับค่ามาตรฐานของประเทศให้ต่ำกว่านี้หรือไม่ ซึ่งต้องมีการพิจารณาหลายด้านประกอบกันทั้งด้านมาตรการที่ทำได้จริง และงบประมาณในการดำเนินการ ซึ่งรัฐบาลก็ได้มอบให้กรมควบคุมมลพิษ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาเรื่องนี้ด้วยแล้ว

สถานการณ์ฝุ่นละออง PM ๒.๕ ของประเทศไทยในปัจจุบัน พบว่า พื้นที่และสาเหตุปัญหาฝุ่นละออง PM ๒.๕ มี ๓ พื้นที่หลัก คือ

๓.๔.๑ พื้นที่บริเวณ ๙ จังหวัดภาคเหนือ สาเหตุหลักมาจากการเผา ในพื้นที่ป่าและการเผาวัสดุทางการเกษตร รวมถึงหมอกควันจากประเทศเพื่อนบ้าน ฝุ่นละอองขนาดเล็กจึงถูกพัดเข้าสู่พื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย (มีพื้นที่เป็นแอ่งกระทะ) เป็นทั้งหมอกควันข้ามแดนระหว่างอำเภอ-จังหวัดและระหว่างประเทศ ที่ทำให้วิกฤติฝุ่นละอองขนาดเล็กรุนแรงมากขึ้น โดยเฉพาะในประเทศเมียนมา (โดยเฉพาะรัฐฉาน ที่ติดกับภาคเหนือของประเทศไทย) ที่มีการพบจุดความร้อนจำนวนมากในช่วงเดือนมีนาคม-เมษายนทุกปี

๓.๔.๒ พื้นที่บริเวณจังหวัดสระบุรี สาเหตุหลักมาจากพื้นที่ที่มีการประกอบกิจการโรงโม่บดย่อยหิน เหมืองหิน โรงงานปูนซีเมนต์ โรงงานปูนขาว โรงแต่งแร่ และกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่อง เช่น การจราจรและบรรทุกขนส่งในพื้นที่เป็นจำนวนมาก

๓.๔.๓ พื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสาเหตุหลักมาจากการใช้รถยนต์ดีเซลและจากการจราจร อุตสาหกรรม และการเผาในที่โล่ง ประกอบกับสภาพกายภาพและทิศทางลมที่ไม่เอื้อต่อการกระจายตัวของฝุ่นละออง โดย พบว่า มีปริมาณ PM ๒.๕ เริ่มสูงขึ้นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน-มีนาคม (เป็นช่วงรอยต่อของฤดูจึงมีสภาวะอากาศนิ่ง ลมสงบ ส่งผลต่อการสะสมของฝุ่นละอองเพิ่มขึ้น)

คณะรัฐมนตรี ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองในภาพรวมของประเทศและพื้นที่วิกฤติประกอบด้วย ๓ มาตรการ สรุปได้ ดังนี้

- **มาตรการที่ ๑ : การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการเชิงพื้นที่** (การแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วนและในช่วงวิกฤต) แผนเผชิญเหตุ/มาตรการตอบโต้สถานการณ์ ๔ ระดับ โดย

๑) ระดับที่ ๑ : PM ๒.๕ ไม่เกิน ๕๐ มคก./ลบ.ม. หน่วยงานดำเนินภารกิจตามสภาวะปกติ

๒) ระดับที่ ๒ : PM ๒.๕ ระหว่าง ๕๑ – ๗๕ มคก./ลบ.ม. ทุกหน่วยงานดำเนินมาตรการให้เข้มงวดขึ้น

๓) ระดับที่ ๓ : PM ๒.๕ ระหว่าง ๗๖ -๑๐๐ มคก./ลบ.ม. ผู้ว่าราชการ กทม./จังหวัด เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยใช้อำนาจตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องควบคุมพื้นที่ควบคุมแหล่งกำเนิดและกิจกรรมที่ทำให้เกิดมลพิษ

๔) ระดับที่ ๔ : PM ๒.๕ มากกว่า ๑๐๐ มคก./ลบ.ม. เสนอให้ประชุมคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง (กก.คพ. กก.วล) เพื่อเสนอ มาตรการให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการ

- **มาตรการที่ ๒ : การป้องกันและลดการเกิดมลพิษที่ต้นทางแหล่งกำเนิด** (การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น (๖๒ - ๖๔) และระยะยาว (๖๕ - ๖๗) จากยานพาหนะ การเผาในที่โล่ง/ภาคการเกษตร อุตสาหกรรมการก่อสร้างและผังเมือง และภาคครัวเรือน

- **มาตรการที่ ๓ : การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษ** (การแก้ไขปัญหาในระยะสั้น (๖๔ - ๖๔) และระยะยาว (๖๕ - ๖๗)) พัฒนาเครือข่ายการติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ ทบทวน/ปรับปรุงกฎหมาย/มาตรฐาน/แนวทางปฏิบัติและพัฒนาระบบ ฐานข้อมูล/ระบบคาดการณ์ เป็นต้น

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ได้ศึกษาและเสนอให้มีการดำเนินมาตรการแบ่งออกตามช่วงเวลา ได้แก่ **มาตรการระยะสั้น (๕ ปี)** คือ ประเทศไทยต้องมีการใช้เครื่องมือเศรษฐศาสตร์เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนลดมลพิษ เช่น มาตรการทางภาษีที่จัดเก็บจากผู้ปล่อยมลพิษ ส่วน**มาตรการที่ควรเริ่มทำได้เลยในระยะสั้น (๕ ปี) และควรดำเนินการต่อเนื่องไปถึงระยะกลาง (๑๐ ปี)** เช่น การดำเนินมาตรการจัดการมลพิษที่แหล่งกำเนิด เช่น การห้ามเผาในที่โล่ง การยกระดับมาตรฐานการปล่อยมลพิษในภาคยานยนต์ ไปพร้อมกับการถ่ายทอดความรู้และสร้างความตระหนักให้กับภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชนเพื่อให้เห็นความสำคัญของผลกระทบจากมลพิษ รวมทั้งต้องมีการปรับปรุงหรือทบทวนกฎหมายให้มีความทันสมัย และลดช่องว่างของอำนาจการบังคับใช้กฎหมายของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง พร้อมกับการวางระบบ Zoning เมืองใหม่ โดยกำหนดการพัฒนาพื้นที่สีเขียวในเขตเมือง และการส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มการนำน้ำทิ้งและขยะกลับมาใช้ประโยชน์ สำหรับ**มาตรการที่ควรทำตลอดตั้งแต่ ระยะสั้น (๕ ปี) ระยะกลาง (๑๐ ปี) และในระยะยาว (๑๕ - ๒๐ ปี)** เช่น การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและบูรณาการการทำงานร่วมกันในการแก้ไขปัญหามลพิษ และการส่งเสริมให้ประชาชนมีโอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายด้านมลพิษ การเร่งแก้ปัญหาตามมาตรการทั้งหมดนี้ ครอบคลุมทั้งเรื่องปัญหาฝุ่น PM ๒.๕ น้ำเสียและขยะจากชุมชน ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาเพื่อไปสู่ภาพอนาคตด้านคุณภาพอากาศที่ดีตามที่ต้องการ

ทั้งนี้ สามารถติดตามสถานการณ์คุณภาพอากาศแบบ Real Time ได้ที่ www.Air๔Thai.com และ bangkokairquality.com เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการป้องกันตัวเองจากฝุ่นขนาดเล็กดังกล่าว และนักวิชาการได้มีการพัฒนาเครื่องมือในการตรวจวัดภายใต้ชื่อต่าง ๆ เช่น

Dust Boy เพื่อทำให้คนเข้าถึงและใช้ข้อมูลในการเตือนภัยได้ แต่ปัญหาการนำไปใช้ประโยชน์ในภาพรวมยังคงเป็นเรื่อง การพัฒนาระบบเพื่อเชื่อมต่อข้อมูลขนาดใหญ่พร้อมไปกับการสร้างเครือข่ายติดตามตรวจสอบคุณภาพอากาศ

การใช้น้ำมันและไฟฟ้าของไทย

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน เสนอข้อมูลการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก ของปี ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๒๔,๖๕๗ พันตันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ลดลงร้อยละ ๖.๔ เมื่อเทียบจากปีก่อน ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีรถจดทะเบียนสะสมที่อยู่ในระบบทั้งสิ้นประมาณ ๔๒ ล้านคัน โดยมีรถจดทะเบียนใหม่สะสมของปี ๒๕๖๔ อยู่ที่ประมาณ ๒.๗ ล้านคัน เพิ่มขึ้นจากช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๑.๙ แบ่งสัดส่วนการใช้น้ำมัน ดังนี้

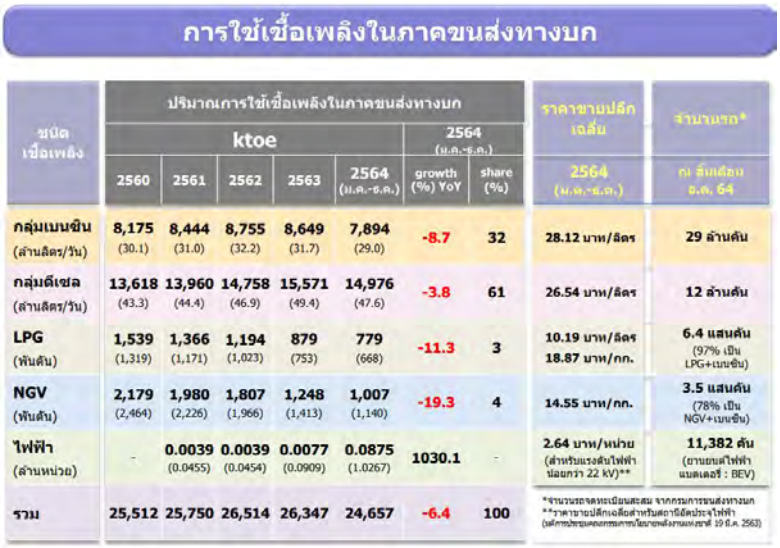
น้ำมันกลุ่มดีเซล มีสัดส่วนการใช้สูงสุดคิดเป็นร้อยละ ๖๑ ของการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก ลดลงร้อยละ ๓.๘ เมื่อเทียบจากปีก่อน ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้การใช้น้ำมันกลุ่มดีเซลในการขนส่งผลผลิตทางการเกษตรลดลง ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีรถดีเซลที่จดทะเบียนสะสมอยู่ที่ ๑๒ ล้านคัน โดยส่วนใหญ่เป็นรถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (๖.๖ ล้านคัน)

น้ำมันกลุ่มเบนซิน มีสัดส่วนการใช้คิดเป็นร้อยละ ๓๒ ของการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก การใช้ลดลงร้อยละ ๘.๗ เมื่อเทียบจากปีก่อน ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีรถเบนซินที่จดทะเบียนสะสมอยู่ที่ ๒๙ ล้านคัน ส่วนใหญ่เป็นรถจักรยานยนต์ (๒๑.๗ ล้านคัน) และรถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (๖.๘ ล้านคัน) โดยในปี ๒๕๖๔ มีรถเบนซินที่จดทะเบียนใหม่อยู่ที่ประมาณ ๒.๑ ล้านคัน ขยายตัวเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๒.๓

NGV มีสัดส่วนการใช้คิดเป็นร้อยละ ๔ ของการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก ลดลงร้อยละ ๑๙.๓ ส่วนหนึ่งเกิดจากผู้บริโภคหันกลับไปใช้น้ำมันเนื่องจากสถานีบริการมีอย่างทั่วถึงมากกว่า ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีรถ NGV ที่จดทะเบียนสะสมอยู่ที่ ๓.๕ แสนคัน ส่วนใหญ่ร้อยละ ๗๘ เป็นรถที่ใช้NGV ร่วมกับน้ำมันกลุ่มเบนซิน และมีสถานีให้บริการทั่วประเทศทั้งสิ้น ๓๘๓ สถานี

LPG มีสัดส่วนการใช้คิดเป็นร้อยละ ๓ ของการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก การใช้ลดลงร้อยละ ๑๑.๓ ทั้งนี้ ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ทั่วประเทศมีรถ LPG ที่จดทะเบียนสะสมอยู่ที่ ๖.๔ แสนคัน โดยส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๗ เป็นรถที่ใช้ LPG ร่วมกับน้ำมันกลุ่มเบนซิน และรถ LPG ที่จดทะเบียนใหม่อยู่ที่ประมาณ ๑,๗๑๙ คัน ชะลอตัวลงเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนร้อยละ ๔๒.๗

ไฟฟ้า มีการใช้ไฟฟ้าของยานยนต์ไฟฟ้าในสถานีอัดประจุไฟฟ้า (EV Charging Station) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปีก่อนสอดคล้องกับจำนวนยานยนต์ไฟฟ้าแบตเตอรี่ (BEV) ในปี ๒๕๖๔ มียานยนต์ไฟฟ้าจดทะเบียนสะสม ณ สิ้นเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๑๑,๓๘๒ คัน เพิ่มขึ้นเป็น ๒ เท่าจากปีก่อนหน้าและมีสถานีให้บริการทั่วประเทศทั้งสิ้น ๒๕๓ สถานีส่วนราคาขายปลีกไฟฟ้าเฉลี่ยอยู่ที่ ๒.๖๔ บาทต่อหน่วย (สำหรับแรงดันไฟฟ้าน้อยกว่า ๒๒ kV)

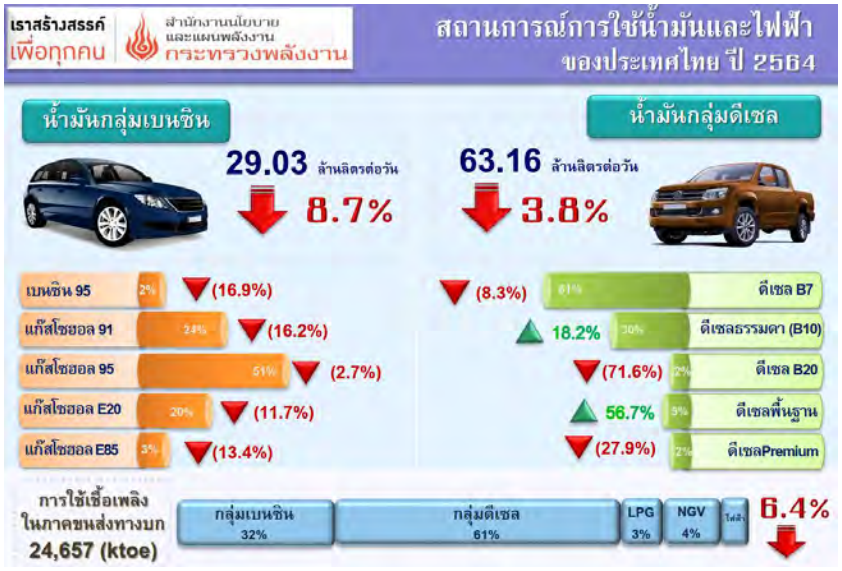
การใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก

ชนิดเชื้อเพลิง	ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก ktoe 2560	2561	2562	2563	2564 (ม.ค.-ธ.ค.)	2564 (ม.ค.-ธ.ค.) growth (%) YoY	2564 (ม.ค.-ธ.ค.) share (%)	ราคาขายปลีกเฉลี่ย 2564 (ม.ค.-ธ.ค.)	จำนวนรถ* ณ สิ้นเดือน ธ.ค. 64
กลุ่มเบนซิน (ล้านลิตร/วัน)	8,175 (30.1)	8,444 (31.0)	8,755 (32.2)	8,649 (31.7)	7,894 (29.0)	-8.7	32	28.12 บาท/ลิตร	29 ล้านคัน
กลุ่มดีเซล (ล้านลิตร/วัน)	13,618 (43.3)	13,960 (44.4)	14,758 (46.9)	15,571 (49.4)	14,976 (47.6)	-3.8	61	26.54 บาท/ลิตร	12 ล้านคัน
LPG (พันตัน)	1,539 (1,319)	1,366 (1,171)	1,194 (1,023)	879 (753)	779 (668)	-11.3	3	10.19 บาท/ลิตร 18.87 บาท/กก.	6.4 แสนคัน (97% เป็น LPG+เบนซิน)
NGV (พันตัน)	2,179 (2,464)	1,980 (2,226)	1,807 (1,966)	1,248 (1,413)	1,007 (1,140)	-19.3	4	14.55 บาท/กก.	3.5 แสนคัน (78% เป็น NGV+เบนซิน)
ไฟฟ้า (ล้านหน่วย)	-	0.0039 (0.0455)	0.0039 (0.0454)	0.0077 (0.0909)	0.0875 (1.0267)	1030.1	-	2.64 บาท/หน่วย (สำหรับแรงดันไฟฟ้าน้อยกว่า 22 kV)**	11,382 คัน (ยานยนต์ไฟฟ้าแบตเตอรี่ : BEV)
รวม	25,512	25,750	26,514	26,347	24,657	-6.4	100		

*จำนวนรถจดทะเบียนสะสม จากกรมการขนส่งทางบก
**ราคาขายปลีกเงื่อนไขสำหรับอัตราอัตราประจำไฟฟ้า (อัตราประชาชนตามมติการนโยบายพลังงานแห่งชาติ 19 ธ.ค. 2563)

ภาพที่ ๑๘ ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน

ภาพที่ ๑๙ สถานการณ์การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงและไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กระทรวงพลังงาน

กระทรวงพลังงาน กำหนดทิศทางการดำเนินงานปี ๒๕๖๕ ว่า กระทรวงพลังงานได้มุ่งมั่นกำหนดทิศทางแผนการดำเนินงานภายใต้มิติ “Collaboration for Change: C๔C ก้าวสู่ยุคพลังงานสะอาด จับมือพันธมิตรเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย” โดยจะมุ่งเน้นการปรับบทบาทองค์กรเพื่อก้าวสู่ยุค Energy Transition ปลดล็อค กฎระเบียบ และจับมือทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาที่สำคัญ ๓ ด้าน คือ

๑) ด้านพลังงานสร้างความมั่นคงสู่เป้าหมายสังคมคาร์บอนต่ำ อาทิ การจัดทำแผนพลังงานแห่งชาติ ที่คำนึงถึงพลังงานสะอาดและการนำเทคโนโลยีมาใช้ เช่น การขับเคลื่อน Grid Modernization สมาร์ทกริด ปลดล็อคกฎระเบียบการซื้อขายไฟฟ้าสะอาด และบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติให้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศ

๒) ด้านพลังงานเสริมสร้างเศรษฐกิจ อาทิ ขับเคลื่อนการลงทุนโครงการประกอบกิจการปิโตรเลียม กำหนดโครงสร้างราคาน้ำมันและสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพให้มีความเหมาะสม เป็นธรรมและเกิดประโยชน์ต่อทุกฝ่ายในระดับที่เหมาะสม ส่งเสริมการลงทุน EV Charging Station และยานยนต์ไฟฟ้า และเร่งพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับการขยายตัวของการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต โดยอีก ๙ ปีจะต้องผลิตอีวีเป็นร้อยละ ๓๐ เพื่อให้ไทยเป็นศูนย์กลางการผลิตของอาเซียนด้วย รวมถึงอีโคซิสเต็มของระบบสถานีประจุไฟฟ้าจะต้องเพิ่มเติมและต้องทำงานร่วมกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยสนับสนุนให้สถานีชาร์จไฟฟ้าทั้งในบ้านและนอกบ้าน นอกจากนี้ จะเร่งขยายผลการลงทุนพลังงานสะอาดทุกรูปแบบส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทนผ่านกองทุนอนุรักษ์ฯ ปี ๒๕๖๕

๓) ด้านพลังงานลดความเหลื่อมล้ำและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เดินหน้ากระจายเม็ดเงินลงทุนสู่ชุมชน ๗๖ จังหวัด ทั่วประเทศ เพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก เพื่อส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีพลังงานลดต้นทุนการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน พัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชน พร้อมขับเคลื่อนโครงการโรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อระยะที่ ๑ พร้อมเตรียมการขยายผลโรงไฟฟ้าชุมชนระยะที่ ๒ ซึ่งยังมีกรอบที่จะส่งเสริมการลงทุนได้อีก ๔๐๐ เมกะวัตต์ ใน ๑๐ปี และคาดว่าจะประกาศโครงการได้ภายในปี ๒๕๖๕

๓.๕ ปัญหาด้านการใช้เครื่องมือ (แบบจำลอง) ในการวิเคราะห์ด้านการจราจร

ในการวิเคราะห์ผลกระทบจากแผนงานหรือโครงการด้านการจราจรและขนส่งที่จะดำเนินการในอนาคตจำเป็นต้องอาศัยแบบจำลองทางคณิตศาสตร์มาช่วยในการวิเคราะห์และพยากรณ์ผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

๓.๕.๑ แบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรที่นิยมใช้ในปัจจุบัน ประกอบด้วย

๓.๕.๑.๑ แบบจำลองระดับมหภาค (Macroscopic) เป็นการจำลองสภาพจราจรขนาดใหญ่ อธิบายถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่าง ปริมาณการจราจร ความเร็ว และความหนาแน่นในกระแสการจราจร

๓.๕.๑.๒ ระดับมัชฌิมภาค (Mesoscopic) เป็นการจำลองสภาพจราจรขนาดกลาง อธิบายถึงการเคลื่อนที่ด้วยความเร็วเฉลี่ย ไม่ได้ระบุการเคลื่อนที่ของยานพาหนะแต่ละคันในกระแสการจราจร

๓.๕.๑.๓ ระดับจุลภาค (Microscopic) เป็นการจำลองสภาพจราจรขนาดย่อย อธิบายถึงการเคลื่อนที่ของยานพาหนะแต่ละคันในกระแสการจราจร โดยขึ้นอยู่กับทฤษฎีการขับตามกันของยานพาหนะและทฤษฎีการเปลี่ยนช่องจราจร

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) ได้พัฒนาแบบจำลองระดับมหภาค (Macroscopic) คือ แบบจำลองระดับประเทศ (National Model : NAM) เพื่อใช้พยากรณ์การเดินทางทั้งของคนและสินค้าระหว่างจังหวัด แบบจำลองระดับกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (extended Bangkok Urban Model : eBUM) เพื่อใช้วางแผน วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาด้านการขนส่งและจราจร สามารถใช้วิเคราะห์ปริมาณการเดินทางที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ได้แก่ ทางรถยนต์ ทางรถไฟ ทางอากาศ และทางน้ำ โดยแบบจำลอง eBUM ครอบคลุมพื้นที่การวิเคราะห์ ๘ จังหวัด กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ นครปฐม สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา

และฉะเชิงเทรา โดยมีโครงสร้างเป็นแบบจำลองต่อเนื่อง ๔ ขั้นตอน (Sequential ๔-Step Models) ที่มีลักษณะเป็น Trip-based โดยใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก

๓.๕.๒ การนำแบบจำลองไปใช้วิเคราะห์วางแผน/โครงการแก้ปัญหาจราจร

แบบจำลอง eBUM ใช้สำหรับการวิเคราะห์ถึงผลกระทบในภาพรวมของการเดินทางที่เกิดจากนโยบายในภาพรวมหรือการพัฒนาโครงการขนาดใหญ่ เช่น การพัฒนาโครงการรถไฟฟ้า ทางด่วน ถนนสายหลัก นโยบายปรับเปลี่ยนราคาน้ำมัน ผลกระทบจากโครงการพัฒนาที่ดินหรือสถานีขนส่งขนาดใหญ่ รวมถึงการวิเคราะห์ผลกระทบของการเดินทางจากการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลนำเข้า ประกอบด้วย ค่าโดยสาร ราคาน้ำมัน พฤติกรรมของผู้เดินทาง การเปลี่ยนแปลงแหล่งกำเนิดการเดินทางขนาดใหญ่ เป็นต้น โดยผลลัพธ์ ที่ได้จากแบบจำลอง ได้แก่ ปริมาณการเดินทาง (Trip Demand) ในภาพรวมและตามช่วงเวลา (เร่งด่วนเช้า เร่งด่วนเย็น และทั้งวัน) ที่แยกตามวัตถุประสงค์และรูปแบบการเดินทาง (Mode Share) สัดส่วนผู้ใช้งานระบบขนส่งสาธารณะในภาพรวมของเมือง ปริมาณผู้โดยสารรถไฟฟ้า รายเส้นทาง รายสถานี สภาพการจราจร ประกอบด้วย ปริมาณการเดินทางโดยรวม (VKT) เวลาการเดินทางโดยรวม (VHT) และความเร็วเฉลี่ย (Speed) ของระบบถนนและความสามารถในการรองรับปริมาณจราจร (V/C) เป็นต้น **ซึ่งอาจมีข้อจำกัดของการนำไปใช้** ประกอบด้วย

๓.๕.๒.๑ แบบจำลอง (eBUM) เป็นแบบจำลองเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Model) ที่ใช้วิเคราะห์และวางแผนงานโครงการระดับ Macro ดังนั้น**ผู้ที่นำไปใช้จะต้องทำการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลนำเข้าที่แบบจำลองต้องการในระดับพื้นที่ศึกษา** อาทิเช่น ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคม พฤติกรรมการเดินทาง โครงข่ายคมนาคม ปริมาณการจราจร และสภาพการจราจร เป็นต้น และการนำไปวิเคราะห์ในระดับรายละเอียดหรือระดับปฏิบัติการ นั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง เช่น งานศึกษาสภาพจราจรระดับพื้นที่ขนาดเล็ก เช่น การจัดการบริเวณทางแยก ทางขึ้น-ลงทางด่วน ถนน ซอย การปรับปรุงการจราจรบริเวณอาคารขนาดใหญ่ การจัดการจราจรระหว่างก่อสร้าง การศึกษาจำนวนผู้ใช้งานสถานีรถไฟฟ้าแยกตามทางเข้า-ออก การปรับเปลี่ยนระดับการให้บริการในรายละเอียดของระบบขนส่งมวลชน เส้นทางคมนาคมขนาดเล็ก เช่น ซอยย่อย ตรอก รถสองแถวบางเส้นทาง และจักรยานยนต์รับจ้าง ไม่ได้บรรจุอยู่ในแบบจำลอง จึงไม่สามารถใช้ศึกษาเรื่อง Accessibility โดยตรงได้ และปัจจุบันแบบจำลอง eBUM มีหลาย Version มีการนำแบบจำลองไปดัดแปลง แก้ไขแต่ยังคงอ้างว่าใช้แบบจำลองโดยมิได้แสดงกิจการแก้ไขทั้งหมดทำให้ผลการวิเคราะห์ถูกบิดเบือนโดยผู้ใช้งานได้ง่ายและทำให้เข้าใจผิดถึงประสิทธิภาพของแบบจำลอง

ซึ่งในปัจจุบัน ข้อมูลบางส่วนจำเป็นต้องมีการปรับปรุงให้สอดคล้องต่อการเปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน โดยเฉพาะข้อมูลด้าน Planning data เพื่อให้แบบจำลองมีการปรับปรุงข้อมูลความต้องการการเดินทางและพฤติกรรมการเดินทางของผู้คนและการขนส่งสินค้าให้ทันสมัยและมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น โดยเริ่มจากการศึกษาสำรวจการเดินทางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นข้อมูลหลักสำหรับการพัฒนาแบบจำลองด้านการขนส่งและจราจรให้มีความถูกต้อง ทันสมัย พร้อมทั้งวิเคราะห์สภาพการจราจรบนโครงข่ายการเดินทางของคนและการขนส่งสินค้าในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีอิทธิพลต่อพื้นที่การศึกษาการเดินทางในปัจจุบันและอนาคต ควบคู่กับการพัฒนา

ให้การเดินทาง และ การขนส่งสินค้า เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นโมเดลหลักในการนำไปขยายสู่การเดินทางในเส้นทางอื่น ๆ ต่อไป

๓.๖ ปัญหาด้านรถจักรยานยนต์สาธารณะ

รถจักรยานยนต์รับจ้างหรือรถจักรยานยนต์สาธารณะ ในปัจจุบันเป็นระบบป้อน (Feeder System) ที่มีการใช้บริการกันอย่างกว้างขวางมากขึ้น และเป็นรูปแบบการเดินทางที่มีสัดส่วนมากสุดในการเข้าสู่ระบบรถไฟฟ้าที่สถานีต่าง ๆ รวมทั้ง ทั้งการขนส่งผู้โดยสาร สินค้า และสิ่งอุปโภคบริโภค จำนวนรถจักรยานยนต์รับจ้างที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดปัญหาทั้งในด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย และการให้บริการที่มีประเด็นปัญหาระหว่างกลุ่มจักรยานยนต์รับจ้างที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย (ในระบบ) และกลุ่มที่ให้บริการผ่านการใช้เทคโนโลยี Application (นอกระบบ) อาทิ ปัญหารถจักรยายนต์รับจ้างที่ได้รับอนุญาตขับขี่แล้ว แต่การปฏิบัติไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด เช่น ผู้ได้รับอนุญาตไม่ขับขี่เอง ทำเสื้อวินปลอม นำรถที่ไม่ได้รับอนุญาตมาใช้ เป็นต้น กลุ่มรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะในระบบขอให้ภาครัฐที่มีหน้าที่กำกับดูแลกวดขันการให้บริการ เช่น พฤติกรรมการให้บริการและการแต่งกายต้องสุภาพเรียบร้อย เป็นต้น รวมทั้งการเผยแพร่ข้อมูลของรถจักรยานยนต์รับจ้างให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้ ส่วนรถจักรยานยนต์รับจ้างนอกระบบ ขอให้พิจารณาสัดส่วนการแบ่งรายได้ที่เป็นธรรมระหว่างผู้ให้บริการ Application กับผู้ขับขี่รถรับจ้างและร้านค้าผู้ร่วมให้บริการ เพื่อป้องกันการผลักภาระทางต้นทุนการบริการให้ผู้บริโภค การจัดระเบียบรถจักรยานยนต์รับจ้างสาธารณะที่ให้บริการผ่าน Application

ทั้งนี้ หากมีการนำเทคโนโลยีการจัดการข้อมูลที่สามารถระบุตัวตนของรถยนต์ รถจักรยานยนต์ อาจมีลักษณะเป็นการติดอยู่ที่ป้ายวงกลมหรือในต่างประเทศจะใช้เป็นสติกเกอร์และสามารถลิงค์ข้อมูลไปยังส่วนต่าง ๆ เช่น การเสียภาษี ประกันภัย หรือการสวมทะเบียนได้ ก็จะสามารถทำให้เกิดการต่อยอดการใช้ข้อมูลได้หลายทางในอนาคตและเป็นประโยชน์มาก

กรมการขนส่งทางบกเตรียมเปิดจดทะเบียนรับวินรถจักรยานยนต์รับจ้าง เพิ่มทุก ๓ เดือน คาดว่าจะสามารถเริ่มรอบแรกได้ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ เพื่อผลักดันให้รถป้ายดำเข้าสู่ระบบรถรับจ้างสาธารณะป้ายเหลือง ซึ่งผู้ที่ได้รับหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์รับจ้างที่ได้นำรถไปจดทะเบียนเป็นรถจักรยานยนต์สาธารณะแล้ว ต้องไม่ให้บุคคลอื่นเช่า ซื้อ และจะต้องขับเพื่อการรับจ้างติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ในรอบระยะเวลา ๑ ปี และต้องไม่นำรถจักรยานยนต์สาธารณะของตนไปรับจ้างในสถานที่ตั้งวินอื่น ที่ตนเองไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ขับรถ หากพบคณะอนุกรรมการฯ สามารถพิจารณาถอดชื่อผู้ได้รับหนังสือรับรองการใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะหรือผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ออกจากบัญชีรายชื่อในสถานที่ตั้งวินที่ผู้นั้นขับรถอยู่ และเห็นว่า ขบ. ควรจัดให้มี Application ของภาครัฐเองเพื่อเป็นเทคโนโลยีรองรองรับการเรียกใช้บริการผ่าน Application เพื่อเป็นการแข่งขันกับเอกชนได้ และเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นในผู้ขับรถจักรยานยนต์สาธารณะรายเดิมปรับตัวให้ทันกับเทคโนโลยี รวมทั้งการจัดให้มีกฎหมายควบคุมผู้ให้บริการภาคเอกชนด้วยแล้วควบคุมการปฏิบัติตามกฎหมายของทั้ง ๒ ฝ่ายด้วยเทคโนโลยียืนยันตัวตน

โดยสรุปแล้วการเกิดรถจักรยานยนต์รับจ้างได้สะท้อนทั้งปัญหาในการพัฒนาเมืองและความซับซ้อนในการเดินทางเชื่อมต่อในเมืองเพราะรูปแบบหลักของการจราจรขนส่งแบบสาธารณะทั้งรถไฟฟ้าและรถโดยสารประจำทางจะผ่านแต่จุดใหญ่ๆ การเชื่อมต่อจากจุดใหญ่ๆ ไปสู่เครือข่ายถนน

ซอยต่าง ๆ นั้น จะใช้เดินทางโดยรูปแบบทั้ง รถจักรยานยนต์รับจ้าง และรถสองแถว หรือสามล้อที่มีหลายรูปแบบให้บริการ แต่รถจักรยานยนต์รับจ้างก็เป็นการสร้างโอกาสและอาชีพในเมืองเหมือนกัน และแม้ว่ารายได้จะได้มากพอสมควร แต่ความมั่นคงและปลอดภัยมีไม่มาก ดังนั้นผู้ขับจักรยานยนต์รับจ้างนี้ต้องการระบบการคุ้มครองดูแลที่ดี เช่นเดียวกับแรงงานและผู้ประกอบการอื่นเช่นกัน

๔. การสรุปศึกษาเพื่อกำหนดประเภทนวัตกรรม

๔.๑ การวิจัยเป็นต้นน้ำส่วนหนึ่งที่สำคัญของการพัฒนานวัตกรรม

นวัตกรรมส่วนที่มีการพัฒนาและนำไปใช้งานแล้วส่วนหนึ่งมาจากการวิจัย โดยรูปแบบของนวัตกรรมเดิมจะเป็นขั้นบันไดจากการวิจัยไปสู่การพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ไปสู่ตลาดและผู้ใช้แต่ปัจจุบันจะมองจากผู้ใช้ ผู้ผลิตอุตสาหกรรม หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง การพัฒนาระบบนิเวศนวัตกรรมของประเทศไทยในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจของไทย ปัจจุบันเศรษฐกิจมุ่งสนับสนุนให้เกิดขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมที่สร้างคุณค่าที่เป็นเอกลักษณ์ แต่พบว่า ยังคงจะมีปัญหาเกี่ยวกับการนำงานวิจัยไปสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม เช่น จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนามีจำนวนน้อยเทียบได้เป็น ๒๕ : ๑๐,๐๐๐ คน การลงทุนด้านการวิจัยมีจำนวนน้อยเมื่อเทียบกับต่างประเทศ ปัญหาการบูรณาการระหว่างผู้ให้ทุน ผู้วิจัย และภาคเอชนผู้ใช้งานได้เจอกับนักวิจัย ได้เห็นผลงานวิจัยของนักวิจัยที่เอกชนสนใจและนำไปพัฒนาใช้ประโยชน์สู่การผลิตต่อไป ดังนั้นจึงเป็นปัญหาของ การขาดเจ้าภาพหลักในการกำหนดรูปแบบนวัตกรรมด้านการจราจรและขนส่ง ทำให้ประเด็นที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ไม่ชัดเจน รวมทั้งกฎระเบียบที่สนับสนุนการนำงานวิจัยไปใช้

๔.๒ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

เสนอข้อมูลกรอบแนวคิดระบบนวัตกรรมไทย มี ๔ ส่วน ประกอบด้วย

๔.๒.๑ Collaboration and strengthening มีประเด็นที่ท้าทาย คือ

๔.๒.๑.๑ กลไกความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในประเทศยังจำกัดและดำเนินการแยกกัน แนวทางในการพัฒนา คือ ต้องพัฒนารูปแบบการทำงานร่วมในหน่วยนโยบาย หน่วยจัดสรรงบประมาณ และ PMU (PMU มาจากคำว่า Program Management Unit เป็นกลไกสำคัญในการบริหารงบประมาณวิจัยด้าน วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)

๔.๒.๑.๒ การพัฒนาศักยภาพของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนยังดำเนินการได้ช้า แนวทางการพัฒนา คือ สร้างกลไกให้เกิดการพัฒนาร่วมกันในศักยภาพด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมของหน่วยงานระดับปฏิบัติ เช่น ศักยภาพการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาพัฒนากลไกหรือมาตรการที่ส่งเสริมความสามารถในการแข่งขันของเอกชนที่มาร่วมกับภาพมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานวิจัย เช่น พระราชบัญญัติการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ๒๕๖๔

๔.๒.๑.๓ มาตรการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่มีอยู่อย่างกระจัดกระจายและมีลักษณะต่างคนต่างทำ แนวทางการพัฒนา คือ จัดตั้ง Consortium ที่ประกอบด้วยหน่วยงานในระดับนโยบายของระบบวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมและหน่วยงานในกระทรวงอื่น ๆ เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

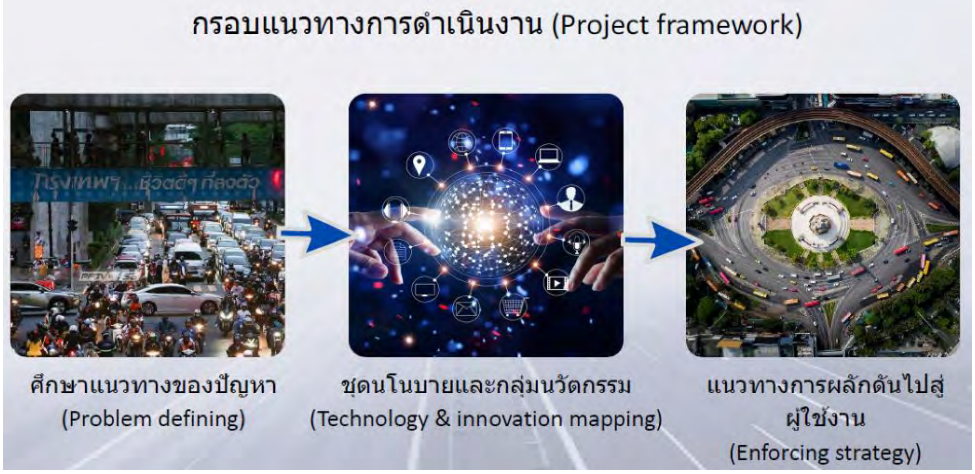
๔.๒.๒ Resource management มีประเด็นความท้าทาย คือ **กลไกการเชื่อมต่อการลงทุนระหว่างภาครัฐยังไม่เป็นระบบ** งานวิจัยนวัตกรรมต่าง ๆ ยังไม่ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ ขาดภาพการทำงานร่วมระหว่างหน่วยงาน **แนวทางการพัฒนา** คือ วิเคราะห์เกี่ยวกับรูปแบบการให้ทุน การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกองทุนและการแบ่งปันข้อมูลหน่วยงานจัดสรรทุน และต้องให้ความสำคัญในลักษณะเจ้าของร่วมมีการวาง Technology Roadmap

๔.๒.๓ Manpower มีประเด็นความท้าทาย คือ การผลิตกำลังคนไม่ทันและไม่ตรงกับความต้องการของตลาด ขาดฐานข้อมูลบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ การฝึกทักษะที่จำเป็นของนักวิจัยในมหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยโดยเฉพาะเมื่อเข้าสู่กระบวนการเชิงพาณิชย์ **แนวทางการพัฒนา** คือ วางแผนกำลังคนด้วยการคาดการณ์ไปข้างหน้าให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ จัดทำฐานข้อมูลบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของไทยโดยเฉพาะนักวิจัยและนักพัฒนารวมทั้งความเชี่ยวชาญเชื่อมต่อกับระบบงานที่มีอยู่เดิม และร่วมกับเอกชนพัฒนาระบบที่สามารถหาผู้ชำนาญการเฉพาะด้านได้

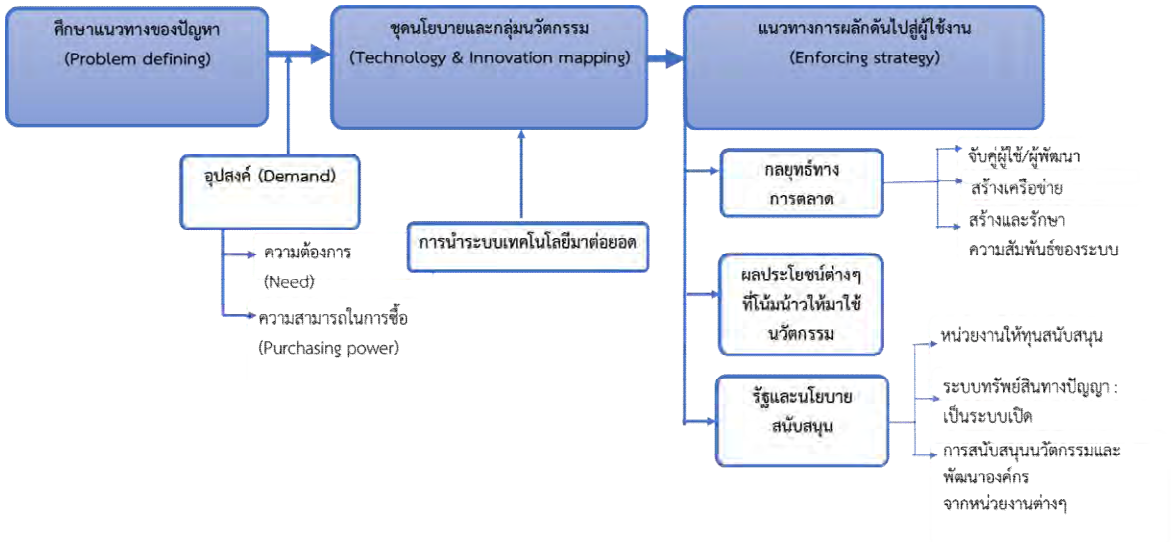
๔.๒.๔ Related critical systems มีประเด็นความท้าทายคือ ๑) การถ่ายทอดมุมมองภาพรวมด้านวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมของประเทศไทยยังไม่เกิดประสิทธิผลโดยเฉพาะกับภาคนโยบาย ๒) ต้องมีการปรับปรุงระบบและกฎหมายด้านทรัพย์สินทางปัญญาของไทย **แนวทางการพัฒนา** คือ สร้างกลไกบูรณาการข้ามหน่วยงานโดยเฉพาะระหว่างกระทรวงและสร้างการมีส่วนร่วม เช่น กระบวนการทำแผนระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมควรมีการคาดการณ์อนาคต พัฒนาหลักเกณฑ์ของการซื้อสิทธิบัตรและทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อพัฒนานวัตกรรม

๔.๓ การวิจัยเป็นต้นทางส่วนหนึ่งของการพัฒนานวัตกรรม

นวัตกรรมที่เกี่ยวกับการคมนาคมจะทำให้เกิดขึ้นได้ จะต้องให้ชัดเจนว่าจะสร้างหรือทำนวัตกรรมประเภทไหนและเป็นอะไร รัฐและประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรจากนวัตกรรมนี้ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนเงินทุนจากภาครัฐและเกิดประโยชน์ร่วมกัน ทั้งต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าผลงานวิจัยนี้รัฐสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ และนวัตกรรมที่จะนำเสนอของคณะกรรมาธิการฯ ควรเป็นนวัตกรรมเพื่อประโยชน์ที่เกี่ยวกับการคมนาคมเป็นหลัก ส่วนนวัตกรรมด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและสำคัญต่อเนื่องจะเป็นนวัตกรรมรอง โดยต้องมีกรอบการมองปัญหา กรอบการกำหนดพื้นที่ และกรอบระยะเวลา รวมถึงให้พิจารณาด้านผู้จะนำนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ (Demand) ความต้องการ และความสามารถในการซื้อร่วมเป็นปัจจัยในการพิจารณาด้วยแล้ว และได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินการไว้ ๓ ประเด็นหลัก คือ ๑) ศึกษาแนวทางของปัญหา (Problem Defining) ๒) การกำหนดชุดนโยบายและกลุ่มนวัตกรรม (Technology & Innovation Mapping) และ ๓) แนวทางการผลักดันไปสู่ผู้ใช้งาน (Enforcing Strategy)

ภาพที่ ๒๐ กรอบแนวทางการดำเนินงาน

ภาพที่ ๒๑ แผนผังทางการดำเนินงาน

๔.๓.๑ การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง หรือนำไปสู่การพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งได้ หรือพัฒนาเป็นระบบการจราจรและขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent transportation system, ITS) มีพื้นฐานหลักในการทำงานสำคัญ ๔ ขั้น คือ

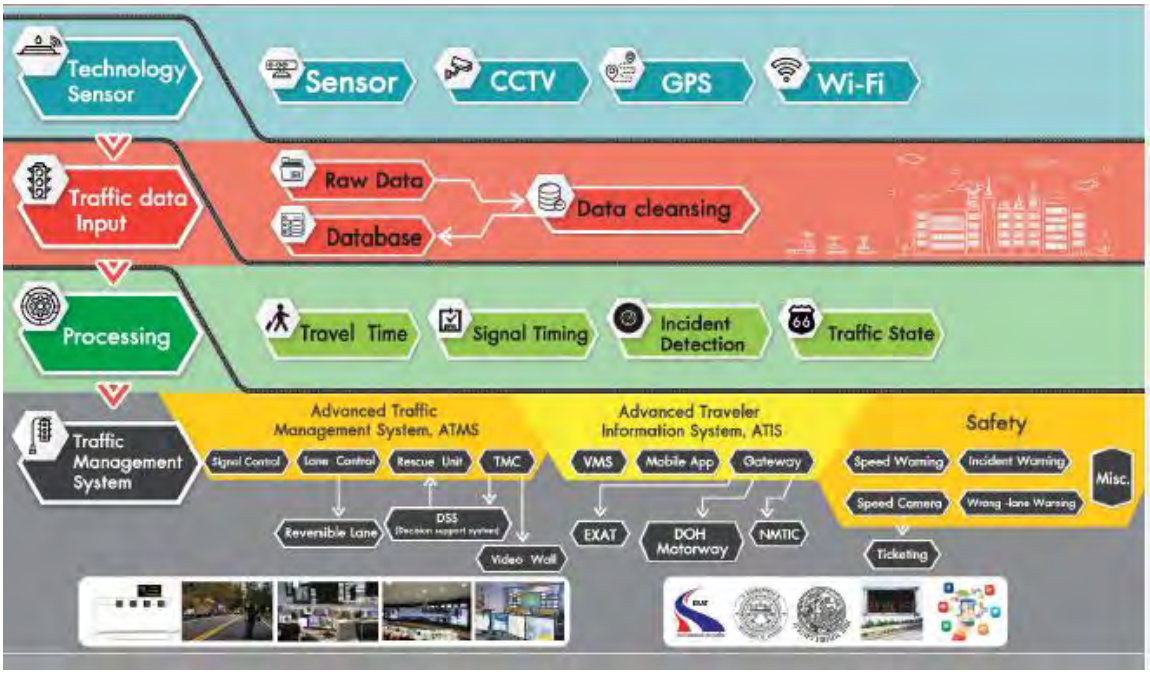
๔.๓.๑.๑ ขั้นที่ ๑ เป็น เทคโนโลยีด้านการตรวจวัดต่าง ๆ (Technology sensor) ที่เป็นส่วนแรกที่จะใช้ในการตรวจจับหรือตรวจวัดสภาพกายภาพต่างๆ แปลงมาเป็นข้อมูลเชิงปริมาณหรือคุณภาพ ที่จะนำไปใช้งานในชั้นที่ ๒ ต่อไป เช่น Sensor ตรวจจับด้านการจราจร กล้องวงจรปิด (CCTV) ระบบระบุตำแหน่งบนพื้นโลก (Global Positioning System, GPS) และระบบการสื่อสารหรือ WIFI หรือ เทคโนโลยีในการบ่งชี้แบบ RFID (Radio Frequency Identification) การทำงานของ RFID อาศัยคลื่นวิทยุ

๔.๓.๑.๒ ขั้นที่ ๒ เมื่อมีการเก็บข้อมูลโดยใช้ Sensor ในขั้นที่ ๑ แล้ว ข้อมูลดิบ (Raw Data) จะถูกจัดเก็บมารวมกันเป็นระบบฐานข้อมูล (Database) ซึ่งต้องมีการทำ Data Cleansing (กระบวนการตรวจสอบ การแก้ไข หรือการลบ เพื่อให้รายการข้อมูลที่ไม่ถูกต้องออกไปจากชุดข้อมูล) หลังจากนั้นฐานข้อมูลที่ถูกต้องแล้วจะถูกส่งไปดำเนินการต่อขั้นที่ ๓

๔.๓.๑.๓ ขั้นที่ ๓ เป็นการประมวลผลหรือ Data Analytic ซึ่งจะมีการใช้โปรแกรมหรือวิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ออกมาใช้งานด้านการจราจรและขนส่ง เช่น เวลาในการเดินทาง (Travel Time) ค่าที่ใช้ในการควบคุมสัญญาณไฟจราจร (Signal Timing) การตรวจจับอุบัติการณ์ต่าง ๆ (Incident Detection) และสภาพจราจรต่าง ๆ (Traffic State) รวมถึงข้อมูลต่าง ๆ ที่วิเคราะห์ผลเป็นการเฉพาะแต่ละเรื่อง ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการประมวลผลแล้วจะถูกส่งไปยังขั้นที่ ๔

๔.๓.๑.๔ ขั้นที่ ๔ เป็นการนำข้อมูลจากขั้นที่ ๓ ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาจราจรด้านต่าง ๆ เช่น ๑) ระบบการบริหารจัดการจราจรขั้นสูง (Advanced Traffic Management System, ATMS) ที่นำข้อมูลไปใช้ในการควบคุมจังหวะสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยก การควบคุมการเดินรถในแต่ละช่องทาง การจัดช่องสวนกระแสจราจร การจัดทำระบบหรือหน่วยช่วยเหลือด้านการจราจร และการจัดทำศูนย์ควบคุมและสั่งการด้านการจราจร ๒) ระบบการให้ข้อมูลข่าวสารขั้นสูงแก่ผู้เดินทาง (Advanced Traffic Information System: ATIS) ที่จะนำข้อมูลไปใช้ในการเสนอข้อมูลที่ป้ายสลับข้อความ การให้ข้อมูลการจราจรผ่านมือถือ และการให้ข้อมูลศูนย์บูรณาการการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบแห่งชาติ (National Multimodal Transport Integration Center: NMTIC) กับการบริหารจัดการงานคมนาคมด้วยข้อมูลดิจิทัลแบบทันกาล และ ๓) การนำไปใช้งานด้านความปลอดภัย เช่น การจัดทำระบบเตือนความเร็วเกินกำหนด กล้องตรวจจับความเร็ว การตรวจอุบัติการณ์ต่าง ๆ และระบบการเตือนการขับรถย้อนศร เป็นต้น

ดังนั้น ต้องพิจารณาปัญหาทั้งด้านการจราจรและขนส่ง ด้านเทคโนโลยีในแต่ละขั้น เพื่อพิจารณามากำหนดเป็นประเภทนวัตกรรมที่จะส่งเสริมต่อไป และตอบว่ารัฐ ประชาชนจะได้ประโยชน์อะไรจากนวัตกรรมนี้ เพื่อให้เกิดการสนับสนุนเงินทุนจากภาครัฐและเกิดประโยชน์ร่วมกันต่อไป

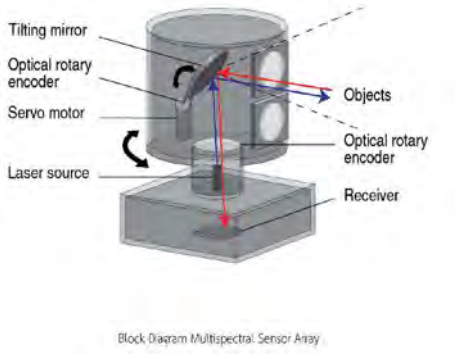
ภาพที่ ๒๒ รูปแบบการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อแก้ไขปัญหาจราจร

๔.๓.๒ ประเด็นปัญหาการขาดเทคโนโลยีตัวตรวจจับ (Technology sensor)

๔.๓.๒.๑ Lidar sensor เป็น Sensor ที่ใช้ในกลุ่มรถยนต์ไฟฟ้าและรถยนต์ไร้คนขับ หรือ Autonomous Vehicle และถือเป็นชิ้นส่วนอุปกรณ์ที่จำเป็น Lidar ย่อมาจาก Light Detection and Raging คือ อุปกรณ์ที่ใช้แสงเพื่อตรวจจับและวิเคราะห์ระยะทางของวัตถุ โดยการปล่อยลำแสงเลเซอร์ออกไปแล้วตรวจจับระยะเวลาที่แสงนั้นส่งกลับมาที่เซนเซอร์ เพื่อวัดระยะทางนำไปสร้างโลกเสมือน ๓ มิติ ขึ้นในระบบเคลื่อนที่นำทาง มีราคาค่อนข้างสูง

ความพร้อมของการพัฒนา ปัจจุบัน**เทคโนโลยี**นี้มีการพัฒนาไปมากในต่างประเทศ และความพร้อมของเทคโนโลยี Lidar ในประเทศไทยยังไม่มี ส่วนมากเป็นการนำเข้าเทคโนโลยี ซึ่งประเทศไทยต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่อให้สามารถพัฒนาเองเพื่อใช้ในประเทศไทยได้ในอนาคต

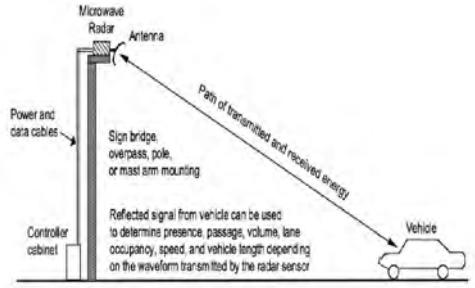

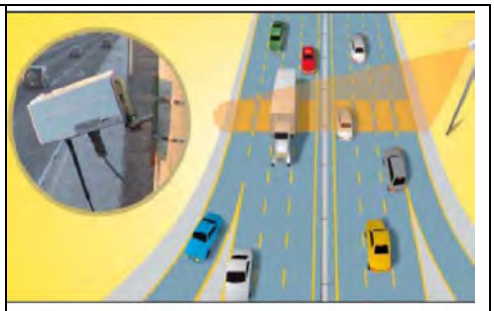
Lidar sensor (Detection And Raging) ใช้แสงเพื่อตรวจจับและวิเคราะห์ระยะทางของวัตถุ เพื่อวัดระยะทางนำไปสร้างโลกเสมือน ๓ มิติ ขึ้นในระบบเคลื่อนที่นำทาง

ภาพที่ ๒๓ การใช้งาน Lidar Sensor

๔.๓.๒.๒ Microwave Radar sensor เป็น Sensor ที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลด้านการจราจร เช่น การนับจำนวนยานพาหนะและแยกประเภท ไมโครเวฟเรดาร์ (Microwave Radar) เป็นเครื่องที่มีความแม่นยำระดับสูง ในราคาที่ปานกลาง เทคโนโลยีนี้มีความจำเป็นที่ต้องใช้ร่วมกับระบบกล้อง โดยหลักการใช้ของเครื่องไมโครเวฟเรดาร์ คือ การสะท้อนรังสี Electro-Magnetic ไปที่วัตถุเพื่อจับการเคลื่อนไหวของวัตถุ ปัจจุบันเทคโนโลยีนี้ได้พัฒนาขึ้นมาก ทำให้สามารถตรวจจับวัตถุได้หลากหลายชนิดพร้อมกันได้โดยใช้เวลาอันสั้น สามารถแยกแยะวัตถุได้อย่างแม่นยำ รองรับสภาพอากาศที่หลากหลาย และมีระบบการป้องกันการรบกวนสัญญาณ ตัวเรดาร์เอง หลาย ๆ ประเทศได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการนำอุปกรณ์เรดาร์มาใช้ในการควบคุมสัญญาณไฟจราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ARROW, ๒๐๑๙)

ความพร้อมของพัฒนา ปัจจุบันเทคโนโลยีนี้มีการพัฒนาไปมาก และความพร้อมของเทคโนโลยีไมโครเวฟเรดาร์ในประเทศไทยยังต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่อที่จะให้แข่งกับเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้

รูปที่ 2.5 ตัวอย่างการติดตั้งใช้งานของเครื่อง Microwave Radar Sensors
(ที่มา: www.sciencephoto.com)

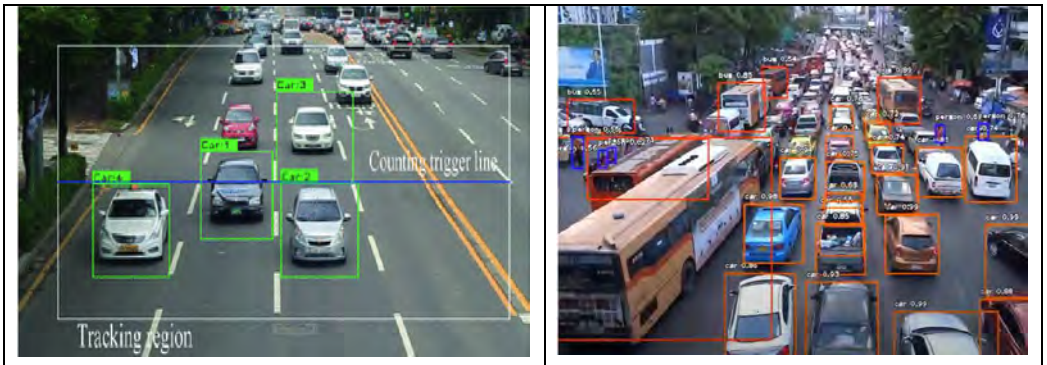
Microwave Radar sensor ใช้ในการสำรวจข้อมูลด้านการจราจร

ภาพที่ ๒๔ การใช้งาน Microwave Radar Sensor

๔.๓.๒.๓ กล้อง CCTV กับระบบประมวลผลภาพ (Image Processing) เป็นการจัดการและวิเคราะห์รูปภาพให้เป็นข้อมูลในแบบดิจิทัล โดยใช้คอมพิวเตอร์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เราต้องการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ เช่น ข้อมูล ปริมาณจำนวนยวดยาน การแบ่งชนิดของยวดยาน การเปรียบเทียบการเคลื่อนที่ (นำไปเป็นข้อมูลความเร็วเฉลี่ยของวัถตุ) และอีกหลายวัตถุประสงค์ทางด้านการจราจรได้อย่างมาก โดยการนับจำนวนรถและแยกประเภท บนถนนที่ติดตั้งกล้อง เมื่อได้ข้อมูลแล้วก็ส่งต่อไปวิเคราะห์ และสร้างเป็นระบบ เช่น ระบบการบริหารจัดการด้านการจราจร การควบคุมสัญญาณไฟ ระบบการจัดเก็บ/สำรวจข้อมูลด้านการจราจร ระบบเก็บข้อมูลรถที่เข้าและออกพื้นที่ และยังสามารถใช้ภาพถ่ายของป้ายทะเบียนรถเพื่อประโยชน์ในด้านความปลอดภัย เป็นการนำเทคโนโลยีด้าน Image Processing มาช่วยในการอ่านป้ายทะเบียนเป็นดิจิตัล โดยนำข้อมูลภาพป้ายทะเบียนของรถยนต์ที่ได้จากกล้องวงจรปิดประเภท LPR Camera (กล้องสำหรับจับภาพป้ายทะเบียนโดยเฉพาะ) มาทำการวิเคราะห์ตรวจหาป้ายทะเบียน และระบบตรวจจับใบหน้า ซึ่งโปรแกรมตรวจจับใบหน้าจะทำหน้าที่วิเคราะห์ตรวจสอบและจดจำใบหน้า ที่ทำงานร่วมกับกล้องวงจรปิด IP Camera คุณภาพสูง

โดยลักษณะการทำงานระบบจะทำการเปรียบเทียบใบหน้าของบุคคลที่ผ่านเข้ามาในกล้องที่ได้กำหนดและตั้งค่าเอาไว้ จากนั้นจะทำการนำภาพใบหน้าดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับภาพบุคคลในฐานข้อมูลกลาง

ความพร้อมของการพัฒนา นักวิจัยและภาคเอกชน มีการพัฒนาไปบ้างแล้ว แต่ยังไม่สามารถที่จะนำไปใช้ในเชิงอุตสาหกรรมได้ และบางส่วนเป็นการซื้อเทคโนโลยีมาใช้ ดังนั้นประเทศไทยต้องมีการสนับสนุนต่อยอดเทคโนโลยีชนิดนี้ จัดให้มีมาตรฐานในการรองรับคุณภาพ ส่งเสริมให้ภาครัฐใช้ของที่ผลิตและจำหน่ายในประเทศ รวมทั้งสนับสนุนเงินในการวิจัยเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถพัฒนาองค์ความรู้นี้ เพื่อที่จะให้แข่งกับเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้อย่างแท้จริง

กล้อง CCTV กับระบบประมวลผลภาพ (Image Processing) เป็นการจัดการและวิเคราะห์รูปภาพให้เป็นข้อมูลในแบบดิจิทัล

ภาพที่ ๒๕ กล้อง CCTV กับระบบประมวลผลภาพ

ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กำลังพัฒนาระบบนำร่องการนับและแยกประเภทยานยนต์ โดยมีการเขียนโปรแกรมเพิ่มเติมและนำไปใช้กับระบบกล้องวงจรปิดที่มีการติดตั้งแล้วในปัจจุบัน เป็นการต่อยอดสิ่งที่มีให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มากยิ่งขึ้น แต่มีข้อจำกัดในการเชื่อมต่อและการให้ข้อมูลระหว่างบางหน่วยงานซึ่งต้องมีการประสานและทำความเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่รัฐ หน่วยงาน และประชาชนจะได้รับเมื่อจัดทำเป็น Big Data แล้ว

๔.๓.๒.๔ เทคโนโลยีการระบุตำแหน่ง GPS และ RFID

๑) เทคโนโลยีการระบุตำแหน่ง Global Positioning System (GPS)

ระบบ**ระบุตำแหน่ง** GPS ประกอบไปด้วยดาวเทียมจำนวน ๒๔ ดวง ที่โคจรรอบโลกวันละ ๒ ครั้ง หรือรอบละ ๑๒ ชั่วโมง แต่ละดวงมีระยะห่างเท่าๆกัน ทำให้สามารถนำข้อมูลการรับสัญญาณ GPS ไปคำนวณหาตำแหน่งและความสูงได้ตลอดเวลา ๒๔ ชั่วโมงในทุกสภาพอากาศและทุกแห่งบนพื้นผิวโลก ทำให้ระบบนี้สามารถบอกพิกัดและตำแหน่งจุดที่อยู่ได้อย่างแม่นยำ ซึ่งความแม่นยำของการระบุตำแหน่งนั้นขึ้นอยู่กับเครื่องรับสัญญาณหรือ GPS Tracking สำหรับติดตามตัวบุคคล หรือติดตามยานพาหนะสามารถเรียกอีกอย่างว่า GPS Tracker จะใช้ในการติดตามตรวจสอบเส้นทางเดินทาง โดยเทคโนโลยี GPS Tracking นี้สามารถระบุได้ครอบคลุมถึงพิกัดภูมิศาสตร์ละติจูด

ลองจิจูด ความเร็วบนภาคพื้น ทิศทาง และเส้นทางการเคลื่อนที่ของวัตถุนั้น ๆ ที่เราติดตามอยู่ได้ผ่านการแสดงผลบนแผนที่ ประโยชน์ของระบบ GPS มีบทบาทสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันทั่วไป และการทำธุรกิจต่าง ๆ สรุปประโยชน์ของระบบ GPS โดยเพิ่มประสิทธิภาพใน การติดตามยานพาหนะได้อย่างแม่นยำ เพื่อการบริหารจัดการการใช้งานยานพาหนะได้อย่างมีประสิทธิภาพมีการเดินทางไปตามเส้นทางที่กำหนด ไม่ออกนอกเส้นทาง และสามารถเดินทางได้อย่างปลอดภัยไปถึงปลายทางได้ตามเวลาที่กำหนด และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของรถขนส่งเลือกเส้นทางเลี่ยงจุดจราจรติดขัดได้ช่วยประหยัดน้ำมัน ประหยัดเวลา **และสามารถใช้ในการวางแผนเส้นทางได้ในอนาคต**

๒) **GPS ใน Smart Phone**

ปัจจุบันมีการติดตั้ง ระบบ GPS มาพร้อมกับ Smart phone ซึ่งการทำงานในการระบุตำแหน่งนั้นแต่ละเครื่องจำเป็นต้องได้รับสัญญาณ GPS จากดาวเทียมอย่างน้อย ๔ ดวง จากทั้งหมด ๒๔ ดวง ที่โคจรอยู่รอบโลกนำมาประมวลผลเพื่อระบุตำแหน่งทางภูมิศาสตร์และระยะทางระหว่างจุดต่าง ๆ บนพื้นโลก การประมวลผลนั้นจะยังมาจากความเข้มและเวลาในการเดินทางของสัญญาณวิทยุด้วย ซึ่งความแม่นยำนั้นสามารถระบุได้แม่นยำสูงสุดถึงระดับ ๕ เมตร ทั้งนี้ปัญหาการใช้งาน GPS ก็ยังมีให้เห็นอยู่ เช่น การใช้งานในบริเวณใต้อาคาร การใช้งานในบริเวณที่มีกำแพงหรือผนังที่ปิดกั้น ทำให้อุปกรณ์รับสัญญาณไม่สามารถรับสัญญาณได้ แม้แต่การใช้งานในบ้านทั่ว ๆ ไปก็อาจจะใช้งานไม่ดีหากอยู่ในพื้นที่อับสัญญาณ แต่จะยังมีการใช้งานในการนำทางอีกรูปแบบหนึ่ง เป็นการใช้งานผ่าน WI-FI หรือเชื่อมต่อระบบ Internet Network เป็นอีกเทคโนโลยีหนึ่งที่สามารถใช้ในการนำทางได้ แม้ความแม่นยำอาจจะลดลงไปบ้าง แต่ก็เป็นอีกตัวช่วยที่ทำให้การใช้งาน GPS นั้นทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และถ้าหากนำมาใช้งานร่วมกันก็จะเป็นระบบที่ช่วยให้การระบุตำแหน่งนั้นแม่นยำที่มากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน

๓) **เทคโนโลยีสำหรับระบุตำแหน่ง RFID**

ระบบการชี้เฉพาะด้วยคลื่นความถี่วิทยุ RFID (Radio Frequency Identification) คือระบบชี้เฉพาะอัตโนมัติ (Automatic Identification) แบบไร้สาย (Wireless) ระบบนี้จะประกอบด้วยอุปกรณ์สองส่วน คือ ส่วนเครื่องอ่าน (Reader) และส่วนป้ายชื่อ (Tag) โดยการทำงานนั้นเครื่องอ่านจะทำหน้าที่จ่ายกำลังงานในรูปคลื่นความถี่วิทยุให้กับตัวบัตร ยังผลให้วงจรอิเล็กทรอนิกส์ภายในสามารถส่งข้อมูลจำเพาะที่แสดงถึง "Identity" กลับมาประมวลผลที่ตัวอ่านได้ ดังนั้น หากจะนำระบบ RFID มาใช้ระบบ**ระบุตำแหน่งนั้น จำเป็นต้องมีตัวอ่าน (RFID reader) ติดตั้งในจุดที่ต้องการ ซึ่งแตกต่างจากระบบ** GPS ที่ไม่ต้องมีการติดตั้งตัวอ่าน เพียงแต่ต้องมีระบบสื่อสารและระบบรับสัญญาณจากดาวเทียมระบบ RFID **แบ่งออกได้เป็น ๒ ชนิด คือ**

- RFID ชนิด Passive ป้ายชนิดนี้ทำงานได้โดยไม่จำเป็นต้องใช้แหล่งจ่ายไฟจากภายนอก เพราะภายในบัตรมีวงจรกำเนิดไฟฟ้าเหนี่ยวนำ เป็นแหล่งพลังงานในตัวอยู่แล้ว ระยะการอ่านข้อมูลได้ในระยะสั้นๆ เท่านั้นไม่เกิน ๑ เมตร (ขึ้นอยู่กับกำลังส่งของเครื่องอ่านและความถี่วิทยุที่ใช้) RFID ประเภทนี้มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา
- RFID ชนิด Active ป้ายชนิดนี้ต้องอาศัยแหล่งจ่ายไฟจากภายนอกเพื่อจ่ายไฟให้วงจรทำงาน ระยะการอ่านข้อมูลได้ประมาณ ๑๐๐ เมตร แต่มีข้อเสียคือ ขนาดของป้ายหรือเครื่องอ่านมีขนาดใหญ่ อายุแบตเตอรี่มีอายุการใช้งานประมาณ ๓-๗ ปี

การประยุกต์ใช้งานระบบ RFID เช่น ระบบทะเบียนประวัติ บัตรประชาชน (e-Citizen) ระบบข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาล (Health Care) ระบบตั๋วอิเล็กทรอนิกส์ (e-Ticket) เช่น บัตรทางด่วน บัตรรถไฟฟ้า ระบบบัญชีรายการอัตโนมัติ (Automated Inventory) ระบบบอกรหัสพนักงาน (Automatic Teller) ระบบอนุญาตเข้าออกสำนักงาน (Security Access) ใช้แพลตฟอร์มออกแบบ Cadence ED ระบบกุญแจอิเล็กทรอนิกส์ (Immobilizer) ระบบหนังสือเดินทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Passport) ระบบห้องสมุดดิจิทัล (e-Library) Smart-Warehouse การจัดการคลังสินค้าการจัดการคลังสินค้ารูปแบบใหม่ที่พร้อมสมบูรณ์ด้วยเทคโนโลยี RFID ช่วยให้การจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management) ง่ายดายด้วยเครื่องมือช่วยงานต่าง ๆ Electronic Toll Collection (ETC) ระบบบริหารจัดการระบบจราจร ระบบขนส่ง (Logistics) ช่วยให้การจัดการเรื่องระบบจราจรและการขนส่งมีข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์สามารถวิเคาะห์สภาพปัญหาระบบการจราจรได้อย่างแม่นยำ นอกจากนี้ยังมี RFID Tag สำหรับติดแผ่นป้ายทะเบียน (License Plate Tag) เพื่อรองรับการระบุตัวตนของยานพาหนะได้

ความพร้อมของการพัฒนาระบบระบุตัวตน รัฐมีแนวคิดจะให้มีการติดตั้งระบบระบุตำแหน่งของยวดยานโดยใช้ระบบ GPS / RFID กับยานพาหนะ แต่มีประชาชนบางส่วนไม่เห็นด้วยกับนโยบายการติดตามยานพาหนะด้วยระบบ GPS หรือ RFID ดังกล่าวเป็นจำนวนมากผ่านสื่อสังคมโซเชียล และทุกช่องทาง โดยส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคล ทำให้ประชาชนมีค่าใช้จ่ายเพิ่ม จากค่าติดตั้งและค่าบริการรายเดือน อีกทั้งเป็นการเอื้อผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นต้องมีการพิจารณาให้ข้อมูลที่ถูกต้องเรื่องสิทธิส่วนบุคล (ระบบจะตัดข้อมูลชุดนี้ออกไปก่อนประมวลผล) รัฐสนับสนุนค่าใช้จ่าย ในการติดตั้ง และนำข้อมูลไปจัดทำเป็น Bigdata ในการบริหารจัดการจราจรของภาครัฐและสามารถจัดทำเป็น Opendata ส่งเสริมให้เกิด Starup ที่จะนำข้อมูลที่กรองแล้วไปพัฒนาต่อยอดต่อไป แต่ในส่วนของการอนุญาตให้ระบุตำแหน่งจาก Application ใน Smart Phone กับสามารถทำได้โดยการยินยอมของเจ้าของเครื่อง Smart Phone ซึ่งรัฐอาจต้องมีการจัดทำ Application ที่ประชาชนสนใจ เป็นประโยชน์ของการเดินทางและสนใจที่จะ Download เข้ามาใช้งาน เช่น Application ที่ให้ข้อมูลข่าวสาร ระบบรายงานสภาพจราจรของภาครัฐ เป็นต้น

๔.๓.๓ ประเด็นปัญหาการขาดเทคโนโลยีด้านข้อมูลขนาดใหญ่ (Database / Bigdata)

๔.๓.๓.๑ Bigdata ด้านการจราจรและขนส่งยังไม่เกิดขึ้น

คำว่า Bigdata หมายถึง จำนวนข้อมูลในรูปแบบต่างๆ ที่มีมาก โดยคุณลักษณะของ Big Data (๔V) มี ๑) มีปริมาณมาก (Volume) จะมีปริมาณมากกว่าหน่วย TB (Terabyte) ขึ้นไป ๒) มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว (Velocity) และต่อเนื่อง ชนิดที่เรียกว่า Real Time หรือใกล้ Real Time ๓) หลากหลายประเภทหรือแหล่งที่มา (Variety) ทั้งชนิดข้อมูล และที่มาที่หลากหลาย Platform ๔) ยังไม่ผ่านการประมวลผล (Veracity)

ปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนต่างๆ มีข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เป็นจำนวนมาก จากวิวัฒนาการทางเทคโนโลยี เช่น ข้อมูลระบุตำแหน่งบนพื้นโลกของรถบรรทุกขนส่งสินค้า ข้อมูล GPS ของรถโดยสาร ข้อมูล GPS ของผู้ใช้บริการรถโดยสารสาธารณะ และข้อมูลสัญญาณโทรศัพท์ (Mobile Data) จากผู้ใช้บริการ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งเมื่อนำมาวิเคราะห์ด้วยกระบวนการวิเคราะห์ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อหาข้อมูล

พฤติกรรมการขนส่งสินค้าและการเดินทางของคนเพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน การปรับปรุงและก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่ง และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ประโยชน์ของ Bigdata กับงานด้านขนส่งและโลจิสติกส์

โดยภาคเอกชนชั้นนำจะให้ความสำคัญกับ Bigdata แล้วนำมาพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน เช่น ข้อมูลการขับรถ ความเร็วในการขับขี่ การขับเร่งกระชาก การเบรกกะทันหัน ประวัติการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อมาวิเคราะห์และประเมินความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการขับรถและการเกิดอุบัติเหตุ ผ่านโปรแกรมวิเคราะห์การขับขี่ที่ไม่ปลอดภัย และแสดงผลรายงานในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้คนขับปรับปรุงพฤติกรรมการขับรถได้อย่าง ทั้งนี้ยังสามารถเก็บข้อมูลจากเทคโนโลยีที่ชื่อว่า “Telematic” ที่มาพร้อมระบบประมวลผลภายในรถยนต์ เช่น ความเร็วรอบเครื่องยนต์ ความเร็วรถ ระดับน้ำมัน แรงดันยางรถ ผนวกกับข้อมูลจำพวกประวัติการบำรุงรักษาและซ่อมแซมรถมาวิเคราะห์ เพื่อวางแผนบำรุงรักษาหรือซ่อมแซมได้อย่างถูกต้อง ทำให้ธุรกิจสามารถใช้งานรถขนส่งได้เต็มประสิทธิภาพอยู่ตลอดเวลา ทำให้เกิดความรวดเร็ว ไม่เสียเวลาในการดำเนินธุรกิจและลดความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุที่ไม่คาดคิดระหว่างการเดินทางได้ นอกจากนี้ภาคเอกชนยังสามารถวางแผนในอนาคตให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากข้อมูลที่มีอยู่โดยนำผลวิเคราะห์จาก Bigdata เข้ามาช่วยประกอบการวางแผนและการตัดสินใจ ทั้งในเรื่องของการลดต้นทุน ผ่านการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ภายในธุรกิจเพื่อนำไปวิเคราะห์ไม่ว่าจะเป็น กระบวนการขนส่ง ข้อมูลการใช้ต้นทุนด้านเชื้อเพลิง ซึ่งจะทำให้สามารถทราบได้ว่าปัญหาภายในธุรกิจมีสิ่งต้องปรับปรุงแก้ไขส่วนใด เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว พร้อมทั้งหาทางป้องกันความผิดพลาดที่จะเกิดขึ้นใหม่ได้

ภาครัฐกับการใช้ Big Data หน่วยงานต่างๆ เริ่มมีการนำมาใช้งาน เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การทางพิเศษแห่งประเทศไทย และสถาบันการศึกษาบางแห่ง ที่มีการจัดเก็บข้อมูลจากกล้องวงจรปิดหรือพวกเซนเซอร์ และข้อมูลจากจุดสำรวจปริมาณจราจร รวมถึงข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งข้อมูลเหล่านี้เป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัยและจัดทำต้นแบบข้อมูลมหาศาลได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังสามารถนำมาวิเคราะห์และรายงานสภาพการจราจรแบบ Real-time หรือรายงานผลให้กับประชาชนได้ทราบผ่านระบบสื่อสารต่างๆ การวิเคราะห์แบบ Analytics จะทำให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกได้มากขึ้นซึ่งถือเป็นการนำ Bigdata มาวิเคราะห์อย่างมีประสิทธิผล และทำให้คนใช้รถและผู้ประกอบการขนส่งสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนก่อนเดินทางได้อีกด้วย

ดังนั้น จะเห็นได้ว่า Big Data ได้เข้ามามีบทบาทกับอุตสาหกรรมการขนส่งและโลจิสติกส์อย่างมาก เพราะด้วยความที่เป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ที่ถูกรวมรวบและเชื่อมโยงไว้ด้วยกันอย่างรอบด้าน หากสามารถประยุกต์ และส่งข้อมูลมารวบรวมไว้ยัง Cloud Server เมื่อนำไปใช้วิเคราะห์เพื่อนำไปต่อยอดในด้านต่างๆ ก็จะก่อให้เกิดผลดีต่อธุรกิจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ ปัจจุบันรัฐบาลยังอยู่ระหว่างการผลักดันโครงการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) เพื่อการขนส่งสินค้าด้วยรถบรรทุกและการเดินทางของคนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อใช้ประโยชน์ข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ศูนย์ข้อมูล (Data Center) และระบบ Cloud Computing เพื่อให้เกิดการใช้ข้อมูลวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ สร้างเป็นรูปแบบการวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถนำไปประยุกต์สร้างเป็นบริการภาครัฐที่มีความเหมาะสมตรงตามความต้องการของประชาชนอีกด้วย

๔.๓.๓.๒ การประยุกต์ใช้ CCTV เพื่อการบริหารจัดการจราจร

๑) ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรในปัจจุบัน

ตัวควบคุมสัญญาณไฟจราจรแบบใช้มานานแล้ว และยังมีการใช้ในท้องถิ่น และเทศบาล อยู่ โดยจะใช้ตารางเวลาที่กำหนดไว้ล่วงหน้าสำหรับการไหลเข้าของปริมาณการจราจรสำหรับแต่ละทิศทางในทางแยก ตัวควบคุมเป็นตัวควบคุมเชิงกลไฟฟ้าซึ่งประกอบด้วยระบบกลไกที่ทำงานด้วยไฟฟ้า ประกอบด้วยสามส่วนหลัก ๆ คือตัวจับเวลา หน้าปัดโซลินอยด์และชุดประกอบลูกเบี้ยว มอเตอร์และชุดเกียร์ทำงานตัวจับเวลาหน้าปัดซึ่งจะทำหน้าที่ในการเปิดหรือปิดการทำงานของโซลินอยด์ซึ่งจะทำงานประกอบลูกเบี้ยวซึ่งมีหน้าที่จ่ายกระแสให้กับสัญญาณบ่งชี้แต่ละตัว ตัวจับเวลาการหมุนหมายเลขใช้เพื่อจัดเตรียมการทำซ้ำของช่วงเวลาที่กำหนด ซึ่งจากเดิมที่ใช้ระบบสัญญาณไฟแบบ Fix Time โดยระบบสัญญาณไฟแบบเดิมนั้นจะมีรูปแบบการทำงานคือ ป้อนคำสั่งไว้ว่าเวลาใดฝั่งใด สัญญาณไฟจราจรจะถูกปล่อยเป็นเวลาเท่าไหร่ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรจะเป็นผู้ที่ดำเนินการไว้ ดังนั้น สัญญาณไฟจราจรก็จะทำงานตามโปรแกรมที่ได้ตั้งไว้ แต่ในหลักความเป็นจริงพฤติกรรมของผู้ขับขี่ไม่ได้เหมือนกันทุกวัน บางวันรถอาจจะติดฝั่งซ้าย บางวันอาจจะติดฝั่งขวา ทำให้การไหลของรถไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

ในส่วนของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีการติดตั้งระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยสามารถเชื่อมต่อไฟสัญญาณจราจรระหว่างแยกให้ทำงานสัมพันธ์กันได้ เพื่อให้รถมีโอกาสได้รับสัญญาณไฟเขียวอย่างต่อเนื่อง บางทางแยกมีอุปกรณ์ตรวจสอบปริมาณรถทุกด้านของทางแยกเพื่อปรับเปลี่ยนสัญญาณไฟจราจรให้สอดคล้องกับปริมาณรถ มีอุปกรณ์ตรวจสอบระบบไฟสัญญาณจราจร แต่ทั้งนี้การควบคุมจังหวะสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกยังคงอยู่ในการควบคุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรที่อยู่บริเวณทางแยก ในช่วงเร่งด่วน และมีการตั้งเวลาในช่วงนอกเวลาเร่งด่วน ทำให้การปล่อยรถไม่สามารถพิจารณาเป็นโครงข่ายได้ จึงเกิดการติดขัดบริเวณทางแยก เนื่องจากการปล่อยรถไม่มีความสัมพันธ์กันระหว่างทางแยก และไม่สอดคล้องกับปริมาณจราจรในแต่ละทิศทางที่แท้จริง

๒) แนวคิดการนำระบบ Area Traffic Control มาใช้ควบคุมทางแยก

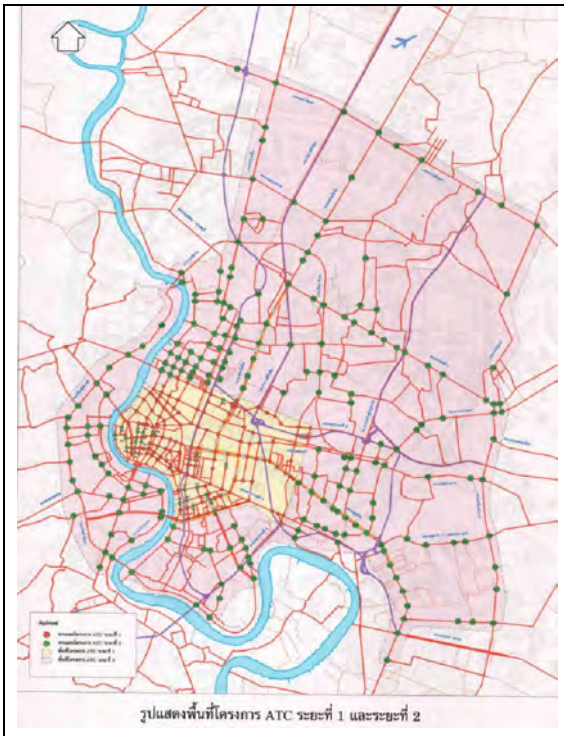
ระบบ ATC เป็นระบบสัญญาณไฟจราจรที่ปล่อยสัญญาณไฟจราจรตามปริมาณการจราจที่เกิดขึ้นจริง (Real Time) และมีการประสานสัมพันธ์กันระหว่างทางแยกที่ต่อเนื่องในบริเวณใกล้เคียง โดยระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรนี้สามารถเรียนรู้ และปรับเปลี่ยนจังหวะสัญญาณไฟได้ตามปริมาณการจราจร โดยมีโครงสร้างและส่วนประกอบของระบบที่สำคัญคือ ส่วนเก็บรวบรวมปริมาณการจราจรจากเครื่องตรวจนับรถ (Detector) ที่ติดตั้งบริเวณทางแยก ส่วนประมวลผลข้อมูลจราจรเพื่อคำนวณจังหวะสัญญาณไฟที่เหมาะสมบริเวณทางแยก และส่วนแสดงผลสัญญาณไฟจราจร ในอดีตกรุงเทพมหานคร ได้เคยติดตั้งระบบ ATC ครั้งแรกปี ๒๕๒๒ ตามคำแนะนำของธนาคารโลก และจะขยายเพิ่มเป็น ๒๙๔ ทางแยก ในปี ๒๕๒๖-๒๕๒๗ แต่โครงการดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไปเนื่องจากสภาวะทางเศษรฐกิจของประเทศ และต่อมากรุงเทพมหานครได้รับความช่วยเหลือด้านเทคนิคจาก JICA ประเทศญี่ปุ่น จึงมีการนำระบบ ATC มาติดตั้งอีกครั้งถือเป็นระยะที่ ๑ เมื่อประมาณปี ๒๕๓๖-๒๕๓๘ ควบคุม ๑๔๓ ทางแยก ครอบคลุมพื้นที่ ๓๑ ตารางกิโลเมตร วงเงินประมาณ ๒๒๗ ล้านบาท และระยะที่ ๒ ควบคุม ๒๒๖ ทางแยก ครอบคลุมพื้นที่ ๒๘๒ ตารางกิโลเมตร

วงเงินประมาณ ๔๒๙ ล้านบาท ซึ่งการดำเนินโครงการทั้ง ๒ ระยะนั้นไม่ประสบความสำเร็จทำให้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการได้คือ ไม่สามารถบรรเทาปัญหาการจราจรได้ ไม่สามารถแบ่งเบาภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร การเดินทางของประชาชนคงยังต้องใช้เวลามากและล่าช้าจากการจราจรติดขัด การใช้พลังงานจากน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ลดลง เกิดความไม่เป็นระเบียบ ขาดวินัยในการจราจร เกิดความไม่เสมอภาคในการใช้ทาง อีกทั้งยังก่อให้เกิดมลพิษทางอากาศและเสียงทำให้สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ

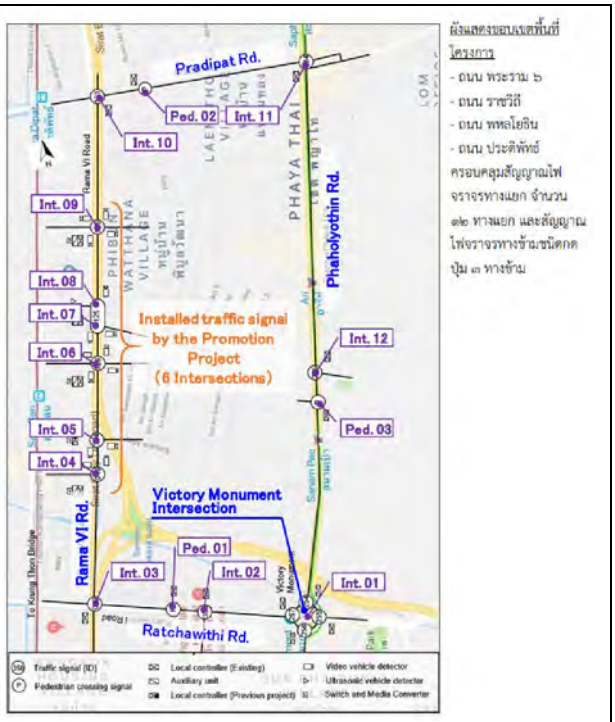
โดยจากผลจากการศึกษาเรื่อง บทบาทของกรุงเทพมหานครในการแก้ไขปัญหาจราจร : ศึกษาเฉพาะกรณีโครงการระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรเป็นพื้นที่ (ATC) ในเขตกรุงเทพมหานคร ของกัลยา นาควัชระ พบปัจจัยที่ทำให้โครงการฯ ไม่ประสบความสำเร็จอยู่ ๒ ประการคือ ซึ่งหากจะมีการนำระบบ ATC มาใช้งานอย่างจริงจัง ต้องมีการพัฒนาแก้ไขปัญหาในอดีต

- ปัจจัยภายใน ได้แก่ การบริหารจัดการโครงการ การประสานงาน การประชาสัมพันธ์ การจัดทำเอกสารสัญญาและเอกสารประกอบสัญญา (มีรายละเอียดมากเป็นภาษาอังกฤษและระบุใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลักในการติดต่อสื่อสาร) การจัดทำสัญญาแบบจัดซื้อ การส่งมอบพื้นที่ล่าช้า การตรวจสอบความถูกต้องของระบบควบคุมการปรับค่าตัวแปร (Parameter) เพื่อการปรับแต่งระบบ (Fine Tuning) การเชื่อมโยงระบบ (Commissioning) การมีแนวความรู้ความเข้าใจ ความคิดในมาตรฐานการออกแบบระบบ SCOOT ไม่ตรงกัน
- ปัจจัยภายนอก ได้แก่ การเกิดอุทกภัยปี ๒๕๓๙ การเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี ๒๕๔๐ การก่อสร้างของโครงการต่างๆ เช่น โครงการทางด่วนขั้นที่ ๑ และ ๒ โครงการรถไฟฟ้าธนายง โครงการรถไฟฟ้ามหานคร โครงการก่อสร้างปรับปรุงของกรุงเทพมหานคร (ผิวจราจร บ่อบำบัดน้ำเสีย สะพานรถยนต์ข้ามทางแยก) การขาดความร่วมมือและเข้าใจจากหน่วยงานที่จัดหาและให้บริหารระบบสื่อสารข้อมูล (องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย) ระบบกระแสไฟฟ้า (การไฟฟ้านครหลวง) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้ควบคุมดูแลและจัดการจราจร และกรมทางหลวงผู้มีหน้าที่รับผิดชอบทางแยกที่อยู่ในพื้นที่ของกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ปี ๒๕๖๒ ได้ร่วมกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น (Japan International Cooperation Agency : JICA) และ ได้ร่วมกันดำเนินโครงการ Project for Improving Traffic Congestions in Bangkok through the Establishment of Model Area Traffic Control (ATC) System ซึ่งเป็นโครงการปรับปรุงสภาพการจราจรผ่านการติดตั้งระบบนำร่องควบคุมสัญญาณไฟจราจรเป็นพื้นที่ (Area Traffic Control : ATC) ครอบคลุม ๑๒ ทางแยก ซึ่งเป็นการทดลอง และหากประสบผลสำเร็จก็จะขยายไปสู่ทางแยกอื่น ๆ ต่อไป

พื้นที่โครงการระบบ ATC ระยะที่ ๑ (ปี ๒๕๒๒) และระยะที่ ๒ (๒๕๒๗)

ผังแสดงขอบเขตพื้นที่โครงการ เพื่อนำร่อง ๑๒ ทางแยก ของ กทม. (๒๕๖๒)

ภาพที่ ๒๖ พื้นที่โครงการระบบ ATC และผังแสดงขอบเขตพื้นที่โครงการเพื่อนำร่องของ กทม.

ที่มา สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร

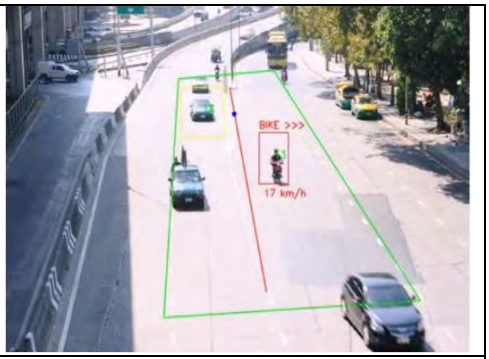
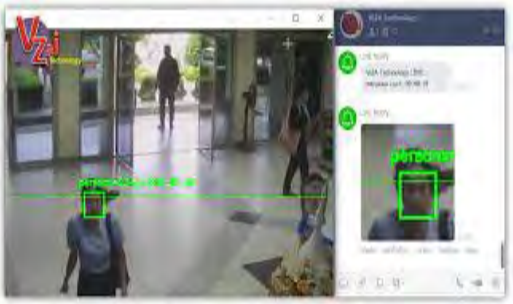
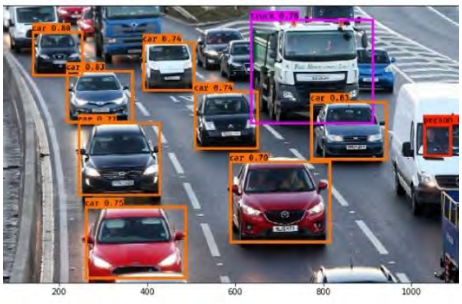
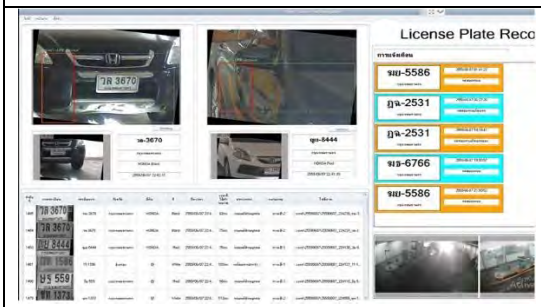
๓) แนวทางการต่อยอด เพิ่มประสิทธิภาพระบบ CCTV สำหรับ กทม. และท้องถิ่น

คณะกรรมการบริหารการบูรณาการแผนและระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ทั่วประเทศ ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติให้มีการเชื่อมต่อระบบกล้อง CCTV ในแต่ละจังหวัด จำนวนร้อยละ ๒๐ ของจำนวนกล้องทั้งหมด (๗๕,๔๗๖ ตัวทั่วประเทศ) เพื่อเตรียมความพร้อมเชื่อมโยงและจัดเก็บข้อมูลภาพที่ระบบบริหารจัดการส่วนกลาง และได้เห็นชอบร่างแผนปฏิบัติการเชื่อมโยงระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) ทั่วประเทศ ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ โดยมอบให้กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดำเนินการตามแผน เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงระบบ CCTV ทั่วประเทศอย่างเป็นรูปธรรม ในส่วนของกรุงเทพมหานคร โดยสำนักการจราจรและขนส่งจะเลือกกล้อง CCTV จำนวนร้อยละ ๒๐ ของกล้องทั้งหมด จำนวน ๑๔,๙๖๘ กล้อง ในการเชื่อมโยงระบบกล้อง CCTV ทั่วประเทศของกระทรวงมหาดไทยด้วย

ทั้งนี้ การเชื่อมต่อระบบดังกล่าว จะใช้ในงานด้านความมั่นคงและปลอดภัยเป็นหลัก โดยกล้องทั้งหมดนั้นจะถูกเชื่อมต่อกันเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ได้ แต่ยังคงเป็นภาพแสดงสถานการณ์เท่านั้น แต่หากสามารถนำระบบอัจฉริยะหรือโปรแกรมด้านปัญญาประดิษฐ์ติดตั้งไปด้วยในแต่ละกล้องตามความเหมาะสม ก็จะเพิ่มประสิทธิภาพการเก็บข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมหาศาล เช่น เพิ่มระบบการตรวจจับใบหน้า ระบบการตรวจสอบสภาพจราจร ระบบการตรวจวัดสภาพอากาศ หรือระบบอื่น ๆ ที่ต้องการได้ ก็จะทำให้เครือข่ายการเก็บข้อมูลมีพื้นที่ครอบคลุมอย่างมาก

โดยที่ระบบที่เพิ่มเติมนั้น นักวิจัยไทย สามารถทำเองได้ โดยไม่ต้องใลพึ่งพาเทคโนโลยีต่างประเทศ และมีจำนวนในการนำผลงานวิจัยไปสู่การผลิตได้อย่างเพียงพอ คือมีความต้องการของตลาด จึงเสนอให้มีการพิจารณาในส่วนนี้เพิ่มเติมเข้าไปด้วยจะเป็นประโยชน์ต่อภาพรวมอย่างมากต่องานวิจัยและพัฒนานวัตกรรมทั้งต้นน้ำ และปลายน้ำตัวอย่างการใช้งานระบบ CCTV ร่วมกับระบบปัญญาประดิษฐ์ หรือ AI เช่น

- **ระบบกล้องวงจรปิดและระบบ AI** ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อจับภาพเอาผิดผู้ขับขี่ผิดกฎ และจอดในที่ห้ามจอด เบียด แซง เปลี่ยนเลนเส้นทึบ และสามารถออกใบสั่งอัตโนมัติ
- **ระบบตรวจจับผู้ต้องสงสัยด้วย AI** ตรวจจับภาพความเร็วสูง สามารถคัดแยกภาพบุคคลออกจากภาพนับหมื่นภาพได้อย่างแม่นยำในเวลาไม่ถึงวินาที สามารถใช้ในการค้นหาและตรวจจับผู้ต้องสงสัย รวมถึงค้นหาเด็กที่พลัดหลงจากพ่อแม่ได้ ระบบตรวจจับด้วย AI ยังสามารถระบุตัวผู้ต้องสงสัยได้ แม้เป็นภาพที่ถ่ายจากด้านหลังหรือจากระยะไกล
- **ระบบตรวจนับจำนวน และแยกประเภทยานพาหนะ**บนถนน บันทึกสภาพจราจรเป็นแบบภาพนิ่งหรือเคลื่อนไหว คำนวณความเร็วของยานพาหนะได้
- **ระบบตรวจสอบป้ายทะเบียนรถ**ในการจราจรด้วยกระบวนการวิเคราะห์ภาพวิดีโอ และ**ระบบตรวจสอบอักษรและตัวเลขแถว**บนของป้ายทะเบียนรถประโยชน์ในระบบรักษาความปลอดภัย หรือระบบบริหารจัดการจราจรที่เกี่ยวข้อง เช่น การเก็บเงินค่าผ่านทาง การตรวจจับรถผู้ต้องสงสัย หรือระบบอื่น ๆ
- **ระบบกล้องตรวจจับการฝ่าสัญญาณไฟจราจรสีแดง (Red Light Camera) ติดตั้งอยู่**ประมาณ ๙๐ แยกทั่วกรุงเทพและปริมณฑล เพื่อแก้ปัญหาการการขับรถฝ่าไฟแดง หลักการทำงานจะใช้ระบบ Image Processing เป็นตัวจับสัญญาณไฟ และตีเส้นแบ่งเลนจราจร

	
ตัวอย่างระบบตรวจผู้ขับขี่ผิดกฎ และออกใบสั่งอัตโนมัติ	ตัวอย่างระบบตรวจผู้ขับขี่ผิดกฎ เบียด แซง เปลี่ยนเลนเส้นทึบ และออกใบสั่งอัตโนมัติ
	
ตัวอย่างระบบตรวจจับผู้ต้องสงสัยด้วย AI	ตัวอย่างระบบตรวจนับจำนวนและแยก ประเภทยานพาหนะบนถนน
	
ตัวอย่างระบบตรวจสอบอักษรและตัวเลข แถวบนของป้ายทะเบียนรถ	ตัวอย่างระบบกล้องตรวจจับ การฝ่าสัญญาณไฟจราจรสีแดง (Red Light Camera)

ภาพที่ ๒๗ ตัวอย่างการใช้กล้องวงจรปิดเพื่อการตรวจสอบ

๕. นวัตกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๕.๑ เทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ

เทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ (Autonomous Driving Vehicle) เริ่มต้นมาตั้งแต่ยุค ๑๙๙๐ โดย Carnegie Mellon University (CMU) โดยในยุคนั้นได้มีการพัฒนายานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติต้นแบบ (ภาพที่ ๒๘) ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากการวิจัยและพัฒนาภายในมหาวิทยาลัยเป็นหลัก ถือได้ว่าเป็นเทคโนโลยีพื้นฐานสำคัญสำหรับการพัฒนายานยนต์ขับขี่อัตโนมัติในยุคปัจจุบัน ซึ่งเป็นระยะเวลากว่า ๓๐ ปี ของการริเริ่มการพัฒนายานยนต์ขับขี่อัตโนมัติให้สามารถขับเคลื่อนได้ด้วยตัวเองบนทางหลวงซึ่งไม่มีอุปสรรคสิ่งกีดขวางมากนัก

ปัจจุบันเทคโนโลยีด้านปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence) มีบทบาทสำคัญในด้านต่าง ๆ มากขึ้นทั้งด้านอุตสาหกรรม การเงิน หรือแม้แต่ยานพาหนะ ก็มีการนำระบบปัญญาประดิษฐ์มาช่วยวิเคราะห์เพื่อให้เกิดเป็นระบบอัตโนมัติขึ้น ซึ่งระบบอัตโนมัติมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด รวมทั้งลดการพึ่งพามนุษย์ในการใช้งาน มีความแม่นยำสูง แต่ทั้งนี้ระบบอัตโนมัติก็ต้องผ่านการเรียนรู้ฟังก์ชันต่าง ๆ เพื่อให้ระบบอัตโนมัติมีความสมบูรณ์มากที่สุด

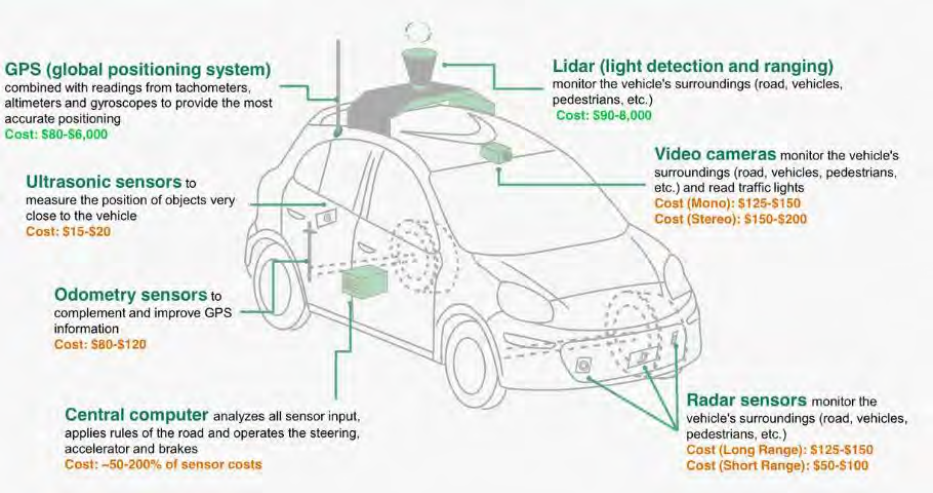
๕.๑.๑ โดยเทคโนโลยีที่ใช้ในรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติจะประกอบไปด้วย ๔ ส่วนสำคัญ คือ

๕.๑.๑.๑ ส่วนการตรวจสอบสภาพต่างๆ เพื่อนำไปประมวลผล คือ เป็นส่วนที่จะทำให้รถยนต์สามารถรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ โดยเทคโนโลยีที่ใช้ คือ กล้องถ่ายภาพรอบทิศทาง การใช้ไรดา โซนาร์ แสงเลเซอร์ เรดา เป็นต้น

๕.๑.๑.๒ ส่วนการเรียนรู้ของระบบ (Deep Learning) เป็นส่วนสำคัญที่สุดของรถยนต์ไร้คนขับโดยจะนำเอาเทคโนโลยี AI มาใช้ในการเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพท้องถนน รวมทั้งการตัดสินใจบังคับยวนยาน เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น การเบรครถหรือชะลอความเร็วเมื่อรถคันข้างหน้าลดความเร็วหรือชดความเร็ว การควบคุมรถให้อยู่ในช่องทาง การตรวจสอบป้ายจราจรรวมทั้งสัญญาณไฟจราจร รวมทั้งอื่น ๆ อีกที่จะพัฒนาเพิ่มเติมให้ยวดยานมีความเป็นอัจฉริยะ

๕.๑.๑.๓ ส่วนประมวลผล และควบคุมระบบต่างๆ เป็นส่วนที่รับคำสั่งที่ผ่านการประมวลผลแล้ว เพื่อไปสั่งการหรือควบคุมรถให้เป็นไปตามที่โปรแกรมต้องการ

๕.๑.๑.๔ ระบบแผนที่นำทาง เป็นระบบนำทางโดยใช้ระบบนำทางของดาวเทียม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เส้นทางหรือสภาพต่างๆ เพื่อประมวลผลและกำหนดทิศทางให้รถยนต์ ซึ่งระบบนี้ต้องมีความถูกต้องและแม่นยำ

ภาพที่ ๒๘ เทคโนโลยีที่ใช้ในรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ

ที่มา : https://www.wired.com/๒๐๑๕/๐๔/cost-of-sensors-autonomous-cars/

๕.๑.๒ การทำงานของรถยนต์ไร้คนขับมีระดับของรถยนต์ไร้คนขับ ทั้งหมด ๖ ระดับ คือ(https://techsauce.co/tech-and-biz/๖-level-autonomous-car)

๕.๑.๒.๑ ระดับ ๐ No Automation - รถยนต์ไม่มีคุณสมบัติที่คอยอำนวยความสะดวกสบายในการขับรถ อาจจะมีเพียงระบบที่คอยช่วยเหลือคนขับในกรณีฉุกเฉิน เช่น ระบบช่วยเบรกฉุกเฉินอัตโนมัติ ที่จะช่วยเตือนการชนรถ ส่วนนี้จะพบได้ในรถยนต์ทั่วไปที่มีราคาสูง

๕.๑.๒.๒ ระดับ ๑ Driver Assistance – รถยนต์จะใช้เซนเซอร์และกล้องในการควบคุมความเร็วแบบรักษาระยะทางอัตโนมัติ (Adaptive Cruise Control) ควบคุมความเร็วรถไม่ให้ใกล้กับคันก่อนหน้าจนเกินไป โดยจะพบได้ในรถยนต์ของ Mercedes-Benz ในทศวรรษที่ ๑๙๙๐ ภายหลังในทศวรรษที่ ๒๐๐๐ Honda ผู้ผลิตรถยนต์สัญชาติญี่ปุ่น ได้พัฒนาเทคโนโลยีควบคุมรถยนต์ให้อยู่ในเลนถนน (Lane Keep Assistant)

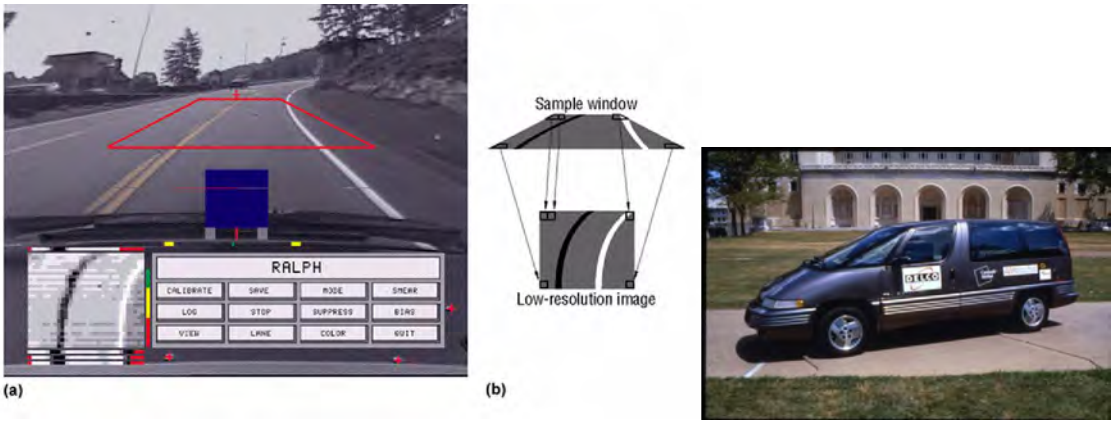
๕.๑.๒.๓ ระดับ ๒ Partial Automation - เป็นขีดความสามารถที่ปรากฏอยู่ในรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติยุคปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่เรียกว่า Advanced Driver Assistance Systems (ADAS) ซึ่งผสมผสานเทคโนโลยีระดับที่ ๑ เข้าไว้ด้วยกัน ทั้งควบคุมระยะทางอัตโนมัติและควบคุมเส้นทางการเดินของรถให้อยู่ในเลน ทั้งนี้ เทคโนโลยี ADAS จะพบได้ในระบบ Autopilot ของ Tesla และ ระบบ Cadillac Cruise ของ General Motor

๕.๑.๒.๔ ระดับ ๓ Conditional Automation - ครั้งนี้รถยนต์เคลื่อนที่เองได้ในระยะไกล สามารถควบคุมการเลี้ยว เร่งความเร็วและลดความเร็วได้ตามสถานการณ์ โดยอาศัยเรดาร์เซนเซอร์ และข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกมาประมวลผลและตัดสินใจทันที แต่ถ้าหากคนนั่งเผชิญเหตุการณ์ที่ซับซ้อนและเสี่ยงอันตราย ก็สามารถกลับมาควบคุมพวงมาลัยตามเดิมได้ บริษัทที่พัฒนาประสิทธิภาพรถยนต์ให้ได้ระดับ ๓ คือ Audi บริษัทรถยนต์สัญชาติเยอรมัน ซึ่งปรากฏในรุ่น A๘ (๒๐๑๘) Audi ได้เผยว่าใช้หน่วยประมวลผลจาก Intel เพื่อสร้างระบบรถยนต์ที่มีความปลอดภัยสูง

๕.๑.๒.๕ ระดับ ๔ High Automation - รถยนต์ขับเคลื่อนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถควบคุมความเร็ว การเลี้ยวในทางที่คดเคี้ยวมากขึ้น เร่งความเร็ว และสามารถรับรู้เหตุการณ์ไม่ปกติและป้องกันได้อย่างทันท่วงที เช่น มีคนเดินตัดหน้ารถ หรือมีรถคันอื่นวิ่งย้อนศร

อย่างไรก็ดี รถยนต์ระดับนี้ยังทำได้ในพื้นที่ที่จำกัด เช่นสภาพแวดล้อมในเมืองที่กำหนดความเร็วสูงสุดอยู่ที่ ๓๐ ไมล์ต่อชั่วโมง หรือประมาณ ๔๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมง บริษัทที่ผลิตรถยนต์ระดับที่ ๔ จึงเป็นไปเพื่อบริการร่วมโดยสาร (Ridesharing) ตัวอย่างเช่น Waymo บริษัทพัฒนารถยนต์ไร้คนขับภายใต้ Google และ Alphabet ได้เปิดตัวบริการรถแท็กซี่ไร้คนขับในรัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา และไม่นานมานี้ Volvo ได้จับมือกับ Baidu เพื่อร่วมลงทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีไร้คนขับระดับที่ ๔ มาใช้ในตลาดรถยนต์แท็กซี่ไร้คนขับในจีน

๕.๑.๒.๖ ระดับ ๕ Full Automation - รถยนต์ขับเคลื่อนเองอย่างสมบูรณ์ห้องโดยสารจะไม่มีพวงมาลัยไว้ในการควบคุม ในส่วนนี้ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนา คาดการณ์ว่าหากบริษัทส่วนใหญ่พัฒนารถยนต์ไร้คนขับระดับที่ ๔ ได้เสร็จสมบูรณ์เมื่อไร ระดับที่ ๕ ก็จะตามมาในไม่นาน

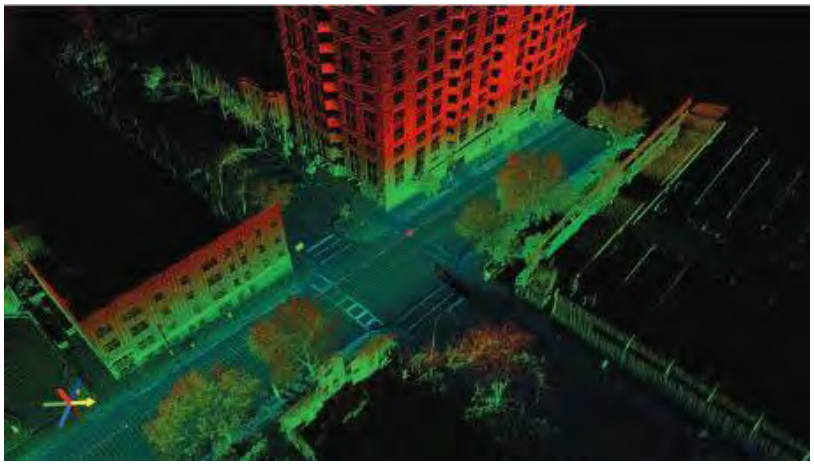

ภาพที่ ๒๙ ยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติที่ได้รับการพัฒนาจาก CMU ในยุค ๑๙๙๐

๕.๑.๓ เทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ LiDAR

การพัฒนาระบบการตรวจจับเป้าหมายและวัดระยะทางด้วยแสง (Light Detection and Ranging: LiDAR) ที่ประกอบด้วยเซ็นเซอร์ตรวจจับและต้นกำเนิดแสงเลเซอร์ที่มีลักษณะที่หมุนได้รอบตัวเอง ช่วยให้สามารถที่สร้างแผนที่สภาพแวดล้อมสามมิติ (๓D Environment Maps) ที่มีความคมชัดและแม่นยำสูงได้ โดยเทคโนโลยี LiDAR แรกเริ่มออกแบบมาเพื่อไปใช้ในการแข่งขัน DARPA “Grand Challenge” (Defence Advanced Research Project Agency) ซึ่งเป็นการแข่งขันที่สนับสนุนโดยกระทรวงกลาโหม สหรัฐอเมริกา เพื่อเสริมสร้างความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมในด้านยานพาหนะทางบกไร้คนขับ แม้ว่าเทคโนโลยี LiDAR จะถูกพัฒนาขึ้นเพื่องานทางด้านยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติ (Autonomous Driving Vehicle) แต่ปัจจุบันเทคโนโลยี LiDAR ได้ถูกนำไปใช้งานที่หลากหลาย [Schwarz, Brent. "LIDAR: Mapping the world in ๓D." Nature Photonics ๔.๗ (๒๐๑๐): ๔๒๙.] ดังเช่นตัวอย่างการทำแผนที่สามมิติโดยใช้ LiDAR สำหรับสภาพแวดล้อมที่มีลักษณะเป็นเมือง (Urban Environment) ดังที่แสดงในภาพที่ ๓๐ เทคโนโลยี LiDAR นั้นสามารถนำมาประยุกต์ในการคำนวณหากลุ่ม (Clustering) และการติดตาม (Tracking) ของสิ่งกีดขวางเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการบังคับยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติ โดยสามารถแบ่งการทำงานเป็น ๓ ส่วนดังนี้ ๑) การแบ่งกลุ่ม (Segmentation) ๒) การตรวจจับส่วนย่อยและการแบ่งกลุ่ม (Fragmentation Detection and Clustering) และ ๓) การติดตาม (Tracking) ในวรรณกรรมดังกล่าวเป็นการศึกษาถึง

ความเข้าใจในสิ่งแวดล้อม (Perception) ซึ่งเป็นคุณสมบัติหลักของมนุษย์ในการตัดสินใจด้านการขับขี่ โดยที่ Perception สำหรับระบบขับขี่อัตโนมัตินั้นสามารถสร้างขึ้นได้อย่างง่ายโดยอาศัยเซ็นเซอร์ชนิด LiDAR ดังที่นำเสนอโดย Dominguez, Raúl, et al. [Dominguez, R., Onieva, E., Alonso, J., Villagra, J., & Gonzalez, C. (๒๐๑๑, November). Lidar Based Perception Solution for Autonomous Vehicles. in ๒๐๑๑ ๑๑th International Conference on Intelligent Systems Design and Applications (pp. ๗๙๐-๗๙๕). IEEE.] นอกจากการตรวจจับสิ่งกีดขวางต่าง ๆ โดยใช้ความสามารถของ LiDAR แล้ว เทคโนโลยี Lidar ยังสามารถนำมาใช้ในการตรวจจับและติดตามคนเดินถนนได้อีกด้วย (Pedestrian Detection and Tracking) ซึ่งเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติได้ โดยที่ระบบจะเป็นการสอนตัวแบ่ง (Classifier Training) โดยใช้หลักของ SVM (Support Vector Machine) เพื่อที่จะนำมาทำเป็นระบบรู้จำคนเดินถนน (Pedestrians Recognition) ดังที่นำเสนอโดย Wang, Heng et al. [Wang, H., Wang, B., Liu, B., Meng, X., & Yang, G. (๒๐๑๗). Pedestrian Recognition and Tracking Using ๓D Lidar for Autonomous Vehicle. Robotics and Autonomous Systems, ๘๘, ๗๑-๗๘.] นอกจากนี้ เทคโนโลยี Lidar ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการตรวจจับยานพาหนะได้อีกด้วย ในการทำงานของยานยนต์ขับขี่อัตโนมัตินั้น การตรวจจับรถยนต์และยานพาหนะอื่นๆ บนท้องถนนเป็นงานสำคัญและเป็นส่วนหลักที่ขาดไม่ได้ เนื่องจาก LiDAR ช่วยให้ยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติสามารถทำงานได้อย่างปลอดภัยและมีประสิทธิภาพมากขึ้น การตรวจจับและรู้จำยานพาหนะ (Vehicle Detection and Recognition) เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ต้องมีความถูกต้องแม่นยำสูง อีกทั้งต้องมีการใช้ทรัพยากรในการคำนวณอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากเป็นส่วนประกอบที่จะต้องมีการทำงานอยู่อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา นอกเหนือจากการใช้การเรียนรู้แบบลึกเครือข่ายประสาท (Convolution Neural Network) ในเซ็นเซอร์บันทึกภาพ (Vision Sensor) แล้ว ยังสามารถนำ Convolution Neural Network มาใช้กับเซ็นเซอร์ที่ใช้เทคโนโลยี LiDAR ได้ด้วย ดังที่นำเสนอโดย Li, B. et al. [Li, B., Zhang, T., & Xia, T. (๒๐๑๖). Vehicle Detection from ๓d Lidar Using Fully Convolutional Network. Arxiv Preprint arXiv:๑๖๐๘.๐๗๙๑๖.]

ภาพที่ ๓๐ แผนที่สามมิติความคมชัดสูงที่ได้จากการใช้เทคโนโลยี LiDAR ของบริษัท Velodyne

ในยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติมีการติดตั้งเซ็นเซอร์หลากหลายประเภท เพื่อการตรวจจับวัตถุและสิ่งของที่มีลักษณะแตกต่างกัน สัญญาณจากเซ็นเซอร์แต่ละชนิดนั้นสามารถนำมารวมกันโดยวิธีการคำนวณแบบเฉพาะที่เรียกว่า Sensor Fusion เพื่อให้เซ็นเซอร์ทุกอย่างรวมกันแล้วได้การอ่านค่าที่มีความถูกต้องและแม่นยำมากขึ้น โดยในวรรณกรรมของ Sasiadek, J. et al. [Sasiadek, J. Z., and Qi Wang. "Sensor Fusion Based on Fuzzy Kalman Filtering for Autonomous Robot Vehicle." In Proceedings ๑๙๙๙ IEEE International Conference on Robotics and Automation (Cat. No. ๙๙CH๓๖๒๘๘C), vol. ๔, pp. ๒๙๗๐-๒๙๗๕. IEEE, ๑๙๙๙.] ได้ทำ Sensor Fusion โดยใช้หลักการ Adaptive Fuzzy Kalman Filtering เป็นการนำสัญญาณต่าง ๆ มารวมกัน ได้แก่ ข้อมูลตำแหน่งที่ได้จากระบบ GPS ข้อมูลที่ได้จากการวัด IMU (Inertial Measurement Unit) โดยผลลัพธ์ที่ได้นั้นจะนำมาใช้ในการควบคุมและนำทาง (Navigation and Control) ในระบบยานยนต์หุ่นยนต์อัตโนมัติ (Autonomous Robot Vehicle)

เทคโนโลยีหลักที่เกี่ยวกับยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติสามารถแบ่งออกได้ ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) ระบบการนำทางของรถ (Car Navigation System) ๒) ระบบการวางแผนการเดินทาง (Path Planning) ๓) ระบบการเข้าใจสิ่งแวดล้อม (Environment Perception) และ ๔) ระบบการควบคุมรถยนต์ (Car Control) ดังที่นำเสนอโดย Zhao, J et al. [Jianfeng Zhao, Bodong Liang, Qiuxia Chen, (๒๐๑๘) "The Key Technology Toward The Self-Driving Car", International Journal of Intelligent Unmanned Systems, Vol. ๖ Issue: ๑, pp.๒-๒๐] เทคโนโลยีหลักทั้ง ๔ ประการดังกล่าวก็จะได้นำมาใช้เป็นโจทย์ในการทำโครงการวิจัยนี้ นอกจากนี้ ในส่วนเทคโนโลยีระบบการควบคุมยังสามารถแยกเป็นส่วนประกอบย่อยที่ทำหน้าที่ควบคุมยานยนต์ขับขี่อัตโนมัติในฟังก์ชั่นรอง เช่น ระบบการควบคุมรถยนต์ให้อยู่ในเลนแบบอัตโนมัติ (Lane Keeping Assist System) ดังเช่นที่นำเสนอไว้ใน Hu, C. et al. [Chuan Hu, Yechen Qin, Haotian Cao, Xiaolin Song, Kai Jiang, Jagat Jyoti Rath, Chongfeng Wei, Lane Keeping Of Autonomous Vehicles Based on Differential Steering with Adaptive Multivariable Super-Twisting Control, Mechanical Systems and Signal Processing, Volume ๑๒๕, ๒๐๑๙, Pages ๓๓๐-๓๔๖] ซึ่งเป็นระบบสำหรับควบคุมให้รถยนต์อยู่ในเลนด้วยการบังคับควบคุมระบบขับเคลื่อนแต่ละล้อโดยอิสระแยกออกจากกัน ระบบดังกล่าวนั้นมีความเป็น State of the Art ที่ถือเป็นข้อการวิจัยสำคัญในปัจจุบัน ด้วยเหตุที่เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ประกอบเข้ามาใช้นั้นยังคงต้องการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ในวรรณกรรมของ Toro et al. [Töro, Olivér & Bécsi, Tamás & Aradi, Szilárd. (๒๐๑๖). Design of Lane Keeping Algorithm of Autonomous Vehicle. Periodica Polytechnica Transportation Engineering. ๔๔. ๖๐-๖๘. ๑๐.๓๓๑๑/PPtr.๘๑๗๗.] ได้นำเสนอแนวคิดในการออกแบบระเบียบวิธี (Algorithm) สำหรับการควบคุมรถยนต์ให้อยู่ในเลนแบบอัตโนมัติโดยที่ระบบที่นำเสนอนั้นประกอบด้วยเงื่อนไขเบื้องต้นเพื่อให้ระบบทำงานได้ เช่น มีกล้องที่มีความสามารถในการตรวจจับเส้นแบ่งถนนอย่างถูกต้องแม่นยำ และรถจะต้องวิ่งอยู่บนถนนที่มีการตีเส้นจราจร (Road Marking) อย่างชัดเจน ระบบดังกล่าวนั้นเป็นระบบควบคุมแบบไม่เป็นเชิงเส้น (Nonlinear Control System)

บทที่ ๓
ผลการศึกษา

การศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมที่จะดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นในประเทศไทย โดยมีนวัตกรรมหลักจำนวน ๔ นวัตกรรม คือ

๑. Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor (อุปกรณ์ตรวจวัดสภาพจราจร)

๒. Toll Tag (Vehicle Re-Identification) (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ)

๓. Intersection Signal Control (ระบบจัดการสัญญาณไฟจราจร)

๔. Big Data Integration System for Traffic Forecasting (ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการคาดการณ์สภาพจราจร)

และนวัตกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

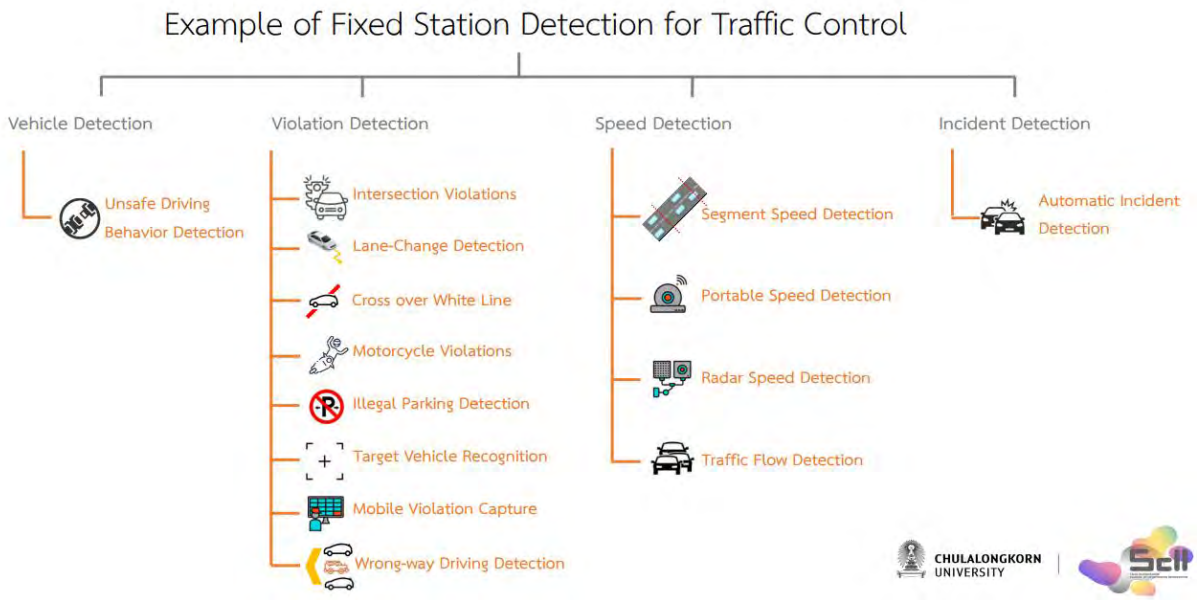
๑. นวัตกรรมชิ้นที่ ๑ Fixed Station Traffic and Surveillance Sefnsor (อุปกรณ์ตรวจวัดสภาพจราจร)

๑.๑ สภาพปัญหา

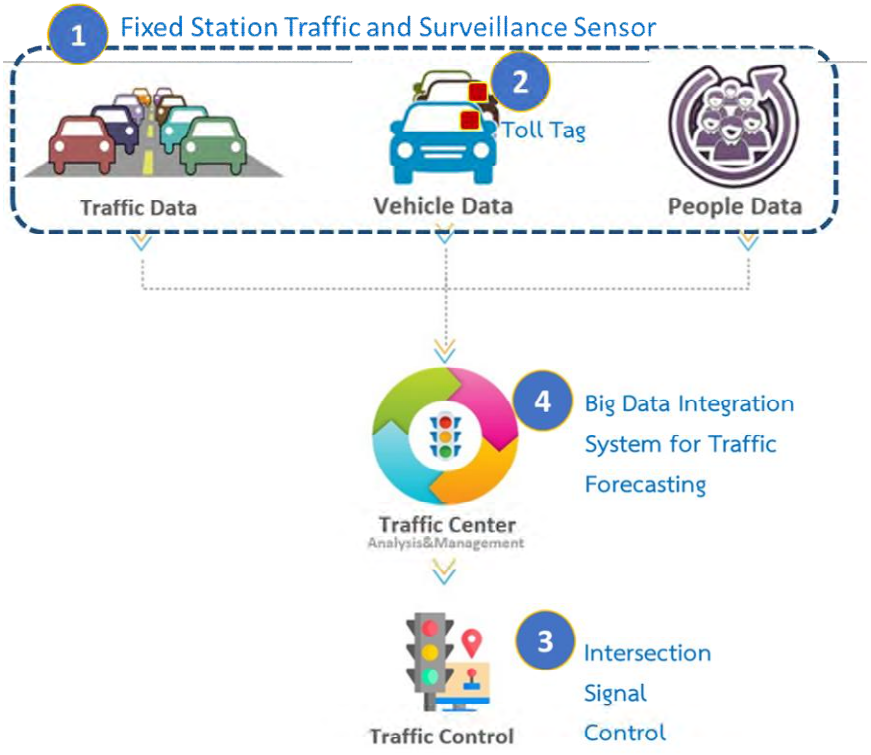
ปัจจุบันเทคโนโลยี Fixed Station Traffic มีการพัฒนาเทคโนโลยีที่โดดเด่นมาก โดยสามารถเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลได้ผลที่มีความแม่นยำที่สูงขึ้นและมีการใช้งานที่หลากหลายมากขึ้น ทั้งในรูปแบบการติดตั้งแบบถาวรในพื้นที่ต่าง ๆ ที่ต้องการ เช่น บริเวณถนน แม่น้ำลำคลอง ชายหาด สถานที่ท่องเที่ยว สนามบิน โดยรูปแบบอุปกรณ์มีหลากหลาย เช่น อุปกรณ์ไรดาร์ เรดาร์ อุปกรณ์เลเซอร์ กล้องวงจรปิด รวมไปถึง Sensor Infrared และSensor Ultrasonic ในส่วนของ Surveillance Sensor Technology มีการใช้ข้อมูลในการติดตามตัวบุคคลและ/หรือยานพาหนะมากขึ้น อาทิเช่น เทคโนโลยี GPS ที่ติดตั้งกับโทรศัพท์มือถือ สัญญาณ Bluetooth เทคโนโลยี RFID เทคโนโลยี QR Code รวมไปถึงกล้องที่ติดตั้งกับยานพาหนะ กล้องจากโทรศัพท์มือถือ เช่น กล้องจากโทรศัพท์มือถือของเจ้าหน้าที่ เป็นต้น โดยข้อมูลที่ได้จาก Sensor ต่าง ๆ สามารถมาใช้วิเคราะห์สภาพจราจร วิเคราะห์จำนวนผู้คนที่เดินอยู่บนท้องถนน/ทางม้าลาย ประเมินระยะเวลาในการเดินทาง แจ้งเตือนการเกิดอุบัติเหตุ หรือแจ้งเตือนการละเมิดกระทำผิดกฎจราจร

การบูรณาการข้อมูลที่ได้จาก Sensor ต่าง ๆ เข้าด้วยกันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการบริหารจัดการงานจราจรและขนส่งของประเทศไทย โดยรวบรวมข้อมูลผ่านระบบสื่อสาร ๔G/๕G หรือ Fiber Optic เข้าประมวลผลที่ศูนย์สั่งการเพื่อทำการควบคุมสัญญาณไฟจราจรและบริหารจัดการจราจรแบบ Real Time รวมถึงแจ้งเตือนเหตุการณ์ต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่แบบ Real Time เพื่อเข้าบรรเทาเหตุได้อย่างทันที ข้อมูลที่รวบรวมจากหลาย ๆ พื้นที่สามารถจัดทำเป็น Big Data และประมวลผลบน Cloud เพื่อการวางแผนการบริหารจัดการพื้นที่ต่อไปในอนาคตทั้งในพื้นที่ระดับเทศบาล เทศบาลนคร หรือระดับมหานคร รวมไปถึงพื้นที่ที่ดูแลโดย กรมการผังเมืองกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และพื้นที่ทางพิเศษ เช่น ทางด่วนและทางยกระดับ ดังแสดงในภาพที่ ๓๑ โดยเทคโนโลยี Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology จะมีความจำเป็นอย่างมากในการใช้บริหารจัดการ

ปัญหาจราจรเนื่องจากเปรียบเสมือนเป็นระบบต้นน้ำ เพื่อให้ได้มาถึงข้อมูลเพื่อนำไปทำการวิเคราะห์วางแผน หรือสั่งการต่อไปได้

ภาพที่ ๓๑ ตัวอย่างของ Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor

ภาพที่ ๓๒ รูปแบบการใช้งานข้อมูลจาก Sensor ต่าง ๆ

ปัญหาการพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๑ นี้ เกิดจากความไม่ชัดเจนของนโยบายหรือเป้าหมายด้านการนำเทคโนโลยีด้าน Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor ไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ Sensor แต่ละประเภทมีความแตกต่างในเทคโนโลยีที่เป็นพื้นฐานการผลิตและการนำไปประยุกต์ใช้งานเพื่อตอบสนองต่อความต้องการในแต่ละงาน และมีนักวิจัยหรือผู้ประกอบการตั้งแต่ต้นน้ำ จนถึงปลายน้ำ พบว่า ต้นน้ำส่วนมากเป็นการนำเข้า Chip และประกอบระบบ ซึ่งต้องมีการสนับสนุนเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการให้มีคุณภาพมากขึ้น ส่วนผู้วิจัยหรือผู้ประกอบการที่ทำทุกอย่างได้จากต้นน้ำถึงปลายน้ำมีน้อยมาก เพราะต้องมีงานวิจัยและพัฒนาต้องมีห้องทดลอง ทดสอบ และองค์ความรู้ระดับหนึ่ง ซึ่งทำให้การเกิดในเชิงธุรกิจทำได้ยาก ส่วนปลายน้ำจะเป็นการบริการติดตั้งการใช้งาน และการวิเคราะห์ทดสอบ เป็นกลุ่มที่นำเอา Sensor ประกอบไปประยุกต์ใช้งานต่าง ๆ ยังพบว่าอุตสาหกรรมผลิตและการประยุกต์ใช้ยังมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการ ทั้งด้านการสนับสนุนวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก บุคลากรวิจัยของประเทศมี ความเข้มแข็งไม่เพียงพอกับการแข่งขันกับต่างประเทศ รวมถึงการขาดระบบการรับรองมาตรฐานที่ทัดเทียมกับ ระดับสากลที่สามารถสร้างความเชื่อมั่นกับผู้บริโภคได้ทำให้ผลงานวิจัยที่คิดค้นส่งถึงมือผู้บริโภคได้ยาก

๑.๒ รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

๑.๒.๑ ไมโครเวฟเรดาร์ (Microwave Radar) เป็นเครื่องที่มีความแม่นยำระดับสูงในราคาปานกลาง เทคโนโลยีนี้มีความเป็นที่จำต้องใช้ร่วมกับกล้อง โดยใช้หลักการ คือ การสะท้อนรังสี electro-magnetic ไปที่วัตถุเพื่อจับการเคลื่อนไหวของวัตฎุ ปัจจุบันเทคโนโลยีนี้ได้พัฒนาขึ้นมากทำให้สามารถตรวจจับวัตถุได้หลากหลายชนิดพร้อมกันได้โดยใช้เวลาสั้น ๆ สามารถแยกแยะวัตถุได้อย่างแม่นยำ รองรับสภาพอากาศที่หลากหลาย และมีระบบการป้องกันการรบกวนสัญญาณ ตัวเรดาร์เองมีน้ำหนักเบารูปร่างกะทัดรัดและอุปกรณ์หนึ่งตัวสามารถรองรับหลายช่องทางจราจร (Xuan & Meng, ๒๐๐๕) ในหลาย ๆ ประเทศได้ศึกษาการนำอุปกรณ์เรดาร์มาใช้ในการควบคุมสัญญาณไฟจราจรได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ARROW, ๒๐๑๙) ปัจจุบันเทคโนโลยีนี้มีการพัฒนาไปมาก และความพร้อมของเทคโนโลยีไมโครเวฟเรดาร์ในประเทศไทยยังต้องมีการพัฒนาองค์ความรู้เพิ่มเติมเพื่อที่จะให้แข่งกับเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ในประเทศไทยได้

๑.๒.๒ อัลตราโซนิกเซนเซอร์ (Ultrasonic Sensor) เป็นเครื่องที่มีข้อจำกัดในการใช้งานซึ่งสามารถใช้ได้ดีในพื้นที่จำกัด โดยใช้หาตำแหน่งและระยะห่างของวัตถุได้ อุปกรณ์ควรมีการติดตั้งกับถนนที่ซึ่งอุปกรณ์ชิ้นนี้ถูกออกแบบมาเพื่อรองรับอุปกรณ์อัลตราโซนิกเซนเซอร์ (Appiaha et al., ๒๐๒๐) แต่จากการศึกษาพบว่า ถนนในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ไม่ได้ถูกออกแบบมาสำหรับการใช้งานอุปกรณ์ sensor นี้ (Appiaha et al., ๒๐๒๐) หากแต่เทคโนโลยีนี้มีราคาที่อยู่ในเกณฑ์ที่ค่อนข้างไม่สูงหากเปรียบเทียบกับเทคโนโลยีตัวอื่น ๆ แต่เทคโนโลยีชนิดนี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ร่วมกับกล้องเพื่อการทำงานที่ต้องการระบุตัวตนของยานพาหนะ โดยหลักการทำงาน คือ การส่งคลื่นของถี่เสียงอัลตร้าโซนิกเพื่อให้ออกมากระทบกับวัตถุคลื่นเสียงที่ปล่อยออกไปจะตรวจจับและกระทบกับวัตถุสะท้อนกลับมาที่ตัวเซนเซอร์ หลักการทำงานนี้จึงทำให้สามารถตรวจจับความหนาแน่นบนท้องถนนได้ โดยความพร้อมของการนำเทคโนโลยีอัลตราโซนิกเซนเซอร์มาใช้ในประเทศไทยมีความพร้อมมาก

๑.๒.๓ กล้อง (Camera) ไม่สามารถที่จะดำเนินการเป็นตัวตรวจจับได้ด้วยตัวเองซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ซอฟต์แวร์หรือคนเข้ามาช่วยในการดำเนินการ เพื่อให้กล้องสามารถตรวจจับวัตถุ

ที่ต้องการได้ เทคโนโลยีชนิดนี้มีราคาถูก ความพร้อมกับกล้องในประเทศไทยถือว่ามีความพร้อมมาก แต่มีการแข่งขันทางการตลาดค่อนข้างสูง ข้อดีของกล้อง คือ สามารถให้ภาพ และ/หรือ วิดีโอเพื่อเป็นหลักฐาน หรือเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นต่อไป (Bommes et al., ๒๐๑๖)

๑.๒.๔ เลเซอร์ (Laser) เป็นเทคโนโลยีที่มีความแม่นยำในระดับสูง และมีราคาสูง เช่นเดียวกันเมื่อเปรียบเทียบกับเทคโนโลยีตัวอื่น เทคโนโลยีเลเซอร์ไม่สามารถที่จะใช้งานได้เพียงลำพังและต้องทำงานร่วมกับกล้องเพื่อการใช้งานในการระบุตัวตน ตัวอย่างการใช้งานในต่างประเทศ เช่น ในการตรวจรถบรรทุกที่มีการขนสินค้าที่ความสูงเกินกว่าที่กำหนด (Liu & He, ๒๐๑๘) โดยหลักการทำงานในการวัดปริมาณการจราจร คือ การส่งสัญญาณเลเซอร์แล้วให้สัญญาณสะท้อนกลับเพื่อใช้ในการคำนวณระยะทางและความเร็วของวัตถุ ความพร้อมของเทคโนโลยีเลเซอร์ในประเทศไทย ถือว่ายังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมเพื่อนำมาใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในประเทศไทย

๑.๒.๕ ไลดาร์ (Lidar) เป็นเทคโนโลยีที่มีความแม่นยำระดับสูงเพราะสามารถจับภาพได้เป็นสามมิติ (๓D) ราคาของเทคโนโลยีชนิดนี้จัดว่าอยู่ในราคาที่สูงมากเมื่อเปรียบเทียบกับเทคโนโลยีที่มีหลักการใกล้เคียงกัน เช่น เทคโนโลยีเลเซอร์ (Laser) ระบบจะใช้การส่งสัญญาณในรูปแบบของอนุกรมของคลื่นแสงออกมาต่อเนื่องกัน จนกระทั่งไปกระทบวัตถุแล้วสะท้อนกลับมา เนื่องจากความแม่นยำที่สูงมาก พร้อมกับสามารถได้ข้อมูลกลับมาในรูปแบบสามมิติจึงได้มีการนำอุปกรณ์ไลดาร์ไปใช้กับงานต่าง ๆ มากมาย เช่น การวิเคราะห์การฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร การวิเคราะห์ปริมาณจราจร เป็นต้น (Yaser et al., ๒๐๒๑) ไลดาร์เป็นเทคโนโลยีอีกหนึ่งตัวที่ยังคงต้องใช้งานร่วมกับกล้องเหมือนกับเทคโนโลยีตัวอื่นๆ โดยข้อด้อยของอุปกรณ์ไลดาร์ คือ ต้นทุนทั้งส่วนของตัวอุปกรณ์และการติดตั้ง (Ibáñez et al., ๒๐๑๘) ความพร้อมของเทคโนโลยีไลดาร์ในประเทศไทยถือว่ายังต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติมพอสมควรหากต้องการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นมาใช้งานในประเทศไทย

๑.๒.๖ เทคโนโลยีกล้องปัญญาประดิษฐ์ (AI+Camera) เป็นเทคโนโลยีที่มีความแม่นยำและมีช่วงราคาในระดับปานกลาง เทคโนโลยีนี้สามารถทำงานได้ด้วยตัวของมันเองและไม่จำเป็นที่จะต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์อะไรเพิ่มเติม หลักการทำงาน คือ การดึงข้อมูลจากกล้องวงจรปิดมาประมวลผลด้วยเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์เพื่อมาทำการวิเคราะห์ในด้านต่าง ๆ และสามารถปรับจูนเพื่อให้เหมาะสมกับรูปแบบความต้องการใช้งานในบริบทของประเทศต่อไป ความพร้อมของเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ในประเทศไทยถือว่ามีความพร้อมค่อนข้างสูง และพร้อมที่จะถูกนำมาใช้งาน ข้อดีของการใช้เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์มาบูรณาการร่วมกับกล้องวงจรปิด ทำให้สามารถมาขยายผลให้การทำงานสามารถทำงานได้หลากหลายมากขึ้น ต้นทุนไม่สูง พร้อมมีหลักฐานประกอบในการดำเนินการ (Penfold, ๒๐๒๑)

ตารางที่ ๑ การเปรียบเทียบเทคโนโลยี

การเปรียบเทียบเทคโนโลยีที่มีในปัจจุบัน				
เทคโนโลยี	**ความแม่นยำ**	**ราคา**	**การระบุตัวตน**	**ความพร้อมของเทคโนโลยีในไทย**
Microwave Radar	สูง	ปานกลาง	ใช้งานร่วมกับกล้อง	ต้องพัฒนาเพิ่มเติม
Ultrasonic	ใช้งานในพื้นที่	ถูก	ใช้งาน	มีความพร้อม

การเปรียบเทียบเทคโนโลยีที่มีในปัจจุบัน				
เทคโนโลยี	**ความแม่นยำ**	**ราคา**	**การระบุตัวตน**	**ความพร้อมของเทคโนโลยีในไทย**
Sensor	จำกัด		ร่วมกับกล้อง	
Camera	ต้องใช้ร่วมกับซอฟต์แวร์หรือคนเข้ามาช่วย	ถูก	ได้	มีความพร้อม แต่มีการแข่งขันในตลาดค่อนข้างสูง
การเปรียบเทียบเทคโนโลยีที่มีในปัจจุบัน				
เทคโนโลยี	**ความแม่นยำ**	**ราคา**	**การระบุตัวตน**	**ความพร้อมของเทคโนโลยีในไทย**
Laser	สูง	สูง	ใช้งานร่วมกับกล้อง	ต้องพัฒนาเพิ่มเติม
Lidar	สูง (๓มิติ)	สูงมาก	ใช้งานร่วมกับกล้อง	ต้องพัฒนาเพิ่มเติม
AI + Camera	ปานกลาง	ปานกลาง	ได้	มีความพร้อม

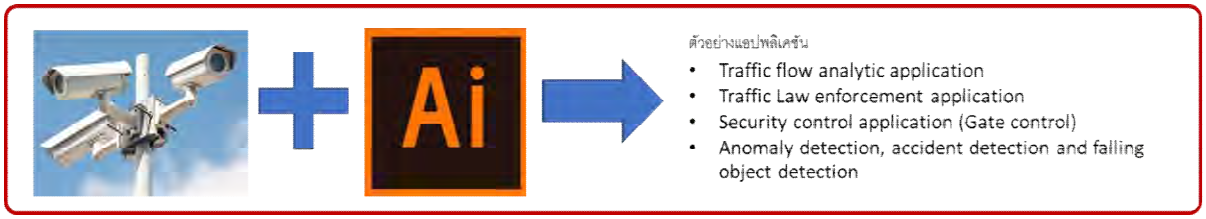
๑.๓ AI Box นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม

ปัจจุบันการพัฒนาความสามารถในการรู้จำของคอมพิวเตอร์/ระบบสมองกล เป็นไปอย่างก้าวกระโดดด้วยเทคโนโลยี Deep Learning แต่ยังมีข้อจำกัดในเรื่องของการประมวลผลที่ต้องใช้ GPU (Graphics Processing Unit) หรือ VPU (Vision Processing Unit) หรือ FPGA (Field Programmable Gate Array) เพื่อให้สามารถประมวลผลได้รวดเร็ว และเป็นแบบ Real Time ในขณะที่การส่ง stream ของกล้องผ่านเครือข่าย Internet ต้องใช้ Bandwidth จำนวนมากตามปริมาณกล้อง ตัวอย่างเช่น กรุงเทพมหานครที่มีกล้องกว่า ๕๐,๐๐๐ ตัว ถ้าใช้ Bandwidth ๒ Mbps ต่อกล้อง จะทำให้เครือข่าย Network ปัจจุบันไม่สามารถรองรับได้ จึงเป็นที่มาของหลักการแพลตฟอร์มของการประมวลผลแบบกลุ่มหมอก หรือ Fog Computing

ในการประมวลผลบางส่วนบน Edge Computing ระยะใกล้กับตัวกล้อง แล้วส่งผลการประมวลผลบางส่วนขึ้น Cloud โดยในต่างประเทศได้มีการรวมตัวกันเป็น Consortium ชื่อว่า Open Fog Consortium

ดังนั้น นวัตกรรมซึ่งเหมาะสมในการสนับสนุนในประเทศ คือ **AI Box** ซึ่งเป็นระบบประมวลผล AI ขนาดเล็ก (IOT System) โดยมีฮาร์ดแวร์ประมวลผล GPU/VPU/FPGA ขนาดเล็กอยู่ภายในสามารถออกแบบให้ติดตั้งใช้งานกลางแจ้งได้ มีราคาถูกกว่า CPU มีระบบสื่อสาร ๓G/๔G/๕G ในตัว เพื่อการประมวลผลภาพจากกล้องวงจรปิด เนื่องจากงานกล้องวงจรปิดเป็นงานที่มีข้อมูลมหาศาล Big Data ข้อมูลกล้องวงจรปิดเพียง ๑ กล้อง ๑ วัน ที่ ๒๕ fps ไฟล์ ๒ ล้านพิกเซลล์ ต้องใช้ Bandwidth ประมาณ ๑๐ Mbps

และพื้นที่ในการจัดเก็บเกือบ ๑๐๐ GB ภาพที่ ๓๓ แสดงตัวอย่างรูปแบบของงานที่สามารถใช้งานในแพลตฟอร์มนี้ ซึ่งสามารถขยายต่อไปตามความต้องการของผู้ใช้งาน การพัฒนาระบบ Fog Computing โดยเป็นการผสมผสานระหว่างตัวประมวลผลที่ออกแบบให้สามารถเชื่อมต่อกับกล้องวงจรปิด IP Camera ใด ๆ ที่มีอยู่แล้ว หรือจะเชื่อมกับกล้องใหม่ ผสมผสานกับระบบ AI Cloud ในการประมวลผลและเก็บข้อมูล เป็นการสร้างเทคโนโลยีสำหรับงานกล้องวงจรปิดอัจฉริยะไทย โดยมี AI Box สำหรับการประมวลผล ระบบ AI Cloud ที่จะนำงานบางส่วนโดยตัวอย่างงาน Application ที่สามารถใช้งานในกล่องนี้ (แต่ไม่ได้จำกัดเฉพาะงานเหล่านี้)

ภาพที่ ๓๓ เทคโนโลยี AI Box

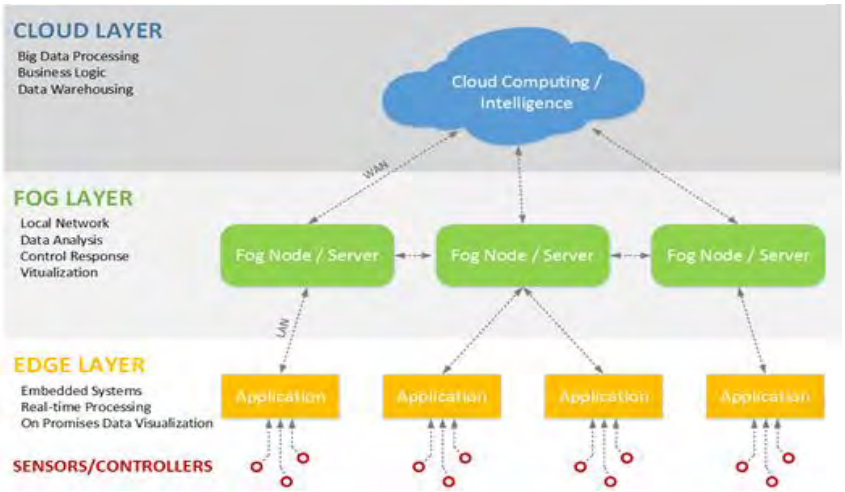
๑.๓.๑ การพัฒนาระบบแบบฝังตัว (embedded system) (CCTV+AI)

โดยทั่วไปแล้วการพัฒนาระบบแบบฝังตัว (Embedded System) หรือการพัฒนาระบบแบบกระจายตัวบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรืออุปกรณ์ประเภท IoT (Internet of Things) จะมีโครงสร้างดังแสดงในภาพที่ ๓๓ ซึ่งประกอบไปด้วยชั้นการทำงานสามส่วน คือ

๑.๓.๒.๑ Edge Layer เป็นระดับชั้นที่ทำงานเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ตรวจวัดหรืออุปกรณ์สั่งงานโดยตรง เป็นเพียงการประมวลผลที่ไม่ซับซ้อนมากแต่ต้องการการตอบสนองที่รวดเร็วต่อการอ่าน/ส่งข้อมูลกับอุปกรณ์ตรวจวัด/ควบคุม จึงเป็นการพัฒนาระบบประยุกต์ที่อยู่บนระบบแบบฝังตัว

๑.๓.๒.๒ Fog Layer เป็นระดับชั้นเพิ่มเติมการประมวลผลที่สูงขึ้นให้กับระบบประยุกต์ในชั้น **Edge Layer** การประมวลผลในชั้น **Fog Layer** จะใช้อุปกรณ์ที่มีขีดความสามารถสูงขึ้น เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับอุตสาหกรรม และเชื่อมต่อกับอุปกรณ์ในระดับชั้น **Edge Layer** ผ่านเครือข่ายภายใน **(Local Area Network)** ที่มีเวลาหน่วงในการสื่อสารน้อย เพื่อให้ได้การประมวลผลผลแบบทันทีทันใด นอกจากนี้การประมวลผลในชั้น **Fog Layer** จะทำหน้าที่เสมือนทางผ่าน **(Gateway)** สำหรับระบบประยุกต์ในชั้น **Edge Layer** ที่จะเรียกใช้งานการประมวลผลระดับสูงจากส่วนประมวลผลในระดับชั้น **AI Cloud Layer**

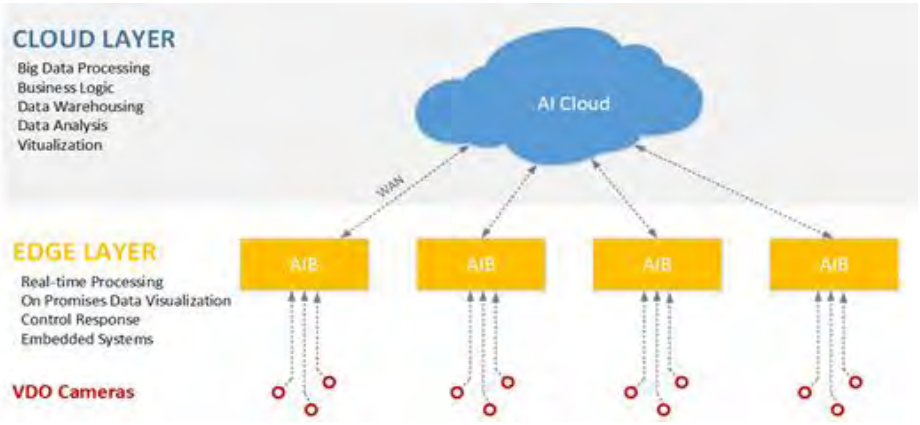
๑.๓.๒.๓ AI Cloud Layer เป็นระดับชั้นที่เป็นการประมวลผลข้อมูลขนาดใหญ่หรือการประมวลผลที่ต้องการความสามารถในการประมวลผลสูง โดยการประมวลผลในระดับชั้นนี้จะเป็นการประมวลผลแบบกลุ่มหมอก **(AI Cloud Processing)** คือ เป็นการประมวลผลจากกลุ่มของเครื่องประมวลผลซึ่งทำงานร่วมกันผ่านระบบเครือข่าย สามารถเรียกใช้งานการประมวลผลได้ในรูปแบบของบริการ **(aaS, as a Service)** ข้อมูลที่จะส่งไปบน **AI Cloud** ในแต่ละ **Application**

ภาพที่ ๓๔ แผนภาพโครงสร้างการทำงานร่วมกันของอุปกรณ์ IoT โดยทั่วไป

๑.๓.๒ การพัฒนาอุปกรณ์ AI Box

ในการพัฒนาอุปกรณ์ AI Box นั้น เป็นการเพิ่มขีดความสามารถของอุปกรณ์ตรวจวัด และอุปกรณ์ประมวลผลแบบฝังตัวให้มีความสามารถในการประมวลผลที่มากขึ้น ซึ่งช่วยลดความต้องการของหน่วยประมวลผลในระดับชั้น Fog Layer จึงทำให้รูปแบบโครงสร้างเปลี่ยนดังแสดงในภาพที่ ๓๕ และประโยชน์ที่ได้รับเพิ่มเติม คือ สามารถลดค่าใช้จ่ายในการใช้งานเครื่องประมวลผลในชั้น Fog Layer และค่าใช้จ่ายในการวางระบบเครือข่ายภายใน (Local Network)

ภาพที่ ๓๕ แผนภาพโครงสร้างการทำงานร่วมกันระหว่างอุปกรณ์ AI in a box และ AI cloud

๑.๓.๓ AI Cloud เป็นบริการกลุ่มหมอก (Cloud Service) ในรูปแบบ SaaS (Software as a Service) กล่าวคือ เป็นกลุ่มเครื่องประมวลผลที่จัดเตรียมบริการทางด้านซอฟต์แวร์ให้กับผู้ใช้งาน รวมถึงอุปกรณ์ AI in a Box สามารถเรียกใช้งานได้ โดยบริการที่จัดเตรียมอยู่บน AI Cloud นั้น สามารถแบ่งได้ออกเป็น ๔ ประเภท คือ

๑.๓.๓.๑ Analytics คือ บริการที่จัดเตรียมให้กับอุปกรณ์ AI Box เพื่อทำหน้าที่ในการประมวลผลข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ตัวอุปกรณ์จะสามารถประมวลผลได้ ซึ่งจะต้องใช้ขีดความสามารถในการประมวลผลที่สูงมาก

๑.๓.๓.๒ Visualization คือ บริการที่จัดเตรียมให้กับผู้ใช้งานระบบต่าง ๆ ที่มีการติดตั้งอุปกรณ์ AI Box เพื่อเรียกดูข้อมูลและจัดการข้อมูล รวมถึงเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบสามารถตรวจสอบสถานะของการทำงาน และปรับแต่งการทำงานของอุปกรณ์ AI Box

๑.๓.๓.๓ AI Models คือ บริการที่จัดเตรียมให้กับอุปกรณ์ AI Box เพื่อใช้ในการปรับปรุง Model สำหรับปัญญาประดิษฐ์ให้ทันสมัยอยู่เสมอ เนื่องจากภายใน AI Cloud นั้นจะมีการทำ Semi-Automatic Supervised Learning ซึ่งนำเอาข้อมูลจากผู้ใช้ระบบนั้นกลับมาปรับปรุง Model ปัญญาประดิษฐ์อยู่เสมอ

๑.๓.๓.๔ Database คือ บริการจัดเก็บฐานข้อมูลกลาง เพื่อให้ผู้ใช้งานระบบที่มีการติดตั้งอุปกรณ์ AI in a Box ในสถานที่ต่าง ๆ สามารถบูรณาการข้อมูลร่วมกันได้ อาทิเช่น ข้อมูลใบสั่งจากระบบตรวจจับการกระทำผิดทางจราจร หรือข้อมูลป้ายทะเบียนผู้ต้องสงสัยในระบบตรวจจับและอ่านหมายเลขแผ่นป้ายทะเบียนยานพาหนะสำหรับเข้าออกพื้นที่

ระบบนี้จะทำให้มองเห็นปัญหาและการปรับปรุงระบบให้เหมาะสมกับการใช้งานจริงตอบสนองกับความต้องการจากหน่วยงานราชการ และภาคธุรกิจเอกชนในการใช้งานระบบประมวลผลภาพจากกล้องวงจรปิดด้วยปัญญาประดิษฐ์ได้ ดังนี้

ตารางที่ ๒ หน่วยงานที่ใช้ระบบประมวลผลภาพจากกล้องวงจรปิด

หน่วยธุรกิจ	ผลลัพธ์ (ระบบต้นแบบ/ประโยชน์)
อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว	ระบบต้นแบบสำหรับงานเก็บข้อมูลงานท่องเที่ยวสำหรับพื้นที่กลางแจ้ง
	ควบคุมความปลอดภัยและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว และครอบคลุมความมั่นคงของประเทศ
อุตสาหกรรม Logistics และการคมนาคม	การลดต้นทุนในการเดินทาง ผ่านการบริหารจัดการแบบ Real Time
	การวางแผนเพื่อการเพิ่มประสิทธิภาพทางการคมนาคม การแจ้งเตือนเพื่อลดอุบัติเหตุ รวมถึงการบังคับใช้กฎหมาย
อุตสาหกรรมบริการ	สำหรับ Drive-Through
	สำหรับโรงแรม โรงพยาบาล
หน่วยงานรัฐบาล	ระบบตรวจจับการกระทำผิดทางจราจร
	เพื่อบังคับใช้กฎหมายจราจร รวมถึงช่วยลดจำนวนและการสูญเสียจากอุบัติเหตุการจราจร

๑.๓.๓ ตัวอย่างแอปพลิเคชัน

๑.๓.๓.๑ ระบบเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และกล้อง (AI + Camera)

สามารถใช้ในการอ่านป้ายทะเบียน และการควบคุมการเข้าออกพื้นที่จากป้ายทะเบียนยานพาหนะได้ ทั้งนี้ เมื่อเอามาใช้ประโยชน์กับด้านคมนาคมระบบปัญญาประดิษฐ์และกล้องจะสามารถตรวจจับด้านวินัยจราจรของผู้ใช้รถและใช้ถนนได้ รวมไปถึงการตรวจจับการเบียดเส้นทึบ ฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจร ไม่สวมหมวกนิรภัย ขับรถเร็ว ความเร็วเฉลี่ยเกินกว่าที่กำหนด ขับรถย้อนศร ไม่รัดเข็มขัดนิรภัย และการจอดรถในที่ห้ามจอด ส่วนในด้านความปลอดภัยนั้นระบบเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์และกล้องสามารถที่จะแจ้งเตือนอุบัติเหตุ แจ้งเตือนของตก มีระบบติดตามยานพาหนะของผู้ต้องสงสัย และมีกล้องติดรถดูพฤติกรรมคนขับ ทั้งนี้ระบบยังสามารถที่จะเก็บสถิติและข้อมูลจราจรได้อีกด้วย เช่น การวัดปริมาณจราจรและแยกชนิดของรถ การ Queue Length การ Turn Ratio และวัดปริมาณมลพิษจากยานยนต์ โดยมีการจัดหมวดหมู่ ดังแสดงในภาพที่ ๓๖

ภาพที่ ๓๖ การนับไปใช้ประโยชน์ด้านการจราจรและขนส่ง

๑.๓.๓.๒ ระบบวิเคราะห์สภาพการจราจรอัตโนมัติ (Traffic Analyzer)

ระบบวิเคราะห์สภาพจราจร (Traffic Analyzer: TA) สามารถนำไปขยายผลเพื่อให้ทราบปริมาณจราจรบนท้องถนน พร้อมมีภาพต่าง ๆ เป็นหลักฐานเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับ สามารถประยุกต์เพื่อนำมาใช้สำหรับงานวางแผน การสำรวจเพื่อปรับปรุงสภาพถนน การใช้ข้อมูลแบบ Real Time เพื่อนำไปทำการควบคุมสัญญาณไฟจราจร การนับปริมาณยานพาหนะที่มาในสถานที่ท่องเที่ยว โดยในการทำงานระบบจะดึงภาพจากกล้อง CCTV ดังตัวอย่างแสดงในภาพที่ ๓๗ นำมาประมวลผลเพื่อตรวจจับและจำแนกประเภทของยานพาหนะ ระบบสามารถจำแนกประเภทของยานพาหนะออกได้เป็น ๖ กลุ่ม คือ รถโดยสารสาธารณะ (Bus) รถกระบะ (Pickup) รถเก๋ง

(Sedan) รถบรรทุก (Truck) รถตู้ (Van) และรถจักรยานยนต์ (Motorcycle) นอกเหนือจากการจำแนกประเภทของยานพาหนะแล้ว ระบบวิเคราะห์สภาพจราจรมีความสามารถในการวิเคราะห์สภาพการจราจรดังต่อไปนี้

๑) สามารถประเมินความเร็วของยานพาหนะบนท้องถนนโดยใช้ภาพจากกล้อง CCTV ได้

๒) สามารถประเมินความหนาแน่นของยานพาหนะบนท้องถนนโดยใช้ภาพจากกล้อง CCTV ได้

๓) สามารถแสดงสถิติสภาพจราจรผ่านเว็บแอพพลิเคชั่นได้

โดยระบบวิเคราะห์สภาพจราจร (Traffic Analyzer: TA) แบ่งการทำงานออกเป็น ๔ ส่วนโมดูลหลัก ๆ คือ โมดูลตรวจจับยานพาหนะ (Vehicle Detection) โมดูลติดตามยานพาหนะที่ระบบตรวจจับได้ (Vehicle Tracking) โมดูลจำแนกยานพาหนะ (Vehicle Classification) และโมดูลฐานข้อมูล สำหรับบันทึกข้อมูล (Database)

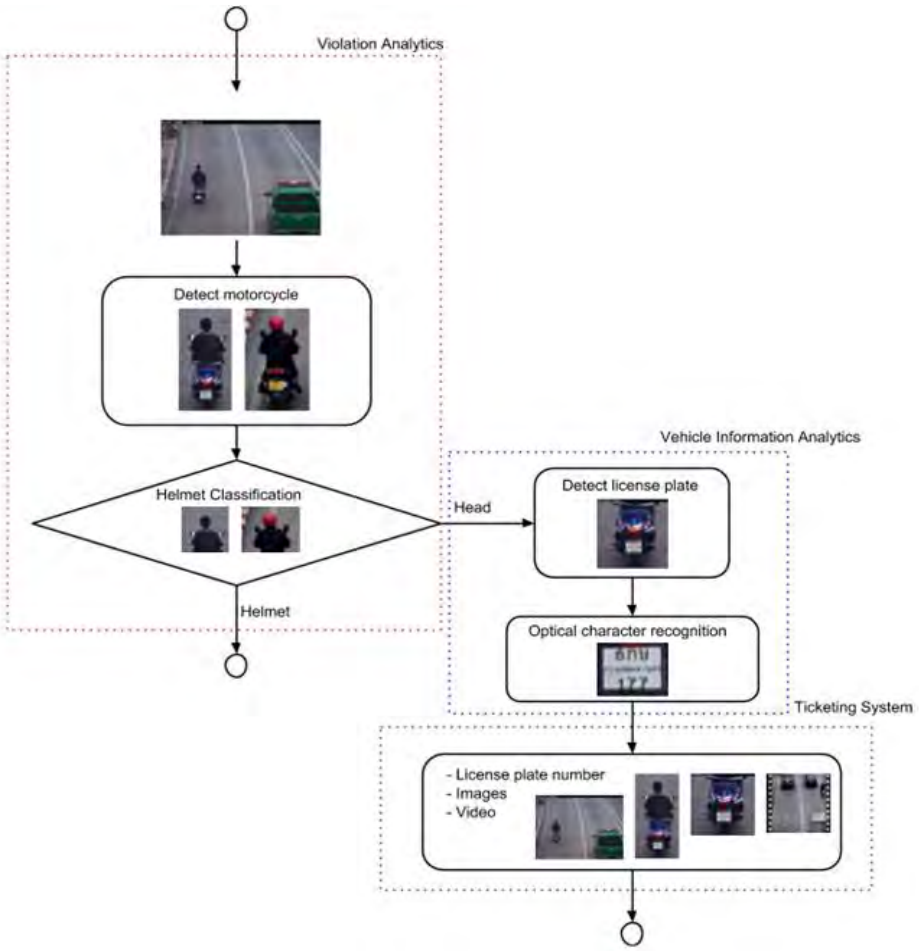
ภาพที่ ๓๗ ตัวอย่างการทำงานของระบบ

กรอบสี่เหลี่ยมสีเหลือง แสดงถึงยานพาหนะที่ระบบสามารถตรวจจับได้ กรอบสี่เหลี่ยมสีขาว แสดงถึงยานพาหนะที่ระบบได้นับแล้ว และเส้นสามเหลี่ยมสีเหลือง แสดงถึงพื้นที่ที่ใช้นับจำนวนยานพาหนะ

จากภาพที่ ๓๗ สามารถอธิบายการทำงานของระบบได้ดังนี้ ระบบจะทำการตรวจจับยานพาหนะในภาพ ดังแสดงเป็นกรอบสี่เหลี่ยมสีเหลือง ถ้าระบบสามารถตรวจจับยานพาหนะจากภาพได้แล้ว ระบบจะทำการติดตามยานพาหนะดังกล่าว (Tracking) จนกว่ายานพาหนะคันดังกล่าวจะไม่ปรากฏในภาพ หรือถ้ายานพาหนะคันดังกล่าวขับผ่านเส้นสมมุติที่ใช้ในการนับจำนวนยานพาหนะ (Counting Line) ระบบจะเพิ่มจำนวนตัวเลขของการนับ และบันทึกข้อมูลดังกล่าวลงในฐานข้อมูล

๑.๓.๓.๓ ระบบตรวจจับการกระทำผิดทางจราจร (Traffic Violation Detection)

ระบบตรวจจับการกระทำผิดทางจราจรอัตโนมัติ เป็นระบบที่ตรวจจับยานพาหนะที่วิ่งผ่านกล้องวงจรปิดที่ติดตั้งไว้ ระบบจะตรวจสอบว่ายานพหานะเหล่านั้นได้กระทำผิดทางจราจรหรือไม่ ยกตัวอย่าง เช่น การตรวจจับผู้ขับขี่รถจักยานยนต์โดยไม่สวมหมวกนิรภัย หากพบว่าผู้ขับขี่หรือผู้โดยสารไม่สวมหมวกนิรภัย ระบบจะบันทึกภาพและวีดีโอขณะกระทำความผิด และจะส่งผลการตรวจจับนี้ไปประมวลผลต่อบน Cloud เพื่ออ่านทะเบียน และส่งผลต่อไปยังระบบออกใบสั่งอัตโนมัติ ดังแสดงในภาพที่ ๓๘

ภาพที่ ๓๘ แผนภาพขั้นตอนการทำงานของระบบตรวจจับผู้ไม่สวมหมวกนิรภัยอัตโนมัติ

๑.๓.๓.๔ ระบบควบคุมยานพาหนะเข้า-ออกด้วยการตรวจสอบแผ่นป้ายทะเบียน

ระบบควบคุมยานพาหนะเข้า - ออกด้วยการตรวจสอบแผ่นป้ายทะเบียน (Gate System) เป็นการนำเทคโนโลยีการประมวลผลภาพ (Computer Vision) และปัญญาประดิษฐ์ (Artificial intelligence) มาประยุกต์ใช้ในการอำนวยความสะดวก และควบคุมยานพาหนะที่ผ่านเข้า - ออกของพื้นที่ โดยระบบจะใช้ข้อมูลภาพจากกล้องวงจรปิด (CCTV) มาประมวลผลเพื่อวิเคราะห์หาข้อมูลตัวอักษร ตัวเลข และจังหวัดที่อยู่บนแผ่นป้ายทะเบียนรถ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปตรวจสอบสิทธิอนุญาตการผ่านเข้า - ออกของพื้นที่จากฐานข้อมูลของระบบ (Database) กรณีที่ข้อมูลป้ายทะเบียนของยานพาหนะคันดังกล่าวได้รับการลงทะเบียนให้อนุญาตผ่าน

เข้า - ออกพื้นที่ได้ระบบจะทำการสั่งเปิดไม้กั้นอัตโนมัติ นอกจากนี้การตรวจสอบแผ่นป้ายทะเบียนแล้ว ระบบยังตรวจจับและบันทึกภาพใบหน้าของผู้ขับขี่ยานพาหนะอีกด้วย ซึ่งข้อมูลเหล่านี้จะจัดเก็บไว้ในประวัติการเข้า - ออก และสามารถนำมาใช้ในการตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังได้

๑.๓.๓.๕ ระบบอ่านข้อมูลป้ายทะเบียนยานพาหนะอัตโนมัติ

นำภาพจากกล้องวงจรปิด (CCTV) มาประมวลผลเพื่อหาตำแหน่งและอ่านข้อมูลตัวอักษร ตัวเลข และจังหวัดของป้ายทะเบียนยานพาหนะ โดยใช้โมเดลที่เรียนรู้มาจากอัลกอริทึม Yolov๓ บนหลักการของการเรียนรู้เชิงลึก (Deep Learning) ดังแสดงในภาพที่ ๓๙ หลังจากระบบสามารถอ่านข้อมูลป้ายทะเบียนยานพาหนะได้แล้ว ระบบจะนำข้อมูลดังกล่าวไปตรวจสอบสิทธิอนุญาตการเข้า - ออกพื้นที่ในฐานข้อมูล (Database)

ตัวอย่างการตรวจหาตำแหน่งป้ายทะเบียนยานพาหนะของภาพจากกล้องวงจรปิด (CCTV)

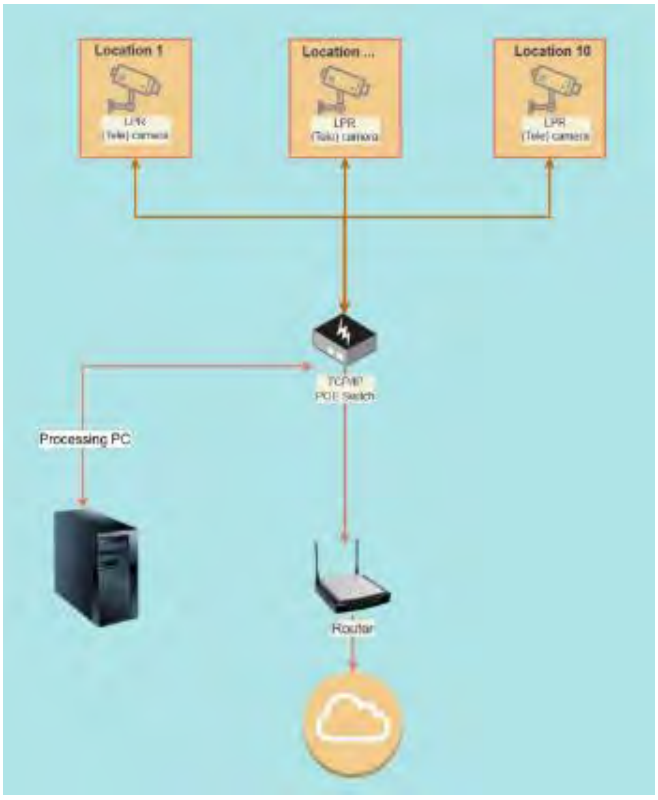

ตัวอย่างการอ่านข้อมูลตัวอักษร ตัวเลข และจังหวัดบนป้ายทะเบียนยานพาหนะ

ภาพที่ ๓๙ ตัวอย่างการตรวจหาตำแหน่งป้ายทะเบียนและการอ่านข้อมูลตัวอักษร-ตัวเลข

๑.๓.๔ รูปแบบการใช้งาน

สำหรับกล้องที่มีการติดตั้งอยู่ก่อนหน้านี้แล้วและยังว่างสำหรับการใช้งาน สามารถดึงเอา Channel กล่องตัวที่ยังว่างอยู่เข้าส่วนกลาง/สาธารณะ โดยเฉพาะกล้องจราจร และเอาเข้าร่วมการประมวลผลผ่านทาง Server หรือ Cloud ดังแสดงในภาพที่ ๔๐

ภาพที่ ๔๐ การประมวลผล AI + Camera ในรูปแบบของ Server

ในกรณีที่ติดตั้งกล้องเพิ่ม สามารถเน้นรูปแบบกล้อง CCTV ที่มีอยู่ในท้องตลาด ร่วมกับบอร์ด AI (โดยการสนับสนุนบอร์ด AI ที่มีถูกพัฒนาขึ้นในประเทศไทย) ข้อดีของการติดตั้งประเภทนี้ คือ สามารถที่จะส่งเสริมการพัฒนาด้านนวัตกรรม ลดการนำเข้า ลดความเสี่ยงข้อมูลรั่วไหลไปต่างประเทศ และสามารถปรับให้เข้ากับรูปแบบการใช้งานได้ ดังแสดงในภาพที่ ๔๑

ภาพที่ ๔๑ การประมวลผลในกล้องทั่วไป รวมกับ AI Board

ในกรณีที่มีการวางแผนว่าจะมีการติดตั้งกล้องเพิ่มเติมขึ้นในอนาคต (๓-๕ ปีข้างหน้า โดยประมาณ) ปัจจุบันสถาบันการไฟฟ้ากำลังพัฒนาร่างมาตรฐานกล้องวงจรปิดของประเทศ และมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนากล้อง AI ของไทยเองจากภาครัฐ ซึ่งกล้อง AI ถ้าสามารถผลิตเองได้ภายในประเทศ โดยที่มีช่วงราคาไม่ต่างจากกล้อง AI จากต่างประเทศมาก ก็เป็นอีกหนึ่งนวัตกรรมที่ควรสนับสนุน ดังแสดงในภาพที่ ๔๒

ภาพที่ ๔๒ ตัวอย่างของกล้อง AI ที่ผลิตในประเทศไทย

๑.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดัน AI Box ให้เกิดขึ้นจริง

ในด้านระบบโครงสร้างพื้นฐานของการคมนาคมและขนส่งของไทย ส่วนใหญ่ยังเป็นรูปแบบของการบริหารจัดการโดยหน่วยงานภาครัฐ เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท กรมการขนส่งทางบก หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น ซึ่งพบว่าปัญหาและ/หรือ อุปสรรคของการใช้เทคโนโลยี หรือการพัฒนานวัตกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการด้าน Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology ในประเทศมีประเด็นดังต่อไปนี้

๑.๔.๑ หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองว่าครอบคลุมถึงงานด้านการจราจรและขนส่งในพื้นที่ที่รับผิดชอบหรือไม่ ซึ่งปัจจุบันเริ่มมีการกระจายอำนาจมากขึ้น และมีแก้ปัญหานี้โดยโอนถ่ายงานด้านจราจรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากยังมีหลายหน่วยงานที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในงานด้านนี้

๑.๔.๒ การที่ยังมีการหลักเหลื่อมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในส่วนของภาระหน้าที่ เช่น ตำรวจ ทางหลวง กรุงเทพมหานคร เทศบาล กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. โดยถึงแม้ว่าจะเริ่มมีการโอนงานด้านจราจรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่งานควบคุมสัญญาณไฟจราจรยังอยู่ใน

ความดูแลของ ตำรวจจราจร ซึ่งการบริหารงานข้ามหน่วยงาน เป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการจัดการบริหารการจราจรอย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๔.๓ ในส่วนของการพัฒนานวัตกรรม ประเทศไทยเองยังมีอุปสรรคและขั้นตอนในการพัฒนานวัตกรรมอยู่มาก ตัวอย่างเช่น อายุเวลาคุ้มครองของสิทธิบัตร อยู่ที่ ๑๐ ปี และสามารถขยายเพิ่มได้อีก ๑๐ ปี แต่ปัจจุบันระยะเวลาในการจดทะเบียนทรัพย์สินทางปัญญา บางครั้งใช้เวลามากกว่า ๑๐ ปี ก็ยังไม่ได้รับการจดทะเบียนคุ้มครอง

๑.๔.๔ รัฐบาลได้มีนโยบายในการส่งเสริมนวัตกรรมไทย ผ่านระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าที่ได้รับการขึ้นบัญชีนวัตกรรมของสำนักงบประมาณ แต่ในภาคปฏิบัตินั้นยังพบปัญหาอยู่หลายประการ ดังรายงานของ อพวช. ซึ่งแสดงยอดขายสินค้าเครื่องมือแพทย์หลายรายการในบัญชีนวัตกรรมมีเพียงร้อยละ ๐.๗ เท่านั้น เนื่องจากหน่วยงานของรัฐแม้จะมีความต้องการจัดซื้อจัดจ้าง แต่ยังไม่เข้าใจระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าในบัญชีนวัตกรรม นอกจากนี้รูปแบบของการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าในบัญชีนวัตกรรมยังเป็นรูปแบบการสมัครใจ ดังนั้นหน่วยงานรัฐนั้น ๆ ก็มีสิทธิไม่เลือกใช้ และ/หรือ ปรับข้อกำหนดขอบเขตงาน (TOR) ให้แตกต่างจากสินค้าในบัญชีนวัตกรรม รวมถึงไม่มีกฎระเบียบที่ชัดเจนหากหน่วยงานต้องการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าซอฟท์แวร์หรืออุปกรณ์ในบัญชีนวัตกรรมตามวัตถุประสงค์โครงการ แต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ร่วมกับครุภัณฑ์อื่นเพื่อให้ระบบงานสามารถทำงานได้เช่น อุปกรณ์สื่อสาร ระบบประมวลผล การติดตั้ง จะดำเนินการอย่างไร

๑.๔.๕ ข้อมูลจราจรเป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน การเปิดเผยข้อมูลให้มากที่สุด จะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในการหลีกเลี่ยงเส้นทางที่อาจจะมีการจราจรติดขัด โดยปัจจุบันหน่วยงานภาครัฐ ก็มีการติดตั้งข้อมูลอุปกรณ์ Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology ในระดับหนึ่ง ซึ่งข้อมูลดังกล่าว ควรมีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อสาธารณะมากขึ้น อย่างเช่นกล้องจราจร โดยควรกำหนดมาตรฐานการเปิดเผยข้อมูลให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ เพื่อให้ทางประชาชน/ SME/ Startup นำข้อมูลดังกล่าวมาใช้ประโยชน์เพื่อการจราจรและการขนส่งต่อไป

๑.๔.๖ การจัดการหาแหล่งเงินทุนเพื่อสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนานวัตกรรมยังมีข้อจำกัด อาทิ เช่น หน่วยงานผู้รับทุนหลักยังถูกจำกัดให้กับมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานในสังกัดของรัฐเท่านั้น ทำให้หน่วยงานเอกชนที่มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีไม่สามารถเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการขับเคลื่อนนวัตกรรมด้านการจราจรซึ่งรัฐและประชาชนเป็นผู้ได้รับประโยชน์หลักได้ หรือในกรณีที่หน่วยงานเอกชนสามารถเข้าเป็นผู้รับทุนได้ ข้อกำหนดต่าง ๆ ของทุนวิจัยไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและจูงใจให้หน่วยงานเอกชนเข้าร่วม เช่น ทุนวิจัยไม่สนับสนุนด้านครุภัณฑ์ ซึ่งในการพัฒนานวัตกรรมด้านจราจร Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology จะใช้ต้องใช้ครุภัณฑ์กล้อง ระบบประมวลผล ระบบ sensor เป็นต้น

๑.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

รูปแบบของการผลักดันและการสนับสนุนจากภาครัฐ สามารถแบ่งออกได้เป็น ระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ดังนี้

๑.๕.๑ ระยะสั้น

การผลักดันและการสนับสนุนจากภาครัฐในระยะสั้น จะเน้นการใช้ช่องทางที่มีอยู่แล้วของภาครัฐ โดยสามารถผลักดันให้นวัตกรรมในการศึกษานี้เป็นนวัตกรรมที่ภาครัฐควรเร่งส่งเสริมผ่านช่องทางที่มีอยู่ดังต่อไปนี้

๑.๕.๑.๑ สนับสนุนการจัดซื้อจัดจ้างผ่านบัญชีนวัตกรรมเพิ่มขึ้น

๑) รัฐบาลเพิ่มมาตรการจูงใจให้หน่วยงานภาครัฐรวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องใช้สินค้าที่มีอยู่ในบัญชีนวัตกรรมเป็นลำดับแรก อาทิเช่น ในขั้นตอนการวางแผนการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานภาครัฐกำหนดให้มีการตรวจสอบว่า มีพัสดุที่ต้องการในรายการผลิตภัณฑ์บัญชีนวัตกรรมของสำนักงบประมาณหรือไม่และชี้แจงเหตุผลหากเลือกใช้ผลิตภัณฑ์อื่น หรือรัฐกำหนดงบประมาณเฉพาะของแต่ละหน่วยงานไว้เพื่อสำหรับจัดซื้อจัดจ้างบัญชีนวัตกรรม เพื่อผลักดันให้เกิดอุปสงค์ในการสร้างนวัตกรรมได้สำเร็จ

๒) จัดตั้งหน่วยงานตรง หรือบุคลากรที่มีหน้าที่สนับสนุนหน่วยงานภาครัฐในการใช้สินค้าในบัญชีนวัตกรรมไทย ซึ่งสามารถจัดการอบรมให้กับบุคลากรจากหน่วยงานภาครัฐในส่วนต่าง ๆ ให้ทั่วทุกส่วนได้อย่างสม่ำเสมอ สามารถตอบคำถามและสร้างความมั่นใจในการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าในบัญชีนวัตกรรม

๓) ปรับปรุงกฎกระทรวงว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างสินค้าในบัญชีนวัตกรรมหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องให้ทันสมัยและตรงต่อการใช้งานจริง เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐสามารถจัดซื้อจัดจ้างสินค้าในบัญชีนวัตกรรมพร้อมกับพัสดุที่จำเป็นต่อการทำงานตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เช่น กล้องวงจรปิด ระบบ Sensor ระบบสื่อสาร ระบบประมวลผล

๑.๕.๑.๒ มีหน่วยงานกลางที่เริ่มออกมาตรฐานกลาง โดยกำหนดรูปแบบวิดีโอ Resolution, Framerate ให้เหมือนกันหมด

(จะเป็นการสนับสนุน SME และ Startup อีกช่องทางหนึ่ง ในการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่) ในการอนุญาตให้มีการเชื่อมต่อข้อมูล Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology **โดยเฉพาะข้อมูลกล้องวงจรปิดสำหรับด้านงานจราจร**ให้บุคคลทั่วไป ซึ่งจริง ๆ ปัจจุบันหลายหน่วยงาน เช่น กรมทางหลวง สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ก็ได้มีการเปิดให้หลายหน่วยงานใช้งานแล้ว แต่ควรมีมาตรฐานกลาง เพื่อให้มีรูปแบบการเชื่อมต่อข้อมูลในรูปแบบเดียวกันหมด รวมไปถึงการบังคับให้ทุกหน่วยงานมีการเปิดข้อมูลตรงนี้เป็น Open Data โดยเบื้องต้น สนข. อาจจะเป็นหน่วยงานกลางในการรับข้อมูลทั้งหมดเข้ามาแล้วตรวจสอบว่าข้อมูลกล้องที่ส่งเข้ามาตรงตามมาตรฐานกลางหรือไม่ และเป็นหน่วยงานกลางที่ช่วยตรวจสอบว่า กล้องวงจรปิดใช้งานได้หรือไม่อย่างไร

๑.๕.๑.๓ การกำหนดมาตรฐานกลางของเกณฑ์การจัดซื้อระบบกล้องวงจรปิด

จากกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (DE) ในการจัดซื้อจัดจ้างอุปกรณ์กล้องสำหรับงานด้านจราจร เพื่อให้สามารถรองรับการส่งข้อมูลมายังหน่วยงานกลางที่เป็น Open Data ได้ รวมไปถึงการผลักดันให้มีบอร์ด AI และ กล้อง AI อยู่ในราคากลางของกระทรวง DE โดยเน้นให้ใช้ข้อกำหนด

ขอบเขตรายละเอียดของงาน (TOR) ให้อ้างอิงถึงสินค้าที่อยู่ในบัญชีนวัตกรรม รวมไปถึงนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นในประเทศ

๑.๕.๑.๔ การสนับสนุนด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ISO สำหรับผลิตภัณฑ์ไทย โดยเฉพาะในส่วนของการพัฒนาบอร์ด AI และ กล้อง AI รวมไปถึงมาตรฐานความแม่นยำของซอฟต์แวร์ต่าง ๆ

๑.๕.๑.๕ การจัดหาแหล่งเงินทุนวิจัย ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานวิจัยให้ทุน เช่น บพข. วช. กปถ. สสส. เป็นต้น ซึ่งในหลาย ๆ หน่วยงานให้ทุนจะมีข้อจำกัดที่แตกต่างกันไป ตัวอย่างเช่น บพข. ต้องเป็นงานวิจัยที่มีเอกชนร่วมสนับสนุน กปถ. ต้องเป็นโครงการที่เกี่ยวกับความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน หรือเป็นโครงการภายในกรมการขนส่งทางบกเองก็สามารถขอความสนับสนุนจากทางกองทุน กปถ. ได้ ส่วนกองทุน สสส. จะเน้นในเรื่องความปลอดภัยในการใช้รถใช้ถนน และมีข้อจำกัดเรื่องไม่สนับสนุนครุภัณฑ์ ซึ่งถ้านวัตกรรมที่ต้องการส่งเสริมนี้สามารถขอเป็นช่องทางพิเศษเพื่อของบประมาณในกองทุนเหล่านี้ได้ และ/หรือ ให้เป็น Flagship Program ที่สามารถขอทุนระยะยาวต่อเนื่องหลายปีก็จะทำให้มีการสนับสนุนการพัฒนานวัตกรรมที่ต่อเนื่องและลดข้อจำกัดต่าง ๆ

๑.๕.๒ ระยะกลาง

๑.๕.๒.๑ การผลักดันจากหน่วยงานกลาง ที่รับข้อมูล Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology ต่าง ๆ ให้เป็นหน่วยงานวิจัยนวัตกรรมจราจรกลาง โดยอาจจะดูความเหมาะสมว่าควรอยู่ภายใต้กระทรวงคมนาคม หรือ กระทรวงอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยหน่วยวิจัยนี้ นอกจากเป็นหน่วยงานวิจัยด้านจราจร ยังช่วยดูแลในส่วนของการเชื่อมข้อมูลจราจร และ การเปิดให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลได้ และส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างหน่วยงานแชร์ข้อมูลและผลการวิจัย

๑.๕.๒.๒ การผลักดันให้เป็น Flagship Program ในคณะกรรมาธิการวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะสามารถช่วยผลักดันเป็นหัวข้อวิจัยของ บพข. และ/หรือหน่วยงานวิจัยให้ทุนอื่นต่อไป

การสนับสนุนในการเร่งรัดในส่วนของการจดทรัพย์สินทางปัญญา ดังที่กล่าวมาก่อนหน้า ปัญหาเรื่องระยะเวลาในการจดทรัพย์สินทางปัญญา เช่น สิทธิบัตร ซึ่งเป็นคอขวดอย่างหนึ่งในการพัฒนานวัตกรรมของประเทศ

๑.๕.๒.๓ งบประมาณด้านการบำรุงรักษาในระยะยาว ปัญหาอย่างหนึ่งของการตั้งงบประมาณของประเทศ คือการขาดงบประมาณการบำรุงรักษา ทำให้อุปกรณ์บางอย่างไม่ได้รับการบำรุงรักษา และ/หรือ ใช้งานได้หลังจากหมดประกัน อุปกรณ์ Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor Technology ก็เป็นอุปกรณ์ที่ต้องการการบำรุงรักษาเพื่อให้สามารถใช้งานได้ในระยะยาว

๑.๕.๓ ระยะยาว

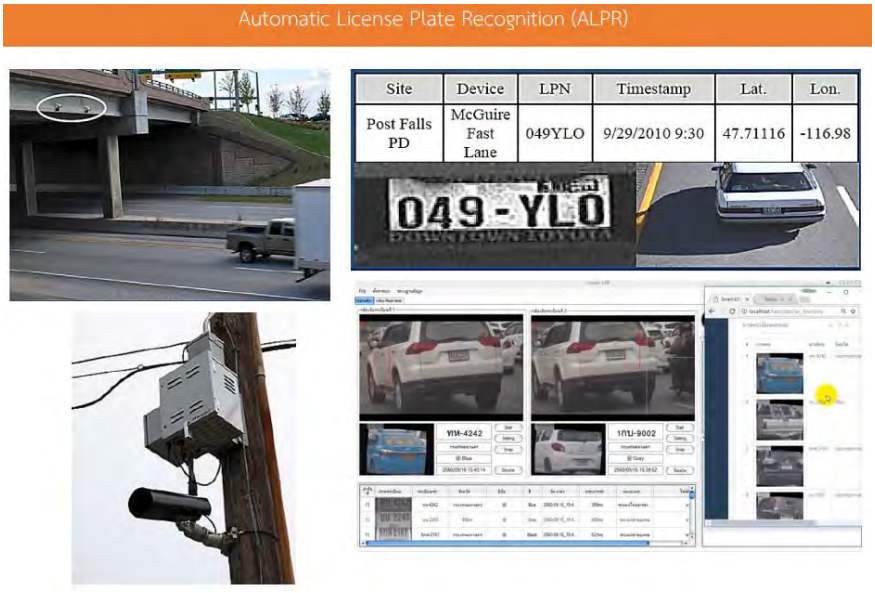
การผลักดันทางกฎหมาย/สิทธิประโยชน์ทางภาษี ให้ประชาชน สามารถติดกล้องบริเวณหน้าบ้าน รวมไปถึงกล้องติดตั้งบนรถให้สามารถส่งข้อมูลกล้องเหล่านั้นให้หน่วยงานวิจัยกลางได้ ซึ่งจะต้องมีการกำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อ และ/หรือ คุณลักษณะของกล้องต่อไป

๒. นวัตกรรมชิ้นที่ ๒ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ)

๒.๑ สภาพปัญหา

ปัจจุบันยังไม่มีเทคโนโลยีเชิงรุกเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจพิสูจน์อัตลักษณ์ของยวดยานพร้อมด้วยการระบุตัวตนได้อย่างถูกต้องชัดเจน เพื่อเป็นข้อมูลในการบริหารจัดการจราจรในด้านต่าง ๆ เช่น แจ้งเตือนให้เจ้าของรถทราบและเร่งรัดให้ดำเนินการไปตรวจสภาพและเสียภาษีประจำปีส่งผลให้ทราบข้อบกพร่องของรถในเชิงรุกก่อนที่จะเป็นต้นเหตุให้เกิดอุบัติเหตุ หากรถหรือยานพาหนะที่ได้มีการตรวจสภาพอย่างครบถ้วน ดำเนินการตามข้อแนะนำในการซ่อมบำรุงอย่างถูกต้องย่อมเป็นการสนับสนุนด้านความปลอดภัยของรถหรือยานพาหนะ และช่วยลดอุบัติเหตุของผู้ใช้รถใช้ถนนได้โดยตรง เพื่อป้องกันและเพิ่มประสิทธิภาพในด้านความปลอดภัยของการใช้รถใช้ถนนรวมถึงผู้ขับขี่ให้สามารถลดความสูญเสียจากอุบัติเหตุ

จากปัญหาที่เกิดขึ้นจากยานพาหนะบนท้องถนนส่งผลให้บุคลากรหรือเจ้าหน้าที่ต้องทำงานหนักขึ้นในการกำกับ ดูแล และตรวจตราให้เป็นไปตามกฎหมาย รวมทั้งการดำเนินการเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาต่าง ๆ จึงมีความจำเป็นต้องจดจำยานพาหนะโดยใช้เทคนิคการเรียนรู้ด้วยเครื่องหรือ Machine Learning และการระบุยานพาหนะอัตโนมัติได้กลายเป็นขั้นตอนสำคัญในระบบการจราจรสมัยใหม่

ภาพที่ ๔๓ ตัวอย่างของ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) ALPR

ภาพที่ ๔๔ ตัวอย่างของ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) RFID

ปัญหาการพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๒ นี้ ปัจจุบันเทคโนโลยี RFID สามารถผลิตได้ในประเทศไทยแล้วแต่มีจำนวนน้อยราย และส่วนมากนำไปใช้งานด้านต่าง ๆ โดยทำเป็นป้ายติดกับสินค้า เพื่อใช้ในการติดตามหรือเก็บข้อมูลต่าง ๆ ซึ่งยังขาดการส่งเสริมนำมาใช้ด้านการจราจรและขนส่งอย่างจริงจัง ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดเจ้าภาพหลัก จึงขาดนโยบายหรือกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนที่จะส่งไปถึงผู้ประกอบการ หรือนักวิจัยในการพัฒนานวัตกรรม โดยเฉพาะด้านการสนับสนุนวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงรวดเร็วมาก บุคลากรวิจัยของประเทศมีความเข้มแข็งไม่เพียงพอกับการแข่งขันกับต่างประเทศ รวมถึงการขาดระบบการรับรองมาตรฐานที่ทัดเทียมกับต่างประเทศ

ภาพที่ ๔๕ ตัวอย่าง การนำเทคโนโลยี RFID ที่ผลิตในประเทศไปใช้งานด้านต่าง ๆ ในปัจจุบัน

๒.๒ รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

๒.๒.๑ เทคโนโลยีอุปกรณ์รับส่งสัญญาณคลื่นวิทยุ (RADIO FREQUENCY IDENTIFICATION: RFID)

เทคโนโลยีอุปกรณ์รับส่งสัญญาณคลื่นวิทยุ (RFID) เป็นเทคโนโลยีที่ใช้คลื่นวิทยุในการทำงาน เป็นการระบุเอกลักษณ์ด้วยคลื่นวิทยุ มีลักษณะเป็นป้ายอิเล็กทรอนิกส์ (RFID Tag) ที่สามารถอ่านค่าได้โดยผ่านคลื่นวิทยุ เพื่อตรวจสอบ ติดตามและบันทึกข้อมูลที่ติดอยู่กับป้าย ในกรณีที่เป็นฉลากสินค้า RFID ก็จะถูกนำมาใช้ในการเก็บบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับสินค้า เพื่อให้สามารถทราบถึงที่มาที่ไปของสินค้าชิ้นนั้นได้ ทั้งข้อมูลผู้ผลิต วันที่ผลิต ส่วนประกอบ รวมถึงตำแหน่งของสินค้านั้น ๆ โดยไม่จำเป็นต้องอาศัยการสัมผัส (Contactless) หรือต้องเห็นของสิ่งนั้น ทำงานโดยใช้เครื่องอ่านที่สื่อสารกับป้ายด้วยคลื่นวิทยุในการอ่านและเขียนข้อมูล RFID ไม่ใช่เรื่องใหม่แต่อย่างใด แต่มีที่มาตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ แล้ว ในกองทัพอากาศอังกฤษ เนื่องจากในระยะแรกเรดาร์ไม่สามารถแยกเป้าบนจอเรดาร์ได้ว่าเป็นอากาศยานของฝ่ายใดจึงได้ มีการติดตั้ง อุปกรณ์ ส่งสัญญาณ Identification Friend or Foe (IFF) Transponder บนเครื่องบินอังกฤษ เพื่อให้สามารถแยกได้ว่าเป็นอากาศยานของอังกฤษเองหรือของเยอรมัน

๒.๒.๒ หลักการทำงาน RFID

ระบบ RFID มีส่วนประกอบ ๒ ส่วน คือ ๑) ป้าย RFID (Transponder) และ ๒) เครื่องอ่าน RFID (Transceiver) หลักการทำงานของระบบ คือ เครื่องส่ง (ป้าย RFID) จะส่งคลื่นสัญญาณซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับของสิ่งนั้นไปยังเครื่องอ่าน (RFID Reader) ซึ่งอยู่ห่างออกไปแล้วส่งข้อมูลที่อ่านได้ไปยังระบบประมวลผลต่อไป โดยมีรายละเอียดการทำงานของส่วนประกอบระบบ RFID ดังนี้

๒.๒.๒.๑ ป้าย RFID ประกอบด้วย IC-Chip เพื่อเก็บข้อมูลและสายอากาศเพื่อส่งสัญญาณ ป้าย RFID แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ป้ายแบบ Active จะมีแหล่งพลังงานภายในตัว เช่น แบตเตอรี่ทำให้ส่งสัญญาณได้ ไกลหลายสิบเมตร แต่ก็มีอายุการใช้งานจำกัดในทางตรงกันข้ามป้ายแบบ passive จะไม่มีแบตเตอรี่ในตัว แต่สามารถส่งสัญญาณได้เมื่อได้รับพลังงานคลื่นวิทยุจากเครื่องอ่าน ป้ายประเภทนี้มีราคาถูกและมีขนาดเล็ก แต่ก็มีระยะการส่งสัญญาณที่จำกัดไม่เกิน ๑๐ เมตร และต้องการเครื่องอ่านที่มีกำลังสูง

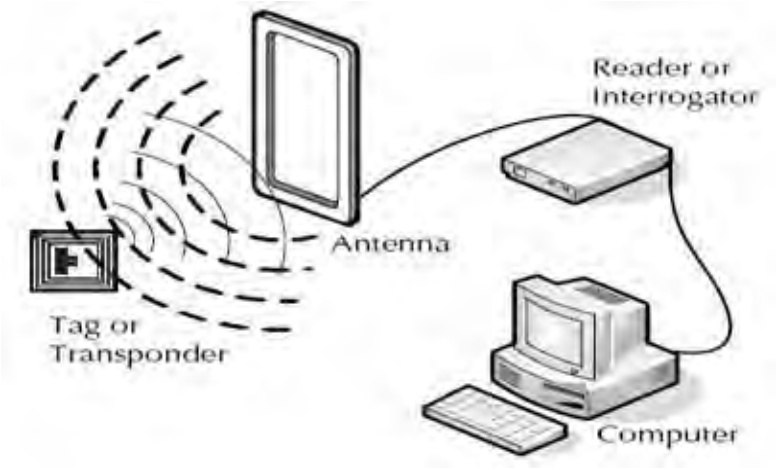
๑) Passive RFID Tags

Tag ชนิดนี้ไม่ต้องอาศัยแหล่งจ่ายไฟภายนอกใด ๆ เพราะภายใน Tag จะมีวงจรกำเนิดไฟฟ้าเหนี่ยวนำขนาดเล็กเป็นแหล่งจ่ายไฟในตัว ทำให้การอ่านข้อมูลทำได้ไม่ไกลมากนักระยะอ่านสูงสุดประมาณ ๑ เมตร ขึ้นอยู่กับความแรงของเครื่องส่งและคลื่นความถี่วิทยุที่ใช้ ปกติ Tag ชนิดนี้มักมีหน่วยความจำขนาดเล็กโดยทั่วไปประมาณ ๑๖ ถึง ๑,๐๒๔ ไบต์ มีขนาดเล็กและน้ำหนักเบา ราคาต่อหน่วยต่ำ ไอซีของ Tag ชนิดนี้ที่มีการผลิตออกมา จะมีทั้งขนาดและรูปร่างเป็นแท่งหรือแผ่นขนาดเล็กจนแทบไม่สามารถมองเห็นได้ไปจนถึงขนาดใหญ่สะดุดตา ซึ่งต่างก็มีความเหมาะสมกับชนิดงานที่แตกต่างกัน ส่วนโครงสร้างภายในที่เป็นไอซีของ Tag นั้น ประกอบด้วย ๓ ส่วนหลัก ๆ ได้แก่ ส่วนควบคุมการทำงานของภาครับ-ส่งสัญญาณวิทยุ (Analog Front-End) ส่วนควบคุมภาพคลอจิก (Digital Control Unit) ส่วนของหน่วยความจำ (Memory) ซึ่งอาจจะเป็นแบบ ROM หรือ EEPROM

๒) Active RFID Tags

Tag ชนิดนี้จะต้องอาศัยแหล่งจ่ายไฟจากแบตเตอรี่ภายนอกเพื่อจ่ายพลังงานให้กับวงจรภายในทำงาน Tag ชนิดนี้มีหน่วยความจำภายในขนาดใหญ่ได้ถึง ๑ เมกะไบต์ และสามารถอ่านได้ในระยะไกลสูงสุดประมาณ ๑๐ เมตร แม้ว่า Tag จะมีข้อดีอยู่หลายข้อแต่ก็มีข้อเสียด้วยเช่นกัน เช่น มีราคาต่อหน่วยแพง มีขนาดค่อนข้างใหญ่ และมีระยะเวลาในการทำงานที่จำกัด นอกจากการแบ่งจากชนิดที่ว่ามาแล้ว Tag ก็ยังถูกแบ่งประเภทจากรูปแบบในการใช้งานได้เป็น ๓ แบบ คือ แบบที่สามารถถูกอ่านและเขียนข้อมูลได้อย่างอิสระ (Read-Write) แบบเขียนได้เพียงครั้งเดียวเท่านั้นแต่อ่านได้อย่างอิสระ (Write-Once Read-Many หรือ WORM) และแบบอ่านได้เพียงอย่างเดียว (Read-Only) ด้วย อย่างไรก็ตาม Tag ชนิด Passive จะนิยมใช้มากกว่า ดังนั้นจึงจะขอกล่าวถึงเฉพาะ Tag ชนิดนี้เป็นหลัก

๒.๒.๒.๒ เครื่องอ่าน (RFID Reader) ประกอบด้วย ภาครับ-ส่งสัญญาณ (Transceiver) Decoder และสายอากาศ โดยเครื่องอ่านจะแพร่สัญญาณไปยังป้าย RFID ที่อยู่ภายในรัศมี และรับสัญญาณจากป้าย RFID จากนั้นก็จะส่งข้อมูลนั้นไปยังระบบประมวลผลต่อไป เครื่องอ่านมีหลายขนาดทั้งแบบติดตั้งประจำที่ และแบบมือถือ นอกจากนี้ระบบ RFID ยังแบ่งออกตามประเภทย่านความถี่ที่ใช้งาน ได้แก่ **ย่านความถี่ต่ำ** (๓๐ KHz-๕๐๐ KHz) โดยทั่วไประบบ RFID มักเป็นระบบ Passive มีระยะอ่านไม่เกิน ๓.๕ เมตร ขณะที่สามารถอ่านป้าย RFID ซึ่งเคลื่อนที่ด้วยความเร็วต่ำไม่เกิน ๓๐ กม./ชม. มักใช้ในการควบคุม ติดตาม ชิ้นงาน และ**ย่านความถี่สูง** (๘๕๐ MHz - ๒.๕ GHz) มีระยะอ่านไกลกว่า ระหว่าง ๕๐-๑๐๐ เมตร ขณะที่สามารถอ่านป้าย RFID ซึ่งเคลื่อนที่ด้วยความเร็วถึง ๒๐๐ กม./ชม. ได้ทำให้เป็นที่นิยมใช้ในอุตสาหกรรมการขนส่ง เช่น การติดตามตู้สินค้ารถไฟและด่านเก็บเงินอัตโนมัติ (Automated Toll Collection) ซึ่งต้องการระยะและความเร็วในการอ่านที่สูง

ภาพที่ ๔๖ ภาพรวมของระบบ RFID

ภาพที่ ๔๗ ตัวอย่าง Tag ชนิดพวงกุญแจ แคปซูล และบัตรตามลำดับ

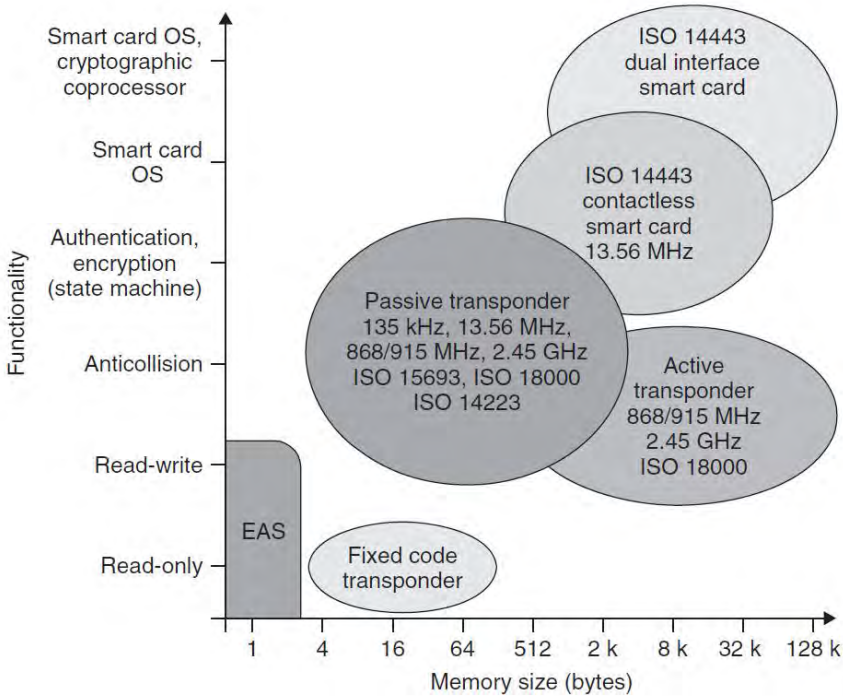

ภาพที่ ๔๘ ตัวอย่าง Tag บัตรภายในบรรจุแบตเตอรี่ขนาดเล็กไว้

๒.๒.๓ หลักการและเทคนิคที่ใช้รับและส่งข้อมูลระหว่าง Tag และเครื่องอ่าน

ปัจจุบันคลื่นพาหะที่ใช้งานกันในระบบ RFID จะอยู่ในย่านความถี่ ISM (Industrial-Scientific-Medical) ซึ่งเป็นย่านความถี่ที่กำหนดการใช้งานในเชิงอุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และการแพทย์ สามารถใช้งานได้โดยไม่ตรงกับย่านความถี่ที่ใช้งานในการสื่อสารทั่วไป สำหรับคลื่นพาหะที่ใช้กันในระบบ RFID อาจแบ่งออกได้เป็น ๓ ย่านความถี่ที่ใช้งานหลัก ได้แก่ ๑) ย่านความถี่ต่ำ (Low Frequency: LH) ต่ำกว่า ๑๕๐ kHz ๒) ย่านความถี่สูง (High Frequency: HF) ๑๓.๕๖ MHz ๓) ย่านความถี่สูงยิ่ง (Ultra High Frequency: UHF) ๔๓๓/๘๖๘/๙๑๕ MHz

การใช้งาน ๒ ย่านความถี่แรกจะเหมาะสำหรับใช้กับงานที่มีระยะการสื่อสารข้อมูลในระยะใกล้ (LH ระยะอ่านประมาณ ๑๐-๒๐ เซนติเมตร และ HF ระยะอ่านประมาณ ๑ เมตร) เช่น การตรวจสอบการผ่านเข้าออกพื้นที่การตรวจหาและเก็บประวัติในสัตว์ ส่วนย่านความถี่สูงยิ่งจะถูกใช้กับงานที่มีระยะการสื่อสารข้อมูลในระยะไกล (UHF ระยะอ่านประมาณ ๑-๑๐ เมตร) เช่น ระบบเก็บค่าบริการทางด่วน และในปัจจุบันระบบ RFID กำลังถูกวิจัยและพัฒนาในย่านความถี่ไมโครเวฟที่ความถี่ ๒.๔ GHz และความถี่ ๕.๘ GHz เพื่อใช้งานที่ต้องการระยะอ่านที่ไกลกว่า ๑๐ เมตร เป็นต้น ในแง่ของราคาและความเร็วในการสื่อสารข้อมูล เมื่อเทียบกันแล้ว RFID ซึ่งใช้คลื่นพาหะย่านความถี่สูงเป็นระบบที่มีความเร็วในการส่งข้อมูลสูงสุด และมีราคาแพงที่สุดด้วย เช่นกัน ส่วน RFID ที่ใช้คลื่นพาหะในอีก ๒ ย่านความถี่จะมีระดับราคาและความเร็วลดหลั่นกันไป

ภาพที่ ๔๙ การเปรียบเทียบระหว่างฟังก์ชันการใช้งาน (Functionality) เทียบกับขนาดของหน่วยความจำ (Memory Size) และมาตรฐาน ISO ต่าง ๆ

๒.๒.๔ การนำเทคโนโลยี RFID ไปใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์

ด้วยคุณลักษณะของเทคโนโลยี RFID ที่ช่วยในการตรวจจับและระบุตัวตนในระยะไกล (โดยไม่ต้องสัมผัส) ทำให้มีการนำเทคโนโลยีดังกล่าวมาใช้อย่างแพร่หลายในด้านอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมด้านการผลิตรถยนต์ ไม่ว่าจะเป็นการติดตามแม่พิมพ์ในอุตสาหกรรมการหลอมเหล็กหล่อชิ้นส่วน การจำแนกและการจัดการอุปกรณ์ในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องยนต์ การติดตามชิ้นส่วนการผลิตในอุตสาหกรรมการผลิตเครื่องยนต์ การติดตามชุดอุปกรณ์เครื่องปั๊มชิ้นส่วนในอุตสาหกรรม การระบุข้อมูลของพาเลทขนถ่ายในอุตสาหกรรมการประกอบโครงรถยนต์ และการควบคุมรถเอจีวีในอุตสาหกรรมการประกอบรถยนต์ เป็นต้น จากการนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรม เทคโนโลยี RFID ที่ถูกนำมาใช้ในภาคอุตสาหกรรมอย่างเป็นรูปธรรม เป็นการใช้เพื่อยืนยันตัวตนหรือใช้ในการติดตามระบุตำแหน่ง โดยมีบทบาทเป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานของกระบวนการผลิตในโรงงานอุตสาหกรรม โดย RFID สามารถบรรจุข้อมูลสำหรับการทำงานได้ดีกว่า Barcode จึงสามารถลดการเกิดความผิดพลาดจากการปฏิบัติงานของมนุษย์ เพิ่มความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการทำงาน ทั้งยังช่วยในการป้อนข้อมูลเพื่อยืนยันสถานะและตำแหน่งของสินค้าหรือวัตถุดิบ เพิ่มความปลอดภัยในการทำงาน และที่สำคัญที่สุด คือ ไม่จำเป็นต้องเชื่อมต่อเครือข่ายตลอดเวลาเพื่อทำงาน อาจกล่าวได้ว่า RFID เป็นเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรมการผลิตที่สามารถจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกระบวนการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบข้อมูลการผลิตและส่วนที่เกี่ยวข้องย้อนหลังได้ เป็นประโยชน์ในการดำเนินกระบวนการตรวจสอบย้อนหลัง รวมถึงลดระยะเวลาในการทำงานได้อย่างมาก

๒.๓ RFID นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม

การนำเทคโนโลยี RFID มาต่อยอดใช้งานในรูปแบบอื่นๆ เช่นการใช้ RFID กับยานพาหนะ ได้แก่ การระบุยานพาหนะ การควบคุมการเข้าออก และการติดตามยานพาหนะ เป็นต้น

๒.๓.๑ ระบบการควบคุมการเข้าออก ความสามารถในการอนุญาตหรือปฏิเสธการเข้าถึงโดยอิงจากยานพาหนะที่มีแท็ก RFID เฉพาะเป็นวิธีที่มีค่าในการจัดเตรียมอาคารหรือที่จอดรถให้มีระดับการรักษาความปลอดภัยที่เพิ่มขึ้น ระบบเหล่านี้ป้องกันยานพาหนะที่ไม่ได้รับอนุญาตซึ่งอาจใช้พื้นที่และขัดขวางไม่ให้บุคคลเข้าไปในอาคารหรืออาคารที่ปลอดภัย

๒.๓.๒ การระบุตัวตนยานพาหนะ ความสามารถในการระบุยานพาหนะและเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะโดยการอ่านแท็ก RFID นั้นเป็นประโยชน์ สำหรับภาคราชการ เช่น กรมการขนส่งทางบก ในการตรวจสอบประวัติการเสียภาษี ข้อมูลเกี่ยวกับตัวรถ การประกันภัย และอื่น ๆ รวมทั้งระบบการตรวจสอบรถที่ผิดกฎหมายได้ด้วย ดังนั้น แท็ก RFID ที่ไม่ซ้ำกันช่วยให้ระบุตัวรถได้โดยไม่ต้องพยายามค้นหา

๒.๓.๓ ระบบการติดตามยานพาหนะ การติดตามยานพาหนะขณะเดินทางระยะไกลนั้นไม่ใช่ความสามารถของ UHF RFID แต่ถ้ามีการตั้งจุดตรวจตลอดเส้นทาง สามารถประมาณตำแหน่งของรถได้ตามเวลาที่ผ่านแต่ละจุด มีการดำเนินการทั่วประเทศที่สถานีชั่งน้ำหนักรถบรรทุกขนาดใหญ่ตามจุดต่าง ๆ เมื่อชั่งน้ำหนักรถ ๑๘ ล้อ แท็ก RFID ของพวกเขาจะถูกอ่านเพื่อระบุตำแหน่ง และยังสามารถใช้เพื่อบันทึกการเดินทางได้อีกด้วย สำหรับบริษัทหรือผู้ที่สนใจติดตามยานพาหนะแบบเรียลไทม์และไม่ต้องตั้งค่าโครงสร้างพื้นฐานที่มีราคาแพง แท็ก GPS สำหรับยานพาหนะเป็นทางออกที่ดีกว่า ทั้งนี้การติด RFID ชนิด UHF ทำได้หลายลักษณะ เช่น

๒.๓.๓.๑ แท็กภายนอก (External Tag) ช่วยให้สามารถระบุยานพาหนะได้ระยะไกลและเป็นแท็กกาวโปร่งใสที่ป้องกันการงัดแงะ ซึ่งช่วยให้ติดตั้งบนชิ้นส่วนภายนอกที่ไม่ใช่โลหะของรถได้อย่างรวดเร็วและง่ายดาย

๒.๓.๓.๒ แท็กติดกระจกหน้ารถ (Windshield Tag) สามารถระบุระยะได้ไกลถึง ๑๐ เมตร แท็กกระจกหน้ารถยังสามารถมาในรูปแบบป้องกันการงัดแงะได้เช่นเดียวกับแท็กภายนอกเพื่อเพิ่มความปลอดภัย แต่อย่างไรก็ตามแท็กประเภทดังกล่าวจะมีปัญหากับกระจกหน้ารถที่มีการติดฟิล์มที่มีส่วนผสมของสารเหล็ก (Mentalized film) เช่น ฟิล์มเซรามิก เป็นต้น มีความสามารถตรวจจับได้ด้วยความเร็วสูงสุด ๕๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง

๒.๓.๓.๓ แท็กติดไฟหน้ารถ (Headlamp Tag) เหมาะสำหรับการติดไฟหน้ารถมอเตอร์ไซต์หรือรถยนต์ สามารถระบุระยะไกลมากที่สุด ๑๐ เมตรสำหรับรถยนต์ และมากที่สุด ๑๕ เมตรสำหรับมอเตอร์ไซต์ โดยสามารถมีอัตราการอ่านบนยานพาหนะความเร็วสูงสุดได้ ๑๐๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง

๒.๓.๓.๔ แท็กติดบนแผ่นป้ายทะเบียน (License Plate Tag) เหมาะสำหรับทั้งรถยนต์และมอเตอร์ไซด์ โดยจะมีรูปแบบของแท็กที่สามารถติดได้ แบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ แผ่นสติกเกอร์ มีระยะการอ่าน ๗ เมตร รองรับความเร็วรถ ๑๑๐ กิโลเมตร/ชั่วโมง แท๊กที่บรรจุในกล้องแข็ง และการติดตั้ง RFID ลงบนแผ่นป้ายทะเบียนโดยตรง

๒.๓.๓.๕ แท็กภายนอกสำหรับงานหนัก (Heavy Duty External Tags) เหมาะอย่างยิ่งสำหรับการใช้งานในระยะยาวในสภาพแวดล้อมกลางแจ้งและในโรงงานอุตสาหกรรม พวกเขาสามารถผูกสายเคเบิลหรือยึดกับจักรยาน รถยก และอุปกรณ์อุตสาหกรรมอื่น ๆ อีกมากมาย

๒.๓.๓.๖ การ์ดรวมแท็ก UHF ระยะยาวและเทคโนโลยีความใกล้ชิดหรือสมาร์ทการ์ด ซึ่งช่วยให้สามารถใช้บัตรเดียวสำหรับแอปพลิเคชันการเข้าถึงยานพาหนะและอาคาร

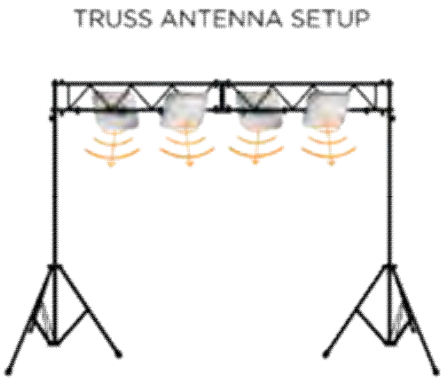
ภาพที่ ๕๐ ตัวอย่างแท็กติดไฟหน้ารถยนต์และมอเตอร์ไซต์

ภาพที่ ๕๑ ตัวอย่างแท็กติดบนแผ่นป้ายทะเบียน

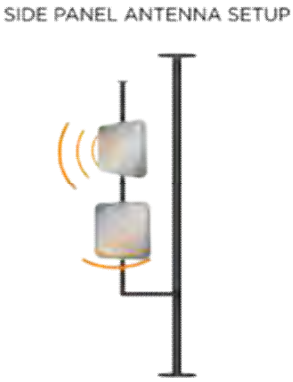
ในการตรวจจับและติดตามยานพาหนะส่วนใหญ่ ต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ในการอ่าน (Reader) ซึ่งสามารถติดตั้งอุปกรณ์ได้ ๒ รูปแบบ ๑) การติดตั้งโครงเหนือตัวรถ หรือ ๒) แผงด้านข้างอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ด้านขวาหรือด้านซ้ายของรถ ขึ้นอยู่กับตำแหน่งแท็ก

การติดตั้งโครงนั่งร้าน (ด้านบน) แอปพลิเคชันเก็บค่าผ่านทาง และแอปพลิเคชันติดตามยานพาหนะจำนวนมากใช้การตั้งค่าอุปกรณ์เหนือศีรษะเพื่ออ่านแท็กที่ด้านหน้าหรือด้านหลังของรถ ขึ้นอยู่กับมุมของเสาอากาศ สามารถติดตั้งเสาอากาศแบบแผงบนโครงนั่งร้านและทำมุมไปทางหรือออกจากรถที่วิ่งผ่านได้ เสาอากาศที่ทำมุมเข้าหารถสามารถอ่านกระจกหน้ารถ RFID หรือป้ายห้อยได้ ในขณะที่เสาอากาศที่ทำมุมห่างจากตัวรถสามารถอ่านป้ายทะเบียน RFID ได้

ภาพที่ ๕๒ ตัวอย่างรูปแบบการติดตั้งโครงนั่งร้าน (ด้านบน)

การตั้งค่าแผงด้านข้าง (ซ้ายและ/หรือขวา) เหมาะสำหรับระบบควบคุมการเข้าออกและตัวแทนจำหน่ายรถยนต์ การติดตั้งเสาอากาศบนเสาหรือโครงสร้างที่ด้านใดด้านหนึ่งของรถจะทำงานได้ดีในการอ่านกระจกหน้ารถหรือป้ายห้อย การตั้งค่านี้ยังสามารถกำหนดทิศทางออกจากรถที่เข้ามาเพื่ออ่านป้ายทะเบียนรถ หรือจะติดตั้งและทำมุมเสาอากาศหลาย ๆ อัน ในทิศทางที่ต่างกันก็ได้ การตั้งค่าเสาอากาศบนเสาทางด้านซ้ายหรือด้านขวาของรถจะช่วยให้แอปพลิเคชันนี้มีการอ่านที่สอดคล้องกันหากอุปกรณ์ได้รับการตั้งค่าอย่างถูกต้อง

ภาพที่ ๕๓ ตัวอย่างรูปแบบการติดตั้งตัวอ่านในแผงด้านข้าง (ซ้ายหรือขวา)

๒.๔ การนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้

๒.๔.๑ การประยุกต์ใช้งาน RFID สามารถใช้ RFID ติดตามความเคลื่อนไหวของสินค้าจากผู้ผลิตจนกระทั่งถึงมือผู้บริโภคเริ่มตั้งแต่ใช้ระบุลักษณะและคุณสมบัติของสินค้าที่จะผลิตใช้ติดตามสินค้าที่ผลิตแล้ว นอกจากนี้ RFID ยังถูกนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ได้อีกหลายทาง และกำลังเข้ามาแทนที่การใช้บาร์โค้ดมากขึ้น หลาย ๆ ประเทศและประเทศไทยเองก็ได้มีการนำเทคโนโลยี RFID มาใช้งานในหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นด้านการค้า การผลิต การแพทย์ การเกษตร การทหาร การจราจร หรือการเกษตร

๒.๔.๒ Bluetooth Reader และ Automatic License Plate Recognition (ALPR) มีการใช้งานที่หลากหลาย เช่น หากนำมาติด AI ที่หัวกล้อง สามารถอ่านและยืนยันป้ายทะเบียนรถได้

อย่างถูกต้อง และมีความเฉพาะเจาะจงสำหรับแต่ละประเทศตามลักษณะและรูปแบบของป้ายทะเบียนรถ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในส่วนของไม้กั้นอัตโนมัติในการเปิดให้เข้า-ออกพื้นที่ มีการตัดแต้ม/ตัดเงินเมื่อผ่านจุด เข้า-ออกพื้นที่ และการระบุตัวตนได้อย่างรวดเร็วแบบอัตโนมัติช่วยระบายรถได้อย่างคล่องตัว เป็นต้น

๒.๔.๓ RFID และ DSRC จะมีองค์ประกอบหลัก ๒ ฝั่ง คือ Tag และหัวอ่าน (Athena) ซึ่งหัวอ่านในประเทศไทยจะมีข้อจำกัด คือ ลักษณะกำลัง (Watt) การใช้งานที่ประเทศไทยรองรับได้น้อยกว่าต่างประเทศมาก ทำให้การใช้งานจะไม่เหมือนกับต่างประเทศ ๑๐๐% แต่ทั้งนี้ ปริมาณการใช้งานจะเพิ่มมากขึ้น ไม่ใช่เฉพาะการจัดเก็บค่าผ่านทาง ยังมีการใช้เพื่อยืนยันตัวตน สถานที่ต่าง ๆ การจัดการที่จอดรถ ซึ่ง RFID และ DSRC สามารถทดแทนกันได้ในเชิงเทคโนโลยี กล้องอ่านป้ายทะเบียนรถได้และยืนยันตัวตน แต่จะมีรายละเอียดในเชิงการใช้งานที่ต่างกัน ซึ่งเป็นกลุ่มนวัตกรรมที่มีการใช้งานสูง

๒.๔.๔ สามารถระบุตัวตนของยานพาหนะ เช่น รถจักรยานยนต์ รถยนต์ รถบรรทุก การตรวจจับอุบัติเหตุ และ Demand Management

๒.๕ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันให้เกิดขึ้นจริง

กรมการขนส่งทางบก เคยดำเนินโครงการ “พัฒนาเครื่องหมายการเสียภาษีรถประจำปีรูปแบบใหม่ Radio Frequency Identification : RFID Tag ในปี ๒๕๕๓ ซึ่งจะเริ่มทดลองเปิดให้บริการ ณ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานครพื้นที่ ๕ กรมการขนส่งทางบก จตุจักร ในวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ และเริ่มให้บริการ ณ สำนักงานขนส่งทุกเขตใน กทม. และปริมณฑล ภายในสิ้นเดือนกันยายน ก่อนให้บริการครอบคลุมทั่วประเทศภายในปี ๒๕๕๓ ซึ่งเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีรูปแบบใหม่ RFID Tag เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ขับขี่ยวดยานพาหนะทั่วไป ที่ชื่นชอบเทคโนโลยีอันล้ำสมัยได้มีโอกาสเลือกใช้บริการ และได้เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ (ภาคสมัครใจ) ในการติดเครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีรูปแบบใหม่ โดยการชำระภาษีระบบ RFID จะชำระค่าธรรมเนียมเพิ่มอีกเพียง ๑๒๐ บาท จากอัตราปกติ โดยจะได้รับเครื่องหมาย ๒ ส่วน ประกอบด้วย SMART TAG คือ เครื่องหมายการเสียภาษีประจำปีรูปแบบใหม่ ที่มีส่วนประกอบของ RFID Chip สำหรับติดที่กระจกหน้าของยานพาหนะ หรือจุดที่มองเห็นได้ชัดเจน และส่วนที่ ๒ คือ SMART PASS ซึ่งก็คือ RFID ที่ติดตั้งบริเวณไฟหน้ายานพาหนะ เพื่อให้การจัดเก็บข้อมูลครบถ้วนที่สุด แต่การดำเนินโครงการดังกล่าวไม่ได้รับความนิยมและเลิกไปในปัจจุบัน จากการตรวจสอบข้อมูลพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรค คือ ราคาหรือค่าใช้จ่ายที่ต้องมีการจ่ายเพิ่ม ๑๒๐ บาท แต่สิ่งที่ประชาชนจะได้ประโยชน์ยังไม่ชัดเจนและจูงใจให้มีการมาใช้ได้ โครงการนี้ได้ติดตั้งเครื่องอ่าน (Reader) ตามถนนสายหลักแล้วจำนวน ๔๕๐ จุด

๒.๖ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

การดำเนินการให้สำเร็จรัฐบาลต้องมีการออกกฎระเบียบเพื่อมีการบังคับใช้ โดยอาจแบ่งเป็นระยะ ๆ ในการบังคับใช้ รัฐต้องลงทุนในเรื่องตัวอ่าน (Reader) ทั่วประเทศจะทำให้เกิดความปลอดภัย โดยนวัตกรรมนี้จะมีประโยชน์ยิ่ง ในการระบุตัวตนและควบคุมพาหนะ การวางแผนการขนส่ง ขยายผิวจราจร สร้างโครงข่าวการเชื่อมโยงของถนน ร่วมทั้งวางแผนควบคุมระบบการขนส่งมวลชนทั้งระบบราง รถโดยสารประจำทาง รถรับจ้างสาธารณะ และการขนส่งทางบกทั้งหมด

๓. นวัตกรรมชิ้นที่ ๓ Intersection Signal Control (ระบบจัดการสัญญาณไฟจราจร)

๓.๑ สภาพปัญหา

ปัจจุบันการติดตั้งสัญญาณไฟจราจรที่เหมาะสม จะช่วยในการบริหารจัดการเดินทางบริเวณทางแยกได้อย่างเหมาะสมส่งผลดีสำหรับการควบคุมการจราจรและความปลอดภัย ข้อดีของการใช้สัญญาณไฟจราจร ได้แก่ ทำให้การจราจรเคลื่อนที่ได้ตามที่กำหนดตามจังหวะสัญญาณไฟจราจร สามารถลดอุบัติเหตุได้ และหากตั้งเวลาจังหวะสัญญาณไฟจราจรไม่เหมาะสมอาจทำให้ผู้ขับขี่ละเมิดสัญญาณได้เช่นกัน

๓.๑.๑ สัญญาณไฟที่ใช้ควบคุมการจราจรตามบริเวณทางแยกต่าง ๆ ประกอบด้วยไฟสีแดง สีเหลือง และสีเขียว วางเรียงกันตามลำดับ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๓.๑.๑.๑ สัญญาณไฟที่มีระยะเวลาใน ๑ รอบ (Cycle Length) คงที่ เรียกว่า “Pre-Timed Signals หรือ Fixed Timed Signal” เป็นระบบสัญญาณไฟที่ได้กำหนดระยะเวลาในหนึ่งรอบไว้คงที่ ซึ่งหมายความว่า ได้กำหนดระยะเวลาของสัญญาณไฟเขียวไว้แน่นอน ไม่มีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าทางแยกนั้น ๆ จะมียวดยานวิ่งผ่านหรือไม่ จะสังเกตได้ว่าสัญญาณไฟประเภทนี้ไม่เหมาะกับช่วงเวลาที่มีการจราจรเบาบาง เนื่องจากรถต้องหยุดรอสัญญาณเขียว เป็นการเพิ่มปัญหาความล่าช้า

๓.๑.๑.๒ สัญญาณไฟที่เปลี่ยนไปตามปริมาณการจราจร (Actuated Signals) เป็นสัญญาณไฟที่ระยะเวลาของสัญญาณไฟเขียวจะเปลี่ยนไปตามปริมาณการจราจร เช่น ในทิศทางที่ไม่มียวดยานพาหนะวิ่งผ่าน ทางสายนั้นจะได้รับสัญญาณไฟแดง และจะเปลี่ยนเป็นสัญญาณไฟเขียวเมื่อเริ่มมียานพาหนะวิ่งผ่าน

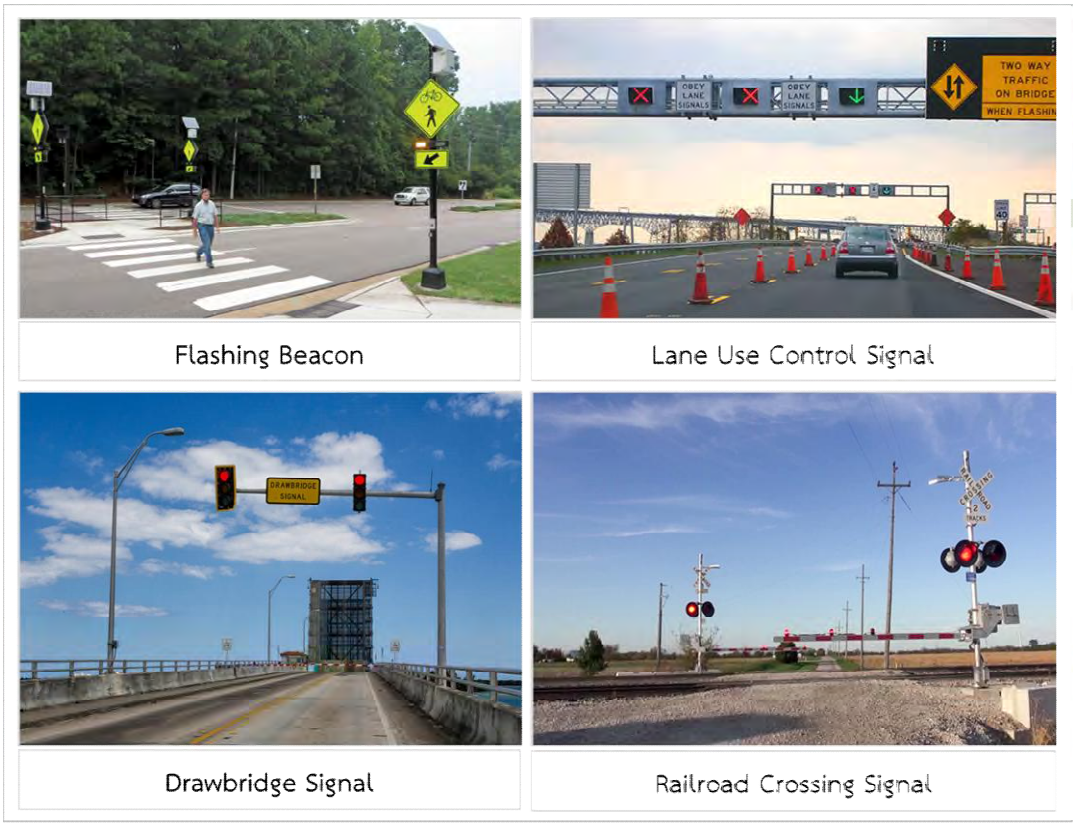
๓.๑.๒ สัญญาณไฟสำหรับกรณีพิเศษ (Special Traffic Signal) ได้แก่

๓.๑.๒.๑ สัญญาณไฟกระพริบ (Flashing Beacon) เป็นสัญญาณไฟที่ติดตั้งเพื่อเตือนผู้ใช้ยวดยานให้ระมัดระวังมากขึ้นและให้ชะลอความเร็ว โดยทั่วไปสัญญาณไฟชนิดนี้จะติดตั้งบริเวณทางข้าม โดยใช้ไฟกระพริบสีเหลือง สำหรับในต่างประเทศ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาจะใช้สัญญาณไฟกระพริบแทนสัญญาณไฟจราจรในช่วงที่มีการจราจรเบาบางมาก เช่น ช่วงดึก หรือรุ่งเช้า โดยกำหนดให้ถนนทางเอกใช้สัญญาณไฟกระพริบสีเหลือง และถนนทางโทใช้สัญญาณไฟกระพริบสีแดง ยานพาหนะที่ได้รับสัญญาณไฟกระพริบสีแดงจะต้องหยุดและให้ทางแก่ยานพาหนะบนถนนที่มีสัญญาณไฟกระพริบสีเหลือง การใช้ไฟกระพริบในช่วงที่มีการสัญจรน้อยมากนั้น จะช่วยลดปัญหาความล่าช้าบริเวณทางแยก

๓.๑.๒.๒ สัญญาณไฟควบคุมช่องทางวิ่ง (Lane Use Control Signal) ใช้ในกรณีที่ถนนบางสายอาจจะมีจำนวนช่องทางวิ่งที่ไม่เท่ากันในแต่ละทิศทาง และบางช่องทางวิ่งอาจใช้เป็นช่องทางพิเศษ (Reversible Lane) เพื่ออนุญาตให้ยวดยานแล่นไปและมาในทิศทางตรงกันข้ามในช่วงเวลาที่กำหนด

๓.๑.๒.๓ สัญญาณไฟสำหรับสะพานเปิด (Drawbridge Signal) เป็นสัญญาณไฟที่เตือนผู้ใช้ยวดยานในกรณีที่มีการเปิดสะพาน

๓.๑.๒.๔ สัญญาณไฟสำหรับทางรถไฟตัดผ่าน (Railroad Crossing Signal) เป็นสัญญาณไฟที่ใช้เตือนผู้ใช้ยวดยานให้ทราบเมื่อมีรถไฟวิ่งตัดผ่าน

ภาพที่ ๕๔ สัญญาณไฟสำหรับกรณีพิเศษ (Special Traffic Signal)

ปัญหาการพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๓ นี้ เกิดจากปัจจุบันใช้เทคโนโลยีควบคุมสัญญาณไฟที่เป็นแบบเก่าและเป็นแบบ “Pre-Timed Signals หรือ Fixed Timed Signal” และใช้เทคโนโลยีต่างประเทศ ซึ่งทำให้การจัดสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกยังไม่มีประสิทธิภาพ และหากต้องมีการลงทุนเพื่อติดตั้งระบบ Sensor เพื่อใช้ในการตรวจวัดสภาพจราจรใหม่ เพื่อเก็บข้อมูลสภาพจราจรและนำมาประมวลผลจัดจังหวะสัญญาณไฟจราจรในแต่ละรอบสัญญาณไฟ ปัญหาการพัฒนาระบบสัญญาณไฟจราจรบริเวณทางแยกในปัจจุบัน ก็เหมือนกับนวัตกรรมชิ้นอื่น ๆ คือ ความไม่ชัดเจนของนโยบายหรือเป้าหมายส่งเสริมการนำเทคโนโลยีด้านนี้มาใช้งานจริง หน่วยงานภาครัฐไม่ซื้อเทคโนโลยีจากนักวิจัย จึงทำให้นักวิจัย ผู้ให้ทุน รวมถึงผู้ประกอบการ ไม่ลงมาพัฒนาเรื่องนี้ ซึ่งต้องมีการสนับสนุนเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ส่วนผู้วิจัยหรือผู้ประกอบการต้องมีการแข่งขันกับบริษัทที่มีอยู่ในปัจจุบันและดูเหมือนจะเป็นบริษัทเดียวที่ผลิต ติดตั้ง และบริการเรื่องนี้ จึงไม่มีนักวิจัยที่จะเข้ามาศึกษาพัฒนาแข่งขันกับผู้ประกอบการเนื่องจากไม่สามารถสู้ได้เลย แต่หากภาครัฐมีการส่งเสริม และมีพื้นที่ให้นักวิจัยสามารถศึกษาและพัฒนานวัตกรรมที่สามารถบริหารจัดจังหวะสัญญาณไฟจราจรที่สามารถใช้กับท้องถิ่น เทศบาล โดยเน้นคุณภาพและมีราคาเหมาะสมก็มีความเป็นไปได้ในการส่งเสริมนวัตกรรมเรื่องนี้ รวมถึงควรมีการส่งเสริมให้มีการวิจัยหรือจัดทำ AI Box เพื่อใช้กับระบบกล้อง CCTV ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ทั้งในกรุงเทพมหานครและท้องถิ่น ก็จะช่วยลดค่าใช้จ่ายและสามารถดำเนินการเพื่อให้มีการติดตั้งไฟจราจรบริเวณทางแยกในท้องถิ่นที่เป็นแยกวัดใจได้

การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่หรือการเพิ่มประสิทธิภาพกล้อง CCTV ที่มีการติดตั้งบริเวณทางแยกต่างๆ ให้สามารถทำหน้าที่เป็นตัวตรวจวัดสภาพจราจรและนำข้อมูลไปประมวลผลและใช้ AI วิเคราะห์ด้านการจราจรและนำข้อมูลนั้นมาใช้ในการกำหนดรอบสัญญาณไฟจราจรได้ แต่ในปัจจุบันยังไม่มีการดำเนินการส่วนนี้ ดังนั้น ปัญหาการพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๓ นี้ ต่อเนื่องจาก การพัฒนานวัตกรรมชิ้นที่ ๑ คือ AI Box ที่นำไปเพิ่มให้กับระบบกล้อง CCTV และนำข้อมูลมาประมวลผลเพื่อกำหนดรอบสัญญาณไฟจราจร โดยนวัตกรรมนี้ เหมาะสมกับท้องถิ่น หรือพื้นที่เทศบาล ที่เป็นทางแยกยังไม่มีการติดตั้งสัญญาณไฟจราจรหรือมีแล้วแต่ไม่มีการวิเคราะห์เปลี่ยนจังหวะตามปริมาณจราจรแต่ละทิศทาง

๓.๒ รายละเอียดของนวัตกรรมและเทคโนโลยีปัจจุบัน

๓.๒.๑ ปัจจุบันกรุงเทพมหานคร บริเวณทางแยกส่วนมากใช้ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรที่เป็นแบบการควบคุมสัญญาณไฟแบบกำหนดเวลาคงที่ (Fixed or Pre-time Control) ซึ่งเป็นระบบควบคุมสัญญาณไฟที่ถูกออกแบบไว้ล่วงหน้าจากข้อมูลปริมาณจราจรเฉลี่ยในอดีต มีความยาวรอบสัญญาณไฟและช่วงระยะเวลาสัญญาณไฟเขียวของแต่ละจังหวะสัญญาณไฟคงที่ ดังนั้นหากปริมาณจราจรมีการเปลี่ยนแปลง การควบคุมแบบกำหนดเวลาคงที่จะไม่สามารถปรับเปลี่ยนสัญญาณไฟให้เข้ากับสภาพจราจรได้จึงนิยมให้มีชุดการควบคุมสัญญาณไฟแบบกำหนดเวลาคงที่มากกว่า ๑ ชุดหรือสัญญาณไฟจราจรหลายแผน (Multiple-Time Plan) เช่น แบ่งเป็นชุดการควบคุมในช่วงเวลาเช้า กลางวัน เย็น และหลังเที่ยงคืน เพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณจราจรเฉลี่ยในแต่ละช่วงของวัน แต่มีประมาณ ๖๐ ทางแยกที่ควบคุมสัญญาณไฟแบบตามปริมาณจราจร (Actuated Control) เป็นระบบควบคุมสัญญาณไฟที่มีช่วงระยะเวลาของไฟเขียวไฟแดงในแต่ละขาของทางแยกเปลี่ยนแปลงไปตามปริมาณการจราจรซึ่งมีการเชื่อมโยงระหว่างเครื่องตรวจนับปริมาณการจราจร (Detectors) กับจังหวะสัญญาณไฟจราจร ปัญหาการเปลี่ยนระบบ คือ งบประมาณ และอำนาจการบริหารจัดการควบคุมทางแยกเนื่องจากต้องปล่อยให้เป็นแบบอัตโนมัติ แต่การมาควบคุมสัญญาณไฟจราจรของเจ้าหน้าที่ตำรวจก็เป็นปัญหาการใช้งานอย่างหนึ่ง หากสามารถควบคุมบริหารจัดการเวลาสอดคล้องกับสภาพปริมาณการจราจรจริง ช่วยลดภาระในการควบคุมไฟสัญญาณจราจรของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สามารถปฏิบัติภารกิจอื่นได้ อีกทั้งประชาชนที่ใช้รถที่ทางแยกก็จะรู้สึกผ่อนคลายได้มากขึ้นเพราะได้รับสัญญาณไฟตามปริมาณรถแต่ละด้านได้ และยังช่วยลดการใช้พลังงานเชื้อเพลิงที่เกิดจากปัญหาการจราจรติดขัดคิดเป็นมูลค่า ๑ ล้านบาทต่อปีต่อทางแยก และเมื่อไฟจราจรมีความเหมาะสม สอดคล้องกันในทุกทางแยก การฝ่าฝืนสัญญาณไฟจราจรก็จะลดจำนวนลง

กรุงเทพมหานคร ได้จัดทำแผนแม่บทการติดตั้งระบบ ATC แล้ว และการทดลองติดตั้งระบบ ATC ของ กทม.ระยะที่ ๑ เมื่อปี ๒๕๕๘ จำนวน ๕ ทางแยกบริเวณถนนพระราม ๖ ระยะทาง ๑.๘ กม.ให้ครอบคลุมตั้งแต่แยกตึกชัยไปตามถนนพระราม ๖ ถึงแยกประดิพัทธ์ ไปถึงแยกสะพานควายไปตามถนนพหลโยธินถึงบริเวณอนุสาวรีย์ชัย แต่ทั้งนี้ ก็ยังคงประสบปัญหาเหมือนเดิม คือ หากมีการจราจรติดขัดเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรก็จะเข้าควบคุมสัญญาณไฟแทนระบบ ระยะที่ ๒ เริ่มปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๐ ทางแยกปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกแบบติดตั้งอุปกรณ์ คาดว่าจะทดสอบระบบได้ประมาณตุลาคม ๒๕๖๕ (ที่ล่าช้าเนื่องจากติดปัญหา Covid 19)

๓.๒.๒ เปลี่ยนแปลงในอนาคตของเทคโนโลยี

ที่ผ่านมา กทม. เคยได้มีการจ้างที่ปรึกษาศึกษาระบบ ATC เพื่อนำเข้ามาใช้แก้ปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพฯ โดยวางแผนที่จะติดตั้งตามพื้นที่ต่าง ๆ แบ่งออกเป็น ๔ ระยะ คือ **ระยะที่ ๑ :** พื้นที่ ATC ๑ ครอบคลุมพื้นที่บริเวณเกาะรัตนโกสินทร์ **ระยะที่ ๒ :** พื้นที่ ATC ๒ ครอบคลุมพื้นที่ด้านในของถนนวงแหวนรอบในกลางกรุงเทพมหานคร (ถนนรัชดาภิเษก) ไม่รวมพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ โดยมีทางแยกประมาณ ๒๕๔ ทางแยก **ระยะที่ ๓ :** พื้นที่ ATC ๓ ครอบคลุมพื้นที่ด้านในของถนนวงแหวนรอบนอกกรุงเทพมหานคร (ถนนกาญจนาภิเษก) ไม่รวมพื้นที่ ATC ๑ และ ATC ๒ โดยมีทางแยกประมาณ ๒๗๙ ทางแยก และ**ระยะที่ ๔ :** พื้นที่ ATC ๔ ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานครที่เหลือทั้งหมด โดยมีทางแยกประมาณ ๑๒๐ ทางแยก

ภาพที่ ๕๕ แผนการติดตั้งระบบ ATC ในกรุงเทพมหานคร ๔ ระยะ

๓.๓ ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรอัตโนมัติโดยใช้เทคนิคประมวลผลภาพ (CCTV + AI Box) นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม

การใช้เทคโนโลยีการควบคุมการจราจรเป็นพื้นที่ (Area Traffic Control : ATC) ควบคู่ไปกับอุปกรณ์ควบคุมการฝ่าฝืนกฎจราจรที่บางส่วนมีการติดตั้งอยู่แล้วมาปรับปรุงประสิทธิภาพของการเคลื่อนตัวของยวดยานบริเวณทางแยกต่าง ๆ ในโครงข่ายถนนของกรุงเทพมหานคร โดยมีการประสานกันอย่างเป็นระบบ (Systematic Coordination) และมีการบูรณาการข้อมูลการจราจร (Traffic

Data Integration) แบบรวมศูนย์ ซึ่งจะส่งผลให้การบริหารจัดการการจราจรในพื้นที่เมือง ที่มีความหนาแน่นของโครงข่ายถนนและปริมาณการจราจรสูงมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ ๕๖ ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรอัตโนมัติโดยใช้เทคนิคประมวลผลภาพ (CCTV + AI Box) แบบเคลื่อนที่ได้ สามารถนำไปใช้สำหรับแยกวัดใจในพื้นที่ท้องถิ่นหรือเทศบาล เพื่อช่วยในการจัดการจราจรและความปลอดภัยในการเดินทางได้

๓.๔ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันให้เกิดขึ้นจริง

ระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่นี้ มีความแตกต่างจากการดำเนินงานจัดการจราจรในปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร ซึ่งยังใช้ระบบ Pre-Fixed Time Plan ซึ่งเป็นระบบตั้งเวลาของจังหวะสัญญาณไฟจราจรไว้ล่วงหน้า ที่มีข้อจำกัดในการปรับเปลี่ยนตามสภาพการจราจร ดังนั้น จึงต้องพึ่งพาการประสานงานและการตัดสินใจของเจ้าพนักงานจราจรในท้องที่เป็นหลัก นอกจากนั้นแล้วได้มีการใช้งานอุปกรณ์ติดตามสภาพการจราจรและอุปกรณ์ควบคุมการฝ่าฝืนกฎจราจร เช่น กล้องวงจรปิด (CCTV) และอุปกรณ์แจ้งเตือนสภาพการจราจรอยู่พอสมควร แต่ยังไม่สามารถบูรณาการข้อมูลและนำข้อมูลมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านเทคโนโลยี บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดการจราจร โดยปัญหาและอุปสรรคในการวิจัยและพัฒนากล้องวงจรปิด สรุปได้ดังนี้

๓.๔.๑ แผนแม่บทในการแก้ปัญหาทางด้านการสนับสนุนงานวิจัยเกี่ยวกับระบบ CCTV และระบบ AI Box ที่ชัดเจนของทางภาครัฐ

๓.๔.๒ ความต่อเนื่องของงบประมาณการวิจัยและพัฒนา

๓.๔.๓ การเข้าถึงข้อมูลต่างๆ เช่น ข้อมูลการจราจร ข้อมูลพื้นที่ ข้อมูลบุคคล

๓.๔.๔ การเข้าถึงพื้นที่ทดสอบและใช้งาน เนื่องจากบางครั้งต้องการทดสอบระบบเพื่อให้งานวิจัยที่ความถูกต้องเหมาะสมที่สุด รวมทั้งการบูรณาการการทดสอบและใช้งานที่มีหลายหน่วยงาน

๓.๔.๕ รัฐต้องมีการสนับสนุนงบประมาณการวิจัยและพัฒนาที่ต่อเนื่อง ผลักดันการนำไปใช้และทดสอบ การเปิดเผยและอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูล สำหรับการวิจัยและพัฒนา และจับคู่ผู้นำงานวิจัยไปใช้ ทั้งภาครัฐและเอกชน สนับสนุนการถ่ายทอดองค์ความรู้และพัฒนาบุคลากร

๓.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาระบบการจัดการจราจรเป็นพื้นที่ของกรุงเทพมหานครให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการแก้ปัญหาการจราจรได้อย่างเป็นรูปธรรม ที่ต้องดำเนินการได้แก่ ปัจจัยภายใน โดยการบริหารโครงการ ATC ต้องกระทำแบบเชิงรุกกำหนดเป้าหมายชัดเจน ดำเนินโครงการแบบองค์รวมที่มีความเชื่อมโยงกันกับส่วนต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน และต้องกำหนดเป็นงานโครงการที่มีลักษณะเป็นนโยบายสำคัญกำหนดอยู่ในกรอบความรับผิดชอบตามโครงสร้างขององค์การ มีผู้รับผิดชอบโดยตรง ชัดเจน แน่นอน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการดำเนินงาน กรุงเทพมหานคร ต้องมีการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาระบบ ATC และมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและต่อเนื่อง เพื่อให้โครงการแล้วเสร็จได้ตามแผนงาน รวมทั้งมีการปรับปรุงแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้ระบบควบคุมสัญญาณไฟอัตโนมัติ รวมทั้งมีการประสานกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติเรื่องภารกิจควบคุมสัญญาณไฟจราจร หากมีระบบอัตโนมัติแล้วไม่ควรเข้ามาควบคุมสัญญาณไฟแทนระบบ

การพัฒนาระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร สำหรับท้องถิ่น หรือเทศบาล มีความสำคัญและสามารถนำไปใช้สำหรับทางแยกวัดใจ เพื่อลดปัญหาจราจรและอุบัติเหตุได้ การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการควบคุมสัญญาณไฟจราจรแบบที่เหมาะสมกับท้องถิ่น คือ ราคาไม่สูง ติดตั้งได้สะดวกไม่มีความซับซ้อนมากจนเกินไป และมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นในการพัฒนาและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างต่อเนื่อง (ให้เป็นเทคโนโลยีของประเทศไทยเอง) โดยรัฐต้องสร้างความต้องการ หรือ Demand ที่มากเพียงพอต่อการกระตุ้นให้เกิดการวิจัยพัฒนาและนำไปสู่การผลิตของภาคเอกชนได้ โดยต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ทางวิชาการเป็นผู้ดูเรื่องมาตรฐานและทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่ท้องถิ่นในการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องไปใช้ ซึ่งต้องมีการสร้างหน่วยงานที่จะเป็นเจ้าภาพในด้านวิชาการ การวิจัยและการพัฒนานวัตกรรมที่เกี่ยวข้องนี้ต่อไป

๔. นวัตกรรมชิ้นที่ ๔ Big Data Integration System for Traffic Forecasting (ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการคาดการณ์สภาพจราจร)

๔.๑ สภาพปัญหา

การแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง เริ่มจากการกำหนดนโยบาย การให้มาตรการแผนงานและโครงการในการแก้ไขปัญหา ซึ่งการกำหนดโครงการด้านการจราจรมีตั้งแต่โครงการที่มีมูลค่าน้อยจนถึงโครงการที่มีมูลค่าสูง การวิเคราะห์ผลกระทบหรือความคุ้มค่าด้านการลงทุน จึงมีความสำคัญมากและในการศึกษาทั้งผลกระทบด้านการจราจร ภาครัฐจะใช้แบบจำลองด้านการจราจรมาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ และส่งต่อในการคำนวณด้านความคุ้มค่าทางการเงินและเศรษฐศาสตร์ หากพบว่ามีความเหมาะสมคุ้มค่า ก็จะดำเนินโครงการนั้นๆ ต่อไป ปัจจุบันภาครัฐใช้แบบจำลองข้อมูลจาก eBum และ NAM ในการวางแผนนโยบาย ออกแบบโครงสร้างพื้นฐาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจราจรและขนส่ง เช่น ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาจราจรในช่วงเวลาเร่งด่วน เป็นต้น จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้นนั้นทำให้เห็นว่าแบบจำลองข้อมูลหรือโมเดลด้านการจราจร การจำลองข้อมูลมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารจัดการและการเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารจัดการการจราจรและขนส่งให้มีประสิทธิภาพ

อย่างไรก็ตามจากการวิเคราะห์แบบจำลองข้อมูลที่มีการใช้งานอยู่ในประเทศไทย เช่น eBUM และ NAM พบว่าแบบจำลองข้อมูลเหล่านั้น มีข้อจำกัดที่อาจนำไปสู่การวิเคราะห์ที่คลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดได้ สาเหตุของปัญหาแบ่งได้ออกเป็น ๒ ประเด็น คือ

๔.๑.๑ ปัญหาทางด้านการเก็บข้อมูลตัวอย่างเพื่อใช้เป็น Planning data มีจำนวนน้อยเกินไปเมื่อเทียบกับขนาดของจำนวนประชาชนในพื้นที่ศึกษา กล่าวคือข้อมูลที่ได้มานั้นเป็นข้อมูลที่ยังไม่ถูกต้อง สมบูรณ์ และไม่ครอบคลุมเนื่องจากข้อมูลถูกจัดเก็บมาจากกลุ่มตัวอย่างชุดเล็ก หรือน้อยกว่าร้อยละ ๑ ของจำนวนประชากรทั้งหมดซึ่งจำนวนดังกล่าวไม่สามารถแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้นได้ อีกทั้งหน่วยงานที่จัดเก็บข้อมูลดังกล่าวไม่มีกระบวนการในการทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันที่สุด

๔.๑.๒ ปัญหาทางด้านการใช้งานของข้อมูล กล่าวคือหน่วยงานที่นำข้อมูลที่จัดเก็บมาใช้งาน ขาดกระบวนการการควบคุมข้อมูลพื้นฐานให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน เนื่องจากแบบจำลองข้อมูลนั้นต้องมีการกำหนดค่า Parameter พื้นฐานที่ทุกโครงการต้องนำไปใช้เป็นฐานในการวิเคราะห์ให้เหมือนกัน เช่น ข้อมูลด้านประชากร การจ้างงาน การกระจายการเดินทาง รวมทั้งการสำรวจข้อมูลจากพื้นที่จริง เพื่อการปรับเทียบแบบจำลอง (Calibration) และทดสอบความถูกต้อง (Validation) เพื่อให้แบบจำลองสามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์หรือการคาดการณ์ผลกระทบด้านต่าง ๆ ได้ใกล้เคียงกับสภาพจริงที่จะเกิดได้มากสุด

ปัญหาหลักสืบเนื่องมาจากปัญหาที่เกิดขึ้นจากแบบจำลองข้อมูลดังกล่าว เพื่อนำมาวิเคราะห์ความต้องการเดินทาง และผลกระทบเมื่อมีการดำเนินการตามแผนงานและโครงการแล้วทั้งด้านการจราจรและขนส่งและด้านเศรษฐศาสตร์ การเงิน ซึ่งมีความสำคัญมาก ถือเป็นต้นน้ำของการดำเนินโครงการในประเทศไทย ทำให้ความต้องการต่อนวัตกรรมที่สามารถรวบรวม จัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลที่ทันสมัยมีเพิ่มขึ้น ดังนั้น การพัฒนาระบบหรือนวัตกรรมที่สามารถจัดเก็บข้อมูลได้อย่างทันทีทันใด มีความสามารถที่ทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันได้อยู่เสมอ และที่สำคัญคือระบบที่สามารถเก็บข้อมูลโดยไม่ทำให้ข้อมูลที่ได้คลาดเคลื่อนต่อความเป็นจริง จึงเป็นภารกิจหลักของผู้พัฒนานวัตกรรม

ปัจจุบันมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กับการเดินทางและขนส่งเกิดขึ้นเป็นจำนวนมากในรูปแบบดิจิทัล ซึ่งข้อมูลที่ได้ยังไม่สามารถนำมาวิเคราะห์หรือใช้ประโยชน์ได้โดยตรง ด้วยเหตุนี้ กระบวนการวิเคราะห์ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data Analytics) ซึ่งเป็นกระบวนการวิเคราะห์เพื่อค้นหารูปแบบความสัมพันธ์ของข้อมูลและสิ่งเชื่อมโยงเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ จึงเป็นกระบวนการที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานขนาดใหญ่ที่มีอยู่ให้เป็นข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ได้ตรงตามความต้องการและเกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๒ รายละเอียดนวัตกรรมและเทคโนโลยี

แบบจำลอง Extended Bangkok Urban Model หรือ eBUM โดยสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม ได้พัฒนาแบบจำลองด้านการจราจรและขนส่งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้นำแบบจำลองนี้ไปพัฒนาต่อยอดและใช้ในการวางแผน วิเคราะห์แผนงานโครงการต่าง ๆ ของหน่วยงานเอง เช่น ระบบรถไฟฟ้า ระบบรถโดยสารสาธารณะ ระบบการเดินทางทางน้ำ เป็นต้น และหลักการทำงานของแบบจำลอง จะใช้หลักการ Four-step Model หรือ Urban Transportation Planning เริ่มใช้ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๕๐ ในการศึกษาการวางแผนการขนส่งที่ Detroit และ Chicago นำมาปรับปรุงเพิ่มเติมให้มีความเป็นปัจจุบันของข้อมูล และสอดคล้องพฤติกรรมการเดินทางของประชาชนในปัจจุบัน ประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนต่อไปนี้

๔.๒.๑ ขั้น ๑ การเกิดการเดินทาง - Trip Generation เป็นการตอบคำถามว่าในพื้นที่ย่อยต่างๆ จะก่อให้เกิดการเดินทางหรือจะมีคนเข้าออกประมาณเท่าไหร่ เหมือนการหาความต้องการ (Demand) หรือการเดินทางที่เกิด (Trip) ซึ่งในแต่ละพื้นที่แต่ละแบบไม่ว่าจะเป็นพื้นที่อยู่อาศัย หรือพื้นที่ทำงาน ก็จะต้องมีการสำรวจข้อมูลเหล่านี้เกิดขึ้น การเก็บข้อมูล Data Collection มีหลายวิธี มีตั้งแต่การทำแบบสอบถาม ไปจนถึงใช้ข้อมูลจราจร ข้อมูลที่ดิน/อสังหาริมทรัพย์ พื้นที่ใช้สอยอาคาร หรือแม้แต่ข้อมูลการจ้างงาน ข้อมูลเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งนับเป็นส่วนที่สำคัญมาก หากมีข้อมูลไม่เหมาะสม เช่น น้อยเกินไป หรือไม่ถูกต้อง ก็จะทำให้การวิเคราะห์คลาดเคลื่อนไปได้อย่างมาก

๔.๒.๒ ขั้นที่ ๒ การกระจายการเดินทาง Trip Distribution เป็นการตอบคำถามว่าในแต่ละพื้นที่ย่อย มีการเดินทางไปหาพื้นที่ย่อยอื่นๆ อย่างไร ซึ่งขั้นตอนนี้ จะมีการนำข้อมูล Demand หรือ Trip ในขั้นที่ ๑ มาทำการกระจายแบ่งไปตามแต่ละคู่ ต้นทาง/ปลายทาง (Origin/Destination or O/D) โดยใช้ทฤษฎีด้านการจราจรและขนส่ง ซึ่งการกระจายตัวจะขึ้นอยู่กับข้อมูลหลายปัจจัย เช่น ระยะทาง ค่าใช้จ่ายทั้งด้านมูลค่าเวลาเป็นค่าใช้จ่ายจริงในการเดินทาง

๔.๒.๓ ขั้นที่ ๓ การเลือกรูปแบบการเดินทาง Mode-Split เป็นการตอบคำถามว่าตามการกระจายตัวของปริมาณความต้องการเดินทางในแต่ละคู่ ต้นทาง/ปลายทาง นั้น มีการเดินทางด้วยรูปแบบอะไรบ้าง เช่น ใช้รถยนต์ เดินเท้า นั่งรถตู้ รถเมล์ หรือไม่ก็ผสมกันแต่ละช่วงทาง ความน่าจะเป็นในการเลือกแต่ละรูปแบบการเดินทางมีค่าไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับข้อมูล Planning data และโมเดลสมการทางคณิตศาสตร์ของแบบจำลองที่จะให้ผลลัพธ์ออกมาให้ออกมาสมจริงมากที่สุด ซึ่งมีปัจจัยต่าง เช่น ค่าน้ำมัน ค่ารถตั๋วรถโดยสาร ระยะเวลาในการเดินทาง ระยะเวลาในการรอขึ้นรถเพื่อเดินทาง หรือเรื่องอื่น ๆ ที่อาจจะมาทำเป็นสมการทางคณิตศาสตร์ไม่ได้ เช่น วัฒนธรรมและจิตวิทยาต่อการใช้รถสาธารณะ ก็เป็นส่วนท้าทายในการทำแบบจำลองส่วนหนึ่ง

๔.๒.๔ ขั้นที่ ๔ การแจกแจงการเดินทาง Trip Assignment เป็นขั้นตอนสุดท้าย เป็นขั้นตอนที่เราจะต้องนำข้อมูลคู่ O/D ในแต่ละรูปแบบ มากระจายลงแต่ละโครงข่ายจราจร ซึ่งในแบบจำลอง คือ Network โดยถนนแต่ละช่วงจะแทนด้วย Link ที่จะถูกแบ่งปริมาณจราจรมาใช้เท่าไหร่ ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการแจกแจงการเดินทาง ตามวิศวกรรมการขนส่ง สิ่งที่จะได้จากการทำขั้นตอนนี้ คือข้อมูลที่สามารถบอกประสิทธิภาพของ Network หรือแต่ละ Link ได้ โดยเมื่อมีปริมาณมากแล้วในแต่ละ Link ปริมาณจราจรก็จะเลือกไปใช้ Link อื่นในการเดินทางต่อไป ทำอย่างนี้ไปจนสามารถแจกแจงการเดินทางตามความต้องการได้ทั้งหมด

๔.๓ แนวทางการปรับปรุงแบบจำลอง eBUM ที่สำคัญ

๔.๓.๑ ปรับปรุงพื้นที่ศึกษาไม่ให้กว้างเกินไป ไม่สามารถสะท้อนพฤติกรรมได้เต็มที่ เพื่อให้ผลการวิเคราะห์สะท้อนพฤติกรรมของเมืองมากขึ้นและการลดขนาดพื้นที่ย่อย ให้มีความละเอียดในการวิเคราะห์มากขึ้น โดยไม่ทำให้เวลาในการประมวลผลเพิ่มขึ้นมากนัก อีกทั้งช่วยเพิ่มความชัดเจนในการนำเข้าข้อมูลในส่วนต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเศรษฐกิจสังคม โครงข่ายคมนาคม เป็นต้น

๔.๓.๒ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมของแต่ละพื้นที่ย่อย เป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการพัฒนาแบบจำลอง ในการดำเนินการของโครงการได้ใช้ฐานข้อมูลจากสำมะโนประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (ล่าสุด) มาเป็นข้อมูลฐานในการพัฒนาแบบจำลอง แต่ด้วยข้อจำกัดของการเผยแพร่ข้อมูลที่สามารถให้รับรู้ในระดับอำเภอเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถประเมินข้อมูลด้านเศรษฐกิจสังคมในระดับพื้นที่ย่อยจากข้อมูลสำมะโนประชากรได้ ดังนั้น หากเป็นไปได้ควรหาแนวทางในการเชื่อมต่อข้อมูลดังกล่าวกับแต่ละพื้นที่ย่อยเพื่อความแม่นยำในการพัฒนาแบบจำลองต่อไป และการปรับปรุงข้อมูล Planning data โดยใช้ข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพิ่มเป็นตัวอย่างของประชากรให้มากขึ้นดังนี้ โดยการพัฒนานวัตกรรมระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลการเดินทางของคน (Passenger Trip Analytics)

๔.๓.๓ การปรับปรุงแบบจำลองในอนาคต แต่ละครั้งควรให้มีความสัมพันธ์กับข้อมูลสำมะโนประชากรใหม่ ควรมีการกำหนดช่วงเวลาและจำนวนข้อมูลสำรวจเป็นมาตรฐาน เช่น ทุกปี หรือทุก ๆ ๕ ปี ตลอดจนการประยุกต์ใช้ข้อมูล O-D จาก Mobile Data มาประกอบในการพัฒนา และควรกำหนดจุดสำรวจปริมาณจราจรมาตรฐานเพื่อใช้ Calibration & Validation แบบจำลอง โดยส่วนสำคัญที่สุดส่วนหนึ่ง คือ การจัดทำหรือปรับปรุงข้อมูลด้านเศรษฐกิจ-สังคม (Socio-economic data) เป็นข้อมูลที่สัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used) ประกอบด้วย จำนวนประชากร จำนวนครัวเรือน จำนวนนักเรียน (ที่นั่งเรียน) การจ้างงาน (ภาคเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ) และรายได้เฉลี่ยของครัวเรือน อัตราการบริโภคน้ำมัน (Fuel Consumption) มูลค่าเวลา (Value of Time) เป็นต้น ข้อมูลโครงข่ายคมนาคม(Transport Network) ประกอบด้วย ๑) โครงข่ายถนน (Highway Network) เพื่อใช้เป็นข้อมูลนำเข้าในแบบจำลอง ประกอบด้วย ระยะทาง (Distance) ความเร็ว (Speed) ประเภทของถนน (Link Type) ความจุ (Capacity) ค่าผ่านทาง (Toll) เป็นต้น และ ๒) โครงข่ายสาธารณะ (Public Transport Network) เป็นข้อมูลเส้นทางการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ ประกอบด้วย เส้นรถโดยสารประจำทาง เรือโดยสาร รถไฟชานเมือง รถไฟฟ้า ถูกนำมาจัดทำแบบจำลองเส้นทางการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ ที่ประกอบด้วย รูปแบบการให้บริการ (Mode) อัตราค่าโดยสาร (Line Fare) ความถี่ในการให้บริการ (Headway) จุดจอด (Station) เป็นต้น และข้อมูลพฤติกรรมการเดินทาง (Travel Behavior) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างแบบจำลอง

ตามหลักการ ๔-Step Models ประกอบด้วย อัตราการเดินทาง (Trip Rate) การเลือกรูปแบบการเดินทาง (Mode Choice) วัตถุประสงค์การเดินทาง (Trip Purpose) จุดต้นทาง/ปลายทางการเดินทาง (Origin-Destination) เวลาในการเดินทาง (Travel Time) ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง (Travel Cost) เป็นต้น

๔.๔ Big Data Integration System for Traffic Forecasting นวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ควรส่งเสริม

ปัญหาในเรื่องของการเก็บข้อมูล จำนวนข้อมูล และความถูกต้องของข้อมูลที่ได้กล่าวมานั้นทำให้ผู้พัฒนาแบบจำลองมีความต้องการที่จะพัฒนานวัตกรรมสำหรับการจัดเก็บข้อมูลที่ยืดหยุ่น ซึ่งคือระบบ Big Data รวมถึงพัฒนานวัตกรรมที่มีคุณสมบัติในการพยากรณ์สภาพการจราจรเข้าไว้ในนวัตกรรมเดียวกัน จากประเด็นดังกล่าว Big Data Integration System for Traffic Forecasting จึงควรถูกพัฒนาขึ้นเพื่อตอบโจทย์ดังกล่าว ในการพัฒนานวัตกรรมดังกล่าวต้องคำนึงถึงความยืดหยุ่นที่เพียงพอต่อการพัฒนาเพิ่มเติม เช่น รองรับการสร้าง Model จราจรพื้นฐาน และสามารถปรับใช้ข้อมูลเพื่อสร้าง Model เพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

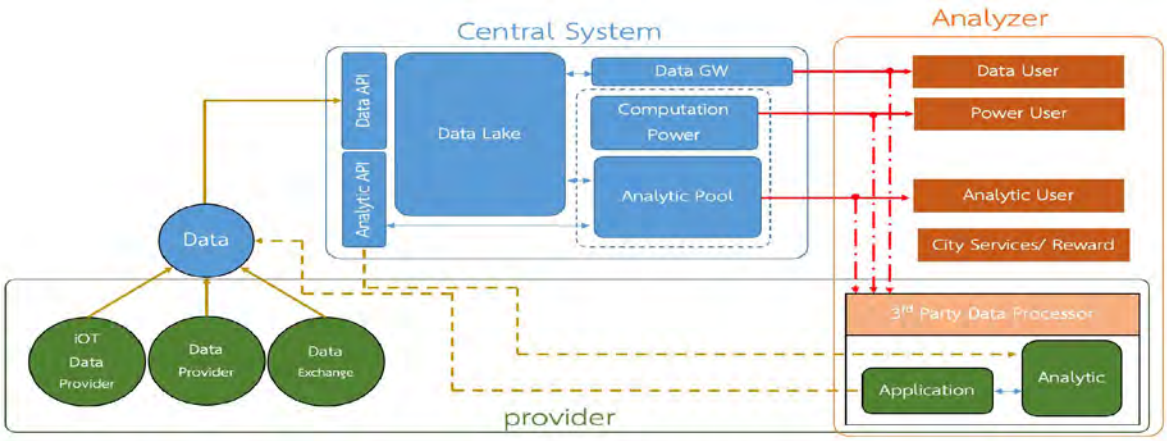
๔.๔.๑ คุณสมบัติของระบบ คือ

๔.๔.๑.๑ การรองรับข้อมูลที่หลากหลาย (Interactive Data Analysis)

โมเดลนวัตกรรม Big Data Integration System for Traffic Forecasting ถูกพัฒนาให้สามารถรับและเก็บข้อมูลได้จากแหล่งข้อมูลและโครงข่ายข้อมูลที่หลากหลาย โดยข้อมูลที่ระบบได้รับนั้นจะมาจาก การเก็บข้อมูลด้วย IOT เช่น ข้อมูลการใช้ถนน ข้อมูลโครงข่ายการจราจรและถนน (Traffic and Road Network) ข้อมูลสถิติโครงข่าย (Network and Statistic Data) จากหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง และการเก็บข้อมูลจาก Sampling และ Probe Data เมื่อระบบได้รับข้อมูลอันหลากหลายมาแล้ว ข้อมูลดังกล่าวจะถูกนำมาเก็บไว้ที่ระบบกลาง (Central System) หรือในส่วนของ Data Lake ที่จะทำหน้าที่เสมือนแหล่งรวมข้อมูลขนาดใหญ่ที่ยืดหยุ่นต่อข้อมูลและวิธีการเก็บข้อมูลหลากหลายประเภท ในขั้นตอนนี้นักวิเคราะห์สามารถนำข้อมูลที่ได้จากแหล่งเก็บข้อมูลนี้ไปใช้งานได้

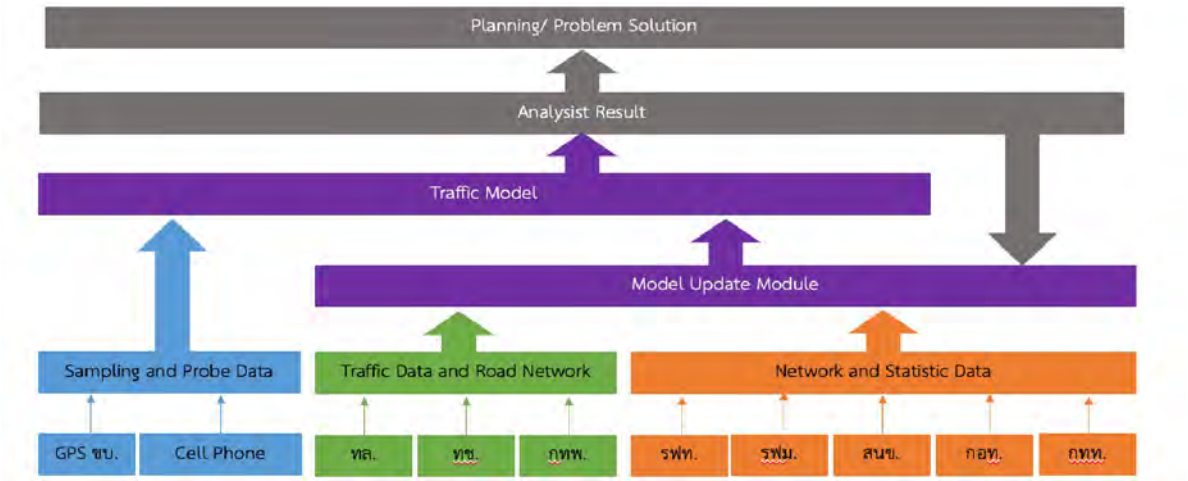
๔.๔.๑.๒ การประมวลผลโดยการรับข้อมูลแบบทันทีทันใด (Real Time Responding)

เมื่อระบบได้รับข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และจัดเก็บไว้ใน Data Lake เรียบร้อยแล้ว ระบบสามารถทำการวิเคราะห์ข้อมูลในระบบกลาง (Central System) ได้ ขั้นตอนต่อไปข้อมูลจะถูกส่งไปยัง Analytic Pool หรือพื้นที่จัดวางแบบจำลองโดยนักพัฒนาสามารถนำชุดแบบจำลองมาทำการติดตั้งและทำงานร่วมกับชุดข้อมูลแบบทันทีทันใด (Real time)

ภาพที่ ๕๗ โครงสร้างระบบและการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานข้อมูลและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลภายนอก

๑) การออกแบบระบบ Big Data Integration System for Traffic Forecasting นั้นจะเป็นระบบที่สามารถควบรวมข้อมูลจากหน่วยงานในสังกัดคมนาคมมาใช้ในการปรับปรุง Model ของระบบรวมถึงรองรับการนำเข้าข้อมูลประกอบรวมถึงข้อมูลสถิติและกลุ่มตัวอย่างได้แบบทันท่วงที โดย Framework ของระบบแสดงให้เห็นในภาพที่ ๕๗

ภาพที่ ๕๘ การทำงานของ Big Data Integration System for Traffic Forecasting Framework

จากรูปแสดงให้เห็นโครงสร้างของระบบซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ระบบการรับข้อมูล ระบบ Traffic Model และ Analytic Model และระบบแสดงผล Analytic และระบบการนำข้อมูลไปใช้งานโดยแต่ละส่วนมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- **ระบบการรับข้อมูล** ระบบจะถูกออกแบบให้มีส่วนรับข้อมูลที่จะสามารถรับข้อมูลได้ โดยมีลักษณะสำคัญ ๓ ส่วน คือ ส่วนรับข้อมูลพื้นฐาน เช่น ข้อมูลโครงข่าย (Network) ต่าง ๆ ของระบบจราจรและขนส่ง โดยใช้เป็นข้อมูลแบบร่างสำหรับการสร้าง Model ทางจราจรและขนส่ง ชุดข้อมูลส่วนนี้ถูกออกแบบมาให้สามารถเชื่อมต่อกับหน่วยงานที่รับผิดชอบให้สามารถทำการปรับปรุงข้อมูลได้อย่างทันท่วงที เมื่อมีการปรับปรุงข้อมูลจากหน่วยงานรับผิดชอบทำให้ระบบ Model Network ของระบบประมวลผลได้อย่างถูกต้องอยู่เสมอ ส่วนรับข้อมูลเชิงสถิติ

เป็นส่วนที่ทำหน้าที่เชื่อมต่อกับหน่วยงานภายในผู้รับผิดชอบ และทำการเชื่อมต่อข้อมูลเชิงสถิติต่าง ๆ เมื่อนำมาใช้ในการปรับปรุง Model หรือคำนวณเชิงสถิตพื้นฐาน เช่น ข้อมูลปริมาณรถในพื้นที่ต่าง ๆ ที่จัดเก็บโดยกรมทางหลวง หรือ ข้อมูลปริมาณผู้โดยสารรถไฟฟ้า เป็นต้น และส่วนรับข้อมูล Sampling data ทำหน้าที่ในการรับข้อมูลที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อใช้ในการคำนวนพฤติกรรมของการขนส่งของระบบและสรุปออกมาเป็นข้อมูลเชิงสถิติเพื่อให้นักวิเคราะห์สามารถนำไปใช้งานได้ทั้งรูปแบบ Visualization และสามารถ Export ข้อมูลไปใช้งานร่วมกับเครื่องมืออื่น ๆ ได้ภายหลัง

- **ระบบ Traffic Model และ Analytic Model** ระบบส่วนนี้ถูกจัดให้เป็นส่วนของระบบ Traffic Model ที่ต้องถูกพัฒนารูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญด้านระบบขนส่ง โดยระบบจะสามารถเข้าถึงข้อมูลพื้นฐาน รวมถึงสถิติตั้งต้นที่จำเป็นจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อใช้ในการสร้าง Parameter ของ Traffic Model ในส่วนนี้ระบบสามารถออกแบบให้ทำงานในลักษณะ Runtime หรือตามเวลาที่กำหนดตามความต้องการของผู้เชี่ยวชาญ อย่างไรก็ตามเนื่องจากระบบข้อมูลพื้นฐานของส่วน Traffic Model นี้ถูกติดตั้งไว้กับส่วนนำเข้าข้อมูลที่มีการเชื่อมต่อข้อมูลโดยตรงกับหน่วยงาน จึงทำให้ Model ของระบบมีการปรับปรุงข้อมูลได้แบบทันท่วงที ากมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลจากหน่วยงานต้นสังกัดข้อมูล นอกจากนั้นแล้วผู้เชี่ยวชาญยังสามารถกลับมาปรับปรุง Model ได้จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ หรือข้อมูลประกอบอื่น ๆ ได้อีกด้วย
- **ระบบแสดงผล Analytic และระบบการนำข้อมูลไปใช้งาน** ในการแสดงผลนี้นักวิเคราะห์ข้อมูลจะสามารถดูผลของการวิเคราะห์ได้จาก Visualization ของระบบที่สร้างไว้ร่วมกับ Traffic Model อย่างไรก็ตามหากมีความต้องการในการใช้ข้อมูล หรือวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่มากกว่าที่ได้ออกแบบระบบไว้ นักวิเคราะห์จะสามารถนำข้อมูลออกจากระบบในรูปแบบ Soft File สกุล CSV เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ด้วยเครื่องมืออื่นตามความเหมาะสมได้ด้วย

๒) แนวทางการวิเคราะห์ข้อมูล (Level of Analytics) มีกลไกการจัดกลุ่มรวมถึงจัดระดับของข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์และทำแบบจำลองการวิเคราะห์ได้ใน ๓ ระดับ ได้แก่

- แบบจำลองการวิเคราะห์ระดับ Macro : ในระดับของแบบจำลองการวิเคราะห์ระดับนี้ ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ในชั้นการวางนโยบายของประเทศ เช่น การวิเคราะห์เส้นทางการเดินทางให้สามารถเกิดเส้นทางที่สามารถ Optimize โหมดการเดินทางเข้าด้วยกันได้ เช่น การ Optimization เส้นทางระหว่างการเดินทาง ทางถนนและทางรางเข้าด้วยกัน
- แบบจำลองการวิเคราะห์ระดับ Meso : ในระดับของแบบจำลองการวิเคราะห์ระดับนี้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ในชั้นปฏิบัติการออกแบบ วางผังเส้นทางให้สอดคล้องกับรูปแบบการเดินทางอื่น โดยเน้นในการออกแบบระดับภาพรวม เช่น ออกแบบสายรถเมล์เพื่อหลีกเลี่ยงเส้นทางที่มีผู้ใช้ทางจำนวนมาก เส้นทางเดินรถและเส้นทางถนนใหม่ เป็นต้น
- แบบจำลองการวิเคราะห์ระดับ Micro: ในระดับของแบบจำลองการวิเคราะห์ระดับนี้ให้ความสำคัญกับการวิเคราะห์ในชั้นเริ่มต้น เช่น การวิเคราะห์เพื่อให้เห็นถึงพฤติกรรมอันหลากหลายของประชากรผู้เดินทาง เช่น พฤติกรรมการใช้ทาง หรือพฤติกรรมการเลือกเวลาในการเดินทางของประชากรอันนำมาสู่ปัญหาการจราจรติดขัดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง

๔.๔.๒ การนำนวัตกรรมไปประยุกต์ใช้

การประยุกต์ใช้ Model ในการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ของการขนส่งจะนำไปสู่การได้รับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างถูกต้องและทันเหตุการณ์ เนื่องจากข้อมูลมีจำนวนมากเพียงพอ และการวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวสามารถนำไปสู่การพัฒนาการคมนาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การแก้ปัญหาการจราจรและขนส่งเบื้องต้น ปัญหาระดับกลางไปจนถึงการวางแผนระยะยาว โดยสามารถแบ่งประโยชน์เชิงประจักษ์ออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ **ประโยชน์เชิงสังคม** จะช่วยให้การกระจายการพัฒนาไปสู่ภูมิภาคอย่างเหมาะสม การลดปัญหาความแออัดในเส้นทางซึ่งนำไปสู่การเดินทางมีประสิทธิภาพ และราคาถูก และแก้ปัญหาตรงที่ถูกจุดและการวางแผนพัฒนาการจราจรและขนส่งที่ตรงประเด็น ในส่วน**ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจ จะทำให้**การวางแผนโครงการที่ครอบคลุม ถูกต้อง และไม่ซ้ำซ้อนอันนำไปสู่การลดต้นทุนและรายจ่ายของประเทศ วางแผนปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหรือรูปแบบคมนาคมที่สอดรับกับสภาพเศรษฐกิจในแต่ละพื้นที่แต่ละภูมิภาค หรือการเพิ่มประสิทธิภาพของเส้นทางการขนส่งซึ่งสามารถช่วยลดต้นทุนการขนส่ง เพิ่มขีดการส่งเสริมอุตสาหกรรมและการท่องเที่ยว เช่นการออกแบบการขนส่งหลัก (Main Feeder) และการขนส่งรอง (Sub Feeder) ให้เหมาะสมกับรูปแบบการขนส่งในแต่ละพื้นที่

ตัวอย่างระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลแบบองค์รวม (Integrated Analytics) กรณีศึกษาการวิเคราะห์จากสัญญาณโทรศัพท์มือถือเพื่อวิเคราะห์รูปแบบการเดินทาง โดยทำการวิเคราะห์ ๖ ส่วนดังนี้

<u>ส่วนที่ ๑</u> : ระบบจำแนกจุดต้นทาง-ปลายทาง กิจกรรม และรูปแบบของการเดินทาง โดยระบบจะเลือกใช้ข้อมูลสัญญาณโทรศัพท์ (Smartphone Cell Site Data) เนื่องจากเป็นข้อมูลที่สามารถนำไปวิเคราะห์แนวโน้มการเดินทางได้เนื่องจากโทรศัพท์ถูกพกพาไปทุกที่ตามพฤติกรรมการเดินทางของประชากร ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปทำงาน ไปที่พัก หรือไปสถานที่พักผ่อน เช่น ห้างสรรพสินค้า ข้อมูลของการใช้โทรศัพท์ของประชากรในพื้นที่จะถูกเชื่อมต่อกับเสาสัญญาณบริเวณใกล้เคียง จึงเกิดเป็นข้อมูลการใช้สัญญาณโทรศัพท์ทั้งนี้จะต้องใช้ข้อมูลจากฐานข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดินและระบบขนส่งสาธารณะ (Land Use and Public Transport-related Database) ร่วมกันในขั้นตอนการวิเคราะห์ด้วย

<u>ส่วนที่ ๒</u> : แบบจำลองเนสเต็ดโลจิต (Nested Logit Model) เพื่อใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบการเดินทางโดยใช้ข้อมูลคุณลักษณะของการเดินทางแต่ละรูปแบบ เช่น ทางถนน ทางราง ทางน้ำ หรือทางอากาศ โดยข้อมูลเหล่านี้จะถูกรวบรวมมาจากแหล่งข้อมูลภายนอกไว้ในฐานข้อมูลคุณลักษณะระหว่างโซน (Zonal O-D Database) ซึ่งประกอบไปด้วยระยะทาง ระยะเวลาของการเดินทาง และค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

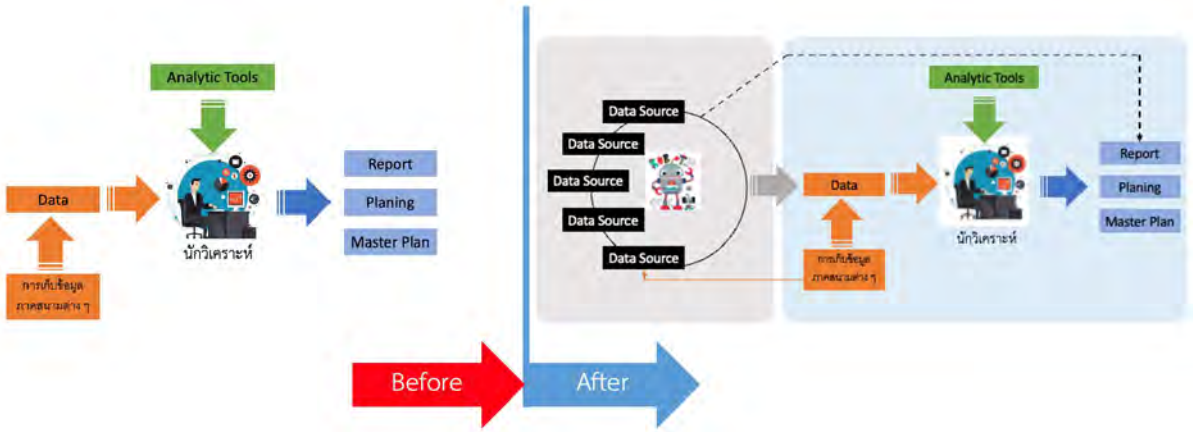
<u>ส่วนที่ ๓</u> : ระบบการประเมินความถูกต้องและแม่นยำของแบบจำลองและการเลือกรูปแบบการเดินทาง (Verification of Mode Inference) ในส่วนนี้ระบบจะใช้ข้อมูลจากการเดินทางจริงที่เก็บมาจากแอปพลิเคชันสำรวจการเดินทางโดยใช้สมการอรรถประโยชน์ (Utility Function) จากแบบจำลองเนสเต็ดโลจิตเพื่อคำนวณหาความน่าจะเป็นของแต่ละรูปแบบการเดินทางและเปรียบเทียบกับรูปแบบการเดินทางจริงของผู้ร่วมสำรวจในแต่ละเที่ยวเพื่อความถูกต้องของข้อมูล

ส่วนที่ ๔ : การสร้างฐานข้อมูลตารางการเดินทางระหว่างจุดต้นทางและปลายทางจำแนกตามรูปแบบการเดินทาง (Database of O-D Matrix by Mode) โดยผลลัพธ์จากกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลสัญญาณโทรศัพท์และแบบจำลองเนสเต็ดโลจิตจะนำมาขยายผ่านกระบวนการขยายข้อมูล (Scaling-up Process) เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ครอบคลุมกับการเดินทางของประชาชนจริงมากยิ่งขึ้นโดยจะพิจารณาเพิ่มเติมจากอัตราการใช้งานและการลงทะเบียนซิมการ์ดของผู้บริโภคโครงข่ายสัญญาณโทรศัพท์

ส่วนที่ ๕ : ระบบตรวจสอบและปรับแก้ฐานข้อมูลการเดินทางของคนในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลด้วยข้อมูลการเดินทางจริงของผู้ใช้บริการระบบขนส่งในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ข้อมูลรถไฟฟ้าจากบัตร Smart Card ข้อมูลจากระบบ GPS ของรถแท็กซี่และรถประจำทาง และข้อมูลการค้นหาเส้นทางจากแอปพลิเคชันนำทางเพื่อให้ผลการวิเคราะห์ฐานข้อมูลแบบองค์รวม (Integrated Analytics) สะท้อนสภาวะการเดินทางจริงของประชากรให้มากที่สุด

ส่วนที่ ๖ : การพัฒนาแบบจำลองแจกแจงการเดินทาง (Trip Assignment Model) และระบบวิเคราะห์กิจกรรมหลัก (Main Activity Analysis Module) โดยใช้ผลลัพธ์ในฐานข้อมูลตารางการเดินทางระหว่างจุดเริ่มต้นและปลายทางโดยจำแนกตามรูปแบบของการเดินทางมาแจกแจงลงบนโครงข่ายยานส่วนบุคคลและโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะ โดยข้อมูลจะถูกจำแนกตามวันและช่วงเวลาของการเดินทาง

เมื่อพิจารณาจากฟังก์ชั่นการทำงานของ Big Data แล้วจะเห็นได้ว่าระบบจะเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลในอนาคตเป็นอย่างมาก และจะเป็นการลดภาระของนักวิเคราะห์ อีกทั้งยังสามารถบริหารจัดการข้อมูลขนาดใหญ่ เพิ่มความถูกต้องและความสามารถในการวิเคราะห์ประมวลผลให้สูงขึ้นอีกด้วย

ภาพที่ ๕๙ รูปแบบการทำงานของนักวิเคราะห์ข้อมูลก่อนและหลังมีระบบช่วยดำเนินการ

หลังจากที่ระบบได้รับข้อมูลและนำเข้าสู่กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลในวิธีใหม่แล้วนั้น ผู้ที่มีหน้าที่ในการวิเคราะห์ชุดข้อมูลดังกล่าวจะสามารถหยิบใช้ข้อมูลได้อย่างง่ายดายและสะดวกมากขึ้น อีกทั้งยังไม่ต้องกังวลเกี่ยวกับความถูกต้องและความเป็นปัจจุบันของข้อมูลอีกด้วย เนื่องจากระบบ Big Data Integration System for Traffic Forecasting ได้มีส่วนประกอบในเชิงของ Online Data Analytics, Long-Term Data Analytics และ Personalized Data Analytics ที่ช่วย

เพิ่มขีดความสามารถของข้อมูลได้เป็นอย่างดี เมื่อได้รับข้อมูลที่ระบบวิเคราะห์ให้อย่างสมบูรณ์แล้วนักวิเคราะห์สามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์เพื่อการจัดการจราจรในเมืองเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสาธารณะและลดอุบัติเหตุได้

๔.๔.๓ ปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันให้เกิดขึ้นจริง

๔.๔.๓.๑ การสนับสนุนจากภาครัฐ (Supporting Measure) การผลักดันนวัตกรรมให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม ปัจจัยประการแรกที่เปรียบเสมือนหน้าด่าน คือ การขอการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและคณะรัฐมนตรี เนื่องจากมีภารกิจมากและการขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐก็ถูกส่งออกไปเยอะเช่นกัน ด้วยเหตุนี้ปัจจัยทางด้านการสนับสนุนจากภาครัฐจึงเป็น Challenge สำคัญในการผลักดันนวัตกรรม Big Data ดังนั้น การฉายภาพให้เห็นถึงความสำคัญของนวัตกรรม Big Data ที่จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่งได้จริง รวมถึงแสดงผลของนวัตกรรมที่จะเกิดขึ้นเป็นวงกว้างและเป็นประจักษ์ภายในสังคม เช่น การช่วยลดอุบัติเหตุบนท้องถนน รวมถึงการที่นวัตกรรม Big Data จะทำหน้าที่เป็นเครื่องมือหรือตัวช่วยสำคัญสำหรับนักวางแผนหรือ Policy Maker ได้นั้นจะเป็นหนึ่งในปัจจัยที่จะทำให้นวัตกรรม Big Data ได้รับความสนใจและการสนับสนุนจากคณะรัฐมนตรี

๔.๔.๓.๒ การจัดหาแหล่งเงินทุน (Source of Fund) เมื่อได้รับความสนใจและการสนับสนุนนวัตกรรมให้เกิดขึ้นจากหน่วยงานภาครัฐแล้ว ปัจจัยในการจัดหาแหล่งเงินทุนของการพัฒนานวัตกรรมจึงถูกนับว่าเป็น Challenge ลำดับถัดมา เนื่องจากการพัฒนานวัตกรรมเกี่ยวกับระบบข้อมูล (Data-Oriented Innovation) เป็นนวัตกรรมที่ต้องการการบูรณาการจากหลายภาคส่วนประกอบกับขั้นตอนและระยะเวลาที่ไม่แน่นอนในการขอทุนในการพัฒนานวัตกรรม ทำให้การจัดหาแหล่งเงินทุนถูกนับเป็นหนึ่งในการบูรณาการที่มีความสำคัญ

๔.๔.๓.๓ อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Authority Law and Regulation) ปัจจัยในเรื่องของอำนาจหน้าที่และกฎระเบียบต่าง ๆ สามารถถูกจัดไว้ให้เป็น Challenge ของทั้งขั้นตอนในการเสนอโครงการระยะเริ่มต้นในการขอการสนับสนุนและการจัดหาแหล่งเงินทุน รวมไปถึงในกระบวนการของการได้มาซึ่งข้อมูลอีกด้วย เนื่องจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐมีอำนาจหน้าที่ต่างกัน และมีระดับของการมีอำนาจอิสระ (Authority) ในการเผยแพร่ข้อมูลเพื่อจัดทำระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Sharing) มากน้อยไม่เท่ากัน โดยอำนาจหน้าที่ดังกล่าวมักจะถูกกำกับไว้ในกฎระเบียบ รวมถึงกฎกระทรวงฯ ทำให้ผู้พัฒนานวัตกรรมจำเป็นต้องพิจารณาถึงปัจจัยดังกล่าว

๔.๔.๓.๔ การแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data sharing) ซึ่งความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อจัดเก็บใน Data Pool เพื่อใช้การวิเคราะห์ต่อไปจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากข้อมูลที่แต่ละหน่วยงานมีอยู่นั้นมีจำนวนมากและกระจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานที่หลากหลาย ดังนั้นการจัดทำข้อตกลงทางด้านความร่วมมือ (MOU) จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการรวบรวมข้อมูล และในขณะเดียวกันก็เป็นหนึ่งใน Challenge ที่ต้องการการดำเนินการอย่างรอบคอบและทั่วถึง โดยความร่วมมือของหน่วยงานเพื่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพสามารถแบ่งได้ ๓ ระดับ ดังนี้

- ความร่วมมือของระหว่างหน่วยงานรัฐ : หน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่เป็นผู้กำกับดูแลและออกนโยบาย เช่น สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น และหน่วยงานภาครัฐที่ทำหน้าที่ในการดูแลการจราจรและขนส่งเฉพาะโหมดการเดินทางทางถนน เช่น กรมทางหลวง และการทางพิเศษแห่งประเทศไทย เป็นต้น
- ความร่วมมือของหน่วยงานเอกชน : บริษัทเอกชนที่ทำหน้าที่ในการดำเนินกิจการโครงสร้างพื้นฐานทางถนน เช่น บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นต้น
- ความร่วมมือของหน่วยงานผู้ให้บริการเครือข่ายการสื่อสาร (Communication Service Provider) : บริษัทเอกชนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ให้บริการทางด้านการสื่อสาร รวมถึงผู้บริหารโครงข่ายทางการสื่อสาร เช่น เครือข่าย CAT และ AIS เป็นต้น

๔.๔.๓.๕ การพัฒนาเทคโนโลยีระบบด้านเทคนิค (Technical Innovation Development)

ในการพัฒนานวัตกรรม Big Data ซึ่งเป็นการพัฒนานวัตกรรมทางระบบการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ ในระหว่างทางของการดำเนินการพัฒนาผู้พัฒนาจะต้องเตรียมมาตรการในการรองรับข้อผิดพลาดทางด้านเทคนิค

๔.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

นวัตกรรม Big Data Integration System for Traffic Forecasting จะเข้ามาแทนที่ระบบการจัดเก็บข้อมูลแบบดั้งเดิมที่เก็บข้อมูลได้จำนวนน้อยและบางครั้งเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง อีกทั้งยังขาดความสามารถในความยืดหยุ่นต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้นนวัตกรรมชิ้นนี้จึงถูกพัฒนาให้เพิ่มขีดความสามารถในการรองรับข้อมูลจากโครงข่ายข้อมูลที่หลากหลาย จากการจัดเก็บข้อมูลดังกล่าวทำให้ Big Data เปรียบเสมือนพื้นที่จัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่ที่มีข้อมูลหลากหลาย หลังจากนั้นข้อมูลที่อยู่ใน Big Data จะถูกนำไปวิเคราะห์ในระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลแบบองค์รวม (Integrated Analytics) ทำให้นักวิเคราะห์สามารถเลือกใช้ข้อมูลที่อยู่ในระบบ Big Data เพื่อการวิเคราะห์ขั้นต่อไปได้ตามลำดับ

๔.๕.๑ การผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในภาพรวมแบ่งเป็น ๓ ระยะ

๑) ระยะสั้น คือ การสร้างให้เกิดกลุ่มชุดข้อมูล

ในระยะตั้งต้นของการดำเนินโครงการพัฒนานวัตกรรมนั้นจะถูกกำหนดให้ดำเนินการในปีที่ ๑ - ปีที่ ๒ ของการพัฒนาโครงการมีระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี โดยในระยะนี้มาตรฐานในการพัฒนาและเชื่อมโยงข้อมูลที่มุ่งเน้นให้เกิดการรวมกันของข้อมูลภายในกระทรวงคมนาคมจะถูกพัฒนาขึ้นพร้อมกับการตระหนักรู้ในความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูล (Data Sharing) โดยหน่วยงานเจ้าของโครงการ กระบวนการจะเริ่มจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคมที่มีความพร้อม ในขณะเดียวกันการดำเนินการเพื่อจัดหาแหล่งเงินทุนที่เหมาะสมกับนวัตกรรมจะถูกดำเนินการแบบคู่ขนานกันไป

๒) ระยะกลาง คือ ทำให้เกิดองค์ประกอบกรรมวิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะกลางของการพัฒนานวัตกรรมจะดำเนินการในปีที่ ๓ - ปีที่ ๔ โดยมีระยะเวลาดำเนินการ ๒ ปี ในการดำเนินการขั้นนี้จะพัฒนาไปถึงการขยายวงความร่วมมือให้กว้างขึ้น โดยจะขยายจากเฉพาะความร่วมมือระหว่างหน่วยงานสังกัดกระทรวงคมนาคมไปยังหน่วยงานภายนอกกระทรวงคมนาคม เช่น กรุงเทพมหานคร และในระยะนี้จะมุ่งเน้นไปยังการประยุกต์ใช้ข้อมูลภายใน Data Pool การสนับสนุนการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดเก็บข้อมูลในระบบ Big Data เพื่อนำไปสู่การสร้างแบบจำลองข้อมูลที่หลากหลายรวมไปถึงการสร้าง Analytic Model และการส่งเสริมการนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ในขณะเดียวกันหน่วยงานเจ้าสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มทำการศึกษาหา Model ที่จะสร้างหน่วยงานเฉพาะที่จะมีหน้าที่ในการกำกับนวัตกรรมดังกล่าว รวมถึงการพัฒนานวัตกรรมอื่นโดยตรง

๓) ระยะยาว คือ การวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดการใช้งานอย่างยั่งยืนโดยผู้ใช้ที่จะกำหนดโจทย์และกำหนดให้มีการใช้งานได้ตรงกับชุดข้อมูลมีการประมวลผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ในระยะนี้เป็นระยะการสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการพัฒนาและดูแลนวัตกรรมในระยะยาว (Long-Term Procurement) โดยจะดำเนินการในปีที่ ๔ ของการพัฒนานวัตกรรมเป็นต้นไป หลังจากที่หน่วยงานเจ้าสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทำการศึกษารูปแบบองค์กรแล้ว จึงยื่นขออนุมัติการจัดตั้งองค์กรในรูปแบบตามผลการศึกษา

๔.๕.๒ แนวทางการผลักดันนวัตกรรม

๔.๕.๒.๑ จัดหาแหล่งเงินทุน (Source of Fund)

๑) ปรับปรุงข้อกำหนดกองทุนให้สามารถส่งเสริมหน่วยงานเพื่อรับเงินอุดหนุนในการปรับปรุงระบบดั้งเดิมให้สามารถเชื่อมต่อกับระบบส่วนกลางได้

๒) ดำเนินการสืบหาแหล่งทุนเพิ่มเติม เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนพัฒนาดิจิทัลแห่งชาติ กองทุนพลังงานหรือแหล่งกองทุนที่เกี่ยวข้องและสามารถดำเนินการได้

๓) ส่งเสริมให้นวัตกรรมด้านคมนาคมและความปลอดภัยทางถนนเป็น Programme ของกองทุนต่าง ๆ โดยกำหนดเป็น Themetic Programme ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกองทุน

๔.๕.๒.๒ ผลักดันเพื่อการสร้าง Data pool และการเชื่อมต่อสื่อสาร : กำหนดมาตรฐานและพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูล

๑) การกำหนดมาตรฐานในการพัฒนาและการบูรณาข้อมูล

ในการจัดทำพื้นที่จัดเก็บข้อมูล (Data Pool) องค์ประกอบหลักที่สำคัญคือการกำหนดมาตรฐานของชุดข้อมูลที่จะนำมาจัดเก็บใน Data Pool เพื่อให้เป็นมาตรฐานกลางสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่ขีดความสามารถในศึกษาและทำการเชื่อมต่อเพื่อรับและส่งข้อมูลกับระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเภทข้อมูลสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ ข้อมูลจากกล้อง CCTV (CCTV Steaming Data) จากระบบ CCTV ของทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และข้อมูลดิจิทัล (Digital Data) อันประกอบไปด้วย ข้อมูลสถิติ (Stat Data) ข้อมูลจากระบบเครื่องรับรู้

(Sensing System Data) ข้อมูลวิเคราะห์จากระบบ CCTV (CCTV Analytics Data) ข้อมูลระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (Geographic Information System) ข้อมูลจากโทรศัพท์เคลื่อนที่ (Cell Phone Data) และ ข้อมูลจากกล้องติดรถยนต์ (In Vehicle Dash CAM) เป็นต้น

๒) การกำหนดข้อตกลงในส่วนโครงข่ายสื่อสารที่จำเป็นในการดำเนินการ

เนื่องจากระบบสื่อสารระหว่างอุปกรณ์ Sensor หรือระหว่างระบบนั้นเป็นต้นทุนหลักของการดำเนินการ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการกำหนดข้อตกลงหรือจัดทำ MOU ร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการพัฒนาระบบร่วมกับผู้ให้บริการระบบสื่อสารเพื่อจัดการให้มีการเชื่อมต่อ Lease Line หรือ 5G Network ให้กับอุปกรณ์และระบบต่าง ๆ ในโครงการให้สามารถเชื่อมกันได้อย่างไร้รอยต่อและลดต้นทุนในการดำเนินการให้ต่ำลงอย่างเหมาะสม

๓) การได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อใช้การบูรณาการ

ส่วนนี้จะดำเนินการประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำข้อตกลง (MOU) ในการแลกเปลี่ยนซึ่งข้อมูลรวมไปถึงการใช้ระบบสื่อสารที่จำเป็น โดยในระเบียบวิธีการค้นหาที่มาของข้อมูลสามารถแบ่งได้ออกเป็น ๓ แหล่งที่มา คือ ๑) ข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานนโยบายและหน่วยงานกลางของภาครัฐ เช่น สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบังคับการตำรวจจราจร (บก.จร) และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น ๒) ข้อมูลที่ได้จากหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น Operator หลักของโหมดการเดินทาง เช่น กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท การทางพิเศษแห่งประเทศไทย มูลนิธิศูนย์ข้อมูลจราจรอัจฉริยะไทย หรือบริษัทเอกชนที่ดำเนินกิจการในโครงสร้างพื้นฐาน เช่น บริษัท ทางยกระดับดอนเมือง จำกัด (มหาชน) และบริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน) เป็นต้น และ ๓) หน่วยงานที่ทำหน้าที่ผู้ให้บริการเครือข่ายและสัญญาณทางการสื่อสาร (Communication Service Provider) เช่น เครือข่าย CAT และผู้ให้บริการ ISP เช่น AIS Dtac และ True เป็นต้น เพื่อได้มาซึ่งข้อมูลที่หลากหลายแสดงให้เห็นถึงรูปแบบและลักษณะของประชากรได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น โดยข้อมูลที่ต้องได้รับการบูรณาการ เช่น Main Data Type ข้อมูล CCTV Streaming Data : ระบบ CCTV ภาครัฐและภาคเอกชน ข้อมูล Data Collected from Sensing System ข้อมูล Analysist Data from CCTV ข้อมูล Cell Phone Data เป็นต้น

๔) การผลักดันให้เกิดกลุ่มวิจัยเพื่อพัฒนา Analytic model และใช้งานข้อมูลให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ การพัฒนานวัตกรรม Big data เพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง นอกเหนือจากการเข้าถึงข้อมูลที่หลากหลายได้แล้วปัจจัยที่สำคัญในการต่อยอดการพัฒนาคือการสร้าง Analytic Model เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ โดยการสร้างแบบจำลองหรือโมเดลดังกล่าวจะเป็นแบบจำลองที่ตอบโจทย์ความต้องการและบริบทของสังคม และที่สำคัญไปกว่านั้นระบบจะต้องมีความสามารถในการทำหน้าที่พัฒนาระบบวิเคราะห์เพิ่มเติมได้อย่างต่อเนื่องให้ตรงกับโจทย์ของหน่วยงานและสังคมในแต่ละเวลาอีกด้วย โดยในการพัฒนานวัตกรรมดังกล่าว ผู้พัฒนานวัตกรรมต้องคำนึงถึงการส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างหน่วยงาน การแชร์ข้อมูลและผลการวิจัย และการดูแลรักษาระบบให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

- **ระยะที่ ๑** สร้าง Analytic Model ตามโจทย์ความต้องการสำหรับใช้ภายในกระทรวงคมนาคมเพื่อให้เกิดการนำชุดข้อมูลไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม

- **ระยะที่ ๒** พัฒนาตามโจทย์ความต้องการสำหรับใช้ภายในกระทรวงและหน่วยงานที่เข้าร่วม ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างหน่วยงานแชร์ข้อมูลและผลการวิจัย

- **ระยะที่ ๓** พัฒนาระบบ วิเคราะห์เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องให้ตรงกับโจทย์ของหน่วยงานและสังคม ดูแลรักษาระบบให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

๕) การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐ

ในการพัฒนาและผลักดันนวัตกรรมให้เกิดขึ้นจริงซึ่งจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์อย่างประจักษ์ หนึ่งในองค์ประกอบหลักคือขั้นตอนการขอพิจารณาได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ โดยขั้นตอนดังกล่าวสามารถแบ่งได้ออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

- **ระยะเบื้องต้น** : เนื่องจากสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) เป็นแม่งานหลักของงานวิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง ดังนั้น สนข. จึงถูกจัดว่าเป็นหน่วยงานเจ้าภาพที่มีอำนาจ (Legitimacy) ในการดำเนินการขอทุนวิจัยและการสนับสนุนจากภาครัฐ ในขั้นตอนต่อไป สนข. จึงสามารถติดต่อประสานขอการเข้าถึงของข้อมูลทางการจราจรจากกรมขนส่งทางบก (ขบ.) เช่น ข้อมูลจาก GPS เนื่องจาก ขบ. เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจตรงในการดูแลกิจการทางถนนรวมไปถึงการจราจร โดยการดำเนินการในส่วนนี้ สนข. และ ขบ. สามารถยื่นเรื่องขอดำเนินโครงการภายใต้กองทุนเพื่อความปลอดภัยทางถนน (กปถ.) ได้

- **ระยะกลาง** : การดำเนินการขอการสนับสนุนในระยะนี้ทางเจ้าภาพหรือ สนข. สามารถทำเรื่องไปยังหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือ บพข. เมื่อโครงการพัฒนานวัตกรรมได้เข้าสู่การกำกับดูแลของ บพข. แล้ว เจ้าของโครงการจะมีความสามารถในการขอจัดสรรเงินงบประมาณในการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนต่อไปได้ อย่างไรก็ตาม ในการได้รับการสนับสนุนจาก บพข. หน่วยงานเจ้าของจำเป็นต้องหาหน่วยงานเอกชนเข้ามาเป็นหน่วยงานร่วมในการผ่านเกณฑ์การได้รับการสนับสนุนจาก บพข.

- **ระยะยาว** : การดำเนินการในขั้นตอนนี้หลังจากการได้รับการสนับสนุนทางด้านเงินทุนวิจัยจาก บพข. แล้ว ถ้ารัฐบาลและหน่วยงานรัฐที่มีส่วนได้ส่วนเสียในการสนับสนุนชิ้นนวัตกรรมเห็นความสำคัญของนวัตกรรมดังกล่าว ในขั้นตอนถัดไป หน่วยงานเจ้าของจึงสามารถยื่นความจำนงค์ขอตั้งศูนย์วิจัยเป็นของตนเอง โดยสามารถดำเนินการขอได้ผ่าน สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) เมื่อได้รับการอนุมัติแล้วศูนย์วิจัยดังกล่าวจะถูกนับเป็นหน่วยงานของรัฐ ทำให้เกิดความยืดหยุ่นทางการเงินที่มากขึ้น กล่าวคือศูนย์วิจัยสามารถขอเงินสนับสนุนในฐานะหน่วยงานรัฐขั้นพื้นฐานได้ รวมถึงสามารถขอเงินสนับสนุนงานวิจัย และเงินเดือนของนักวิจัยภายในศูนย์ได้ ในทางกลับกันผลงานที่ผลิตออกมา เช่น ข้อมูลจากระบบ Big Data Integration System for Traffic Forecasting สามารถนำไปต่อยอดได้โดยกระบวนการทำ Data Sharing และขายต่อแก่บริษัทเอกชน เช่น ITS และ Google ซึ่งนับว่าเป็นการแหล่งเงินที่จะนำมาคืนทุนได้

๕. นวัตกรรมอื่น ๆ คือ เทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ

ระบบเทคโนโลยีด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ส่วนมากจะเป็นทั้งเทคโนโลยีรถยนต์ไฟฟ้าและยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ มักจะไปด้วยกันและเป็นอีกหนึ่งนวัตกรรมที่กำลังได้รับความสนใจจากทั่วโลก ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากปัญหาด้านพลังงานน้ำมัน และความต้องการใช้พลังงานสะอาดเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของผู้บริโภค รถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยพลังงานไฟฟ้า หรือรถยนต์ไฟฟ้า (Electric Car) หมายถึง รถยนต์ที่ขับเคลื่อนด้วยแรงบิดของมอเตอร์ไฟฟ้าโดยใช้พลังงานไฟฟ้าที่สร้างมาจากแบตเตอรี่หรืออุปกรณ์กักเก็บพลังงานไฟฟ้ารูปแบบอื่นๆ

๕.๑ นวัตกรรมด้านรถยนต์ไฟฟ้า

เทคโนโลยีที่ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างรถยนต์ไฟฟ้า และรถยนต์ที่ใช้น้ำมันทั่วไป มีอยู่ ๒ ส่วน คือ (๑) แบตเตอรี่ ซึ่งเป็นตัวเก็บพลังงานของรถยนต์ไฟฟ้า ที่ปัจจุบันใช้แบบ Lithium-Ion ซึ่งเป็นแบตเตอรี่ชนิดเดียวกับที่ใช้ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งยังคงมีราคาสูงอยู่ และต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการพัฒนารถยนต์ไฟฟ้า และ (๒) ชิ้นส่วนในระบบส่งกำลัง เช่น มอเตอร์ไฟฟ้า ตัวแปลงกระแสไฟฟ้า ทั้งนี้ รถยนต์ไฟฟ้าสามารถแบ่งได้เป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๕.๑.๑ รถยนต์ไฮบริดพลังงานไฟฟ้าแบบชาร์จไม่ได้ (Hybrid-electric Vehicles หรือ HEV) เป็นรถยนต์ประเภทที่มีเครื่องยนต์เหมือนกับที่ใช้ในรถยนต์น้ำมันทั่วไป แต่มีขนาดที่เล็กกว่า และใช้การผสมผสานการสร้างพลังงานจากเครื่องยนต์สันดาป หรือเครื่องยนต์ใช้น้ำมันและจากการชาร์จกระแสไฟฟ้าในแบตเตอรี่ไฟฟ้า

๕.๑.๒ รถยนต์ไฮบริดพลังงานไฟฟ้าแบบชาร์จได้ (Plug-in Hybrid Electric Vehicles หรือ PHEV) เป็นประเภทของรถยนต์ที่ต่างกับ HEV ทั่วไป เพราะมีการใส่มอเตอร์ไฟฟ้าสำหรับชาร์จกระแสไฟฟ้าเพิ่มเข้ามาทำงานควบคู่ไปกับเครื่องยนต์สันดาป

๕.๑.๓ รถยนต์พลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่โดยสมบูรณ์ (Battery Electric Vehicles หรือ BEV) เป็นรถยนต์ประเภทที่มีแต่มอเตอร์ไฟฟ้า ไม่มีเครื่องยนต์สันดาปภายใน ตัวมอเตอร์จะชาร์จพลังงานไฟฟ้าจากแบตเตอรี่ไฟฟ้าและสร้างแรงบิดให้รถยนต์ขับเคลื่อน

ปัจจุบันรถยนต์ไฟฟ้า เริ่มเป็นที่นิยม และมีราคาหลากหลาย แม้ว่าอาจยังมีราคาแพงกว่ารถยนต์ที่ใช้น้ำมัน ประกอบกับประสิทธิภาพของรถยนต์ไฟฟ้าเองก็ยังต่ำกว่ารถยนต์ที่ใช้น้ำมันทั่วไป แต่ด้วยการลงทุนวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับเทคโนโลยีแบตเตอรี่ ที่ทำให้เก็บพลังงานได้มากขึ้น ต้นทุนการผลิตลดลง และความตระหนักในเรื่องการลดมลภาวะโดยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ผู้บริโภคจึงมีแนวโน้มที่จะหันมาใช้รถยนต์ไฟฟ้ามากขึ้น

๕.๒ ยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติหรือรถยนต์ไร้คนขับ (Autonomous Car หรือ Self-Driving Car) หรือรถยนต์ที่สามารถขับเคลื่อนด้วยตัวเองโดยไม่ต้องอาศัยคนควบคุม เป็นเทคโนโลยีด้านยานยนต์ที่มีแนวโน้มจะเข้าในประเทศไทย เร็วกว่าที่คาดการณ์ ซึ่งเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นการทำงานร่วมกันของเทคโนโลยีต่าง ๆ

๕.๒.๑ โดยเทคโนโลยีที่ใช้ในรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติจะประกอบไปด้วย ๔ ส่วนสำคัญ คือ

๕.๒.๑.๑ ส่วนการตรวจสอบสภาพต่างๆ เพื่อนำไปประมวลผล คือ เป็นส่วนที่จะทำให้รถยนต์สามารถรับรู้ถึงสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ โดยเทคโนโลยีที่ใช้ คือ กล้องถ่ายภาพรอบทิศทาง การใช้ไรดา โซนาร์ แสงเลเซอร์ เรดา เป็นต้น

๕.๒.๑.๒ ส่วนการเรียนรู้ของระบบ (Deep Learning) เป็นส่วนสำคัญที่สุดของรถยนต์ไร้คนขับโดยจะนำเอาเทคโนโลยี AI มาใช้ในการเรียนรู้ วิเคราะห์สภาพท้องถนน รวมทั้งการตัดสินใจบังคับยวนยาน เมื่อเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น การเบรครถหรือชะลอความเร็วเมื่อรถคันข้างหน้าลดความเร็วหรือชดความเร็ว การควบคุมรถให้อยู่ในช่องทาง การตรวจสอบป้ายจราจรรวมทั้งสัญญาณไฟจราจร รวมทั้งอื่น ๆ อีก ที่จะพัฒนาเพิ่มเติมให้ยวดยานมีความเป็นอัจฉริยะ

๕.๒.๑.๓ ส่วนประมวลผล และควบคุมระบบต่างๆ เป็นส่วนที่รับคำสั่งที่ผ่านการประมวลผลแล้ว เพื่อไปสั่งการหรือควบคุมรถให้เป็นไปตามที่โปรแกรมต้องการ

๕.๒.๑.๔ ระบบแผนที่นำทาง เป็นระบบนำทางโดยใช้ระบบนำทางของดาวเทียม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เส้นทางหรือสภาพต่างๆ เพื่อประมวลผลและกำหนดทิศทางให้รถยนต์ ซึ่งระบบนี้ต้องมีความถูกต้องและแม่นยำ

๕.๒.๒ การทำงานของรถยนต์ไร้คนขับมีระดับของรถยนต์ไร้คนขับ ทั้งหมด ๖ ระดับ คือ

๕.๒.๒.๑ ระดับ ๐ No Automation - รถยนต์ไม่มีคุณสมบัติที่คอยอำนวยความสะดวกสบายในการขับรถ อาจจะมีเพียงระบบที่คอยช่วยเหลือคนขับในกรณีฉุกเฉิน เช่น ระบบช่วยเบรกฉุกเฉินอัตโนมัติ ที่จะช่วยเตือนการชนรถ ส่วนนี้จะพบได้ในรถยนต์ทั่วไปที่มีราคาสูง

๕.๒.๒.๒ ระดับ ๑ Driver Assistance - รถยนต์จะใช้เซนเซอร์และกล้องในการควบคุมความเร็วแบบรักษาระยะทางอัตโนมัติ (Adaptive Cruise Control) ควบคุมความเร็วรถไม่ให้ใกล้กับคันก่อนหน้าจนเกินไป โดยจะพบได้ในรถยนต์ของ Mercedes-Benz ในทศวรรษที่ ๑๙๙๐ ภายหลังในทศวรรษที่ ๒๐๐๐ Honda ผู้ผลิตรถยนต์สัญชาติญี่ปุ่น ได้พัฒนาเทคโนโลยีควบคุมรถยนต์ให้อยู่ในเลนถนน (Lane Keep Assistant)

๕.๒.๒.๓ ระดับ ๒ Partial Automation - เป็นขีดความสามารถที่ปรากฏอยู่ในรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติยุคปัจจุบัน มีเทคโนโลยีที่เรียกว่า Advanced Driver Assistance Systems (ADAS) ซึ่งผสมผสานเทคโนโลยีระดับที่ ๑ เข้าไว้ด้วยกัน ทั้งควบคุมระยะทางอัตโนมัติ และควบคุมเส้นทางการเดินของรถให้อยู่ในเลน ทั้งนี้ เทคโนโลยี ADAS จะพบได้ในระบบ Autopilot ของ Tesla และ ระบบ Cadillac Cruise ของ General Motor

๕.๒.๒.๔ ระดับ ๓ Conditional Automation - ครั้งนี้รถยนต์เคลื่อนที่เองได้ในระยะไกล สามารถควบคุมการเลี้ยว เร่งความเร็วและลดความเร็วได้ตามสถานการณ์ โดยอาศัยเรดาร์เซนเซอร์ และข้อมูลจากสภาพแวดล้อมภายนอกมาประมวลผลและตัดสินใจทันที แต่ถ้าหากคนนั่งเผชิญเหตุการณ์ที่ซับซ้อนและเสี่ยงอันตราย ก็สามารถกลับมาควบคุมพวงมาลัยตามเดิมได้ บริษัทที่พัฒนาประสิทธิภาพรถยนต์ให้ได้ระดับ ๓ คือ Audi บริษัทรถยนต์สัญชาติเยอรมัน ซึ่งปรากฏในรุ่น A๘ (๒๐๑๘) Audi ได้เผยว่าใช้หน่วยประมวลผลจาก Intel เพื่อสร้างระบบรถยนต์ที่มีความปลอดภัยสูง

๕.๒.๒.๕ ระดับ ๔ High Automation - รถยนต์ขับเคลื่อนเองได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ สามารถควบคุมความเร็ว การเลี้ยวในทางที่คดเคี้ยวมากขึ้น เร่งความเร็ว และสามารถรับรู้เหตุการณ์ไม่ปกติและป้องกันได้อย่างทันท่วงที เช่น มีคนเดินตัดหน้ารถ หรือมีรถคันอื่นวิ่งย้อนศร

อย่างไรก็ดี รถยนต์ระดับนี้ยังทำได้ในพื้นที่ที่จำกัด เช่นสภาพแวดล้อมในเมืองที่กำหนดความเร็วสูงสุดอยู่ที่ ๓๐ ไมล์ต่อชั่วโมง หรือประมาณ ๔๘ กิโลเมตรต่อชั่วโมง บริษัทที่ผลิตรถยนต์ระดับที่ ๔ จึงเป็นไปเพื่อบริการร่วมโดยสาร (Ridesharing) ตัวอย่างเช่น Waymo บริษัทพัฒนารถยนต์ไร้คนขับภายใต้ Google และ Alphabet ได้เปิดตัวบริการรถแท็กซี่ไร้คนขับในรัฐแอริโซนา สหรัฐอเมริกา และไม่นานมานี้ Volvo ได้จับมือกับ Baidu เพื่อร่วมลงทุนในการพัฒนาเทคโนโลยีไร้คนขับระดับที่ ๔ มาใช้ในตลาดรถยนต์แท็กซี่ไร้คนขับในจีน

๕.๒.๒.๖ ระดับ ๕ Full Automation - รถยนต์ขับเคลื่อนเองอย่างสมบูรณ์ห้องโดยสารจะไม่มีพวงมาลัยไว้ในการควบคุม ในส่วนนี้ยังอยู่ในระหว่างการพัฒนา คาดการณ์ว่าหากบริษัทส่วนใหญ่พัฒนารถยนต์ไร้คนขับระดับที่ ๔ ได้เสร็จสมบูรณ์เมื่อไร ระดับที่ ๕ ก็จะตามมาในไม่นาน

๕.๒.๓ ประโยชน์ของรถยนต์ไร้คนขับ

โดยผู้พัฒนารถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติหรือไร้คนขับ ประโยชน์สูงสุดของระบบคือ สามารถลดอุบัติเหตุบนท้องถนน ซึ่งมักเกิดจากผู้ขับขี่ซึ่งเป็นมนุษย์ได้ และเป็นนวัตกรรมที่สามารถเปลี่ยนแปลงวิถีของโลกได้อย่างสำคัญ และที่ผ่านมายังมีอุปสรรคในการทดสอบและพัฒนามากมาย เช่น ยังคงเกิดอุบัติเหตุจากรถยนต์ที่ไร้คนขับชนกับผู้เดินเท้า หรือชนกับสิ่งกีดขวางอื่นๆ จึงเกิดข้อสงสัยอย่างมากว่า นวัตกรรมรถยนต์ไร้คนขับนี้จะเป็นไปได้หรือไม่ และสามารถใช้งานได้อย่างจริง ไม่เป็นเทคโนโลยีที่ใช้แล้วเกิดปัญหากับคนจริงหรือไม่ แต่ถึงอย่างนั้น ผู้พัฒนารถยนต์ไร้คนขับ ก็ยังคงยังยืนยันว่า ข้อดีของมันคือความปลอดภัย และส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุน้อยกว่าเมื่อเทียบกับรถยนต์ที่ควบคุมโดยมนุษย์ เพราะยานพาหนะเหล่านี้ถูกออกแบบให้ขับตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด อีกทั้งความแม่นยำของบรรดาเซนเซอร์ในรถจะส่งผลให้มันหยุดรถทันทีเมื่อมีความเสี่ยงการเกิดอุบัติเหตุ เพียงแต่เรายังต้องพัฒนาระบบให้สมบูรณ์และปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องถูกพัฒนาไปพร้อมๆ กัน ทั้ง ระบบตรวจสอบสภาพต่างๆ ระบบการเรียนรู้ของระบบ (Deep Learning) ระบบประมวลผล และควบคุมระบบต่างๆ เป็นส่วนที่รับคำสั่งที่ผ่านการประมวลผลแล้ว เพื่อไปสั่งการหรือควบคุมรถให้เป็นไปตามที่โปรแกรมต้องการ และระบบแผนที่นำทาง เป็นระบบนำทางโดยใช้ระบบนำทางของดาวเทียม เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์เส้นทางหรือสภาพแวดล้อมเสร็จอย่างสมบูรณ์แบบเสียก่อน อย่างไรก็ตาม เราคงต้องตระหนักถึงความจริงข้อหนึ่งว่าต่อให้รถยนต์ไร้คนขับจะออกแบบมาดีแค่ไหน ก็ไม่สามารถยืนยันได้ว่าจะสามารถหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุได้ร้อยละ ๑๐๐

๕.๓ ข้อเสนอแนะในการพัฒนานวัตกรรมด้านยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติของประเทศไทย

การพัฒนายานยนต์หรือรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติมีประโยชน์ ทั้งด้านการบริหารจัดการจราจรและด้านความปลอดภัย คือ ลดอุบัติเหตุบนท้องถนน ที่ส่วนมากเกิดจากคนขับภายใต้ข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น อายุผู้ขับขี่ สมรรถนะข้อจำกัดทางร่างกาย รวมทั้งทำให้รถยนต์ขับเคลื่อนได้ตามกฎหมายจราจร การจราจรไม่ติดขัด สำหรับประเทศ อาจมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ ไม่เหมือนกับบางประเทศที่มีความพร้อมในด้านต่าง ๆ มากกว่าประเทศไทย ซึ่งรถยนต์ไร้คนขับประกอบด้วยเซนเซอร์จำนวนมากที่ช่วยการวิเคราะห์สถานการณ์รอบ ๆ ข้าง สำหรับประเทศไทยเริ่มมีการพัฒนาเรื่องนี้บ้างแล้ว ดังนั้นมีความจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวให้ทันเทคโนโลยีนี้ ที่สำคัญ คือ

๕.๓.๑ ความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม โดนเฉพาะด้านถนน ระบบป้าย ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกันไปในแต่ละพื้นที่ รวมถึงต้องขับขี่บนสภาพถนนที่ไม่สมบูรณ์และป้ายจราจรที่ไม่ชัดเจน รวมถึงสภาพแวดล้อมอื่นๆ ที่อาจเกิดขึ้นสำหรับประเทศไทย เช่น พฤติกรรมการขับขี่ของคนไทย วิถีชีวิตการใช้ถนนของคนไทย สภาพแวดล้อมแบบนี้อาจทำให้รถยนต์ไร้คนขับไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้

๕.๓.๒ ความพร้อมด้านกฎหมาย ต้องมีการพิจารณาปรับปรุงกฎหมายให้รองรับการใช้ระบบรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ หรือไม่มีผู้ขับขี่ ในกรณีต่างๆ เช่น การใช้ยานยนต์ การเกิดอุบัติ ซึ่งต้องมีผู้รับผิดชอบที่ต้องเป็นเจ้าของรถนั้น หรือเป็นของผู้ผลิตรถยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัตินั้น เป็นต้น และต้องมีกระบวนการสอบสวน และโทษอย่างไร เป็นต้น

๕.๓.๓ ความพร้อมด้านงานวิจัย และนวัตกรรมเทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ เพื่อให้สามารถมีการพัฒนาระบบนี้ รวมถึงการซ่อมบำรุงต่างๆ สามารถทำได้โดยคนไทย และบริษัทของประเทศไทย และควรต้องสนับสนุนด้านต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา การจัดหาพื้นที่ทดสอบการใช้งานยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ เช่น เมืองภูเก็ต ทำเป็น Sandbox ที่สามารถใช้ทดสอบ fleet ของยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ได้ การให้หน่วยงานทางด้านกระทรวง DE และ กสทช. สนับสนุนเรื่องการเชื่อมต่อสัญญาณ ๕G แบบ Stand alone ในพื้นที่ทดสอบ

๕.๓.๔ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ในกระทรวงคมนาคม ขบ. ทำการศึกษาเรื่องระเบียบ และ ข้อบังคับ การใช้งานยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ที่จะใช้ในการขอใบอนุญาตทดสอบ ทล. ทช. อนุญาตให้มีเลนพิเศษ สำหรับการทดลองใช้งานจริง ให้ กระทรวง อว. หางบประมาณมาจัดการแข่งขันงานวิจัย ยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อปูทางการพัฒนาทุนมนุษย์

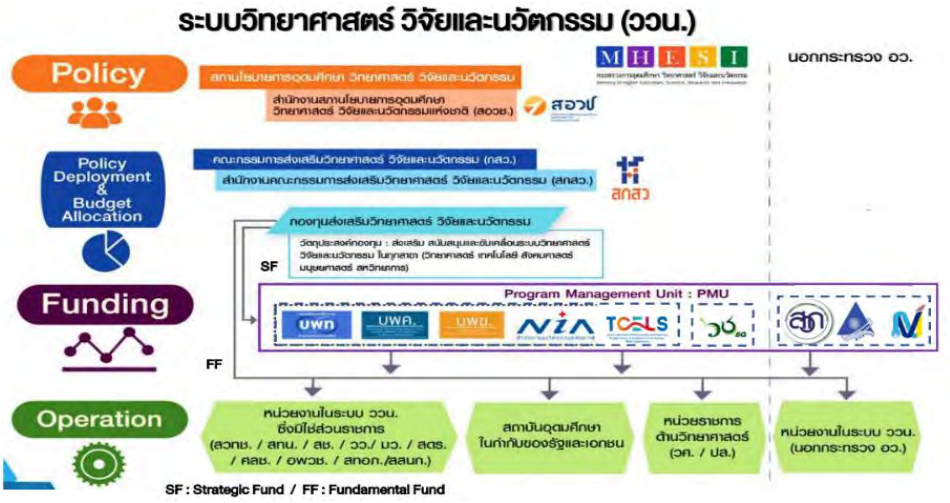
๕.๓.๕. สภาสามารถช่วยสนับสนุนผลักดัน เรื่องการจัดสรรงบประมาณดำเนินการเรื่องสนามทดสอบยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ที่ EECi และ สนามทดสอบยานยนต์ที่ ATTRIC เพิ่มเติมในการก่อสร้างทำมาตรฐานทำห้องปฏิบัติการ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

๖. การขับเคลื่อนนวัตกรรม

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) ได้นำเสนอข้อมูลตัวอย่างและบทเรียนงานวิจัยซึ่ง สวทน. กับ วช. ได้ร่วมมือกันในการจัดทำแผนงานวิจัยขนาดใหญ่ (Spearhead) โดย สวทน. จะดูแลด้านเศรษฐกิจ ส่วน วช. ดูแลด้านสังคม โดยจะเห็นว่า **การจะพัฒนาผลงานวิจัยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง ต้องผ่านการดำเนินการในเรื่องใดบ้าง** โดย**เริ่มต้นจากการค้นคว้าวิจัยจนกระทั่งได้ต้นแบบตั้งแต่ในระดับปฏิบัติการจนถึงการนำไปใช้ในสภาพแวดล้อมจริงและนำไปสู่การผลิต** โดยจะต้องผ่านมาตรฐานระดับสากล โดยกระบวนการจะมีความซับซ้อนพอสมควร ทำให้เห็นว่า **การจะนำผลงานวิจัยมาใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ต้องผ่านขั้นตอนเป็นจำนวนมาก** จึงเป็นที่มาของการจัดทำแผนงาน (Spearhead) ด้านเศรษฐกิจขึ้น **โดยตั้งกรอบให้มุ่งเน้นให้การลงทุนวิจัยของประเทศเพิ่มมากขึ้นและลงทุนให้ถูกที่** จึงเป็นที่มาของการกำหนดลักษณะแผนงานว่าจะต้องดำเนินการอย่างไร เช่น ความเป็นไปได้ทางการตลาด ความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยี รวมถึงจะต้องมีผู้ประกอบการที่พร้อมจะลงทุน มีผลลัพธ์ของการดำเนินการภายใน ๒ ปี และมีแนวทางการพิจารณากลั่นกรอง ประกอบด้วย ข้อเสนอเชิงหลักการ ข้อเสนอขั้นตอนฉบับสมบูรณ์

ข้อเสนอฉบับสมบูรณ์ และแผนงาน Spearhead ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ โดยแผนงาน (Spearhead) ด้านเศรษฐกิจ จะประกอบด้วย ๙ แผนงาน และในแผนงานมี ๑๘ แผนงานย่อย โดยแนวคิดรูปแบบการบริหารจัดการแผนงาน Spearhead จะมีคณะกรรมการบริหารแผนงาน โดยมีประธานและผู้บริหารแผนงาน รวมถึงหน่วยงานที่จะช่วย สวทน. ในการจัดการทุน ได้แก่ สวป. สกว. และ สวทช. มาช่วยในการบริหารจัดการ

ทั้งนี้ ผลงานวิจัยที่จะสัมฤทธิ์ผลจะต้องผ่านขั้นตอนและกระบวนการ รวมถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนผู้ประกอบการเป็นจำนวนมาก ซึ่งนวัตกรรมหลัก ๔ ประเด็นที่คณะกรรมาธิการฯ สามารถนำบทเรียนในด้านกระบวนการขั้นตอนในการวิจัยมาประกอบการพิจารณาได้ **กลุ่มภารกิจการพัฒนา ววน. ด้านความสามารถในการแข่งขัน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)** ได้ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมดังนี้

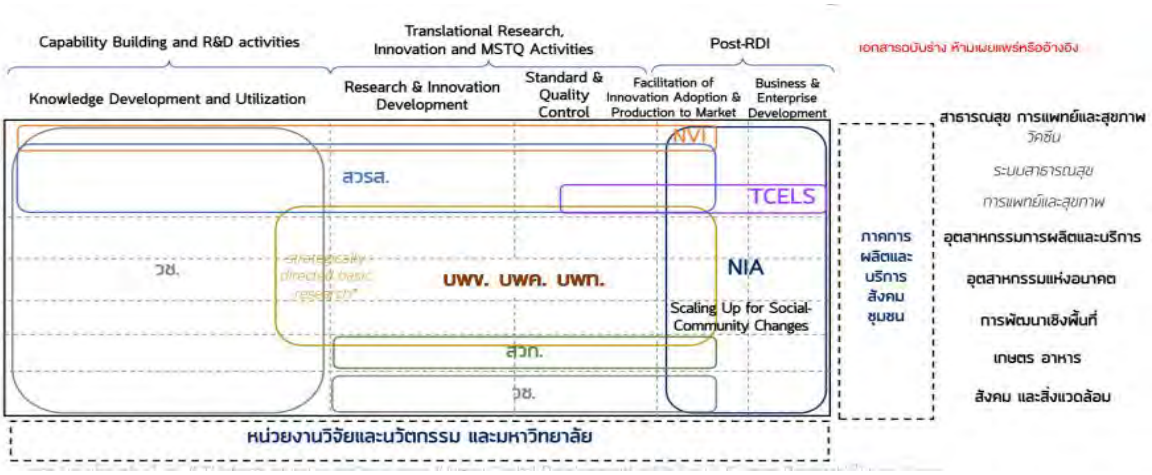

ภาพที่ ๖๐ โครงสร้างหน่วยงานระบบวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๖.๑ ระบบวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (ววน.)

๖.๑.๑ หน่วยงานระดับนโยบาย (Policy) คือ สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งมีสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน่วยงานกำหนดนโยบายแนวทางในการเขียนคำขอจัดสรรงบประมาณ (Policy Deployment & Budget Allocation) คือ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งมีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นฝ่ายเลขานุการ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเชื่อมต่อในการใช้เงินงบประมาณจากกองทุนประกอบกับนโยบายจากสภานโยบายการอุดมศึกษาฯ (Funding) ประกอบด้วย PMU ที่อยู่ในกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ทั้งหมด ๙ แห่ง นอกจากนี้ยังมีหน่วยงานนอกกำกับของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม อีก ๓ แห่ง และมีหน่วยงานปฏิบัติ (Operation) ได้แก่ หน่วยงานในระบบ ววน. สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานราชการ และหน่วยงานในระบบ ววน. โดยการออกแบบขอบเขตงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรมแสดง

ทั้งนี้ ความเชื่อมต่อกันของทั้ง ๙ PMU มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ที่สำคัญ คือ สกสว. เป็นหน่วยงานหลักในการเชื่อมต่อกันของทั้ง ๙ PMU ตามรูป

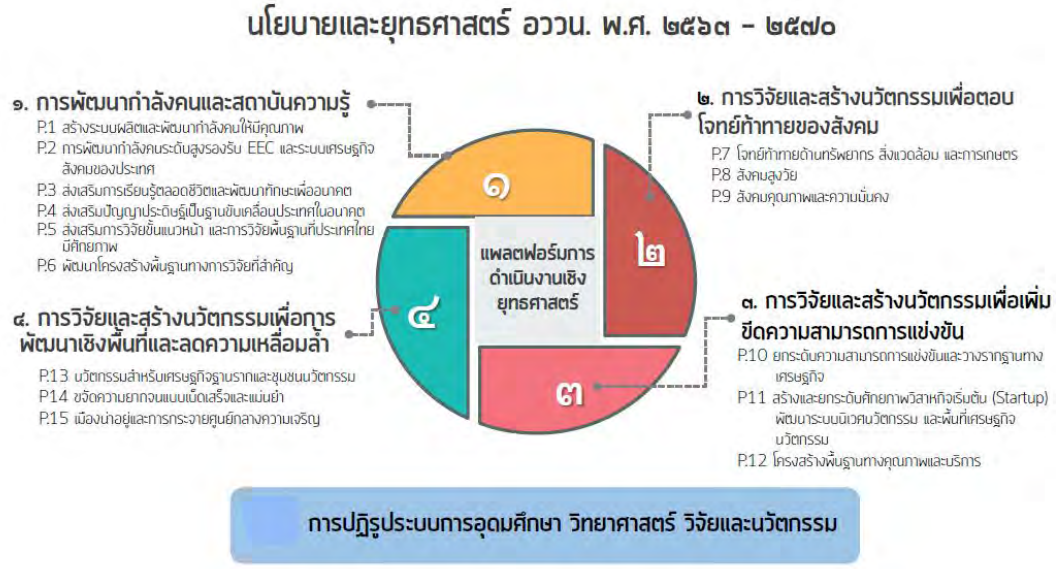

ภาพที่ ๖๑ ขอบเขตงานของหน่วยบริหารและจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม

สกสว. มีบทบาทในการ ส่งเสริม สนับสนุนและขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ ตามพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยหน้าที่หลัก คือ จัดทำแผนด้าน ววน. จัดสรรงบประมาณจากกองทุนฯ เสริมพลังและขับเคลื่อนระบบ ววน. สร้างระบบการนำผลงาน ววน. ไปใช้ประโยชน์ และประเมินผลการดำเนินงานของระบบ ววน. โดยหนึ่งในแผนงานที่ดำเนินการ คือ แผนงานด้านระบบโลจิสติกส์ของประเทศ สำหรับความเกี่ยวข้องกันของ สอวช. กับ สกสว. คือ ระดับของ สอวช. เป็นหน่วยงานระดับนโยบาย โดย สกสว. จะมีหน้าที่รับนโยบายมากลั่นกรองและจัดทำการเสนอคำขอจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีแผนด้าน ววน. เป็นหลักในการเชื่อมต่อระหว่างกัน โดยงบประมาณที่ สกสว. ได้จัดสรรจะจัดสรรให้พร้อมกับเป้าหมายให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ เพื่อดำเนินการใช้งบประมาณตามเป้าหมาย ทั้งนี้ สกสว. มิได้ลงลึกไปกำหนดในระดับโครงการ แต่จะกำหนดเป็นเป้าหมายในภาพกว้าง

๖.๑.๒ แผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐

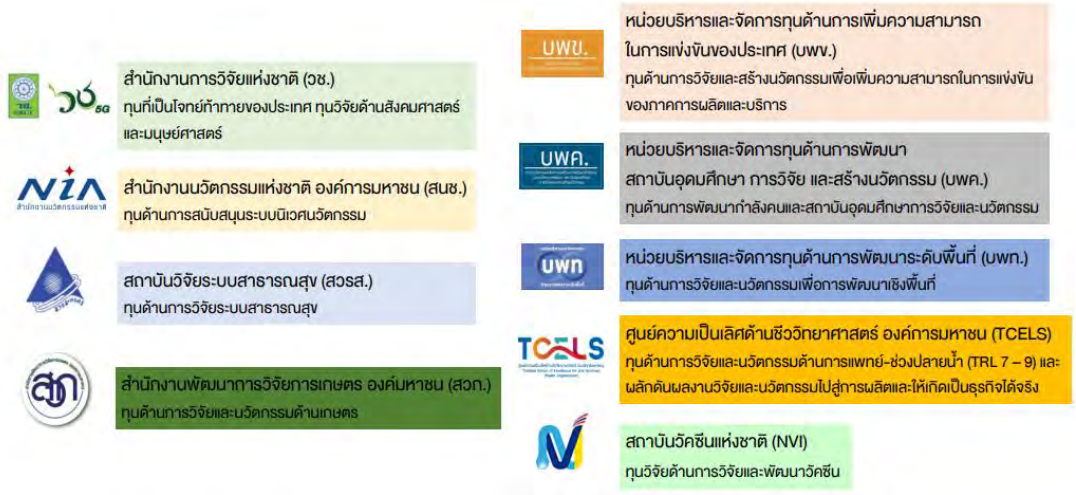
ตามร่างกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีการสอดคล้องและเกิดการบูรณาการเพื่อให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยวิสัยทัศน์ “เตรียมคนไทยแห่งศตวรรษที่ ๒๑ พัฒนาเศรษฐกิจที่กระจายโอกาสอย่างทั่วถึง สังคมที่มั่นคงและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน โดยสร้างความเข้มแข็งทางนวัตกรรมระดับแนวหน้าในสากล นำพาประเทศไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว” ที่ผ่านมา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจึงออกแบบนโยบายและยุทธศาสตร์ ให้สามารถขับเคลื่อนได้โดยอาศัยการดำเนินงานในลักษณะแพลตฟอร์ม (Platform) ๔ ด้าน คือ การพัฒนากำลังคนและสถาบันความรู้ การวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อตอบโจทย์ความท้าทายของสังคม การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน และการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่และลดความเหลื่อมล้ำ

ภาพที่ ๖๒ การปฏิรูประบบการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๖.๑.๓ บทบาทด้านการสนับสนุนและบริหารจัดการทุนวิจัยของ ๙PMU

โดยหน้าที่และภารกิจของ PMU จะประกอบด้วย การพัฒนาโจทย์วิจัย การสนับสนุนงบประมาณโครงการ การติดตามประเมินผล ทั้งนี้ หน่วยงาน บพข. บพท. และ บพค. เป็นหน่วยงานบริหารจัดการทุนและผลักดันการวิจัยให้เกิดประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

ภาพที่ ๖๓ หน้าที่และภารกิจของ PMU

ทั้งนี้ ตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ นั้น มีโปรแกรมที่สนับสนุนทุนวิจัยด้านการจราจรและขนส่งของ PMU อยู่ใน P๙ สังคมคุณภาพและความมั่นคงของ วช. และ P๑๐ RDI for New Economy การสร้างธุรกิจใหม่ของ บพข.

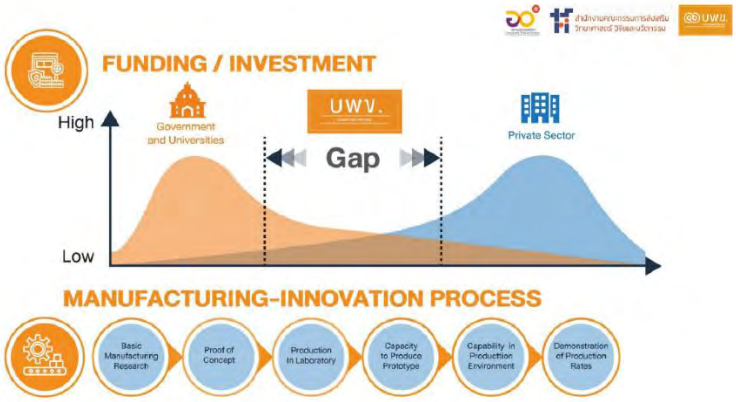

ภาพที่ ๖๔ โปรแกรมสนับสนุนทุนวิจัยด้านการจราจรและขนส่งของ PMU

๖.๒ หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)

บพข. เป็นหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ภายใต้การกำกับของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.) มีภารกิจในการสนับสนุนทุนวิจัยเพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ โดยผลักดันให้เกิดการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชนทั้งในและต่างประเทศ ทำให้งานวิจัยสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงในเชิงพาณิชย์ให้ข้อมูลเกี่ยวกับคณะอนุกรรมการพิจารณาการให้ทุนด้านระบบคมนาคมแห่งอนาคตของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับแผนงานกลุ่มดิจิทัล กลุ่มระบบคมนาคมแห่งอนาคต และกลไกการขับเคลื่อน บพข.

บพข. ทำงานส่วนที่ทำให้งานวิจัยไทยไปให้ถึงการผลิตจริงในระดับอุตสาหกรรม นั่นคือการเข้ามาสนับสนุนทุนในการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งเป็นการให้ทุนวิจัยกับงานวิจัยที่อยู่ในกระบวนการ “Translational Research” หรือที่ภาคอุตสาหกรรมจะเรียกว่าการ “Development” นี่จึงเป็นการทำงานวิจัยร่วมกับเอกชน บพข. จะจับคู่นักวิจัยและเอกชนให้เข้ามาทำงานร่วมกันพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกันเพื่อนำเทคโนโลยีที่ได้ไปใช้ประโยชน์จริงในอุตสาหกรรม สิ่งที่เราได้มากกว่าตัวเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมแล้วนั่นคือการได้การเกิดการเรียนรู้ร่วมระหว่างนักวิจัยและเอกชน เราทำให้นักวิจัยรู้ว่าถ้าจะทำงานวิจัยเพื่อใช้ประโยชน์จริงต้องมีอะไรเพิ่มเติมบ้างและเราก็ช่วยให้เอกชนรู้ว่าก่อนที่จะนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์นั้นต้องมีการพัฒนาเทคโนโลยีร่วมกัน นอกจากนั้น บพข.ยังสนับสนุนทุนในการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างโรงงานต้นแบบ (Pilot Plant) ให้กับมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานวิจัยให้สามารถทดลองขยายงานวิจัยสู่ระดับอุตสาหกรรมที่จะสร้างผลิตภัณฑ์และบริการที่มีมูลค่าสูง อันจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของประเทศได้ในที่สุดถือเป็นครั้งแรกของประเทศไทยที่มีการจัดสรรทุนในรูปแบบนี้

ภาพที่ ๖๕ กระบวนการของนวัตกรรม

บพข. มุ่งสนับสนุนทุนวิจัยใน ๗ กรอบอุตสาหกรรม คือ **๑. เกษตรและอาหารมูลค่าสูง** ที่สนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เชิงพาณิชย์มูลค่าสูง ได้แก่ ส่วนประกอบฟังก์ชัน (Functional ingredients)และสารสกัดจากธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์อาหารสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบและมาตรฐานห่วงโซ่ความเย็น(Cold Chain) และเครื่องจักรกลเกษตรและอาหาร **๒. ท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์** การจัดการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การจัดการมรดกทางวัฒนธรรม และมรดกทางธรรมชาติของประเทศไทยให้เป็นทรัพยากรทางการท่องเที่ยวตามแนวทางที่เป็นสากล **๓. พลังงานเคมีและวัสดุชีวภาพ** เน้นการพัฒนาพลังงานทดแทนเชื้อเพลิงชีวภาพ พลาสติกชีวภาพและสารเคมีชีวภาพ **๔. ดิจิทัลแพลตฟอร์ม** สนับสนุนแผนงานการต่อยอดงานวิจัยและนวัตกรรมด้านดิจิทัลและปัญญาประดิษฐ์ เพื่อก่อให้เกิดเศรษฐกิจดิจิทัลที่เข้มแข็ง **๕. เศรษฐกิจหมุนเวียน** สนับสนุนเทคโนโลยีและนวัตกรรมการพัฒนาธุรกิจรูปแบบความร่วมมือใน Value Chain ที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนเศรษฐกิจหมุนเวียน **๖. ระบบคมนาคมแห่งอนาคต** อุตสาหกรรมหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ เน้นการพัฒนาอุตสาหกรรมกลุ่มยานยนต์ไฟฟ้า ระบบราง การบินหุ่นยนต์และระบบอัตโนมัติ สุดท้ายคือ **๗. สุขภาพและการแพทย์** อย่างการพัฒนายา ชีววัตถุ เซลล์บำบัด เครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ รวมถึงระบบการผลิต ทดสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ เพื่อการขึ้นทะเบียน

ภาพที่ ๖๖ กรอบการวิจัย ๗ อุตสาหกรรม

บพข. ได้รายงานผลการดำเนินงานของ บพข. ในรอบปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ ว่า ได้ทำความร่วมมือกับภาคเอกชน ในสัดส่วน ๗๐ : ๓๐ ผ่านการดำเนินโครงการในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๙๒ โครงการ และปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๘๐ โครงการ โดยมีกรอบการวิจัยครอบคลุม เกษตรและอาหาร สุขภาพและการแพทย์ พลังงานวัสดุชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน ท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ดิจิทัล และระบบคมนาคม โดยสัดส่วนการสนับสนุนงบประมาณออกเป็น ๓ หมวดหลัก ได้แก่

๖.๒.๑ เกษตรและอาหาร สัดส่วนการจัดสรรงบประมาณ ปี ๒๕๖๓ อยู่ที่จำนวน ๓๔๗ ล้านบาท ใน ๔๐ โครงการ และปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๐๒ ล้านบาท ใน ๗๐ โครงการ

๖.๒.๒ สุขภาพและการแพทย์ มีสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณปี ๒๕๖๓ จำนวน ๗๙๖ ล้านบาท ใน ๒๙ โครงการ และปี ๒๕๖๔ จัดสรร ๙๓๕ ล้านบาท ใน ๕๙ โครงการ

๖.๒.๓ พลังงานเคมีและวัสดุชีวภาพ ได้จัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๙๕ ล้านบาท ใน ๔๒ โครงการ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๙๑ ล้านบาท ใน ๒๐ โครงการ

๖.๒.๔ เศรษฐกิจหมุนเวียน มีสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๘๑ ล้านบาท ใน ๑๓ โครงการ และ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๔๒ ล้านบาท ใน ๓๕ โครงการ

๖.๒.๕ ท่องเที่ยวสร้างสรรค์ โดยมีสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๙๗ ล้านบาท ใน ๕๓ โครงการ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๕๖ ล้านบาท ใน ๗๓ โครงการ

๖.๒.๖ ดิจิทัลแพลตฟอร์ม ซึ่งมีสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๓๔ ล้านบาท ใน ๑๘ โครงการ และปี ๒๕๖๔ จำนวน ๒๘๔ ล้านบาทใน ๓๑ โครงการ ครอบคลุมเทคโนโลยีเอไอทางการแพทย์ เอไอด้านการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสรรค์ เอไอในเศรษฐกิจหมุนเวียน เอไอด้านการเกษตรและอาหาร และเศรษฐกิจดิจิทัล โดยมีตัวอย่างผลงาน เช่น ระบบประมวลภาษาธรรมชาติเพื่อการวิจัยทางการตลาด ปัญญาประดิษฐ์เพื่อติดตามและแนะนำภาวะโภชนาการสำหรับผู้ป่วยกลุ่มอาการอ้วนลงพุง รวมถึงระบบจัดการผลิตไผ่แปลงใหญ่ เป็นต้น ซึ่งข้อมูลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ ๔ นวัตกรรมหลักของการศึกษา ยังไม่อยู่ในแผนงานที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและนำไปใช้งานจริง

๖.๒.๗ ระบบคมนาคมแห่งอนาคต มีสัดส่วนการจัดสรรงบประมาณในปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๒๘ ล้านบาท ใน ๑๓ โครงการ ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔๕๔ ล้านบาท ใน ๓๙ โครงการ ครอบคลุมอุตสาหกรรมยานยนต์ ระบบราง หุ่นยนต์และระบบควบคุมอัตโนมัติ อุตสาหกรรมการบินและโลจิสติกส์ เทคโนโลยียานยนต์ไฟฟ้า ส่วนประกอบยานยนต์ไฟฟ้า และรถยนต์ไฟฟ้าดัดแปลง เช่น การพัฒนารถไฟโดยสารต้นแบบ (รถไฟไทยทำ) ระบบการจัดการการขนส่งและโลจิสติกส์สำหรับอากาศยานไร้คนขับอัจฉริยะเพื่อการขนส่งในเขตพื้นที่ชุมชน รวมถึงการจัดทำมาตรฐานและแพลตฟอร์มการให้บริการภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น

ตัวอย่างงานวิจัยกลุ่มแผนงานกลุ่มดิจิทัล ที่ทาง บพข. แจ้งว่า ใกล้เคียงกับ ๔ นวัตกรรมหลักของคณะกรรมาธิการ เช่น

๑) กลุ่มนวัตกรรมที่ ๑ เรื่อง Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor (อุปกรณ์ตรวจวัดสภาพจราจร) ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือ การตรวจตราและรักษาความปลอดภัยด้วย Video Analytics ผ่าน PSU & IoT AI Platform ผนวกกับ ๕G ทำให้วิเคราะห์ภาพและจำแนกวัตถุได้รวดเร็วและแม่นยำรวมถึงการตรวจสอบสภาพผิวการจราจร การตรวจจับความหนาแน่นของยานพาหนะโดยใช้กล้อง/เซนเซอร์ตรวจจับความหนาแน่นของรถในแต่ละเส้นทาง ข้อมูลความหนาแน่นที่ได้ในแต่ละพื้นที่เมื่อนำมาประมวลผลร่วมกันจะช่วยแนะนำเส้นทางที่เหมาะสมได้ สามารถนำข้อมูลมาวางแผนการบริหารจัดการรถแต่ละพื้นที่ได้ และการตรวจจับสิ่งกีดขวาง/น้ำขังบนถนน โดยใช้กล้อง/เซนเซอร์ตรวจจับน้ำขังหรือสิ่งกีดขวางหรือก๊าซอันตรายในอุโมงค์ เพื่อนำข้อมูลมาแจ้งเตือนกับผู้ใช้รถใช้ถนนหมดช่วยป้องกันอันตรายและหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นได้

๒) กลุ่มนวัตกรรมที่ ๒ Toll Tag (Vehicle Re-Identification) (อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะ) เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องคือเทคโนโลยีเกี่ยวกับทางด่วนการระบุตัวตนของยานพาหนะโดยทางด่วนจะมีการเปิดให้เข้า - ออกพื้นที่ด้วยไม้กั้นอัตโนมัติ การตัดแต้ม/ตัดเงินเมื่อผ่านจุดเข้า-ออกพื้นที่ การระบุตัวตนได้อย่างรวดเร็วแบบอัตโนมัติช่วยระบายรถได้อย่างคล่องตัว

๓) กลุ่มนวัตกรรมที่ ๔ Intersection Signal Control (ระบบจัดการสัญญาณไฟจราจร) เป็นการจัดการไฟจราจรบริเวณแยกใช้กล้อง/เซนเซอร์**ตรวจจับ**การฝ่าฝืนกฎจราจร เช่น การฝ่าฝืนสัญญาณไฟ

๔) กลุ่มนวัตกรรมที่ ๓ Big Data Integration System for Traffic Forecasting (ระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อการคาดการณ์สภาพจราจร) เป็นการคาดการณ์การจราจรมีทั้ง Real Time License Plate Recognition, Real Time Classification Analytics มีข้อมูลมายังห้องวอร์รูมเห็นเป็นกราฟในหลายมิติเป็น Data ระบบ Cloud

๖.๓ การขับเคลื่อนผลักดันนวัตกรรมหลัก ๔ ด้าน

๖.๓.๑ การผลักดันให้เกิดนวัตกรรมในภาพรวมแบ่งเป็น ๓ ระยะ

๖.๓.๑.๑ ระยะสั้น คือ การสร้างให้เกิดกลุ่มชุดข้อมูล

๖.๓.๑.๒ ระยะกลาง คือ ทำให้เกิดองค์ประกอบกรรมวิธีในการวิเคราะห์ข้อมูล

๖.๓.๑.๓ ระยะยาว คือ การวิเคราะห์ข้อมูลให้เกิดการใช้งานอย่างยั่งยืนโดยผู้ใช้ที่จะกำหนดโจทย์และกำหนดให้มีการใช้งานได้ตรงกับชุดข้อมูลมีการประมวลผลและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๖.๓.๒ แนวทางการผลักดันนวัตกรรม

๖.๓.๒.๑ จัดหาแหล่งเงินทุน (Source of Fund)

๑) ปรับปรุงข้อกำหนดกองทุนให้สามารถส่งเสริมหน่วยงานเพื่อรับเงินอุดหนุนในการปรับปรุงระบบดั้งเดิมให้สามารถเชื่อมต่อกับระบบส่วนกลางได้

๒) ดำเนินการสืบหาแหล่งทุนเพิ่มเติม เช่น สำนักงานกองทุนสนับสนุนสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) กองทุนพัฒนาดิจิทัลแห่งชาติ กองทุนพลังงานหรือแหล่งกองทุนที่เกี่ยวข้องและสามารถดำเนินการได้

๓) ส่งเสริมให้นวัตกรรมด้านคมนาคมและความปลอดภัยทางถนนเป็น Programme ของกองทุนต่างๆโดยกำหนดเป็น Themetic Programme ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกองทุน

๖.๓.๒.๒ ผลักดันเพื่อการสร้าง Data pool และการเชื่อมต่อสื่อสาร : กำหนดมาตรฐานและพัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูล

๑) Main Data Type - CCTV Streaming Data : ระบบ CCTV ภาครัฐ และภาคเอกชน

๒) Digital Data - Stat Data

๓) Data Collected from Sensing System

๔) Analysist Data from CCTV

๕) Map / Geo Data - Cell Phone Data

๖) In Vehicle Dash CAM – Etc

๗) ทำข้อตกลงในส่วนโครงข่ายสื่อสารที่จำเป็นในการดำเนินการ (Lease Line หรือ ๕G Network)

๖.๓.๒.๓ การผลักดันให้เกิดกลุ่มวิจัยเพื่อพัฒนา Analytic model และใช้งานข้อมูลให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง

๑) ระยะที่ ๑ สร้าง Analytic Model ตามโจทย์ความต้องการสำหรับใช้ภายในกระทรวงคมนาคมเพื่อให้เกิดการนำชุดข้อมูลไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม

๒) ระยะที่ ๒ พัฒนาตามโจทย์ความต้องการสำหรับใช้ภายในกระทรวงและหน่วยงานที่เข้าร่วม ส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างหน่วยงานแชร์ข้อมูลและผลการวิจัย

๓) ระยะที่ ๓ พัฒนาระบบ วิเคราะห์เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องให้ตรงกับโจทย์ของหน่วยงานและสังคม ดูแลรักษาระบบให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่อง

๖.๓.๒.๔ การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบ

การจัดตั้งหน่วยงานเฉพาะที่รับผิดชอบพัฒนาระบบต่อเนื่องให้มีความถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อโครงข่ายข้อมูลและการนำไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม จากการวิเคราะห์อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานวัตกรรมในประเทศไทยพบว่ายังขาดหน่วยงานเฉพาะทางที่มีอำนาจโดยตรงในการส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในอนาคต ที่สำคัญไปกว่านั้นหน่วยงาน

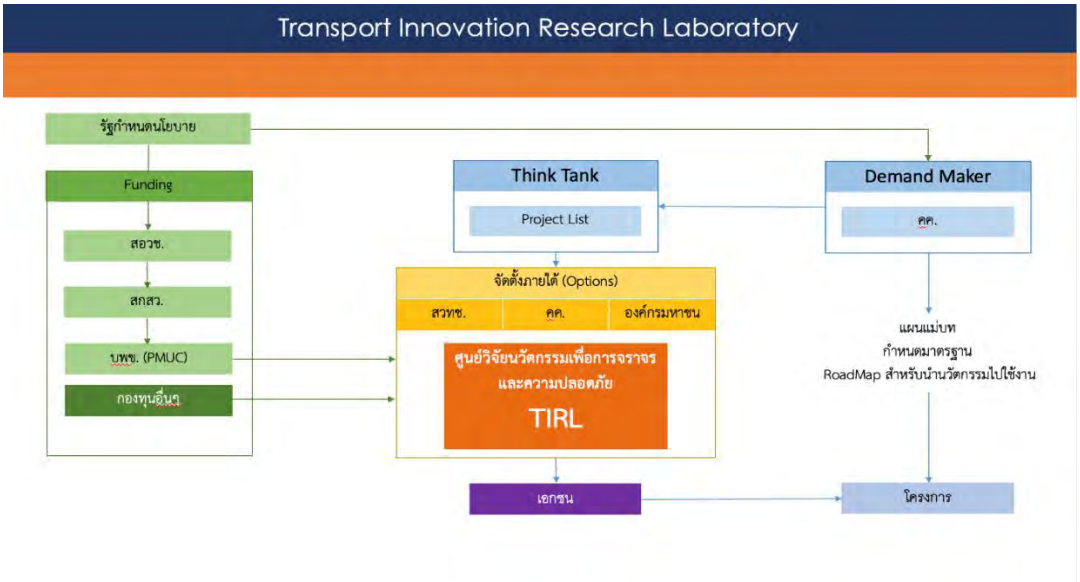
ที่พัฒนานวัตกรรมยังเป็นหน่วยงานที่พึ่งพาภาครัฐ กล่าวคือเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการภายใต้การกำกับของหน่วยงานรัฐซึ่งหน่วยงานภาครัฐในประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่มีภารกิจและความรับผิดชอบค่อนข้างมาก ทำให้ไม่มีหน่วยงานใดสามารถดูแลภารกิจเกี่ยวกับนวัตกรรมได้อย่างเต็มรูปแบบ ดังนั้น การจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมจึงเป็นทางแก้ปัญหาที่เหมาะสม

๑) กรณีศึกษาจากต่างประเทศ เช่น Transportation Research Laboratory (TRL), UK และ The Korea Transport Institute (KOTI), South Korea ทำให้เห็นว่าการดำเนินการวิจัยภายใต้ศูนย์นวัตกรรมซึ่งมีอิสระจากหน่วยงานของรัฐสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วกว่า ดังนั้น ข้อเสนอในการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรมคือการสร้างศูนย์ที่สามารถทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางของการพัฒนานวัตกรรมที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการกำกับดูแลและดำเนินโครงการการวิจัย โดยเสนอให้ศูนย์ดำเนินการในลักษณะ Think Tank ซึ่งประกอบไปด้วยนักวิจัยที่มีความรู้และประสบการณ์ และหน่วยงานจะต้องถูกพัฒนาให้เพิ่มขีดความสามารถในการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานจริงได้ และต้องมีการผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบต่อเนื่องให้มีความถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อโครงข่ายข้อมูลและการนำไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม ศูนย์วิจัยถูกจัดตั้งภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) โดยทำการร่วมโครงการกับบริษัทเอกชนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือ บพข. (ให้กำหนดนโยบายด้านดิจิตอล ในประเด็นการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง เพิ่มเข้าไปด้วย) โดยมี คค. เป็นผู้รวบรวมความต้องการในตลาดรวมถึงกำหนดแผนแม่บทให้โครงการ และใช้เงินโดยหน่วยงานวิจัยและนวัตกรรม (ววน.) โดยขอบเขตหน้าที่สามารถแบ่งได้ออกเป็น ๓ ภารกิจหลักดังต่อไปนี้

๑.๑) หน้าที่ในการพัฒนาระบบวิเคราะห์เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่องเพื่อการตอบโจทย์หน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทันถ่วงที ตอบโจทย์กับบริบทของสังคม และความต้องได้อย่างทันเวลาและต่อเนื่อง

๑.๒) หน้าที่ในการดูแลรักษาระบบให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

๑.๓) หน้าที่ในการส่งเสริมให้เกิดกลุ่มวิจัยร่วมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานเอกชน และสนับสนุนการแชร์ข้อมูลและผลการวิจัยระหว่างหน่วยงาน

ภาพที่ ๖๗ ภาพแสดงผังการจัดตั้งศูนย์นวัตกรรม

๒) กรณีตั้งหน่วยงานใหม่ กรณีศึกษา สถาบันวิจัยระบบราง

ลุยพัฒนาระบบรางไทย

ความจำเป็นในการตั้ง สถาบันวิจัยระบบราง เกิดมาจากการที่รัฐบาลให้ความสำคัญกับการขนส่งทางราง เนื่องจากเป็นระบบการขนส่งที่มีประสิทธิภาพ มีความปลอดภัยสูง ประหยัดเวลาการเดินทาง ประหยัดพลังงาน เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่วนที่สำคัญ เส้นทางรถไฟที่ครอบคลุมไปยังพื้นที่ต่าง ๆ จะนำไปสู่การพัฒนาเพิ่มระดับคุณภาพชีวิต ส่งเสริมและสนับสนุนระบบขนส่งของประเทศ ทำให้รัฐบาลมีแผนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานระบบรางระยะยาว คือ ๒๐ ปีข้างหน้า โดยการพัฒนาการขนส่งระบบรางให้เป็นระบบหลักของประเทศ ทำให้มีแผนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานทางรางซึ่งเป็นการลงทุนขนาดใหญ่ มีมูลค่ามากกว่า ๒ ล้านล้านบาท ดังนั้น นอกจากจะต้องมีหน่วยงานรองรับในด้านนโยบายและการกำกับดูแลระบบรางแล้ว ยังมีความจำเป็นต้องมีหน่วยงานด้านการวิจัยและพัฒนาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสามารถรองรับบริบทด้านการขนส่งทางรางได้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ และปัญหาของการขนส่งทางรางที่พบคือ การขาดหน่วยงานกลางในการกำกับดูแลระบบรางทั้งระบบ และการต้องพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ ทั้งองค์ความรู้ และบุคลากรผู้เชี่ยวชาญและมีความรู้ความสามารถ ทำให้ประเทศไทยต้องพึ่งพาประเทศเจ้าของเทคโนโลยี มีต้นทุนการดำเนินงานสูง ขาดประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากต้องพึ่งพาบุคลากรต่างชาติ การจัดการความเสี่ยงในสถานการณ์ต่าง ๆ ยังไม่สามารถทำได้ตามมาตรฐานสากล ส่งผลต่อการใช้บริการ และประโยชน์สุขของประชาชน

ดังนั้น รัฐจึงควรมีหน่วยงานรองรับเพื่อเป็นเจ้าภาพหลักในการบริหารจัดการด้านการรับถ่ายทอดเทคโนโลยี การต่อยอดเทคโนโลยี การวิจัย และการส่งเสริมอุตสาหกรรมทางต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำในระบบการขนส่งทางราง รวมถึงส่งผลกระทบทางบวกต่อการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ การจ้างงาน การพาณิชย์ และการพัฒนาคนไทยให้มีความรู้ด้านรางเทียบเท่าประเทศที่มีความเจริญก้าวหน้าในระบบการขนส่งทางราง เช่น เยอรมัน ญี่ปุ่น จีน เกาหลี เป็นต้น และคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ มีคำสั่งให้กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยของภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนา

เทคโนโลยีระบบราง ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการงานวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาบุคลากรทั้งระดับวิศวกรและช่างเทคนิคสำหรับรองรับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางต่อไป ต่อมาจึงได้มีการดำเนินการตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.) ในปี ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้นมา

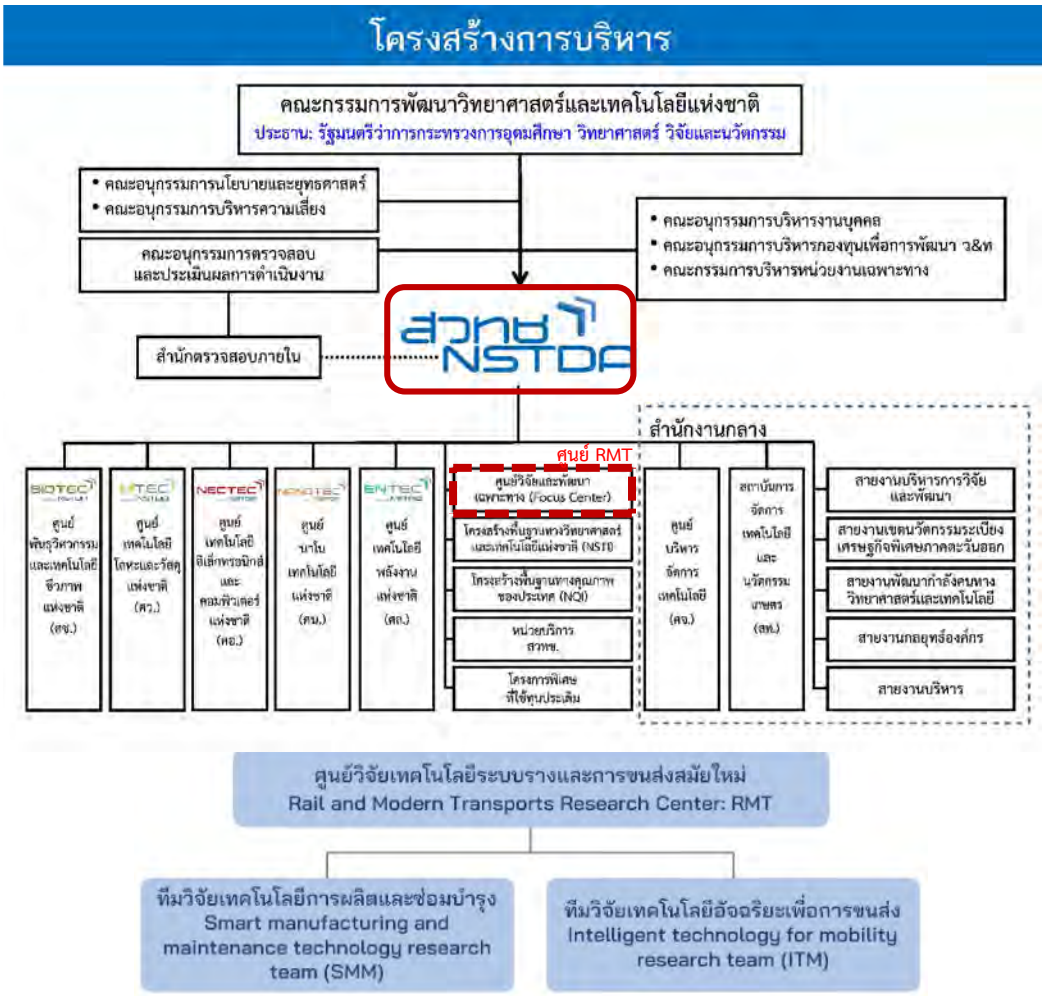
สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.) ถือเป็นองค์การมหาชนแรกภายใต้สังกัดกระทรวงคมนาคม ขึ้นตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม โดยมีหน้าที่สำคัญ คือ ๑) จัดทำยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีระบบรางของประเทศ ๒) วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ๓) พัฒนามาตรฐานระบบทดสอบ ๔) ร่วมมือกับองค์กรทั้งในและต่างประเทศในการพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง ๕) พัฒนาบุคลากรด้านระบบราง และ ๖) จัดทำฐานข้อมูลด้านเทคโนโลยีระบบราง ทั้งนี้คณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๕ เม.ย. ๒๕๖๕ มีมติเห็นชอบการแต่งตั้งผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.) ตามที่คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชนเสนอแล้ว มีเป้าหมายในการดำเนินการ ได้แก่ การวิจัยชิ้นส่วนในระบบรางเพื่อให้สามารถผลิตรถไฟในประเทศ (Local Content) ได้ตามนโยบาย Thai First รวมทั้งการวิจัยเพื่อสร้างรถไฟ EV มาใช้ในประเทศไทย พร้อมกับการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากโครงการรถไฟความเร็วสูงไทย - จีน และโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อมสามสนามบิน

จุดเริ่มของสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.)

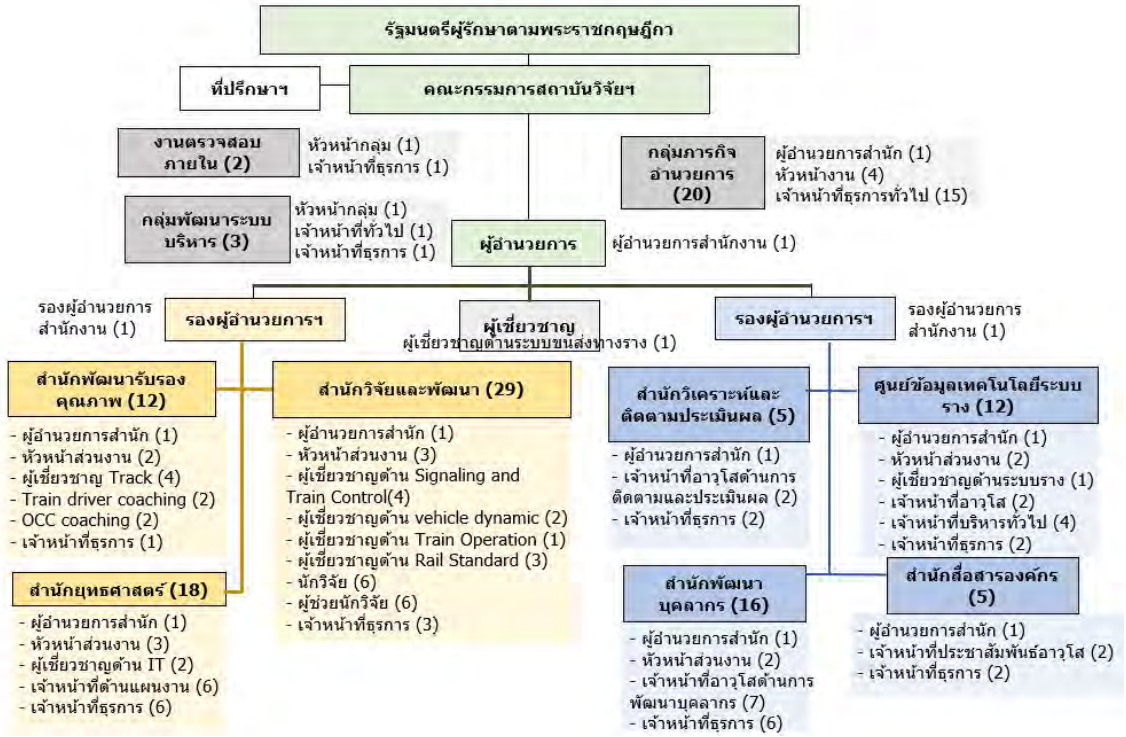
ในอดีตงานการวิจัยต่าง ๆ รวมถึงด้านระบบรางนั้น อยู่ภายในสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) และในปี ๕๓ มีแนวคิดจะตั้งศูนย์วิจัยแห่งชาติที่เกี่ยวข้องกับระบบราง ต่อมามีแนวคิดว่า การดำเนินการวิจัยเทคโนโลยีระบบบรางจะอยู่ที่ สวทช. หรือกระทรวงคมนาคม จนปี ๒๕๖๐ ครม. มีมติเมื่อปี ๒๕๖๐ มีคำสั่งให้กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและสถาบันวิจัยของภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง ซึ่งจะทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการบริหารจัดการงานวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อดำเนินงานพัฒนาเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาบุคลากรทั้งระดับวิศวกรและช่างเทคนิคสำหรับรองรับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางต่อไป ต่อมาจึงได้มีการดำเนินการตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.) ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๖๔ ขึ้นมา

ในขณะที่ สวทช. ก็ยังมีรูปแบบการตั้งหน่วยงาน ที่ทำได้สะดวก โดย ผอ. สวทช. สามารถนำเรื่องการตั้งหน่วยงานใหม่ เสนอเข้าคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ ก็จะสามารถตั้งในลักษณะคล้ายกับศูนย์วิจัยหนึ่งใน สวทช. ได้ ตัวอย่างเช่น ศูนย์วิจัยวิจัยเทคโนโลยีระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่ (Rail and Modern Transports Research Center : RMT) เป็นศูนย์เฉพาะทาง ดำเนินการวิจัยและพัฒนาที่มีเป้าหมายในการพัฒนาเทคโนโลยีที่มีความพร้อมสำหรับใช้งานในภาคอุตสาหกรรมระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่ ตอบสนองนโยบายการพัฒนาประเทศของภาครัฐ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนให้เกิดการสร้างอุตสาหกรรมใหม่ในประเทศ เช่น พัฒนาเทคโนโลยีการซ่อมบำรุงเชิงคาดการณ์ พัฒนาเทคนิคการตรวจสอบแบบอัตโนมัติสำหรับรถไฟ พัฒนาเทคโนโลยีการผลิตชิ้นส่วนทดแทนเพื่อการใช้งานในรถไฟ และสร้างฐานข้อมูลเพื่อการ

วางแผนซ่อมบำรุงรถไฟ รวมถึงพัฒนาเทคโนโลยีการขนส่งเชื่อมต่อเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้โดยสารที่ต้องการเข้าสู่การใช้งานระบบขนส่งทางรางหลัก โดยมีโครงสร้างเป็นทีมวิจัย ๒ ทีม มีบุคลากรประมาณ ๓๐ คน ได้รับได้รับการจัดสรรงบประมาณ ๓๐-๔๐ ล้าน โดยโครงสร้างที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเทคโนโลยีทางราง ในปัจจุบันมีทั้งแบบเป็นศูนย์วิจัยเฉพาะทาง เช่น ศูนย์ RMT หรือเป็นองค์กรมหาชน แบบ สทร. โดยมีโครงสร้างดังนี้

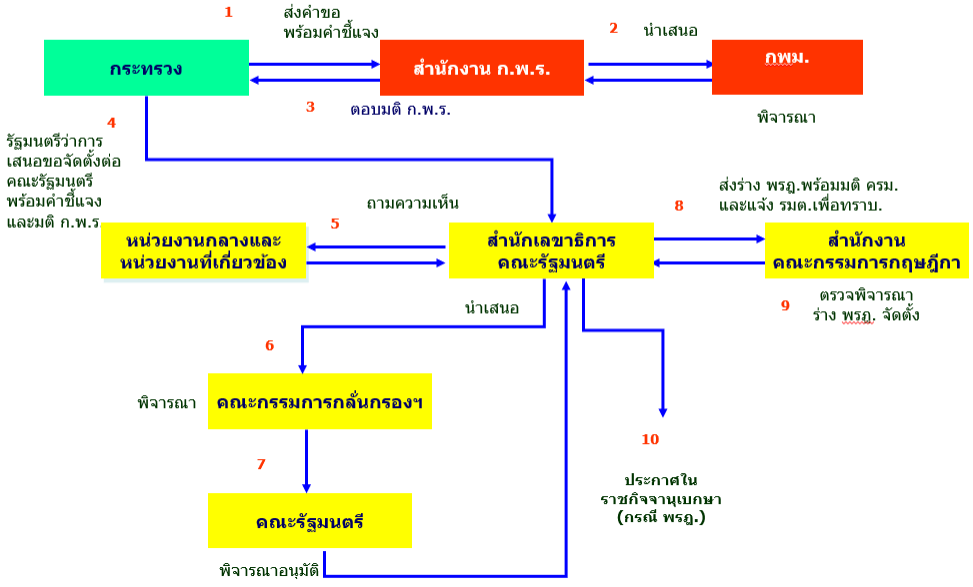

ภาพที่ ๖๘ โครงสร้างของ ศูนย์วิจัยวิจัยเทคโนโลยีระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่ ภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) (การบังคับบัญชาขึ้นกับผู้อำนวยการ สวทช. โดยตรง)

ภาพที่ ๖๙ โครงสร้างของ สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.)

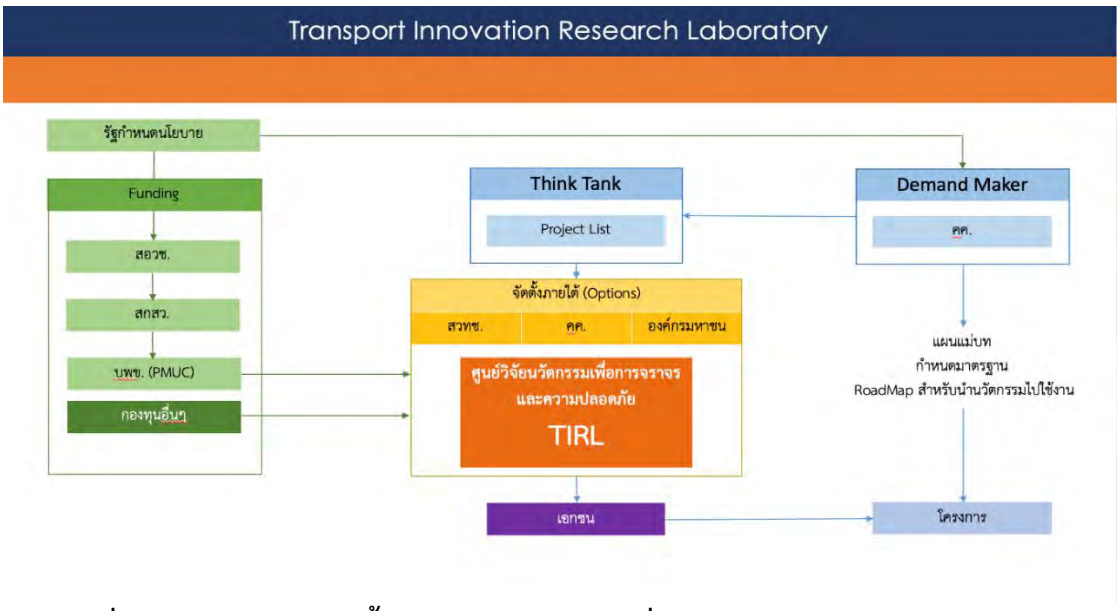
ขั้นตอนในการขอจัดตั้งองค์การมหาชนทั้ง 2 ประเภท
ว 15/2549

ภาพที่ ๗๐ ขั้นตอน การขอจัดตั้งองค์กรมหาชน ในกรณีที่จะมีการเสนอจัดตั้งองค์กรใหม่แบบ สถาบันวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีระบบราง (สทร.)

๖.๓.๒.๔ ข้อเสนอแนะจัดตั้งหน่วยงานเจ้าภาพ ผลักดันนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง

เสนอให้มีการจัดตั้งศูนย์ดำเนินการในลักษณะ Think Tank ซึ่งประกอบไปด้วยนักวิจัยที่มีความรู้และประสบการณ์ และหน่วยงานจะต้องถูกพัฒนาให้เพิ่มขีดความสามารถในการเชื่อมโยงกับผู้ใช้งานจริงได้ และต้องมีการผลักดันให้เกิดการพัฒนาระบบต่อเนื่องให้มีความถูกต้องทันสมัยตรงกับความต้องการที่เปลี่ยนไป ส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานเพื่อโครงข่ายข้อมูลและการนำไปใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม โดยเสนอให้มีการจัดตั้งเป็น ศูนย์วิจัยนวัตกรรมเพื่อการจราจรและความปลอดภัย (TIRL) ให้จัดตั้งขึ้นภายใต้สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช) หรือ กระทรวงคมนาคม หรือเป็นในลักษณะองค์การมหาชนก็ได้ โดยทำการร่วมโครงการกับบริษัทเอกชนเพื่อให้ผ่านเกณฑ์ของหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ หรือ บพข. โดยมี คค. เป็นผู้รวบรวมความต้องการในตลาด รวมถึงกำหนดแผนแม่บทให้โครงการ และใช้เงินโดยหน่วยงานวิจัยและนวัตกรรม (ววน.) โดย TIRL หากเกิดภายใต้ สวทช. ในเบื้องต้นก็อาจทำให้เกิดโดยลักษณะเหมือนศูนย์วิจัยวิจัยเทคโนโลยีระบบรางและการขนส่งสมัยใหม่ (การตั้งทำได้โดย ผอ.สวทช. นำเรื่องเข้าคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเห็นชอบ) ซึ่งลักษณะความรับผิดชอบจะเป็นงานวิจัยเฉพาะทาง และในอนาคตอาจปรับเพิ่มขึ้นหรือตั้งหน่วยงานใหม่ เมื่อพร้อมทั้งด้านบุคลากรและงบประมาณตั้งเป็นองค์กรมหาชนเหมือน สทร. (ภายใต้กระทรวงคมนาคมได้ในอนาคต)

ภาพที่ ๗๑ ผังเสนอการจัดตั้งศูนย์วิจัยนวัตกรรมเพื่อการจราจรและความปลอดภัย

ทั้งนี้ปัจจุบัน สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) อยู่ระหว่างดำเนินการขับเคลื่อน**การจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS (ITS Integrated Center)** ซึ่งเป็นโครงการภายใต้แผนแม่บทการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่งอัจฉริยะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (ระยะ ๑๐ ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๗๐) (แผนแม่บท ITS) ที่ได้กำหนดให้มี “การจัดตั้ง

ศูนย์บูรณาการ ITS” เพื่อทำหน้าที่บูรณาการข้อมูลจราจร ข้อมูลการขนส่ง และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบูรณาการการดำเนินการ และการบำรุงรักษาที่เกี่ยวข้องกับระบบ ITS โดยดำเนินการในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นลำดับแรก โดยสรุปผลการดำเนินการ ดังนี้

๑) การจัดทำข้อเสนอแนวทางการดำเนินการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS (ITS Integrated Center) ที่ได้กำหนดกรอบแนวคิดศูนย์บูรณาการ ITS คือ การศึกษาพัฒนาและจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์ย่อยของศูนย์บูรณาการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบแห่งชาติ (National Multimodal Transport Integration Center : NMTIC) (ศูนย์ NMTIC) ของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม (ศทส. สปค.) โดยเป็น **หน่วยงานกลาง** ที่ทำหน้าที่**บูรณาการข้อมูลด้านคมนาคมขนส่ง**จากศูนย์ NMTIC และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ภายในพื้นที่กรุงเทพมหานคร **ประมวลผล วิเคราะห์ และเผยแพร่ข้อมูลสำหรับนำไปบริหารจัดการด้านคมนาคมขนส่ง รวมทั้งบูรณาการการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับระบบ ITS** ได้แก่ การควบคุมจราจร การเผยแพร่/นำเสนอข้อมูลการเดินทางในช่องทางต่าง ๆ และการตรวจสอบการกระทำผิดกฎจราจร **ที่มีความสอดคล้องกันทั้งระบบในรูปแบบการสั่งการแบบเดี่ยว (Single Command) และทันกาล (Real - Time) เบ็ดเสร็จภายในศูนย์เดียว (One Stop Services)**

ภาพที่ ๗๒ กรอบแนวคิดการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS

จากแนวคิดดังกล่าวสามารถกำหนดเป็นกรอบอำนาจหน้าที่ โครงสร้าง และกิจกรรมที่ต้องดำเนินการภายใต้การจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ดังนี้

๑.๑) อำนาจหน้าที่ของศูนย์บูรณาการ ITS โดยกำหนดกรอบอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ (๑) การเชื่อมโยง/บูรณาการข้อมูล (๒) การบูรณาการการดำเนินงาน (๓) การบริหารจัดการจราจร และ (๔) การเผยแพร่ข้อมูล/นำเสนอข้อมูล

อำนาจหน้าที่	๑. บูรณาการ เชื่อมต่อ และรวบรวมข้อมูลด้านการจราจรและขนส่งจากศูนย์ NMTIC และศูนย์ข้อมูล/ระบบต่าง ๆ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ภาครัฐและเอกชน) รวมทั้งประมวลผล/วิเคราะห์/วางแผน แสดงผล และเผยแพร่ข้อมูล
	๒. บูรณาการการดำเนินงานด้าน ITS ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในรูปแบบการสั่งการแบบเดี่ยว (Single Command) และทันกาล (Real - Time) เบ็ดเสร็จภายในศูนย์เดียว (One Stop Services) โดยการให้บริการ อำนวยความสะดวกปลอดภัยในการเดินทางด้วยการนำเสนอข้อมูล การบริหารจัดการจราจร ควบคุมสัญญาณไฟจราจรด้วยสัญญาณไฟ/ระบบอัจฉริยะ รวมทั้งตรวจสอบการกระทำผิดกฎจราจร การเฝ้าระวังการกระทำผิดกฎจราจร เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจร การลดอุบัติเหตุ และเพิ่มความปลอดภัยในการเดินทาง
	๓. ศึกษาและพัฒนาระบบ ITS และสนับสนุนการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ในเมืองภูมิภาค โดยสนับสนุนองค์ความรู้ เทคโนโลยี และข้อมูล
	๔. ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย

ภาพที่ ๗๓ อำนาจหน้าที่ศูนย์บูรณาการ ITS

๑.๒) โครงสร้างของศูนย์บูรณาการ ITS จากกรอบอำนาจหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น สามารถกำหนดโครงสร้างการดำเนินงาน/บริหารจัดการภายในศูนย์บูรณาการ ITS ออกเป็น ๔ ส่วนงาน ดังนี้

โครงสร้าง	๑. **ส่วนงานอำนวยการและวิศวกรรมระบบ (Management and Technical Support)** ทำหน้าที่บริหารงานและอำนวยการในด้านต่าง ๆ รวมทั้งบริหารจัดการดูแลบำรุงรักษาระบบต่าง ๆ ภายในศูนย์ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
	๒. **ส่วนงานปฏิบัติการข้อมูล (Collecting, Processing, and Providing Information)** ทำหน้าที่บูรณาการ/บริหารจัดการข้อมูล ได้แก่ (๑) เชื่อมต่อข้อมูลจากศูนย์ NMTIC และศูนย์ข้อมูล/ระบบอื่น ๆ (๒) ประมวลผล วิเคราะห์ คาดการณ์ และ (๓) แสดงผล นำเสนอ และเผยแพร่ข้อมูล
	๓. **ส่วนงานบริหารจัดการด้านจราจร (Traffic Operation and Management)** ทำหน้าที่บูรณาการการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการจราจร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานเจ้าของพื้นที่/อุปกรณ์/ระบบ และหน่วยงานควบคุมจราจร เช่น กทม. ทล. ทช. กทพ. สนข. กรมการขนส่งทางบก (ขบ.) องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.) และ บก.จร. เป็นต้น
	๔. **ส่วนงานตรวจสอบด้านจราจร (Traffic Enforcement)** ทำหน้าที่บูรณาการการดำเนินงาน/ประสานงานด้านการเฝ้าระวังและตรวจสอบการกระทำผิดกฎจราจร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานควบคุมการกระทำผิดกฎจราจร และหน่วยงานกำกับดูแลการขนส่งทางบก เช่น บก.จร. และ ขบ. เป็นต้น

ภาพที่ ๗๔ โครงสร้างของศูนย์บูรณาการ ITS

๑.๓) กิจกรรมที่ต้องดำเนินการภายใต้กรอบแนวคิด “ศูนย์บูรณาการ ITS” โดยได้กำหนดกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ภายใต้แนวคิด “ศูนย์บูรณาการ ITS”	
๑. ศึกษา “โครงการศึกษาพัฒนาจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร” โดยมีกิจกรรม ดังนี้	
๑.๑	ศึกษา รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลด้านการพัฒนาระบบบูรณาการข้อมูล รวมทั้งการบูรณาการการดำเนินงานของศูนย์บูรณาการ ITS
๑.๒	การจัดทำสถาปัตยกรรมองค์กร และระบบของศูนย์บูรณาการ ITS (ITS Integrated Center Architecture)
๑.๓	การจัดทำและกำหนดมาตรฐานข้อมูล/การเชื่อมโยงข้อมูล/ระบบการให้บริการของศูนย์บูรณาการ ITS (ITS Integrated Center Standard Service)
๑.๔	กำหนดนโยบาย รวมทั้งจัดทำ MOU หรือ MOA ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งจากภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับการบูรณาการข้อมูล การเชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูล รวมทั้งการบูรณาการการดำเนินงาน
๑.๕	พัฒนาและสร้างระบบของศูนย์บูรณาการ ITS จำนวน ๕ ระบบหลัก ได้แก่

กิจกรรมที่ต้องดำเนินการ ภายใต้แนวคิด “ศูนย์บูรณาการ ITS”	
	- ระบบบูรณาการเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลบนระบบ Cloud - ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประเมินและคาดการณ์สภาพการจราจร - ระบบบูรณาการและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการควบคุมจราจร - ระบบบูรณาการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มความปลอดภัยบนท้องถนน - ระบบการรายงาน การแสดงผล นำเสนอข้อมูล และเผยแพร่ข้อมูล
๑.๖	บูรณาการ/เชื่อมโยง/แลกเปลี่ยนข้อมูลด้าน ITS รวมทั้ง GPS และ Mobile Data
๑.๗	การเผยแพร่ข้อมูลและเปิดเผยข้อมูล (Open data) ตามแนวทางข้อมูลเปิดภาครัฐ (Open Government Data)
๑.๘	กำหนดพื้นที่นำร่องในการดำเนินการ (๑) ควบคุมจราจร (๒) ตรวจสอบการกระทำผิดกฎจราจร และ (๓) เผยแพร่/นำเสนอข้อมูลการเดินทางในพื้นที่นำร่อง
๒.	**จัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร (ดำเนินการในพื้นที่นำร่อง)**
๓.	**ขยายผลไปยังพื้นที่อื่น ๆ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร**

๒) การจัดทำข้อเสนอแนวทางเลือกรูปแบบหน่วยงานเพื่อขับเคลื่อนการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS (ITS Integrated Center) สนข. ได้นำเสนอข้อเสนอแนวทางดำเนินการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS (ITS Integrated Center) ตามข้อ ๑) ต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บทการพัฒนาระบบการจราจรและขนส่งอัจฉริยะในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (Intelligent Transport System : ITS) (คณะกรรมการขับเคลื่อนแผนแม่บท ITS) ในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการและแนวคิดการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ตามข้อเสนอแนวทางดำเนินการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS และเห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการฯ (สนข.) พิจารณาดำเนินการศึกษาทบทวนในประเด็นการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ด้วยการก่อตั้งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานใหม่แทนการมอบหมายหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลัก สนข. จึงได้ดำเนินการพิจารณาแนวทางเลือกรูปแบบหน่วยงาน ด้วยการจัดลำดับความสำคัญด้วยวิธีการเปรียบเทียบ/วิธีวิเคราะห์แบบหลายเกณฑ์ (Multi Criteria Analysis : MCA) ประกอบด้วย (๑) การให้คะแนนระดับความสำคัญ และ (๒) การวิเคราะห์สัดส่วนคะแนนของแต่ละปัจจัย จำนวน ๓ ปัจจัย ได้แก่ ความคล่องตัวในการดำเนินงาน/บริหารจัดการหน่วยงาน ความสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดของศูนย์บูรณาการ ITS และการตอบสนองต่อการดำเนินงาน/การบูรณาการการดำเนินงานด้าน ITS รวมทั้งการนำกลยุทธ์การดำเนินงาน/การขับเคลื่อนการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS มาใช้ประกอบการพิจารณา

โดยจากผลการวิเคราะห์พบว่ารูปแบบหน่วยงานที่มีความเหมาะสมต่อการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ด้วยการก่อตั้งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานใหม่ คือ **องค์การมหาชน** ซึ่งเป็นรูปแบบหน่วยงานของรัฐ ที่มีความเชื่อมโยงสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และแผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งจากสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน ภาครัฐจึงจำเป็นต้องปรับแนวทางการบริหารจัดการ/ปฏิบัติงานให้สามารถรองรับชีวิตวิถีใหม่ (New Normal)

ด้วยการเป็นหน่วยงาน/องค์กรมีความยืดหยุ่น คล่องตัว สามารถบริหารจัดการและบูรณาการการดำเนินงาน เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และบริบทการพัฒนาประเทศต่อไป

ทั้งนี้ หากจะฝากให้ สนข. ดำเนินการในลักษณะเป็นเจ้าภาพในการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง ก็สามารถทำได้แต่อาจมีข้อจำกัดทางด้านบุคลากร เนื่องจากต้องเป็นข้าราชการเดิมของ สนข. มาทำอีกหน้าที่หนึ่ง ไม่ได้ชำนาญในงานวิจัยเหมือนกับ สวทช. หรือ บพข. **จึงเห็นควรดำเนินการจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS ด้วยการก่อตั้งเป็นองค์กรหรือหน่วยงานใหม่แทนการมอบหมายหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้รับผิดชอบหลัก** ตามข้อ ๒) ต่อไป

บทที่ ๔
ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

คณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการรวบรวมข้อเท็จจริงจากการเชิญหน่วยงาน และบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เข้าร่วมการประชุมเพื่อรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะและปัญหา ตลอดจนแต่งตั้งบุคคลจากผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวม ประมวลผล จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง โดยผลการพิจารณาศึกษา มีนวัตกรรมที่จะดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นในประเทศไทย จำนวน ๔ นวัตกรรม คือ ๑) Fixed Station Traffic and Surveillance Sensor ๒) Toll Tag (Vehicle Re-Identification) ๓) Intersection Signal Control และ ๔) Big Data Integration System for Traffic Forecasting ซึ่งนวัตกรรมที่กำหนดขึ้น เพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่งสามารถขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถนำสู่การแก้ปัญหาด้านจราจรและขนส่งได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากข้อมูลผลการพิจารณาศึกษา คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกต เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาจราจรและขนส่ง ตามกรอบแนวทางการศึกษา และได้จัดทำสรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ ๖ ด้าน ประกอบด้วย ด้านองค์กรขับเคลื่อน ด้านงบประมาณและทุนวิจัย ด้านบริหารจัดการ ด้านนโยบายและกฎหมาย ด้านการดำเนินงาน และด้านการกำหนดมาตรฐานนวัตกรรม สรุปดังนี้

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ๖ ด้าน ดังนี้

ด้านที่ ๑ องค์กรขับเคลื่อน

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๑	๑. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (อว.) ๒. สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ(สวทช.)	จัดให้มีหน่วยงานตรงหรือบุคลากรที่มีหน้าที่สนับสนุนส่งเสริมหน่วยงานภาครัฐในการใช้สินค้าในบัญชีนวัตกรรมไทย (ตามประกาศของ สวทช. การขึ้นบัญชีนวัตกรรมไทย แล้วมีสิทธิประโยชน์ข้อหนึ่ง คือ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นซึ่งมีกฎหมายบัญญัติให้มีฐานะเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ สามารถจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ขายหรือผู้ให้บริการที่มีรายชื่อตามบัญชีนวัตกรรมไทย โดยวิธีเฉพาะเจาะจง หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีวิธีการทำนองเดียวกันตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุที่หน่วยงานนั้น ๆ ถือปฏิบัติ) (http://www.innovation.go.th/)	ภายใน ๑-๒ ปี

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๒	๑. สำนักงานปลัดกระทรวง อว. ๒. สวทช. ๓. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.)	จัดให้มีหน่วยงานเจ้าภาพหลัก ในการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ กลุ่มธุรกิจเอกชน และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อำนาจหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวง อว. ข้อ ๕. จัดทำข้อเสนอ แนวทางการจัดตั้ง จัดโครงสร้าง การควบรวม ปรับปรุง ยุบ เลิก หรือการขยายขอบเขตภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาและสถาบันวิจัยตามสาขาความเชี่ยวชาญที่สอดคล้องกับความต้องการและแนวทางการปฏิรูปประเทศ) (อำนาจหน้าที่ บพข. ข้อ ๗. ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม)	ภายใน ๑-๒ ปี
๓	๑. กระทรวง อว. (สวทช.) ๒. หน่วยบริหารจัดการทุนวิจัย (Program Management Unit: PMU)	กำหนดให้มีหน่วยงานกลางในการศึกษา วิจัย นวัตกรรมจราจรกลาง กำหนดนวัตกรรม ตรวจสอบนวัตกรรม รวมทั้งการรับรองมาตรฐานนวัตกรรม เพื่อการแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง รวมทั้งการเป็นหน่วยงานศูนย์เชื่อมโยงและรวมข้อมูลจราจร	ภายใน ๒-๓ ปี
๔	กระทรวง อว. (ทุนวิจัยด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (ววน.))	จัดตั้งหน่วยงานเฉพาะทางที่มีอำนาจโดยตรงในการส่งเสริม กำกับดูแล และพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ในอนาคต ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ดำเนินการภายใต้การกำกับของหน่วยงานรัฐ เช่น การจัดตั้งศูนย์นวัตกรรม (ระยะยาว)	ภายใน ๓-๔ ปี
๕	๑. สนข. ๒. หน่วยงานที่มีความประสงค์เป็นหน่วยงานหลักของงานวิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมเพื่อ	เสนอให้สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) หรือหน่วยงานที่มีความประสงค์เป็นหน่วยงานหลักของงานวิจัยเพื่อการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง สามารถดำเนินการขอทุนวิจัยและการสนับสนุนจากหน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) และจัดหาภาคเอกชนเข้ามา	ภายใน ๓-๔ ปี

ลำดับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
	แก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง ๓. บพข. ๔. สวทช.	เป็นหน่วยงานร่วม Matching ทั้งนี้ หน่วยงานเจ้าของเรื่องสามารถยื่นความจำนงค์ขอตั้งศูนย์วิจัยเป็นของตนเอง โดยสามารถดำเนินการผ่าน สวทช. เมื่อได้รับการอนุมัติแล้ว ศูนย์วิจัยดังกล่าวจะถูกนับเป็นหน่วยงานของรัฐ	
๖	กระทรวงคมนาคม (สนข.)	ดำเนินการจัดตั้งกลุ่มวิจัย สนับสนุนการวิจัยเพื่อใช้ในการสร้าง Analytic Models ให้ตอบโจทย์แผนแม่บทและความท้าทายในบริบททางสังคม	ภายใน ๒-๓ ปี
๗	กระทรวงคมนาคม (สนข.)	ดำเนิน**การจัดตั้งศูนย์บูรณาการ ITS** เพื่อบูรณาการข้อมูลด้านการขนส่งและจราจรของประเทศต่อไป	ภายใน ๒-๓ ปี

ด้านที่ ๒ งบประมาณและทุนวิจัย

ลำดับ	หน่วยงาน ที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๑	รัฐสภา	ส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม เพื่อการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง	ภายใน ๑-๒ ปี
๒	๑. สวทช. ๒. กระทรวงคมนาคม	ให้มีการจัดตั้งศูนย์ดำเนินการในลักษณะ Think Tank เป็นศูนย์วิจัยนวัตกรรมเพื่อการจราจรและความปลอดภัย (TIRL) ให้จัดตั้งขึ้นภายใต้ สวทช. หรือกระทรวงคมนาคม หรือเป็นในลักษณะองค์กรมหาชน	ภายใน ๒-๓ ปี
๓	สวทช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนานวัตกรรม และผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม เพื่อการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง	ภายใน ๑-๒ ปี
๔	หน่วยงานภาครัฐ	การเสนอและจัดตั้งงบประมาณด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์นวัตกรรมในระยะยาว และ/หรือใช้งานได้หลังจากหมดอายุการประกันสินค้า	ภายใน ๑-๒ ปี
๕	หน่วยงานภาครัฐ	ปรับปรุงข้อกำหนดกองทุนต่าง ๆ ให้สามารถส่งเสริมหน่วยงานเพื่อรับเงินอุดหนุนในการปรับปรุงระบบดั้งเดิมให้สามารถเชื่อมต่อกับระบบส่วนกลางได้	ภายใน ๑-๒ ปี
๖	กระทรวง อว. (ววน.)	หน่วยงานให้ทุนวิจัยอาจจำเป็นต้องออกแบบกระบวนการให้ทุนในรูปแบบใหม่เพื่อส่งเสริมการวิจัยและผลิตงานนวัตกรรม	ภายใน ๑-๒ ปี

ด้านที่ ๓ การบริหารจัดการ

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๑	ทุกส่วนราชการ	ให้ขับเคลื่อนภารกิจที่รับผิดชอบ โดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ศูนย์ข้อมูล (Data Center) และใช้ประโยชน์จากระบบคลาวด์กลางภาครัฐ (Cloud Computing) เพื่อให้สามารถบูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ปฏิบัติงานตอบสนองต่อความต้องการและคาดหวังของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรวดเร็ว	ภายใน ๑-๒ ปี
๒	ทุกส่วนราชการ	ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและลดการใช้พลังงาน โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM๒.๕ โดยลดการเกิดที่ต้นทาง เช่น การแก้ไขปัญหาจราจรติดขัด การเร่งรัดการก่อสร้างระบบรถไฟฟ้าให้เป็นไปตามแผนงาน และการเร่งรัดจัดบริการระบบขนส่งสาธารณะให้เป็นระบบป้อน Feeder รองรับระบบเดินทางหลัก ส่งเสริมการเดินทางโดยไม่ใช้เครื่องยนต์และระบบรถใช้พลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	ภายใน ๑-๒ ปี
๓	หน่วยงานภาครัฐ	สร้างนวัตกรรม ต้องมีแนวคิดและกลไกภาครัฐคอยขับเคลื่อน เช่น ภาครัฐมีนโยบายจัดหานวัตกรรมที่ทำในประเทศหรือใช้เทคโนโลยีภายในประเทศ เป็นการสร้าง Demand ให้กับผู้วิจัยหรือพัฒนา หรือผู้ประกอบการ ให้เกิดความเชื่อมั่น พัฒนานวัตกรรมไปถึงขั้นที่พร้อมใช้ สามารถทำได้จริง ไม่ใช่เป็นเพียงตัวต้นแบบ	ภายใน ๑-๒ ปี
๔	กระทรวง อว.	ให้กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) ดำเนินงานด้านการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเชิงรุก โดยเน้นการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อร่วมกันให้เกิดการวิจัย พัฒนา ต่อยอด นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง โดยการสร้างให้เกิดความเชื่อมั่นในการกลับเข้ามาร่วมสร้างนวัตกรรมนี้	ภายใน ๑-๒ ปี

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๕	กระทรวง อว. (ววน.)	ปรับปรุงภารกิจหน้าที่ของหน่วยงานบริหารจัดการทุน (PMU) เพื่อส่งเสริมให้การวิจัยนวัตกรรมมีความหลากหลายและเพิ่มมากขึ้น และกำหนดให้มีประเด็นวิจัยและพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาจราจรและขนส่ง โดยเฉพาะนวัตกรรมหลัก ๔ นวัตกรรม และกำหนดให้ผู้ขอรับทุนวิจัยต้องมีเอกชนมา Matching ทุกครั้ง	ภายใน ๑-๒ ปี
๖	กระทรวง อว.	การกระตุ้นบรรยากาศการแข่งขัน ลดอุปสรรคในการเข้าสู่ตลาดใหม่ ลดหย่อนภาษีสำหรับบริษัทที่พัฒนานวัตกรรม จัดหาเครื่องมือให้สำหรับขั้นตอนต่าง ๆ ในการพัฒนานวัตกรรม มุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายที่เข้มแข็งระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และเอกชน ตลอดจนพัฒนาและขยายความร่วมมือกับเครือข่ายวิจัย	ภายใน ๑-๒ ปี
๗	หน่วยบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม (PMU: Program Management Unit) ๙ แห่ง	- ให้หน่วยงานบริหารจัดการทุนวิจัยและนวัตกรรม (Program Management Unit: PMU) ๙ แห่งประกอบด้วย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (สนช.) สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (สวก.) สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนาระดับพื้นที่ (บพท.) หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการพัฒนากำลังคน และทุนด้านการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา การวิจัยและสร้างนวัตกรรม (บพค.) หน่วยบริหารจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (บพข.) สถาบันวัคซีนแห่งชาติ และศูนย์ความเป็นเลิศด้านชีววิทยาศาสตร์ (ศลช.) - ส่งเสริมให้นวัตกรรมด้านคมนาคมและความปลอดภัยทางถนนหลัก ๔ นวัตกรรม โดยให้สร้างความเข้มแข็งระบบนวัตกรรม สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงทางนวัตกรรม จัดเป็น Programme ของกองทุนต่าง ๆ โดยกำหนดเป็น Themetic Programme ที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกองทุนให้มีความต่อเนื่องทางด้านเงินทุน และการดำเนินการ	ภายใน ๑-๒ ปี

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๘	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.)	จัดทำแผนและจัดสรรงบประมาณวิจัยของประเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาระบบนิเวศวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมด้านคมนาคมและความปลอดภัยทางถนนหลัก ๔ นวัตกรรม ซึ่งรวมถึงระบบส่งเสริมการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ของประเทศ และมีการประสานรับฟังความคิดเห็นอย่างรอบด้าน	ภายใน ๑-๒ ปี
๙	BOI / กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) / กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	การพิจารณาศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นฐานการผลิตสินค้านวัตกรรมหรืออุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีขั้นสูง	ภายใน ๒-๓ ปี
๑๐	BOI / กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) / กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	สนับสนุน ออกกฎระเบียบ เพื่อบังคับให้มีการใช้หรือติดตั้งระบบระบุตัวตน เพื่อระบุตัวตนและควบคุมพาหนะ การวางแผนการขนส่ง ขยายผิวจราจร สร้างโครงข่ายการเชื่อมโยงของถนน รวมทั้งวางแผนควบคุมระบบการขนส่งมวลชนทั้งระบบรางรถโดยสารประจำทาง รถรับจ้างสาธารณะ และการขนส่งทางบกทั้งหมด	ภายใน ๒-๓ ปี
๑๑	BOI / กระทรวงอุตสาหกรรม (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม) / กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	การพิจารณาศักยภาพของประเทศไทยในการเป็นฐานการผลิตสินค้านวัตกรรมหรืออุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น รถไฟความเร็วสูง รวมทั้งการพิจารณาถึงความต้องการภายในประเทศ	ภายใน ๑-๒ ปี
๑๒	กระทรวง อว. / กระทรวงศึกษาธิการ	ผลิตและพัฒนาบุคลากร เพื่อรองรับการพัฒนานวัตกรรม รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับบุคลากร การส่งเสริมและผลักดันให้เกิดองค์ความรู้ แนวความคิดและแนวทางการวิจัย รวมทั้งห้องปฏิบัติการหรือสถานที่ในการจัดทำสิ่งประดิษฐ์หรือนวัตกรรมที่มีความหลากหลาย	ภายใน ๑-๒ ปี

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด/การดำเนินงาน	หมายเหตุ
๑๓	กระทรวงคมนาคม กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	ส่งเสริม และสนับสนุนการใช้ระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจร สำหรับท้องถิ่น หรือเทศบาล ในทางแยกที่สำคัญ และทางแยกวัดใจ เพื่อลดปัญหาจราจรและอุบัติเหตุได้ แบบที่เหมาะสมกับท้องถิ่น คือ ราคาไม่สูง ติดตั้งได้สะดวกไม่มีความซับซ้อนมากจนเกินไป และมีประสิทธิภาพตามหลักวิชาการ รวมทั้งมีความยืดหยุ่นในการพัฒนาและสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้อย่างต่อเนื่อง (ให้เป็นเทคโนโลยีของประเทศไทยเอง)	ภายใน ๒-๓ ปี

ด้านที่ ๔ นโยบายและกฎหมาย

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด	หมายเหตุ
๑	กระทรวงการคลัง (สำนักงบประมาณ/ กรมบัญชีกลาง/ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ (สบน.))	ส่งเสริม หรือกำหนดมาตรการจูงใจให้หน่วยงานภาครัฐ รวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องใช้เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม สินค้าที่มีอยู่ในบัญชีนวัตกรรมเป็นลำดับแรกก่อน	ภายใน ๑-๒ ปี
๒	กระทรวงการคลัง (สำนักงบประมาณ/ กรมบัญชีกลาง/ สบน.)	การปรับปรุงกฎหมาย/กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง Innovation Products/Solutions ของภาครัฐ ให้เป็นกลไกที่ผลักดันและสนับสนุนการนำนวัตกรรมไปใช้ได้จริง	ภายใน ๑-๒ ปี
๓	กระทรวงการคลัง (สำนักงบประมาณ/ กรมบัญชีกลาง/ สบน.)	กำหนดมาตรฐานกลางของเกณฑ์การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ โดยให้การสนับสนุนสินค้าที่อยู่ในบัญชีนวัตกรรม รวมไปถึงนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นในประเทศ	ภายใน ๑-๒ ปี
๔	กระทรวงคมนาคม/ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.)	การผลักดันทางกฎหมายหรือสนับสนุนสิทธิประโยชน์ทางภาษีให้ประชาชนใช้นวัตกรรม เช่น ติดกล้องบันทึกข้อมูลบริเวณหน้าบ้าน และรถส่วนบุคคล เพื่อส่งข้อมูลจากกล้องเหล่านั้นให้หน่วยงานวิจัยกลางรวบรวม	ภายใน ๒-๓ ปี

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด	หมายเหตุ
๕	สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ(กสทช.)	การปรับปรุงกฎ ระเบียบ และการกำหนดมาตรฐานการเชื่อมต่อและการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลจากการติดตั้งอุปกรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล	ภายใน ๒-๓ ปี
๖	กระทรวงการคลัง (สำนักงบประมาณ/กรมบัญชีกลาง/สบน.)	ภาครัฐควรออกกฎ ระเบียบ เพื่อบังคับใช้นวัตกรรมที่ก่อให้เกิดความปลอดภัยต่อชีวิตจากการจราจรและขนส่ง	ภายใน ๑-๒ ปี
๗	กระทรวงการคลัง (สำนักงบประมาณ/กรมบัญชีกลาง/สบน.)	การสนับสนุนมาตรการทางด้านภาษี/ลดภาษี เพื่อส่งเสริมให้มีการใช้สินค้าจากบัญชีนวัตกรรม	ภายใน ๑-๒ ปี
๘	กระทรวงคมนาคม (สนข.)	กำหนดแผนแม่บทเกี่ยวกับแผนการใช้งานกลุ่มนวัตกรรมในงานด้านการคมนาคมและขนส่ง เพื่อการกำหนดนโยบายในชั้นปฏิบัติการ	ภายใน ๑-๒ ปี
๙	กระทรวงคมนาคม (กรมการขนส่งทางบก(ขบ.)/กรมทางหลวง (ทล.)/กรมทางหลวงชนบท (ทช.))	ต้องเตรียมพร้อมในการรองรับการนำระบบยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติมาใช้ในอนาคต เช่น การจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมด้านสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะด้านถนน ระบบป้าย ความพร้อมด้านกฎหมาย ความพร้อมด้านงานวิจัย และนวัตกรรมเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ภายในประเทศ ทำการศึกษาเรื่องระเบียบ และ ข้อบังคับ การใช้งานยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ที่จะใช้ในการขอใบอนุญาตทดสอบ ทล. ทช. : อนุญาตให้มีเลนพิเศษ สำหรับการทดลองใช้งานจริง	ภายใน ๒-๓ ปี
๑๐	กระทรวง อว. (สวทช./วว.น.)	ต้องเตรียมพร้อมในการรองรับการนำระบบยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติมาใช้ในอนาคต โดยให้กระทรวง อว. หางบประมาณมาจัดการแข่งขันงานวิจัยยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติ ในระดับมหาวิทยาลัย เพื่อปูทางการพัฒนาทุนมนุษย์	ภายใน ๑-๒ ปี

ด้านที่ ๕ การดำเนินงาน

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด	หมายเหตุ
๑	กระทรวง อว. (สวทช./ววน./ PMU)	ส่งเสริมนวัตกรรม Big Data ซึ่งเป็นระบบการจัดเก็บข้อมูลขนาดใหญ่จากโครงข่ายข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งจะถูกนำไปวิเคราะห์ในระบบวิเคราะห์ฐานข้อมูลแบบองค์รวม (Integrated Analytics) ทำให้นักวิเคราะห์สามารถเลือกใช้ข้อมูลที่อยู่ในระบบ Big Data เพื่อการวิเคราะห์และนำไปแก้ปัญหาด้านจราจรและขนส่งต่อไป	ภายใน ๑-๒ ปี
๒	กระทรวง อว.	การกำหนดมาตรฐานของชุดข้อมูลและแบบจำลองเป็นมาตรฐานกลางสำหรับหน่วยงานต่าง ๆ สามารถนำไปพยากรณ์และออกแบบการศึกษาได้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน	ภายใน ๑-๒ ปี
๓	๑. กระทรวงคมนาคม (สนข./องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ (ขสมก.)) ๒. กระทรวงการคลัง (กรมศุลกากร/ กรมสรรพสามิต)	การสนับสนุนส่งเสริมให้ใช้รถไฟฟ้า (EV) เป็นระบบขนส่งมวลชนรอง (Feeder) และพัฒนาเป็นรถขับเคลื่อนอัตโนมัติในอนาคต เพื่อลดปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เช่น การลดภาษีสรรพสามิต ภาษีนำเข้ารถและชิ้นส่วนอุปกรณ์	ภายใน ๑-๒ ปี
๔	กระทรวงคมนาคม (สนข./การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย (รฟม.))	เร่งรัดการพัฒนาระบบตั๋วร่วมให้สามารถเชื่อมต่อกับระบบการคมนาคมขนส่งที่หลากหลายให้แล้วเสร็จโดยเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวก ลดภาระค่าใช้จ่าย และส่งเสริมการใช้ระบบขนส่งสาธารณะในการเดินทางของประชาชน	ภายใน ๑ ปี
๕	หน่วยงานภาครัฐ	กลุ่มผู้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางด้านการขนส่งและจราจร ซึ่งเป็นหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กทม. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และกระทรวง คค. (ทล. และ ทช.) เป็นต้น จำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันเพื่อช่วยผลักดันให้กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างนวัตกรรมของไทยสามารถบรรลุถึงเป้าหมายที่วางไว้ต่อจากการพยายามจัดทำบัญชีนวัตกรรม	ภายใน ๑-๒ ปี

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด	หมายเหตุ
๖	กระทรวงพาณิชย์ (กรมพัฒนาธุรกิจการค้า)	การขอรับการสนับสนุนร่วมจากภาคธุรกิจและเอกชนไทย (Matching Fund) นำนวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านการขนส่งและจราจรไปสู่การใช้งานหรือต่อยอดเชิงพานิชย์เพื่อให้งานนวัตกรรมที่เกิดขึ้นนำไปสู่การใช้งานได้จริงและมีความยั่งยืน	ภายใน ๑-๒ ปี
๗	หน่วยงานภาครัฐ	การส่งเสริมให้เกิดนวัตกรรมภายในองค์กร ซึ่งผู้บริหารสูงสุดขององค์กรจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อการทำให้เกิดนวัตกรรมภายในองค์กร ให้ความสำคัญกับนวัตกรรม และผลักดันให้องค์กรของตนเองเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมอย่างแท้จริง รวมทั้งการผลักดันให้บุคลากรในองค์กรเห็นและให้ความสำคัญต่อนวัตกรรม สร้างความตื่นตัวหรือทำให้บุคลากรเห็นถึงความจำเป็นและเร่งด่วนในเรื่องของนวัตกรรม	ภายใน ๑-๒ ปี
๘	กระทรวงคมนาคม (สนข./ขบ.)	ปฏิบัติงานโดยใช้ผลผลิตจากกลุ่มนวัตกรรม เช่น ใช้คุณสมบัติการประมวลผลแบบทันทีทันใดจากระบบ Big Data ในการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้งานเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง	ภายใน ๑-๒ ปี
๙	กระทรวงคมนาคม (สนข.)	ศึกษาและจัดทำแผนแม่บทในการพัฒนาและปรับใช้นวัตกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยแผนแม่บทจะถูกพัฒนาให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนานวัตกรรม	ภายใน ๑-๒ ปี

ด้านที่ ๖ การกำหนดมาตรฐานนวัตกรรม

ลำดับ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	รายละเอียด	หมายเหตุ
๑	กระทรวงอุตสาหกรรม (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม)	การสนับสนุนด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ISO สำหรับผลิตภัณฑ์ไทย	ภายใน ๑-๒ ปี
๒	กระทรวงพาณิชย์ (กรมทรัพย์สินทางปัญญา)	ส่งเสริม สนับสนุนการจดสิทธิบัตร รวมทั้งกระบวนการหรือขั้นตอนการจดสิทธิบัตรที่เอื้ออำนวยและสร้างแรงจูงใจการจดสิทธิบัตรเพื่อให้การนำสิทธิบัตรมาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์มากขึ้น อีกทั้ง ควรย่นระยะเวลาในการจดสิทธิบัตรเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการนำนวัตกรรมไปใช้เชิงพาณิชย์ต่อไป	ภายใน ๑-๒ ปี

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการ ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง” และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมาเพื่อโปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายอดิพงษ์ ฐิติพิทยา)
เลขานุการคณะกรรมาธิการการคมนาคม
สภาผู้แทนราษฎร

บรรณานุกรม

กรมขนส่งทางบก. (๒๕๕๘). แผนยุทธศาสตร์กรมการขนส่งทางบก (๒๕๕๔ - ๒๕๕๘). กรุงเทพฯ : กลุ่มนโยบายและแผนกองแผนงาน.

กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๒). แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง. กรุงเทพฯ.

กรมควบคุมมลพิษ. (๒๕๖๔). สถานการณ์คุณภาพอากาศในปี ๒๕๖๔. กรุงเทพฯ.

กรมเจ้าท่า. (๒๕๖๓). สถิติจำนวนผู้โดยสารเรือด่วนเลียบฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา. กลุ่มสถิติวิเคราะห์ สำนักแผนงาน. กรุงเทพฯ.

กรมเจ้าท่า. (๒๕๖๓). สถิติจำนวนผู้โดยสารเรือคลองแสนแสบ. กลุ่มสถิติวิเคราะห์ สำนักแผนงาน. กรุงเทพฯ.

สรวิศ นฤปิติ. (๒๕๔๓). ความรู้เรื่องระบบขนส่งอัจฉริยะ (Intelligent Transportation Systems). กรุงเทพฯ : ภาควิชาวิศวกรรมโยธา คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมแห่งชาติ. (๒๕๖๔). รายงานการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ปี ๒๕๖๔. กรุงเทพฯ.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.). (๒๕๖๓). การศึกษาวิเคราะห์ระบบนวัตกรรมไทย. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ. (๒๕๔๗). การจัดการนวัตกรรมสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ.

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (๒๕๖๕). ๓ ทศวรรษ สวทช. กับการขับเคลื่อนประเทศด้วยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร. (๒๕๕๓). แผนแม่บทการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนทางรางในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล (Mass Rapid Transit Master Plan in Bangkok Metropolitan Region: M-Map). กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร. (๒๕๖๐).โครงการศึกษาสำรวจความต้องการการเดินทาง (Travel Demand Survey) และปรับปรุงฐานขอมูลการเคลื่อนยายสินคา เพื่อการวางแผนระบบขนสง ของประเทศ (TDS). กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร. (๒๕๖๔). การศึกษาการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมเชื่อมโยงรูปแบบการเดินทางเพื่อเข้าถึงสถานีรถไฟฟ้าและสนามบินในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร. (๒๕๖๔). โครงการศึกษาจัดทำแผนการกำกับการบริหารจัดการระบบตั๋วร่วม. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. (๒๕๖๔). สถานการณ์การใช้น้ำมันและไฟฟ้าของปี ๒๕๖๔. กรุงเทพฯ.

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน. (๒๕๖๔). ปริมาณการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่งทางบก. กรุงเทพฯ.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.(๒๕๕๙). รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนนสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การแก้ปัญหาการจราจรในเมืองใหญ่”. กรุงเทพฯ.

สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สอวช.). (๒๕๖๕). การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทย ปี ๒๕๔๕ – ๒๕๖๒. กรุงเทพฯ.

ศูนย์สารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม. (๒๕๖๕). ระบบบัญชีข้อมูลด้านคมนาคม (MOT Data Catalog). https://datagov.mot.go.th/.

สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร. (๒๕๖๔). สถิติจราจร ปี ๒๕๕๗ – ๒๕๖๓. กรุงเทพฯ.

https://www.facebook.com/bangkokbusclubpage/posts/๑๙๔๐๘๔๙๒๕๖๐๒๙๙๖๖/

TOMTOM.COM. (๕ มีนาคม ๒๕๖๕). Traffic Index ๒๐๑๙. https://www.tomtom.com/en_gb/traffic-index/ranking/

J. Redmon and A. Farhadi, *"You only look once: Unified, real-time object detection."* In Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition, pp. 779-788. 2016.

J. Redmon and A. Farhadi, *"YOLO9000: better, faster, stronger."* In Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition, pp. 7263-7271. 2017.

J. Redmon and A. Farhadi, *“Yolov3: An incremental improvement”*, arXiv preprint arXiv:1804.02767. 2018 Apr 8.

Bochkovskiy, A., Wang, C. Y., & Liao, H. Y. M. (2020). YOLOv4: Optimal Speed and Accuracy of Object Detection. arXiv preprint arXiv:2004.10934.

Yun, S., Han, D., Oh, S. J., Chun, S., Choe, J., & Yoo, Y. (2019). Cutmix: Regularization strategy to train strong classifiers with localizable features. In Proceedings of the IEEE International Conference on Computer Vision (pp. 6023-6032).

Ghiasi, G., Lin, T. Y., & Le, Q. V. (2018). Dropblock: A regularization method for convolutional networks. In Advances in Neural Information Processing Systems (pp. 10727-10737).

Misra, D. (2019). Mish: A self regularized non-monotonic neural activation function. arXiv preprint arXiv:1908.08681.

Wang, C. Y., Mark Liao, H. Y., Wu, Y. H., Chen, P. Y., Hsieh, J. W., & Yeh, I. H. (2020). CSPNet: A new backbone that can enhance learning capability of cnn. In Proceedings of the IEEE/CVF Conference on Computer Vision and Pattern Recognition Workshops (pp. 390-391).

Huang, Z., Wang, J., Fu, X., Yu, T., Guo, Y., & Wang, R. (2020). DC-SPP-YOLO: Dense connection and spatial pyramid pooling based YOLO for object detection. Information Sciences.

Liu, S., Qi, L., Qin, H., Shi, J., & Jia, J. (2018). Path aggregation network for instance segmentation. In Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition (pp. 8759-8768).

Woo, S., Park, J., Lee, J. Y., & So Kweon, I. (2018). Cbam: Convolutional block attention module. In Proceedings of the European conference on computer vision (ECCV) (pp. 3-19).

Karim, N.T., Jain, S., Moonrinta, J., Dailey, M.N. and Ekpanyapong, M. (2018). Customer and target individual face analysis for retail analytics. In 2018 International Workshop on Advanced Image Technology (IWAIT) (pp. 1-4). IEEE.

Szegedy, C., Liu, W., Jia, Y., Sermanet, P., Reed, S. E., Anguelov, D., et al. (2014). Going deeper with convolutions. Computing Research Repository.

Eidinger, E., Enbar, R., & Hassner, T. (2014). Age and gender estimation of unfiltered faces. IEEE Transactions on Information Forensics and Security, 9(12), 2170-2179.

Levi, G., & Hassncer, T. (2015). Age and gender classification using convolutional neural networks, IEEE Conference on Computer Vision and Pattern Recognition Workshops, 34–42.

C. Szegedy, W. Liu, Y. Jia, P. Sermanet, S. Reed, D. Anguelov, D. Erhan, V. Vanhoucke, and A. Rabinovich, "Going deeper with convolutions", In Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition, pp. 1-9. 2015.

M. Lin, Q. Chen, and S. Yan, "Network in network", arXiv preprint arXiv:1312.4400 (2013).

K. He, X. Zhang, S. Ren, and J. Sun. “Deep residual learning for image recognition.” In Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition (pp. 770-778). 2016.

F. Schroff, D. Kalenichenko, and J. Philbin, “Facenet: A unified embedding for face recognition and clustering.” In Proceedings of the IEEE conference on computer vision and pattern recognition (pp. 815-823). 2015.

K. Zhang, Z. Zhang, Z. Li and Y. Qiao, “Joint face detection and alignment using multitask cascaded convolutional networks.” IEEE Signal Processing Letters, 23(10), pp.1499-1503. 2016.

N. T. Karim, S. Jain, J. Moonrinta, M. N. Dailey, and M. Ekpanyapong. “Customer and target individual face analysis for retail analytics.” In Advanced Image Technology (IWAIT), 2018 International Workshop on (pp. 1-4). IEEE. 2018

Goodfellow, I.J., Pouget-Abadie, J., Mirza, M., Xu, B., Warde-Farley, D., Ozair, S., Courville, A. and Bengio, Y., 2014. Generative adversarial networks. arXiv preprint arXiv:1406.2661.

Artificial Intelligence for Europe, European Commission, April 2018.

Boucher P., Why artificial intelligence matters, EPRS, March 2019.

Fry H., Hello world. How to Be Human in the Age of the Machine, 2018.

On the road to automated mobility: An EU strategy for mobility of the future, European Commission, May 2018.

https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2019/635609/EPRS_BRI(2019)635609_EN.pdf Forbs. https://www.forbes.com/sites/cognitiveworld/2019/07/26/how-ai-can-transform-the-transportation-industry/?sh=2c91300b4964

ภาคผนวก

รายงานของคณะกรรมาธิการวิสามัญขับเคลื่อนการปฏิรูประบบความปลอดภัยทางถนน
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ เรื่อง “การแก้ไขปัญหาจราจรในเมืองใหญ่”

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการพร้อมไหมครับ พร้อมเชิญครับ

นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกลในฐานะตัวแทนของคณะกรรมาธิการการคมนาคม วันนี้ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่งต่อสภาผู้แทนราษฎร ที่ประชุมคณะกรรมาธิการการคมนาคมก็มีมติเมื่อครั้งที่ ๕๕ ประจำวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ตั้งคณะอนุกรรมาธิการนี้ขึ้นมา เพราะว่าเป็นอะไรที่เราคิดว่ามันเป็นงานที่สร้างสรรค์แล้วก็ส่งผลดีกับประเทศในระยะยาวที่จะก่อให้เกิดการวิจัยและพัฒนา แล้วก็นำนวัตกรรมมาใช้จริงกับการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง ที่ประชุมก็เลยมีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาและวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง โดยกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ๔ ข้อด้วยกัน

ข้อที่ ๑ เพื่อศึกษาและกำหนดแนวทางในการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง ทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

ข้อที่ ๒ เพื่อกำหนดแนวทางในการสนับสนุน ศึกษา วิจัยและพัฒนานวัตกรรมตลอดจนเทคโนโลยีหรือฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาการจราจรและขนส่ง

ข้อที่ ๓ เพื่อกำหนดแนวทางในการสร้างเครือข่ายทางวิชาการในการผลักดันให้เกิดการนำนวัตกรรมไปใช้จริงในสภาพปัญหาและพื้นที่ที่เหมาะสม

ข้อที่ ๔ เพื่อจัดทำรายงานฉบับนี้ เพื่อแสดงถึงผลการศึกษา ปัญหา อุปสรรค แล้วก็ข้อเสนอแนะ รวมทั้งข้อสังเกตต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรในวันนี้

แล้วก็เพื่อความสมบูรณ์ของเนื้อหา คณะกรรมาธิการก็เลยตกลงกันว่าจะตั้งคณะอนุกรรมาธิการให้มีองค์ประกอบจากผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วก็ผู้เชี่ยวชาญจริง ก็เลยเป็นที่มาว่าอนุกรรมาธิการชุดนี้มีผู้แทนที่เป็นผู้เชี่ยวชาญแล้วก็ทำงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจริงมากถึง ๗ ท่าน จาก ๑๐ ท่าน ได้แก่ทาง สนข. หรือว่าสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กรมการขนส่งทางบก ทางสถาบันนวัตกรรมบูรณาการจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางศูนย์วิจัยปัญญาประดิษฐ์ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย แล้วก็มีทาง สกสว. หรือว่าสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดจน สวทช. หรือว่า

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ แล้วก็ผู้ที่ดูทางนโยบายก็คือ สอวช. สำนักงานสภานโยบายอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ก็จะเห็นว่ามีอนุกรรมการถึง ๗ ท่าน จากผู้ที่เกี่ยวข้องแล้วก็มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้ ส่วนตัวแทนที่เป็น ส.ส. อยู่ในกรรมาธิการก็ ๓ ท่านนะครับ มีผม สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ แล้วก็มีท่านนิกร จำนง แล้วก็ท่านนภาพร เพ็ชรจินดา พวกเราก็มีการพูดคุยประชุมกัน ๑๑ ครั้ง แล้วก็มีถกเถียง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่เกี่ยวข้องจนได้ข้อสรุปดังแสดงในรายงาน

- ๘๕/๑

ในรายงานฉบับนี้ก็จะแบ่งออกเป็น ๔ บทก็มี บทที่ ๑ คือบทนำ เริ่มในหน้า ๕ บทที่ ๒ เป็นผลการรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริง เริ่มในหน้า ๗ บทที่ ๓ ผลการศึกษาเริ่มในหน้า ๕๘ แล้วก็บทที่ ๔ บทสุดท้าย ข้อสังเกต แล้วก็ข้อเสนอแนะ เริ่มในหน้า ๒๖ เราอยากให้เพื่อนสมาชิกได้อ่านกัน โดยข้อสังเกตถ้าท่านสมาชิกลองเปิดดูในหน้า ๑๒๖-๑๓๖ เราก็พยายามระบุให้ชัดว่าหน่วยงานไหนควรจะต้องทำอะไรภายในระยะเวลาอย่างไรเพื่อให้องค์ประกอบต่าง ๆ เกิดการบูรณาการแล้วก็ทำงานร่วมกันจริง ๆ และเราก็แบ่งข้อสังเกตออกเป็น ๖ ด้านด้วยกัน ด้านที่ ๑ เป็นเรื่องขององค์กรขับเคลื่อน ด้านที่ ๒ งบประมาณ แล้วก็ทุนวิจัย ด้านที่ ๓ การบริหารจัดการ ด้านที่ ๔ นโยบายและกฎหมาย ด้านที่ ๕ การดำเนินงาน ด้านที่ ๖ กำหนดมาตรฐานนวัตกรรม ผมขออนุญาตสรุปสาระสำคัญสั้น ๆ ของผลการศึกษาในเรื่องของการวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรขนส่ง ก็อย่างที่เพื่อนสมาชิกก็น่าจะทราบดีว่าปัญหารถติดเป็นปัญหาที่สำคัญของเมืองไทยจริง ๆ ก็คือ พอรถติดก็เสียเวลา เวลาก็มีมูลค่าก็เสียมูลค่าทางเศรษฐกิจก่อให้เกิดความสูญเสียกว่า ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี นอกจากนั้นก็ยังส่งผลเสียทางมลพิษอย่างที่หลาย ๆ คนทราบว่ามลพิษทางอากาศ ปัญหา พีเอ็ม ๒.๕ (PM๒.๕) หลาย ๆ อย่างก็มาจากปัญหาการจราจรติดขัดเป็นส่วนหนึ่งด้วย เพราะฉะนั้นเราก็เลยคิดว่าปัญหาตรงนี้จริง ๆ แล้วเทคโนโลยีหรือว่านวัตกรรมจะมีส่วนช่วยได้มากเลย เพียงแต่ว่าการที่ประเทศไทยเอาแต่ซื้อ แล้วก็ต่างหน่วยต่างซื้อมันไม่ได้ก่อเกิดการผลิตในประเทศเท่าที่ควร เราก็เลยไปศึกษาในเชิงลึกแล้วก็เชิงกว้างด้วย เชิงกว้างก็คือเราดูว่ามันมีนวัตกรรมอะไรที่มันเป็นไปได้ แล้วก็พอเราเลือกมา ๓-๔ นวัตกรรม เราคิดว่าจะไม่เกิน ๕ นวัตกรรม สุดท้ายเราเลือกมา ๔ นวัตกรรมที่เราคิดว่าเป็นไปได้แน่ ๆ ที่เราคิดว่ามันมีดีมานด์ (Demand) ที่จะเกิดขึ้นจริง แล้วก็จะอินทิเกรต ดีมานด์ (Integrate Demand) นี้อย่างไร เพื่อให้เป็นเป้าหมายว่าหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ควรจะทำการวิจัยและพัฒนาเพื่อตอบโจทย์จริง ๆ จะได้ลดการนำเข้า แล้วก็ก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ รวมถึงปัญหารถติดมันก็จะเริ่มมีในหลาย ๆ ที่ โดยเฉพาะตามหัวเมืองใหญ่ต่าง ๆ ก็จะมีปัญหาคล้าย ๆ กับใน กทม. รถก็ติดมากแล้ว การที่เอาคนส่วนหนึ่งไปขึ้นขนส่งสาธารณะก็ช่วยในระดับหนึ่ง แต่ว่าผู้ที่ขับรถอยู่ก็ยังมีความจำเป็นอยู่เยอะจะแก้ปัญหาอย่างไร ยกตัวอย่างเป็นรูปธรรมง่าย ๆ หลาย ๆ ทางแยกที่เพื่อนสมาชิกคงคุ้นเคยกันดี หลาย ๆ ทางแยกยังเป็นแยกวัดใจอยู่เลย ก็ก่อให้เกิดปัญหาอุบัติเหตุอันตราย

แล้วก็ค่อย ๆ ยึก คอย ๆ ยักอะไรต่าง ๆ จริง ๆ พวกนี้ก็คือใช้สัญญาณไฟเข้าไปติดตั้ง แต่คราวนี้พอเอาสัญญาณเข้าไปติดตั้งทุกวันนี้ก็ไม่ได้ถูกคิด ก็คือหมายถึงว่าแต่ละทางแยกมันมีรถเลี้ยวซ้าย ตรง เลี้ยวขวา จริง ๆ มันมีกลไกทางวิศวกรรมจราจรที่มาคำนวณได้ว่าสัญญาณไฟเขียวที่จะให้แต่ละมูฟเมนต์ (Movement) มันควรจะเป็นเท่าไรมันถึงจะออปทิมัม (Optimum) แต่หลาย ๆ แยกก็ใช้วิธีตำรวจก็ไปโบก ๆ เอา ตำรวจก็เห็นเฉพาะพื้นที่แต่ละทางแยก จริง ๆ เรื่องพวกนี้เอาเทคโนโลยีมามันไม่ได้ยากเกินไป ไปติดเซนเซอร์ (Sensor) หรือว่ารถมันมาจากไหน ทางไหนเท่าไร แล้วก็มีกลไกการคำนวณ แล้วก็มีอัลกอริทึม (Algorithm) หรือจะแอดวานซ์ อัลกอริทึม (Advance Algorithm) แบบเอไอ (AI) อะไรเข้าไปแก้ปัญหา นี่ก็คือเป็นตัวอย่างหนึ่งในแอปพลิเคชัน (Application) ที่มีดีมานด์ (Demand) อยู่จริง แต่เราเอาแต่ซื้อทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นถ้าเรากำหนดให้ชัดว่านวัตกรรมอะไรบ้างที่ประเทศไทยมีศักยภาพพอ มีผู้มีความรู้ความสามารถ มีฐานการผลิตมากพอ รัฐก็ควรจะกำหนดเป้าหมายให้ชัด แล้วก็หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาก็ควรเอาโจทย์นี้ไปพัฒนาให้เกิดการวิจัยพัฒนาแล้วก็นวัตกรรมออกมาใช้ได้จริง อันนี้ก็เป็นตัวอย่างหนึ่ง ซึ่งสิ่งที่เราทำเราพยายามจะไม่ไปทับซ้อนกับเรื่องใหญ่ ๆ หลาย ๆ เรื่องที่มันมีเจ้าภาพอยู่แล้ว อย่างเช่นว่าเพื่อนสมาชิกอาจจะคุ้นในเรื่องของระบบรางก็จะมีเจ้าภาพอยู่แล้ว มีสถาบันวิจัยเป็นหน่วยงานโดยเฉพาะ แล้วก็ในเรื่องของอีวี (EV) หลาย ๆ ฝ่ายก็ผลักดัน แต่เราก็พยายามไปดูทั้งเชิงกว้าง แล้วพอเราสโคป (Scope) ได้เราก็ลงเชิงลึก ก็เลือกมาได้ ๔ นวัตกรรมหลักที่เห็นว่ามีศักยภาพน่าจะขับเคลื่อน ----------

เรื่องที่ ๑ ก็เรื่องของฟิกซ์ ทราฟฟิก เซ็นเซอร์ (Fixed Traffic Sensor) พูดง่าย ๆ ก็คือ อุปกรณ์ตรวจวัดสภาพการจราจร เรื่องที่ ๒ ก็เกี่ยวกับโทลล์แท็ก (Toll Tag) อุปกรณ์บ่งชี้ยานพาหนะเป็น อาร์เอฟไอดี (RFID) หรือจะเป็นแบบแทร็ก (Track) แบบอีซีพาส (Easy Pass) อะไรต่าง ๆ จริง ๆ มันเอาข้อมูลพวกนี้มาใช้ประโยชน์ในการวางแผนจราจรได้เยอะมาก เรื่องที่ ๓ ที่ผมยกตัวอย่างให้ฟังในตอนต้นเรื่องระบบสัญญาณไฟจราจรที่มันสามารถทำให้มันฉลาดกว่านี้ได้มาก ๆ ทุกวันนี้ใช้ตำรวจโบก ๆ หรือหลาย ๆ แยกไม่มีการบริหารจัดการด้วยซ้ำเป็นแยกวัดใจครับ สุดท้ายเรื่องที่ ๔ ก็มีความสำคัญว่าพอเรามีข้อมูลจำนวนมากจะเอามาบูรณาการแล้วก็ใช้ประโยชน์อย่างไร เราก็ตั้งชื่อว่าบิ๊กดาตา อินทิเกรชัน ซิสเท็ม ฟอร์ ทราฟฟิก ฟอร์ แคชชิง (Big Data integration System for Traffic for Cashing) พูดง่าย ๆ ก็คือระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อคาดการณ์สภาพจราจร รวมถึงสามารถใช้ในการประเมินความคุ้มค่าของโครงการได้ว่าการที่รัฐจะไปสร้างโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่มันจะก่อให้เกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด มันจะคุ้มค่าหรือไม่ อันนี้ก็เป็นเรื่องที่สำคัญ ฉะนั้นคำถามสำคัญก็คือพอเราได้นวัตกรรมหลัก ๔ ชิ้นที่เราคิดว่ามันมีศักยภาพน่าผลักดันให้เกิดขึ้นในอนาคตคำถามก็คือจะขับเคลื่อนอย่างไร เราก็ได้ศึกษาต่อโดยไปศึกษากลไกของทางวิทยาศาสตร์ของเมืองไทยที่เพิ่งมีการปฏิรูปกันเมื่อเร็ว ๆ นี้ ก็คือทาง สกสว. กับ สอวช. เป็นพระเอกหลัก แล้วก็มีหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมากมายครับ หน่วยงานกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสำหรับผมมองว่ามันมีหลายหน่วยงานมาก ๆ แบบต่างคนต่างทำ อย่างไรก็ดีเราก็พยายามเข้าใจซิสเท็ม (System) ที่เป็นอยู่แล้วเราก็พยายามเสนอว่าใครจะต้องทำอะไร เพื่อให้สิ่งที่จะเกิดขึ้นกับประเทศไทยในอนาคต ไม่ได้เอาแต่ซื้อนะครับ เพียงแต่ว่าเราจะต้องผลักดันงานวิจัยแล้วก็นวัตกรรมให้เกิดขึ้นจริงก็เลยเป็นที่ไปที่มา แล้วก็เนื้อหาอย่างที่ผมเรียนอยู่ในรายงานเป็น ๔ บทนะครับ แล้วข้อสังเกตที่สำคัญเราก็พยายามแบ่งเป็นด้านว่าหน่วยงานไหนจะต้องทำอะไร เลยอยากให้ที่ประชุมแห่งนี้ได้พิจารณากันโดยก่อนเข้ามาที่ประชุมแห่งนี้ทางคณะกรรมาธิการการคมนาคมเมื่อวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณาในเนื้อหาอะไรเรียบร้อยแล้วก็เห็นชอบเรียบร้อยแล้ว วันนี้ก็เลยเป็นขั้นตอนต่อไปที่จะส่งให้สภาผู้แทนราษฎรของเราได้พิจารณากันก่อนที่จะส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้พิจารณาดำเนินการนะครับ เอกสารรายงานก็อยู่บนโต๊ะของทุกท่านแล้ว ก็ขอให้เพื่อนสมาชิกพิจารณารายงานแล้วก็ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไปครับ

นายสุชาติ ตันเจริญ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกอภิปรายซักถามครับ มีท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาลก่อนนะครับ เชิญครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานครับ พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ไม่ถามครับ แต่จะร่วมอภิปราย เพราะว่าผมเป็นกรรมาธิการสามัญคนล่าสุดของชุดนี้ แต่ไม่ได้เข้าไปครับ ก็จะมาเชียร์ครับท่านประธานครับขอใช้เวลาสักนิดเดียว เพราะว่าเพิ่งอ่านแล้วก็เห็นดีเห็นงามด้วยครับ เพราะว่าผมก็เพิ่งเคยเห็นรายงานที่มีความละเอียดแล้วก็มีความคุ้มค่าของคณะทำงานอย่างมากโดยเฉพาะลงรายละเอียดได้ลึก ผมก็มีแค่ความห่วงใยโดยเฉพาะเรื่องของการที่ คงเป็นช่วงการทบทวนวรรณกรรมบทที่ ๒ เท่านั้นเองครับ เพราะว่าในเนื้อหาของการรวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงในกรอบการศึกษามันคงตกเรื่องนี้ เรื่องของแผนหมุดที่ ๓ เพราะว่าหมุดที่ ๓ ของแผนเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๓ มันคงออกมาทีหลัง คงไม่ทันที่จะเอาเข้ามาใส่ได้ในเรื่องของการที่ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก เพราะมันเป็นหมุด ๆ หนึ่งที่จะต้องขับเคลื่อนสังคมเศรษฐกิจและสังคมไปนะครับ ก็คงเป็นแค่คำแนะนำเท่านั้นเอง เพราะในหมุดที่ ๓ เป็นเรื่องของการสร้างความพร้อมในปัจจัยการสนับสนุนอย่างเป็นระบบนะครับ โดยเฉพาะมันมีเคพีไอ (KPI) ที่เกี่ยวข้องกับมูลค่าของการลงทุนในการรักษาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งจะต้องมีร้อยละ ๒๐ ต่อปีเกิดขึ้นให้ได้ อันนี้เป็นเรื่องนวัตกรรมที่อยู่ในหน้าของการรายงานในบทที่ ๓ ของข้อที่ ๒ ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหาของการจราจรจะมีเรื่องของเคพีไอ (KPI) ----------

เรื่องของการใช้ปริมาณ คือพูดง่าย ๆ ว่าตัวเคพีไอ (KPI) เป้าหมายที่ ๑ ของแผน ๑๓ เรื่องของการสร้างอุปสงค์ของรถยนต์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ใช้ในประเทศและการส่งออก มันจะมีตัวเคพีไอ (KPI) ๓ ตัว ผมไม่พูดนะครับ แต่มันก็จะอยู่ในเรื่องของตัวที่ท่านนำเสนอมา ซึ่งเรื่องของยานยนต์ไฟฟ้าอยู่ในเอกสารในหน้าถัดไป ซึ่งจะมีเรื่องของเส้นทางต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการวิจัยไฟฟ้าทั้งหมด เรื่องของการวิเคราะห์ปัญหาและที่สำคัญคืออย่างนี้ครับ เมื่อสักครู่ผมเพิ่งออกมาจากห้องกรรมาธิการความมั่นคงแห่งรัฐ ซึ่งเราเรียกเจ้าหน้าที่จากกระทรวงคมนาคมมาด้วย โดยเฉพาะกรมการขนส่ง เราพูดกันถึงเรื่องยานยนต์ไฟฟ้า เราพูดถึงเรื่องพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) เพราะว่ายานยนต์ไฟฟ้าจะเป็นตัวลดปริมาณพีเอ็ม (PM) ได้ในอนาคตข้างหน้า ซึ่งอยู่ในรายงานและคำแนะนำของคณะกรรมการเกี่ยวข้องกับในหน้าที่ท่านประธานอนุกรรมาธิการได้พูดถึง หน้า ๓๓๓ ในเรื่องของข้อ ๙ ที่พูดถึงเรื่องกระทรวงคมนาคม กรมการขนส่งทางบก กรมทางหลวงชนบท ต้องเตรียมการรับรองการนำรถยานยนต์ขับเคลื่อนอัตโนมัติมาใช้ในอนาคต บลา บลา บลา (Blah Blah Blah) ที่มีเนื้อหาทั้งหมด เพราะว่าจะต้องเกี่ยวกับเรื่องใบอนุญาต การทดสอบต่าง ๆ ผมตั้งคำถามในที่ประชุมเมื่อสักครู่เพิ่งเดินมา เขาบอกว่าถ้ามันมีทั้งยานยนต์ไฟฟ้าและมีทั้งโดรน (Drone) โดรน (Drone) ขนาดเท่ารถตุ๊กตุ๊ก ใครจะถือใบอนุญาต ใครจะเป็นคนทดสอบใบอนุญาต เพราะโดรน (Drone) ที่มันขับเคลื่อนฮอบ (HOB) ได้ในการขนส่งทางอากาศหรือในห้วงอากาศประมาณ ๑๕๐ เมตร แล้วก็ลงมาเป็นตุ๊กตุ๊ก แล้วก็ขับเพื่อส่งเป็นทรานสปอร์ต (Transport) ไปส่งสินค้าอะไรพวกนี้ เป็นยานยนต์ไร้คนขับก็จะมีเส้นทาง จะต้องมีการเตรียมพื้นที่แล้วก็มีเรื่องของการเตรียมถนน อนาคตข้างหน้าในเรื่องของยานยนต์ไฟฟ้ามันจะต้องมีเรื่องของการเป็นถนนชาร์จ (Charge) ได้ทั้งถนนเลย เหมือนกับในยุโรป ในฝรั่งเศส ในสวิสเซอร์แลนด์ ในฟินแลนด์ เดี๋ยวนี้มีหมดแล้ว แล้วอีกอันหนึ่งคือเรื่องของสถานีชาร์จ (Charge) ไฟฟ้า เพราะถ้ารถมันเป็นยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคตตามเป้าหมายของรัฐบาล มันจะต้องมีสถานีชาร์จ (Charge) ไฟฟ้าที่มีพลังงานพอสมควร เพราะต้องมีแรงอัดและมีที่ประจุ มีสตอเรจ (Storage) มีจุดที่จะเป็นจุดฉุกเฉินให้กับรถยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต ซึ่งทางฝ่ายของอนุกรรมาธิการที่ผมนั่งอยู่ก็มีการทำรายงาน เป็นซับ (Sub) รายงานด้านนี้อยู่เหมือนกัน ก็เป็นประโยชน์ ผมก็ไม่ได้สอบถามถือว่าในรายงานนี้ก็บอกเป้าหมายได้ชัดเจน

ตอนท้าย โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง ขอบคุณครับ ก็เชียร์ครับ สรุปรายงานนำเสนอได้ดี ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสุชาติ ตันเจริญ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายศุภชัย โพธิ์สุ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านจิรายุ ห่วงทรัพย์ ครับ

นายจิรายุ ห่วงทรัพย์ (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จิรายุ ห่วงทรัพย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร เขตคลองสามวา พรรคเพื่อไทย ผมจะเป็นการอภิปรายครั้งสุดท้ายในสมัยประชุมนี้แล้ว อาจจะล่วงเลยเวลานิดหน่อยแต่ว่ามีความรู้ในด้านของคมนาคม จบมหาวิทยาลัยมาก็เป็นผู้สื่อข่าวสายอุตสาหกรรมแล้วก็คมนาคมมาโดยตลอด ผมนำเรียนอย่างนี้ท่านประธานครับ ท่านที่นั่งบนบัลลังก์ก็เป็นคนมักคุ้นกันดีก็ไม่อยากจะพูดอะไรที่ไปทำร้ายจิตใจ ขอพูดในเนื้อหาของสังคมไทย ๒๐ กว่าปีมานี้ผมเดินทางด้วยรถยนต์และมอเตอร์ไซค์ไปไกลถึงไซบีเรีย เห็นการเดินทาง เห็นสภาพการจราจร เห็นประเทศเพื่อนบ้าน ผมเดินทางตั้งแต่กัมพูชา ลาว เวียดนาม ขึ้นไปทางเหนือ ผ่านมองโกเลียไปถึงไซบีเรีย วิ่งไปจนถึงแสงเหนืออะไรโน่นครับ ที่พูดเช่นนี้ก็เพราะว่าขับรถไปก็มองรอบบ้านไปว่า เอ๊ะทำไมอุบัติเหตุเขาน้อยลง เอ๊ะมันเกิดอะไรขึ้นทำไมบ้านเรามันจึงเกิดอุบัติเหตุมากเหลือเกิน เมื่อช่วงเช้าที่ผ่านมานั่งรถมาก็สวนกับรถแกร็บ ไบค์ (Grab Bike) ยี่ห้อดัง พ่อเจ้าพระคุณก็ใส่รองเท้าแตะ ใส่เสื้อสีเขียว ๆ อาจจะเป็นไลน์แมน (Lineman) บ้าง ฟู้ดแพนด้า (Food panda) บ้าง ผมเอ่ยหมดครับ ก็วิ่งย้อนศรมา เราก็จะเลี้ยวขวาก็มองขวามันมาทางซ้ายก็เกือบจะปะทะไม่ได้มาประชุมสภา ผมจึงบอกท่านประธานอย่างนี้ว่า ----------

ผลการศึกษาวิจัยบางเรื่องมันมาจากประเพณีและจริยธรรม วัฒนธรรมของชาติเหมือนกัน ในต่างประเทศแม้เพียงแค่ ๕๐ เมตร เขาก็ต้องเดินมาข้ามทางม้าลาย ในต่างประเทศแม้จะขับรถไปเพียงแค่ ๑๐๐ เมตร เขาก็กลั้นใจไปยูเทิร์น (U-Trun) ตามกฎหมาย อุบัติเหตุมันจึงเกิดขึ้นน้อยท่านประธานที่เคารพครับ ยิ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้บอกว่าในกรุงเทพมหานครมีการจราจรติดขัดมากกว่า ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาทเป็นมูลค่าความเสียหายยิ่งน่าตกใจครับ เรามีกระทรวงคมนาคม เรามีกรรมาธิการคมนาคม เรามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ส่งเสริมทางด้านของการจราจรเยอะแยะมากมาย แต่วัฒนธรรมของชาตินอกจากเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ท่านพยายามศึกษามันลดลงทุกวันครับ คนมีมารยาทน้อยลงทุกวัน เมื่อวานซืนผมดูข่าวโทรทัศน์ครับ ตำรวจให้รางวัลนำจับใครเอากรวยไปวางหน้าริมถนนฟุตพาท (Footpath) และบอกที่จอดร้านค้าฉันในถนนสาธารณะ ถ้าถ่ายภาพแล้วจะได้สตางค์ครึ่งหนึ่งของค่าปรับ ผมถามถ้าวัฒนธรรมชาติหรือวิธีคิดการบังคับใช้กฎหมายของชาติบ้านเมืองทำได้ดีไม่จำเป็นหรอกครับ เมื่อเช้านี้ผมมาสภาลงตรงทางด่วนพระราม ๖ ผมเห็นมีคนขี่มอเตอร์ไซค์คนหนึ่งนั่งอยู่ริมฟุตพาท (Footpath) แล้วถือกล้อง ผมก็สงสัยว่าเขาถ่ายอะไร เดี๋ยวนี้เขามีการเรียกค่าปรับด้วยเงินสินบนในการถ่ายภาพครับ เขานั่งถ่ายภาพนะครับ เพราะฉะนั้นใครก็แล้วแต่ที่ยังทำนิสัยใจคอไม่ดีกับประเทศนี้ ไฟแดงไม่เคยจอด ไฟเหลืองเขาให้หยุด ก็ทะลึ่งออกไปทางม้าลายพ่อเจ้าประคุณก็ไปจอดขวาง จริง ๆ ท่านประธานครับ ถ้าเราออกกฎหมายว่าถ้าเกิดใครข้ามทางม้าลายแล้วมีมอเตอร์ไซค์ รถเก๋ง มา ให้เดินข้ามกระโปรงรถมันไปเลยถ้าทำได้แบบนั้นดีนะครับ หรือจังหวัดใดจับหมวกกันน็อกที่เขาไม่สวมกันมาก ๆ ก็ให้คะแนนไปเลยครับ จากจ่าก็ให้เป็นนายร้อยไปเลย จากนายพันก็ให้ขึ้นนายพลไปเลย ทุกวันนี้หน้าป้อมตำรวจจอดรถกันติดไฟแดง หมวกกันน็อกก็ไม่ได้สวมกัน ซ้อน ๓ ก็ยังนั่งยิ้มกันอยู่เลย ผมจึงบอกครับ ท่านศึกษาแทบตายก็เท่านั้นละครับ เทคโนโลยีต่าง ๆ มันพัฒนาชาติไม่ได้ครับ นอกจากประเพณีและจริยธรรมที่รัฐบาลจะส่งเสริม ผมจึงฝากท่านกรรมาธิการแต่คงไม่ทันแล้วละครับ สมัยหน้าคงจะมาครบหมดนะครับ ช่วยทำหน่อยครับ เรื่องนี้มันลดการจราจรติดขัดได้ และที่สำคัญครับ บ้านเรานี่ก็แปลกยูเทิร์น (U-Trun) จะสังเกตเลยครับ ถ้าสิบล้อยูเทิร์น (U-Trun) เมื่อไรเตรียมตัวตายกันเมื่อนั้น ถ้ามันชิดซ้ายแล้วมันเปิดไฟเลี้ยวขวาเมื่อไรลุ้นกันไปเลยครับว่ามันม้วนยูเทิร์น (U-Trun) แน่นอน ทั้ง ๆ ที่ตรงนั้นมี ๒ เลน (Lane) มันก็ตีซ้ายสุดสิครับ แล้วใครจะไปเห็นละครับ มาเร็วก็ซัดตรึมตายกัน

เป็นประจำ แม้แต่วิธีการยูเทิร์น (U-Trun) ของรถ มีเกาะกลางและปาดเกาะเข้าไปครับ รถปิกอัปเลน (Lane) อยู่อย่างนี้ พ่อเจ้าประคุณก็ขยับก้นออกมาเผื่อตีวง พวกมาข้างหลังก็สอยก็เกิดอุบัติเหตุ ผมจึงถามว่ากรมการขนส่งทางบกก็ดี กระทรวงคมนาคมและส่วนงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากอัจฉริยะทางเทคโนโลยีทั้งหลายแหล่ของท่านนี่นะครับ ท่านได้ประกาศไหมว่าถ้าจะยูเทิร์น (U-Trun) ถ้าเป็นปิกอัป ๔ ล้อ ขนาด ๑ ตัน ที่มันขายกันทั้งตลาด ท่านไม่ต้องกินเลน (Lane) ซ้ายเยอะเลี้ยวอย่างไรก็พ้น ถ้าท่านไม่บ้า ที่ผมพูดเช่นนี้เป็นพฤติกรรมของสภาพทางกายภาพของถนนหนทางในประเทศไทย

ประเด็นต่อมาครับ ที่ท่านบอกว่านวัตกรรมทางด้านการจราจรและขนส่งวันนี้บัตรยังไม่สามารถแตะอะไรได้เลยนะครับ เดี๋ยวนี้เราโอนได้เราใช้คิวอาร์โค้ด (QR Code) คนจีนมาเมืองไทยเขาก็ถามว่ามีแรบบิต (Rabbit) ไหม ที่จะไปแตะซื้อของไหม ขึ้นรถเมล์ยังต้องเตรียมเศษสตางค์เลยครับ แล้วเดี๋ยวนี้ใครพกเศษสตางค์กันบ้าง เขาพกแต่มือถือกัน ระบบเชื่อมอุปกรณ์ต่าง ๆ ของรถเมล์มีกี่สายครับ ผมเห็นในนี้ท่านเขียนไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์เลยที่มี และผมถามต่อไปครับ นี่โครงการต่าง ๆ รถไฟฟ้าโน่นนี่นั่น รัฐบาลเคยเสนอไหมว่าบ้านผมอยู่ในซอยวัดคู้บอน ห่างจากถนนใหญ่สถานีรถไฟฟ้าสีชมพูประมาณสัก ๒ กิโลเมตรครึ่ง วิธีการเดียวที่ผมจะไปขึ้นรถไฟฟ้าได้ครับ ๑. คือปั่นจักรยานไป และขี่มอเตอร์ไซค์และขับรถไป ผมถามแล้วผมไปจอดไหนละครับ แล้วผมจะขึ้นได้ เมื่อรัฐวิธีคิดในการทำกระบวนการขนส่งมวลชนระดับใหญ่แล้วนี่ ท่านต้องคิดที่เรียกกันว่าฟีดเดอร์ (Feeder) ด้วยนะครับ ท่านจับระยะสิครับ ออกกฎหมายให้ชัดเจนไหมล่ะครับว่าถ้าเกิดระยะ ๒-๓ กิโลเมตร ในชุมชนต่าง ๆ เขตคลองสามวาบ้านผม ถนนพระยาสุเรนทร์ ถนนคู้บอน ถนนนิมิตใหม่ ถนนหทัยราษฎร์ มีจุดจอดให้เรียบร้อย ไปจอดรถปุ๊บนั่งรถชัตเตอร์บัส (Shutter Bus) เป็นรถไฟฟ้า ไปขึ้นรถไฟฟ้ามหานครเข้าเมืองได้ ทุกวันนี้ก็อีหรอบเดิม ก็ต้องขับรถไปก็เปลืองพลังงาน ผมจึงฝากท่านกรรมาธิการนะครับ ----------

อ่านแล้วก็ให้กำลังใจท่านไม่ได้เป็นพวกติเรือทั้งโกลนครับ แต่ว่าบางอย่างมันเป็นข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมไทย เรายังจอดรถกันแบบไม่มีมารยาท ไม่ต้องอะไรท่านประธานเคยไปทานข้าวแถวสถานีรถไฟสามเสนไหมครับ ตรงนั้นมี ๔ เลน (Lane) จอดกัน ๓ เลน (Lane) ซ้อนแบบนี้ก็ได้ด้วยหรือนี่มันยุคไหนกันแล้ว ผมถามว่าถ้าประเทศไทยบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังไม่มีใครกล้าครับ ผมยังชมในพื้นที่ผม ตกกลางวันหลังจาก ๑๐ โมง ท่านกรรมาธิการครับ ๙ โมงเป็นต้นไปจนถึง ๔ โมงเย็นมีขายของครับ น้ำใบกระท่อม น้ำใบกัญชา อีกหน่อยน่าจะมีนวดแผนโบราณริมฟุตพาท (Footpath) ขายแตงโม ขายมะพร้าว ขายเยอะแยะเต็มไปหมดครับ มี ๓ เลน (Lane) หายไปอีก ๑ เลน (Lane) ไม่ว่ากันคนทำมาหากินพูดไปเดี๋ยวจะหาว่าไปรังแก ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่บังคับใช้กฎหมายชั่วโมงเร่งด่วน ๖ โมง ถึง ๙ โมงห้ามขาย ๔ โมงเย็น ถึง ๑ ทุ่มห้ามขาย ถ้าบังคับใช้เพียงแค่นี้ก็เป็นการอะลุ้มอล่วยกัน สุดท้ายมันก็จะอยู่ด้วยกันได้ในสังคม ผมจึงบอกเลยเทคโนโลยีมันต้องไปพร้อมกับจิตใจของผู้ใช้รถใช้ถนนในประเทศนี้ ผมฝากท่านประธานไปยังท่านกรรมาธิการ แต่ละท่านก็เป็นผู้ทรงคุณวุฒินะครับ อีก ๓ เดือนข้างหน้าคงจะได้มีโอกาสพบกัน ถ้าบ้านเมืองไม่มีเหตุการณ์อะไรใด ๆ ผมก็คงจะพบสหายแสงของผมที่ผมเคารพรักแล้วก็คงจะได้กลับมาเป็นประธานรัฐสภาในโอกาสหน้า ขอขอบพระคุณและสวัสดีพบกันใหม่ในการเลือกตั้งครั้งหน้า ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย ตามที่คณะกรรมาธิการการคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ได้รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ท่านประธานที่เคารพครับ การที่มีการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว และมีรายได้สูงภายในปี ๒๕๗๙ ตามยุทธศาสตร์ ๒๐ ปี ดังที่กรรมาธิการได้รายงานแล้วนั้น ท่านประธานทราบไหมว่าวันนี้ท่านได้เอาถนนสายกรุงเทพฯ พระนครศรีอยุธยา นครสวรรค์ พิษณุโลก จนถึงเชียงรายจะมีถนนข้ามคนเดิน ซึ่งจะติดกล้องอยู่ไม่น้อยกว่า ๓๐ จุด ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านทราบไหมว่า

แต่ละจุดนั้นจะมีกล้องส่องวิ่ง ๘๐ ๑๐๐ ๑๒๐ บ้างแล้วแต่ที่กำหนด ในขณะเดียวกันในยามค่ำคืนที่ประชาชนสัญจรไปมามีความเร่งรีบอาจจะเกินไป ๑๒๐ นาทีบ้างเศษ ๆ ในขณะเดียวกันกล้องก็จะจับไว้แล้วก็ต้องมาเสียค่าปรับโดยที่ผู้ขับขี่นั้นไม่ทราบ เพราะการขับขี่บางครั้งก็ ๘๐ บางครั้งก็ ๑๐๐ ๑๒๐ นั้นมันไม่สเทเบิล (Stable) นะครับ แล้วแต่จะกำหนด สุดท้ายเขาก็ต้องมาเสียค่าปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท ค่าธรรมเนียม ๓,๐๐๐ บาท ในขณะเดียวกันถามว่าประชาชนที่ขับขี่ไปมาที่ถูกใบสั่งนั้นจะเอาเงินที่ไหนมาเสีย ถ้าหากว่าไม่เสียวันนี้ตำรวจกับกรมการขนส่งได้ทำเอ็มโอยู (MOU) ซึ่งกันและกันว่าถ้าหากไม่เสียค่าปรับ ค่าปรับนี่เข้าตำรวจ ถ้าหากว่าไม่เสียค่าปรับจะไม่ต่อใบอนุญาตให้ ท่านประธานครับ ผมอยากกราบเรียนว่าการทำนโยบายแบบนี้นั้นผมไม่เห็นด้วย เหมือนยกตัวอย่างเช่น ทางด่วน คำว่า ทางด่วน ทางด่วนก็เสียค่าทางด่วนเป็นกรณีพิเศษ เสียเงินเสียทองก็อยากจะเร่งรีบ แต่ปรากฏวิ่งได้ ๘๐ จะเรียกว่าทางด่วนอย่างไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผมต้องกราบเรียนว่าอยากหาแนวทางแก้ไขหรือปรับปรุงให้มาสอดคล้องกับข้อเท็จจริง แน่นอนครับ การขับขี่อย่างรวดเร็วหรือเกินขนาดนั้นตามความที่กำหนดไว้อาจจะเกิดอุบัติเหตุ อาจจะทำให้ประชาชนได้รับผลกระทบในความเดือดร้อนจากอุบัติเหตุ แต่อย่างไรก็ตามผมคิดว่าถนนสายดังกล่าวมัน ๔ เลน (Lane) ๘ เลน (Lane) มันไม่มีรถวิ่งเลยเขาก็วิ่งไปด้วยความเร็ว เพราะมีความเร่งด่วนถึงต้องรีบไป สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ --------

ผมอยากจะเสนอแนะว่าควรจะหาทางปรับอย่างไร ในขณะเดียวกันจราจรเกือบทุกท้องที่ท่านจะเห็นว่าวันนี้ในกรุงเทพฯ รถติด ติดเพราะอะไรครับ ท่านไม่สามารถวางระบบได้ อย่างบางประเทศยกตัวอย่างที่บอกว่าฮ่องกง ฮ่องกงถนนเล็กนิดเดียวเขาหมุนขึ้นหมุนลง ลอดใต้ดินวนไปมาเขาวิ่งไม่เห็นรถติดเลย เขาวิ่งไปลื่นไหลไปตลอด อย่างในยุโรปก็เช่นเดียวกันและหลาย ๆ ประเทศที่ท่านไปมาแล้วนั้นผมต้องเอ่ยชื่อประเทศ เขามามีการวางแผนอย่างระบบว่าตรงไหนจะเจาะอุโมงค์ ตรงไหนจะสะพานข้าม เพราะฉะนั้นตรงนี้นั้นต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่าผมอยากเห็นการเปลี่ยนแปลง อยากเห็นมีคลังสมอง เห็นอยากมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ทุกหน่วยงานก็ไปดูงานต่างประเทศ แต่ไม่กลับเอามาใช้ เพราะฉะนั้นผมอยากจะนำเสนอว่าวันนี้ควรต้องปรับปรุง วางแผนว่าตรงใด จุดไหน สี่แยกไหนทำถนนวนขึ้นไป บางทีอย่างในบางประเทศสะพานลอยขึ้นไม่รู้กี่ชั้นเขาวางแผนล่วงหน้า แต่ของเราไม่เลยรถติด ขนาด ๔ เลน (Lane) ยังติด ดังนั้นต้องกราบเรียนด้วยความเคารพด้วยความห่วงใยว่ายุทธการของท่านนั้นควรจะให้ความเป็นธรรมกับพี่น้องประชาชนทั้งประเทศ และขณะเดียวกันต้องทราบว่าวันนี้ค่าปรับประมาณ ๑,๖๐๐ ล้านบาท ถามว่าใครเสีย เขาก็ไม่เสียเพราะเขาไม่มีเงิน สุดท้ายเขาไม่ไปเสียค่าปรับหมื่นก็ไม่ต้องต่อทะเบียน สุดท้ายเงินใครรับผิดชอบ ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญคุณวลัยพร รัตนเศรษฐ เชิญครับ

นางวลัยพร รัตนเศรษฐ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานค่ะ วลัยพร รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐค่ะ ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตกับรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการการคมนาคมที่ทำเรื่องการวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ก่อนอื่นก็ขออนุญาตที่จะแสดงความชื่นชมก่อนนะคะ คือในการศึกษาครั้งนี้สะท้อนอะไรหลายอย่างมากเลย ในผลการศึกษาครั้งนี้

ประเด็นแรกที่สะท้อนคือสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งแบ่งเป็น ๒ กลุ่มใหญ่ ๆ ด้วยกันนะคะ กลุ่มแรกในเรื่องของปัญหาด้านเทคโนโลยีนวัตกรรม กลุ่มที่ ๒ คือปัญหาด้านการจราจรและขนส่ง จากนั้นก็ไปกำหนดวิธีการในการที่จะกำหนดแนวนวัตกรรม

ที่เกิดขึ้นในการจัดการปัญหาตรงนั้น แล้วก็เสนอนวัตกรรมขึ้นมา ๔ ประเด็นใหญ่ ๆ ด้วยกัน ก็คือ ๔ เรื่องของนวัตกรรม จากนั้นก็ยังนำเสนออีกว่ามีการขับเคลื่อนนวัตกรรมได้อย่างไรบ้าง ระยะสั้น ระยะกลาง แล้วก็ระยะยาว อันนี้สะท้อนให้เห็นถึงการศึกษาที่มีซิสเท็มติงกิง (System Thinking) มาก ๆ เลย ขอชื่นชมสำหรับคณะนี้ที่มีผลการศึกษาที่เป็นระบบมาก ๆ เลย แต่ว่าต้องขอตั้งข้อสังเกตและเป็นข้อเสนอแนะว่าสิ่งที่อยากเห็นแล้วก็ยังไม่ค่อยได้เห็นในผลการศึกษาครั้งนี้นั่นก็คือเรื่องของการสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องในแง่ของประชาชนค่ะ เพราะว่าสิ่งที่เราเสนอในเรื่องของการแก้ไขปัญหานี้ในเรื่องนวัตกรรมต่าง ๆ นั่นก็คือเรื่องของประชาชนผู้ที่จะต้องอยู่ในระบบคมนาคมขนส่งและต้องเป็นผู้ที่จะใช้นวัตกรรมตัวนี้ให้เกิดผลลัพธ์ให้เกิดขึ้นนะคะ ดังนั้นสิ่งที่ยังไม่เห็นก็คือว่าทำอย่างไรจะสร้างการมีส่วนร่วมหรือว่าสร้างระบบ สร้างแอปพลิเคชัน (Application) ในการที่จะสร้างเหมือนกับแอปพลิเคชันอะเลิร์ต (Application Alert) ที่ทำให้ผู้คนสามารถที่จะแจ้งในเรื่องของการเรียนรู้ การตระหนักรู้ สร้างอะแวร์เนส (Awareness) และในขณะเดียวกันสร้างให้มีวิถีชีวิตที่ดีขึ้น อย่างเมื่อสักครู่ท่านเพื่อนสมาชิกที่ท่านพูดว่าเทคโนโลยีก็ต้องไปกับเรื่องของจิตใจด้วย จิตใจนี้ก็คือสะท้อนของพฤติกรรมของบุคคลในการที่จะร่วมมือ ในการที่จะเข้าใจกับสิ่งที่เป็นนวัตกรรมของระบบคมนาคมขนส่งเพื่อความปลอดภัยแล้วก็เพื่อความสะดวก ในการที่จะสร้างเสริมให้กับประชาชนได้มีชีวิตอยู่ในเรื่องของการอำนวยความสะดวกและนำไปสู่การที่เราจะเป็นสมาร์ตซิตี (Smart City) ในอนาคตด้วยค่ะ ก็เป็นการตั้งข้อสังเกตเอาไว้ว่าอันนี้คือสิ่งที่อยากเห็น ก็ขอเป็นข้อสังเกตให้กับคณะกรรมาธิการ แต่ชื่นชมว่าเป็นผลการศึกษาที่เป็นระบบมาก ๆ เลย ขอบพระคุณค่ะ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่านกรรมาธิการมีอะไรชี้แจงไหมครับ เชิญครับ

นายนิกร จำนง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นิกร จำนง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคชาติไทยพัฒนา ในฐานะกรรมาธิการนะครับ ผมเป็นที่ปรึกษาอนุกรรมาธิการชุดนี้ก็เรียนท่านประธานว่าจะขอตอบท่านสมาชิกว่ากรณีของรายงานฉบับนี้นวัตกรรมเรามีเรื่องเกี่ยวกับการจราจร โดยเฉพาะเรื่องความปลอดภัย รายละเอียดเรื่องระบบจะให้ท่านประธานสุรเชษฐ์เป็นคนตอบ คือประเด็นเรื่องรถไฟฟ้ามันเป็นอนาคตของความปลอดภัยทางถนนในอนาคตเราก็คิดว่าถ้ารถไฟฟ้ามันวิ่งเองและมันรู้จักกันมันจะไม่ชนกัน นั่นเป็นรอยต่อในอนาคตซึ่งต่อจากนี้เราจะต้องปรับไปว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับเรื่องถ้ารถผิด คนที่ขับผิด คนที่ควบคุมผิดหรือไม่อย่างไรเรื่องนี้เป็นอนาคตมาก แต่ที่เรากำหนดไว้ในตรงนี้ในรอยต่อตรงนี้ในรายงานก็คืออยู่ในหน้า ๓๐ ผมจะเน้นเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนน การนำเข้ารถจักรยานไฟฟ้า รถจักรยานยนต์ยี่ห้อขนาดเล็กจากต่างประเทศมีปัญหามากเหมือนกันตอนนี้ เราโค้ด (Code) ไว้ในนี้ในรายงานว่าเอามาแล้วเนื่องจากว่าไม่ผ่านมาตรฐานแล้วก็ไปวิ่งอยู่ก็มีปัญหาเยอะ ส่วนรถขนาดใหญ่ก็จะเป็นระบบซึ่งกำลังศึกษาอยู่ตอนนี้มีที่ท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการสุรเชษฐ์ได้กล่าวแล้วว่ามันมีหน่วยงานที่ศึกษาเรื่องนี้อยู่ แล้วเราก็เลยไม่เจาะเพราะมันเป็นโครงสร้างขนาดใหญ่ ตรงนี้เราเลยจับเรื่องนวัตกรรมตรงนี้มาก็ขอนำเรียน

ส่วนรายละเอียดที่ท่านจิรายุ ห่วงทรัพย์ ได้ให้ความเห็นไว้เป็นแอดวานซ์ (Advance) ที่ดีในการกำกับดูแลเรื่องความปลอดภัยเราก็มีการกำหนดไว้ในหน้า ๓๐ คือการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพและให้ผู้ขับขี่มีความระมัดระวังในการใช้รถใช้ถนน คือในรายงานเราเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือกรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท ปกครองท้องถิ่น แล้วก็ กทม. จัดงบประมาณในการติดตั้งกล้องซีซีทีวี (CCTV) ให้มาใช้งานได้ ไม่ใช่เป็นดัมมี (Dummy) อยู่ แล้วก็กล้องจริงไม่จริง ตรงนี้ทางแยกที่มีอุบัติเหตุต่าง ๆ เอาโค้ด (Code) จากกล้องนี้มาบังคับใช้กฎหมาย ไม่ให้ฝ่าฝืน เพราะว่ามันจะมาสัมพันธ์กับการตัดแต้มที่ได้ประกาศออกไปแล้วก็จะช่วยได้เยอะตรงนี้นะครับ คือติดกล้องเพิ่มมากขึ้น ตรงนี้เราศึกษาเรื่องกล้องซีซีทีวี (CCTV) โดยละเอียดทีเดียวนะครับ

อีกประเด็นหนึ่งของของท่านจิรายุก็คือว่าในเรื่องโทรทัศน์วงจรปิด เรามีรายละเอียดเรื่องนี้ เรามีการผ่านไปแล้วในรายงานของกรรมาธิการของเรา ที่จริงแล้วก่อนหน้านี้ก็คือว่ากล้องที่ติดที่รถเอกชนเราไม่สามารถบังคับให้ติดทุกคันได้ เพราะว่ามันเป็น

สิทธิตามรัฐธรรมนูญเขา แต่ว่าเรามีอัตราเร่งอย่างนี้ครับ ตอนนี้ถ้าท่านที่ไม่ทราบจะได้ไปใช้เลยก็คือว่าการประกันชั้น ๑ ถ้าติดกล้องหน้ารถสามารถจะลดค่าประกันชั้น ๑ ได้ ๕ เปอร์เซ็นต์ เรื่องนี้ประกาศใช้ไปแล้วนะครับ แต่ทีนี้มันมีปัญหาเรื่องนี้ว่าการที่ว่ามันจะช่วยได้เยอะในการจับความผิดของรถคันอื่นหรือว่ามันจะช่วยเรื่องอุบัติเหตุได้มาก ประเด็นที่สำคัญก็คือว่าตอนหลังรายงานบันทึกจากกล้องหน้ารถเหล่านี้มันไม่รู้จะส่งไปที่ไหน มันขาดหน่วยงานก็ต้องใช้นวัตกรรมอีกโดยการรวบรวม จะไปอยู่ที่ตำรวจหรือไปอยู่ที่ใคร ซึ่งตรงนี้มันเป็นข้อมูลขนาดใหญ่ ในนี้ก็มีรายละเอียดอยู่แล้วว่าให้มี แล้วก็ประเด็นขออนุญาตเอ่ยนามท่านอุบลศักดิ์ได้นำเสนอเรื่องความเร็ว ๘๐ ผมเรียนอย่างนี้ครับ เรื่องนี้เกิดขึ้นส่วนมากจะเป็นทางลอยฟ้า ท่านสังเกตสิครับ เราเคยถามว่าทางขนาดนั้นคุณวิ่งทำไมกำหนดความเร็วไว้ ๘๐ เรื่องเป็นอย่างนี้ครับ ก่อนหน้านี้ช่วงนั้นผมเป็นรัฐมนตรีช่วยคมนาคม มีรถบนโทลล์เวย์ (Tollway) วิ่ง แล้วก็เฉี่ยวชนกันแล้วก็ลอยข้ามเหมือนกำแพงป้องกันตกลงไปตายหลายศพมาก แล้วนั่งบนหลังรถกระบะ ตรงนั้นเองมีการกำหนดความเร็วเป็นมาตรฐานบนโทลล์เวย์ (Tollway) ก็คือว่าที่วิ่งความเร็ว ๘๐ ซึ่งมันกับไม่มีเหตุมีผล ทำไมทางเรียบ ๆ ถึงวิ่งแค่นั้น เพราะถ้าเกิดเชี่ยวชนแล้วมันจะข้ามเกาะ แล้วมันตก มันเป็นทางยกลอยฟ้ามันจะตกลงไป แล้วเสียชีวิตหมด ตอนนั้นที่กำหนดขึ้นมาได้อย่างหนึ่งก็คือว่ามีการกำหนดว่าจะไม่ให้รถ ผมเป็นคนออกกฎเองตอนนั้นก็คือว่ารถที่ไม่มีครอบท่านสังเกตว่ารถกระบะมีคนนั่งข้างหลังห้ามขึ้น ห้ามขึ้นเด็ดขาด เพราะว่ากันว่าเวลามันไม่มีที่ยึดเหนี่ยวมันจะอันตรายมาก เพราะเสียชีวิตมันมาเยอะแล้ว ก็เลยต้องครอบ มีหลังคา มีอะไรถึงจะขึ้นได้ นี่เป็นเหตุนะครับ แล้วก็บนทางตรงนั้นคือทำสัมปทานไว้นานมาก แต่มีปัญหาที่ฝากท่านอุบลศักดิ์ว่าต้องระมัดระวังก็คือว่าไหล่ทางแคบมาก ถ้ารถท่านเสียพอจอดแล้วมันจะกินเลน (Lane) เข้ามาครึ่งคัน แล้วเลน (Lane) มันมีไม่มาก ซึ่งตรงนั้นถ้าใช้ความเร็วมากพอเห็นรถจอดเสียมันหลีกไม่ทัน เป็นเหตุ เป็นผล แต่ว่าผมอยากจะเรียนว่าบนนั้นจริง ๆ แล้ว แคป (Cap) ความเร็วที่เขาจับเหมือนกล้องที่เขาจับตรงนั้นบนทางลอยฟ้า เขาให้ความเร็วตั้งเป็น ๑๐๐ เหมือนกัน ----------

ไม่ใช่ว่าเลย ๘๐ แล้วจะมีการจับ ก็เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องข้อเสนอ แล้วก็เราเสนอให้สำนักงานวิจัยแห่งชาติได้มีการสำรวจเกี่ยวกับนวัตกรรมต่าง ๆ ที่จะเกี่ยวกับความปลอดภัยทางถนนไว้เป็นส่วนมากและมีรายละเอียดอยู่ครบถ้วน ก็นำเรียนเพื่อโปรดทราบครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านสุรเชษฐ์ครับ

นายสุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ (กรรมาธิการ) : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม สุรเชษฐ์ ประวีณวงศ์วุฒิ ก็ขอสรุปแล้วก็ตอบคำถาม อย่างไรก็ตามทางวิป (Whip) ประสานมาว่าขอสั้น ๆ เพราะว่ามีเหลืออีกหลายฉบับ แต่ผมยังอยู่นะครับ แล้วก็ยินดีจะตอบคำถามแบบยาว ๆ เดี๋ยวพอลงจากนี้เดี๋ยวผมตอบคำถามยาว ๆ แต่ก่อนอื่นขอแอดเดรส (Address) ปัญหาแบบสั้น ๆ นะครับ ก็ขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกนะครับ ไม่ว่าจะเป็นท่านสุพิศาล ท่านจิรายุ ท่านอุบลศักดิ์ แล้วก็ท่านวลัยพร สำหรับข้อสังเกตแล้วก็ข้อเสนอแนะหลาย ๆ เรื่อง อย่างเช่นว่าท่านสุพิศาลพูดถึงเรื่องยานยนต์ไฟฟ้า สถานีชาร์จ (Charge) ไฟฟ้า แผนยุทธศาสตร์ชาติ หมุดหมายที่ ๓ อะไรต่าง ๆ เป็นเรื่องใหญ่แล้วก็เป็นเรื่องที่สำคัญ อย่างไรก็ตามเวลาเราทำรายงานศึกษาเราก็จะต้องพยายามสโคป (Scope) แล้วก็บอกว่ารายงานเรากำลังศึกษาเรื่องอะไร เรื่องที่เรากำลังศึกษานี้ใช่ปัญหาคมนาคมมีมากมายหลายสิ่งหลายอย่าง แต่เรากำลังพยายามศึกษาว่านวัตกรรมอะไรที่สามารถประดิษฐ์ได้ในประเทศไทย แล้วเราจะส่งเสริมให้เกิดการวิจัยและพัฒนา แล้วก็สร้างนวัตกรรมลดการสั่งซื้อได้อย่างไร แต่ก็ขอขอบคุณนะครับ แล้วก็เป็นประโยชน์ส่วนเรื่องที่เกี่ยวข้อง อย่างเรื่องยานยนต์อัตโนมัติ ก็อยู่ในหน้าที่ ๑๓๓ ข้อ ๙ ก็ขอขอบคุณแล้วก็มีอะไรก็พร้อมจะแลกเปลี่ยนนะครับ

ส่วนท่านจิรายุท่านก็ทำงานมาแล้วก็เดินทางมามาก แล้วก็อภิปรายให้ความสำคัญกับปัญหาอุบัติเหตุ ยูเทิร์น (U-turn) ตั๋วร่วม ฟีดเดอร์ (Feeder) การจอดรถในที่ผิดกฎหมายอะไรต่าง ๆ ผมเห็นตรงกับท่านหมดเลยครับ แล้วก็พร้อมจะแลกเปลี่ยนว่าปัญหาพวกนี้มันเป็นปัญหาจริง ๆ แล้วก็แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างไร แต่อย่างที่ผมเรียน ถ้าเราไปดูวัตถุประสงค์ของรายงานฉบับนี้ มันไม่ใช่เรื่องนั้นโดยตรง อย่างไรก็ตามเรื่องอุบัติเหตุสำคัญจริง ๆ ครับ แล้วก็สร้างปัญหาใหญ่ให้กับประเทศไทย แล้วจริง ๆ

คณะกรรมาธิการการคมนาคมของเรา โดยทางผม ท่านนิกร ก็เคยศึกษาออกมาเป็นรายงานคล้าย ๆ อย่างนี้ครับ ในเรื่องของการแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุ เราให้ความสำคัญกับเรื่องนั้นจริง ๆ แล้วก็เห็นด้วยว่าหลาย ๆ เรื่องมันไทยแลนด์โอนลี (Thailand only) จริง ๆ แต่เราก็ต้องพยายามแก้ไขปัญหา ส่วนเรื่องเอาเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ มันเป็นประเด็นในเรื่องของก่อให้เกิดการพัฒนาอุตสาหกรรมในประเทศ จะได้ส่งเสริมนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์อะไรต่าง ๆ ให้เขาไม่ได้เอาความรู้ไว้บนหิ้ง แต่เอามาใช้แล้วทำให้มันเกิดงานจริง ๆ นะครับ

ท่านอุบลศักดิ์ ก็ยกตัวอย่างในเรื่องของเส้นทางกรุงเทพมหานคร พระนครศรีอยุธยา นครสวรรค์ เชียงราย มีการติดกล้องเสียค่าปรับอะไรต่าง ๆ อันนี้จริง ๆ เชิงลึกก็อย่างที่ท่านนิกรได้ตอบไป แล้วเราก็มีการศึกษาเชิงลึกในรายงานตรงนั้นแล้วเสร็จ แล้วเราก็พยายามเปลี่ยนจากค่าปรับให้เป็นเรื่องของการตัดแต้ม ทางกรรมาธิการการคมนาคมก็เน้นเรื่องตัดแต้ม เพราะว่าเวลาพูดถึงการจ่ายเงินมันก็สร้างความไม่เท่าเทียมเกิดขึ้น เดี๋ยวอย่างไรเราไปแลกเปลี่ยนกันยาว ๆ ได้ เดี๋ยวทางกรรมาธิการก็ช่วยเอารายงานแก้ไขปัญหาอุบัติเหตุทางถนนก็ส่งให้ท่านอุบลศักดิ์ได้นะครับ

ท่านวลัยพร ก็ขอขอบคุณครับ เราก็พยายามทำให้สภาของเรามีรายงานที่เราพร้อมที่จะไปโชว์ (Show) กับประชาชน โชว์ (Show) กับนักวิจัยและพัฒนา เราก็พยายามทำให้มันเป็นซิสเท็ม ทิงกิง (System thinking) แล้วคณะกรรมาธิการทุกคน แล้วก็ผู้เกี่ยวข้อง ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านก็มีเป้าหมายเดียวกัน ส่วนเรื่องของข้อเสนอการสร้างความมีส่วนร่วมกับประชาชนก็สำคัญ แล้วเราก็คิดว่าการพัฒนาแอปพลิเคชัน (Application) สร้างอะเลิร์ต (Alert) อะไรต่าง ๆ ก็เป็นส่วนหนึ่งในส่วนของเราพูดถึงบิ๊กดาต้า (Big Data) แล้วก็พอมีการติดตั้งเซ็นเซอร์ (Sensor) อะไรต่าง ๆ เราต้องเพิ่มการให้ข้อมูลกับจราจรเยอะขึ้น รวมถึงเวลาจะไปติดตั้งอะไรก็ต้องทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ให้เขามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาแล้วก็เข้าใจการใช้งบประมาณของรัฐ ก็พยายามจะสรุปสั้น ๆ อย่างไรก็ดีก็ยังอยู่ที่นี่ แล้วก็พร้อมจะตอบคำถามหรือว่าแลกเปลี่ยนกับทางเพื่อนสมาชิกทุกท่านนะครับ แต่ด้วยเวลาที่จำกัด ก็ขออนุญาตสรุปดังที่กล่าวไป แล้วก็ขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกมาก ๆ ครับ วันนี้ขอให้ช่วยกันลงมติเห็นชอบ แล้วก็รับข้อสังเกตส่งไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานครับ ผม อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทยครับ อยากให้ท่านได้ตอบกรุณาว่าวันนี้ท่านจะแก้ไขอย่างไร เพราะยอดเงินจำนวนมาก ถ้าเมื่อเขาไม่สามารถไปมีค่าปรับได้ ๑๐,๐๐๐ ค่าธรรมเนียมก็ไม่ได้ ในขณะเดียวกันท่านประธานทราบไหมว่าจากกรุงเทพฯ ไปถึงไปถึงเชียงราย ๓๐-๔๐ จุดด้วยกันที่มีไฟเช็ก (Check) ระยะทางแว๊บ ๆ ถ้าวิ่งไป ๑๐๐ ๑๑๐ ตลอดไป หรือ ๑๒๑ ตลอดไป มีกี่ด่านก็เจอเท่านั้น ถามว่าเจอ ๓๐ ด่าน ถามว่ากี่หมื่นกี่แสน ผมเชื่อว่าประชาชนเขาคงไม่มีปัญญาไปทำให้รัฐเสียหาย ต้องเสียเงินไม่มีเงินจำนวนดังกล่าวที่มีความต้องการนั้น ก็อยากจะกราบเรียนว่าในวันเดียวเวลาติดต่อเชื่อมโยงไป ๑๐ ด่านจะให้เสียทั้ง ๑๐ ด่านหรือครับ ตรงนี้สามารถแก้ไขในวันเดียวกันครั้งเดียวได้หรือไม่ และถ้าจำนวนเงินมากสามารถปรับเป็นอย่างอื่น หาทางออกอย่างอื่นได้ไหมครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ มีท่านเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ขอเพิ่มเติมอีกสักเล็กน้อยครับ ท่านเกรียงศักดิ์อยู่ไหม ไม่มีท่านกรรมาธิการจะชี้แจงอะไรไหมครับ

นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม (อุดรธานี) : ผมก่อนหรือท่านกรรมาธิการก่อน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านเกรียงศักดิ์นั่นแหละ แต่เมื่อสักครู่ผมมองไม่เห็นท่าน เชิญครับ

นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม เกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี เขต ๗ พรรคเพื่อไทย ขอแสดงความคิดเห็นในการแก้ปัญหาจราจรและขนส่งทางบก ซึ่งเป็นปัญหาที่พี่น้องประชาชนคนไทยได้รับผลกระทบในการสัญจรไปมา ไม่ว่าจะออกจากกรุงเทพฯ ออกจาก กทม. ไปทางซ้ายก็จะไปยังปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา ขึ้นเหนือนครสวรรค์ไปจนถึงเชียงใหม่ เชียงราย ส่วนไปทางขวาก็จะไปยังตะวันออก ชลบุรี ระยอง ตราด ตรงไปก็จะไปทางอีสานบ้านผม ผ่านโคราชเมืองย่าโม ไปขวาก็ไปถึงบ้านท่านประธานนั่นแหละครับ ตั้งแต่สุรินทร์ บุรีรัมย์ ศรีสะเกษ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี แล้วตรงไปก็จะไปเมืองพล ขอนแก่น ถึงอุดรธานีเมืองดอกจานบ้านผม ไปจนถึงหนองคาย เวียงจันทน์ สิ่งที่ได้พบ

ก็คือว่ากล้องซีซีทีวี (CCTV) ซึ่งจะมาเป็นตัวที่เราเรียกว่าเป็นนวัตกรรมทางการจราจร นำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาของการจราจร แต่สิ่งที่เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชนผู้สัญจรไปมาก็ได้รับผลกระทบอย่างที่ท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ขออนุญาตเอ่ยนามไม่เสียหาย ท่านได้พูดเอาไว้ว่าค่าปรับ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่ก่อนที่จะไปต่อทะเบียนแค่ ๓,๐๐๐ บาท แต่ต้องจ่ายค่าปรับก่อน ๑๐,๐๐๐ บาท สร้างความเดือดร้อนให้พี่น้องประชาชนคนสัญจรไปมาทุกหัวระแหง ทุกภูมิภาค ฉะนั้นก็อยากให้ทางกรรมาธิการนำไปพิจารณาเรื่องนี้ว่าเราจะแก้ปัญหาโดยให้สะเด็ดน้ำ ไม่ให้เกิดปัญหาซ้อนปัญหาขึ้นมาได้อย่างไร แล้วก็สิ่งสำคัญเราก็ต้องเป็นการที่ใช้รถใช้ถนนคือการอำนวยความสะดวกให้พี่น้องประชาชนสัญจรไปมาอย่างสะดวกและปลอดภัยทั่วประเทศ อย่างบางประเทศเราก็จะเห็นว่าในมอเตอร์เวย์ (Motorway) ของเขาห้ามวิ่งช้า แต่บางประเทศก็ห้ามวิ่งเร็ว นี่แหละครับเราควรจะเอาบูรณาการนำนวัตกรรมมาแก้ไขปัญหาให้พี่น้องประชาชนผู้สัญจรไปมาให้เกิดความสะดวกและปลอดภัย ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านนิกรครับ

นายนิกร จำนง (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตท่านประธานครับ จะเรียนว่าอย่างนี้ครับ เรื่องนี้อยู่ในรายงานของอนุกรรมการ เกี่ยวกับเรื่องการบังคับใช้กฎหมายด้านความปลอดภัยทางถนน ครบเครื่องตามที่ท่านว่านี่แหละ แต่จะอยู่ในอีกเรื่องหนึ่ง ชุดนี้เป็นเรื่องนวัตกรรม แต่อันนั้นเสร็จแล้ว ท่านประธานโสภณกำลังลงนาม แต่ว่าอาจจะไม่ทันสภาชุดนี้แล้วท่านประธาน เพราะว่าเพิ่งเสร็จเมื่อสัปดาห์ที่แล้วก็อยู่ในนั้น แล้วก็จะส่งไปที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ส่งไปที่กรมทางหลวง ส่งไปทั้งหมดมีเป็นเล่มเฉพาะเรื่องการบังคับใช้กฎหมายอย่างเดียว ก็กราบเรียนท่านประธานเพื่อโปรดทราบครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านสมาชิกครับ พวกเราก็ได้รับทราบ ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการหรือไม่ จากการที่ผมได้รับฟังการอภิปรายของท่านสมาชิก ซึ่งมีความเห็นไปในทางเดียวกันคือเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการและไม่มีผู้ใดคัดค้าน ดังนั้นผมจะขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : หากไม่มีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมแห่งนี้เห็นชอบรายงานของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ ประกอบ ข้อ ๘๘ นะครับ ด้วยคณะกรรมาธิการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานเพื่อให้สภาพิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งถ้าเห็นด้วยผมจะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะกรรมาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบหรือดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ รายละเอียดของข้อสังเกตปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ผมขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ คือคัดค้านข้อสังเกตที่คณะกรรมาธิการเสนอหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : หากไม่มีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ ประกอบ ข้อ ๘๘ ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมาธิการนะครับ ถือว่าจบการรับทราบรายงานของคณะกรรมาธิการ

๔.๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง พิจารณาติดตาม ตรวจสอบ การใช้เงินตามพระราชกำหนด ๓ ฉบับ เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจ และสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

ด้วยประธานคณะกรรมาธิการคือท่านไพบูลย์ นิติตะวัน ได้มีหนังสือขอเลื่อนการพิจารณารายงานเรื่องนี้ออกไปก่อน เนื่องจากคณะกรรมาธิการติดภารกิจจำเป็นในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ท่านวิสาร เกี่ยวกับระเบียบวาระที่ ๔.๒ นี้ใช่ไหมครับ

นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ (เชียงราย) : ถูกต้องครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านวิสารเอาสักเล็กน้อยนะครับ

นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วิสาร เตชะธีราวัฒน์ เป็น ส.ส. พรรคเพื่อไทย จากจังหวัดเชียงราย สืบเนื่องจากการเลื่อนระเบียบวาระ ๔.๒ เกี่ยวกับเรื่องการตรวจสอบของพระราชกำหนด ๓ ฉบับ ผมเป็นกรรมาธิการคณะนี้ด้วย แต่ว่าสิ่งที่ผมจะนำเสนอนั่นก็คือว่าเรื่องที่เราได้พิจารณากันมามันเป็น พ.ร.บ. เงินกู้มาตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ แล้วเราประชุมกันมา ๒-๓ ปี จนกระทั่งวันนี้ จริง ๆ แล้วผมก็อยากจะแสดงความคิดเห็นในฐานะที่เป็นกรรมาธิการวิสามัญคนหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามในเมื่อไม่พร้อมก็ไม่มีปัญหาอะไรครับ แต่ว่าผมอยากจะขออนุญาตฝากไว้ เพราะว่าอย่างที่ท่านประธานทราบ อย่างไรกรรมาธิการชุดนี้สภาชุดนี้ก็ไม่มีโอกาสได้พิจารณาในร่างระเบียบวาระ ๔.๒ อันนี้แน่นอนอยู่แล้วนะครับ แต่สิ่งที่ผมจะขออนุญาตฝากท่านประธานก็คือเสียดายครับ เสียดายตรงที่ว่า พ.ร.บ. เงินกู้ ๓ ฉบับเรามีข้อเสนอแนะ มีรายละเอียดเยอะแยะมาก ไม่ว่าจะเป็น พ.ร.บ. เงินกู้ ๑ ล้านล้านบาท ไม่ว่าจะเป็นเรื่องซอฟต์ โลน (Soft loan) อีก ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือแม้กระทั่งเรื่องศักยภาพของตราสารหนี้เอกชนอีก ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท ท่านประธานครับผมจะไม่พูดประเด็นนี้เพราะว่าจริง ๆ แล้วมีการ

อภิปรายในสภาเกี่ยวกับเรื่องความล่าช้าไม่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนถึงการไม่ทันต่อเวลาในการแก้ปัญหา สิ่งที่จะขออนุญาตท่านประธานครับ ผมเสียดายที่สุดก็คือว่าผมไปเป็นคณะกรรมาธิการอีกชุดหนึ่ง คือเงินกู้ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ----------

- ๙๕/๑

แล้วก็เพิ่งพิจารณารายงานเสร็จวันนี้เองครับ ผมขอใช้เวลาไม่เกิน ๒-๓ นาที เพราะว่าไม่อย่างนั้นมันจะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย ก็ขออนุญาตท่านประธานว่าจริง ๆ แล้วมันเป็นเรื่องเกี่ยวเนื่องกัน คณะกรรมาธิการชุดนี้ได้พิจารณาแล้วเสร็จ แล้วผมได้ปรึกษาหารือกับท่านประธาน ท่านสรอรรถ กลิ่นประทุม และกรรมาธิการอีกหลายท่านนะครับ เพราะว่าถ้าเราไม่เอามาพูดไว้ในรายงานการประชุม

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวครับท่านวิสารครับ คืออย่างนี้ คือถ้าท่านไปเอาเรื่องอื่นมานี่มันก็จะไม่ตรงกับระเบียบวาระ ตอนนี้เราพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๒ ซึ่งคณะกรรมาธิการขอเลื่อน ต่อไปเราก็จะเป็นระเบียบวาระที่ ๔.๓ แต่ถ้าเป็นเรื่องระเบียบวาระอื่นขอเอาไว้ทีหลังดีไหมครับ

นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ (เชียงราย) : ผมเรียนท่านประธาน คือเรื่องนี้เป็น พ.ร.ก. เงินกู้เหมือนกัน กรรมาธิการก็ชุดคล้าย ๆ กันเลยครับ และที่สำคัญคือผมเรียนท่านประธานว่าผมขออนุญาต ๒ นาทีเองครับ เพราะว่ารายงานชุดนี้มีประมาณสัก ๕๐ กว่าหน้า เราใช้เวลาร่วมกันประชุมเกือบ ๔๕๐ วัน เพราะฉะนั้นผมขอ ๒ นาทีเอง เพราะมันเกี่ยวเนื่องกับ พ.ร.ก. เงินกู้ ๓ ฉบับนี้ด้วยครับ สิ่งแรกที่จะขออนุญาตเรียนท่านประธานก็คือว่าเราไม่ได้ไม่เกี่ยวกันนะครับ เกี่ยวเนื่องกันครับ กรรมาธิการก็ชุดใกล้เคียงกัน กรรมาธิการที่เป็นวิสามัญ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ก็อันเดียวกัน แต่ว่าตัวประธานแค่นั้นเองที่เปลี่ยนเป็นท่านสรอรรถ กลิ่นประทุม และผมได้รับการยืนยันจากทางกรรมาธิการนะครับบอกว่าอยากให้เอาเรื่องนี้แจ้งไว้ เพราะไม่อย่างนั้นไม่มีโอกาสหรอก ผมขออนุญาตท่านประธาน ๒ นาทีเองครับท่านประธานครับ เรื่องที่จะขออนุญาตแจ้งก็คือว่าในรายงานของกรรมาธิการเกี่ยวกับเงินกู้ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท จริง ๆ แล้วเราแบ่งเป็น ๓ อย่างก็คือมีการเยียวยา มีการช่วยเหลือเกี่ยวกับการแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผมขอเรียนท่านประธานนิดเดียวก็คือว่าสิ่งที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อเงินกู้แล้วก็การใช้จ่าย ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งมันต่างกับ พ.ร.ก. ที่ยังไม่ได้เข้าที่ไม่ได้รายงาน อันที่ ๑ ก็คือว่าเราต้องการให้ใช้เงินตรงนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสิ่งที่กรรมาธิการพวกเราได้ร่วมกันพิจารณานั่นก็คือว่าการได้ช่วยเหลือเอาวัคซีนต่าง ๆ ที่ไม่เคยได้ฉีดให้กับเด็กอายุ ๕-๑๑ ขวบกรรมาธิการชุดเรา ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาทก็ช่วยไปเรียบร้อยแล้วนะครับ และอีกส่วนหนึ่งก็คือว่าเงินรายงานที่กรรมาธิการเราได้ช่วยเหลือไว้ นั่นก็คือเรื่องเกี่ยวกับการให้ทางหน่วยงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นสภาพัฒน์

หรือไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานราชการที่ดูแลเกี่ยวกับเรื่องนี้ ต่อไปจะต้องมีการใช้เงินให้ถูกต้องและให้ประชาชนได้เข้าถึงเกี่ยวกับการช่วยเหลือเยียวยา เพราะสิ่งที่ผ่านมาข้อบกพร่องสำคัญที่สุดก็คือว่าการเยียวยาน้อยครับ กลายเป็นว่าจะเอาไปช่วยเหลือรักษา ผมขออนุญาตยกตัวอย่างท่านประธานนิดเดียวก็คือว่าเราตั้งให้มีการช่วยเหลือบุคลากรทางการแพทย์ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เอาไปเอามาเราช่วย ๒๐๐,๐๐๐ กว่าล้าน ซึ่งตรงนี้มันผิดวัตถุประสงค์และกลายเป็นว่าเราจะไปกระตุ้นเศรษฐกิจแทบจะไม่มีเลยนะครับ ผมก็ขออนุญาตท่านประธานว่าในนามกรรมาธิการวิสามัญชุด ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ขอให้ติดรายงานการประชุมทั้งหมด ถ้าเป็นไปได้อยากจะขอท่านประธานว่าเราแล้วเสร็จแล้ว แต่ว่ามันไม่ทันบรรจุในระเบียบวาระนะครับ ก็ขอฝากไปถึงทางรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่าต่อไปนี้รายงานกรรมาธิการ ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาทเรา ทำเสร็จสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วนะครับ แล้วก็ขอฝากท่านประธานว่าในข้อสังเกตทั้งหมดถึงแม้ว่าจะไม่ได้ผ่านสภาเราแต่ถือว่าคณะกรรมการวิสามัญชุดนี้ได้ทำเรียบร้อยเสร็จทุกอย่างนะครับ ขอบพระคุณท่านประธานอย่างสูง ที่ให้ผมได้ใช้เวลา ๒ นาทีนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกต่อไปเป็นการพิจารณาในระเบียบวาระที่ ๔.๓

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๕๖๕/๒๕๖๕
วันที่ ๒๒ ก.ค. ๖๕
เวลา ๑๒.๐๖๔.

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๐/ ๔๖๔๙

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค จากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทน

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายสิระ เจนจาคะ ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นกรรมาธิการแทน

อนึ่ง นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ ได้พ้นจากกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นกรรมาธิการแทน และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายศุภชัย ใจสมุทร	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายไพบูลย์ นิติตะวัน	รองประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

๙. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายรังสิมันต์ โรม	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด”

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายศุภชัย ใจสมุทร)
ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_fairly@hotmail.com

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๓
สำนักการประชุม
เลขที่รับ ๑๘๙ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๑ / ก.ค. / ๖๕ เวลา ๑๕.๒๖ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๔๗๗ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๒ / ก.ค. / ๖๕ เวลา ๑๕๐๗ น
ส่งกลุ่มงาน พ.ร.บ. ๑ ดำเนินการ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๓๔๗ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๒ / ก.ค. / ๖๕ เวลา ๑๕.๓๐ น.

รายงานการพิจารณาศึกษา

เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้า ในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น

ของ

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สำนักกรรมาธิการ ๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด (สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๑๘.๑๐/๔๖๔๕

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค จากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทน

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายสิระ เจนจาคะ ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นกรรมาธิการแทน

อนึ่ง นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ ได้พ้นจากกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นกรรมาธิการแทน และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายศุภชัย ใจสมุทร	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายไพบูลย์ นิติตะวัน	รองประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

๙. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายรังสิมันต์ โรม	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด”

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายศุภชัย โจสมุทร)
ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน

สำนักกรรมาธิการ ๒
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
โทร ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๓๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ law_fairly@hotmail.com

กรณ์/ร่าง
กรณ์/พิมพ์
...../ตรวจ

221965

สารบัญ

	หน้า
รายนามคณะกรรมาธิการ	**ก**
รายนามคณะอนุกรรมาธิการ	**ข**
บทสรุปผู้บริหาร	**ค**
สารบัญ	
๑. การดำเนินการ	๓
๒. วิธีการพิจารณาศึกษา	๓
๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	๔
๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๔
๓.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง	๕
๔. ผลการพิจารณา	๕
๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา	๕
๔.๒ การดำเนินการ	๕
๔.๒.๑ สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	๖
๔.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ	๗
๔.๒.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	๘
๔.๒.๔ สำนักงานศาลยุติธรรม	๙
๔.๒.๕ สำนักงานอัยการสูงสุด	๑๐
๔.๒.๖ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	๑๔
๔.๒.๗ กรมราชทัณฑ์	๑๔
๔.๓ ความเห็นของคณะกรรมาธิการ	๑๕
๔.๔ การพิจารณาคำร้องของผู้ร้องเรียน	๑๗
๔.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ	๑๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก สรุปผลการศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรมกรณีความล่าช้าในการดำเนินคดีและเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวนโดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน	
ภาคผนวก ข เอกสารเผยแพร่ข่าวสารและความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม เรื่องที่ ๒/๒๕๖๕ บทบาทอัยการในการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับในต่างประเทศ	
ภาคผนวก ค คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา	
ภาคผนวก ง เรื่องร้องเรียนของนางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ เรื่อง ขอร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔	

รายนามคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ชุดที่ ๒๕

นายศุภชัย ใจสมุทร
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายชวลิต วิชยสุทธิ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่

นายคมเดช ไชยศิวามงคล
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า

นายสุทัศน์ เงินหมื่น
ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายไพบูลย์ นิติตะวัน
รองประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายนิรมิต สุจารี
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายศาสตรา ศรีปาน
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายรังสิมันต์ โรม
กรรมาธิการ

นายสิงหภณ ดีนาง
กรรมาธิการ

นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ
กรรมาธิการ

นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

รายนามคณะอนุกรรมาธิการ
ศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
ในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ชุดที่ ๒๕

๑. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๓. นายวรเทพ สกุลพิชัยรัตน์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๔. นายปกรณ์ อารีกุล	อนุกรรมาธิการ
๕. นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ	อนุกรรมาธิการ
๖. พันตำรวจเอก วิรุตม์ ศิริสวัสดิบุตร	อนุกรรมาธิการ
๗. นางสมศรี หาญอนันทสุข	อนุกรรมาธิการ
๘. นายสุรพล มณีประวัติ	อนุกรรมาธิการ
๙. นางอังคณา นีละไพจิตร	อนุกรรมาธิการ
๑๐. นายสุรจิต บุญยุบล	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

การเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี ปัญหาการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้าและไม่เป็นธรรม กรณีการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นเกิดขึ้นมานานและสร้างความเสียหายแก่ประชาชนในวงกว้าง ไม่เฉพาะผู้ต้องหาและจำเลย หากรวมถึงผู้เสียหายในคดีด้วยเช่นกัน ที่ผ่านมาได้มีการร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นจำนวนมากในแต่ละปี แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่มีทีท่าจะลดลง

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑) กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม สิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน ได้ตระหนักถึงความเดือดร้อนและความเสียหายของประชาชนจึงได้ทำการศึกษาและตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น โดยคณะกรรมาธิการเห็นว่านอกจากการพิจารณาถึงสิทธิของผู้ต้องขังที่ถูกอายัดในคดีอื่นแล้ว สิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายก็สมควรต้องถูกคำนึงถึงเช่นกัน เพราะมีผู้เสียหายจำนวนมากที่รอรับผลคดี และรอรับการเยียวยา (remedy) โดยเฉพาะกรณีคดีแพ่งที่เกี่ยวกับความผิดทางอาญา ซึ่งผู้เสียหายจะไม่สามารถดำเนินการใด ๆ ได้เลยหากไม่มีความคืบหน้าในคดีอาญา ยิ่งไปกว่านั้น ผลของการประวิงคดียังอาจทำให้รัฐไม่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้ เพราะพยานหลักฐานอาจสูญหายหรือคลาดเคลื่อนไปตามระยะเวลา ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาส่งผลกระทบทั้งนโยบายของรัฐด้านการบริหารงานยุติธรรม รวมทั้งสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหาย และผู้ต้องหาในคดี ประการสำคัญคือจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของประชาชน

จากการรับฟังข้อมูลและคำชี้แจงอย่างรอบด้านจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน และหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม รวมถึงสำนักงานอัยการสูงสุดและผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม คณะกรรมาธิการพบว่าปัญหาสำคัญคือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ซึ่งแม้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะได้ตรวจสอบและมีรายงานข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติมาแล้วหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่ยังเกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควรเนื่องจากยังพบมีการร้องเรียนจากผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาสำคัญ คือ

๑. พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตามหลักกฎหมายและระเบียบ ตลอดจนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙ / ๒๕๕๖ โดยเมื่อมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องขังต่อทางเรือนจำหรือทัณฑสถานไว้แล้วก็มิได้เร่งรัดดำเนินคดีให้เสร็จสิ้น แต่กลับรอจนกว่าผู้ต้องขังที่อายัดตัวไว้นั้นครบกำหนดพ้นโทษในคดีเดิมก่อนจึงจะนำตัวไปดำเนินคดีอื่นต่อไป

๒. พนักงานสอบสวนไม่ทราบความคืบหน้าของคดีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ที่ถูกคุมขังในคดีอื่นทำให้ไม่ดำเนินการขอตัวไปดำเนินคดีที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ หรือทราบว่าคดีอื่นเสร็จเด็ดขาดแล้วแต่ไม่ดำเนินการขอตัวหรือไม่สามารถนำตัวไปดำเนินคดีต่อได้ หรือไม่แจ้งถอนอายัดตัวเมื่อคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว

๓. พนักงานอัยการไม่รับสำนวนคดีของพนักงานสอบสวนที่ส่งสำนวนโดยไม่มีตัวผู้ต้องหาไปด้วย (กรณีผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานต่างเขตอำนาจศาล)

๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติมิได้แก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการอายัดตัวผู้ต้องหาคดีอื่นอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ ทำให้สิทธิของผู้เสียหายและผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอาจเสียไป

๕. สำนักงานตำรวจแห่งชาติขาดระบบการตรวจสอบสำนวนคดีที่คั่งค้างอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและการแก้ปัญหาเพียงการออกหนังสือกำชับการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการแสวงหาทางออกของปัญหาร่วมกันเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

ในการนี้ เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ และเพื่อคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกติกาสากลด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง คณะกรรมาธิการจึงมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำชับและตรวจสอบให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งที่ ๔๑๙ / ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน ตรวจสอบเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา อย่างเคร่งครัด และลงโทษพนักงานสอบสวนซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวอย่างจริงจัง

๒. กรมราชทัณฑ์และสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรร่วมกันแก้ปัญหาความล่าช้าในการสอบสวนคดีของผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังและอายัดตัวในคดีอื่น ดังนี้

๒.๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องให้เสร็จสิ้นและส่งพนักงานอัยการสั่งคดีโดยเร็วทุกคดี

๒.๒ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้แจ้งอายัดตัวผู้ถูกคุมขังซึ่งถูกดำเนินคดีอื่นอีกไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถาน หากต่อมาปรากฏว่าศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้จำคุกผู้ถูกคุมขังให้พนักงานสอบสวนรีบส่งสำนวนการสอบสวนซึ่งถูกดำเนินคดีอื่นไปยังพนักงานอัยการ พร้อมประสานกับกรมราชทัณฑ์หรือเรือนจำเพื่อขอโอนตัวผู้ต้องหา หรือผู้ต้องขังไปควบคุมตัวยังเรือนจำที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ความผิดเกิดขึ้น เพื่อพนักงานอัยการจะได้ยื่นฟ้องต่อศาลโดยเร็ว

๓. ให้กรมราชทัณฑ์กำชับและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ให้ดำเนินการอายัดตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังในกรณีที่มีหลักฐานสำเนาหมายจับจากศาลเท่านั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมิให้กระทบต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยาและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำผิดที่จำเป็นต้องมีการให้ประโยชน์ทางการราชทัณฑ์บางประการกับผู้ต้องขัง เช่น การย้ายกลับภูมิลำเนา การลดวันต้องโทษ และการพักการลงโทษ เป็นต้น

๔. กระทรวงยุติธรรมควรเร่งรัดในการพัฒนาระบบและกำหนดตัวชี้วัดในการนำข้อมูลทางคดีของผู้กระทำความผิดแต่ละรายในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆที่เกี่ยวข้องกับการอายัดตัว (ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์) เข้าสู่ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) แบบออนไลน์ และกำหนดข้อมูล ชั้นข้อมูล ของฐานข้อมูลในระบบ DXC ให้มีระบบชั้นความลับและกำหนดสิทธิการเข้าถึง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงได้หรือช่องทางอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรม

๕. ทุกหน่วยงานควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาที่ถูกอายัดในคดีอื่น

๖. เห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการออกหมายจับ โดยให้อำนาจพนักงานอัยการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับก่อนให้ศาลพิจารณาออกหมายจับ และแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดีอาญากรณีที่ผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมของเรือนจำหรือทัณฑสถานที่อยู่นอกเขตอำนาจศาล

๗. เห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อประธานศาลฎีกาเพื่อปรับปรุงระเบียบการรับฟ้องคดีอาญา กรณีที่ผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมของเรือนจำหรือทัณฑสถานที่อยู่นอกเขตอำนาจศาล

๘. เห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อประธานศาลฎีกา ให้ออกข้อบังคับของประธานศาลฎีกา “ว่าด้วยการพิจารณาคดีของศาลในลักษณะการประชุมทางจอภาพ พ.ศ. .... โดยให้มีหลักการสำคัญคือ ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้นำวิธีการประชุมทางจอภาพมาใช้ในการพิจารณาคดีของศาลได้เฉพาะกรณีจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นในกรณีมีเหตุจำเป็น โดยต้องคำนึงถึงความจำเป็นของการเคลื่อนย้ายจำเลยมาศาลกับการที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิของจำเลยในการต่อสู้คดีซึ่งอาจทำให้จำเลยได้รับผลกระทบจำการที่จำเลยไม่ได้อยู่ในห้องพิจารณาคดี”

๙. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรบรรจุแต่งตั้งพนักงานสอบสวนให้มีจำนวนเพียงพอ รวมทั้งมีความรู้ความสามารถ ในการทำงานสอบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพแท้จริง

๑๐. แต่ละหน่วยงานควรจัดอบรมบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนดำเนินการของสำนวนคดีอาญาและอายัดตัวผู้ต้องหา ให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือเกิดปัญหาในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

รายงานการตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดี
กับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น
ของ
คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วย

๑. นายปิยบุตร แสงกนกกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสิระ เจนจาคะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นางสาวพรรณิการ์ วานิช	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ตั้งแต่วันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ ทำให้ความเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการฯ สิ้นสุดลง ต่อมาในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์ เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทนนายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค จากนั้น นายปิยบุตร แสงกนกกุล และนางสาวพรรณิการ์ วานิช ได้พ้นจากตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ต่อมานายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ได้ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์ นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ และนายสิงหภณ ดีนาง เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน แทน

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๓ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายสิระ เจนจาคะ	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายรังสิมันต์ โรม	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	กรรมาธิการ
๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ต่อมา นายสิระ เจนจาคะ ได้พ้นจากตำแหน่งเมื่อวันพุธที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้งนายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นกรรมาธิการแทน

อนึ่ง นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์ ได้พ้นจากกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน เพราะลาออก และในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมเห็นชอบให้ตั้ง นายศุภชัย ใจสมุทร เป็นกรรมาธิการแทน และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๑๐๐ วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งตำแหน่งต่าง ๆ ของคณะกรรมาธิการ ดังนี้

๑. นายศุภชัย ใจสมุทร	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายชัยวัฒน์ เป้าเปี่ยมทรัพย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายสุทัศน์ เงินหมื่น	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายไพบูลย์ นิติตะวัน	รองประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายนิรมิต สุจารี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายศาสตรา ศรีปาน	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นายรังสิมันต์ โรม	กรรมาธิการ

๑๓. นายสิงหภณ ดีนาง	กรรมาธิการ
๑๔. นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	กรรมาธิการ
๑๕. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ “เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจหรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วให้รายงานต่อสภาตามระยะเวลาที่สภากำหนด”

๑. การดำเนินการ

คณะกรรมาธิการได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ดำเนินการพิจารณาศึกษาปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่นและจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเพื่อเสนอต่อคณะกรรมาธิการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑.๑ นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒ นายวิสิทธิ์ พิทยาภรณ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๓ นายวรเทพ สกุลพิชัยรัตน์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๔ นายปกรณ์ อารีกุล	อนุกรรมาธิการ
๑.๕ นางสาวพรเพ็ญ คงขจรเกียรติ	อนุกรรมาธิการ
๑.๖ พันตำรวจเอก วิรุตม์ ศิริสวัสดิบุตร	อนุกรรมาธิการ
๑.๗ นางสมศรี หาญอนันทสุข	อนุกรรมาธิการ
๑.๘ นายสุรพล มณีประวัติ	อนุกรรมาธิการ
๑.๙ นางอังคณา นีละไพจิตร	อนุกรรมาธิการ
๑.๑๐ นายสุรจิต บุญยุบล	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

ในการนี้ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ในคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ได้จัดทำรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น” แล้วเสร็จ ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘๙ วันศุกร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ คณะกรรมาธิการได้พิจารณารายงานฉบับดังกล่าว และมีมติเห็นชอบกับรายงานฉบับดังกล่าวเสมือนหนึ่งเป็นรายงานของคณะกรรมาธิการ เนื่องจากเป็นเรื่องสำคัญ มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น” ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๘๙ วันศุกร์ที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๓. หน่วยงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๓.๑ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๑. พลตำรวจโท สุรพงษ์ ชัยจันทร์	ผู้บัญชาการสำนักงานกฎหมายและคดี
๒. พันตำรวจโทหญิง ประพร เติมเกาะ	ผู้กำกับการกลุ่มงานพัฒนากฎหมาย กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี

๒) สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

- นางขนิษฐนันท์ อภิหรรษากร	ผู้อำนวยการสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา

๓) สำนักงานอัยการสูงสุด

- นายกุญช์ฐาน์ ทัดทูน	อัยการประจำสำนักอัยการสูงสุด

๔) สำนักงานศาลยุติธรรม

- นายมณฑล อ่องมะลิ	นิติกรชำนาญการ

๕) คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

- นายภานุวัฒน์ ทองสุข	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

๖) กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

๑. นางนงภรณ์ รุ่งเพ็ชรวงศ์	ที่ปรึกษากรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ด้านกฎหมายและสิทธิมนุษยชน
๒. นางอุดมสิน ธรรมสุวินัย	นักวิชาการยุติธรรมชำนาญการพิเศษ

๗) กรมราชทัณฑ์

๑. นางสาวแสงสุข ลิ่มพันธ์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๒. นายเอกอิศร ทองเนื้อดี	นักทัณฑวิทยาชำนาญการพิเศษ
๓. นายพงษ์อภินันท์ จันกลิ่น	นักวิชาการอบรมและฝึกวิชาชีพชำนาญการพิเศษ
๔. นางสาวภาสุรีย์ ดวงประทีป	นิติกรชำนาญการ
๕. นายอนุกูล หวังศักราทิตย์	นักทัณฑวิทยาชำนาญการ
๖. ว่าที่ร้อยโท ยุทธนา อาจหาญ	นักทัณฑวิทยาชำนาญการ

๓.๒ เอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑) สรุปผลการศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรมกรณีความล่าช้าในการดำเนินคดีและเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน (ภาคผนวก ก)

๒) เอกสารเผยแพร่ข่าวสารและความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม เรื่องที่ ๒/๒๕๖๕ บทบาทอัยการในการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับในต่างประเทศ (ภาคผนวก ข)

๓) คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญาการทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา (ภาคผนวก ค)

๔) เรื่องร้องเรียนของนางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ เรื่อง ขอร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ (ภาคผนวก ง)

๔. ผลการพิจารณา

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง รายงานการตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น ปรากฏผลการดำเนินการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

ด้วยนางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ ได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ ว่า สามีคือ นายอามีน กาซอ ได้รับการปฏิบัติโดยมิชอบจากพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา เนื่องจากนายอามีน กาซอ ซึ่งเป็นอดีตผู้ต้องขังเรือนจำกลางจังหวัดปัตตานี ถูกจับกุมดำเนินคดีตามหมายจับของศาลจังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๕ คดี โดยศาลได้พิพากษายกฟ้องและคดีถึงที่สุดแล้วจำนวน ๔ คดี และศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุกจำนวน ๑ คดี โดยนายอามีน กาซอ ได้รับโทษตามคำพิพากษาแล้ว และมีกำหนดพ้นโทษเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ ขณะกำลังได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำกลางจังหวัดปัตตานีมีเจ้าพนักงานตำรวจของสถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานีได้ทำการอายัดตัวนายอามีน แล้วนำตัวมาควบคุมที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี และต่อมาพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานีได้ประสานให้พนักงานตำรวจชุดจับกุมของสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลามาจับกุม นายอามีน กาซอ ตามหมายจับของศาลจังหวัดยะลา ที่ จส. ๔๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เพื่อส่งให้พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัดยะลาแจ้งข้อกล่าวหาและยื่นคำร้องขอฝากขังต่อศาลจังหวัดยะลา เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีอาญาตามกระบวนการยุติธรรม

ทั้งนี้ เมื่อประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ระหว่างรับโทษจำคุกคดีถึงที่สุดที่เรือนจำกลางจังหวัดปัตตานี พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาได้แจ้งให้นายอามีน กาซอ รับทราบข้อกล่าวหาตามหมายจับของศาลจังหวัดยะลา แต่หลังการแจ้งข้อกล่าวหาพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลากลับไม่ได้มีการดำเนินการใด ๆ เพื่อให้โอกาสนายอามีน กาซอ ได้รับสิทธิในการต่อสู้คดี จนกระทั่งได้รับการปล่อยตัวและกำลังจะได้รับอิสรภาพเพื่อกลับมาใช้ชีวิตตามปกติ กลับถูกควบคุมตัวต่อโดยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ทั้งนี้ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัดยะลา สามารถที่จะดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมได้ในระหว่างที่นายอามีน กาซอ ยังอยู่ระหว่างการต้องโทษที่เรือนจำกลางปัตตานี

ปัจจุบัน นายอามีน กาซอ ยังคงถูกคุมขังที่เรือนจำกลางจังหวัดยะลา และคดีอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา โดยศาลจังหวัดยะลาไม่อนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราว เนื่องจากผู้ร้องเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรม จากกรณีดังกล่าวจึงขอให้คณะกรรมาธิการการกฎหมายการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้ตรวจสอบความไม่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา และพิจารณาหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน และบรรเทาความเดือดร้อนของนายอามีน กาซอ และครอบครัวจากเหตุดังกล่าว

๔.๒ การดำเนินการ

คณะกรรมาธิการการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาการตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาแถลงข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหา ดังนี้

๔.๒.๑ สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

ผู้อำนวยการสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา ให้ข้อมูลว่า นับแต่มีการตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน มีเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการอายัดตัวผู้ต้องหาในคดีอื่นแล้วไม่เร่งรัดดำเนินคดีภายในเวลาอันควรเป็นจำนวนมาก จากรายงานการศึกษาของสถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา[๑] ผู้ตรวจการแผ่นดิน พบว่าสถิติเรื่องร้องเรียนที่มีผู้ร้องเรียนส่งมายังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ย้อนหลัง ๑๐ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ – พ.ศ. ๒๕๖๔) พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีสถิติการถูกร้องเรียนสูงเป็นลำดับที่ ๑ โดยกลุ่มประเด็นที่มีปริมาณเรื่องร้องเรียนสูงสุดได้แก่ ความล่าช้าในการดำเนินคดี และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอายัดตัวผู้ต้องหา โดยเฉพาะในปี ๒๕๖๔ มีการร้องเรียนในประเด็นการดำเนินคดีล่าช้า ไม่ถอนอายัด ไม่ส่งสำนวนคดีให้อัยการที่ร้องเรียนมายังผู้ตรวจการแผ่นดินมีจำนวนสูงถึง ๔๓๐ เรื่อง

แม้เรื่องร้องเรียนที่มาจากผู้เสียหายอาจมีจำนวนน้อยกว่าเรื่องร้องเรียนที่มาจากผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) เนื่องจากผู้เสียหายในคดีอาญาสามารถใช้ช่องทางอื่นในการติดตามความคืบหน้าของคดีได้มากกว่าผู้ที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำหรือทัณฑสถาน ซึ่งเป็นกลุ่มที่ขาดโอกาส และไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารโดยง่าย

รายงานการศึกษาโดย สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน อ้างสถิติของกรมราชทัณฑ์เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๔ (หลังจากเสร็จสิ้น การดำเนินการตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. ๒๕๖๓ ครั้งที่ ๑) มีคดีที่พนักงานสอบสวน ขออายัดตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) จำนวนทั้งสิ้น ๙,๘๑๙ คดี แยกเป็นหนังสือขออายัดที่มีหมายจับจำนวน ๔,๒๖๐ ราย และหนังสือขออายัดที่ไม่มีหมายจับจำนวน ๕,๕๕๙ ราย

สำหรับสถิติของกรมราชทัณฑ์เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ มีคดีที่พนักงานสอบสวนขออายัดตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๑๙๑ คดี ซึ่งจะเห็นได้ว่าปริมาณสำนวนคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหานั้นยังไม่ลดลงเท่าที่ควร แม้ว่าจะได้มีการกำชับการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องแล้วก็ตาม[๒]

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้มีข้อสังเกตจากข้อมูลสถิติของกรมราชทัณฑ์โดยเห็นว่าฐานความผิดของผู้ต้องหาที่ถูกอายัดตัว มิได้มีเฉพาะกรณีที่ไม่ปรากฏตัวผู้เสียหายซึ่งเป็น ปัจเจกชน (เช่น คดียาเสพติด) เท่านั้น แต่ยังเป็นกรณีฐานความผิดที่ปรากฏตัวตนผู้เสียหายอย่างชัดเจน (เช่น คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต และความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ซึ่งผู้เสียหายจำเป็นต้องนำผลคดีอาญาไปใช้ประกอบการขอรับค่าตอบแทนผู้เสียหายตามพระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ หรือฟ้องร้องเพื่อเรียกค่าเสียหายทางแพ่ง) ในจำนวนที่ไม่น้อยไปกว่ากันจึงเป็นที่แน่ชัดว่า การเร่งรัดคดีที่มีการอายัดตัวจึงมิใช่เป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องหาเท่านั้น แต่ยังส่งผลเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายในคดีด้วย

ข้อสังเกตที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ไม่ว่าคดีนั้นพนักงานสอบสวนจะมีหมายจับหรือไม่มีหมายจับผู้ต้องหาก็ตาม แต่หนังสือที่ใช้เป็นหลักฐานในการขออายัดตัวทุกฉบับจะระบุข้อความไว้เช่นเดียวกันว่า “ขออายัดตัว.....” ทั้งที่พนักงานสอบสวนทราบอยู่แล้วว่า การมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหารายใดจะต้องมีหมายจับผู้ต้องหารายนั้นประกอบด้วย (ตามเงื่อนไขของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) ส่วนเรือนจำ

---

[๑] รายงานการศึกษาเรื่อง “การแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรม กรณีความล่าช้าในการดำเนินคดี และเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน” โดย สถาบันผู้ตรวจการแผ่นดินศึกษา สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ๒๕๖๔.

[๒] เรื่องเดียวกัน, อ้างแล้ว.

หรือทัณฑสถานต่าง ๆ หลายแห่งก็รับหนังสือขออายัด (ทั้งที่มีหมายจับและไม่มีหมายจับ) ไว้ดำเนินการในลักษณะเดียวกันกับหนังสือขออายัดตัวทั่วไป โดยไม่ทราบถึงผลของความแตกต่าง ส่งผลให้เรื่องร้องเรียนกรณีความล่าช้าในสำนวนคดีมีจำนวนสูงขึ้นตามไปด้วย ทั้งนี้ ความเข้าใจหรือการปฏิบัติที่ผิดพลาดคลาดเคลื่อนดังกล่าว ส่งผลให้เกิดการประวิงคดีโดยไม่มีเหตุอันควร (ไม่เป็นไปตามกรอบระยะเวลาการสอบสวน)

นอกจากนั้น ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในเรือนจำและผู้ต้องขัง เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้มีการนำปัญหาการอายัดตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) เข้าหารือกับผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง รวม ๒๓ จังหวัด ปรากฏข้อเท็จจริง เช่น

๑) พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องยังมีแนวคิดว่า เมื่ออายัดตัวผู้ต้องหาไว้กับทางเรือนจำแล้ว ก็สามารถชะลอการดำเนินคดีไว้ได้จนกว่าผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) รายดังกล่าวจะครบกำหนดพ้นโทษในคดีเดิมเสียก่อน จึงจะนำตัวมาดำเนินคดีในคดีที่อายัดไว้ต่อไป ทำให้จำนวนคดีที่มีการอายัดตัวค้างอยู่เป็นจำนวนมาก

๒) พนักงานสอบสวนมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาโดยไม่มีสำเนาหมายจับ

๓) สถานีตำรวจหลายแห่งมิได้จัดทำสมุดควบคุมอายัดไว้เป็นหลักฐานในการตรวจสอบ หรือมิได้ลงรายละเอียดที่ชัดเจนไว้ในสมุดควบคุมอายัด จึงไม่สามารถติดตามผลหรือความคืบหน้าของคดีได้ โดยเฉพาะในกรณีที่พนักงานสอบสวนเจ้าของสำนวนเดิมพ้นจากหน้าที่ความรับผิดชอบไปด้วยเหตุต่าง ๆ เช่น โยกย้าย เกษียณอายุราชการ และเสียชีวิต ฯลฯ

๔) พนักงานสอบสวนไม่ดำเนินการขอโอนตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ที่ถูกคุมขังอยู่นอกเขตอำนาจศาล มาดำเนินคดีภายในเขตอำนาจศาล หรือไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการส่งคดีไปพิจารณาในเขตอำนาจศาลที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่

๕) พนักงานสอบสวนไม่ถอนอายัดในคดีที่ศาลประทับรับฟ้องหรือมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดแล้ว (เนื่องจากไม่ทราบหรือไม่ได้ติดตามข้อมูลคดีภายหลังการส่งสำนวนให้พนักงานอัยการ)

๔.๒.๒ สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

จากสถิติที่มีผู้ร้องเรียนเรื่องการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พบว่านับแต่ปี ๒๕๕๙ – ๒๕๖๓ กรณีสิทธิในกระบวนการยุติธรรม มีจำนวนเรื่องร้องเรียนสูงสุด โดยกรณีการดำเนินการล่าช้าและการอายัดตัวมีผู้ร้องเรียนคิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘๐ ของเรื่องร้องเรียนทั้งหมด แม้ที่ผ่านมาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้เคยมีข้อเสนอแนะที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน กรณีปัญหาการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีการอายัดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้ว แต่จากการติดตามผลการดำเนินงาน และข้อเท็จจริงที่ปรากฏคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติยังได้รับเรื่องร้องเรียนเรื่องดังกล่าวจนถึงปัจจุบัน โดยจากสถิติตั้งแต่ปี ๒๕๕๙ จนถึง ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีเรื่องร้องเรียนมายังคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติรวมจำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๒๒๑ เรื่อง จึงเห็นว่าการดำเนินงานที่ผ่านมายังคงมีปัญหาและอุปสรรคที่ส่งผลให้การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่อยู่อายัดในคดีอื่นไม่อาจคลี่คลายไปในทางที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ[๓]

[๓] คำชี้แจงผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต่อคณะอนุกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔.

ในส่วนข้อเสนอแนะที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปแล้ว[๔] เช่น

๑. กรมราชทัณฑ์และสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรร่วมกันพิจารณากำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาความล่าช้าในการสอบสวนคดีของผู้ต้องขังที่มีการอายัด โดยพนักงานสอบสวนต้องรีบเร่งสอบสวนตามกระบวนการให้เสร็จสิ้นแล้วส่งสำนวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว และหากปรากฏว่าคดีที่ผู้ต้องหารายนั้นถูกคุมขังอยู่เสร็จสิ้นคดีในศาลชั้นต้นแล้ว ให้เรือนจำหรือทัณฑสถานนั้น ๆ แจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อส่งสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ พร้อมกับประสานงานกับราชทัณฑ์เพื่อขอโอนตัวผู้ต้องขังจากเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ผู้ต้องขังรายนั้นถูกคุมขังไปอยู่ในเรือนจำที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ความผิดเกิดเพื่อที่พนักงานอัยการจะได้ฟ้องต่อศาลต่อไป โดยไม่ต้องรอให้คดีใกล้จะขาดอายุความ

๒. คณะกรรมการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ ควรประสานกับสำนักงานศาลยุติธรรมให้นำระบบถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพมาใช้กับกระบวนพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมที่ต้องรับฟังคำเบิกความของพยานที่ศาลอื่นหรือสถานที่ทำการของทางราชการหรือสถานที่แห่งอื่นให้มากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้มาตรการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๐/๑ มีผลในทางปฏิบัติ อันจะสามารถแก้ไขข้อขัดข้องปัญหาในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีการอายัดในคดีอื่นและเพื่อให้การพิจารณาคดีของศาลยุติธรรมเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

ปัจจุบัน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๓๔/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๔ มีมติให้แต่งตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจดำเนินการศึกษาเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะ สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีการปฏิบัติหน้าที่ต่อผู้ต้องขังที่ถูกอายัดและการดำเนินคดีล่าช้าเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป[๕]

๔.๒.๓ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ชี้แจงและให้ข้อมูลแก่คณะอนุกรรมาธิการว่า ผู้บัญชาการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่องการอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการทำสำนวนคดีอาญา โดยมาตรการดังกล่าวกำหนดขึ้นเพื่อให้การสอบสวนคดีอาญาดำเนินการด้วยความรวดเร็ว รอบคอบต่อเนื่อง เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยกรณีการสอบสวนผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่น (ผู้ต้องหาอายัด) มีการระบุหลักเกณฑ์การปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีพนักงานสอบสวนจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นไว้เพื่อสอบสวนในอีกคดีหนึ่ง ให้รีบมีหนังสือแจ้งไปยังสถานที่คุมขังผู้ต้องหา เช่น เรือนจำ สถานีตำรวจ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ที่คุมขังผู้ต้องหาว่าผู้ต้องหาดังกล่าวเป็นบุคคลที่พนักงานสอบสวนต้องการได้ตัวไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นสถานที่คุมขัง อันจะเป็นประโยชน์ในการคุมขังผู้ต้องหาการพิจารณาปล่อยตัวชั่วคราวหรือคัดค้านการปล่อยตัวชั่วคราว

---

[๔] ข้อเสนอแนะคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐.

[๕] คำชี้แจงผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ต่อคณะอนุกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔.

ให้พนักงานสอบสวนที่ต้องการได้ตัวผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นรีบดำเนินการขอให้ศาลออกหมายจับหลังจากนั้นให้รีบมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาพร้อมส่งสำเนาหมายจับไปยังสถานที่คุมขังโดยเร็ว[๖]

๒. ในกรณีที่ศาลไม่ออกหมายจับผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นไม่ว่าด้วยเหตุใดๆ พนักงานสอบสวนไม่สามารถมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาได้ และหากผู้ต้องหาได้รับการปล่อยตัวจากสถานที่คุมขังและพนักงานสอบสวนยังมีความจำเป็นต้องได้ตัวผู้ต้องหาไว้เพื่อสอบสวนดำเนินคดี ให้พนักงานสอบสวนออกหมายเรียกผู้ต้องหา หากผู้ต้องหาไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีเหตุอันควรก็ดี ได้หนีไปก็ดี จึงร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับต่อไป[๗]

๓. ให้พนักงานสอบสวนรีบสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นให้แล้วเสร็จโดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษเสียก่อน และส่งสำนวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว การส่งสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาบางคนถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาลอื่น ให้พนักงานสอบสวนแยกสำนวนทำความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดไปที่พนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ถูกจำคุกต้องโทษ แม้จะอยู่คนละเขตท้องที่หรือคนละจังหวัดก็ตาม และให้พนักงานสอบสวนหมั่นติดตามผลการสั่งคดีของพนักงานอัยการ จนกระทั่งพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกอายัดต่อศาล หรือพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาอายัดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนรีบมีหนังสือขอถอนอายัดผู้ต้องหาดังกล่าวไปยังสถานที่ขออายัดโดยด่วนที่สุด[๘]

๔. ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนทุกแห่งจัดสมุดคุมคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาไว้ประจำที่หน่วยงาน และให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นได้ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนทุกระยะ

ทั้งนี้ ในการชี้แจงต่อคณะอนุกรรมาธิการฯ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ปัจจุบันยังมีปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนทำให้ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างครบถ้วน เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีพนักงานสอบสวนไม่เพียงพอกับจำนวนคดีอาชญากรรมที่มากขึ้น อีกทั้งงานสอบสวนเป็นงานที่หนัก จึงทำให้พนักงานสอบสวนจำนวนหนึ่งขอย้ายไปทำงานในสาขาวิชาชีพอื่นทำให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติขาดแคลนพนักงานสอบสวน

๔.๒.๔ สำนักงานศาลยุติธรรม

ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมให้ข้อมูล เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ ว่าปัจจุบันข้อบังคับประธานศาลฎีกาในเรื่องการขอฝากขังผู้ต้องหาสามารถใช้วิธีการประชุมทางจอภาพได้ เช่นเดียวกับในการสืบพยาน อย่างไรก็ดีในสถานการณ์โควิด-19 ตุลาการศาลยุติธรรมได้อนุญาตให้สามารถสืบจำเลยทางจอภาพได้ แต่เป็นเพียงชั่วคราว เพราะศาลยังยึดหลักการสืบพยานต่อหน้าจำเลยเป็นสิ่งสำคัญ[๙]

ส่วนเรื่องการฟ้องคดี ศาลยึดหลักการตามกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒[๑๐] คือ จะต้องฟ้องในท้องที่ที่เกิดการกระทำผิด ส่วนกรณีที่จำเลยถูกควบคุมตัว

---

[๖] คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ข้อ ๔.๔.๒

[๗] เรื่องเดียวกัน,อ้างแล้ว ข้อ ๔.๔.๓

[๘] เรื่องเดียวกัน,อ้างแล้ว ข้อ ๔.๔.๔ และ ๔.๔.๕

[๙] คำชี้แจงผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม ต่อคณะอนุกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔

[๑๐] ป. วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒ เมื่อความผิดเกิดขึ้น อ้างหรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตอำนาจของศาลใดให้ชำระที่ศาลนั้น แต่ถ้า

ในอีกเรือนจำหนึ่งจะเป็นเรื่องดุลยพินิจของศาลที่จะรับฟ้องหรือไม่รับฟ้องก็ได้ ส่วนเรื่องของการขอโอนผู้ต้องหา ศาลจะยึดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓[๑๑] กรณีที่โจทก์หรือจำเลยร้องขอให้โอนคดีไปชำระที่ศาลอื่นซึ่งความผิดได้เกิดในเขตประสงค์ และเป็นความสะดวกแก่การพิจารณาคดี ทั้งนี้ การขอโอนจะอยู่ในดุลพินิจของศาล

นอกจากนี้ ในการพิจารณาคดีและการสืบพยานของศาลยุติธรรม ศาลจะต้องกระทำต่อหน้าจำเลย ซึ่งเป็นหลักการสำคัญตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งมาจากแนวคิดในการดำเนินคดีอาญาเพื่อให้จำเลยมีสิทธิในการเผชิญหน้ากับพยาน และสามารถถามค้านพยาน อันส่งผลให้จำเลยสามารถใช้สิทธิในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ ส่วนการนำระบบการสืบพยานทางจอภาพมาใช้ จึงต้องใช้กับการสืบพยานบุคคลอย่างมีข้อจำกัด โดยกระทำได้มีเหตุอันสมควรอันไม่อาจนำพยานมาเบิกความในศาลได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๐/๑ นอกจากนั้นสำนักงานศาลยุติธรรมจะได้พัฒนา Web Service ของโครงการพัฒนากระบวนการยุติธรรมอิเล็กทรอนิกส์ (National Single Window on Justice: NSWJ) เพื่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำมาใช้แก้ปัญหาการปฏิบัติกับผู้ต้องขังที่มีการอายัดตัว โดยจะเร่งดำเนินการเชื่อมโยงกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ[๑๒]

๔.๒.๕ สำนักงานอัยการสูงสุด

ในเรื่องการอายัดตัวผู้ต้องหาในคดีอื่น ในส่วนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุดแจ้งว่าอัยการสูงสุดรับทราบปัญหาดังกล่าว และได้เคยชี้แจงต่อกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและผู้ตรวจการแผ่นดิน ในเรื่องดังกล่าวแล้ว โดยสรุปสำนักงานอัยการสูงสุดมีความเห็น ดังนี้[๑๓]

๑. กรณีการรับสำนวนที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำที่อยู่ในอำนาจศาลอื่น ปัจจุบันสำนักงานอัยการสูงสุดได้ยกเลิกระเบียบว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๗ (ข้อ ๙๙)[๑๔] และได้ออกระเบียบว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ อย่างไรก็ดีการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังในคดีอื่นนั้น ยังคงกำหนดไว้ในระเบียบฯ ข้อ ๒๑๒ การรับสำนวนที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำที่อยู่ในอำนาจศาลอื่น โดยกำหนดว่า

---

(๑) เมื่อจำเลยมีที่อยู่ หรือถูกจับในท้องที่หนึ่งหรือเมื่อเจ้าพนักงานทำการสอบสวนในท้องที่หนึ่งนอกเขตของศาลดังกล่าวแล้ว จะชำระที่ศาลซึ่งท้องที่นั้นๆ อยู่ในเขตอำนาจก็ได้

(๒) เมื่อความผิดเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักรไทยให้ชำระคดีนั้นที่ศาลอาญา ถ้าการสอบสวนได้กระทำลงในท้องที่หนึ่งซึ่งอยู่ในเขตของศาลใด ให้ชำระที่ศาลนั้นได้ด้วย

[๑๑] **มาตรา ๒๓** เมื่อศาลแต่สองศาลขึ้นไปต่างมีอำนาจชำระคดี ถ้าได้ยื่นฟ้องคดีนั้นต่อศาลหนึ่งซึ่งตามฟ้องความผิดมิได้เกิดในเขต โจทก์หรือจำเลยจะร้องขอให้โอนคดีไปชำระที่ศาลอื่นซึ่งความผิดได้เกิดในเขตก็ได้

ถ้าโจทก์ยื่นฟ้องต่อศาลซึ่งความผิดเกิดในเขต แต่ต่อมาความปรากฏแก่โจทก์ว่าการพิจารณาคดีจะสะดวกยิ่งขึ้นถ้าให้อีกศาลหนึ่งซึ่งมีอำนาจชำระคดีได้พิจารณาคดีนั้น โจทก์จะยื่นคำร้องต่อศาลซึ่งคดีนั้นอยู่ในระหว่างพิจารณาขอโอนคดีไปยังอีกศาลหนึ่งก็ได้ แม้ว่าจำเลยจะคัดค้านก็ตาม เมื่อศาลเห็นสมควรจะโอนคดีไปหรือยกคำร้องเสียก็ได้

[๑๒] เอกสารคำชี้แจงของศาลยุติธรรมถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ, อ้างหนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ ศย ๐๑๖/๕๒๙๑๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๐.

[๑๓] บันทึกสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ที่ อส ๐๐๗ (พก),ตุลาคม ๒๕๖๔

[๑๔] “ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๗” ข้อ ๙๙ ได้บัญญัติว่า “ในสำนวนการสอบสวนที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นหากคดีอื่นนั้นศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้พนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ต้องหาต้องโทษจำคุกอยู่นั้น เป็นผู้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีต่อไป แต่ถ้าศาลในคดีอื่นนั้นยังมิได้มีคำพิพากษาถึงที่สุด พนักงานอัยการจะรับสำนวนการสอบสวนไว้ไม่ได้ จนกว่าพนักงานสอบสวนจะดำเนินการให้ผู้ต้องหามาอยู่ในเขตอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะฟ้องคดีได้ หรือนำตัวผู้ต้องหามาส่งพร้อมสำนวนการสอบสวน”

“ข้อ ๒๑๒ การดำเนินคดีกับผู้ต้องขังในคดีอื่น ที่เรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น ให้พนักงานอัยการดำเนินการ ดังนี้

(๑) หากคดีอื่นศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ต้องหาต้องโทษจำคุกอยู่นั้น เป็นผู้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งไม่รับฟ้อง ให้คืนสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) หากคดีอื่นศาลได้มีคำพิพากษาแต่คดียังไม่ถึงที่สุด พนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการให้ผู้ต้องหามาอยู่ในเขตอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะฟ้องคดีได้ หรือนำผู้ต้องหามาส่งพร้อมสำนวนการสอบสวน

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากเป็นคดีที่มีผู้ต้องหาหลายคนกระทำผิดร่วมกันและผู้ต้องหาบางคนต้องโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดในคดีอื่น กับผู้ต้องหาบางคนถูกควบคุมหรือขังในคดีอื่นในเขตอำนาจศาลอื่นที่ยังไม่สิ้นสุด ให้พนักงานอัยการแจ้งพนักงานสอบสวนดำเนินการแยกสำนวนการสอบสวนผู้ต้องหาที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดและผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมหรือขังในคดีอื่นซึ่งคดียังไม่สิ้นสุด ส่งไปยังพนักงานอัยการที่มีอำนาจดำเนินคดีตาม (๑) หรือ (๒) แล้วแต่กรณี”

อย่างไรก็ดีหลักการตามระเบียบฯ ข้อ ๒๑๒ ยังคงเหมือนกับหลักการที่กำหนดไว้ในระเบียบฯ (๒๕๔๗) ข้อ ๙๙ ที่ถูกยกเลิก โดยเป็นการกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการรับสำนวนการสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังในคดีอื่น ที่เรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น นอกจากนี้ยังอาจมีข้อขัดข้องจากการฟ้องคดีต่อศาลแห่งท้องที่ที่จำเลยถูกจำคุกในคดีถึงที่สุด ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒ (๑) เนื่องจากศาลมีดุลยพินิจที่จะไม่รับฟ้องคดีได้ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔/๒๕๔๗, ๘๓๐/๒๕๖๑, ๕๓๑๒/๒๕๖๐[๑๕] ซึ่งทำให้กระบวนการในการดำเนินคดีกับหรือจำเลยต้องล่าช้าออกไป

---

[๑๕] **คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔/๒๕๔๗** มูลคดีเกิดในเขตอำนาจศาลจังหวัดฝาง พยานหลักฐานต่าง ๆ ก็อยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดฝาง ถ้าโจทก์ฟ้องคดีที่ศาลจังหวัดฝางก็จะเป็นการสะดวกแก่การพิจารณาพิพากษาคดียิ่งกว่าการฟ้องต่อศาลอาญาแม้จำเลยจะต้องขังอยู่ในเขตอำนาจศาลอาญา โจทก์ก็ชอบที่จะร้องขอต่อศาลอาญาให้สั่งให้เรือนจำที่คุมขังจำเลยอยู่ส่งตัวจำเลยไปคุมขังยังเรือนจำอำเภอฝางได้ ดังนั้น ที่ศาลอาญาใช้ดุลยพินิจไม่อนุญาตให้โจทก์ฟ้องจำเลยต่อศาลอาญา จึงชอบแล้ว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๓๑๒/๒๕๖๐ แม้เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี เป็นภูมิลำเนาของจำเลยในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้องคดีนี้ ตามนัยแห่ง ป.พ.พ. มาตรา ๔๗ ถือได้ว่าจำเลยมีที่อยู่ในอำนาจศาลชั้นต้น ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒ (๑) แต่บัญญัติกฎหมายดังกล่าวไม่ได้เป็นบทบังคับให้ศาลชั้นต้นที่จำเลยมีที่อยู่ในเขตอำนาจต้องรับชำระคดีที่โจทก์ฟ้อง ศาลชั้นต้นจึงใช้ดุลยพินิจที่จะรับชำระคดีเช่นว่านั้นหรือไม่ก็ได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสะดวกในการพิจารณาคดี ได้ความตามโจทก์ฟ้องว่า ขณะจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำสงขลา เจ้าพนักงานตรวจยึดเมทแอมเฟตามีนชนิดเม็ด ๓๐ เม็ด ชนิดเกล็ดใส่บรรจุถุงพลาสติก ๑ ถุง โทรศัพท์เคลื่อนที่ ๑ เครื่อง ซิมการ์ด ๓ อัน และเมมโมรี่การ์ด ๑ อัน ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายและนำเข้ามาในเรือนจำจังหวัดสงขลา อันเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๕, ๖๖ และ พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๔๗๙ มาตรา ๔๕ เป็นของกลางนำส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดี เมื่อเหตุคดีนี้เกิดในท้องที่ซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลจังหวัดสงขลา และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรสงขลาเป็นผู้สอบสวนคดี แม้โจทก์กล่าวอ้างมาในคำฟ้องว่าหากมีการชำระคดีที่ศาลชั้นต้นแล้วจะสะดวกยิ่งกว่าชำระคดีที่ศาลจังหวัดสงขลา แต่จำเลยก็ได้โต้แย้งมาในฎีกาว่า เมทแอมเฟตามีนที่ตรวจยึดได้ไม่ใช่ของจำเลยเพราะตรวจยึดได้จากห้องนอนรวม โดยจำเลยประสงค์อ้างนักโทษชาย ส. นักโทษชาย ว. และนักโทษชาย ธ. ที่ร่วมรู้เห็นในการตรวจยึด รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ประจำเรือนจำกลางจังหวัดสงขลาอีกหลายคนที่ร่วมสอบข้อเท็จจริงเป็นพยานจำเลย แม้พยานหลักฐานของโจทก์ซึ่งเป็นผู้ตรวจค้น จับกุมและสอบสวนต่างเป็นเจ้าพนักงานของรัฐสามารถเดินทางจากจังหวัดสงขลามาเบิกความที่ศาลชั้นต้นได้โดยสะดวก แต่เมื่อพิจารณาถึงพยานหลักฐานของจำเลยซึ่งเป็นนักโทษถูกคุมขังที่เรือนจำกลางสงขลา ย่อมไม่ ต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ กรณียังไม่มีเหตุผลให้ศาลชั้นต้นรับชำระคดี

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๓๐/๒๕๖๑ แม้คดีนี้จำเลยถูกจำคุกที่เรือนจำกลางเขาบิน จังหวัดราชบุรี ในขณะที่โจทก์ยื่นฟ้อง ซึ่งถือได้ว่าเป็นภูมิลำเนาจำเลยตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๗ เรือนจำกลางเขาบินจึงเป็นที่อยู่ของจำเลย ศาลชั้นต้นมีอำนาจรับคดีไว้พิจารณาได้ตาม ป.วิ.อ. มาตรา ๒๒ (๑) แต่บทกฎหมายดังกล่าวมิได้เป็นบทบังคับให้ศาลชั้นต้นจะต้องรับฟ้องไว้พิจารณาเสมอไป แต่อยู่ในดุลยพินิจของศาลที่จะรับคดีไว้พิจารณาหรือไม่ เมื่อนับถึงวันที่ศาลฎีกาพิพากษาคดีนี้ เป็นระยะเวลา ๔ ปีเศษ ใกล้เวลาที่จำเลยจะพ้นโทษตามคำพิพากษาคดีอาญาหมายเลขแดงที่ อ. ๒๐๕๗/

๒. การรับสำนวนผู้ตัวผู้กระทำความผิดตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๒ สำนักงานอัยการสูงสุดได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการรับสำนวนไว้ตามระเบียบฯ ข้อ ๒๘ (๒) ซึ่งกำหนดให้พนักงานอัยการรับสำนวนดังกล่าวไว้พิจารณาได้เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ ดังนี้

(ก) พนักงานสอบสวนต้องส่งตัวผู้ต้องหามาพร้อมสำนวน แม้ว่าผู้ต้องหาซึ่งได้รับการปล่อยตัวชั่วคราวจะถูกสอบสวนเกินกำหนดเวลาสามเดือนหรือหกเดือนตามความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๓๓ แห่งประมวลวิธีพิจารณาความอาญาแล้วก็ตาม

(ข) หากผู้ต้องหาถูกขังอยู่ต้องเป็นกรณีที่ผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในอำนาจศาลที่พนักงานอัยการผู้รับสำนวนไว้จะยื่นฟ้องได้

(ค) ถ้าผู้ต้องหาถูกคุมขังในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่นนั้น ให้นำความในข้อ ๒๑๒ มาใช้บังคับ ซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ได้กล่าวไว้ในข้อ ๑ ข้างต้น

(ง) กรณีพนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว และต่อมาพนักงานสอบสวนไม่สามารถส่งตัวผู้ต้องหาได้เนื่องจากหลบหนี

เนื่องจากการสอบสวนเป็นเงื่อนไขของการฟ้องคดีของพนักงานอัยการ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ กล่าวคือ “ห้ามมิให้พนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาลโดยมิได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน” พนักงานอัยการจึงต้องพิจารณาสำนวนดังกล่าวว่าได้มีการสอบสวนโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ กล่าวคือ ผู้ทำการสอบสวนมีอำนาจสอบสวนหรือไม่ เช่น ความผิดซึ่งมีโทษตามกฎหมายซึ่งเกิดขึ้นนอกราชอาณาจักร อัยการสูงสุดหรือผู้รักษาการแทนเป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบหรือจะมอบหมายหน้าที่นั้น ให้พนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวนคนใดเป็นผู้รับผิดชอบทำการสอบสวนแทนก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๐ หากผู้ทำการสอบสวนเป็นพนักงานสอบสวนซึ่งไม่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุด กรณีนี้พนักงานอัยการก็ไม่สามรถรับสำนวนไว้พิจารณาได้ ต้องคืนสำนวนเพื่อให้ดำเนินการที่ถูกต้อง เป็นต้น

เมื่อพนักงานอัยการเห็นว่าการสอบสวนชอบด้วยกฎหมายแล้ว และการส่งสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนไปไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๒ และหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นพนักงานอัยการก็ไม่สามารถไม่มีอำนาจปฏิเสธไม่รับสำนวนการสอบสวน

๓. ในส่วนการบัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการดำเนินคดีอาญากับผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นไว้เป็นกฎหมายเฉพาะนั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้บัญญัติหลักเกณฑ์ไว้แล้วตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒ (๑) ดังนั้น จึงอาจต้องพิจารณาว่าการจะกำหนดหลักเกณฑ์ให้แตกต่างจากมาตรา ๒๒ (๑) อาจต้องดำเนินการโดยการแก้ไขกฎหมาย

อย่างไรก็ดี เนื่องจากการออกหมายจับ เป็นการดำเนินคดีอาญาที่กระทบต่อสิทธิของประชาชนเป็นอย่างมาก ในการออกหมายจับบุคคลใดเพื่อดำเนินคดีอาญา อาจต้องมีหน่วยงานหรือบุคคลที่จะต้องตรวจสอบก่อนที่จะมีการเสนอต่อศาล เช่น การที่จะขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลใดในคดีสำคัญและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจ จะต้องได้รับความเห็นชอบจากพนักงานอัยการก่อน เพราะพนักงานอัยการถือว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาสำนวนการสอบสวนว่าจะฟ้องหรือไม่ฟ้องบุคคลใดต่อศาล จึงจำเป็นต้องเข้ามารู้เห็นพยานหลักฐานหรือบุคคลที่จะถูกดำเนินคดีว่าเป็นไปตามขั้นตอนและมีเหตุผล

๒๕๕๖ ของศาลจังหวัดสมุทรปราการแล้ว ประกอบกับจำเลยให้การปฏิเสธในชั้นสอบสวน ทั้งพยานหลักฐานของโจทก์ก็อยู่ในเขตอำนาจศาลสมุทรปราการ การดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีนี้ในศาลจังหวัดสมุทรปราการที่มูลคดีเกิดขึ้นจึงเป็นการสะดวกมากกว่า ที่ศาลชั้นต้นใช้ดุลยพินิจสั่งไม่ประทับฟ้อง จึงชอบแล้ว

อันจำเป็นต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลดังกล่าวหรือไม่ อันเป็นการคุ้มครองสิทธิของประชาชนไม่ให้ถูกกระทบโดยไม่จำเป็น และเป็นการควบคุมอาชญากรรมในสังคมไปพร้อม ๆ กัน และเป็นการกลั่นกรองพยานหลักฐานต่าง ๆ ก่อนเสนอให้ศาลออกหมายจับว่ามีเหตุสมควรที่จะออกหมายจับและควบคุมตัวบุคคลนั้นตามที่พนักงานสอบสวนร้องขอหรือไม่

๔. ในส่วนประเด็นการใช้ระบบการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพ (Video Conference) ปัจจุบันสำนักงานอัยการสูงสุด ยังไม่ได้มีการใช้ระบบการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพในการดำเนินคดีกับผู้ต้องขัง เนื่องจากขั้นตอนการดำเนินคดีในชั้นพนักงานอัยการนั้นแม้จะมีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาซึ่งถูกขังอยู่ในคดีอื่นในเรือนจำหรือถูกขังในระหว่างการสอบสวน เช่น การสอบสวนผู้ต้องหาเพิ่มเติม หรือการแจ้งข้อหาเพิ่มเติม เป็นต้น แต่การดำเนินการดังกล่าวพนักงานอัยการดำเนินการโดยการสั่งให้พนักงานสอบสวนเพิ่มเติมตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๓ วรรคสอง (ก) ดังนั้น การดำเนินคดีกับผู้ต้องหาซึ่งต้องขังอยู่ในเรือนจำจึงดำเนินการผ่านพนักงานสอบสวน

ทั้งนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดเห็นด้วยกับการใช้ระบบการถ่ายทอดภาพและเสียงในลักษณะการประชุมทางจอภาพ เพราะจะเป็นผลดีทำให้การพิจารณาคดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ไม่ต้องมีการอายัดตัวหรือโอนตัวมาฟ้องยังศาลที่พิจารณาคดี อีกทั้งเห็นว่า การที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยที่ถูกควบคุมตัวที่ศาลอื่น หากให้ศาลที่พนักงานอัยการฟ้องคดีสามารถกำหนดให้ใช้วิธีการประชุมทางจอภาพแทนการนำตัวผู้ต้องหาหรือจำเลยมายังศาลที่พิจารณาคดี จะเป็นผลดีเพราะทำให้การพิจารณาคดีของผู้ต้องหาหรือจำเลยดังกล่าวเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และประหยัดงบประมาณในการโอนผู้ต้องขังมาดำเนินคดียังศาลที่ความผิดเกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตามกรณีนี้อาจทำให้การพิจารณาคดีในส่วนของจำเลยอาจไม่มีประสิทธิภาพหรือไม่สะดวก เพราะทนายความของจำเลยอาจไม่ได้ติดต่อหรืออยู่ด้วยกับจำเลยในขณะพิจารณาคดี และอาจทำให้การพิจารณาคดีล่าช้าและติดขัด[๑๖]

ปัจจุบันคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ หรือ กพยช. ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพัฒนากฎหมายและการบังคับใช้ ซึ่งเป็นคณะอนุกรรมการภายใต้ กพยช. ซึ่งมีผู้แทนหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม เช่น สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงาน ป. ป. ช. เป็นต้น เป็นอนุกรรมการมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุงกฎหมายและการพัฒนาและส่งเสริมประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายด้านกระบวนการยุติธรรม ได้ดำเนินการยกร่างพระราชบัญญัติประวัติอาชญากรรม พ.ศ. .... ซึ่งเหตุผลในการยกร่างกฎหมายดังกล่าวเนื่องจากผู้พ้นโทษไม่สามารถกลับมาใช้ชีวิตอย่างเป็นปกติสุขในสังคมโดยเฉพาะการไม่สามารถเข้าถึงแหล่งงาน หรือสถานประกอบการที่ตรงกับความสามารถของตนภายหลังการพ้นโทษมาแล้ว คือ การที่บุคคลเหล่านั้นมีประวัติอาชญากรรมติดตัวที่ยากแก่การที่สังคมหรือผู้คนรอบข้างจะวางใจรับทำงาน จึงจำเป็นต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการประวัติการกระทำผิด นับตั้งแต่การเปิดเผยหรือไม่เปิดเผยซึ่งประวัติอาชญากรรม เพื่อเป็นการสร้างความสมดุลระหว่างการคุ้มครองสังคมและการให้โอกาสผู้กระทำความผิดในการกลับคืนสู่สังคมอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเนื้อหาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดให้มีหน่วยงานกลางในการจัดเก็บประวัติอาชญากรรมตลอดจนการจัดการประวัติอาชญากรรมดังกล่าว แต่มิได้มีวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นก่อนใช้

---

[๑๖] บันทึกสำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายพัฒนากฎหมาย ที่ อส ๐๐๗ (พก),ตุลาคม ๒๕๖๔ หน้า ๗-๙.

ดุลพินิจออกหมายจับผู้หาแต่อย่างใด ซึ่งสำนักงานอัยการสูงสุดเห็นว่า ประวัติการทำผิดครั้งก่อน ๆ ของบุคคลนั้นไม่ควรที่จะนำมาเป็นเหตุในการออกหมายจับ

๔.๒.๖ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ชี้แจงว่า กรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ โดยกองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ มีแนวทางในการรับเรื่องร้องทุกข์ และให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังที่ถูกอายัดในคดีอื่น โดยในเบื้องต้นพบปัญหา ดังนี้

๑. ข้อมูลไม่ครบถ้วน อาทิเช่น หนังสือขออายัดตัวจากสถานีตำรวจ หรือเอกสารหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการอายัดตัวของพนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่กลุ่มจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ได้ทำหนังสือไปยังเรือนจำ เพื่อขอทราบข้อมูล กรณีพบปัญหา คือ ยังไม่ได้รับแจ้งจากเรือนจำ เจ้าหน้าที่เรือนจำมีเพียงพอในการให้ข้อมูล หรือได้รับแจ้งว่าต้องใช้เวลาในการตรวจสอบเป็นเหตุให้เจ้าหน้าที่กลุ่มงานจัดการเรื่องราวร้องทุกข์ไม่สามารถดำเนินการต่อได้

๒. หมายเลขโทรศัพท์บางเรือนจำขัดข้อง เป็นเหตุให้ได้รับข้อมูลล่าช้า

๓. กรณีสถานีตำรวจในท้องที่ตรวจสอบและเร่งรัดคดี หรือถอนการอายัดคดีซึ่งต้องใช้ระยะเวลานาน เจ้าของเรื่องจึงยุติเรื่องไปก่อน เพื่อให้อยู่ในกรอบระยะเวลาเป้าหมายการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัด ซึ่งจากการหารือยังมีข้อสงสัยว่าผู้ร้องอาจจะไม่ได้รับแจ้งผลการให้ความช่วยเหลือจากสถานีตำรวจ จึงเห็นควรให้มีการติดตามความคืบหน้าดังกล่าวก่อนยุติเรื่อง อีกทั้งในหนังสือแจ้งผลผู้ร้อง เห็นควรแจ้งช่องทางการช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แก่ผู้ร้องเพิ่มเติมก่อนการยุติเรื่อง ซึ่งกรณีดังกล่าว กองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพมีความเห็นว่าหากรอแจ้งผลการดำเนินการก่อนยุติเรื่องจะทำให้ระยะเวลาในการดำเนินการเรื่องร้องทุกข์เกินกำหนด ส่งผลกระทบต่อเป้าหมายการปฏิบัติราชการตามตัวชี้วัดในการนี้

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ โดยกองพิทักษ์สิทธิและเสรีภาพ ได้เคยลงพื้นที่เรือนจำแต่ละแห่งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้แก่ ทัณฑสถานบำบัดพิเศษกลาง เรือนจำกลางระยอง เรือนจำกลางชลบุรี เรือนจำกลางขอนแก่นและเรือนจำกลางนครศรีธรรมราช เพื่อหารือทำความเข้าใจ และแก้ปัญหาเกี่ยวกับปริมาณเรื่องร้องทุกข์ของผู้ต้องขังที่ถูกส่งมาจากเรือนจำและทัณฑสถานดังกล่าว ปัจจุบันเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับประเด็นการเร่งรัดคดี ยังไม่ลดน้อยลงแต่อย่างใด

ข้อเสนอ เพื่อเป็นการบูรณาการแก้ไขปัญหาร่วมกัน จึงเห็นควรมีการหารือร่วมกับกรมราชทัณฑ์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อวางแนวทางปฏิบัติในการจัดการเรื่องร้องทุกข์ของผู้ต้องขังภายในเรือนจำ[๑๗]

๔.๒.๗ กรมราชทัณฑ์

ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ ชี้แจงว่า[๑๘] ในส่วนของราชทัณฑ์ กรณีอายัดตัวผู้ต้องหาเป็นต้องมีหมายจับราชทัณฑ์จึงจะประทับตราอายัด ซึ่งหากไม่มีหมายจับราชทัณฑ์จะไม่มีอำนาจอายัดตัวผู้ต้องหา สำหรับปัญหาที่เกิดขึ้นอาจเป็นเพราะมีการประสานภายในของพนักงานสอบสวนกับราชทัณฑ์เพื่อขออายัดตัวผู้ต้องหาไว้ก่อนที่ศาลจะออกหมายจับเพราะโดยปกติพนักงานสอบสวนกับราชทัณฑ์จะทำงานใกล้ชิดกัน ซึ่งกรณีเช่นนี้เรือนจำจะตีรวมว่าเป็นการอายัด อย่างไรก็ดีในเรื่องการขออายัดโดยไม่มีหมายจับทางราชทัณฑ์จะขอไปศึกษาข้อมูลว่าเกิดกรณีดังกล่าวขึ้นได้อย่างไร

---

[๑๗] เอกสารกรมคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ประกอบการประชุมชี้แจงต่อคณะอนุกรรมาธิการ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔.

[๑๘] คำชี้แจงผู้แทนกรมราชทัณฑ์ ต่อคณะอนุกรรมาธิการ เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔.

ในส่วนการย้ายผู้ต้องขังหรือนักโทษ ราชทัณฑ์มีข้อกังวลกรณีคดีเด็ดขาดและโทษสูง หากย้ายไปเรือนจำที่มีความมั่นคงน้อยกว่าจะมีความเสี่ยงที่ผู้ต้องขังจะหลบหนี ดังนั้นอาจต้องขออนุญาตศาลเพื่อขังไว้ที่เรือนจำที่มีความมั่นคงสูง และขอสืบพยานในลักษณะการประชุมทางจอภาพ (Video Conference)

ทั้งนี้ ผู้แทนกรมราชทัณฑ์ได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแก่ผู้เกี่ยวข้อง ดังนี้

(๑) ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งผู้บัญชาการเรือนจำ ผู้อำนวยการทัณฑสถาน ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด พนักงานสอบสวน และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ควรมีการประชุมหารือกับในระดับนโยบายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในส่วนกลาง โดยนำข้อมูลปัญหาและอุปสรรค ในการปฏิบัติงานจริงเข้าสู่การพิจารณา เพื่อทบทวนแนวทางดำเนินการและให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปได้อย่างชัดเจนครบถ้วน ในทิศทางเดียวกัน รวมทั้งนำผลที่ได้จากการประชุมไปชี้แจงทำความเข้าใจโดยตรงกับพนักงานสอบสวนหรือผู้ปฏิบัติงานในแต่ละภาคและแต่ละจังหวัด ให้ครบทุกภาคและครบทุกจังหวัด

(๒) ควรมีการกำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินการในกระบวนยุติธรรมให้ชัดเจน เช่น ในการดำเนินคดีพนักงานสอบสวนต้องขอหมายจับจากศาลภายในระยะเวลาเท่าไร โดยเฉพาะกรณีรู้ตัวผู้กระทำผิดพนักงานสอบสวนต้องรีบเร่งออกหมายจับและดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมโดยเร็วไม่ควรปล่อยจนใกล้หมดอายุความจึงค่อยขอออกหมายจับ

๔.๓ ความเห็นของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการมีความเห็นเกี่ยวกับการตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น โดยได้พิจารณาคำชี้แจงโดยการประชุมหารือกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการออกหมายอายัดผู้ต้องหาในคดีอื่น รวมถึงปัญหาและอุปสรรคในการคุ้มครองสิทธิในการต่อสู้คดีทั้งผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา และผู้เสียหายในการสู้คดีตามกระบวนการยุติธรรมตามที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกติกาสากลด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมืองขององค์การสหประชาชาติที่ประเทศไทยเป็นภาคี คณะอนุกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า ตามหลักกฎหมาย[๑๙] “การจับกุม” คือ “การที่จะเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ” การออกหมายจับก็คือการที่จะเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ การควบคุมและการขังก็คือการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ การปล่อยชั่วคราวก็คือการผ่อนปรนในการเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ รวมความก็คือว่าการจับ การออกหมายจับ การควบคุมและการขัง รวมตลอดถึงการปล่อยชั่วคราวล้วนเป็นเรื่องเดียวกัน คือ เป็นเรื่องของ “การเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐ” อย่างไรก็ตาม การเอาตัวบุคคลไว้ในอำนาจรัฐไม่ใช่การเอาตัวบุคคลไว้เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานหรือศาล แต่ต้องเป็นการเอาตัวบุคคลไว้เพราะความจำเป็นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์สองประการดังกล่าว หาใช่เพื่อความสะดวกในการทำงานขององค์กรในกระบวนการยุติธรรมไม่[๑]

ในส่วนการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา เมื่อพบว่ามีการกระทำความผิดอาญาเกิดขึ้น ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดจะต้องถูกนำตัวเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์ความถูกผิด โดยเริ่มต้นในชั้นการสอบสวน ซึ่งพนักงานสอบสวนจะเป็นผู้ทำหน้าที่ในการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อพิสูจน์ความถูกผิดของผู้ต้องหาและเมื่อทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ในกรณีที่พนักงานสอบสวนเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาพนักงานสอบสวนจะต้องส่งสำนวนการสอบสวนพร้อมตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ[๒๐] เพื่อเข้าสู่กระบวนพิจารณาคดีของศาล อย่างไรก็ตาม บางกรณีพนักงานสอบสวน

---

[๑๙] คณิต ณ นคร, “การจับและการออกหมายจับในปัจจุบัน” https://prachatai.com/journal/2013/12/50309

[๒๐] ศุภโชค ทองศรี, “ปัญหาทางกฎหมายในการดำเนินคดีกรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น”, ๒๕๖๑, หน้า ๑. https://edu.buu.ac.th/vesd/PDF62-2/a2562-2-139-149-2.pdf

อาจไม่สามารถนำส่งตัวผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการได้เนื่องจากผู้ต้องหาอาจถูกคุมขังไว้ในเรือนจำหรือทัณฑสถานจากการกระทำความผิดในคดีอื่น และพนักงานสอบสวนจะต้องมีการดำเนินคดีให้เสร็จสิ้นรวดเร็วและเป็นธรรมตามที่กฎหมายกำหนดจึงต้องมีการอายัดตัวผู้ต้องขังไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องหาอยู่ เพื่อแจ้งให้ทราบว่าผู้ต้องขังดังกล่าวอยู่ระหว่างดำเนินคดี และขอความร่วมมือให้ส่งตัวหรือแจ้งให้ทราบหากจะมีการปล่อยตัวผู้ต้องขังไปจากการควบคุมหรือคุมขังเพื่อที่พนักงานสอบสวนจะได้นำตัวผู้ต้องขังดังกล่าวไปดำเนินคดีต่อไป

อย่างไรก็ดี ในทางปฏิบัติการดำเนินคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น บทบาทของพนักงานสอบสวนยังไม่มีความชัดเจน และไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาในการปฏิบัติของพนักงานสอบสวนและการดำเนินคดีผู้ต้องหาในกรณีที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น เช่น พนักงานสอบสวนมิได้มีการเร่งรัดในการดำเนินคดี ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนดและในเวลาอันควร การทำคำขอหนังสือสำคัญคดีถึงที่สุดของศาลอื่น รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่น พนักงานอัยการมิได้มีอำนาจรับสำนวนการสอบสวนไปพิจารณาสั่งฟ้องคดีเพราะศาลเห็นว่าไม่ใช่ท้องที่ที่เกิดเหตุ และไม่สะดวกต่อการสืบพยาน รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับดุลยพินิจในการรับฟ้องของศาลกรณีฟ้องจำเลย ณ ภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกในคดีอื่น อีกทั้งยังไม่มีการนำกระบวนการสืบพยานทางเทคโนโลยีมาใช้ในการพิจารณาในชั้นอัยการและศาล ทำให้การแก้ปัญหาการเข้าถึงความยุติธรรมของผู้ต้องหาที่ถูกอายัดในคดีอื่นไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และกติการะหว่างประเทศด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

<u>สรุปปัญหาในการดำเนินคดีผู้ต้องหาที่ถูกอายัดตัวในคดีอื่น</u>

๑. พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตามหลักกฎหมายและระเบียบ ตลอดจนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙ / ๒๕๕๖ โดยเมื่อมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องขังต่อทางเรือนจำหรือทัณฑสถานไว้แล้วก็มิได้เร่งรัดดำเนินคดีให้เสร็จสิ้น แต่กลับรอจนกว่าผู้ต้องขังที่อายัดตัวไว้นั้นครบกำหนดพ้นโทษในคดีเดิมก่อนจึงจะนำตัวไปดำเนินคดีอื่นต่อไป

๒. พนักงานสอบสวนไม่ทราบความคืบหน้าของคดีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลย ที่ถูกคุมขังในคดีอื่นทำให้ ไม่ดำเนินการขอตัวไปดำเนินคดีที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ หรือทราบว่าคดีอื่นเสร็จเด็ดขาดแล้วแต่ไม่ดำเนินการ ขอตัวหรือไม่สามารถนำตัวไปดำเนินคดีต่อได้ หรือไม่แจ้งถอนอายัดตัวเมื่อคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว

๓. พนักงานอัยการไม่รับสำนวนคดีของพนักงานสอบสวนที่ส่งสำนวนโดยไม่มีตัวผู้ต้องหาไปด้วย (กรณีผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานต่างเขตอำนาจศาล)

๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติมิได้แก้ปัญหาการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนในการอายัดตัวผู้ต้องหาคดีอื่นอย่างจริงจังและมีประสิทธิภาพ ทำให้สิทธิของผู้เสียหายและผู้ต้องหาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอาจเสียไป โดยเฉพาะสิทธิในการต่อสู้คดี รวมทั้งความสมบูรณ์ของพยานหลักฐานเพื่อการพิสูจน์ความผิด

๕. สำนักงานตำรวจแห่งชาติขาดระบบการตรวจสอบสำนวนคดีที่คั่งค้างอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและการแก้ปัญหาเพียงการออกหนังสือกำชับการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม

๖. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการแสวงหาทางออกของปัญหาร่วมกันเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๔.๔ การพิจารณาคำร้องของผู้ร้องเรียน

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาจากเรื่องร้องเรียนของนางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ และคำชี้แจงของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมถึงพิจารณาจากกฎหมาย กฎ ระเบียบและคำสั่งต่าง ๆ แล้วเห็นว่า เนื่องจากสามีของผู้ร้องเรียนได้ถูกจับกุมดำเนินคดีตามหมายจับของศาลจังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ รวมทั้งสิ้น ๕ คดี โดยศาลได้พิพากษายกฟ้องและคดีถึงที่สุดแล้ว ๔ คดี และศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุก ๑ คดี ในส่วนคดีที่สามีผู้ร้องเรียนถูกอายัดตัวโดยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ในคดีอื่นนั้น ศาลจังหวัดยะลา ได้ออกหมาย ที่ จส. ๔๙/๒๕๕๐ ตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐[๒๑] แต่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลากลับแจ้งเรื่องการอายัดในคดีอื่นแก่สามีผู้ร้องเรียน เมื่อประมาณเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ระหว่างรับโทษจำคุกคดีถึงที่สุดที่เรือนจำกลางจังหวัดปัตตานี โดยมีกำหนดพ้นโทษในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาแจ้งการอายัดในคดีอื่นที่ศาลจังหวัดยะลาภายหลังศาลได้ออกหมายเป็นระยะเวลานานถึง ๑๓ ปี โดยมิได้มีการเร่งรัดและดำเนินคดีดังกล่าวแต่อย่างใด

ในการนี้ เห็นว่าการแจ้งหมายอายัดตัวในคดีอื่นของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลามีความล่าช้าถึง ๑๓ ปี ทั้งที่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาจะต้องแจ้งสามีผู้ร้องเรียนนับแต่ศาลจังหวัดยะลาออกหมายจับ และสามารถประสานกับเรือนจำจังหวัดปัตตานีเพื่อนำตัวสามีผู้ร้องเรียนมาดำเนินคดีนับสามีผู้ร้องเรียนถูกคุมขังที่เรือนจำกลางจังหวัดปัตตานี หรือเมื่อคดีที่ศาลจังหวัดปัตตานีมีคำพิพากษาถึงที่สุด แต่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลากลับเพิ่งแจ้งการอายัดในคดีอื่นแก่สามีผู้ร้องเรียนเมื่อสามีผู้ร้องเรียนใกล้ถึงเวลาพ้นโทษในคดีเดิม จึงเป็นการกระทำที่ไม่เป็นไปตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/ ๒๕๕๖[๒๒] รวมทั้งกฎและระเบียบที่เกี่ยวข้องที่กำหนดว่าเมื่อพนักงานสอบสวนรู้ตัวผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกอายัดก็จะต้องดำเนินกระบวนการการสอบสวนโดยไม่ชักช้า และแม้กฎหมายจะไม่ได้ระบุกรอบระยะเวลาการสอบสวนไว้อย่างเฉพาะเจาะจง แต่หากผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับ (แม้จะถูกจับในคดีอื่น) และผู้ต้องหามีตัวตนอยู่ในการควบคุมของรัฐ (เรือนจำ/ทัณฑสถาน) แล้ว พนักงานสอบสวนยิ่งต้องถือเป็นคดีที่รู้ตัวผู้กระทำผิดที่พนักงานสอบสวนสามารถแจ้งข้อหาได้ทันที โดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษในคดีเดิม แม้ผู้ต้องหาจะต่างเขตอำนาจการสอบสวน แต่พนักงานสอบสวนก็สามารถขอโอนตัวมาอยู่ในเขตอำนาจศาลที่เกิดเหตุได้ อีกทั้งจังหวัดปัตตานีและจังหวัดยะลาก็เป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกันและการเดินทางข้ามจังหวัดก็ใช้เวลาสั้น

การแจ้งข้อกล่าวหาของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรจังหวัดยะลาต่อสามีของผู้ร้องเรียนโดยใช้เวลานานถึง ๑๓ ปี หลังศาลจังหวัดยะลาออกหมายจับ จึงเป็นการใช้เวลานานเกินสมควร และเป็นการละเมิดสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมของสามีผู้ร้องเรียน โดยเฉพาะสิทธิในการต่อสู้คดีอย่างเต็มที่ รวมถึงสิทธิในการรวบรวมพยานหลักฐานที่สมบูรณ์ในการพิสูจน์ความผิด

---

[๒๑] เรื่องร้องเรียนของนางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

[๒๒] คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/ ๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง “การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุมตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา”

๔.๕ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

จากการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทั้งสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน และสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รวมถึงผู้แทนจากกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานอัยการสูงสุด และสำนักงานศาลยุติธรรม ร่วมประชุมหารือถึงปัญหาอุปสรรค รวมถึงข้อท้าทาย ทั้งข้อกฎหมายและข้อเท็จจริง รวมถึงจากการศึกษาเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมาธิการ พบว่า สาเหตุสำคัญของความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรมโดยเฉพาะกรณีสืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาในคดีอื่นนั้น ส่วนใหญ่เกิดจากความไม่เข้าใจและความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบและคำสั่งของพนักงานสอบสวนหรือผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงปัญหาการขาดแคลนพนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการติดตามคดีต่าง ๆ ได้อย่างเต็มที่ ทำให้ส่งผลกระทบต่อนโยบายการอำนวยความยุติธรรมของรัฐและกระทบต่อสิทธิของผู้เสียหายและผู้ต้องหาในคดีที่อาจจะเสียไปเพราะความล่าช้าในกระบวนการดำเนินคดีและการถูกอายัดตัว เช่น สิทธิการต่อสู้อย่างเต็มที่ หรือสิทธิในการได้รับการเยียวยาความเสียหายโดยไม่ล่าช้าของผู้เสียหาย ตามที่ได้รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยเฉพาะในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๓ ที่กำหนดให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตาม และบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มาตรา ๖๘ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้าน ให้มีประสิทธิภาพเป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมายที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๖ ที่กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่นให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ด้านกระบวนการยุติธรรมให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า[๒๓]

รวมถึงกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง[๒๔] (International Convention on Civil and Political Rights – ICCPR) ที่ประเทศไทยเป็นภาคี ได้ระบุการเข้าถึงความยุติธรรมไว้ในข้อบทที่ ๑๔ เช่น บุคคลซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าพิสูจน์ตามกฎหมายว่าได้กระทำผิด (Presumption of Innocence) และในการพิจารณาคดีอาญาบุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันขั้นต่ำโดยเสมอภาค เช่น สิทธิที่จะได้รับแจ้งข้อกล่าวหาโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและสาเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหา ในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้ สิทธิที่จะมีเวลา และได้รับความสะดวกเพียงพอแก่การเตรียมเพื่อสู้คดี และติดต่อกับทนายความที่ตนเลือกได้ รวมถึง สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น[๒๕] เป็นต้น

---

[๒๓] รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐, หมวดที่ ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ข้อ ง. (๑)

[๒๔] https://humanrights.mfa.go.th/upload/pdf/iccprt.pdf

[๒๕] ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๙ และมีผลใช้บังคับ ๓๐ มกราคม ๒๕๔๐

ข้อบทที่ ๑๔ กติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

๑. บุคคลทั้งปวงย่อมเสมอกันในการพิจารณาของศาลและคณะตุลาการ ในการพิจารณาคดีอาญาซึ่งตนต้องหาว่ากระทำผิด หรือการพิจารณาคดีเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ของตน บุคคลทุกคนย่อมมีสิทธิได้รับการพิจารณาอย่างเปิดเผยและเป็นธรรม โดยคณะตุลาการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย มีอำนาจ มีความเป็นอิสระและเป็นกลาง สื่อมวลชนและสาธารณชนอาจถูกห้ามเข้าฟังการพิจารณาคดีทั้งหมดหรือบางส่วน

นอกจากการพิจารณาเรื่อง สิทธิของผู้ต้องขังที่ถูกอายัดในคดีอื่นแล้ว คณะอนุกรรมาธิการเห็นว่าสิทธิของผู้เสียหายก็สมควรต้องถูกคำนึงถึงเช่นกัน เพราะการเร่งรัดคดีที่มีการอายัดตัว มิใช่เป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้ต้องหาเท่านั้น แต่ยังส่งผลเป็นการรักษาสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายในคดีด้วย เนื่องจากมีผู้เสียหายจำนวนมากที่รอรับผลคดี และรอรับการเยียวยา (Remedy) ยิ่งไปกว่านั้น ผลของการประวิงคดีก็อาจทำให้รัฐไม่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้เพราะพยานหลักฐานที่อาจสูญหายหรือคลาดเคลื่อนไปตามระยะเวลา ซึ่งปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบทั้งนโยบายของรัฐด้านการบริหารงานยุติธรรม รวมทั้งสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหาย และผู้ต้องหาในคดี

คณะกรรมาธิการ พบว่าแม้จะมีการตรวจสอบจากหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรอิสระและหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งได้มีการกำชับการปฏิบัติงาน และมีข้อเสนอแนะต่อพนักงานสอบสวนมาแล้วหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่ยังเกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควรเนื่องจากยังพบมีการร้องเรียนจากผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งขาดระบบการควบคุมติดตามที่มีประสิทธิภาพประกอบกับหน่วยงาน ในกระบวนการยุติธรรมยังมิได้บูรณาการการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันอย่างจริงจัง ดังนั้น เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ และเพื่อคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกติกาสากลด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง คณะกรรมาธิการ จึงมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ก็ด้วยเหตุผลทางศีลธรรม ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือความมั่นคงของชาติในสังคมประชาธิปไตยหรือเพื่อความจำเป็นเกี่ยวกับส่วนได้เสียในเรื่องชีวิตส่วนตัวของคู่กรณีหรือในสภาพการณ์พิเศษซึ่งศาลเห็นว่าจำเป็นอย่างยิ่ง เมื่อการพิจารณาโดยเปิดเผยนั้นอาจเป็นการเสื่อม เสียต่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม แต่คำพิพากษาในคดีอาญา หรือคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยข้อพิพาทในคดีอื่นต้องเปิดเผยเว้นแต่จำเป็นเพื่อประโยชน์ของเด็กและเยาวชน หรือเป็นกระบวนพิจารณาเกี่ยวด้วยข้อพิพาทของคู่สมรสในเรื่องการเป็นผู้ปกครองเด็ก

๒. บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำผิดอาญา ต้องมีสิทธิได้รับการสันนิษฐานว่าเป็นผู้บริสุทธิ์จนกว่าจะพิสูจน์ตามกฎหมายได้ว่ามีความผิด

๓. ในการพิจารณาคดีอาญา บุคคลทุกคนซึ่งต้องหาว่ากระทำความผิดย่อมมีสิทธิได้รับหลักประกันขั้นต่ำดังต่อไปนี้โดยเสมอภาค

(ก) สิทธิที่จะได้รับแจ้งโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหาในภาษาซึ่งบุคคลนั้นเข้าใจได้

(ข) สิทธิที่จะมีเวลา และได้รับความสะดวกเพียงพอแก่การเตรียมการเพื่อต่อสู้คดี และติดต่อกับทนายความที่ตนเลือกได้

(ค) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ชักช้าเกินความจำเป็น

(ง) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาต่อหน้าบุคคลนั้น และสิทธิที่จะต่อสู้คดีด้วยตนเอง หรือโดยผ่านผู้ช่วยเหลือทางกฎหมายที่ตนเลือก สิทธิที่บุคคลได้รับแจ้งให้ทราบถึงสิทธิในการมีผู้ช่วยเหลือเหลือทางกฎหมาย หากบุคคลนั้นไม่มีผู้ช่วย เหลือทางกฎหมายในกรณีใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรมบุคคลนั้นมีสิทธิที่จะมีผู้ช่วยเหลือทางกฎหมายซึ่งมีการแต่งตั้งให้โดยปราศจากค่า ตอบแทนในกรณีที่บุคคลนั้นไม่สามารถรับภาระในการจ่ายค่าตอบแทน

(จ) สิทธิที่จะซักถามพยานซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อตน และขอให้เรียกพยานฝ่ายตนมาซักถามภายใต้เงื่อนไขเดียวกับพยานซึ่งเป็นปรปักษ์ต่อตน

(ฉ) สิทธิที่จะได้รับความช่วยเหลือจากล่ามโดยไม่คิดมูลค่า หากไม่สามารถเข้าใจหรือพูดภาษาที่ใช้ในศาลได้

(ช) สิทธิที่จะไม่ถูกบังคับให้เบิกความเป็นปรปักษ์ต่อตนเองหรือให้รับสารภาพผิด

๔. ในกรณีของบุคคลที่เป็นเด็กหรือเยาวชน วิธีพิจารณาความให้เป็นไปโดยคำนึงถึงอายุและความปรารถนาที่จะส่งเสริมการแก้ไขฟื้นฟูความประพฤติของบุคคลนั้น

๕. บุคคลใดต้องคำพิพากษาลงโทษในความผิดอาญาย่อมมีสิทธิที่จะให้คณะตุลาการระดับเหนือขึ้นไปพิจารณาทบทวนการลงโทษและคำพิพากษาโดยเป็นไปตามกฎหมาย

๖. เมื่อบุคคลใดต้องคำพิพากษาถึงที่สุดในความผิดอาญา และภายหลังจากนั้นมีการกลับคำพิพากษาที่ให้ลงโทษบุคคลนั้น หรือบุคคลนั้นได้รับการอภัยโทษ โดยมีข้อเท็จจริงที่ได้ค้นพบใหม่อันแสดงให้เห็นว่ามีการดำเนินการตามกระบวนการยุติธรรมที่มิชอบ บุคคลที่ได้รับความทุกข์อันเนื่องมาจากการลงโทษตามผลของคำพิพากษาลงโทษเช่นว่า ต้องได้รับการชดเชยตามกฎหมายเว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าการไม่เปิดเผยข้อเท็จจริงที่ยังไม่รู้ให้ทันเวลา เป็นผลจากบุคคลนั้นทั้งหมดหรือบางส่วน

๗. บุคคลย่อมไม่ถูกพิจารณา หรือลงโทษซ้ำในความผิดซึ่งบุคคลนั้นต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ หรือให้ปล่อยตัวแล้วตามกฎหมายและวิธีพิจารณาความอาญาของแต่ละประเทศ

๑. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำชับและตรวจสอบให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งที่ ๔๑๙/ ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน ตรวจสอบเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา อย่างเคร่งครัด และลงโทษพนักงานสอบสวนซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวอย่างจริงจัง

๒. กรมราชทัณฑ์และสำนักงานตำรวจแห่งชาติควรร่วมกันแก้ปัญหาความล่าช้าในการสอบสวนคดีของผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังและอายัดตัวในคดีอื่น ดังนี้

๒.๑ สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรตรวจสอบการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนในการสอบสวนคดีอาญาต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ และคำสั่งที่เกี่ยวข้องให้เสร็จสิ้นและส่งพนักงานอัยการสั่งคดีโดยเร็วทุกคดี

๒.๒ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนได้แจ้งอายัดตัวผู้ถูกคุมขังซึ่งถูกดำเนินคดีอื่นอีกไปยังเรือนจำหรือทัณฑสถาน หากต่อมาปรากฏว่าศาลชั้นต้นได้มีคำพิพากษาให้จำคุกผู้ถูกคุมขังให้พนักงานสอบสวนรีบส่งสำนวนการสอบสวนซึ่งถูกดำเนินคดีอื่นไปยังพนักงานอัยการ พร้อมประสานกับกรมราชทัณฑ์หรือเรือนจำเพื่อขอโอนตัวผู้ต้องหา หรือผู้ต้องขังไปควบคุมตัวยังเรือนจำที่มีเขตอำนาจเหนือท้องที่ที่ความผิดเกิดขึ้น เพื่อพนักงานอัยการจะได้ยื่นฟ้องต่อศาลโดยเร็ว

๓. ให้กรมราชทัณฑ์กำชับและตรวจสอบการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ให้ดำเนินการอายัดตัวผู้ต้องหาหรือผู้ต้องขังในกรณีที่มีหลักฐานสำเนาหมายจับจากศาลเท่านั้น เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมิให้กระทบต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยาและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำผิดที่จำเป็นต้องมีการให้ประโยชน์ทางการราชทัณฑ์บางประการกับผู้ต้องขัง เช่น การย้ายกลับภูมิลำเนา การลดวันต้องโทษ และการพักการลงโทษ เป็นต้น

๔. กระทรวงยุติธรรมควรเร่งรัดในการพัฒนาระบบและกำหนดตัวชี้วัดในการนำข้อมูลทางคดีของผู้กระทำความผิดแต่ละรายในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการอายัดตัว (ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์) เข้าสู่ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) แบบออนไลน์ และกำหนดข้อมูล ชั้นข้อมูล ของฐานข้อมูลในระบบ DXC ให้มีระบบชั้นความลับและกำหนดสิทธิการเข้าถึง เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงได้หรือช่องทางอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรมในการอำนวยความยุติธรรม

๕. ทุกหน่วยงานควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาที่ถูกอายัดในคดีอื่น

๖. เห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลให้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการออกหมายจับ โดยให้อำนาจพนักงานอัยการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับก่อนให้ศาลพิจารณาออกหมายจับ และแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่เกี่ยวข้องกับการฟ้องคดีอาญากรณีที่ผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมของเรือนจำหรือทัณฑสถานที่อยู่นอกเขตอำนาจศาล

๗. เห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อประธานศาลฎีกาเพื่อปรับปรุงระเบียบการรับฟ้องคดีอาญา กรณีที่ผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมของเรือนจำหรือทัณฑสถานที่อยู่นอกเขตอำนาจศาล

๘. เห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อประธานศาลฎีกา ให้ออกข้อบังคับของประธานศาลฎีกา “ว่าด้วยการพิจารณาคดีของศาลในลักษณะการประชุมทางจอภาพ พ.ศ. .... โดยให้มีหลักการสำคัญคือ ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้นำวิธีการประชุมทางจอภาพมาใช้ในการพิจารณาคดีของศาลได้เฉพาะกรณีจำเลยถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นในกรณีมีเหตุจำเป็น โดยต้องคำนึงถึง

ความจำเป็นของการเคลื่อนย้ายจำเลยมาศาลกับการที่จะได้รับการพิจารณาคดีที่เป็นธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งสิทธิของจำเลยในการต่อสู้คดีซึ่งอาจทำให้จำเลยได้รับผลกระทบจำการที่จำเลยไม่ได้อยู่ในห้องพิจารณาคดี"

๙. สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรบรรจุแต่งตั้งพนักงานสอบสวนให้มีจำนวนเพียงพอ รวมทั้งมีความรู้ความสามารถ ในการทำงานสอบสวนได้อย่างมีประสิทธิภาพแท้จริง

๑๐. แต่ละหน่วยงานควรจัดอบรมบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนดำเนินการของสำนวนคดีอาญาและอายัดตัวผู้ต้องหา ให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือเกิดปัญหาในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สรุปผลการศึกษา เรื่อง การแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรมกรณีความล่าช้า
ในการดำเนินคดีและเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน
โดยสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สรุปผลการศึกษา

เรื่อง

การแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรม
กรณีความล่าช้าในการดำเนินคดี
และเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

โดย

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สรุปผลการศึกษาการแก้ไขปัญหาของกระบวนการยุติธรรม กรณีความล่าช้าในการดำเนินคดี โดยเฉพาะที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน

โดย สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

บททั่วไป

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปฏิบัติงานตามภารกิจการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนเสียหายของประชาชนที่ผู้ตรวจการแผ่นดินรับไว้ดำเนินการในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่า เรื่องร้องเรียนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความล่าช้าในสำนวนคดีและเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่น มีปริมาณสูงกว่าเรื่องร้องเรียนในประเด็นอื่น ๆ มาก

สถิติเรื่องร้องเรียนย้อนหลัง ๕ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)

ปีงบประมาณ พ.ศ.	เรื่องรับเข้าทั้งหมด	เรื่องร้องเรียน สตช.	คิดเป็นร้อยละ	ประเด็นดำเนินคดีล่าช้าและปัญหาการอายัดตัว	คิดเป็นร้อยละ
๒๕๖๐	๒,๕๓๒	๕๗๐	๒๒.๕๑	๓๒๙	๕๗.๗๒
๒๕๖๑	๒,๓๓๘	๕๙๘	๒๕.๕๘	๔๐๔	๖๗.๕๖
๒๕๖๒	๒,๖๑๒	๖๑๖	๒๓.๕๘	๓๘๐	๖๑.๖๙
๒๕๖๓	๓,๑๔๐	๗๔๔	๒๓.๖๙	๕๐๔	๖๗.๗๔
๒๕๖๔	๒,๙๙๑	๖๔๐	๒๑.๓๙	๔๓๐	๖๗.๒๐
เฉลี่ย	๒,๗๒๓	๖๓๔	๒๓.๒๘	๔๐๙	๖๔.๕๑

ซึ่งจากเรื่องร้องเรียนสำนักงานตำรวจแห่งชาติในประเด็นความล่าช้าในการดำเนินคดีและเรื่องที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนของผู้ต้องขังเพื่อการเรียกร้องสิทธิ (ประโยชน์) ทางการราชทัณฑ์ แต่อย่างไรก็ตาม **ความล่าช้าในการดำเนินคดียังส่งผลกระทบต่อผู้เสียหายในคดีด้วย** แม้ว่าปริมาณเรื่องร้องเรียนที่มาจากผู้เสียหายมีจำนวนน้อยกว่าเรื่องร้องเรียนที่มาจากผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ก็ตาม แต่ทุกฝ่าย**ต้องคำนึงถึงผู้เสียหายจำนวนมากที่รอรับผลคดีและรอรับการเยียวยาอยู่** ยิ่งไปกว่านั้น ผลของการประวิงคดีก็อาจทำให้รัฐไม่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้เพราะพยานหลักฐานที่คลาดเคลื่อนไปตามระยะเวลา ประกอบกับผู้ตรวจการแผ่นดินได้เคยมีข้อเสนอแนะให้กำชับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องแล้ว แต่ปริมาณเรื่องร้องเรียนและสำนวนคดีที่มีความล่าช้าโดยเฉพาะที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหาก็ยังไม่ลดลงเท่าที่ควร

ดังนั้น การแก้ไขปัญหาความล่าช้าในสำนวนคดีซึ่งเป็นขั้นตอนสำคัญของกระบวนการยุติธรรมจึงเป็นภารกิจในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินที่สอดรับกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยเฉพาะในหมวด ๕ หน้าที่ของรัฐ มาตรา ๕๓ ที่กำหนดให้รัฐต้องดูแลให้มีการปฏิบัติตามและบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด มาตรา ๖๘ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือทางกฎหมาย ที่จำเป็นและเหมาะสมแก่ผู้ยากไร้หรือผู้ด้อยโอกาสในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม รวมทั้งหมวด ๖ แนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๖ ที่กำหนดให้รัฐพึงพัฒนาระบบการบริหารราชการแผ่นดินทั้งราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และงานของรัฐอย่างอื่น ให้เป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี...) และหมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ข้อ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๑) ให้มีการกำหนดระยะเวลาดำเนินงานในทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่ชัดเจน เพื่อให้ประชาชนได้รับความยุติธรรมโดยไม่ล่าช้า

๒. สภาพ/สถานการณ์ของปัญหา

๒.๑ พนักงานสอบสวนและผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มิได้คำนึงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้เสียหายในคดี รวมทั้งความสมบูรณ์ของพยานหลักฐานที่ใช้ในการพิสูจน์ความผิด

๒.๒ พนักงานสอบสวนมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องขังต่อทางเรือนจำ/ทัณฑสถานไว้แล้วก็รอจนกว่าผู้ต้องขังที่อายัดตัวไว้นั้นครบกำหนดพ้นโทษในคดีเดิมก่อน จึงจะนำตัวไปดำเนินคดีอื่นต่อไป

๒.๓ พนักงานสอบสวนไม่ทราบความคืบหน้าของคดีที่ผู้ต้องหา/จำเลย ถูกคุมขังในคดีอื่น ทำให้ไม่ดำเนินการขอตัวไปดำเนินคดีที่ค้างอยู่ให้แล้วเสร็จ หรือทราบว่าคดีอื่นเสร็จเด็ดขาดแล้วแต่ไม่ดำเนินการขอตัว/ไม่สามารถนำตัวไปดำเนินคดีต่อได้ หรือไม่แจ้งถอนอายัดตัวเมื่อคดีเสร็จเด็ดขาดแล้ว

๒.๔ พนักงานอัยการไม่รับสำนวนคดีของพนักงานสอบสวนที่ส่งสำนวนโดยไม่มีตัวผู้ต้องหาไปด้วย (กรณีผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานต่างเขตอำนาจศาล)

๒.๕ การขาดระบบการตรวจสอบสำนวนคดีที่คั่งค้างอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และการแก้ปัญหาเพียงการออกหนังสือกำชับการปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เกิดผลเป็นที่ประจักษ์

๒.๖ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการแสวงหาทางออกของปัญหาร่วมกันเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

๓. ผลกระทบของปัญหา

๓.๑ ผู้เสียหายในคดีอาญาไม่ได้รับการเยียวยาแก้ไข

๓.๒ สิทธิของผู้เสียหายและผู้ต้องหาตามหลักของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอาจเสียไปตามระยะเวลา โดยเฉพาะสิทธิในการต่อสู้คดี รวมทั้งความสมบูรณ์ของพยานหลักฐานเพื่อการพิสูจน์ความผิด

๓.๓ ผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) อาจเสียประโยชน์ทางราชทัณฑ์บางประการ

๓.๔ ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในระบบการบริหารงานยุติธรรม

ผลการศึกษา

๑. ข้อมูลจากการตรวจสอบทางเอกสารและสถิติ

๑.๑ สถิติเรื่องร้องเรียนของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สถิติเรื่องร้องเรียนที่ส่งมายังสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ย้อนหลัง ๑๐ ปี พบว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานที่มีสถิติการถูกร้องเรียนสูงเป็นลำดับที่ ๑ ติดต่อกันมาตลอด โดยกลุ่มประเด็นที่มีปริมาณเรื่องร้องเรียนสูงสุด ได้แก่ ความล่าช้าในการดำเนินคดี และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการอายัดตัวผู้ต้องหา

สถิติเรื่องร้องเรียนที่รับเข้าของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน
ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๖๔

ปีงบประมาณ	จำนวนเรื่องร้องเรียนที่รับเข้าทั้งหมด	หน่วยงานที่ถูกร้องเรียนมากที่สุด		
		ลำดับที่ ๑	ลำดับที่ ๒	ลำดับที่ ๓
๒๕๕๕	๒,๒๘๒	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒๕๕๖	๓,๓๗๔	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒๕๕๗	๒,๖๔๐	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒๕๕๘	๒,๘๙๘	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒๕๕๙	๓,๖๐๔	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมที่ดิน	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒๕๖๐	๒,๕๓๒	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	เทศบาล	กรมการปกครอง
๒๕๖๑	๒,๓๓๘	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	เทศบาล	กรมการปกครอง
๒๕๖๒	๒,๖๑๒	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	เทศบาล
๒๕๖๓	๓,๑๔๐	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	เทศบาล
๒๕๖๔	๒,๙๙๑	สำนักงานตำรวจแห่งชาติ	กรมการปกครอง	กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

**ข้อมูล ณ วันที่ ๘ ต.ค. ๒๕๖๔

๑.๒ ขั้นตอน (แนวทาง) การดำเนินคดีอาญาของพนักงานสอบสวน กรณีผู้ต้องหาถูกคุมขังในคดีอื่น ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ และกฎหมายหรือระเบียบอื่นที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๑ ระเบียบตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๔ บทที่ ๒๐ ข้อ ๒ กรณีที่พนักงานสอบสวนต้องการขออายัดตัวผู้ต้องขังต่อเรือนจำหรือทัณฑสถานใด ให้พนักงานสอบสวนทำหนังสือพร้อมสำเนาหมายจับไปอายัดแก่เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ผู้ต้องขังนั้นอยู่โดยตรง พร้อมทั้งให้ทำหนังสือแจ้งเรื่องการขออายัดพร้อมสำเนาหมายจับให้สถานีตำรวจท้องที่ที่เรือนจำหรือทัณฑสถานนั้นตั้งอยู่ทราบ เพื่อประสานการปฏิบัติ

หมายเหตุ พนักงานสอบสวนจะทำหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ไม่ได้ หากศาลไม่ออกหมายจับให้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖ กล่าวคือ ด้วยเหตุไม่มีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือไม่มีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น (กรณีที่บุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี)

๑.๒.๒ หนังสือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๐๐๐๔.๖/๙๖๑๐ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๖ และคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ กำหนดแนวทางปฏิบัติ กรณีการสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในคดีอื่น ดังนี้

- ต้องสำเนาหมายจับประกอบหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาทุกราย
- ให้รีบสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังในคดีอื่นให้แล้วเสร็จโดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษในคดีเดิม
- ให้พนักงานสอบสวนติดตามผลการสั่งคดีของพนักงานอัยการ
- ให้พนักงานสอบสวนมีหนังสือถอนอายัดโดยด่วนที่สุดเมื่อหมดความความจำเป็น
- ให้หน่วยงานที่มีอำนาจสอบสวนทุกแห่งจัดสมุดคุมคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาไว้ประจำที่หน่วยงาน
- ให้ผู้บังคับบัญชาตามลำดับขั้นได้ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนทุกระยะ

๑.๒.๓ ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑๕/๒๕๕๗ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ข้อ ๒ “ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนพร้อมกับผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหานั้นถูกขังอยู่แล้ว หรือผู้ต้องหาซึ่งถูกแจ้งข้อหาได้หลบหนีไป” (ในกรณีนี้ สำนักงานอัยการสูงสุดกำหนดว่า ต้องเป็นสำนวนคดีอาญาที่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิดและพนักงานสอบสวนได้ดำเนินการแจ้งข้อหาให้ผู้ต้องหาทราบแล้ว หากผู้ต้องหาหลบหนี หรือผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในอำนาจศาลที่จะรับฟ้อง ให้พนักงานอัยการรับสำนวนไว้พิจารณาดำเนินการต่อไป)

๑.๒.๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๗ กำหนดให้ภูมิลำเนาของผู้ที่ถูกจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล หรือตามคำสั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ได้แก่ เรือนจำหรือทัณฑสถานที่ผู้นั้นถูกจำคุกอยู่

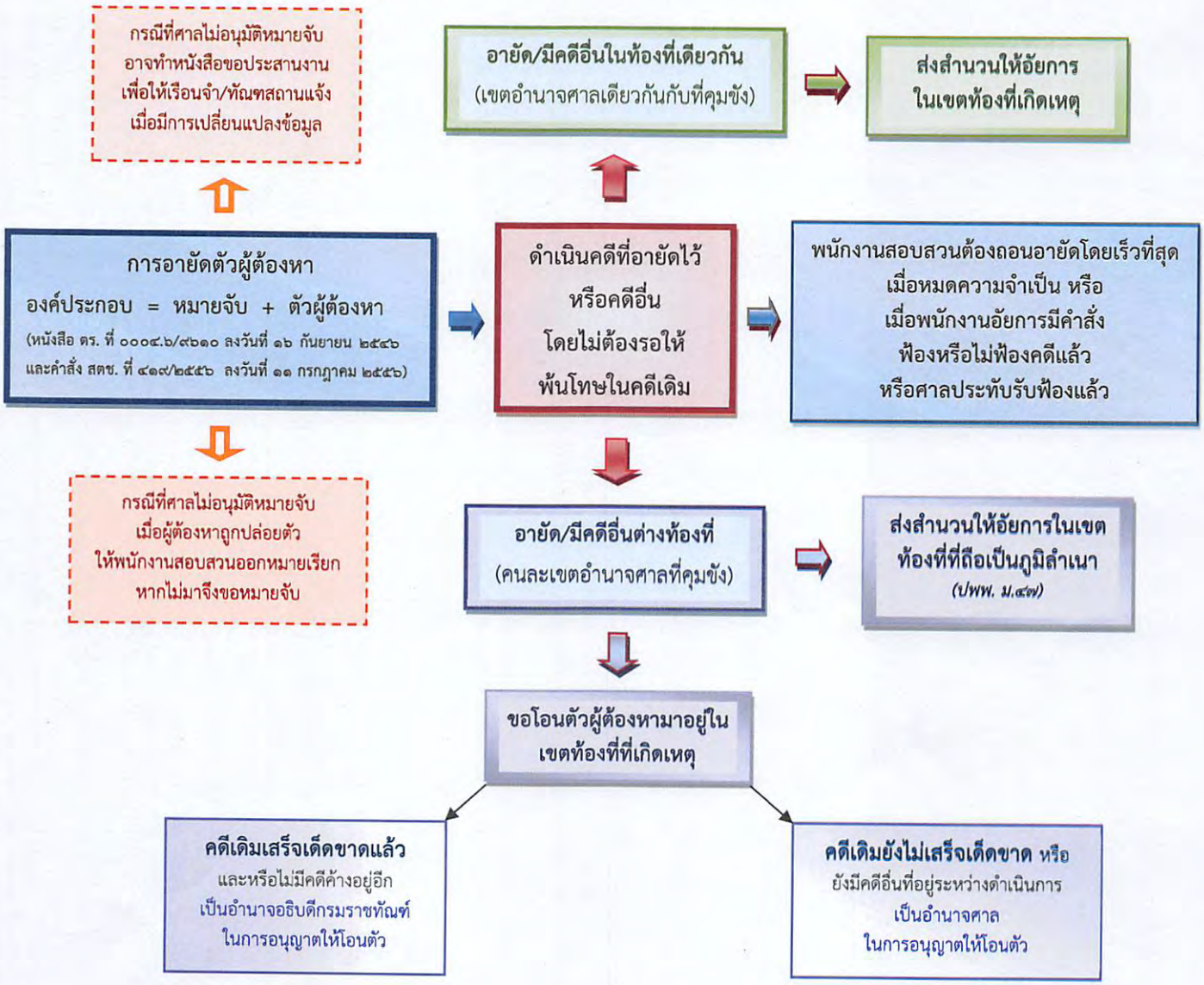
๑.๒.๕ ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุด ว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลักษณะ ๒ กระบวนการก่อนฟ้องคดี หมวด ๑ การรับสำนวนและการจ่ายสำนวน

ข้อ ๒๑๒ การรับสำนวนที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมหรือขังอยู่ในคดีอื่นที่เรือนจำซึ่งอยู่ในเขตอำนาจศาลอื่น

(๑) หากคดีอื่น ศาลได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ให้พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการประจำศาลที่มีเขตอำนาจเหนือเรือนจำที่ผู้ต้องหาต้องโทษจำคุกอยู่นั้น เป็นผู้รับสำนวนการสอบสวนจากพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีต่อไป ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งถึงที่สุดไม่รับฟ้อง ให้คืนสำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการต่อไป

(๒) หากคดีอื่นศาลได้มีคำพิพากษาแต่คดียังไม่ถึงที่สุด พนักงานสอบสวนจะต้องดำเนินการให้ผู้ต้องหามาอยู่ในเขตอำนาจศาลที่พนักงานอัยการจะฟ้องคดีได้ หรือนำผู้ต้องหามาส่งพร้อมสำนวนการสอบสวนกรณีตามวรรคหนึ่ง

แผนผังขั้นตอนการดำเนินคดี กรณีผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในคดีอื่นและคดีที่ต้องการอายัดตัวผู้ต้องหา

๑.๓ สถิติการอายัดตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ของกรมราชทัณฑ์

เดือนกรกฎาคม ๒๕๕๗ ปรากฏข้อมูลการอายัดตัวผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ในเรือนจำและทัณฑสถาน จำนวน ๑๑๓ แห่ง จากทั้งหมด ๑๔๓ แห่ง จำนวนทั้งสิ้น ๗,๐๖๕ คดี แบ่งเป็นการอายัดตัว ในเขตอำนาจศาลเดียวกันกับที่ผู้ต้องขังถูกควบคุมตัวอยู่ จำนวน ๔,๖๗๓ คดี และการอายัดตัวนอกเขตอำนาจศาลที่ผู้ต้องขังถูกควบคุมตัวอยู่ จำนวน ๒,๕๐๙ คดี

เดือนสิงหาคม ๒๕๖๑ ปรากฏข้อมูลการอายัดตัว จำนวนทั้งสิ้น ๑๓,๗๓๐ คดี

เดือนมกราคม ๒๕๖๔ ปรากฏข้อมูลการอายัดตัว จำนวนทั้งสิ้น ๙,๘๑๙ คดี

(แบ่งเป็น การอายัดที่มีหมายจับ ๔,๒๖๐ ราย และอายัดที่ไม่มีหมายจับ ๕,๕๕๙ ราย)

เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ ปรากฏข้อมูลการอายัดตัว จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๑๙๑ คดี

๒. ผลการดำเนินโครงการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่บุคลากรในเรือนจำและผู้ต้องขัง เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนในเบื้องต้น

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๖๑ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้ดำเนินโครงการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากรในเรือนจำและผู้ต้องขังเกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการแผ่นดิน และการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องเรียนในเบื้องต้น ซึ่งจากการดำเนินโครงการฯ ปรากฏข้อเท็จจริงของปัญหาในลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ พนักงานสอบสวนยังมีแนวคิดว่า เมื่ออายัดตัวผู้ต้องหาไว้แล้วก็สามารถชะลอการดำเนินคดีไว้ได้จนกว่าผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) รายดังกล่าวจะครบกำหนดพ้นโทษในคดีเดิมเสียก่อน ทำให้มีการอายัดตัวค้างอยู่จำนวนมาก และการแก้ไขปัญหาอย่างเฉพาะเจาะจงในแต่ละจังหวัดนั้น แม้จะเป็นผลให้ลดจำนวนคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาลงได้อย่างมีนัยสำคัญ และยืนยันได้ว่าเป็นทิศทางหรือแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องเหมาะสม แต่ก็ไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนได้ เนื่องจากขาดระบบการควบคุม ติดตาม และตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

๓. ผลการดำเนินการประชุมหารือระหว่างองค์กร และผู้ทรงคุณวุฒิในกระบวนการยุติธรรม

ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ – ๒๕๕๔ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือและกำหนดแนวทางการดำเนินการร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (สำนักงานอัยการสูงสุด กรมราชทัณฑ์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ) รวม ๒ ครั้ง คือ การประชุมเพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในวันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๕๓ และการจัดประชุมติดตามผลการดำเนินการในวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ ซึ่งที่ประชุมพิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

- สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรพิจารณากำหนดกรอบระยะเวลาในการดำเนินกระบวนการอายัดตัวให้ชัดเจน และจัดทำฐานข้อมูลกลางอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพเพื่อการตรวจสอบติดตาม
- ควรมีการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวกับการโอนย้ายผู้ต้องหา (ผู้ต้องขัง) ไปดำเนินคดีต่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดให้บุคลากรได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบในการปฏิบัติอย่างชัดเจนถูกต้อง

ทั้งนี้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหนังสือกำชับการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน รวม ๓ ฉบับ ได้แก่ หนังสือ ที่ ตช ๐๐๑๑.๒๓๓/๐๑๒๘๔ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓ , หนังสือ ที่ ตช ๐๐๑๑.๒๕/๓๘๒๙ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ และหนังสือ ที่ ตช ๐๐๑๑.๒๔/๔๘๘๓ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ประชุมหารือร่วมกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงยุติธรรม และกรมราชทัณฑ์ รวม ๒ ครั้ง เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นและติดตามการดำเนินการ ดังนี้

- ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติออกหนังสือกำชับการปฏิบัติงานตามคำสั่ง สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ โดยพิจารณาเรื่องกำหนดระยะเวลาและรูปแบบหรือสาระในหนังสือขออายัดให้เกิดความชัดเจน รวมทั้งตรวจสอบและสรุปจำนวนคดีพร้อมกับหลักฐานการไม่รับสำนวนของพนักงานอัยการ ในคดีที่รู้ตัวผู้กระทำความผิดและผู้นั้นถูกควบคุมหรือขังอยู่ หรือปล่อยชั่วคราว หรือเชื่อว่าคงได้ตัวมาเมื่อออกหมายเรียก ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๒ (ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแจ้งว่าเป็นปัญหาที่ทำให้เกิดความล่าช้า) เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่อไป
- ให้กรมราชทัณฑ์กำชับการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ในการตรวจสอบและคัดแยกประเภทหนังสือขออายัดตัวที่มีหมายจับและไม่มีหมายจับออกจากกัน ตลอดจนแนวทางการทวงถามความคืบหน้าไปยังพนักงานสอบสวนตามห้วงเวลา รวมทั้งพิจารณาแก้ไขขั้นตอนการปฏิบัติงาน (การเสนอลดวันต้องโทษจำคุกของผู้ต้องขังที่ถูกอายัดตัว) ซึ่งอาจขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
- ให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาแนวทางการพัฒนาระบบและกำหนดตัวชี้วัดในการนำข้อมูลทางคดีของผู้กระทำความผิดแต่ละรายในอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานต่าง ๆ (ตำรวจ อัยการ ศาล ราชทัณฑ์) เข้าสู่ศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) หรือระบบอื่น เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของกระบวนการยุติธรรม

วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดการประชุมหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิในกระบวนการยุติธรรม และผู้เกี่ยวข้องในสายวิชาการ ซึ่งที่ประชุมมีความเห็นที่สำคัญว่า ต้องกำหนดระยะเวลาในการทำสำนวนคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอย่างเคร่งครัด และควรแสวงหาแนวทางหรือข้อตกลงร่วมกันให้แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามแนวทางที่สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้กำหนดกรอบไว้แล้ว เพราะการดำเนินการเพียงกำชับการปฏิบัติหน้าที่นั้นไม่เกิดผลเป็นการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินจัดการประชุมหารือกับคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิของโรงเรียนนายร้อยตำรวจ รวมทั้งพนักงานสอบสวนผู้มีประสบการณ์เกี่ยวข้องกับการทำสำนวนคดีอาญา ซึ่งที่ประชุมยังให้ความสำคัญเรื่องความจำเป็นของหนังสืออายัดตัวและหมายจับ แต่เน้นย้ำให้พนักงานสอบสวนต้องไปแจ้งข้อกล่าวหาและดำเนินคดีต่อเนื่องกับผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน โดยเฉพาะสำนวนคดีที่อยู่ในเขตอำนาจศาลเดียวกันกับคดีที่อายัดตัวไว้โดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษในคดีเดิม และเห็นควรให้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์ (electronic) หรือ แอปพลิเคชัน (application) เข้ามาช่วยแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสมด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากประเด็นการร้องเรียนที่มาสู่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ตลอดจนผลดำเนินการด้านการปฏิบัติการ ผลดำเนินการด้านวิชาการ และผลการประชุมหารือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา พบว่าสาเหตุสำคัญของความล่าช้าในกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะที่สืบเนื่องมาจากการอายัดตัวผู้ต้องหานั้น ส่วนใหญ่เกิดจากความไม่เข้าใจและความคลาดเคลื่อนในการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบของพนักงานสอบสวนหรือผู้เกี่ยวข้อง ที่ส่งผลกระทบต่อแนวนโยบายด้านการบริหารงานยุติธรรมของรัฐ รวมทั้งสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายและผู้ต้องหาในคดีที่อาจจะเสียไปเพราะความล่าช้าในกระบวนการดำเนินคดี และการถูกอายัดตัว เช่น ความสมบูรณ์ของพยานหลักฐาน การต่อสู้คดี การเยียวยาผู้เสียหาย และการพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำความผิด ซึ่งแม้จะมีการกำชับการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน) มาแล้วหลายครั้ง ก็ยังไม่บังเกิดผลเท่าที่ควร อีกทั้งยังขาดระบบการควบคุม ติดตาม และตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ ประกอบกับหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมยังมิได้บูรณาการการแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันอย่างจริงจัง

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อความรวดเร็วในกระบวนการยุติธรรมตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และสถานการณ์ของโลกที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้ตรวจการแผ่นดินจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. การกำหนดให้หนังสืออายัดตัวผู้ต้องหาเป็น “หมายอาญา” หรือให้มีการปฏิบัติเสมือนเป็นหมายประเภทหนึ่ง เพื่อให้มีกระบวนการคัดกรอง ตรวจสอบ และติดตามผลการอายัดตามระยะเวลาอย่างเหมาะสม เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้กำหนดให้การอายัดตัวผู้ต้องหาจะต้องมีหมายจับประกอบ แต่ไม่เคยกำหนดระยะเวลาหรือการสิ้นสุดของหนังสืออายัดอย่างชัดเจน อีกทั้งกรณีการขออนุมัติศาลเพื่อออกหมายจับผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานนั้น ศาลอาจไม่อนุมัติให้เพราะไม่เข้าหลักเกณฑ์การออกหมายจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เป็นเหตุให้เกิดพนักงานสอบสวนทำหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาโดยที่ไม่มีหมายจับเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๔๐ ของหนังสือขออายัดตัว

ทั้งนี้ การกำหนดให้หนังสืออายัดตัวผู้ต้องหาเป็นหมายอาญาหรือให้มีการปฏิบัติเสมือนเป็นหมายประเภทหนึ่ง จะสามารถลดจำนวนการอายัดตัวโดยไม่มีความจำเป็นและปัญหาข้อถกเถียงกรณีหนังสืออายัดที่มีหมายจับและหนังสืออายัดที่ไม่มีหมายจับลงได้อย่างมีนัยสำคัญ (ส่งผลโดยตรงต่อความรวดเร็วของสำนวนคดี) รวมทั้งขอความร่วมมือสำนักงานอัยการสูงสุดและสำนักงานศาลยุติธรรมให้ออกระเบียบหรือข้อกำหนดการแจ้งผลการ “สั่งคดี” ให้พนักงานสอบสวนทราบเพื่อเป็นข้อมูล ในการถอนอายัดตัว (ในกรณีที่ยังคงกำหนดให้พนักงานสอบสวนเป็นผู้ถอนอายัด) หรือให้อัยการ/ศาลสามารถเพิกถอนหนังสืออายัดได้เมื่อหมดความจำเป็น

๒. การพิจารณาแนวทางการใช้ดุลพินิจสำหรับปฏิบัติงานหรือตีความตัวบทกฎหมายในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔๒ วรรค ๓ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความในศาลแขวง มาตรา ๗ “ในกรณีที่เสนอความเห็นควรสั่งฟ้อง ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนพร้อมกับ

ผู้ต้องหาไปยังพนักงานอัยการ เว้นแต่ผู้ต้องหานั้นถูกขังอยู่แล้ว หรือผู้ต้องหาซึ่งถูกแจ้งข้อหาได้หลบหนีไป" โดยให้ครอบคลุมถึงการที่ผู้ต้องหาถูกขังอยู่แล้วในเรือนจำหรือทัณฑสถานทุกแห่ง ไม่ว่าจะเป็นกรณีที่มีการอายัดตัวไว้หรือไม่ก็ตาม (แนวทางเดียวกับเขตอำนาจศาลในพระธรรมนูญศาลยุติธรรม กรณียื่นฟ้องคดีต่อศาลแพ่งหรือศาลอาญา และคดีนั้นเกิดขึ้นนอกเขตของศาลแพ่งหรือศาลอาญา ศาลดังกล่าวอาจใช้ดุลพินิจยอมรับไว้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งโอนคดีไปยังศาลยุติธรรมอื่นที่มีเขตอำนาจก็ได้)

๓. การนำแนวทางการสืบพยานทางจอภาพ (Video Conference) ตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการสืบพยานคดีอาญาในลักษณะการประชุมทางจอภาพ พ.ศ. ๒๕๕๖ มาปรับใช้กับสำนวนคดีที่มีตัวผู้ต้องหาในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต่างเขตอำนาจศาล โดยถือเป็นเหตุผลความจำเป็นเพื่อเป็นการตอบสนองต่อการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายและผู้ต้องหา ตลอดจนข้อจำกัดในการโอนตัวผู้ต้องขังคดีอุกฉกรรจ์หรือมีกำหนดโทษสูงหรือมีพฤติการณ์ไม่น่าไว้วางใจไปควบคุมยังเรือนจำ/ทัณฑสถานที่มีความมั่นคงต่ำ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID 19 รวมทั้งนโยบาย Thailand ๔.๐ ของรัฐ

๔. การกำหนดให้ระยะเวลาในการทำสำนวนคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหา (โดยเฉพาะกรณีที่มีตัวผู้ต้องหาอยู่ในความควบคุมของเรือนจำ/ทัณฑสถานในเขตอำนาจศาลเดียวกันกับคดีที่ได้ขออายัดตัว) เป็นหนึ่งในตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทั้งพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชา โดยมีหลักเกณฑ์การให้คุณให้โทษที่ชัดเจน (แทนการกำชับการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นที่ประจักษ์แล้วว่าไม่เกิดผลในทางปฏิบัติ)

๕. การนำระบบ electronic (อิเล็กทรอนิกส์) หรือ application (แอปพลิเคชัน) ที่เหมาะสมเข้ามาช่วยในการควบคุม เชื่อมโยง หรือตรวจสอบสำนวนคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหา หรือสำนวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานในคดีอื่นโดยไม่มีหมายจับ โดยคำนึงถึงฐานข้อมูลที่จำเป็นเพื่อสามารถตรวจสอบระยะเวลาในขั้นตอนต่าง ๆ ของทุกหน่วยงาน เช่น การรับ - ส่งสำนวน และการแจ้งผลคดีได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งอาจใช้ช่องทางของศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลกระบวนการยุติธรรม (Data Exchange Center : DXC) หรือ ช่องทางอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

๖. การกำหนดให้คณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม หรือคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติ (หรือหน่วยงานอื่นตามที่เห็นว่าเหมาะสม) เป็นตัวกลางประสานแนวทางและจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม ในข้อ ๑ – ๕ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาให้ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ (มาตรการระยะสั้น)

๑. การกำหนดให้หน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีสำนวนคดีที่มีการอายัดตัวผู้ต้องหาไว้กับทางเรือนจำ/ทัณฑสถาน ต้องปรับปรุงสมุดคุมอายัดให้มีข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน โดยต้องประสานหรือเชื่อมโยงข้อมูลกับกรมราชทัณฑ์เพื่อดำเนินการตรวจสอบฐานข้อมูลทะเบียนประวัติผู้ต้องขังที่มีการขออายัดตัว โดยเน้นการตรวจสอบจากผู้บังคับบัญชาอย่างสม่ำเสมอ และให้จำแนกประเภทสำนวนคดีเป็น ๓ ประเภท (เพื่อสะดวกแก่การปฏิบัติงานและไม่ให้เกิดความล่าช้าโดยไม่มีเหตุอันควร) ได้แก่

ประเภทที่ ๑ คดีที่สามารถถอนอายัดตัวผู้ต้องหาได้ทันที ได้แก่ คดีที่หมดความจำเป็นในการอายัดตัว เช่น คดีที่พนักงานสอบสวนได้นำตัวผู้ต้องหามาดำเนินคดีที่ขออายัดตัวโดยได้ขอให้ศาลออกหมายขังระหว่างการสอบสวนแล้ว หรือคดีที่พนักงานสอบสวนได้ดำเนินการส่งสำนวนให้พนักงานอัยการพิจารณาสั่งคดีเด็ดขาด (ไม่ฟ้อง) แล้ว หรือคดีที่ศาลประทับรับฟ้องคดีดังกล่าวแล้ว หรือคดีที่ขาดอายุความแล้ว หรือพนักงานสอบสวนไม่ต้องการตัวผู้ต้องขังรายดังกล่าวแล้ว (ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม)

ทั้งนี้ ควรมีการกำหนดรูปแบบและกรอบระยะเวลาของหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องหาเพื่อให้มีระบบการตรวจสอบตามห้วงเวลา รวมทั้งกำหนดแนวทางปฏิบัติกรณีการยกเลิกหนังสือขออายัดตัวให้เกิดความชัดเจนด้วย

ประเภทที่ ๒ คดีที่ผู้ต้องหาที่ถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถานที่อยู่ในเขตอำนาจศาลเดียวกันกับคดีที่อายัดตัวไว้ ซึ่งพนักงานสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาโอกาสแรก โดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษ ในคดีเดิม พร้อมทั้งรวบรวมพยานหลักฐาน และสรุปผลคดีส่งให้พนักงานอัยการตามกำหนดระยะเวลาที่มีไว้สำหรับการสอบสวนดำเนินคดีเช่นเดียวกันกับกรณีผู้ต้องหามีที่อยู่หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวน หรือคดีที่ผู้ต้องหาถูกแจ้งข้อหาโดยไม่มีการจับกุม เนื่องจากรู้ตัวผู้กระทำผิดและผู้กระทำผิดมีตัวอยู่ในการควบคุมของรัฐ ทั้งนี้ ผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นต้องตรวจสอบตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ และควรกำหนดเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของพนักงานสอบสวนและผู้บังคับบัญชาอย่างชัดเจนด้วย

ประเภทที่ ๓ คดีที่ผู้ต้องหาถูกคุมขังในคดีอื่นและอยู่ในเรือนจำ/ทัณฑสถาน ที่อยู่คนละเขตอำนาจศาลกับคดีที่อายัดตัวไว้ ซึ่งอาจต้องมีขั้นตอนเพิ่มเติม ได้แก่ การขอโอนตัวผู้ต้องหาไปดำเนินคดีในเขตอำนาจศาลที่เกิดเหตุ หรือการดำเนินคดีในเขตศาลที่เป็นภูมิลำเนาของผู้ต้องขัง (ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๔๗)

๒. การให้กรมราชทัณฑ์กำชับการปฏิบัติงานของเรือนจำและทัณฑสถานต่าง ๆ ดำเนินการตรวจสอบและคัดแยกประเภทหนังสือขออายัดตัว (มีหมายจับ) และหนังสือขอประสานงาน (ไม่มีหมายจับ) ออกจากกัน เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนมิให้กระทบต่อการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามหลักทัณฑวิทยาและการพัฒนาพฤตินิสัยผู้กระทำผิดที่จำเป็นต้องมีการให้ประโยชน์ทางการราชทัณฑ์บางประการกับผู้ต้องขัง เช่น การย้ายกลับภูมิลำเนา การลดวันต้องโทษ และการพักการลงโทษ เป็นต้น

๓. การให้แต่ละหน่วยงานจัดอบรมบุคลากรของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนดำเนินการของสำนวนคดีอาญาและอายัดตัวผู้ต้องหา ให้มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายและระเบียบที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อไม่ให้เกิดความขัดแย้งหรือเกิดปัญหาในการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ข

เอกสารเผยแพร่ข่าวสารและความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม เรื่องที่ ๒/๒๕๖๕
บทบาทอัยการในการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับในต่างประเทศ

OAG สำนักงานอัยการสูงสุด | สถาบันนิติวัชร์ Nitivajra Institute
เอกสารเผยแพร่ข่าวสาร
และความรู้ด้านกระบวนการยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550 อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น 8 เลขที่ 120 หมู่ที่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210
สำนักงานประสานงานกระบวนการยุติธรรม โทรศัพท์ : 0 2142 2162 อีเมล : ojc@ago.go.th

เรื่องที่ ๒/๒๕๖๕
วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕

บทบาทอัยการในการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับในต่างประเทศ

ปิยะฉัตร ผังสุวรรณดำรง[๑]

บทนำ

การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาในชั้นก่อนฟ้องคดี นับเป็นเรื่องสำคัญสำหรับองค์กรต่าง ๆ ในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นองค์กรตำรวจ องค์กรอัยการ หรือองค์กรศาล แต่ด้วยปัจจัยหลายประการในทางปฏิบัติทำให้หลักการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของผู้ต้องหาไม่ได้ถูกนำมาใช้ตามสมควรในชั้นนี้ อาทิ การขาดความรู้ความเข้าใจของเจ้าพนักงานผู้ปฏิบัติงานเอง หรือการอาศัยความไม่รู้ของประชาชนเพื่อลัดขั้นตอนในการปฏิบัติงานของเจ้าพนักงาน ทั้งนี้ ในปัจจุบันประชาชนให้ความสนใจในเรื่องการใช้อำนาจของเจ้าพนักงานที่เป็นการกระทบต่อสิทธิเสรีภาพในตัวบุคคลอันชอบด้วยกฎหมายมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะมาตรการบังคับในคดีอาญาที่มีอยู่หลายประการ ได้แก่ การเรียก การจับ การค้น การควบคุม และการขัง[๒] จึงจำเป็นที่องค์กรในกระบวนการยุติธรรมต้องร่วมกันการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ถี่ถ้วนเสียก่อนที่จะมีการออกมาตรการบังคับในคดีอาญาอันเป็นการกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชนนั้น อีกทั้งพนักงานอัยการผู้มีหน้าที่สั่งฟ้องคดีควรต้องเข้ามามีบทบาทสำคัญในการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของบุคคลที่ได้รับผลกระทบในส่วนนี้ด้วย

---

[๑] น.บ. (มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), น.บ.ท., น.ม. (สาขากฎหมายอาญา)(มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์), อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานประสานงานกระบวนการยุติธรรม สถาบันนิติวัชร์

[๒] คณิต ณ นคร, กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วิญญูชน, ๒๕๔๙)

"หมายอาญา" ในประเทศไทย[๓] มี ๕ ประเภท ได้แก่ หมายจับ หมายขัง หมายค้น หมายจำคุก หมายปล่อย ซึ่งในบทความนี้จะกล่าวถึงเฉพาะบทบาทของพนักงานอัยการในการตรวจสอบการขอออกหมายอาญา โดยมุ่งไปที่หมายจับเป็นหลัก ซึ่งหมายจับตามกฎหมายไทยกำหนดให้องค์กรศาลเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาออกหมายจับ โดยผู้ร้องขออาจเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสาม หรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป[๔] ซึ่งหลักการในการออกหมายจับ คือ ต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมาย[๕] ซึ่งคือ ต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น[๖] และ

---

[๓] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๗ "ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติในมาตรา ๗๘ มาตรา ๗๙ มาตรา ๘๐ มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๔ แห่งประมวลกฎหมายนี้ จะจับ ขัง จำคุก หรือค้นในที่รโหฐานหาตัวคนหรือสิ่งของต้องมีคำสั่งหรือหมายของศาลสำหรับการนั้น

บุคคลซึ่งต้องขังหรือจำคุกตามหมายศาล จะปล่อยไปได้ก็เมื่อมีหมายปล่อยของศาล"

[๔] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๙ "ศาลจะออกคำสั่งหรือหมายจับ หมายค้น หรือหมายขัง ตามที่ศาลเห็นสมควร หรือโดยมีผู้ร้องขอก็ได้

ในกรณีที่ผู้ร้องขอเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ต้องเป็นพนักงานฝ่ายปกครองตั้งแต่ระดับสามหรือตำรวจซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนซึ่งมีเหตุอันควรโดยผู้ร้องขอไม่อาจไปพบศาลได้ ผู้ร้องขออาจร้องขอต่อศาลทางโทรศัพท์ โทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่เหมาะสมเพื่อขอให้ศาลออกหมายจับหรือหมายค้นก็ได้ ในกรณีเช่นว่านี้เมื่อศาลสอบถามจนปรากฏว่ามีเหตุที่จะออกหมายจับหรือหมายค้นได้ตามมาตรา ๕๙/๑ และมีคำสั่งให้ออกหมายนั้นแล้ว ให้จัดส่งสำเนาหมายเช่นว่านี้ไปยังผู้ร้องขอโดยทางโทรสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา

เมื่อได้มีการออกหมายตามวรรคสามแล้ว ให้ศาลดำเนินการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขอหมายมาพบศาลเพื่อสาบานตัวโดยไม่ชักช้า โดยจดบันทึกถ้อยคำของบุคคลดังกล่าวและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมายไว้ หรือจะใช้เครื่องบันทึกเสียงก็ได้ โดยจัดให้มีการถอดเสียงเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของศาลผู้ออกหมาย บันทึกที่มีการลงลายมือชื่อรับรองดังกล่าวแล้วให้เก็บไว้ในสารบบของศาล หากความปรากฏต่อศาลในภายหลังว่าได้มีการออกหมายไปโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ศาลอาจมีคำสั่งให้เพิกถอนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงหมายเช่นว่านั้นได้ ทั้งนี้ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอจัดการแก้ไขเพื่อเยียวยาความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรก็ได้"

[๕] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๕๙/๑ "ก่อนออกหมาย จะต้องปรากฏพยานหลักฐานตามสมควรที่ทำให้ศาลเชื่อได้ว่ามีเหตุที่จะออกหมายตามมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๑

คำสั่งศาลให้ออกหมายหรือยกคำร้อง จะต้องระบุเหตุผลของคำสั่งนั้นด้วย

หลักเกณฑ์ในการยื่นคำร้องขอ การพิจารณา รวมทั้งการออกคำสั่งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกา"

[๖] ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖ "เหตุที่จะออกหมายจับได้มีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสามปี หรือ

ในส่วนของการวิธีการเสนอพยานหลักฐานในการขอออกหมายจับ และพยานหลักฐานที่ต้องใช้ในการขอออกหมายจับต้องเป็นไปตามข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการออกคำสั่งหรือหมายอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๑๖ และ ๑๗

ในระดับสากล อาทิ สหรัฐอเมริกา และสาธารณรัฐฝรั่งเศส นั้นมีขั้นตอนการตรวจสอบโดยอัยการที่เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการออกหมายจับ[๗] โดยเข้ามาเป็นผู้ตรวจดูเหตุแห่งการขอออกหมายและพยานหลักฐานต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อให้เพียงพอต่อการขอออกหมายจับ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่อาจถูกกระทบจากการใช้อำนาจรัฐ ดังนั้น ในบทความนี้จึงขอกล่าวถึงบทบาทของอัยการในการกลั่นกรองและตรวจสอบการขอออกหมายจับของประเทศต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ สหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐฝรั่งเศส และประเทศญี่ปุ่น เพื่อเป็นการเสาะหาแนวทางสากลในเรื่องดังกล่าวมาปรับใช้ให้เหมาะสมกับประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความยุติธรรมทางอาญาในชั้นก่อนฟ้องของไทยต่อไปในอนาคต

การตรวจสอบการขอออกหมายจับในต่างประเทศ

๑) สหรัฐอเมริกา

การขอออกหมายอาญาของสหรัฐอเมริกานั้น ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติมครั้งที่สี่ที่ว่า "สิทธิของบุคคลที่จะได้รับความปลอดภัยในร่างกาย เคหสถาน เอกสาร ทรัพย์สิน ให้พ้นจากการค้นและยึดโดยไม่มีเหตุอันสมควรจะถูกล่วงละเมิดมิได้ และห้ามมิให้มีการออกหมาย เว้นแต่มีเหตุอันควร และหมายเช่นนั้นจะออกได้เมื่อมีเหตุอันน่าเชื่อถือประกอบกับได้มีการสาบานให้คำรับรอง โดยจะต้องระบุสถานที่ที่จะต้องค้นตัวบุคคลหรือสิ่งของที่จะจับหรือยึดด้วย"[๘] ซึ่งหมายจับถือเป็นหมายอาญาอย่างหนึ่ง จึงต้องนำหลักการที่ปรากฏในรัฐธรรมนูญดังกล่าวนี้มาใช้กับเรื่องการออกหมายจับ ดังนั้น ในการออกหมายจับของสหรัฐอเมริกาจึงต้องปรากฏว่ามีเหตุอันควรและมีเหตุอันน่าเชื่อถือประกอบการจับด้วย

---

(๒) เมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าบุคคลใดน่าจะได้กระทำความผิดอาญาและมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะหลบหนี หรือจะไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือก่อเหตุอันตรายประการอื่น

ถ้าบุคคลนั้นไม่มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง หรือไม่มาตามหมายเรียกหรือตามนัดโดยไม่มีข้อแก้ตัวอันควร ให้สันนิษฐานว่าบุคคลนั้นจะหลบหนี"

[๗] มาณพ ประวาลลัญฉกร, ชนินาฏ ลีดส์, สิริพันธ์ พลรบ. "ปัญหาการพิจารณาพยานหลักฐานในการออกหมายจับ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖". วารสารวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๕๘ (ตุลาคม - ธันวาคม ๒๕๖๔). น. ๗๕.

[๘] The Fourth Amendment to the United States Constitution "The right of the people to be secure in their persons, houses, papers, and effects, against unreasonable searches and seizures, shall not be violated, and no warrants shall issue, but upon probable cause, supported by oath or affirmation, and particularly describing the place to be searched, and the persons or things to be seized."

ศาลสูงสุดของสหรัฐอเมริกาได้ตัดสินวางหลักไว้ว่า ผู้มีอำนาจออกหมายจะต้องเป็นศาล ในบางมลรัฐมีการกำหนดว่าในกรณีที่ต้องมีการออกหมายนั้นต้องอยู่ในความควบคุมของอัยการและศาล อัยการมีบทบาทในการควบคุมอำนาจของตำรวจ โดยกฎหมายบังคับให้อัยการต้องให้ความเห็นชอบในหมายจับนั้นก่อน มิฉะนั้นแล้วศาลจะออกหมายนั้นมิได้ กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องนำหมายไปให้อัยการตรวจสอบพร้อมสำนวนการสอบสวน อัยการจะพิจารณาให้ความเห็นชอบในหมาย และอาจมีการสอบสวนเจ้าหน้าที่ตำรวจเพิ่มเติมในกรณีมีข้อสงสัย หากอัยการเห็นชอบจะลงลายมือชื่อด้านหลังสำนวนคดี และเจ้าหน้าที่ตำรวจจะนำหมายนั้นไปยังศาลต่อไป มิฉะนั้นแล้วศาลจะออกหมายไม่ได้ มีผลให้อัยการมีบทบาทในการกลั่นกรองการขอออกหมายของตำรวจอย่างใกล้ชิด อันเป็นการป้องกันการขอออกหมายโดยปราศจากเหตุอันสมควร เพื่อให้ศาลเป็นผู้ควบคุมการขอหมายของตำรวจได้อย่างถูกต้องรัดกุมได้[๙]

๒) สาธารณรัฐฝรั่งเศส

ในสาธารณรัฐฝรั่งเศส การจับผู้ต้องสงสัยถือเป็นข้อยกเว้นและไม่อาจกระทำได้ในชั้นการสอบสวนเบื้องต้น[๑๐] ส่วนหมายจับซึ่งเป็นคำสั่งศาลนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา ๑๓๑[๑๑] กำหนดให้ผู้พิพากษาไต่สวนจะออกหมายจับได้เฉพาะกรณีที่บุคคลที่ค้นหาหลบหนี หรือพำนักอยู่นอกราชอาณาเขตของสาธารณรัฐฝรั่งเศส และเป็นความผิดมัชฌิมโทษซึ่งมีโทษจำคุก หรือโทษที่สูงกว่าเท่านั้น ซึ่งการกลั่นกรองก่อนการออกหมายนั้น ผู้พิพากษาไต่สวนจะออกหมายจับได้ต่อเมื่อได้รับฟังความเห็นของอัยการแห่งสาธารณรัฐก่อน มิฉะนั้นแล้วต้องเริ่มต้นด้วยการออกหมายให้นำตัวมา แล้วจึงออกหมายขังบุคคลดังกล่าวต่อไป[๑๒] ส่วนกรณีที่สามารถจับได้โดยไม่มีหมายจับ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา ๗๓[๑๓] กำหนดให้บุคคลใด ๆ สามารถจับผู้กระทำความผิดอุกฤษโทษซึ่งหน้า หรือความผิดมัชฌิมโทษซึ่งหน้าที่มีอัตราโทษจำคุกได้ โดยจะต้องนำตัวผู้กระทำความผิดไปยังเจ้าพนักงานตำรวจฝ่ายคดีซึ่งท้องที่ที่ใกล้ที่สุด

---

[๙] เกียรติขจร วัจนะสวัสดิ์, "บทบาทของอัยการในการควบคุมอำนาจของตำรวจในสหรัฐอเมริกา" ในรายงานสัมมนา เรื่อง การปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความทางอาญาเพื่อคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๓๓), น. ๔๐-๔๑.

[๑๐] ปาลิดา ไตรสารศรี. (๒๕๕๔). การกลั่นกรองการออกหมายจับ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะนิติศาสตร์. น. ๙๒.

[๑๑] Article 131 " If the person has absconded or if he resides outside the territory of the Republic, the investigating judge may, after hearing the opinion of the district prosecutor, issue an arrest warrant against him if the offence carries a misdemeanour imprisonment penalty or a more serious penalty. " (https://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/8891 สืบค้นเมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๖๔)

[๑๒] อุทัย อาทิเวช, "การจับการค้นในประเทศฝรั่งเศส," สำนักงานศาลยุติธรรมสถาบันวิจัยรพีพัฒนศักดิ์ นิติศาสตร์เสวนาครั้งที่ ๕/๒๕๕๓ (กรุงเทพมหานคร : สถาบันวิจัยรพีพัฒนศักดิ์, ๒๕๕๓), น.๑

[๑๓] Article 73 " In the event of a flagrant felony or of a flagrant misdemeanour punished by a penalty of imprisonment, any person is entitled to arrest the perpetrator and to bring him before the nearest judicial police officer." (https://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/8891 สืบค้นเมื่อ ๔ มกราคม ๒๕๖๔)

ส่วนการกลั่นกรองหลังการออกหมาย เมื่อจับบุคคลตามหมายจับได้แล้ว ภายใน ๒๔ ชั่วโมง ต้องนำตัวผู้ถูกจับมาปรากฏต่อหน้าผู้พิพากษาไต่สวน หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล หรือผู้พิพากษาที่ได้รับมอบหมายจากผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เพื่อทำการไต่สวนและอาจถูกคุมขังชั่วคราวภายใต้เงื่อนไขกฎหมาย โดยผู้พิพากษาไต่สวนอาจสั่งให้ปล่อยตัวโดยมีหรือไม่มีคำสั่งควบคุมของศาลภายหลังจากฟังความเห็นของอัยการแห่งสาธารณรัฐ โดยบุคคลที่ถูกไต่สวนต้องรับรองว่าจะมาปรากฏตัวในทุกขั้นตอนของกระบวนพิจารณาโดยเร็วที่สุด และจะแจ้งให้ผู้พิพากษาไต่สวนทราบถึงความเคลื่อนไหว ซึ่งอัยการแห่งสาธารณรัฐอาจร้องขอในเวลาใด ๆ ให้ปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวได้ ซึ่งผู้พิพากษาไต่สวนจะต้องส่งสำนวนคดีพร้อมความเห็นตนไปยังผู้พิพากษาแห่งเสรีภาพและการคุมขังภายใน ๕ วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องขอจากอัยการแห่งสาธารณรัฐ และผู้พิพากษาแห่งเสรีภาพและการคุมขังต้องสั่งภายใน ๓ วันทำการ[๑๔]

๓) ประเทศญี่ปุ่น

การสอบสวนของประเทศญี่ปุ่นนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจหรืออัยการจะต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้ได้มากที่สุดด้วยตนเองก่อนที่จะใช้วิธีการจับกุม โดยจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับความน่าจะเป็นและพยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนในกระบวนการสอบสวนในคดีอาญา มาตรการในการจับกุมจึงใช้เฉพาะกรณีจำเป็นภายใต้เงื่อนไขพฤติการณ์พิเศษ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาญี่ปุ่น มาตรา ๑๙๗ แม้ว่าโดยพฤติการณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐอาจจับและควบคุมผู้กระทำผิดได้ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจและอัยการมักจะไม่ใช้มาตรการบังคับตราบที่การสอบสวนคดีอาญาสามารถกระทำได้โดยไม่ต้องจับกุมและควบคุมตัวผู้กระทำความผิด ดังนั้น ถ้าเห็นว่ามีเหตุจำเป็นอัยการหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจเรียกผู้ต้องสงสัยมาพบเพื่อสอบปากคำ ซึ่งถ้าผู้ต้องสงสัยไม่ถูกจับกุมหรือควบคุมตัวอยู่ก็อาจปฏิเสธที่จะมาปรากฏตัวได้ และหากมาปรากฏตัวก็สามารถไปเสียเมื่อใดก็ได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาญี่ปุ่น มาตรา ๑๙๘[๑๕]

---

[๑๔] Article 147 " In every case, a release with or without judicial supervision may be ordered on his own motion by the investigating judge after hearing the opinion of the district prosecutor, on the condition that the person under judicial examination undertakes to appear for every procedural step as soon as he is required to do so and keeps the investigating judge informed of all his movements.

The district prosecutor may also request release at any time. Unless he orders the person's release, the investigating judge must, within five days of the district prosecutor's requisitions, send the case file, accompanied by this own reason opinion, to the liberty and custody judge, who rules with three within three working days." (https://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/8891 สืบค้นเมื่อวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๕)

[๑๕] ปิยพร เกษมภักดีพงษ์. (๒๕๕๖). บทบาทของอัยการในการกำกับดูแลการสอบสวน : ศึกษากรณีการตรวจสอบการขอออกหมายอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์. น. ๗๘.

ภาคผนวก ค

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

ภาคผนวก ค

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรม ในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัด การสอบสวนคดีอาญา

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖

เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา

เนื่องจากปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลและสิทธิในกระบวนการยุติธรรมไว้ ประกอบกับมีการแก้ไขปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ทำให้คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติในบางเรื่องไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไป จึงมีความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงแก้ไขเรื่องการอำนวยความยุติธรรมในการสอบสวนคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาเสียใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ ที่ให้อำนาจในการออกคำสั่งนี้ โดยมีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๖ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงออกคำสั่งโดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ไว้ท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

พลตำรวจเอก

(อดุลย์ แสงสิงแก้ว)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ภาคผนวก ง

เรื่องร้องเรียนของนางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ เรื่อง ขอร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

กลุ่มงาน กมธ.การกฎหมาย
การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน
สำนักกรรมาธิการ ๒
รับที่ 104964
วันที่ 26 ต.ค. 64
เวลา 09.30

620/64

44 หมู่ที่ 2 ตำบลบานา อำเภอยะหริ่ง
จังหวัดปัตตานี 94150

วันที่ 24 ตุลาคม 2564

กลุ่มงานบริหารทั่วไปสำนักกรรมาธิการ ๒
เลขรับ 1717/64
วันที่ 25 ต.ค. 64
เวลา 13.18 น.
ส่งกลุ่มงาน กม. ดำเนินการ

เรื่อง ขอร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา

เรียน ประธานกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน
(ประสานงานผ่าน ส.ส.อาดิลัน อาลีอิสเฮาะ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1.สำเนาหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด ขอนายอามีน กาซอ ในคดีศาลจังหวัดปัตตานี
2.สำเนาบันทึกการจับกุมและคำร้องขอฝากขังของนายอามีน กาซอ สภ.เมืองยะลา

ข้าพเจ้านางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ อายุ 43 ปี เป็นภรรยาที่ถูกต้องตามหลักการศาสนาอิสลามของนายอามีน กาซอ ผู้เสียหายจากการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ข้าพเจ้ามีความประสงค์ที่จะร้องเรียนพฤติการณ์และการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา มีรายละเอียดข้อเท็จจริงดังนี้

นายอามีน กาซอ อายุ 44 ปี อยู่บ้านเลขที่ 40/9 หมู่ที่ 2 ตำบลปิตูมุดี อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เป็นอดีตผู้ต้องขังเรือนจำกลางปัตตานี ถูกจับกุมดำเนินคดีตามหมายจับอาญาของศาลจังหวัดปัตตานี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2553 ทั้งหมด 5 คดี ศาลได้พิพากษายกฟ้องและคดีถึงที่สุดแล้ว 4 คดี รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือรับรองคดีถึงที่สุด สิ่งที่ส่งมาด้วยข้อ 1 และศาลได้พิพากษาลงโทษจำคุก 1 คดี ซึ่งนายอามีน กาซอ ถูกจำคุกรับโทษตามคำพิพากษาของศาลแล้ว มีกำหนดพ้นโทษเมื่อวันที่ 14 ตุลาคม 2564 ที่ผ่านมา

ในวันดังกล่าว ขณะที่นายอามีน กาซอ กำลังจะได้รับการปล่อยตัวจากเรือนจำกลางจังหวัดปัตตานี ได้มีเจ้าพนักงานตำรวจของสถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี ได้ทำการอายัดตัวนายอามีน กาซอ แล้วนำตัวมาควบคุมที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี และเจ้าพนักงานตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี ได้ประสานงานให้เจ้าพนักงานตำรวจชุดจับกุมของสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา มาจับกุมนายอามีน กาซอ ตามหมายจับของศาลจังหวัดยะลา ที่ จส. 49/2550 ลงวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550 เพื่อส่งให้พนักงานสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหา และยื่นคำร้องขอฝากขังต่อศาลจังหวัดยะลา เพื่อเข้าสู่กระบวนการพิจารณาคดีอาญาตามกระบวนการยุติธรรมต่อไป

ข้าพเจ้าขอร้องเรียนว่า คดีนี้ พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ได้ยื่นคำร้องขอออกจับหมายคดีอาญาของนายอามีน กาซอ เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2550 รายละเอียดปรากฏตามสำเนาบันทึกจับกุมและสำเนาคำร้องขอฝากขังของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา สิ่งที่ส่งมาด้วยนี้ ข้อ 2

หลังจากที่นายอามีน กาซอ ถูกจับกุมและดำเนินคดีตามหมายจับของศาลจังหวัดปัตตานี นายอามีน กาซอ ถูกคุมขังระหว่างการพิจารณาคดีที่เรือนจำกลางจังหวัดปัตตานีมาโดยตลอด ซึ่งพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาทราบดีแล้วนั้น จึงได้ดำเนินการยื่นคำร้องขออายัดตัวไว้ที่เรือนจำกลางจังหวัดปัตตานี และต่อมาประมาณเดือนสิงหาคม 2563 พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาได้เข้ามาแจ้งข้อกล่าวหาให้นายอามีน กาซอ รับทราบข้อกล่าวหาตามหมายจับของศาลจังหวัดยะลา ซึ่งขณะนั้นนายอามีน กาซอ อยู่ระหว่างการรับโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาลจังหวัดปัตตานีและคดีได้ถึงที่สุดแล้ว และพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาน่าจะทราบถึงระยะเวลาการพ้นโทษของนายอามีน กาซอ แล้ว แต่หลังจากแจ้งข้อกล่าวหาให้รับทราบแล้ว พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ไม่ได้มีการดำเนินการใดๆ เพื่อให้โอกาสนายอามีน กาซอ ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ต้องหาแต่อย่างใด

การอายัดตัวของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ภายหลังจากที่นายอามีน กาซอ พ้นโทษจากเรือนจำกลางจังหวัดปัตตานีแล้ว และกำลังจะได้รับอิสรภาพออกมาใช้ชีวิตในสังคมอย่างปกติสุขนั้น เป็นการกระทำที่ไม่สุจริต ทำให้นายอามีน กาซอ ต้องเข้าสู่กระบวนพิจารณาคดีใหม่อีกครั้งหนึ่ง ถูกจำกัดสิทธิและเสรีภาพในการใช้ชีวิตอีกครั้ง ทั้งที่พนักงานสอบสวนของสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา สามารถที่จะดำเนินการตามขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมในการพิจารณาคดีในคราวเดียวกันได้ แต่พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ไม่ได้ดำเนินการแต่อย่างใด ทำให้นายอามีน กาซอ ได้รับความเสียหายและถูกจำกัดอิสรภาพอีกครั้ง ปัจจุบันนี้นายอามีน กาซอ ถูกคุมขังที่เรือนจำกลางยะลา คดีอยู่ระหว่างการสืบสวนสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา และคดีนี้ศาลจังหวัดยะลาไม่อนุญาตให้มีการปล่อยตัวชั่วคราว

ข้าพเจ้าจึงขอร้องเรียนต่อคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน เพื่อดำเนินการตรวจสอบพฤติการณ์ความไม่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา และพิจารณาเพื่อหาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาการปฏิบัติของพนักงานสอบสวน และบรรเทาความเดือดร้อนของนายอามีน กาซอ และครอบครัวต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

เจะรอเมาะ ดอเลาะ

(นางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ)

เบอร์โทรศัพท์ประสานงาน 061-886-2932
นางสาวเจะรอเมาะ ดอเลาะ

25/10/64

เอกสารหมายเลข 1

ที่ ศย ๓๐๙.๐๐๗/ ๑๘

ศาลจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปัตตานี ๙๔๐๐๐

หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด

ด้วยคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๒๑/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๒๖๐/๒๕๕๔ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี โจทก์ นายอามีนหรือซอเร กาซอ จำเลย เรื่อง ก่อให้เกิดเพลิงไหม้ ศาลได้อ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟัง เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๔ และอนุญาตให้โจทก์ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ถึงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๔ แต่คู่ความมิได้ยื่นอุทธรณ์แต่อย่างใด

จึงออกใบสำคัญเพื่อแสดงว่าคดีได้ถึงที่สุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๔

ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

สำเนาถูกต้อง

ที่ ศย ๓๐๙.๐๐๗/๑ ๓๕๗

ศาลจังหวัดปัตตานี ถนนปากน้ำ
ตำบลรูสะมิแล อำเภอเมือง
จังหวัดปัตตานี ๙๔๐๐๐

หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด

ด้วยคดีอาญาหมายเลขดำที่ อ๑๓๒๒/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๓๗๖/๒๕๕๔ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี โจทก์ นายอามีนหรือซอเร กาซอ จำเลย เรื่อง ความผิดต่อชีวิต พยายาม ทำให้เสียทรัพย์ ความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ศาลอ่านพิพากษาศาลฎีกาให้คู่ความฟังเมื่อวันที่ ๑๒กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ บัดนี้คดีถึงที่สุดแล้วจึงได้ออกใบสำคัญฉบับนี้ไว้เพื่อเป็นหลักฐาน

ออกให้ ณ วันที่ ๒๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

สำเนาถูกต้อง

สำเนา

ที่ ศย ๓๐๙.๐๐๗/พิเศษ

ศาลจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปัตตานี ๙๔๐๐๐

หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด

ด้วยคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๒๓/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๓๐๕/๒๕๕๕ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี โจทก์ นายอามีนหรือซอเร กาซอ จำเลย เรื่อง ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม อั้งยี่ ซ่องโจร ความผิดต่อชีวิต ปล้นทรัพย์ ทำให้เสียทรัพย์ ความผิดต่อ พ.ร.บ.อาวุธปืน ฯ คดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๔๗/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๑๓๐๖/๒๕๕๕ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี โจทก์ นายมะนาเซร์ จะปะกิยา จำเลย ความผิดต่อความมั่นคงของรัฐ ความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้าย อั้งยี่ ซ่องโจร ศาลได้อ่านคำพิพากษาศาลชั้นต้น เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ แต่คู่ความมิได้ยื่นอุทธรณ์แต่อย่างใด

จึงออกใบสำคัญเพื่อแสดงว่าคดีได้ถึงที่สุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๖

รับรองสำเนาถูกต้อง

(นายอาห์มัด อัลญามีน)
เจ้าพนักงานศาลยุติธรรมชำนาญการ
๒๐ ต.ค. ๒๕๖๕

ออกให้ ณ วันที่ ๑๘ เดือน สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗

(นายนรรพต วิภักดิ์เดช)
ผู้พิพากษา

ลักขณา/พิมพ์.

สำเนาถูกต้อง

ที่ ศย ๓๐๙.๐๐๗/ ๑๑

ศาลจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา จ.ปัตตานี ๙๔๐๐๐

หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด

ด้วยคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๒๔/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๐๐๔/๒๕๕๔ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี โจทก์ นายอามีนหรือซอเร กาซอ จำเลย เรื่อง ความผิดต่อชีวิต พยายาม ความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ศาลได้อ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๙ ให้คู่ความฟังเมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๕๕ และอนุญาตให้โจทก์ขยายระยะเวลายื่นฎีกาถึงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕ แต่คู่ความมิได้ยื่นฎีกาแต่อย่างใด

จึงออกใบสำคัญเพื่อแสดงว่าคดีได้ถึงที่สุดแล้วตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๕

ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

(ก่นมาศ)

สำเนาถูกต้อง

ที่ ศย ๓๐๙.๐๐๗/ ๗๖

ศาลจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปัตตานี ๙๔๐๐๐

หนังสือรับรองคดีถึงที่สุด

ด้วยคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๑๓๒๕/๒๕๕๓ คดีอาญาหมายเลขแดงที่ ๒๐๓๕/๒๕๕๔ ระหว่าง พนักงานอัยการจังหวัดปัตตานี โจทก์ นายอามีนหรือซอเร กาซอ จำเลย เรื่อง ความผิดต่อชีวิต ความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์ ความผิดต่อพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ศาลได้อ่านคำพิพากษาให้คู่ความฟัง เมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ และอนุญาตให้โจทก์ขยายระยะเวลายื่นอุทธรณ์ถึงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ แต่คู่ความมิได้ยื่นอุทธรณ์แต่อย่างใด

จึงออกใบสำคัญเพื่อแสดงว่าคดีได้ถึงที่สุดแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ เดือน มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๕

สำเนาถูกต้อง

บันทึกจับกุม

ป.จ.ว.ข้อ.....เวลา.....
คดีอาญาที่.....
บัญชีของกลางลำดับที่.....

สถานที่บันทึก สภ.เมืองยะลา
วัน/เดือน/ปี ที่บันทึก ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๗.๐๐ น.
วัน/เดือน/ปี ที่จับกุม ๑๓ กันยายน ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๖.๑๕ น.
สถานที่จับกุม สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานี ต.อาเนาะรู อ.เมืองปัตตานี จ.ปัตตานี
นามเจ้าพนักงานตำรวจที่จับกุม โดยการอำนวยการสั่งการของ พ.ต.อ.ตรัยฤกษ์ ปัญญาไตรรัตน์ ผกก.สภ.โกตาบรู รักษาราชการแทน ผกก.สภ.เมืองยะลา พ.ต.ท.พงศ์พันธ์ สุริยะวงศ์ รอง ผกก.สส.สภ.ราม้น รักษาราชการแทน รอง.สส.สภ.เมืองยะลา พ.ต.ต.สมภพ บัวเทศ สว.สส.สภ.ปะแต รักษาราชการแทน สว.สส.สภ.เมืองยะลา **สั่งการให้** ร.ต.อ.สกุลธี วิธีธรรม รอง สว.สส.สภ.เมืองยะลา, ส.ต.ท.อนันต์ สัตตะพันธุ์, ส.ต.ท.ธนาวัตร ปินใจ
ได้ร่วมกันจับกุมตัว นายอามีน กาซอ (๓-๙๔๐๑-๐๐๒๕๗-๖๑-๑) ที่อยู่ ๔๐/๙ ม.๒ ต.ปิตูมุดี อ.ยะหริ่ง จ.ปัตตานี
โดยจับตามหมายจับ ศาลจังหวัดยะลา ที่ จส.๔๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งต้องหาว่า "ร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต พกพาอาวุธปืนไปไหนเมืองหมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต"
ขณะจับกุมผู้ต้องหาได้รับทราบข้อกล่าวหาแล้ว ผู้ต้องหาให้การว่าหมายจับศาลจังหวัดยะลา ที่ จส.๔๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งต้องหาว่า "ร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต พกพาอาวุธปืนไปไหนเมืองหมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต"ออกมาเพื่อจับตนเองจริงและตนเองไม่เคยโดนจับตามหมายจับนี้มาก่อน
พฤติการณ์ในการจับกุม ก่อนทำการจับกุมเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมดังกล่าวข้างต้น ได้รับการประสานจากสภ.เมืองปัตตานีว่า นายอามีน กาซอ เป็นผู้ต้องหาตามหมายจับของศาลจังหวัดยะลา ที่ จส.๔๙/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งต้องหาว่า "ร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต พกพาอาวุธปืนไปไหนเมืองหมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันควรโดยไม่ได้รับใบอนุญาต" ซึ่ง สภ.เมืองยะลาได้อายัดตัวไว้ บัดนี้ได้รับมาอยู่ที่ สภ.เมืองปัตตานี เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมจึงได้รายงานผู้บังคับบัญชาและได้รับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาให้เดินทางไปรับตัวนายอามีนฯ จาก สภ.เมืองปัตตานี เจ้าหน้าที่ชุดจับกุมจึงแสดงตัวเป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจ พร้อมแสดงหมายจับศาลดังกล่าวข้างต้นให้ นายอามีนฯ ได้ดูแล้ว ยอมรับว่าหมายจับดังกล่าวได้ออกมาให้จับตนเองจริง และตนเองไม่เคยถูกจับตามหมายจับนี้มาก่อน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดจับกุมจึงแจ้งให้ นายอามีนฯ ทราบว่าจะต้องถูกจับกุมตามหมายจับและแจ้งข้อกล่าวหาตามหมายจับพร้อมแจ้งสิทธิให้ทราบและได้พาตัวนายอามีนเดินทางมายัง สภ.เมืองยะลา จัดทำบันทึกจับกุมนำตัวผู้ต้องหาส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

เจ้าพนักงานตำรวจผู้จับกุมได้แจ้งให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาทราบถึงสิทธิ และดำเนินการตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้วดังต่อไปนี้

๑. ผู้ถูกจับได้ทราบข้อกล่าวหา หรือหากมีหมายจับได้แสดงต่อผู้ถูกจับแล้ว
๒. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะไม่ให้การหรือให้การก็ได้ และถ้อยคำของผู้ถูกจับอาจใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้
๓. ผู้ถูกจับมีสิทธิที่จะพบและปรึกษาทนายความหรือผู้ซึ่งจะเป็นทนายความ

สำเนาถูกต้อง

(ลงชื่อ) อามีน กาซอ ผู้ต้องหา
(อามีน กาซอ)

๔. ถ้าผู้ถูกจับประสงค์จะแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจทราบถึงการจับกุมที่สามารถดำเนินการได้โดยสะดวก และไม่เป็นการขัดขวางการจับหรือการควบคุมผู้ถูกจับ หรือทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยแก่บุคคลใด เจ้าพนักงานได้อนุญาตให้ผู้ถูกจับดำเนินการได้ตามสมควรแก่กรณีแล้ว

๕. ผู้ถูกจับได้รับทราบข้อกล่าวหาและรายละเอียดเกี่ยวกับเหตุแห่งการจับแล้ว หรือได้แจ้งว่ามีหมายจับให้ผู้ถูกจับทราบและได้อ่านหมายจับให้ฟังแล้ว

๖. มีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

อนึ่งในการจับกุมครั้งนี้ เจ้าพนักงานตำรวจมิได้ทำให้ทรัพย์สินของผู้ใดเสียหาย สูญหายหรือเสื่อมค่าแต่อย่างใด และมิได้บังคับขู่เข็ญหรือทำอันตรายแก่ร่างกายจิตใจของผู้ใดแต่ประการใด ได้อ่านบันทึกนี้ให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาฟังและได้อ่านเองแล้ว รับว่าถูกต้อง จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ) อามีน กาซอ ผู้ต้องหา/รับสำเนาบันทึกจับกุม

(อามีน กาซอ)

เจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.เมืองยะลา

(ลงชื่อ) ร.ต.อ. (สกุลธี วิธีธรรม) หน./จับกุม (ลงชื่อ) ส.ต.อ. (อนันต์ สัตตะพันธ์) ร่วมจับกุม

(ลงชื่อ) ส.ต.ท. ร่วมจับกุมบันทึก/อ่าน

(ธนาวัตร ปินใจ)

คำร้องขอฝากขังผู้ต้องหา ครั้งที่ ๑
รับคำร้อง สำเนาให้ผู้ต้องหา เรียกไต่สวนผ่านการประชุมทางจอภาพ และสอบผู้ต้องหาในลักษณะการประชุมทางจอภาพในยังสถานีตำรวจ เนื่องจากป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคราน่า ๒๐๑๙ แล้วไม่คัดค้าน อนุญาตให้ฝากขังเป็นเวลา.....วัน และให้ฝากขังในลักษณะการประชุมทางจอภาพในครั้งต่อไปได้

.....ผู้พิพากษา
พันตำรวจตรีหญิง.....ผู้ร้อง
.....ผู้ต้องหา

คดีหมายเลขดำที่...../๒๕๖๔
คดีหมายเลขแดงที่...../๒๕๖๔
ศาลจังหวัดยะลา

วันที่ ๑๕ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

ความอาญา

ระหว่าง { พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา (พันตำรวจตรีหญิงพนิดา หงษา) ผู้ร้อง
นายอามีน กาซอ อายุ ๔๔ ปี ไทย – ไทย ผู้ต้องหา

ข้าพเจ้า พันตำรวจตรีหญิงพนิดา หงษา ตำแหน่ง สารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ขอยื่นคำร้องมีข้อความตามที่จะกล่าวต่อไปนี้

ข้อ ๑ ด้วยเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๐ นายเกียรติศักดิ์ หวังนุ้ย ผู้เสียหายแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา

ปรากฏจากการสอบสวนของพนักงานสอบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา ว่านายอามีน กาซอ อายุ ๔๔ ปี เชื้อชาติไทย สัญชาติไทย เลขประจำตัวประชาชน ๓-๙๔๑๐-๐๐๒๕๗-๖๑-๑ อยู่บ้านเลขที่ ๓๐๔ ตำบลยะรัง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี อาชีพไม่มี เบอร์โทรศัพท์ ๐๖๑๘๘๖๒๙๓๒ (ภรรยา) ผู้ต้องหา

☒ ในการฝากขังครั้งแรกนี้ได้ดำเนินการผ่านโปรแกรมการประชุมทางจอภาพ ผู้ต้องหาไม่คัดค้าน

☒ ได้หรือน่าจะได้กระทำความผิดอาญาร้ายแรง ซึ่งมีอัตราโทษอย่างสูงเกิน ๓ ปี

☒ ผู้ต้องหามีความประสงค์ยื่นคำร้องขอปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างสอบสวน

☐ ได้หรือน่าจะได้กระทำความผิดอาญา และน่าจะหลบหนีหรือไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐานหรือก่ออันตรายประการอื่น

☒ ผู้ต้องหาดังกล่าวศาลได้ออกหมายจับไว้แล้ว ตามคำร้องขอออกหมายจับเลขที่.จส.๔๙/๒๕๕๐ ของศาลจังหวัดยะลา ออกเมื่อวันที่.....๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐.....ซึ่งได้จับมาตามหมายจับดังกล่าว

เหตุกระทำผิดเกิดที่ โค้งสวนส้ม ถนนสายยะลา-โต๊ะปาเก๊ะ หมู่ ๗ ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๐ เวลาประมาณ ๑๗.๒๕ น.

จับกุมตัวเมื่อ วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๖.๑๕ นาฬิกา

นำตัวถึงที่ทำการพนักงานสอบสวน วันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๘.๓๗ นาฬิกา

มีพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำความผิด กล่าวคือ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๐ เวลาประมาณ ๑๗.๒๕ น. ขณะที่นายเกียรติศักดิ์ หวังนุ้ย ผู้เสียหาย กำลังขับขี่รถจักรยานยนต์ คันทะเบียน ๒๔๔ ปัตตานี มาตามถนนสายยะลา-โต๊ะปาเก๊ะ เมื่อขับขี่มาถึงบริเวณโค้งบ้านสวนส้ม หมู่ ๗ ตำบลสะเตงนอก อำเภอเมืองยะลา ผู้ต้องหาซึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ขับขี่รถจักรยานยนต์ โดยมีนายสุไลมาน โฆษิตอาภา เป็นคนนั่งซ้อนท้าย ขับขี่รถประกบรถจักรยานยนต์คันที่นายเกียรติศักดิ์ฯ เป็นผู้ขับขี่ และมีมารดาของนายกิตติศักดิ์ฯ นั่งซ้อนท้ายมาด้วย นายสุไลมาน โฆษิตอาภา ได้ใช้อาวุธปืนพกสั้นยิงนายเกียรติศักดิ์ฯ จำนวน ๓-๔ นัด กระสุนปืนถูกที่บริเวณหน้าหูด้านซ้าย จำนวน ๑ นัด นายเกียรติศักดิ์ฯ ได้รับบาดเจ็บ ผู้ต้องหาจึงขับขี่รถจักรยานยนต์พานายสุไลมานฯ หลบหนีไป พนักงานสอบสวนได้

สแกนด้วย CamScanner

สำเนาถูกต้อง

สอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน ขออนุญาตศาลจังหวัดยะลาออกหมายจับผู้ต้องหาไว้แล้ว ต่อมาตรวจสอบพบ ผู้ต้องหาถูกควบคุมตัวอยู่ที่เรือนจำปัตตานีในคดีอื่น พนักงานสอบสวนจึงได้อายัดตัวไว้ ต่อมาวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๓.๓๐ น. ผู้ต้องหาถูกปล่อยตัวจากเรือนจำจังหวัดปัตตานี มาควบคุมตัวไว้ที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปัตตานีตามที่อายัดไว้ เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองยะลาจึงไปรับตัวและทำการจับกุมตัวมาส่งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีตามกฎหมาย

พนักงานสอบสวนได้แจ้งข้อหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดให้ผู้ต้องหาทราบว่า กระทำความผิดฐาน **"ร่วมกันพยายามฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับอนุญาต พกพาอาวุธปืนไปในเมืองหมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรโดยไม่ได้รับอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว"** อันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๐,๒๘๘,๒๘๙(๔),พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พุทธศักราช ๒๔๙๐ มาตรา ๔ (๑), (๒), ๘ ทวิ,๗๒,๗๒ทวิ

ในชั้นสอบสวนผู้ต้องหา ให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหา

ข้อ ๒. พนักงานสอบสวนได้ทำการสอบสวนและและควบคุมผู้ต้องหาจะครบ ๔๘ ชั่วโมง ในวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ เวลา ๑๘.๓๗ น. แต่การสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้น เนื่องจากต้องรอผลตรวจลายพิมพ์ผู้ต้องหา มือและประวัติต้องโทษของผู้ต้องหา จากกองทะเบียนประวัติ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้วยความจำเป็นดังกล่าว จึงขออนุญาตฝากขัง **ผู้ต้องหาระหว่างการสอบสวนมีกำหนด ๑๒ วัน นับแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ ขอประทานศาลได้โปรดอนุญาตตามขอด้วย**

ข้อ ๓. หากผู้ต้องหาขอปล่อยตัวชั่วคราว พนักงานสอบสวนไม่ขอคัดค้าน

ควรมิควรแล้วแต่จะโปรด

(ลงชื่อ) พันตำรวจตรีหญิง.....ผู้ร้อง

(พนิดา หงษา)

คำร้องฉบับนี้ ข้าพเจ้า พันตำรวจตรีหญิงพนิดา หงษา สารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเมืองยะลา เป็นผู้เรียง/ผู้พิมพ์

(ลงชื่อ) พันตำรวจตรีหญิง.....เรียง/พิมพ์

(พนิดา หงษา)

-ได้รับสำเนาคำร้องแล้ว
-ไม่คัดค้านการฝากขัง
ฝากระบบการประชุมทางจอภาพ
ในครั้งต่อๆไป ทุกครั้ง
.....ผู้ต้องหา

สแกนด้วย CamScanner

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คณะกรรมาธิการได้เข้าประจำที่แล้วนะครับ ในการนี้ผมได้อนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมตามข้อบังคับข้อ ๑๐๔ วรรคสอง จึงขอเชิญผู้มีรายชื่อดังต่อไปนี้เข้าร่วมประชุมชี้แจงในที่ประชุมด้วย ๑. นางอังคณา นีละไพจิตร ผู้เชี่ยวชาญด้านสิทธิมนุษยชน ๒. นางสมศรี หาญอนันทสุข อนุกรรมาธิการ ๓. นายสุจิต บุญยุบล เลขานุการคณะกรรมาธิการนะครับ เชิญประธานได้แถลงครับ

นายศุภชัย ใจสมุทร (ประธานคณะกรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายศุภชัย ใจสมุทร ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน กระผมจะขออนุญาตต่อท่านประธานว่าเนื่องจากมีผู้เข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมคือ นายสุรพล มณีประวัติ อนุกรรมาธิการ จึงขออนุญาตที่จะให้ผู้แทนจากคณะอนุกรรมาธิการเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุมเพิ่มเติมด้วย ขออนุญาตนะครับ

กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายศุภชัย ใจสมุทร ประธานคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ดังนี้ การเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนเป็นหลักการสำคัญที่รับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และอนุสัญญาระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยเป็นภาคี ปัญหาการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมที่ล่าช้าและไม่เป็นธรรม กรณีการดำเนินคดีต่อผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในเขตอำนาจของศาลอื่นเกิดขึ้นมานาน และสร้างความเสียหายแก่ประชาชนในวงกว้าง ไม่เฉพาะผู้ต้องหาและจำเลย หากรวมถึงผู้เสียหายในคดีด้วยเช่นกัน ที่ผ่านมาได้มีการร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ทั้งผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเป็นจำนวนมากในแต่ละปี แต่ปัญหาดังกล่าวยังคงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและไม่มีท่าทีที่จะลดลง คณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๑) กระทำกิจการพิจารณาเสาะหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามแนวนโยบายด้านกฎหมาย การยุติธรรม และสิทธิมนุษยชน สิทธิชุมชน สิทธิในกระบวนการยุติธรรม และความเป็นธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน ได้ตระหนักถึงความเดือดร้อนและความเสียหายของประชาชน จึงได้ทำการศึกษาและตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น โดยคณะกรรมาธิการเห็นว่านอกจากการพิจารณาถึงสิทธิของผู้ต้องขังที่ถูกอายัดในคดีอื่นแล้ว สิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายก็สมควรต้องถูกคำนึงเช่นเดียวกัน เพราะมีผู้เสียหายจำนวนมากที่รอรับผลคดีและรอรับการเยียวยา โดยเฉพาะกรณีคดีแพ่งที่เกี่ยวกับความผิดทางอาญา ซึ่งทางผู้เสียหายยังไม่อาจทำให้รัฐไม่สามารถที่จะดำเนินการใดให้หากไม่มีความคืบหน้าในคดีอาญา

ยิ่งไปกว่านั้นผลของการประวิงคดีอาจทำให้รัฐไม่สามารถลงโทษผู้กระทำผิดได้ เพราะพยานหลักฐานอาจสูญหายหรือคลาดเคลื่อนไปตามระยะเวลา ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาส่งผลกระทบทั้งนโยบายของรัฐด้านการบริหารงานยุติธรรม รวมทั้งสิทธิประโยชน์ของผู้เสียหายและผู้ต้องหาในคดี ประการสำคัญคือการจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมของประชาชน

บัดนี้คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการ ตามความในข้อ ๑๐๔ วรรคหนึ่ง ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ เมื่อคณะกรรมาธิการได้กระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริงหรือศึกษาเรื่องใด ๆ ตามหน้าที่และอำนาจ หรือตามที่สภามอบหมายเสร็จแล้วก็ให้รายงานต่อสภา ตามระยะเวลาที่สภากำหนด

ในการนี้ได้เสนอข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว จึงขอเสนอรายงานผลการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ เพื่อที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎรจะได้พิจารณาต่อไป และผมขออนุญาตให้ท่านประธานคณะอนุกรรมาธิการท่านอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ ได้ดำเนินการรายงานต่อที่ประชุมต่อไปครับ ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านอาดิลัน

นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม อาดิลัน อาลีอิสเฮาะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและสิทธิมนุษยชน ขอรายงานการพิจารณาศึกษา ดังนี้

จากการรับฟังข้อมูลและคำชี้แจงจากทุกรอบด้าน จากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งองค์กรอิสระด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและหน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม รวมถึงสำนักงานอัยการสูงสุดและผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม คณะกรรมาธิการพบว่าปัญหาสำคัญคือการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน ซึ่งแม้สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจะได้ตรวจสอบและมีรายงานข้อเสนอแนะต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติหลายครั้ง แต่ก็ยังไม่เกิดประสิทธิผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควร เนื่องจากยังพบมีการร้องเรียนจากผู้เสียหาย ผู้ต้องหาและผู้ต้องขังอย่างต่อเนื่องนะครับ ปัญหาสำคัญ เช่น พนักงานสอบสวนไม่ปฏิบัติตามหลักกฎหมายและระเบียบ ตลอดจนคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ โดยเมื่อมีหนังสือขออายัดตัวผู้ต้องขังต่อทางเรือนจำหรือทัณฑสถานไว้แล้วก็ไม่ได้เร่งรัดดำเนินคดีให้เสร็จสิ้น แต่กลับรอจนกว่าผู้ต้องขังที่อายัดตัวไว้นั้นครบกำหนดพ้นโทษในคดีเดิมก่อนจึงจะนำตัวไปดำเนินคดีอื่นต่อไป หรือกรณีที่พนักงานอัยการไม่รับสำนวนคดีของพนักงานสอบสวนที่ส่งสำนวนโดยไม่มีตัวผู้ต้องหาเป็นกรณีผู้ต้องหาถูกขังอยู่ในเรือนจำหรือทัณฑสถานต่างเขตอำนาจศาล หรือกรณีที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องยังไม่มีการแสวงหาทางออกของปัญหาร่วมกันเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ในการนี้เพื่อให้เกิดการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ และเพื่อคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงความยุติธรรมของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและกติกาสากลด้านสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง คณะกรรมาธิการจึงมีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดังนี้ เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติควรกำชับและตรวจสอบให้พนักงานสอบสวนปฏิบัติตามคำสั่งที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความยุติธรรมในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน ตรวจสอบเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญาอย่างเคร่งครัด และลงโทษพนักงานสอบสวนซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวอย่างจริงจัง หรือกรณีที่ทุกหน่วยงานควรปฏิบัติตามข้อเสนอแนะของผู้ตรวจการแผ่นดินและคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติในการคุ้มครองสิทธิของผู้ต้องหาที่ถูกอายัดในคดีอื่น และกรณีเห็นควรให้สภาผู้แทนราษฎรมีข้อเสนอแนะต่อประธานศาลฎีกาเพื่อปรับปรุงระเบียบการรับฟ้องคดีอาญากรณีที่ผู้ต้องหาอยู่ในการควบคุมของเรือนจำหรือทัณฑสถานที่อยู่นอกเขตอำนาจศาล เหล่านี้เป็นข้อเสนอแนะของ

คณะกรรมาธิการจากการได้ศึกษาและรับฟังข้อมูลจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรม รายละเอียดปรากฏตามรายงานที่เสนอต่อที่ประชุมต่อหน้าทุกท่านแล้วครับ ขอบคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ครับ ท่านสมาชิกให้ความสนใจที่จะร่วมอภิปรายจำนวน ๑ ท่านนะครับ ท่านสมาชิกท่านใดที่จะอภิปรายขอได้เสนอชื่อนะครับ แต่ถ้าไม่ติดใจแล้วก็ไม่เป็นไรจะได้ผ่านไว ๆ เชิญท่านมานพ คีรีภูวดล ครับ เชิญครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม มานพ คีรีภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล สัดส่วนชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมือง ท่านประธานครับ จริง ๆ แล้วผมเห็นด้วยทุกประการกับรายงานนี้ แต่ว่าสิ่งที่ผมอยากจะฝากกรรมาธิการในเรื่องกระบวนการยุติธรรม ซึ่งเป็นคดีตั้งแต่ชั้นต้น ๆ ผมศึกษาและผมเจอกับพี่น้องประชาชนในกรณีที่เราเรียกว่า คดีแห้ง คือคดีที่มันไม่เจอผู้กระทำความผิดครับท่านประธาน ซึ่งจะเกิดขึ้นในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมค่อนข้างที่จะเยอะมาก สถิติตอนนี้จากข้อมูลของกรรมาธิการที่ผมศึกษาร่วมกับเพื่อน ๆ ในกรรมาธิการประมาณ ๖๐,๐๐๐ คดี ที่ว่าคดีแห้ง คดีแห้งอย่างนี้ครับ คือเจ้าหน้าที่ป่าไม้ก็จะไปแจ้งความว่ามีการบุกรุกแผ้วถางพื้นที่ป่า แต่ไม่เจอผู้กระทำความผิด แล้วเขาจะไปแจ้งความไว้ที่โรงพัก เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่มีเวลาที่จะไปสอบสวนว่าใครเป็นผู้บุกรุก และหลังจากนั้นก็จะดองไว้ตรงชั้นสอบสวน ไม่ส่งอัยการหรือจำหน่ายไป แต่ปัญหาก็คือว่าคดีนี้มีอายุความ ๒๐ ปี ----------

เพราะฉะนั้นสิ่งที่จะเกิดขึ้น ทั้งหมดทั้งมวลที่ผมอยากจะเสนอให้กรรมาธิการได้เอาเรื่องนี้เข้าไปอยู่ในกระบวนการยุติธรรมด้วยนี้ กระบวนการทำคดีแห้งของเจ้าหน้าที่ป่าไม้จะเพิ่มขึ้นมากในช่วงมีนโยบายทวงคืนผืนป่า ช่วงที่ คสช. ยึดอำนาจ มันเป็นวิธีการยึดพื้นที่ของพี่น้องประชาชน วันนี้เราจะเห็นว่ามันมีทั้งสวนยาง มีทั้งพื้นที่ปลูกพืชผักของพี่น้องประชาชน และชาวบ้านเองก็ไม่รู้ว่าที่ดินของตัวเองใครไปแจ้งความไว้ เพราะว่ามีการปักป้ายในพื้นที่ว่าผู้ใดบุกรุกแปลงนี้จะดำเนินคดีตาม พ.ร.บ. ๑ ๒ ๓ ๔ อย่างนี้ครับ สิ่งเหล่านี้มันไม่ได้สร้างความเป็นธรรมให้กับพี่น้องประชาชนและคาไว้อย่างนั้น และที่สำคัญที่ตรงนี้พี่น้องประชาชนไม่สามารถเข้าไปทำกินได้ หรือใครก็ตามแต่ที่เดินผ่านแถวนั้น หรืออาจจะไปทำธุระแถวนั้นถ้าหากเจ้าหน้าที่จะจับกุมก็ได้ เพราะฉะนั้นคือกรณีคดีแห้งมันเป็นขบวนการที่มันสร้างความอยุติธรรมให้กับพี่น้องประชาชน และผมใช้คำว่า เป็นคดีการเมือง เพราะว่าต้องการตัวเลขโชว์เยอะ ๆ ว่ายึดพื้นที่ได้เท่าไร กี่คดี แต่ความเป็นจริงแล้วมันไม่เกิดขึ้น และมีลักษณะประเภทที่ว่าขอทำเป็นคดีแห้งแต่พี่น้องทำกินได้ แต่ระบบหลักฐานทั้งหมดมันถูกบันทึกไว้ในกระบวนการยุติธรรมก็คือที่สถานีตำรวจ วันนี้จำนวนคดีหลายหมื่นคดียังคาไว้อย่างนั้นมันไม่มีกระบวนการที่จะแก้ไขปัญหา ข้อเสนอของผมต่อกรรมาธิการก็คือว่ากรณีอย่างนี้พี่น้องประชาชนที่ถูกดำเนินคดีโดยไม่รู้ตัวไม่สามารถเข้าไปทำกินได้ ควรจะมีการนิรโทษกรรมเข้าสู่กระบวนการใหม่ทั้งหมด หลายพื้นที่เขามีสิทธิได้รับการคุ้มครองตามมติ ครม. วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ จำนวนเยอะมาก แต่กระบวนการอย่างนี้มันทำให้พี่น้องประชาชนไร้ที่ดินทำกิน ขาดที่ดินทำกิน และที่สำคัญก็คือผมคิดว่ามันกำลังจะสร้างความขัดแย้งระหว่างพี่น้องประชาชนกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเด็นนี้คืออยากจะฝากท่านประธานไปยังประธานคณะกรรมาธิการและกรรมาธิการได้เพิ่มเนื้อหา ถ้าเร่งด่วนที่สุดผมคิดว่าคนที่เป็นคดีแห้งทั้งหมดควรจะมีการสังคายนากันใหม่ เพื่อให้พี่น้องประชาชนที่ถูกดำเนินคดีเป็นคดีแห้งเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สิทธิว่าท่านมีสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองตามมติ ครม. หรือไม่ อย่างไร ขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ ต่อไปเชิญท่าน พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ เชิญครับ

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล

ขออภิปรายรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่องการตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น อันนี้เรื่องจริงครับ ผมก็รับราชการมาพอสมควร แล้วในข้อเท็จจริงที่ในรายงานนี้พูดจริงทุกเรื่อง ตั้งแต่เรื่องการอายัดตัวของพนักงานสอบสวนซึ่งมันเป็นสิ่งที่ผมคิดว่าน่ารังเกียจเป็นที่สุด โดยเฉพาะการขี้เกียจการทำงานยุคใหม่มันเปลี่ยนไปแล้วครับ พนักงานสอบสวนจะถือว่างานเยอะมันไม่ใช่เหตุแล้วครับ เพราะมันไปพาดเกี่ยวกับสิทธิของมนุษย์เรื่องสิทธิการถูกคุมขัง และการถูกต่อเนื่องเนื่องจากการละเลยการไม่ไปรีบสอบสวนให้แล้วเสร็จในคดี ในรายงานนี้โดยเฉพาะในหน้าหลัง ๆ ที่เป็นเรื่องรายงานให้หน่วยงานเกี่ยวข้องต่าง ๆ ตั้งแต่หน้า ๒๐ ซึ่งมีทั้งหมด ๑๐ ข้อ ผมก็เห็นด้วยทุกอัน แต่ยังมีข้ออยากจะตั้งข้อสังเกตเพิ่มเติมนิดหนึ่ง โดยเฉพาะสิ่งที่กระบวนการยุติธรรม เจ้าพนักงานผู้สอบสวนหรือสืบสวน โดยเฉพาะผู้มีอำนาจอายัดอ้างเหตุอายัดต่าง ๆ โดยเฉพาะใช้เงื่อนไขของศาลการที่ผู้ถูกคุมขัง ผู้ต้องหาหรือจำเลยอยู่ในอำนาจของศาลอื่น ไม่สามารถมายังศาลอีกศาลหนึ่งได้ แล้วก็ทำการอายัดทิ้งไว้เฉย ๆ --------

เป็นการหน่วงสิทธิหลาย ๆ สิทธิของผู้ถูกคุมขัง ซึ่งประเทศเรากราบเรียนว่าขณะนี้เราใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ที่ใครก็ได้ที่เขียนมาครับ แต่ในวรรคสองเขียนไว้ชัดเจน ผมไม่พูดมาก คือเขายังเป็นผู้บริสุทธิ์นะครับ แต่เราไม่เคยใช้วรรคสองของมาตรา ๒๙ แบบครบถ้วนอย่างครบถ้วนจริง ๆ เขาคือผู้บริสุทธิ์จะไม่ใช่ผู้กระทำความผิด ต้องทำอย่างไม่เหมือนผู้กระทำความผิดอย่างชัดเจน ฉะนั้นการที่เขาจะถูกอายัดก็ตาม ผมก็คิดว่าการอายัดควรจะเปลี่ยนรูปแบบ เมื่อผู้ต้องขังถูกคุมขังแล้วไม่ต้องอายัดแล้ว พนักงานสอบสวนต้องรีบไปสอบโดยไม่ชักช้านะครับ แต่ถ้าพนักงานสอบสวนนั้นยังไม่สามารถไปแจ้งข้อหาหรือดำเนินการใด ๆ ได้ ก็เป็นข้อบกพร่องของพนักงานสอบสวนผู้นั้นไป เพราะว่าการให้บริการของทางเจ้าพนักงานของศาลเดิมที่ถูกคุมขังหรือโรงพักเดิมที่เป็นคดีแรกของผู้ต้องขังหรือผู้ต้องหานั้นก็ย่อมให้อำนวยความสะดวกแล้ว แต่เหตุที่ปล่อยปะละเลยที่ไม่แจ้ง แล้วที่สำคัญครับใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เกิดการคุมขังแบบนี้โดยอายัดมามากมายแสนสาหัส โดยเฉพาะเรื่องของข้อเท็จจริงในเรื่องของกติกาสากลว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ซึ่งที่เขียนไว้ในหมายเหตุในเอกสารหน้า ๑๙ เขียนไว้ในข้อ ๓ เรื่องสิทธิการรับแจ้งโดยพลันโดยละเอียดในสภาพสาเหตุข้อเท็จจริง เหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหาในภาษาที่ได้เข้าใจนี่คือสาระสำคัญเลยครับ ภาษาไทยบางทีก็ไม่เข้าใจ เพราะว่าพนักงานสอบสวนเวลาแจ้งข้อกล่าวหาจะไปแจ้งฐานความผิด ไม่ได้แจ้งข้อกล่าวหาครับ ไม่ได้แจ้งวัน ว เวลา น เขากระทำความผิดกับใคร ที่ไหน เมื่อไร มีของกลางอะไรมายืนยัน พยานหลักฐาน แต่แจ้งว่า อ วิ่งราวทรัพย์ อ ฆ่าคนตาย ปล้นทรัพย์กับพวกมีอาวุธเท่านั้น ผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่รู้หรอกครับในข้อเท็จจริงหลงต่อสู้อีก นี่คือสิ่งที่มันเกิดขึ้นในกระบวนการขั้นตอนของการสอบสวน ฉะนั้นพนักงานสอบสวนเอง สตช. เองต้องเริ่มปรับตัวแล้วครับ ตั้งแต่ผู้จับกุมจับกุมผู้ที่ถูกคุมขัง หรือจะอายัดตัวผู้ต้องหาแจ้งเนื้อความของการก่อคดี หรือจะแจ้งว่าเขาหมดสิทธิในการจะต้องถูกอายัดนั้นด้วยข้อกล่าวหาอย่างไรให้ครบถ้วน ถ้าไม่ครบถ้วนมันก็ไม่สามารถจะทำได้ถูกชอบด้วยกฎหมาย สุดท้ายครับ ผมอยากให้มีการเร่งรัดคดี ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้เร็วกว่านี้ ขอให้ สตช. ตรวจสอบเอกสาร อายัดทั้งระบบทุกเรือนจำทุกเรือนจำนะครับที่ส่งไป แล้วเร่งรัดให้เสร็จภายใน ๓๐ วันครับ ขอบคุณครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ กรรมาธิการมีอะไรตอบชี้แจงไหมครับ ถ้าไม่มีผมจะได้ขอมติ ไม่มีนะครับ ท่านสมาชิกครับ จากที่เราได้ฟังการแถลงของกรรมาธิการแล้ว แล้วก็ท่านสมาชิกได้มีการอภิปรายเสนอความคิดเห็นแล้ว ต่อไปนี้ผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการหรือไม่ จากที่ได้ฟังการอภิปรายของท่านสมาชิกก็ปรากฏว่าท่านสมาชิกเรามีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือเห็นด้วยกับรายงานของกรรมาธิการ แล้วก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน ดังนั้นผมจะขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : หากไม่มีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมให้ความเห็นชอบรายงานของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ ประกอบข้อ ๘๘ นะครับ

ด้วยคณะกรรมาธิการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงาน เพื่อให้สภาพิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งถ้าเห็นด้วยผมก็จะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบหรือดำเนินการต่อไป ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ รายละเอียดของข้อสังเกตปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดวางให้สมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ผมขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นคือคัดค้านข้อสังเกตตามที่คณะกรรมาธิการเสนอหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : หากไม่มีท่านสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ ประกอบกับ ข้อ ๘๘ ก็ถือว่าจบการรายงานพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น ขอขอบคุณคณะกรรมาธิการนะครับ ท่านจุลพันธ์มีอะไรไหมครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย มีเรื่องจะขอความกรุณาท่านประธานในเรื่องของการแทรกระเบียบวาระในเรื่องของการตั้งกรรมาธิการแทน ไม่ทราบว่าท่านประธานจะกรุณาอนุญาตหรือไม่ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผมกำลังที่จะหารือที่ประชุมอยู่พอดีครับ

เนื่องจากว่าได้มีคณะกรรมาธิการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมว่างลง เนื่องจากว่า ท่านนิคม บุญวิเศษ ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ดังนั้นจึงทำให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลง ดังนั้นจึงต้องขอที่ประชุมได้เสนอมีการตั้งกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลงในสัดส่วนของพรรคพลังประชารัฐ ขอเชิญตัวแทน ท่านจุลพันธ์จะเสนอเลยใช่ไหมครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานครับ กระผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ พรรคเพื่อไทย จังหวัดเชียงใหม่ ขอเป็นตัวแทนพรรคพลังประชารัฐในการนำเสนอรายชื่อของกรรมาธิการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็น นายพันธุ์ศักดิ์ ซาบุ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ มีสมาชิกท่านใดเสนอเป็นท่านอื่นไหม ถ้าไม่มีเสนอท่านอื่นอีกก็ถือว่าการตั้งซ่อมคณะกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างของคณะกรรมาธิการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เป็น นายพันธุ์ศักดิ์ ซาบุ จึงขอแจ้งให้ที่ประชุมทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :

๔.๔ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ซึ่งคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๒๗๗๙ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๑ ก.ย. ๖๕
เวลา ๑๕.๑๕ น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๒/๖๕๐๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และที่ประชุมลงมติให้คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติเป็นผู้พิจารณา นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นางสมหญิง บัวบุตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวัชรา ณ วังขนาย	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายองค์การ ชัยบุตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	กรรมาธิการที่ปรึกษา
๗. นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๘. นายสำลี รักสุทธี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๙. นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	กรรมาธิการ
๑๐. นายชัชวาลล์ คงอุดม	กรรมาธิการ
๑๑. นางอนุรักษ์ บุญศล	กรรมาธิการ
๑๒. นายพยม พรหมเพชร	กรรมาธิการ
๑๓. นายชัยชนะ เดชเดโช	กรรมาธิการ
๑๔. นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๑๕. นางสาวชนก จันทาทอง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง นับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และนายสำลี รักสุทธี สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) นับแต่วันเลือกตั้ง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียบมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย)
ประธานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

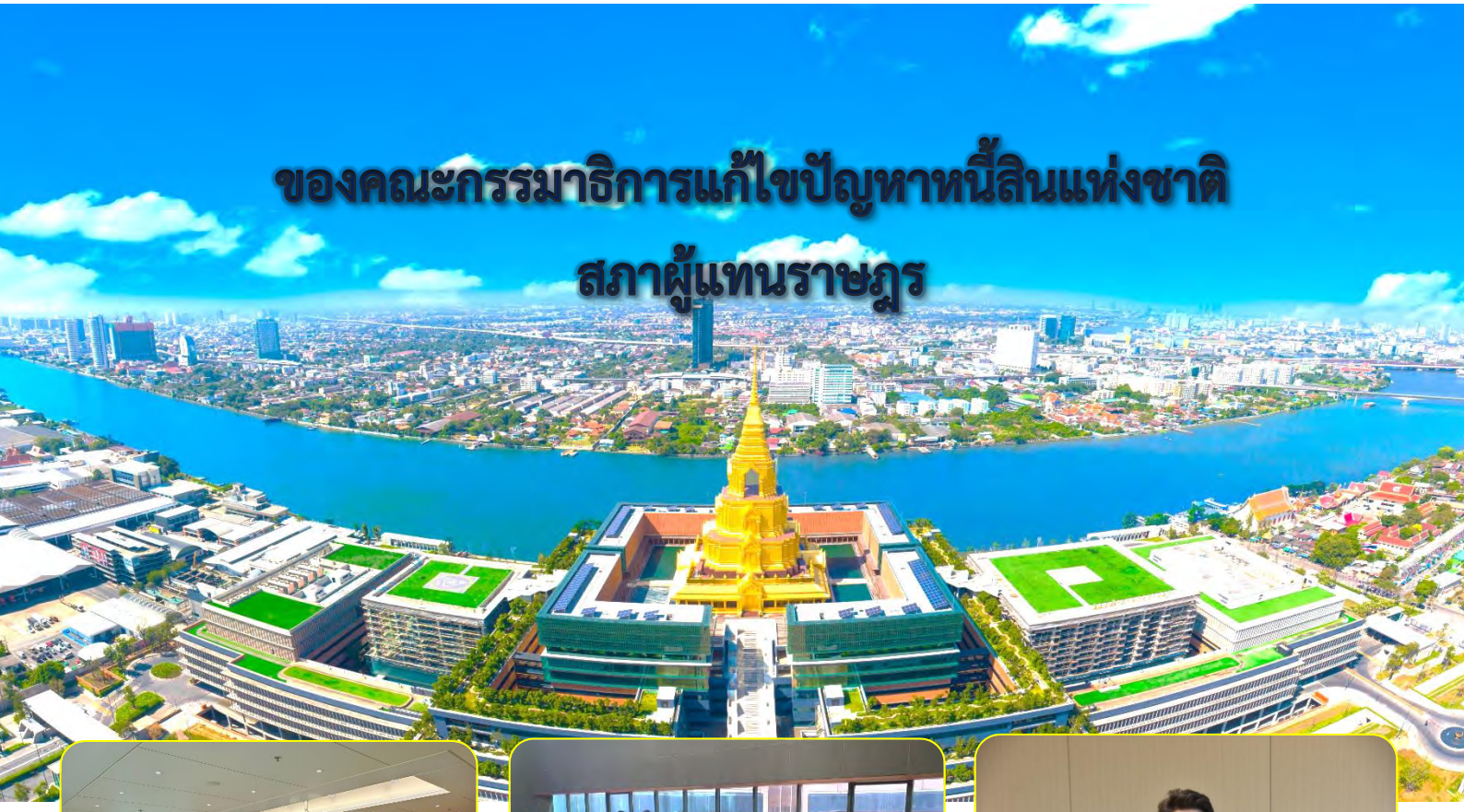
กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๑๑๓๗ / ๒๕๖๘
วันที่ ๒๑ / ก.ย. / ๖๕ เวลา ๑๕.๕๐ น.
ส่งกลุ่มงาน พรม.๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๒๗๗ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๑ / ก.ย. / ๖๕ เวลา ๑๕.๑๐

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๔๕๘ / ๒๕๖๕
วันที่ ๒๑ / ก.ย. / ๖๕ เวลา ๑๕.๑๕ น.

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ debt25.2562@gmail.com

รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ
เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า

ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ
เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า

ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

สำนักกรรมาธิการ ๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๒/๖๕๐๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๑ กันยายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และที่ประชุมลงมติให้คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติเป็นผู้พิจารณา นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นางสมหญิง บัวบุตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายวัชรา ณ วังขนาย	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายองค์การ ชัยบุตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายคมเดช ไชยศิวามงคล	กรรมาธิการที่ปรึกษา
๗. นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๘. นายสำลี รักสุทธี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๙. นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	กรรมาธิการ
๑๐. นายชัชวาลล์ คงอุดม	กรรมาธิการ
๑๑. นางอนุรักษ์ บุญศล	กรรมาธิการ
๑๒. นายพยม พรหมเพชร	กรรมาธิการ
๑๓. นายชัยชนะ เดชเดโช	กรรมาธิการ
๑๔. นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
๑๕. นางสาวชนก จันทาทอง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง นับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และนายสำลี รักสุทธี สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) นับแต่วันเลือกตั้ง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียบมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ แนน บุณย์ธิดา สมชัย

(นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย)
ประธานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๒๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ debt25.2562@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑

นางสาวพิสมัย แนบสนิท/ร่าง
นางสาวพินพงษ์ สมัครเขตการณ์/พิมพ์
นางสาวพิทยาภรณ์ เภาศรี/พิมพ์
พ.อ.อ.ศักดิ์สิทธิ์ ภู่สิโรรังษี/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นางสาวพิสมัย แนบสนิท
ครั้งที่ ๒ นายเมธี มณีรัตน์
ครั้งที่ ๓ นายพงศกร คเชนทรพรรค
ครั้งที่ ๔ พ.อ.อ.ศักดิ์สิทธิ์ ภู่สิโรรังษี

คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
ประธานคณะกรรมาธิการ

นางสมหญิง บัวบุตร
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายวัชรา ณ วังขนาย
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายองค์การ ชัยบุตร
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สาม

นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สี่

นายคมเดช ไชยศิวามงคล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายชัชวาลล์ คงอุดม
กรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

นางอนุรักษ์ บุญศล
กรรมาธิการ

นายพยม พรหมเพชร
กรรมาธิการ

นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์
กรรมาธิการ

นายชัยชนะ เดชเดโช
กรรมาธิการ

นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

นางสาวชนก จันทาทอง
ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

คำนำ

รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร เป็นรายงานที่จัดทำขึ้นตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ มอบหมายให้พิจารณาศึกษาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยมีสาเหตุมาจากความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อัตราค่าครองชีพรวมทั้งประชาชนจำนวนมากติดกับดักหนี้ มีภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว และถูกฟ้องล้มละลายเป็นจำนวนมาก ประกอบกับช่วงเวลาดังกล่าวเป็นช่วงที่มีสัดส่วนหนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้รับทราบปัญหาดังกล่าวและถือว่าเป็นปัญหาสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคม หากปล่อยปละละเลยอาจก่อให้เกิดปัญหาเรื้อรังและเกิดปัญหาด้านอื่นตามมาเป็นจำนวนมาก เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหายาเสพติด เป็นต้น

ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนและหนี้สาธารณะ (หนี้ภาครัฐ) ให้มีความเหมาะสม เป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน ตามที่สภาผู้แทนราษฎรมอบหมาย โดยปรากฏผลการพิจารณาศึกษา และมีข้อสังเกตเพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนและหนี้สาธารณะตามรายงานของคณะกรรมาธิการฉบับนี้ ซึ่งคณะกรรมาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษาและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการจะเป็นประโยชน์ต่อสภาผู้แทนราษฎรในการเสนอแนะแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนทุกสาขาอาชีพที่ประสบปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัวหรืออยู่ในภาวะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้จะสามารถหลุดพ้นจากวังวนปัญหาหนี้สินได้ ตลอดจนการก่อหนี้สาธารณะของรัฐบาลในอนาคตจะคำนึงถึงความคุ้มค่า ความเหมาะสม และมีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณอย่างรอบคอบ มุ่งเน้นการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และลดการพึ่งพาจากภาครัฐ เพื่อให้การแก้ไขปัญหาให้แก่ภาคประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมได้อย่างยั่งยืน

(นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย)
ประธานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

รายนามคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
รายนามคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง
คำนำ ..... **ก**
สารบัญ ..... **ข**
สารบัญภาพ ..... **ซ**
สารบัญตาราง ..... **ญ**
บทสรุปผู้บริหาร ..... **ฎ**
รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูง จากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร
๑. การดำเนินงาน ๒
๑.๑ การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ ๒
๑.๒ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการ ๒
๒. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ๒
๓. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ๙
๓.๑ การประชุมพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ๙
๓.๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ ๑๐
๓.๒.๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง ๑๐
๓.๒.๒ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ที่ได้จากการประชุมพิจารณาศึกษาญัตติ ของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง ๑๐
๓.๒.๓ เอกสารวิชาการ งานวิจัย ข้อมูลและข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ๑๑
๓.๓ การเดินทางศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ ๑๑
๔. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ ๑๑
๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา ๑๑
๔.๒ กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ๑๕
๔.๓ ผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ ๑๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๔.๓.๑ ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๑๕
(๑) สภาพปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๑๕
(๑.๑) สถานการณ์หนี้สินในครัวเรือน ๑๕
(๑.๒) สาเหตุของปัญหาหนี้สินในครัวเรือนและข้อควรพิจารณา
ของลูกหนี้ก่อนการกู้ยืม ๑๙
(๑.๒.๑) สาเหตุของปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๑๙
๑) ปัจจัยในการก่อหนี้ ๑๙
๒) วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ๑๙
(๑.๒.๒) ข้อควรพิจารณาของลูกหนี้ก่อนการกู้ยืม ๒๐
๑) ปัจจัยภายในของลูกหนี้ ๒๐
๑.๑) สถานะทางการเงิน ๒๐
๑.๒) การจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการกู้ยืม ๒๐
๑.๓) ภาระค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของลูกหนี้ ๒๑
๑.๔) ความสามารถในการชำระหนี้คืน ๒๑
๒) ปัจจัยแวดล้อมภายนอก ๒๑
๒.๑) ประเภทของสินเชื่อ ๒๑
๒.๒) อัตราดอกเบี้ยและวิธีการคิดดอกเบี้ย ๒๑
๒.๒.๑) กรณีการให้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน ๒๑
๒.๒.๒) กรณีการให้กู้ยืมโดยบุคคลธรรมดา ๒๒
๒.๓) ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้ ๒๓
๒.๔) ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง ๒๓
(๒) โครงสร้างหนี้สินครัวเรือน ๒๓
(๓) สัดส่วนหนี้สินครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยกับต่างประเทศ ๒๕
(๔) ปัจจัยที่มีผลทำให้หนี้สินในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น ๒๗
(๔.๑) เศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้า ๒๘
(๔.๒) ปัญหาค่าครองชีพจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส และอัตราค่าไฟฟ้า ๒๘
(๔.๒.๑) ปัญหาราคาน้ำมัน ๒๘
๑) การเปรียบเทียบราคาน้ำมันของประเทศไทย
กับราคาน้ำมันตลาดโลก ๒๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

๒) การเปรียบเทียบราคาน้ำมันของประเทศไทย
กับประเทศในอาเซียน ๓๑
(๔.๒.๒) ปัญหาราคาแก๊ส ๓๔
(๔.๓.๓) ปัญหาอัตราค่าไฟฟ้า ๓๗
(๔.๓) การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบมากขึ้น ๓๙
(๔.๔) พฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน ๔๐
(๔.๕) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส
โคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ๔๐
(๔.๖) มาตรการจัดการและแก้ไขปัญหาหนี้สินของลูกหนี้
ไม่สอดคล้องสถานการณ์หนี้สินครัวเรือนในปัจจุบัน ๔๒
(๔.๗) ไม่มีมาตรการเชิงป้องกันในการลดการก่อหนี้สินครัวเรือน ๔๓
(๕) กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการหนี้สินและการแก้ไขปัญหาหนี้สิน
ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ๔๓
(๕.๑) พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ๔๓
(๕.๒) พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๔๔
(๕.๓) พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ๔๕
(๕.๔) กฎหมายว่าด้วยการบังคับคดี ๔๗
(๖) สรุปภาพรวมปัญหาหนี้สินในครัวเรือน แนวโน้มของหนี้ครัวเรือน และความเสี่ยง
ต่อระบบเศรษฐกิจและเสถียรภาพต่อระบบการเงิน ๕๒
(๖.๑) สรุปภาพรวมปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๕๒
(๖.๒) แนวโน้มของหนี้ครัวเรือน ๕๒
(๖.๓) ความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจและเสถียรภาพต่อระบบการเงิน ๕๓
(๗) แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๕๓
(๗.๑) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๕๓
(๗.๒) ธนาคารแห่งประเทศไทย ๕๕
(๗.๓) สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ๖๑
(๗.๔) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ๖๓
(๗.๕) สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน ๖๔
(๗.๖) กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๖๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

(๗.๗) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง ๖๗
(๗.๘) สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด ๖๙
(๗.๙) ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ๗๑
(๗.๑๐) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย ๗๓
(๗.๑๑) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ๗๓
(๗.๑๒) สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย ๗๔
(๗.๑๓) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ๗๖
(๗.๑๔) ธนาคารออมสิน ๗๗
(๗.๑๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๘๑
(๗.๑๖) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ๘๕
(๗.๑๗) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ๘๖
(๗.๑๘) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ๘๙
(๗.๑๙) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ๙๐
(๗.๒๐) กระทรวงพาณิชย์ ๙๑
(๗.๒๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ๙๒
(๗.๒๒) กรมการพัฒนาชุมชน ๙๔
(๗.๒๓) กรมการจัดหางาน ๙๕
(๗.๒๔) สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร ๙๖
(๗.๒๕) สำนักงานธนานุเคราะห์ ๙๗
(๗.๒๖) สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ๙๗
(๗.๒๗) กรมบังคับคดี ๙๘
(๗.๒๘) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ๑๐๐
(๗.๒๙) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ๑๐๓
(๗.๓๐) การไฟฟ้านครหลวง ๑๐๔
(๗.๓๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ๑๐๕
(๗.๓๒) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ๑๐๘
(๘) กรณีศึกษา : การศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนในพื้นที่ต่าง ๆ ๑๐๙
(๘.๑) สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี ๑๐๙
(๘.๒) สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๑

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

(๘.๓) สหกรณ์การเกษตรหาดใหญ่ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรสทิงพระ จำกัด จังหวัดสงขลา ๑๑๒
(๙) สรุปผลการวิเคราะห์ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๑๑๓
(๙.๑) บริบทและเงื่อนไข ๑๑๓
(๙.๒) พฤติกรรมการก่อหนี้กับความจำเป็น ๑๑๗
(๙.๓) การเข้าถึงบริการทางการเงิน ๑๑๘
(๙.๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยใช้แหล่งเงินทุน ๑๑๘
(๑๐) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ๑๑๙
๔.๓.๒ หนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ) ๑๒๑
(๑) สถานการณ์หนี้สาธารณะ ๑๒๑
(๑.๑) ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ๑๒๑
(๑.๒) สถานะหนี้สาธารณะคงค้าง ๑๒๑
(๒) หนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ๑๒๑
(๓) การบริหารหนี้สาธารณะ ๑๒๒
(๓.๑) โครงสร้างของหนี้สาธารณะ ๑๒๒
(๓.๒) การบริหารหนี้สาธารณะ ๑๒๓
(๓.๒.๑) กรอบนโยบายในการก่อหนี้สาธารณะ ๑๒๓
(๓.๒.๒) การบริหารหนี้สาธารณะ ๑๒๓
(๓.๒.๓) กองทุนเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ ๑๒๓
(๓.๓) แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๒๕
(๔) การดำเนินงานของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ ๑๒๕
(๔.๑) การจัดทำแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ๑๒๕
(๔.๒) การกู้เงินเพื่อแก้ไขผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ๑๒๖
(๔.๒.๑) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ๑๒๖

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

(๔.๒.๒) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาด
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ..... ๑๒๘
(๕) สรุปผลการวิเคราะห์หนี้สาธารณะ ๑๓๑
(๕.๑) บริบทและเงื่อนไข ๑๓๑
(๕.๒) ระบบและกลไกการกู้เงิน ๑๓๒
(๕.๓) การก่อหนี้สาธารณะกับความจำเป็น ๑๓๓
(๖) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ๑๓๕
๔.๓.๓ ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ๑๓๕

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก ญัตติ
ภาคผนวก ข ร่าง พระราชบัญญัติล้มละลายว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้บุคคล
ภาคผนวก ค ประมวลภาพการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ
ภาคผนวก ง รายนามฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑ แผนภาพแสดงหนี้สินสินเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทหนี้ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๔) ๑๖

ภาพที่ ๒ แผนภาพแสดงร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๔ ๑๗

ภาพที่ ๓ แผนภาพแสดงร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (๖ เดือนแรก) ๑๗

ภาพที่ ๔ แผนภาพแสดงระดับหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของไทย ๑๘

ภาพที่ ๕ แผนภาพแสดงอัตราการขยายตัวหนี้ภาคครัวเรือนแยกตามวัตถุประสงค์ และอัตราการขยายตัวของหนี้ภาคครัวเรือนแยกตามวัตถุประสงค์ ๑๘

ภาพที่ ๖ แผนภาพแสดงครัวเรือนไทยมีหนี้เพื่อการบริโภคในสัดส่วนสูง และผู้มีภาระหนี้สูงส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย ๒๔

ภาพที่ ๗ แผนภาพแสดงโครงสร้างหนี้ครัวเรือนจากสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ ๒๕

ภาพที่ ๘ แผนภาพแสดงสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP เทียบกับต่างประเทศ ๒๖

ภาพที่ ๙ แผนภาพแสดงสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลก ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ๒๙

ภาพที่ ๑๐ แผนภาพแสดงราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศไทยเปรียบเทียบกับราคาตลาดโลก ๓๐

ภาพที่ ๑๑ แผนภาพแสดงฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีน้ำมัน ๓๐

ภาพที่ ๑๒ แผนภาพแสดงราคาน้ำมันเฉลี่ยของประเทศในกลุ่มอาเซียน ๓๑

ภาพที่ ๑๓ แผนภาพแสดงราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตลาดโลก ๓๔

ภาพที่ ๑๔ แผนภาพแสดงราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ๓๕

ภาพที่ ๑๕ แผนภาพแสดงฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ๓๕

ภาพที่ ๑๖ แผนภาพแสดงราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ประเทศในอาเซียน ๓๖

ภาพที่ ๑๗ แผนภาพแสดงองค์ประกอบการคำนวณค่าไฟฟ้า ๓๗

สารบัญภาพ (ต่อ)

หน้า

ภาพที่ ๑๘ แผนภาพแสดงสัดส่วนลูกหนี้ที่เป็นหนี้เสีย ๔๑
ภาพที่ ๑๙ แผนภาพแสดงสัดส่วนผู้กู้ที่มีหนี้ค้างชำระตามช่วงอายุ ๔๒
ภาพที่ ๒๐ แผนภาพแสดงสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ในประเทศอาเซียน ๑๒๒
ภาพที่ ๒๑ แผนภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของกองทุน
เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ ๑๒๔

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศต่าง ๆ ๒๗

ตารางที่ ๒ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีราคาขายปลีกต่ำกว่าประเทศไทย ๓๒

ตารางที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีราคาขายปลีกสูงกว่าประเทศไทย ๓๒

ตารางที่ ๔ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีราคาขายปลีกต่ำกว่าประเทศไทย ๓๓

ตารางที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีราคาขายปลีกสูงกว่าประเทศไทย ๓๓

ตารางที่ ๖ อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับบ้านอยู่อาศัยกำหนดเป็นอัตราก้าวหน้าอัตราปกติ ๓๘

ตารางที่ ๗ อัตราค่าใช้ไฟฟ้าอัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Rate :TOU) ๓๘

ตารางที่ ๘ แสดงผลการดำเนินงานสะสมสินเชื่อภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ๗๙

ตารางที่ ๙ แสดงรายงานสถิติการบังคับคดีแพ่ง ๙๙

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลการผลักดันทรัพย์สินออกจากระบบการบังคับคดีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕ ..... ๙๙

ตารางที่ ๑๑ แสดงสถิติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕ ..... ๑๐๐

ตารางที่ ๑๒ นำเงินไปลงทุน ตามมาตรา ๓๖/๘ ..... ๑๒๔

ตารางที่ ๑๓ แผนภาพแสดงแผนงานโครงการตามพระราชกำหนดกำหนดให้อำนาจ กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไข เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ ..... ๑๒๘

ตารางที่ ๑๔ แสดงแผนงานโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ..... ๑๓๐

บทสรุปผู้บริหาร

คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาศึกษาเพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ให้มีความเหมาะสม เป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุด ต่อประชาชนที่ประสบปัญหาหนี้สินในปัจจุบัน ตามที่สภาผู้แทนราษฎรมอบหมาย โดยได้กำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ เพื่อให้การพิจารณาศึกษามีความชัดเจน มีประสิทธิภาพ และสามารถรวบรวมประเด็นปัญหา ข้อมูล ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ตลอดจนข้อเสนอแนะ จากทุกภาคส่วนอย่างเป็นระบบ ดังนี้

กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ

(๑) ศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน รวมถึงปัญหาค่าครองชีพจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส อัตราค่าไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อประชาชน และแนวทางการแก้ไขปัญหา

(๒) ศึกษาสถานการณ์ค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส อัตราค่าไฟฟ้า ที่มีผลกระทบต่อประชาชน และแนวทางการแก้ไขปัญหา

(๓) ศึกษาแนวทางการบริหารหนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ) และแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

จากกรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการข้างต้น คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาโดยวิธีการประชุม การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน การศึกษาผลการประชุม ผลการเดินทางศึกษาดูงาน และผลการจัดสัมมนาของคณะกรรมาธิการ รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารทางวิชาการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปรากฏผลการพิจารณาศึกษาตามกรอบแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า โดยแบ่งผลการพิจารณาศึกษาออกเป็น ๒ ส่วน กล่าวคือ ๑. ผลการศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน และผลการศึกษา ๒. หนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ) สรุปสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

๑. ผลการศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

๑.๑ ภาพรวมสถานการณ์หนี้สินในครัวเรือน

ปัจจุบัน “หนี้” กลายเป็น “ปัญหา” สำคัญลำดับต้น ๆ ของสังคมไทยที่รัฐบาลทุกสมัยต้องให้ความสำคัญและต้องกำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน โดยสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อปรากฏการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP เพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๔ ร้อยละ ๗๙.๘ และร้อยละ ๘๙.๔ ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ภาคธุรกิจเริ่มเปิดดำเนินกิจการได้ภายใต้การดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เป็นผลให้หนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ปรับลดลงระดับหนึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๘๙.๓ (ข้อมูล ณ สิ้นไตรมาสที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔) แต่อย่างไรก็ตาม แม้สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP จะปรับตัวลดลง แต่ภาระหนี้ครัวเรือนสะสมยังอยู่ในระดับสูง ประกอบกับข้อมูล

ผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในช่วง ๖ เดือนแรก ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และข้อมูลปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายหัวของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้เห็นว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๑๓๔,๙๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๒๐๘,๗๓๓ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีปริมาณหนี้สินเฉลี่ยต่อหัวเพิ่มสูงขึ้นกว่าในอดีตโดยเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๓๗๗,๑๐๙ บาท เป็นจำนวน ๕๕๒,๔๙๙ บาท ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี นอกจากนี้ ยังพบว่า ๔ ใน ๕ ของการขยายตัวของหนี้ครัวเรือนมาจากลูกหนี้รายเดิม และกลุ่มคนที่เป็นลูกหนี้รายใหม่ส่วนใหญ่เป็นหนี้บัตรเครดิตมากว่า ๑ บัญชีต่อคน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า ค่าเฉลี่ยจำนวนบัญชีต่อคนของคนเป็นหนี้บัตรเครดิตเท่ากับ ๑.๓๖ บัญชีต่อคน มีอายุระหว่าง ๒๑ - ๒๔ ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๑.๔๕ - ๑.๕๑ บัญชีต่อคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาคครัวเรือนมีปัญหาในการหารายได้ หรือมีสถานะการเงินเปราะบางมากขึ้น ทำให้ขาดภูมิคุ้มกันซึ่งเสี่ยงจะผิดนัดชำระหนี้ และไม่สามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้น

หากนำสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศ จะพบว่า ประเทศไทยมีระดับหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP สูงเป็นอันดับที่ ๑๒ จาก ๗๐ ประเทศทั่วโลก และสูงเป็นอันดับที่ ๒ ในภูมิภาคเอเชียรองจากประเทศเกาหลีใต้ โดยโครงสร้างหนี้สินในครัวเรือนไทยมีสัดส่วนการเป็นหนี้อยู่ในระดับสูงอันเนื่องมาจากการเป็นหนี้ระยะสั้น เช่น หนี้บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล โดยไม่ใช่หนี้เพื่อการลงทุนระยะยาว เช่น หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย โดยสัดส่วนหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยของประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ ๑ ใน ๓ ของหนี้ทั้งหมด และสัดส่วนหนี้ที่เหลือโดยส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อการบริโภคซึ่งไม่ใช่หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ อีกทั้งยังมีระยะเวลาสั้นในการชำระหนี้คืนและมีอัตราดอกเบี้ยสูง จึงกล่าวได้ว่าภาระหนี้ภาคครัวเรือนไทยส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

นอกจากนี้ หนี้สินในครัวเรือนไทยยังมีจำนวนเจ้าหนี้หลายแห่งอันเนื่องมาจากลูกหนี้มีการก่อหนี้แบบหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลหน่วยงานที่ปล่อยกู้ว่าเกือบ ๑ ใน ๔ ของหนี้ครัวเรือนปล่อยกู้โดยสถาบันการเงินที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งมีสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นหน่วยงานสำคัญ ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาโครงสร้างหนี้ภาคครัวเรือนตามสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้จะพบว่า หนี้ภาคครัวเรือนในภาพรวมร้อยละ ๔๓ มาจากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ ๒๘ มาจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) ร้อยละ ๑๕ มาจากสหกรณ์ออมทรัพย์ และส่วนที่เหลือคือสินเชื่อครัวเรือนจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น Non - banks บริษัท ลิสซิ่ง เป็นต้น ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าโครงสร้างหนี้ภาคครัวเรือนไทยมาจากหน่วยงานที่ปล่อยกู้ที่มีความหลากหลายโดยเฉพาะในส่วนของสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลซึ่งมีบางส่วนอยู่นอกเหนือจากการกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย

๑.๒ สาเหตุของปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การกู้ยืมในภาคครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นทั้งการกู้ยืมในระบบและการกู้ยืมนอกระบบ เกิดขึ้นจากหลายปัจจัยทั้งจากปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อัตราค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น การมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความจำเป็นในการใช้จ่ายด้านต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีพ การลงทุนการประกอบธุรกิจ การศึกษา และการไม่สามารถกู้เงินในระบบได้ เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่อาจไม่มีความน่าเชื่อถือ หรือมีประวัติการชำระหนี้ไม่ปกติ ไม่มีผู้ค้ำประกัน ไม่มีทรัพย์สิน หรือหลักประกันใด ๆ ที่จะสามารถประกันการชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่สถาบันการเงินกำหนดไว้ ตลอดจนพฤติกรรมการบริโภคนิยมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และการไม่รู้หนังสือหรือไม่รู้กฎหมายของลูกหนี้ ซึ่งเมื่อบุคคลก่อนิติสัมพันธ์โดยการ

กู้ยืมเงินทั้งจากบุคคลธรรมดาหรือสถาบันการเงินผลทางกฎหมายที่เกิดขึ้นคือบุคคลนั้นจะมีสถานะเป็น “ลูกหนี้” ซึ่งมีความผูกพันในการที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่ “เจ้าหนี้” จากทรัพย์สินของตน รวมถึงเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่บุคคลภายนอกค้างชำระแก่ลูกหนี้จนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ทั้งหมด

จากสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และข้อจำกัดต่าง ๆ ข้างต้นได้ส่งผลให้ปัจจุบันภาคครัวเรือนมีความจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากที่ผ่านมาครัวเรือนไทยมีปริมาณความเปราะบางทางการเงินอยู่ในระดับหนึ่งอยู่แล้วตั้งแต่ก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) โดยมีสัดส่วนการออมที่ลดน้อยลง และภาคครัวเรือนในปัจจุบันมีภาวะเป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน โดยคนไทยมีแนวโน้มก่อหนี้เร็วขึ้น ซึ่งกลุ่มคนที่มีสัดส่วนเป็นหนี้มากที่สุดคือ กลุ่มคนอายุ ๓๐ - ๓๕ ปี (ร้อยละ ๖๐ ของคนกลุ่มนี้มีหนี้สิน) และร้อยละ ๒๐ ของคนอายุมากกว่า ๖๐ ปี ยังคงเป็นหนี้อยู่ อีกทั้งระดับการเป็นหนี้ต่อรายของคนอายุน้อยกว่า ๓๕ ปี มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยค่ากลางของมูลหนี้ในกลุ่มผู้กู้อายุ ๓๐ - ๓๕ ปี อยู่ที่ประมาณ ๑.๕ แสนบาทต่อราย ซึ่งกลุ่มลูกหนี้เหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่มีสินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล และเป็นหนี้กับสถาบันการเงินมากกว่า ๑ ประเภท รวมถึงลูกหนี้จะมีบัญชีใดบัญชีหนึ่งที่มียอดหนี้ค้างชำระมากกว่า ๓๐ วัน โดยจะเห็นได้จากข้อมูลของบริษัทมูลเครดิตแห่งชาติที่พบว่า ข้อมูลสินเชื่อรายย่อยส่วนใหญ่ (ข้อมูล ณ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) มีสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล และเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) และผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non - banks) อื่น ๆ โดยประมาณ ๒ ใน ๕ มีการกู้ยืมจากผู้ให้บริการทางการเงินมากกว่า ๑ แห่ง

๑.๓ ปัจจัยที่มีผลทำให้หนี้สินในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น

ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับผลกระทบจากหลายเหตุปัจจัยจนทำให้หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจัยที่ส่งผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่

๑.๓.๑ เศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้า

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้านับตั้งแต่ช่วงครึ่งปีหลังของปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา มีผลให้ภาคธุรกิจหยุดชะงัก ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะถดถอยและมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น รายได้ของครัวเรือนที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงกับผลการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจได้รับผลกระทบและมีรายได้ครัวเรือนลดลงเป็นลำดับ

๑.๓.๒ ปัญหาค่าครองชีพจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส และอัตราค่าไฟฟ้า

ประเทศไทยมีความจำเป็นต้องนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศในปัจจุบันมีประมาณร้อยละ ๙๐ เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้ในประเทศ ซึ่งเป็นช่วงที่สถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความผันผวนและปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบในส่วนนี้ตามไปด้วย นอกจากนี้ สถานการณ์ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ของประเทศไทยโดยตรง และแม้รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาโดยใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตรึงราคาน้ำมันและราคาแก๊ส แต่ค่าครองชีพภาคครัวเรือนก็ยังคงเพิ่มสูงขึ้นจากการปรับสูงขึ้นของราคาน้ำมันและราคาแก๊ส อีกทั้ง คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีมติปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (FT) เนื่องมาจากสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงสำหรับผลิตไฟฟ้าตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มีปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นหลักโดยร้อยละ ๕๕.๑๑ ของเชื้อเพลิง

ที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าทั้งหมดมาจากต่างประเทศ รวมถึงราคาของถ่านหินที่ประเทศไทยนำเข้าได้มีการปรับตัวสูงขึ้นมากทำให้ราคาเชื้อเพลิงโดยเฉลี่ยสำหรับใช้คำนวณค่าเอฟที (FT) ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ครัวเรือนไทยจึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบจากการปรับตัวสูงขึ้นของอัตราค่าไฟฟ้าที่จำเป็นต้องใช้ในแต่ละวันได้

๑.๓.๓ การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบมากขึ้น

ปัจจุบันสถาบันการเงินมีการแข่งขันกันสูงในการนำเสนอบริการทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย ทำให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสามารถกู้ยืมเงินหรือนำเงินในอนาคตมาใช้เพื่อลงทุนเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้มากขึ้น ประกอบกับค่านิยมของครัวเรือนมีการใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยโดยนำเงินในอนาคตมาใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลทำให้สัดส่วนหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว

๑.๓.๔ พฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน

ครัวเรือนของกลุ่มคนรุ่นใหม่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินโดยขาดการวางแผนทางการเงิน มีการกู้เงินหลายบัญชีของผู้กู้สินเชื่อบัตรเครดิต มีรสนิยมบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยเพิ่มสูงขึ้นเพราะต้องการมีหน้ามีตาทางสังคม ตลอดจนขาดการตระหนักถึงการรักษาสมดุลของระดับรายได้และรายจ่าย ครัวเรือนมีระดับความเปราะบางทางการเงินมากขึ้น และมีหนี้สินครัวเรือนเพิ่มทั้งด้านความถี่ในการก่อหนี้เร็วขึ้นและการเพิ่มขึ้นของจำนวนหนี้ นอกจากนี้ พฤติกรรมการใช้จ่ายที่ขาดวินัยทางการเงินทำให้ครัวเรือนเป็นหนี้เร็วขึ้น โดยร้อยละ ๕๐ คนไทยที่มีอายุ ๓๐ ปีขึ้นไปมีหนี้จากสินเชื่ออุปโภคบริโภคและ/หรือหนี้บัตรเครดิต ซึ่ง ๑ ใน ๕ ของคนกลุ่มช่วงอายุ ๒๙ ปี เป็นหนี้เสีย (Non Performing Loans)

๑.๓.๕ ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ไตรมาส ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ - พ.ศ. ๒๕๖๓ ส่งผลให้ภาคธุรกิจต้องหยุดชะงักในการดำเนินงาน โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ตามปกติ อีกทั้งต้องลดกำลังการผลิต ลดอัตราการจ้างงาน บางแห่งต้องใช้วิธีควบรวม ยุบ หรือย้ายโรงงาน เพื่อลดต้นทุน ซึ่งส่งผลให้รายได้และผลกำไรของผู้ประกอบการลดลงอย่างฉับพลัน ธุรกิจจำนวนมากประสบปัญหาขาดสภาพคล่องบางส่วนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ตามปกติ และมีผลกระทบต่อภาวการณ์ทำงานของคนงานที่ทำให้ขาดรายได้หรือรายได้ลดลง เพราะรายได้ของคนงานต้องพึ่งพิงอยู่กับการดำรงอยู่ของภาคธุรกิจ โดยธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่าภาคครัวเรือนที่มีรายได้ลดลงและภาคธุรกิจที่ไม่สามารถปรับการดำเนินธุรกิจและวิถีชีวิตในรูปแบบใหม่ (New Normal) จะเกิดความเสี่ยงต่อการผิดนัดชำระหนี้มากยิ่งขึ้นโดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs และสถาบันการเงินจะพิจารณาเงินลงทุนหรือให้สินเชื่ออย่างระมัดระวังซึ่งอาจจะมีผลต่อการซ้ำเติมหรือชะลอการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ

๑.๓.๖ มาตรการจัดการและแก้ไขปัญหาหนี้สินของลูกหนี้ไม่สอดคล้องสถานการณ์หนี้สินครัวเรือนในปัจจุบัน

มาตรการที่ออกแบบเพื่อใช้กับหนี้สินครัวเรือนมุ่งเน้นเพื่อใช้กับหนี้สินของเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเป็นส่วนใหญ่แต่หนี้สินครัวเรือนในสถานการณ์ปัจจุบันลูกหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มรายได้ปานกลางและรายได้น้อยมีการกู้หลายบัญชีโดยเป็นหนี้สินทั้งที่อยู่ในสถาบันการเงินและที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน นอกจากนี้ มาตรการของสถาบันการเงินก็ยังจำแนกเป็นมาตรการในแต่ละประเภทหนี้

ทำให้การแก้ไขหนี้สินต้องแยกส่วนดำเนินการทำให้ลูกหนี้แก้ไขหนี้สินทั้งหมดได้ยากเพราะแหล่งเงินรายได้ที่จะนำมาชำระหนี้มีเพียงแหล่งเดียวแต่แหล่งเงินของเจ้าหนี้มีหลายแหล่งเกินกว่าลูกหนี้จะชำระหนี้ตามมาตรการช่วยเหลือแต่ละรายของเจ้าหนี้ ดังนั้น ระบบการจัดการและแก้ไขหนี้สินครัวเรือนที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของลูกหนี้ต้องเป็นระบบการจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินแบบองค์รวม (Holistic Debt Management) ซึ่งยังไม่มีในปัจจุบัน

๑.๓.๗ ไม่มีมาตรการเชิงป้องกันในการลดการก่อหนี้สินครัวเรือน

ปัจจุบันยังไม่หน่วยงานใดดำเนินการในเชิงป้องกันในการลดการก่อหนี้ เช่น กระบวนการให้ความรู้ด้านการเงินครัวเรือน การรณรงค์ให้ครัวเรือนมีความระมัดระวังในการใช้จ่าย การนำความรู้ในการบริหารทางการเงินบรรจุในหลักสูตรการศึกษา เป็นต้น

๑.๔ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการหนี้สิน

จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ พบว่าสาเหตุสำคัญของ “ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน” นอกจากจะเกิดจากปัจจัยต่าง ๆ ข้างต้นแล้ว ยังเกิดจากกฎหมายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประชาชนอีกด้วย โดยคณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ดังนี้

๑.๔.๑ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองลูกหนี้และเพื่อควบคุมไม่ให้เจ้าหนี้เอารัดเอาเปรียบลูกหนี้โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยในสัญญากู้ยืมเกินกว่าอัตรากฎหมายกำหนด แต่กฎหมายดังกล่าวไม่อาจหยุดการก่อหนี้นอกระบบได้ เพราะหนี้นอกระบบยังถือเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญของลูกหนี้ที่จำเป็นต้องใช้เงินทุนในการหมุนเวียนเพื่อชำระหนี้ของตนแม้จะต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าที่กฎหมายกำหนดก็ตาม และลูกหนี้จำนวนมากจะไม่ประสงค์แจ้งความดำเนินคดี

๑.๔.๒ พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลทำให้การทวงถามหนี้สินของเจ้าหนี้ต่อลูกหนี้ดีขึ้น ลดความรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น แต่มิได้ช่วยในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่ครัวเรือนได้โดยตรง

๑.๔.๓ พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้กำหนดให้ลูกหนี้อาจร้องขอฟื้นฟูกิจการของตนได้ในกรณีที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มหมวด ๓/๒ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม บัญญัติให้มีการร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ซึ่งมีกิจการประเภทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อศาลเพื่อแก้ไขภาวะหนี้สินล้นพ้นตัวหรืออยู่ในภาวะไม่สามารถชำระหนี้ได้

อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ฉบับดังกล่าวจะกำหนดให้กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs สามารถฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ก็ตาม แต่เงื่อนไขการฟื้นฟูกิจการที่กฎหมายกำหนดไว้เป็นเงื่อนไขที่ลูกหนี้ปฏิบัติได้ยาก ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง และประสบความสำเร็จได้ค่อนข้างยาก ทำให้ตั้งแต่กฎหมายใช้บังคับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ยังไม่มีผู้ประกอบการ SMEs ที่สามารถได้รับการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายดังกล่าว

นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังไม่ครอบคลุมลูกหนี้ครัวเรือนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่มิได้ประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่จดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ประกอบอาชีพอื่นและหรือมีรายได้ประจำ เช่น ข้าราชการ พนักงานบริษัท อาชีพอิสระ ฯลฯ ซึ่งมีอยู่จำนวนมากและมีแนวโน้มเป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน และบางรายไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้ด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นหนี้กู้ยืมจากแหล่งเงินทุนหลายแห่ง เป็นเหตุให้กลุ่มลูกหนี้ดังกล่าวไม่สามารถร้องขอเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูตนเองด้วยความสมัครใจเพื่อชำระสะสางปัญหาหนี้สินให้เสร็จสิ้นในคราวเดียว เพื่อให้ลูกหนี้ได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตใหม่โดยเร็วภายใต้กระบวนการตามกฎหมายที่เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของตน และทำให้ลูกหนี้อาจถูกเจ้าหนี้ฟ้องเป็นคดีแพ่ง อันจะส่งผลให้กองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เดิมมีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้อยู่แล้ว จะยิ่งลดน้อยถอยลงจนก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อเจ้าหนี้และลูกหนี้นั้นเอง และลูกหนี้บางรายที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาทอาจถูกเจ้าหนี้ฟ้องให้ล้มละลายได้ และหากลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย จะส่งผลกระทบต่อสถานะความน่าเชื่อถือของลูกหนี้เป็นอย่างมาก ลูกหนี้บางรายอาจถูกนายจ้างให้ออกจากงาน หรือข้าราชการหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกลายเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับราชการหรือดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อทั้งเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากลูกหนี้เหล่านั้นมีรายได้ประจำจากเงินเดือนสามารถนำรายได้เหล่านั้นมากำหนดแผนเพื่อผ่อนชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมได้ ทั้งประเทศไทยยังไม่มีสวัสดิการหรือมาตรการในการรองรับสถานการณ์ดังกล่าว และบุคคลล้มละลายต้องอยู่ในสถานะล้มละลายหลายปี โดยไม่มีการคำนึงว่าบุคคลล้มละลายจะอยู่ในสภาพใด จะได้ทำงานหรือไม่ จะกลายเป็นอาชญากรหรือไม่ และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันมีแนวโน้มที่บุคคลล้มละลายส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลล้มละลายสุจริต เป็นผู้ที่มีการศึกษา มีฐานะทางการงานดี ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลควรต้องคำนึงถึงปัญหาและการสูญเสียต่างๆ ควบคู่ไปด้วย ภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้มีการฟื้นฟูจึงไม่อาจแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนที่มีหนี้สินหลายบัญชีและหลายแหล่งเงินได้โดยเฉพาะในกลุ่มครัวเรือนผู้มีรายได้

๑.๔.๔ กฎหมายว่าด้วยการบังคับคดี

การบังคับคดีในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามฟ้องนั้นประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๒ โดยการบังคับคดีนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เจ้าพนักงานบังคับคดียึด อายัด มาจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยครบถ้วนให้มากที่สุด และในขณะเดียวกันทำให้ลูกหนี้ได้รับผลเป็นการชำระหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้เป็นจำนวนมากที่สุด แต่ปรากฏว่าการแก้ไขปรับปรุงระบบการบังคับคดี

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังเป็นการแก้ไขเพื่อให้กระบวนการบังคับคดีเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็วมากกว่าการสร้างระบบการบังคับคดีที่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้และลูกหนี้ให้ได้รับชำระหนี้ได้ครบถ้วนมากที่สุด จึงทำให้ลูกหนี้ต้องสูญเสียทรัพย์สินที่มีไปโดยยังมีหนี้สินคงค้างอยู่อีก และเจ้าหนี้ก็ไม่ได้รับชำระหนี้ครบถ้วนตามจำนวนที่กำหนดตามคำพิพากษาเป็นเหตุให้ลูกหนี้ไม่สามารถหลุดพ้นปัญหาหนี้สินได้

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวมีสาเหตุสำคัญ กล่าวคือ

(๑) การกำหนดราคาประเมินเพื่อการขายทอดตลาด

การประเมินเพื่อกำหนดราคาทรัพย์สินในการขายทอดตลาดเป็นการประเมินที่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมในการกำหนดราคาประเมินทั้งที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียและราคาประเมินมิได้กระทำโดยผู้มีอาชีพหรือมีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินทรัพย์สิน นอกจากนี้ ราคาประเมินมิได้เชื่อมโยงกับราคาหลักประกันตามสัญญาซึ่งเป็นราคาพื้นฐานในการฟ้องคดีและจำนวนหนี้ตามคำพิพากษาของศาล ทำให้ราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกับราคาตามมูลหนี้ตามสัญญาและคำพิพากษาของศาล

(๒) วิธีการบังคับคดีเพื่อให้ได้เงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำกัดเพียงวิธีการขายทอดตลาดเพียงวิธีเดียว

วิธีการบังคับคดีโดยการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ด้วยวิธีการขายทอดตลาดเพียงอย่างเดียวนั้น มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง ทำให้การดำเนินการมีปัญหาอุปสรรคอันไม่อาจทำให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้จากกระบวนการดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีความแตกต่างจากวิธีการบังคับคดีในต่างประเทศที่มีวิธีการบังคับคดีหลายวิธีการเพื่อให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ให้ได้มากที่สุด

๑.๕ แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนของคณะกรรมาธิการ

เพื่อให้การแก้ไขปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีความเหมาะสม เป็นธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อทุกฝ่าย คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแนวทาง ดังนี้

(๑) กำหนดมาตรการการจัดการและแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนโดยต้องดำเนินการในรูปแบบองค์รวม หรือ Holistic Debt Management System

(๒) มาตรการการจัดการและแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนในรูปแบบองค์รวม หรือ Holistic Debt Management System ตามข้อ (๑) ต้องดำเนินการในลักษณะของการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ โดยควรกำหนดให้บุคคลธรรมดาที่มีรายได้ประจำสามารถยื่นคำร้องขอฟื้นฟูสถานะทางการเงินของตนเองได้โดยไม่ต้องถูกฟ้องล้มละลายมาก่อน และไม่จำต้องกำหนดสถานะลูกหนี้ว่า ต้องมีหนี้สินล้นพ้นตัว เพียงแต่ลูกหนี้สามารถพิสูจน์ได้ว่า มีทรัพย์สินไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ หรือขาดสภาพคล่องก็เพียงพอต่อการเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟู ทั้งนี้ ควรกำหนดมูลหนี้ขั้นสูงที่ลูกหนี้สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟู โดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินของบุคคลธรรมดาทั่วประเทศ และต้องสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนเองมีรายได้ประจำเป็นจำนวนเท่าใด เช่น เงินเดือน ค่าแรง ค่าจ้าง บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเลี้ยงชีพ หรือเงินรายได้จากแหล่งรายได้ที่แน่นอน และเพียงพอต่อการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามจำนวนที่กำหนดในแผนฟื้นฟู โดยการชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูต้องคำนึงถึงรายได้ที่ลูกหนี้ได้รับ ค่าใช้จ่ายจำเป็นในการดำรงชีวิต ความเหมาะสมและเป็นธรรมในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้แต่ละราย ตลอดจนระยะเวลาในการดำเนินการ ตามแผน

ไม่ควรเกิน ๕ ปี และเมื่อลูกหนี้ชำระหนี้ครบถ้วนตามแผนฟื้นฟูแล้ว ลูกหนี้จะหลุดพ้นจากภาระหนี้สินทั้งหมด และมีโอกาสเริ่มต้นใหม่ โดยถือว่าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ครบถ้วนตามกำลังความสามารถของตนแล้ว

(๓) ผลักดันกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้สินลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา และกิจการ SMEs โดยแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ในส่วนของการเพิ่มเติมบทบัญญัติที่มีกลไกให้ลูกหนี้สามารถร้องขอฟื้นฟูผ่านการดำเนินการของเจ้าพนักงาน เพื่อให้ลูกหนี้สามารถเข้าถึงกฎหมายฟื้นฟูกิจการของ SMEs และการฟื้นฟูหนี้สินบุคคลธรรมดาได้เป็นวาระเร่งด่วน โดยมีสาระสำคัญให้ลูกหนี้อาจยื่นคำขอด้วยความสมัครใจต่อเจ้าพนักงานซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ทำการฟื้นฟูหนี้สินของตนได้ พร้อมทั้งให้เจ้าพนักงานและลูกหนี้ร่วมกันจัดทำแผนฟื้นฟูหนี้สินกำหนดขั้นตอนและวิธีการฟื้นฟูหนี้สิน โดยคำนึงถึงรายได้ที่ลูกหนี้ได้รับ ความสามารถในการชำระหนี้ ความเหมาะสมและเป็นธรรมในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้แต่ละราย หรือแต่ละกลุ่ม และกำหนดระยะเวลาการดำเนินการตามแผนไม่เกิน ๕ ปี ทั้งนี้ เมื่อเจ้าหนี้และศาลเห็นชอบด้วยกับแผนฟื้นฟูดังกล่าว แผนฟื้นฟูจะผูกมัดเจ้าหนี้และลูกหนี้ให้ปฏิบัติการชำระหนี้ตามแผน เมื่อลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูสำเร็จ ลูกหนี้จะหลุดพ้นจากภาระหนี้สินทั้งปวง

(๔) จัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพสู้วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สหกรณ์รวบรวมและเปิดเผยข้อมูลบัญชีลูกหนี้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละสหกรณ์ให้สถาบันการเงินรับทราบ หรือให้มีการรายงานหนี้สินต่อหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นการลดการปล่อยสินเชื่อที่ซ้ำซ้อน

(๖) การสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครัวเรือนในการให้ความรู้ในการบริหารจัดการหนี้สิน

(๗) กำกับ ติดตาม และดูแลการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินของรัฐ และธนาคารพาณิชย์ ในช่วงที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อไม่ให้สถาบันการเงินของรัฐ และธนาคารพาณิชย์ ฉวยโอกาสปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยโดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) และยังไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้

๒. ผลการพิจารณาศึกษาหนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ)

๒.๑ ภาพรวมสถานการณ์หนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ)

สถานะหนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนหนี้คงค้าง ๙,๓๓๗,๕๔๓.๐๒ ล้านบาท แบ่งออกเป็น หนี้ในประเทศ ร้อยละ ๙๘.๒๐ และหนี้ต่างประเทศ ร้อยละ ๑.๘๐ ของหนี้สาธารณะคงค้างทั้งหมด และเมื่อแบ่งตามอายุคงเหลือสามารถแบ่งออกเป็นหนี้ระยะยาว ร้อยละ ๘๖.๔๒ และหนี้ระยะสั้น ร้อยละ ๑๓.๕๘ ของหนี้สาธารณะคงค้างทั้งหมด โดยรายละเอียดของหนี้สาธารณะ แบ่งเป็น หนี้รัฐบาล จำนวน ๘,๒๐๓,๖๙๘.๖๗ ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๘๔๕,๖๓๙.๙๑ ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน ๒๘๑,๐๔๑.๖๒ ล้านบาท และหนี้หน่วยงานของรัฐ จำนวน ๗,๑๖๒.๘๒ ล้านบาท

ทั้งนี้ หนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๘ ของ GDP โดยสัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับข้อมูลย้อนหลัง ๑๐ ปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้น

อย่างต่อเนื่องจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) โดยสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ของประเทศไทย เมื่อเทียบกับต่างประเทศโดยเฉพาะกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่และกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๖๒.๘๙ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๖๖.๙๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งยังอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนและประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน สำหรับประเทศไทย World Population Review ได้จัดไว้เป็นอันดับที่ ๑๒๐ ด้วยอัตราหนี้สินของประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๔๑.๔๗ ของ GDP

๒.๒ สาเหตุการเพิ่มสูงขึ้นของหนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ)

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัวเพื่อยกระดับการพัฒนาของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้น ในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐได้มีการก่อหนี้สาธารณะเพื่อสนับสนุนการลงทุนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจผ่านการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณเป็นสำคัญ เช่น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ - พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลมีโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ จำนวน ๑๗๘ โครงการ วงเงินกว่า ๒.๖ ล้านล้านบาท ครอบคลุมทุกสาขาทั้งด้านคมนาคม สาธารณูปการ พลังงาน สังคม และการพัฒนาพื้นที่ทุกภูมิภาค และในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ - พ.ศ. ๒๕๖๙ รัฐบาลมีแผนที่จะลงทุนเพื่อรองรับโครงสร้างพื้นฐานในอนาคตอย่างต่อเนื่อง วงเงินประมาณ ๘๔๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นต้น

นอกจากนี้ สภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ และบรรเทาผลกระทบจากโรคโควิด ๑๙ ให้แก่ภาคประชาชน ผู้ประกอบการ และทุกภาคส่วน ผ่านมาตรการทางการคลัง ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินกู้จำนวน ๑ ล้านล้านบาท พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินกู้จำนวน ๕ แสนล้านบาท รวมทั้งการกู้เงินขาดดุลงบประมาณที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง โดยเงินกู้ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผลมาจากสัดส่วน GDP ของประเทศไทยหดตัวเป็นอย่างมาก และคาดว่าจะส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงถึงร้อยละ ๖๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔

เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวจะทำให้เห็นว่าการบริหารงานของรัฐอาจจะขัดต่อกฎการคลัง (Fiscal rule) ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดไว้ว่าหนี้สาธารณะต่อ GDP ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ไม่เกินร้อยละ ๓๕ หนี้สาธารณะที่ออกด้วยสกุลเงินต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมดไม่เกินร้อยละ ๑๐ และภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้การส่งออกสินค้าและบริการไม่เกินร้อยละ ๕ ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการวินัยการเงินการคลังจึงได้มีมติเห็นชอบขยายกรอบเพดานหนี้สาธารณะจากเดิมที่กำหนดเป็นสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔) เพื่อเพิ่มพื้นที่ทางการคลังให้กับรัฐบาล และไม่เป็นอุปสรรคหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินนโยบายการคลัง

ในระยะปานกลางโดยยังคงมีความสามารถในการชำระอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ การทบทวนกรอบสัดส่วนการบริหารหนี้สาธารณะในครั้งนี้เป็นไปตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้มีการทบทวนสัดส่วนต่าง ๆ อย่างน้อยทุก ๓ ปี

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกตินับตั้งแต่มีการระบาดของโรคโควิด ๑๙ ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องให้การช่วยเหลือภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมโดยเร็วผ่านการดำเนินนโยบายการคลังจึงจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal space) โดยการเพิ่มเพดานหนี้สาธารณะเพื่อให้สามารถรองรับกรณีการกู้เงินเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินนโยบายการคลังและแผนพัฒนาฟื้นฟูเศรษฐกิจในอนาคต แต่ระดับหนี้สาธารณะในปัจจุบันของประเทศไทยยังไม่ก่อให้เกิดปัญหาการคลังแต่อย่างใดเนื่องจากรัฐบาลยังมีความสามารถในการชำระหนี้ (Debt affordability)

๒.๓ ข้อคิดเห็นของคณะกรรมาธิการ

แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ได้ระบุถึงแผนการก่อหนี้ใหม่ของรัฐบาลที่รัฐบาลกู้มาเพื่อดำเนินการแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่นำงบประมาณมาใช้เพื่อช่วยเหลือเยียวยา และชดเชยประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยการใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้ได้ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ของประเทศไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ในอนาคตหากรัฐบาลจะมีแผนการก่อหนี้สาธารณะใหม่ รัฐบาลควรพิจารณาตรวจสอบความคุ้มค่า ความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณอย่างรอบคอบ เพื่อไม่ให้เป็นการสร้างภาระให้แก่คนรุ่นหลังในอนาคตมากจนเกินควร

๓. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

๓.๑ ด้านหนี้สินในครัวเรือน

(๑) รัฐบาลควรออกมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนเป็นวาระแห่งชาติ ด้วยการกำหนดให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินแบบองค์รวม (Holistic Debt Management System) ทั้งปัญหาหนี้สินของสถาบันการเงิน และหนี้สินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน เช่น กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สหกรณ์ต่าง ๆ สถาบันการเงินชุมชน เป็นต้น โดยให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงยุติธรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดตั้งศูนย์การจัดการหนี้สินภาคครัวเรือนแห่งชาติ และจัดทำร่างกฎหมายการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนทั้งระบบ อาทิ กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้บุคคลธรรมดา ตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ข

(๒) กระทรวงยุติธรรมควรพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาวิธีการบังคับคดี เพื่อให้ลูกหนี้ได้เงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาที่ปัจจุบันจำกัดเพียงวิธีการขายทอดตลาดวิธีการเดียว โดยแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่ว่าด้วยการบังคับคดี ตลอดจนแก้ไขระเบียบว่าด้วยการบังคับคดี ให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เช่น หากทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ยึดและอายัดไว้มีราคาประเมินเกินกว่าที่กำหนดไว้ อาจให้ผู้ขายทอดตลาดเอกชนที่ได้รับอนุญาต (Authorized auctioneer) ดำเนินการ

ขายทอดตลาดแทนได้ หรือการใช้หลัก Power of Sale ตามหลักของประเทศอังกฤษ กรณีผู้จำนองทรัพย์สินมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ผู้รับจำนองทรัพย์สินสามารถขายทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องผ่านการบังคับคดี เป็นต้น อันจะทำให้การบังคับคดีสามารถทำให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้มากที่สุด และลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ในจำนวนเงินที่เป็นธรรมจากการบังคับคดี

(๓) ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ควรร่วมกันสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ภาคประชาชน ครัวเรือนไทย โดยการจัดให้มีวิชาเรียนในหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถม มัธยม และปริญญาตรี เพื่อให้ความรู้การวางแผนทางการเงิน การสร้างวินัยทางการเงิน และการบริหารจัดการหนี้สินแก่คนรุ่นใหม่ทุกระดับการศึกษา รวมถึงการรณรงค์ผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ในการสร้างความรู้และความเข้าใจอย่างทั่วถึงเรื่องการบริหารจัดการหนี้ อันเป็นการสร้างพลเมืองคนรุ่นใหม่ให้ห่างไกลหนี้สินอย่างยั่งยืน

(๔) รัฐบาลควรมีการกำกับ ติดตาม และดูแลการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินของรัฐ และธนาคารพาณิชย์ ในช่วงที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติปรับอัตราดอกเบี้ยเพื่อไม่ให้สถาบันการเงินของรัฐ และธนาคารพาณิชย์ ฉวยโอกาสปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยโดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) และยังไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้

๓.๒ ด้านหนี้สาธารณะ

รัฐบาลควรมีมาตรการด้านอื่น ๆ นอกจากการใช้กลไกการก่อหนี้สาธารณะเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อให้รองรับการแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดในอนาคตได้มากขึ้น เช่น เร่งรัดการหามาตรการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนในการดำรงชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และลดการพึ่งพาจากภาครัฐ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ
เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า
ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า นายคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นผู้เสนอ และที่ประชุมลงมติให้คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติเป็นผู้พิจารณา นั้น ซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

(๑) นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย	ประธานคณะกรรมาธิการ
(๒) นางสมหญิง บัวบุตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นายวัชรา ณ วังขนาย	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายองค์การ ชัยบุตร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นายเกียรติ เหลืองขจรวิทย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
(๖) นายคมเดช ไชยศิวามงคล	กรรมาธิการที่ปรึกษา
(๗) นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๘) นายสำลี รักสุทธี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
(๙) นายสมเจตน์ ลิมปะพันธุ์	กรรมาธิการ
(๑๐) นายชัชวาลล์ คงอุดม	กรรมาธิการ
(๑๑) นางอนุรักษ์ บุญศล	กรรมาธิการ
(๑๒) นายพยม พรหมเพชร	กรรมาธิการ
(๑๓) นายชัยชนะ เดชเดโช	กรรมาธิการ
(๑๔) นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ
(๑๕) นางสาวชนก จันทาทอง	ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง นางทัศนาพร เกษเมธีการุณ ต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕ วรรคสาม และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗ วรรคหนึ่ง นับตั้งแต่วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และนายสำลี รักสุทธี สิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๐๑ (๖) ประกอบมาตรา ๙๘ (๑๐) นับแต่วันเลือกตั้ง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ การแต่งตั้งผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้ง พันจ่าอากาศเอก ศักดิ์สิทธิ์ ภู่สิโรรังษี ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สำนักกรรมาธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๑.๒ การแต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อทำหน้าที่พิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ตลอดจนหาแนวทางและมาตรการในการแก้ไขปัญหา และจัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาเสนอต่อคณะกรรมาธิการเพื่อพิจารณาและเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร รวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ทั้งนี้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑.๒.๑ นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ เป็น ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๒ นายพยม พรหมเพชร เป็น รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๑.๒.๓ นายเชิดศักดิ์ หิรัญสิริสมบัติ เป็น รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๑.๒.๔ นายสุธัญญ์ ฤทธิขาบ เป็น รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๑.๒.๕ นางสาวทิวาลักษณ์ ผลหาญ เป็น โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๖ นายเตชวิทย์ พันธ์กล้า เป็น โฆษกคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๗ นายพีระศักดิ์ หินเมืองเก่า เป็น อนุกรรมาธิการ
๑.๒.๘ นายธนบัตร รักสุจริต เป็น อนุกรรมาธิการ
๑.๒.๙ นายสิทธิชัย แดงประเสริฐ เป็น เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒.๑๐ นาวาอากาศตรี ปุญญัฐส์ นำพาเป็น เป็น ผู้ช่วยเลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

๒. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น

(๑) สำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(๑) นางสาวจินางค์กูร โรจนนันต์	รองเลขาธิการสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
(๒) นางนภัสชล ทองสมจิตร	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
(๓) นางสาวมนต์ทิพย์ สัมพันธวงศ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาข้อมูลและตัวชี้วัดสังคม
(๔) นายอภิชัย ธรรมเสริมสุข	ผู้อำนวยการกองบัญชีประชาชาติ
(๕) นางสาวอานันท์ชนก สกนธวัฒน์	รักษาการนักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ
(๖) นายไพรัตน์ กล่ำทอง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

(๒) กระทรวงการคลัง

(๒.๑) สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

(๑) นางจินดารัตน์ วิริยะทวีกุล	รองผู้อำนวยการสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ
(๒) นายถาวร เสรีประยูร	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผน
(๓) นางสาวพนิดา ร้อยดวง	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ
(๔) นายกษิรัช สุวรรณเพ็ญ	เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ

(๒.๒) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) นายพิสิทธิ์ พัวพันธ์	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายเศรษฐกิจมหภาค
(๒) นายชุมพล สุวรรณกิจบริหาร	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายการคลัง
(๓) นางสาวศิริพร สุขุมศิริมงคล	ผู้อำนวยการส่วนแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน
(๔) นางวรรณา แพรศรี	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและระบบการคลัง
(๕) นายศิรพล ฤทธิประศาสน์	เศรษฐกรชำนาญการ
(๖) นางสาวกันตา ศุขสาตร	เศรษฐกรปฏิบัติการ
(๗) นายพุทธิสมบัติ ปานกุล	เศรษฐกรปฏิบัติการ
(๘) นางสาวชิตมน ชนกโอวาท	เศรษฐกรปฏิบัติการ

(๓) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

สำนักงานธนานุเคราะห์

(๑) นายประสงค์ พันธ์ลิมา	ผู้อำนวยการสำนักงานธนานุเคราะห์
(๒) นายสายชล ถนอมรอด	นักวิเคราะห์และวางแผน

(๔) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน

(๑) นายสุธัญญ์ ฤทธิ์ขาบ	ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
(๒) นางสาวอรษา นิติฐิติกร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
(๓) นางชญานิศา ปูปลื่ม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

(๕) กระทรวงพลังงาน

สำนักนโยบายและแผนพลังงาน

(๑) นายอนิรุทธิ์ ธนกรมนตรี	รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน
(๒) นายฤกษ์ฤทธิ์ เคนหาราช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
(๓) นางสาวดวงตา ทองสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(๖) กระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าภายใน

(๑) นายวัฒนศักย์ เสือเอี่ยม	รองอธิบดีกรมการค้าภายใน
(๒) นายปรัชญา นราภิชาต	ผู้อำนวยการกองบริหารมาตรการลดค่าครองชีพ
(๓) นางวราภรณ์ สุวรรณเจริญ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต้นทุนและการกำหนดราคาสินค้า
(๔) นายนิติรักษ์ เภากัน	นักวิชาการพาณิชย์

(๗) กระทรวงมหาดไทย

(๗.๑) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ศูนย์ดำรงธรรม

(๑) นายพิชัยยา ตุระซอง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานอำนวยการสำนักงานจังหวัดร้อยเอ็ด ช่วยราชการสำนักตรวจราชการและเรื่องราวร้องทุกข์
(๒) นายฐิติพงศ์ วิชัยสาร	นิติกรชำนาญการพิเศษ
(๓) นายณัฐดนัย ไชยเลิศ	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงาน

(๗.๒) กรมการพัฒนาชุมชน

(๑) นางทรงลักษณ์ วรภัย	ผู้ตรวจราชการกรมพัฒนาชุมชน
(๒) นางสาวสุวรรณา รอดเรือง	ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและยุทธศาสตร์
(๓) นางสมพิศ ปูนจัตุรัส	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
(๔) นายจักรพงศ์ การีชุม	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ

(๗.๓) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

(๑) นายทวี เสริมภักดีกุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
(๒) นายกิตติพงศ์ เกิดฤทธิ์	ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขท้องถิ่น
(๓) นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นายปวิตร เลิศอำไพนนท์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
(๕) นางสาวพรรณนิภา เยื่อใย	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล

(๘) กระทรวงยุติธรรม

กรมบังคับคดี

(๑) นายเสกสรร สุขแสง รองอธิบดีกรมบังคับคดี

(๒) นางสาวเพ็ญทิพย์ จาตุรนต์เกาศัลย์ นิติกรชำนาญการ

(๙) กระทรวงแรงงาน

กรมการจัดหางาน

(๑) นางพรปวีณ์ วิชิต รองอธิบดีกรมการจัดหางาน

(๒) สิบเอก สนาม ลำพึงคิด นักวิชาการชำนาญการ

(๓) นางสาวสุพัตรา เบ้าสุวรรณ นักวิชาการชำนาญการ

(๑๐) กระทรวงอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

(๑) นายเจตนิพิฐ รอดภัย รองอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

(๒) นางสาววรมน เมตไตรพันธ์ นักวิชาการอุตสาหกรรมชำนาญการ

(๓) นายพัทธวรงค์ ไพรัตน์ นักวิชาการอุตสาหกรรมปฏิบัติการ

(๑๑) สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน

(๑) นายณรงค์ ศรีระสันต์ อัยการพิเศษ
ฝ่ายแผนช่วยเหลือทางกฎหมาย

(๒) นายศรายุทธ นามสิงห์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

(๓) นายเกียรติศักดิ์ เม่งซ่าน เจ้าหน้าที่บริหารงาน สฝผช.

(๑๒) กรุงเทพมหานคร

(๑๒.๑) สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

(๑) นายนภดล เพิ่มพิทยา ผู้อำนวยการสำนักงานสถานธนานุบาล

(๒) นายนิรุตติธรรม บุญรังสี รองผู้อำนวยการสำนักงานสถานธนานุบาล

(๓) นางกัลยา สิทธิประสงค์ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาธุรกิจ

(๔) นางสาวกุณฑิกา เสถียรคมสรไกร พนักงานวิเคราะห์นโยบายและแผน

(๑๒.๒) สำนักพัฒนาสังคม

(๑) นางจิตรลดา ถนอมศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักพัฒนาสังคม

(๒) นางสาวดุษฎี สรวงขันธ์ ผู้อำนวยการส่วนการฝึกอาชีพ

(๑๓) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

(๑) นายสไกร พิมพ์บึง รองเลขาธิการ รักษาราชการในตำแหน่ง
เลขาธิการสำนักงานกองทุนฟื้นฟู
และพัฒนาเกษตรกร

(๒) นายสมศักดิ์ อยู่รอด ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย

(๓) นายประยงค์ อัฒจักร ผู้อำนวยการสำนักฟื้นฟู
และพัฒนาเกษตรกร

(๔) นายมนัส มหานีรานนท์	ผู้อำนวยการกิจการสาขาภูมิภาคที่ ๒
(๕) นายวิญญู สะตะ	ผู้อำนวยการกิจการสาขาภูมิภาคที่ ๓
(๖) นายสุกิจ ลุ้งใหญ่	ผู้อำนวยการกิจการสาขาภูมิภาคที่ ๔
(๗) นางสาวณัฐธ์ลิตา ภักดิพงศ์พรสุข	หัวหน้าส่วนส่งเสริมฟื้นฟู และพัฒนาเกษตรกรภูมิภาคที่ ๓
(๘) นางพาขวัญ พวงมาลี	หัวหน้าส่วนส่งเสริมฟื้นฟู และพัฒนาเกษตรกรภูมิภาคที่ ๔
(๙) นางสาวศรมน ชูพงศ์	หัวหน้าส่วนจัดการหนี้ของเกษตรกร ๒

(๑๔) สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

นายสุเทพ สุดถนอม	หัวหน้างานกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ

(๑๕) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

(๑) นายเวชยันต์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษประจำสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รักษาการแทนผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(๒) นายนิมิตร วงศ์จันทร์	ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมาย ปฏิบัติราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
(๓) นายมานิต จตุจริยพงศ์	รองผู้อำนวยการฝ่าย ปฏิบัติราชการแทนผู้อำนวยการฝ่ายประสานงานเครือข่ายผู้ให้บริการ SMEs และส่งเสริมนโยบายภาครัฐ
(๔) นายวนินทร หงสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายเอสเอ็มอีชำนาญการ

(๑๖) สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน

(๑) นายสมเจตน์ โรจน์พัฒนากุล	ผู้อำนวยการกองบริหารสินเชื่อ
(๒) นายปัณณรุจน์ ศุภวิไชยวิชญ์	เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร
(๓) นางสาวผุสดี จีนใจตรง	เจ้าหน้าที่อำนวยสินเชื่อ กองบริหารสินเชื่อ

(๑๗) ธนาคารแห่งประเทศไทย

(๑) นายทิตนันทิ์ มัลลิกะมาส	ผู้ช่วยผู้ว่าการสายนโยบายการเงิน
(๒) นายดอน นาครทรรพ	ผู้อำนวยการอาวุโสฝ่ายเสถียรภาพระบบการเงิน
(๓) นางสาวรุ่งพร เริงพิทยา	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายการเงิน

(๔) นายขจร ธนะแพสย์	ผู้อำนวยการฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
(๕) นายสุรัช แทนบุญ	ผู้อำนวยการอาวุโส ฝ่ายนโยบายการเงิน
(๖) นางชวนันท์ ชื่นสุข	รองผู้อำนวยการฝ่ายคุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน
(๗) นายนิวัติ พงษ์สุขเวชกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกลุ่มงานปรับโครงสร้างหนี้
(๘) นายพสิษฐ์ โชติวัฒนะกุล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายการเงิน
(๙) นางสาวธาราทิพย์ ตั้งกาญจนภาสน์	เศรษฐกรอาวุโสฝ่ายนโยบายการเงิน

(๑๘) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๑) นายภานิต ภัทรสาริน	ผู้ช่วยผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
(๒) นายพีระพัฒน์ จีนพุฒ	เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

(๑๙) ธนาคารอาคารสงเคราะห์

(๑) นางวราภรณ์ ภูษณรัตน์	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายสินเชื่อธุรกิจและภาครัฐ
(๒) นางลาวัณย์ วงศ์วิวัฒน์	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารหนี้กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
(๓) นายคฑาเทพ นิติสิริ	ผู้ช่วยหัวหน้าส่วนฝ่ายนโยบายสินเชื่อธุรกิจและภาครัฐ

(๒๐) ธนาคารออมสิน

(๑) นางปรางมาศ เธียรธนู	ผู้ช่วยผู้อำนวยการธนาคารออมสิน
(๒) นายบุญชอบ แสงภักดี	ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหนี้ลูกค้าบุคคล
(๓) นายสมหมาย อาภรณ์พงษ์	ผู้อำนวยการฝ่ายบริหารและพัฒนาหนี้นอกระบบ
(๔) นางเวสารัช พงศ์พาชำนาญเวช	ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการสนับสนุนลูกค้ารายย่อยและองค์กรชุมชน
(๕) นายธนพงศ์ หนักแน่น	รองผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหนี้ลูกค้าบุคคล

(๒๑) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

นายชัยยศ ตันพิสุทธิ์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ

(๒๒) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

(๑) นายณัฐพล ลือพร้อมชัย	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารสายงานสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย
(๒) นายพีรกิตติ์ จิรเชษฐากุล	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส

(๒๓) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

(๑) นายยรรยง ไทยเจริญ	รองผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารสูงสุดกลุ่มงาน Economic Intelligence center
	ฝ่าย Economic Intelligence center Function
(๒) นางสาวสาลินี กุมาร	ผู้อำนวยการฝ่ายอาวุโส
	ผู้อำนวยการบริหาร ฝ่าย Retail Lending Auto Finance Product
(๓) นางสาวจุฑามาส เยี่ยงสว่าง	ผู้อำนวยการอาวุโส
	ผู้บริหาร Retail Lending Portfolio and Performance Management

(๒๔) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

(๑) นายกำพล แจ้งสุทธิวรวัฒน์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริหารความร่วมมือกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมชั้นปลาย
(๒) นายไวธยางค์ กุลละวณิชย์	ผู้จัดการฝ่ายจัดหาการขนส่งต่างประเทศ และรักษาการแทนผู้จัดการฝ่ายการค้าอนุพันธ์
(๓) นางสาววิภา สิรินุกุล	ผู้จัดการฝ่ายนโยบายและข้อมูลพลังงาน
(๔) นางสุภิญญา ตันติวงศ์	ผู้จัดการส่วน
(๕) นางสาวนันทิชา ชลวณิชย์กุล	พนักงานวิเคราะห์และวางแผนอาวุโส
(๖) นายนนทิวรรธน์ อินทร์กลับ	พนักงานวิเคราะห์และวางแผน

(๒๕) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

(๑) นายสาธิต ครองสัตย์	ผู้ช่วยผู้ว่าการยุทธศาสตร์องค์การ
(๒) นายธวัชชัย พัฒนพิพิธไพศาล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจพลังงาน
(๓) นางสาวจินตนา จีราระรื่นศักดิ์	หัวหน้ากองค่าไฟฟ้าฝ่ายเศรษฐกิจพลังงาน
(๔) นางสาวพรทิพย์ จันทร์ทอง	วิศวกรระดับ ๘ ฝ่ายเศรษฐกิจพลังงาน

(๒๖) การไฟฟ้านครหลวง

(๑) นายวีรวัจน์ บัวทอง	รองผู้ว่าการฝ่ายแผนและพัฒนาองค์กร
(๒) นายสมศักดิ์ บำรุงวัด	ผู้ช่วยฝ่ายยุทธศาสตร์องค์กรและความยั่งยืน
(๓) นายอำพล สงวนวงศ์	ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า
(๔) นางศิริวรรณ วรเดช	ผู้อำนวยการกองอัตราค่าไฟฟ้าและพยากรณ์พลังไฟฟ้า
(๕) นางสาวอารยา ภูมลี	วิศวกรไฟฟ้า ๘ ฝ่ายเศรษฐกิจพลังงานไฟฟ้า

(๒๗) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

(๑) นางสาวภูสุดา สงคศิริ	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจพลังงาน
(๒) ว่าที่ร้อยตรี สุเมต สุวรรณพรหม	วิศวกรระดับ ๑๑ สำนักรองผู้ว่าการยุทธศาสตร์
(๓) นายพรพิสิษฐ์ ลำเพาพงศ์	รองผู้อำนวยการกองอัตราและธุรกิจไฟฟ้า ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจพลังงาน
(๔) นายสุธันว์ สัมปัตตะวนิช	รองผู้อำนวยการกองรายได้ ฝ่ายการเงิน
(๕) นางสาวสุดามาศ จารุมาศ	รองผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และพัฒนาธุรกิจพลังงาน

(๒๘) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย

นางชนัยกานต์ ปุรณะ	ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและการเงิน

(๒๙) สมาคมธนาคารไทย

นางสาวศุภนุช ทองใบ	เจ้าหน้าที่ด้านการพัฒนาองค์กรและบริหารแผนงาน

(๓๐) สมาคมสถาบันการเงินของรัฐ

นางภานิณี มโนสันติ์	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการสายงานกิจกรรมนโยบายสินเชื่อธุรกิจและภาครัฐ

(๓๑) สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย

(๑) นายณพพงศ์ ธีระวร	ประธานกิตติมศักดิ์สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย
(๒) นายแสงชัย ธีรกุลวาณิช	เลขาธิการสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทยและประธานบอร์ดภูมิภาค
(๓) นายนรเทพ บุญเก็บ	ฝ่ายกฎหมายสมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย

๓. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีการประชุมพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๑ การประชุมพิจารณาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีการประชุมพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความคิดเห็น จำนวน ๑๖ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๗ วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๙ วันพุธที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๐ วันพุธที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๓ วันพุธที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๕ วันพุธที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๑๖ วันพุธที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ทั้งนี้ เมื่อวันพุธที่ ๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมาธิการได้พิจารณา “รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า” ของคณะอนุกรรมาธิการ โดยคณะกรรมาธิการได้มีมติที่ประชุมให้ฝ่ายเลขานุการปรับปรุงและแก้ไขรายงานตามข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และให้นำเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร ต่อไป

๓.๒ ข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและรายละเอียดข้อมูลเรื่องนี้จากเอกสารข้อมูล คำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดจากแหล่งข้อมูลแหล่งต่าง ๆ โดยนำมาประกอบการพิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงของคณะกรรมาธิการ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๒.๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง ในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

๓.๒.๒ ข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อคิดเห็น ที่ได้จากการประชุมพิจารณาศึกษาญัตติของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง ในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ จำนวน ๑๕ ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ ๑ วันอังคารที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๒ วันอังคารที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๓ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๔ วันอังคารที่ ๒๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๖ วันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓
ครั้งที่ ๘ วันอังคารที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๙ วันอังคารที่ ๒๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๐ วันอังคารที่ ๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔

ครั้งที่ ๑๑ วันอังคารที่ ๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๒ วันอังคารที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๓ วันอังคารที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔
ครั้งที่ ๑๕ วันอังคารที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

๓.๒.๓ เอกสารวิชาการ งานวิจัย ข้อมูลและข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ

คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า โดยศึกษาวิเคราะห์เอกสารวิชาการ งานวิจัย ข้อมูลและข้อเท็จจริงจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ อาทิ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ วารสารนิติรัฐกิจและสังคมศาสตร์ ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ เรื่อง ปัญหาและอุปสรรคทางกฎหมายเกี่ยวกับการขายทอดตลาดโดยเอกชนตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการขายทอดตลาดและการค้าของเก่า พ.ศ. ๒๔๗๔ กฎหมายล้มละลายประเทศสหรัฐอเมริกา บทที่ ๑๓ ว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้บุคคล บทความเรื่องข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้ไฟฟ้าของครัวเรือนไทย จากฐานข้อมูลการใช้ไฟฟ้าส่วนภูมิภาค: เรียนรู้พฤติกรรม ความเป็นอยู่ และความเหลื่อมล้ำของครัวเรือนไทย ผ่านข้อมูลการใช้ไฟฟ้า โครงสร้างเศรษฐกิจสังคมไทย: ความเปราะบางท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ การเดินทางศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงาน จำนวน ๓ ครั้ง ดังนี้

๓.๓.๑ การเดินทางศึกษาดูงาน “เรื่องการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ” ในวันเสาร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๓ ณ สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี

๓.๓.๒ การเดินทางศึกษาดูงาน เรื่อง “การแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ” ในวันศุกร์ที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ จังหวัดนนทบุรี

๓.๓.๓ การเดินทางศึกษาดูงาน เรื่อง “การแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบ และหนี้สินเกษตรกร” ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๘ ถึงวันเสาร์ที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ สหกรณ์การเกษตรหาดใหญ่ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรอำเภอสทิงพระ จำกัด จังหวัดสงขลา

๔. ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ปรากฏผลการดำเนินการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๔.๑ ความเป็นมาและสภาพปัญหา

การเป็น “หนี้” ของภาคครัวเรือนไม่ใช่เรื่องน่าตื่นตระหนกหรือเป็นเรื่องเสียหายหรือเป็นปัญหาแต่อย่างใด หากลูกหนี้เรียนรู้ที่จะบริหารจัดการ มีวินัยทางการเงิน และไม่สร้างหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้จนกลายเป็นภาระที่เกินกำลังความสามารถในการชำระคืน แต่ที่ผ่านมาจากอดีตจนถึงปัจจุบันกลับพบว่า “หนี้” กลายเป็น “ปัญหา” สำคัญลำดับต้น ๆ ของสังคมไทยที่รัฐบาลทุกสมัยต้องให้ความสำคัญและต้องกำหนดเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาทั้งทางตรงและทางอ้อมโดยอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ซึ่งจากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ พบสาเหตุสำคัญของ “ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน” เกิดจากหลายปัจจัย อาทิ ความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อัตราค่าครองชีพ ระบบการให้สินเชื่อของสถาบัน

การเงิน พฤติกรรมการบริโภคและค่านิยมของประชาชน กฎหมายและมาตรการในการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน การบังคับใช้กฎหมายที่ไม่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนการขาดความรู้ความเข้าใจในกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประชาชน ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) การติดกับดักหนี้และมีภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าภาคครัวเรือนเริ่มมีสถานะการเป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้เยอะขึ้น และเป็นหนี้นานขึ้น จนทำให้สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เพิ่มสูงขึ้นคิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒ ร้อยละ ๗๖.๖ และร้อยละ ๘๑.๒ ตามลำดับ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๙ และปี พ.ศ. ๒๕๖๐ สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ปรับตัวลดลงอยู่ที่ร้อยละ ๗๙.๔ และร้อยละ ๗๘.๑ เนื่องจากปัจจัยทางเศรษฐกิจหลายประการรวมถึงการระมัดระวังในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน ภายหลังจากนั้นในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้า และปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๕) สภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยได้ถูกซ้ำเติมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID – 19) ยืดเยื้อมากว่า ๒ ปี ดังนั้น การที่จะกลับสู่สภาวะปกติต้องอาศัยระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒ ปี จึงส่งผลให้สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP เพิ่มสูงขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ และปี พ.ศ. ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๗๘.๔ ร้อยละ ๗๙.๘ และร้อยละ ๘๙.๔ ตามลำดับ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ภาคธุรกิจเริ่มเปิดดำเนินกิจการได้ภายใต้การดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) เป็นผลให้หนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ปรับลดลงระดับหนึ่งอยู่ที่ร้อยละ ๘๙.๓ (ข้อมูล ณ สิ้นไตรมาสที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔) แต่อย่างไรก็ตาม แม้สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP จะปรับตัวลดลง แต่ภาระหนี้ครัวเรือนสะสมยังอยู่ในระดับสูง ประกอบกับข้อมูลผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในช่วง ๖ เดือนแรก ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ และข้อมูลปริมาณหนี้สินเฉลี่ยรายหัวของธนาคารแห่งประเทศไทย ทำให้เห็นว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๑๓๔,๙๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๒๐๘,๗๓๓ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และมีปริมาณหนี้สินเฉลี่ยต่อหัวเพิ่มสูงขึ้นกว่าในอดีตโดยเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๓๗๗,๑๐๙ บาท เป็นจำนวน ๕๕๒,๔๙๙ บาท ในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปี นอกจากนี้ ยังพบว่า ๔ ใน ๕ ของการขยายตัวของหนี้ครัวเรือนมาจากลูกหนี้รายเดิมและกลุ่มคนที่เป็นลูกหนี้รายใหม่ส่วนใหญ่เป็นหนี้บัตรเครดิตมากว่า ๑ บัญชีต่อคน โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า ค่าเฉลี่ยจำนวนบัญชีต่อคนของคนเป็นหนี้บัตรเครดิตเท่ากับ ๑.๓๖ บัญชีต่อคน มีอายุระหว่าง ๒๑ – ๒๔ ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๑.๔๕ – ๑.๕๑ บัญชีต่อคน ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าภาคครัวเรือนมีปัญหาในการหารายได้ หรือมีสถานะการเงินเปราะบางมากขึ้น ทำให้ขาดภูมิคุ้มกันเสี่ยงจะผิดนัดชำระหนี้และไม่สามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้น เช่น การเจ็บป่วย อุบัติเหตุ รายได้พิเศษลดลง เหตุฉุกเฉิน เป็นต้น ถ้าหากนำสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยเปรียบเทียบกับต่างประเทศจะพบว่า ประเทศไทยมีระดับหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP สูงเป็นอันดับที่ ๑๒ จาก ๗๐ ประเทศทั่วโลก และสูงเป็นอันดับที่ ๒ ในภูมิภาคเอเชียรองจากประเทศเกาหลีใต้ซึ่งภาระหนี้ภาคครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นสินเชื่อเพื่อการอุปโภคบริโภคในครัวเรือน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นได้สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาหนี้สินในครัวเรือนเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลต่อเสถียรภาพทางการเงิน ระบบเศรษฐกิจและสังคมอย่างมีนัยสำคัญ และมีแนวโน้มว่าคนไทยจะเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อย มีระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้นาน และมีความเสี่ยงเป็นหนี้เสียเพิ่มมากขึ้น การแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนต้องมีการดำเนินการอย่างจริงจัง และเป็นระบบอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้

รัฐบาลได้มีมาตรการสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ ได้แก่ มาตรการทางกฎหมาย และมาตรการทางนโยบาย โดยมาตรการทางกฎหมายได้ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย การยกเลิกกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่บางฉบับ และการตรากฎหมายใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น อาทิ การบังคับใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยข้อสัญญาที่ไม่เป็นธรรม พ.ศ. ๒๕๔๐ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการค้ำประกันและจำนองโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ฉบับที่ ๒๐ พ.ศ. ๒๕๕๗ และฉบับที่ ๒๑ พ.ศ. ๒๕๕๘ การแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ว่าด้วยการบังคับคดีโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ ๓๐ พ.ศ. ๒๕๖๐ และฉบับที่ ๓๒ พ.ศ. ๒๕๖๓ การแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ การตราพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นผลให้ยกเลิกพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พุทธศักราช ๒๔๗๕ และการตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ โดยมีเจตนารมณ์สำคัญในการคุ้มครองเจ้าหนี้ ลูกหนี้ ผู้ค้ำประกัน ผู้จำนอง ให้เกิดความเป็นธรรม มีความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ตลอดจนเพิ่มโอกาสให้ลูกหนี้สามารถหลุดพ้นจากภาระหนี้สิน และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรี แต่อย่างไรก็ตาม แม้ว่ากฎหมายข้างต้นจะใช้เป็นกลไกในการควบคุมไม่ให้เกิด การทำสัญญาที่ไม่เป็นธรรม การเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา การติดตามทวงถามหนี้โดยวิธีการข่มขู่คุกคาม การไกล่เกลี่ย และการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเพื่อแก้ไขภาวะหนี้สินล้นพ้นตัวหรืออยู่ในภาวะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ แต่ยังไม่ครอบคลุมถึงลูกหนี้ครัวเรือนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่มิได้ประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม แต่ประกอบอาชีพอื่น หรือมีรายได้ประจำ อาทิ ข้าราชการ พนักงานบริษัท อาชีพอิสระ ฯลฯ ที่มีอยู่จำนวนมาก บางรายไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้ด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นหนี้กู้ยืมจากแหล่งเงินทุนหลายแห่ง และมีการหมุนเวียนหนี้เป็นเหตุให้กลุ่มลูกหนี้ดังกล่าวไม่สามารถร้องขอเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูตนเองด้วยความสมัครใจเพื่อชำระสะสางปัญหาหนี้สินให้เสร็จสิ้นได้ เมื่อเปรียบเทียบในระบบกฎหมายล้มละลายสากลจะปรากฏหลักการช่วยเหลือลูกหนี้ให้มีทางเลือกอื่นนอกจากการล้มละลาย เช่น กระบวนการฟื้นฟูสถานะทางการเงินของลูกหนี้ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลูกหนี้สามารถยื่นคำขอฟื้นฟูสถานะทางการเงินของตนเองได้ทั้งลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรมีการปรับปรุงกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทยโดยเปิดโอกาสให้ลูกหนี้บุคคลธรรมดาโดยเฉพาะลูกหนี้บุคคลธรรมดาที่มีรายได้ประจำสามารถยื่นคำร้องขอเพื่อฟื้นฟูสถานะทางการเงินของตนเองด้วยความสมัครใจได้ สำหรับมาตรการทางนโยบายในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนรัฐบาลได้กำหนดปัญหาหนี้สินในครัวเรือนเป็นส่วนหนึ่งของแผนยุทธศาสตร์ชาติ และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ที่ต้องขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องเพราะภาคครัวเรือนเป็นหน่วยเศรษฐกิจฐานรากที่มีความสำคัญกับการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในภาพรวม โดยเฉพาะปัญหาค่าครองชีพที่มีผลกระทบโดยตรงต่อภาคประชาชนและทุกภาคส่วนอย่างราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส และอัตราค่าไฟฟ้า รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องโดยอาศัยความร่วมมือจากหลายภาคส่วน เช่น การแก้ไขปัญหาราคาน้ำมัน และราคาแก๊สโดยการตรึงราคาน้ำมันและราคาแก๊ส ด้วยการใช้กลไกการชดเชยราคาของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กระทรวงพลังงาน การแก้ไขปัญหาอัตราค่าไฟฟ้าโดยการปรับลดอัตราค่าไฟฟ้า การตรึงอัตราค่าไฟ (FT) การคืนเงินประกันการใช้ไฟฟ้า การขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟฟ้า การผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระค่าไฟฟ้า และอื่น ๆ

ผ่านการไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย เป็นต้น ตลอดจนในช่วงที่เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) รัฐบาลได้ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาทั้งการฟื้นฟูสภาพเศรษฐกิจ การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ภายในประเทศ การดูแลรักษาประชาชนผู้ที่ติดเชื้อ การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากทุกภาคส่วน และการให้ความช่วยเหลือโดยมีมาตรการเพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพภาคประชาชน อาทิ การให้เงินเยียวยาแรงงานลูกจ้าง ลูกจ้างชั่วคราว อาชีพอิสระที่ไม่อยู่ในระบบประกันสังคม การเพิ่มสิทธิให้ประชาชนที่อยู่ในระบบประกันสังคมได้เงินชดเชยกรณีว่างงานร้อยละ ๕๐ ของค่าจ้าง โครงการคนละครึ่ง โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ การพยุงราคาสินค้า การปรับลดอัตราดอกเบี้ยรับจำนำ การผ่อนผันหรือยืดระยะเวลาการชำระหนี้แก่ผู้จำนำ การให้สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การปรับโครงสร้างหนี้ การลดดอกเบี้ยเงินกู้ การขยายวงเงินกู้ การพักชำระหนี้ การขยายระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ การบริหารจัดการหนี้เดิม การให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อสำหรับลูกหนี้ที่ยังไม่เป็นหนี้เสีย (NPL) อย่างสินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อเงินสดหมุนเวียน เงินกู้ส่วนบุคคล และการจำนำทะเบียนรถ รวมทั้งการสนับสนุนให้มีการจ้างงาน โดยมีการฝึกอบรม เพิ่มทักษะอาชีพ หรือจัดกิจกรรมเพื่อสังคมผ่านภาคีเครือข่ายอย่างมูลนิธิโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้หน่วยงานดำเนินโครงการจ้างงานประชาชน นอกจากนี้ ยังได้มีการติดตาม เร่งรัดให้การช่วยเหลือภาคประชาชนทั่วประเทศให้สามารถดำเนินชีวิตต่อไปภายใต้การดำเนินชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ซึ่งการดำเนินมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นต้องยอมรับว่าเป็นงบประมาณจำนวนมากที่รัฐบาลได้ดำเนินการผ่านมาตรการทางการคลัง อาทิ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินกู้จำนวน ๑ ล้านล้านบาท และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินกู้จำนวน ๕ แสนล้านบาท แม้ว่ารัฐบาลจะดำเนินการกู้เงินหรือก่อหนี้สาธารณะจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ภายใต้เงื่อนไขและข้อกำหนดที่กำหนดไว้ แต่คณะกรรมการวินัยการเงินการคลังก็ได้มีมติเห็นชอบขยายกรอบเพดานหนี้สาธารณะจากเดิมที่กำหนดเป็นสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔) เพื่อเพิ่มพื้นที่ทางการคลังให้กับรัฐบาล และไม่เป็นอุปสรรคหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลาง ซึ่งปัจจุบันรัฐบาลยังคงมีความสามารถในการชำระอยู่ในเกณฑ์ดี

สภาผู้แทนราษฎรได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน ทั้งปัญหาค่าครองชีพจากราคาแก๊ส น้ำมัน และไฟฟ้าที่มีราคาแพง ตลอดจนปัญหาหนี้สินและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว และหนี้สาธารณะที่มีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ดังนั้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า นายคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นผู้เสนอ และที่ประชุมลงมติให้คณะกรรมาธิการ

แก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ เป็นผู้พิจารณา เพื่อพิจารณาศึกษาปัญหา แนวทางแก้ไข และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ปัญหาค่าครองชีพ และการบริหารหนี้สาธารณะ ต่อสภาผู้แทนราษฎร รัฐบาล ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ในภารกิจที่สำคัญนี้คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยมีกรอบแนวทางการดำเนินงานและผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ ดังต่อไปนี้

๔.๒ กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ

(๑) ศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน รวมถึงปัญหาค่าครองชีพจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส อัตราค่าไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อประชาชน และแนวทางการแก้ไขปัญหา

(๒) ศึกษาสถานการณ์ค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส อัตราค่าไฟฟ้า ที่มีผลกระทบต่อประชาชน และแนวทางการแก้ไขปัญหา

(๓) ศึกษาแนวทางการบริหารหนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ) และแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

จากกรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการข้างต้น คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาโดยวิธีการประชุม การรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วน การศึกษาผลการประชุม ผลการเดินทางศึกษาดูงาน และผลการจัดสัมมนาของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ รวมถึงการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล เอกสารทางวิชาการ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งปรากฏผลการพิจารณาศึกษาตามกรอบแนวทางการดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ผลการศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน และผลการศึกษาหนี้สาธารณะ

๔.๓ ผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการ

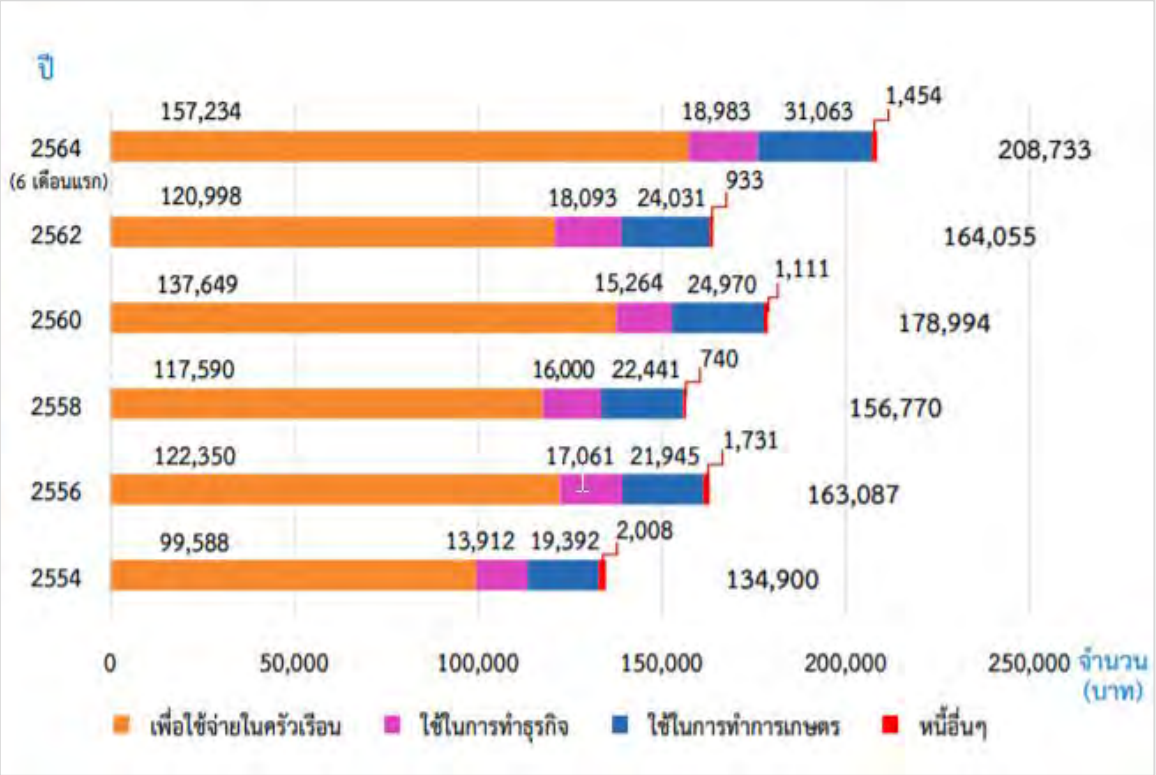
คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ซึ่งแบ่งผลการพิจารณาออกเป็น ๒ ประเด็น สรุปได้ ดังนี้

๔.๓.๑ ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

(๑) สภาพปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

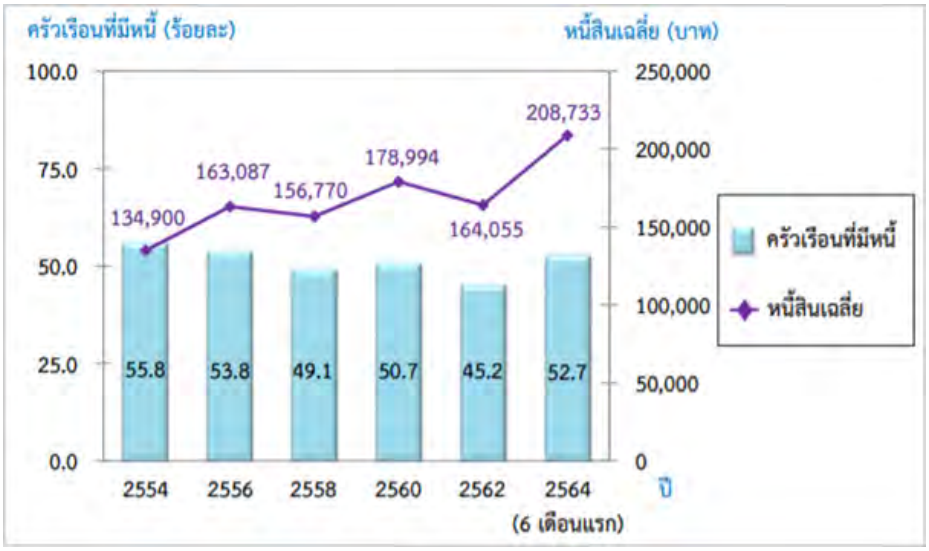
(๑.๑) สถานการณ์หนี้สินในครัวเรือน

จากข้อมูลผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในช่วง ๖ เดือนแรก ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้นำเสนอข้อมูลแนวโน้มของหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนย้อนหลังระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๔ ทำให้ทราบว่าครัวเรือนทั่วประเทศมีหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๑๓๔,๙๐๐ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๒๐๘,๗๓๓ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยพบว่าหนี้สินเพื่อใช้จ่ายในครัวเรือนเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๙๙,๕๘๘ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๑๕๗,๒๓๔ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หนี้สินที่ใช้ในการทำธุรกิจมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากจำนวน ๑๓,๙๑๒ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๑๘,๙๘๓ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ และหนี้สินที่ใช้ในการทำการเกษตรลดลงจากจำนวน ๑๙,๓๙๒ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นจำนวน ๑๘,๙๘๓ บาท ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ส่วนหนี้อื่น ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ - พ.ศ. ๒๕๖๔ มีเพียงเล็กน้อย (ปรากฏดังภาพที่ ๑)

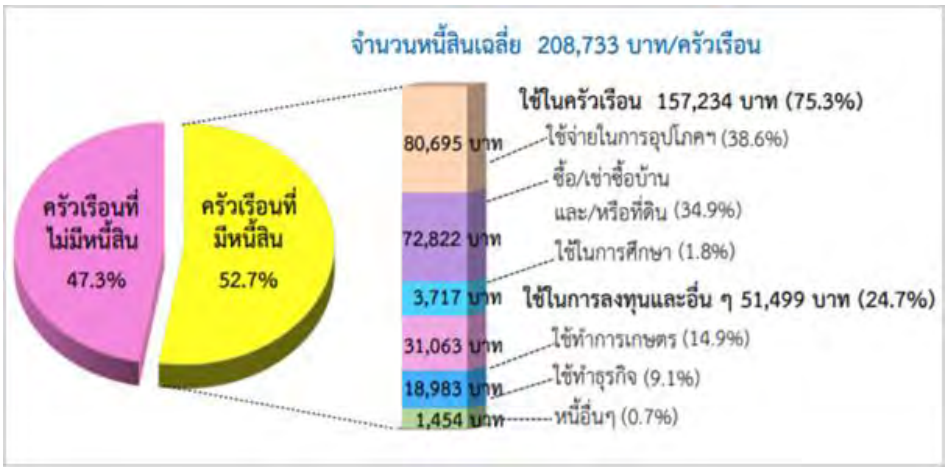

ภาพที่ ๑ แผนภาพแสดงหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือน จำแนกตามประเภทหนี้ (ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๔)

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาข้อมูลในมิติที่สัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นหนี้และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือน จะพบว่า ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๒ สัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นหนี้มีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ ๕๕.๘ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๔๕.๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ แต่ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ กลับมีสัดส่วนเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ ๕๒.๗ เมื่อพิจารณาจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า มีทิศทางตรงกันข้ามกับสัดส่วนของครัวเรือนที่เป็นหนี้ โดยมีแนวโน้มจำนวนหนี้สินที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ปรากฏดังภาพที่ ๒) ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้เพื่อใช้ในครัวเรือน จำนวน ๑๕๗,๒๓๔ บาท ประกอบด้วย หนี้เพื่อใช้จ่ายในการอุปโภคบริโภค จำนวน ๘๐,๖๙๕ บาท หนี้เพื่อซื้อ/เช่าซื้อบ้านและ/หรือที่ดิน จำนวน ๗๒,๘๒๒ บาท และหนี้เพื่อใช้ ในการศึกษามีเพียง ๓,๗๑๗ บาท เท่านั้น ในขณะที่หนี้เพื่อใช้ในการลงทุนและอื่น ๆ จำนวน ๕๑,๔๙๙ บาท ส่วนใหญ่เป็นการใช้ทำการเกษตร จำนวน ๓๑,๐๖๓ บาท รองลงมาเป็นหนี้เพื่อใช้ทำธุรกิจ จำนวน ๑๘,๙๘๓ บาท และหนี้อื่น ๆ จำนวน ๑,๔๕๔ บาท (ปรากฏดังภาพที่ ๓) ประกอบกับข้อมูลสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ในช่วงที่ผ่านมาของไทยจากธนาคารแห่งประเทศไทยได้สะท้อนสถานการณ์หนี้สินในครัวเรือนให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่าระดับหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของไทยอยู่ในระดับสูงต่อเนื่อง และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ซ้ำเติมปัญหาหนี้ครัวเรือนไทยให้มีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น โดยจะเห็นได้ว่าในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – พ.ศ. ๒๕๕๘ สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ปรับเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

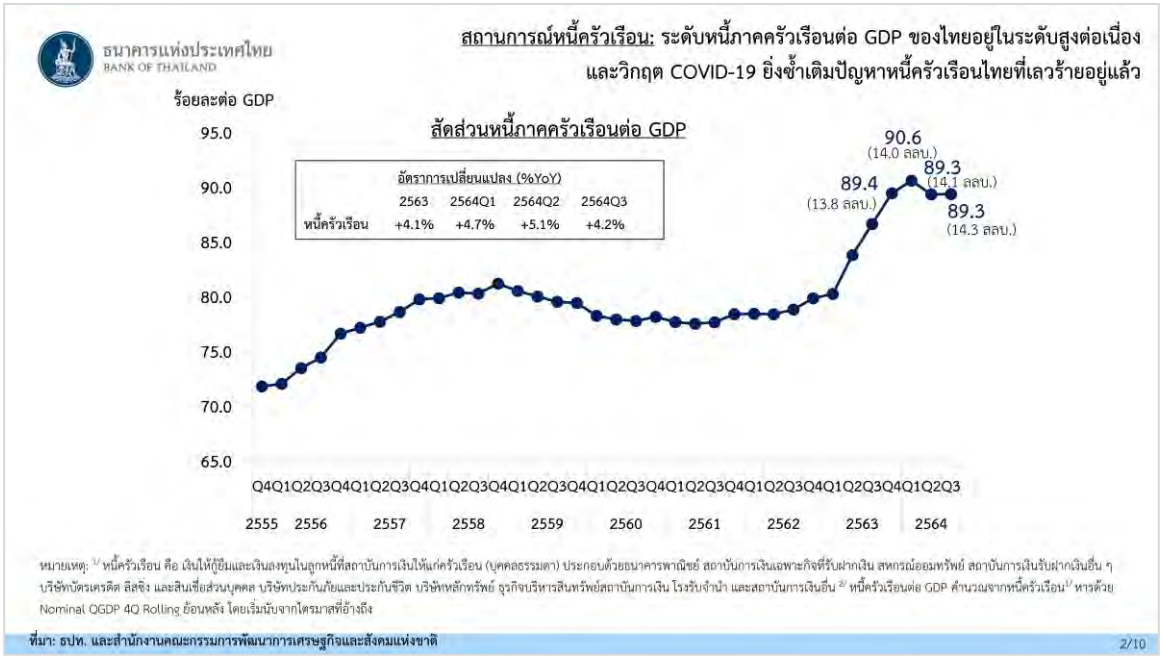
ภาพที่ ๒ แผนภาพแสดงร้อยละของครัวเรือนที่มีหนี้ และหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น ปี พ.ศ. ๒๕๕๔ – พ.ศ. ๒๕๖๔

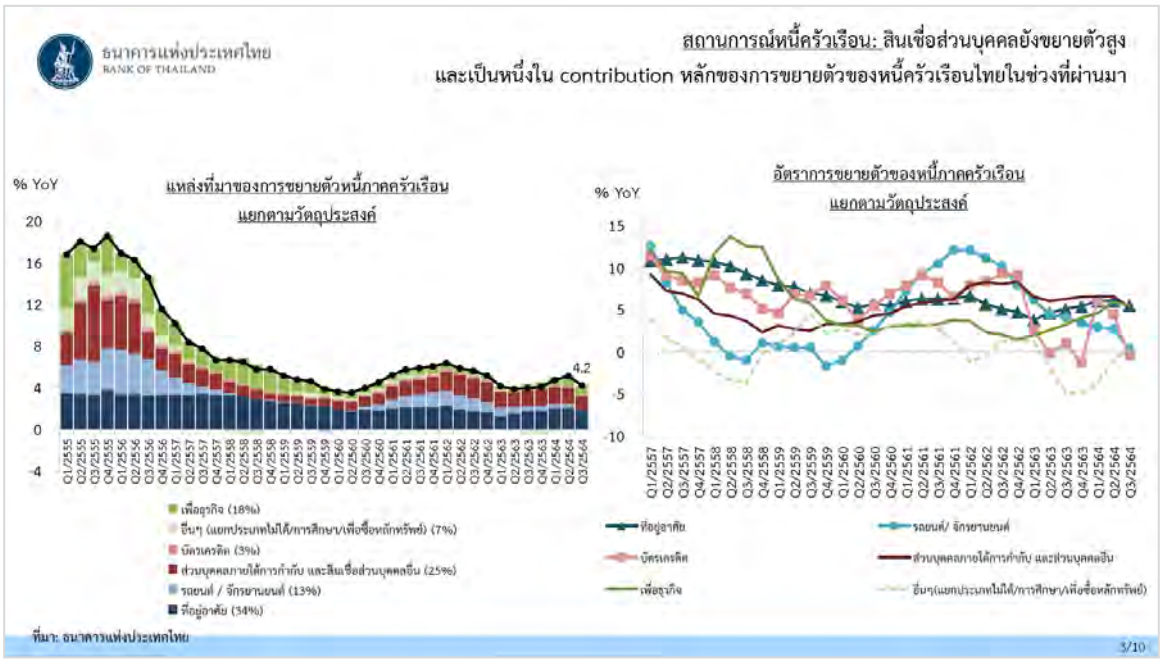
ภาพที่ ๓ แผนภาพแสดงร้อยละของครัวเรือน จำแนกตามการมีหนี้ และจำนวนหนี้สินเฉลี่ยต่อครัวเรือนทั้งสิ้น จำแนกตามวัตถุประสงค์การกู้ยืม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (๖ เดือนแรก)

จากร้อยละ ๗๑.๘ ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มาอยู่ที่ร้อยละ ๘๑.๒ ณ สิ้นปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ปรับเพิ่มขึ้นอีกครั้ง และหนี้ครัวเรือนขยายตัวใกล้เคียงกับช่วงก่อนการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่ร้อยละ ๔ - ๕ และข้อมูลล่าสุด ณ สิ้นไตรมาสที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP อยู่ที่ร้อยละ ๘๙.๓ (ปรากฏดังภาพที่ ๔) นอกจากนี้ หากพิจารณาองค์ประกอบของการขยายตัวของหนี้ภาคครัวเรือนจะพบว่า การปรับเพิ่มขึ้นของหนี้ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - พ.ศ. ๒๕๕๘ มาจากการขยายตัวของทั้งสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ สินเชื่อธุรกิจ และสินเชื่อส่วนบุคคล ในขณะที่การขยายตัวของหนี้ครัวเรือนในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นผลมาจากสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย

และสินเชื่อส่วนบุคคลเป็นสำคัญ (ปรากฏดังภาพที่ ๕) ซึ่งสินเชื่อส่วนบุคคลที่ยังขยายตัวอยู่ในระดับสูงในปัจจุบันส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากครัวเรือนมีความต้องการสินเชื่อเพื่อรักษาระดับการบริโภคในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ให้สามารถดำรงชีพได้อย่างปกติ

ภาพที่ ๔ แผนภาพแสดงระดับหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของไทย

ภาพที่ ๕ แผนภาพแสดงอัตราการขยายตัวหนี้ภาคครัวเรือนแยกตามวัตถุประสงค์
และอัตราการขยายตัวของหนี้ภาคครัวเรือนแยกตามวัตถุประสงค์

(๑.๒) สาเหตุของปัญหาหนี้สินในครัวเรือนและข้อควรพิจารณาของลูกหนี้ก่อนการกู้ยืม

(๑.๒.๑) สาเหตุของปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

๑) ปัจจัยในการก่อหนี้

ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การกู้ยืมในภาคครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นทั้งการกู้ยืมในระบบและการกู้ยืมนอกระบบ เกิดขึ้นจากหลายปัจจัยทั้งจากปัญหาความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม อัตราค่าครองชีพที่เพิ่มสูงขึ้น การมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความจำเป็นในการใช้จ่ายด้านต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีพ การลงทุน การประกอบธุรกิจ การศึกษา และการไม่สามารถกู้เงินในระบบได้ เนื่องจากเป็นกลุ่มบุคคลที่อาจไม่มีความน่าเชื่อถือ หรือมีประวัติการชำระหนี้ไม่ปกติ ไม่มีผู้ค้ำประกัน ไม่มีทรัพย์สิน หรือหลักประกันใด ๆ ที่จะสามารถประกันการชำระหนี้ให้แก่สถาบันการเงินต่าง ๆ ตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อที่สถาบันการเงินกำหนดไว้ ตลอดจนพฤติกรรมการบริโภคนิยมใช้จ่ายฟุ่มเฟือย การขาดความรู้ความเข้าใจในการวางแผนการเงิน และการไม่รู้หนังสือหรือไม่รู้กฎหมายของลูกหนี้ ซึ่งเมื่อบุคคลก่อนิติสัมพันธ์โดยการกู้ยืมเงินทั้งจากบุคคลธรรมดาหรือสถาบันการเงิน ผลทางกฎหมายที่เกิดขึ้นคือบุคคลนั้นจะมีสถานะเป็น “ลูกหนี้” ซึ่งมีความผูกพันในการที่จะต้องชำระหนี้ให้แก่ “เจ้าหนี้” จากทรัพย์สินของตน รวมถึงเงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ที่บุคคลภายนอกค้างชำระแก่ลูกหนี้จนกว่าเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ทั้งหมด ทั้งนี้ ในการเป็น “หนี้” นั้น “ลูกหนี้” ย่อมมีความจำเป็นหรือมีวัตถุประสงค์แตกต่างกันไป และต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบ

๒) วัตถุประสงค์ในการกู้ยืม

จากข้อมูลผลการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า การกู้ยืมภาคครัวเรือนเป็นการกู้ยืมโดยมีวัตถุประสงค์ในการกู้ยืม ดังนี้

๒.๑) การใช้จ่ายในครัวเรือน จำแนกเป็น

๒.๑.๑) ใช้จ่ายในการอุปโภค และบริโภค

๒.๑.๒) ซื้อ/เช่าซื้อบ้าน และ/หรือที่ดิน

๒.๑.๓) ใช้ในการศึกษา

๒.๒) การใช้จ่ายในการลงทุนและอื่น ๆ

๒.๒.๑) ใช้ในการทำการเกษตร

๒.๒.๒) ใช้ในการทำธุรกิจ

๒.๒.๓) หนี้อื่น ๆ

ทั้งนี้ จากสภาพปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และข้อจำกัดต่าง ๆ ข้างต้นได้ส่งผลให้ปัจจุบันภาคครัวเรือนมีความจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มสูงขึ้น อันเนื่องมาจากที่ผ่านมาครัวเรือนไทยมีปริมาณความเปราะบางทางการเงินอยู่ในระดับหนึ่งอยู่แล้วตั้งแต่ก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) โดยมีสัดส่วนการออมที่ลดน้อยลง ซึ่งจะเห็นได้จากข้อมูลของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่พบว่าคนไทยในช่วงเวลา ๒๐ – ๓๐ ปีที่ผ่านมามีอัตราการออมต่อรายได้หลังหักภาษีมีแนวโน้มลดลงจากร้อยละ ๑๕ – ๑๘ ในช่วงก่อนปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มาอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑๐ ในปัจจุบัน และภาคครัวเรือน

ในปัจจุบันมีภาวะเป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้สูง และเป็นหนี้นาน ดังผลการศึกษาของสถาบันวิจัยเศรษฐกิจป๋วย อึ๊งภากรณ์ ที่พบว่า คนไทยมีแนวโน้มก่อหนี้เร็วขึ้นโดยกลุ่มคนที่มีสัดส่วนเป็นหนี้มากที่สุด คือ กลุ่มคนอายุ ๓๐ – ๓๕ ปี (ร้อยละ ๖๐ ของคนกลุ่มนี้มีหนี้สิน) และร้อยละ ๒๐ ของคนอายุมากกว่า ๖๐ ปี ยังคงเป็นหนี้อยู่ อีกทั้งระดับการเป็นหนี้ต่อรายของคนอายุน้อยกว่า ๓๕ ปี มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยค่ากลางของมูลหนี้ในกลุ่มผู้กู้อายุ ๓๐ – ๓๕ ปี อยู่ที่ประมาณ ๑.๕ แสนบาทต่อราย ซึ่งกลุ่มลูกหนี้เหล่านี้ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเปราะบางทางสังคมที่มีสินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคล และเป็นหนี้กับสถาบันการเงินมากกว่า ๑ ประเภท รวมถึงลูกหนี้จะมีบัญชีใดบัญชีหนึ่งที่มียอดหนี้ค้างชำระมากกว่า ๓๐ วัน โดยจะเห็นได้จากข้อมูลของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติที่พบว่า ข้อมูลสินเชื่อรายย่อยส่วนใหญ่ (ข้อมูล ณ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) มีสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล และเป็นลูกหนี้ของสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) และผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non - banks) อื่น ๆ โดยประมาณ ๒ ใน ๕ มีการกู้ยืมจากผู้ให้บริการทางการเงินมากกว่า ๑ แห่ง

(๑.๒.๒) ข้อควรพิจารณาของลูกหนี้ก่อนการกู้ยืม

การกู้ยืมเงินเป็นการยืมเงินของบุคคลอื่นมาใช้จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ของลูกหนี้ โดยลูกหนี้มีความผูกพันที่จะต้องชำระเงินดังกล่าวคืนในอนาคต และอาจมีข้อตกลงให้ประโยชน์แก่เจ้าหนี้เป็นการตอบแทน เช่น การตกลงเรื่องดอกเบี้ย เป็นต้น ดังนั้น ลูกหนี้จึงจำเป็นต้องคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ อย่างรอบด้านก่อนการตัดสินใจ กล่าวคือ

๑) ปัจจัยภายในของลูกหนี้

๑.๑) สถานะทางการเงิน

ลูกหนี้พึงประเมินสถานะทางการเงินของตนก่อนการตัดสินใจกู้ยืมทุกครั้งเพื่อให้ทราบว่าตนมีสถานะทางการเงินที่แท้จริงอย่างไร ซึ่งสิ่งที่สะท้อนฐานะทางการเงินที่แท้จริงของบุคคลไม่ใช่สินทรัพย์ที่มีอยู่ แต่เป็น “ความมั่งคั่งสุทธิ” ซึ่งสามารถประเมินได้โดยการจัดทำบัญชีสินทรัพย์และหนี้สินแล้วนำมาคำนวณ โดยการนำสินทรัพย์ลบกับหนี้สินจะได้ผลลัพธ์เป็น “ความมั่งคั่งสุทธิ” ทั้งนี้ การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่ายประจำวัน หรือบัญชีครัวเรือนจะเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ลูกหนี้รู้ถึงรายรับรายจ่ายของตนในแต่ละวัน สามารถประเมินสถานะทางการเงินและการวางแผนทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๑.๒) การจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการกู้ยืม

เมื่อลูกหนี้ประเมินสถานะทางการเงินของตนแล้ว ในการกู้ยืมลูกหนี้ต้องจัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการกู้ยืม โดยการกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมให้ชัดเจนว่าจะกู้ยืมเพื่อวัตถุประสงค์ใด มีประโยชน์อย่างไร และควรจัดลำดับความสำคัญของ “สิ่งที่จำเป็นต้องมี” มาก่อน “สิ่งที่อยากได้” รวมถึงหากเป็นการกู้ยืมเพื่อนำมาลงทุนประกอบธุรกิจ หรือประกอบอาชีพหารายได้ ลูกหนี้ควรวางแผนการลงทุน พิจารณาความเสี่ยง ผลตอบแทน ระยะเวลาคุ้มทุน ความเชี่ยวชาญของตนในการประกอบกิจการหรืออาชีพนั้น ๆ และโอกาสทางการตลาดอย่างรอบคอบบนพื้นฐานของความเป็นจริง หากเห็นว่าการกู้ยืมเพื่อการลงทุนมีความเสี่ยงสูงลูกหนี้ก็ไม่ควรเร่งรัดดำเนินการ แต่อาจเลื่อนระยะเวลาการลงทุนออกไปเพื่อรอจังหวะและโอกาสที่เหมาะสม

๑.๓) ภาระค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของลูกหนี้

เมื่อลูกหนี้จัดลำดับความสำคัญและความจำเป็นในการก่อหนี้แล้ว ลูกหนี้ยังต้องคำนึงถึงภาระค่าใช้จ่ายที่ลูกหนี้มีอยู่ในขณะนั้น ทั้งค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวันซึ่งเป็นรายจ่ายประจำ ภาระหนี้สินสะสม (ถ้ามี) และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตลอดจนการกันเงินออมและเผื่อค่าใช้จ่ายในเหตุฉุกเฉิน เพื่อประเมินว่าในขณะนั้นลูกหนี้สามารถรับภาระหนี้สินเพิ่มได้อีกหรือไม่ มากน้อยเพียงใด ภายในระยะเวลาเท่าใด และสามารถรับความเสี่ยงจากความไม่แน่นอนของรายได้ในอนาคต หรือสภาวะเศรษฐกิจที่อาจเปลี่ยนแปลงได้หรือไม่

๑.๔) ความสามารถในการชำระหนี้คืน

เมื่อจะก่อหนี้ลูกหนี้ยังต้องคำนึงถึงความสามารถของตนในการชำระหนี้คืน โดยต้องพิจารณาวางแผนการใช้จ่ายเงินให้สอดคล้องกับรายรับ เพื่อไม่ให้ตนกลายเป็นลูกหนี้ผิดนัด ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสถานะความน่าเชื่อถือของลูกหนี้ หรือทำให้ไม่สามารถชำระหนี้คืนจนกลายเป็นหนี้เสียที่อาจถูกติดตามทวงถามหรือดำเนินคดีตามกฎหมาย และป้องกันการเกิดพฤติกรรม “การหมุนหนี้” กล่าวคือ พฤติกรรมการกู้ยืมเพื่อนำเงินจากแหล่งเงินกู้หนึ่งไปใช้คืนแหล่งกู้ยืมอีกแห่งหนึ่งที่เร่งรัดมากกว่า ทั้งนี้ สัดส่วนการผ่อนชำระหนี้ทั้งหมดในแต่ละเดือนไม่ควรเกิน ๑ ใน ๓ ของรายได้ต่อเดือน เพื่อให้ไม่มีภาระหนี้มากจนเกินไป รวมทั้งมีเงินใช้สำหรับเรื่องอื่นในชีวิต เช่น ออมเพื่อวันข้างหน้า ซื้อสินค้าและบริการที่จำเป็นต้องใช้ในปัจจุบัน

๒) ปัจจัยแวดล้อมภายนอก

๒.๑) ประเภทของสินเชื่อ

สินเชื่อมีหลากหลายประเภท มีลักษณะและวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน ลูกหนี้จึงควรพิจารณาประเภทของสินเชื่อที่เหมาะกับความจำเป็นในการใช้เงินของลูกหนี้

๒.๒) อัตราดอกเบี้ยและวิธีการคิดดอกเบี้ย

ในการกู้ยืมปัจจัยสำคัญที่ลูกหนี้ต้องคำนึงถึงคืออัตราดอกเบี้ยและวิธีการคิดดอกเบี้ย เนื่องจากเป็นภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากเงินต้นที่กู้ยืม และหากมีระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้นานลูกหนี้ก็จะยิ่งต้องรับภาระในส่วนของดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น การกู้ยืมของลูกหนี้จึงต้องพิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างรอบคอบ การศึกษาและทำความเข้าใจเรื่องอัตราดอกเบี้ยและวิธีการคิดดอกเบี้ยจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้ลูกหนี้สามารถวางแผนทางการเงินและประเมินความสามารถในการชำระหนี้ของตนได้ ซึ่งแยกพิจารณาได้ ดังนี้

๒.๒.๑) กรณีการให้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน

สถาบันการเงินแต่ละแห่งอาจมีรูปแบบอัตราดอกเบี้ยที่ใช้และวิธีการคำนวณดอกเบี้ยแตกต่างกัน ดังนั้น ลูกหนี้ควรศึกษาหาข้อมูลให้ครบถ้วนว่าสถาบันการเงินที่สนใจจะใช้บริการใช้อัตราดอกเบี้ยเท่าใด เป็นแบบคงที่หรือลอยตัว และใช้วิธีคำนวณแบบเงินต้นคงที่ (flat rate) หรือลดต้นลดดอก (effective rate) เพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลเปรียบเทียบประกอบการตัดสินใจ นอกจากในกรณีทั่วไปแล้วยังมีอัตราดอกเบี้ยในกรณีอื่น ๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยที่เรียกเก็บเพิ่มขึ้นหากผิดนัดชำระหนี้ หรือการเสนออัตราดอกเบี้ยพิเศษสำหรับลูกค้าบางกลุ่มอาชีพที่ลูกหนี้ต้องพิจารณา

๒.๒.๒) กรณีการให้กู้ยืมโดยบุคคลธรรมดา

การกู้ยืมเงินโดยทั่วไปอาจมีการคิดดอกเบี้ยหรือไม่ก็ได้ กรณีมีการตกลงให้คิดดอกเบี้ยได้ การคิดอัตราดอกเบี้ยกรณีหนี้นอกระบบมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องได้แก่ พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ และประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น ๒ กรณี กล่าวคือ

- กรณีที่มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยไว้แต่มิได้ระบุอัตราดอกเบี้ยโดยชัดแจ้ง กรณีนี้หมายถึงคู่สัญญามีการตกลงให้ดอกเบี้ยตอบแทนการกู้ยืมเงินกัน แต่ไม่ได้ระบุอัตราดอกเบี้ยที่เจ้าหนี้จะเรียกจากลูกหนี้ไว้อย่างชัดแจ้ง ดังนั้น จึงต้องบังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๗ ซึ่งกำหนดให้สามารถเรียกดอกเบี้ยได้ในอัตราร้อยละ ๓ ต่อปี โดยเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยได้ตั้งแต่วันกู้

- กรณีที่มีการกำหนดข้อตกลงเรื่องอัตราดอกเบี้ยไว้อย่างชัดแจ้ง กรณีนี้เป็นกรณีที่ได้มีการทำข้อตกลงให้เจ้าหนี้สามารถเรียกดอกเบี้ยตอบแทนการให้กู้ยืมเงินจากลูกหนี้ได้ ทั้งนี้ กฎหมายได้กำหนดมาตรการป้องกันมิให้เจ้าหนี้เอารัดเอาเปรียบลูกหนี้โดยการเรียกดอกเบี้ยในอัตราสูงเกินสมควร โดยประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๕๔ กำหนดให้เรียกดอกเบี้ยได้ร้อยละ ๑๕ ต่อปี ดังนั้น ข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยระหว่างเจ้าหนี้และลูกหนี้ต้องกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๑๕ ต่อปี หากเกินกว่านั้นข้อตกลงดังกล่าวเป็นโมฆะ เนื่องจากขัดต่อพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน และได้มีการกำหนดโทษทางอาญาแก่บุคคลที่กระทำความผิดฐานเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม หากลูกหนี้ได้ชำระดอกเบี้ยในอัตราที่เกินไปนั้น ลูกหนี้ไม่สามารถเรียกคืนได้ โดยถือว่าเป็นการชำระหนี้โดยอำเภอใจทั้งที่ไม่มีมูลเหตุต้องชำระตามกฎหมาย (มาตรา ๔๐๗ และมาตรา ๔๑๑) (คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๘๖๘/๒๕๒๔, คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๓๓/๒๕๓๓, คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๑๖๗/๒๕๔๕ , คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๕๔/๒๕๔๖)

ต่อมาศาลฎีกาได้วางหลักการใหม่ว่าการทำสัญญากู้ถือเป็นกรณีที่ผู้กู้ในภาวะจำยอมทางเศรษฐกิจ จะถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามอำเภอใจหาได้ไม่ และเมื่อในส่วนของดอกเบี้ยเป็นโมฆกรรม ตาม ป.พ.พ. มาตรา ๑๕๐ แต่สามารถแยกส่วนจากต้นเงินกู้ได้ตาม ป.พ.พ. ๑๗๓ สัญญาในส่วนเงินต้นยังคงสมบูรณ์ จึงต้องนำเงินที่ผู้กู้ชำระเป็นดอกเบี้ยไปนั้นชำระเงินต้น

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๑๓๑/๒๕๖๐ วินิจฉัยว่า โจทก์คิดดอกเบี้ยจากจำเลยอัตราร้อยละ ๑๕.๖ ต่อปี ซึ่งเป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดอันเป็นการฝ่าฝืน พ.ร.บ. ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๔๗๕ (กฎหมายเดิม) มาตรา ๓ ประกอบ ป.พ.พ. มาตรา ๖๕๔ มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันใดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้ว่าตนไม่มีความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันเป็นเหตุให้จำเลยไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์นั้นคืนตาม ป.พ.พ. มาตรา ๔๐๗ เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะ เท่ากับสัญญากู้ยืมเงินมิได้มีการตกลง

เรื่องดอกเบี้ยไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และไม่อาจนำเงินที่จำเลยชำระแก่โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ จึงต้องนำเงินที่จำเลยชำระหนี้ (ดอกเบี้ย) ไปชำระเงินต้นทั้งหมด

นอกจากนี้ ลูกหนี้ยังต้องพิจารณาถึงอัตราดอกเบี้ยอีกประเภทหนึ่งด้วย กล่าวคือ “ดอกเบี้ยผิดนัด” ซึ่งดอกเบี้ยผิดนัดจะเกิดขึ้นในกรณีที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๒๔ กำหนดให้เจ้าหนี้มีสิทธิคิดดอกเบี้ยในระหว่างเวลาที่ลูกหนี้ผิดนัดชำระหนี้ได้ในอัตราที่กำหนดตามมาตรา ๗ บวกด้วยอัตราเพิ่มร้อยละสองต่อปี แม้ไม่มีข้อตกลงเรื่องดอกเบี้ยผิดนัดไว้ในสัญญากู้ยืมเจ้าหนี้ก็สามารถเรียกดอกเบี้ยผิดนัดได้ หรือหากในสัญญากู้ยืมมีการระบุให้เจ้าหนี้มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยผิดนัดในอัตราที่สูงกว่าร้อยละ ๗.๕ ต่อปี เช่น กำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ ๑๒ ต่อปี เจ้าหนี้ก็มีสิทธิเรียกได้ตามอัตราที่กำหนดในสัญญา ทั้งนี้ ต้องไม่เกินอัตราร้อยละ ๑๕ ต่อปี โดยเจ้าหนี้มีสิทธิเรียกดอกเบี้ยดังกล่าวได้นับแต่ลูกหนี้ผิดนัดไปจนกว่าลูกหนี้จะได้ชำระหนี้จนครบถ้วน เป็นต้น

๒.๓) ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้

ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้มีผลต่อดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ต้องจ่ายเพราะยิ่งมีระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้นานลูกหนี้ยิ่งต้องรับภาระจ่ายดอกเบี้ยมาก ดังนั้น หากลูกหนี้มีความสามารถในการวางเงินดาวน์ก้อนใหญ่หรือผ่อนชำระหนี้ต่องวดสูงเพื่อให้ปลดภาระหนี้ได้ไว ลูกหนี้ก็พึงดำเนินการ ทั้งนี้ ต้องพิจารณาถึงความสมดุลในชีวิตของลูกหนี้ไม่ให้การผ่อนชำระต่องวดกระทบกับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและการออมเงินเผื่อเหตุฉุกเฉิน

๒.๔) ค่าใช้จ่ายอื่นที่เกี่ยวข้อง

การขอสินเชื่อมักมีค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีกเช่น ค่าสำรวจและประเมินราคาหลักประกัน ค่าจดจำนองหลักประกัน ค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถามหนี้ ค่าอากรแสตมป์ ลูกหนี้จึงต้องศึกษาข้อมูลเหล่านี้ก่อนการกู้ยืมเงินด้วย

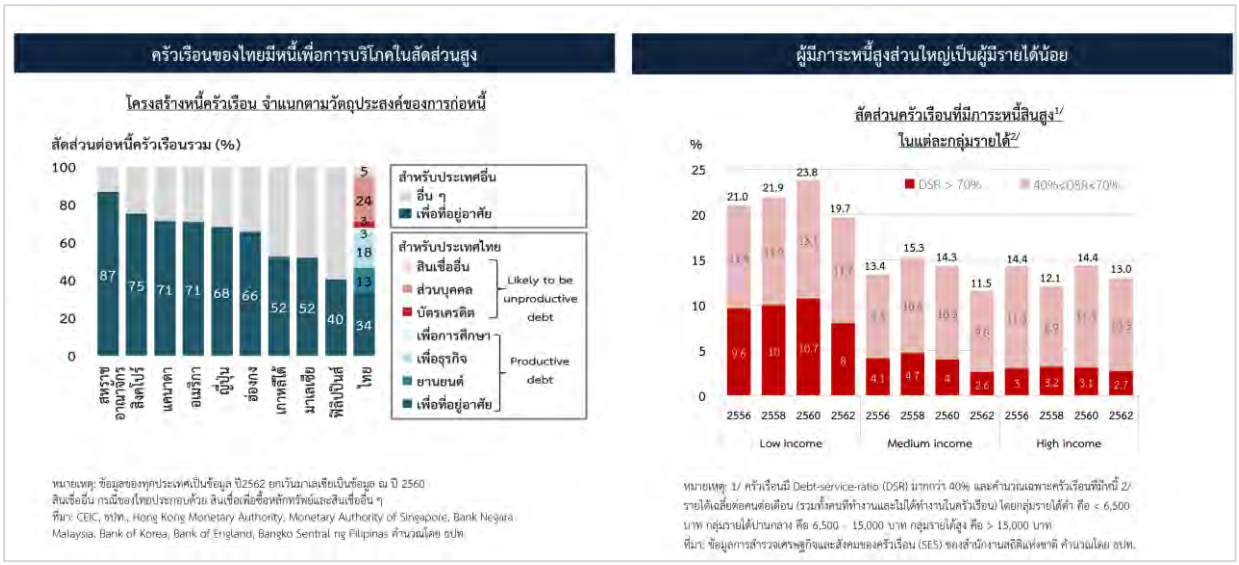
อาจกล่าวได้ว่า การก่อหนี้ของลูกหนี้หากขาดการตระหนักถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างรอบคอบและการวางแผนทางการเงินที่ดีย่อมสุ่มเสี่ยงต่อลูกหนี้ที่จะไม่สามารถชำระหนี้และนำไปสู่การหาวิธีหลบเลี่ยงการชำระหนี้ซึ่งอาจทำให้ลูกหนี้ถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญาได้

(๒) โครงสร้างหนี้สินในครัวเรือน

ปัจจุบันพบว่าโครงสร้างหนี้สินในครัวเรือนไทยมีสัดส่วนการเป็นหนี้อยู่ในระดับสูงอันเนื่องมาจากการเป็นหนี้ระยะสั้น เช่น หนี้บัตรเครดิต และสินเชื่อส่วนบุคคล เป็นต้น โดยไม่ใช่หนี้เพื่อการลงทุนระยะยาว เช่น หนี้เพื่อที่อยู่อาศัย เป็นต้น ดังนั้น เมื่อพิจารณาโครงสร้างหนี้ภาคครัวเรือนตามวัตถุประสงค์การกู้ยืมจะทำให้พบว่าประเทศไทยเป็นหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยมีสัดส่วนค่อนข้างต่ำเมื่อเทียบกับต่างประเทศ โดยสัดส่วนหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยของประเทศไทยอยู่ที่ประมาณ ๑ ใน ๓ ของหนี้ทั้งหมด และสัดส่วนหนี้ที่เหลือโดยส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อการบริโภคซึ่งไม่ใช่หนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้ อีกทั้งยังมีระยะเวลาสั้นในการชำระหนี้คืนและมีอัตราดอกเบี้ยสูง ในขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีสัดส่วนหนี้เพื่อที่อยู่อาศัยสูงกว่าร้อยละ ๕๐

ฉะนั้น ในการก่อหนี้แต่ละครั้งประชาชนควรคำนึงถึงวินัยทางการเงินของครัวเรือนและให้ความสำคัญกับความสามารถในการชำระหนี้ (Flow) มากกว่าปริมาณหนี้ (Stock)

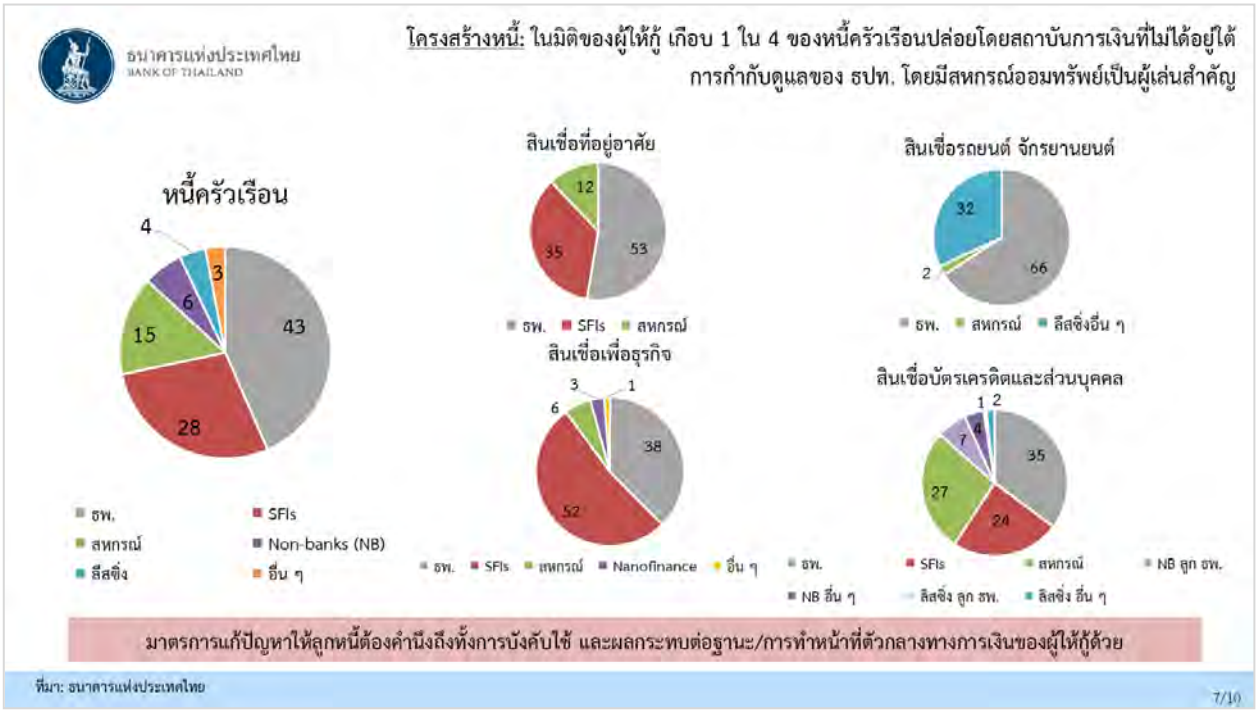
หากเกิดเหตุฉุกเฉิน หรือสถานการณ์ต่าง ๆ เช่น อุบัติเหตุ การถูกลดเวลาการทำงาน หรือการถูกเลิกจ้าง จนเป็นเหตุให้มีรายได้ลดลง เป็นต้น ย่อมมีเงินออมเพื่อใช้ในยามฉุกเฉินหรือหากจำเป็นต้องมีการก่อหนี้ใหม่เพิ่มขึ้นเพื่อหมุนเวียนการชำระหนี้สินและรองรับเหตุฉุกเฉินต้องสามารถดำเนินชีวิตต่อไปได้โดยไม่ยากลำบาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลผลการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน สำนักงานสถิติแห่งชาติ ที่สะท้อนข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันว่าภาระการชำระหนี้ต่อรายได้ของครัวเรือนกลุ่มรายได้ต่าง ๆ ในช่วงก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) กลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ (รายได้ต่อครัวเรือนน้อยกว่า ๖,๕๐๐ บาทต่อเดือน) มีสัดส่วนครัวเรือนที่มีภาระการชำระหนี้ต่อรายได้สูงกว่าร้อยละ ๔๐ และอีกประมาณร้อยละ ๒๐ – ๒๕ ในจำนวนนี้มีจำนวนเกินกว่าครึ่งที่มีภาระชำระหนี้ต่อรายได้มากกว่าร้อยละ ๗๐ โดยครัวเรือนกลุ่มดังกล่าวเป็นครัวเรือนกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ในแง่ของรายได้ที่ลดลงและอาจมีความจำเป็นต้องก่อหนี้เพิ่มเพื่อรักษาระดับการบริโภคและนำไปสู่ภาระการชำระหนี้ต่อรายได้ที่จะปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย (ปรากฏดังภาพที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แผนภาพแสดงครัวเรือนไทยมีหนี้เพื่อการบริโภคในสัดส่วนสูง
และผู้มีภาระหนี้สูงส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหนี้สินในครัวเรือนไทยในปัจจุบันจะเป็นหนี้เพื่อการบริโภคที่มีปริมาณสูงซึ่งการเพิ่มขึ้นของจำนวนหนี้สินในครัวเรือนดังกล่าวมิได้จบเพียงแค่นั้นแต่ยังมีจำนวนเจ้าหนี้หลายแห่งที่เพิ่มขึ้นตามไปด้วยอันเนื่องมาจากลูกหนี้มีการก่อหนี้แบบหมุนเวียนอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลหน่วยงานที่ปล่อยกู้ว่าเกือบ ๑ ใน ๔ ของหนี้ครัวเรือนปล่อยกู้โดยสถาบันการเงินที่ไม่ได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทยซึ่งมีสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นหน่วยงานสำคัญ ทั้งนี้เมื่อพิจารณาโครงสร้างหนี้ภาคครัวเรือนตามสถาบันการเงินที่ปล่อยกู้จะพบว่า หนี้ภาคครัวเรือนในภาพรวมร้อยละ ๔๓ มาจากธนาคารพาณิชย์ ร้อยละ ๒๘ มาจากสถาบันการเงินเฉพาะกิจของรัฐ (SFIs) ร้อยละ ๑๕ มาจากสหกรณ์ออมทรัพย์ และส่วนที่เหลือคือสินเชื่อครัวเรือนจากสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น Non – banks

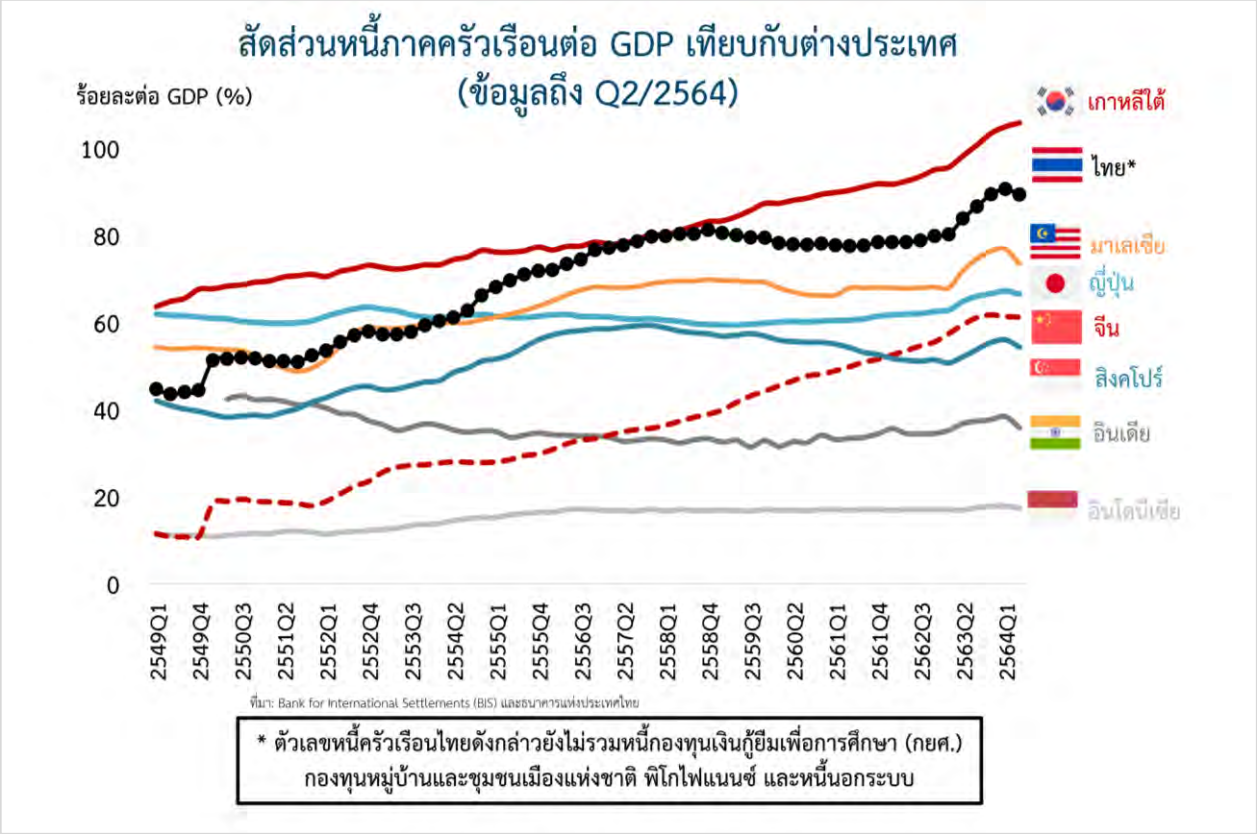
บริษัท ลิสซิ่ง เป็นต้น (ปรากฏดังภาพที่ ๗) จึงแสดงให้เห็นได้ว่าโครงสร้างหนี้ภาคครัวเรือนมาจากหน่วยงานที่ปล่อยกู้ที่มีความหลากหลายโดยเฉพาะในส่วนของสินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลซึ่งมีบางส่วนอยู่นอกเหนือจากการกำกับดูแลของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนั้น ในการกำหนดมาตรการแก้ไขปัญหาให้ลูกหนี้จำต้องคำนึงถึงทั้งหลักการบังคับใช้ และผลกระทบต่อฐานะหรือการทำหน้าที่ตัวกลางทางการเงินของผู้ให้กู้ด้วย

ภาพที่ ๗ แผนภาพแสดงโครงสร้างหนี้ครัวเรือนจากสถาบันการเงินประเภทต่าง ๆ

(๓) สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยกับต่างประเทศ

เมื่อเทียบสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยกับต่างประเทศจะพบว่า ในช่วงระยะเวลา ๑๐ – ๑๕ ปีที่ผ่านมา หนี้ครัวเรือนไทยเพิ่มขึ้นเร็วกว่าประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเอเชีย โดยในปี พ.ศ. ๒๕๔๙ สัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของไทยอยู่ในระดับต่ำกว่าประเทศมาเลเซีย ประเทศญี่ปุ่นและประเทศเกาหลีใต้ แต่ปัจจุบันสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของไทยอยู่ในระดับสูงเป็นอันดับสองรองจากประเทศเกาหลีใต้เพียงประเทศเดียว ดังจะเห็นได้จากข้อมูลสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของต่างประเทศจาก Bank for International Settlements ณ ไตรมาสที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ (ปรากฏดังภาพที่ ๘) ประกอบกับข้อมูลหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ในช่วงไตรมาสที่ ๓ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ทำให้เห็นว่าระดับหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของไทยเพิ่มขึ้นสูงถึง ๘๙.๓ สะท้อนข้อมูลหนี้ภาคครัวเรือนในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ให้เห็นว่าประเทศไทยมีหนี้ครัวเรือนต่อ GDP เป็นอันดับที่ ๑๒ จาก ๗๐ ประเทศทั่วโลก ดังนั้น แนวโน้มหนี้ภาคครัวเรือนในอนาคตอาจจะปรับตัวเพิ่มมากขึ้น ถ้าเศรษฐกิจของประเทศไทยยังได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) ต่อไปอีกในปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๘ แผนภาพแสดงสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP เทียบกับต่างประเทศ

ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นความชัดเจนสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยมากยิ่งขึ้นจากแผนภาพดังกล่าวข้างต้น จึงได้นำเสนอข้อมูลสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียที่มีวิถีชีวิตใกล้เคียงกับประเทศไทย ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศไทย ประเทศมาเลเซีย ประเทศญี่ปุ่น ประเทศจีน ประเทศสิงคโปร์ ประเทศอินเดีย และประเทศอินโดนีเซีย ย้อนหลังตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๙ จนถึงไตรมาสที่ ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๔

	เกาหลีใต้	ไทย	มาเลเซีย	ญี่ปุ่น	จีน	สิงคโปร์	อินเดีย	อินโดนีเซีย
2549	67.6	44.4	54.1	61.2	10.8	39.6		11.1
2550	69.2	51.7	52.3	60	18.9	38.7	42.2	11.6
2551	71	52.4	49.5	60.3	17.9	41.7	41.2	11.8
2552	73.1	57.9	58.8	63.5	23.5	45.3	37.4	12.2
2553	73.2	59.3	59.6	61.2	27.3	46.3	36.7	13.6
2554	76.5	66.2	60.6	61.8	27.8	51.1	35.1	15.2
2555	77.3	71.8	63.7	61.4	29.8	56	34.6	16.4
2556	78.4	76.6	68.1	61.3	33.3	58.5	33.9	17.0
2557	80.1	79.7	68.9	60.8	35.7	59.3	33.3	17.1
2558	83.1	81.2	69.8	59.5	38.9	57.4	33.3	16.8
2559	87.3	79.4	69.2	59.8	44.2	56.9	32.9	17.0
2560	89.4	78.1	66.2	60.3	48.1	55.4	34.1	17.0
2561	91.8	78.4	68.0	61.4	51.5	52.6	34.4	17.0
2562	95	79.8	68.1	62.5	55.5	51.4	34.5	17
2563Q1	95.6	80.2	67.9	62.8	57.4	50.7	35.2	17
2563Q2	98.2	83.8	71.8	64.8	59.4	52.1	36.8	16.9
2563Q3	100.7	86.6	74.6	66	61.1	53.8	37.3	17.5
2563Q4	103.4	89.4	76.4	66.6	61.7	55.4	37.7	17.8
2564Q1	104.9	90.6	76.8	67.2	61.3	56	38.4	17.8
2564Q2	105.8	89.3	73.4	66.5	61.2	54.3	35.8	17.4

ตารางที่ ๑ แสดงข้อมูลสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศต่าง ๆ

(๔) ปัจจัยที่มีผลทำให้หนี้สินในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น

ในช่วงที่ผ่านมาประเทศไทยได้รับผลกระทบจากหลายเหตุปัจจัยจนทำให้หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยช่วงที่เพิ่มขึ้นค่อนข้างสูงอยู่ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ – พ.ศ. ๒๕๕๘ อันเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจที่มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงหลังวิกฤต ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ สินค้าเกษตรปรับราคาเพิ่มสูงขึ้นเป็นผลให้รายได้จากภาคการเกษตรสูงขึ้นประชาชนจึงมีความสนใจและต้องการกู้ยืมหรือนำเงินในอนาคตมาใช้เพื่อช่วยในการเพิ่มผลผลิตและสร้างรายได้โดยการซื้อรถไถ ซื้อปุ๋ย สำหรับใช้ประกอบอาชีพให้มีรายได้ในครัวเรือนเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับเกิดเหตุการณ์น้ำท่วมใหญ่ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ส่งผลให้ประชาชนจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อซ่อมแซมที่อยู่อาศัย การขยายโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบมากขึ้น นโยบายรัฐที่กระตุ้นให้เกิดการก่อหนี้ภาคครัวเรือน และพฤติกรรมการบริโภค

ของครัวเรือนที่ขาดการวางแผนทางการเงิน มีการกู้เงินทีละหลายบัญชีของผู้กู้สินเชื่อบัตรเครดิต มีรสนิยมบริโภคสินค้าราคาแพง ฟุ่มเฟือย และกิจกรรมสันทนาการต่าง ๆ

สำหรับระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – พ.ศ. ๒๕๖๔ ปัจจัยที่หนี้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๔.๑) เศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้า

ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้านับตั้งแต่ช่วงครึ่งปีหลังของปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้นมา ประกอบกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ตั้งแต่ไตรมาส ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จนถึงปัจจุบัน มีผลให้ภาคธุรกิจหยุดชะงัก ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในภาวะถดถอยและลดลงร้อยละ ๖.๑ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และมีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจลดลงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น รายได้ของครัวเรือนที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงกับผลการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจได้รับผลกระทบและมีรายได้ครัวเรือนลดลงเป็นลำดับ

(๔.๒) ปัญหาค่าครองชีพจากราคาน้ำมัน ราคาแก๊ส และอัตราค่าไฟฟ้า

(๔.๒.๑) ปัญหาราคาน้ำมัน

จากข้อมูลของกระทรวงพลังงานที่ผ่านมาในช่วงเดือนมกราคม - ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่า ประเทศไทยมีความต้องการใช้น้ำมันดิบเพื่อกลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศประมาณ ๙๕๑,๐๐๐ บาร์เรลต่อวัน แต่มีกำลังการผลิตน้ำมันในประเทศเพียง ๑๐๐,๐๐๐ บาร์เรลต่อวัน ประเทศไทยจึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศในปัจจุบันมีประมาณร้อยละ ๙๐ เพื่อให้มีปริมาณเพียงพอต่อการใช้ในประเทศ ซึ่งเป็นช่วงที่สถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความผันผวนและปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยจะเห็นได้จากข้อมูลสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ - เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ที่สะท้อนให้เห็นว่าสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมหลายด้าน อาทิ กลุ่มประเทศโอเปก (OPEC) ปรับลดกำลังการผลิต การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) สายพันธุ์เดลต้า สายพันธุ์โอมิครอน สถานการณ์วิกฤตพลังงานขาดแคลน Gas to oil switching กลุ่มประเทศโอเปก (OPEC) ปรับเพิ่มกำลังการผลิตอย่างจำกัด การเกิดสงครามระหว่างประเทศรัสเซียกับประเทศยูเครน สหภาพยุโรป (European Union) การแบนน้ำมันของประเทศรัสเซีย และปัจจัยอื่น ๆ โดยในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ น้ำมันดิบดูไบมีราคาประมาณ ๑๑๗ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล น้ำมันเบนซินตลาดสิงคโปร์ (Unl ๙๕) มีราคาประมาณ ๑๗๕ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล และน้ำมันดีเซลตลาดสิงคโปร์ (GO ๕๐๐ ppm) มีราคาประมาณ ๑๗๐ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล (ปรากฏดังภาพที่ ๙) ทั้งนี้ ประเทศไทยได้นำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงโดยส่วนใหญ่จากตะวันออกกลาง จำนวนร้อยละ ๖๐ ตะวันออกไกล จำนวนร้อยละ ๑๒ และอื่น ๆ จำนวน ร้อยละ ๒๘ (ข้อมูลระหว่างเดือนมกราคม – เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕) จึงไม่สามารถกำหนดราคาได้เองและต้องอาศัยการอ้างอิงราคาน้ำมันจากตลาดสิงคโปร์ เมื่อใดที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในตลาดโลกมีราคาแพงปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นและมีความผันผวนด้วยปัจจัยต่าง ๆ จะทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบในส่วนนี้ตามไปด้วย แม้ว่าที่ผ่านมารัฐบาลจะใช้กลไกของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กระทรวงพลังงาน เป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันแพง และรักษาระดับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ที่ระดับหนึ่ง โดยการปรับลดราคาน้ำมัน และการตรึงราคาน้ำมัน เพื่อบรรเทาผลกระทบ

ปัญหาค่าครองชีพให้แก่ภาคประชาชนและลดภาระหนี้สินในภาคครัวเรือนก็สามารถช่วยลดผลกระทบที่เกิดขึ้นให้แก่ประชาชนกลุ่มผู้มีรายได้น้อย กลุ่มผู้มีฐานะยากจน และกลุ่มผู้มีความเปราะบางทางการเงินได้ระดับหนึ่ง

ภาพที่ ๙ แผนภาพแสดงสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลก ตั้งแต่เดือนมกราคม ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบราคาน้ำมันของประเทศไทยกับต่างประเทศ จะทำให้เห็นภาพรวมราคาน้ำมันของประเทศไทยกับต่างประเทศ แนวทางการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันแพง และการให้ความช่วยเหลือปัญหาค่าครองชีพ เพื่อบรรเทาผลกระทบและภาระค่าครองชีพของประชาชน สรุปได้ ดังนี้

๑) การเปรียบเทียบราคาน้ำมันของประเทศไทยกับราคาน้ำมันตลาดโลก จากข้อมูลราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศไทยเปรียบเทียบกับราคาตลาดโลก (บาทต่อลิตร) ของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ในช่วงที่ผ่านมาจะพบว่า ราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศไทยปรับขึ้นอย่างต่อเนื่องตามราคาของตลาดโลก แต่รัฐบาลได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันแพงโดยมีมาตรการต่าง ๆ ได้แก่ การใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตรึงราคาน้ำมันดีเซล การปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล ปรับลดสัดส่วนผสมของน้ำมันดีเซล ปรับลดค่าการตลาด และปรับลดอัตราเงินกองทุนอนุรักษ์พลังงาน เพื่อบรรเทาผลกระทบและภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ภาคประชาชนและทุกภาคส่วน สำหรับกรณีการใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันแพงรัฐบาลได้ดำเนินการตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประมาณ ๘๐,๐๐๐ ล้านบาท ปัจจุบันฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีน้ำมันติดลบอยู่ประมาณ -๕๐,๑๔๗ ล้านบาท (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕) ทั้งนี้ เพื่อให้เห็นภาพรวมราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศไทยเปรียบเทียบกับราคาตลาดโลกในช่วงที่ผ่านมา และฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีน้ำมัน จึงได้สรุปเป็นแผนภาพที่ปรากฏด้านล่าง

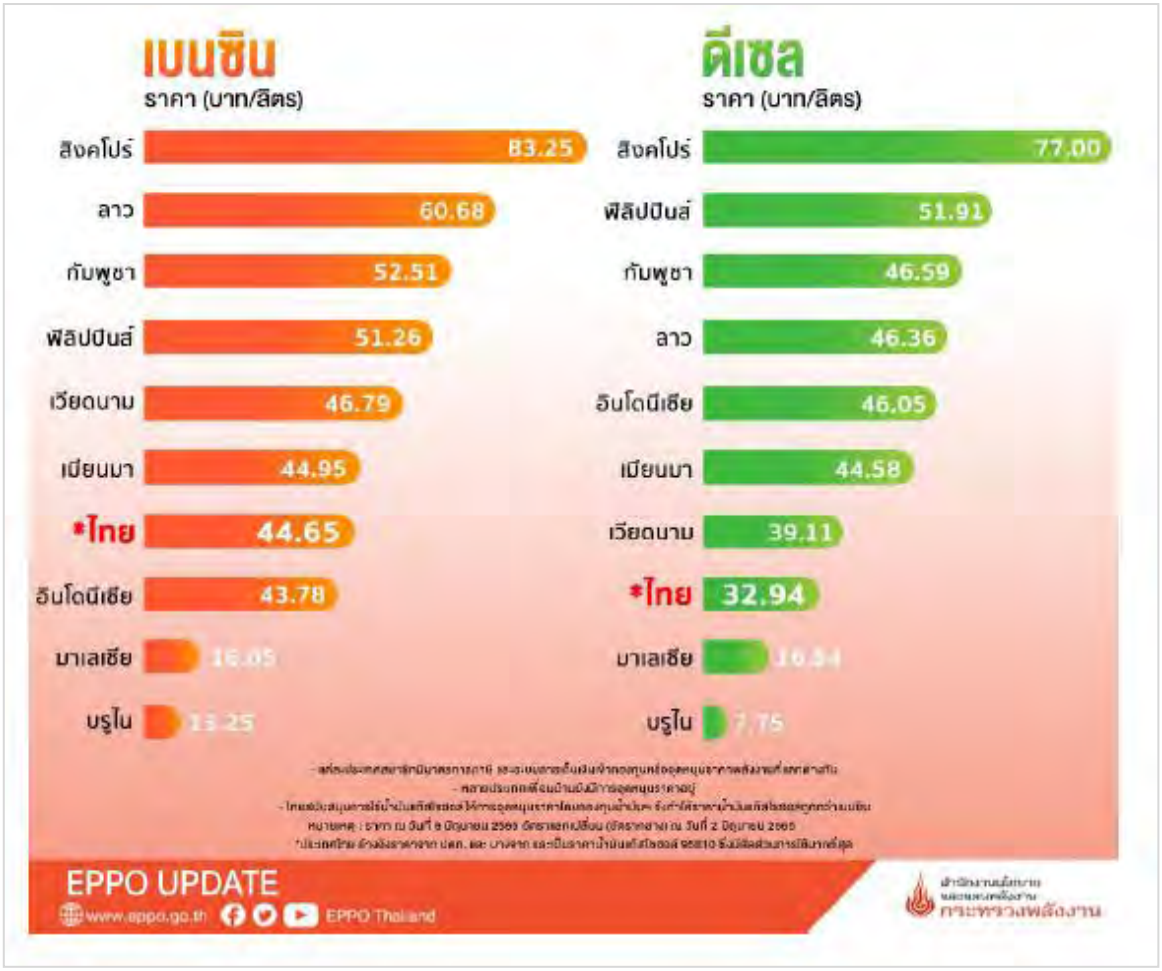

ภาพที่ ๑๐ แผนภาพแสดงราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศไทยเปรียบเทียบกับราคาตลาดโลก

ภาพที่ ๑๑ แผนภาพแสดงฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีน้ำมัน

๒) การเปรียบเทียบราคาน้ำมันของประเทศไทยกับประเทศในอาเซียน จากข้อมูลสถิติของกระทรวงพลังงานเกี่ยวกับราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและดีเซลของประเทศในอาเซียน (ข้อมูลวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๕) ทำให้เห็นภาพรวมราคาขายปลีกน้ำมันของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยประเทศไทยมีราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินราคาลิตรละ ๔๔.๖๕ บาท ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๔ จาก ๑๐ อันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียน และมีราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลราคาลิตรละ ๓๒.๙๔ บาท ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๓ จาก ๑๐ อันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียน ปรากฏดังแผนภาพด้านล่างนี้

ภาพที่ ๑๒ แผนภาพแสดงราคาน้ำมันเฉลี่ยของประเทศในกลุ่มอาเซียน

ทั้งนี้ ถ้าหากนำข้อมูลสถิติราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลของประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียนดังกล่าวข้างต้นมาเปรียบเทียบกันจะพบว่าประเทศไทยมีราคาขายปลีกของน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลที่มีความแตกต่างกับประเทศอื่น ๆ สรุปได้ดังนี้

๒.๑) น้ำมันเบนซิน

ประเทศไทยมีราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินราคาลิตรละ ๔๔.๖๕ บาท ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๔ จาก ๑๐ อันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินของประเทศไทยมีราคาแพงกว่า ๓ ประเทศ และมีราคาถูกกว่า ๖ ประเทศ ซึ่งมีส่วนต่างของราคา ดังนี้

อันดับ	รายชื่อประเทศในอาเซียน ที่มีราคาขายปลีกน้ำมันเบนซิน ต่ำกว่าประเทศไทย	ราคาขายปลีก น้ำมันเบนซิน/ลิตร	ส่วนต่างของราคาขายปลีก น้ำมันเบนซินของประเทศไทย ที่ขายแพงกว่าต่างประเทศ (บาท)
๑.	ประเทศบรูไน	๑๓.๒๕	๓๑.๔๐
๒.	ประเทศมาเลเซีย	๑๖.๐๕	๒๘.๖๐
๓.	ประเทศอินโดนีเซีย	๔๓.๗๘	๐.๘๗

ตารางที่ ๒ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินของประเทศไทยกับต่างประเทศที่มีราคาขายปลีกต่ำกว่าประเทศไทย

อันดับ	รายชื่อประเทศในอาเซียน ที่มีราคาขายปลีกน้ำมันเบนซิน สูงกว่าประเทศไทย	ราคาขายปลีก น้ำมันเบนซิน/ลิตร	ส่วนต่างของราคาขายปลีก น้ำมันเบนซินของประเทศไทย ที่ขายถูกกว่าต่างประเทศ (บาท)
๑.	ประเทศเมียนมา	๔๔.๙๕	๐.๓๐
๒.	ประเทศเวียดนาม	๔๖.๗๙	๒.๑๔
๓.	ประเทศฟิลิปปินส์	๕๑.๒๖	๖.๖๑
๔.	ประเทศกัมพูชา	๕๒.๕๑	๗.๘๖
๕.	สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	๖๐.๖๘	๑๖.๐๓
๖.	ประเทศสิงคโปร์	๘๓.๒๕	๓๘.๖๐

ตารางที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินของประเทศไทยกับต่างประเทศที่มีราคาขายปลีกสูงกว่าประเทศไทย

๒.๒) น้ำมันดีเซล

ประเทศไทยมีราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลราคาลิตรละ ๓๒.๙๔ บาท ซึ่งจัดอยู่ในอันดับที่ ๓ จาก ๑๐ อันดับของประเทศในกลุ่มอาเซียน โดยราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลของประเทศไทยมีราคาแพงกว่า ๒ ประเทศ และมีราคาถูกกว่า ๗ ประเทศ ซึ่งมีส่วนต่างของราคา ดังนี้

อันดับ	รายชื่อประเทศในอาเซียน ที่มีราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล ต่ำกว่าประเทศไทย	ราคาขายปลีก น้ำมันดีเซล/ลิตร	ส่วนต่างของราคาขายปลีก น้ำมันดีเซลของประเทศไทย ที่ขายแพงกว่าต่างประเทศ (บาท)
๑.	ประเทศบรูไน	๗.๗๔	๒๕.๒๐
๒.	ประเทศมาเลเซีย	๑๖.๘๔	๑๖.๑๐

ตารางที่ ๔ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีราคาขายปลีกต่ำกว่าประเทศไทย

อันดับ	รายชื่อประเทศในอาเซียน ที่มีราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล สูงกว่าประเทศไทย	ราคาขายปลีก น้ำมันดีเซล/ลิตร	ส่วนต่างของราคาขายปลีก น้ำมันดีเซลของประเทศไทย ที่ขายถูกกว่าต่างประเทศ (บาท)
๑.	ประเทศเวียดนาม	๓๙.๑๑	๖.๑๗
๒.	ประเทศเมียนมา	๔๔.๕๘	๑๑.๖๔
๓.	ประเทศอินโดนีเซีย	๔๖.๐๕	๑๓.๑๑
๔.	สาธารณรัฐประชาธิปไตย ประชาชนลาว	๔๖.๓๖	๑๓.๔๒
๕.	ประเทศกัมพูชา	๔๖.๕๙	๑๓.๖๕
๖.	ประเทศฟิลิปปินส์	๕๑.๙๙	๑๙.๐๕
๗.	ประเทศสิงคโปร์	๗๗.๐๐	๔๔.๐๖

ตารางที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลของประเทศไทยกับต่างประเทศ ที่มีราคาขายปลีกสูงกว่าประเทศไทย

จากการเปรียบเทียบราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินและราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลของประเทศไทยกับต่างประเทศในช่วงที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีความผันผวนได้สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีราคาขายปลีกน้ำมันทั้งสองประเภทอยู่ในระดับใกล้เคียงกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคเดียวกันมิได้มีราคาขายแพงที่สุดหรือถูกที่สุด อันเนื่องมาจากในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลได้มีการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาและมีมาตรการให้ความช่วยเหลือทั้งการใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงตรึงราคาน้ำมันดีเซล การปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล ปรับลดสัดส่วนผสมของน้ำมันดีเซล ปรับลดค่าการตลาด และปรับลดอัตราเงินกองทุนอนุรักษ์พลังงาน แม้ว่าราคาขายปลีกน้ำมันจะมีการปรับขึ้นหรือปรับลงตามราคาตลาดโลกแต่กระทรวงพลังงานก็ได้มีการติดตามสถานการณ์และมีมาตรการให้ความช่วยเหลือประชาชนในแต่ละช่วงเวลาอย่างเหมาะสม เพื่อบรรเทาผลกระทบและลดภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ภาคประชาชนและทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อยที่มีความเปราะบางทางการเงิน

(๔.๒.๒) ปัญหาราคาแก๊ส

จากข้อมูลของกระทรวงพลังงานที่ผ่านมาในช่วงเดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า สถานการณ์ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ในตลาดโลกโดยรวมตั้งแต่เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นช่วงที่เริ่มปรับราคาเพิ่มสูงขึ้นประมาณ ๔๘๕ เหรียญสหรัฐต่อตัน และมีการปรับราคาลดลงบางชั่วขณะ แต่ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ก็ปรับราคาสูงขึ้นอีกครั้งในช่วงเดือนมกราคม – เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ราคาประมาณ ๙๕๐ เหรียญสหรัฐต่อตัน ซึ่งเป็นราคาสูงที่สุดและมีการปรับลดลงในช่วงหน้าร้อนเหลือราคาประมาณ ๗๕๐ เหรียญสหรัฐต่อตัน โดยปรากฏดังภาพด้านล่างนี้

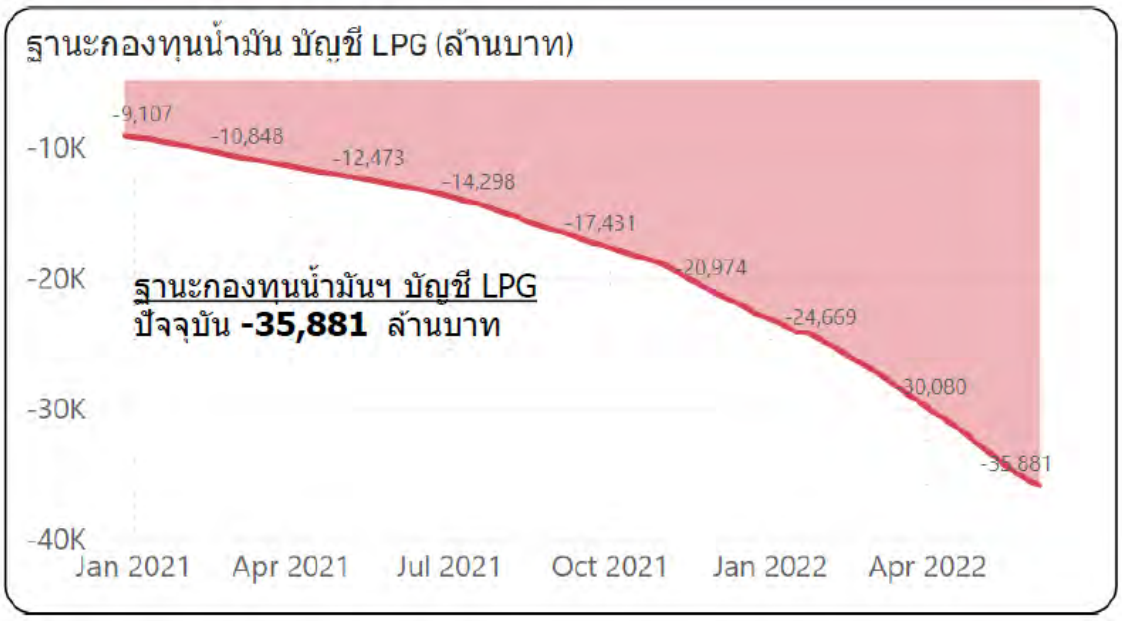

ภาพที่ ๑๓ แผนภาพแสดงราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตลาดโลก

จากสถานการณ์ราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ในตลาดโลกข้างต้นได้ส่งผลกระทบต่อราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ของประเทศไทยโดยตรง ทำให้รัฐบาลได้แก้ไขปัญหาโดยใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตรึงราคาตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ให้อยู่ในราคา ๓๑๘ บาท เพื่อบรรเทาผลกระทบและภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ภาคประชาชนและทุกภาคส่วน จนฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงบัญชีก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ติดลบเป็นเงินจำนวน -๓๕,๘๘๑ ล้านบาท แต่ถ้ารัฐบาลไม่ใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอุดหนุนจะทำให้ราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) มีราคาขายประมาณ ๔๕๐ บาทต่อถัง ซึ่งปรากฏดังภาพต่อไปนี้

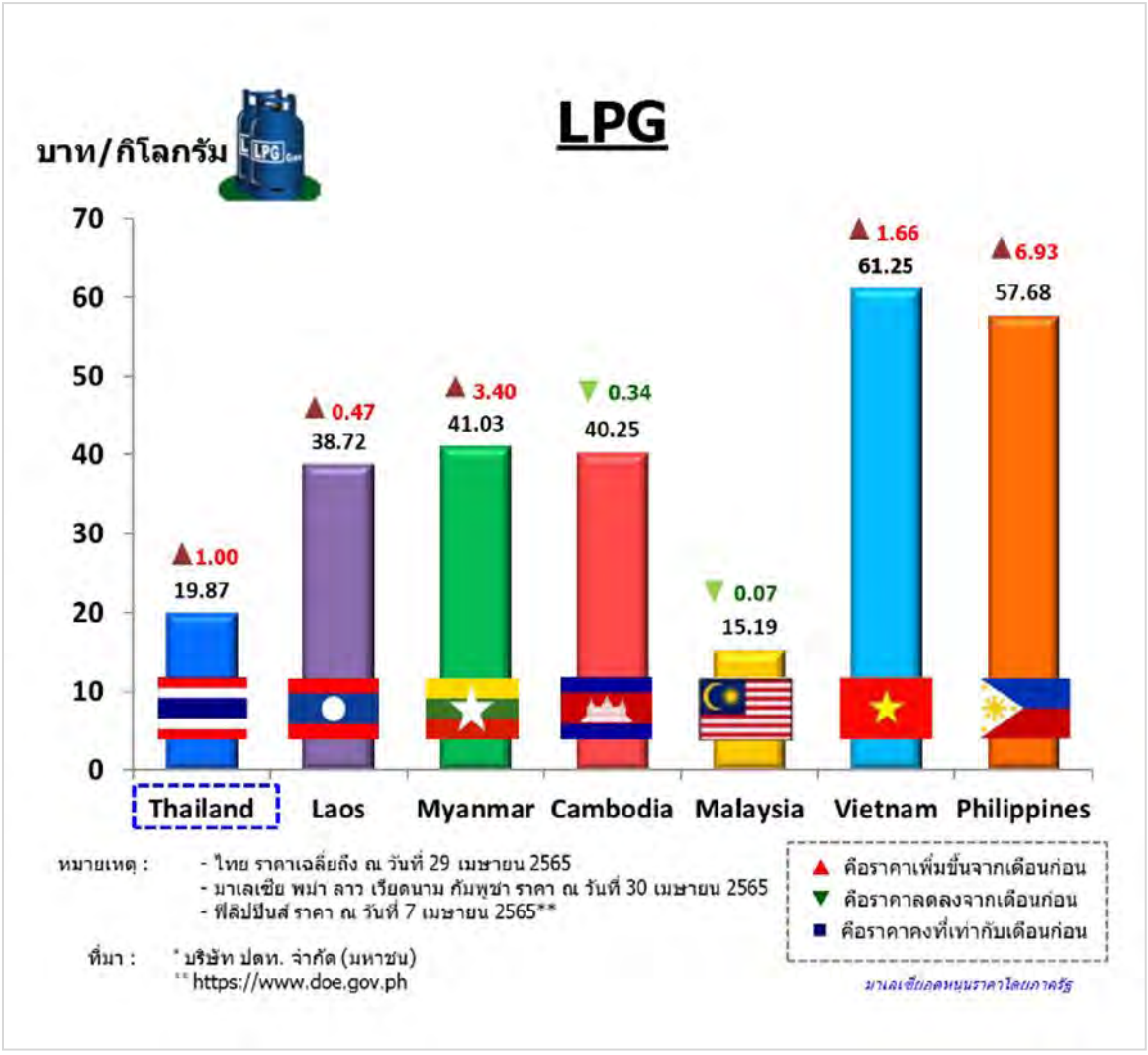

ภาพที่ ๑๔ แผนภาพแสดงราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

ภาพที่ ๑๕ แผนภาพแสดงฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชีก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ประเทศไทยกับประเทศในกลุ่มอาเซียนจะพบว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จำนวน ๑๙.๘๗ บาท เป็นอันดับที่ ๒ จาก ๗ ประเทศ โดยรองจากประเทศมาเลเซีย ซึ่งมีราคาขายปลีก จำนวน ๑๕.๑๙ บาท สะท้อนให้เห็นว่าประเทศไทยมีราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) แพงกว่าประเทศมาเลเซียเพียงประเทศเดียว จำนวน ๔.๖๘ บาท นอกจากนั้นอีก ๕ ประเทศ ประเทศไทยมีราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ถูกกว่าตามลำดับ ได้แก่ ประเทศเวียดนาม จำนวน ๔๑.๓๘ บาท ประเทศฟิลิปปินส์ จำนวน ๓๗.๘๑ บาท ประเทศเมียนมา จำนวน ๒๑.๑๖ บาท ประเทศกัมพูชา จำนวน ๒๐.๓๘ บาท และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว จำนวน ๑๘.๘๕ บาท ซึ่งปรากฏดังภาพด้านล่างนี้

ภาพที่ ๑๖ แผนภาพแสดงราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ประเทศในอาเซียน

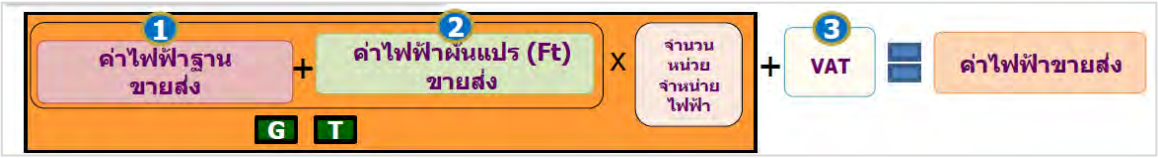
(๔.๒.๓) ปัญหาอัตราค่าไฟฟ้า

กระทรวงพลังงานรายงานข้อมูลสถานการณ์พลังงานไทยในช่วงไตรมาสแรกของปี พ.ศ. ๒๕๖๕ พบว่า การใช้ไฟฟ้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๙ โดยเฉพาะสาขาครัวเรือน ธุรกิจ และอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นผลมาจากสภาพเศรษฐกิจของประเทศเริ่มปรับตัวดีขึ้นและการผ่อนคลายมาตรการต่าง ๆ จากการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทั้งนี้ ในการคำนวณค่าไฟฟ้าคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเป็นผู้กำกับดูแลภายใต้นโยบายและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติและคณะรัฐมนตรีเห็นชอบ โดยนโยบายโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าได้กำหนดให้อัตราค่าไฟฟ้าเป็นอัตราเดียวกันทั่วประเทศ ซึ่งมีหลักการคำนวณ ดังนี้

๑) ค่าไฟฟ้าฐาน เป็นค่าไฟฟ้าตามโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าที่ประกาศใช้กำหนดจากต้นทุนการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ระบบสายส่ง สายจำหน่าย ค่าเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐที่ได้ประมาณการไว้ ณ ขณะที่มีการกำหนดค่าไฟฟ้าฐาน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการบริการของการไฟฟ้า ซึ่งอัตราค่าไฟฟ้าฐานจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงจนกว่าจะมีการปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า

๒) ค่าการลอยค่าของต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่การไฟฟ้าไม่สามารถควบคุมได้ (Float time (Ft)) เป็นค่าไฟฟ้าที่เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงจากต้นทุนที่กำหนดไว้ในค่าไฟฟ้าฐาน

๓) ค่าภาษีมูลค่าเพิ่ม (Value Added Tax หรือ VAT) อยู่ที่อัตราร้อยละ ๗ ของค่าไฟฟ้าฐานรวมกับค่าการลอยค่าของต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่การไฟฟ้าไม่สามารถควบคุมได้ (Float time (Ft))

ภาพที่ ๑๗ แผนภาพแสดงองค์ประกอบการคำนวณค่าไฟฟ้า

สำหรับการคิดอัตราค่าไฟฟ้าของบ้านเรือนที่อยู่อาศัยแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ การคิดอัตราค่าไฟฟ้าแบบอัตราก้าวหน้า และการคิดอัตราค่าไฟฟ้าแบบอัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Rate :TOU) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑) การคิดอัตราค่าไฟฟ้าแบบอัตราก้าวหน้า

อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับบ้านอยู่อาศัย กำหนดเป็นอัตราก้าวหน้า อัตราปกติ		
การใช้พลังงานไฟฟ้า	**ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)**	**ค่าบริการ (บาท/เดือน)**
๑. ใช้พลังงานไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน	-	๘.๑๙
๑๕ หน่วยแรก (หน่วยที่ ๐-๑๕)	๒.๓๔๘๘	-
๑๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๖-๒๕)	๒.๙๘๘๒	-
๑๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๒๖-๓๕)	๓.๒๔๐๕	-
๖๕ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๓๖-๑๐๐)	๓.๖๒๓๗	-
๕๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๐๑-๑๕๐)	๓.๗๑๗๑	-
๒๕๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๕๑-๔๐๐)	๔.๒๒๑๘	-
เกิน ๔๐๐ หน่วยขึ้นไป (หน่วยที่ ๔๐๑ ขึ้นไป)	๔.๔๒๑๗	-
๒. ใช้พลังงานไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน	-	๓๘.๒๒
๑๕๐ หน่วยแรก (หน่วยที่ ๐-๑๕๐)	๓.๒๔๘๔	-
๒๕๐ หน่วยต่อไป (หน่วยที่ ๑๕๑-๔๐๐)	๔.๒๒๑๘	-
เกิน ๔๐๐ หน่วยขึ้นไป(หน่วยที่ ๔๐๑ เป็นต้นไป)	๔.๔๒๑๗	-

ตารางที่ ๖ อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับบ้านอยู่อาศัยกำหนดเป็นอัตราก้าวหน้าอัตราปกติ

๒) การคิดอัตราค่าไฟฟ้าแบบอัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Rate :TOU) ได้มีข้อกำหนดของช่วงเวลาอัตราการใช้ (Time of Use Rate :TOU) ดังนี้

๒.๑) On Peak : กำหนดช่วงเวลา เวลา ๐๙.๐๐ – ๒๒.๐๐ น. วันจันทร์ – วันศุกร์ และวันพืชมงคล

๒.๒) Off Peak : กำหนดช่วงเวลา เวลา ๐๙.๐๐ – ๒๒.๐๐ น. วันจันทร์ – วันศุกร์ และวันพืชมงคล และเวลา ๐๐.๐๐ – ๒๔.๐๐ น. วันเสาร์ – วันอาทิตย์, วันแรงงานแห่งชาติ, วันพืชมงคลที่ตรงกับวันเสาร์ – อาทิตย์ และวันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันหยุดชดเชย)

การใช้พลังงานไฟฟ้า	ค่าพลังงานไฟฟ้า(บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	Peak	Off Peak	
๑.แรงดัน ๒๒-๓๓ กิโลโวลต์	๕.๑๑๓๕	๒.๖๐๓๗	๓๑๒.๒๔
๒.แรงดันต่ำกว่า ๒๒ กิโลโวลต์	๕.๗๙๘๒	๒.๖๓๖๙	๓๘.๒๒

ตารางที่ ๗ อัตราค่าใช้ไฟฟ้าอัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Rate :TOU)

ทั้งนี้ ปัจจุบันคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีมติปรับอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติ (FT) โดยให้เรียกเก็บเงินค่าไฟฟ้าประจำเดือนกันยายน – เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่ากับ ๙๓.๔๓ สตางค์/หน่วย (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) เพิ่มขึ้นจากรอบก่อนหน้า ๖๘.๖๖ สตางค์/หน่วย อันเนื่องมาจากสัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงสำหรับผลิตไฟฟ้าตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ มีปริมาณการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นหลักโดยร้อยละ ๕๕.๑๑ ของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้าทั้งหมดมาจากต่างประเทศ รวมถึงราคาของถ่านหินที่ประเทศไทยนำเข้าได้มีการปรับตัวสูงขึ้นมากทำให้ราคาเชื้อเพลิงโดยเฉลี่ยสำหรับใช้คำนวณค่า FT ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

จากข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปได้ว่าการคิดอัตราค่าไฟฟ้าของภาคครัวเรือนเป็นการคิดแบบอัตราก้าวหน้าและการคิดแบบช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Rate :TOU) โดยการคิดแบบอัตราก้าวหน้าขึ้นอยู่กับพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าของภาคครัวเรือนหากมีหน่วยการใช้ไฟฟ้าปริมาณมากก็จะเสียค่าไฟฟ้าจำนวนมาก หากมีหน่วยการใช้ไฟฟ้าน้อยก็จะเสียค่าไฟฟ้าจำนวนน้อย ทั้งนี้ ถ้าภาคครัวเรือนมีการปรับปรุงลักษณะการใช้ไฟฟ้าให้มีปริมาณน้อยลงในช่วงกลางวัน (On Peak) และใช้ไฟฟ้าปริมาณมากในช่วงกลางคืน (Off Peak) หรือใช้ไฟฟ้าปริมาณสม่ำเสมอตลอดทั้งวัน หรือใช้ไฟฟ้าปริมาณมากในวันเสาร์และวันอาทิตย์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งการไฟฟ้าภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีอัตราการคิดค่าไฟฟ้าแบบช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Rate :TOU) ให้ประชาชนเลือกใช้ตามช่วงเวลาที่เหมาะสมกับครัวเรือนของตนก็จะมีผลทำให้ค่าไฟฟ้าลดลงได้

แต่อย่างไรก็ตาม จากข้อมูลวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าของภาคครัวเรือน คือ อุณหภูมิ และระดับรายได้ โดยจะเห็นได้จากผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทครัวเรือนในเขตการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยเฉลี่ยใช้ไฟฟ้าประมาณ ๙๐ – ๑๔๐ หน่วยต่อเดือน (หรือเท่ากับ ๓ - ๔ หน่วยต่อวัน) และเทียบเท่ากับค่าไฟฟ้าประมาณ ๒๕๓ - ๔๑๔ บาทต่อเดือน ซึ่งการใช้ไฟฟ้าของภาคครัวเรือนจะเพิ่มขึ้นและลดลงตามการเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิเฉลี่ยในแต่ละเดือน นอกจากนี้ ระดับรายได้ยังเป็นปัจจัยสำคัญอีกประการหนึ่งต่อปริมาณการใช้ไฟฟ้าอันเนื่องมาจากครัวเรือนที่มีรายได้สูงสามารถถือครองเครื่องใช้ไฟฟ้าประเภทฟุ่มเฟือยได้มากกว่าและมีการใช้งานมากกว่าครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำ อีกทั้งยังนิยมใช้เครื่องปรับอากาศเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพอากาศและเกิดความสะดวกสบายโดยให้ความสนใจต่อค่าไฟฟ้าน้อย ดังนั้น รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการอนุรักษ์พลังงานและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคครัวเรือนมุ่งเน้นไปยังผู้ใช้ไฟฟ้ากลุ่มนี้เป็นหลักโดยการสร้างแรงจูงใจทางสังคม และมาตรการทางจิตวิทยา เป็นทางเลือกสำหรับภาคครัวเรือนที่มีรายได้น้อยในช่วงที่ผ่านมา รัฐบาลโดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ได้มีมาตรการให้การช่วยเหลือแบ่งเบาภาระค่าครองชีพ ทั้งการปรับลดอัตราค่าไฟฟ้า การตรึงอัตราค่าไฟ (FT) การคืนเงินประกันการใช้ไฟฟ้า การขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟฟ้า การผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระค่าไฟฟ้า และมาตรการอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง

(๔.๓) การขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบมากขึ้น

ปัจจุบันมีการขยายโอกาสการเข้าถึงบริการทางการเงินในระบบมากขึ้นและสถาบันการเงินมีการแข่งขันกันสูงในการนำเสนอบริการทางการเงินรูปแบบต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย ทำให้ประชาชนเข้าถึงแหล่งเงินทุนและสามารถกู้ยืมเงินหรือนำเงินในอนาคตมาใช้เพื่อลงทุนเพิ่มผลผลิต

และสร้างรายได้มากขึ้น ประกอบกับค่านิยมของครัวเรือนมีการใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยโดยนำเงินในอนาคตมาใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลทำให้สัดส่วนหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งอัตราการปรับตัวหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นมาโดยเฉพาะกลุ่มคนช่วงอายุระหว่าง ๒๑ – ๒๔ ปี เพิ่มสูงขึ้นกว่ากลุ่มคนในช่วงอายุอื่น นอกจากนี้ กลุ่มคนที่เป็นผู้กู้รายใหม่ส่วนใหญ่เป็นหนี้บัตรเครดิตมากกว่า ๑ บัญชีต่อคน และในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ พบว่า ค่าเฉลี่ยจำนวนบัญชีต่อคนของคนเป็นหนี้บัตรเครดิตเท่ากับ ๑.๓๖ บัญชีต่อคน โดยเฉพาะลูกหนี้บัตรเครดิตในช่วงอายุระหว่าง ๒๑ – ๒๔ ปี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๑.๔๕ – ๑.๕๑ บัญชีต่อคน

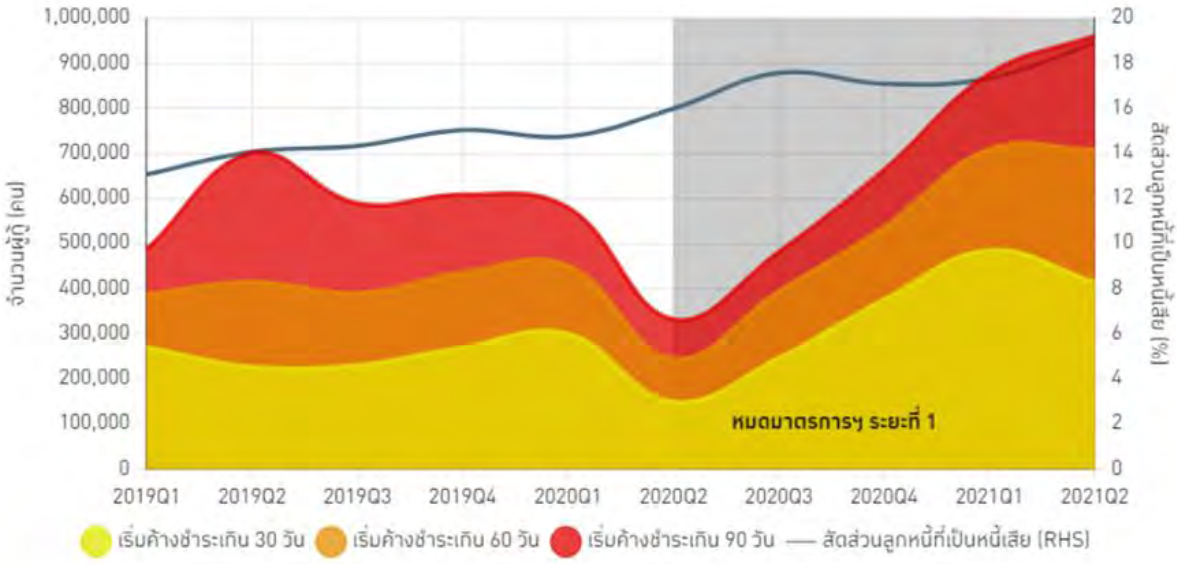
(๔.๔) พฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน

จากการศึกษาพบว่าครัวเรือนของกลุ่มคนรุ่นใหม่มีพฤติกรรมการใช้จ่ายเงินโดยขาดการวางแผนทางการเงิน มีการกู้เงินหลายบัญชีของผู้กู้สินเชื่อบัตรเครดิต มีรสนิยมบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือยเพิ่มสูงขึ้นเพราะต้องการมีหน้ามีตาทางสังคม ตลอดจนขาดการตระหนักถึงการรักษาสมดุลของระดับรายได้และรายจ่าย ซึ่งจะเห็นได้จากโครงสร้างหนี้สินครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นหนี้ค่าใช้จ่ายของครัวเรือนเฉลี่ย จำนวน ๒๒,๓๕๒ บาท แบ่งเป็น ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค ร้อยละ ๖๕.๗๔ (จำนวน ๑๔,๖๗๖ บาทต่อเดือน) ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับค่าอุปโภคบริโภค ร้อยละ ๑๓.๓๑ (จำนวน ๒,๙๗๒ บาทต่อเดือน) และค่าใช้จ่ายจากรายได้เนื่องจากโครงการต่าง ๆ ของรัฐ เช่น บัตรสวัสดิการแห่งรัฐคนละครึ่ง เราชนะ รวมถึงลดค่าสาธารณูปโภคที่เป็นค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า เป็นต้น ร้อยละ ๒๐.๙๕ (จำนวน ๔,๖๗๘ บาทต่อเดือน) โดยเฉพาะครัวเรือนที่มีปัญหาทางการเงินมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่มครัวเรือนที่ไม่มีปัญหาอย่างมีนัยสำคัญ (จำนวนสูงกว่าร้อยละ ๑๘) ซึ่งสะท้อนให้เห็นครัวเรือนมีระดับความเปราะบางทางการเงินมากขึ้น และมีหนี้สินครัวเรือนเพิ่มทั้งด้านความถี่ในการก่อหนี้เร็วขึ้นและการเพิ่มขึ้นของจำนวนหนี้ นอกจากนี้ พฤติกรรมการใช้จ่ายที่ขาดวินัยทางการเงินยังทำให้ฐานะทางการเงินของครัวเรือนไทยมีความเปราะบางหลายมิติ อันเนื่องมาจากคนไทยทุกกลุ่มรายได้มีสัดส่วนการออมต่อรายได้ลดลง แต่เป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน โดยคนไทยเริ่มเป็นหนี้เร็วขึ้นตั้งแต่อายุยังน้อย ประมาณร้อยละ ๕๐ ของคนอายุ ๓๐ ปี มีหนี้จากสินเชื่ออุปโภคบริโภคและ/หรือหนี้บัตรเครดิต และจำนวน ๑ ใน ๕ ของคนกลุ่มช่วงอายุ ๒๙ ปี เป็นหนี้เสีย (Non-Performing Loans) ในขณะที่เป็นกลุ่มคนวัยทำงานและอยู่ในช่วงสร้างรากฐานครอบครัว โดยมูลหนี้ต่อผู้กู้ปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เช่น ค่าเฉลี่ยหนี้ต่อผู้กู้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่ที่ ๓๗๗,๑๐๙ บาท/ราย และเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๕๕๒,๔๙๙ บาท/ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นต้น โดยมูลหนี้ยังมีปริมาณอยู่ในระดับสูงแม้จะอยู่ในช่วงวัยเกษียณ เช่น ช่วงอายุ ๖๐ – ๖๙ ปี มีหนี้เฉลี่ย ๔๕๓,๔๓๘ บาท/ราย ช่วงอายุ ๗๐ – ๗๙ ปี มีหนี้เฉลี่ย ๒๘๗,๙๓๒ บาท/ราย เป็นต้น ซึ่งโดยภาพรวมแล้วทุกวันนี้คนไทยมีหนี้มากกว่ารายได้จึงส่งผลให้ระยะเวลาในการนำเงินมาชำระหนี้ทั้งหมดมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

(๔.๕) ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙)

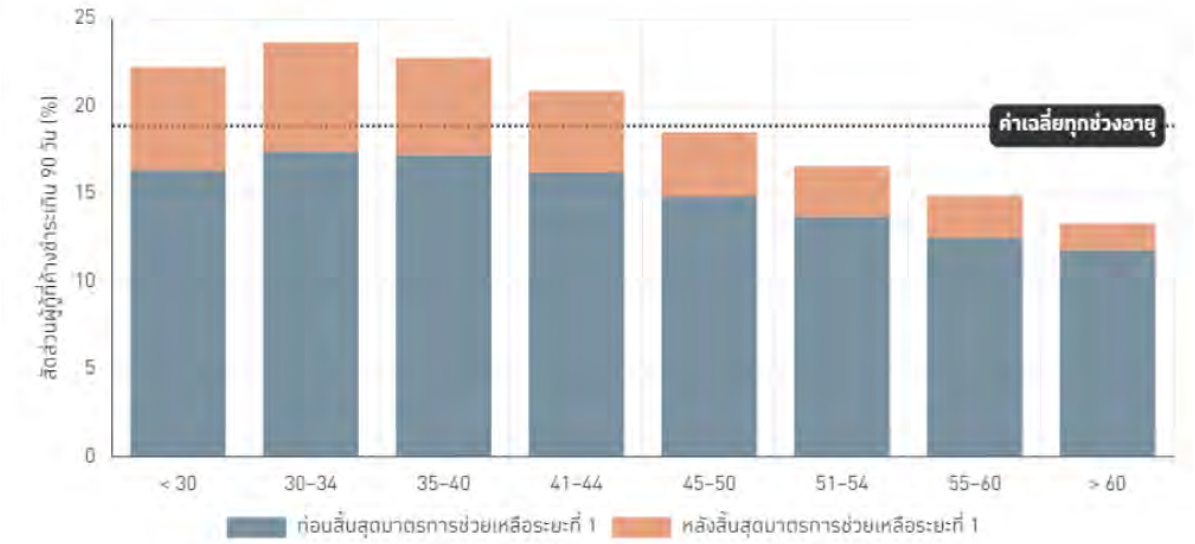
ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยตั้งแต่ไตรมาส ๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ – พ.ศ. ๒๕๖๓ ภาครัฐได้ดำเนินมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคหลายมาตรการโดยเฉพาะมาตรการปิดเมืองและลดเวลาการทำงาน ได้ส่งผลให้ภาคธุรกิจต้องหยุดชะงักในการดำเนินงาน โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากไม่สามารถ

เปิดดำเนินการได้ตามปกติ อีกทั้งต้องลดกำลังการผลิต ลดอัตราการจ้างงาน บางแห่งต้องใช้วิธีควบรวม ยุบ ย้ายโรงงานเพื่อลดต้นทุน ซึ่งส่งผลให้รายได้และผลกำไรของผู้ประกอบการลดลงอย่างฉับพลัน ธุรกิจจำนวนมากประสบปัญหาขาดสภาพคล่อง บางส่วนไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ตามปกติ เช่น ผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งส่วนใหญ่ต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพยุงธุรกิจแต่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเมื่อเทียบกับธุรกิจขนาดใหญ่ เป็นต้น และมีผลกระทบต่อภาวการณ์ทำงานของคนงานที่ทำให้ขาดรายได้หรือรายได้ลดลง เพราะรายได้ของคนงานต้องพึ่งพิงอยู่กับการดำรงอยู่ของภาคธุรกิจ ซึ่งจากข้อมูลของ TDRI พบว่า ในช่วงเดือนมีนาคม – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ การจ้างงานทุกสาขาการผลิตมีอัตราลดลงมากกว่า ๑ ล้านคน ประกอบกับข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า การจ้างงานในภาคการผลิตและภาคบริการปรับลดลงกว่า ๗๐๖,๑๖๙ คน โดยในช่วงไตรมาส ๒ ของปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ชั่วโมงทำงานเฉลี่ยของคนงานต่ำสุดอยู่ที่ ๔๐.๘ ชั่วโมง/สัปดาห์ และเป็นคนงานที่ทำงานต่ำกว่า ๓๕ ชั่วโมง/สัปดาห์ ประมาณ ๘,๐๐๐ คน ซึ่งสุดท้ายแล้ววิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ได้ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและเสถียรภาพทางการเงินของประเทศเป็นอย่างมาก ดังจะเห็นได้จากข้อมูลเชิงสถิติรายไตรมาสของบริษัทข้อมูลเครดิตแห่งชาติที่พบว่าครัวเรือนไทยเริ่มมีความเปราะบางทางการเงินทั้งมีการผิดนัดชำระหนี้ และมีหนี้เสียเพิ่มขึ้นเป็นวงกว้าง ภายหลังจากที่มาตรการช่วยเหลือด้านสินเชื่อระยะที่ ๑ ได้สิ้นสุดลงในไตรมาสที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยเฉพาะตั้งแต่ไตรมาสที่ ๔ ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นมา จะเห็นได้ชัดเจนว่าจำนวนผู้กู้ที่เริ่มมีปัญหาการชำระหนี้สูงมากขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับในไตรมาสเดียวกันของปีก่อน ทำให้เห็นสัดส่วนผู้กู้ที่มีหนี้เสียในไตรมาสที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๑๘.๙ นับเป็นสถิติสูงที่สุดในรอบ ๖ ปี (ปรากฏดังภาพที่ ๑๘) โดยลูกหนี้ผิดนัดชำระส่วนใหญ่เป็นกลุ่มผู้กู้อายุน้อยที่มีหนี้และเป็นหนี้เสียมาก่อนเกิดวิกฤติ (ปรากฏดังภาพที่ ๑๙) ซึ่งเป็นกลุ่มที่จะเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศต่อไปในอนาคต

ที่มา: ข้อมูลเชิงสถิติจากเครดิตบูโร; คำนวณโดยคณะผู้วิจัย

ภาพที่ ๑๘ แสดงสัดส่วนลูกหนี้ที่เป็นหนี้เสีย

ที่มา: ข้อมูลเชิงสถิติจากเครดิตบูโร; คำนวณโดยคณะผู้วิจัย

ภาพที่ ๑๙ แสดงสัดส่วนผู้กู้ที่มีหนี้ค้างชำระตามช่วงอายุ

ทั้งนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยคาดการณ์ว่าภาคครัวเรือนมีรายได้ลดลงและภาคธุรกิจที่ไม่สามารถปรับการดำเนินธุรกิจและวิถีชีวิตในรูปแบบใหม่ (New Normal) จะเกิดความเสี่ยงต่อการผิดนัดชำระหนี้โดยเฉพาะในกลุ่มผู้ประกอบการ SMEs และสถาบันการเงินจะพิจารณาเงินลงทุนหรือให้สินเชื่ออย่างระมัดระวังซึ่งอาจจะมีผลต่อการซ้ำเติมหรือชะลอการฟื้นตัวของเศรษฐกิจในอนาคตระยะยาว

(๔.๖) มาตรการจัดการและแก้ไขปัญหาหนี้สินของลูกหนี้ไม่สอดคล้องสถานการณ์หนี้สินครัวเรือนในปัจจุบัน

มาตรการที่ออกแบบเพื่อใช้กับหนี้สินครัวเรือนมุ่งเน้นเพื่อใช้กับหนี้สินของเจ้าหนี้ที่เป็นสถาบันการเงินเป็นส่วนใหญ่แต่หนี้สินครัวเรือนในสถานการณ์ปัจจุบันลูกหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในกลุ่มรายได้ปานกลางและรายได้น้อยมีการกู้หลายบัญชีโดยเป็นหนี้สินทั้งที่อยู่ในสถาบันการเงินและที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน เช่น หนี้กู้ยืมจากสหกรณ์ หนี้กู้ยืมกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและหนี้นอกระบบ เป็นต้น มาตรการดังกล่าวจึงไม่ครอบคลุมในการแก้ไขหนี้สินของลูกหนี้ได้ครบถ้วน นอกจากนี้มาตรการของสถาบันการเงินก็ยังจำแนกเป็นมาตรการในแต่ละประเภทหนี้ เช่น มาตรการแก้ไขหนี้สินบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล มาตรการแก้ไขหนี้สินเชื่อบ้านและที่อยู่อาศัย มาตรการแก้ไขสินเชื่อเช่าซื้อยานพาหนะ เป็นต้น การแก้ไขหนี้สินทั้งหมดลูกหนี้จะต้องติดต่อขอรับมาตรการในหลายสถาบันการเงินของเจ้าหนี้ ทำให้การแก้ไขหนี้สินต้องแยกส่วนดำเนินการทำให้ลูกหนี้แก้ไขหนี้สินทั้งหมดได้ยากเพราะแหล่งเงินรายได้ที่จะนำมาชำระหนี้มีเพียงแหล่งเดียวแต่แหล่งเงินของเจ้าหนี้มีหลายแหล่งเกินกว่าลูกหนี้จะชำระหนี้ตามมาตรการช่วยเหลือแต่ละรายของเจ้าหนี้ ดังนั้น ระบบการจัดการและแก้ไขหนี้สินครัวเรือที่สอดคล้องกับสถานการณ์ของลูกหนี้ต้องเป็นระบบการจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินแบบองค์รวม (Holistic Debt Management) ซึ่งยังไม่มีในปัจจุบัน

(๔.๗) ไม่มีมาตรการเชิงป้องกันในการลดการก่อหนี้สินครัวเรือน

แนวโน้มของธุรกิจการขายสินค้าออนไลน์ได้เติบโตขึ้นอย่างมากในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) และการใช้จ่ายผ่านระบบออนไลน์ทำได้สะดวกรวดเร็วและสอดคล้องกับสถานการณ์ของวิถีชีวิตแบบใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะในคนรุ่นใหม่ที่คุ้นชินกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และพฤติกรรมการใช้จ่ายที่มีรสนิยมใช้สินค้าที่มีราคาสูง ค่านิยมในการใช้จ่ายผ่านระบบเครดิต ทำให้การใช้จ่ายขาดการควบคุมทางการเงินที่ดี แต่ยังไม่มีหน่วยงานใดดำเนินการในเชิงป้องกันในการลดการก่อหนี้ เช่น กระบวนการให้ความรู้ด้านการเงินครัวเรือน การรณรงค์ให้ครัวเรือนมีความระมัดระวังในการใช้จ่าย การนำความรู้ในการบริหารทางการเงินบรรจุในหลักสูตรการศึกษา เป็นต้น ดังนั้น ปัญหาหนี้สินครัวเรือนจึงขาดมาตรการป้องกันและค่อย ๆ เติบโตกว่าจะมีการตระหนักถึงก็กลายเป็นปัญหาระดับใหญ่มากของประเทศในปัจจุบัน

(๕) กฎหมายเกี่ยวกับการจัดการหนี้สินและการแก้ไขปัญหาหนี้สินไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

หนี้สินครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงินทั้งที่มีหลักประกันเป็นทรัพย์สินหรือบุคคลค้ำประกันและหนี้เงินกู้ที่ไม่มีหลักประกัน เช่น หนี้บัตรเครดิตหรือสินเชื่อส่วนบุคคล การบังคับชำระหนี้มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ได้แก่

(๕.๑) พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐

พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองลูกหนี้และเพื่อควบคุมไม่ให้เจ้าหนี้เอารัดเอาเปรียบลูกหนี้โดยกำหนดอัตราดอกเบี้ยในสัญญากู้ยืมเกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด โดยเฉพาะการกู้ยืมเงินนอกระบบที่ลูกหนี้ส่วนใหญ่ตกอยู่ในฐานะเสียเปรียบและมักจะถูกเจ้าหนี้กำหนดอัตราดอกเบี้ยในอัตราที่สูงมากจนลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ดังกล่าวได้ และนำไปสู่การทวงหนี้ที่ไม่เป็นธรรม ลูกหนี้ถูกข่มขู่คุกคามจากเจ้าหนี้ในที่สุด ซึ่งสาระสำคัญของพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่เกี่ยวข้องกับหนี้สินครัวเรือน เช่น

มาตรา ๔ บุคคลใดให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินหรือกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการอำพรางการให้กู้ยืมเงิน โดยมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) เรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้

(๒) กำหนดข้อความอันเป็นเท็จในเรื่องจำนวนเงินกู้หรือเรื่องอื่น ๆ ไว้ในหลักฐานการกู้ยืมหรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้เพื่อปิดบังการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด หรือ

(๓) กำหนดจะเอาหรือรับเอาซึ่งประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ย ไม่ว่าจะเป็นเงินหรือสิ่งของหรือโดยวิธีการใด ๆ จนเห็นได้ชัดว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงิน

มาตรา ๕ บุคคลใดได้มาซึ่งสิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่นโดยรู้ว่าเป็นสิทธิที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามมาตรา ๔ และใช้สิทธินั้นหรือพยายามถือเอาประโยชน์แห่งสิทธินั้น ต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๔

มาตรา ๖ เมื่อศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษไว้ไม่ว่าจะมีคำขอหรือไม่ ศาลอาจนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๓๙ (๓) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม

โดยสรุปแล้ว แม้ว่ากฎหมายฉบับข้างต้นจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการปราบปรามหนี้นอกระบบได้ และมีการจัดตั้งศูนย์ปราบปราม แต่การปราบปรามตามกลไกของกฎหมายฉบับนี้ก็ยังไม่อาจหยุดหนี้นอกระบบได้ เพราะหนี้นอกระบบก็ยังถือเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญของลูกหนี้ที่จำเป็นต้องใช้ในการหมุนเงินเพื่อชำระหนี้ของตนอยู่ จึงมีผู้ไม่ประสงค์แจ้งความดำเนินคดีเป็นจำนวนมาก

(๕.๒) พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นผลที่เกิดขึ้นจากการทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และการควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งมีสาระสำคัญ เช่น

มาตรา ๕ บุคคลใดจะประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต่อนายทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง บุคคลซึ่งจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ต้องประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การข่มขู่ การใช้ความรุนแรง หรือการกระทำอื่นใดที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่ร่างกาย ชื่อเสียง หรือทรัพย์สินของลูกหนี้หรือผู้อื่น

(๒) การใช้วาจาหรือภาษาที่เป็นการดูหมิ่นลูกหนี้หรือผู้อื่น

(๓) การแจ้งหรือเปิดเผยเกี่ยวกับความเป็นหนี้ของลูกหนี้ให้แก่ผู้อื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการทวงถามหนี้ เว้นแต่เป็นกรณีตามมาตรา ๘ วรรคสอง (๒)

(๔) การติดต่อลูกหนี้โดยไปรษณียบัตร เอกสารเปิดผนึก โทรสาร หรือสิ่งอื่นใดที่สื่อให้ทราบว่าเป็นการทวงถามหนี้อย่างชัดเจน เว้นแต่กรณีการบอกกล่าวบังคับจำนองด้วยวิธีการประกาศหนังสือพิมพ์ ซึ่งเจ้าหนี้ไม่สามารถติดต่อลูกหนี้โดยวิธีการอื่น หรือกรณีอื่นใดตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) การใช้ข้อความ เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้บนซองจดหมายในการติดต่อลูกหนี้ที่ทำให้เข้าใจได้ว่าเป็นการติดต่อเพื่อการทวงถามหนี้ เว้นแต่ชื่อทางธุรกิจของผู้ทวงถามหนี้ไม่ได้สื่อให้ทราบได้ว่าเป็นผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้

(๖) การทวงถามหนี้ที่ไม่เหมาะสมในลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๓ ห้ามผู้ทวงถามหนี้กระทำการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรือค่าใช้จ่ายใด ๆ เกินกว่าอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๒) การเสนอหรือจูงใจให้ลูกหนี้ออกเช็คทั้งที่รู้อยู่ว่าลูกหนี้อยู่ในฐานะที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้

โดยสรุปแล้วกฎหมายฉบับดังกล่าว มีผลทำให้การทวงถามหนี้สินของเจ้าหนี้ต่อลูกหนี้ดีขึ้น ลดความรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น แต่มิได้ช่วยในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่ครัวเรือนได้โดยตรง

(๕.๓) พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

พระราชบัญญัติล้มละลายได้กำหนดให้ลูกหนี้อาจร้องขอฟื้นฟูกิจการของตนได้ในกรณีที่เป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ต่อมาได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๕๙ เพิ่มหมวด ๓/๒ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม บัญญัติให้มีการร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ซึ่งมีกิจการประเภทวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต่อศาลเพื่อแก้ไขภาวะหนี้สินล้นพ้นตัวหรืออยู่ในภาวะไม่สามารถชำระหนี้ได้ ทั้งนี้ ลูกหนี้ต้องมีลักษณะตามมาตรา ๙๐/๙๑ กล่าวคือ

(๑) ลูกหนี้นั้น อาจเป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๒) ต้องประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่จดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๓) สำหรับหลักเกณฑ์ในการร้องขอฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้นั้นตามมาตรา ๙๐/๙๒ เมื่อลูกหนี้ไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ และเป็นหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการซึ่งเป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกัน โดยลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสองล้านบาท ลูกหนี้ที่เป็นคณะบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญไม่จดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนจำกัด หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาท และลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัดต้องมีจำนวนหนี้แน่นอนไม่น้อยกว่าสามล้านบาทแต่ไม่ถึงสิบล้านบาท ไม่ว่าหนี้นั้นจะถึงกำหนดชำระโดยพลันหรือในอนาคตก็ตาม ถ้ามีเหตุอันสมควรและมีช่องทางที่จะฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ บุคคลตามมาตรา ๙๐/๙๓ อาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้

(๔) สำหรับบุคคลที่มีสิทธิร้องขอให้ฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามหมวดนี้ได้ อาจเป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้ก็ได้ โดยต้องมีคุณสมบัติตามที่มาตรา ๙๐/๙๓ บัญญัติไว้ กล่าวคือ บุคคลซึ่งมีสิทธิยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนได้แก่บุคคล ดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหนี้ในหนี้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจการซึ่งอาจเป็นคนเดียวหรือหลายคนรวมกัน และมีจำนวนหนี้แน่นอนตามมาตรา ๙๐/๙๒ วรรคหนึ่ง

(๒) ลูกหนี้ซึ่งมีลักษณะตามมาตรา ๙๐/๙๒ วรรคหนึ่ง

(๕) การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ ลูกหนี้จะต้องจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ และจัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณายอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ หลังจากนั้น ลูกหนี้จะยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการพร้อมด้วยแผนฟื้นฟูกิจการฉบับซึ่งที่ประชุมเจ้าหนี้มีมติยอมรับแผนแล้วต่อศาล เพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการ โดยแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลเห็นชอบมีผลผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งปวง และมีลูกหนี้เป็นผู้บริหารแผนดังกล่าว

(๖) ในระหว่างการร้องขอฟื้นฟูกิจการจนถึงวันที่มีการยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ลูกหนี้จะได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายตามมาตรา ๙๐/๑๐๔ จากการใช้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ฟ้องคดีหรือบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาลต่อทรัพย์สินของลูกหนี้ รวมถึงมาตรการอื่น ๆ ที่จำเป็นอีกหลายประการ เช่น การห้ามมิให้ผู้ให้บริการสาธารณูปโภคงดการให้บริการ เป็นต้น

โดยสรุปแล้วกฎหมายฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ฉบับดังกล่าว แม้จะกำหนดให้กลุ่มผู้ประกอบการ SMEs สามารถฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ก็ตาม แต่เงื่อนไขการฟื้นฟูกิจการที่กฎหมายกำหนดไว้ เช่น การที่ผู้ประกอบกิจการจะต้องจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการให้เสร็จและจัดประชุมเจ้าหนี้ทั้งหมดเพื่อพิจารณาลงมติยอมรับแผนก่อนที่จะยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้ฟื้นฟูกิจการนั้นเป็นเงื่อนไขที่ลูกหนี้ปฏิบัติได้ยาก เพราะการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการต้องใช้ความรู้และทักษะของผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาโดยเฉพาะทำให้ต้องมีค่าใช้จ่ายสูง อีกทั้งการจัดประชุมกับเจ้าหนี้ทุกกลุ่มโดยปราศจากคนกลาง คือ ผู้จัดทำแผนอย่างกรณีของการฟื้นฟูกิจการของธุรกิจขนาดใหญ่ ทำให้อำนาจในการเจรจาของลูกหนี้ต่อที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อให้ลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการที่จัดทำขึ้นนั้นประสบความสำเร็จค่อนข้างยาก ทำให้ตั้งแต่กฎหมายใช้บังคับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นต้นมา ยังไม่มีผู้ประกอบการ SMEs ที่สามารถได้รับการฟื้นฟูกิจการตามกฎหมายดังกล่าว

นอกจากนี้ กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูกิจการตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมยังไม่ครอบคลุมลูกหนี้ครัวเรือนซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาที่มิได้ประกอบธุรกิจที่มีลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม หรือที่จดทะเบียนกับหน่วยงานอื่นของรัฐ แต่ประกอบอาชีพอื่นและหรือมีรายได้ประจำ เช่น ข้าราชการ พนักงานบริษัท อาชีพอิสระ ฯลฯ ซึ่งมีอยู่จำนวนมากและมีแนวโน้มเป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน และบางรายไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้ด้วยตนเอง เนื่องจากเป็นหนี้กู้ยืมจากแหล่งเงินทุนหลายแห่ง เป็นเหตุให้กลุ่มลูกหนี้ดังกล่าวไม่สามารถร้องขอเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูตนเองด้วยความสมัครใจเพื่อชำระสะสางปัญหาหนี้สินให้เสร็จสิ้นในคราวเดียว เพื่อให้ลูกหนี้ได้มีโอกาสเริ่มต้นชีวิตใหม่โดยเร็วภายใต้กระบวนการตามกฎหมายที่เหมาะสมกับความสามารถในการชำระหนี้ของตน และทำให้ลูกหนี้อาจถูกเจ้าหนี้ฟ้องเป็นคดีแพ่ง อันจะส่งผลให้กองทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เดิมมีไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้อยู่แล้ว จะยิ่งลดน้อยถอยลงจนก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อเจ้าหนี้และลูกหนี้นั้นเอง และลูกหนี้บางรายที่มีหนี้สินล้นพ้นตัว และมีจำนวนหนี้ไม่น้อยกว่าหนึ่งล้านบาทอาจถูกเจ้าหนี้ฟ้องให้ล้มละลายได้ และหากลูกหนี้ถูกศาลพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลาย จะส่งผลกระทบต่อสถานะความน่าเชื่อถือของลูกหนี้เป็นอย่างมาก ลูกหนี้บางรายอาจถูกนายจ้างให้ออกจากงาน หรือข้าราชการ หรือพนักงานรัฐวิสาหกิจ ต้องพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกลายเป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามมิให้รับราชการหรือดำรงตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งไม่เป็นประโยชน์ต่อทั้งเจ้าหนี้ ลูกหนี้ และระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากลูกหนี้เหล่านั้นมีรายได้ประจำจากเงินเดือนสามารถนำรายได้เหล่านั้นมากำหนดแผน

เพื่อผ่อนชำระหนี้ในแก่เจ้าหนี้ภายในระยะเวลาที่เหมาะสมได้ ทั้งประเทศไทยยังไม่มีสวัสดิการหรือมาตรการในการรองรับสถานการณ์ดังกล่าว และบุคคลล้มละลายต้องอยู่ในสถานะล้มละลายหลายปี โดยไม่มีการคำนึงว่าบุคคลล้มละลายจะอยู่ในสภาพใด จะได้ทำงานหรือไม่ จะกลายเป็นอาชญากรหรือไม่ และสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันมีแนวโน้มที่บุคคลล้มละลายส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลล้มละลายสุจริต เป็นผู้ที่มีการศึกษา มีฐานะทางการงานดี ซึ่งเป็นสิ่งที่รัฐบาลควรต้องคำนึงถึงปัญหาและการสูญเสียต่าง ๆ ควบคู่ไปด้วย ภายใต้กระบวนการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้มีการฟื้นฟูจึงไม่อาจแก้ไขปัญหาหนี้สินของครัวเรือนที่มีหนี้สินหลายบัญชีและหลายแหล่งเงินได้โดยเฉพาะในกลุ่มครัวเรือนผู้มีรายได้

(๕.๔) กฎหมายว่าด้วยการบังคับคดี

การบังคับคดีในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามฟ้องนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งบัญญัติไว้ในหมวด ๒ ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายทั้งหมวดตั้งแต่มาตรา ๒๗๑ ถึงมาตรา ๓๖๗ โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยแบ่งออกตามเนื้อหาสาระเป็น ๘ หมวดใหญ่ ๆ ได้แก่

(๑) หมวด ๑ ว่าด้วยหลักทั่วไป ซึ่งบทบัญญัติใหม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายและหลักปฏิบัติเดิมเป็นส่วนใหญ่ แต่ได้มีการแก้ไขปรับปรุงหลักกฎหมายที่ใช้อยู่เดิมให้ชัดเจนมากขึ้น เช่น เรื่องผู้ที่มีสิทธิขอบังคับคดีตามคำพิพากษา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๗๔ เรื่องศาลที่มีเขตอำนาจในการบังคับคดี ซึ่งในกฎหมายเดิมไม่ได้มีบทบัญญัติชัดแจ้ง

(๒) แบ่งวิธีการบังคับคดีออกเป็นหมวดต่าง ๆ ตามลักษณะแห่งหนี้ เช่น

หมวด ๒ ว่าด้วยกระบวนการวิธีการบังคับคดีในกรณีที่เป็นหนี้เงิน

หมวด ๓ ว่าด้วยการบังคับคดีที่ศาลพิพากษาให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์เฉพาะสิ่ง ซึ่งเป็นการบัญญัติหลักกฎหมายใหม่ทั้งหมด

หมวด ๔ ว่าด้วยการบังคับคดีขับไล่หรือรื้อถอน บทบัญญัติส่วนใหญ่ตรงกับหลักกฎหมายเดิมและมีการแก้ไขเพิ่มเติมในรายละเอียดเล็กน้อยเท่านั้น

หมวด ๕ ว่าด้วยการบังคับคดีที่ให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ บทบัญญัติในส่วนนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติมใหม่ให้สามารถบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งได้ครบถ้วนมากขึ้น

หมวด ๖ ว่าด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาที่ให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือบุคคลใดได้มาซึ่งทรัพย์สินที่มีทะเบียน โดยมีการกำหนดหลักการใหม่ในมาตรา ๓๖๐ เพื่อแก้ไขปัญหาเรื่องคำพิพากษาไม่ผูกพันเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมทะเบียนให้ต้องปฏิบัติตามคำพิพากษา เพราะเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมทะเบียนถือเป็นคนนอกคดี ทำให้ไม่สามารถบังคับคดีให้มีประสิทธิภาพได้ จึงกำหนดบทบัญญัติให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษามีคำขอให้ศาลสั่งให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุมทะเบียนดำเนินการจดทะเบียนให้เป็นไปตามคำสั่งศาลได้ โดยศาลมีอำนาจออกใบแทนหนังสือสำคัญที่จะต้องใช้เพื่อการจดทะเบียนให้ด้วยก็ได้

หมวด ๗ ว่าด้วยการขอให้ศาลสั่งจับกุมและกักขังลูกหนี้ตามคำพิพากษา ซึ่งบทบัญญัติส่วนใหญ่ตรงกับหลักกฎหมายเดิม

หมวด ๘ ว่าด้วยการบังคับคดีเอาแก่ผู้ประกันในศาล

เพื่อการชำระหนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง หรือการปฏิบัติตามคำสั่งศาลในกรณีอื่น ซึ่งมีการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติให้มีขอบเขตกว้างขวางครอบคลุมมากขึ้น

(๓) ปรับปรุงกฎระเบียบว่าด้วยการบังคับคดีของเจ้าพนักงานบังคับคดี

กรมบังคับคดีได้ดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการขายทอดตลาด เพื่อให้การขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีมีความโปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีความสอดคล้องกับบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการขายทอดตลาดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

(๓.๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาด โดยประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมทั้งผู้แทนจากสภาหอการค้าและผู้แทนสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ ทั้งนี้ คณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่และอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การเข้าเสนอราคาในการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาดและการวางหลักประกันการเข้าเสนอราคา

(๓.๒) กำหนดให้มีคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์ ทั้งในกรุงเทพมหานครและจังหวัดต่าง ๆ โดยประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานราชการต่าง ๆ รวมทั้งผู้แทนจากสภาหอการค้าและผู้แทนสมาคมผู้ประเมินค่าทรัพย์สินแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ โดยคณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่และอำนาจกำหนดราคาทรัพย์ในกรณีที่ราคาประเมินทรัพย์ของเจ้าพนักงานบังคับคดีในขณะยึดทรัพย์หรือราคาประเมินของเจ้าพนักงานประเมินราคาทรัพย์มีราคาตั้งแต่ห้าสิบล้านบาทขึ้นไป หรือมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เช่น ไม่มีผู้เสนอราคาในการขายทอดตลาด หรือราคาทรัพย์ที่จะขายเปลี่ยนแปลงไป หรือมีการโต้แย้งหรือมีคำคัดค้านจากผู้มีส่วนได้เสียในราคาประเมินของเจ้าพนักงานบังคับคดีซึ่งไม่สามารถหาข้อยุติได้

(๓.๓) หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาด คณะกรรมการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาดได้ออกประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาด ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ ซึ่งมีสาระสำคัญ เช่น

(๓.๓.๑) การกำหนดราคาเริ่มต้นในการขายทอดตลาดนั้น ในกรณีที่มีราคาของคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีพิจารณาจากราคาของคณะกรรมการกำหนดราคาทรัพย์

(๓.๓.๒) การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์โดยปลอดการจำนอง หรือปลอดภาระผูกพันในทางจำนอง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นสำหรับการขายทอดตลาดแต่ละครั้ง ดังนี้

๑) ในการขายทอดตลาดครั้งที่หนึ่ง ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นตามราคาประเมินในข้อ ๒ โดยปัดตัวเลขที่เป็นเศษขึ้นเป็นเรือนหมื่น

๒) ในการขายทอดตลาดครั้งที่สอง หากการขายทอดตลาดครั้งที่หนึ่ง เจ้าพนักงานบังคับคดีได้งดการขายทอดตลาดไว้เนื่องจากไม่มีผู้เข้าสู้ราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นเป็นจำนวนร้อยละเก้าสิบของราคาประเมินในข้อ ๒ โดยปัดตัวเลขที่เป็นเศษขึ้นเป็นเรือนหมื่น

๓) ในการขายทอดตลาดครั้งที่สาม หากการขายทอดตลาดครั้งที่สอง เจ้าพนักงานบังคับคดีได้งดการขายทอดตลาดไว้เนื่องจากไม่มีผู้เข้าสู้ราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นเป็นจำนวนร้อยละแปดสิบของราคาประเมินในข้อ ๒ โดยปัดตัวเลขที่เป็นเศษขึ้นเป็นเรือนหมื่น

๔) ในการขายทอดตลาดครั้งที่สี่เป็นต้นไป หากการขายทอดตลาดครั้งที่สาม เจ้าพนักงานบังคับคดีได้งดการขายทอดตลาดไว้เนื่องจากไม่มีผู้เข้าสู้ราคา ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นเป็นจำนวนร้อยละเจ็ดสิบของราคาประเมินในข้อ ๒ โดยปัดตัวเลขที่เป็นเศษขึ้นเป็นเรือนหมื่น

(๓.๓.๓) การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์ ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นสำหรับการขายทอดตลาดแต่ละครั้งตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงสภาพของทรัพย์ในปัจจุบัน ราคาซื้อขายในท้องตลาด รวมถึงความเหมาะสมประการอื่น ๆ ประกอบด้วย

(๔) สภาพปัญหาการบังคับคดี

จากการศึกษา พบว่า การบังคับคดีนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ตามคำพิพากษาจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินของลูกหนี้ที่เจ้าพนักงานบังคับคดี ยึด อายัดมาจากลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยครบถ้วนให้มากที่สุด และในขณะเดียวกันทำให้ลูกหนี้ได้รับผลเป็นการชำระหนี้ที่มีต่อเจ้าหนี้เป็นจำนวนมากที่สุด แต่ปรากฏว่าการแก้ไขปรับปรุงระบบการบังคับคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓๖) พ.ศ. ๒๕๖๐ ยังเป็นการแก้ไขเพื่อให้กระบวนการบังคับคดีเสร็จสิ้นไปโดยรวดเร็วมากกว่าการสร้างระบบการบังคับคดีที่เป็นธรรมแก่เจ้าหนี้และลูกหนี้ให้ได้รับชำระหนี้ได้ครบถ้วนมากที่สุด จึงยังไม่อาจทำให้ภาวะที่ลูกหนี้ถูกบังคับคดีและต้องสูญเสียทรัพย์สินที่มีไปโดยที่หนี้สินยังคงเหลืออยู่อีกและเจ้าหนี้ก็ได้รับชำระหนี้จากการบังคับคดีไม่ครบถ้วนตามคำพิพากษานั้นหมดไป ซึ่งมีสาเหตุที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

(๔.๑) การกำหนดราคาประเมินเพื่อการขายทอดตลาด จากสถิติการขายทอดตลาด พบว่า สามารถขายทอดตลาดได้สูงกว่าราคาที่ประเมินเพียงร้อยละ ๔๕.๗๕ ขายทอดตลาดได้ตามราคาที่กำหนดร้อยละ ๑.๐๓ และราคาที่ขายทรัพย์สินได้น้อยกว่าราคาที่ประเมินร้อยละ ๕๓.๒๒

ตามประกาศ เรื่อง หลักเกณฑ์ในการกำหนดราคาเริ่มต้นและราคาที่สมควรขายในการขายทอดตลาด ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓ นั้น ได้มีการปรับปรุงกระบวนการในการกำหนดราคาเริ่มต้นในการขายทอดตลาด โดยให้เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนดราคาเริ่มต้นสำหรับการขายทอดตลาดแต่ละครั้งตามที่เห็นสมควรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดราคาวางไว้ และกรณีที่ทรัพย์เกินกว่า ๕๐ ล้านบาทขึ้นไปจะกระทำโดยคณะกรรมการกำหนดราคาแต่ยังไม่เพียงพอต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เพราะเป็นการประเมินที่ลูกหนี้และเจ้าหนี้ ไม่มีโอกาสมีส่วนร่วมในการกำหนดราคาประเมินทั้งที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียและราคาประเมินมิได้กระทำโดยผู้มีอาชีพหรือมีความเชี่ยวชาญด้านการประเมินทรัพย์สิน นอกจากนี้ ราคาประเมินมิได้เชื่อมโยงกับราคาหลักประกันตามสัญญาซึ่งเป็นราคาพื้นฐานในการฟ้องคดีและจำนวนหนี้ตามคำพิพากษาของศาล ทำให้ราคาที่ได้จากการขายทอดตลาดไม่สอดคล้องเชื่อมโยงกับราคาตามมูลหนี้ตามสัญญาและคำพิพากษาของศาล

(๔.๒) วิธีการบังคับคดีเพื่อให้ได้เงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษา จำกัดเพียงวิธีการขายทอดตลาดเพียงวิธีเดียว

ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หมวดที่ ๒ ว่าด้วยการบังคับคดี กำหนดวิธีการบังคับคดีโดยให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานบังคับคดีทำการ ยึด อายัด ทรัพย์สินของลูกหนี้ และนำมาประกาศขายทอดตลาด เท่านั้น และการประกาศขายทอดตลาดก็ยังใช้วิธีการประกาศด้วยการประกาศ ณ สถานที่ทำการของเจ้าพนักงานบังคับคดีและสถานที่ทรัพย์ตั้งอยู่เป็นหลักทำให้มีผู้เข้าเสนอราคาในวงจำกัดและผู้เสนอราคาต้องวางประกันตามจำนวนที่กำหนดไว้ ทำให้ลูกหนี้ขาดโอกาสในการเข้าเสนอราคาเพราะไม่มีเงินวางประกันและไม่สามารถเสนอราคาสู้กับกรณีที่มีนายทุนที่เข้ามาเสนอราคาเพื่อซื้อทรัพย์สินในราคาต่ำเพื่อนำไปขายต่อเพื่อทำกำไร ซึ่งการแก้ไขแม้จะมีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ปรับปรุงกระบวนการบังคับคดีใหม่ทั้งหมดก็ตาม แต่ก็มิได้มีการปรับปรุงแก้ไขในประเด็นนี้

(๔.๓) สภาพปัญหาของกฎหมายบังคับคดี

(๔.๓.๑) ปัจจุบันลูกหนี้ไม่อาจร้องขอคัดค้านการขายทอดตลาดเพราะเหตุได้ราคาต่ำเกินสมควรอีกต่อไป ลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดต้องใช้สิทธิเข้าเสนอราคาอย่างเต็มที่เข้าสู้ราคาเพื่อให้ได้ราคาขายสูงสุด ซึ่งเป็นมาตรการเพื่อป้องกันการร้องขอคัดค้านของลูกหนี้ตามคำพิพากษาหรือผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดทำให้การขายทอดตลาดล่าช้าออกไป

(๔.๓.๒) การจำกัดสิทธิคัดค้านดังกล่าว ทำให้เกิดการจำกัดสิทธิของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเพราะในทางปฏิบัติลูกหนี้ตามคำพิพากษาโดยเฉพาะลูกหนี้ที่เป็นเกษตรกรขาดความรู้ความเข้าใจและกำลังทรัพย์จากปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายด้าน จึงไม่อาจใช้สิทธิในการเข้าเสนอราคาอย่างเต็มที่เพื่อให้ได้ราคาขายที่สูงที่สุดได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

(๔.๓.๓) การอำนวยความยุติธรรมในการขายทอดตลาดโดยลดสิทธิในการคัดค้านลง ทำให้การขายทอดตลาดขึ้นอยู่กับการดำเนินการของเจ้าพนักงานบังคับคดีที่ต้องรักษาสมดุลของเจ้าหนี้และลูกหนี้ตามคำพิพากษาอย่างยุติธรรมและเป็นธรรมโดยไม่มีศาลเป็นผู้ตรวจสอบ

โดยสรุปแล้ววิธีการบังคับคดีโดยการจัดการทรัพย์สินของลูกหนี้ด้วยวิธีการขายทอดตลาดเพียงอย่างเดียวนั้น มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องทำให้การดำเนินการมีปัญหาอุปสรรคอันไม่อาจทำให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ได้รับประโยชน์สูงสุดจากทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้จากกระบวนการดังกล่าวข้างต้น ซึ่งมีความแตกต่างจากวิธีการบังคับคดีในต่างประเทศที่มีวิธีการบังคับคดีหลายวิธีการเพื่อให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ให้ได้มากที่สุด ดังรายละเอียดในลำดับถัดไป

(๕) วิธีการบังคับคดีของต่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่าต่างประเทศมีวิธีการบังคับคดีหลายวิธีการที่จะทำให้เจ้าหนี้และลูกหนี้ได้รับประโยชน์สูงสุดในเวลาที่เหมาะสมจากทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม เช่น

(๕.๑) ประเทศสหรัฐอเมริกามีสถาบันในการกำกับคุณภาพของผู้ให้บริการขายทอดตลาด หรือประเทศญี่ปุ่นผู้ทำการขายทอดตลาดต้องผ่านการอบรมอย่างจริงจังเพื่อให้

เป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการขายทอดตลาด โดยการมีมาตรการทางเลือกในการบังคับคดีนอกจากการขายทอดตลาด เช่น กรณีที่มีผู้เสนอราคาที่เหมาะสมอาจเปลี่ยนเป็นการให้เช่าหรือการขายให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ เป็นต้น และการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์แบบกลุ่มตามแนวทางของกฎหมายประเทศญี่ปุ่น คือ หากศาลเห็นว่าเป็นการเหมาะสมที่จะให้ผู้ซื้อทรัพย์รายใดรายหนึ่งซึ่งอสังหาริมทรัพย์รวมไปกับอสังหาริมทรัพย์อื่น ๆ ในคราวเดียวกัน โดยพิจารณาถึงความเกี่ยวโยงในการใช้อสังหาริมทรัพย์และความเป็นไปได้ที่จะชำระหนี้ และหากได้รับความยินยอมจากลูกหนี้ทุกฝ่ายก็สามารถมีคำสั่งให้มีการประมูลขายอสังหาริมทรัพย์แบบกลุ่มได้ การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์แบบกลุ่มนี้ย่อมเป็นการจูงใจผู้ซื้อได้ โดยเฉพาะหากได้ข้อเสนอด้านราคาที่ดีกว่าซื้อทีละรายการ และยังเป็นการขายทรัพย์หลายรายการไปในคราวเดียวกันย่อมทำให้ทรัพย์ที่ค้างอยู่ถูกผลักดันให้ขายได้รวดเร็วขึ้น

(๕.๒) ประเทศสิงคโปร์มีกฎหมายกำหนดว่าหากทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ยึดหรืออายัดไว้มีราคาประเมินเกินกว่า ๒,๐๐๐ ดอลลาร์สิงคโปร์ กฎหมายกำหนดให้ผู้ขายทอดตลาดเอกชนที่ได้รับอนุญาต (Authorized auctioneer) เป็นผู้ดำเนินการขายทอดตลาดได้ เว้นแต่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(๕.๓) ประเทศอังกฤษมีการใช้หลัก Power of Sale ในการแก้ไขปัญหาการบังคับจำนอง โดยการใช้หลัก Power of Sale เป็นหลักการจากกฎหมาย Conveyancing Act ของประเทศอังกฤษ หากผู้จำนองทรัพย์สินมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ ผู้รับจำนองสามารถขายทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องผ่านการบังคับคดี แต่สามารถขายทอดตลาดโดยเอกชนได้ ทำให้เจ้าหนี้ได้รับเงินคืนในช่วงเวลาที่เหมาะสม ส่วนผู้จำนองสามารถใช้หนี้เงินกู้ได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าส่วนต่าง จึงเป็นสิ่งที่ดีสำหรับทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้ การใช้หลัก Power of Sale ตามกฎหมายอังกฤษต้องเข้าเงื่อนไข ๑ ใน ๓ ประการ ได้แก่ (๑) มีการบอกกล่าวให้ผู้จำนองชำระหนี้และผู้จำนองผิดนัดชำระหนี้ทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นเวลา ๓ เดือน ภายหลังจากที่ได้บอกกล่าวนั้น หรือ (๒) ดอกเบี้ยตามสัญญาจำนองค้างชำระเป็นเวลา ๒ เดือนหรือกว่านั้น หรือ (๓) มีการกระทำฝ่าฝืนบทบัญญัติในพระราชบัญญัติหรือในสัญญาจำนองซึ่งควรได้เห็นหรือปฏิบัติ โดยผู้ซึ่งจัดให้มีการจำนอง

(๕.๓.๑) ข้อดีของหลัก Power of Sale คือ ผู้รับจำนองไม่ต้องรอคำพิพากษาเพื่อจะขายทรัพย์ ผู้รับจำนองสามารถเลือกวิธีการที่จะขายได้ และผู้รับจำนองสามารถได้รับเงินคืนอย่างรวดเร็ว ผู้จำนองไม่ต้องรับภาระในเรื่องของดอกเบี้ย

(๕.๓.๒) ข้อเสียของหลัก Power of Sale คือ สิทธิที่จะได้เงินคืนขึ้นอยู่กับข้อตกลงในสัญญา จึงต้องมีการพิจารณาว่าข้อสัญญาให้อำนาจผู้รับจำนองมากเกินไปหรือไม่ ทำให้ต้องร่างสัญญาด้วยความระมัดระวัง และในบางครั้งราคาขายทรัพย์ได้ไม่ใช่ราคาสูงสุดมีผลให้ต้องมีการตรวจสอบเพื่อให้เป็นราคาที่ยุติธรรมสำหรับทั้งสองฝ่าย

(๕.๔) ประเทศอินโดนีเซียกำหนดให้ภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาออกมาแล้ว คู่ความฝ่ายชนะคดีต้องขอศาลออกหมายบังคับคดี และต้องยื่นขอบังคับกับหลักประกัน (กรณีมีทรัพย์เป็นหลักประกัน) แยกต่างหากอีกฉบับหนึ่ง และเริ่มกระบวนการขายทอดตลาดของสำนักงานขายทอดตลาดของรัฐ (State Auction Office : SAO) ซึ่งดำเนินการโดยกระทรวงการคลัง หากเลือกที่จะดำเนินการเองอาจไปที่สำนักงานขายทอดตลาดเอกชน หรือใช้วิธีแก้ไขปัญหาโดยการประนีประนอม

(๕.๕) ประเทศเวียดนามมีมาตรการบังคับคดีมีหลายประเภท ได้แก่ การหักเงินจากบัญชีและยึดเงินและเอกสารสำคัญใด ๆ ของลูกหนี้ตามคำพิพากษา การหักเงินได้ การยึดและเข้าจัดการทรัพย์สิน การใช้ประโยชน์จากทรัพย์สิน การบังคับโอนทรัพย์สิน ทรัพยสิทธิ และเอกสารต่าง ๆ การขายทอดตลาดจะมีไว้สำหรับสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่ามากกว่า ๑๐ ล้านดองขึ้นไป ส่วนอสังหาริมทรัพย์จะดำเนินการขายทอดตลาดโดยบริษัทจัดการประมูลเจ้าพนักงานบังคับคดีสามารถดำเนินการขายทอดตลาดได้เองหากในพื้นที่ไม่มีบริษัทจัดการประมูลหรือบริษัทจัดการประมูลไม่เข้าทำสัญญาบริการจัดการประมูล หรือเป็นกรณีสังหาริมทรัพย์มีมูลค่า ๒ ล้านดองแต่ไม่เกิน ๑๐ ล้านดอง ทรัพย์ที่นอกเหนือจากนั้นจะทำการขายโดยวิธีการอื่น ก่อนที่เจ้าพนักงานบังคับคดีจะนำเงินได้จากการขายทอดตลาดไปชำระหนี้ตามคำพิพากษานั้นจะต้องนำไปหักค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีและค่าเช่าบ้านของลูกหนี้ตามคำพิพากษาเป็นเวลาหนึ่งปีในอัตราเฉลี่ยของท้องถิ่นเสียก่อน

(๖) สรุปภาพรวมปัญหาหนี้สินในครัวเรือน แนวโน้มของหนี้ครัวเรือน และความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจและเสถียรภาพต่อระบบการเงิน

(๖.๑) สรุปภาพรวมปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

ฐานะทางการเงินของครัวเรือนไทยในปัจจุบันมีความเปราะบางในหลายมิติอันเนื่องมาจากคนไทยทุกกลุ่มรายได้มีสัดส่วนการออมต่อรายได้ลดลง แต่เป็นหนี้เร็วขึ้น เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน โดยร้อยละ ๕๐ ของคนอายุ ๓๐ ปี มีหนี้จากสินเชื่ออุปโภคบริโภคและ/หรือหนี้บัตรเครดิต ซึ่ง ๑ ใน ๕ ของคนกลุ่มช่วงอายุ ๒๙ ปี เป็นหนี้เสีย (NPLs) ในขณะที่เป็นกลุ่มคนวัยทำงานและอยู่ในช่วงสร้างรากฐานครอบครัว นอกจากนี้ มูลหนี้ต่อผู้กู้ปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เช่น ค่าเฉลี่ยหนี้ต่อผู้กู้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่ที่ ๓๗๗,๑๐๙ บาท/ราย และเพิ่มสูงขึ้นเป็น ๕๕๒,๔๙๙ บาท/ราย ในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ และมูลหนี้ยังอยู่ในระดับสูงแม้จะอยู่ในวัยเกษียณ เช่น ช่วงอายุ ๖๐ – ๖๙ ปี มีหนี้เฉลี่ย ๔๕๓,๔๓๘ บาท/ราย ช่วงอายุ ๗๐ – ๗๙ ปี มีหนี้เฉลี่ย ๒๘๗,๙๓๒ บาท/ราย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าครัวเรือนไทยขาดภูมิคุ้มกัน เสี่ยงจะผิดนัดชำระหนี้ และไม่สามารถรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินที่อาจเกิดขึ้น เช่น การเจ็บป่วย อุบัติเหตุ การถูกเลิกจ้าง รายได้พิเศษลดลง เป็นต้น ตลอดจนเมื่อเปรียบเทียบสัดส่วนหนี้ภาคครัวเรือนต่อ GDP กับต่างประเทศ จะพบว่าหนี้ครัวเรือนไทยเพิ่มขึ้นเร็วโดยหนี้ในครัวเรือนของประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นหนี้เพื่อการบริโภค ได้แก่ หนี้ส่วนบุคคล และหนี้บัตรเครดิต ซึ่งมีระยะเวลาผ่อนชำระสั้นและอัตราดอกเบี้ยสูงในขณะที่หนี้ของต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นการก่อหนี้ระยะยาวที่ดีเพื่อที่อยู่อาศัย ทั้งนี้ จากข้อมูลแหล่งเงินกู้ในระบบ พ.ศ. ๒๕๖๔ ไตรมาส ๒ พบว่า แหล่งเงินกู้ของครัวเรือนมาจากหลายแหล่งซึ่งส่วนใหญ่เป็นแหล่งเงินกู้ยืมในระบบ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์/ธุรกิจบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน ร้อยละ ๔๓.๗๑ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ ร้อยละ ๒๘.๐๕ สหกรณ์ออมทรัพย์ ร้อยละ ๑๔.๙๔ บริษัทบัตรเครดิต ลิสซิ่ง และสินเชื่อส่วนบุคคล ร้อยละ ๑๐.๔๗ บริษัทประกันภัยและประกันชีวิต ร้อยละ ๑.๒๘ บริษัทหลักทรัพย์ ร้อยละ ๐.๖๙ และสถาบันการเงินอื่น ๆ ร้อยละ ๐.๘๖

(๖.๒) แนวโน้มของหนี้ครัวเรือน

ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕ คาดว่าจะมีผลต่อแนวโน้มของหนี้ครัวเรือน ดังนี้

(๖.๒.๑) ฐานะการเงินของภาคครัวเรือนเปราะบางมากขึ้นจากรายได้ที่ลดลงและภาระหนี้ต่อรายได้ที่สูงขึ้นโดยเฉพาะกลุ่มอาชีพอิสระ (self employed) เช่น เกษตรกร และลูกจ้าง เป็นต้น

(๖.๒.๒) สัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP ของประเทศไทยจะยังอยู่ในระดับสูงต่อเนื่องตามสภาพเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มการฟื้นตัวช้าและจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาให้กลับคืนสู่สภาพปกติ ประกอบกับภาคครัวเรือนยังมีความต้องการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องสำหรับการใช้จ่ายอุปโภคบริโภคให้สามารถดำรงชีพได้อย่างปกติ

(๖.๒.๓) ลูกหนี้ที่ต้องการความช่วยเหลือหรือลูกหนี้ที่เริ่มมีปัญหา (At risk) มีสัดส่วนสูงเพิ่มมากขึ้นโดยส่วนใหญ่เป็นหนี้สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลซึ่งลูกหนี้จำนวนมากมีหนี้หลายประเภทกับหลายสถาบันการเงิน ถ้าลูกหนี้ชำระหนี้ไม่ได้จะ Cross Default ไปยังสินเชื่ออื่น/ผู้กู้อื่น

(๖.๓) ความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจและเสถียรภาพระบบการเงิน

ในระยะต่อไปแนวโน้มเศรษฐกิจไทยยังมีการมองความเสี่ยงทางลง (Downside Risks) จากความไม่แน่นอนของการกลายพันธุ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่อาจนำไปสู่ความเสี่ยงต่อระบบเศรษฐกิจและเสถียรภาพระบบการเงินอันเนื่องมาจากการฟื้นตัวช้าของการบริโภคภาคเอกชนจากกลุ่มรายได้ต่ำจนถึงรายได้ปานกลาง และการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินควรเพิ่มความระมัดระวังในการพิจารณาสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้บางรายภายใต้ภาวะที่ลูกหนี้มีความเสี่ยงในการชำระหนี้ (Debt At Risk) ที่จะมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นอันจะนำไปสู่การซ้ำเติมให้ลูกหนี้มีสถานะแย่ลง

(๗) แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนที่ผ่านมารัฐบาลได้ดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาทั้งทางตรง และทางอ้อมโดยอาศัยกลไกการดำเนินงานผ่านหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

(๗.๑) สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ แก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนให้แก่ประชาชน โดยคำนึงถึงสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน สาเหตุการขยายตัวของหนี้สินในครัวเรือน สถานการณ์หนี้สินในครัวเรือน เปรียบเทียบหนี้สินครัวเรือนไทยต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) กับต่างประเทศ แนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – พ.ศ. ๒๕๖๔ และนโยบายรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(๗.๑.๑) ยุทธศาสตร์และผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่ผ่านมา สรุปได้ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ได้กำหนดให้ส่งเสริมวัยแรงงานมีความรู้และทักษะทางการเงินให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ และส่งเสริมให้มีมาตรการการออมที่จูงใจแก่แรงงาน กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมการออม

อย่างต่อเนื่อง เพื่อความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณ ซึ่งผลการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์มีผลทำให้สัดส่วนการออมส่วนบุคคลต่อรายได้พึงจับจ่ายใช้สอยมีอัตราเพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ได้กำหนดให้เพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง สนับสนุนการให้ความรู้ในการบริหารจัดการทางการเงินแก่ชุมชนและครัวเรือน ปรับองค์กรการเงินของชุมชนให้ทำหน้าที่เป็นสถาบันการเงินในระดับหมู่บ้าน/ตำบลที่จะให้กู้ยืมและออมเงิน และจัดตั้งโครงข่ายการเงินฐานรากโดยมีธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เป็นตัวกลางในการเชื่อมโยง ซึ่งผลการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์มีผลทำให้สัดส่วนหนี้สินต่อรายได้ทั้งหมดของครัวเรือนของกลุ่มครัวเรือนที่ยากจนที่สุดลดลง สัดส่วนแรงงานนอกระบบที่อยู่ภายใต้ประกันสังคมและที่เข้าร่วมกองทุนการออมแห่งชาติต่อกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น และสัดส่วนครัวเรือนที่เข้าถึงแหล่งเงินทุนเพิ่มขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ได้กำหนดให้เพิ่มประสิทธิภาพของภาคการเงินเพื่อให้เป็นกลไกสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ขยายการเข้าถึงบริการทางการเงินผ่านการเชื่อมโยงของระบบสถาบันการเงินทั้งระบบ และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจสร้างวินัยทางการเงินให้ประชาชน ซึ่งผลการพัฒนาตามแผนยุทธศาสตร์มีผลทำให้อันดับขีดความสามารถในการแข่งขันในภาคการเงินปรับตัวดีขึ้น คะแนนทักษะทางการเงินของคนไทยเท่ากับคะแนนเฉลี่ยของโลก เพิ่มปริมาณการใช้บริการชำระเงินทางอิเล็กทรอนิกส์เป็น ๒๐๐ ครั้งต่อปีต่อคน และสัดส่วนการกู้เงินนอกระบบลดลง

(๗.๑.๒) แผนแม่บทเฉพาะกิจในการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕

ตามแผนแม่บทเฉพาะกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นผลมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

๑) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากภายในประเทศ (Local Economy) โดยการส่งเสริมการจ้างงาน การช่วยเหลือและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจ การกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจไปยังเมืองหลักและเมืองรอง

๒) การยกระดับขีดความสามารถของประเทศเพื่อรองรับการเจริญเติบโตอย่างยั่งยืนในระยะยาว (Future Growth) โดยการส่งเสริมอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ครบวงจร การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์และเน้นคุณภาพ การยกระดับภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง การส่งเสริมอุตสาหกรรมอาหาร และการปรับอุตสาหกรรมยานยนต์ไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์สมัยใหม่

๓) การพัฒนาศักยภาพและยกระดับคุณภาพชีวิตของคน (Human Capital) โดยการพัฒนาทักษะแรงงานและการเรียนรู้ การขยายและพัฒนาระบบประกันสังคม และการเสริมสร้างความมั่นคงทางสุขภาพ

๔) การปรับปรุงและพัฒนาปัจจัยพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูและพัฒนาประเทศ (Enabling Factors) โดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อรองรับการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจใหม่ การปรับปรุงกฎหมายและส่งเสริมภาครัฐดิจิทัล การพัฒนาองค์ความรู้และนวัตกรรม

การเสริมสร้างความมั่นคงและบริหารจัดการความเสี่ยง และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายและภาคีการพัฒนา

(๗.๑.๓) แนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนในระยะยาว ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – พ.ศ. ๒๕๘๐

๑) ด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการเงินอย่างสมดุล โดยการสร้างภูมิคุ้มกันให้เศรษฐกิจไทยท่ามกลางความผันผวนของเศรษฐกิจโลก มีเครื่องมือพร้อมป้องกันความเสี่ยง และมีกลไกเชิงสถาบันในการดูแลเสถียรภาพระบบการเงินในภาพรวม รวมถึงจัดหาแหล่งเงินทุนและสนับสนุนให้มีช่องทางการเงินที่หลากหลายและน่าเชื่อถือการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินและการบริหารความเสี่ยง เพื่อตอบสนองความต้องการที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม มีระบบการประเมินความน่าเชื่อถือทางเครดิตและระบบการรู้จักลูกค้า เพื่อเป็นข้อมูลบ่งชี้สถานะและประวัติด้านเครดิต

๒) ด้านพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ เป็นประเด็นการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต มุ่งเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัย เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพ มีทักษะความรู้ มีวินัย มีความรอบรู้ทางการเงิน มีความสามารถในการวางแผนชีวิต และการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและนำไปปฏิบัติได้ โดยจะส่งเสริมให้มีการวางรากฐานทางการเงินตั้งแต่ช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น และในวัยแรงงานที่จะส่งเสริมให้มีความรู้ทางการเงินเพื่อให้สามารถบริหารจัดการการเงินของตนเองและครอบครัว และมีการออม

๓) ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ โดยปฏิรูปการคุ้มครองผู้บริโภคในการพัฒนาระบบข้อมูลการทำธุรกรรมทางการเงินของประชาชน ส่งเสริมกลไกและระบบการออมและแหล่งเงินทุนเพื่อผู้ใช้แรงงานในสถานประกอบการ รวมถึงส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจในการออมและการลงทุนระยะยาว เพื่อเพิ่มความสามารถในการพึ่งพาตนเองทางเศรษฐกิจของประชาชนทุกกลุ่ม นอกจากนี้ ยังมีประเด็นของการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง โดยส่งเสริมให้มีขีดความสามารถในการจัดการวางแผนชีวิต วางแผนอนาคตการออมและการลงทุน รวมทั้งการเพิ่มทักษะทางการเงิน

(๗.๒) ธนาคารแห่งประเทศไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ผลักดันแนวนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน เพื่อให้เกิดการดูแลและแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนจนก่อให้เกิดมาตรการต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

(๗.๒.๑) แนวนโยบายการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

๑) ก่อนเป็นหนี้ ดำเนินการให้ความรู้ทางการเงินเชิงรุกแบบเน้นกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มอาชีวศึกษา วัยเริ่มทำงาน เป็นต้น

๒) ระหว่างเป็นหนี้ กำหนดเกณฑ์การกำกับสถาบันการเงินเพื่อดูแลการก่อหนี้ให้เหมาะสม ได้แก่

๒.๑) กำหนดเกณฑ์สินเชื่อบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคล เพื่อให้การก่อหนี้อยู่ในระดับที่เหมาะสมตามรายได้ และลดพฤติกรรมการใช้จ่ายเกินตัว

๒.๒) เกณฑ์สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้บริการและการคุ้มครองผู้ใช้บริการ รวมถึงบรรเทาปัญหาสินเชื่อนอกระบบ

๒.๓) เกณฑ์สินเชื่อที่อยู่อาศัย หรือ LTV เพื่อยกระดับมาตรฐานการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินลดการเก็งกำไร และประชาชนสามารถกู้ซื้อที่อยู่อาศัยได้ในราคาที่เหมาะสม

๒.๔) ดำเนินการออกแนวนโยบายการให้สินเชื่อรายย่อยอย่างเหมาะสม เพื่อให้สถาบันการเงินระมัดระวังการปล่อยกู้จนทำให้ประชาชนเป็นหนี้สินล้นพ้นตัวและขาดความสามารถในการชำระหนี้ และดำเนินการพัฒนาข้อมูลภาระหนี้รวมต่อรายได้ (Debt Service Ratio: DSR) โดยขอความร่วมมือให้สถาบันการเงินรายงานข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน เพื่อใช้ในการติดตามความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือน

๓) หลังการเป็นหนี้ ปรับโครงสร้างหนี้ให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากวังวนหนี้ โดยมีโครงการช่วยเหลือลูกหนี้บัตรเครดิต/สินเชื่อส่วนบุคคลที่มีเจ้าหนี้หลายรายและมีปัญหาหนี้เสีย ขยายขอบเขตโครงการให้รวมลูกหนี้ non-bank กำหนดมาตรการ refinance หนี้บัตรเครดิตและบัตรกดเงินสด เพื่อลดภาระดอกเบี้ยให้แก่ลูกหนี้ที่มีวินัยในการชำระหนี้

(๗.๒.๒) มาตรการให้ความช่วยเหลือของธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อการแก้ไขหนี้สินของลูกหนี้

๑) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การปรับโครงสร้างหนี้และการจัดชั้นกันสำรองของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ในการพลิกฟื้นธุรกิจสอดคล้องกับมาตรการของรัฐบาล

๒) เพิ่มความเป็นธรรมในการใช้บริการทางการเงิน โดยจัดตั้งคลินิกแก้หนี้ เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้บัตรเครดิตที่จ่ายดอกเบี้ยสูง

๓) ปรับปรุงค่าธรรมเนียมให้เป็นธรรม ได้แก่

๓.๑) ค่าปรับไถ่ถอนก่อนกำหนดของสินเชื่อ SMEs และสินเชื่อส่วนบุคคล ได้กำหนดให้สถาบันการเงินกำหนดช่วงที่จะไม่คิดค่าปรับไถ่ถอนก่อนกำหนดและคิดค่าไถ่ถอนก่อนกำหนดจากยอดเงินต้นคงเหลือ

๓.๒) ดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ของสินเชื่อที่อยู่อาศัย สินเชื่อ SMEs และสินเชื่อส่วนบุคคล ได้กำหนดให้สถาบันการเงินคิดค่างวดค้างชำระส่วนที่เป็นเงินต้น และกรณีที่เป็นลูกค้าเดิมให้พิจารณาปรับลดหรือยกเว้นค่าปรับตามสมควร

๓.๓) ค่าธรรมเนียมบัตรเดบิตและเอทีเอ็ม กรณียกเลิกบัตรกำหนดให้คืนค่าธรรมเนียมตามสัดส่วนทันทีโดยลูกค้าไม่ต้องร้องขอ และกรณีออกบัตรใหม่และรหัสทดแทนต้องไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ยกเว้นมีต้นทุนสูงอาจเรียกเก็บได้ตามความเหมาะสม

(๗.๒.๓) แนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) โดยคำนึงถึง

การลดภาระประชาชน การสร้างสภาพคล่องในครัวเรือนและภาคธุรกิจให้สามารถดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์ที่ทุกภาคส่วนมีรายได้ลดลง สรุปได้ ดังนี้

๑) มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้ในระยะที่ผ่านมา

๑.๑) มาตรการเร่งด่วนและปูพรม ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๑.๑) ดำเนินการช่วยเหลือลูกหนี้ธุรกิจและลูกหนี้รายย่อย และปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในเชิงป้องกัน โดยการกำหนดมาตรการลดการผ่อนชำระขั้นต่ำ ขยายระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ ชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย และการลดค่างวด ให้แก่สินเชื่อบัตรเครดิต สินเชื่อเงินสดหมุนเวียน สินเชื่อบ้าน สินเชื่อส่วนบุคคลผ่อนชำระเป็นงวด และสินเชื่อจำนำทะเบียนรถ เช่าซื้อรถจักรยานยนต์ และรถยนต์ ลิสซิ่ง สินเชื่อธุรกิจ SMEs ไมโครไฟแนนซ์ และนาโนไฟแนนซ์ ตลอดจนการปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย การปรับปรุงวิธีคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ให้เป็นธรรม และแนวทางการให้ความช่วยเหลือประชาชนรายบุคคล

๑.๑.๒) ดำเนินการช่วยเหลือลูกหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และลูกหนี้รายย่อย โดยการพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ยหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง

๑.๑.๓) ชะลอการชำระหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๑.๒) มาตรการเฉพาะเจาะจง ปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑.๒.๑) ให้ลูกหนี้รายย่อยสมัครรับความช่วยเหลือโดยการผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้

๑.๒.๒) ปรับโครงสร้างหนี้ธุรกิจที่มีเจ้าหนี้หลายราย และรวมหนี้บ้านกับหนี้รายย่อยอื่น

๑.๒.๓) ปรับโครงสร้างหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) หลังสิ้นสุดมาตรการชะลอการชำระหนี้

๒) การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ระลอกใหม่

๒.๑) การให้ความช่วยเหลือลูกหนี้

๒.๑.๑) กรณีลูกหนี้รายย่อย ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการต่ออายุมาตรการทางการเงินให้แก่ลูกหนี้รายย่อย จากเดิมครบกำหนดวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ไปจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยกำหนดให้ลูกหนี้รายย่อยยื่นความประสงค์สมัครขอรับความช่วยเหลือทางการเงิน หรือยินยอมให้นายจ้างหรือเจ้าของกิจการยื่นความประสงค์สมัครขอความช่วยเหลือแทนได้

๒.๑.๒) กรณีลูกหนี้ทุกประเภท (เช่น ลูกหนี้ธุรกิจ ลูกหนี้ SMEs และลูกหนี้รายย่อย) ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยการปรับโครงสร้างหนี้ ให้เงินทุนหมุนเวียนและสภาพคล่องเพิ่มเติม ชะลอการชำระหนี้ และผ่อนปรนเงื่อนไขอื่น เช่น ลดค่างวด ต่ออายุวงเงิน เปลี่ยนประเภทหนี้จากสินเชื่อระยะสั้นเป็นสินเชื่อระยะยาว ลดอัตราดอกเบี้ย ตัดยอดเงินต้นก่อนดอกเบี้ยตามความเหมาะสม เป็นต้น

๒.๒) มาตรการด้านการเงินช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สู้ภัย COVID – ๑๙

๒.๒.๑) ลดอัตราดอกเบี้ย โดยธนาคารลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR , MOR , MRR ลงต่ำสุดในรอบ ๑๗ ปี เป็นผลมาจากคณะกรรมการนโยบายการเงินลดอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จำนวน ๓ ครั้ง รวมเป็นร้อยละ ๐.๗๕ จึงเหลือเพียงร้อยละ ๐.๕ ซึ่งต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ และธนาคารแห่งประเทศไทยปรับลดอัตราเงินนำส่งกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน (Financial Institutions Development Fund : FIDF) หรือ FIDF Fee เหลือเพียงร้อยละ ๐.๒๓ เป็นระยะเวลา ๒ ปี เพื่อให้สถาบันการเงินปรับลดดอกเบี้ยเพิ่มเติม เป็นผลให้ดอกเบี้ยเงินกู้ปรับลดลง เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีประเภทเงินกู้แบบกำหนดระยะเวลา (Minimum Loan Rate : MLR) ลดลงร้อยละ ๐.๖๒ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายใหญ่ชั้นดีประเภทเงินเบิกเกินบัญชี (Minimum Overdraft Rate : MOR) ลดลงร้อยละ ๐.๙๕ และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำที่ธนาคารเรียกเก็บจากลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate : MRR) ลดลงร้อยละ ๐.๗๒

นอกจากนี้ ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ปรับลดเพดานดอกเบี้ยของบัตรเครดิต ลดลงจากร้อยละ ๑๘ เหลือร้อยละ ๑๖ สินเชื่อส่วนบุคคลที่มีวงเงินหมุนเวียน ลดลงจากร้อยละ ๒๘ เหลือร้อยละ ๒๕ สินเชื่อส่วนบุคคลที่ผ่อนชำระเป็นงวด ลดลงจากร้อยละ ๒๘ เหลือร้อยละ ๒๕ สินเชื่อจำนำทะเบียนรถ ลดลงจากร้อยละ ๒๘ เหลือร้อยละ ๒๔ มีผลบังคับใช้วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ทั้งนี้ กรณีบัตรเครดิต สินเชื่อส่วนบุคคลที่มีวงเงินหมุนเวียน และสินเชื่อส่วนบุคคลที่ผ่อนชำระเป็นงวด ได้ขยายวงเงินให้ผู้ให้บริการทางการเงินพิจารณาขยายวงเงินแก่ลูกหนี้ที่ชำระหนี้ดีต่อเนื่องและมีความจำเป็นต้องใช้วงเงินเพิ่มเติมเป็น ๒ เท่า จากเดิม ๑.๕ เท่าของรายได้ สำหรับลูกหนี้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน เป็นการชั่วคราว

๒.๒.๒) เลื่อนและลดภาระการชำระหนี้ โดยเลื่อนกำหนดชำระหนี้ ๖ เดือน เป็นการทั่วไปสำหรับลูกหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) วงเงินไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท และเลื่อนกำหนดชำระหนี้ ๓ - ๖ เดือน สำหรับสินเชื่ออื่นเพื่อธุรกิจ ทั้งนี้ การดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ลูกหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ได้รับความช่วยเหลือแล้วประมาณ ๑.๑ ล้านราย และมียอดเงินประมาณ ๒.๑ ล้านล้านบาท

๒.๒.๓) ให้สินเชื่อเพิ่มเติม โดยการให้สินเชื่อเพิ่มเติมได้กำหนดวงเงินไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของยอดสินเชื่อคงค้าง อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๒ ต่อปี เป็นระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งมีจำนวนผู้ได้รับสินเชื่อแล้วประมาณ ๗๐,๐๐๐ ราย

๒.๒.๔) การปรับโครงสร้างหนี้ โดยการปรับโครงสร้างหนี้ได้ดำเนินการผ่อนคลายกฎเกณฑ์การกำกับดูแลเพื่อให้สถาบันการเงินเร่งปรับโครงสร้างหนี้โดยไม่ต้องรอให้เป็นหนี้เสียเพื่อให้การผ่อนชำระหนี้สอดคล้องกับรายได้ในอนาคต เช่น ยืดระยะเวลาผ่อน เพิ่มเงินทุนหมุนเวียน ลดอัตราดอกเบี้ย และเปลี่ยนประเภทหนี้เป็นสินเชื่อระยะยาวที่ดอกเบี้ยต่ำกว่า เป็นต้น

๒.๓) การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้และการตัดชำระหนี้

ปี พ.ศ. ๒๕๖๔

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประกาศหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคิดดอกเบี้ยผิดชำระหนี้และตัดชำระหนี้สำหรับสินเชื่อที่มีการผ่อนชำระเป็นงวด (ยกเว้นผลิตภัณฑ์เช่าซื้อรถยนต์ และรถจักรยานยนต์) และสินเชื่อหมุนเวียน (ยกเว้นผลิตภัณฑ์บัตรเครดิต) เพื่อช่วยลดหนี้เสียของระบบการเงินโดยรวมไม่ให้เร่งตัวสูงเกินจริง มีการเจรจาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ง่ายขึ้น รวมทั้งการคำนวณดอกเบี้ยผิดนัดชำระจากฐานของงวดที่ผิดนัดชำระจริงเป็นธรรมกับทุกฝ่ายมากขึ้น และเป็นแรงจูงใจในระบบการเงินมีความสมดุลขึ้นช่วยลดการฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อแนวทางการปฏิบัติในระบบการเงินของประเทศไทย จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๒.๓.๑) การคิดดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ให้คิดบนฐานของเงินต้นที่ผิดนัดจริงเท่านั้น ไม่ให้รวมส่วนของเงินต้นของค่างวดในอนาคตที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๒.๓.๒) การกำหนดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้ที่อัตราดอกเบี้ยตามสัญญาให้บวกได้ไม่เกินร้อยละ ๓ ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๒.๓.๓) การกำหนดลำดับการตัดชำระหนี้ได้กำหนดให้ตัดค่างวดที่ค้างชำระนานที่สุดเป็นลำดับแรก ซึ่งจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นต้นไป เนื่องจากผู้ให้บริการทางการเงินต้องใช้เวลาในการปรับปรุงระบบงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ประกาศฉบับนี้บังคับใช้กับสถาบันการเงินที่รัฐกำกับดูแล แต่ไม่รวมถึงสหกรณ์ออมทรัพย์ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา และผู้ประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non - Bank)

๒.๔) โครงการคลินิกแก้หนี้

โครงการคลินิกแก้หนี้เป็นการแก้ไขปัญหาหนี้บัตรเครดิตเพื่อช่วยเหลือประชาชน โดยมีธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และผู้ประกอบธุรกิจทางการเงินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน (Non - Bank) เข้าร่วมโครงการ อีกทั้งยังมีบริษัทบริหารสินทรัพย์สุขุมวิท จำกัด (บสส.) หรือ SAM ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางเชื่อมโยงระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ทุกราย และมีข้อเสนอพิเศษ โดยกำหนดให้ผ่อนเฉพาะเงินต้นเป็นระยะเวลา ๑๐ ปี ซึ่งโครงการคลินิกแก้หนี้ได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลา ๓ ปี และมีประชาชนที่ได้รับการแก้ไขปัญหาแล้วประมาณ ๓๘,๐๐๐ ราย

๒.๕) การปรับปรุงและยกระดับกระบวนการไกล่เกลี่ย

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาคดีผู้บริโภคจากสินเชื่อส่วนบุคคล บัตรเครดิต การกู้ยืม การเช่าซื้อรถยนต์ และ กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) โดยขับเคลื่อนให้มีการกำหนดมาตรฐานกลางสำหรับการไกล่เกลี่ยคดีผู้บริโภค การเพิ่มความรู้ความชำนาญทางด้านการเงินให้กับผู้ไกล่เกลี่ย และส่งเสริมให้ประชาชนและสถาบันการเงินใช้ช่องทางไกล่เกลี่ยมากขึ้น ด้วยวิธีการไกล่เกลี่ยรูปแบบใหม่ ได้แก่ การไกล่เกลี่ยก่อนฟ้อง เพื่อช่วยลดปริมาณคดีที่เข้าสู่ศาล การไกล่เกลี่ยผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และไม่มีค่าธรรมเนียม และมีคนกลางเข้าไปช่วยดูข้อเสนอในขั้นตอนการไกล่เกลี่ย เพื่อให้เป็นข้อเสนอที่ลูกหนี้จะดำเนินการได้

๒.๖) การสื่อสารและการแก้ปัญหาหนี้สิน

ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ผลักดันกระบวนการสร้างความรู้และความเข้าใจให้แก่ประชาชน เพื่อให้เข้าถึงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยผ่านกลไกต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสม ดังนี้

๒.๖.๑) การปรับโครงสร้างหนี้ นับเป็นเรื่องสำคัญที่เป็นประโยชน์ต่อลูกหนี้ หากลูกหนี้ไม่มีความสามารถในการชำระค่างวดได้ ควรรีบเจรจากับเจ้าหนี้ก่อนครบกำหนดเวลางวดแรกเพื่อไม่มีประวัติค้างชำระหนี้ ซึ่งลูกหนี้ที่ไม่เคยผิดนัดชำระหนี้จะมีโอกาสปรับโครงสร้างหนี้ได้มากกว่า และมีทางเลือก ๘ วิธีที่ควรรู้ ดังนี้

- การยืดระยะเวลาชำระหนี้ออกไปเพื่อให้การผ่อนชำระค่างวดลดลง
- การพักชำระเงินต้นช่วงระยะเวลาหนึ่ง
- การเพิ่มเงินทุนหมุนเวียนเพื่อเสริมสภาพคล่องและสำรองเงินไว้ใช้ในเวลาที่จำเป็น
- การเปลี่ยนประเภทหนี้จากสินเชื่อที่มีดอกเบี้ยสูงเป็นที่มีดอกเบี้ยต่ำกว่า
- การลดอัตราดอกเบี้ยที่กำหนดไว้ในสัญญาเพื่อลดภาระดอกเบี้ย
- การยกหรือผ่อนปรนดอกเบี้ยผิดนัดชำระหนี้เพื่อให้ค่างวดที่ผ่อนชำระสามารถนำไปลดเงินต้นได้มากขึ้น
- การปิดและจ่ายคืนหนี้เร็วขึ้นเพื่อลดภาระดอกเบี้ย
- การรีไฟแนนซ์ ปิดสินเชื่อจากที่เดิมเพื่อให้สินเชื่อใหม่มีเงื่อนไขที่ดีกว่า

นอกจากนี้ กรณีหนี้บัตรเครดิตหรือบัตรกดเงินสดยังสามารถแปลงเป็นหนี้ประเภทอื่นที่ดอกเบี้ยถูกลงได้ โดยกำหนดระยะเวลาผ่อนชำระหนี้ที่แน่นอน และยังเปิดโอกาสให้ก่อหนี้เพิ่มได้

๒.๖.๒) การชำระหนี้ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ควรทำความเข้าใจเงื่อนไขของสถาบันการเงินให้เข้าใจอย่างถ่องแท้เพื่อประโยชน์ของลูกหนี้ เช่น กรณีการผ่อนชำระหนี้ตามปกติโดยไม่เลื่อนกำหนดการชำระเงินต้นและดอกเบี้ย จะทำให้หนี้ลดลงและบางสถาบันการเงินปรับลดดอกเบี้ยให้เพิ่มเติม สำหรับกรณีการเลื่อนกำหนดการชำระเงินต้นอย่างเดียว หรือการเลื่อนกำหนดการชำระเงินต้นและดอกเบี้ยจะทำให้มีเงินเหลือเป็นค่าใช้จ่ายที่จำเป็นไม่ถือเป็นการผิดนัดชำระหนี้ และไม่เสียประวัติข้อมูลเครดิต

๒.๖.๓) การแก้ไขปัญหาหนี้สิน ธนาคารแห่งประเทศไทยมีช่องทางในการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน ดังนี้

- ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน (ศคง.) เป็นหน่วยงานของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาของประชาชน

สามารถร้องเรียนสถาบันการเงินที่ให้บริการไม่เป็นธรรม สามารถปรึกษาหรือร้องเรียนได้ที่สายด่วน ๑๒๑๓ หรือ www.1213.or.th ซึ่งมีผู้ติดต่อมาแล้วในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๒,๓๔๓ ครั้ง และเพิ่มขึ้นเป็น ๔ เท่าของช่วงเวลาเดียวกันในเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๑๐,๕๘๖ ครั้ง ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

- ทางด่วนแก้หนี้ เป็นช่องทางให้ประชาชนแจ้งขอความช่วยเหลือในการปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับรายได้ที่ลดลง ซึ่งไม่สามารถตกลงกับเจ้าหนี้ได้ โดยมีผู้ใช้บริการแล้วกว่า ๑๐๐,๐๐๐ ราย และร้อยละ ๗๐ เจ้าหนี้กับลูกหนี้สามารถตกลงกันได้

- จัดทำข้อมูลมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้สถาบันการเงินเพื่อเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th›covid19)

- ช่องทางติดต่อของธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) โดยสินเชื่อรายย่อย ให้เข้าโครงการคลินิกแก้หนี้ ติดต่อทางโทรศัพท์ ๐ ๒๖๑๐ ๒๒๖๖ หรือ www.คลินิกแก้หนี้.com และสินเชื่อธุรกิจ ให้เข้าโครงการ DR BIZ แก้หนี้ธุรกิจที่มีเจ้าหนี้หลายรายให้ได้รับการบรรเทาภาระหนี้โดยการรวมหนี้และลดระยะเวลาการติดต่อเจ้าหนี้หลายราย ติดต่อทาง https://www.bot.or.th/app/drbiz/

(๗.๒.๔) แนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนระยะยาว

การแก้ไขปัญหาหนี้ครัวเรือนจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือทางนโยบาย และบูรณาการการทำงานจากทุกภาคส่วน ดังนี้

๑) ควรหลีกเลี่ยงนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจที่ทำให้ครัวเรือนเป็นหนี้เพิ่มขึ้น (avoid debt-driven growth) และให้เน้นการสร้างรายได้ให้กับภาคครัวเรือนอย่างยั่งยืน และการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของครัวเรือนที่มีภาระหนี้สูง

๒) มุ่งเน้นการส่งเสริมความรู้ทางการเงิน (financial literacy) การสร้างวินัยทางการเงินไม่ให้ใช้จ่ายเงินเกินตัว และการออมเพื่อรองรับสังคมสูงวัยให้เป็นวาระแห่งชาติ

๓) มุ่งเน้นนโยบายส่งเสริมให้เกิดการปล่อยสินเชื่อที่คำนึงถึงฐานะการเงินของผู้กู้ (responsible lending) ตลอดจนอายุของผู้กู้ ระยะเวลาในการผ่อนชำระหนี้

(๗.๓) สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ปัจจุบันกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีแนวทางการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ดังนี้

(๗.๓.๑) เงินทุนหมุนเวียนของกองทุนหมู่บ้าน

เปิดโอกาสให้ประชาชนในหมู่บ้านได้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้น ช่วยให้สมาชิกมีเงินสดหมุนเวียนคล่องตัวมากขึ้น หรือกรณีที่สมาชิกไปกู้จากแหล่งอื่นเงินกองทุนหมู่บ้านก็จะทดแทนสินเชื่อจากแหล่งอื่น ซึ่งสมาชิกจะได้ประโยชน์จากการลดภาระอัตราดอกเบี้ย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยกองทุนฯ จะกำหนดในอัตราดอกเบี้ยไม่เกิน ร้อยละ ๑๕ ต่อปี ตามที่กฎหมายกำหนด กรอบวงเงินให้กู้ยืมจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๗๕,๐๐๐ บาท ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการและระเบียบของกองทุนหมู่บ้านที่กำหนด ทั้งนี้ แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแต่ละแห่งอาจมีความแตกต่างกัน ในรายละเอียดตามบริบทของแต่ละพื้นที่

(๗.๓.๒) การจัดตั้งสถาบันการเงินชุมชนโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

เพื่อให้บริการทางการเงินที่สามารถตอบสนองความต้องการแก่ประชาชนในชุมชนซึ่งขาดโอกาสในการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินของสถาบันการเงินทั่วไป โดยสถาบันการเงินชุมชนสามารถกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนอื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อให้สินเชื่อและการบริการธุรกรรมทางการเงินให้กับสมาชิก ซึ่งสถาบันการเงินชุมชนมีทั้งที่ตั้งเป็นสถาบันการเงินในชุมชนเมือง เช่น สถาบันการเงินปากเกร็ดร่วมใจ ๒ อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี และกองทุนหมู่บ้าน เช่น สถาบันการเงินตำบลหนองสาหร่าย จังหวัดกาญจนบุรี กองทุนหมู่บ้านกุดโง้ง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ซึ่งเป็นกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศและให้บริการในการแก้ไขหนี้สินทั้งที่เป็นหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบเป็นเหล่งเงินทางเลือกเพื่อการประกอบอาชีพของสมาชิกในชุมชนที่ไม่อาจใช้บริการของสถาบันการเงินปกติได้โดยมีกฎ ระเบียบ ในการให้สินเชื่อที่ผ่อนปรนกว่าสถาบันการเงิน เช่น หลักประกัน เงื่อนไขในการขอสินเชื่อที่อาจใช้ความดีเป็นหลักประกันได้อย่างเช่นกรณีสถาบันการเงินตำบลหนองสาหร่าย เป็นต้น

(๗.๓.๓) มาตรการในการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการพักชำระหนี้และส่งเสริมสวัสดิการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลเพื่อช่วยเหลือประชาชนแก้ไขปัญหาสภาพคล่องให้กองทุน และบรรเทาความเดือดร้อนของสมาชิกกองทุนที่ได้รับผลกระทบจากความเสี่ยงทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นซึ่งการพักหนี้เป็นเรื่องที่กองทุนแต่ละแห่งดำเนินการได้ตามความสมัครใจเป็นอำนาจของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และคณะกรรมการฯ พิจารณาตามความเหมาะสมว่าจะอนุญาตให้สมาชิกรายใดได้รับการพักชำระหนี้ โดยการพิจารณาแต่ละราย แบ่งเป็น กลุ่มที่มีประวัติดีและกลุ่มที่มีปัญหา ซึ่งจะพิจารณาจากเหตุผลความจำเป็น สำหรับแนวทางการดำเนินโครงการพักชำระหนี้สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองตามความสมัครใจตาม “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑” ให้อำนาจคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองดำเนินการออกระเบียบข้อบังคับเพื่อดำเนินการพักชำระหนี้ ผ่อนปรนเงื่อนไขการชำระหนี้ รวมถึงปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองได้โดยพิจารณาจากผลการประกอบอาชีพของสมาชิก สภาพทางเศรษฐกิจหรือรายได้อื่น ๆ ของสมาชิกและครอบครัว การค้ำประกัน รวมถึงความสามารถในการชำระหนี้คืนของสมาชิกประกอบการพิจารณาความเหมาะสมของการผ่อนผันการชำระหนี้ของสมาชิกแต่ละราย ระเบียบกำหนดให้พักชำระหนี้ที่เป็นเงินต้นในระยะเวลาไม่เกิน ๑ ปี โดยให้ส่งเฉพาะดอกเบี้ย

ปัจจุบันมีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้จำนวน ๓,๕๗๘ กองทุน และมีสมาชิกของกองทุนเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้จำนวน ๔๖,๙๗๙ ราย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๗,๒๐๐ ล้านบาท โดยสาเหตุที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ตามนโยบายของรัฐบาลจำนวนน้อยเนื่องจากกรอบระยะเวลาในการพักชำระหนี้มีช่วงระยะเวลาที่สั้นกว่าสัญญาที่ได้ทำการกู้ยืมไว้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นอกจากนี้ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สามารถบริหารจัดการหรือเจรจาขยายเวลาการชำระหนี้ภายในคณะกรรมการกองทุนได้ด้วยตนเอง ทำให้การแก้ไขปัญหาการชำระหนี้ของกองทุนได้ผลดีกว่าขอพักชำระหนี้ โดยคณะกรรมการดำเนินการเยี่ยมและให้คำแนะนำแก่สมาชิกในการสร้างรายได้ที่มีปัญหาด้านการชำระหนี้ เช่น สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง และกองทุนหมู่บ้านกุดโง้ง คณะกรรมการจะไปเยี่ยมและให้คำแนะนำในการเพาะปลูกหรือหารายได้เสริมแก่สมาชิกที่มีปัญหาด้านการชำระหนี้ เป็นต้น

(๗.๔) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๒ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม มีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่เป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณโดยมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในกรอบแห่งวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๘ เช่น ส่งเสริมและสนับสนุนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรให้องค์กรเกษตรกรกู้ยืมเงินเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พัฒนาความรู้ในด้านเกษตรกรรมหรือกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับเกษตรกรรม เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่องค์กรเกษตรกร และพัฒนาศักยภาพในการพึ่งพาตนเองและเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างเกษตรกร เป็นต้น การดำเนินงานมีคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูเกษตรกร เป็นผู้กำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ และแผนงานต่าง ๆ ผ่านการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สำหรับหลักเกณฑ์การจัดการช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นหนี้นั้น ผู้ได้รับการช่วยเหลือต้องเป็นหนี้มีหลักทรัพย์ไม่เกิน ๒.๕ ล้านบาท ทั้งนี้ ลูกหนี้ต้องอยู่ในสถานะเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

ทั้งนี้ ผลการดำเนินการของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ด้านการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร มีเกษตรกรสมาชิกขึ้นทะเบียนเป็นสมาชิกองค์กร จำนวน ๖,๗๒๕,๑๒๖ ราย จำนวนองค์กร ๕๔,๖๔๙ องค์กร ที่ขึ้นทะเบียนหนี้จำนวน ๔๗๗,๗๗๓ ราย และได้รับการจัดการหนี้ จำนวน ๒๙,๓๖๐ ราย ซึ่งจากตัวเลขจะเห็นได้ว่าเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้มีจำนวนน้อยกว่าผู้ที่ขึ้นทะเบียนหนี้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากเกษตรกรดังกล่าวจัดอยู่ในกลุ่มลูกหนี้นอกหลักเกณฑ์กำหนดไว้โดยเป็นหนี้ที่เป็นบุคคลค้ำประกันและเป็นเกษตรกรรายย่อย คิดเป็นร้อยละ ๙๐ มีมูลหนี้รายละประมาณ ๙๐,๐๐๐ บาท จากสถาบันการเงินหลัก ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์การเกษตร

สำหรับเกษตรกรผู้ที่ได้รับการจัดการหนี้ จำนวน ๒๙,๓๖๐ ราย ต้องได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพภายใต้เงื่อนไขของกฎหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งจำแนกออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

(ก) การฟื้นฟูภาคสมัครใจ เกษตรกรสามารถยื่นแผนงานและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเพื่อขอรับงบประมาณอุดหนุนในการดำเนินการได้

(ข) การฟื้นฟูภาคบังคับ เกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้ทุกรายต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพภาคบังคับอย่างเข้มข้น

(๗.๕) สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์กรมหาชน)

สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์กรมหาชน) ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร สรุปได้ ดังนี้

(๗.๕.๑) มาตรการในการช่วยเหลือการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาการสูญสิทธิในที่ดินของเกษตรกรและผู้ยากจนขึ้น โดยมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๙ – พ.ศ. ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

๑) สินเชื่อเพื่อการไถ่ถอนที่ดินจากการจำนองและขายฝาก ซึ่งอยู่ในอายุสัญญา กรณีจำนองกับบุคคลธรรมดาไม่ต้องมีการฟ้องร้องดำเนินคดี หากเป็นกรณีจำนองกับนิติบุคคลหรือสถาบันการเงินต้องมีการฟ้องร้องดำเนินคดีแล้ว

๒) เพื่อการชำระหนี้ตามคำพิพากษาอันเกี่ยวกับที่ดิน เป็นกรณีอยู่ในขั้นการบังคับคดีและการขายทอดตลาดตามคำพิพากษาจากการฟ้องร้องดำนินคดีและศาลได้ออกหมายบังคับคดีให้ยกที่ดินเพื่อการเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัยของเกษตรกร ทั้งนี้ มูลหนี้รวมถึงการที่เกษตรกรต้องรับผิดในฐานะผู้ค้ำประกันด้วย

๓) เพื่อการซื้อที่ดินที่ถูกขายทอดตลาดหรือหลุดขายฝากแล้ว โดยเกษตรกรเจ้าของที่ดินดังกล่าวมาขอรับความช่วยเหลือเพื่อนำเงินไปซื้อคืนที่ดินที่หลุดขายฝากหรือถูกขายทอดตลาดไปแล้วไม่เกิน ๕ ปี หรือ ๑๐ ปี โดยมีเงื่อนไขกำหนดว่าต้องเป็นผู้ที่ทำประโยชน์ในที่ดินแปลงดังกล่าวอยู่อย่างต่อเนื่อง และผู้ขอรับความช่วยเหลือจะต้องมีอายุไม่เกิน ๖๕ ปี หากอายุเกิน ๖๕ ปี ต้องมีผู้เช่าซื้อร่วม หรือผู้กู้ร่วม โดยต้องเป็นบิดามารดา บุตร คู่สมรส หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา สำหรับวงเงินช่วยเหลือ แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ กรณีเป็นการซื้อที่ดินเพื่อคงสิทธิในที่ดิน ไม่เกินรายละ ๑ ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลา ๓๐ ปี กรณีขอรับการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพเกษตรกรรม รายละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี ทั้งนี้ ที่ดินที่ได้รับคืนจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นของสถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดินและทำสัญญาเช่าซื้อที่ดินกับเกษตรกร

ปัจจุบันสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) ได้ดำเนินโครงการนำร่องการจัดตั้งธนาคารที่ดิน จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ บ้านไร่ดง ตำบลน้ำดิบ บ้านแม่อาว ตำบลนครเจดีย์ อำเภอป่าซาง บ้านแพะใต้ ตำบลหนองล่อง อำเภอเวียงหนองล่อง บ้านท่ากอม่วง ตำบลหนองปลาสวาย อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน และบ้านโป่ง ตำบลแม่แฝก อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยจัดทำโครงการจัดสรรที่ดินแบบครบวงจรเพื่อจัดหาที่ดินทำกินกับเกษตรกรผู้ยากจนที่ไม่มีที่ดินทำกินและต้องการหาที่ดินประกอบอาชีพเกษตรกรรมในรูปแบบของโฉนดชุมชนหรือโฉนดรวม ซึ่งผู้ที่มีสิทธิเข้าร่วมโครงการจะต้องมีการรวมตัวกันตั้งแต่ ๗ คนขึ้นไปและจดทะเบียนเป็นกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเสียก่อน จึงจะสามารถเลือกที่ดินที่พอใจและเข้าสู่โครงการเพื่อเช่าซื้อที่ดินได้ต่อไป สำหรับการทำสัญญาจะทำสัญญาในรูปแบบกลุ่มซึ่งมีการคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๑๐ สตางค์ และจะต้องชำระหนี้ให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลา ๓๐ ปี ทั้งนี้ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินได้มีการสร้างเครือข่ายเพื่อส่งต่อข้อมูลข่าวสารการให้ความช่วยเหลือผ่านศูนย์ดำรงธรรม และสภาเกษตรกร รวมทั้งมีการเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของสถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน

(๗.๕.๒) ผลการดำเนินโครงการ

สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดินได้ให้การช่วยเหลือเกษตรกร จำนวน ๓๘๗ ราย คิดเป็นเงินจำนวน ๑๖๘,๒๖๘,๔๕๓ บาท แบ่งเป็น สินเชื่อเพื่อคงสิทธิในที่ดิน จำนวน ๓๒๔ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๗๕ สินเชื่อเพื่อประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๓๓ ราย คิดเป็นร้อยละ ๘.๕๓ การจัดซื้อที่ดินเพื่อการเช่าซื้อจำนวน ๒๖ ราย คิดเป็นร้อยละ ๖.๗๒ สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาการสูญเสียสิทธิในที่ดินได้จำนวน ๒,๗๒๗ ไร่

(๗.๕.๓) ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา

๑) เจ้าหนี้ไม่ให้ความร่วมมือในการขอรับความช่วยเหลือ เกษตรกรจะต้องเจรจากับเจ้าหนี้ในเบื้องต้นก่อนจึงจะทราบยอดเงินในการขอรับความช่วยเหลือหรือจัดซื้อที่ดินเพื่อการเช่าซื้อจากสถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดิน แต่เจ้าหนี้ไม่ยอมลดยอดหนี้ให้ ในขณะที่สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดินสามารถให้ความช่วยเหลือได้ไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท ในกรณีที่ยอดหนี้เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท และเกษตรกรไม่สามารถหาเงินส่วนต่างมาชำระหนี้ได้จะทำให้การช่วยเหลือไม่ประสบผลสำเร็จ จึงได้ขอความร่วมมือหน่วยงานในพื้นที่ช่วยเหลือเกษตรกรในการเจรจาประนอมหนี้กับเจ้าหนี้หรือนายทุนก่อนการขอรับคำสินเชื่อ

๒) สถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดินสนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำกว่าอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงินทั่วไปค่อนข้างมาก แต่ก็ยังประสบกับปัญหาหนี้เสียในระดับที่สูง เนื่องจากเกษตรกรและผู้ยากจนที่ได้รับความช่วยเหลือจากสถาบันการบริหารจัดการธนาคารที่ดินแล้ว บางส่วนประสบปัญหาภัยธรรมชาติ หรือราคาสินค้าทางการเกษตรตกต่ำ หรือบางรายนำเงินไปชำระหนี้ที่อัตราดอกเบี้ยสูงก่อน จึงทำให้เกิดเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งในประเด็นปัญหาดังกล่าวนี้ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินได้ดำเนินการส่งเสริมและสร้างวินัยการออม ตลอดจนพัฒนาระบบการเกษตรให้แก่เกษตรกร ดังนี้

๒.๑) ให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการการเงิน การจัดทำบัญชีครัวเรือนพื้นฐาน เพื่อช่วยให้เกษตรกรสามารถจัดระบบการเงิน รายรับ รายจ่าย ได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยให้เกษตรกรสามารถวางแผนการใช้จ่าย เก็บออม และจัดสรรเงินส่วนหนึ่งเพื่อการชำระหนี้ได้อย่างคล่องตัว

๒.๒) ทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร โดยสนับสนุนให้เกษตรกรที่ได้รับการลดภาระหนี้สามารถพัฒนาศักยภาพและฟื้นฟูอาชีพเดิม ประกอบอาชีพเสริม ให้ความรู้ด้านการตลาดที่จำเป็นเพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวและเตรียมความพร้อมในการผลิตสินค้าเกษตรกรรมให้เป็นไปตามเงื่อนไขและกลไกตลาด

๓) งบประมาณในการดำเนินโครงการมีจำนวนจำกัด โดยจำเป็นต้องทำเรื่องเสนอของบประมาณจากรัฐบาลเป็นรายปี นอกจากนั้น ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการดำเนินงานค่อนข้างน้อยทำให้เกิดข้อจำกัดในเรื่องต่าง ๆ เช่น ต้องจำกัดวงเงินในการให้ความช่วยเหลือเพื่อที่จะสามารถให้ความช่วยเหลือเกษตรกรได้มากขึ้น เป็นต้น จึงต้องหาแนวทางแก้ไขโดยการจัดหาแหล่งเงินทุนเพิ่มเติม นอกเหนือจากการขอรับการสนับสนุนจากรัฐบาลซึ่งในปัจจุบันอยู่ในระหว่างการยื่นคำขอใช้งบประมาณหมวดรายจ่ายงบกลาง

๔) วงเงินในการให้ความช่วยเหลือไม่เพียงพอต่อความต้องการของเกษตรกรทำให้เกิดปัญหาเรื่องส่วนต่างในการชำระหนี้ เมื่อเกษตรกรไม่สามารถหาเงินดังกล่าวมาสมทบได้ทำให้ไม่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ จึงได้เพิ่มวงเงินในการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อลดภาระการหาเงินส่วนต่างในการนำไปชำระหนี้ให้สามารถช่วยเหลือเกษตรกรได้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น

๕) เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรและผู้ยากจนมีอัตรากำลังไม่เพียงพอกับการดำเนินการในการให้ความช่วยเหลือ สถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดินจึงเห็นควรให้เพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

(๗.๖) กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นกองทุนที่ช่วยแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับหนี้สิน ที่ดินทำกิน และการขาดแคลนเงินทุนในการประกอบอาชีพของเกษตรกรและผู้ยากจนเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน และยังไม่สามารถแก้ไขได้ ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๗.๖.๑) วัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ให้เงินกู้ยืมเกษตรกรและผู้ยากจนเพื่อรักษาที่ดินไม่ให้หลุดมือตกเป็นของเจ้าหนี้ หรือถูกขายทอดตลาด ดังนี้

๑) เพื่อไถ่ถอนที่ดินคืนจากการขายฝาก หรือจำนอง

๒) เพื่อชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน ซึ่งผู้กู้ยืมได้นำที่ดินหรือเอกสารสิทธิในที่ดินให้เจ้าหนี้ยึดถือไว้เป็นประกัน

๓) เพื่อซื้อที่ดินคืนจากการสูญเสียสิทธิหรือกรรมสิทธิ์ไปเนื่องจากการขายฝาก จำนองหรือสัญญากู้ยืมเงิน

๔) เพื่อซื้อที่ดินเช่า ตาม พ.ร.บ. การเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

๕) เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพของผู้กู้ยืม สำหรับลูกหนี้เก่า หรือลูกหนี้ใหม่ที่ขอกู้เงินเพื่อการประกอบอาชีพพร้อมกับขอกู้เงินเพื่อไถ่ถอนที่ดินคืน รายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

(๗.๖.๒) หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ

๑) ให้กู้ยืมเงินเพื่อปลดเปลื้องหนี้สิน การซื้อที่ดินที่กรรมสิทธิ์ที่หลุดไปคืนมาอันเนื่องมาจากสัญญาขายฝาก สัญญาจำนอง หรือสัญญากู้เงิน หรือเป็นการซื้อที่ดินเช่าตามพระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และการกู้ยืมเงินเพื่อการประกอบอาชีพของผู้ขอกู้ยืม

๒) ผู้มีสิทธิขอความช่วยเหลือ ได้แก่ เกษตรกรหรือผู้ยากจน หรือบิดา มารดา หรือคู่สมรสหรือบุตรของเกษตรกร หรือผู้ยากจน (ผู้ยากจน หมายถึง มีรายได้สุทธิต่อปีไม่เกิน ๘๗,๐๐๐ บาท)

(๗.๖.๓) ประเภทของเจ้าหนี้

๑) หนี้นอกระบบ ได้แก่ หนี้บุคคลทั่วไป

๒) หนี้ในระบบ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารพาณิชย์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารออมสิน ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย (SME) และสหกรณ์

ต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ โดยมีเงื่อนไขต้องถูกฟ้องดำเนินคดีและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ชำระหนี้แล้ว จึงจะรับไว้ให้ความช่วยเหลือได้

(๗.๖.๔) จำนวนเงินกู้ ตามที่เป็นหนี้จริง แต่ไม่เกินรายละ ๒.๕ ล้านบาท

(๗.๖.๕) อัตราดอกเบี้ย ร้อยละ ๕ ต่อปี ถ้าผ่อนชำระดีไม่มีหนี้ค้างในปีต่อไปจะลดดอกเบี้ยเหลือร้อยละ ๔ ร้อยละ ๓ และร้อยละ ๒ ตามลำดับ

(๗.๖.๖) ระยะเวลาการชำระหนี้คืน ตามความสามารถในการชำระหนี้ของแต่รายแต่ไม่เกิน ๒๐ ปี

(๗.๖.๗) ที่ดินหลักประกัน โดยที่ดินหลักประกันที่ให้ความช่วยเหลือต้องเป็น น.ส.๔ จ (โฉนด) น.ส.๓ น.ส.๓ ก หรือ นส.๓ ข เท่านั้น

(๗.๖.๘) สถานที่ยื่นกู้เงิน สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ทุกจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอทุกแห่ง และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขาทุกแห่ง หรือ โทร. ๐๒ - ๒๒๘๐ ๗๗๕๐

(๗.๖.๙) ผลการดำเนินการของกองทุนที่ผ่านมา จำแนกเป็น

๑) การอนุมัติเงินกู้ เริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๓๔ – ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ได้ดำเนินการอนุมัติเงินกู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน ๓๕,๔๔๔ ราย เป็นเงิน ๘,๔๐๔.๓๘ ล้านบาท ที่ดินที่ได้รับการช่วยเหลือ มีปริมาณเนื้อที่จำนวน ๓๑๒,๒๕๖-๐-๑๓.๘ ไร่

๒) ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ - ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔) ได้มีการอนุมัติเงินกู้ให้แก่เกษตรกรและผู้ยากจน จำนวน ๔๗ ราย เป็นเงิน ๒๗.๒๓๗ ล้านบาท ที่ดินที่ได้รับการช่วยเหลือ มีปริมาณเนื้อที่จำนวน ๒๑๒-๒-๔๔.๑ ไร่

๓) แผนการให้บริการเพื่อปลดเปลื้องหนี้สินตามระเบียบกองทุนหมุนเวียนฯ ปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นวงเงินงบประมาณจำนวน ๖๐๐ ล้านบาท เป้าหมายจำนวน ๑,๒๐๐ ราย

(๗.๗) สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง

สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้ภาคครัวเรือน โดยสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๗.๗.๑) มาตรการก่อนเป็นหนี้ สำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้ให้ความรู้ทางการเงินเชิงรุกกับบุคคลทั่วไป เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้จ่าย การเก็บออม และการจัดการหนี้สิน เช่น โครงการให้ความรู้ทางการเงินแก่เยาวชนดำเนินการโดยธนาคารออมสิน การพัฒนาสื่อออนไลน์ในรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเก็บออมเงิน การให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีวินัยทางการเงิน และแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเริ่มดำเนินการเมื่อ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีนักเรียนนักศึกษาเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ราย นอกจากนี้ยังดำเนินการให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ เช่น ประชาชนทั่วไปได้ดำเนินการส่งเสริมการสร้างรายได้ให้กับประชาชนวัยทำงาน กลุ่มรัฐวิสาหกิจชุมชนให้ความรู้ทางการเงินเกี่ยวกับนวัตกรรมที่นำมาเชื่อมโยงหรือประยุกต์ใช้กับการดำเนินธุรกิจ และกลุ่มผู้สูงอายุให้ความรู้เกี่ยวกับการไม่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมทางการเงิน เป็นต้น

(๗.๗.๒) มาตรการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบของรัฐบาลดำเนินการโดยกระทรวงการคลังร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๑ หน่วยงาน ร่วมกันขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ๕ มิติ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สรุปได้ ดังนี้

๑) การดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหนี้นอกระบบที่ผิดกฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้จับคุมดำเนินคดี จำนวน ๗,๐๖๙ ราย (ข้อมูลการจับกุมสะสม ระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ – กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓) และดำเนินการเชิงรุกโดยจัดตั้งศูนย์ป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับหนี้นอกระบบ

๒) การเพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ โดยมีผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) ให้ประชาชนกู้ยืม ได้รับใบอนุญาต จำนวน ๙๔๕ ราย เปิดดำเนินการแล้ว จำนวน ๘๕๘ ราย มีสินเชื่ออนุมัติสะสม จำนวน ๓๒๘,๓๐๐ บัญชี เป็นเงินจำนวน ๘,๒๕๐.๓๘ ล้านบาท และมีสินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉินอนุมัติแล้ว จำนวน ๖๒๔,๓๘๔ ราย เป็นเงินจำนวน ๒๗,๓๖๖ ล้านบาท

๓) การไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบ มีเรื่องรับเข้าสู่การไกล่เกลี่ย จำนวน ๘,๒๖๒ เรื่อง ไกล่เกลี่ยสำเร็จ จำนวน ๕,๙๕๗ เรื่อง คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๑๐ ของเรื่องรับเข้าสู่การไกล่เกลี่ย (ข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ – มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓)

๔) การเพิ่มศักยภาพของลูกหนี้นอกระบบ มีลูกหนี้นอกระบบเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ จำนวน ๒๕ ราย (ข้อมูลระหว่างเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ – มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓)

๕) การสนับสนุนการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรการเงินชุมชนที่เกี่ยวข้อง ได้มีการดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลหนี้นอกระบบอย่างต่อเนื่อง

(๗.๗.๓) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการหนี้นอกระบบ

๑) การดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบจำเป็นต้องประสานความร่วมมือจากหลายหน่วยงาน ซึ่งมีขั้นตอนและระยะเวลาดำเนินการและติดตามผลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกันอย่างบูรณาการและยั่งยืน อีกทั้ง การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบที่ผ่านมาจะเป็นการป้องกันไม่ให้เป็นหนี้นอกระบบและการปราบปรามเจ้าหนี้นอกระบบที่เรียกเก็บดอกเบี้ยเกินอัตราเป็นหลัก ทำให้ผู้ที่เป็นหนี้นอกระบบยังไม่ได้รับการแก้ไข

๒) ลูกหนี้นอกระบบส่วนใหญ่ต้องการเงินสินเชื่อเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องการเข้าร่วมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้หรือการฟื้นฟูศักยภาพการหารายได้ ทำให้ยากต่อการแก้ไขปัญหา

๓) ลูกหนี้นอกระบบหลายรายมีมูลหนี้จำนวนสูงมาก ทำให้การหาแหล่งสินเชื่อจากสถาบันการเงินในระบบ เพื่อมาปิดหนี้นอกระบบทั้งหมดเป็นไปได้ยาก

แต่อย่างไรก็ตาม ในการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างยั่งยืนนั้น ไม่ใช่เพียงแต่เพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนหรือการรีไฟแนนซ์หนี้ทั้งในและนอกระบบ แต่ต้องรวมถึงการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ออมเงินเพื่ออนาคต ใช้ชีวิตให้เหมาะสมกับรายได้ รวมถึงการฝึกฝนทักษะและประกอบอาชีพเสริมด้วยเช่นกัน

(๗.๗.๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

๑) การเพิ่มศักยภาพของลูกหนี้นอกระบบโดยให้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ ลูกหนี้ส่วนใหญ่มักให้ความสนใจน้อยเนื่องจากลูกหนี้ต้องการเพียงเงินเพื่อนำไปชำระหนี้มากกว่าการอบรมให้ความรู้ ดังนั้น หน่วยงานรัฐควรมีเงื่อนไขกำหนดให้ลูกหนี้ต้องเข้ารับการฝึกอบรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ ตามแนวทางของการฟื้นฟูลูกหนี้ของผู้มีรายได้น้อยของกฎหมายล้มละลายประเทศสหรัฐอเมริกาในบทที่ ๑๓ ที่กำหนดให้ลูกหนี้ต้องเข้ารับการฝึกอบรมการบริหารทางการเงินมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทย เพื่อให้กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ลูกหนี้นอกระบบดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่นยืนต่อไป

๒) การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบที่มีประสิทธิภาพสูงสุดคือการดำเนินการโดยผ่านกลไกกองทุนหมู่บ้านหรือสหกรณ์ที่มีอยู่นำมาขับเคลื่อนตามแนวทางการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านหรือสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ สำหรับการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบลำดับรองลงมาเป็นการแก้ไขโดยคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบประจำจังหวัด ซึ่งมีองค์ประกอบเป็นหน่วยงานจำนวนมากที่พิจารณาให้ความช่วยเหลือ แต่กลไกดังกล่าวไม่มีอำนาจบังคับให้เจ้าหนี้มาร่วมไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ ดังนั้น ควรนำหลักการของกฎหมายล้มละลายของประเทศสหรัฐอเมริกาในบทที่ ๑๓ มาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาช่วยเหลือในการปรับโครงสร้างหนี้ การทำแผนฟื้นฟูหนี้ และการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ของคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบประจำจังหวัด ตลอดจนควรให้กระทรวงการคลังพิจารณานำกฎหมายดังกล่าวมาเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาหนี้สินทั้งระบบต่อไป

(๗.๘) สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบภายใต้หลักเกณฑ์ โดยมีผลการดำเนินการ และปัญหาอุปสรรค สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๗.๘.๑) แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบแบบบูรณาการ

๑) ให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาผ่านองค์กรการเงินชุมชนที่เข้มแข็งและจัดการตนเองได้ ซึ่งสถาบันการเงินเฉพาะกิจสนับสนุนการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาศักยภาพขององค์กรการเงินชุมชนเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

๒) ให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

๓) จัดให้มีกลไกในการเจรจาประนอมหนี้ที่เหมาะสมและเป็นธรรม รวมทั้งมีกระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพของลูกหนี้ และป้องกันการกลับไปเป็นหนี้นอกระบบของประชาชนอีกครั้ง

๔) กระทรวงการคลังแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชน เพื่อกำกับและดูแลการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ รวมทั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านการเจรจาไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ และการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพลูกหนี้

โดยสำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สคช.) สำนักงานอัยการสูงสุด เป็นหน่วยงานที่ได้ดำเนินการเกี่ยวกับเจรจาไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ และรับผิดชอบหลักร่วมกับสถาบันการเงินเฉพาะกิจ ได้แก่ ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ซึ่งมีคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบจะทำหน้าที่เป็นตัวกลางในการเจรจาไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ระหว่างเจ้าหนี้นอกระบบและลูกหนี้เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมทั้งสองฝ่าย รวมถึงการพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่ออีกด้วย นอกจากนี้สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน (สคช.) และสำนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดีจังหวัด (สคชจ.) จะพิจารณารับเรื่องการขอไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบเข้าสู่สารบบ โดยเปิดรับเรื่องจากแหล่งต่าง ๆ เช่น เรื่องที่ส่งต่อจากจุดให้คำปรึกษาปัญหาหนี้นอกระบบของสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ศูนย์ดำรงธรรม สำนักราชเลขาธิการ และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ร้องเข้ามาติดต่อขอไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบด้วยตนเอง และดำเนินการเพื่อไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบให้ได้ข้อยุติอย่างใดอย่างหนึ่ง และส่งเรื่องต่อไปยังคณะอนุกรรมการพัฒนาและฟื้นฟูศักยภาพการหารายได้ของลูกหนี้นอกระบบ หรือแจ้งผลการพิจารณาไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ที่ได้ส่งเรื่องขอให้ไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบ รวมถึงการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการกำกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคประชาชนทราบต่อไป

(๗.๘.๒) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบที่ผ่านมา มีดังนี้

๑) การดำเนินการทางกฎหมายกับเจ้าหนี้นอกระบบที่ผ่านมายังไม่ได้มีการดำเนินการอย่างจริงจัง

๒) กระบวนการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้นอกระบบ ส่วนใหญ่เจ้าหนี้ไม่ค่อยให้ความร่วมมือเนื่องจากไม่มีสภาพบังคับทางกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติอาศัยขอความร่วมมือจากหน่วยงานทหารและหน่วยงานตำรวจเพื่อกดดันทางอ้อม

๓) สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) เป็นแนวทางการแก้ปัญหาเรื่องหนี้นอกระบบด้วยการนำเจ้าหนี้นอกระบบให้มาอยู่ในระบบแทน ซึ่งที่ผ่านมาเจ้าหนี้นอกระบบไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการขึ้นทะเบียนเท่าที่ควร เนื่องจากจะต้องเสียภาษีในการจดทะเบียนและต้องใช้เอกสารต่าง ๆ จำนวนมาก นอกจากนี้ เจ้าหนี้นอกระบบบางรายที่ยังไม่ได้ขึ้นทะเบียนยังดำเนินการปล่อยเงินกู้นอกระบบโดยผิดกฎหมายและยังไม่ถูกดำเนินการทางกฎหมายแต่อย่างใด

๔) การดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบยังขาดงบประมาณสนับสนุนอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในส่วนของสำนักงานอัยการสูงสุด ซึ่งได้จัดทำคำของบประมาณสนับสนุนทุกปี แต่กลับมิได้รับการสนับสนุนแต่อย่างใด

๕) ประชาชนบางส่วนยังขาดความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืนของรัฐบาล

๖) เจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบ และคณะอนุกรรมการพัฒนาและฟื้นฟูศักยภาพการหารายได้ของลูกหนี้นอกระบบ บางส่วนยังไม่ทราบถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองเท่าที่ควร และยังขาดการบูรณาการการทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(๗.๘.๓) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๑) การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบควรมีการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับใช้ติดตามลูกหนี้หลังจากเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ เพื่อป้องกันมิให้ลูกหนี้ละเมิดข้อสัญญา อันจะส่งผลให้ต้องเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ซ้ำอีก

๒) กระบวนการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ระหว่างลูกหนี้กับเจ้าหนี้นอกระบบที่มีประสิทธิภาพ ควรเพิ่มอำนาจในการเรียกเจ้าหนี้นอกระบบเข้าสู่กระบวนการของคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบให้มีสภาพบังคับทางกฎหมาย และหากเจ้าหนี้นอกระบบไม่ยินยอมเข้าสู่กระบวนการควรกำหนดให้คณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบมีอำนาจในการจัดทำแผนฟื้นฟูหนี้ของลูกหนี้ เสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมีสภาพบังคับต่อไป

๓) กรณีที่เจ้าหนี้นอกระบบไม่เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้กับลูกหนี้ อาจใช้วิธีการฟ้องเจ้าหนี้ต่อศาลเพื่อให้เจ้าหนี้เป็นจำเลย ซึ่งหากเจ้าหนี้ยังไม่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาของศาลอีก อาจกำหนดให้หนี้สินของลูกหนี้เป็นหนี้สูญต่อไป

๔) เจ้าหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทควรกำหนดคุณสมบัติพื้นฐานให้เป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านกฎหมาย

๕) สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) ถือว่าเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ดังนั้น การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบจึงควรมีการเปิดเผยข้อมูลของเจ้าหนี้นอกระบบซึ่งเป็นผู้ให้กู้ยืมเงินที่ผิดกฎหมายต่อสาธารณชน เพื่อป้องกันมิให้ประชาชนกู้ยืมเงินจากเจ้าหนี้นอกระบบดังกล่าว

(๗.๙) ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย

(๗.๙.๑) การดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน

ปัจจุบันศูนย์ดำรงธรรมมีสถานที่ตั้งประกอบด้วยศูนย์ดำรงธรรมส่วนกลาง ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด และศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ โดยมีการดำเนินงานเกี่ยวกับการให้บริการประชาชน ๗ มิติ ดังนี้

๑) การรับเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์

๒) การบริการเบ็ดเสร็จ (One Stop Service)

๓) การบริการและส่งต่อ (Service Link)

๔) การบริการข้อมูลข่าวสารและให้คำปรึกษา

๕) การรับเรื่องราวความต้องการและข้อเสนอแนะของประชาชน

๖) การปฏิบัติตามนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล

๗) การจัดชุดปฏิบัติการเคลื่อนที่เร็ว (Mobile Service)

(๗.๙.๒) ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย ได้ดำเนินการเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียนและเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในเรื่องต่าง ๆ รวมถึงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ซึ่งข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ของศูนย์ดำรงธรรมจะทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ที่มีปัญหาเป็นการเฉพาะราย นอกจากนี้ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอได้ดำเนินการกรณีเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์ของประชาชน ดังนี้

๑) ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริง

๒) จำแนกประเภทของลูกหนี้ ได้แก่ ลูกหนี้ที่สามารถเข้าสู่กระบวนการของสถาบันการเงินได้ ลูกหนี้ที่ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการของสถาบันการเงินได้ โดยทั้งสองกรณีข้างต้นหากลูกหนี้มีหลักทรัพย์จะสามารถดำเนินการเจรจาไกล่เกลี่ยกับเจ้าหนี้ได้โดยง่าย

๓) ลงทะเบียนรับเรื่องร้องเรียนหรือร้องทุกข์

๔) เมื่อลงทะเบียนรับเรื่องแล้วจะนำเรื่องเข้าสู่กระบวนการพิจารณาไกล่เกลี่ย ซึ่งในทางปฏิบัติพบปัญหาสำคัญ ๒ ประการ ได้แก่ เจ้าหนี้ไม่ยินยอมเข้าสู่กระบวนการเจรจาไกล่เกลี่ย และลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงกันไว้ได้ โดยกรณีของเจ้าหนี้ได้แก้ไขปัญหาการดำเนินการโดยบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ตำรวจ อัยการ สรรพากร เป็นต้น ทำให้ได้รับความร่วมมือจากเจ้าหนี้มากขึ้น

๕) การฟื้นฟูและส่งเสริมอาชีพให้แก่ลูกหนี้เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน ซึ่งการดำเนินการที่ผ่านมายังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๖) กรณีที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวเกินกว่ากรอบอำนาจหน้าที่จะส่งเรื่องต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

(๗.๙.๓) ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบที่ผ่านมา มีดังนี้

๑) ปัญหาการคิดอัตราดอกเบี้ยที่สูงและการทวงถามหนี้ด้วยวิธีการข่มขู่และใช้ความรุนแรง ส่งผลให้มีการตราพระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติดังกล่าวก็ยังไม่อาจแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

๒) สินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้การกำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) เป็นสินเชื่อสำหรับการกู้ยืมเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบซึ่งที่ผ่านมาพบว่ามีผู้ให้ความสนใจจำนวนน้อย เนื่องจากหลักเกณฑ์กำหนดให้ขอสินเชื่อได้รายละไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ – ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่ลูกหนี้ที่เป็นหนี้นอกระบบมีจำนวนหนี้สินมากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท จึงมีความจำเป็นต้องขอสินเชื่อจำนวนมากกว่าที่หลักเกณฑ์กำหนดไว้

(๗.๑๐) ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด เป็นองค์กรที่เกิดจากการรวมตัวของชุมนุมสหกรณ์ระดับจังหวัดทั่วประเทศ โดยมีสมาชิกเป็นสหกรณ์การเกษตรและเกษตรกรตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์สมาชิกดำเนินกิจการร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามวิธีการสหกรณ์ที่ไม่หวังผลกำไร เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สหกรณ์และสังคมส่วนรวมทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคม โดยใช้หลักคุณธรรมพื้นฐานของสังคมและจริยธรรมอันดีงามและประหยัด สำหรับผลการดำเนินการที่ผ่านมาชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด มิได้เป็นผู้ปล่อยสินเชื่อให้กับสมาชิกซึ่งสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด คือ ชุมนุมสหกรณ์จังหวัด

ทั้งนี้ สำหรับการปล่อยสินเชื่อให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์จังหวัด ในด้านการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์จังหวัดได้ขอกู้เงินหรือขอสินเชื่อจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่ เพื่อนำเงินมาปล่อยสินเชื่อให้กับสมาชิกซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เมื่อถึงฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตเกษตรกรค่อยมาชำระหนี้เงินกู้หากไม่สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ตามฤดูกาลอันเนื่องมาจากสภาพอากาศหรือราคาสินค้าพืชผลตกต่ำทำให้เกษตรกรไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งที่ผ่านมาชุมนุมสหกรณ์จังหวัดได้พยายามไกล่เกลี่ยเพื่อหาทางออกให้กับทั้งสองฝ่าย และบริหารธุรกิจชุมนุมสหกรณ์ให้คงอยู่ แต่จำนวนสมาชิกชุมนุมสหกรณ์จังหวัดที่เป็นหนี้และเป็นหนี้เสียมีจำนวนมากทำให้ชุมนุมสหกรณ์จังหวัดบางแห่งไม่สามารถบริหารธุรกิจต่อไปได้จำเป็นต้องปิดกิจการและในส่วนของลูกหนี้ที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้จำเป็นต้องดำเนินการฟ้องร้องตามขั้นตอนของกฎหมายต่อไป

สำหรับการตรวจสอบบัญชีและควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีสหกรณ์เป็นไปตามมาตรฐานที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนด

(๗.๑๑) สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ประสบปัญหาขาดสภาพคล่องและการฟื้นฟูกิจการ ได้แก่ โครงการเงินทุนพลิกฟื้นวิสาหกิจขนาดย่อม และโครงการฟื้นฟูกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งเป็นโครงการปล่อยเงินกู้สำหรับผู้ประกอบการที่ประสบปัญหาหรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดีแล้ว โดยจะมีการปรับโครงสร้างหนี้เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจมีความสามารถในการชำระหนี้ได้ต่อไป ซึ่งโครงการดังกล่าวมีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing Loan : NPL) ประมาณร้อยละ ๔๐ - ๕๐ จะเห็นได้ว่าหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non Performing Loan : NPL) มีปริมาณสูงเนื่องจากได้ปล่อยเงินกู้ให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีปัญหา แต่อย่างไรก็ตาม สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่ประสบปัญหาด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น การชะลอการชำระหนี้ทั้งในส่วนเงินต้นและดอกเบี้ย การปรับโครงสร้างหนี้ การพักชำระหนี้ เป็นต้น อีกทั้ง เมื่อครบกำหนดระยะเวลาการชำระหนี้จะแจ้งให้ผู้กู้ยืมทราบและอำนวยความสะดวกด้วยวิธีการต่าง ๆ ในการชำระหนี้ เช่น ชำระหนี้ได้ที่ร้านสะดวกซื้อ ชำระหนี้

ผ่านโทรศัพท์เคลื่อนที่ เป็นต้น โดยจะฟ้องร้องให้ชำระหนี้เฉพาะที่จำเป็นเท่านั้น เช่น เป็นบุคคลที่ไม่สามารถติดต่อได้ เป็นต้น ทั้งนี้ ในรายที่ฟ้องร้องไปแล้วหากสามารถติดต่อได้ภายหลัง ยังเปิดโอกาสให้มาปรับโครงสร้างหนี้ได้ด้วย และในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ยังได้มีโครงการที่น่าสนใจหลายโครงการเพื่อช่วยเหลือและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อีกด้วย

นอกจากนี้ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมได้ดำเนินการสนับสนุนวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) รายย่อย จำนวนทั้งสิ้น ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยแบ่งให้ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย จำนวน ๕,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำร้อยละ ๑ ต่อปี วงเงินกู้สูงสุดจำนวน ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสำหรับประชาชนทั่วไป วงเงินกู้จำนวนไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และใช้บุคคลค้ำประกันเท่านั้น สำหรับในส่วนของจำนวนเงินอีก ๕,๐๐๐ ล้านบาท ได้แบ่งให้บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมดำเนินการเกี่ยวกับการค้ำประกันสินเชื่อต่อไป ทั้งนี้ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีศูนย์ประจำภูมิภาค ซึ่งครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง ๗๗ จังหวัด และมีเครือข่ายที่สามารถให้ความช่วยเหลือได้ทั่วประเทศ

(๗.๑๒) สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทย

สมาพันธ์เอสเอ็มอีไทยเป็นเครือข่ายที่ช่วยเหลือในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศโดยมีบทบาทในการประสานความร่วมมือและความช่วยเหลือระหว่างผู้ประกอบการและหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้อง รวบรวมและรับฟังปัญหาอุปสรรคในด้านต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ เพื่อนำเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผลักดันไปสู่มาตรการที่ช่วยเหลือในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนการสร้างกลไกทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นเครือข่ายตั้งแต่ในระดับส่วนกลางไปจนถึงระดับอำเภอ โดยทำหน้าที่ต่าง ๆ เช่น เป็นแหล่งทุน ให้องค์ความรู้ สร้างโอกาสทางการตลาดและวิธีการขายของทางออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เป็นต้น โดยการดำเนินการที่ผ่านมาพบว่า การแก้ไขปัญหาหนี้สินและการให้ความช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ของประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก มีความซ้ำซ้อนกัน ดังนั้น หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถบูรณาการเพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด และสามารถลดความเหลื่อมล้ำให้กับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) เพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งทุนและการตลาด สามารถฟื้นฟูกิจการได้อย่างมีคุณค่าและเป็นธรรม บ่มเพาะ สร้างสรรค์ และสร้างนวัตกรรมได้ต่อไป

ทั้งนี้ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ถือเป็นผู้ประกอบการที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทยอย่างมาก สร้างรายได้ประมาณร้อยละ ๓๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ควรมีวิธีดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินและลดความเหลื่อมล้ำของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ดังนี้

(๗.๑๒.๑) จัดตั้งกองทุนฟื้นฟูหนี้เสีย (NPL) เพื่อการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ

แก้ไขปัญหาหนี้เสีย (NPL) และหนี้นอกระบบอย่างเป็นระบบ ยุติธรรม ยืดหยุ่นและยั่งยืน เปลี่ยนวิธีคิด วิธีดำเนินธุรกิจ ถอดบทเรียน สร้างภูมิต้านทานให้ระบบเศรษฐกิจไทย และเพิ่มเครือข่ายนักธุรกิจ โดยกองทุนดังกล่าว ประกอบด้วย

๑) สถาบันพัฒนาสินทรัพย์ NPL เพื่อการฟื้นฟู โดยมีศูนย์ที่ปรึกษาทางการเงิน บัญชี และประนอมหนี้ ศูนย์วางแผนกลยุทธ์ฟื้นฟูพัฒนาธุรกิจ ศูนย์พัฒนาการตลาด และการขายเพื่อเพิ่มมูลค่า และศูนย์ตรวจสอบ ประเมินผล และรายงานสถานะ

๒) สถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์สร้างสรรค์ โดยมีระบบที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ เพื่อถอดบทเรียน วางแผน ประเมินผล และติดตาม มีการบ่มเพาะด้วยเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคการศึกษา และมีการเสริมแหล่งทุนต้นทุนต่ำ

(๗.๑๒.๒) จัดทำร่างพระราชบัญญัติกองทุนพัฒนาวิสาหกิจ พ.ศ. .... ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสภาพคล่อง รักษาการจ้างงาน ดำเนินธุรกิจต่อเนื่อง และสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

(๗.๑๒.๓) จัดตั้งกองทุนประกันสังคมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มสภาพคล่อง รักษาการจ้างงาน และปรับปรุงกิจการ

(๗.๑๒.๔) จัดทำตั๋วสัญญาใช้เงินสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งเป็นใบสั่งซื้อที่ลูกค้าขายล่วงหน้าให้แก่ธนาคาร (PO Factoring) มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ กรณีลูกค้าสั่งซื้อสินค้าและบริการแต่ขาดสภาพคล่อง กรณีผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ไม่มีเงินสดในการซื้อวัตถุดิบและการจ้างงาน และกรณีขาดสภาพคล่องชั่วคราวแบบระยะสั้นที่ไม่สามารถอนุมัติสินเชื่อจำนวนมากได้ ตลอดจนช่วยพยุงกิจการ สร้างรายได้ การจ้างงานที่ต่อเนื่อง รวมถึงบรรเทาปัญหาหนี้นอกระบบ

(๗.๑๒.๕) มีกระบวนการพัฒนายกระดับขีดความสามารถผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) อย่างเป็นระบบ

(๗.๑๒.๖) มีชุมชนสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาธุรกิจชุมชน สร้างนวัตกรรมชุมชน พัฒนาพลเมืองให้ชาญฉลาด และสร้างรายได้เพิ่มขึ้นให้แก่ชุมชน โดยทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน นวัตกร นักการตลาด บัณฑิตจบใหม่ ผู้ว่างงาน นักบัญชี นักการเงิน นักดิจิตอลและเทคโนโลยี รวมถึงนักบริหาร ต้องบูรณาการความร่วมมือกันเพื่อสร้างระบบสื่อสารที่ตระหนักรู้ ที่ปรึกษาเฉพาะทาง การฝึกอบรมทักษะ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และกิจกรรมกลุ่ม พัฒนาความคิดและสร้างนวัตกรรม การมีโครงสร้างองค์กรที่เข้มแข็ง การมีวิสาหกิจชุมชนระดับตำบล ซึ่งจะส่งผลให้มีการเพิ่มรายได้ให้ชุมชน เพิ่มการจ้างงาน เพิ่มขีดความสามารถของประชาชนในชุมชน และสร้างระบบเศรษฐกิจพอเพียง

(๗.๑๒.๗) จับคู่ของนายจ้าง ลูกจ้าง และบัณฑิต เพื่อสร้างงาน (Nation e – Job Platform) โดยทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องบูรณาการความร่วมมือกัน

(๗.๑๒.๘) จัดสรรที่ดินเพื่อเกษตรแปลงใหญ่ นวัตวิถี เกษตรอัจฉริยะสร้างชาติ โดยให้บัณฑิต แรงงานทั่วไป แรงงานฝีมือ และแรงงานที่ว่างงาน เปลี่ยนเป็นเกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) เพื่อสร้างงาน สร้างเศรษฐกิจของชาติ ซึ่งไม่ต้องประกันราคา ไม่ต้องประกันรายได้ แรงงานน้อย ต้นทุนต่ำ และการตลาดนำการผลิต

(๗.๑๒.๙) ควรมีกลไกของรัฐดำเนินการวางแผน เตรียมมาตรการรองรับและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น รวมถึงมีมาตรการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น โดยสามารถนำแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เคยเกิดขึ้นในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๔๐ มาปรับใช้ได้

(๗.๑๒.๑๐) ควรมีกลไกอื่น ๆ นอกจากกลไกของธนาคาร เช่น กองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น เพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ที่ถูกธนาคารปฏิเสธในการให้ความช่วยเหลือมาแล้ว

(๗.๑๒.๑๑) จัดตั้งอาสาสมัครเกี่ยวกับปัญหาหนี้สินประจำหมู่บ้าน (หมอคลัง) รวมถึงการมีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาหนี้สินตั้งแต่ในระดับชั้นอนุบาลหรือประถมศึกษา จะส่งผลให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาหนี้สินของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพได้เช่นเดียวกันในระยะต่อไป

(๗.๑๓) กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

(๗.๑๓.๑) แนวทางการดำเนินงานของกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญในการส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการรายย่อย รวมถึงสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ซึ่งมีหน่วยงานในพื้นที่ ๑๑ ศูนย์ ในแต่ละศูนย์จะดูแลหลายจังหวัดและครอบคลุมทั้งประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมได้เล็งเห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่มีต่อทุกภาคส่วนของระบบเศรษฐกิจ จึงมุ่งเน้นพัฒนาให้กลุ่มเป้าหมายสามารถปรับตัว ลดต้นทุน อยู่รอดในภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ และเปลี่ยนบทบาทหน่วยงานจากให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการ เป็นผู้ที่ปั้นปรุงเปลี่ยน SMEs (Small and Medium Enterprises) ให้ดีพร้อม เน้นการส่งเสริมในเชิงรุก กระตุ้นให้เกิดการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรมอย่างทันท่วงที ยกระดับเศรษฐกิจในไทยให้มีความเข้มแข็ง มีเป้าหมายพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ๔ กลุ่ม ได้แก่

๑) ผู้ประกอบการ สถานประกอบการ และบุคลากรภาคอุตสาหกรรม ซึ่งมีเป้าหมายรวม จำนวน ๓,๓๕๖ กิจการ

๒) ประชาชน แรงงาน และบัณฑิตจบใหม่ ซึ่งมีเป้าหมายรวม จำนวน ๑๑,๙๕๕ คน

๓) ชุมชน และวิสาหกิจชุมชน ซึ่งมีเป้าหมายรวม จำนวน ๑,๔๒๐ ราย

๔) เกษตรกร และธุรกิจเกษตร ซึ่งมีเป้าหมายรวม ๗๗ กลุ่ม โดยคาดว่าผลสัมฤทธิ์จะก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ จำนวน ๘,๐๐๐ ล้านบาท

(๗.๑๓.๒) แผนการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนา

๑) แผนงานการพัฒนาผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ดีพร้อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการโดยสนับสนุนการใช้นวัตกรรม

เทคโนโลยีสมัยใหม่ และเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารจัดการองค์กร พัฒนากระบวนการผลิตด้วย IOT & Embedded Technology ยกระดับขีดความสามารถกลุ่มอุตสาหกรรมศักยภาพ

๒) แผนงานการพัฒนาอาชีพอิสระสู่วิถีความปกติใหม่อย่างดีพร้อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการสร้างโอกาสและยกระดับการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน แรงงาน และบัณฑิตจบใหม่ ด้วยการพัฒนาองค์ความรู้และให้คำแนะนำ สนับสนุนการประยุกต์ใช้ดิจิทัล โดยเฉพาะพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E - Commerce) ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมาย เช่น กลุ่มผู้จำหน่ายอาหารริมทางและร้านจำหน่ายเคลื่อนที่ (Street Food & Food Truck) กลุ่มผู้ผลิตคอนเทนต์ (Influencer) เป็นต้น

๓) แผนงานการพัฒนาธุรกิจชุมชนเชื่อมโยงการท่องเที่ยวแบบดีพร้อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการเชื่อมโยงองค์ความรู้ นวัตกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น การท่องเที่ยวเพื่อขยายช่องทางการจำหน่าย ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการผลิตและการจัดการธุรกิจชุมชน

๔) แผนงานการยกระดับเกษตรชุมชนสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่ดีพร้อม กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการโดยพัฒนาทักษะการบริหารจัดการอุตสาหกรรมแก่เกษตรกร ยกระดับผลิตภัณฑ์สินค้าเกษตรแปรรูปและบรรจุภัณฑ์

๕) เงินทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินการจัดตั้งทุนหมุนเวียนเพื่อส่งเสริมอาชีพอุตสาหกรรมในครอบครัวและหัตถกรรมไทย เพื่อสนับสนุนสินเชื่อเสริมความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจ โดยมีวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินรายละ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๔ ต่อปี ซึ่งผู้ที่กู้ยืมส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มที่ถูกธนาคารปฏิเสธการกู้ยืมมาแล้ว ส่งผลให้มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non - Performing Loan : NPL) ในปัจจุบันประมาณร้อยละ ๓๙ ซึ่งในอดีตเคยมีจำนวนมากถึงประมาณร้อยละ ๕๐ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมจะติดตามว่าการใช้เงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการให้กู้ยืมหรือไม่และพยายามให้ความช่วยเหลือผู้ที่กู้ยืมด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น มีการขยายระยะเวลาการชำระหนี้ มีการคิดคำนวณและประเมินความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ มีโครงการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ และมีที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำ เป็นต้น โดยจะดำเนินการฟ้องร้องดำเนินคดีเท่าที่จำเป็นเท่านั้น

(๗.๑๔) ธนาคารออมสิน

ธนาคารออมสินมีมาตรการช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินภาคครัวเรือนด้านการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๗.๑๔.๑) การบริหารงานเพื่อการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบอย่างบูรณาการและยั่งยืน มีรายละเอียด ดังนี้

๑) ดำเนินการอย่างจริงจังกับเจ้าหนี้นอกระบบที่ผิดกฎหมาย โดยประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหนี้มาร่วมไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบ เปิดช่องทางให้เจ้าหนี้นอกระบบจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อย (Non – Bank) และเร่งรัดให้ร่างกฎหมายมีผลบังคับใช้ซึ่งปัจจุบันได้ประกาศใช้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว คือ พระราชบัญญัติห้ามเรียก

ดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยเพิ่มอัตราโทษกับเจ้าหนี้นอกระบบที่เรียกเก็บดอกเบี้ยเกินว่าอัตราที่กฎหมายกำหนด

๒) เพิ่มช่องทางการเข้าถึงสินเชื่อในระบบ โดยกำหนดให้มีผู้ประกอบธุรกิจสินเชื่อรายย่อยระดับจังหวัดภายใต้กำกับ (สินเชื่อพิโกไฟแนนซ์) ให้ประชาชนกู้ยืมเพื่อใช้จ่ายอเนกประสงค์ในวงเงิน ๕๐,๐๐๐ บาทต่อราย อัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๓๖ ต่อปี

นอกจากนี้ ธนาคารออมสินและธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้จัดตั้ง Business Unit ด้านแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ซึ่งมีผลิตภัณฑ์สินเชื่อเงื่อนไขผ่อนปรน ให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ และให้ความรู้ทางการเงินพัฒนาศักยภาพของลูกหนี้นอกระบบ พัฒนาศักยภาพขององค์กรการเงินชุมชนเพื่อเป็น SFI's Banking Agents และเพิ่มช่องทางการเข้าถึงแหล่งเงินทุนให้ผู้มีรายได้น้อย

๓) ลดภาระหนี้นอกระบบโดยการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้ โดยมีจุดให้คำปรึกษาปัญหาหนี้นอกระบบ ณ สาขา ธนาคารออมสิน และธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พร้อมกับประสานนำลูกหนี้เข้าสู่กลไกของคณะอนุกรรมการไกล่เกลี่ยประนอมหนี้นอกระบบใน ๗๗ จังหวัด ก่อนจะพิจารณาสินเชื่อตามศักยภาพของลูกหนี้แต่ละรายต่อไป

๔) เพิ่มศักยภาพของลูกหนี้นอกระบบ โดยกำหนดให้ลูกหนี้นอกระบบที่ไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้หรือมีความสามารถในการชำระหนี้ต่ำจะได้รับการสนับสนุนฟื้นฟูอาชีพผ่านกลไกของคณะอนุกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการหารายได้ของลูกหนี้นอกระบบใน ๗๗ จังหวัด

๕) สนับสนุนการดำเนินงานแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรการเงินชุมชนที่เกี่ยวข้อง โดยพัฒนาเครือข่ายองค์กรการเงินชุมชนให้สามารถแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบภายในชุมชนอย่างเหมาะสม เผยแพร่ความรู้และทักษะทางการเงินแก่ประชาชน และจัดทำฐานข้อมูลหนี้นอกระบบ

(๗.๑๔.๒) สรุปข้อมูลการให้ความช่วยเหลือและการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

๑) การให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินภาคครัวเรือน

มาตรการการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินภาคครัวเรือนถือได้ว่าเป็นภารกิจหลักในการป้องกันและช่วยเหลือประชาชนของธนาคารออมสิน เพื่อไม่ให้ตกเป็นทาสของปัญหาหนี้นอกระบบ จึงได้มีมาตรการที่ให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑.๑) มาตรการป้องกันหนี้นอกระบบ ธนาคารได้ออกผลิตภัณฑ์สินเชื่อเพื่อป้องกันการเกิดปัญหาหนี้นอกระบบ สินเชื่อภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ดังนี้

๑.๑.๑) สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนเพื่อแก้ไขหนี้นอกระบบเพื่อนำไปแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบที่เกิดจากการประกอบอาชีพ หรือการอุปโภคบริโภค แต่ไม่สามารถนำไปชำระหนี้ในระบบได้ (Re-Finance) โดยให้กู้ตามมูลหนี้นอกระบบจริง และตามความสามารถในการชำระหนี้ ไม่เกินรายละ ๕๐,๐๐๐ บาท ชำระคืนในระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี

๑.๑.๒) สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชนเพื่อผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐตามมติคณะรัฐมนตรีได้มีการให้ความช่วยเหลือผู้ยากจนที่ลงทะเบียนเพื่อรับสวัสดิการรัฐ จำนวน ๑๑.๔ ล้านราย ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีการจัดทำแผนการใช้ชีวิตให้มีความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน โดยมีผู้แจ้งความประสงค์ต้องการพัฒนาความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นกับธนาคารออมสิน จำนวน ๑.๔ ล้านราย ซึ่งธนาคารออมสินได้ออกมาตรการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐด้วยการเป็นแหล่งทุนให้เงินกู้นำไปเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพ และประกอบอาชีพเสริม ให้วงเงินกู้ไม่เกินรายละ ๕๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระ ๓ - ๕ ปี เป็นการผ่อนชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นรายเดือน สูงสุด ๖๐ งวด อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๗๕ ต่อเดือน (Flat Rate) และการค้ำประกันใช้บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เป็นผู้ค้ำประกัน

๑.๒) โครงการสินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับผู้มีอาชีพอิสระและผู้มีรายได้ประจำที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จากการแพร่ระบาดดังกล่าว ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ที่ได้ผลกระทบ ธนาคารออมสินได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผ่านโครงการสินเชื่อพิเศษสำหรับอาชีพอิสระ วงเงินสูงสุด ๑๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๑๐ ต่อเดือน ผ่อนชำระสูงสุด ๒ ปี ปลอดชำระเงิน ๖ งวดแรก (ไม่มีหลักประกัน) และสำหรับผู้มีรายได้ประจำ วงเงินสูงสุด ๕๐,๐๐๐ บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๓๕ ต่อเดือน ผ่อนชำระสูงสุด ๓ ปี (มีบุคคลค้ำประกัน/หลักทรัพย์)

๒) การแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

๑) ผลการดำเนินงานสะสมสินเชื่อภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ธนาคารออมสินได้สรุปผลการให้ความช่วยเหลือภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีดังนี้

ประเภทสินเชื่อ	ผลการอนุมัติและเบิกจ่ายทั้งหมด		สินเชื่อคงเหลือ		หนี้ค้างชำระเกิน 3 เดือน (NPLs) ที่มา:PROVCAT		
	จำนวนบัญชี	จำนวนเงิน (ลบ.)	จำนวนบัญชี	จำนวนเงิน (ลบ.)	จำนวนบัญชี	จำนวนเงิน (ลบ.)	%(วงเงินอนุมัติ)
1. สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ระยะที่ 1	119,592	4,988.76	59,513	1,185.33	28,735	664.6	13.32
2. สินเชื่อรายย่อยเพื่อใช้จ่ายฉุกเฉิน ระยะที่ 2	230,055	10,000.00	189,351	4,914.91	62,180	1,793.92	17.94
3. สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน เพื่อแก้หนี้นอกระบบ	40,023	1,865.89	38,160	1,388.12	2,792	107.19	5.74
4. สินเชื่อโครงการธนาคารประชาชน สำหรับผู้มีบัตรฯ PSA	18,700	823.88	18,222	610.85	2,111	71.82	8.72
5. สินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ ผู้มีอาชีพอิสระที่ได้รับผลกระทบ จากไวรัสโคโรนา (COVID-19)	1,980,464	19,804.64	1,953,156	12,675.76	571,559	4,988.10	25.19
6. สินเชื่อเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับ ผู้มีรายได้ประจำที่ได้รับผลกระทบ จากไวรัสโคโรนา (COVID-19)	45,048	2,160.00	43,831	1,304.25	4,717	176.44	8.17
รวม	**2,433,882**	**39,643**	**2,302,233**	**22,079**	**672,094**	**7,802**	**19.68**

ที่มา : ระบบงาน OBA

ตารางที่ ๘ แสดงผลการดำเนินงานสะสมสินเชื่อภายใต้โครงการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

นอกจากนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ธนาคารออมสินได้เพิ่มช่องทางการให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบผ่านศูนย์รับฟังเสียงของลูกค้า โดยให้บริการ ดังนี้

(๑) ปรึกษาปัญหาหนี้นอกระบบ

(๒) ช่องทางการไกล่เกลี่ยหนี้นอกระบบ

(๓) แนะนำสินเชื่อเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ

(๔) การพัฒนาศักยภาพของลูกหนี้

๒) ปัญหาอุปสรรคที่มีผลในทางปฏิบัติ

๒.๑) ลูกหนี้นอกระบบไม่กล้าเปิดเผยตัวตนของเจ้าหนี้นอกระบบ เนื่องจากเกรงกลัวว่าจะได้รับผลกระทบด้านความปลอดภัยในการดำรงชีวิต ดังนั้นจึงไม่สามารถดำเนินการทางกฎหมายแก่เจ้าหนี้นอกระบบ

๒.๒) ลูกหนี้นอกระบบไม่สามารถกู้เงินจากสถาบันการเงินไปชำระหนี้แก่เจ้าหนี้นอกระบบได้ เนื่องจากมีภาระหนี้สูง ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน ตลอดจนมีประวัติหนี้ค้างชำระกับสถาบันการเงินในระบบ ส่งผลให้กลับไปกู้หนี้นอกระบบซึ่งอนุมัติได้ง่ายกว่า

๒.๓) ประชาชนที่ขอกู้เงินแต่ไม่ได้รับการอนุมัติจากสถาบันการเงิน เนื่องจากมีหนี้สินมากกว่ารายได้ ไม่มีหลักประกัน รายได้ไม่พอต่อการชำระหนี้ เป็นต้น หากสถาบันการเงินอนุมัติสินเชื่ออาจเกิดความเสี่ยงในการเรียกหนี้คืนในอนาคต

๒.๔) ประชาชนยังไม่ทราบว่ามีกระบวนการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับปัญหาหนี้นอกระบบของหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ที่ดำเนินการแบบบูรณาการในการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบในปัจจุบัน

๒.๕) เจ้าหนี้นอกระบบแสวงหาช่องทางการปล่อยเงินกู้นอกระบบแนวใหม่ เช่น การประชาสัมพันธ์ผ่าน social media เปิดให้กู้ผ่านออนไลน์สามารถกู้ได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๒.๖) ประชาชนกลุ่มเปราะบางที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่วนใหญ่ไม่มีอาชีพที่แน่นอน ขาดรายได้ที่จะเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนและไม่สามารถชำระหนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๗.๑๔.๓) ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน

๑) การสร้างภูมิคุ้มกันทางการเงินที่ดี โดยธนาคารออมสินได้มีการดำเนินงานด้านการส่งเสริม ให้ความรู้ทางการเงิน และเน้นการสร้างทักษะทางการเงินที่ดีแก่ประชาชน แม้ว่าการสร้างความรู้ การปรับทัศนคติ และพฤติกรรมจะไม่ใช่แนวทางการแก้หนี้ที่ทำแล้วจะเห็นผลทันที แต่เชื่อว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีให้คนไทยสามารถสร้างความมั่นคงให้ตัวเองและครอบครัว ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืน

๒) เสริม Credit ซึ่งรวมถึงการปรับโครงสร้างหนี้และการให้สภาพคล่องเพิ่มเติมผ่านสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ อาทิ โครงการคลินิกแก้หนี้ สินเชื่อฉุกเฉินสำหรับผู้ที่มีและไม่มีรายได้ประจำ รวมทั้งสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อประชาชนฐานราก

๓) การรวมหนี้ประชาชนหากเป็นหนี้สินล้นพ้นตัว ชักหน้าไม่ถึงหลัง จ่ายหนี้บัตรเครดิตขั้นต่ำแล้ว แต่สถานการณ์ทางการเงินก็ไม่ได้ดีขึ้นเลย การรวมหนี้อาจเป็นทางออกอีกทางหนึ่ง การที่เรานำหนี้ที่เรามีอยู่จากหลายที่ทั้งในและนอกระบบ หรือจากบัตรเครดิตหลายใบเอามารวมไว้ที่เดียวกัน เพื่อขออนุมัติสินเชื่อกับสถาบันการเงินในระบบมาปิดหนี้ดอกแพงทั้งหมดนี้ทันที แล้วมาเลือกผ่อนเป็นรายงวดคืนให้กับธนาคารด้วยอัตราดอกเบี้ยที่ถูกลง ซึ่งจะเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้ที่มีความตั้งใจในการปิดหนี้ทั้งหมด ให้มีการชำระหนี้เพียงที่เดียว

๔) จัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพสู้วิกฤติ COVID - ๑๙ เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบให้มีอาชีพ มีรายได้สำหรับการดำรงชีพและสามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) รวมทั้งเพื่อเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้หรือการประกอบอาชีพ หลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) และสามารถต่อยอดในการประกอบอาชีพหรือทำเป็นอาชีพเสริมหลังพ้นวิกฤตการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

๕) ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้สหกรณ์รวบรวมและเปิดเผยข้อมูลบัญชีลูกหนี้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละสหกรณ์ให้สถาบันการเงินรับทราบ หรือให้มีการรายงานหนี้สินต่อหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นการลดการปล่อยสินเชื่อที่ซ้ำซ้อน ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

(๗.๑๕) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรได้ดำเนินการเกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้นอกระบบ และข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๗.๑๕.๑) ผลการดำเนินการที่ผ่านมาเกี่ยวกับแนวทางการให้ความช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน มีทั้งสิ้น ๑๐ มาตรการ/โครงการ ดังนี้

๑) มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทย กลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือ ผู้ประกอบการและสถาบันประกอบด้วยสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล กองทุนหมู่บ้านหรือชุมชน องค์กร ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงานได้มีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้แล้วจำนวน ๒๘,๓๖๖ ราย เป็นเงิน ๑๗,๐๙๕.๘๗ ล้านบาท และสนับสนุนสินเชื่อจำนวน ๕๘๑ ราย

๒) มาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ โดยการพักชำระต้นเงินและดอกเบี้ยเป็นระยะเวลา ๓ เดือนตามมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทยกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย คือ เกษตรกร บุคคล ผู้ประกอบการ (นิติบุคคล) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน - ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ (สิ้นสุดโครงการแล้ว) ผลการดำเนินงานได้มีการพักชำระหนี้จำนวน ๘๗,๔๗๕ ราย เป็นเงิน ๓๐,๑๔๔.๘๒ ล้านบาท

๓) มาตรการสนับสนุนสินเชื่อ SMEs กลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นลูกหนี้ธุรกิจ SMEs เป็นนิติบุคคล/บุคคล มีสถานะ Non NPLs ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน - ๑๘ ตุลาคม

พ.ศ. ๒๕๖๓ (ขยายระยะเวลาโครงการออกไปอีก ๖ เดือน) ผลการดำเนินงานได้มีการสนับสนุนสินเชื่อจำนวน ๑๒,๑๗๘ ราย จัดทำสัญญาและจ่ายเงินกู้จำนวน ๕,๙๗๔ ราย

๔) สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำช่วยเหลือลูกค้าที่ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว และธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) กลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือ เกษตรกร บุคคล ผู้ประกอบการ (นิติบุคคล) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และสหกรณ์ ที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง ระยะเวลาโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

๕) มาตรการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย ๖ เดือน กลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือ ลูกหนี้ SMEs ประกอบธุรกิจในไทย มีสถานะ Non NPLs ในวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ วงเงินกู้รวมที่มีหนี้สำหรับธุรกิจ SMEs กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ เมษายน - ๒๒ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (คงชั้นลูกหนี้เดิมตั้งแต่วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ไม่เรียกดอกเบี้ยผิดนัดและค่าบริการอื่น) ผลการดำเนินงานได้มีการพักชำระหนี้จำนวน ๒๔๕,๔๕๖ ราย เป็นเงิน ๑๐๗,๘๘๓.๗๘ ล้านบาท

๖) โครงการสนับสนุนสินเชื่อฉุกเฉินสำหรับผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) กลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นลูกค้าเกษตรกร/บุคคล รวมถึงบุคคลในครอบครัวของเกษตรกรที่ยังไม่เป็นลูกค้าเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ระยะเวลาโครงการไม่เกินวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลการดำเนินงานได้มีการสนับสนุนสินเชื่อจำนวน ๒,๔๘๔,๕๑๒ ราย โดยจัดทำสัญญาและจ่ายเงินกู้ ๘๓๒,๗๒๖ ราย

๗) โครงการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติและการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) กลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือ เกษตรกร บุคคล ผู้ประกอบการ (นิติบุคคล) กลุ่มบุคคล กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์ (สัญญากู้เงินที่กู้เงินก่อนวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓) ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงานได้มีการพักชำระหนี้จำนวน ๓,๐๐๙,๑๑๙ ราย เป็นเงิน ๙๓๘,๔๖๖ ล้านบาท

๘) โครงการสินเชื่อพอเพียงเลี้ยงชีพ กลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือ เกษตรกร/ ทายาทเกษตรกร/บุคคลในครัวเรือน เกษตรกร/บุคคล ไม่เคยขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้าของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมาก่อนระยะเวลาโครงการ ไม่เกินวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงานได้มีการสนับสนุนสินเชื่อจำนวน ๒,๗๑๘ ราย

๙) โครงการสินเชื่อ New Gen Hug (ฮัก) บ้านเกิด กลุ่มลูกค้าเป้าหมาย คือ เกษตรกร/ทายาทเกษตรกร/บุคคลในครัวเรือน เกษตรกร/บุคคล ไม่เคยขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้ามาก่อน เว้นแต่เป็นลูกค้าโครงการ SL ระยะเวลาโครงการ ไม่เกินวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงานได้มีการสนับสนุนสินเชื่อจำนวน ๙๘๕ ราย

๑๐) จ่ายสินเชื่อระยะสั้นฤดูการผลิตใหม่ กลุ่มลูกค้าเป้าหมายคือ ลูกค้าเกษตรกร ระยะเวลาโครงการ ไม่เกินวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ ผลการดำเนินงานได้มีการสนับสนุนสินเชื่อจำนวน ๒๓,๓๙๖ ราย

นอกจากนี้ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ หากสิ้นสุดมาตรการพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ยเงินกู้ แต่ลูกค้ายังได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว ธนาคารมีมาตรการให้ความช่วยเหลือ โดยการไปพบลูกค้าทุกราย ประเมินศักยภาพและความสามารถในการชำระหนี้ แก้ไขปัญหาหนี้สินที่ตรงกับศักยภาพและความสามารถชำระหนี้ของลูกค้า เพื่อผ่อนคลายภาระของลูกค้าและครัวเรือน รวมทั้งสนับสนุนสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูสร้างรายได้เพิ่ม และสร้างความสามารถในการชำระหนี้

(๗.๑๕.๒) ผลการดำเนินการที่ผ่านมาเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้นอกระบบ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้นอกระบบ จำนวน ๕๒๕,๔๕๕ ราย จำแนกเป็น ถอนความประสงค์รับความช่วยเหลือจำนวน ๒๕๓,๔๗๖ ราย ส่งอนุกรรมการฟื้นฟูศักยภาพจำนวน ๔๕,๘๗๕ ราย และธนาคารรับดำเนินการให้ความช่วยเหลือจำนวน ๒๒๖,๑๐๔ ราย แบ่งเป็น ให้ความช่วยเหลือด้านสินเชื่อปกติจำนวน ๑๙๑,๘๔๒ ราย เป็นเงิน ๑๒,๒๖๑.๐๗ ล้านบาท และสินเชื่อหนี้นอกระบบ จำนวน ๓๔,๒๖๒ ราย เป็นเงิน ๒,๐๘๒.๑๒ ล้านบาท

(๗.๑๕.๓) มาตรการด้านสินเชื่อที่ธนาคารให้ความช่วยเหลือแก่ลูกค้าที่มีปัญหาหนี้นอกระบบรวมทั้งสิ้นจำนวน ๓๗๑,๑๒๘ ราย เป็นเงินรวมทั้งสิ้น ๒๖,๐๕๒ ล้านบาท และด้านการพัฒนาลูกค้า ธนาคารมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาเกษตรกรลูกค้าและครอบครัวเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ๓๐๐,๐๐๐ ราย (ลูกค้าทั่วไปและหนี้นอกระบบ)

๒) โครงการเพิ่มศักยภาพการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ๑,๒๐๐ ราย

๓) ศูนย์ป้องกันและแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบแบบครบวงจรในชุมชน (โครงการนำร่อง) ๑ ชุมชน

ทั้งนี้ ที่ผ่านมาธนาคารได้มีการบริหารจัดการหนี้ตามศักยภาพและความสามารถของเกษตรกร มีการประเมินสมรรถนะและความสามารถในการประกอบอาชีพแล้ว จำนวน ๒๙๒ ล้านราย ดำเนินการการจัดกลุ่มแล้ว จำนวน ๒.๙๐ ล้านราย โดยกลุ่มดังกล่าวได้รับการบริหารจัดการหนี้ตามมาตรการ Loan Management เรียบร้อยแล้ว จำนวน ๐.๕๒๕ ล้านราย เป็นเงินจำนวน ๑๙๓,๗๒๗ ล้านบาท

(๗.๑๕.๔) ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อหนี้สินครัวเรือนเกษตรกร

๑) กรณีเกิดภัยธรรมชาติ/ภัยพิบัติ โดยธนาคารได้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑.๑) โครงการประกันภัยข้าวนาปี

๑.๒) โครงการประกันภัยข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

๑.๓) โครงการประกันภัยพืชผลลำไยจากภัยแล้งโดยใช้ค่าดัชนีฝนแล้ง (ตรวจวัดด้วยดาวเทียม) (ไมโครอินชัวรันส์)

๒) กรณีราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำจนเป็นเหตุให้รายได้เกษตรกรลดลง เกษตรกรจะได้รับความช่วยเหลือตามโครงการประกันรายได้เกษตรกร โดยธนาคารได้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ดังนี้

๒.๑) โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว

๒.๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่ม

๒.๓) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี

๒.๔) การจัดการผลผลิตทางการเกษตร

(๗.๑๕.๕) สภาพปัญหาและการบังคับใช้มาตรการให้ความช่วยเหลือเกี่ยวกับหนี้สินภาคครัวเรือน

๑) ลูกค้าไม่อยู่ภูมิลำเนา ไม่สามารถพบตัวจึงไม่ได้ข้อมูลที่จะวิเคราะห์ศักยภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สิน จนเลยเวลาจนกลายเป็นหนี้เสีย

๒) ลูกค้าให้ข้อมูลไม่ครบถ้วน ทำให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินไม่ตรงตามสภาพปัญหาและศักยภาพที่แท้จริง จะเป็นการสร้างปัญหาหนี้สินที่มากขึ้นตามมาภายหลัง

(๗.๑๕.๖) ปัญหาอุปสรรคที่มีผลในทางปฏิบัติและปัญหาทางกฎหมาย

๑) เอกสารการเป็นหนี้ไม่ครบถ้วนถูกต้องและพิสูจน์ความเป็นหนี้จริงได้ยาก

๒) ไม่สามารถติดตามเจ้าหนี้ตัวจริงมาเพื่อไกลเกลี่ยได้

๓) เกษตรกรไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้

๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินตามกฎหมายกรณีใช้บุคคลค้ำประกันต้องได้รับความยินยอมทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน ทำให้มีความยากลำบากในการแก้ไขเพื่อผ่อนคลายภาระให้ลูกค้าและครัวเรือน

๕) หลักประกันของลูกค้าเสื่อม ทำให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินล่าช้า หรือไม่สามารถแก้ไขได้

(๗.๑๕.๗) ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน

๑) ควรมีระบบฐานข้อมูลผู้ที่มีปัญหาหนี้นอกระบบเป็นฐานข้อมูลกลาง โดยให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลและส่งต่อด้านการช่วยเหลือจากส่วนงานไกลเกลี่ย ส่วนงานพัฒนา ส่วนงานสนับสนุนสินเชื่อ ในระบบเดียวกัน เพื่อให้ติดตามผลการให้ความช่วยเหลือเป็นไปอย่างครบวงจร

๒) ลูกค้าที่เป็นหนี้นอกระบบธนาคารมีความเสี่ยงในการให้สินเชื่อสูง รัฐบาลควรมีการสนับสนุนการชดเชยดอกเบี้ยให้แก่ธนาคารที่ให้สินเชื่อเพื่อแก้หนี้นอกระบบ

๓) การพัฒนาและส่งเสริมอาชีพควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาคีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการช่วยเหลืออย่างครบวงจร ตั้งแต่ด้านการผลิต บริการ ช่องทางการตลาด และการสนับสนุนสินเชื่อ

๔) ควรมีการประชาสัมพันธ์ในภาพรวมให้ครัวเรือนเข้าใจสถานการณ์ความจำเป็นในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน และให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา พร้อมทั้งให้ข้อมูลความเป็นจริง เพื่อการแก้ไขปัญหาได้ตรงจุด สร้างความยั่งยืน

๕) การส่งเสริมสร้างอาชีพ สร้างรายได้ และการให้ความรู้ทางการเงินแก่ครัวเรือนลูกค้า ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง เป็นรูปธรรม

๖) รัฐบาลสนับสนุนงบประมาณลดภาระหนี้สินให้ครัวเรือนที่มีความตั้งใจในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน คือ มีหลักเกณฑ์ในการช่วยชำระหนี้แทน หรือช่วยชำระดอกเบี้ยบางส่วนถ้าครัวเรือนลูกค้าตั้งใจและชำระหนี้ได้ตามเงื่อนไข

(๗.๑๖) ธนาคารอาคารสงเคราะห์

ธนาคารอาคารสงเคราะห์มีมาตรการช่วยเหลือลูกค้าผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) และโครงการ ธอส. ช่วยคนไทยร่วมสร้างชาติ ดังนี้

(๗.๑๖.๑) มาตรการช่วยเหลือลูกค้าผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

มาตรการที่ -๑ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระไม่เกิน ๖ เดือน โดยคิดอัตราคอกเบี้ยเงินกู้เท่ากับร้อยละ ๐.๐๑ ต่อปี สำหรับกลุ่มไกด์นำเที่ยว พนักงานโรงแรม ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยวชาวจีน

มาตรการที่ ๐ ลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินงวดผ่อนชำระไม่เกิน ๔ เดือน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลงเหลือเท่ากับร้อยละ ๑.๐๐ ต่อปี สำหรับกลุ่มไกด์นำเที่ยว พนักงานโรงแรม ผู้ประกอบการรายย่อยในแหล่งที่มีนักท่องเที่ยวจากประเทศกลุ่มเสี่ยง

(๗.๑๖.๒) โครงการ ธอส. ช่วยคนไทย ร่วมสร้างชาติ

มาตรการที่ ๑ พักชำระเงินต้นระยะเวลา ๓ เดือน จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยรายเดือน สำหรับลูกค้าที่มีสถานะบัญชีปกติวงเงินกู้ทุกบัญชีรวมกันไม่กิน ๓ ล้านบาท/หลักประกัน

มาตรการที่ ๒ พักชำระเงินต้นระยะเวลา ๑ ปี จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยรายเดือนและขยายระยะเวลากู้ได้นานสูงสุด ๑๐ ปี สำหรับลูกค้าที่มีสถานะบัญชีปกติ และสถานะหนี้เสีย (NPL) ไม่จำกัดวงเงินกู้ เมื่อครบระยะเวลาพักชำระเงินต้นแล้ว สามารถแจ้งขยายระยะเวลาผ่อนชำระได้นานสูงสุด ๑๐ ปี

มาตรการที่ ๓ พักชำระเงินต้นระยะเวลา ๖ เดือน พร้อมลดดอกเบี้ยเหลือร้อยละ ๓.๙๐ ต่อปี จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยรายเดือน สำหรับลูกค้าที่มีสถานะบัญชีปกติและสถานะหนี้เสีย (NPL) ไม่จำกัดวงเงินกู้ ต้องส่งหลักฐานผ่าน GHB ALL ที่สะท้อนว่า COVID - ๑๙ ส่งผลกระทบให้รายได้ลดลง

มาตรการที่ ๔ ลดดอกเบี้ยลงเหลือร้อยละ ๓.๙๐ ต่อปี จ่ายเฉพาะดอกเบี้ยรายเดือนเป็นระยะเวลา ๖ เดือนสำหรับลูกค้าที่อยู่ระหว่างใช้อัตราดอกเบี้ยผิดนัดชำระหรืออยู่ในสถานะกฎหมาย ไม่จำกัดวงเงินกู้ต้องเคยชำระเงินงวดอย่าน้อย ๑ งวด ในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา

มาตรการที่ ๕ พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นระยะเวลา ๔ เดือน และธนาคารจะยกดอกเบี้ยที่พักชำระให้ลูกค้าเมื่อสิ้นสุดระยะเวลากู้ตามสัญญา สำหรับกลุ่มลูกค้าที่มีวงเงินกู้ไม่กิน ๓ ล้านบาท รายได้ต่อเดือนไม่เกิน ๓๕,๐๐๐ บาท มีสถานะบัญชีปกติ และสถานะบัญชีดอกเบี้ยผิดนัดหรือสถานะกฎหมาย

มาตรการที่ ๖ พักชำระเงินต้นระยะเวลา ๔ เดือน พร้อมลดดอกเบี้ยเหลือร้อยละ ๑.๐๐ ต่อปี สำหรับ “บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข”

มาตรการที่ ๗ พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ๖ เดือน สำหรับลูกค้า SMEs สินเชื่อประเภทแฟลตและสินเชื่อพัฒนาโครงการ (Pre Finance) ที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท และมีสถานะบัญชีปกติ

มาตรการที่ ๘ พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ๓ เดือน สำหรับลูกค้าทุกวัตถุประสงค์การกู้ที่เคยลงทะเบียนแจ้งความประสงค์เข้ามาตรการที่ ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๖

มาตรการที่ ๘.๕ พักชำระเงินต้น และดอกเบี้ย จนถึง ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ สำหรับลูกค้าที่เข้าร่วมมาตรการที่ ๕ และสิ้นสุดระยะเวลาแล้ว โดยลูกค้าสถานะปกติ พักชำระเงินต้นและพักชำระดอกเบี้ย ได้ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และลูกค้าสถานะหนี้เสีย (NPL) เข้าร่วมมาตรการประนอมหนี้พิเศษ หากสามารถปฏิบัติได้ตามเงื่อนไข

ทั้งนี้ ธนาคารอาคารสงเคราะห์ได้มีมาตรการประนอมหนี้เพื่อช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นลูกหนี้รายย่อย ลูกหนี้สวัสดิการ และลูกหนี้ประเภทแฟลต ที่ได้รับผลกระทบจากสภาวะเศรษฐกิจ ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓.๙๐ + ๑๐๐ บาท ระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน ดอกเบี้ยค้างชำระเดิมให้ตั้งพักไว้ก่อน และระยะเวลายื่นคำร้องได้ถึง ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้บริษัทที่ได้รับผลกระทบจากการปิด/เลิกจ้างงานและเลิกจ้างพนักงานโดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นลูกหนี้รายย่อยในบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่เลิก/ปิดงาน ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๙๙ + ๑๐๐ บาท ระยะเวลาไม่เกิน ๖ เดือน สามารถยื่นคำร้องได้ถึงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ กรณี + ๑๐๐ บาท นั้น คือ การที่ลูกหนี้จะผ่อนจำนวนเงินค่างวดในแต่ละครั้งให้จ่ายเพิ่มเพียง ๑๐๐ บาท เท่านั้น ซึ่งจากปกติธนาคารจะคิดในส่วนนี้จากอัตราดอกเบี้ยลูกค้ารายย่อยชั้นดี (Minimum Retail Rate MRR) เป็นการคิดคำนวณจากจำนวนเงินต้น

(๗.๑๖.๓) ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน

๑) ธนาคารอาคารสงเคราะห์ไม่ได้รับการพิจารณางบประมาณรายจ่ายประจำปี ด้านรายจ่ายค่าชดเชยตามโครงการบ้านล้านหลัง ซึ่งเป็นการตัดลดงบประมาณจากสำนักงบประมาณ หรือปีใดที่ได้รับการพิจารณาจัดสรรงบประมาณก็ได้รับล่าช้ากว่ากำหนด ทำให้ธนาคารขาดสภาพคล่องทางการเงิน

๒) กรณีที่มีการปรับอัตราเงินเดือนค่าจ้างของพนักงานและลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจอาจส่งผลกระทบต่อธนาคารอาคารสงเคราะห์ เนื่องจากธนาคารได้ปล่อยสินเชื่อให้กับพนักงาน และลูกจ้างเหล่านั้นไปเป็นจำนวนมาก หากถูกปรับลดเงินเดือนก็อาจทำให้ไม่มีเงินผ่อนชำระค่างวดแก่ธนาคารได้

(๗.๑๗) ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)

ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้แทนสมาคมธนาคารไทย ได้ชี้แจงข้อมูลว่าในช่วงเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ธนาคารแห่งประเทศไทย และธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งภายในประเทศได้ร่วมกันดำเนินการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบด้วยการออกมาตรการให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ โดยแบ่งออกเป็น มาตรการ

ให้ความช่วยเหลือระยะที่ ๑ และระยะที่ ๒ ซึ่งทุกสถาบันการเงินได้ให้ความช่วยเหลือลูกค้าไปแล้ว รวมทั้งสิ้นประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ ราย นอกจากนี้ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ยังส่งผลกระทบอย่างต่อเนื่องต่อระบบเศรษฐกิจ แม้ในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลได้ผ่อนคลายมาตรการปิดเมือง หรือมาตรการล็อกดาวน์ที่ช่วยให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจได้กลับมาขับเคลื่อนอีกครั้งหนึ่ง แต่ผลกระทบที่มีต่อรายได้ของประชาชนยังต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นตัวอีกระยะหนึ่งและถึงแม้ว่าธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารพาณิชย์ สถาบันการเงินเฉพาะกิจ และผู้ให้บริการทางการเงินอื่นผ่านสมาคมและชมรมต่าง ๆ ได้ร่วมกันออกมาตรการขั้นต่ำช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบโดยเฉพาะลูกหนี้รายย่อยและธุรกิจ SMEs (มาตรการช่วยเหลือระยะที่ ๑) เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ แล้ว แต่มาตรการช่วยเหลือดังกล่าวที่จะเริ่มทยอยครบกำหนดลงตั้งแต่ช่วงสิ้นเดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ อาจยังไม่เพียงพอที่จะช่วยให้ลูกหนี้รายย่อยสามารถผ่านวิกฤตช่วงที่มีความไม่แน่นอนสูงได้ ดังนั้น ธนาคารแห่งประเทศไทย จึงได้ร่วมกับสถาบันการเงินและผู้ให้บริการทางการเงินต่าง ๆ ออกมาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยที่ได้รับผลกระทบจาก COVID - ๑๙ ระยะที่ ๒ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมาตรการนี้จะเน้นการให้ความช่วยเหลือแก่ลูกหนี้รายย่อยเพื่อให้ยังคงมีกระแสเงินสดสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำรงชีพและเพื่อประกอบอาชีพ ทั้งนี้ สำหรับลูกหนี้ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางขนาดย่อม (SMEs) ได้รับการช่วยเหลือผ่านมาตรการเลื่อนกำหนดการชำระหนี้ ตามพระราชกำหนดการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ผู้ประกอบวิสาหกิจที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ อีกทางหนึ่งแล้ว รายละเอียดความช่วยเหลือตามมาตรการช่วยเหลือระยะที่ ๒ ประกอบด้วย

(๗.๑๗.๑) การลดเพดานดอกเบี้ยเป็นการทั่วไป ร้อยละ ๒ – ๔ ต่อปี สำหรับบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่มีลักษณะวงเงินหมุนเวียน (Revolving Loan) ให้ปรับลดเพดานอัตราดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๒) สินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับที่ผ่อนชำระเป็นงวดหรือสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นประกัน ให้ปรับลดเพดานอัตราดอกเบี้ยสำหรับสินเชื่อที่ทำสัญญาใหม่ตั้งแต่วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

(๗.๑๗.๒) เพิ่มวงเงินบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับประเภทวงเงินหมุนเวียนหรือที่ผ่อนชำระเป็นงวด สำหรับลูกหนี้ที่มีความจำเป็นต้องใช้วงเงินเพิ่มเติม และมีพฤติกรรมการชำระหนี้ที่ดีมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท ขยายวงเงินจากเดิม ๑.๕ เท่า เป็น ๒ เท่าของรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นการชั่วคราว (มีผลตั้งแต่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๗.๑๗.๓) มาตรการขั้นต่ำเพิ่มเติมเพื่อให้ความช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ ๒ ที่ได้รับผลกระทบจาก COVID - ๑๙ และไม่เป็นหนี้เสีย (NPLs) โดยผู้ให้บริการทางการเงินต้องจัดให้มีทางเลือกความช่วยเหลือขั้นต่ำให้ลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบได้เลือกตามประเภทสินเชื่อ และมีช่องทางเพื่ออำนวยความสะดวกให้ลูกหนี้สามารถลงทะเบียนเข้าร่วมมาตรการดังกล่าวได้ เช่น บนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Application) เว็บไซต์ ศูนย์บริการข้อมูลลูกค้า (Call Center) และการส่ง

ข้อความสั้น (Short Message Service) ที่ผู้ให้บริการทางการเงินจะจัดส่งผ่านหมายเลขโทรศัพท์ของลูกหนี้ตามที่ลูกหนี้ได้แจ้งไว้ เป็นต้น มาตรการช่วยเหลือลูกหนี้รายย่อยระยะที่ ๒ เป็นเพียงความช่วยเหลือขั้นต่ำ ซึ่งผู้ให้บริการทางการเงินสามารถให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ได้มากกว่าที่ธนาคารแห่งประเทศไทยกำหนดไว้ได้ และเมื่อมาตรการช่วยเหลือระยะที่ ๑ ครบกำหนด ขอให้ผู้ให้บริการทางการเงินพิจารณาให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ตามมาตรการขั้นต่ำต่อไปได้ตามความจำเป็นของลูกหนี้แต่ละราย

(๗.๑๗.๔) การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ผู้ให้บริการทางการเงินต้องเร่งปรับปรุงโครงสร้างหนี้ให้แก่ลูกหนี้ โดยคำนึงถึงความสามารถในการชำระหนี้ เพื่อช่วยบรรเทาภาระให้ลูกหนี้ อาทิ การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ เปลี่ยนสินเชื่อจากระยะสั้นเป็นระยะยาว เลื่อนการชำระค่างวด ลดดอกเบี้ย การคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าอัตราตลาด และกรณีลูกหนี้ได้รับผลกระทบจนเป็นหนี้เสียหรือสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPLs) ขอให้พิจารณาชะลอการยึดทรัพย์และต้องจัดให้มีช่องทางหรือกลไกแก้ไขหนี้ในลักษณะเดียวกับคลินิกแก้หนี้

แม้ในช่วงของมาตรการช่วยเหลือขั้นต่ำระยะที่ ๒ ลูกหนี้จะได้รับประโยชน์จากการเลื่อนกำหนดชำระหนี้ แต่ดอกเบี้ยก็ยังคงเดินอยู่ ดังนั้น เพื่อเป็นการบรรเทาภาระของลูกหนี้ภายหลังมาตรการนี้สิ้นสุดลง ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ผู้ให้บริการทางการเงินไม่เรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยในช่วงเลื่อนกำหนดชำระหนี้เป็นเงินก้อนในคราวเดียว รวมทั้งไม่ให้เรียกเก็บดอกเบี้ยในอัตราผิดนัด ค่าบริการ เบี้ยปรับ หรือค่าใช้จ่ายอื่นใดเพิ่มเติมจากลูกหนี้ และหากลูกหนี้ต้องการชำระหนี้ตามสัญญาภายใต้มาตรการที่ช่วยเหลือก่อนกำหนด ผู้ให้บริการทางการเงินไม่สามารถเรียกเก็บเบี้ยปรับการชำระหนี้ก่อนกำหนดได้

(๗.๑๗.๕) ปัญหาอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือลูกค้ารายใหม่ที่จะขอสินเชื่อ อาจกล่าวได้ว่าการเข้าถึงสถาบันการเงินของลูกค้ารายย่อยที่เป็นกลุ่มลูกค้าใหม่มีสาเหตุมาจากการขาดหลักทรัพย์หรือผู้ค้ำประกันในการขอสินเชื่อกับสถาบันการเงิน โดยทั่วไปแล้ว ในการวิเคราะห์สินเชื่อเพื่อกำหนดวงเงินกู้แต่ละธนาคารจะใช้หลักพิจารณาสินเชื่ออยู่ ๒ หลักใหญ่ ๆ คือ เงินรายได้เพื่อพิจารณาว่า ลูกค้าจะสามารถชำระหนี้ได้สม่ำเสมอตลอดระยะเวลากู้หรือไม่ และธนาคารจะพิจารณาทรัพย์สินที่มีมูลค่าคุ้มหนี้จำนองเป็นหลักประกัน เพื่อไว้ในกรณีที่ลูกค้าไม่สามารถชำระหนี้ได้ และธนาคารมีหลักเกณฑ์ที่สำคัญอยู่ ๓ ประการ ที่ใช้พิจารณาประกอบการให้วงเงินกู้ ดังนี้

๑) ความสามารถในการผ่อนชำระหนี้ ธนาคารจะพิจารณาจากรายได้ของผู้กู้และผู้กู้ร่วมเป็นหลัก โดยพิจารณาให้กู้ประมาณ ๓๐ – ๔๐ เท่าของรายได้

๒) หลักประกันเงินกู้ ธนาคารจะพิจารณา ๒ ประเด็น คือ ความเหมาะสมของหลักประกัน เช่น บ้านหรือที่ดินจะต้องโอนกรรมสิทธิ์ของผู้กู้ทุกคน หากเป็นอาคารต้องสร้างเสร็จอย่างน้อยร้อยละ ๙๐ กรณีขอกู้ซื้อที่ดินหรืออาคารจัดสรรต้องมีสภาพคล่องในตลาดสูง สามารถซื้อขายเปลี่ยนมือกันได้ง่ายในตลาดและมูลค่าตลาดของหลักประกัน จะต้องสูงกว่าวงเงินกู้มากพอสมควร โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ ๗๐ – ๘๕ ของราคาซื้อขายหรือมูลค่าของหลักประกัน

๓) หลักคุณสมบัติอื่น ๆ คือ อายุของผู้กู้ เมื่อรวมกับจำนวนปีที่ขอกู้แล้วจะต้องไม่เกิน ๗๐ ปี ผู้กู้ร่วมรายอื่นนอกจากผู้ที่เป็นคู่สมรส บิดามารดา บุตร และพี่น้องจะมีผู้กู้ร่วมคนอื่นได้อีก (ซึ่งไม่เกิน ๑ คน) ผู้กู้ร่วมที่ไม่ใช่คู่สมรสและบุตร จะต้องถือกรรมสิทธิ์ร่วมในทรัพย์ที่จำนองด้วย และประวัติการชำระหนี้

อย่างไรก็ดี ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งได้นำแนวทางในการคัดกรองลูกค้ารายใหม่ด้วยการพิจารณาจากฐานข้อมูล (DATA) ต่าง ๆ ของลูกค้า พร้อมทั้งลูกค้าสามารถกรอกข้อมูลรายละเอียดของตนเพิ่มเติมผ่านช่องทางบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ (Mobile Application) เว็บไซต์ เพื่อให้ข้อมูลของลูกค้าสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งนี้ หากลูกค้ารายใหม่ที่ยังขาดผู้ค้ำประกันในการขอสินเชื่อกับธนาคารพาณิชย์ เสนอให้ บรรษัทประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (บสย.) เข้ามาเป็นผู้ค้ำประกันให้กับกลุ่มลูกค้าประเภทสินเชื่อบุคคลด้วย ซึ่งในปัจจุบัน บสย. เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง ที่มีหน้าที่ค้ำประกันสินเชื่อให้แก่ผู้ประกอบการ SMEs (Small and Medium Enterprises) ที่ไม่มีหลักทรัพย์ หรือมีหลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เพียงพอในการขอสินเชื่อจากธนาคาร เพื่อให้ได้วงเงินสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นตามความต้องการ โดยต้องเป็นผู้ประกอบการที่มีทรัพย์สินถาวร (ไม่รวมที่ดิน) ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท เท่านั้น

(๗.๑๘) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) อย่างต่อเนื่อง โดยมาตรการระยะที่ ๒ สำหรับลูกค้าสินเชื่อในส่วนของสินเชื่อบ้านและสินเชื่อส่วนบุคคล พักชำระหนี้เงินต้น สูงสุดไม่เกิน ๓ เดือน พักชำระหนี้เงินผ่อนชำระค่างวดสูงสุดไม่เกิน ๓ เดือน ปรับลดจำนวนเงินค่างวดสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๓๐ และเปลี่ยนจากวงเงินหมุนเวียนเป็นผ่อนชำระค่างวดสูงสุดไม่เกิน ๔๘ เดือน (สินเชื่อส่วนบุคคล) มาตรการช่วยเหลือลูกค้าผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้กำหนดให้ธนาคารต่าง ๆ ช่วยเหลือภาระหนี้เดิมของลูกหนี้ที่มีอยู่ปัจจุบัน และหาแนวทางให้ความช่วยเหลือสำหรับลูกค้าที่ต้องการขอสินเชื่อใหม่ โดยธนาคารได้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) และการขอสินเชื่อใหม่หรือสินเชื่อเพิ่มเติม ดังนี้

(๗.๑๘.๑) มาตรการช่วยเหลือลูกค้าผู้ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ระยะที่ ๒ สำหรับลูกค้าสินเชื่อธนาคารกรุงศรี (สินเชื่อบ้าน สินเชื่อส่วนบุคคล)

๑) การพักชำระหนี้เงินต้นสูงสุดไม่เกิน ๓ เดือน

๒) พักชำระหนี้เงินผ่อนชำระค่างวดสูงสุดไม่เกิน ๓ เดือน

๓) ปรับลดจำนวนเงินผ่อนชำระค่างวดสูงสุดไม่เกินร้อยละ ๓๐

๔) เปลี่ยนจากวงเงินหมุนเวียนเป็นผ่อนชำระค่างวดสูงสุดไม่เกิน ๔๘ เดือน (สินเชื่อส่วนบุคคล)

(๗.๑๘.๒) กรุงศรีพร้อมช่วยเหลือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) เพื่อเยียวยาธุรกิจตามมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ธนาคารจะพิจารณามาตรการช่วยเหลือตามผลกระทบที่ลูกค้าได้รับ แล้วแต่กรณี ดังนี้

มาตรการที่ ๑ พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย ๖ เดือน สำหรับลูกค้าผู้ประกอบการที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๑๐๐ ล้านบาท และเป็นลูกหนี้ดี

มาตรการที่ ๒ กู้เสริมสภาพคล่องสำหรับลูกค้าผู้ประกอบการที่มีวงเงินสินเชื่อไม่เกิน ๕๐๐ ล้านบาท และเป็นลูกหนี้ดีกู้ได้ร้อยละ ๒๐ ของยอดหนี้คงค้าง

(๗.๑๘.๓) มาตรการความช่วยเหลือสำหรับลูกค้าบัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลในเครือกรุงศรี

มาตรการที่ ๑ ลดอัตราผ่อนชำระขั้นต่ำ โดยไม่ต้องลงทะเบียนหรือโทรแจ้งความจำนงกับบริษัท

มาตรการที่ ๒ พักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย โดยไม่ต้องลงทะเบียนหรือโทรแจ้งความจำนงกับบริษัท

มาตรการที่ ๓ ลดอัตราดอกเบี้ยพิเศษ โดยต้องลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการผ่าน Application UChoose เท่านั้น

(๗.๑๘.๔) มาตรการความช่วยเหลือสำหรับลูกค้าสินเชื่อยานยนต์กรุงศรี ออโต้ ระยะที่ ๒

๑) ลดค่างวดผ่อนชำระสูงสุดร้อยละ ๓๐ ของค่างวดเดิม

๒) พักชำระค่างวด (เงินต้นและดอกเบี้ย) สูงสุด ๓ เดือน

ทั้งนี้ สำหรับลูกหนี้ที่ประกอบอาชีพด้านการท่องเที่ยวและที่มีความเกี่ยวเนื่อง ธนาคารได้มีมาตรการพิเศษให้กับลูกค้ากลุ่มนี้ โดยการขยายกรอบระยะเวลาการพักชำระหนี้ให้ยาวนานกว่ามาตรการปกติที่ธนาคารกำหนดให้ตามข้างต้น เนื่องจากภาคการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบโดยตรง และคาดการณ์ว่าต้องใช้ระยะเวลาในการฟื้นฟูมากกว่าภาคธุรกิจด้านอื่น

(๗.๑๘.๕) แนวทางให้ความช่วยเหลือสำหรับลูกค้าที่ต้องการขอสินเชื่อใหม่

๑) กลุ่มลูกค้าที่ธนาคารพาณิชย์มีข้อมูลหรือได้รับการดูแลอยู่แล้ว ซึ่งปัญหาการเข้าถึงสินเชื่อของกลุ่มนี้ คือ รายได้ของลูกค้าลดลงอันเนื่องมาจากผลกระทบจากภาวะเศรษฐกิจ และการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในปัจจุบัน ทำให้ธนาคารไม่สามารถปล่อยสินเชื่อเต็มตามจำนวนที่ลูกค้าขอหรือบางรายที่มีรายได้น้อยอยู่แล้ว และในช่วงดังกล่าวรายได้ลดลงก็ทำให้ธนาคารไม่สามารถปล่อยเงินกู้ให้ได้ อย่างไรก็ดี ธนาคารอยู่ระหว่างดำเนินการหาแนวทางเพื่อให้ความช่วยเหลือสำหรับลูกค้ากลุ่มนี้

๒) กลุ่มลูกค้าที่ไม่เคยเป็นลูกค้าหรือใช้บริการกับธนาคารพาณิชย์มาก่อน ซึ่งลูกค้ากลุ่มนี้ส่วนมากจะใช้บริการสินเชื่อกับสถาบันการเงินนอกระบบหรือสถาบันอื่น ๆ ที่ไม่ปรากฏข้อมูล ทำให้อยากต่อการควบคุมและคัดกรองเพื่อปล่อยสินเชื่อโดยกลุ่มลูกค้าดังกล่าวเป็นปัญหาอุปสรรคในการบริหารจัดการของธนาคารพาณิชย์ แต่อย่างไรก็ดี การที่ธนาคารได้มีมาตรการต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มลูกค้าที่มีอยู่ปัจจุบันแล้วจำเป็นต้องหาแนวทางให้ความช่วยเหลือกับกลุ่มที่ไม่เคยเป็นลูกค้าหรือใช้บริการกับธนาคารพาณิชย์มาก่อนด้วย เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้อยู่ในระบบอย่างถูกต้องต่อไป

(๗.๑๙) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ได้มีมาตรการการปล่อยสินเชื่อให้กับลูกค้ารายย่อยของธนาคารอย่างระมัดระวัง โดยการปล่อยสินเชื่อให้เหมาะสมกับลูกค้าแต่ละราย

เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการผ่อนชำระหนี้ของลูกค้าซึ่งเป็นมาตรการที่ดำเนินการเป็นปกติของธนาคาร ส่งผลให้ธนาคารได้รับผลกระทบจากการขาดชำระหนี้จากลูกหนี้จำนวนน้อยมาก และในจำนวนน้อยนี้ ธนาคารได้ดำเนินการเจรจาหาแนวทางแก้ไขร่วมกันกับลูกหนี้นั้น ๆ เพื่อหาทางออกร่วมกัน นอกจากนี้ ธนาคารได้มีมาตรการช่วยเหลือกลุ่มลูกค้าที่ได้รับผลกระทบจากการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตามมาตรการของธนาคารแห่งประเทศไทย และด้านอื่นตามที่ธนาคารเห็นว่าจะสามารถช่วยเหลือลูกค้าได้ตามความเหมาะสมด้วยการติดต่อสอบถามเพื่อทราบข้อมูลด้านผลกระทบที่ลูกค้าแต่ละรายได้รับเพื่อหาแนวทางช่วยเหลือซึ่งลูกค้ารายย่อยของธนาคารไทยพาณิชย์มีอยู่ประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ ราย โดยมีลูกค้าที่เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ราย ในจำนวนดังกล่าวธนาคารได้กำหนดให้พักชำระทั้งเงินต้นและอัตราดอกเบี้ย และผ่อนเฉพาะอัตราดอกเบี้ย โดยเงินต้นไม่ต้องชำระ เช่น กลุ่มลูกค้าที่กู้สินเชื่อเพื่อซื้อรถยนต์ ธนาคารกำหนดให้พักชำระหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยจำนวน ๓ เดือน และกลุ่มลูกค้าที่กู้สินเชื่อเพื่อซื้อบ้านหรือที่อยู่อาศัย ธนาคารกำหนดให้พักชำระเงินต้นผ่อนเฉพาะอัตราดอกเบี้ย เป็นต้น ทั้งนี้ เมื่อครบกำหนดตามที่ธนาคารกำหนดลูกค้าที่ได้รับความช่วยเหลือดังกล่าวส่วนมากก็สามารถผ่อนชำระหนี้ได้ปกติ มีส่วนน้อยเท่านั้นที่ขอพักชำระหนี้กับทางธนาคารต่อเนื่อง และแนวทางการดำเนินการต่อไปของธนาคารจะเป็นมาตรการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับลูกค้าที่มีหนี้สินจำนวนมากหรือเป็นหนี้กับสถาบันการเงินหลายแห่ง ด้วยการรวมหนี้ให้อยู่ที่สถาบันการเงินเดียวกัน ซึ่งธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งได้ร่วมมือกันดำเนินการในเรื่องนี้เพื่อเป็นการช่วยเหลือและหาทางออกให้กับลูกหนี้กลุ่มดังกล่าว

(๗.๒๐) กระทรวงพาณิชย์

กระทรวงพาณิชย์ได้มีการดำเนินมาตรการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน ดังนี้

(๗.๒๐.๑) ช่วงสถานการณ์ปกติ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ ๒ มาตรการ ดังนี้

๑) มาตรการทางด้านกฎหมาย กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ได้นำพระราชบัญญัติว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาบังคับใช้ในการดำเนินงานด้านการควบคุม และดูแลราคาสินค้าอุปโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชน โดยการบังคับใช้ดังกล่าว กรมการค้าภายในจะคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย ดำเนินการอย่างเป็นธรรมและเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในแต่ละช่วงเวลา ด้วยการกำหนดราคาสินค้าที่เหมาะสมสอดคล้องกับกลไกราคาตลาด ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจของผู้ประกอบการมากจนเกินไป และไม่ปล่อยให้ผู้อุปโภคแบกรับภาระการดำรงชีพเกินควร

๒) มาตรการทางด้านการบริหาร กรมการค้าภายใน ได้ดำเนินการประสานขอความร่วมมือจากบริษัทผู้ผลิต และผู้ประกอบการห้างร้านต่าง ๆ ในการปรับลดราคาสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพของประชาชนในแต่ละช่วงเวลาเป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ทุกช่วงเปิดภาคเรียนประจำปี ก่อนเปิดภาคเรียนกรมการค้าภายในได้ดำเนินการเชิญผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องลดราคาสินค้าที่จำเป็นในช่วงเปิดภาคเรียน โดยมีรายการสินค้าที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุดนักเรียน รองเท้านักเรียน กระเป๋าหนังสือ ตำราเรียน เครื่องเขียน อุปกรณ์เสริมในการเรียน เป็นต้น

(๗.๒๐.๒) ช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) กรมการค้าภายในได้มีมาตรการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน โดยการจัดจำหน่ายสินค้าที่จำเป็นในการดำรงชีพในราคาถูกให้แก่ประชาชน ดังนี้

๑) พื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ได้จำหน่ายสินค้าผ่านรถพุ่มพวงที่เป็นตัวแทนของกรมการค้าภายใน จำนวนมากกว่า ๓๐๐ คัน และจัดจำหน่ายสินค้าผ่านเรือเร่ให้บริการและอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนที่อยู่ติดริมคลองและแม่น้ำ โดยรถพุ่มพวงและเรือเร่สามารถเข้าถึงประชาชนผู้ที่ต้องการซื้อสินค้า และเป็นกลไกทางการตลาดในการแข่งขันของผู้ประกอบการที่จะเข้าถึงผู้ซื้อให้ได้มากที่สุด เพื่อผลกำไรของตน

๒) พื้นที่ในต่างจังหวัด ได้กำหนดจุดจำหน่ายสินค้าราคาถูกเพื่อบริการประชาชน โดยประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางเว็บไซต์ของกรมการค้าภายใน เสียงตามสาย และโฆษณาผ่านรถกระจายเสียงไปตามชุมชนหมู่บ้านต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ได้รับทราบ ดังนี้

๒.๑) ร้านธงฟ้าที่มีอยู่ทุกจังหวัดและในบางอำเภอ

๒.๒) จัดโครงการนำสินค้าราคาถูกไปจำหน่ายให้แก่ประชาชนตามพื้นที่ต่างจังหวัด และทุกอำเภอทั่วประเทศ จำนวน ๗๒ รายการ ปรับลดราคาสูงสุดร้อยละ ๕๘ โดยมีสินค้า จำนวน ๖ กลุ่ม ได้แก่ อาหารและเครื่องดื่ม อาหารปรุงสำเร็จแช่เย็น ซอสปรุงรส ของใช้ประจำวัน ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย และผลิตภัณฑ์ซักล้าง โดยมีระยะเวลาการจำหน่ายครั้งละ ๒ - ๓ วัน

๒.๓) กรมการค้าภายในได้ขยายระยะเวลาดำเนินมาตรการลดราคาสินค้าราคาถูก และเพิ่มรายการสินค้าที่จำเป็นต่อการดำรงชีพ จำนวน ๔,๘๔๕ รายการ มีจำนวนห้างร้านเข้าร่วม จำนวน ๑๘๕ ห้างร้าน โดยปรับลดราคาสินค้าจากราคาปกติสูงสุดถึงร้อยละ ๖๘

๒.๔) กรมการค้าภายในและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการกระจายสินค้าราคาถูกไปจัดจำหน่ายในระดับภูมิภาค จังหวัด และอำเภอ โดยให้ดำเนินการผ่านห้างร้านผู้จัดจำหน่ายสินค้าประจำท้องถิ่น และห้างร้านผู้จัดจำหน่ายสินค้าชั้นนำ อาทิ ห้างแม็คโครโลตัส และบิ๊กซี ที่ตั้งอยู่ตามหัวเมืองต่าง ๆ ของแต่ละจังหวัดและอำเภอ

(๗.๒๑) กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่ส่งผลให้ประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ แบ่งเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

(๗.๒๑.๑) โครงการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบในช่วงการเกิดภาวะวิกฤติโควิด-๑๙ ซึ่งจัดเป็นโครงการระยะสั้น แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่

๑) การจ้างงาน โดยใช้งบประมาณของท้องถิ่นในการจ้างแรงงานในท้องถิ่นเข้าสู่โครงการที่ดำเนินการโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) จำนวน ๔๐๖ โครงการ เช่น โครงการจ้างเหมากำจัดวัชพืช โครงการจ้างเหมาบริการทำความสะอาด โครงการจ้างเหมาดูแลตัดแต่งสวนและต้นไม้ เป็นต้น

๒) การส่งเสริมอาชีพ โดยดำเนินโครงการด้านการส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๘๘๓ โครงการ เช่น โครงการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การตัดเย็บเสื้อผ้า การจัดทำหน้ากากผ้า การจักสาน เป็นต้น

๓) การส่งเสริมคุณภาพชีวิต โดยดำเนินโครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณภาพชีวิต จำนวน ๕๙๘ โครงการ เช่น โครงการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID - ๑๙) โครงการเพิ่มศักยภาพคนพิการ และโครงการพัฒนาศักยภาพผู้นำสตรีซึ่งดำเนินการร่วมกับกรมการพัฒนาชุมชน

ทั้งนี้ การดำเนินการโครงการดังกล่าวสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบในช่วงการเกิดภาวะวิกฤติโควิด-๑๙ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นและฟื้นฟู รวมทั้งกระตุ้นเศรษฐกิจในท้องถิ่น ซึ่งดำเนินการเสร็จสิ้นสามารถให้ความช่วยเหลือประชาชนได้จำนวน ๒,๒๓๖,๒๕๖ คน ใช้งบประมาณ ๑๘๓,๕๙๘,๒๑๔ บาท

(๗.๒๑.๒) โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

โครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงจัดเป็นโครงการระยะยาวมีระยะเวลาในการดำเนินการ ๑ ปี โดยกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำคำของบประมาณจากโครงการเงินกู้เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ของรัฐบาล เนื่องจากปัจจุบันจะมีประชากรผู้สูงอายุทั่วประเทศประมาณ ๙.๕ ล้านคน เป็นผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ คน รวมทั้งผู้ป่วยติดเตียงหรือผู้ที่ต้องได้รับการดูแลอีกเป็นจำนวนมาก ซึ่งส่วนใหญ่ญาติจะเป็นผู้ให้การดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้จัดตั้งโครงการเพื่อให้คนในท้องถิ่นได้รับการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น มีรายได้ที่มั่นคงเพิ่มขึ้น เป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก เพื่อกระตุ้นการบริโภคในท้องถิ่นและคนในท้องถิ่นได้เป็นผู้ให้การดูแลผู้สูงอายุภายในท้องถิ่นของตน รวมทั้งมีวิชาชีพที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้

โดยโครงการอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง ได้รับการจัดสรรงบประมาณจำนวน ๑,๐๘๐,๕๘๖,๐๐๐ บาท แบ่งเป็น งบประมาณค่าฝึกอบรมให้กับสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด จำนวน ๗๖ จังหวัด เป็นเงิน ๑๔๗,๗๐๖,๐๐๐ บาท และค่าตอบแทนอาสาสมัคร ๙๓๒,๘๘๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการจ้างอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นโดยเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนทั้งสิ้น ๗,๗๗๔ แห่ง แห่งละ ๒ คน ในอัตราคนละ ๕,๐๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ทั้งนี้ อาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นจะต้องผ่านการฝึกอบรมที่ทางจังหวัดจัดร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๗๐ ชั่วโมง เมื่อผ่านการอบรมและได้รับใบประกาศนียบัตรแล้วอาสาสมัคร ๑ คนจะต้องให้การดูแลผู้สูงอายุจำนวน ๔ คน ทำให้ผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมอย่างถูกวิธีตามหลักสาธารณสุข

เมื่อสิ้นสุดโครงการ ท้องถิ่นสามารถต่อยอดโครงการโดยการตั้งงบประมาณเพื่อดำเนินการจ้างอาสาสมัครบริบาลท้องถิ่นต่อได้ แต่หากไม่มีการจ้างต่ออาสาสมัครสามารถนำใบประกาศนียบัตรที่ได้รับไปประกอบการสมัครงานได้

(๗.๒๒) กรมการพัฒนาชุมชน

กรมการพัฒนาชุมชนมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคง มีเสถียรภาพ และมีความเข้มแข็ง โดยโครงการที่กรมการพัฒนาชุมชนได้ดำเนินการ มีดังนี้

(๗.๒๒.๑) โครงการสร้างสัมมาชีพชุมชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการดำเนินโครงการภายใต้แนวคิด ปราชญ์ชุมชนสอนคนในชุมชน ภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐานระดับบุคคลหรือครัวเรือน ประชาชนประกอบอาชีพสุจริต สร้างรายได้ให้กับครัวเรือน เกิดความร่วมมือภายในชุมชน ส่งผลให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง โดยผลการดำเนินการทำให้มีหมู่บ้านเป้าหมายรวม ๕๗,๒๑๗ หมู่บ้าน วิทยากรสัมมาชีพชุมชน (ปราชญ์ชุมชน) ๕๗,๒๑๗ คน ครัวเรือนสัมมาชีพชุมชน ๑,๕๙๕,๔๒๐ ครัวเรือน

(๗.๒๒.๒) กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี้ยต่ำสร้างโอกาสให้สตรีได้เข้าถึงแหล่งทุนในการสร้างงาน สร้างอาชีพ และเสริมสร้างความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจให้กับสตรีและองค์กรสตรี ส่งเสริมบทบาทและพัฒนาศักยภาพสตรีและเครือข่ายสตรีในการเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาของสตรีในหมู่บ้าน ชุมชน และพัฒนาศักยภาพทักษะ และเปิดโอกาสในการแสดงศักยภาพของสตรีที่มีภาวะผู้นำ โดยในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ได้ดำเนินการโครงการในการให้ความช่วยเหลือประชาชน ดังนี้

๑) โครงการสตรีแบ่งปันรัก ปลูกพืชผักปลอดภัย ซึ่งเป็นการขับเคลื่อนโครงการโดยไม่ใช้เงินงบประมาณ มีขั้นตอนการดำเนินกิจกรรม ดังนี้

๑.๑) การรณรงค์ให้ผู้นำสตรีปลูกพืชผักสวนครัวในครัวเรือนและขยายผลสู่สมาชิก

๑.๒) การจัดตั้งตลาดสตรีแบ่งปันรัก ปลูกพืชผักปลอดภัย เพื่อเป็นจุดนัดพบในการจัดกิจกรรมการแจก แลก หรือจำหน่ายผลผลิตที่ได้จากครัวเรือน

๑.๓) จัดตั้งธนาคารเมล็ดพันธุ์

๒) มาตรการการลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และอัตราดอกเบี้ยผิดนัดกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี มีหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังนี้

๒.๑) ลูกหนี้ใหม่ที่ทำสัญญาเงินกู้ตั้งแต่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ลดอัตราดอกเบี้ยจากเดิมร้อยละ ๓ ต่อปี เป็นร้อยละ ๐.๑๐ ต่อปี

๒.๒) ลูกหนี้เดิมที่ชำระหนี้คืนตามสัญญา ลดอัตราดอกเบี้ยจากเดิมร้อยละ ๓ ต่อปี เป็นร้อยละ ๐.๑๐ ต่อปี เริ่มตั้งแต่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๒.๓) ลูกหนี้เดิมที่ผิดนัดชำระหนี้และมาแสดงตนในระหว่างวันที่ ๒๑ มกราคม ถึง ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จะทำการปรับโครงสร้างหนี้และลดอัตราดอกเบี้ยผิดนัดจากเดิมร้อยละ ๗.๕ บาทต่อปี เป็น ๑ – ๓ เดือนแรก อัตราดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ ๑ บาทต่อปี และตั้งแต่เดือนที่ ๔ เป็นต้นไป อัตราดอกเบี้ยผิดนัดร้อยละ ๐.๑๐ บาทต่อปี

ทั้งนี้ ผลจากมาตรการการลดดอกเบี้ยเงินกู้และดอกเบี้ยผิดนัด ทำให้มีลูกหนี้ใหม่ จำนวน ๘,๖๙๘ โครงการ สมาชิกได้รับผลประโยชน์ ๑๖๓,๑๑๑ ราย ลูกหนี้เดิม

ที่ไม่ผิดนัดชำระหนี้ จำนวน ๑๓,๔๖๑ โครงการ สมาชิกได้รับผลประโยชน์ ๒๖๔,๕๓๘ ราย และลูกหนี้เดิมผิดนัดชำระหนี้ จำนวน ๑๖,๐๙๗ โครงการ สมาชิกได้รับผลประโยชน์ ๓๓๖,๗๓๖ ราย

๓) มาตรการพักชำระหนี้ให้แก่สมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี โดยพักชำระหนี้เงินต้นและดอกเบี้ย เป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน โดยมีเงื่อนไข ดังนี้

๓.๑) เป็นสมาชิกลูกหนี้กองทุนประเภทบุคคลธรรมดาและองค์กรสตรี

๓.๒) เฉพาะสมาชิกลูกหนี้ที่มีงวดกำหนดชำระในช่วงวันที่ ๑ เมษายน ถึง ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เท่านั้น

๓.๓) เป็นสมาชิกลูกหนี้ที่ไม่อยู่ระหว่างการดำเนินคดีในชั้นศาลและลูกหนี้ที่ศาลมีคำพิพากษาแล้ว

๓.๔) สมาชิกขอสิทธิ์เข้าร่วมโครงการพักชำระหนี้ภายในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

ทั้งนี้ ผลจากมาตรการพักชำระหนี้ให้แก่สมาชิกลูกหนี้กองทุนพัฒนาบทบาทสตรี จำนวน ๑๙,๙๐๗ โครงการ มีสมาชิกได้รับผลประโยชน์ ๙๗,๒๓๒ ราย

(๗.๒๓) กรมการจัดหางาน

กรมการจัดหางานได้ดำเนินการส่งเสริมการมีงานทำ การคุ้มครองคนหางาน เพื่อให้ประชากรวัยทำงานทุกกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา ผู้หางาน ผู้ว่างงาน ผู้ประสงค์จะหางานใหม่ ผู้ถูกเลิกจ้างและกลุ่มเป้าหมายพิเศษ ได้แก่ ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ทหารปลดประจำการและผู้พ้นโทษ มีงานทำที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และความถนัด ไม่ถูกหลอกลวง ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสมและเป็นธรรม มีรายได้ที่เหมาะสม รับรู้ข่าวสารตลาดแรงงานที่ทันสมัยรวดเร็ว ช่วยลดปัญหาการว่างงานและการขาดแคลนแรงงาน ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ กิจกรรม ดังนี้

(๗.๒๓.๑) การให้บริการจัดหางานในรูปแบบต่าง ๆ ดังนี้

๑) การให้บริการจัดหางาน ณ สำนักงานจัดหางาน จำนวนทั้งสิ้น ๘๗ แห่งทั่วประเทศ ประกอบด้วยสำนักงานจัดหางานกรุงเทพมหานคร เขตพื้นที่ ๑ – ๑๐ และสำนักงานจัดหางานจังหวัด

๒) การจัดกิจกรรมนัดพบแรงงาน โดยประสานงานให้นายจ้าง ผู้ประกอบการและประชาสัมพันธ์ให้ผู้ว่างงาน ผู้หางานได้มาสมัครงาน ณ จุดที่จัดกิจกรรม

๓) การให้บริการจัดหางานในเชิงรุก โดยการบูรณาการร่วมกับจังหวัดในการจัดกิจกรรมจัดหางานในพื้นที่ที่มีการว่างงานเป็นจำนวนมาก หรือในระดับหมู่บ้านระดับตำบล

๔) การให้บริการจัดหางานในรูปแบบ e-service ด้วยการลงทะเบียนเข้าสู่ระบบแพลตฟอร์ม “บัตรดิจิทัล (Smart Job Wallet)” ซึ่งเป็นบริการจัดหางานรูปแบบใหม่ลดการเดินทางเข้าไปสมัครงาน ณ สำนักงานจัดหางาน รองรับการใช้งานของบัตรดิจิทัลเพื่อการจ้างงานในรูปแบบ QR Code จับคู่ผู้หางานกับนายจ้าง ซึ่งทำให้แรงงานบางส่วนได้กลับเข้าสู่ระบบการจ้างงานแล้ว

(๗.๒๓.๒) การส่งเสริมด้านอาชีพ

กรมการจัดหางานส่งเสริมด้านการสร้างงานสร้างอาชีพให้ประชาชน รวมทั้งมีการส่งเสริมให้ประชาชนในแต่ละพื้นที่ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันรวมกลุ่ม เพื่อเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับอาชีพในระยะสั้น หรือการจัดอบรมเกี่ยวกับการส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นตามความพร้อมของกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นด้านการนำทักษะในการประกอบอาชีพ การใช้วัตถุดิบในพื้นที่ การหาตลาดรองรับผลผลิต ซึ่งนอกเหนือจากการฝึกอาชีพในระยะสั้นแล้วยังมีการต่อยอดด้านทักษะอาชีพให้กับแรงงานด้วยการฝึกอบรมหลักสูตรระยะยาวของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

นอกจากนี้ ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) กรมการจัดหางานได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือประชาชนโดยจัดการให้บริการจัดหางานด้วยระบบ “บัตรดิจิทัล” (Smart Job Wallet) มีข้อมูลตำแหน่งงานว่างที่เป็นปัจจุบัน (Real time) และมีระบบการแจ้งเตือนให้ผู้ว่างงานทราบในกรณีที่มีตำแหน่งงานว่างตรงกับวุฒิ คุณสมบัติ และข้อมูลที่ได้ลงทะเบียนไว้ในระบบ เพื่อเป็นการลดจำนวนผู้เดินทางมาเข้าใช้บริการที่สำนักงานจัดหางาน

(๗.๒๔) สำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานคร

สำนักพัฒนาสังคมได้ดำเนินการส่งเสริมอาชีพและพัฒนาอาชีพ โดยจัดหาตลาดแรงงานเพื่อสร้างรายได้ให้แก่คนในชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาการสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนจากภูมิปัญญาท้องถิ่น ประสานการจัดหาแหล่งเงินทุนและช่องทางการจำหน่าย การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น และส่งเสริมกิจกรรมทางการตลาด นอกจากนี้ ยังมีการฝึกอาชีพโดยการสนับสนุนให้สถานศึกษาเป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้และการศึกษาต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งกรุงเทพมหานครได้มีการดำเนินการเกี่ยวกับโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๐ แห่ง จัดฝึกอาชีพ ๖ ประเภทสาขาวิชา ประกอบด้วย ประเภทอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม คหกรรม ศิลปกรรม อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวนมากกว่า ๑๒๐ หลักสูตร หลักสูตรที่มีความโดดเด่น คือ เสริมสวย ตัดขนสุนัข อาหารไทย ภาษาจีน ตัดเย็บเสื้อผ้า นวดแผนไทย และวิเคราะห์อัญมณี ศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ในความดูแลของสำนักพัฒนาสังคม จำนวน ๕ แห่ง และศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในความดูแลของสำนักงานเขต จำนวน ๑๑ แห่ง มีหลักสูตรจำนวนมากกว่า ๑๐๘ หลักสูตร หลักสูตรที่มีความโดดเด่น คือ ศิลปะประดิษฐ์ การแปรรูปสมุนไพร ตัดผมบุรุษ เบเกอรี่ และซ่อมโทรศัพท์มือถือ

โดยผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีผู้สมัครฝึกอบรมทั้งสิ้น ๒๑,๓๙๙ คน จบการฝึกอบรม จำนวน ๑๗,๕๔๑ คน มีผู้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ จำนวน ๑๒,๑๙๑ คน และศูนย์ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีผู้สมัครฝึกอบรม จำนวน ๒๐,๒๖๙ คน และมีผู้นำความรู้จากการฝึกอบรมไปประกอบอาชีพ จำนวน ๙,๔๓๘ คน

ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานด้านการฝึกอาชีพคือผู้ฝึกอบรมออกจากการฝึกอบรมกลางคันเนื่องจากได้งานทำ และกรณีที่ผู้ฝึกอบรมนำความรู้ที่ได้ไปใช้เป็นงานอดิเรกในชีวิตประจำวัน ไม่ได้นำไปประกอบอาชีพอย่างแท้จริง

(๗.๒๕) สำนักงานธนานุเคราะห์

สำนักงานธนานุเคราะห์ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ มีแนวทางการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยและผู้ที่ประสบปัญหาทางการเงินเฉพาะหน้าในช่วงขาดแคลนเงินหมุนเวียนที่จะนำไปใช้ในการดำรงชีพ โดยการให้บริการในการรับจำนำด้วยอัตราดอกเบี้ยต่ำตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ เช่น เงินต้นไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๒๕ บาท/เดือน เงินต้น ๕,๐๐๑ – ๑๐,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๗๕ บาท/เดือน เงินต้น ๑๐,๐๐๑ – ๐,๐๐๐ บาท/เดือน และเงินต้น ๑๐,๐๐๑ – ๑๐๐,๐๐๐ บาท คิดดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ บาท/เดือน ซึ่งของรับจำนำเป็นประเภททอง นาก เงิน เพชร ลักษณะรูปพรรณ และของเบ็ดเตล็ด กล้องถ่ายรูป นาฬิกา แว่นตา เครื่องเขียน เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องมือช่าง ฯลฯ รายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท โดยแบ่งออกเป็น

(๗.๒๕.๑) การให้ความช่วยเหลือประชาชนช่วงสถานการณ์ปกติ เป็นการให้บริการด้วยการรับจำนำในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และการสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการรับจำนำของภาครัฐ

(๗.๒๕.๒) การให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ได้แก่ โครงการ สธค. โรงรับจำนำของรัฐสู้ภัยโควิด – ๑๙ เป็นโครงการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อช่วยเหลือประชาชนฐานราก โดยคิดอัตราดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๐.๑๒๕ ต่อเดือน ระยะเวลาตั๋วจำนำจาก ๔ เดือน ๓๐ วัน ขยายเป็น ๔ เดือน ๑๒๐ วัน โดยไม่คิดดอกเบี้ยในส่วนขยายเวลา และโครงการ สธค. แบ่งปันน้ำใจ สู้ภัยโควิด – ๑๙ เป็นการส่งเสริมการกระจายรายได้ให้กับชุมชน ด้วยการสนับสนุนผลิตภัณฑ์ข้าวสาร ปลากระป๋องจากสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำมาจัดทำถุงแบ่งปันแจกให้กับผู้มาใช้บริการ

(๗.๒๖) สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร

สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานครดำเนินกิจการโรงรับจำนำให้บริการแก่ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งการดำเนินกิจการได้กำหนดให้รับจำนำทรัพย์สินต่อตั๋วรับจำนำได้ไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ลูกค้าของสถานธนานุบาล สามารถใช้บริการได้ในวงเงินไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ราย และผู้ใช้บริการสามารถขอผ่อนเงินต้น หรือเพิ่มเงินต้นได้ตามมูลค่าทรัพย์สินที่นำมาจำนำไว้มีมูลค่าเพียงพอหรือสูงกว่าที่จะประเมินราคาได้ และคิดอัตราดอกเบี้ยตามกฎหมายแห่งพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มาตรา ๑๗ เช่น เงินต้นไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ บาท/เดือน และเงินต้นส่วนที่เกิน ๒,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑.๒๕ บาท/เดือน เพื่อช่วยเหลือประชาชนให้สามารถนำทรัพย์สินมีค่ามาจำนำในราคารับจำนำได้โดยคิดอัตราดอกเบี้ยขั้นต่ำและในราคารับจำนำที่สมควร เป็นต้น อีกทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนซื้อทรัพย์หลุดจำนำโดยวิธีการที่ยุติธรรม นอกจากนี้ ในปี ๒๕๖๒ ดำเนินโครงการลดดอกเบี้ยรับจำนำตามนโยบายรัฐบาลสำหรับประชาชนทั่วไป เช่น เงินต้นไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐.๒๕ บาท/เดือน เงินต้น ๕,๐๐๑ – ๑๕,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ บาท/เดือน และเงินต้นเกินกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท คิดอัตราดอกเบี้ยตามกฎหมาย และโครงการลดดอกเบี้ยรับจำนำ ช่วงเปิดเทอมสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้ปกครอง

ทั้งนี้ ในช่วงภาวะแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) สำนักงานสถานธนานุบาลกรุงเทพมหานคร ได้มีมาตรการช่วยเหลือประชาชนโดยลดดอกเบี้ยรับจำนำ ได้แก่ วงเงินรับจำนำตั้งแต่ ๑ – ๕,๐๐๐ บาท จากร้อยละ ๒๕ สตางค์ต่อเดือน เป็น

ร้อยละ ๑๐ สตางค์ต่อเดือน วงเงินรับจำนำตั้งแต่ ๕,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท จากร้อยละ ๑ บาทต่อเดือน เป็นร้อยละ ๕๐ สตางค์ต่อเดือน และขยายระยะเวลาตั๋วรับจำนำ จาก ๔ เดือน ๓๐ วัน เป็น ๘ เดือน โดยประชาชนที่ทำธุรกรรมทุกประเภทกับสถานธนานุบาลทั้ง ๒๑ แห่ง ของกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จะได้รับสิทธิลดดอกเบี้ยตามวงเงินข้างต้น และขยายระยะเวลาตั๋วรับจำนำเพิ่มเติมอีก ๘ เดือน

(๗.๒๗) กรมบังคับคดี

กรมบังคับคดีมีแนวทางแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ลูกหนี้ด้วยการฟื้นฟูกิจการ และผลการดำเนินการของกรมบังคับคดี สรุปได้ ดังนี้

(๗.๒๗.๑) การฟื้นฟูกิจการ

๑) ขั้นตอนและกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

๑.๑) ลูกหนี้ผู้มีสิทธิยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาล

๑.๒) ศาลล้มละลายกลางรับคำร้องและเกิดสภาวะการพักชำระหนี้ทันที

๑.๓) ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ

๑.๔) เจ้าหนี้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๑ เดือนนับแต่มีการโฆษณาคำสั่งตั้งผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ

๑.๕) ผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการนำส่งแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๓ เดือน

๑.๖) จัดให้มีการประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนฟื้นฟูกิจการ

๑.๗) หากศาลเห็นชอบ ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการสามารถดำเนินการตามแผนได้ทันที เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ หากศาลไม่เห็นชอบ ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

๒) ขั้นตอนและกระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

๒.๑) ลูกหนี้และเจ้าหนี้ร่วมกันทำแผนฟื้นฟูกิจการโดยที่เจ้าหนี้จะต้องเห็นชอบเป็นจำนวนสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด

๒.๒) ลูกหนี้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลางพร้อมแผนฟื้นฟูกิจการที่ผ่านการเห็นชอบจากเจ้าหนี้

๒.๓) ศาลล้มละลายกลางรับคำร้องและเกิดสภาวะการพักชำระหนี้ทันที

๒.๔) เมื่อศาลพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ ศาลจะมีคำสั่งไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ และให้ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการดำเนินการตามแผนเป็นระยะเวลา ๓ ปี พร้อมรายงานผลการปฏิบัติการตามแผนไปยังเจ้าพนักงาน

พิทักษ์ทรัพย์ทุก ๓ เดือน เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แต่หากศาลไม่เห็นชอบ ศาลจะมีคำสั่งยกคำขอฟื้นฟูกิจการ

อนึ่ง การฟื้นฟูกิจการเป็นทางเลือกหนึ่งที่ทำให้ลูกหนี้สามารถแก้ไขปัญหาการขาดสภาพคล่องทางการเงินชั่วคราวให้สามารถกลับมาบริหารกิจการได้โดยไม่ต้องเข้าสู่กระบวนการล้มละลาย โดยพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ได้กำหนดประเภทของลูกหนี้ที่สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้ ตลอดจนหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้แต่ละประเภท อย่างไรก็ดี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูกิจการที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันอาจมีหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการได้โดยสะดวก กรมบังคับคดีได้มีการพิจารณาศึกษาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้มีความเหมาะสมและสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

(๗.๒๗.๒) รายงานสถิติการบังคับคดีแพ่ง

กรมบังคับคดีมีผลการดำเนินการบังคับคดีแพ่ง ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕ (เดือนตุลาคม – เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔) ดังนี้

ปีงบประมาณ	ประเภทสำนวน	เกิดใหม่	
		เรื่อง	ทุนทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๖๔ (๑ ต.ค. ๒๕๖๓ – ๓๐ ก.ย. ๒๕๖๔)	สำนวนยึด	๑๑๘,๗๑๙	๒๕๙,๒๐๑,๘๓๖,๘๑๔.๙๓
	สำนวนอายัด	๑๑๙,๖๙๗	๓๔,๖๐๑,๓๕๙,๕๑๘.๖๗
	สำนวนขับไล่ – รื้อถอน	๔,๒๑๙	-
	รวม	**๒๔๒,๖๓๕**	**๒๙๓,๘๐๓,๑๙๖,๓๓๓.๖๐**
พ.ศ. ๒๕๖๕ (ต.ค. – พ.ย. ๒๕๖๔)	สำนวนยึด	๒๐,๘๑๖	๔๔,๔๓๙,๔๖๒,๔๕๖.๗๗
	สำนวนอายัด	๒๒,๓๖๑	๕,๖๑๘,๙๗๐,๑๖๑.๗๗
	สำนวนขับไล่ – รื้อถอน	๕๒๘	-
	รวม	**๔๓,๗๐๕**	**๕๐,๐๕๘,๔๓๒,๖๑๘.๕๔**

ตารางที่ ๙ แสดงรายงานสถิติการบังคับคดีแพ่ง

(๗.๒๗.๓) ผลการผลักดันทรัพย์สินออกจากระบบการบังคับคดีของกรมบังคับคดี แยกออกเป็นขายได้/งดการบังคับคดี/ถอนการยึดทรัพย์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕ (เดือนตุลาคม – เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔)

หน่วยนับ คือ บาท (ราคาประเมิน)

ปีงบประมาณ	ขายได้	งดการบังคับคดี	ถอนการยึดทรัพย์	รวมผลผลักดันทรัพย์
พ.ศ. ๒๕๖๔	๖๐,๙๓๗,๙๙๒,๖๖๘	๕๒,๖๒๘,๙๑๒,๒๐๖	๘๕,๓๐๒,๓๘๘,๙๖๔	๑๙๘,๘๖๙,๒๙๓,๘๓๘
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑๕,๓๐๘,๔๓๗,๔๕๑	๗,๓๘๓,๑๗๑,๙๘๐	๑๖,๓๘๔,๔๙๒,๗๓๖	๓๙,๐๗๖,๑๐๒,๑๖๗

ตารางที่ ๑๐ แสดงผลการผลักดันทรัพย์สินออกจากระบบการบังคับคดี
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕

(๗.๒๗.๔) สถิติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕

ปีงบประมาณ	สถานะผู้ขอไกล่เกลี่ย	เข้าสู่การไกล่เกลี่ย		ไกล่เกลี่ยสำเร็จ		ไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ		ร้อยละไกล่เกลี่ยสำเร็จ
		เรื่อง	ทุนทรัพย์	เรื่อง	ทุนทรัพย์	เรื่อง	ทุนทรัพย์	
พ.ศ. ๒๕๖๔	๑. บุคคลธรรมดา	๑๓,๗๐๘	๙,๐๑๐,๓๐๗,๔๙๔.๙๑	๑๒,๖๕๓	๗,๖๖๘,๗๐๑,๐๙๑.๒๔	๑,๐๕๕	๑,๓๔๑,๖๐๖,๔๐๓.๖๗	๙๒.๓๐
	๒. นิติบุคคล	๒,๖๒๕	๒,๖๕๖,๘๙๗,๗๖๘.๑๘	๒,๔๔๐	๑,๗๒๙,๖๑๖,๓๑๙.๑๑	๑๘๕	๙๒๗,๒๘๑,๔๔๙.๐๗	๙๒.๙๕
	รวม	**๑๖,๓๓๓**	**๑๑,๖๖๗,๒๐๕,๒๖๓.๐๙**	**๑๕,๐๙๓**	**๙,๓๙๘,๓๑๗,๔๑๐.๓๕**	**๑,๒๔๐**	**๒,๒๖๘,๘๘๗,๘๒๕.๗๔**	**๙๒.๔๑**
พ.ศ. ๒๕๖๕	๑. บุคคลธรรมดา	๒,๕๔๐	๑,๐๑๗,๓๒๔,๓๓๗.๙๓	๒,๔๓๓	๙๘๕,๔๔๔,๓๕๐.๕๕	๑๐๗	๓๑,๘๗๙,๙๘๗.๓๘	๙๕.๗๙
	๒. นิติบุคคล	๕๙๘	๒๑๗,๖๘๒,๑๕๓.๗๐	๕๘๖	๑๙๗,๘๗๘,๗๘๖.๖๗	๑๒	๑๙,๘๐๓,๓๖๗.๐๓	๙๗.๙๙
	รวม	**๓,๑๓๘**	**๑,๒๓๕,๐๐๖,๔๙๑.๖๓**	**๓,๐๑๙**	**๑,๑๘๓,๓๒๓,๑๓๗.๒๒**	**๑๑๙**	**๕๑,๖๘๓,๓๕๔.๔๑**	**๙๖.๒๑**

ตารางที่ ๑๑ แสดงสถิติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทชั้นบังคับคดี ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๕

(๗.๒๗.๕) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

(๑) กรมบังคับคดีควรส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ลูกหนี้ที่ถูกยึดทรัพย์ขายทอดตลาดได้รับทราบสิทธิและกระบวนการในการขายทอดตลาด โดยใช้กลไกการดำเนินงานผ่านสำนักงานบังคับคดีจังหวัด โดยให้สำนักงานบังคับคดีจังหวัดประสานไปยังผู้ใหญ่บ้านและกำนันในท้องที่เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์เรื่องดังกล่าว

(๒) กรมบังคับคดีควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายล้มละลาย เพื่อให้ลูกหนี้สามารถเข้าสู่กระบวนการล้มละลายและการบังคับคดีได้ควบคู่กันไป

(๓) ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวกับการฟื้นฟูกิจการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ให้ลูกหนี้สามารถร้องขอให้ศาลใช้ดุลยพินิจในการสั่งให้ลูกหนี้สามารถฟื้นฟูกิจการได้ หากเจ้าหนี้ไม่ยินยอมหรือไม่เห็นชอบในการจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้

(๗.๒๘) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน

สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ได้บริหารจัดการด้านราคาและมาตรการบรรเทาผลกระทบ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ภาคประชาชน จำแนกได้ดังนี้

(๗.๒๘.๑) ด้านราคาน้ำมัน แบ่งออกเป็น

๑) การบริหารจัดการด้านราคา มีดังนี้

๑) เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ – เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ตรึงราคาขายปลีกดีเซล ไม่ให้เกิน ๓๐ บาทต่อลิตร โดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ชดเชยน้ำมันดีเซล คิดเป็นเงินประมาณ ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท

๒) เดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้ดำเนินการชดเชยครึ่งหนึ่งของราคาดีเซลที่เกิน ๓๐ บาทต่อลิตร ดังนี้

๒.๑) วันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ปรับเป็น ๓๒ บาทต่อลิตร และพิจารณาปรับขึ้นต่อเป็นรายสัปดาห์จนถึงค่าเป้าหมาย (จำนวน ๓๕ บาทต่อลิตร ณ ราคาแก๊สโซฮอล์ ๑๔๕ ดอลลาร์/bbl)

๒.๒) ค่าใช้จ่ายเดือนเมษายน – เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ประมาณ ๓๓,๑๔๐ ล้านบาท

๓) คงการปรับลดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลเหลือ B๕ (ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

๔) คงค่าตลาดน้ำมันดีเซลอยู่ที่ ๑.๔๐ บาทต่อลิตร (ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕)

๕) ปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิต ๕ บาทต่อลิตร (ถึงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕) โดยรัฐสูญเสียรายได้เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ ประมาณ ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท

๒) มาตรการเฉพาะกลุ่ม มีดังนี้

๑) ดำเนินการช่วยค่าน้ำมันเบนซินสำหรับรถจักรยานยนต์สาธารณะ ไม่เกิน ๒๕๐ บาท/คน/เดือน (เดือนพฤษภาคม – เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๕) ค่าใช้จ่ายประมาณ ๑๒๐ ล้านบาท

๒) ยกเลิกการชดเชยราคาดีเซลหมุนเร็วเกรดพรีเมียม (เริ่มวันที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๗.๒๘.๒) ด้านราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)

๑) ผลการดำเนินการให้ความช่วยเหลือที่ผ่านมา

๑.๑) ช่วงเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๑ ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐบาลรักษาเสถียรภาพราคาการจำหน่ายปลีกอยู่ที่ราคา ๓๖๓ บาทต่อขนาดถัง ๑๕ กิโลกรัม

๑.๒) ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลรักษาเสถียรภาพราคาการจำหน่ายปลีกอยู่ที่ราคา ๓๑๘ บาทต่อขนาดถัง ๑๕ กิโลกรัม

ทั้งนี้ สำหรับนโยบายด้านการช่วยเหลือภาคครัวเรือนที่มีรายได้น้อยปัจจุบันกระทรวงพลังงานโดยความช่วยเหลือของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้มีโครงการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ด้วยการให้ส่วนลดค่าก๊าซหุงต้มจำนวน ๔๕ บาทต่อคนต่อระยะเวลา ๓ เดือน และได้มีโครงการบรรเทาผลกระทบให้แก่ ร้านค้า ผู้หาบเร่แผงลอยจำหน่ายอาหารต่าง ๆ ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นส่วนลดค่าก๊าซหุงต้มจำนวน ๑๐๐ บาทต่อคนต่อระยะเวลา ๑ เดือน

๒) การบริหารจัดการและมาตรการบรรเทาผลกระทบในปัจจุบัน

๒.๑) การบริหารจัดการด้านราคาได้มีการปรับราคาขายปลีกเพิ่มขึ้นเดือนละ ๑ บาทต่อกิโลกรัม ภายหลังจากตรึงราคาไว้ที่ ๓๑๘ บาท/ถัง (๑๕ กิโลกรัม) ตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคิดเป็นค่าใช้จ่ายประมาณ ๖,๓๘๐ ล้านบาท ถ้าหากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ให้การช่วยเหลือจะทำให้ราคาขายในปัจจุบันจะมีราคาสูงกว่า ๔๕๐ บาท/ถัง ทั้งนี้ การปรับเพิ่ม

ราคาขายปลีกเดือนละ ๑ บาทต่อกิโลกรัม ได้เริ่มตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่ เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๓๓ บาท/ถัง เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๔๘ บาท/ถัง และเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๖๓ บาท/ถัง

๒.๒) มาตรการเฉพาะกลุ่ม มีดังนี้

๒.๒.๑) กลุ่มผู้มีรายได้น้อยได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (เดือนเมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ – เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕) จากเดิมจำนวน ๔๕ บาท/๓ เดือน เป็น ๑๐๐ บาท/๓ เดือน ซึ่งมีค่าใช้จ่ายประมาณ ๒๐๐ ล้านบาท

๒.๒.๒) ผู้มีรายได้น้อยกลุ่มร้านค้า และหาบเร่แผงลอยอาหาร ที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยให้ส่วนลด จำนวน ๑๐๐ บาท /คน/เดือน ปัจจุบันได้ต่อมาตรการให้ความช่วยเหลือไปอีก ๓ เดือน ซึ่งจะสิ้นสุด ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(๗.๒๘.๓) ด้านราคาก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ หรือ Natural Gas for Vehicles (NGV)

ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่ได้ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับกรมการขนส่งทางบกได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ให้กระทรวงพลังงานพิจารณาทบทวนนโยบายการช่วยเหลืออุดหนุนราคาเชื้อเพลิงสำหรับรถสาธารณะ เนื่องจากจำนวนผู้โดยสารลดลงอาจส่งผลให้ผู้ประกอบการมีรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่าย และอาจเกิดภาวะขาดทุนสะสมจากค่าเชื้อเพลิงที่เป็นต้นทุนหลักในการดำเนินธุรกิจ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนและลดภาระค่าใช้จ่ายจากสถานการณ์ดังกล่าวคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้พิจารณาช่วยเหลือโดยให้ลดราคาขายปลีกก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์รถโดยสารสาธารณะ ทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด ดังนี้

๑) เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้มีมติให้ลดราคาขายปลีกก๊าซลงจำนวน ๓ บาทต่อกิโลกรัม จากเดิม ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม เป็น ๑๐.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม เป็นระยะเวลา ๓ เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้มีมติขยายเวลาช่วยเหลือต่อไปอีก ๑ เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เห็นว่าเศรษฐกิจของประเทศยังฟื้นตัวได้ไม่เต็มที่ จึงขยายระยะเวลาช่วยเหลือที่ราคา ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัมต่อไปอีก ๑ เดือน คือ ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ขยายเวลาอีกครั้งไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๓) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานได้มีมติเห็นชอบให้คงราคาขายปลีกก๊าซที่ราคา ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม ยกเว้นกรณีที่ราคาขายปลีกต่ำกว่า ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม ให้ปรับราคาตามราคาขายปลีกก๊าซสำหรับรถทั่วไป มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๔) ตั้งแต่วันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงปัจจุบัน โครงการช่วยเหลือโดยเฉพาะในกลุ่มรถโดยสารสาธารณะทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด

โดยให้รถกลุ่มดังกล่าวสามารถซื้อก๊าซได้ในราคาที่ต่ำกว่ารถทั่วไปผ่านบัตรส่วนลดก๊าซธรรมชาติ (NGV) ภายในวงเงินช่วยเหลือ ดังนี้

๔.๑) กลุ่มรถโดยสารสาธารณะขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๔.๒) กลุ่มรถสาธารณะขนาดใหญ่ไม่เกิน ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน

(๗.๒๙) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

การให้ความช่วยเหลือของกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) คิดเป็นเงินประมาณ ๓,๙๕๗ ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๕) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

(๗.๒๙.๑) จัดตั้งโรงพยาบาลสนาม (End to End) และสนับสนุนเครื่องช่วยหายใจพร้อมออกซิเจนเหลว

(๗.๒๙.๒) จัดตั้งหน่วยคัดกรองให้บริการฉีดวัคซีน

(๗.๒๙.๓) สนับสนุนแอลกอฮอล์

(๗.๒๙.๔) พัฒนา ผลิต จัดหาอุปกรณ์ป้องกันการแพร่ระบาด

(๗.๒๙.๕) พัฒนาชุดตรวจคัดกรอง COVID – ๑๙

(๗.๒๙.๖) วิจัยและพัฒนาวัคซีนป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

(๗.๒๙.๗) การจัดทำถุงยังชีพมอบให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบ

(๗.๒๙.๘) สนับสนุนน้ำมันเชื้อเพลิงและลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานของประชาชน (ก๊าซธรรมชาติ (NGV) และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG))

(๗.๒๙.๙) สนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนที่เสี่ยงหลุดออกจากระบบการศึกษา เช่น โครงการลมหายใจเพื่อน้อง เป็นต้น

นอกจากนี้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ร่วมมือกับกระทรวงพลังงานในการช่วยเหลือภาคครัวเรือนที่มีรายได้น้อยโดยผ่านกลไกของบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เช่น การให้ส่วนลดค่าก๊าซหุงต้ม จำนวน ๔๕ บาท/คน/ภายในระยะเวลา ๓ เดือน และได้มีโครงการบรรเทาผลกระทบให้แก่ ร้านค้า ผู้หาบเร่ แผงลอยจำหน่ายอาหารต่าง ๆ ผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐเป็นส่วนลดค่าก๊าซหุงต้ม จำนวน ๑๐๐ บาท/คน/ภายในระยะเวลา ๑ เดือน เป็นต้น ตลอดจนได้ขยายระยะเวลาการให้ความช่วยเหลือโดยลดราคาขายปลีกก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์รถโดยสารสาธารณะทั้งในเขตกรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และต่างจังหวัด อันเนื่องมาจากเศรษฐกิจของประเทศยังฟื้นตัวได้ไม่เต็มที่ ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ราคา ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม และเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้ขยายเวลาอีกครั้งไปจนถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ อีกทั้งยังมีการสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ บริจาค และลดค่าใช้จ่ายประชาชนด้านพลังงาน รวมเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น ๘๕๑ ล้านบาท พร้อมทั้งให้ความช่วยเหลือประชาชนในช่วงการแพร่ระบาดดังกล่าวด้วยการจ้างงาน First Jobber ของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จำนวน ๑,๕๐๘ คน ไม่รวมบริษัทในกลุ่มบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นการสร้างงานให้กับนักศึกษาจบใหม่ และกลุ่มผู้ตกงาน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม

(๗.๓๐) การไฟฟ้านครหลวง

การไฟฟ้านครหลวงได้ดำเนินมาตรการให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตามมติคณะรัฐมนตรี คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน และตามอำนาจหน้าที่ของการไฟฟ้านครหลวง สรุปได้ ดังนี้

(๗.๓๐.๑) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ – พ.ศ. ๒๕๖๔ มีมาตรการช่วยเหลือ ดังนี้

๑) มาตรการที่ ๑ คือ ผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภทมีส่วนลดค่าไฟฟ้า ร้อยละ ๓ ในเดือนเมษายน - เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) มาตรการที่ ๒ คือ บ้านอยู่อาศัยประเภท ๑.๑ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ และมีการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน) ได้รับยกเว้นค่าไฟฟ้าฟรี ในเดือนมีนาคม - เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓ และค่าไฟฟ้าฟรี ๙๐ หน่วยแรก รวมกับค่าบริการในเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นในเดือนเมษายน)

๓) มาตรการที่ ๓ คือ บ้านอยู่อาศัยประเภท ๑.๒ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์เกิน ๕ แอมป์ และบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ แต่มีการใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน ติดต่อกัน ๓ เดือนขึ้นไป) และบ้านอยู่อาศัยประเภท ๑.๓ (บ้านอยู่อาศัยที่ใช้อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff) กำหนดให้ใช้ไฟฟ้าฟรีและมีส่วนลดตามปริมาณการใช้งาน

๔) มาตรการที่ ๔ คือ ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท ๒ กิจการขนาดเล็ก (ไม่รวมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ) ได้รับยกเว้นค่าไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วยแรก รวมกับค่าบริการในเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นในเดือนเมษายน) และค่าไฟฟ้าฟรี ๑๐๐ หน่วยแรก รวมกับค่าบริการในเดือนกรกฎาคม – เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๕) มาตรการที่ ๕ คือ ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท ๓ (กิจการขนาดกลาง) ประเภท ๔ (กิจการขนาดใหญ่) ประเภท ๕ (กิจการเฉพาะอย่าง) ประเภท ๖ (องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร) และประเภท ๗ (กิจการสูบน้ำเพื่อการเกษตร) ยกเว้นการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าต่ำสุด (Minimum Charge) ในเดือนเมษายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และในเดือนกุมภาพันธ์ – เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นในเดือนเมษายน)

๖) มาตรการที่ ๖ คือ การขยายระยะเวลาผ่อนชำระค่าไฟฟ้า

(๗.๓๐.๒) มาตรการเร่งด่วนเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนจากปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคยุโรป ในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ และวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เห็นชอบตามที่สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอในหลักการข้อเสนอมาตรการเร่งด่วนเพื่อบรรเทาผลกระทบต่อประชาชนจากสถานการณ์ราคาพลังงานอันเนื่องจากปัญหาความขัดแย้งในภูมิภาคยุโรป โดยมีมาตรการลดภาระค่าครองชีพของประชาชนในส่วนของมาตรการด้านราคาค่าไฟฟ้าซึ่งให้ส่วนลดอัตราค่าเอฟทีแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยและประเภทกิจการขนาดเล็ก (ไม่รวมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ) ที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๓๐๐ หน่วยต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๔ เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม – เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) การดำเนินการของการไฟฟ้านครหลวงได้กำหนดให้มีมาตรการส่วนลดอัตราค่าเอฟที และมาตรการขยายระยะเวลาผ่อนชำระค่าไฟฟ้า

(๗.๓๐.๓) มาตรการรองรับในการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า (EV)

๑) สำหรับบ้านอยู่อาศัยและคอนโดจะรับติดตั้งเครื่องอัดประจุไฟฟ้าสำหรับการชาร์จรถยนต์ไฟฟ้าภายในบ้านและคอนโด โดยการไฟฟ้านครหลวงมีการทำ MOU กับบริษัท Mitsubishi ซึ่งลูกค้าที่ซื้อรถ EV กับบริษัท Mitsubishi ทางการไฟฟ้านครหลวงจะเป็นผู้ติดตั้งหัวชาร์จให้

๒) สำหรับพื้นที่สาธารณะจะรับติดตั้งเครื่องอัดประจุไฟฟ้าสำหรับการชาร์จรถยนต์ไฟฟ้าในพื้นที่สาธารณะของหน่วยงานภาครัฐ โดยปี พ.ศ. ๒๕๖๕ ติดตั้งหัวชาร์จให้หน่วยงานภาครัฐจำนวน ๑๕ หัวชาร์จ และสะสมครบจำนวน ๑๐๐ หัวชาร์จภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ อีกทั้งในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการดำเนินโครงการมหานครสดใสชาร์จไฟกับการไฟฟ้านครหลวง โดยมีแผนติดตั้งหัวชาร์จของการไฟฟ้านครหลวง จำนวน ๑๐๐ หัวชาร์จ ตลอดจนมีการพัฒนา Application EV ใหม่ “MEA EV” พร้อมรองรับการคิดค่าให้บริการ EV

(๗.๓๐.๔) อัตราค่าไฟฟ้าอัดประจุยานยนต์ไฟฟ้า (EV)

๑) กรณี “Home” EV Charger มีอัตราเดียวกับประเภทบ้านอยู่อาศัย

๒) กรณี “Public” EV Charger มีอัตราค่าไฟฟ้าสถานีอัดประจุไฟฟ้าสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า คือ อัตราตามสถานีอัดประจุไฟฟ้าแบบทั่วไป และอัตราตามสถานีอัดประจุไฟฟ้าแบบ Low Priority

(๗.๓๑) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ดำเนินมาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) โดยมีมาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้า ดังนี้

(๗.๓๑.๑) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ตามนโยบายรัฐบาลในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

๑) มาตรการลดค่าไฟฟ้าร้อยละ ๓ สำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภท ในเดือนเมษายน - เดือนมิถุนายน ๒๕๖๓

๒) มาตรการยกเว้นการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าอัตราขั้นต่ำสำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท ๓ (กิจการขนาดกลาง) ประเภท ๔ (กิจการขนาดใหญ่) ประเภท ๕ (กิจการเฉพาะอย่าง) ประเภท ๖ (องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร) และประเภท ๗ (กิจการสูบน้ำเพื่อการเกษตร) ในเดือนเมษายน - เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๓) มาตรการไฟฟ้าฟรี ๙๐ หน่วย สำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ๑.๑.๑ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ และมีการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน) ในเดือนเมษายน - เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๓

๔) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยสำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ๑.๑.๑ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ และมีการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน) กำหนดให้ใช้ไฟฟ้าฟรี และกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ๑.๑.๒ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์เกิน ๕ แอมป์ และบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ แต่มีการใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน ติดต่อกัน ๓ เดือนขึ้นไป) มีส่วนลดค่าไฟฟ้า ในเดือนมีนาคม - เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

๕) มาตรการขยายเวลาการผ่อนชำระค่าไฟฟ้า

(๗.๓๑.๒) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ตามนโยบายรัฐบาลในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีดังนี้

๑) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็ก มีดังนี้

๑.๑) มาตรการไฟฟ้าฟรี ๙๐ หน่วย สำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ๑.๑.๑ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ และมีการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน) ในเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นเดือนเมษายน)

๑.๒) มาตรการส่วนลดค่าไฟฟ้า สำหรับกลุ่มผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ๑.๑.๒ (บ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์เกิน ๕ แอมป์ และบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ แต่มีการใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน ติดต่อกัน ๓ เดือนขึ้นไป) ในเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นเดือนเมษายน)

๑.๓) มาตรการไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วยแรก สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดเล็ก (ไม่รวมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ) ในเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นในเดือนเมษายน) และมาตรการไฟฟ้าฟรี ๑๐๐ หน่วยแรก ในเดือนกรกฎาคม - เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

๒) มาตรการยกเว้นการเรียกเก็บค่าไฟฟ้าต่ำสุด สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท ๓ (กิจการขนาดกลาง) ประเภท ๔ (กิจการขนาดใหญ่) ประเภท ๕ (กิจการเฉพาะอย่าง)

ประเภท ๖ (องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร) และประเภท ๗ (กิจการสูบน้ำเพื่อการเกษตร) ในเดือนมกราคม - เดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ (ยกเว้นในเดือนเมษายน)

๓) มาตรการขยายระยะเวลาผ่อนชำระค่าไฟฟ้า

(๗.๓๑.๓) การปรับค่าเอฟที (Ft) รอบเดือนพฤษภาคม – สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานมีมติเห็นชอบค่าเอฟที (Ft) รอบเดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ เท่ากับ ๒๔.๗๗ สตางค์ต่อหน่วย เพิ่มขึ้นจากรอบก่อน ๒๓.๓๘ สตางค์ต่อหน่วย โดยมีสาเหตุหลักมาจากต้นทุนเชื้อเพลิงที่ใช้ผลิตไฟฟ้ามีความผันผวนและมีราคาสูงขึ้น อันเนื่องมาจากวิกฤตราคาพลังงานโลกที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ จึงส่งผลให้ค่าเอฟที (Ft) เพิ่มสูงขึ้นมาก

แต่อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ และวันที่ ๑๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ เห็นชอบให้ลดค่าเอฟที (Ft) บ้านอยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็ก (ไม่รวมส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ) ที่มีการใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๓๐๐ หน่วยต่อเดือน เป็นระยะเวลา ๔ เดือน (เดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕)

(๗.๓๑.๔) แนวทางการกำกับดูแลค่าไฟฟ้า

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ทางการเงินเพื่อกำกับให้การไฟฟ้ามีฐานะการเงินเป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งที่ผ่านมาคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้พิจารณาให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคนำเงินที่เกินเกณฑ์ที่กำหนด (พิจารณาจากอัตราผลตอบแทนการลงทุน หรือ Return on Invested Capital) คืนเพื่อลดค่าไฟฟ้าให้ผู้ใช้ไฟฟ้า โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ และปี พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานได้มีการทบทวนหลักเกณฑ์ทางการเงินให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันโดยปรับลดอัตราผลตอบแทนการลงทุนของการไฟฟ้าจากเดิมให้สะท้อนกับการลงทุนที่เกิดขึ้นจริง เพื่อจะได้มีวงเงินนำมาลดค่าไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า ทั้งนี้ สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานอยู่ระหว่างการศึกษาโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าใหม่

(๗.๓๑.๕) มาตรการรองรับการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า (EV)

มาตรการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระตุ้นให้เปลี่ยนการใช้งานยานยนต์สันดาปภายในเป็นยานยนต์ไฟฟ้าเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อม โดยมีมาตรการที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) กำหนดให้มาตรการรองรับการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) เป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์องค์กร

๒) การปรับปรุง แก้ไข และจัดทำระเบียบ หลักเกณฑ์มาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

๓) การสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านระบบไฟฟ้าและสถานีอัดประจุไฟฟ้า

๔) การสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อศึกษาพฤติกรรมการอัดประจุไฟฟ้า

๕) การประชาสัมพันธ์สื่อสารความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับยานยนต์ไฟฟ้า และสถานีอัดประจุไฟฟ้าให้กับประชาชน

(๗.๓๑.๖) อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับ EV CHARGING

๑) กรณีบ้านอยู่อาศัยคิดตามอัตราประเภทบ้านอยู่อาศัย

๒) กรณีสถานีอัดประจุไฟฟ้าเชิงพาณิชย์ สำหรับอัตราค่าไฟฟ้าชั่วคราวสำหรับยานยนต์ไฟฟ้า คิดตามอัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use : TOU) และสำหรับอัตราค่าไฟฟ้ายานยนต์ไฟฟ้าภายใต้เงื่อนไขการบริหารจัดการแบบ Low Priority คิดตามอัตราคงที่ทุกแรงดันตลอดทั้งวัน

(๗.๓๒) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยดำเนินมาตรการด้านไฟฟ้าเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ดังนี้

(๗.๓๒.๑) เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม - เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ ดังนี้

๑) ลดอัตราค่าบริการไฟฟ้าสุทธิ (รวม VAT) ร้อยละ ๓ ให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าทุกประเภท ระยะเวลา ๓ เดือน เป็นวงเงิน ๔,๙๕๓ ล้านบาท

๒) ไฟฟ้าฟรีสำหรับบ้านอยู่อาศัย ผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ ระยะเวลา ๓ เดือน เป็นวงเงิน ๙,๗๙๕ ล้านบาท

๓) ลดค่า Minimum Charge ยกเว้นเรียกเก็บค่าไฟฟ้าต่ำสุดกับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภท ๓ กิจการขนาดกลาง ประเภท ๔ กิจการขนาดใหญ่ ประเภท ๕ กิจการโรงแรม กิจการให้เช่าที่พักอาศัย ประเภท ๖ องค์กรที่ไม่แสวงหากำไร และประเภท ๗ สูบน้ำเพื่อการเกษตร ระยะเวลา ๑๒ เดือน เป็นวงเงิน ๒๙๑ ล้านบาท

๔) ลดค่าไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัย ระยะเวลา ๓ เดือน เป็นวงเงิน ๑๑,๖๖๓ ล้านบาท

(๗.๓๒.๒) มาตรการช่วยเหลือค่าไฟฟ้าให้แก่ประชาชนในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ดังนี้

๑) ประเภทบ้านอยู่อาศัยขนาดเล็กให้สิทธิในการใช้ไฟฟ้าฟรี จำนวน ๙๐ หน่วยแรก สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน ๕ แอมป์ ที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วย

๒) ประเภทบ้านอยู่อาศัยขนาดใหญ่ให้ส่วนลดค่าไฟฟ้าสำหรับขนาดมิเตอร์เกิน ๕ แอมป์ ที่ใช้ไฟฟ้าเกิน ๑๕๐ หน่วย รวมถึงมิเตอร์ตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

๓) ประเภทกิจการขนาดเล็กให้สิทธิไฟฟ้าฟรี ๕๐ หน่วยแรก ยกเว้นส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจ

นอกจากนี้ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศได้มีกรอบแนวทางลดค่าไฟฟ้าช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยประเภทบ้านอยู่อาศัยไม่เกิน ๑๕๐ หน่วย/เดือน ดังนี้

(๑) ลดอัตราค่าไฟฟ้าเป็นลักษณะในการคิดดอกเบี้ยเงินกู้แบบเงินต้นคงที่ (Flat Rate) สำหรับประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ใช้ไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วย/เดือน สำหรับ ๑๕๐ หน่วยแรก

(๒) กำหนดมาตรการช่วยเหลือชั่วคราว ๑ ปี หรือจนกว่าการปรับโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๘ มีผลบังคับใช้

(๓) เสนอให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานพิจารณากำหนดอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีรายได้น้อยด้วยการปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ – พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้มีความเหมาะสมต่อไป

(๘) กรณีศึกษา : การศึกษาดูงานการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนในพื้นที่ต่าง ๆ

(๘.๑) สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี

จากข้อมูลการศึกษาดูงานในพื้นที่ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร ณ สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง จังหวัดชลบุรี พบว่าเป็นสถาบันการเงินที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานอย่างมากทั้งการดำเนินงานเพื่อเป็นสถาบันการเงินทางเลือกให้แก่คนในชุมชนทดแทนเจ้าหนี้นอกระบบ การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพในการหารายได้ของคนในชุมชน ตลอดจนการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ร่วมกับสมาชิกและคนในชุมชนเพื่อตอบแทนชุมชนคลองพลูตาหลวง และมีองค์กรทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนที่สนใจเดินทางมาศึกษาดูงานอย่างต่อเนื่อง โดยความสำเร็จดังกล่าวเกิดขึ้นด้วยความร่วมมือร่วมมือใจของคนในชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานที่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนได้อย่างแท้จริง สรุปได้ดังนี้

(๘.๑.๑) คณะกรรมการต้องมีคุณสมบัติ มีประสบการณ์ และได้รับความเชื่อถือจากสมาชิกในชุมชน โดยต้องมีการเรียนรู้ พัฒนา และต่อยอดองค์ความรู้ในการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ทั้งด้านการบริหาร การบริการ การบัญชี และเทคโนโลยี อย่างสม่ำเสมอ รวมถึงต้องส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของบุคลากร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และพัฒนาขีดความสามารถของสถาบันการเงินชุมชน

(๘.๑.๒) การบริหารจัดการต้องยึดหลักธรรมาภิบาล โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีความยุติธรรม บนพื้นฐานของกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างจริงจังของสมาชิกและชุมชน

(๘.๑.๓) การจัดทำบัญชีทุกประเภทต้องมีมาตรฐาน โปร่งใส มีการควบคุม ตรวจสอบความถูกต้อง และต้องแบ่งประเภทให้เกิดความชัดเจน ตลอดจนรับคำแนะนำเพื่อปรับปรุงและพัฒนาจากผู้มีประสบการณ์ เช่น ธนาคารออมสิน เป็นต้น

(๘.๑.๔) การให้ความช่วยเหลือด้านเงินกู้เพื่อเป็นทุนในการประกอบอาชีพ หรือเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้แก่สมาชิกต้องปฏิบัติตามระเบียบของสถาบันการเงินชุมชนอย่างเคร่งครัด การพิจารณาต้องมีความเป็นธรรม มีหลักเกณฑ์ที่ชัดเจน และมีความเอื้ออาทรต่อกัน เพื่อให้สมาชิกสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนจากสถาบันการเงินชุมชน ลดการพึ่งพา และทดแทนการกู้ยืมเงินจากเจ้าหนี้นอกระบบ

(๘.๑.๕) พยายามติดตามสถานะความเป็นอยู่ ความเดือดร้อน ลำบากของสมาชิก หรือลูกหนี้ของสถาบันการเงินชุมชน เพื่อประโยชน์ในการให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนพิจารณาความเสี่ยงในการได้รับชำระหนี้ หากปรากฏพฤติการณ์ที่อาจทำให้ลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนดจะได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือ หรือกำหนดมาตรการผ่อนปรนเพื่อไม่ให้หนี้สูญ ทั้งนี้ จะไม่ดำเนินการในลักษณะที่อาจทำให้ลูกหนี้เสียหาย อับอาย หรือหมดกำลังใจ

(๘.๑.๖) มุ่งเน้นการให้ความรู้ทางการเงินแก่สมาชิก และคนในชุมชน เพื่อปลูกฝังวินัยทางการเงิน และให้ลูกหนี้ตระหนักว่าการเป็นหนี้ไม่ใช่เรื่องเสียหายแต่เมื่อเป็นหนี้แล้วต้องชำระหนี้เพื่อรักษาเครดิตและความน่าเชื่อถือของตนเอง

(๘.๑.๗) มุ่งเน้นให้สมาชิก และลูกหนี้สามารถประกอบอาชีพเพื่อหารายได้และพึ่งพาตนเองได้ ทั้งการประกอบอาชีพหลัก หรือการประกอบอาชีพเสริม และให้ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตระหนักถึงความพอประมาณ ไม่อยากมีอยากได้จนเกินตัว หรือฟุ้งเฟ้อในสิ่งที่ไม่จำเป็น ใช้ชีวิตด้วยความไม่ประมาท มิฉะนั้น จะไม่สามารถหลุดพ้นปัญหาหนี้สินได้เลย

(๘.๑.๘) พัฒนาศูนย์การเรียนรู้โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตโดยเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำโรงเรือนเพื่อปลูกเมล่อนในโรงเรือนระบบปิด และเลี้ยงไส้เดือนเอามูลทำปุ๋ย เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ และเป็นศูนย์การเรียนรู้อาชีพให้คนในชุมชน ตลอดจนหน่วยงาน องค์กร และประชาชนทั่วไปที่เดินทางมาศึกษาดูงาน

(๘.๑.๙) มีการพัฒนา เชื่อมโยงระบบฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานของสถาบันการเงินชุมชน เพื่อให้คนในชุมชน และสมาชิกมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินงานของสถาบันการเงินชุมชน

(๘.๑.๑๐) มุ่งเน้น และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของสมาชิกและชุมชนในการบริหารจัดการสถาบันการเงินชุมชน และการจัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อส่วนรวม เพื่อให้เกิดความรู้สึกร่วมกันว่า สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวงเป็นสถาบันการเงินของทุกคนและของชุมชนอย่างแท้จริง

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

(๑) ปัจจัยสำคัญที่ทำให้สถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวงประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเกิดจากความรู้ ความสามารถ ความจริงจัง และความโปร่งใสในการดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสถาบันการเงินชุมชนคลองพลูตาหลวง ที่มีประสบการณ์ในการบริหารจัดการและติดตามหนี้ ควบคู่ไปกับความร่วมมือของสมาชิกในชุมชนที่มีความรับผิดชอบ มีวินัย และช่วยเหลือเกื้อกูลกันเป็นอย่างดี ซึ่งปัจจัยดังกล่าวเป็นเรื่องที่ต้องสร้างให้เกิดขึ้นในสถาบันการเงินชุมชนอื่น ๆ เพื่อให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินทุกแห่งทั่วประเทศประสบความสำเร็จและสามารถเป็นที่พึ่งให้แก่คนในชุมชนได้

(๒) การแก้ไขปัญหาหนี้สินอย่างยั่งยืนสิ่งสำคัญคือการสนับสนุนให้ประชาชนสามารถประกอบอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการสร้างวินัยทางการเงินในภาคประชาชน ซึ่งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีบทบาทในการผลักดันให้เรื่องดังกล่าวเกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม

(๘.๒) สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ จังหวัดนนทบุรี

จากข้อมูลการศึกษาดูงานในพื้นที่ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร ณ สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ จังหวัดนนทบุรี พบว่า สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ เป็นอีกหนึ่งสถาบันการเงินชุมชนที่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนโดยเฉพาะปัญหาหนี้นอกระบบของคนในชุมชนที่สามารถร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเป็นต้นแบบแก่สถาบันการเงินชุมชนอื่น ๆ ได้ โดยสถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ มีการดำเนินงานทั้งการให้บริการรับฝากเงิน – ถอนเงิน และการปล่อยสินเชื่อ เพื่อให้คนในชุมชนมีเงินหมุนเวียนคล่องตัว ซึ่งมีหลักการดำเนินงานที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

(๘.๒.๑) การให้บริการ โดยยึดประชาชนในชุมชนเป็นศูนย์กลาง

(๘.๒.๒) เป็นแหล่งเงินทุนการหมุนเวียน ดอกเบี้ยต่ำ (ร้อยละ ๑ ต่อเดือน)

(๘.๒.๓) ลดภาระการกู้เงินนอกระบบของสมาชิก บรรเทาความเดือดร้อน

(๘.๒.๔) ธุรกิจพึ่งพาตนเอง ไม่หวังผลกำไรเพียงอย่างเดียว

(๘.๒.๕) สร้างวินัยในการออมทางสมาชิกและการลงทุนของประชาชนในชุมชน

นอกจากนี้ สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ ได้สร้างสถาบันการเรียนรู้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเฉลิมพระเกียรติ ๘๔ พรรษา เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของบุคคล ๒ กลุ่ม ได้แก่ (๑) สมาชิกและประชาชนในชุมชนที่มีความประสงค์ที่จะฝึกอาชีพเพื่อนำไปสร้างงาน สร้างรายได้ (๒) บุคคลภายนอก จัดให้มีการศึกษาดูงานในลักษณะการปฏิบัติงานจริง รวมทั้งมีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก เช่น สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ จัดทุนการศึกษา งานสาธารณะกุศลและสังคมต่าง ๆ เป็นต้น โดยมีผลการดำเนินงานก้าวหน้าเป็นลำดับจนได้รับการประกาศและเสนอจากเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองปากเกร็ดให้เป็นกองทุนนำร่องเพื่อยกฐานะเป็นสถาบันการเงินเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๔๙ โดยได้ยกฐานะเป็น “สถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดร่วมใจ ๒” ซึ่งมีธนาคารออมสิน เป็นพี่เลี้ยงในการบริหารจัดการ

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

ควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจให้แก่ลูกหนี้ ได้รับทราบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเป็นหนี้ โดยเฉพาะแนวทางการบริหารจัดการหนี้ การวางแผนการใช้จ่ายเงินให้เหมาะสมกับรายได้ของครัวเรือน การสร้างวินัยทางการเงินเพื่อให้หลุดพ้นจากการเป็นหนี้สิน และเพื่อให้ประชาชนในชุมชนสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ตลอดจนสถาบันการเงินชุมชนปากเกร็ดรวมใจ ๒ ควรมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาด้านการส่งเสริมเงินทุนและการสนับสนุนด้านการออม เพื่อให้เกิดโครงการที่ดีและเป็นตัวอย่าง (Best Practice) แก่ชุมชนอื่นต่อไป

(๘.๓) สหกรณ์การเกษตรหาดใหญ่ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรสทิงพระ จำกัด จังหวัดสงขลา

จากข้อมูลการศึกษาดูงานในพื้นที่ของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร ณ สหกรณ์การเกษตรหาดใหญ่ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรสทิงพระ จำกัด จังหวัดสงขลา พบว่า สหกรณ์การเกษตรทั้งสองแห่งเป็นสหกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสามารถสนับสนุนให้ประชาชนระดับฐานรากเกิดความร่วมมือระหว่างสมาชิก ให้สมาชิกสามารถพึ่งพาตนเอง เติมเต็มช่องว่างทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ และแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนให้แก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

(๓.๑) สหกรณ์การเกษตรหาดใหญ่ จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรที่ให้บริการด้านการเงินแก่สมาชิกทั้งการให้บริการรับฝากเงิน – ถอนเงิน และการปล่อยสินเชื่อ โดยบัญชีเงินฝากสัจจะออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๕๐ ต่อปี และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี ส่วนการปล่อยสินเชื่อจะแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น กู้ได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระไม่เกิน ๑๒ งวด ระยะปานกลาง กู้ได้ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระไม่เกิน ๑๓๐ งวด (๑๐ ปี) ระยะยาว กู้ได้ไม่เกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระไม่เกิน ๑๘๐ งวด (๑๕ ปี) โดยเงินกู้ทุกประเภทคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๖ ต่อปี ทั้งนี้ กรณีที่สมาชิกสหกรณ์เกิดปัญหาหนี้ค้างชำระโดยส่วนใหญ่เกิดจากราคาผลผลิตตกต่ำ รายได้ลดลง มีหนี้สินหลายทาง นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ ขาดวินัยการเงิน มีรายได้ทางเดียว รวมทั้งไม่สามารถประกอบอาชีพได้เนื่องจากเจ็บป่วยและการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาล สหกรณ์มีแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่สมาชิก โดยสหกรณ์จะดำเนินการสำรวจและตรวจสอบยอดหนี้ของลูกหนี้โดยพิจารณาจากประเภทสัญญา ระยะเวลาการค้างชำระ เงินต้นค้างชำระ ดอกเบี้ยค้างชำระ และค่าปรับค้างชำระ พร้อมทั้งรวบรวมข้อมูลหนี้สินและเจ้าหนี้ทั้งหมดของสมาชิกเพื่อจัดลำดับการแก้ไขปัญหาให้แก่สมาชิก ได้แก่ หนี้ที่ถึงกำหนดชำระ หนี้ดอกเบี้ยสูง และหนี้ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของสมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีแนวทางการบริหารจัดการหนี้สินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข

(๓.๒) สหกรณ์การเกษตรสทิงพระ จำกัด เป็นสหกรณ์การเกษตรที่ให้บริการด้านการรับฝากเงิน – ถอนเงิน การปล่อยสินเชื่อ และการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย โดยสหกรณ์มีแนวทางการสนับสนุนเงินทุนให้แก่สมาชิกคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ – ๒ หรือปลอดดอกเบี้ยตามที่เห็นสมควรแต่ละโครงการ โดยพิจารณาตามความจำเป็นให้แก่สมาชิกแต่ละราย เพื่อช่วยเหลือให้สมาชิกได้พัฒนาคุณภาพชีวิต และส่งเสริมการสร้างอาชีพสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือน ส่วน บัญชีเงินฝากสัจจะออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๕๐ ต่อปี และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี ส่วนการปล่อยสินเชื่อจะแบ่งออกเป็น ๓ ระยะ ได้แก่ ระยะสั้น กู้ได้ไม่เกิน ๓๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระไม่เกิน ๑๒ งวด ระยะปานกลาง กู้ได้ไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระไม่เกิน ๑๓๐ งวด (๑๐ ปี) ระยะยาว กู้ได้ไม่เกิน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท ผ่อนชำระไม่เกิน ๑๘๐ งวด (๑๕ ปี) โดยเงินกู้ทุกประเภทคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๖ ต่อปี ทั้งนี้ ในอดีตที่ผ่านมาสหกรณ์มีปัญหาด้านการจัดการหนี้สินที่สมาชิกค้างชำระเป็นจำนวนมาก จึงได้จัดทำแผนการบริหารจัดการหนี้สินของสหกรณ์โดยกำหนดให้มีการควบคุมภายในด้านลูกหนี้ แยกสภาพหนี้ของสมาชิก จัดทำรายได้ของสมาชิกที่กู้เงิน สร้างความเข้มแข็งด้านอาชีพของสมาชิก และสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่สมาชิกโดยการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบที่สมาชิกถูกเอาเปรียบ

จากนายทุน เปิดคลินิกหนี้เพื่อรับปรึกษาเกี่ยวกับสินเชื่อ ปัญหาหนี้สิน หาทางออกและช่วยเหลือสมาชิก นำสมาชิกเข้าสู่กระบวนการสร้างอาชีพสร้างรายได้ มีการใช้มาตรการสมาชิกควบคุมสมาชิก และจัดทำโครงการอบรมสัมมนาเพื่อถอดบทเรียนเรื่องการจัดการบริหารหนี้ให้กับสมาชิกที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติให้สามารถชำระหนี้ให้ได้ปกติ นอกจากนี้ ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) โดยกำหนดให้มีการลดดอกเบี้ยให้แก่สมาชิกที่สามารถชำระดอกเบี้ยได้ ขยายระยะเวลาการชำระหนี้เงินต้น ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ และให้สินเชื่อเงินกู้เพื่อส่งเสริมอาชีพและค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพโดยคิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี รายละไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ชำระหนี้ภายในระยะเวลา ๑ – ๒ ปี

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

(๑) สหกรณ์การเกษตรหาดใหญ่ จำกัด ควรสร้างองค์ความรู้ให้แก่สมาชิกทั้งการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการสร้างวินัยทางการเงินและการปรับทัศนคติในการดำเนินชีวิตภายใต้บริบทของการเป็นหนี้เพื่อให้สมาชิกรู้จักน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตและควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น รวมถึงการหารายได้เพิ่มจากการประกอบอาชีพเสริม

(๒) สหกรณ์การเกษตรสทิงพระ จำกัด ควรพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในระยะยาวให้แก่สมาชิกสหกรณ์ที่ประสบปัญหาหนี้สินเนื่องจากได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) โดยเฉพาะแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระภายหลังจากที่ครบกำหนดเวลาที่สหกรณ์ได้ผ่อนปรนการชำระหนี้ให้แก่สมาชิก เพื่อให้สมาชิกมีแนวทางในการบริหารจัดการหนี้อย่างเป็นระบบ และมีทิศทางที่ชัดเจน สามารถเลือกแผนการชำระหนี้ที่เหมาะสมแก่ตนเอง ตลอดจนสหกรณ์จะได้รับการชำระหนี้เงินกู้คืนและสามารนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ให้แก่สมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อสมาชิกมากยิ่งขึ้น

(๙) สรุปผลการวิเคราะห์ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน

(๙.๑) บริบทและเงื่อนไข

การแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนในปัจจุบันจะพบว่ามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขปัญหาภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่กำหนดไว้ โดยขาดการบูรณาการการแก้ไขปัญหาร่วมกันในลักษณะแบบเป็นองค์รวม และยังไม่มีหน่วยงานทำหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขปัญหาโดยตรง ประกอบกับยังขาดฐานข้อมูลกลางของลูกหนี้ที่จะช่วยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถตรวจสอบข้อมูลลูกหนี้ หรือนำข้อมูลลูกหนี้ไปใช้ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเป็นระบบและสะดวกรวดเร็วซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยทำให้การแก้ไขปัญหาหนี้สินของลูกหนี้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ แต่อย่างไรก็ตาม การดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนของหน่วยงานต่าง ๆ เป็นการดำเนินการภายใต้กฎหมาย นโยบาย และระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ

ดังนั้น เมื่อพิเคราะห์ถึงบริบทและเงื่อนไขการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ประกอบบริบทและเงื่อนไขจากสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การเมือง เทคโนโลยี และวัฒนธรรมในปัจจุบัน จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่าการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินเป็นลักษณะการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเป็นหนี้แล้ว โดยขาดมาตรการป้องกันก่อนการเป็นหนี้ และระหว่างการเป็นหนี้ จึงทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างแท้จริง โดยเฉพาะประเด็นต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

(๙.๑.๑) พระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๔ กำหนดให้บุคคลใดให้บุคคลอื่นกู้ยืมเงินหรือกระทำการใด ๆ อันมีลักษณะเป็นการอำพรางการให้กู้ยืมเงิน โดยเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือโดยกำหนดข้อความอันเป็นเท็จในเรื่องจำนวนเงินกู้หรือเรื่องอื่น ๆ ไว้ในหลักฐานการกู้ยืมหรือตราสารที่เปลี่ยนมือได้เพื่อปิดบังการเรียกดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด หรือโดยกำหนดจะเอาหรือรับเอาซึ่งประโยชน์อย่างอื่นนอกจากดอกเบี้ยไม่ว่าจะเป็นเงินหรือสิ่งของหรือโดยวิธีการใด ๆ จนเห็นได้ชัดว่าประโยชน์ที่ได้รับนั้นมากเกินส่วนอันสมควรตามเงื่อนไขแห่งการกู้ยืมเงินต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับเกินสองแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ มาตรา ๕ กำหนดให้บุคคลใดได้มาซึ่งสิทธิเรียกร้องจากบุคคลอื่น โดยรู้ว่าเป็นสิทธิที่ได้มาจากการกระทำความผิดและใช้สิทธินั้นหรือพยายามถือเอาประโยชน์แห่งสิทธินั้นต้องระวางโทษเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิด และมาตรา ๖ กำหนดให้เมื่อศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือรอลงโทษไว้ไม่ว่าจะมีคำขอหรือไม่ ศาลอาจจะนำวิธีการเพื่อความปลอดภัยตามมาตรา ๓๙ (๓) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายอาญามาบังคับโดยอนุโลม ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้จะเห็นได้ว่าเป็นกฎหมายที่ช่วยเหลือประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมในการทำสัญญากู้ยืมโดยเฉพาะการกู้เงินนอกระบบที่ผู้กู้ยืมเงินโดยส่วนใหญ่จะเสียเปรียบผู้ให้กู้ยืมโดยเฉพาะอัตราดอกเบี้ยที่ผู้ให้กู้อาจจะกำหนดไว้ในอัตราที่สูงมากจนท้ายที่สุดเกิดกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถที่จะชำระเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยได้ จึงนำไปสู่ปัญหาการทวงหนี้ที่ไม่เป็นธรรม การถูกข่มขู่คุกคาม และเจ้าหนี้ใช้ความรุนแรงในการทวงหนี้ ซึ่งนับเป็นการช่วยคุ้มครองสิทธิของประชาชนมิให้ถูกละเมิดจากสัญญาที่ไม่เป็นธรรมได้อย่างยั่งยืน และนำไปสู่คุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชน แต่ด้วยสภาพสังคมในปัจจุบันเป็นช่วงที่ประเทศไทยอยู่ภายใต้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทำให้ประชาชนจำนวนมากได้รับความเดือดร้อนจากปัญหาเศรษฐกิจและขาดรายได้ ขณะที่ค่าใช้จ่ายเท่าเดิม เช่น ค่าผ่อนบ้าน ผ่อนรถ และค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวันในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น เป็นต้น เมื่อไม่สามารถหาเงินมาผ่อนชำระหนี้ในระบบได้ก็จำเป็นต้องกู้ยืมเงินนอกระบบเพื่อมาเป็นค่าใช้จ่าย โดยปัจจุบันรูปแบบการให้กู้ยืมเงินกู้นอกระบบได้มีการพัฒนาปรับเปลี่ยนด้วยเทคโนโลยีซึ่งจากเดิมจะเป็นการทำสัญญากู้ยืมการจำนองโดยมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน การขายฝาก หรือขายทรัพย์ การให้กู้ยืมและเก็บหนี้รายวันที่ดอกเบี้ยสูงประมาณร้อยละ ๒๐ ต่อวัน หรือที่เรียกว่าแก๊งค์หมวกกันน็อค ก็พัฒนาเป็นการให้กู้ออนไลน์ผ่านเฟสบุ๊คหรือแอปพลิเคชันไลน์ ซึ่งสามารถเข้าถึงได้ง่าย ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก และไม่ต้องตรวจข้อมูลเครดิตบูโรของผู้กู้ จึงสะท้อนให้เห็นว่ากฎหมายฉบับนี้แม้จะช่วยเป็นเครื่องมือในการปราบปรามหนี้นอกระบบและมีการจัดตั้งศูนย์ปราบปราม แต่การปราบปรามตามกลไกของกฎหมายยังไม่อาจหยุดหนี้นอกระบบได้เพราะหนี้นอกระบบก็ยังถือเป็นแหล่งเงินทุนสำคัญของลูกหนี้ที่มีความจำเป็นต้องใช้เงินในการหมุนเวียนเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายและนำไปชำระหนี้ทำให้ลูกหนี้จำนวนมากไม่ประสงค์แจ้งความดำเนินคดีกับเจ้าหนี้นอกระบบในปัจจุบัน

(๙.๑.๒) พระราชบัญญัติการทวงถามหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๕ กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ต้องจดทะเบียนการประกอบธุรกิจทวงถามหนี้ มาตรา ๑๑ กำหนดข้อห้ามในการทวงถามหนี้ และมาตรา ๑๓ กำหนดข้อห้ามในการทวงถามหนี้ในลักษณะที่ไม่เป็นธรรม ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงความมุ่งหมายของกฎหมายฉบับนี้จะเห็นได้ว่าเป็นผลที่เกิดขึ้นจากการทวงถามหนี้ในปัจจุบันมีการกระทำที่ไม่เหมาะสมต่อลูกหนี้ไม่ว่าจะเป็นการใช้ถ้อยคำที่เป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคลอย่างรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลังประทุษร้าย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จ

และการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่น ประกอบกับการที่ยังไม่มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการทวงถามหนี้และควบคุมการทวงถามหนี้ไว้เป็นการเฉพาะ จึงทำให้การทวงถามหนี้ของเจ้าหนี้ต่อลูกหนี้ดีขึ้น ลดการใช้ความรุนแรง การคุกคามโดยขู่เข็ญ การใช้กำลังประทุษร้าย การทำให้อับอาย หรือการทำให้เสียชื่อเสียง รวมถึงการให้ข้อมูลเท็จและการสร้างความเดือดร้อนรำคาญให้แก่บุคคลอื่นอันส่งผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจโดยรวม แต่ไม่ได้ช่วยในการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้แก่ลูกหนี้ได้โดยตรง

(๙.๑.๓) พระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ หมวดที่ ๓ ได้กำหนดการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ไว้ ๒ ส่วน ได้แก่ การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามหมวด ๓/๑ เป็นการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นบริษัทจำกัด หรือมหาชนจำกัด ที่มีหนี้สินตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป ที่มีภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว โดยมีขั้นตอนการฟื้นฟูกิจการพอสังเขป คือ ลูกหนี้ต้องเป็นบริษัทจำกัดหรือบริษัท มหาชน จำกัด เท่านั้น การฟื้นฟูกิจการต้องยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและตั้งผู้ทำแผนเพื่อทำหน้าที่บริหารกิจการของลูกหนี้ในระหว่างการฟื้นฟูกิจการ และจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการเพื่อเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหนี้และศาล ในการให้ความยินยอมและเห็นชอบแผนการบริหารแผนที่ศาลเห็นชอบกระทำโดยผู้บริหารแผนที่ศาลแต่งตั้งเมื่อผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการสามารถดำเนินการตามแผนได้แล้วเสร็จ ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ สำหรับการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามหมวด ๓/๒ เป็นการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ที่เป็นผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจขนาดกลางหรือขนาดย่อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีหนี้สินตั้งแต่ ๒ ล้านบาทขึ้นไป แต่ไม่เกิน ๑๐ ล้านบาท ที่มีภาวะไม่สามารถชำระหนี้ได้หรือขาดสภาพคล่อง โดยมีขั้นตอนการฟื้นฟูกิจการพอสังเขป คือ ลูกหนี้และเจ้าหนี้ต้องประชุมร่วมกันจัดทำแผนฟื้นฟูกิจการเสนอต่อที่ประชุมเจ้าหนี้เพื่อให้ความเห็นชอบโดยมติของที่ประชุมด้วยเสียงสองในสามของจำนวนหนี้ทั้งหมด จากนั้นลูกหนี้จึงจะยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการพร้อมแนบแผนฟื้นฟูกิจการที่เจ้าหนี้เห็นชอบ ศาลจะสั่งให้ฟื้นฟูกิจการและเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการไปพร้อมกัน โดยมอบให้ลูกหนี้เป็นผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการที่ศาลเห็นชอบ ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการต้องดำเนินการตามแผนเป็นระยะเวลาไม่เกิน ๗ ปี พร้อมรายงานผลการปฏิบัติการตามแผนไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทุกเดือน เมื่อดำเนินการแล้วเสร็จ ศาลจะมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ แต่หากศาลไม่เห็นชอบศาลจะมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ

เมื่อพิจารณาประเด็นการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ดังกล่าว จะเห็นได้ว่ากฎหมายยังไม่ครอบคลุมถึงการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาโดยเฉพาะบุคคลทั่วไปที่จัดอยู่ในกลุ่มครัวเรือนที่มีรายได้น้อยและกลุ่มครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบจากสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ประสบปัญหามีหนี้สินหลายบัญชีและหลายแหล่งสถาบันการเงินจนไม่สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเป็นปกติสุขได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อเปรียบเทียบในระบบกฎหมายล้มละลายสากล จะปรากฏหลักการช่วยเหลือลูกหนี้ให้มีทางเลือกอื่นนอกจากการล้มละลาย เช่น กระบวนการฟื้นฟูสถานะทางการเงินของลูกหนี้ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่ลูกหนี้สามารถยื่นคำขอฟื้นฟูสถานะทางการเงินของตนเองได้ทั้งลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรมีการปรับปรุงกฎหมายฟื้นฟูกิจการของประเทศไทย โดยเปิดโอกาสให้ลูกหนี้บุคคลธรรมดาโดยเฉพาะลูกหนี้บุคคลธรรมดาที่มีรายได้ประจำสามารถยื่นคำร้องขอเพื่อฟื้นฟูสถานะทางการเงินของตนเองด้วยความสมัครใจได้

ทั้งนี้ จากการศึกษาเชิงลึกของคณะอนุกรรมาธิการ พบว่า ในประเทศสหรัฐอเมริกามีกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินตามกฎหมายระดับสหรัฐอเมริกา หรือ Federal Law ซึ่งกำหนดอยู่ในหมวดที่ ๑๓ ที่เรียกว่า Bankruptcy Law ได้กำหนดกลไกในการฟื้นฟูหนี้สิน (Debt Management) ของบุคคลทั่วไปและกิจการขนาดเล็กที่ไม่ใช่บริษัทจำกัดหรือมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีจุดเด่นสำคัญ คือ ลูกหนี้จะได้รับการคุ้มครองทรัพย์สินและถูกบังคับสิทธิเรียกร้องตลอดจนการบังคับตามกฎหมาย และในระหว่างการขอฟื้นฟูหนี้สินจะห้ามไม่ให้เจ้าหนี้ใช้สิทธิฟ้องคดีที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ ห้ามบังคับคดีตามคำพิพากษาถ้าหากมีการดำเนินการต้องหยุดชั่วคราวจนกว่าการฟื้นฟูหนี้สินจะเสร็จสิ้น รวมถึงห้ามผู้ให้บริการสาธารณูปโภคงดหรือระงับการให้บริการแก่ลูกหนี้อีกด้วย นอกจากนี้ในการจัดทำแผนฟื้นฟูหนี้สินยังคำนึงถึงความสมดุลของปริมาณหนี้สินและรายได้ของลูกหนี้ที่จะสามารถนำเงินมาชำระหนี้ได้ ดังนั้น ถ้าหากประเทศไทยจะนำบทบัญญัติดังกล่าวมาศึกษาความเป็นไปได้เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักการและกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทของประเทศไทยน่าจะเป็นกฎหมายฟื้นฟูหนี้สินของบุคคลทั่วไปสำหรับประเทศไทยที่จะช่วยแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนได้อย่างแท้จริง

(๙.๑.๔) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง หมวดที่ ๒ ว่าด้วยการบังคับคดีได้กำหนดวิธีการบังคับคดีโดยการขายทอดตลาดเพียงวิธีการเดียวนั้น ทำให้มีข้อจำกัดด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องจนเป็นผลให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ไม่ได้รับประโยชน์สูงสุดจากทรัพย์ที่ถูกยึดหรืออายัดไว้จากกระบวนการดังกล่าว เช่น ลูกหนี้ขาดโอกาสในการเข้าเสนอราคาเพราะไม่มีเงินวางประกันและไม่สามารถเสนอราคาสู้กับนายทุนที่เข้ามาเสนอราคาเพื่อซื้อทรัพย์ในราคาต่ำเพื่อนำไปขายต่อสำหรับทำกำไรได้ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบวิธีการบังคับคดีของต่างประเทศจะมีวิธีการบังคับคดีหลายวิธีที่จะทำให้เจ้าหนี้และลูกหนี้ได้รับประโยชน์จากทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ให้ได้มากที่สุด เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาจะมีสถาบันทำหน้าที่กำกับคุณภาพของผู้ให้บริการขายทอดตลาด หรือประเทศญี่ปุ่นผู้ที่จะทำการขายทอดตลาดได้ต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมอย่างเข้มงวดเพื่อให้เป็นผู้ที่มีความรู้และความเชี่ยวชาญในการขายทอดตลาดซึ่งมีมาตรการทางเลือกในการบังคับคดีนอกจากวิธีการทอดตลาดเป็นการให้เช่าหรือการขายให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาได้ นอกจากนี้ ยังมีวิธีการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์แบบกลุ่มตามแนวทางของกฎหมายประเทศญี่ปุ่นด้วยวิธีการประมูลเพื่อจูงใจให้ผู้ซื้อจำนวนมากเข้ามาประมูลจนทำให้ทรัพย์ขายได้ทีละหลายรายการไปในคราวเดียวกันด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว หรือประเทศอังกฤษจะมีการใช้หลัก Power of Sale ในการแก้ไขปัญหาการบังคับจำนอง หากผู้จำนองมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ ผู้รับจำนองสามารถขายทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องผ่านการบังคับคดี แต่สามารถขายทอดตลาดได้โดยเอกชนซึ่งจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับเงินคืนในช่วงเวลาที่เหมาะและผู้จำนองสามารถใช้หนี้เงินกู้ได้โดยไม่ต้องจ่ายค่าส่วนต่างซึ่งเป็นผลดีทั้งสองฝ่าย

(๙.๑.๕) ประเทศไทยประสบปัญหาด้านความเหลื่อมล้ำทางรายได้และความยากจนมาเป็นระยะเวลานานอันเนื่องมาจากระบบเศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตแบบไม่ทั่วถึงจนทำให้เกิดภาวะรวยกระจุก จนกระจาย แม้ว่าในช่วงที่ผ่านมาทุกรัฐบาลจะมีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจให้ดีขึ้นได้ในระดับหนึ่ง แต่ภาคครัวเรือนก็ยังมีความเปราะบางต่อภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง ประกอบกับภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันได้เกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยทุกภาคส่วนทั้งด้านเกษตร

อุตสาหกรรม ท่องเที่ยว และบริการ รวมทั้งสภาพสังคมและความเป็นอยู่ของประชาชนทั่วประเทศ แม้รัฐบาลจะมีมาตรการให้ความช่วยเหลือและเยียวยาผลกระทบเพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้แก่ประชาชน รวมถึงบรรเทาผลกระทบและเสริมสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการสามารถผ่านพ้นวิกฤตความยากลำบากไปได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่การฟื้นฟู การเยียวยา และการกลับคืนสู่สถานะเดิมของทุกภาคส่วนจำเป็นต้องใช้ระยะเวลาไม่ต่ำกว่า ๒ ปี ซึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าวหากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่มีมาตรการให้ความช่วยเหลือภาคครัวเรือนจากกรณีที่รายได้ปรับลดลงอย่างรุนแรง และแนวทางที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจให้มีความเข็มแข็ง การแก้ไขปัญหาความยากจน การเพิ่มโอกาสให้ประชาชนทุกคนเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ รวมทั้งเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง เพื่อให้ชุมชนพึ่งพาตนเองและได้รับส่วนแบ่งผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมากขึ้น จะทำให้สถานการณ์หนี้สินในครัวเรือนและจำนวนของครัวเรือนที่มีความเปราะบางมีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งครัวเรือนที่มีความเปราะบางอยู่แล้วจะยิ่งทำให้สถานการณ์แย่ลงไปเรื่อย ๆ จนถึงขั้นเป็นหนี้สินทั้งในและนอกระบบในลักษณะหมุนเวียนหนี้ มีภาวะหนี้สินล้นพ้นตัว และไม่สามารถเผชิญกับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อันจะนำไปสู่ปัญหาอาชญากรรม และทำให้กลายเป็นปัญหาสังคมจนประชาชนไม่สามารถดำรงชีพได้อย่างปกติสุข

(๙.๒) พฤติกรรมการก่อหนี้กับความจำเป็น

จากการศึกษาของคณะกรรมาธิการพบว่าในช่วงก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในประเทศไทย สถานะของครัวเรือนไทยมีสัดส่วนการออมต่อรายได้ลดลงแต่เป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน โดยอัตราการขยายตัวของหนี้สินในครัวเรือนที่ก่อให้เกิดปัญหาทางการเงินส่วนใหญ่เกิดจากความต้องการใช้เงินเพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองซึ่งบุคคลกลุ่มนี้จะมีอายุเฉลี่ยประมาณ ๓๐ ปี และมีภาระหนี้บัตรเครดิตและสินเชื่อส่วนบุคคลโดยไม่คำนึงถึงความจำเป็นที่เหมาะสมของการนำเงินในอนาคตมาใช้จ่ายในปัจจุบันทั้งที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และมีแนวโน้มที่จะเป็นหนี้เสีย โดยปริมาณหนี้ที่เพิ่มขึ้นไม่อาจปฏิเสธได้ว่าสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากความก้าวหน้าของเทคโนโลยีในปัจจุบันที่สร้างความสะดวกสบายในการเข้าถึงข้อมูลให้แก่ผู้บริโภคแล้วยังทำให้ผู้ประกอบการนำเสนอโฆษณาสินค้าที่เข้าถึงความต้องการและความสนใจของผู้บริโภคได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น เช่น การซื้อสินค้าผ่านระบบออนไลน์ การนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวและร้านอาหาร เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นปัจจัยที่กระตุ้นให้ประชาชนมีการใช้จ่ายเงินเกินตัวได้โดยง่าย ประกอบกับสื่อสังคมออนไลน์ หรือ Social Media ยังส่งเสริมให้มนุษย์เป็นสัตว์สังคมก่อให้เกิดความอยากอวด อยากได้อยากเที่ยว และอยากมีตามกลุ่มเพื่อนที่นับวันจะยิ่งทำให้ประชาชนไม่มีวินัยทางการเงินและมีแนวโน้มการก่อหนี้ที่ทวีความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งปริมาณหนี้ที่เพิ่มขึ้นจะสะท้อนถึงความเปราะบางทางการเงินของครัวเรือนจนทำให้ครัวเรือนขาดภูมิคุ้มกันและอยู่ในสถานะที่อ่อนไหวต่อความผันผวนทางเศรษฐกิจจนไม่สามารถรองรับเหตุฉุกเฉินที่อาจจะเกิดขึ้นได้ เช่น การเจ็บป่วย อุบัติเหตุ หรือสถานการณ์อื่นใดที่จะทำให้มีรายได้ลดลง เป็นต้น ดังเช่นกรณีที่ประเทศไทยมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ทั่วประเทศจนทำให้ภาครัฐจำเป็นต้องดำเนินมาตรการควบคุม ป้องกันและแก้ไขปัญหาสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เช่น การปิดเมือง การห้ามเคลื่อนย้ายคน เป็นต้น จนทำให้ภาคธุรกิจต้องหยุดชะงัก โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากไม่สามารถเปิดดำเนินการได้ปกติ หลายโรงงานต้องลดกำลังการผลิต และปรับลดเวลา

การทำงานหรือหยุดกิจการบางประเภท เช่น ด้านการท่องเที่ยว ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจสายการบิน เป็นต้น ที่จะมีผลทำให้การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) มีความรุนแรงเพิ่มขึ้น อันส่งผลกระทบต่อการจ้างงานและรายได้ของประชาชนลดลงในขณะที่ค่าใช้จ่ายยังคงเดิม แม้ภาครัฐจะมีมาตรการให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชน รวมถึงบรรเทาผลกระทบและเสริมสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการสามารถผ่านพ้นวิกฤตความยากลำบากนี้ไปได้ทั้งการพักเงินต้น ลดดอกเบี้ย ขยายระยะเวลาชำระหนี้ มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ (Soft Loan) รวมทั้งผ่อนปรนเกณฑ์การจัดชั้นสินเชื่อปกติ เพิ่มความยืดหยุ่นในการอนุมัติเงินกู้ และมาตรการอื่น ๆ เพื่อให้ลูกหนี้มีสภาพคล่องเพียงพอในการดำเนินธุรกิจหรือดำเนินชีวิตประจำวันต่อไปได้

แต่อย่างไรก็ตาม จากพฤติกรรมการก่อหนี้และความจำเป็นที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้สะท้อนให้เห็นว่าประชาชนขาดองค์ความรู้ในการวางแผนการใช้จ่ายเงิน ไม่มีวินัยทางการเงินและการตระหนักถึงความจำเป็นของการก่อหนี้ ดังนั้น เพื่อให้การแก้ไขปัญหาเป็นไปอย่างยั่งยืนรัฐบาลควรให้ความสำคัญและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาโดยการสร้างองค์ความรู้ทั้งการวางแผนทางการเงิน การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย การปลูกฝังจิตสำนึก และข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่ในวัยเรียนโดยบรรจุไว้ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับประถม มัธยม และปริญญาตรี เพื่อให้ประชาชนทุกคนมีความรู้และความเข้าใจทางการเงิน มีวินัยทางการเงิน และตระหนักถึงความจำเป็นของการก่อหนี้เพื่อสร้างรายได้จะได้ส่งผลให้ครัวเรือนมีรายได้ในการดำรงชีพเพิ่มขึ้น และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของครัวเรือนในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

(๙.๓) การเข้าถึงบริการทางการเงิน

ปัจจุบันการแข่งขันในการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินเพื่อรองรับมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของภาครัฐและการขยายฐานลูกค้าให้มากขึ้นถือเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้หนี้ภาคครัวเรือนปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น โดยสถาบันการเงินมีการใช้กลยุทธ์ทางการตลาดเชิงรุกหลากหลายรูปแบบ เช่น การจัดมหกรรมผลิตภัณฑ์และบริการทางการเงินแบบครบวงจร (Money Expo) กลยุทธ์การแข่งขันด้านอัตราดอกเบี้ย การออกผลิตภัณฑ์ด้านสินเชื่อใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น การพัฒนาและนำเสนอเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ ๆ ในการขยายช่องทางการตลาดทั้งการเชื่อมต่อกับระบบอินเตอร์เน็ตและโทรศัพท์มือถือ จูงใจให้ผู้ใช้บริการเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และง่ายขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรทำหน้าที่กำกับดูแลและควบคุมการดำเนินการปล่อยสินเชื่อควบคู่กันไปเพื่อให้ปริมาณการปล่อยสินเชื่อเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ในระดับที่เหมาะสม

(๙.๔) การแก้ไขปัญหาหนี้สินโดยใช้แหล่งเงินทุน

จากการศึกษาเชิงลึกของคณะกรรมาธิการทั้งด้านการประชุมพิจารณาและการเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และปัญหาอุปสรรคในพื้นที่ รวมทั้งรับฟังแนวทางการดำเนินงานในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน พบว่า สถาบันการเงินชุมชน กองทุนหมู่บ้าน และสหกรณ์ ที่มีศักยภาพและมีมาตรฐานการดำเนินงานในพื้นที่ต่าง ๆ สามารถเติมเต็มช่องว่างการให้บริการทางการเงินของธนาคารพาณิชย์ที่ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ และเป็นกลไกสำคัญในการแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบและเป็นแหล่งเงินทุนที่สำคัญให้แก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ดังนั้น เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนในแต่ละพื้นที่ และช่วยให้ประชาชนฐานรากที่มีรายได้น้อยมีโอกาสเข้าถึงแหล่งเงินทุน

เพิ่มโอกาสทางเศรษฐกิจ ลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม และแก้ไขปัญหาหนี้สินนอกระบบได้อีกช่องทางหนึ่ง ภาครัฐควรมีมาตรการส่งเสริม สนับสนุน และผลักดันการสร้างองค์ความรู้ร่วมกับการถอดบทเรียนจากกองทุนหมู่บ้าน สถาบันการเงิน สหกรณ์ ที่ประสบความสำเร็จ โดยนำแบบอย่างมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับกองทุนหมู่บ้านหรือสถาบันการเงินชุมชนทุกแห่งให้มีการบริหารจัดการที่ดี โปร่งใส ตรวจสอบได้ และมีมาตรฐานการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ และประชาชนต่อไป

(๑๐) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

(๑๐.๑) มาตรการการจัดการและแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนต้องดำเนินการในรูปแบบองค์รวม หรือ Holistic Debt Management System

รัฐบาลต้องมีนโยบายให้สถาบันการเงินที่ไม่ใช่ธนาคาร เช่น ระบบสหกรณ์ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่อยู่ในการกำกับของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมมือกับธนาคารแห่งประเทศไทยในการสร้างมาตรการจัดการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนแบบองค์รวม หรือ Holistic Debt Management System) ให้ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน หรือ ศคง. ซึ่งมีช่องทางให้บริการอยู่แล้วผ่าน ๑๒๑๓ เป็นผู้ประสานงานและรับผิดชอบปรับโครงสร้างหนี้สินทั้งหมดด้วยแผนฟื้นฟูหนี้สิน ทั้งนี้ อาจร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ เช่น ศูนย์ดำรงธรรม คณะกรรมการไกล่เกลี่ยแก้ไขปัญหาหนี้สิน ในการเพิ่มช่องทางการรับเรื่องร้องทุกข์จากลูกหนี้เพื่อส่งให้ ศคง. ดำเนินการ ณ จุดเดียว

(๑๐.๒) มาตรการช่วยเหลือตามข้อ (๑๐.๑) ต้องดำเนินการในลักษณะของการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้

การฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้เป็นการทำให้เงื่อนไขการชำระหนี้สมดุลระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ โดยลูกหนี้สามารถชำระหนี้ได้จากรายได้ของตนและเจ้าหนี้ได้ชำระหนี้มากที่สุดภายใต้ข้อจำกัดของลูกหนี้ มิใช่การพิจารณาโดยหลักการบริหารสินเชื่อในระบบธนาคารที่มีกฎระเบียบและข้อจำกัดเพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้ฝ่ายเดียว และต้องตระหนักว่าการที่สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อไปแล้วเกิดปัญหาในฝั่งลูกหนี้ถือเป็นภาระที่ทั้งเจ้าหนี้และลูกหนี้ต้องเป็นเจ้าของปัญหาร่วมกัน มิใช่ปล่อยให้เป็นปัญหาของลูกหนี้เท่านั้นเช่นที่ผ่านมา จนทำให้ปัญหาหนี้สินของลูกหนี้แต่ละรายมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นหนี้ครัวเรือนจำนวนมหาศาลและมีผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวม

ดังนั้น การฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาจึงควรกำหนดให้บุคคลธรรมดาที่มีรายได้ประจำสามารถยื่นคำร้องขอฟื้นฟูสถานะทางการเงินของตนเองได้โดยไม่ต้องถูกฟ้องล้มละลายมาก่อน และไม่จำต้องกำหนดสถานะลูกหนี้ว่า ต้องมีหนี้สินล้นพ้นตัว เพียงแต่ลูกหนี้สามารถพิสูจน์ได้ว่า มีทรัพย์สินไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ หรือขาดสภาพคล่องก็เพียงพอต่อการเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟู ทั้งนี้ ควรกำหนดมูลหนี้ขั้นสูงที่ลูกหนี้สามารถเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูโดยพิจารณาจากค่าเฉลี่ยภาระหนี้สินของบุคคลธรรมดาทั่วประเทศ และต้องสามารถพิสูจน์ได้ว่าตนเองมีรายได้ประจำเป็นจำนวนเท่าใด เช่น เงินเดือน ค่าแรง ค่าจ้าง บำเหน็จ บำนาญ เงินค่าเลี้ยงชีพ หรือเงินรายได้จากแหล่งรายได้ที่แน่นอน และเพียงพอต่อการชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามจำนวนที่กำหนดในแผนฟื้นฟู โดยการชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูต้องคำนึงถึงรายได้ที่ลูกหนี้ได้รับ ค่าใช้จ่ายจำเป็นในการดำรงชีวิต ความเหมาะสมและเป็นธรรมในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้แต่ละราย ตลอดจนระยะเวลา

ในการดำเนินการตามแผนไม่ควรเกิน ๕ ปี และเมื่อลูกหนี้ชำระหนี้ครบถ้วนตามแผนฟื้นฟูแล้ว ลูกหนี้จะหลุดพ้นจากภาระหนี้สินทั้งหมดและมีโอกาสเริ่มต้นใหม่ โดยถือว่าลูกหนี้ได้ชำระหนี้ครบถ้วนตามกำลังความสามารถของตนแล้ว

(๑๐.๓) ผลักดันกฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้สินลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดาและกิจการ SMEs

การฟื้นฟูหนี้สินลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา และกิจการ SMEs ควรกำหนดให้กฎหมายมีกลไกที่ลูกหนี้สามารถร้องขอฟื้นฟูผ่านการดำเนินการของเจ้าพนักงาน เพื่อให้ลูกหนี้สามารถเข้าถึงกฎหมายฟื้นฟูกิจการของ SMEs และการฟื้นฟูหนี้สินบุคคลธรรมดาได้ เป็นวาระเร่งด่วน เพื่อให้กฎหมายสามารถบังคับใช้ได้ทันเวลาการฟื้นฟูเศรษฐกิจ เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโรโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เริ่มดีขึ้นพร้อมกับมาตรการเปิดเมือง

ทั้งนี้ คณะอนุกรรมาธิการได้ยกร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... โดยมีสาระสำคัญในการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยเพิ่มความในหมวด ๓/๔ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ ซึ่งมีอยู่ ๗ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ บทนิยาม
ส่วนที่ ๒ การฟื้นฟูหนี้สินและการจัดทำแผน
ส่วนที่ ๓ การขอให้ฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้และเห็นชอบแผน
ส่วนที่ ๔ การพิจารณาคำร้องขอให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน
ส่วนที่ ๕ การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบด้วยแผน
ส่วนที่ ๖ การยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สิน
ส่วนที่ ๗ การปลดจากการปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูหนี้สิน

โดยสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้ลูกหนี้ที่สามารถฟื้นฟูหนี้สินของตนตามหมวดนี้ ได้แก่ ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล มูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ที่เป็นหนี้เจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันไม่เกินสิบล้านบาทและไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ อาจยื่นคำขอด้วยความสมัครใจต่อเจ้าพนักงานซึ่งหมายถึงเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ตามร่างพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ทำการฟื้นฟูหนี้สินของตนได้ โดยให้เจ้าพนักงานและลูกหนี้ร่วมกันจัดทำแผนฟื้นฟูหนี้สินกำหนดขั้นตอนและวิธีการฟื้นฟูหนี้สิน โดยคำนึงถึงรายได้ที่ลูกหนี้ได้รับ ความสามารถในการชำระหนี้ ความเหมาะสมและเป็นธรรมในการได้รับชำระหนี้ของเจ้าหนี้แต่ละรายหรือแต่ละกลุ่ม และกำหนดระยะเวลาการดำเนินการตามแผนไม่เกิน ๕ ปี ทั้งนี้ เมื่อเจ้าหนี้และศาลเห็นชอบด้วยกับแผนฟื้นฟูดังกล่าว แผนฟื้นฟูจะผูกมัดเจ้าหนี้และลูกหนี้ให้ปฏิบัติการชำระหนี้ตามแผน เมื่อลูกหนี้สามารถปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูสำเร็จ ลูกหนี้จะหลุดพ้นจากภาระหนี้สินทั้งปวง

(๑๐.๔) จัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพสู้วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

การจัดทำโครงการส่งเสริมการประกอบอาชีพสู้วิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) เพื่อช่วยเหลือประชาชนผู้ได้รับผลกระทบให้มีอาชีพและรายได้สำหรับการดำรงชีพและสามารถเลี้ยงดูตนเองและครอบครัวได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส

โคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) รวมทั้งเพื่อเป็นทางเลือกในการสร้างรายได้หรือการประกอบอาชีพหลังการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) และสามารถต่อยอดในการประกอบอาชีพหรือทำเป็นอาชีพเสริมหลังผ่านพ้นวิกฤติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส

(๑๐.๕) ควรมีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ผลักดันให้มีการแก้ไขพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สหกรณ์รวบรวมและเปิดเผยข้อมูลบัญชีลูกหนี้ที่อยู่ในความรับผิดชอบของแต่ละสหกรณ์ให้สถาบันการเงินรับทราบ หรือให้มีการรายงานหนี้สินต่อหน่วยงานกลาง เพื่อเป็นการลดการปล่อยสินเชื่อที่ซ้ำซ้อนอันเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาหนี้สินได้อย่างยั่งยืน

(๑๐.๖) การสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครัวเรือนในการให้ความรู้ในการบริหารจัดการหนี้สิน

การสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครัวเรือนโดยการให้ความรู้ในการบริหารจัดการหนี้สิน เช่น รณรงค์การจัดทำองค์กรทางการเงินที่ดี (Happy Money Organization) ให้หน่วยงานต่าง ๆ จัดทำโครงการสวัสดิการให้ความรู้การบริหารทางการเงิน องค์กรปลอดหนี้ หรือชมรมที่มีกิจกรรมช่วยเหลือกันและกันในกลุ่มสมาชิกที่เป็นหนี้ การให้ความรู้แก่คนรุ่นใหม่ในระดับนักศึกษาและในระดับประถมเพื่อสร้างพลเมืองรุ่นใหม่ห่างไกลหนี้ เป็นต้น นอกจากนี้ กลไกการฟื้นฟูหนี้สินตามกฎหมายก็เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างวินัยแก่ลูกหนี้ที่ต้องใช้จ่ายเงินภายใต้แผนฟื้นฟูหนี้สินเป็นการฝึกอบรมวินัยทางการเงินไปด้วยพร้อมกับการชำระหนี้

๔.๓.๒ หนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ)

(๑) สถานการณ์หนี้สาธารณะ

(๑.๑) ฐานะการคลังของรัฐบาลตามระบบกระแสเงินสด ในช่วง ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ (เดือนตุลาคม - เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๓) มีรายได้ที่นำส่งคลังจำนวน ๓๔๘,๕๕๔ ล้านบาท และมีรายจ่ายจำนวน ๗๓๔,๓๓๒ ล้านบาท ซึ่งรัฐบาลได้ดำเนินการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลดังกล่าวเป็นจำนวน ๑๕๗,๖๐๐ ล้านบาท ปัจจุบันฐานะการคลังของรัฐบาลมีเงินคงคลัง จำนวน ๓๗๖,๑๕๕ ล้านบาท โดยจำนวนเงินคงคลังดังกล่าวยังเพียงพอต่อการดำเนินการตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล

(๑.๒) สถานะหนี้สาธารณะคงค้าง ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ มีจำนวนหนี้คงค้าง ๙,๓๓๗,๕๔๓.๐๒ ล้านบาท แบ่งออกเป็น หนี้ในประเทศ ร้อยละ ๙๘.๒๐ และหนี้ต่างประเทศ ร้อยละ ๑.๘๐ ของหนี้สาธารณะคงค้างทั้งหมด และเมื่อแบ่งตามอายุคงเหลือสามารถแบ่งออกเป็นหนี้ระยะยาว ร้อยละ ๘๖.๔๒ และหนี้ระยะสั้น ร้อยละ ๑๓.๕๘ ของหนี้สาธารณะคงค้างทั้งหมด โดยรายละเอียดของหนี้สาธารณะแบ่งเป็น หนี้รัฐบาล จำนวน ๘,๒๐๓,๖๙๘.๖๗ ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจ จำนวน ๘๔๕,๖๓๙.๙๑ ล้านบาท หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงิน (รัฐบาลค้ำประกัน) จำนวน ๒๘๑,๐๔๑.๖๒ ล้านบาท และหนี้หน่วยงานของรัฐ จำนวน ๗,๑๖๒.๘๒ ล้านบาท

(๒) หนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP)

หนี้สาธารณะของไทย ณ เดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ คิดเป็นร้อยละ ๕๗.๙๘ ของ GDP โดยสัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ DGP ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เพิ่มสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ

ข้อมูลย้อนหลัง ๑๐ ปี และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) โดยสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ของประเทศไทย เมื่อเทียบกับต่างประเทศโดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่และกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชีย มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๖๒.๘๙ และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๖๖.๙๒ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งยังอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียนและประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน สำหรับประเทศไทย World Population Review ได้จัดไว้เป็นอันดับที่ ๑๒๐ ด้วยอัตราหนี้สินของประเทศอยู่ที่ร้อยละ ๔๑.๔๗ ของ GDP

ภาพที่ ๒๐ แผนภาพแสดงสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ในประเทศอาเซียน

(๓) การบริหารหนี้สาธารณะ

(๓.๑) โครงสร้างของหนี้สาธารณะ ประกอบด้วยหนี้ ๕ ประเภท ดังนี้

(๓.๑.๑) หนี้ที่รัฐบาลก่อขึ้นโดยตรง ตามแผนงาน นโยบาย และแผนงบประมาณประจำปี ประกอบด้วย

๑) หนี้ที่รัฐกู้โดยตรง เช่น หนี้ต่างประเทศ เงินกู้หนี้ต่างประเทศ เงินกู้เพื่อใช้ในแผนงาน/โครงการของรัฐบาล เงินกู้ให้กู้ต่อ หนี้ในประเทศ เงินกู้ชดเชยการขาดดุลงบประมาณ และการบริหารหนี้เงินกู้เพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ เงินกู้ภายใต้ พ.ร.ก. COVID - ๑๙ เงินกู้เพื่อนำเข้ากองทุนส่งเสริมการประกันภัย เงินกู้เพื่อวางระบบบริหารจัดการน้ำ เป็นต้น

๒) หนี้ที่รัฐบาลกู้เพื่อชดใช้ความเสียหายให้แก่กองทุนฟื้นฟู

(๓.๑.๒) หนี้ของรัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ ทั้งที่เป็นหนี้ในประเทศ และหนี้ต่างประเทศ

(๓.๑.๓) หนี้รัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจในภาคการเงิน โดยรัฐบาลค้ำประกันทั้งที่เป็นหนี้ในประเทศ และหนี้ต่างประเทศ

(๓.๑.๔) หนี้กองทุนเพื่อการฟื้นฟูฯ ที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน

(๓.๑.๕) หนี้หน่วยงานของรัฐ ที่รัฐบาลค้ำประกันและไม่ค้ำประกัน

(๓.๒) การบริหารหนี้สาธารณะ

การรักษาวินัยทางการคลังและกรอบความยั่งยืนทางการคลังต้องดำเนินการตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐประกาศกำหนดตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๐ และพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ แบ่งออกเป็น ๒ ระดับ ดังนี้

(๓.๒.๑) กรอบนโยบายในการก่อหนี้สาธารณะ

ตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการกำหนดนโยบายการการเงินการคลังของรัฐ มีอำนาจหน้าที่กำหนดสัดส่วนเพื่อใช้เป็นกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ ดังต่อไปนี้

(๑) สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศไม่เกินร้อยละ ๖๐ โดยสัดส่วนที่เกิดขึ้นจริง คือ ร้อยละ ๔๙.๓๔ (ทั้งนี้ ปัจจุบันได้ปรับเพิ่มเป็นไม่เกินร้อยละ ๗๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔)

(๒) สัดส่วนภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ประจำปีงบประมาณ ไม่เกินร้อยละ ๓๕ และสัดส่วนที่เกิดขึ้นจริง คือ ร้อยละ ๒๕.๓๘

(๓) สัดส่วนหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมด ไม่เกินร้อยละ ๑๐ และสัดส่วนที่เกิดขึ้นจริง คือ ร้อยละ ๑.๗๘

(๔) สัดส่วนภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศต่อรายได้จากการส่งออกสินค้าและบริการ ไม่เกินร้อยละ ๕ และสัดส่วนที่เกิดขึ้นจริง คือ ร้อยละ ๐.๐๑

ทั้งนี้ ให้มีการทบทวนสัดส่วนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยทุกสามปี และรายงานให้คณะรัฐมนตรีทราบด้วย

(๓.๒.๒) การบริหารหนี้สาธารณะ

พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๓๖ กำหนดให้ “สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ” รับผิดชอบดำเนินการในกิจการทั่วไปของคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะ และมีอำนาจหน้าที่บริหารหนี้สาธารณะ จัดหาแหล่งเงินทุนและวางแผนการระดมทุนให้กับภาครัฐ บริหารความเสี่ยงผ่านการปรับโครงสร้างหนี้และการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย กำกับ ติดตาม และประเมินผลโครงการเงินกู้และชำระหนี้เพื่อให้การบริหารหนี้สาธารณะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเสริมสร้างความยั่งยืนทางการคลัง

(๓.๒.๓) กองทุนเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ

การปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะนั้น พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้มีการจัดตั้ง “กองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ” ขึ้น โดยเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์ในการบริหารเงินที่ได้รับจากกระทรวงการคลัง ๒ แหล่ง (มาตรา ๓๖/๑) คือ

๑) เงินกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะล่วงหน้า (Prefunding) ตามมาตรา ๒๔/๑

๒) เงินกู้เพื่อพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ ตามมาตรา ๒๕/๑

การดำเนินงานของกองทุนฯ จะต้องบริหารเงินภายใต้กรอบการลงทุนที่กฎหมายกำหนด โดยคำนึงถึงความมั่นคง ผลตอบแทน และความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยกองทุนฯ สามารถนำเงินไปลงทุนได้ (มาตรา ๓๖/๘) ดังนี้

กรณีลงทุนในประเทศ	กรณีลงทุนต่างประเทศ
- ตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังออก/ค้ำประกัน - ตราสารหนี้ที่ธนาคารแห่งประเทศไทยออก - ตราสารหนี้ที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือสูงสุด - ทำธุรกรรมซื้อโดยมีสัญญาจะขายคืนตราสารหนี้ที่กระทรวงการคลังหรือธนาคารแห่งประเทศไทยออก - เงินฝาก/บัตรเงินฝากของสถาบันการเงินภาครัฐหรือธนาคารพาณิชย์	- ตราสารหนี้ที่ออกเป็นเงินตราสกุลหลักที่มีการจัดอันดับความน่าเชื่อถือสูงสุดซึ่งออกหรือค้ำประกันโดยรัฐบาลต่างประเทศ/สถาบันการเงินของรัฐบาลต่างประเทศ/สถาบันการเงินระหว่างประเทศ

ตารางที่ ๑๒ นำเงินไปลงทุน ตามมาตรา ๓๖/๘

อย่างไรก็ตาม ในการบริหารเงินข้างต้นกองทุนฯ จะบริหารด้วยตนเองหรือดำเนินการว่าจ้างผู้บริหารสินทรัพย์ภายนอก (Asset Management) เพื่อทำหน้าที่บริหารแทนก็ได้ (มาตรา ๓๖/๑๖) โดยภายใต้ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุนฯ ในปัจจุบันมีโครงสร้างการบริหารงานของกองทุนฯ ดังนี้

ภาพที่ ๒๑ แผนภาพแสดงโครงสร้างการบริหารงานของกองทุนเพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ

(๓.๓) แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ตลอดจนการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารหนี้สาธารณะระยะปานกลางสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ - พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการกู้เงินที่เพิ่มสูงขึ้นของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐ และสภาวะตลาดการเงินที่มีความผันผวนสูง เพื่อกำกับการบริหารหนี้สาธารณะให้อยู่ในกรอบต้นทุนและความเสี่ยงที่เหมาะสม ดังนี้

(๓.๓.๑) แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วย แผนการก่อหนี้ใหม่ วงเงินรวม ๑,๓๔๔,๗๘๓.๘๔ ล้านบาท แผนการบริหารหนี้เดิม วงเงินรวม ๑,๕๐๕,๓๖๙.๖๔ ล้านบาท และแผนการชำระหนี้ วงเงินรวม ๓๓๙,๒๙๑.๘๗ ล้านบาท โดยภายใต้แผนการบริหารหนี้สาธารณะดังกล่าว กระทรวงการคลังคาดว่าสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ณ สิ้นเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ จะอยู่ที่ร้อยละ ๖๒.๖๙ ซึ่งกระทรวงการคลังประเมินว่าการลงทุนในแผนงานโครงการต่าง ๆ ตามแผนการบริหารหนี้สาธารณะจะช่วยเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เพื่อรองรับการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจภายหลังจากที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) มีแนวโน้มคลี่คลาย

(๓.๓.๒) เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการกำหนดนโยบายการเงินการคลังของรัฐได้มีมติเห็นชอบให้มีการทบทวนกรอบสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจากเดิมไม่เกินร้อยละ ๖๐ เป็นไม่เกินร้อยละ ๗๐ เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่ทางการคลังให้กับรัฐบาลและไม่เป็นอุปสรรคหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินนโยบายการคลังระยะปานกลาง โดยยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์

(๔) การดำเนินงานของสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ

สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้ดำเนินการบริหารหนี้สาธารณะ สรุปได้ดังนี้

(๔.๑) การจัดทำแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๐ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามที่กระทรวงการคลังเสนอ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางเศรษฐกิจจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ตลอดจนการกำหนดกลยุทธ์ในการบริหารหนี้สาธารณะระยะปานกลางสำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ – พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการกู้เงินที่เพิ่มสูงขึ้นของรัฐบาลและหน่วยงานของรัฐและสภาวะตลาดการเงินที่มีความผันผวนสูง เพื่อกำกับการบริหารหนี้สาธารณะให้อยู่ในกรอบต้นทุนและความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยจัดทำแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกอบด้วยแผนการก่อหนี้ใหม่ แผนการบริหารหนี้เดิม และแผนการชำระหนี้ และทบทวนกรอบสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจากเดิมไม่เกินร้อยละ ๖๐ เป็นไม่เกินร้อยละ ๗๐ เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่

ทางการคลังให้กับรัฐบาลและไม่เป็นอุปสรรคหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินนโยบายการคลังระยะปานกลาง โดยยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์

(๔.๒) การกู้เงินเพื่อแก้ไขผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙)

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ก่อให้เกิดภาระต่องบประมาณแผ่นดินในการป้องกันการแพร่ระบาด การรักษาผู้ป่วย ตลอดจนการจัดหาวัคซีนป้องกัน อุปกรณ์สถานที่ และพาหนะต่าง ๆ จำนวนมาก นอกจากนี้ มาตรการล็อคดาวน์ต่าง ๆ ทำให้เกิดผลกระทบต่อประชาชนและผู้ประกอบการจำนวนมาก รัฐบาลจึงต้องจัดสรรเงินช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบดังกล่าว เช่น มาตรการช่วยเหลือค่าครองชีพ โครงการคนละครึ่ง โครงการช่วยเหลือลูกจ้างแรงงาน โครงการเงินกู้ระยะสั้น (Soft Loan) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ เป็นต้น ทำให้รัฐบาลจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไข เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ได้แก่

(๔.๒.๑) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไข เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) การกู้เงินของกระทรวงการคลังและการใช้จ่ายเงินกู้

๑.๑) กระทรวงการคลังโดยคณะรัฐมนตรีอนุมัติทำการกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ วงเงินไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) โดยให้กระทรวงการคลังลงนามในสัญญากู้เงินหรือออกตราสารหนี้ ภายในกำหนดเวลาไม่เกินวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔ (มาตรา ๓)

๑.๒) เงินกู้ให้นำไปใช้จ่ายภายใต้แผนงานหรือโครงการที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. เพื่อการดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕)

๑.๒.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑.๒.๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑.๒.๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๑.๓) การกู้เงินเพื่อการตามข้อ ๑.๒ (๑) และ (๒) ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และการกู้เงินเพื่อการตามข้อ ๑.๒ (๓) ให้มีมูลค่ารวมกันไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (มาตรา ๖ วรรคหนึ่ง)

๑.๔) ในกรณีจำเป็นคณะรัฐมนตรีจะมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามข้อ ๑.๒ (๒) มาใช้เพื่อการตามข้อ ๑.๒ (๑) ได้ (มาตรา ๖ วรรคสอง)

๑.๕) ในกรณีที่จำเป็นอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้คณะรัฐมนตรีมีมติให้นำวงเงินกู้เพื่อการตามข้อ ๑.๒ (๓) มาใช้เพื่อการตามข้อ ๑.๒ (๑) และ (๒) เพิ่มเติมได้ แต่รวมวงเงินกู้แล้วต้องไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (มาตรา ๖ วรรคสาม)

๒) การบริหารและจัดการการกู้เงิน และการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง

ให้สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะมีหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการกู้เงิน การเบิกจ่ายเงินกู้ การชำระหนี้ และการอื่นใดที่เกี่ยวกับการกู้เงิน และให้นำกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๙)

๓) การกลั่นกรองแผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้

ให้มีคณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ (คณะกรรมการกลั่นกรองฯ) เพื่อพิจารณากลั่นกรองและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ หน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ (มาตรา ๘) ดังนี้

๓.๑) พิจารณากลั่นกรองแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามแผนงานหรือโครงการตามบัญชีท้าย พ.ร.ก. ก่อนเสนอคณะรัฐมนตรีอนุมัติ

๓.๒) กำกับดูแลการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้และรายงานความก้าวหน้าต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยทุก ๓ เดือน

๓.๓) กำหนดวงเงินสำหรับรายการเงินสำรองจ่ายตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชกำหนด

๓.๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณามีมติตามข้อ ๑.๔ และข้อ ๑.๕

๓.๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย

๓.๖) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อวางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการที่ใช้เงินกู้ตาม พ.ร.ก.

๓.๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

โดยให้คณะกรรมการกลั่นกรองฯ พิจารณาแผนงานหรือโครงการให้แล้วเสร็จไม่ช้ากว่า ๒๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

๔) การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการ และรายงานผลการใช้จ่ายเงินกู้

๔.๑) การดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการให้เป็นไปตามระเบียบที่นายกรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอของคณะกรรมการกลั่นกรองฯ (มาตรา ๗ วรรคสาม)

๔.๒) ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณให้กระทรวงการคลังรายงานการกู้เงินตาม พ.ร.ก. นี้ ที่กระทำในปีงบประมาณที่ล่วงมาแล้วให้รัฐสภาทราบ โดยรายงานดังกล่าวอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดของการกู้เงิน วัตถุประสงค์ของการใช้จ่ายเงินกู้ รวมถึงผลสัมฤทธิ์และประโยชน์ที่ได้รับหรือคาดว่าจะได้รับ (มาตรา ๑๐)

๕) บัญชีแนบท้ายพระราชกำหนดฯ

ประกอบด้วยแผนงานหรือโครงการ หน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินงานและวงเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

แผนงานหรือโครงการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	วงเงิน
(1) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ทางการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของ COVID-19	- กระทรวงสาธารณสุข - หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายตามข้อเสนอของกระทรวงสาธารณสุข	45,000 ล้านบาท
(2) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้กับภาคประชาชน เกษตรกร และผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของ COVID-19	- กระทรวงการคลัง - หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมายตามข้อเสนอของกระทรวงการคลัง	555,000 ล้านบาท
(3) แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของ COVID-19	- กระทรวงการคลัง - หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย	400,000 ล้านบาท

ตารางที่ ๑๓ แผนงานโครงการตามพระราชกำหนดกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไข เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

(๔.๒.๒) พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔

เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – ๑๙) ซึ่งยังไม่ยุติลง โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑) ให้กระทรวงการคลังโดยคณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติกู้เงินบาทหรือเงินตราต่างประเทศ หรือออกตราสารหนี้ ในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย มีมูลค่ารวมกันไม่เกินห้าแสนล้านบาท โดยต้องลงนามในสัญญากู้เงิน หรือออกตราสารหนี้ ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕ (มาตรา ๓)

ทั้งนี้ วงเงินกู้ดังกล่าวไม่กระทบต่ออำนาจการกู้เงินหรือออกตราสารหนี้ของกระทรวงการคลังตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓

๒) ให้การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ เป็นการกู้เงินตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ.๒๕๖๑ (มาตรา ๔)

๓) เงินกู้ตามพระราชกำหนดนี้ จะนำไปใช้เพื่อการอื่นนอกจากการดังต่อไปนี้มิได้

๓.๑) เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓.๒) เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชย ให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

๓.๓) เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แผนงานหรือโครงการใช้จ่ายเงินกู้เพื่อการตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติ ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้ (มาตรา ๕)

๔) การกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติเท่าที่จำเป็น โดยคำนึงถึงขีดความสามารถของรัฐในการชำระหนี้คืนประกอบด้วย ในกรณีจำเป็นคณะรัฐมนตรีจะมีมติให้ปรับวงเงินกู้ที่กำหนดไว้ตามบัญชีท้ายพระราชกำหนดนี้เพื่อการตามมาตรา ๕ (๑) (๒) และ (๓) ก็ได้ แต่เมื่อรวมวงเงินกู้ทั้งหมดต้องไม่เกินห้าแสนล้านบาท (มาตรา ๖)

๕) เพื่อประโยชน์ในการพิจารณากลั่นกรองและอนุมัติการใช้จ่ายเงินกู้ให้เป็นไป ให้คณะกรรมการกลั่นกรองการใช้จ่ายเงินกู้ตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณากลั่นกรองเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา และให้นำความในมาตรา ๘ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๗)

๖) การดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารและจัดการการกู้เงิน การเบิกจ่ายเงินกู้การชำระหนี้ การรายงานการกู้เงิน และการอื่นใดที่เกี่ยวกับการกู้เงินตามพระราชกำหนดนี้ ให้นำความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

๗) บัญชีแนบท้ายพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคม จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบด้วยแผนงานหรือโครงการ ดังนี้

แผนงานหรือโครงการ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ	วงเงิน (ภายใต้บังคับมาตรา ๖)
๑. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ ยารักษาโรค วัคซีน และการวิจัย พัฒนาและผลิตวัคซีนภายในประเทศ รวมทั้งการปรับปรุงสถานพยาบาลสำหรับการบำบัดรักษาผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข	- กระทรวงสาธารณสุข - หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย	๓๐,๐๐๐ ล้านบาท
๒. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ เยียวยา และชดเชยให้แก่ประชาชนทุกสาขาอาชีพ ซึ่งได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน และช่วยเหลือผู้ประกอบอาชีพหรือผู้ประกอบการทุกสาขาอาชีพให้สามารถประกอบอาชีพหรือดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง	- กระทรวงการคลัง - หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย	๓๐๐,๐๐๐ ล้านบาท
๓. แผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับแผนงานหรือโครงการเพื่อรักษาระดับการจ้างงานของผู้ประกอบการ และกระตุ้นการลงทุนและการบริโภค ในระบบเศรษฐกิจของประเทศ	- กระทรวงการคลัง - หน่วยงานของรัฐที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย	๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท

ตารางที่ ๑๔ แผนงานโครงการตามพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงิน
เพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๒๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔ คณะกรรมการกำหนดนโยบายการเงินการคลังของรัฐได้มีมติเห็นชอบให้มีการทบทวนกรอบสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศจากเดิมไม่เกินร้อยละ ๖๐ เป็นไม่เกินร้อยละ ๗๐ เพื่อเป็นการเพิ่มพื้นที่ทางการคลังให้กับรัฐบาลและไม่เป็นอุปสรรคหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินนโยบายการคลังระยะปานกลาง โดยยังคงมีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในเกณฑ์ นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕ คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติให้ขึ้นอัตราดอกเบี้ยนโยบายร้อยละ ๐.๒๕ ต่อปี จากเดิมร้อยละ ๐.๕๐ ต่อปี เป็นร้อยละ ๐.๗๕ ต่อปี นับเป็นการขึ้นดอกเบี้ยนโยบายครั้งแรกหลังจากคงดอกเบี้ยไว้ในระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยการปรับขึ้นดอกเบี้ยนโยบายครั้งนี้เป็นผลมาจากเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มการฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องที่ชัดเจนมากขึ้นและเป็นช่วงเวลาที่ประเทศไทยอยู่ในภาวะเงินเฟ้อและมีความเสี่ยงที่จะปรับสูงขึ้น จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการเงินโดยการปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อดูแลเงินเฟ้อให้อยู่ในระยะต่ำและไม่ผันผวนโดยจะเอื้อต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนในระยะยาว และความกินดีอยู่ดีของประชาชน ซึ่งเป็นเวลาที่เหมาะสม แต่อย่างไรก็ตาม ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ยย่อมทำให้ต้นทุนการกู้ของรัฐบาลสูงขึ้น แต่สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะได้มีแผนการบริหารความเสี่ยงโดยดำเนินการเปลี่ยนการกู้เงินระยะสั้น

ที่เป็นดอกเบี้ยลอยตัว (Float Rate) มาเป็นอัตราดอกเบี้ยแบบคงที่ (Fix Rate) มากขึ้น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๘๒ ส่วนผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนนั้นไม่มี เพราะรัฐบาลมีหนี้ต่างประเทศเพียงร้อยละ ๑.๘ และได้ดำเนินการปิดความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นเรียบร้อยแล้ว

(๕) สรุปผลการวิเคราะห์หนี้สาธารณะ

(๕.๑) บริบทและเงื่อนไข

(๕.๑.๑) พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม นับเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญต่อประเทศไทยในแต่ละช่วงเวลาเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาก่อนมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงส่งผลให้หนี้สาธารณะเพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วในช่วงระยะเวลาอันสั้นจึงมีความจำเป็นต้องมีการบริหารหนี้สาธารณะอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แต่ด้วยบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการก่อหนี้ การค้ำประกัน และการปรับโครงสร้างหนี้ได้กระจัดกระจายอยู่ในกฎหมายหลายฉบับ และมีหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการบริหารหนี้สาธารณะอยู่หลายหน่วยงานจึงได้มีการตราพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ ขึ้น เพื่อปรับปรุงระบบการบริหารหนี้สาธารณะของประเทศให้เป็นระบบและมีหน่วยงานกลางเพียงหน่วยงานเดียว เพื่อรับผิดชอบการบริหารหนี้สาธารณะ ควบคุมดูแลการก่อหนี้โดยรวมของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่สอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังของประเทศ แต่อย่างไรก็ดี ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะอีกหลายครั้ง เพื่อกำหนดขอบเขตของหนี้สาธารณะให้มีความชัดเจนเพิ่มเติมอำนาจกระทรวงการคลังในการกู้เงินและบริหารจัดการหนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น จัดตั้งกองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ และปรับปรุงกลไกการกำกับดูแลหนี้ของหน่วยงานภาครัฐต่าง ๆ ให้มีความรอบคอบรัดกุม

(๕.๑.๒) ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันโดยเฉพาะสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ส่งผลให้ภาครัฐจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ และบรรเทาผลกระทบจากโรคโควิด ๑๙ ให้แก่ภาคประชาชน ผู้ประกอบการ และทุกภาคส่วน ผ่านมาตรการทางการคลัง ซึ่งได้แก่ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินกู้จำนวน ๑ ล้านล้านบาท พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินกู้จำนวน ๕ แสนล้านบาท รวมทั้งการกู้เงินขาดดุลงบประมาณที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับสูง โดยเงินกู้ต่าง ๆ เหล่านี้เป็นผลมาจากสัดส่วน GDP ของประเทศไทยหดตัวเป็นอย่างมากและคาดว่าจะส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP สูงถึงร้อยละ ๖๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งเมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาดังกล่าวจะทำให้เห็นว่าการบริหารงานของรัฐอาจจะขัดต่อกฎการคลัง (Fiscal rule) ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้กำหนดไว้ว่าหนี้สาธารณะต่อ GDP ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ภาระหนี้ของรัฐบาลต่อประมาณการรายได้ไม่เกินร้อยละ ๓๕ หนี้สาธารณะที่ออกด้วยสกุลเงินต่างประเทศต่อหนี้สาธารณะทั้งหมดไม่เกินร้อยละ ๑๐ และภาระหนี้สาธารณะที่เป็นเงินตราต่างประเทศ

ต่อรายได้การส่งออกสินค้าและบริการไม่เกินร้อยละ ๕ ดังนั้น จากสภาพปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการวินัยการเงินการคลังจึงได้มีมติเห็นชอบขยายกรอบเพดานหนี้สาธารณะจากเดิมที่กำหนดเป็นสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๐ (ประกาศคณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐ เรื่อง กำหนดกรอบในการบริหารหนี้สาธารณะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔) เพื่อเพิ่มพื้นที่ทางการคลังให้กับรัฐบาล และไม่เป็นอุปสรรคหากรัฐบาลมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อดำเนินนโยบายการคลังในระยะปานกลาง โดยยังคงมีความสามารถในการชำระอยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้ การทบทวนกรอบสัดส่วนการบริหารหนี้สาธารณะในครั้งนี้เป็นไปตามความในมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่กำหนดให้มีการทบทวนสัดส่วนต่าง ๆ อย่างน้อยทุก ๓ ปี

(๕.๒) ระบบและกลไกการกู้เงิน

พระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะ พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๔ ได้กำหนดขอบเขตนิยามคำว่า หนี้สาธารณะ ประกอบด้วย หนี้ที่กระทรวงการคลัง หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจกู้ หรือหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน แต่ไม่รวมถึงหนี้ของรัฐวิสาหกิจที่ทำธุรกิจให้กู้ยืมเงิน ธุรกิจบริหารสินทรัพย์ หรือธุรกิจประกันสินเชื่อที่เกิดขึ้นโดยกระทรวงการคลังไม่ได้ค้ำประกัน และหนี้ของธนาคารแห่งประเทศไทย นอกจากนี้ ยังได้กำหนดนิยาม การบริหารหนี้สาธารณะครอบคลุมถึงการก่อหนี้ โดยวิธีการกู้เงินหรือการค้ำประกัน การชำระหนี้ การปรับโครงสร้างหนี้ และการดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหนี้สาธารณะ และการกำหนดนิยามหน่วยงานภาครัฐประเภทต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และสถาบันการเงินภาครัฐ ไว้ด้วย มาตรา ๗ กำหนดให้กระทรวงการคลังเป็นผู้มีอำนาจในการกู้เงินหรือค้ำประกันในนามรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย โดยการดำเนินการดังกล่าวจะต้องผ่านการอนุมัติคณะรัฐมนตรี ซึ่งกระทรวงการคลังจะกู้เงินได้เฉพาะวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใด ได้แก่ มาตรา ๒๑ เพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณหรือเมื่อมีรายจ่ายสูงกว่ารายได้ โดยต้องกู้เป็นเงินบาทและนำส่งคลังเพื่อใช้จ่ายในกระบวนการงบประมาณ มาตรา ๒๑/๑ เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลัง ให้กู้เป็นเงินบาทโดยวิธีการออกตั๋วเงินคงคลังที่มีอายุไม่เกิน ๑๒๐ วัน และจะต้องแยกกับตั๋วเงินคลังที่กู้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น มาตรา ๒๒ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ต้องกู้เป็นเงินตราต่างประเทศเพื่อใช้ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องใช้จ่ายเงินนอกเหนือจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี และต้องใช้เป็นเงินตราต่างประเทศ หรือจำเป็นต้องกู้เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินของประเทศ โดยต้องกำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินอย่างชัดเจน แต่ในกรณีที่ตลาดการเงินในประเทศเอื้ออำนวย อาจดำเนินการกู้เป็นเงินบาทโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีได้ (มาตรา ๒๓) มาตรา ๒๔ เพื่อปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะ เฉพาะเป็นการประหยัด ลดความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยน หรือการกระจายภาระการชำระหนี้ ซึ่งสามารถกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ได้ทั้งหนี้ของกระทรวงการคลังเอง และหนี้ที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน มาตรา ๒๕ เพื่อให้หน่วยงานอื่นกู้ต่อ โดยกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อนำมาให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานในกำกับดูแลของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินภาครัฐ กู้ต่อสำหรับใช้ในโครงการหรือแผนงานที่รัฐบาลเห็นว่ามีความจำเป็นเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม และมาตรา ๒๕/๑ เพื่อพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ เมื่อมีความจำเป็นในการสร้างอัตราดอกเบี้ยอ้างอิงสำหรับใช้ในการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ โดยการกู้เงินดังกล่าวจะต้องนำส่งเข้ากองทุนบริหารเงินกู้เพื่อการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะและพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศเพื่อนำไปลงทุนภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนด ซึ่งเมื่อพิจารณาขอบเขตของ

หนี้สาธารณะ การบริหารหนี้สาธารณะ วัตถุประสงค์การกู้เงิน และผู้มีอำนาจในการกู้เงิน จะทำให้เห็นว่าระบบและกลไกการกู้เงินของกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้นจะต้องดำเนินการภายใต้กรอบเพดานการกู้เงินตามพระราชบัญญัติการบริหารหนี้สาธารณะฯ กำหนด โดยจำแนกเป็น การกู้เพื่อบริหารสภาพคล่องของเงินคงคลัง (บาท) ตามมาตรา ๒๑/๑ ต้องไม่เกินร้อยละ ๓ ของงบประมาณและงบประมาณเพิ่มเติม การกู้เพื่อชดเชยขาดดุลฯ (บาท) ตามมาตรา ๒๑ การกู้เพื่อปรับโครงสร้างหนี้ค้ำประกัน (บาท) ตามมาตรา ๒๔ และการกู้เพื่อพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศ (บาท) ตามมาตรา ๒๕/๑ ต้องไม่เกินร้อยละ ๘๐ ของงบชำระคืนต้นเงินกู้ และไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณและงบประมาณเพิ่มเติม การกู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ต่างประเทศ/บาท) ตามมาตรา ๒๒ การกู้เงินเพื่อปรับโครงสร้างหนี้ที่ค้ำประกัน (ต่างประเทศ) ตามมาตรา ๒๔ และการกู้เงินเพื่อให้กู้ต่อ (ต่างประเทศ) ตามมาตรา ๒๕/๑ ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณ การกู้เงินเพื่อให้กู้ต่อ (บาท) ตามมาตรา ๒๕/๒ และการค้ำประกันตามมาตรา ๒๘ ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของงบประมาณและงบประมาณเพิ่มเติม แต่อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากการดำเนินการก่อหนี้สาธารณะเรียบร้อยแล้ว กระทรวงการคลังจำเป็นต้องบริหารจัดการหนี้สาธารณะให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยมาตรา ๒๔ ให้กระทรวงการคลังมีอำนาจในการบริหารจัดการหนี้คงค้างโดยการปรับโครงสร้างหนี้สาธารณะภายใต้เครื่องมือและวิธีการ อันได้แก่ การกู้เงินรายใหม่เพื่อชำระหนี้เดิม (Refinance) การแปลงหนี้ (Swap) การชำระหนี้ก่อนถึงกำหนดชำระ (Prepayment) การขยายหรือย่นระยะเวลาการชำระหนี้ (Extending Shortening) การต่ออายุ (Roll- over) การซื้อคืน (Buyback) การไถ่ถอนตราสารหนี้ (Redemption) และมาตรา ๑๓ กำหนดให้การชำระคืนเงินต้น ดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการกู้เงิน ให้ตั้งจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี สำหรับกรณีการกู้ด้วยวิธีการออกตั๋วเงินคลังซึ่งเป็นตราสารหนี้ระยะสั้นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารสภาพคล่องของรัฐบาล สามารถนำเงินคงคลังมาชำระคืนได้ ซึ่งนับเป็นขั้นตอนและวิธีการก่อหนี้สาธารณะและการบริหารหนี้สาธารณะที่รอบคอบและรัดกุม โดยมีสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะเป็นผู้รับผิดชอบ (มาตรา ๓๖) ในการบริหารหนี้สาธารณะ ควบคุมดูแลการก่อหนี้โดยรวมของประเทศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในระดับที่สอดคล้องกับฐานะการเงินการคลังของประเทศ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชนต่อไป

(๕.๓) การก่อหนี้สาธารณะกับความจำเป็น

ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาจำเป็นต้องดำเนินนโยบายการคลังแบบขยายตัวเพื่อยกระดับการพัฒนาของประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน ดังนั้น ในช่วงที่ผ่านมาภาครัฐได้มีการก่อหนี้สาธารณะเพื่อสนับสนุนการลงทุนของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจผ่านการกู้เงินเพื่อชดเชยการขาดดุลงบประมาณเป็นสำคัญ เช่น ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๘ – พ.ศ. ๒๕๖๔ รัฐบาลมีโครงการลงทุนโครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ จำนวน ๑๗๘ โครงการ วงเงินกว่า ๒.๖ ล้านล้านบาท ครอบคลุมทุกสาขาทั้งด้านคมนาคม สาธารณูปการ พลังงาน สังคม และการพัฒนาพื้นที่ทุกภูมิภาค และในปี พ.ศ. ๒๕๖๕ – พ.ศ. ๒๕๖๙ รัฐบาลมีแผนที่จะลงทุนเพื่อรองรับโครงสร้างพื้นฐานในอนาคตอย่างต่อเนื่อง วงเงินประมาณ ๘๔๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นต้น นอกจากนี้ รัฐบาลยังมีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องก่อหนี้สาธารณะเพื่อแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนทุกสาขาอาชีพเป็นวงกว้าง ซึ่งในการดำเนินมาตรการควบคุมและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

(COVID - ๑๙) ได้ส่งผลให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของทุกภาคส่วนเกิดภาวะหยุดชะงักอย่างฉับพลัน และยังส่งผลกระทบอย่างรุนแรงขยายเป็นวงกว้าง รัฐบาลจึงได้ดำเนินนโยบายการคลังและนโยบายการเงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจ อันได้แก่ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ รวมทั้งให้อำนาจกระทรวงการคลังตราพระราชกำหนดให้กระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดโรคโควิด ๑๙ เช่น พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ พ.ศ. ๒๕๖๓ วงเงินกู้จำนวน ๑ ล้านล้านบาท และพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงินกู้จำนวน ๕ แสนล้านบาท เป็นต้น ซึ่งเมื่อพิจารณาถึงเหตุผลความจำเป็นในการก่อหนี้สาธารณะที่ผ่านมาจะทำให้เห็นว่าประเทศไทยยังมีความจำเป็นต้องกู้เงินเพื่อพัฒนาประเทศและแก้ไขปัญหาในสภาวะที่เกิดภัยพิบัติหรือเกิดโรคระบาด ดังนั้น ระดับหนี้สาธารณะ และสัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP จะเพิ่มสูงขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่อย่างไรก็ตาม ในการกู้เงินแต่ละครั้งจะมีสำนักงานบริหารหนี้สาธารณะจะจัดทำแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีซึ่งในแผนจะประกอบด้วย แผนการก่อหนี้ใหม่เพื่อการลงทุนและบริหารสภาพคล่อง แผนการบริหารหนี้คงค้างเพื่อบริหารความเสี่ยง และแผนการชำระหนี้จากงบประมาณและแหล่งเงินอื่น โดยเป็นการดำเนินการภายใต้กลยุทธ์การบริหารหนี้สาธารณะระดับปานกลาง (Medium Term Debt Strategy) ที่พิจารณาความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน และการปรับโครงสร้างหนี้ อีกทั้งยังต้องจัดทำแผนภายใต้กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังและกฎหมายว่าด้วยการบริหารหนี้สาธารณะอย่างเคร่งครัด ซึ่งแผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการนโยบายและกำกับการบริหารหนี้สาธารณะก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ นอกจากนี้ ในการกู้แต่ละครั้งได้พิจารณาถึงต้นทุนการระดมทุน วงเงินกู้ รวมถึงประเภทของตราสารหนี้ซึ่งนับเป็นการใช้เครื่องมือการกู้ที่หลากหลาย และพิจารณาช่วงเวลาการกู้ให้สอดคล้องกับการเบิกจ่ายเงินเพื่อหลีกเลี่ยงการแย่งชิงเม็ดเงินจากภาคเอกชน (Crowding Out Effect) ในประเทศ ป้องกันไม่ให้ตลาดการเงินเกิดความผันผวน ภายใต้ต้นทุนและความเสี่ยงในระดับที่เหมาะสมและไม่กระทบต่อความเสี่ยงในการปรับโครงสร้างหนี้ในอนาคต

ทั้งนี้ แม้ว่าประเทศไทยจะอยู่ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกตินับตั้งแต่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) ซึ่งรัฐบาลจำเป็นต้องให้การช่วยเหลือภาคส่วนที่ได้รับผลกระทบและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมโดยเร็วผ่านการดำเนินนโยบายการคลังจึงจำเป็นต้องเพิ่มพื้นที่ทางการคลัง (Fiscal space) โดยการเพิ่มเพดานหนี้สาธารณะเพื่อให้สามารถรองรับกรณีการกู้เงินเพิ่มเติมสำหรับการดำเนินนโยบายการคลังและแผนพัฒนาฟื้นฟูเศรษฐกิจในอนาคต และถ้าหากในอนาคตสถานการณ์กลับมาเป็นปกติรัฐบาลสามารถทบทวนความเหมาะสมของเพดานหนี้สาธารณะได้ทุก ๓ ปี ตามที่พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ กำหนดไว้ แต่ระดับหนี้สาธารณะในปัจจุบันของประเทศไทยยังไม่ก่อให้เกิดปัญหาการคลังแต่อย่างใดเนื่องจากรัฐบาลยังมีความสามารถในการชำระหนี้ (Debt affordability) และจากการประมาณการสัดส่วนภาระดอกเบี้ยของรัฐบาลต่อรายได้ ณ สิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ คาดว่าจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๘ และในอีก ๕ ปี

ข้างหน้ายังคงต่ำกว่าระดับเกณฑ์มาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ นอกจากนี้ บริษัท Moody's Investors Service (Moody's) บริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้คงอันดับความน่าเชื่อถือของประเทศไทยอยู่ที่ระดับ BBB+ และมุมมองมีเสถียรภาพ (Stable Outlook) เมื่อวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยเชื่อมั่นว่า แม้หนี้รัฐบาลเพิ่มสูงขึ้น แต่ตัวชี้วัดภาคการคลังและหนี้สาธารณะยังคงแข็งแกร่ง เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีอันดับความน่าเชื่อถือในระดับเดียวกันและมีแนวโน้มที่จะรักษาระดับความแข็งแกร่งดังกล่าวต่อไปได้ อีกทั้งยังคาดการณ์ว่าในช่วง ๒ – ๓ ปีข้างหน้า รัฐบาลจะยังคงดำเนินนโยบายการคลังแบบผ่อนคลายเพื่อส่งเสริมการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจที่มีความเปราะบาง และเมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวจะส่งผลให้การขาดดุลงบประมาณและภาระหนี้ลดลง รวมถึงจะทำให้ต้นทุนการกู้เงินต่ำลงและจะช่วยให้ประเทศไทยมีความสามารถในการชำระหนี้อยู่ในระดับสูง (High Debt Affordability)

(๖) ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

แผนการบริหารหนี้สาธารณะประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี ได้ระบุถึงแผนการก่อหนี้ใหม่ของรัฐบาลที่รัฐบาลกู้มาเพื่อดำเนินการแผนงานหรือโครงการภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจและสังคมจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๖๔ วงเงิน ๕๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่นำมาใช้เพื่อช่วยเหลือเยียวยา และชดเชยประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ดังกล่าว โดยการใช้เงินงบประมาณในส่วนนี้ได้ส่งผลให้สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP ของประเทศไทยสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ในอนาคตหากรัฐบาลจะมีแผนการก่อหนี้สาธารณะใหม่ รัฐบาลควรพิจารณาตรวจสอบความคุ้มค่า ความเหมาะสม และประสิทธิภาพของการใช้งบประมาณอย่างรอบคอบ เพื่อไม่ให้เป็นการสร้างภาระให้แก่คนรุ่นหลังในอนาคตมากจนเกินควร

๔.๓.๓. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

(๑) ด้านหนี้สินในครัวเรือน

(๑.๑) รัฐบาลควรออกมาตรการแก้ไขปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือนเป็นวาระแห่งชาติด้วยการกำหนดให้มีกลไกในการแก้ไขปัญหาหนี้สินแบบองค์รวม (Holistic Debt Management System) ทั้งปัญหาหนี้สินของสถาบันการเงิน และหนี้สินที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน เช่น กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน สหกรณ์ต่าง ๆ สถาบันการเงินชุมชน เป็นต้น โดยให้กระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงยุติธรรม ธนาคารแห่งประเทศไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันจัดตั้งศูนย์การจัดการหนี้สินภาคครัวเรือนแห่งชาติ และจัดทำร่างกฎหมายการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือนทั้งระบบ อาทิ กฎหมายว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้บุคคลธรรมดา ตามร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ปรากฏอยู่ในภาคผนวก ข

(๑.๒) กระทรวงยุติธรรมควรพิจารณาปรับปรุงและพัฒนาวิธีการบังคับคดีเพื่อให้ลูกหนี้ได้เงินมาชำระหนี้ตามคำพิพากษาที่ปัจจุบันจำกัดเพียงวิธีการขายทอดตลาดวิธีการเดียว โดยแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่ว่าด้วยการบังคับคดี ตลอดจนแก้ไขระเบียบว่าด้วยการบังคับคดีให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เช่น หากทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา

ที่ยึดและอายัดไว้มีราคาประเมินเกินกว่าที่กำหนดไว้ อาจให้ผู้ขายทอดตลาดเอกชนที่ได้รับอนุญาต (Authorized auctioneer) ดำเนินการขายทอดตลาดแทนได้ หรือการใช้หลัก Power of Sale ตามหลักของประเทศอังกฤษ กรณีผู้จำนองทรัพย์สินมีปัญหาไม่สามารถชำระหนี้ได้ผู้รับจำนองทรัพย์สินสามารถขายทรัพย์สินได้โดยไม่ต้องผ่านการบังคับคดี เป็นต้น อันจะทำให้การบังคับคดีสามารถทำให้เจ้าหนี้ได้รับการชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้มากที่สุด และลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้ในจำนวนเงินที่เป็นธรรมจากการบังคับคดี

(๑.๓) ธนาคารแห่งประเทศไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ควรร่วมกันสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ภาคประชาชน ครัวเรือนไทย โดยการจัดให้มีวิชาเรียนในหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับประถม มัธยม และปริญญาตรี เพื่อให้ความรู้การวางแผนทางการเงิน การสร้างวินัยทางการเงิน และการบริหารจัดการหนี้สินแก่คนรุ่นใหม่ทุกระดับการศึกษา รวมถึงการรณรงค์ผ่านหน่วยงานต่าง ๆ ในการสร้างความรู้และความเข้าใจอย่างทั่วถึงเรื่องการบริหารจัดการหนี้ อันเป็นการสร้างพลเมืองคนรุ่นใหม่ให้ห่างไกลหนี้สินอย่างยั่งยืน

(๑.๔) รัฐบาลควรมีการกำกับ ติดตาม และดูแลการปล่อยสินเชื่อของสถาบันการเงินของรัฐ และธนาคารพาณิชย์ ในช่วงที่คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) มีมติปรับอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เพื่อไม่ให้สถาบันการเงินของรัฐ และธนาคารพาณิชย์ ฉวยโอกาสปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยโดยเฉพาะกลุ่มลูกหนี้ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) และยังไม่มีศักยภาพในการชำระหนี้

(๒) ด้านหนี้สาธารณะ

รัฐบาลควรมีมาตรการด้านอื่น ๆ นอกจากการใช้กลไกการก่อหนี้สาธารณะเพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาจากผลกระทบการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID ๑๙) เพื่อให้รองรับการแก้ไขปัญหาการฟื้นฟูด้านเศรษฐกิจและสังคมที่จะเกิดในอนาคตได้มากขึ้น อาทิ เร่งรัดการหามาตรการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ ให้แก่ประชาชนในการดำรงชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และลดการพึ่งพาจากภาครัฐ เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน

(นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
ญัตติ

กลุ่มงาน กมธ.แก้ไขปัญหาหนี้สินฯ
สำนักกรรมาธิการ ๑
รับที่ ๑๐ / ๒๕๖๓
วันที่ ๑๗ / ม.ค. / ๖๓
เวลา ๑๖.๒๓ นาฬิกา

ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๖๗

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ พญาไท กทม. ๑๐๔๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๖๓

เรื่อง ญัตติศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ญัตติดังกล่าวข้างต้น

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า (นายคมเดช ไชยศิวามงคล กับคณะ เป็นผู้เสนอ) และมีมติให้ส่งคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๒๙
โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๕๓๘

(สำเนา)
เลขรับ ๒๖/๒๕๖๒ วันที่ ๒๗ มิ.ย. ๒๕๖๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องจากปัจจุบันนับจาก ๕ ปีที่ผ่านมา ปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นมาอย่างต่อเนื่องและถือได้ว่าเป็นปัญหาสำคัญของประชาชนคือ ปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน โดยจะเห็นได้จาก ที่ผ่านมารัฐบาลใช้เงินงบประมาณไปประมาณ ๑๗ ล้านล้านบาท แต่กลับส่งผลให้หนี้สินในภาคครัวเรือนพุ่งสูงขึ้นเป็น ๓.๑ แสนล้านบาท นอกจากนั้นในส่วนของหนี้สาธารณะยังเพิ่มขึ้นสูงถึง ๖.๖๙ ล้านล้านบาท จากตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความถดถอยของทั้งระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ของประเทศไทย อีกทั้งยังมีความเหลื่อมล้ำสูงเป็นอันดับต้นๆ ของโลก ซึ่งในระยะเวลา ๘ ปีที่ไม่มีการเลือกตั้ง มีจำนวนคนจนเพิ่มขึ้นมากกว่า ๑๔,๗๐๐,๐๐๐ คน ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ปัญหาที่ดิน ปัญหาหนี้สิน และการถูกฟ้องล้มละลายเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจมีการเติบโตในขณะที่ค่าครองชีพก็เพิ่มสูงขึ้นด้วย ประชาชนจึงต้องหันมาพึ่งพาการใช้จ่ายแบบผ่อนชำระ ซึ่งหากปล่อยปัญหานี้ไว้โดยไม่มีการแก้ไขอย่างเร่งด่วน จะทำให้ประชาชนที่อยู่ในระดับรากหญ้าและระดับชนชั้นกลางมีคุณภาพชีวิตที่แย่ลงและส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำเพิ่มสูงขึ้น

หากปล่อยให้ปัญหาดังกล่าวข้างต้น อันถือได้ว่าปัญหาสำคัญทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรัง อาจส่งผลให้เกิดปัญหาด้านอื่นๆ ตามมามากมาย รวมทั้งยังทำให้การพัฒนาของประเทศเป็นไปอย่างไม่เท่าเทียมกันอีกด้วย

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติด่วน มาให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณา ศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะชี้แจงให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) คมเดช ไชยศิวามงคล ผู้เสนอ
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(โปรดพลิก)

(ลงชื่อ) นิยม เวชกามา ผู้เสนอ
(นายนิยม เวชกามา)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ผู้เสนอ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) นิรมิต สุจารี ผู้เสนอ
(นายนิรมิต สุจารี)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

(ลงชื่อ) ชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ ผู้เสนอ
(นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

ผู้รับรอง (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า)

๑. นายนพคุณ รัฐผไท
๒. นายอภิชาติ ตีรสวัสดิชัย
๓. นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์
๔. นายไตรรงค์ ติธรรม
๕. นายมานะ โลหะวณิชย์
๖. นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์
๗. นายวีระวัฒน์ โอสถานุเคราะห์
๘. นายชวลิต วิชยสุทธิ์
๙. นายนิยม ช่างพินิจ
๑๐. นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ
๑๑. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๑๒. นายไชยวัฒนา ติณรัตน์
๑๓. นายพีระเพชร ศิริกุล
๑๔. นายวรสิทธิ์ กัลป์ตินันท์
๑๕. นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล
๑๖. นายอนันต์ ศรีพันธุ์
๑๗. นายจิรวัฒน์ ศิริพานิชย์
๑๘. นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม
๑๙. นางอนุรักษ์ บุญศล
๒๐. นายสมคิด เชื้อคง

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

จิราภา พิมพ์
รักษาพิทาน
ตรวจ

ภาคผนวก ข
ร่าง พระราชบัญญัติล้มละลายว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้บุคคล

ร่าง พระราชบัญญัติล้มละลาย
ว่าด้วยการฟื้นฟูหนี้บุคคล

ร่าง
พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๓/๔ กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ มาตรา ๙๐/๑๔๒ ถึงมาตรา ๙๐/..... แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

หมวด ๓/๔
กระบวนพิจารณาเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๑
บทนิยาม

มาตรา ๙๐/๑๔๒ ในหมวดนี้ เว้นแต่ข้อความจะแสดงให้เห็นเป็นอย่างอื่น

“ เจ้าหนี้” หมายถึง เจ้าหนี้มีประกันและเจ้าหนี้ไม่มีประกัน

“ลูกหนี้” หมายถึง ลูกหนี้ที่เป็นบุคคลธรรมดา คณะบุคคล มูลนิธิ สมาคม สหกรณ์ หรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ ฟื้นฟูหนี้สิน” หมายถึง การแก้ไขให้ลูกหนี้ที่มีหนี้สินสามารถชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ตามหมวดนี้

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน

“ผู้ร้องขอ” หมายความว่า ผู้ยื่นคำร้องขอให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน

“แผน” หมายความว่า แผนฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้

“คำขอ” หมายถึง คำขอที่ลูกหนี้ประสงค์ให้เจ้าพนักงานทำการฟื้นฟูหนี้สินกับเจ้าหนี้ให้แก่ลูกหนี้

“เจ้าพนักงาน” หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ ได้แก่

(๑) พนักงานอัยการ” หมายความว่า พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด ที่ได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดให้ดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้

(๒) เจ้าพนักงานคุ้มครองสิทธิ กระทรวงยุติธรรม ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้

(๓) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานของธนาคารแห่งประเทศไทยที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการเกี่ยวกับการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิหรือสมาคมที่ได้จดทะเบียนต่อนายทะเบียนและมีวัตถุประสงค์เพื่อการแก้ไขหนี้สินของลูกหนี้

ส่วนที่ ๒
การฟื้นฟูหนี้สินและการจัดทำแผน

มาตรา ๙๐/๑๔๓ ลูกหนี้ที่มีหนี้สินต่อเจ้าหนี้คนเดียวหรือหลายคนรวมกันไม่เกินสิบล้านบาทและไม่อยู่ในสถานะที่จะชำระหนี้ได้ตามมาตรา ๙๐/๙๒ วรรคสอง อาจยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานที่ ณ สถานที่ที่ลูกหนี้มีภูมิลำเนาอยู่ หรือ ณ สถานที่ตั้งหรือที่ทำการของเจ้าหน้าที่แล้วแต่กรณีเพื่อให้ทำการฟื้นฟูหนี้สินของตนได้

เมื่อเจ้าพนักงานได้รับคำขอฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ ให้พิจารณาคำขอของลูกหนี้โดยเร็ว ถ้าได้ความตามมาตรา ๙๐/๑๔๓ และมีเหตุสมควรและช่องทางที่จะทำการฟื้นฟูหนี้สินแก่ลูกหนี้ได้ ให้มีคำสั่งรับคำขอและให้แจ้งให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบภายในสามวันนับแต่มีคำสั่ง

มาตรา ๙๐/๑๔๔ กรณีที่มีเหตุสมควร เจ้าพนักงานอาจยื่นคำขอฝ่ายเดียวโดยทำเป็นคำร้องตามมาตรา ๙๐/๙๘ เพื่อให้ศาลมีคำสั่งจำกัดสิทธิตาม มาตรา ๙๐/๑๐๒ เพื่อคุ้มครองทรัพย์สินของลูกหนี้ในระหว่างการดำเนินการฟื้นฟูหนี้สิน

มาตรา ๙๐/๑๔๕ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจออกหมายเรียก ลูกหนี้ เจ้าหนี้ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาสอบสวนมูลเหตุแห่งหนี้ ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สิน และพยานหลักฐานต่างๆอันเกี่ยวข้องกับหนี้สินของลูกหนี้ รายได้ รายจ่าย สมุดบัญชี ของลูกหนี้ เพื่อใช้ในการฟื้นฟูหนี้สินและกำหนดเงื่อนในการชำระหนี้สิน

ให้เจ้าพนักงานและลูกหนี้ร่วมกันจัดทำแผนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่เจ้าพนักงานได้มีคำสั่งรับคำขอจากลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๑๔๖ ในแผน ให้มีรายการต่อไปนี้ เป็นอย่างน้อย

(๑) เหตุผลที่ทำให้มีการฟื้นฟูหนี้สิน

(๒) รายละเอียดแห่งสินทรัพย์ หนี้สิน และภาระผูกพันต่างๆของลูกหนี้ในขณะที่ ยื่นคำร้องขอ

(๓) หลักการและวิธีการฟื้นฟูหนี้สิน

(ก) ขั้นตอนของการฟื้นฟูหนี้สิน

(ข) การชำระหนี้ การยืดกำหนดเวลาชำระหนี้ การลดจำนวนหนี้ลง และการจัดกลุ่มเจ้าหนี้ โดยสิทธิของเจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ผู้ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

(ค) วิธีการฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้ เช่น การลดทุนและเพิ่มทุน การก่อหนี้ และระดมเงินทุน การจัดการและการหาประโยชน์จากทรัพย์สินของลูกหนี้

(๔) ระยะเวลาดำเนินการตามแผนซึ่งไม่เกินห้าปี

(๕) การไม่ยอมรับทรัพย์สินของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญา ในกรณีที่ทรัพย์สิน ของลูกหนี้หรือสิทธิตามสัญญามีภาระเกินควรกว่าประโยชน์ที่จะพึงได้

เพื่อประโยชน์ในการจัดทำแผน เจ้าพนักงานอาจนัดลูกหนี้และเจ้าหนี้บางรายมาหารือในการจัดทำเงื่อนไขการฟื้นฟูหนี้สินตามแผนของเจ้าหนี้รายนั้นได้

มาตรา ๙๐/๑๔๗ เมื่อจัดทำแผนเสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงานกำหนดวันนัดประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผนโดยเร็ว และให้ส่งสำเนาแผนให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบก่อนวันนัดประชุมไกล่เกลี่ยหนี้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๙๐/๑๔๘ เจ้าหนี้ อาจยื่นขอแก้ไขแผนโดยยื่นคำขอแก้ไขต่อเจ้าพนักงานก่อนวันประชุมเจ้าหนี้ไม่น้อยกว่าสิบวัน

กรณีมีการยื่นคำขอแก้ไขแผนตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานนัดประชุม ลูกหนี้และเจ้าหนี้รายที่ยื่นคำขอแก้ไขเพื่อพิจารณาว่าสมควรจะแก้ไขแผนหรือไม่ หากลูกหนี้ยินยอมให้แก้ไขให้เจ้าพนักงานทำการแก้ไขแผน หากลูกหนี้หรือเจ้าหนี้ไม่ยินยอมแก้ไขแผนตามที่เจ้าหนี้ยื่นคำขอแก้ไข ให้ใช้แผนตามเดิม

มาตรา ๙๐/๑๔๘ มติยอมรับแผนของที่ประชุมเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๑๔๗ ต้องเป็นไปดังนี้

(๑) เจ้าหนี้ทุกกลุ่มมีมติยอมรับแผน หรือ

(๒) ที่ประชุมเจ้าหนี้อย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม และเมื่อนับรวมจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ที่ยอมรับแผนในที่ประชุมเจ้าหนี้ทุกกลุ่มแล้ว มีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบแห่งจำนวนหนี้ของเจ้าหนี้ซึ่งได้เข้าประชุมด้วยตนเองหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าประชุมแทนในที่ประชุมเจ้าหนี้และได้ออกเสียงลงคะแนนในมตินั้น

มาตรา ๙๐/๑๔๙ ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ลงมติตามมาตรา ๙๐/๑๔๘ ยอมรับแผนให้เจ้าพนักงานยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน ตามมาตรา ๙๐/๑๕๒ หรือพิจารณาทำสัญญาประนีประนอมยอมความระหว่างลูกหนี้และเจ้าหนี้ตามแผนหรือดำเนินการอื่น ๆ ตามที่เห็นสมควรเพื่อการฟื้นฟูหนี้สินสำเร็จ

ถ้าที่ประชุมเจ้าหนี้ไม่มีมติตามมาตรา ๑๔๘ ยอมรับแผนหรือไม่มีเจ้าหนี้มาประชุมให้ลูกหนี้และเจ้าพนักงานประชุมปรึกษากับเจ้าหนี้ที่มีมติไม่ยอมรับแผน เพื่อแก้ไขแผนตามที่เห็นสมควร และให้นัดประชุมเจ้าหนี้อีกครั้ง ให้นำความในมาตรา ๙๐/๑๔๖ วรรคหนึ่งมาใช้บังคับ และให้ถือว่า ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายได้ทราบนัดแล้ว

เจ้าหนี้ตามวรรคสามรายใดไม่มาประชุมเจ้าหนี้โดยไม่มีเหตุอันสมควรและจำเป็น ให้ถือว่าเจ้าหนี้นั้นมีมติยอมรับแผน เว้นแต่ จะแสดงให้เห็นว่า ลูกหนี้ไม่ได้แจ้งความเป็นเจ้าหนี้ให้เจ้าพนักงานทราบและไม่มีรายชื่อเจ้าหนี้นั้นในแผน

การนัดประชุมเจ้าหนี้ตามวรรคสอง หากที่ประชุมเจ้าหนี้ครั้งที่สองยังมีมติไม่ยอมรับแผนไกล่เกลี่ย ให้เจ้าพนักงานยุติการดำเนินการเพื่อฟื้นฟูหนี้สิน หากที่ประชุมมีมติยอมรับแผนให้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง

คำสั่งให้ยุติการฟื้นฟูหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ไม่ตัดสิทธิของลูกหนี้ในการยื่นคำร้องขอตามหมวด ๓/๒ และหมวด ๓/๓ รวมถึง การขอให้เจ้าพนักงานดำเนินการฟื้นฟูหนี้สินของตนใหม่เมื่อพ้นระยะเวลานับจากครั้งก่อนไม่น้อยกว่าหกเดือน

มาตรา ๙๐/๑๕๐ เพื่อประโยชน์ในการสอบสวนและการจัดทำแผนตามมาตรา ๙๐/๑๔๕ และมาตรา ๙๐/๑๔๖ ให้เจ้าพนักงานมีอำนาจออกหมายเรียก เจ้าหนี้ ลูกหนี้ หรือบุคคลหนึ่งบุคคลใด ซึ่งเห็นว่า

สามารถแจ้งข้อความเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาพบตนเพื่อสอบถามหรือขอให้ศาลสั่งให้บุคคลนั้น ๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุพยานซึ่งอยู่ในความยึดถือหรืออำนาจของผู้นั้นอันเกี่ยวกับกิจการหรือทรัพย์สินของลูกหนี้มาให้ตนก็ได้

หมายเรียกตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นคำสั่งของเจ้าพนักงานตามกฎหมายอาญา

ส่วนที่ ๓
การขอให้ฟื้นฟูหนี้สินของลูกหนี้และเห็นชอบแผน

มาตรา ๙๐/๑๕๑ กรณีที่เจ้าพนักงานเห็นสมควรและจำเป็นต้องยื่นคำร้องขอ เจ้าพนักงานอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีการฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผนตามมาตรา ๙๐/๑๕๙ ได้ โดยแนบแผนพร้อมหลักฐานแสดงว่าเจ้าหนี้ได้มีมติยอมรับแผนแล้วตามมาตรา ๙๐/๑๔๘

มาตรา ๙๐/๑๕๒ ในการร้องขอฟื้นฟูหนี้สิน ผู้ร้องขอต้องชำระค่าขึ้นศาลห้าร้อยบาทและต้องวางเงินประกันค่าใช้จ่ายที่ผู้ร้องขอต้องรับผิดชอบในการขอฟื้นฟูหนี้สินไว้ต่อศาลเป็นจำนวนหนึ่งพันบาท ในขณะยื่นคำร้องขอ

หากค่าใช้จ่ายนั้นไม่เพียงพอ ศาลจะมีคำสั่งให้ผู้ร้องขอวางเงินประกันค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้ ในกรณีที่ผู้ร้องขอไม่ยอมวางเงินประกันเพิ่มตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลยังไม่มีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สิน ให้ถือว่าผู้ร้องขอทิ้งคำร้องขอ ให้ศาลจำหน่ายคดีออกจากสารบบความ

กรณีที่ผู้ร้องขอเป็นผู้ยากไร้หรือมีรายได้น้อย ผู้ร้องขออาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อพิจารณายกเว้นหรือกำหนดค่าขึ้นศาลและเงินประกันค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งตามจำนวนที่ศาลเห็นสมควรก็ได้

ให้ลูกหนี้เป็นผู้รับผิดชอบเงินค่าขึ้นศาลและเงินประกันตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๙๐/๑๕๓ ผู้ร้องขอจะถอนคำร้องขอไม่ได้ เว้นแต่ศาลจะอนุญาต แต่ถ้าศาลได้มีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ศาลจะอนุญาตให้ถอนคำร้องขอไม่ได้

ส่วนที่ ๔
การพิจารณาคำร้องขอให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน

มาตรา ๙๐/๑๕๔ เมื่อศาลสั่งรับคำร้องขอแล้ว ให้กำหนดวันนัดไต่สวนเป็นการด่วน ให้หมายเรียกและส่งสำเนาคำร้องขอไปยังลูกหนี้และเจ้าหนี้ทั้งหลายให้ทราบก่อนวันไต่สวน ทั้งนี้ ให้ส่งก่อนวันไต่สวนไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

เจ้าหนี้อาจยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าสามวัน เว้นแต่เจ้าหนี้ที่ได้มีมติยอมรับแผนหรือไม่มาประชุมเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๑๔๙

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๑ มาใช้บังคับกับการไต่สวนคำร้องขอของศาลโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๕๕ ในการไต่สวนคำร้องขอ ศาลต้องไต่สวนเอาความจริง ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๙๐/๑๔๓ และแผนเข้าหลักเกณฑ์ที่ศาลจะพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ตามมาตรา ๙๐/๑๕๙

ถ้าได้ความจริงและแผนเข้าหลักเกณฑ์ดังกล่าว ทั้งผู้ร้องขอยื่นคำร้องขอโดยสุจริต ให้ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน โดยให้ลูกหนี้เป็นผู้บริหารแผน มิฉะนั้นให้มีคำสั่งให้ยกคำร้องขอ

ในกรณีที่ไม่มีผู้คัดค้านคำร้องขอ ถ้าศาลเห็นสมควรจะงดการไต่สวนและมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง แล้วแต่กรณีก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๕๖ ก่อนศาลมีสั่งเห็นชอบด้วยแผน หากมีเจ้าหนี้ยื่นคำร้องต่อศาล เกี่ยวกับมูลหนี้ที่ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการว่า ลูกหนี้ไม่แสดงรายละเอียดแห่งหนี้สินของตน หรือแสดงจำนวนหนี้ที่ค้างชำระของเจ้าหนี้ทั้งหลายไม่ถูกต้อง ให้ศาลส่งสำเนาคำร้องแก่เจ้าหนี้ทั้งหลาย เจ้าพนักงานหรือลูกหนี้ และศาลอาจมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจสอบเกี่ยวกับมูลหนี้ของเจ้าหนี้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรก็ได้

หากศาลไต่สวนแล้วได้ความจริงตามที่เจ้าหนี้ร้องขอตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลสอบถาม เจ้าพนักงานหรือลูกหนี้ถึงเหตุดังกล่าว ถ้าศาลเห็นว่าหนี้ที่มิได้แสดงหรือที่ได้แสดงไว้ในรายละเอียดแห่งหนี้สินนั้นเป็นข้อผิดพลาดหรือข้อผิดหลงเล็กน้อย ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้เจ้าพนักงานหรือลูกหนี้ แก้ไขแผนสำหรับหนี้ที่ขาดหายไป หรือแก้ไขข้อผิดพลาดเช่นว่านั้นให้ถูกต้อง และให้ถือว่าแผนยังมีผลผูกพันเจ้าหนี้ทั้งหลายต่อไป ถ้าศาลเห็นว่าหนี้ที่มิได้แสดงหรือที่ได้แสดงไว้ในรายละเอียด แห่งหนี้สินนั้นเป็นข้อผิดพลาดหรือข้อผิดหลงในสาระสำคัญก็ให้ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอ

คำสั่งศาลให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ตรวจสอบเกี่ยวกับมูลหนี้ของเจ้าหนี้ ตามวรรคหนึ่งไม่เป็นเหตุให้ศาลรอการไต่สวนคำร้องขอตามมาตรา ๙๐/๑๕๕

มาตรา ๙๐/๑๕๗ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๐๒ และมาตรา ๙๐/๑๐๓ มาใช้บังคับในการร้องขอฟื้นฟูหนี้สิน

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๓ มาตรา ๙๐/๑๔ และมาตรา ๙๐/๑๕ มาใช้บังคับกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยกเลิกข้อจำกัดสิทธิของเจ้าหนี้ การดำเนินการที่ถือเป็นการให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้มีประกัน อายุความและระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนพิจารณาและการบังคับคดี และระยะเวลาเกี่ยวกับการเสนอข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๕๘ การที่ศาลจะพิจารณาให้ความเห็นชอบแผน มีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) แผนมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๙๐/๑๔๖

(๒) เมื่อการดำเนินการตามแผนสำเร็จจะทำให้เจ้าหนี้ได้รับชำระหนี้ไม่น้อยกว่ากรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลูกหนี้ล้มละลาย และ

(๓) เจ้าหนี้ที่อยู่ในกลุ่มเดียวกันต้องได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกัน เว้นแต่เจ้าหนี้ผู้ได้รับการปฏิบัติที่เสียเปรียบในกลุ่มนั้นจะให้ความยินยอมเป็นหนังสือ

(๔) แผนได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมเจ้าหนี้

มาตรา ๙๐/๑๕๙ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวให้เจ้าพนักงาน ลูกหนี้และเจ้าหนี้ทราบเป็นหนังสือหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิสก์อื่นๆตามที่ศาลเห็นสมควร และให้ศาลแจ้งคำสั่งต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์เพื่อประกาศคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบด้วยแผนของศาลในเว็บไซต์ของกรมบังคับคดีหรือโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิสก์อื่น

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกคำร้องขอฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบแผน เพราะแผนไม่เข้าหลักเกณฑ์ที่จะพิจารณาให้ความเห็นชอบได้ ลูกหนี้อาจยื่นคำร้องขอให้มีการฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ตามหมวดนี้หรือตามหมวด ๓/๒ แล้วแต่กรณีอีกได้ โดยนำหลักเกณฑ์เรื่องระยะเวลาตามมาตรา ๙๐/๔๓(๓) มาบังคับใช้

ส่วนที่ ๕
การดำเนินการภายหลังศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบด้วยแผน

มาตรา ๙๐/๑๖๐ แผนซึ่งศาลมีคำสั่งเห็นชอบแล้ว ผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหลายในหนี้ของตน แต่ไม่ผูกมัดเจ้าหนี้ทั้งหลายที่ลูกหนี้ไม่ได้แจ้งให้เจ้าพนักงานทราบและเรียกให้เข้าประชุมเพื่อพิจารณาแผนหรือมิได้มีรายการเจ้าหนี้นั้นไว้ในแผน

คำสั่งของศาลที่เห็นชอบด้วยแผน ให้มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดของบุคคลซึ่งเป็นผู้ค้ำประกันหรืออยู่ในลักษณะอย่างผู้ค้ำประกันของลูกหนี้ที่มีอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งดังกล่าวเท่าที่ลูกหนี้ต้องรับผิดต่อเจ้าหนี้ตามแผน ทั้งนี้ ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความรับผิดของบุคคลผู้รับผิดร่วมกับลูกหนี้

มาตรา ๙๐/๑๖๑ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ให้เจ้าพนักงานชี้แจงรายละเอียดของแผน หน้าที่และการปฏิบัติตามแผน ตลอดจนเหตุและปัจจัยที่ทำให้ต้องมีการฟื้นฟูหนี้สินให้แก่ลูกหนี้ และให้มีอำนาจติดตามการปฏิบัติตามแผนของลูกหนี้และดำเนินการตามมาตรา ๙๐/๑๖๒

มาตรา ๙๐/๑๖๓ เมื่อศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูหนี้สินและเห็นชอบด้วยแผนแล้ว ถ้ามีความจำเป็นต้องแก้ไขแผนเพื่อให้การฟื้นฟูหนี้สินสำเร็จไปได้ ลูกหนี้หรือเจ้าพนักงาน อาจยื่นขอแก้ไขแผนได้ ในกรณีเช่นว่านี้ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๔๗ มาตรา ๙๐/๑๔๘ มาตรา ๙๐/๑๔๙ มาตรา ๙๐/๑๕๐ มาตรา ๙๐/๑๕๕ มาตรา ๙๐/๑๕๖ มาตรา ๙๐/๑๕๘ และมาตรา ๙๐/๑๖๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๖๔ ให้ลูกหนี้จัดทำรายงานการปฏิบัติงานตามแผนเสนอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าพนักงานทุกรอบสามเดือนตามรูปแบบที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์กำหนด

ส่วนที่ ๖
การยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สิน

มาตรา ๙๐/๑๖๔ ถ้าลูกหนี้หรือเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ แล้วแต่กรณี เห็นว่าการฟื้นฟูหนี้สินได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผนแล้ว ให้รายงานขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สินโดยไม่ชักช้า และให้ศาลนัดพิจารณา หากได้ความว่าการฟื้นฟูหนี้สินได้ดำเนินการเป็นผลสำเร็จตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สินโดยไม่ชักช้า แต่ถ้าได้ความว่าการฟื้นฟูหนี้สินยังไม่เป็นผลสำเร็จตามแผน ในกรณีที่ยังเหลือระยะเวลาดำเนินการตามแผน ก็ให้ศาลมีคำสั่งให้ดำเนินการฟื้นฟูหนี้สินต่อไปภายในกำหนดระยะเวลาตามแผน ถ้าในระหว่างนั้นระยะเวลาดำเนินการ ตามแผนสิ้นสุดลงแล้ว แต่เป็นที่เห็นได้แน่ชัดว่าแผนได้ดำเนินการมาใกล้จะสำเร็จแล้ว ศาลจะขยายระยะเวลาดำเนินการตามแผนต่อไปอีกตามควรแก่กรณีก็ได้

มาตรา ๙๐/๑๖๕ ถ้าลูกหนี้ผิดนัดไม่ชำระหนี้ตามที่ได้ตกลงไว้ในแผนก็ดี หรือปรากฏแก่ศาลโดยมีพยานหลักฐานว่า การชำระหนี้ตามแผนนั้นไม่อาจดำเนินไปได้ โดยปราศจากอยุติธรรมหรือจะเป็นการเนิ่นช้าเกินสมควรก็ดี หรือการที่ศาลได้มีคำสั่งเห็นชอบด้วยนั้น เป็นเพราะลูกหลอกลวงทุจริตก็ดี เมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์รายงาน หรือ เจ้าพนักงาน หรือ เจ้าหนี้คนใดมีคำขอ โดยทำเป็นคำร้องศาลมีอำนาจยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สิน แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการใดที่ได้ กระทำไปแล้วตามแผนนั้น และให้นำมาตรา ๙๐/๑๒๓ และมาตรา ๙๐/๑๒๔ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

มาตรา ๙๐/๑๖๖ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สิน ให้ศาลแจ้งคำสั่งดังกล่าวแก่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และลูกหนี้โดยไม่ชักช้า

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๙๕ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับแก่การแจ้งคำสั่ง และประกาศคำสั่งโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๖๗ คำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูหนี้สิน ไม่มีผลเปลี่ยนแปลงความผูกพันในหนี้ของลูกหนี้กับเจ้าหนี้ตามแผน

เจ้าหนี้ที่ลูกหนี้มิได้แสดงไว้ในรายละเอียดแห่งหนี้สิน และเจ้าหนี้ที่ผู้ทำแผน มิได้เรียกให้ประชุมเจ้าหนี้เพื่อพิจารณาแผน ย่อมมีสิทธิตามมูลหนี้เดิมของตน

มาตรา ๙๐/๑๖๘ ในระหว่างการปฏิบัติตามแผนถ้าลูกหนี้ถึงแก่ความตาย หรือ พิการ ทุกพลภาพหรือเจ็บป่วยไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ ให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ เจ้าพนักงาน หรือเจ้าหนี้ ยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้แต่งตั้งทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์ของลูกหนี้แล้วแต่กรณี เป็นผู้ปฏิบัติตามแผนแทนลูกหนี้

กรณี ตามวรรคหนึ่ง หากเจ้าหนี้ประสงค์จะคัดค้าน ให้ยื่นคำคัดค้านก่อนวันนัดไต่สวนไม่น้อยกว่าสามวัน

มาตรา ๙๐/๑๖๙ กรณีที่ศาลมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ปฏิบัติตามแผนแทนลูกหนี้ตามมาตรา ๙๐/๑๖๘ เมื่อมีเหตุจำเป็น บุคคลดังกล่าวอาจยื่นคำร้องต่อศาลขอแก้ไขแผนได้ และให้นำบทบัญญัติตามมาตรา ๙๐/๑๖๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๗
การปลดจากการปฏิบัติตามแผนฟื้นฟูหนี้สิน

มาตรา ๙๐/๑๗๐ กรณีที่ผู้ปฏิบัติตามแผนตามมาตรา ๙๐/๑๖๘ มีเหตุที่จำเป็นทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนให้สำเร็จได้แม้จะมีการแก้ไขแผนแล้วก็ดี หรือ ไม่สามารถปฏิบัติตามแผนได้โดยวิธีการแก้ไขแผนก็ดี ผู้ปฏิบัติตามแผนอาจยื่นคำร้องขอต่อศาลเพื่อของปลดลูกหนี้จากการปฏิบัติตามแผนได้

มาตรา ๙๐/๑๗๑ เมื่อศาลได้รับคำร้องของผู้บริหารแผนตามมาตรา ๙๐/๑๗๐ ให้ศาลนัดไต่สวนโดยเร็ว ให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๙๐/๑๕๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๐/๑๗๒ เมื่อศาลไต่สวนคำร้องตามมาตรา ๙๐/๑๗๐ และฟังได้ว่าทายาทหรือผู้จัดการมรดกหรือผู้ปกครองทรัพย์ของลูกหนี้ หรือ ลูกหนี้ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้บริหารแผนให้สำเร็จได้ ให้ศาลมีคำสั่งปลดลูกหนี้จากการปฏิบัติตามแผน

มาตรา ๙๐/๑๗๓ เหตุจำเป็นที่ศาลมีคำสั่งปลดลูกหนี้จากการปฏิบัติตามแผน มี ดังต่อไปนี้

(๑) ทายาทเป็นผู้ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือ คู่สมรสซึ่งไม่มีรายได้ประจำพอที่จะปฏิบัติตามแผนให้สำเร็จได้ด้วยการแก้ไขแผน

(๒) ลูกหนี้ผู้ตายไม่มีทรัพย์มรดกใดที่จะนำชำระหนี้ตามแผนได้

(๓) เหตุอื่น ๆ ที่ทำให้การปฏิบัติตามแผนต่อไปไม่อาจสำเร็จไปได้ ตามที่ศาลเห็นสมควร

มาตรา ๙๐/๑๗๔ คำสั่งปลดลูกหนี้จากการปฏิบัติตามแผน ให้ลูกหนี้หลุดพ้นจากหนี้สินทั้งปวงตามแผน รวมถึงหนี้ของเจ้าหนี้ตามมาตรา ๙๐/๑๗๖ วรรคสอง

มาตรา ๙๐/๑๗๔ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๐/๑๒๖ ถึงมาตรา ๙๐/๑๓๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมายเหตุ ร่างฉบับนี้ เป็นการร่างให้สอดคล้องกับ ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งอยู่ในการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา และได้มีการรับฟังความคิดเห็นเสร็จแล้ว โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในหมวด ๓/๒ และเพิ่ม หมวด ๓/๓ ร่างกฎหมายฉบับนี้จึงเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมโดยเพิ่มเป็น หมวด ๓/๔

ภาคผนวก ค
ประมวลภาพการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ

ประมวลภาพการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

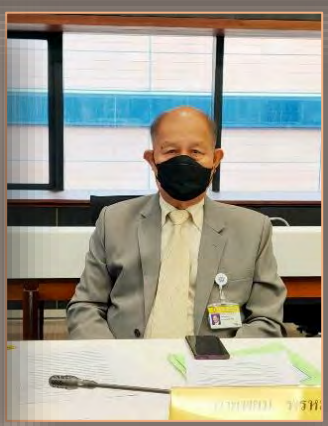
การประชุมคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

การประชุมคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

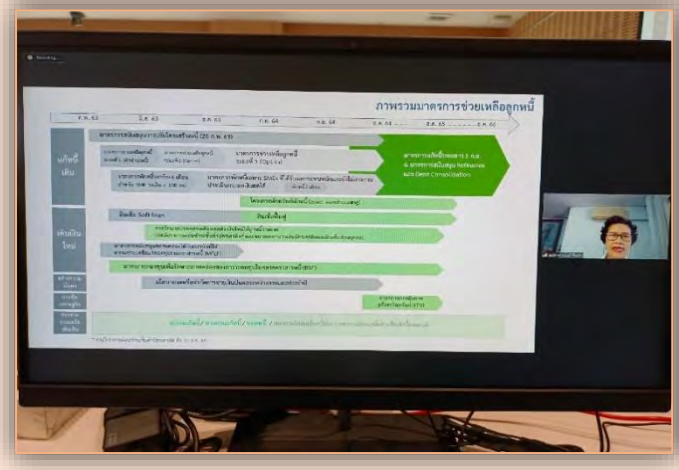

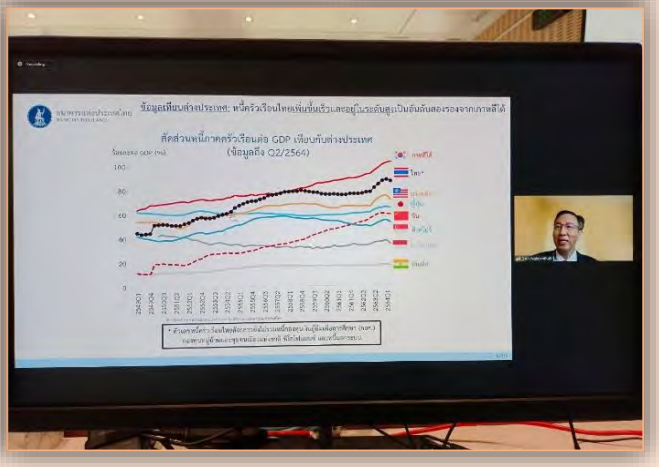
การประชุมคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

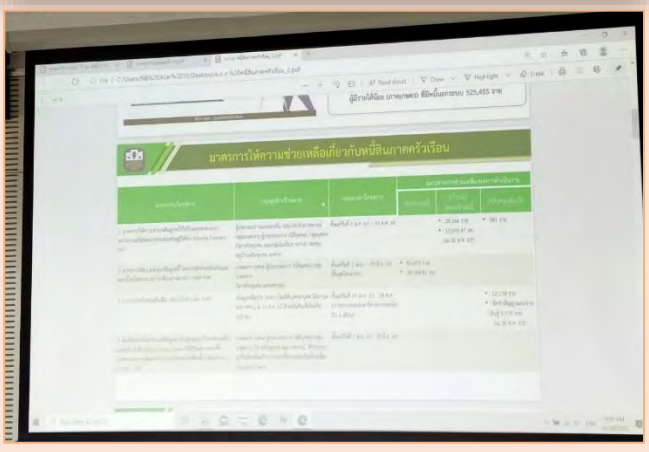

การประชุมคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

๘๑ ข

การประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน
หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง

การประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง

การประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินภาคครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมถึงค่าครองชีพสูง

ภาคผนวก ง
รายนามฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการ

รายนามฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

๑. พันจ่าอากาศเอก ศักดิ์สิทธิ์ ภู่สิโรรังษี	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
๒. นางสาวพิสมัย แนบสนิท	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๓. นายเมธี มณีรัตน์	วิทยากรชำนาญการ
๔. นายพงศกร คเชนทรพรรค	นิติกรชำนาญการ
๕. นางสาวพินพงษ์ สมัครเขตการณ์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๖. นางสาวพิทยาภรณ์ เภาศรี	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คณะกรรมาธิการได้เข้าประจำที่แล้ว เชิญท่านประธานคณะกรรมาธิการแถลงครับ

นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ผม นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ ประธานคณะกรรมาธิการแก้ไขหนี้สินแห่งชาติ ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ดังนี้ครับ

สืบเนื่องมาจากสภาผู้แทนราษฎรได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน ทั้งปัญหาค่าครองชีพจากราคาแก๊ส น้ำมัน และไฟฟ้าที่มีราคาแพง ตลอดจนปัญหาหนี้สินและผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาหนี้สินล้นพ้นตัว และหนี้สาธารณะที่มีแนวโน้มปรับเพิ่มสูงขึ้น ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า โดยนายคมเดช ไชยศิวามงคล และคณะ เป็นผู้เสนอ และที่ประชุมลงมติให้คณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติเป็นผู้พิจารณา และบริหารหนี้สาธารณะต่อสภาผู้แทนราษฎร ----------

ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการ ในภารกิจที่สำคัญนี้คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาและจัดทำรายงานเสร็จสิ้นเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ดังที่เพื่อนสมาชิกได้รับอยู่ในมือนะครับ สำหรับรายละเอียดผมขออนุญาตให้ท่านองค์การ ชัยบุตร ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงการดำเนินงานในนามของคณะกรรมาธิการครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านองค์การครับ

นายองค์การ ชัยบุตร (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน กระผม องค์การ ชัยบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ จากพรรคก้าวไกล ในฐานะรองประธานกรรมาธิการ ขออนุญาตท่านประธานได้สรุปผลการศึกษาพิจารณาญัตติการแก้ไขปัญหาหนี้สินครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊สไฟฟ้า กรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ

๑. ศึกษาปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ปัญหาค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊สไฟฟ้า และแนวทางการแก้ไขปัญหา

๒. ศึกษาแนวทางการบริหารหนี้สาธารณะ หนี้สินภาครัฐ และแผนการบริหารหนี้สาธารณะ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

วิธีการพิจารณา

๑. การประชุม จำนวน ๑๖ ครั้ง

๒. การเดินทางไปศึกษาดูงานจำนวน ๓ ครั้ง

๓. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลวิชาการและกฎหมาย

๔. ศึกษาการรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือนของหนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ของคณะอนุกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ

ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้ ๑. ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๒. ปัญหาหนี้สาธารณะ (หนี้สินภาครัฐ)

สาเหตุของปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ดังนี้ ๑. ความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ๒. อัตราค่าครองชีพที่สูงขึ้น ๓. การมีรายได้ไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย

๔. ความจำเป็นในการใช้จ่ายด้านต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีพ การลงทุน การประกอบธุรกิจ การศึกษา และการไม่สามารถกู้เงินในระบบได้ จึงทำให้เป็นสาเหตุเป็นหนี้เร็ว เป็นหนี้เยอะ และเป็นหนี้นาน

ปัจจัยที่มีผลทำให้หนี้สินในครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น ดังนี้ ๑. เศรษฐกิจโลกชะลอตัวจากสงครามการค้า ๒. ปัญหาค่าครองชีพจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ๓. การขยายโอกาสการเข้าถึงการบริการทางการเงินในระบบมากขึ้น ๔. พฤติกรรมการบริโภคของครัวเรือน ๕. ผลกระทบจากโควิด-๑๙ (COVID-19) ๖. มาตรการจัดการและการแก้ไขปัญหาหนี้สินของลูกหนี้ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์หนี้สินในครัวเรือนปัจจุบัน ๗. ไม่มีมาตรการเชิงป้องกันในการลดการก่อหนี้สินในครัวเรือน

ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายในการจัดการหนี้สิน ดังนี้ ๑. พ.ร.บ. เรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. ๒๕๖๐ ๒. พ.ร.บ. การทวงหนี้ พ.ศ. ๒๕๕๘ ๓. พ.ร.บ. ล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ ๔. พ.ร.บ. ว่าด้วยการบังคับคดี

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือน ๑. การแก้ไขปัญหาหนี้สินในครัวเรือนแบบองค์รวม แก้ไขกฎหมายโดยการผลักดันกฎหมาย การฟื้นฟูหนี้บุคคลธรรมดา กิจการเอสเอ็มอี (SMEs) และสหกรณ์ การส่งเสริมการประกอบอาชีพ และการสร้างวินัยทางการเงินและการบริหารจัดการหนี้ โดยจัดไว้ในหลักสูตรการศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือตั้งแต่ระดับประถมถึงมหาวิทยาลัย ๒. หนี้สาธารณะ สาเหตุจากการเพิ่มสูงขึ้น ๓. การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน ๔. การพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน ๕. การควบคุมและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-๑๙ (COVID-19) ให้แก่ประชาชนและผู้ประกอบการทุกภาคส่วน

ระดับหนี้สาธารณะ ปัจจุบันยังไม่ก่อให้เกิดปัญหาทางการคลัง

แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สาธารณะ ลดการก่อหนี้สาธารณะ ดังนี้ ๑. สร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน ๒. น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ๓. มุ่งเน้นให้ประชาชนพึ่งพาตนเองและลดการพึ่งพาจากภาครัฐ ขอบคุณมากครับท่านประธาน

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มีท่านสมาชิกท่านใดที่อยากจะร่วมอภิปรายและเสนอแนะ มีไหมครับ ไม่มีนะครับ ถ้าไม่มี ผมก็จะได้ขอมติจากที่ประชุมนะครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผมอยากฝากข้อสังเกตสักนิดหนึ่งครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ จากรายงานพิจารณาการศึกษาปัญหาหนี้สินครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ ฉบับที่ให้อ่าน ผมคิดว่าบางทีอาจจะยังไม่ครอบคลุมทุกมิติ เราต้องยอมรับว่าหนี้สินครัวเรือนหรือท่านไม่มีข้อมูลการบังคับคดีมาประกอบ หนี้สินของประชาชนก้อนใหญ่ที่รองจากหนี้ของสถาบันการเงิน ๑๐ ธนาคารก็คือหนี้ กยศ. หนี้ กยศ. เกิดจากความตั้งใจของรัฐบาลต้องการให้ประชาชนในประเทศเป็นหนี้ โดยเรารู้อยู่แล้วว่าการศึกษาเป็นเรื่องของการเปลี่ยนสถานะจากคนไม่รู้ ให้คนเป็นผู้ที่รู้ จากคนที่จะต้องเข้าทำงานไม่ว่าจะเป็นราชการหรือเอกชนจะต้องมีวุฒิการศึกษา แต่รัฐบาลกลับผลักให้คนศึกษาคุณต้องเป็นหนี้ แล้วที่สำคัญหนี้ก้อนนี้ในอดีตที่ผ่านมา โดยเฉพาะหลังจากยึดอำนาจจะมีดอกเบี้ยและเบี้ยปรับรวมกันแล้ว ๒๕ เปอร์เซ็นต์ ร้อยละ ๒๕ ถ้าท่านไปดูตัวเลขที่บังคับคดีเราก็จะพบว่าก้อนที่ ๒ ที่เป็นก้อนใหญ่ก็คือหนี้ กยศ. ส่วนก้อนที่ ๓ กลับเป็นหนี้ประชาชน ๖๖ ล้านคน แล้วท่านไม่เอาการตัดสินใจของรัฐบาลที่ผิดเข้ามาในการศึกษา เพราะมันเป็นเรื่องของพ่อแม่หรือผู้ปกครอง คือรัฐบาลต้องการให้คนในประเทศเป็นหนี้ เพราะคนในประเทศต้องการจะมีความรู้ ซึ่งเป็นความผิดเชิงนโยบาย อันนี้อยากจะฝากเป็นข้อสังเกตไว้ ส่วนเรื่องอื่น ๆ ก็มีอีกหลายประการ แล้วอีกประการหนึ่งพอท่านให้ความเห็นเรื่องหนี้สาธารณะ หนี้สาธารณะจำนวนมากเกิดจากรัฐบาลไปลงทุน แล้วก็การลงทุนจำนวนมากไปสร้างความเหลื่อมล้ำในสังคม แล้วหนี้สาธารณะจำนวนมากก็จะใช้ประโยชน์แค่คนกระจุกเดียว แต่คนทั้งประเทศต้องมารับใช้หนี้สาธารณะ ผมอยากให้ฝากเป็นข้อสังเกตไว้ด้วยครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม วิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไท ผมขอพูดข้อสังเกตต่อเนื่องจาก ท่าน พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ได้ไหมครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : สั้น ๆ แล้วกันนะครับ เพราะว่าไม่มีใครเสนอชื่อมา

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : คือตามที่สภาผู้แทนราษฎร ได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติแก้ไขการกู้ยืมเงิน กยศ. บัดนี้ทั้ง ๒ สภาได้นำเสนอ นายกรัฐมนตรีและอยู่ระหว่างโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ซึ่งมีผลทำให้ผู้ค้ำประกันหลุดพ้น ๒. ดอกเบี้ยไม่เกินร้อยละ ๑ ต่อปี และเบี้ยปรับไม่เกิน .๕ เปอร์เซ็นต์ต่อปี ซึ่งมีผลย้อนหลัง ขอขอบคุณพรรคภูมิใจไทย พรรคประชาชาติ และพรรคก้าวไกล ที่ร่วมกันสนับสนุน ให้กฎหมายนี้ได้มีผล อย่างน้อยไม่ถึงกับ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ต่อได้ถึง ๙๙ เปอร์เซ็นต์แล้ว เพราะฉะนั้นผมได้ประสานกับผู้จัดการกองทุน กยศ. แล้วว่า เมื่อกฎหมายนี้ผ่านสภาแล้ว อยู่ระหว่างโปรดเกล้าฯ กฎหมายนี้มีผลย้อนหลังต่อผู้ที่ยังเป็นหนี้ค้างอยู่กับ กยศ. ----------

ผมจึงขออนุญาตให้ข้อสังเกตเพื่อให้ กยศ. หยุดการบังคับคดีแก่ผู้ค้ำประกันและลดดอกเบี้ยและเบี้ยปรับให้เป็นไปตามกฎหมายใหม่ที่พรรคภูมิใจไทย พรรคก้าวไกล และพรรคประชาชาติได้ร่วมกันเสนอ ผมขอให้เขียนไว้ให้ชัดในข้อสังเกตอย่างชัดเจนครับ และยืนยันว่าพรรคภูมิใจไทย พรรคก้าวไกล และพรรคประชาชาติ จะดำเนินการแก้ไขให้ไม่มีดอกเบี้ย ไม่ให้มีเบี้ยปรับ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติสืบไปครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ เชิญท่านนิยม เวชกามา ครับ

นายนิยม เวชกามา (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ กระผม นิยม เวชกามา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร เขต ๒ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ผมจะขอตั้งข้อสังเกตสำหรับในรายงานของคณะกรรมาธิการ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ความจริงในส่วนที่พี่น้องประชาชนเป็นหนี้ ผมตั้งข้อสังเกตว่าหลักใหญ่เดี๋ยวนี้ผมเห็นด้วยจากที่ท่านอภิปรายท่านที่บอกว่าหนี้สินครัวเรือนที่ยิ่งใหญ่ตอนนี้คงไม่เกินหนี้สินจาก ธ.ก.ส. ผมสังเกตจากพี่น้องบ้านผมในสกลนครหนี้ครัวเรือนเป็นหนี้ซึ่งวันนี้ยังหาทางออกไม่ได้ เพราะรัฐบาลตั้งใจให้ประชาชนเป็นหนี้ แบบ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง พูด เพียงแต่ประเด็นท่านเรื่อง กยศ. แต่ของผมเป็นหนี้ ธ.ก.ส. เพราะรัฐบาลตั้งใจให้ประชาชนเป็นหนี้ โดยบอกว่าให้กู้เพื่อลงทุนในด้านการเกษตร ความเป็นจริงวันนี้ทุกครัวเรือนแทบจะว่าได้เอาโครงการต่าง ๆ สั่งให้ กยศ. ไปให้ประชาชนกู้ แต่โดยสภาพความเป็นจริงตอนนี้ครัวเรือนหมายถึงประชาชนที่จับกลุ่มกันรายละ ๕ คน รายละ ๑๐ คน เป็น ๑ กลุ่ม ๕ คนกู้ ธ.ก.ส. ได้ ๒ ล้านบาทเพื่อไปเลี้ยงโค นี่คือประเด็นหลักที่คาคอของประชาชน ถ้า ๑๐ คน ให้ ๔ ล้านบาท ๕ คนให้ ๒ ล้านบาท นี่เป็นประเด็นหนึ่ง แล้วยังเดินไม่ออก พี่น้องประชาชนก็อยากมีเงินก็ต้องลงทุนถูกต้อง กู้จาก ธ.ก.ส. ธ.ก.ส. มีหน้าที่ให้ แต่วันนี้มันไม่ใช่อย่างนั้นท่านประธาน รัฐบาลนี้เวลาที่เหลือจะทำอย่างไร พอ ๕ คนกู้ ๒ ล้านบาทกลุ่มหนึ่ง พอสรุปแล้วตกคนละ ๔๐๐,๐๐๐ บาท ก็ดีใจบอกต้องเลี้ยงโค แต่โดยความเป็นจริงภาคราชการจัดสรรให้ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการลงทุนการเกษตร หมายความว่าแม่โคก็ซื้อมาให้ คอกจัดการให้อาหารทุกอย่าง แต่ชาวบ้านมารับสภาพหนี้ แต่ในความเป็นจริงโคคือวัว ปรากฏว่า

มันเป็นโคที่หมดสภาพแล้ว หลายคนบอกว่าอาจจะซื้อมาจากต่างประเทศ พม่า มาจากลาว อะไรก็แล้วแต่ แต่พอเอามาเลี้ยงแล้วมันไปไม่ได้ครับ มันตายหมด เพราะโคที่เอามาขังอยู่แล้วทุกวันนี้กำลังทำกันอยู่ อันนี้เอาไปแจก ก็ไม่เป็นไร แต่นั่นมันไม่แจก ซื้อโดยกู้เงิน ธ.ก.ส. แล้ววันนี้ก็มีรายการอื่นอีกล้วนแต่กู้ทั้งนั้น ----------

จึงเป็นประเด็นว่าถ้าทำแบบนี้หนี้ครัวเรือนท่วมหัวแน่ครับ ไม่รู้บ้านประธานอาจจะไม่มี แต่บ้านผมเต็มไปหมด แล้วไม่มีทางออกประชาชน ธ.ก.ส. เองจนไม่กล้าที่จะไปทวงเงินแล้ววันนี้ เพราะประชาชนไม่มีปัญญาจะจ่าย โคที่ให้มาเลี้ยงตายหมด ไม่มีโคไหนเหลือเลย แม่โคที่ว่านี่ เพราะเป็นแม่โคที่ซื้อมาจากไหนไม่รู้ ชาวบ้านเลยบอกวัวที่บล็อก (Block) แล้ว บล็อก (Block) หมายความว่าอย่างไร ฉีดยาไว้ฉีดเพื่อไม่ให้มันล้ม เอามาสักพักหนึ่งก็ตายหมด เพราะมันหมดสภาพ นี่ถึงเป็นประเด็นว่าหนี้ครัวเรือนท่านท่วมหัวแน่ พี่น้องบ้านผมมีปัญหาอย่างมากเลย ท่านประธานไม่รู้จะแก้ไขปัญหาอย่างไร ผมจึงกราบเรียนท่านประธานว่าท่านไปดูสิประชาชนที่บ้านท่าน ท่าน ส.ส. ทั้งหลายไปดูหน่อย ไม่รู้ที่อื่น แต่บ้านผมสกลนครไม่มีที่ไป ไม่มีที่ยืนแล้ว หนี้ ธ.ก.ส. ท่วมจนไม่รู้จะดำเนินการต่อไปอย่างไร อันนี้เห็น ๆ นะที่กลุ่ม ส่วนที่กู้มาเรื่องการเกษตรปลูกอะไรก็รายละ ๔๐๐,๐๐๐-๕๐๐,๐๐๐ บาท เต็มไปหมด หนี้สิ้น หนี้ยาว เต็มไปหมดครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ขออีกนิดหนึ่งขออนุญาตครับ ผมเมื่อสักครู่นี้ลืมไป ท่านประธานครับ ผม วิรัช พันธุมะผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคภูมิใจไทย

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญสั้น ๆ ครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : เมื่อสักครู่ผมขอบคุณพรรคภูมิใจไทย พรรคก้าวไกล และพรรคประชาชาติ แต่ผมลืมไปครับ ขออภัยอย่างยิ่งครับ พรรคเพื่อไทย โดยเฉพาะท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ซึ่งเป็นรองประธานคณะกรรมาธิการ กยศ. เราได้ร่วมกัน ขออนุญาตผมเพิ่มเติมในข้อสังเกตว่า และขอขอบคุณพรรคเพื่อไทยด้วยครับ มีพรรค ๔ พรรคที่ยืนยันปลดภาระให้ผู้ค้ำประกันและไม่เอาดอกเบี้ย และไม่เอาเบี้ยปรับ แม้เราจะไม่ได้ ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่เราก็ได้ถึง ๙๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ขอบพระคุณท่านประธานครับ คิดว่าท่านคงให้ผมเพิ่มในข้อสังเกตครับ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : มีท่านเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม ขออภิปรายเพิ่มเติม เชิญครับ

นายเกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม เกรียงศักดิ์ ฝ่ายสีงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี เขต ๗ พรรคเพื่อไทย

ปัญหาเรื่องหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ท่านประธาน ผม และพี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศได้รับผลกระทบสัมผัสกับตัวเองมา แล้วแต่ปัญหาของแต่ละท่านแต่ละคน แต่สิ่งสำคัญว่าการที่เกิดหนี้สินก็ถือว่าเป็นทุกข์มหันต์ ดังคำพระพุทธเจ้าสอนไว้ว่า ความไม่มีหนี้เป็นลาภอันประเสริฐ ฉะนั้นการมีหนี้ก็คือความทุกข์ ทุกข์ครั้งนี้เป็นทุกข์ของพี่น้องประชาชนที่เศรษฐกิจย่ำแย่ ราคาพืชผลตกต่ำ ไม่สามารถนำไปขายยังต่างประเทศได้ ไม่สามารถหมุนเวียนเงินทุน มีแต่กู้ กู้ แล้วก็กู้ ไม่ว่าจะกู้จากธนาคาร กู้เงินนอกระบบ กู้ทุกอย่าง เพราะรายได้ไม่ดี ไม่มีรายได้ที่สามารถเจือจุนครอบครัวได้ นอกจากนั้นค่าครองชีพยังสูงอีก อย่างราคาน้ำมัน ๓๒ บาท ๓๔ บาท ๓๙ บาท อย่างนี้พี่น้องผู้บริโภคก็ต้องได้รับ การเดินทาง ค่าขนส่งอะไรทุกอย่างแพงหมด แต่แก๊สหุงต้ม ไฟฟ้า น้ำประปา ก็ขึ้นราคาประดังประเดเข้ามายังครอบครัว ทำให้พี่น้องประชาชนต้องเดือดร้อน ต้องทุกข์ทรมานจากการเป็นหนี้ ท่านประธานครับ การที่จะแก้ไขปัญหาหนี้สิน เป็นที่ทราบว่าเราเคยได้ยินคำว่า ดีมานด์ (Demand) ซัพพลาย (Supply)

- ๑๐๕/๑

ก็เนื่องจากว่าเราต้องมีรายได้ดีเราถึงจะสามารถแก้หนี้ได้ แต่นี่เราไม่สามารถที่จะสร้างรายได้ให้ครัวเรือน สร้างรายได้ให้ตนเองหลุดพ้นจากหนี้สินได้ มีแต่ต้องไปหาหนี้สินมา ที่สำคัญหนี้นอกระบบ อันนี้คือปัญหาสำคัญ เราจะเห็นว่าดอกร้อยละ ๒๐ บาทต่อวัน เป็นได้อย่างไร ประเทศไทยเรามาถึงจุดนี้ได้อย่างไร ฉะนั้นก็ฝากท่านประธานคณะกรรมาธิการว่าอยากให้กรรมาธิการมองหนี้ที่เกิดขึ้น หนี้สาธารณะ หนี้ครัวเรือน หนี้ประเทศตอนนี้ไม่รู้เท่าไรแล้ว ผมได้ยินว่าปีนี้ก็กู้มา ๓ ล้านล้านบาท ไม่รู้จะเอาตัวไหนมาวัดว่ารัฐบาลทำอะไรอยู่ หาเงินไม่เป็นก็น่าจะให้คนอื่นเข้ามาทำนะครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญท่านอุบลศักดิ์ต่อครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย หัวใจคือประชาชน ท่านประธานที่เคารพครับ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า เป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าในการบริหารบ้านเมืองนั้น พี่น้องประชาชนรับทราบดี ได้มีสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านได้นำเสนอแนวความคิดไปแล้วนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ผมต้องกราบเรียนด้วยความเคารพอีกครั้งหนึ่งว่าขณะนี้พี่น้องประชาชนชาวไทยทั้งประเทศได้รับทุกข์ทรมานจากน้ำมันขึ้นราคา แก๊สขึ้นราคา ไฟฟ้าขึ้นราคา ต้องยอมรับความจริงคนในชนบทนั้น พี่น้องชาวนา ชาวไร่ ขณะเดียวกันก็มีหนี้สินล้นพ้นตัว พืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ราคาไม่ได้ตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้นทุนการผลิตสูงกว่าราคาขาย พี่น้องเกษตรกรไม่สามารถที่จะกำหนดราคาพืชผลทางการเกษตรได้ เมื่อผลิตแล้วต้องไปถามการตลาดหรือพ่อค้าว่าจะให้เท่าไร สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเชื่อมโยงให้เห็นภาพว่าการแก้ปัญหาหนี้สินของครัวเรือนหรือเกษตรกรนั้นทำได้ยาก เพราะปัญหาทางเศรษฐกิจ ประชาชนได้รับทุกข์มานาน ไม่ว่าน้ำ ไม่ว่าดิน ไม่ว่าปัญหาต่าง ๆ ชาวนา ชาวไร่เดือดร้อนมาตลอด ที่ทำกินต้องตกไปอยู่กับนายทุน อยู่ธนาคารถูกยึด ถูกฟ้อง ถูกบังคับคดี ทำให้ครอบครัวทุกข์ทรมาน ในขณะเดียวกันเมื่อลูกหลานที่มีโอกาสไปเรียนหนังสือไม่มีทุนต้องกู้ยืม กยศ. ดังที่เพื่อนสมาชิกได้นำกราบเรียนไปแล้วนั้น

ท่านประธานที่เคารพครับ ก็ต้องเรียนว่าวันนี้ ๖ ล้านครัวเรือนที่เข้าสู่กระบวนการกู้ ถามว่าจะไปเอาที่ไหนเมื่อไม่มีงานทำ ถูกฟ้อง ถูกบังคับคดี ขณะนี้มีประมาณ ๒ ล้านครัวเรือน ต้องกราบเรียนว่านั่นคือความทุกข์ของคนทั้งประเทศ ความทุกข์ของพี่น้องประชาชน การแก้ปัญหานั้นผมต้องกราบเรียนว่าถ้าไม่สามารถหาทางให้เขามีงานทำได้ แล้วเอาเงินมาชำระหนี้ ผมว่าจบไปแล้วไม่มีงานทำ มันหน้าที่ของรัฐจะต้องดูแล จะต้องดำเนินการหางานให้ทำ แน่นอนครับ ในขณะเดียวกันนั้นเมื่อรัฐไม่มีความสามารถ ผมต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่า ทำให้หนี้สินในครัวเรือนเพิ่มทวีคูณมากขึ้น ผมในฐานะที่เคยดูแลอาชีวะทั้งประเทศ ขณะเดียวกันเจ้าพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ในการศึกษาอาชีวะขณะนี้ จบปริญญาตรีปริญญาโท ประมาณ ๑๓,๗๐๐ กว่าคนที่ได้ค่าตอบแทนคนละประมาณ ๘,๖๐๐ กว่าบาท เป็นมาช้านานเป็นสิบ ๆ ปี แล้วก็ไม่มีสวัสดิการ เจ็บไข้ได้ป่วยก็ต้องรับผิดชอบเอง บำเหน็จบำนาญก็ไม่มี ถึงเวลาก็ต้องตกอยู่ในสภาพล้มละลาย ครอบครัวเดือดร้อน ผูกคอตาย ฆ่าตัวตาย อัตวินิบาตกรรมตัวเองหลายหนหลายครั้งหลายคราวตามที่เป็นข่าวอยู่แล้วนั้น ผมขอกราบเรียนด้วยความเคารพ อยากเห็นการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง โดยรัฐบาลจะต้องหางานให้ทำ ในขณะเดียวกันนั้นมีทางออกคือรัฐบาลต้องยกเลิกหนี้สินให้พี่น้องเกษตรกรหรือในครัวเรือนที่ได้รับผลกระทบ เริ่มต้นกันใหม่เพื่อพัฒนาประเทศ ----------

ถ้าหากยังให้มีหนี้สินล้นพ้นตัวอยู่ แน่นอนการเลือกตั้งครั้งหน้าเมื่อคนจนใครเอาเงินไปแจกไปแถมไปให้ก็ต้องสอดคล้องตามไปตามที่ธรรมชาติในพื้นที่ ถ้าอยากเห็นการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรเป็นอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมก็ต้องให้เขามีเงิน มีทอง ไม่เดือดร้อน ไม่มีหนี้สิน เขาจะเลือกด้วยสติปัญญาสมองและเลือกคนดีเข้ามา ต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานอย่างสูงครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณครับท่านสมาชิกครับ ต่อไปผมจะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการหรือไม่ เท่าที่รับฟังการอภิปรายของท่านสมาชิก ซึ่งก็มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน คือเห็นด้วยกับรายงานของคณะกรรมาธิการ แล้วก็ไม่มีผู้ใดคัดค้าน เพียงแต่เสนอแนะเพิ่มเติมเท่านั้นเอง ผมจะขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ หากไม่มีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมเห็นชอบรายงานของคณะกรรมาธิการตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๔ ประกอบข้อ ๘๘

ด้วยคณะกรรมาธิการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานเพื่อให้สภาพิจารณาว่าจะเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งถ้าเห็นด้วยผมก็จะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบหรือดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ รายละเอียดของข้อสังเกตปรากฏตามรายงานของคณะกรรมาธิการ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้จัดวางให้ท่านสมาชิกเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว ผมขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานครับ คือผมอยากจะให้เพิ่มข้อสังเกตที่ผมได้อภิปรายไป เพิ่มไปในข้อสังเกตด้วยครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวนะครับ คือข้อสังเกตตามข้อบังคับไม่ให้อภิปรายนะครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : คือตัวรายงานผมอยากเพิ่มในส่วนที่ผมเพิ่ม แต่ถ้าเพิ่มในข้อสังเกต เหมือนรายงานฉบับที่ผ่าน ๆ มาเราก็จะมีการเพิ่มข้อสังเกตนะครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็จะบันทึกเอาไว้อยู่แล้วครับ ขอบคุณครับ ผมขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น คือคัดค้านข้อสังเกตตามที่คณะกรรมาธิการเสนอหรือไม่

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ฉะนั้นผมขอคัดค้าน ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ ขอคัดค้านครับ ถ้าไม่เอาของผมร่วมบันทึกไป

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : คือผมได้อธิบายท่านทวีไปว่าความคิดเห็นของท่านนี่คณะกรรมาธิการก็ต้องบันทึกเข้าไปอยู่แล้ว ก็ไม่น่าจะคัดค้านนะครับ ผมว่าท่านอภิปรายมาก็ไปในทิศทางเดียวกันอยู่นะครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ผม วิรัช พันธุมะผล

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวท่านวิรัชครับ ขอเคลียร์เป็นเรื่อง ๆ ไป อย่าเพิ่งครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานนิดหนึ่งครับ ท่านทวีจะได้ไม่คัดค้าน ผมมีวิธีครับ คือในการรับทราบรายงานที่ผ่านมาผมได้ขอให้เพิ่มข้อสังเกต รวมถึงท่านทวีด้วย ทางเจ้าหน้าที่ สมัยท่านสุชาติ ตันเจริญ ๒-๓ เรื่องครับ ผมเสนอข้อสังเกตเพิ่มเติม โดยทางเจ้าหน้าที่ให้มาเขียนข้อสังเกตเพิ่มเติมในข้อสังเกตของกรรมาธิการด้วยครับ เพราะฉะนั้นถ้าเอาข้อสังเกตของผม และข้อสังเกตของท่านทวีเพิ่มเติมลงในข้อสังเกต ท่านทวีก็จะไม่คัดค้าน ใช่ไหมครับ ท่านทวีครับ

พลตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ถูกต้องครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ผมขอถามท่านกรรมาธิการครับ ยินดีไหมครับ ยินดีจะได้จบ

นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม ธีรภัทร พริ้งศุลกะ ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการ ต้องกราบเรียนเพื่อนสมาชิกทั้ง ท่านพี่ทวี พี่วิรัช แล้วก็พี่อุบลศักดิ์ ซึ่งได้พูดในส่วนของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับหนี้ซึ่งเกิดจาก กยศ. ต้องเรียนอย่างนี้ครับพี่ครับ ในประเด็นนี้กรอบการศึกษาของกรรมาธิการเราได้อยู่ในเรื่องหนี้สินที่เกิดเพิ่มเติมขึ้นมาจากในส่วนของพลังงาน ซึ่งก็คือแก๊สน้ำมัน แล้วก็ไฟฟ้า ในประเด็นที่ท่านทวี ท่านวิรัช แล้วก็ท่านอุบลศักดิ์ ได้เอ่ยถึงหนี้ในส่วนที่เกิดขึ้นจาก กยศ. แล้วก็หวังที่จะให้ทางกรรมาธิการได้เพิ่มในส่วนของข้อสังเกต ทางผมก็ยินดีขอรับไว้ เพราะในการประชุมในบทอื่นเราก็ได้มีการเชิญทาง กยศ. เข้ามา ในเล่มใหญ่ซึ่งเราได้บรรจุเรื่องของการแก้หนี้ของ กยศ. ไว้ในเล่มนั้นเรียบร้อยแล้ว แต่ในกรณีสำหรับรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติเรื่องนี้ ผมก็ขออนุญาตยินดีรับไว้ ขอบพระคุณครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับนิดเดียวเดี๋ยวมันจะเกิดความสับสน คือตัวรายงานใช้ชื่อว่า ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐนี่คือชื่อใหญ่ แล้วก็มีส่วนขยายก็คือ รวมทั้งค่าครองชีพที่สูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส และไฟฟ้า ชื่อเป็นการสื่อถึงหนี้ครัวเรือนนะครับ ถ้าท่านตั้งว่ารายงานปัญหาหนี้ค่าครองชีพสูงจากน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ผมก็จะไม่อภิปราย

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานครับ ผมเพิ่มเติมนิดเดียวครับ ข้อสังเกตครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ผม อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เดี๋ยวนะครับ ผมขออนุญาตชี้แจงที่ประชุมว่าปกติข้อสังเกตจะไม่มีการอภิปรายนะครับ คือถ้าอภิปรายก็อภิปรายในประเด็นของผลการศึกษา

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : อันนี้ผมขออนุญาตเติมนิดหนึ่งครับ เติมข้อสังเกต

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย ในฐานะที่เป็นรองประธานกรรมาธิการ กยศ. กรรมาธิการวิสามัญ เราได้นำเสนอเหมือนท่านทวี ท่านวิรัช ว่าเราตัดดอกเบี้ย ไม่มีเบี้ยปรับ ไม่มีผู้ค้ำประกัน ผู้ค้ำประกันคือจบไปเรียบร้อยแล้ว แต่เรื่องดอกเบี้ยนั้นเป็นความทุกข์ของนักศึกษา ของครอบครัวนักศึกษา อันนี้ขอเติมเต็มไปแล้วที่ผมได้อภิปรายไปแล้วขอให้บันทึกในข้อสังเกตไปด้วย ถ้ามีโอกาสก็ขออนุญาตแก้ไขเพื่อให้พี่น้อง ๖ ล้านคนของ กยศ. ได้มีความสุข ให้รางวัลกับพี่น้องประชาชนอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งสรุปแล้วว่าไม่มีดอกเบี้ย ไม่ต้องมีเสียค่าปรับเพิ่มเติมครับ ขอขอบพระคุณมากครับท่านประธาน

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านวิรัชครับ ผมว่าพอแล้วครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : หน้า ๑๓๖ มันมีปัญหาคือข้อสังเกตคณะกรรมาธิการ ๑. ด้านหนี้สินในครัวเรือน ๒. ด้านหนี้สินสาธารณะ ผมและท่านทวีและท่านอุบลศักดิ์จะขอเพิ่ม (๓) ว่า หนี้สินจาก กยศ. แล้วเราจะอธิบายว่ามันเป็นอย่างไรและมีผลอย่างไร แล้วผลของการผ่านกฎหมายนี้มีผลอย่างไร ขอให้สำนักงาน กยศ. ได้ชะลอการฟ้อง หยุดการฟ้องผู้ค้ำประกัน และลดดอกเบี้ย และลดเบี้ยปรับลงตามที่กฎหมายที่กำลังรอการโปรดเกล้าฯ เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นการลดหนี้สินให้กับประชาชน ซึ่งท่านกรรมาธิการก็ไม่ขัดข้อง เพราะฉะนั้นขออนุญาตถ้าเพิ่มเติมในข้อที่ ๓ แล้ว ผมเชื่อว่าท่านทวี ท่านอุบลศักดิ์ก็จะเห็นด้วย ขอบพระคุณครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านวิรัชครับ และท่านทวี ท่านอุบลศักดิ์ด้วย อยากจะให้ดูประเด็นหัวข้อ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมันแก๊ส ไฟฟ้า ถ้าพวกเราติดใจตรงไหน อย่างไร เราก็ต้องอภิปรายกันในตอนที่อภิปรายเกี่ยวกับรายงานผลการศึกษานะครับ แต่ประเด็นเรื่องข้อสังเกต ก็ไม่เป็นไรครับ ทางกรรมาธิการสามารถเพิ่มเติมได้ไหมครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธาน เมื่อสักครู่ผมอภิปรายในรายงานนะครับ

นายวิรัช พันธุมะผล (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : พอแล้วครับ ผมว่ามันพอเข้าใจแล้วนะครับ ผมให้ทางกรรมาธิการได้ตอบชี้แจง ท่านวิรัชนั่งเถอะครับ ท่านนั่งเถอะครับ พอแล้ว คือถ้าพูดกันไม่หยุดมันก็เลยไม่มีข้อสรุปละครับ เชิญท่านกรรมาธิการครับ

นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ขอขอบคุณท่านเพื่อนสมาชิกนะครับ ซึ่งโดยข้อเท็จจริงอย่างที่ได้เรียนแล้วว่าในกรอบที่กรรมาธิการได้ศึกษา บังเอิญเราได้เชิญหน่วยงานเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับในด้านพลังงานขึ้นมาดูจริง ๆ เพราะฉะนั้นในประเด็นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ กยศ. ทางกรรมาธิการเองแล้วได้มีการประชุมต่างหากเฉพาะในบทบาทของในส่วนของ กยศ. ซึ่งบรรจุอยู่ในเล่มซึ่งจะเสนอกับทางรัฐบาลอีกครั้งหนึ่ง ในนามของคณะกรรมาธิการผลงานของกรรมาธิการทั้งหมดอยู่แล้ว ซึ่งเรื่องที่พวกเราได้เคยอภิปราย พวกเราในฐานะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ ก็ได้นำเรื่องนี้เข้ามาในที่ประชุมเหมือนกัน เราลิสต์ (List) ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักเรียนที่ประสบปัญหาทั้ง ๒ ล้านคน อย่างที่ท่านเพื่อนสมาชิกได้ชี้แจงมาเมื่อสักครู่ เพราะฉะนั้นในเอกสารชุดนั้นจะมีความสมบูรณ์และมีความชัดเจนมากกว่าในเฉพาะเรื่องนี้ เพราะว่าเรียนเพื่อนสมาชิกเลยว่าในสรุปของรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติเรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊สไฟฟ้า เราพิจารณาเฉพาะในส่วนของที่สภาได้ส่งมา ก็คือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการขึ้นราคาของพลังงานเท่านั้นเองครับ ขอบคุณครับ ขอตอบเพื่อนสมาชิกเช่นนี้ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ก็พอที่จะไปได้นะครับ เชิญกรรมาธิการชี้แจงเพิ่มเติมครับ

นายองค์การ ชัยบุตร (กรรมาธิการ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม องค์การ ชัยบุตร ในฐานะกรรมาธิการ อยากจะเรียนท่านสมาชิกที่ได้มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับญัตติที่กำลังรายงานอยู่นี้ เผอิญช่วงนั้นทางกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ ได้เล็งเห็นความเดือดร้อน ช่วงโควิด (COVID) ที่ผ่านมาว่าหนี้สิน

ต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบมันประเดประดังเข้ามา ประกอบกับรายได้ของพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ทุกอาชีพลดลง และไม่มีงานทำ ค่าใช้จ่ายก็สูงขึ้น หนี้สินก็เพิ่มมากขึ้น ก็เลยได้มีญัตตินี้เข้ามากรรมาธิการ กรรมาธิการก็มีกรอบตามที่ท่านได้รายงาน แต่รายงาน กยศ. ใช่ว่ากรรมาธิการจะไม่ให้ความสำคัญครับท่านประธาน ในเล่มใหญ่เราจะมีรายงานเล่มใหญ่หนาประมาณ ๔๐๐ หน้า ที่สรุปทำรูปเล่มเมื่อวานนี้จะปรากฏในรายงานตรงนั้นครับท่านประธาน ขอบคุณมากครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานนิดเดียว คือผมไม่ได้เป็นคนรั้นอะไรนะ เพียงแต่ว่าที่ผมได้อภิปรายไป ผมอยากให้มาอยู่ในบันทึกของฉบับนี้เหมือนครั้งที่ผ่าน ๆ มาเราทำได้ แล้วผมเองก็ไม่ใช่คนไม่ได้อ่านหนังสือ คือท่านบอกว่าศึกษาเรื่องราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า แต่ว่าในเนื้อหา ขอโทษนะครับ จริง ๆ ผมไม่ให้ผ่านด้วยซ้ำไป เพราะว่าคุณภาพมันเหมือนว่าสภาสุกเอาเผากิน ดังนั้นเพียงแค่ขอให้มีบันทึกที่ผมอภิปรายไป แล้วมันก็เป็นเรื่องจริงที่มีข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่เท่านั้นเอง

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ขอบคุณท่านทวีนะครับ ก็ขอให้มีการบันทึกเอาไว้ว่าท่านทวี ท่านวิรัช แล้วก็ท่านอุบลศักดิ์ได้เสนอความเห็นอย่างนี้นะครับ ผมก็ถือว่าทุกท่านมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันนะครับ ขออาศัยอำนาจตามข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถามที่ประชุมว่าจะมีสมาชิกท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นหรือคัดค้านข้อสังเกตตามที่คณะกรรมาธิการหรือไม่ ก็ได้พิจารณากันแล้วนะครับ ผมก็ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ ประกอบข้อ ๘๘ นะครับ ก็ถือว่าเราจบการรายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้านะครับ ต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานครับ ผม จุลพันธ์ ครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : ท่านจุลพันธ์ เชิญครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานครับ ผม จุลพันธ์ พรรคเพื่อไทย จังหวัดเชียงใหม่ พอดีเพื่อนสมาชิกยังอยู่ในที่ประชุมหรือบริเวณที่ประชุมเยอะ ก็เลยจะสอบถามผ่านท่านประธานชวนที่ได้กรุณามาในที่ประชุม เรื่องของการนัดหมายการประชุมครับ เพราะว่าเป็นที่ถกเถียงกันในขณะนี้มากว่าสุดท้ายเราจะต้องมีการประชุมในสัปดาห์หน้าหรือไม่ เนื่องด้วยมีพระราชกำหนดเข้า ขอเรียนสอบถามครับ

นายศุภชัย โพธิ์สุ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) : อย่างนั้นเดี๋ยวสักครู่ท่านประธานชวน หลีกภัย ก็จะได้ชี้แจงให้ท่านสมาชิกได้รับทราบนะครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชวน หลีกภัย ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เรียนที่ท่านจุลพันธ์ ได้ถามนะครับ ก็พอดีเลยครับ เมื่อประมาณสักไม่ถึงครึ่งชั่วโมง มีหนังสือมาจากสำนักนายกรัฐมนตรี มาถึงสภาเมื่อเวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา มาถึงผมเมื่อสักครู่นี้ครับ ๖ โมงเศษ ๆ เลยขอท่านรองเลขาธิการอ่านให้พวกเราฟัง

เรื่อง พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖

กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎร สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชกำหนดในเรื่องนี้ด้วยได้มีประกาศใช้พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นกฎหมายแล้ว ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ จึงขอเสนอพระราชกำหนดฉบับดังกล่าวมาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี

เจ้าหน้าที่ยังไม่ทันได้รายงานความเห็นอะไรเลยครับ ก็ส่งสำเนาหนังสือที่นายกรัฐมนตรีส่งมา นั่นก็หมายความว่าหนังสือนี้ส่งมาวันที่ ๒๓ สภาของเรา

ปิดสมัยประชุมจริง ๆ ก็วันที่ ๒๘ วันสุดท้ายนะครับ เราปิดวันที่ ๒๙ วันที่ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ยังมีเวลา ๕ วัน ท่านจุลพันธ์นึกออกนะครับ เพราะฉะนั้นด้วยเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๔๒ เรารับเรื่องมาจำเป็นต้องมีการประชุม ถ้านอกสมัยประชุม รัฐบาลก็ต้องดำเนินการให้เปิดสมัยวิสามัญ แต่เขาส่งเรื่องมาวันนี้ ก็จำเป็นว่าอยู่ในเวลาที่เราต้องรับผิดชอบ แต่ว่าเนื่องจากยังไม่ได้หารือใครเลยครับ ผมเลยคิดว่าผมจะประสานงานกับพวกเราทุกฝ่ายเพื่อดูวันเหมาะสมว่าเรามี ๒ วันครับ วันที่ ๒๗ กับวันที่ ๒๘ ที่เราจะทำได้ ถ้าพวกเราเห็นเหมาะสมอย่างไร ผมก็เรียนให้ทราบอีกทีหนึ่งครับ เพราะฉะนั้นวันนี้ก็ยังไม่จบ เพราะฉะนั้นพวกเราที่รอฟังพระบรมราชโองการปิดสมัยประชุม ----------

เมื่อเป็นเช่นนี้ก็มาตัดสินใจเดี๋ยวนี้ครับ หารือกับท่านรองเลขาธิการและพวกเราและเลขานุการทุกฝ่ายแล้วว่าถ้าอย่างนั้นคงต้องเลื่อนการอ่านพระบรมราชโองการไปก่อน เรียนพวกเราเพื่อรับทราบ ท่านจุลพันธ์ครับผมจะประสานพวกเราอีกทีหนึ่งเพื่อเห็นว่าเราจะพร้อมวันไหนด้วยกันทุกฝ่ายนะครับ อันนี้เป็นภารกิจของเราครับ ถ้าเขาส่งมาวันอาทิตย์หน้า สมมุติว่าส่งมาวันจันทร์เราก็ไม่สามารถทำได้ครับ เพราะการส่งระเบียบวาระต้องล่วงหน้า ๓ วัน แต่เมื่อส่งมาอย่างนี้ก็เหมือนกับโยนมาให้เราต้องรับแก้ปัญหา แต่เป็นหน้าที่เราครับ ฉะนั้นเราก็ทำหน้าที่เราให้สมบูรณ์จนนาทีสุดท้ายนะครับ ก็เรียนพวกเราเพื่อได้รับทราบครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมขออนุญาตกลับไประเบียบวาระเรื่องที่กรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๕ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่ ๒๕๐๓/๒๕๖๕
วันที่ ๕ พ.ย. ๖๕
เวลา ๑๓.๖๓ น.

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๗/๗๑๔๔

คณะกรรมาธิการการพลังงาน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างราคาน้ำมันและพลังงานให้เป็นระบบและยั่งยืน (นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (PDP2018) เพื่อให้ราคาพลังงานในประเทศไทยเหมาะสมและรองรับความต้องการของประชาชน (นายบุญลือ ประเสริฐโสภา เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้เป็นธรรม (นายเกียรติ สิทธีอมร เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันอย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) และมีมติส่งให้คณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษา เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนและรอบด้านจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จำนวน ๘ ครั้ง กล่าวคือ ครั้งแรก จำนวน ๖๐ วัน ครั้งที่สอง จำนวน ๑๒๐ วัน ครั้งที่สาม จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่สี่ จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่ห้า จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่หก ๙๐ วัน ครั้งที่เจ็ด จำนวน ๑๒๐ วัน และครั้งที่แปด จำนวน ๙๐ วัน โดยจะครบกำหนดในวันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒) นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) นายประเสริฐ บุญเรือง	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

/๕) นาย...

๕) นายธารา ปิตุเตชะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖) นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗) นายสมเกียรติ วอนเพียร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘) นายนพดล มาตรศรี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่เจ็ด
๙) นายระวี มาศฉมาดล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐) นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑) นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒) นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓) นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔) นายภาคิน สมมิตรธนกุล	กรรมาธิการ
๑๕) นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายกิตติกร โล่ห์สุนทร)
ประธานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๗๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ energy.23committee@gmail.com

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๕๑๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๕ / ๓๘ / ๖๕ เวลา ๑๕.๐๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๑๒๖๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๕ / ๓๘ / ๖๕ เวลา ๑๕.๖๐ น.
ส่งกลุ่มงาน ส.ว.๒ ดำเนินการ

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๓๑๗ / ๒๕๖๕
วันที่ ๕ / ๓.ย. / ๖๕ เวลา ๑๕.๕๕ น.

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง
ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้าง ราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน

ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง
ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้าง ราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน

ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๗.๐๗/๗๑๔๔

คณะกรรมาธิการการพลังงาน
สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างราคาน้ำมันและพลังงานให้เป็นระบบและยั่งยืน (นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (PDP2018) เพื่อให้ราคาพลังงานในประเทศไทยเหมาะสมและรองรับความต้องการของประชาชน (นายบุญลือ ประเสริฐโสภา เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้เป็นธรรม (นายเกียรติ สิทธีอมร เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันอย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) และมีมติส่งให้คณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ซึ่งคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษา เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนและรอบด้านจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จำนวน ๘ ครั้ง กล่าวคือ ครั้งแรก จำนวน ๖๐ วัน ครั้งที่สอง จำนวน ๑๒๐ วัน ครั้งที่สาม จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่สี่ จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่ห้า จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่หก ๙๐ วัน ครั้งที่เจ็ด จำนวน ๑๒๐ วัน และครั้งที่แปด จำนวน ๙๐ วัน โดยจะครบกำหนดในวันจันทร์ที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒) นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) นายประเสริฐ บุญเรือง	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

/๕) นาย...

๕) นายธารา ปิตุเตชะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖) นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗) นายสมเกียรติ วอนเพียร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘) นายนพดล มาตรศรี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่เจ็ด
๙) นายระวี มาศฉมาดล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐) นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑) นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒) นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓) นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔) นายภาคิน สมมิตรธนกุล	กรรมาธิการ
๑๕) นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) กิตติกร โล่ห์สุนทร

(นายกิตติกร โล่ห์สุนทร)
ประธานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สภาผู้แทนราษฎร

สำนักกรรมาธิการ ๑
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๗๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ energy.23committee@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวปรียาภรณ์ แก้วโยน)
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๑

นางสาวพัชรินทร์ อิ่มพันธ์/ร่าง
นางสาวพัชรินทร์ อิ่มพันธ์/พิมพ์
นางสาวอรวรรณ สังขวารี/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นางสาวธัญญรัตน์ ม่วงศิริ
ครั้งที่ ๒ นายกิตติพงศ์ คงเรือง
ครั้งที่ ๓ นางสาวกัญญ์จิรา มนัสไชยกุล

รายนามคณะกรรมาธิการการพลังงาน

นายกิตติกร โล่ห์สุนทร
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นายประเสริฐ บุญเรือง
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

นายพิบูลย์ รัชกิจประการ
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

นายธารา ปิตุเตชะ
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่

นางนันทนา สงฆ์ประชา
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า

นายสมเกียรติ วอนเพียร
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก

นายนพดล มาตรศรี
รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่เจ็ด

นายระวี มาศฉมาดล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายภาคิน สมมิตรธนกุล
กรรมาธิการ

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

สืบเนื่องจากสถานการณ์ราคาพลังงานของประเทศไทยที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ประกอบด้วย ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างราคาน้ำมันและพลังงานให้เป็นระบบและยั่งยืน (นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (PDP2018) เพื่อให้ราคาพลังงานในประเทศไทยเหมาะสมและรองรับความต้องการของประชาชน (นายบุญลือ ประเสริฐโสภา เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้เป็นธรรม (นายเกียรติ สิทธีอมร เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันอย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) โดยที่ประชุมมีมติให้ส่งคณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ นั้น

คณะกรรมาธิการการพลังงานได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ญัตติดังกล่าวมีข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายจำนวนมากที่ต้องมีการพิจารณาในทุกมิติอย่างรอบด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คณะกรรมาธิการจึงตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้น จำนวน ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าวในทุกมิติอย่างรอบด้าน

จากผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกต ดังนี้

๑. แนวทางการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๑.๑ มาตรการระยะสั้น

๑.๑.๑ ในสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันยังคงอยู่ในระดับสูง และต้องใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจ่ายชดเชยหรือชะลอการขึ้นราคาน้ำมันนั้น เสนอให้ลดอัตราภาษีสรรพสามิต กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ภาษีเทศบาล ของน้ำมันกลุ่มเบนซินและดีเซลลงเหลือในระดับต่ำเท่าที่เหมาะสม เป็นการชั่วคราว เพื่อช่วยลดภาระเงินชดเชยของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน

๑.๑.๒ กรณีที่ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) มีราคาสูงกว่าเชื้อเพลิงฟอสซิล (น้ำมันเบนซินพื้นฐานและดีเซลพื้นฐาน) มาก เสนอให้

(๑) ใช้กลไกราคาในการกำหนดอัตรากองทุนน้ำมัน โดยกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และ E85 ให้ถูกกว่า E10 โดยให้มีส่วนต่างที่แคบลงเป็นการชั่วคราว เพื่อลดแรงจูงใจของผู้ใช้รถยนต์ในการเลือกใช้น้ำมันที่มีเอทานอลผสมในสัดส่วนสูง

(๒) ปรับการกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซล โดยลดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลลงจากสัดส่วนปกติ B7 B10 B20 ให้เหลือเพียงเกรดเดียวคือ B5 เป็นการชั่วคราว เพื่อช่วยลดต้นทุนน้ำมัน

๑.๑.๓ บริหารการจัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลพรีเมียม (เริ่มมีการจัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลพรีเมียม อัตรา ๑ บาทต่อลิตร ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕) เพื่อให้ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีภาระการจ่ายชดเชยน้อยที่สุด

๑.๑.๔ กำหนดมาตรการเป็นการชั่วคราวเพื่อลดภาระต้นทุนดำเนินการของผู้ค้าน้ำมันและต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงของโรงกลั่น เช่น ลดอัตราการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายหรือปรับเปลี่ยนกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานเครื่องยนต์ แต่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้

๑.๑.๕ ภาครัฐพิจารณาหาแนวทางในการให้โรงกลั่นในประเทศสามารถจัดหาน้ำมันดิบจากประเทศที่มีราคาถูกโดยเร็ว เช่น อิหร่าน รัสเซีย เป็นต้น

๑.๒ มาตรการระยะยาว

๑.๒.๑ เสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันเบนซินลงเหลือ ๒ ชนิด คือ แก๊สโซฮอล์ ๙๕ และแก๊สโซฮอล์ ๙๑ เพื่อเป็นทางเลือกของผู้ใช้น้ำมันที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้น้ำมันค่าออกเทนสูง เพื่อให้เกิดความประหยัด ทั้งนี้ การสนับสนุนการใช้ E20 ควรพิจารณานำมาใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงหลักเมื่อราคาเอทานอลต่ำกว่าน้ำมันเบนซินพื้นฐานมาก

๑.๒.๒ เสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงในกลุ่มน้ำมันดีเซล B7 B10 B20 ลงเหลือ ๑ ชนิด คือ น้ำมันดีเซล โดยกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลให้มีความยืดหยุ่นในช่วงร้อยละ ๕ – ๑๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์สต็อกและราคาของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในขณะนั้น โดยในช่วงที่ราคาไบโอดีเซล B100 สูงกว่าราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ผู้ค้าน้ำมันก็จะลดสัดส่วนผสมให้เหลือในระดับต่ำ และในทางกลับกันช่วงที่ราคาไบโอดีเซล B100 ต่ำกว่าน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ก็จะเพิ่มสัดส่วนการผสม

๑.๒.๓ เสนอให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อปรับเปลี่ยนยานยนต์ขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อรองรับการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๔

๑.๒.๔ เสนอให้มีการส่งเสริมการนำพืชพลังงาน (ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง) ไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่ม ต่อยอดจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงพืชพลังงาน และส่งเสริมให้มีการส่งออกพืชพลังงานไปยังตลาดต่างประเทศ

๑.๒.๕ เนื่องจากสถานการณ์ด้านราคาและแนวโน้มการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต เสนอให้ลดการส่งเสริมการใช้ก๊าซ LPG และก๊าซ NGV ในภาคขนส่งลง เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีการปรับตัว และรัฐบาลควรมีการส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ประกอบการที่ใช้เชื้อเพลิงดังกล่าว เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ให้ใช้งานกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น ๆ แทน ทั้งนี้ ภาครัฐไม่ควรสนับสนุนการนำเชื้อเพลิงที่มีราคาแพง

มาใช้เป็นของราคาถูก แม้ว่าเชื้อเพลิงทั้งสองประเภทดังกล่าวจะก่อให้เกิดมลพิษน้อยกว่าน้ำมันเชื้อเพลิง แต่มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีราคาที่สูงขึ้น และเหมาะสมสำหรับประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

๑.๒.๖ เสนอให้มีการศึกษาถึงความเหมาะสม และผลกระทบของแนวคิดในการจัดเก็บภาษีลาภลอย (Windfall Taxes) ในช่วงที่ระดับราคาน้ำมันหรือค่าการกลั่นเพิ่มสูงขึ้นผิดปกติ และศึกษาถึงแนวทางหรือความจำเป็นในการส่งเสริมกลไกการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ให้แข่งขันกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตจากโรงกลั่นในประเทศได้มากขึ้น

๑.๒.๗ ควรมีการศึกษาการกำกับดูแลน้ำมันเชื้อเพลิงในปัจจุบันว่า ยังมีปัญหาและไม่รัดกุมเพียงพอกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือไม่ หรือควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ในการกำกับดูแลราคาน้ำมันในอนาคต

๑.๒.๘ ควรมีการเปิดเผยข้อมูลการผลิตน้ำมันดิบและรายได้ในการขุดเจาะน้ำมันจากแหล่งผลิตปิโตรเลียมบนบกและอ่าวไทยว่า มีการจัดสรรรายได้ให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าใด การจัดเก็บค่าภาคหลวงทั้งรายเดือนและรายปี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบราคาปิโตรเลียมในประเทศ

๑.๒.๙ ควรนำรายได้จากค่าภาคหลวงปิโตรเลียมมาช่วยอุดหนุนกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงติดลบเกินห้าหมื่นล้านบาท

๑.๒.๑๐ ควรนำรายได้จากค่าภาคหลวงก๊าซธรรมชาติมาช่วยอุดหนุนก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน

๒. แนวทางการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๒.๑ การจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ ควรต้องมีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันในการพิจารณากำลังการผลิตไฟฟ้าและการใช้ไฟฟ้าของประเทศให้มีความถูกต้องและแม่นยำที่สุด ซึ่งควรให้มีปริมาณไฟฟ้าสำรอง คิดเป็นประมาณร้อยละ ๑๕ ของปริมาณความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศ

๒.๒ ควรเร่งรัดการกำหนดการเปิดให้ใช้หรือเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าแก่บุคคลที่สาม (Third Party Access Code: TPA Code) และอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว รวมทั้งควรกำหนดอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ที่เหมาะสม และลดการซ้ำซ้อนการบริหารจัดการในเรื่องต้นทุนของระบบโครงข่ายไฟฟ้า เพื่อให้เกิดรายได้ที่สามารถนำไปลดต้นทุนโครงสร้างไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้ค่าไฟฟ้าลดลงได้ นอกจากนั้น เห็นควรเร่งรัดโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้มีการผลิตและการใช้ไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงพลังงานทดแทนในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

๒.๓ ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กระทรวงมหาดไทย และกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าไฟฟ้าสาธารณะ เพื่อมิให้เป็นการผลักภาระกับประชาชน โดยคำนึงถึงความสามารถและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นด้วย

๒.๔ ควรแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยการเพิ่มวัตถุประสงค์ของกองทุน และมีการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกรณีที่มีค่าไฟฟ้าจากค่า Ft ที่สูงขึ้นจนอาจกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน สังคม เศรษฐกิจของประเทศ

๒.๕ การเปิดรับซื้อไฟฟ้าตามนโยบายรัฐ อัตราค่าไฟฟ้าในการรับซื้อ ในส่วนที่เกิน/สูงกว่าราคาค่าไฟฟ้าขายส่ง รัฐควรรับผิดชอบ ไม่ควรส่งผ่านราคาค่าไฟฟ้าขายส่งมายังโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๒.๖ ควรเร่งรัดให้เกิดโครงการมาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) โดยเร็ว เพื่อให้ภาครัฐได้ประหยัดงบประมาณรายจ่ายจากค่าใช้พลังงานไฟฟ้า

๒.๗ ภาครัฐควรเร่งรัดการศึกษาพลังงานทางเลือกอื่น เช่น ไฮโดรเจน นิวเคลียร์ขนาดเล็ก และเทคโนโลยีพลังงานอื่นในอนาคต เป็นต้น มาใช้ในการผลิตไฟฟ้า

๒.๘ ภาครัฐควรเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการนำพลังงานสะอาดเข้าสู่ระบบโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศเพื่อมุ่งสู่การเป็น Net Zero

คำนำ

เนื่องจากสถานการณ์ราคาพลังงานของประเทศไทยที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและระบบเศรษฐกิจของประเทศในทุกภาคส่วน ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาโครงสร้างราคาพลังงานของประเทศที่ไม่เหมาะสมและเป็นธรรม ด้วยเหตุดังกล่าว ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีการพิจารณาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน และมีมติให้คณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐

ในการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าว คณะกรรมาธิการการพลังงานพบว่า มีข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องจำนวนมากที่ต้องมีการพิจารณา ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คณะกรรมาธิการจึงตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้น จำนวน ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวให้ครบถ้วน สมบูรณ์ และครอบคลุมในทุกมิติอย่างรอบด้าน

คณะกรรมาธิการการพลังงานหวังเป็นอย่างยิ่งว่า รายงานผลการพิจารณาศึกษาฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการปรับปรุงโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และโครงสร้างราคาไฟฟ้า ให้เป็นระบบและยั่งยืนต่อไป

คณะกรรมาธิการการพลังงาน

สารบัญ

หน้า

รายนามคณะกรรมาธิการการพลังงาน ..... ก – ๑

บทสรุปผู้บริหาร ..... ข – ๑

คำนำ ..... ค

สารบัญ ..... ง

รายงานของคณะกรรมาธิการ ๑

๑. การดำเนินงาน ๒

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา ๓

๓. ผลการพิจารณาศึกษา ๗

๓.๑ ผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๗

๓.๒ ผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า ๘

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ๙

ภาคผนวก .....

ภาคผนวก ก รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ภาคผนวก ข รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน
ของคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ประกอบด้วย ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมัน (นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างราคาน้ำมันและพลังงานให้เป็นระบบและยั่งยืน (นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (PDP2018) เพื่อให้ราคาพลังงานในประเทศไทยเหมาะสมและรองรับความต้องการของประชาชน (นายบุญลือ ประเสริฐโสภา เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานให้เป็นธรรม (นายเกียรติ สิทธีอมร เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันอย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) และที่ประชุมได้มีมติให้คณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ต่อมาเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเพื่อพิจารณาศึกษาข้อมูลข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนและรอบด้านจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย คณะกรรมาธิการการพลังงานได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษา ครั้งแรก จำนวน ๖๐ วัน ครั้งที่สอง จำนวน ๑๒๐ วัน ครั้งที่สาม จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่สี่ จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่ห้า จำนวน ๙๐ วัน ครั้งที่หก ๙๐ วัน ครั้งที่เจ็ด จำนวน ๑๒๐ วัน และครั้งที่แปด จำนวน ๙๐ วัน นั้น ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑) นายกิตติกร โล่ห์สุนทร	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒) นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) นายประเสริฐ บุญเรือง	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕) นายธารา ปิตุเตชะ	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖) นางนันทนา สงฆ์ประชา	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗) นายสมเกียรติ วอนเพียร	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หก
๘) นายนพดล มาตรศรี	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่เจ็ด
๙) นายระวี มาศฉมาดล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

๑๐) นายมนูญ สิวาภิรมย์รัตน์ ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑) นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒) นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓) นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์ โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔) นายภาคิน สมมิตรธนกุล กรรมาธิการ
๑๕) นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ เลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง นางสาวจารุวรรณ ศรัณย์เกตุ ได้พ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ เนื่องจากศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ทำให้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีผลให้พ้นจากตำแหน่งกรรมาธิการ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบให้ตั้ง นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์ เป็นกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง

ต่อมา นายวิเชียร ชวลิต ได้ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕ เป็นเหตุให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงตามมาตรา ๑๐๑ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีผลให้พ้นจากตำแหน่งกรรมาธิการ และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ ได้มีมติเห็นชอบให้ตั้ง นายภาคิน สมมิตรธนกุล เป็นกรรมาธิการแทนตำแหน่งที่ว่างลง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการการพลังงานได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

๑.๑ คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นระบบและยั่งยืน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ซึ่งอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑) นายสมเกียรติ วอนเพียร ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒) นายพิบูลย์ รัชกิจประการ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๕) นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สี่
๖) นายกษาณฑ์ ปิยาภิมุข อนุกรรมาธิการ
๗) นายโชคชัย อัศวรังสฤษฎ์ อนุกรรมาธิการ
๘) นายพีรพัทธ์ วงค์กมลพร อนุกรรมาธิการ
๙) นางสาวอัจฉรียา โชติกเดชาณรงค์ อนุกรรมาธิการ

๑๐) นายพชร ภูมิจิตร เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

๑.๒ คณะกรรมาธิการได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าให้เป็นระบบและยั่งยืน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ซึ่งอนุกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑) นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒) นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓) นางสาวจารุวรรณ ศรัณย์เกตุ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๔) นายชูศักดิ์ วงษ์สวัสดิ์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๕) นายไพทูร ไพศาลสุขวิทยา อนุกรรมาธิการ
๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นินนาท ราชประดิษฐ์ อนุกรรมาธิการ
๗) นายสมบัติ วนิชประภา อนุกรรมาธิการ
๘) นายภูวดล สุนทรวิภาต อนุกรรมาธิการ
๙) รองศาสตราจารย์ตฤณ แสงสุวรรณ อนุกรรมาธิการ
๑๐) นายจักรวาล อุ่นสินมั่น เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

อนึ่ง ที่ประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๗๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ ได้มีมติแต่งตั้งนายประจักษ์ กิตติรัตนวิวัฒน์ เป็นอนุกรรมาธิการแทนรองศาสตราจารย์ตฤณ แสงสุวรรณ

๑.๓ คณะกรรมาธิการได้มีมติแต่งตั้ง นางสาวอรวรรณ สังขวารี ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน สำนักกรรมาธิการ ๑ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการประจำคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๓ วรรคสี่

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ การประชุมคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน จำนวน ๑๔ ครั้ง ดังนี้

๒.๑.๑ ครั้งที่ ๓๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๓
๒.๑.๒ ครั้งที่ ๓๘ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓
๒.๑.๓ ครั้งที่ ๔๐ วันพฤหัสบดีที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓
๒.๑.๔ ครั้งที่ ๖๘ วันจันทร์ที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๔
๒.๑.๕ ครั้งที่ ๗๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒.๑.๖ ครั้งที่ ๗๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒.๑.๗ ครั้งที่ ๗๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๕

๒.๑.๘ ครั้งที่ ๘๘ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕
๒.๑.๙ ครั้งที่ ๘๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕
๒.๑.๑๐ ครั้งที่ ๙๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๕
๒.๑.๑๑ ครั้งที่ ๙๕ วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕
๒.๑.๑๒ ครั้งที่ ๑๐๔ วันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕
๒.๑.๑๓ ครั้งที่ ๑๐๕ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๖๕
๒.๑.๑๔ ครั้งที่ ๑๐๖ วันพุธที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๕

๒.๒ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการ โดยเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๒.๑ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

๑) นายภูมี ศรีสุวรรณ	รองอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ (ตำแหน่งเดิม)
๒) นายวรากร พรหโมบล	รองอธิบดีกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ (ตำแหน่งปัจจุบัน)
๓) นางสาวสิรี นาสกุล	ผู้เชี่ยวชาญ
๔) นายศุภลักษ์ พาหอนุรักษ์	ผู้อำนวยการกองจัดการเชื้อเพลิงธรรมชาติ
๕) นางสาวชนิดา แก้วกอ	นักธรณีวิทยาชำนาญการพิเศษ
๖) นางสาววรัชญ์จิรา พรหมมาเทพย์	นักธรณีวิทยาชำนาญการ

๒.๒.๒ กรมธุรกิจพลังงาน

๑) นางสาวลักขณา สุมาบัติ	รองอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน
๒) นายมนต์ชัย แจ้งไพร	ผู้อำนวยการสำนักคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง
๓) นางสาวนิยดา กุลวาไชย	ผู้อำนวยการสำนักบริการธุรกิจและการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง
๔) นางสาวนิยดา กุลวาไชย	ผู้อำนวยการกองบริการธุรกิจและการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง
๕) นางกฤติมา ชูแสงเลิศวิจิตร	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน
๖) นางสิริญญา ชูเวทย์	ผู้อำนวยการกองความปลอดภัยธุรกิจก๊าซธรรมชาติ
๗) นางสาวกฤติกา ถาวรแก้ว	หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์ กองยุทธศาสตร์และแผนงาน

๒.๒.๓ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

๑) นายอนิรุทธิ์ ธนกรมนตรี	รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (ตำแหน่งปัจจุบัน)
๒) นางสาวภาวิณี โกษา	ผู้อำนวยการกองนโยบายปิโตรเลียม
๓) นายฤกษ์ฤทธิ์ เคนหาราช	หัวหน้ากลุ่มน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเหลว
๔) นายประเสริฐ สินเสริมสุขสกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๕) นางสาวสุวรรณา สุนทรารักษ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
๖) นางสาววชิรา จิตต์ปราณี นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๒.๒.๔ สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง
๑) นายพรชัย จิรกุลไพศาล ผู้อำนวยการสำนักนโยบายนโยบายและยุทธศาสตร์
๒) นายธนพล แสงสว่าง ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและกลยุทธ์ราคา

๒.๒.๕ กรมสรรพากร
๑) นางสาวชนิศานิษฐ บุญธง นักตรวจสอบบัญชีชำนาญการ
๒) นายนภานต์ นันทิวัฒนผล นิติกรชำนาญการ
๓) นายอินทัช ปิยะนาวิน นิติกรชำนาญการ

๒.๒.๖ กรมสรรพสามิต
๑) นางสาวสุภา เอี่ยมโอภา นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการพิเศษ
๒) นางสาวนนท์อุมา สืบวงศ์แพทย์ นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการพิเศษ
๓) นางสาววลัยภรณ์ รัตนพันธ์ นักวิชาการภาษีชำนาญการ
๔) นางสาวสรัลพัชร คล่องดี นักวิชาการภาษีปฏิบัติการ

๒.๒.๗ กรมศุลกากร
๑) นายประชา ศรีบุญส่ง ผู้อำนวยการส่วนสืบสวนปราบปราม ๒
๒) นายอภิณินตร์ ชิณวงค์ หัวหน้าฝ่ายส่วนสืบสวนปราบปราม ๒

๒.๒.๘ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)
๑) นายกฤษณ์ อิ่มแสง ประธานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย
๒) นายบุรณิน รัตนสมบัติ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่บริหารกลยุทธ์กลุ่มปิโตรเลียมขั้นปลาย
๓) นางศุจิรัตน์ เธียรธวัช ผู้จัดการฝ่ายบริหารห่วงโซ่อุปทาน
๔) นางสาวปัญญาภรณ์ นิยม ผู้จัดการฝ่ายผู้มีส่วนได้เสีย
๕) นายคุณานนต์ ลิขิตวรศักดิ์ พนักงานวิเคราะห์

๒.๒.๙ บริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
๑) นายสาโรจน์ พุทธธรรมวงศ์ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่สายงานการตลาดและพาณิชยกิจ
๒) นายณัฐสิทธิ์ อโนมากุล ผู้จัดการฝ่ายหน่วยงานบริหารความเสี่ยงและกลยุทธ์พาณิชยกิจ
๓) นางพลอยพิม เขมะจันตรี ผู้จัดการส่วนหน่วยงานบริหารความเสี่ยงและกลยุทธ์พาณิชยกิจ
๔) นางนารีรัตน์ ครบนพรัตน์ เจ้าหน้าที่อาวุโส หน่วยงานบริหารความเสี่ยงและกลยุทธ์พาณิชยกิจ

๒.๒.๑๐ บริษัท ไทยออยล์ จำกัด (มหาชน)

๑) นายฉัตรฐาพงศ์ วังธนากร รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ด้านพาณิชยองค์กร

๒) นางพิมพ์ชนก สกลวารี ผู้จัดการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

๓) นางสาวศิรภา ประทีปอมรกุล ผู้จัดการวางแผนการพาณิชย์ภายในประเทศ

๔) นายปัญญ์ ศักดิ์เรืองงาม นักวิเคราะห์การพาณิชย์

๒.๒.๑๑ บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี่ จำกัด (มหาชน)

๑) นายรังสรรค์ พวงปราง ผู้ช่วยผู้จัดการใหญ่

๒) นางประทุมพร ศรีสัมพันธ์ ผู้จัดการส่วนจัดซื้อน้ำมัน

๒.๒.๑๒ สมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทย

๑) นายศาณินทร์ ตริยานนท์ นายกสมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทย และกรรมการบริษัท น้ำมันพืชปทุม จำกัด

๒) นายวโรภาส กิมชูวาณิช ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ บริษัท โกลบอล กรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)

๓) นายประสิทธิ์ ตันตวรนาท รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท บางจาก ไบโอฟูเอล จำกัด

๒.๒.๑๓ ตัวแทนภาคประชาชน

๑) พันโท แพทย์หญิง กมลพรรณ์ ชีวพันธ์ศร

๒) นายสุวัชชัย เจษฎานัยน์

๓) นายพลภาขุน เศรษฐญาบดี

๒.๓ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการ โดยเชิญสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผู้เสนอญัตติ เข้าร่วมประชุม เพื่อมาให้ข้อมูลและข้อคิดเห็น รวมทั้งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และรายงานผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๓.๑ นายเกียรติ สิทธีอมร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์

๒.๓.๒ นายระวี มาศฉมาดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังธรรมใหม่

๒.๓.๓ นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสุพรรณบุรี พรรคชาติไทยพัฒนา

๒.๓.๔ นายบุญลือ ประเสริฐโสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดราชบุรี พรรคภูมิใจไทย

๒.๓.๕ นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล

๒.๓.๖ นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ พรรคเพื่อไทย

๒.๔ คณะกรรมาธิการได้เสนอรายงานพิจารณาศึกษาเรื่อง การแก้ไขปัญหาราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในสถานการณ์วิกฤตน้ำมันแพง ไตรมาส ๔ ปี ๒๕๖๔ ต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ โดยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติให้ส่งรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๒.๕ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

คณะอนุกรรมาธิการได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง จำนวน จำนวน ๓๕ ครั้ง และคณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๒๗ หน่วยงาน รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ก รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๒.๖ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

คณะอนุกรรมาธิการได้จัดให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า จำนวน ๓๐ ครั้ง และคณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๒ หน่วยงาน รายละเอียดปรากฏตามภาคผนวก ข รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ปรากฏผลการดำเนินการซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๓.๑ ผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อตอบประเด็นญัตติของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งสรุปผลการพิจารณาศึกษา แบ่งออกเป็น ๒๕ ประเด็น ดังนี้

๑) โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอ้างอิงของทางราชการ

๒) การกำหนดอัตรากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

๓) การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น และการสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

๔) การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง

๕) ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล)

๖) สถานการณ์น้ำมันปาล์มดิบ และราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซล)

๗) การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ และผลกระทบต่อกลุ่มผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

๘) การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ

๙) การกำหนดแนวทาง มาตรการ และมาตรฐานเกี่ยวกับการกำกับดูแลการควบคุมคุณภาพอากาศที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิง

๑๐) การปรับราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปและความสอดคล้องกับการขึ้นลงของน้ำมันในตลาดโลก

๑๑) ผลกระทบด้านเศรษฐศาสตร์จากการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๑๒) การกำหนดราคาขายปลีกและชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม

๑๓) การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม ในมุมมองของภาคประชาชน

๑๔) การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิด้านพลังงาน

๑๕) การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม ในมุมมองทางวิชาการ

๑๖) ภาพรวมของกลุ่มผู้ใช้รถทุกประเภทในโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๑๗) ภาพรวมการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๑๘) ทิศทางและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคต

๑๙) สถานการณ์ราคาและแนวโน้มการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)

๒๐) ภาพรวมการจัดหา การผลิต และการบริหารจัดการแหล่งเชื้อเพลิงธรรมชาติที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๒๑) การกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๒๒) การกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๒๓) ผลกระทบจากการยกเลิกมาตรการตรึงราคาน้ำมันดีเซล ๓๐ บาทต่อลิตร

๒๔) มาตรการช่วยเหลือด้านภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล และการติดตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการด้านภาษีของยานยนต์ไฟฟ้า

๒๕) แนวโน้มของค่าการกลั่นที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ก รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๓.๒ ผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า เพื่อตอบประเด็นญัตติของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งสรุปผลการพิจารณาศึกษาแบ่งออกเป็น ๑๑ ประเด็น ดังนี้

๑) แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑

๒) แผนพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้า

๓) ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าแต่ละประเภท

๔) ต้นทุนค่าไฟฟ้าจำแนก ๔ ส่วน คือ ต้นทุนการผลิต ต้นทุนจากระบบส่ง ต้นทุนจากระบบจำหน่าย และผู้ใช้ไฟฟ้า

๕) ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าและอัตราค่าไฟฟ้าแต่ละประเภท

๖) แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (Gas Plan 2018)

๗) การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทดแทน

๘) กองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้า มาตรา ๙๗

๙) ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft)

๑๐) ไฟฟ้าสาธารณะ

๑๑) การประหยัดพลังงานโดยบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO)

ทั้งนี้ รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๔. ข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ

จากข้อมูลผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า คณะกรรมาธิการมีข้อสังเกตเพื่อให้คณะรัฐมนตรี กระทรวงพลังงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำไปพิจารณาและดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ แนวทางการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๔.๑.๑ มาตรการระยะสั้น

๑) ในสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันยังคงอยู่ในระดับสูง และต้องใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจ่ายชดเชยหรือชะลอการขึ้นราคาน้ำมันนั้น เสนอให้ลดอัตราภาษีสรรพสามิต กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ภาษีเทศบาล ของน้ำมันกลุ่มเบนซินและดีเซลลงเหลือในระดับต่ำเท่าที่เหมาะสม เป็นการชั่วคราว เพื่อช่วยลดภาระเงินชดเชยของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน

๒) กรณีที่ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) มีราคาสูงกว่าเชื้อเพลิงฟอสซิล (น้ำมันเบนซินพื้นฐานและดีเซลพื้นฐาน) มาก เสนอให้

๒.๑) ใช้กลไกราคาในการกำหนดอัตรากองทุนน้ำมัน โดยกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และ E85 ให้ถูกกว่า E10 โดยให้มีส่วนต่างที่แคบลงเป็นการชั่วคราว เพื่อลดแรงจูงใจของผู้ใช้รถยนต์ในการเลือกใช้น้ำมันที่มีเอทานอลผสมในสัดส่วนสูง

๒.๒) ปรับการกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซล โดยลดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลลงจากสัดส่วนปกติ B7 B10 B20 ให้เหลือเพียงเกรดเดียวคือ B5 เป็นการชั่วคราว เพื่อช่วยลดต้นทุนน้ำมัน

๓) บริหารการจัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลพรีเมียม (เริ่มมีการจัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลพรีเมียม อัตรา ๑ บาทต่อลิตร ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕) เพื่อให้ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีภาระการจ่ายชดเชยน้อยที่สุด

๔) กำหนดมาตรการเป็นการชั่วคราวเพื่อลดภาระต้นทุนดำเนินการของผู้ค้าน้ำมัน และต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงของโรงกลั่น เช่น ลดอัตราการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง

ตามกฎหมายหรือปรับเปลี่ยนกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานเครื่องยนต์ แต่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้

๕) ภาครัฐพิจารณาหาแนวทางในการให้โรงกลั่นในประเทศสามารถจัดหาน้ำมันดิบจากประเทศที่มีราคาถูกโดยเร็ว เช่น อิหร่าน รัสเซีย เป็นต้น

๔.๑.๒ มาตรการระยะยาว

๑) เสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันเบนซินลงเหลือ ๒ ชนิด คือ แก๊สโซฮอล์ ๙๕ และแก๊สโซฮอล์ ๙๑ เพื่อเป็นทางเลือกของผู้ใช้น้ำมันที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้น้ำมันค่าออกเทนสูง เพื่อให้เกิดความประหยัด ทั้งนี้ การสนับสนุนการใช้ E20 ควรพิจารณานำมาใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงหลักเมื่อราคาเอทานอลต่ำกว่าน้ำมันเบนซินพื้นฐานมาก

๒) เสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงในกลุ่มน้ำมันดีเซล B7 B10 B20 ลงเหลือ ๑ ชนิด คือ น้ำมันดีเซล โดยกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลให้มีความยืดหยุ่นในช่วงร้อยละ ๕ – ๑๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์สต็อกและราคาของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในขณะนั้น โดยในช่วงที่ราคาไบโอดีเซล B100 สูงกว่าราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ผู้ค้าน้ำมันก็จะลดสัดส่วนผสมให้เหลือในระดับต่ำ และในทางกลับกันช่วงที่ราคาไบโอดีเซล B100 ต่ำกว่าน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ก็จะเพิ่มสัดส่วนการผสม

๓) เสนอให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อปรับเปลี่ยนยานยนต์ขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อรองรับการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๔

๔) เสนอให้มีการส่งเสริมการนำพืชพลังงาน (ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง) ไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่ม ต่อยอดจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงพืชพลังงาน และส่งเสริมให้มีการส่งออกพืชพลังงานไปยังตลาดต่างประเทศ

๕) เนื่องจากสถานการณ์ด้านราคาและแนวโน้มการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต เสนอให้ลดการส่งเสริมการใช้ก๊าซ LPG และก๊าซ NGV ในภาคขนส่งลง เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีการปรับตัว และรัฐบาลควรมีการส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ประกอบการที่ใช้เชื้อเพลิงดังกล่าว เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ให้ใช้งานกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น ๆ แทน ทั้งนี้ ภาครัฐไม่ควรสนับสนุนการนำเชื้อเพลิงที่มีราคาแพงมาใช้เป็นของราคาถูก แม้ว่าเชื้อเพลิงทั้งสองประเภทดังกล่าวจะก่อให้เกิดมลพิษน้อยกว่าน้ำมันเชื้อเพลิง แต่มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีราคาที่สูงขึ้น และเหมาะสมสำหรับประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

๖) เสนอให้มีการศึกษาถึงความเหมาะสม และผลกระทบของแนวคิดในการจัดเก็บภาษีลาภลอย (Windfall Taxes) ในช่วงที่ระดับราคาน้ำมันหรือค่าการกลั่นเพิ่มสูงขึ้นผิดปกติ และศึกษาถึงแนวทางหรือความจำเป็นในการส่งเสริมกลไกการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ให้แข่งขันกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตจากโรงกลั่นในประเทศได้มากขึ้น

๗) ควรมีการศึกษาการกำกับดูแลน้ำมันเชื้อเพลิงในปัจจุบันว่า ยังมีปัญหาและไม่รัดกุมเพียงพอกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือไม่ หรือควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ในการกำกับดูแลราคาน้ำมันในอนาคต

๘) ควรมีการเปิดเผยข้อมูลการผลิตน้ำมันดิบและรายได้ในการขุดเจาะน้ำมันจากแหล่งผลิตปิโตรเลียมบนบกและอ่าวไทยว่า มีการจัดสรรรายได้ให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าใด การจัดเก็บค่าภาคหลวงทั้งรายเดือนและรายปี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบราคาปิโตรเลียมในประเทศ

๙) ควรนำรายได้จากค่าภาคหลวงปิโตรเลียมมาช่วยอุดหนุนกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ในกรณีกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงติดลบเกินห้าหมื่นล้านบาท

๑๐) ควรนำรายได้จากค่าภาคหลวงก๊าซธรรมชาติมาช่วยอุดหนุนก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน

๔.๒ แนวทางการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๔.๒.๑ การจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ ควรต้องมีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันในการพิจารณากำลังการผลิตไฟฟ้าและการใช้ไฟฟ้าของประเทศให้มีความถูกต้องและแม่นยำที่สุด ซึ่งควรให้มีปริมาณไฟฟ้าสำรองคิดเป็นประมาณร้อยละ ๑๕ ของปริมาณความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศ

๔.๒.๒ ควรเร่งรัดการกำหนดการเปิดให้ใช้หรือเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าแก่บุคคลที่สาม (Third Party Access Code: TPA Code) และอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว รวมทั้งควรกำหนดอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ที่เหมาะสม และลดการซ้ำซ้อนการบริหารจัดการในเรื่องต้นทุนของระบบโครงข่ายไฟฟ้า เพื่อให้เกิดรายได้ที่สามารถนำไปลดต้นทุนโครงสร้างไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้ค่าไฟฟ้าลดลงได้ นอกจากนั้น เห็นควรเร่งรัดโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้มีการผลิตและการใช้ไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงพลังงานทดแทนในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

๔.๒.๓ ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กระทรวงมหาดไทย และกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าไฟฟ้าสาธารณะ เพื่อมิให้เป็นการผลักภาระกับประชาชน โดยคำนึงถึงความสามารถและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นด้วย

๔.๒.๔ ควรแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยการเพิ่มวัตถุประสงค์ของกองทุน และมีการจัดเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกรณีที่มีค่าไฟฟ้าจากค่า Ft ที่สูงขึ้นจนอาจกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน สังคม เศรษฐกิจของประเทศ

๔.๒.๕ การเปิดรับซื้อไฟฟ้าตามนโยบายรัฐ อัตราค่าไฟฟ้าในการรับซื้อ ในส่วนที่เกิน/สูงกว่าราคาค่าไฟฟ้าขายส่ง รัฐควรรับผิดชอบ ไม่ควรส่งผ่านราคาค่าไฟฟ้าขายส่งมายังโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๔.๒.๖ ควรเร่งรัดให้เกิดโครงการมาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) โดยเร็ว เพื่อให้ภาครัฐได้ประหยัดงบประมาณรายจ่ายจากค่าใช้พลังงานไฟฟ้า

๔.๒.๗ ภาครัฐควรเร่งรัดการศึกษาพลังงานทางเลือกอื่น เช่น ไฮโดรเจน นิวเคลียร์ขนาดเล็ก และเทคโนโลยีพลังงานอื่นในอนาคต เป็นต้น มาใช้ในการผลิตไฟฟ้า

๔.๒.๘ ภาครัฐควรเร่งรัดในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคการนำพลังงานสะอาดเข้าสู่ระบบโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศเพื่อมุ่งสู่การเป็น Net Zero

คณะกรรมาธิการการพลังงานขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ มาเพื่อได้โปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์)
เลขานุการคณะกรรมาธิการการพลังงาน

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง
การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นระบบและยั่งยืน

ของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
ในคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

๑. การดำเนินการ ๒

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา ๒

๒.๑ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ ๒

๒.๒ หน่วยงานที่ให้ข้อมูลประกอบการพิจารณา ๓

๓. ผลการพิจารณาศึกษา ๘

๓.๑ ความเป็นมาของโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงแห่งชาติ ๘

๓.๒ สรุปข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑๐

๓.๒.๑ โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอ้างอิงของทางราชการ ๑๑

๓.๒.๒ การกำหนดอัตรากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ๑๑

๓.๒.๓ การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น และการสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง ๑๓

๓.๒.๔ การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง ๒๔

๓.๒.๕ ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล) ๒๖

๓.๒.๖ สถานการณ์น้ำมันปาล์มดิบ และราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซล) ๒๘

๓.๒.๗ การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ และผลกระทบต่อกลุ่มผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ๓๔

๓.๒.๘ การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ ๓๙

๓.๒.๙ การกำหนดแนวทาง มาตรการ และมาตรฐานเกี่ยวกับการกำกับดูแลการควบคุมคุณภาพอากาศที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิง ๔๑

๓.๒.๑๐ การปรับราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปและความสอดคล้องกับการขึ้นลงของน้ำมันในตลาดโลก ๔๕

๓.๒.๑๑ ผลกระทบด้านเศรษฐศาสตร์จากการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๔๗

๓.๒.๑๒ การกำหนดราคาขายปลีกและชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม ๔๙

๓.๒.๑๓ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรมในมุมมองของภาคประชาชน ๕๔

๓.๒.๑๔ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรมในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิด้านพลังงาน ๕๗

๓.๒.๑๕ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรมในมุมมองทางวิชาการ ๖๑

๓.๒.๑๖ ภาพรวมของกลุ่มผู้ใช้รถทุกประเภทในโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๖๙

๓.๒.๑๗ ภาพรวมการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๗๓

๓.๒.๑๘ ทิศทางและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคต ๗๖

สารบัญ (ต่อ)

๓.๒.๑๙ สถานการณ์ราคาและแนวโน้มการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ๗๙

๓.๒.๒๐ ภาพรวมการจัดหา การผลิต และการบริหารจัดการแหล่งเชื้อเพลิงธรรมชาติที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๘๕

๓.๒.๒๑ การกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๙๒

๓.๒.๒๒ การกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๙๖

๓.๒.๒๓ ผลกระทบจากการยกเลิกมาตรการตรึงราคาน้ำมันดีเซล ๓๐ บาทต่อลิตร ๑๐๒

๓.๒.๒๔ มาตรการช่วยเหลือด้านภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล และการติดตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการด้านภาษีของยานยนต์ไฟฟ้า ๑๐๓

๓.๒.๒๕ แนวโน้มของค่าการกลั่นที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ๑๐๗

๓.๓ ความเห็นของคณะอนุกรรมาธิการ ๑๐๙

๔. ข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการ ๑๑๕

๔.๑ มาตรการระยะสั้น ๑๑๕

๔.๒ มาตรการระยะยาว ๑๑๖

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นระบบและยั่งยืน
ของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง
ในคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีการพิจารณาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน และที่ประชุมได้มีมติให้ส่งญัตติดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณา นั้น

คณะกรรมาธิการการพลังงานได้มีการพิจารณาแล้วเห็นว่า ญัตติดังกล่าวมีข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายจำนวนมากที่ต้องมีการพิจารณาในทุกมิติอย่างรอบด้าน ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น คณะกรรมาธิการจึงเห็นควรให้มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาญัตติดังกล่าวในทุกมิติอย่างรอบด้าน โดยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๔๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อให้มีหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นระบบและยั่งยืน และสอดคล้องกับสถานการณ์ราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน โดยมีกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานภายใน ๑๒๐ วัน และครบกำหนดเมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔ ซึ่งที่ประชุมคณะกรรมาธิการได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๖ ครั้ง ดังนี้

- ครั้งที่ ๑ ในการประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๕๖ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ โดยขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน ซึ่งครบกำหนดเมื่อวันศุกร์ที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๒ ในการประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๖๐ เมื่อวันพุธที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน ซึ่งครบกำหนดเมื่อวันศุกร์ที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๓ ในการประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๖๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ โดยขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันจันทร์ที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๕
- ครั้งที่ ๔ ในการประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๗๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ โดยขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันจันทร์ที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๕
- ครั้งที่ ๕ ในการประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๘๖ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ โดยขยายระยะเวลาออกไป ๑๒๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันอังคารที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕
- ครั้งที่ ๖ ในการประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๙๘ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยขยายระยะเวลาออกไป ๙๐ วัน ซึ่งจะครบกำหนดในวันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

บัดนี้ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้พิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นระบบและยั่งยืนเสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

คณะกรรมาธิการการพลังงานได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย ซึ่งอนุกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑.๑ นายสมเกียรติ วอนเพียร	ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๑.๒ นายพิบูลย์ รัชกิจประการ	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายเพชรภูมิ อาภรณ์รัตน์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
๑.๔ นายสามารถ เจนชัยจิตรวนิช	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
๑.๕ นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สี่
๑.๖ นายกษาณฑ์ ปิยาภิมุข	อนุกรรมาธิการ
๑.๗ นายโชคชัย อัศวรังสฤษฎ์	อนุกรรมาธิการ
๑.๘ นายพีรพัทธ์ วงค์กมลพร	อนุกรรมาธิการ
๑.๙ นางสาวอัจฉรียา โชติกเดชาณรงค์	อนุกรรมาธิการ
๑.๑๐ นายพชร ภูมิจิตร	เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ การประชุมคณะอนุกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการได้จัดให้มีการประชุม จำนวน ๓๕ ครั้ง ดังนี้

๒.๑.๑ ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๑.๒ ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๓

๒.๑.๓ ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

๒.๑.๔ ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๔

๒.๑.๕ ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๑.๖ ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๑.๗ ครั้งที่ ๗ วันอังคารที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๑.๘ ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

๒.๑.๙ ครั้งที่ ๙ วันอังคารที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๔

๒.๑.๑๐ ครั้งที่ ๑๐ วันอังคารที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๔

๒.๑.๑๑ ครั้งที่ ๑๑ วันอังคารที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๔

๒.๑.๑๒ ครั้งที่ ๑๒ วันอังคารที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔

๒.๑.๑๓ ครั้งที่ ๑๓ วันอังคารที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔
๒.๑.๑๔ ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒.๑.๑๕ ครั้งที่ ๑๕ วันอังคารที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒.๑.๑๖ ครั้งที่ ๑๖ วันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒.๑.๑๗ ครั้งที่ ๑๗ วันอังคารที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
๒.๑.๑๘ ครั้งที่ ๑๘ วันอังคารที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔
๒.๑.๑๙ ครั้งที่ ๑๙ วันอังคารที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๔
๒.๑.๒๐ ครั้งที่ ๒๐ วันอังคารที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔
๒.๑.๒๑ ครั้งที่ ๒๑ วันพุธที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕
๒.๑.๒๒ ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๕
๒.๑.๒๓ ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
๒.๑.๒๔ ครั้งที่ ๒๔ วันพุธที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
๒.๑.๒๕ ครั้งที่ ๒๕ วันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕
๒.๑.๒๖ ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕
๒.๑.๒๗ ครั้งที่ ๒๗ วันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕
๒.๑.๒๘ ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มีนาคม
๒.๑.๒๙ ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕
๒.๑.๓๐ ครั้งที่ ๓๐ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕
๒.๑.๓๑ ครั้งที่ ๓๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕
๒.๑.๓๒ ครั้งที่ ๓๒ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕
๒.๑.๓๓ ครั้งที่ ๓๓ วันอังคารที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๕
๒.๑.๓๔ ครั้งที่ ๓๔ วันอังคารที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕
๒.๑.๓๕ ครั้งที่ ๓๕ วันอังคารที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕

๒.๒ คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๒.๒.๑ สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

(๑) นายอนิรุทธิ์ ธนกรมนตรี รองผู้อำนวยการ
(๒) นายฤกษ์ฤทธิ์ เคนหาราช หัวหน้ากลุ่มน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเหลว
(๓) นางสาวดวงตา ทองสกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นางสาวสุวรรณา สุนทรารักษ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๕) นางอาจารี เกียรติเฟื่องฟู นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๖) นายประเสริฐ สินเสริมสุขสกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๗) นางกนกวรรณ เสฐจินตนิน นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๘) นางวิมลสิริ บุญวัชรพันธุ์สกุล นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

๒.๒.๒ สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

(๑) นายวิศักดิ์ วัฒนศัพท์ ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

	(๒) นายพรชัย จิรกุลไพศาล	ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและยุทธศาสตร์
	(๓) นายธนพล แสงสว่าง	ผู้อำนวยการกลุ่มงานนโยบายและกลยุทธ์ราคา
๒.๒.๓	กรมธุรกิจพลังงาน	
	(๑) นายมนต์ชัย แจ้งไพร	ผู้อำนวยการกองคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง
	(๒) นางกรรณิการ์ สุญาณเศรษฐกร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
	(๓) นางสาวกาญจนี กุลวาไชย	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง
	(๔) นางสาวอังศุวรรณ คามดิษฐ์	นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการ
๒.๒.๔	กรมควบคุมมลพิษ	
	(๑) นายเถลิงศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ	รองอธิบดี
	(๒) นางสาวมานวิภา กุศล	นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการพิเศษ
๒.๒.๕	กรมสรรพสามิต	
	(๑) นายณัฐกร อุเทนสุต	ผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านพัฒนาระบบควบคุมทางสรรพสามิต
	(๒) นางสาวรัชฎา วานิชกร	ผู้อำนวยการสำนักแผนภาษี
	(๓) นายภูดิศ จันทน์ขาว	นักวิชาการภาษีชำนาญการพิเศษ
	(๔) นายวรรณวัฒน์ กรุณานนท์	นักวิชาการภาษีชำนาญการพิเศษ
	(๕) นายมงคล สุดโต	นักวิชาการภาษีชำนาญการพิเศษ
	(๖) นางศรีนวล กระต่ายวงษ์พระจันทร์	นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการพิเศษ
	(๗) นางพงษ์ลดา หมู่ศิริ	นักวิชาการสรรพสามิตชำนาญการพิเศษ
	(๘) นางสาววลัยภรณ์ โตนปันย์	นักวิชาการภาษีชำนาญการ
๒.๒.๖	กรมการค้าภายใน	
	(๑) นายสุรชัย สังข์ศรีแก้ว	ผู้อำนวยการกองชั่งตวงวัด
	(๒) นางสาวหทัยรัตน์ ทีปประชัย	ผู้อำนวยการกองจัดระบบราคาและปริมาณสินค้า
	(๓) นางสาวศรัณย์ธร สุภาพาส	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
	(๔) นางกุลรภัส ฉายาวิริยะ	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
	(๕) นางสาวปรางฉาย ชื่นยินดี	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
	(๖) นายฉัตรชัย ชัยพันธ์	นักวิชาการพาณิชย์ชำนาญการพิเศษ
	(๗) นายกิตติบดี สุวรรณสาร	นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ
๒.๒.๗	สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	
	(๑) นางสาวสุนทราลักษณ์ เพ็ชรกูล	ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
	(๒) นางภาวิณา อัศวมณีกุล	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ

(๓) นางสาวอานันท์ชนก สกนธวัฒน์ รักษาการในตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผนเชี่ยวชาญ

(๔) นายนาทวุฒิ ตรีเพ็ชร์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

๒.๒.๘ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

(๑) นางสาวกาญจนา ตั้งปกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายภาษี

(๒) นางสาวมณีขวัญ จันทรศร ผู้อำนวยการส่วนนโยบายภาษีสรรพสามิต สำนักนโยบายภาษี

(๓) นายณัฐพล สุภาดุลย์ เศรษฐกรชำนาญการพิเศษ สำนักนโยบายภาษี

๒.๒.๙ กรมการขนส่งทางบก

(๑) นายนุตนันทน์ นุตาลัย ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ

(๒) นางนันท์ชญาน์ สาธร หัวหน้ากลุ่มสถิติการขนส่ง กองแผนงาน

(๓) นายสุวิทย์ โตนวม หัวหน้างานตรวจสภาพรถยนต์

(๔) นางสาวอนามิกา เวชรังสี หัวหน้างานรถยนต์นั่งไม่เกิน ๗ คน ส่วนทะเบียนรถยนต์ สำนักงานขนส่งกรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๕

(๕) นางสาวเกศินี ทองตันไตรย์ นักวิชาการขนส่งปฏิบัติการ

(๖) นางสาวกัลยรัตน์ วัชรศิริ นักวิชาการขนส่งปฏิบัติการ

๒.๒.๑๐กรมศุลกากร

(๑) นางขนิษฐา โพธิยอด ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์การจัดเก็บภาษีอากร ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร

(๒) นางสุพรรณิการ์ ละฟู่ ผู้อำนวยการส่วนวิเคราะห์และติดตามการจัดเก็บภาษีอากรศูนย์ประมวลข้อมูลการข่าวทางศุลกากร

๒.๒.๑๑กลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

(๑) นายบัณฑิต ธรรมประจำจิต ประธานกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่น

(๒) นายสาโรจน์ พุทธธรรมวงศ์ รองประธานกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่น

(๓) นายบัณฑิต หรรษาไพบูลย์ เลขาธิการกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่น

(๔) นายถิรภัทร์ ลัฐิกาวิบูลย์

(๕) นายสรพงศ์ วินิจฉัยกุล

(๖) นางสาวศิรภา ประทีปอมรกุล เจ้าหน้าที่วิชาการ

(๗) นายชัยรัตน์ อรัญญษทรรศน์ เจ้าหน้าที่วิชาการ

(๘) นายปัญญ์ ศักดิ์เรืองงาม เจ้าหน้าที่วิชาการ

๒.๒.๑๒สมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย

(๑) นายพิพัฒน์ สุทธิวิเศษศักดิ์ นายกสมาคม

(๒) นายสกุลรัตน์ ศิริพันธ์โนน กรรมการ
(๓) นายฉัตรชัย ธรรมสวยดี กรรมการ

๒.๒.๑๓สมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทย
นายศาณินทร์ ตริยานนท์ นายกสมาคม

๒.๒.๑๔ สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย
(๑) นายสุวัชร์ ศุภกาญจน์เดชากุล นายกสมาคม
(๒) นายบรรพจน์ เต็งวงษ์วัฒนะ ประธานคณะทำงานด้านข้อกำหนดเทคนิคยานยนต์
(๒) นางสาววิลาสินี รอดนิ่ม รองประธานคณะทำงานด้านวิชาการ
(๓) นายธนารักษ์ ดิลกขมารักษ์ สมาชิกสมาคม
(๔) นายภูริณัฐ วงศ์มณีโรจน์ เจ้าหน้าที่สมาคม

๒.๒.๑๕สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย
(๑) นายพีระพัชร์ จิระวัฒนเอก ที่ปรึกษา
(๒) นายสุรพล จันทร์ประภานนท์ ที่ปรึกษา
(๓) นายสัญญวิทย์ เศรษฐโภคิณ ประธานสมาคมรถบรรทุกแห่งอาเซียน
(๔) นางสาวรัณดา เปรียงเทพ ผู้ประสานงาน

๒.๒.๑๖บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน)
(๑) นายบุญมา พนธนกรกุล รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ธุรกิจค้าปลีกน้ำมัน
(๒) นายพีระวัฒน์ วชิโรภาสนันท์ ผู้จัดการฝ่ายการตลาดค้าปลีกน้ำมัน
(๓) นายณัฐวัฒน์ รัฐวิวรรธน์ ผู้จัดการส่วนกลยุทธ์การตลาด
(๔) นายถนัดพล ดุละลัมพะ ผู้จัดการส่วนกลยุทธ์การตลาด
(๔) นางสาวสุธนา จินายน พนักงานวิเคราะห์และวางแผน

๒.๒.๑๗บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
(๑) นายบัณฑิต หรรษาไพบูลย์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานวางแผนจัดหาและธุรกิจการค้าน้ำมัน
(๒) นายวรากร โกศลพิศิษฐ์กุล ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ สายงานธุรกิจการตลาด
(๓) นายศุทธิสิทธิ์ เมฆาสุวรรณดำรง ผู้จัดการส่วนแผนยุทธ์ศาสตร์การตลาด

๒.๒.๑๘บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน)
นายอัมรินทร์ สิมะโรจน์ รองกรรมการผู้จัดการ สายงานบริหาร

๒.๒.๑๙บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน)
(๑) นายเอก อภิรักษ์ธนากร ผู้อำนวยการศูนย์สถานีบริการ
(๒) นางประทุมพร ศิริสัมพันธ์ ผู้จัดการส่วนจัดซื้อน้ำมัน

๒.๒.๒๐บริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน)
(๑) นายวโรภาส กิมชูวาณิช ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ
(๒) นายจักรกฤช รังสิมานพ ผู้จัดการฝ่าย หน่วยงานกลยุทธ์องค์กร

(๓) นายธีรภัทร สุทธิเจริญ ผู้จัดการส่วน หน่วยงานกลยุทธ์การตลาดและการพัฒนา

๒.๒.๒๑สถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย

(๑) นายคุรุจิต นาครทรรพ ผู้อำนวยการสถาบัน

(๒) นางสาวศุภัชญา คนสมบูรณ์ นักวิเคราะห์

๒.๒.๒๒สภาองค์กรของผู้บริโภค

นายอิฐบูรณ์ อ้นวงษา รองเลขาธิการ

๒.๒.๒๓ผู้ทรงคุณวุฒิด้านพลังงาน

(๑) นายพิชัย นริพทะพันธุ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

(๒) นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน

๒.๒.๒๔นักวิชาการด้านพลังงาน

(๑) นายเทียนไชย จงพีร์เพียร

(๒) นายพรายพล คุ้มทรัพย์

๒.๒.๒๕บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

(๑) นายณรงค์ไชย ปัญญไพโรจน์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์

(๒) นายกำพล แจ้งสุทธิวรวัฒน์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่บริหารความร่วมมือกลุ่มธุรกิจปิโตรเลียมขั้นปลาย

(๓) นางมีณา ศุภวิวรรธน์ ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่นโยบายและบริหารผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(๔) นายธนัท อบแย้ม ผู้จัดการฝ่ายกลยุทธ์และพัฒนาธุรกิจ

(๕) นางสาวภัคสุภา เล็กบำรุง ผู้จัดการสังกัดฝ่ายนโยบายและข้อมูลพลังงาน

๒.๒.๒๖กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

(๑) นายวรากร พรหโมบล รองอธิบดี

(๒) นางอรอนงค์ นันทเอกพงศ์ ผู้อำนวยการกองบริหารสัญญาและสัมปทานปิโตรเลียม

(๓) นางสาวจิตติมา มัณฑะจิตร ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และแผนงาน

(๔) นางสาววิภาวัณย์ ว่องวีระชัยเดชา นักวิชาการเงินและบัญชีชำนาญการพิเศษ

(๕) นางสาวจิรฎา จอมพุทธางกูร วิศวกรปิโตรเลียมชำนาญการ

๒.๒.๒๗กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

(๑) นายเรืองเดช ปั่นด้วง รองอธิบดี

(๒) นางสุทิศา สงวนตระกูล ผู้อำนวยการกองพัฒนาเชื้อเพลิงชีวภาพ

(๓) นายเสรษฐพล วัฒนสิทธิ์ วิศวกรปฏิบัติการ

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

๓.๑ ความเป็นมาของโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๓.๑.๑ องค์ประกอบของโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทย มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑) ราคา ณ โรงกลั่น (Ex-refinery)

ราคา ณ โรงกลั่น หรือ ต้นทุนเนื้อน้ำมัน เป็นส่วนที่กำหนดการขึ้นและลงของราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงจะปรับขึ้นลงตามราคาน้ำมันตลาดโลก โดยอิงกับราคาน้ำมันตลาดสิงคโปร์ ซึ่งเป็นตลาดกลางในภูมิภาค และมีอัตราส่วนประมาณร้อยละ ๕๐ – ๖๐ ของราคาทั้งหมด

เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เห็นชอบหลักเกณฑ์การคำนวณราคา ณ โรงกลั่น อ้างอิง ของน้ำมันเชื้อเพลิง โดยใช้วิธีการกำหนดราคาแบบเทียบเคียงการนำเข้า หรือ Import Parity Pricing

$$\text{ราคา ณ โรงกลั่น} = \frac{(\text{ราคา MOPS} + \text{ค่าพรีเมียม}) \text{ ที่ ๖๐ องศาฟาเรนไฮต์} \times \text{อัตราแลกเปลี่ยน}}{๑๕๘.๙๘๔}$$

ราคา ณ โรงกลั่น ประกอบด้วย

๑.๑ ราคาน้ำมันสำเร็จรูปตลาดสิงคโปร์ (Mean of Platts Singapore: MOPS) ที่เป็นราคากลางน้ำมันอ้างอิงตลาดภูมิภาคเอเชีย (Free On Board : FOB) เฉลี่ยโดยให้น้ำหนักวันล่าสุด ๒/๓ และวันก่อนหน้าวันล่าสุด ๑/๓

๑.๒ ค่าพรีเมียม (Premium) คือ ค่าใช้จ่ายในการนำเข้า ประกอบด้วย

(๑) ค่าขนส่งน้ำมันสำเร็จรูปจากสิงคโปร์ถึงอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี โดยใช้ AFRA ของเรือบรรทุกขนาด LR1 และคำนวณค่าขนส่งแบบ Long term charte

(๒) ค่าประกันภัย (ร้อยละ ๐.๐๘๔ ของ C&F)

(๓) ค่าสูญเสียน้ำมันระหว่างขนส่ง (ร้อยละ ๐.๓ ของ CIF)

(๔) ค่าปรับคุณภาพน้ำมัน (เบนซิน ๙๕ = 2.46 $/B, เบนซิน ๙๑ = 0.26 $/B, ดีเซล = 0)

(๕) ค่าใช้จ่ายในการสำรองน้ำมันเพื่อความมั่นคง (สำรองน้ำมันดิบร้อยละ ๔)

(๖) ค่าบริการอื่น ๆ (ค่าใช้จ่ายคลังและค่าลำเลียง) เป็นค่าขนส่งน้ำมันทางท่อจากศรีราชาถึงกรุงเทพมหานคร ตามจริง

ทั้งนี้ การปรับค่าใช้จ่ายทั้งหมดข้างต้น เป็นอุณหภูมิ ๘๖ องศาฟาเรนไฮต์ ตามมาตรฐานการวัดปริมาณน้ำมันของประเทศไทย (ค่าปรับอุณหภูมิ ได้แก่ เบนซิน ๙๕ = 0.9814 $/B, เบนซิน ๙๑ = 0.9810 $/B, ดีเซล = 0.9870 $/B, น้ำมันเตา = 0.9896 $/B) และแปลงค่าใช้จ่ายดังกล่าวในรูปเหรียญสหรัฐดอลลาร์ต่อบาร์เรล เป็น บาทต่อลิตร โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยนวันล่าสุด

ในส่วนของการสำรองน้ำมันดิบ มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๖๔ ได้ลดการสำรองน้ำมันดิบลง จากร้อยละ ๖ เหลือร้อยละ ๔ เป็นระยะเวลา ๑ ปี (๑ พฤษภาคม ๒๕๖๓ –

๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๔) เพื่อช่วยเหลือผู้ค้าน้ำมันและโรงกลั่นที่ประสบปัญหาน้ำมันล้นคลังเก็บน้ำมัน เนื่องจากยอดการใช้น้ำมันลดลงจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) และจะเพิ่มปริมาณการสำรองน้ำมันดิบที่ร้อยละ ๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

๑.๓ ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ ได้แก่ เอทานอลและไบโอดีเซล (B100) คิดตามสัดส่วนอัตราต่ำ ตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงาน ยกเว้นน้ำมันดีเซล B7 โดยคิดตามอัตราเฉลี่ยการใช้จริงตามประกาศกรมธุรกิจพลังงาน คือ ร้อยละ ๖.๘ (ตามมติ กบง. เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑)

ทั้งนี้ ราคา ณ โรงกลั่น อ้างอิงข้างต้น มีไว้เพื่อให้ กบง. ใช้ตรวจสอบค่าการตลาดเงา (Margin) ของผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง และเพื่อกำหนดอัตราเรียกเก็บหรือชดเชยเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับแทรกแซงราคาขายปลีน้ำมันเชื้อเพลิงในระยะสั้น

๒) ราคาขายส่ง ประกอบด้วย ราคา ณ โรงกลั่น (Ex-refinery) + ภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน + ภาษีมูลค่าเพิ่ม

๓) ราคาขายปลีก ประกอบด้วย ราคาขายส่ง + ค่าการตลาด + ภาษีมูลค่าเพิ่มของค่าการตลาด

๓.๑.๒ การกำหนดหลักเกณฑ์โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การกำหนดหลักเกณฑ์โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑) ราคา ณ โรงกลั่น มีคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ทำหน้าที่กำกับดูแล

๒) ภาษีสรรพสามิต (Excise Tax) เป็นภาษีที่ภาครัฐเก็บจากสินค้าประเภทฟุ่มเฟือย โดยรัฐจะนำมาเป็นงบประมาณในการพัฒนาประเทศ ซึ่งเรียกเก็บในอัตราคงที่ เมื่อออกจากโรงกลั่นหรือคลังน้ำมัน โดยมีกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต

๓) ภาษีเทศบาล (Municipal Tax) เป็นภาษีที่ภาครัฐเรียกเก็บเพื่อบำรุงท้องถิ่น คิดในอัตราร้อยละ ๑๐ ของภาษีสรรพสามิต โดยมีกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต ดำเนินการจัดเก็บภาษีเทศบาลให้แก่กระทรวงมหาดไทย

๔) กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Fund) เป็นเงินเก็บเข้าหรือชดเชยจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคา ลดความผันผวนของราคา ในภาวะที่เกิดวิกฤตการณ์ด้านราคา คือ ราคาน้ำมันผันผวนในระดับสูงจะใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าอุดหนุนหรือชดเชย เพื่อให้ราคาน้ำมันมีเสถียรภาพ ซึ่งมีคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ทำหน้าที่บริหารจัดการกองทุน ทั้งนี้ อัตราการจัดเก็บเงินกองทุนเป็นไปตามประกาศ กบน. เรื่อง การกำหนดอัตราส่งเข้ากองทุน อัตราเงินชดเชย อัตราเงินคืนจากกองทุน และอัตราเงินชดเชยคืนกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ที่มา: สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน, เอกสารประกอบ เมื่อวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕

๕) กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน (Conservative Fund) เป็นเงินเก็บเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่งเป็นกองทุนที่ภาครัฐจัดเก็บเพื่อใช้ในการรักษาสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์พลังงาน โดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานตามกฎหมายว่าการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ อัตราการจัดเก็บเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เรื่อง การกำหนดอัตราเงินส่งเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานสำหรับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ทำในราชอาณาจักรและน้ำมันเชื้อเพลิงที่นำเข้ามาเพื่อใช้ในราชอาณาจักร

๖) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Vat) เป็นภาษีที่รัฐจัดเก็บจากสินค้าและบริการทุกชนิด คิดอัตราร้อยละ ๗ ของราคาน้ำมัน มีกระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๗) ค่าการตลาด (Marketing Margin) เป็นรายได้ที่รวมค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการคลังน้ำมัน ค่าใช้จ่ายในการขนส่งน้ำมันจากคลังน้ำมันไปยังสถานีบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานทั่วไป ค่าใช้จ่าย ณ สถานีบริการ เช่น ค่าแรงพนักงาน ค่าเช่าที่ดิน ค่าสาธารณูปโภคต่าง ๆ และยังรวมไปถึงกำไรในการขายส่งและขายปลีกด้วย โดยมี กบง. ทำหน้าที่กำกับดูแลค่าการตลาดให้มีความเหมาะสม ซึ่งค่าการตลาดโดยเฉลี่ยประมาณ ๒ บาทต่อลิตร (ค่าการตลาด ๑.๘๕ บาทต่อลิตร + ค่าขนส่งน้ำมันทางท่อจากศรีราชาถึงกรุงเทพฯ ที่ย้ายจากราคา ณ โรงกลั่น ๐.๑๕ บาทต่อลิตร)

๓.๒ สรุปข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมาธิการได้กำหนดกรอบการพิจารณาศึกษาโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อตอบประเด็นญัตติของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอญัตติดังกล่าวไว้ โดยเชิญหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็นในประเด็นตามกรอบการพิจารณา ซึ่งมีผลการพิจารณาศึกษา แบ่งออกเป็น **๒๕ ประเด็น** สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๓.๒.๑ โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงอ้างอิงของทางราชการ

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

ปัจจุบันราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงจะกำหนดโดยผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยภาครัฐได้ยกเลิกการกำหนดราคาน้ำมันตามมติคณะรัฐมนตรี ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และให้กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ เป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลราคาน้ำมันตามที่ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงแสดงราคาจำหน่ายปลีกไว้ที่หน้าสถานีบริการน้ำมัน ทั้งนี้ สนพ. ได้จัดทำและออกประกาศโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อให้สาธารณะใช้ในการอ้างอิง มิใช่ราคาซื้อขายที่ภาครัฐกำหนด

๑) หลักเกณฑ์การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น อ้างอิง

การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น ของประเทศไทย จะอ้างอิงตลาดซื้อขายน้ำมันสิงคโปร์ โดยมีแนวคิดเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและการแข่งขันด้านราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่ผลิตโดยโรงกลั่นในประเทศกับการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศมาจำหน่าย ซึ่งประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบเกือบร้อยละ ๙๐ มาใช้ในการกลั่นเพื่อให้ได้น้ำมันสำเร็จรูป และจำหน่ายในราคาที่สามารถแข่งขันกับราคานำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศได้ ดังนั้น หลักเกณฑ์การคำนวณราคา ณ โรงกลั่น จึงใช้การเทียบเคียงราคาน้ำมันสำเร็จรูปอ้างอิงตลาดกลางของภูมิภาคเอเชีย (ตลาดสิงคโปร์) + ค่าพรีเมียมเพื่อเทียบราคาเสมอภาคของการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป

๒) หลักเกณฑ์การกำหนดราคาเชื้อเพลิงชีวภาพอ้างอิง

๒.๑) หลักเกณฑ์การคำนวณราคาเอทานอลอ้างอิง ปัจจุบันใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคาเอทานอลตามมติคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เมื่อวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ โดยเปรียบเทียบราคาต่ำสุดระหว่างผู้ผลิตเอทานอลที่รายงานต่อกรมสรรพสามิตกับราคาเอทานอลที่ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๗ รายงานต่อ สนพ.

๒.๒) หลักเกณฑ์การคำนวณราคาไบโอดีเซล (B100) อ้างอิง ปัจจุบันใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคา B100 ตามมติ กบง. เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งหลักเกณฑ์ต้นทุนจะกำหนดตามวัตถุดิบในการผลิต จากราคาขายน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในเขตกรุงเทพฯ ราคาน้ำมันปาล์มกึ่งบริสุทธิ์ (RBD) และสเตียรีน โดยนำต้นทุนทั้ง ๓ ประเภทดังกล่าวมาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักตามปริมาณการผลิต ทั้งนี้จะคำนวณราคาไบโอดีเซลเป็นรายอาทิตย์ เพื่อนำไปใช้ในการคำนวณโครงสร้างราคาน้ำมันดีเซลต่อไป

๓) หลักเกณฑ์การกำหนดค่าการตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงอ้างอิง

ค่าการตลาด แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ (๑) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถานีบริการน้ำมัน ได้แก่ ค่าขนส่ง ค่าจ้างและค่าใช้จ่ายสำนักงาน ค่าสาธารณูปโภค ภาษี และค่าซ่อมบำรุง (๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๗ ได้แก่ ค่าจ้าง ค่าสวัสดิการและค่าใช้จ่ายในสำนักงาน ค่าประกันภัยและค่าใช้จ่ายคลังน้ำมัน ค่าใช้จ่ายฝึกอบรม ค่าสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย ค่าขนส่งน้ำมันทางท่อจากศรีราชา – กรุงเทพฯ และ (๓) ค่าใช้จ่ายในสถานีบริการ ได้แก่ ค่าลงทุนสถานีบริการ โดยการคำนวณค่าการตลาดใช้หลักเกณฑ์ตามมติ กบง. เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๓ ในอัตรา ๑.๘๕ + ๐.๑๕ = ๒.๐๐ บาทต่อลิตร

๓.๒.๒ การกำหนดอัตรากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนสำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (สกนช.) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) หลักเกณฑ์การกำหนดอัตรากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (สกนช.) ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีการประกาศราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๒ โดยการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจะเป็นไปตามมาตรา ๕ ของพระราชบัญญัติฯ ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งได้กำหนดนิยามวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงให้หมายความว่า สถานการณ์ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีการปรับราคาขึ้นอย่างรวดเร็วหรือผันผวนอันอาจเกิดผลกระทบต่อการดำรงชีพของประชาชนหรือสถานการณ์ที่น้ำมันเชื้อเพลิงอาจขาดแคลนและไม่เพียงพอต่อการใช้ในประเทศ ทั้งนี้ การกำหนดอัตรากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องเป็นไปตามแผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ให้ความเห็นชอบเมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๓ โดยวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง หรือหลายเหตุการณ์เกิดขึ้น จึงจะสามารถใช้เงินกองทุนเพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้ ดังนี้

๑.๑) สถานการณ์ที่ ๑ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีการปรับขึ้นเกินระดับที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน ประกอบด้วย (๑) กลุ่มน้ำมันดีเซล โดยมีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีกในประเทศของกลุ่มน้ำมันดีเซลปรับตัวสูงขึ้นอยู่ในระดับสูงกว่า ๓๐ บาทต่อลิตร และ (๒) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) โดยมีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาต้นทุนการจัดหาจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติมีราคาสูงกว่าราคานำเข้า และในอีกกรณีที่มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีก LPG ในประเทศปรับตัวสูงขึ้นอยู่ในระดับที่เกินกว่า ๓๖๓ บาทต่อถัง สำหรับขนาดถัง ๑๕ กิโลกรัม

๑.๒) สถานการณ์ที่ ๒ ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงราคาปรับตัวสูงขึ้นมากอย่างรุนแรง ประกอบด้วย (๑) กลุ่มน้ำมันดีเซล โดยมีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาซื้อขายน้ำมันดิบของตลาดโลกปรับขึ้นอย่างรวดเร็วใน ๑ สัปดาห์ รวมกันมากกว่า ๕ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล และส่งผลให้ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศของกลุ่มน้ำมันดีเซลปรับขึ้นใน ๑ สัปดาห์ รวมกันมากกว่า ๑ บาทต่อลิตร และ (๒) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) โดยมีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคา LPG ของตลาดโลกเปลี่ยนแปลงใน ๒ สัปดาห์ เฉลี่ยมากกว่า ๓๕ เหรียญสหรัฐต่อตัน และในอีกกรณีที่มีเหตุการณ์ที่ทำให้ราคาขายปลีก LPG ในประเทศเปลี่ยนแปลง ใน ๒ สัปดาห์ รวมกันมากกว่า ๑ บาทต่อกิโลกรัม

๒) การใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

การใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ตามมาตรา ๘ ของพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ สามารถจ่ายได้เพื่อกิจการ ดังนี้ (๑) ค่าใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และ (๒) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานกองทุนหรือการบริหารกองทุนและกิจการอื่นที่เกี่ยวกับหรือเกี่ยวเนื่องกับการจัดการกิจการของกองทุน

๓) ประสิทธิผลของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีไว้เพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมในกรณีเกิดวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการรักษาระดับราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้ (๑) ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้นมากอย่างรุนแรง (๒) ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสูงขึ้นจนส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน และ (๓) น้ำมันเชื้อเพลิงอาจขาดแคลน

และไม่เพียงพอต่อการใช้ในประเทศ ทั้งนี้ เนื่องจากราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงกำหนดโดยกลไกการค้าเสรี ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงขึ้น-ลงตามราคาน้ำมันในตลาดโลก และภาครัฐไม่ได้เป็นผู้กำหนดราคาดังกล่าว เพราะฉะนั้น สกนช. จะใช้หลักเกณฑ์นี้ในการพิจารณาช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์วิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและประชาชนได้รับความเดือดร้อน

๔) แนวทางและข้อจำกัดของการปรับอัตรากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

มาตรา ๒๖ ของพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงต้องมีจำนวนเงินเพียงพอเพื่อใช้ในการบริหารจัดการกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเมื่อรวมกับเงินกู้ (จำนวนเงินไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท) แล้ว ต้องไม่เกินจำนวน ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่หากกองทุนมีจำนวนเงินไม่เพียงพอเพื่อดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๕ ให้ สกนช. โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (กบน.) และการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีให้มีอำนาจกู้ยืมเงินเป็นจำนวนไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท นอกจากนี้กรณีที่ต้องการเปลี่ยนแปลงกรอบวงเงินกองทุนและกรอบวงเงินกู้ให้สอดคล้องกับสถานการณ์เศรษฐกิจให้กระทำได้โดยการตราพระราชกฤษฎีกา

ในส่วนของการลดการจ่ายเงินชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ ในมาตรา ๕๕ ของพระราชบัญญัติฯ ได้กำหนดว่า ในกรณีที่มีการจ่ายเงินชดเชยให้แก่น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการดำเนินการดังกล่าวต่อไปได้เป็นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ ให้นำความในหมวด ๔ การดำเนินงานของกองทุน และหมวด ๗ บทกำหนดโทษ ที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับกับการดำเนินการนี้ด้วย ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการดำเนินการออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และมาตรการเพื่อลดการจ่ายเงินชดเชยทุกรอบระยะเวลาหนึ่งปี ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวให้นำเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องดำเนินการตามวรรคหนึ่งต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติมีอำนาจขยายระยะเวลาดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสองปี

๓.๒.๓ การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น และการสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น ใช้หลักการ Import Parity หรือหลักการราคาเสมอภาคการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป ซึ่งแนวคิด คือ ให้โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยเพิ่มประสิทธิภาพให้เกิดการแข่งขันด้านราคาของน้ำมันสำเร็จรูปที่ผลิตโดยโรงกลั่นในประเทศกับการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศที่นำเข้ามาจำหน่าย ตามกลไกการค้าเสรี เนื่องจากประเทศไทยยังต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันดิบถึงร้อยละเก้าสิบจากปริมาณความต้องการใช้น้ำมันดิบทั้งหมด เพื่อให้ได้น้ำมันสำเร็จรูป และจำหน่ายในราคาที่สามารถแข่งขันกับราคานำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศได้ ดังนั้น หลักเกณฑ์การคำนวณราคา ณ โรงกลั่น จึงใช้การเทียบราคาน้ำมันสำเร็จรูปอ้างอิงตลาดสิงคโปร์บวกค่าใช้จ่ายในการนำเข้า หรือที่เรียกว่า “ค่าพรีเมียม” เพื่อเทียบราคาเสมอภาคของการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป และสามารถเปรียบเทียบข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ได้ดังนี้

๑) ข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ Import Parity อิงราคานำเข้าน้ำมันสำเร็จรูป

ข้อดี คือ (๑) โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยต้องแข่งขันกับการนำเข้าจากสิงคโปร์ คือ เอาราคานำเข้าเป็นเพดาน ซึ่งมีโรงกลั่นที่มีประสิทธิภาพและมีความได้เปรียบของขนาดโรงกลั่นและต้นทุนการกลั่นที่ต่ำกว่าของไทยจึงเป็นการส่งเสริมให้โรงกลั่นน้ำมันของไทยต้องปรับปรุงประสิทธิภาพของการกลั่นอย่างต่อเนื่อง (๒) สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางการซื้อขายน้ำมันในภูมิภาคเอเชียและมีราคาที่เคลื่อนไหวสอดคล้องกับ Demand และ Supply ของน้ำมันในตลาดเอเชีย และที่ผ่านมาราคาตลาดจรของสิงคโปร์มีความผันผวนน้อยกว่าภูมิภาคอื่น และ (๓) ลูกค้าของโรงกลั่นน้ำมันทั้งในประเทศและต่างประเทศก็ใช้ราคาตลาดจร (Spot Purchase) ในสิงคโปร์เป็นราคาอ้างอิงในการเจรจาซื้อขาย ราคาสิงคโปร์จึงเป็นราคาที่เป็นที่ยอมรับของผู้ซื้อ

ข้อเสีย คือ ค่าพรีเมียมที่กำหนดโดยภาครัฐในการคำนวณราคาอ้างอิงบางตัวอาจไม่ทันสมัยและถูกใช้เป็นระยะเวลายาวนานเกินสมควร และค่าใช้จ่ายบางประเภทอาจไม่เหมาะสมที่จะถูกรวมอยู่ในค่าพรีเมียม

๒) ข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ Cost Plus อิงต้นทุนการผลิตบวกผลตอบแทนการลงทุน

ข้อดี คือ ราคาสะท้อนต้นทุนการกลั่นที่ได้รวมผลตอบแทนในระดับที่เหมาะสม

ข้อเสีย คือ (๑) เป็นการยากในการกำหนดค่าการกลั่นที่เป็นธรรมสำหรับผู้เกี่ยวข้องทั้งโรงกลั่นและผู้ใช้น้ำมัน เนื่องจากมีความแตกต่างในต้นทุนการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันอย่างมาก (๒) การกำหนดค่าการกลั่นต้องใช้ข้อมูลจำนวนมาก และข้อมูลที่ทันสมัยคงหาได้ยาก โดยเฉพาะสัดส่วนมูลค่าของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมที่ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันสำเร็จรูป และปริมาณผลิตภัณฑ์ที่กลั่นได้ซึ่งมีความแปรผันที่มากและเร็ว ทำให้เป็นภาระอย่างมากต่อผู้ปฏิบัติงาน และ (๓) ราคาน้ำมันดิบ ณ โรงกลั่นใช้แนวความคิดทำนองเดียวกับหลักการ Import Parity ในการกำหนดราคาอ้างอิง อาจมีปัญหาเกี่ยวกับราคาอ้างอิงที่ไม่สะท้อนต้นทุนตามแนวคิดของการกำหนดราคาน้ำมันสำเร็จรูปโดยอิงต้นทุน

๓) ข้อดีและข้อเสียของหลักเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของราคาขายส่งจริงของโรงกลั่นน้ำมันของไทย

ข้อดี คือ (๑) การใช้ราคาขายส่งเฉลี่ยของโรงกลั่นทำให้ไม่จำเป็นต้องมีการคำนวณ ค่าพรีเมียม (๒) ภายใต้ภาวการณ์แข่งขันสูง ราคาขายส่งของโรงกลั่นสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงของโรงกลั่นของไทย และ (๓) ราคาขายส่งเป็นราคาสำหรับวันส่งมอบสินค้าเพราะเป็นราคาล่วงหน้าแต่ราคาหลักเกณฑ์ปัจจุบันเป็นราคาในอดีต

ข้อเสีย คือ (๑) ราคาขายส่งที่โรงกลั่นส่งมาไม่มีความชัดเจนว่าคำนวณอย่างไรจึงขาดความโปร่งใสและยากที่จะทำการตรวจสอบความถูกต้องของราคา (๒) โรงกลั่นในประเทศอาจยังมีการแข่งขันไม่สูงพอที่จะทำให้มั่นใจว่าไม่มีผู้มีอำนาจเหนือตลาดที่จะมีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาขายส่งได้ (๓) โรงกลั่นน้ำมันบางแห่งขายน้ำมันให้บริษัทในเครืออาจมีการอุดหนุนราคากัน และ (๔) โรงกลั่นน้ำมันไม่ยินดีจะรายงานราคาขายให้แก่ทางราชการเพราะเป็นความลับทางการค้า อาจไม่ร่วมมือกับทางราชการในการให้ข้อมูล การใช้มาตรการบังคับขัดกับนโยบายการค้าเสรีของกิจการโรงกลั่นน้ำมัน

๔) หลักเกณฑ์ Export Parity อิงราคาส่งออกน้ำมันสำเร็จรูป

ข้อเสีย คือ (๑) ราคาส่งออกที่รายงานโดยส่วนราชการ ได้แก่ กรมธุรกิจพลังงานและกรมศุลกากร มีความล่าช้าและเป็นราคาเฉลี่ยรายเดือน ในขณะที่ราคา ณ โรงกลั่นน้ำมันปกติจะเป็นราคารายวัน ดังนั้น จึงต้องมีการสร้างระบบการจัดเก็บ และรายงานข้อมูลรายวันอาจมีความยุ่งยาก (๒) ความแตกต่างกันระหว่างชนิดและคุณภาพของน้ำมันที่ส่งออกกับน้ำมันที่ใช้ในประเทศซึ่งมีมาตรฐานน้ำมันสูงกว่าน้ำมันที่ส่งออก (๓) ปริมาณน้ำมันส่งออกมีความไม่สม่ำเสมอโดยเฉพาะทางเรือจะมีข้อมูลขาดช่วง (๔) น้ำมันเชื้อเพลิงบางชนิดที่ใช้ในประเทศแต่ไม่มีส่งออก จะไม่มีราคาอ้างอิง เช่น น้ำมันเตา และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ทุกชนิด (๕) ราคาส่งออกทางรถบรรทุกมีราคาบวกค่าขนส่ง อาจไม่มีข้อมูลให้อ้างอิงในการหักลบออกจากราคา ณ โรงกลั่น และ (๖) ปริมาณการส่งออกเป็นเพียงส่วนน้อยของกำลังการผลิตและราคาส่งออกไม่ได้สะท้อนต้นทุนทั้งหมดของโรงกลั่นน้ำมัน การใช้ราคาส่งออกมากำหนดราคา ณ โรงกลั่น อาจทำให้โรงกลั่นลดปริมาณการผลิตลงเพื่อจำกัดการส่งออก และจะส่งผลกระทบต่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ห่วงโซ่อุปทานของตลาดน้ำมันในประเทศไทย

การเกิดขึ้นของอุตสาหกรรมโรงกลั่นในประเทศไทยเป็นผลมาจากนโยบายของรัฐบาลในปี ๒๕๓๔ ที่ต้องการสร้างความมั่นคงทางด้านพลังงาน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปใช้ได้เองในประเทศ โดยไม่ต้องพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากต่างประเทศ

ในส่วนของกระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันแต่ละแห่งจะเริ่มตั้งแต่การวางแผน การจัดหาน้ำมันดิบ แผนการผลิต และแผนการจัดจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปไว้ล่วงหน้า เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำมันให้ได้มากที่สุด การวางแผนของโรงกลั่นน้ำมันจะมีแผนประจำปีและแผนระยะสั้น โดยการวางแผนจะคำนึงถึงความต้องการซื้อน้ำมันจากผู้ค้าน้ำมันที่เป็นผู้รับซื้อน้ำมันจากโรงกลั่น หลังจากนั้นเมื่อทราบความต้องการแล้ว โรงกลั่นน้ำมันก็จะดำเนินการจัดหาน้ำมันดิบเพื่อนำมาผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูป ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศร้อยละ ๘๙ โดยมีน้ำมันดิบเพียงร้อยละ ๑๑ ที่สามารถผลิตได้ในประเทศ ทั้งนี้ น้ำมันดิบที่นำเข้าจากต่างประเทศจะนำเข้ามาโดยขนส่งทางเรือมาที่โรงกลั่นน้ำมัน เพื่อเข้าสู่กระบวนการกลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูป และเมื่อผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปแล้วจะจำหน่ายให้กับผู้ค้าน้ำมันในประเทศ ซึ่งจะขนส่งน้ำมันสำเร็จรูปผ่านทางช่องทางต่าง ๆ เช่น เรือ รถ ท่อน้ำมัน เป็นต้น นอกจากนี้โรงกลั่นน้ำมันก็จะส่งออกน้ำมันส่วนเกินที่ไม่มีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานคุณภาพไปจำหน่ายยังต่างประเทศ

๒) การจัดหาน้ำมันดิบของโรงกลั่นน้ำมัน

การจัดหาน้ำมันดิบของโรงกลั่นน้ำมัน มีขั้นตอนต่าง ๆ ได้แก่ การกำหนดแผนการผลิตล่วงหน้า การจัดซื้อน้ำมันดิบ การกำหนดวันรับสินค้า การว่าจ้างเรือ การสูบถ่ายน้ำมันดิบลงเรือจากต้นทางต่างประเทศ การสูบถ่ายน้ำมันดิบเข้าถังและกลั่นน้ำมันดิบในประเทศ และการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สำหรับการกำหนดแผนผลิตล่วงหน้าจะมีการกำหนดชนิด ปริมาณ และประมาณการราคาซื้อขายที่เหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการใช้น้ำมันของลูกค้า นอกจากนี้ น้ำมันดิบแต่ละแห่งที่จัดหามาอาจไม่สามารถผสมเข้ากันได้ ซึ่งทำให้ไม่สามารถกลั่นเป็นน้ำมันได้ ดังนั้น จึงต้องมีการวางแผน

ว่าจะต้องจัดหาน้ำมันดิบจากแหล่งใดบ้าง เพื่อให้สามารถนำมาผสมแล้วกลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูปได้ อย่างไรก็ตาม แผนการจัดซื้อน้ำมันดิบอาจมีการทบทวนและพิจารณาใหม่ หากไม่สามารถจัดซื้อได้ตามแผนการผลิตล่วงหน้า ทั้งนี้ แผนการผลิตและแผนการจัดซื้อน้ำมันดิบจะมีทั้งแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำมันตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลง

สำหรับการซื้อขายน้ำมันดิบจากตลาดต่างประเทศ โรงกลั่นน้ำมันจะตกลงราคาน้ำมันดิบโดยอ้างอิงราคาตลาดในเดือนที่สูบถ่ายน้ำมันดิบลงเรือจากต้นทาง ในขณะที่การจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปอ้างอิงตามราคาตลาดในเดือนที่มีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จึงต้องมีการคาดการณ์ราคาที่จะซื้อว่าราคาดังกล่าวจะสามารถจัดซื้อได้หรือไม่ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการกลั่นและจำหน่ายให้กับผู้ค้าน้ำมันในอีกประมาณ ๒ เดือนถัดไป ดังนั้น ธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันจึงมีความเสี่ยงทั้งด้านราคาซื้อและราคาขาย ราคาอ้างอิงในแหล่งจัดหาและจัดจำหน่าย รวมทั้งความเสี่ยงในการซื้อขายในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันดิบผันผวนอย่างรุนแรง

๓) แผนการจัดหาน้ำมันดิบกับการบริหารจัดการถังน้ำมันให้มีประสิทธิภาพ

การจัดหาน้ำมันดิบจะต้องคำนึงถึงการบริหารจัดการในการใช้ถังน้ำมันดิบให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในช่วงสถานการณ์ปกติก็จะต้องมีการเตรียมถังน้ำมันดิบเพื่อรับน้ำมันดิบจากเรือขนส่งน้ำมันดิบ และจัดเตรียมถังน้ำมันดิบในการจัดเก็บน้ำมันดิบก่อนป้อนเข้าสู่กระบวนการกลั่นน้ำมันดิบ นอกจากนี้ก็ต้องมีการบริหารจัดการถังเก็บน้ำมันสำเร็จรูป โดยแบ่งเป็นถังรับน้ำมันสำเร็จรูปที่ผ่านกระบวนการกลั่น ถังเตรียมจ่ายน้ำมันสำเร็จรูป และถังจ่ายน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งนี้ ในช่วงที่สถานการณ์ไม่ปกติ เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปน้อย โรงกลั่นน้ำมันก็ต้องมีการบริหารจัดการกำลังการผลิตให้เหมาะสม ซึ่งจากการที่ต้องสั่งซื้อน้ำมันดิบล่วงหน้าไปแล้ว ๒ เดือน หากไม่มีความต้องการใช้น้ำมันหรือมีความต้องการใช้น้อย ก็จะทำให้มีน้ำมันล้นถังเก็บ ดังนั้น โรงกลั่นจึงต้องปรับลดกำลังการผลิตหรือปรับเปลี่ยนการกลั่นน้ำมันให้เป็นผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น นอกจากนี้ โรงกลั่นน้ำมันอาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงไปสู่การใช้ยานยนต์ไฟฟ้าแทนเครื่องยนต์สันดาปภายในที่ใช้น้ำมัน ซึ่งโรงกลั่นน้ำมันอาจต้องปรับเปลี่ยนธุรกิจไปสู่อุตสาหกรรมชนิดอื่นเพื่อความอยู่รอดของธุรกิจในอนาคต

๔) ราคาอ้างอิงของน้ำมันดิบ

ราคาอ้างอิงของน้ำมันดิบตามแหล่งกำเนิดในตลาดภูมิภาคหลักของโลกแบ่งได้เป็น ๓ ตลาดหลัก ได้แก่ ตลาดเบรนท์ทะเลเหนือ ตลาดเวสต์เท็กซัส และตลาดดูไบ สำหรับประเทศไทยก็ขึ้นอยู่กับว่าจะซื้อน้ำมันดิบจากแหล่งใด ก็จะอ้างอิงราคาของแหล่งนั้น เช่น หากซื้อน้ำมันดิบจากประเทศซาอุดิอาระเบียก็จะอ้างอิงราคาน้ำมันดิบของตลาดดูไบ โดยราคาน้ำมันดิบที่ซื้อขายจะขึ้นอยู่กับชนิด คุณภาพ และอุปสงค์อุปทานของตลาดโลก ซึ่งราคาน้ำมันดิบที่ซื้อขายจริงประกอบด้วย ราคาอ้างอิงตลาดโลกบวกด้วยค่าส่วนลดหรือส่วนเพิ่มทางการค้า ค่าขนส่งทางเรือ ค่าประกันภัย และค่าสูญเสีย ทั้งนี้ ในการจัดหาน้ำมันดิบมีวิธีการทำสัญญา ๒ ลักษณะ คือ สัญญาซื้อขายระยะยาว (Term) และสัญญาซื้อขายแบบรายครั้ง (Spot)

๕) กระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมัน

โรงกลั่นน้ำมันจะมีกระบวนการผลิตที่มีความสลับซับซ้อน และใช้เทคโนโลยีชั้นสูงที่แตกต่างกัน เพื่อให้ได้สัดส่วนน้ำมันตามความต้องการใช้ของประเทศได้อย่างเหมาะสม โดยโรงกลั่น

น้ำมันแต่ละแห่งจะมีกระบวนการกลั่นน้ำมันที่ไม่เหมือนกัน โดยขึ้นอยู่กับเทคโนโลยี การวางแผนการผลิต และการจัดซื้อชนิดของน้ำมันดิบ กระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันจะเริ่มจากการนำน้ำมันดิบเข้าสู่หน่วยกลั่นน้ำมันดิบ ซึ่งจะออกมาเป็นน้ำมันกึ่งสำเร็จรูป และจะมีขั้นตอนการผสมน้ำมันกึ่งสำเร็จรูปในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้ได้มาตรฐานคุณภาพตามที่กรมธุรกิจพลังงานกำหนด รวมทั้งมีขั้นตอนในการปรับปรุงคุณภาพน้ำมัน เช่น การกำจัดสารกำมะถัน การลดสารกัดกร่อนการปรับปรุงค่าออกเทน เป็นต้น ทั้งนี้ น้ำมันสำเร็จรูปที่ผ่านกระบวนการกลั่นจะมีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน ซึ่งหลังจากผ่านขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการกลั่นแล้วก็จะได้ผลิตภัณฑ์ชนิดต่าง ๆ เช่น ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) กลุ่มน้ำมันเบนซิน กลุ่มน้ำมันดีเซล กลุ่มน้ำมันเตา น้ำมันอากาศยาน เป็นต้น สำหรับสารต่าง ๆ ที่ไม่ต้องการก็จะเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนรูปให้เป็นผลิตภัณฑ์อื่น ๆ สำหรับใช้เป็นสารตั้งต้นในอุตสาหกรรมปิโตรเคมี

ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า การผลิตน้ำมันสำเร็จรูปของโรงกลั่นน้ำมันที่ผ่านมาสามารถตอบสนองความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปภายในประเทศ โดยมีสัดส่วนและปริมาณกำลังผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำมัน ซึ่งจากสถิติการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงชนิดต่าง ๆ ของประเทศไทย พบว่า ปริมาณการใช้น้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินมีการเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องตามความเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ ส่วนน้ำมันสำหรับอากาศยานก็มีปริมาณการใช้สูงขึ้นตามการเติบโตของธุรกิจการบิน ในทางตรงกันข้ามกับน้ำมันเตาซึ่งมีปริมาณการใช้ที่ลดลงเรื่อย ๆ เนื่องจากมีความต้องการใช้น้อย

๖) ราคาซื้อขายผลิตภัณฑ์น้ำมันตามกลไกตลาดการค้าเสรี

ราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นน้ำมันจำหน่ายหรือส่งออกให้กับลูกค้า ซึ่งเป็นผู้ค้าน้ำมัน เป็นราคาที่ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย โดยอ้างอิงราคาตลาดภูมิภาคซึ่งเป็นไปตามกลไกตลาดการค้าเสรี โดยราคาซื้อขายน้ำมันสำเร็จรูปจากโรงกลั่นที่ซื้อขายจริง ประกอบด้วย ราคาอ้างอิงตลาดสิงคโปร์บวกด้วยค่าส่วนลดหรือส่วนเพิ่มทางการค้า (ขึ้นอยู่กับอุปสงค์อุปทานในตลาด) ซึ่งราคาตลาดสิงคโปร์จะเป็นราคาที่เป็นไปตามกลไกการค้าเสรี โดยเปลี่ยนแปลงไปตามอุปสงค์และอุปทานของตลาด ทั้งนี้ การตั้งราคาขายน้ำมันสำเร็จรูปของโรงกลั่น ถ้าตั้งราคา ณ โรงกลั่น แพงกว่าราคานำเข้าจากตลาดสิงคโปร์ ก็จะมีผู้นำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปมาขายในประเทศ ในทางตรงกันข้าม หากตั้งราคา ณ โรงกลั่นถูกกว่าราคานำเข้าจากตลาดสิงคโปร์ โรงกลั่นก็จะลดกำลังการผลิตลง ทำให้น้ำมันบางชนิดไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า น้ำมันสำเร็จรูปมีลักษณะเป็นสินค้าที่มีการแข่งขันสูงและมีการซื้อขายที่อ้างอิงราคาตลาดโลก โดยผู้ค้าน้ำมันและโรงกลั่นน้ำมันในประเทศจะนำเข้าจากประเทศสิงคโปร์เมื่อเกิดการขาดแคลนน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศ

๗) การจัดหาเชื้อเพลิงชีวภาพ

การจัดหาเชื้อเพลิงชีวภาพเพื่อนำมาผสมกับน้ำมันเบนซินพื้นฐานเป็นหน้าที่ของผู้ค้าน้ำมัน ซึ่งกระบวนการจัดหาเชื้อเพลิงชีวภาพของผู้ค้าน้ำมันจะดำเนินการโดยใช้วิธีการประมูล ซึ่งเป็นวิธีที่เปิดเผย โปร่งใส และเป็นธรรม โดยผู้ค้าน้ำมันจะใช้เกณฑ์ในการเลือกซื้อเชื้อเพลิงชีวภาพจากโรงงานผู้ผลิตที่เสนอราคาที่ต่ำสุดก่อน ซึ่งการประมูลราคาจะทำให้ได้ราคาที่สอดคล้องกับราคาตลาด ทั้งนี้ การประมาณการราคาเชื้อเพลิงชีวภาพสามารถอ้างอิงราคาเชื้อเพลิงชีวภาพที่ สนพ. ได้คำนวณไว้โดยใช้ข้อมูลในการคำนวณราคาจากกรมสรรพสามิต ซึ่งโรงงานผลิตเอทานอลจะแจ้งราคาเฉลี่ยให้กรมสรรพสามิตทราบ และการสอบถามราคาจากผู้ค้าน้ำมัน โดยนำราคามาเฉลี่ยกัน โดย สนพ. จะเปรียบเทียบราคาจาก ๒ แหล่งข้อมูลดังกล่าว และใช้ราคาที่ต่ำที่สุดในการคำนวณราคาอ้างอิง

ในส่วนของโรงงานผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพจะเป็นผู้ผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ ได้แก่ เอทานอลและไบโอดีเซล โดยราคาเชื้อเพลิงชีวภาพจะกำหนดราคาในรูปแบบการตั้งราคาบวกจากต้นทุน (Cost Plus) โดยผู้ค้าน้ำมันจะซื้อน้ำมันเบนซินพื้นฐานและน้ำมันดีเซลพื้นฐานจากโรงกลั่นน้ำมัน และซื้อเชื้อเพลิงชีวภาพจากโรงงานผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพมาผสมที่คลังน้ำมัน โดยจะผสมตามสัดส่วนและปรับปรุงคุณภาพให้เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 E20 และ E85 และน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B7 B10 และ B20 โดยผู้ค้าน้ำมันจะมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนระบบการผสม และการปรับปรุงถังน้ำมันสำหรับการรองรับน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ

๘) นโยบายการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์

จากนโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ของประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ และยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน ๙๑ ในปี ๒๕๕๖ ส่งผลให้มีการกำหนดคุณภาพน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่เข้มงวดในประเทศไทย เพื่อให้สามารถนำมาผสมกับเอทานอลเพื่อผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ให้ได้ตามมาตรฐานตามที่กฎหมายกำหนด ดังนั้น การผลักดันให้มีการใช้น้ำมันที่มีส่วนผสมของน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ ส่งผลให้โรงกลั่นน้ำมันต้องมีการเตรียมน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่มีคุณภาพมาตรฐานที่เข้มงวด จึงทำให้โรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทยไม่สามารถเพิ่มการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพื่อรองรับความต้องการใช้ที่สูงขึ้น ซึ่งต้องมีการนำเข้าน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพิ่มขึ้น และทำให้โรงกลั่นน้ำมันต้องส่งออกน้ำมันเบนซินที่มีคุณภาพมาตรฐานไม่ตรงตามข้อกำหนดของกรมธุรกิจพลังงานไปจำหน่ายต่างประเทศ

๙) ราคาซื้อขายผลิตภัณฑ์น้ำมันตามกลไกตลาดการค้าเสรี

ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่โรงกลั่นน้ำมันจำหน่ายหรือส่งออกให้กับลูกค้าเป็นราคาที่ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายซึ่งเอาเข้าจริงแล้วเป็นการตกลงกันซื้อขายล่วงหน้า โดยอ้างอิงตลาดภูมิภาคที่ตลาดสิงคโปร์ ซึ่งโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยแต่ละแห่งมีราคาขายแตกต่างกันและเป็นความลับทางการค้าของแต่ละบริษัทตามกฎหมายว่าด้วยการต่อต้านการผูกขาด และกฎหมายว่าด้วยส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า ซึ่งเป็นไปตามกลไกตลาดการค้าเสรี คือ ราคาซื้อขายจริง และยังไม่รวมภาษีและกองทุนต่าง ๆ โดยมีราคาอ้างอิงตลาดสิงคโปร์ ได้แก่ น้ำมันกลุ่มเบนซิน อ้างอิง MOPS ULG95/MOPS ULG92 น้ำมันกลุ่มดีเซล อ้างอิง MOPS GO 500 ppm/GO 10ppm น้ำมันอากาศยาน อ้างอิง MOPS KERO และน้ำมันเตา อ้างอิง MOPS LSFO/HSFO/GO 10ppm และบวกด้วยค่าส่วนลดหรือส่วนเพิ่มทางการค้า ซึ่งขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานในตลาด นอกจากนี้ โรงกลั่นน้ำมันต้องมีหน้าที่เพิ่มศักยภาพการแข่งขันกับตลาดต่างประเทศ ส่งเสริมนโยบายของรัฐในการลดการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางด้านพลังงานของประเทศ และต้องมีกิจกรรมดูแลชุมชนและสิ่งแวดล้อม

๑๐) การตั้งราคาซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิง

น้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ Commodity คือ มีลักษณะเหมือนกันทั้งหมดทั่วโลกหรือต่างกันเพียงเล็กน้อย และจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน ดังนั้น เมื่อเกิดการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ ผู้ค้าน้ำมันและโรงกลั่นน้ำมันในประเทศ จำต้องนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงต่างประเทศ ตลาดสิงคโปร์จึงเป็นไปตามราคาการค้าเสรี มีการเปลี่ยนแปลงราคาเป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานของตลาดโลก หากโรงกลั่นน้ำมันในประเทศ ตั้งราคา ณ โรงกลั่นแพงกว่าหรือสูงกว่าราคานำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากสิงคโปร์ ผลก็คือ จะมีผู้นำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปมาขายในประเทศ หรือหากโรงกลั่น

น้ำมันในประเทศตั้งราคา ณ โรงกลั่นถูกกว่าหรือต่ำกว่าราคานำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากสิงคโปร์ ผลก็คือโรงกลั่นน้ำมันในประเทศลดการผลิตลง ทำให้น้ำมันเชื้อเพลิงบางชนิดขาดแคลนหรือมีไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้

๑๑) การผลิตน้ำมันของโรงกลั่นน้ำมัน

โรงกลั่นน้ำมันต้องสามารถผลิตน้ำมันให้ได้สัดส่วนและปริมาณที่สอดคล้องกับความต้องการใช้น้ำมันในประเทศ ได้แก่ กลุ่มน้ำมันเตา กลุ่มน้ำมันดีเซล น้ำมันอากาศยาน กลุ่มน้ำมันเบนซิน และก๊าซแอลพีจี ซึ่งปริมาณการกลั่นหรือกำลังการผลิตของแต่ละปีจะเพิ่มขึ้นหรือลดลง ขึ้นอยู่กับความต้องการใช้รวมถึงการปิดซ่อมบำรุงของโรงกลั่นน้ำมัน

๑๒) ความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศและการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปของประเทศความต้องการใช้น้ำมันของประเทศ เป็นไปตามทิศทางสอดคล้องกับเศรษฐกิจของประเทศหรือตามตัวเลขคาดการณ์ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ GDP ตามสมมติฐานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และธนาคารแห่งประเทศไทย และเมื่อน้ำมันเชื้อเพลิงมีส่วนเกิน และไม่เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศที่กำหนดโดยทางราชการ คือ กรมธุรกิจพลังงาน โรงกลั่นน้ำมันจำเป็นต้องส่งออกน้ำมันไปขายต่างประเทศ

๑๓) ปัญหาจากนโยบายการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์

รัฐบาลเริ่มมีนโยบายส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ในประเทศ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ และดำเนินการยกเลิกจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 91 ในปี ๒๕๕๖ ซึ่งการกำหนดคุณภาพน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่เข้มงวด ทำให้โรงกลั่นน้ำมันในประเทศ ไม่สามารถเพิ่มการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพื่อรองรับความต้องการใช้ที่สูงขึ้น ส่งผลให้ต้องนำเข้าน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๒ หรือเบนซิน 95 Gasoline Base 2 หรือ G-Base 2 เพิ่มขึ้นเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ แลจำเป็นต้องส่งออกน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๑ G-base 1 และเบนซิน 91 ที่มีคุณภาพแต่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดหรือตามประกาศกำหนดของกรมธุรกิจพลังงาน การผสมเอทานอลในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นและต่างจากคุณภาพเดิมควรต้องทบทวนถึงเกษตรกรชาวไร่อ้อยและมันสำปะหลังจะได้รับประโยชน์ และพิจารณาปรับปรุงข้อกำหนดและคุณลักษณะของน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่จะเพิ่มขึ้น เช่น E20 ชนิดใหม่ เพื่อให้น้ำมันเชื้อเพลิงมีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานของเครื่องยนต์ เนื่องจากอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นผู้กำหนดมาตรฐานของเครื่องยนต์ และทำให้อุตสาหกรรมโรงกลั่นลงทุนเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงตามเทคโนโลยีเครื่องยนต์

๑๔) ปัญหาจากนโยบายการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมาย

เมื่อปี ๒๕๕๖ อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้กำหนดอัตราสำรองน้ำมันดิบร้อยละหกของปริมาณการค้าประจำปีของน้ำมันดิบที่ใช้ในการกลั่น จากนั้นในปี ๒๕๕๘ กำหนดอัตราสำรองน้ำมันดิบร้อยละหก และมีการปรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขให้มีปริมาณสำรองเพิ่มขึ้น และในช่วงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๓ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕ ปรับลดอัตราสำรองน้ำมันดิบร้อยละสี่ เนื่องจากผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และเมื่อ ๑ มกราคม ๒๕๖๕ เป็นต้นมา ได้มีการกำหนดอัตราสำรองน้ำมันดิบร้อยละห้า ทั้งที่ธุรกิจโรงกลั่นยังได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ

การสำรองน้ำมันเอกชนตามกฎหมายมีวัตถุประสงค์เพื่อความมั่นคงด้านพลังงาน แต่ควรคำนึงถึงความเหมาะสมและความสมดุลระหว่างความมั่นคงกับภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งปัจจุบันโรงกลั่นมีความสามารถในการจัดหาน้ำมันดิบจากแหล่งต่าง ๆ ในตลาดโลกมากขึ้น และจากนโยบายสนับสนุนการใช้พลังงานหมุนเวียนตามแผนพัฒนากำลังการผลิตไฟฟ้าของประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (PDP 2018) และแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (AEDP 2018) นโยบายที่รองรับแนวโน้มการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบเศรษฐกิจคาร์บอนต่ำ และจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยธุรกิจโรงกลั่นจำเป็นต้องลดกำลังการผลิตน้ำมันอากาศยานและน้ำมันดีเซล เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และตั้งแต่มีกฎหมายบังคับให้เอกชนต้องมีการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราสูงก็ไม่เคยเกิดเหตุการณ์ที่เรือบรรทุกน้ำมันไม่สามารถเดินทางได้หรือประเทศได้รับผลกระทบถึงขั้นวิกฤตการณ์พลังงาน ดังนั้น รัฐบาล กระทรวงพลังงาน และกรมธุรกิจพลังงานควรพิจารณากำหนดอัตราสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและสมดุล ระหว่างความมั่นคงด้านพลังงานกับภาวะทางเศรษฐกิจของประเทศ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากกรมธุรกิจพลังงานสามารถผ่อนคลายเรื่องคุณภาพมาตรฐานน้ำมันหรือปรับเปลี่ยนคุณสมบัติของน้ำมันบางอย่าง จะช่วยให้โรงกลั่นน้ำมันสามารถลดต้นทุนการผลิตน้ำมันสำเร็จรูปได้หรือไม่

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ได้ตอบประเด็นซักถามว่า เนื่องจากกรมธุรกิจพลังงานได้กำหนดคุณภาพมาตรฐานน้ำมันไว้สูงกว่าภูมิภาคอื่น ๆ ทำให้โรงกลั่นน้ำมันมีต้นทุนในการผลิตที่สูงขึ้น โดยหากมีการผ่อนคลายเรื่องคุณภาพมาตรฐานน้ำมันไม่ให้เข้มงวดเกินไป ก็จะทำให้สามารถลดต้นทุนในการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันได้ โดยโรงกลั่นน้ำมันก็จะสามารถปรับเปลี่ยนค่าความดันไอของน้ำมันเบนซิน (Reid Vapour Pressure: RVP) ซึ่งกลุ่มโรงกลั่นน้ำมันได้เคยแจ้งไปยังกรมธุรกิจพลังงานเพื่อขอให้ผ่อนคลายความเข้มงวดของการกำหนดคุณภาพมาตรฐานของน้ำมันเพื่อลดต้นทุนการผลิต อย่างไรก็ตาม กรมธุรกิจพลังงานได้หารือกับสมาคมผู้ผลิตยานยนต์ และแจ้งกลับมาว่า ไม่สามารถปรับลดคุณภาพมาตรฐานของน้ำมันได้ เพราะจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ หากพิจารณาคุณภาพมาตรฐานน้ำมันของประเทศอื่น ๆ ที่ใช้ยานยนต์ประเภทเดียวกับประเทศไทย จะเห็นได้ว่า ยานยนต์ของประเทศเหล่านั้นก็สามารถใช้น้ำมันที่มีคุณภาพมาตรฐานที่ต่ำกว่าของประไทยได้ ดังนั้น จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรจะได้หารือหรือทำความเข้าใจกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้ หากสามารถปรับลดหรือผ่อนคลายข้อกำหนดเรื่องคุณภาพมาตรฐานน้ำมันลงได้ ก็จะทำให้โรงกลั่นน้ำมันสามารถลดต้นทุนการผลิตและช่วยเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันพื้นฐานได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ลดการนำเข้าน้ำมันดิบจากต่างประเทศได้อีกด้วย

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากราคาน้ำมันดิบมีการปรับราคาขึ้นหรือลง โรงกลั่นน้ำมันจะปรับราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นที่ซื้อขายได้ทันทีหรือไม่

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ได้ตอบประเด็นซักถามว่า น้ำมันดิบที่โรงกลั่นน้ำมันซื้อมาในลักษณะสัญญาซื้อขายระยะยาว (Term) และสัญญาแบบรายครั้ง (Spot) จะมีการตกลงซื้อขายล่วงหน้าประมาณ ๒ เดือน เมื่อราคาน้ำมันดิบมีราคาสูงขึ้นราคาน้ำมันสำเร็จรูปก็จะไม่ปรับขึ้นทันที โดยอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปจะไม่สัมพันธ์กัน เนื่องจากเป็นน้ำมันต่างประเภทกันจึงไม่ได้มีการปรับราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นทันที

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากโรงกลั่นน้ำมันสามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปโดยไม่ต้องผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นจะถูกลงกว่าราคาน้ำมันตลาดสิงคโปร์หรือไม่

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ได้ตอบประเด็นซักถามว่า หากโรงกลั่นสามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปโดยไม่ต้องผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นก็ยังต้องอ้างอิงราคาตลาดสิงคโปร์ จึงไม่สามารถทำให้ราคาหน้าโรงกลั่นถูกกว่าราคาตลาดสิงคโปร์ได้ นอกจากนี้ เมื่อเทียบโรงกลั่นน้ำมันของประเทศไทยกับโรงกลั่นของประเทศสิงคโปร์ จะเห็นได้ว่า สิงคโปร์มีความสามารถในการกลั่นน้ำมันดิบได้มากกว่า และมีต้นทุนในการกลั่นน้ำมันต่ำกว่าประเทศไทย ดังนั้น ประสิทธิภาพและต้นทุนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันประเทศไทยยังไม่มีศักยภาพเทียบเท่าโรงกลั่นของประเทศสิงคโปร์

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า แนวคิดหลักเกณฑ์ Export Parity สามารถอิงราคาส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปเสมือนจริงได้หรือไม่ และโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยสามารถผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงไปขายตลาดสิงคโปร์โดยคิดในราคาเสมือนส่งออกเช่นเดียวกับหลักเกณฑ์ Import Parity ที่อิงราคาเสมือนนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปได้หรือไม่ และสามารถใช้หลักเกณฑ์ Cost Plus อิงต้นทุนการผลิตบวกผลตอบแทนการลงทุนได้หรือไม่ มีหน่วยงานที่กำหนดราคาอ้างอิงตลาดสิงคโปร์หรือไม่ และสามารถกำหนดราคาเองหรือทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการซื้อขายน้ำมันในภูมิภาคได้หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของสิงคโปร์มีการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อการส่งออก แต่ว่าโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยมีความมุ่งหมายในผลิตน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อใช้ในประเทศเป็นหลักถึงร้อยละ ๘๐ ของน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตได้ส่วนที่เหลือใช้แล้วจึงส่งออก และโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของสิงคโปร์มีการผลิตที่คุ้มค่าการลงทุนหรือ Economies of Scale หรือคุ้มต้นทุนที่มากกว่าโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย กรณีเกิดสงคราม การปิดช่องแคบฮอร์มุซ โรงกลั่นในประเทศไทยไม่สามารถนำเข้าน้ำมันดิบได้ ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงจำเป็นต้องเร่งนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากสิงคโปร์มาขายเพื่อไม่ให้เกิดภาวการณ์ขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งกระทบต่อความมั่นคง จึงต้องใช้ราคาเสมือนนำเข้า โดยโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของสิงคโปร์ได้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเบนซิน ยูโร ๔ ส่วนมาตรฐานน้ำมันดีเซลมีคุณภาพใกล้เคียงกับที่ผลิตจากโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทย น้ำมันดีเซลจากโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยมีมาตรฐานสูงกว่าข้อกำหนดคุณภาพของกัมพูชา ลาว และเมียนมา มีราคาแตกต่างจากน้ำมันดีเซลของสิงคโปร์ ในเรื่องค่าการกลั่นที่ขึ้นกับผลตอบแทนการลงทุนโรงกลั่นแต่ละแห่งมีราคาต้นทุนที่แตกต่างกัน บางช่วงเวลาราคาอาจสูงกว่าราคาน้ำมันนำเข้าไม่สามารถแข่งขันกันได้จึงไม่ควรใช้หลักเกณฑ์ Cost Plus นอกจากนั้นผู้ค้าน้ำมันสถานีบริการต่าง ๆ ไม่ได้รับค่าการตลาดตามโครงสร้างที่ราชการกำหนด และหน่วยงานที่กำหนดราคาอ้างอิงตลาดสิงคโปร์ คือราคาที่ผู้ซื้อผู้ขายและส่งมอบกันจริงมีท่าเรือขนส่งและเป็นศูนย์กลางการกลั่นและส่งออกน้ำมันของภูมิภาคเอเชียแปรซิฟิก และศูนย์กลางการค้าน้ำมันระหว่างประเทศ มีที่ทำการของบริษัทค้าน้ำมันต่าง ๆ โดยมีบริษัทหรือสำนัก Platt's oilgram ณ สิงคโปร์ เป็นผู้รวบรวมข้อมูลและประกาศเปิดเผยราคาเป็นรายวัน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ราคาก๊าซแอลพีจีน่าจะมีการส่งออกขายไปต่างประเทศ เนื่องจากได้ราคาที่สูงกว่าขายในประเทศ เนื่องจากรัฐบาลมีมาตรการสนับสนุนช่วยเหลือประชาชนด้วยการตรึงราคาก๊าซหุงต้มใช่หรือไม่

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ราคาก๊าซแอลพีจีตลาดโลกจะเป็นไปตามคุณภาพของน้ำมันดิบ และผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นข้อซักถามเพิ่มเติมว่า การส่งออกก๊าซแอลพีจีต้องขออนุญาตจากอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานซึ่งจะพิจารณาว่าก๊าซแอลพีจีที่ผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการใช้ในประเทศหรือไม่

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่โรงกลั่นน้ำมันจำหน่ายหรือส่งออกให้กับลูกค้าเป็นราคาที่ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายไม่เกี่ยวกับหลักเกณฑ์ Import Parity ที่กำหนดโดย สนพ. ใช่หรือไม่

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่โรงกลั่นน้ำมันจำหน่ายหรือส่งออกให้กับลูกค้าเป็นราคาที่ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย เป็นไปตามกลไกตลาดการค้าเสรี

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๑ Gasoline Base 1 หรือ G-Base 1 มีคุณภาพและมาตรฐานต่างจากน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๒ G-base 2 อย่างไร เพราะเหตุใดจึงต้องส่งออกน้ำมันเบนซิน 91 และนำเข้าน้ำมันเบนซิน 95 และในส่วนของน้ำมันเบนซิน 91 สามารถผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์สำหรับใช้ในประเทศหรือนำไปใช้เป็นผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมอย่างอื่น และกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันได้มีการหารือกับกลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์หรือไม่เกี่ยวกับการผลิตเชื้อเพลิงชนิดใหม่ ลดการนำเข้าน้ำมันเบนซิน 95 เพื่อไม่ต้องส่งออกน้ำมันเบนซิน 91 ที่มีราคาถูก และเป็นการแก้ปัญหาน้ำมันกลุ่มเบนซินมีราคาแพง

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๑ Gasoline Base 1 หรือ G-Base 1 ใช้สำหรับผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน 91 ส่วนน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๒ หรือ G-base 2 ใช้สำหรับผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน 95 ซึ่งค่าออกเทนหรือค่าความร้อนของน้ำมันทั้งสองชนิดต่างกัน และจากนโยบายการยกเลิกจำหน่ายน้ำมันเบนซิน 91 จำเป็นต้องส่งออกและไม่สามารถผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์สำหรับใช้ในประเทศได้ เนื่องจากเป็นแก๊สโซลีนชนิดเบา มีความดันไอที่สูง และหากผสมเอทานอลหรือแอลกอฮอล์ลงไปจะทำให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่จะได้ไม่เป็นไปตามชนิดและมาตรฐานน้ำมันเบนซินตามที่อธิบดีกรมธุรกิจพลังงานประกาศกำหนด

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ตอบประเด็นข้อซักถามเพิ่มเติมว่า สามารถนำน้ำมันเบนซิน 91 ไปใช้เป็นผลิตภัณฑ์ของอุตสาหกรรมอย่างอื่นแทนการส่งออกได้ เนื่องจากเป็นไปตามกลไกตลาดการค้าเสรี และกรมธุรกิจพลังงานมีหน้าที่ในการกำหนดคุณภาพเชื้อเพลิงชนิดใหม่เพื่อไม่ให้มีการส่งออกน้ำมันเบนซิน 91 และเพื่อลดการนำเข้าน้ำมันเบนซิน 95

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการจ่ายเงินชดเชยให้แก่น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้ใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อการดำเนินการดังกล่าวต่อไปได้เป็นระยะเวลาสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและขยายระยะเวลาดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้อีกไม่เกินสองครั้ง ครั้งละไม่เกินสองปี กระทรวงพลังงานมีแนวทางเกี่ยวกับการสนับสนุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพอย่างไร ปัญหาน้ำมันเขียว และสถานีบริการน้ำมันควรลดชนิดลงหรือไม่

ในระยะยาวอุตสาหกรรมเอทานอลสามารถมีผลิตภัณฑ์อย่างอื่น โดยไม่นำไปใช้เป็นเชื้อเพลิง เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้หรือไม่ และอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานได้มีการประกาศกำหนดคุณภาพน้ำมันชีวภาพกลุ่มดีเซล จนนำมาสู่ปัญหาเรื่องการผลักดันให้ส่งออกด้วยหรือไม่

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า การกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงได้มีพัฒนาการตั้งแต่เริ่มมีนโยบายลดการใช้สารตะกั่วเป็นสารเติมแต่งในน้ำมันเบนซิน การนำเอทานอลผสมน้ำมันเบนซินพื้นฐานลดการนำเข้าสาร Methyl Tertiary Butyl Ether (MTBE) และเพิ่มประสิทธิภาพน้ำมันเบนซินได้ และจากสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบและไบโอดีเซลที่สูงขึ้น ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ในการประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีการตั้งคณะทำงานพิจารณาการกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล โดยคณะทำงานดังกล่าวมีผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ ผู้แทนจากกระทรวงคมนาคม และมีอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานเป็นประธานคณะทำงานเพื่อพิจารณาสัดส่วนผสมการผสมไบโอดีเซลในภาวะวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยรัฐบาลได้มีมาตรการบรรเทาผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่ปรับตัวสูงขึ้นในระยะสั้นกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลจาก B7 เหลือเกรดเดียว คือ B5 ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ส่วนนโยบายการลดสัดส่วนเอทานอลที่ผสมน้ำมันเบนซินพื้นฐาน E20 และ E85 ต้องบังคับตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ ในส่วนของส่วนเรื่องน้ำมันเขียวเป็นน้ำมันที่รัฐบาลจำหน่ายให้แก่เรือประมง เพื่อไม่ให้มีการลักลอบนำมาขายบนบก ซึ่งได้สิทธิพิเศษในการยกเว้นภาษีและไม่ต้องเรียกเก็บเงินเข้ากองทุนต่าง ๆ และการกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใหม่เพิ่มหรือลดชนิดลงอาจส่งกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิง เงินที่ลงทุนก่อสร้างคลังน้ำมันไปแล้ว รวมถึงหัวจ่ายน้ำมันเชื้อเพลิง หรือการปรับปรุงมิเตอร์ที่สถานีบริการน้ำมัน

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่าเพิ่มเติมว่า เอทานอลสามารถนำไปใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องสำอางหรือผลิตภัณฑ์ยา และการลดสัดส่วนเอทานอลที่ผสมน้ำมันเบนซินพื้นฐาน เหลือน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E7 อุตสาหกรรมกลุ่มโรงกลั่นน้ำมันก็สามารถทำได้ทันที โดยที่อุตสาหกรรมยานยนต์ไม่ต้องปรับปรุงเทคโนโลยีเครื่องยนต์ ส่วนประเด็นเรื่องการกำหนดคุณภาพน้ำมันชีวภาพกลุ่มดีเซลรัฐบาลไม่ได้มีการควบคุมชนิดเข้มงวดมากเท่ากับน้ำมันแก๊สโซฮอล์ การผลิตน้ำมันชีวภาพโดยผสมเป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐาน มีขั้นตอนการปรุงแต่งที่สะดวกกว่าน้ำมันกลุ่มเบนซิน และกลุ่มผลิตภัณฑ์น้ำมันดีเซลอาจมีปัญหาเฉพาะสัดส่วนที่เหมาะสมในการผสมไบโอดีเซลให้สอดคล้องกับผลผลิตปาล์มน้ำมัน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า โรงกลั่นน้ำมันมีการนำเข้าน้ำมันดิบจากถิ่นกำเนิดประเทศใด มีปริมาณร้อยละเท่าใดทำการกลั่นแล้วได้เป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูป มีสัดส่วนต่าง ๆ แต่ละปีจำนวนเท่าใด รวมถึงราคาที่ซื้อมาแยกเป็นข้อมูลย้อนหลังสิบปี และค่าการกลั่นที่เป็นข้อมูลในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเมื่อขายผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูป โรงกลั่นใช้ราคาฐานใดคิดภาษีสรรพสามิตเป็นลิตรหรือเป็นมูลค่าซื้อขายอย่างไร

ผู้แทนกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า น้ำมันดิบแหล่งต่าง ๆ มีคุณสมบัติที่หลากหลายและแตกต่างกัน รวมถึงมีความผันผวนของราคาน้ำมัน ซึ่งเป็นเรื่องเฉพาะของแต่ละบริษัท บริษัทที่เป็นผู้ค้าน้ำมันข้ามชาติอาจจะซื้อ

น้ำมันดิบในตลาดโลกหรือในตลาดภูมิภาคเป็นจำนวนมาก เพื่อนำมาจัดสรรให้กับโรงกลั่นของตนเพื่อขายเป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันสำเร็จรูปให้เฉพาะบริษัทตัวแทน ซึ่งดำเนินกิจการในประเทศ หรือสถานีบริการน้ำมันที่เป็นเครื่องหมายการค้าของตนเอง ซึ่งอาจได้ราคาที่แตกต่างกันกับโรงกลั่นบางแห่ง ดังนั้น จึงไม่สามารถตอบคำถามได้และไม่มีข้อมูล เนื่องจากอุตสาหกรรมน้ำมันโลก อุตสาหกรรมโรงกลั่นเป็นศาสตร์และมีองค์ความรู้ที่ลึกมาก เช่น น้ำมันดิบราคาถูกจะได้น้ำมันเตามาก บางครั้งราคาน้ำมันเตาอาจต่ำกว่าราคาน้ำมันดิบ ยิ่งกลั่นก็จะยิ่งขาดทุน โรงกลั่นทุกแห่งจึงต้องมีหน่วยงานสำหรับพัฒนาเพิ่มมูลค่าของน้ำมันเตา ส่วนเรื่องของรายงานข่าวหุ้นเรื่องค่าการกลั่นในตลาดหลักทรัพย์เป็นค่าการกลั่นที่เป็นข้อมูลของตลาดสิงคโปร์

๓.๒.๔ การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนกรมสรรพสามิต ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ประโยชน์ของภาษีสรรพสามิตในแง่รายได้แผ่นดินและความเป็นธรรมในสังคม

กรมสรรพสามิตเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการดำเนินการจัดเก็บภาษีตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต เพื่อส่งเป็นรายได้ของรัฐ โดยในปี ๒๕๖๓ รัฐบาลมีรายได้เป็นเงินจากภาษีสรรพสามิตประมาณ ๕๓๐,๐๐๐ ล้านบาท และในปี ๒๕๖๔ มีเป้าหมายรายได้ของรัฐบาลจากสรรพสามิตอยู่ที่ประมาณ ๖๓๔,๐๐๐ ล้านบาท ทั้งนี้ รายได้จากภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันจะอยู่ที่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท หรือประมาณหนึ่งในสามของภาษีสรรพสามิตทั้งหมด สำหรับภาษีสรรพสามิตสุรา ยาสูบ และเบียร์ อยู่ที่ประมาณ ๑๘๐,๐๐๐ ล้านบาท และอีกประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาทมาจากภาษีรถยนต์ ซึ่งหลักการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต ประกอบด้วย (๑) สินค้าและบริการที่มีผลกระทบด้านสุขภาพหรือขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ได้แก่ สุรา ยาสูบ และไพ่ (๒) สินค้าและบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือมีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ได้แก่ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล รถกระบะ และรถจักรยานยนต์ และ (๓) สินค้าและบริการที่มีลักษณะเป็นการฟุ่มเฟือย ได้แก่ น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน เพื่อให้การใช้พลังงานของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัดที่สุด

๒) ภาษีสรรพสามิตในแง่ของการลดการบริโภคหรือภาษีคาร์บอนเพื่อลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม (Carbon Tax)

เนื่องจากในอนาคตอาจมีการใช้รถยนต์ไฟฟ้าแบบใช้แบตเตอรี่มากขึ้น ซึ่งจะทำให้รายได้ของรัฐที่ได้จากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันลดลงอย่างมาก อย่างไรก็ตาม แม้ว่ารถยนต์ไฟฟ้าจะไม่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาก็ตาม แต่ก็มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่โรงไฟฟ้าเพิ่มขึ้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เพื่อลดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม

๓) หลักเกณฑ์การกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันมีหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราการจัดเก็บจากค่าความร้อน ซึ่งจะเห็นได้ว่า กลุ่มน้ำมันเบนซินมีค่าความร้อนสูงกว่า จึงมีการจัดเก็บภาษีในอัตราที่มากกว่ากลุ่มน้ำมันดีเซล โดยปัจจุบันกลุ่มน้ำมันเบนซินจัดเก็บอยู่ที่ประมาณลิตรละ ๖ บาท และกลุ่มน้ำมันดีเซลจัดเก็บอยู่ที่ประมาณลิตรละ ๕ บาท

๔) แนวทางและข้อจำกัดของการปรับอัตราภาษีสรรพสามิตที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ เป็นระบบที่นิยมใช้กันในหลายประเทศและเป็นระบบควรนำมาใช้บังคับในประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ อาจทำให้ค่าไฟฟ้ามีราคาสูงขึ้น และต้องใช้ระยะเวลาเพื่อให้อุตสาหกรรมต่าง ๆ ปรับตัวกับระบบจัดเก็บแบบใหม่

๕) การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากโรงงานผลิตเอทานอล

เอทานอลจากโรงงานผลิตเอทานอลสำหรับใช้เป็นเชื้อเพลิง มีอัตราภาษีสรรพสามิตเป็นศูนย์ ซึ่งเอทานอลที่ใช้ในอุตสาหกรรมอาหารและเครื่องสำอางจะมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิต

๖) ภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน

ภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นเพียงส่วนหนึ่งของโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็น ดังนั้น การปรับลดราคาน้ำมันเชื้อเพลิงควรพิจารณาถึงเรื่องอื่น ๆ ได้แก่ การจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และภาษีมูลค่าเพิ่ม กล่าวโดยสรุป ภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งทำให้รัฐบาลมีรายได้เพื่อนำมาพัฒนาประเทศ หรือเป็นหนึ่งในตัวขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจ และแนวทางที่รัฐดำเนินการอยู่ในปัจจุบันมีความเหมาะสมแล้ว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันมีอัตราเท่าใด และมีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะยกเว้นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันลดลงลิตรละ ๑ บาท ในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัวจากปัจจัยการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) รวมทั้งการยกเว้นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันจะทำให้รายได้ของรัฐบาลลดลงอย่างไร

ผู้แทนกรมสรรพสามิต ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ในอดีตช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์ราคาน้ำมัน ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกสูงกว่า ๑๕๐ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล รัฐบาลสมัยนั้นไม่มีการยกเว้นสรรพสามิตน้ำมันเบนซิน แต่ได้มีนโยบายลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลงลิตรละ ๕ สตางค์ เพื่อไม่ให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลเกินลิตรละ ๓๐ บาท เป็นระยะเวลาประมาณกว่า ๒ ปี ทำให้รายได้ของรัฐบาลลดลง ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยปัจจุบันกลุ่มน้ำมันเบนซินจัดเก็บอยู่ที่ประมาณ ๖ บาทต่อลิตร และกลุ่มน้ำมันดีเซลจัดเก็บอยู่ที่ประมาณ ๕.๘๕ บาทต่อลิตร ซึ่งการยกเว้นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ได้หรือไม่ เป็นเรื่องของนโยบายภาครัฐ ทั้งนี้หากคณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเว้นการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมัน กรมสรรพสามิตสามารถดำเนินการได้ทันที อย่างไรก็ตาม เป้าหมายในปี ๒๕๖๔ รัฐบาลต้องการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้ได้ จำนวน ๖๓๔,๐๐๐ ล้านบาท และการยกเว้นภาษีสรรพสามิตน้ำมันให้ลดลง ๑ บาท จะทำให้รัฐสูญเสียรายได้ และส่งผลกระทบประมาณ ๒๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และแม้ว่าจะยกเว้นภาษีสรรพสามิตน้ำมันลง ๑ บาท ก็ไม่ได้หมายความว่า ผู้ประกอบการขนส่งหรือผู้ผลิตสินค้าอุปโภคบริโภคจะลดราคาสินค้าให้แก่ผู้บริโภค

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของต่างประเทศมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันอย่างไร และโครงสร้างภาษีในราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละเท่าไหร่

ผู้แทนกรมสรรพสามิต ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ประเทศที่มีการนำเข้าพลังงานจะมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในอัตราสัดส่วนประมาณร้อยละ ๒๐ – ๓๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของประเทศว่ามีความจำเป็นที่รัฐบาลต้องมีรายได้เพียงใด เพื่อนำไปใช้เป็นงบประมาณแผ่นดินในการพัฒนาประเทศ และอีกประการหนึ่ง หากภาษีสรรพสามิตน้ำมันมีอัตราไม่ต่ำมากจะทำให้น้ำมันมีราคาสูง การใช้พลังงานเป็นไปอย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ สำหรับประเทศไทย รายได้ของรัฐบาลขึ้นอยู่กับปริมาณการใช้ต่อลิตรตามราคาเนื้อน้ำมัน โดยไม่พิจารณาถึงสัดส่วนของราคาขายปลีกต่อลิตร ส่วนเรื่องภาษีมูลค่าเพิ่มเป็นภาษีที่รัฐจัดเก็บจากสินค้าและบริการ ปัจจุบันมีการหักภาษีซื้อภาษีขาย และผู้ค้าน้ำมันหรือสถานีบริการน้ำมันน่าจะเป็นนิติบุคคลทั้งหมดแล้ว อย่างไรก็ตาม หากสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นกว่า ๑๓๐ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล รัฐบาลก็อาจมีความจำเป็นต้องปรับหลักเกณฑ์ลดอัตราการจัดเก็บสรรพสามิต เพื่อไม่ให้ราคาขายปลีกน้ำมันเป็นภาระแก่ประชาชนเกินสมควร

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ระบบการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ และการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของแบตเตอรี่ มีหลักการอย่างไร

ผู้แทนกรมสรรพสามิต ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เป็นหลักการที่ควรจะเป็น ซึ่งจะทำให้กลุ่มน้ำมันดีเซลมีอัตราจัดเก็บที่สูงกว่ากลุ่มน้ำมันเบนซิน เนื่องจากกลุ่มน้ำมันดีเซลปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากกว่า และต้องมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากเชื้อเพลิงถ่านหินมากขึ้น ในขณะที่ระบบการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตจากค่าความร้อนที่ใช้อยู่ มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันทุกประเภท ตั้งแต่น้ำมันเครื่องบินไปจนถึงน้ำมันเตา และจากมาตรการส่งเสริมช่วยเหลือการท่องเที่ยวได้ลดอัตราจัดเก็บในส่วนของน้ำมันเครื่องบิน คงเหลือ ๒๐ สตางค์ต่อลิตร นอกจากนี้ปัจจุบันมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในการผลิตแบตเตอรี่ หรือการนำเข้าแบตเตอรี่ ในอัตราร้อยละ ๘ เพื่อเป็นเครื่องมือในการป้องกันแบตเตอรี่ที่ราคาถูก และไม่มีคุณภาพจากประเทศจีน และได้มีการศึกษาระบบการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตแบตเตอรี่ในอัตราพิเศษ เพื่อส่งเสริมการใช้รถยนต์ไฟฟ้า

๓.๒.๕ ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล)

ผู้แทนสมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) สถานการณ์เอทานอล

ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องมาจากสถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก ซึ่งเป็นปัจจัยภายนอกที่ประเทศไทยไม่สามารถควบคุมได้ ในอดีตที่ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกสูงกว่า ๑๕๐ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศสูงขึ้นอย่างมาก รัฐบาลจึงมีนโยบายไม่ให้น้ำมันดีเซลเกิน ๓๐ บาทต่อลิตร โดยใช้มาตรการทางภาษีและกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอุดหนุนหรือตรึงราคาขายปลีก และเป็นจุดเริ่มต้นของการใช้พลังงานทดแทนหรือพลังงานทางเลือก ซึ่งมีวัตถุประสงค์ ๓ ด้าน คือ (๑) ด้านความมั่นคง ลดการนำเข้าน้ำมันหรือเชื้อเพลิงฟอสซิลจากต่างประเทศ เนื่องจากมีแหล่งพลังงานทดแทนที่ผลิตจากวัตถุดิบภายในประเทศ (๒) ด้านเศรษฐกิจ เป็นการเพิ่มมูลค่าผลิตผลทางการเกษตรรักษาเสถียรภาพราคาพืชผลทางการเกษตร เกิดการจ้างงานและช่วยให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น เชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล) ร้อยละ ๗๐ มาจากผลิตผลทางการเกษตร ได้แก่ กากน้ำตาล และมันสำปะหลัง หรือข้าวสารที่เสื่อมคุณภาพ และ (๓) ด้านสิ่งแวดล้อม ลดปริมาณก๊าซเรือนกระจกและฝุ่นละอองที่เกิดจากการเผาไหม้ ทำให้มลพิษทางอากาศ

โดยรวมลดลงมากกว่าเบนซินร้อยละ ๖๐ ซึ่งการส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ใช้รถยนต์ไฟฟ้า ก็ขึ้นอยู่กับว่าประเทศนั้น ๆ มีการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงประเภทใด ประเทศนอร์เวย์มีการผลิตไฟฟ้าด้วยพลังน้ำจากเขื่อน ไม่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ สามารถสนับสนุนได้อย่างเต็มที่

จากข้อมูลเมื่อเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ พบว่า มีปริมาณการใช้เอทานอลประมาณ ๔.๓๒ ล้านลิตรต่อวัน และตั้งแต่มีการประกาศยกเลิกน้ำมันเบนซิน ๙๑ ในปี ๒๕๕๖ เริ่มมีการใช้เอทานอลเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีโรงงานผลิตเอทานอล จำนวน ๒๖ โรงงาน แบ่งจำแนกตามวัตถุดิบได้แก่ (๑) โรงงานเอทานอลใช้กากน้ำตาล มันเส้น จำนวน ๔ โรงงาน (๒) โรงงานเอทานอลใช้กากน้ำตาล จำนวน ๑๑ โรงงาน และ (๓) โรงงานเอทานอลใช้มันสำปะหลัง จำนวน ๑๑ โรงงาน รวมกำลังการผลิตที่ได้รับอนุญาต ประมาณ ๖.๒๗๕ ล้านลิตรต่อวัน และกำลังการผลิตติดตั้ง ๖.๑๒๕ ล้านลิตรต่อวัน

๒) ต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล)

จากข้อมูลราคาอ้างอิงเอทานอลย้อนหลัง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๖๓ เฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ ๑๗ – ๒๓ บาทต่อลิตร แต่ว่าราคาเอทานอล ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ อยู่ที่ประมาณ ๒๖ บาท ซึ่งมีผลกระทบมาจากการที่ประเทศจีนประสบภัยแล้ง พื้นที่เพาะปลูกข้าวโพดได้รับความเสียหาย จึงต้องนำเข้ามันเส้นจากประเทศไทย และเป็นปัจจัยทำให้กากน้ำตาล และมันสำปะหลังของไทยมีราคาสูงขึ้นไปด้วย ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้มีแนวคิดที่จะใช้ต้นทุนการผลิตเอทานอลมาคำนวณราคาอ้างอิง เช่น เอทานอล ๑ ลิตรมาจากกากน้ำตาล ๔.๖ กิโลกรัม เป็นต้น และอ้างอิงราคากากน้ำตาลที่กรมศุลกากรใช้ส่งออกเฉลี่ย ๓ เดือนล่าสุด อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันยังไม่มีการดำเนินการตามโครงสร้างราคาดังกล่าว

๓) หลักเกณฑ์ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพที่จำหน่ายให้แก่โรงกลั่นน้ำมัน และผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๗

หลักเกณฑ์ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพที่จำหน่ายให้แก่โรงกลั่นน้ำมัน และผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๗ เป็นไปตามมติคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) โดยใช้ราคาอ้างอิงจากการเปรียบเทียบราคาต่ำสุดระหว่างราคาเอทานอลที่ผู้ผลิตเอทานอลรายงานต่อกรมสรรพสามิตกับราคาเอทานอลที่ผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรา ๗ รายงานต่อ สนพ.

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า เชื้อเพลิงชีวภาพของประเทศไทยมีศักยภาพในการส่งออกหรือแข่งขันในตลาดโลกหรือไม่ มีแนวคิดในการนำเข้าเอทานอลเพื่อใช้ในการคำนวณเป็นราคาอ้างอิงหรือไม่ และมีแนวทางสร้างรายได้หรือมูลค่าเพิ่มของเอทานอลเป็นน้ำหอมหรือทำเป็นสุราเพื่อส่งออกไปต่างประเทศ หรือการลดต้นทุนของอุตสาหกรรมเอทานอลไทย นอกจากการนำไปใช้ในภาคพลังงาน อย่างไร

ผู้แทนจากสมาคมการค้าผู้ผลิตเอทานอลไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพของไทย ไม่สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้ เนื่องจากต้นทุนด้านวัตถุดิบทางการเกษตรของสหรัฐอเมริกาใช้ข้าวโพดจีเอ็มโอราคาไม่สูงและสามารถผลิตเอทานอลได้ประมาณปีละ ๔๐,๐๐๐ - ๖๐,๐๐๐ ล้านลิตร เหลือใช้ในประเทศประมาณปีละ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ ล้านลิตร ในราคาประมาณลิตรละ ๑๑ - ๑๒ บาท ซึ่งมีผลกระทบต่อราคาเอทานอลในตลาดโลก ประเทศต่าง ๆ เช่น ประเทศฟิลิปปินส์ เป็นต้น ก็มีการนำเข้าเอทานอลจากประเทศสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม การใช้เอทานอลเป็นเชื้อเพลิงของสหรัฐอเมริกา มีเพียงร้อยละ ๑๐ จากปริมาณเอทานอลทั้งหมดเท่านั้น บริษัท

ค้าน้ำมันต่าง ๆ ไม่ได้ให้ความร่วมมือกับทางราชการในการสนับสนุนให้ใช้เชื้อเพลิงชีวภาพในภาคพลังงาน จึงมีความแตกต่างกับผู้ค้าน้ำมันในประเทศไทยที่ให้ความร่วมมือกับทางราชการเป็นอย่างดี นอกจากนี้ ประเทศจีนก็มีนโยบายสนับสนุนเชื้อเพลิงชีวภาพ โดยเน้นให้เกิดการจ้างงานในประเทศ เป็นหลัก ซึ่งราคาเอทานอลของประเทศจีน อยู่ที่ประมาณ ๓๐ บาทต่อลิตร และมีการนำเข้าวัตถุดิบการเกษตรจากประเทศไทย

ในส่วนการใช้ราคาเอทานอลอ้างอิงการนำเข้า อาจทำให้อุตสาหกรรมเอทานอลในประเทศต้องมีการปรับตัวเพื่อแข่งขันในตลาดอยู่ตลอดเวลา และหากอุตสาหกรรมเอทานอลตั้งราคาสูงไว้บริษัทน้ำมันหรือผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรา ๗ ย่อมไปซื้อกับโรงงานเอทานอลที่ขายในราคาต่ำกว่าแน่นอน ดังนั้น การเจรจาต่อรอง และการประมูลตามกลไกตลาดเสรี เป็นหลักเกณฑ์การตั้งราคาเอทานอลที่เหมาะสมแล้ว สำหรับผลิตภัณฑ์ที่สร้างมูลค่าเพิ่มให้เอทานอล ได้แก่ การนำแอลกอฮอล์ไปใช้สำหรับผลิตเจลล้างมือ เป็นต้น ทั้งนี้ หากนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ประมาณ ๒๐๐ ล้านลิตร ต้องขออนุญาตจากกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน เพื่อป้องกันปัญหาการขาดแคลนเอทานอลในภาคพลังงานด้วย

๓.๒.๖ สถานการณ์น้ำมันปาล์มดิบ และราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซล)

ผู้แทนจากกรมการค้าภายในได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

สถานการณ์น้ำมันปาล์มดิบ ตั้งแต่ช่วงปลายปี ๒๕๖๓ ราคาปาล์มดิบปรับตัวสูงขึ้นถึงกิโลกรัมละ ๗ - ๘ บาท ซึ่งมีปัจจัยมาจากผลผลิต มีปริมาณลดลงตั้งแต่เดือนกันยายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ทำให้คลังสินค้า (Stock) หรือสต็อกน้ำมันปาล์มดิบคงเหลือลดลงไปด้วย จากการตรวจสอบของคณะทำงานตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์มเฉพาะกิจระดับจังหวัด พบว่า น้ำมันปาล์มคงเหลือของเดือนมกราคม ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๑๔๑,๓๑ ตัน ลดลงร้อยละ ๓๐ เมื่อเทียบกับของเดือนธันวาคม ๒๕๖๓ โดยราคาผลผลิตปาล์มดิบเฉลี่ยของจังหวัดกระบี่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี และจังหวัดชุมพร ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ อยู่ที่ ๖.๓๐ บาท ส่วนราคาน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) ตลาดกรุงเทพฯ อยู่ที่ประมาณ ๓๘.๒๕ บาทต่อกิโลกรัม และน้ำมันปาล์มมีราคาขวดละ ๔๒ - ๔๙ บาท

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในช่วงที่รัฐบาลมีโครงการเร่งส่งออกปาล์มน้ำมันประมาณ ๒ แสนตัน จำนวนปริมาณน้ำมันปาล์มในคลังสินค้ามีเท่าไหร่ และในแต่ละเดือนปาล์มน้ำมันที่ออกจากคลังสินค้านำไปใช้บริโภคในอุตสาหกรรมอาหารเป็นน้ำมันพืช และนำไปใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคพลังงาน มีสัดส่วนอย่างไร และถ้าไม่มีการเร่งให้ส่งออกไปจะทำให้ปาล์มน้ำมันเพียงพอสำหรับใช้ภายในประเทศหรืออาจทำให้ปาล์มน้ำมันราคาไม่สูงขึ้นจริงหรือไม่

ผู้แทนจากกรมการค้าภายใน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ตั้งแต่เดือนเมษายน – กรกฎาคม ๒๕๖๓ ปริมาณปาล์มดิบในตลาดมีประมาณ ๕ แสนตัน คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ซึ่งเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีนโยบายและโครงการผลักดันการส่งออกปาล์มประมาณ ๒ – ๓ แสนตัน โดยต้องการลดอุปทานส่วนเกินภายในประเทศ และรักษาเสถียรภาพราคาปาล์มน้ำมันในประเทศ หากไม่มีโครงการเร่งส่งออกปาล์มน้ำมัน อาจทำให้เกษตรกรชาวสวนปาล์มได้รับผลกระทบจากปัญหาสินค้าราคาเกษตรตกต่ำโดยในช่วงเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๖๓ คณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาด้วยสินค้าและบริการ (กกร.) ได้รับแจ้งจากผู้ประกอบการพบว่า ราคา CPO อยู่ที่ประมาณ ๒๐ - ๒๓ บาท และน้ำมันปาล์มมีราคาขวดละ ๓๐ - ๓๓ บาท และมี

การใช้น้ำมันปาล์มในประเทศอยู่ที่ประมาณ ๒๑๐,๐๐๐ ตัน แบ่งเป็นน้ำมันพืชในการบริโภคและอุตสาหกรรมอยู่ที่ประมาณ ๑ แสนตัน และในภาคพลังงานหรือไบโอดีเซลอยู่ที่ประมาณ ๑๑๓,๐๐๐ ตัน และเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้ปริมาณการใช้ลดลงจากสถานการณ์ปกติ ซึ่งน่าจะอยู่ที่ประมาณ ๒๕๐,๐๐๐ - ๓๐๐,๐๐๐ ตันต่อปี

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ระยะเวลาและปริมาณสูงสุดในการเก็บรักษาน้ำมันปาล์ม การแจ้งปริมาณตามกฎหมาย และการแก้ปัญหาการลักลอบนำน้ำมันปาล์มเข้ามาจากต่างประเทศ มีแนวทางอย่างไร

ผู้แทนจากกรมการค้าภายใน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ มีการกำหนดปริมาณปาล์มสำรองในคลังสินค้าไว้อยู่ที่ ๑.๕ เท่าของปริมาณการใช้ในประเทศ ถ้ามีปริมาณการใช้ ๓ แสนตันต่อปี ก็ต้องมีการสำรองไว้มากกว่า ๓๕๐,๐๐๐ ตันขึ้นไป โดยถังเก็บน้ำมันปาล์มในคลังสินค้า ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ๒๗ จังหวัด จำนวนทั้งสิ้น ๔๖๙ ถัง ความจุประมาณถังละประมาณ ๘ แสนตัน และกระทรวงพาณิชย์กำลังมีโครงการติดตั้งเครื่องมือวัดปริมาณน้ำมันปาล์มแบบเรียลไทม์ควบคุมโดยกรมการค้าภายใน ซึ่งอยู่ระหว่างการทำประชาพิจารณ์ เพื่อให้การควบคุมสต็อกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ แก้ปัญหาการลักลอบนำน้ำมันปาล์มหรือไม่แจ้งปริมาณและไม่นำเข้าในถัง แต่นำไปไว้ในรถบรรทุก และป้องกันการลักลอบการนำเข้าน้ำมันปาล์มเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔

ในส่วนของการติดตามตรวจสอบความเคลื่อนไหวของสต็อกน้ำมันปาล์มคงเหลือจะใช้ข้อมูลจำนวนมากที่ผู้ประกอบการต้องแจ้งตามกฎหมายภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป โดยมีคณะทำงานตรวจสอบสต็อกน้ำมันปาล์มดิบเฉพาะกิจระดับจังหวัด ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด เกษตรและสหกรณ์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด และสภาเกษตรกรในแต่ละจังหวัด ดำเนินการตรวจสอบ ๓ วันสุดท้ายของวันทำการปกติในแต่ละเดือน ซึ่งกรมการค้าภายในจะดำเนินการประมวลผลและเผยแพร่ทางเว็บไซต์ต่อไป

ผู้แทนจากสมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทยได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) สถานการณ์น้ำมันปาล์มดิบ

เกษตรกรชาวสวนปาล์มของประเทศไทย สามารถผลิตปาล์มดิบได้ประมาณปีละ ๓ ล้านตัน มีผู้เกี่ยวข้องเชื่อมโยงหลายกลุ่มในห่วงโซ่อุปทานของน้ำมันปาล์ม ตั้งแต่เกษตรกร ผู้ประกอบกิจการลานเท โรงงานสกัดปาล์ม พ่อค้าที่รับน้ำมันปาล์มจากโรงงานสกัดมาขายต่อ ผู้ผลิตน้ำมันพืช และผู้ผลิตไบโอดีเซล โดยผลผลิตปาล์มหรือทะลายปาล์ม มีราคาอยู่ที่ ๗ บาท และเป็นน้ำมันปาล์มเพียงร้อยละ ๑๗ - ๑๘ เท่านั้น ทำให้โรงงานสกัดปาล์มจึงต้องมีค่าใช้จ่ายในการหีบสูง ซึ่งราคาควรจะอยู่ที่ ๔๑ - ๔๒ บาท แต่ต้องมาขายในราคา ๓๗ - ๓๘ บาท ดังนั้น โรงงานสกัดปาล์มและลานเทปาล์มหลายแห่งจึงหยุดรับซื้อผลผลิตปาล์ม เนื่องจากปัญหาการขาดทุน นอกจากนั้น น้ำมันปาล์มของประเทศไทยมีราคาสูงกว่าของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียประมาณ ๓ บาทต่อกิโลกรัม และหากเป็นช่วงน้ำมันปาล์มขาดตลาดจะมีปัญหาภาษีนำเข้าน้ำมันปาล์มอัตราสูง ทำให้ไม่สามารถนำน้ำมันปาล์มเข้ามาเพื่อแข่งขันกับตลาดในประเทศได้ ยกเว้นในเหตุการณ์ขาดแคลนปาล์มน้ำมัน และในภาวะปาล์มล้นหรือฤดูการที่มีผลผลิตจำนวนมาก และไม่มีคลังจัดเก็บหรือการเก็บรักษามีค่าใช้จ่ายสูง

จึงต้องส่งออกน้ำมันปาล์มไปยังต่างประเทศ ดังนั้น อุตสาหกรรมผลิตไบโอดีเซล ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมปลายน้ำจะต้องรับซื้อน้ำมันปาล์มในราคาที่สูงกว่าที่ราคาผู้ประกอบการจะส่งออก

กระทรวงพลังงานได้ใช้หลักเกณฑ์และข้อมูลของกรมการค้าภายในเพื่อกำหนดราคาอ้างอิงไบโอดีเซล ซึ่งจะเห็นได้ว่า ราคาประกาศของ B100 บวกจากราคาน้ำมันปาล์มดิบ ๓ - ๔ บาทต่อลิตร ในการค้าขายจริงจะซื้อขายต่ำกว่าราคาประกาศ เพื่อลดราคาแข่งกันในตลาดเสรี เช่น ราคา ๔๐ บาทต่อกิโลกรัม เมื่อซื้อขายกันจริงจะราคาต่ำกว่า ๔๐ บาทต่อลิตร เนื่องจากอุตสาหกรรมได้ผลิตภัณฑ์กลีเซอลีนเป็นผลพลอยได้ จากกระบวนการผลิตไบโอดีเซลมาช่วยลดต้นทุนทำให้อุตสาหกรรมไบโอดีเซลก็พอจะดำเนินกิจการไปได้

๒) วัตถุดิบปาล์มน้ำมันมีราคาสูงขึ้นเกิดขึ้นจากอุปสงค์และอุปทาน

ผลผลิตน้ำมันปาล์มมีน้อยประมาณ ๑ แสนตันหรือเทียบกับการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงไบโอดีเซลจะอยู่ได้เพียง ๑๐ วันเท่านั้น ในขณะที่ความต้องการน้ำมันปาล์มมีมากถึง ๒ แสนตัน จึงเกิดการแข่งขันกันซื้อ อีกทั้งตลาดน้ำมันพืช ปาล์มน้ำมันไม่สามารถแข่งขันกับน้ำมันจากถั่วเหลืองที่นำเข้าจากประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเสียภาษีในอัตราต่ำมาก ดังนั้น รัฐบาลควรกำกับดูแลอุปสงค์และอุปทานน้ำมันปาล์มอย่างใกล้ชิด หากราคาน้ำมันปาล์มในตลาดโลกมีราคาอยู่ที่ประมาณ ๒๐ บาท อาจทำให้เกษตรกรชาวสวนปาล์มได้รับความเดือดร้อน กล่าวโดยสรุปแล้วเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซล) มีราคาสูงขึ้นสาเหตุไม่ได้มาจากกระบวนการของอุตสาหกรรมไบโอดีเซล แม้ว่าน้ำมันดีเซลพื้นฐานจะมีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพก็ตาม แต่แท้ที่จริงแล้ว เชื้อเพลิงชีวภาพมีราคาสูงขึ้นนั้น มาจากอุตสาหกรรมต้นทางที่มีต้นทุนสูงทางด้านวัตถุดิบน้ำมันปาล์ม

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การเพิ่มขึ้นของจำนวนโรงสกัดน้ำมันปาล์มส่งผลต่ออุปทานส่วนเกินของน้ำมันปาล์มหรือไม่ และมีการผลักดันแนวคิดในการซื้อขายสินค้าเกษตรปาล์มน้ำมันล่วงหน้าในตลาดหลักทรัพย์อย่างไร

ผู้แทนจากสมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า โรงสกัดน้ำมันปาล์มมีการแข่งขันกันแย่งซื้อปาล์มดิบจากเกษตรกรชาวสวนปาล์ม ส่งผลทำให้โครงสร้างอุตสาหกรรมเกิดปัญหา และมีการรับซื้อผลผลิตปาล์มหรือทะลายปาล์มที่มีคุณภาพต่ำ นอกจากนี้กำลังการผลิตและต้นทุนการผลิตไม่สามารถแข่งขันกับโรงสกัดน้ำมันปาล์มของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียได้ ดังนั้น รัฐบาลต้องเร่งหาสาเหตุของราคาน้ำมันปาล์มที่สูงขึ้น และแก้ปัญหาด้วยการใช้มาตรการควบคุมราคารับซื้อของโรงสกัดน้ำมันปาล์ม แม้มาตรการดังกล่าวจะขัดต่อหลักการค้าเสรี และต้องแก้ปัญหาการนำเข้าปาล์มจากต่างประเทศที่ลักลอบหรือที่ไม่เสียภาษี สำหรับการซื้อขายสินค้าเกษตรปาล์มน้ำมันล่วงหน้าเป็นแนวคิดในอดีตเมื่อ ๑๐ กว่าปีที่แล้ว และได้ล้มเลิกไป เนื่องจากกำลังการใช้น้ำมันปาล์มขณะนั้นยังน้อยกว่าปัจจุบันถึงสามเท่า การทำตลาดล่วงหน้ามีความเสี่ยงสูงมากจนเกินไป และหากการซื้อขายสินค้าเกษตรปาล์มน้ำมันล่วงหน้าในตลาดหลักทรัพย์เกิดขึ้นจริง อาจช่วยลดความเสี่ยงในอุตสาหกรรมปลายน้ำได้

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า เชื้อเพลิงชีวภาพของไทย B100 มีศักยภาพในการส่งออกหรือแข่งขันในตลาดโลกหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากสมาคมผู้ผลิตไบโอดีเซลไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า อุตสาหกรรมไบโอดีเซลของประเทศมาเลเซียและประเทศอินโดนีเซียเป็นลำดับที่หนึ่งและสองของโลก มีต้นทุนวัตถุดิบต่ำกว่าปาล์มของประเทศไทย อุตสาหกรรมไบโอดีเซลของประเทศไทยจึงไม่สามารถแข่งขันในต่างประเทศ

ได้ ประเทศมาเลเซียใช้น้ำมันดีเซลที่ผสมเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซล) B20 - B30 ประเทศอินโดนีเซียใช้น้ำมันดีเซลที่ผสมเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซล) ถึง B40 แต่เชื้อเพลิงชีวภาพของประเทศไทย B100 ก็มีศักยภาพหรือจุดแข็ง เนื่องจากไม่เกี่ยวข้องกับปัญหาการตัดไม้ทำลายป่า และการใช้แรงงานเด็กที่สร้างกระแสการตื่นตัวให้กับผู้บริโภคในแถบยุโรปและทั่วโลก ทั้งนี้ ตลาดไบโอดีเซลของโลก แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มใช้ปาล์มน้ำมันในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กลุ่มใช้ถั่วเหลืองในอเมริกา และกลุ่มใช้เรฟซีดในยุโรป อย่างไรก็ตาม ในฤดูหนาวคุณภาพของปาล์มน้ำมันจะแข็งตัว ไม่เหมือนกับถั่วเหลืองและเรฟซีด นอกจากนี้ ยังมีการเมือง เรื่องการปกป้องกลุ่มเกษตรกรของประเทศต่าง ๆ เช่น ในยุโรปห้ามนำเข้าน้ำมันถั่วเหลืองจากอเมริกา เป็นต้น

ผู้แทนของบริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) แนวโน้มราคาน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) และ B100 ในประเทศไทย เปรียบเทียบกับต่างประเทศ

จากการรวบรวมข้อมูลราคา CPO ของประเทศไทยที่อ้างอิงจากกรมการค้าภายใน ราคา CPO ของต่างประเทศที่อ้างอิงจากประเทศมาเลเซีย ราคา B100 ของประเทศไทยที่อ้างอิงจากสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน และราคา B100 ของต่างประเทศที่อ้างอิงจากข้อมูลข่าวสารของสำนักข่าว ICIS ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ – ๒๐๒๑ พบว่า ราคา B100 ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศจะมีความสอดคล้องกับตัววัตถุดิบคือ น้ำมันปาล์มดิบหรือ CPO ทำให้การเคลื่อนไหวของราคา B100 เป็นไปตามความเคลื่อนไหวของราคา CPO กล่าวโดยสรุปคือ ราคา B100 จะได้รับผลกระทบโดยตรงจากราคา CPO นั่นเอง นอกจากนี้ยังพบว่า ราคา B100 และ CPO ของประเทศไทยจะสูงกว่าต่างประเทศเสมอ ซึ่งเป็นผลมาจากต้นทุนการผลิตและมาตรการส่งเสริมของรัฐบาล ทำให้ราคา CPO และ B100 ในประเทศไทยสูงกว่าต่างประเทศ

๒) แนวโน้มผลผลิตและการใช้ CPO ในประเทศไทย

จากการรวบรวมข้อมูลผลผลิตและความต้องการใช้ CPO ของประเทศไทยจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๑๖ – ๒๐๒๑ พบว่า ในปี ค.ศ. ๒๐๑๖ ปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มดิบหรือ CPO ในประเทศ มีจำนวนต่ำกว่า ๒ ล้านลิตรต่อปี ซึ่งปริมาณการใช้ CPO เติบโตขึ้นเรื่อย ๆ ตามมาตรการของภาครัฐที่ส่งเสริมให้นำน้ำมันปาล์มดิบไปผสมเป็นไบโอดีเซล ซึ่งได้มีการปรับอัตราการผสมไบโอดีเซลในสัดส่วนจาก B3 หรือร้อยละ ๓ ของ B100 เพิ่มขึ้นเป็น B7 – B10 ซึ่งเป็นน้ำมันดีเซลเกรดพื้นฐานที่ใช้ในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ จนถึงปัจจุบัน ก็จะเป็นตัวฉุดรั้งให้อัตราการเติบโตของความต้องการใช้ CPO ลดลง แต่ก็ยังอยู่ในระดับที่มากกว่า ๒.๕ ล้านตันต่อปี ซึ่งในอนาคตคาดว่าหลังจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลายลง จะทำให้ปริมาณความต้องการผลผลิตและการใช้ CPO กลับไปอยู่ที่ระดับหรือมากกว่า ๓ ล้านตันต่อปี กล่าวโดยสรุปแล้ว การใช้ CPO ในประเทศไทยส่วนใหญ่ถูกนำไปผลิตเป็นน้ำมันเพื่อการบริโภคและไบโอดีเซล (B100) โดยการใช้ CPO เพื่อการบริโภคมีแนวโน้มคงที่เนื่องจากกระแสรักสุขภาพทำให้ผู้บริโภคหันไปใช้น้ำมันพืชชนิดอื่นมากขึ้น ในขณะที่การใช้ B100 ยังมีแนวโน้มสูงขึ้นตามนโยบายของภาครัฐ

๓) ปัจจัยที่ทำให้ CPO ในประเทศมีราคาสูง เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นผู้ผลิต CPO รายใหญ่ของโลก มีดังนี้

๓.๑) ต้นทุนการผลิต CPO ของประเทศไทยสูงกว่าประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดยเป็นผลมาจากสาเหตุที่สำคัญ ประกอบด้วย (๑) ผลผลิตทะลายปาล์ม (FFB) ต่อไร่ของประเทศไทย มีอัตราเฉลี่ยอยู่ที่ ๒.๗ ตันต่อไร่ โดยผลผลิตทะลายปาล์มต่อไร่ของประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย มีอัตราเฉลี่ยอยู่ที่ ๒.๙ ตันต่อไร่ และ ๓.๓ ตันต่อไร่ ตามลำดับ (๒) อัตราการสกัดน้ำมันปาล์ม (OER) ของประเทศไทย มีอัตราเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๑๗ – ๑๘ โดยอัตราการสกัดน้ำมันปาล์มของประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย มีอัตราเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ ๒๐ และร้อยละ ๒๒ ตามลำดับ ทั้งนี้ เนื่องจากประเทศไทยมักมีการเก็บเกี่ยวผลปาล์มก่อนสุก (๓) โครงสร้างเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันของประเทศไทยโดยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย มีพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ย ๒๐ – ๒๕ ไร่ต่อราย ซึ่งแตกต่างจากประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย ที่ผู้ปลูกปาล์มเป็นเกษตรกรรายใหญ่จำนวนมากกว่าร้อยละ ๘๐ และมีพื้นที่เพาะปลูกเฉลี่ยมากกว่า ๒๐๐ ไร่ต่อราย และ (๔) การขายทะลายปาล์ม (FFB) ของประเทศไทยต้องผ่านพ่อค้าคนกลางหรือลานเทปาล์มน้ำมันที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงเท่านั้น เนื่องจากปริมาณผลผลิตต่อรายมีจำนวนน้อยจึงไม่คุ้มค่าที่จะมีการขนส่งไปขายให้กับโรงสกัด CPO โดยตรง

๓.๒) นโยบายของภาครัฐที่บิดเบือนกลไกตลาด CPO อาทิ การประกันราคาผลทะลายปาล์ม (FFB) การกีดกันการนำเข้า CPO โดยใช้กำแพงภาษี เป็นต้น

๓.๓) การขาดการบริหารห่วงโซ่อุปทานของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันอย่างมีประสิทธิภาพ

จากปัจจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ต้นทุนของการผลิต CPO ของประเทศไทยสูงกว่าประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งมีกำลังการผลิต CPO ประมาณร้อยละ ๘๐ ของตลาดโลก และมีความสามารถในการแข่งขันกับทั้ง ๒ ประเทศและการส่งออกอยู่ในระดับที่ต่ำพอสมควร โดยจากข้อมูลปริมาณการส่งออก B100 ของบริษัทในแต่ละปี อยู่ที่ระดับไม่เกิน ๒ – ๓ พันตันเท่านั้น

๔) ทิศทางและแนวโน้มของอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและการส่งออกในอนาคต

ในปี ๒๕๖๕ คาดการณ์ว่าอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มยังเผชิญภาวะอุปทานส่วนเกินต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคามีแนวโน้มลดต่ำลงจากปี ๒๕๖๔ ซึ่งมีปัจจัยจากตลาดปาล์มน้ำมันขาดแคลนของประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย โดยอุปทานน้ำมันปาล์มจะมีปัจจัยที่สนับสนุน ดังนี้

๔.๑) พื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมันมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยปีละ ๓ แสนไร่ โดยส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากนโยบายของภาครัฐที่ส่งเสริมให้มีการขยายพื้นที่ปลูกปาล์มให้ได้ ๑๐ ล้านไร่ภายในปี ๒๕๗๒ เพื่อใช้เป็นพลังงานทดแทน

๔.๒) ต้นปาล์มน้ำมันที่มีอายุเกิน ๘ ปี มีจำนวนมากขึ้น ซึ่งอยู่ในเกณฑ์อายุที่ให้ผลผลิตต่อไร่ (Yield) สูง

๔.๓) สภาพอากาศที่เอื้ออำนวย โดยเฉพาะฤดูฝนในภาคใต้ที่มีแนวโน้มอยู่ในระดับปกติ ส่งผลให้ผลปาล์มสดต่อไร่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ปริมาณน้ำมันปาล์มดิบสูงขึ้นเฉลี่ยอยู่ที่ ๓.๐ – ๓.๒ ล้านตันต่อปี

สำหรับความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบในประเทศ คาดว่าจะเติบโตแต่อยู่ในระดับต่ำกว่าอุปทานใหม่ที่เข้าสู่ตลาด จากภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเติบโตในอัตราต่ำอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยมีความต้องการใช้น้ำมันปาล์มจากอุตสาหกรรมหลัก ดังนี้ (๑) อุตสาหกรรมไบโอดีเซล โดยคาดว่าความต้องการใช้ไบโอดีเซล

ในประเทศจะเติบโตในระดับต่ำกว่ากำลังการผลิตทั้งอุตสาหกรรม โดยมีปัจจัยจากการเติบโตของภาคขนส่งและการเดินทาง รวมทั้งความไม่แน่นอนในการส่งเสริมน้ำมันดีเซล B10 และ (๒) อุตสาหกรรมโอลิโอเคมิคอล (Oleochemicals) โดยคาดว่าความต้องการใช้น้ำมันปาล์มดิบ/ไขมันปาล์ม (ได้จากกระบวนการสกัดบริสุทธิ์) จะเพิ่มขึ้นตามการบริโภคสินค้าในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง อาทิ ผงซักฟอก สบู่ ยา และเครื่องสำอาง ซึ่งจะช่วยเพิ่มมูลค่าและความต้องการใช้ปาล์มน้ำมันได้อีกทางหนึ่งด้วย

นอกจากนี้ แนวโน้มอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของประเทศไทยยังพบอุปสรรคในหลายด้าน ได้แก่ (๑) การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว โดยเฉพาะสหภาพยุโรป (หนึ่งในผู้บริโภคน้ำมันปาล์มหลักของโลก) ที่ดำเนินมาตรการอย่างจริงจังโดยกำหนดให้ประเทศสมาชิกลดการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพที่ผลิตจากพืช (ซึ่งรวมถึงปาล์มน้ำมัน) ที่ปลูกในพื้นที่ที่มีคาร์บอนไดออกไซด์สูงจนเป็นศูนย์ ในปี ๒๕๗๓ ส่งผลให้เกิดกระแส Zero Palm Oil ในภาคขนส่งของยุโรป (๒) การให้ความสำคัญกับสุขภาพยังทำให้เกิดกระแส Palm Oil Free ในสินค้าอาหารต่าง ๆ ในยุโรป และ (๓) แนวโน้มการใช้รถยนต์ไฟฟ้า ทำให้สต็อกน้ำมันปาล์มดิบโลกอยู่ในระดับสูงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ปัจจัยดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นแรงกดดันต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศ ซึ่งผู้ประกอบการต้องเร่งปรับตัวให้ทันกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

๕) ข้อเสนอแนะต่ออุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มของประเทศไทย

๕.๑) กำหนดช่วงราคา CPO ที่เหมาะสม เพื่อให้เกษตรกรสามารถอยู่ได้โดยที่ราคา B100 ในประเทศไม่สูงเกินไปจนเป็นภาระให้กับกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและผู้บริโภค เนื่องจากช่วงราคาของ CPO ในปัจจุบันทางภาครัฐมีการรับประกันราคาทะลายปาล์มขั้นต่ำที่ ๔ บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งนอกจากจะมีการประกันราคาขั้นต่ำดังกล่าวแล้ว ควรจะมีการกำหนดกรอบราคาทะลายปาล์มด้วย โดยการกำหนดกรอบการรับประกันขั้นต่ำและการจำกัดราคาขั้นสูง อาจจะเป็นตัวช่วยให้ราคา B100 ไม่สูงขึ้น และลดภาระของผู้ประกอบการภาคขนส่งได้อีกทางหนึ่งด้วย

๕.๒) พัฒนาอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันของประเทศไทยตลอดทั้งห่วงโซ่อุปทาน เพื่อเป็นการลดต้นทุนและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร โดยไม่กระทบต่อราคาสินค้าปลายทาง ทั้งนี้ โดยการเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมันตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะการต่อยอดในอุตสาหกรรมโอลิโอเคมิคอล ซึ่งจะสามารถนำผลกำไรบางส่วนผันกลับมาสนับสนุนอุตสาหกรรมไบโอดีเซลในประเทศได้ต่อไป และช่วยให้รายได้เกษตรกรดีขึ้น ปัจจุบันบริษัทได้พยายามเน้นการส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยให้ยกระดับการปลูกปาล์มให้ได้มาตรฐานในระดับโลก อาทิ มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (RSPO: Roundtable on Sustainable Palm Oil) มาตรฐานการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน (ISCC: International Sustainability and Carbon Certification) เป็นต้น เพื่อเพิ่มความสามารถการแข่งขันในตลาดโลกได้

๕.๓) ศึกษาการใช้ระบบภาษีส่งออกและกองทุนน้ำมันปาล์มของประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย เพื่อนำมาใช้ในการสร้างเสถียรภาพให้กับราคา CPO และอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันปาล์มในประเทศไทย ทั้งนี้ ประเทศไทยควรมีการศึกษาแนวทางดังกล่าว และมีการนำมาปรับใช้กับอุตสาหกรรมน้ำมันปาล์มในประเทศ เนื่องจากโครงสร้างระบบภาษีในการส่งออกน้ำมันปาล์มดิบของประเทศอินโดนีเซียและมาเลเซียมีวัตถุประสงค์หลักคือ (๑) เพื่อนำเงินภาษีมาชดเชยหรือสนับสนุนภาคธุรกิจไบโอดีเซลในประเทศ และส่งเสริมให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคง และ (๒) เพื่อเป็นการบังคับให้ภาคเอกชนมีการลงทุนอุตสาหกรรมต่อเนื่องหรืออุตสาหกรรมปลายน้ำ เพื่อเปลี่ยนแปลง

จากการส่งออกตัววัตถุดิบหรือน้ำมันปาล์มดิบให้เป็นการส่งออกในอุตสาหกรรมปลายน้ำแทน โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์โอลิโอเคมิคอล เพื่อสร้างมูลค่าผลิตภัณฑ์ปาล์มน้ำมันให้เพิ่มมากขึ้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า เพราะเหตุใดในช่วงนี้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันจึงมีการส่งออกผลิตภัณฑ์ได้มากขึ้น และมีสาเหตุมาจากปริมาณผลผลิตปาล์มของประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียที่ลดลงด้วยหรือไม่

ผู้แทนจากบริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ปริมาณการส่งออกผลิตภัณฑ์ของบริษัทที่เพิ่มขึ้นนั้น เป็นช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เนื่องจากในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ผ่านมาประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซียประสบปัญหาการขาดแคลนแรงงานในการเก็บเกี่ยวผลผลิตปาล์ม ส่งผลให้ปริมาณผลผลิตปาล์มที่เข้าสู่ตลาดโลกน้อยลง ทำให้ราคา CPO ต่างประเทศสูงขึ้นเป็นประวัติการณ์ในรอบ ๑๐ ปี ทั้งนี้ ในส่วนของบริษัทได้ดำเนินการส่งออก B100 ให้กับประเทศจีนเป็นหลัก สำหรับการส่งออกไปยังประเทศในแถบยุโรปนั้น ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านราคา และมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง อาทิ มาตรฐานการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืน (RSPO: Roundtable on Sustainable Palm Oil) มาตรฐานการทำเกษตรกรรมอย่างยั่งยืน (ISCC: International Sustainability and Carbon Certification) เป็นต้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดช่วงราคา CPO ที่เหมาะสม บริษัทได้มีการศึกษาหรือไม่ว่า ช่วงราคา CPO ในระดับต่ำสุดและสูงสุด ควรเป็นเท่าไหร่

ผู้แทนจากบริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า บริษัทยังไม่ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดกรอบราคาทะลายปาล์มไว้อย่างชัดเจน โดยมาตรการของภาครัฐในการประกันราคาทะลายปาล์มไว้ที่ ๔ บาทต่อกิโลกรัม น่าจะเป็นการกำหนดราคาในระดับที่เหมาะสมและผ่านการรวบรวมและวิเคราะห์มาแล้ว แต่การกำหนดช่วงราคาในระดับสูงสุดอาจจะต้องมีการพิจารณาในรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับผลกระทบต่อภาคขนส่งด้วย

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า บริษัทมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการกำหนดราคาในการรับซื้อ CPO ให้มีความคงที่ และราคาที่เหมาะสมควรเป็นเท่าไหร่

ผู้แทนจากบริษัท โกลบอลกรีนเคมิคอล จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า แนวคิดการกำหนดราคารับซื้อ CPO จากโรงสกัดให้มีความคงที่ตลอดทั้งปี อาจจะต้องมีการหารือร่วมกันในกลุ่มผู้ผลิตเพื่อให้ได้แนวทางที่เหมาะสม สำหรับการกำหนดช่วงราคา CPO ตามมาตรการของภาครัฐในการประกันราคาทะลายปาล์มไว้ที่ ๔ – ๕ บาทต่อกิโลกรัม น่าจะอยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้ว และทำให้เกษตรกรรายย่อยที่ปลูกปาล์มอยู่ได้

๓.๒.๗ การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ และผลกระทบต่อกลุ่มผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ผลกระทบจากการปรับเปลี่ยนราคาน้ำมันเชื้อเพลิง และการกำหนดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิง

การปรับเปลี่ยนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจำนวนบ่อยครั้งในแต่ละเดือน ได้ส่งผลกระทบต่อการคำนวณต้นทุนและการบริหารจัดการของผู้ประกอบการภาคขนส่ง และการกำหนดชนิด

น้ำมันเชื้อเพลิงที่หลากหลายชนิดยังทำให้เกิดความสับสนในการทำสัญญาขนส่ง ซึ่งภาครัฐควรกำหนดวันปรับเปลี่ยนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงประจำเดือนที่ชัดเจน โดยใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการบริหารเสถียรภาพราคา มีการคาดการณ์ราคาที่จะปรับเปลี่ยนในครั้งต่อไปให้ทราบล่วงหน้า และควรลดประเภทหรือไม่เพิ่มชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงอย่างใดอย่างหนึ่ง นอกจากนี้ การปรับเปลี่ยนชื่อเรียก น้ำมันดีเซล B10 เป็นน้ำมันดีเซลหมุนเร็วธรรมดา และกำหนดให้เป็นน้ำมันดีเซลหมุนเร็วชนิดพื้นฐานของประเทศ จากเดิมที่กำหนดให้น้ำมันดีเซล B7 เป็นน้ำมันดีเซลชนิดพื้นฐาน และได้ปรับเปลี่ยนชื่อเรียกเป็น น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B7 แทน ซึ่งเป็นไปตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงานและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไปนั้น ได้ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการขนส่ง เนื่องจากการทำสัญญาขนส่งโดยปกติจะอ้างอิงราคาน้ำมันดีเซลชนิดพื้นฐาน และดำเนินการทำสัญญาล่วงหน้า ๓ – ๕ ปี ทำให้สัญญาขนส่งที่ครอบคลุมระยะเวลาก่อนมีประกาศดังกล่าว มีการอ้างอิงราคาน้ำมันดีเซล B7 เป็นน้ำมันดีเซลชนิดพื้นฐาน เมื่อภาครัฐปรับเปลี่ยนชื่อเรียก น้ำมันดีเซล B10 เป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ส่งผลให้ผู้ว่าจ้างปรับลดราคาค่าขนส่งลง ในขณะที่การคำนวณต้นทุนของผู้ประกอบการขนส่งเพื่อเสนอราคาต่อผู้ว่าจ้างได้คำนวณจากการใช้น้ำมันดีเซล B10 เดิมอยู่แล้ว

๒) ต้นทุนราคาน้ำมันดีเซล B10 กับน้ำมันดีเซลชนิดอื่น ๆ

หากเปรียบเทียบต้นทุนราคาน้ำมันดีเซล B10 กับน้ำมันดีเซลชนิดอื่น ๆ ผู้ประกอบการขนส่งจะเลือกใช้น้ำมันดีเซล B10 เป็นหลัก เพราะเป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐานที่ต้นทุนถูกที่สุด แม้ว่าหากพิจารณาจากราคาขายปลีกจะพบว่า น้ำมันดีเซล B20 มีราคาถูกที่สุดก็ตาม แต่เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันดีเซล B10 จะมีส่วนต่างราคาอยู่ที่ ๕ สตางค์ หรือน้อยกว่าร้อยละ ๑ เท่านั้น การใช้น้ำมันดีเซล B20 จึงไม่มีความคุ้มค่าในด้านต้นทุน เพราะการใช้น้ำมันดีเซล B20 ทำให้ผู้ประกอบการขนส่งต้องซ่อมบำรุงรถทุกระยะการใช้งาน ๑๐,๐๐๐ กิโลเมตร จากเดิมโดยปกติจะดำเนินการซ่อมบำรุงรถทุกระยะการใช้งาน ๒๐,๐๐๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ เมื่อเปรียบเทียบต้นทุนราคาน้ำมันดีเซล B10 กับน้ำมันดีเซล B7 จะมีส่วนต่างราคาอยู่ที่ ๓ บาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒ แต่สำหรับผู้ประกอบการขนส่งแล้ว การใช้น้ำมันดีเซล B10 ไม่ได้ประโยชน์จากส่วนต่างของราคาดังกล่าว เพราะการใช้น้ำมันดีเซล B10 เทียบกับน้ำมันดีเซล B7 ทำให้มีอัตราสิ้นเปลืองสูงขึ้นร้อยละ ๘ ผู้ประกอบการขนส่งจึงได้รับประโยชน์จากต้นทุนราคาร้อยละ ๔ เท่านั้น

นอกจากนี้ ในส่วนของการเปรียบเทียบต้นทุนราคาน้ำมันดีเซล B10 กับน้ำมันดีเซลพรีเมียม B7 (Premium B7) จะมีส่วนต่างราคาอยู่ที่ประมาณ ๘ บาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๔ และเมื่อเทียบกับน้ำมันดีเซลพรีเมียม B7 พลัส (+Premium B7) จะมีส่วนต่างราคาอยู่ที่ประมาณ ๙.๔๕ บาท หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๙ ดังนั้น การใช้น้ำมันดีเซลชนิดอื่น ๆ ที่มีมาตรฐานเกินกว่าน้ำมันดีเซลบี ๗ ผู้ประกอบการขนส่งจะไม่มีการนำมาใช้ เนื่องจากโครงสร้างของต้นทุนมีราคาสูงเกินไป ทำให้ผู้ประกอบการไม่สามารถแข่งกันได้

๓) ข้อกังวลของภาคขนส่ง

จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ได้มีการปรับเปลี่ยนมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง โดยกำหนดให้มีการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ ให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ (EURO 5) ในปี ๒๕๖๔ และมาตรฐานยูโร ๖ (EURO 6) ในปี ๒๕๖๕ รวมทั้งให้มีการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมัน

เชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ (EURO 5) ในปี ๒๕๖๗ นั้น สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้มีข้อเสนอไปยังกระทรวงพลังงาน กระทรวงอุตสาหกรรม และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้ทบทวนมาตรการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว โดยเสนอให้เลื่อนการบังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ และมาตรฐานยูโร ๖ สำหรับรถเล็ก ในปี ๒๕๖๗ และปี ๒๕๗๐ ตามลำดับ ในส่วนของรถบรรทุกให้บังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ และมาตรฐานยูโร ๖ ในปี ๒๕๖๘ และปี ๒๕๗๓ ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม กลุ่มผู้ประกอบการภาคขนส่งมีข้อกังวลเกี่ยวกับการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

๓.๑) การปรับเปลี่ยนมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศ โดยการอ้างอิงข้อมูลของกรมควบคุมมลพิษมีความขัดแย้งกับผลวิจัยจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่พบว่า สัดส่วนการระบาย PM 2.5 มาจากยานยนต์จำนวนร้อยละ ๑๐ – ๒๐ เท่านั้น และสัดส่วนการระบาย PM 2.5 ในระดับสูงมาจากการเผาในที่โล่ง จำนวนร้อยละ ๕๐ ซึ่งการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ ทำให้รถขนส่งต้องเป็นเครื่องยนต์ตามมาตรฐานยูโร ๕ และใช้ได้กับน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีมาตรฐานยูโร ๕ เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันสถานีบริการน้ำมันมีการจำหน่ายน้ำมันดีเซลตามมาตรฐานยูโร ๔ เฉพาะในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล จะเห็นได้ว่า สถานีบริการน้ำมันทั่วประเทศก็ยังไม่มีความพร้อมที่จะรองรับรถขนส่งที่ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ ได้ นอกจากนี้ เครื่องยนต์มาตรฐานยูโร ๕ ยังไม่สามารถใช้ได้กับน้ำมันเชื้อเพลิงตามมาตรฐานยูโร ๔ ซึ่งหากมีการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่เหมาะสมหรือมีค่ากำมะถันสูงจะทำให้อุปกรณ์บำบัดมลพิษ เช่น Catalytic Converter เป็นต้น เสื่อมสภาพเร็วขึ้นและเสื่อมสภาพอย่างถาวร นอกจากนี้ ในส่วนของต้นทุนราคาน้ำมันดีเซล หากเทียบกับราคาน้ำมันดีเซลตามมาตรฐานยูโร ๔ ในปัจจุบัน มีส่วนต่างกับน้ำมันดีเซล B10 คิดเป็นร้อยละ ๓๐ จึงคาดการณ์ได้ว่าราคาน้ำมันดีเซลตามมาตรฐานยูโร ๕ และยูโร ๖ จะมีอัตราที่สูงกว่าร้อยละ ๓๐ ทำให้ยังไม่มีความเหมาะสมที่จะนำมาตรการดังกล่าวมาบังคับใช้ในภาคขนส่ง

๓.๒) การสนับสนุนให้มีการใช้น้ำมันไบโอดีเซลต่อไป เนื่องจากการกำหนดให้น้ำมันดีเซล B10 เป็นน้ำมันดีเซลพื้นฐานของประเทศในปี ๒๕๖๓ ได้ช่วยดูดซับน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ประมาณ ๒ ใน ๓ ของปริมาณการผลิตทั้งหมดของประเทศในปัจจุบัน หรือประมาณ ๒.๒ ล้านตันต่อปี และยังช่วยลดมลภาวะ PM 2.5 ด้วย รวมทั้งสร้างความยั่งยืนให้แก่ผู้ประกอบการทุกภาคส่วนในห่วงโซ่อุปทานอุตสาหกรรมปาล์มน้ำมัน อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันน้ำมันดีเซล B10 และ B20 ยังไม่สามารถใช้ได้กับเครื่องยนต์มาตรฐานยูโร ๕ ซึ่งการสนับสนุนให้มีการใช้น้ำมันดีเซล B10 ต่อไป จึงเป็นทางเลือกที่สำคัญในการแก้ปัญหาด้านต้นทุนสำหรับภาคขนส่งด้วย

๔) ข้อเสนอแนะของสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับโครงสร้างราคาและคุณภาพน้ำมันดีเซลที่สะท้อนต้นทุนภาคขนส่ง และคุณภาพอากาศจาก PM 2.5

๔.๑) ควรมีการกำหนดมาตรการรักษาระดับราคาน้ำมันให้มีการปรับราคาเป็นรายเดือนที่ชัดเจน และควรมีการปรับราคาน้ำมันให้มีความใกล้เคียงกันทั่วประเทศ หากจะมีความแตกต่างด้านราคาก็ควรกำหนดให้เป็นราคาเดียวกันตามภูมิภาค

๔.๒) ควรสนับสนุนการใช้น้ำมันดีเซล B20 และ B10 ต่อไป เพื่อเป็นการลดต้นทุนให้กับภาคขนส่งและโลจิสติกส์ และยังเป็นการช่วยพยุงราคาปาล์มในประเทศไทยอีกด้วย โดยให้น้ำมันดีเซล B10 มีส่วนต่างกับน้ำมันดีเซล B7 ที่ราคา ๓ บาทต่อลิตร และน้ำมันดีเซล B20 ที่ราคา

๕ บาทต่อลิตร รวมทั้งควรลดประเภทหรือไม่เพิ่มจำนวนประเภทน้ำมันเชื้อเพลิงอีก และปรับเปลี่ยนชื่อน้ำมันดีเซลไปเป็นแบบเดิมก่อนเดือนตุลาคม ๒๕๖๓

๔.๓) ควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีในการบังคับใช้เครื่องยูโร ๕ และยูโร ๖ เนื่องจากต้นทุนรถบรรทุกเครื่องยูโร ๕ และยูโร ๖ มีราคาสูงขึ้นกว่า ๑๕๐,๐๐๐ บาท และราคาน้ำมันยูโร ๕ และยูโร ๖ ซึ่งคาดการณ์ได้ว่าจะมีสัดส่วนสูงกว่าน้ำมันดีเซลธรรมดากว่าร้อยละ ๒๐ ส่งผลให้ผู้ประกอบการไม่สามารถแข่งขันได้กับรถบรรทุกที่มีมาตรฐานต่ำกว่ายูโร ๓ ที่มีจำนวนอยู่กว่า ๑.๒ ล้านคันทั่วประเทศ

๔.๔) ควรกำหนดมาตรการอุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะ เพื่อลดต้นทุนการประกอบการอันจะส่งผลให้ต้นทุนสินค้าลดลง โดยอาจจะกำหนดมาตรการร่วมกับโครงการต่าง ๆ ของรัฐที่ดำเนินการอยู่ เช่น แอปพลิเคชันเป๋าตังค์ เป็นต้น

๔.๕) รถบรรทุกไฟฟ้า (Electric Truck) หรือ EV Truck กำลังเข้ามาแทนที่รถบรรทุกดีเซลทั่วโลกในอีก ๕ ปีข้างหน้า เพื่อแก้ปัญหาเรื่องมลภาวะจาก PM 2.5 ซึ่งภาครัฐควรเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การใช้น้ำมันดีเซลที่ผสมไบโอดีเซลในภาคขนส่ง อาทิ น้ำมันดีเซล B7 B10 B20 และ B100 ส่งผลกระทบต่อการใช้งานหรือไม่ และน้ำมันดีเซลชนิดใดที่ใช้ในภาคขนส่งแล้วมีประสิทธิภาพที่สุด

ผู้แทนของสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า หากพิจารณาในด้านประสิทธิภาพก็ถือว่าน้ำมันดีเซลที่ผสมไบโอดีเซลทุกชนิดยังไม่มีมาตรฐาน โดยในปี ๒๕๖๓ จากนโยบายของภาครัฐที่สนับสนุนให้มีการใช้น้ำมันดีเซล B10 และ B20 ซึ่งน้ำมันดีเซล B20 มีส่วนต่างราคาที่ ๕ บาทต่อลิตร และน้ำมันดีเซล B10 มีส่วนต่างราคาที่ ๓ บาทต่อลิตร ทำให้ผู้ประกอบการขนส่งเลือกใช้น้ำมันดีเซล B20 เพราะเมื่อคำนวณต้นทุนการขนส่งกับการซ่อมบำรุงรถที่มีระยะเวลาเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ ๕๐ ก็ยังมีความคุ้มค่าระหว่างต้นทุนกับผลกำไร ซึ่งผู้ประกอบการขนส่งจะคำนึงถึงต้นทุนราคาน้ำมันเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากน้ำมันดีเซล B20 กับน้ำมันดีเซล B10 มีส่วนต่างราคาที่ ๕ สตางค์ต่อลิตร ผู้ประกอบการขนส่งจึงไม่มีการใช้น้ำมันดีเซล B20 ทำให้ในปัจจุบันจะมีการใช้น้ำมันดีเซล B10 เป็นเชื้อเพลิงหลัก โดยหากประเมินด้านผลกระทบของการใช้งานน้ำมันดีเซล B10 ในช่วงระยะเวลา ๒ ปี พบว่า ยังไม่มีปัญหาด้านการใช้งาน ดังนั้น การใช้เลือกใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันดีเซล B7 B10 B20 และก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) ผู้ประกอบการขนส่งจะพิจารณาเรื่องของราคาเชื้อเพลิงเป็นสำคัญ และหากราคาเชื้อเพลิงแต่ละชนิดไม่มีความแตกต่างกัน น้ำมันดีเซลธรรมดาจะเป็นเชื้อเพลิงที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับเครื่องยนต์ดีเซลที่ใช้ในภาคขนส่งมากที่สุด ทั้งนี้ หากภาครัฐจะสนับสนุนให้มีการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ ควรกำหนดให้มีน้ำมันดีเซลที่ผสมไบโอดีเซล และน้ำมันเบนซินที่ผสมเอทานอลประเภทละไม่เกิน ๑ ชนิด ก็เพียงพอแล้ว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร หากเปรียบเทียบระหว่างการใช้น้ำมันดีเซล B7 B10 และ B20 ของรถบรรทุก น้ำมันดีเซลแต่ละชนิดมีต้นทุนราคาที่แตกต่างกันอย่างไร

ผู้แทนของสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การใช้งานรถบรรทุกในระยะทาง ๑๐๐ กิโลเมตร โดยเปรียบเทียบการใช้น้ำมันดีเซล B7 และ B10

พบว่า หากใช้น้ำมันดีเซล B10 จะทำให้ใช้งานได้ในระยะทาง ๙๒ กิโลเมตร หรือคิดเป็นอัตราสิ้นเปลืองสูงขึ้นร้อยละ ๘ แต่หากเปรียบเทียบราคาน้ำมันดีเซล B7 และ B10 จะมีส่วนต่างราคาที่ ๓ บาทต่อลิตร หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๒ ซึ่งในส่วนนี้ภาคขนส่งจะได้รับประโยชน์ในด้านต้นทุนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ ๔ ดังนั้น การใช้กับน้ำมันดีเซล B10 จึงทำให้ผู้ประกอบการขนส่งประหยัดต้นทุนมากกว่าการใช้น้ำมันดีเซล B7 แต่ถ้าราคาน้ำมันดีเซล B7 และ B10 มีส่วนต่างราคาที่ ๑ บาทต่อลิตร การใช้น้ำมันดีเซล B7 จะทำให้ต้นทุนมีความคุ้มค่ามากกว่า

ผู้แทนสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

การใช้น้ำมันดีเซลที่ผสมไบโอดีเซลกับรถยนต์ในประเทศ ปัจจุบันบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ทุกบริษัทได้ออกแบบรถยนต์ให้สามารถรองรับการใช้น้ำมันดีเซล B10 และ B20 ได้ ทั้งในส่วนของรถกระบะและรถบรรทุก โดยข้อมูลเกี่ยวกับรุ่นและประเภทของรถที่สามารถใช้น้ำมันดีเซล B10 และ B20 ได้ระบุไว้ในแนบท้ายประกาศกรมธุรกิจพลังงาน เรื่อง กำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันดีเซล สำหรับการใช้น้ำมันเบนซินที่ผสมเอทานอลกับรถยนต์ในประเทศ ปัจจุบันบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ทุกบริษัทได้ออกแบบรถยนต์ที่ให้สามารถรองรับการใช้น้ำมันเบนซินธรรมดา น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 E20 และ E85 โดยในอนาคตกองทุนน้ำเชื้อเพลิงจะมีการชดเชยราคาน้ำมันเบนซินที่ผสมเอทานอลลดลงให้เหลือเพียงชนิดเดียว และมีแนวโน้มกำหนดให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นน้ำมันเบนซินพื้นฐาน ซึ่งจะทำให้การใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ลดลงจนไม่มีการใช้ในอนาคต

ทั้งนี้ สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมีความกังวลว่า จะมีการลดชนิดน้ำมันเบนซินที่ผสมเอทานอลจริงหรือไม่ เพราะตอนนี้ยังมีบริษัทผู้ผลิตรถยนต์หลายบริษัทที่ผลิตรถยนต์ที่ใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 เพื่อจำหน่ายอยู่ แต่หลังจากภาครัฐมีนโยบายลดการสนับสนุนการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 บริษัทผู้ผลิตรถยนต์ก็เริ่มมีแนวคิดว่าจะไม่ผลิตรถยนต์ที่ใช้น้ำมันดังกล่าวแล้ว ซึ่งจะทำให้การออกแบบรถยนต์ในอนาคตจะใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ไม่ได้อีกต่อไป นอกจากนี้ หากภาครัฐมีนโยบายให้มีการกลับมาใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ก็จะทำให้รถยนต์ที่จำหน่ายในขณะนั้นไม่สามารถใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ได้ เพราะฉะนั้นนโยบายภาครัฐที่จะกำหนดให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นน้ำมันเบนซินพื้นฐาน ทำให้ในอนาคตรถยนต์ที่ผลิตจะรองรับการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เท่านั้น ภาครัฐจึงต้องมีความชัดเจนในเรื่องดังกล่าว

๑) การบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕

จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๔ และมาตรฐานยูโร ๖ ในปี ๒๕๖๕ รวมทั้งการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๗ นั้น สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทยมีความเห็นตรงกับสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยว่า ภาครัฐควรทบทวนการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ โดยเฉพาะการกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ เพราะว่าคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่รถยนต์ตามมาตรฐานยูโร ๕ จะสามารถใช้ได้นั้น จะต้องมีซัลเฟอร์ไดออกไซด์หรือค่ากำมะถัน ปริมาณน้อยกว่า ๑๐ PPM เช่นเดียวกับประเทศในแถบยุโรป อเมริกา และญี่ปุ่น เมื่อมีการบังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ จะมีการปรับมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงก่อน ถ้าหากน้ำมันเชื้อเพลิงไม่ได้ตามมาตรฐานจะส่งผลให้การระบายมลพิษทางอากาศแย่ลง และ

อุปกรณ์รถยนต์เกิดความเสียหายได้ ดังนั้น เรื่องคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ จึงควรต้องให้ความสำคัญก่อนเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ การบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งความเหมาะสมของการบังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ ว่าควรจะเริ่มใช้เมื่อไหร่นั้น สมาคมฯ ได้มีการหารือกับกรมควบคุมมลพิษแล้ว โดยมีข้อเสนอให้มีการบังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ อย่างเร็วที่สุดคือ ในปี ๒๕๖๗

๒) ความเห็นต่อการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๒.๑) ปัจจุบันรถยนต์บางส่วนได้มีการพัฒนาให้สามารถรองรับการใช้งานกับน้ำมันไบโอดีเซล B20 ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐที่ต้องการสนับสนุนการใช้น้ำมันปาล์ม ซึ่งเป็นผลผลิตทางการเกษตรภายในประเทศ จึงขอให้ภาครัฐคงการสนับสนุนการจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซล B20 ต่อไป เพื่อเป็นทางเลือกสำหรับผู้ใช้งานรถยนต์กลุ่มดังกล่าว

๒.๒) โครงสร้างราคาน้ำมันในปัจจุบันกำหนดราคาน้ำมันไบโอดีเซล B20 แตกต่างจากน้ำมันไบโอดีเซล B10 ที่ 0.25 บาทต่อลิตร (ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๔) ผู้บริโภคพิจารณาว่าส่วนต่างของราคาที่น้อยอาจไม่คุ้มค่ากับอัตราสิ้นเปลืองน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพิ่มขึ้น และค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ตามรอบการบำรุงรักษาที่มีความถี่มากขึ้น จึงขอให้มีการพิจารณาเพิ่มส่วนต่างราคาระหว่าง B10 และ B20 เพื่อจูงใจให้ผู้บริโภคใช้น้ำมันไบโอดีเซล B20 มากขึ้น

๒.๓) ปัจจุบันยังคงมีรถยนต์รุ่นเก่าและรถยนต์รุ่นปัจจุบันบางส่วนที่ออกแบบให้สามารถใช้ได้กับน้ำมันไบโอดีเซล B7 เท่านั้น ซึ่งรถยนต์กลุ่มดังกล่าวไม่สามารถปรับเปลี่ยนให้ใช้งานกับน้ำมันไบโอดีเซล B10 และ B20 ได้ เนื่องจากข้อจำกัดด้านการออกแบบจึงขอให้พิจารณาคงการจำหน่ายน้ำมันไบโอดีเซล B7 ไว้เป็นทางเลือกสำหรับรถยนต์กลุ่มดังกล่าวด้วย

๒.๔) ขอให้พิจารณากำหนดทิศทางนโยบายพลังงานให้ชัดเจน ไม่เปลี่ยนแปลงบ่อย และมีความสอดคล้องกันในระหว่างหน่วยงานภาครัฐ เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้ผลิตดำเนินการพัฒนาและออกแบบรถยนต์ได้อย่างสอดคล้องกัน

๒.๕) ตามที่ภาครัฐมีการกำหนดนโยบายการบังคับใช้มาตรฐานมลพิษในระดับยูโร ๕ และยูโร ๖ ในอนาคต ขอให้พิจารณากำหนดให้มีการจำหน่ายน้ำมันมาตรฐานคุณภาพระดับเดียวกัน (Euro 5) ทั่วประเทศ ก่อนการบังคับใช้มาตรฐานมลพิษของรถยนต์ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการลดมลพิษทางอากาศและป้องกันปัญหาทางเทคนิคที่อาจเกิดกับรถยนต์จากการใช้น้ำมันที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ นอกจากนี้ ขอให้มีการพิจารณาถึงผลกระทบจากการบังคับใช้มาตรฐานมลพิษระดับที่สูงขึ้นกับนโยบายพลังงานทางเลือกของประเทศด้วย เนื่องจากการออกแบบในปัจจุบันสำหรับรถยนต์มาตรฐานมลพิษระดับยูโร ๕ และสูงกว่า ยังมีข้อจำกัดในด้านการใช้งานกับน้ำมันไบโอดีเซลซึ่งสามารถรองรับการใช้งานกับน้ำมันไบโอดีเซลได้เพียง B7 เท่านั้น

๓.๒.๘ การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ

ผู้แทนของกรมธุรกิจพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดเพื่อใช้บังคับทั่วประเทศ

จากสถานการณ์มลภาวะฝุ่นละออง PM 2.5 ตั้งแต่ในช่วงปี ๒๕๖๐ ทำให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้กำหนดแนวทางการบริหารจัดการมลภาวะจากฝุ่นละออง โดยให้

กรมธุรกิจพลังงานทำหน้าที่กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ และจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป ซึ่งมาตรการดังกล่าว ทำให้โรงกลั่นน้ำมันในประเทศมีระยะเวลาเตรียมการอย่างน้อย ๕ ปี และต้องใช้เงินลงทุนประมาณ ๓๕,๐๐๐ – ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับปรุงระบบ อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีโรงกลั่นน้ำมันของบริษัท พีทีที โกลบอล เคมิคอล จำกัด (มหาชน) ที่สามารถผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ ได้แล้วบางส่วน หรือคิดเป็นร้อยละ ๒๕ ของปริมาณน้ำมันที่ผลิตได้ แต่เนื่องจากโรงกลั่นน้ำมันในประเทศอีก ๕ แห่ง ยังไม่สามารถผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ ได้ ทำให้เกิดปัญหาด้านการบริหารจัดการขนส่งผ่านท่อที่ส่วนใหญ่ใช้รองรับการขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๔ เท่านั้น นอกจากนี้กรมธุรกิจพลังงานได้ขอความร่วมมือให้บริษัทที่สามารถผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ ได้ ให้จำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ ในสถานีบริการน้ำมันในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยการขนส่งน้ำมันดังกล่าวมีข้อจำกัดในการขนส่งผ่านท่อ ซึ่งต้องใช้การขนส่งทางรถไปยังสถานีบริการเท่านั้น จึงทำให้ไม่สามารถจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงมาตรฐานยูโร ๕ กระจายไปยังสถานีบริการน้ำมันได้อย่างทั่วถึงทั้งประเทศ

๒) การกำหนดลักษณะและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงและความเชื่อมโยงกับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ในประเทศเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพโดยกลุ่มน้ำมันเบนซินที่มีการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพเอทานอล จะมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน (Gasoline Base หรือ G-Base) ด้วย ซึ่งน้ำมันเบนซินพื้นฐานหรือ G-Base มี ๒ ชนิด คือ (๑) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับผลิตแก๊สโซฮอล์ ๙๑ หรือ G-Base 1 และ (๒) น้ำมันเบนซินพื้นฐานสำหรับผลิตแก๊สโซฮอล์ ๙๕ และ E20 หรือ G-Base 2 ดังนั้น กรมธุรกิจพลังงานจะทำหน้าที่กำหนดลักษณะและคุณภาพของ G-Base เพื่อควบคุมคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อนำไปผสมกับเอทานอลตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้ประกอบการโรงกลั่นจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว โดยมีสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ทำหน้าที่กำหนดโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมว่าควรจะเป็นอย่างไร

๓) แนวทางการลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ

กรมธุรกิจพลังงานได้มีการผลักดันให้แก๊สโซฮอล์ E20 เป็นน้ำมันเกรดพื้นฐานกลุ่มเบนซินตามนโยบายรัฐบาลในการส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพจากเอทานอล แต่ขณะนี้ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นและราคาเอทานอลมีราคาที่แตกต่างกันสูง โดยเอทานอลมีราคาสูงกว่าราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นมากกว่า ๒ เท่าคือ ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นอยู่ที่ ๑๑.๗๘ บาทต่อลิตร และราคาเอทานอลอยู่ที่ ๒๖ บาทต่อลิตร ทำให้ต้องติดตามสถานการณ์ว่า ราคาเอทาทอลมีแนวโน้มที่จะปรับลดลงหรือไม่ เพราะหากมีการผลักดันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นน้ำมันพื้นฐานกลุ่มเบนซินของประเทศแล้ว ก็จะต้องมีการยกเลิกแก๊สโซฮอล์ ๙๑ รวมทั้งต้องพิจารณาว่า หากมีการยกเลิกแก๊สโซฮอล์ ๙๑ แล้ว ประชาชนจะเลือกใช้แก๊สโซฮอล์ E20 หรือไม่ หรือว่าจะเลือกใช้แก๊สโซฮอล์ ๙๕ เพิ่มขึ้น เนื่องจากปริมาณการใช้แก๊สโซฮอล์ E20 ในปัจจุบันยังไม่สูงมากนัก ซึ่งรถยนต์ที่ใช้ในประเทศสามารถรองรับการใช้แก๊สโซฮอล์ E20 ได้ถึงร้อยละ ๘๐ แต่ผู้ใช้กลับเลือกใช้แก๊สโซฮอล์ ๙๑

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดลักษณะและคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน หรือ G-Base ที่ใช้ในปัจจุบัน มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากกรมธุรกิจพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การกำหนดลักษณะและคุณภาพของ G-Base เพื่อให้การนำไปผสมกับเอทานอลในสัดส่วนที่กำหนดไว้ และได้น้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมตรงตามมาตรฐานสำหรับการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑ แก๊สโซฮอล์ ๙๕ และแก๊สโซฮอล์ E20 เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับรถยนต์ที่ใช้น้ำมันกลุ่มเบนซินดังกล่าว ในส่วนของการกำหนดลักษณะและคุณภาพของ G-Base ที่อาจจะเป็นการสร้างภาระให้กับผู้ประกอบการโรงกลั่นนั้น หากผู้ประกอบการไม่ดำเนินการตามข้อกำหนดดังกล่าว น้ำมันในกลุ่มเบนซินที่จำหน่ายก็จะไม่เป็นไปตามมาตรฐาน เมื่อมีการตรวจจับคุณภาพน้ำมันก็จะทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพน้ำมันเบนซินที่มีผสมเอทานอลได้ อย่างไรก็ตาม การกำหนดลักษณะและคุณภาพของ G-Base กรมธุรกิจพลังงานได้มีการหารือกับผู้ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาปรับปรุงลักษณะและคุณภาพของ G-Base โดยมีข้อกำหนดให้ค่าออกเทน (Octane Number) โดยวิธีวิจัย (Research Octane Number: RON) มีอัตราที่สูงกว่าวิธีมอเตอร์ (Motor Octane Number: MON) หรือมีอัตราค่าออกเทนที่แตกต่างกันไม่เกินร้อยละ ๙ เพื่ออยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้นเมื่อนำไปใช้ผสมกับเอทานอล

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า นโยบายการส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพในน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผ่านมา

ผู้แทนจากกรมธุรกิจพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ในอดีตกลุ่มน้ำมันดีเซลที่ผสมเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลมีสัดส่วนที่ร้อยละ ๕ และช่วงที่ขาดแคลนไบโอดีเซลก็จะปรับสัดส่วนให้อยู่ที่ร้อยละ ๓ แต่นโยบายของรัฐบาลในปัจจุบันได้กำหนดสัดส่วนเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลแบบคงที่ ซึ่งไม่มีการปรับขึ้นลงตามสถานการณ์ โดยน้ำมันดีเซล B7 ได้มีการกำหนดลักษณะและคุณภาพที่มีองค์ประกอบเฉพาะเจาะจงว่า ต้องมีการผสมไบโอดีเซลในสัดส่วนที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๖.๖ และต้องไม่เกินร้อยละ ๗ สำหรับน้ำมันดีเซล B10 ได้กำหนดให้มีการผสมไบโอดีเซลในสัดส่วนที่ร้อยละ ๙ – ๑๐ และน้ำมันดีเซล B20 ได้กำหนดให้มีการผสมไบโอดีเซลในสัดส่วนที่ร้อยละ ๑๙ – ๒๐ ซึ่งจะมีความยืดหยุ่นมากกว่าน้ำมันดีเซล B7 สำหรับกลุ่มน้ำมันแก๊สโซฮอล์ นโยบายการส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพจากเอทานอลที่ผ่านมาเกิดขึ้นจากสถานการณ์ราคาน้ำมันแพงและการช่วยเหลือเกษตรกร แต่เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบันเชื้อเพลิงชีวภาพเอทานอลมีราคาสูง และราคาน้ำมันเบนซินไม่ได้มีราคาสูงเหมือนในอดีต ดังนั้น กระทรวงพลังงานจึงได้ชะลอนโยบายการส่งเสริมให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นน้ำมันเกรดพื้นฐานกลุ่มเบนซิน จากเดิมที่จะให้มีผลบังคับใช้ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔

๓.๒.๙ การกำหนดแนวทาง มาตรการ และมาตรฐานเกี่ยวกับการกำกับดูแลการควบคุมคุณภาพอากาศที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การกำหนดคุณภาพมาตรฐานสิ่งแวดล้อม และมาตรฐานควบคุมมลพิษที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้ภายในประเทศ

การกำหนดมาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการกำหนดมาตรฐานเพื่อควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด ซึ่งในการควบคุมมลพิษที่เกิดจากการใช้น้ำมัน

เชื้อเพลิง ได้มีการปรับลดส่วนผสมของสารต่าง ๆ ในน้ำมัน เพื่อปรับปรุงคุณภาพมาตรฐานน้ำมันเพื่อลดการปล่อยมลพิษ โดยได้มีการปรับลดสารชนิดต่าง ๆ ในน้ำมัน ดังนี้

๑.๑) การกำหนดมาตรฐานสารตะกั่วในบรรยากาศ ในอดีตประเทศไทยใช้น้ำมันเบนซินที่มีสารตะกั่วเป็นองค์ประกอบ เนื่องจากเป็นสารที่มีส่วนช่วยในการหล่อลื่นเครื่องยนต์ ช่วยลดการเสียดสีระหว่างชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ในห้องเผาไหม้น้ำมันเชื้อเพลิง และช่วยในการป้องกันไม่ให้เกิดการหยุดทำงานของเครื่องยนต์ในขณะที่เกิดการเผาไหม้ได้ แต่เมื่อสารตะกั่วในเนื้อน้ำมันเกิดการเผาไหม้จะไม่สามารถเผาไหม้หรือเปลี่ยนไปเป็นมลพิษอื่นใดได้ แต่จะยังคงสภาพเป็นสารตะกั่วที่ปนเปื้อนอยู่ในบรรยากาศ และส่งผลให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ดังนั้น จึงได้มีการพยายามลดสารตะกั่วจนในที่สุดได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ เป็นต้นมา โดยได้ใช้สาร MTBE (Methyl Tertiary Butyl Ether) เข้ามาผสม เพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจนในน้ำมันแทนสารตะกั่ว และปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็นการใช้เอทานอลผสมในน้ำมันเบนซิน เพื่อเพิ่มปริมาณออกซิเจนแทนสาร MTBE ซึ่งผลจากการปรับลดปริมาณสารตะกั่วในเนื้อน้ำมัน ทำให้ปัจจุบันแทบไม่มีการพบการปนเปื้อนของสารตะกั่วในบรรยากาศอีกเลย

๑.๒) ปรับลดปริมาณสารอะโรมาติคในเนื้อน้ำมันเบนซินลงเป็นลำดับ โดยปัจจุบันปรับลดเหลือเพียงร้อยละ ๓๕ ในปี ๒๕๕๕ และปรับลดปริมาณสารเบนซีนในเนื้อน้ำมันเบนซินเหลือไม่เกินร้อยละ ๑ ในปี ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการปรับปรุงมาตรฐานคุณภาพน้ำมันให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๔ รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานฝุ่นละอองในบรรยากาศ โดยการปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินเหลือไม่เกิน ๕๐ ppm (Part Per Million) ในปี ๒๕๕๕ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบังคับใช้น้ำมันยูโร ๔

๒) การปรับเปลี่ยนมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ และมาตรฐานยูโร ๖

ปัจจุบันประเทศไทยอยู่ระหว่างการบังคับใช้น้ำมันเชื้อเพลิงที่มีคุณลักษณะตามมาตรฐานยูโร ๔ โดยมีปริมาณกำมะถันเป็นองค์ประกอบอยู่ในระดับ ๕๐ ppm ทั้งในส่วนของน้ำมันดีเซล (รวมถึงน้ำมันดีเซล B7 และ B20) และน้ำมันเบนซิน (รวมถึงน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 E20 E85) และในปี ๒๕๖๗ ประเทศไทยมีแผนที่จะปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันให้เข้มงวดมากขึ้น โดยกำหนดให้เป็นมาตรฐานยูโร ๕ เพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศโดยเฉพาะปัญหาฝุ่น PM 2.5 นอกจากนี้การปรับเปลี่ยนมาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศจากรถยนต์ใหม่ให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ และมาตรฐานยูโร ๖ ในอนาคตนั้น จะต้องมีการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง โดยต้องปรับลดปริมาณกำมะถันในน้ำมันเบนซินหรือน้ำมันแก๊สโซฮอล์จากปัจจุบันที่ต้องไม่เกิน ๕๐ ppm ให้เหลือไม่เกิน ๑๐ ppm และปรับลดกำมะถันในน้ำมันดีเซลหรือไบโอดีเซลจากปัจจุบันที่ต้องไม่เกิน ๕๐ ppm ให้เหลือไม่เกิน ๑๐ ppm และปรับลดสาร Polycyclic Aromatic Hydrocarbon (PAH) จากร้อยละ ๑๑ ให้เหลือไม่เกินร้อยละ ๘ ซึ่งจะสามารถช่วยลดปริมาณฝุ่น PM ๒.๕ ที่เกิดจากการเผาไหม้ลงได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้ ในอนาคตหากมีการปรับเปลี่ยนเพื่อใช้น้ำมันให้มีคุณภาพมาตรฐานยูโร ๕ และยูโร ๖ ก็จะต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ลดมลพิษ เช่น Catalytic Converter ซึ่งจะถูกติดตั้งมาพร้อมกับรถยนต์เครื่องยนต์เบนซิน และสำหรับรถยนต์เครื่องยนต์ดีเซลก็จะต้องมีการติดตั้งอุปกรณ์ที่เรียกว่า Diesel Particulate Filter (DPF)

๓) แนวทางการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕

กรมควบคุมมลพิษได้ประสานขอความร่วมมือจากกรมธุรกิจพลังงานเพื่อหารือเกี่ยวกับแนวทางในการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ และได้มีการนำเสนอเรื่องการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ เข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติได้มีมติเห็นชอบให้บังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งต่อมาได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อการประชุมวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันยูโร ๕ ตามที่เสนอ ทั้งนี้ เพื่อให้โรงกลั่นน้ำมันและผู้ผลิตรถยนต์จะได้มีเวลาในการปรับตัวในการผลิตน้ำมันและผลิตรถยนต์ที่รองรับการใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ อย่างไรก็ตาม ได้มีความเห็นจากภาคส่วนต่าง ๆ ว่า ควรมีการเร่งรัดให้มีการผลิตและจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงที่เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ โดยเร็ว ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่า บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ก็ได้มีการผลิตและจำหน่ายน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ซึ่งได้มีการจำหน่ายในพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑลแล้ว แต่ทั้งนี้ยังไม่สามารถส่งไปจำหน่ายในพื้นที่อื่น ๆ ได้ทั่วประเทศ เนื่องจากการขนส่งน้ำมันดังกล่าวจะต้องใช้การขนส่งทางรถ ซึ่งมีต้นทุนการขนส่งที่สูงจึงไม่อาจขนส่งไปจำหน่ายในที่อื่น ๆ ที่มีระยะทางไกลได้ และหากจะใช้วิธีการขนส่งน้ำมันทางท่อไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งมีต้นทุนต่ำกว่าก็ไม่อาจดำเนินการได้ เนื่องจากน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ จะไปผสมกับน้ำมันมาตรฐานอื่น ๆ ที่ขนส่งทางท่อน้ำมัน ทั้งนี้ ปัจจุบันกรมธุรกิจพลังงานได้ออกประกาศกำหนดให้น้ำมันเชื้อเพลิงทุกประเภทต้องมีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นต้นไป แต่อย่างไรก็ตามกรมธุรกิจพลังงานได้หารือกับกลุ่มโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิง และมีแผนที่จะปรับเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันดีเซลให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๕ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๔๕ ในปี ๒๕๖๖ และเป็นร้อยละ ๑๐๐ ในปี ๒๕๖๗

แม้ว่าน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ จะสามารถนำมาใช้กับรถยนต์ทุกประเภทในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามการผลิตรถยนต์ก็ควรมีการปรับปรุงคุณภาพรถให้มีการติดตั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่รองรับการใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ด้วยเช่นกัน ซึ่งการปรับปรุงคุณภาพรถได้มีการหารือกับกระทรวงอุตสาหกรรม โดยกำหนดเป้าหมายให้บริษัทที่ผลิตรถ ต้องผลิตรถเพื่อรองรับการใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่ารถ Eco Car ในปัจจุบันเป็นรถที่รองรับการใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ แล้ว ในปัจจุบัน ส่วนรถกระบะและรถเครื่องยนต์ดีเซล ได้มีการขอขยายเวลาในการผลิตรถที่รองรับการใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ในวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ ซึ่งเป็นวันเดียวกับที่มีการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันยูโร ๕ แต่อย่างไรก็ตามได้มีมาตรการสนับสนุนให้บริษัทผลิตรถต่าง ๆ เริ่มผลิตรถที่มีอุปกรณ์รองรับการใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ให้สามารถดำเนินการผลิตได้ทันทีในปัจจุบัน โดยมีมาตรการจูงใจทางภาษี การสนับสนุนการลงทุนต่าง ๆ เป็นต้น

๔) แนวทางการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) จากการใช้เชื้อเพลิงในภาคขนส่ง

จากปัญหาฝุ่นละออง PM 2.5 ในกรุงเทพมหานครที่มีค่าสูงเกิน ๕๐ ไมโครกรัม ซึ่งเป็นค่าที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน ทำให้ต้องเร่งพิจารณาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ประกอบด้วยมาตรการเร่งด่วน มาตรการระยะสั้น และมาตรการระยะยาว โดยมาตรการระยะยาวได้มีการศึกษาและประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐและเอกชน

อย่างต่อเนื่อง ซึ่งได้พบว่าแนวทางที่สำคัญในการลดฝุ่นละออง PM 2.5 ก็คือ การบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ โดยน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลจะต้องมีปริมาณกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm ซึ่งลดลงจากเดิมที่กำหนดไว้ไม่เกิน ๕๐ ppm ทั้งนี้ จากผลการศึกษาพบว่าหากไม่มีการบังคับใช้มาตรฐานรถยนต์และมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นยูโร ๕ สถานการณ์ฝุ่น PM 2.5 จะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่หากมีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีในการปรับเปลี่ยนมาใช้น้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ จะส่งผลให้ฝุ่น PM 2.5 ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ในส่วนของผลการทดสอบรถยนต์ที่ใช้น้ำมันคุณภาพมาตรฐานยูโร ๓ และมาตรฐานยูโร ๔ เปรียบเทียบกับมาตรฐานน้ำมันยูโร ๕ พบว่า การใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๔ การเผาไหม้เครื่องยนต์จะก่อให้เกิดฝุ่น PM 2.5 ในปริมาณ ๐.๐๒๕ ไมโครกรัม และน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ จะก่อให้เกิดฝุ่น PM 2.5 ในปริมาณ ๐.๐๐๔๕ ไมโครกรัม ซึ่งน้อยกว่าน้ำมันมาตรฐานยูโร ๔ ดังนั้น จึงได้มีการเร่งรัดให้มีการผลิต จำหน่ายและใช้น้ำมันที่เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ ก่อนวันที่กฎหมายจะมีผลบังคับใช้ เพื่อให้โรงกลั่นน้ำมันและประชาชนสามารถปรับตัวให้ทันก่อนวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗

๕) ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๕.๑) การปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นมาตรฐานน้ำมันยูโร ๕ โรงกลั่นน้ำมันจะต้องมีการปรับปรุงระบบการกลั่นน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซล โดยจะต้องมีการดึงสารกำมะถันในเนื้อน้ำมันให้ลดลงเหลือไม่เกิน ๑๐ ppm และจะต้องมีการปรับลดปริมาณสาร Polycyclic Aromatic Hydrocarbon (PAH) ในเนื้อน้ำมันดีเซลให้เหลือไม่เกินร้อยละ ๘ โดยปริมาตร จากเดิมกำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๑๑ โดยปริมาตร ซึ่งการปรับลดสารต่าง ๆ ดังกล่าว ทำให้โรงกลั่นมีต้นทุนในการผลิตน้ำมันสำเร็จรูปมากขึ้น และจะมีผลต่อราคาน้ำมันขายปลีก

๕.๒) การขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงซึ่งหากได้ปรับเปลี่ยนจากมาตรฐานยูโร ๔ ไปเป็นมาตรฐานยูโร ๕ ทั้งหมดทั่วประเทศจะทำให้ต้นทุนในการขนส่งลดลง แต่หากยังมีการใช้น้ำมันทั้งมาตรฐานยูโร ๔ และมาตรฐานยูโร ๕ ในเวลาเดียวกัน น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ก็ไม่อาจขนส่งทางท่อซึ่งมีต้นทุนต่ำกว่า เนื่องจากมาตรฐานน้ำมันยูโร ๔ มีสารกำมะถันไม่เกิน ๕๐ ppm ซึ่งจะทำให้เกิดการปนเปื้อนกับน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ซึ่งมีสารกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากมีการบังคับใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๗ จะทำให้โรงกลั่นน้ำมันจะต้องมีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการผลิต ซึ่งทำให้ต้นทุนในการผลิตน้ำมันสำเร็จรูปมีราคาสูงขึ้น และก่อให้เกิดภาระกับประชาชนผู้ใช้น้ำมัน ดังนั้น หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะสามารถชะลอหรือยืดมาตรฐานในการบังคับใช้ในปี ๒๕๖๗ ได้หรือไม่

ผู้แทนจากกรมควบคุมมลพิษ ได้ตอบประเด็นซักถามว่า สาเหตุที่เป็นปัจจัยหลักที่ต้องมีการกำหนดให้มีการบังคับใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ เนื่องจากปัญหาด้านมลพิษทางอากาศที่เกิดจากการเผาไหม้ของน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งประเทศไทยมีข้อตกลงระหว่างประเทศในการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ดังนั้น การใช้น้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่ต้องดำเนินการเพื่อช่วยลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สู่บรรยากาศ อีกทั้งเพื่อลดการปล่อยฝุ่น PM 2.5 ซึ่งมีเป้าหมายว่าจะต้องปล่อยมลพิษไม่เกินกว่า ๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และในระยะยาวจะมีเป้าหมายที่เข้มงวดมากขึ้น โดยกำหนดให้ค่ามาตรฐานของฝุ่น PM 2.5 จะต้องไม่เกิน ๓๗.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร

ดังนั้น ปัจจัยด้านคุณภาพอากาศจึงเป็นที่มาของการกำหนดให้ต้องปรับเปลี่ยนมาตรฐานน้ำมันจากยูโร ๔ เป็นน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๗

๓.๒.๑๐ การปรับราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปและความสอดคล้องกับการขึ้นลงของน้ำมันในตลาดโลก

ผู้แทนบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

การปรับราคาขายปลีกน้ำมันจะสอดคล้องกับต้นทุน และเป็นไปตามหลักการเทียบเคียงราคานำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากประเทศสิงคโปร์สิงคโปร์ (Import Parity) ที่กำหนดโดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) อ้างอิงกับราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลก ซึ่งการปรับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในช่วงวิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID–19) เป็นไปตามหลักการดังกล่าวข้างต้นเช่นกัน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน ผลิตภัณฑ์น้ำมันควรมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

ผู้แทนจาก บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ปัจจุบันประเทศไทยมีผลิตภัณฑ์น้ำมันประมาณ ๑๐ ประเภท แบ่งเป็นกลุ่มน้ำมันเบนซิน ๕ ประเภท และกลุ่มน้ำมันดีเซล ๕ ประเภท และเมื่อต้นปี ๒๕๖๔ รัฐบาลได้ประกาศให้น้ำมันดีเซล B10 เป็นน้ำมันพื้นฐาน ซึ่งค่ายรถยนต์ส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการพัฒนาและปรับปรุงระบบเพื่อรองรับน้ำมันชนิดดังกล่าว ทั้งนี้ เพื่อความเหมาะสมควรกำหนดให้กลุ่มน้ำมันเบนซิน และกลุ่มน้ำมันดีเซลมีน้ำมันพื้นฐานกลุ่มละ ๒ ประเภท โดยการเลือกประเภทน้ำมันเพื่อจำหน่ายของสถานีบริการน้ำมันจะขึ้นอยู่กับกลุ่มลูกค้าที่มาใช้บริการ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้และราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจาก บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า แม้ว่านโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง แต่จะไม่ส่งผลต่อการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงคือ สงครามน้ำมันและสถานการณ์เศรษฐกิจโลก อย่างไรก็ตาม บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) อยู่ระหว่างการศึกษาผลกระทบจากนโยบายส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต เพื่อกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินธุรกิจต่อไป

ผู้แทนบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุปดังนี้

ในอดีตภาครัฐได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทน ทำให้ปัจจุบันน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งกลุ่มเบนซินและกลุ่มดีเซลมีหลายชนิด ส่งผลกระทบต่อธุรกิจสถานีบริการน้ำมันที่ต้องลงทุนเพิ่มเติม เนื่องจากมีจำนวนหัวจ่ายไม่เพียงพอ อย่างไรก็ตาม รัฐบาลได้มีแนวทางและนโยบายเกี่ยวกับการลดหรือยกเลิกน้ำมันเชื้อเพลิงบางชนิดแล้ว หากพิจารณาโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทย ราคา ณ โรงกลั่นจะมีอัตราใกล้เคียงกับต่างประเทศ แต่เนื่องจากประเทศไทยมีกลไกการเก็บภาษีและเงินกองทุนต่าง ๆ เพิ่มเติม ซึ่งได้แก่ (๑) ภาษีสรรพสามิต (๒) ภาษีเทศบาล (๓) กองทุน

น้ำมันเชื้อเพลิง (๔) กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน และ (๕) ภาษีมูลค่าเพิ่ม ประมาณ ๙ บาท ส่งผลให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงมีความแตกต่างกับราคาขายปลีกในต่างประเทศ นอกจากนี้ รายได้หลักของธุรกิจน้ำมันในประเทศไทยมาจากการบริหารจัดการพื้นที่ภายในสถานีบริการน้ำมันเพื่อสร้างรายได้จากพื้นที่ดังกล่าว (Non – Oil Business) ให้คุ้มค่ากับการลงทุน โดยพัฒนาโครงสร้างต่าง ๆ ของสถานีบริการเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้บริโภค

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน ผลิตภัณฑ์น้ำมันควรมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

ผู้แทนจาก บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า บริษัทได้ดำเนินการตามนโนบายของรัฐเกี่ยวกับการลดผลิตภัณฑ์น้ำมัน ซึ่งน้ำมันในแต่ละกลุ่มควรลดจำนวนลง และกำหนดผลิตภัณฑ์พื้นฐานประมาณ ๑ – ๒ ชนิด ดังนี้ (๑) กลุ่มน้ำมันเบนซิน ได้แก่ E10 และ E20 และ (๒) กลุ่มน้ำมันดีเซล ได้แก่ B7 B10 และ B20

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้และราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า แม้ว่าความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทยจะลดลงจากการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า แต่ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงอาจจะไม่ลดลง ซึ่งปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงต้องพิจารณาอุปสงค์ อุปทาน และสถานการณ์เศรษฐกิจโลกด้วย

ผู้แทนบริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

นโยบายเกี่ยวกับธุรกิจน้ำมันและสถานีบริการน้ำมันควรคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นหลัก เช่น จำนวนและสถานที่ตั้งของสถานีบริการน้ำมันในต่างจังหวัด ประชาชนอาจมีต้นทุนในการเดินทางไปสถานีบริการน้ำมันที่อยู่ไกลกับที่พักอาศัย นอกจากนี้ นโยบายของรัฐเกี่ยวกับจำนวนชนิดน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้สถานีบริการน้ำมันที่มีจำนวนถังเก็บและหัวจ่ายจำกัดจำเป็นต้องเลือกชนิดและผลิตภัณฑ์มาให้บริการ รวมถึงค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากการเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ตามนโยบายของรัฐในแต่ละครั้ง ค่าใช้จ่ายดังกล่าวนับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ส่งผลให้ต้นทุนการประกอบธุรกิจน้ำมันเพิ่มขึ้นและอาจส่งผลกระทบไปถึงประชาชนผู้บริโภคด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ ปัจจุบันการประกอบธุรกิจสถานีบริการน้ำมันมีต้นทุนหลักจากค่าที่ดิน ซึ่งเป็นต้นทุนที่สูงและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ต้นทุนในการก่อสร้าง และต้นทุนด้านบุคลากร โดยต้นทุนดังกล่าวนับเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน ผลิตภัณฑ์น้ำมันควรมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

ผู้แทนจาก บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การกำหนดชนิดน้ำมันมีผู้ที่เกี่ยวข้องหลายภาคส่วน เช่น เกษตรกรผู้ผลิตปาล์มน้ำมัน ผู้ประกอบอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยเฉพาะผู้ประกอบธุรกิจรถยนต์จากค่ายผู้ผลิตทวีปยุโรป เนื่องจากรถยนต์จากค่ายดังกล่าวสามารถรองรับได้แค่น้ำมันดีเซล B7 เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ภาครัฐควรกำหนดให้มีน้ำมันพื้นฐานหนึ่งชนิดและอีกหนึ่งชนิดที่สามารถปรับเปลี่ยนตามสถานการณ์โลก

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า มีความเป็นไปได้หรือไม่ ในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีอัตราเท่ากันทั่วประเทศ

ผู้แทนจาก บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของสถานีบริการน้ำมันในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดแตกต่างกัน เนื่องจากต้นทุนค่าขนส่งน้ำมัน ค่าที่ดิน (เช่า/ซื้อ) ดังนั้นการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงเท่ากันทั่วประเทศ จึงมีความเป็นไปได้ยาก

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าจะส่งผลกระทบต่อปริมาณการใช้และราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคตหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจาก บริษัท ซัสโก้ จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า นโยบายการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคตอาจส่งผลกระทบผู้ประกอบการหลายภาคส่วน เช่น อุตสาหกรรมผลิตยานยนต์ อุตสาหกรรมแบตเตอรี่ เป็นต้น

ผู้แทนบริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

นโยบายเกี่ยวกับจำนวน ชนิด และผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง เป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานของบริษัท เนื่องจากที่ตั้งสถานีบริการน้ำมันของบริษัทส่วนใหญ่จะอยู่ในพื้นที่ต่างจังหวัด โดยจำนวนถังเก็บน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละชนิดถือเป็นข้อจำกัดด้านต้นทุน ซึ่งการเลือกผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงชนิดใดมาจำหน่ายในสถานีบริการน้ำมันของบริษัทจะเป็นการสะท้อนการบริหารต้นทุนในการดำเนินการด้วย

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในมุมมองของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน ผลิตภัณฑ์น้ำมันควรมีกี่ชนิด อะไรบ้าง

ผู้แทนจาก บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การกำหนดจำนวนชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นการร่วมมือกันของหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐผู้กำหนดนโยบาย ผู้ประกอบธุรกิจน้ำมัน ผู้ประกอบอุตสาหกรรมยานยนต์ และประชาชนผู้บริโภค ดังนั้นการกำหนดจำนวนและชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงควรคำนึงถึงความสมดุลของทุกภาคส่วนด้วย

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า มีความเป็นไปได้หรือไม่ ในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงให้มีอัตราเท่ากันทั่วประเทศ

ผู้แทนจาก บริษัท พีทีจี เอ็นเนอยี จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ต้นทุนค่าขนส่งเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งส่วนใหญ่จะขนส่งน้ำมันมาจากโรงกลั่นในภาคตะวันออก โดยผู้ประกอบการแต่ละรายมีหน้าที่ในการบริหารจัดการเพื่อคงคุณภาพน้ำมันหลังออกมาจากโรงกลั่น

๓.๒.๑๑ ผลกระทบด้านเศรษฐศาสตร์จากการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

ในปี ๒๕๖๔ เศรษฐกิจของประเทศไทยจะขยายตัวร้อยละ ๒.๕ – ๓.๕ เมื่อเปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ โดยผลกระทบของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงต่อภาพรวมเศรษฐกิจจะใช้แบบจำลองเศรษฐกิจจากราคาน้ำมันดิบตลาดโลกเป็นหลัก ซึ่งจะคาดการณ์จากราคาน้ำมันดิบดูไบ และในปี ๒๕๖๔

คาดว่าราคาน้ำมันดิบจะมีราคาประมาณ ๔๘ – ๕๘ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล อย่างไรก็ตาม ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๔ ราคาน้ำมันดิบดูไบมีราคาสูงถึง ๗๐ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรล ส่งผลกระทบต่ออัตราเงินเฟ้อประมาณร้อยละ ๑.๒ – ๕ และส่งผลกระทบต่อการบริโภคของภาคเอกชนภายในประเทศ รวมทั้งสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่ทำให้การใช้จ่ายภายในประเทศลดลง ส่งผลกระทบต่อภาคธุรกิจการนำเข้าและส่งออกสินค้า ภาคขนส่ง ภาคบริการ และการจัดเก็บรายได้ของรัฐ

ผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลังได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันในปัจจุบัน

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันจะจัดเก็บจากค่าความร้อนของน้ำมันแต่ละประเภท และตามจำนวนปริมาณการใช้น้ำมันของประเทศต่อลิตร โดยมีหลักการหรือวัตถุประสงค์เพื่อลดการใช้น้ำมันที่ฟุ่มเฟือยและให้เกิดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่าที่สุด รายได้ของรัฐบาลจากภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๔๑ ของภาษีสรรพสามิตทั้งหมด หรือประมาณร้อยละ ๑๐ ของรายได้ของประเทศทั้งหมด

๒) ภาพรวมผลกระทบด้านเศรษฐศาสตร์จากการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ในระยะสั้นยังไม่ส่งผลกระทบด้านราคาทันที แต่ในระยะยาวจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนราคาสินค้าและบริการ ที่ดิน แรงงาน สินค้าทุน วัตถุดิบ ต้นทุนการขนส่ง และผู้ที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด คือ ผู้ประกอบกิจการขนส่งที่จะผลักภาระค่าขนส่งดังกล่าวมาให้แก่ผู้บริโภค ด้านปริมาณสินค้าน้ำมันแปรผกผันกับราคาน้ำมัน และปริมาณสินค้าอุปโภคบริโภคจะปรับตัวสอดคล้องกับราคาน้ำมัน นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อปริมาณความต้องการซื้อน้ำมันดิบจากต่างประเทศ เนื่องจากประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันดิบถึงร้อยละ ๘๘ และส่งผลต่อบัญชีเดินสะพัดของประเทศ และความยั่งยืนด้านพลังงานของประเทศ

๓) ผลกระทบในเชิงเศรษฐกิจ

หากปรับโครงสร้างราคาน้ำมันโดยการลดอัตราภาษีสรรพสามิต เพื่อให้ราคาน้ำมันถูกลง โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ สนพ. ประกาศ ประกอบด้วย ราคา ณ โรงกลั่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง กองทุนเพื่อการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ค่าการตลาดและภาษีมูลค่าเพิ่ม ทุก ๑ บาทต่อลิตร รัฐสูญเสียรายได้ประมาณ ๔๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสูญรายได้ประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี และหากราคาน้ำมันลดลง ๑.๑๗๗ บาทต่อลิตร ต้นทุนค่าขนส่งลดลงและอุตสาหกรรมการผลิตลดลง ราคาสินค้าและบริการลดลง มีการบริโภคน้ำมันเพิ่มขึ้น มีการนำเข้าน้ำมันยิ่งขึ้น และทำให้ประเทศขาดดุลบัญชีเดินสะพัด

๔) ผลกระทบต่อภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมน้ำมันชีวภาพ รวมถึงผลโดยรวมต่อประเทศ

หากมีการปรับลดสัดส่วนการผสมน้ำมันชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) ซึ่งมีราคาแพงในขณะนี้เห็นว่า รัฐบาลสนับสนุนให้ใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ โดยคณะกรรมการ นโยบายพลังงานแห่งชาติ หรือ กพช. มีมติ เมื่อ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ กำหนดส่วนต่างราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B10 ให้ต่ำกว่า B7 ที่ ๒ บาทต่อลิตร และ B20 ให้ต่ำกว่า B10 ที่ ๓ บาทต่อลิตร ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ หากมีการปรับลดสัดส่วนการผสมน้ำมันชีวภาพจะทำให้ประเทศนำเข้าเชื้อเพลิงมากขึ้น และ

ทำให้ประเทศลดปริมาณการผลิตน้ำมันชีวภาพลง ทำให้ราคาผลผลิตของพืชพลังงานราคาตกต่ำ ส่งผลให้รายได้ของเกษตรกรลดลง รัฐบาลอาจสูญเสียงบประมาณเพื่อพยุงราคาของพืชพลังงาน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID–19) รถยนต์ไฟฟ้า และการขยายการขนส่งทางรางของประเทศไทย ส่งผลอย่างไรกับปริมาณการใช้น้ำมัน รวมทั้งทิศทางการกำหนดราคาน้ำมันที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุดของประเทศ

ผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ปัจจัยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นผลกระทบชั่วคราว และจะไม่ส่งผลกระทบต่อความต้องการใช้น้ำมันสำเร็จรูปในระยะยาว กรณีรถยนต์ไฟฟ้า และการขยายการขนส่งทางรางของประเทศไทย ส่งผลอย่างไรกับปริมาณการใช้น้ำมัน เห็นว่า จากสถานการณ์ฝุ่น P.M. 2.5 และบริบทของอุตสาหกรรมของโลก ซึ่งประเทศในยุโรปและประเทศสิงคโปร์ได้มีมาตรการห้ามจำหน่ายรถที่ใช้เครื่องยนต์สันดาปภายใน หลังปี ๒๕๘๓ และอุตสาหกรรมในประเทศไทยเริ่มมีการส่งเสริมรถยนต์ไฟฟ้า กระทรวงอุตสาหกรรมมีเป้าหมายในปี ๒๕๗๓ คาดว่าจะสามารถผลิตรถยนต์ไฟฟ้าได้ประมาณร้อยละ ๓๐ ของอุตสาหกรรมรถยนต์ทั้งหมด ซึ่งจะทำให้ความต้องการพลังงานไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ทำให้ความต้องการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูปลดลง ในส่วนของทิศทางการกำหนดราคาน้ำมันที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์สูงสุดของประเทศนั้น เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสินค้าที่มี Externalities จึงต้องจัดเก็บสรรพสามิตเพิ่มเติมจากราคาสินค้า เพื่อสะท้อนต้นทุนด้านสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันกระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการศึกษาแนวคิดในการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตพลังงานทุกประเภทตามหลักการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ หากผู้ผลิตปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงต้องเสียภาษีสูง ซึ่งรวมถึงก๊าซธรรมชาติและถ่านหิน เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนทางการคลัง

๓.๒.๑๒ การกำหนดราคาขายปลีกและชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม

ผู้แทนบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุปดังนี้

๑) การกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงเท่ากันทั่วประเทศ

เนื่องจากสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ออกประกาศบัญชีความแตกต่างระหว่างราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาค (ปรับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๙ ทำให้การกำหนดค่าขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของพื้นที่แต่ละอำเภอ และแต่ละจังหวัดมีราคาแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ราคาขายปลีก ๓๐ บาทต่อลิตรของสถานีบริการน้ำมันในกรุงเทพมหานคร เมื่อพิจารณาบัญชีความต่างของอำเภอเมืองลำปาง อยู่ที่ ๐.๕๕ บาท สถานีบริการน้ำมัน ณ อำเภอเมืองลำปาง จังหวัดลำปาง จะต้องมีราคาขายปลีกไม่เกิน ๓๐.๕๕ บาทต่อลิตร เป็นต้น

การกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงให้เท่ากันทั่วประเทศเหมือนกับราคาสินค้าของร้านคาเฟ่อเมซอนสามารถทำได้หรือไม่ เห็นว่า ในอดีตก่อนปี ๒๕๓๔ รัฐมีนโยบายควบคุมราคาน้ำมันอย่างเข้มงวด เช่น รัฐบาลต้องประกาศขึ้นราคาน้ำมันในหนังสือพิมพ์รายวัน จึงจะมีผลใช้บังคับ ผูกพันกับผู้ค้าน้ำมัน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นสินค้าโภคภัณฑ์ มีกลไกระบบตลาดการค้าเสรี คือ ผู้ประกอบการหลายรายแข่งขันกันเพื่อกำหนดราคากันเอง และหากจะทำให้ราคาน้ำมันต่างจังหวัดเท่ากันกับราคาของสถานีบริการในกรุงเทพฯ ต้องใช้อำนาจของรัฐบังคับกับผู้ประกอบการค้าน้ำมันเพื่อกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงเท่ากันทั่วประเทศ ซึ่งผู้ค้าน้ำมันอาจมีการผลักภาระต้นทุน

ค่าขนส่งน้ำมันเชื้อเพลิงของต่างจังหวัดให้กับประชาชนผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะเป็นฝ่ายที่ต้องเสียผลประโยชน์

นอกจากนี้ราคาขายปลีกของสถานีบริการน้ำมันในกรุงเทพมหานครยังไม่รวมกับภาษีบำรุงท้องถิ่นที่กรุงเทพมหานคร และองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่าง ๆ มีอำนาจออกข้อบัญญัติว่าด้วยการเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ตัวอย่างเช่น ข้อบัญญัติกรุงเทพมหานคร เรื่อง การเก็บภาษีบำรุงกรุงเทพมหานคร สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียมเหลว จากสถานการค้าปลีก พ.ศ. ๒๕๕๘ ข้อ ๗ ให้ผู้เสียภาษีมีหน้าที่เสียภาษีตามปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน และก๊าซปิโตรเลียมเหลวที่จำหน่ายได้ในแต่ละเดือน ในอัตราลิตรละ ๕ สตางค์

๒) การกำหนดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม

นโยบายการบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศ ทำให้สถานีบริการน้ำมันต่าง ๆ มีชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงจำหน่ายมากมายหลายชนิด รวมทั้งสิ้น ๑๑ ชนิด แบ่งออกเป็น กลุ่มประเภทน้ำมันเบนซิน จำนวน ๖ ชนิด ได้แก่ (๑) น้ำมันเบนซิน ๙๕ (๒) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ (๓) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ พรีเมียม (๔) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 (๕) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 และ (๖) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๑ และกลุ่มประเภทน้ำมันดีเซล จำนวน ๕ ชนิด ได้แก่ (๑) น้ำมันดีเซล B7 (๒) น้ำมันดีเซล B10 (๓) น้ำมันดีเซล B20 (๔) น้ำมันดีเซล B7 พรีเมียม และ (๕) น้ำมันดีเซล B10 พรีเมียม ในส่วนของสถานีบริการน้ำมันของบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) มีผลิตภัณฑ์น้ำมันจำหน่าย จำนวนทั้งสิ้น ๙ ชนิด ดังนี้

(๑) กลุ่มประเภทน้ำมันเบนซิน จำนวน ๕ ชนิด ได้แก่ (๑) น้ำมันเบนซิน ๙๕ มีสัดส่วนการใช้ในปี ๒๕๖๔ ประมาณร้อยละ ๒ (๒) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ มีสัดส่วนการใช้ประมาณร้อยละ ๔๘ (๓) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 มีสัดส่วนการใช้ประมาณร้อยละ ๒๓ (๔) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 มีสัดส่วนการใช้ประมาณร้อยละ ๓ และ (๕) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๑ มีสัดส่วนการใช้ประมาณร้อยละ ๒๕

(๒) กลุ่มประเภทน้ำมันดีเซล จำนวน ๔ ชนิด ได้แก่ (๑) น้ำมันดีเซล B7 มีสัดส่วนการใช้ในปี ๒๕๖๔ ประมาณร้อยละ ๖๑ (๒) น้ำมันดีเซล B10 มีสัดส่วนการใช้ประมาณร้อยละ ๓๘ (๓) น้ำมันดีเซล B20 มีสัดส่วนการใช้น้อยที่สุดประมาณร้อยละ ๑ และ (๔) น้ำมันดีเซล B7 พรีเมียม มีสัดส่วนใช้ไม่มาก

สำหรับความเหมาะสมของชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น ควรลดชนิดของน้ำมันในสถานีบริการลง เพื่อลดความสับสนของประชาชนผู้บริโภคกับการมีน้ำมันหลายชนิดเกินไป อีกทั้งควรลดภาระของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในธุรกิจน้ำมัน และการวางแผนบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิงควรมีแผนการส่งเสริมนโยบายพลังงานทางเลือก และส่งเสริมสนับสนุนราคาสินค้าเกษตรที่ชัดเจน

๓) การกำหนดค่าการตลาดในช่วงสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้น

รัฐบาลมีนโยบายยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และเริ่มส่งเสริมการลงทุนในอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน เพื่อให้หลุดพ้นจากกลุ่มธุรกิจค้าน้ำมันต่างชาติ โดยบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทของคนไทย มีหน้าที่สนับสนุนรัฐบาลในการลดราคาหรืออาจมีการขายขาดทุนหรือกำหนดราคาต่ำกว่าผู้ค้าน้ำมันรายอื่น ซึ่งอาจเป็น

การกระทำที่ขัดต่อบทบัญญัติของกฎหมายในต่างประเทศ ที่ทำให้มูลค่าของผู้ค้ารายอื่นสูญเสียไป และเป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า ซึ่งมีโทษจำคุกและโทษปรับสูง ทั้งนี้ ปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) กำหนดค่าการตลาดที่เหมาะสม อยู่ที่ประมาณ ๑.๘๕ บาทต่อลิตร แต่บวกหรือลบได้ไม่เกิน ๔๐ สตางค์ ตามหลักการเทียบเท่าการนำเข้า ซึ่ง สนพ. ใช้ราคาอ้างอิงที่แตกต่างจากข้อมูลของผู้ค้าน้ำมันแต่ละราย และมีกรมการค้าภายในทำหน้าที่กำกับดูแลตามราคาที่ผู้ค้ากำหนด อย่างไรก็ตาม บริษัท เชลล์แห่งประเทศไทย จำกัด และบริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นบริษัทค้าน้ำมันต่างชาติ จะมีการกำหนดค่าการตลาดและราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงสำเร็จรูปได้อย่างรวดเร็ว และสะท้อนต้นทุนราคาน้ำมันดิบตลาดโลก

๔) การขึ้นลงของราคาขายปลีกรายวันของน้ำมันสำเร็จรูปเปรียบเทียบกับราคาน้ำมันในตลาดโลก

ในปี ๒๕๖๓ ราคาน้ำมันเบนซินตลาดโลก เฉลี่ยอยู่ที่ ๔๖.๖๑ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ เฉลี่ยอยู่ที่ ๒๑.๙๓ บาทต่อลิตร เทียบกับราคาในปี ๒๕๖๔ ราคาน้ำมันเบนซินตลาดโลก เฉลี่ยอยู่ที่ ๗๙.๑๘ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ เฉลี่ยอยู่ที่ ๒๘.๑๓ บาทต่อลิตร และราคาน้ำมันดีเซลตลาดโลก เฉลี่ยอยู่ที่ ๔๘.๓๖ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล B7 เฉลี่ยอยู่ที่ ๒๒.๕๕ บาทต่อลิตร เทียบกับราคาในปี ๒๕๖๔ ราคาน้ำมันดีเซลตลาดโลก เฉลี่ยอยู่ที่ ๗๘.๕๘ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล B7เฉลี่ยอยู่ที่ ๒๗.๙๔ บาทต่อลิตร ซึ่งจะเห็นได้ว่า น้ำมันเบนซินตลาดโลกมีราคาปรับตัวสูงขึ้น ประมาณร้อยละ ๖๙ แต่ราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ ในประเทศ ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ ๒๘ เช่นเดียวกับน้ำมันดีเซลตลาดโลกมีราคาปรับตัวสูงขึ้นอย่างมากหรือประมาณร้อยละ ๕๔ แต่ว่าราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล B7 ในประเทศ ปรับตัวสูงขึ้นเพียงร้อยละ ๒๔ อย่างไรก็ตาม โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ทำหน้าที่ในการปรับราคาขายปลีกน้ำมันที่สะท้อนต้นทุนมากที่สุดอยู่แล้ว เพื่อดูแลประชาชน ผู้บริโภค ผู้ค้าน้ำมันในประเทศ และผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ อย่างสมดุล

๕) การเตรียมความพร้อมในการรองรับยานยนต์ไฟฟ้า

บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) มีแผนการขยายสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการน้ำมันให้ครอบคลุมทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม แผนงานการรองรับยานยนต์ไฟฟ้ามีอุปสรรคในการขออนุญาตจากคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ในการได้รับการยกเว้นเป็นผู้ประกอบกิจการไฟฟ้าของสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการน้ำมัน ทั้งที่อุปกรณ์การจ่ายไฟชาร์จรถยนต์ไฟฟ้าได้รับการยกเว้น ไม่ถือว่าเป็นการประกอบกิจการไฟฟ้า ทั้งนี้ ในปี ๒๕๖๔ บริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้มีการให้บริการสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการน้ำมัน จำนวน ๓๑ แห่ง โดยแผนงานในปี ๒๕๖๕ จะเปิดให้บริการสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการน้ำมัน จำนวน ๑๐๐ แห่ง และแผนงานในปี ๒๕๖๖ จะเปิดให้บริการสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการน้ำมัน จำนวน ๓๐๐ แห่ง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ใช้ยานยนต์ไฟฟ้าและผู้บริโภคในทุกกลุ่มพื้นที่ โดยมีการอำนวยความสะดวกผู้บริโภคผ่านการใช้งานแอปพลิเคชั่น EV Station PluZ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม และค่าการตลาดของผลิตภัณฑ์น้ำมันเฉลี่ยทั้ง ๙ ชนิด คือ ๒.๒๕ บาทต่อลิตร หากลดชนิดผลิตภัณฑ์ที่สถานีบริการน้ำมันลงเหลือ ๕ ชนิด จะทำให้ค่าการตลาดลดลงหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ค่าการตลาดเป็นความลับทางการค้าของแต่ละบริษัท และน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมควรพิจารณาความจำเป็นในการใช้น้ำมันคุณภาพพรีเมี่ยม เพื่อรองรับเครื่องยนต์รถยุโรปที่มีสมรรถนะสูง หรือเกษตรกรที่จำเป็นต้องใช้น้ำมันเบนซิน ๙๕ ในเครื่องจักรกลการเกษตรขนาดเล็ก ซึ่งเห็นว่า กลุ่มประเภทน้ำมันดีเซล ควรเหลือเพียง ๒ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันดีเซล B7 และน้ำมันดีเซล B10 และกลุ่มประเภทน้ำมันเบนซินควรเหลือเพียง ๓ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ (๑) น้ำมันเบนซิน ๙๕ (๒) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ และ (๓) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ในส่วนของค่าการตลาดของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 มาจากนโยบายของรัฐในการส่งเสริมพลังงานทางเลือกเพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมเอทานอลที่ได้ลงทุนไปแล้ว ถึงแม้ว่าเอทานอลราคาลิตรละ ๒๕ บาท ซึ่งมีราคาแพงกว่าน้ำมันเบนซินพื้นฐาน หากลดชนิดผลิตภัณฑ์ที่สถานีบริการลงจากจำนวน ๙ ชนิด เหลือจำนวน ๕ ชนิด อาจทำให้ระบบคลังรับ-เก็บ–จ่ายน้ำมันที่สถานีบริการน้ำมันไม่ต้องลงทุนเพิ่ม หรือค่าเสื่อมราคาก่อสร้างถังเก็บจะส่งผลทางอ้อมต่อต้นทุนและอาจทำให้ค่าการตลาดลดลงได้

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดสัดส่วนไบโอดีเซลที่มีราคาแพงกว่าราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐาน หากกำหนดให้สัดส่วนในการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลลดลงจะสามารถทำได้หรือไม่ มีความเห็นอย่างไร

ผู้แทนบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซล ขึ้นอยู่กับฤดูกาลของผลิตผลทางการเกษตร ในบางช่วงมีราคาถูกและในบางช่วงมีราคาแพง น้ำมันพืชขวดละประมาณ ๕๐ บาท หรือในบางช่วงราคาปาล์มดิบ CPO ในตลาดโลกมีราคาแพง ปัญหาของผู้ประกอบการ ก็คือ การเตรียมคลังน้ำมันเพื่อมารองรับน้ำมันเชื้อเพลิงหลายชนิดและทำให้ต้นทุนสูงขึ้น และเห็นด้วยในกรณีที่ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซล มีราคาสูงขึ้นก็ควรนำมาผสมในน้ำมันดีเซลให้น้อยลง ซึ่งการกำหนดคุณภาพที่ไม่คงที่ในการกำหนดสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพ จะทำให้น้ำมันดีเซลมีคุณภาพตามที่ราชการกำหนด และน้ำมันดีเซล B7 สามารถรองรับเครื่องยนต์ดีเซลมาตรฐานยุโรปได้ทั้งหมด และมาตรฐานยูโร ๕ จะทำให้ราคาน้ำมันดีเซลสูงขึ้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในช่วงเวลาระยะสั้นประมาณ ๓ - ๖ เดือน หากจะทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลงเหลือ ๒๕ บาทต่อลิตร ตามข้อเรียกร้องของสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ควรมีแนวทางอย่างไร

ผู้แทนบริษัท ปตท. น้ำมันและการค้าปลีก จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า รัฐบาลควรใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นเครื่องมือในการทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาลดลง และควรใช้การลดสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลลง โดยการลดสัดส่วนการผสมร้อยละ ๑ จะทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลงได้ประมาณ ๐.๒๐ - ๐.๒๕ บาทต่อลิตร ซึ่งต้องเสียภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นเช่นกัน และควรให้ระยะเวลาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันปาล์ม ได้แก่ เกษตรกร คลังน้ำมันและการจ้างแรงงานในโรงงาน ซึ่งต้องมีแผนการปรับตัวแบบค่อยเป็นค่อยไป ดังนั้น การประกาศลดสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลเหลือเพียงน้ำมันดีเซล

B3 – B7 จะทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลลดลง ๑ บาทต่อลิตร สำหรับค่าการตลาดมีอัตราที่ต่ำอยู่แล้ว ไม่ควรปรับลด และการปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลงก็จะทำให้ราขายปลีกลดลง ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวอาจนำมาใช้กับการลดสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพเอทานอลในกลุ่มน้ำมันเบนซิน เพื่อทำให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์มีราคาลดลงได้ด้วย

ผู้แทนบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงเท่ากันทั่วประเทศ

ด้วยข้อกำหนดเกี่ยวกับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงกรุงเทพมหานครกับส่วนภูมิภาค (ปรับชั่วคราว) พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งบังคับใช้มานานกว่าสิบปี ได้กำหนดน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อรวมภาษีแล้วเป็นราคาของกรุงเทพมหานครและในต่างจังหวัด ซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงจะมีราคามากกว่าราคาของกรุงเทพมหานครสูงสุดจำนวน ๒ บาทต่อลิตร หากจะทำให้ราคาเท่ากันทั่วประเทศจะต้องมีหน่วยงานหรือให้บริษัทค้าน้ำมันมารับผิดชอบส่วนต่างของราคา ซึ่งน้ำมันเป็นสินค้าที่มีกำไรหรือค่าการตลาดเพียงเล็กน้อย และไม่เหมือนกับการขายสินค้าชนิดอื่น ๆ ที่มีกำไรมากพอที่จะสามารถนำมาเป็นต้นทุนค่าขนส่งสินค้าให้กับผู้บริโภคได้

๒) การกำหนดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสม

บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ดำเนินการตามนโยบายเชื้อเพลิงชีวภาพของรัฐในการส่งเสริมให้ใช้น้ำมันดีเซล B10 และ B20 และเห็นด้วยหากจะมีการกำหนดนโยบายให้ลดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงตามสถานีบริการลงมา เพื่อความสะดวกในการบริหารจัดการ

๓) การกำหนดค่าการตลาดในช่วงสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้น

ในช่วงสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้น ผู้ค้าน้ำมันปรับราคาขายปลีกขึ้นพร้อม ๆ กัน เนื่องจากมีต้นทุนน้ำมันดิบ ณ โรงกลั่นเหมือนกัน และกระทรวงพลังงานได้ขอความร่วมมือผู้ค้าน้ำมันหลายครั้ง เพื่อขอให้ลดค่าการตลาดในโครงสร้างราคาน้ำมัน แต่ขอยืนยันว่าไม่สามารถลดลงกว่านี้ได้อีกแล้ว

๔) การเตรียมความพร้อมในการรองรับยานยนต์ไฟฟ้า

ในปี ๒๕๖๔ บริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) มีพันธมิตรทางธุรกิจลงทุนตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการน้ำมันบางจาก ประมาณ ๖๐ แห่ง และในปี ๒๕๖๕ อีก ๖๐ แห่ง ให้บริการสถานีอัดประจุไฟฟ้าทั้งกระแสสลับ AC Charging และกระแสตรง DC Charging โดยตั้งเป้าไว้ที่ ๒๐๐ สถานี หรือประมาณ ๑,๒๐๐ หัวชาร์จ นอกจากนี้สถานีบริการน้ำมันบางจากกลางเมืองจะมีการลงทุนให้เป็นสถานที่ผักผ่อนในระหว่างที่ลูกค้ารอการชาร์จแบตเตอรี่รถ EV ให้สามารถใช้เวลาในการเดินเลือกซื้อสินค้าได้

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมควรเป็นอย่างไร

ผู้แทนบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การกำหนดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงในกลุ่มประเภทน้ำมันดีเซล ควรเหลือเพียง ๒ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันดีเซล B7 และน้ำมันดีเซล B7 พรีเมี่ยม และกลุ่มประเภทน้ำมันเบนซินควรเหลือเพียง ๒ ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดสัดส่วนไบโอดีเซลที่มีราคาแพงกว่าราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐาน หากกำหนดให้สัดส่วนในการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลลดลงจะสามารถทำได้หรือไม่ มีความเห็นอย่างไร

ผู้แทนบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ได้ตอบประเด็นซักถามว่าเห็นด้วยกับหลักการส่งเสริมเชื้อเพลิงชีวภาพ ซึ่งราคาเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซล B100 มีราคาอยู่ที่ ๔๖.๘๘ บาทต่อลิตร หากไม่มีการนำไบโอดีเซลมาผสมเป็นน้ำมันดีเซล B7 ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล B0 จะลดลงประมาณ ๓ บาทต่อลิตร หรือถ้าผสมเป็นน้ำมันดีเซล B3 ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล B0 จะสูงขึ้นประมาณ ๑.๕๐ - ๑.๖๐ บาทต่อลิตร อย่างไรก็ตาม หากมีการลดสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพลง โรงกลั่นน้ำมันจะต้องเสียภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลและผู้บริโภคต้องรับภาระราคาขายปลีกที่เพิ่มขึ้นตามสัดส่วนด้วย

๓.๒.๑๓ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม ในมุมมองของภาคประชาชน

นายอิฐบูรณ์ อ้นวงษา รองเลขาธิการสภาองค์กรของผู้บริโภค ในฐานะผู้แทนภาคประชาชน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ ในส่วนของภาษีเทศบาล

การจัดเก็บรายได้ให้กับเทศบาลที่โรงกลั่นน้ำมันตั้งอยู่ในกรุงเทพฯ จังหวัดชลบุรี และจังหวัดระยอง ไม่ใช่ภาษีของเทศบาลทุกแห่งทั่วประเทศ และโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ เป็นราคาเฉพาะในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ไม่ใช่ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงของจังหวัดปลายทาง

๒) การเปรียบเทียบราคาน้ำมันไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน

ราคาเปรียบเทียบน้ำมันเชื้อเพลิงของกระทรวงพลังงานกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้ราคาน้ำมันผสมเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล และไบโอดีเซล) ที่จำหน่ายในประเทศไทย เปรียบเทียบกับราคาน้ำมันปกติที่จำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้าน สภาองค์กรของผู้บริโภคเห็นว่า ราคาน้ำมันของไทยอยู่ในระดับปานกลาง แต่น้ำมันดีเซลเป็นน้ำมันขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชาติ พบว่า ราคาน้ำมันดีเซลของไทยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านที่เป็นคู่แข่งทางเศรษฐกิจหลายประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย เมียนมา เวียดนาม และมาเลเซีย

๓) ปัญหาของราคาน้ำมันไทยมีความไม่เป็นธรรมในการกำหนดโครงสร้างราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่น

ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นในประเทศไม่ได้ใช้ราคาต้นทุนที่แท้จริงตามนโยบายที่รัฐบาลประกาศ โดยคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) มีการกำหนดราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่นในประเทศ โดยใช้ราคาเสมือนการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากประเทศสิงคโปร์มาประเทศไทย โดยใช้ราคานำเข้าอ้างอิงราคาซื้อขายน้ำมันสำเร็จรูปของตลาดภูมิภาคเอเชีย (ราคาน้ำมันสำเร็จรูปตลาดสิงคโปร์ /ราคา Mean of Platts Singapore: MOPS) และบวกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าขนส่งเทียม ทั้งนี้ ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศที่สามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปได้เกินกว่าความต้องการใช้ในประเทศมานานหลายปีแล้ว การให้บวกค่าใช้จ่ายเทียมหรือค่าใช้จ่ายที่ไม่มีจริง จึงเป็นการกำหนดราคาที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากโรงกลั่นน้ำมันในประเทศ คือ โรงกลั่นในเครือของบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้แก่

ไทยออยล์ พีทีที โกลบอลเคมิคอล และไออาร์พีซี รวมปริมาณการกลั่นประมาณ ๖๕๐,๐๐๐ บาร์เรลต่อวัน และบริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท สตาร์ ปิโตรเลียม รีไฟน์นิ่ง จำกัด (มหาชน) และบริษัท บางจาก คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) รวมปริมาณในปี ๒๕๖๒ ประมาณการกลั่น ๑,๐๒๓,๐๐๐ บาร์เรลต่อวัน หรือประมาณ ๑๖๐ ล้านลิตรต่อวัน แต่มีการใช้ ๑๑๕ ล้านลิตรต่อวัน มีการส่งออก ๒๔ ล้านลิตรต่อวัน และมีการนำเข้า ๓ ล้านลิตรต่อวัน ประเทศไทยมีแหล่งน้ำมันดิบที่มีการผลิตเชิงพาณิชย์ผ่านระบบสัมปทานภายใต้พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ โดยสามารถผลิตน้ำมันดิบและคอนเดนเสท (Condensate) รวมกันได้ ๑๘๗,๐๐๐ บาร์เรลต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของการจัดหาน้ำมันดิบทั้งหมดของประเทศ

จากศักยภาพทางพลังงานของประเทศไทยดังกล่าวข้างต้น จึงเห็นได้ว่าหลักเกณฑ์การกำหนดราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่น ไม่สอดคล้องกับศักยภาพพลังงานของประเทศในปัจจุบัน และไม่เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภาว่าต้องการให้ราคาพลังงานสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง หลักเกณฑ์การกำหนดราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่น ของรัฐบาลจากอดีตถึงปัจจุบันไม่มีการเปลี่ยนแปลง ยังคงใช้หลักการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการโดยใช้ต้นทุนสมมติต่าง ๆ มาประกอบเป็นเกณฑ์กำหนดราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่น

๔) นโยบายส่งเสริมการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) ทำให้น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาสูงกว่าราคาน้ำมันตลาดโลก

การส่งเสริมการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ ทั้งเอทานอลและไบโอดีเซล มีวัตถุประสงค์เริ่มต้นเพื่อเป็นทางเลือกของประชาชน หรือลดความเดือดร้อนจากผลกระทบของราคาน้ำมันสำเร็จรูปตลาดโลกมีราคาสูงขึ้น และช่วยเหลือเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร แต่ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ การใช้หลักการสร้างแรงจูงใจผู้ประกอบการให้มีการลงทุนเพื่อผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพในประเทศด้วยการกำหนดสูตรราคาเอทานอล และไบโอดีเซลให้มีราคาที่สูงกว่าราคาน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพในตลาดโลก และสูงกว่าราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลก

จากข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๔ พบว่า ราคาเอทานอลอ้างอิงของไทยอยู่ที่ ๒๕.๑๕ บาทต่อลิตร แต่ราคาเบนซิน ๙๕ ตลาดสิงคโปร์ อยู่ที่ ๒๑.๕๔ บาทต่อลิตร ราคาเอทานอลสูงกว่า ๓.๖๑ บาทต่อลิตร ส่วนราคาไบโอดีเซล B100 อ้างอิงของไทยอยู่ที่ ๔๖.๑๕ บาทต่อลิตร แต่ราคาดีเซลหมุนเร็วตลาดสิงคโปร์อยู่ที่ ๑๙.๗๘ บาทต่อลิตร ราคาไบโอดีเซล B100 สูงกว่า ๒๖.๓๗ บาทต่อลิตร ซึ่งการที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพของประเทศไทยถูกกำหนดราคาอ้างอิงไว้สูงมาก โดยเฉพาะโอดีเซล B100 ที่มีการปรับราคาทุกสัปดาห์ ราคาน้ำมันสำเร็จรูปสูงขึ้นกว่าความเป็นจริง รัฐบาลใช้วิธีเก็บภาษีน้ำมัน และเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ในอัตราที่สูงกับน้ำมันสำเร็จรูปปกติ ทำให้ราคาน้ำมันสำเร็จรูปปกติมีราคาขายปลีกที่สูงขึ้นจนภาคขนส่งและประชาชนได้รับความเดือดร้อน

๕) การเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันในอัตราที่สูง

การเรียกเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันของรัฐบาลในอัตราที่สูง ในขณะที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ โดยการตั้งราคาอ้างอิงสูง ขณะเดียวกันรัฐบาลได้มีการเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันในอัตราที่สูงด้วย ภาษีสรรพสามิตน้ำมันเป็นภาษีทางอ้อมของผู้ประกอบธุรกิจน้ำมันที่ผลักภาระมาให้ผู้ซื้อน้ำมัน รัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศในจังหวะที่ราคาน้ำมันตลาดโลกลดลงทำให้ราคาน้ำมันที่หน้าโรงกลั่นประเทศไทยลดลงตามไปด้วย รัฐบาลได้เรียกเก็บภาษีน้ำมันในกลุ่ม

ดีเซลในอัตราที่สูงขึ้น โดยราคาน้ำมันดีเซลของประเทศไทยก่อนรัฐบาลเข้ายึดอำนาจเมื่อปี ๒๕๕๗ เก็บภาษีน้ำมันลิตรละ ๐.๐๐๕ บาท แต่ในปัจจุบันรัฐบาลเก็บภาษีน้ำมันดีเซล B7 ลิตรละ ๕.๙๙ บาท ต่อลิตร B10 ลิตรละ ๕.๘๘ และ B20 เก็บในอัตรา ๕.๑๕ บาทต่อลิตร ขณะที่การเก็บภาษีในกลุ่มน้ำมันเบนซิน อยู่ในอัตราที่ไม่เปลี่ยนแปลงคือ ๖ – ๗ บาทต่อลิตร ผลของการเก็บภาษีน้ำมันของรัฐบาลในกลุ่มดีเซล ประมาณ ๕๐ – ๗๐ ล้านลิตรต่อวัน ทำให้รัฐบาลมีรายได้จากภาษีน้ำมันประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี ซึ่งสูงกว่าทุกรัฐบาลที่ผ่านมานับตั้งแต่ปี ๒๕๓๗

๖) การเก็บเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นเงินลักษณะภาษีที่เรียกเก็บจากผู้ค้าน้ำมันทางอ้อม เพื่อมาเรียกเก็บโดยตรงกับผู้ซื้อน้ำมันเช่นเดียวกับภาษีน้ำมันตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้รักษาระดับราคาน้ำมันในวิกฤติราคาน้ำมันตลาดโลก ไม่ให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน เมื่อรัฐมีนโยบายส่งเสริมให้มีการนำน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพที่ถูกกำหนดราคาอ้างอิงที่มีราคาสูงมาผสมในน้ำมันปกติมากขึ้น เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจึงเป็นเครื่องมือทำให้ราคาขายปลีกสูงขึ้น การนำเงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง จ่ายชดเชยราคาทำให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีสัดส่วนผสมน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพมีราคาสูงขึ้นไปด้วย

๗) ค่าการตลาดของราคาน้ำมันที่หน้าสถานีบริการน้ำมัน

ในช่วงปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๔ ค่าการตลาดน้ำมันเฉลี่ยอยู่ที่เกิน ๒ บาทต่อลิตร เนื่องจากมติคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ได้กำหนดค่าการตลาดน้ำมันเชื้อเพลิงไว้ที่ ๑.๘๕ บาทต่อลิตร จนถึง วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ กบง. มีมติปรับปรุงค่าการตลาดที่เหมาะสมของน้ำมันกลุ่มดีเซลหมุนเร็ว รายผลิตภัณฑ์ โดยกำหนดให้ค่าการตลาดน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B10 สูงกว่าค่าการตลาดน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B7 และ B20 เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการ จำหน่ายน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B10 โดยยังคงค่าการตลาดเฉลี่ยของทุกผลิตภัณฑ์อยู่ที่ระดับ ๑.๘๕ บาทต่อลิตร ตามมติ กบง. (วันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๖๑) และตามมติคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๓) ซึ่งได้ปรับเพิ่มค่าการตลาดเฉลี่ยจาก ๑.๘๕ บาทต่อลิตร โดยย้ายค่าขนส่งน้ำมันทางท่อจากศรีราชา – กรุงเทพฯ ที่เป็นค่าใช้จ่ายประมาณ ๐.๑๕ บาทต่อลิตรที่อยู่ในส่วนของราคา ณ โรงกลั่น ย้ายมาอยู่ในส่วนของค่าการตลาด ทำให้ค่าการตลาดจากเดิมอยู่ที่ ๑.๕๐ – ๑.๘๕ บาทต่อลิตร ปรับเป็น ๒ บาทต่อลิตร

๘) ข้อเสนอการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของสภาองค์กรของผู้บริโภค

๘.๑) ให้กระทรวงการคลังลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันลง ๕ บาทต่อลิตร

๘.๒) ให้กระทรวงพลังงานยกเลิกการจำหน่ายแก๊สโซฮอล์ E85 และดีเซล B20 และกำหนดการปรับราคาน้ำมันขายปลีกไม่เกิน ๒ ครั้งต่อเดือน

๘.๓) ให้กระทรวงพลังงานกำหนดราคา ณ โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศให้เทียบเท่าราคาซื้อขายน้ำมันสำเร็จรูปของตลาดภูมิภาคเอเชีย (ราคาน้ำมันสำเร็จรูปตลาดสิงคโปร์/ราคา Mean of Platts Singapore: MOPS) การกำหนดราคา ณ โรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศใช้ราคานำเข้าอ้างอิง และบวกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าขนส่งที่ไม่ได้เกิดขึ้นจริง ปัจจุบันประเทศไทยสามารถผลิตน้ำมันสำเร็จรูปได้เกินกว่าความต้องการใช้ในประเทศมาหลายปีแล้ว ซึ่งการให้บวกค่าใช้จ่ายเทียมหรือค่าใช้จ่ายไม่มีจริง เป็นการกำหนดราคาที่ไม่เป็นธรรม

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การปรับลดองค์ประกอบของราคาน้ำมันในโครงสร้างราคาน้ำมันควรปรับส่วนใดบ้าง โดยเฉพาะราคาน้ำมันที่หน้าโรงกลั่น

ผู้แทนภาคประชาชน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การกำหนดสูตรราคาหน้าโรงกลั่นควรใช้เป็นราคาต้นทุนน้ำมันดิบ หรืออ้างอิงราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่แท้จริงของตลาดโลก ซึ่งราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปต่างกันประมาณ ๒๐ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อหนึ่งบาร์เรล เทียบหนึ่งเหรียญดอลลาร์สหรัฐเทียบเงินบาทยี่สิบสตางค์ หรือหากจะใช้ราคาซื้อขายน้ำมันสำเร็จรูปของตลาดสิงคโปร์ก็ได้ แต่ขอให้ไม่มีเรื่องค่าพรีเมียม (Premium) ค่าขนส่งจากสิงคโปร์มาไทย ค่าประกันภัย ค่าน้ำมันสูญหาย ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่ไม่เกิดขึ้นจริง

๓.๒.๑๔ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม ในมุมมองของผู้ทรงคุณวุฒิด้านพลังงาน

นายพิชัย นริพทะพันธุ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม

การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการเพื่อลดราคาน้ำมันและสร้างความเป็นธรรมให้กับประชาชนผู้บริโภคน้ำมัน เพื่อช่วยลดค่าครองชีพให้กับประชาชน ซึ่งในการพิจารณาเพื่อปรับลดราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับทิศทางในการใช้พลังงานของโลกในอนาคต โดยคาดการณ์ว่าในอนาคตราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกจะไม่ปรับตัวสูงขึ้นมากไปกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เนื่องจากหากมีการปรับราคาสูงขึ้น ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งมีแหล่งน้ำมันดิบที่มีการค้นพบจำนวนหลายแหล่งก็จะมีการผลิตน้ำมันดิบออกมาจำหน่ายมากขึ้น อีกทั้งในอนาคตการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าก็จะเข้ามาแทนที่การใช้รถที่ใช้น้ำมัน แม้ว่าปัจจุบันราคาน้ำมันในตลาดโลกจะปรับลดลงมาแล้ว เมื่อเทียบกับในอดีต แต่อย่างไรก็ตามโครงสร้างราคาน้ำมันของประเทศไทย ซึ่งมีองค์ประกอบที่ทำให้ราคาน้ำมันมีราคาแพงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น จึงควรที่จะต้องมีการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงและมีความเป็นธรรมกับประชาชน

๒) ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นของประเทศไทยปัจจุบัน

การกำหนดราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นเท่ากับราคาสิงคโปร์บวกด้วยค่าขนส่งมีความไม่เป็นธรรมกับผู้บริโภค เนื่องจากไม่ได้มีค่าใช้จ่ายในส่วนค่าขนส่งที่เกิดขึ้นจริง โดยในอดีตประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปจากประเทศสิงคโปร์ จึงมีค่าใช้จ่ายในส่วนของค่าขนส่ง แต่ปัจจุบันประเทศไทยมีโรงกลั่นที่ผลิตน้ำมันสำเร็จรูปในประเทศได้เอง จึงไม่มีค่าใช้จ่ายในการขนส่งจากประเทศสิงคโปร์ โดยราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นของประเทศไทยควรมีราคาเท่ากับราคาหน้าโรงกลั่นของประเทศสิงคโปร์ เนื่องจากมีต้นทุนและประสิทธิภาพในการผลิตน้ำมันสำเร็จรูปที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า โรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทยมีการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปที่เหลือไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สิงคโปร์ พม่า ลาว กัมพูชา เป็นต้น ซึ่งเป็นราคาที่ถูกกว่าที่จำหน่ายในประเทศ โดยราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นที่จำหน่ายในประเทศ หากมีคุณภาพมาตรฐานที่เท่ากับน้ำมันที่ส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ ควรมีราคาที่เท่ากับราคาส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน

นอกจากนี้ จะเห็นได้ว่า โรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทยได้มีการขยายกำลังการผลิตเพื่อส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ ราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นได้มีการปรับลดราคา

ลงมาเมื่อปีที่แล้ว แต่ก็ยังคงเป็นราคาที่สามารถปรับลดลงได้อีก โรงกลั่นน้ำมันส่วนใหญ่ของประเทศเป็นของ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นธุรกิจที่มีการผูกขาด ดังนั้น จึงควรมีการเจรจาต่อรองเพื่อให้มีการปรับลดราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นให้เหมาะสมและเป็นธรรมกับประชาชนผู้บริโภค โดยคณะกรรมาธิการการพลังงานควรมีการเสนอให้รัฐบาลกำหนดแนวทางในการเจรจาเพื่อลดราคาน้ำมันหน้าโรงกลั่นให้เท่ากับราคาหน้าโรงกลั่นสิงคโปร์ เนื่องจากปัจจุบันโรงกลั่นน้ำมันได้รับการคืนทุนและมีผลกำไรในการประกอบธุรกิจแล้ว

๓) ภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล

การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันมีแนวคิดเพื่อนำรายได้จากภาษีมาสร้างถนนและบำรุงท้องถนนให้อยู่ในสภาพดี ในอดีตรัฐมีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล แต่เมื่อราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น ๑๐๐ กว่าดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล รัฐจึงลดการจัดเก็บเหลือเพียงลิตรละ ๐.๐๑ บาท ซึ่งเป็นการจัดเก็บภาษีในจำนวนที่น้อยมากหรือเกือบไม่จัดเก็บเลย ทั้งนี้ เพื่อลดผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลที่สูงขึ้น เนื่องจากน้ำมันดีเซลจะใช้ในภาคการขนส่งสินค้าต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยลดผลกระทบต่อค่าครองชีพของประชาชน ต่อมาเมื่อสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลกได้ปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง โดยในปี ๒๕๕๗ จึงได้เริ่มมีการทยอยจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลมากขึ้น ซึ่งก็เป็นวิธีการที่ถูกต้อง แต่อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันได้มีการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลสูงถึงจำนวนลิตรละ ๕.๙๙ บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงเกินไปนั้น ทำให้ราคาน้ำมันดีเซลในประเทศสูงขึ้นมาก และเมื่อรวมกับภาษีมูลค่าเพิ่มแล้ว จะทำให้มีการเก็บภาษีน้ำมันดีเซล รวมเท่ากับ ๖.๔๑ บาท ต่อลิตรดังนั้น จึงควรมีการปรับลดการเก็บภาษีอย่างน้อยครึ่งหนึ่งหรือจัดเก็บลดลงลิตรละ ๓ บาท

ทั้งนี้ หากเทียบกับในอดีตมีการเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันน้อยมาก ในอัตราลิตรละ ๐.๐๑ บาท หรือเกือบไม่จัดเก็บเลย แต่มาทยอยจัดเก็บเพิ่มสูงขึ้นในช่วงที่ราคาน้ำมันลดลงหลังปี ๒๕๕๗ ดังนั้น เมื่อราคาน้ำมันดิบปรับตัวสูงขึ้น ก็ควรจะลดการจัดเก็บภาษีลง ทั้งนี้ เพราะน้ำมันดีเซลเป็นต้นทุนของการผลิตและต้นทุนของการขนส่งของสินค้า เพื่อเป็นการลดค่าครองชีพของประชาชน ทั้งนี้ สำหรับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในส่วนของน้ำมันเบนซิน ก็ควรคงการจัดเก็บไว้เช่นเดิม เพราะเป็นการจัดเก็บจากผู้ใช้น้ำมันที่มีฐานะดี และเพื่อให้รัฐมีรายได้เพื่อนำไปสร้างและบำรุงรักษาถนน

๔) การลดการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

การจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงควรมีการลดการเก็บในสัดส่วนที่น้อยลง เนื่องจากราคาน้ำมันในอนาคตไม่น่าจะมีความผันผวนมากนัก เพราะมีการค้นพบแหล่งน้ำมันในประเทศสหรัฐอเมริกาหลายแห่ง ซึ่งหากมีการขาดแคลนน้ำมันประเทศสหรัฐอเมริกาก็จะมีการผลิตน้ำมันดิบออกมาจำหน่ายมากขึ้น นอกจากนี้แนวโน้มการใช้น้ำมันของโลกจะลดลงเรื่อย ๆ เนื่องจากจะมีการใช้ยานยนต์ไฟฟ้ามากขึ้น โดยเข้ามาแทนที่การใช้ยานยนต์ที่ใช้น้ำมัน ดังนั้น จึงไม่จำเป็นที่จะต้องจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในจำนวนที่มากนัก และไม่ควรนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปสนับสนุนราคาสินค้าเกษตรที่นำมาผลิตเป็นพลังงาน (เอทานอลและไบโอดีเซล) เนื่องจากการสนับสนุนราคาสินค้าเกษตร ควรเป็นเรื่องของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องดำเนินการในเรื่องนี้โดยตรง

ทั้งนี้ ในช่วงที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น รัฐบาลก็ควรนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าแทรกแซงราคาเพื่อไม่ให้ประชาชนเดือดร้อน ซึ่งคาดว่าราคาน้ำมันจะเกิด

การผันผวนในระยะเวลาที่สั้น ๆ เท่านั้น และเมื่อราคาน้ำมันปรับลดลงก็สามารถจะเก็บเงินเข้ากองทุนมาทดแทนได้ โดยในอดีตที่มีการนำเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าเป็นรายได้รัฐ ก็เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากเงินดังกล่าวเป็นเงินของประชาชนที่จัดเก็บเข้ากองทุน เพื่อนำมาแทรกแซงราคาน้ำมันในช่วงที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น ซึ่งไม่ใช่เป็นการจัดเก็บเงินในลักษณะของเงินภาษีที่รัฐจัดเก็บจากประชาชนและนำเข้าเป็นรายได้ของรัฐ นอกจากนี้การใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการอุดหนุนราคาพลังงานข้ามประเภท โดยการเก็บเงินจากผู้ใช้น้ำมันเพื่อใช้ในการอุดหนุนราคาแก๊สก็เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่เป็นธรรมกับผู้ใช้น้ำมันจึงควรมีการพิจารณาหาแนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้ให้ถูกต้องและเหมาะต่อไป

๕) การลดราคาเอทานอลและราคาไบโอดีเซล

ปัจจุบันราคาเอทานอลที่ผสมในน้ำมันแก๊สโซฮอล์มีราคาที่สูงมากถึงลิตรละ ๒๔.๘๓ บาท ในขณะที่ราคาเนื้อน้ำมันที่กลั่นแล้วอยู่ที่ลิตรละ ๑๔.๕๘ บาท โดยราคาเอทานอลในตลาดโลกมีราคาที่ใกล้เคียงกับราคาน้ำมันที่กลั่นแล้ว ดังนั้น การนำวัตถุดิบทางการเกษตร (เอทานอลและไบโอดีเซล) ที่มีราคาแพงมาผสมกับเนื้อน้ำมันที่มีราคาถูกกว่า จึงไม่เหมาะสมในทางเศรษฐศาสตร์ ดังนั้น รัฐจึงควรมีการเจรจากับผู้ผลิตเอทานอลเพื่อลดราคาเอทานอลให้ต่ำลงเหลือประมาณ ๑๕ – ๑๖ บาทต่อลิตร เพื่อให้ใกล้เคียงกับราคาน้ำมันและราคาเอทานอลในตลาดโลก ซึ่งจะช่วยให้สามารถลดราคาน้ำมันแก๊สโซฮอล์ได้ นอกจากนี้ควรมีการเจรจาเพื่อลดราคาน้ำมันปาล์มที่ผสมในไบโอดีเซลด้วย เพราะมีราคาสูงถึงลิตรละ ๓๖.๙๖ บาท ทั้งนี้ ในสถานการณ์ที่ราคาไบโอดีเซลมีราคาสูงขึ้น ก็ควรลดการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันพื้นฐานในสัดส่วนที่ลดลงเพื่อลดราคาน้ำมันดีเซล

๖) การลดค่าการตลาด

ในอดีตค่าการตลาดน้ำมันได้ปรับตัวสูงขึ้นมากถึงลิตรละ ๒.๒๘ – ๔.๓๑ บาท ซึ่งเมื่อคิดเฉพาะสัดส่วนค่าการตลาดที่สถานีบริการน้ำมันจะได้รับ คิดเป็นสัดส่วนเพียงลิตรละ ๕๐ – ๖๐ สตางค์ต่อลิตร โดยค่าการตลาดในสัดส่วนที่เหลือจะตกเป็นของบริษัทผู้ค้าน้ำมันทั้งหมด ซึ่งจะเห็นได้ว่าบริษัทผู้น้ำมันได้รับผลกำไรจากค่าการตลาดสูงเกินไป ทั้ง ๆ ที่ได้รับผลกำไรจากการกลั่นน้ำมันอยู่แล้ว ดังนั้น ค่าการตลาดที่สูงเกินไปจึงไม่เป็นธรรมกับผู้ใช้น้ำมัน อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ได้มีการออกมาเรียกร้องของภาคประชาชนเพื่อให้ลดค่าการตลาดลง ทำให้มีการลดค่าการตลาดลงเหลือลิตรละ ๑.๙๘ – ๓.๕๒ แต่อย่างไรก็ตามค่าการตลาดดังกล่าวก็ยังถือว่ามีสัดส่วนที่สูงกว่าที่ควรจะเป็น ดังนั้น จึงควรมีการปรับลดลงให้เหมาะสมตามความเป็นจริง โดยควรมีค่าเฉลี่ยไม่เกิน ๑.๕๐ บาท ต่อลิตร ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันค่าการตลาดเฉลี่ยอยู่ที่ ๒.๓๖ บาท ซึ่งควรมีการศึกษาเพื่อปรับลดค่าการตลาดที่เหมาะสมเพื่อให้เป็นธรรมกับผู้บริโภค

๗) การลดการเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน

ปัจจุบันการใช้เงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน มีการใช้เงินที่ไม่เหมาะสมเท่าที่ควร ซึ่งอาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังนั้น จึงควรมีการควบคุมให้มีการใช้เงินกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์ในการประหยัดและการอนุรักษ์พลังงาน ทั้งนี้ หากไม่สามารถปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนให้มีประสิทธิภาพได้ ก็ควรจะต้องพิจารณายกเลิกการเก็บเงินเข้ากองทุนหรือลดการเก็บเงินเข้ากองทุนให้เหลือเพียงลิตรละ ๐.๐๐๑ บาท

นายสนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์ อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิด้านพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

ในสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลอาจกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๑) มาตรการในระยะสั้น ประกอบด้วย

๑.๑) การชดเชยโดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อรักษาระดับราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง โดยที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ได้มีมติเห็นชอบการเปลี่ยนแปลงวงเงินกู้จากเดิมไม่เกิน ๒ หมื่นล้านบาท เป็นไม่เกิน ๔ หมื่นล้านบาท ซึ่งปัจจุบันกองทุนน้ำมันเชื่อเพลิงมีอัตราการชดเชยอยู่ที่ ๓ - ๔ พันล้านบาทต่อเดือน (ไม่รวมก๊าซปิโตรเลียมเหลว)

๑.๒) การลดภาษีสรรพสามิต มาตรการดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของรัฐบาลในอนาคต ซึ่งการกำหนดแนวทางและมาตรการในการชดเชยควรพิจารณาและชดเชยให้ตรงตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเป็นประโยชน์ต่อประเทศ

๒) มาตรการในระยะยาว ประกอบด้วย

๒.๑) ภาครัฐควรตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและศึกษาร่วมกัน โดยเชิญผู้ที่มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารจัดการโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง การบริหารกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง มาตรการและกลไกในการเยียวยาประชาชน

๒.๒) เนื่องจากปัญหาด้านพลังงานของประเทศไทยเป็นปัญหาเชิงซ้อนมีการนำผลผลิตทางการเกษตรมาผลิตพลังงาน ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาทั้งโครงสร้างในภาคพลังงาน และภาคการเกษตร

๒.๓) ภาครัฐควรพิจารณาเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการบริหารจัดการรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวกับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากประเทศไทยมีอัตราการนำเข้าน้ำมันดิบร้อยละ ๘๐ – ๙๐ ภาครัฐอาจมีวิธีการบริหารกลไกราคาน้ำมันระยะยาว โดยการสร้างคลังน้ำมันเพื่อจัดเก็บและสำรองน้ำมันที่ไทยนำเข้ามาจากต่างประเทศในช่วงที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกมีราคาถูก และนำน้ำมันที่สำรองไว้มาใช้หรือผสมกับน้ำมันที่นำเข้ามาจากต่างประเทศในช่วงที่ราคาน้ำมันในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น เพื่อไม่ให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้นจนเกินไป

๒.๔) สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19) ส่งผลกระทบต่อทั่วโลกและประเทศไทยอย่างมาก โดยเฉพาะภาคเศรษฐกิจ ภาคขนส่ง และภาคอุตสาหกรรม

๒.๕) ควรพิจารณาเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการในช่วงเปลี่ยนผ่านและมาตรการเพื่อรองรับยานยนต์ไฟฟ้าที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เนื่องจากอุตสาหกรรมยานยนต์เป็นหนึ่งอุตสาหกรรมที่มีความสำคัญต่อภาคธุรกิจของประเทศไทย ดังนั้น จึงควรพิจารณากำหนดแนวทางและมาตรการที่จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศ

ในส่วนของธุรกิจการนำผลิตผลทางการเกษตร ได้แก่ อ้อย มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน มาผลิตพลังงาน โดยอ้อยและมันสำปะหลังนำมาผลิตเอทานอล และปาล์มน้ำมันนำมาผลิตไบโอดีเซล ซึ่งในอุตสาหกรรมเอทานอลจะพบปัญหาน้อยมาก เนื่องจากมีผู้ประกอบการน้อยรายและส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายใหญ่ แต่ในอุตสาหกรรมไบโอดีเซลมักพบปัญหาหลายประการ เช่น ไม่มี

การจัดเก็บข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับปริมาณปาล์มน้ำมัน ทั้งในส่วนที่นำมาบริโภคและส่วนที่นำมาผลิตพลังงาน รายได้และรายชื่อของกลุ่มโรงสกัดที่รับซื้อปาล์มน้ำมัน ปริมาณปาล์มน้ำมันที่กลุ่มโรงกลั่นรับซื้อ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายบางประการที่ไม่เอื้ออำนวย เป็นต้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ภาครัฐควรกำหนดนโยบาย กลไก และการบริหารจัดการที่ชัดเจน

๓) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

๓.๑) ภาครัฐควรปรับลดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิง เนื่องจากปัจจุบันประเทศไทยมีน้ำมันเชื้อเพลิงหลากหลายชนิด ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะช่วยลดต้นทุนในการบริหารจัดการของสถานีบริการน้ำมัน

๓.๒) ควรกำหนดกรอบและเพดานราคาของไบโอดีเซล โดยพิจารณาจากผู้ประกอบการที่ผลิตไบโอดีเซลและราคาน้ำมันในตลาดโลก เพื่อรักษาเสถียรภาพของราคาน้ำมันในประเทศ

๓.๒.๑๕ การปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่เหมาะสมและเป็นธรรม ในมุมมองทางวิชาการ

นายคุรุจิต นาครทรรพ ผู้อำนวยการสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การปรับตัวของราคาน้ำมันที่ไม่สอดคล้องกับราคาน้ำมันตลาดโลก

ต้นทุนเนื้อน้ำมันที่นำเข้ามากลั่น นับเป็นหนึ่งปัจจัยในการกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงที่สถานีบริการน้ำมัน เมื่อราคาน้ำมันตลาดโลกมีการเปลี่ยนแปลงไม่ว่าจะปรับขึ้นหรือลดลง ผลกระทบที่มีต่อราคาขายปลีกหน้าสถานีบริการอาจจะปรับเป็นสัดส่วนที่น้อยกว่า เนื่องจากมีองค์ประกอบส่วนอื่น ๆ ที่ต้องนำมาคิดรวมด้วย เช่น นโยบายส่งเสริมพลังงานทดแทน ค่าสำรองน้ำมันตามกฎหมาย ค่าปรับปรุงคุณภาพยูโร ๔ เป็นต้น นอกจากนี้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงหน้าสถานีบริการยังมีส่วนประกอบอื่น ๆ ด้วย คือ ภาษี กองทุน และค่าการตลาด ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้ไม่ได้แปรผันโดยตรงกับการปรับขึ้นและลดลงของตลาดโลก

ในส่วนของราคาเชื้อเพลิงชีวภาพที่ผสมในน้ำมันสำเร็จรูปชนิดต่าง ๆ นั้น ก็ส่งผลต่อราคาหน้าโรงกลั่นด้วย เนื่องจากราคาเอทานอลและไบโอดีเซล (B100) มีความผันผวนน้อยกว่าราคาตลาดโลก โดยราคาเอทานอลเป็นราคาประกาศรายเดือน และราคาไบโอดีเซล (B100) เป็นราคาประกาศรายสัปดาห์ หากน้ำมันสำเร็จรูปชนิดใดมีสัดส่วนของเชื้อเพลิงชีวภาพผสมอยู่มาก ก็จะทำให้ราคา ณ โรงกลั่น (รวมไปถึงราคาหน้าสถานีบริการ) ของน้ำมันชนิดนั้นปรับตัวไม่เท่ากับราคาน้ำมันตลาดโลก นอกจากนี้ อัตราแลกเปลี่ยน (บาทไทยและดอลลาร์สหรัฐ) มีผลกับราคา ณ โรงกลั่นด้วย หากเงินบาทไทยอ่อนค่าจะส่งผลให้ราคา ณ โรงกลั่น มีราคาสูงขึ้น เปรียบเสมือนการซื้อสินค้านำเข้าในราคาที่แพงขึ้น

๒) ราคา ณ โรงกลั่น เป็นส่วนที่กำหนดการขึ้นและลงของราคาขายปลีกอ้างอิง

ราคา ณ โรงกลั่น หรือ ต้นทุนเนื้อน้ำมัน เป็นส่วนที่กำหนดการขึ้นและลงของราคาขายปลีก เนื่องจากราคาน้ำมันขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงปรับขึ้นและลงตามราคาน้ำมันตลาดโลก โดยอิงกับราคาน้ำมันตลาดสิงคโปร์ ซึ่งเป็นตลาดกลางในภูมิภาค และมีอัตราส่วนประมาณ ร้อยละ ๕๐ – ๖๐ ของราคาน้ำมัน

๓) การเปลี่ยนแปลงของราคาน้ำมัน ในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ระหว่างวันที่ ๔ มกราคม – ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ข้อมูลระหว่างวันที่ ๔ มกราคม – ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ราคาน้ำมันสำเร็จรูปสิงคโปร์ในกลุ่มน้ำมันเบนซินมีการปรับขึ้นราคา คิดเป็นร้อยละ ๖๗ และกลุ่มน้ำมันดีเซลมีการปรับขึ้นราคา คิดเป็นร้อยละ ๖๑ ซึ่งราคาน้ำมันของประเทศไทยในกลุ่มน้ำมันเบนซินมีการปรับลดและปรับขึ้นราคาขายปลีก รวมทั้งหมดจำนวน ๕๒ ครั้ง โดยน้ำมันเบนซินมีการปรับขึ้นราคา ร้อยละ ๓๐ แก๊สโซฮอล์ ๙๕ ร้อยละ ๓๙ แก๊สโซฮอล์ ๙๑ ร้อยละ ๔๐ แก๊สโซฮอล์ E20 ร้อยละ ๔๒ และแก๊สโซฮอล์ E85 ร้อยละ ๓๐ ในส่วนของกลุ่มน้ำมันดีเซลมีการปรับลด/ขึ้นราคาขายปลีก รวมทั้งหมด ๕๒ ครั้ง โดยน้ำมันดีเซล B7 มีการปรับขึ้นราคา ร้อยละ ๒๑ ดีเซล B10 ร้อยละ ๓๗ และดีเซล B20 ร้อยละ ๓๘

๔) ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ปัจจุบันรัฐบาลได้ดำเนินการเพื่อบรรเทาภาระค่าครองชีพของประชาชนอย่างเต็มที่แล้ว ซึ่งพิจารณาได้จากสถานะของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และหากในอนาคตราคาน้ำมันตลาดโลกยังคงมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง รัฐบาลอาจพิจารณากำหนดแนวทางในการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

๔.๑) ควรพิจารณาปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิต โดยควรปรับลดลงประมาณ ๒ บาท

๔.๒) ควรพิจารณาเกี่ยวกับการกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลและไบโอดีเซล เนื่องจากการช่วยเหลือเกษตรกร การส่งเสริม และสนับสนุนสินค้าทางการเกษตรอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔.๓) ควรพิจารณาปรับลดสูตรน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลลง โดยกลุ่มน้ำมันเบนซินให้เหลือเพียง น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑ และเบนซิน E20 และกลุ่มน้ำมันดีเซลให้เหลือเพียง น้ำมันดีเซล B7

๔.๔) ไม่ควรใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งหมด เพื่อการชดเชยและอุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การอุดหนุนราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) โดยใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ส่งผลให้สถานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง ในส่วนของก๊าซ LPG ติดลบประมาณ ๒ – ๓ หมื่นล้านบาท มีวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

ผู้อำนวยการสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ในช่วงปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๕ รัฐบาลมีนโยบายในการคุมราคาก๊าซ LPG เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการแท็กซี่สาธารณะและกลุ่มหาบเร่และแผงลอย นโยบายดังกล่าวส่งผลให้โรงงานอุตสาหกรรมที่ใช้น้ำมันเตาเปลี่ยนมาใช้ก๊าซ LPG และมีการลักลอบนำก๊าซ LPG ไปจำหน่ายในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งไม่ได้ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายที่แท้จริง ดังนั้น เพื่อช่วยเหลือกลุ่มผู้ประกอบการแท็กซี่สาธารณะและกลุ่มหาบเร่และแผงลอย รัฐบาลอาจใช้กลไกของบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรคนจน) หรือโครงการคนละครึ่งผ่านแอปพลิเคชั่น “เป๋าตัง” ในการจำหน่ายก๊าซ LPG เพื่อให้ประชาชนสามารถซื้อก๊าซ LPG ในราคาที่ถูกลง ทั้งนี้ ในปัจจุบันมีการกำหนดราคาก๊าซ LPG ไว้ที่ ๓๑๘ บาทต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม ซึ่งเป็นอัตราที่ต่ำเกินไป

โดยควรกำหนดราคาก๊าซ LPG ไว้ที่อัตรา ๓๖๐ บาทต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม เพื่อลดภาระในการอุดหนุนของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ปัจจุบันมีการปรับลดปริมาณการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง จากเดิมร้อยละ ๕ เหลือเพียงร้อยละ ๔ เนื่องจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ปริมาณการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงดังกล่าวมีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

ผู้อำนวยการสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า เหตุผลในการปรับลดปริมาณการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง ในช่วงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ค้าน้ำมันและโรงกลั่นที่ประสบปัญหาน้ำมันล้นคลังเก็บน้ำมัน เนื่องจากยอดการใช้น้ำมันลดลง ซึ่งการปรับขึ้นหรือลดลงของปริมาณการสำรองน้ำมันในประเทศนั้น ควรพิจารณาวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายเกี่ยวกับการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงประกอบด้วย ในส่วนของการกำหนดปริมาณการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง ในอัตราเดิมที่ร้อยละ ๕ – ๖ นั้น เทียบเท่ากับการใช้น้ำมันประมาณ ๒ สัปดาห์ โดยไม่มีการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ ซึ่งหากมีการปรับลดปริมาณการสำรองน้ำมันเหลือเพียง ร้อยละ ๓ จะเทียบเท่ากับการใช้น้ำมันประมาณ ๑ สัปดาห์ เมื่อพิจารณาจากกรณีศึกษาของต่างประเทศพบว่า ปัจจัยหลักในการสำรองน้ำมัน คือ เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนว่าจะมีน้ำมันใช้ในสถานการณ์ฉุกเฉิน และลดการตื่นตระหนกของประชาชนในสถานการณ์ดังกล่าว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า แนวทางการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการเช่า/ซื้อเรือ เพื่อสำรองน้ำมันไว้กลางทะเลนั้น มีความเป็นไปได้หรือไม่ เปรียบเทียบกับการสำรองน้ำมันไว้ในคลังหรือถังเก็บน้ำมันบนบก

ผู้อำนวยการสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า คณะกรรมาธิการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านพลังงาน สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับปริมาณน้ำมันสำรองทางยุทธศาสตร์ (Strategic Petroleum Reserve: SPR) แล้วเช่นกัน โดยศึกษากรณีตัวอย่างจากสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐเกาหลี และประเทศญี่ปุ่น พบว่า ประเทศดังกล่าวมีการแบ่งอัตราการสำรองน้ำมัน ทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนเป็นปริมาณเท่าไหร่ ในส่วนของการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงนั้น รัฐจะต้องมีงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการดังกล่าว ทั้งการสร้างคลังเพื่อกักเก็บน้ำมันบนบก หรือการเช่า/ซื้อเรือ เพื่อเก็บน้ำมันกลางทะเล อย่างไรก็ตาม การสร้างคลังเก็บน้ำมันบนบกจะต้องมีการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment: EIA) สำหรับอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ดังนั้น การเช่า/ซื้อเรือเพื่อเก็บน้ำมันกลางทะเลอาจมีความเป็นไปได้มากกว่า

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลที่แท้จริงควรอยู่ที่อัตราเท่าไร

ผู้อำนวยการสถาบันปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ปัจจัยในการกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลมีหลายประการ เช่น ปัจจัยด้านเทคโนโลยี ปัจจัยด้านความคุ้มค่า เป็นต้น ซึ่งสัดส่วนการผสมเอทานอลที่เหมาะสมและคุ้มค่าควรอยู่ที่อัตรา ร้อยละ ๓๘ – ๔๐

นายเทียนไชย จงพีร์เพียร นักวิชาการด้านพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่นของประเทศไทย

ราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่นของประเทศไทย ใช้การอ้างอิงตลาดสิงคโปร์ เนื่องจากตลาดสิงคโปร์เป็นตลาดเสรีที่อยู่ใกล้ประเทศไทยมากที่สุด โดยเป็นตลาดเสรีที่มีการค้าน้ำมันไปยังภูมิภาคต่าง ๆ มิใช่แค่เพียงแต่ในภูมิภาคอาเซียนเท่านั้น ดังนั้น ตลาดสิงคโปร์จึงเป็นตลาดการค้าน้ำมันที่มีขนาดใหญ่ ซึ่งสะท้อนต้นทุนการซื้อขายที่แท้จริง จึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาอ้างอิงสำหรับประเทศไทย โดยราคาซื้อขายน้ำมันหน้าโรงกลั่นเป็นราคาซื้อขายเสรีและไม่มีการแทรกแซงจากรัฐ ซึ่งในการซื้อขาย ผู้ซื้อก็จะอ้างอิงราคาสิงคโปร์ เพื่อเทียบเคียงราคามาตรฐานจากตลาดที่มีการแข่งขันอย่างเสรี อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมาได้มีข้อเสนอให้ใช้วิธีการตั้งราคา ณ โรงกลั่น ในรูปแบบอื่น ๆ เนื่องจากถูกโต้แย้งว่า การอ้างอิงราคาสิงคโปร์อาจมีความไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง โดยวิธีการตั้งราคาขายในรูปแบบอื่น ๆ ดังนี้

๑.๑) การเอาราคาขายของโรงกลั่นแต่ละโรงมาหาค่าเฉลี่ย ซึ่งโรงกลั่นแต่ละแห่งจะมีหน้าที่แจ้งราคาขายส่งมายังสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ทำให้ สนพ. ทราบราคาของโรงกลั่นแต่ละแห่ง โดยจะต้องนำราคาของแต่ละโรงมาหาค่าเฉลี่ย เพื่อกำหนดเป็นราคาเริ่มต้น ทั้งนี้ วิธีการดังกล่าวก็ยังมีข้อเสียคือ ไม่สามารถทราบถึงที่มาของการกำหนดราคาของแต่ละโรงกลั่นได้ว่าใช้วิธีการคำนวณอย่างไร อีกทั้งราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่นแต่ละแห่งจะมีการปรับขึ้นลงอยู่ตลอดเวลา และนอกจากนี้เรื่องราคาน้ำมันก็ถือว่าเป็นความลับทางการค้า ดังนั้น การใช้วิธีการคิดราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่นโดยการหาค่าเฉลี่ยของโรงกลั่นทุกแห่งนั้น จึงอาจยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้แทนการอ้างอิงราคาตลาดสิงคโปร์

๑.๒) การใช้วิธีการกำหนดราคาตามต้นทุนจริงของโรงกลั่นไทย (Cost Plus Basis) โดยนำต้นทุนน้ำมันดิบบวกค่าการกลั่น (Gross Refining Margin) ซึ่งวิธีดังกล่าวจะกำหนดได้ยากในทางปฏิบัติและมีความไม่แน่นอนว่าจะมีความโปร่งใสหรือไม่ เนื่องจากโรงกลั่นต่าง ๆ มีต้นทุนที่ไม่เท่ากัน โดยอาจมีต้นทุนที่สูงกว่าราคาสิงคโปร์ เพราะประสิทธิภาพและการแข่งขันของโรงกลั่นในประเทศไทยอาจมีประสิทธิภาพน้อยกว่า

๑.๓) การใช้ราคา FOB (Free On Broad : FOB) ซึ่งเป็นราคาน้ำมันที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศเพื่อนบ้าน โดยเอามากำหนดเป็นราคา ณ โรงกลั่นของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม การใช้ราคาส่งออกจะต้องอาศัยข้อมูลของกรมศุลกากรที่เก็บข้อมูลไว้ แต่ทั้งนี้ข้อมูลของกรมศุลกากรเกี่ยวกับราคาดังกล่าว ก็ไม่ใช่ราคาในเชิงพาณิชย์ เพราะเป็นราคาที่หน่วยงานใช้สำหรับการคำนวณเพื่อเก็บภาษีเท่านั้น อีกทั้งถ้าจะนำราคาส่งออกมาตั้งเป็นราคาขายปลีกก็มิใช่เป็นราคาที่เป็นปัจจุบัน ดังนั้น วิธีการนี้ จึงยังไม่เหมาะสมที่จะนำมาใช้ในการกำหนดราคา ณ โรงกลั่นของไทย

การกำหนดราคา ณ โรงกลั่นโดยวิธีการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น เมื่อเทียบกับวิธีการอ้างอิงราคาตลาดสิงคโปร์ ถือว่าการใช้วิธีการอ้างอิงตลาดสิงคโปร์จะมีความเหมาะสมมากกว่าวิธีอื่น ๆ โดยสิ่งสำคัญที่จะทำให้การกำหนดราคา ณ โรงกลั่นของประเทศไทยมีความเหมาะสมและเป็นธรรมนั้น จะต้องมีการส่งเสริมให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการกลั่นน้ำมันเหมือนประเทศสิงคโปร์ และควรสนับสนุนให้มีการขยายโรงกลั่นและส่งเสริมการส่งออกน้ำมันให้มากขึ้น เพื่อให้เกิดการสะท้อนตลาดเสรีที่แท้จริงและเกิดความเป็นธรรมกับผู้บริโภคซึ่งถ้าประเทศไทยต้องการมีราคา ณ โรงกลั่น โดยไม่ต้องอ้างอิงราคาตลาดสิงคโปร์ ก็จะต้องมีการขยายกิจการโรงกลั่นให้มีการขยายตัวให้สูงขึ้นกว่าปัจจุบัน โดยมีปริมาณการส่งออกน้ำมันให้ได้มากขึ้นประมาณร้อยละ ๗๐ – ๘๐ เหมือนดังเช่นสิงคโปร์

๒) การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมัน

เนื่องจากน้ำมันเชื้อเพลิงถือว่าเป็นสินค้าที่มีความฟุ่มเฟือยและก่อให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์ จึงมีความจำเป็นจะต้องเก็บภาษีสรรพสามิต อีกทั้งยังถือเป็นรายได้ที่สำคัญของรัฐบาลในการนำมาพัฒนาประเทศ ที่ผ่านมาเมื่อเกิดวิกฤตด้านราคาน้ำมัน รัฐบาลจะไม่ได้ใช้วิธีลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันเป็นเครื่องมือตรึงราคาน้ำมัน เว้นแต่กรณีที่น้ำมันดิบในตลาดโลกมีราคาสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งในอดีตในสมัยของนายสมัคร สุนทรเวช และนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้มีการปรับลดภาษีสรรพสามิตลง เพื่อตรึงราคาน้ำมันไม่ให้ผันผวนตามราคาในตลาดโลก อย่างไรก็ตาม เมื่อราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวลดลง รัฐบาลก็ได้มีการปรับขึ้นอัตราการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เพื่อจัดเก็บเป็นเงินรายได้แผ่นดิน และในปัจจุบันในสมัยของรัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ก็ได้มีการปรับขึ้นภาษีสรรพสามิต โดยจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันถึงประมาณ ๕.๙๙ บาทต่อลิตร ดังนั้น จะเห็นได้ว่า รัฐบาลในอดีตที่ผ่านมาได้ใช้การลดภาษีสรรพสามิตเป็นเครื่องมือในการตรึงราคาน้ำมันในกรณีที่น้ำมันดิบในตลาดโลกมีราคาสูงขึ้นเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อลดค่าครองชีพของประชาชน ทั้งนี้ รัฐบาลที่ผ่านมาจะใช้กลไกกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงและการลดค่าการตลาดเป็นเครื่องมือในการตรึงราคาน้ำมันไม่ให้สูงขึ้นตามราคาในตลาดโลก

๓) การอุดหนุนเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซลและเอทานอล)

แม้ว่าการอุดหนุนเชื้อเพลิงชีวภาพจะเป็นการช่วยเหลือเกษตรและส่งเสริมอุตสาหกรรมการผลิตเชื้อเพลิงชีวภาพในประเทศในระยะเริ่มต้น และช่วยลดการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศก็ตาม แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ดำเนินการอุดหนุนมาเป็นระยะเวลาพอสมควรแล้ว จึงควรมีการยกเลิกการอุดหนุนราคา เนื่องจากได้มีการอุดหนุนมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนาน และก่อให้เกิดภาระกับประชาชนผู้ใช้น้ำมันที่เป็นผู้จ่ายเงินเข้ากองทุนน้ำมัน โดยเกษตรกรและผู้ประกอบการจะต้องมีการพัฒนาและปรับตัวเพื่อลดต้นทุนการผลิต และหาแหล่งกระจายสินค้า โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้ามาดูแลเกษตรกรด้วยวิธีการอื่น ๆ แทนการอุดหนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพผ่านทางกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

นายพรายพล คุ้มทรัพย์ นักวิชาการด้านพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) องค์ประกอบและโครงสร้างของราคาขายปลีกผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง

โครงสร้างของราคาขายปลีกผลิตภัณฑ์น้ำมัน ประกอบด้วย ราคา ณ โรงกลั่น ภาษีต่าง ๆ เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เงินกองทุนอนุรักษ์พลังงาน และค่าการตลาด ซึ่งราคาดังกล่าวเป็นราคาในตลาดเสรี โดยรัฐบาลไม่ได้มีอำนาจในการควบคุมหรือกำหนดราคา ณ โรงกลั่น แต่จะเป็นการอ้างอิงราคา ณ โรงกลั่นที่สิงคโปร์ ซึ่งเป็นศูนย์กลางการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงในภูมิภาค โดยเหตุที่ต้องอ้างอิงราคา ณ โรงกลั่นที่สิงคโปร์ เนื่องจากตลาดสิงคโปร์เป็นตลาดการค้าน้ำมันที่ใกล้ที่สุดและสะท้อนราคานำเข้าต่ำที่สุด โดยราคาในตลาดสิงคโปร์มีความเหมาะสม เนื่องจากมีการเคลื่อนไหวตามทิศทางเดียวกับตลาดในภูมิภาคอื่น ๆ ของโลก แต่มีความผันผวนน้อยกว่า อีกทั้งเป็นศูนย์กลางการกลั่นน้ำมันและศูนย์กลางการซื้อขาย (ส่งออก/นำเข้า) ของภูมิภาค โดยราคาน้ำมัน ณ โรงกลั่นที่สิงคโปร์เป็นราคากลางของตลาดเอเชียที่มีปริมาณซื้อขายในระดับสูง และมีผู้ซื้อผู้ขายมากราย ดังนั้นราคาสิงคโปร์จึงสะท้อนอุปสงค์และอุปทานน้ำมันที่แท้จริงของภูมิภาคที่ไม่มีผู้ค้ารายใดสามารถครอบงำได้ ทั้งนี้ หากไม่ใช้การอ้างอิงราคา ณ โรงกลั่นที่สิงคโปร์ อาจเลือกใช้รูปแบบอื่น โดยการกำหนดราคาตามต้นทุนที่แท้จริงของโรงกลั่นไทย (Cost Plus Basis) โดยคำนวณจากต้นทุนน้ำมันดิบบวกด้วยค่าการกลั่น

แต่อย่างไรก็ตาม การคำนวณรูปแบบดังกล่าวอาจจะกำหนดได้ยากในทางปฏิบัติ เนื่องจากโรงกลั่นแต่ละแห่งจะมีต้นทุนที่ไม่เท่ากัน โดยอาจมีต้นทุนสูงกว่าราคาสิงคโปร์เพราะประสิทธิภาพและการแข่งขันมีน้อยกว่าสิงคโปร์

ที่ผ่านมาโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของประเทศไทยจะถูกแทรกแซงโดยรัฐบาล ผ่านกลไกลการเก็บภาษีและการเก็บเงินเข้ากองทุนต่าง ๆ โดยในส่วนของภาษีสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท คือ (๑) ภาษีสรรพสามิต จัดเก็บในอัตราคงที่เป็นจำนวนบาทต่อลิตร ซึ่งหากกำหนดภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีคาร์บอน จากการวิจัยพบว่า อัตราภาษีสรรพสามิตที่เหมาะสมอยู่ที่ ๕ – ๖ บาทต่อลิตร ทั้งนี้ ปัจจุบันรัฐบาลจัดเก็บภาษีสรรพสามิตในอัตรา ๖ – ๖.๕ บาทต่อลิตร ซึ่งเป็นรายได้เข้ารัฐปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท (๒) ภาษีเทศบาล จัดเก็บในอัตราร้อยละ ๑๐ ของการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมัน และ (๓) ภาษีมูลค่าเพิ่ม (Vat) จัดเก็บในอัตราร้อยละ ๗ ของมูลค่าซื้อขายน้ำมันเชื้อเพลิง

ในส่วนของการเก็บเงินเข้ากองทุนสามารถแบ่งออกเป็นกองทุน ๒ ประเภท ดังนี้

(๑) การเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เป็นการจัดเก็บเพื่อลดความผันผวนของราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเก็บเงินเข้ากองทุนเมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกมีราคาต่ำ และจ่ายชดเชยเมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกมีราคาสูง ทั้งนี้ เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงได้มีการนำเงินไปใช้อุดหนุนข้ามผลิตภัณฑ์ โดยเก็บเงินจากผู้ใช้น้ำมันเบนซินไปชดเชยราคาให้ผู้ใช้น้ำมันดีเซล น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ก๊าซ LPG และก๊าซธรรมชาติสำหรับรถยนต์ (Natural Gas Vehicles: NGV) นอกจากนี้ยังใช้อุดหนุนน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอล และไบโอดีเซล) ตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งได้มีการกำหนดให้ต้องเลิกอุดหนุนภายในเดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๖๕ ทั้งนี้ การอุดหนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพในปัจจุบันอาจไม่เหมาะสมทางหลักเศรษฐศาสตร์ เนื่องจากราคาเชื้อเพลิงชีวภาพในปัจจุบันมีราคาแพงกว่าน้ำมันปิโตรเลียมค่อนข้างมาก โดยเฉพาะราคาไบโอดีเซลในปัจจุบันมีราคาสูงถึงลิตร ๔๘ บาท ในขณะที่ราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐานมีราคาเพียง ๒๐ บาทต่อลิตร จึงทำให้ประชาชนผู้บริโภคต้องแบกรับราคาน้ำมันที่มีส่วนผสมของไบโอดีเซลที่มีราคาสูงขึ้น ซึ่งทำให้เป็นภาระค่าครองชีพของประชาชนเป็นอย่างมาก

(๒) การเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เป็นกองทุนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการประหยัดพลังงาน และส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน ซึ่งจะเก็บเงินเข้ากองทุนจากผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

นอกจากนี้ โครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงยังประกอบด้วยค่าการตลาด (Marketing Margin) ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ ซึ่งประกอบด้วย ค่าขนส่งจากโรงกลั่นถึงคลังน้ำมันค่าใช้จ่ายของผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา ๗ (ค่าจ้าง ค่าใช้จ่ายในสำนักงาน ค่าประกันภัย ค่าใช้จ่ายในการสำรองน้ำมัน) ค่าใช้จ่ายของสถานีบริการน้ำมัน (ค่าขนส่งจากคลังน้ำมันถึงสถานีบริการน้ำมัน ค่าจ้าง ค่าสาธารณูปโภค) และค่าลงทุนสร้างสถานีบริการน้ำมันบวกด้วยกำไร

๒) การกำหนดราคาขายปลีกก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)

การจัดหาก๊าซ LPG ในปัจจุบัน ได้มาจาก ๓ แหล่ง ได้แก่ โรงแยกก๊าซ (จากอ่าวไทย) โรงกลั่นน้ำมัน (ใช้น้ำมันดิบมากลั่น) และนำเข้าจากต่างประเทศ โดยก๊าซ LPG มีราคา ดังนี้ (๑) ราคา ก๊าซ LPG ตั้งต้น = ราคาเฉลี่ยระหว่างราคาจากโรงแยกก๊าซ ราคาจากโรงกลั่น และราคา

นำเข้า ซึ่งเริ่มใช้ในปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา และ (๒) ราคาขายปลีก = ราคาตั้งต้น + ภาษี + เงินกองทุน + ค่าการตลาด ทั้งนี้ ราคาขายปลีกอาจแตกต่างกันตามประเภทผู้ใช้ ซึ่งได้แก่ ภาคครัวเรือน ภาคการขนส่ง (รถแท็กซี่ รถสามล้อรับจ้าง) และโรงงานอุตสาหกรรม โดยในอดีตราคาก๊าซ LPG ที่มีหลายราคาได้ก่อให้เกิดปัญหาการลักลอบขนส่งไปจำหน่ายยังประเทศเพื่อนบ้าน และในปัจจุบันได้มีการควบคุมราคาโดยเฉพาะในภาคครัวเรือนเพื่อลดภาระค่าครองชีพของประชาชน

๓) การควบคุมและการลอยตัวราคาขายปลีกผลิตภัณฑ์น้ำมัน

ในช่วงก่อนปี ๒๕๓๔ รัฐบาลได้มีการควบคุมราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยการกำหนดทุกองค์ประกอบของราคา ซึ่งการควบคุมราคาน้ำมันมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ซึ่งข้อดี ได้แก่ ผู้ใช้น้ำมันได้ใช้น้ำมันในราคาต่ำและราคาไม่ผันผวนหรือผันผวนน้อย ช่วยลดแรงกดดันภาวะเงินเฟ้อ โดยโรงกลั่นและบริษัทน้ำมันต่าง ๆ แม้จะได้ผลกำไรต่ำแต่ก็มีความแน่นอนและลดความเสี่ยงด้านการตลาด สำหรับข้อเสียของการควบคุมราคาน้ำมัน อาจทำให้เกิดแรงกดดันทางการเมือง การกดราคาน้ำมันโดยรัฐ ทำให้เกิดภาระการคลังและงบประมาณของประเทศ และต้องกู้ยืมเงินให้กองทุนน้ำมันนำมาชดเชยราคา ไม่ส่งเสริมให้เกิดการประหยัดการใช้น้ำมัน โดยมีการใช้น้ำมันดีเซลและก๊าซ LPG มากจนเกินความจำเป็น ซึ่งก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรมกับผู้ค้าน้ำมัน รวมทั้งไม่ส่งเสริมการแข่งขันอย่างเสรี ทำให้ผู้ค้าน้ำมันไม่เกิดแรงจูงใจในการขยายสถานีบริการน้ำมันไปยังพื้นที่ชนบทที่ห่างไกลเพราะค่าการตลาดต่ำ ดังนั้น ในพื้นที่ชนบทจึงต้องอาศัยปั๊มหลอดในการซื้อขายน้ำมัน ซึ่งสามารถติดตั้งได้ง่าย แต่ราคาน้ำมันค่อนข้างแพง คุณภาพน้ำมันอาจไม่ได้มาตรฐาน และอาจมีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ได้ ดังนั้น ตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ เป็นต้นมา รัฐบาลจึงได้ยกเลิกการควบคุมราคาน้ำมัน โดยหันมาใช้วิธีการกำกับดูแลแทน และเพิ่มการแข่งขันอย่างเสรี โดยให้บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) เป็นผู้นำด้านการตลาดของน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อให้เป็นตลาดการค้าน้ำมันที่เสรีและเป็นธรรม

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันมีผลกระทบหรือเป็นภาระต่อต้นทุนด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ของประเทศไทยอย่างไร

นายพรายพล คุ้มทรัพย์ นักวิชาการด้านพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันของประเทศไทยเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๒๕ ของราคาน้ำมัน ส่วนประเทศในแถบยุโรปคิดเป็นร้อยละ ๕๐ – ๖๐ ของราคาน้ำมัน ประเทศญี่ปุ่น และประเทศเกาหลี จัดเก็บร้อยละ ๕๐ – ๖๐ ทั้งนี้ สำหรับประเทศมาเลเซียไม่มีการจัดเก็บภาษีน้ำมัน ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของประเทศไทยกับประเทศอื่น ๆ แล้ว อาจกล่าวได้ว่าประเทศไทยจัดเก็บภาษีในสัดส่วนที่อยู่ในระดับกลาง ๆ ซึ่งไม่สูงหรือต่ำจนเกินไป โดยจากการวิจัยถือว่าอยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมโดยอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกับประเทศสหรัฐอเมริกา สำหรับการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตของประเทศไทย ประมาณ ๕ – ๖ บาทต่อลิตร หากพิจารณาในระยะสั้นก็อาจจะเห็นได้ว่า ทำให้เกิดข้อเสียเปรียบทางด้านคมนาคมและโลจิสติกส์ เนื่องจากทำให้การขนส่งมีต้นทุนที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นภาระในภาคการขนส่ง จึงเป็นข้อเสียเปรียบในด้านการแข่งขันด้านโลจิสติกส์เมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ แต่หากพิจารณาในระยะยาวจะพบว่า อาจก่อให้เกิดข้อดีในด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อปรับตัวให้เป็นไปตามกติกาของโลกยุคใหม่ที่มุ่งไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ ซึ่งหากประเทศใดไม่ลดคาร์บอนไดออกไซด์ก็อาจถูกกีดกันทางการค้าหรืออาจถูกใช้มาตรการบังคับอื่น ๆ ดังนั้น การใช้มาตรการ

ทางภาษีในการจัดเก็บจากสินค้าที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ในกรณีของน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตรา ๕ – ๖ บาทต่อลิตร จึงอาจเป็นผลดีในระยะยาว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การเก็บภาษีซ้อนภาษีในโครงสร้างภาษีน้ำมัน ซึ่งประกอบด้วยภาษีประเภทต่าง ๆ เช่น ภาษีสรรพสามิต ภาษีท้องถิ่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นต้น การจัดเก็บภาษีซ้อนภาษีเหล่านี้จะมีความเหมาะสมหรือไม่

นายพรายพล คุ้มทรัพย์ นักวิชาการด้านพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การเก็บภาษีซ้อนภาษีในโครงสร้างภาษีน้ำมัน เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าอื่น ๆ ก็อาจมีลักษณะเช่นนี้ เช่น รถยนต์ เป็นต้น ดังนั้น จึงควรมีการพิจารณาถึงความเหมาะสมโดยควรมีการปรับโครงสร้างภาษีน้ำมันทั้งระบบเพื่อไม่ให้มีระบบภาษีที่ซับซ้อนมากจนเกินไป

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากมีการสนับสนุนให้โรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศสิงคโปร์จะมีแนวทางดำเนินการอย่างไร เนื่องจากประเทศไทยมีข้อเสียเปรียบในด้านแหล่งที่ตั้งที่มิใช่เป็นเส้นทางหลักในการขนส่งน้ำมัน

นายเทียนไชย จงพีร์เพียร และนายพรายพล คุ้มทรัพย์ นักวิชาการด้านพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ประเทศไทยมีโรงกลั่นจำนวนน้อยในยุคแรกเริ่ม และในช่วงเวลาดังกล่าวมีการขาดแคลนน้ำมันเป็นอย่างมาก ซึ่งประเทศไทยเสียเปรียบในการนำเข้าน้ำมันที่มีราคาแพงจากต่างประเทศ โดยในยุคนั้นรัฐบาลมีการควบคุมธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันและควบคุมราคาน้ำมันมาตลอด ทำให้ผู้ประกอบการในตลาดน้ำมันไม่มีกำไร แต่หลังจากมีการเปิดเสรีทางการค้าของตลาดน้ำมันธุรกิจโรงกลั่นก็มีการขยายตัวมากขึ้น ราคาน้ำมันมีการแข่งขันในตลาดเสรีมากขึ้น ประกอบกับเพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมปิโตรเคมี จึงทำให้มีการลงทุนในธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันเพิ่มขึ้นและขยายตัวอย่างรวดเร็ว

สำหรับกรณีการแข่งขันระหว่างประเทศไทยกับสิงคโปร์ ประเทศไทยอาจเสียเปรียบในเรื่องของแหล่งที่ตั้งในการขนส่งน้ำมันดิบมากกลั่น เนื่องจากมีระยะทางที่ไกลกว่าสิงคโปร์ และเสียเปรียบในเรื่องภาษีที่สูงกว่าสิงคโปร์ และมีต้นทุนในการสำรองน้ำมัน แต่ทั้งนี้หากพิจารณาในแง่การขนส่งเพื่อจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปไปยังประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง ประเทศไทยจะมีข้อได้เปรียบเนื่องจากอยู่ในจุดศูนย์กลางของภูมิภาคที่สามารถจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปไปยังตลาดอินโดจีน ประเทศจีนตอนใต้ รวมทั้งประเทศพม่า ลาว กัมพูชาซึ่งมีระยะทางในการขนส่งน้ำมันสำเร็จรูปที่ใกล้กว่าสิงคโปร์ นอกจากนี้ ในพื้นที่ภาคใต้ซึ่งเป็นพื้นที่ที่รัฐบาลมีนโยบายในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่ง เพื่อพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้เพื่อเชื่อมโยงการขนส่งระหว่างอ่าวไทยและอันดามัน (Land Bridge) ก็มีความเหมาะสมในการขยายการตั้งโรงกลั่นน้ำมันเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาทิศทางการเกิดขึ้นของยานยนต์ไฟฟ้าที่จะเข้ามาแทนที่รถยนต์ที่ใช้น้ำมันในอีกประมาณ ๑๐ ปี ข้างหน้า ตลาดการค้าน้ำมันก็จะอยู่ในช่วงขาลง ซึ่งการใช้น้ำมันจะมีปริมาณลดน้อยลง โดยธุรกิจโรงกลั่นน้ำมันทั้งระบบจะต้องมีการปรับตัวในระยะเปลี่ยนผ่านจากการใช้น้ำมันไปสู่การใช้ไฟฟ้า โดยอาจต้องปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ของโรงกลั่นเพื่อความอยู่รอดต่อไป

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ทิศทางการอุดหนุนก๊าซ LPG ควรมีแนวทางอย่างไร เพื่อให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

นายเทียนไชย จงพีร์เพียร และนายพรายพล คุ้มทรัพย์ นักวิชาการด้านพลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ก๊าซ LPG เป็นพลังงานที่ได้รับการอุดหนุนเป็นเงินจำนวนมาก โดยมูลค่า

การอุดหนุนคิดเป็น ๔๐๐ เหรียญสหรัฐต่อตัน การอุดหนุนเหล่านี้เป็นการใช้เงินจากประชาชนผู้ใช้น้ำมันเบนซิน ซึ่งเป็นการอุดหนุนพลังงานข้ามประเภท โดยที่ผ่านมารัฐบาลก็จะอุดหนุนราคาก๊าซ LPG มาตลอด แต่อย่างไรก็ตาม การอุดหนุนดังกล่าวจะต้องมีการจำกัดขอบเขตและควรลดการอุดหนุน โดยควรมีการนำมาพิจารณาทบทวนเพื่อลดภาระของประชาชนผู้ใช้น้ำมันเบนซินที่ถูกเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อนำมาใช้อุดหนุนผู้ใช้ก๊าซ LPG ทั้งนี้ แนวทางที่ควรนำมาใช้ในการอุดหนุนพลังงานเหล่านี้จะต้องมีการมุ่งเน้นการอุดหนุนไปยังประชาชนที่มีรายได้น้อยให้ตรงกลุ่มเป้าหมาย ไม่ใช่การอุดหนุนแบบเหมารวมทุกกลุ่ม เช่น ธุรกิจร้านค้า โรงแรม เป็นต้น ซึ่งเป็นภาระของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากจะลดประเภทชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีอยู่หลายประเภทให้เหลือน้อยลง ควรกำหนดให้มีน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินชนิดใดบ้าง

นายพรายพล คุ้มทรัพย์ นักวิชาการด้านพลังงาน ตอบประเด็นข้อซักถามว่า หากจะลดประเภทชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีอยู่หลายประเภทให้เหลือน้อยลง ในส่วนของน้ำมันดีเซล ควรกำหนดให้มีเพียง ๒ ชนิด คือ น้ำมันดีเซล และน้ำมันดีเซล B7 เป็นหลัก สำหรับน้ำมันเบนซิน ควรกำหนดให้มีน้ำมัน ๓ ชนิด คือ น้ำมันเบนซิน น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ทั้งนี้ หากมีการลดประเภทชนิดน้ำมันลงให้เหลือน้อยชนิด จะทำให้ค่าการตลาดลดลงได้บ้างบางส่วน ซึ่งอาจจะช่วยลดต้นทุนในส่วนของการลงทุนคลังเก็บน้ำมัน ถังเก็บน้ำมัน เป็นต้น

๓.๒.๑๖ ภาพรวมของกลุ่มผู้ใช้รถทุกประเภทในโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ภาพรวมรถจดทะเบียนสะสมของกรมการขนส่งทางบก ในปี ๒๕๖๔

จากข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ภาพรวมของรถจดทะเบียนสะสมในปัจจุบัน มีรถจดทะเบียนสะสมทั้งประเทศ จำนวน ๔๒,๒๒๙,๐๔๘ คัน โดยแบ่งสัดส่วนรถจดทะเบียนสะสมตามกฎหมายออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑) รถจดทะเบียนสะสมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ มีจำนวน ๔๐,๘๘๗,๙๕๑ คัน คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๘๒ ของจำนวนรถจดทะเบียนสะสมทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วย รถประเภทต่าง ๆ ดังนี้ (๑) รถจักรยานยนต์ส่วนบุคคล จำนวน ๒๑,๖๓๘,๗๓๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๙๒ (๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ คน (รย.๑) จำนวน ๑๐,๘๒๗,๔๖๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๔๘ (๓) รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคล (รย.๓) จำนวน ๖,๙๗๖,๗๑๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๖ (๔) รถแทรกเตอร์ จำนวน ๕๘๗,๗๔๓ คัน คิดเป็นร้อยละ ๑.๔๖ (๕) รถจักรยานยนต์สาธารณะ จำนวน (รย.๑๗) จำนวน ๑๕๙,๒๒๖ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๙ (๖) รถแท็กซี่ (รย.๖) จำนวน ๘๕,๐๙๒ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๑ และ (๗) รถอื่น ๆ จำนวน ๑,๑๔๐,๙๙๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๒.๗๙

๑.๒) รถจดทะเบียนสะสมตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก มีจำนวน ๑,๓๔๑,๐๙๗ คัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๑๘ ของจำนวนรถจดทะเบียนสะสมทั้งหมด ซึ่งประกอบด้วยรถประเภทต่าง ๆ ดังนี้ (๑) รถโดยสาร จำนวน ๑๔๑,๑๔๒ คัน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕๒ โดยแบ่งออกเป็นรถโดยสารประจำทาง จำนวน ๖๔,๙๘๗ คัน คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๐๔ รถโดยสารไม่ประจำทาง จำนวน ๖๒,๒๙๖ คัน คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๑๔ และรถโดยสารส่วนบุคคล จำนวน ๑๓,๘๕๙ คัน คิดเป็นร้อยละ ๙.๘๒ (๒) รถขนาดเล็ก จำนวน ๖๒๒ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕ และ (๓) รถบรรทุก จำนวน

๑,๑๙๙,๓๓๓ คัน คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๔๓ โดยแบ่งออกเป็น รถบรรทุกไม่ประจำทาง จำนวน ๓๗๙,๙๐๔ คัน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖๘ และรถบรรทุกส่วนบุคคล จำนวน ๘๑๙,๔๒๙ คัน คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๓๒

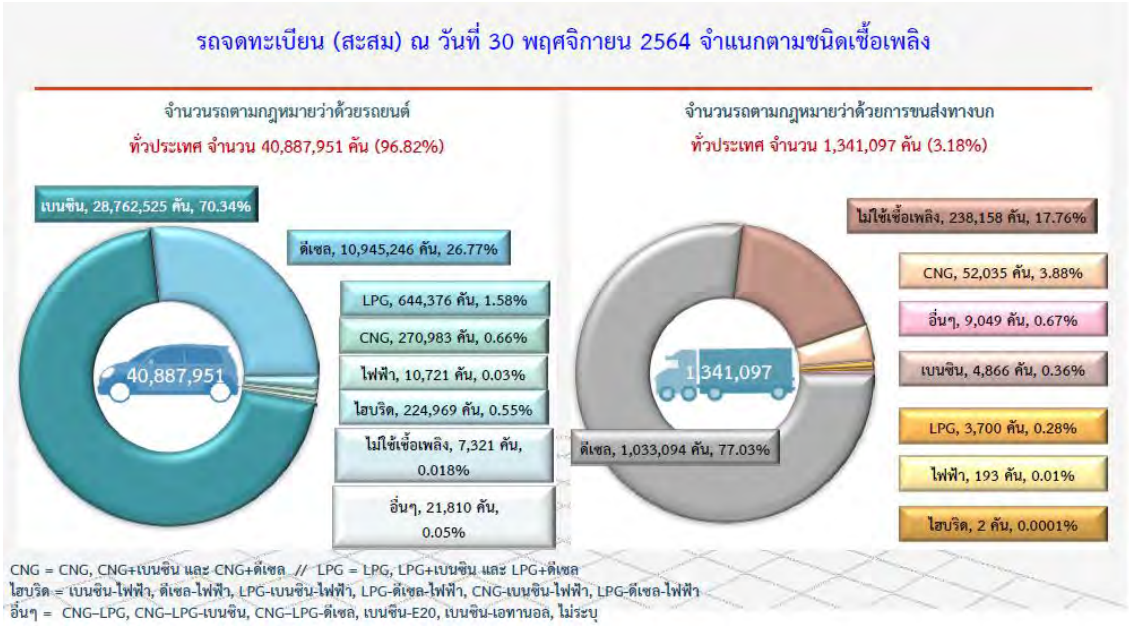
ที่มา: กรมการขนส่งทางบก, เอกสารประกอบการประชุม เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔

๒) รถจดทะเบียนสะสมของรถทุกประเภท จำแนกตามชนิดเชื้อเพลิง

จากข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีรถจดทะเบียนสะสมของรถทุกประเภท จำแนกตามชนิดเชื้อเพลิง รายละเอียด ดังนี้

๒.๑) รถจดทะเบียนสะสมตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ จำนวน ๔๐,๘๘๗,๙๕๑ คัน จำแนกตามชนิดเชื้อเพลิงได้ ดังนี้ (๑) เบนซิน จำนวน ๒๘,๗๖๒,๕๒๕ คัน คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๓๔ (๒) ดีเซล จำนวน ๑๐,๙๔๕,๒๔๖ คัน คิดเป็นร้อยละ ๒๖.๗๗ (๓) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จำนวน ๖๔๔,๓๗๖ คัน คิดเป็นร้อยละ ๑.๕๘ (๔) ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) จำนวน ๒๗๐,๙๘๓ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๖ (๕) ไฟฟ้า จำนวน ๑๐,๗๒๑ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๓ (๖) ไฮบริด จำนวน ๒๒๔,๙๖๙ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕๕ (๗) ไม่ใช้เชื้อเพลิง จำนวน ๗,๓๒๑ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑๘ และ (๘) เชื้อเพลิงอื่น ๆ จำนวน ๒๑,๘๑๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๕

๒.๒) รถจดทะเบียนสะสมตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก จำนวน ๑,๓๔๑,๐๙๗ คัน จำแนกตามชนิดเชื้อเพลิงได้ ดังนี้ (๑) ดีเซล จำนวน ๑,๐๓๓,๐๙๔ คัน คิดเป็นร้อยละ ๗๗.๐๓ (๒) ไม่ใช้เชื้อเพลิง จำนวน ๒๓๘,๑๕๘ คัน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๗๖ (๓)ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) จำนวน ๕๒,๐๓๕ คัน คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๘ (๔) เชื้อเพลิงอื่น ๆ จำนวน ๙,๐๔๙ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๖๗ (๕) เบนซิน จำนวน ๔,๘๖๖ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๖ (๖) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) จำนวน ๓,๗๐๐ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๘ (๗) ไฟฟ้า จำนวน ๑๙๓ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ และ (๘) ไฮบริด จำนวน ๒ คัน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐๐๑

ที่มา: กรมการขนส่งทางบก, เอกสารประกอบการประชุม เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๔๗

ทั้งนี้ จากข้อมูลรถจดทะเบียนสะสมของรถทุกประเภทดังกล่าว ในส่วนของชนิดเชื้อเพลิง ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) ไฮบริด และเชื้อเพลิงอื่น ๆ จะครอบคลุมถึงรถที่มีการใช้เชื้อเพลิงชนิดอื่นร่วมด้วย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) หมายถึง รถที่ใช้เชื้อเพลิง (๑) CNG (๒) CNG และเบนซิน และ (๓) CNG และดีเซล

- ก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) หมายถึง รถที่ใช้เชื้อเพลิง (๑) LPG (๒) LPG และเบนซิน และ (๓) LPG และดีเซล

- ไฮบริด หมายถึง รถที่ใช้เชื้อเพลิง (๑) เบนซิน-ไฟฟ้า (๒) ดีเซล-ไฟฟ้า (๓) LPG-เบนซิน-ไฟฟ้า (๔) LPG-ดีเซล-ไฟฟ้า (๕) เบนซิน-ไฟฟ้าแบบเสียบปลั๊ก (๖) ดีเซล-ไฟฟ้าแบบเสียบปลั๊ก และ (๗) LPG-ดีเซล-ไฟฟ้าแบบเสียบปลั๊ก

- เชื้อเพลิงอื่น ๆ หมายถึง (๑) CNG-LPG (๒) CNG-LPG-เบนซิน (๓) CNG-LPG-ดีเซล (๔) เบนซิน-E20 (๕) เบนซิน-เอทานอล และ (๖) ไม่ระบุ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การจดทะเบียนรถทุกประเภทมีการจำกัดอายุการใช้งานของรถหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากกรมการขนส่งทางบก ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การจดทะเบียนรถไม่ได้มีข้อกำหนดในการจำกัดอายุการใช้งานของรถ ยกเว้นการจดทะเบียนรถแท็กซี่ที่มีการจำกัดอายุการใช้งานไว้ไม่เกิน ๙ ปี และรถโดยสารประจำทางประเภทรถยนต์ตู้ที่มีการจำกัดอายุการใช้งานไว้ไม่เกิน ๑๐ ปี โดยกรมจะใช้วิธีการควบคุมและกำกับดูแลตรวจสภาพรถก่อนเสียภาษีประจำปี ปัจจุบันในส่วนของรถขนาดเล็กตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ ซึ่งมีจำนวนมากจะมีสถานตรวจสภาพรถของภาคเอกชนประมาณ ๓,๐๐๐ กว่าแห่งทั่วประเทศ ดำเนินการตรวจสภาพรถประเภทดังกล่าว สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งมีจำนวนรถไม่มากนัก กรมจะดำเนินการควบคุมตรวจสภาพรถประเภทดังกล่าว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า จากข้อมูลรถจดทะเบียนสะสม พบว่า รถจดทะเบียนที่มีอายุรถเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป มีจำนวนมากกว่าร้อยละ ๓๐ ซึ่งอาจจะก่อให้เกิดมลพิษและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM 2.5) เพิ่มขึ้น กรมการขนส่งทางบกมีนโยบายสนับสนุนหรือจูงใจให้รถจดทะเบียนที่มีอายุรถเกิน ๑๐ ปีขึ้นไปเปลี่ยนแปลงมาใช้รถใหม่เพื่อลดผลกระทบดังกล่าวหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากกรมการขนส่งทางบก ได้ตอบประเด็นซักถามว่า กรมได้เริ่มมีการพิจารณาเรื่องการจำกัดอายุการใช้งานของรถแล้ว โดยการกำหนดอัตราภาษีที่ใช้ในปัจจุบันจะมีการลดค่าภาษีให้กับรถที่มีอายุตั้งแต่ ๖ – ๑๐ ปีขึ้นไป ในอัตราร้อยละ ๑๐ – ๕๐ ตามลำดับ โดยอายุการใช้งานเกิน ๖ ปี จะได้รับส่วนลดค่าภาษีร้อยละ ๑๐ อายุการใช้งานเกิน ๗ ปี จะได้รับส่วนลดค่าภาษีร้อยละ ๒๐ อายุการใช้งานเกิน ๘ ปี จะได้รับส่วนลดค่าภาษีร้อยละ ๓๐ อายุการใช้งานเกิน ๙ ปี จะได้รับส่วนลดค่าภาษีร้อยละ ๔๐ และอายุการใช้งานเกิน ๑๐ ปี จะได้รับส่วนลดค่าภาษีร้อยละ ๕๐ ซึ่งแนวทางดังกล่าวทำให้รถที่มีอายุการใช้งานมากขึ้นจะได้รับส่วนลดค่าภาษีในอัตราที่สูงกว่ารถจดทะเบียนใหม่ ซึ่งในอนาคตก็จะมีการปรับเปลี่ยนให้รถจดทะเบียนใหม่เสียภาษีในอัตราที่ต่ำกว่ารถที่มีอายุการใช้งานนาน อย่างไรก็ตาม กรมได้มีการศึกษาเกี่ยวกับอัตราภาษี เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายสนับสนุนการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งปัจจุบันการจัดเก็บภาษีรถไฟฟ้าจะใช้อัตราตามน้ำหนักและอยู่ระหว่างการศึกษาว่า อาจจะมีการกำหนดอัตราภาษีคงที่สำหรับรถที่มีอายุการใช้งานนาน เช่น รถที่มีอายุ ๗ ปี จะได้ส่วนลดค่าภาษีร้อยละ ๒๐ และเสียภาษีในอัตราคงที่ร้อยละ ๒๐ ในปีถัดไป สำหรับรถจดทะเบียนใหม่มีแนวโน้มที่จะไม่มีการลดอัตราภาษีแล้ว โดยกำหนดให้อัตราภาษีคงที่ตลอดอายุการใช้งาน ทั้งนี้เพื่อช่วยลดมลภาวะและสนับสนุนการใช้รถไฟฟ้าให้มากขึ้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การจดทะเบียนรถไฟฟ้ามีอัตราภาษีเท่าใด โดยเปรียบเทียบกับรถที่ใช้เชื้อเพลิงมีอัตราภาษีแตกต่างกันอย่างไร และรถที่มีสภาพดีสามารถปรับเปลี่ยนเป็นเครื่องยนต์ไฟฟ้าแทนได้หรือไม่ และมีการจดทะเบียนอย่างไร

ผู้แทนจากกรมการขนส่งทางบก ได้ตอบประเด็นซักถามว่า แนวทางการปฏิบัติสำหรับรถที่เปลี่ยนแปลงเครื่องยนต์มาเป็นไฟฟ้าหรือรถไฟฟ้าที่ต้องการเปลี่ยนมอเตอร์ใหม่ จะมีหน่วยงานที่จะต้องนำรถไปตรวจสภาพและทดสอบ เนื่องจากระเบียบได้กำหนดให้การจดทะเบียนรถไฟฟ้าจะต้องมีกำลังของมอเตอร์ตามที่กรมประกาศกำหนด ทำให้การปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ดังกล่าวจะต้องมีการรับรองจากวิศวกรเครื่องกลและวิศวกรไฟฟ้า และผ่านการตรวจและทดสอบจากสถาบันที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันยานยนต์ และสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า ในส่วนของอัตราภาษีเปรียบเทียบระหว่างรถไฟฟ้าและรถที่ใช้เชื้อเพลิง โดยปัจจุบันอัตราภาษีของรถยนต์ที่ใช้เชื้อเพลิง

การคำนวณภาษีรถจะขึ้นอยู่กับขนาดเครื่อง (CC) และอัตราภาษีของรถไฟฟ้าจะจัดเก็บภาษีตามน้ำหนักรถ (กิโลกรัม) ในอัตรากึ่งหนึ่งของรถกระบะ ยกตัวอย่าง เช่น รถกระบะน้ำหนัก ๑,๐๐๐ กิโลกรัม เสียภาษีจำนวน ๑,๐๐๐ บาท เทียบกับรถไฟฟ้าน้ำหนัก ๑,๐๐๐ กิโลกรัม จะเสียภาษีในอัตรากึ่งหนึ่ง คือ ๕๐๐ บาท เป็นต้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า กรมการขนส่งทางบกมีแนวคิดอย่างไร เกี่ยวกับการจดทะเบียนรถที่มีอายุการใช้งานเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป โดยเฉพาะในกลุ่มของรถบรรทุก เพื่อให้มีการปรับปรุงการใช้งานได้ดีขึ้นและมีมาตรฐานมากขึ้น

ผู้แทนจากกรมการขนส่งทางบก ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ถ้าโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงปรับตัวสูงขึ้นจะทำให้การปล่อยมลภาวะทางอากาศจากรถขนาดใหญ่ลดลงตามไปด้วย เนื่องจากรถบรรทุกส่วนใหญ่ได้เปลี่ยนประเภทของชนิดเชื้อเพลิงมาใช้ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) แทน ซึ่งมีลักษณะการใช้เชื้อเพลิงร่วม เช่น ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) สลับกับน้ำมันดีเซล เป็นต้น ในส่วนของโครงสร้างอัตราภาษี กรมอยู่ระหว่างการศึกษาว่า จะมีการปรับอัตราภาษีให้เป็นไปตามสัดส่วนการปล่อยมลภาวะของรถแต่ละประเภท โดยรถที่มีสัดส่วนการปล่อยมลภาวะสูงจะเสียภาษีในอัตราที่สูงกว่ารถที่มีปล่อยมลภาวะต่ำ กล่าวคือ ในอนาคตรถที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงจะมีการบวกค่ามลพิษ (ค่าการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์) เพิ่มเติมจากคำนวณภาษีรถตามขนาดเครื่อง (CC) และสำหรับรถบรรทุกหรือรถขนส่งที่ใช้เชื้อเพลิงธรรมชาติ เช่น ก๊าซธรรมชาติอัด (CNG) เป็นต้น จะมีการคำนวณภาษีรถในอัตรากึ่งหนึ่งของภาษีปกติ

๓.๒.๑๗ ภาพรวมการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนกรมศุลกากร ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) มูลค่านำเข้าสินค้าสำคัญ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ – ๒๕๖๕

กรมศุลกากรได้กำหนดพิกัดศุลกากรสินค้าสำคัญ ๖ ประเภท ได้แก่ น้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป ก๊าซธรรมชาติ ก๊าซธรรมชาติเหลว รถยนต์นั่ง และรถกระบะขนส่ง ส่วนสินค้าประเภทไบโอดีเซล เอทานอล และแนฟทา ให้อยู่ในประเภทเดียวกับสินค้าน้ำมันสำเร็จรูป จากข้อมูลในปี ๒๕๖๔ น้ำมันดิบมีมูลค่า ๖๔๒,๐๐๕.๐๕ ล้านบาท หรือประมาณร้อยละ ๘.๑๔ ของมูลค่านำเข้าสินค้าสำคัญของทั้งประเทศ ซึ่งเป็นตัวเลขที่สูงที่สุดของมูลค่านำเข้าสินค้าสำคัญของทั้งประเทศที่มีมูลค่าประมาณ ๗.๘๙ ล้านล้านบาท ในส่วนของส่วนน้ำมันสำเร็จรูป มีมูลค่าการนำเข้าไม่มากอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑.๘๓ ของมูลค่านำเข้าสินค้าสำคัญของทั้งประเทศ เนื่องจากมีโรงกลั่นน้ำมันเชื้อเพลิงที่เพียงพอกับความต้องการใช้ในประเทศ และก๊าซธรรมชาติมีการนำเข้าน้อยมากจนไม่มีนัยสำคัญ และมีการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว

๒) มูลค่าส่งออกสินค้าสำคัญ ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ – ๒๕๖๕ โดยสินค้าสำคัญประเภทน้ำมันสำเร็จรูปที่มีปริมาณเกินกว่าความต้องการใช้ในประเทศก็จะมีการส่งออก และรถยนต์นั่งและรถกระบะขนส่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกที่สำคัญมากที่สุด

มูลค่านำเข้าสินค้าสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

สินค้า	ปีงบประมาณ									
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565 (ต.ค.-พ.ย.64)
น้ำมันดิบ	1,136,829.24	1,170,263.02	755,378.85	505,928.28	606,498.80	818,827.67	790,497.51	511,926.41	642,005.05	139,468.60
น้ำมันสำเร็จรูป	113,459.19	172,675.99	105,896.83	119,784.87	139,003.30	166,600.47	174,620.63	135,082.73	144,719.89	30,672.87
-ไบโอดีเซล	1,419.86	4,672.71	106.93	588.16	152.30	2.79	1.29	0.50	0.90	0.01
-แก๊สโซฮอล์ที่มีเอทานอล	-	-	-	-	0.89	5.73	7.94	7.77	8.91	1.31
-แนฟทา	63,850.28	93,186.74	61,233.16	61,049.06	66,594.37	90,751.12	85,396.25	63,042.27	90,423.89	21,421.79
ก๊าซธรรมชาติ	1.21	1.32	2.12	2.11	2.10	0.74	2.10	0.09	0.00	-
ก๊าซธรรมชาติเหลว	35,078.17	37,682.90	42,429.03	34,811.96	51,750.62	65,941.63	84,641.89	68,494.70	73,553.54	38,812.76
รถยนต์นั่ง	40,975.39	44,828.57	32,317.61	35,438.83	27,767.25	35,569.65	44,762.06	39,846.59	39,248.75	6,644.55
รถกระบะ	10,877.09	6,950.12	6,632.94	10,049.15	8,727.36	4,313.08	6,933.02	6,422.26	3,565.39	464.85
น้ำมันปาล์ม	3.32	525.65	1,750.11	592.75	560.88	40.55	48.04	95.94	21.71	1.51
ถ่านหิน ผงถ่านหินอัดเป็นก้อน	40,739.01	47,183.32	45,899.21	39,550.67	49,987.31	52,018.12	49,710.65	40,864.43	50,269.12	8,138.14
พลังงานไฟฟ้า	16,653.02	19,281.03	18,797.72	31,399.26	38,733.34	44,061.17	45,846.24	49,204.02	63,844.67	11,707.44

มูลค่าส่งออกสินค้าสำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

สินค้า	ปีงบประมาณ									
	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563	2564	2565 (ต.ค.-พ.ย.64)
น้ำมันดิบ	40,429.48	19,509.47	1,782.04	13,246.20	22,483.60	26,241.66	20,788.42	14,664.40	12,164.64	1,615.65
น้ำมันสำเร็จรูป	334,696.45	336,760.04	255,933.56	171,251.83	196,637.62	251,607.14	229,817.51	157,717.57	205,651.18	55,795.29
-ไบโอดีเซล	10,164.21	13,600.82	154.67	2,280.17	39.78	104.34	3.74	1,534.30	347.93	0.01
-แก๊สโซฮอล์ที่มีเอทานอล	-	-	-	-	90.95	-	0.05	0.03	0.17	-
-แนฟทา	40,769.69	41,380.98	24,155.12	18,743.94	21,617.30	32,146.12	29,522.74	13,224.15	9,582.92	2,858.92
ก๊าซธรรมชาติ	0.00	0.00	-	0.00	-	0.05	1.48	-	0.03	-
ก๊าซธรรมชาติเหลว	4.81	4.61	6.98	0.23	1.11	0.03	0.01	0.37	1,407.64	3.92
รถยนต์นั่ง	214,293.26	202,325.28	272,554.47	423,702.65	362,787.15	377,494.48	330,475.13	258,912.47	314,376.48	65,374.06
รถกระบะ	323,439.33	330,102.24	303,194.97	236,034.58	236,185.12	255,687.10	256,230.28	164,538.79	228,995.96	42,347.69
น้ำมันปาล์ม	11,909.49	8,990.07	1,675.35	1,527.80	2,842.42	11,409.24	4,628.12	4,361.59	17,856.39	5,392.81
ถ่านหิน ผงถ่านหินอัดเป็นก้อน	32.81	92.19	172.37	170.18	227.98	508.51	320.11	332.44	578.30	112.75
พลังงานไฟฟ้า	7,090.52	5,097.63	6,506.72	3,744.42	2,241.59	2,743.29	5,339.85	8,035.15	3,711.22	385.90

ที่มา: กรมศุลกากร, เอกสารประกอบการพิจารณา เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

๓) ประเทศถิ่นกำเนิดและตลาดการส่งออกของสินค้าสำคัญ จากข้อมูลสถิติ ๓ ปีย้อนหลัง ตลาดการส่งออกของสินค้าสำคัญ มีดังนี้

๓.๑) สินค้าสำคัญประเภทน้ำมันดิบ พิกัดศุลกากร ๒๗๐๙ มีการนำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ซาอุดิอาระเบีย สหรัฐอเมริกา ซึ่งทั้งสามประเทศดังกล่าวมีมูลค่ารวมกันประมาณ ๕๒.๘๐ ของมูลค่าน้ำมันดิบที่นำเข้ามาทั้งหมด และมีการนำเข้าจากประเทศมาเลเซีย กาตาร์ และรัสเซีย และมีการส่งออกน้ำมันดิบไปยังประเทศจีน และมาเลเซีย

๓.๒) สินค้าสำคัญประเภทน้ำมันสำเร็จรูป พิกัดศุลกากร ๒๗๑๐.๒๐.๐๐ มีการนำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สิงคโปร์ จีน คูเวต กาตาร์ และมาเลเซีย และมีการส่งออกน้ำมันสำเร็จรูป ไปยังประเทศกัมพูชา สิงคโปร์ มาเลเซีย ลาว และเวียดนาม

๓.๓) สินค้าสำคัญประเภทไบโอดีเซล พิกัดศุลกากร ๒๗๑๐ มีการนำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอเมริกา และเยอรมัน และมีการส่งออกไบโอดีเซลไปยังประเทศมาเลเซีย

๓.๔) สินค้าสำคัญประเภทแก๊สโซฮอล์ที่มีเอทานอล พิกัดศุลกากร ๒๗๑๐.๑๒.๒๒, ๒๗๑๐.๑๒.๒๕ และ ๒๗๑๐.๑๒.๒๘ มีการนำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น และเยอรมัน และมีการส่งออกแก๊สโซฮอล์ที่มีเอทานอล ไปยังประเทศมาเลเซียและอินโดนีเซีย

๓.๕) สินค้าสำคัญประเภทแนฟทา พิกัดศุลกากร ๒๗๑๐.๑๒.๗๐ และ ๒๗๑๐.๑๒.๘๐ มีการนำเข้ามาจากประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์และคูเวต และมีการส่งออกแนฟทาไปยังประเทศสิงคโปร์และจีน

๓.๖) สินค้าสำคัญประเภทก๊าซธรรมชาติ พิกัดศุลกากร ๒๗๑๑.๒๑ มีการนำเข้ามาจากประเทศสิงคโปร์และจีน และมีการส่งออกก๊าซธรรมชาติไปยังประเทศเคนยาอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๗๔ ของการส่งออกก๊าซธรรมชาติทั้งหมด

๓.๗) สินค้าสำคัญประเภทก๊าซธรรมชาติเหลว พิกัดศุลกากร ๒๗๑๐.๑๑.๐๐ มีการนำเข้ามาจากประเทศกาตาร์ มาเลเซีย ออสเตรเลีย และไนจีเรีย และมีการส่งออกก๊าซธรรมชาติเหลวไปยังประเทศญี่ปุ่น

๓.๘) สินค้าสำคัญประเภทรถยนต์นั่ง พิกัดศุลกากร ๘๗๐๓ มีการนำเข้ามาจากประเทศอินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย และเยอรมัน และมีการส่งออกรถยนต์นั่งไปยังประเทศออสเตรเลีย เวียดนาม จีน ญี่ปุ่น ฟิลิปปินส์ เม็กซิโก และซาอุดิอาระเบีย ซึ่งอาเซียนเป็นตลาดหลักของสินค้าสำคัญประเภทรถยนต์นั่ง เนื่องจากไม่มีการเรียกเก็บอากรขาเข้าตามความตกลงการค้าสินค้าของอาเซียน (ATIGA) และความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย – ญี่ปุ่น (JTEPA)

๓.๙) สินค้าสำคัญประเภทรถกระบะขนส่ง พิกัดศุลกากร ๘๗๐๔ มีการนำเข้ามาจากประเทศสิงคโปร์ ญี่ปุ่น จีน สหรัฐอเมริกา และอินโดนีเซีย และมีการส่งออกรถกระบะขนส่งไปยังประเทศออสเตรเลีย ฟิลิปปินส์ นิวซีแลนด์ เวียดนาม ซาอุดิอาระเบีย มาเลเซีย และชิลี

๔) รายได้จากการนำเข้าและส่งออกสินค้าตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๖ – ๒๕๖๕ กรมศุลกากรมีหน้าที่ในการจัดเก็บรายได้ของประเทศ ประมาณปีละ ๔ – ๕ แสนล้านบาท โดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีรายได้จากการนำเข้าและส่งออกสินค้า ๔๘๓,๔๔๑.๑๕ ล้านบาท ซึ่งนอกจากการรับชำระอากรจากการนำสินค้าเข้าและส่งสินค้าออก คิดเป็นมูลค่าประมาณร้อยละ ๒๐ ของการจัดเก็บรายได้ทั้งหมด ต้องมีการจัดเก็บภาษีอื่นประมาณร้อยละ ๘๐ ได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตประมาณร้อยละแปดสิบของการจัดเก็บรายได้ทั้งหมด และมีรายได้จากค่าธรรมเนียมอื่น ๆ เช่น ค่าปรับจากการกระทำความผิด และจากการขายของกลาง เป็นต้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปมีการจัดเก็บภาษีอย่างไร และกรมศุลกากรมีหน้าที่จัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตของสินค้านำเข้าทุกประเภทหรือไม่ อัตราเฉลี่ยของอากรขาเข้าสำหรับส่วนประกอบรถยนต์ และการเก็บภาษีสินค้าที่จัดเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย การเก็บอากรสินค้าเกษตร ประมง เคมีภัณฑ์การเกษตร และการส่งออกเอทานอลหรือไบโอดีเซลไปประเทศจีนมีการเสียอากรขาออกหรือไม่

ผู้แทนกรมศุลกากร ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การนำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปมีการจัดเก็บภาษี ประมาณ ๖ บาทต่อลิตร ส่วนก๊าซธรรมชาติได้รับการยกเว้นอากร และลำดับที่หนึ่งถึงห้าของสินค้าที่มีการเก็บอากรขาเข้ามากที่สุด ได้แก่ รถยนต์นั่ง ส่วนประกอบยานยนต์ เครื่องสำอาง ยารักษาโรค และกระเป๋าถือ การจัดเก็บอากรขาเข้าสินค้านำเข้าจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๘๐ แบ่งเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มและภาษีสรรพสามิตอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๒๐๐ ของรถยนต์นำเข้าภาษี ซึ่งรวมกันทั้งสามประเภทจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๓๐๐ ของมูลค่าสินค้าที่นำเข้า และอัตราเฉลี่ยอากรขาเข้าสำหรับส่วนประกอบรถยนต์อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๓๐ ของมูลค่าสินค้า ส่วนใหญ่ผู้ประกอบการจะใช้สิทธิยกเว้นอากร คือ นำชิ้นส่วนรถยนต์มาประกอบเป็นรถยนต์เพื่อการส่งออก หรือใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าภายใต้ความตกลงทางการค้าเสรี FTA ซึ่งสินค้าหลายประเภทได้ยกเว้นอากรขาเข้า เช่น อุปกรณ์สำหรับกิจการโทรคมนาคม โทรศัพท์มือถือ แผงวงจรรวม คอมพิวเตอร์ ทองคำ เครื่องบิน เรือ สำหรับกิจการ

สำรวจและผลิตปิโตรเลียม แท่นขุดเจาะปิโตรเลียม เป็นต้น และไม่มีการเก็บอากรสินค้าเกษตร พืช ผัก ผลไม้ ที่นำเข้ามาจากประเทศจีน ใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าภายใต้ความตกลงอาเซียน – จีน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การจัดเก็บอากรขาเข้าของกรมศุลกากรเป็นปัญหาและอุปสรรคในการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าหรือไม่ และกรมศุลกากรจะมีนโยบายยกเว้นภาษีรถยนต์ไฟฟ้านำเข้าหรือไม่ เพื่อสร้างโอกาสให้ประเทศหรือแนวโน้มนโยบายของรัฐบาลในการปรับเปลี่ยนนโยบายเพื่อส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าหรือสนับสนุนให้ใช้รถ EV เนื่องจากหลายประเทศไม่ได้มีการจัดเก็บภาษีนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้า และรถยนต์ปลั๊กอินไฮบริด PHEV

ผู้แทนกรมศุลกากร ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า การจัดเก็บอากรขาเข้าของกรมศุลกากรไม่ได้เป็นปัญหา แต่เนื่องจากมาตรการภาษีสรรพสามิตของแบตเตอรี่ยังคงจัดเก็บในอัตราสูงอยู่ก็อาจเป็นอุปสรรคในการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า ซึ่งมีอัตราเฉลี่ยของลิเทียมในแบตเตอรี่นำเข้าประมาณร้อยละสิบของมูลค่าสินค้า และเงื่อนไขการยกเว้นการจัดเก็บภาษีนำเข้ารถยนต์ไฟฟ้า ต้องเป็นไปตามประกาศของกระทรวงการคลัง ส่วนนโยบายเพื่อส่งเสริมการใช้รถ EV อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานเศรษฐกิจการคลังที่จะเสนอแนะและออกแบบนโยบายและมาตรการด้านการคลัง เพื่อส่งเสริมเพื่อส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าหรือสนับสนุนให้ใช้รถ EV เช่น การลดอัตราอากรขาเข้าสำหรับอุปกรณ์ยานยนต์ไฟฟ้า เป็นต้น และการใช้สิทธิประโยชน์ทางการค้าภายใต้ความตกลงอาเซียน – จีน ทำให้ไม่สามารถเก็บภาษีรถ EV ที่นำเข้ามาจากจีนได้ อย่างไรก็ตาม รถยนต์หรือรถ EV ที่นำเข้ามาจากตลาดของประเทศในกลุ่มยุโรปก็สามารถเก็บภาษีนำเข้าได้อยู่ประมาณร้อยละแปดสิบของมูลค่ารถยนต์หรือรถ EV

๓.๒.๑๘ ทิศทางและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในอนาคต

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) สถานการณ์ราคาน้ำมันขายปลีกในประเทศและมาตรการบรรเทาผลกระทบในช่วงปลายปี ๒๕๖๔

๑.๑) เดือนกันยายน ๒๕๖๔ ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้นถึง ๖ ครั้ง โดยมีสาเหตุจากราคาน้ำมันในตลาดโลกเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีอัตราการเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้การที่ค่าเงินบาทของประเทศไทยอ่อนตัวลงจาก ๓๒.๕๖ บาท เป็น ๓๓.๙๐ บาทต่อเหรียญดอลลาร์สหรัฐ ทำให้ส่งผลต่อต้นทุนในการนำเข้าน้ำมันประมาณ ๐.๘๐ บาท ต่อลิตร

๑.๒) เดือนตุลาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ได้ออกมาตรการบรรเทาผลกระทบกลุ่มน้ำมันดีเซล โดยมีการปรับลดสัดส่วนไบโอดีเซล B100 ของน้ำมันดีเซล B7 และ B10 เป็นร้อยละ ๖ ปรับลดเงินกองทุนน้ำมันของ B7 จาก ๑ บาท เป็น ๐.๐๑ บาทต่อลิตร และขอความร่วมมือผู้ค้าน้ำมันให้ปรับลดค่าการตลาดเหลือ ๑.๔๐ บาทต่อลิตร จากเดิมที่มีค่าการตลาดอยู่ที่ ๒ บาทต่อลิตร

๑.๓) เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ กบง. ได้ออกแนวทางดำเนินการบรรเทาผลกระทบเพิ่มเติม โดยใช้กองทุนน้ำมันตรึงราคาน้ำมันดีเซลให้ไม่เกิน ๓๐ บาท ต่อลิตร โดยให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงกู้เงินเพิ่ม ๒๐,๐๐๐ ล้านบาท สำหรับใช้ในการอุดหนุนราคาน้ำมัน ๓,๕๐๐ ล้านบาทต่อเดือน ในกรณีที่ราคาน้ำมันดิบดูไบเกิน ๘๗.๕ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และหากฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงยังไม่เพียงพอในการตรึงราคาน้ำมัน กระทรวงพลังงานก็จะได้ประสานงานไปยัง

กระทรวงการคลังเพื่อให้พิจารณาปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตเป็นลำดับต่อไป นอกจากนี้ยังให้คงการปรับลดค่าการตลาดเหลือ ๑.๔๐ บาทต่อลิตร ต่อไป

๑.๔) เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) และคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ได้ออกแนวทางบรรเทาผลกระทบเพิ่มเติม โดยปรับลดอัตราเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานจาก ๑๐ สตางค์ต่อลิตร เหลือ ๐.๕ สตางค์ต่อลิตร โดยให้มีผลเป็นเวลา ๑ ปี และปรับลดสัดส่วนผสม B100 ในน้ำมันดีเซล เหลือ ๑ ชนิด คือ ดีเซล B7 ไปจนถึงสิ้นเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ นอกจากนี้ยังได้ขอความร่วมมือผู้ค้าน้ำมันให้คงค่าการตลาดในกลุ่มน้ำมันดีเซลที่ ๑.๔๐ สตางค์ต่อลิตร

ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้ใช้เครื่องมือและมาตรการทุกอย่างเท่าที่มีอยู่ในการช่วยบรรเทาผลกระทบภาระค่าครองชีพของประชาชนในช่วงสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นในปัจจุบัน

๒) นโยบายการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพในภาคการขนส่ง

นโยบายการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพในน้ำมันเชื้อเพลิงถือเป็นนโยบายของรัฐบาลตามคำแถลงนโยบายที่รัฐบาลแถลงต่อรัฐสภา โดยเป็นการส่งเสริมให้มีการใช้น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว B20 และ B100 เพื่อเพิ่มปริมาณการใช้น้ำมันปาล์มดิบเพื่อส่งเสริมพลังงานสะอาด ลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (P.M 2.5) ช่วยรักษาเสถียรภาพระดับราคาพืชผลทางการเกษตรไม่ให้ตกต่ำ และลดการพึ่งพาการนำเข้าน้ำมันจากต่างประเทศ

ในส่วนของการปรับสัดส่วนผสมของไบโอดีเซลให้เหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ราคาน้ำมันที่ปรับตัวสูงขึ้น จะมีผลกระทบในหลายมิติ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงาน ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ และกระทรวงคมนาคม ดังนั้น คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) จึงได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลในภาวะวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อพิจารณาแนวทางบริหารจัดการและการกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลในภาวะวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานเป็นประธาน และอนุกรรมการประกอบด้วย ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนกรมการค้าภายใน เป็นต้น โดยคณะอนุกรรมการชุดดังกล่าวมีอำนาจหน้าที่ในการเสนอแนะแนวทางในการบริหารจัดการราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของไบโอดีเซล เพื่อลดผลกระทบต่อประชาชนในภาวะวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง จัดทำข้อเสนอหลักเกณฑ์การกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลหมุนเร็ว รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบต่อเกษตรกรที่ปลูกปาล์มและการส่งออกปาล์มน้ำมัน และข้อเสนอแนวทางเพื่อบรรเทาผลกระทบเพื่อนำเสนอต่อ กบง. ทั้งนี้ ประมาณปลายเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ จะมีการสรุปสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลที่เหมาะสม เพื่อจะได้นำเสนอต่อ กบง. พิจารณาต่อไป

สำหรับการอุดหนุนเชื้อเพลิงชีวภาพตามพระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ยกเลิกการอุดหนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพภายใน ๓ ปี โดยให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๒ ครั้ง ครั้งละไม่เกิน ๒ ปี รวมระยะเวลาปกติและระยะเวลาที่สามารถขยายได้เป็นเวลารวม ๗ ปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่เหมาะสมแล้ว โดยในอนาคตอันใกล้การใช้ยานยนต์ไฟฟ้าจะเข้ามาแทนที่ยานยนต์ที่ใช้น้ำมัน

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการการปลูกปาล์มจะต้องวางแผนและส่งสัญญาณให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มทราบถึงแนวโน้มและทิศทางของการใช้น้ำมันปาล์มในอนาคต เพื่อไม่ให้ผลผลิตปาล์มล้นตลาดและราคาตกต่ำ นอกจากนี้ ควรมีการส่งเสริมการส่งออกปาล์มไปยังตลาดในประเทศต่าง ๆ ให้มากขึ้น รวมทั้งการนำไปใช้ในการสร้างเป็นผลิตภัณฑ์ในอุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ทั้งนี้เพื่อช่วยกระจายผลผลิตปาล์มและสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อเป็นทางเลือกนอกจากการนำมาผลิตเป็นไบโอดีเซล

๓) ความเห็นต่อข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงของคณะอนุกรรมาธิการ

๓.๑) ความเห็นต่อมาตรการระยะสั้น

(๑) ภาพรวมของมาตรการระยะสั้น กระทรวงพลังงานเห็นด้วยกับข้อเสนอทุกข้อในมาตรการในระยะสั้น แต่บางข้อจะต้องมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามารับผิดชอบดำเนินการ เช่น การลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันลง ๒ บาทต่อลิตร กระทรวงพลังงานเห็นด้วย แต่ไม่อาจดำเนินการเองได้เนื่องจากเป็นอำนาจของกระทรวงการคลังที่จะพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังกล่าว ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานได้มีการประสานไปยังกระทรวงการคลังเพื่อให้พิจารณาลดภาษีสรรพสามิตลงในอัตราที่เหมาะสม

(๒) การลดการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงานได้ดำเนินการลดการจัดเก็บแล้ว โดยลดการจัดเก็บเหลือเพียง ๐.๕ สตางค์ต่อลิตร โดยให้มีผลเป็นเวลา ๑ ปี ซึ่งต่างกับข้อเสนอของคณะอนุกรรมาธิการที่ให้เหลือเพียง ๐.๑ สตางค์ต่อลิตร

(๓) การสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงในอัตราเท่าเดิม อยู่ในอำนาจของกรมธุรกิจพลังงาน โดยได้มีการหารือในเรื่องดังกล่าว ซึ่งสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานไม่ได้รับผิดชอบในเรื่องนี้

(๔) การพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล ในภาวะวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีความห่วงใยและตระหนักถึงภาระของประชาชนผู้ใช้น้ำมันอันเป็นผลมาจากการปรับตัวสูงขึ้นของราคาไบโอดีเซล ซึ่งปัจจุบันมีราคาสูงถึงลิตรละประมาณ ๕๐ บาท

๓.๒) ความเห็นต่อมาตรการระยะยาว

(๑) การลดชนิดน้ำมัน เห็นด้วยที่จะให้มีการดำเนินการในเรื่องนี้ แต่การดำเนินการในทางปฏิบัติจะต้องมีการหารือกับผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อทราบถึงความเป็นไปได้ในการดำเนินการ

(๒) การเสนอให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาการเปลี่ยนผ่านจากการใช้รถยนต์สันดาปภายในเป็นยานยนต์ไฟฟ้า ปัจจุบันได้มีการตั้งคณะกรรมการยานยนต์ไฟฟ้าเพื่อศึกษาผลกระทบและการเตรียมความพร้อมไปสู่การใช้ยานยนต์ไฟฟ้าอยู่แล้ว ซึ่งในอนาคตอันใกล้นี้การใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ และผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งโรงกลั่นน้ำมันจะต้องมีการปรับตัวในการเปลี่ยนผ่านไปสู่การใช้ยานยนต์ไฟฟ้าแทนยานยนต์ที่ใช้น้ำมัน

(๓) การปรับเปลี่ยนยานยนต์เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๔ กรมธุรกิจพลังงานเป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องนี้ ซึ่งรถที่มีอายุการใช้งานนานอาจมีปัญหาในการปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานดังกล่าว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงที่เป็นราคาเดียวกันทั้งประเทศสามารถดำเนินการได้หรือไม่

ผู้แทนจาก สนพ. ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การดำเนินการเพื่อให้ราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาเดียวกันทั้งประเทศจะเกิดขึ้นได้ หากมีการพัฒนาระบบการขนส่งน้ำมันทางท่อกระจายไปยังจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งจะมีต้นทุนต่ำกว่าการขนส่งโดยรถที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ดังนั้นถ้ามีระบบขนส่งน้ำมันทางท่อก็จะสามารถกำหนดราคาให้เป็นราคาเดียวกันทั้งประเทศได้

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การเก็บภาษีเทศบาลในน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีการจัดเก็บในอัตราร้อยละ ๑๐ ของภาษีสรรพสามิตนั้น หน่วยงานใดเป็นผู้จัดเก็บ

ผู้แทนจาก สนพ. ได้ตอบประเด็นซักถามว่า การเก็บภาษีเทศบาลในน้ำมันเชื้อเพลิงที่จัดเก็บในอัตราร้อยละ ๑๐ ของภาษีสรรพสามิต กรมสรรพสามิตเป็นผู้จัดเก็บให้ และส่งให้กระทรวงมหาดไทยเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า สนพ. ได้มีข้อเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงานเพื่อแก้ปัญหาวิกฤตน้ำมันแพงในด้านใดบ้าง

ผู้แทนจาก สนพ. ได้ตอบประเด็นซักถามว่า สนพ. ได้มีการติดตามสถานการณ์การปรับขึ้นลงของราคาน้ำมันอย่างใกล้ชิด และใช้กลไกผ่านทางกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในการตรึงราคาน้ำมัน รวมทั้งกระทรวงพลังงานได้มีหนังสือถึงกระทรวงการคลังเพื่อขอให้พิจารณาปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันลง หากราคาน้ำมันยังปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๑๙ สถานการณ์ราคาและแนวโน้มการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) สถานการณ์ราคาและการใช้ก๊าซ NGV ของประเทศไทย

ปัจจุบันตามโครงสร้างราคาของก๊าซธรรมชาติ และโครงสร้างราคาขายปลีก NGV นั้น ราคา NGV จะขึ้นอยู่กับราคาก๊าซธรรมชาติเหลว (LNG) ตลาดโลก จากข้อมูลตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน (กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ – กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕) จะเห็นได้ว่า ภาครัฐดูแลราคาขายปลีกก๊าซ NGV มาโดยตลอด โดยการตรึงราคาขายปลีก NGV สำหรับรถทั่วไปและรถโดยสารสาธารณะ โดยในปี ๒๕๖๕ มีการคาดการณ์ว่า ราคา NGV อาจจะปรับสูงขึ้นถึงระดับ ๒๓ บาทต่อกิโลกรัม ซึ่งปัจจุบันภาครัฐได้มีการช่วยเหลือโดยการตรึงราคาก๊าซ NGV สำหรับรถทั่วไปและรถโดยสารสาธารณะ อยู่ที่ระดับราคา ๑๕.๕๙ บาทต่อกิโลกรัม นอกจากนี้ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินโครงการ “NGV ลมหายใจเดียวกัน” เพื่อช่วยเหลือรถแท็กซี่ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล ให้สามารถซื้อก๊าซ NGV ในราคา ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม เป็นระยะเวลา ๔ เดือน สำหรับภาพรวมการใช้ก๊าซ NGV ของประเทศไทยตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ – ๒๕๖๔ พบว่า จากปี ๒๕๔๘ มีปริมาณการใช้ก๊าซ NGV เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปี ๒๕๕๗ และมีแนวโน้มการใช้ก๊าซ NGV ลดลงจนถึงปี ๒๕๖๔ เนื่องจากมีจำนวนรถที่ใช้ก๊าซ NGV ลดลง ซึ่งข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนรถใช้ก๊าซ NGV สะสม ประมาณ ๓๒๑,๑๓๙ คัน

๒) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ก๊าซ NGV ภาคขนส่ง และทิศทางการสนับสนุนการใช้ก๊าซ NGV ในอนาคต

มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ก๊าซ NGV ในปัจจุบัน คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ เห็นชอบให้คงราคาขายปลีก NGV สำหรับรถทั่วไปและรถโดยสารสาธารณะ อยู่ที่ระดับราคา ๑๕.๕๙ บาทต่อกิโลกรัม เป็นระยะเวลา ๔ เดือน (๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕) นอกจากนี้ ปตท. ได้ดำเนินโครงการ “NGV เพื่อลมหายใจเดียวกัน” เพื่อช่วยบรรเทาผลกระทบจากโควิด-19 ให้กับผู้ขับขี่รถแท็กซี่ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยซื้อก๊าซ NGV ที่ราคา ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม วงเงินที่ได้รับส่วนลดไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕

ในส่วนของทิศทางการสนับสนุนการใช้ก๊าซ NGV เนื่องจากในปัจจุบันมีการใช้ก๊าซ NGV กับรถทุกประเภท ได้แก่ รถโดยสารประจำทาง รถบัส รถบรรทุก รถตู้โดยสารประจำทาง รถบ้าน และรถแท็กซี่ ซึ่งในอนาคตจะมีการปรับปรุงให้เป็นเชื้อเพลิงสะอาดที่เหมาะสมกับรถแต่ละประเภท โดยรถที่ใช้ก๊าซ NGV จะต้องเป็นรถที่คุ้มค่าในการใช้งาน คือ รถโดยสารประจำทาง รถบัส รถบรรทุก และรถตู้โดยสารประจำทาง สำหรับก๊าซ LNG จะใช้กับรถขนาดใหญ่ คือ รถโดยสารประจำทาง รถบัส และรถบรรทุก รวมทั้งมีการปรับทิศทางให้รถบ้านและรถแท็กซี่ใช้ยานยนต์ไฟฟ้า (EV) ซึ่งปัจจุบันได้เริ่มติดตั้งสถานีอัดประจุไฟฟ้าในสถานีบริการก๊าซ NGV บางแห่งแล้ว

๓) สถานการณ์แนวโน้มราคาและการใช้ก๊าซ LPG

สถานการณ์ราคาก๊าซ LPG ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ราคาก๊าซ LPG ตลาดโลก ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ราคาขายปลีกก๊าซ LPG ต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม อยู่ที่ระดับเกิน ๔๐๐ บาทต่อถัง ซึ่งข้อมูล ณ เดือนมกราคม ๒๕๖๕ อยู่ที่ราคา ๔๓๒ บาทต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม โดยภาครัฐได้ใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงอุดหนุนเพื่อเป็นการตรึงราคาขายปลีกก๊าซ LPG ในประเทศให้อยู่ในระดับที่ ๓๑๘ บาทต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลาประมาณ ๒๓ เดือน ส่งผลให้มีเงินไหลออกจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงประมาณ ๗๐ ล้านบาทต่อวัน หรือประมาณ ๑,๙๖๓ ล้านบาทต่อเดือน ทำให้ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง บัญชี LPG ในเดือนมกราคม ๒๕๖๕ ติดลบอยู่ที่ประมาณ ๒๔,๖๖๙ ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ภาครัฐได้มีการทบทวนการกำหนดราคา LPG โดยมติ กบง. เมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕ ได้เห็นชอบให้คงราคาขายส่งหน้าโรงกลั่น LPG ซึ่งไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม อยู่ที่ ๑๔.๓๗๕๘ บาทต่อกิโลกรัม โดยมีกรอบเป้าหมายเพื่อให้ราคาขายปลีก LPG อยู่ที่ประมาณ ๓๑๘ บาทต่อถัง ๑๕ กิโลกรัม ทั้งนี้ ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

ในส่วนของภาพรวมการใช้ก๊าซ LPG จากข้อมูลปี ๒๕๕๕ – ๒๕๖๔ พบว่าตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา การใช้ก๊าซ LPG ในภาคขนส่งและภาคครัวเรือนมีปริมาณลดลง โดยในปี ๒๕๖๔ ภาคครัวเรือนมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๓๓ และภาคขนส่งมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ ๑๑ ของปริมาณการใช้ทั้งหมด นอกจากนี้ ปริมาณการใช้ก๊าซ LPG ในปี ๒๕๖๕ เปรียบเทียบกับปี ๒๕๖๓ มีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๗

๔) หลักการและกลไกราคา LPG

ปัจจุบันการจัดหา LPG มาจาก ๓ แหล่ง ได้แก่ (๑) โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๕๕ (๒) โรงกลั่นน้ำมัน ร้อยละ ๓๖ และ (๓) การนำเข้า ร้อยละ ๙ ซึ่งในส่วนของโรงกลั่นน้ำมันและการนำเข้า มีต้นทุนการผลิตตามตลาดโลก ในขณะที่โรงแยกก๊าซธรรมชาติใช้วัตถุดิบเป็นก๊าซธรรมชาติที่มาจากอ่าวไทย ทำให้มีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการนำเข้า ภาครัฐจึงใช้กลไกกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเก็บเงินส่วนต่างจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ และนำรายได้ดังกล่าวมาตรึงราคาขายปลีก LPG ในประเทศ สำหรับการอ้างอิงราคา LPG ตลาดโลก ซึ่งราคา LPG ของประเทศไทยจะปรับขึ้นลงตามราคาตลาดโลกในส่วนของราคา ณ โรงกลั่น กำหนดให้เปลี่ยนแปลงทุก ๒ สัปดาห์ เพื่อลดความผันผวน ซึ่งอ้างอิงราคานำเข้าเพื่อให้สามารถนำเข้า LPG ได้อย่างเสรีในการรองรับการผลิตจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติที่จะลดลงในอนาคต ทั้งนี้ โครงสร้างราคา LPG อ้างอิงราคาตลาดโลกจาก LPG Cargo (ข้อมูลของ Platts) เฉลี่ย ๒ สัปดาห์ย้อนหลัง

ในส่วนของราคาเนื้อก๊าซ LPG จะใช้ระบบอ้างอิงราคานำเข้าแต่ราคาที่จ่ายจริงต่ำกว่า ซึ่งมาจากการอุดหนุนด้วยเงินที่เก็บจากโรงแยกก๊าซธรรมชาติ โดยมีหลักการที่สำคัญ ดังนี้ (๑) อ้างอิงราคานำเข้าเพื่อให้สามารถนำเข้า LPG มาแข่งขันกับผู้ผลิตในประเทศได้อย่างเสรี และเพิ่มระดับการแข่งขันในตลาด (๒) โรงแยกก๊าซธรรมชาติจะต้องโดนเก็บเงินส่วนต่างให้มีต้นทุนใกล้เคียงกับผู้นำเข้ารายอื่น เพื่อให้เกิดการแข่งขันบนพื้นฐานที่เท่าเทียมกัน (๓) นำรายรับที่ได้จากโรงแยกก๊าซธรรมชาติมาอุดหนุนราคาขายปลีก LPG ในประเทศให้ประชาชนได้รับประโยชน์ และ (๔) แม้ว่าจะมีการอ้างอิงราคาเนื้อก๊าซ LPG ด้วยราคานำเข้า แต่ราคาจริงที่ประชาชนต้องจ่ายยังคงมีกลไกภาครัฐช่วยดูแล

ผู้แทนจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ภาพรวมการผลิตและจำหน่าย NGV

การจัดหาก๊าซธรรมชาติในการผลิต NGV มาจาก ๓ แหล่ง ได้แก่ (๑) ก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทย (๒) การนำเข้า LNG และ (๓) ก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมาร์ ส่งผ่านท่อก๊าซธรรมชาติ ซึ่งก๊าซธรรมชาติตรงส่วนนี้มีโครงสร้างราคาก๊าซธรรมชาติจากแนวท่อ ที่กำหนดโดยคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) และคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) จากนั้นก็จะเข้าสู่กระบวนการของ NGV ซึ่งเรียกว่า การปรับคุณภาพ (Quality Modification) เนื่องจากกรมธุรกิจพลังงานได้กำหนดคุณภาพของก๊าซ NGV เพื่อควบคุมค่าความร้อนให้เหมาะสมกับการนำมาใช้กับรถยนต์ทุกประเภท ก่อนจำหน่ายไปยังสถานีบริการ NGV ต่อไป

สำหรับสถานีบริการ NGV ที่อยู่ใกล้แนวท่อจะมีการตั้งสถานีปรับคุณภาพและดำเนินการจำหน่ายก๊าซ NGV ได้ทันที ในส่วนของสถานีบริการ NGV ที่ไม่ได้อยู่ในแนวท่อจะมีสถานีแม่หรือคลัง (Mother Station) เพื่อบรรจุก๊าซ โดยใช้รถขนส่งไปยังสถานีบริการ NGV ต่อไป ซึ่งโครงสร้างราคาขายปลีก NGV ตรงส่วนนี้กำหนดโดย กพช. และ กบง.

นอกจากนี้ ยังมีสถานีบริการ NGV ที่เรียกว่า Ex-Pipeline ซึ่งเป็นผู้ประกอบการภาคเอกชนที่ซื้อก๊าซจากแนวท่อตามนโยบายของภาครัฐเพื่อลดการผูกขาดการจำหน่ายก๊าซ NGV ของ ปตท. ไม่ให้มีเพียงเจ้าเดียว โดยใช้โครงสร้างราคาก๊าซธรรมชาติจากแนวท่อสำหรับภาคขนส่ง (Ex-Pipeline) ที่กำหนดโดย กพช. และ กบง. สำหรับจำนวนสถานีบริการ NGV ในปัจจุบัน

ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนทั้งสิ้น ๓๖๔ สถานี แบ่งออกเป็น สถานีบริการที่ ปตท. ดูแล จำนวน ๒๗๐ สถานี และสถานีบริการเอกชนที่ไม่ได้ใช้แบรนด์ ปตท. จำนวน ๙๔ สถานี

๒) สถานการณ์ราคาและแนวโน้มการใช้ NGV

จากข้อมูลปริมาณจำหน่าย NGV ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ – ๒๕๕๗ พบว่า มีอัตราการเติบโตที่รวดเร็วมาก จากปริมาณ ๑๕๒ ตันต่อวัน เพิ่มขึ้นจนถึง ๘,๘๐๘ ตันต่อวัน หลังจากในช่วงปี ๒๕๕๘ เป็นต้นมา เมื่อราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง ทำให้ปริมาณการจำหน่าย NGV ลดลงตามไปด้วย ซึ่งราคาขายปลีก NGV ในปี ๒๕๖๔ จะเห็นได้ว่า ในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ มีราคาอยู่ที่ ๑๓.๓๕ บาทต่อกิโลกรัม และเริ่มปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งมีราคาสะท้อนต้นทุนแท้จริงอยู่ที่ ๑๘.๕๔ บาทต่อกิโลกรัม เนื่องจากการจัดหาก๊าซธรรมชาติประสบปัญหาการลดกำลังการผลิตก๊าซธรรมชาติในอ่าวไทยในช่วงการเปลี่ยนแปลงผู้รับสัมปทานปิโตรเลียม เมื่อปริมาณก๊าซธรรมชาติจากแหล่งอ่าวไทยลดลง ทำให้ต้องมีการนำเข้า LNG เพิ่มขึ้น รวมทั้งในอนาคตอาจจะมีปัญหาการจัดหาก๊าซธรรมชาติจากแหล่งเมียนมาร์ด้วย ซึ่ง ปตท. ได้ประมาณการราคาขายปลีก NGV ในปี ๒๕๖๕ จะอยู่ในช่วงราคา ๑๙ – ๒๒ บาทต่อกิโลกรัม

๓) การกำหนดราคา NGV โดย กพช. และ กบง.

๓.๑) โครงสร้างราคาก๊าซธรรมชาติ Ex-Pipeline ประกอบด้วย Pool Gas + S + ค่าผ่านท่อ + X + Vat โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (๑) Pool Gas หมายถึง ราคาเฉลี่ยก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทย เมียนมาร์ และ LNG (๒) S หมายถึง อัตราค่าบริการสำหรับการจัดหาและค่าส่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันเท่ากับร้อยละ ๑.๗๕ ของ Pool Gas (๓) ค่าผ่านท่อ หมายถึง อัตราค่าบริการส่งก๊าซทางท่อในส่วนค่าบริการส่วนของต้นทุนคงที่ (Demand Charge) สำหรับระบบท่อนอกชายฝั่งที่ระยอง (Zone 1) และระบบท่อบนฝั่ง (Zone 3) และอัตราค่าบริการส่งก๊าซทางท่อในส่วนค่าบริการของต้นทุนผันแปร (Commodity Charge) และ (๔) X หมายถึง ค่าบริหารจัดการในการขายส่งก๊าซธรรมชาติจากแนวท่อสำหรับภาคขนส่ง ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร + ค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษาระบบท่อ สถานีควบคุมความดัน และวัดปริมาตรก๊าซ ซึ่งปัจจุบัน กบง. ได้กำหนดไว้เท่ากับ ๓.๗๓๓๖ บาทต่อล้านบีทียู หรือประมาณ ๐.๑๘ บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้ โครงสร้างราคาดังกล่าวจะมีการคำนวณราคาเป็นรายเดือน โดยใช้ราคา Pool Gas ของเดือนก่อนหน้า

๓.๒) โครงสร้างราคาขายปลีก NGV ประกอบด้วย Pool Gas + S + ค่าผ่านท่อ + ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร + ค่าขนส่งส่วนเกิน ๕๐ กิโลเมตร + Vat โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (๑) Pool Gas หมายถึง ราคาเฉลี่ยก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทย เมียนมาร์ และ LNG (๒) S หมายถึง อัตราค่าบริการสำหรับการจัดหาและค่าส่งก๊าซธรรมชาติ ซึ่งปัจจุบันเท่ากับร้อยละ ๑.๗๕ ของ Pool Gas (๓) ค่าผ่านท่อ หมายถึง อัตราค่าบริการส่งก๊าซทางท่อในส่วนค่าบริการส่วนของต้นทุนคงที่ (Demand Charge) สำหรับระบบท่อนอกชายฝั่งที่ระยอง (Zone 1) และระบบท่อบนฝั่ง (Zone 3) และอัตราค่าบริการส่งก๊าซทางท่อในส่วนของค่าบริการของต้นทุนผันแปร (Commodity Charge) (๔) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร หมายถึง ต้นทุนการดำเนินกิจการ NGV รวมค่าขนส่งภายในรัศมี ๕๐ กิโลเมตร ซึ่งปัจจุบัน กบง. กำหนดไว้ที่ ๓.๘๙ บาทต่อกิโลกรัม และ (๕) ค่าขนส่งส่วนเกิน ๕๐ กิโลเมตร หมายถึง ค่าขนส่งส่วนเกิน ๕๐ กิโลเมตร จากสถานีหลัก ซึ่งปัจจุบัน กบง.

กำหนดกรอบไว้ไม่เกิน ๔ บาท ทั้งนี้ โครงสร้างราคาดังกล่าวจะมีการปรับราคาทุกวันที่ ๑๖ ของเดือน โดยใช้ราคา Pool Gas ของเดือนก่อนหน้า

๔) แนวทางการปรับลดราคา NGV และมาตรการช่วยเหลือ

จากข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๔ ปตท. มีภาระขาดทุนสะสมจากการอุดหนุนราคาขายปลีก NGV จำนวน ๑๔๐,๔๔๑ ล้านบาท แบ่งออกเป็น (๑) ภาระจากโครงสร้างราคา NGV ที่ไม่สะท้อนต้นทุน จำนวน ๑๒๒,๔๒๓ ล้านบาท และ (๒) การช่วยเหลือราคา NGV สำหรับกลุ่มรถโดยสารสาธารณะ จำนวน ๑๘,๐๑๘ ล้านบาท ในส่วนของมาตรการช่วยเหลือราคาขายปลีก NGV ในปัจจุบัน ตามมติ กบง. ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ ปตท. ดำเนินการ ดังนี้ (๑) ให้ช่วยเหลือส่วนลดราคา NGV สำหรับผู้ขับขี่รถแท็กซี่ โดยจำหน่ายที่ราคา ๑๓.๖๒ บาทต่อกิโลกรัม เป็นระยะเวลา ๔ เดือน ครึ่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ และ (๒) คงราคาขายปลีก NGV อยู่ที่ ๑๕.๕๙ บาทต่อกิโลกรัม เป็นระยะเวลา ๔ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ทั้งนี้ หากราคาขายปลีก NGV มีการปรับตามโครงสร้างราคาขายปลีก NGV จะทำให้ราคาในช่วงวันที่ ๑๖ มกราคม – ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ อยู่ที่ ๑๙.๑๖ บาทต่อกิโลกรัม และในช่วงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ ประมาณการราคาไว้ที่ ๒๑.๐๘ บาทต่อกิโลกรัม

๕) ภาพรวมการจัดหาและการใช้ LPG

จากข้อมูลภาพรวมการจัดหาและการใช้ LPG ตั้งแต่ปี ๒๕๕๕ – ๒๕๖๓ มีความสอดคล้องกับข้อมูลของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน คือ สัดส่วนการจัดหาและการใช้ LPG ลดลง โดยการจัดหา LPG ลดลงร้อยละ ๒.๗ และการใช้ LPG ลดลงร้อยละ ๒.๖ ทั้งนี้ จากข้อมูลในปี ๒๕๖๔ (เดือนมกราคม –พฤศจิกายน) มีสัดส่วนการจัดหา LPG รวมทั้งสิ้น ๕๑๗ พันตันต่อเดือน แบ่งออกเป็น โรงแยกก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๕๔ โรงกลั่น ร้อยละ ๓๗ และนำเข้า ร้อยละ ๙ ในส่วนของการใช้ LPG มีสัดส่วนรวมทั้งสิ้น ๕๒๓ พันตันต่อเดือน แบ่งออกเป็น ปิโตรเคมี ร้อยละ ๔๓ ครัวเรือน ร้อยละ ๓๒ อุตสาหกรรม ร้อยละ ๑๑ ขนส่ง ร้อยละ ๑๐ ส่งออก ร้อยละ ๓ และใช้เอง (ผู้ผลิตใช้เป็นเชื้อเพลิงในกระบวนการผลิตเอง) ร้อยละ ๑

๖) มาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ก๊าซ LPG และทิศทางและแนวโน้มการสนับสนุนการใช้ LPG เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง

ปตท. ได้มีมาตรการช่วยเหลือในส่วนของราคาขายปลีก LPG ดังนี้ (๑) ดำเนินการให้การช่วยเหลือส่วนลดค่าก๊าซ LPG สำหรับกลุ่มผู้มีรายได้น้อย ภายใต้โครงการประชารัฐสวัสดิการผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๔๕ บาทต่อคนต่อ ๓ เดือน ซึ่งสนับสนุนงบประมาณโดยกระทรวงการคลัง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๐ เป็นต้นไป และ (๒) ดำเนินการให้การช่วยเหลือส่วนลดค่าก๊าซ LPG สำหรับกลุ่มร้านค้า หาบเร่ แผงลอยอาหาร ที่มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ จำนวน ๑๐๐ บาทต่อคนต่อเดือน ซึ่งสนับสนุนงบประมาณโดย ปตท. ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป สำหรับทิศทางและแนวโน้มการสนับสนุนการใช้ LPG เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ตามแนวทางการบริหารจัดการน้ำมันเชื้อเพลิง (Oil Plan 2018) ได้กำหนดทิศทางการใช้ LPG ในอนาคตไว้ โดยในปี ๒๕๘๐ ได้คาดการณ์ปริมาณการใช้ LPG ภาคขนส่งให้อยู่ที่ ๐.๒๘ ล้านกิโลกรัมต่อวัน หรือลดลงร้อยละ ๑๒ ต่อปี และมีเป้าหมายให้รถยนต์ที่ติดตั้ง LPG ออกจากตลาดภายในปี ๒๕๘๐

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ปัจจุบันการกำหนดโครงสร้างราคา NGV อ้างอิงจากราคาน้ำมันดีเซลหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจาก สนพ. ตอบประเด็นข้อซักถามว่า ในอดีตโครงสร้างราคา NGV ไม่ได้มีการอ้างอิงราคาใด โดยปัจจุบันได้กำหนดแนวทางให้มีการอ้างอิงราคาน้ำมันดีเซล แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากราคาน้ำมันมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ผู้แทนจาก ปตท. ตอบประเด็นข้อซักถามว่า การกำหนดราคา NGV ตั้งแต่เริ่มต้นในช่วงปี ๒๕๔๔ เพื่อเป็นการเชิญชวนให้มีการใช้ NGV จึงมีการอ้างอิงราคาน้ำมันดีเซล โดยตั้งราคา NGV ในระดับราคาร้อยละ ๕๐ ของราคาน้ำมันดีเซลในขณะนั้น ซึ่ง ปตท. ได้จัดทำแผนการกำหนดราคา NGV ร่วมกับ สนพ. และ กพช. ได้มีมติให้ใช้การอ้างอิงราคาดังกล่าวจนถึงปี ๒๕๕๐ ต่อมาในปี ๒๕๕๔ กพช. ได้จัดทำโครงสร้างราคา NGV เป็นลักษณะ Cost Plus คือ การกำหนดราคาจากต้นทุน โดยนำต้นทุนมาบวกกันเพื่อไม่ให้การใช้ NGV ถูกบิดเบือนจากผู้ประกอบการ ซึ่งโครงสร้างราคาดังกล่าวได้กำหนดไว้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ แต่มีการประกาศใช้จริงในปี ๒๕๕๙ จากนั้น ในช่วงปลายปี ๒๕๖๒ – ๒๕๖๓ สนพ. ได้มีการหารือกับ ปตท. ว่า จะดำเนินการจัดทำโครงสร้าง NGV โดยอ้างอิงราคาน้ำมันดีเซล ซึ่งในขณะนั้นราคาน้ำมันดีเซลอยู่ที่ประมาณ ๒๐ บาทต่อลิตร และได้เสนอต่อ กบง. แล้ว แต่ยังไม่ได้มีการประกาศใช้โครงสร้างราคาดังกล่าว โดยหลังจากนั้นตั้งแต่ปี ๒๕๖๔ เป็นต้นมา ราคาน้ำมันมีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการชะลอโครงสร้างราคา NGV ที่อ้างอิงราคาน้ำมันดีเซลเอาไว้ก่อน ทำให้ปัจจุบันโครงสร้างราคา NGV เป็นราคาแบบ Cost Plus

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า จากข้อมูลภาพรวมการจัดหา LPG ในปี ๒๕๖๔ สัดส่วนของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๕๔ เป็นก๊าซที่มาจากแหล่งใด

ผู้แทนจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตอบประเด็นข้อซักถามว่า การจัดหา LPG ในสัดส่วนของโรงแยกก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๕๔ เป็นก๊าซที่มาจากแหล่งอ่าวไทย เมียนมาร์ และพื้นที่พัฒนาร่วมไทย-มาเลเซีย (JDA) ซึ่งเป็นภาพรวมทั้งหมด สำหรับสัดส่วนของก๊าซที่มาจากแต่ละแหล่งเป็นเท่าใด ต้องตรวจสอบตัวเลขให้แน่ชัดก่อนแล้วจะแจ้งข้อมูลให้ทราบต่อไป

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า แนวโน้มการใช้ NGV และ LPG เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ในระยะเวลาอีก ๕ ปีข้างหน้าสามารถคาดการณ์ได้หรือไม่ว่าจะมีทิศทางเป็นอย่างไร

ผู้แทนจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตอบประเด็นข้อซักถามว่า แนวโน้มการใช้ NGV และ LPG เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง ในระยะเวลาอีก ๕ ปีข้างหน้า ได้มีการคำนวณปริมาณความต้องการใช้ NGV และ LPG แล้ว พบว่า ยังไม่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ โดยหากเป็นช่วงระยะเวลาที่มากกว่านั้น คาดว่าจะเกิดความเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า และพลังงานทดแทนอื่น ๆ ที่มีต้นทุนมากขึ้น อย่างก็ตาม ในอนาคตปริมาณความต้องการใช้ NGV และ LPG จะลดลงอย่างแน่นอน เนื่องจากมียานยนต์ไฟฟ้า LNG และเชื้อเพลิงประเภทอื่นมาทดแทน และหากตลาดให้การยอมรับเชื้อเพลิงเหล่านี้ก็จะมาแทนที่การใช้ NGV และ LPG ซึ่งจะทำให้ NGV และ LPG เป็นเชื้อเพลิงที่รอการเปลี่ยนผ่านเท่านั้น ทั้งนี้ ในส่วนของ NGV อาจจะยังมีปริมาณความต้องการใช้ในสัดส่วนที่ไม่มากและหากโครงสร้างราคา NGV สามารถสะท้อนต้นทุนที่แท้จริงแล้ว ก็จะทำให้มีการพิจารณาเลือกใช้พลังงานได้อย่างเหมาะสม

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า จากข้อมูลภาพรวมการใช้ LPG ในปี ๒๕๖๔ สัดส่วนของการส่งออก ร้อยละ ๓ และใช้เอง ร้อยละ ๑ หมายความว่าอย่างไร

ผู้แทนจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ตอบประเด็นข้อซักถามว่า เนื่องจากการพิจารณาภาพรวมของการใช้ LPG ไม่สามารถคาดการณ์ปริมาณการใช้ที่แน่นอนได้ ทำให้มีปริมาณส่วนเกินสะสมเพิ่มขึ้นจึงต้องมีการส่งออก โดยกระทรวงพลังงานได้ให้ความสำคัญกับความเพียงพอของ LPG ในประเทศ ทำให้มีกระบวนการที่กำหนดให้ผู้ค้าทุกรายจะต้องมีการรายงานความต้องการใช้และการผลิตไปที่กรมธุรกิจพลังงานเพื่อพิจารณาและตรวจสอบข้อมูลความเพียงพอของ LPG ในประเทศก่อนอนุมัติให้มีการส่งออกต่อไป ซึ่งผู้ค้าจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าเป็นระยะเวลาประมาณ ๒ เดือน สำหรับสัดส่วนของการใช้เอง ร้อยละ ๑ เป็นการใช้เองในกระบวนการผลิตของโรงกลั่น

๓.๒.๒๐ ภาพรวมการจัดหา การผลิต และการบริหารจัดการแหล่งเชื้อเพลิงธรรมชาติที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ภาพรวมการจัดหาและการใช้ปิโตรเลียมในประเทศ

ในปี ๒๕๖๔ ประเทศไทยมีการจัดหาปิโตรเลียมทั้งสิ้น ๑,๘๘๘ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ มีการใช้และการจัดหาปิโตรเลียมเฉลี่ยต่อวันลดลง เมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๔ ซึ่งการแสดงผลของหน่วยของข้อมูลที่แถลงต่อที่ประชุมนี้ มีการนำค่าความร้อนมาแปลงหน่วยจากก๊าซธรรมชาติให้เทียบเท่าน้ำมันดิบหนึ่งบาร์เรล ซึ่งจะอยู่ที่ประมาณ ๑๖๐ ลิตร โดยประเทศไทยสามารถผลิตน้ำมันดิบในประเทศได้อยู่ที่ ๙๘ พันบาร์เรลต่อวัน ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประเทศไทยสามารถผลิตน้ำมันดิบได้ประมาณวันละหนึ่งแสนบาร์เรลต่อวัน แต่ความต้องการใช้น้ำมันดิบในประเทศสูงถึงประมาณหนึ่งล้านบาร์เรลต่อวัน ส่วนของการผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวในประเทศอยู่ที่ ๗๙ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และผลิตก๊าซธรรมชาติในประเทศอยู่ที่ ๕๑๘ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ ซึ่งรวมการผลิตปิโตรเลียมในประเทศทั้งสิ้นอยู่ที่ ๖๙๕ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ หรือประมาณร้อยละ ๓๗ ของการจัดหาปิโตรเลียมทั้งหมดของประเทศ ซึ่งมีการนำเข้าน้ำมันดิบ น้ำมันสำเร็จรูป LNG และก๊าซธรรมชาติอยู่ที่ ๑,๑๙๓ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ หรือประมาณร้อยละ ๖๓ ของการจัดหาปิโตรเลียมทั้งหมดของประเทศ และมีการใช้ก๊าซธรรมชาติ และน้ำมันสำเร็จรูปอยู่ที่ ๑,๘๒๕ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ และมีการส่งออกน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปอยู่ที่ ๒๒๒ พันบาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ

๒) การดำเนินงานของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ

การให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมจากการเปิดให้ยื่นเพื่อขอรับสิทธิ จำนวน ๒๓ รอบ ในระบบสัมปทานตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และตั้งแต่ปี ๒๕๑๔ – ๒๕๖๔ มีสัมปทานที่ยังดำเนินงานรวม ๓๗ สัมปทาน จำนวน ๕๘ แปลงสำรวจ แบ่งเป็นแหล่งปิโตรเลียมบนบก จำนวน ๑๘ แปลง และแหล่งปิโตรเลียมในทะเลอ่าวไทย จำนวน ๔๐ แปลง ไม่มีแหล่งปิโตรเลียมในทะเลฝั่งอันดามัน แม้ว่าจะมีการสำรวจแต่ไม่สามารถมีการพัฒนาให้เป็นแหล่งปิโตรเลียมได้

นอกจากระบบสัมปทานปิโตรเลียมดังกล่าวแล้ว ประเทศไทยมีการใช้ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต (Production Sharing Contract: PSC) ตามพระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ องค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย MTJDA ซึ่งมีการดำเนินกิจการ ๓ แปลง ได้แก่ แปลง

A-17 แปลง B-17 และแปลง A-17-01 ในพื้นที่พัฒนาร่วมไทย - มาเลเซีย (Joint Development Area: JDA) ซึ่งเป็นพื้นที่ใต้ทะเลบริเวณไหล่ทวีประหว่างประเทศไทยและมาเลเซียในบริเวณอ่าวไทยตอนล่าง

ในส่วนของการดำเนินงานในช่วงเปลี่ยนผ่านของแปลง G1/61 หรือแหล่งก๊าซธรรมชาติเอราวัณแปลง G2/61 หรือแหล่งก๊าซธรรมชาติบงกช ใช้ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยมีผู้รับสัญญา ได้แก่ บริษัท ปตท.สผ. เอนเนอร์ยี่ ดีเวลลอปเมนท์ จำกัด หรือปตท.สผ. อีดี ร่วมทุนกับบริษัท มูบาดาลา ปิโตรเลียม (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งผู้รับสัญญาอยู่ในช่วงเตรียมการ (๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ – ๒๓ เมษายน ๒๕๖๕) และเริ่มระยะเวลาสำรวจปิโตรเลียม ตั้งแต่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๕

๓) สถานการณ์การผลิตปิโตรเลียม มกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๔

ประเทศไทยมีการผลิตปิโตรเลียมวันละ ๖๙๕,๑๗๖ บาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบ โดยสามารถผลิตก๊าซธรรมชาติได้เฉลี่ยวันละ ๒,๙๗๑ ล้านลูกบาศก์ฟุต หรือประมาณ ๕๑๘,๒๒๗ บาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ มาจากแหล่งปิโตรเลียมบนบกร้อยละ ๖ และมาจากแหล่งปิโตรเลียมในทะเลร้อยละ ๙๖ ของการผลิตก๊าซธรรมชาติที่ได้ทั้งหมด สามารถผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวเฉลี่ยวันละประมาณ ๘๙,๒๗๒ บาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ มาจากแหล่งปิโตรเลียมในทะเลร้อยละ ๙๙ ของการผลิตก๊าซธรรมชาติเหลวที่ได้ทั้งหมด และสามารถผลิตน้ำมันดิบวันละ ๙๗,๖๗๗ บาร์เรลต่อวันเทียบเท่าน้ำมันดิบ มาจากแหล่งปิโตรเลียมบนบกร้อยละ ๓๒ และจากแหล่งปิโตรเลียมในทะเลร้อยละ ๖๘ ของการผลิตน้ำมันดิบที่ได้ในประเทศทั้งหมด

๔) การบริหารจัดการการจัดหาก๊าซธรรมชาติในช่วงเปลี่ยนผ่านของแปลง G1/61

ในช่วงเปลี่ยนผ่านผู้รับสัญญาของแปลง G1/61 อาจมีความเสี่ยงด้านการสื่อสารหรืออาจเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถผลิตก๊าซธรรมชาติตามเป้าในช่วงแรกของสัญญาแบ่งปันผลผลิต อย่างไรก็ตาม กระทรวงพลังงานได้มีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด โดยคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานมีการตั้งคณะอนุกรรมการบริการจัดการรองรับสถานการณ์ฉุกเฉินด้านพลังงาน โดยมีมาตรการบริหารจัดการสถานการณ์ ซึ่งอาจมีการจัดหาก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติมจากแหล่งก๊าซที่มีศักยภาพหรือจากแหล่งอาทิตย์ แปลง B8/32 แปลง G2/61 และอยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อจัดหาก๊าซธรรมชาติมาเพิ่มเติมจากแหล่งพื้นที่พัฒนาร่วมไทย – มาเลเซีย โดยกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติได้ประสานผู้รับสัมปทานให้เตรียมความพร้อมในการเรียกรับก๊าซธรรมชาติเต็มความสามารถตามสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติ หรืออาจเปลี่ยนไปใช้ถ่านหิน น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานทดแทน หรือเชื้อเพลิงอื่น ๆ เพื่อบริหารจัดการต้นทุนการผลิตไฟฟ้า

๕) ปริมาณสำรองปิโตรเลียมของไทย

จากรายงานประจำปีของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ณ สิ้นปี ๒๕๖๓ ประเทศไทยมีการผลิตก๊าซธรรมชาติ ทั้งสิ้น ประมาณ ๑.๑๖ ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ปิโตรเลียมชนิดก๊าซธรรมชาติมีปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) หรือ P1 ประมาณ ๓.๙๔๗ ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต คาดว่าจะสามารถใช้ได้อีกประมาณ ๓.๔ ปี และมีปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบก๊าซธรรมชาติ (Probable Reserves) หรือ P2 ประมาณ ๓.๖๑๗ ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต คาดว่าจะสามารถใช้ได้อีกประมาณ ๖.๕ ปี และ 2P (P1+P2) ทั้งสิ้น ประมาณ ๗.๕๖๔ ล้านล้านลูกบาศก์ฟุต ปิโตรเลียมชนิดคอนเดนเสท (Condensate) มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) หรือ P1 ประมาณ

๑๐๒.๖๕ ล้านล้านบาร์เรล และมีปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบคอนเดนเสท (Probable Reserves) หรือ P2 ประมาณ ๑๒๙.๘๒ ล้านล้านบาร์เรล และ 2P (P1+P2) ทั้งสิ้น ประมาณ ๒๓๒.๔๗ ล้านล้านบาร์เรล ปิโตรเลียมชนิดน้ำมันดิบ มีปริมาณสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) หรือ P1 ประมาณ ๙๒.๔๔ ล้านล้านบาร์เรล และมีปริมาณสำรองที่คาดว่าจะพบน้ำมันดิบ (Probable Reserves) หรือ P2 ประมาณ ๘๑.๖๗ ล้านล้านบาร์เรล และ 2P (P1+P2) ทั้งสิ้น ประมาณ ๑๗๔.๑๑ ล้านล้านบาร์เรล หากผู้รับสัมปทานไม่มีการลงทุนสำรวจและพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมเพิ่มเติม หรือไม่มีการค้นพบปริมาณสำรองเพิ่มเติม และอัตราการผลิตปิโตรเลียมไม่มีการเปลี่ยนแปลง ทรัพยากรให้เป็นปริมาณสำรองประเทศไทยจะมีปิโตรเลียมใช้ ในอัตรานี้ได้อีกประมาณ ๔ ปี

ทั้งนี้ ปัญหาการดำเนินกิจกรรมการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมบนบกในพื้นที่ที่มีศักยภาพทางธรณีวิทยายังมีอุปสรรค เนื่องจากกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม มีวัตถุประสงค์ใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร มิใช่เพื่อกิจการสำรวจปิโตรเลียม

๖) รายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม

กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติเป็นหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ดำเนินการจัดเก็บรายได้จากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม แบ่งประเภทรายได้ ได้ดังนี้

(๑) การจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ – ๒๕๕๗ ทั้งสิ้น ๖๐๓,๔๖๕ ล้านบาท และข้อมูลการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมย้อนหลัง ได้แก่

ปี ๒๕๕๘ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๕๐,๐๙๑ ล้านบาท
ปี ๒๕๕๙ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๔๑,๙๔๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๐ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๔๐,๒๓๒ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๑ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๔๔,๕๕๖ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๒ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๔๕,๑๑๐ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๓ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๓๖,๓๗๕ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๔ มีการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมได้ ๓๘,๘๐๔ ล้านบาท
รวมรายได้ของรัฐจากการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ทั้งสิ้น ๘๙๖,๕๗๘ ล้านบาท

(๒) การจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๗ ทั้งสิ้น ๔๗,๒๒๕ ล้านบาท และข้อมูลการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษย้อนหลัง ได้แก่

ปี ๒๕๕๘ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๒,๕๑๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๕๙ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๑,๑๐๒ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๐ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๖๕ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๑ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๔๕๖ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๒ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๑,๑๕๑ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๓ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๓๙ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๔ มีการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ๑๔๕ ล้านบาท
รวมรายได้ของรัฐจากการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษได้ ทั้งสิ้น ๕๒,๗๓๖ ล้านบาท

(๓) รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ - ๒๕๕๗ ทั้งสิ้น ๑๐๐,๐๒๗ ล้านบาท และข้อมูลการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษย้อนหลัง ได้แก่

รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๑๘,๓๓๙ ล้านบาท
รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๘,๕๐๘ ล้านบาท
รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๑๑,๖๓๓ ล้านบาท
รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๑๒,๘๐๒ ล้านบาท
รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๑๒,๕๓๙ ล้านบาท
รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๑๑,๙๑๒ ล้านบาท
รายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๑๑,๓๔๙ ล้านบาท
รวมรายได้จากองค์กรร่วมไทย–มาเลเซีย ทั้งสิ้น จำนวน ๑๙๗,๑๑๐ ล้านบาท

(๔) รายได้อื่นจากค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตของแหล่งเอราวัณ บงกช NC SW1 PTTEP1 BB/32 EU1 และ E5 ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๗ ทั้งสิ้น ๑๑,๓๑๑ ล้านบาท และข้อมูลรายได้อื่น ได้แก่

ปี ๒๕๕๘ มีรายได้อื่น จำนวน ๖,๓๐๗ ล้านบาท
ปี ๒๕๕๙ มีรายได้อื่น จำนวน ๕,๙๑๓ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๐ มีรายได้อื่น จำนวน ๗,๑๔๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๑ มีรายได้อื่น จำนวน ๗,๓๘๖ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๒ มีรายได้อื่น จำนวน ๗,๗๘๖ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๓ มีรายได้อื่น จำนวน ๗,๐๕๖ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๔ มีรายได้อื่น จำนวน ๗,๓๓๙ ล้านบาท
รวมรายได้อื่น ทั้งสิ้น จำนวน ๖๐,๓๑๗ ล้านบาท

รายได้จาก (๑) การจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียม (๒) การจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ (๓) รายได้จากองค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย และ (๔) รายได้อื่นจากค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตของแหล่งเอราวัณ บงกช NC SW1 PTTEP1 BB/32 EU1 และ E5 ตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ - ๒๕๕๗ ทั้งสิ้น ๗๖๒,๐๕๘ ล้านบาท ดังนี้

ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๗๗,๒๕๒ ล้านบาท
ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖๗,๔๖๗ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๐ จำนวน ๕๙,๐๗๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖๕,๒๐๙ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๒ จำนวน ๖๖,๕๘๗ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๕๕,๓๘๓ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕๓,๖๓๗ ล้านบาท

รายได้จาก (๑) ภาคหลวงปิโตรเลียม (๒) เงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ (๓) รายได้จากองค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย (๔) รายได้อื่นจากค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตของแหล่งเอราวัณ บงกช NC SW1 PTTEP1 BB/32 EU1 และ E5 ทั้งสิ้น จำนวน ๑,๒๐๖,๗๔๐ ล้านบาท

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เป็นกฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ โดยมีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ตั้งแต่ปี ๒๕๒๙ - ๒๕๕๗ ได้ทั้งสิ้น ๙๓๐,๔๔๕ ล้านบาท และข้อมูลการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมย้อนหลัง มีดังนี้

ปี ๒๕๕๘ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๘๑,๗๔๘ ล้านบาท
ปี ๒๕๕๙ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๔๖,๑๖๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๐ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๓๘,๔๖๑ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๑ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๖๖,๘๑๖ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๒ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๘๔,๑๖๗ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๓ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๗๐,๙๕๘ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๔ มีการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมได้ ๔๙,๙๔๘ ล้านบาท
รวมรายได้ของรัฐจากภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ทั้งสิ้น ๑,๓๖๘,๗๐๗ ล้านบาท

รายได้จาก (๑) การจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียม (๒) การจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ (๓) รายได้จากองค์กรร่วมไทย – มาเลเซีย (๔) รายได้อื่นจากค่าตอบแทนการต่อระยะเวลาการผลิตของแหล่งเอราวัณ บงกช NC SW1 PTTEP1 BB/32 EU1 และ E5 และ (๕) การจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียมตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ - ๒๕๕๗ ทั้งสิ้น ๑,๖๙๒,๕๐๓ ล้านบาท และข้อมูลรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ย้อนหลัง มีดังนี้

ปี ๒๕๕๘ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๑๕๙,๐๐๐ ล้านบาท
ปี ๒๕๕๙ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๑๑๓,๖๓๑ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๐ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๙๗,๕๓๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๑ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๑๓๒,๐๒๕ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๒ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๑๕๐,๗๕๔ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๓ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๑๒๖,๓๔๑ ล้านบาท
ปี ๒๕๖๔ มีรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ๑๐๓,๕๘๕ ล้านบาท
รวมรายได้รัฐจากการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมย้อนหลังตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทั้งสิ้น จำนวน ๒,๕๗๕,๔๔๗ ล้านบาท

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า เหตุใดข้อมูลตัวเลขการจัดหาและการใช้ปิโตรเลียมในประเทศไม่ตรงกัน ไม่เหมือนกัน หรือไม่เป็นตัวเลขเดียวกัน

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า ข้อมูล คือ การประมวลผลของทั้งปีของแต่หน่วยงาน และเป็นข้อมูลเทียบเท่าการใช้น้ำมันดิบต่อวัน ส่วนข้อมูลการจัดหาเป็นข้อมูลของแต่ละเดือน ที่ผู้ค้าน้ำมันมีการนำเข้าและเก็บปิโตรเลียมไว้ในคลังน้ำมันหรือคลังบรรจุก๊าซธรรมชาติเหลวยังไม่ได้มีการนำมาใช้ ดังนั้น ข้อมูลตัวเลขการจัดหาและการใช้หรือการส่งออกจึงไม่ตรงกัน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติสามารถคิดคำนวณตัวเลขได้หรือไม่ว่าส่วนที่เป็นรายได้ของรัฐจากกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ในน้ำมันเชื้อเพลิงคิดเป็นลิตรละกี่บาท

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติดำเนินการจัดเก็บรายได้ของรัฐจากกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมขึ้นอยู่กับสถานการณ์ราคาขึ้นลงของน้ำมันในตลาดโลก และการจัดเก็บค่าภาคหลวงปิโตรเลียมและการจัดเก็บเงินผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษ ไม่ได้จัดเก็บรายได้โดยใช้หน่วยเป็นปริมาตรหรือเป็นลิตร ซึ่งระบบจัดเก็บรายได้มีพัฒนาการมาเพื่อความคุ้มค่าทางพาณิชย์และเศรษฐศาสตร์

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลผู้รับสัมปทานว่ามีการลักลอบขนถ่ายน้ำมันดิบในแหล่งปิโตรเลียมทางรถบรรทุกโดยไม่ชำระค่าภาคหลวงหรือไม่ และมีมาตรการกำกับดูแลด้านคุณภาพน้ำมันดิบ มาตรการด้านความปลอดภัยในการกำกับดูแลการขนถ่ายน้ำมันดิบ เพื่อไม่ให้มีการรั่วไหลก่อให้เกิดมลพิษทางทะเลหรือไม่ อย่างไร และมีการกำกับดูแลการนำเข้าก๊าซธรรมชาติ LNG หรือไม่อย่างไร

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า การกำกับดูแลกิจการปิโตรเลียมเป็นระบบปิด มีการรายงานข้อมูลต่อกระทรวงพลังงานทุกวัน และเป็นไปไม่ได้ที่จะมีการลักลอบขนถ่ายน้ำมันดิบเพื่อนำไปทดสอบ หรือโดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ หรือไม่ผ่านจุดซื้อขาย หากจะมีการลักลอบก็ไม่คุ้มค่า โดยเฉพาะก๊าซธรรมชาติจากแหล่งปิโตรเลียมในทะเลมีการขนส่งทางท่อส่งก๊าซเท่านั้น ไม่มีทางเป็นไปได้ที่จะมีการลักลอบโดยไม่ผ่านจุดซื้อขาย ปิโตรเลียมจากหลุมที่ผลิตได้อาจมีกระบวนการขุดเจาะโดยใช้แรงดันของน้ำมันดิบใส่กลับไปในหลุมผลิตเพื่อผลักดันน้ำมันดิบหรือปิโตรเลียมให้ไหลขึ้นมา ซึ่งปิโตรเลียมที่ผลิตได้หากไม่มีการซื้อขายก็จะไม่มีการรับชำระค่าภาคหลวง ส่วนมาตรการด้านความปลอดภัยในการกำกับดูแลการขนถ่ายน้ำมันดิบติดไฟยากคงไม่เกิดอุบัติเหตุง่าย แท่นขุดเจาะในทะเลใช้เงินลงทุนมากใช้เทคโนโลยีชั้นสูงและมีความแข็งแรงมั่นคงปลอดภัย การซ่อมบำรุงรักษาท่อส่งก๊าซธรรมชาติในทะเลมีการตรวจสอบโดยเจ้าของท่อ คือ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ใช้อุปกรณ์วิ่งเข้าไปภายในท่อเพื่อหารอยรั่ว และตามประกาศของกองทัพเรือได้กำหนดเส้นทางเดินเรือขนส่งสินค้า และเขตห้ามเดินเรือเข้ามาในแนวท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เพื่อป้องกันการกระทำที่เป็นการก่อวินาศกรรมสถานที่ผลิตปิโตรเลียมในทะเลส่วนคุณภาพน้ำมันดิบหากมีการปนเปื้อนสารปรอทมีผลต่อราคาซื้อขาย เนื่องจากโรงกลั่นอาจไม่รับซื้อและหากผู้รับสัมปทานจะมีการส่งออกน้ำมันดิบผู้รับสัมปทานต้องมีการแจ้งหรือต้องรายงานต่อกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ และหากมีการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว LNG ทางเรือ กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติไม่มีหน้าที่ในการกำกับดูแลและการนำเข้าก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมา ไม่มีการจัดเก็บรายได้เข้ารัฐ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีการบริหารจัดการกรณีการรื้อถอนแท่นผลิตปิโตรเลียมในทะเลหลังสิ้นอายุสัมปทานอย่างไร

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ไม่ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรื้อถอนแท่นผลิตปิโตรเลียมหลังสิ้นอายุสัมปทาน ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องมีการเจรจาถึงความรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนแท่นผลิตปิโตรเลียมในทะเล

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า คำสั่งของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เมื่อปี ๒๕๖๐ ได้แก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินกิจกรรมการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมบนบก ตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมแล้วใช่หรือไม่

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๓๑/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง การใช้ที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกร และประโยชน์สาธารณะของประเทศ ซึ่งการใช้อำนาจตามมาตรา ๔๔ ของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมมีอำนาจพิจารณาให้ความยินยอมหรืออนุญาตให้ใช้ที่ดินเพื่อการประกอบกิจการปิโตรเลียม การสำรวจแร่ การทำเหมือง การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม โดยแก้ไขปัญหาให้เฉพาะผู้ที่ได้รับสัมปทานปิโตรเลียมจากรัฐก่อนแล้ว ส่วนผู้ที่ยื่นขอสัมปทานเป็นรายใหม่ จะไม่อยู่ในเงื่อนไขของกฎหมายดังกล่าว

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับการจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม อย่างไร

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า ประกาศคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เรื่อง การจัดสรรค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้จัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กรณีองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล องค์การปกครองส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่สัมปทานให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลอื่นที่อยู่ในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามสัมปทานให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของค่าภาคหลวงที่จัดเก็บได้ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบของค่าภาคหลวงปิดเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขต

กรณีขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้จัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียมในอัตราร้อยละ ๒๐ ของค่าภาคหลวงปิโตรเลียมที่จัดเก็บได้ภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติรายได้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. .... ซึ่งจะมีการแก้ไขปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรค่าภาคหลวงปิโตรเลียมให้แก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นตามแนวทางของแผนปฏิรูปประเทศ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีภารกิจเกี่ยวกับการสนับสนุนเชื้อเพลิงประเภทถ่านหินหรือไม่อย่างไร

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า ถ่านหินเป็นพลังงานทางเลือกที่สำคัญและมีปริมาณสำรองอยู่มาก มีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอยู่ ๙ กระทรวง และ ๒๐ หน่วยงาน ไม่มีหน่วยงานหลักรับผิดชอบ และเป็นหน้าที่และภารกิจของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การพัฒนาของเทคโนโลยีรถ EV หรือรถยนต์พลังงานไฟฟ้า จะทำให้ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงจะส่งผลกระทบต่อรายได้ของรัฐจากกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมหรือไม่

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า การพัฒนาของเทคโนโลยีรถ EV หรือรถยนต์พลังงานไฟฟ้า ไม่กระทบต่อรายได้ของรัฐจากกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับราคาพลังงานในตลาดและการเลือกใช้พลังงานของผู้บริโภค

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติมีความคืบหน้าการเจรจาสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ทับซ้อนไทย – กัมพูชา หรือไม่

ผู้แทนกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ ได้ตอบประเด็นข้อซักถามว่า ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ พื้นที่ทับซ้อนไทย – กัมพูชา ยังไม่ได้มีการสำรวจเพิ่มเติม เนื่องจากเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องของฝ่ายความมั่นคงต้องกระทำการภายใต้กรอบการเจรจาและยึดบันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรกัมพูชาว่าด้วยพื้นที่ไทยและกัมพูชาอ้างสิทธิในไหล่ทวีปทับซ้อนกัน (Memorandum of Understanding between the Royal Thai Government and the Royal Government of Cambodia regarding the Area of their Overlapping Maritime Claims to the Continental Shelf: MOU ๒๕๔๔) และผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้การจัดประชุมระหว่างประเทศเกิดยากขึ้น

๓.๒.๒๑ การกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) สัดส่วนสูตรผสมไบโอดีเซล B100 ในน้ำมันดีเซลที่เหมาะสม

จากการศึกษาสมรรถนะทางเทคนิคและการสึกหรอของเครื่องยนต์ดีเซลหรือในรถบรรทุกขนาดใหญ่ กรณีบ้านเมืองอยู่ในภาวะปกติธรรมดา สามารถผสมไบโอดีเซล ได้สูงสุดถึง B20 หรือสามารถผสมไบโอดีเซล B100 ในน้ำมันดีเซลได้สูงสุดถึงร้อยละ ๒๐ แต่สภาพความเป็นจริงทางปฏิบัติประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม จึงต้องพิจารณาต้นทุนของประเทศจากผลิตผลทางการเกษตร และมีสูตรผสม ไบโอดีเซล B100 ในน้ำมันดีเซลเพื่อรองรับกรณีการผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในภาวะวิกฤติ นอกจากนี้ จากการประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ ได้มีการตั้งคณะทำงานพิจารณาการกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซล โดยองค์ประกอบของคณะทำงานดังกล่าว มีผู้แทนจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าภายใน ผู้แทนจากกระทรวงคมนาคม กรมการขนส่งทางบก ผู้ทรงคุณวุฒิ และมีอธิบดีกรมธุรกิจพลังงานกระทรวงพลังงาน เป็นประธานคณะทำงานเพื่อพิจารณาสัดส่วนผสมการผสมไบโอดีเซลในภาวะวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง โดยรัฐบาลได้มีมาตรการบรรเทาผลกระทบจากราคาน้ำมันดีเซลหมุนเร็วที่ปรับตัวสูงขึ้นในระยะสั้นกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลจาก B7 เหลือเกรดเดียว คือ B5 ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕

๒) สัดส่วนสูตรผสมไบโอดีเซล ปัจจุบันจำหน่ายดีเซล B5 เกรดเดียว ตั้งแต่วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๕ จะสามารถปรับสัดส่วนลงได้อีกหรือไม่ อย่างไร

กบง. พิจารณาจากราคาของไบโอดีเซลกับราคาเนื้อน้ำมันดีเซล ณ โรงกลั่น ว่าสูงกว่าหรือเกินกว่า ๑.๕ เท่าหรือไม่ ถ้าราคาไบโอดีเซล B100 สูงกว่าหรือเกินกว่า ๑.๕ เท่า ให้เสนอที่ประชุม กบง. ผสมเป็นสูตร B5 และถ้าสูงเกินกว่า ๒.๕ เท่า ให้เสนอที่ประชุม กบง. ผสมเป็นสูตร B3 โดยภาวะปัจจุบัน ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๕ ราคาเนื้อน้ำมัน ณ โรงกลั่น อยู่ที่ ๒๗.๓๙ บาทต่อลิตร

บวกกับเงินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงที่อุดหนุนแล้ว ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล อยู่ที่ ๓๗.๗๑ บาทต่อลิตร ในขณะที่ราคา B100 อยู่ที่ ๕๖.๕๘ บาทต่อลิตร เมื่อเทียบกันจะอยู่ที่ ๒.๐๖ เท่า ยังไม่ถึง ๒.๕ เท่า ที่ประชุม กบง. จึงยังไม่มีมติไม่ลดสัดส่วนสูตรผสมไบโอดีเซล ยังคงให้ใช้ผสมเป็นสูตร B5 ไปก่อน ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

๓) หากมีการเสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงในกลุ่มน้ำมันดีเซลลงเหลือ ๑ ชนิด คือ น้ำมันดีเซล โดยกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลอยู่ในช่วงร้อยละ ๑ – ๑๐ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสต็อกและราคาของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในขณะนั้น จะสามารถทำได้หรือไม่

การผสมไบโอดีเซล ตั้งแต่ B1 – B20 ย่อมกระทบต่อห่วงโซ่อุปทานของน้ำมันปาล์ม ซึ่งมีผู้เกี่ยวข้องเชื่อมโยงหลายกลุ่ม ตั้งแต่เกษตรกร ผู้ประกอบกิจการลานเท โรงงานสกัด พ่อค้าที่รับน้ำมันปาล์มจากโรงงานสกัดมาขายต่อ ผู้ผลิตน้ำมันพืช และผู้ผลิตไบโอดีเซล อย่างไรก็ตาม ผู้บริโภคและเครื่องยนต์ของค่ายรถยนต์ต่าง ๆ นิยมเลือกใช้ B7 และไม่ควรใช้สูตรไบโอดีเซลที่ต่ำกว่า B2 เนื่องจากสามารถลดมูลค่าการนำเข้าผลิตภัณฑ์แอดดิทีฟ หรือสารเติมแต่งหล่อลื่นในน้ำมันดีเซลพื้นฐาน

๔) หากจะลดการผสมไบโอดีเซลให้สอดคล้องกับผลผลิตปาล์มน้ำมัน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม โดยให้ลดสัดส่วนการผสมลง เนื่องจากมีผลผลิตปาล์มน้ำมันในปริมาณน้อย ทำให้ไบโอดีเซลมีราคาสูงมากในปัจจุบัน และเสนอให้เลือกสูตรน้ำมันดีเซลเป็นสองทางเลือก คือ (๑) สูตร B5 จะช่วยทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลง ประมาณ ๕๐ สตางค์ต่อลิตร และ (๒) สูตร B3 จะช่วยทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลง ประมาณ ๑ บาทต่อลิตร เป็นระยะเวลา ๓ เดือนสามารถทำได้หรือไม่

การเลือกสูตรผสม เป็นสูตร B3 หรือเป็นสูตร B5 ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงกับสถานการณ์ราคาน้ำมันไบโอดีเซล B100 โดยมีการจำลองข้อมูลตัวเลขถ้าไม่ผสมเป็นสูตร B7 และลดลงเหลือ B5 ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลสามารถลดลงมาได้ ๔๙ – ๕๐ สตางค์ต่อลิตร และถ้าเป็น B3 จะลดลงได้อีก ๓๐ สตางค์ต่อลิตร รวมแล้วไม่ถึง ๑ บาทต่อลิตร

ผู้แทนกรมการค้าภายใน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) การบริหารจัดการระหว่างน้ำมันพืชเพื่อบริโภคและปาล์มเพื่อเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซล

คณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ (กนป.) มีอำนาจกำหนดนโยบายและแผนการบริหารตลาดน้ำมันปาล์มทั้งระบบ และพัฒนาปาล์มน้ำมันของประเทศ โดยมีพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานและสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งตามประกาศคณะกรรมการกลางว่าด้วยราคาสินค้าและบริการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ กำหนดให้ผลปาล์มน้ำมันเป็นสินค้าควบคุม ผู้ผลิต ผู้ประกอบการลานเท ผู้ผลิตไบโอดีเซล ผู้เก็บของในคลังสินค้า ต้องจัดทำบัญชีควบคุมสินค้า สถานที่จัดเก็บสินค้า และต้องแจ้งข้อมูลน้ำมันปาล์มคงเหลือเป็นประจำทุกเดือน ภายในวันที่ ๕ ของเดือนถัดไป โดยให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบราคาจำหน่ายเข้มงวดและต่อเนื่อง โดยวิธีการบริหารน้ำมันพืชเพื่อบริโภคจะบริหารตามสถานการณ์เป็นประจำทุกวันให้ราคาจำหน่ายขายปลีกสอดคล้องกับต้นทุนการผลิตและการกำกับดูแลให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้บริโภค ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ ราคา CPO อยู่ที่ประมาณ ๕๑ – ๕๓ บาท น้ำมันปาล์มอยู่ที่ราคาขวดละ ๖๘ – ๗๐ บาท แต่ว่ากระทรวงพาณิชย์ได้ขอความร่วมมือผู้ประกอบการห้างสรรพสินค้า ร้านค้าปลีกหรือค้าส่งจำหน่ายน้ำมันปาล์มไม่ควรเกินโครงสร้างราคาต้นทุนที่ขวดละ ๖๐ – ๖๓ บาท

๒) หากจะกำหนดช่วงราคาน้ำมันปาล์มดิบ CPO ที่เหมาะสม โดยการกำหนดกรอบการประกันราคาขั้นต่ำและการจำกัดราคาขั้นสูง สามารถดำเนินการได้หรือไม่

รัฐบาลดำเนินโครงการประกันรายได้เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน โดยจ่ายเงินประกันรายได้ให้แก่เกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมันอย่างต่อเนื่อง ครัวเรือนละไม่เกิน ๒๕ ไร่ กิโลกรัมละ ๔ บาท ที่คุณภาพ ๑๘ เปอร์เซ็นต์ ส่วนราคาน้ำมันปาล์มดิบ (Crude Palm Oil: CPO) เป็นไปตามกลไกตลาด โดยรัฐจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องกับการเจรจาธุรกิจของเอกชน

๓) หากจะลดการผสมไบโอดีเซลให้สอดคล้องกับผลผลิตปาล์มน้ำมัน ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม โดยให้ลดสัดส่วนการผสมลง เนื่องจากมีผลผลิตปาล์มน้ำมันในปริมาณน้อย ทำให้ไบโอดีเซลมีราคาสูงมากในปัจจุบัน และเสนอให้เลือกสูตรน้ำมันดีเซลเป็นสองทางเลือก คือ (๑) สูตร B5 จะช่วยทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลง ประมาณ ๕๐ สตางค์ต่อลิตร และ (๒) สูตร B3 จะช่วยทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลง ประมาณ ๑ บาทต่อลิตร เป็นระยะเวลา ๓ เดือนสามารถดำเนินการได้หรือไม่

การลดสัดส่วนผสมไบโอดีเซลควรพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อรายได้ของเกษตรกรชาวสวนปาล์มน้ำมัน เนื่องจากการลดจาก B5 เป็น B3 จะส่งผลให้ประมาณ CPO เข้าสู่ระบบเพิ่มขึ้นประมาณ ๒๐,๐๐๐ ตันต่อเดือน ปริมาณคงเหลือส่วนเกินดังกล่าวไม่สามารถนำมาใช้บริโภคภายในประเทศได้หมด และจะทำให้ผลผลิตปาล์มมีราคาตกต่ำ

๔) การส่งเสริมการส่งออกพืชพลังงานเพื่อหาตลาดในการกระจายสินค้าให้มากขึ้น และให้เกษตรกรที่ปลูกพืชพลังงาน มีผลผลิตต่อไร่ในสัดส่วนที่สูง เพื่อให้เกษตรกรมีความคุ้มค่าในการลงทุนสามารถดำเนินการได้หรือไม่

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ในการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันให้เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อให้ผลผลิตต่อไร่ได้มากในต้นทุนที่ต่ำ และต้องพิจารณาถึงสินค้าเกษตรภายใต้เงื่อนไขด้านปัญหาสิ่งแวดล้อมตามแนวทางขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะนำน้ำมันปาล์มปริมาณคงเหลือจากที่ใช้บริโภคภายในประเทศผลักดันส่งออกไปขายต่างประเทศ โดยการลดสัดส่วนผสมไบโอดีเซล เพื่อให้น้ำมันดีเซลมีราคาขายปลีกลดลง การทำหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมกำกับดูแลราคาอาหารสัตว์ ปุ๋ยยา เคมีภัณฑ์การเกษตร การส่งเสริมพืชที่ไม่ต้องให้รัฐบาลมาอุดหนุนราคา เช่น สตอเบอรี่ กาแฟ เป็นต้น

ผู้แทนกรมการค้าภายใน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ผลผลิตปาล์มน้ำมันเพื่อใช้ในการบริโภคและอุตสาหกรรมอาหารภายในประเทศ ประมาณร้อยละ ๖๐ ของปาล์มน้ำมันทั้งหมด และช่วยดูดซับน้ำมันปาล์มดิบส่วนเกินในระบบด้วยการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวภาพหรือผลิตไบโอดีเซล ประมาณร้อยละ ๔๐ ของปาล์มน้ำมันทั้งหมด แต่เนื่องจากสภาพอากาศที่แปรปรวนรุนแรงขึ้นในระยะหลังส่งผลให้ผลผลิตภาคเกษตรไทยมีความไม่แน่นอน อาจมีผลผลิตได้มาก แม้จะมีการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวภาพหรือผลิตไบโอดีเซล แต่ก็ยังมีน้ำมันปาล์มดิบส่วนเกินในระบบอยู่มาก โดย กนป. ได้กำหนดน้ำมันปาล์มคงคลังสำรอง จำนวน ๑.๕ เท่าของปริมาณการใช้ต่อเดือน ในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มีการใช้ต่อเดือน ๒ แสนตัน จึงต้องมีการสำรอง ๓ แสนตันต่อเดือน ถ้าสต็อกน้ำมันปาล์มดิบคงเหลือมากกว่า ๓ แสนตันต่อเดือน เกิดปัญหาสินค้าราคาเกษตรตกต่ำ และทำให้เกษตรกรชาวสวน

ปาล์มเดือดร้อน จึงต้องมีการดำเนินการดูดซับน้ำมันปาล์มดิบออกจากตลาด เพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน ควบคู่กับการดำเนินโครงการผลักดันการส่งออกน้ำมันปาล์มเพื่อลดผลผลิตส่วนเกิน

แม้ประเทศไทยมีปริมาณการผลิตเป็นอันดับ ๓ ของโลก ผลิตได้จำนวน ๑.๓๐ ล้านตัน แต่ก็มีส่วนแบ่งการตลาดน้อยมาก ประมาณร้อยละ ๓ – ๔ เท่านั้น เมื่อเทียบกับมาเลเซียและอินโดนีเซีย ซึ่งมีส่วนแบ่งการตลาดในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ ๘๐ การส่งออกของไทยต้องอยู่ในช่วงที่ราคาสามารถแข่งขันได้เท่านั้น เนื่องจากการระบาดของโควิดเกิดปัญหาขาดแคลนแรงงานในอุตสาหกรรมการผลิตน้ำมันปาล์มมาเลเซียทำให้น้ำมันปาล์มออกสู่ตลาดน้อย ราคาตลาดโลกจึงสูงขึ้น ประเทศไทยจึงสามารถส่งออกได้มากขึ้น เกษตรกรไทยจึงนิยมปลูกปาล์มน้ำมัน คาดว่าอีก ๓ ปี ผลผลิตน้ำมันปาล์มจะออกสู่ตลาดมากอย่างแน่นอน การบริหารจัดการระหว่างน้ำมันพืชเพื่อบริโภคและปาล์มเพื่อเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซล จึงต้องเริ่มต้นตั้งแต่ภาคการผลิตให้เหมาะสม ในระยะยาวเกษตรกรชาวสวนปาล์มควรหันไปปลูกพืชชนิดอื่น ๆ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การบริหารจัดการระหว่างน้ำมันพืชเพื่อบริโภคและปาล์มเพื่อเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลและหากนำเข้าผลิตภัณฑ์สารเติมแต่งหล่อลื่น (Additives) ในน้ำมันดีเซลพื้นฐานจากต่างประเทศจะมีมูลค่าแตกต่างกับปาล์มน้ำมันในประเทศที่ผสมเป็นไบโอดีเซลมากหรือไม่ อย่างไร มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีการจำหน่ายน้ำมันดีเซล ที่ไม่ใช่น้ำมันดีเซลพรีเมียม B7 โดยไม่ต้องมีการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพได้หรือไม่

ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า ปัญหานี้เริ่มตั้งแต่การนำปาล์มไปใช้เป็นน้ำมันพืชเพื่อบริโภคก่อน หรือจะนำปาล์มไปใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวภาพ ที่ผ่านมาการแก้ปัญหาด้วยการส่งออกไม่สามารถแก้ปัญหาได้อย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ปาล์มมีจำนวนน้อยไม่ขาย ตอนที่มีปาล์มจำนวนมาก ผู้ซื้อต่างประเทศไม่ให้ความสนใจ กระทรวงพลังงานจึงเป็นฝ่ายที่จะต้องแก้ไขปัญหาความผันผวนของราคาพืชอยู่เสมอ ด้วยการนำน้ำมันปาล์มผลิตเป็นน้ำมันไบโอดีเซลชนิดต่าง ๆ ให้มากขึ้น เป็นการเร่งดูดซับน้ำมันปาล์มดิบที่มีปริมาณล้นตลาด โดยมอบหมายให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย กฟผ. นำน้ำมันปาล์มดิบ จำนวน ๒ แสนตันไปผลิตไฟฟ้า สูญเสียเงินของประเทศไปจำนวน ๔๐,๐๐๐ ล้านบาท และให้บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) จัดซื้อน้ำมันปาล์มดิบ เพื่อเพิ่มปริมาณการผลิตน้ำมันดีเซล B20 ดังนั้น การช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร กลุ่มผู้ใช้น้ำมันเบนซิน หรือกลุ่มผู้ใช้น้ำมันดีเซลหรือไม่ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายการส่งเสริมพลังงานทดแทน ของรัฐบาล และความสำคัญด้านจิตวิทยาสำหรับเกษตรกรชาวสวนปาล์มที่จะเข้าใจการสนับสนุนหรือสิ่งที่เคยได้รับจากนโยบายของรัฐบาลอาจเกิดการต่อต้านคัดค้านการปรับลดสูตรการผสมไบโอดีเซล

ในส่วนของผลิตภัณฑ์สารเติมแต่ง (Additives) หล่อลื่นในน้ำมันดีเซลต้องนำเข้าจากต่างประเทศไม่สามารถผลิตได้เองในประเทศ ปัจจุบันแอดดิทีฟมีราคาสูงกว่าของในประเทศ ข้อมูลในทางเทคนิคพบว่าการผสมแอดดิทีฟลงไปในน้ำมันดีเซลเพื่อให้มีความเหมาะสมขึ้น และการผสมไบโอดีเซลหรือเชื้อเพลิงชีวภาพจะทำให้คุณภาพไอเสียดีขึ้นตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงาน และได้มีการศึกษาผลกระทบและมีการทดสอบค่าปริมาณสารมลพิษตามมาตรฐานยูโร 5 ค่ากำมะถัน 10 PPM ของน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพไปโอดีเซล B7 ในรถยนต์ขนาดเล็ก ที่จะมีผลเริ่มบังคับใช้ในปี ๒๕๖๗

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ทิศทางการพัฒนาของเทคโนโลยีรถ EV หรือรถยนต์พลังงานไฟฟ้า จะทำให้ปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลง ส่งผลต่อการพัฒนาน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพหรือพลังงานทดแทนอย่างไร และพืชพลังงานชนิดใดที่มีต้นทุนราคาถูกเพื่อลดต้นทุนค่าไฟฟ้าและต้นทุนพลังงาน หรือจะได้รับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากรัฐบาลในอนาคต

ผู้แทนกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ได้ตอบประเด็นซักถามว่า มาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า รถอีวีอาจกระทบต่อสัดส่วนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพที่จะเกี่ยวโยงไปถึงราคาพืชผลทางการเกษตร เนื่องจากปัจจุบันกระทรวงพลังงานได้ส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซลและส่งเสริมการนำเอทานอลมาผสมกับเบนซินเป็นแก๊สโซฮอล์ จึงต้องมีการศึกษาถึงภาพรวมในอนาคต

๓.๒.๒๒ การกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนจากกรมธุรกิจพลังงาน ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

การกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ในปัจจุบันมีการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่จำหน่ายในสถานีบริการ แบ่งออกเป็น ๓ ชนิด คือ (๑) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 มีสัดส่วนการผสมเอทานอลร้อยละ ๙ – ๑๐ โดยน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 จะประกอบด้วย ๒ ชนิดย่อย คือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๑ และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ (๒) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 มีสัดส่วนการผสมเอทานอล ร้อยละ ๑๙ – ๒๐ และ (๓) น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 มีสัดส่วนการผสมเอทานอลไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๕ ทั้งนี้ กระบวนการและขั้นตอนในการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพน้ำมันแก๊สโซฮอล์ กรมธุรกิจพลังงานจะมีการหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การกำหนดมาตรฐานดังกล่าวมีความเหมาะสมที่จะใช้งานกับเครื่องยนต์ และไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย

ในส่วนของการกำหนดลักษณะคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน (G-Base) เนื่องจากน้ำมันแก๊สโซฮอล์เกิดขึ้นจากการผสมระหว่างน้ำมันเบนซินพื้นฐานและเอทานอล เพื่อให้การผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์เป็นไปตามคุณภาพและมาตรฐานที่จำหน่ายในสถานีบริการ จึงได้มีการกำหนดมาตรฐานของน้ำมันเบนซินพื้นฐานขึ้น เพื่อให้การนำไปผสมกับเอทานอลในสัดส่วนที่กำหนดไว้แล้วจะได้ออกมาเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 E20 และ E85 ที่มีคุณภาพตามที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ การกำหนดลักษณะคุณภาพของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน (G-Base) จะแบ่งออกเป็น (๑) น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๑ (G-Base 1) จะมีค่าออกเทนต่ำ เพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีค่าออกเทนประมาณร้อยละ ๙๑ คือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๑ และ (๒) น้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๒ (G-Base 2) จะมีค่าออกเทนสูง เพื่อนำไปผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีค่าออกเทนร้อยละ ๙๕ ได้แก่ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) กลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ประกอบด้วยโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมในประเทศทั้งหมด จำนวน ๖ โรงกลั่น แต่จะมีจำนวน ๕ โรงกลั่นเท่านั้นที่มีการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐาน (G-Base) ทั้งในส่วนของน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๑ หรือ G-Base 1 และน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดที่ ๒ หรือ G-Base 2 โดยน้ำมัน G-Base 1 ที่มีค่าออกเทนต่ำ

โดยส่วนใหญ่จะนำมาผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๑ ปัจจุบันมีปริมาณการใช้ทั้งหมดในประเทศเหลืออยู่ประมาณร้อยละ ๒๐ ซึ่งอาจจะมีโรงกลั่นบางแห่งที่สามารถนำน้ำมัน G-Base 1 ผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ได้ แต่ยังมีปริมาณการผลิตที่ไม่มากนัก ในส่วนของน้ำมัน G-Base 2 จะนำไปผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 ออกเทน ๙๕ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ทั้งนี้ การผลิตน้ำมัน G-Base ของกลุ่มโรงกลั่น ก็เพื่อรองรับปลายทางคือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ต่าง ๆ ซึ่งปกติแล้วจะมีการใช้ตัวเอทานอลที่ผสมเข้าไปในน้ำมัน G-Base เป็นตัวบูทค่าออกเทนที่ประกอบด้วยค่า RON และค่า MON โดยน้ำมัน G-Base 1 ของโรงกลั่นจะผลิตให้มีค่าออกเทนอยู่ที่ประมาณ ๘๗ แต่จะใช้เอทานอลมาบูสค่าออกเทนให้เป็น ๙๑ เช่นเดียวกับตัวน้ำมัน G-Base 2 ของโรงกลั่นจะผลิตให้มีค่าออกเทนอยู่ที่ประมาณ ๙๑ – ๙๒ แต่จะใช้ตัวเอทานอลมาบูทค่าออกเทนให้เป็น ๙๕ รวมทั้งยังมีน้ำมันองค์ประกอบอีกหลายชนิดมาเป็นตัวกำหนดด้วย

ดังนั้น น้ำมัน G-Base จึงต้องผลิตมาเพื่อรองรับผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปปลายทางซึ่งกว่าจะได้คุณสมบัติหรือลักษณะต่าง ๆ ที่ต้องการ โรงกลั่นฯ และผู้ค้าน้ำมันจะต้องไปดำเนินการถอดค่าองค์ประกอบต่าง ๆ ให้ได้คุณสมบัติตามที่กรมธุรกิจพลังงานและกลุ่มยานยนต์กำหนด โดยเฉพาะค่า RON และค่า MON เพราะมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องความปลอดภัยบนท้องถนน ทั้งนี้ ข้อสรุปของสัดส่วนที่เหมาะสมอาจจะต้องใช้เวลาในการหารือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงสเปคของน้ำมันแก๊สโซฮอล์และน้ำมัน G-Base แต่สิ่งที่ต้องคำนึงถึงในอนาคต คือ แผนระยาวของประเทศไทยว่าน้ำมันกลุ่มเบนซินโดยเฉพาะน้ำมันแก๊สโซฮอล์ภาครัฐมองว่าจะมีทิศทางเป็นอย่างไร ยังเป็นเป้าหมายเดิมอยู่หรือไม่ ในการผลักดันให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นเกรดพื้นฐานในกลุ่มน้ำมันเบนซิน และจะมีการยกเลิกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E10 บางชนิดหรือไม่ ซึ่งมีความสำคัญต่อการปรับสภาพคุณภาพน้ำมัน และจะส่งผลต่ออุตสาหกรรมโรงกลั่นที่จะต้องสร้างความสมดุลว่า ผลิตภัณฑ์ใดไม่สามารถใช้ในประเทศได้ก็มีความจำเป็นต้องส่งออก

๒) นโยบายส่งเสริมการใช้เอทานอลทำให้ความต้องการน้ำมันแก๊สโซฮอล์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยภาครัฐเริ่มมีการส่งเสริมการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ในประเทศและเริ่มจำหน่ายมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ และมีการยกเลิกการจำหน่ายน้ำมันเบนซิน ๙๑ ในปี ๒๕๕๖ เพื่อส่งเสริมการใช้แก๊สโซฮอล์และเอทานอล ซึ่งปัจจุบันจะมีน้ำมันแก๊สโซฮอล์ จำนวน ๔ ชนิด คือ น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ E10 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑ E10 น้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๕ E20 และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 คงเหลือน้ำมันเบนซินธรรมดาที่ไม่มีการเติมเอทานอลเพียงชนิดเดียวคือ น้ำมันเบนซิน ๙๕ ซึ่งมีสัดส่วนการใช้ที่ลดลงเหลือเพียงร้อยละ ๓ เท่านั้น ส่วนที่เหลืออีกกว่าร้อยละ ๙๐ จะเป็นแก๊สโซฮอล์ทั้งหมด คือ มีการผสมของเอทานอลแตกต่างกันตามสัดส่วนที่นำมาผสม

๓) การนำเข้าน้ำมันเบนซินพื้นฐาน หรือ G-Base ของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกำหนดคุณภาพน้ำมัน G-Base ที่เข้มงวด ทำให้โรงกลั่นในประเทศมาไม่สามารถเพิ่มการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพื่อรองรับความต้องการใช้ที่สูงขึ้น ส่งผลให้ต้องมีการนำเข้าน้ำมัน G-Base เพิ่มขึ้น และต้องส่งออกน้ำมันเบนซินที่มีคุณภาพไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกรมธุรกิจพลังงาน นอกจากนี้ การผสมเอทานอลในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นและแตกต่างจากมาตรฐานคุณภาพเดิม จะต้องมีการทบทวนและพิจารณาปรับปรุงข้อกำหนดและคุณลักษณะของน้ำมันเบนซินพื้นฐานชนิดใหม่ ให้มีมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่สอดคล้องกับมาตรฐานเครื่องยนต์

๔) กระบวนการผลิตน้ำมัน G-Base ต้องใช้น้ำมันองค์ประกอบหลายชนิด และหน่วยปรับปรุงคุณภาพหลายหน่วยที่มีการลงทุนสูง โรงกลั่นจะผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐาน โดยการนำน้ำมันองค์ประกอบที่หลากหลาย ได้แก่ นอร์มัลบิวเทน แนฟทา ไอโซเมอเรท แรฟฟิเนท รีฟอร์เมท แอลคิเลท แคทแนฟทา Coker แนฟทา และอื่น ๆ มาผสมเพื่อให้ได้เป็นน้ำมันเบนซินพื้นฐานตามสเปคของกรมธุรกิจพลังงานที่กำหนดไว้ เพื่อรองรับการผสมเอทานอลและการเติมสารเติมแต่งออกมาเป็นแก๊สโซฮอล์ต่อไป

ในส่วนของสูตรการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐาน มีน้ำมันองค์ประกอบหลายชนิดที่มีคุณภาพแตกต่างกัน ทำให้ต้องหาสูตรผสมที่เหมาะสมและสมดุลมากที่สุดในการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐาน ซึ่งคุณภาพของค่าออกเทน ประเภท MON ความดันไอ และอุณหภูมิการระเหยที่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ เป็นข้อจำกัดหลักในการกำหนดสูตรผสมน้ำมันเบนซินพื้นฐาน รวมทั้งสูตรการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานจะผันแปรไปตามประเภทของน้ำมันดิบที่เข้ากลั่นในแต่ละช่วงเวลา โดยตัวอย่างคุณภาพน้ำมันเบนซินองค์ประกอบหลัก เช่น รีฟอร์เมท มีค่าออกเทนที่มีคุณภาพดี แต่มีค่าอะโรมาติกเบนซีนสูง ซึ่งเป็นสารก่อมะเร็ง ทำให้มีคุณภาพด้อย แนฟทาเบา มีค่าอะโรมาติกเบนซีนที่มีคุณภาพดี แต่มีค่าออกเทนต่ำ เป็นต้น ดังนั้น จึงเป็นความยากของผู้ผลิตในการบริหารจัดการน้ำมันองค์ประกอบที่โรงกลั่นผลิตได้ ซึ่งจะต้องปรับสูตรผสมน้ำมันเบนซินพื้นฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๕) อุปสรรคและข้อจำกัดจากการสนับสนุนเชื้อเพลิงชีวภาพ เนื่องจากเอทานอลมีคุณสมบัติที่แตกต่างจากน้ำมันเบนซิน จึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพื่อรองรับการผสมเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ โดยเอทานอลมีค่าออกเทนสูง ค่าความดันไอต่ำ และมีจุดเดือดต่ำ หากไม่มีการปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเบนซินพื้นฐาน เมื่อผสมเอทานอลจะทำให้ความดันไอสูงขึ้น และค่าการระเหยที่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ต่ำลง หากต้องการให้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ผลิตได้เป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพของกรมธุรกิจพลังงาน จะต้องมีการกำหนดมาตรฐานน้ำมันเบนซินพื้นฐานให้มีค่าความดันไอต่ำและค่าการระเหยที่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์สูง ดังนั้น การกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่เข้มงวดในประเทศไทย ส่งผลให้เกิดความไม่สมดุลของกลุ่มน้ำมันเบนซิน ทำให้ต้องนำเข้าน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพิ่มขึ้น และต้องส่งออกน้ำมันเบนซินที่มีคุณสมบัติไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของกรมธุรกิจพลังงาน

๖) การกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพื่อรองรับการผสมเอทานอล ทำให้โรงกลั่นน้ำมันต้องผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานเพื่อรองรับการผสมเอทานอลให้เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ตามมาตรฐานของกรมธุรกิจพลังงาน โดยมีการผลิตน้ำมันเบนซินพื้นฐานที่มีคุณภาพสูงกว่าข้อกำหนดของกรมธุรกิจพลังงานและตลาดสิงคโปร์ (Platts) โดยมีองค์ประกอบรายการหลักที่เป็นข้อจำกัดในการผลิต ซึ่งมีตัวอย่าง ดังนี้

๖.๑) ค่า RON เป็นตัวกำหนดค่าออกเทนประเภทหนึ่ง ในกรณี G-Base 1 ที่นำไปผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ๙๑ จะมีค่าออกเทนประมาณ ๘๗ ผสมเอทานอลในสัดส่วนร้อยละ ๑๐ ค่าออกเทนก็จะเพิ่มขึ้นเป็น ๙๑ ตามข้อกำหนดของกรมธุรกิจพลังงาน สำหรับ G-Base 2 โรงกลั่นน้ำมันจะผลิตให้ได้ค่าออกเทน ๙๑ ผสมเอทานอลในสัดส่วนร้อยละ ๑๐ ค่าออกเทนก็จะเพิ่มขึ้นเป็น ๙๕ ตามที่กรมธุรกิจพลังงานกำหนด

๖.๒) ค่า MON เป็นตัวกำหนดค่าออกเทนประเภทหนึ่งที่มีลักษณะขึ้นลงเช่นเดียวกับค่า RON แต่จะเป็นอีกมาตรวัดหนึ่งที่กรมธุรพลังงานกำหนดไว้

๖.๓) T50 คือ จุดกลั่นที่ ๕๐ เปอร์เซนต์ ซึ่งจะเป็นตัววัดว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์มีระดับอุณหภูมิกี่องศาเซลเซียสที่น้ำมันเผาไหม้ไปครึ่งหนึ่ง โดยกรมธุรกิจพลังงานกำหนดจุดกลั่นไว้ที่ ๙๐ – ๑๑๐ องศาเซลเซียส เมื่อเปรียบเทียบกับข้อกำหนดของประเทศสิงคโปร์ จะกำหนดไว้ที่ ๘๐ – ๑๒๗ องศาเซลเซียส แสดงให้เห็นว่า สเปคมีความยืดหยุ่นและมีการกำหนดช่วงระยะที่กว้างมากกว่าสเปคของประเทศไทย ซึ่งมีช่วงระยะที่มีความแคบมากกว่าทำให้ผลิตยากขึ้น และจุดต่ำสุดของสิงคโปร์อยู่ที่ ๘๐ องศาเซลเซียส แต่ประเทศไทยจุดต่ำสุดอยู่ที่ ๙๐ องศาเซลเซียส ทำให้โรงกลั่นจะต้องปรับสูตรการผลิตให้พิเศษขึ้นไปอีกตามที่กรมธุรกิจพลังงานกำหนด ซึ่งในการส่งออกสามารถผลิตให้ได้ระดับที่ ๘๐ องศาเซลเซียส เท่านั้น

๖.๔) ค่า RVP คือ ค่าความดันไอ จะเป็นตัววัดเรื่องความหนักเบาของตัวน้ำมันเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสิงคโปร์จะกำหนดไว้ที่ ๖๒ ซึ่งประเทศไทยต้องเอา G-Base มาผสมกับเอทานอล ทำให้ต้องทำให้น้ำมันเบนซินพื้นฐานให้มีค่าความดันไอต่ำพิเศษ ก็เลยต้องผลิตให้ไม่เกิน ๕๔.๕

ผู้แทนจากสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

การใช้เอทานอลมาผสมในน้ำมันเบนซินของประเทศไทย ในอดีตเริ่มต้นจาก E0 E5 E10 จนถึงระดับ E20 โดยสมาคมได้มีการหารือกับกรมธุรกิจพลังงาน และโรงกลั่นน้ำมัน ก่อนที่ผู้ผลิตและภาครัฐได้ข้อสรุปเป็นคุณสมบัติที่เฉพาะ ซึ่งผู้ผลิตรถยนต์ก็จะนำไปพัฒนารถยนต์ให้สามารถใช้งานได้โดยที่ไม่มีปัญหา โดยที่ไม่ได้จำกัดเฉพาะด้านการใช้งานอย่างเดียว สมาคมยังพิจารณาถึงการเคลื่อนไหวของตัวรถ การเผาไหม้ การจุดระเบิด รวมถึงมลพิษที่ปล่อยออกมาจากรถยนต์ด้วย ดังนั้นการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของน้ำมันแก๊สโซฮอล์จึงต้องมีการพูดคุยและหาข้อสรุปให้ชัดเจนเพื่อให้แต่ละบริษัทผู้ผลิตรถยนต์นำไปพัฒนาและทดลองว่า สามารถใช้งานได้จริงไหม เช่น น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 มีการใช้เฉพาะในประเทศไทยเท่านั้น ในต่างประเทศจะไม่ได้มีการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ในส่วนของ E85 แม้ว่ายุโรปจะมีมาตรฐานเบื้องต้นมาให้ปรับใช้ อย่างไรก็ตาม ในเรื่องสัดส่วนการผสมของเอทานอลก็จะมีสเปคที่แตกต่างกันออกไป เพราะฉะนั้นก่อนมีการนำไปใช้สมาคมก็จะมีการพูดคุยและหารือในลักษณะเช่นเดียวกับน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นต้น ซึ่งตรงนี้ก็ได้บทสรุปมาแล้วว่า สเปคของประเทศไทย E0 E10 E20 และ E85 คุณสมบัติของน้ำมันเป็นอย่างไร ซึ่งก็ทำให้ทุกบริษัทผู้ผลิตรถยนต์นำไปศึกษาทดลอง ทำให้บางบริษัทผู้ผลิตรถยนต์จึงใช้ E85 ได้ และบางบริษัทผู้ผลิตรถยนต์ก็อาจจะใช้ไม่ได้

ในส่วนของน้ำมันเบนซินพื้นฐาน (G-Base) เป็นน้ำมันพื้นฐานก่อนที่จะนำไปผสมเอทานอล เพื่อให้ได้ผลิตภัณฑ์น้ำมันปลายทาง ในอุตสาหกรรมยานยนต์ไม่ได้ให้ความสนใจกับเรื่องของ G-Base แต่จะให้ความสำคัญกับสเปคผลิตภัณฑ์น้ำมันขั้นสุดท้ายที่ประกาศโดยกรมธุรกิจพลังงาน อย่างไรก็ตาม ก็มีความสัมพันธ์กัน ถ้า G-Base ไม่มีความสอดคล้องก็จะทำการผสมเอทานอลแล้วสเปคผลิตภัณฑ์น้ำมันขั้นสุดท้ายอาจจะไม่ได้ตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นสมาคมจึงมีจุดสนใจว่าถ้าสเปคผลิตภัณฑ์น้ำมันขั้นสุดท้ายยังคงเดิม ในส่วนของรถที่ผู้ผลิตพัฒนาแล้วในขณะนี้ก็สามารถใช้ได้ไม่มีปัญหา ทั้งนี้ หากมีการปรับเปลี่ยนสเปค G-Base แล้วทำให้สเปคผลิตภัณฑ์น้ำมันขั้นสุดท้ายเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งสมาคมจะต้องขอระยะเวลาในการไปพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของรถยนต์ปัจจุบันและรถยนต์ในอนาคต เนื่องจากต้องทดสอบว่าการเปลี่ยนแปลงสเปคน้ำมัน รถยนต์รุ่นใหม่

อาจจะใช้ได้ แต่รถยนต์รุ่นเก่าที่จำหน่ายไปแล้ว ผู้ผลิตจะไม่สามารถการันตีได้ว่าจะสามารถใช้ได้หรือไม่ และปัญหามันอาจจะเกิดขึ้นในระยะสั้นหรือระยะยาวจึงต้องมีการพิจารณาก่อน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากมีการนำน้ำมันเบนซิน ๙๑ และ ๙๕ ที่โรงกลั่นน้ำมันผลิตได้ในประเทศตามกระบวนการกลั่นโดยปกติ มาผสมกับเอทานอลเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ สามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร เพื่อให้สามารถใช้น้ำมันที่กลั่นได้ในประเทศได้เพิ่มขึ้น ลดการนำเข้าและการส่งออกต่างประเทศ ซึ่งอาจจะทำให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ตอบประเด็นซักถามว่า หากใช้น้ำมันเบนซิน ๙๑ และ ๙๕ ที่โรงกลั่นน้ำมันผลิตได้มาผสมกับเอทานอล องค์ประกอบน้ำมันบางชนิดอาจจะไม่เหมาะสมกับสเปคของน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ตัวอย่างเช่น ค่าความดันไอ หรือ RVP จะผลิตอยู่ที่ระดับ ๖๒ เมื่อนำมาผสมกับเอทานอลแล้วจะทำให้ค่า RVP มีปริมาณมากเกินไป ก็จะส่งผลกระทบต่อการใช้งานของรถยนต์ และจุดกลั่นที่ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ หรือ T50 จะมีค่าลดลง เมื่อเติมเอทานอลที่มีจุดกลั่นต่ำลงไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการใช้งานของรถยนต์เช่นเดียวกัน รวมทั้งค่าออกเทนจะเพิ่มขึ้นเกินความจำเป็นที่รถยนต์ต้องการ เป็นต้น สำหรับแนวทางการแก้ปัญหาและการลดการนำเข้านั้น ในช่วงปี ๒๕๖๓ กลุ่มโรงกลั่นน้ำมันได้มีการหารือร่วมกับกรมธุรกิจพลังงานเกี่ยวกับนโยบายการส่งเสริมน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 เป็นน้ำมันเกรดพื้นฐานกลุ่มเบนซิน ซึ่งปัจจุบันมีการใช้น้ำมัน G-Base 2 มาผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ในปริมาณค่อนข้างสูง โดยหากมีการผลิตตามสเปคที่กำหนดไว้อาจจะต้องมีการน้ำเข้าน้ำมัน G-Base 2 เพิ่มมากขึ้น กลุ่มโรงกลั่นจึงมีการหารือกับกรมธุรกิจพลังงานให้มีการปรับสเปคของน้ำมัน G-Base เพื่อให้น้ำมัน G-Base 1 มารองรับการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ได้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้ประเทศไทยมีการนำเข้าน้ำมันลดลง แต่เนื่องจากได้มีการชะลอนโยบายการส่งเสริมน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 ไว้ก่อน จึงยังไม่ได้มีการหารือเรื่องดังกล่าวต่อ ดังนั้น ความชัดเจนด้านนโยบายของกระทรวงพลังงานจึงมีความสำคัญต่อการกำหนดแผนการดำเนินงานในเรื่องน้ำมันแก๊สโซฮอล์ว่าจะมีทิศทางเป็นอย่างไร เพื่อมีการหารือร่วมกันว่าควรมีการปรับข้อกำหนด หรือผ่อนคลายสเปคอย่างไรต่อไป

ผู้แทนจากสมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย ตอบประเด็นซักถามว่า ในส่วนของอุตสาหกรรมยานยนต์จะให้ความสำคัญกับสเปคปลายทางของผลิตภัณฑ์เป็นหลัก ซึ่งการนำน้ำมันเบนซินธรรมดามาผสมกับเอทานอลในสัดส่วนที่แตกต่างกันเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ จะเป็นไปตามข้อมูลของกลุ่มโรงกลั่นว่า จะทำให้ไม่ได้สเปคที่มีความเหมาะสมและน้ำมันองค์ประกอบบางชนิดจะส่งผลกระทบต่อการใช้งานของรถยนต์ได้ ดังนั้น สมาคมมีความเห็นว่า การดำเนินการดังกล่าวก็อาจจะเกิดปัญหาในอนาคตได้

ผู้แทนจากกรมธุรกิจพลังงาน ตอบประเด็นซักถามว่า การนำน้ำมันเบนซิน ๙๑ และ ๙๕ มาผสมกับเอทานอลตามสัดส่วนที่ต้องการเพื่อผลิตเป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ หากพิจารณาในแง่มุมของคุณสมบัติในเรื่องค่าออกเทนจะไม่มีปัญหาต่อการใช้งาน แต่จะมีคุณสมบัติของ ๒ รายการหลัก คือ ค่า T50 และค่า RVP ซึ่งจะมีปัญหาหากมีการนำไปใช้โดยตรง ซึ่งค่า T50 จะส่งผลกระทบต่ออัตราการเร่งของรถยนต์ และค่า RVP หากเติมเอทานอลลงไปเพิ่มโดยที่ไม่ได้มีการดึงค่า RVP ของน้ำมันเบนซินพื้นฐานลง จะทำให้ค่า RVP เกินความเหมาะสม ทำให้มีปัญหาด้านการใช้งานของเครื่องยนต์ รวมทั้งส่งผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมด้วย ในส่วนของประเด็นเกี่ยวกับมาตรฐานน้ำมันเบนซินพื้นฐานของประเทศ

ไทยที่มีความแตกต่างกับประเทศสิงคโปร์นั้น เนื่องจากประเทศไทยมีนโยบายที่จะส่งเสริมการใช้เชื้อเพลิงชีวภาพ โดยมีแนวทางในการแก้ปัญหาราคาพืชผลการเกษตรมีราคาตกต่ำ หากสามารถนำพืชการเกษตรมาแปลงเป็นพลังงานทดแทนก็จะช่วยให้สามารถรักษาเสถียรภาพราคาของสินค้าเกษตรได้ และเกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้น จึงเป็นเหตุผลให้ประเทศไทยมีสเปคผลิตภัณฑ์น้ำมันที่แตกต่างจากประเทศสิงคโปร์

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ในกรณีของสหรัฐอเมริกาได้มีการกำหนดน้ำมัน G-Base ในลักษณะเดียวกับประเทศไทยหรือไม่ และสามารถนำแนวทางการกำหนดมาตรฐานสเปคน้ำมันของสหรัฐอเมริกามาใช้ได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากกรมธุรกิจพลังงาน ตอบประเด็นซักถามว่า ในกรณีของสหรัฐอเมริกาไม่ได้มีการกำหนดสเปคน้ำมัน G-Base แต่จะมีการกำหนดสเปคของผลผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายเท่านั้น สำหรับประเทศไทยการกำหนดมาตรฐานของน้ำมัน G-Base มีลักษณะเป็นมาตรการหนึ่งในการสร้างความมั่นใจว่า น้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่ผลิตขึ้นมานั้นมีคุณภาพและเป็นไปตามกำหนดไว้ จึงทำให้มีการล็อคสเปคน้ำมัน G-Base ไว้อีกชั้นหนึ่ง ในส่วนของการกำหนดเฉพาะสเปคของผลผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้ายตามแนวทางของสหรัฐอเมริกานั้น โดยในหลักการสามารถดำเนินการกำหนดมาตรฐานเฉพาะผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปหรือน้ำมันแก๊สโซฮอล์ได้ และประเด็นดังกล่าวกรมธุรกิจพลังงานได้เคยมีการหารือร่วมกันกับกลุ่มโรงกลั่น และกลุ่มผู้ค้าน้ำมันแล้ว ซึ่งในวิธีการปฏิบัตินั้น พบว่า มีข้อจำกัดของผู้ค้าน้ำมันที่มีการนำเอทานอลมาผสมเพื่อผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ เนื่องจากปัจจุบันผู้ค้าน้ำมันจะสามารถนำน้ำมัน G-Base ตามที่กรมธุรกิจพลังงานกำหนดแล้วจะได้เป็นน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีคุณภาพเพื่อจำหน่ายในสถานีบริการตามกรมธุรกิจพลังงานกำหนดไว้ ในทางกลับกัน หากไม่มีการกำหนดสเปคน้ำมัน G-Base ผู้ที่จะผลิตหรือนำไปใช้ผสมกับเอทานอลเป็นแก๊สโซฮอล์ที่จะต้องมีการคำนวณสัดส่วนของเอทานอลที่ใช้ในการผสมเพื่อให้ได้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานกำหนด จึงเป็นการสร้างความยุ่งยากในการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ตอบประเด็นซักถามว่า บริบทของสหรัฐอเมริกาประกอบด้วยหลายรัฐ ทำให้ในแต่ละรัฐจึงมีการกำหนดมาตรฐานที่แตกต่างกันตามบริบทของแต่ละรัฐด้วย สำหรับประเทศไทยอาจจะพิจารณากำหนดขอบเขตของการควบคุมมาตรฐานว่าจะอยู่ตรงส่วนใด ซึ่งที่ผ่านมาจากการดำเนินงานร่วมกับกรมธุรกิจพลังงานมาโดยตลอดจะเห็นได้ว่า มีความห่วงใยครอบคลุมไปถึงกลุ่มผู้บริโภค ทำให้มีการกำหนดมาตรฐานและคุณภาพที่เข้มงวด หากดำเนินการตามแนวทางของสหรัฐอเมริกาก็จะเป็นความรับผิดชอบของผู้บริโภคเอง ทำให้การควบคุมมาตรฐานลดลง และสเปคน้ำมันมีความผ่อนคลายมากขึ้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การปรับสัดส่วนการผสมเอทานอล และการกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำมัน G-Base เพื่อให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้นและทันต่อสถานการณ์ความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง สามารถดำเนินการได้หรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากกรมธุรกิจพลังงาน ตอบประเด็นซักถามว่า การกำหนดสเปคของน้ำมัน G-Base และน้ำมันแก๊สโซฮอล์ที่กรมธุกิจพลังงานกำหนดนั้น เป็นการกำหนดมาตรฐานของสินค้าในลักษณะเช่นเดียวกับการดำเนินงานของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ในขณะเดียวกันผู้ค้าน้ำมันจะเลือกผลิตสินค้าตัวไหนก็ขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาด โครงสร้างราคา

น้ำมันในขณะนั้น หากน้ำมันชนิดใดมีราคาถูกและรถยนต์ของผู้บริโภครองรับได้ก็จะเลือกใช้น้ำมันชนิดนั้นได้ ในส่วนของความยืดหยุ่นของการกำหนดสเปคของน้ำมัน G-Base กรมธุรกิจพลังงานได้เคยมีการหารือร่วมกับกลุ่มโรงกลั่น ผู้ค้าน้ำมัน และกลุ่มยานยนต์ เกี่ยวกับการยกเลิกสเปคดังกล่าวแล้ว และไม่มีความขัดข้องหากจะกำหนดมาตรฐานและคุณภาพเฉพาะผลิตภัณฑ์ขั้นสุดท้าย ซึ่งจากผลการประชุมคือ ผู้ค้าน้ำมันมีข้อจำกัดและสเปคดังกล่าวยังมีความจำเป็นสำหรับการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ตอบประเด็นซักถามว่า ผลการประชุมหารือร่วมกันเกี่ยวกับความจำเป็นของการกำหนดสเปคของน้ำมัน G-Base มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แต่เสียงส่วนใหญ่ก็เห็นว่ายังมีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดสเปคดังกล่าว เนื่องจากน้ำมัน G-Base ไม่ได้ผลิตมาจากโรงกลั่นในประเทศเท่านั้น ยังมีผู้ค้าน้ำมันที่มีการนำเข้า G-Base จากต่างประเทศด้วย จึงทำให้ต้องมีการกำหนดสเปคเพื่อมารองรับการผลิตเพื่อให้ได้มาตรฐานที่กำหนด

๓.๒.๒๓ ผลกระทบจากการยกเลิกมาตรการตรึงราคาน้ำมันดีเซล ๓๐ บาทต่อลิตร

ผู้แทนจากสหพันธ์การขนส่งแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

จากกรณีที่กระทรวงพลังงานได้มีนโยบายยกเลิกมาตรการตรึงราคาน้ำมันดีเซลที่ ๓๐ บาทต่อลิตร โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ นั้น กลุ่มผู้ประกอบการภาคขนส่งได้มีข้อเสนอในการบรรเทาผลกระทบจากมาตรการดังกล่าว เพื่อเป็นการชะลอการปรับขึ้นราคาค่าขนส่งสินค้าในช่วงสถานการณ์วิกฤตด้านราคาน้ำมันดีเซล ดังนี้

๑) เสนอให้มีการพิจารณาลดการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลเป็น B0 ซึ่งจะทำให้ราคาน้ำมันดีเซลลดลงได้ประมาณ ๒ บาทต่อลิตร

๒) เสนอให้มีการพิจารณาองค์ประกอบของราคา ณ โรงกลั่น ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการนำเข้า ซึ่งมีการอ้างอิงค่าขนส่งน้ำมันจากสิงคโปร์มายังประเทศไทย โดยให้มีการปรับลดค่าใช้จ่ายดังกล่าวลงประมาณ ๑ บาทต่อลิตร

๓) เสนอให้มีการพิจารณาปรับลดการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง ๓ บาทต่อลิตร ซึ่งจะทำให้อัตราการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลอยู่ที่ ๒๐ สตางค์ต่อลิตร

๔) เสนอให้มีการพิจารณาปรับลดค่าการตลาดลง ประมาณ ๗๐ – ๘๐ สตางค์ต่อลิตร

ทั้งนี้ ในช่วงสถานการณ์ความผันผวนของราคาน้ำมันดีเซลที่ผ่านมา กลุ่มผู้ประกอบภาคขนส่งของสหพันธ์ฯ ได้ดำเนินการพยุงราคาค่าขนส่งสินค้ามาโดยตลอด โดยคำนึงถึงต้นทุนของราคาสินค้าที่จะปรับขึ้นและส่งผลกระทบกับผู้บริโภค อย่างไรก็ตาม การปรับขึ้นราคาค่าขนส่งในปัจจุบันจะอยู่ในส่วนของบริษัทผู้ประกอบการรายใหญ่ที่มีการผลิตสินค้าของตนเอง และมีการจัดตั้งบริษัทมาดำเนินขนส่งสินค้าโดยตรงเท่านั้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า หากภาครัฐไม่สามารถควบคุมราคาน้ำมันดีเซลได้ ในมุมมองของกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งมีข้อเสนอให้ภาครัฐช่วยลดภาระในด้านอื่น ๆ นอกเหนือจากการปรับลดราคาน้ำมันเชื้อเพลิงหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากสหพันธ์การขนส่งแห่งประเทศไทย ตอบประเด็นซักถามว่า การลดค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับภาษีทะเบียนรถ อาจจะไม่ใช่แนวทางที่เหมาะสมและไม่ได้ช่วยลดภาระให้กับผู้ประกอบการ โดยข้อเสนอหลักที่สำคัญ คือ การลดการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลเป็น B0 และต้นทุนราคา ณ โรงกลั่น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า เพราะเหตุใดจึงมีข้อเสนอให้ลดการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลเป็น B0

ผู้แทนจากสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ตอบประเด็นซักถามว่า เนื่องจากการผสมไบโอดีเซลส่งผลให้น้ำมันเครื่องดำและไส้กรองน้ำมันเครื่องเสื่อมสภาพ จึงทำให้ต้องมีการซ่อมบำรุงอุปกรณ์ดังกล่าวบ่อยครั้งขึ้น ซึ่งผลกระทบที่เกิดขึ้นดังกล่าว ทำให้กลุ่มผู้ประกอบการขนส่งมีต้นทุนแฝงหรือต้นทุนผันแปรเพิ่มขึ้นประมาณ ๗๐๐ – ๘๐๐ บาทต่อเดือน ดังนั้น ในช่วงสถานการณ์วิกฤตด้านราคาน้ำมันดีเซลในปัจจุบัน จึงควรพิจารณายกเลิกการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลออกไปก่อน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่าการปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ของรถขนส่งจากเครื่องยนต์ดีเซลเป็นเครื่องยนต์ไฟฟ้า กลุ่มผู้ประกอบการขนส่งมีข้อเสนอให้ภาครัฐดำเนินการช่วยเหลือหรือไม่ อย่างไร

ผู้แทนจากสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ตอบประเด็นซักถามว่า หากภาครัฐสนับสนุนให้มีการนำเข้ามอเตอร์และแบตเตอรี่เพื่อแปลงสภาพเครื่องยนต์ของรถเก่าให้เป็นยานยนต์ไฟฟ้าก็จะทำให้ประหยัดต้นทุนค่าขนส่งได้ ซึ่งปัจจุบันราคารถขนส่งเครื่องยนต์ไฟฟ้าอยู่ที่ประมาณ ๔ – ๕ ล้านบาท ในขณะที่เครื่องยนต์ดีเซลมีราคาอยู่ที่ประมาณ ๒ ล้านบาท ทำให้การนำเข้ารถขนส่งเครื่องยนต์ไฟฟ้ายังเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงอยู่

๓.๒.๒๔ มาตรการช่วยเหลือด้านภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล และการติดตามผลการดำเนินงานเกี่ยวกับมาตรการด้านภาษีของยานยนต์ไฟฟ้า

ผู้แทนกรมสรรพสามิต ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) ตามที่ปรากฏข่าวตามสื่อกระแสหลักและสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับการลดอัตราภาษีน้ำมัน โดยมติคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้กรมสรรพสามิตดำเนินมาตรการภาษีเพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและภาคธุรกิจในช่วงที่ระดับราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็วจนส่งผลกระทบต่อภาระค่าครองชีพและต้นทุนในการประกอบกิจการต่าง ๆ โดยปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง ๓ บาทต่อลิตร ตั้งแต่วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ และจะสิ้นสุดลงในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ กรมสรรพสามิตได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ข้อพิจารณาทางเลือกต่าง ๆ โดยเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเกี่ยวกับผลกระทบและข้อจำกัดทางด้านการคลังต่อการจะขยายระยะเวลาการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล หลังจากวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยคาดว่าคณะรัฐมนตรีจะมีการพิจารณาเรื่องดังกล่าวนี้ ในวันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ อย่างไรก็ตาม กรมสรรพสามิตมีหน้าที่จัดเก็บรายได้สรรพสามิตให้เป็นไปตามเป้าหมาย ซึ่งมาตรการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง ๑ บาทต่อลิตร กระทบต่อรายได้ของรัฐบาลประมาณ ๑,๙๐๐ ล้านบาทต่อเดือน ซึ่งจะเห็นได้ว่า การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง ๓ บาทต่อลิตร จะกระทบต่อรายได้ของรัฐบาลประมาณ ๕,๔๐๐ – ๕,๕๐๐ ล้านบาทต่อเดือน สูญเสียรายได้ทั้งสิ้น ประมาณ ๑๓,๕๐๐ ล้านบาท และเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในช่วงที่ผ่านมา และคำสั่งปิดสถานบริการ สถานบันเทิง ผับ บาร์ คาราโอเกะ ทำให้ยอดจัดเก็บภาษีขายไพ่ สุรา ยาสูบ และเครื่องดื่มต่ำกว่าเป้าหมายเป็นอย่างมาก หากจะดำเนินมาตรการลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลเพื่อบรรเทาภาระค่าน้ำมันดีเซลที่มีราคาแพง รัฐบาลควรจะดำเนินการเป็นมาตรการระยะสั้น ๆ ครั้งหนึ่งไม่เกินคราวละ ๓ เดือน เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษี

สรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน ซึ่งถือว่าเป็นรายได้หลักของรัฐบาล และควรเป็นทางเลือกสุดท้าย เพื่อไม่ให้การสูญเสียรายได้ไปส่งผลกระทบต่อแผนการจัดเก็บรายได้จากภาษี และแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณของรัฐ

๒) มาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ ระยะที่ ๓ มีผู้ประกอบอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้าที่เข้าร่วมมาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ ยอดจองมีจำนวนทั้งสิ้น ๕,๔๗๓ คัน เป็นการส่งเสริมผู้ผลิตชิ้นส่วน อุปกรณ์ แบตเตอรี่ เงื่อนไขในราคาคันละไม่เกิน ๒ ล้านบาท เฉพาะรถยนต์ไฟฟ้าประเภท Battery Electric Vehicle หรือรถ BEV โดยเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ งานบางกอก มอเตอร์โชว์ อินแพค เมืองทองธานี ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้นำเข้ารถยนต์ร่วมลงนามข้อตกลงตามมาตรการสนับสนุนยานยนต์ไฟฟ้า ประเภทรถยนต์และรถจักรยานยนต์ จำนวน ๓ ราย ได้แก่ (๑) บริษัท เกรท วอลล์ มอเตอร์ แมนูแฟคเจอริ่งไทย (ประเทศไทย) จำกัด (๒) บริษัท เอสเอไอซี มอเตอร์ - ซีพี จำกัด และ (๓) บริษัท เอ็มจี เซลส์ (ประเทศไทย) จำกัด จากนั้น เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๕ บริษัท โตโยต้า มอเตอร์ ประเทศไทย จำกัด ได้ลงนามข้อตกลง และผู้ประกอบอุตสาหกรรมนำเข้ารถจักรยานยนต์ที่ลงนามข้อตกลงกับสรรพสามิตแล้ว จำนวน ๑ ราย คือ บริษัท เดโก กรีน เอนเนอร์จี จำกัด เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ กรมสรรพสามิต

๓) ในทุกปีจะมีการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง (โครงการน้ำมันเขียว) จำหน่ายผ่านเรือสถานีบริการน้ำมัน (Tanker) หรือเรือแทงเกอร์ เฉลี่ยปีละประมาณ ๖๐๐ ล้านลิตร หรือในทุก ๆ เดือน จะมีค่าเฉลี่ยประมาณขายได้ประมาณ เดือนละ ๕๐ ล้านลิตร คิดประมาณการภาษีต่าง ๆ ที่ได้รับการยกเว้นให้ประมาณ ๔,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เรือประมงที่เข้าร่วมโครงการ มีจำนวน ๘.๔๔๕ ลำ และในช่วงที่ผ่านมา กรมสรรพสามิต สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานภาคีต่าง ๆ ได้เข้าไปกำกับดูแลการจำหน่ายน้ำมันดีเซลเพื่อตรวจสอบความผิดปกติ ดำเนินคดีความผิดตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ ทำให้การใช้น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องลดลง เหลือเพียงเดือนละ ๒๐ ล้านลิตร ประกอบกับมาตรการลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซล ๓ บาทต่อลิตร ทำให้น้ำมันสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่องและน้ำมันดีเซลบนบก มีราคาใกล้เคียงกันมาก แตกต่างกันประมาณ ๒ - ๓ บาทต่อลิตร ทำให้ชาวประมงหันมาเติมน้ำมันบนฝั่งมากขึ้น

๔) รัฐธรรมนูญได้กำหนดหลักวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด เพื่อให้ฐานะทางการเงินการคลังของรัฐมีเสถียรภาพและมั่นคงอย่างยั่งยืน กรมสรรพสามิตมีการจัดเก็บภาษีจากการขายไพ่ สุรา ยาสูบ ต้องนำส่งเข้าคลังตามกฎหมาย ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานทุนหมุนเวียน กรณีของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง แม้ว่าจะมีกฎหมายกำหนดวัตถุประสงค์การใช้เงินอย่างชัดเจน แต่เงินที่ส่งเข้ากองทุนจากผู้ใช้น้ำมันไม่ได้นำส่งคลังแผ่นดินตามกฎหมาย และการใช้จ่ายเงินของกองทุนไม่ผ่านการพิจารณาอนุมัติงบประมาณโดยระบบรัฐสภา จึงไม่สอดคล้องกับหลักการคลังสมัยใหม่ที่กำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณในแต่ละเรื่องเป็นครั้งละปี ๆ ไป

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า แนวโน้มทิศทางการขยายเวลาการลดอัตราภาษีน้ำมันดีเซล หลังจากวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ กรมสรรพสามิตคาดว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะมีความเห็นเสนอต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรี และรัฐบาลจะตัดสินใจอย่างไร

ผู้แทนจากกรมสรรพสามิต ตอบประเด็นซักถามว่า กรมสรรพสามิตไม่ทราบเลยว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังจะมีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร จะเลือกปรับลดลดอัตราลงกี่บาท เป็นระยะเวลานานกี่เดือน หากสูงสุดก็คงประมาณ ๕ บาทต่อลิตร แต่จะเป็น ๐ บาทต่อลิตรคงจะไม่ได้ เนื่องจากต้องเหลือเศษ ๙๙ สตางค์ ให้ส่วนราชการไว้ติดต่อกับผู้ประกอบการเพื่อเก็บสถิติการค้าน้ำมัน ในท้ายที่สุด คาดว่ารัฐบาลอาจจะมีมาตรการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง ๓ บาทต่อลิตร หรือไม่ต่ำกว่า ๓ บาทต่อลิตร หลังจากมาตรการเดิม จะสิ้นสุดในวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เพื่อบรรเทาภาระน้ำมันแพง หากวันอังคารที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเห็นชอบการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง มาตรการดังกล่าวก็จะมีความต่อเนื่อง สามารถเริ่มมาตรการให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ต่อเนื่องไปได้ นอกจากนี้ ต้องติดตามรายงานของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ว่า ภาวะเศรษฐกิจไทยไตรมาสแรกของปี ๒๕๖๕ และแนวโน้มเศรษฐกิจไทย ปี ๒๕๖๕ รวมถึงผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) จะอยู่ที่เท่าใด และพิจารณาข้อสั่งการเพิ่มเติมของนายกรัฐมนตรีด้วย

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า มีความเป็นไปได้หรือไม่ที่จะมีการกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลเกรดพรีเมี่ยมให้สูงกว่าน้ำมันดีเซลธรรมดาทั่วไปเพื่อให้เป็นตัวเลือกแก่ผู้ใช้น้ำมัน หรือควรมีน้ำมันเบนซินพิเศษสำหรับกลุ่มรถหรูและมีกำลังซื้อ สามารถจัดเก็บภาษีสรรพสามิตได้ในลักษณะเป็นสินค้าฟุ่มเฟือย ก็จะทำให้รัฐบาล มีรายได้เพิ่ม ซึ่งคนกลุ่มนี้มีกำลังซื้ออยู่แล้ว และน้ำมันดีเซลเป็นสินค้าจำเป็น ปัจจุบันเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลสูงถึง ๕ - ๖ บาทต่อลิตร ใช้ฐานคิดอัตราอย่างไร และสนามกอล์ฟ มีการกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตอย่างไร

ผู้แทนจากกรมสรรพสามิต ตอบประเด็นซักถามว่า กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดเก็บสรรพสามิตจากสินค้าประเภทฟุ่มเฟือยตามกฎหมายภาษีสรรพสามิต โดยการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลที่มีไบโอดีเซลเกินกว่าร้อยละ ๔ แต่ไม่เกินร้อยละ ๗ ทุกชนิดเป็นสินค้าเดียวกันจัดเก็บตามปริมาณ ณ ที่โรงกลั่น ในอัตราเดียวกัน ส่วนผู้ประกอบกิจการค้าน้ำมันนำน้ำมันดีเซล B7 ไปใส่สารเติมแต่งสามารถพัฒนาผลิตภัณฑ์ขายเป็นน้ำมันดีเซล B7 เกรดพรีเมียม และปัจจุบันโครงสร้างภาษีน้ำมันเก็บภาษีจากค่าความร้อนตามอัตราปริมาณต่อลิตร และสนามกอล์ฟมีการกำหนดพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิต ร้อยละ ๑๐ จากค่าสมาชิก และอีกร้อยละ ๑๐ จากรายได้ของการให้บริการสนามกอล์ฟ

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า การดำเนินมาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ มีการส่งเสริมและมีค่ายรถจากยุโรปเข้าร่วมในโครงการหรือไม่ และมีมาตรการช่วยเหลือรถบรรทุก NGV ให้ดัดแปลงมาเป็นรถยนต์ไฟฟ้าหรือไม่ และเมื่อโลกเข้าสู่กระแสของยานยนต์ไฟฟ้า รายได้ของรัฐจากภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันจะต้องลดลง กรมสรรพสามิตมีแผนการคลังที่จะต้องรับมือกับเรื่องนี้ในอนาคตอย่างไร

ผู้แทนจากกรมสรรพสามิต ตอบประเด็นซักถามว่า ค่ายรถยุโรปได้มีการขอรับการสนับสนุนในลักษณะของส่งเสริมการลงทุน BOI เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ตั้งฐานการผลิตยานพาหนะไฟฟ้า ชิ้นส่วน และอุปกรณ์สำหรับยานพาหนะไฟฟ้า ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และแนวทางการดำเนินการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าที่ผลิตหรือประกอบในประเทศจะได้รับการส่งเสริมให้ใช้ชิ้นส่วนนำเข้าในช่วงระยะเวลา ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๖๘ ซึ่งปัจจุบันแบตเตอรี่ทุกชนิด เช่น ถ่านไฟฉาย ถ่านนาฬิกา ที่สามารถ

เก็บพลังงานและให้พลังงานไฟฟ้าได้ มีพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตเก็บตามมูลค่าร้อยละ ๘ และกรณีของรถบรรทุกขนาดใหญ่ใช้ NGV เป็นเชื้อเพลิง ไม่ได้อยู่ในพิกัดอัตราสรรพสามิตรถยนต์ตามพระราชบัญญัติภาษีสรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ และกฎกระทรวงได้กำหนดพิกัดอัตราภาษีเฉพาะรถยนต์ รถเก๋งที่มีผู้โดยสารไม่เกินสิบคน รถยนต์กระบะ เนื่องจากสมัยก่อนถือเป็นสินค้าที่มีลักษณะฟุ่มเฟือย อย่างไรก็ตาม เมื่อมีผู้ประกอบการรถบรรทุกที่เดือดร้อนได้ทำหนังสือร้องเรียนขอให้ช่วยเหลือกรมสรรพสามิตได้นำเรื่องเรียนคณะอนุกรรมการส่งเสริมการใช้ยานยนต์ไฟฟ้า ในคณะกรรมการนโยบายยานยนต์ไฟฟ้าแห่งชาติ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมหรือออกมาตรการช่วยเหลือรถบรรทุก NGV ให้ดัดแปลงมาเป็นรถยนต์ไฟฟ้า รวมถึงการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่มีสัญชาติไทยเพื่อพัฒนาไปเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ที่ผลิตยานยนต์ไฟฟ้า

สำหรับทิศทางการจัดเก็บภาษีพลังงานในอนาคตจะจัดเก็บตามปริมาณและค่าสัมประสิทธิ์ เชื้อเพลิงที่มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์สูงก็จะมีภาระภาษีสูงกว่าเชื้อเพลิงที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ต่ำ การพัฒนาระบบเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมและสนับสนุนการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และจะมีการพัฒนาแผนการกำหนดอัตราภาษีใหม่เพื่อส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้า และควบคุมและลดการบริโภคสินค้าที่มีน้ำตาล เพื่อเปลี่ยนพฤติกรรมการบริโภคความหวานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและสังคม การรณรงค์ของกระทรวงสาธารณสุขไม่ได้ผลต้องใช้เครื่องมือทางภาษี ขณะเดียวกันเมื่อโลกพัฒนาไปสู่ยุคพลังงานสะอาด รายได้ของรัฐที่เคยมีจากภาษีสรรพสามิตน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลอาจจะหายไป ซึ่งโจทย์ใหญ่ของกรมสรรพสามิตตามแผนการของสหภาพยุโป หรือ EU จะนำ CBAM มาเป็นเงื่อนไขในการเจรจา FTA โดยใช้มาตรการทางการคลังกับสินค้าจากประเทศที่สาม ได้แก่ เหล็กกล้า โลหะ อะลูมิเนียม ซีเมนต์ปูน ปุ๋ยเคมี พลังงาน เพื่อบรรลุเป้าหมายด้านก๊าซเรือนกระจกและการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม ซึ่งผู้ประกอบการของไทยต้องเตรียมพร้อมกับต้นทุนที่เพิ่มสูงขึ้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า น้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงในเขตต่อเนื่อง (โครงการน้ำมันเขียว) แตกต่างกับน้ำมันบนบกอย่างไร และมาจากโรงกลั่นแห่งใด และประมาณการภาษีที่ได้รับการยกเว้นให้กับเรือประมงในโครงการปีงบประมาณ ๒๕๖๓ เพราะเหตุใดจึงสูงกว่าปีงบประมาณอื่น ทั้งที่จำนวนเรือประมงที่เข้าร่วมโครงการลดลง และการลักลอบนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจะทำให้รัฐสูญเสียภาษีสรรพสามิตต่อปีเท่าไหร่

ผู้แทนจากกรมสรรพสามิต ตอบประเด็นซักถามว่า โรงกลั่นน้ำมัน ไอ อาร์ พี ซี เป็นผู้ผลิตน้ำมันแห่งเดียวที่ผลิตให้กับกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจประมงในโครงการ ซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับชาวประมงเป็นน้ำมันดีเซลเกรดต่ำ ตามประกาศของกรมธุรกิจพลังงาน เติมสารสีเขียวหรือสารมาร์คเกอร์ (Marker) ลงไป เพื่อให้สามารถตรวจสอบได้ว่าเป็นสินค้าน้ำมันดีเซลที่ได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิตน้ำมัน ลดความเสี่ยงในการลักลอบนำน้ำมันเขียวไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อประโยชน์ของประเทศ และได้มีการดำเนินคดีกับผู้ขายหรือครอบครองน้ำมันดีเซล เพื่อจะลักลอบนำน้ำมันดีเซลส่งออกกลับเข้ามาขายในประเทศ เหตุที่น้ำมันมาเลเซียอาจจะถูกกว่าของไทย เนื่องจากรัฐบาลมาเลเซียมีการอุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเช่นเดียวกับของไทย ส่วนข้อมูลปริมาณน้ำมันที่จำหน่ายในโครงการเป็นข้อมูลจากโรงกลั่นน้ำมันที่กำกับดูแลเรือประมงทุกลำต้องได้รับการรับรองจากสมาคมการประมงแห่งประเทศไทยจึงมีการเพิ่มหรือลดทุกปี ราคาของแต่ละช่วงเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา อัตราภาษีสรรพสามิตของน้ำมันดีเซลไม่เท่ากัน

๓.๒.๒๕ แนวโน้มของค่าการกลั่นที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ได้ให้ข้อมูลโดยสรุป ดังนี้

๑) สัดส่วนการผลิตน้ำมันสำเร็จรูป และส่วนต่างราคาน้ำมันสำเร็จรูป โดยโรงกลั่นน้ำมันผลิตน้ำมันสำเร็จรูปได้หลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดก็มีส่วนต่างราคาที่แตกต่างกันไป และบางชนิดมีราคาที่น้อยกว่าราคาน้ำมันดิบที่นำมากลั่น เช่น ก๊าซ LPG และกลุ่มน้ำมันเตา เป็นต้น

๒) จากข้อมูลเปรียบเทียบค่าการกลั่นน้ำมันของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) และโรงกลั่นน้ำมัน ในช่วงปี ๒๕๕๘ – ๒๕๖๕ จะเห็นได้ว่า ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันมีค่าอยู่ในระดับต่ำกว่าที่ สนพ. ประกาศ เนื่องจากค่าการกลั่นของ สนพ. ยังไม่ได้หักลบต้นทุนอื่น ๆ เช่น ค่าพรีเมียมของน้ำมันดิบ ค่าเชื้อเพลิง และค่าไฟฟ้า เป็นต้น โดยค่ากลั่นขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป และค่าการกลั่นที่ปรับตัวสูงขึ้นเกิดจากภาวะสงครามระหว่างรัสเซีย - ยูเครน ซึ่งเป็นเพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนี้เท่านั้น ทั้งนี้ ค่าการกลั่นของกลุ่มโรงกลั่นน้ำมันในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) จนถึงปัจจุบัน ยังอยู่ในระดับต่ำ

๓) ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมัน ยังไม่ใช่กำไรที่แท้จริงที่โรงกลั่นได้รับ เนื่องจากยังไม่ได้หักลบต้นทุนอื่น ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ดอกเบี้ย ภาษี กำไร/ขาดทุนจากการบริหารความเสี่ยง และกำไร/ขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน เป็นต้น โดยองค์ประกอบในการคำนวณกำไรของโรงกลั่นน้ำมัน มีดังนี้ (๑) ราคาน้ำมันสำเร็จรูป (๒) ราคาน้ำมันดิบอ้างอิง (๓) ค่าขนส่งน้ำมันดิบ/ค่าประกันภัย (๔) ค่าพรีเมียมน้ำมันดิบ (๕) ค่าน้ำ/ค่าไฟ (๖) ค่าพลังงาน/ค่าสูญเสีย (๗) ค่าการกลั่นโรงกลั่นน้ำมัน (๘) ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ (๙) กำไร/(ขาดทุน) จากการป้องกันความเสี่ยง (Hedging) และ (๑๐) กำไรก่อนหัก กำไร/(ขาดทุน) จากสต็อกน้ำมัน

๔) สรุปข้อมูลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสถานการณ์ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมัน

๔.๑) ค่าการกลั่นขึ้นอยู่กับอุปสงค์อุปทานของน้ำมันในตลาด เป็นไปตามกลไกการค้าเสรี และไม่ได้อ้างอิงโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ประกาศโดย สนพ. สำหรับใช้ในการซื้อ-ขาย รวมทั้งยังขึ้นอยู่กับภูมิศาสตร์การเมือง (Geopolitical) ซึ่งมีผลต่ออุปทานน้ำมัน และสถานการณ์อื่น ๆ เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) เป็นต้น

๔.๒) ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมัน ยังไม่ใช่กำไรที่แท้จริงที่โรงกลั่นได้รับ เนื่องจากยังไม่ได้หักลบต้นทุนอื่น ๆ เช่น ค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ ดอกเบี้ย ภาษี กำไร/ขาดทุนจากการบริหารความเสี่ยง และกำไร/ขาดทุนจากสต็อกน้ำมัน เป็นต้น

๔.๓) ค่าการกลั่นที่ปรับตัวสูงขึ้นในปัจจุบัน เกิดจากสภาวะสงครามระหว่างรัสเซีย-ยูเครน ซึ่งเป็นเพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในขณะนี้เท่านั้น

๔.๔) โรงกลั่นน้ำมันเป็นธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไรต่ำ เมื่อเทียบกับรายได้ที่โรงกลั่นได้รับ

๔.๕) กลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันได้มีการลงทุนในโครงการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้สามารถแข่งขันกับโรงกลั่นน้ำมันต่าง ๆ ในภูมิภาคได้ และเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบของภาครัฐ และกฎหมายด้านสิ่งแวดล้อม เช่น โครงการผลิตน้ำมันยูโร ๕ ที่มีเงินลงทุนกว่า ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท เป็นต้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า โรงกลั่นน้ำมันมีการกำหนดระยะเวลาในการซื้อน้ำมันดิบอย่างไร

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน ตอบประเด็นข้อถามว่า โรงกลั่นน้ำมันมีหน้าที่ในการซื้อน้ำมันดิบมากลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูป เพื่อขายหน้าโรงกลั่นในราคาขายส่ง โดยการซื้อน้ำมันดิบของโรงกลั่นน้ำมัน เป็นการวางแผนการซื้อล่วงหน้า โดยใช้ระยะเวลา ๒ – ๓ เดือน ขึ้นอยู่กับน้ำมันดิบที่จะซื้อว่ามาจากแหล่งใด และส่วนใหญ่การซื้อน้ำมันดิบจะไม่สามารถทราบราคาที่ซื้อจริงได้ เพราะราคาที่ซื้อจริงจะเกิดขึ้น ณ วันที่ผู้ผลิตส่งมอบน้ำมันดิบให้กับโรงกลั่นแล้ว ซึ่งการตกลงราคาในการซื้อน้ำมันดิบล่วงหน้า จะเป็นการตกลงในราคาที่เรียกว่า ค่าพรีเมียมน้ำมันดิบ ดังนั้น จึงทำให้โรงกลั่นน้ำมันต้องมีการบริหารความเสี่ยง ทั้งในส่วนของราคาขายผลิตภัณฑ์กับราคาซื้อน้ำมันดิบ ซึ่งอยู่ในช่วงคนละเวลากันด้วย

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ค่าการกลั่นเป็นราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นขายจริงไม่ได้อ้างอิงโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ประกาศโดย สนพ. ใช่หรือไม่ และราคาดังกล่าวมีความแตกต่างกันอย่างไร

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน ตอบประเด็นซักถามว่า ราคาตามโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงที่ สนพ. ประกาศนั้น เป็นเพียงแนวทางในการชี้นำ (Guideline) เท่านั้น โดยหลักการและภาพรวมในการขายน้ำมันสำเร็จรูปของโรงกลั่นให้กับผู้ค้าน้ำมันเชื้อเพลิงแต่ละรายนั้นจะกำหนดราคาขายที่ไม่เท่ากัน โดยในกรณีที่เป็นผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่จะขายในราคาที่มีส่วนลด และในกรณีที่เป็นผู้ค้าน้ำมันรายย่อยจะขายในอีกราคาหนึ่ง นอกจากนี้ ในช่วงที่ราคาน้ำมันมีแนวโน้มที่สูงขึ้น หากมีการขายน้ำมันสำเร็จรูปที่มีการกำหนดระยะเวลาก็อาจจะมีการขายในอัตราที่ต่ำกว่าราคาปกติ เพราะเป็นการตกลงการขายล่วงหน้า แต่หากอยู่ในช่วงราคาน้ำมันมีแนวโน้มลดลง จะทำให้การขายน้ำมันสำเร็จรูปที่มีการกำหนดระยะเวลาล่วงหน้าอยู่ในระดับที่ดีกว่า อย่างไรก็ตาม ราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นขายจริง และราคาที่ สนพ. ประกาศ ไม่ได้มีความแตกต่างกันมากนัก ซึ่งอยู่ในอัตราที่เป็นหลักสตางค์ต่อลิตรเท่านั้น

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมัน เป็นการคำนวณที่มาจากผลิตภัณฑ์ในภาพรวม หรือจำแนกแต่ละผลิตภัณฑ์

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน ตอบประเด็นซักถามว่า ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันที่มีการอ้างอิงนั้น เป็นค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันในประเทศไทย จำนวน ๖ แห่งเท่านั้น โรงกลั่นน้ำมันแต่ละแห่งจะมีค่าการกลั่นที่ไม่เท่ากัน ซึ่งค่าการกลั่นจะเป็นค่าเฉลี่ยตามผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้และขายจริง โดยที่โรงกลั่นแต่ละแห่งมีความสามารถในการกลั่นที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้น จึงทำให้ค่าการกลั่นของโรงกลั่นน้ำมันทั้ง ๖ แห่ง อยู่ในระดับที่แตกต่างกัน

คณะอนุกรรมาธิการซักถามว่า ค่าการกลั่นสามารถอยู่ในระดับคงที่ โดยไม่มีการปรับขึ้นลงตามราคาน้ำมันดิบได้หรือไม่ แม้ว่าราคาน้ำมันดิบจะเป็นต้นทุนในการผลิต แต่ค่าใช้จ่ายในกระบวนการกลั่นไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

ผู้แทนจากกลุ่มอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมัน ตอบประเด็นซักถามว่า การกลั่นน้ำมันเป็นการกลั่นน้ำมันดิบที่ได้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นของเสีย และผลิตภัณฑ์ที่เป็นน้ำมันองค์ประกอบซึ่งไม่สามารถนำไปผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปได้ด้วย ทำให้โรงกลั่นต้องมีการขายผลิตภัณฑ์ดังกล่าวในราคาที่มีส่วนลด

นอกจากนี้ ในกระบวนการกลั่นน้ำมันจะดำเนินการกลั่นน้ำมันทุกชนิดพร้อมกันแบบต่อเนื่องตลอด ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งการกลั่นจะขึ้นอยู่กับน้ำมันดิบแต่ละชนิด และโครงสร้างองค์ประกอบของแต่ละโรงกลั่นว่าจะสามารถผลิตน้ำมันได้เป็นผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดในสัดส่วนเท่าใด จึงทำให้โรงกลั่นไม่สามารถแยกต้นทุนของน้ำมันแต่ละชนิดได้ เพราะกลั่นได้เป็นผลิตภัณฑ์ทุกชนิดพร้อมกันทั้งหมด นอกจากนี้ ต้นทุนในการผลิตยังประกอบด้วยส่วนอื่น ๆ เช่น สารเร่งปฏิกิริยา สารเคมี ค่าพลังงาน ค่าน้ำ ค่าไฟ เป็นต้น ซึ่งต้นทุนเหล่านี้ไม่ได้เป็นค่าใช้จ่ายคงที่ และขึ้นอยู่กับน้ำมันดิบที่นำมาใช้ในการกลั่นด้วย

๓.๓ ความเห็นของคณะอนุกรรมาธิการ

จากการรับฟังข้อมูล ข้อเท็จจริง และความคิดเห็นในประเด็นต่าง ๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง คณะอนุกรรมาธิการมีความเห็น ดังนี้

๓.๓.๑ การกำหนดราคา ณ โรงกลั่น

๑) ควรศึกษาให้มีกลไกดูแลราคาหน้าโรงกลั่นให้มีความเหมาะสม ทั้งในช่วงที่ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นหรือลดลง เพื่อให้ได้ค่าการกลั่นที่มีความเหมาะสมและเป็นธรรมต่อทุกฝ่าย

๒) ควรปรับปรุงข้อกำหนดเพื่อส่งเสริมให้เกิดการแข่งขันระหว่างการนำเข้าและการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศ

๓) นโยบายส่งเสริมอุตสาหกรรมน้ำมัน มีความมุ่งหมายเพื่อลดการนำเข้าหรือพึ่งพาน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคงด้านพลังงาน จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดราคาซื้อขายน้ำมันสำเร็จรูปเทียบตลาดสิงคโปร์บวกค่าขนส่งจากสิงคโปร์ถึงศรีราชา เพื่อจูงใจหรือส่งเสริมกิจการโรงกลั่นน้ำมันในประเทศ ซึ่งอุตสาหกรรมโรงกลั่นน้ำมันไม่ได้เป็นตลาดของผู้ขาย และเป็นอุตสาหกรรมที่ต้องใช้เงินลงทุนสูงมาก อย่างไรก็ตาม สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน มีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลสูตรโครงสร้างราคาในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เป็นต้นทุนของโรงกลั่นน้ำมันอยู่แล้ว

๔) น้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ ทั้งกลุ่มน้ำมันดีเซลและกลุ่มน้ำมันเบนซินมีปัญหาที่เหมือนกัน คือ เรื่องสัดส่วนที่เหมาะสมในการผสมไบโอชีวภาพ โดยผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการนโยบายปาล์มน้ำมันแห่งชาติ ได้มีความเห็นว่า อุตสาหกรรมไบโอดีเซล สามารถนำไปใช้เป็นผลิตภัณฑ์สารหล่อลื่น น้ำมันเครื่องยนต์ รวมทั้งใช้ในอุตสาหกรรมผงซักฟอกได้

๓.๓.๒ การปรับลดภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง

๑) ในช่วงที่เศรษฐกิจชะลอตัว แม้ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกจะไม่สูงถึง ๑๓๐ เหรียญสหรัฐต่อบาร์เรลเมื่อเทียบกับวิกฤติน้ำมันหลายครั้งที่ผ่านมา แต่ขณะนี้กำลังซื้อของผู้บริโภคทั่วโลกลดลง โดยเฉพาะผู้ประกอบการไปจนถึงผู้มีรายได้น้อยจากปัจจัยการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ดังนั้น มาตรการทางภาษีอาจเข้ามามีบทบาทในการลดราคาน้ำมันเชื้อเพลิง เพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนหรือลดภาระค่าใช้จ่ายของประชาชน

๒) หากราคาน้ำมันตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นจนถึงประมาณ ๑๐๐ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล รัฐบาลควรใช้มาตรการทางภาษีสรรพสามิตน้ำมัน มาเป็นเครื่องมือลดราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิงได้อีกทางหนึ่ง เพื่อไม่ให้ราคาน้ำมันส่งผลกระทบต่อประชาชน หรือเพื่อไม่ให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้นไปด้วย

๓) การพิจารณาผลกระทบด้านเศรษฐศาสตร์จากการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง แม้ว่าส่วนที่เป็นภาษีของโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงจะมีสัดส่วนที่สูงถึงประมาณ ๕ บาทต่อลิตรหรือร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง อย่างไรก็ตาม วิธีการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการคลังของประเทศได้ จึงควรพิจารณาอย่างรอบคอบ

๔) รัฐบาลมีมาตรการลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลลง ๓ บาทต่อลิตร จากอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันดีเซลเดิม ประมาณ ๖ บาทต่อลิตร ส่งผลกระทบทางการคลังหรือกระทบต่อรายได้รัฐบาล จึงควรใช้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นเครื่องมือดำเนินการก่อน เพื่อไม่ให้ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล มีราคาเกินกว่า ๓๒ - ๓๕ บาทต่อลิตร อย่างไรก็ตาม กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงกำลังอยู่ในภาวะขั้นวิกฤตเหลือเงินสดคงเหลือในบัญชีเพียง ๑๒,๙๓๒ ล้านบาท สามารถตรึงราคาน้ำมันดีเซลได้ถึงสิ้นเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ และยังไม่มีสถาบันทางการเงินใดยินยอมอนุมัติเงินกู้ ทั้งนี้ ยังมีอีกทางเลือกหนึ่ง คือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจต้องมีการหารือถึงกลไกเพื่อเสนอให้นายกรัฐมนตรีมีข้อสั่งการให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในส่วนของงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินจำเป็นเพื่อบรรเทาภาระน้ำมันดีเซลมีราคาแพง

๕) ภาษีสรรพสามิตเป็นภาษีที่จำเป็นต้องจัดเก็บจากสินค้าและบริการที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและศีลธรรมอันดี มีลักษณะฟุ่มเฟือย ซึ่งควรจะต้องมีอัตราที่เหมาะสม โดยเฉพาะในช่วงที่กำลังซื้อของผู้บริโภคไม่มี เศรษฐกิจของประเทศไม่ดี ก็ไม่ควรต้องเก็บภาษีสรรพสามิตในอัตราสูงก็ได้ หรือหากจะลดภาษีเพื่อจัดเก็บในอัตราที่ไม่สูงมาก เช่น กรณีรถยนต์ไฟฟ้าราคาถูก ผู้บริโภคจะซื้อรถคันใหม่มากขึ้น กระทรวงการคลังอาจสูญเสียรายได้จากภาษีสรรพสามิต แต่จะทำให้เกิดการใช้จ่ายหมุนเวียนเงินมากขึ้น และรัฐบาลจะมีรายได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มขึ้น หากมีการซื้อขายสินค้าหรือพัฒนาเมืองต่าง ๆ ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวก็จะสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้เช่นเดียวกับประเทศฮ่องกงและสิงคโปร์ รวมทั้งหากต้นทุนค่าขนส่งโลจิสติกส์ของประเทศต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้านก็จะสามารถแข่งขันได้

๖) ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมรถยนต์ไฟฟ้าที่เข้าร่วมมาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศ เมื่อระยะเวลาการเข้าร่วมโครงการผ่านมาแล้วสามเดือน ควรเร่งดำเนินการแจ้งราคาขายรถยนต์ไฟฟ้าให้กับผู้บริโภคได้ทราบ และมาตรการส่งเสริมยานยนต์ไฟฟ้าในประเทศระยะต่อไป ควรเพิ่มการสนับสนุนรถยนต์ไฟฟ้าแบบปลั๊กอินที่ใช้พลังงานจากมอเตอร์ไฟฟ้าทำงานร่วมกับเครื่องยนต์สันดาปภายใน หรือรถ PHEV และควรมีมาตรการส่งเสริมการลงทุนสถานีชาร์จ ระบบป้องกันเครื่องชาร์จจากน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร และกระแสโลกของยุคที่น้ำมันมีราคาแพง ผู้บริโภคอาจตัดสินใจเลือกซื้อรถยนต์ไฮบริดหรือรถยนต์ไฟฟ้ามากขึ้น ประเทศก็จะมีรายได้จากภาษีสรรพสามิตรถยนต์เพิ่มขึ้น

๗) ในช่วงที่ราคาน้ำมันดิบตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจควรศึกษาถึงความเป็นไปได้ในการจำหน่ายน้ำมันเบนซินและน้ำมันดีเซลต้นทุนต่ำ (Low – Cost) โดยไม่กำหนดสัดส่วนผสมเชื้อเพลิงชีวภาพ และไม่กำหนดคุณภาพมาตรฐานยูโร ๔ และยูโร ๕ เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้บริโภค และจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงต้นทุนต่ำให้กับประชาชนในราคาถูก ระยะเวลาสั้น ๆ เพียง ๒ - ๓ เดือน แต่ก็ยังคงเก็บภาษีสรรพสามิตน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันตามปกติ

๓.๓.๓ การดำเนินงานของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง

๑) สำนักงานกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง (สกนช.) ได้มีแผนการลดการจ่ายเงินชดเชยน้ำมันเชื้อเพลิงที่มีส่วนผสมของเชื้อเพลิงชีวภาพ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในปี ๒๕๖๕ โดยในระหว่างนี้ สกนช. อาจเสนอแผนการดำเนินงานระยะสั้นในช่วง ๓ เดือน หรือ ๖ เดือน หรือ ๑ ปี เพื่อนำเงินชดเชยตรงส่วนนี้ไปดำเนินการอุดหนุนในส่วนอื่น ๆ ซึ่งอาจจะทำให้มีการใช้จ่ายเงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงลดลงจากแนวทางการอุดหนุนในรูปแบบเดิม เช่น การอุดหนุนเงินให้กับเกษตรกรเพื่อยกเลิกการปลูกพืชเชื้อเพลิงชีวภาพ เป็นต้น

๒) การอุดหนุนราคาสินค้าเกษตรควรดำเนินการโดยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในภาคการเกษตรที่ต้องดูแลรับผิดชอบโดยตรง โดยไม่ควรใช้เงินจากภาคพลังงาน คือ กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปอุดหนุนราคาสินค้าเกษตร เนื่องจากไม่เป็นธรรมกับประชาชนผู้ใช้น้ำมัน โดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงควรเป็นกองทุนที่มีวัตถุประสงค์ในการแทรกแซงราคาน้ำมันช่วงราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นเพียงประการเดียว

๓) หากราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศปรับตัวสูงขึ้น กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงควรมีกลไกลในการเข้าแทรกแซงราคาที่รวดเร็ว เพื่อพยุงราคาน้ำมันไม่ให้เกิดผลกระทบกับประชาชน โดยกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงควรมีการปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการเข้าแทรกแซงราคาน้ำมัน จากเดิมที่กำหนดไว้ว่า หากราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นเกิน ๕ เหรียญดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล หรือราคาสูงขึ้นเกิน ๓๐ บาทต่อลิตร โดยควรกำหนดหลักเกณฑ์ใหม่ เช่น หากราคาน้ำมันสูงขึ้นเกินลิตรละ ๒๕ หรือ ๒๖ บาท กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงต้องเข้ามาอุดหนุนราคาทันที หรือปรับปรุงหลักเกณฑ์อื่น ๆ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อการปรับตัวสูงขึ้นของราคาน้ำมันในประเทศได้อย่างรวดเร็ว

๔) หากมีการจัดตั้งกองทุนปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์ม ตามร่างพระราชบัญญัติปาล์มน้ำมันและผลิตภัณฑ์จากปาล์มน้ำมัน พ.ศ. .... จะทำให้มีการส่งเสริมหรือสนับสนุนเกษตรกรชาวสวนปาล์มในการผลิตและการตลาด เพื่อลดภาระการใช้เงินของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปสนับสนุนเชื้อเพลิงชีวภาพ

๓.๓.๔ ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) และการกำหนดสัดส่วนการผสมเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) ในน้ำมันเชื้อเพลิง

๑) เนื่องจากปัจจุบันราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) มีราคาสูงเมื่อนำมาผสมกับน้ำมันเบนซินและดีเซลพื้นฐาน จึงส่งผลให้ราคาขายปลีกของกลุ่มน้ำมันดีเซลและกลุ่มเบนซินมีราคาสูง ซึ่งขัดกับหลักการในอดีตที่น้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาแพงจึงมีการนำเชื้อเพลิงชีวภาพมาผสม เพื่อทำให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงมีราคาที่ถูกลง จึงควรปรับแนวทางการดำเนินการให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน

๒) ในอนาคตหากมีการยกเลิกการสนับสนุนให้เกษตรกรปลูกพืชเพื่อนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิงชีวภาพแล้ว ภาครัฐก็ควรมีทางออกให้กับเกษตรกรกลุ่มนี้ โดยอาจปรับเปลี่ยนให้มีการนำพืชเหล่านี้ไปใช้ในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น กรณีเอทานอลอาจสนับสนุนให้ใช้ในอุตสาหกรรมการผลิตสุรา และกรณีปาล์มอาจสนับสนุนให้นำไปใช้การผลิตเครื่องสำอาง น้ำมันปาล์มสำหรับประกอบอาหาร เป็นต้น นอกจากนี้ ภาครัฐควรมีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้รับทราบถึง

แนวโน้มในการนำพืชมาผลิตเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพที่ลดลง เพื่อให้เกษตรกรสามารถปรับตัวได้ทันกับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

๓) การสื่อสารให้ประชาชนเข้าใจถึงโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงเป็นเรื่องสำคัญ หากรัฐบาลมีนโยบายการปรับลดราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาราคาน้ำมัน อาจทำให้เกษตรกรเดือดร้อน ดังนั้น การสนับสนุนราคาเชื้อเพลิงชีวภาพต้องมีการศึกษาอย่างชัดเจนว่าเกษตรกรได้รับประโยชน์อย่างไร เพื่อให้รัฐบาลมีเป้าหมายและทิศทางในการสนับสนุนเกษตรกรชาวไร่ได้โดยตรง และอุดหนุนราคาน้ำมันเชื้อเพลิงได้โดยตรงด้วย เพื่อให้ประชาชนผู้บริโภคสามารถใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในราคาที่ลดลง ซึ่งจะส่งผลไปถึงค่าขนส่ง และราคาสินค้าอุปโภคบริโภค

๔) ควรมีการพิจารณาเพื่อลดสัดส่วนการผสมเอทานอลและไบโอดีเซลในน้ำมันเชื้อเพลิงพื้นฐาน เนื่องจากมีต้นทุนสูงและเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในประเทศมีราคาแพง หรืออาจมีการพิจารณายกเลิกการใช้น้ำมันแก๊สโซฮอล์ E85 ออกไปก่อน เนื่องจากมีการผสมเอทานอลซึ่งมีราคาแพงในสัดส่วนที่สูงเกินไป

๕) ภาครัฐควรสนับสนุนการส่งออกปาล์มน้ำมันและเอทานอลไปขายยังต่างประเทศ และส่งเสริมการนำผลผลิตปาล์มและเอทานอลไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและต่อยอดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมปาล์มน้ำมันและเอทานอล เพื่อทดแทนการนำมาผลิตเป็นไบโอดีเซลในภาคพลังงาน

๖) การนำเชื้อเพลิงชีวภาพไบโอดีเซลซึ่งมีราคาสูงถึงประมาณ ๕๐ บาท ต่อลิตร มาผสมกับน้ำมันดีเซลพื้นฐานซึ่งมีราคาถูกกว่า (ราคาประมาณ ๒๐ บาทต่อลิตร) ทำให้ราคาน้ำมันดีเซลมีราคาสูงขึ้น แม้ว่าแนวทางดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มในการกระจายสินค้าทางการเกษตร แต่ทำให้ประชาชนผู้ใช้น้ำมันต้องแบกรับภาระค่าน้ำมันที่สูงขึ้น ดังนั้น จึงควรมีการทบทวนความเหมาะสมของสัดส่วนในการใช้ไบโอดีเซลในภาคพลังงาน เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิงในปัจจุบัน และลดภาระค่าครองชีพของประชาชน และลดค่าใช้จ่ายด้านโลจิสติกส์ของประเทศ ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารจัดการเกี่ยวกับการปลูกปาล์มและการกระจายสินค้า ซึ่งได้แก่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ จะต้องร่วมกันปรึกษาหารือเพื่อวางแผนการบริหารจัดการตั้งแต่การปลูกปาล์มจนถึงการจำหน่าย โดยกระทรวงพลังงานอยู่ในช่วงปลายน้ำที่ดูแลเกี่ยวกับการนำปาล์มน้ำมันมาใช้ผสมเป็นน้ำมันเชื้อเพลิงในภาคพลังงานเท่านั้น

๗) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันส่งสัญญาณให้เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มทราบถึงทิศทางและแนวโน้มของการใช้น้ำมันปาล์มในภาคพลังงาน ซึ่งจะมีการยกเลิกการอุดหนุนเชื้อเพลิงชีวภาพ และการเข้ามาแทนที่ของยานยนต์ไฟฟ้าแทนยานยนต์ที่ใช้น้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจะทำให้ราคาผลปาล์มดิบมีแนวโน้มของราคาที่ต่ำลง ดังนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการปรับตัวการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้นี้

๘) การกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลในน้ำมันดีเซลที่เหมาะสม

แผนระยะยาวของประเทศในอนาคต เมื่อราคาของไบโอดีเซลมีราคาแพงควรลดสัดส่วนสูตรผสมไบโอดีเซลลง เพื่อให้น้ำมันดีเซลมีราคาขายปลีกไม่สูงขึ้นมาก หากไบโอดีเซลมีราคาถูกและเนื้อน้ำมันดีเซลมีราคาแพง ควรเพิ่มสัดส่วนสูตรผสมไบโอดีเซลให้มากขึ้น เพื่อให้น้ำมันดีเซลมีราคาขายปลีกไม่สูงขึ้น และหากราคาเนื้อน้ำมันกับน้ำมันปาล์มมีราคาเท่ากันหรือใกล้เคียงกันสามารถผสมได้

เนื่องจากต้นทุนการผลิตเท่ากัน แต่เมื่อใดราคาน้ำมันปาล์มมีราคาสูงมาก เป็นไปได้หรือไม่ที่ไม่ผสมเป็นไบโอดีเซลเลย และเป็นไปได้หรือไม่ที่จะลดขั้นตอนการนำเสนอเรื่องต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) เพื่อลดความล่าช้า การเสียโอกาสและการแข่งขัน ซึ่งเป็นต้นทุนของประเทศ จึงควรกำหนดให้มีการปรับเพิ่มหรือลดสัดส่วนสูตรผสมไบโอดีเซลที่ยืดหยุ่นได้โดยอัตโนมัติ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาภาวะเงินเฟ้อหรือสภาวะที่สินค้าและบริการที่มีแนวโน้มการปรับราคาขายปลีกเพิ่มขึ้น

๙) การกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอลในน้ำมันเบนซินที่เหมาะสม

ในอนาคตภาครัฐควรมีการกำหนดสัดส่วนการผสมเอทานอล และการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพในการผลิตน้ำมันแก๊สโซฮอล์ให้มีความยืดหยุ่นมากขึ้น เพื่อรองรับความผันผวนของราคาและปริมาณพืชผลการเกษตรที่มีความไม่แน่นอน และทันต่อสถานการณ์ความผันผวนของราคาน้ำมันเชื้อเพลิง รวมทั้งให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการของภาคธุรกิจน้ำมัน โดยไม่มีผลกระทบต่อผู้ใช้รถยนต์ด้วย

๓.๓.๕ การกำหนดคุณภาพและชนิดน้ำมันเชื้อเพลิง

๑) การปรับลดชนิดของน้ำมันเชื้อเพลิงอาจส่งผลให้ค่าการตลาดและต้นทุนของสถานีบริการน้ำมันลดลง รวมทั้งการส่งเสริมการแข่งขันเสรีในการดำเนินธุรกิจน้ำมันเชื้อเพลิงจะส่งผลให้ธุรกิจดังกล่าวของประเทศไทยมีประสิทธิภาพและมีส่วนช่วยให้เกิดความมั่นคงทางด้านพลังงาน โดยภาครัฐควรกำหนดมาตรการที่ชัดเจนในการกำกับดูแลราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๒) กรมธุรกิจพลังงาน สมาคมผู้ผลิตยานยนต์ โรงกลั่นน้ำมัน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจะได้มีการประชุมเพื่อหารือและทำความเข้าใจร่วมกันเพื่อพิจารณาว่า หากมีการปรับลดคุณภาพมาตรฐานของน้ำมัน จะก่อให้เกิดผลดีหรือผลเสียอย่างไรบ้าง ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การลดต้นทุนการผลิตน้ำมัน และเพื่อให้ราคาน้ำมันของประเทศมีราคาถูกลง โดยในการพิจารณาปรับลดคุณภาพมาตรฐานของน้ำมันควรมีข้อมูลที่แสดงให้เห็นว่า ผลประโยชน์ที่ประเทศจะได้รับคิดเป็นจำนวนเงินเท่าใด สามารถลดการนำเข้าน้ำมันดิบได้ปีละเท่าใด และสามารถลดราคาน้ำมันได้ประมาณเท่าใด ซึ่งควรศึกษาประเด็นข้อดี ข้อเสีย เหล่านี้ให้ชัดเจน เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการที่เหมาะสมต่อไป

๓) สมาคมอุตสาหกรรมยานยนต์ไทย และสหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับผลกระทบจากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ที่กำหนดให้มีการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๔ และมาตรฐานยูโร ๖ ในปี ๒๕๖๕ รวมทั้งการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงให้เทียบเท่ามาตรฐานยูโร ๕ ในปี ๒๕๖๗ นั้น ควรเสนอข้อเรียกร้องให้ภาครัฐพิจารณาทบทวนกำหนดระยะเวลาการบังคับใช้มาตรฐานยูโร ๕ เพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงที่กลุ่มผู้ผลิตรถยนต์ และกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการตามมาตรฐานดังกล่าว

๔) การกำหนดลักษณะและคุณภาพของ G-Base และน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผสมเชื้อเพลิงชีวภาพที่หลากหลายชนิด ทั้งในกลุ่มเบนซินและกลุ่มดีเซล มีผลต่อการปรับขึ้นลงของราคาขายปลีกน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งกรมธุรกิจพลังงานควรพิจารณาปรับแนวทางการดำเนินการให้มีความยืดหยุ่นและมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่ราคาพืชผลทางการเกษตรที่นำมาผลิตเป็นเชื้อเพลิงชีวภาพมีราคาสูงกว่าน้ำมันพื้นฐาน ก็ควรลดสัดส่วนการนำมาผลิตเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง และ

เพิ่มสัดส่วนเชื้อเพลิงชีวภาพให้มากขึ้นในช่วงที่ราคาพืชผลทางการเกษตรมีราคาตกต่ำ ซึ่งจะทำให้ต้นทุนการผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงลดลง

๕) การปรับเปลี่ยนมาตรฐานคุณภาพน้ำมันจากน้ำมันยูโร ๔ มาเป็นน้ำมันยูโร ๕ จะก่อให้เกิดผลดีต่อการลดมลพิษทางอากาศ แต่กรมควบคุมมลพิษควรจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่อราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งจะทำให้มีราคาสูงขึ้นถึงลิตรละประมาณ ๕๐ สตางค์ ถึง ๑ บาท โดยราคาน้ำมันที่สูงขึ้นนี้จะก่อให้เกิดภาระของประชาชนผู้ใช้น้ำมัน ดังนั้น จึงควรพิจารณาชะลอหรือขยายระยะเวลาในการบังคับใช้มาตรฐานคุณภาพน้ำมันยูโร ๕ ออกไปก่อน เพื่อลดผลกระทบค่าครองชีพให้กับประชาชน นอกจากนี้ เมื่อนำน้ำมันมาตรฐานยูโร ๕ มาผสมกับน้ำมันเชื้อเพลิงชีวภาพ (ไบโอดีเซลและเอทานอล) ก็จะยิ่งทำให้ราคาน้ำมันต่อลิตรมีราคาสูงขึ้น รวมทั้งควรพิจารณาว่าจะมีกระบวนการผลิตหรือวิธีการอย่างไร เพื่อไม่ให้เป็นการเพิ่มราคาน้ำมัน ซึ่งจะก่อให้เกิดภาระกับประชาชนด้วย อย่างไรก็ตาม กรมควบคุมมลพิษควรพิจารณาแนวทางอื่น ๆ ในการลดพิษทางอากาศที่นอกเหนือจากการปรับเปลี่ยนมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น การควบคุมปริมาณฝุ่นละอองในเขตพื้นที่ก่อสร้าง การควบคุมการเผาไหม้เศษวัสดุต่าง ๆ การปลูกต้นไม้ในพื้นที่ต่าง ๆ หรือการสร้างพื้นที่สีเขียวในอาคารต่าง ๆ เพื่อเป็นการกรองฝุ่นละออง เป็นต้น

๖) ควรมีการพิจารณาลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิง ทั้งในกลุ่มน้ำมันดีเซลและน้ำมันเบนซินให้เหลือน้อยลง ซึ่งจะช่วยลดค่าบริหารจัดการของผู้ค้าน้ำมัน เช่น ค่าถังเก็บ ค่าหัวจ่ายน้ำมัน เป็นต้น และเมื่อผู้ประกอบการมีต้นทุนที่ลดต่ำลงแล้วก็จะสามารถต่อรองเพื่อลดค่าการตลาดได้

๓.๓.๖ การอุดหนุนราคาก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG) และแนวโน้มการใช้ก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) และก๊าซปิโตรเลียมเหลว (LPG)

๑) การอุดหนุนและชดเชยราคาก๊าซ LPG ควรอุดหนุนเฉพาะภาคครัวเรือนเท่านั้น

๒) ควรมีการพิจารณาแนวทางสำหรับการดำเนินการเพื่อลดการอุดหนุนราคาก๊าซหุงต้ม (LPG) และการอุดหนุนจะต้องมุ่งเน้นกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจนโดยเฉพาะกลุ่มผู้มีรายได้น้อย เนื่องจากการใช้เงินกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงไปอุดหนุนราคาก๊าซ LPG ซึ่งเป็นการอุดหนุนข้ามประเภท จะก่อให้เกิดภาระและไม่เป็นธรรมกับประชาชนผู้ใช้น้ำมันที่ถูกจัดเก็บเงินเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง อีกทั้งการอุดหนุนดังกล่าวทำให้กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีภาระในการจ่ายเงินชดเชยเป็นจำนวนมาก

๓) กระทรวงพลังงาน และ ปตท. ควรมีการหารือแนวทางการลดการใช้ NGV และ LPG เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง โดยพิจารณาทางเลือกในการนำไปใช้ในอุตสาหกรรมอื่น เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่ามากกว่าการใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคขนส่ง

๓.๓.๗ ภาพรวมการจัดหา การผลิต และการบริหารจัดการแหล่งเชื้อเพลิงธรรมชาติที่มีผลต่อโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง

๑) ในช่วงสถานการณ์ราคาน้ำมันตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นจากวิกฤตการสู้รบระหว่างรัสเซียและยูเครนและการคว่ำบาตรของชาติตะวันตก รัฐบาลควรเจรจาสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ทับซ้อนไทย – กัมพูชา เป็นเรื่องสำคัญเร่งด่วน

๒) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติควรส่งข้อมูลแผนที่ของแหล่งปิโตรเลียมที่คาดว่าน่าจะมีศักยภาพทางธรณีวิทยาให้แก่คณะกรรมาธิการ เพื่อช่วยทำหน้าที่ในการผลักดันให้เกิดการทำประชาพิจารณ์และพัฒนาแหล่งสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศ

๓) ราคาขายปลีกก๊าซหุงต้มในประเทศหรือก๊าซแอลพีจีจะมีราคาสูงขึ้นตามสถานการณ์ราคาน้ำมันในตลาดโลก กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติควรมีแนวทางรองรับราคาพลังงานที่จะปรับตัวสูงขึ้นในอนาคตด้วยการนำก๊าซธรรมชาติที่ผลิตได้เองในประเทศมาให้ประชาชนใช้ในราคาถูกจะสามารถลดต้นทุนของประเทศได้ โดยหาวิธีใดก็ได้ที่จะไม่ทำให้รายได้ของรัฐที่จัดเก็บจากผู้ประกอบกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมลดลง

๔) กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติควรมีการศึกษาโครงสร้างราคาน้ำมันและก๊าซปิโตรเลียมเหลวของไทยเปรียบเทียบกับของมาเลเซีย เพื่อให้ประชาชนได้ใช้ก๊าซปิโตรเลียมเหลวในราคาที่เหมาะสม

๓.๓.๘ ผลกระทบจากการยกเลิกมาตรการตรึงราคาน้ำมันดีเซล ๓๐ บาทต่อลิตร

สหพันธ์การขนส่งทางบกแห่งประเทศไทยควรมีการผลักดันข้อเสนอไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกเหนือจากกระทรวงพลังงานด้วย เพื่อให้การเรียกร้องของกลุ่มผู้ประกอบการขนส่งสามารถเกิดผลเป็นรูปธรรมได้มากขึ้น อาทิ การผลักดันข้อเสนอไปยังกระทรวงพาณิชย์และคณะกรรมการปาล์มน้ำมันแห่งชาติเพื่อให้มีการสนับสนุนการส่งออกไบโอดีเซล B100 ในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นมากกว่าการสนับสนุนให้ใช้ภายในประเทศ การผลักดันข้อเสนอไปยังกระทรวงการคลังเพื่อให้ลดการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตลง เป็นต้น

๔. ข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการ

จากผลการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิง คณะอนุกรรมาธิการขอเสนอแนวทางการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงให้เป็นระบบและยั่งยืน เพื่อแก้ปัญหาวิกฤติด้านราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ดังนี้

๔.๑ มาตรการระยะสั้น

๔.๑.๑ ในสถานการณ์ที่ราคาน้ำมันยังคงอยู่ในระดับสูง และต้องใช้เงินจากกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อจ่ายชดเชยหรือชะลอการขึ้นราคาน้ำมันนั้น เสนอให้ลดอัตราภาษีสรรพสามิต กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ภาษีเทศบาล ของน้ำมันกลุ่มเบนซินและดีเซลลงเหลือในระดับต่ำเท่าที่เหมาะสม เป็นการชั่วคราว เพื่อช่วยลดภาระเงินชดเชยของกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง และบรรเทาความเดือดร้อนแก่ประชาชน

๔.๑.๒ กรณีที่ราคาเชื้อเพลิงชีวภาพ (เอทานอลและไบโอดีเซล) มีราคาสูงกว่าเชื้อเพลิงฟอสซิล (น้ำมันเบนซินพื้นฐานและดีเซลพื้นฐาน) มาก เสนอให้

(๑) ใช้กลไกราคาในการกำหนดอัตรากองทุนน้ำมัน โดยกำหนดราคาขายปลีกน้ำมันแก๊สโซฮอล์ E20 และ E85 ให้ถูกกว่า E10 โดยให้มีส่วนต่างที่แคบลงเป็นการชั่วคราว เพื่อลดแรงจูงใจของผู้ใช้รถยนต์ในการเลือกใช้น้ำมันที่มีเอทานอลผสมในสัดส่วนสูง

(๒) ปรับการกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงดีเซล โดยลดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลลงจากสัดส่วนปกติ B7 B10 B20 ให้เหลือเพียงเกรดเดียวคือ B5 เป็นการชั่วคราว เพื่อช่วยลดต้นทุนน้ำมัน

๔.๑.๓ บริหารการจัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลพรีเมียม (เริ่มมีการจัดเก็บเงินส่งเข้ากองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงจากน้ำมันดีเซลพรีเมียม อัตรา ๑ บาทต่อลิตร ตั้งแต่วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕) เพื่อให้ฐานะกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงมีภาระการจ่ายชดเชยน้อยที่สุด

๔.๑.๔ กำหนดมาตรการเป็นการชั่วคราวเพื่อลดภาระต้นทุนดำเนินการของผู้ค้าน้ำมันและต้นทุนการผลิตเชื้อเพลิงของโรงกลั่น เช่น ลดอัตราการสำรองน้ำมันเชื้อเพลิงตามกฎหมายหรือปรับเปลี่ยนกำหนดคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิงที่ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้งานเครื่องยนต์ แต่สามารถลดต้นทุนการผลิตได้

๔.๑.๕ ภาครัฐพิจารณาหาแนวทางในการให้โรงกลั่นในประเทศสามารถจัดหาน้ำมันดิบจากประเทศที่มีราคาถูกโดยเร็ว เช่น อิหร่าน รัสเซีย เป็นต้น

๔.๒ มาตรการระยะยาว

๔.๒.๑ เสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงหลักในกลุ่มน้ำมันเบนซินลงเหลือ ๒ ชนิด คือ แก๊สโซฮอล์ ๙๕ และแก๊สโซฮอล์ ๙๑ เพื่อเป็นทางเลือกของผู้ใช้น้ำมันที่ไม่มีความจำเป็นต้องใช้น้ำมันค่าออกเทนสูง เพื่อให้เกิดความประหยัด ทั้งนี้ การสนับสนุนการใช้ E20 ควรพิจารณานำมาใช้เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงหลักเมื่อราคาเอทานอลต่ำกว่าน้ำมันเบนซินพื้นฐานมาก

๔.๒.๒ เสนอให้ลดชนิดน้ำมันเชื้อเพลิงในกลุ่มน้ำมันดีเซล B7 B10 B20 ลงเหลือ ๑ ชนิด คือ น้ำมันดีเซล โดยกำหนดสัดส่วนการผสมไบโอดีเซลให้มีความยืดหยุ่นในช่วงร้อยละ ๕ – ๑๐ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์สต็อกและราคาของน้ำมันปาล์มดิบ (CPO) ในขณะนั้น โดยในช่วงที่ราคาไบโอดีเซล B100 สูงกว่าราคาน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ผู้ค้าน้ำมันก็จะลดสัดส่วนผสมให้เหลือในระดับต่ำ และในทางกลับกันช่วงที่ราคาไบโอดีเซล B100 ต่ำกว่าน้ำมันดีเซลพื้นฐาน ก็จะเพิ่มสัดส่วนการผสม

๔.๒.๓ เสนอให้ใช้งบประมาณจากกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน เพื่อปรับเปลี่ยนยานยนต์ขนส่งให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อรองรับการบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษทางอากาศและคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง ให้เป็นไปตามมาตรฐานยูโร ๔

๔.๒.๔ เสนอให้มีการส่งเสริมการนำพืชพลังงาน (ปาล์มน้ำมัน อ้อย มันสำปะหลัง) ไปใช้ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ ที่มีมูลค่าเพิ่ม ต่อยอดจากผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเชื้อเพลิงพืชพลังงาน และส่งเสริมให้มีการส่งออกพืชพลังงานไปยังตลาดต่างประเทศ

๔.๒.๕ เนื่องจากสถานการณ์ด้านราคาและแนวโน้มการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าในอนาคต เสนอให้ลดการส่งเสริมการใช้ก๊าซ LPG และก๊าซ NGV ในภาคขนส่งลง เพื่อให้ผู้ประกอบการได้มีการปรับตัว และรัฐบาลควรมีการส่งเสริมความรู้ให้กับผู้ประกอบการที่ใช้เชื้อเพลิงดังกล่าว เพื่อปรับเปลี่ยนเครื่องยนต์ใหม่ให้ใช้งานกับเชื้อเพลิงประเภทอื่น ๆ แทน ทั้งนี้ ภาครัฐไม่ควรสนับสนุนการนำเชื้อเพลิงที่มีราคาแพงมาใช้เป็นของราคาถูก แม้ว่าเชื้อเพลิงทั้งสองประเภทดังกล่าวจะก่อให้เกิดมลพิษน้อยกว่าน้ำมันเชื้อเพลิง แต่มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีราคาที่สูงขึ้น และเหมาะสมสำหรับประเทศที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี

๔.๒.๖ เสนอให้มีการศึกษาถึงความเหมาะสม และผลกระทบของแนวคิดในการจัดเก็บภาษีลาภลอย (Windfall Taxes) ในช่วงที่ระดับราคาน้ำมันหรือค่าการกลั่นเพิ่มสูงขึ้นผิดปกติ และศึกษาถึงแนวทางหรือความจำเป็นในการส่งเสริมกลไกการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ให้แข่งขันกับน้ำมันเชื้อเพลิงที่ผลิตจากโรงกลั่นในประเทศได้มากขึ้น

๔.๒.๗ ควรมีการศึกษาการกำกับดูแลน้ำมันเชื้อเพลิงในปัจจุบันว่า ยังมีปัญหาและไม่รัดกุมเพียงพอกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วหรือไม่ หรือควรให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ในการกำกับดูแลราคาน้ำมันในอนาคต

๔.๒.๘ ควรมีการเปิดเผยข้อมูลการผลิตน้ำมันดิบและรายได้ในการขุดเจาะน้ำมันจากแหล่งผลิตปิโตรเลียมบนบกและอ่าวไทยว่า มีการจัดสรรรายได้ให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าใด การจัดเก็บค่าภาคหลวงทั้งรายเดือนและรายปี เพื่อให้สาธารณชนได้รับทราบราคาปิโตรเลียมในประเทศ

๔.๒.๙ ควรนำรายได้จากค่าภาคหลวงปิโตรเลียมมาช่วยอุดหนุนกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงในกรณีกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิงติดลบเกินห้าหมื่นล้านบาท

๔.๒.๑๐ ควรนำรายได้จากค่าภาคหลวงก๊าซธรรมชาติมาช่วยอุดหนุนก๊าซ LPG ภาคครัวเรือน

ภาคผนวก ข

รายงานผลการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

รายงานผลการพิจารณาศึกษา
เรื่อง
การศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า

ของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า
ในคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

๑. การดำเนินงาน **๒**

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา **๓**

๓. ผลการพิจารณาศึกษา **๘**

๓.๑ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ ๘

๓.๑.๑ การพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าของประเทศไทย ๑๕

๓.๑.๒ แผนพัฒนาระบบส่งไฟฟ้า ๑๘

๓.๒ แผนพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้า ๒๗

๓.๓ ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าแต่ละประเภท ๓๔

๓.๔ ต้นทุนค่าไฟฟ้าจำแนก ๔ ส่วน คือ ต้นทุนการผลิต ต้นทุนจากระบบส่ง ต้นทุนจากระบบจำหน่ายและผู้ใช้ไฟฟ้า ๓๖

๓.๕ ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าและอัตราค่าไฟฟ้าแต่ละประเภท ๔๗

๑) ประเภทบ้านพักอาศัย (Residential) ๔๘

๒) ประเภทกิจการขนาดเล็ก (Small General) ๔๘

๓) ประเภทกิจการขนาดกลาง (Medium General) ๔๙

๔) ประเภทกิจการขนาดใหญ่ (Large General) ๕๐

๕) ประเภทกิจการเฉพาะอย่าง (Specific Business) ๕๑

๖) ประเภทส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (Government and Nonprofit) ๕๒

๗) ประเภทสูบน้ำเพื่อการเกษตร (Agriculture Pumping) ๕๓

๘) ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าชั่วคราว (Temporary) ๕๔

๓.๖ แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐ (Gas Plan 2018) ๕๔

๓.๗ การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทดแทน ๖๐

๓.๘ กองทุนพัฒนาไฟฟ้า มาตรา ๙๗ ๖๖

๓.๙ ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) ๗๑

๓.๑๐ ไฟฟ้าสาธารณะ ๗๒

๓.๑๑ การประหยัดพลังงาน ต้นทุนราคา และเชื้อเพลิง ๗๕

รูปแบบการลงทุนเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน ๗๕

คุณสมบัติบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO) ๗๗

๔. ข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการ **๘๐**

รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง “การศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า”
ของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า
ในคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการพลังงาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๒๓) เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหาร การพัฒนา การจัดหา การใช้ การอนุรักษ์พลังงาน และผลกระทบจากการจัดหาและการใช้พลังงาน รวมทั้งการแสวงหาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปี ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีการพิจารณาญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน และที่ประชุมได้มีมติให้ส่งญัตติดังกล่าวให้คณะกรรมาธิการการพลังงานรับเรื่องไว้พิจารณา และให้พิจารณาแล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน ซึ่งในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๖ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าให้เป็นระบบและยั่งยืน โดยมีกำหนดระยะเวลาการดำเนินงานภายใน ๑๒๐ วัน ต่อมาในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๕๖ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการออกไป ๙๐ วัน (ครั้งที่ ๑) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๖๐ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการออกไป ๙๐ วัน (ครั้งที่ ๒) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๖๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการออกไป ๙๐ วัน (ครั้งที่ ๓) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๗๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการออกไป ๙๐ วัน (ครั้งที่ ๔) ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๘๖ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการออกไป ๑๒๐ วัน (ครั้งที่ ๕) และในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๙๘ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติขยายระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการออกไป ๙๐ วัน (ครั้งที่ ๖)

บัดนี้ คณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าได้พิจารณาศึกษาเรื่อง “การศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า” เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อคณะกรรมาธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

คณะกรรมาธิการการพลังงานได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งอนุกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

(๑) นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ ประธานคณะอนุกรรมาธิการ
(๒) นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
(๓) นางสาวจารุวรรณ ศรัณย์เกตุ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สอง
(๔) นายชูศักดิ์ วงษ์สวัสดิ์ รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่สาม
(๕) นายไพทูร ไพศาลสุขวิทยา อนุกรรมาธิการ
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์นินนาท ราชประดิษฐ์ อนุกรรมาธิการ
(๗) นายสมบัติ วนิชประภา อนุกรรมาธิการ
(๘) นายภูวดล สุนทรวิภาต อนุกรรมาธิการ
(๙) รองศาสตราจารย์ตฤณ แสงสุวรรณ อนุกรรมาธิการ
(๑๐) นายจักรวาล อุ่นสินมั่น เลขานุการคณะอนุกรรมาธิการ

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการพลังงาน ครั้งที่ ๗๗ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติให้ นายประจักษ์ กิตติรัตนวิวัฒน์ เป็นอนุกรรมาธิการแทน รองศาสตราจารย์ตฤณ แสงสุวรรณ และคณะกรรมาธิการการพลังงาน ได้มีมติตั้งเป็นที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ เพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จัดทำรายงาน ความเห็นและสรุปประเด็นเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย

(๑) นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพัลลภ (๒) นายประเสริฐ บุญเรือง
(๓) นายสมเกียรติ วอนเพียร (๔) นายพิบูลย์ รัชกิจประการ
(๕) นางพิชชารัตน์ เลาหพงศ์ชนะ (๖) นายประจักษ์ กิตติรัตนวิวัฒน์
(๗) นายคณภัทร ธนนันทนสกุล (๘) นายวิพุธ ศรีวะอุไร
(๙) นายนพดล เหลืองวิชชเจริญ (๑๐) นางสาวณิชาภา โกวิทานนท์
(๑๑) นายพรลภัส กองธนาศิริกุล (๑๒) นายประเสริฐศักดิ์ เชิงชวโน
(๑๓) นายสมนึก จอมคำศรี (๑๔) นายสรวิชญ์ เปรมชื่น
(๑๕) นายพโยมสฤษฎ์ ศรีพัฒนานนท์ (๑๖) นางสาวณิชเบญญา จันทนจุลกะฤกษ์หร่าย
(๑๗) นางอัญชลี ชวนิชย์ (๑๘) รองศาสตราจารย์ภูวนิดา คุนผลิน

(๑๙) นายอนาวิล รัตนสถาพร (๒๐) นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์
(๒๑) นายธนกร รอดสุทธิ (๒๒) นายจรัสโรจน์ บถดำริห์
(๒๓) นายคณิศร อุ่นแสงจันทร์ (๒๔) นายเมธา ขำดี
(๒๕) นายณัฐนันท์ ขำดี (๒๖) นางสาวศรีโสภา โกฏคำลือ
(๒๗) นางสาวภัทรณรินทร์ กิตติโชคไชยศิริ (๒๘) นายศุภกิจ งามจิตรเจริญ
(๒๙) พลตรี ชำนาญ มาสำราญ (๓๐) นายคมสัน ปุญญศิริ
(๓๑) นายยศ ดีเลิศมั่นคงกิจ (๓๒) นายประภัสร์ ลิมานันท์
(๓๓) นายเยาวเรศ เจริญผล (๓๔) นายธนันท์วรุต ลิ้มทรงพรต
(๓๕) นางสาวมรรษพร กรรณสูต (๓๖) นายธนาคาร โกฏิคำลือ
(๓๗) นางธวัลรัตน์ หอสัจจกุล (๓๘) นายชัยอนันต์ มานะกุล
(๓๙) นายอรรถ พยอมหอม (๔๐) รองศาสตราจารย์ตฤณ แสงสุวรรณ

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๒.๑ การประชุมคณะกรรมาธิการ

คณะอนุกรรมาธิการการได้จัดให้มีการประชุม จำนวน ๓๐ ครั้ง ดังนี้

(๑) ครั้งที่ ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓
(๒) ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓
(๓) ครั้งที่ ๓ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔
(๔) ครั้งที่ ๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔
(๕) ครั้งที่ ๕ วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
(๖) ครั้งที่ ๖ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
(๗) ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
(๘) ครั้งที่ ๘ วันพฤหัสบดีที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๔
(๙) ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๔
(๑๐) ครั้งที่ ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔
(๑๑) ครั้งที่ ๑๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔
(๑๒) ครั้งที่ ๑๒ วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
(๑๓) ครั้งที่ ๑๓ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
(๑๔) ครั้งที่ ๑๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
(๑๕) ครั้งที่ ๑๕ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
(๑๖) ครั้งที่ ๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔
(๑๗) ครั้งที่ ๑๗ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔
(๑๘) ครั้งที่ ๑๘ วันพุธที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๕
(๑๙) ครั้งที่ ๑๙ วันพุธที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

(๒๐) ครั้งที่ ๒๐ วันพุธที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๕
(๒๑) ครั้งที่ ๒๑ วันพุธที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๕
(๒๒) ครั้งที่ ๒๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๖๕
(๒๓) ครั้งที่ ๒๓ วันพุธที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕
(๒๔) ครั้งที่ ๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๖๕
(๒๕) ครั้งที่ ๒๕ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๕
(๒๖) ครั้งที่ ๒๖ วันพุธที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕
(๒๗) ครั้งที่ ๒๗ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕
(๒๘) ครั้งที่ ๒๘ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕
(๒๙) ครั้งที่ ๒๙ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕
(๓๐) ครั้งที่ ๓๐ วันพุธที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๒.๒ คณะอนุกรรมาธิการได้ดำเนินการโดยเชิญหน่วยงานมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น เพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑) กระทรวงการคลัง

๑.๑) กรมบัญชีกลาง

(๑) นางอัมพวรรณ พุกดำ นิติกรชำนาญการ
(๒) นางสาวปิยพร แสงศรีลม นิติกรปฏิบัติการ

๑.๒) สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

(๑) นางสาวปิยวรรณ ล่ามกิจจา ที่ปรึกษาด้านพัฒนารัฐวิสาหกิจ
(๒) นางสาวณัฐนิภา เหลืองสมบูรณ์ นักวิเคราะห์รัฐวิสาหกิจชำนาญการพิเศษ
(๓) นางสาวอภิญดา เสรีวัฒน์ นักวิเคราะห์รัฐวิสาหกิจชำนาญการพิเศษ

๒) กระทรวงพลังงาน

๒.๑) กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

(๑) นายสุรีย์ จรูญศักดิ์ ผู้อำนวยการกองพัฒนาพลังงานแสงอาทิตย์
(๒) นายสารัฐ ประกอบชาติ ผู้อำนวยการกองกำกับและอนุรักษ์พลังงาน
(๓) นายวรยุทธ คงบุญ วิศวกรชำนาญการพิเศษ

๒.๒) สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

(๑) นายวีรพัฒน์ เกียรติเฟื่องฟู ผู้อำนวยการกองนโยบายไฟฟ้า
(๒) นางสาวสุพิตร คำกลัด ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

(๓) นางศิรินา อินแก้ว นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

(๔) นายวัชรินทร์ ยกย่อง นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

(๕) นางสาวภุมรินทร์ สุกาวาสน์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนพลังงาน

๒.๓) สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

(๑) นายประสิทธิ์ สิริทิพย์รัศมี ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

(๒) นายมนยศ วรรธนะภูติ ผู้ช่วยเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน

(๓) นายภูวนารถ ชุณหปราณ ผู้ช่วยเลขาธิการด้านกำกับกิจการก๊าซธรรมชาติและส่งเสริมการแข่งขันในกิจการพลังงาน

(๔) นางสาวจีรวรรณ โรจน์เจริญชัย ผู้ช่วยเลขาธิการด้านกำกับกิจการไฟฟ้าและอัตราค่าบริการพลังงาน

(๕) นางปิยวรรณ สุขใส ผู้อำนวยการฝ่ายอัตราค่าบริการพลังงาน

(๖) นายชาญชัย อมรวิภาส ผู้ชำนาญการพิเศษ

(๗) นางสาวมรรษพร กรรณสูต ผู้ชำนาญการพิเศษ

(๘) นายเอกรินทร์ โบษกรนัฎ ผู้ชำนาญการเฉพาะด้านไฟฟ้า

(๙) นางสาวลักษิกา ตึกดี วิศวกรปฏิบัติการ

๒.๔) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

(๑) นายกิตติ เพ็ชรสันทัด ผู้ช่วยผู้ว่าการปฏิบัติการควบคุมระบบ

(๒) นายสาธิต ครองสัตย์ ผู้ช่วยผู้ว่าการยุทธศาสตร์องค์กร (ซึ่งเป็นตำแหน่งเดิมในขณะที่คณะอนุกรรมาธิการเชิญมาชี้แจง)

(๓) นายนิทัศน์ วรพนพิพัฒน์ ผู้ช่วยผู้ว่าการยุทธศาสตร์องค์กร

(๔) นายธวัชชัย สำราญวานิช ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจพลังงาน

(๕) นายธวัชชัย พัฒนพิกิจไพศาล ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจกำลังการผลิต

(๖) นายธวัชชัย สำราญวานิช ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจพลังงาน

(๗) นายสุเจตน์ สุปราณี หัวหน้ากองวางแผนรูปแบบกิจการไฟฟ้า

(๘) นายต่อสกุล โอภิธาภรณ์ หัวหน้าแผนกวางแผนการลงทุนระบบส่ง

(๙) นายฐนดล สังข์ทอง วิศวกร ระดับ ๑๑

(๑๐) นางสาวสุพนิดา วงษ์สมบูรณ์	นักบัญชี ระดับ ๙
๒.๕) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	
(๑) นางสุณี อารีกุล	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ ส่วนแผนงาน
(๒) นางสาวจิตรโสภา สืบศิริ	พนักงานวิเคราะห์และวางแผน
๓) กระทรวงมหาดไทย	
๓.๑) การไฟฟ้านครหลวง	
(๑) นายสมศักดิ์ บำรุงวัด	ผู้ช่วยผู้ว่าการยุทธศาสตร์องค์กรและความยั่งยืน
(๒) นายอำพล สงวนวงศ์	ผู้อำนวยการฝ่ายเศรษฐกิจพลังไฟฟ้า
(๓) นายชูเกียรติ ยั่งยืนบางชัน	ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนระบบไฟฟ้า
(๔) นางสุภาวดี เสมอวงษ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองอัตราค่าไฟฟ้าและพยากรณ์พลังไฟฟ้า
(๕) นายสิงห์ เผือกพลู	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองมาตรฐานงานบริการระบบจำหน่าย
(๖) นางสุนันท์ สุดยูโซ๊ะ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองบัญชีทรัพย์สิน
(๗) นายสิทธินนท์ ทองกุลภัทร์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองวางแผนระบบไฟฟ้า
(๘) นางสาวอารยา ภูมลี	วิศวกรไฟฟ้า ๘
(๙) นางสาวคะรินยา พันธ์พฤกษ์	นักการเงิน ๘
๓.๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค	
(๑) นายอิสเรส เจนศุภการ	รองผู้ว่าการบัญชีและการเงิน
(๒) นายประดิษฐ์ เฟื่องฟู	ผู้ช่วยผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค
(๓) นางสาวภูสุดา สงคศิริ	ผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจพลังงาน
(๔) นายทรงวุฒิ ขันดี	ผู้อำนวยการฝ่ายวางแผนระบบไฟฟ้า
(๕) นางปนัดดา สุขเสน	รองผู้อำนวยการฝ่ายงบประมาณ
(๖) นายธนัทพงศ์ ปราโมทย์	รองผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมระบบไฟฟ้า
(๗) นางสาวฐิติพร วีระธัญญา	รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจพลังงาน
(๘) นางสาวสุชาดา คงธรรม	รองผู้อำนวยการฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจพลังงาน

(๙) นายณัฐวุฒิ สิริแสงสว่าง ผู้อำนวยการกองโครงการ
(๑๐) นายพรพิสิษฐ์ ลำเพาพงษ์ รองผู้อำนวยการกองอัตราและธุรกิจไฟฟ้า
(๑๑) นายสุธันว์ สมบัติตะวนิช รองผู้อำนวยการกองรายได้
(๑๒) นายจักรพงษ์ ชโยดมเดชา รองผู้อำนวยการกองโครงการ
(๑๓) นายบัณฑิต โสดาบันดุ์ รองผู้อำนวยการกองอัตราและธุรกิจไฟฟ้า
(๑๔) ว่าที่ร้อยตรี สุเมต สุวรรณพรหม วิศวกร ระดับ ๑๑
(๑๕) นางสาวปณยา สาสนัส หัวหน้าแผนกเร่งรัดหนี้สินผู้ใช้ไฟฟ้าเอกชน
(๑๖) นายกรณัฐ ธรรมศิริ หัวหน้าแผนกวิเคราะห์ต้นทุนและรายได้
(๑๗) นางสาวศศิภารัชต์ ตั้งจิตรถาวรกุล หัวหน้าแผนกโครงการภาค ๓ (ภาคกลาง)

๔) สมาคมและสถาบันด้านพลังงาน

๔.๑) สมาคมอุตสาหกรรมเซลล์แสงอาทิตย์ไทย
ศาสตราจารย์ดุสิต เครืองาม นายกสมาคมอุตสาหกรรมเซลล์แสงอาทิตย์ไทย

๔.๒) สมาคมพลังงานลม (ประเทศไทย)
(๑) นายอิศเรศร์ ภมรนิยม นายกสมาคมพลังงานลม (ประเทศไทย)
(๒) นายวัชรพงศ์ เข็มแก้ว อุปนายก
(๓) นายธฤติ บุณยายน กรรมการและเหรัญญิก
(๔) นายวรวิทย์ วิสูตรชัย กรรมการ

๔.๓) สมาคมผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน
(๑) นายมนัสชัย คงรักษ์กวิน บริษัท โกลบอล เพาเวอร์ ซินเนอร์ยี่ จำกัด (มหาชน)
(๒) นายมารุต ยิบกาญจนา บริษัท บางกอก โคเจนเนอเรชั่น จำกัด
(๓) นางสาวรังสิมา พักเกาะ บริษัท บี. กริม เพาเวอร์ (ดับบลิว เอชเอ) ๑ จำกัด
(๔) นางสาวเกษรินทร์ อุ่นเสนีย์ ผู้จัดการสมาคมผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชน
(๕) นายพงษธนา นิโรภาคี ผู้จัดการฝ่ายรัฐสัมพันธ์ BUBP

๔.๔) สถาบันพลังงานเพื่ออุตสาหกรรม
(๑) นายอาทิตย์ เวชกิจ กรรมการและเลขานุการ

(๒) นายพีรศุษม์ ธีรโกเมน กรรมการสมาคมบริษัทจัดการพลังงานไทย จำกัด

(๓) นางสาวศิณพา กาญจนระวีกุล เจ้าหน้าที่

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะอนุกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า ปรากฏผลการพิจารณาศึกษา ซึ่งสรุปได้ดังนี้

๓.๑ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑

แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ เป็นแผนแม่บทในการผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยว่าด้วยการจัดหาพลังงานไฟฟ้าในระยะยาว ๑๕–๒๐ ปี เพื่อสร้างความมั่นคงและเพียงพอของกำลังการผลิตไฟฟ้าโดยคำนึงถึงนโยบายพลังงานของประเทศและปัจจัยต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ซึ่งแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยดังกล่าวประกอบด้วยแผนแม่บทด้านพลังงานอื่น ๆ จำนวน ๔ แผน ดังนี้

๑) แผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (AEDP 2018)

๒) แผนอนุรักษ์พลังงาน พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (EEP 2018)

๓) แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ (Gas Plan 2018)

๔) แผนรองรับวิกฤตการณ์ด้านน้ำมันเชื้อเพลิงและแผนยุทธศาสตร์กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๗

ภาพที่ ๑ แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยดังกล่าวประกอบด้วยแผนแม่บทด้านพลังงานอื่น ๆ

การปรับปรุงแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยดังกล่าว ได้มีการพิจารณาถึงเงื่อนไขการจัดสรรโรงไฟฟ้าหลักรายภูมิภาคตามแผน PDP2018 ในการรักษา

ความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในแต่ละภาค ซึ่งได้คำนึงถึงการใช้ศักยภาพเชื้อเพลิงและโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่ในแต่ละภาค ลดการลงทุนเพิ่มเติม มีการกำหนดปริมาณช่องว่างสำหรับการผลิตไฟฟ้าจากเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนใหม่ ๆ ในอนาคตอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความเสี่ยงที่จะเกิดจาก Disruption Technology รักษาระดับกำลังผลิตไฟฟ้าในระบบหลักไม่ให้ลดน้อยลงกว่าเดิม แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ จะมีกำลังผลิตไฟฟ้าในระบบ ๓ การไฟฟ้าในปลายปี ๒๕๘๐ จำนวน ๗๗,๒๑๑ เมกะวัตต์ ประกอบด้วย กำลังผลิตไฟฟ้า ณ สิ้นปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ๔๖,๐๙๐ เมกะวัตต์ โดยเป็นกำลังผลิตของโรงไฟฟ้าใหม่ จำนวน ๕๖,๔๓๑ เมกะวัตต์ และมีการปลดกำลังผลิตโรงไฟฟ้าเก่าที่หมดอายุในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ จำนวน ๒๕,๓๑๐ เมกะวัตต์

กำลังการผลิตไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐

- กำลังผลิตไฟฟ้า ณ ธันวาคม ๒๕๖๐ ๔๖,๐๙๐ เมกะวัตต์
- กำลังผลิตไฟฟ้าใหม่ ในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ๕๖,๔๓๑ เมกะวัตต์
- กำลังผลิตไฟฟ้าที่ปลดออกจากระบบ ในช่วงปี ๒๕๖๑-๒๕๘๐ -๒๕,๓๑๐ เมกะวัตต์
- รวมกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งสิ้น ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ ๗๗,๒๑๑ เมกะวัตต์

กำลังการผลิตไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เท่ากับ ๕๖,๔๓๑ เมกะวัตต์ แยกตามประเภทโรงไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน	๑๘,๘๓๓ เมกะวัตต์
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๑,๙๓๓ เมกะวัตต์
- โรงไฟฟ้าพลังน้ำแบบสูบกลับ	๕๐๐ เมกะวัตต์
- โรงไฟฟ้าโคเจนเนอเรชั่น	๒,๑๑๒ เมกะวัตต์
- โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม	๑๕,๐๙๖ เมกะวัตต์
- โรงไฟฟ้าถ่านหิน/ลิกไนต์	๑,๒๐๐ เมกะวัตต์
- ซื้อไฟฟ้าต่างประเทศ	๕,๘๕๗ เมกะวัตต์
- โรงไฟฟ้าใหม่/ทดแทน	๖,๙๐๐ เมกะวัตต์
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๔,๐๐๐ เมกะวัตต์
รวม	๕๖,๔๓๑ เมกะวัตต์

การจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ ได้ให้ความสำคัญกับความมั่นคงของระบบไฟฟ้ารายภูมิภาคให้ครอบคลุมระบบผลิตไฟฟ้า ระบบส่งไฟฟ้า และระบบจำหน่ายไฟฟ้า สอดคล้องกับประมาณการความต้องการไฟฟ้าซึ่งได้มีการจัดหาใหม่ให้สอดรับกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ดังนี้

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคเหนือ ความต้องการไฟฟ้าของภาคเหนือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๖,๐๓๓ เมกะวัตต์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติม เพื่อเสริมความมั่นคงระบบ

ไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โรงไฟฟ้าแม่เมาะทดแทนเครื่องที่ ๘ - ๙ กำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา ๖๐๐ เมกะวัตต์ โดย ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ ภาคเหนือจะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๙,๓๗๙ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๓,๘๙๕	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๔๒
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๕๖๗	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๖
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๒,๗๘๗	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓๐
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๒๓๒	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒
- รับซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ	๑,๔๗๓	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๖
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๔๒๕	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๕
รวมทั้งสิ้น	๙,๓๗๙	เมกะวัตต์	

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ความต้องการไฟฟ้าของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๗ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๘,๓๓๕ เมกะวัตต์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าน้ำพองทดแทน ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๖๕๐ เมกะวัตต์ โครงการโรงไฟฟ้าใหม่ ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑,๔๐๐ เมกะวัตต์ และรัฐซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวม ๓,๕๐๐ เมกะวัตต์ โดยสิ้นปี ๒๕๘๐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๑๖,๓๐๒ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๒,๐๔๓	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๒
- โรงไฟฟ้าใหม่	๑,๔๐๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๘
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๑,๕๐๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๙
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๓,๖๕๙	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒๖
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๒๒๕	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑
- รับซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ	๖,๘๘๘	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๔๒
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๕๘๗	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๔
รวมทั้งสิ้น	๑๖,๓๐๒	เมกะวัตต์	

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคกลางตอนบน ความต้องการไฟฟ้าของภาคกลางตอนบน เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๕,๙๐๘ เมกะวัตต์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าใหม่ ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑,๔๐๐ เมกะวัตต์ โดย ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ ภาคกลางตอนบนจะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๙,๔๕๑ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๗๖๘	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๘
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่	๓,๒๐๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓๔

- โรงไฟฟ้าใหม่	๑,๔๐๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๕
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๑,๗๙๕	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๙
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๑,๔๑๗	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๕
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๔๕๕	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๕
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๔๑๖	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๔
รวมทั้งสิ้น	๙,๔๕๑	เมกะวัตต์	

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคตะวันออก ความต้องการไฟฟ้าของภาคตะวันออก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๕ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๑๐,๐๓๓ เมกะวัตต์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าใหม่มีขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑,๗๐๐ เมกะวัตต์ โดย ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ ภาคตะวันออกจะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๑๔,๖๕๓ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๑,๓๘๖	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๙
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่	๕,๕๔๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓๘
- โรงไฟฟ้าใหม่	๑,๗๐๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๒
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๒,๙๑๓	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒๐
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๒,๑๙๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๕
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๒๑๖	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๗๐๖	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๕
รวมทั้งสิ้น	๑๔,๖๕๓	เมกะวัตต์	

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคตะวันตก ความต้องการไฟฟ้าของภาคตะวันตก เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๔ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๖,๒๑๔ เมกะวัตต์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๗ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าทดแทนมีขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๗๐๐ เมกะวัตต์ และโครงการโรงไฟฟ้าใหม่ ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๗๐๐ เมกะวัตต์ โดย ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ ภาคตะวันตกจะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๗,๕๘๑ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๒,๑๓๕	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒๘
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่	๑,๔๐๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๘
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๖๖๐	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๙
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๒,๔๓๖	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓๒
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๕๑๓	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๗
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๔๓๗	เมกะวัตต์	ร้อยละ ๖
รวมทั้งสิ้น	๗,๕๘๑	เมกะวัตต์	

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในภาคใต้ ความต้องการไฟฟ้าของภาคใต้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๕,๒๖๔ เมกะวัตต์ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าในช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าสุราษฎร์ธานี ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑,๔๐๐ เมกะวัตต์ และโครงการโรงไฟฟ้าใหม่ ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑,๗๐๐ เมกะวัตต์ โดย ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ ภาคใต้จะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๘,๖๖๒ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๒,๘๓๘ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓๓
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่	๙๓๐ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๑
- โรงไฟฟ้าใหม่	๑,๗๐๐ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒๐
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๒๘๕ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๑,๙๖๕ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒๓
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๒๗๔ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓
- รับซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ	๓๐๐ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๓
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๓๗๑ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๔
รวมทั้งสิ้น	๘,๖๖๒ เมกะวัตต์	

การพิจารณาความมั่นคงของระบบไฟฟ้าในเขตนครหลวง ความต้องการไฟฟ้าของเขตนครหลวง เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๙ ต่อปี ณ ปลายแผน (ปี ๒๕๘๐) จึงจะมีความต้องการไฟฟ้าสูงสุดเท่ากับ ๑๕,๐๓๗ เมกะวัตต์ อีกทั้งเขตนครหลวงยังเป็นศูนย์กลางการใช้ไฟฟ้าของประเทศ (Load Center) จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาโรงไฟฟ้าเพิ่มเติมเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าในพื้นที่ช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐ ได้แก่ โครงการโรงไฟฟ้าพระนครใต้ส่วนเพิ่มมีขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๒,๑๐๐ เมกะวัตต์ โครงการโรงไฟฟ้าพระนครเหนือส่วนเพิ่ม ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑,๔๐๐ เมกะวัตต์ และโครงการโรงไฟฟ้าใหม่ ขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๗๐๐ เมกะวัตต์ โดย ณ สิ้นปี ๒๕๘๐ เขตนครหลวงจะมีกำลังผลิตไฟฟ้าตามสัญญารวมทั้งสิ้น ๑๑,๑๘๓ เมกะวัตต์ แบ่งตามประเภทผู้ผลิตไฟฟ้า ดังนี้

- โรงไฟฟ้าของ กฟผ.	๕,๕๔๘ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๔๘
- โรงไฟฟ้าใหม่	๗๐๐ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๖
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก	๙๔๓ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๘
- โรงไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก	๒,๙๑๗ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๒๘
- โรงไฟฟ้าชุมชน	๑๗ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๐
- มาตรการอนุรักษ์พลังงาน	๑,๐๕๘ เมกะวัตต์	ร้อยละ ๑๐
รวมทั้งสิ้น	๑๑,๑๘๓ เมกะวัตต์	

ในส่วนของหลักการและสมมติฐานในการปรับปรุงแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยนั้น ได้ใช้หลักการเดิมในแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๘ -

๒๕๘๐ (PDP2018) โดยได้มีการปรับแผนการจ่ายไฟฟ้าให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐและสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งมีแนวทางในการปรับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ดังนี้

๑) การปรับแผนโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน ได้กำหนดเป้าหมายในการรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนใหม่ ในบางประเภทเชื้อเพลิงให้คงเป้าหมายรวมเท่าเดิม จำนวน ๑๘,๖๙๖ เมกะวัตต์ โดยมีการปรับลดเป้าหมายในการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานแสงอาทิตย์ในภาพรวม มีการปรับเพิ่มเป้าหมายในการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำนวน ๖๙ เมกะวัตต์ ใน ๒๔ โครงการ

ตารางที่ ๑ แสดงโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนใหม่ ตามแผน AEDP (ในช่วงปี ๒๕๖๘ - ๒๕๘๐)

พลังงานหมุนเวียน	PDP2018	PDP2018 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑
๑) โครงการโรงไฟฟ้าตามนโยบายส่งเสริมภาครัฐ		
- โรงไฟฟ้าขยะ (ชุมชน)	๔๐๐	๔๐๐
- โรงไฟฟ้าขยะ (ชุมชน)	๑๒๐	๑๒๐
- โรงไฟฟ้าชุมชนเพื่อเศรษฐกิจฐานราก	-	๑,๙๓๓
รวม ๑)	**๕๒๐**	**๒,๔๕๓**
๒) โรงไฟฟ้าตามแผน AEDP ใหม่		
- พลังงานแสงอาทิตย์	๑๐,๐๐๐	๘,๗๔๐
- โรงไฟฟ้าชีวมวล	๓,๓๗๖	๒,๗๘๐
- โรงไฟฟ้าก๊าซชีวภาพ	๕๔๖	๔๐๐
- พลังงานแสงอาทิตย์ทุ่นลอยน้ำ+พลังน้ำ	๒,๗๒๕	๒,๗๒๕
- พลังงานลม	๑,๔๘๕	๑,๔๘๕
- ขยะอุตสาหกรรม	๔๔	๔๔
- พลังน้ำขนาดเล็ก กฟผ.	-	๖๙
รวม ๒)	**๑๘,๑๗๖**	**๑๖,๒๔๓**
รวมโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนใหม่ (๑+๒)	**๑๘,๖๙๖**	**๑๘,๖๙๖**

๒) แนวทางการปรับแผนโรงไฟฟ้าหลัก โดยมีการเปลี่ยนชนิดเชื้อเพลิงจากถ่านหินเป็นก๊าซธรรมชาติ เพื่อเข้าระบบในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๗๐ มีการเลื่อนการปลดโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เครื่องที่ ๙ จากปี ๒๕๖๕ เปลี่ยนเป็นปี ๒๕๖๘ เพื่อรักษาความมั่นคงระบบไฟฟ้าของพื้นที่ภาคเหนือตอนบน และเลื่อนการปลดโรงไฟฟ้าแม่เมาะ เครื่องที่ ๑๒ - ๑๓ จากปี ๒๕๖๘ เปลี่ยนเป็นปี ๒๕๖๙ เพื่อลดต้นทุนการผลิตไฟฟ้าในภาพรวม

โดยมีสัดส่วนของการผลิตพลังงานไฟฟ้าแยกตามประเภทเชื้อเพลิง ดังนี้ ก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๕๓ พลังงานหมุนเวียน ร้อยละ ๒๑ (รวมพลังน้ำขนาดใหญ่ในประเทศ)

ซื้อไฟฟ้าพลังน้ำจากต่างประเทศ ร้อยละ ๙ ถ่านหิน / ลิกไนต์ ร้อยละ ๑๑ การอนุรักษ์พลังงาน ร้อยละ ๖ โดยในการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018 Rev. 1) ยังคงมีการกระจายเชื้อเพลิงการผลิตไฟฟ้าโดยรวมไม่แตกต่างจากแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยฉบับเดิม (PDP2018)

ตารางที่ ๒ เปรียบเทียบสัดส่วนการผลิตไฟฟ้าแยกตามประเภทเชื้อเพลิงระหว่าง แผน PDP2018 (เดิม) และแผน PDP2018 Rev. 1

ประเภทเชื้อเพลิง	PDP2018	PDP2018 Rev. 1	ผลต่าง
ก๊าซธรรมชาติ	๕๓	๕๓	๐
ถ่านหิน/ลิกไนต์	๑๒	๑๑	-๑
ซื้อไฟฟ้าพลังน้ำจากต่างประเทศ	๙	๙	๐
พลังงานหมุนเวียน (รวมพลังน้ำขนาดใหญ่ ในประเทศ)	๒๐	๒๑	+๑
นิวเคลียร์	-	-	-
การอนุรักษ์พลังงาน	๖	๖	๐

สรุปแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย PDP2018 Rev. 1 ได้ให้ความสำคัญใน ๓ ประเด็น ดังนี้

๑) ด้านความมั่นคงทางพลังงาน (Security) เพื่อให้มีความมั่นคงครอบคลุมทั้งระบบผลิตไฟฟ้า ระบบส่งไฟฟ้า และระบบจำหน่ายไฟฟ้า รายพื้นที่ และตอบสนองปริมาณความต้องการไฟฟ้าเพื่อรองรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึงการพิจารณาโรงไฟฟ้าเพื่อความมั่นคงในระดับที่เหมาะสม เพื่อรองรับกรณีเกิดเหตุวิกฤตด้านพลังงาน

๒) ด้านเศรษฐกิจ (Economy) ต้องคำนึงถึงต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่เหมาะสม ส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าที่มีต้นทุนต่ำ เพื่อลดภาระผู้ใช้ไฟฟ้า และไม่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะยาว รวมถึงการเตรียมความพร้อมของระบบไฟฟ้าเพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านการผลิตไฟฟ้า ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าในภาพรวมของประเทศ การผลิตไฟฟ้าสะท้อนต้นทุนที่แท้จริง

๓) ด้านสิ่งแวดล้อม (Ecology) ต้องลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม โดยการสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทน และการเพิ่มประสิทธิภาพในระบบไฟฟ้า (Efficiency) ทั้งทางด้านการผลิตไฟฟ้าและด้านการใช้ไฟฟ้า

ในการจัดทำแผน PDP2018 Rev. 1 ต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจัดทำและประมาณการโดย สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม (สศช.) ได้คาดการณ์ว่าจะมีการเติบโตทางเศรษฐกิจระยะยาวที่ค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี

๓.๑.๑ การพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าของประเทศไทย

การจัดทำการพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าของประเทศไทยนั้น มีการจัดทำโดยมีคณะอนุกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ซึ่งแต่งตั้งโดยคณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงาน (กบง.) โดยมีปลัดกระทรวงพลังงานเป็นประธานคณะอนุกรรมการ สำหรับการดำเนินการพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าดำเนินการโดยมีคณะทำงานกลุ่มย่อยจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า โดยมีนายเทียนไชย จงพีร์เพียร เป็นประธานคณะทำงานกลุ่มย่อย ซึ่งคณะทำงานกลุ่มย่อยนี้มีหน้าที่ในการศึกษารวบรวม และปรับปรุงข้อมูลที่ใช้ในการพยากรณ์และจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าเสนอต่อคณะทำงานจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า โดยคณะทำงานจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้ามีผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานเป็นประธาน คณะทำงานคณะนี้มีหน้าที่ในการจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนและกำหนดนโยบายไฟฟ้าเสนอต่อคณะอนุกรรมการพยากรณ์และจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย เมื่อคณะอนุกรรมการคณะนี้พิจารณาการจัดทำการพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าของประเทศไทยเสร็จแล้วจะเสนอให้คณะกรรมการบริหารนโยบายพลังงานพิจารณาต่อไป

สำหรับการจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ ยังคงใช้ค่าพยากรณ์ชุดเดียวกับแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (PDP2018) ซึ่งเป็นการจัดทำกรณีปกติ (BAU) ทั้งความต้องการของระบบไฟฟ้าไทยและระบบไฟฟ้าทั้ง ๓ การไฟฟ้า คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค โดยในส่วนของความต้องการไฟฟ้าของระบบไฟฟ้าไทยได้มีการพิจารณาในส่วนของผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนที่ผลิตไฟฟ้าเพื่อใช้เองโดยไม่ขายเข้าระบบของการไฟฟ้าหรือจำหน่ายไฟฟ้าให้ลูกค้าตรง (Independent Power Supply : IPS)

สมมติฐานของการพยากรณ์นั้น ประกอบด้วย

๑) การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าโดยใช้แบบจำลองที่พัฒนาโดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

๒) การใช้ค่าประมาณการผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ จากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) เป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ ๓.๘

๓) การใช้ค่าประมาณการประชากรจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ร้อยละ -๐.๐๒

๔) การพยากรณ์พลังงานไฟฟ้าสูงสุดของแต่ละประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าโดยการนำข้อมูลการใช้ไฟฟ้า (Load Profile) ตามลักษณะการใช้ไฟฟ้า ปี ๒๕๖๐

๕) กำลังผลิตตามสัญญาของผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) ซึ่งพิจารณาเฉพาะโครงการที่มีอยู่ในปัจจุบัน (Existing) และโครงการที่มีพันธะผูกพันกับภาครัฐ

๖) การพยากรณ์การผลิตไฟฟ้าของผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็กมาก (VSPP) ของเชื้อเพลิงแต่ละประเภท โดยใช้ค่าประกอบการผลิตไฟฟ้า (Plant Factor) และข้อมูลการใช้งานในส่วนของการผลิตไฟฟ้า (Generation Profile) ตามลักษณะการผลิตไฟฟ้า ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๐

๗) การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าของกลุ่มผู้ผลิตไฟเองใช้เอง (Independent Power Supply : IPS) เติบโตตามค่าประมาณการอัตราการขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม

๘) การจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าถึงปี ๒๕๘๐ โดยให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

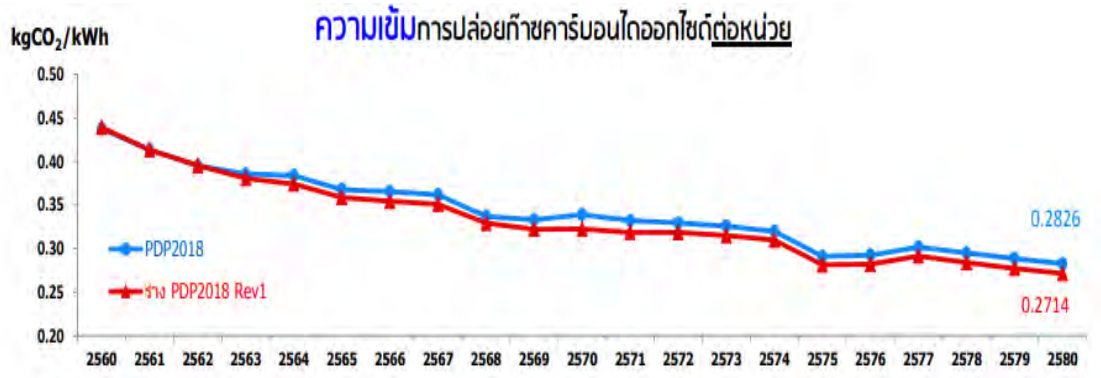
การพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าตามแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย PDP2018 Rev. 1 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม (สศช.) ได้ประมาณการแนวโน้มการขยายตัวทางเศรษฐกิจ (GDP) ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๘๐ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ต่อปี และยังคงใช้พยากรณ์ชุดเดียวกันกับ PDP ๒๐๑๘ กำหนดให้ปี ๒๕๖๑ มีกำลังผลิตไฟฟ้า จำนวน ๒๙,๙๖๙ เมกะวัตต์ ปี ๒๕๗๐ มีกำลังผลิตไฟฟ้า จำนวน ๔๑,๐๗๙ เมกะวัตต์ และปี ๒๕๘๐ มีกำลังผลิตไฟฟ้า จำนวน ๕๓,๙๙๗ เมกะวัตต์ โดยในส่วนของการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์นั้น ได้กำหนดปริมาณการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๐.๒๗๑๔ ต่อหน่วย นอกจากนี้ ในส่วนของการกำหนดค่าไฟฟ้าขายปลีกนั้น ได้กำหนดราคาขายปลีก จำนวน ๓.๖๓ บาทต่อหน่วย

ตารางที่ ๓ แสดงการพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้าตามแผน PDP2018 Rev. 1

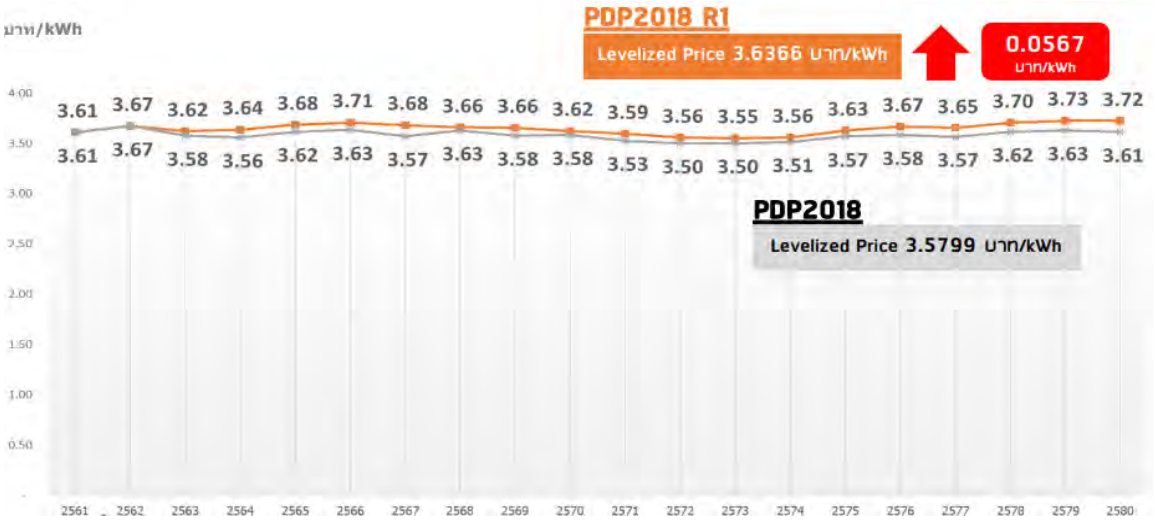
ปี พ.ศ.	PDP2018		PDP2018 Rev. 1	
	Energy (GWh)	Peak (MW)	Energy (GWh)	Peak (MW)
๒๕๖๑	๒๐๓,๒๐๓	๒๙,๙๖๙	๒๐๓,๒๐๓	๒๙,๙๖๙
๒๕๖๕	๒๓๖,๔๘๘	๓๕,๒๑๓	๒๓๖,๔๘๘	๓๕,๒๑๓
๒๕๗๐	๒๗๗,๓๐๒	๔๑,๐๗๙	๒๗๗,๓๐๒	๔๑,๐๗๙
๒๕๗๕	๓๒๐,๗๖๑	๔๗,๓๐๓	๓๒๐,๗๖๑	๔๗,๓๐๓
๒๕๘๐	๓๖๗,๔๕๘	๕๓,๙๙๗	๓๖๗,๔๕๘	๕๓,๙๙๗

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบกำลังการผลิตไฟฟ้าแผน PDP2018 (เดิม) และแผน PDP2018 Rev. 1

กำลังผลิตไฟฟ้าช่วงปี	PDP2018	PDP2018 Rev. 1
กำลังผลิตไฟฟ้าสิ้นสุดปี พ.ศ. ๒๕๖๐	๔๖,๐๙๐	๔๖,๐๙๐
กำลังผลิตไฟฟ้าใหม่ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐	๕๖,๔๓๑	๕๖,๔๓๑
กำลังผลิตไฟฟ้าที่ปลอดแกจากระบบ ช่วงปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐	-๒๕,๓๑๐	-๒๕,๓๑๐
รวมกำลังผลิตไฟฟ้าทั้งสิ้นถึงปี พ.ศ. ๒๕๘๐	**๗๗,๒๑๑**	**๗๗,๒๑๑**

ภาพที่ ๒ เปรียบเทียบการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ตามแผน PDP2018 (เดิม) และ PDP2018 Rev. 1

ภาพที่ ๓ เปรียบเทียบกำหนดค่าไฟฟ้าขายปลีกตามแผน PDP2018 (เดิม) และ PDP2018 Rev. 1

การจัดทำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้ารายภาค มีสมมติฐานในการจัดทำ ดังนี้

๑) การพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าเริ่มจากการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้ารายสถานีไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๒) แนวโน้มค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้ารายภาคสอดคล้องกับแนวโน้มของสถิติความต้องการใช้ไฟฟ้ารายภาค

๓) การนำค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าของประเทศมาเป็นกรอบการพยากรณ์ความต้องการใช้ไฟฟ้ารายภาค

๔) สถิติพลังไฟฟ้าสูงสุดของภาคกลางตอนบน ภาคกลางตะวันออก ภาคกลางตะวันตก ของระบบทั้ง ๓ การไฟฟ้า ซึ่งคำนวณจากสถิติของระบบการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

๕) ค่าพยากรณ์พลังไฟฟ้าสูงสุดของระบบทั้ง ๓ การไฟฟ้า สำหรับภาคกลางตอนบน ภาคกลางตะวันออก ภาคกลางตะวันตก โดยกำหนดให้มีอัตราการเติบโตเท่ากับภาคกลาง

๖) การจัดทำเฉพาะค่าพยากรณ์พลังไฟฟ้าสูงสุดของระบบทั้ง ๓ การไฟฟ้า

การดำเนินการปรับปรุงค่าพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าในปัจจุบัน สำนักงานนโยบายและแผนพลังงานได้รับเงินจัดสรรจากกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๙๗ (๔) เพื่อดำเนินการจ้างที่ปรึกษาโครงการสำรวจและปรับปรุงการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้าในระยะยาวเพื่อให้รองรับความต้องการไฟฟ้าที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีเปลี่ยนโลกพลังงาน (Disruptive Technology)

สำหรับวัตถุประสงค์ในการดำเนินการนั้น เพื่อเป็นการสำรวจการใช้ไฟฟ้าในครัวเรือนที่อยู่อาศัยและปรับปรุงแบบจำลองการพยากรณ์ความต้องการไฟฟ้า เพื่อให้รองรับความต้องการไฟฟ้าที่เกิดขึ้นจากเทคโนโลยีเปลี่ยนโลกพลังงานและครอบคลุมถึงความต้องการไฟฟ้าในระดับรายภาค โดยมีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เป็นที่ปรึกษาโครงการมีระยะเวลาดำเนินการ ๑๒ เดือน ตั้งแต่วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ - ๒๔ สิงหาคม ๒๕๖๔ งบประมาณการจ้างจำนวน ๑๕,๐๐๐,๐๐๐.๐๐ บาท

๓.๑.๒ แผนพัฒนาระบบส่งไฟฟ้า

แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ (PDP2018 Rev. 1) เป็นแผนหลักในการจัดหาพลังงานไฟฟ้าของประเทศให้เพียงพอกับความต้องการใช้ เพื่อรองรับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ โดยมีกรอบระยะเวลาของแผนสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) การพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าให้เหมาะสมกับความต้องการใช้ไฟฟ้าและศักยภาพในแต่ละภูมิภาค นอกจากนี้ยังคำนึงถึงความเชื่อมโยงระหว่างการลงทุนในการผลิตไฟฟ้า ความมั่งคงของระบบส่งไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพสูงสุดและคงไว้ซึ่งความมั่นคง

โครงการและแผนงานพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ดำเนินการตามแผน PDP ๒๐๑๘ ประกอบด้วย โครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

๒) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

๓) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน

๔) โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับการเชื่อมต่อโรงไฟฟ้า

๕) โครงการเชื่อมโยงระบบส่งไฟฟ้าระหว่างประเทศแบบระบบต่อระบบ (Grid to Grid)

๖) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าตามแผนแม่บทการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าสมาร์ทกริดของประเทศ (Smart Grid)

ซึ่งโครงการพัฒนาระบบส่งทั้งหมดนี้ ประกอบด้วยโครงการต่าง ๆ ดังนี้

๑) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อสนองความต้องการใช้ไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น

๑.๑) โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระยะต่าง ๆ

เป็นโครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ (กรุงเทพฯ และปริมณฑล) ซึ่งจะดำเนินการเป็นระยะ ๆ ตามปริมาณความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น โดยปัจจุบันการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อยู่ระหว่างดำเนินโครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล ระยะที่ ๓ ประกอบด้วย การก่อสร้างสถานีไฟฟ้าแรงสูงแห่งใหม่ เพื่อเป็นจุดจ่ายไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) สำหรับรองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น การขยาย / ปรับปรุงสถานีไฟฟ้าแรงเดิมแห่งเดิม เพื่อรองรับการเปลี่ยนแรงดันในการจ่ายไฟฟ้าจากระบบ ๒๓๐ กิโลโวลต์ (kV) เป็น ๕๐๐ กิโลโวลต์ ซึ่ง ๒๓๐ กิโลโวลต์ (kV) จะเป็นการเพิ่มความสามารถในการจ่ายไฟฟ้าในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑลได้มากขึ้นให้มีความมั่นคงและความเชื่อถือได้สูงขึ้น และช่วยการสนับสนุนการขยายระบบจำหน่ายไฟฟ้าของ กฟน. ออกไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการนี้มีกำหนดแล้วเสร็จประมาณปี ๒๕๖๔

๑.๒) โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้า ระยะต่าง ๆ

เป็นโครงการขยาย / ปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าในเขตภูมิภาค เพื่อสนองความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นทั่วประเทศ (ยกเว้นเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล) และรักษาระดับความมั่นคงเชื่อถือได้ของการจ่ายไฟฟ้า นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนการขยายระบบจำหน่ายของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการดำเนินการเป็นระยะ ๆ ตามความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ปัจจุบัน กฟผ. อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการขยายระบบส่งไฟฟ้า ระยะที่ ๑๒ (Transmission System Expansion Project No. ๑๒, TS. ๑๒) ซึ่งมีกำหนดแล้วเสร็จทั้งโครงการในปี ๒๕๖๖

๑.๓) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๑

เป็นโครงการขยาย / ปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้า เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับด้านไฟฟ้าต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ ๑ ประกอบด้วย ๖ พื้นที่จังหวัดชายแดน ได้แก่ ๑) อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ๒) อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร ๓) อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ๔) อำเภออรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว ๕) อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด และ ๖) อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา ตามนโยบายรัฐบาลเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของภาครัฐ

๑.๔) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าเพื่อรองรับการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษ ระยะที่ ๒

เป็นโครงการขยาย/ปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้า เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับด้านไฟฟ้าต่อการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ ๒ ประกอบด้วย ๔ พื้นที่จังหวัดชายแดน ได้แก่ จังหวัดนราธิวาส จังหวัดเชียงราย จังหวัดนครพนม และจังหวัดกาญจนบุรี ตามนโยบายรัฐบาลเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษของภาครัฐ

๑.๕) โครงการพัฒนาระบบเคเบิ้ลใต้ทะเลไปยังอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

เป็นโครงการพัฒนาระบบเคเบิ้ลใต้ทะเลไปยังอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการเพิ่มขีดความสามารถของการส่งกำลังไฟฟ้าไปยังผู้ใช้ไฟฟ้าบริเวณอำเภอเกาะสมุย และบริเวณใกล้เคียง โดยการก่อสร้างสายเคเบิ้ลใต้ทะเล (Submarine Cable) ระดับแรงดัน ๒๓๐ กิโลโวลต์ และ / หรือระดับแรงดันที่เหมาะสมเพิ่มเติมจากสถานีไฟฟ้าแรงสูงของ กฟผ. อำเภอขนอม จังหวัดนครศรีธรรมราช ไปยังสถานีไฟฟ้าแรงสูงเกาะสมุย (เป็นสถานีไฟฟ้าแรงสูงแห่งใหม่ของ กฟผ.) เนื่องจากปัจจุบันสายเคเบิ้ลใต้ทะเลของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ไปยังเกาะสมุยเป็นสายเคเบิ้ลใต้ทะเลที่ระดับแรงดัน จำนวน ๑๑๕ กิโลโวลต์ และจำนวน ๓๓ กิโลโวลต์ ซึ่งมีอายุการใช้งานมานานไม่สามารถจ่ายไฟฟ้าเต็มความสามารถของสายเคเบิ้ล และเกิดการชำรุดบ่อยครั้ง

๑.๖) โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับโครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพล

เป็นโครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อจ่ายไฟฟ้าให้แก่โครงการเพิ่มปริมาณน้ำต้นทุนให้เขื่อนภูมิพล มีกำหนดแล้วเสร็จ ประมาณปี ๒๕๗๐

๒) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

๒.๑) โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันออกเพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

เป็นโครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันออกของ กฟผ. เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า โดยการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้า จำนวน ๕๐๐ กิโลโวลต์ และจำนวน ๒๓๐ กิโลโวลต์

๒.๒) โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันตกและภาคใต้ เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

เป็นโครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าของ กฟผ. บริเวณภาคตะวันตกและภาคใต้ เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า โดยการก่อสร้างสายส่งไฟฟ้า จำนวน ๕๐๐ กิโลโวลต์ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้า จำนวน ๒๓๐ กิโลโวลต์ เพิ่มเติมให้ครอบคลุมการจ่ายไฟฟ้าในพื้นที่ภาคใต้จนถึงจังหวัดภูเก็ตในระยะยาว

๒.๓) โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือตอนล่าง ภาคกลาง และกรุงเทพมหานคร เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลาง ในระยะยาว และเพิ่มศักยภาพของระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับการเชื่อมต่อของโรงไฟฟ้าพลังงานทดแทน รองรับระบบโครงข่ายไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid, APG) และรองรับการซื้อไฟฟ้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ประกอบด้วยงานก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้า จำนวน ๕๐๐ กิโลโวลต์ และจำนวน ๒๓๐ กิโลโวลต์ ซึ่งเป็นการพัฒนาก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าหลัก Main Grid เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของระบบไฟฟ้า

๒.๔) โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคเหนือตอนบน เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

เพื่อพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าหลัก Main Grid ระดับแรงดัน จำนวน ๕๐๐ กิโลโวลต์ และจำนวน ๒๓๐ กิโลโวลต์ บริเวณภาคเหนือตอนบน เพื่อให้สามารถส่งพลังไฟฟ้าไปยังบริเวณจังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน ได้เพิ่มขึ้น

๒.๕) โครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคใต้ตอนล่าง เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า

เป็นโครงการส่วนต่อขยายจากโครงการปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าบริเวณภาคตะวันตกและภาคใต้เพื่อเสริมความมั่นคงระบบไฟฟ้า โดยการก่อสร้างสายส่งระดับแรงดัน จำนวน ๕๐๐ กิโลโวลต์ พร้อมทั้งปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้า จำนวน ๒๓๐ กิโลโวลต์จากบริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานีต่อไปยังจังหวัดสงขลา เพื่อให้ครอบคลุมการจ่ายไฟฟ้าให้พื้นที่ภาคใต้ในระยะยาว

๒.๖) โครงการเชื่อมโยงระบบโครงข่ายไฟฟ้ารองรับเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก - ตะวันตก (East-West Economic Corridor)

เป็นโครงการเสริมสร้างความเชื่อมโยงแบบไร้รอยต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยเน้นโครงสร้างพื้นฐานและเส้นทางคมนาคมขนส่ง ตลอดจนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางดิจิทัล กฟผ. จึงได้เตรียมแผนงานโครงการเชื่อมโยงระบบโครงข่ายไฟฟ้ารองรับเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก - ตะวันตก ตั้งแต่ชายแดนประเทศไทย - สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) จังหวัดมุกดาหารจนถึงชายแดนประเทศไทย - ประเทศเมียนมา โดยใช้ระบบโครงข่ายไฟฟ้าที่มีอยู่เดิมร่วมกับการวางแผนก่อสร้างระบบโครงข่ายไฟฟ้าแนวใหม่เพิ่มเติม ซึ่งจะทำให้สามารถถ่ายเทพลังงานไฟฟ้าระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือบริเวณจังหวัดมุกดาหารไปยังฝั่งตะวันตกบริเวณจังหวัดตากของประเทศไทยได้เพิ่มขึ้น เพื่อรองรับการใช้ไฟฟ้าตามแนวเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจแนวตะวันออก - ตะวันตก ได้อย่างเพียงพอและมั่นคง

๒.๗) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับรูปแบบการผลิตไฟฟ้าและการใช้ไฟฟ้าในอนาคต (Transmission System Flexibility)

ปัจจุบันเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนได้ถูกพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ผู้ใช้ไฟฟ้ามีศักยภาพเป็นผู้ผลิตและขายไฟฟ้ากลับคืนสู่ระบบไฟฟ้าได้ ตลอดจนสามารถซื้อขายกันเองในพื้นที่ รวมทั้งเริ่มมีการแบ่งแยกระบบไฟฟ้าออกเป็นระบบขนาดเล็ก (Micro Grid) โดยอาศัยระบบไฟฟ้าหลักเป็นเพียงระบบไฟฟ้าสำรอง กฟผ. จึงจำเป็นต้องพิจารณาปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าเพื่อให้มีความยืดหยุ่น (Flexibility) และยังคงรักษาความมีเสถียรภาพและความมั่นคง

๓) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน

๓.๑) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ระยะที่ ๑ ส่วนสถานีไฟฟ้าแรงสูง

เป็นโครงการปรับปรุง / เปลี่ยนทดแทน หรือเพิ่มเติมอุปกรณ์ระบบส่งไฟฟ้าและอาคารควบคุมต่าง ๆ ในสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่มีอายุการใช้งานมานาน จำนวน ๑๕ แห่ง

๓.๒) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ระยะที่ ๑ ส่วนสายส่งไฟฟ้าแรงสูง

เป็นโครงการปรับปรุงและขยายสายส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพและมีอายุการใช้งานมานาน เพื่อลดปัญหาความสูญเสียที่เกิดจากไฟฟ้าดับเนื่องจากสายส่งไฟฟ้าเกิดชำรุดหรือเสียหายจากสภาพการใช้งานมานาน ซึ่งประกอบด้วยสายส่งไฟฟ้าแรงสูงต่าง ๆ จำนวน ๑๕ แนวสาย

๓.๓) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน ระยะที่ ๒

เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องมาจากระยะที่ ๑ โดยจะปรับปรุงและขยายทั้งในส่วนสถานีไฟฟ้าแรงสูงและสายส่งไปคราวเดียวกัน เป็นส่วนงานปรับปรุงขยายสถานีไฟฟ้าแรงสูง จำนวน ๑๙ แห่ง และงานปรับปรุงและขยายสายส่ง จำนวน ๑๑ แห่ง

๓.๔) โครงการปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพตามอายุการใช้งานระยะต่าง ๆ

เป็นโครงการที่ดำเนินการต่อเนื่องมาจากโครงการปรับปรุงและขยายสายส่งไฟฟ้าที่เสื่อมสภาพและมีอายุการใช้งานระยะที่ ๒ โดยจะดำเนินการเป็นระยะ ๆ

๔) โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับการเชื่อมต่อโรงไฟฟ้า

๔.๑) โครงการระบบส่งเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (Independent Power Producer : IPP) เป็นโครงการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้า เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการผลิตไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (IPP2007) จำนวน ๔ ราย ดังนี้

- งานก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนของบริษัท โค่วัน จำกัด ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๕

- งานก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมของบริษัท กัลฟ์ เจพี เอ็นเอส จำกัด ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๗

- งานก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนของบริษัท เนชั่นแนลเพาเวอร์ซัพพลาย จำกัด (ชื่อปัจจุบัน บริษัท บูรพา พาวเวอร์ เจเนอเรชั่น จำกัด) กำลังการผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๕๔๐ เมกะวัตต์ กำหนดแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๙

- งานก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วมของบริษัท กัลฟ์ เจพี ยูที จำกัด ดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๘

๔.๒) โครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าหลักเพื่อรองรับโรงไฟฟ้าผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กระบบ Cogeneration ตามระเบียบการรับซื้อไฟฟ้า ปี ๒๕๖๓ เป็นโครงการขยายระบบส่งไฟฟ้าหลักเพื่อรองรับโรงไฟฟ้าผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กระบบ Cogeneration ปริมาณ จำนวน ๓,๕๐๐ เมกะวัตต์

๔.๓) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าบริเวณจังหวัดอุบลราชธานี ยโสธร และอำนาจเจริญ เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการใน สปป. ลาว เป็นโครงการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนเซเปียน - เซน้ำน้อย ซึ่งมีกำลังผลิตติดตั้ง จำนวน ๓ x ๑๓๐ เมกะวัตต์

๔.๔) โครงการพัฒนาระบบส่งไฟฟ้าบริเวณจังหวัดเลย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดขอนแก่น เพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการใน สปป. ลาว เป็นโครงการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนไซยะบุรี ซึ่งมีกำลังผลิตติดตั้ง จำนวน ๑,๒๒๐ เมกะวัตต์

๔.๕) โครงการระบบส่งเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (Independent Power Producer : IPP) ระยะที่ ๓ (IPP2012) เป็นโครงการก่อสร้างระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการผลิตไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (IPP) กำลังผลิตรวมทั้งสิ้น ๕,๐๐๐ เมกะวัตต์ จำนวน ๒ ราย ได้แก่ โรงไฟฟ้าบริษัท กัลฟ์ เอสอาร์ซี จำกัด ปริมาณ จำนวน ๒,๕๐๐ เมกะวัตต์ กำหนดแล้วเสร็จเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ และโรงไฟฟ้าบริษัท กัลฟ์ พีดี จำกัด ปริมาณ จำนวน ๒,๕๐๐ เมกะวัตต์ กำหนดแล้วเสร็จเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๕

๔.๖) โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อเชื่อมต่อโรงไฟฟ้าใหม่ภายในประเทศ เป็นโครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อเชื่อมต่อโรงไฟฟ้าใหม่ภายในประเทศ ทั้งโรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม โรงไฟฟ้าพลังความร้อน (ถ่านหิน) โรงไฟฟ้าพลังน้ำ หรือโรงไฟฟ้าอื่น ๆ ที่จะเชื่อมต่อเข้าสู่ระบบหลัก

๔.๗) โครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าประเทศเพื่อนบ้าน เป็นโครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรับซื้อไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าที่มีศักยภาพในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สปป. ลาว ประเทศเมียนมา ประเทศกัมพูชา และประเทศมาเลเซีย เพื่อลดการพึ่งพาการใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงในการผลิต และเพื่อรองรับระบบโครงข่ายไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid : APG) ในอนาคต

๔.๘) แผนงานปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าเพื่อรองรับการรับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ประเภท Firm ระบบ Cogeneration (ที่จะสิ้นสุดอายุสัญญาในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๘) เป็นแผนงานก่อสร้าง ขยาย / ปรับปรุงระบบไฟฟ้า เพื่อรองรับการเชื่อมต่อระบบไฟฟ้าของผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) ระบบ Cogeneration ที่จะสิ้นสุดอายุสัญญาในปี ๒๕๖๒ - ๒๕๖๘

๔.๙) แผนงานปรับปรุงระบบส่งไฟฟ้าสำหรับโรงไฟฟ้าของบริษัท หินกอง เพาเวอร์ จำกัด เป็นแผนงานปรับปรุงและขยายระบบส่งไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูงเพื่อรองรับการเชื่อมต่อโรงไฟฟ้าของ บริษัท หินกอง เพาเวอร์ จำกัด ซึ่งมีกำลังการผลิตหน่วยละ ๗๐๐ เมกะวัตต์ จำนวน ๒ หน่วย กำหนดแล้วเสร็จ ในปี ๒๕๖๖

๕) โครงการเชื่อมโยงระบบส่งไฟฟ้าระหว่างประเทศแบบระบบต่อระบบ (Grid to Grid) เป็นโครงการระบบส่งไฟฟ้าเพื่อเชื่อมโยงระบบไฟฟ้าในลักษณะระบบต่อระบบ (Grid to Grid) ระหว่างประเทศไทยและประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรองรับการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าอาเซียน (ASEAN Power Grid : APG)

๖) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าตามแผนแม่บทการพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าสมาร์ทกริด ของประเทศ (Smart Grid)

๖.๑) โครงการนำร่องการพัฒนาสมาร์ทกริดที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นการดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานสมาร์ทกริดของประเทศไทย ในระยะสั้น ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่สาธิต (Demonstration) วิจัย (Research) และพัฒนา (Development) ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ส่วนต่าง ๆ ของประเทศ โดย กฟผ. มียุทธศาสตร์การพัฒนาออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้

๖.๑.๑) ยุทธศาสตร์การพัฒนาการผลิตและกักเก็บพลังงานอย่างชาญฉลาด (Smart Energy)

๖.๑.๒) ยุทธศาสตร์การจัดการพลังงานอย่างชาญฉลาด (Smart System)

๖.๑.๓) ยุทธศาสตร์การตระหนักรู้และใช้พลังงานอย่างชาญฉลาด (Smart City)

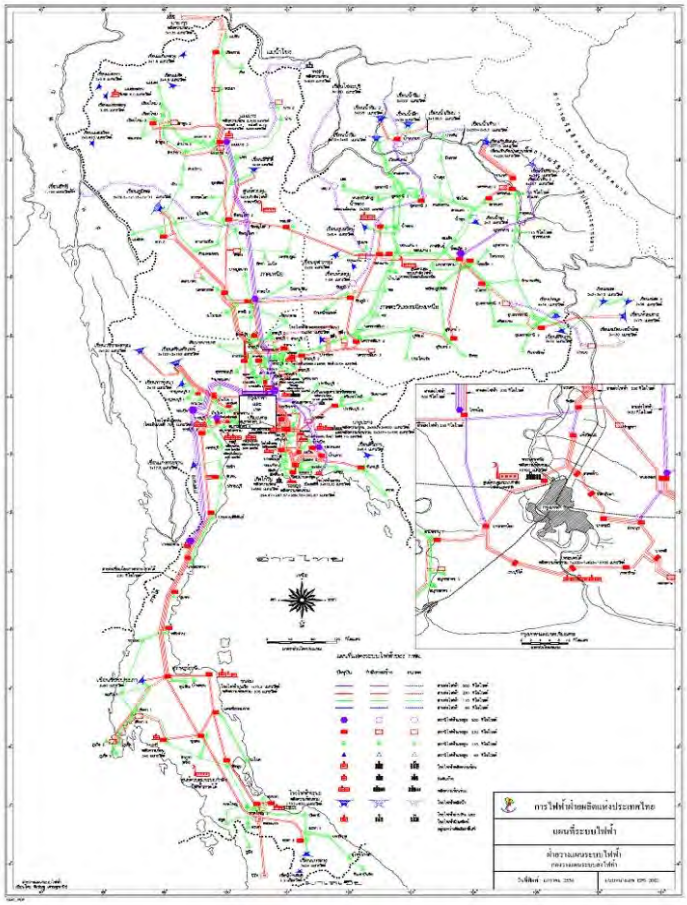
๖.๑.๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาศูนย์เรียนรู้เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Smart Learning)

๖.๒) โครงการปรับปรุง / แก้ไขปัญหาระบบส่งไฟฟ้า โดยการติดตั้งระบบกักเก็บพลังงานที่จังหวัดชัยภูมิและลพบุรี เพื่อรองรับผลกระทบจากพลังงานหมุนเวียน เป็นการดำเนินการขับเคลื่อนการดำเนินงานสมาร์ทกริดของประเทศไทย ในระยะสั้น ปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ โดย กฟผ. จะติดตั้งระบบกักเก็บพลังงานที่สถานีไฟฟ้าแรงสูงบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ขนาด ๑๖ เมกะวัตต์ - ชั่วโมง และที่สถานีไฟฟ้าแรงสูงชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ขนาด ๒๑ เมกะวัตต์ - ชั่วโมง เนื่องจากที่สถานีไฟฟ้าแรงสูงทั้งสองแห่ง มีพลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์เชื่อมต่อเข้าระบบไฟฟ้าปริมาณมาก และส่งผลให้มีกำลังไฟฟ้าส่วนเกินเป็นปริมาณที่สูง

๖.๓) โครงการปรับปรุง / แก้ไขปัญหาระบบส่งไฟฟ้า โดยการติดตั้งระบบกักเก็บพลังงานในระบบโครงข่ายไฟฟ้า เพื่อรองรับผลกระทบจากพลังงานหมุนเวียนในระยะต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนการผลิตไฟฟ้าจากโรงไฟฟ้าพลังงานลมและพลังงานแสงอาทิตย์ในปริมาณมาก ทำให้เกิดการผันผวนของกำลังผลิตไฟฟ้าและปัญหาคุณภาพไฟฟ้า กฟผ. จึงพิจารณาความจำเป็นในการติดตั้งระบบกักเก็บพลังงานในระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Grid Energy Storage) โดยการติดตั้ง Battery Energy Storage System) ที่สถานีไฟฟ้าแรงสูงต่าง ๆ เพื่อรองรับการเชื่อมต่อของโรงไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียน รวมทั้งเพื่อแก้ปัญหาคุณภาพไฟฟ้าที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๖.๔) โครงการพัฒนาสมาร์ทกริด สมาร์ทซิตี้ ในเขตพื้นที่โรงไฟฟ้า กฟผ. และพื้นที่ร่วมพัฒนา

แผนพัฒนาโครงการสมาร์ทซิตี้ ในเขตพื้นที่โรงไฟฟ้า กฟผ. และพื้นที่ร่วมพัฒนาอื่น ๆ เช่น โครงการนำร่องเพื่อพัฒนาโครงการสมาร์ทซิตี้ ในพื้นที่รอบโรงไฟฟ้าแม่เมาะ (โครงการแม่เมาะ สมาร์ทซิตี้) ให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเมืองอัจฉริยะของประเทศไทย และส่งเสริมพื้นที่สีเขียวรอบโรงไฟฟ้า ตลอดจนยกระดับคุณภาพชีวิตและเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตของชุมชนรอบโรงไฟฟ้าให้ดีขึ้น

ภาพที่ ๔ แผนที่ระบบส่งไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมาธิการ

๑. จากปริมาณไฟฟ้าสำรองล้นความต้องการ ส่งผลให้รัฐบาลต้องจ่าย “ค่าความพร้อมจ่าย” ไฟฟ้ากับโรงไฟฟ้าเอกชนปีละจำนวนมาก เพราะได้ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าในลักษณะไม่ซื้อไฟฟ้าก็ต้องจ่าย ซึ่งมีหลายโรงไฟฟ้าที่ไม่ได้เดินเครื่องผลิตไฟฟ้าเต็มที่ แต่ได้รับเงินค่าพร้อมจ่ายทุกปี โดยเงินจำนวนดังกล่าวที่จ่ายให้โรงไฟฟ้ามาจากประชาชนที่จ่ายค่าไฟฟ้า รัฐบาลควรเจรจาขอลด “ค่าความพร้อมจ่าย” ลง รวมทั้ง รัฐควรกำหนดมาตรการ หลักเกณฑ์ วิธีการในการตรวจสอบ “ค่าความพร้อมจ่าย” เพื่อป้องกันการจ่ายค่าความพร้อมจ่าย ทั้งที่ข้อเท็จจริงผู้ผลิตไฟฟ้า อาจมีช่วงระยะเวลาที่ไม่พร้อมจ่าย

รัฐบาลควรส่งเสริม ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบการรับซื้อไฟฟ้า ประเภทสัญญาที่ได้รับค่าพลังงานไฟฟ้าแต่ไม่ได้รับค่าพลังไฟฟ้า และการไฟฟ้าไม่สั่งการเดินเครื่อง (Non Firm) ให้เป็นสัญญาประเภทที่ได้รับเงินทั้งค่าพลังงานไฟฟ้า และค่าพลังไฟฟ้า โดยการไฟฟ้ามีการสั่งการเดินเครื่องได้ (Firm) ทั้งนี้เพื่อให้การไฟฟ้าสามารถรับรู้ถึงกำลังการผลิตที่แน่นอน และสามารถสั่งจ่ายได้

๒. รัฐบาลซึ่งมีบทบาทในการกำกับดูแลพลังงานของประเทศ ควรมีหลักเกณฑ์วิธีการ ในการกำหนดเพดานรักษาระดับราคาค่าไฟฟ้าไว้เพื่อมิให้ค่าไฟฟ้าสูงเพิ่มขึ้นไปเรื่อย ๆ

เพราะจะทำให้ค่าไฟฟ้าของทั้งประเทศไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นได้ และกระทบค่าครองชีพ ความเป็นอยู่ และเป็นภาระของประชาชน โดยการแก้ไขพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนของกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยเพิ่มวัตถุประสงค์ และการเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อการนี้

๓. ภายใต้การวางแผนแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทยที่ผิดพลาด ส่งผลให้ปริมาณกำลังไฟฟ้าสำรองล้นเกินความต้องการ และผลักภาระต่าง ๆ ให้ประชาชนรับผิดชอบในรูปแบบ “ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft)” เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ความผิดพลาดในการพยากรณ์กำลังไฟฟ้าสำรองผิดพลาด รัฐบาลควรมีข้อมูลในทุกมิติเพื่อใช้ในการพยากรณ์การใช้ไฟฟ้าของประเทศ รวมถึงข้อมูลประเภทผู้ผลิตไฟฟ้าใช้เอง (Prosumer) เพื่อให้มีปริมาณไฟฟ้าสำรองอยู่ในปริมาณที่เหมาะสม ประมาณ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ของปริมาณการผลิต ซึ่งจะเป็นการลดภาระค่าไฟฟ้าที่ประชาชนจะต้องแบกรับภาระ พร้อมทั้งควรเร่งรัดโครงการยานยนต์ไฟฟ้าและระบบการกักเก็บพลังงาน ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อดูซับปริมาณไฟฟ้าสำรอง

๔. การลดกำลังการผลิตไฟฟ้าในระยะสั้นลง เช่น การยกเลิกหรือเลื่อนโครงการโรงไฟฟ้าที่ยังไม่มีการลงนามในสัญญาซื้อขายออกไป หรือการเจรจาปลดโรงไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพต่ำออกจากระบบก่อนกำหนด

๕. การรับซื้อไฟฟ้าจากโครงการภาครัฐ (Policy Expense : PE) ในโครงการต่าง ๆ ในอัตราการซื้อขายไฟฟ้าแบบ Feed-in Tariff (FiT) ควรเป็นอัตราเดียวกัน และราคาซื้อขาย FiT ไม่ควรเกินกว่าราคาค่าไฟฟ้าขายส่ง หากมีส่วนต่างราคารับซื้อไฟฟ้า รัฐบาลควรเป็นผู้แบกภาระค่าส่วนต่างเอง

๓.๒ แผนพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้า

กระทรวงพลังงานมีนโยบายการกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทยเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการกำกับดูแลและกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการพลังงาน ซึ่งจะมีการทบทวนและปรับปรุงทุก ๕ ปี เพื่อให้นโยบายมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี รวมทั้งแผนพัฒนาพลังงานด้านไฟฟ้าของประเทศ โดยนำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) พิจารณาและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

กพช. ได้มีมติรับทราบแนวทางการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ โดยสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) จะดำเนินการจัดทำร่างนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ ให้แล้วเสร็จ และนำเสนอ กพช. พิจารณาและมอบให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ดำเนินการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ ให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๔ ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ทั้งนี้ ในช่วงเปลี่ยนผ่านนโยบายดังกล่าว กกพ. จะยังคงใช้หลักเกณฑ์ตามนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ปี ๒๕๕๘ ตามมติ กพช. เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ เพื่อใช้กำกับอัตราค่าไฟฟ้าไปก่อน ซึ่งปัจจุบัน สนพ. ได้ศึกษาและ

จัดทำนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ แล้วเสร็จ โดยได้มีการจัดสัมมนารับฟังความคิดเห็น รวมทั้งประชุมหารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

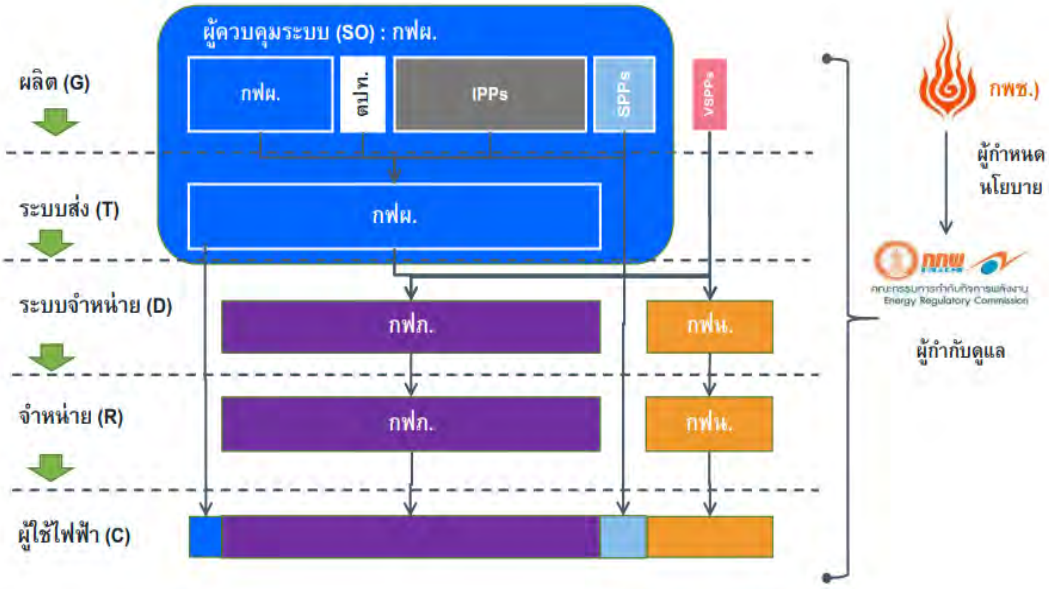
การพิจารณาโครงสร้างค่าไฟฟ้า มีนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าเดิม ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ได้กำหนดแนวทางแนวทางการปรับปรุงโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ตั้งแต่ปี ๒๕๕๔ ดังนี้

๑) ให้ผู้ใช้ไฟฟ้าแต่ละประเภทมีอัตราค่าไฟฟ้าเป็นอัตราเดียวกันทั่วประเทศ (Uniform Tariff) ยกเว้นธุรกิจบนเกาะ กรณีที่เป็นการตกลงซื้อขายไฟฟ้าระหว่างกัน โดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของศูนย์ควบคุมระบบกำลังไฟฟ้าแห่งชาติ และโครงข่ายระหว่างประเทศ

๒) อัตราค่าไฟฟ้า ต้องสะท้อนรายได้ที่พึงได้รับ (Allowed revenue) ซึ่งคิดจากต้นทุนและผลตอบแทนที่เหมาะสมของแต่ละประเภท เช่น การผลิตไฟฟ้า (Generation : G) ระบบส่งไฟฟ้า (Transmission : T) ระบบจำหน่ายไฟฟ้า (Distribution : D) และการค้าปลีกไฟฟ้า (Retail : R) แยกออกจากกัน

๓) ให้พิจารณาผลตอบแทนของการไฟฟ้าภายใต้เงื่อนไขการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งจูงใจให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิภาพ

๔) ให้อ้างอิงผลตอบแทนของการไฟฟ้าจากระบบอัตราส่วนผลตอบแทนต่อเงินลงทุน เพื่อการดำเนินงาน (Return on Invested Capital : ROIC) ที่สะท้อนผลตอบแทนจากการลงทุน ในรูปต้นทุนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weighted Average Cost of Capital : WACC) พร้อมทั้งทบทวนความเหมาะสมของสินทรัพย์ที่คิดผลตอบแทน

ภาพที่ ๕ โครงสร้างอุตสาหกรรมไฟฟ้าไทยในปัจจุบันแบบ Enhanced Single Buyer Model : ESBM

โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ประกอบด้วย

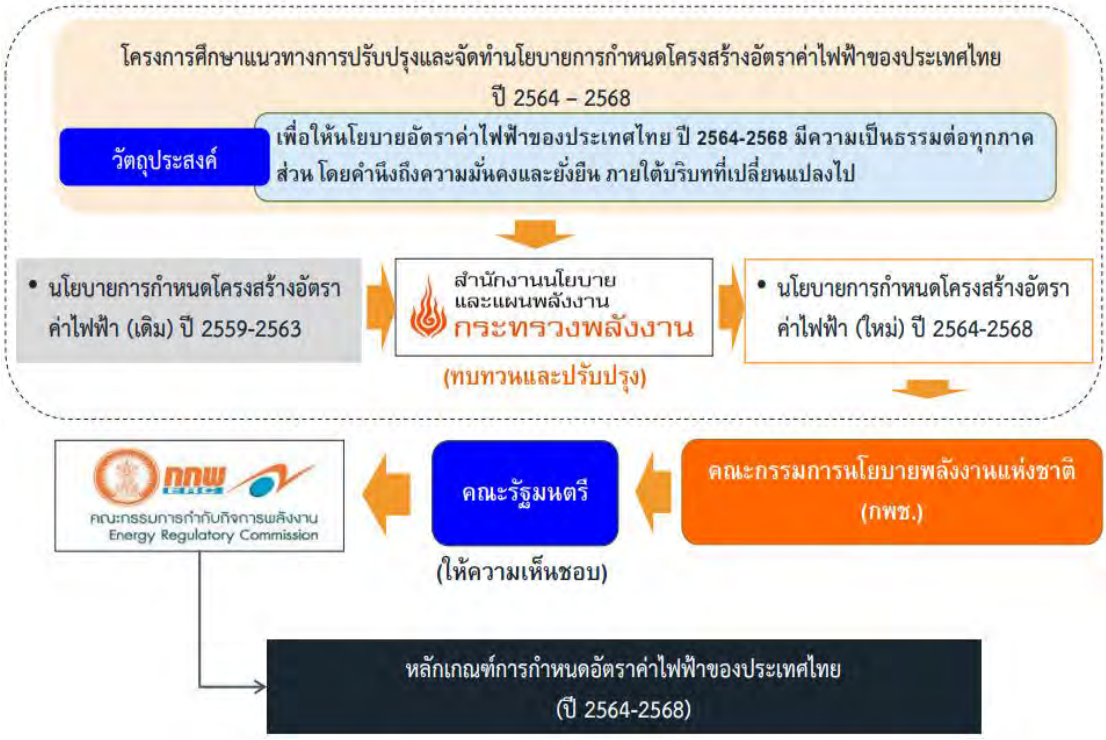
(ค่าไฟฟ้าฐาน + ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft)) x จำนวนหน่วยไฟฟ้า + ค่าบริการรายเดือน + ภาษีมูลค่าเพิ่ม ร้อยละ ๗

ค่าไฟฟ้าฐาน ประกอบด้วย ก่อสร้างโรงไฟฟ้า ระบบสายส่ง ระบบจำหน่าย ค่าการผลิตพลังงานไฟฟ้าภายใต้สมมติฐานความต้องการใช้ไฟฟ้า ราคาเชื้อเพลิง และผลตอบแทน ณ วันที่กำหนดโครงสร้างค่าไฟฟ้า

ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) ประกอบด้วย ค่าไฟฟ้าที่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่ายที่อยู่นอกเหนือการควบคุม เช่น ค่าเชื้อเพลิงและค่าซื้อไฟฟ้าที่เปลี่ยนไปจากค่าไฟฟ้าฐาน ค่าใช้จ่ายตามนโยบายรัฐบาล ได้แก่ ราคารับซื้อไฟฟ้า (Adder) มาตรการส่งเสริมการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน Feed-in Tariff : FiT) กองทุนพัฒนารอบโรงไฟฟ้า โดยทบทวนเป็นรอบทุก ๔ เดือน

ค่าบริการรายเดือน ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ การให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้าในแต่ละเดือน การจดหน่วย การให้บริการผู้ใช้ไฟฟ้า และการคำนวณ การออกบิล และการเรียกเก็บเงิน

แนวทางการหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้า ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘

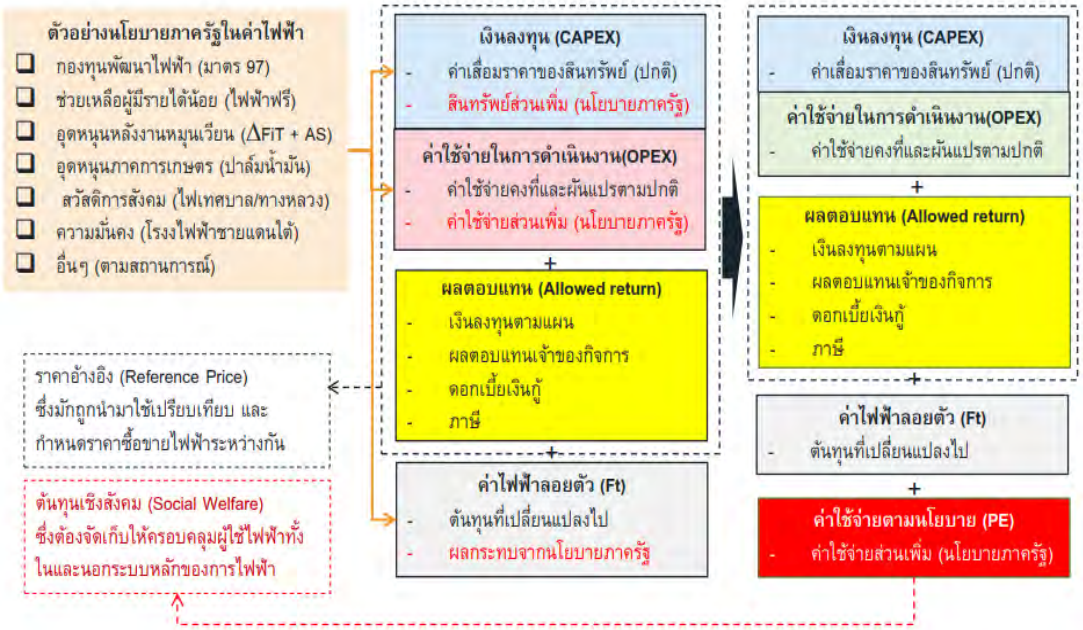

ภาพที่ ๖ กระบวนการปรับปรุงนโยบายโครงสร้างค่าไฟฟ้าปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ และการนำไปใช้

ร่างแนวทางการปรับปรุงนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ อยู่ภายใต้โครงการศึกษาแนวทางการปรับปรุงนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ ของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ประกอบด้วยประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

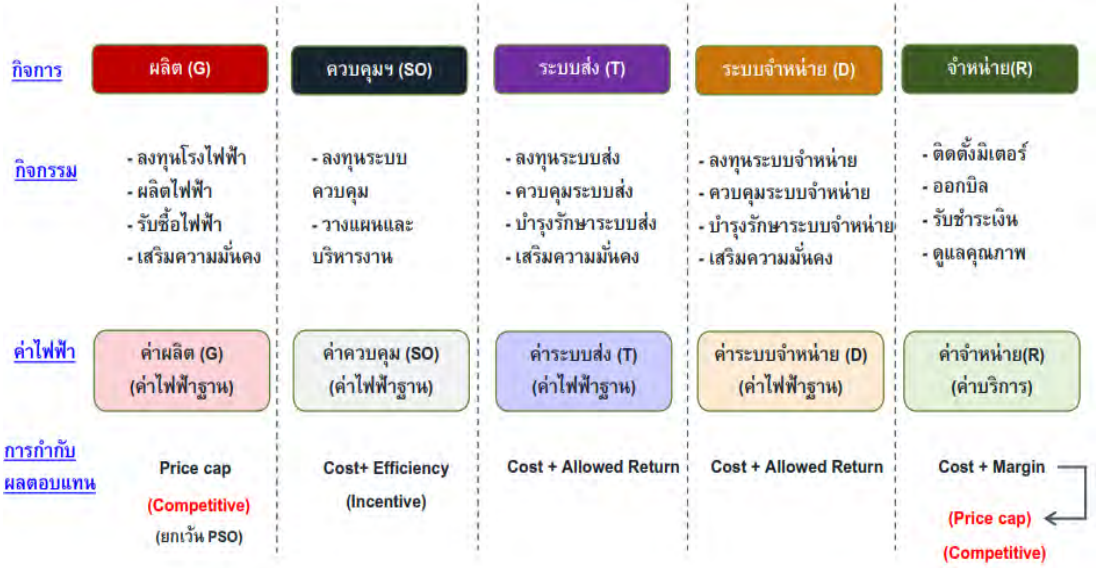
๑) การให้ความสำคัญกับต้นทุนและการกระจายภาระค่าใช้จ่ายในการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบไฟฟ้า โดยอัตราค่าไฟฟ้าต้องคำนึงถึงต้นทุนในการรักษาเสถียรภาพและความมั่นคงของระบบไฟฟ้า โดยเทียบเคียงกับหลักการในการให้บริการเสริมความมั่นคงของระบบไฟฟ้า (Ancillary Service) เพื่อให้รายรับที่เรียกเก็บจากผู้สร้างความผันผวนต่อระบบไฟฟ้ามีความสมดุลกับค่าใช้จ่ายในการเสริมสร้างความมั่นคงในระบบไฟฟ้า และกระจายภาระค่าใช้จ่ายดังกล่าวไปยังผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

๒) แยกองค์ประกอบค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่ม (Additional Cost) อันเกิดจากผลกระทบของนโยบายภาครัฐ (Policy Expense) เช่น กองทุนพัฒนาไฟฟ้า (มาตรา ๙๗) ช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อย (ไฟฟ้าฟรี) อุดหนุนพลังงานหมุนเวียน อุดหนุนภาคการเกษตร (ปาล์มน้ำมัน) สวัสดิการสังคม (ไฟเทศบาล / ทางหลวง) ความมั่นคง (โรงไฟฟ้าชายแดนใต้) อื่น ๆ (ตามสถานการณ์) เป็นต้น ให้มีองค์ประกอบค่าใช้จ่ายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายภาครัฐ อันหมายถึง ต้นทุนส่วนเพิ่มที่แตกต่างไปจากการดำเนินกิจการอย่างมีประสิทธิภาพตามปกติของผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้า ซึ่งใช้เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของภาครัฐและต้องกระจายภาระดังกล่าวไปยังผู้ใช้ไฟฟ้าอย่างเหมาะสม ครอบคลุม และเป็นธรรม

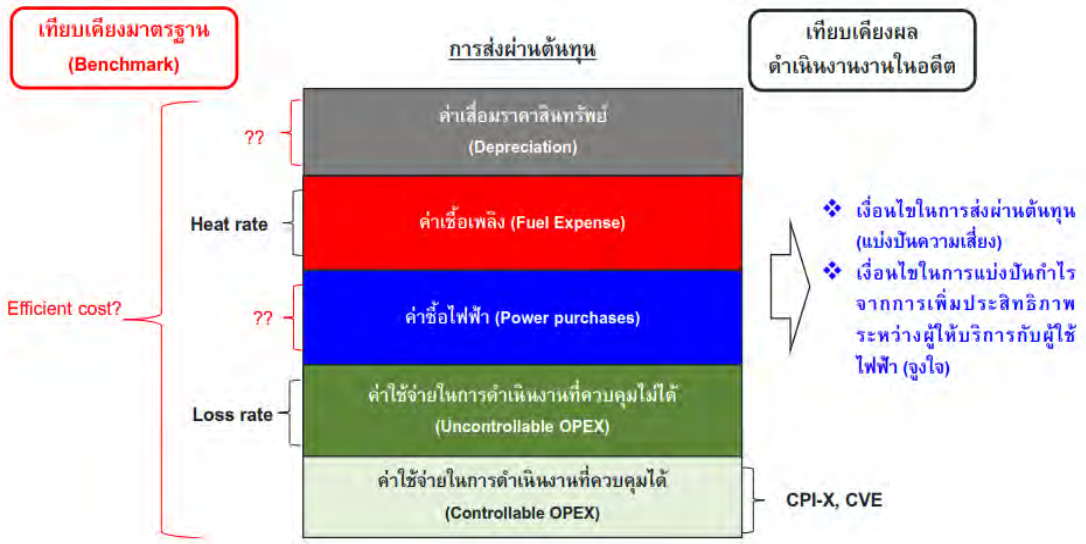
ภาพที่ ๗ องค์ประกอบค่าใช้จ่ายส่วนเพิ่ม (Additional Cost) อันเกิดจากผลกระทบของนโยบายภาครัฐ

๓) สะท้อนโครงสร้างอัตราบนพื้นฐานของรายได้ที่พึงได้รับ (Allowed Revenue) แยกตามประเภทกิจการไฟฟ้า โดยอัตราค่าไฟฟ้าต้องสะท้อนรายได้ที่พึงได้รับ ซึ่งคำนวณจากต้นทุนและผลตอบแทนที่เหมาะสมของแต่ละประเภทใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้า

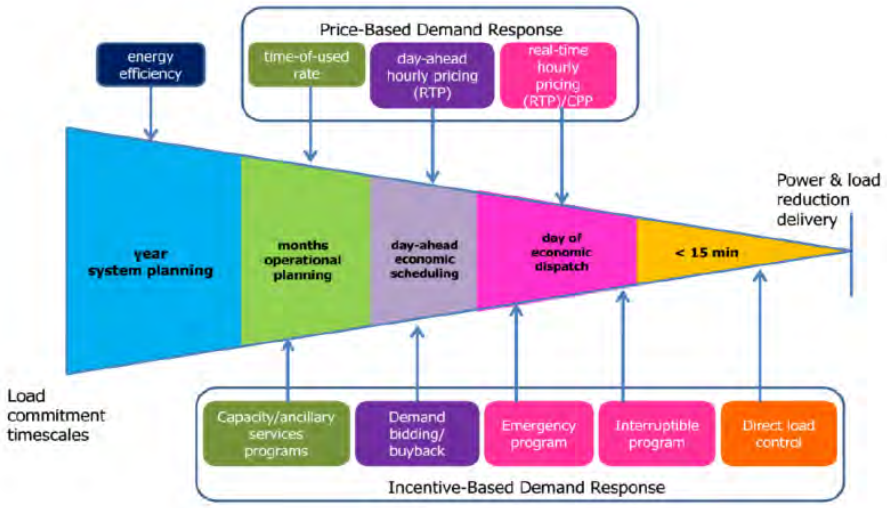
ภาพที่ ๗ โครงสร้างบนพื้นฐานของรายได้ที่พึงได้รับ (Allowed Revenue) แยกตามประเภทกิจการไฟฟ้า

๔) ยกระดับการกำกับดูแลแบบจูงใจ (Incentive Regulation) โดยมุ่งเน้นการเทียบเคียงมาตรฐาน (Benchmark) ที่ครอบคลุมและเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ควบคู่กับการเทียบเคียงกับผลการดำเนินงานในอดีต

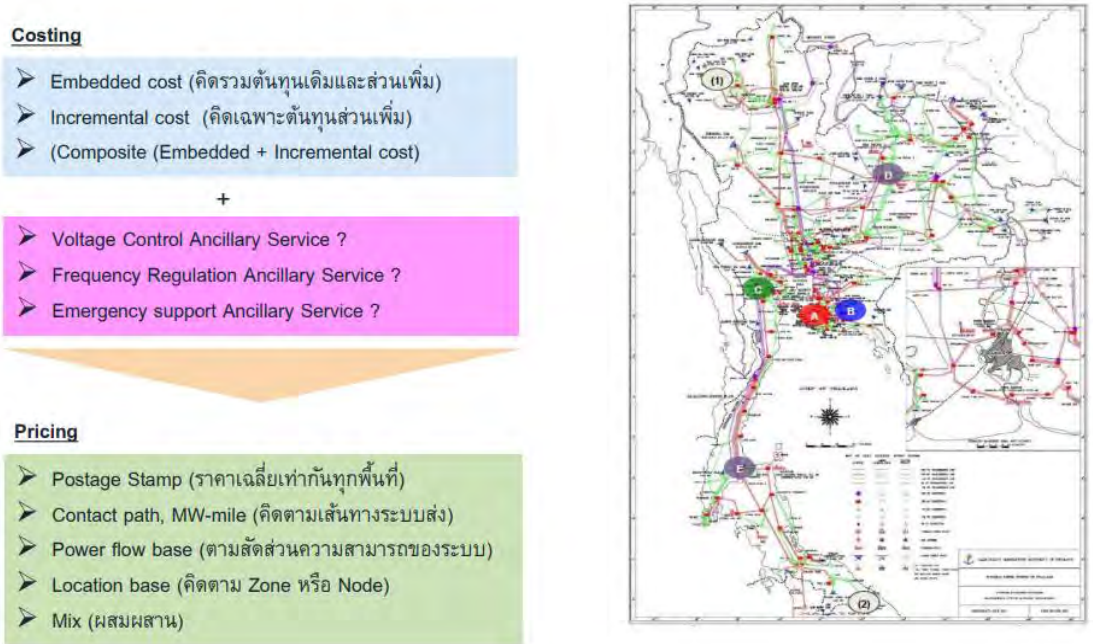
ภาพที่ ๘ การกำกับดูแลแบบจูงใจ (Incentive Regulation) โดยมุ่งเน้นเทียบเคียงมาตรฐาน (Benchmark)

๕) การส่งสัญญาณให้ผู้ใช้ไฟฟ้าปรับพฤติกรรมเพื่อเสริมประสิทธิภาพของระบบไฟฟ้าโดยรวม โดยอัตราค่าไฟฟ้าขายปลีก ควรส่งสัญญาณให้ผู้ใช้ไฟฟ้ามีการปรับพฤติกรรมการใช้ไฟฟ้าให้สอดคล้องกับประสิทธิภาพของระบบไฟฟ้าโดยรวมได้ประยุกต์ใช้แนวคิดหลักความร่วมมือในการตอบสนองการตอบสนองด้านโหลด (Demand Response)

ภาพที่ ๙ การส่งสัญญาณให้ผู้ใช้ไฟฟ้าปรับพฤติกรรมเพื่อเสริมประสิทธิภาพของระบบไฟฟ้าโดยรวม

๖) การเตรียมพร้อมสำหรับอัตราค่าใช้บริการระบบส่งและระบบจำหน่าย (Wheeling Charge) โดยให้มีการศึกษาและดำเนินการประกาศใช้อัตราค่าใช้บริการระบบส่งและระบบจำหน่าย

ภาพที่ ๑๐ การเตรียมพร้อมสำหรับอัตราค่าใช้บริการระบบส่งและระบบจำหน่าย (Wheeling Charge)

๗) เพิ่มทางเลือกให้แก่ผู้ใช้ไฟฟ้า โดยกำหนดให้มีการพิจารณากำหนดอัตราค่าไฟฟ้าเพื่อเป็นทางเลือกให้ผู้ใช้ไฟฟ้าตามความเหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ ตามที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เห็นสมควร เช่น อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทเติมเงิน (Prepaid) อัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ให้ความร่วมมือในการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบไฟฟ้าแบบชั่วคราว (Temporary Demand Response Programs)

๘) กรณียกเว้นสำหรับอัตราค่าไฟฟ้าที่ไม่อยู่ภายใต้หลักการจัดเก็บอัตราไฟฟ้าเดียวกันทั่วประเทศ (Uniform Tariff) โดยอัตราค่าไฟฟ้าสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าแต่ละประเภทต้องเป็นอัตราเดียวกันทั่วประเทศ ยกเว้นในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่เป็นการตกลงซื้อขายไฟฟ้าระหว่างกันโดยไม่อยู่ภายใต้การควบคุมของศูนย์ควบคุมระบบกำลังไฟฟ้าแห่งชาติ

(๒) กรณีเป็นการซื้อขายไฟฟ้าบนพื้นที่เกาะ

(๓) กรณีที่เป็นการซื้อขายไฟฟ้าระหว่างประเทศ

(๔) กรณีที่เป็นผู้ใช้ไฟฟ้าที่มีความต้องการคุณภาพหรือบริการด้านไฟฟ้าที่แตกต่างจากปกติ

(๕) กรณีอื่น ๆ โดยให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ

๙) ใช้หลักการดูแลช่วยเหลือแบบมุ่งเป้าหมาย (Targeted Subsidy) ในการดูแลช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสซึ่งมีลักษณะเป็นผู้ใช้ไฟฟ้าบ้านอยู่อาศัยที่มีรายได้น้อย

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมาธิการ

๑. การคิดอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ในอัตรา ๑.๑๕๑ บาทต่อหน่วย ซึ่งเป็นการคิดค่าบริการที่ซ้ำซ้อนกับต้นทุนระบบโครงข่ายไฟฟ้าที่อยู่ในสูตรการคิดค่าไฟฟ้า ดังนั้นจึงไม่ควรคิดค่าบริการเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าในอัตราที่แพงเกิน ทั้งนี้เพื่อเกิดแรงจูงใจ และรองรับโครงการต่าง ๆ ในอนาคต เช่น การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานทดแทนและซื้อขายไฟฟ้าระหว่างเอกชนกับเอกชน หรือ Peer-to-Peer (P2P) ผ่านระบบจำหน่ายไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย เป็นต้น

๒. หากไม่สามารถลดอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ในอัตรา ๑.๑๕๑ บาทต่อหน่วยได้ ควรนำจำนวนเงินที่ได้รับจากค่าบริการดังกล่าวทั้งหมดให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เป็นผู้รักษาบัญชี และนำเงินจำนวนดังกล่าวไปสมทบกับโครงการที่จะสร้างโครงข่ายไฟฟ้า โดยไม่กระทบกับงบประมาณที่ภาครัฐจัดสรร และไม่กระทบกับค่าไฟฟ้าซึ่งถือเป็นภาระของประชาชนในระยะยาว และควรพัฒนาระบบโครงข่ายไฟฟ้าสมาร์ทกริด ของประเทศ (Smart Grid) เพื่อรองรับผลกระทบจากพลังงานหมุนเวียนในระยะต่าง ๆ จากการผลิตไฟฟ้าพลังงานลมหรือพลังงานแสงอาทิตย์ในปริมาณมาก เพื่อมิให้เกิดการผันผวนของกำลังการผลิตไฟฟ้าและปัญหาคุณภาพไฟฟ้าขึ้นได้ในอนาคต

๓. การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย ควรทบทวน พิจารณาการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม และค่าบริการรายปี ในการอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการโทรคมนาคม ติดตั้งสายสื่อสารบนระบบโครงข่ายไฟฟ้าใหม่ เนื่องจากอัตราการจัดเก็บเดิมใช้มานาน ซึ่งไม่ให้สอดคล้องกับต้นทุนการลงทุนในปัจจุบันเนื่องจากจะทำให้ต้นทุนการลงทุนระบบจำหน่ายไฟฟ้าลดลง ส่งผลให้ค่าไฟฟ้าในภาพรวมลดลง

๔. รัฐบาลควรลดการก่อสร้างโรงไฟฟ้าลง โดยการเร่งรัดส่งเสริม สนับสนุนโครงการโซล่าร์รูฟเสรีให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อเป็นการลดระบบผลิตไฟฟ้าที่ปัจจุบันใช้เชื้อเพลิง LNG ซึ่งมีราคาสูงเป็นหลัก ลดการก่อสร้างระบบส่ง และระบบจำหน่าย ซึ่งไม่ต้องลงทุนก่อสร้างเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อต้นทุนทั้ง ๓ ระบบลดลง อัตราค่าไฟฟ้าสามารถลดลงได้

๕. ระบบส่ง ระบบจำหน่าย รัฐบาลควรเร่งรัดให้เกิดการพัฒนาระบบโครงข่ายอัจฉริยะ (Smart Grid) และระบบ Microgrid โดยเร็ว เพื่อทำให้ระบบการส่ง การจำหน่ายไฟฟ้ามีประสิทธิภาพ รวมทั้งรองรับไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานหมุนเวียน

๓.๓ ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าแต่ละประเภท

พลังงานเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในภาคประชาชน ภาคการผลิต ภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม ดังนั้นการจัดหาพลังงานให้มีปริมาณที่เพียงพอ มีราคาที่เหมาะสมและความมีเสถียรภาพด้านความมั่นคง สอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้

พลังงานที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ คือ พลังงานสิ้นเปลืองและพลังงานหมุนเวียน โดยพลังงานสิ้นเปลืองคือ พลังงานที่ใช้แล้วหมดไป ซึ่งรวมถึงก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน เป็นต้น ส่วนพลังงานหมุนเวียน คือ พลังงานที่ได้จากน้ำ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น

ในการจัดหาพลังงาน ได้มีการกำหนดนโยบายพลังงานที่ต้องคำนึงถึงหลักการ ดังนี้

- ต้องมีแหล่งสำรองพลังงานที่เพียงพอ และแน่นอน เพื่อความมั่นคงในการจัดหา
- ต้องมีการกระจายแหล่งของพลังงาน และชนิดของพลังงาน เพื่อลดความเสี่ยงโดยหลีกเลี่ยงการพึ่งพาพลังงานจากแหล่งเดียว หรือชนิดเดียว
- ต้องมีราคาที่เหมาะสม เพื่อให้ต้นทุนการผลิตต่ำ
- ก่อให้เกิดมลพิษน้อย หรืออาจจะเป็นพลังงานไม่สะอาด แต่มีเทคโนโลยีที่ควบคุมมลพิษได้

นอกจากพิจารณาชนิดของเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าแล้ว จะต้องพิจารณาประเภทของโรงไฟฟ้าประกอบด้วยโรงไฟฟ้าแต่ละประเภทมีความเหมาะสมในการผลิตไฟฟ้าตามความต้องการในแต่ละช่วงเวลาที่ต่างกันและโรงไฟฟ้าแต่ละประเภทก็มีการใช้เชื้อเพลิงที่แตกต่างกันด้วย โดย กฟผ. มีกำหนดใช้ประเภทโรงไฟฟ้า และชนิดของเชื้อเพลิงในแต่ละช่วงเวลาดังนี้

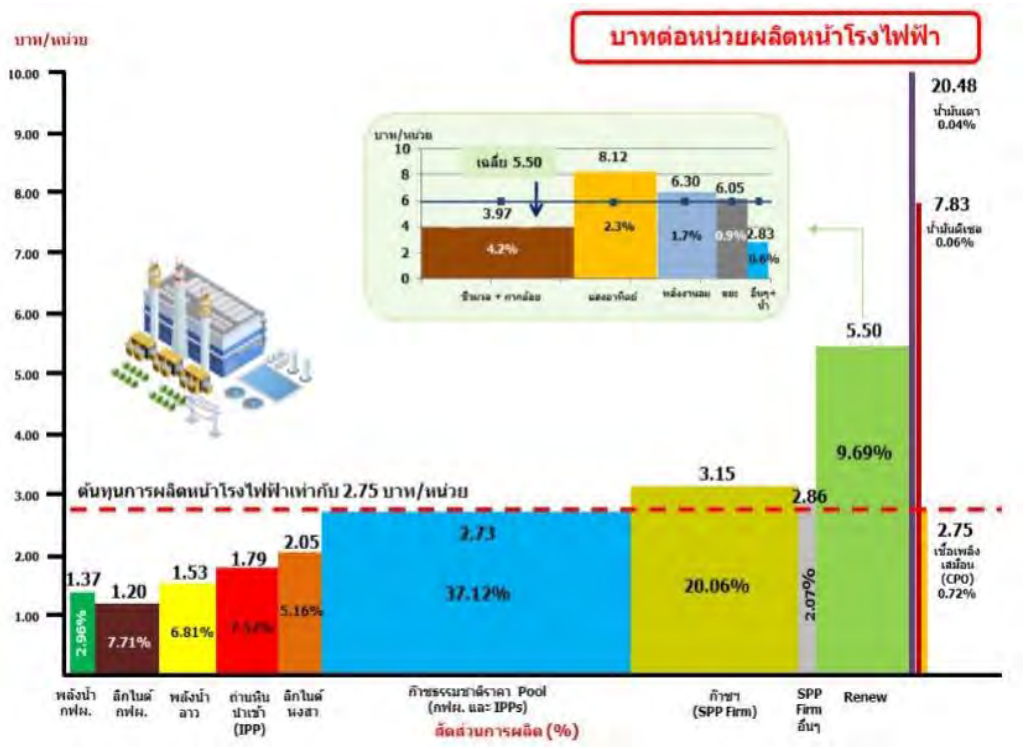
- โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้า ตามความต้องการพื้นฐาน (Base Load Plant) เป็นโรงไฟฟ้าที่ต้องเดินเครื่องอยู่ตลอดเวลา จึงเป็นโรงไฟฟ้าที่ใช้เชื้อเพลิงถูก เป็นลำดับแรก ได้แก่ โรงไฟฟ้าพลังงานความร้อน (Thermal) ซึ่งใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม (Combined Cycle) ซึ่งใช้ก๊าซธรรมชาติ เป็นเชื้อเพลิง

- โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าช่วงที่มีความต้องการไฟฟ้าปานกลาง (Intermediate Plant) จะใช้โรงไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม (Combined Cycle) ซึ่งใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง

- โรงไฟฟ้าที่ผลิตพลังงานไฟฟ้าช่วงที่มีความต้องการไฟฟ้าสูงสุด (Peaking Plant) มีลักษณะของการเดินเครื่องเป็นช่วงเวลาที่มีความต้องการสูงสุดเท่านั้น ได้แก่ โรงไฟฟ้าพลังน้ำ และโรงไฟฟ้าแบบสูบกลับ

ซึ่งในการผลิตไฟฟ้าเชื้อเพลิงแต่ละประเภทจะมีต้นทุนการผลิตไฟฟ้าที่ไม่เท่ากัน โดยต้นทุนการผลิตไฟฟ้ามีราคาที่แตกต่างกัน ราคาหน้าโรงไฟฟ้าเฉลี่ย จำนวน ๒.๗๕ บาทต่อหน่วย ทั้งนี้สามารถจำแนกต้นทุนการผลิตไฟฟ้า ดังนี้

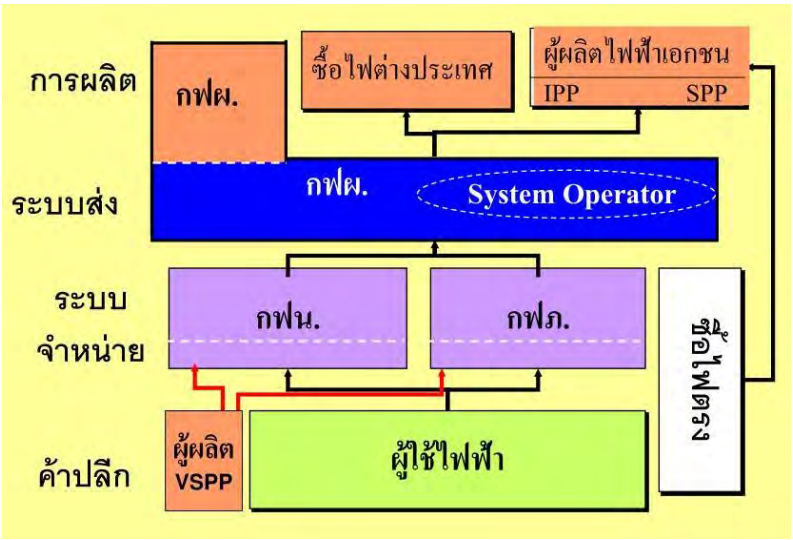
- พลังงานน้ำ (กฟผ.) ๑.๓๗ บาทต่อหน่วย
- ลิกไนต์ (กฟผ.) ๑.๒๐ บาทต่อหน่วย
- ถ่านหิน (นำเข้า) ๑.๗๕ บาทต่อหน่วย
- พลังงานน้ำ (ลาว) ๑.๕๓ บาทต่อหน่วย
- ลิกไนต์ (หงสา) ๒.๐๕ บาทต่อหน่วย
- ก๊าซธรรมชาติ (กฟผ.) ๒.๗๕ บาทต่อหน่วย
- ก๊าซ ๓.๑๕ บาทต่อหน่วย
- พลังงานทดแทน ราคาเฉลี่ย ๓.๑๕ บาทต่อหน่วย

ภาพที่ ๑๑ ต้นทุนการผลิตไฟฟ้าตามประเภทเชื้อเพลิงหน้าโรงไฟฟ้า ปี ๒๕๖๒

๓.๔ ต้นทุนค่าไฟฟ้าจำแนกเป็น ๔ ส่วน คือ ต้นทุนการผลิต ต้นทุนจากระบบส่ง ต้นทุนจากระบบจำหน่ายและผู้ใช้ไฟฟ้า

ปัจจุบันโครงสร้างอุตสาหกรรมไฟฟ้าไทยเป็นแบบระบบผู้ซื้อรายเดียว (Enhanced Single Buyer : ESB) โดยมีการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นผู้ซื้อไฟฟ้าหลัก ในส่วนโครงสร้างกิจการไฟฟ้า แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

ภาพที่ ๑๒ โครงสร้างอุตสาหกรรมไฟฟ้าไทยเป็นแบบระบบผู้ซื้อรายเดียว (Enhanced Single Buyer : ESB)

๑) การผลิตไฟฟ้า (Generation : G) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นผู้ผลิตไฟฟ้าหลักร้อยละ ๓๒ และมีผู้ผลิตไฟฟ้ารายอื่น ๆ ประกอบด้วย ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ (Independent Power Producer : IPP) มีปริมาณการผลิตมากกว่า ๙๐ เมกะวัตต์ จำนวน ๑๒ บริษัท คิดเป็นร้อยละ ๒๙ ของการผลิตไฟฟ้า มีกำลังการผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๑๔,๘๗๓.๕๐ เมกะวัตต์ ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็ก (Small Power Producer : SPP) มีปริมาณการผลิตมากกว่า ๑๐ เมกะวัตต์ แต่ไม่เกิน ๙๐ เมกะวัตต์ แบ่งเป็นประเภทสัญญา Firm ระบบ Cogeneration จำนวน ๗๖ บริษัท และระบบพลังงานหมุนเวียน (Renewable) จำนวน ๑๗ บริษัท ประเภทสัญญา Non-Firm ระบบ Cogeneration จำนวน ๖ บริษัท และระบบพลังงานหมุนเวียน (Renewable) จำนวน ๕๗ บริษัท คิดเป็นร้อยละ ๑๙ ของการผลิตไฟฟ้า มีกำลังการผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๙,๔๖๔.๔๔ เมกะวัตต์ ผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กมาก (Very Small Power Producer : VSPP) มีปริมาณการผลิตไม่เกิน ๑๐ เมกะวัตต์ คิดเป็นร้อยละ ๘ ของการผลิตไฟฟ้าและซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของการผลิตไฟฟ้า มีกำลังการผลิตไฟฟ้าตามสัญญา จำนวน ๕,๗๒๐.๖๐ เมกะวัตต์

ต้นทุนการผลิตบาทต่อหน่วยของการผลิตไฟฟ้า (Generation : G) แบ่งเป็น

- ค่าใช้จ่ายตามนโยบายภาครัฐ	=	๐.๒๘	บาทต่อหน่วย
- ค่าซื้อไฟฟ้าเอกชนและต่างประเทศ	=	๒.๐๔	บาทต่อหน่วย
- ค่าเชื้อเพลิง	=	๐.๔๓	บาทต่อหน่วย
- ค่าโรงไฟฟ้า	=	๐.๒๓	บาทต่อหน่วย
- ค่ากองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้า	=	๐.๐๑	บาทต่อหน่วย
รวม	=	๒.๙๙	บาทต่อหน่วย

๒) การส่งไฟฟ้า (Transmission : T) การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย(กฟผ.) เป็นผู้ควบคุมระบบส่งไฟฟ้า (System Operation) ของ กฟผ. ทั้งหมดครอบคลุมทั่วประเทศ โดยมีระยะทางในระบบส่งไฟฟ้า จำนวน ๓๗,๐๘๓.๙๑๖ วงจร-กิโลเมตร มีต้นทุนของการส่งไฟฟ้า กฟผ. (Transmission : T) เท่ากับ ๐.๒๕ บาทต่อหน่วย

โครงการระบบสายส่งและสถานีไฟฟ้าแรงสูงของ กฟผ. มีจำนวนสถานีไฟฟ้าแรงสูง ๒๓๑ สถานี พิกัดหม้อแปลงไฟฟ้า จำนวน ๑๒๕,๙๖๙.๒๘ MVA ความยาวสายส่ง จำนวน ๓๗,๑๐๑.๔๖๐ วงจร - กิโลเมตร โดยจำแนกในพื้นที่นครหลวง จำนวน ๑๗ สถานี ภาคกลาง จำนวน ๗๘ สถานี ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๕๙ สถานี ภาคใต้ จำนวน ๓๓ สถานี และภาคเหนือ จำนวน ๔๔ สถานี

แรงดันไฟฟ้า (เควี)	เดือนมีนาคม 2564					
	ความยาวสายส่งไฟฟ้า (วงจร-กิโลเมตร)	ร้อยละ	จำนวนสถานีไฟฟ้าแรงสูง (สถานี)	ร้อยละ	พิกัดหม้อแปลงไฟฟ้า (เอ็มวีเอ.)	ร้อยละ
500	6,912.292	18.63	22	9.48	41,949.69	33.30
300	23.066	0.06	-	-	388.02	0.31
230	15,803.683	42.60	85	36.64	68,200.01	54.14
132	14,334.914	38.64	-	-	133.40	0.11
115	8.705	0.02	125	53.88	15,298.16	12.14
69	18.800	0.05	-	-	-	-
รวม	37,101.460	100.00	232	100.00	125,969.28	100.00

ภาพที่ ๑๓ ระบบส่งไฟฟ้าทั่วประเทศไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.)

อัตราค่าไฟฟ้าขายส่ง แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) ต้นทุนระบบส่ง คือ ต้นทุนค่าใช้จ่ายคงที่ (Fixed Costs) แบ่งเป็น

๑.๑) ค่าใช้จ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุน (Capital Expenditure : CAPEX) เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสินทรัพย์ถาวรในการสร้างรายได้ เช่น การลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าและระบบส่งไฟฟ้า เป็นต้น

๑.๒) ค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวกับการดำเนินงาน (Operating Expenditure : OPEX) เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินงานเพื่อให้กิจการสามารถดำเนินต่อไปได้ เช่น เงินเดือนพนักงาน ค่าซ่อมบำรุงรักษาโรงไฟฟ้าและระบบส่งไฟฟ้า เป็นต้น

ส่วนของต้นทุนค่าใช้จ่ายคงที่และผลตอบแทนในส่วนค่าใช้จ่ายอันมีลักษณะเป็นการลงทุนนั้น คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ เงินปกติ กกพ. ได้กำหนดกรอบพิจารณาให้ผลตอบแทนการลงทุนให้เป็นไปตามความเหมาะสม เช่น เงินลงทุนก่อสร้างโรงไฟฟ้าและระบบส่งไฟฟ้า

กลุ่มที่ ๒ เงินลงทุนเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน เป็นเงินลงทุนโครงการเฉพาะ เช่น การนำสายไฟฟ้าลงใต้ดิน การวางสายไฟฟ้าใต้ดินสำหรับรถไฟฟ้า การวางสายเคเบิลใต้น้ำ เป็นต้น กรณีดังกล่าวนี้ กกพ. ได้วางกรอบพิจารณาให้กำหนดผลตอบแทนเงินลงทุนในลักษณะอัตราดอกเบี้ยเงินกู้หลังหักภาษี ในอัตราร้อยละ ๒.๗๑

กลุ่มที่ ๓ เงินลงทุนสนับสนุนการดำเนินงานที่ไม่เกี่ยวกับการจำหน่ายไฟฟ้า เป็นเงินลงในในอาคารสถานที่ กรณีดังกล่าวนี้ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้กำหนดกรอบพิจารณาให้กำหนดผลตอบแทนเงินลงทุนโดยให้เฉพาะค่าเสื่อมราคาตามอายุของทรัพย์สิน

กลุ่มที่ ๔ เงินลงทุนนอกการกำกับ เป็นเงินที่ไม่เกี่ยวข้องกับการผลิตไฟฟ้า เช่น เงินลงทุนในบริษัทในเครือ กรณีดังกล่าวนี้ กกพ. ได้กำหนดกรอบการพิจารณาให้กำหนดผลตอบแทนเงินลงทุนตามอัตราค่าไฟฟ้า

๒) ต้นทุนระบบผลิต คือ ต้นทุนผันแปร (Variable Costs) ประกอบด้วย ค่าเชื้อเพลิงโรงไฟฟ้าของ กฟผ. ค่าใช้จ่ายตามนโยบายภาครัฐ (Policy Expense) และค่าซื้อไฟฟ้าสำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กในรูปแบบที่ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป (Firm) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายเล็กในรูปแบบที่ทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้าไม่เกิน ๕ ปี (Non-Firm) สำหรับผู้ผลิตไฟฟ้าเอกชนรายใหญ่ในประเทศ และผู้รับซื้อไฟฟ้าจากผู้ผลิตไฟฟ้ารายใหญ่ในต่างประเทศ (Foreign Independent Power Producer)

สำหรับอัตราค่าไฟฟ้าขายส่งของประเทศไทยนั้น เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ ปัจจุบันสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) อยู่ระหว่างดำเนินการศึกษาแนวทางการปรับปรุงและจัดทำนโยบายการกำหนดโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าของประเทศไทย ปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๘ นอกจากนี้ กกพ. ได้ดำเนินการยกร่างการจัดทำประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง กรอบหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราไฟฟ้า (Electricity Tariff Regulatory Framework) พ.ศ. .... เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราไฟฟ้าเช่นกัน

อัตราค่าไฟฟ้าสายส่งที่ กฟผ. จำหน่ายไฟฟ้าให้กับการไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) โดยแยกตามระดับแรงดันไฟฟ้า ค่าผลิตไฟฟ้า และค่าบริการระบบส่ง

ตารางที่ ๕ ตารางอัตราค่าไฟฟ้าสายส่งที่ กฟผ. จำหน่ายไฟฟ้าให้กับ กฟน. และ กฟภ.

ระดับแรงดัน	ค่าผลิตไฟฟ้า		ค่าบริการระบบส่ง		รวม	
	Peak	Off Peak	Peak	Off Peak	Peak	Off Peak
แรงดัน ๒๓๐ กิโลโวลต์	๓.๑๑๒๙	๒.๓๓๑๖	๐.๒๗๓๐	-	๓.๓๙๒๒	๒.๓๓๑๖
แรงดัน ๒๓๐, ๑๑๕, ๖๙ กิโลโวลต์	๓.๑๒๘๖	๒.๓๓๔๑	๐.๔๙๑๓	-	๓.๖๑๙๙	๒.๓๓๔๑
ณ ปลายสายส่ง ๖๙, ๑๑๕ กิโลโวลต์	๓.๑๙๔๘	๒.๓๕๕๕	๐.๘๕๒๘	-	๔.๐๔๗๖	๒.๓๕๕๕
แรงดัน ๑๑-๓๓ กิโลโวลต์	๓.๒๐๑๗	๒.๓๕๖๗	๑.๐๒๒๖	-	๔.๒๒๔๓	๒.๓๕๖๗
On Peak : เวลา ๐๙:๐๐ – ๒๒:๐๐ น. วันจันทร์ – วันศุกร์						
Off Peak : เวลา ๒๒:๐๐ – ๐๙:๐๐ น. วันจันทร์ – วันศุกร์						
: เวลา ๐๐:๐๐ – ๒๔:๐๐ น. วันเสาร์ – วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ วันหยุดราชการตามปกติ						
(ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)						

ค่าใช้จ่ายในการทดแทนกรรมสิทธิ์ที่ดินสำหรับงานก่อสร้างสายส่งไฟฟ้าแรงสูง โดยกำหนดหลักเกณฑ์แนวระบบโครงข่ายไฟฟ้า ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบและหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน ดังนี้

- ผลกระทบต่อชุมชนและสังคม
- ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- หลักวิศวกรรม
- หลักเศรษฐศาสตร์

ในส่วนของค่าใช้จ่ายในการทดแทนกรรมสิทธิ์ที่ดิน จะพิจารณาจากองค์ประกอบดังนี้

- ค่าทดแทนที่ดินคิดตามราคาประเมินที่ดิน แต่ไม่เกินร้อยละ ๙๐ ของราคาประเมิน
- ค่าทดแทนต้นไม้ อ้างอิงตามราคาประกาศราคากลางบัญชีต้นไม้และพืชผลตามประกาศของ กกพ.
- ค่าทดแทนราคาโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง อ้างอิงตามราคากลางตามประกาศของ กกพ.
- ค่าทดแทนอื่น ๆ โดยอ้างอิงตามต้นทุน ค่าใช้จ่าย ค่าดำเนินการ ค่าดูแลรักษา ตลอดจนค่าเสียโอกาสตามหลักวิชาการ

ทั้งนี้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้นจริง และในกรณีเจ้าของในกรรมสิทธิ์ในที่ดินหรือทรัพย์สินที่ถูกรอนสิทธิ์ไม่เห็นด้วยกับราคาประเมินค่ารอนสิทธิ์ที่ได้รับ สามารถอุทธรณ์ต่อ กกพ. ภายใน ๓๐ วัน หากมีคำวินิจฉัยแล้วหากมิเห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของ กกพ. ก็สามารถฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำสั่งได้ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งหรือสิ้นสุดการพิจารณา

ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ของระบบส่ง โดยส่วนใหญ่อุปกรณ์ระบบส่งในสถานีไฟฟ้าแรงสูงที่มีอายุการใช้งาน ๓๐ ปี มีความเสี่ยงสูงในการเกิดข้อขัดข้องในการใช้งานเกิดจากการเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งาน เทคโนโลยีที่ล้าหลัง โดยแบ่งการดำเนินงานเป็น ๓ ระยะ คือ ระยะที่ ๑ ปีงบประมาณ ๒๕๕๔ - ๒๕๕๘ วงเงินงบประมาณ ๗๓๒ ล้านบาท จำนวนอุปกรณ์ ๒,๓๕๑ ชุด ระยะที่ ๒ ปีงบประมาณ ๒๕๕๙ - ๒๕๖๔ วงเงินงบประมาณ ๔๗๕ ล้านบาท จำนวนอุปกรณ์ ๖๖๕ ชุด ระยะที่ ๓ ปีงบประมาณ ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ วงเงินงบประมาณ ๒๙๗ ล้านบาท จำนวนอุปกรณ์ ๔๖๕ ชุด

ค่าใช้จ่ายและการสูญเสียแรงดันไฟฟ้าจากระบบส่ง ในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๗ คาดการณ์ว่าจะมีค่าเฉลี่ยของพลังงานไฟฟ้าที่สูญเสียในระบบจะอยู่ที่ประมาณร้อยละ ๑.๕๕ ของการจ่ายไฟฟ้าทั้งระบบ

๓) การจำหน่ายไฟฟ้า (Distribution : D) ประกอบด้วยการไฟฟ้านครหลวงรับผิดชอบการจำหน่ายไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าในเขตกรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๓,๙๑๕,๖๑๓ ราย (สิ้นสุดในปี ๒๕๖๒) การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครับผิดชอบการจำหน่ายไฟฟ้าให้ผู้ใช้ไฟฟ้าครอบคลุม ๗๔ จังหวัด มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า ๒๐,๑๙๓,๘๖๕ ราย (สิ้นสุดในปี ๒๕๖๒)

ต้นทุนบาทต่อหน่วยของการจำหน่ายไฟฟ้า (Distribution : D) แบ่งเป็น

- การไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เท่ากับ ๐.๕๕ บาทต่อหน่วย
- ค่ากองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้า เท่ากับ ๐.๐๑ บาทต่อหน่วย
- ค่า Ft เท่ากับ -๐.๑๔ บาทต่อหน่วย

ต้นทุนบาทต่อหน่วยของการส่งไฟฟ้า กฟผ. (Transmission : T) เท่ากับ ๐.๔๒ บาทต่อหน่วย

การไฟฟ้านครหลวงและคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ร่วมกับรับผิดชอบ ระบบจำหน่ายไฟฟ้า (Distribution : D) และการจำหน่ายไฟฟ้า (Retail : R) ค่าไฟฟ้าของทั้งประเทศจะอยู่ในอัตราเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๖๖ บาทต่อหน่วย การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีต้นทุนในระบบจำหน่ายอยู่ในอัตรา ๐.๕๕ บาทต่อหน่วย หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๕ ซึ่งในอัตรา ๐.๕๕ บาทต่อหน่วย แบ่งเป็นในส่วนของการไฟฟ้านครหลวง ร้อยละ ๒๕ และในส่วนของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ร้อยละ ๗๕

แผนการลงทุนของการไฟฟ้านครหลวง จะประกอบด้วย แผนการปรับปรุงและขยายระบบไฟฟ้า ซึ่งการไฟฟ้านครหลวงรับไฟฟ้ามาจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นสถานีต้นทาง (Terminal Station) แล้วแปลงแรงดันไฟฟ้า ๖๙ กิโลโวลต์ เป็นระบบแรงดัน ๑๒ - ๒๔ กิโลโวลต์ จำหน่ายให้กับผู้ใช้ไฟฟ้าในระบบแรงต่ำ ๔๑๖/๒๔๐ โวลต์ ประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ ราย ซึ่งแผนการลงทุนโครงสร้างระบบจำหน่ายในอนาคตและค่าใช้จ่ายในการรอนสิทธิ์ของการไฟฟ้านครหลวง ประกอบด้วย

(๑) แผนงานและโครงการลงทุนที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ประกอบด้วย

(๑.๑) แผนการปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ จำนวนเงิน ๘๔,๖๙๔ ล้านบาท ความคืบหน้าร้อยละ ๔๘.๐๔

(๑.๒) แผนปฏิบัติการดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕ จำนวนเงิน ๗,๘๗๐ ล้านบาท ความคืบหน้าร้อยละ ๔๖.๔๘

(๒) แผนงานและโครงการลงทุนภายใน ๓ ปี ประกอบด้วย

(๒.๑) แผนการปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๓ จำนวนเงิน ๙๘,๔๕๘ ล้านบาท ความคืบหน้าอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเบื้องต้น

(๒.๒) แผนจัดหายานพาหนะและยานพาหนะเครื่องมือกล ปี ๒๕๖๕ - ๒๕๗๐ จำนวนเงิน ๒,๔๙๔ ล้านบาท ความคืบหน้าอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเบื้องต้น

(๒.๓) แผนปฏิบัติการดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ จำนวนเงิน ๔,๐๔๘ ล้านบาท ความคืบหน้าอยู่ระหว่างการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาในเบื้องต้น

(๓) ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ของระบบสายจำหน่ายและสถานีไฟฟ้า

ค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ของระบบสายจำหน่ายและสถานีไฟฟ้า จะอยู่ในแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๒ และฉบับที่ ๑๓ โดยแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๒ เกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เสื่อมสภาพร้อยละ ๑๘ ส่วนในแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๓ จะเกี่ยวข้องกับการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เสื่อมสภาพ ร้อยละ ๒๕ เนื่องจากการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์เสื่อมสภาพดังกล่าว จะมีมูลค่าสูงและเกี่ยวข้องกับอุปกรณ์ในสถานีไฟฟ้าย่อย ซึ่งมีอายุการใช้งานประมาณ ๒๕ - ๓๐ ปี นอกจากนี้แผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ ดังกล่าวมีกำหนดระยะเวลาตามแผนงาน ๖ ปี ซึ่งในแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ และฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙

ตารางที่ ๖ แผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๒ และฉบับที่ ๑๓

หน่วย : ล้านบาท

แผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๓	**รองรับโหลด**	**ความเชื่อถือได้**	**อุปกรณ์เสื่อมสภาพ**	**รวม**
๑. สถานีต้นทางและสถานีย่อย	๗,๑๙๐.๒	๘,๙๖๐.๖	๑๐,๕๑๑.๖	๒๖,๖๖๒.๔
๒. สายส่ง	๑๖,๐๒๓.๕	๕,๖๐๕.๕	๖,๓๙๘.๔	๒๘,๐๒๗.๔
๓. ระบบแรงดันกลางและต่ำ	๑๕,๙๐๘.๗	๒,๙๖๑.๑	๗,๓๔๘.๑	๒๖,๒๑๗.๘
๔. พัฒนาระบบสายไฟฟ้าใต้ดิน	๑๑,๗๔๔.๐	๒,๙๓๕.๙	-	๑๔,๖๗๙.๙
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการจ่ายไฟฟ้า	-	๒,๘๖๙.๙	-	๒,๘๖๙.๙
รวมเงินลงทุน	**๕๐,๘๖๖.๔**	**๒๓,๓๓๓.๐**	**๒๔,๒๕๘.๑**	**๙๘,๔๕๗.๕**
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	๕๒	๒๓	๒๕	๑๐๐
แผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้า ฉบับที่ ๑๒	**รองรับโหลด**	**ความเชื่อถือได้**	**อุปกรณ์เสื่อมสภาพ**	**รวม**
๑. สถานีต้นทางและสถานีย่อย	๗,๗๐๓.๓	๕,๗๒๕.๕	๔,๖๕๙.๔	๑๘,๐๘๘.๒
๒. สายส่ง	๑๘,๔๓๖.๘	๔,๘๘๑.๒	๑,๐๘๗.๙	๒๔,๔๐๕.๙
๓. ระบบแรงดันกลางและต่ำ	๑๘,๐๓๘.๕	๒,๐๙๓.๔	๖,๙๔๐.๖	๒๗,๐๗๒.๕
๔. พัฒนาระบบสายไฟฟ้าใต้ดิน	๔๙๘.๖	๑๖๖.๓	-	๖๖๔.๙
๕. เพิ่มประสิทธิภาพการจ่ายไฟฟ้า	-	๑,๘๕๐.๙	-	๑,๘๕๐.๙
รวมเงินลงทุน	**๔๔,๖๗๗.๒**	**๑๔,๗๑๗.๓**	**๑๒,๖๘๗.๙**	**๗๒,๐๘๒.๔**
สัดส่วนเงินลงทุน (ร้อยละ)	๒๒	๒๐	๑๘	๑๐๐

(๔) ค่าใช้จ่ายและการสูญเสียแรงดันไฟฟ้าจากระบบสายจำหน่าย

ค่าใช้จ่ายและการสูญเสียแรงดันไฟฟ้าจากระบบสายจำหน่าย ได้กำหนดเกณฑ์ให้การสูญเสียแรงดันไฟฟ้าจากระบบสายจำหน่ายในอัตราร้อยละ ๓.๖๐ บาท ซึ่งตั้งแต่ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๖๓ พบว่ามีสถิติการสูญเสียแรงดันไฟฟ้าจากระบบจำหน่าย ดังนี้ ปี ๒๕๕๘ ร้อยละ ๓.๔๙ บาท ปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓.๓๒ ปี ๒๕๖๐ ร้อยละ ๓.๑๔ บาท ปี ๒๕๖๑ ร้อยละ ๓.๕๘ บาท ปี ๒๕๖๒ ร้อยละ ๓.๔๗ บาท และปี ๒๕๖๓ ร้อยละ ๓.๖๔ บาท

(๕) แผนการลงทุนการนำระบบสายไฟฟ้าลงดิน และผลกระทบต่อค่าไฟฟ้าในการดำเนินการนำระบบสายไฟฟ้าลงดิน

ในการพิจารณาการลงทุนการนำระบบสายไฟฟ้าลงดินการไฟฟ้านครหลวงมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

(๕.๑) แนวถนนสายหลักมีขนาดถนน ๔ ช่องการจราจรขึ้นไป ซึ่งเป็นพื้นที่ที่คาดว่า จะมีการพัฒนาของอสังหาริมทรัพย์ในอนาคต ซึ่งจะทำให้ปริมาณความต้องการใช้ไฟฟ้าในบริเวณดังกล่าวเพิ่มขึ้น

(๕.๒) แนวก่อสร้างรถไฟฟ้าและสาธารณูปโภคที่สำคัญ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการเปิดหน้าถนนของหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งหากการไฟฟ้านครหลวงวางแผนดำเนินการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ พร้อมกันแล้วจะเป็นประโยชน์ในภาพรวมต่อการดำเนินการ

(๕.๓) เป็นบริเวณย่านธุรกิจและสถานที่สำคัญ ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีแนวโน้มมีความต้องการไฟฟ้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ / หรือระบบไฟฟ้าในพื้นที่ที่จำเป็นต้องมีความเชื่อถือได้สูง

(๕.๔) การไฟฟ้านครหลวงได้ประสานงานกับหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อร่วมกันพิจารณาคัดเลือกพื้นที่ดำเนินการเพิ่มเติมโดยอ้างอิงหลักเกณฑ์ของการไฟฟ้านครหลวงเป็นหลัก

ตารางที่ ๗ ภาพรวมโครงการสายไฟฟ้าลงดินของการไฟฟ้านครหลวง ที่ดำเนินการแล้วเสร็จ

โครงการ	ระยะทาง (กม.)	ปีที่ดำเนินการ	วงเงินลงทุน (ล้านบาท)
๑. สีลม	๒.๗	๒๕๒๗-๒๕๓๑	๑๓๒.๐
๒. ปทุมวัน	๖.๗	๒๕๓๕-๒๕๕๐	๓๑๐.๐
๓. จิตรดา	๖.๘	๒๕๓๙-๒๕๕๐	๓๔๕.๐
๔. พหลโยธิน	๘.๐	๒๕๔๗-๒๕๕๗	๖๒๓.๐
๕. พญาไท	๓.๘	๒๕๔๗-๒๕๕๗	๓๑๕.๐
๖. สุขุมวิท	๑๒.๖	๒๕๔๗-๒๕๕๘	๘๐๒.๐

โครงการ	ระยะทาง (กม.)	ปีที่ดำเนินการ	วงเงินลงทุน (ล้านบาท)
๗. ปทุมวัน จิตรดา และพญาไท (เพิ่มเติม)	๖.๐	๒๕๕๑-๒๕๕๙	๕๕๓.๗
๘. นนทรี (ถ.สาธุประดิษฐ์, ถ.สว่างอารมณ์)	๒.๐	๒๕๕๑-๒๕๖๒	๖๙๘.๗
รวมดำเนินการแล้วเสร็จ	**๔๘.๖**	**-**	**๓,๗๗๙.๔**

ตารางที่ ๘ ภาพรวมโครงการสายไฟฟ้าลงดินของการไฟฟ้านครหลวง ที่กำลังดำเนินการ

โครงการ	ระยะทาง (กม.)	ปีที่ดำเนินการ	วงเงินลงทุน (ล้านบาท)
๑. นนทรี (ส่วนที่เหลือ)	๖.๓	๒๕๕๑-๒๕๖๔	๒,๒๐๑.๑
๒. พระราม ๓	๑๐.๙	๒๕๕๑-๒๕๖๕	๕,๖๓๕.๓
๓. รัชดาภิเษก-อโศก	๘.๒	๒๕๕๖-๒๕๖๕	๔,๕๕๔.๙๑
๔. รัชดาภิเษก-พระราม ๙	๑๔.๓	๒๕๕๖-๒๕๖๕	๔,๓๔๔.๖๗
๕. แผนพัฒนามหานครแห่งอาเซียน	๑๒๗.๓	๒๕๕๙-๒๕๖๘	๔๘,๗๑๗.๒
๖. แผนงานฉบับปฏิบัติการเร่งรัด (Quick Win)	๒๐.๕	๒๕๖๓-๒๕๖๖	๓,๖๗๓.๔
รวมดำเนินการแล้วเสร็จ	**๑๘๗.๕**	**-**	**๖๙,๑๒๖.๖**

ตารางที่ ๙ ผลกระทบค่าไฟฟ้าในโครงการพัฒนาระบบสายไฟฟ้าลงดินของการไฟฟ้านครหลวง

โครงการ	ระยะทาง (กม.)	ปีที่ดำเนินการ	วงเงินลงทุน (ล้านบาท)	ผลกระทบค่าไฟฟ้า (สตางค์ต่อหน่วย)
๑. นนทรี (ส่วนที่เหลือ)	๖.๓	๒๕๕๑-๒๕๖๔	๒,๒๐๑.๑	๐.๑๐
๒. พระราม ๓	๑๐.๙	๒๕๕๑-๒๕๖๕	๕,๖๓๕.๓	
๓. รัชดาภิเษก-อโศก	๘.๒	๒๕๕๖-๒๕๖๕	๔,๕๕๔.๙๑	๐.๑๖
๔. รัชดาภิเษก-พระราม ๙	๑๔.๓	๒๕๕๖-๒๕๖๕	๔,๓๔๔.๖๗	
๕. แผนพัฒนามหานครแห่งอาเซียน	๑๒๗.๓	๒๕๕๙-๒๕๖๘	๔๘,๗๑๗.๒	๐.๙๖
๖. แผนงานฉบับปฏิบัติการเร่งรัด (Quick Win)	๒๐.๕	๒๕๖๓-๒๕๖๖	๓,๖๗๓.๔	๐.๐๘๓
รวมดำเนินการแล้วเสร็จ	**๑๘๗.๕**	**-**	**๖๙,๑๒๖.๖**	

ในส่วนแผนปรับปรุงและขยายระบบจำหน่ายพลังไฟฟ้าฉบับที่ ๑๓ พ.ศ. ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙ งานพัฒนาระบบสายไฟฟ้าใต้ดิน เป็นโครงการที่อยู่ระหว่างการนำเสนอโครงการ ซึ่งโครงการระบบสายไฟฟ้าใต้ดิน เป็นโรงการที่รองรับความต้องการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้นตามแนวรถไฟฟ้า เนื่องจากมีการก่อสร้างท่อร้อยสายใต้ดินร่วมไปพร้อมกับโครงการรถไฟฟ้าแล้ว ซึ่งโครงการดังกล่าวใช้งบประมาณทั้งสิ้น ๑๔,๖๗๙.๙ ล้านบาท มีระยะทาง ๗๗.๓๔ กิโลเมตร งบประมาณต่อระยะทางรวม ๑๘๙.๘ ล้านบาท ส่งผลกระทบต่อค่าไฟฟ้า ๐.๒๙ สตางค์ต่อหน่วย

ส่วนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาครับไฟฟ้าจากระบบส่งของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และผู้ผลิตไฟฟ้าขนาดเล็ก ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็กมาก การนำเข้าจากต่างประเทศ โดยจำหน่ายให้ผู้ใช้ไฟฟ้าประมาณ ๒๐ ล้านราย จำนวน ๗๔ จังหวัด

ปี ๒๕๖๓ คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้มีการทบทวนหลักเกณฑ์ทางการเงินให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน โดยปรับลดอัตราผลตอบแทนการลงทุนของการไฟฟ้า ร้อยละ ๑๐ (จากเดิมร้อยละ ๔.๗๓ ปรับลดลงเหลือร้อยละ ๔.๒๖) และนำวงเงินที่ได้มาลดเป็นค่าไฟฟ้าให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า โดยแผนงานและโครงการที่สำคัญของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีดังนี้

๑) โครงการที่สำคัญ

(๑.๑)โครงการพัฒนาระบบส่งและจำหน่ายระยะที่ ๒ วงเงิน ๗๗,๓๓๔ ล้านบาท ซึ่งคณะรัฐมนตรีอนุมัติโครงการในวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๓ โดยมีรายละเอียดโครงการที่สำคัญ คือ ก่อสร้างสถานีไฟฟ้า ๖๙ แห่ง ปรับปรุงสถานีไฟฟ้า ๒๒ แห่ง ก่อสร้าง / ปรับปรุงระบบจำหน่ายแรงสูง ๑๐,๖๑๒ วงจร - กิโลเมตร ก่อสร้าง / ปรับปรุงระบบจำหน่ายแรงต่ำ ๑๘,๒๖๐ วงจร - กิโลเมตร ก่อสร้าง / ปรับปรุงระบบจำหน่ายแรงสูงสายแยกย่อย ๙,๖๐๐ วงจร - กิโลเมตร

(๑.๒)โครงการขยายเขตระบบไฟฟ้าให้บ้านเรือนราษฎรรายใหม่ ระยะที่ ๒ ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๕ งบประมาณวงเงินรวม ๖,๕๖๕ ล้านบาท เป้าหมาย ๑๔๑,๙๖๐ ครัวเรือน หลักเกณฑ์ที่สำคัญ คือ จำกัดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อครัวเรือนในการขยายเขตไม่จำกัดวงเงิน ๗๕,๐๐๐ บาทต่อราย ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่โครงการบ้านจัดสรร ตึกแถว อาคารพาณิชย์ ซึ่งผู้ประกอบการต้องเป็นผู้จัดหาระบบไฟฟ้าให้ และต้องไม่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามใดของทางราชการ

(๑.๓) แผนงานเร่งรัด ขยายเขตไฟฟ้าให้พื้นที่ทำกินทางเกษตร ในปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๕ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างระบบไฟฟ้าสำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าภาคเกษตรกร วงเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ ได้แก่ มีค่าใช้จ่ายในการขยายเขตไม่เกิน ๘๐,๐๐๐ บาทต่อราย เกษตรผู้ยื่นคำร้องจะต้องขึ้นทะเบียนเกษตรกร (สมุดทะเบียนเกษตรกร) ต้องไม่อยู่ในพื้นที่หวงห้ามของทางราชการ เป็นพื้นที่สามารถก่อสร้างระบบจำหน่ายโดยวิธีปักเสาพาดสายได้

๒) การบำรุงรักษาระบบจำหน่ายและสถานีไฟฟ้า มีค่าใช้จ่ายประมาณร้อยละ ๕.๒ ของค่าใช้จ่ายประจำปี สามารถแบ่งเป็น ๒ ประเภทคือ ค่าใช้จ่ายเพื่อการบำรุงรักษาเชิงป้องกัน และ

ค่าใช้จ่ายเพื่อการซ่อมแซมอุปกรณ์ในระบบจำหน่ายไฟฟ้า เช่น ค่าวัสดุซ่อมแซมและอุปกรณ์ประกอบ เป็นต้น

๓) ความสูญเสียในระบบจำหน่ายไฟฟ้า หน่วยที่สูญเสีย (ส่วนต่างของหน่วยที่ซื้อไฟฟ้าจากแหล่งต่าง ๆ หักลบด้วยหน่วยที่จำหน่ายได้) ที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๖๓ คิดเป็นร้อยละ ๕.๔๗ เป้าหมายหน่วยสูญเสีย ในปี ๒๕๖๔ อยู่ที่ร้อยละ ๕.๔๐

๔) แผนการลงทุนการนำสายไฟฟ้าลงดิน ในระยะเวลาตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ - ๒๕๖๙ แบ่งเป็น

(๔.๑) โครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าในเมืองใหญ่ ระยะที่ ๑ วงเงินลงทุน จำนวน ๑๑,๖๖๘.๕๖ ล้านบาท

(๔.๒) แผนงานปรับปรุงระบบไฟฟ้าสายไฟฟ้าลงดิน ๑ จังหวัด ๑ ถนนเฉลิมพระเกียรติ วงเงินลงทุนจำนวน ๔,๓๐๐ ล้านบาท ทั้งหมดจำนวน ๗๔ จังหวัด จังหวัดละ ๑ กิโลเมตร วงเงินลงทุนจังหวัดละไม่เกิน ๕๘ ล้านบาท

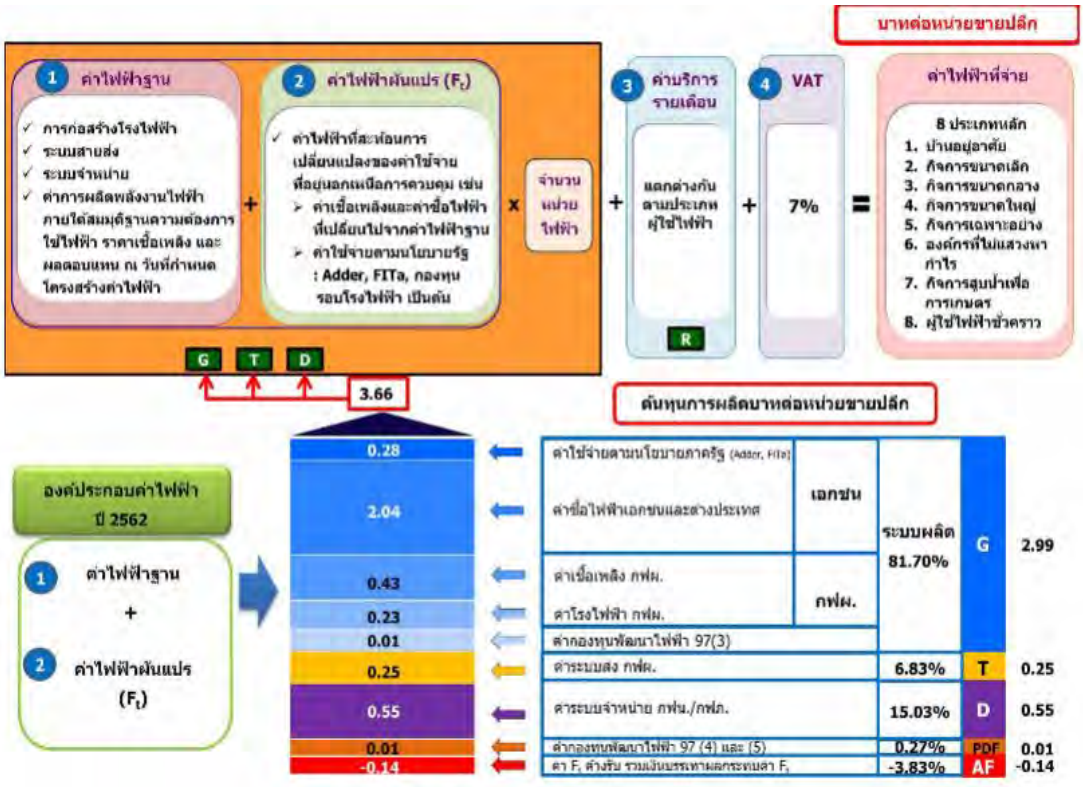
(๔.๓) แผนงานในอนาคต มีโครงการพัฒนาระบบไฟฟ้าในเมืองใหญ่ ระยะที่ ๒ วงเงินลงทุนจำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท ปัจจุบันอยู่ระหว่างจัดทำรายงานการศึกษาความเหมาะสมของโครงการ

๕) การขยายเขตไฟฟ้าในเขตพื้นที่ห่างไกลมี ๒ โครงการ ดังนี้

(๕.๑)โครงการขยายเขตระบบไฟฟ้า โดยใช้พลังงานทดแทนในเขตพื้นที่ห่างไกล โดยการติดตั้งพลังงานทดแทนให้ครัวเรือนในพื้นที่ห่างไกล วงเงินรวม ๓๑.๒๐๕ ล้านบาท เป้าหมายจำนวน ๑๗๐ ครัวเรือน ในระบบจำหน่ายแรงต่ำ ๓.๕ วงจร - กิโลเมตร

(๕.๒)โครงการก่อสร้างสายเคเบิ้ลใต้น้ำไปยังเกาะเต่า จังหวัดสุราษฎร์ธานี รองรับความต้องการในการใช้ไฟฟ้าบนพื้นที่เกาะเต่า ถึงปี ๒๕๗๒ วงเงินลงทุน ๑,๗๗๖ ล้านบาท เป็นสายเคเบิ้ลใต้น้ำระบบ ๓๓ กิโลโวลต์ แบบ XLPE ขนาด ๓๐๐ ตารางมิลลิเมตร จากบริเวณอ่าวหินงามแหลมยายชี อำเภอเกาะพะงัน ไปยังอ่าวเทียน ตำบลเกาะเต่า ระยะทาง ๔๔ กิโลเมตร และก่อสร้างระบบจำหน่ายบนเกาะเต่า ระยะทาง ๒๑ วงจร - กิโลเมตร ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ โดยโครงการนี้มีผลตอบแทนการลงทุนร้อยละ -๕.๓๐ แต่มีผลตอบแทนทางเศรษฐศาสตร์ ร้อยละ ๓๖

๔) ผู้ใช้ไฟฟ้า (Customer : C) โดยมีคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เป็นผู้กำหนดนโยบาย และมีคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) เป็นผู้กำกับดูแล มีปริมาณการใช้ไฟฟ้าของผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งประเทศมีทั้งสิ้น ๑๙๔,๙๔๙ ล้านหน่วย (สิ้นสุดในปี ๒๕๖๒) โดยการไฟฟ้านครหลวงและการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เรียกเก็บค่าไฟฟ้ากับผู้ใช้ไฟฟ้าโดยเฉลี่ย เท่ากับ ๓.๖๖ บาทต่อหน่วย

ภาพที่ ๑๓ องค์ประกอบค่าไฟฟ้า ปี ๒๕๖๒ ตามรายได้โครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้า

๓.๕ ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าและอัตราค่าไฟฟ้าแต่ละประเภท

การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าในแต่ละเดือน จะประกอบด้วย ๓ ส่วน คือ ๑) อัตราค่าไฟฟ้าฐาน ๒) อัตราค่าไฟฟ้าผันแปร และ ๓) ภาษีมูลค่าเพิ่ม โดยการคิดค่าไฟฟ้าปัจจุบัน ได้แยกต้นทุนค่าไฟฟ้าในแต่ละส่วนเพื่อให้มีความชัดเจน ดังนี้

๑) ค่าไฟฟ้าฐาน จะมีการคำนวณใหม่ทุก ๆ ๓ - ๖ ปี เพื่อให้สะท้อนต้นทุนที่แท้จริงโดยจะหลักเกณฑ์ คือ ๑.๑) เงินลงทุน ค่าใช้จ่าย และผลตอบแทนที่เหมาะสมของการไฟฟ้า และ ๑.๒) ค่าเชื้อเพลิงค่าซื้อไฟฟ้าและค่าใช้จ่ายตามนโยบายรัฐโดยจะกำหนดตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ ทั้งนี้ค่าไฟฟ้าฐานจะแตกต่างกันตามปริมาณการใช้ไฟฟ้าในแต่ละประเภท

๒) ค่าไฟฟ้าผันแปร หรือ ค่า Ft จะมีการปรับทุก ๆ ๔ เดือน ทั้งนี้ ปรับตามต้นทุนที่เปลี่ยนแปลงจากค่าไฟฟ้าฐาน โดยจะคำนวณจาก ค่าเชื้อเพลิงของ กฟผ. ค่าไฟฟ้าจาก IPP, SPP และการรับซื้อจากต่างประเทศ และค่าใช้จ่ายตามนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาล กองทุนพัฒนา เป็นต้น

๓) ค่าบริการ จะคิดแตกต่างกันตามประเภทผู้ใช้ไฟฟ้า

๔) ภาษีมูลค่าเพิ่มร้อยละ ๗ ของค่าไฟฟ้าฐาน ค่าบริการและค่า Ft

นอกจากนี้แล้วองค์ประกอบค่าไฟฟ้าฐานยังมีหลักเกณฑ์และรายละเอียดที่นำมาคำนวณ เช่น การก่อสร้างโรงไฟฟ้า ระบบสายส่ง ระบบจำหน่าย ค่าการผลิตพลังงานไฟฟ้าภายใต้สมมุติฐานปริมาณ ความต้องการใช้ไฟฟ้า ราคาเชื้อเพลิง ผลตอบแทน

ในส่วนของผู้ใช้ไฟฟ้าที่ต้องจ่ายค่าไฟฟ้าจะมีทั้งหมด ๘ ประเภท ซึ่งประกอบด้วย

๑) ประเภทบ้านพักอาศัย (Residential)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าในบ้านพักอาศัย โดยต่อผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว โดยค่าไฟฟ้าอัตรารายเดือนแบบขั้นบันได (อัตราก้าวหน้า) สำหรับบ้านพักอาศัย แบ่งเป็น ๒ ประเภท ได้แก่ บ้านพักอาศัยที่มีปริมาณไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน มีค่าบริการ ๘.๑๙ บาทต่อเดือน และบ้านพักอาศัยที่มีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเกินกว่า ๑๕๐ ต่อเดือน มีค่าบริการ ๓๘.๒๒ บาทต่อเดือน

อัตราปกติปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าไม่เกิน ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน

อัตรารายเดือน			
ค่าพลังงานไฟฟ้า			
15 หน่วย (กิโลวัตต์ชั่วโมง) แรก (หน่วยที่ 1 – 15)	หน่วยละ	2.3488	บาท
10 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 16 – 25)	หน่วยละ	2.9882	บาท
10 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 26 – 35)	หน่วยละ	3.2405	บาท
65 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 36 – 100)	หน่วยละ	3.6237	บาท
50 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 101 – 150)	หน่วยละ	3.7171	บาท
250 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 151 – 400)	หน่วยละ	4.2218	บาท
เกินกว่า 400 หน่วย (หน่วยที่ 401 เป็นต้นไป)	หน่วยละ	4.4217	บาท
ค่าบริการ (บาท/เดือน) :	**8.19**		

อัตราปกติปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเกินกว่า ๑๕๐ หน่วยต่อเดือน

อัตรารายเดือน			
ค่าพลังงานไฟฟ้า			
150 หน่วย (กิโลวัตต์ชั่วโมง) แรก (หน่วยที่ 1 – 150)	หน่วยละ	3.2484	บาท
250 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 151 – 400)	หน่วยละ	4.2218	บาท
เกินกว่า 400 หน่วย (หน่วยที่ 401 เป็นต้นไป)	หน่วยละ	4.4217	บาท
ค่าบริการ (บาท/เดือน) :	**38.22**		

ภาพที่ ๑๔ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทบ้านพักอาศัย (Residential)

๒) ประเภทกิจการขนาดเล็ก (Small General)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจ ธุรกิจรวมกับที่อยู่อาศัย อุตสาหกรรม ส่วนราชการ ที่มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรม ซึ่งมีความต้องการพลังไฟฟ้าเฉลี่ยใน ๑๕ นาทีที่สูงสุดต่ำกว่า ๓๐ กิโลวัตต์ โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

อัตราปกติ

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	ค่าบริการ (บาท/เดือน)
2.1.1 12 - 24 กิโลโวลต์	3.9086	312.24
2.1.2 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์		46.16
150 หน่วย (กิโลวัตต์ชั่วโมง) แรก (หน่วยที่ 1 – 150)	3.2484	
250 หน่วยต่อไป (หน่วยที่ 151 – 400)	4.2218	
เกินกว่า 400 หน่วย (หน่วยที่ 401 เป็นต้นไป)	4.4217	

อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Off Peak	
2.2.1 12 – 24 กิโลโวลต์	5.1135	2.6037	312.24
2.2.2 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	5.7982	2.6369	46.16

On Peak : เวลา 09.00 - 22.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

Off Peak : เวลา 22.00 - 09.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

: เวลา 00.00 - 24.00 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ

วันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)

ภาพที่ ๑๕ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดเล็ก (Small General)

๓) ประเภทกิจการขนาดกลาง (Medium General)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม ส่วนราชการ ที่มีลักษณะเป็นอุตสาหกรรม รัฐวิสาหกิจ สถานที่ทำการเกี่ยวกับกิจการต่างชาติและสถานที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศ ตลอดจนบริเวณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความต้องการพลังไฟฟ้าเฉลี่ยใน ๑๕ นาทีที่สูงสุด ตั้งแต่ ๓๐ กิโลวัตต์ แต่ไม่เกิน ๑,๐๐๐ กิโลวัตต์ และมีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ย ๓ เดือน ไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ หน่วยต่อเดือน โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

อัตราปกติ

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)	ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	ค่าบริการ (บาท/เดือน)
3.1.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	175.70	3.1097	312.24
3.1.2 12-24 กิโลโวลต์	196.26	3.1471	312.24
3.1.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	221.50	3.1751	312.24

อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)		ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Off Peak	On Peak	Off Peak	
3.2.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	74.14	0	4.1025	2.5849	312.24
3.2.2 12-24 กิโลโวลต์	132.93	0	4.1839	2.6037	312.24
3.2.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	210.00	0	4.3297	2.6369	312.24

On Peak : เวลา 09.00 - 22.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

Off Peak : เวลา 22.00 - 09.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

: เวลา 00.00 - 24.00 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ

วันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)

ภาพที่ ๑๖ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดกลาง (Medium General)

๔) ประเภทกิจการขนาดใหญ่ (Large General)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบธุรกิจ อุตสาหกรรม ส่วนราชการ ซึ่งมีความต้องการพลังไฟฟ้าเฉลี่ยใน ๑๕ นาทีที่สูงสุด ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ กิโลวัตต์ขึ้นไป หรือมีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ย ๓ เดือน เกินกว่า ๒๕๐,๐๐๐ หน่วยต่อเดือน โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

อัตราตามช่วงเวลาของวัน (Time of Day Tariff : TOD Tariff)

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)			ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Partial Peak	Off Peak	ทุกช่วงเวลา	
4.1.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	224.30	29.91	0	3.1097	312.24
4.1.2 12 - 24 กิโลโวลต์	285.05	58.88	0	3.1471	312.24
4.1.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	332.71	68.22	0	3.1751	312.24

On Peak : เวลา 18.30-21.30 น. ของทุกวัน

Partial Peak : เวลา 08.00-18.30 น. ของทุกวัน คิดค่าความต้องการพลังไฟฟ้าเฉพาะส่วนที่เกินจากช่วง On Peak

Off Peak : เวลา 21.30-08.00 น. ของทุกวัน ไม่คิดค่าความต้องการพลังไฟฟ้า

อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)		ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Off Peak	On Peak	Off Peak	
4.2.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	74.14	0	4.1025	2.5849	312.24
4.2.2 12-24 กิโลโวลต์	132.93	0	4.1839	2.6037	312.24
4.2.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	210.00	0	4.3297	2.6369	312.24

On Peak : เวลา 09.00 - 22.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

Off Peak : เวลา 22.00 - 09.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

: เวลา 00.00 - 24.00 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ วันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)

ภาพที่ ๑๗ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทกิจการขนาดใหญ่ (Large General)

๕) ประเภทกิจการเฉพาะอย่าง (Specific Business)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าเพื่อประกอบกิจการโรงแรมและกิจการให้เช่าพักอาศัย ตลอดจนบริเวณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความต้องการพลังไฟฟ้าเฉลี่ยใน ๑๕ นาทีที่สูงสุดตั้งแต่ ๓๐ กิโลวัตต์ขึ้นไป โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

อัตราปกติ

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)	ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	ค่าบริการ (บาท/เดือน)
5.1.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	220.56	3.1097	312.24
5.1.2 12 – 24 กิโลโวลต์	256.07	3.1471	312.24
5.1.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	276.64	3.1751	312.24

อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)		ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Off Peak	On Peak	Off Peak	
5.2.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	74.14	0	4.1025	2.5849	312.24
5.2.2 12-24 กิโลโวลต์	132.93	0	4.1839	2.6037	312.24
5.2.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	210.00	0	4.3297	2.6369	312.24

On Peak : เวลา 09.00 - 22.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

Off Peak : เวลา 22.00 - 09.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์

: เวลา 00.00 - 24.00 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ

วันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)

ภาพที่ ๑๘ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทกิจการเฉพาะอย่าง (Specific Business)

๖) ประเภทส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (Government and Nonprofit)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าส่วนราชการ หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการท้องถิ่น สำนักงานหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ ตลอดจนบริเวณที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีความต้องการพลังไฟฟ้าเฉลี่ยใน ๑๕ นาทีที่สูงสุด ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ กิโลวัตต์ และมีปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ย ๓ เดือน ไม่เกิน ๒๕๐,๐๐๐ หน่วยต่อเดือน รวมถึงองค์กรที่ไม่ใช่ส่วนราชการแต่มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการโดยไม่คิดค่าตอบแทน รวมถึงสถานที่ที่ใช้ในการประกอบศาสนกิจ แต่ไม่รวมถึงหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ สถานที่ทำการเกี่ยวกับกิจการของต่างชาติ และสถานที่ทำการขององค์การระหว่างประเทศ โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

อัตราปกติ

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	ค่าบริการ (บาท/เดือน)
6.1.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	3.4149	312.24
6.1.2 12 – 24 กิโลโวลต์	3.5849	312.24
6.1.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์		20.00
10 หน่วย (กิโลวัตต์ชั่วโมง) แรก (หน่วยที่ 1-10)	2.8013	
เกินกว่า 10 หน่วย (หน่วยที่ 11 เป็นต้นไป)	3.8919	

อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

อัตรารายเดือน

	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)		ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Off Peak	On Peak	Off Peak	
6.2.1 69 กิโลโวลต์ขึ้นไป	74.14	0	4.1025	2.5849	312.24
6.2.2 12-24 กิโลโวลต์	132.93	0	4.1839	2.6037	312.24
6.2.3 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	210.00	0	4.3297	2.6369	312.24

On Peak : เวลา 09.00 - 22.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์
Off Peak : เวลา 22.00 - 09.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์
: เวลา 00.00 - 24.00 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ
วันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)

ภาพที่ ๑๙ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทส่วนราชการและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร (Government and Nonprofit)

๗) ประเภทสูบน้ำเพื่อการเกษตร (Agriculture Pumping)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้ากับเครื่องสูบน้ำเพื่อการเกษตรของส่วนราชการ สหกรณ์เพื่อการเกษตร กลุ่มเกษตรที่จดทะเบียนจัดตั้งกลุ่มเกษตรกร โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

อัตราปกติ

อัตรารายเดือน

	ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)	ค่าบริการ (บาท/เดือน)
100 หน่วย (กิโลวัตต์ชั่วโมง) แรก (หน่วยที่ 1-100)	2.0889	115.16
เกินกว่า 100 หน่วย (หน่วยที่ 101 เป็นต้นไป)	3.2405	

อัตราตามช่วงเวลาของการใช้ (Time of Use Tariff : TOU Tariff)

อัตรารายเดือน

แรงดัน	ค่าความต้องการพลังไฟฟ้า (บาท/กิโลวัตต์)		ค่าพลังงานไฟฟ้า (บาท/หน่วย)		ค่าบริการ (บาท/เดือน)
	On Peak	Off Peak	On Peak	Off Peak	
7.2.1 12-24 กิโลโวลต์	132.93	0	4.1839	2.6037	228.17
7.2.2 ต่ำกว่า 12 กิโลโวลต์	210.00	0	4.3297	2.6369	228.17

On Peak : เวลา 09.00 - 22.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์
Off Peak : เวลา 22.00 - 09.00 น. วันจันทร์ - วันศุกร์
: เวลา 00.00 - 24.00 น. วันเสาร์ - วันอาทิตย์ วันแรงงานแห่งชาติ
วันหยุดราชการตามปกติ (ไม่รวมวันพืชมงคลและวันหยุดชดเชย)

ภาพที่ ๒๐ อัตราค่าไฟฟ้าประเภทสูบน้ำเพื่อการเกษตร (Agriculture Pumping)

๘) ประเภทผู้ใช้ไฟฟ้าชั่วคราว (Temporary)

ลักษณะการใช้ : สำหรับการใช้ไฟฟ้าของหน่วยราชการหรือหน่วยงานอื่นใดของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่องานก่อสร้าง จัดงานขึ้นเป็นพิเศษชั่วคราว สถานที่ที่ไม่มีทะเบียนบ้านของสำนักงานทะเบียนส่วนท้องถิ่น โดยผ่านเครื่องวัดหน่วยไฟฟ้าเครื่องเดียว

โดยมีอัตรารายเดือน (ทุกระดับแรงดันไฟฟ้า) หน่วยละ ๖.๘๐๒๕ บาท

รวมถึงการใช้ไฟฟ้าที่ไม่คิดมูลค่า (Free of Charge) ที่มีลักษณะการใช้ไฟฟ้าประเภทอาคารสำนักงานของการไฟฟ้าฯ ไฟถนน ไฟสาธารณะ เป็นต้น

๓.๖ แผนบริหารจัดการก๊าซธรรมชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (Gas Plan 2018)

เป็นการวางแผนการจัดหาก๊าซธรรมชาติให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของประเทศในราคาที่เป็นธรรม รวมทั้ง บริหารจัดการระบบโครงการพื้นฐานให้มีความมั่นคงและมีประสิทธิภาพ รองรับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม โดยคำนึงถึงสมดุลสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานใน ๔ ด้านสำคัญ ดังนี้

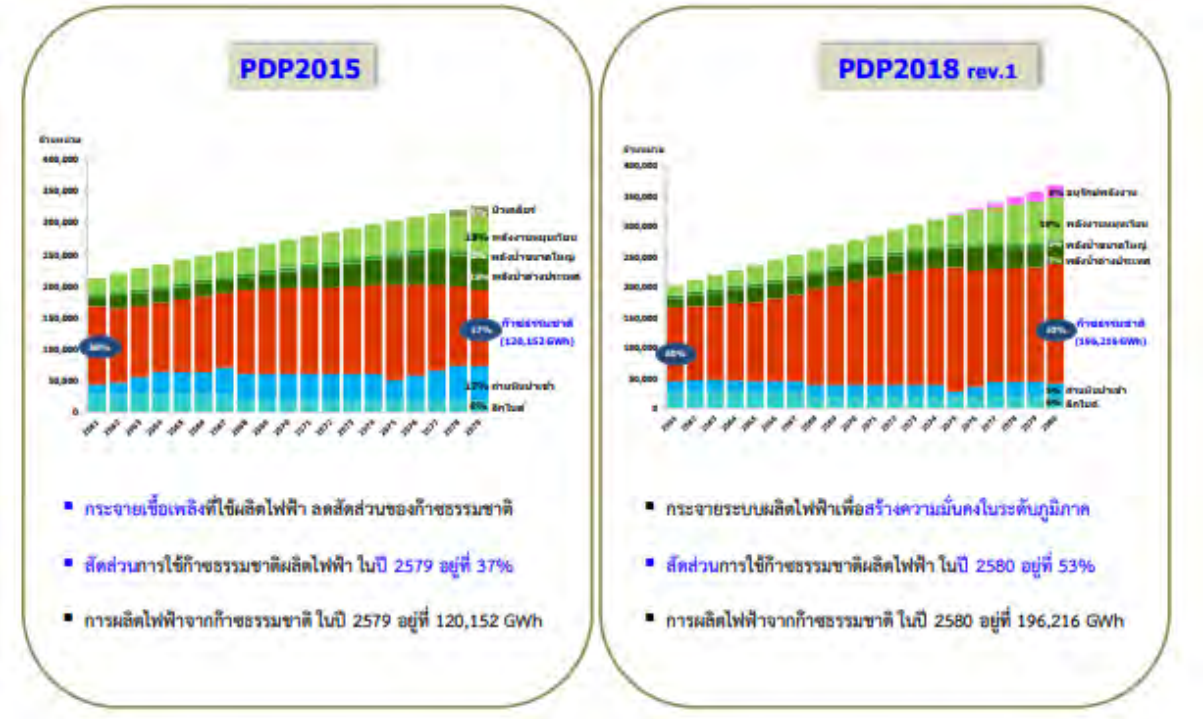
๑) ส่งเสริมการใช้ก๊าซธรรมชาติในภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ เพื่อลดปัญหามลพิษทางอากาศ

๒) เร่งรัดการสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติจากแหล่งปิโตรเลียมภายในประเทศ

๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานก๊าซธรรมชาติให้เหมาะสมและเพียงพอกับความต้องการใช้ในระดับภูมิภาค

๔) ส่งเสริมการแข่งขันในกิจการก๊าซธรรมชาติ

เมื่อเปรียบเทียบ PDP2015 กับ PDP2018 Rev. 1 พบว่ามีเป้าหมายที่แตกต่างกันโดย PDP2015 มีเป้าหมายในการกระจายเชื้อเพลิงที่ใช้ผลิตไฟฟ้า ลดสัดส่วนของก๊าซธรรมชาติ โดยมีสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติผลิตไฟฟ้าร้อยละ ๓๗ ในปี ๒๕๗๙ ขณะที่แผน PDP2018 Rev. 1 มีเป้าหมายในการกระจายระบบผลิตไฟฟ้าเพื่อสร้างความมั่นคงในระดับภูมิภาค โดยมีสัดส่วนการใช้ก๊าซธรรมชาติผลิตไฟฟ้าร้อยละ ๕๓ ในปี ๒๕๘๐

ภาพที่ ๒๑ เปรียบเทียบ PDP2015 กับ PDP2018 Rev. 1

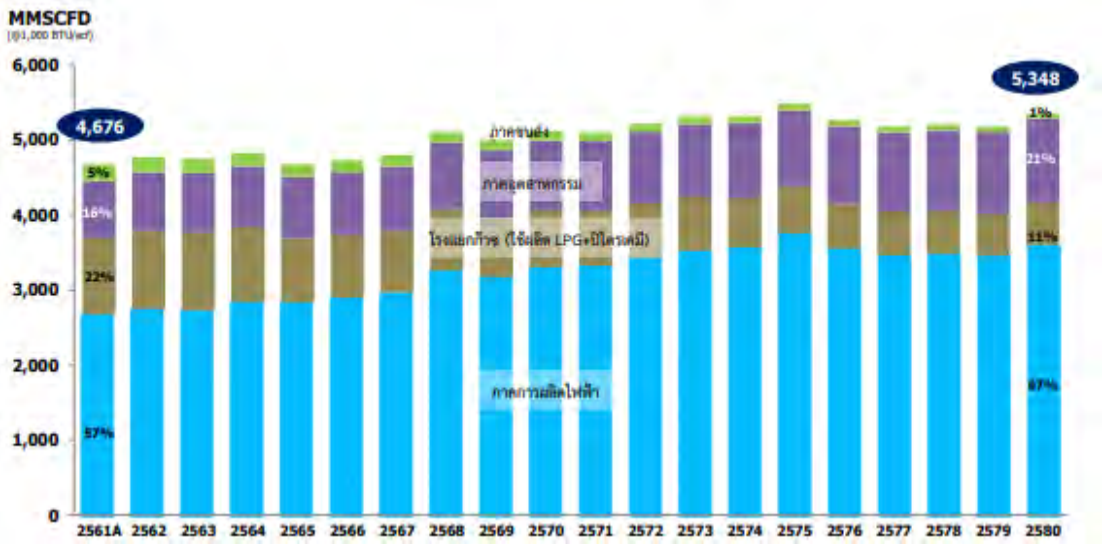
แนวโน้มความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในระยะยาว ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๐.๗ ต่อปี คาดว่า ในปี ๒๕๘๐ จะอยู่ในระดับ จำนวน ๕,๓๔๘ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน โดยเป็นความต้องการใช้ในการผลิตไฟฟ้า ร้อยละ ๖๗ การใช้ในภาคอุตสาหกรรม ร้อยละ ๒๑ การใช้ในโรงแยกก๊าซ ร้อยละ ๑๑ และใช้ในภาคขนส่ง ร้อยละ ๑

ภาคการผลิตไฟฟ้า ประมาณการความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๖ ต่อปี โดยอ้างอิงตาม PDP2018 Rev. 1 ซึ่งมีสัดส่วนไฟฟ้าที่ผลิตจากก๊าซธรรมชาติ ร้อยละ ๕๓ ของการผลิตไฟฟ้าทั้งประเทศ ในปี ๒๕๘๐ โดยคาดว่า ความต้องการก๊าซธรรมชาติจะเพิ่มขึ้นจาก จำนวน ๒,๖๘๐ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี ๒๕๖๑ เป็นจำนวน ๓,๖๐๓ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๖๗ ของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติทั้งหมดในปี ๒๕๘๐

ภาคอุตสาหกรรม ประมาณการความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ ต่อปี จะเพิ่มขึ้นจากจำนวน ๗๖๒ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี ๒๕๖๑ เป็นจำนวน ๑,๑๑๖ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติทั้งหมดในปี ๒๕๘๐

โรงแยกก๊าซ คาดการณ์ปริมาณการจัดหาก๊าซธรรมชาติลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๓ ต่อปี จาก ๑,๐๑๔ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี ๒๕๖๑ เป็น ๕๖๓ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๑๑ ของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติทั้งหมด ในปี ๒๕๘๐

ภาคขนส่ง ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๖.๑ ต่อปี จาก ๒๒๐ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี ๒๕๖๑ เป็น ๖๖ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๑ ของความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติทั้งหมด ในปี ๒๕๘๐

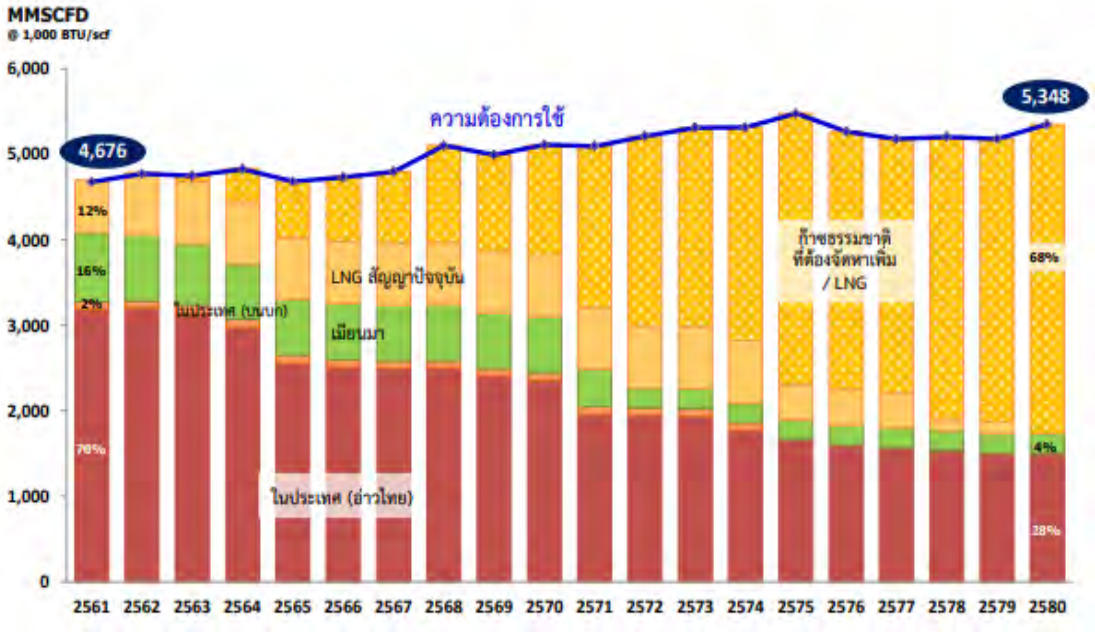

ภาพที่ ๒๒ ประมาณการความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติ ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (Gas Plan ๒๐๑๘)

ประมาณการการจัดหาก๊าซธรรมชาติ

แนวโน้มการจัดหาก๊าซธรรมชาติในระยะยาว ปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ ประกอบด้วย ก๊าซธรรมชาติในประเทศ ก๊าซธรรมชาติจากประเทศเมียนมา รวมทั้ง LNG ที่มีสัญญาอยู่ในปัจจุบัน และก๊าซธรรมชาติหรือ LNG ที่ต้องจัดหาเพิ่ม ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ จำเป็นต้องมีการจัดหาก๊าซธรรมชาติหรือ LNG เพิ่มเติม ทั้งนี้จากการคาดการณ์การจัดหาก๊าซธรรมชาติในอนาคตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากประมาณ ๔,๖๗๖ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี ๒๕๖๑ เป็น ๕,๓๔๘ ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน ในปี ๒๕๘๐

ในกรณีที่การจัดหาก๊าซธรรมชาติเพิ่มเติมจากที่มีสัญญาเพื่อรองรับความต้องการใช้ของประเทศเป็น LNG ทั้งหมด พบว่า ในปี ๒๕๘๐ ความต้องการ LNG ทั้งหมดอยู่ที่ประมาณ ๒๖ ล้านต่อปี เพื่อรองรับการผลิตไฟฟ้าสำหรับโรงไฟฟ้าขนอม โรงไฟฟ้าสุราษฎร์ธานี และโรงไฟฟ้าใหม่ ตามแผน PDP2018 Rev. 1 ประมาณ ๑.๕ - ๓.๐ ล้านตันต่อปี ตั้งแต่ปี ๒๕๗๐

ภาพที่ ๒๓ ประมาณการความต้องการใช้และการจัดหาก๊าซธรรมชาติ
ในปี ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (Gas Plan 2018)

โครงสร้างราคาก๊าซธรรมชาติ

คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ ได้มีมติเห็นชอบการทบทวนการกำหนดโครงสร้างราคาก๊าซธรรมชาติ โดยกำหนดให้การซื้อขายก๊าซธรรมชาติแบ่งเป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) สัญญาที่มีความแน่นอน (Firm) เป็นสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่มีการตกลงปริมาณซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่ชัดเจน โดยผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติของสัญญานี้ไม่สามารถเปลี่ยนไปใช้เชื้อเพลิงอื่นได้

๒) สัญญาที่ไม่แน่นอน (Non-Firm) เป็นสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่มีปริมาณการซื้อขายก๊าซธรรมชาติที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ โดยผู้ใช้ก๊าซธรรมชาติประเภทนี้มีทางเลือกในการใช้เชื้อเพลิงอื่นทดแทนได้

สัญญาที่มีความแน่นอน (Firm) ใช้สูตรการคำนวณ ดังนี้

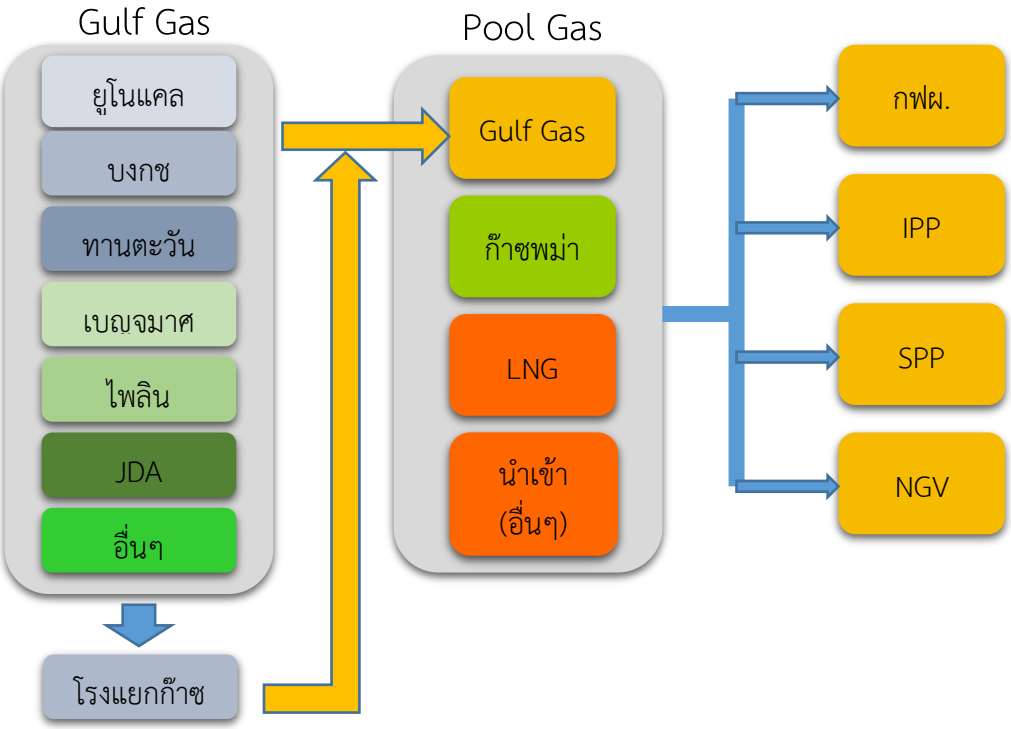
$$P = WH + S + T$$

โดย

P = ราคาก๊าซธรรมชาติ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู

WH = ราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซธรรมชาติที่ส่งเข้าระบบส่งก๊าซธรรมชาติ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู แบ่งเป็น ๒ กลุ่มคือ ๑) Gulf Gas เป็นก๊าซธรรมชาติสำหรับโรงแยกก๊าซ

ประกอบด้วยก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทย และ ๒) Pool Gas เป็นก๊าซธรรมชาติที่จำหน่ายให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย IPP และ SPP เป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติต่างประเทศ

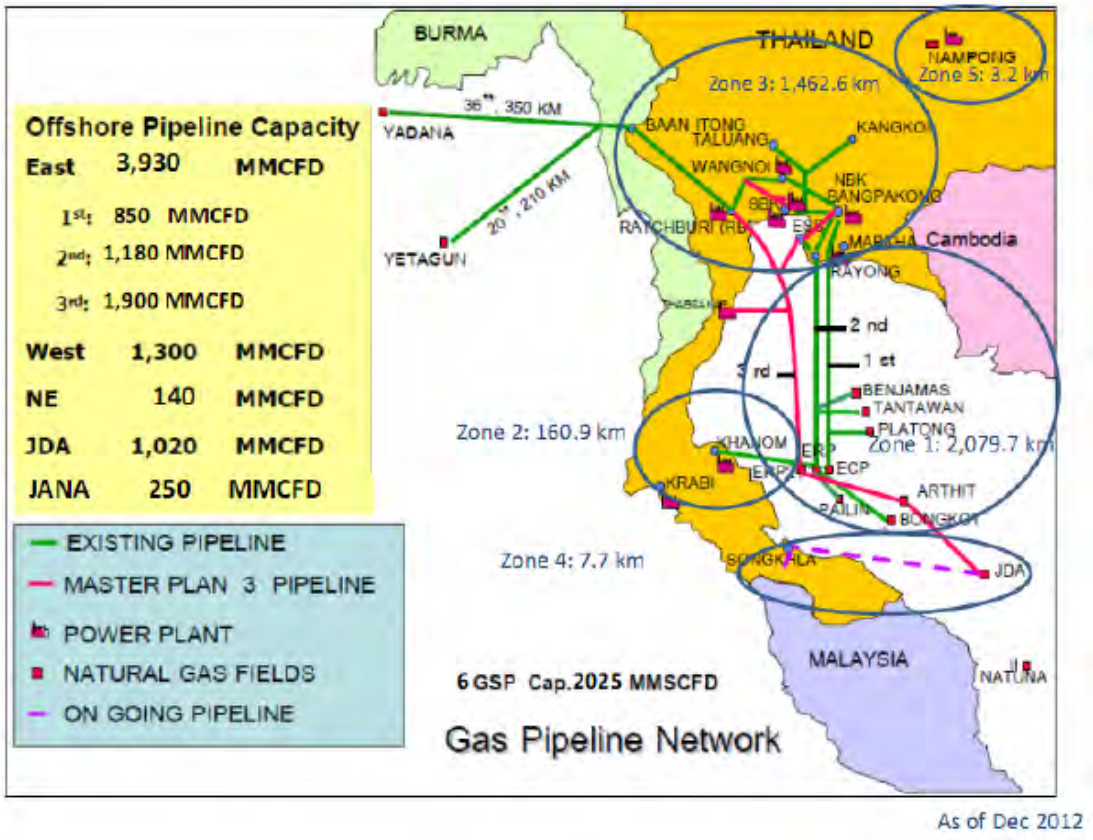
ภาพที่ ๒๔ ราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซธรรมชาติที่ส่งเข้าระบบส่งก๊าซธรรมชาติ ๒ แหล่ง Gulf Gas และ Pool Gas

S = อัตราค่าบริการสำหรับการจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ ประกอบด้วย S1 คือ ค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดหาและค้าส่งก๊าซธรรมชาติ รวมทั้งค่าตอบแทนในการดำเนินการ และ S2 คือ ค่าความเสี่ยงในการรับประกันคุณภาพก๊าซธรรมชาติและการส่งก๊าซธรรมชาติให้ได้ตามปริมาณที่กำหนดภายใต้สัญญาฯ รวมถึงค่าความเสี่ยงอื่น ๆ

คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้กำหนดค่าตอบแทนในการจัดหาและจำหน่ายก๊าซธรรมชาติ โดยกำหนดตามประเภทผู้ใช้ก๊าซ โดยคิดเป็นอัตราร้อยละของราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซธรรมชาติ ดังนี้

- การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) อัตราร้อยละ ๑.๗๕ ของราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซ แต่ไม่สูงกว่า ๒.๑๕๒๕ บาทต่อล้านบีทียู
- ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP) อัตราร้อยละ ๑.๗๕ ของราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซ แต่ไม่สูงกว่า ๒.๑๕๒๕ บาทต่อล้านบีทียู
- ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP) อัตราร้อยละ ๙.๓๓ ของราคาเฉลี่ยของเนื้อก๊าซ แต่ไม่สูงกว่า ๑๑.๔๗๕๙ บาทต่อล้านบีทียู

T = อัตราค่าบริการส่งก๊าซธรรมชาติ มีหน่วยเป็นบาทต่อล้านบีทียู แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ ๑) ค่าบริการส่วนของต้นทุนคงที่ (Demand Charge : Td) และ ๒) ค่าบริการส่วนของต้นทุนผันแปร (Commodity Charge : Tc) โดยแยกอัตราค่าบริการที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติ เป็น ๕ พื้นที่ (Zone) โดยคิดค่าบริการตามการใช้ระบบท่อส่งก๊าซธรรมชาติของผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติ ดังนี้

ภาพที่ ๒๕ ราคาอัตราค่าบริการระบบส่งก๊าซธรรมชาติที่เรียกเก็บจากผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติเป็น ๕ พื้นที่ (Zone)

โครงสร้างอัตราราคาก๊าซธรรมชาติแยกตามประเภทผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติ

ตารางที่ ๑๐ โครงสร้างอัตราราคาก๊าซธรรมชาติแยกตามประเภทผู้ซื้อก๊าซธรรมชาติ

หน่วย : บาทต่อล้านบีทียู

รายละเอียด	การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (EGAT)	ผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (IPP)	ผู้ผลิตไฟฟ้ารายเล็ก (SPP)
- TC	๑.๓๐๔๕	๑.๓๐๔๕	๑.๓๐๔๕
- ค่าผ่านท่อก๊าซฯ Zone ๓	๑๒.๐๖๕๔	๑๒.๐๖๕๔	๑๒.๐๖๕๔
- ค่าผ่านท่อก๊าซฯ Zone ๑	๘.๕๘๙๙	๘.๕๘๙๙	๘.๕๘๙๙
- ค่าจัดหาก๊าซฯ	๒.๑๕๒๕	๒.๑๕๒๕	๑๑.๔๗๕๙
- Pool Gas	๒๔๐.๑๕๕๓	๒๔๐.๑๕๕๓	๒๔๐.๑๕๕๓
รวม	**๒๖๔.๒๖๗๖**	**๒๖๔.๒๖๗๖**	**๒๗๓.๕๙๑๐**

๓.๗ การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียนและพลังงานทดแทน

ปัจจุบันก๊าซธรรมชาติเป็นแหล่งพลังงานที่สำคัญของประเทศในการผลิตไฟฟ้า เนื่องจากมีสัดส่วนการใช้เป็นเชื้อเพลิงในการผลิตไฟฟ้าถึงร้อยละ ๕๕ (ในปี ๒๕๖๓) และยังต้องพึ่งพาเชื้อเพลิงอื่น ๆ เพื่อให้เกิดความมั่นคงทางด้านพลังงาน ภาครัฐจึงมีนโยบายสนับสนุนการจัดหาแหล่งพลังงานใหม่ที่ใช้ทรัพยากรหรือวัตถุดิบภายในประเทศเป็นหลัก ซึ่งเป้าหมายของแผนพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ (AEDP 2018) โดยมีเป้าหมายเพิ่มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกในรูปของพลังงานไฟฟ้า ความร้อน และเชื้อเพลิงชีวภาพ ต่อการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายที่ร้อยละ ๓๐ ในปี ๒๕๘๐ เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๓ โดยการประเมินศักยภาพพลังงานตามธรรมชาติ พลังงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม และพลังงานทดแทนคงเหลือ เช่น ชีวมวล เป็นต้น

พลังงานแสงอาทิตย์

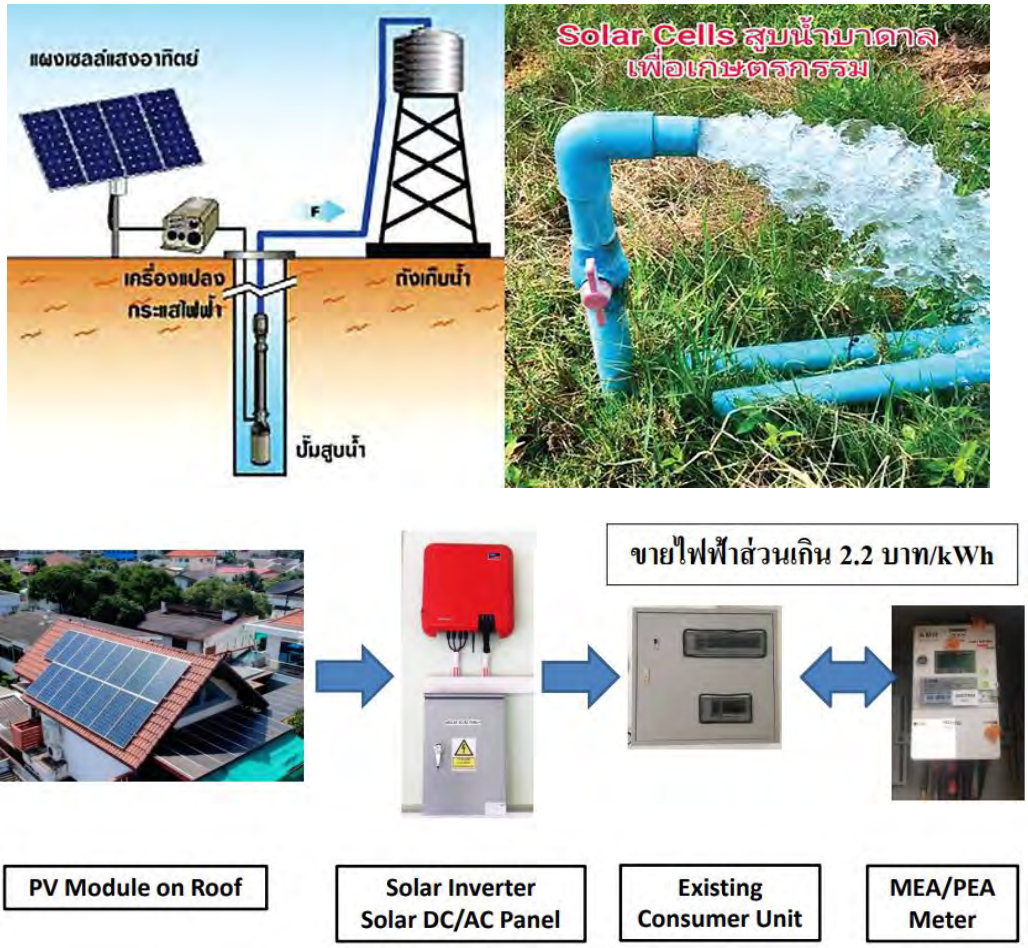
เซลล์แสงอาทิตย์ ปัจจุบันนิยมใช้กัน ๓ เทคโนโลยี คือ

๑) โมโนคริสไลน์ (Monocrystalline Solar Cells) เป็นช่องสี่เหลี่ยมตัดมุมเรียงต่อกัน ผลิตจากซิลิคอนที่มีความบริสุทธิ์สูง ประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าสูงประมาณร้อยละ ๑๗ - ๒๐ มีความทดทานใช้ได้นาน ๒๕ ปี

๒) โพลีคริสตัลไลน์ (Polycrystalline Solar Cells) มีคุณภาพรองลงมาจากแผงโมโน ใช้ซิลิคอนอัดรวมกันเป็นแผง ประสิทธิภาพการผลิตไฟฟ้าสูงประมาณร้อยละ ๑๕ - ๑๙ อายุการใช้งานประมาณ ๒๕ ปี

๓) อมอร์ฟัส (Amorphous Solar Cell) แผงแบบนี้ไม่ได้ใช้ซิลิคอนผลิต แต่เป็นการใช้ Thin Film Technology เคลือบสารที่สามารถเปลี่ยนพลังงานแสงอาทิตย์เป็นไฟฟ้าได้อย่างรวดเร็ว และสามารถทำงานได้แม้แสงน้อย นำไปปรับใช้กับพื้นที่มีความโค้งมนได้

ปัจจุบันเซลล์แสงอาทิตย์คุ้มค่าต่อการลงทุน แต่สำหรับภาคเกษตรกรรมยังมีความจำเป็นที่รัฐต้องสนับสนุนด้านงบประมาณ โดยเฉพาะอย่างยิ่งโซล่าร์เซลล์สูบน้ำบาดาลและโซล่าร์รูฟภาคประชาชน ซึ่งการไฟฟ้าฯ รับซื้อไฟฟ้าส่วนเกิน ๒.๒ บาทต่อหน่วย ระยะเวลา ๑๐ ปี สำหรับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทที่ ๑ บ้านพักอาศัย

ภาพที่ ๒๕ โซล่าร์เซลล์สูบน้ำบาดาล และโซล่าร์รูฟภาคประชาชน

Solar Floating อีกหนึ่งพลังงานเซลล์แสงอาทิตย์ เนื่องจากเม็ดพลาสติกที่ใช้ผลิตทุ่นลอยน้ำเป็นวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศ นอกจากนี้โซล่าเซลล์ไม่ต้องใช้พื้นที่บนพื้นดินหรือหลังคาโรงงาน / อาคาร ยกตัวอย่าง โซล่าร์เซลล์ลอยน้ำไฮบริดที่ใหญ่ที่สุดในโลก ทำงานร่วมกันระหว่างพลังงานเซลล์แสงอาทิตย์ (ช่วงเวลากลางวัน) และพลังงานจากน้ำในเขื่อน (ช่วงเวลากลางคืน) ขนาดกำลังผลิต ๔๕ เมกะวัตต์ ซึ่งตั้งอยู่บริเวณอ่างเก็บเหนือเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี เป็นของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย โดยแผงโซล่าร์เซลล์เป็นชนิด Double Glass ทนต่อ

ความชื้นได้ดี ทุ่นลอยน้ำชนิด HDPE เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสัตว์น้ำ ต้นทุนค่าไฟฟ้าไม่เกิน ๒.๔๔ บาทต่อหน่วย มูลค่าการลงทุน ๘๔๒ ล้านบาท สามารถลด Co_2 ได้ถึง ๔๗,๐๐๐ ตันต่อปี ที่สำคัญคือ โซล่าร์เซลล์ลอยน้ำไฮบริด จะเริ่มผลิตไฟฟ้าในปี ๒๕๖๔ เป็นต้นไป

ภาพที่ ๒๖ โซล่าร์เซลล์ลอยน้ำไฮบริด ขนาด ๔๕ เมกะวัตต์ บริเวณอ่างเก็บเหนือเขื่อนสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี

พลังงานลม

ลมเป็นปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ซึ่งเกิดจากความแตกต่างของอุณหภูมิ ความกดบรรยากาศ และแรงจากการหมุนของโลก สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเร็วลมและกำลังลม ซึ่งเป็นพลังงานรูปหนึ่งที่มีอยู่ในตัวเองและมีอยู่โดยทั่วไป เป็นพลังงานสะอาดไม่ก่อให้เกิดมลพิษ สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการผลิตไฟฟ้าและประโยชน์อื่น ๆ อย่างไม่รู้จักหมดสิ้น

กังหันลม คือ เครื่องจักรชนิดหนึ่งที่สามารถรับพลังงานจลน์จากการเคลื่อนที่ของลมให้เป็นพลังงานกลมาใช้ประโยชน์ได้โดยตรง เช่น การสูบน้ำ หรือการผลิตไฟฟ้า เป็นต้น โดยการออกแบบกังหันลมจะต้องอาศัยความรู้ทางพลศาสตร์ของลม และหลักวิศวกรรมในแขนงต่าง ๆ เพื่อให้ได้กำลังงาน พลังงาน และประสิทธิภาพสูงสุด

ชนิดของกังหันลม

ปัจจุบันการพัฒนาเทคโนโลยีกังหันลมเพื่อใช้สำหรับผลิตไฟฟ้าได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กังหันลมที่ได้มีการพัฒนากันขึ้นจะมีลักษณะและรูปร่างแตกต่างกันออกไป แต่ถ้าจำแนกตามลักษณะแนวแกนหมุนของกังหันลมจะได้ ๒ แบบ คือ

๑) กังหันลมแนวแกนนอน (Horizontal Axis Wind Turbine)

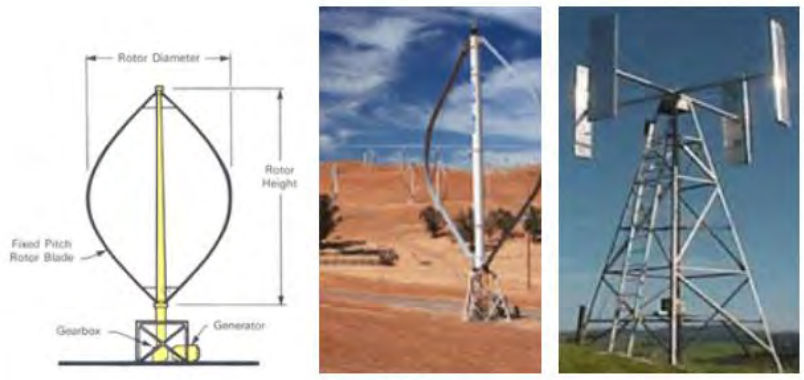
เป็นกังหันลมที่มีแกนหมุนขนานกับทิศทางของลมโดยมีใบพัดเป็นตัวตั้งฉากรับแรงลม มีอุปกรณ์ควบคุมกังหันลมให้หันไปตามทิศทางของกระแสลมเรียกว่า หางเสือ และมีอุปกรณ์ป้องกันกังหันชำรุดเสียหายขณะเกิดลมพัดแรง

ภาพที่ ๒๗ กังหันลมแนวแกนนอน (Horizontal Axis Wind Turbine)

๒) กังหันลมแนวแกนตั้ง (Vertical Axis Wind Turbine)

เป็นกังหันลมที่มีแกนหมุนและใบพัดตั้งฉากกับการเคลื่อนที่ของลมในแนวราบ ซึ่งทำให้สามารถรับลมในแนวราบได้ทุกทิศทาง

ภาพที่ ๒๘ กังหันลมแนวแกนตั้ง (Vertical Axis Wind Turbine)

กังหันลมแบบแนวแกนนอนเป็นแบบที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย ส่วนมากออกแบบให้เป็นชนิดที่ขับใบกังหันด้วยแรงยก แต่อย่างไรก็ตาม กังหันลมแบบแนวแกนตั้งซึ่งได้รับการพัฒนามากในระยะหลัง เนื่องจากมีข้อดีมากกว่าแบบแกนนอน คือ ในแนวแกนตั้งนั้นไม่ว่าลมจะเข้ามาทิศทางใดกังหันลมก็ยังหมุนได้ โดยไม่ต้องมีอุปกรณ์ควบคุมให้กังหันหันหน้าเข้าหาลม นอกจากนี้แล้วแบบแนวแกนตั้ง เครื่องกำเนิดไฟฟ้าและระบบการส่งกำลังวางไว้ใกล้พื้นดินมากกว่าแบบแกนนอน เวลาเกิดปัญหาแก้ไขง่ายกว่าแบบแกนนอนที่ติดอยู่บนหอคอยสูง

กังหันลมกับการผลิตไฟฟ้า

หลักการทำงานทั่วไปของกังหันลมผลิตไฟฟ้า เมื่อมีกระแสลมพัดมาปะทะกับใบพัดของกังหันลม กังหันลมจะทำหน้าที่เปลี่ยนพลังงานลมที่อยู่ในรูปแบบของพลังงานจลน์ไปเป็นพลังงานกล ใบพัดเกิดการหมุนแรงจากการหมุนของใบพัดนี้จะถูกส่งผ่านเพลาแกนหมุน ทำให้เฟืองขับเคลื่อนหรือเฟืองเกียร์ ที่ติดอยู่กับเพลาแกนหมุน ๆ ตามไปด้วย เมื่อเฟืองขับเคลื่อนของกังหันลมเกิดการหมุน จะขับเคลื่อนให้เพลาแกนหมุนที่ต่อเชื่อมอยู่กับเครื่องกำเนิดไฟฟ้าออกมาปริมาณไฟฟ้าที่ผลิตได้จะขึ้นอยู่กับความเร็วของลม ความยาวของใบพัด และสถานที่ที่ติดตั้งกังหันลม

ภาพที่ ๒๙ กังหันลมกับการผลิตไฟฟ้า

ศักยภาพพลังงานลมในประเทศไทย

ประเทศไทยตั้งอยู่ในเขตเส้นศูนย์สูตร ลมที่เกี่ยวข้องกับภูมิอากาศของไทย คือ ลมประจำปี ลมประจำฤดู และลมประจำเวลา ดังนี้

๑) ลมประจำปี คือ ลมที่พัดอยู่เป็นประจำตลอดทั้งปีในภูมิภาคส่วนต่าง ๆ ของโลก ซึ่งมีความแตกต่างของความเร็วลมกันไปในแต่ละเขตละติจูด

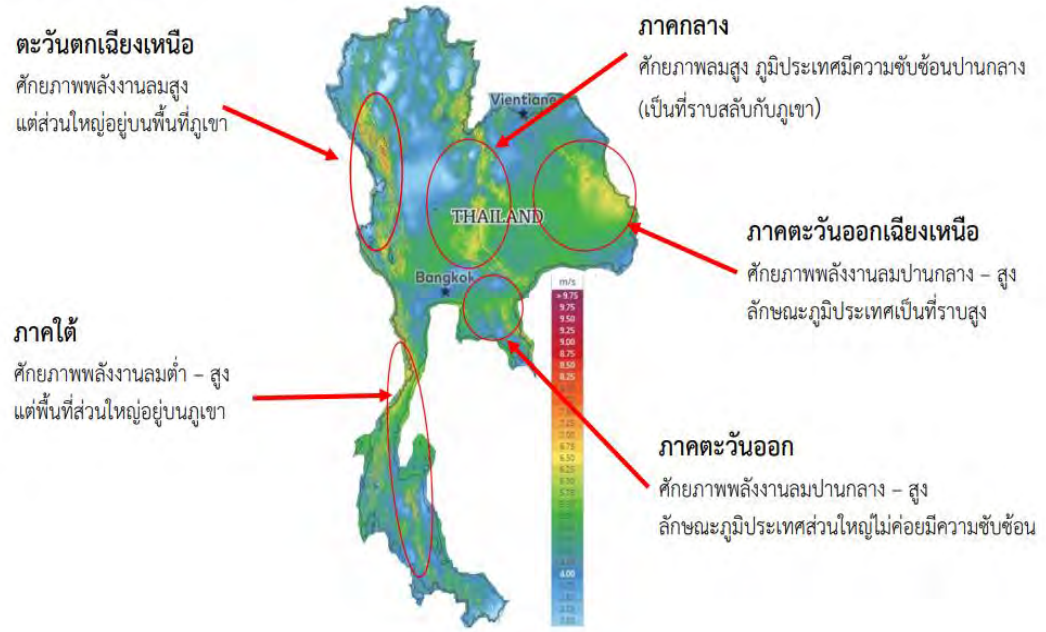
๒) ลมประจำฤดู คือ ลมที่พัดเปลี่ยนทิศทางตามฤดูกาล เรียกว่า ลมมรสุม ได้แก่

- ลมประจำฤดูร้อน พัดในแนวทิศใต้ และตะวันตกเฉียงใต้ ในช่วงเดือนมิถุนายน - เดือนสิงหาคม

- ลมประจำฤดูหนาว พัดในแนวทิศเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงเดือนธันวาคม - เดือนกุมภาพันธ์

๓) ลมประจำเวลา คือ ลมที่เกิดขึ้นเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงความกดอากาศระหว่าง ๒ บริเวณในระยะเวลาสั้น ๆ ได้แก่ ลมบก ลมทะเล ลมภูเขา

จากภูมิประเทศของประเทศไทย ความเร็วลมเฉลี่ยของประเทศอยู่ในระดับปานกลาง - ต่ำ มีความเร็วลมเฉลี่ยต่ำกว่า ๔ เมตรต่อวินาที

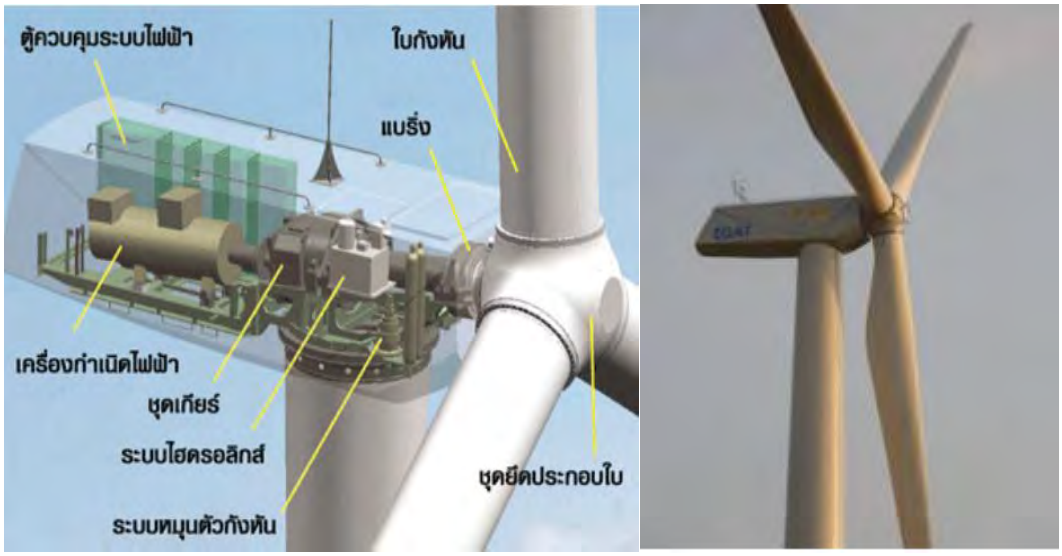

ภาพที่ ๓๐ ตาราง Power Class แสดงระดับความเร็วลมในพื้นที่ประเทศไทย

ตัวอย่างโครงการผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม

โครงการกังหันลมผลิตไฟฟ้าจากพลังงานลม ณ บริเวณอ่างพักน้ำตอนบนโรงไฟฟ้าลำตะคองชลภาวัฒนา อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีศักยภาพพลังงานลมดีที่สุดแห่งหนึ่งในประเทศไทย มีลมพัด ๒ ช่วง คือ ช่วงฤดูลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ (ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงปลายเดือนมีนาคม) และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ (ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม) มีความเร็วลมเฉลี่ยทั้งปีประมาณ ๕ - ๖ เมตรต่อวินาที โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) เป็นผู้ดำเนินการติดตั้งกังหันลมรุ่น D๖ - ๑๒๕๐ ผลิตในประเทศจีน มีขนาดกำลังผลิตไฟฟ้าจำนวน ๑,๒๕๐ กิโลวัตต์ เป็นกังหันลมชนิดแกนนอน ประกอบด้วย ใบกังหันลม ๓ ใบ ใบกังหันลมทำด้วยวัสดุสังเคราะห์เสริมใยแก้ว เส้นผ่าศูนย์กลางการหมุนของใบกังหันลม ๖๔ เมตร ความสูงของเสากังหันลม ๖๘ เมตร การทำงานของกังหันลมจะเริ่มผลิตไฟฟ้าที่ความเร็วลม ๒.๘ เมตรต่อวินาที และสูงสุดที่ความเร็วลม ๑๒.๕ เมตรต่อวินาที ส่วนความเร็วลมสูงสุดที่กังหันลมสามารถต้านทานได้อยู่ที่ ๕๐.๕ เมตรต่อวินาที กังหันลมรุ่นนี้มีความเร็วรอบสูงสุดของใบกังหันลม ๒๒ รอบต่อนาที

ความเร็วรอบของเครื่องกำเนิดไฟฟ้า ๑,๑๐๐ รอบต่อนาที แรงดันไฟฟ้า ๖๙๐ โวลต์ ๓ เฟส ส่วนการหมุนของกังหันลมจะใช้มอเตอร์ไฮโดรลิกส์ขับชุดเกียร์ ระบบเบรกจะมีทั้งแบบเบรกด้วยอากาศพลศาสตร์ คือ เบรกแบบปรับมุมใบกังหันลมและเบรกแบบโดยใช้จานเบรก โดยสามารถผลิตไฟฟ้าได้ประมาณปีละ ๔.๖๐ ล้านหน่วย ทดแทนการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงได้ ๑.๑ ล้านลิตรต่อปี และลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ จำนวน ๒,๓๐๐ ตันต่อปี

ภาพที่ ๓๑ กังหันลมรุ่น D๖ - ๑๒๕๐ มีขนาดกำลังผลิตไฟฟ้า ๑,๒๕๐ กิโลวัตต์

๓.๘ กองทุนพัฒนาไฟฟ้า มาตรา ๙๗

กองทุนพัฒนาไฟฟ้า เป็นกองทุนที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ (มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๐) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เป็นทุนสนับสนุนให้มีการให้บริการไฟฟ้าไปยังท้องถิ่นต่าง ๆ อย่างทั่วถึง ๒) กระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่น ๓) พัฒนาชุมชนในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า และ ๔) ส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสร้างความเป็นธรรมให้กับผู้ใช้ไฟฟ้า

พระราชบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน มีอำนาจหน้าที่เสนอนโยบายการนำส่งเงินและการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าต่อคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เพื่อให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ซึ่งเป็นองค์กรกลางในการกำกับดูแลกิจการพลังงาน ใช้เป็นแนวทางในการออกระเบียบ หรือประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการนำส่งเงินและการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้า ให้สอดคล้องกับนโยบายของ กพช. ต่อไป

เมื่อ กพช. มีนโยบายการนำส่งเงินและการใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าให้ กกพ. แล้ว กกพ. จะดำเนินการจัดทำร่างระเบียบต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับนโยบายของ กพช. แล้วนำ

ร่างระเบียบดังกล่าวไปรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อนำความคิดเห็นที่เป็นเป็นประโยชน์มาปรับปรุงร่างระเบียบ ก่อนประกาศในราชกิจจานุเบกษา เพื่อบังคับใช้ต่อไป

ตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การนำส่งเงินเข้ากองทุน จัดให้มีการแยกบัญชีตามกิจการที่กำหนดไว้ ในมาตรา ๙๗ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) อย่างชัดเจน โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อผู้ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับภาระ ในการที่ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้านำส่งเงินเข้ากองทุน

มาตรา ๙๗ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังนี้

๑) เพื่อชดเชยและอุดหนุนผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้า ซึ่งได้ให้บริการแก่ผู้ใช้ไฟฟ้าที่ด้อยโอกาส หรือเพื่อให้มีการให้บริการไฟฟ้าอย่างทั่วถึง หรือเพื่อส่งเสริมนโยบายในการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค

๒) เพื่อการชดเชยผู้ใช้ไฟฟ้าซึ่งต้องจ่ายอัตราค่าไฟฟ้าแพงขึ้น จากการที่ผู้รับใบอนุญาตที่มีศูนย์ควบคุมระบบไฟฟ้า ดำเนินการผลิตไฟฟ้าอย่างไม่เป็นธรรม

๓) เพื่อการพัฒนาหรือฟื้นฟูท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของโรงไฟฟ้า

เงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้ามาตรา ๙๗ (๓) หรือเงินกองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้าในพื้นที่ประกาศ เป็นเงินได้ที่ กกพ. เรียกเก็บจาก ผู้รับใบอนุญาตประกอบกิจการไฟฟ้าประเภทใบอนุญาตผลิตไฟฟ้า หรือผู้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้า เพื่อนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยเรียกเก็บจาก

- ผู้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้ารายใหม่ หมายถึง ผู้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้าที่ได้รับอนุญาตเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร หรือการตั้งโรงงาน ตั้งแต่วันที่ระเบียบกองทุนฯ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นมา

- ผู้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้ารายเดือน หมายถึง ผู้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้าที่ได้รับใบอนุญาตเกี่ยวกับการปลูกสร้างอาคาร หรือการตั้งโรงงาน ก่อนวันที่ระเบียบกองทุนฯ มีผลบังคับใช้

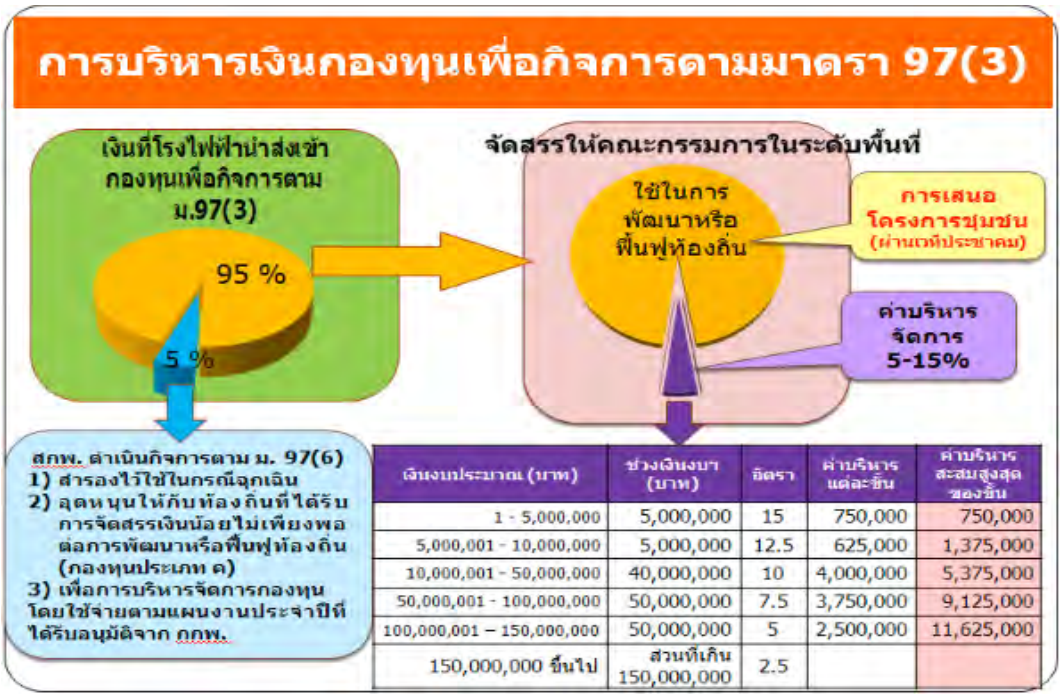
โดยผู้รับใบอนุญาตผลิตไฟฟ้า มีหน้าที่ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้า แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง ดังนี้

๑. ช่วงระหว่างการก่อสร้าง นับตั้งแต่วันที่เริ่มดำเนินการการก่อสร้างโรงไฟฟ้าตามสัญญาว่าจ้างผู้รับเหมาเพื่อดำเนินการก่อสร้าง จนถึงวันที่เริ่มจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบเชิงพาณิชย์ (Commercial Operation Date : COD) ให้นำส่งเงินเป็นรายปีตามกำลังการผลิตติดตั้งของโรงไฟฟ้า ในอัตรา ๕๐,๐๐๐ บาทต่อเมกะวัตต์ต่อปี

๒. ช่วงระหว่างการผลิตไฟฟ้า (นับตั้งแต่วันที่เริ่ม COD เป็นต้นไป) ให้นำส่งเงินเป็นรายเดือน ตามปริมาณการผลิตพลังงานไฟฟ้าที่ผลิตเพื่อจำหน่าย ตามชนิดของเชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า

ตารางที่ ๑๑ ตารางเงินนำส่งรายเดือนเข้ากองทุนพัฒนาโรงไฟฟ้า

เชื้อเพลิง	สตางค์ / หน่วยไฟฟ้าที่ผลิตได้ในแต่ละเดือน
ก๊าซธรรมชาติ	๑.๐
น้ำมันเตา, ดีเซล	๑.๕
ถ่านหิน, ลิกไนต์	๒.๐
พลังงานหมุนเวียนประเภทลมและแสงอาทิตย์	๑.๐
พลังงานหมุนเวียนประเภทพลังงานน้ำ	๒.๐
ลมร้อนทิ้ง	๑.๐
พลังงานหมุนเวียนประเภทอื่นๆ เช่น ก๊าซชีวภาพ ชีวมวล กากและเศษวัสดุเหลือใช้ ขยะชุมชน ขยะอุตสาหกรรม และอื่นๆ	๑.๐

เงินงบประมาณ (บาท)	ช่วงเงินงบฯ (บาท)	อัตรา	ค่าบริหารแต่ละขั้น	ค่าบริหารสะสมสูงสุดของขั้น
1 - 5,000,000	5,000,000	15	750,000	750,000
5,000,001 - 10,000,000	5,000,000	12.5	625,000	1,375,000
10,000,001 - 50,000,000	40,000,000	10	4,000,000	5,375,000
50,000,001 - 100,000,000	50,000,000	7.5	3,750,000	9,125,000
100,000,001 – 150,000,000	50,000,000	5	2,500,000	11,625,000
150,000,000 ขึ้นไป	ส่วนที่เกิน 150,000,000	2.5		

ภาพที่ ๓๒ การบริหารเงินกองทุนเพื่อกิจการตามมาตรา ๙๗ (๓)

๔) การดำเนินงานกองทุนพัฒนาไฟฟ้า เพื่อกิจการตามมาตรา ๙๗(๔) เพื่อการส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม กกพ. ได้ดำเนินการตามกรอบนโยบายของ กพช. โดย ๑) กกพ. ได้ออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง การนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้า สำหรับผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน และเทคโนโลยีที่ใช้ในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า ต้องนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้า ในอัตรา ๐.๕ สตางค์ต่อหน่วย

จำหน่ายไฟฟ้า ๒) กกพ. ได้ออกประกาศคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน เรื่อง การนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้า สำหรับผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า เพื่อส่งเสริมการใช้พลังงานหมุนเวียน และเทคโนโลยีที่ใช้ในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นมา

ตารางที่ ๑๒ สรุปภาพรวมการดำเนินงานกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อกิจการตามมาตรา ๙๗ (๔)

ประเด็น	รายละเอียด	กรอบการจัดสรรเงิน (ร้อยละของงบประมาณ)
ผู้นำส่งเงินเข้ากองทุน	ผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า	-
อัตราเงินนำส่งเข้ากองทุน	๐.๕ สตางค์ต่อหน่วยจำหน่ายไฟฟ้า	-
ประมาณการเงินนำส่งเข้ากองทุน	๘๕๐ – ๑,๐๐๐ ล้านบาทต่อปี	-
ประเภทแผนงานที่มีสิทธิขอรับ	จำแนกเป็น ๕ แผนงาน ดังนี้	-
การจัดสรรเงินจากกองทุน	๑. แผนงานส่งเสริมและสาธิต การใช้พลังงานหมุนเวียนในการประกอบกิจการไฟฟ้า	ไม่เกินร้อยละ ๓๐
	๒. แผนงานพัฒนาและปรับปรุงเทคโนโลยีในการประกอบกิจการไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพและเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย	ไม่เกินร้อยละ ๓๐
	๓. แผนงานศึกษาและวิจัย ด้านพลังงานทดแทน หมุนเวียน และเทคโนโลยีในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพและมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย	ไม่เกินร้อยละ ๒๕
	๔. แผนงานการบริหารจัดการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการปฏิบัติงาน	ไม่เกินร้อยละ ๑๕
	๕. แผนงานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๙๗ (๕)	-

๕) พระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดวัตถุประสงค์การใช้จ่ายเงินกองทุนพัฒนาไฟฟ้าตามมาตรา ๙๗ (๕) เพื่อการส่งเสริมสังคมและประชาชนให้มีความรู้ ความตระหนัก และมีส่วนร่วมทางด้านไฟฟ้า กพช. ได้มีนโยบายเห็นชอบนำส่งเงินเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้าจากผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า ในอัตราไม่เกิน ๐.๒ สตางค์ต่อหน่วยจำหน่าย โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นมา

ตารางที่ ๑๓ สรุปภาพรวมการดำเนินงานกองทุนพัฒนาไฟฟ้าเพื่อกิจการตามมาตรา ๙๗ (๕)

ประเด็น	รายละเอียด
ผู้นำส่งเงินเข้ากองทุน	ผู้รับใบอนุญาตจำหน่ายไฟฟ้า
อัตราเงินนำส่งเข้ากองทุน	๐.๒ สตางค์ต่อหน่วยจำหน่ายไฟฟ้า
ประมาณการเงินนำส่งเข้ากองทุน	๓๕๐ – ๔๐๐ ล้านบาทต่อปี
ประเภทแผนงานที่มีสิทธิขอรับ	จำแนกเป็น ๖ แผนงาน ดังนี้
การจัดสรรเงินจากกองทุน	๑. แผนงานส่งเสริมศักยภาพ และพัฒนาความรู้ด้านไฟฟ้าให้แก่ประชาชนเป็นการพัฒนาความสามารถและศักยภาพแก่บุคลากรในหน่วยงานของรัฐ และประชาชน ให้มีความรู้ความเข้าใจทางด้านไฟฟ้า ตลอดจนส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้
	๒. แผนงานประชาสัมพันธ์เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านไฟฟ้าเพื่อปลูกจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมทางด้านไฟฟ้าแก่ประชาชน
	๓. แผนงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางด้านไฟฟ้า เพื่อสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การรับทราบปัญหา การส่งต่อความรู้ให้แก่กัน
	๔. แผนงานสนับสนุนสร้างความมั่นคง และเตรียมความพร้อมรับสถานการณ์ไม่ปกติด้านฟ้า สร้างภูมิคุ้มกันและเตรียมความพร้อมรับทุกสถานการณ์คามความจำเป็นเร่งด่วน / เฉพาะหน้า
	๕. แผนงานการบริหารจัดการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการปฏิบัติงาน เป็นค่าใช้จ่ายสนับสนุนการปฏิบัติงาน ค่าตอบแทน ค่าจ้าง ค่าใช้สอย และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการบริหารจัดการทั่วไปของกองทุนตามมาตรา ๙๗ (๕)
	๖. แผนงานอื่นๆ ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๙๗ (๕)

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมาธิการ

ควรกำหนดเพิ่มเติมวัตถุประสงค์ของกองทุน และมีการจัดเก็บเงินเข้ากองทุนเพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกรณีที่ค่าไฟฟ้า ค่า Ft ที่สูงขึ้นจนอาจกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน สังคม และเศรษฐกิจของประเทศ

๓.๙ ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft.)

ค่า Ft. ถือเป็นหนึ่งในองค์ประกอบของโครงสร้างอัตราค่าไฟฟ้าที่สำนักงานกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ใช้คิดคำนวณตามสูตร เพื่อเรียกเก็บจากผู้ใช้ไฟฟ้า ซึ่งประกอบไปด้วย **ค่าไฟฟ้าฐาน + ค่า Ft. + ภาษีมูลค่าเพิ่ม**

โดยค่าไฟฟ้าฐาน เป็นค่าไฟฟ้าที่สะท้อนรายจ่ายของ ๓ การไฟฟ้า ทั้งการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.) ใน ๓ ส่วนหลัก ๆ คือ ต้นทุนทางการเงินที่การไฟฟ้าใช้ในการก่อสร้างขยายระบบผลิต ระบบส่ง และระบบจำหน่ายในอนาคต

ค่า Ft ถือเป็นกลไกกำหนดอัตราค่าไฟฟ้าโดยอัตโนมัติที่ปรับทุก ๔ เดือน เพื่อสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของต้นทุนค่าเชื้อเพลิงที่เปลี่ยนแปลงไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น ราคาค่าเชื้อเพลิง อัตราเงินเฟ้อ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ค่าซื้อไฟฟ้า และค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ

สำหรับประโยชน์ของค่า Ft คือ หากในการคำนวณอัตราค่าไฟฟ้าได้คาดการณ์ราคาเชื้อเพลิงไว้สูง แต่ ๔ เดือนต่อมาราคาค่าเชื้อเพลิงปรับตัวลดลง หากไม่มีค่า Ft มาสะท้อนต้นทุนที่ลดลงนั้น ประชาชนอาจเสียประโยชน์เพราะต้องจ่ายค่าไฟฟ้าแพง แต่ในทางกลับกัน หากการคาดการณ์ค่าเชื้อเพลิงต่ำเกินไป และต่อมาราคาค่าเชื้อเพลิงปรับขึ้น หากไม่มีค่า Ft มาช่วย ก็อาจกระทบต่อรายได้ของการไฟฟ้า และการลงทุนเพื่อพัฒนาการผลิตไฟฟ้าเพื่อรองรับความต้องการในอนาคต และความมั่นคงทางไฟฟ้าของประเทศ

ค่า Ft จะมีปัจจัยการปรับขึ้นหรือลง คือ ราคาต้นทุนค่าเชื้อเพลิงเป็นหลัก โดยเฉพาะราคาก๊าซธรรมชาติ ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้า ดังนั้นการนำปัจจัยค่าเชื้อเพลิงมาคำนวณผ่านกลไกสูตร Ft ทุก ๆ ๔ เดือน จึงทำให้เกิดความคล่องตัวในการปรับราคาค่าไฟฟ้าสะท้อนต้นทุนที่มีประสิทธิภาพช่วยสะท้อนราคาค่าไฟฟ้าที่เหมาะสม

ทั้งนี้ กกพ. ได้ปรับขึ้นค่า Ft ครั้งแรกในรอบ ๒ ปี คือ เดือนมกราคม - เมษายน ๒๕๖๕ โดยเรียกเก็บที่ ๑.๓๙ สตางค์ต่อหน่วย ส่งผลให้อัตราไฟฟ้าเฉลี่ย ๓.๗๘ บาทต่อหน่วย หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๖๓ จากงวดปัจจุบัน จากปัจจัยปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) และความต้องการใช้พลังงานสูง และปริมาณการนำเข้าก๊าซธรรมชาติในปริมาณมาก และมีราคาสูงตามกลไกตลาดโลกจากปัญหาการเมืองของประเทศรัสเซีย - ประเทศยูเครน ส่งผลให้ กกพ. ได้ปรับเพิ่มค่า Ft เดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ ที่ ๒๔.๗๗ สตางค์ต่อหน่วย ส่งผลให้อัตราไฟฟ้าเฉลี่ย ๔.๐๐ บาทต่อหน่วย โดยมีปัจจัยประกอบ ดังนี้

๑) ความต้องการพลังงานไฟฟ้า ช่วงเดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ เท่ากับ ๖๘,๗๓๑ ล้านหน่วย เพิ่มขึ้นจากเดือนมกราคม – เดือนเมษายน ๒๕๖๕ ที่คาดว่าจะมีความต้องการพลังงานไฟฟ้าเท่ากับ ๖๕,๓๒๕ หน่วยหรือเพิ่มขึ้นร้อยละ ๕.๒๑

๒) สัดส่วนการใช้เชื้อเพลิงที่ใช้ในการผลิตไฟฟ้า ช่วงเดือนพฤษภาคม - เดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ ยังคงใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิงหลักคิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑๑ ของเชื้อเพลิงที่ใช้ใน

การผลิตไฟฟ้าทั้งหมด นอกจากนี้เป็นการซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ (ประเทศลาว และประเทศมาเลเซีย) รวมร้อยละ ๑๙.๔๖ และลิกไนต์ของ กฟผ. ร้อยละ ๘.๓๒ เชื้อเพลิงถ่านหินนำเข้าโรงไฟฟ้าเอกชน ร้อยละ ๘.๐๘ พลังน้ำของ กฟผ. ร้อยละ ๒.๕๘ น้ำมันเตา (กฟผ. และ IPP) ร้อยละ ๐.๐๑ น้ำมันดีเซล (กฟผ. และ IPP) ร้อยละ ๐.๑๙ และอื่น ๆ อีกร้อยละ ๖.๒๕

๓) ราคาเชื้อเพลิงเฉลี่ยที่ใช้ในการคำนวณค่า Ft เดือนพฤษภาคม – เดือนสิงหาคม ๒๕๖๕ เปลี่ยนแปลงจากการประมาณการในเดือนมกราคม – เดือนเมษายน ๒๕๖๕ โดยราคาเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติซึ่งเป็นเชื้อเพลิงหลักในการผลิตไฟฟ้า และราคาถ่านหินนำเข้าเฉลี่ยปรับตัวสูงขึ้นมากจากการคาดการณ์ในรอบเดือนมกราคม – เดือนเมษายน ๒๕๖๕ โดยที่เชื้อเพลิงอื่น ๆ มีการปรับตัวขึ้นเล็กน้อย

๔) อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ยที่ใช้ในการประมาณการ (วันที่ ๑ - ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕) เท่ากับ ๓๓.๒๐ บาทต่อดอลลาร์ อ่อนค่าเล็กน้อยจากประมาณการในงวดเดือนมกราคม - เดือนเมษายน ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา ที่ประมาณการไว้ที่ ๓๓.๐๐ บาทต่อดอลลาร์

๓.๑๐ ไฟฟ้าสาธารณะ

ไฟฟ้าสาธารณะ หมายถึงการติดตั้งโคมไฟส่องสว่าง ระบบแรงต่ำ ๒๒๐ - ๒๓๐ โวลต์ (๑ เฟส) และ ๓๘๐-๔๐๐ โวลต์ (๓ เฟส) ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล ในบริเวณแนวถนนสายหลัก สายรอง ทางแยก วงเวียนที่ไม่มีสัญญาณไฟจราจร สะพาน สะพานลอยทางเดินเท้า (ฟุตบาท) ทางม้าลาย ลานจอดรถตลาด สวนสาธารณะ สนามเด็กเล่น ลานกีฬา ชุมชน ศาลาที่พักผู้โดยสารประจำทาง และป้ายจอดรถสาธารณะ ซึ่งเป็นการให้บริการไฟฟ้าสาธารณะเป็นการบริการขั้นพื้นฐานที่ประชาชนพึงได้รับจากภาครัฐ เพราะเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกและเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคไม่เรียกเก็บค่าบริการใด ๆ ในส่วนที่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐ ของหน่วยจำหน่ายประเภทที่อยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็กในแต่ละท้องถิ่น แต่ไม่เกิน ๒๕๐ หน่วยต่อหน่วย ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๕๒

โดยพื้นที่ที่ติดตั้งไฟสาธารณะไม่เป็นพื้นที่แสวงหารายได้ของหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานที่มีสิทธิ์ในการขอใช้ไฟฟ้าสาธารณะต้องแจ้งให้การไฟฟ้านครหลวง หรือการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในพื้นที่ทราบ เพื่อพิจารณาจัดการไฟฟ้าให้เป็นไฟฟ้าสาธารณะ ซึ่งหน่วยงานที่ขอใช้ไฟฟ้าสาธารณะจะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย เช่น ค่าโคมไฟ อุปกรณ์ประกอบต่าง ๆ และค่าตรวจสอบการติดตั้ง เป็นต้น หน่วยงานที่จะยื่นขอใช้ไฟฟ้าสาธารณะจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะประกอบไปด้วยหน่วยงาน จำแนกผู้ใช้เป็น ๒ ประเภทคือ

๑) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อบต., เทศบาล, อบจ.) ที่ใช้ไฟฟ้าสำหรับไฟฟ้าส่องสว่างตามถนน ไฟฟ้าสำหรับสวนสาธารณะ สนามกีฬา เป็นต้น การขอใช้ไฟฟ้าสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของหน่วยจำหน่ายไฟฟ้าประเภทที่อยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็กในแต่ละท้องถิ่น

๒) กรมทางหลวง ที่ใช้ไฟฟ้าสำหรับไฟฟ้าส่องสว่างตามถนน สะพาน สัญญาณจราจร โดยได้รับสิทธิ์ใช้ไฟฟ้าโดยไม่คิดมูลค่าทั้งหมด

ในส่วนหน่วยงานที่จะยื่นขอใช้ไฟฟ้าสาธารณะจากการไฟฟ้านครหลวง จะประกอบไปด้วยหน่วยงาน

(๑) กรุงเทพมหานคร

(๒) องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดนนทบุรี และจังหวัดสมุทรปราการ

(๓) กรมทางหลวง

(๔) กรมทางหลวงชนบท

หน่วยไฟฟ้าสาธารณะของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๔ มีรายละเอียดดังนี้

(๑) ภาคเหนือ

ไฟฟ้าสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๓๗.๕๗ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๓๐.๕๕ ล้านหน่วย

ไฟฟ้าสาธารณะของกรมทางหลวง

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๓๕.๗๐ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๗๖.๐๒ ล้านหน่วย

(๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ไฟฟ้าสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔๒๔.๗๕ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๔๔๒.๒๐ ล้านหน่วย

ไฟฟ้าสาธารณะของกรมทางหลวง

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๔๙.๒๐ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๒๑.๖๔ ล้านหน่วย

(๓) ภาคกลาง

ไฟฟ้าสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๔๔๘.๗๘ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๕๐๔.๗๕ ล้านหน่วย

ไฟฟ้าสาธารณะของกรมทางหลวง

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๗๕.๒๐ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๑๔.๗๐ ล้านหน่วย

(๔) ภาคใต้

ไฟฟ้าสาธารณะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.)

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๓๗๗.๖๗ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๗๙.๓๘ ล้านหน่วย

ไฟฟ้าสาธารณะของกรมทางหลวง

- ปี ๒๕๖๓ จำนวน ๒๘๖.๐๕ ล้านหน่วย
- ปี ๒๕๖๔ จำนวน ๓๓๖.๒๑ ล้านหน่วย

ภาพที่ ๓๓ ไฟฟ้าสาธารณะ เปิดตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ – ๐๖.๐๐ นาฬิกา ตลอด ๓๖๕ วัน

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมาธิการ

๑. การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย (การไฟฟ้านครหลวง (กฟน.) / การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (กฟภ.)) ควรคิดอัตราค่าไฟฟ้าสาธารณะและจัดเก็บค่าไฟฟ้าในอัตราที่เหมาะสมโดยไม่มีข้อยกเว้นใด ๆ เช่น ไม่เกิน ๒๕๐ หน่วยต่อหน่วยจำหน่ายประเภทที่อยู่อาศัยและกิจการขนาดเล็กในแต่ละท้องถิ่นกับหน่วยงานในกำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และกรมทางหลวง เนื่องจากการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย มีต้นทุนการรับซื้อไฟฟ้าขายส่งจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) และนำมาคิดเป็นค่าไฟฟ้าฐานกับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ ซึ่งค่าไฟฟ้าฐานได้รวมต้นทุนทั้งหมดที่การไฟฟ้าฝ่ายจำหน่าย รับซื้อมา ซึ่งหมายถึงผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เป็นผู้แบกความรับผิดชอบค่าไฟฟ้าสาธารณะแทนทั้งสองหน่วยงาน เพราะทั้งสองหน่วยงานมีงบประมาณสาธารณูปโภคจากหน่วยงานต้นสังกัดอยู่แล้ว รวมทั้งงบประมาณรายจ่ายประจำปีอื่น ๆ ที่สามารถเข้ามาชดเชยค่าไฟฟ้าสาธารณะได้

๒. นำรายได้จากการจัดเก็บค่าไฟฟ้าสาธารณะของการไฟฟ้าฝ่ายจำหน่ายเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้า นำไปบริหารจัดการค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) เพื่อมิให้ราคาค่าไฟฟ้าสูงเพิ่มขึ้น เพราะจะทำให้ค่าไฟฟ้าของทั้งประเทศไม่สามารถแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่นได้ และกระทบค่าครองชีพ ความเป็นอยู่ และเป็นภาระของประชาชน

๓.๑๑ การประหยัดพลังงาน ต้นทุนราคา และเชื้อเพลิง

บริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO) เป็นบริษัทที่ให้บริการในด้านการอนุรักษ์พลังงาน / พลังงานทดแทน โดยการบริการจะครอบคลุมถึงการให้คำปรึกษา การเสนอโครงการ การออกแบบทางวิศวกรรม วิเคราะห์การใช้พลังงาน ติดตั้งอุปกรณ์ และดำเนินงานสำหรับโครงการอนุรักษ์ / พลังงานทดแทน การจัดหาแหล่งเงินทุนสำหรับโครงการด้านพลังงาน เป็นต้น โดยการบริการของ ESCO จะต้องมีสัญญารับประกันผลการดำเนินงานที่มีกระบวนการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการดำเนินการอย่างชัดเจน เพื่อสร้างความมั่นใจว่าความเสี่ยงด้านเทคนิคของการดำเนินการการอนุรักษ์พลังงานได้ถูกรับประกันโดย ESCO ตลอดระยะเวลาสัญญาบริการ อันถือเป็นหลักสำคัญของการดำเนินการการอนุรักษ์พลังงาน

บริษัทจัดการพลังงานประกอบด้วยผู้เกี่ยวข้อง ๓ ส่วน ได้แก่

๑) ผู้ให้บริการ ได้แก่ บริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO)

๒) ผู้รับบริการ ได้แก่ ผู้ประกอบการต่าง ๆ ที่ต้องใช้บริการด้านการอนุรักษ์พลังงาน / พลังงานทดแทนจาก ESCO

๓) แหล่งทุนเป็นผู้ให้การสนับสนุนเงินลงทุนเพื่อการอนุรักษ์พลังงานหรือพลังงานทดแทน ได้แก่ สถาบันการเงิน ธนาคาร หรือ ESCO เป็นต้น

การให้บริการที่ครบวงจรของบริษัทจัดการพลังงาน

๑) ตรวจสอบ ตรวจวัดและวิเคราะห์การใช้พลังงาน

๒) จัดเตรียมเอกสารเสนอโครงการและออกแบบด้านวิศวกรรม

๓) จัดหาเงินทุนสนับสนุนสำหรับค่าใช้จ่ายทั้งหมดของโครงการ

๔) จัดหาอุปกรณ์ ก่อสร้าง ติดตั้ง ควบคุมการติดตั้งและซ่อมบำรุง

๕) บริหารโครงการ

๖) ตรวจสอบและประเมินผลการประหยัดพลังงานของโครงการ

๗) รับประกันผลการประหยัดพลังงาน

๘) ชดเชยส่วนต่าง กรณีการรับประกันผลการประหยัดไม่เป็นตามข้อตกลง

รูปแบบการลงทุนเพื่อการอนุรักษ์พลังงาน

๑) การรับประกันผลการประหยัด (Guaranteed Saving)

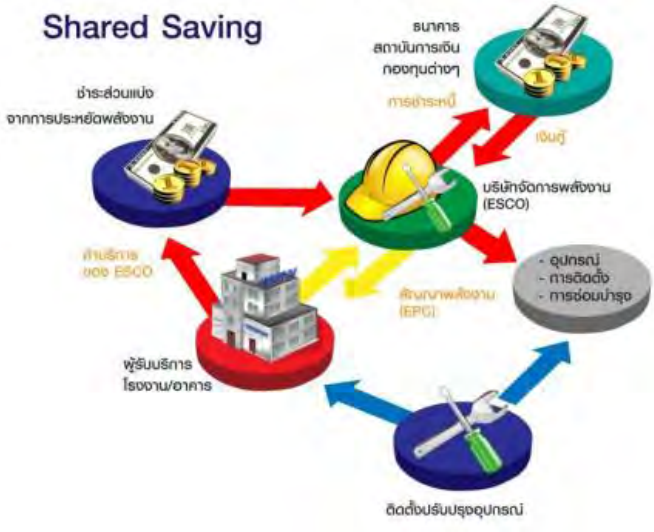
ผู้รับบริการลงทุนมีแหล่งเงินทุนโดยตรง หรือให้ ESCO หาแหล่งทุนให้ โดย ESCO รับประกันผลการประหยัดพลังงานให้ผู้รับบริการว่าค่าพลังงานที่สามารถประหยัดได้ของโครงการจะเท่ากับหรือมากกว่าค่าใช้จ่ายที่ผู้รับบริการจะต้องจ่ายในการลงทุน ถ้าหากค่าพลังงานที่ประหยัดได้จริงต่ำกว่าผลการประหยัดที่กำหนดในสัญญารับประกันฯ แล้ว ESCO จะเป็นผู้ออกเงินส่วนที่ขาดให้กับผู้รับบริการ

ภาพที่ ๓๔ รูปแบบการรับประกันผลการประหยัด (Guaranteed Saving)

๒) การแบ่งปันผลการประหยัด (Shared Saving)

เงินทุนที่ใช้ในโครงการเป็นของ ESCO หรือหาแหล่งเงินทุนมาลงทุนให้ผู้รับการบริการทั้งหมด และดำเนินการตามแผนประหยัดพลังงาน โดยผู้รับบริการมีหน้าที่จ่ายเงินตอบแทนเป็นค่าบริการ และนำเอาค่าพลังงานที่ประหยัดได้มาแบ่งผลประโยชน์ ที่เรียกว่า Shared Saving สัดส่วนของจำนวนเงินตอบแทนจากการประหยัดพลังงานที่ต้องแบ่งให้ ESCO จะมากกว่ารูปแบบการรับประกันผลการประหยัด (Guaranteed Saving) เพราะ ESCO ต้องแบกรับความเสี่ยงและค่าใช้จ่ายที่ได้ลงทุนให้ก่อน

ภาพที่ ๓๕ รูปแบบการแบ่งปันผลการประหยัด (Shared Saving)

๓) การประกันส่วนต่างค่าพลังงาน (Guaranteed Rebate)

เงินทุนที่ใช้ในโครงการเป็นของ ESCO หรือหาแหล่งเงินทุนมาลงทุนให้ผู้รับบริการทั้งหมด และเข้าปรับปรุงอุปกรณ์เป็นอุปกรณ์ประหยัดพลังงานทั้งหมด โดยผู้รับการบริการมีหน้าที่จ่ายเงินตอบแทนเป็นค่าพลังงานต่อหน่วยที่ต่ำกว่าค่าไฟฟ้าฐานเดิม เรียกว่า Guaranteed Rebate

ภาพที่ ๓๖ รูปแบบการประกันส่วนต่างค่าพลังงาน (Guaranteed Rebate)

คุณสมบัติบริษัทจัดการพลังงาน (Energy Service Company : ESCO)

๑. สัญญาพลังงาน (Energy Performance Contracting : EPC)

สัญญารับประกันผลการประหยัดด้านพลังงานที่ ESCO ออกให้แก่ผู้รับการบริการต้องมีการรับประกันผลการประหยัดที่ชัดเจน โดยสัญญาพลังงานต้องมีความชัดเจนครบ ๘ ข้อ ดังนี้

๑.๑ วัตถุประสงค์ของสัญญา
๑.๒ วิธีการดำเนินการตามโครงการ
๑.๓ การรับประกันผลประหยัด / แบ่งผลประหยัด / เงื่อนไขในการรับประกัน
๑.๔ การจัดการพลังงานตามโครงการ
๑.๕ ขอบเขตความรับผิดชอบของผู้รับการบริการและผู้ให้บริการ (ESCO)
๑.๖ ระยะเวลาการรับประกันผลตอบแทน / ผลประโยชน์
๑.๗ การวางหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา
๑.๘ เงื่อนไขการบอกเลิกสัญญา / การแก้ไขสัญญา / ค่าปรับ
๑.๙ การรับผิดชอบค่าเสียหาย / การขยายเวลาการรับประกัน

๒. การตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัดพลังงาน (Measurement & Verification : M&V)

ESCO จะต้องมีคุณสมบัติ มีความสามารถในการออกแบบ หรือมีหน่วยงานที่เป็นกลาง เช่น สถานศึกษา หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง หรือผู้เชี่ยวชาญด้านพลังงาน เป็นต้น ในการดำเนินการกระบวนการตรวจวัดและพิสูจน์ผลประหยัด (M&V) ที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับได้ของผู้รับการบริการ

๒.๑ จัดทำข้อตกลงการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัด โดยแนบท้ายสัญญาพลังงาน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา

๒.๒ แสดงข้อมูลพลังงานและรายละเอียดมาตรการประหยัดพลังงานสถานประกอบการของผู้รับการบริการในรายงานการตรวจวัดฯ

๒.๓ เลือกแนวทางการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัดที่เหมาะสมกับมาตรการประหยัดพลังงานนั้น ๆ และจัดทำ M&V Plan

๒.๔ ตรวจวัดและวิเคราะห์การใช้พลังงานก่อนปรับปรุง และหลังปรับปรุง

๒.๕ จัดทำรายงานการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัด พร้อมกับรับรองรายงานการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัด

๓. ความสามารถทางด้านเทคนิค

๓.๑ บุคลากรที่ดำเนินการของ ESCO ต้องมี๘ความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและมีผลงานเป็นที่ยอมรับและได้รับการรับรองจากองค์กรวิชาชีพทางด้านวิศวกรรม หรือทางด้านพลังงาน ประจำในองค์กร

๓.๒ มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง / ใบประกาศเกียรติคุณที่เกี่ยวข้อง / มีผลการประหยัดพลังงานเทียบกับสัญญาพลังงาน

๓.๓ ความรับผิดชอบความเสี่ยงทางเทคนิคด้านผลการประหยัดของโครงการสามารถประเมินการใช้พลังงาน การวิเคราะห์ และออกแบบด้านวิศวกรรม การคัดเลือกชนิดและเทคโนโลยี การบริหารโรงการ (มิใช่เพียงรับประกันประสิทธิภาพของมาตรการเทคโนโลยีมาตรการอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน) ซึ่งหากผลการประหยัดของโครงการที่ที่สามารถดำเนินการได้จริงต่ำกว่าผลประหยัดที่กำหนดในสัญญาพลังงาน ESCO จะเป็นผู้ชดเชยส่วนที่ขาดให้กับผู้รับการบริการ

๓.๔ ความรับผิดชอบความเสี่ยงทางเทคนิคด้านประสิทธิภาพของเครื่องจักร / เทคโนโลยี มาตรการอุปกรณ์ประหยัดพลังงาน โดยรับผิดชอบตลอดระยะเวลาในการรับประกัน

๓.๕ ESCO สามารถให้คำแนะนำ หรือให้ข้อมูลในเรื่องแหล่งเงินทุน และเข้าถึงแหล่งเงินทุน ได้แก่ สถาบันการเงิน ธนาคาร เป็นต้น สำหรับโครงการอนุรักษ์พลังงาน ทำให้ลดการสูญเสียโอกาสในการอนุรักษ์พลังงาน

๓.๖ ESCO สามารถออกหนังสือค้ำประกันจากสถาบันการเงิน ธนาคาร (B/G) หรือกรมธรรม์ประกันภัยสำหรับธุรกิจ ESCO (Insurance Policy) เพื่อเป็นหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาพลังงาน

๔. บริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) แตกต่างกับ Supplier อย่างไร บริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) มีความสามารถ ดังนี้

๔.๑ วิเคราะห์การใช้พลังงาน ออกแบบด้านวิศวกรรม และควบคุมงานติดตั้ง

๔.๒ จัดหา / แนะนำแหล่งเงินทุน

๔.๓ รับประกันคุณภาพอุปกรณ์

๔.๔ มีสัญญาพลังงานรับประกันผลการประหยัด

๔.๕ ชดเชยส่วนต่าง ให้ผู้รับการบริการ หากผลการประหยัดพลังงานไม่เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาพลังงาน

๔.๖ มีการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัด (M&V) ที่ระบุในสัญญาพลังงาน ซึ่งเป็นการตรวจวัดค่าการใช้พลังงาน ก่อนปรับปรุงและหลังปรับปรุง เพื่อเป็นการยืนยันผลการประหยัดที่ได้รับ

Supplier หรือผู้ผลิต / ตัวแทนจำหน่าย มีความสามารถ ดังนี้

๔.๑ วิเคราะห์การใช้พลังงาน ออกแบบด้านวิศวกรรม และควบคุมงานติดตั้ง

๔.๒ จัดหา / แนะนำแหล่งเงินทุน

๔.๓ รับประกันคุณภาพอุปกรณ์

๔.๔ ไม่มี สัญญาพลังงานรับประกันผลการประหยัด

๔.๕ ไม่มีการชดเชยส่วนต่าง ให้ผู้รับการบริการ หากผลการประหยัดพลังงานไม่เป็นไปตามข้อตกลงในสัญญาพลังงาน

๔.๖ ไม่มีการตรวจวัดและพิสูจน์ผลการประหยัด (M&V) ที่ระบุในสัญญาพลังงาน ซึ่งเป็นการตรวจวัด

ข้อเสนอแนะของคณะอนุกรรมาธิการ

๑) เร่งต่อสัญญาสัมปทานให้ผู้ได้รับสัมปทานในการนำก๊าซธรรมชาติจากอ่าวไทยมาผลิตไฟฟ้า ทดแทนการนำเข้าก๊าซธรรมชาติเหลว (Liquefied Natural Gas : LNG) และใช้เชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติเป็นหลักในการผลิตไฟฟ้า

๒) ควรลดขั้นตอน กฎระเบียบ และวิธีการในการนำเข้าก๊าซธรรมชาติให้กับผู้ประกอบการนำเข้าเพื่อให้มีการแข่งขันเสรีในการนำเข้า อันจะทำให้ราคาก๊าซธรรมชาติมีราคาที่ถูกลง

๓) ควรนำเทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนมาผลิตไฟฟ้า เช่น โซล่าเซลล์จากพลังงานงานแสงอาทิตย์ พลังงานลม เป็นต้น มาแบ่งเบาต้นทุนการผลิตไฟฟ้าในปัจจุบันให้มากขึ้น พร้อมทั้งควรเร่งรัดให้เกิด โครงข่ายอัจฉริยะโดยเร็ว เพื่อรองรับไฟฟ้าที่เกิดจากพลังงานหมุนเวียน

๔) ปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบกับจำหน่ายก๊าซธรรมชาติให้ กฟผ. และมีราคาขึ้น - ลง ตามสถานการณ์ในแต่ละเวลา ซึ่งหน่วยงานที่รับผิดชอบควรเป็นผู้รับผิดชอบอัตราแลกเปลี่ยน สูตรการคำนวณค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) ไม่ควรนำอัตราแลกเปลี่ยนมาเป็นต้นทุนในสูตรการคำนวณ

๕) การนำหลักเกณฑ์ Energy Pool Price คือ ต้นทุนน้ำมันเตาหรือน้ำมันดีเซลและ LNG นำเข้ากลุ่ม Regulated Market มาเฉลี่ยกับก๊าซธรรมชาติใน Pool Gas ถึงจะลดต้นทุนในสูตรค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft) ไม่ได้มาก แต่ก็เป็นสิ่งที่ดี และควรนำมาใช้ในช่วงปกติ ทดแทนช่วงเวลาวิกฤต

๖) ไม่ควรนำค่าใช้จ่ายตามนโยบายของรัฐ (Policy Expense : PE) ในส่วนต่างที่สูงกว่าราคาไฟฟ้าขายส่ง และเงินนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาไฟฟ้า ตามมาตรา ๙๗ (๓) (๔) และ (๕) มารวมคิดในสูตรการคำนวณ ค่าไฟฟ้าผันแปร (Ft)

๗) การนำค่าปรับปรุงส่วนต่างค่า Ft (Accumulated Factor : AF) มาเป็นต้นทุนในการคำนวณ ซึ่งควรเป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานที่มีการประมาณการที่ผิดพลาด

๔. ข้อสังเกตของคณะอนุกรรมาธิการ

๔.๑ การจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย (PDP2018) ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ ควรต้องมีการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมกันในการพิจารณากำลังการผลิตไฟฟ้าและการใช้ไฟฟ้าของประเทศให้มีความถูกต้องและแม่นยำที่สุด ซึ่งควรให้มีปริมาณไฟฟ้าสำรอง คิดเป็นประมาณร้อยละ ๑๕ ของปริมาณความต้องการใช้ไฟฟ้าของประเทศ

๔.๒ ควรเร่งรัดการกำหนดการเปิดให้ใช้หรือเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าแก่บุคคลที่สาม (Third Party Access Code : TPA Code) และอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว รวมทั้งควรกำหนดอัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้า (Wheeling Charge) ที่เหมาะสม และลดการซ้ำซ้อนการบริหารจัดการในเรื่องต้นทุนของระบบโครงข่ายไฟฟ้า เพื่อให้เกิดรายได้ที่สามารถนำไปลดต้นทุนโครงสร้างไฟฟ้าที่เกี่ยวข้องกับระบบโครงข่ายไฟฟ้า ซึ่งจะทำให้ค่าไฟฟ้าลดลงได้ นอกจากนั้น เห็นควรเร่งรัดโครงข่ายไฟฟ้าอัจฉริยะ (Smart Grid) ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้มีการผลิตและการใช้ไฟฟ้าให้มีประสิทธิภาพในแต่ละพื้นที่ รวมถึงเป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตไฟฟ้าจากเชื้อเพลิงพลังงานทดแทนในแต่ละพื้นที่อย่างเหมาะสม

๔.๓ ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) กระทรวงมหาดไทย และกรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม มีส่วนร่วมรับผิดชอบค่าไฟฟ้าสาธารณะ เพื่อมิให้เป็นการผลักภาระกับประชาชน โดยคำนึงถึงความสามารถและศักยภาพของแต่ละท้องถิ่นด้วย

๔.๔ ควรแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการประกอบกิจการพลังงาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนที่เกี่ยวกับกองทุนพัฒนาไฟฟ้า โดยการเพิ่มวัตถุประสงค์ของกองทุน และมีการจัดเก็บเงินเข้ากองทุน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการในกรณีที่มีค่าไฟฟ้าจากค่า Ft ที่สูงขึ้นจนอาจกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชน สังคม เศรษฐกิจของประเทศ

๔.๕ การเปิดรับซื้อไฟฟ้าตามนโยบายรัฐ อัตราค่าไฟฟ้าในการรับซื้อ ในส่วนที่เกิน / สูงกว่าราคาค่าไฟฟ้าขายส่ง รัฐควรรับผิดชอบ ไม่ควรส่งผ่านราคาค่าไฟฟ้าขายส่งมายังโครงสร้างราคาไฟฟ้า

๔.๖ ควรเร่งรัดให้เกิดโครงการมาตรการบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO) โดยเร็ว เพื่อให้ภาครัฐได้ประหยัดงบประมาณรายจ่ายจากค่าใช้พลังงานไฟฟ้า

ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมาธิการการพลังงาน

๑. นางสาวอรวรรณ สังขวารี	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
๒. นายนิพนธ์ เล็กใบ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๓. นางสาวธัญญรัตน์ ม่วงศิริ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๔. นายเจริญพร มูลวงศ์	นิติกรชำนาญการ
๕. นางสาวพัชรินทร์ อิ่มพันธ์	วิทยากรชำนาญการ
๖. นายกิตติพงศ์ คงเรือง	นิติกรชำนาญการ
๗. นายลอราช บุญศิริ	วิทยากรชำนาญการ
๘. นายอำพล ปั้นม่วง	นิติกรชำนาญการ
๙. นางสาวกัญญ์จิรา มนัสไชยกุล	นิติกรปฏิบัติการ
๑๐. นางปาลิดา วราอิศกุล	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๑. นางสาวโสพิศ ขวัญสกุล	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๒. นายปรรณพัชร์ เหล่ากุลประสิทธิ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
๑๓. นางสาววัชรีภรณ์ เทศสมบูรณ์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการพลังงาน
สำนักกรรมาธิการ ๑
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๑๗๑
E-mail: energy.23committee@gmail.com

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญคณะกรรมาธิการเข้าประจำที่ครับ

(คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านกรรมาธิการมีอะไรอ่านอะไรก็เชิญนะครับ ย่อ ๆ รายงานผลการศึกษาเรื่องการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน มีสมาชิกเสนอชื่อมา ๓ ท่านแล้วนะครับ ผมขอเชิญสมาชิกที่มีความประสงค์อภิปรายได้ส่งชื่อมานะครับ

นายกิตติกร โล่ห์สุนทร (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนประธานสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพ กระผม นายกิตติกร โล่ห์สุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง พรรคเพื่อไทย ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร วันนี้กระผมขอนำเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร โดยสรุปดังนี้

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้พิจารณาญัตติ เรื่อง พิจารณาการศึกษาปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน จำนวน ๖ ญัตติ ช่วงนั้นเข้าใจว่ามันเป็นช่วงที่ราคาพลังงานยังมีการผันผวนสูง แล้วก็พวกเราในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้ความสนใจเรื่องนี้มาก ก็มีผู้ยื่นญัตติเกี่ยวกับเรื่องราคาพลังงานเข้ามาถึง ๖ ญัตติ ไม่ขออ่านญัตติแล้วกันเพราะก็จะเสียเวลานะครับ มาจากท่านระวี มาศฉมาดล ๑ ญัตติ ท่านณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ท่านสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล ท่านบุญลือ ประเสริฐโสภา ท่านเกียรติ สิทธีอมร แล้วก็ท่านจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ รวม ๖ ญัตติ ซึ่งทางสภาผู้แทนราษฎรเองเรามองแล้วว่ามันเป็นญัตติในทำนองเดียวกัน แล้วเราก็มีกรรมาธิการสามัญคือกรรมาธิการการพลังงานดูแลเรื่องนี้อยู่ ก็มีการมอบหมายให้กับกรรมาธิการสามัญการพลังงานมาดูแลในการทำเรื่องนี้นะครับ เราก็รับเรื่องมาแต่คราวนี้ก็ติดเรื่องโควิด (COVID) เรื่องการประชุมอะไร หลังจากที่รับเรื่องมาก็ใช้ระยะเวลานาน จนสุดท้ายเราก็มาได้ข้อสรุปในการศึกษาเรื่องนี้ โดยในขั้นตอนที่ทำเนื่องจากมันมีเนื้อหาสาระจำนวนมาก ผมเองก็เลยแบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ ภาคส่วน ส่วนแรกคือเรื่อง

ราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ส่วนที่ ๒ คือเรื่องราคาไฟฟ้า ก็โดยตั้งอนุกรรมาธิการขึ้นมา ๒ อนุ อนุ.แรกก็จะเป็นอนุ.ที่ดูเรื่องการปรับโครงสร้างราคาน้ำมันเชื้อเพลิงและกองทุนน้ำมัน อนุ.ที่ ๒ ก็จะเป็นอนุ.ที่มาดูเรื่องการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า โดยทั้ง ๒ อนุ. ก็จะแยกกันทำงานไป แล้วพอทำจบมาเราก็มารวมเล่มมาด้วยกัน โดยรายละเอียดผมก็จะขอเรียนเชิญให้ท่านประธานอนุกรรมาธิการทั้ง ๒ คณะ ได้นำเสนอในรายละเอียดต่อที่ประชุมสภาในลำดับต่อไปครับ ขอเรียนเชิญท่านประธานอนุกรรมาธิการครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญครับ

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ (กรรมาธิการ) : ผม นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปทุมธานี พรรคเพื่อไทย และในฐานะเลขานุการคณะกรรมาธิการการพลังงาน และในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า พร้อมด้วยทีมงานและคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า ขอนำเสนอผลการพิจารณาศึกษาในส่วนของการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า โดยสรุปดังนี้

คณะอนุกรรมาธิการได้จัดเตรียมให้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า จำนวน ๓๐ ครั้ง และได้ดำเนินการกำหนดกรอบการพิจารณาศึกษาและตอบประเด็นญัตติของสภาผู้แทนราษฎรเพื่อพิจารณาศึกษาโครงสร้างราคาพลังงานให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เสนอญัตติดังกล่าวไว้ โดยคณะอนุกรรมาธิการได้เชิญหน่วยงานและบุคคลมาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและแสดงความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจำนวน ๑๒ หน่วยงาน ซึ่งสรุปการพิจารณาศึกษามีดังนี้

การศึกษาเรื่องการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าของคณะอนุกรรมาธิการศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าในครั้งนี้ เราได้คำนึงถึงหลักการที่สะท้อนถึงต้นทุน มีความเป็นธรรมและเสมอภาคเหมาะสมกับบริบทของประเทศไทย คณะอนุกรรมาธิการได้ตั้งข้อสังเกตการพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้า พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางการปรับโครงสร้างราคาไฟฟ้าให้เหมาะสม และราคาถูกลง โดยไม่กระทบต่อความมั่นคงและเสถียรภาพการผลิตและการส่งจ่ายพลังงานไฟฟ้าของประเทศไทย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

๑. แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พีดีพี ๒๐๑๘ (PDP2018) ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ ที่ควรปรับปรุงเรื่องแผนพัฒนาก็คือ ภายใต้แผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้าของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐ ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๑ ได้ให้ความสำคัญกับมั่นคงของระบบไฟฟ้ารายภูมิภาคให้ครอบคลุมระบบผลิตไฟฟ้า ระบบส่งไฟฟ้า และระบบจำหน่ายไฟฟ้า สอดคล้องกับประมาณการความต้องการไฟฟ้าซึ่งได้มีการจัดหาใหม่ให้สอดคล้องกับการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งการจัดซื้อไฟฟ้าจากต่างประเทศ เพิ่มการใช้พลังงานหมุนเวียน และการดำเนินการตามสัญญาซื้อขายไฟฟ้ากับเอกชนที่มีข้อผูกมัดกัน ดังนั้นหากมีการคำนวณค่าพยากรณ์ผิดพลาด วัตถุประสงค์ของแผนพีดีพี (PDP) ดังกล่าวก็ผิดไปด้วย สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ราคาไฟฟ้าแพงขึ้นเป็นเพราะปัญหาการวางแผนการผลิตไฟฟ้าในประเทศที่ปัจจุบันมีโรงไฟฟ้าเอกชนขนาดใหญ่ ไอพีพี (IPP) โรงไฟฟ้าขนาดเล็ก เอสพีพี (SPP) มากจนเกินความต้องการส่งผลให้ปริมาณไฟฟ้าสำรองล้นความต้องการ ในขณะที่โรงไฟฟ้าส่วนหนึ่งไม่ได้ผลิต แต่รัฐบาลยังคงต้องจ่ายค่าความพร้อมจ่ายให้ตามสัญญา จึงทำให้ประชาชนต้องแบกภาระค่าใช้จ่ายการไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น ค่าไฟฟ้าที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งโรงไฟฟ้าไอพีพี (IPP) ส่วนใหญ่ใช้เชื้อเพลิงแก๊สธรรมชาติ ไม่ได้กระจายความเสี่ยงด้านราคาให้กับเชื้อเพลิงประเภทอื่น

๒. แผนพัฒนาระบบส่งไฟฟ้า อัตราค่าเชื่อมต่อระบบโครงข่ายไฟฟ้าหรือวีลลิงชาร์จ (Wheeling Charge) ในอัตรา ๑.๑๕๑ บาทต่อหน่วย ที่ทดลองใช้ถือว่าเป็นราคาต้นทุนของผู้ผลิตไฟฟ้าในโครงการอีอาร์ซีแซนด์บ็อกซ์ (ERC Sandbox) เป็นอัตราที่สูงไม่จูงใจให้เกิดการซื้อขายไฟฟ้าในรูปแบบระหว่างเอกชนกับเอกชนหรือเพียร์ทูเพียร์ (Peer to Peer) ควรกำหนดอัตราค่าบริการที่สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงและคำนึงถึงผลตอบแทนที่เหมาะสมในการประกอบกิจการไฟฟ้าที่มีประสิทธิภาพตามประกาศของคณะกรรมการ

กำกับกิจการพลังงาน เรื่อง กรอบหลักเกณฑ์การกำหนดอัตราค่าไฟฟ้า ทั้งนี้ให้คำนึงถึงความโปร่งใสในการประเมินต้นทุนและค่าบริการ และคำนึงถึงแบบอย่างการปฏิบัติ และวิธีการเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย รวมถึงส่งเสริมผลักดันไปสู่การใช้พลังงานทดแทนในประเทศให้มากขึ้น

๓. ไฟฟ้าสาธารณะ เราศึกษาว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อปท. ของเราดูแลรับผิดชอบคือ ๑. องค์การบริหารส่วนตำบล อบต. ที่มีอยู่ในประเทศไทย จำนวน ๕,๓๐๐ แห่ง เทศบาลตำบล จำนวน ๒,๒๔๗ แห่ง เทศบาลเมือง จำนวน ๑๙๕ แห่ง เทศบาลนคร จำนวน ๓๐ แห่ง รวมทั้งสิ้น ๗,๗๗๒ แห่งที่ใช้ไฟฟ้าสาธารณะ ทั้งในเขตพื้นที่การไฟฟ้าไม่ว่าจะเป็นการไฟฟ้านครหลวงรวมถึงกรมทางหลวง

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านกรรมาธิการครับด้วยความเคารพครับ สรุปครับ ข้อมูลไหนที่ปรากฏในเอกสาร สรุปครับ

นายชัยยันต์ ผลสุวรรณ์ (กรรมาธิการ) : ซึ่งในส่วนของไฟฟ้าสาธารณะตั้งแต่ในปี ๒๕๖๓ ถึงปี ๒๕๖๔ ของหน่วยงาน อปท. มีแนวโน้มสูงขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่ก็ทำให้ราคาไฟฟ้ามีผลกระทบกับประชาชนต้องใช้ไฟฟ้าในราคาแพง

นอกจากนี้คณะอนุกรรมาธิการเรายังพิจารณาในส่วนที่ ๔ กองทุนพัฒนาการไฟฟ้าเราควรจะเพิ่มเติมมาตรา ๙๗ ขึ้นมา เพื่อให้มีกองทุนการรักษาระดับราคาไฟฟ้าคือในขณะที่ราคาไฟฟ้าแพงเราก็เก็บเงินเข้ากองทุนแล้วก็มาชดเชยค่าไฟฟ้าเพื่อรองรับให้ประชาชนใช้ไฟฟ้าในราคาถูก

นอกจากนี้ค่าไฟฟ้าผันแปรหรือค่าเอฟที (Ft) ในหัวข้อที่ ๕ มีการคำนวณต้นทุนต่าง ๆ เยอะไป โดยคำนวณจากต้นทุนหลักก็คือ ค่าเชื้อเพลิง ค่าไฟฟ้าที่ซื้อจากโรงไฟฟ้าเอกชน ค่าไฟฟ้าจากนโยบายของรัฐ ----------

แล้วก็การนำปรับปรุงส่วนต่างของค่าเอฟที (Ft) มาเป็นต้นทุนในการคำนวณ ซึ่งมีการประมาณการที่ผิดพลาดสูง ควรมีหลักเกณฑ์การพิจารณาค่าเอฟที (Ft) ที่แม่นยำขึ้น แล้วก็มีการตั้งเปอร์เซ็นต์ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับกันได้นะครับ นอกจากนี้ทางอนุ. ก็ยังได้พิจารณาในหัวข้อที่ ๖ เรื่องการประหยัดพลังงานโดยจ้างโดยบริษัทจัดการพลังงานเอสโก้ (ESCO) นะครับ ทั้งนี้ รายงานปรากฏอยู่ในส่วนภาคผนวก ขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาปรับโครงสร้างไฟฟ้าอยู่แล้วครับ ขอบคุณท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ ท่านนพพล เหลืองทองนารา ท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม คุณเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ขอเชิญท่านนพดลครับ

นายกิตติกร โล่ห์สุนทร (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ มีเรื่องของน้ำมันเชื้อเพลิงอีกเรื่องหนึ่งครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขออภัยครับ คุณกิตติกร มีเพิ่มเติม เชิญครับ ถ้าข้อมูลอยู่ในเอกสารแล้วสรุปด้วยนะครับ เราได้ตกลงกันเมื่อวานครับ

นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ รองประธานอนุกรรมาธิการศึกษาโครงสร้างราคาน้ำมัน ขอเสนอผลงานนะครับ ของเรามีมาตรการอยู่ ๒ ส่วน คือระยะสั้น ระยะสั้นถ้าในกรณีที่น้ำมันราคาสูงขึ้นเราก็ขอให้ช่วยลดเงินจากกองทุนน้ำมัน ลดภาษีสรรพสามิต ลดเงินเข้ากองทุนอนุรักษ์พลังงาน แล้วในกรณีที่เชื้อเพลิงชีวภาพมีราคาสูง เราก็ต้องบอกว่าขอให้ลดมาใช้แค่อี ๑๐ (E10) พอ ลงมาบี ๕ (B5) พอ ไม่ต้องการให้เอาของแพงมาผสมของถูก แล้วก็มีการนำเสนอให้มีการจัดเก็บภาษีดีเซลพรีเมี่ยม (Premium) ซึ่ง ณ วันนั้น วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ เริ่มเก็บที่ ๑ บาท แต่ปัจจุบันเก็บเพิ่มเป็น ๒ บาท แล้วก็ช่วยกันลดต้นทุนของผู้ค้าในการลดการสำรองน้ำมัน แล้วก็หาแหล่งน้ำมันราคาถูกนะครับ ส่วนมาตรการระยะยาวเราก็เสนอให้ลดเบนซินเหลือ ๒ ชนิดพอ คือแก๊สโซฮอล์ ๙๑ (Gasohol 91) กับแก๊สโซฮอล์ ๙๕ (Gasohol 95) แล้วก็เสนอให้เหลือแต่ดีเซลอย่างเดียว ไม่ต้องมีบี ๗ (B7) บี ๑๐ (B10) บี ๒๐ (B20) ให้เหลืออย่างเดียวพอ แล้วก็เสนอให้ใช้งบกองทุนเพื่อที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพให้เครื่องยนต์ได้ดีขึ้นนะครับ แล้วก็ส่วนในเรื่องของการที่เอาพืชพลังงานมานั้นก็อยากจะให้มีการพัฒนาต่อยอด เอาพืชพลังงานไปทำผลิตภัณฑ์

ที่มีมูลค่าสูงขึ้นแล้วก็นำรายได้จากค่าภาคหลวงมาช่วยอุดหนุนกองทุนแล้วก็แก๊สธรรมชาติมาอุดหนุนแอลพีจี (LPG) ภาคครัวเรือน แล้วถ้าในกรณีที่มีราคาได้กำไรมากไปก็นำเสนอให้มีการเก็บภาษีลาภลอย และในสถานการณ์อย่างปัจจุบันนี้ราคาน้ำมันมีความผันผวน ราคาพลังงานมีความผันผวน ก็ต้องมาช่วยกันศึกษาดูว่าหน่วยงานหรือองค์กรที่กำกับดูแลนั้นมีดีพอหรือไม่ หรือเราต้องตั้งคณะขึ้นมาศึกษา ขอจบรายงานเพียงเท่านี้ครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ท่านสมาชิกที่เสนอชื่อ ๓ ท่าน ขอเชิญเลยนะครับ คุณนพพล เหลืองทองนารา ครับ

นายนพพล เหลืองทองนารา (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม นพพล เหลืองทองนารา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย จังหวัดพิษณุโลก คนพรหมพิรามครับ ผมขออนุญาตที่จะได้พูดถึงรายงานการพิจารณาศึกษาญัตติการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ท่านครับ ผมเองจริง ๆ ผมพูดตามตรงว่าในรายงานฉบับนี้ผมอ่านแม้ว่าจะไม่หมดทุกหน้า แต่ก็ขาดอยู่ไม่กี่สิบหน้า ผมถือว่ารายงานฉบับนี้เป็นรายงานที่ดีมากฉบับหนึ่งที่ผมเคยอ่านมา ด้วยระยะเวลา ๗๕๐ วัน ๒ ปี มันแสดงให้เห็นถึงความรอบคอบ ความละเอียด ความตั้งใจของคณะกรรมาธิการการพลังงานที่จะนำเสนอ ที่จะศึกษาผลกระทบต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไรบ้าง ประชาชนจะเดือดร้อนอย่างไร ถ้ารัฐกำหนดนโยบายแบบนี้ ถ้าทำแบบนี้จะเป็นอย่างไร ผมต้องขอแสดงความชื่นชมกรรมาธิการทุกท่านนะครับที่ทุ่มเท ผมก็จะขอแค่ว่าฝากเรื่องถึงรัฐบาลว่าท่านคณะกรรมาธิการการพลังงานของสภาผู้แทนราษฎรอุตส่าห์ทุ่มเททำด้วยความตั้งใจ แล้วก็ดูทั้งรายชื่อบุคคล ทั้งหน่วยงานที่มาให้ข้อมูล แล้วก็มีการซักถามเยอะมาก ไม่อย่างนั้นคงไม่ใช้เวลา ๗๕๐ วัน แม้บางคนอาจจะบอกว่าที่ใช้เวลาเยอะเพราะว่าโควิด (COVID) โควิด (COVID) ก็ส่วนโควิด (COVID) ส่วนหนึ่งครับ จริง ยอมรับ แต่ว่าผมเองก็เคยไปสังเกตดูพบว่ามันกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของผมด้วย กระเป๋าสตางค์ผมด้วย ผมเองก็ต้องใส่ใจ ----------

เพราะฉะนั้นผมขอฝากรัฐบาล ขอให้ทางรัฐบาลได้นำข้อมูลฉบับนี้ได้ไปดำเนินการอย่างจริงจัง แล้วก็ขอให้รัฐบาลได้กระชับฉับไวในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มันเปลี่ยนแปลงในเรื่องของพลังงาน ผมเองต้องรบกวน ไม่รบกวนแล้วครับ เป็นหน้าที่ที่รัฐบาลควรจะต้องคำนึง ในเมื่อมีรายงานดี ๆ มีสิ่งที่เขาทำให้แล้ว ถ้ารัฐบาลไม่นำไปใช้ ไม่ตระหนักในสิ่งนี้ก็ถือว่าใช้ไม่ได้ครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ต่อไป คุณอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย หัวใจคือประชาชน ตามที่ได้รับรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง การศึกษาเพื่อปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบอย่างยั่งยืน ของคณะกรรมาธิการ ท่านประธานครับ ผมต้องขอชื่นชมคณะกรรมาธิการชุดนี้ก็ทำงานเต็มที่ แต่ก็อยากจะกราบเรียนถามท่านประธานและคณะว่าท่านประธานทราบหรือไม่ว่าวันนี้บ่อน้ำมันของประเทศไทยติดระดับโลก บ่อน้ำมันบนดินหรือใต้ทะเล ต้องกราบเรียนว่าวันนี้ประเทศไทยตั้งแต่เชียงใหม่ เชียงราย เพชรบูรณ์ หรือกำแพงเพชร มาจนในภาคอีสาน ซึ่งมีบ่อน้ำมันอย่างมหาศาล ถามว่าทำไมถึงซื้อน้ำมันแพง ตามที่รัฐบาลในระบบประยุทธ์นั้นต้องกราบเรียนว่าท่านไปเอาราคาน้ำมันจากประเทศสิงคโปร์มาเทียบเคียงในราคา แต่ทำไมประเทศซาอุดิอาระเบีย ประเทศดูไบ หลาย ๆ ประเทศซึ่งมีน้ำมันไม่เพียงพอเท่าไรนักทราบไหมว่าวันนี้ประเทศไทยติดระดับโลก ไม่ทราบว่าของประเทศไหนมากกว่ากัน แต่ทำไมคนไทยจึงจน ทำไมประเทศซาอุดิอาระเบียถึงรวย ทำไมหลายประเทศซึ่งมีน้ำมันเขารวย เขาบริหารอย่างไร อันนี้ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพ ไม่ทราบว่าคณะกรรมาธิการทราบหรือไม่ ย้ำอีกครั้งหนึ่ง ผมอยากจะให้เป็นข้อสังเกตท้ายในรายงานการประชุมครั้งนี้ว่าน้ำมันประเทศไทยเป็นน้ำมันติดอันดับโลกอยู่อันดับ ๑ ในขณะเดียวกันนั้นทำไมน้ำมันในประเทศซาอุดิอาระเบียก็เหมือนกับประเทศไทย ทำไมคนเขารวยกว่าเรา ทำไมคนไทยถึงจน และทำไมประเทศไทยใช้น้ำมันแพงกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชีย อันนี้อยากให้เป็นข้อสังเกตว่าถ้าหากว่าระบบการบริหารงานแบบของท่านประยุทธ์ถ้ายังเป็นแบบนี้

ประเทศชาติจะอยู่ไม่ได้ ก็ต้องกราบเรียนขอให้เป็นข้อสังเกต แต่ก็ชื่นชมคณะกรรมาธิการชุดนี้ได้ใช้ความสามารถทำ แต่เติมข้อสังเกตของผมไปด้วย ขอบพระคุณอย่างสูงครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ คุณเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม ครับ

นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายเกรียงศักดิ์ ฝ้ายสีงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี เขต ๗ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานที่เคารพครับ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและมีความยั่งยืน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชน ผมต้องขอชื่นชมในความมุ่งมั่นตั้งใจ เอาใจใส่ในการที่จะแก้ไขปัญหาพลังงาน ซึ่งผมเห็นคณะอนุกรรมาธิการก็ได้นำเสนอการปรับลดค่าเอฟที (Ft) ซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการปรับลดค่าไฟฟ้าไม่ให้เกิดปัญหาราคาไฟฟ้าแพง แล้วก็พลังงานที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ไม่ว่าจะเป็นน้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ก็นับว่าเป็นประโยชน์สูงสุดต่อพี่น้องประชาชนคนไทย

- ๑๑๔/๑

ที่อีสานบ้านผมจังหวัดอุดรธานีก็มีแก๊สธรรมชาติเขาเรียกว่า แก๊สภูหม้อห้อม ซึ่งกินบริเวณอำเภอเมือง อำเภอหนองแสง อำเภอโนนสะอาด อำเภอหนองวัวซอ แล้วก็สามารถที่จะแก้ไขปัญหาพลังงานให้พี่น้องประชาชนเกิดประโยชน์สูงสุดและพี่น้องชาวอุดรธานีก็สามารถใช้พลังงานที่อยู่รอบตัวเรา ตลอดจนพี่น้องคนไทยก็ได้รับอานิสงส์อันนี้ด้วย ฉะนั้นคณะกรรมาธิการยังได้พิจารณาเรื่องพลังงานทดแทน ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยหลักในการที่จะช่วยแก้ไขปัญหาพลังงานขาดแคลน พลังงานราคาสูง ซึ่งเราอาจจะนำเข้าจากสิงคโปร์แล้วก็มีราคาที่สูงขึ้น เพราะว่าต้องไปอิงตลาดสิงคโปร์ ทั้ง ๆ ที่ราคาน้ำมันในประเทศไทยของเราถูกมาก แล้วก็มีแก๊ส บ่อน้ำมัน บ่อแก๊สมากมายที่เราสามารถที่จะนำขึ้นมา เป็นสิ่งที่ประชาชนชาวไทยยังข้องใจว่ารัฐบาลทำไมไม่แก้ไขปัญหาราคาน้ำมัน มีประเด็นไหนที่จะต้องไปอิงที่ตลาดสิงคโปร์ แล้วก็มีคนฝากบอกว่าถ้าหากพรรคเพื่อไทยได้มีโอกาสเป็นรัฐบาลก็ขอให้แก้ไขปัญหาพลังงานให้พี่น้องประชาชนด้วย ขอกราบขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : มีชื่อเพิ่มอีก ๒ ท่าน พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง คุณมานพ คีรีภูวดล เชิญครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ ผมต้องขอบคุณคณะกรรมาธิการที่ได้ศึกษาโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน มีสิ่งที่เป็นข้อมูล แต่ว่าท่านไม่ได้ขยาย และเป็นเรื่องความเดือดร้อนอย่างแสนสาหัสของประชาชน โดยเฉพาะผู้ยากไร้ ผมอยากให้กรรมาธิการไปดูหน้า ๕๔ คือค่าไฟฟ้าถ้าเกิดระบุว่าเป็นบ้านเลขที่ชั่วคราว ตัวเลขของท่านกับตัวเลขเป็นจริงจะถูกกันหรือเปล่า ถ้าเป็นค่าไฟฟ้าที่เป็นบ้านเลขที่ชั่วคราว คือว่าเจ้าของบ้านส่วนใหญ่จะเป็นคนยากไร้ ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ไม่ใช่ที่ของตนเอง เช่นไปอยู่ที่ของกรมเจ้าท่า คือคนยากจนที่ชายทะเลเกือบทั้งหมด ตั้งแต่นราธิวาส ปัตตานี ไล่ไป ๒๒ จังหวัด รวมถึงบางท่านไปอยู่ในพื้นที่เป็นป่า เขาไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จะถูกผลักให้เป็นบ้านเลขที่ชั่วคราว กับอีกกลุ่มหนึ่งคือคนรวยไปรับเหมาก่อสร้างหรือไม่มีบ้านเลขที่ ทำชั่วคราว ท่านทราบหรือไม่ว่าราคาไฟฟ้าของบ้านเลขที่ชั่วคราว ซึ่งผมคิดว่ามันอยู่ที่การบริหารบ้านเลขที่ชั่วคราวสุดท้ายที่เช็ก อย่าง นราธิวาส ราคา ๘.๙๐ บาทต่อหน่วย แต่ถ้าประชาชนทั่วไปถ้าใช้ไฟไม่ถึง ๕๐ หน่วย ไม่ต้องเสีย มากกว่า ๕๐ หน่วยขึ้นไปเป็นขั้นบันได

ก็ ๒ บาทกว่า แต่ถ้าคนจนไม่มีบ้านเลขที่ ยากไร้อยู่แล้วถึงจะใช้ไฟน้อยก็จะเสีย ๘.๙๐ บาท ตัวเลขท่าน ๖.๘๐ บาท ตอนนี้ฝากท่านลองไปดูให้ถูกต้อง ดังนั้นอันนี้คือความทุกข์ของประชาชน เรื่องค่าไฟอย่างเดียวนะครับ ผมยังอยากให้กรรมาธิการ พอเอาตัวเลขหน่วยมาชี้แจง แล้วคนที่ต้องรับผิดชอบคือกระทรวงมหาดไทย ผมได้พูดกับปลัดกระทรวงมหาดไทย ทุกปลัด ทั้งปลัดคนก่อนและปลัดคนอยู่ปัจจุบัน ก็บอกว่าอันนี้คือทุกข์ของประชาชนจริง ๆ แล้วทุกข์ทั่วไปทั้งประเทศ ทำไมคนเขายิ่งจนอยู่แล้วคุณไปแก้ปัญหาโดยกระทรวงมหาดไทยให้เป็นบ้านเลขที่ โดยให้ท้องถิ่นไปจัดการให้เป็นถาวรได้หรือไม่ก็ไม่ยอมทำ แล้ววันนี้ก็คือเป็นช่องทางหาเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคที่จะได้กำไรจากเงินก้อนนี้คือราคาถึง ๘.๙๐ บาท ดังนั้นผมอยากให้กรรมาธิการถ้าได้ตัวเลขมาแล้วช่วยวิเคราะห์ในเชิงที่เป็นความทุกข์ของประชาชนด้วยครับ ขอบพระคุณมากครับ

- ๑๑๕/๑

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ คุณมานพ คีรีภูวดล ครับ

นายมานพ คีรีภูวดล (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม มานพ คีรีภูวดล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล สัดส่วนชาติพันธุ์และชนเผ่าพื้นเมืองครับ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเพิ่มเติมเป็นข้อสังเกตให้กับกรรมาธิการนะครับ จริง ๆ แล้วผมเห็นด้วยทุกประการนะครับ อย่างนี้ครับท่านประธานในข้อ ข หน้า ๑๔ ภาครัฐควรจะเร่งรัดแก้ไขปัญหาอุปสรรคการนำพลังงานสะอาดเข้าสู่ระบบโครงข่ายไฟฟ้าของประเทศ ตรงนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมเป็นคนอภิปรายอยู่กับเรื่องของปัญหาเรื่องไฟฟ้าน่าจะเยอะมากนะครับ ประเด็นแรกที่ผมพูดมาตลอดก็คือว่ายังมีพี่น้องประชาชนที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้เยอะมากครับ ไม่ใช่เฉพาะพี่น้องชาติพันธุ์ของผมอย่างเดียว ผมไปภาคใต้ก็มี ไปอีสาน ภาคตะวันออกก็มี มีเยอะมากนะครับ สิ่งหนึ่งที่มันมีปัญหาก็คือว่าโครงข่ายไฟฟ้าที่จะไปบริการพี่น้องประชาชนมันก็จะติดเรื่องข้อกฎหมายเรื่องเขตป่า เพราะฉะนั้นคือพี่น้องประชาชนเวลาเราพูดอภิปรายในสภา เวลารัฐบาลแถลงข่าวขอหน่วยงานราชการจะประสานอะไร เขาไม่มีทางรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรอกครับ เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่จำเป็นที่ประชาชนจะต้องได้รับการบริการสาธารณะคือเรื่องไฟฟ้า เรื่องถนน เรื่องประปา โดยเฉพาะเรื่องไฟฟ้า อันนี้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๕๖ เลยครับท่านประธาน แต่วันนี้ยังมีปัญหาเยอะมาก เราไปเจอครูที่ไม่สามารถที่จะสอนคอมพิวเตอร์ได้ เจอหมออนามัยที่จะต้องแช่วัคซีน ไม่มีไฟฟ้าอย่างนี้ครับ การสื่อสารต่าง ๆ มีปัญหามากประเด็นนี้ เพราะฉะนั้นก็คือในข้อ ๒.๘ ผมคิดว่าผมอยากจะเพิ่มเติมอย่างนี้ว่า ทำอย่างไรให้ท้องถิ่นเขามีอำนาจ มีหน้าที่ในการดำเนินงานนะครับ ตั้งโครงการได้ดำเนินการเรื่องบริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ในรัฐธรรมนูญ และในอำนาจหน้าที่ของท้องถิ่นที่สามารถที่จะผลิตพลังงานไฟฟ้าได้ เนื่องจากว่ามันมีอุปสรรคต่าง ๆ ในข้อกฎหมายที่ข้ามกระทรวง ข้ามหน่วยงานอย่างนี้ครับ ผมคิดว่าอันนี้เป็นเรื่องจำเป็นมาก ซึ่งมันมีความสำคัญอย่างนี้ ทุกวันนี้ ๑. แผงโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) ก็แพง ระบบแบตเตอรี่ที่จะเก็บสำรองไฟคือแบตเตอรี่ที่มีคุณภาพก็ยังไม่มี เพราะฉะนั้นก็คือเพื่อให้มันเกิดข้อเสนอในข้อที่ ๒.๘ มีความชัดเจน ผมคิดว่าอยากจะให้ตัวอย่างประกอบให้กรรมาธิการมีรายงานที่มันมีน้ำหนักเพิ่มมากขึ้นนะครับ ประเด็นที่ ๒ ประเทศไทยมีอยู่

๒๒ ล้านครัวเรือน ท่านประธานลองนึกภาพว่าถ้าทุกหลังคาสามารถที่จะผลิตไฟฟ้าได้ เราจะไม่มีส่วนที่จะต้องไปทำลายทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นเรื่องลิกไนต์ (Lignite) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสร้างเขื่อนก็ดีหรืออื่น ๆ ที่มันต้องลงทุนขนาดใหญ่ ทั้งหมดนี้ก็คือถ้าหากว่ารัฐบาลเอาไปทำเป็นนโยบาย ทั้งเรื่องแผงโซลาร์เซลล์ (Solar Cell) ที่ราคาถูก เรื่องแบตเตอรี่ เรื่องการสนับสนุนต่าง ๆ เราก็จะมีประชาชนประมาณ ๒๒ ล้านครัวเรือนเป็นผู้ผลิตไฟฟ้าใช้เองนะครับ วันนี้ผมได้คุยเรื่องพลังงานกับ ๒ กรรมาธิการ มีหน่วยงานเข้ามาชี้แจงโดยเฉพาะเรื่องแผนพีดีพี (PDP) ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตนี้ครับ ผมถามว่าวันนี้พลังงานไฟฟ้าที่มันเกินไปกี่เปอร์เซ็นต์ ซึ่งประชาชนต้องมารับผิดชอบเรื่องค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนเกินที่เราเรียกว่าเอฟที (Ft) ค่าเอฟที (Ft) ค่าพิธีนี่แหละ ชาวบ้านเขาไม่รู้มันคืออะไร ผมเคยถามเจ้าหน้าที่คำนวณอย่างไรค่าเอฟที (Ft) เขาบอกว่าสูตรมันยากมาก ซึ่งหมายความว่าไม่สามารถที่จะคำนวณได้ อะไรที่มันเป็นค่าใช้จ่ายมันก็จะเป็นค่าเอฟที (Ft) ทั้งหมดเลย เพราะฉะนั้นแผนพีดีพี (PDP) ที่จะเกิดขึ้น ในข้อเสนอตรงนี้ผมคิดว่ามันต้องรีบส่งให้กับกรรมาธิการชุดนี้นะครับ เพื่อที่เขาจะได้เอาเนื้อหาของรายงานฉบับนี้เข้าไปสู่ในแผนเขา ในรายงานนี้บอกว่าต้องมีพลังงานสำรองไม่เกิน ๑๕ เปอร์เซ็นต์ ถ้ามันเกินมันจะเป็นภาระของพี่น้องประชาชน ผมถามเจ้าหน้าที่ที่ประชุมกรรมาธิการเมื่อสักครู่ ผู้ที่มาชี้แจงบอกว่าต่อไปเราจะไม่ใช้คำว่าพลังงานเกินหรือว่าสำรอง จะไม่มีคำนี้แล้ว เขาจะมีสูตรใหม่ซึ่งหมายความว่ามันกำลังจะเกิดอะไรบางอย่างเกี่ยวข้องกับการกำกับพลังงานนะครับ -------

เพราะฉะนั้นเรื่องนี้มีความจำเป็นที่สภาเราจะต้องรีบส่งให้กับผู้บริหารและรัฐบาลนะครับ และที่สำคัญคือว่าการทำอย่างไรให้ประชาชนมีโอกาสที่จะผลิตพลังงานเองได้ ซึ่งมันหมายถึงจะต้องไปตอบโจทย์ เรื่องที่ ๑ เรื่องของงบประมาณที่จะลงทุนมันน้อยลงนะครับ ถ้าหากว่าประเทศเราได้ทำพลังงานสะอาด ๒๒ ล้านครัวเรือน สิ่งที่ตามมาก็คือเรื่องของคาร์บอนเครดิต ที่เราจะไปอธิบายกับเวทีโลกนี้ได้ว่าเราสามารถที่จะลดคาร์บอนเครดิตได้เท่าไร ขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขออีก ๑ ท่านนะครับ ดอกเตอร์มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข ขอเชิญครับ

นางมัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน มัลลิกา บุญมีตระกูล มหาสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาธิปัตย์ ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตนะคะ กรณีของผลการพิจารณาศึกษาเรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ดิฉันชื่นชมผลการรายงานการศึกษาเรื่องนี้นะคะ แล้วก็อยากจะเร่งรัดผลักดันให้นำไปสู่ผู้บริหารรัฐบาลเพื่อนำไปอยู่ในแผนพัฒนาพลังงานแห่งชาติอย่างเร่งด่วนค่ะ แต่ขณะเดียวกันดิฉันอยากจะขออนุญาตตั้งข้อสังเกตตรงเรื่องของการพัฒนาแผนพลังงานทดแทนค่ะ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการทำโซล่าร์เซลล์ (Solar Cell) โซล่าร์ฟาร์ม (Solar Farm) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการพัฒนาพลังงานจากธรรมชาติทั้งหมดนะคะ ไบโอแก๊ส (Biogas) ไบโอแมส (Biomass) เพื่อที่จะไปเสริมเรื่องพืชเศรษฐกิจพลังงานที่จะขึ้นมาทดแทนให้กับภาคการเกษตรด้วยค่ะ นอกจากนั้นก็เรื่องเกี่ยวกับพลังงานที่มาจากลม แล้วก็น้ำ ทั้งหมดนั้นดิฉันถือว่าเราสามารถที่จะผลักดันให้เป็นแผนพัฒนาพลังงานแห่งชาติเพื่อที่จะสอดรับกับเรื่องของแผนพัฒนาพลังงานระดับโลก และอีกหลายประเทศที่เขามีการพลิกฟื้นแล้วก็เปลี่ยนแปลงการพัฒนาในเรื่องนี้นะคะ ดิฉันขออนุญาตเรียนท่านประธานแล้วก็ทางประธานกรรมาธิการ ถึงแม้ว่าเราจะขยันศึกษาแค่ไหนก็ตามแต่ แต่ว่าสิ่งที่เป็นกับดักสำคัญของประเทศเรา นั่นก็คือแผนพลังงานชาติที่อยู่ที่กระทรวงพลังงาน แล้วทุกครั้งนายกรัฐมนตรีจะต้องเป็นประธาน นอกจากนั้นก็คือแผนในการรับซื้อไฟ โดย ก.พ.ร. ซึ่งก็จะเป็นบอร์ด (Board) เล็กที่รองมาจากคณะกรรมการชาติ ดิฉันศึกษาตั้งแต่ ๘ ปีที่แล้วที่มีการทำแผนพัฒนาพลังงานชาติระยะ ๒๐ ปี ก็คือแผนพีดีพี ๒๐๑๕ (PDP 2015)

แล้วก็ประกาศเป็นวาระแห่งชาติไว้เพื่อการปฏิรูปพลังงาน ว่าจะต้องทำพลังงานทดแทนของชาติระยะ ๒๐ ปี ทั้งหมด ๑๙,๐๐๐ เมกะวัตต์ วันนี้ผ่านไป ๘ ปี จำนวนเมกะวัตต์ที่เกิดขึ้นจากแผนพลังงานทดแทนน้อยนิดมาก โซล่าร์เซลล์ (Solar Cell) โซล่าร์ฟาร์ม (Solar Farm) ก็ไม่ได้เกิดการผลักดันให้เกิดขึ้น แต่ทำให้พี่น้องภาคครัวเรือน ภาคประชาชนต้องไปสรรหาเอาแผนพลังงานไฟฟ้าที่นำเข้ามาจากต่างประเทศมาติดตั้งเอง แล้วก็กรณีของการผลักดันให้เกิดการเอาแผงโซล่าร์เซลล์ (Solar Cell) แล้วก็ทำโครงการแพล้นพลังงานขนาดเล็ก ขนาดกลางมันไม่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบที่จะเรียกว่าการปฏิรูปพลังงาน เพราะฉะนั้นดิฉันจึงอยากจะขออนุญาตให้ทางท่านกรรมาธิการที่ศึกษาได้มีเรื่องของการผลักดันไปสู่การปฏิบัติได้จริงของรัฐบาลทุก ๆ รัฐบาลเพื่อจะทำให้เป็นแผนพลังงานของชาติได้อย่างไร ทีนี้ดิฉันก็อยากขออนุญาตพูดถึงเรื่องกับดักข้อที่ ๒ ก็คือว่าเรื่องของบริษัทจัดการพลังงานขนาดใหญ่ที่ปัจจุบันเข้ามาครอบคลุมแผนพลังงานของชาติเรามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะระยะหลังมีการอนุมัติไปตั้งแต่รัฐบาลชุด ขออนุญาตที่พูดถึง ชุดคุณยิ่งลักษณ์ ปรากฏว่า ๕,๐๐๐ เมกะวัตต์ เป็นแผนพลังงาน เขาเรียกว่าเป็นโรงงานไฟฟ้าที่นำแก๊สเข้าแล้วก็ต้องเสียเงินค่านำส่งแก๊สเข้าอย่างมากมหาศาลไปติดอยู่ที่ศาล จากนั้นปุ๊บปรากฏว่ารัฐบาลชุดต่อมาก็ไปนำเอาออกมาจากกรณีของศาลปกครอง จากนั้นปุ๊บก็มีการสร้างพลังงานอันนั้นขนาดใหญ่ พอสร้างได้เป็นโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ ปรากฏว่าทำให้แผนพลังงานโรงไฟฟ้าขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดย่อมต่าง ๆ ที่ควรจะกระจายการลงทุนไปทั่วประเทศหยุดชะงักแล้วก็ชะงักไปเลยนะคะ เพราะฉะนั้นก็เหมือนกับการแช่แข็งแผนพลังงานทดแทนแห่งชาติ ดิฉันจึงอยากจะขอกราบเรียนว่ากรณีของแผนพลังงานแห่งชาติที่ได้มีการวางไว้จนกระทั่งผ่าน กพช. ไปแล้ว แต่ปรากฏว่าระยะเวลาผ่านไปแล้วรัฐบาลไม่ได้ปฏิบัติตามในลักษณะของการปฏิรูป แต่เปลี่ยนแผนจาก ๒๐๑๕ กลายเป็นแผนปรับปรุง ๒๐๑๘ และต่อไปพอมีรัฐบาลชุดใหม่ก็จะต้องไปเปลี่ยนแผนอีกเพื่อปรับปรุงเป็นแผนพลังงานทดแทน ๒๐๒๓ แผนพลังงานทดแทน ๒๐๒๕ ต่อไปเรื่อย ๆ ----------

แต่ขณะเดียวกันสิ่งที่อนุมัติไว้ในโครงสร้างของคณะกรรมการพัฒนาพลังงานแห่งชาติชุดเดิม ๆ แล้วแผนเดิม ๆ เหล่านั้นมันไม่ได้มีการปฏิบัติให้เกิดขึ้นได้จริงและเป็นไปตามคอมมิตเมนต์ (Commitment) ที่ให้ไว้กับประชาชน แล้วก็ให้ไว้กับการประกาศของนโยบายรัฐบาลอย่างนี้เป็นต้นค่ะ เพราะฉะนั้นโดยสรุปก็คือว่าดิฉันอยากจะให้แผนทุกแผนที่บรรจุเข้าไว้ในคณะกรรมการพัฒนาพลังงานแห่งชาตินั้นถูกปฏิบัติได้จริง แล้วก็ไม่ถูกละเลย โดยที่เพิกเฉยต่อปฏิญญาที่ให้ไว้หรือการประกาศที่ให้ไว้ แล้วก็ไปซัพพอร์ต (Support) เรื่องของบริษัทพลังงานขนาดใหญ่มากจนเกินสมควรและเกินจำเป็น อันนี้ดิฉันถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างมากค่ะ กราบขอบพระคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ท่านประธานกิตติกรมีอะไรเพิ่มเติม เชิญนะครับ

นายกิตติกร โล่ห์สุนทร (ประธานคณะกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายกิตติกร โล่ห์สุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง พรรคเพื่อไทย ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการการพลังงาน ก่อนอื่นเลยก็ต้องขอขอบคุณทุกคำแนะนำแล้วก็ข้อเสนอแนะของเพื่อนสมาชิก ผมคิดว่าเรามองไปทางทิศทางเดียวกันที่อยากจะผลักดันทำให้พลังงานของเรามีราคาดีที่สุด ถูกที่สุด ก็อยากจะพูดเรื่องแหล่งน้ำมันนิดหนึ่งที่เพื่อนสมาชิกบอกว่าเรามีแหล่งน้ำมันเยอะ จริง ๆ แหล่งน้ำมันของเราไม่ได้เยอะ ตัวที่เรามีพอจะเยอะอยู่จะเป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติ บางครั้งเองคนจะพูดเอามารวมกันนะครับ คือถ้ารวมกันแล้วจริง ๆ ประเทศเราก็พอมีแหล่งปิโตรเลียมพอสมควรพอใช้กับความต้องการ แต่ว่าไม่ได้เยอะเหลือเฟือขนาดนั้นนะครับ หนัก ๆ จะเป็นแหล่งก๊าซธรรมชาติเสียมากกว่า

อีกเรื่องหนึ่งที่เพื่อนสมาชิกเราได้พูดถึงบ้านเลขที่ชั่วคราว ซึ่งผมเข้าใจว่าจริง ๆ ทางพลังงานเองไม่ได้ตั้งใจให้เป็นอย่างนั้นนะครับ คือเป็นบ้านเลขที่ชั่วคราวก็คือชั่วคราวจริง ๆ เอาไว้เก็บราคาที่สูงกว่าปกติ ถ้าจะมีข้อผิดพลาดผมคิดว่ามันน่าจะเป็นข้อผิดพลาดของภาครัฐในการที่ทำให้ประชาชนไม่สามารถเข้าถึงระบบได้ เพราะอย่างคนที่ยากจนซึ่งถ้าเขาเป็นคนไทยเองเขาควรจะมีสิทธิในการขอทะเบียนได้หรือขออะไรก็ตามที่ทำให้เขาแยกจากส่วนนี้ไป ซึ่งข้อสังเกตของเพื่อนสมาชิกเราเรื่องบ้านเลขที่ชั่วคราวและเก็บราคาแพงผมคิดว่ามีประโยชน์ ถ้าหน่วยงานทางกระทรวงมหาดไทยแก้ไม่ได้ หน่วยงานทางพลังงาน

ก็อาจจะต้องมาดูแลว่าแล้วจะทำอย่างไรที่แยกคนกลุ่มนี้ คนที่เขามีฐานะยากจนเพื่อที่เขาไม่ต้องมาตกในกลุ่มที่จะต้องมาจ่ายค่าไฟแพงโดยไม่จำเป็น

อีกอันหนึ่งที่เพื่อนสมาชิกเราพูดถึงก็คือเรื่องการจัดหาพลังงานไฟฟ้าให้ครอบคลุมทั่วถึง ซึ่งจริง ๆ ตัวนี้มันอยู่ที่ว่าถ้าเราจัดสรรพลังงานไฟฟ้าไปทั่วทุกจุดในประเทศไทย ไม่ว่าห่างไกลที่ไหนก็ตามถ้าเราจัดให้ถึงผลที่ตามมาก็คือต้นทุนที่สูงขึ้น มันก็จะวกกลับมาสู่พ่อแม่ พี่น้องประชาชนในส่วนใหญ่ มันก็เลยเป็นทางเลือกของการไฟฟ้าภูมิภาคที่เขาจะต้องเลือกว่าจุดไหนที่มันมีดีมานด์ (Demand) พอสมควรคุ้มกับการลงทุนก็ขยายไป คือภาระเขาต้องขยายไปให้ครอบคลุมทั้งประเทศ เพียงแต่ว่าเขาคงไม่ได้ทำทีเดียวให้มันครบ เขาคงค่อย ๆ ทยอยทำ แล้วก็สิ่งที่เป็นตัวสกัดกั้นเองก็คือเรื่องต้นทุนที่จะเป็นต้นทุนที่มันจะวกกลับมาสู่พ่อแม่ พี่น้องประชาชนที่เหลือ มันก็เลยทำให้การขยายตัวนี้มันไม่ได้รวดเร็วอย่างที่พวกเราต้องการ แต่ก็เป็นข้อสังเกตที่ดีที่เราก็คิดว่าทางภาครัฐเองก็ควรจะหาทางที่จะทำให้มันดีขึ้น เพราะตอนนี้เรามีทางเลือก อย่างเช่นว่าถ้าเป็นเกาะหรือเป็นพื้นที่ห่างไกลตอนนี้โซล่าเซลล์ (Solar cell) มันลงมา แทนที่จะปักเสาพาดสายเดินเอาไฟฟ้าเข้าไปทั้งระบบ สามารถไปขึ้นโซล่าเซลล์ (Solar cell) ในจุดที่ห่างไกลแล้วก็เอาไฟฟ้ามาสู่ประชาชนให้ทั่วถึงได้ ซึ่งต้นทุนไม่ได้มาก ซึ่งเป็นทางเลือกที่ภาครัฐทำได้นะครับ

ต่อไปมีการพูดถึงเรื่องแผนพีดีพี (PDP) ล่าสุดตอนนี้เข้าใจว่าเป็นแผนพีดีพี ๒๐๒๒ (PDP 2022) แต่ก็เข้าใจว่าไม่ทันในรัฐบาลชุดนี้แล้ว สุดท้ายมาเข้าใจว่าก็คงต้องเปลี่ยนชื่อเป็นแผนพีดีพี ๒๐๒๓ (PDP 2023) แล้วก็มีการพูดถึงเรื่องโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่ ซึ่งตอนนี้ผมเข้าใจว่าพวกเรารับทราบกันทั่วไปว่าพลังงานไฟฟ้าสำรองเรามีเหลือพอสมควรแล้วก็น่าจะเหลือไปอีกระยะเวลานาน เพราะอันนี้ผมก็มั่นใจว่าในแผนพีดีพี (PDP) ที่จะออกมาล่าสุดตัวนี้น่าจะไม่มีการออกใบอนุญาตโรงไฟฟ้าขนาดใหญ่อีกแล้วนะครับ จนกว่าพลังงานสำรองของเราลดลงมาอยู่ในระดับที่เหมาะสม ซึ่งอันนี้ก็เข้าใจว่าทางภาครัฐทุกภาคส่วนเองว่าเขาตระหนักถึงเรื่องนี้ว่าพลังงานสำรองที่ทำให้เกิดค่าพร้อมจ่ายที่พวกเรามาพูดถึงกัน มันต้องค่อย ๆ ดึงมาให้ลงมา ซึ่งคิดว่ามันน่าจะอยู่ในแผนพีดีพี (PDP) ฉบับต่อไป

สุดท้ายนี้ก็ต้องขอขอบคุณเพื่อนสมาชิกทุกท่านนะครับ ที่ให้คำแนะนำแล้วก็ความคิดเห็นต่าง ๆ ต่อคณะกรรมาธิการการพลังงาน แล้วก็หวังว่าสิ่งที่เรามาอภิปรายกันในวันนี้ก็จะส่งไปให้กับทางรัฐบาลเพื่อนำไปพิจารณาเลือกนะครับว่าอันไหนดี อันไหนที่มันทำได้ก็ให้เขานำไปปฏิบัติเพื่อทำให้ระบบโครงสร้างราคาพลังงานของประเทศเราจะได้อยู่ในระบบที่มีความยุติธรรมแล้วก็ราคาไม่สูงจนเกินไป ขอขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ สมาชิกครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานครับ ผม อุบลศักดิ์ นิดเดียวครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานที่เคารพ ผม อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย ผมอยากจะให้ท่านประธานคณะกรรมาธิการได้ให้ข้อสังเกตท้ายไปว่า วันนี้ประเทศไทยน้ำมันมีอยู่อันดับ ๑ ของโลก ๒. ในประเทศไทย ทำไมประเทศเพื่อนบ้านซึ่งเราบริโภคน้ำมันแพง แต่ต่างประเทศทำไมถูก โดยเฉพาะอย่างยิ่งราคาส่งไปต่างประเทศถูกกว่าที่คนไทยใช้ เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนด้วยความเคารพสั้น ๆ ว่าอยากเห็นว่าประเทศไทย เกษตรกรหรือประชาชนที่รับบริโภคตรงนี้มีความสุข ในขณะเดียวกันนั้นประเทศซาอุดิอารเบียก็ดี ประเทศต่าง ๆ นั้นน้ำมันก็พอ ๆ กับประเทศไทย แต่ทำไมเขารวยกว่าเรา ทำไมน้ำมันเรามีพอกับเขา ทำไมคนเราจนกว่าเขา เพราะฉะนั้นระบบประยุทธ์ในการบริหาร ผมคิดว่ามันไม่ชอบ สั้น ๆ ครับ อยากให้บันทึกเป็นข้อสังเกตไปด้วยครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ โดยที่รายงานของกรรมาธิการการพลังงานที่เสนอมาทั้งหมดนี้ ท่านสมาชิก ๘ ท่านได้อภิปรายไม่มีผู้ใดคัดค้านนะครับ และถ้าไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าที่ประชุม

นางสาวละออง ติยะไพรัช (เชียงราย) : กราบเรียนท่านประธานค่ะ ดิฉัน ละออง ติยะไพรัช ค่ะ ดิฉันขอถามประเด็นนิดหนึ่งค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ได้ครับ เชิญครับ

นางสาวละออง ติยะไพรัช (เชียงราย) : ท่านประธานคะ ดิฉันอ่านหน้า ๓๕ พลังงานที่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยผลิต ต้นทุนประมาณ ๑.๓๗ บาท ซึ่งต่ำกว่าที่เราซื้อจากเอกชน แต่ดิฉันสงสัยว่าตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๕๖ ที่จะต้องให้รัฐจะต้องผลิตประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ที่จะใช้ แต่ว่าตอนนี้ทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยผลิตแค่ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ดิฉันสงสัยว่าทำไมถึงไม่ผลิตตามรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้ว่าโครงสร้างหรือโครงข่ายขั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือเพื่อความมั่นคงของรัฐ รัฐจะต้องกระทำการให้ตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนหรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละ ๕๑ ดิฉันสงสัยค่ะ ไม่ได้ค่ะ ดิฉันอยากถามนิดหนึ่งว่าการไฟฟ้าผลิตแห่งประเทศไทยผลิตแค่ ๓๐ เปอร์เซ็นต์จะผิดรัฐธรรมนูญหรือเปล่าคะ แล้วก็ราคาไฟฟ้าก็ถูกกว่าที่เราซื้อจากเอกชน ดิฉันขอถามค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญกรรมาธิการครับ

นายกิตติกร โล่ห์สุนทร (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายกิตติกร โล่ห์สุนทร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง พรรคเพื่อไทย ในฐานะประธานกรรมาธิการการพลังงาน ต่อข้อคำถามของเพื่อนสมาชิกเร็ว ๆ นี้มีคนยื่นศาลรัฐธรรมนูญตีความ แล้วศาลรัฐธรรมนูญก็ตัดสินออกมาแล้วว่าไม่ขัดนะครับ ต่อเนื่องเรื่องราคาที่ท่านเห็นอยู่ในหน้า ๓๕ ราคานี้เป็นราคาต่อหน่วยของแต่ละค่าไฟที่มีเชื้อเพลิงผลิตต่างกัน ซึ่งเวลาคิดค่าไฟจริง ๆ แล้วมันต้องดึงมาปูรวมกัน แล้วก็ในแต่ละตัวบางตัวผลิตมากผลิตน้อย คือจะเอาทั้งหมดมาเฉลี่ยก็ไม่ได้ ต้องเอาไปเป็นเบสต์ เอฟเวอร์เรจ (Best average) มันก็ถึงจะออกมาเป็นค่าไฟต้นทุนจริง ๆ ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ก็คงมีแค่นี้ครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ สมาชิกมีอะไรที่ต้องการถามเพิ่มเติมไหมครับ ถ้าไม่มีก็ขอต่อว่าโดยที่ญัตตินี้ไม่มีผู้คัดค้านและไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ก็ขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถือว่าที่ประชุมให้ความเห็นชอบครับ

ต่อไปจะเป็นข้อสังเกตของกรรมาธิการนะครับ โดยที่ข้อสังเกตที่กรรมาธิการได้ให้ไว้นั้น ตามข้อบังคับก็ไม่ให้มีการอภิปรายนะครับ แต่ข้อสังเกตนี้ก็ต้องได้รับความเห็นชอบ ถ้าสมาชิกไม่มีผู้ใดคัดค้าน และไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ใช้ข้อบังคับข้อ ๘๘ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบกับข้อสังเกตของกรรมาธิการ ขอบคุณกรรมาธิการมากครับ ประชุมพิเศษกันเมื่อวานกับท่านประธานกิตติกรด้วย เกรงว่ากรรมาธิการเหล่านี้จะรอไม่ไหว มันจะค่ำมืดไป ก็คิดว่าขอความร่วมมือทุกพรรคการเมืองว่าช่วยเร่งรัด แต่ว่าก็อดทนรอกันจนค่ำมืดนะครับ อีก ๒ คณะครับ ขอพวกเราได้ช่วยอยู่เป็นเพื่อนกันนะครับ อีก ๒ คณะ คงไม่นานครับ

๔.๖ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวพิจารณาเสร็จแล้ว

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/ ๑๐๓๕๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๑๖๐๕๔/๒๕๖๕
รับที่ ๒ ธ.ค. ๒๕๖๕
เวลา ๑๖.๓๐ น.

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ส่งญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์ และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) แก่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว พิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาเพิ่มเติม จำนวน ๙ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๒ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาการพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๓ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๔ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ได้รับทราบการขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าว (ครบกำหนดในวันที่ ๒๑

ตุลาคม ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๕ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕) ครั้งที่ ๖ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้รับทราบการขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าว (ครบกำหนดในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕) ครั้งที่ ๗ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕) ครั้งที่ ๘ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดระยะเวลาในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕) และครั้งที่ ๙ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง โดยจะครบกำหนดระยะเวลาในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นางสิรินทร รามสูต	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนัทธี ถิ่นสาคู	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายกูเฮง ยาวอหะซัน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๖. นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗. นายจีรเดช ศรีวิราช	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางสาวชนก จันทาทอง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๔๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tourism.commit@gmail.com
www.parliament.go.th

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๑๓๔๗ / ๒๕๖๕
วันที่ ๖ / ธ.ค. / ๖๕ เวลา ๑๐.๒๖ น.
ส่งกลุ่มงาน พรม.๒ สำนักกรรมาธิการ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๕๖๕ / ๒๕๖๕
วันที่ ๖ / ธ.ค. / ๖๕ เวลา ๑๐.๔๐ น.

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๒
รับที่ ๓๕๙ / ๒๕๖๕
วันที่ ๖ / ธ.ค. / ๖๕ เวลา ๑๐.๓๕ น.

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

โดย

คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนา การท่องเที่ยวของประเทศไทย

โดย
คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๑๐๗๕๐

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ส่งญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์ และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) แก่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว พิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน ต่อมาคณะกรรมาธิการได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาเพิ่มเติม จำนวน ๙ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๒ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาการพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๓ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๔ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ สิงหาคม

๒๕๖๔ ได้รับทราบการขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าว (ครบกำหนดในวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๖๔) ครั้งที่ ๕ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๕) ครั้งที่ ๖ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้รับทราบการขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าว (ครบกำหนดในวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๕) ครั้งที่ ๗ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕) ครั้งที่ ๘ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ซึ่งที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง (ครบกำหนดระยะเวลาในวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕) และครั้งที่ ๙ ได้ขอขยายระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาออกไปอีก ๙๐ วัน ซึ่งประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง โดยจะครบกำหนดระยะเวลาในวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ ประกอบด้วย

๑. นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นางสิรินทร รามสูต	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนัทธี ถิ่นสาคู	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายกูเฮง ยาวอหะซัน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๖. นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗. นายจีรเดช ศรีวิราช	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางสาวชนก จันทาทอง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ได้พิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

สุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๔๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ tourism.commit@gmail.com
www.parliament.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายกฤษณะ จ้วงสินธุ์)
ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

นายชัยบูรณ์ หนองคูน้อย/ร่าง
นางสาวนาฎลดา ตุ่นแก้ว/พิมพ์
นางสาวอมตพร แสงเดช/ตรวจ

ตรวจทาน
ครั้งที่ ๑ นายกัมโพช ตราชู
ครั้งที่ ๒ นางสาวปทิตตา ธีรนนท์
ครั้งที่ ๓ นายชัยบูรณ์ หนองคูน้อย

สารบัญ

หน้า

สารบัญ ..... ก - ๑
สารบัญภาพ ..... ก - ๒
รายนามคณะกรรมาธิการ ..... ข - ๑
บทสรุปผู้บริหาร ..... ค - ๑
รายงานการพิจารณาศึกษา ๑
๑. การดำเนินงาน ๒
๒. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น ๒
๓. ผู้เสนอญัตติ ๘
๔. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ๘
๕. ผลการพิจารณาศึกษา ๑๐
๕.๑ สถานการณ์และมาตรการท่องเที่ยวของไทย ๑๐
๕.๒ ผลการศึกษาแนวทางของหน่วยงาน ๒๑
๕.๓ ผลการพิจารณาศึกษาเชิงพื้นที่แยกตามกลุ่มจังหวัด ๒๕
๕.๔ สภาพปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำและทางทะเล
และแนวทางการแก้ไข ๘๒
๕.๕ สภาพปัญหาการประกอบธุรกิจโรงแรมและแนวทางการแก้ไข ๙๒
๖. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ๙๕
๖.๑ ข้อเสนอแนะ ๙๕
๖.๒ ข้อสังเกต ๙๖

ภาคผนวก
ภาคผนวก ก ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนา
การท่องเที่ยวของประเทศไทย
ภาคผนวก ข ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการและประกาศแต่งตั้ง
ที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ
ภาคผนวก ค หนังสือขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ
ภาคผนวก ง ประมวลภาพการประชุมคณะกรรมาธิการ
ภาคผนวก จ ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบข้อเท็จจริง
และประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่
ภาคผนวก ฉ รายนามผู้จัดทำ

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑ อัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรายภูมิภาค เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ ..... ๑๑

ภาพที่ ๒ อัตราการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทาง เข้าประเทศต่าง ๆ ปี ๒๕๖๓ ..... ๑๓

ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยว ในประเทศไทยปี ๒๕๖๔ ..... ๑๘

รายนามคณะกรรมาธิการ

นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล

ประธานคณะกรรมาธิการ

นางสิรินทร รามสูต

รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง

นายนัทธี ถิ่นสาคู

รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง

นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์

รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม

นายอนุสรณ์ ปั้นทอง

ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายจีรเดช ศรีวิราช

ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์

ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายกูเฮง ยาวอหะซัน
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางสาวชนก จันทาทอง
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นายกฤติเดช สันติวชิระกุล
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บทสรุปผู้บริหาร

ในปัจจุบันสถานการณ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยอยู่ในสภาวะฟื้นตัวอย่างรวดเร็ว โดยจากข้อมูลของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) พบว่า ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีจำนวนนักท่องเที่ยวไทยมากถึง ๒๐๐ ล้านคนครั้ง และมีรายได้ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวมูลค่าสูงถึง ๘ แสนล้านบาท ในขณะที่ตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาไทยมีอัตราส่วนที่เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน ซึ่งจากข้อมูลมีมากกว่า ๗ ล้านคน (สอดคล้องกับการคาดการณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่คาดว่าตลอดปี ๒๕๖๕ จะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเข้ามาไทยประมาณ ๑๐ ล้านคน) และสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศกว่า ๕ แสนล้านบาท ซึ่งถือว่ามีแนวโน้มฟื้นตัวอย่างต่อเนื่องและมีโอกาสที่ภาคส่วนการท่องเที่ยวจะกลับมาอยู่ในสถานการณ์ที่มั่นคงอีกครั้งดังเช่นก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในปี ๒๕๖๒

โดยจากการสำรวจแนวโน้มการท่องเที่ยวโลกในปัจจุบัน กระแสการท่องเที่ยวอย่างสำนึกรับผิดชอบ และการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน คือ กระแสหลักของตลาดนักท่องเที่ยวโลกในปัจจุบัน ที่มีเป้าหมายของประชาคมโลกในเรื่อง SDG’s Goal ร่วมกัน ซึ่งการท่องเที่ยวไทยถือเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางที่สำคัญของนักท่องเที่ยวทั่วโลกมาตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา และสอดรับกับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของภาคการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยสามารถวัดได้จากตัวเลขนักท่องเที่ยวที่เติบโตอย่างต่อเนื่องจนถึงช่วงก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

จากผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในภาคการท่องเที่ยวอย่างรุนแรงทั้งในด้านพฤติกรรมนักท่องเที่ยว และทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว ซึ่งได้รับการฟื้นฟูทางธรรมชาติอย่างชัดเจน ตามข้อมูลเชิงประจักษ์ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ทำให้นักท่องเที่ยวทั่วโลกเริ่มตระหนักถึงความสำคัญด้านสุขอนามัย สิ่งแวดล้อม ซึ่งมีเป้าหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ทั้งในมิติสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยในการป้องกันโรคติดต่อ ทำให้นักท่องเที่ยวต้องการความเป็นส่วนตัวมากขึ้น และดัชนีด้านสาธารณสุขเป็นปัจจัยในการตัดสินใจเลือกเดินทางร่วมกับความสวยงามทางธรรมชาติ ความสะดวกสบาย และความประทับใจในศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ความมีน้ำใจของเจ้าบ้านที่สร้างความอบอุ่น ปลอดภัยของนักท่องเที่ยว การนำเสนอทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งแบบออนไลน์ และออฟไลน์ เพื่อให้เกิดการจดจำและความต้องการในการเดินทางไปยังเป้าหมายนั้น ๆ ต่างเป็นสิ่งที่จำเป็นและนำมาเป็นหลักเกณฑ์ของการทำงานของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎรในวาระนี้

จากกระบวนการทำงานที่นำเสนอในรายละเอียดและขั้นตอนการทำงานที่บรรจุไว้ในรายงานนั้น โดยคณะอนุกรรมาธิการทั้งสองคณะได้ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นในแหล่งท่องเที่ยวทุกภูมิภาค โดยมีการดำเนินการรับฟังความคิดเห็นจากภาคเอกชนที่เป็นผู้ประกอบการ ชุมชนแหล่งท่องเที่ยว และภาคประชาชนโดยตรง รวมทั้งเชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐและภาควิชาการ มาให้ข้อมูลในทุกมิติเพื่อให้เกิดมุมมองที่หลากหลายและครบถ้วน ซึ่งทำให้ได้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในแต่ละภูมิภาคที่มีทั้งความใกล้เคียงกันในเชิงโครงสร้าง เช่น กฎหมาย บุคลากร งบประมาณ หรือการเงินของภาคเอกชน ระบบเทคโนโลยีและระบบคมนาคม รวมถึงการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานในพื้นที่ต่าง ๆ และความแตกต่างที่เป็นลักษณะเฉพาะทางในรายละเอียดเชิงพื้นที่ หรือสาขาอาชีพที่เกี่ยวข้องในภาคการท่องเที่ยว ซึ่งในรายงานฉบับนี้ได้นำเสนอภาพรวมของการแก้ไขในประเด็นโครงสร้างที่สามารถใช้แนวทางไปประยุกต์ใช้ร่วมกันในทุกภูมิภาค และปัญหาในเฉพาะพื้นที่ตามลักษณะภูมิภาค หรือสิ่งแวดล้อมที่เป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการแก้ไข และพัฒนาภาคการท่องเที่ยวไทยสู่เป้าหมายของการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามประชาคมโลกที่ไทยร่วมเป็นสมาชิกต่อไป

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย
ของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ส่งญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์ และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) แก่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว พิจารณาตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน นั้น ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นางสิรินทร รามสูต	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายนัทธี ถิ่นสาคู	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายกูเฮง ยาวอหะซัน	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๖. นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๗. นายจีรเดช ศรีวิราช	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายอนุสรณ์ ปั้นทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๑. นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางสาวชนก จันทาทอง	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๓. นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวต่อสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๔ ดังนี้

๑. การดำเนินงาน

-

๒. ผู้ซึ่งคณะกรรมาธิการได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๒.๑ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(๑) นางสาววิภารัตน์ ธาราธีรภาพ	ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์แผนงาน
(๒) นางสาววรรษวรรณ โภวาที	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(๓) นายบุญผล รักษาศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(๔) นางสาวธัชญาณี รจนา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

๒.๒ กระทรวงการต่างประเทศ

นายจาตุรนต์ ไชยะคำ	รองอธิบดีกรมการกงสุล

๒.๓ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

(๑) นางสาวสรัสวดี อาสาสรรพกิจ	ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคเหนือ
(๒) นายสมชาย ชมภูน้อย	ผู้อำนวยการภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(๓) นางสาวจุฑาทิพย์ เจริญลาภ	ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคกลาง
(๔) นายวิบูลย์ นิมิตรวานิช	ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคตะวันออก
(๕) นางปิ่นนาถ เจริญผล	ผู้อำนวยการภูมิภาคภาคใต้
(๖) นายสัญชัย ธรรมโหร	รองผู้อำนวยการภูมิภาคภาคเหนือ
(๗) นางสาวปทิตตา ตันติเวชกุล	รองผู้อำนวยการภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(๘) นายมรกต สุดดี	ผู้อำนวยการกองตลาด ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(๙) นายรณพล จันทราโชติ	เลขานุการภูมิภาค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

(๑๐) นายสักดา ช้างคนมี	พนักงานการตลาด
(๑๑) นายวุฒิพงศ์ พรหมปรุง	พนักงานการตลาด

๒.๔ องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) (อพท.)

(๑) นายชูวิทย์ มิตรชอบ	รองผู้อำนวยการ อพท. รักษาการแทนผู้อำนวยการ อพท.
(๒) นายพลากร บุปผาธนากร	ผู้อำนวยการสำนักบริหารยุทธศาสตร์ (รับผิดชอบพื้นที่พิเศษภาคตะวันออกเฉียงเหนือ)
(๓) นางสาววาสนา พงศาปาน	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาขีดความสามารถการท่องเที่ยว
(๔) นายกฤษณ์ ภูมิสุวรรณ	ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ รักษาการรองผู้จัดการ อพท. ๓
(๕) นายสมเกียรติ อำนวยสุวรรณ	ผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ อพท. ๗
(๖) นายศุภชัย งามศิริกุล	หัวหน้างานแผนปฏิบัติการและงบประมาณ
(๗) นางสาวนุชสรา เทียนไชย	หัวหน้างานมาตรฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
(๘) นางสาวดรุณี วิริยะเอี่ยมพิกุล	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ อพท. ๗
(๙) นางสาวชุติมา แสงสวัสดิ์	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ อพท. ๙
(๑๐) นางสาววิชชุดา เขียวเกตุ	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ อพท. ๙
(๑๑) นางสาวนพมาศ ทิตระกูล	เจ้าหน้าที่พัฒนาพื้นที่พิเศษ

๒.๕ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๑) พันตำรวจเอก แมน ประทีป	กองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๒ (ตม.เชียงใหม่)
(๒) พันตำรวจเอก ศุภโชค หยงสตาร์	รองผู้บังคับการตรวจคนเข้าเมือง ๕ (ตม.ภาคเหนือ)
(๓) พันตำรวจเอก ธานินทร์ อินทพรต	ผู้กำกับการตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดหนองคาย

๒.๖ กรุงเทพมหานคร

(๑) นายธนิต ตันบัวคลี่	รองผู้อำนวยการสำนักวัฒนธรรมกีฬาและการท่องเที่ยว
(๒) นางสาวอมรรัตน์ นาคสุข	นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการพิเศษ
(๓) นางสาวธีรวรรณ วรศักดิ์	นักพัฒนาการท่องเที่ยวชำนาญการ

๒.๗ สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

(๑) นางวิไลรัตน์ ศิริโสภณศิลป์	รองผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
(๒) นางสาวกฤติกา บูรณะดิษ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
(๓) นายชูพงษ์ พิพัฒน์ไชยศิริ	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๔) นางสาวคณิตา เกียรติเลิศศรี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๒.๘ การรถไฟแห่งประเทศไทย

(๑) นายกำพล บุญชม	รองวิศวกรใหญ่ ด้านโครงการพิเศษ
(๒) นางสาวอรทัย สุวรรณเทศ	หัวหน้ากองบริหารรถโดยสารเชิงพาณิชย์

๒.๙ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

(๑) นายกิตติพงษ์ พวงเงิน	ผู้อำนวยการส่วนกำกับพื้นที่นอกเขตการบิน ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ
(๒) นางนาตยา ใยเจริญ	เจ้าหน้าที่บริหาร ๗ ฝ่ายการท่าอากาศยานฯ ดอนเมือง
(๓) นายเสฏฐวุฒิ มีธนาถาวร	เจ้าหน้าที่เทคนิครักษาความปลอดภัยท่าอากาศยานดอนเมือง

๒.๑๐ กรมทางหลวง

(๑) นายสุรชัย อัมภวาสุวรรณ	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษสำนักแผนงาน
(๒) นายอาทิตย์ สืบศิริวิริยะกุล	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษสำนักแผนงาน

๒.๑๑ กรมทางหลวงชนบท

(๑) นายโกสินทร์ พิทยะเวสต์สุนทร	วิศวกรใหญ่
(๒) นายชัยสัมพันธ์ โพธิ์ศรี	วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ
(๓) นายวรพจน์ มาลาวงษ์	วิศวกรโยธาปฏิบัติการ

๒.๑๒ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุภาวดี โพธิยะราช	ผู้อำนวยการภารกิจการจัดทำแผนงบประมาณ
(๒) นางสาวฉัตรฉวี คงดี	ผู้ช่วยผู้อำนวยการภารกิจการจัดทำแผนงบประมาณ

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกศรา สุกเพชร	อาจารย์ประจำคณะการจัดการการท่องเที่ยว สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
(๔) รองศาสตราจารย์วัชรพล ชยประเสริฐ	อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
(๕) นางวรรณพร สำราญรมย์	นักวิชาการระดับต้น

๒.๑๓ สำนักงานจังหวัดหนองคาย

นายณัฐพงศ์ คำวงศ์ปิน	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดหนองคาย

๒.๑๔ สำนักงานจังหวัดเลย

นายชาญชัย คงทัน	หัวหน้าสำนักงานจังหวัดเลย

๒.๑๕ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๑) นางสรัลพัชร ประโมทะกะ	รองผู้ว่าราชการจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(๒) นายกฤษฎา บัวรังสี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ
(๓) นายณัฐวุฒิ กิจโสภี	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ

๒.๑๖ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพระนครศรีอยุธยา

(๑) นายพัฒนพงษ์ พงษ์ทองเจริญ	ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานพระนครศรีอยุธยา
(๒) นายภานุพงษ์ แพ่งกุล	ลูกจ้างสำนักงานการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๒.๑๗ จังหวัดอ่างทอง

(๑) นายสุชน ภัยธิราช	รองผู้ว่าราชการจังหวัดอ่างทอง
(๒) นายสุรเชษ นิ่มกุล	นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง
(๓) นายสุนทร ชนานุศิริ	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว จังหวัดอ่างทอง
(๔) นายสุรัตน์ ภูวประภาชาติ	ประธานหอการค้าจังหวัดอ่างทอง
(๕) นายเรืองชัย ลิปิบูรณพันธ์	หอการค้าจังหวัดอ่างทอง
(๖) นางสาวนฏฐพร คงมีทรัพย์	เจ้าหน้าที่หอการค้าจังหวัดอ่างทอง

(๗) นางสาวพัชราภรณ์ กุหลาบ	สำนักงานจังหวัดอ่างทอง
(๘) นางสาววริษญา ชอุ่ม	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน ชำนาญการ
(๙) นายบรรเจิด ไชยารักษ์	เลขานุการอุตสาหกรรม จังหวัดอ่างทอง

๒.๑๘ จังหวัดชัยนาท

(๑) นางศุภรินทร์ เสนาธง	รองผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท
(๒) นางสาวจีรประภา สาระประจวบ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์และข้อมูลเพื่อการพัฒนา จังหวัดชัยนาท
(๓) นางสาวนริศรา ฤทธิเรืองเดช	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท

๒.๑๙ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท

(๑) นายมนิทธร โคกเกษม	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท
(๒) นางสาวณัฐธิดา วรรณสินธ์	เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานพัสดุ

๒.๒๐ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสิงห์บุรี

(๑) นางสาวอนุชิดา อ้วนสกุล	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสิงห์บุรี
(๒) นายอรรถพร พูนนุช	นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

๒.๒๑ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระบุรี

นายสุกฤษ์ ศิลปอนันต์	ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสระบุรี

๒.๒๒ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

นายสุจิน บุญมาเลิศ	รองปลัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดสระบุรี

๒.๒๓ จังหวัดลพบุรี

(๑) นายสันธนะ บัวชาติ	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษฯ (แทน ประธานสันนิบาตจังหวัดลพบุรี)
(๒) นางอารีย์ ฤกษ์สภาพ	รองผู้อำนวยการท่องเที่ยว จังหวัดลพบุรี
(๓) นางสาววีรยา เสาวภา	เจ้าหน้าที่การท่องเที่ยวฯ สำนักงานลพบุรี

๒.๒๔ สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

(๑) นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา	นายกเทศมนตรีนครภูเก็ต
(๒) นายธนศักดิ์ มาคะสิระ	นายกเทศมนตรีตำบลวัดเพลง
(๓) นายสุนทร เข้มนาค	นายกเทศมนตรีตำบลหนองแค ประธานสันนิบาตจังหวัดสระบุรี
(๔) นางสาวเพ็ญภา ศรีเงินดี	รองปลัดเทศบาลตำบลหนองแค
(๕) นายจักรสาน จึงรักมีพานิช	ผู้อำนวยการกองการศึกษา เทศบาลตำบลหนองแค
(๖) นางสาวบุญฑริกา น้อยแก้ว	หัวหน้าฝ่ายแผนงานและงบประมาณ
(๗) นางสาวสิริลักษณ์ ถาวรจักร์	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป
(๘) นายมนต์สิทธิ์ วุฒฑยากร	พนักงานประชาสัมพันธ์

๒.๒๕ มหาวิทยาลัยนเรศวร

(๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญทรัพย์ พานิชการ	รองอธิการบดี
(๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ภูพงษ์ พงษ์เจริญ	ผู้ช่วยอธิการบดี

๒.๒๖ มหาวิทยาลัยพะเยา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประกอบศิริ ภักดีพินิจ	คณะบดีคณะบริหารธุรกิจ และนิเทศศาสตร์

๒.๒๗ สมาคมสมาพันธ์ธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย

นางวาสิตา น้อยพรหม	รองประธานสมาคมสมาพันธ์ธุรกิจการท่องเที่ยวส่วนภูมิภาคแห่งประเทศไทย

๒.๒๘ หอการค้าจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๑) นายจรูญศักดิ์ ศรีโภชน์สมบูรณ์	ประธานหอการค้าฯ
(๒) นางณัฐณิชา สอนดี	เลขาธิการฯ

๒.๒๙ สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

นายธนกฤต กิตติธรรมกูล	นายกสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวฯ

๒.๓๐ สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท

นางฉลอม สงล่า	นายกสมาคมการท่องเที่ยว จังหวัดชัยนาท

๒.๓๑ หอการค้าจังหวัดสิงห์บุรี

ว่าที่ร้อยเอก ณัฐพิสิฐ เจริญถิรวิสิฐ	ประธานหอการค้าจังหวัดสิงห์บุรี

๒.๓๒ สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสิงห์บุรี

(๑) นายวัชรินทร์ เรืองฤทธิ์กุล	สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสิงห์บุรี
(๒) นายชัยยะ มหาปราม	หัวหน้าฝ่ายส่งเสริมฯ

๒.๓๓ อุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย

(๑) นายณรงค์ศักดิ์ นามตาปี	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
(๒) นายสิทธิชัย สำเภาพล	คณะกรรมการที่ปรึกษาอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อย

๒.๓๔ สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี

(๑) นางรัศนญพร มโนศรีบุญรัตธ์	ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี
(๒) นางสาวฐิติมา มีมะโน	เลขาธิการสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี

๒.๓๕ สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรี

(๑) นายปุณวิทย์ พงศกร	กรรมการฝ่ายกิจกรรมและท่องเที่ยว
(๒) นางสาวณิชานันท์ วงษ์ธนชัยสิริ	เหรัญญิก

๓. ผู้เสนอญัตติ

(๑) นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(๒) นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคอนาคตใหม่

(๓) นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(๔) นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

๔. การพิจารณาของคณะกรรมาธิการ

คณะกรรมาธิการได้มีการประชุมพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๔.๑ คณะกรรมาธิการได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาศึกษาสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย และเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมประชุมเพื่อให้ข้อมูลข้อเท็จจริง ตลอดจนชี้แจงแสดงความเห็นต่าง ๆ รวมจำนวน ๑๖ ครั้ง ได้แก่

- ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๒ วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

- ครั้งที่ ๓ วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๔ วันพุธที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๕ วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๖ วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๗ วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๘ วันพุธที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓
- ครั้งที่ ๑๐ วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๑ วันพุธที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๒ วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๓ วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๔ วันพุธที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๕ วันพุธที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- ครั้งที่ ๑๖ วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๔.๒ คณะกรรมาธิการได้พิจารณาศึกษาข้อเท็จจริงและรายละเอียดข้อมูลจากเอกสารและคำชี้แจงจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรายละเอียดจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบการศึกษาของคณะกรรมาธิการ

๔.๓ คณะกรรมาธิการได้มีมติเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบข้อเท็จจริงและประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่ จำนวน ๑๑ ครั้ง ได้แก่

- **ครั้งที่ ๑** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และจังหวัดลำปาง ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๒ ถึงวันอังคารที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓
- **ครั้งที่ ๒** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ณ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๑๓ ถึงวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓
- **ครั้งที่ ๓** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน” ระหว่างวันจันทร์ที่ ๑ ถึงวันพุธที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดตรัง จังหวัดกระบี่ จังหวัดพังงา และจังหวัดภูเก็ต
- **ครั้งที่ ๔** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย” ระหว่างวันจันทร์ที่ ๘ ถึงวันพุธที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช และจังหวัดสงขลา
- **ครั้งที่ ๕** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน” ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๑ ถึงวันอังคารที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดสงขลา จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

- **ครั้งที่ ๖** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง” ระหว่างวันเสาร์ที่ ๒๗ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ จังหวัดกาญจนบุรี และจังหวัดราชบุรี

- **ครั้งที่ ๗** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดเชียงราย ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๘ ถึงวันอังคารที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

- **ครั้งที่ ๘** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ณ จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดศรีสะเกษ ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๘ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

- **ครั้งที่ ๙** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก” ระหว่างวันเสาร์ที่ ๒๕ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๔ ณ จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดระยอง และจังหวัดจันทบุรี

- **ครั้งที่ ๑๐** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับ “การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร” ระหว่างวันจันทร์ที่ ๒๑ ถึงวันอังคารที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ จังหวัดสมุทรสาคร

- **ครั้งที่ ๑๑** การศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

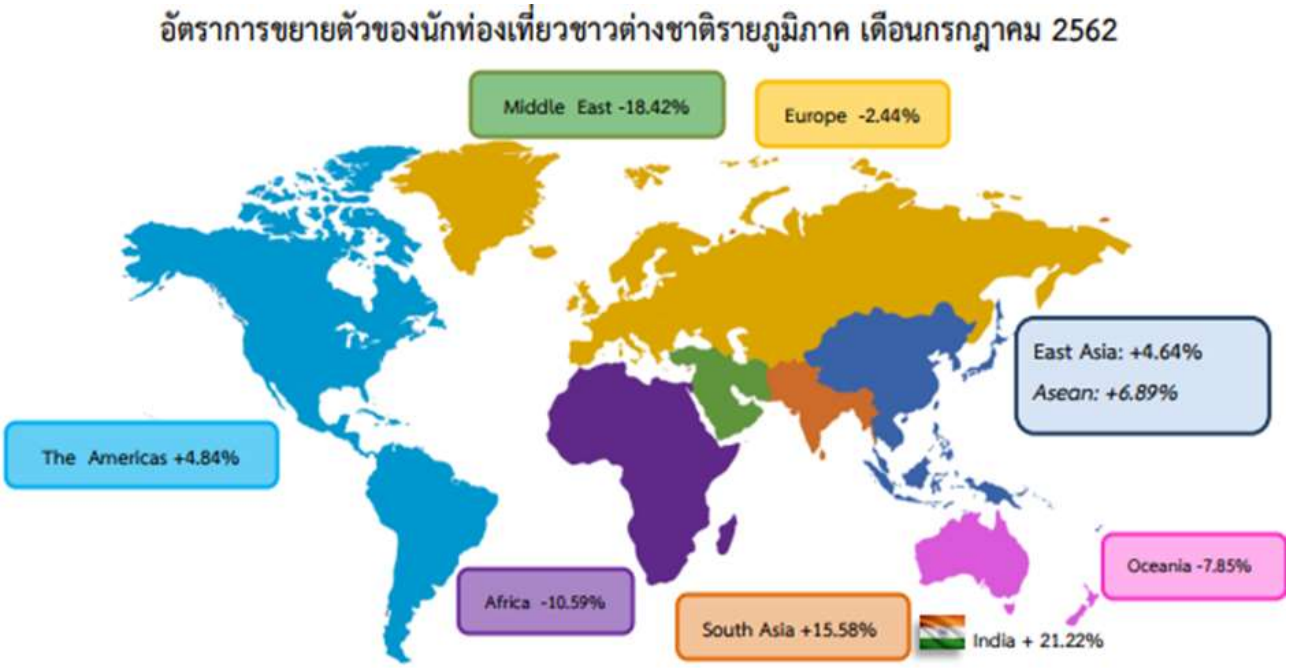
๕. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการได้จัดทำรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริมแก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ปรากฏผลการดำเนินการ ซึ่งสรุปได้ ดังนี้

๕.๑ สถานการณ์และมาตรการท่องเที่ยวของไทย

๕.๑.๑ สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวก่อนเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ในช่วงกลางปี ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีอัตราการขยายตัวของการท่องเที่ยวในระดับดีอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงเดือนกรกฎาคม พบว่ามีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเป็นจำนวนถึง ๓.๓ ล้านคน ซึ่งเป็นการขยายตัวร้อยละ ๔.๑๘ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา จากปริมาณการเพิ่มขึ้นของจำนวนนักท่องเที่ยวดังกล่าวส่งผลให้ในช่วงเวลาเดียวกันประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๐.๑๗๖ ล้านล้านบาท ซึ่งถือว่าขยายตัวร้อยละ ๔.๘๐ เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

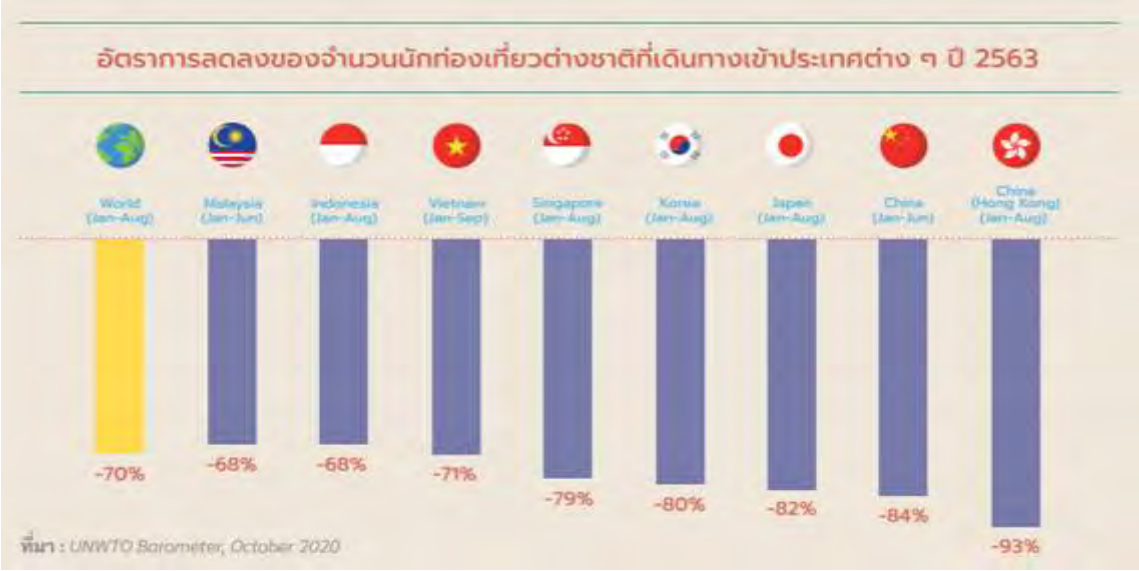
ภาพที่ ๑ แสดงอัตราการขยายตัวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติรายภูมิภาค ในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๒ (กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ๒๕๖๒)

จากสถานการณ์ข้างต้นส่งผลให้ตั้งแต่ในช่วงเดือนมกราคม - กรกฎาคม ๒๕๖๒ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยจำนวน ๒๓.๐๗ ล้านคน มีการขยายตัวร้อยละ ๑.๘๕ และภาคการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้ถึง ๑.๑๙ ล้านล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นการขยายตัวถึงร้อยละ ๑.๔๙ และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องจนถึงช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ กล่าวคือ หากเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมามีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยถึง ๓๙.๗๙ ล้านคน มีการขยายตัวร้อยละ ๔.๒๔ และมีรายได้จากการท่องเที่ยว ๑.๙๓ ล้านล้านบาท ซึ่งเป็นการขยายตัวร้อยละ ๓.๐๕ ถึงแม้ว่าในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ พบว่าในด้านของรายได้ภาคการท่องเที่ยวสามารถสร้างรายได้เพียง ๐.๑๙ ล้านล้านบาท เท่านั้น ซึ่งหดตัวร้อยละ ๒.๒๕ อันมีสาเหตุมาจากภาวะเศรษฐกิจโลกยังอยู่ในภาวะชะลอตัวและเป็นผลมาจากค่าเงินบาทที่ยังคงแข็งค่าก็ตาม

ในขณะที่สัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทย พบว่าในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๒ มีจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางท่องเที่ยวในประเทศจำนวนทั้งสิ้น ๑๖๖.๘๔ ล้านคน - ครั้ง หดตัวที่ร้อยละ ๐.๐๖ มีรายได้จากการท่องเที่ยว ๑.๐๘ ล้านล้านบาท และมีการขยายตัวร้อยละ ๑.๑๘ จากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยจังหวัดที่จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยขยายตัว ๓ อันดับแรก ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดตาก ตามลำดับ

๕.๑.๒ สถานการณ์ด้านการท่องเที่ยวหลังเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ซึ่งพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ สาธารณรัฐประชาชนจีน และมีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็วในหลายประเทศ รวมถึงประเทศไทยได้พบผู้ป่วยที่ติดเชื้อจากการแพร่เชื้อในประเทศเป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ ส่งผลให้รัฐบาลต้องประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร โดยมีผลตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม ถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ รวมทั้งกำหนดข้อห้ามหรือมาตรการเพื่อกำกับและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคในหลายประการเช่น ข้อห้ามและข้อจำกัดเกี่ยวกับการเดินทางเข้าราชอาณาจักรไทย ห้ามมั่วสุมชุมนุม ห้ามเข้าพื้นที่เขตกำหนดตามคำสั่งผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นต้น จากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ในปี ๒๕๖๓ มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพียง ๖.๗๐ ล้านคน ลดลงถึง ๓๓ ล้านคน หรือคิดเป็นร้อยละ ๘๓.๒๑ จากปีที่ผ่านมา และมีรายได้ที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวเพียง ๐.๓๓ ล้านล้านบาท ซึ่งถือว่าหดตัวร้อยละ ๘๒.๖๓ จากปีที่ผ่านมา ในขณะที่สัดส่วนของการท่องเที่ยวภายในประเทศก็มีอัตราส่วนที่ลดลงจากเดิมเป็นอย่างมาก โดยจากข้อมูลพบว่าในช่วงระหว่างเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๖๓ มีนักท่องเที่ยวชาวไทยเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศจำนวนทั้งสิ้น ๙๐.๕๖ ล้านคน - ครั้ง ลดลง ๘๒ ล้านคน - ครั้ง หดตัวร้อยละ ๔๗.๕๘ จากปีที่ผ่านมา และมีรายได้สะสมจากการท่องเที่ยวเพียง ๐.๔๘ ล้านล้านบาท ซึ่งถือว่าหดตัวร้อยละ ๕๕.๔๐ จากปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ จากวิกฤตของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ยังส่งผลกระทบให้การท่องเที่ยวทั่วโลกหดตัวรุนแรงเช่นเดียวกับประเทศไทย โดยข้อมูลจากองค์การการท่องเที่ยวโลก (World Tourism Organization : UNWTO) ในช่วง ๘ เดือนแรกของปี ๒๕๖๓ พบว่า การเดินทางท่องเที่ยวระหว่างประเทศทั่วโลกหดตัวลงร้อยละ ๗๐ โดยประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียต่างก็ได้รับผลกระทบในระดับที่ใกล้เคียงกัน เช่น ฮ่องกง (ลดลงร้อยละ ๙๓) ญี่ปุ่น (ลดลงร้อยละ ๘๒) สิงคโปร์ (ลดลงร้อยละ ๗๙) เวียดนาม (ลดลงร้อยละ ๗๑)

ภาพที่ ๒ อัตราการลดลงของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าประเทศต่าง ๆ ปี ๒๕๖๓
(กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, ๒๕๖๓)

ดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว หรือ Travel & Tourism Development Index ซึ่งจัดทำโดย World Economic Forum ได้จัดอันดับประเทศต่าง ๆ ว่ามีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวและได้จัดอันดับให้ประเทศไทยอยู่อันดับ ๓๖ โดยได้คะแนนเฉลี่ยที่ ๔.๓ ซึ่งค่าเฉลี่ยทั่วโลกในปี ๒๐๒๑ อยู่ที่ ๔ คะแนนจาก ๗ คะแนน

สำหรับดัชนีการพัฒนาการเดินทางและการท่องเที่ยว World Economic Forum ได้พัฒนามาจากดัชนี Travel and Tourism Competitiveness Index โดยดัชนีดังกล่าวแสดงถึงความสามารถในการแข่งขันในเรื่องการท่องเที่ยวของแต่ละประเทศ

อันดับของประเทศไทยในปี ๒๐๒๑ นั้นได้อันดับต่ำกว่าปี ๒๐๑๙ ซึ่งอยู่อันดับที่ ๓๕ จากประเทศที่ World Economic Forum ทำการจัดอันดับ ๑๑๗ ประเทศทั่วโลก โดยตัวชี้วัดของไทยที่ทำได้ดีในปี ๒๐๒๑ เมื่อเทียบเป็นอันดับออกมา ดังนี้

๑) การเปิดกว้างกับชาวต่างชาติ - อันดับที่ ๕๗
๒) ทรัพยากรธรรมชาติ - อันดับที่ ๑๔
๓) การแข่งขันด้านราคา - อันดับที่ ๓๙
๔) ด้านทรัพยากรมนุษย์และตลาดแรงงาน - อันดับที่ ๕๓
๕) โครงสร้างพื้นฐานสำหรับสนามบิน ท่าเรือ ท่ารถ - อันดับที่ ๑๓ และอันดับที่ ๔๘

ในขณะที่ตัวชี้วัดของไทยที่ลดลงในปี ๒๐๒๑ เมื่อเทียบเป็นอันดับ คือ สภาพแวดล้อมของธุรกิจ อันดับที่ ๕๘ ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย อันดับที่ ๙๒ การให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยว อันดับที่ ๘๘ และทรัพยากรที่ไม่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว อันดับที่ ๑๖

หากดูอันดับของประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน อันดับ ๑ นำมาด้วย สิงคโปร์อยู่อันดับ ๙ (คงเดิม) ขณะที่อินโดนีเซียอยู่อันดับที่ ๓๒ (ขึ้นมา ๑๒ อันดับ) มาเลเซียอันดับที่ ๓๙ (ตกลงมา ๙ อันดับ) เวียดนามอยู่อันดับที่ ๔๒ (ขึ้นมา ๘ อันดับ) ฟิลิปปินส์อันดับที่ ๗๕ กัมพูชา ๗๙ ขณะที่ลาวได้อันดับท้ายในอาเซียนโดยอยู่อันดับที่ ๙๓ ส่วนอันดับ ๑ ของโลกในดัชนีนี้คือ ญี่ปุ่น โดยได้คะแนน ๕.๒ คะแนน เอาชนะสหรัฐอเมริกาซึ่งอันดับในดัชนีปี ๒๐๒๑ ได้อันดับ ๒

อย่างไรก็ดี World Economic Forum ได้ชี้ว่าการเก็บคะแนนและจัดอันดับในปี ๒๐๒๑ นี้มีหลายประเทศที่ไม่อยู่ในดัชนีดังกล่าว เช่น บรูไน จีน รัสเซีย ยูเครน นอร์เวย์ โอมาน เป็นต้น และได้เก็บข้อมูลและจัดอันดับก่อนที่จะเกิดสงครามระหว่างรัสเซียและยูเครน

๕.๑.๓ สถานการณ์ภาพรวมด้านการท่องเที่ยวทางทะเลของไทย (ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคใต้)

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยมีจังหวัดติดชายฝั่งทะเลทั้งด้านอันดามันและอ่าวไทย รวม ๒๓ จังหวัด มีความยาวชายฝั่งทะเล ๓,๑๔๘ กิโลเมตร (อ่าวไทย ๒,๐๕๕ กิโลเมตร ๑๗ จังหวัด จากจังหวัดตราดไปจนถึงจังหวัดนราธิวาส และชายฝั่งอันดามัน ๑,๐๙๓ กิโลเมตร ๖ จังหวัด จากจังหวัดระนองถึงจังหวัดสตูล) โดยข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว ประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด ๒๗๘ แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวประเภทเกาะ ๑๓๙ แห่ง ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลจึงเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของไทย ซึ่งนักท่องเที่ยวประมาณร้อยละ ๘๐ - ๙๐ มาท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนตามชายทะเล โดยในปี ๒๕๖๒ ก่อนเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวใน ๒๓ จังหวัด รวมทั้งสิ้น ๑๗๕ ล้านคน (คนไทย ๑๐๙ ล้านคน ต่างชาติ ๖๕ ล้านคน สร้างรายได้ ๒.๓ ล้านล้านบาท ประมาณร้อยละ ๗๖.๐ ของรายได้ทั้งหมด โดยท่องเที่ยวในจังหวัดชลบุรี (พัทยา) ประมาณ ๑๘.๖ ล้านคน สร้างรายได้ ๒๗๖,๓๒๘ ล้านบาท อยู่ในลำดับที่ ๓ รองจากกรุงเทพฯ และภูเก็ต

นอกจากนี้ ผลการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ รวมถึงข้อมูลการสำรวจพฤติกรรมนักท่องเที่ยวตลาดกลุ่มเป้าหมายของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาที่มีประจำทุกปี ได้ชี้ให้เห็นปัจจัยสำคัญที่ใช้ประกอบในการตัดสินใจเลือกเดินทางมาเที่ยวไทย คือ ความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวหรือสถานที่ท่องเที่ยว (ร้อยละ ๘๗) และวัตถุประสงค์หลักของการเดินทางมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ คือ พักผ่อนตามธรรมชาติ ชายหาด ชายทะเลในวันหยุด ร้อยละ ๙๐ ดังนั้น จึงไม่แปลกใจว่าทำไม

แหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยติดอันดับยอดนิยมของตลาดท่องเที่ยวโลกมาโดยตลอด ทั้งกรุงเทพฯ ภูเก็ต (ชายหาดที่ดีที่สุดไข่มุกอันดามัน) กระบี่ เกาะสมุย เกาะเต่า เกาะพงัน หัวหิน - ชะอำ และพัทยา เมืองที่เป็นจุดหมายปลายทางระดับโลก ตราด (เกาะกูด เกาะช้าง เกาะหมาก) หมู่เกาะที่นิยมในวันวาเลนไทน์ และช่วงเดือนมิถุนายน ๒๕๖๓ พบว่า พัทยา ชลบุรี เป็นเมืองจุดหมายปลายทางที่มีการค้นหามากที่สุดของนักท่องเที่ยวไทย รองลงมา คือ กรุงเทพฯ และหัวหิน

อย่างไรก็ตาม แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาด ทะเล เกาะ มีความเปราะบางต่อกิจกรรมของมนุษย์ (การขยายตัวธุรกิจ ชุมชน พฤติกรรมนักท่องเที่ยวที่ขาดจิตสำนึกอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) และการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศในแต่ละปี โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศ ทั้งภูเก็ต กระบี่ เกาะสมุย หัวหิน - ชะอำ ชลบุรี - พัทยา ตราด - เกาะช้าง จนบางแห่งอยู่ในสภาพเสื่อมโทรมเกินขีดความสามารถในการรองรับ บางแหล่งเกิดปัญหาการกัดเซาะชายฝั่ง เป็นต้น ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดูแล รักษา และฟื้นฟูชายหาด ทะเล และเกาะเหล่านี้ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของประเทศ เพื่อให้เป็นแหล่งสร้างรายได้และกระจายรายได้สู่ชุมชนและท้องถิ่นและรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป (การจัดอันดับขีดความสามารถในการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวของโลกโดยสภาเศรษฐกิจโลกหรือ World Economic Forum ในปี ๒๕๖๒ ไทยอยู่ในอันดับ ๓๑ ของโลก จาก ๑๔๐ ประเทศ (ทรัพยากรธรรมชาติ อันดับ ๑๐ และความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม อันดับ ๑๓๐)

๕.๑.๔ การศึกษาในเชิงนโยบายและมาตรการของภาครัฐ

๑) มาตรการด้านการท่องเที่ยวในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

๑.๑) มาตรการด้านการเข้าเมือง ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รัฐบาลกำหนดการเข้า - ออกเมืองเฉพาะช่องทางที่กำหนดเท่านั้น (เฉพาะช่องทางอากาศ) และวัตถุประสงค์การเข้าเมืองจะต้องเป็นคนต่างด้าวที่เข้ามาเพื่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดเท่านั้น (จำนวน ๙ - ๑๑ วัตถุประสงค์) ซึ่งจะต้องทำตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กำหนด เช่น การลงทะเบียนกับสถานทูต สถานกงสุล (COE) หรือการลงทะเบียนในระบบของประเทศไทย การตรวจหาเชื้อไวรัสก่อนเข้าประเทศ การตรวจคัดกรองเบื้องต้น ณ ท่าอากาศยาน และการแจ้งสถานที่สำหรับการกักตัว เป็นต้น

๑.๒) มาตรการเปิดประเทศเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจและฟื้นฟูการท่องเที่ยว

๑.๒.๑) มาตรการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) มีการเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ โดยใช้จังหวัดภูเก็ตเป็นพื้นที่นำร่องในการเปิดให้นักท่องเที่ยวจากต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยภายใต้หลักเกณฑ์และเงื่อนไขต่าง ๆ เช่น เดินทางมาจากประเทศ หรือพื้นที่ซึ่งศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด -19 (ศบค.) หรือศูนย์ปฏิบัติการมาตรการเดินทางเข้าออกประเทศและการดูแลคนไทยในต่างประเทศอนุมัติ

ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยการเสนอของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปฏิบัติตามมาตรการตรวจคัดกรองอาการและการดำเนินพิธีการตรวจคนเข้าเมือง ใช้ระบบติดตามหรือติดตั้ง Application ตามที่ทางราชการกำหนด โดยให้เปิดระบบติดตามดังกล่าวไว้ตลอดเวลา เพื่อเฝ้าระวังหรือติดตามอาการระหว่างที่ผู้เดินทางพำนักอยู่ในพื้นที่จังหวัดนำร่องด้านการท่องเที่ยว ให้มีการตรวจหาเชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยวิธี RT - PCR ณ สถานที่ที่ทางราชการกำหนด ในกรณีผู้เดินทางออกจากพื้นที่จังหวัดนำร่องด้านการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดอื่นภายในราชอาณาจักร ให้ผู้เดินทางแสดงหลักฐานการพำนักที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดนำร่องด้านการท่องเที่ยว พร้อมหลักฐานผลการตรวจหาเชื้อของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยวิธี RT - PCR ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อของจังหวัดต้นทางและจังหวัดปลายทางตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางที่ทางราชการกำหนด เป็นต้น

๑.๒.๒) โครงการ “สมุย พลัส โมเดล” (Samui Plus Model) เป็นโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับโครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) โดยเริ่มดำเนินโครงการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ สำหรับผู้เดินทางทั้งคนไทยและต่างชาติจากทุกประเทศ/พื้นที่ ซึ่งฉีดวัคซีนครบโดสไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน ก่อนเดินทาง โดยไม่ต้องกักตัว แต่ต้องอยู่ในพื้นที่สมุยก่อนที่จะเดินทางไปจังหวัดอื่น ทั้งนี้ โดยมีเงื่อนไขและรายละเอียดต่าง ๆ เช่น ผู้เดินทางต้องมีเอกสารรับรองการฉีดวัคซีน กล่าวคือ วัคซีนที่ได้รับนั้นจะต้องเป็นวัคซีนที่ได้รับการรับรองจากองค์การอนามัยโลก (WHO) หรือกระทรวงสาธารณสุขของไทยแล้วเท่านั้น ต้องมีประกันสุขภาพครอบคลุมการรักษาของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผู้เดินทางต้องตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยวิธี RT - PCR ผู้เดินทางต้องจองโรงแรมที่ผ่านมาตรฐาน Samui SHA+ ผู้เดินทางต้องดาวน์โหลดและใช้ Application ติดตามการเดินทางที่รัฐบาลกำหนด เป็นต้น

๑.๒.๓) โครงการส่วนขยายของภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ ๗ + ๗ (Phuket Extension) เป็นโครงการที่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวที่ได้รับวัคซีนครบโดสแล้วเดินทางเข้าประเทศไทยได้โดยไม่ต้องกักตัว รวมถึงเป็นโครงการที่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเดินทางเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดภูเก็ตกับพื้นที่นำร่องอื่น ๆ เพิ่มเติม และเกาะต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดกระบี่ และจังหวัดพังงา โดยโครงการดังกล่าวเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ ภายใต้เงื่อนไขและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ลงทะเบียนสำหรับ Certificate of Entry (COE) ที่ออกโดยสถานเอกอัครราชทูตฯ /สถานกงสุลใหญ่ฯ ฉีดวัคซีนป้องกันของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ครบโดสก่อนออกเดินทางไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน โดยวัคซีนที่ผ่านการรับรองจากองค์การอนามัยโลก (WHO) หรือทางการไทย ผู้เดินทางต้องแสดงใบรับรองการฉีดวัคซีนที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ จองห้องพักของโรงแรมที่ได้รับการอนุมัติ SHA Plus Hotels และชำระเงินเต็มจำนวน แสดงผลการตรวจโควิด - 19 แบบ RT - PCR ที่เป็นลบ (COVID - 19 - Free Health Certificate) ซึ่งได้รับการรับรองหรือออกให้ไม่เกิน ๗๒ ชั่วโมงก่อนออกเดินทาง เข้าพักในจังหวัดกระบี่ พังงา หรือสุราษฎร์ธานีไม่น้อยกว่า ๗ วันก่อนเดินทางไปจังหวัดอื่น

ทั้งนี้ จากผลของการดำเนินโครงการ ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ พบว่า โครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ (Phuket Sandbox) มีจำนวนนักท่องเที่ยวสะสมจำนวน ๓๙,๔๐๑ คน โดยในจำนวนดังกล่าวพบผู้ติดเชื้อจากการคัดกรอง คิดเป็นร้อยละ ๐.๓ ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ในขณะที่จำนวนการจองที่พัก SHA+ Phuket Sandbox สำหรับการเข้าพักระหว่างเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ อยู่ที่ ๗๒๓,๙๙๐ คืน ส่วนโครงการสมุยพลัส (Samui Plus) และโครงการส่วนขยายของภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ ๗ + ๗ (Phuket Extension) มีจำนวนนักท่องเที่ยวสะสม ทั้งสิ้น ๙๓๙ คน และ ๓๙๙ คน ตามลำดับ ทั้งนี้ มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นสำหรับโครงการภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๔ อยู่ที่ประมาณ ๒,๒๕๔ ล้านบาท โครงการสมุยพลัส อยู่ที่ ๖๖.๕๘ ล้านบาท และสำหรับโครงการส่วนขยายของภูเก็ตแซนด์บ็อกซ์อยู่ที่ ๑๒.๑๖ ล้านบาท รวมสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจกว่า ๒,๓๓๐ ล้านบาท

๑.๒.๔) ระบบ Thailand Pass เป็นระบบที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการเดินทางเข้าประเทศไทย ซึ่งเริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยจะแบ่งผู้เดินทางเข้าประเทศออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ๑) Test and Go ๒) Sandbox Programme และ ๓) กักตัว หรือ Alternative Quarantine โดยมีรายละเอียดและหลักเกณฑ์ ดังนี้

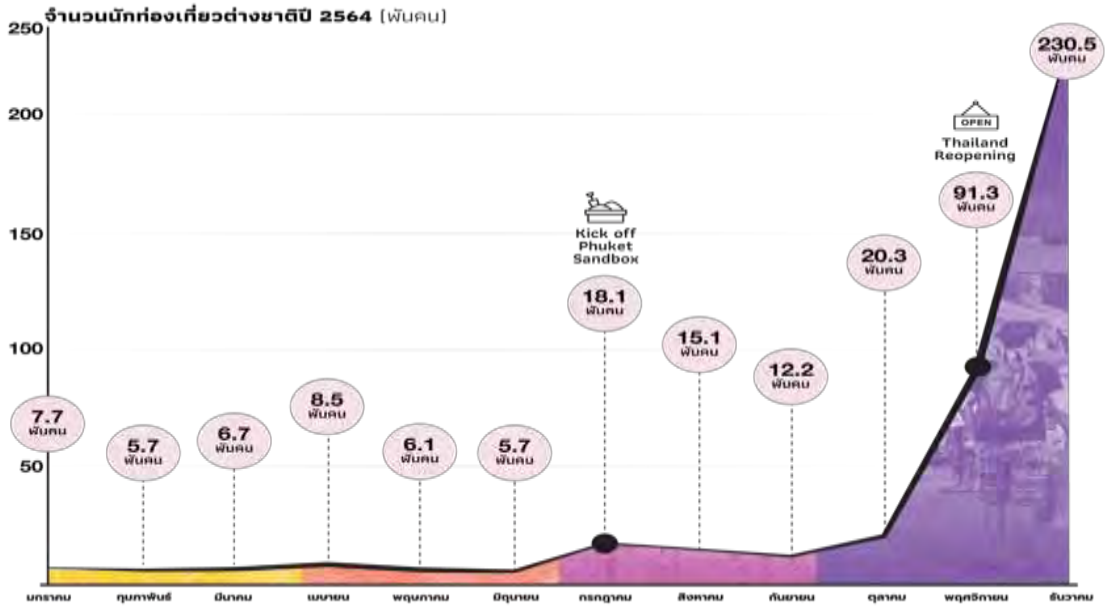
กลุ่มแรก “Test and Go” คือ ชาวต่างชาติที่เดินทางมาจาก ๔๕ ประเทศ + ฮ่องกง และต้องพำนักอยู่ในประเทศกลุ่มนี้ไม่ต่ำกว่า ๒๑ วัน ต้องมีผลการตรวจ RT - PCR ภายใน ๗๒ ชั่วโมงก่อนออกเดินทาง ต้องฉีดวัคซีนให้ครบโดสก่อนออกเดินทาง ๑๔ วัน และต้องมีประกันสุขภาพวงเงินคุ้มครองไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ และไม่ต้องกักตัวเมื่อมาถึงไทย แต่ต้องจองโรงแรมกลุ่ม SHA+ หรือ AQ ๑ วัน เพื่อรอผลตรวจ RT - PCR

กลุ่มที่สอง คือ ผู้ที่เดินทางมาจากประเทศใดก็ได้ ไม่ได้รับวัคซีนครบโดสก่อนออกเดินทาง ๑๔ วัน มีหลักฐานการจองที่พัก SHA+ ในพื้นที่ Sandbox จำนวน ๗ วัน ต้องมีประกันวงเงินคุ้มครองไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

กลุ่มที่สาม คือ ผู้ที่เดินทางมาจากประเทศใดก็ได้ ไม่ได้รับวัคซีนหรือได้รับไม่ครบโดส โดยต้องกักตัวอยู่ในสถานกักตัวทางเลือก (Alternative Quarantine หรือ AQ) เป็นเวลา ๑๐ วัน มีหลักฐานการจองที่พัก AQ และต้องมีประกันสุขภาพวงเงินคุ้มครองไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ

อย่างไรก็ตาม ในระหว่างวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๕ มีการยกเลิกการลงทะเบียนขอ COE (Certificate of Entry) เข้าประเทศผ่านระบบ Thailand Pass ชั่วคราว และเปิดใช้ระบบ Test & Go ในวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ก่อนที่จะมีการยกเลิก Test & Go ในวันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และยกเลิกระบบ Thailand Pass สำหรับคนไทย เมื่อวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ และยกเลิกระบบ Thailand Pass สำหรับคนต่างชาติในวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ตามลำดับ

จากข้อมูลเชิงสถิติของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาพบว่าในช่วงปี ๒๕๖๔ มีนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวรวมจำนวน ๔๒๗,๘๖๙ คน โดยเฉพาะในช่วงเดือนธันวาคม ๒๕๖๔ มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทยผ่านโครงการ Test & Go ในรูปแบบไม่ต้องกักตัว รวมถึงโครงการ Sandbox และโครงการ Alternative Quarantine มีจำนวนสูงถึง ๒๓๐,๔๙๗ คน ซึ่งถือว่ามีการขยายตัวร้อยละ ๑๕๒.๕๙ เมื่อเปรียบเทียบกับเดือนที่ผ่านมา

ภาพที่ ๓ แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยปี ๒๕๖๔
ที่มา : กองกลยุทธ์การตลาด การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

๑.๓) มาตรการด้านการท่องเที่ยวภายในประเทศ

เนื่องจากสถานการณ์ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นานาประเทศได้จำกัดการเข้า - ออกประเทศ ประเทศไทยจึงได้กำหนดโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศให้มากยิ่งขึ้น ดังนี้

๑.๓.๑) โครงการเที่ยวปันสุข เป็นการจัดโครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ เพื่อการฟื้นฟูภาคธุรกิจท่องเที่ยว โดยใช้งบประมาณในการดำเนินการประมาณ ๒๒,๔๐๐ ล้านบาท ประกอบด้วย แพ็คเกจเราเที่ยวด้วยกันและแพ็คเกจกำลังใจโดยแพ็คเกจเราเที่ยวด้วยกัน เป็นโครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชนผ่านการท่องเที่ยวภายในประเทศ ช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง รวมถึงสนับสนุนการสร้างงานและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศในองค์รวม โดยเริ่มดำเนินโครงการระยะที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ โดยให้

สิทธิแก่ผู้เข้าร่วมโครงการใน ๓ ประการ ประกอบด้วย (๑) ส่วนลดค่าโรงแรมที่พัก ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาที่พักต่อห้องต่อคืน ทั้งนี้ ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาทต่อห้องต่อคืน จำกัดสิทธิ์คนละไม่เกิน ๑๐ ห้อง หรือ ๑๐ คืน (๒) ส่วนลดค่าอาหารและค่าเข้าสถานที่ท่องเที่ยว มูลค่า ๙๐๐ บาทต่อห้องต่อคืน โดยประชาชนชำระ ๖๐ เปอร์เซ็นต์ และรัฐบาลสนับสนุนอีก ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ผ่านการตัดเงินจากคูปอง และ (๓) สนับสนุนค่าตั๋วเครื่องบิน ๔๐ เปอร์เซ็นต์ ของราคาค่าตั๋ว ทั้งนี้ ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาทต่อที่นั่ง

ส่วนแพ็คเกจกำลังใจจะเป็นการจัดโครงการเพื่อตอบแทนบุคลากรแนวหน้าในการรับมือการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเฉพาะกลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) รวมจำนวน ๑.๒ ล้านคน ในวงเงิน ๒,๔๐๐ ล้านบาท สำหรับการท่องเที่ยวและศึกษาดูงานในต่างจังหวัด ซึ่งบริษัทนำเที่ยวในแต่ละจังหวัดจะออกแบบแพ็คเกจนำเที่ยว ๒ วัน ๑ คืน ไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท

ทั้งนี้ สำหรับโครงการเราเที่ยวด้วยกันในระยะเวลาต่อมามีการดำเนินโครงการดังกล่าวต่อเนื่องอีก ๓ ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ ระยะที่ ๓ ระหว่างวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ และระยะที่ ๔ ระหว่างวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

๑.๓.๒) โครงการทัวร์เที่ยวไทย เป็นโครงการที่รัฐบาลจัดขึ้นเพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการนำเที่ยวและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง เพื่อสนับสนุนการสร้างงานและฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศในองค์รวม โดยรัฐบาลสนับสนุนค่าแพ็คเกจท่องเที่ยวให้ ๔๐ เปอร์เซ็นต์ หรือสูงสุดไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท ให้คนไทยเดินทางเที่ยวในประเทศผ่านบริษัทนำเที่ยว โดยกำหนด ๑ สิทธิต่อคน จำนวน ๑ ล้านสิทธิ โดยเริ่มโครงการตั้งแต่วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ (มีการขยายระยะเวลาในการใช้สิทธิเพิ่มเติมถึงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕)

อย่างไรก็ดี รัฐบาลมีงบประมาณในการแก้ไขปัญหา เยียวยา ผลกระทบและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมอย่างจำกัด เนื่องจากงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นได้ใช้ในการแก้ไขปัญหาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระยะแรกและโครงการฉุกเฉินอื่นไปแล้ว ขณะที่การโอนงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ในรายการที่ไม่มีความจำเป็นมาเป็นงบกลางตามร่างพระราชบัญญัติโอนงบประมาณรายจ่าย พ.ศ. ๒๕๖๓ ก็มีจำนวนเงินไม่มากนัก จึงจำเป็นต้องใช้เงินกู้จากพระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยา และฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคม ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในส่วนของแผนงานหรือโครงการที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรอบวงเงิน ๔๐๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยใช้เงินกู้รวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ล้านบาท (ปรับตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕)

ต่อมามีมติคณะรัฐมนตรี ในวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕ ให้ขยายระยะเวลาในการเดินทางเพิ่มเติมตามโครงการดังกล่าวอีกครั้งตั้งแต่วันที่ ๑๘ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ และขยายระยะเวลาเบิกจ่ายเงินถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๕

ผลการดำเนินโครงการ ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ มีผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวสมัครเข้าร่วมโครงการ ๘๔๕ ราย และมีผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวที่เสนอขาย ๔๒๖ ราย โดยมีรายการนำเที่ยวที่ส่งเข้าระบบ ๓,๘๑๖ รายการ เปิดขาย Online ได้ จำนวน ๓,๔๖๘ รายการ ณ ปัจจุบัน มีผลการใช้สิทธิแล้ว ๑๓๑,๙๕๘ สิทธิ มีสิทธิคงเหลือ ๖๘,๐๔๒ สิทธิ มีจำนวนนักท่องเที่ยวเดินทางทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๒,๙๐๔ คน ทั้งนี้ จำนวนเงินที่รัฐสนับสนุน (๔๐ เปอร์เซ็นต์) โดยในเดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ได้เบิกจ่ายเงิน ๑๑๘,๒๑๕,๔๙๔ บาท เป็นการเบิกจ่ายเงิน รวมทั้งสิ้น ๔๒๔,๖๐๓,๖๒๘.๔๐ บาท

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าโครงการดังกล่าวไม่ได้รับความนิยมจากผู้ประกอบการและนักท่องเที่ยวมากนัก เนื่องจากมีเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติที่ยุ่งยาก ส่งผลให้คนไทยส่วนใหญ่ไม่นิยมการท่องเที่ยวผ่านบริษัททัวร์

๒) มาตรการด้านการท่องเที่ยวภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

นับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ รัฐบาลได้ประกาศยกเลิกการประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อันเป็นการยกเลิกมาตรการด้านกฎหมายในการควบคุม ผ่อนคลายและยกเลิกหลักเกณฑ์ เงื่อนไขต่าง ๆ กลับสู่สภาวะปกติ ประกอบกับได้กำหนดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจเพื่อกระตุ้นและดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้าประเทศไทยอย่างรวดเร็ว โดยมีมาตรการที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑) มาตรการด้านการเข้าเมือง รัฐบาลได้มีการเปิดช่องทางการเข้าเมืองทุกช่องทางทั้งทางอากาศ ทางน้ำ และทางบก และมาตรการระงับการกรอกแบบรายการโดยให้คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร เฉพาะโดยพาหนะทางอากาศได้รับยกเว้นการยื่นรายการตามแบบรายการของคนต่างด้าวซึ่งเดินทางเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักร (ตม. ๖) ตั้งแต่วันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ การขยายระยะเวลาการอยู่ในราชอาณาจักรของประเทศที่ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราจากเดิม ๑๕ วัน ขยายระยะเวลาเป็น ๓๐ วันและประเทศที่ได้รับการอยู่ต่อประเภทการท่องเที่ยวจากเดิม ๓๐ วัน ขยายระยะเวลาเป็น ๔๕ วัน เพื่อส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยว

๒.๒) มาตรการด้านการลงทุน คณะรัฐมนตรีปรับเกณฑ์วีซ่าระยะยาว (LTR Visa) ดึงดูดชาวต่างชาติที่มีศักยภาพสูง ๔ กลุ่มเป้าหมาย เข้าไทย ๑ ล้านคน โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้เห็นชอบปรับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการลงทุน โดยการดึงดูดชาวต่างชาติที่มีศักยภาพสูงสู่ประเทศไทย (Long -Term Resident Visa : LTR Visa) ให้มีความครอบคลุมและยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น ตามที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (สกท.) เสนอ เพื่อดึงดูดชาวต่างชาติที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง

หรือมีความรู้ ความเชี่ยวชาญให้เข้ามาพำนักหรือทำงานในไทยระยะยาว จำนวน ๑ ล้านคน ใน ๔ กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ๑) กลุ่มประชาคมโลกผู้มีความมั่งคั่งสูง ๒) กลุ่มผู้เกษียณอายุจากต่างประเทศ ๓) กลุ่มที่ต้องการทำงานจากประเทศไทย และ ๔) กลุ่มผู้มีทักษะเชี่ยวชาญ

๒.๓) มาตรการด้านการจัดกิจกรรมต่าง ๆ รัฐบาลส่งเสริมให้มีการจัดการประชุม หรือการจัดกิจกรรมขนาดใหญ่เพื่อให้มีการกระตุ้นเศรษฐกิจและส่งเสริมภาพลักษณ์ความพร้อมด้านการท่องเที่ยวภายหลังสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เช่น การจัดการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจพิเศษเอเปค และการประชุมระดับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในระหว่างที่ประเทศไทยเป็นเจ้าภาพ พ.ศ.๒๕๖๕ เป็นต้น โดยมอบหมายให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาบูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมรองรับนักท่องเที่ยวต่อเนื่องจากที่ได้มีการดำเนินการขับเคลื่อนให้ปี ๒๕๖๕ เป็น “ปีส่งเสริมการท่องเที่ยวไทย” Visit Thailand Year ๒๐๒๒ โดยพิจารณาปรับเปลี่ยนแผนงานโครงการต่าง ๆ ให้เป็นรูปธรรมและมีความสอดคล้องกับสถานสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น จัดให้มีแผนการส่งเสริมการตลาดในประเทศกลุ่มเป้าหมาย จัดกิจกรรม Roadshow Thailand ๒๐๒๓ เพื่อรองรับและกระตุ้นนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาในอนาคต ตลอดจนแผนการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาความพร้อมและศักยภาพของประเทศในทุกด้านควบคู่ด้วย และดำเนินการในเรื่องการส่งเสริมการลงทุน EEC การส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ การพัฒนาทรัพยากรในประเทศควบคู่กับการดึงผู้มีความรู้ความสามารถและศักยภาพสูงเข้ามาช่วยขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายในอนาคต โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาแบบพุ่งเป้าในด้านต่าง ๆ ทั้งนี้ กรณีการผ่อนผัน แก้ไขระเบียบ คำสั่ง และ/หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องเป็นการชั่วคราวให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันอย่างเหมาะสมและยืดหยุ่นนั้น นายกรัฐมนตรีมอบหมายให้กระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไปพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปอย่างเหมาะสม ในการนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และภาคเอกชนในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้นำเสนอ ได้แก่ มาตรการ ABC ฟื้นฟูประเทศและพลิกโฉมการท่องเที่ยวไทย เพื่อช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ กระจายรายได้อย่างทั่วถึงตลอดห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตั้งแต่ต้นทางจนถึงปลายทาง ก่อให้เกิดการจ้างงาน รวมทั้งเป็นการรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

๕.๒ ผลการศึกษาแนวทางของหน่วยงาน

๕.๒.๑ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงแผนพัฒนาการท่องเที่ยวตามทิศทางการพัฒนาในแต่ละภาคตามช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๕) ดังต่อไปนี้

๑) ภาคเหนือ วิสัยทัศน์ : “เล่าขานล้านนา อารยธรรมมีชีวิต ๔.๐ สู่สากล”

เป้าหมายการท่องเที่ยว : เพื่อเพิ่มมูลค่าภาคเหนือด้วยอารยธรรมล้านนา เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ตอบสนองต่อวิถีในการดำเนินชีวิตของชาวเหนือและผลักดันอารยธรรมล้านนาให้เป็นที่รู้จักทั้งในไทยและสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ สร้างความโดดเด่นทางการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ ๑ ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับสากล กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีอัตลักษณ์ กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและอนุรักษ์การท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ และกลยุทธ์ที่ ๔ เชื่อมโยงการท่องเที่ยวจากเมืองหลักสู่เมืองรอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาธุรกิจท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจและผู้ประกอบการทางการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับบุคลากรทางการท่องเที่ยวอย่างมีศักยภาพ และกลยุทธ์ที่ ๓ ยกระดับธุรกิจชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ บริหารจัดการและขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยระบบดิจิทัล กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการ และจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหว และกลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อการท่องเที่ยว

๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิสัยทัศน์ : “ประตูมิติด่านแรกสู่อนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง (One Single Gateway)”

เป้าหมายการท่องเที่ยว : พัฒนาและสนับสนุนการท่องเที่ยวเชื่อมโยงผ่านการสร้างเครือข่ายระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ให้จังหวัดในประเทศไทยเป็นด่านแรกที่นักท่องเที่ยวเลือกที่จะเป็นจุดเริ่มต้นในการเดินทาง เพื่อเพิ่มฐานเศรษฐกิจการท่องเที่ยวในระดับภูมิภาคและเพื่อผลักดันแหล่งท่องเที่ยวเชิงอารยธรรมไทยให้เป็นที่รู้จัก ทั้งในไทยและสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีศักยภาพและได้มาตรฐานระดับสากล กลยุทธ์ที่ ๑ ปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว และกลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นแม่เหล็กทางการท่องเที่ยวของภูมิภาค

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสู่สากล กลยุทธ์ที่ ๑ ยกระดับเทศกาลเชิงวัฒนธรรมอีสานสู่ระดับสากล และกลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาขีดความสามารถของธุรกิจด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการ และจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหว กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับธุรกิจขนส่งให้มีเพียงพอและได้มาตรฐาน กลยุทธ์ที่ ๓ ปลูกจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และกลยุทธ์ที่ ๔ เสริมสร้างทักษะผู้ประกอบการและบุคลากรทางการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยระบบดิจิทัล กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อการท่องเที่ยว

๓) ภาคกลาง วิสัยทัศน์ : “เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวระดับโลก (World - Class Tourism Hub) ทั้งในด้านประวัติศาสตร์และวิถีชีวิตท้องถิ่น การแพทย์แผนไทย และอาหาร”

เป้าหมายการท่องเที่ยว : ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชะอำ - หัวหิน สนามกอล์ฟระดับโลกในเพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็นฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติและเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟูบูรณะโบราณสถานและสามารถรองรับภัยพิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดเก่า ตลาดน้ำ อุทยานแห่งชาติ ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพกลุ่มต่าง ๆ ให้มีคุณค่าและมูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลายและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน และพัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัยเป็นการขยายเส้นทางการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน ตลอดจนใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีและความคิดสร้างสรรค์สนับสนุนการท่องเที่ยวให้ง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล และสามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติ กลยุทธ์ที่ ๑ การปรับปรุงและพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง กลยุทธ์ที่ ๒ การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่ดี กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และกลยุทธ์ที่ ๔ การกระจายการท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวหลักสู่แหล่งท่องเที่ยวรอง

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมคุณภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยวในภาพรวมของภาค กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในภาคกลาง และกลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมคุณภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยวในภาคกลาง

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ส่งเสริมนวัตกรรมทางการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาและส่งเสริมสินค้าและบริการของชุมชนอย่างมีนวัตกรรม และกลยุทธ์ที่ ๒ ผลักดันเทคโนโลยีทางการท่องเที่ยวสู่การท่องเที่ยวที่ทันสมัย

๔) ภาคตะวันออก วิสัยทัศน์ : “เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อนและเป็นศูนย์กลางการจัดประชุมชั้นนำของอาเซียน”

เป้าหมายการท่องเที่ยว : ส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยองสู่การท่องเที่ยวระดับโลกอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ดี นักท่องเที่ยวที่มาร่วมประชุมและนักท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ มีพัทยา สัตหีบ และระยองเป็นวงแหวนการท่องเที่ยวหลักก่อนกระจายสู่แหล่งท่องเที่ยวรอง เช่น ฉะเชิงเทราที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและธรรมชาติ จันทบุรี ปราจีนบุรี และตราดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนา ฟื้นฟู และอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวอย่างสมดุลและยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๓ พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวรองสู่การเป็นจุดหมายใหม่ทางการท่องเที่ยว และ กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมและพัฒนาภาคตะวันออกสู่การเป็นเมืองจัดประชุมชั้นนำ

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาขีดความสามารถของธุรกิจด้านการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมทักษะผู้ประกอบการ และบุคลากรทางการท่องเที่ยว และกลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ขับเคลื่อนการท่องเที่ยวด้วยระบบดิจิทัล กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อการท่องเที่ยว

๕) ภาคใต้ วิสัยทัศน์ : “ปลายทางการพักผ่อนตากอากาศระดับโลก”

เป้าหมายการท่องเที่ยว : ภาคใต้มีแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงระดับโลกและแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสามารถสร้างรายได้ให้กับภาคใต้ได้ทั้งพื้นที่ตอนในและชายฝั่งทะเลทั้งสองด้าน ดังนั้น การพัฒนาภาคใต้ควรพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นมาตรฐานสากลเพื่อรักษาความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยวระดับโลก พร้อมกับพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพให้เป็นที่รู้จักในระดับนานาชาติ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการยกระดับมาตรฐานการบริการให้ไปสู่ระดับสากล

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวสู่การเป็นปลายทางตากอากาศระดับโลก กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหลักสู่การเป็นที่พักตากอากาศระดับสากล และกลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับแหล่งท่องเที่ยวรองอย่างสร้างสรรค์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันบุคลากรทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ กลยุทธ์ที่ ๒ ยกระดับศักยภาพบุคลากรทางการท่องเที่ยว และกลยุทธ์ที่ ๓ ปลูกจิตสำนึกทางการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การบริหารจัดการการท่องเที่ยวและส่งเสริมการตลาด กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริมและพัฒนาความปลอดภัยในการท่องเที่ยว กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการบริหารจัดการและจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวในพื้นที่ท่องเที่ยวที่มีความอ่อนไหว กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างและพัฒนาเครือข่ายทางการท่องเที่ยวอย่างเข้มแข็ง กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาฐานข้อมูลดิจิทัลเพื่อการท่องเที่ยว และกลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยวอย่างมีเอกลักษณ์

๕.๒.๒ สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย

ผู้แทนสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย มีข้อเสนอแนะในการส่งเสริม และแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวเบื้องต้น ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยเป็นอย่างมาก ว่าควรมีการแก้ไขระเบียบการใช้จ่ายเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้สามารถนำไปใช้ในการส่งเสริมหรือสนับสนุนเพื่อให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศได้ โดยมีข้อเสนอมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย รับไปดำเนินงาน

๕.๓ ผลการพิจารณาศึกษาเชิงพื้นที่แยกตามกลุ่มจังหวัด

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เป็นไปอย่างครอบคลุมและครบถ้วน รวมถึงเพื่อให้เห็นถึงสภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวของประเทศไทยให้ชัดเจนและละเอียดยิ่งขึ้น คณะกรรมาธิการจึงขอนำเสนอถึงสภาพปัญหา และแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวแยกตามกลุ่มจังหวัด ดังนี้

ภาคเหนือ ประกอบด้วย ๑๗ จังหวัด ได้แก่ ๑) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน ๒) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่ ๓) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์ และ ๔) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ๒๐ จังหวัด ได้แก่ ๑) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี ๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดสกลนคร ๓) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด ๔) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์ และ ๕) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง ประกอบด้วย ๑๘ จังหวัด ได้แก่ ๑) กรุงเทพมหานคร ๒) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนครปฐม และจังหวัดนนทบุรี ๓) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และ ๔) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรปราการ

ภาคตะวันออก ประกอบด้วย ๘ จังหวัด ได้แก่ ๑) กลุ่มภาคตะวันออก ๑ ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด และ ๒) กลุ่มภาคตะวันออก ๒ ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

ภาคใต้ ประกอบด้วย ๑๔ จังหวัด ได้แก่ ๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง จังหวัดสงขลา ๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง จังหวัดสตูล ๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

โดยมีผลการศึกษาเชิงพื้นที่จำแนกตามรายกลุ่มจังหวัด ดังนี้

๕.๓.๑ ภาคเหนือ

๑) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน

สภาพปัญหา

O ปัญหาการปล่อยโคมลอยในเขตอากาศยานปลอดภัยตามพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม รวมถึงคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) และประกาศจังหวัดเชียงใหม่ เช่น ปัญหาการขออนุญาต ปัญหาการตีความกฎหมายของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

O ในภาวะวิกฤตหน่วยงานภาครัฐไม่สามารถเข้าไปช่วยแก้ไขปัญหาได้ทันสถานการณ์ เนื่องจากติดขัดกฎระเบียบของทางราชการ เช่น คำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ประกาศ และคำสั่งของจังหวัด เป็นต้น

O ผู้ประกอบการร้านอาหารที่ได้รับความเดือดร้อนจำนวนมากเข้าไม่ถึงสินเชื่อ เนื่องจากติดเครดิตบูโรและขาดรายได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

O ผู้ประกอบการทั้งในส่วนของที่พักและแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทไม่ได้รับการช่วยเหลือเยียวยาที่ตรงกับความต้องการ เช่น การพักชำระหนี้และดอกเบี้ย เป็นต้น

O ผู้ประกอบการแหล่งท่องเที่ยว เช่น ปางช้างในจังหวัดเชียงใหม่เกือบหนึ่งร้อยปาง มีช้างในการดูแลกว่าพันเชือก ซึ่งมากที่สุดในประเทศไทย มีค่าใช้จ่าย (ค่าอาหาร) วันละ

ประมาณ ๓๐๐ กิโลกรัมต่อเชือก ดังนั้น จึงขอให้ภาครัฐช่วยเหลือโดยให้ใช้ตั๋วรูปพรรณในการขอสินเชื่อ ทั้งนี้ เพื่อให้มีเงินหมุนเวียนในการซื้ออาหารให้กับช้างและเป็นค่าตอบแทนให้กับควาญช้างและผู้ดูแลช้าง รวมทั้งเพื่อให้ปางช้างอยู่รอดต่อไปได้

- ปัญหาการขาดแคลนนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะนักท่องเที่ยวชาวจีน ซึ่งเคยเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่จำนวนมาก แต่ปัจจุบันรัฐบาลจีนยังไม่อนุญาตให้คนจีนเดินทางออกนอกประเทศ
- ปัญหาความเดือดร้อนของมัคคุเทศก์ เช่น ปัญหาการต่ออายุบัตรมัคคุเทศก์ ซึ่งมีการกำหนดไว้ว่าต้องหมดอายุไม่เกิน ๑๒๐ วัน ถ้าเกินจากนั้น ต้องเข้ารับใหม่ ทำให้ต้องกลับไปเข้ารับการอบรมและเสียค่าใช้จ่ายทั้งหมด รวมทั้งปัญหาการอัพเกรดบัตรมัคคุเทศก์เฉพาะพื้นที่ เป็นบัตรมัคคุเทศก์ภูมิภาค ซึ่งมีค่าใช้จ่ายหลายหมื่นบาท ขณะที่กรมการท่องเที่ยวยังไม่มีแนวทางอำนวยความสะดวกในการออกบัตรมัคคุเทศก์ที่บัตรหมดอายุ เช่น การต่ออายุออนไลน์ ทำให้มีมัคคุเทศก์จำนวนมากได้รับความเดือดร้อน เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ทั้ง ๆ ที่ช่วงเวลาที่ผ่านมาขาดรายได้เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- ท้องถิ่นไม่สามารถพัฒนาพื้นที่ในความรับผิดชอบเพื่อการท่องเที่ยวได้ เนื่องจากบางแห่งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าไม้ หรือเป็นเขตติดต่อ ส่งผลให้การพัฒนาด้านการท่องเที่ยวไม่สามารถทำได้อย่างเต็มที่
- จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนแม่สามแลบชายแดนไทย - พม่า บริเวณตำบลแม่สามแลบ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ในช่วงก่อนเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถสร้างมูลค่าทางการค้าได้ปีละกว่า ๙๐๐ ล้านบาท แต่ไม่สามารถนำงบประมาณดังกล่าวมาใช้สำหรับการพัฒนาพื้นที่ได้ เช่น ถนน ระบบสาธารณูปโภค การพัฒนาหน้าด่าน เพื่อยกระดับการนำเข้าและส่งออกสินค้า เป็นต้น เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ส่งผลให้ขาดการพัฒนาและกลายเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม
- กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยมีโครงการจะรื้อถอนอาคารเก่าสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ บนพื้นที่การรถไฟฯ สร้างอาคารพาณิชย์ทดแทน ทำให้กลุ่มชาวบ้านชุมชนรถไฟลำปางรวมตัวคัดค้าน เนื่องจากเป็นอาคารประวัติศาสตร์ควรค่าแก่การอนุรักษ์
- กลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดลำปางส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย จึงควรผลักดันให้มีการเปิดตลาดท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น นักท่องเที่ยวเมียนมา ซึ่งมีความสนใจผ้าทอของไทย
- ชุมชนท้องถิ่นในจังหวัดลำปางหลายพื้นที่มีความโดดเด่น แต่ยังขาดการส่งเสริมและพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม แม้ว่าจะมีกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่เห็นคุณค่าอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นบ้านเกิด เช่น กลุ่มกิ่วลมชมละคร ซึ่งพยายามเชื่อมโยงเรื่องราวของชุมชนของตนนำเสนอผ่าน New Media ต่าง ๆ แต่ยังขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากภาครัฐ

- ขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงขาดแคลนแหล่งเงินทุนสำหรับการพัฒนาพื้นที่ทั้งในส่วนของแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาเส้นทางการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาคเอกชนในการร่วมพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่มากพอเหมือนดังเช่นจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งเป็นจังหวัดขนาดใหญ่
- ผ้าไหมลำพูนเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นของจังหวัดลำพูน แต่ในปัจจุบันการสืบทอดวัฒนธรรมการทอผ้ามักไม่ได้รับความสนใจจากคนรุ่นใหม่ ดังนั้น จะต้องมีการกำหนดแนวทางเพื่อสานต่อและสืบทอดวัฒนธรรมดังกล่าวให้กับคนรุ่นใหม่ เพื่อมิให้วัฒนธรรมและเอกลักษณ์อันทรงคุณค่าของจังหวัดลำพูนสูญหายไป
- เนื่องจากจังหวัดลำพูนเป็นพื้นที่ซึ่งอยู่ติดกับจังหวัดเชียงใหม่ ดังนั้น จึงเสียเปรียบเกี่ยวกับความพร้อมในด้านของโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น สนามบิน ที่พัก ร้านอาหาร เป็นต้น ดังนั้น จึงไม่สามารถดึงดูดหรือสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวพำนักหรือท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดลำพูนได้มากนัก

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ขอให้ผ่อนคลายมาตรการห้ามปล่อยโคมลอย เนื่องจากเป็นกิจกรรมไฮไลท์อย่างหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ หรือการจำกัดเวลาการจุดโคมที่แน่นอน เช่น พิจารณาจากระยะเวลาเที่ยวบินสุดท้ายที่ลงจอดที่ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ฯลฯ
- ขอให้ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวภายในประเทศ โดยเฉพาะการสัมมนาของหน่วยงานภาครัฐในส่วนภูมิภาคให้ชัดเจน นอกเหนือจากโครงการทัวร์เที่ยวไทยเราเที่ยวด้วยกัน
- ขอให้ออกมาตรการที่ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านการเงินได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยยกเว้นข้อกำหนดบางอย่างเพื่อให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนได้รับความช่วยเหลือ
- ขอให้รัฐบาลออกมาตรการเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเช่นเดียวกับการพักชำระหนี้ให้กับเกษตรกรในปี ๒๕๔๓ ในเขตพื้นที่กรุงเทพฯ พัทยา เชียงใหม่ กระบี่ สุราษฎร์ธานี โดยใช้งบประมาณซื้อหนี้ไปพักไว้กับธนาคารของรัฐ ได้แก่ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคารอาคารสงเคราะห์ เอสเอ็มอี เอ็กซิมแบงค์ ธนาคารอิสลาม ฯลฯ ประมาณ ๓ ปี เพื่อรอการท่องเที่ยวฟื้นตัวเพราะทุกวันนี้ผู้ประกอบการต้องรับภาระในการผ่อนชำระทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยกับสถาบันการเงินต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ในสภาวะที่ขาดแคลนเงินทุนและรายได้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

- ขอให้ภาครัฐหาแนวทางหรือมาตรการแก้ไขปัญหาในระดับรัฐบาล เพื่อให้นักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย
- ขอให้กรมการท่องเที่ยวพิจารณาทบทวนแนวทางการต่ออายุและการอัพเกรดบัตรมัคคุเทศก์ โดยควรคำนึงถึงความสะดวกและต้องไม่เป็นภาระด้านค่าใช้จ่ายของมัคคุเทศก์มากจนเกินไป
- เสนอแนะให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวปางช้าง นำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงตามหลักวิชาการ เพื่อโต้แย้งข้อมูลจากต่างประเทศที่มีการนำเสนอประเด็นเกี่ยวกับปางช้างในประเทศไทยในแง่ลบ โดยขอให้ระมัดระวังไม่ใช้ความรู้สึกในการโต้แย้ง เพื่อให้ข้อมูลมีน้ำหนักมากพอ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแนวทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งเป็นผลดีต่อการหามาตรการช่วยเหลือ และเกิดผลดีต่อภาพลักษณ์ของประเทศ
- การพัฒนาและการอนุรักษ์จะต้องกระทำควบคู่กันไป โดยเฉพาะหากเป็นกรณีที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวมในพื้นที่ ดังนั้น หน่วยงานซึ่งเป็นผู้ควบคุมดูแลพื้นที่ป่าไม้และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประสานความเข้าใจและร่วมมือกันในการพัฒนาพื้นที่ เช่น กำหนดเขตพื้นที่สำหรับการพัฒนา และระบุถึงวัตถุประสงค์การใช้ประโยชน์ที่ชัดเจน เป็นต้น
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของกรมทางหลวงชนบท กรมป่าไม้ กรมศุลกากร และหน่วยงานในระดับท้องถิ่น จะต้องบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาพื้นที่จุดผ่อนปรนการค้าชายแดนแม่สามแลบ อำเภอสบเมย ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานของด่านชายแดนให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน รวมถึงสามารถนำงบประมาณมาใช้สำหรับการพัฒนาเชิงพื้นที่และประชาชนได้รับประโยชน์
- เนื่องจากจังหวัดลำปาง มีอาคารโบราณที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์หลายแห่ง จึงขอให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องพิจารณาหาแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการและอนุรักษ์โดยทำความเข้าใจและรับฟังความคิดเห็นจากชุมชนและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ควรผลักดันให้มีการจัด Events ต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงฤดูหนาวซึ่งเป็นช่วงที่สภาพภูมิอากาศในพื้นที่ภาคเหนือเหมาะกับการท่องเที่ยว
- ขอให้ช่วยผลักดันกลยุทธ์การส่งเสริมและพัฒนาอัตลักษณ์ชุมชนท้องถิ่นของจังหวัดลำปาง โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการนำเสนอรูปแบบใหม่ ๆ
- นักท่องเที่ยวรุ่นใหม่มีความนิยม (Trend) การท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ ดังนั้น จังหวัดลำพูนจะต้องมีการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบที่คนรุ่นใหม่ต้องการและสนใจ เช่น แหล่งท่องเที่ยว Unseen เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่ออาศัยกลุ่มนักท่องเที่ยวดังกล่าวหรือกลุ่มผู้มีอิทธิพลบนสื่อโซเชียล (Influencer) เป็นตัวช่วยในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์ซึ่งจะช่วยให้ข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายไปสู่นักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น
- การท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติเป็นการท่องเที่ยวที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือมีความได้เปรียบจังหวัดอื่น ๆ เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ ซึ่งถือเป็นโอกาสอันดีในการนำมาพัฒนา

เป็นจุดเด่น โดยเฉพาะในปัจจุบันการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติกำลังได้รับความสนใจมากขึ้นทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ

- การเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยว โดยการนำประวัติศาสตร์ในอดีตมาร้อยเรียงเรื่องราว เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน เส้นทางล่องชลธีของพระนางจามเทวี วิถีชีวิตของกลุ่มชาติพันธุ์ ๗ กลุ่มที่อาศัยอยู่ในพื้นที่จังหวัดลำพูน เส้นทางผ้า เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อสร้างความน่าสนใจและทำให้นักท่องเที่ยวมีความรู้ความเข้าใจถึงประวัติศาสตร์ความเป็นมาของจังหวัดลำพูนและพื้นที่เชื่อมโยงได้ดียิ่งขึ้น
- จังหวัดลำพูนแม้เป็นจังหวัดขนาดเล็ก แต่พบว่ามีทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย อาทิ แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม วัฒนธรรม ประเพณี สถาปัตยกรรมโบราณ และสินค้าหัตถกรรม ดังนั้น จึงต้องพยายามสร้างความโดดเด่นของสินค้าและบริการที่มีอยู่ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักมากยิ่งขึ้น รวมถึงอาศัยทรัพยากรของจังหวัดใหญ่ซึ่งเป็นพื้นที่ใกล้เคียง เช่น สนามบินจังหวัดเชียงใหม่ หรือสถานีรถไฟของจังหวัดลำปาง เป็นต้น เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางกระจายเข้ามาสู่พื้นที่จังหวัดลำพูนให้มากยิ่งขึ้น
- ควรมีการจัดทำงานวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาเส้นทางการคมนาคมทางบกระหว่างจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำพูน เช่น เส้นทางรถรางจากจังหวัดเชียงใหม่มายังจังหวัดลำพูน หรือโครงการก่อสร้างถนนสี่เลนจากอำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ผ่านอำเภอลี้ อำเภอบ้านโฮ่ง อำเภอป่าซาง อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน เข้าสู่จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากจังหวัดเชียงใหม่และจังหวัดลำปางให้เดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดลำพูนเพิ่มมากขึ้น

๒) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน จังหวัดพะเยา และจังหวัดแพร่

สภาพปัญหา

- ขณะที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ได้รับการปรับปรุงและพัฒนาเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว เช่น ถนนหนทางมีความสะดวกมากขึ้น แต่ปัญหาเอกสารสิทธิในที่ดินของผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงราย ซึ่งส่วนใหญ่ยังไม่มีเอกสารสิทธิ์ ทำให้เกิดปัญหาความไม่พร้อมของสาธารณูปโภคต่าง ๆ เช่น น้ำกินน้ำใช้ โดยเฉพาะในช่วง High Season ทำให้นักท่องเที่ยวไม่ได้รับความสะดวก รวมทั้งปัญหาการจัดการขยะ เนื่องจากผู้ประกอบการไม่สามารถสร้างเตาเผาขยะได้ หากไม่ได้รับอนุญาตจากทางราชการ ตลอดจนปัญหาการจัดการเกี่ยวกับ GMP การเข้าถึงความช่วยเหลือด้านการเงินจากภาครัฐ ซึ่งต้องมีเอกสารสิทธิ์ จึงจะสามารถดำเนินการได้
- ภาคเอกชนด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงรายได้ดำเนินการผลักดันให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมเป็น Coffee Village และ Tea Village โดยใช้กาแฟและชามาใช้ในการกระตุ้นการท่องเที่ยว เช่น กาแฟที่ดอยช้าง โดยเฉพาะชาที่อำเภอแม่สะลอง

ซึ่งได้รับรางวัล Grand Gold Prize จากประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นรางวัลระดับโลก และจังหวัดเชียงรายเป็นจังหวัดเดียวของไทยที่ได้รับรางวัล จึงขอให้ภาครัฐช่วยผลักดันอย่างเป็นรูปธรรม

o ปัจจุบันถ้ำหลวงขุนน้ำนางนอน เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักทั่วโลก และคณะรัฐมนตรี กำหนดให้การพัฒนาถ้ำหลวงต้องมีแผนแม่บท (Master Plan) ที่ชัดเจน ซึ่งขณะนี้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้จัดทำแผนแม่บทฯ เสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่ยังไม่มีแนวทางการขับเคลื่อนให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรม

o เนื่องจากรายได้จากการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงรายลดลงประมาณครึ่งหนึ่งของสถานการณ์ปกติ ทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเดือดร้อน โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายย่อย ซึ่งไม่สามารถเข้าถึงความช่วยเหลือด้านการเงิน เนื่องจากมีข้อกำหนดที่ต้องใช้เอกสารประกอบการพิจารณาจำนวนมาก และต้องเข้าหลักเกณฑ์มีเครดิตดี ซึ่งไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่ผู้ประกอบการเกือบทั้งหมดขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้ผู้ยื่นกู้ส่วนใหญ่ไม่ผ่านการพิจารณา และยังคงได้รับความเดือดร้อน

o ที่ผ่านมาในสถานการณ์ปกติ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวได้จ่ายเงินเข้ากองทุนประกันสังคมตามที่กฎหมายกำหนดมาโดยตลอด แต่เมื่อได้รับความเดือดร้อนกลับไม่ได้ความช่วยเหลือจากกองทุนดังกล่าว

o เนื่องจากในสถานการณ์ปกติกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดเชียงรายเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย ประมาณร้อยละ ๗๐ - ๘๐ ประกอบกับจังหวัดเชียงราย มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ อัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม และความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว ดังนั้น หากภาครัฐมีมาตรการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับช่วงเวลา เช่น ช่วงปลายปี จะช่วยให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดเชียงรายฟื้นตัวกลับมาได้อย่างรวดเร็วตั้งแต่เดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ฯลฯ

o จังหวัดเชียงราย มีจุดเด่น ๗ สายน้ำ ๓๕ ขุนเขา ๓๓ ชนเผ่า อีกทั้งเป็นแหล่งประวัติศาสตร์สมัยเชียงแสนที่ค้นคว้า ซึ่งตอบโจทย์การท่องเที่ยวทั้งด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งปลูกชา กาแฟ ที่เป็นจุดกำเนิดของแบรนด์ที่มีชื่อเสียงหลายยี่ห้อ แต่ยังไม่มีการใช้ประโยชน์จากจุดแข็งเหล่านี้ ยังไม่มี Coffee Village หรือ Tea Village อย่างเป็นรูปธรรม เมื่อเทียบกับต่างประเทศ เช่น เมืองกังหันที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ Village of Cheese/Milk/Tea ที่ประเทศสวิสเซอร์แลนด์ ถ้าสามารถใช้จุดแข็งเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์จะทำให้จังหวัดเชียงรายมีจุดขายใหม่ ๆ นอกจากการเป็นเมืองสายหมอก เมืองแห่งขุนเขา ซึ่งจะสร้างความแตกต่างจากแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในภาคเหนือ

o ขอให้แก้ไขปัญหาผู้ประกอบการท่องเที่ยวรายเล็ก ๆ (Micro Size) ซึ่งมียอดขายไม่สูงมาก และมีการกระจายตัวทั่วทั้งจังหวัด และส่วนใหญ่ได้รับความเดือดร้อนจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

- จังหวัดเชียงรายได้ขับเคลื่อนในการนำผ้าทอมาพัฒนาโดยนำอัตลักษณ์ของจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีความหลากหลายด้านชาติพันธุ์กว่า ๓๐ ชาติพันธุ์ ถักทอลงบนผืนผ้า โดยใช้สี โดยจะผลักดันให้จังหวัดเชียงรายเป็นเมืองแฟชั่น โดยดึงจุดเด่นอื่น ๆ ของจังหวัดมาร้อยเรียงด้วยกัน ได้แก่ ผ้าทอ อาหาร แหล่งท่องเที่ยว ชา กาแฟ
- เนื่องจากจังหวัดเชียงรายเป็น Destination การท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะประเด็น Green Tourism ซึ่งตอบโจทย์การแก้ไขปัญหาเรื่อง Climate Change ซึ่งเป็น Trend ท่องเที่ยวทั่วโลก
- ในฤดูการท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาในพื้นที่จังหวัดน่านเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะในปี ๒๕๖๒ มีคนเดินทางเข้าพื้นที่จังหวัดน่านมากถึง ๑ ล้านคน ส่งผลให้ทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวไม่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างเพียงพอ เช่น โรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร เป็นต้น แม้มีความพยายามกระจายนักท่องเที่ยวไปสู่แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนต่าง ๆ แต่ยังมีความกังวลเกี่ยวกับความพร้อมของพื้นที่และศักยภาพของชุมชนในการรองรับนักท่องเที่ยว
- ในฤดูร้อนและในช่วงที่มีปัญหาเกี่ยวกับสภาพหมอกควันในพื้นที่ ส่งผลให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านเป็นจำนวนน้อย ดังนั้น จึงต้องมีแนวทางรับมือ หรือกำหนดพื้นที่โซนปลอดภัยสำหรับการท่องเที่ยวในช่วงเวลาดังกล่าว
- ปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและปัญหาขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จากการหลั่งไหลเข้ามาของนักท่องเที่ยว รวมถึงวิถีชีวิตของชุมชนดั้งเดิมที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในพื้นที่
- ปัญหาการควบคุมการก่อสร้างโรงแรมหรือที่พักในพื้นที่ห้ามก่อสร้าง เช่น ในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นต้น
- ปัญหาเกี่ยวกับการจัดระบบการควบคุมรถรางวิ่งชมเมือง และความปลอดภัย
- กว๊านพะเยาเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ทั้งในส่วนของกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม และกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำให้การพัฒนาพื้นที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มศักยภาพ เนื่องจากติดขัดปัญหาด้านกฎหมาย
- จังหวัดพะเยามีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียงและโดดเด่น เช่น ภูลังกา เป็นต้น แต่ติดขัดปัญหาการจัดการพื้นที่ เช่น การสร้างถนนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว การก่อสร้างโรงแรมหรือที่พัก เป็นต้น เพราะเป็นพื้นที่ที่อยู่ในเขตป่าไม้

- จังหวัดพะเยามีลักษณะเป็นเมืองผ่าน ดังนั้น จึงไม่สามารถดึงดูดหรือสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวหรือพักค้างคืนได้
- จังหวัดพะเยาไม่มีสนามบินเหมือนดังเช่นจังหวัดอื่นที่อยู่ใกล้เคียงกัน อาทิ จังหวัดเชียงราย จังหวัดน่าน ทำให้การเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดพะเยาไม่ได้รับความสะดวก
- จังหวัดแพร่มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวน้อย โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับจังหวัดในพื้นที่ภาคเหนือ นักท่องเที่ยวจึงเลือกเดินทางไปท่องเที่ยวในจังหวัดอื่น ๆ เช่น จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดเชียงรายมากกว่าจังหวัดแพร่ จึงเป็นจังหวัดทางผ่านเท่านั้น ซึ่งทำให้มีการใช้จ่ายเงินในพื้นที่จังหวัดน้อย
- ระบบการขนส่งและการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดยังไม่มีความสะดวกและไม่เอื้อต่อการเดินทางท่องเที่ยว ตั้งแต่ถนน ป้ายบอกทาง ที่จอดรถ และอื่น ๆ เช่น กรณีแหล่งท่องเที่ยวบ้านนาคูหา พุทธอุทยานดอยผาสวรรค์ (พระธาตุอินทร์แขวนจำลอง)ไม่มีที่จอดรถและรถขนาดใหญ่ไม่สามารถเดินทางไปได้
- พื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน ตั้งแต่กรมป่าไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ก่อให้เกิดปัญหาในการบริหารจัดการและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัด
- การบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดแพร่ซึ่งมีแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรมเป็นจำนวนมาก เช่น การบริหารจัดการอาคารบอมเบย์เบอร์มา การบริหารจัดการคุ้มเจ้าหลวงแพร่ เป็นต้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรแก้ไขปรับปรุงกฎระเบียบ เกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิเพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับนักท่องเที่ยว โดยต้องเร่งทำก่อนการเปิดประเทศหลังช่วงโควิด เพื่อให้มีแนวทางการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ เพราะประเด็นนี้ ผู้ประกอบการพยายามนำเสนอเพื่อขอให้ภาครัฐแก้ไขปัญหามาเป็นเวลานาน แต่ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร
- ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดให้มีเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ (Soft loan) โดยผ่อนคลายมาตรการและข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการฯ ที่ได้รับความเดือดร้อนอย่างแท้จริง รวมทั้งเพิ่มมาตรการช่วยเหลือโดยการพักเงินต้นและดอกเบี้ยในระยะยาว เนื่องจากที่ผ่านมา มีมาตรการพักต้นพักดอกเพียง ๒ - ๓ เดือน ซึ่งไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันซึ่งผู้ประกอบการส่วนใหญ่ต้องหยุดกิจการกันเป็นปี โดยอย่างน้อยควรพักหนี้ ๖ เดือนถึง ๑ ปี หรือถ้าเป็นไปได้ ๒ ปี

- ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดสรรเงินจากกองทุนประกันสังคมเพื่อให้ความช่วยเหลือเยียวยาความเดือดร้อนภาคธุรกิจท่องเที่ยว
- ขอให้ดำเนินนโยบายเร่งด่วนในการสนับสนุนให้ภาครัฐจัดประชุมสัมมนาในส่วนภูมิภาค ในลักษณะข้ามภูมิภาค เช่น การประชุมองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนจังหวัด จากภาคตะวันออกเฉียงเหนือมาประชุมสัมมนาที่ภาคเหนือ เป็นต้น
- ขอให้ภาครัฐลดหรืองดเว้นค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เช่น ค่าธรรมเนียมในการติดตั้ง GPS ของผู้ประกอบการด้านขนส่ง เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถ Restart ธุรกิจที่หยุดชะงักไปในช่วงการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ และเมื่อผู้ประกอบการฟื้นตัวแล้วจึงค่อยเรียกเก็บตามอัตราเดิม
- ควรวางแนวทางเพิ่มพื้นที่สีเขียวในจังหวัดเชียงราย เพื่อให้จังหวัดเชียงรายมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว Green Tourism อย่างยั่งยืน โดยจะช่วยแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า และใช้เป็นสถานที่จัดประชุมและศึกษาดูงาน
- ขอให้รัฐบาลเร่งผลักดันให้เกิดการ Movement ระหว่างภูมิภาค โดยเริ่มที่หน่วยงานส่วนท้องถิ่นให้เดินทางจากภาคใต้มาภาคเหนือ หรือภาคเหนือไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ฯลฯ เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และกระตุ้นเศรษฐกิจ
- ควรประกาศให้จังหวัดเชียงรายเป็นพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ และพื้นที่ท่องเที่ยวพิเศษ ทั้งส่วนของนักท่องเที่ยว (การออกวีซ่า/พาสปอร์ต) และยานพาหนะ (รถยนต์) ซึ่งถ้าสามารถดำเนินการได้จะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้มหาศาลให้กับจังหวัดเชียงราย โดยสามารถดำเนินการไปพร้อม ๆ กับการจัดตั้งคาสิโนขึ้นในประเทศไทย
- เพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้มาท่องเที่ยวในจังหวัดน่านมากขึ้น เพื่อเพิ่มอัตราค่าใช้จ่ายต่อคนต่อหัว รวมถึงเพื่อเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนให้มากขึ้น
- ควรพัฒนาศักยภาพพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยวข้ามแดนระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวบริเวณด่านห้วยโก๋น โดยเฉพาะทางถนนเพื่อเชื่อมต่อเส้นทางการท่องเที่ยวกับเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว
- ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมถึงร่วมดูแลและรักษาความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้เห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ที่ชุมชนได้รับจากการท่องเที่ยว
- จังหวัดแพร่และจังหวัดพะเยาควรสร้างและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และใช้สิ่งที่เป็นอัตลักษณ์และจุดเด่นของจังหวัดมาเป็นจุดขายหรือสร้างเรื่องราว (Story) ขึ้น โดยอาจดำเนินการในรูปแบบเส้นทางท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ความเชื่อทางศาสนา และอื่น ๆ เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวและพักค้างคืนในจังหวัดเพิ่มมากขึ้น

๓) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดตาก จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดเพชรบูรณ์ จังหวัดสุโขทัย และจังหวัดอุตรดิตถ์

สภาพปัญหา

O ปัญหาไฟป่าและหมอกควันในพื้นที่จังหวัดตากในบางช่วง เช่น การเตรียมพื้นที่เพาะปลูกหรือเก็บเกี่ยวพืชผล เป็นต้น ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศด้านการท่องเที่ยว

O ในพื้นที่จังหวัดตากแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งตั้งอยู่ในพื้นที่ที่อยู่ห่างไกลกันและบางแห่งเป็นพื้นที่ทุรกันดารจึงทำให้การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานกระทำได้ยาก เนื่องจากสภาพพื้นที่และข้อจำกัดของงบประมาณ

O ขาดการสร้างเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างกลุ่มจังหวัด เพื่อกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น รวมถึงการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่

O พื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่สามารถเข้าไปพัฒนาพื้นที่ได้ เนื่องจากมีชุมชนอยู่อาศัย ส่งผลให้พื้นที่โดยรอบอุทยานกลายเป็นพื้นที่เสื่อมโทรม

O ปัญหารถรางชมเมืองในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยซึ่งไม่มีทะเบียนควบคุมการใช้รถ ส่งผลต่อความปลอดภัยและความเชื่อมั่นของผู้ใช้บริการและนักท่องเที่ยว

O แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์บางแห่งขาดการดูแลและบำรุงรักษา เนื่องจากงบประมาณของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบ เช่น กรมศิลปากร เป็นต้น ไม่เพียงพอหรือมีจำกัด

O ในจังหวัดอุตรดิตถ์มีสถานที่ท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวรู้จักหรือได้รับความนิยมมีน้อย รวมถึงโรงแรมหรือที่พักในบางพื้นที่ยังไม่มีมาตรฐาน ซึ่งไม่สามารถดึงดูดหรือสร้างความน่าสนใจให้นักท่องเที่ยวเข้าพัก ประกอบกับลักษณะของพื้นที่เป็นเมืองผ่าน ดังนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงไม่นิยมพักค้างคืน

O ปัญหาการบุกรุกพื้นที่ป่า โดยเฉพาะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวภูทับเบิก จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อก่อสร้างอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างในลักษณะที่พัก รีสอร์ท ร้านอาหาร และร้านค้า เพื่อประโยชน์ในทางธุรกิจ ซึ่งถือเป็นการทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และการสร้างมลภาวะ

O ปัญหาการประกอบกิจการโรงแรมหรือที่พักในเขตพื้นที่ห้ามก่อสร้าง เช่น ในเขตพื้นที่ป่าไม้ เขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์และพื้นที่ป่าชุมชน พื้นที่ที่ได้รับการจัดสรรเพื่อให้เป็นที่อยู่

อาศัยและพื้นที่ทำกินทางการเกษตร เป็นต้น ส่งผลให้ไม่สามารถขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงแรมได้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

O จัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวคล้ายคลึงกัน เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรหรือวิถีชีวิต เป็นต้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น

O ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างเมืองหลักและเมืองรอง เพื่อพัฒนาและยกระดับด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เมืองรองให้มีศักยภาพมากขึ้น

O ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและมีบทบาทในการร่วมอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เป็นต้น รวมถึงการจัดสรรผลประโยชน์และกระจายรายได้เพื่อให้ชุมชนเห็นถึงคุณค่าของการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่

O ป้องกันปัญหาการบุกรุกป่าหรือการก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างในสถานที่หวงห้าม โดยการให้ชุมชนหรือประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานภาครัฐที่ควบคุมดูแล รวมถึงกำหนดพื้นที่ผ่อนปรนหรือขอบเขตพื้นที่สำหรับการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ชัดเจน

๔) กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดพิจิตร และจังหวัดอุทัยธานี

สภาพปัญหา

O แหล่งท่องเที่ยวในบางพื้นที่ เช่น จังหวัดพิจิตร จังหวัดอุทัยธานี เป็นต้น ไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว เพราะขาดการประชาสัมพันธ์และการเผยแพร่ข้อมูลผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ในช่องทางต่าง ๆ เช่น สื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น

O แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงบางจังหวัดมีน้อย เช่น จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดอุทัยธานี เป็นต้น ส่งผลให้ไม่เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว และกลายเป็นเส้นทางผ่านของนักท่องเที่ยวเพื่อเดินทางไปสู่จังหวัดอื่น ๆ

O ขาดการวางระบบเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มจังหวัด เช่น แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หรือแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น รวมถึงการอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่ เช่น ป้ายบอกทาง ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เป็นต้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

O ควรมีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เช่น ถนน ประปา ไฟฟ้า เป็นต้น ให้ครอบคลุมในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นที่รู้จักมากขึ้น และมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าไปมากขึ้น

O เพิ่มการประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น สื่อประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐด้านการท่องเที่ยว หรือสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้น เพื่อสร้างความน่าสนใจและดึงดูดให้คนออกมาท่องเที่ยว

O เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและสร้างความน่าสนใจ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวน้อย หรือจังหวัดที่เป็นทางผ่าน

๕.๓.๒ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๑ ประกอบด้วย จังหวัดบึงกาฬ จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดหนองบัวลำภู และจังหวัดอุดรธานี

สภาพปัญหา

O ข้อจำกัดในการก่อสร้างท่าอากาศยานในพื้นที่ เนื่องจากอยู่ใกล้กรุงเวียงจันทน์ ซึ่งเป็นเมืองหลวงของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ส่งผลให้การเดินทางโดยเครื่องบินเพื่อเข้าสู่จังหวัดหนองคายต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางเพิ่มมากขึ้น เพราะท่าอากาศยานซึ่งใกล้เคียงที่สุดตั้งอยู่ในพื้นที่จังหวัดอุดรธานี

O ขาดการวางแผนสำหรับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบเส้นทางการขนส่งในพื้นที่จังหวัดหนองคายและพื้นที่เชื่อมต่อเพื่อรองรับโครงการรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว ซึ่งมีการเปิดตัวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ส่งผลให้ไทยต้องเสียโอกาสสำหรับการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวในพื้นที่

O การพัฒนาสิ่งรองรับด้านการท่องเที่ยว (Supply) ยังมีไม่เพียงพอและไม่ได้มาตรฐาน เช่น ที่พัก ร้านอาหาร เป็นต้น โดยเฉพาะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอื่นนอกตัวเมือง รวมถึงขาดการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและการวางแผนเกี่ยวกับการกระจายนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ ส่งผลให้นักท่องเที่ยวกระจุกตัวอยู่เฉพาะในบางพื้นที่

O ไม่มีระบบฐานข้อมูลเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่นักท่องเที่ยวสามารถค้นหาข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

- ขาดแคลนมัคคุเทศก์ท้องถิ่นบางภาษา เช่น ภาษาจีน เป็นต้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาขึ้นได้ในอนาคต โดยเฉพาะในช่วงที่นักท่องเที่ยวจากจีนหลั่งไหลเข้ามาผ่านช่องทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว
- ส่วนกลางควรพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมให้กับกลุ่มจังหวัดสำหรับการจัดกิจกรรมหรือเทศกาลต่าง ๆ ในพื้นที่เพื่อช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยว เช่น งานเคาท์ดาวน์บนสะพานมิตรภาพไทย - ลาว เทศกาลสงกรานต์ ปีใหม่ และเทศกาลลอยเรือไฟกาบกล้วย เนื่องจากในปัจจุบันได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากท้องถิ่นอย่างเดียวซึ่งยังไม่เพียงพอ
- รถสาธารณะบางประเภท เช่น รถสามล้อสกายแลป เป็นต้น ยังเป็นรถที่ไม่มีทะเบียนควบคุม รวมถึงมีอุปกรณ์ส่วนควบที่อาจมีผลต่อความปลอดภัยของคนโดยสาร ซึ่งจะมีผลต่อความปลอดภัยและความเชื่อมั่นของนักท่องเที่ยวด้วย ดังนั้น จึงควรมีการจัดระเบียบให้ถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ การมีใบอนุญาตขับขี่ที่ถูกต้อง มีการจัดทำประกันภัยให้กับตัวรถ
- การเข้าร่วมโครงการเพื่อขอรับความช่วยเหลือจากภาครัฐบางอย่าง เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น ผู้ประกอบการที่พักบางแห่งไม่สามารถรับการช่วยเหลือได้เนื่องจากติดขัดในเรื่องของการจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่มีใบอนุญาตประกอบกิจการที่ถูกต้องตามกฎหมายตามเงื่อนไขของโครงการ
- ปัญหาการร้องเรียนจากนักท่องเที่ยวกรณีผู้ประกอบการบางส่วนกำหนดราคาค่าที่พัก ค่าอาหาร และค่าใช้จ่ายในการเดินทางในพื้นที่อำเภอเชียงคานไว้ค่อนข้างสูงกว่าที่ควร โดยเฉพาะในช่วง High Season เป็นการเอารัดเอาเปรียบนักท่องเที่ยว
- ชุมชนไทยดำถนนเข้าหมู่บ้านมีลักษณะมืด แคบและค่อนข้างเปลี่ยว ประกอบกับป้ายประชาสัมพันธ์ข้อมูลการท่องเที่ยวไม่ชัดเจน ทำให้มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาจำนวนไม่มากเท่าที่ควร
- การเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวบริเวณภูป่าเปาะ ไม่สะดวกเท่าที่ควร
- การรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากยังไม่มีความพร้อมเท่าที่ควร เนื่องจากยังขาดงบประมาณ ทำให้การดำเนินการพัฒนาบางส่วนไม่ต่อเนื่อง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ภายหลังการเปิดตัวอย่างเป็นทางการของโครงการรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว ในวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ และการดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูงของไทย ช่วงที่ ๑ (กรุงเทพมหานคร - นครราชสีมา) ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๘ - ๒๕๖๙ และช่วงที่ ๒ (นครราชสีมา - หนองคาย) ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี ๒๕๗๑ กลุ่มจังหวัดดังกล่าวและพื้นที่

เชื่อมโยงจะต้องเตรียมความพร้อมในทุกด้านทั้งในส่วนของภาคการท่องเที่ยว การค้าชายแดน และภาคการเกษตร ทั้งนี้ เพื่อสร้างโอกาสสำหรับการเป็นจุดศูนย์กลางด้านการท่องเที่ยว การเปลี่ยนเมืองผ่านเป็นเมืองพัก การค้า การลงทุนในระดับภูมิภาค

O ควรพัฒนาระบบการผ่านแดนเพื่อรองรับการเดินทางเข้าสู่จังหวัดหนองคาย โดยเฉพาะกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวจีนและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวที่อาจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้นจากโครงการรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว ทั้งนี้ โดยการศึกษาระบบการข้ามแดนของฮ่องกง - เซินเจิ้น เพื่อนำมาเป็นต้นแบบในการบริหารจัดการระบบการผ่านแดน เช่น ระบบเชื่อมโยงของรถไฟระหว่างเมือง การผ่านแดนทางเรือและการจัดตั้งด่านตรวจคนเข้าเมืองระหว่างชายแดนทั้งสองฝั่ง เป็นต้น รวมถึงนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ ระบบ Face Recognition หรือ Artificial Intelligence (AI) เข้ามาทดแทนระบบเดิม ซึ่งจะช่วยทำให้การตรวจลงตราหรือระบบการข้ามแดนมีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

O เห็นควรให้เพิ่มจุดก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - ลาว อีก ๑ จุด ในจังหวัดหนองคาย เพื่อเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว กับประเทศไทย โดยแยกเส้นทางการเดินรถระหว่างขบวนรถไฟที่ขนส่งคนโดยสารและขนส่งสินค้าออกจากกัน ซึ่งจะช่วยให้ระบบการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

O ควรมีนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมการขอตรวจลงตราเพื่อเข้าประเทศ (Visa On Arrival หรือ VOA) ให้แก่นักท่องเที่ยวจากประเทศจีนที่จะเดินทางเข้ามาประเทศไทยผ่านด่านพรมแดนหนองคาย จังหวัดหนองคาย ซึ่งจากการคาดการณ์คาดว่าภายหลังการเปิดประเทศของจีนจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวผ่านเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว ไม่น้อยกว่า ๕ ล้านคน/ปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่าย และลดกระบวนการด้านการผ่านแดนให้น้อยลง เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น

O การส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ควรร่วมมือกันแบบกลุ่มจังหวัด (Cluster) เช่น จังหวัดหนองคาย บึงกาฬ นครพนม มุกดาหาร เนื่องจากสอดคล้องกับแนวนโยบายของคณะกรรมการนโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ นอกจากนี้ควรมีการพัฒนาในองค์ประกอบต่าง ๆ ในหลายประการร่วมด้วย เช่น การจัดทำระบบมาตรวัดความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ การออกแบบผังเมืองให้เกิดความสมดุล การออกเทศบัญญัติต่าง ๆ เพื่อควบคุมโครงสร้างของเมืองและเขตพื้นที่ การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคให้สอดคล้องกับจำนวนนักท่องเที่ยว การศึกษาพฤติกรรมนักท่องเที่ยวคนไทย/คนต่างชาติ การเปิดโอกาสให้นักวิชาการและมหาวิทยาลัยในพื้นที่เข้ามาช่วยเหลือในการศึกษาวิจัย ให้ความรู้ และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยว เป็นต้น

- ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่น นวดแผนไทย การแพทย์ทางเลือก เป็นต้น และควรปรับสถานที่ในการให้บริการเสมือนเป็นแหล่งท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวรู้สึกผ่อนคลายเสมือนการพักผ่อนในแหล่งท่องเที่ยว
- นอกจากการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรมีการสร้างเนื้อหา (Content) หรือเรื่องราว (Story) เกี่ยวกับความเชื่อความศรัทธาเพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น ความเชื่อความศรัทธาเกี่ยวกับพญานาค การเชื่อมโยงระบบการเดินทางระหว่างจังหวัดและกลุ่มจังหวัด การจัดระบบที่พักให้ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวที่จะเดินทางเข้ามาภายหลังการเปิดเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว การสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการต่าง ๆ เพื่อยกระดับสินค้าในท้องถิ่นและการกระจายรายได้ในพื้นที่
- การพัฒนาศักยภาพของจังหวัดหนองคายเพื่อเป็นศูนย์กลางด้านการจัดประชุมและนิทรรศการ (MICE) รวมถึงเป็นศูนย์กลางสำหรับการเจรจาการค้า การลงทุน และการจัดงานเทศกาลต่าง ๆ เนื่องจากเห็นว่าจังหวัดหนองคายมีศักยภาพและมีโรงแรมหรือสถานที่ที่สามารถรองรับการจัดกิจกรรมหรือนิทรรศการต่าง ๆ ได้ ทั้งนี้ เพื่อเป็นทางเลือกนอกจากจังหวัดอุดรธานี
- ขอให้ภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานภาครัฐและท้องถิ่นร่วมมือกันรักษาอัตลักษณ์ของชุมชนท้องถิ่นที่มีความโดดเด่นของจังหวัดเลยให้ดำรงอยู่ต่อไป และสอดคล้องกับแนวทางพัฒนาด้านการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน
- ขอให้ระมัดระวังการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ ๆ จนอาจจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในอนาคตอันใกล้ ทั้งมลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ ฯลฯ โดยสามารถเรียนรู้จากบทเรียนของเมืองท่องเที่ยวสำคัญทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ และนำแนวทางดังกล่าวมาปรับให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียต่อระบบนิเวศ เช่น ที่อุทยานแห่งชาติภูเรือ มีการมอบเกียรติบัตรสำหรับนักท่องเที่ยวที่เก็บขยะกลับบ้าน ซึ่งน่าจะเป็น Model ที่ชุมชนท่องเที่ยวอื่น ๆ นำไปเป็นตัวอย่างในการบริหารจัดการขยะ และสอดคล้องกับ Trend การท่องเที่ยวหลังโควิด ซึ่งนักท่องเที่ยวทั้งไทยและต่างชาติมีแนวโน้มจะให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น โดยสามารถนำมาเป็นจุดขายของจังหวัดได้เป็นอย่างดี
- ควรริเริ่มจัดทำ “ปฏิญญาจังหวัดเลย” ขึ้น โดยต้องกำหนดแนวทางที่คนจังหวัดเลยต้องการให้ชัดเจน เช่น ถ้าต้องการจะเป็นจังหวัดที่มีอากาศดีที่สุด ต้องทำอย่างไรเพื่อไปให้ถึงจุดนั้น โดยระบุแนวทางย่อยทั้งการขนส่ง การสาธารณสุข ระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ฯลฯ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาจังหวัดเลยมีความมั่นคงและยั่งยืน
- จังหวัดเลย จังหวัดหนองคาย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร จังหวัดบึงกาฬ และจังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะได้รับอานิสงส์เมื่อรถไฟความเร็วสูงจากจีนมายังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวแล้วเสร็จ ดังนั้น จึงควรบูรณาการการทำงานร่วมกัน

โดยเฉพาะในส่วนของการบริหารจัดการงบประมาณในการพัฒนา เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินการ โดยจัดทำ Road Map เพื่อไปให้ถึงเป้าหมาย “จังหวัดที่มีอากาศดีที่สุดในประเทศไทย” ๑๐ - ๒๐ ปีข้างหน้า

- ขอให้หน่วยงานท้องถิ่นร่วมกับชาวบ้านเตรียมความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวหลังโควิด ซึ่งคาดว่าจะเดินทางมายังภูป่าเปาะจำนวนมาก ทั้งในเรื่องการสาธารณสุข การอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ

๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ๒ ประกอบด้วย จังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และจังหวัดสกลนคร

สภาพปัญหา

- การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดดังกล่าว ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวภายในประเทศ หรือกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เวียดนาม เป็นต้น ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่จึงไม่เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวในกลุ่มทวีปอื่นมากนัก เช่น ทวีปยุโรป เอเชียใต้ เอเชียตะวันออก เป็นต้น
- แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันในหลายพื้นที่ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการสร้างอัตลักษณ์หรือเอกลักษณ์เฉพาะเพื่อดึงดูดหรือสร้างความน่าสนใจแก่นักท่องเที่ยว
- ขาดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการพัฒนาเส้นทางสู่แหล่งท่องเที่ยว เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา ป้ายบอกทาง สัญญาณจราจร เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งยังไม่ได้มาตรฐาน การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่มีระบบ ไม่เป็นที่น่าสนใจและดึงดูดใจของนักท่องเที่ยว
- มีปัญหาในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นมาตรฐาน ขาดงบประมาณสำหรับการปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
- ขาดการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ หรือรูปแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความนิยม (Trend) ของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น แหล่งท่องเที่ยว Unseen เส้นทางการท่องเที่ยวข้ามแดนระหว่างจังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เชื่อมต่อกับเส้นทางการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดอื่น
- แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่มีการพัฒนามาตรฐานด้านสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว เช่น มาตรฐานด้านโรงแรมและที่พัก คุณภาพของสินค้า ระบบรถขนส่งสาธารณะ การนำเสนอข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวไม่มีความน่าสนใจ เป็นต้น
- ปัญหาความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม เช่น ขยะมูลฝอย การปล่อยน้ำเสีย เป็นต้น รวมถึงปัญหาการวางระบบผังเมือง

- ระบบการจัดเก็บและพัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยสะดวก
- การได้รับการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มจังหวัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างน้อยทำให้ไม่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะการเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดได้มากนัก
- ปัญหาการปิดด่านชายแดน ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปมาระหว่างสองประเทศได้ ส่งผลกระทบต่อเรื่องการท่องเที่ยว การค้าธุรกิจชายแดน และเศรษฐกิจ
- บางจังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวน้อย ส่งผลให้สามารถท่องเที่ยวภายในวันเดียวหรือเที่ยวแบบไป - กลับ ดังนั้น จึงไม่สามารถสร้างแรงจูงใจให้นักท่องเที่ยวพำนักในจังหวัด และกระตุ้นการใช้จ่ายให้เพิ่มมากขึ้นได้

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวให้ดูน่าสนใจ มีการพัฒนาระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์เพื่ออำนวยความสะดวกและความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดนระหว่างจังหวัดนครพนม จังหวัดมุกดาหาร และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมถึงพัฒนาเส้นทางการคมนาคมและระบบรถบริการสาธารณะเชื่อมต่อกับจังหวัดหนองคาย เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวชาวจีนที่อาจเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้นจากการเปิดโครงการรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว
- พัฒนาระบบฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อสร้างการรับรู้ และการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้สอดรับกับกลุ่มเป้าหมาย
- เพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติให้มาท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพื่อเพิ่มอัตราค่าใช้จ่ายต่อคนต่อหัว รวมถึงเพื่อเป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนให้มากขึ้น
- พัฒนาเส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวระหว่างจังหวัด จัดเส้นทาง (Route) ของการท่องเที่ยว เช่น แหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชน แหล่งท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับความเชื่อความศรัทธา เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกของนักท่องเที่ยวสำหรับการวางแผนการเดินทาง และสอดคล้องกับความสนใจของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

- ควรมีการจัดอบรมและพัฒนาบุคลากรชุมชนด้านการท่องเที่ยวและบริการ รวมถึงยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ โดยเพิ่มเติมความรู้และทักษะให้กับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการ เพื่อรองรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ (New Normal)
- ส่งเสริมและยกระดับการท่องเที่ยวงานเทศกาล งานประเพณีในกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างการรับรู้และเพื่อกระตุ้นการเดินทางของนักท่องเที่ยวให้เข้ามาท่องเที่ยวมากขึ้น ทั้งในส่วนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างชาติ
- ยกระดับ และพัฒนามาตรฐานด้านสินค้าและการบริการ เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ และกระตุ้นการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวให้เพิ่มมากขึ้น
- ในเรื่องการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนในกลุ่มจังหวัดดังกล่าวให้เข้มข้นยิ่งขึ้น ควรมีการขยายขอบเขตหรือข้อจำกัดด้านกฎระเบียบของหน่วยงานให้สามารถดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนได้มากขึ้น ตลอดจนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดและวางแผนการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

๓) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง ประกอบด้วย จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัดร้อยเอ็ด

สภาพปัญหา

- แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่แบบกระจัดกระจาย ทำให้การเดินทางไปท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทาง ประกอบกับระบบการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดบางเส้นทางยังขาดการพัฒนา ส่งผลให้นักท่องเที่ยวมีความรู้สึกว่าการเดินทางไปท่องเที่ยวไม่คุ้มค่า
- มีความเหลื่อมล้ำระหว่างจังหวัดใหญ่และจังหวัดเล็ก เช่น ระหว่างจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นต้น ทั้งในส่วนของระบบโครงสร้างพื้นฐาน งบประมาณ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว
- ขาดการนำเสนอเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ หรือรูปแบบใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับความนิยม (Trend) ของนักท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น แหล่งท่องเที่ยว Unseen แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ หรือแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ เป็นต้น
- การส่งเสริมและการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวมีน้อย รวมถึงไม่มีความหลากหลายของกิจกรรมในแหล่งท่องเที่ยว ทำให้ไม่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวอยู่นานขึ้นและไม่น่าสนใจ
- ขาดบุคลากรทางการท่องเที่ยวในการให้ความรู้และประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว

- ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ระบบอินเตอร์เน็ต ห้องน้ำ เป็นต้น
- ขาดงบประมาณในการดูแลและบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงขาดการบูรณาการร่วมระหว่างหน่วยงานภาครัฐ โดยเฉพาะในกรณีที่แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน หรือเป็นพื้นที่ทับซ้อน เช่น ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น
- ไม่มีการปรับปรุงภูมิทัศน์ของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งให้เกิดความสวยงาม และดูน่าสนใจ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด รวมถึงเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการเดินทางมาท่องเที่ยวและมีการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนมากขึ้น
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวระหว่างเมืองหลักและเมืองรอง เพื่อยกระดับด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเมืองรอง ตลอดจนเพื่อกระจายนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวออกไปสู่พื้นที่อื่นมากขึ้น
- ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้หลากหลายขึ้นและมีความน่าสนใจ รวมถึงส่งเสริมการจัดงานเทศกาล งานประเพณี หรือวัฒนธรรมประจำท้องถิ่นให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในจังหวัดและสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและประชาชนในพื้นที่
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามภูมิภาค เช่น ระหว่างภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เป็นต้น เพื่อเรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการท่องเที่ยว
- เพิ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวและสร้างความน่าสนใจ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวน้อย หรือจังหวัดที่เป็นทางผ่าน
- ควรมีการยกระดับคุณภาพของการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนเอง จนมีขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ เช่น การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับสากล เป็นต้น
- พัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการสืบค้นข้อมูล รวมถึงเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ

- จัดอบรมและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว เพื่อให้ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในพื้นที่ รวมถึงเพื่อเพิ่มความสามารถในการสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวกลุ่มต่าง ๆ เช่น การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวที่เหมาะสมกับช่วงเวลาและฤดูกาล เส้นทางเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นต้น
- การพัฒนาสินค้าชุมชน - สินค้า OTOP ให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น
- ส่งเสริมจังหวัดที่มีความพร้อมและมีศักยภาพ เช่น จังหวัดขอนแก่น เป็นต้น เพื่อพัฒนาอุตสาหกรรม MICE

๔) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดชัยภูมิ จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดสุรินทร์

สภาพปัญหา

- มุมมองภาพลักษณ์ (Perception) ของคนส่วนใหญ่ที่มีต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือยังคงเป็นเรื่องของความไม่ทันสมัย แห้งแล้ง ร้อน และไม่สร้างแรงบันดาลใจ
- ในแต่ละจังหวัดมีพื้นที่ขนาดใหญ่ แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งในพื้นที่อยู่ไกลกันและใช้ระยะเวลาในการเดินทางมากทำให้สัดส่วนการเดินทางเชื่อมโยงท่องเที่ยวหลายจังหวัดมีน้อย ส่งผลกระทบต่อการเติบโตของรายได้ในภาพรวมของภูมิภาค
- ระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมโยงในพื้นที่ส่วนใหญ่ไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและมีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการเดินทางของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในกลุ่ม FIT (Free Independent Travelers) ส่งผลให้นักท่องเที่ยวต้องใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางและเกิดความแออัดของสภาพการจราจรในแหล่งท่องเที่ยว
- สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังไม่อยู่ในเกณฑ์มาตรฐานและขาดแคลนการพัฒนาหรือนวัตกรรมเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เช่น ที่พักไม่สะอาดและรูปแบบไม่น่าสนใจจึงไม่จูงใจนักท่องเที่ยวให้เกิดความต้องการพักค้างคืน เป็นต้น
- ขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ และผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่สามารถตอบสนองนโยบายของเมืองที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานสากล เช่น มัคคุเทศก์ เป็นต้น
- การกระจายนักท่องเที่ยวจากจังหวัดใหญ่ เช่น จากจังหวัดบุรีรัมย์ไปจังหวัดสุรินทร์ จากจังหวัดนครราชสีมาไปจังหวัดชัยภูมิ เป็นต้น ยังค่อนข้างน้อย ส่งผลให้เกิดการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวอยู่เฉพาะในจังหวัดใหญ่ ๆ
- ขาดการส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวใหม่ ๆ เช่น การท่องเที่ยวในรูปแบบเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ท่องเที่ยวเรียนรู้ สำรวจ ผจญภัย สัมผัสวิถีท้องถิ่น (Live Like Local) หรือกระแสการทำงานไปด้วยแล้วเที่ยวไปด้วย (Bleisure/Workation) ซึ่งกำลังได้รับความนิยม เป็นต้น

- แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเสื่อมโทรมและขาดงบประมาณในการบำรุงรักษา เช่น แหล่งท่องเที่ยวในความดูแลของกรมศิลปากร หรือที่อยู่ในความดูแลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ เป็นต้น
- ขาดการส่งเสริมและพัฒนาเส้นทางการบินระหว่างภูมิภาค เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๑ กับกลุ่มจังหวัดอันดามัน เป็นต้น
- ขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวก ในแหล่งท่องเที่ยว เช่น ร้านค้า ร้านอาหาร ระบบอินเตอร์เน็ต ห้องน้ำ เป็นต้น
- ระบบการจัดเก็บและพัฒนาฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของหน่วยงานภาครัฐยังไม่มีประสิทธิภาพ ขาดการบูรณาการฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าถึงข้อมูลต่าง ๆ ได้โดยสะดวก

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้มีความพร้อม รวมถึงการคมนาคมขนส่งต่าง ๆ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและสะดวกขึ้น
- พัฒนาและยกระดับประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลภาครัฐ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวในการสืบค้นข้อมูล รวมถึงเพื่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองรอง เพื่อกระจายการเดินทางของนักท่องเที่ยว รวมถึงรายได้ออกไปสู่พื้นที่อื่นในกลุ่มจังหวัด เช่น ระหว่างจังหวัดบุรีรัมย์และจังหวัดสุรินทร์ เป็นต้น
- ส่งเสริมกิจกรรมทางการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เพื่อสร้างความน่าสนใจและกระตุ้นให้เกิดการเดินทางและการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว
- พัฒนาสินค้าและบริการให้มีมาตรฐาน เพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและเพิ่มรายได้ให้มากขึ้น
- ส่งเสริมและยกระดับงานเทศกาล งานประเพณี หรือวัฒนธรรมในท้องถิ่นเพื่อให้เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น เช่น มหัศจรรย์งานช้างสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ งานฉลองอนุสาวรีย์เจ้าพ่อพญาแล จังหวัดชัยภูมิ งานเทศกาลดนตรี จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น
- จัดทำปฏิทินการท่องเที่ยวรายปีของแต่ละจังหวัด เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว และเพื่อกระตุ้นให้เกิดการเดินทางตลอดทั้งปี

- เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งนี้ เพื่อปลูกจิตสำนึกในการร่วมอนุรักษ์และดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรทางการท่องเที่ยวให้เกิดความยั่งยืน
- ให้หน่วยงานที่มีศักยภาพด้านบุคลากรและงบประมาณเข้ามาดูแลหรือบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ เพื่อมิให้เสื่อมโทรมหรือถูกทำลาย รวมถึงควรมีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอให้แก่หน่วยงานภาครัฐสำหรับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความรับผิดชอบหรือในความดูแล

๕) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดยโสธร จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี

สภาพปัญหา

- ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายที่เป็นรูปธรรม
- ความต่อเนื่องในการจัดสรรงบประมาณ ทั้งในส่วนของกิจกรรมทางการท่องเที่ยว โครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาบุคลากร
- ความซับซ้อนของกฎหมายต่าง ๆ มีขั้นตอนเป็นจำนวนมาก ไม่มีการลดขั้นตอนเพื่อให้รวดเร็วขึ้น และกฎหมายบางฉบับไม่มีการปรับปรุงให้ทันสมัย
- ขาดการสนับสนุนจากภาครัฐสำหรับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ถนนคนเดินเขมราฐ เป็นต้น ทั้งในส่วนของงบประมาณการสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชน และการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว
- ปัญหาด้านโรงแรมที่พักที่ประกอบการโดยไม่ได้รับใบอนุญาต รวมถึงมาตรฐานของโรงแรมหรือที่พักในแหล่งท่องเที่ยว
- แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ ส่วนมากอยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้การบริหารจัดการ บำรุงรักษา และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว จะต้องผ่านขั้นตอนตามระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ระบบการขนส่งและการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวยังไม่มีความสะดวกและไม่เอื้อต่อการเดินทางท่องเที่ยว โดยเฉพาะป้ายบอกทางและรถรับจ้างในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยว
- แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่งเสื่อมโทรมและขาดงบประมาณในการบำรุงรักษา

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

O การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น ห้องน้ำ พื้นที่จอดรถ ถนน น้ำประปา ระบบบริการเครือข่ายอินเตอร์เน็ต และพัฒนาบุคลากรทางด้านการท่องเที่ยว

O จัดทำแผนที่เส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันทั้งเส้นทางท่องเที่ยวธรรมชาติ เส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรม หรือเส้นทางเพื่อการทำธุรกิจภายในจังหวัด

O จัดกิจกรรมส่งเสริมการขายและการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้กลายเป็นกิจกรรมหลักในการดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เช่น กิจกรรมวิ่งครอสคันทรี/วิ่งเทรล/Music Festival/วิ่งเปิดฟ้า พิชิตผาชะนะได รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนและการผลักดันให้การท่องเที่ยวชุมชนเข้าสู่มาตรฐาน

O กำหนด Theme การท่องเที่ยวในแต่ละปีและส่งเสริมให้จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับ Theme ของจังหวัด เช่น อุบลราชธานีท่องเที่ยว ๓ ฤดู/อีสานเขียวเที่ยวทั้งปี/อุบลราชธานีเมือง ๔ แสง/คิดถึงน้ำ คิดถึงเขา คิดถึงเราอุบลราชธานี

O การพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านการตลาดที่ครอบคลุมทั้งด้านเนื้อหา ด้านเทคนิควิธีการและสามารถเชื่อมโยงข้อมูลเพื่อให้สามารถวางแผนการเดินทางท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงข้อมูลด้านภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะข้อมูลภาษาอังกฤษทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้เป็นที่รู้จักแก่นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติมากขึ้นและรองรับความเป็นสากลมากขึ้น

O การจับคู่จังหวัดท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่ได้รับการฉีดวัคซีนแล้ว

O การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพและการท่องเที่ยวทางธรรมชาติสำหรับนักท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่ม ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับนักท่องเที่ยวและการกระจายรายได้ไปสู่ชุมชน

O จังหวัดศรีสะเกษมีอัตลักษณ์และมีจุดเด่นในหลาย ๆ เรื่องที่สามารถบริหารจัดการและพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ เช่น มีโบราณสถานและศิลปวัฒนธรรมที่สวยงามและมีคุณค่า มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์ มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และถูกประกาศให้เป็นเมืองกีฬา (Sports City) ๑ ใน ๖ เมืองของประเทศ จึงควรมีการส่งเสริมและผลักดันการท่องเที่ยวในเรื่องดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม

๕.๓.๓ ภาคกลาง

๑) กลุ่มกรุงเทพมหานคร และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน ประกอบด้วย จังหวัดชัยนาท จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดลพบุรี จังหวัดสระบุรี จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดปทุมธานี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดนครปฐม

สภาพปัญหา

O แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ส่วนใหญ่อยู่ในความรับผิดชอบของภาครัฐอื่นและภาคเอกชน ทั้งผู้ประกอบการรายใหญ่ ผู้ประกอบการรายย่อย (SME) รวมถึงภาคประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในพื้นที่

O การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน ได้แก่ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) เป็นต้น

O การดำเนินนโยบายด้านการพัฒนาการท่องเที่ยวไม่ต่อเนื่อง โดยอาจเกิดขึ้นจากหลายปัจจัย เช่น ด้านการเมือง ด้านสังคม ด้านกายภาพ เป็นต้น นโยบายภาครัฐและผู้บริหารในแต่ละยุคสมัยมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

O การดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านนโยบาย ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ หากดำเนินการไม่ต่อเนื่องการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอาจเป็นไปอย่างล่าช้า

O กรุงเทพมหานคร ไม่มีอำนาจในการปราบปราม จับกุมผู้กระทำความผิดต่อนักท่องเที่ยวที่อยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยเป็นเพียงผู้ประสานงานและการช่วยเหลือ ตลอดจนอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวเท่านั้น

O จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีปัญหาที่สำคัญในการบริหารจัดการการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ คือ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบไปเช้า - เย็นกลับ ไม่ได้พักค้างคืน ทำให้ไม่สามารถสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับชุมชนในพื้นที่ท่องเที่ยวเท่าที่ควร อีกทั้งมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางท่องเที่ยวในจังหวัดพระนครศรีอยุธยาลดลง นอกจากนี้ยังมีปัญหาในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโบราณสถานซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรม ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถเข้าไปบริหารจัดการหรือรักษาแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้อย่างสะดวก รวมถึงปัญหาเกี่ยวกับการคมนาคมขนส่งในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว

- ในพื้นที่จังหวัดอ่างทองนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาท่องเที่ยวแบบไปเช้า - เย็นกลับ ไม่ได้พักค้างคืน ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดอ่างทองลดลง
- ที่พักที่ให้บริการในจังหวัดอ่างทองยังไม่ได้มาตรฐาน และเพียงพอในการรองรับต่อจำนวนนักท่องเที่ยว รวมถึงการคมนาคมขนส่งไม่สะดวกในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะต้องเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยรถยนต์ด้วยตนเอง นอกจากนี้ห้องน้ำในแหล่งท่องเที่ยวยังไม่เพียงพอ และขาดแคลนมัคคุเทศก์ที่จะบรรยายให้ความรู้ในแหล่งท่องเที่ยวทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ รวมทั้งผู้ประกอบธุรกิจนำเที่ยวในจังหวัดอ่างทองมีจำนวนน้อย
- ในพื้นที่จังหวัดชัยนาทมีปัญหาเกี่ยวกับสภาพพื้นที่ กล่าวคือ สถานที่บางแห่งยังต้องมีการพัฒนา (Renovate) ปรับปรุงสถานที่ รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามซึ่งในปัจจุบันยังขาดงบประมาณสนับสนุน รองรับกิจกรรมท่องเที่ยว รวมถึงป้ายแสดงข้อมูลข่าวสารและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีความพร้อมรับการท่องเที่ยววิถีใหม่ในพื้นที่ เช่น สวนนกชัยนาท เขื่อนเรียงหินหน้าศาลากลาง บึงกระจับใหญ่ (อำเภอหันคา) สวนสาธารณะหนองหวาย (ท่าชัย) อำเภอเมือง เขาพลอง อำเภอเมืองชัยนาท รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ตลอดเส้นทาง ๒ ข้างทาง (ถนนหมายเลข ๑ สายเอเชียเข้าจังหวัดชัยนาท) เป็นต้น
- การเข้าร่วมโครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA) ของผู้ประกอบการจังหวัดชัยนาทยังมีจำนวนไม่มากนัก และข้อจำกัดในการเดินทางคมนาคมของนักท่องเที่ยวในการใช้บริการคมนาคมสาธารณะ ที่ต้องอาศัยกรุ๊ปทัวร์ และการเดินทางด้วยรถยนต์ส่วนตัวในการเดินทาง ในส่วนของการปรับปรุงเส้นทางคมนาคม (ถนน) ที่ใช้ในการเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท เช่น การเดินทางบนถนนสายเอเชียที่มาทางจังหวัดนครสวรรค์ ยังไม่สะดวกในการเดินทาง โดยในทางปฏิบัติต้องไปกลับรถ ณ บริเวณจุดกลับรถทำให้การเดินทางยังไม่สะดวกในการเข้าพื้นที่ท่องเที่ยวในจังหวัด ประกอบกับระบบแสงสว่างที่เชื่อมทางเข้าออกยังไม่มีเพียงพอที่จะเห็นได้ชัด นอกจากนี้ การเดินทางเชื่อมโยงระหว่างแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในละแวกใกล้เคียงกัน ยังไม่มีระบบการขนส่งรองรับการเดินทางนักท่องเที่ยวที่จะไปแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ
- เนื่องจากจังหวัดชัยนาทมีสถานที่ท่องเที่ยวที่ไม่โดดเด่นมากนักเมื่อเทียบกับจังหวัดใกล้เคียงกันในกลุ่มภาคกลาง การสนับสนุนส่งเสริมการท่องเที่ยวต้องอาศัยความร่วมมือกับทุกภาคส่วนและต้องดำเนินการส่งเสริมโดยใช้เครื่องมือการประชาสัมพันธ์การตลาด การจัดกิจกรรม การท่องเที่ยวด้วยงบตามแผนพัฒนาจังหวัดเป็นประจำทุกปี งบภารกิจกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา งบการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ซึ่งได้ผลตอบรับเป็นอย่างดี สามารถกระตุ้นและส่งเสริมการจัดกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในลักษณะโครงการด้านโครงสร้าง

พื้นฐาน/ถนน/เส้นทางจักรยาน การสนับสนุนกิจกรรมประเพณีประจำปีของจังหวัดชัยนาท เช่น งานมหกรรมหุ่นฟางนกและของดีศรีท้องถิ่นจังหวัดชัยนาท งานแข่งเรือยาวเข้าพรรษาจังหวัดชัยนาท งานวันส้มโอขาวแตงกวาและของดีศรีท้องถิ่นจังหวัดชัยนาท งานมหกรรมเดินป่า ชมพรรณไม้ ย้อนตำนานเสือร้าย กินหน่อไม้เขาราวเทียน งานย้อนรอยเล่าขานตำนานเมืองแพรกศรีราชา ถิ่นวีรชนขุนสรรค์ วีรบุรุษแห่งลุ่มแม่น้ำน้อย เป็นต้น

O จากสถิติจำนวนนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท และรายได้จากการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นในระยะ ๓ ปี ที่ผ่านมา (ปี ๒๕๖๐ - ๖๕๖๒) ข้อมูลจากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ในปี ๒๕๖๐ มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๘๒๕,๕๙๖ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๘๐ มีรายได้เท่ากับ ๑,๒๓๖.๓๔ ล้านบาท เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๑.๕๕ ปี ๖๕๖๑ มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๘๕๐,๘๓๙ คน เพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๕๔ มีรายได้เท่ากับ ๑,๓๒๑.๕๙ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘๗ และในปี ๖๕๖๒ มีจำนวนนักท่องเที่ยว ๘๔๗,๕๑๙ คน เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๓.๐๖ มีรายได้เท่ากับ ๑,๓๓๒.๐๒ ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗๙ จะเห็นว่าจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นแต่อยู่ในสัดส่วนอัตราเพิ่มขึ้นที่ลดลง โดยในปี ๒๕๖๓ มีจำนวนนักท่องเที่ยวและรายได้จากการท่องเที่ยวลดลงอย่างมาก สาเหตุมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สะท้อนให้เห็นว่าการสร้างการรับรู้และการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท รวมถึงการส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวยังเป็นสิ่งที่ท้าทายในการจัดทำโครงการให้ตอบรับกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และสอดคล้องกับสภาพพื้นฐานของจังหวัด ตลอดจนโครงการกระตุ้นการท่องเที่ยวโดยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น มหกรรมสินค้า อาหาร สินค้าเกษตร กิจกรรมกีฬาส่งเสริมการท่องเที่ยว เป็นต้น

O จังหวัดสิงห์บุรีมีปัญหาเกี่ยวกับระบบเส้นทางการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ กล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสิงห์บุรีจะกระจุกอยู่เพียงภายในตัวเมืองและข้ามอำเภอออกไป ซึ่งในแต่ละเส้นทางมิได้เป็นเส้นทางหลักในการเดินทางจากตัวเมืองสู่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

O ระบบขนส่ง (โลจิสติกส์) การคมนาคม ขนส่ง พบปัญหาเกี่ยวกับเส้นทางไม่มีความเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดต่อจังหวัด ซึ่งส่งผลทำให้นักท่องเที่ยวที่นิยมขับรถยนต์มาด้วยตนเองเกิดความสับสน และต้องสอบถามเส้นทางเข้าจังหวัดสิงห์บุรี

O สถานที่ท่องเที่ยวบางแห่งของจังหวัดสิงห์บุรี อยู่ภายใต้การบริหารงานของกรมศิลปากร ซึ่งบางกรณีมีงบประมาณในการปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวไม่สามารถดำเนินการได้ต้องได้รับการอนุญาตจากหน่วยงานที่กำกับดูก่อน

O จังหวัดสิงห์บุรีมีข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุง คือ ๑) สิ่งปลูกสร้างจากงบประมาณของทางราชการที่สร้างขึ้นและไม่ประสบความสำเร็จ เช่น เทวลัยพระพรหมสิงห์บุรี

อาคาร พื้นที่ห้องน้ำไม่ได้ประโยชน์แต่ประการใด หากจะทำการบูรณะบริเวณเทวลัยพระพรหม ไม่สามารถดำเนินการได้ ๒) ลำน้ำเจ้าพระยา ขณะนี้มีต้นไม้ปกคลุม ดินตื้นเขิน ไม่เหมาะสมกับการเป็นลำน้ำหลักของเจ้าพระยา ดังนั้นขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการปรับปรุง ๒ ริมฝั่งให้เป็นลำน้ำที่สะอาด และข้อเสนอให้รื้อฟื้นเส้นทางเสด็จประภาสของรัชกาลที่ ๕ เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังรับทราบประวัติความเป็นมา ตลอดจนเป็นการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเส้นทางสายน้ำได้

- จังหวัดสระบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวบางแหล่งอยู่ในพื้นที่ดูแลของกรมศิลปากร เช่น พระพุทธฉาย หากจะปรับปรุงหรือจัดกิจกรรมใด ๆ จึงดำเนินการได้ค่อนข้างยากลำบาก นอกจากนี้พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดสระบุรีตอนบนจะเป็นพื้นที่ดูแลของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ดังนั้น หากจะดำเนินการทำโฮมสเตย์ หรือเป็นแหล่งที่พักด้านการท่องเที่ยวจะไม่สามารถดำเนินการได้
- สภาพปัญหาด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดลพบุรี ประกอบด้วย

ก. เส้นทางการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ กล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดลพบุรีจะกระจุกอยู่เพียงภายในตัวเมือง และข้ามอำเภอออกไป ซึ่งในแต่ละเส้นทางมิได้เป็นเส้นทางหลักในการเดินทางจากตัวเมืองสู่แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

ข. การท่องเที่ยวชุมชนของจังหวัดลพบุรี ยังไม่มีการรับรองมาตรฐาน ซึ่งในทางปฏิบัตินั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์บุคคลภายในชุมชน ซึ่งพบว่าชุมชนยังไม่มีความพร้อมสำหรับการประเมินและรวมไปถึงการเปิดธุรกิจที่พักอย่างเป็นทางการ

ค. งบประมาณและวิธีการใช้งบประมาณสำหรับพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ขาดความคล่องตัวซึ่งมีหน่วยตรวจสอบที่ซับซ้อน หลายขั้นตอน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานซึ่งเป็นไปอย่างล่าช้า ส่งผลต่อการขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ในการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของจังหวัดลพบุรี

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ผลักดันการพัฒนาชุมชนให้เข้มแข็งด้วยการ “รวมกลุ่ม” โดยทำให้ชาวบ้านมีจิตสำนึกที่แจ่มชัดในวัฒนธรรม และภูมิปัญญาตนเอง
- ดำเนินการพัฒนาศักยภาพของชุมชนในย่านต่าง ๆ ที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยว
- กระจายการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวออกมายังพื้นที่เขตรอบนอกกรุงเทพมหานคร เพื่อช่วยแบ่งเบาจำนวนนักท่องเที่ยวไม่แออัดในเมือง และบริหารจัดการจราจรให้คล่องตัว
- อนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยว

- พัฒนาพื้นที่ท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มความปลอดภัย โดยเพิ่มไฟส่องสว่างตามทางสัญจร ราวกั้นทางเดินสำหรับกันตกหรือยึดจับ และกล้องวงจรปิด (CCTV) บริเวณเส้นทางสัญจรในแหล่งท่องเที่ยว
- ปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิเช่น จัดทำทางลาดสำหรับผู้พิการ จัดทำป้าย สื่อความหมายที่บ่งบอกความเป็นมาของสถานที่ต่าง ๆ รวมไปถึงการพัฒนาหรือปรับปรุงห้องสุขาให้ได้มาตรฐานและมีความสะอาดน่าใช้
- พัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนให้มีความพร้อมในการรับมือนักท่องเที่ยว เช่น การจัดโครงการศึกษาแลกเปลี่ยนความรู้นอกสถานที่หรือการจัดอบรมเสริมศักยภาพความรู้ให้กับคนในชุมชนและผู้ที่มีบทบาทด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่
- การจัดกิจกรรมถนนคนเดิน (Walking Street) เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการและชุมชนที่มีศักยภาพมีพื้นที่ในการค้าขาย รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวและกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก
- การจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร ๕๐ เขต ออกแบบเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยว ๑ เขต ๑ เส้นทาง ตลอดจนเส้นทางการท่องเที่ยวภายในกลุ่มเขตและเส้นทางการท่องเที่ยวระหว่างเขต เส้นทางการท่องเที่ยวทั้ง ๖ กลุ่มเขต
- การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของกรุงเทพมหานคร โดยการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว รวมทั้งการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของกรุงเทพมหานครผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เช่น สื่อโทรทัศน์ (สารคดี สปอต วีดิทัศน์) สื่อโซเชียลมีเดีย (Web Site YouTube Facebook) Infographic ซึ่งสามารถเผยแพร่ให้ประชาชนและนักท่องเที่ยวรับทราบโดยตรง รวดเร็ว และเข้าใจง่าย การประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวผ่าน Facebook Fan Page ในชื่อ Bangkok Tourism Division ส่วนการท่องเที่ยวกรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน และประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวกรุงเทพมหานครโดยให้ความรู้ของสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงประวัติศาสตร์ของกรุงเทพมหานคร
- การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวภายในพื้นที่ ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในรูปแบบการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ระมัดระวังเรื่องผลกระทบต่อวิถีชุมชนดั้งเดิม ซึ่งที่ผ่านมาในหลายพื้นที่เมื่อมีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยววิถีชุมชนมีการเปลี่ยนแปลงจากเดิมที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนที่มีความสามัคคีแน่นแฟ้น เกิดเป็นการดำเนินกิจกรรมในเชิงธุรกิจมากขึ้น หรือการเข้าไปซื้อที่พักของชุมชนดั้งเดิม เพื่อพัฒนาเป็นร้านค้าต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนในชุมชนขาดหายไป นอกจากนี้การพัฒนาที่เน้นแต่ทางกายภาพ เช่น การสร้างหรือต่อเติมอาคาร โดยขาดความสนใจในด้านสิ่งแวดล้อมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยรอบ ก่อให้เกิดความแปลกแยกทางวัฒนธรรม และทำให้สภาพแวดล้อมดั้งเดิมสูญเสียไป และต้องพึ่งพารายได้จากการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว เมื่อเกิดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยไม่คำนึงผลกระทบที่ตามมา อาจทำให้เกิดแหล่งท่องเที่ยวเกิดใหม่ขึ้นในพื้นที่ใกล้เคียงซึ่งจะส่งผล

ให้นักท่องเที่ยวเบี่ยงเบนความสนใจจากชุมชนท่องเที่ยวเดิม เป็นผลให้สถานที่ท่องเที่ยวชุมชนต้องปิดตัวลงในที่สุด

O ในจังหวัดอ่างทองควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ศาสนา และการท่องเที่ยวเชิงเกษตรให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น ตลอดจนนำเสนอการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ (Low Carbon Tourism) ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัด เช่น ปลูกป่า และปั่นจักรยาน เป็นต้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมและช่วยสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวให้ดำรงอยู่ถึงอนุชนรุ่นหลังได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

O พัฒนาผู้ประกอบการธุรกิจ มัคคุเทศก์ และบุคลากรด้านการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางให้มีศักยภาพในการแข่งขันต่อความต้องการของตลาดตามวิถีใหม่ (New Normal) เช่น ศูนย์ชุมชนบ้านแห ศูนย์เรียนรู้ต้นแบบเพื่อนพึ่ง (ภา) ยามยาก ศูนย์ตุ๊กตาชาวบ้านบางเสด็จ ศูนย์เรียนรู้จักสานบางเจ้าฉ่า บ้านทำกลองเอกราช ฟาร์มสุขทวี ชุมชนท่องเที่ยวบ้านปะขาว เป็นต้น

O พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยวให้เพียงพอ เพื่อให้เกิดความสะดวกสบายและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว เช่น ที่พักนักเดินทาง (Home Lodge) โฮมสเตย์คลองน้ำเชี่ยว โฮมสเตย์บางเจ้าฉ่า และโฮมสเตย์บ้านบางเสด็จ เป็นต้น ห้องน้ำ สาธารณะ ป้ายบอกทางและป้ายข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นต้น

O พัฒนาสินค้าและบริการการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลาง เช่น จัดกิจกรรมท่องเที่ยวในรูปแบบ Gastronomy Tourism ใช้วิถีการกินในการสัมผัสประสบการณ์ท้องถิ่น เดินหน้าตอกย้ำความเป็นจุดหมายปลายทางการท่องเที่ยวที่โดดเด่นเรื่องอาหาร เช่น ชุมชนคลองน้ำเชี่ยว ชุมชนบางเจ้าฉ่า และชุมชนบ้านบางเสด็จ รวมทั้งต่อยอดวิถีไทยให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสประสบการณ์วิถีชีวิตชุมชนท้องถิ่น (Local Experience) โดยเดินทางไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวชุมชนที่มีศักยภาพ และมีอัตลักษณ์ของชุมชนที่โดดเด่น จะช่วยกระจายรายได้สู่ชุมชนและเกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนยิ่งขึ้น

O ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสารสนเทศด้านการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนกลางของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหน่วยงานรัฐ ภาคเอกชน และประชาชน โดยประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้แหล่งท่องเที่ยวใหม่ในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง ผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ ทั้งออนไลน์และออฟไลน์

O บูรณาการและเชื่อมโยงรูปแบบการท่องเที่ยวโดยชุมชนเชิงสร้างสรรค์วิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ตอนกลางอย่างมีส่วนร่วมตามวิถีใหม่ (New Normal) โดยเน้นความสะอาดและปลอดภัยเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักท่องเที่ยว

O การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยววิถีชีวิตลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนกลางให้มีศักยภาพในการแข่งขันต่อความต้องการของตลาดตามวิถีใหม่ (New Normal) โดยเฉพาะ

มัคคุเทศก์ ผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยว ปราชญ์ชาวบ้าน มัคคุเทศก์น้อย และนักสื่อความหมาย เพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยวในฐานะเจ้าบ้านที่ดี

- การกระตุ้นการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอ่างทอง โดยจัดปฏิทินกิจกรรมท่องเที่ยวจังหวัดอ่างทอง เพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวจังหวัดอ่างทองตลอดทั้งปี ทุกฤดูกาล เป็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ สร้างความประทับใจและประสบการณ์อันมิรู้ลืม
- ควรมีการจัดอบรมด้านความปลอดภัยแก่บุคลากรด้านการท่องเที่ยวภายในจังหวัดอ่างทอง โดยเป็นการอบรมเชิงปฏิบัติการให้แก่หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง โดยการสาธิตการปฐมพยาบาลเบื้องต้น การช่วยเหลือนักท่องเที่ยวกรณีประสบอุบัติเหตุก่อนนำส่งโรงพยาบาล และการอพยพหรือเคลื่อนย้ายผู้ป่วย เป็นต้น
- จังหวัดอ่างทอง ขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านงบประมาณและด้านอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ดังนี้

ก. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการจัดอบรมเพื่อพัฒนาเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจะช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือและบูรณาการด้านการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ข. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการประชาสัมพันธ์เชิงรุกในการพัฒนาและเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดอ่างทองให้เป็นที่รู้จักเพิ่มมากขึ้น เช่น การทำระบบ “Wifi” ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ การพัฒนา Application ใหม่ ๆ ในการดาวน์โหลดข้อมูลหรือ QR Code การจัดกิจกรรมเปิดตัวแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ ในจังหวัดอ่างทอง เช่น โครงการประชาสัมพันธ์และพัฒนาศักยภาพชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านสวนมะม่วง อำเภอเมืองจังหวัดอ่างทอง และการจัด Fam Trip เพื่อเชิญสื่อมวลชนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ

ค. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการส่งเสริมและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมอันทรงคุณค่าที่มีมาอย่างยาวนานและกระตุ้นให้เยาวชนรุ่นหลังได้เรียนรู้และสืบสานความดีงามให้คงอยู่ต่อไป เช่น งานรำลึกสมเด็จพระนเรศวรมหาราช งานสดุดีคนดีศรีแผ่นดินถิ่นนรสิงห์ “พันท้ายนรสิงห์” งานรำลึกวีรชนแขวงเมืองวิเศษไชยชาญ มหกรรมกลองนานาชาติและพิธีไหว้ครูกลอง เป็นต้น

ง. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและระบบสาธารณูปโภค ประกอบด้วย โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนบางเสด็จ อำเภอป่าโมก โครงการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวชุมชนบางเจ้าฉ่า อำเภอโพธิ์ทอง โครงการก่อสร้างห้องน้ำชาย - หญิง พิพิธภัณฑ์เรือนไทย อำเภอวิเศษไชยชาญ โครงการส่งเสริมและต่อยอดชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี บ้านปะขาว อำเภอป่าโมก โครงการสะพานชมทุ่ง @ รำมะสัก และโครงการก่อสร้างแพที่พักนักท่องเที่ยว ตำบลรำมะสัก อำเภอโพธิ์ทอง โครงการส่งเสริมสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว ชุมชนบ้านคลองน้ำเชี่ยวโฮมสเตย์ อำเภอวิเศษไชยชาญ

- จังหวัดชัยนาทควรมีการพัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และวิถีชีวิตชุมชนให้มีคุณภาพเกิดความสมดุลและเกิดความยั่งยืน ย่านการค้าเมืองเก่า วิถีชีวิตลุ่มน้ำ สินค้าชุมชน อาหารไทย และแพทย์แผนไทย เพื่อนำมาสร้างสรรค์คุณค่าและมูลค่าผ่านองค์ความรู้นวัตกรรม เทคโนโลยี และการออกแบบเพื่อสร้างสรรค์เป็นสินค้า รวมถึงการพัฒนากิจกรรมและบริการรูปแบบใหม่ ๆ ให้กับนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตรการท่องเที่ยวโดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยววิถีพุทธ เป็นต้น
- การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เช่น ปรับภูมิทัศน์ พัฒนาและยกระดับคุณภาพสิ่งอำนวยความสะดวกในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น
- การเสริมสร้างศักยภาพผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เพื่อให้มีทักษะและองค์ความรู้ในธุรกิจตลอดห่วงโซ่อุปทานของการท่องเที่ยว ทั้งด้านการออกแบบ การวิจัยและพัฒนา การสร้างนวัตกรรม เทคโนโลยี การบริหารจัดการธุรกิจและการตลาดเพื่อสร้างความแตกต่างและความโดดเด่นของสินค้าและบริการ ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดท่องเที่ยว
- การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้และวิถีชุมชน เช่น ส่งเสริมและยกระดับกิจกรรมเทศกาลประเพณีท้องถิ่นเข้าสู่ตลาดท่องเที่ยวระดับประเทศ และสร้างความเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวภายนอกพื้นที่ เป็นต้น
- การบูรณาการบริหารจัดการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว เช่น การประชาสัมพันธ์สร้างภาพลักษณ์การท่องเที่ยว Online/Offline และการจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศส่งเสริมการท่องเที่ยว สร้างนวัตกรรมท่องเที่ยว เป็นต้น
- สร้างความเชื่อมั่น สื่อสารให้นักท่องเที่ยว ผู้เดินทางให้เกิดการรับรู้โดยความร่วมมือช่วยกันตาม Supply Chain ตั้งแต่นักท่องเที่ยววางแผนการเดินทางท่องเที่ยว การใช้เส้นทางคมนาคม ที่พักโรงแรม ร้านอาหาร แหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว การส่งเสริมและสนับสนุนให้เครือข่ายการท่องเที่ยวทุกกลุ่มเข้าขอรับการรับรองมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวจากหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการันตีให้นักท่องเที่ยวเกิดความเชื่อมั่น เช่น โครงการยกระดับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทยมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (SHA)
- สร้างคุณค่าโดยให้นักท่องเที่ยวผู้เดินทางมีความรู้สึกว่าต้องคุ้มค่ากับการเดินทางมาท่องเที่ยว คุ้มค่าทั้งเงิน เวลา ความพยายาม
- สร้างประสบการณ์ ที่ตอบสนองพฤติกรรมและความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยว (ตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย) เช่น การได้สัมผัสวิถีท้องถิ่น ชุมชน เช่น การกิน การถ่ายรูปธรรมชาติ วัฒนธรรม ท่องเที่ยวเชิงศรัทธา สภาพแวดล้อม บรรยากาศที่บริสุทธิ์ผ่านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวต่าง ๆ ต่อไป

O สร้างความแตกต่าง การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีแรงดึงดูดที่น่าสนใจอย่างที่เห็นได้ชัด เช่น สวนนกชัยนาท เขื่อนเจ้าพระยา เป็นต้น ยกระดับการท่องเที่ยวโดยการพัฒนาภูมิทัศน์ หรือจัดกิจกรรมส่งเสริมให้เป็นงานระดับประเทศ ในโอกาสต่อไป

O จังหวัดชัยนาทขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านงบประมาณและด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัด ดังนี้

ก. โครงการภายใต้กรอบนโยบายการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (เงินกู้ ๔ แสนล้านบาท) จำนวน ๑๒ โครงการ ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาจัดสรรงบประมาณ และพร้อมดำเนินการได้ทันที เรียงตามลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา

ข. โครงการตามแผนพัฒนาจังหวัดโดยในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ (ไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณ กิจกรรมส่งเสริมการปั่นจักรยานตามเส้นทางท่องเที่ยววิถีชุมชน)

นอกจากนี้ จังหวัดชัยนาทยังมีศักยภาพในการจัดกิจกรรมกีฬาส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น กิจกรรม Sport Tourism วิ่งเทรลศึกษาเส้นทางธรรมชาติป่าเขาราวเทียน/เส้นทางเกษตรแหล่งผลิตพันธุ์ข้าว กิจกรรมเดินวิ่ง มินิมาราธอน จักรยานเสือภูเขา กิจกรรมทางน้ำ เป็นต้น การดำเนินกิจกรรมดังกล่าว เมื่อได้รับการสนับสนุน งบประมาณ จังหวัดมีความพร้อมที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ค. การขอรับการสนับสนุนจากภาครัฐในด้านงบประมาณ และด้านอื่น ๆ เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดชัยนาท ประกอบด้วย ๑) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ๒) การพัฒนาการบริการด้านการท่องเที่ยว และ ๓) การประชาสัมพันธ์และการตลาดส่งเสริมการท่องเที่ยว

O จังหวัดสิงห์บุรีมีแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในหลายด้าน เช่น ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางมีลักษณะแหล่งท่องเที่ยวที่คล้ายคลึงกัน ดังนั้น จึงต้องนำความโดดเด่นของแต่ละจังหวัดออกมา เพราะการท่องเที่ยวต้องการนักท่องเที่ยวเข้ามา การสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ขับเคลื่อนกลไกของจังหวัดเพื่อสร้างเครือข่าย วางแผนงานในอนาคตเกี่ยวกับการสร้างแพ็คเกจการท่องเที่ยว ระบบ Application ซึ่งจังหวัดสิงห์บุรีมุ่งเน้นกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้น เป็นต้น รวมถึงมีแนวนโยบายที่ชัดเจน อาทิ พักอาศัยอยู่จังหวัดสิงห์บุรีต้องมีอายุยืน ๑๐๐ ปี ด้วยความปลอดภัย สุขภาพดี อาหารดี มีความเป็นคนอัธยาศัยดี

O ในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ควรมีการพัฒนาบุคลากรให้มีองค์ความรู้ต่าง ๆ รวมถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ และอนุรักษ์อัตลักษณ์ในพื้นที่ท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นวิถีชีวิตของชุมชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ในแหล่งท่องเที่ยว และการจัดกิจกรรมงานต่าง ๆ เพื่อสร้างการรับรู้ของนักท่องเที่ยว

O ในพื้นที่จังหวัดสระบุรีควรมีการวางแผนสำหรับการรักษาสมดุลและความยั่งยืนของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะอุทยานแห่งชาติน้ำตกเจ็ดสาวน้อยที่จังหวัดสระบุรีมีแนวคิด

เกี่ยวกับการแก้ปัญหาลุ่มน้ำมวกเหล็ก เพื่อยกระดับความสำคัญในภูมิภาค เพื่อรักษาปริมาณและคุณภาพน้ำเพื่อนำไปสู่การใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ

O ขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาพื้นที่การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์รอบบริเวณวัดพระพุทธฉาย และวัดพระพุทธบาท จังหวัดสระบุรี

O ควรมีการออกนโยบายกระตุ้นการจัดประชุม สัมมนาของภาครัฐในสถานที่เอกชนเพิ่มขึ้น รวมถึงดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ซึ่งถือว่าเป็นโครงการที่ช่วยเหลือผู้ประกอบการโรงแรมได้เป็นอย่างดี

O จังหวัดลพบุรีมีข้อเสนอแนะเพื่อประกอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาและการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว ดังนี้

ก. จากนโยบายการท่องเที่ยวของจังหวัดลพบุรี ให้ความสำคัญกับนักท่องเที่ยวทุกเพศ ทุกวัยหรือที่เรียกว่า Tourist for All เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าได้ทุกพื้นที่ ซึ่งจังหวัดลพบุรีให้ความสำคัญ และสนับสนุนการท่องเที่ยวด้านอารยสถาปัตย์

ข. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเมืองประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม เนื่องจากจังหวัดลพบุรีมีต้นทุนทางประวัติศาสตร์ เช่น พระนารายณ์ราชนิเวศน์ พระปรางค์สามยอด บ้านหลวงรับราชทูต (บ้านพระยาวิชาเยนทร์) วัดพระศรีรัตนมหาธาตุและกำแพงเมืองเก่าลพบุรี เป็นต้น และทุนทางวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เช่น กลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ไทยเบิ้ง ไทยรามัญ และไทยพวน เป็นต้น

ค. ส่งเสริมการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าซับลังกา เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ซึ่งเป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางและยังมีทุ่งทานตะวันที่มีทิวทัศน์สวยงาม

ง. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ

จ. รัฐบาลควรกำหนดนโยบายให้มีความชัดเจนพร้อมทั้งสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงชุมชนให้มีความเข้มแข็งมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจุบันที่พักภายในชุมชนยังไม่ผ่านการประเมินโฮมสเตย์ และการประเมินการท่องเที่ยวชุมชน จากท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด แม้แต่ชุมชนเดียว

ฉ. ส่งเสริมและพัฒนาในด้านอื่น ๆ ประกอบด้วย ๑) พัฒนาฟื้นฟูและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวเป็นเมืองประวัติศาสตร์ เมืองเก่า และเมืองแห่งอารยธรรม ๒) ส่งเสริมการสร้างแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว ๓) สร้างโอกาสในการพัฒนาสินค้าบริการและปัจจัยสนับสนุนการท่องเที่ยว ๔) สร้างความเชื่อมั่นด้านภาพลักษณ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว ๕) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานงานสนับสนุนการท่องเที่ยว ๖) พัฒนาศักยภาพการรวมกลุ่มผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ๗) ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการตลาดด้านการท่องเที่ยว ๘) การพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวทั้งระบบ ๙) การพัฒนาการประชาสัมพันธ์ข้อมูลและกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว ๑๐) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบเชิงรุก ๑๑) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในแหล่งท่องเที่ยวทุกแหล่งเพื่อให้มีความพร้อมในการต้อนรับดูแลนักท่องเที่ยว Tourism for All ๑๒) การยกระดับกิจกรรมการท่องเที่ยวในภายในจังหวัด ตั้งแต่กิจกรรมในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค ไปสู่ระดับประเทศ

๒) กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๑ ประกอบด้วย จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง ๒ ประกอบด้วย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรปราการ

สภาพปัญหา

- ปัญหาพื้นที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่ อยู่ในการดูแลของอุทยานแห่งชาติและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อยู่ในพื้นที่การรถไฟแห่งประเทศไทย อยู่ในพื้นที่เขตทหาร อยู่ในพื้นที่เขตป่าสงวนและพื้นที่เขตสำนักงานปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (สปก.) การดำเนินการปิดพื้นที่หรือจำกัดการเข้าพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของหน่วยงาน ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว
- เส้นทางการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ ยังขาดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัด รวมถึงขาดการสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวในกลุ่มภูมิภาค
- โครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะถนนไปสู่สถานที่ท่องเที่ยวยังไม่เอื้อต่อการเดินทางท่องเที่ยว
- การดำเนินการที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยวยังมีปัญหาในเรื่องขาดการบูรณาการและการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กล่าวคือ เป็นไปในลักษณะต่างคนต่างทำ
- จังหวัดกาญจนบุรีประสบปัญหาเรื่องคุณภาพของแหล่งน้ำ เช่น แม่น้ำแควน้อย แม่น้ำแควใหญ่ ซึ่งเป็นต้นน้ำของแม่น้ำแม่กลอง และแม่น้ำหลาย ๆ สายของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรส่งเสริมการบริหารจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรม และการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบสาธารณสุขให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันพร้อมรับนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ
- ควรมีการพัฒนาและออกแบบผลิตภัณฑ์ (OTOP) เพื่อตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เช่น การออกแบบถุงผ้าควรให้มีความโดดเด่น มีความทันสมัย เป็นต้น
- ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมไปยังแหล่งท่องเที่ยว คือ น้ำตกไทรโยค สรรคบุรี ทองผาภูมิ โดยเฉพาะเชื่อมโยงมายังเขตเมืองที่มีจำนวนที่พักและร้านอาหารเป็นจำนวนมาก เพื่อกระตุ้นสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว
- ควรมีการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษา เป็นต้น เพื่อเป็นการยกระดับผู้ประกอบการ

๕.๓.๔ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก

๑) กลุ่มภาคตะวันออก ๑ ประกอบด้วย จังหวัดชลบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดตราด

สภาพปัญหา

- การขออนุญาตใช้พื้นที่ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาหรือเพื่อการสนับสนุนด้านสาธารณูปโภค มักมีข้อติดขัดในเรื่องการพิจารณาอนุญาตของหน่วยงานเจ้าของพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวได้
- จังหวัดจันทบุรีมีปัญหาในเรื่องระบบขนส่งสาธารณะที่ยังไม่ครอบคลุมและโครงสร้างพื้นฐานที่ยังเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้ไม่ครบถ้วน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งผลักดันและขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่โดยเร็ว
- พื้นที่อุทยานแห่งชาติบางแห่ง ยังมีงบประมาณที่จำกัดในด้านการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและการพัฒนาระบบป้องกันความปลอดภัย
- ปัญหาการปิดด่านชายแดน ทำให้ไม่สามารถเดินทางไปมาระหว่างสองประเทศได้ ส่งผลกระทบต่อเรื่องการท่องเที่ยว การค้าธุรกิจชายแดน และการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพที่มีการเข้ามารักษาพยาบาลในประเทศไทย

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- รัฐบาลควรสนับสนุนงบประมาณในด้านการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่ ไม่ควรปรับลดงบประมาณของภาคการท่องเที่ยว และควรผ่อนคลายกฎระเบียบและข้อจำกัดต่าง ๆ ให้จังหวัดและภาคเอกชนสามารถดำเนินโครงการต่าง ๆ ได้ โดยหลายโครงการไม่สามารถพัฒนาได้เนื่องจากติดขัดกับระเบียบและมาตรการต่าง ๆ
- ควรมีการแก้ไขปัญหาในเรื่องการจราจรในพื้นที่ และการรักษามาตรฐานความปลอดภัยตามมาตรฐาน SHA Plus ของสถานประกอบการ รวมทั้งการปฏิบัติตามมาตรการ เพื่อไม่ให้มีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
- ภาครัฐควรสนับสนุนให้โครงการกระตุ้นเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวยังคงมีต่อไป เนื่องจากเป็นตัวช่วยสำคัญของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ที่ทำให้ยังสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้
- ควรหาแนวทางในการรองรับชุมชนพื้นที่บางซันซึ่งเป็นหมู่บ้านกลางทะเล เพื่อให้ชุมชนสามารถคงอยู่ได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายและยังสามารถคงเสน่ห์ที่สมบูรณ์ของชุมชนไว้ได้

- ควรส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อพัฒนาศักยภาพแรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว โดยการันตีตำแหน่งงานให้ผู้เข้าร่วมหลังฝึกอบรมครบหลักสูตร เพื่อดึงดูดใจให้มีการเข้าร่วมและเป็นการสร้างบุคลากรเข้าสู่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ซึ่งกำลังขาดแคลนแรงงานอย่างหนัก
- ควรมีแนวทางในการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนในเรื่องของขยะทางทะเลจำนวนมากที่พัดขึ้นชายฝั่งในพื้นที่จังหวัดจันทบุรี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวในระยะยาว
- ควรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำกัดเซาะบริเวณหาดเจ้าหลาว เพื่อป้องกันและรักษาธรรมชาติบริเวณชายหาด รวมทั้งหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่บริเวณหาดเจ้าหลาว โดยอาจขยายท่อระบายน้ำเพื่อช่วยแก้ไขปัญหา
- ควรแก้ไขปัญหาเรื่องค่าน้ำประปาในพื้นที่ซึ่งมีราคาแพง รวมทั้งปัญหาไฟฟ้าดับและขัดข้องบ่อยครั้ง ซึ่งทำให้สถานประกอบการโรงแรมต่าง ๆ ได้รับผลกระทบ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งแก้ไขให้กระแสไฟฟ้ามีความเสถียร ได้มาตรฐานและไม่ส่งผลกระทบต่อประชาชน
- ควรบูรณาการทุกหน่วยงานและจัดระบบด้านต่าง ๆ เพื่อดึงดูดใจให้มีการเดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยควรพิจารณาปรับลดแยกสัญญาณไฟจราจรให้มีจำนวนน้อยลง และกำหนดเกณฑ์ความเร็วของการขับขี่ให้มีความเหมาะสม
- ควรแก้ไขปัญหาเรื่องการทับซ้อนของหน่วยงานที่มีอำนาจครอบครองที่ดิน การมีข้อขัดข้องในการพัฒนาที่ดินเนื่องจากถูกประกาศให้เป็นพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติหรือพื้นที่ป่า
- ควรผลักดันให้โครงการเฉลิมบูรพาชลทิศซึ่งเชื่อมโยงจากบริเวณอู่ตะเภามายังจังหวัดระยองเกิดขึ้นโดยเร็ว เพื่อให้สามารถเชื่อมโยงการเดินทางและดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่ได้มากขึ้น
- ภาครัฐควรเร่งสร้างการเชื่อมโยงการคมนาคมในภาคตะวันออกทั้งทางบกและทางอากาศในพื้นที่ภาคตะวันออกให้มีประสิทธิภาพ โดยเชื่อมโยงการคมนาคมจากจังหวัดชลบุรีและสนามบินอู่ตะเภาไปยังจังหวัดระยอง จังหวัดจันทบุรี จังหวัดตราด จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดอื่น ๆ ในภาคตะวันออก โดยผลักดันเรื่องเส้นทางการเดินทาง รถขนส่ง ระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกและเชื่อมโยงทั้งภูมิภาค เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถกระจายการท่องเที่ยวไปยังพื้นที่อื่น ๆ ในภูมิภาคได้
- ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวของภาคตะวันออกโดยการเชื่อมโยงทางทะเล ซึ่งภาคตะวันออกมีศักยภาพทางการท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงทางทะเลไปยังภาคใต้และประเทศเพื่อนบ้าน

- ในปัจจุบันจังหวัดระยองถือเป็นหนึ่งในจังหวัดซึ่งอยู่ในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) เพื่อให้การพัฒนาจังหวัดเป็นไปทั้งระบบ จึงควรเน้นขับเคลื่อนทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวด้วย
- ควรแก้ไขปัญหาในเรื่องพื้นที่การท่องเที่ยวที่อยู่ในเขตทับซ้อนของพื้นที่อุทยานแห่งชาติหรือพื้นที่กรมธนารักษ์ และไม่สามารถสรุปได้ชัดเจนว่า ใครเป็นผู้บุกเบิกหรือใครเป็นผู้บุกรุก และประชาชนไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ รวมทั้งควรมีการบูรณการร่วมกันในการจัดกิจกรรมหรือการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ชัดเจนในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติซึ่งเป็นอุทยานฯ ที่มีการเก็บค่าเข้าเยี่ยมชม เนื่องจากมีการเปิดพื้นที่และยอมรับในการท่องเที่ยวโดยการเก็บค่าเยี่ยมชมแล้ว จึงควรร่วมกันส่งเสริมการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีรายได้เข้าสู่ชุมชนและอุทยานแห่งชาติ
- อุทยานแห่งชาติในพื้นที่เกาะเสม็ดควรมีการผ่อนปรนกฎเกณฑ์และมาตรการต่าง ๆ ลง เนื่องจากปัจจุบันมีการใช้อำนาจในการจำกัดสิทธิในการทำมาหากินของผู้ประกอบการ
- ควรแก้ไขปัญหาเรื่องค่าน้ำประปาในพื้นที่เกาะเสม็ดที่มีราคาแพง ซึ่งส่งผลต่อต้นทุนการประกอบกิจการและทำให้ค่าบริการทางการท่องเที่ยวมีราคาแพง
- ควรผลักดันให้มีการคมนาคมทางรางเชื่อมโยงมายังจังหวัดตราด เพื่อให้สินค้าพืชพันธุ์ผลไม้ สามารถขนส่งไปได้โดยสะดวกและลดค่าขนส่งได้ รวมทั้งเป็นการเชื่อมโยงภาคการท่องเที่ยวให้มีช่องทางในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดตราดได้
- ควรมีการขยายช่องการจราจรของถนนที่เชื่อมโยงภาคตะวันออกไปยังภาคตะวันออกเฉียงเหนือในเส้นทางอำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว ไปยังอำเภอละหานทรายและอำเภอนางรอง จังหวัดบุรีรัมย์ ให้สามารถเดินทางสัญจรไปมาได้โดยสะดวก เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและทำให้นักท่องเที่ยวจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถเดินทางมาท่องเที่ยวได้สะดวกยิ่งขึ้น
- ภาครัฐควรมีมาตรการหรือโครงการในการช่วยเหลือผู้ประกอบการในเรื่องเงินทุนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำได้จริง รวมทั้งควรมีโครงการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการยังสามารถมีรายได้สำหรับประกอบกิจการต่อไป เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน หรือโครงการท่องเที่ยวเพื่อลดหย่อนภาษีต่าง ๆ
- ภาครัฐควรดำเนินโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อไป เพื่อให้ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวสามารถมีรายได้เพื่อพยุงกิจการต่อไปได้ รวมทั้งภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการควบคุมด้านสาธารณสุขควบคู่ไปกับการคำนึงความอยู่รอดทางเศรษฐกิจด้วย
- การกำหนดมาตรการต่าง ๆ ของรัฐ ในการควบคุมโรคหรือการกำหนดมาตรการเข้าออกประเทศ ควรให้ข้อมูลล่วงหน้ากับผู้ที่อาจได้รับผลกระทบหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แต่ละฝ่ายเตรียมการรองรับ และลดความเสียหายต่อภาคธุรกิจ

๒) กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดนครนายก จังหวัดปราจีนบุรี และจังหวัดสระแก้ว

สภาพปัญหา

- การดำเนินการที่เกี่ยวข้องในด้านการท่องเที่ยว ยังมีปัญหาในเรื่องการขาดการบูรณาการและการร่วมมือกันระหว่างหน่วยงาน โดยในพื้นที่มีโครงการที่มีเป้าหมายเดียวกันจากหลากหลายหน่วยงานแต่ดำเนินการในลักษณะต่างคนต่างทำ ซึ่งหน่วยงานผู้รับผิดชอบในแต่ละส่วนควรมีการทำงานร่วมกันและบูรณาการกันอย่างรอบด้านทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยควรหารือประสานงานและลงมือปฏิบัติร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จ
- การให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดทำแผนโครงการของจังหวัดจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด หรือการจัดทำแผนกลุ่มจังหวัดในการดำเนินการด้านการท่องเที่ยวไม่ควรกำหนดให้มีเงื่อนไข ข้อแม้หรือข้อห้ามพ่วงมาด้วยกับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการจัดทำแผนงานโครงการ เนื่องจากแต่ละจังหวัดมีความต้องการและข้อจำกัดด้านการท่องเที่ยวแตกต่างกัน
- ปัญหาข้อจำกัดในเรื่องสถานที่จัดงานของจังหวัดฉะเชิงเทราโดยจังหวัดไม่มีสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับจัดงานต่าง ๆ ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องควรเร่งพัฒนาและผลักดันให้มีการจัดสรรพื้นที่
- การได้รับการจัดสรรงบประมาณของกลุ่มจังหวัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ค่อนข้างน้อยทำให้ไม่สามารถพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะการเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดได้มากนัก
- จังหวัดนครนายกมีผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวที่ได้รับเครื่องหมายมาตรฐาน SHA ในจำนวนที่น้อยมาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงมาตรฐานดังกล่าวได้
- แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ขาดการพัฒนาและเป็นแหล่งท่องเที่ยวเดิมที่มีมายาวนานซึ่งมีสภาพเสื่อมโทรม ควรมีการปรับปรุงพัฒนาและทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ได้รับมาตรฐาน รวมทั้งพยายามสร้างเส้นทางการท่องเที่ยวใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นด้วย
- ภาพลักษณ์การท่องเที่ยวจังหวัดปราจีนบุรียังไม่มีความชัดเจน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและสร้างภาพลักษณ์ด้านการท่องเที่ยวให้มีจุดแข็ง และพยายามสร้างภาพจำที่ชัดเจน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- ควรมีการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากในพื้นที่ให้แข็งแรง เพราะเมื่อเศรษฐกิจฐานรากแข็งแรงการท่องเที่ยวในพื้นที่จะพัฒนาและขับเคลื่อนได้รวดเร็วขึ้น เช่น

การแก้ปัญหาเรื่องการเกษตรและเรื่องน้ำ โดยโครงการแก้ไขปัญหาน้ำในการสูบน้ำกลับไปยังอ่างเก็บน้ำคลองสียัด จังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโครงการที่ควรเร่งผลักดันให้เกิดขึ้นจากทุกภาคส่วน นอกจากนี้ควรแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการบรรทุกน้ำหนักเกินของรถบรรทุกด้วย

- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพัฒนาระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ทั้งระบบน้ำ ไฟฟ้า สิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะให้ดียิ่งขึ้นในทุกพื้นที่ และควรให้ความสำคัญกับการเพิ่มป้ายบอกทางสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดให้มากขึ้น
- ควรมีการจัดประชุมหรืออบรมร่วมกันของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว การจัดโปรแกรมการท่องเที่ยวและการนำเสนอด้านการท่องเที่ยว ในแต่ละช่วงเวลาให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เป็นการสร้างความร่วมมือและการสนับสนุนซึ่งกันและกัน รวมถึงการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดอื่น ๆ โดยการสนับสนุนจากหน่วยงานในการเชื่อมโยงของดีและสถานที่เด่นในแต่ละจังหวัดเพื่อขยายตลาด เช่น การสั่งทุเรียนของจังหวัดระยองมารับประทานริมแม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา หรือการสั่งข้าวเหนียวมะม่วงน้ำดอกไม้ของดีจังหวัดฉะเชิงเทรา ไปรับประทานริมทะเลจังหวัดระยอง
- ควรมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวในลักษณะเชื่อมโยงกลุ่มจังหวัดในภูมิภาค เช่น การท่องเที่ยวในจังหวัดฉะเชิงเทราและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวไปยังจังหวัดปราจีนบุรี และเชื่อมต่อไปพักผ่อนดูธรรมชาติที่จังหวัดนครนายก หรือไปรับประทานผลไม้ที่จังหวัดนครนายก เป็นต้น
- ควรสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศจัดการฝึกอบรมสัมมนานอกพื้นที่ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและกระตุ้นภาคการท่องเที่ยวในจังหวัดต่าง ๆ
- ควรส่งเสริมและเร่งรัดให้องค์กรต่าง ๆ มีการจัดประชุมสัมมนาเพื่อกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายในภาคการท่องเที่ยว อันจะเป็นการช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยจังหวัดนครนายกมีรายได้สำคัญส่วนหนึ่งมาจากภาคการท่องเที่ยว เนื่องจากมีรีสอร์ทสำหรับการจัดประชุมสัมมนาและเพื่อการท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก โดยเป็นเมืองสีเขียว ไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมเหมาะสมกับการท่องเที่ยวพักผ่อน
- ส่งเสริมให้มีการจัดงานเทศกาลหรือ Event ต่าง ๆ ตามช่วงระยะเวลาที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวใช้จ่ายในจังหวัดนครนายกตลอดทั้งปี
- ควรมีมาตรการช่วยเหลือในการให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการโดยมีเงื่อนไขที่ผ่อนปรนลง ไม่เข้มงวดจนเกินไป เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อเสริมสภาพคล่องได้มากขึ้น

- การพัฒนาเรื่องถนนและเส้นทางการคมนาคมในพื้นที่เพื่อรองรับการท่องเที่ยว รวมทั้งแก้ไขปัญหาการสัญจรและปัญหารถติดในพื้นที่
- ควรมีการส่งเสริมเชิงนโยบายในการประกาศใช้พื้นที่รอยต่อเขตอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ที่อยู่ในเขตจังหวัดนครนายก เพื่อพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือจัดการท่องเที่ยวให้มากขึ้น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวมายังจังหวัดใกล้เคียง
- ในเรื่องการท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่ หน่วยงานด้านการท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญและส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนในจังหวัดนครนายกให้เข้มขึ้นยิ่งขึ้น ควรมีการขยายขอบเขตหรือข้อจำกัดด้านกฎระเบียบของหน่วยงานให้สามารถดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดความยั่งยืนได้มากขึ้น
- เร่งส่งเสริมเรื่องระบบขนส่งมวลชน (โลจิสติกส์) และโครงสร้างพื้นฐาน โดยปัจจุบันระบบต่าง ๆ ยังไม่สมบูรณ์โดยยังอยู่ในระหว่างดำเนินการก่อสร้าง และในปัจจุบันการเดินทางคมนาคมยังค่อนข้างลำบาก
- พัฒนาเรื่องการเชื่อมต่อการท่องเที่ยวกับพื้นที่ใกล้เคียง โดยเฉพาะในปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรียังขาดการเชื่อมต่อการท่องเที่ยวกับจังหวัดใกล้เคียง เช่น จังหวัดนครนายก โดยควรมีการส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดฉะเชิงเทราและจังหวัดนครนายก ในลักษณะการท่องเที่ยวแบบบูรณาการและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ รวมทั้งควรส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยวทางน้ำและโรงแรมที่พักทางน้ำ เช่น บ้านพักในลักษณะแพ เป็นต้น
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยดำเนินการอย่างครบวงจร เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบทั้งในส่วนสวนสมุนไพรและพื้นที่แหล่งปลูก เชื่อมโยงถึงศูนย์การเรียนรู้อำไพภูเบศ ภูมิภูเบศร์ รวมถึงการนวดแผนไทย การรักษาเชิงสุขภาพและสมุนไพรพื้นฐาน
- การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยจัดสรรงบประมาณให้มากขึ้นเพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงจุดท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ รวมถึงใช้จัดกิจกรรมในพื้นที่เพื่อดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาท่องเที่ยวในพื้นที่
- ส่งเสริมให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และผจญภัยในการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ล่องแก่ง ปั่นจักรยาน หรือวิ่งเทรล เนื่องจากมีสถานที่ท่องเที่ยวสำหรับทำกิจกรรมค่อนข้างมาก โดยพัฒนาการตลาดด้านการท่องเที่ยวสร้างภาพลักษณ์ให้จังหวัดปราจีนบุรีเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวอนุรักษ์ผจญภัยและการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ สนับสนุนงบประมาณเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงการผลักดันให้มีการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวหรือ Event ในพื้นที่ให้มากขึ้น

๕.๓.๕ ภาคใต้

๑) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทย ประกอบด้วย จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดพัทลุง และจังหวัดสงขลา

สภาพปัญหา

O การดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวที่ผ่านมาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนยังขาดการบูรณาการในการทำงานร่วมกัน โดยยังคงต่างคนต่างทำกันเป็นส่วนใหญ่ และยังขาดการบูรณาการกับภาคประชาชนที่จะรับฟังเสียงของประชาชนเพื่อการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวที่มีความยั่งยืน

O การท่องเที่ยวในลักษณะเดินป่าขึ้นเขา ยังขาดแคลนบุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่ได้รับมาตรฐานในการดูแลนักท่องเที่ยวเดินป่าในระดับเริ่มต้น และยังขาดโครงการฝึกฝนเรื่องการกู้ภัยบนเขา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการกู้ภัยสำหรับการท่องเที่ยวเดินป่าขึ้นเขา ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งให้การสนับสนุนเนื่องจากเป็นเรื่องความปลอดภัยในการท่องเที่ยว

O ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการการท่องเที่ยวชุมชน คนในชุมชนยังขาดความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชน สาธารณูปโภคพื้นฐานของชุมชน เช่น ห้องน้ำ ทางลาด ยังไม่เหมาะสมสำหรับการต้อนรับนักท่องเที่ยว ช่องทางการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักชุมชนยังไม่หลากหลาย สินค้าทางวัฒนธรรมของชุมชนควรได้รับการพัฒนาคุณภาพและส่งเสริมในเรื่องการตลาด บางชุมชนยังขาดความพร้อมในการต้อนรับนักท่องเที่ยวอย่างเต็มรูปแบบ คนในชุมชนยังขาดความรักสามัคคีและการมีส่วนร่วม และยังขาดบุคลากรในการให้ข้อมูลนักท่องเที่ยว ซึ่งภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมเกี่ยวกับการให้ความรู้ในเรื่องการบริหารจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชน การจัดทำเส้นทางการท่องเที่ยวการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานเพื่อการท่องเที่ยว การสนับสนุนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์และส่งเสริมการตลาด การสนับสนุนผลิตภัณฑ์ชุมชน และการประชาสัมพันธ์ข้อมูลไปยังนักท่องเที่ยว

O ปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชน แต่ละชุมชนและสถานที่ท่องเที่ยวมีการพัฒนาแบบแบ่งแยกปล่อยให้เป็นไปตามสภาพแวดล้อมในพื้นที่ ทำให้หลายสถานที่ท่องเที่ยวที่ยังไม่มีความพร้อมและเปิดตัวเป็นแหล่งท่องเที่ยวขึ้นมา สร้างความไม่ประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว ซึ่งเป็นการขาดการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชน ภาครัฐควรมีการส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยใช้โมเดลของบริษัทพัฒนาเมือง ผลักดันให้แต่ละจังหวัดหรือแต่ละชุมชนมี ๑ โมเดลการพัฒนาเมือง และให้ภาครัฐและภาคเอกชนเป็นกรรมการร่วมกันเพื่อศึกษาแผนแม่บทในการพัฒนาการท่องเที่ยวยั่งยืนในพื้นที่

- บุคลากรด้านการท่องเที่ยวยังค่อนข้างขาดแคลน ทั้งในส่วนของมัคคุเทศก์ ครูสอนดำน้ำ และบุคลากรที่ให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว
- การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและโครงสร้างพื้นฐาน ยังขาดการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ ตลอดจนขาดสิ่งอำนวยความสะดวกในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาจากเรือสำราญขนาดใหญ่ และปัญหาในเรื่องการเดินทางไปเกาะต่าง ๆ
- ด้านสิ่งแวดล้อมมีปัญหาในเรื่องการจัดการขยะในแหล่งท่องเที่ยว ส่วนด้านการบริหารจัดการยังขาดการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการเพิ่มประสิทธิภาพความปลอดภัย
- ในพื้นที่ท่องเที่ยวบนเกาะต่าง ๆ มีปัญหาด้านสาธารณูปโภคบางส่วนที่ยังไม่สมบูรณ์ เช่น เรื่องสายเคเบิลในบริเวณเกาะ
- ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีใบอนุญาตในธุรกิจโรงแรมของผู้ประกอบการในพื้นที่เกาะ โดยเฉพาะเกาะเต่า
- ปัญหาการบริหารจัดการการท่องเที่ยวในส่วนของการท่องเที่ยวชุมชน กล่าวคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางแห่งยังไม่เข้าใจบริบทของการท่องเที่ยวโดยชุมชน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมในพื้นที่ได้อย่างต่อเนื่อง ชุมชนแต่ละชุมชนยังขาดการสนับสนุนในด้านองค์ความรู้ เพื่อนำมาต่อยอดสร้างความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง การขาดงบประมาณที่จะสนับสนุนในการขับเคลื่อนในแต่ละพื้นที่ ซึ่งควรให้หน่วยงานสามารถตั้งงบประมาณเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวชุมชนของแต่ละจังหวัดได้โดยตรง
- ปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนที่ติดขัดเกี่ยวกับเรื่องพื้นที่ โดยชุมชนไม่สามารถดำเนินการพัฒนาพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวชุมชนต่าง ๆ ได้ เนื่องจากเป็นพื้นที่หลวงหรืออยู่ภายใต้การดูแลของของกรมป่าไม้หรืออุทยานแห่งชาติ ซึ่งภาครัฐควรหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้สามารถพัฒนาทรัพยากรและพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับชุมชนได้
- การส่งเสริมการท่องเที่ยว มีปัญหาเกี่ยวกับการไม่สามารถประชาสัมพันธ์โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากหน่วยงานมักมีเพียงงบประมาณที่ใช้ในการผลิต แต่ไม่มีงบประมาณสำหรับใช้ในการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้กับนักท่องเที่ยว จึงทำให้การเข้าถึงของนักท่องเที่ยวทำได้ค่อนข้างน้อย
- เมื่อมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกที่เกี่ยวข้องแล้ว หน่วยงานที่ได้รับมอบหรือดูแลต่อ ยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการบริหารจัดการด้านการตลาดและรายได้ รวมถึงการจัดการดูแลสถานที่ ทำให้แหล่งท่องเที่ยวไม่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและไม่สามารถคงรักษาสภาพที่ควรจะเป็นไว้ได้

- ปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานโดยเฉพาะเส้นทางการคมนาคมในพื้นที่ระดับตำบลหมู่บ้าน และทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวซึ่งต้องได้รับการพัฒนา
- ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวไม่ได้มาตรฐานซึ่งส่วนใหญ่แหล่งท่องเที่ยวจะอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติ

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพบุคลากร และสมาชิกองค์กรเครือข่ายของจังหวัดภาคใต้ สนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลชุมชนการท่องเที่ยวการศึกษา ระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวโดยชุมชน สนับสนุนการพัฒนาเครือข่ายการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในระดับจังหวัด การพัฒนาพื้นที่ต้นแบบของชุมชน การปรับปรุงระเบียบกฎหมายให้เอื้อต่อการทำท่องเที่ยวโดยชุมชน สนับสนุนการพัฒนาด้านการตลาด การประชาสัมพันธ์และการพัฒนาเครือข่ายในระดับประเทศ
- ควรมีการจัดสรรงบประมาณเกี่ยวกับพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอ่าวไทยให้มากขึ้น เพื่อให้สามารถดำเนินโครงการส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จากเดิมที่มีงบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมได้เพียงหนึ่งโครงการ
- ควรผลักดันให้เกิดการเข้ามาลงทุนโครงการขนาดใหญ่ (Mega Project) ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในพื้นที่จังหวัดนครศรีธรรมราช เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ การจ้างงาน และเป็นส่วนหนึ่งของการกระตุ้นอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- ภาครัฐควรกำหนดมาตรการที่เป็นการช่วยเหลือหรืออุ้มผู้ประกอบการท่องเที่ยวในช่วงวิกฤตด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นรูปธรรม โดยผ่อนปรนเงื่อนไขการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินต่าง ๆ ให้ผู้ประกอบการสามารถมีเงินไปหล่อเลี้ยงกิจการให้อยู่รอด
- ควรมีการสนับสนุนเชิงนโยบายเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว เช่น การปรับปรุงมาตรการ “เราเที่ยวด้วยกัน” ให้ครอบคลุมถึงการบริการเรื่องรถเช่า เรือโดยสารธุรกิจนำเที่ยว และสปา การส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศโดยให้ภาครัฐดำเนินการจัดประชุมในโรงแรมโดยเฉพาะในเขตพื้นที่เกาะสมุยและเกาะพะงัน การสนับสนุนการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวแบบ New Normal เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวในอนาคต การสนับสนุนในการพัฒนาเกาะสมุยให้เป็นเมือง Health and Wellness การสนับสนุนให้มีการสร้างศูนย์ประชุมและศูนย์แสดงสินค้า และการสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ ๆ
- ภาครัฐควรมีมาตรการในลักษณะการรักษาผู้ประกอบการโรงแรมต่าง ๆ ไว้เพื่อไม่ให้ต่างประเทศเข้ามาดำเนินการซื้อกิจการในช่วงวิกฤตด้านการท่องเที่ยว และควรมีกฎหมายรองรับสำหรับโรงแรมที่พักลักษณะอื่น ๆ เช่น คอนโด เพื่อให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกและสภาพความเป็นจริง

- ควรประชาสัมพันธ์และผลักดันแหล่งท่องเที่ยวในอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เช่น การแสดงน้ำพุ แสง สี เสียง บริเวณแม่น้ำตาปีให้เชื่อมโยงกับการท่องเที่ยวเกาะสมุย เกาะพะงัน และเขื่อนเชี่ยวหลาน ควรปรับลดฐานค่าไฟฟ้าขั้นต่ำของพื้นที่เกาะเต่าที่ต้องชำระ เนื่องจากผู้ประกอบการต้องชำระค่าไฟตามฐานขั้นต่ำที่กำหนดซึ่งสูงกว่าการใช้ไฟฟ้าจริง นอกจากนี้ ควรเปลี่ยนแปลงกำหนดการปิดการท่องเที่ยวและพักแรมในเขื่อนรัชชประภา โดยควรเปิดพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยวอย่างเต็มที่หลังปิดมาอย่างยาวนานจากสถานการณ์โรคระบาด
- ควรมีการส่งเสริมการรวมกลุ่มคลัสเตอร์การท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลา จังหวัดสตูล จังหวัดพัทลุง และจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยมีสนามบินหาดใหญ่เป็นศูนย์กลาง แล้วเชื่อมโยงการเดินทางท่องเที่ยวไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในลักษณะเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัด รวมถึงหน่วยงานที่ควรเข้าไปส่งเสริมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดดังกล่าว และสนับสนุนการจัดกิจกรรมร่วมกันในกลุ่มจังหวัด
- ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง โดยจัดให้มีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวและจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวในกลุ่มพื้นที่ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวเข้าประเทศ
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับชาติควรเข้ามาส่งเสริมและทำการตลาดประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสงขลาโดยใช้เครื่องมือที่มีความเชี่ยวชาญ โดยร่วมมือกับส่วนราชการในพื้นที่ เพื่อยกระดับการท่องเที่ยวจังหวัดสงขลาที่มีต้นทุนด้านการท่องเที่ยวที่ดีอยู่แล้วให้มีประสิทธิภาพ
- ควรมีช่องทางหรือกระบวนการตามระเบียบที่เอื้อต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เปลี่ยนแปลงไปตามเทรนด์และกระแสสังคมอย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ทันตามสถานการณ์ และควรมีการปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ในปัจจุบันให้เอื้อต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมากที่สุด
- ควรมีการบูรณาการภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในเรื่องการดูแลแหล่งท่องเที่ยวและการพัฒนาการท่องเที่ยว รวมถึงมีกลไกในการขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยวร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จังหวัดสงขลามีการปรับเปลี่ยนเขตกลุ่มการพัฒนาของจังหวัดโดยตลอด โดยถูกจัดอยู่ในหลายกลุ่มในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้งอาจทำให้แนวนโยบายการพัฒนาในพื้นที่ไม่ต่อเนื่อง
- ควรปรับลดเงื่อนไขในการนำเงินกองทุนพัฒนาการท่องเที่ยวออกมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาระดับพื้นที่ให้ทันต่อสถานการณ์และเทรนด์การท่องเที่ยว และควรมีกองทุนการท่องเที่ยวที่แต่ละจังหวัดสามารถนำมาใช้แก้ไขปัญหาเชิงพื้นที่ได้

- ควรผลักดันให้มีการจัดตั้งธนาคารเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้ผู้ประกอบการท่องเที่ยวสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายขึ้น
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรดูแลและบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน กระจายงบประมาณการพัฒนาให้ตรงจุด และมีงบประมาณที่เพียงพอที่สามารถจุดกระแสหรือทำให้เกิดประสิทธิภาพในการพัฒนาได้ รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ควรมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับการท่องเที่ยวอย่างครบถ้วน
- ควรพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและยกระดับสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องท่าเรือและยานพาหนะขนส่งต่าง ๆ
- ภาครัฐควรให้การส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวชายฝั่งของภาคใต้ เช่น กิจกรรมการแข่งขันกีฬา เทศกาลดนตรี หรือการจัด Event ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่
- ภาคเอกชนและชุมชนไม่สามารถจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้เนื่องจากติดขัดเรื่องพื้นที่ที่เป็นของอุทยานแห่งชาติ
- ควรให้ความสำคัญกับการท่องเที่ยวชุมชน โดยบรรจุเรื่องการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และให้ตัวแทนผู้เกี่ยวข้องด้านการท่องเที่ยวชุมชนสามารถเข้าไปมีบทบาทในการหารือด้านการท่องเที่ยวในกรรมการต่าง ๆ รวมทั้งทำให้การดำเนินการด้านการท่องเที่ยวชุมชนเป็นสิ่งที่มีกฎหมายสนับสนุนและรองรับ
- ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดพัทลุง โดยการปรับปรุงหลักเกณฑ์การอนุญาตให้รถยนต์จากมาเลเซียสามารถเดินทางเข้ามายังจังหวัดพัทลุงได้ เพื่อให้เกิดการกระจายรายได้ไปยังชุมชนอันเนื่องมาจากการท่องเที่ยว
- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวสร้างสิ่งจูงใจผ่านการท่องเที่ยว ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิต
- พัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีความโดดเด่นในระดับชาติและระดับนานาชาติเพื่อรองรับการท่องเที่ยวทุกฤดูกาล
- พัฒนาการท่องเที่ยวนวัตวิถีชุมชนเพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์สินค้าและบริการกับการท่องเที่ยวให้เป็นเอกลักษณ์และสามารถแข่งขันได้
- พัฒนาผู้ประกอบการ บุคลากรการท่องเที่ยว และมาตรฐานการท่องเที่ยวรองรับการยกระดับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน
- พัฒนาเรื่องตลาดการท่องเที่ยวสร้างโอกาสทางการท่องเที่ยวแบบเชิงรุก

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวป่าเขา ล่องแก่ง และกลุ่มทะเลสาบให้เป็นสถานที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวแบบครอบครัว
- ส่งเสริมการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวอารยธรรมศรีวิชัย โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ศิลปะ วัฒนธรรม จิตวิญญาณและสิ่งศักดิ์สิทธิ์
- การสร้างนวัตกรรมและกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อพัฒนาเชิงนิเวศในธรรมชาติ ป่าเขา ทะเลสาบให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวครบวงจรและเชื่อมโยงสู่ระดับนานาชาติ
- สนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัดให้เป็นพื้นที่ท่องเที่ยว
- เตรียมความพร้อมในเรื่องชุมชน สิ่งแวดล้อม และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเพื่อต้อนรับนักท่องเที่ยว
- การส่งเสริมพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้าและผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวรองรับการท่องเที่ยว
- การสร้างแหล่งค้าขายในสถานที่ท่องเที่ยวชุมชนที่เป็นเอกลักษณ์และไม่ทำลายบรรยากาศการท่องเที่ยว
- ส่งเสริมให้มีการสร้างโฮมสเตย์ในชุมชน
- ส่งเสริมและพัฒนาการบริการของผู้ให้บริการสาธารณะ และการเพิ่มบริการไปยังแหล่งท่องเที่ยว
- ส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมให้การท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่เชื่อมโยงการพัฒนากับจังหวัดชายแดนภาคใต้
- การพัฒนาพื้นที่ชุมชนท่องเที่ยวเชื่อมโยงทะเลน้อยลำปั่นเพื่อเป็นการสร้างวิถีชุมชน
- ส่งเสริมผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวชุมชน โดยพัฒนาเมืองสู่ต้นแบบชุมชนและโฮมสเตย์ในระดับมาตรฐาน
- สนับสนุนสถาบันการศึกษาเร่งผลิตและพัฒนาบุคลากรรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด
- พัฒนาผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว
- สร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวสู่ระดับจังหวัดให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยว
- สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและโรงแรมในการพัฒนาตลาดการท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวจากอาเซียนตอนใต้ อันดามันภาคใต้ตอนล่าง และฝั่งเข้าไทยตอนบน

- ส่งเสริมการสร้างการท่องเที่ยวในรูปแบบภาษาที่หลากหลายเพื่อให้สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้
- ส่งเสริมผู้ประกอบการรุ่นใหม่ในการพัฒนาประชาสัมพันธ์และการตลาดวิธีที่หลากหลาย
- สนับสนุนการพัฒนาเนื้อหาเพื่อการสื่อสารสู่สังคมดิจิทัล
- ควรมีการจัดตั้งศูนย์ประชาสัมพันธ์และประสานงานการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อให้นักท่องเที่ยวเข้าถึงข้อมูลได้มากยิ่งขึ้น
- รัฐควรส่งเสริมสนับสนุนปรับปรุงสถานที่ท่องเที่ยวของเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนเพื่อรองรับการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐในจังหวัดสนับสนุนเรื่องการจัดกิจกรรมประจำปี เช่น กิจกรรมวิ่ง กิจกรรมพายเรือ ตามความเหมาะสม

๒) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ฝั่งอันดามัน ประกอบด้วย จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดภูเก็ต จังหวัดระนอง และจังหวัดสตูล

สภาพปัญหา

- ปัญหาการจัดการขยะในพื้นที่ ควรมีการระดมปัญหา ความต้องการเพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอโครงการ เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณจากจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดอันดามันเพื่อแก้ปัญหา
- ปัญหาการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชายหาดปากเมง ติดพื้นที่เขตอุทยาน
- ปัญหาโรงแรมที่พัก ไม่ได้รับอนุญาตที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติในจังหวัดตรัง
- ปัญหาราคาค่าบัตรโดยสารเครื่องบินแพงกว่าจังหวัดใกล้เคียง
- ปัญหาการบูรณาการในการทำงานร่วมกันของจังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดในกลุ่มอันดามันในการเสนอโครงการ ภาพรวมยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร และปัญหาในการเชื่อมโยงเครือข่ายในโครงการเดียวกันกับจังหวัดใกล้เคียงและจังหวัดในกลุ่มอันดามัน
- ปัญหาผลกระทบจากการระบาดของโรคโควิด – ๑๙ ทำให้มีข้อจำกัดในการวางแผนการบริหาร พัฒนาและการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด
- ผู้ประกอบการประสบปัญหาสภาพคล่อง ติดเครดิตบูโร และการเข้าถึงแหล่งทุน
- พื้นที่ท่องเที่ยวของจังหวัดสตูล บางส่วนเป็นพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่อุทยานฯ ป่าชายเลนและที่ดินของกรมธนารักษ์ ทำให้ไม่สามารถจดทะเบียนเป็นธุรกิจท่องเที่ยวได้

- ปัญหาเกี่ยวกับการเดินทางของนักท่องเที่ยวด้านการบริการขนส่งสาธารณะ ทำให้นักท่องเที่ยวไม่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวได้สะดวก
- การบริการขนส่งสาธารณะ นักท่องเที่ยวชาวไทยและนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศบางส่วนที่ใช้บริการขนส่งสาธารณะยังคงพบปัญหาด้านการให้บริการด้านขนส่งสาธารณะ เช่น ไม่มีจำนวนรถสาธารณะที่เพียงพอและครอบคลุมสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัด รถออกไม่ตรงเวลาที่กำหนด พนักงานขับรถไม่สุภาพ รถมีสภาพเก่า เป็นต้น
- การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวบางประเภท เช่น อุทยานแห่งชาติ น้ำตก หรือถ้ำในบางพื้นที่เข้าถึงลำบาก เส้นทางเข้าขรุขระเป็นหลุมเป็นบ่อระยะทางไกล ไม่มีป้ายบอกทางที่ชัดเจน ป้ายบอกทางมีขนาดเล็ก ทำให้มีความสับสนในการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว บางแหล่งท่องเที่ยวมีที่จอดรถไม่เพียงพอ การจอดรถของนักท่องเที่ยวไม่มีความเป็นระเบียบ บางพื้นที่สถานที่จอดรถไม่เอื้ออำนวย บางแหล่งท่องเที่ยวมีมิจฉาชีพ เช่น มีการล้วงกระเป๋า ทุบกระจกรถ ขโมยทรัพย์สินภายในรถ เป็นต้น
- ปัญหาเกี่ยวกับ Lifeguard ที่ทำหน้าที่เฝ้าระวังและช่วยเหลือทางทะเลหรือทางน้ำในปัจจุบันมีจำนวนน้อยและยังไม่มีระบบที่ชัดเจน ควรมีการจัดตั้งศูนย์กลางของ Lifeguard ในภูมิภาค โดยหากมีจุดศูนย์กลางหลักจะสามารถเชื่อมการปฏิบัติงานไปจุดต่าง ๆ และหน่วยกู้ภัยที่อยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วขึ้น และสามารถร่นระยะเวลาในการช่วยเหลือได้
- ปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ซึ่งไม่เพียงพอต่อการใช้ของประชาชนและภาคการท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต
- ปัญหาเกี่ยวกับธุรกิจที่พักต่าง ๆ ที่ไม่ได้มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม
- ปัญหาเรื่องภาพลักษณ์ของจังหวัดภูเก็ตที่ต้องใช้ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวค่อนข้างสูง ทั้งค่าอาหาร ค่าโรงแรม ค่าเดินทาง และปัญหามัคคุเทศก์ที่ยังมีการใช้กลุ่มมัคคุเทศก์ต่างชาติอยู่เนื่องจากมัคคุเทศก์ชาวไทยยังไม่มีเพียงพอที่จะสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวได้ทุกชาติทุกภาษา
- ปัญหาการไม่มีศูนย์ประชุมแห่งชาติที่เป็นทางการในจังหวัดภูเก็ต แม้จะมีการขับเคลื่อนจังหวัดภูเก็ตนั้นให้เป็นศูนย์ประชุมและศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ MICE City แล้ว
- ปัญหาพื้นที่ท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในการดูแลของอุทยานแห่งชาติและกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดำเนินการปิดพื้นที่หรือจำกัดการเข้าพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของหน่วยงานส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

o ปัญหาในเรื่องภูมิทัศน์ การปรับภูมิทัศน์ ควรมีการระดมปัญหาความต้องการ เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอโครงการ เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ จากจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดอันดามันเพื่อแก้ปัญหา

o ปัญหาห้องน้ำสาธารณะไม่สะอาด ขาดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐาน ควรมีการระดมปัญหา ความต้องการ เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอโครงการ เสนอขอรับการจัดสรรงบประมาณ จากจังหวัดหรือกลุ่มจังหวัดอันดามันเพื่อแก้ปัญหา โดยมีการยกระดับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน

o ปัญหาในการขาดการประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการตลาดการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ดี ควรมีการใช้เทคโนโลยีมาเป็น Big Data เช่น ใช้ข้อมูลจาก Big Data มาเป็นข้อมูลในการวางแผนกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการตลาด

o ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถในการแข่งขันในด้านการท่องเที่ยว หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการบูรณาการการจัดงานอีเว้นท์ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว

o ควรมีการส่งเสริมให้ชุมชนทำโครงการเชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวกับมหาวิทยาลัย

o ควรส่งเสริมให้มีการดำเนินโครงการออกแบบภูมิทัศน์ในแหล่งการท่องเที่ยวโดยชุมชน

o ควรมีการพัฒนาอบรมพัฒนาบุคลากรชุมชนด้านการท่องเที่ยวและบริการ และควรยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ โดยเพิ่มเติมความรู้และทักษะให้กับบุคลากรด้านการท่องเที่ยวและบริการ เพื่อรองรับการเป็นวิถีใหม่ New Normal

o ควรส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยใช้จุดเด่นหรือข้อดีของพื้นที่ให้เกิดประโยชน์ที่สุด โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับการที่จังหวัดตรังเป็นเมือง ๑ ใน ๕ ของเอเชียที่มีอากาศดีที่สุด รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนให้คนตรังเดินทางท่องเที่ยวในเมืองตรังมากขึ้นด้วย

o ควรสร้างช่องทางการสื่อสารร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน ชุมชน และให้มีการติดตามงานอย่างเข้มงวด เพื่อผลักดันการแก้ไขปัญหา

o ควรมีการจัดทำเส้นทางท่องเที่ยว ๑๐ เส้นทางจังหวัดตรัง เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยว และใช้ Wellness City มาดำเนินการในเรื่องการท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมโยงกลุ่มท่องเที่ยวสูงอายุ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์ ข้อมูลต่าง ๆ การเดินทาง ร้านอาหาร เพื่อแสดงให้เห็นถึงความคุ้มค่าในการเดินทางมาท่องเที่ยว

o ควรมีการออกแบบโปรแกรมการท่องเที่ยวให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยว และให้ความสำคัญกับการเป็น Green Tourism City เพื่อความยั่งยืนของจังหวัดตรัง

- ควรส่งเสริมให้จังหวัดตรังเป็นศูนย์การจัดประชุมและสัมมนา (MICE)
- ควรมีการเพิ่มศักยภาพการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุทยานธรณีสตูลให้ได้มาตรฐานสากล เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับวิถีชีวิต วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชุมชน อยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน
- การยกระดับคุณภาพของการท่องเที่ยวโดยชุมชนให้สามารถจัดการการท่องเที่ยวของตนเอง จนมีขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ เช่น การพัฒนาบุคลากร การส่งเสริมชุมชนท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานการท่องเที่ยวในระดับสากล เป็นต้น
- การสร้างคุณค่า มูลค่าจากมาตรฐานอุทยานธรณีโลกให้ได้มาตรฐานสากล เชื่อมโยงสู่การท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการพัฒนาจังหวัดอย่างสมดุล
- การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและท่องเที่ยวธรณีโลก โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม ผสมผสานเทคโนโลยีให้เกิดนวัตกรรมด้านการท่องเที่ยวสู่ตลาดการท่องเที่ยว ๔.๐
- ควรมีการพัฒนาระบบบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวในด้านอุปทานให้ได้มาตรฐาน เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวนานาชาติที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่ น่าเที่ยว และเป็นเมืองต้องห้ามพลาด
- การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยว (Route) ให้สอดคล้องและเชื่อมโยงกับระบบขนส่ง (โลจิสติกส์) และตลาดการท่องเที่ยว เพื่อยกระดับและกระตุ้นเศรษฐกิจในเขตตัวเมืองสตูลและพื้นที่ใกล้เคียง
- การสร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยว เช่น การอบรมและจ้างเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวทางทะเล (Lifeguard) และเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวประจำแหล่งท่องเที่ยว
- การจัดกิจกรรมกีฬาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว (Sports Tourism)
- ควรมีการพิจารณาเร่งรัดแก้ไขปรับปรุงกฎหมายผังเมืองรวมจังหวัดสตูล พ.ศ. ๒๕๖๐ กรณีบริเวณพื้นที่เกาะหลีเป๊ะ เนื่องจากปัจจุบันมาตรา ๔๔ ของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งได้ผ่อนผันให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจโรงแรมได้สิ้นสุดลงเมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ เพื่อให้ผู้ประกอบการบนเกาะหลีเป๊ะสามารถประกอบธุรกิจโรงแรมต่อไปได้
- ควรผลักดันให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้มีความพร้อม รวมถึงการคมนาคมขนส่งต่าง ๆ เพื่อเป็นการเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวสามารถเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายและสะดวกขึ้น

- ควรมีการผ่อนคลายนโยบายทางการเงินเพื่อให้ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากโควิด – ๑๙ เข้าถึงแหล่งเงินทุน โดยการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนและต่อยอดธุรกิจได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องเครดิตบูโร
- ควรมีการผลักดันนโยบายของรัฐบาลโครงการเราเที่ยวด้วยกันในทุกเฟสให้ดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่อง
- ควรมีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานด้านความปลอดภัยในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน
- ปัญหาการขาดท่าเรือต่าง ๆ ที่ได้มาตรฐานในการรองรับการท่องเที่ยว ควรมีแนวทางในการพัฒนาท่าเรือต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐานสากล เป็นระบบ เพื่อรองรับสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยว และควรมีการพัฒนาท่าเรือที่เชื่อมโยงการเดินทางทั้งภูมิภาค รวมทั้งผลักดันให้มีท่าเรือครูซ (Cruise) ในภูมิภาคอันดามัน เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวให้เติบโตทั้งภูมิภาค
- ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวในลักษณะกลุ่มอันดามัน เชื่อมโยงกลุ่มภูมิภาค ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านคมนาคม ด้านสังคม โดยนำยุทธศาสตร์และจุดเด่นของแต่ละจังหวัดที่มีต่างกันมาร่วมกันปรึกษาหารือและเชื่อมโยงผสานกัน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยว
- การแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจในมิติของการท่องเที่ยวในจังหวัดภูมิภาคอันดามันซึ่งเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับประเทศ ควรมีการกระจายอำนาจจากส่วนกลาง ให้จังหวัดสามารถตัดสินใจและบริหารจัดการการดำเนินการต่าง ๆ รวมถึงงบประมาณได้ ภายในจังหวัดหรือภายในภูมิภาค โดยอาจเป็นในรูปแบบคณะกรรมการระดับจังหวัด เนื่องจากจะสามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจบริบท ตรงจุด แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ดีและดำเนินการได้ทันท่วงที
- ปัญหาเรื่องของการขนส่งสาธารณะที่ยังไม่ครอบคลุมในพื้นที่ และค่าใช้จ่ายในการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวในพื้นที่มีราคาค่อนข้างสูง ควรมีการพัฒนาและลงทุนในระบบขนส่งสาธารณะในภูมิภาคอันดามันให้ครอบคลุม ทั้งทางน้ำ ทางบก ทางราง ทางอากาศ ทั้งระบบถนน ท่าเรือ รถไฟ สนามบิน เชื่อมโยงการเดินทางทั้งภูมิภาคให้ได้มาตรฐาน ซึ่งจะช่วยยกระดับมาตรฐานในเรื่องของการท่องเที่ยวและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้
- ปัญหาการประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวของชาวต่างชาติโดยมีคนไทยเป็นตัวแทนแบบแอบแฝง (นอมินี) ควรมีการใช้มาตรการทางกฎหมายในการแก้ไขปัญหา มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงต้องมีการแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนนิติบุคคล เพื่อจำกัดการทำธุรกิจของชาวต่างชาติ

- ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานความปลอดภัยการท่องเที่ยวทางน้ำ ภาครัฐควรผลักดันและพัฒนาให้ระบบมาตรฐานความปลอดภัยมีความสมบูรณ์ได้มาตรฐาน มีการประชุมเพื่อซักซ้อมทำความเข้าใจของทุกหน่วยงาน ให้เป็นไปตามองค์ประกอบความปลอดภัยทางทะเล ซึ่งได้มีการดำเนินการไปบ้างแล้ว ประกอบด้วย ๑) ระบบของการตรวจค้นหาของวัตถุลอยน้ำทางทะเลด้วยระบบของ VTMS ๒) ระบบความปลอดภัยในทะเลสมาร์ทเพียร์ (ท่าเรืออัจฉริยะ) บันทึกข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่ขึ้นลงเรือ ๓) เครื่องมือสำหรับระงับภัยในทะเล เรือกู้ชีพ กู้ภัยเพื่อช่วยเหลือหรือค้นหาผู้ประสบภัย เรือดับเพลิงในทะเล เรือดูแลปฐมพยาบาล เรือตรวจการชายฝั่งเพื่อป้องกันอาชญากรรม ๔) ระบบสื่อสารและระบบช่วยเหลือภาคพื้นดิน
- ควรพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานที่สูงขึ้น ยกระดับมัคคุเทศก์และบุคลากรในทุกภาคส่วนด้านการท่องเที่ยว
- ยกระดับการบริการสาธารณสุขให้ได้มาตรฐาน พร้อมให้บริการในระดับสากลน่าเชื่อถือ พัฒนาระบบสาธารณสุขให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกัน
- ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาจัดการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เขตอุทยาน ซึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวของไทย เป็นไปอย่างมีระบบ สะดวก ปลอดภัยได้มาตรฐานสากล
- การท่องเที่ยวชุมชนในพื้นที่กลุ่มจังหวัดอันดามัน ควรพัฒนาการท่องเที่ยวโดยเน้นความสมดุลระหว่างธรรมชาติกับผู้คน ให้เจ้าของพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการคิด การร่วมกันปฏิบัติ รับผิดชอบร่วมกัน และได้ประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะนำไปสู่การหวงแหนและการอนุรักษ์ทรัพยากรในพื้นที่
- ปัญหาความซับซ้อนของกฎหมายที่ใช้บังคับหรือของส่วนราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแล ปัญหาการทับซ้อนของพื้นที่ของอุทยานแห่งชาติและหน่วยงานอื่น ๆ กรณีนี้อาจมีการผลักดันให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบเมืองเศรษฐกิจพิเศษเพื่อการท่องเที่ยวหรือเมืองต้นแบบเพื่อการท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เพื่อให้มีอำนาจในการบริหารจัดการ โดยมีกฎหมายที่ใช้บังคับในพื้นที่โดยเฉพาะ และยกเลิกกฎหมายเก่าที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้ในพื้นที่ทั้งหมด โดยอาจมีการทำประชาพิจารณ์เพื่อสำรวจความต้องการของประชาชนในพื้นที่ในเบื้องต้นก่อน
- ควรมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม การจัดทำป้ายแสงส่องสว่างต่าง ๆ โดยเน้นเพิ่มในส่วนของชุมชนที่อาจเข้าถึงได้ยากด้วย
- ควรรักษาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติทั้งทางบกทางทะเลให้สามารถยังคงคุณภาพอยู่ได้
- พื้นที่จังหวัดพังงาเป็นแหล่งสร้างรายได้ด้านการท่องเที่ยวให้แก่ประเทศในระดับที่สูง แต่กลับไม่ได้รับการจัดสรรวัคซีนในระยะแรก ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับ

พื้นที่จังหวัดพังงาในลักษณะเดียวกับจังหวัดกลุ่มอันดามันใกล้เคียง เช่น จังหวัดภูเก็ต โดยจังหวัดพังงาต้องการขอแบ่งปันวัคซีนบางส่วนจำนวน ๕๐,๐๐๐ โดส เพื่อที่จะเตรียมการสำหรับการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยว และการรองรับการสำรองที่พักล่วงหน้าของนักท่องเที่ยวที่ติดต่อเข้ามาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อความปลอดภัยของประชาชนและผู้ประกอบการด่านหน้าและสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยว

- ปัญหาเรื่องความชัดเจนของกำหนดเวลาในการเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย และหลักเกณฑ์มาตรการด้านสาธารณสุขสำหรับการดำเนินการในการรับนักท่องเที่ยวเข้ามา ซึ่งทางผู้ประกอบการพร้อมจะปฏิบัติตามมาตรการต่าง ๆ ของรัฐ โดยภาครัฐควรเร่งกำหนดแผนการเปิดประเทศให้มีความชัดเจน เพื่อเอกชนจะได้เตรียมการรองรับนักท่องเที่ยวที่ประสงค์จะเข้ามา และขับเคลื่อนธุรกิจท่องเที่ยวต่อไป
- ปัญหาเรื่องการขอให้กรมอุทยานแห่งชาติเปิดเกาะตาชัย ให้นักท่องเที่ยวได้เข้าไปท่องเที่ยว ควรมีการส่งเสริมและผลักดันจากหลายภาคส่วน เพื่อนำไปสู่การเปิดพื้นที่เกาะตาชัยให้มีการท่องเที่ยวได้ ซึ่งการเปิดให้มีการท่องเที่ยวในเกาะตาชัยนั้นจะเป็นจุดดึงดูดที่สำคัญที่จะดึงนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มาท่องเที่ยวจังหวัดพังงาได้
- ควรมีการยกระดับและพัฒนาปรับปรุงจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ ในพื้นที่จังหวัดพังงาให้สามารถสร้างประโยชน์ในด้านการท่องเที่ยวได้มากขึ้น
- กิจกรรมโต้คลื่นซึ่งเป็นกิจกรรมเด่นของพื้นที่เขาหลัก จังหวัดพังงาที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางมาที่เขาหลักได้และทำให้เขาหลักเป็นจุดหมายปลายทางหนึ่งของการเล่นกิจกรรมโต้คลื่นที่ต่างชาติจะต้องเดินทางมาทำกิจกรรมนั้น ยังขาดการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ จากหน่วยงานภาครัฐ ทั้งการผลักดันขับเคลื่อนในด้านการท่องเที่ยว งบประมาณ ปัญหาในการขาดบุคลากรที่มีไม่เพียงพอต่อการรองรับความต้องการของผู้ที่จะเดินทางมาทำกิจกรรม ปัญหาเรื่องความปลอดภัยทางทะเลในการทำกิจกรรม ที่ยังขาด Lifeguard ที่ทำหน้าที่เฝ้าระวังและช่วยเหลือทางทะเลหรือทางน้ำในพื้นที่ ภาครัฐหรือส่วนที่เกี่ยวข้องควรเข้ามาสนับสนุนและผลักดันกิจกรรมเหล่านี้ทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร การดำเนินงานและการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อทำให้ต้นทุนกิจกรรมการท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้วในพื้นที่ ประสบความสำเร็จได้รับการพัฒนาและส่งเสริมอย่างรอบด้าน เต็มรูปแบบ เป็นจุดขายที่สำคัญของการท่องเที่ยวไทย
- ปัญหาเรื่องการซื้อตั๋วเพื่อท่องเที่ยวที่อุทยานหมู่เกาะสิมิลันที่มีข้อจำกัดและเงื่อนไขที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและบริบทการท่องเที่ยวในปัจจุบันและเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ โดยการซื้อตั๋วจะต้องไปซื้อด้วยตนเอง ยังไม่มีการนำระบบออนไลน์มาใช้ และต้องซื้อตั๋วล่วงหน้าเป็นเวลา ๑ วัน ในเวลาไม่เกิน ๑๘.๐๐ นาฬิกา ซึ่งทำให้เกิดความไม่สะดวกต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว ควรมีการปรับปรุงแก้ไขปัญหานี้ ให้มีการซื้อตั๋วได้ในวันที่

เดินทางโดยใช้ระบบออนไลน์โดยไม่ต้องจองล่วงหน้า เพื่อความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวและเปิดโอกาสให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปได้มากยิ่งขึ้น ผู้ประกอบการได้มีกำไรจากการประกอบธุรกิจและอุทยานได้มีรายได้มากยิ่งขึ้น

- ปัญหาเรื่องบัตรมัคคุเทศก์ที่มีอายุบัตรหนึ่งปี และบัตรหมดอายุลงในช่วงสถานการณ์โควิด ซึ่งมัคคุเทศก์ไม่ได้มีงานนำเที่ยวในช่วงเวลานี้ และการต่ออายุบัตรใหม่จะมีขั้นตอนและค่าใช้จ่าย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีมาตรการในการอนุโลมให้สามารถใช้บัตรต่อไปได้หรือให้ใช้ต่อไปได้จนกว่าสถานการณ์จะปกติ รวมถึงใบอนุญาตนำเที่ยวที่จะหมดอายุลง ซึ่งการต่ออายุจะต้องมีขั้นตอนในการยื่นเอกสารใหม่เป็นจำนวนมาก ควรมีมาตรการในการอนุโลมและยืดหยุ่นให้ใช้ใบอนุญาตต่อไปได้โดยมีเงื่อนไขและเงื่อนเวลาที่เหมาะสม
- จังหวัดพังงาเป็นจังหวัดที่ทำรายได้ในด้านการท่องเที่ยวให้ประเทศเป็นจำนวนมาก จังหวัดพังงาควรได้รับการผลักดันและสนับสนุนให้เป็นเมืองหลักด้านการท่องเที่ยว ควรได้รับการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาด้านการท่องเที่ยวโดยตรง นอกเหนือจากงบประมาณสำหรับการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งควรได้รับการสนับสนุนจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยและท่องเที่ยวและกีฬาในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เมืองพังงา จัดทำวีดิโอเผยแพร่การท่องเที่ยวและสินค้าของจังหวัด รวมทั้งสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาให้เป็นเมืองหลักที่สำคัญด้านการท่องเที่ยว
- ปัญหาโครงการก่อสร้างถนนในส่วนพื้นที่อำเภอเขาหลักจังหวัดพังงาที่มีการออกแบบถนนไม่สอดคล้องกับบริบท อัตลักษณ์และธรรมชาติความสวยงามในพื้นที่ ถนนทางโค้งลาดที่สวยงามรายล้อมไปด้วยธรรมชาติ ซึ่งเป็นอัตลักษณ์และจุดขายที่สำคัญของพื้นที่เขาหลักจะถูกตัดเหลือเพียง ๔ โค้ง และมีการเวนคืนพื้นที่ของชาวบ้านจำนวนมากเพื่อก่อสร้างถนน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทบทวนและปรับแบบของถนน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและบริบทการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยคำนึงถึงความต้องการโดยแท้ของคนในพื้นที่
- ปัญหาเรื่องนักท่องเที่ยวต่างชาติจำนวนมากที่อยู่อาศัยระยะยาวในประเทศไทย แต่ประสบกับข้อจำกัดและเงื่อนไขในระเบียบหลักเกณฑ์การต่อใบอนุญาตในการอยู่ประเทศไทย เช่น ต้องมีเงินฝากประจำ ๘ แสน ถึง ๑ ล้านบาท ซึ่งข้อเท็จจริงนักท่องเที่ยวเหล่านี้มีเงินที่กินอยู่เป็นเงินเกษียณรายเดือน ไม่ได้มีเงินฝากประจำ และได้ตัดสินใจเดินทางกลับประเทศไปเนื่องจากเงื่อนไขและหลักเกณฑ์เหล่านั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการทบทวนเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ในเรื่องนี้ ให้สอดคล้องกับบริบทข้อเท็จจริงของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เข้ามาอาศัยระยะยาวให้สามารถอาศัยและใช้จ่ายในประเทศไทยได้ต่อไป
- ปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคในจังหวัดพังงาเนื่องจากมีโรงแรมที่พักเป็นจำนวนมาก ซึ่งโครงการที่จะเป็นความหวังของคนในพื้นที่คือ โครงการ

อ่างเก็บน้ำคลองลำรูใหญ่ ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งติดตามและช่วยผลักดันให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จโดยเร็ว รวมทั้งปัญหาขยะในพื้นที่จังหวัดพังงา ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยว ผู้ที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการในการจัดเก็บและกำจัดที่ดีเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและธรรมชาติในพื้นที่

- ควรพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดระนองในแง่มุมของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ โดยพัฒนาศักยภาพของน้ำแร่ร้อนระนองที่สามารถบำบัดรักษาโรคได้ให้ไปสู่การเป็นเมืองต้นแบบของประเทศและเมืองท่องเที่ยวเชิงสุขภาพชั้นนำของประเทศระดับอาเซียน

๓) กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ประกอบด้วย จังหวัดนราธิวาส จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา

สภาพปัญหา

- ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ส่งผลกระทบต่อการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวของผู้ประกอบการและนักลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ และทำให้ประชาชนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติและมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่ำ ส่งผลให้การขับเคลื่อนการพัฒนาจังหวัดเป็นไปอย่างล่าช้า

- ชุมชนและประชาชนในพื้นที่ไม่มีส่วนร่วมในการจัดการขยะ อีกทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะ (ค่าขนส่ง + ค่ากำจัด) ทำให้ไม่ได้นำส่งขยะเข้าระบบกำจัดที่ถูกหลักวิชาการ แนวทางแก้ปัญหา รณรงค์ขอความร่วมมือ และให้องค์ความรู้ในเรื่องของการกำจัดขยะ และทิ้งขยะให้ถูกที่

- แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นธรรมชาติส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตอุทยาน ซึ่งกระบวนการในการพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ค่อนข้างที่จะล่าช้าส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว แนวทางแก้ปัญหาเห็นควรให้หน่วยงานรับผิดชอบเร่งพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อรองรับการท่องเที่ยว

- ชุมชนท่องเที่ยวในจังหวัดยังขาดการส่งเสริมพัฒนาให้มีความเข้มแข็ง

- ปัญหาด้านอื่น ๆ เช่น ปัญหาด้านสุขภาพ (ขาดอาหาร) ปัญหาด้านการศึกษา ปัญหาด้านที่ดินทำกิน เป็นต้น

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

O ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย ๑) พัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ๒) ปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยว ๓) พัฒนากิจกรรมและของที่ระลึกที่สะท้อนอัตลักษณ์ ๔) การจัดทำ Application ๓ ภาษา เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว เพื่อรองรับการเดินทางและเข้าถึงของนักท่องเที่ยว

O เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา - บาลา ซึ่งเป็นพื้นป่าที่เชื่อมโยง ๓ จังหวัดชายแดนใต้ เป็นพื้นป่าที่สวยงามและอุดมสมบูรณ์ มีนกเงือกอยู่จำนวน ๑๐ ชนิด พื้นที่ป่าฮาลา - บาลา มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ ซึ่งมีการผลักดันให้เป็นมรดกโลก ทั้งนี้ หากเป็นมรดกโลกได้จะสามารถกระตุ้นด้านการท่องเที่ยวของ ๓ จังหวัดชายแดนใต้ และส่งผลดีต่อประเทศไทยเช่นกัน

O ควรมีการบริหารจัดการการท่องเที่ยวอย่างเป็นระเบียบ การจัดกิจกรรมและการส่งเสริมการท่องเที่ยวให้สอดคล้องกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาระบบสาธารณสุขให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันพร้อมรับนักท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ

O ควรมีการพัฒนาการท่องเที่ยวใหม่ เพิ่มศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเพื่อเชื่อมไปยังแหล่งท่องเที่ยว ภายใต้โครงการ “วิถีประสบการณ์ สัมผัสจังหวัดชายแดนใต้” ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากมติคณะรัฐมนตรี ในครั้งที่คณะรัฐมนตรีได้เดินทางมาประชุมที่จังหวัดนราธิวาส วัตถุประสงค์ของโครงการเป็นเรื่องราวที่ต้องการให้นักท่องเที่ยวได้รับประสบการณ์ใน ๓ ด้าน คือ ๑) ด้านธรรมชาติ ๒) ด้านประเพณี วัฒนธรรม และ ๓) อารยธรรมด้านดนตรี กวีศิลป์ที่มองว่ากวีศิลป์ในพื้นที่มีความแตกต่างจากที่อื่น และสามารถยึดโยงอาเซียนใต้มาร่วมกิจกรรมซึ่งอยู่ภายใต้โครงการ วิถี ประสบการณ์สัมผัสจังหวัดชายแดนใต้ โดยนำร่องจังหวัดปัตตานี และจะขยายไปที่จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส เป็นการเชื่อมโยง ๓ จังหวัดชายแดนใต้เพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว

O ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว พัฒนาความรู้ ความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น ด้านภาษา เพื่อเป็นการยกระดับผู้ประกอบการ

O งบประมาณกลุ่มจังหวัดไม่สามารถดำเนินการได้ แต่ถ้าหากจังหวัดสามารถตัดสินใจและบริหารจัดการการดำเนินการต่าง ๆ รวมถึงงบประมาณได้ ภายในจังหวัดหรือภายในภูมิภาค โดยอาจเป็นในรูปแบบคณะกรรมการระดับจังหวัด ก็จะส่งผลให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว เข้าใจบริบท ตรงจุด แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ดี และดำเนินการได้ทันท่วงที

๕.๔ สภาพปัญหาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำและทางทะเล และแนวทางการแก้ไข

จากผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการพบว่า ในปัจจุบันการท่องเที่ยวทางน้ำและทางทะเล ประเทศไทยประสบกับปัญหาในหลายประการ ซึ่งจากผลการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ปรากฏผลการพิจารณา ดังนี้

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ปัญหาและแนวทางแก้ไข

๑) ปัญหาที่พบ

- การเสนอของบประมาณโครงการแล้วไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามที่เสนอ

- การจัดเก็บข้อมูลยังไม่ครอบคลุมในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำที่เกี่ยวข้องทั้งหมด

- การท่องเที่ยวสำราญทางเรือหยุดชะงัก เนื่องจากมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศ ตั้งแต่ช่วงต้นปี ๒๕๖๓

๒) แนวทางการแก้ไข

ควรมีการบูรณาการทำงานร่วมกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เพื่อคัดเลือกและจัดเก็บข้อมูลจากรายได้ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากขึ้น เช่น จำนวนนักท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ การใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ

<u>แผนการดำเนินงานระยะต่อไป</u>

๑) ขยายคำนิยามของการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำให้ครอบคลุม ซึ่งจะช่วยในการส่งเสริมเศรษฐกิจฐานรากของแหล่งท่องเที่ยวชุมชน กระจายรายได้สู่พื้นที่ต่าง ๆ ในภูมิภาคและเมืองท่องเที่ยวรองที่มีศักยภาพ

๒) เมื่อโครงการสร้างท่าเรือแห่งใหม่ดำเนินการสำเร็จ ควรมีการส่งเสริมให้ไทยเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทางน้ำ

๓) ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีดิจิทัลประยุกต์ใช้ในการทำงาน และการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำ

๔) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาจะร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวทางน้ำให้ครอบคลุมพื้นที่ท่องเที่ยวเมืองต่าง ๆ

สมาคมผู้ประกอบการธุรกิจเรือสำราญไทย

ข้อเด่นของการท่องเที่ยวทางน้ำ คือ การรองรับปริมาณนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก เมื่อเทียบกับการขนส่งประเภทอื่นและไม่มีการจำกัดเรื่องสัมภาระของนักท่องเที่ยว การขนส่งทางน้ำเป็นการเดินทางที่ต้นทุนต่ำสุดในกระบวนการขนส่งทั้งหมด มีความสวยงามเฉพาะตัวและเดินทางสั้น ประเทศไทยมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เป็นจุดเด่น โดยตั้งอยู่กลางทวีปเอเชียสามารถเชื่อมโยงนักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ได้สะดวก ได้รับผลกระทบจากมรสุมน้อย มีศักยภาพแหล่ง

ท่องเที่ยวสูง แหล่งท่องเที่ยวสวยงามมีชื่อเสียงระดับโลก มีชายฝั่งทะเล ๒ ด้าน ความยาว ๓,๑๔๘ กิโลเมตร มีความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวมีประเพณีวัฒนธรรมโดดเด่น

การพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำของไทย ควรจะดำเนินการในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทางน้ำร่วมกัน ทั้งการท่องเที่ยวทางแม่น้ำลำคลองและทางทะเล เนื่องจากปัญหาของการท่องเที่ยวทางน้ำมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานหรือด้านการบริหารจัดการ ปัจจุบันประเทศไทยยังคงขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวทางน้ำ และการบริหารจัดการยังขาดการประสานงานและบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงาน เช่น แม่น้ำลำคลองที่ยังติดปัญหาในเรื่องความจำเป็นในการป้องกันน้ำท่วม การเปิดและปิดประตูเขื่อนหรือประตูระบายน้ำ ขณะเดียวกันยังมีปัญหาในเรื่องความซับซ้อนของหน่วยงานที่ดูแล รวมถึงยังไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำ ทำให้การขับเคลื่อนและการพัฒนาไม่เกิดความต่อเนื่อง ตลอดจนยังขาดบุคลากรที่มีองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวทางน้ำที่เพียงพอ อีกทั้งการพัฒนาการท่องเที่ยวทางน้ำยังคงมีช่องว่างของแผนปฏิบัติการระหว่างภาคเอกชนกับหน่วยงานกลางที่ไม่ต่อเนื่องและเชื่อมโยงกัน การจะพัฒนาได้อย่างเต็มที่ ควรจะต้องมีการทำงานร่วมกันและสนับสนุนซึ่งกันและกันจากทุกส่วน เพื่อให้การท่องเที่ยวทางน้ำสามารถพัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในปี ๒๕๖๑ มีจำนวนเรือสำราญที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยประมาณ ๕๘๑ เที่ยวเรือ ซึ่งจัดอยู่ในลำดับที่ ๓ ของเอเชีย แต่อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังคงไม่มีท่าเทียบเรือสำราญ โดยยังใช้วิธีจอดทอดสมอ ซึ่งการจอดทอดสมอในประเทศไทยยังคงไม่ได้มีการเก็บค่าจอดเพื่อหารายได้เข้าประเทศแต่อย่างใด ประเทศไทยมีทำเลที่ตั้งที่ได้เปรียบในด้านการท่องเที่ยว โดยอยู่ในจุดศูนย์กลางของเอเชียที่สามารถกระจายนักท่องเที่ยวไปมาในทางน้ำได้ แต่ประเทศไทยยังไม่มีการพัฒนาและดำเนินการใด ๆ เพื่อใช้ข้อได้เปรียบนี้ให้เกิดประโยชน์ โดยตลอดระยะเวลา ๓๐ ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ประเทศไทยเป็นเพียงเมืองท่าแวะพัก (Port of Call) ที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางมากับเรือ ลงจากเรือมาท่องเที่ยวในประเทศไทยประมาณ ๘ - ๑๐ ชั่วโมง และกลับลงเรือไป ซึ่งการจะพัฒนาการท่องเที่ยวทางเรือสำราญของไทย สิ่งสำคัญที่ควรเร่งขับเคลื่อน คือ ทำอย่างไรจะทำให้ประเทศไทยสามารถมีกิจกรรมที่รองรับเรือสำราญได้มากขึ้น ทำรายได้ได้มากขึ้น และจะพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นเมืองท่าต้นทาง (Home Port) ในอนาคตได้อย่างไร หากกลายเป็นเมืองท่าต้นทาง (Home Port) จะทำให้เกิดการเปลี่ยนผู้โดยสารทั้งลำเรือจำนวนนับหมื่นคน เกิดกิจกรรมที่จำเป็นสำหรับเมืองท่าต้นทาง (Home Port) เช่น การเตรียมความพร้อมของเรือ การเติมน้ำมัน การเติมน้ำจืด การซ่อมแซมเรือ การเปลี่ยนลูกเรือ หรือการรับเสบียง เป็นต้น ขณะเดียวกันจะเกิดการเดินทางเข้ามาก่อนล่วงหน้าของนักท่องเที่ยวหรือการอยู่ในประเทศไทยต่อเนื่องหลังจากขึ้นเรือ เนื่องจากความต่างของเวลาระหว่างประเทศที่นักท่องเที่ยวมีภูมิลำเนาอยู่ ซึ่งทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศไทยและสร้างรายได้ในภาคการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ส่งผลให้เกิดการใช้โรงแรมที่พักและธุรกิจการขนส่งมากขึ้น สิ่งที่จำเป็นสำหรับการจะเป็นเมืองท่า

ต้นทาง (Home Port) คือ ต้องมีอาคารผู้โดยสารขนาดใหญ่ เพื่อรองรับเรือที่จอดเทียบท่าเป็นเวลาประมาณ ๑๐ ชั่วโมง เพื่อให้นักท่องเที่ยวจำนวน ๑๐,๐๐๐ คน ขึ้นและลง

ท่าเรือต้นทางส่งผลกระทบต่อการขยายตัวของโครงสร้างพื้นฐาน

- เที่ยวบินเชื่อมโยง
- ขนส่งเชื่อมโยง
- สนามบิน
- ร้านอาหาร
- แหล่งท่องเที่ยว
- โรงแรม

<u>แนวทางการพัฒนาธุรกิจเรือสำราญ</u>

๑) เมืองท่าต้นทาง (Home Port)

- การเชื่อมโยงทางอากาศระหว่างประเทศภูมิลำเนานักท่องเที่ยวเรือสำราญกับเมืองท่าต้นทาง
- เพิ่มขีดความสามารถในการรองรับของสนามบินให้สอดคล้องกับจำนวนเที่ยวบินที่เพิ่มขึ้น
- เพิ่มขีดความสามารถการขนส่งเชื่อมโยงการขนส่งทางบกระหว่างสนามบิน โรงแรม แหล่งท่องเที่ยว และท่าเรือ
- ปรับจำนวนและขนาดของโรงแรม ๓ - ๕ ดาว ให้รองรับนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น
- ปรับปรุงความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มจำนวนแหล่งท่องเที่ยวใหม่

๒) เมืองท่าแวะพัก (Port of Call)

- เพิ่มขีดความสามารถการขนส่งเชื่อมโยงการขนส่งทางบกระหว่างท่าเรือแหล่งท่องเที่ยว และท่าเรือ
- ปรับปรุงความสามารถในการรองรับของแหล่งท่องเที่ยว เพิ่มจำนวนแหล่งท่องเที่ยวใหม่

<u>การบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐาน</u>

- นโยบายภาครัฐที่ชัดเจนในระยะยาว
- ความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชน และสายเรือสำราญ
- แผนแม่บทการพัฒนาการท่องเที่ยวเรือสำราญ กำหนดกรอบการพัฒนาในระยะยาว
- หน่วยงานภาครัฐและคณะทำงานร่วม (ภาครัฐและเอกชน) ที่รับผิดชอบ และมีหน้าที่ในการขับเคลื่อนและพัฒนาในระยะยาว พร้อมงบประมาณสนับสนุน
- การเพิ่มทักษะและพัฒนาบุคลากรทั้งบนฝั่งและในทะเลเข้าสู่ธุรกิจเรือสำราญ

- การให้ความรู้บุคลากรภาครัฐและเอกชนให้เข้าใจลักษณะเฉพาะของธุรกิจเรือสำราญ

- ปรับปรุงกฎระเบียบให้ทันสมัยและสนับสนุนและรองรับการขยายตัว

มาริน่าชุมชน Community Marina

๑) ความเป็นมา

การให้บริการที่จำเป็นสำหรับเรือสำราญกีฬา (ยอร์ช) ทั้งด้านการเติมน้ำมัน เสบียงอาหาร น้ำจืด น้ำแข็ง การบริหารจัดการของเสียจากเรือ ส่วนใหญ่ให้บริการเฉพาะในมาริน่าที่เรือจอดเท่านั้น เนื่องจากการให้บริการนอกมาริน่าอาจไม่ได้มาตรฐานดีเพียงพอ หรือไม่อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ทำให้เกิดข้อจำกัดในเส้นทางที่ห่างไกลจากมาริน่า การสร้างโครงข่ายการให้บริการนอกมาริน่า โดยนำศักยภาพของชุมชนมาเป็นแกนในการพัฒนาจะทำให้เกิดความสะดวกในการเดินทางท่องเที่ยวด้วยเรือสำราญกีฬา (ยอร์ช) ทำให้มีความปลอดภัยในการนำเรือที่มีมูลค่าสูงมาจอดนอกมาริน่า สามารถเดินทางท่องเที่ยวได้หลายวันมากขึ้น เดินทางได้ไกลมากขึ้น ได้รับบริการที่จำเป็นในเส้นทางเดินเรือ สามารถสร้างและกระจายรายได้เข้าสู่ชุมชนจากการให้บริการจอดเรือ การรักษาความปลอดภัยเรือ สามารถจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชนทั้งอาหาร หัตถกรรม โฮมสเตย์ นำการท่องเที่ยวสู่ชุมชนและพื้นที่โดยรอบ นำนักท่องเที่ยวคุณภาพสูงเข้าสู่ชุมชน สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ทั้งการให้บริการและคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน

๒) คำจำกัดความ

มาริน่าชุมชน (Community Marina) จุดให้บริการจอดเรือสำราญกีฬา (ยอร์ช) ในพื้นที่ชุมชนที่มีศักยภาพในการให้บริการที่จำเป็นในการเดินทางของเรือสำราญกีฬาทั้งการเติมน้ำมัน อาหาร น้ำแข็ง การกำจัดของเสีย ให้บริการที่จอดเรือที่มีความปลอดภัย มีผลิตภัณฑ์อาหาร หัตถกรรม ที่พัก มีแหล่งท่องเที่ยวในชุมชนที่สามารถรองรับและสร้างเครือข่ายสนับสนุนการเดินทางของเรือสำราญกีฬา (ยอร์ช) ให้เดินทางท่องเที่ยวได้ไกลขึ้น อำนวยความสะดวกและความปลอดภัยให้กับเรือ ส่งเสริมการเดินทางท่องเที่ยวด้วยเรือสำราญกีฬา (ยอร์ช) ตลอดชายฝั่งทะเลของไทยและเชื่อมโยงการเดินทางสู่ประเทศเพื่อนบ้าน

สมาคมเจ้าของเรือไทย

มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการท่องเที่ยวทางน้ำและทางทะเลใน ๒ ประเด็น ดังนี้

๑) การเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถการท่องเที่ยวสำราญทางน้ำของประเทศไทย ควรมีการพัฒนาท่าเทียบเรือสำราญขนาดใหญ่ (Cruise Terminal) เพื่อรองรับเรือสำราญจากต่างชาติ โดยปรับเปลี่ยนจากท่าเทียบเรือที่เป็นเมืองท่าแวะพัก (Port of Call) ให้เป็นท่าเรือแบบเมืองท่าต้นทาง (Home Port) ทั้งอ่าวไทยและอันดามัน เนื่องจากการท่องเที่ยวทางเรือสำราญหากมีการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพจะสามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก โดยสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เรือท่องเที่ยวได้ใช้ท่าเรือแหลมฉบังซึ่งมีลักษณะเป็นท่าเรือสินค้าเป็นท่าในการ

ขึ้นลง ซึ่งต่างจากท่าเรือประเทศอื่น ๆ ที่เป็นท่าเรือสำหรับการท่องเที่ยว รวมทั้งเกาะสมุยที่ไม่ยังมีท่าเรือขนาดใหญ่ เรือสำราญต้องจอดทอดสมออยู่กลางทะเลแล้วนำเรือขนาดเล็กไปรับนักท่องเที่ยว

๒) การยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยของการท่องเที่ยวทางน้ำและทางทะเลของประเทศไทย โดยความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่มีผลต่อภาพลักษณ์ของประเทศและการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว การดำเนินการในด้านความปลอดภัยจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง

- มาตรฐานด้านการต่อสร้างตัวเรือ (ความคงทนทะเล การดัดแปลงและต่อเติม)
- มาตรฐานด้านอุปกรณ์ประจำเรือ (อุปกรณ์สื่อสาร การเดินเรือ อุปกรณ์ช่วยชีวิตประจำเรือ)
- มาตรฐานด้านความรู้ความสามารถของคนประจำเรือ (ทักษะการเดินเรือ กฎการเดินเรือ)

<u>ข้อเสนอแนะจากผู้ประกอบการเรือเฟอร์รี่</u>

๑) ควรมีการพิจารณาเรื่องอุปกรณ์ความปลอดภัยและอุปกรณ์ช่วยชีวิตให้เหมาะสมกับเส้นทางการเดินเรือของเรือประจำทาง เนื่องจากสภาพแวดล้อมของเส้นทางการเดินเรือ สภาพอากาศ อุณหภูมิของน้ำทะเล ตลอดจนระยะห่างจากแนวฝั่ง รวมทั้งการเข้าถึงความช่วยเหลือจากฝั่งของเรือประจำทางมีความแตกต่างไปจากเรือที่เดินทางต่างประเทศ ดังนั้น ควรปรับให้มีความเหมาะสมกับเรือประจำทางที่เดินเรือในประเทศในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ

๒) กรมเจ้าท่าควรเป็นหน่วยงานที่ให้การส่งเสริม และพัฒนาร่วมกับผู้ประกอบการในเรื่องความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล และการฝึกอบรมบุคลากรของเรือที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัย

สมาคมเรือไทย

ในมิติการท่องเที่ยวทางแม่น้ำ มีปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะที่สำคัญ ดังนี้

๑) การขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่หลักในการดูแลการท่องเที่ยวทางแม่น้ำลำคลองและขาดแผนแม่บทในการจัดการ โดยปัจจุบันแต่ละพื้นที่มีความซับซ้อนของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแล

๒) การประดับตกแต่งไฟริมสองฝั่งแม่น้ำ ในบางอาคารและหน่วยงานยังมีปัญหาในเรื่องการชำระค่าไฟ ซึ่งยังไม่มีแนวทางรองรับสำหรับค่าใช้จ่ายในส่วนนี้

๓) การพัฒนาในเรื่องการจัด Event บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยา ควรมีการสร้างสรรค์กิจกรรมและพัฒนาให้เกิด Event ที่หลากหลายยิ่งขึ้น นอกเหนือไปจากเทศกาลลอยกระทงที่มีอยู่เดิมมาอย่างยาวนาน รวมถึงพัฒนาในเรื่องการจัด Event และเทศกาลในบริเวณริมคลองต่าง ๆ เพิ่มเติมด้วย

๔) การพัฒนาและเพิ่มเติม Smart Pier ให้มีความครอบคลุมมากยิ่งขึ้น โดย Smart Pier เป็นท่าเรือที่มีสิ่งอำนวยสะดวก มีโป๊ะที่ได้มาตรฐาน รวมถึงมีห้องน้ำให้บริการ ซึ่งดำเนินการจัดสร้างโดยกรมเจ้าท่า

๕) การมีท่าเรือเพื่อการท่องเที่ยวแยกต่างหากจากท่าเรือขนส่ง เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวในการเดินทางท่องเที่ยวทางน้ำ โดยท่าเรือควรมีพื้นที่ขนาดใหญ่เพียงพอในการรองรับกลุ่มทัวร์และมีพื้นที่สำหรับจอดรถบัสที่เหมาะสม

๖) การศึกษาและแก้ไขปัญหาระยะยาวเกี่ยวกับการสัญจรทางน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา โดยปัจจุบันเรือภัตตาคารหรือเรือขนส่งไม่สามารถลอดใต้สะพานได้ ควรมีการศึกษาเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง โดยอาจดำเนินการเพื่อยกสะพานให้สูงขึ้น หรือมีการขุดลอกแม่น้ำเจ้าพระยา

๗) การสร้างกำแพงริมสองฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตลอดแนวด้วยจุดประสงค์เพื่อป้องกันน้ำท่วม อาจเป็นการปิดกั้นความสวยงามของวิถีชีวิตและเสน่ห์ของริมสองฝั่งแม่น้ำ การก่อสร้างกำแพงควรมีการปรับรูปแบบหรือเพิ่มดีไซน์ให้มีความสอดรับกับวิถีชีวิตและธรรมชาติ รวมถึงทัศนียภาพริมสองฝั่งคลองให้มากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวทางแม่น้ำลำคลอง และการท่องเที่ยวทางน้ำ

๑) ควรมีการขุดลอกแม่น้ำเจ้าพระยาเพื่อให้สามารถกักเก็บน้ำได้มากขึ้น เนื่องจากแม่น้ำเจ้าพระยามีความตื้นเขินในหลายจุด จากการสะสมของตะกอนจากน้ำเหนือที่ไหลลงมา

๒) ควรมีการขุดลอกแม่น้ำเจ้าพระยาสายที่ ๒ เพื่อระบายน้ำออกไปทางจังหวัดพิจิตรและออกทะเลไปทางจังหวัดเพชรบุรี

๓) การเปิดปิดประตูระบายน้ำของคลองในกรุงเทพมหานครที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำ เช่น คลองดาวคะนอง คลองบางกอกน้อย คลองบางกอกใหญ่ และคลองชักพระ ควรมีการปรับเวลาการเปิดปิดประตูระบายน้ำโดยคำนึงถึงความจำเป็นในภาคการท่องเที่ยวมากขึ้น

๔) ควรมีการดูแลและกำจัดสิ่งกีดขวางใต้แม่น้ำลำคลองและสองฝั่งคลองเป็นประจำ เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อการเดินเรือ เช่น การกำจัดก้อนคอนกรีตที่ร่วงหล่นลงลำคลองจากการก่อสร้างสะพานหรือการจัดเก็บก้อนหินที่กลิ้งลงจากริมเขื่อนไปกลางแม่น้ำ

๕) มารีน่าชุมชนเป็นสิ่งที่ควรผลักดันและสนับสนุน เนื่องจากหากพัฒนาให้เกิดขึ้นได้จริงจะสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนและประเทศได้ค่อนข้างมาก อย่างไรก็ตามการพัฒนาการท่องเที่ยวของไทย สิ่งที่เป็นปัญหา คือ การบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำอย่างไรจะสามารถทำให้เกิดการบูรณาการร่วมกันเพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหา

๖) ประเทศไทยมีพื้นฐานที่ดีในเรื่องการท่องเที่ยวทางน้ำ แต่อาจยังไม่ได้รับการส่งเสริมและพัฒนามากเท่าที่ควร เช่น ในพื้นที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวกที่มีภาพรวมทรุดโทรมลง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเร่งพัฒนาและดูแลส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวทางน้ำให้มีสภาพสมบูรณ์ เพื่อเป็นจุดขายที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เดินทางเข้ามา โดยหน่วยงานด้านการท่องเที่ยวควรเข้าไปร่วมดำเนินการควบคู่กับการจัดการดูแลของหน่วยงานท้องถิ่นเจ้าของพื้นที่

๗) การขับเคลื่อนเรื่องการท่องเที่ยวทางแม่น้ำลำคลองในพื้นที่กรุงเทพมหานครมีมุมมองที่เกี่ยวข้องในเรื่องการท่องเที่ยวทางแม่น้ำลำคลองที่สำคัญ ๒ ส่วน คือ

๗.๑) แม่น้ำลำคลองในกรุงเทพมหานครและพื้นที่เกี่ยวเนื่องในปริมณฑล มีฐานทุนที่โดดเด่นอย่างมาก ทั้งในด้านศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต สถาปัตยกรรม รวมถึงย่านชุมชนริมน้ำที่มีลักษณะเป็นพหุวัฒนธรรม มีการผสมผสานความแตกต่างที่มีเสน่ห์โดดเด่นหลากหลาย แต่ที่ผ่านมาการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวทางแม่น้ำลำคลองมักเลือกนำเสนอเฉพาะพื้นที่ที่ค่อนข้างได้รับความนิยมหรือพื้นที่ที่มีชื่อเสียงเป็นหลัก เช่น พื้นที่ส่วนกลางบริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาชั้นใน เป็นต้น โดยยังขาดการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ในจุดอื่น ๆ ที่ยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จัก ที่มีความหลากหลายในด้านวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรม นอกจากนี้ในเรื่องการท่องเที่ยวทางน้ำความสำคัญของการท่องเที่ยวไม่ใช่เพียงแค่การให้ความสำคัญกับแม่น้ำหรือลำคลองเท่านั้น แต่ริมสองฝั่ง คือ แหล่งท่องเที่ยวหรือชุมชนที่อยู่ริมน้ำเป็นส่วนสำคัญเช่นกันที่จะต้องมีการพัฒนาและสร้างความน่าสนใจควบคู่กันไปด้วย

๗.๒) หน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเส้นทางริมน้ำควรมีการปรับแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับแม่น้ำลำคลอง โดยควรตระหนักว่า แม่น้ำลำคลองไม่ได้มีหน้าที่เพียงแค่การระบายน้ำเท่านั้น แต่มีการใช้ประโยชน์ในมิติด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น การศึกษาวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเศรษฐกิจ เป็นต้น ซึ่งควรมีการสร้างสมดุลของการระบายน้ำควบคู่ไปกับมิติด้านอื่น ๆ โดยผู้บริหารของหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีนโยบายที่ชัดเจนในการคำนึงถึงมิติการใช้ประประโยชน์ของแม่น้ำลำคลองในด้านอื่น ๆ ควบคู่กันไป เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างชัดเจน

๘) การพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยยังไม่มีเจ้าภาพหลักในการจัดการด้านการท่องเที่ยว การดำเนินการที่เป็นอยู่อาจยังขาดความเข้าใจในการดำเนินกระบวนการแก้ไขปัญหาอย่างตรงจุดและเป็นรูปธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยควรมีส่วนในการติดตามรับรู้สภาพปัญหาการท่องเที่ยวจากหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาและดำเนินการร่วมกัน รวมถึงการดูแลบูรณะซ่อมแซมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ตลอดจนการเป็นเจ้าภาพในภารกิจด้านการดูแลการท่องเที่ยว ในการจัดการกรณีปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

๙) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานหลักด้านการท่องเที่ยว ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมและขับเคลื่อนด้านการท่องเที่ยว เพื่อสร้างรายได้เข้าประเทศ แต่เมื่อจัดทำงบประมาณในแต่ละปีกลับถูกตัดลดงบประมาณโดยตลอด ซึ่งในปัจจุบันขณะที่กำลังเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวอีกครั้ง ควรมีการเพิ่มงบประมาณให้กับส่วนส่งเสริมและกระตุ้นการท่องเที่ยว เพื่อให้ภาคการท่องเที่ยวกลับมาฟื้นตัวโดยเร็ว โดยควรให้ความสำคัญกับการใช้งบประมาณเพื่อผลิตผลด้านการท่องเที่ยวให้มากขึ้น

๑๐) ควรมีการผลักดันในเรื่องการสร้างภาพลักษณ์ที่สวยงามริมสองฝั่งแม่น้ำในการประดับไฟตกแต่งยามค่ำคืนในสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ รวมถึงอาคารสถานที่ทั่วไปต่าง ๆ เพื่อสร้างสิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยวและภาพลักษณ์การท่องเที่ยวที่ดี

๕.๕ สภาพปัญหาการประกอบธุรกิจโรงแรมและแนวทางการแก้ไข

จากการศึกษาปัญหาการขอใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรมเป็นปัญหาที่มีความยุ่งยากซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายส่วนประกอบด้วย ๑) ปัญหาการจำแนกประเภทโรงแรม ตามพระราชบัญญัติการโรงแรมที่กำหนดให้ ที่พักที่มีจำนวน ๔ ห้อง ขึ้นไป มีผู้เข้าพักเกินกว่า ๒๐ คน ต้องอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติการโรงแรม ทำให้ผู้ประกอบการที่พักขนาดเล็กรายย่อยต้องปฏิบัติตามมาตรฐานเดียวกับโรงแรมขนาดใหญ่ ๒) ปัญหาด้านกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับที่มีขั้นตอนจำนวนมาก เกี่ยวข้องกับกฎหมายหลายฉบับซึ่งไม่สอดคล้องกัน และมีหน่วยงานที่ดูแลหลายหน่วยงานส่งผลทำให้เกิดปัญหาในการออกใบอนุญาตแก่ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม เช่น หากไม่ผ่านการตรวจสอบตามกฎหมายควบคุมอาคารก็จะไม่สามารถยื่นขอออกใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรมได้ ซึ่งมาตรฐานตามกฎหมายควบคุมอาคารนั้น ผู้ประกอบการไม่สามารถแก้ไขได้ เนื่องจากหากเป็นการนำตึกเก่ามาดัดแปลงอาคารให้เป็นที่พักจะไม่สามารถแก้ไขโครงสร้างเดิมได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของผู้ประกอบการที่ชาวบ้านไม่มีเงินทุน และไม่มีความรู้ด้านกฎหมาย เป็นต้น ดังนั้น หากต้องการแก้ไขกฎหมายจะต้องแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น กฎหมายผังเมือง กฎหมายควบคุมอาคาร และกฎหมายโรงแรมให้มีความสอดคล้องกัน เป็นต้น จึงจะสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างถาวร ๓) ผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมขนาดเล็กขาดความรู้ ความเข้าใจในการดำเนินการขอใบอนุญาตและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

๕.๕.๑ แนวทางการแก้ไขปัญหา

คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร เห็นควรให้มีการศึกษากฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อกฎหมาย กฎระเบียบให้ทันสมัยสอดคล้องกับการพัฒนาของธุรกิจโรงแรมที่พัก ซึ่งมีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การจัดหมวดหมู่ประเภทของโรงแรมที่พัก เป็นเรือนแพ เต้นท์พักแรม บ้านต้นไม้ โรงแรมแคปซูล เกสต์เฮ้าส์ โฮสเทล เรือสำราญ Campervan เป็นต้น และส่งเสริม จูงใจ ตลอดจนผ่อนคลายกฎระเบียบบางประการให้การขออนุญาตประกอบการโรงแรมได้สะดวกขึ้น ดึงให้โรงแรมขนาดเล็กที่มีอยู่จำนวนมากสามารถเข้าสู่ระบบเพื่อขอรับใบอนุญาตโรงแรมได้ ภาครัฐจะได้เข้ามาควบคุมด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ควบคุมการจัดเก็บภาษี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรม และนำรายได้เข้ารัฐบาลได้อย่างเป็นระบบ

๕.๕.๒ ข้อเสนอแนะ

เห็นควรให้มีการนำแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ในการผลักดันมาตรการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรม รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหา อุปสรรค เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประกอบกิจการห้องพักรายย่อยทั่วประเทศ โดยส่งผลการศึกษาและการพิจารณาของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวไปยังคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณารับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ดังนี้

๑) ด้านการแก้ไขปัญหาด้านกฎหมาย

๑.๑) กระทรวงมหาดไทย

(๑) พระราชบัญญัติโรงแรมฉบับแรกประกาศใช้ในปี พ.ศ. ๒๔๗๘ และฉบับที่ ๒ ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งนับถึงปัจจุบันมีอายุ ๑๕ ปี จึงเห็นควรพิจารณาปรับปรุงให้ทันสมัยและเอื้อต่อการประกอบธุรกิจโรงแรม โดยเฉพาะของผู้ประกอบการขนาดเล็ก และส่งเสริมนวัตกรรมใหม่ ๆ ในธุรกิจโรงแรม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการ

(๒) พระราชบัญญัติ กฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตโรงแรมที่พัก ควรได้รับการพิจารณา และนำมาปรับใช้อย่างเหมาะสมกับการออกใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พระราชบัญญัติผังเมือง พระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อม ฯลฯ แม้ว่าจะมีประกาศกฎกระทรวง พ.ศ. ๒๕๕๙ และ พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖/๒๕๖๒ วันที่ ๑๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อผ่อนคลายกฎระเบียบบางประการให้การขออนุญาตประกอบการโรงแรมได้สะดวกขึ้น แต่ยังมีข้อติดขัดอีกหลายประการที่ทำให้โรงแรมขนาดเล็กที่มีอยู่จำนวนมากไม่สามารถเข้าสู่ระบบเพื่อขอรับใบอนุญาตโรงแรมได้

(๓) ต่ออายุกฎกระทรวงกำหนดลักษณะอาคารประเภทอื่นที่ใช้ประกอบโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่จะหมดอายุในปี ๒๕๖๔ ครั้งละ ๕ ปี จนกว่าจะมีการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้ที่พักที่ใช้อาคารเก่ามาดัดแปลงเข้าระบบได้

(๔) ระหว่างที่มีการแก้ไขกฎหมาย กฎกระทรวงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงมหาดไทย ควรชะลอการบังคับใช้กฎหมายในการปราบปราม จับกุม และลงโทษผู้ประกอบการออกไปก่อน

๑.๒) กรมการปกครอง

จากการศึกษาพบว่า ปัจจุบันกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย อยู่ระหว่างกำลังดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมกฎกระทรวงกำหนดประเภทและหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจโรงแรม พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การให้บริการห้องพักที่มีลักษณะเป็นโฮสเทล เต้นท์ หรือแพ ประกอบด้วย

(๑) ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์สถานที่พักโฮมสเตย์ พ.ศ. .... เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบกิจการสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรมที่มีสถานที่พักในลักษณะเป็นการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การให้บริการในลักษณะโฮมสเตย์ (Home Stay) เป็นต้น

(๒) ร่างกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์สถานที่พักขนาดเล็ก พ.ศ. .... เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการประกอบกิจการสถานที่พักที่ไม่เป็นโรงแรม ที่มีสถานที่พักในลักษณะเป็นการนำห้องพักหรืออาคารขนาดเล็ก เช่น บ้านพักอาศัย ห้องชุด มาให้บริการโดยมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจหรือเพื่อการค้า

ปัจจุบันส่วนรักษาความสงบเรียบร้อย ๓ กรมการปกครอง เป็นผู้ดำเนินการยกร่างกฎกระทรวงดังกล่าว ซึ่งอยู่ระหว่างการเสนอหลักการและเหตุผลต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ เพื่อเสนอต่อคณะอนุกรรมการส่งเสริมและกำกับธุรกิจโรงแรมตามพระราชบัญญัติโรงแรมเพื่อพิจารณาเสนอต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามลำดับต่อไป

๑.๓) หน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

มีหนังสือติดตามการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กรมโยธาธิการและผังเมือง ในการปรับปรุงพระราชบัญญัติผังเมืองให้สอดรับกับการแก้ไขกฎหมายธุรกิจโรงแรม เป็นต้น ตลอดจนเร่งรัดการดำเนินงานและร่วมหาทางแก้ไขปัญหา (หากมี) ต่อไป

๒) ด้านการแก้ไขปัญหาด้านนโยบาย

แนวทางการแก้ไขปัญหาของกระทรวงมหาดไทย โดยกรมการปกครอง เน้นไปในการเพิ่มบทกำหนดโทษและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด ซึ่งทำให้ผู้ประกอบการได้รับความเดือดร้อนส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ปัญหาส่วนหนึ่งเกิดจากการทำงานของภาครัฐในการออกใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโรงแรม ซึ่งมีขั้นตอนและใช้เวลามาก ตลอดจนการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ทำให้มีช่องทางในการเรียกรับผลประโยชน์ส่งผลให้ประชาชนขาดความไว้วางใจภาครัฐ ว่าการเข้าสู่ระบบจะไม่ถูกจับภายหลัง หากไม่สามารถแก้ไขอาคารให้เป็นไปตามกฎหมาย ทั้งนี้ กรมการปกครองควรปรับเปลี่ยนมาตรการการลงโทษและบังคับใช้กฎหมาย เป็นการส่งเสริม จูงใจให้ผู้ประกอบการเห็นประโยชน์และเข้ามาสู่ระบบแทน มีการสื่อสารคุณประโยชน์ของการเข้าสู่ระบบว่าชุมชนจะได้รับประโยชน์อย่างไรจากเงินภาษีที่เสียไป การจัดเก็บภาษีควรกำหนดตามขนาดพื้นที่ตามผลประกอบการไม่ให้เป็นภาระต่อผู้ประกอบการขนาดเล็ก ภาครัฐควรให้ความรู้ตลอดจนการอำนวยความสะดวกผู้ประกอบการในการดำเนินการนำธุรกิจเข้าสู่ระบบอย่างจริงจัง ดังนี้

๒.๑) ให้หน่วยงานผู้รับผิดชอบสำรวจและจัดเก็บข้อมูลจำนวนโรงแรมที่แท้จริงทั้งที่อยู่ในระบบและนอกระบบทั้งหมด เพื่อนำมาใช้เป็นฐานข้อมูลในการศึกษา วิจัย ตรวจสอบและแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ

๒.๒) กรมการปกครองควรเร่งรัดกระบวนการขึ้นทะเบียนโรงแรมที่ค้างอยู่จำนวนมาก เพราะคณะกรรมการพิจารณากลั่นกรองการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติ กำหนดผู้ตรวจสอบหรืออนุมัติอนุญาตโรงแรมมีองค์คณะเป็นหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องจำนวนมาก การพิจารณาจึงไม่สามารถทันต่อปริมาณโรงแรมที่จะขออนุญาตได้ จึงควรให้มีระบบการรับรองตนเอง (Self Certification) เพื่อให้ผู้ประกอบการที่ยื่นขออนุญาตสามารถประกอบกิจการได้อย่างถูกกฎหมาย หากมีการตรวจสอบภายหลังพบว่าอาคารไม่เป็นไปตามข้อกำหนดให้สามารถเพิกถอนใบอนุญาตได้

๒.๓) เร่งรัดติดตามประชาสัมพันธ์ให้ผู้ประกอบการปรับปรุงและแก้ไขโรงแรมและที่พักตามแนวทางของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๖/๒๕๖๒ วันที่ ๑๒

มิถุนายน ๒๕๖๒ เรื่อง มาตรการส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานการประกอบธุรกิจโรงแรมบางประเภท ให้ผู้ประกอบการกลุ่มนี้เข้ามาอยู่ในระบบ เพื่อควบคุมดูแลเรื่องความมั่นคงปลอดภัย ขณะเดียวกันควรมีการสนับสนุนส่งเสริมธุรกิจโรงแรม กระจายรายได้สู่ท้องถิ่นชุมชนตามนโยบายของรัฐบาล โดยในส่วนการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนควรดำเนินการแก้ไขพระราชบัญญัติการโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ผ่านทางระบบคณะกรรมาธิการ หรือผ่านทางการเสนอร่างกฎหมายโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และควรพิจารณาแต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการเพื่อศึกษาและยกร่างกฎหมายโรงแรมเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน แบ่งประเภทที่พักให้เหมาะสมกับความหลากหลายของที่พักแต่ละประเภทสอดคล้องกับนโยบายรัฐในการส่งเสริมการสนับสนุนและช่วยลดปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวให้ผู้ประกอบการเข้าถึงระบบต่าง ๆ ของภาครัฐได้ง่าย สะดวก และรวดเร็วขึ้น ลดขั้นตอนการติดต่อกับภาครัฐ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ระบบอย่างมีความรู้ และมั่นใจในภาครัฐมากยิ่งขึ้น

๖. ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต

จากผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะ และข้อสังเกตสรุปได้ดังนี้

๖.๑ ข้อเสนอแนะ

๖.๑.๑ ด้านบุคลากร

การยกระดับคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวสู่ระดับนานาชาติ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีชื่อเสียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ดีหรือมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว จำเป็นต้องกำหนดเป็นรายบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถและเข้าใจพื้นที่ท่องเที่ยวเป็นอย่างดี ประสานการปฏิบัติของแต่ละหน่วยงานได้อย่างแนบแน่น และมีประสบการณ์การทำงานในพื้นที่ การปรับเปลี่ยนตำแหน่งหรือโยกย้ายตำแหน่ง อาจส่งผลให้ขาดความเข้าใจในพื้นที่ และไม่ต่อเนื่อง ตลอดจนการคัดเลือกบุคลากรให้เหมาะสมกับพื้นที่และเป็นไปตามความรู้ ความสามารถจะส่งเสริมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ได้เป็นอย่างดี

ปัญหาด้านเจ้าหน้าที่หรือบุคลากรไม่เพียงพอ ไม่มีการยกระดับ และพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานหรือปฏิบัติหน้าที่ เห็นควรจัดให้มีการจัดอบรม พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวเป็นวงรอบอย่างต่อเนื่อง รวมถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจัดอบรมพัฒนาบุคลากรโดยบูรณาการร่วมกับส่วนราชการต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชน และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาองค์ความรู้ให้กับบุคลากรและส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับสมรรถนะวิชาชีพด้านการท่องเที่ยวและการบริการอาเซียนและตามมาตรฐานสากล รัฐต้องสนับสนุนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่สามารถสรรหาและพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยวให้มีความเหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อการท่องเที่ยว ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับพื้นที่

สามารถจัดการเรื่องบุคลากรด้านการท่องเที่ยวได้ตามความเหมาะสมกับพื้นที่และสภาพการท่องเที่ยวในจังหวัด

๖.๑.๒ ด้านทรัพยากร การบูรณาการหน่วยงานรัฐ และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

การนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เช่น การลงทะเบียนล่วงหน้า หรือการสืบค้นข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวได้ในหลากหลายช่องทาง หลายภาษา เช่น ทางอินเตอร์เน็ต ทางแผ่นพับ ศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวต่าง ๆ วีดิทัศน์ในท่าอากาศยาน หรือเครื่องบิน จะส่งผลให้นักท่องเที่ยวรับทราบและได้รับข้อมูลแหล่งท่องเที่ยว ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปตามพื้นที่ท่องเที่ยวมากขึ้น รวมถึงควรจัดให้มีระบบดูแลรักษาความปลอดภัย ระบบการป้องกันอุบัติเหตุ ระบบสมาร์ทซิตี้ และนำเทคโนโลยีมาใช้ในการป้องกันเหตุ เช่น การใช้กล้องวงจรปิด การติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง การแจ้งเหตุในพื้นที่และการตรวจตราป้องกันเหตุของเจ้าหน้าที่ตามแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ หรือที่นักท่องเที่ยวจำนวนมาก

การบูรณาการหน่วยงานของรัฐ จะต้องมีประสิทธิภาพและเห็นผลเป็นรูปธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การร่วมกันพัฒนาพื้นที่ การจัดสรรงบประมาณให้มีความสอดคล้องและจัดลำดับความสำคัญร่วมกัน การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง พัฒนาภูมิทัศน์ร่วมกัน โดยแต่ละหน่วยงานอาจแต่งตั้งคณะทำงานระดับจังหวัดเพื่อร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

๖.๑.๓ ด้านงบประมาณ

ปัญหาด้านงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของแต่ละจังหวัดขึ้นอยู่กับแต่ละกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานพื้นที่ ลักษณะการจัดสรรงบประมาณแบบแยกส่วนและปัญหางบประมาณในเรื่องของการอนุรักษ์ประวัติศาสตร์ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนการประชาสัมพันธ์งานที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด ซึ่งจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการขับเคลื่อนสนับสนุน แต่งบประมาณยังไม่ได้รับการจัดสรรหรือจัดสรรไปหน่วยต่าง ๆ ที่ไม่สามารถโอนจัดสรรหรือนำมาใช้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

ปัญหาด้านงบประมาณในการพัฒนาถนน สิ่งอำนวยความสะดวกการเดินทางไปยังพื้นที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ แม้จะไม่ได้รับผลกระทบโดยตรง แต่หากการคมนาคมขนส่งหรือการเข้าถึงเป็นไปได้ยากจะส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปได้จำนวนน้อยและไม่มีแรงดึงดูดนักท่องเที่ยว รวมถึงในเรื่องงบประมาณ ควรจัดสรรไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในรูปแบบบูรณาการการท่องเที่ยวร่วมกันที่จะพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือตามมติของคณะกรรมการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวระดับจังหวัด ตลอดจนให้ท้องถิ่นมีเอกภาพในการบริหารงบประมาณตามความต้องการ และตรงวัตถุประสงค์ของการแก้ไข พัฒนา ส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่เป็นหลัก

๖.๑.๔ ด้านการบริหารจัดการพื้นที่และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว

การบริหารจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอยู่ในพื้นที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นการเฉพาะ เช่น พื้นที่อุทยานแห่งชาติฯ พื้นที่ของการรถไฟ ฯลฯ การบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าว แม้ว่าจะมีการบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ และจังหวัด แต่มีประเด็นข้อกฎหมาย ข้อพิพาทต่าง ๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการพื้นที่ และไม่เอื้อต่อการท่องเที่ยว ในชั้นนี้ได้เสนอแนวทางการแก้ไข กล่าวคือ ๑) การทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานเพื่อให้มีความร่วมมือในการบริหารจัดการพื้นที่ ๒) การแก้ไขกฎหมาย และ ๓) การแก้ไขในคณะทำงานระดับจังหวัด

การดูแลรักษา อนุรักษ์ และฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน เช่น การดูแลชายหาด ทะเล เกาะต่าง ๆ ตลอดจนโบราณสถาน โบราณวัตถุ พิพิธภัณฑ์ อาคาร สถานที่ ทางรถไฟ ฯลฯ เป็นสิ่งสำคัญที่จะปรากฏต่อนักท่องเที่ยว จะต้องมีหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน เพราะเป็นปัจจัยที่นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปท่องเที่ยวและสร้างแรงดึงดูดนักท่องเที่ยวต่อไป และต้องมีการบริหารจัดการขยะ หรือรักษาสภาพแวดล้อม ระบบนิเวศน์ในพื้นที่ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนหรือท้องถิ่นร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว เพื่อรักษา ฟื้นฟู และปลูกจิตสำนึกให้ชุมชนหรือท้องถิ่นเห็นถึงคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว การบริหารจัดการเหตุวิกฤตด้านต่าง ๆ เช่น คราบน้ำมัน สัตว์ทะเลหายากหรือใกล้สูญพันธ์ การจัดการด้านมลภาวะต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งการดำเนินการในโครงการของรัฐในพื้นที่ชายหาด ควรมีความระมัดระวังเพื่อไม่ให้กระทบต่อทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ ตลอดจนการพัฒนาพื้นที่หรือสิ่งปลูกสร้างต้องคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติในระยะยาว โดยควรมีคณะกรรมการระดับพื้นที่ รับฟังความเห็นจากประชาชนในพื้นที่และทุกภาคส่วน เพื่อตกลงและทำความเข้าใจร่วมกัน สู่เป้าหมายการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในมิติสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม

๖.๑.๕ ด้านการคมนาคมและขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

ในระบบการขนส่งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวของประเทศยังมีข้อจำกัดในการรองรับการขยายตัวของนักท่องเที่ยวในหลายพื้นที่จังหวัดหรือพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว ยังไม่มีการคมนาคมหรือการขนส่งที่สะดวก ประหยัด เข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะพื้นที่ท่องเที่ยวจังหวัดรอง หรือพื้นที่ท่องเที่ยวเฉพาะ นักท่องเที่ยวจะเดินทางไปต้องมีการเช่าเหมายานพาหนะเฉพาะพื้นที่ ราคาค่อนข้างสูง และไม่สะดวกในการเดินทาง รวมถึง ยังไม่มีราคาที่เป็นธรรมต่อนักท่องเที่ยว ตลอดจนควรมีการเปิดกว้างการแข่งขันทางธุรกิจเพื่อให้นักท่องเที่ยวมีทางเลือกในการเดินทางและได้รับการบริการในราคาที่ยุติธรรมตามกลไกตลาด ควรให้มีการคมนาคมที่สะดวก อย่างน้อยจังหวัดละหนึ่งเส้นทาง และส่งเสริมให้มีการคมนาคมที่สะดวกยิ่งขึ้น รวมถึงควรมีการศึกษาเรื่องของพื้นที่เกาะที่มีปัญหาเรื่องการเดินทางโดยศึกษาระบบสะพานเชื่อมต่อระหว่างเกาะสู่เกาะ หรือมีการสร้างท่าอากาศยาน และการยกระดับการท่าอากาศยานภูมิภาคให้เป็นท่าอากาศยานนานาชาติ เพื่อการกระจายตัวของนักท่องเที่ยวในเมืองรอง

โดยคำนึงถึงความจำเป็นของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่เกาะ ตลอดจนผลักดันให้มีการสร้างท่าเรือต้นทาง (Home Port) เพื่อนำไปสู่การคมนาคมได้อย่างหลากหลายและสะดวกขึ้น

๖.๑.๖ ด้านการรักษาความปลอดภัยและอำนวยความสะดวก

ในพื้นที่การท่องเที่ยวเฉพาะ เช่น น้ำตก ภูเขา แหล่งท่องเที่ยวตามธรรมชาติ จะต้องจัดให้มีการรักษาความปลอดภัย ป้องกันนักท่องเที่ยวพลัดตก หรือประสบอุบัติเหตุในพื้นที่อย่างมีมาตรฐาน และป้องกันอุบัติเหตุได้อย่างทันต่อสถานการณ์ และระวังป้องกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การจัดทำแนวป้องกันการพลัดตก การจัดให้มีอุปกรณ์ยึดจับป้องกันการลื่นล้ม การจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น กระเช้าเคลื่อนที่ พาหนะพลังงานไฟฟ้า ฯลฯ เพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยว เป็นต้น ควรมีมาตรการด้านความปลอดภัย รวมถึงการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพิจารณาอัตรากำลังของตำรวจท่องเที่ยว และการส่งเสริมให้มีองค์กรอาสาสมัครท่องเที่ยวไทยทั่วประเทศ ตลอดจนพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ และสื่อเทคโนโลยีในการดูแลป้องกันและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว อีกทั้งจัดทำสัญลักษณ์ในการเตือนภัยด้านความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้ ควรส่งเสริมให้จังหวัดท่องเที่ยวทั่วประเทศมีระบบการพิจารณาคดีท่องเที่ยวในศาลยุติธรรมด้วย

๖.๑.๗ ด้านข้อกฎหมาย

ปัจจุบันพบว่า มีกฎหมายหลายฉบับที่ไม่เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว กฎหมายแต่ละฉบับจะมีเจตนารมณ์เฉพาะเรื่อง เช่น การขอใบอนุญาตโรงแรม การพัฒนาพื้นที่หรือพื้นที่เชิงอนุรักษ์ พื้นที่อุทยาน สถานที่ทางประวัติศาสตร์ต่าง ๆ เห็นควรเสนอให้มีการแก้ไขกฎหมาย หรือกฎระเบียบเพื่อให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์ในภาพรวมของการท่องเที่ยวไทยต่อไป การบูรณาการหน่วยงานในพื้นที่ที่ยังไม่เห็นผลเป็นรูปธรรม ควรมีการปรับปรุงหรือบูรณาการกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึง มีการปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสถานบริการ โรงแรม หอพัก ที่พักพิงตามแหล่งท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและสอดคล้องกับความเป็นจริง และพื้นที่ในแต่ละโซนของการท่องเที่ยว

ด้านพิธีการคนเข้าเมืองที่ส่งเสริมการท่องเที่ยว ได้มีการพัฒนาและส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าเมืองได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น เช่น การขยายพื้นที่สนามบินและจัดเจ้าหน้าที่ตรวจอนุญาตทุกช่องตรวจ การระงับการกรอกใบ ตม.๖ ในพื้นที่ท่าอากาศยาน การขยายระยะเวลาการเข้าเมืองประเภทท่องเที่ยว VOA จากเดิม ๑๕ วัน ขยายเป็น ๓๐ วัน และประเทศที่ได้รับการยกเว้นการตรวจลงตรา จากเดิม ๓๐ วัน ขยายเป็น ๔๕ วัน การขออยู่ต่อทางออนไลน์ จำนวน ๑๒ เหตุผล และการส่งเสริมการท่องเที่ยวด้านการอำนวยความสะดวกด้านแรงงาน เช่น การนำเข้าแรงงานตามข้อตกลงระหว่างประเทศ การส่งเสริมแรงงานไป - กลับ และแรงงานตามแนวชายแดน (ยกเว้นชายแดนทางประเทศเมียนมา) การจัดให้มีการขึ้นทะเบียนแรงงานและการจัดทำศูนย์ออกหนังสือเดินทางหรือเอกสารรับรองบุคคลในพื้นที่ ๕ จังหวัด (ชลบุรี สมุทรปราการ สมุทรสาคร ระนอง และเชียงใหม่)

๖.๑.๘ ด้านการประชาสัมพันธ์ และสร้างการรับรู้

การสร้างเอกลักษณ์ (แบรนด์) และอัตลักษณ์เป็นสิ่งที่สำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยว และพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน นักท่องเที่ยวจะได้รับทราบถึงประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อ ตลอดจนความเป็นมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน และคุณค่าของพื้นที่การท่องเที่ยว เน้นการสร้างช่องทางในการประชาสัมพันธ์ด้านการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย ทันสมัย และครอบคลุม สร้างการเป็นเจ้าบ้านที่ดี เป็นการยกระดับด้านความปลอดภัยให้กับนักท่องเที่ยว สร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พื้นที่ในด้านสิ่งแวดล้อมและการเคารพประเพณีวัฒนธรรมท้องถิ่น รวมทั้งการใช้ Soft Power เป็นสื่อในการประชาสัมพันธ์ให้เกิดจุดแข็งด้านการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่

๖.๒ ข้อสังเกต

๖.๒.๑ มาตรการภาครัฐในการกระตุ้นการท่องเที่ยว สามารถกระตุ้นการท่องเที่ยวของประชาชนในประเทศได้เป็นอย่างดี แต่ควรพัฒนาระบบการเบิกจ่ายและการได้รับเงินจากภาครัฐให้มีความรวดเร็ว เป็นระบบ และสามารถตรวจสอบป้องกันการทุจริตได้อย่างเป็นระบบ เนื่องจากเห็นว่าการแก้ไขปัญหา การส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว การกำหนดมาตรการภาครัฐตามรูปแบบในโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการเราเที่ยวด้วยกัน มาตรการเปิดประเทศ ภายใต้สถานการณ์โควิด – ๑๙ โครงการ Test and Go โครงการ Sandbox ต่าง ๆ ที่ผ่านมาถือเป็นมาตรการสำคัญที่จะช่วยกระตุ้นการท่องเที่ยวในช่วงภาวะวิกฤตของประเทศได้

๖.๒.๒ ปัญหาด้านงบประมาณ ควรพิจารณางบประมาณในภาพรวม และสอดรับกันทุกหน่วยงาน โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของแต่ละจังหวัดในเรื่องของการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เรื่องของการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น งานเทศกาลประจำปี งานประเพณีของแต่ละท้องถิ่น การประชาสัมพันธ์งานที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เป็นต้น เนื่องจากในบางพื้นที่ อาทิ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณที่ไม่เพียงพอ

๖.๒.๓ การผลักดันและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการด้านปัญหาแรงงานโดยเฉพาะแรงงานด้านการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเพียงพอในการจัดการท่องเที่ยว

๖.๒.๔ เห็นควรให้กระทรวงคมนาคมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาพื้นที่ท่าอากาศยานนานาชาติ ท่าอากาศยานจังหวัด ทั้งในเรื่องของการรักษาความปลอดภัย การอำนวยความสะดวก การให้บริการ การลดปัญหาความหนาแน่นของนักท่องเที่ยว การพัฒนาและยกระดับท่าอากาศยานภูมิภาคให้เป็นนานาชาติ รวมถึงการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งในส่วนของการเดินทางโดยเครื่องบิน รถยนต์ รถไฟ ฯลฯ ระหว่างเมืองหลักและเมืองรอง ทั้งนี้ เพื่อยกระดับระบบโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ

๖.๒.๕ การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวข้ามแดน เช่น การตรวจอนุญาตบุคคลและการอนุญาตยานพาหนะให้มีความสะดวก รวดเร็ว ไม่หนาแน่น การพัฒนาและยกระดับการอำนวยความสะดวกในการข้ามแดนของนักท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพและมีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาทิ ระบบ Face Recognition หรือ Artificial Intelligence (AI) เข้ามาทดแทนระบบเดิม การเข้าถึงพื้นที่ให้มีระยะทางและตรงความต้องการของนักท่องเที่ยว การพัฒนาด้านระบบตรวจสอบเกี่ยวกับความมั่นคง พัฒนาระบบคมนาคม ขนส่งควบคู่กัน

๖.๒.๖ การส่งเสริมการท่องเที่ยวภูมิภาคและระดับชุมชนให้มีมาตรฐานและได้รับการยอมรับ พัฒนาระบบต่าง ๆ ในระดับภูมิภาคและระดับชุมชนให้มีความเข้มแข็ง อำนวยความสะดวกและให้บริการได้เป็นอย่างดี มีหน่วยงานหรือเจ้าภาพหลักในการยกระดับที่ชัดเจน มีนโยบายในการขับเคลื่อนการท่องเที่ยวผ่านเครือข่ายการท่องเที่ยวในพื้นที่ โดยให้ภาคเอกชนหรือชุมชนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม ส่งเสริมและรักษาอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เช่น รถเพื่อการท่องเที่ยว เป็นต้น เพื่อสร้างความน่าสนใจและรักษาภูมิปัญญาของท้องถิ่น ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรและวิถีชีวิตของชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาผ้าไหม ผ้าทอพื้นเมือง และหัตถกรรม ซึ่งแสดงออกถึงศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละท้องถิ่น เช่น ผ้าไหมสกลนคร ผ้าไหมจังหวัดลำพูน เป็นต้น เพื่อสร้างความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของพื้นที่ เพื่ออนุรักษ์วิถีชีวิตดั้งเดิมและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและชุมชนในแต่ละท้องถิ่น

๖.๒.๗ ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการนำอุปกรณ์ เทคโนโลยี ระบบออนไลน์มาพัฒนาและยกระดับพื้นที่ท่องเที่ยว กระตุ้นให้ภาคประชาชนปรับตัวตามเทคโนโลยี เพื่อให้การขับเคลื่อนครอบคลุมทุกมิติ รวมถึงเห็นควรให้มีการสร้างการรับรู้ ประชาสัมพันธ์ และสื่อสารปัญหาในระดับพื้นที่ให้เกิดความรวดเร็ว เพื่อให้การแก้ไขปัญหาทันต่อสถานการณ์

๖.๒.๘ การเข้าถึงแหล่งเงินทุนของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และระบบเงินกู้ ผู้ประกอบการจะต้องสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก อัตราดอกเบี้ยต่ำ ระยะเวลาการผ่อนชำระเป็นไปตามความเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถนำเงินทุนมาพัฒนา ต่อยอดในภาคการท่องเที่ยวได้ อันเป็นการส่งเสริมพื้นที่และสถานที่ท่องเที่ยวทั้งระบบ

๖.๒.๙ การแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมภาคธุรกิจการท่องเที่ยวในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การปรับปรุงหลักเกณฑ์ เงื่อนไข ขั้นตอน วิธีการ คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้าม ในการยื่นขอใบอนุญาตมัคคุเทศก์ให้มีความสะดวก รวดเร็ว และกำหนดหลักเกณฑ์เงื่อนไข คุณสมบัติ และลักษณะต้องห้ามของการประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ เฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อส่งเสริมให้มัคคุเทศก์ระดับท้องถิ่นสามารถประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ได้ ทั้งนี้ตามข้อยกเว้นของมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้อำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ประกาศยกเว้นคุณสมบัติผู้ประกอบอาชีพมัคคุเทศก์ในระดับท้องถิ่นบางประการได้

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เนื่องจากกฎหมายฉบับดังกล่าวมีอำนาจควบคุมดูแลเฉพาะในส่วนของบริษัทนำเที่ยวและมัคคุเทศก์เท่านั้น โดยไม่ครอบคลุมในส่วนภาคธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น โรงแรม สายการบิน ร้านอาหาร และระบบขนส่งต่าง ๆ ซึ่งเมื่อเกิดกรณีพิพาทระหว่างผู้ใช้บริการกับผู้ประกอบการโดยส่วนมากจะรวมถึงภาคเอกชนตามที่กล่าวมาด้วย แต่กรมการท่องเที่ยว ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลกลับไม่มีอำนาจเข้าไปแก้ไขปัญหาหรือควบคุมกำกับการประกอบกิจการอื่น ๆ ในส่วนที่พระราชบัญญัติดังกล่าวไม่ได้กำหนดไว้

(๓) ให้มีการเสนอกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและควบคุมดูแลผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวซึ่งเป็นธุรกิจเกี่ยวเนื่องกับพระราชบัญญัติธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้กรมการท่องเที่ยวสามารถกำกับดูแลการประกอบกิจการด้านการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้งระบบ

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ รวมถึงพระราชบัญญัติ กฎกระทรวง และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตประกอบกิจการโรงแรมที่พัก เช่น พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้น เพื่อให้เกิดความเหมาะสมแก่ลักษณะการประกอบกิจการโรงแรมหรือที่พักแต่ละประเภท และเป็นประโยชน์ต่อการควบคุมดูแลของภาครัฐ

(๕) แก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นต้น เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือส่งเสริมการท่องเที่ยว รวมถึงเพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับพื้นที่ทับซ้อน ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของหลายหน่วยงาน

๖.๒.๑๐ จากการศึกษาแนวโน้มพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวพบว่า เกิดขึ้นจากแรงจูงใจหรือแรงบันดาลใจในการเดินทางไปท่องเที่ยวสถานที่ต่าง ๆ นักท่องเที่ยวสามารถสืบหาข้อมูลได้หลากหลายช่องทาง ความสะดวกในการกำหนดวัน เวลา สถานที่ในการเดินทาง การจองหรือยกเลิกปรับเปลี่ยนได้ตลอดเวลา และต้องมีความปลอดภัยในการชำระเงิน เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางไปสถานที่ท่องเที่ยว ท่าอากาศยาน การคมนาคม มีความสะดวก ปลอดภัย มีร้านค้าต่าง ๆ รองรับ และควรมีช่องทางเช็คอินแบบอัตโนมัติ จำนวนนักท่องเที่ยวไม่แออัด ทั้งนี้ เมื่อมีการเดินทางท่องเที่ยวแล้วจะได้รับความพึงพอใจและนำไปสู่การเผยแพร่ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวเพิ่มเติม (รีวิว) การเปิดเผยข้อมูลหรือประสบการณ์ เพื่อเป็นการแชร์ประสบการณ์และนำไปสู่การดึงดูดนักท่องเที่ยวรายอื่นต่อ ๆ ไป จึงถือเป็นกระบวนการที่สำคัญที่ภาครัฐจะต้องศึกษาและเข้าไปพัฒนา ส่งเสริม ปรับปรุง ให้สอดคล้องกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวลักษณะดังกล่าว และมีระบบรองรับสามารถ

ตอบสนองและอำนวยความสะดวกต่อพฤติกรรมนักท่องเที่ยวแนวใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สร้างแรงดึงดูดให้มีการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่องต่อไป

๖.๒.๑๑ ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และยกระดับเป็นวาระแห่งชาติ เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพและมีความพร้อม

๖.๒.๑๒ จัดทำแผนการตลาดเกี่ยวกับการส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ เช่น การล่องเรือตามเส้นทางแม่น้ำโขงในพื้นที่จังหวัดนครพนม มุกดาหาร เป็นต้น และมาตรการเกี่ยวกับความปลอดภัย เช่น การจัดทำสัญลักษณ์ในตัวเรือ (ธงกาชาด) เป็นต้น ในเส้นทางการเดินเรือที่มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ แม่น้ำสาละวิน อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมถึงการส่งเสริมและพัฒนากีฬาทางน้ำบางประเภทซึ่งเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว เช่น การดำน้ำ เป็นต้น ให้มีมาตรฐาน

๖.๒.๑๓ ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมเพื่อยกระดับเป็นเมืองท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (BCG Tourism) โดยใช้ Model ของจังหวัดลำปางเป็นต้นแบบ ทั้งนี้ เพื่อสร้างกระแสการท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ดูแลชุมชนและการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

๖.๒.๑๔ สนับสนุนและส่งเสริมการถ่ายทำภาพยนตร์ในประเทศไทย เนื่องจากอุตสาหกรรมภาพยนตร์เป็นอีกหนึ่งช่องทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวและสร้างรายได้ให้กับประเทศ

๖.๒.๑๕ ให้การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จัดทำแผนส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ หรือแผนการตลาดภายในประเทศเพื่อเตรียมแผนการรองรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เช่น กรณีที่นักท่องเที่ยวต่างประเทศไม่สามารถเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวภายในประเทศได้ หรือในช่วงสภาวการณ์ที่ไม่ปกติ เช่น การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นต้น

๖.๒.๑๖ ให้สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT) และเครือข่ายอินเตอร์เน็ตในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ให้ครอบคลุม เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้ใช้บริการในด้านต่าง ๆ เช่น การเจรจาธุรกิจระหว่างการเดินทางท่องเที่ยว การชำระค่าสินค้าหรือบริการผ่านระบบ E - Banking เป็นต้น

๖.๒.๑๗ ช่วยเหลือและสนับสนุนการท่องเที่ยวปางช้างและคอกเสือ ซึ่งประสบภาวะวิกฤตในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อให้สามารถประกอบการได้ต่อไป รวมถึงส่งเสริม พัฒนา และยกระดับการท่องเที่ยวปางช้างและคอกเสือให้เป็นที่ยอมรับตามมาตรฐานสากล

๖.๒.๑๘ ให้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พัฒนามาตรฐานความเป็นมืออาชีพของบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยการสรรหา (Recruit) บุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวโดยตรงเข้ามาเพื่อทดแทนหรือช่วยยกระดับการท่องเที่ยวให้สามารถพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การพัฒนาบทบาทของท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัด (ทกจ.) รวมถึงการคัดเลือก

บุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะในระดับจังหวัดให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการท่องเที่ยว

๖.๒.๑๙ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการศึกษาผลกระทบและค่าเสียโอกาสของประเทศไทยในช่วงระหว่างที่ยังไม่มีเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างรถไฟไทยกับเส้นทางรถไฟจีน - ลาว กล่าวคือ ตั้งแต่ในช่วงปลายปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๗๑ เพื่อนำเสนอข้อมูลออกมาให้เห็นว่าประเทศไทยจะต้องสูญเสียโอกาสในด้านใดบ้าง ทั้งในแง่เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน หรือการท่องเที่ยว

๖.๒.๒๐ รัฐบาลควรมีนโยบายเร่งด่วนเกี่ยวกับมาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียมการขอตรวจลงตราเพื่อเข้าประเทศ (Visa On Arrival หรือ VOA) ให้แก่นักท่องเที่ยวจากประเทศจีนที่จะเดินทางเข้ามาประเทศไทยผ่านด่านพรมแดนหนองคาย จังหวัดหนองคาย ซึ่งจากการคาดการณ์คาดว่าภายหลังการเปิดประเทศของจีนจะมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวผ่านเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว ไม่น้อยกว่า ๕ ล้านคน/ปี ทั้งนี้ เพื่อเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายและลดกระบวนการด้านการผ่านแดนให้น้อยลง เพื่อความสะดวก รวดเร็ว และดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศเพิ่มมากขึ้น

๖.๒.๒๑ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น จัดทำมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมเช่นเดียวกับการจัดทำมาตรฐานความปลอดภัยของโรงแรมหรือที่พัก (SHA) ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อยกระดับคุณภาพมาตรฐานด้านการท่องเที่ยวของไทยให้เทียบเท่าระดับสากล

๖.๒.๒๒ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เสนอกรอบอัตรากำลังตำรวจท่องเที่ยวเพิ่มเติม เพื่อให้เพียงพอสำหรับการดูแลความปลอดภัยในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วประเทศ รวมถึงกำหนดให้ตำรวจท่องเที่ยวมีอำนาจสอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว และให้การดำเนินคดีเกี่ยวกับการท่องเที่ยวรวดเร็วขึ้น

๖.๒.๒๓ ในกลุ่มจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวติดกับทะเลหรือแหล่งท่องเที่ยวในเกาะกลางทะเล เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาระบบการผลิตน้ำจืดจากน้ำทะเล โดยศึกษาแนวทางของต่างประเทศ เช่น ประเทศอิสราเอล เป็นต้น มาเป็นต้นแบบ เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคในแหล่งท่องเที่ยว

๖.๒.๒๔ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาและดำเนินโครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย - ลาว เพิ่มอีก ๑ จุด ในจังหวัดหนองคาย เพื่อเชื่อมต่อเส้นทางรถไฟความเร็วสูงจีน - ลาว กับประเทศไทย โดยแยกเส้นทางการเดินรถระหว่างขบวนรถไฟที่ขนส่งคนโดยสารและขนส่งสินค้าออกจากกัน ซึ่งจะช่วยให้ระบบการคมนาคมขนส่งระหว่างประเทศรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

๖.๒.๒๕ ส่งเสริมและพัฒนามาตรฐานอาหารฮาลาล เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับจากผู้ใช้บริการและนักท่องเที่ยว รวมถึงเพื่อประโยชน์สำหรับการส่งเสริมอุตสาหกรรมด้านอาหาร

คณะกรรมาธิการขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย รวมถึงข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ มาเพื่อได้โปรดพิจารณานำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

หมายเหตุ ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕ ได้กำหนดหลักการเกี่ยวกับการบันทึกข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการไว้ว่า

ในการพิจารณาของคณะกรรมาธิการ ถ้าคณะกรรมาธิการเห็นว่ามีข้อสังเกตที่คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องควรทราบ หรือควรปฏิบัติ ก็ให้บันทึกข้อสังเกตดังกล่าวไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อให้สภาพิจารณา

ในการพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ให้สภาลงมติว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย โดยไม่มีการอภิปราย

กรณีที่สภาเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ให้ประธานสภาส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาส่งข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการให้คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องทราบ คณะรัฐมนตรี ศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามข้อสังเกตนั้นประการใดหรือไม่ ให้ประธานสภาแจ้งให้ที่ประชุมทราบในโอกาสแรกที่มีการประชุม

ภาคผนวก ก
ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๔๔๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

สิ่งที่ส่งมาด้วย ญัตติที่เกี่ยวข้อง รวม ๔ เรื่อง

ด้วยในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ) และมีมติให้ส่งคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวพิจารณา ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาพิจารณาศึกษา ๖๐ วัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสรศักดิ์ เพียรเวช)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

(สำเนา)
เลขรับ ๘๑/๒๕๖๒ วันที่ ๑๑ ก.ค. ๒๕๖๒
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

เนื่องด้วยปัจจุบันการท่องเที่ยวถือได้ว่าเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะต้องให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้มีการพัฒนาอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้นเพราะว่า รายได้ของประเทศที่เกิดจากการท่องเที่ยวเป็นรายได้ที่มหาศาล และเกือบทุกประเทศในโลกก็ได้มีการแข่งขันกันสูงมากเพื่อให้ประเทศของตนเป็นประเทศที่มีศักยภาพด้านการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการทำการตลาด ทำการประชาสัมพันธ์ และทำการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งหากประเทศไทยไม่มีการศึกษาวางแผนอย่างเป็นระบบแล้วย่อมทำให้ไม่มีการพัฒนาอย่างจริงจังย่อมไม่มีศักยภาพต่อสู่กับประเทศอื่น ๆ ได้ ภาคใต้นั้นมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก แต่ยังขาดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและเป็นรูปธรรม ทั้ง ๆ ที่ สามารถสร้างรายได้ให้กับประเทศเป็นอย่างมาก หากมีการศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้เพื่อวางแผนทางด้านยุทธศาสตร์ ควบคู่ไปกับการพัฒนาด้านอื่น ๆ ก็จะเกิดประโยชน์กับประเทศเป็นอย่างมาก

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติด่วนดังกล่าวมาเพื่อให้ที่ประชุมพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๔๑ และข้อ ๔๒ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภา ฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) พิมพ์ภัทรา วิชัยกุล ผู้เสนอ
(นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ขอเสนอญัตติด่วน เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้)

๑. นายขุมพล จุลใส
๒. นายสราวุธ อ่อนละมัย
๓. นายวีระชัย วีระเมธีกุล
๔. นายเทพไท เสนพงศ์
๕. นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์
๖. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์
๗. นายชัยชนะ เดชเดโช
๘. นางสาวรังสิมา รอดรัศมี
๙. นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู
๑๐. นายเดชอิศม์ ขาวทอง
๑๑. นายกรณ์ จาติกวณิช
๑๒. นายประกอบ รัตนพันธ์
๑๓. นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี
๑๔. นายภานุ ศรีบุศยกาญจน์
๑๕. นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ
๑๖. นายถาวร เสนเนียม
๑๗. นายประมวล พงศ์ถาวราเดช
๑๘. นายสินิตย์ เลิศไกร
๑๙. นายบัญญัติ เจตนจันทร์
๒๐. นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ

สำเนาถูกต้อง

(นายคุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

วันนา พิมพ์ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๖๐/๒๕๖๓ วันที่ ๕ ก.พ. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ประเทศไทยมีสถานที่ท่องเที่ยวสวยงามหลายแห่ง ในแต่ละปีมีจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศเดินทางมายังประเทศไทยปีละมากกว่า ๓๐ ล้านคน โดยเฉพาะพื้นที่ภาคใต้ซึ่งมีหมู่เกาะและทะเลที่สวยงามอันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงไปทั่วโลก ซึ่งการท่องเที่ยวทางทะเลเป็นปัจจัยสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้และในระดับประเทศ แต่การพัฒนาและแก้ไขปัญหายังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ เช่น ปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งรุนแรงที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัญหาแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม รวมไปถึงระบบบริการขนส่งเพื่อเชื่อมต่อแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศขาดการเชื่อมต่อระหว่างกันอย่างบูรณาการ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้เพื่อให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการท่องเที่ยวในประเทศไทย และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงจัดให้มีการบริการขนส่งสาธารณะอย่างบูรณาการ

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) ประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์ ผู้เสนอ
(นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัตร์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคอนาคตใหม่

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้)

๑. นายเจนวิทย์ ไกรสินธุ์
๒. นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล
๓. นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์
๔. พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ
๕. นายองค์การ ชัยบุตร
๖. นายรังสิมันต์ โรม
๗. นายกฤติเดช สันติวชิระกุล
๘. นายเอกภาพ เพียรพิเศษ
๙. นายสมัคร ป้องวงษ์
๑๐. นายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ
๑๑. นายกัญจน์พงศ์ จงสุทธนามณี
๑๒. นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร
๑๓. นายทองแดง เบ็ญจะปัก
๑๔. นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์
๑๕. นายวิรัช พันธุมะผล
๑๖. นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย
๑๗. นายอภิชาติ ศิริสุนทร
๑๘. รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ
๑๙. นายสำลี รักสุทธี
๒๐. นายคารม พลพรกลาง

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

ณัติฐา พิมพ์
ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๑๗/๒๕๖๓ วันที่ ๑๗ มิ.ย. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนประดิพัทธ์ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยแหล่งท่องเที่ยวของประเทศไทยถือได้ว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติเป็นจำนวนมาก เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีแหล่งท่องเที่ยวหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ฯลฯ ซึ่งผลจากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวดังกล่าวได้นำความเจริญไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ สร้างรายได้ สร้างอาชีพให้กับประชาชนในพื้นที่และประเทศชาติเป็นจำนวนมหาศาล อีกทั้งยังเป็นปัจจัยหนึ่งในการช่วยกระตุ้นให้นักลงทุนชาวต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากขึ้นอีกด้วย โดยเฉพาะด้านการค้าขายและธุรกิจท่องเที่ยว แต่ในขณะเดียวกันการท่องเที่ยวของประเทศไทยก็ยังคงประสบกับปัญหาในด้านต่าง ๆ อยู่ เช่น ด้านความปลอดภัยของนักท่องเที่ยว ด้านระบบสาธารณูปโภคที่ยังไม่ทั่วถึง ด้านความสะอาดของสถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ได้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของประเทศ ทำให้นักท่องเที่ยวที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยไม่ได้รับความสะดวกสบายและความประทับใจเท่าที่ควร ประกอบกับในปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงที่กำลังเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคโควิด-๑๙ ไปทั่วโลก ทำให้นักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ไม่สามารถเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ ส่งผลให้ธุรกิจด้านการท่องเที่ยวได้รับผลกระทบอย่างหนัก เศรษฐกิจของประเทศอยู่ในภาวะถดถอย ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการแก้ไขและพัฒนาอย่างจริงจัง เพื่อให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของประเทศไทยกลับมาขยายตัวอย่างยั่งยืน

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
(ลงชื่อ) นริศ ขำนุรักษ์ ผู้เสนอ
(นายนริศ ขำนุรักษ์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
(ลงชื่อ) อัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ ผู้เสนอ
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์)
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์

(โปรดพลิก)

ผู้รับรอง (ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย)

๑. นายประกอบ รัตนพันธ์
๒. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ
๓. ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน
๔. นายสราวุธ อ่อนละมัย
๕. นายเกียรติ สิทธีอมร
๖. นายเดชอิศม์ ขาวทอง
๗. นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ
๘. นายประมวล พงศ์ถาวราเดช
๙. นายเทพไท เสนพงศ์
๑๐. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล
๑๑. นางสาวแนน บุณย์ธิดา สมชัย
๑๒. นางศรีสมร รัศมีฤกษ์เศรษฐ์
๑๓. นายพนิต วิกิตเศรษฐ์
๑๔. นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์
๑๕. นายชุมพล จุลใส
๑๖. นางสาวรังสิมา รอดรัศมี
๑๗. นายอันวาร์ สาและ
๑๘. นายชินวรณ์ บุณยเกียรติ
๑๙. นายอภิชัย เตชะอุบล
๒๐. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

มนชัย พิมพ์
ทาน
ตรวจ

(สำเนา)
เลขรับ ๑๕๒/๒๕๖๓ วันที่ ๒๔ ก.ค. ๒๕๖๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอเสนอญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยรัฐบาลมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศจากนโยบายและมาตรการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวไทย ยังคงมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่องและประเทศไทยมีศักยภาพและโอกาสทางการท่องเที่ยวหลายอย่าง อาทิ ความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ในแต่ละจังหวัด แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมการท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่สนใจการท่องเที่ยวชุมชนซึ่งเป็นที่นิยมมาอย่างต่อเนื่อง และการใช้จ่ายซื้อสินค้าของที่ระลึก เสื้อผ้า และผลิตภัณฑ์จากชุมชน ทำให้อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นด้วย ซึ่งการท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัดสามารถบริหารจัดการโดยเน้นเรื่องราวที่เป็นเอกลักษณ์ลักษณะเฉพาะของท้องถิ่นของตนและตามอัตลักษณ์ลักษณะเด่นของพื้นที่นั้นๆ ได้ ยกตัวอย่างเช่น ในพื้นที่จังหวัดศรีสะเกษ มีชนเผ่าสำคัญ ๔ เผ่า ได้แก่ ชนเผ่าเขมร ชนเผ่าลาว ชนเผ่าส่วยและชนเผ่าเยอ ซึ่งมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน สมควรที่จะได้รับการอนุรักษ์ไว้ให้เด็กรุ่นหลังได้ศึกษา และในจังหวัดอื่นๆ ยังมีชนเผ่าพื้นเมืองที่มีเอกลักษณ์ควรได้รับการส่งเสริม นอกจากนั้นควรมีการนำวิถีชีวิตวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์เข้าไปร่วมในการท่องเที่ยวของชุมชน และในตัวเมืองศรีสะเกษยังมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอีกมากมาย อาทิ ปราสาทสระกำแพงใหญ่ เกาะกลางน้ำ และวัดปราสาทเยอเหนือซึ่งเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์เป็นที่เคารพสักการะของชนเผ่าเยอ ไปจนถึงสถานที่ท่องเที่ยวที่เปิดโอกาสให้เรียนรู้ถึงวิถีทางด้านการเกษตร โดยมีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เช่น ทุเรียนภูเขาไฟ ที่มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักและได้มีการจัดลำดับไว้ในแต่ละพื้นที่ ได้แก่ ทุเรียนพันธุ์ก้านยาว จังหวัดนนทบุรี ทุเรียนภูเขาไฟ จังหวัดศรีสะเกษ ทุเรียนพันธุ์หลิน จังหวัดอุตรดิตถ์ ทุเรียนพันธุ์สาลิกา จังหวัดพังงา ทุเรียนป่าละอู จากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และยังมีการจัดงานเทศกาลผลไม้หลากหลายชนิดอีกด้วย

การขยายตลาดและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้เข้ามาท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวสร้างรายได้และมูลค่าทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ หากแต่ปัญหาการท่องเที่ยวชุมชนในประเทศไทย ยังขาดการพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวที่มีมาตรฐาน ซึ่งหากพิจารณาการต่อยอดดังกล่าวตามระบบห่วงโซ่คุณค่าอันจะส่งผลให้การดำเนินงานในด้านกิจกรรมหลักของชุมชน มีระบบการจัดการที่นำศักยภาพทางการท่องเที่ยวด้านต่าง ๆ มาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด สร้างรายได้ และพัฒนาเศรษฐกิจสู่การท่องเที่ยวชุมชน

(โปรดพลิก)

ได้อย่างสมดุลทั่วถึง นำไปสู่การพัฒนาอัตลักษณ์และเรื่องราวของพื้นที่เพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งจะส่งผลให้การพัฒนาการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ มีทิศทางในการพัฒนาที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์ ซึ่งเป็นทรัพยากรเด่นของพื้นที่ลดความทับซ้อนของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ เกิดการกระจายนักท่องเที่ยวและลดการแข่งขันในมิติของราคา อีกทั้ง สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวมีเรื่องราว ที่น่าสนใจสอดแทรกซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มในการนำเสนอให้แก่นักท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ นันทนาการ และวัฒนธรรม แต่ผลิตภัณฑ์ด้านการท่องเที่ยวเหล่านี้ยังขาดเอกลักษณ์ จึงจำเป็นต้องสร้างผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด รวมทั้งการพัฒนา เครือข่ายการจัดการด้านการท่องเที่ยวและเครือข่ายธุรกิจด้านการท่องเที่ยว ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว โดยความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชนอย่างยั่งยืนต่อไป

ดังนั้น จึงขอเสนอญัตติดังกล่าวมาเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๙ ส่วนเหตุผลและรายละเอียดจะได้ชี้แจงในที่ประชุมสภาฯ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ผู้เสนอ

(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์)

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

ผู้รับรอง (ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค)

๑. นางเทียบจุฑา ขาวขำ
๒. นายชวลิต วิชยสุทธิ์
๓. นางสาวละออง ติยะไพรัช
๔. นางสาวจิราพร สินธุไพร
๕. นางสาวทัศนีย์ บูรณุปกรณ์
๖. นางสาวสกุณา สาระนันท์
๗. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ
๘. นายพรเทพ วิสุทธิ์วัฒนศักดิ์
๙. นายสมบัติ ศรีสุรินทร์
๑๐. นางผ่องศรี แซ่จึง
๑๑. นายโกศล ปัทมะ
๑๒. นายภณณัฏฐ์ ศรีอินทร์สุทธิ์
๑๓. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๑๔. นางอนุรักษ์ บุญศล
๑๕. นายมานะศักดิ์ จันทร์ประสงค์
๑๖. นางอาภรณ์ สาราคำ
๑๗. นางสาวชนก จันทาทอง
๑๘. นางจุฑาพัตธน์ เมนะสวัสดิ์
๑๙. นายสยาม หัตถสงเคราะห์
๒๐. นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ
๒๑. นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา

สำเนาถูกต้อง

(นายศุภฤกษ์ ศรีพรหม)
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานระเบียบวาระ สำนักการประชุม

ปวีณา พิมพ์
ทาน
ตรวจ

ภาคผนวก ข
ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ
และประกาศแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ

ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ
และประกาศแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
ของ
คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทาง
ในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว
ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหา
การท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคดังกล่าว ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. นางสิรินทร รามสูต	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายจีรเดช ศรีวิราช	เป็นอนุกรรมาธิการ
๓. นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๔. นางสาวชนก จันทาทอง	เป็นอนุกรรมาธิการ
๕. นายกฤติเดช สันติวชิระกุล	เป็นอนุกรรมาธิการ
๖. นางสาวสรัสนันท์ อรรณนพพร	เป็นอนุกรรมาธิการ
๗. นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นายศุภฤกษ์ ศุรางกูร	เป็นอนุกรรมาธิการ

โดยให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสม เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๒. ศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา

๓. รวบรวม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหา
การท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม)

ตามที่ คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ได้มีประกาศลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ นั้น

ในการนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๕ ในวันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม) ในคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นายนพดล ภาคพรต
๒. นายอดิษฐ์ ชัยรัตนานนท์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา
และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓๕ วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๖ คน ประกอบด้วย

๑. นางสาวณัฐทรัชต์ ชามพูนท
๒. นายธนะรัชต์ พานนนท์
๓. นายพงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์
๔. นางสาวถนอมขวัญ อยู่สุข
๕. นางอนุสรา ยังตรง
๖. นางธันกมน ทรธวพงศ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม
พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ และครั้งที่ ๓๕ วันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่อง การตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการ

ในการนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๖ ในวันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้ง นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๘ วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม) เพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑. นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์
๒. นางสาวจิณณพัต เพ็งนรพัฒน์
๓. นายจรูญศักดิ์ สุนทรเดชา
๔. นางภัทรภร วรรณภิญโญ
๕. นางสาวอรอุมา ไชยเศรษฐ์
๖. นายกสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดชัยภูมิ
๗. นายเอกภพ ช่างแก้ว
๘. นางเทียบจุฑา ขาวขำ
๙. นางสาวธัญลักษณ์ ไชยศร
๑๐. นางสาวเศรษฐินันท์ ศิริสกุล เขมทัต
๑๑. นางสุฑาทิพย์ วาทีทิพย์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา
และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๑ วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม) เพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นางสาวพรพิมล ธรรมสาร
๒. นางวาสิตา น้อยพรหม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖๓ วันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม) เพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. นายสาธิต ชัยชนะ
๒. นางสาวสุพิชชา ทมานนท์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (เพิ่มเติม) จำนวน ๑ คน คือ นางสุภิญญ์กัลย์ พิภพสิทธิโภคิณ เพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศตั้งคณะอนุกรรมาธิการ
และประกาศแต่งตั้งที่ปรึกษาคณะอนุกรรมาธิการ
ของ
คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทาง
ในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว
ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา
และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก เพื่อพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทั่วประเทศ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการ ประกอบด้วย

๑. นายนัทธี ถิ่นสาคู	เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ
๒. นายกูเฮง ยาวอหะซัน	เป็นอนุกรรมาธิการ
๓. นายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๔. นายนริศ ขำนุรักษ์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๕. นายประเสริฐพงศ์ ศรนุวัตร์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๖. นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล	เป็นอนุกรรมาธิการ
๗. นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี	เป็นอนุกรรมาธิการ
๘. นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์	เป็นอนุกรรมาธิการ
๙. นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ	เป็นอนุกรรมาธิการ
๑๐. นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์	เป็นอนุกรรมาธิการ

โดยให้คณะอนุกรรมาธิการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวที่เหมาะสม เพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

๒. ศึกษาสภาพปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว รวมทั้งแนวทางในการแก้ไขปัญหา

๓. รวบรวม และจัดทำข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ต่อคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก เพื่อเพื่อให้คำปรึกษา ข้อแนะนำ และแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานอันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย

๑. รองศาสตราจารย์พันธ์ ทองชุมนุม
๒. นายมีโชค ศรีรักษ์
๓. นายรัชธนเดช สรวยจิรวัฒน์
๔. นางสาววิชุพรรณ ภูเก้าล้วน ศรีสัญญา
๕. นายสุรวัช อัครวรมาศ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๕ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) เพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานเสนอความเห็นและสรุปประเด็นเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย

๑. นางชนิดาภา เดชคลัง
๒. นางสาวทิฐิพันธ์ เพ็ชรตระกูล
๓. นายธนูศักดิ์ พึ่งเดช
๔. นายปรีดิ์ปราโมทย์ เลิศวรภัทร
๕. นายพลัฏฐ์ จันทรโศภิน
๖. นายวิรเดช นิธิสรกุล
๗. นายสาคร เกี่ยวข้อง
๘. นายสุรินทร์ ศรีสนิท
๙. นายแสนศักดิ์ ศิริพานิช
๑๐. นายอมร อินทรเจริญ
๑๑. นางสาวอรุณี ปริศนานันทกุล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๖ เมื่อวันพุธที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) เพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานเสนอความเห็นและสรุปประเด็นเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๑๒ คน ประกอบด้วย

๑. ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน
๒. ผู้อำนวยการองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) หรือผู้แทน
๓. อธิบดีกรมการท่องเที่ยว หรือผู้แทน
๔. รองศาสตราจารย์ธนรัตน์ แต้วัฒนา
๕. นายพิศาล คงจันทร์
๖. นางสาวมาริสา สุโกศล หนุนภักดี
๗. นายวรสิทธิ์ ผ่องคำพันธุ์
๘. นายวิทยา หวังพัฒนธน
๙. นางสาวศิริวรรณ สุกัญจนศิริ
๑๐. นายเสริมพงศ์ พูลสวัสดิ์
๑๑. นางอนุชิดา ชินศิรประภา
๑๒. นายอรุณ มีเพียร

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ตามที่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ได้มีประกาศ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๓ เรื่อง ตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) โดยให้ผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน ร่วมเป็นที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกด้วย นั้น

บัดนี้ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ มอบหมายให้ นางสาวภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่ เป็นผู้แทนผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จึงขอประกาศให้ นางสาวภัทรอนงค์ ณ เชียงใหม่ เป็นที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๘ เมื่อวันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) เพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จัดทำรายงาน เสนอความเห็น และสรุปประเด็นเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๒ คน ประกอบด้วย

๑. ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน
๒. นายสุวัชร์ โกยสมบูรณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๙ เมื่อวันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) เพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานเสนอความเห็นและสรุปประเด็นเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๕ คน ประกอบด้วย

๑. นายกริช นนทฤทธิ์
๒. นายปภพพล เติมธีรกิจ
๓. นายพิริยะ โพธิ์วิจิตร
๔. นางสาววันทนา บ่อโพธิ์
๕. นายสาธร ศรีรักษ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง เปลี่ยนแปลงตำแหน่งบุคคลในคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทาง
ในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ตามที่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ได้ออกประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก โดยแต่งตั้งให้นายกูเฮง ยาวอหะซัน และนายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ เป็นอนุกรรมาธิการ นั้น

ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๐ วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติให้นายกูเฮง ยาวอหะซัน และนายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ พ้นจากตำแหน่งอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา
และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ตามที่ คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ได้มีประกาศลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓ เรื่อง ตั้งคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก โดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๖ นั้น

ในการนี้ ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๐ วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้ง พันตำรวจเอก สถิตย์ วิชัยกุล เป็นอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๐ เมื่อวันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติแต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) เพื่อให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานทางวิชาการ ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ จัดทำรายงานเสนอความเห็นและสรุปประเด็นเรื่องต่าง ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะอนุกรรมาธิการ จำนวน ๗ คน ประกอบด้วย

๑. นางสาวจุฑามาศ ศรีสนิท
๒. นางธนิดา บุณยก้องภพ
๓. นายชายประจักร์ ศิริพันธุ์
๔. นายธนชาติ ยังประภากร
๕. พันตำรวจโท หญิง ภาวิณี เอกอภิญญา
๖. นางสาววิชุพรรณ ภูเก้าล้วน ศรีสัญญา
๗. นายอติรัตน์ ด่านภัทรวรวัฒน์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม)

ตามที่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ได้มีประกาศ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก (เพิ่มเติม) โดยให้ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน ร่วมเป็นที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออกด้วย นั้น

บัดนี้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ มอบหมายให้ นายพงศ์บุณย์ ปองทอง ตำแหน่งรองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้แทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอประกาศให้ นายพงศ์บุณย์ ปองทอง เป็นที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ประกาศคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง เปลี่ยนแปลงตำแหน่งบุคคลในคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทาง
ในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๔๒ วันพุธที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓ ที่ประชุมได้มีมติเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของบุคคลในคณะอนุกรรมาธิการ ให้นายแสนศักดิ์ ศิริพานิช พ้นจากตำแหน่งที่ปรึกษาประจำคณะอนุกรรมาธิการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมาธิการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล)
ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
สภาผู้แทนราษฎร

ภาคผนวก ค
หนังสือขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๒๖๔๑ / ๒๕๖๓
วันที่ ๖ / ๑๐ / ๖๓
กลุ่มงาน ท่องเที่ยว ดำเนินการ

ที่ สผ ๐๐๑๔/๙๘๒๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๖ ตุลาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๙๔๙๘ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๖๐ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๒ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๒๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๑๐๔๑ / ๖๕๖๔
วันที่ ๒๓ / เม.ย. / ๖๔
ส่งกลุ่มงาน ฟอ เที่ยว ตำแหน่ง

ที่ สผ ๐๐๑๔/๕๘๕๑

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๓๓๓๒ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ 1878 / 2564
วันที่ 27 / ก.ค. / 64
ส่งกลุ่มงาน ท่องเที่ยว ดำเนินการ

ที่ สผ ๐๐๑๔/๘๗๓๕

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๕๕๑๖ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ได้ทวีความรุนแรงและสภาผู้แทนราษฎรได้งดการประชุม ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) ทั้งนี้ จะได้ขออนุญาตต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ 2816/2564
วันที่ ๒๐/๓.๕/๖๔
เวลา ๒๐๗๓ น. คำเนินการ

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๑๕๒๘

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๗๙๓๗ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๒๑๐ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๙ / ม.ค. / ๖๕
ส่งกลุ่มงาน พ.อ.พ.ว. สำนักงาน

ที่ สผ ๐๐๑๔/๓๓๙

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๒๒๘ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กลายพันธุ์สายพันธุ์โอมิครอน (Omicron) ได้มีแนวโน้มการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นและสภาผู้แทนราษฎรได้งดการประชุม ดังนั้น เพื่อประโยชน์ต่อการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการ ประธานสภาผู้แทนราษฎรจึงเห็นชอบอนุญาตให้คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวได้ตามที่ร้องขอไปพลางก่อน ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙ (๒) ทั้งนี้ จะได้แจ้งต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

ที่ สผ ๐๐๑๔/๔๑๔๔

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๓๑๔๖ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กระ 3

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ 2009 / 2565
วันที่ 11 / ก.ค. / 65
ส่งกลุ่มงาน ก.ก.๓ ดำเนินการ

ที่ สผ ๐๐๑๔/ ๗๙๐๐

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๕๘๓๐ ลงวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
สำนักกรรมาธิการ ๓
รับที่ ๓๐๓๒ / ๒๕๖๕
วันที่ ๑๘ / ๑๐ / ๖๕
เรื่องกลุ่มงาน ท่องเที่ยว ดำเนินการ

ที่ สผ ๐๐๑๔/๑๒๑๕๒

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย

เรียน ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

อ้างถึง หนังสือคณะกรรมาธิการฯ ด่วนที่สุด ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๔/๘๖๙๔ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ขอขยายระยะเวลาการพิจารณาศึกษาญัตติเกี่ยวกับการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยออกไปอีก ๙๐ วัน นั้น

ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาแล้วอนุญาตให้ขยายเวลาพิจารณาศึกษาได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๖ วรรคสอง

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ ร.ต.ต.
(อาพัทธ์ สุขะนันท์)
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
โทร. ๐๒ ๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๒๑

ภาคผนวก ง
ประมวลภาพการประชุมของคณะกรรมาธิการ

ภาคผนวก ง
ประมวลภาพการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ พิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคผนวก ง
ประมวลภาพการประชุมของคณะอนุกรรมาธิการ พิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๑ (วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๒ (วันพุธที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๓ (วันพฤหัสบดีที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๔ (วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา
และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก
ครั้งที่ ๕ (วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๖ (วันพุธที่ ๗ เมษายน ๒๕๖๔)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๗ (วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๘ (วันพุธที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

ภาพการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก ครั้งที่ ๙ (วันพุธที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

ภาคผนวก จ
ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะกรรมาธิการ

ภาคผนวก จ
ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การศึกษาดูงาน
เกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยว
ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ณ จังหวัดน่าน จังหวัดแพร่ และจังหวัดลำปาง
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๒ ถึงวันอังคารที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

การศึกษาดูงาน
เกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยว
ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ณ จังหวัดหนองคาย และจังหวัดเลย
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๑๓ ถึงวันอังคารที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๓

การศึกษาดูงาน
เกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยว
ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ณ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดเชียงราย
ระหว่างวันอาทิตย์ที่ ๒๘ ถึงวันอังคารที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

การศึกษาดูงาน
เกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยว
ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ณ จังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดศรีสะเกษ
ระหว่างวันเสาร์ที่ ๑๘ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๔

SA-NGAM HEALTH CONTROL

การศึกษาดูงาน
เกี่ยวกับการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวและสภาพปัญหาการจัดการด้านการท่องเที่ยว
ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดเชียงใหม่
ระหว่างวันศุกร์ที่ ๒๐ ถึงวันจันทร์ที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕

ภาคผนวก จ
ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก

ประมวลภาพการเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อรับทราบข้อเท็จจริง และประชุมร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในพื้นที่

จังหวัดตรัง

เขาไม้แก้วพิสดาร
Amazing Khao Mai Kaew

จังหวัดพังงา

จังหวัดนครศรีธรรมราช

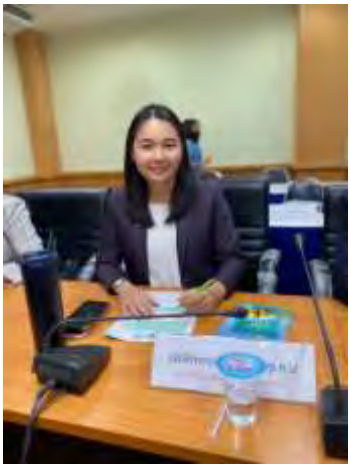

จังหวัดสงขลา

จังหวัดยะลา

ท่าอากาศยานนานาชาติเบตง

บ่อต้มไข่

จังหวัดกาญจนบุรี

จังหวัดฉะเชิงเทรา

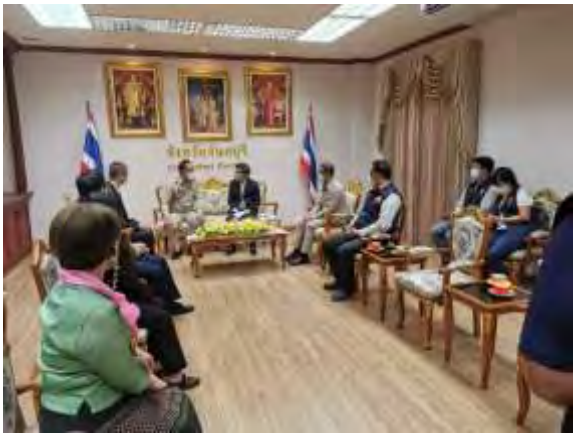

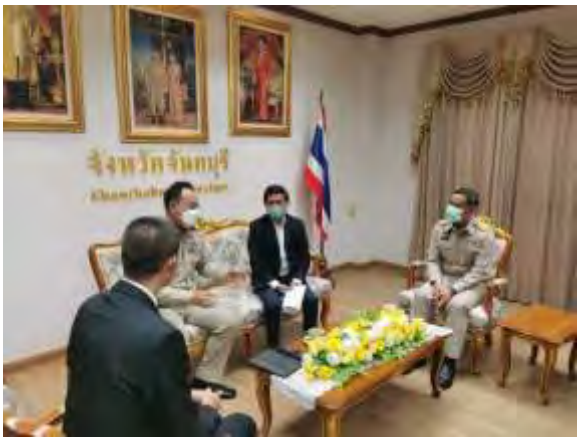

จังหวัดจันทบุรี

ภาคผนวก ฉ
รายนามผู้จัดทำ

รายนามผู้จัดทำ

๑. พันตำรวจเอก สถิตย์ วิชัยกุล	อนุกรรมาธิการฯ ภาคใต้ ภาคกลาง และภาคตะวันออก
๒. นางสาวอมตพร แสงเดช	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว
๓. นางสาวปทิตตา ธีรนนท์	วิทยากรเชี่ยวชาญ
๔. นางนันทิยา ชายเกตุ	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
๕. นางสาวชัลญกร สิงหนาท	วิทยากรชำนาญการ
๖. นายชัยบูรณ์ หนองคูน้อย	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๗. นายกัมโพช ตราชู	นิติกรชำนาญการ
๘. นางสาวกนกวรรณ จันทดิษฐ์	นิติกรชำนาญการ
๙. นางเนาวรัตน์ งามภูพันธ์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๐. นางศตมน ศิลปกันตัง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
๑๑. นางสาวนาฎลดา ตุ่นแก้ว	เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว

สำนักกรรมาธิการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่ : สำนักการพิมพ์

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญกรรมาธิการครับ (คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านกรรมาธิการสามารถสรุปได้ก่อนครับ

นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานค่ะ ดิฉันขออนุญาตท่านประธาน ขออนุญาตเพิ่มเติมผู้ชี้แจง ๑ ท่าน ท่านอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ในฐานะที่ปรึกษาประธาน

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : อนุญาตครับ

นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณค่ะ กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางสาวศิลัมพา เลิศนุวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรครวมไทยสร้างชาติ ในฐานะรองประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ที่ได้รับมอบหมายจากท่านสุรศักดิ์ พันธ์เจริญวรกุล ประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ขอเสนอรายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริมแก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ซึ่งได้พิจารณาเสร็จแล้วในภาพรวม ดังนี้

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ ได้มีมติให้ส่งญัตติที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔ ญัตติ ซึ่งประกอบด้วย ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นางสาวพิมพ์ภัทรา วิชัยกุล เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางในการจัดให้มีแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาคใต้ (นายประเสริฐพงษ์ ศรนุวัฒน์ เป็นผู้เสนอ) ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย (นายนริศ ขำนุรักษ์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ) และญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และตามอัตลักษณ์ในแต่ละพื้นที่ทั่วทุกภูมิภาค (นายจตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

แก่คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวเพื่อพิจารณาตามข้อบังคับของการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ โดยกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาศึกษาไว้ ๖๐ วัน และภายหลังคณะกรรมาธิการได้มีการขอขยายระยะเวลาพิจารณาศึกษาเพิ่มเติมอีกจำนวน ๙ ครั้ง อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Virus Corona 2019) นั้น ในการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวคณะกรรมาธิการได้ทำการพิจารณาศึกษาอย่างรอบคอบและรอบด้านในส่วนของการประชุม ซึ่งมีการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมาให้ข้อมูล การตั้งคณะอนุกรรมาธิการจำนวน ๒ คณะ ประกอบด้วย คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยมีท่านสิรินทร รามสูต เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ และคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาและแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยวภาคใต้ ภาคกลางและภาคตะวันออก โดยมีท่านนัทธี ถิ่นสาคู เป็นประธานคณะอนุกรรมาธิการ ----------

เพื่อให้การพิจารณาศึกษาครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศไทย ตลอดจนการเดินทางไปศึกษาดูงานในพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วประเทศ เพื่อรับฟังปัญหา ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาคส่วนของอุตสาหกรรมทั้งด้านการท่องเที่ยงทั้งระบบ จากผลการพิจารณาศึกษาทำให้เห็นว่าแม้การท่องเที่ยวจะสามารถสร้างรายได้หลักให้กับประเทศได้เป็นจำนวนมหาศาล และการท่องเที่ยวไทยถือเป็นหนึ่งในจุดหมายปลายทางสำคัญของนักท่องเที่ยวทั่วโลกมาตลอดหลายสิบปีที่ผ่านมา แต่หากพิจารณาในภาพรวมของภาคส่วนการท่องเที่ยวก็ยังมีปัญหาและอุปสรรคในหลายประการที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข ซึ่งรวมถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นทั่วโลกและส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวของประเทศไทยด้วย เช่น ปัญหาการระบาดของโรคติดต่อต่าง ๆ ภาวะสงคราม หรือปัญหาความถดถอยของระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น

ดังนั้นเพื่อให้ภาคส่วนการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีความยั่งยืนและมั่นคง คณะกรรมาธิการจึงได้สรุปผลปัญหา ผลการศึกษา รวมถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ อย่างรอบด้าน อาทิ ด้านบุคลากร ด้านทรัพยากร การบูรณาการหน่วยงานรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารจัดการพื้นที่และการอนุรักษ์ทรัพยากรทางการท่องเที่ยว ตลอดจนข้อสังเกตที่มีความสำคัญเพื่อเป็นกรอบแนวทางสำคัญการดำเนินการของหน่วยงานต่าง ๆ สำหรับการดำเนินการกำหนดนโยบายและมาตรการในการแก้ปัญหา ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทยต่อไป

บัดนี้ คณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาญัตติดังกล่าวสำเร็จแล้ว ตามรายงานเล่มที่แจกให้แก่ท่านสมาชิกทุกท่าน จึงขอเสนอรายงานพร้อมกับข้อสังเกตเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเห็นชอบ และเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อดำเนินการตามที่เห็นสมควรต่อไปค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ สมาชิกที่เสนอชื่อมาอภิปราย ๓ ท่าน ท่านผู้ใดจะอภิปรายกรุณาส่งชื่อมานะครับ เพราะเดี๋ยวสมาชิกจะตำหนิผม มีสมาชิกมาเตือนบ่อยว่าไม่อยากให้มีแถม ก็คือจบแล้วไม่อยากให้มีแถม ขอเชิญคุณนิติพล ผิวเหมาะ คุณอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม นางวลัยพร รัตนเศรษฐ ขอเชิญคุณนิติพลครับ

นายนิติพล ผิวเหมาะ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นิติพล ผิวเหมาะ แบบบัญชีรายชื่อ เครือข่ายสิ่งแวดล้อม จากพรรคก้าวไกลครับ ต่อรายงานของการพิจารณาญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ในรายงานฉบับนี้ ผมก็ได้อ่านทำความเข้าใจแล้วก็เห็นด้วย ไม่ได้มีข้อขัดแย้งหรือว่าเห็นค้านในส่วนของตัวเล่มรายงาน เพียงแต่ว่ามีประเด็นคำถามที่อยากจะซักถามทางกรรมาธิการเล็กน้อย ในส่วนที่ผมเห็นด้วยก็คือว่า ในช่วงโควิด-๑๙ (COVID-19) มันเป็นการดิสรัปต์ (Disrupt) มันเป็นการเปลี่ยนแปลงการท่องเที่ยวของประเทศไทย แล้วก็หลาย ๆ ประเทศทั่วโลกไปอย่างชนิดที่ว่าเราไม่เคยประสบมาก่อน ซึ่งตรงนี้ผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง แล้วก็จากเล่มรายงานก็ได้มีการบอกว่าตอนนี้นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพ เรื่องสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยในการป้องกันโรคติดต่อ ซึ่งเป็นประเด็นที่ทุกประเทศ ผมว่าไม่ใช่แค่ประเทศไทยให้ความสำคัญกับประเด็นนี้เป็นอย่างยิ่ง เพียงแต่ว่าผมก็มีความจำเป็นที่อยากจะถามไปทางกรรมาธิการ ถามแทนพี่น้องประชาชนในส่วนของภาคเหนือตอนบน ไล่มาตั้งแต่แม่ฮ่องสอน เชียงราย เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน พะเยา เหตุผลที่ผมยกกลุ่ม ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบนขึ้นมาสอบถามกับทางกรรมาธิการ ด้วยเหตุว่ามีลักษณะปัญหาที่ใกล้เคียงกัน แล้วก็ยังหาทางออกกันอยู่หรือว่าจะหาวิธีการแก้ไขอย่างไร ก็ต้องไล่เรียงไปแบบนี้นะครับท่านประธาน ก็เป็นในส่วนของคำถามแรก เกี่ยวกับเรื่องด้านสุขภาพ แล้วก็ด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่งท่านก็บอกมาในรายงานนี้เองว่าเป็นประเด็นที่นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญ ในส่วนของพี่น้องใน ๘ จังหวัดภาคเหนือตอนบนของเราตอนนี้สิ่งที่ประสบพบเจอหนัก ๆ เลยก็คือเรื่องพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) ----------

ผมก็คงไม่อภิปรายไปถึงกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน้าที่หลักในการแก้ไขพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) แล้วก็ปล่อยทิ้งหมางเมินกับพี่น้องไป แต่ว่าแน่นอนการท่องเที่ยวมันเป็นส่วนของปลายของปัญหาที่จะต้องเจอแล้ว แต่ทีนี้เราจะรับมือกับมันอย่างไรนะครับ ปัญหาก็คือว่าในช่วงนี้ของภาคเหนือตอนบนมันคือช่วงไฮซีซัน (High Season) อากาศกำลังสบาย ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างชาติก็เดินทางไปเที่ยวกันที่ภาคเหนือกันเยอะแยะเต็มไปหมดเลย ทุกวันนี้ผมจะกลับบ้านทีต้องรีบจองตั๋ว นักท่องเที่ยวเต็มลำ ปัญหาก็คือว่าในช่วงไฮซีซัน (High Season) ผู้ประกอบธุรกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหารไปจนกระทั่งระดับโรงแรมต่าง ๆ เขาสูญเสียรายได้นะครับ แทนที่เขาควรจะได้ในปกติจากการที่ไม่ต้องเกิดหมอกควันเหมือนในอดีต แต่ผมอ่านดูจากในเล่มรายงานแล้วก็ยังไม่เจอในส่วนของรายละเอียดว่าเราจะมีมาตรการในการให้ค่าชดเชยต่าง ๆ ให้กับผู้ประกอบการที่สูญเสียรายได้ในช่วงไฮซีซัน (High Season) แต่ต้องประสบพบเจอกับปัญหาเรื่องพีเอ็ม ๒.๕ (PM2.5) อย่างไร ในขณะเดียวกันเรามองไปถึงการเปลี่ยนรูปแบบในการหากินยกตัวอย่างเช่น การเปลี่ยนจากภาคเกษตรกรรมไปเป็นการท่องเที่ยว หลักเกณฑ์ ระเบียบอะไรต่าง ๆ เยอะแยะมากมายเต็มไปหมดเลยครับ ในรายงานเล่มนี้ก็ได้พูดถึงเกี่ยวกับเรื่องการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจโรงแรม ซึ่งผมก็เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ผมไม่ได้ห่วงหรอกในธุรกิจขนาดใหญ่เขาสามารถบริหารจัดการได้ แต่ในส่วนของเกษตรกรที่เขาประกอบอาชีพเกษตรกรรม แล้วเขาเปลี่ยนไปธุรกิจในการท่องเที่ยวเพราะเขาเห็นแล้วว่ามันสามารถทำรายได้ให้กับเขามากขึ้น ในขณะเดียวกันเขาไม่ต้องมีความเสี่ยงเกี่ยวกับสารพิษต่าง ๆ ที่เขาต้องใช้นะครับ ตรงนี้ยังไม่เจอรายละเอียดจริง ๆ ก็ขอความชัดเจนในส่วนตรงนี้ด้วย

ในประเด็นสำคัญถัดไปครับ ก็คือเรื่องความปลอดภัย ความปลอดภัยในการป้องกันโรคติดต่อ ตรงนี้ผมคิดว่าน่าจะเป็นส่วนที่ตกหล่นไป แต่ว่าถ้าท่านกรรมาธิการจะชี้แจงกับผมได้ก็จะเป็นพระคุณเป็นอย่างยิ่ง เราต้องมองถึงว่าโรคติดต่อมันไม่ได้มีเฉพาะจากคนสู่คน แต่เราต้องมองไปถึงว่ามันมีโรคติดต่อที่จากสัตว์สู่สัตว์ด้วยเช่นกัน ที่ผมถามแบบนี้ ก็อย่างที่ลำปางก็มีรถม้า ถึงแม้ว่าโดยส่วนตัวผมจะไม่เคยนั่งรถม้า แต่ว่าผมเป็นห่วงสวัสดิภาพของสัตว์นะครับ เรามีโรคระบาดก็คือโรคกาฬโรคแอฟริกาในม้า เกิดขึ้นในประเทศไทยนะครับ แล้วก็ส่งผลให้ม้าเสียชีวิต เจ็บป่วยล้มตายเป็นจำนวนมากเลยนะครับ มาตรการตรงนี้ยังมองไม่เห็น ในขณะเดียวกันโรคติดต่อที่จากสัตว์สู่สัตว์ ไม่มีใคร

การันตี (Guarantee) ว่ามันจะไม่ติดมาถึงคนหรือเปล่า ตัวอย่างก็มีอยู่แล้วนะครับ เช่น อหิวาต์แอฟริกาในหมู แล้วก็เล็ดลอดเข้ามาในโซน (Zone) ภาคเหนือนี่แหละ ในขณะเดียวกันที่หนัก ๆ เลยก็คือลัมปี สกิน ซึ่งผมก็อภิปรายในสภาไปเยอะมากแล้ว เหมือนกันเกี่ยวกับเรื่องลัมปี สกิน เรื่องโรคติดต่อ เรื่องความปลอดภัย เกี่ยวกับโรคติดต่อแบบนี้ยังไม่เจอในรายงานเล่มนี้ อาจจะต้องขอทางกรรมาธิการช่วยอธิบายเพิ่มเติมสักเล็กน้อย ขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ คุณอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย หัวใจคือประชาชน รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย โดยคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร จากดูรายละเอียดแล้ว ก็จะมียุทธศาสตร์แต่ละภาค แล้วก็รายงานเขียนชื่อจังหวัด แล้วก็เน้นหนักจังหวัดที่มีการท่องเที่ยวอย่างมาก ยกตัวอย่างเช่น ภูเก็ต พัทยา หรือหาดใหญ่ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ผมไม่เห็นเขียนเลยว่าจังหวัดเล็ก ๆ จังหวัดที่มีวัตถุโบราณสำคัญต่าง ๆ ----------

ยกตัวอย่างเช่น จังหวัดลพบุรีมีวังนารายณ์คู่บ้าน มีศาลพระกาฬคู่เมือง มีปรางค์สามยอด ลือเลื่อง เมืองแห่งดินสอพอง มีการท่องเที่ยวเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ต้องเรียนว่าจังหวัดลพบุรีเป็นจังหวัดประวัติศาสตร์ แต่ไม่มีบันทึกรายงานเลยว่าวังพระนารายณ์ จังหวัดลพบุรีเป็นเมืองหลวงแห่งที่ ๒ ในสมัยกรุงศรีอยุธยา และมีพระมหากษัตริย์เป็นมหาราชเสด็จชลมารคทางน้ำมาตลอด อุโมงค์จากในวังพระนารายณ์ไปสู่จุดต่าง ๆ โดยอุโมงค์หนีลี้ภัยสงคราม ดินสอพองที่สุกที่สามารถไปทำประโยชน์เชิงความสวยความงาม ดินสอพองเป็นดินสอพองที่สุกและมีในจังหวัดลพบุรีจังหวัดเดียว ท่านประธานท่านทราบไหมครับปรากฏจังหวัดลพบุรีนั้นเราไม่ต้องใช้เครื่องสำอาง ไม่ต้องไปซื้อ เพราะเครื่องสำอางจะใช้เคมีผสมมาด้วย เอาดินสอพองผสมกับมะเฟืองไปทาครอบหน้าตาก็จะสวยงาม จะเห็นว่าจังหวัดลพบุรีมีนางสาวไทยคนแรกคือจังหวัดลพบุรี อยู่ที่ตำบลบางลี่ อำเภอท่าวุ้ง เพราะดินสอพองเป็นดินสอพองที่ทำให้สวยงามโดยธรรมชาติ แต่อย่างไรก็ตามประปาแห่งแรกของประเทศไทยก็มีสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชอยู่ที่จังหวัดลพบุรี การท่องเที่ยวจังหวัดลพบุรีเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์สร้างสมัยรัชกาลที่ ๙ มีอ่างเก็บน้ำที่ใหญ่เหมือนทะเลอีกส่วนหนึ่งเป็นภูเขาลำเนาไพร มีรถไฟ หากจะผ่านไปที่ภาคอีสานคือจังหวัดอุดรธานี จังหวัดหนองคาย ก็จะผ่านเขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ พูดง่าย ๆ ว่ารถไฟเราลอยน้ำได้ มีการท่องเที่ยวดอกทานตะวันที่สวยงาม ผมไม่เห็นมีรายละเอียดเลย ที่เขียนในรายงานมาทั้งหมดมีแต่เอ่ยชื่อจังหวัด ๑ จังหวัด ๒ ภาคเหนือกี่จังหวัด ภาคเหนือตอนบน ตอนล่าง ไม่มีรายละเอียดที่ว่าสามารถจะไปส่งเสริมการท่องเที่ยวได้ ดังนั้นผมดูจากงบประมาณในการท่องเที่ยวนั้นก็จะไปใส่จังหวัดใหญ่ ๆ อันนี้ผมคิดว่าไม่ประสบความสำเร็จ อันนี้ผมยังไม่เห็นด้วย ในขณะเดียวกันรัฐบาลบอกว่าจะให้พี่น้องต่างประเทศ เช่นประเทศจีนจะมาเที่ยวเมืองไทยจะส่งเสริม ฉีดวัคซีน สมัยก่อนผมไม่ทราบว่าซื้อโดส (Dose) ละกี่พันบาท แต่วันนี้ปรากฏว่าบอกว่า ๓ โดส (Dose) ๒๐๐ บาท เพราะฉะนั้นจะฉีดให้ฟรี อันนี้คิดว่าจะเป็นการท่องเที่ยวเอาเงินต่างประเทศเข้ามา ถามว่าประเทศจีนเวลามาเขาเอาคนมาลงทุนอยู่ในประเทศไทยไม่ว่าโรงแรม ไม่ว่าอาหาร เวลาเข้ามาเที่ยวนี่เงินไม่สามารถจะผ่านเข้าคนไทยเลย ก็กลับไปสู่เขาอีก ไม่ว่าโรงแรมเขามาสร้างไว้ ร้านอาหารก็มาสร้างไว้ เขาส่งเสริมมาอย่างไร โรงแรมทุกอย่างนี่เป็นเงินกลับประเทศจีนหมดเลย นี่หรือการท่องเที่ยว ไหนว่าทำเงิน เอาว่าทรัพยากรของประเทศไทยให้คนอื่นมาหาความสุข แต่เงินเขากลับไปประเทศเขา ผมไม่เห็น

มีวิธีการใด ๆ เลยว่าจะให้ต่างประเทศมาเที่ยวประเทศไทยและเม็ดเงินจะตกกับในประเทศไทย ประเทศไทยเป็นประเทศที่ลงทุน สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ก็ดี สถานที่เที่ยวก็ดี แต่ปรากฏเงินรายได้ไม่กลับตกประเทศไทย ผมไม่เห็นเขียนอยู่ในรายงานการประชุมเลย ผมก็ชักจะไม่ค่อยเห็นด้วยแล้วนี่ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปคุณวลัยพร รัตนเศรษฐ ครับ

นางวลัยพร รัตนเศรษฐ (แบบบัญชีรายชื่อ) : เรียนท่านประธานที่เคารพค่ะ ดิฉัน วลัยพร รัตนเศรษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคพลังประชารัฐ ขออนุญาตที่จะอภิปรายผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ที่จริงแล้วก็เห็นด้วยกับผลการศึกษาของคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวในเรื่องที่ท่านนำเสนอในรายงานในครั้งนี้ แต่ก็มีข้อสังเกต แล้วก็ข้อเสนอแนะค่ะ

ในประเด็นแรก ก็คือเรื่องของการนำเสนอของผลการศึกษาเรื่องการท่องเที่ยว ในสถานการณ์ท่องเที่ยวของประเทศไทยก็ดี หรือว่าเรื่องพื้นที่ศึกษา แอเรีย สตัดดี (Area study) ต่าง ๆ ในเรื่องของการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะแบ่งแบบเป็นภาคต่าง ๆ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง หรือว่ากลุ่มจังหวัด ๑๘ กลุ่มจังหวัด หรือว่าจังหวัดท่องเที่ยวบางจังหวัดที่นำเสนอมา แล้วก็เป็นเรื่องของนโยบายท่องเที่ยว เรื่องของท่องเที่ยวทางน้ำ ทางทะเล แล้วก็ธุรกิจท่องเที่ยวของสเตกโฮลเดอร์ (Stakeholder) หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการนำเสนอ ซึ่งผลการศึกษานี้ก็นำเสนอเรื่องของปัญหา แล้วก็ความเห็นในเรื่องของข้อเสนอแนะในการที่จะแก้ไขปัญหาเหล่านั้น ซึ่งข้อเสนอในเรื่องของการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ

จะเป็นการแก้ไขปัญหาในเรื่องของเชิงปฏิบัติการ เป็นโอเปอเรชัน (Operation) เป็นส่วนใหญ่ในระดับของพื้นที่หรือในระดับของบางเรื่องหรือบางประเด็น ทีนี้ก็เลยมีข้อสังเกตแล้วก็เป็นข้อเสนอให้กับทางท่านคณะกรรมาธิการทุกท่านด้วยว่า

ในประเด็นที่ ๑ ก็คือที่จริงแล้วก็อยากเห็นว่ามีข้อเสนอในเชิงนโยบายของการท่องเที่ยวของประเทศไทยอย่างไรบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงของสภาวะปกติ เราสามารถที่จะดำเนินการกิจกรรมทางด้านการท่องเที่ยวได้ทุกแบบทุกด้าน แล้วก็นำรายได้เข้าประเทศ ผู้คนมีรายได้มีอาชีพเยอะมาก แต่ว่าในช่วงที่มีสภาวะวิกฤติ เราก็ทราบดีแล้วว่าในช่วงโควิด (COVID) ๓ ปีที่ผ่านมา ธุรกิจท่องเที่ยวทั้งหมดเป็นเซกเตอร์ (Sector) ใหญ่มากเลยที่มีผู้คนตกงานแล้วก็ผู้คนที่ไม่สามารถดำเนินกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจได้เลย อันนี้ก็คือเรื่องของในสภาวะวิกฤตินี้เราไม่เห็นว่าข้อเสนอเชิงนโยบายมีอะไรบ้าง แล้วการเกิดโควิด (COVID) ก็คงไม่ได้เกิดครั้งเดียวที่เป็นไครซิส (Crisis) หรือเป็นวิกฤติของประเทศในเรื่องกระทบกับการท่องเที่ยว แต่ว่าก็คงมีวิกฤติอื่น ๆ อย่างยกกรณีเช่น ก็ไม่ได้พูดว่าจะเกิดขึ้นนะคะ อย่างกรณีตุรกีที่เขาเกิดขึ้น หรือว่าอาจจะเป็นเรื่องของอุบัติเหตุทางน้ำ ทางทะเลหรืออะไรก็แล้วแต่ที่เป็นวิกฤติได้ ดังนั้นสถานการณ์การท่องเที่ยวของเราเรื่องที่ดีมันไม่มีปัญหา แต่เวลาที่มันวิกฤติมันสาหัสหนัก เพราะว่าเรามีรายได้จากการท่องเที่ยว ๑ ใน ๓ ของประเทศอยู่แล้วในภาคบริการ อันนี้ก็เลยอยากคิดว่าถ้าเป็นไปได้ข้อเสนอเชิงนโยบาย แผนรับมือต่าง ๆ ของไครซิส (Crisis) แบบนี้จะทำให้มีแผนรับมือและสามารถจัดการกับสิ่งที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตได้ สิ่งที่มันไม่เกิดก็ไม่ได้หมายความว่าจะไม่เกิด เรามีแผนรับมือเอาไว้ อันนี้อยากได้ข้อเสนอเชิงนโยบายนะคะ

ประเด็นที่ ๒ ก็คือเรื่องของทิศทางการท่องเที่ยวไทยค่ะ ในเรื่องของวิชัน (Vision) ว่าการท่องเที่ยวไทยต่อไปจะต้องเป็นอย่างไร เพราะว่าเรามุ่งแก้ปัญหาภายในในเรื่องของโอเปอเรชัน (Operation) เป็นการศึกษาอันนี้ก็จริง แต่เราไม่เห็นว่าถ้าแก้ไขปัญหาแล้วผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวไทยจะเป็นอย่างไร อันนี้ก็อยากที่จะให้เติมนะคะ เพราะที่จริงแล้วก็มีอยู่ค่อนข้างมากทีเดียว แล้วในเรื่องของมิติการท่องเที่ยวแบบปัจจุบันมันเป็นเรื่องของการท่องเที่ยวในลักษณะของหลายมิติ มีการซ้อนนะคะ ใช้ทั้งเรื่องของศักยภาพเชิงพื้นที่ เป็นเรื่องของกายภาพ อย่างเช่น ทางทะเล ภูเขา น้ำอะไร ป่าไม้ว่าไป อันนี้เป็นเรื่องของกายภาพ แต่มันยังมีมิติอื่นเรื่องของวัฒนธรรม เรื่องของมิติเกี่ยวกับ

การที่เราต้องใช้การพัฒนาที่ยั่งยืนมา เอสดีจี (SDJ) หรือเรื่องของกรีน (Green) เรื่องของคัลเจอรัล ทัวริซึม (Cultural tourism) ด้วย เรื่องของวัฒนธรรม เรื่องของการที่เราใช้การแพทย์สมุนไพร เวลล์เนสส์ เอดับเบิลยูซี (Wellness AWC) เรื่องต่าง ๆ เรื่องอาหาร เรื่องอะไร คืออยากให้เติมเรื่องนี้ที่มันเป็นศักยภาพแล้วมันก็เป็นทั้งอัตลักษณ์แล้วก็เป็นซอฟต์พาวเวอร์ (Soft power) ให้กับการท่องเที่ยวไทยด้วย อันนี้มันเป็นมิติเชิงวิชัน (Vision) ที่คิดว่าอยากจะนำเสนอเป็นข้อเสนอแนะค่ะ

แล้วเรื่องสุดท้ายที่อยากนำเสนอก็คือเรื่องของการเตรียมสเตกโฮลเดอร์ (Stakeholder) ในเรื่องของธุรกิจท่องเที่ยวภาครวมทั้งหมดเลยว่าเขาจะรองรับกับโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทยต่อไปอย่างไรบ้าง เช่น ยกตัวอย่างระบบรางที่เกิดขึ้นทั้งประเทศไทยที่เป็นผลงานของรัฐบาลชุดนี้ ที่เป็นระบบรางทั้งหมดเลย แล้วสิ่งที่เป็นองคาพยพที่จะเกิดกับระบบรางทั้งหมด ตั้งแต่เรื่องของรางคู่ เรื่องของรถไฟความเร็วสูง ธุรกิจกิจกรรม ธุรกิจท่องเที่ยวหรือว่าธุรกิจการค้า มันจะเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของการท่องเที่ยวด้วย อันนี้มันก็ต้องมีแผนรับรองรับมือเอาไว้ด้วยว่าเมื่อโครงสร้างพื้นฐานทั้งประเทศไทยและเชื่อมต่อคอร์ริดอร์ (Corridor) ในประเทศเพื่อนบ้านทั้งหมดนะคะ เหนือ ใต้ แล้วก็ซ้าย ขวา ต่อไปที่เป็นทางด้านไปทางซ้ายเบงกอล (Bengal) ทั้งหมดด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เราจะต้องรองรับเอาไว้เพื่อการท่องเที่ยวในอนาคตนะคะ อันนี้ก็คิดว่ามันเป็นเรื่องของเชิงนโยบายทั้งหมดเป็นข้อเสนอแนะแล้วก็เป็นข้อสังเกตค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คุณอำนาจ วิลาวัลย์ ครับ

นายอำนาจ วิลาวัลย์ (ปราจีนบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผม อำนาจ วิลาวัลย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี ผมขออภิปรายรายงานพิจารณาเรื่องการท่องเที่ยวของสภาผู้แทนราษฎร อยากเสนอแนะเรื่องเกี่ยวกับการอนุรักษ์การท่องเที่ยวในเชิงอนุรักษ์ อย่างเช่นประเพณีต่าง ๆ ประเพณีแห่พระทางน้ำ ประเพณีแข่งเรือ ประเพณีบุญบั้งไฟ การจุดบั้งไฟพวกนี้ อยากให้ทางรัฐบาลเข้าไปช่วยดูแลสนับสนุนเรื่องงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ----------

เพราะว่าในการจัดประเพณีแต่ละครั้งช่วงนี้จะดึงคนมาท่องเที่ยว คนในจังหวัดใกล้เคียงและคนในจังหวัดของเจ้าของงานเองด้วยเข้ามาท่องเที่ยวได้เป็นจำนวนมาก แต่ว่าการจัดงานต่าง ๆ เหล่านี้มันขาดงบประมาณที่ลงไปสนับสนุนแล้วก็มีระเบียบที่จะต้องให้ไปขอมากมาย อย่างเช่นการแข่งเรือ สมัยนี้จะจัดการแข่งเรือ สมัยก่อนเราขอแค่อำเภอ แต่ตอนนี้จะต้องขออำเภอแล้วต้องไปขอกรมเจ้าท่าด้วยในการจัดการแข่งเรือก็เป็นการที่ยุ่งยาก บางครั้งเอกชนอยากจะจัดเพื่อสนับสนุนงาน มีงานวัด งานประเพณีของวัด งานประจำปี อยากจะจัดแข่งเรือเพื่อช่วยทางวัดให้ได้มีคนมาท่องเที่ยว มีคนมาทำบุญ แต่ก็ติดปัญหาว่าจะจัดแข่งเรือให้กับวัดก็ต้องไปขอกรมเจ้าท่า ซึ่งกรมเจ้าท่าก็มีไม่ทุกจังหวัด จะมีในเฉพาะบางจังหวัด การเดินทางที่จะไปขอก็ยุ่งยาก จึงอยากให้ทางการท่องเที่ยวได้ช่วยดูแล แล้วก็ช่วยจัดระเบียบว่าเราจะจัดงานต่าง ๆ ประเพณีต่าง ๆ อย่างนี้ให้มันสะดวกสบายยิ่งขึ้น ง่ายยิ่งขึ้น ไม่ต้องซับซ้อน อย่างประเพณีบุญบั้งไฟอย่างนี้ การจุดบั้งไฟที่จังหวัดปราจีนบุรีจะมีงานประเพณีบุญบั้งไฟปีละ ๑ ครั้ง สมัยก่อนตอนผมเด็ก ๆ ผมจำได้ว่าประเพณีนี้เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่มาก มีคนไปเที่ยวนับหมื่นนับแสนคนในจังหวัด แต่ว่านับวันเนื่องจากระเบียบข้อบังคับที่มันยุ่งยากมากมาย แล้วก็การจัดบุญบั้งไฟนี้ เรื่องคนที่จะมาลงทุนในการจัดงาน คนที่จะเอาบั้งไฟมาจุดก็เริ่มลดน้อยถอยลงไป เพราะว่าติดกับระเบียบข้อบังคับที่จะต้องไปขออนุญาตตรงโน้นตรงนี้หลายขั้นตอน ก็เลยทำให้คนที่จัดงานก็รู้สึกว่ามันไม่สะดวกสบายก็ท้อ ไม่อยากจะลงทุน ก็ทำให้ประเพณีนี้จากคนเป็นหมื่นตอนนี้ลดเหลือคนหลักพันหรือหลักร้อยเองนะครับ ก็เลยอยากให้ทางการท่องเที่ยวได้ลงไปดูแล แล้วก็จัดสรรงบประมาณลงไปช่วยท้องถิ่น แล้วก็ช่วยดูแลในเรื่องของการจัดงานระเบียบขั้นตอนที่ง่ายขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ ถ้าเป็นสมัยก่อนผมไปเดินผู้คนมากมายจริง ๆ สร้างเม็ดเงินให้กับจังหวัดปีละหลาย ๆ ล้านบาทในการท่องเที่ยว แต่ตอนนี้รู้สึกว่าประเพณีบุญบั้งไฟที่เราเคยยิ่งใหญ่ในจังหวัดปราจีนบุรีนับวันก็เริ่มลดน้อยถอยลง ประเพณีแห่พระทางน้ำวัดที่อยู่ริมน้ำในจังหวัดปราจีนบุรีก็จะมีประเพณีแห่พระทางน้ำเป็นประเพณีที่สวยงาม พอดีผมมีภาพประเพณีนี้แต่ผมเอามาไม่ทัน เพราะไม่นึกว่าคณะกรรมาธิการจะได้เข้าในวันนี้ คาดไม่ถึงก็เลยไม่ได้เอาภาพมานำเสนอกับทางสภา แต่เป็นประเพณีที่สวยงาม แล้วก็เป็นประเพณีที่น่าอนุรักษ์อย่างมาก จึงอยากให้ประเพณีนี้อยู่คู่กับจังหวัดปราจีนบุรีต่อไป จึงอยากให้ทางการท่องเที่ยวได้ลงไปดูแลช่วยจัดสรรงบประมาณ ช่วยลงไปอำนวยความสะดวก แล้วก็

ช่วยรณรงค์ประชาสัมพันธ์ในการสื่อต่าง ๆ ของท่องเที่ยว เพื่อให้คนได้มาท่องเที่ยวกันเยอะ ๆ ต้องขอกราบขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : อีกท่านหนึ่งนะครับ ท่านคำพอง เทพาคำ วาระที่ ๗ รอหน่อยนะครับ ผมเห็นใจครับ เชิญคุณคำพองครับ

นายคำพอง เทพาคำ (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม คำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล ผมคงใช้เวลาไม่นาน ก็เห็นด้วยกับรายงานฉบับนี้ แต่สิ่งที่ผมอยากจะขอเพิ่มเติมตั้งข้อสังเกตก็คือเรื่องของการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน การท่องเที่ยวท้องถิ่น ----------

เพราะผลการศึกษาในรายงานฉบับนี้ก็พูดถึงเพียงเล็กน้อย เพียงแต่พูดถึงเรื่องของปัญหาอุปสรรคว่าไม่ได้รับการสนับสนุนหรือว่ารับการส่งเสริมจากภาครัฐเท่าที่ควรเท่านั้นนะครับ แต่ว่าสิ่งที่อยากจะให้เห็นก็คือว่า ฝากทางท่านกรรมาธิการ ถ้าเพิ่มเติมได้ก็คิดว่าให้สามารถที่จะรู้ลึกลงไปถึงเรื่องของแต่ละพื้นที่ แต่ละชุมชน เพราะว่าแต่ละชุมชนก็จะมีวัฒนธรรม มีประเพณี มีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองอย่างเป็นตัวเป็นตนนะครับ ไม่ว่าจะเรื่องของชาติพันธุ์ชนเผ่าอะไรก็แล้วแต่ซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งก็มีวัฒนธรรมประเพณี มีการอยู่ การกิน มีอาหารการกินที่แผกแตกต่างกันไป ผมเคยฟังจากพี่น้องที่ซะซอม จังหวัดอุบลราชธานี ผ้าขาวม้าผ้ามัดย้อมถ้าขายอยู่ในชุมชนก็อยู่ราคาประมาณสัก ๒๐๐-๓๐๐ บาท ถึง ๕๐๐ บาท แต่พอไปจัดแสดงอยู่ที่ต่างประเทศ อยู่ที่อังกฤษนี่ราคาไปตกเป็น ๒๐,๐๐๐ กว่าบาทอะไรประมาณนี้ ก็น่าที่จะได้มีการพัฒนายกระดับให้โอทอป (OTOP) เหล่านี้ สินค้าชุมชนเหล่านี้ อยู่ในเรื่องของการท่องเที่ยวด้วย นิดหนึ่งครับก็คือในช่วงที่ผ่านมาเป็นช่วงโควิด (COVID) การท่องเที่ยวก็ซบเซา สิ่งที่อยากจะเห็นก็คือว่าเรื่องของการฟื้นฟูของแหล่งท่องเที่ยวมีการฟื้นฟู มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่จากการทำการศึกษาของกรรมาธิการ มองเห็นการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่หรือไม่ว่าแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ อย่างเที่ยวที่แล้วผมมีโอกาสไปที่ทางฝั่งอันดามันก็เห็นก่อนหน้านี้นะครับ หลายเดือนแล้ว ก็เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวมีการฟื้นตัวสวยงามกลับคืนมา แต่หลังจากนี้เราจะมีแผนอย่างไรในการเตรียมที่จะให้การท่องเที่ยวกับการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวของเรายังอุดมสมบูรณ์สวยงามเหมือนในช่วงที่การท่องเที่ยวซบเซา แต่ว่าโอกาสการฟื้นตัวของแหล่งท่องเที่ยวกลับคืนมา ก็มีประมาณนี้ครับท่านประธาน ขอบคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ท่านกรรมาธิการมีอะไรจะชี้แจงเพิ่มเติมเชิญนะครับ

นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายอนุสรณ์ ไกรวัตนุสสรณ์ ที่ปรึกษาประธานคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว ขออนุญาตตอบคำถามรวมของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติว่าในเรื่องของมาตรฐานความปลอดภัยนั้น ในสถานประกอบการการท่องเที่ยวได้มีการออกเนื่องจากวิกฤติโควิด (COVID) ก็ได้มีมาตรฐานที่ชื่อว่าซา (SHA) ทำให้ความปลอดภัยของผู้เข้ามารับการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นร้านอาหาร โรงแรมก็จะดีขึ้น แล้วก็มีมากขึ้นไปอีก เขาเรียกว่า

ชาพลัส (SHA Plus) ก็คือปลอดภัยมากยิ่งขึ้น ในส่วนของจังหวัดลพบุรีในหน้า ๕๘ ในรายงานมีอยู่แล้วว่าเราส่งเสริมการท่องเที่ยว ไม่ว่าเรื่องประวัติศาสตร์ เรื่องของพระนารายณ์ราชนิเวศน์ บ้านเจ้าพระยาวิชาเยนทร์ ในตรงนั้นได้มีการเขียนถึงจังหวัดลพบุรี ก็ต้องขอขอบพระคุณท่านด้วยที่ให้มาเป็นข้อมูล ในส่วนของนโยบายที่เราได้พูดกันก็คือ จริง ๆ แล้วในช่วงวิกฤติโควิด (COVID) มันได้เกิดเหตุการณ์ขึ้น ทำให้วิกฤติเป็นโอกาส เกิดเราเที่ยวด้วยกัน เกิดหลายสิ่งหลายอย่าง แต่ตรงนี้ในเรื่องของการท่องเที่ยว ช่วงโควิด (COVID) ทุกอย่างดีขึ้น แต่ปัจจุบันเราต้องมาช่วยกันดูต่อไปว่าเราจะรักษาความดีก่อนโควิด (COVID) กับหลังที่คนกลับมาเที่ยวเยอะขึ้นให้มันอยู่ต่ออย่างไร ก็ต้องใช้ความร่วมมือด้วยกัน ซึ่งในรายงานนั้นก็ได้มีข้อเสนอแนะไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ข้อสังเกตให้หน่วยงานต่าง ๆ ไปช่วยกันดู ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวทางน้ำ การบูรณาการต่าง ๆ การขาดแคลนแรงงานด้านการท่องเที่ยว และการขาดแคลนเรื่องของทุน และหลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่าง ปัญหาต่าง ๆ นั้นทางคณะกรรมาธิการได้พยายามศึกษาแล้วออกมาเป็นรายงานในฉบับนี้ ก็ต้องขอขอบพระคุณทุกท่านครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : ท่านประธานครับ ผม อุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย ที่ผมได้ให้ข้อท้วงติงเกี่ยวกับกรณีที่นักท่องเที่ยวประเทศจีนที่เข้ามาประเทศไทย ถามว่าท่านจะแก้ไขปัญหาอย่างไร และทำอย่างไรที่เข้ามาประเทศไทยแล้ว ----------

เม็ดเงินที่เขามาเที่ยวจะตกอยู่กับคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลาเราไปต่างประเทศ เช่น ไปประเทศจีนเขาก็บังคับว่าเราจะต้องไปทำอย่างนั้นทำอย่างนี้ เป็นรายได้ที่เข้ากลับประเทศเขา แต่ของประเทศไทยเรานั้นไม่ได้มีบังคับเลยว่าเมื่อมาแล้วแน่นอนที่สุดครับ เขามาลงทุนไว้ก่อนล่วงหน้า เขามาเขาก็หมุนเวียน เขาเรียกครบวงจรของเขา เท่ากับใช้สถานที่ของประเทศไทยพักผ่อนเที่ยวทั้งหมด ตรงนี้ถามว่าเราจะหาทางแก้ไขอย่างไรที่คนไทยจะได้มีความสุขบ้าง ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ท่านสมาชิกทั้งหมดที่ได้อภิปรายไม่มีผู้ใดคัดค้านนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ถ้าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นก็ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับรายงานของกรรมาธิการชุดนี้นะครับ ขอใช้ข้อบังคับข้อ ๘๘ ว่าที่ประชุมเห็นชอบกับรายงานการประชุม สำหรับข้อสังเกตของกรรมาธิการนั้นได้รายงานไปแล้ว โดยที่ข้อสังเกตนั้นถ้าเห็นด้วยกับข้อสังเกต ไม่มีการอภิปรายนะครับ ดังนั้นผมขอถือโอกาสนี้เรียนว่าถ้าที่ประชุมไม่เห็นเป็นอย่างอื่น แล้วไม่คัดค้านข้อสังเกตก็ขออนุญาตใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ คือที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของกรรมาธิการขอบคุณกรรมาธิการนะครับ กรรมาธิการชุดนี้ถือว่าได้ใช้งบประมาณน้อย ๑๖๘,๐๐๐ บาท ก็ยินดีด้วยครับ ชุดที่แล้วของท่านกิตติกรนั้นใช้ไป ๕๔๑,๐๐๐ บาท ให้พวกเราได้รับทราบเพราะบางชุดได้ใช้ไป ๒ ล้านบาท ๓ ล้านบาทก็มีครับ

๔.๗ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ซึ่งคณะกรรมาธิการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขที่รับ ๖๘๖/๒๕๖๖
รับที่ ๕ ม.ค ๖๖
เวลา ๑๕.๕๕ น.

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๘/๗๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง "การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า"

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการแรงงาน เรื่อง "การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า" จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๒๗) ในการกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกำลังแรงงานทั้งหมดในประเทศ แรงงานไทยในต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาความสัมพันธ์กับองค์กรแรงงานในต่างประเทศ ตลอดจนการลงทุนที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตแรงงานโดยรวม ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายสุเทพ อู่อ้น	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุชาติ ชมกลิ่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอนันต์ ศรีพันธุ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสุพล จุลใส	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายเพชร เอกกำลังกุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายสมบูรณ์ ซารัมย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายวัน อยู่บำรุง	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายสาธิต อุ่ยตระกูล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายชุมพล จุลใส	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางอนุรักษ์ บุญศล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

/๑๓. นายทวีศักดิ์ ...

๑๓. นายทวีศักดิ์ ทักษิณ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ	โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายจรัส คุ้มไข่น้ำ	เลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง นายสุชาติ ชมกลิ่น ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการ ตั้งแต่วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ตั้งนายสมบัติ อำนาคะ เป็นกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง นายชุมพล จุลใส ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญ มีผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบให้ตั้งนางสาวสุภาพร กำเนิดผล เป็นกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง และต่อมา นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ และนางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการสิ้นสุดลงตามรัฐธรรมนูญ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่อง “การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า” เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายสุเทพ อู่อ้น)
ประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการแรงงาน
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๘๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ labourdata2562@gmail.com

กลุ่มงานพระราชบัญญัติและญัตติ ๑
สำนักการประชุม
รับที่ ๗ / ๒๕๖๖
วันที่ ๕ / ม.ค. / ๖๖ เวลา ๑๐.๓๐ น.

กลุ่มงานบริหารทั่วไป สำนักการประชุม
รับที่ ๒๕ / ๒๕๖๖
วันที่ ๕ / ม.ค. / ๖๖ เวลา ๑๖.๑๐
กลุ่มงาน ตำเนินการ

กลุ่มงานระเบียบวาระ
รับที่ ๑๗ / ๒๕๖๖
วันที่ ๕ / ม.ค. / ๖๖ เวลา ๑๖.๓๕ น.

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง “การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า”

ของ

คณะกรรมาธิการการแรงงาน
สภาผู้แทนราษฎร

กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

สำนักกรรมาธิการ ๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

(สำเนา)

ด่วนที่สุด
ที่ สผ ๐๐๑๙.๐๘/๓๒

สภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๕ มกราคม ๒๕๖๖

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง "การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า"

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการแรงงาน เรื่อง "การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า" จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ได้ลงมติตั้งคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีหน้าที่และอำนาจตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๙๐ (๒๗) ในการกระทำกิจการ พิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกำลังแรงงานทั้งหมดในประเทศ แรงงานไทยในต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาความสัมพันธ์กับองค์กรแรงงานในต่างประเทศ ตลอดจนการลงทุนที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตแรงงานโดยรวม ซึ่งกรรมาธิการคณะนี้ประกอบด้วย

๑. นายสุเทพ อู่อ้น	ประธานคณะกรรมาธิการ
๒. นายสุชาติ ชมกลิ่น	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอนันต์ ศรีพันธุ์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สอง
๔. นายสุพล จุลใส	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สาม
๕. นายเพชร เอกกำลังกุล	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่สี่
๖. นายสมบูรณ์ ซารัมย์	รองประธานคณะกรรมาธิการ คนที่ห้า
๗. นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๘. นายวัน อยู่บำรุง	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๙. นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๐. นายสาธิต อุ่ยตระกูล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๑. นายชุมพล จุลใส	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ
๑๒. นางอนุรักษ์ บุญศล	ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

/๑๓. นายทวีศักดิ์ ...

๑๓. นายทวีศักดิ์ ทักษิณ โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๔. นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ โฆษกคณะกรรมาธิการ
๑๕. นายจรัส คุ้มไข่น้ำ เลขานุการคณะกรรมาธิการ

อนึ่ง นายสุชาติ ชมกลิ่น ขอลาออกจากการเป็นกรรมาธิการ ตั้งแต่วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓ มีผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓ เห็นชอบให้ตั้ง นายสมบัติ อำนาคะ เป็นกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง นายชุมพล จุลใส ได้สิ้นสุดสมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญ มีผลให้ตำแหน่งกรรมาธิการว่างลง และที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบให้ตั้งนางสาวสุภาพร กำเนิดผล เป็นกรรมาธิการ ในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่าง และต่อมา นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ และนางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ ได้ขอลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕ มีผลให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและความเป็นกรรมาธิการสิ้นสุดลง ตามรัฐธรรมนูญ

บัดนี้ คณะกรรมาธิการได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเรื่อง "การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า" เสร็จเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณารายงาน และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ลงชื่อ สุเทพ อู่อ้น

(นายสุเทพ อู่อ้น)
ประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

สำนักกรรมาธิการ ๓
กลุ่มงานคณะกรรมาธิการการแรงงาน
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๑๘๑
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ labourdata2562@gmail.com

สำเนาถูกต้อง

(นายกฤษณะ จ้วงสินธุ์)
ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ รักษาราชการแทน
ผู้อำนวยการสำนักกรรมาธิการ ๓

นายรังษี สุกุณา/ร่าง
นางสุภาพรรณ ป้อมกระโทก/พิมพ์
นางสาวสมหญิง อรุณ/ตรวจ

รายนามคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕

นายสุเทพ อู่อ้น
ประธานคณะกรรมาธิการ

นายสมบัติ อำนาคะ
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่หนึ่ง

นายอนันต์ ศรีพันธุ์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สอง

นายสุพล จุลใส
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สาม

นายเพชร เอกกำลังกุล
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่สี่

นายสมบูรณ์ ซารัมย์
รองประธานคณะกรรมาธิการ
คนที่ห้า

นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายวัน อยู่บำรุง
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายศิรสิทธิ์ เลิศด้วยลาภ
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายสาธิต อุ่ยตระกูล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นางอนุรักษ์ บุญศล
ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ

นายทวีศักดิ์ ทักษิณ
โฆษกคณะกรรมาธิการ

นางสาวสุภาพร กำเนิดผล
กรรมาธิการ

นายจรัส คุ้มไข่น้ำ
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

หมายเหตุ

๑. นายสุชาติ ชมกลิ่น ลาออกจากการเป็นกรรมาธิการ ตั้งแต่วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓

๒. นายสมบัติ อำนาคะ ตั้งเป็นกรรมาธิการ เมื่อวันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓

๓. นายชุมพล จุลใส ที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการ สิ้นสุดสมาชิกภาพตามรัฐธรรมนูญ ตั้งแต่วันพฤหัสบดีที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๔

๔. นางสาวสุภาพร กำเนิดผล กรรมาธิการ ตั้งเป็นกรรมาธิการ เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

๕. นางสาวอนุสรี ทับสุวรรณ โฆษกคณะกรรมาธิการ ลาออกจากการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕

คำนำ

คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร มีหน้าที่และอำนาจกระทำกิจการพิจารณาสอบหาข้อเท็จจริง หรือศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวกับกำลังแรงงานทั้งหมดในประเทศ แรงงานไทยในต่างประเทศ รวมทั้งการพัฒนาความสัมพันธ์กับองค์กรแรงงานในต่างประเทศ ตลอดจนการลงทุนที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตแรงงานโดยรวม ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาแรงงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน รวมถึงระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศและเพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการเป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ คณะกรรมาธิการการแรงงาน จึงตั้งคณะทำงานขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาศึกษาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงาน ให้สอดคล้องกับสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าจ้างอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้คณะกรรมาธิการได้จัดสัมมนาขึ้นเพื่อระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางการแก้ไขปัญหาจากผู้แทนฝ่ายแรงงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน จำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องกมลทิพย์ ชั้น ๑ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพมหานคร เรื่อง “การแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” และครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร เรื่อง“การแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” ครั้งที่ ๒ เวทีเสวนา : แนวทางการยกระดับอัตราค่าจ้างเพื่อสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตแรงงานที่มีคุณค่า ทั้งนี้ เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้มีการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตของแรงงานและแก้ไขปัญหาแรงงานอย่างเป็นรูปธรรม

ในการนี้ คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ได้ดำเนินการจัดทำรายงานการศึกษา เรื่อง **“การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน และแนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า”** ซึ่งคณะกรรมาธิการหวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง หากรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้จัดทำต้องขออภัย มา ณ โอกาสนี้ และน้อมรับคำแนะนำด้วยความยินดี

บทสรุปผู้บริหาร

การสำรวจปัญหาค่าครองชีพของแรงงานเพื่อเสนอแนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานดำรงชีวิต คณะกรรมาธิการการแรงงานได้ดำเนินการศึกษากรอบแนวทางการศึกษาค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตตาม Anker Methodology เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยค่าครองชีพ ตามภาพที่ ๑.๑ ซึ่งพัฒนามาจากภาพที่ ๒.๗ แต่กระบวนการพัฒนากรอบแนวคิดของการศึกษาในรายงานฉบับนี้มาจากการประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ทั้งนี้ แนวทางการยกระดับมาตรการดำรงชีวิตที่มีคุณค่าแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน ดังนี้ (จำนวนรายจ่ายหรือค่าครองชีพดูเพิ่มเติมจากตารางที่ ๓.๙ - ๓.๑๑)

(๑) ปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหารถูกมีคุณภาพ ที่อยู่อาศัยที่สามารถเข้าถึงได้ เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และบริการทางการแพทย์

(๒) ปัจจัยอื่นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าเชื้อเพลิงยานพาหนะส่วนบุคคล ค่าใช้บริการขนส่งมวลชนสาธารณะ ค่ากิจกรรมทางสังคมและความบันเทิง ค่าหนังสือพัฒนาความรู้และทักษะ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในที่พักอาศัยและภายนอกที่พักอาศัย ค่าบริการน้ำประปาไฟฟ้า และอื่น ๆ

(๓) ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้แก่ รถยนต์ บ้าน อาคาร และอื่น ๆ เป็นสินทรัพย์ที่มีหนี้สินแล้วต้องผ่อนชำระ

(๔) การจัดการความเสี่ยงและไม่แน่นอนในชีวิต เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (Covid 19) ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น เพราะต้องซื้ออุปกรณ์ตรวจหาเชื้อไวรัส หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น

ผลสำรวจพบความแตกต่างของเพศไม่เห็นนัยสำคัญของค่าครองชีพเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงอายุและการทำงาน (ดูเพิ่มเติมตารางที่ ๓.๒๓ - ๓.๒๕) และสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน (ดูเพิ่มเติมตารางที่ ๓.๒๐-๓.๒๑) ทั้งนี้ ความเพียงพอต่อการดำรงชีวิตของคนทำงาน ๑ คน ไม่ได้นับรวมถึงสมาชิกในครัวเรือน แต่ผลสำรวจพบว่าแต่ละครัวเรือนมีสมาชิกที่ไม่ทำงานคอยพึ่งพิงในครัวเรือนถึงร้อยละ ๘๕.๖ มีตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป จึงเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงบางประการว่า การทำงานของคนหนึ่งไม่ได้นำรายได้มาดูแลเฉพาะตนเอง แต่ยังมีสมาชิกในครัวเรือน เพราะค่าจ้างคือรายได้ที่ใช้จ่ายเป็นค่าครองชีพ ส่วนนโยบายสังคมใช้ส่งเสริมและป้องกันไม่ให้การดำรงชีวิตต่ำเกินกว่ามาตรฐาน เช่น เส้นแบ่งความจน และอื่น ๆ แต่ค่าใช้จ่ายที่ประมาณการเป็นค่าครองชีพของปัจเจกบุคคล บางรายการรวมค่าใช้จ่ายครัวเรือน แม้จะ

อาศัยคนเดียวหรือหลายคนก็ต้องจ่ายเช่นเดียวกัน เช่น ค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า เป็นต้น (ดูเพิ่มเติมจากตารางที่ ๕.๑ และ ๕.๒)

การจำแนกลักษณะการพึ่งพิงของสมาชิกในครัวเรือนตามตารางที่ ๕.๑ พบว่า ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีรายได้จากการทำงาน ๒๒,๙๔๕ บาท และรายจ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาท มีผลให้แรงงานหนึ่งคนมีรายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างร้อยละ -๓ ถึง +๖ ขณะที่สมาชิกครัวเรือนที่พึ่งพิง ๒ - ๓ คน มีรายได้ ๒๔,๓๗๔.๒๕ บาท และรายจ่าย ๓๐,๑๑๘ - ๓๒,๑๑๗ บาท มีผลให้แรงงานมีรายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างร้อยละ -๑๙ ถึง -๒๔ (พิจารณาการจำลองค่าครองชีพตามรายการและเงื่อนไขต่าง ๆ จากตารางที่ ๓.๒๐-๓.๒๑) ส่วนลักษณะของครัวเรือนที่เสนอ พบว่าสัดส่วนติดลบหมายถึงรายจ่ายมากกว่ารายได้ แล้วสัดส่วนนี้ยังไม่รวมหนี้สินแต่ละเดือนที่ต้องจ่าย โดยเฉพาะหนี้สินรถยนต์และที่อยู่อาศัย เพราะที่มีหนี้สินคือในระบบถึงร้อยละ ๘๘.๘ แล้วบางส่วนก็มีหนี้นอกระบบที่แต่ละเดือนต้องจ่าย ร้อยละ ๔๗.๑ แต่บางคนมีรายจ่ายสูงกว่าเพราะอาจสมาชิกคนอื่นในครัวเรือนพึ่งพิงรายได้

ถัดมาเป็นการจำแนกตามช่วงอายุ ๑๘ - ๓๔ ปี และ ๓๕ - ๔๙ ปี และ ๕๐ ปีขึ้นไป ตามตารางที่ ๕.๒ พบว่า ช่วงอายุของคนทำงานอายุ ๑๘ - ๓๔ ปี หรือช่วงวัยทำงานตอนต้น มีรายได้ ๑๘,๘๕๖ บาท และรายจ่าย ๒๑,๕๐๓.๕๐ - ๒๓,๕๐๒.๕๐ บาท มีผลให้รายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนแตกต่างกันร้อยละ -๑๒ ถึง -๒๐ ช่วงอายุของคนทำงานอายุ ๓๕ - ๔๙ ปี หรือช่วงวัยทำงานตอนกลาง มีรายได้ ๒๓,๙๘๔.๕๐ บาท และรายจ่าย ๒๙,๗๖๖.๒๕ - ๓๑,๗๖๕.๒๕ บาท มีผลให้รายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนแตกต่างกันร้อยละ -๑๙ ถึง -๒๔ และช่วงอายุของคนทำงานอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป หรือช่วงวัยทำงานตอนปลาย มีรายได้ ๓๐,๑๕๖.๕๐ บาท และรายจ่ายมากกว่า ๓๔,๙๒๙ บาท มีผลให้รายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนแตกต่างมากกว่าร้อยละ -๑๔ (พิจารณาการจำลองค่าครองชีพตามรายการและเงื่อนไขต่าง ๆ จากตารางที่ ๓.๒๓ - ๓.๒๕) ดังนั้น ช่วงอายุมีผลต่อความมั่นคงการทำงานและรายได้ เพราะมีข้อสังเกตเกิดขึ้นว่า อายุมากขึ้นแล้วมีสัดส่วนของรายได้เพิ่มขึ้นของวัยทำงานเพียงร้อยละ ๒๗ และจากวัยทำงานตอนกลางเป็นวัยทำงานตอนปลายเพียงร้อยละ ๒๖ แต่เปรียบเทียบสัดส่วนความแตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายแล้ว พบว่าช่วงอายุ ๓๕ - ๔๙ ปี กลับเป็นวัยทำงานตอนกลางที่มีค่าใช้จ่ายดำรงชีวิตสูงกว่าช่วงวัยอื่น

หากพิจารณาช่วงอายุการทำงานแล้ว การมีอายุมากขึ้นแต่การเพิ่มขึ้นของรายได้มีแนวโน้มเติบโตน้อยกว่าค่าครองชีพที่มากขึ้นตาม โดยเฉพาะช่วงวัยทำงานตอนกลางของอายุ

๓๕ - ๔๙ ปี แล้วคนทำงานที่รับค่าจ้างขั้นต่ำที่ไม่มีจำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของกระทรวงแรงงาน แม้จะไม่ทราบว่ามีจำนวนเท่าไร แต่การเสนอให้ยกระดับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อให้สอดคล้องกับค่าครองชีพมากที่สุดแล้วดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้น รายได้ที่ต่ำกว่าค่าครองชีพ ควรยกระดับอัตราค่าจ้างให้สอดคล้องกับค่าครองชีพ

ประเด็นที่หนึ่ง จากสัดส่วนรายจ่ายมากกว่ารายได้ สะท้อนว่า ประชาชนคนทำงานไม่ได้ขาดวินัยทางการเงินเพียงด้านเดียว ปัญหา ความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมของรายได้และสถานะทางเศรษฐกิจ ทำให้ไม่เหลือเงินออม เพราะจากข้อมูลการสำรวจมีร้อยละ ๔๕.๕ ไม่มีเงินออมในแต่ละเดือน คนที่มีเงินฝากในบัญชีธนาคารไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๖๖ นับว่าเป็นจำนวนสูงแล้วซึ่งใช้ข้อมูลดังกล่าวมีความใกล้เคียงกับข้อมูลธนาคารแห่งประเทศไทยเคยเสนอไว้

ประเด็นที่สอง ประชากรย้ายถิ่น มีร้อยละ ๗๘.๙ จึงเป็นกลุ่มคนที่ต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยไว้ พบว่ามีถึงร้อยละ ๓๙.๔ และที่อยู่ระหว่างผ่อนชำระหนี้ของที่อยู่อาศัย แล้วกรณีการเป็นหนี้รถยนต์ ร้อยละ ๕๔.๔ และรถจักรยานยนต์ ร้อยละ ๒๘.๕ ซึ่งการซื้อสินทรัพย์เหล่านี้ไม่ใช่ความฟุ่มเฟือย แต่เป็นเหตุจำเป็นของการใช้เป็นพาหนะในการเดินทางไปทำงานและใช้ในภารกิจส่วนตัว ทั้งนี้ เนื่องจากระบบขนส่งมวลชนสาธารณะไม่ได้มีพร้อมทุกในพื้นที่ แม้สถานประกอบการจะจัดรถบริการรับส่งให้ แต่ไม่ได้ครอบคลุมสำหรับคนทำงานเข้ากะและล่วงเวลา

ประเด็นที่สาม ปัจจัยการดำรงชีวิตอื่นที่ไม่นับเป็นปัจจัยพื้นฐานดั้งเดิม เช่น อาหาร เครื่องนุ่ง ห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่เป็นปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ เช่น ค่ากิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคมและความบันเทิงและค่าใช้จ่ายในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) เช่น ค่าใช้จ่ายหน้ากากอนามัย เครื่องตรวจหาเชื้อไวรัส และเจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น ตารางที่ ๓.๑๑ เป็นจำนวน ๙๒๖.๗๕ บาท

ประเด็นที่สี่ การใช้จ่ายอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของที่อยู่อาศัยตามปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต เช่น ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า และค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน เป็นต้น หากประมาณการภาพรวมรัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายตามตารางที่ ๓.๑๑ สามารถบรรเทาค่าใช้จ่ายลงได้ ๒,๒๕๒.๒๕ บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน ทำให้ประชาชนมีเงินหมุนเวียนใช้จ่ายและเหลือเงินออมมากขึ้น ดังนั้น ภาครัฐควรดำเนินการตามที่เสนอว่าหากประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย แต่ประชาชนไม่มีเงินออมจะดูแลตนเองและครอบครัวอย่างไร

ทั้งนี้ **นิยามและคำจำกัดความของค่าจ้างขั้นต่ำ** ดังนี้

ค่าจ้างขั้นต่ำ (minimum wage) ต้องเป็น ค่าจ้างแรกเข้าทำงาน เป็นการประกันรายได้พื้นฐานที่ตั้งอยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดูแลตนเองได้แล้วต้องดูแลสมาชิกครอบครัวได้ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป ทั้งนี้ทักษะหรือมาตรฐานฝีมือเป็นอีกประเด็นที่ส่งเสริมให้แรงงานที่มีรายได้สูงขึ้นตามความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ โดยเหตุผลที่เป็นเช่นนี้ เพราะส่วนมากกว่าร้อยละ ๘๖.๗ มีจำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน คนกลุ่มนี้ไม่ได้ทำงานและมีรายได้ประจำ นอกเหนือจากการทำงานแล้ว แรงงานไม่มีเวลาใช้ในการหารายได้อื่นได้ เพราะการทำงานคือการขายเวลาแลกกับค่าจ้าง

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) เป็นระดับพื้นฐานตามค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ต้องเป็นการประกันรายได้ให้ดำรงชีวิต ด้วยเหตุนี้ค่าจ้างขั้นต่ำควรเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้ โดยไม่ได้พิจารณาอิงจากระดับทักษะฝีมือต่ำและไม่ใช่จ่ายให้ดูแลได้เพียงตนเองอย่างอัตภาพ จากตารางที่ ๓.๒๐ ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง มีค่าใช้จ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕-๒๓,๖๘๗.๗๕ บาท ต้องมีค่าจ้างเฉลี่ยต่อคนไม่น้อยกว่า ๗๒๓-๗๘๙ บาทต่อวัน แต่มุมมองแบบทุน (capital perspective) การพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีค่าครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจ ผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และสภาพทางเศรษฐกิจสังคม แต่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมจริงของประชาชนคนทำงาน ดังนั้นการพิจารณาค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตการพิจารณาให้สอดคล้องกับต้นทุนของการดำรงชีวิต (cost of living) เพื่อให้ค่าจ้างขั้นต่ำเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตตามมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า (decent standard of living)

ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ เป็นการยกระดับให้แรงงานมีความก้าวหน้าทางอาชีพตามระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถทำให้ระดับค่าจ้างสูงขึ้นได้มากกว่าการได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ดังนี้

๑) การทดสอบมาตรฐานฝีมือโดยเปิดให้ทดสอบทั้งความรู้ ความสามารถและภาคปฏิบัติ เพราะเมื่อลูกจ้างสอบผ่านต้องจ่ายค่าจ้างตามระดับ ๑ - ๓ ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งค่าจ้างแต่ละระดับมีความแตกต่างกันไป ซึ่งหลักการของแนวทางออกแบบไว้ดี แต่ไม่รับรองทางกฎหมายว่าสถานประกอบการต้องส่งลูกจ้างไปทดสอบในสัดส่วนเท่าไร จึงไม่มีประสิทธิภาพการบริหารเท่าไร เพราะอันที่จริงแล้วมุมมองแบบทุน (capital perspective) เห็นค่าจ้างแรงงานเป็นต้นทุนของธุรกิจ แต่ผู้ประกอบการเลือกไม่เพิ่มค่าจ้าง แทนที่ลดต้นทุนธุรกิจด้านอื่น

๒) การมีผลทดสอบมาตรฐานฝีมือ แต่เมื่อแรงงานหางานอื่น ไม่ได้หมายความว่านายจ้างจะปฏิบัติที่เป็นธรรมในกระบวนการสรรหาว่าจ้าง (recruitment process) เนื่องจากไม่มีกฎหมายคุ้มครองครอบคลุมถึงส่วนนี้ นายจ้างจึงมีสิทธิเลือกหรือไม่เลือก ซึ่งเป็นเรื่องต้นทุนธุรกิจ บางลักษณะงานสอบผ่านแค่ลดเวลาทำงานได้เร็วขึ้นไม่กี่วินาทีต่อหน่วยผลิต แต่เหตุใดต้องจ้างคนที่ผลทดสอบผ่านแล้วจ่ายมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ

๓) การไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้แนวทางการปรับอัตราค่าจ้างตามทักษะ อายุงานและประสบการณ์ บางคนทำงานมาจนเกษียณอายุ แต่ยังได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมาตลอดชีวิต เพราะค่าจ้างปรับเมื่อรัฐบาลประกาศปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ดังนั้นภาครัฐควรมีกฎหมายบังคับ และฝ่ายผู้ประกอบการต้องมีโครงสร้างและการปรับค่าจ้างที่เป็นธรรม เช่น ปีละกี่ครั้งและคำนวณร้อยละเท่าไร เพื่อให้การทำงานมีความก้าวหน้าและมั่นคง

๔) ระบบการพัฒนาทักษะต้องไม่ได้เน้นเฉพาะฝีมืออาชีพ (vocational training) แต่กระทรวงแรงงานต้องยกระดับและแนวทางสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) เน้นการเสริมและเติมทักษะใหม่ (upskilling and reskilling) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตของงาน (future of work) แนวทางยกระดับค่าจ้างสูงขึ้นตามมาตรฐานการดำรงชีวิตและชั่วโมงทำงานปกติ เพื่อขยายโอกาสให้มีเวลาเรียนรู้และสร้างรายได้อีกช่องทางหนึ่ง

ข้อจำกัดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ไม่คุ้มครองถึงแรงงานนอกระบบ ดังที่การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการคุ้มครองสำหรับแรงงานที่มีนายจ้างตามมาตรา ๕ สถานะลูกจ้างของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายประกันสังคม แต่ไม่ครอบคลุมถึงการจ้างงานไม่เป็นทางการ (informal employment) หรือนอกระบบ (informal economy) จึงมีทั้งที่การจ่ายต่ำกว่าและสูงกว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ต้องใช้สมรรถนะด้านใด เช่น งานสร้างสรรค์ตามชิ้นงานจ่ายสูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำเพราะมีเรื่องทักษะเฉพาะ แต่งานที่ใช้ทักษะต่ำไม่เสมอไปว่าจ่ายต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เช่น ลูกจ้างสัญชาติเมียนมาและกัมพูชาในแผงลอยอาหาร เนื่องจากผู้ค้าที่เป็นผู้ประกอบการแผงลอยขาดแคลนลูกจ้าง จึงจ่ายให้มากกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แตกต่างจากแรงงานรับงานไปทำที่บ้าน (home - based workers) และแรงงานทำงานบ้าน (domestic workers) พบว่ามีการจ่ายที่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แล้วประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำขยายการคุ้มครองไม่ถึงคนกลุ่มนี้ หากพิจารณาผลทางอ้อมก็เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้ว่าจ้างที่ไม่อยู่ในเศรษฐกิจภาคทางการ (formal economy) ก็ต้องปฏิบัติเช่นเดียวกัน คล้ายคลึงกับสมัยที่ประกาศค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ทำให้ไม่ว่านอกระบบก็ได้รับผลทางอ้อมเช่นเดียวกัน

หากพิจารณาจากข้อเสนอจากเครือข่ายแรงงานในหลายภาคอุตสาหกรรมและสหภาพแรงงานแล้ว **การปฏิรูประบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้างถือเป็นความสำคัญยิ่ง** โดยมีเหตุผล ดังนี้

ประเด็นแรก ระบบผู้แทนของไตรภาคีควรมีผู้แทนของแรงงานเพราะเพียง ๓๓ จังหวัดที่มีสหภาพแรงงาน ส่วนที่ไม่มีสหภาพแรงงานอีก ๔๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ ในจำนวน ๓๓ จังหวัดมีสหภาพแรงงานประมาณ ๙ จังหวัด ที่มีบทบาทขับเคลื่อนประเด็นแรงงาน จึงต้องพิจารณาให้ชัดเจนว่าผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในไตรภาคีของคณะอนุกรรมการค่าจ้างว่านำใครมาเป็นผู้แทน หากจะถกเถียงด้วยเกณฑ์คุณสมบัติของผู้แทน แต่เมื่อไม่มีสหภาพแรงงานที่มีการเจรจาจะไม่เกิดการจัดตั้งผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจัดตั้งโดยนายจ้าง พิจารณาได้จากการออกเสียงของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดในบางแห่ง เคยมีมติไม่เห็นควรให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ หากปัจจุบันยังมีการลงมติเช่นนี้ในสถานการณ์ค่าครองชีพสูงขึ้น ย่อมต้องเป็นปัญหาที่มาของผู้แทน หากเป็นฝ่ายลูกจ้างจริง แต่ไม่เห็นควรให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วยเหตุที่เมื่อร้อยละ ๙๘.๙ เห็นว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำปัจจุบันไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นโจทย์ที่ท้าทายต่อผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการค่าจ้างและคณะอนุกรรมการค่าจ้างจะตัดสินใจปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำอย่างไร

ประเด็นที่สอง การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำขาดความเป็นอิสระของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด และการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในพื้นที่ เพราะกฎหมายคุ้มครองแรงงานเหมือนให้อำนาจการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไว้ ๗๖ จังหวัด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ไม่ส่งเสริมให้ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างมีความสามารถในการเจรจาต่อรอง ทั้งนี้ สูตรการคำนวณสำหรับการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนดในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงเป็นเพียงการสร้างเงื่อนไขโดยอ้างอิงหลักวิชาการต่อฝ่ายลูกจ้าง เพื่อไม่ให้การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นตามสภาพปัญหาจริง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่มีปัญหาในตัวเองเช่นเดียวกัน

ประเด็นที่สาม การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่เป็นไปตามกลไกของคณะกรรมการค่าจ้างตามระบบไตรภาคี กรณีศึกษาตัวอย่าง คือ (๑) รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้ ๕ จังหวัดไม่ผ่านการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน สุโขทัย เชียงราย เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ทั้งที่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดก่อนมาถึงคณะกรรมการค่าจ้างแล้ว (๒) รัฐบาล

นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร กลไกการทำงานของไตรภาคี การพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้างไม่มีบทบาทการดำเนินงานตามหลักวิชาการ และ (๓) รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นโยบายการปรับค่าจ้างขั้นต่ำสูงสุด ๔๒๕ บาท จะเห็นว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ใช่การพิจารณาตามมาตรฐานการดำรงชีวิต

ทั้งนี้การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ จึงมีความสำคัญ คือ การประกันสิทธิแรงงานว่ารัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐให้เสรีภาพการแสดงออกของประชาชนคนทำงาน มีรายละเอียดเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก การรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มเป็นเครื่องมือสำคัญมากที่สุดของแรงงานเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ หากรัฐบาลและนายจ้างให้ความสำคัญว่าค่าจ้างคือรายได้แล้วเป็นหลักประกันสิทธิให้คนทำงานมีชีวิตได้เกินกว่ามาตรฐานการดำรงชีวิต อย่างไรก็ตามต้องมีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ คณะกรรมการในรูปแบบไตรภาคีเพื่อเจรจาต่อรองซึ่งวิธีการดังกล่าวฝ่ายลูกจ้างจะไม่ได้รับประโยชน์มากกว่าฝ่ายนายจ้าง

ประเด็นที่สอง การให้สัตยาบันอนุสัญญาตามกฎหมายทั้งสองฉบับนี้แล้วทำให้การรวมตัวเกิดขึ้นได้โดยไม่มีอุปสรรคของกฎหมาย แล้วการยกระดับอำนาจจะมากขึ้นในเมื่อไม่ใช่เริ่มต้นเฉพาะการรวมตัวในสถานประกอบการ เนื่องจาการต่อสู้ของขบวนการแรงงานต้องยกระดับการปฏิบัติการจากสถานประกอบการมาสู่สังคมและประเทศ แล้วนอกจากเรียกร้องปัญหาเฉพาะหน้า ยังต้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ระบบ และกลไกต่าง ๆ ของประเทศ เช่น กำหนดโครงสร้างค่าจ้างที่เป็นธรรมในสถานประกอบการ การกำหนดกลไกการทำงานของไตรภาคีให้มีอำนาจการพิจารณาค่าจ้างและการปรับค่าจ้างที่ชัดเจนและต่อเนื่อง เป็นต้น

ประเด็นที่สาม การให้สัตยาบันจะส่งเสริมการรวมกลุ่มที่เข้มแข็ง ซึ่งปัจจุบันขบวนการแรงงานไม่ใช่หมายความแค่คนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม แต่มีการจัดตั้งเป็นสหภาพคนทำงาน สหภาพแรงงานสร้างสรรค์ เป็นต้น

ทั้งนี้ สูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำ กระทรวงแรงงานไม่มีระเบียบวิธี (methodology) ที่สอดคล้องกับหลักการการบริหารและสถิติแรงงานตามข้อเสนอของ ILO ซึ่ง ILO ให้พิจารณาการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตาม (๑) ความจำเป็นพื้นฐานของแรงงานและสมาชิกครอบครัว รวมถึงดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภาพแรงงาน (๒) ระดับทั่วไปของค่าจ้างในประเทศ (๓) ค่าครองชีพ (๔) สิทธิประโยชน์ประกันสังคม (๕) มาตรฐานการดำรงชีวิตของกลุ่มสังคมต่าง ๆ แต่คณะกรรมการค่าจ้างให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่นโดยคำนึงถึง “ดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ มาตรฐานการดำรงชีวิต

ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม" จะเห็นว่าระบบการบริหารแรงงานในเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำมีตัวแปรมากกว่าข้อแนะฉบับที่ ๑๓๕ ของ ILO แล้วกระทรวงแรงงานจะยืนยันไม่ได้ว่าสูตรนี้สำเร็จรูปนำเข้าตามหลักสากลของ ILO เพราะบางตัวแปรไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ค่าครองชีพและต้นทุนการผลิต จริงแล้วเป็นมุมต่างด้านแล้วทำให้กลายเป็นเงื่อนไขของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การพิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อแล้วผลกระทบนี้ไม่เฉพาะแต่ผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ต้องมองถึงการจัดทำโครงสร้างค่าจ้างของแต่ละสถานประกอบการเพื่อให้มีการปรับอย่างสม่ำเสมอ

ที่สำคัญ สูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำไม่สำเร็จรูปอย่างที่เสนอแล้ว แต่ถูกใช้สร้างเงื่อนไขของการเจรจาต่อรองกับฝ่ายลูกจ้างในระบบไตรภาคี เพราะจุดตั้งต้นของการนิยามค่าจ้างขั้นต่ำไม่สอดคล้องกับ ILO คำชี้แจงประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง ฉบับที่ ๑๐ อ้างถึงว่าสูตรนำมาปรับใช้ตาม ILO แต่สิ่งที่ ILO ตระหนักมากสุดคือ นิยามของค่าจ้างขั้นต่ำต้องดูแลสมาชิกในครอบครัวได้ด้วย ไม่ใช่เฉพาะตนเองคนเดียว ดังนั้น ค่าจ้างต้องเลี้ยงดูตนเองและสมาชิกรวมแล้วได้ไม่น้อยกว่า ๓ คนขึ้นไป อย่างไรก็ตาม เมื่อเวลาทำงานยาวนาน ๘ ชั่วโมง ถึง ๑๒ ชั่วโมงต่อวัน มีวันหยุดสัปดาห์ละ ๑ วัน ทำให้แรงงานไม่มีเวลาส่วนตัวใช้เรียนรู้ทักษะหรือพัฒนาทักษะฝีมือ และไม่มีเวลาทำงานอื่นเป็นรายได้เสริม รัฐบาลจะทำอย่างไรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตตนเองและสมาชิกในครอบครัว

ข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ

<u>ส่วนแรก</u> ข้อเสนอแนะเพื่อ "การทบทวนนิยามความค่าจ้างขั้นต่ำให้ยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต" ใช้มุมมองแบบแรงงาน (labor perspective) ตามนิยามและคำจำกัดความของค่าจ้างขั้นต่ำ

<u>ส่วนที่สอง</u> การดำเนินการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำเป็น "ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต" และ "มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า" ดังนี้

(๑) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเรื่องสำคัญแล้วต้องดำเนินการทันที เนื่องจากร้อยละ ๙๘.๙ เห็นว่าค่าจ้างที่ดำรงชีวิตได้ต้องได้รับมากกว่าอัตราค่าจ้างเวลานี้ หากพิจารณาจากค่าครองชีพ แล้วนำมาจำลองครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีรายจ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน เฉลี่ยค่าจ้างไม่น้อยกว่า ๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน และกรณีมีสมาชิกพึ่งพิง ๒-๓ คนมีรายจ่าย ๓๐,๑๑๘-๓๒,๑๑๗ บาทต่อเดือน เฉลี่ยค่าจ้างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๓ - ๑,๐๗๐.๕๐ บาทต่อวัน แต่จำนวนนี้หมายถึงต้องทำงาน ๓๐ วัน หรือไม่มีวันหยุดประจำสัปดาห์

เช่น หากรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเห็นด้วยกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๙๒ บาทต่อวัน ส่วนต่างค่าจ้างขั้นต่ำอีก ๒๓๑ บาทต่อวัน หากส่วนต่างการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรัฐบาลและกระทรวงแรงงานอาจใช้มาตรการอุดหนุนค่าจ้าง (wage subsidy) เพื่อให้รายได้ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการดำรงชีวิต แต่มาตรการนี้ครอบคลุมเฉพาะแรงงานในระบบประกันสังคมมาตรา ๓๓ แต่ไม่ครอบคลุมถึงแรงงานนอกระบบประกันสังคมมาตรา ๓๓ เพราะไม่มีข้อมูลรายได้และการจ่ายภาษีรายได้ประจำปี

(๒) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้เป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้ตามมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า คือ การพิจารณาว่าทำอย่างไรให้รายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย แล้วทำให้เป็นค่าจ้างที่เกิดคุณภาพชีวิตต่อแรงงาน จึงต้องทำให้ค่าจ้างจากการทำงานเวลาปกติเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ไม่ใช่ต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพราะหลังเวลาการทำงานตามปกติแล้ว ควรส่งเสริมแรงงานมีเวลาพัฒนาตนเอง หารายได้เสริมตามแต่ละครัวเรือน ร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือพักผ่อนตามอัธยาศัย นอกจากนี้รัฐบาลต้องให้ประชาชนมีสถานที่หาความรู้และพัฒนาทักษะเพิ่มเติม สถานที่สาธารณะพักผ่อนหย่อนใจ และอื่น ๆ

(๓) การสร้างระบบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตต้องทำให้มีความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ไม่ใช่ให้ค่าจ้างล่วงเวลาเป็นเหตุปัจจัยให้ตัดสินใจเปลี่ยนงานใหม่ จึงเสนอให้ภาครัฐมีมาตรการทางกฎหมายให้นายจ้างจัดทำโครงสร้างค่าจ้างที่เป็นธรรมและการปรับค่าจ้างประจำปี ที่ผ่านมามีคนทำงานได้รับค่าจ้างขั้นต่ำจนเกษียณ เนื่องจากนายจ้างปรับอัตราค่าจ้างให้ตามที่รัฐบาลกำหนด อย่างไรก็ตาม กระทรวงแรงงานต้องมีกลไกการทำงานภายในระบบไตรภาคีที่พิจารณาและทบทวนค่าจ้างอย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นปีละหนึ่งครั้งหรือสองครั้ง นอกจากนี้ อาจพิจารณาการปรับค่าจ้างขั้นต่ำอัตโนมัติตามอัตราเงินเฟ้อ หรือ ปรับตามค่าครองชีพเป็นรายปีหรือไตรมาส แต่ต้องพึงระวังว่าการใช้อัตราเงินเฟ้อเฉพาะผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำและมีคนอีกจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน ไม่มีการปรับอัตราค่าจ้างเนื่องจากผู้ประกอบการไม่มีโครงสร้างและการปรับอัตราค่าจ้างในสถานประกอบการที่สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจ

(๔) รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานบางรายการให้ใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายหรือมีค่าใช้จ่ายที่ถูกบางรายการ คือ น้ำประปา ไฟฟ้า และอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านในตารางที่ ๓.๑๑ หากไม่มีค่าใช้จ่ายเท่ากับรายจ่ายครัวเรือนลดลง ๒,๒๕๒.๒๕ บาทต่อเดือน เงินส่วนนี้จะหมุนเวียนในเศรษฐกิจส่วนอื่น หรือเป็นเงินออมเพื่อลงทุนต่อไป เพื่อประกันจำนวนที่เป็นค่าเฉลี่ยของการสำรวจให้ประชาชนได้ใช้ หากใช้บริการ

เกินเก็บเฉพาะส่วนต่าง นอกจากนี้ การลดค่าครองชีพอื่น เช่น สินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ค่าวัตถุดิบอาหาร ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาเป็นมาตรการการบรรเทาค่าครองชีพให้ใกล้เคียงค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้มากที่สุด และกระทรวงแรงงานควรบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ให้บริการสาธารณะแก่ประชาชน

(๕) การขยายการคุ้มครองของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ครอบคลุมถึงแรงงานนอกระบบ โดยเฉพาะแรงงานรับงานไปทำที่บ้านและแรงงานทำงานบ้านเป็นสองกลุ่มที่แสดงให้เห็นถึงการจ้างงาน แต่ความครอบคลุมคุ้มครองของกฎหมายไปไม่ถึง แล้วกลุ่มผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างและผู้ขับรถแท็กซี่ได้รับผลกระทบจากการปรับราคาค่าเชื้อเพลิง แต่ไม่สามารถปรับขึ้นค่าโดยสารได้ ซึ่งไม่มีสวัสดิการและชั่วโมงการทำงานเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ดังนั้นกระทรวงแรงงานควรเป็นหน่วยงานหลักในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้แรงงานได้รับสิทธิและสวัสดิการตามกฎหมายแรงงาน นอกจากนี้ การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ก่อให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจทั้งในกลุ่มผู้ค้าในตลาดและผู้ค้าแผงลอย ตลอดจนผู้บริโภคมีกำลังซื้อมากขึ้น

<u>ส่วนที่สาม</u> “การสร้างความเข้มแข็งของขบวนการแรงงานและปฏิรูประบบไตรภาคี”

๑) การให้สัตยาบันอนุสัญญาระหว่างประเทศ ฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘ เพื่อรับรองสิทธิการรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มเป็นการประกันสิทธิแรงงานว่ารัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐให้เสรีภาพการแสดงออก จะไม่ถูกคุกคามและห้ามปรามใด ๆ

๒) การมีส่วนร่วมของผู้แทนฝ่ายลูกจ้างที่ไม่ใช่มาจากการเสนอโดยฝ่ายนายจ้าง เพราะอีก ๔๔ จังหวัด ไม่มีสหภาพแรงงานและไม่มีผู้แทนที่เข้มแข็ง การพิจารณาบทบาทของคณะอนุกรรมการค่าจ้างเป็นเรื่องสำคัญ ว่าคงไว้หรือยกเลิก แล้วใช้การมีส่วนร่วมผ่านผู้แทนองค์กรแรงงานในระดับอุตสาหกรรม สาขาอาชีพ และเกณฑ์อื่นครอบคลุมถึงคนทำงานที่ไม่ใช่นิยามของขบวนการสหภาพแรงงานแบบเดิมตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์ โดยออกแบบระบบใหม่ที่มีผู้แทนแรงงานนอกระบบ นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคมมาร่วม แล้วให้ประชาชนมีเสียงสะท้อนทางตรงต่อปัญหานี้

๓) หากมีการคงระบบไตรภาคีต้องให้มีการตัดสินใจของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด ได้อย่างอิสระมากกว่าการสั่งการจากส่วนกลาง เพื่อไม่ให้บทบาทเป็นเพียงตราประทับให้คณะกรรมการค่าจ้างพิจารณาเห็นชอบหรือไม่ก่อนส่งถึงรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เนื่องจาก

ระบบไตรภาคีเข้มแข็งได้ต่อเมื่อมีผู้แทนฝ่ายลูกจ้างของสหภาพแรงงานหรือองค์กรแรงงานในรูปแบบอื่น ควรส่งเสริมการรวมกลุ่มและพิจารณากฎหมายแรงงานสัมพันธ์ให้มีการรวมกลุ่มเป็นสหภาพในสถานประกอบการ

๔) ให้นโยบายการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เป็นไปตามกระบวนการเจรจาต่อรองและเป็นไปตามการคำนวณบนหลักวิชาการและสอดคล้องกับสภาพปัญหาทางสังคม

<u>ส่วนที่สี่</u> "การพิจารณาสูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำ ที่ไม่เป็นไปตามที่อ้างว่ามาจาก ILO และหลักการของค่าจ้างขั้นต่ำที่ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๑ และข้อเสนอแนะฉบับที่ ๑๓๕" ทั้งที่ค่าจ้างขั้นต่ำตามที่ ILO ให้ความสำคัญลำดับต้น ๆ คือ ค่าจ้างต้องสามารถดำรงชีวิตได้ทั้งตนเองและครอบครัว แล้วการอ้างถึง ILO ต้องเข้าใจเป้าหมายขององค์การนี้คือการบรรลุสู่ "ความยุติธรรมทางสังคม" (social justice) หมายความว่า ค่าจ้างต้องเป็นธรรมตั้งอยู่บนฐานสิทธิมนุษยชน ดังนั้น คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดนิยามค่าจ้างขั้นต่ำให้ดำรงชีวิตได้แค่ตนเองคนเดียว เป็นการแสดงว่าเลือกหรือหยิบใช้แนวคิดและวิธีการสากลมาเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายรัฐและนายจ้าง แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อฝ่ายแรงงานอย่างแท้จริง

ทั้งนี้ การคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำในแต่ละประเทศมีวิธีการที่แตกต่างกัน เช่น ฝรั่งเศส มาเลเซีย บราซิล และคอสตาริกา เป็นต้น ก็มีความแตกต่างของตัวแปรที่ใช้ในสูตรการคำนวณ เมื่อคณะกรรมาธิการการแรงงานตรวจสอบแล้วพบว่าน่าจะอ้างจากหน้า ๔๙-๕๑ คู่มือนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ (Minimum Wage Policy Guide) ดังนั้น การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่มีสูตรสำเร็จรูป แต่ขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองว่าจุดสมดุลของแต่ละฝ่ายอยู่ตำแหน่งใด แล้วต้องไม่มีการแทรกแซงบทบาทของฝ่ายลูกจ้างให้อำนาจการต่อรองลดลง อีกทั้งการกำหนดด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ก็จะทำให้การเข้าใจข้อเท็จจริงจากสภาพปัญหาสังคมและเศรษฐกิจลดลงตาม เช่น พิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อเพียงตัวแปรเดียวไม่ได้ เพราะทุกคนได้รับผลกระทบจากค่าครองชีพสูงขึ้น ไม่เฉพาะผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ หากใช้เกณฑ์นี้ต้องหาแนวทางปรับโครงสร้างค่าจ้างที่ไม่เฉพาะแต่ผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งกลายเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ภาครัฐต้องมีกฎหมายหรือมาตรการสำหรับการกำหนดโครงสร้างค่าจ้าง การเปิดเผยโปร่งใส และการปรับสม่ำเสมอและเป็นธรรม ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการเห็นว่า ควรนำประเด็นเรื่องอัตราค่าครองชีพของแรงงานนำมาพิจารณาประกอบการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

<u>ส่วนที่ห้า</u> ข้อเสนอแนะเพื่อ "การเก็บข้อมูลรวบรวมจำนวนผู้ทำงานรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ" กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ควรมีการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแรงงานที่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และสำนักงาน

ประกันสังคม ควรแจ้งรายได้ลูกจ้างผ่านการสมทบประกันสังคมมาตรา ๓๓ จึงเป็นข้อสังเกตตามมาว่าการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแต่ละจังหวัด โดยไม่มีจำนวนลูกจ้างได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นจุดตั้งต้น และภาคอุตสาหกรรมจะได้รับผลกระทบ เช่น การเลิกจ้าง การย้ายฐานการผลิต หรือการลดอัตราการจ้างงานลง ทั้งหมดเป็นการพยากรณ์ด้วยความรู้สึกไม่ใช่ข้อเท็จจริงที่อิงกับข้อมูล จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้วธุรกิจจะได้รับผลกระทบมาก เป็นไปได้ว่าธุรกิจขนาดย่อมจะกระทบหนัก แต่ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีอำนาจการซื้อขายในห่วงโซ่อุปทาน จึงอาจปรับตัวได้ด้วยการลดต้นทุนและกดราคาผู้ผลิตรายย่อย

สารบัญ

		หน้า
รายนามคณะกรรมาธิการการแรงงาน		ก
คำนำ		ข
บทสรุปผู้บริหาร		ค
สารบัญ		ฌ
สารบัญภาพ		ธ
สารบัญตาราง		น
บทที่ ๑	**บทนำ**	๑
๑.๑	ที่มาและสภาพปัญหา	๑
๑.๒	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	๒
๑.๓	ขอบเขตและวิธีการดำเนินการศึกษา	๒
๑.๔	กรอบแนวคิดการศึกษา	๕
๑.๕	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	๖
๑.๖	แผนการดำเนินการศึกษา	๖
บทที่ ๒	**ทบทวนสภาพปัญหาค่าครองชีพและแนวทางของค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต**	๗
๒.๑	มาตรฐานค่าจ้างขั้นต่ำไม่ใช่ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต	๘
๒.๒	ความรู้เรื่องค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต	๑๘
	๒.๒.๑ วิธีการวัดค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต	๒๐
	๒.๒.๒ ข้อดีของการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานการดำรงชีวิต	๒๑
๒.๓	ข้อควรพิจารณาเบื้องต้นของการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ	๒๑
	๒.๓.๑ ข้อควรพิจารณาเรื่องผู้กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ	๒๓
	๒.๓.๒ ข้อควรพิจารณาเรื่องการคุ้มครองสิทธิค่าจ้างขั้นต่ำ	๒๔
	๒.๓.๓ ข้อควรพิจารณาเรื่องการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	๒๔
๒.๔	ข้อเสนอนโยบายแรงงานของพรรคการเมืองสำหรับการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำ	๓๒

		หน้า
บทที่ ๓	**สำรวจการดำรงชีวิตและค่าครองชีพของแรงงาน**	**๓๕**
๓.๑	คุณลักษณะพื้นฐาน	๓๕
๓.๒	สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน	๓๗
๓.๓	ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน	๓๙
๓.๔	รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน	๔๐
๓.๕	รายได้จากการทำงาน	๔๒
๓.๖	รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน	๔๔
๓.๗	เงินออมและการลงทุน	๔๖
๓.๘	หนี้สิน	๔๘
๓.๙	ค่าอาหาร	๔๙
๓.๑๐	ค่าที่อยู่อาศัย	๕๒
๓.๑๑	ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ	๕๓
๓.๑๒	มุมมองต่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าครองชีพ	๕๕
๓.๑๓	การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ	๕๖
๓.๑๔	การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของจังหวัดที่ทำงานและค่าครองชีพ	๕๙
๓.๑๕	การพิจารณารายได้และค่าครองชีพของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล	๖๑
๓.๑๖	การพึ่งพิงรายได้และค่าครองชีพของสมาชิกในครอบครัว	๖๗
	๓.๑๖.๑ จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	๖๙
	๓.๑๖.๒ จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒ – ๓ คน	๗๑
๓.๑๗	รายได้และค่าครองชีพตามช่วงวัยประชากร	๗๓
	๓.๑๗.๑ จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๑๘-๓๔ ปี	๗๕
	๓.๑๗.๒ จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๓๕-๔๙ ปี	๗๗
	๓.๑๗.๓ จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป	๗๙
๓.๑๘	รายได้และค่าครองชีพตามเพศหญิงชาย	๘๐
	๓.๑๘.๑ จำลองค่าครองชีพของประชากรเพศหญิง	๘๒
	๓.๑๘.๒ จำลองค่าครองชีพของประชากรเพศชาย	๘๔
๓.๑๙	ข้อสรุปเบื้องต้นจากการสำรวจข้อมูลแบบสอบถาม	๘๖

		หน้า
บทที่ ๔	**ข้อเสนอของการพัฒนาระบบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตที่มีคุณค่า**	๘๘
๔.๑	การนิยามหรือจำกัดความของ “ค่าจ้างขั้นต่ำ”	๘๘
๔.๒	การยกระดับ “ค่าจ้างขั้นต่ำ” ให้เป็น “ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต”	๙๓
๔.๓	“ค่าจ้างขั้นต่ำ” ไม่ใช่ “ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ”	๙๗
๔.๔	ระบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้าง	๑๐๑
	๔.๔.๑ การเมืองของการกำหนดนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ	๑๐๑
	๔.๔.๒ การปฏิรูประบบไตรภาคีและบทบาทของคณะกรรมการค่าจ้าง	๑๐๕
๔.๕	การรับรองสิทธิการรวมกลุ่มและให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘	๑๐๖
๔.๖	“สูตรที่ไม่สำเร็จรูป” ของการบริหารนโยบายแรงงานและค่าจ้างขั้นต่ำ	๑๑๑
บทที่ ๕	**บทสรุปและข้อเสนอแนะ**	๑๒๑
๕.๑	บทสรุป	๑๒๑
๕.๒	ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ	๑๓๐
ภาคผนวก		
ก	เอกสารแต่งตั้งคณะทำงานฯ และเพิ่มเติม ๔ คน	๑๓๗
ข	ภาพประกอบการประชุมในคณะกรรมาธิการการแรงงาน	๑๔๓
ค	ภาพประกอบการนำเสนอเสวนาวิชาการครั้งที่ ๑ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕	๑๔๗
ง	ภาพประกอบการนำเสนอเสวนาวิชาการครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕	๑๕๑
จ	แบบสอบถามสำรวจค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต	๑๕๕
ฉ	สื่อประกอบการนำเสนอวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕	๑๗๗
ช	สื่อประกอบการนำเสนอวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕	๑๘๕

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑.๑	กรอบแนวคิดของค่าครองชีพเพื่อการดำรงชีวิตสำหรับตนเองและครอบครัว	๕
๒.๑	รายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน และเส้นแบ่งความยากจน	๗
๒.๒	ปกเอกสาร Minimum Wage Policy Guide ของ ILO ฉบับปี ๒๕๕๙	๑๑
๒.๓	ปกรายงาน Global Wage Report ๒๕๖๓-๖๕ ของ ILO	๑๕
๒.๔	เงื่อนไขสำคัญของการปรับค่าจ้างขั้นต่ำที่ควรพิจารณา	๑๖
๒.๕	ภาพรวมของระบบค่าจ้างของบางประเทศในแผนที่โลก	๑๗
๒.๖	ปกหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement	๑๙
๒.๗	วิธีการประมาณค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker	๒๐
๒.๘	ราคาหมูชำแหละส่วนสันนอกในราคาค้าปลีกต่อกิโลกรัม (๑ ม.ค. ๖๒ – ๓๐ ม.ค. ๖๕)	๒๖
๒.๙	ราคาไก่ชำแหละส่วนน่องสะโพก ในราคาค้าปลีกต่อกิโลกรัม (๑ ม.ค. ๖๒ – ๓๐ ม.ค. ๖๕)	๒๖
๒.๑๐	ราคาน้ำมันปาล์มสำเร็จรูป ขวด ๑ ลิตรในราคาค้าปลีก (๑ ม.ค. ๖๒ – ๓๐ ม.ค. ๖๕)	๒๗
๔.๑	อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๓-๒๕๖๔	๑๑๘

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑.๑	แผนการดำเนินงานตามขั้นตอน	๖
๒.๑	สัดส่วนของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๑ และ ๒๕๖๓	๒๘
๒.๒	อัตราการปรับค่าจ้าง (สูงสุด ต่ำสุด และเฉลี่ย)	๓๑
๒.๓	นโยบายหาเสียงพรรคการเมืองเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ	๓๓
๓.๑	คุณลักษณะพื้นฐาน	๓๕
๓.๒	สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน	๓๘
๓.๓	ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน	๓๙
๓.๔	รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน	๔๑
๓.๕	รายได้จากการทำงาน	๔๓
๓.๖	รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน	๔๕
๓.๗	เงินออมและการลงทุน	๔๖
๓.๘	หนี้สิน	๔๘
๓.๙	ค่าอาหาร	๕๐
๓.๑๐	ค่าที่อยู่อาศัย	๕๒
๓.๑๑	ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ	๕๔
๓.๑๒	มุมมองต่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าครองชีพ	๕๕
๓.๑๓	การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ (๑)	๕๘
๓.๑๔	การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ (๒)	๕๘
๓.๑๕	การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของจังหวัดที่ทำงานและค่าครองชีพ (๑)	๖๐
๓.๑๖	การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของจังหวัดที่ทำงานและค่าครองชีพ (๒)	๖๐
๓.๑๗	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณารายได้และค่าครองชีพเป็นรายบุคคล (๑)	๖๓
๓.๑๘	การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณารายได้และค่าครองชีพเป็นรายบุคคล (๒)	๖๔
๓.๑๙	การพึ่งพิงรายได้และค่าครองชีพของสมาชิกในครัวเรือน	๖๗
๓.๒๐	จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	๗๐
๓.๒๑	จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒-๓ คน	๗๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๓.๒๒	รายได้และค่าครองชีพตามช่วงวัยประชากร	๗๔
๓.๒๓	จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๑๘-๓๔ ปี	๗๖
๓.๒๔	จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๓๕-๔๙ ปี	๗๗
๓.๒๕	จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป	๗๙
๓.๒๖	รายได้และค่าครองชีพตามเพศหญิงชาย	๘๑
๓.๒๗	จำลองค่าครองชีพของประชากรเพศหญิง	๘๓
๓.๒๘	จำลองค่าครองชีพของประชากรเพศชาย	๘๔
๕.๑	ประมาณการสัดส่วนรายได้จากการทำงานและรายจ่ายต่อเดือนตามสมาชิกครัวเรือน	๑๒๒
๕.๒	ประมาณการสัดส่วนรายได้จากการทำงานและรายจ่ายต่อเดือนตามช่วงอายุ	๑๒๓

บทที่ ๑
บทนำ

๑.๑ ที่มาและสภาพปัญหา

การศึกษา**ค่าจ้างเพื่อดำรงชีพ** (living wage) เป็นการพิจารณามาตรฐานแรงงานของอนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๑ ว่าด้วยการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ (Minimum Wage Fixing Convention, ๑๙๗๐) ของผู้แทนสามฝ่ายในระบบไตรภาคี อันประกอบด้วย ลูกจ้าง นายจ้าง และรัฐบาล ที่มีส่วนร่วมในกระบวนการเจรจาต่อรองการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แต่แนวทางค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการคุ้มครองไม่ให้แรงงานได้รับค่าจ้างต่ำเกินกว่าความเป็นจริง และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ทั้งนี้ จากการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการพบว่าคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัด ไม่มีอำนาจเสนอให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วยเหตุอำนาจการตัดสินใจรวมศูนย์อำนาจที่คณะกรรมการค่าจ้างของส่วนกลางในกระทรวงแรงงาน ส่งผลให้อัตราค่าจ้างที่แท้จริงไม่ใช่จำนวนที่เป็นอยู่เวลานี้ ผู้แทนฝ่ายแรงงานในคณะอนุกรรมการค่าจ้างบางจังหวัดไม่สนับสนุนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งที่ค่าครองชีพสูงขึ้นต่อเนื่อง เช่น เนื้อหมู ไก่ และน้ำมันปาล์ม ยังไม่นับค่าเชื้อเพลิง ค่าขนส่งมวลชน ค่าสินค้าและบริการ ซึ่งรัฐบาลไม่มีการควบคุมราคาให้ราคาอยู่ในระดับที่เหมาะสมต่อรายได้ครัวเรือน

ตามสัดส่วนของครัวเรือนไทย เฉลี่ยประมาณ ๓ คน ซึ่งหมายความว่าแต่ละครอบครัวจะมีสมาชิกพึ่งพิง ๑-๒ คน การศึกษาโครงการวิจัยนี้ จึงพิจารณาตามแนวทางของการสำรวจค่าจ้างเพื่อดำรงชีพ แต่ใช้วิธีการของ Richard Anker และ Martha Anker เป็นกรอบแนวคิดของการจัดทำแบบสำรวจและเป็นแนวทางของการเสวนาครั้งที่ ๑ เพื่อครอบคลุม**มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า** (decent standard of living) ของแรงงาน แล้วครอบคลุมถึงสมาชิกในครัวเรือน ได้แก่ อาหาร น้ำสะอาด ที่อยู่อาศัย การศึกษา การรักษาพยาบาล การคมนาคมขนส่ง เครื่องนุ่งห่ม และปัจจัยพื้นฐานอื่น รวมถึงการจัดเตรียมให้สามารถรับมือกับสถานการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ ตามแนวทางนี้ต้องศึกษาสภาพปัญหาระดับท้องที่ เพื่อยืนยันสมมติฐานบางประการว่า ค่าครองชีพในเขตกึ่งเมืองหรือเขตชนบท ไม่ได้น้อยกว่าเขตเมืองอย่างที่พิจารณาตามกรอบการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเสมอไป ด้วยเหตุนี้งานที่มีคุณค่า (decent work) จะเกิดขึ้นต่อเมื่อค่าจ้างเพียงพอต่อการดำรงชีวิตหรือเป็นค่าจ้างที่มีคุณค่า (decent wage)

ทั้งนี้ แนวทางการพิจารณาศึกษาโดยคำนึงถึงสภาพปัญหาของแรงงานเป็นจุดตั้งต้นหรือมุมมองแรงงาน (labour perspective) ซึ่งมีความแตกต่างจากการศึกษาระบบค่าจ้าง

ของกระทรวงแรงงานที่เน้นมุมมองแบบทุน (capital perspective) คือ ให้ความสำคัญของเครื่องมือทางเศรษฐกิจ เช่น ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ อัตราการว่างงาน และเส้นความยากจน เป็นต้น ส่วนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจึงพิจารณาที่ความสามารถการจ่ายค่าจ้างของธุรกิจ ผลิตภาพแรงงาน และอื่น ๆ ซึ่งไม่ได้เน้นว่าแรงงานจะดำรงชีวิตได้หรือไม่ ส่งผลให้กระทรวงแรงงานไม่ปรับค่าจ้างขั้นต่ำมาแล้วสองปี โดยอ้างถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นเหตุให้ฝ่ายนายจ้างเองก็ได้รับผลกระทบ ดังนั้น โดยวิธีการศึกษา (methodology) จะใช้สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในสังคมโดยข้อมูลในเชิงพื้นที่ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนเครือข่ายแรงงานจากภาคอุตสาหกรรมและอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ หลายจังหวัดและการสำรวจสภาพปัญหาใช้แนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีพของ Anker Methodology เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของค่าครองชีพในภาพรวมของประเทศ และการจัดสัมมนาเน้นรับฟังข้อมูล ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางค่าจ้างเป็นการดำรงชีวิตเพื่อจัดทำรายงานของคณะกรรมาธิการไปยังสภาผู้แทนราษฎร เพื่อพิจารณาต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการศึกษา

๑. เพื่อสำรวจสถานการณ์ของค่าครองชีพที่สูงขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่ค่าจ้างขั้นต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้ปรับอัตรามาแล้วถึงสองปี

๒. เพื่อเสนอแนะแนวทางของการสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า พร้อมกับการปรับอัตราค่าจ้างที่สามารถดำรงชีวิตได้ทั้งระดับปัจเจกบุคคลและครัวเรือน

๑.๓ ขอบเขตและวิธีการดำเนินการศึกษา

รายงานการศึกษาฉบับนี้ได้สำรวจรายได้ เงินออม หนี้สิน และค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ทั้งอาหาร ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภค ค่าโดยสาร ค่าสินค้าอุปโภค ค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์ โดยพิจารณาตามกรอบแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) เพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพชีวิตและสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า (decent standard of living)

๑. **เนื้อหา** – การทบทวนสี่ประเด็นแบบพอสังเขป ได้แก่ สภาพปัญหาของค่าครองชีพ ค่าจ้างขั้นต่ำของประเทศไทย หลักการค่าจ้างขั้นต่ำของ ILO และแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตจาก ILO และ WHO ซึ่งเป็นหลักการที่ยอมรับในระดับนานาประเทศ

๒. **พื้นที่** – การเลือกพื้นที่ของการสำรวจไม่จำกัดผู้ตอบแบบสำรวจอยู่ในจังหวัดใดของประเทศไทย แต่เน้นที่จังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมหรือการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมสูง เช่น สมุทรปราการ ปทุมธานี สระบุรี ระยอง กรุงเทพมหานคร และอื่น ๆ เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาการดำรงชีวิตของแรงงาน โดยเฉพาะกลุ่มที่มีนายจ้างตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ นอกจากนี้ อีกส่วนของแบบสำรวจจะเน้นด้านค่าครองชีพ ซึ่งไม่ได้เน้นเฉพาะแรงงานกลุ่มข้างต้น หมายถึงใครก็ตามที่เป็นคนทำงานก็สามารถร่วมตอบแบบสอบถามได้ เพื่อให้การกระจายแบบสอบถามเป็นไปได้ตามความสอดคล้องกับเครือข่ายแรงงาน

๓. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** –ประชากรวัยแรงงานของประเทศมีจำนวน ๓๘,๕๔๔,๔๒๓ คน ตามข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ[๑] ด้วยเหตุที่ประชากร (population) มีขนาดใหญ่มาก แล้วการสุ่มกลุ่มตัวอย่างไม่ได้สะท้อนสภาพปัญหาของแรงงานเผชิญอยู่ จึงใช้วิธีการเปิดให้ตอบแบบสำรวจจนกว่าข้อมูลได้มากเพียงพอ เช่น ข้อ ๒๕ จำนวนเงินออมต่อเดือนเท่าไร ซึ่งการตอบแบบสำรวจ ๔๐๐ ชุด ๘๐๐ ชุด และ ๑,๒๐๐ ชุด มีสัดส่วนค่าเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๔๕ ไม่มีความคลาดเคลื่อนแล้ว รวมข้ออื่น จึงปิดการตอบแบบสำรวจที่ ๑,๒๒๕ กลุ่มตัวอย่าง ส่วนกลุ่มตัวอย่างมาจากพื้นที่ของเครือข่ายแรงงานและประชาชนคนทำงานทั่วไป

๔. **เครื่องมือของการศึกษา** – การพัฒนาแบบสอบถามเชิงสำรวจ (survey questionnaire) จำนวน ๖๕ ข้อ โดยพัฒนาขึ้นมาตามกรอบแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker ซึ่งทั้งสองเป็นนักวิจัยขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) และองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) ตามลำดับ ส่งผลให้ข้อคำถามไม่ได้เน้นแต่เรื่องงานหรือการทำงาน ซึ่งเป็นปัจจัยที่แปรตามกับค่าจ้างเท่านั้น แต่เมื่อกล่าวถึงการดำรงชีวิต หมายถึงการยกระดับให้ครอบคลุมถึงมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดี ทั้งด้านสุขภาพ อาหาร ที่อยู่อาศัย การศึกษา และอื่น ๆ ส่วนกระบวนการของการออกแบบข้อคำถามนั้น คณะกรรมาธิการได้ประชุมเพื่อพิจารณาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้แทนที่มีประสบการณ์และมีความใกล้ชิดกับแรงงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและให้แรงงานได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูล จากการประชุมและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เมื่อวันที่ ๙ และวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ทั้งนี้

---

[๑] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (๒๕๖๓). จำนวนประชากร จำแนกตามสถานภาพแรงงาน และเพศ เป็นรายจังหวัด พ.ศ. ๒๕๖๓. สืบค้นจาก https://bit.ly/3F8pLYd

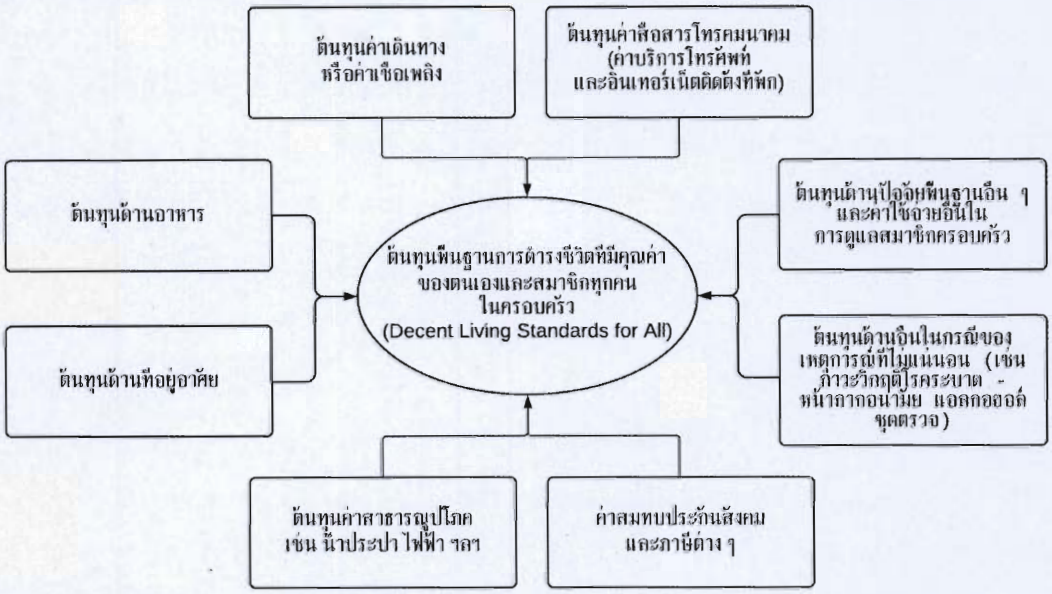
เพื่อให้ได้ข้อมูล ข้อคิดเห็นที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและการมีส่วนร่วมกับแรงงานหลากหลายภาคส่วน

๕. **วิธีการและการเก็บข้อมูล** – การเก็บข้อมูลจากแบบสำรวจที่พัฒนาขึ้น ได้นำมาสร้างใน Google Form เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการส่งต่อแบบสำรวจและทั่วถึง คือ การส่งลิงก์ต่อให้กับสหภาพแรงงานและสถานประกอบการ หรือ การส่งให้ในกลุ่ม LINE และ Facebook ซึ่งมีการแชร์ต่อของบุคคลทั่วไปและ Facebook Page ต่าง ๆ จึงทำให้การเก็บข้อมูลที่กำหนดไว้ระหว่างวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ – ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๕ แต่การตอบแบบสำรวจกลับมาในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ มีจำนวนมากถึง ๑,๒๐๐ ชุด จึงเปลี่ยนกำหนดการให้ตอบแบบสำรวจได้ถึงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ อีกส่วนหนึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดสัมมนาของคณะกรรมาธิการ จำนวน ๒ ครั้ง คือ ครั้งที่ ๑ เรื่อง “การแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องกมลทิพย์ ชั้น ๑ โรงแรมเดอะ สุโกศล กรุงเทพมหานคร และครั้งที่ ๒ เรื่อง“การแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน” ครั้งที่ ๒ เวทีเสวนา : แนวทางการยกระดับอัตราค่าจ้างเพื่อสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตแรงงานที่มีคุณค่า เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชั่น หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

๖. **การวิเคราะห์ข้อมูล** – การคำนวณสถิติเชิงพรรณนาโดยจำนวนและร้อยละ รวมถึงค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด และค่าสูงสุด อาจพิจารณาบางตัวแปรที่สำคัญ เพื่อนำมาวิเคราะห์โดย Cross - Tabulation Analysis พร้อมกับปรึกษาหารือกับผู้แทนแรงงานเพราะมีบางข้อที่คำตอบไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริง เช่น การจ่ายเงินบำรุงสมาชิกสหภาพ สมาคม หรืออื่น ๆ แต่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบมาเป็นรายปี จึงไม่สามารถคำนวณได้แม่นยำ จึงตัดข้อนี้ออกในตารางประมวลผลของบทที่ ๓ ส่วนข้อมูลที่มาจากการเสวนาในรูปแบบของการสนทนากลุ่มจะนำมาจำแนกเป็นประเด็นเพื่อประกอบกับการพิจารณาข้อมูลเชิงปริมาณของการประมวลผลแบบสำรวจ ขณะที่การนำเสนอผลการศึกษาจะเป็นการจำแนกเป็นรายประเด็นพร้อมวิเคราะห์ตามกรอบแนวทางของค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต

๑.๔ กรอบแนวคิดการศึกษา

ภาพที่ ๑.๑ กรอบแนวคิดของค่าครองชีพเพื่อการดำรงชีวิตสำหรับตนเองและครอบครัว

ที่มา : ผู้ศึกษาพัฒนาจากกรอบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker และความคิดเห็นของการประชุมกลุ่มกับคณะทำงานฯ

กรอบแนวคิดใน**ภาพที่ ๑.๑** พัฒนาขึ้นมาเพื่อรวบยอดทางความคิดในงานศึกษา เป็นการพัฒนาขึ้นมาจากกรอบแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker ผ่านการประชุมกลุ่มกับคณะทำงานฯ เพื่อให้สอดคล้องกับการดำรงชีวิตจริงของแรงงาน และใช้สร้างเครื่องมือของการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อสำรวจค่าครองชีพของแรงงานหรือประชาชน ทำให้ขอบเขตของต้นทุนค่าครองชีพมีมากกว่าค่าอาหาร ค่าที่อยู่อาศัย ค่าปัจจัยพื้นฐาน และค่าใช้จ่ายในกรณีเหตุการณ์ที่ไม่แน่นอน ซึ่งครอบคลุมถึงค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) นอกจากนี้ยังมีค่าเชื้อเพลิงรถยนต์ ค่าสาธารณูปโภค ค่าสื่อสารโทรคมนาคม ค่าสมทบประกันสังคม ภาษี ค่าดูแลสมาชิกในครอบครัว และค่าการศึกษาบุตร ซึ่งถือเป็นปัจจัยพื้นฐานที่ต้องนำมาคำนวณต้นทุนพื้นฐานการดำรงชีวิต จึงเป็นที่มาของการพัฒนากรอบแนวคิดตาม**ภาพที่ ๑.๑**

๑.๕ คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) ไม่ใช่**ค่าจ้างขั้นต่ำ** (minimum wage) ตามรัฐบาลพิจารณาเพื่อปรับแล้วคาดว่าจะลดความยากจนและให้มีชีวิตดีขึ้น แต่ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตเป็นค่าจ้างที่เพียงพอเพื่อให้เกิด**มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า** (decent standard of living) ทั้งแรงงานในฐานะปัจเจกบุคคลและสมาชิกในครัวเรือน ซึ่งเป็นสิ่งตอบแทนการทำงานที่ต้องทำให้ครอบคลุมทั้งอาหาร น้ำดื่ม ที่พักอาศัย การศึกษา การรักษาพยาบาล การขนส่ง เครื่องนุ่งห่ม และปัจจัยพื้นฐานอื่นที่จำเป็น ซึ่งผลกระทบของค่าครองชีพเป็นปัจจัยสำคัญของการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ

๑.๖ แผนการดำเนินการศึกษา

จาก**ตารางที่ ๑.๑** เป็นแผนการดำเนินงาน มีระยะเวลาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน ๒๕๖๕ และในเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๕ เป็นช่วงปรับให้รายงานฉบับนี้สมบูรณ์ทั้งเนื้อหาและรูปแบบของเอกสาร

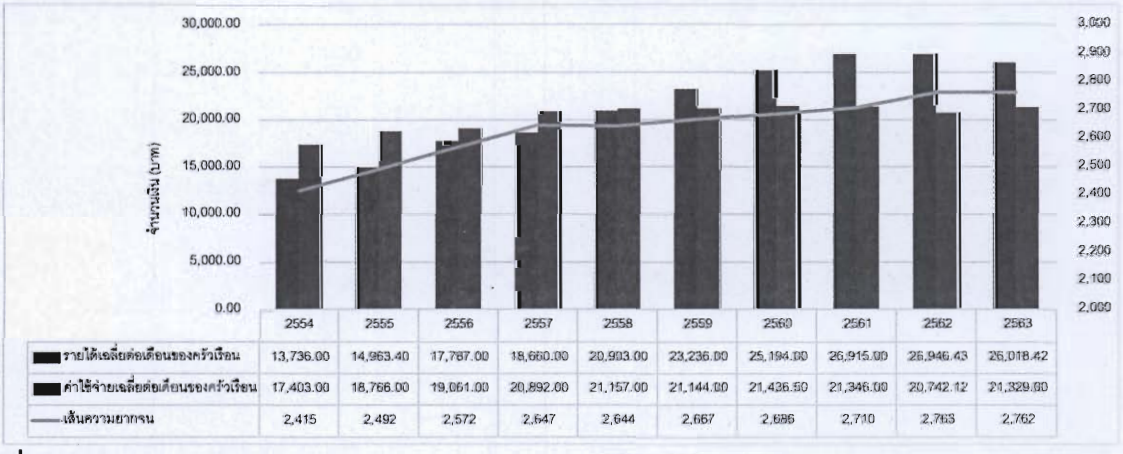
ตารางที่ ๑.๑ แผนการดำเนินงานตามขั้นตอน

ขั้นตอน	ก.พ.				มี.ค.				เม.ย.				พ.ค.-พ.ย.			ธ.ค.	
	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๑	๒
๑. เขียนข้อเสนอและแผนงาน																	
๒. จัดทำเครื่องมือการเก็บข้อมูล																	
๓. เก็บข้อมูลแบบสำรวจ																	
๔. ประมวลข้อมูลและเขียนรายงาน																	
๕. จัดเวทีเสวนาเพื่อสนทนากลุ่ม																	
๖. เขียนรายงานวิจัยตามข้อเสนอ																	
๗. จัดไฟล์เล่มฉบับสมบูรณ์ส่ง																	
๘. จัดเวทีเสนอผลข้อมูลสำรวจ																	
๙. ปรับแก้รายงานวิจัยตามข้อเสนอ																	
๑๐. ส่งคณะ กมธ. แรงงาน จัดพิมพ์																	

บทที่ ๒
ทบทวนสภาพปัญหาค่าครองชีพและแนวทางของค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต

การปรับค่าจ้างขั้นต่ำเพิ่มขึ้น ทำให้ต้นทุนแรงงานของอุตสาหกรรมสูงขึ้น ผลที่ตามมาคือ การลดอัตราการจ้างแรงงานทักษะลง ซึ่งไม่มีข้อพิสูจน์เชิงประจักษ์ว่าการปรับค่าจ้างขั้นต่ำแล้วจะเกิดเหตุเช่นนั้น อีกด้านการมีกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการคุ้มครองแรงงานไม่ให้ได้รับค่าจ้างที่ต่ำกว่ามาตรฐาน การจัดทำ*กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำ* (minimum wage legislation) จึงเป็นการวางกรอบเพื่อกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยพิจารณาควบคู่กับชั่วโมงของการทำงาน มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันการเอารัดเอาเปรียบ ลดปัญหาความยากจน และสนับสนุนให้แรงงานที่มีรายได้น้อยสามารถยกระดับคุณภาพชีวิต โดยเฉพาะกลุ่มแรงงานทักษะต่ำ สำหรับแรงงานกึ่งทักษะ แรงงานมีทักษะ และแรงงานวิชาชีพ ระดับของรายได้สูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้ว ส่วนหลักการของการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ นอกจากพิจารณาตามภูมิศาสตร์พื้นที่หรือจังหวัด สามารถกำหนดตามประเภทของอุตสาหกรรม อาชีพ ขนาดของกิจการ อายุของลูกจ้าง หรือกลุ่มประชากรต่าง ๆ ได้ตามที่องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) เสนอไว้ นอกจากนี้ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำยังเป็นการรับรองให้ประสบการณ์และการสร้างผลิตภาพของแต่ละบุคคลมีผลต่อระดับรายได้ที่แตกต่างกัน แต่เป็นหลักประกันให้แรงงานที่เพิ่งเข้าสู่ตลาดแรงงานมีรายได้ไม่ต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจำเป็นต้องพิจารณาสองประการสำคัญคือ *ดัชนีราคาผู้บริโภค* (consumer price index: CPI) และ*ค่าครองชีพ* (cost of living)[๑]

ภาพที่ ๒.๑ รายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน และเส้นแบ่งความยากจน

	2554	2555	2556	2557	2558	2559	2560	2561	2562	2563
รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	13,736.00	14,963.40	17,787.00	18,660.00	20,903.00	23,236.00	25,194.00	26,915.00	26,946.43	26,018.42
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนของครัวเรือน	17,403.00	18,766.00	19,061.00	20,892.00	21,157.00	21,144.00	21,436.50	21,346.00	20,742.12	21,329.00
เส้นความยากจน	2,415	2,492	2,572	2,647	2,644	2,667	2,686	2,710	2,763	2,762

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

---

[๑] Roy, A. S. (2011). Minimum Wage Legislation. In T. Fitzpatrick et al. (eds.), International Encyclopedia of Social Policy (pp. 867-869). Oxon: Routledge.

หากพิจารณาเบื้องต้นจาก**ภาพที่ ๒.๑** เป็นรายได้ครัวเรือน รายจ่ายครัวเรือน และเส้นความยากจน ในลำดับแรก รายงานการสำรวจข้อมูลพื้นฐานของครัวเรือน พ.ศ. ๒๕๖๓ พบว่าจำนวนสมาชิกเฉลี่ยครัวเรือน ๓ คน แล้วสมาชิกในครัวเรือนมีร้อยละ ๑๒.๑๕ ที่ไม่ได้ทำงานหารายได้ แต่จากการสำรวจรายได้และรายจ่ายครัวเรือนในปี ๒๕๖๓ กลับพบว่ามีรายได้เฉลี่ย ๒๖,๐๑๘ บาท และรายจ่าย ๒๑,๓๒๙ บาท เมื่อพิจารณาตามเส้นความยากจนย่อมทำให้แต่ละครัวเรือนไม่ได้อยู่ต่ำกว่าเส้นแบ่งความจน เพราะนอกจากสัดส่วนนี้แล้ว การพิจารณาคนจนหรือผู้มีรายได้น้อยในหลักเกณฑ์ของครัวเรือน มีน้อยมาก เพราะต้องไม่มีสมาชิกคนใดทำงานแล้วเป็นผู้พึ่งพิงทั้งหมด จำนวนของผู้ได้รับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐมากถึง ๑๑ ล้านคน จึงแสดงให้เห็นถึงความคลาดเคลื่อนของผู้รับสิทธิ และระบบคัดกรองที่มุ่งที่คนยากจน ดังนั้น การมีรายได้มากกว่าเส้นแบ่งความจนแล้วจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีหรือไม่ แล้วจะยิ่งแย่กว่าเดิมหากรัฐบาลใช้เกณฑ์ความยากจนที่คัดกรองจากปัจเจกบุคคลเป็นครัวเรือน

๒.๑ มาตรฐานค่าจ้างขั้นต่ำไม่ใช่ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต

จากการศึกษาค่าจ้างขั้นต่ำใน International Journal of Labour Research ของ ILO ในปี ๒๕๕๕ ให้ข้อเสนอเบื้องต้นสำหรับการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ (minimum wages) เป็นเรื่องที่แต่ละประเทศต้องคำนึงถึงคุณลักษณะเฉพาะประเทศ แต่การกำหนดอัตราเท่าไรนั้นมีตัวแบบทางคณิตศาสตร์ในการคำนวณ คล้ายคลึงกับการปรับอัตราค่าจ้างในปี ๒๕๖๐ และ ๒๕๖๓ ของประเทศไทย มีอัตราไม่เกินร้อยละ ๐-๖ ส่วนอนุสัญญาของ ILO ประกอบด้วย ๒ ฉบับ ได้แก่ อนุสัญญาฉบับที่ ๙๕ ว่าด้วยการคุ้มครองของค่าจ้าง (Protection of Wages Convention, 1949) มาตรา ๓ ระบุชัดเจนในเรื่องค่าจ้างต้องจ่ายตัวเงินเท่านั้น[๒] *และอนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๑ ว่าด้วยการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ* (ILO Minimum Wage Fixing Convention, 1970) มาตรา ๓ ให้พิจารณาระดับของค่าจ้างในประเทศ ค่าครองชีพ สิทธิประโยชน์ของประกันสังคม และมาตรฐานการดำรงชีวิตด้านอื่น ขณะเดียวกันให้พิจารณาสถานะทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ระดับของการพัฒนาเศรษฐกิจ ผลิตภาพ และการจ้างงาน หลักการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำเป็นความร่วมมือแบบหุ้นส่วนทางสังคม ประกอบด้วย ผู้แทนตามโครงสร้างไตรภาคีเป็นกลไก

---

[๒] ILO NORMLEX, C095 - Protection of Wages Convention, 1949 (No. 95), Retrieved from https://bit.ly/3vFY0BM

ของการสร้างข้อตกลงร่วมกัน[๓] อย่างไรก็ตาม อนุสัญญาไม่รับรองให้รัฐบาลแต่ละประเทศสมาชิก ต้องกำหนดอัตราค่าจ้างที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต จึงปรากฏแต่ให้แนวทางค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการคุ้มครองไม่ให้แรงงานได้รับค่าจ้างต่ำเกินความเป็นจริงเท่านั้น[๔]

ในทางปฏิบัติการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย ไม่ได้หมายความว่าเหมือนกับการจัดทำให้มีกฎหมายค่าจ้างเพื่อการดำรงชีวิต เพราะรายได้นั้นอาจไม่เพียงพอต่อการเข้าถึงปัจจัยพื้นฐาน ซึ่งลักษณะของกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำบนหลักการแล้วจะครอบคลุมสำหรับคนทั่วไป ไม่เฉพาะแต่การจ้างงานในเศรษฐกิจภาคทางการเหมือนแรงงานในประกันสังคม มาตรา ๓๓ เท่านั้น แต่ยังรวมถึงแรงงานที่มีการจ้างงานไม่เป็นทางการด้วย จึงแตกต่างกับค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตซึ่งจะให้ระดับของค่าจ้างสูงกว่ามาตรฐานค่าจ้างขั้นต่ำ[๕] ทั้งนี้ การปรับค่าจ้างขั้นต่ำตามแบบแผนที่ปฏิบัติโดยคณะกรรมการค่าจ้างที่จัดตั้งคณะอนุกรรมการในระดับจังหวัด แต่การตัดสินใจเป็นเพียงข้อเสนอเพื่อให้คณะกรรมการค่าจ้างตัดสินใจอีกระดับหนึ่ง ดังนั้น กระบวนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจึงไม่ใช่การกระจายอำนาจให้แต่ละจังหวัดดำเนินการได้ แต่เป็นนโยบายระดับชาติ มีงานศึกษาของธนาคารแห่งประเทศไทยกล่าวถึงกลไกของระบบไตรภาคีว่าผู้แทนฝ่ายนายจ้างมีอำนาจการต่อรองสูงกว่าลูกจ้าง การสานเสวนาทางสังคมจึงเป็นการประนีประนอม ขณะที่ภาครัฐให้ความสำคัญต่อฝ่ายนายจ้างมากกว่า เนื่องจากการปรับอัตราค่าจ้างที่มากเกินก็อาจกระทบต่อเศรษฐกิจภาพรวม[๖] แต่ไม่พบว่า รายงานการศึกษาและเอกสารของหน่วยงานภาครัฐจะตระหนักถึงค่าครองชีพและรายจ่ายด้านอื่น ๆ ของแรงงานเป็นประเด็นสำคัญกว่าการมองความสามารถและศักยภาพของธุรกิจเป็นจุดเริ่มต้นเป็นเหตุให้การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำพิจารณาถึงผลิตภาพแรงงาน ต้นทุนการผลิต กำไร เพื่อพิจารณาว่าผู้ประกอบการจ่ายในอัตราค่าจ้างที่เสนอปรับได้หรือไม่

ภาพที่ ๒.๒ การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำมี *'คู่มือนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ'* (Minimum Wage Policy Guide) ที่จัดทำโดย ILO กรณีประเทศที่เป็นสมาชิกของ ILO ร้อยละ ๙๒ จากทั้งหมด

---

[๓] ILO NORMLEX, C131 - Minimum Wage Fixing Convention, 1970 (No. 131), Retrieved from https://bit.ly/3KFv4zl

[๔] Belser, P., & Sobeck, K. (2012). At what level should countries set their minimum wages?. International Journal of Labour Research, 4(1), 105-127.

[๕] Levin-Waldman, O. M. (2005). The Political Economy of the Living Wage: A Study of Four Cities. London: Routledge.

[๖] นพดล บูรณะธนัง, พรเกียรติ ยั่งยืน และ โสมสิริ หมัดอะดั้ม. (n/a). พฤติกรรมการกำหนดค่าจ้างของไทย. สายนโยบายการเงิน ธนาคารแห่งประเทศ. สืบค้นจาก https://bit.ly/3OTAEl5

๑๘๗ ประเทศ ได้ดำเนินการบริหารระบบค่าจ้างขั้นต่ำตามอนุสัญญาของ ILO ทั้ง ๒ ฉบับ ตามที่กล่าวไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาการจ้างงานและสภาพการทำงาน อย่างไรก็ตาม แต่ละประเทศรับรองแค่อัตราค่าจ้างไม่ต่ำเกินไป ไม่ได้หมายความว่าค่าจ้างเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ซึ่ง ILO เสนอค่าจ้างขั้นต่ำยังเป็นหลักประกันว่าจะไม่เกิดการเลือกปฏิบัติเพราะเหตุของเพศที่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า มาตรฐานการคุ้มครองแรงงานภายในประเทศและระหว่างประเทศตั้งอยู่บนมาตรฐานขั้นต่ำทางสังคม (minimum social standards) แต่ไม่ได้พิจารณาถึงการยกระดับค่าจ้างให้มากกว่าคำว่า '**ขั้นต่ำ**' ซึ่งคำนี้กำหนดขึ้นมาด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่ไม่ได้มีส่วนร่วมของแรงงาน แต่จำกัดไว้ที่นักวิชาการและเทคโนแครตเฉพาะกลุ่มทั้งในระดับโลกและประเทศ ส่วนคำแนะนำเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จ่ายเป็นรายชั่วโมง รายสัปดาห์ รายเดือน หรืออื่น ๆ ซึ่งแต่ละประเทศจะมีรูปแบบของอัตราค่าจ้างและกฎหมายแรงงานไม่เหมือนกัน ถ้าทำงานแบบเต็มเวลา (full-time work) อนุมานได้ว่า ครอบคลุมทั้งแรงงานได้รับค่าจ้างรายวัน รายสัปดาห์ หรือรายเดือน หากทำงานแบบบางเวลา (part-time work) ได้รับค่าจ้างรายชั่วโมง ดังนั้น การกำหนดอัตราค่าจ้างมีปัจจัยสำคัญที่ใช้พิจารณาคือ '**ชั่วโมงของการทำงาน**' (hours of work) แต่การจ้างงานรายชั่วโมงต้องกำหนดชั่วโมงของการทำงานต่อวันให้ชัดเจนว่าเท่าไรต่อสัปดาห์[๗]

---

[๗] ILO. (2016). Chapter 1 – How to define a minimum wage?. In Minimum Wage Policy Guide. Retrieved from https://bit.ly/3vDrOAa

ภาพที่ ๒.๒ ปกเอกสาร Minimum Wage Policy Guide ของ ILO ฉบับปี ๒๕๕๙

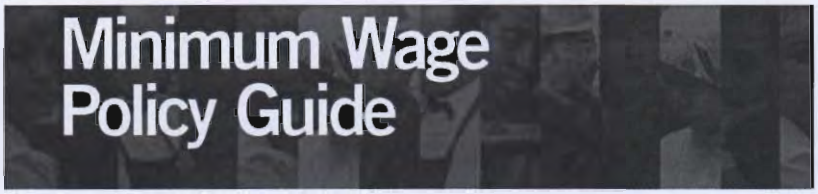

Table of Contents

Page

Introduction 2

Chapter 1. How to define a minimum wage? 3

Chapter 2. How many different minimum wage rates should there be? 14

Chapter 3. Who should set minimum wages? 24

Chapter 4. Who should be getting minimum wages? 32

Chapter 5. Setting and adjusting minimum wage levels 42

Chapter 6. How to enforce minimum wages? 53

Chapter 7. Monitoring the effects of minimum wages 68

Chapter 8. Minimum wages for domestic workers 80

Annex 1: Minimum Wages for Public Sector Workers 98

Annex 2: The needs of workers and their families 101

Annex 3: The effects of inflation on real minimum wages 109

Annex 4: Proportions of workers affected and impact on total wage bill 114

Annex 5: Minimum wages and labour productivity 116

จากสถานการณ์ในอนาคต **การจ้างงานในรูปแบบที่ไม่มีมาตรฐาน** (non-standard form of work) จะปรากฏมากขึ้น แล้วงานบางเวลา งานเหมาช่วง และงานอิสระก็เกิดมากขึ้นตามรูปแบบของงานและเทคโนโลยี[๕] ยังไม่นับรวมช่องว่างของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน มาตรา ๑๑/๑ ที่ทำให้การจ้างงานเหมาแรงงานเป็นเรื่องปกติของธุรกิจ ทั้งที่ ILO นำเสนอการสร้างงานที่มีคุณค่าในห่วงโซ่การผลิตโลก ภายใต้ปฏิญญาไตรภาคีว่าด้วยหลักการเกี่ยวกับบรรษัทข้ามชาติและนโยบายสังคม (Tripartite Declaration of Principles Concerning Multinational Enterprises and Social Policy: MNE Declaration) และ ปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานและสิทธิการทำงาน (ILO Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) ส่งเสริมให้การปฏิบัติต้องคำนึงถึงสี่ด้านของอนุสัญญาหลัก ๘ ฉบับ ประกอบด้วย เสรีภาพการรวมกลุ่มสมาคมและสิทธิเจรจาต่อรอง การขจัดใช้แรงงานบังคับ การต่อต้านการใช้แรงงานเด็ก

---

[๕] ILO. (2016). Non-standard employment around the world: Understanding challenges, shaping prospects. Retrieved from https://bit.ly/3KFigcc

และการไม่เลือกปฏิบัติทางการจ้างงานและอาชีพ นอกจากนี้ ให้ภาคธุรกิจคำนึงถึงการประกอบธุรกิจที่กำกับผ่านบรรษัทอภิบาล เพื่อให้เกิดความรับผิดชอบทางสังคมและตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ ทางสังคมได้[๙] [๑๐]

ปัญหาแท้จริงจากเสียงสะท้อนของแรงงาน พบว่า อัตราค่าจ้างรายวัน ยังเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างงานเหมาช่วงแรงงาน (Subcontract) ในภาคอุตสาหกรรมยานยนต์บางแห่ง กำหนดระยะเวลาสั้น ๆ เพียง ๓-๖ เดือน การจ้างงานลักษณะนี้นำมาใช้ในกลุ่มงานทักษะทั่วไป รับผิดชอบเหมือนกับลูกจ้างที่จ้างงานโดยตรงกับบริษัท ลักษณะนี้เช่นนี้เข้าข่ายการเลือกปฏิบัติการจ้างงานและอาชีพตามเจตนารมณ์แรกเริ่มของอนุสัญญาฉบับที่ ๑๑๑ เพราะด้วยบริบททางประวัติศาสตร์แรงงานของการเลือกปฏิบัติในประเทศกำลังพัฒนา ILO และประเทศสมาชิกจึงตระหนักถึงและจัดทำกฎหมายฉบับนี้ขึ้นบนหลักการของปฏิญญาฟิลาเดลเฟีย ปี ค.ศ. ๑๙๔๔ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ปี ค.ศ. ๑๙๔๘[๑๑] แต่ ILO ขาดจุดยืนที่ชัดเจนด้านการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน จึงรับรองให้เกิดการจ้างงานผ่านผู้แทนได้ตามที่ปรากฏในอนุสัญญาฉบับที่ ๑๘๑[๑๒] เหล่านี้คือปัญหาให้เกิดการละเมิดสิทธิแรงงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ส่วนเรื่องของค่าจ้างเป็นเพียงหนึ่งในประเด็นของการละเมิดสิทธิ ดังนั้น การเสนอให้ปรับค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต เป็นเพียงข้อเสนอระยะสั้น แต่ในระยะยาวต้องพิจารณาต่อเนื่องถึงกลไกของการมีส่วนร่วมที่ไม่ใช่ผู้แทนในระบบไตรภาคี และความชัดเจนของรอบการปรับค่าจ้าง ที่สำคัญค่าจ้างไม่ใช่เรื่องเฉพาะผู้แทนจากองค์กรแรงงานแบบสหภาพ สหพันธ์ และสภาองค์การลูกจ้างตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ แต่มีแรงงานกลุ่มอื่นในสังคม เช่น การจ้างงานไม่เป็นทางการของเจ้าของกิจการร้านค้าอาหาร แต่คนเหล่านี้ไม่ถูกนับรวมว่าเป็นลูกจ้างตามมาตรา ๓ ของพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ส่งผลให้กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำก็ไม่ครอบคลุมและคุ้มครองถึง ทั้งที่เป็นความรับผิดชอบของกระทรวงแรงงาน ควรมีมาตรการ

---

[๙] Lee, J. (2016). Global supply chain dynamics and labour governance: Implications for social upgrading. Retrieved from https://bit.ly/3ybq6rq

[๑๐] กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (๒๕๖๒). ๒๐ ปีของงานที่มีคุณค่าและการอภิบาลแรงงานในห่วงโซ่อุปทานโลก. วารสาร HR Intelligence, 14(2), ๑๒๒-๑๕๔.

[๑๑] Maul, D. (2012). Human Rights, Development and Decolonization: The International Labour Organization, 1940-70. New York: Palgrave Macmillan.

[๑๒] ILO NORMLEX, C181 - Private Employment Agencies Convention, 1997 (No. 181), Retrieved from https://bit.ly/3F9OCuy

ทำให้เป็นทางการ (formalization) เพื่อแรงงานเหล่านี้ให้กลายเป็นส่วนหนึ่งของระบบการจ้างงานทางการ

อีกทั้งทางปฏิบัติในประเทศไทย ในอนาคตภาคธุรกิจอาจเสนอกระทรวงแรงงานให้กำหนดระบบค่าจ้างรายชั่วโมง ด้านหนึ่งเป็นความยืดหยุ่นของการทำงานให้ทำงานได้มากกว่าหนึ่งอย่าง อีกด้านทำให้เกิดความไม่มั่นคงในการทำงานและรายได้ เนื่องจากแรงงานจะไม่ได้เป็นผู้กำหนดชั่วโมงของการทำงาน แต่เป็นนายจ้างที่จ้างงานบางเวลาแล้วคำนวณค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง ทำให้แรงงานในอนาคตไม่สามารถวางแผนการเงินทั้งตนเองและครอบครัวได้เหมือนแรงงานที่มีค่าจ้างรายเดือน ดังนั้น ปัญหาของการกำหนดอัตราค่าจ้างต่ำในเวลานี้ต้องพิจารณาระยะยาวให้รองรับสถานการณ์ข้างต้น ครอบคลุมทั้งรูปแบบการจ้างงานเต็มเวลาที่มีอัตราค่าจ้างรายวัน และงานบางเวลาที่มีค่าจ้างรายชั่วโมงด้วย นอกจากนี้ต้องพยายามให้การบังคับใช้กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำครอบคลุมถึงการจ้างงานไม่เป็นทางการ (informal employment) เช่น แรงงานรับงานไปทำที่บ้าน (home-based workers) ไม่ครอบคลุมตามกฎหมายคุ้มครองแรงงาน ด้วยเหตุการณ์ทำงานเป็นข้อตกลงไม่เป็นทางการของการจ้างงาน การจำแนกแรงงานกลุ่มนี้เป็นการทำให้สถานะคลุมเครือ ทั้งที่ควรเป็นการจ้างงานเหมาช่วง (subcontracting) เนื่องจากเป็นการผลิตรายชิ้นส่งกลับให้บริษัทแบรนด์สินค้าต่าง ๆ ในห่วงโซ่อุปทาน จึงไม่ใช่แรงงานอิสระหรือจำแนกเป็นส่วนหนึ่งของแรงงานนอกระบบ[๑๓] ปัญหานี้จึงไม่ใช่ฉากทัศน์ของความไม่เป็นทางการ (informality) ของแรงงานนอกระบบในแบบดั้งเดิมเท่านั้น แต่การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ยังทำให้ความไม่เป็นทางการหรือนอกระบบกว้างและใหญ่ขึ้น จนเหมารวมงานรูปแบบใหม่ที่ทำผ่านแพลตฟอร์มเป็นแรงงานนอกระบบ ทั้งที่งานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศยืนยันว่าการบริการส่งผ่านแอปพลิเคชันเป็นการจ้างงานเหมาช่วงและมีผู้แทนนายหน้า คือ บริษัทแพลตฟอร์ม แรงงานกลุ่มนี้นอกจากไม่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายแรงงานแล้ว อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ยังทำให้สถานะคลุมเครือเพื่อลดความรับผิดชอบของภาครัฐและภาคธุรกิจลง

ในรายงาน 'Global Wage Report ๒๐๒๐-๒๑: Wages and Minimum Wages in the Time of COVID-19' ใน**ภาพที่ ๒.๓** อธิบายถึงสภาพปัญหาและทิศทางของตลาดแรงงานในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) โดยเฉพาะความเหลื่อมล้ำ

---

[๑๓] Nirathron, N. (2022). Home Work in Thailand: Challenges to Formalization. In M. Nilsson, I. Mazumdar & S. Neunsinger (eds.,). Home-Based Work and Home-Based Workers (1800-2021) (pp. 172-194). Leiden: Brill.

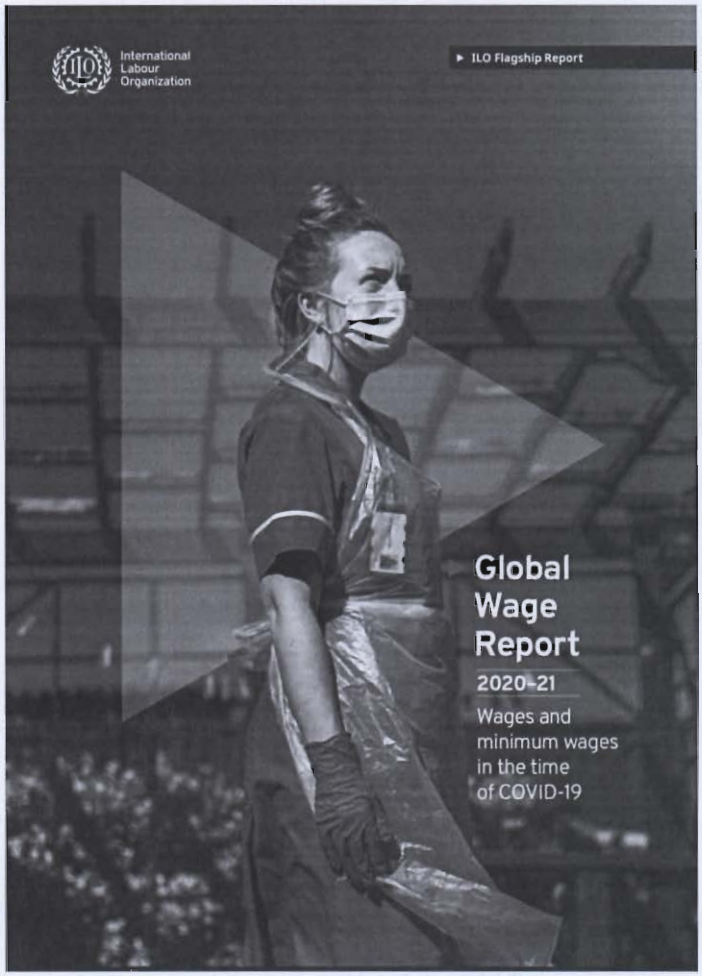
ของค่าจ้างที่เพิ่มขึ้น หลายประเทศลดชั่วโมงการทำงานลงทำให้แรงงานกลุ่มที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดคือ อาชีพที่ใช้ทักษะต่ำในงานปฏิบัติการทั่วไป (elementary work) แตกต่างจากแรงงานกลุ่มอื่นที่ได้รับค่าจ้างอัตราสูงกว่ามาตรฐานขั้นต่ำในงานการจัดการและงานวิชาชีพ[๑๔] เนื่องจากกลุ่มหลังนี้สามารถปรับตัวและให้ยืดหยุ่นของเวลาและสถานที่ทำงานได้ จึงเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่สำนักงานเป็นการทำงานทางไกล (teleworking) หรือเรียกว่า 'work from home' ซึ่งกลุ่มนี้จะไม่กระทบใด ๆ มากนัก เพราะหากสถานการณ์บรรเทาลงหรือไม่มีแล้วในอนาคต จะมีทั้งส่วนที่กลับไปทำงานแบบเดิม หรืออีกส่วนอาจทำงานจากบ้าน ซึ่งเป็นการลดขนาดปรับเปลี่ยนกลยุทธ์การบริหารงานทรัพยากรมนุษย์[๑๕] ขณะที่แรงงานทักษะต่ำที่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตามรายงานฉบับข้างต้นพิจารณาในบริบทของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งแรงงานทักษะต่ำได้รับผลกระทบมากที่สุด แล้วแนวทางที่ภาครัฐควรให้ความสำคัญ คือ ค่าจ้างอุดหนุนชั่วคราว (temporary wage subsidies) เพื่อป้องกันการสูญเสียรายได้จากการลดชั่วโมงหรือวันการทำงาน ทำให้ได้รับค่าจ้างลดลง

---

[๑๔] ILO. (2020). Global Wage Report 2020-21 : Wages and Minimum Wages in the Time of COVID-19. Retrieved from https://bit.ly/3OWbceT

[๑๕] OECD. (2021). The role of telework for productivity and well-being during and post-COVID-19. Retrieved from https://www.oecd-forum.org/posts/eleworking-can-make-work-more-balanced-but-it-needs-a-sound-regulatory-framework

ภาพที่ ๒.๓ ปกรายงาน Global Wage Report ๒๕๖๓ - ๖๕ ของ ILO

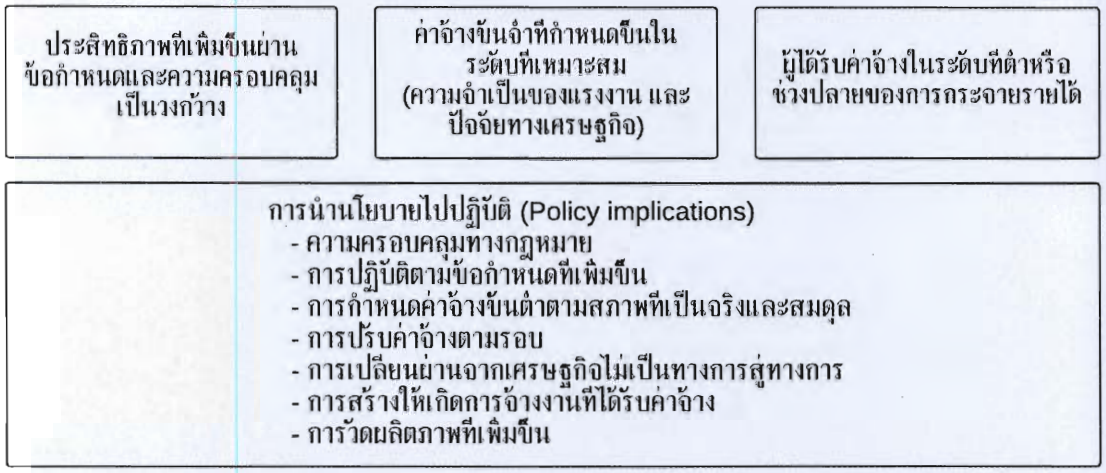

จากสถานการณ์การการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) ทำให้หลายประเทศชะลอการปรับค่าจ้างในปี ๒๕๖๓ ทั้งประเทศที่เคยปรับค่าจ้างตามรอบปกติ และประเทศที่ไม่รอบการปรับค่าจ้างที่ชัดเจน จะมีสองกลุ่ม กลุ่มแรก ๖๐ ประเทศที่ปรับค่าจ้างขั้นต่ำตามปกติในรอบครึ่งปีแรกของปี ๒๕๖๓ และอีกกลุ่มประเทศที่ปรับค่าจ้างขั้นต่ำไม่เป็นไปตามรอบ มี ๑๒ ใน ๘๗ ประเทศที่ปรับค่าจ้างในรอบครึ่งปีแรกของปี ๒๕๖๓ ซึ่ง ILO ประเมินว่าผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID 19) เป็นเหตุให้แต่ละประเทศเลื่อนการปรับค่าจ้างออกไป อย่างไรก็ตาม ILO เสนอถึงการเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำควรพิจารณาสามปัจจัยตามภาพที่ ๒.๔ เพื่อทำให้ลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ลง ดังนี้[๑๖]

---

[๑๖] Ibid15

ภาพที่ ๒.๔ เงื่อนไขสำคัญของการปรับค่าจ้างขั้นต่ำที่ควรพิจารณา

ที่มา : แปลและปรับจาก ILO, Global Wage Report ๒๐๒๐ - ๒๑, p. ๘๙

ประการแรก ประสิทธิผลของค่าจ้างขั้นต่ำ (effectiveness of minimum wages) จากปัญหาพบว่ามีแรงงานที่ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำหรือต่ำกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๒๗ ล้านคนทั่วโลก และมีจำนวนถึง ๒๖๖ ล้านคนที่ได้รับน้อยกว่าค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง ปัญหาที่พบในลักษณะคล้ายคลึงกันในหลายประเทศ คือ ระบบค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้ออกกฎหมายมาครอบคลุมถึงแรงงานภาคเกษตรและแรงงานทำงานบ้าน หากขยายมาตรการคุ้มครองค่าจ้างให้ครอบคลุมแรงงานเหล่านี้จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐในการทำให้แรงงานเหล่านี้เปลี่ยนสถานะจากความไม่เป็นทางการสู่ความเป็นทางการ (transitioning from informality to formality) จะลดระดับความไม่เป็นทางการลงและลดการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำของการจ้างงานไม่เป็นทางการ

ประการที่สอง ความเหมาะสมของระดับค่าจ้างขั้นต่ำ (adequacy of minimum wage levels) การกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำตามแนวทางของอนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๑ ว่าด้วยการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ มีกระบวนการของการเสวนาทางสังคม (social dialogue) เพื่อพิจารณาความจำเป็นพื้นฐานของแรงงานและครอบครัว รวมถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ทั้งนี้ ILO เสนอว่า การปรับค่าจ้างอย่างสม่ำเสมอเป็นเรื่องสำคัญและต้องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม ไม่เช่นนั้นจะทำให้ค่าจ้างต่ำเกินจริงและสะท้อนถึงความล้มเหลวของการบริหารระบบค่าจ้าง จึงต้องกำหนดให้ปรับทุกสองปีเป็นอย่างน้อย แล้วตั้งแต่ปี ๒๕๕๗-๒๕๖๒ มี ๑๑๔ ประเทศจาก ๑๕๓ ประเทศที่ปรับค่าจ้างขั้นต่ำตามอัตราที่แท้จริง ขณะที่การปรับอัตราค่าจ้าง

ในภูมิภาคเอเชียเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ หากพิจารณาจากผลสำรวจของ ILO ค่าจ้างขั้นต่ำในปี ๒๕๖๒ ที่เหมาะสมต่อเดือนคือ ๔๖๘ ดอลลาร์สหรัฐ หมายความว่า ประเทศเกินกว่าครึ่งโลกที่มีค่าจ้างขั้นต่ำน้อยกว่ารายได้ดังกล่าว อีกทั้งบางประเทศยังมีค่าจ้างขั้นต่ำน้อยกว่าระดับเส้นแบ่งความยากจน (poverty line)

ประการที่สาม คุณลักษณะของผู้รับค่าจ้างขั้นต่ำ (characteristics of minimum wage earners) ซึ่งส่วนมากได้รับค่าจ้างน้อยกว่าค่าจ้างขั้นต่ำรายชั่วโมง แล้วจำนวนนี้ต่ำกว่าการกระจายรายได้ของครัวเรือน กรณีของประเทศกำลังพัฒนา แรงงานที่มีรายได้น้อยมักเป็นผู้ทำงานอิสระมากกว่าผู้ทำงานรับค่าจ้าง คือ แรงงานที่มีการจ้างงานและมีนายจ้างตามนิยามของลูกจ้างในกฎหมายแรงงานมีสัดส่วนน้อยกว่าแรงงานนอกระบบ จึงควรส่งเสริมมาตรการการจ้างงานในเศรษฐกิจภาคทางการ ให้ครัวเรือนยากจนเข้าถึงโอกาสการจ้างงานและมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้น อีกทั้งค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการรับรองและลดช่องว่างของการจ่ายค่าจ้างไม่เท่าเทียมระหว่างหญิงชาย (gender pay gap) รวมถึงเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี หรือแรงงานที่มีระดับการศึกษาต่ำ แต่กรณีของประเทศไทยไม่พบว่า การขยายความครอบคลุมของการคุ้มครองให้ถึงกลุ่มอื่น และไม่มีการกระตุ้นให้เกิดการจ้างงานสำหรับงานที่ได้รับค่าจ้าง

ภาพที่ ๒.๕ ภาพรวมของระบบค่าจ้างของบางประเทศในแผนที่โลก

ที่มา : ILO, Global Wage Report 2020-21, pp. 62-63

จากภาพที่ ๒.๕ เป็นระบบค่าจ้างของบางประเทศที่ ILO ฉายภาพให้เห็นว่า สีฟ้าอ่อน คือ ประเทศที่มีระบบค่าจ้างตามกฎหมายที่มีการกำหนดบทบาทของโครงสร้างไตรภาคีให้ปรึกษาหารือ เพื่อเป็นแนวทางการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ กรณีของประเทศไทยก็จัดอยู่ในกลุ่มนี้ นอกจากนี้การแทนที่ด้วยสีแดง เป็นประเทศที่ไม่มีระบบค่าจ้างขั้นต่ำ หมายความว่า มีความเสี่ยงสูงที่แรงงานไม่ได้รับค่าจ้างบนมาตรฐานของค่าจ้างขั้นต่ำ และสีเขียว เป็นประเทศที่ใช้กลวิธีการเจรจาต่อรอง ซึ่งพบในประเทศภาคพื้นยุโรปในกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย แสดงให้เห็นบรรยากาศทางการเมืองและการมีส่วนร่วมของแรงงานที่ไม่ได้จำกัดไว้เฉพาะระบบไตรภาคีที่ผ่านมา กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำไม่ใช่บังคับเฉพาะแรงงานในสถานประกอบการ แต่การบังคับใช้กฎหมายยังไม่ครอบคลุมถึงแรงงานกลุ่มอื่น ๆ ด้วยเหตุที่ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างก็ไม่มีอำนาจต่อรองเทียบเท่ากับฝ่ายรัฐบาลและผู้ประกอบการ

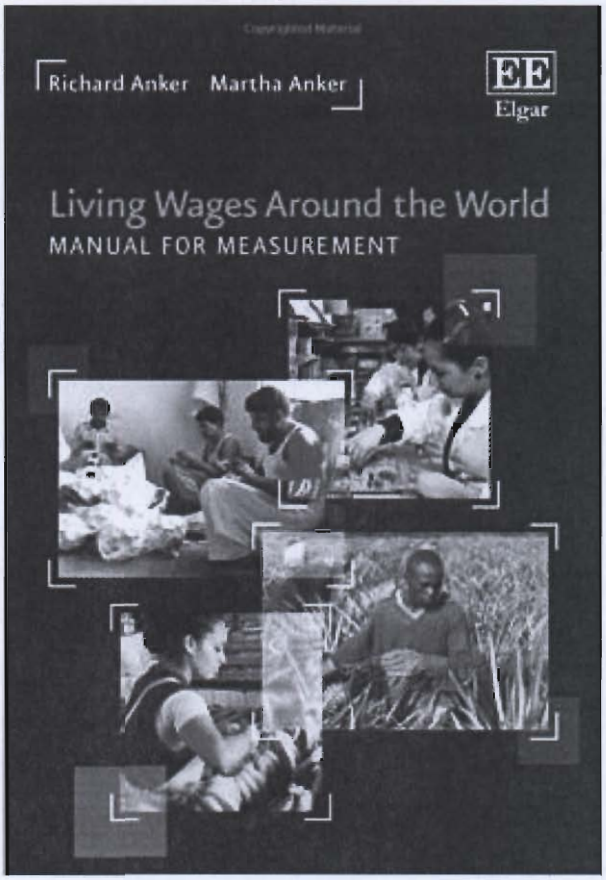
๒.๒ ความรู้เรื่องค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต

หนังสือ 'Living Wages Around the World: Manual for Measurement' ตามภาพที่ ๒.๖ เป็นการพิจารณาและให้แต่ละประเทศสมาชิกในเครือข่ายของ '*Global Living Wage Coalition*' จำนวนกว่า ๔๓ ประเทศ การยกระดับระบบค่าจ้างให้ตั้งอยู่บนหลักการของ 'ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต' (living wage) แล้วในจำนวนมี ๓๗ ประเทศ ดำเนินการแล้ว ซึ่งประเทศไทยไม่ได้เป็นสมาชิกของเครือข่ายดังกล่าว การกำหนดค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้ใช้คำจำกัดความจากปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน หลักการต่าง ๆ ของ ILO รัฐธรรมนูญประเทศ การสนับสนุนบทบาทของ NGOs และบรรษัทข้ามชาติ รวมถึงจรรยาบรรณทางธุรกิจ ดังนั้น Richard Anker ผู้เชี่ยวชาญของ ILO และ Martha Anker ผู้เชี่ยวชาญของ WHO ร่วมพัฒนา 'Anker Methodology' สำหรับการจัดทำค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต ไม่ใช่การยอมรับเฉพาะในประเทศใดประเทศหนึ่ง แต่วิธีการที่ได้รับการยอมรับกว้างขวางและจัดพิมพ์เผยแพร่ในระดับนานาชาติ เพราะได้ทดสอบซ้ำแล้วซ้ำอีกของวิธีการนี้มากว่า ๑๕ ปี ไม่ว่าจะเป็นพื้นที่เขตเมืองชนบท หรือกึ่งเมืองและชนบททั่วโลก

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตตามความหมาย Richard Anker และ Martha Anker เสนอไว้คือ 'ค่าตอบแทนที่ได้รับสำหรับสัปดาห์การทำงานมาตรฐานโดยแรงงาน ต้องเพียงพอสำหรับ 'มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า' (decent standard of living) ของแรงงานและสมาชิกภายในครอบครัว ปัจจัยของมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ประกอบด้วย อาหาร น้ำสะอาด ที่อยู่อาศัย การศึกษา การรักษาพยาบาล การขนส่ง เครื่องนุ่งห่ม และปัจจัยพื้นฐานอื่น

รวมทั้งการจัดเตรียมสำหรับเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดการณ์ไว้ เช่น ความเสี่ยงของโรคระบาด ในขณะนี้ วิกฤติเศรษฐกิจการเงิน ความผันผวนของสภาพภูมิอากาศ การขาดแคลนอาหาร หรืออื่น ๆ ที่อาจเป็นไปไม่ได้ในอนาคต แต่ระบบค่าจ้างอัตราขั้นต่ำในประเทศไทยก็ไม่ได้มีกลไกจัดการเรื่องนี้ จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID – 19) แรงงานจำนวนไม่น้อยต้องสูญเสียเพราะถูกเลิกจ้าง และบางคนถูกลดอัตราค่าจ้างลงเกินกว่ากึ่งหนึ่ง เป็นข้อมูลที่ผู้วิจัยพบจากการสัมภาษณ์แรงงาน แต่ไม่มีมาตรการคุ้มครองแรงงานเชิงรุกที่ให้แรงงานได้รับความเป็นธรรม เพราะถ้าฟ้องร้องอาจถูกเลิกจ้างได้ นอกจากนี้รัฐบาลไม่มีมาตรการอุดหนุนค่าจ้างชั่วคราว (Temporarily wage subsidies) สำหรับแรงงานกลุ่มที่ได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ เพื่อเป็นตาข่ายความปลอดภัย และให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนแผนการผลิตของธุรกิจได้ มาตรการนี้ควรมุ่งเป้าที่แรงงานโดยตรง ไม่ใช่สนับสนุนให้เงินผ่านผู้ประกอบการอย่างที่ผ่านมาเมื่อไตรมาส ๔ ของปี ๒๕๖๔

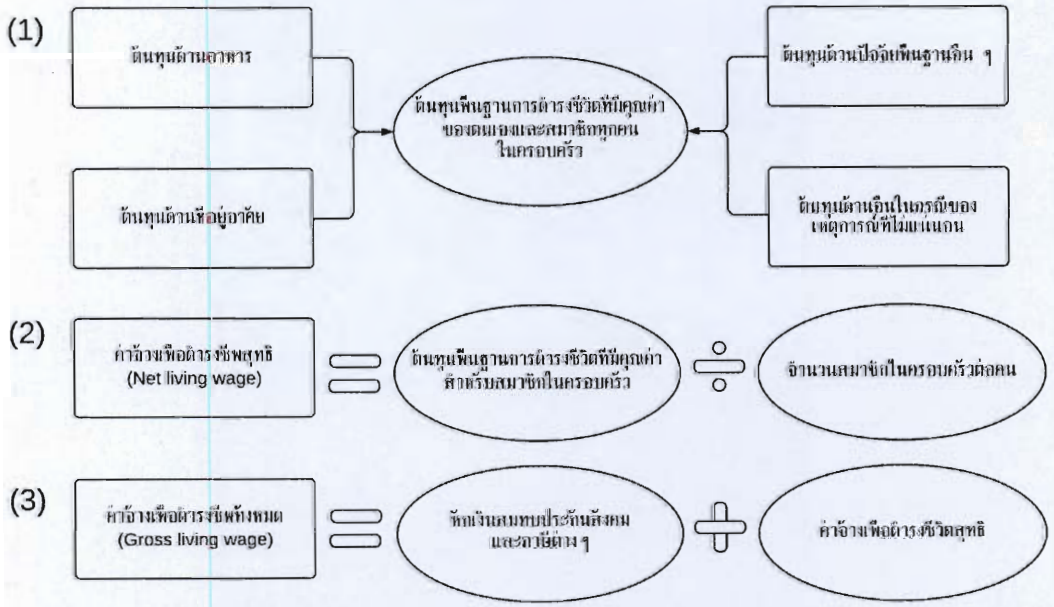
ภาพที่ ๒.๖ ปกหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement

๒.๒.๑ *วิธีการวัดค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต*

'วิธีการวัดค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต' (Measuring living wage) มีสององค์ประกอบหลัก คือ (๑) ต้นทุนของการดำรงชีวิตพื้นฐานตามที่เหมาะสมสำหรับแต่ละคนและครอบครัว และ (๒) การกำหนดว่าจะจ่ายค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตให้แรงงานหรือไม่ ซึ่งต้องพิจารณาจากปัจจัยของมาตรฐานการดำรงชีวิตที่กล่าวไปแล้วในวรรคก่อนหน้าเป็นจุดตั้งต้นสำหรับการพิจารณาเรื่องนี้ การจ่ายค่าจ้างตามรูปแบบนี้ จึงต้องใช้การสำรวจและเก็บข้อมูลเชิงพื้นที่ เป็นข้อมูลชั้นรองหรือทุติยภูมิ เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและใช้งานได้จริง ทั้งค่าอาหารในท้องที่ ค่าที่อยู่อาศัย ค่ารักษาพยาบาล ค่าขนส่งคมนาคม เพื่อให้ค่าจ้างเพียงพอกับการจ่ายสิ่งเหล่านี้ ฉะนั้น 'ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต แสดงให้เห็นว่าการใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากข้อค้นพบเชิงพื้นที่จริง มากำหนดอัตราค่าจ้างที่เหมาะสม ไม่ใช่การอ้างอิงเฉพาะสถิติทางเศรษฐกิจมหภาคของผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ เส้นแบ่งความจน และดัชนีผู้บริโภค ที่มาจากการสำรวจโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติเท่านั้น แต่ต้องพิจารณาต่อไปอีกว่าหน่วยงานภาครัฐที่ควรสนับสนุนงานด้านนี้ คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อศึกษามาตรฐานการดำรงชีวิตที่เหมาะสม แล้วใช้เป็นเกณฑ์กำหนดค่าจ้างอีกทีหนึ่ง'

ภาพที่ ๒.๗ วิธีการประมาณค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker

ที่มา : แปลและปรับจาก Global Living Wage Coalition, https://www.globallivingwage.org/about/anker-methodology/ วิธีการนี้อ่านเพิ่มเติมในบทที่ ๒ ของหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement

๒.๒.๒ ข้อดีของการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานการดำรงชีวิต

ข้อดีของการใช้วิธีการจ่ายค่าจ้างตามรูปแบบนี้คือ นอกจากการประเมินค่าครองชีพด้านต่าง ๆ แล้วยังต้องตระหนักถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นและองค์กรในการกำหนดค่าจ้างร่วมกัน เพื่อให้สร้างความน่าเชื่อถือและการยอมรับจากผู้มีส่วนได้เสีย ในทางกลับกัน ระบบค่าจ้างในปัจจุบันทั้งในประเทศไทยและอีกหลายประเทศไม่เน้นการมีส่วนร่วมของฝ่ายแรงงาน แล้วการกำกับผ่านระบบค่าจ้างขั้นต่ำของคณะกรรมการไตรภาคีเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำจึงไม่ใช่แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมแต่อย่างใดเพราะเห็นว่าการกำหนดค่าจ้างเป็นเรื่องต้นทุนธุรกิจ แรงงานจึงไม่เกี่ยวข้องใด ๆ ทำให้การกำหนดค่าจ้างทั้งในระดับสถานประกอบการเป็นการกำหนดในทิศทางเดียว แล้วการกำหนดค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตไม่ได้พิจารณาเฉพาะค่าจ้างทางตรงที่จ่ายเป็นตัวเงิน แต่ยังรวมถึงค่าล่วงเวลา เงินพิเศษ และสิทธิประโยชน์รูปแบบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ตัวเงินด้วย เพราะทั้งหมดนี้เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตของแรงงาน ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้อีกว่าการปฏิบัติการของนายจ้างต่อลูกจ้างตั้งอยู่บนความเป็นธรรมหรือไม่

ดังนั้น การที่มีระบบค่าจ้างที่ไม่เอื้อให้เกิดการดำรงชีวิตที่ดี หมายความว่า งานที่มีคุณค่า (decent work) ยังไม่เกิดขึ้นในประเทศไทย สวนทางอย่างยิ่งต่อการที่ประเทศไทยประกาศว่าตนเองเป็นประเทศสมาชิกของ ILO แต่ไม่ได้คำนึงถึงการขับเคลื่อนสังคมสู่ความเป็นธรรมทางสังคม (social justice) ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของ ILO ตั้งแต่ก่อตั้งองค์กรและปีที่ครบรอบ ๘๐ ปี ในการแถลงวาระงานที่มีคุณค่าในปี ๒๕๔๒ ขณะที่การใช้ระบบค่าจ้างขั้นต่ำที่ใช้การเจรจาต่อรองผ่านระบบไตรภาคีก็พบแล้วสัดส่วนการปรับค่าจ้างเฉลี่ยที่ต่ำกว่าค่าครองชีพที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ไม่มีการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภค รวมถึงการให้การบริการสาธารณะทั้งที่เป็นโครงสร้างพื้นฐานประเทศ เช่น ขนส่งมวลชนสาธารณะ ไฟฟ้าและน้ำประปาโทรคมนาคม แต่กลายเป็นสินค้าที่มีราคาแพง

๒.๓ ข้อควรพิจารณาเบื้องต้นของการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ

Economic Policy Institute (EPI) เสนอผลการวิจัยหลักเกี่ยวกับการถกเถียงเรื่องออกแบบค่าจ้างขั้นต่ำ แล้วหนึ่งในข้อเสนอคือ การเพิ่มขึ้นของค่าจ้างขั้นต่ำเพียงเล็กน้อยไม่ส่งผลกระทบต่อการจ้างงาน แต่การปรับค่าจ้างขั้นต่ำต้องระมัดระวังและศึกษาสถานการณ์

ณ เวลานั้น[๑๗] รวมถึงงานวิจัยที่ผ่านมา เนื่องจากแต่ละบริบทของช่วงเวลามีความแตกต่างกัน เช่น สถานการณ์ในประเทศไทย ราคาค่าครองชีพปรับขึ้นหลายรายการ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุดิบอาหาร เชื้อเพลิง ค่าโดยสารสาธารณะ และอื่น ๆ จนทำให้เป็นเหตุที่มาให้เครือข่ายแรงงานหลายองค์กรออกมาเคลื่อนไหวการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ผลกระทบนี้ไม่ใช่เฉพาะแต่แรงงานที่เป็นผู้ทำงานหารายได้ แต่รวมถึงสมาชิกในครอบครัวที่เป็นบุคคลพึ่งพิง เช่น เด็กและผู้สูงอายุ ส่วน International Policy Centre for Inclusive Growth นำเสนอรายงานศึกษาค่าจ้างขั้นต่ำในหลายประเทศทั่วโลก แล้วชี้ให้เห็นปัจจัยของค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้ทำให้ลดอัตราการจ้างงานหรือสูญเสียตำแหน่งงานในตลาดแรงงานอย่างที่กังวลกัน เพราะตลอดเวลาที่ผ่านมาหนึ่งร้อยกว่าปีไม่มีข้อค้นพบเชิงประจักษ์ทางวิชาการและสถานการณ์ว่าการปรับอัตราค่าจ้างสูงขึ้นแล้วทำให้เกิดปัญหาการว่างงานตามมาขนานใหญ่ แต่อาจเป็นการคาดการณ์ผลลัพธ์ที่ออกมาแตกต่างกันไปตามงานวิจัย

จากข้างต้นประเด็นค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อดำรงชีวิต ได้เกิดข้อถกเถียงจากภาคธุรกิจโดยเฉพาะนายจ้าง แต่ไม่ใช่นายจ้างทั้งหมดจะไม่เห็นด้วยเรื่องนี้ แต่ต้องทำอย่างไรให้นายจ้างมาสนับสนุนข้อถกเถียงนี้กับข้อเรียกร้องของสหภาพแรงงาน ผู้เคลื่อนไหวทางการเมืองและผู้รณรงค์ทางสังคม ซึ่งค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตไม่ใช่ข้อเสนอทางนโยบายของภาครัฐ แต่เป็นการรณรงค์ของภาคประชาชน สำคัญยิ่งที่ต้องขยายฐานสนับสนุนจากมวลชนในกลุ่มผู้บริโภคและขับเคลื่อนผ่านสื่อออนไลน์ทางสังคม ให้ตระหนักถึงค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตเป็นปัจจัยพื้นฐานของการดำรงชีวิต[๑๘] การได้มาซึ่งค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต ต้องแสดงถึงประเด็นของการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม จึงมีข้อเสนอที่ต้องการให้จ่ายค่าตอบแทนที่เท่าเทียม ซึ่งข้อเสนอนี้เป็นเรื่องของสิทธิมนุษยชน[๑๙] จึงต้องกลับมาคิดต่อว่า แท้จริงแล้วการเลือกปฏิบัติโดยใช้สัญญาจ้างงาน

---

[๑๗] Kuehn, D. (2014). The importance of study design in the minimum-wage debate. Economic Policy Institute Issue Brief, 384. Retrieved from https://files.epi.org/2014/importance-study-design-minimum-wage-debate-final.pdf

[๑๘] Parker, J., Arrowsmith, J., Fells, R., & Prowse, P. (2016). The living wage: concepts, contexts and future concerns. Labour & Industry: a journal of the social and economic relations of work, 26(1), 1-7.

[๑๙] Cornish, M. F. (2012). A living wage as a human right. Canadian Centre for Policy Alternatives, Ontario Office. Retrieved from https://www.policyalternatives.ca/sites/default/files/uploads/publications/Ontario%20Office/2012/10/Living%20Wage%20as%20a%20Human%20Right.pdf

และสร้างข้อตกลงที่กำหนดระยะเวลาสั้นของการจ้างงานเหมาช่วง เป็นเหตุผลสำคัญของการปฏิบัติไม่เป็นธรรม

ทั้งนี้ การถกเถียงเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำต้องคำนึงถึง (๑) ปัจจัยทางเศรษฐกิจของแรงงานและครอบครัว (๒) เกณฑ์ที่ยอมรับ มีข้อมูลทางสถิติที่เพียงพอ และระบบติดตามและประเมินผลกระทบ และ (๓) การออกแบบกลไกการปรับค่าจ้างสม่ำเสมอทุกปี หรือทุกสองปี และมีระบบที่พยากรณ์สถานการณ์ได้[๒๐] กล่าวคือ การเพิ่มอัตราค่าจ้างใครเป็นผู้มีส่วนได้เสียอะไร หลายประเทศจึงกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ต่ำ เพื่อสามารถปรับให้สูงขึ้นได้ เว้นแต่ว่าประเทศนั้นค่าจ้างขั้นต่ำกำหนดไว้ในอัตราที่สูงเกินแล้ว จึงเป็นข้อคิดต่อกรณีประเทศไทยว่าค่าจ้างขั้นต่ำอยู่ในอัตราที่ต่ำหรือสูงแล้ว ซึ่งไม่เฉพาะประเทศไทย การปฏิรูปค่าจ้างขั้นต่ำในหลายประเทศไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ แต่กลับทำให้เหลื่อมล้ำมากขึ้น นอกจากปัญหานี้ส่งผลกระทบต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม แล้วยังกระทบต่อความเจริญเติบโตเศรษฐกิจประเทศ เพราะการกระจายรายได้ไม่เป็นธรรม และเข้าไม่ถึงปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต

ข้อควรพิจารณาสำหรับการกำหนดนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำตามรายงานที่อ้างถึงแล้วข้างต้นประกอบด้วยสามคำถาม[๒๑] คณะกรรมาธิการจึงนำมาใช้อธิบายกรณีของการกำหนดนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำในประเทศ ดังนี้

๒.๓.๑ ข้อควรพิจารณาเรื่องผู้กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ

ใครควรเป็นผู้กำหนดค่าจ้างขั้นต่ำ – กรณีประเทศไทยเป็นผู้แทนไตรภาคี ประกอบด้วยสามฝ่ายคือ แรงงาน ผู้ประกอบการ และรัฐบาล จึงไม่สามารถให้รัฐบาลตัดสินใจโดยมีผู้แทนฝ่ายเดียวเหมือนนโยบายสาธารณะด้านอื่น ส่วนการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของประเทศไทยเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้างตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๑ แล้วประเทศอื่นก็ใช้ในลักษณะเดียวกัน เพราะเป็นกระบวนการของการปรึกษาหารือและการเสวนาทางสังคม (consultation and social dialogue) ตามปกติจะนำไปสู่การเจรจาต่อรอง แต่เป็นการยากที่ตกลงกันได้ เพราะแต่ละฝ่ายมีผลประโยชน์แตกต่างสิ้นเชิง จึงต้องให้มีผู้เชี่ยวชาญเรื่องนี้

---

[๒๐] Soares, S. (2018). Chapter 1 - Minimum wages: recent trends and policy design issues. In Minimum wage: global challenges and perspectives (No. 42). Policy in Focus. Retrieved from https://www.econstor.eu/bitstream/10419/197750/1/103102025X.pdf

[๒๑] Ibid13 +1

ช่วยเป็นคนกลางสำหรับกระบวนการกำหนดนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ กรณีของประเทศไทย ผู้แทนฝ่ายแรงงานบางคนในสภาองค์การลูกจ้างแห่งหนึ่งที่เคยให้สัมภาษณ์ ก่อนการประชุมเพื่อหาข้อสรุปใดในคณะกรรมการไตรภาคี จะสนทนาและตกลงกันก่อนประชุมหรือเรียกว่า 'ล็อบบี้' เพื่อให้ข้อตกลงคำนึงถึงผลประโยชน์ทั้งสามฝ่าย จึงมีข้อเสนอว่าในระยะต่อไปควรพิจารณาถึงการคัดเลือกผู้แทนทั้งฝ่ายที่ปกป้องผลประโยชน์แรงงาน

๒.๓.๒ ข้อควรพิจารณาเรื่องการคุ้มครองสิทธิค่าจ้างขั้นต่ำ

ใครควรมีสิทธิได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ – การคุ้มครองให้แรงงานได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ จริงแล้วไม่ใช่ครอบคลุมเฉพาะแรงงานที่มีสัญญาการจ้างงานในความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่การคุ้มครองค่าจ้างขั้นต่ำตามหลักการแล้วครอบคลุมถึงแรงงานในเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการ (informal economy) เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้รับจ้างงานรายชิ้น แรงงานทำงานบ้าน และลูกจ้างรายวันในตลาดสด ซึ่งทางปฏิบัติการบังคับใช้ทางกฎหมายไม่ครอบคลุมถึงแรงงานกลุ่มเหล่านี้ ทั้งที่แรงงานกลุ่มเหล่านี้จำนวนไม่น้อย แต่ไม่มีจำนวนที่แน่ชัด เพราะกระทรวงแรงงานและสำนักงานสถิติแห่งชาติไม่มีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ชัดเจน จะมีเพียงแต่ประมาณการของเครือข่ายแรงงานนอกระบบ เช่น HomeNet แต่ไม่ได้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาขาอาชีพ[๒๒] แสดงให้เห็นว่า ระบบการบริหารแรงงานของกระทรวงแรงงานไม่เน้นความสำคัญแรงงานในเศรษฐกิจไม่เป็นทางการหรือแรงงานนอกระบบ ทั้งที่การแก้ไขปัญหาค่าจ้างขั้นต่ำต้องให้ความสำคัญพร้อมกัน

๒.๓.๓ ข้อควรพิจารณาเรื่องการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

อัตราค่าจ้างขั้นต่ำควรกำหนดเท่าไร – การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสามารถใช้มาตรฐานเดียวกันทั้งประเทศ หรือกำหนดอัตราแตกต่างกันตามพื้นที่/ประเภทอุตสาหกรรม/อาชีพ ขึ้นอยู่กับรูปแบบของรัฐเดี่ยวหรือรัฐรวม และการปกครองรวมศูนย์อำนาจหรือกระจายอำนาจ ล้วนมีผลต่อระบบค่าจ้างของแต่ละประเทศ แล้วปัญหาเช่นนี้พบมากในประเทศกำลังพัฒนา รวมถึงประเทศไทย เนื่องจากระบบการเจรจาต่อรองร่วมของฝ่ายแรงงานมีความอ่อนแอ จึงทำให้มีการกำหนดค่าจ้างขั้นต่ำหลายอัตรา แล้วมีผลต่อการบังคับใช้ที่เจ้าหน้าที่รัฐระดับปฏิบัติการขาดความเข้าใจในข้อกำหนดสำหรับการปฏิบัติงาน แต่ความคล้ายคลึงของประเทศไทย

---

[๒๒] กรณีของการจ้างงานไม่เป็นทางการ (informal employment) ของแรงงานรับงานไปทำที่บ้านและทำงานบ้าน สองกลุ่มนี้เข้าข่ายว่ามีนายจ้าง แต่ไม่มีข้อตกลงการจ้างงานทางการ แล้วไม่ครอบคลุมการคุ้มครองตามกฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่ง HomeNet ประมาณการว่าแรงงานรับงานไปทำที่บ้านมี ๕,๐๐๐ คน และแรงงานทำงานบ้านมี ๒๐๐,๐๐๐ กว่าคน

อย่างหนึ่งของการใช้ทักษะอาชีพ (vocational skills) เป็นเกณฑ์กำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ซึ่งเรื่องนี้ไม่ใช่ประเด็นเดียวกันกับค่าจ้างขั้นต่ำ ส่วนทางปฏิบัติ กระทรวงแรงงานไม่กำหนดเงื่อนไขของการพัฒนาทักษะฝีมือให้เป็นภาคบังคับว่าต้องมีมาตรฐานฝีมือระดับใดจึงทำงานในสาขาอาชีพนี้ได้ หรือลูกจ้างทำงานครบระยะเวลาเท่าไรแล้วให้นายจ้างต้องส่งลูกจ้างให้มาทดสอบระดับฝีมือแรงงาน เพื่อยกระดับให้มีรายได้พร้อมกับสมรรถนะการทำงานมากขึ้น ดังนั้น อัตราค่าจ้างเท่าไรที่เหมาะสมให้พิจารณาค่าครองชีพเป็นอีกปัจจัยสำคัญ ซึ่งเป็นการมองจากประชาชนเป็นจุดตั้งต้น ไม่ใช่พิจารณาเฉพาะเงื่อนไขทางเศรษฐกิจและผู้ประกอบการเพียงด้านเดียว

หลายครั้งพบว่าการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ไม่พบข้อเรียกร้องจากฝ่ายแรงงาน รวมถึงสหภาพแรงงานที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ซึ่งการเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยกลไกของระบบไตรภาคีในประเทศไทย ไม่ใช่แนวทางยกระดับเพดานค่าจ้างให้สูงขึ้นแล้วสอดคล้องกับค่าครองชีพเพิ่มขึ้น ขณะที่กระทรวงพาณิชย์ไม่มีการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคบริโภคให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม เห็นได้จากวัตถุดิบอาหาร เช่น เนื้อหมูมีราคาสูงขึ้นต่อเนื่องมาตั้งแต่วันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ ซึ่งราคาเนื้อหมูสันนอกในวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๕ ราคากลาง ๒๑๕ บาทต่อกิโลกรัม ก่อนหน้านี้ระหว่างวันที่ ๑๑-๒๕ มกราคม ราคากลางสูงต่อเนื่องถึง ๒๒๕ บาทต่อกิโลกรัมตามที่ปรากฏใน**ภาพที่ ๒.๘** หากเปรียบเทียบกับราคาเมื่อสองปีก่อนในวันและเดือนเดียวราคา ๑๖๒.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม สัดส่วนราคาสูงขึ้นถึงร้อยละ ๒๔.๔๒[๒๓] นอกจากนี้ยังพบปัญหาการกักตุนสินค้าเนื้อสดตามที่สื่อมวลชนนำเสนอ จึงเป็นข้อกังขาต่อการบริหารงานภาครัฐทั้งด้านความเป็นมืออาชีพและความโปร่งใสตรวจสอบได้ ดังนั้น การกำหนดนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ สหภาพแรงงานต้องมีความเข้มแข็งในการรวมตัวและสร้างอำนาจต่อรองกับภาครัฐและผู้ประกอบการ โดยเฉพาะการขยายความร่วมมือกับขบวนการแรงงานในภูมิภาคเดียวกัน สร้างมาตรฐานค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเงื่อนไขหรือข้อตกลงในระดับภูมิภาค จะทำให้ขบวนการแรงงานไม่ใช่การรวมกลุ่มเฉพาะในพรมแดนประเทศ แต่เกิดการเชื่อมต่อและประสานความร่วมมือให้ค่าจ้างกลายเป็นวาระในระดับภูมิภาค[๒๔]

---

[๒๓] กระทรวงพาณิชย์. ราคาสินค้าอุปโภคบริโภค/สินค้าเกษตร สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๕ จาก https://www.moc.go.th/th/content/category/detail/id/311/iid/3048

[๒๔] Seeliger, M. (2018). Why Do (Some) European Trade Unions Reject Minimum Wage Regulation?. Culture, Practice & Europeanization, 3(1), 37-46.

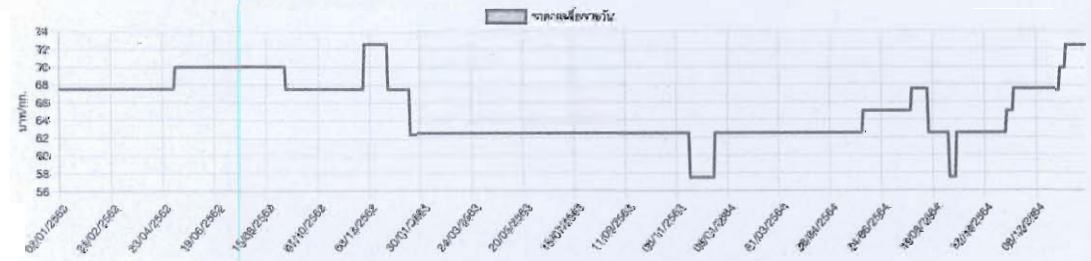
ภาพที่ ๒.๘ ราคาหมูชำแหละส่วนสันนอกในราคาค้าปลีกต่อกิโลกรัม (๑ ม.ค. ๖๒ – ๓๐ ม.ค. ๖๕)

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๔ จาก https://www.moc.go.th/th/content/category/detail/id/311/iid/3048

เช่นเดียวกับกรณีของวัตถุดิบอาหารประเภทอื่นในภาพที่ ๒.๙ เช่น ไก่ชำแหละส่วนน่องติดสะโพก ราคากลางของค้าปลีกปรับขึ้นตามราคาเนื้อหมูตั้งแต่วันที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๕ เป็น ๗๐ บาทต่อกิโลกรัม และตั้งแต่วันที่ ๑๑-๓๐ มกราคม ๒๕๖๕ ราคากลางปรับขึ้นมาเป็น ๗๒.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม หากพิจารณาช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๓ มาถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ราคากลางของค้าปลีกไม่เกิน ๖๒.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม จึงเป็นราคาค้าปลีกที่น่าจะอยู่ในระดับที่เหมาะสมของสินค้าประเภทนี้ แล้วในช่วงเวลาระหว่างนั้นยังเคยราคากลางลงมาต่ำสุดถึง ๕๗.๕๐ บาทต่อกิโลกรัม ส่วนราคาน้ำปาล์มบรรจุขวด ๑ ลิตร ในภาพที่ ๒.๑๐ ราคากลางสูงขึ้นถึง ๖๓.๕๐ บาทตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕ แล้วราคาค่อย ๆ ปรับสูงขึ้นมาตั้งแต่ต้นเดือนมกราคมเช่นเดียวกัน อย่างไรก็ตามราคาน้ำมันปาล์มในช่วงกลางเดือนมีนาคมถึงธันวาคม ๒๕๖๒ การค้าปลีกในราคากลาง ๒๘-๓๒ บาท หากเปรียบเทียบกับปัจจุบันแล้วสัดส่วนความแตกต่างของราคาเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ ๔๔.๑-๕๐.๔

ภาพที่ ๒.๙ ราคาไก่ชำแหละส่วนน่องสะโพก ในราคาค้าปลีกต่อกิโลกรัม (๑ ม.ค. ๖๒ – ๓๐ ม.ค. ๖๕)

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๔ จาก https://www.moc.go.th/th/content/category/detail/id/311/iid/3048

ภาพที่ ๒.๑๐ ราคาน้ำมันปาล์มสำเร็จรูป ขวด ๑ ลิตรในราคาค้าปลีก (๑ ม.ค. ๖๒ – ๓๐ ม.ค. ๖๕)

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๔ จาก https://www.moc.go.th/th/content/category/detail/id/311/iid/3061

จากตัวอย่างของค่าครองชีพทั้งเนื้อหมู ไก่ และน้ำมันปาล์ม จะเห็นว่ามีการปรับราคาขึ้นสูงมากในช่วงเดือนนี้ แล้วเป็นเหตุที่มาให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานรับค่าจ้างรายวัน ตลอดที่ผ่านมาช่วงหลังจากปี ๒๕๕๕ รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร ประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทเท่ากันทั่วประเทศ มีผลบังคับใช้วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๕๖[๒๕] แต่แรกเริ่มในเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ นำร่องให้กรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ภูเก็ต สมุทรปราการ และสมุทรสาคร มีอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาทต่อวันมาก่อนแล้ว ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕[๒๖] หลังจากนั้นไม่มีการปรับค่าจ้างมาเกือบ ๔ ปีแล้ว ครั้งนี้ยกเลิกระบบค่าจ้างขั้นต่ำที่จ่ายเท่ากันทุกจังหวัด เปลี่ยนมาเป็นการกำหนดอัตราค่าจ้างตามจังหวัด[๒๗] และมีคณะอนุกรรมการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจังหวัดผ่านผู้แทนสามฝ่าย หรือไตรภาคี ก่อนส่งมาถึงคณะอนุกรรมการวิชาการและกลั่นกรอง และคณะกรรมการค่าจ้างตามลำดับ เพื่อพิจารณาอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ทั้งดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ ราคาสินค้าและบริการที่จำเป็น และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

---

[๒๕] ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๗) ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๙ ตอนพิเศษ ๑๘๓ ง วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2555/E/183/15.PDF

[๒๖] ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๖) ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๘ ตอนพิเศษ ๑๔๔ ง วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2554/E/144/16.PDF

[๒๗] ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๘) ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอนพิเศษ ๒๘๔ ง วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๙ สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2559/E/284/14.PDF

กับต้นทุนของภาคธุรกิจ จากตารางที่ ๒.๑ แสดงให้เห็นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในเดือนธันวาคม ๒๕๕๙ มี ๔ อัตรา ขึ้นอยู่แต่ละจังหวัด ทั้ง ๓๐๐ บาท ๓๐๕ บาท ๓๐๘ บาท และ ๓๑๐ บาท ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๐ ถัดมาเดือนมีนาคม ๒๕๖๑ กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามแต่ละจังหวัดไว้ ๓๐๘ บาท ๓๑๐ บาท ๓๑๕ บาท ๓๑๘ บาท ๓๒๐ บาท ๓๒๕ บาท และ ๓๓๐ บาท ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๑[๒๘] แสดงให้เห็นการกำหนดอัตราค่าจ้างมีลำดับหรือช่วงขั้นที่ถี่และกว้างมากขึ้น การปรับค่าจ้างขั้นต่ำล่าสุดคือในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามแต่ละจังหวัดไว้ ๓๑๓ บาท ๓๑๕ บาท ๓๒๐ บาท ๓๒๓ บาท ๓๒๔ บาท ๓๒๕ บาท ๓๓๐ บาท ๓๓๑ บาท ๓๓๕ บาท และ ๓๓๖ บาท ซึ่งมีผลบังคับใช้วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๓[๒๙] ที่สำคัญตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เป็นต้นมา ยังไม่มีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรวมแล้ว ๒ ปีเศษ ซึ่งการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในตารางที่ ๒.๒ ครั้งท้ายสุดมีอัตราสูงสุดร้อยละ ๑.๘๙ และต่ำสุดร้อยละ ๑.๕๒ เฉลี่ยแล้วเพียงร้อยละ ๑.๖๒ แตกต่างจากการปรับอัตราค่าจ้างในปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่เฉลี่ยร้อยละ ๓.๔๔

ตารางที่ ๒.๑ สัดส่วนของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในปี ๒๕๖๐ ปี ๒๕๖๑ และปี ๒๕๖๓

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท)				การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ		
	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๖	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐
กระบี่	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
กรุงเทพมหานคร	๓๓๑	๓๒๕	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๕%	๔.๘๔%	๓.๓๓%
กาญจนบุรี	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
กาฬสินธุ์	๓๒๓	๓๑๘	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๗%	๔.๒๖%	๑.๖๗%
กำแพงเพชร	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
ขอนแก่น	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
จันทบุรี	๓๒๓	๓๑๘	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๗%	๔.๒๖%	๑.๖๗%
ฉะเชิงเทรา	๓๓๐	๓๒๕	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๔%	๕.๕๒%	๒.๖๗%

[๒๘] ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๙) ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนพิเศษ ๖๓ ง วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๑ สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2561/E/063/24.PDF

[๒๙] ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) ใน ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๓๑๖ ง วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ สืบค้นจาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/E/316/T_0065.PDF

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท)				การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ		
	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๖	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐
ชลบุรี	๓๓๖	๓๓๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๘๒%	๗.๑๔%	๒.๖๗%
ชัยนาท	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
ชัยภูมิ	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
ชุมพร	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๑%	๓.๓๓%	๐.๐๐%
เชียงราย	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
เชียงใหม่	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
ตรัง	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๑%	๓.๓๓%	๐.๐๐%
ตราด	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๖%	๔.๙๒%	๑.๖๗%
ตาก	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
นครนายก	๓๒๓	๓๑๘	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๗%	๔.๒๖%	๑.๖๗%
นครปฐม	๓๓๑	๓๒๕	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๕%	๔.๘๔%	๓.๓๓%
นครพนม	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
นครราชสีมา	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
นครศรีธรรมราช	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๑%	๓.๓๓%	๐.๐๐%
นครสวรรค์	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
นนทบุรี	๓๓๑	๓๒๕	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๕%	๔.๘๔%	๓.๓๓%
นราธิวาส	๓๑๓	๓๐๘	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๒%	๒.๖๗%	๐.๐๐%
น่าน	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
บึงกาฬ	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
บุรีรัมย์	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
ปทุมธานี	๓๓๑	๓๒๕	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๕%	๔.๘๔%	๓.๓๓%
ประจวบคีรีขันธ์	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
ปราจีนบุรี	๓๒๔	๓๑๘	๓๐๘	๓๐๐	๑.๘๙%	๓.๒๕%	๒.๖๗%
ปัตตานี	๓๑๓	๓๐๘	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๒%	๒.๖๗%	๐.๐๐%
พระนครศรีอยุธยา	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
พะเยา	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท)				การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ		
	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๖	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐
พังงา	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
พัทลุง	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
พิจิตร	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
พิษณุโลก	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
เพชรบุรี	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
เพชรบูรณ์	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
แพร่	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
ภูเก็ต	๓๓๖	๓๓๐	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๒%	๖.๔๕%	๓.๓๓%
มหาสารคาม	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
มุกดาหาร	๓๒๓	๓๑๘	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๗%	๔.๒๖%	๑.๖๗%
แม่ฮ่องสอน	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
ยโสธร	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
ยะลา	๓๑๓	๓๐๘	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๒%	๒.๖๗%	๐.๐๐%
ร้อยเอ็ด	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
ระนอง	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๑%	๓.๓๓%	๐.๐๐%
ระยอง	๓๓๕	๓๓๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๒%	๗.๑๔%	๒.๖๗%
ราชบุรี	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
ลพบุรี	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๖%	๔.๙๒%	๑.๖๗%
ลำปาง	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
ลำพูน	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
เลย	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
ศรีสะเกษ	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
สกลนคร	๓๒๓	๓๑๘	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๗%	๔.๒๖%	๑.๖๗%
สงขลา	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
สตูล	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
สมุทรปราการ	๓๓๑	๓๒๕	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๕%	๔.๘๔%	๓.๓๓%

จังหวัด	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (บาท)				การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ		
	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐	๒๕๕๖	๒๕๖๓	๒๕๖๑	๒๕๖๐
สมุทรสงคราม	๓๒๓	๓๑๘	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๗%	๔.๒๖%	๑.๖๗%
สมุทรสาคร	๓๓๑	๓๒๕	๓๑๐	๓๐๐	๑.๘๕%	๔.๘๔%	๓.๓๓%
สระแก้ว	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
สระบุรี	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
สิงห์บุรี	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๐	๓๐๐	๑.๖๑%	๓.๓๓%	๐.๐๐%
สุโขทัย	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
สุพรรณบุรี	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๖%	๔.๙๒%	๑.๖๗%
สุราษฎร์ธานี	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๘	๓๐๐	๑.๕๖%	๓.๙๐%	๒.๖๗%
สุรินทร์	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
หนองคาย	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๖%	๔.๙๒%	๑.๖๗%
หนองบัวลำภู	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
อ่างทอง	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
อำนาจเจริญ	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
อุดรธานี	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
อุตรดิตถ์	๓๒๐	๓๑๕	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๙%	๓.๒๘%	๑.๖๗%
อุทัยธานี	๓๑๕	๓๑๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๖๑%	๑.๖๔%	๑.๖๗%
อุบลราชธานี	๓๒๕	๓๒๐	๓๐๕	๓๐๐	๑.๕๖%	๔.๙๒%	๑.๖๗%

ที่มา : สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล สืบค้นเมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๔ จาก https://data.go.th/dataset?organization=permanent_secretary_office

ตารางที่ ๒.๒ อัตราการปรับค่าจ้าง

อัตราการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
ปี ๒๕๖๐	๓.๓๓%	๐.๐๐%	๑.๘๑%
ปี ๒๕๖๑	๗.๑๔%	๑.๖๔%	๓.๔๔%
ปี ๒๕๖๓	๑.๘๙%	๑.๕๒%	๑.๖๒%

ที่มา : ผู้วิจัย

๒.๔ ข้อเสนอนโยบายแรงงานของพรรคการเมืองสำหรับการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำ

ก่อนหน้าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒ มีพรรคการเมืองหาเสียงนโยบายเกี่ยวกับแรงงาน ตามที่ The Matter รวบรวมไว้เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๒[๓๐] และ Workpoint Today รวบรวมไว้เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒[๓๑] ได้แก่

พรรคพลังประชารัฐ ในฐานะที่เป็นพรรคการเมืองที่ได้รับการจัดตั้งรัฐบาล เคยเสนอการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๒๕ บาทต่อวัน รับรองวุฒิอาชีวศึกษาได้รับค่าจ้างไม่ต่ำกว่า ๑๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน และปริญญาตรีได้รับค่าจ้างไม่ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน แต่ข้อเสนอนี้ผ่านมาสามปีแล้วยังไม่เกิดขึ้นในทางนโยบาย และนโยบายด้านแรงงานอื่น ๆ เช่น การละเว้นภาษีของผู้ค้าออนไลน์ ๒ ปี การลดภาษีนักศึกษาสำเร็จการศึกษาใหม่ ๕ ปี สวัสดิการสำหรับแรงงานอิสระ ซึ่งนโยบายเหล่านี้ยังไม่เกิดขึ้น ทั้งนี้มีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำครั้งล่าสุดตามประกาศคณะกรรมการค่าจ้างเรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) ในเดือนธันวาคม ๒๕๖๒ ในอัตราต่ำสุดร้อยละ ๑.๕๒ และสูงสุดร้อยละ ๑.๘๙

พรรคประชาธิปัตย์ ไม่เสนอการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำใด ๆ มีเสนอเรื่องการประกันรายได้ ๑๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี ข้อเสนอนี้คล้ายคลึงกับ Negative income tax ซึ่งเหมือนจะครอบคลุมทุกคน เพราะการได้รับสิทธิเงินส่วนต่างนี้ต่อเมื่อเป็นผู้จดทะเบียนกับภาครัฐ เช่น การเป็นผู้ประกันมาตรา ๓๓ จึงไม่ได้ครอบคลุมสำหรับแรงงานนอกระบบ จึงเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายที่เน้นชนชั้นกลาง นั้นหมายความว่า บุคคลนั้นมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท หากต่ำกว่านี้จะได้รับสิทธิข้างต้น หรือใครก็ตามแต่ที่มีรายได้ไม่ต่อเนื่องทุกเดือนก็เข้าข่ายได้สิทธินี้ เช่น ผู้ว่างงานหรือระหว่างเปลี่ยนงานใหม่

พรรคอนาคตใหม่ (หรือพรรคก้าวไกลในปัจจุบัน) นำเสนอการเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามอัตราเงินเฟ้อและให้มีการปรับค่าจ้างตามอายุงาน ถือเป็นความชัดเจนว่าเน้นที่กลไกของการปรับค่าจ้างตามสถานการณ์ กรณีของการใช้หลักเกณฑ์ของอัตราเงินเฟ้อทำให้สอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิต ซึ่งท้ายสุดการค้นหาสาเหตุของเงินเฟ้อ ไม่พ้นการพิจารณาต้นทุนธุรกิจและราคาสินค้าบริการ จึงเป็นข้อจำกัดของการปรับอัตราค่าจ้าง ไม่พบพรรคการเมืองใดที่เสนอแก้ไขปัญหาการกำกับและควบคุมธุรกิจในห่วงโซ่อุปทาน เช่น การเอาเปรียบราคาวัตถุดิบจาก

---

[๓๐] สรุปนโยบายพรรคการเมือง สำหรับ 'มนุษย์เงินเดือน-ผู้ใช้แรงงาน. สืบค้นจาก https://thematter.co/social/office-labour-policy/72577

[๓๑] เปรียบเทียบชัด ๆ "นโยบายค่าแรงขั้นต่ำ" ๕ พรรคการเมือง ศึกเลือกตั้ง ๖๒. สืบค้นจาก https://workpointtoday.com/๕-พรรคการเมือง-ศึกเลือก/

Suppliers ให้ซื้อในราคาถูกและขายราคาแพง ส่งผลให้ผู้บริโภคใช้เงินซื้อในอัตราที่เกินราคาจริงที่ผู้ผลิตรายย่อยได้รับ

พรรคเพื่อไทย นำเสนอการเพิ่มอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็น ๔๐๐ บาท และรับรองส่วนของวุฒิปริญญาตรีไว้ที่ ๑๘,๐๐๐ บาทต่อเดือน แต่มีความแตกต่างจากข้อเสนอของพรรคอนาคตใหม่ คือ ไม่มีกลไกการปรับค่าจ้างที่ชัดเจน ปัญหาของระบบไตรภาคีของคณะกรรมการค่าจ้างนอกจากใช้การมีส่วนร่วมทุกจังหวัดแล้ว ต้องกระจายอำนาจการตัดสินใจไม่ควรนำกลับมารวมศูนย์อำนาจ ซึ่งทุกพรรคการเมืองไม่ระบุรอบการปรับค่าจ้างขั้นต่ำที่ชัดเจน ส่วนพรรคอนาคตใหม่ใช้เกณฑ์ของอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งกลไกจะถูกออกแบบตามสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผูกพัน

ส่วนพรรคภูมิใจไทยไม่มีข้อเสนอนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ และพรรคสามัญชนเสนอค่าจ้างขั้นต่ำไว้ ๕๐๐ บาทต่อวัน อัตรานี้ใกล้เคียงกับการเคลื่อนไหวของคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยในช่วงเดือนมกราคม ๒๕๖๕ เป็นต้นมา และพรรคประชานิยมเสนอไว้ในอัตราค่าจ้าง ๓๖๐ บาทต่อวัน โดยสรุปอัตราค่าจ้างที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในตารางที่ ๒.๒ พบว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามข้อเสนอของแต่ละพรรคการเมืองอยู่ในช่วง ๓๖๐-๔๒๕ บาท

ตารางที่ ๒.๓ นโยบายพรรคการเมืองเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

นโยบายค่าจ้างขั้นต่ำของพรรคการเมือง	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
พรรคพลังประชารัฐ	๔๒๕ บาทต่อวัน
พรรคเพื่อไทย	๔๐๐ บาทต่อวัน
พรรคอนาคตใหม่ (พรรคก้าวไกล)	ไม่เสนออัตรา ให้ปรับตามอัตราเงินเฟ้อ
พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เสนออัตรา รับประกันรายได้ขั้นต่ำต่อปี
พรรคภูมิใจไทย	ไม่เสนอเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำ
พรรคสามัญชน	๕๐๐ บาทต่อวัน
พรรคประชานิยม	๓๖๐ บาทต่อวัน

หมายเหตุ: ข้อเสนอนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำก่อนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๒

ส่วนข้อเสนอของ We Fair สนับสนุนข้อเสนอของ รศ. ดร. ษัษฐรัมย์ ธรรมบุษดี ในข้อเสนอเพื่อลดความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงสวัสดิการสังคมและสุขภาวะ ให้ปรับค่าจ้างตามอัตราเงินเฟ้อและมีการปรับสูงขึ้นตามอายุงาน ขณะที่การเรียกร้องที่ผ่านมาของคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) มีการเข้าพบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๕ เพื่อปรึกษาหารือเรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แต่การ

ปรึกษาหารือไม่ได้รับรองว่าอัตราที่ปรับจะเป็นไปตามข้อเสนอ คือ ๔๙๒ บาท สมัชชาแรงงานแห่งชาติพร้อมเครือข่ายแรงงานยื่นเรื่องต่อประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ให้ปรับอัตราค่าจ้างขึ้นทั้งประเทศเป็นอัตราเดียวกันและการควบคุมราคาสินค้าอุปโภคและบริโภค[๓๒] ซึ่งคณะกรรมาธิการการแรงงานได้พิจารณาและตั้งคณะทำงานขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงาน คือ คณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน หลังจากนั้นและเมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ คณะกรรมาการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) ได้แถลงเรื่อง “ข้อเสนอเพื่อความมั่นคงอย่างยั่งยืนของประเทศชาติ ประชาชน”[๓๓] นอกจากเรียกร้องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้ว ยังเสนอการปรับปรุงโครงสร้างภาษี จัดเก็บภาษีอัตราก้าวหน้า จัดเก็บภาษีการซื้อขายหุ้น ไม่แปรรูปกิจการสาธารณะและยกเลิกให้เอกชนร่วมบริหารตามรูปแบบหุ้นส่วนรัฐและเอกชน

---

[๓๒] ร้องกมธ.แรงงาน จี้รัฐปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๒๕ บาท พร้อมควบคุมสินค้าแพงทั้งประเทศ. สืบค้นจาก https://voicelabour.org/ร้องกมธ-แรงงาน-จี้รัฐปรับ/

[๓๓] คสรท.สรส.เสนอคลังสนับสนุนปรับขึ้นค่าจ้าง ๔๙๒ บาท. สืบค้นจาก https://voicelabour.org/คสรท-สรส-เสนอคลังสนับสนุน/

บทที่ ๓
สำรวจการดำรงชีวิตและค่าครองชีพของแรงงาน

การสำรวจโดยใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลประชาชนทั่วไปในฐานะแรงงาน ได้ตอบกลับมาทั้งสิ้น จำนวน ๑,๒๒๕ ชุด จึงนำมาประมวลสถิติเชิงพรรณนาตาม**ตารางที่ ๓.๑-๓.๑๒**

๓.๑ คุณลักษณะพื้นฐาน

จาก**ตารางที่ ๓.๑** คุณลักษณะพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าเป็นเพศชายมากถึงร้อยละ ๖๗ และหญิงเพียงร้อยละ ๓๓ แต่ไม่มีเพศหลากหลายระบุมา ถัดมาอายุ ๔๐-๔๙ ปี มีจำนวนร้อยละ ๔๐.๖ เป็นช่วงอายุที่มากสุด รองลงมาคือ ๒๕-๓๔ ปี ถึงร้อยละ ๒๗.๑ ต่อมาระดับการศึกษาที่พบมากสุดคือ มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ ๓๔.๓ และรองมาเป็นอาชีวศึกษา ร้อยละ ๒๗.๓ แต่มีส่วนน้อยเพียงร้อยละ ๐.๑ ที่ไม่เรียนหนังสือ ส่วนภูมิลำเนาดั้งเดิมมาจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ ๔๗.๑ ซึ่งเป็นผู้ย้ายถิ่นมาทำงานในจังหวัดอื่นมากถึงร้อยละ ๗๘.๙ มีผู้ตอบแบบสอบถามจากทั้งหมด ๓๙ จังหวัด ส่วนมากทำงานในเขตอุตสาหกรรม คือ สมุทรปราการ ร้อยละ ๓๒.๗ และจังหวัดลดหลั่นตามมา ทั้งกรุงเทพมหานคร ร้อยละ ๑๘ ชลบุรี ร้อยละ ๑๐.๒ ระยอง ร้อยละ ๑๐ และปทุมธานี ร้อยละ ๙.๓ ซึ่งสถานะการทำงานก่อนมาทำงานในปัจจุบันเป็นลูกจ้างในภาคเอกชนมากถึงร้อยละ ๗๙.๗ ส่วนสถานะการทำงานอื่นถือเป็นส่วนน้อยไม่ว่าจะเป็นลูกจ้างภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ งานอิสระและกิจการส่วนตัว ช่วยงานครัวเรือน และไม่เคยประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๓.๑ คุณลักษณะพื้นฐาน

คุณลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (N)	ร้อยละ
๑.เพศ	๑,๒๒๕	๑๐๐%
หญิง	๔๐๔	๓๓%
ชาย	๘๒๑	๖๗%
๒.อายุ	๑,๒๒๕	๑๐๐%
๑๘-๒๔ ปี	๓๑	๒.๕%
๒๕-๓๔ ปี	๓๓๒	๒๗.๑%
๓๕-๓๙ ปี	๒๐๑	๑๖.๔%

คุณลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (N)	ร้อยละ
๔๐-๔๙ ปี	๔๙๗	๔๐.๖%
๕๐-๕๙ ปี	๑๕๓	๑๒.๕%
๖๐ ปีขึ้นไป	๑๑	๐.๙%
๓.ระดับการศึกษา	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐%**
ไม่ได้ศึกษา	๑	๐.๑%
ประถมศึกษา	๓๒	๒.๖%
มัธยมศึกษาตอนต้น	๑๘๐	๑๔.๗%
มัธยมศึกษาตอนปลาย	๔๒๐	๓๔.๓%
อาชีวศึกษา	๓๓๔	๒๗.๓%
อุดมศึกษา	๒๕๘	๒๑.๑%
๔.ภูมิลำเนาดั้งเดิม	**๑,๒๕๐**	**๑๐๐%**
ภาคกลาง	๒๖๒	๒๑.๔%
ภาคตะวันออก	๑๔๓	๑๑.๗%
ภาคตะวันตก	๕๖	๔.๖%
ภาคใต้	๒๘	๒.๓%
ภาคเหนือ	๑๕๙	๑๓%
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	๕๗๗	๔๗.๑%
๕.การย้ายถิ่นมาทำงาน	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐%**
ย้ายถิ่น	๙๖๖	๗๘.๙%
ไม่ย้ายถิ่น	๒๕๙	๒๑.๑%
๖.จังหวัดที่ทำงานในปัจจุบัน	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐%**
สมุทรปราการ	๔๐๐	๓๒.๗%
กรุงเทพมหานคร	๒๒๐	๑๘%
ชลบุรี	๑๒๕	๑๐.๒%
ระยอง	๑๒๓	๑๐%
ปทุมธานี	๑๑๔	๙.๓%
สระบุรี	๘๑	๖.๖%

คุณลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ฉะเชิงเทรา	๕๐	๔.๑%
อ่างทอง	๒๒	๑.๘%
สมุทรสาคร	๒๑	๑.๗%
พระนครศรีอยุธยา	๑๓	๑.๑%
นนทบุรี	๙	๐.๗%
อื่น ๆ (๒๘ จังหวัด เช่น นนทบุรี นครราชสีมา นครปฐม ภูเก็ต)	๔๗	๓.๘%
๗.สถานะการทำงานก่อนปัจจุบัน	๑,๒๒๕	๑๐๐%
ลูกจ้างภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ	๘๐	๖.๕%
ลูกจ้างภาคเอกชน	๙๗๖	๗๙.๗%
งานอิสระหรือกิจการส่วนตัว	๖๔	๕.๒%
ช่วยงานในครัวเรือน	๕๓	๔.๓%
ไม่เคยประกอบอาชีพ	๕๐	๔.๑%
รับราชการทหารเกณฑ์	๒	๐.๒%

๓.๒ สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน

จาก**ตารางที่ ๓.๒** สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่พักอยู่ด้วยกันมีตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป ร้อยละ ๘๕.๖ และส่วนที่เหลือจะอยู่คนเดียวร้อยละ ๑๔.๔ แต่จำนวนที่มากสุดคือ ๒ คน มีร้อยละ ๒๐.๘ แสดงให้เห็นว่า แต่ละครัวเรือนมีผู้อยู่อาศัยร่วมกันที่เป็นสมาชิกในครอบครัว และคนเหล่านั้นมีทั้งที่เป็นผู้พึ่งพิงและไม่พึ่งพิง ดังที่สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานประจำ จำนวน ๑-๓ คน มีร้อยละ ๗๕.๕ แต่ในจำนวนนี้มี ๒ คนที่ทำงานร้อยละ ๓๘.๔ แต่ในทางกลับกันพบว่าแต่ละครัวเรือนมีสมาชิกพึ่งพิงที่ไม่ได้ทำงานตั้งแต่ ๑-๖ คนขึ้นไป ร้อยละ ๘๖.๘ จึงมีเพียงร้อยละ ๑๔.๔ เท่านั้นที่อยู่คนเดียวแล้วไม่มีผู้พึ่งพิงในครัวเรือน นอกจากนี้แต่ละครัวเรือนยังพบว่ามีสมาชิกที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอาศัยอยู่ด้วยร้อยละ ๒๙.๕ ในจำนวนนี้อาจหมายถึงเพื่อนหรือลูกจ้าง หรืออื่น ๆ ที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว ดังนั้น การพิจารณาขนาดของครอบครัวและการทำงานของสมาชิกในครัวเรือน ส่วนมากแล้วมีภาวะการพึ่งพิง เป็นไปได้ว่าจำนวนนี้ประกอบด้วยบุพการี คู่สมรส บุตรหลาน หรือญาติ รายได้จากการทำงานจึงไม่ใช้ดำรงชีวิตเฉพาะคนที่ทำงาน

ตารางที่ ๓.๒ สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน

สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน	จำนวน (N)	ร้อยละ
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานประจำ	๑,๒๒๕	
๑ คน	๓๑๕	๒๕.๗%
๒ คน	๔๗๐	๓๘.๔%
๓ คน	๑๔๐	๑๑.๔%
๔ คน	๙๖	๗.๘%
๕ คน	๕๕	๔.๕%
๖ คนขึ้นไป	๔๙	๔%
ไม่มีสมาชิกทำงาน หรือ อยู่คนเดียว หรืออื่น ๆ	๑๐๐	๘.๒%
จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงาน	๑,๒๒๕	
๑ คน	๒๔๒	๑๙.๘%
๒ คน	๓๓๔	๒๗.๓%
๓ คน	๒๓๖	๑๙.๓%
๔ คน	๑๓๔	๑๐.๙%
๕ คน	๖๗	๕.๕%
๖ คนขึ้นไป	๔๙	๔%
ไม่มีสมาชิกทำงาน หรือ อยู่คนเดียว หรืออื่น ๆ	๑๖๓	๑๓.๓%
จำนวนคนที่เป็นสมาชิกในครอบครัว แต่พักอยู่ด้วยกัน	๑,๒๒๕	
๑ คน	๑๘๙	๑๕.๔%
๒ คน	๒๕๕	๒๐.๘%
๓ คน	๑๙๔	๑๕.๘%
๔ คน	๑๗๖	๑๔.๔%
๕ คน	๙๗	๗.๙%
๖ คนขึ้นไป	๑๓๘	๑๑.๓%
ไม่มีสมาชิกในครอบครัว หรือ อยู่คนเดียว หรืออื่น ๆ	๑๗๖	๑๔.๔%
จำนวนคนที่ใช่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว แต่มาพักอยู่ด้วยกัน	๑,๒๒๕	
๑ คน	๑๙๘	๑๖.๒%

สมาชิกที่ทำงานและพึ่งพิงในครัวเรือน	จำนวน (N)	ร้อยละ
๒ คน	๗๔	๖.๐%
๓ คน	๓๐	๒.๕%
๔ คน	๒๗	๒.๒%
๕ คน	๘	๐.๗%
๖ คนขึ้นไป	๒๔	๒%
ไม่มีสมาชิกทำงาน หรือ อยู่คนเดียว หรืออื่น ๆ	๘๖๔	๗๐.๕%

๓.๓ ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน

จาก**ตารางที่ ๓.๓** ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน ส่วนมากมีชั่วโมงการทำงาน ๔๑-๔๘ ชั่วโมง ร้อยละ ๓๖ รองลงมา ๔๙-๖๐ ชั่วโมง ร้อยละ ๒๐.๒ และจำนวนชั่วโมงที่มากกว่า ๖๐ ชั่วโมง มีถึงร้อยละ ๑๑.๙ ในจำนวนที่มากกว่า ๔๙ ชั่วโมงขึ้นไป แสดงว่าเป็นการทำงานล่วงเวลา ซึ่งรวมแล้วมีถึงร้อยละ ๓๒.๑ ถัดมาชั่วโมงการทำงานล่วงเวลาต่อสัปดาห์พบว่าระหว่าง ๑-๑๙ ชั่วโมง มีร้อยละ ๔๙.๗ แล้วส่วนที่ไม่มีการทำงานล่วงเวลามีร้อยละ ๒๑.๖ แต่พบว่ามีเพียงส่วนน้อยที่ทำงานล่วงเวลาเกินกว่าที่กฎหมายคุ้มครองแรงงาน หรือมากกว่า ๓๖ ชั่วโมง ร้อยละ ๓.๒ ซึ่งการทำงานที่มากเกินไปอาจกระทบต่อปัญหาสุขภาพ ส่วนมากพบว่านอนหลับพักผ่อน ๖ ชั่วโมง ร้อยละ ๓๖.๓ แต่สัดส่วนที่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมงลงไป รวมแล้วมีถึงร้อยละ ๓๐.๖ ถือเป็นกลุ่มที่นอนพักผ่อนไม่เพียงพอ

ตารางที่ ๓.๓ ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน

เวลาการทำงานและเวลาพักผ่อน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์	๑,๒๒๕	๑๐๐%
น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง	๓	๐.๒%
๑-๓๔ ชั่วโมง	๑๔๘	๑๒.๑%
๓๕-๔๐ ชั่วโมง	๒๓๙	๑๙.๕%
๔๑-๔๘ ชั่วโมง	๔๔๑	๓๖%
๔๙-๖๐ ชั่วโมง	๒๔๘	๒๐.๒%
มากกว่า ๖๐ ชั่วโมง	๑๔๖	๑๑.๙%

เวลาการทำงานและเวลาพักผ่อน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ชั่วโมงการทำงานล่วงเวลาต่อสัปดาห์	๑,๒๒๕	๑๐๐%
ไม่มีทำงานล่วงเวลา	๒๖๕	๒๑.๖%
๑-๙ ชั่วโมง	๒๘๔	๒๓.๒%
๑๐-๑๙ ชั่วโมง	๓๒๕	๒๖.๕%
๒๐-๒๙ ชั่วโมง	๑๘๘	๑๕.๔%
๓๐-๓๖ ชั่วโมง	๑๒๔	๑๐.๑%
มากกว่า ๓๖ ชั่วโมง	๓๙	๓.๒%
เวลานอนพักผ่อนกี่ชั่วโมงต่อวัน	๑,๒๒๕	๑๐๐%
น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง	๘๙	๗.๓%
๕ ชั่วโมง	๒๘๕	๒๓.๓%
๖ ชั่วโมง	๔๔๕	๓๖.๓%
๗ ชั่วโมง	๒๓๓	๑๙%
๘ ชั่วโมง	๑๕๒	๑๒.๔%
๙ ชั่วโมง	๙	๐.๗%
มากกว่า ๙ ชั่วโมง	๑๒	๑%

๓.๔ รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน

จาก**ตารางที่ ๓.๔** รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน เป็นการจ้างงานประจำมากถึงร้อยละ ๙๓.๖ และมีบางส่วนที่พบว่าจ้างงานเหมาแรงงานร้อยละ ๕ ถัดมาอายุงานปัจจุบันเป็นกลุ่มคนทำงานที่มี ๑๒ ปีขึ้นไปร้อยละ ๔๔.๒ ซึ่งแรงงานเหล่านี้ทำงานที่มากสุดในอุตสาหกรรมยานยนต์และอะไหล่ ร้อยละ ๓๗.๓ รองมาเป็นอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ร้อยละ ๑๐.๕ และต่อมาเป็นยาง ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ และพลาสติก ร้อยละ ๙.๓ นอกจากนี้สถานที่ทำงานของแรงงานมีสหภาพแรงงานและเป็นสมาชิกด้วยมีถึงร้อยละ ๗๕.๗ แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นแรงงานในสถานที่ทำงานที่มีสหภาพแรงงาน แต่มีบางส่วนที่มีสหภาพแรงงานแต่เลือกไม่เป็นสมาชิกร้อยละ ๘.๖ และที่ไม่มีสหภาพแรงงานเลยร้อยละ ๑๕.๑

ตารางที่ ๓.๔ รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน

รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน	จำนวน (N)	ร้อยละ
รูปแบบของการจ้างงาน	๑,๒๑๓	๑๐๐%
จ้างงานประจำ	๑๑๓๕	๙๓.๖%
จ้างเหมาแรงงาน	๖๐	๕%
จ้างงานบางเวลา	๑	๐.๑%
จ้างงานรายชิ้น	๗	๐.๖%
จ้างงานตนเอง	๗	๐.๖%
ว่างงาน	๒	๐.๒%
เกษียณ	๑	๐.๑%
อายุงานปัจจุบัน	๑,๒๒๕	๑๐๐%
น้อยกว่า ๑ ปี	๓๖	๒.๙%
๑-๓ ปี	๑๒๓	๑๐%
๔-๖ ปี	๑๕๐	๑๒.๒%
๗-๙ ปี	๑๕๕	๑๒.๗%
๑๐-๑๒ ปี	๒๑๙	๑๗.๙%
๑๒ ปีขึ้นไป	๕๔๒	๔๔.๒%
ประเภทอุตสาหกรรมที่ทำงาน	๑,๒๒๕	๑๐๐%
ยานยนต์และอะไหล่	๔๕๕	๓๗.๓%
ยาง ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ และพลาสติก	๒๑๓	๑๗.๕%
เครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์	๑๒๘	๑๐.๕%
เครื่องมือแพทย์	๑๐๕	๘.๖%
วัสดุก่อสร้าง	๖๔	๕.๓%
สิ่งทอ	๖๐	๔.๙%
เหล็กและโลหะ	๓๑	๒.๕%
อาหารและเครื่องดื่ม	๒๔	๒.๐%
เหมืองแร่	๑๑	๐.๙%
ท่องเที่ยวและโรงแรม	๑๑	๐.๙%

รูปแบบของการจ้างงานและการทำงาน	จำนวน (N)	ร้อยละ
กระดาษและการพิมพ์	๑๑	๐.๙%
ให้บริการธุรกิจต่าง ๆ	๑๐	๐.๘%
งานบริการทางการแพทย์	๙	๐.๗%
เกษตรกรรม	๙	๐.๗%
การขนส่ง	๙	๐.๗%
ธนาคารและการเงิน	๘	๐.๗%
เครื่องสำอางและอุปกรณ์เสริมสวย	๘	๐.๗%
กิจกรรมสุขภาพนอกเหนือทางการแพทย์	๘	๐.๗%
การศึกษา	๘	๐.๗%
การบริหารราชการและบริการสาธารณะ	๗	๐.๖%
การขาย ค้าปลีก และค้าส่ง	๗	๐.๖%
สื่อ	๕	๐.๔%
อื่น ๆ (จำแนกประเภทไม่ได้ ไม่ระบุ ระบุไม่ชัดเจน)	๒๔	๑.๙%
การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงาน	**๑,๒๒๐**	**๑๐๐%**
มีสหภาพแรงงาน และเป็นสมาชิก	๙๒๓	๗๕.๗%
มีสหภาพแรงงาน แต่ไม่เป็นสมาชิก	๑๐๕	๘.๖%
ไม่มีสหภาพแรงงาน	๑๘๔	๑๕.๑%
อื่น ๆ (เช่น ทำงานอิสระ สมาชิกสหภาพคนทำงาน เจ้าหน้าที่รัฐ)	๘	๐.๖%

๓.๕ รายได้จากการทำงาน

จากตารางที่ ๓.๕ รายได้จากการทำงาน ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๘๔.๓ เป็นคนที่ได้รับค่าจ้างมากกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ส่วนที่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในเวลานี้ร้อยละ ๑๒.๖ และได้รับน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีร้อยละ ๓.๒ จากกลุ่มเป้าหมายที่สำรวจเป็นผู้ที่ได้รับค่าจ้างมากกว่า ๔๕๑ บาทขึ้นไปถึงร้อยละ ๔๙.๑ หากพิจารณาจากค่าล่วงเวลา พบว่าช่วงรายได้ ๑,๐๐๐-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน ร้อยละ ๔๖.๑ อย่างไรก็ตามมีส่วนน้อยที่มีค่าล่วงเวลามากกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน ร้อยละ ๑.๗ อนุมานได้สองทางคือ ฐานค่าจ้างสูงหรือทำงานล่วงเวลาเกินมากกว่าชั่วโมงที่กฎหมายกำหนดไว้ นอกจากนี้ยังพบส่วนใหญ่กว่าร้อยละ ๘๔.๗

ไม่มีอาชีพเสริมเป็นแหล่งรายได้อีกทางหนึ่ง และร้อยละ ๘๕.๑ ก็ไม่มีเงินรายได้อื่นที่ไม่ใช่จากการทำงาน แต่มีส่วนน้อยร้อยละ ๑๔.๓ มีเงินสวัสดิการจากบริษัท แสดงให้เห็นว่าแรงงานส่วนมากแล้วมีเพียงอาชีพเดียว และทำให้แหล่งรายได้ที่พึ่งพิงหลัก คือ งานประจำ

ตารางที่ ๓.๕ รายได้จากการทำงาน

รายได้จากการทำงาน	**จำนวน (N)**	**ร้อยละ**
ค่าจ้างจากการทำงานประจำต่อวัน ไม่รวมค่าล่วงเวลา	๑,๒๒๕	๑๐๐%
น้อยกว่า ๓๑๓ บาท	๓๙	๓.๒%
๓๑๓ - ๓๓๖ บาท	๑๕๔	๑๒.๖%
๓๓๗ - ๓๕๐ บาท	๑๐๐	๘.๒%
๓๕๑ - ๔๐๐ บาท	๑๗๓	๑๔.๑%
๔๐๑ - ๔๕๐ บาท	๑๕๘	๑๒.๙%
๔๕๑ บาทขึ้นไป	๖๐๑	๔๙.๑%
รายได้จากการทำงาน เฉพาะค่าล่วงเวลาต่อเดือน	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐%**
ไม่มี	๒๖๑	๒๑.๓%
ไม่แน่นอน	๑๒	๑%
๑ - ๑,๐๐๐ บาท	๑๐๒	๘.๓%
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท	๑๓๙	๑๑.๔%
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๑๙๕	๑๕.๙%
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๑๒๙	๑๐.๕%
๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๑๒	๙.๑%
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๗๒	๕.๙%
๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๑๗๗	๑๔.๕%
๗,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๕	๐.๔%
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๒	๑%
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๗	๐.๖%
๓๐,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐ บาท	๒	๐.๒%
รายได้จากการทำงานเสริมต่อเดือน	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐.๐%**

รายได้จากการทำงาน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ไม่มี	๑,๐๓๗	๘๔.๗%
๑ - ๑,๐๐๐ บาท	๕๑	๔.๒%
๑,๐๐๑ - ๒,๕๐๐ บาท	๓๘	๓.๑%
๒,๕๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๓๕	๒.๙%
๕,๐๐๑ - ๗,๕๐๐ บาท	๑๕	๑.๒%
๗,๕๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๐	๐.๘%
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕	๑.๒%
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๘	๐.๗%
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๕	๐.๔%
๓๐,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท	๓	๐.๒%
๔๐,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๘	๐.๗%
รายได้อื่นที่ไม่ใช่จากการทำงานต่อเดือน	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐%**
ไม่มี	๑,๐๔๒	๘๕.๑%
มีเงินจากสวัสดิการบริษัท	๑๗๖	๑๔.๓%
ได้รับเงินสวัสดิการจากภาครัฐ เช่น เบี้ยผู้สูงอายุ ชราภาพ ประกันสังคม คนพิการ สงเคราะห์บุตร เงินอุดหนุนเด็ก	๗	๐.๖%

๓.๖ รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน

เมื่อพิจารณารายได้ส่วนตัวและครัวเรือนจากตารางที่ ๓.๖ ค่าจ้างจากการทำงานประจำ รวมค่าล่วงเวลาและเงินอื่นจากนายจ้างต่อเดือน มีรายได้เฉลี่ยทุกช่วงรายได้เท่ากับ ๒๓,๒๕๑.๕๐ บาท ซึ่งจำนวนนี้ของผู้ตอบแบบสอบถามไม่ได้มีเฉพาะผู้ที่ได้รับค่าจ้างในอัตราขั้นต่ำตามกฎหมาย หากพิจารณาเฉพาะผู้ที่อยู่ในช่วงรายได้ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท มีถึงร้อยละ ๕๗.๙ เกินครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่าง ช่วงรายได้ ๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๘.๑ เฉลี่ย ๘,๘๖๖.๒๕ บาท ช่วงรายได้ ๑๐,๐๐๑-๑๕,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๒๐.๒ เฉลี่ย ๑๓,๗๘๙ บาท และช่วงรายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๒๙.๖ เฉลี่ย ๑๘,๖๖๓.๒๕ บาท ส่วนรายได้ครัวเรือนเฉลี่ย ๓๔,๖๓๔.๒๕ บาทต่อเดือน มีรายได้เฉลี่ยทุกช่วงรายได้เท่ากับ ๓๖,๐๖๕.๕๐ บาท หากพิจารณาเฉพาะครัวเรือนที่อยู่ในช่วงรายได้ต่ำกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท มีถึงร้อยละ ๖๐.๙

ซึ่งช่วงรายได้ ๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๑๗.๙ เฉลี่ย ๑๘,๗๘๒ บาท รองลงมาเป็นช่วงรายได้ ๒๕,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๑๖.๕ เฉลี่ย ๒๙,๔๓๒ บาท

ตารางที่ ๓.๖ รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน

รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน	**จำนวน (N)**	**ร้อยละ**	**เฉลี่ย (บาท)**
ค่าจ้างจากการทำงานประจำ รวมค่าล่วงเวลาและเงินอื่นจากนายจ้างต่อเดือน	๑,๐๕๙	๑๐๐%	๒๓,๒๕๑.๕๐
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๘๖	๘.๑%	๘,๘๖๖.๒๕
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๒๑๔	๒๐.๒%	๑๓,๗๘๙
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓๑๓	๒๙.๖%	๑๘,๖๖๓.๒๕
๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๑๖๙	๑๖.๐%	๒๓,๕๓๑.๗๕
๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๓๕	๑๒.๘%	๒๙,๒๓๔.๕๐
๓๐,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐ บาท	๓๓	๓.๑%	๓๔,๒๗๙.๒๕
๓๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท	๔๕	๔.๓%	๓๙,๔๘๖.๕๐
๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท	๓๙	๓.๗%	๔๘,๑๘๗.๕๐
๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐ บาท	๑๐	๐.๙%	๕๗,๗๕๐
๗๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๙	๐.๙%	๘๕,๐๐๐
มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๖	๐.๖%	๑๖๙,๑๖๖.๕๐
รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน	**๙๗๘**	**๑๐๐%**	**๓๖,๐๖๕.๕๐**
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๒๔	๒.๕%	๘,๒๖๓
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๐๒	๑๐.๔%	๑๓,๙๙๔.๕๐
๑๕,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๑๗๕	๑๗.๙%	๑๘,๗๘๒
๒๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๑๓๔	๑๓.๗%	๒๓,๘๘๕.๕๐
๒๕,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๖๑	๑๖.๕%	๒๙,๔๓๒
๓๐,๐๐๑ - ๓๕,๐๐๐ บาท	๖๐	๖.๑%	๓๔,๓๗๓.๕๐
๓๕,๐๐๑ - ๔๐,๐๐๐ บาท	๑๒๐	๑๒.๓%	๓๙,๒๖๕.๗๕
๔๐,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๕	๑๐.๗%	๔๔,๗๘๑
๕๐,๐๐๑ - ๖๐,๐๐๐ บาท	๔๐	๔.๑%	๕๘,๗๗๕

รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน	จำนวน (N)	ร้อยละ	เฉลี่ย (บาท)
๖๐,๐๐๑ - ๗๐,๐๐๐ บาท	๑๓	๑.๓%	๖๘,๖๑๕.๒๕
๗๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๒๕	๒.๖%	๘๙,๒๒๐
มากกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๑๙	๑.๙%	๒๗๙,๗๘๙.๗๕

๓.๗ เงินออมและการลงทุน

จาก**ตารางที่ ๓.๗** พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีเงินออมส่วนตัวต่อเดือนพบมากถึงร้อยละ ๔๕.๕ ส่วนผู้ที่มีเงินเหลือออมส่วนมากไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๗.๙ และ ๑,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๗.๔ ส่วนรูปแบบของการออมส่วนมากยืนยันเช่นเดิมว่าไม่มีเงินออม ร้อยละ ๓๖.๘ เป็นจำนวนที่น้อยลงจากถามการออมในแต่ละเดือน ข้อมูลส่วนนี้ที่น้อยกว่าทำให้เห็นว่าบางเดือนมีออมเงินได้เล็กน้อย แล้วรูปแบบการออมที่พบมากสุดสามอันดับได้แก่ ฝากเงินกับธนาคาร ร้อยละ ๒๙.๑ รองมาเป็นสหกรณ์และกลุ่มออมทรัพย์ ร้อยละ ๒๑.๒ และถัดมาเป็นเก็บเงินสด ร้อยละ ๑๘.๔ แสดงให้เห็นนอกจากการไม่มีเงินออมแล้ว คนกลุ่มนี้ไม่เลือกการออมหรือลงทุนที่มีความเสี่ยง อย่างมากสุดก็จะเป็นกองทุนรวม มีร้อยละ ๙.๗ นอกจากนี้การพิจารณาเงินฝากส่วนบุคคลในบัญชีธนาคารทำให้เห็นถึงสถานะความมั่งคั่งของกลุ่มคนเหล่านี้ แต่กลับพบว่าผู้คนเหล่านี้มีเงินฝากสะสมในบัญชีธนาคารไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ถึงร้อยละ ๖๖ ส่วนที่เกินมาก็อยู่ในช่วงระหว่าง ๑๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๐ ถัดมา ๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ ร้อยละ ๘.๒ และ ๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๖ นับเป็นส่วนน้อยมากที่จะมีผู้ที่มีเงินออมเกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แสดงให้เห็นว่า ผู้คนไม่ใช่การขาดวินัยทางการเงิน หากพิจารณาจากควบคู่กับ**ตารางที่ ๓.๖** พบว่า สาเหตุแท้จริงแล้ว ประชาชนไม่มีเงินเหลือออม ยังไม่รวมหนี้สินใน**ตารางที่ ๓.๘**

ตารางที่ ๓.๗ เงินออมและการลงทุน

เงินออมและการลงทุน	จำนวน (N)	ร้อยละ
เงินออมส่วนตัว (เดือน)	๑,๒๒๕	๑๐๐%
ไม่มีออม	๕๕๗	๔๕.๕%
ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท	๒๑๙	๑๗.๙%
๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๒๑๓	๑๗.๔%
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๑๑	๙.๑%

เงินออมและการลงทุน	จำนวน (N)	ร้อยละ
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๖๘	๕.๖%
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๒๒	๑.๘%
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๑	๐.๙%
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๒๔	๒%
รูปแบบการออม (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	**๑,๒๒๕**	
เก็บเงินสด	๒๒๕	๑๘.๔%
ฝากเงินกับธนาคาร	๓๕๖	๒๙.๑%
สลากออมสิน ธกส. หรือ ธอส.	๔๘	๓.๙%
สหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์	๒๖๐	๒๑.๒%
ประกันสุขภาพ อุบัติเหตุ แบบออมทรัพย์	๗๔	๖%
พันธบัตร	๕	๐.๔%
กองทุนรวม	๑๑๙	๙.๗%
ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์	๒๑	๑.๗%
หุ้น	๖๔	๕.๒%
สินทรัพย์ดิจิทัล	๑๖	๑.๓%
นำเงินปล่อยกู้นอกระบบ	๓	๐.๒%
เงินฝากสะสมในบัญชีธนาคาร	**๑,๒๒๕**	**๑๐๐%**
ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท	๘๐๘	๖๖%
๑๐,๐๐๑ - ๒๕,๐๐๐ บาท	๑๒๒	๑๐%
๒๕,๐๐๑ - ๕๐,๐๐๐ บาท	๑๐๑	๘.๒%
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐ บาท	๗๔	๖%
๑๐๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท	๕๐	๔.๑%
๒๐๐,๐๐๑ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	๔๔	๓.๖%
๕๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๑๔	๑.๑%
มากกว่า ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท	๑๒	๑%

๓.๘ หนี้สิน

ตารางที่ ๓.๘ แสดงให้เห็นว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีหนี้สินหลายประเภท แต่ ๔ อันดับที่มากสุด ได้แก่ รถยนต์ร้อยละ ๕๔.๔ ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ร้อยละ ๔๑.๒ รถจักรยานยนต์ร้อยละ ๒๘.๕ และการศึกษาร้อยละ ๑๕.๗ นอกจากนี้แบบสอบถามนี้ไม่ได้สำรวจจำนวนเงินที่เป็นหนี้ทั้งหมด แต่พิจารณาจากการชำระหนี้สินส่วนตัวในระบบ พบมากในสองช่วงของจำนวนเงิน ได้แก่ ๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาทร้อยละ ๒๘.๑ และ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาทร้อยละ ๒๑.๕ ส่วนการเข้าถึงเงินกู้นอกระบบมีถึงร้อยละ ๔๙.๙ เป็นสัดส่วนครึ่งหนึ่งของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่ามีการกู้ยืมจากเพื่อนร่วมงานถึงร้อยละ ๒๖.๔ รองมาเป็นครอบครัวและญาติร้อยละ ๒๐.๖ ถัดมาเป็นเพื่อนบ้านร้อยละ ๑๑.๑ บริษัทปล่อยเงินกู้ ร้อยละ ๑๐.๖ และผู้นำชุมชนร้อยละ ๑.๕ ซึ่งผู้คนเหล่านี้ต้องแบกรับภาระการจ่ายหนี้นอกระบบเดือนละ ๑,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาทร้อยละ ๑๓.๓ และสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันของ ๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาทร้อยละ ๑๐.๗ และ ๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาทร้อยละ ๑๐.๖

ตารางที่ ๓.๘ หนี้สิน

หนี้สิน	จำนวน (N)	ร้อยละ
ประเภทหนี้สิน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๑,๒๑๗	
รถยนต์	๖๖๒	๕๔.๔%
รถจักรยานยนต์	๓๔๗	๒๘.๕%
ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์	๕๐๑	๔๑.๒%
การทำงานและอาชีพ	๙๐	๗.๔%
การศึกษา	๑๙๑	๑๕.๗%
การรักษาพยาบาล	๕๕	๔.๕%
บัตรเครดิตจับจ่ายซื้อของ	๑๐๖	๘.๗%
อื่น ๆ (ไม่ระบุ)	๒๕	๒.๑%
หนี้สินส่วนตัวในระบบ (เดือน)	๑,๒๒๕	๑๐๐%
ไม่มี	๑๓๗	๑๑.๒%
ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท	๒๒	๑.๘%
๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๑๑๓	๙.๒%

หนี้สิน	จำนวน (N)	ร้อยละ
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๔๖	๑๑.๙%
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๒๖๓	๒๑.๕%
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๓๔๔	๒๘.๑%
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๒๑	๙.๙%
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๗๙	๖.๕%
หนี้ส่วนตัวนอกระบบ (เดือน)	๑,๒๒๕	๑๐๐%
ไม่มี	๖๔๘	๕๒.๙%
๑ - ๑,๐๐๐ บาท	๖๗	๕.๕%
๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๑๖๓	๑๓.๓%
๓,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๓๑	๑๐.๗%
๕,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๑๓๐	๑๐.๖%
๑๐,๐๐๑ - ๒๐,๐๐๐ บาท	๕๙	๔.๘%
๒๐,๐๐๑ - ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๒	๑.%
มากกว่า ๓๐,๐๐๐ บาท	๑๕	๑.๒%
แหล่งเงินกู้นอกระบบ	๑,๐๑๔	๑๐๐%
ครอบครัวและญาติ	๒๐๙	๒๐.๖%
เพื่อนบ้าน	๑๑๓	๑๑.๑%
ผู้นำชุมชน	๑๕	๑.๕%
บริษัทปล่อยเงินกู้นอกระบบ	๑๐๗	๑๐.๖%
เพื่อนร่วมงาน	๒๖๘	๒๖.๔%

๓.๙ ค่าอาหาร

จากตารางที่ ๓.๙ เป็นต้นทุนค่าอาหาร พบว่าสัดส่วนของราคาอาหารแต่ละมื้ออยู่ในช่วง ๔๑ - ๕๐ บาทร้อยละ ๒๕.๑๗ และรองมาคือ ๙๑ - ๑๐๐ บาทร้อยละ ๑๘.๔ เมื่อเฉลี่ยแล้ว ๘๙.๕๐ บาท ขณะที่ค่าอาหารต่อวัน อยู่ในช่วง ๗๑ - ๑๐๐ บาทร้อยละ ๒๑.๘ และ ๑๖๑ - ๒๐๐ บาท ร้อยละ ๒๑.๗ และ ๑๓๑ - ๑๖๐ บาทร้อยละ ๒๑.๒ เมื่อเฉลี่ยแล้ว ๑๘๐.๗๕ บาทต่อเดือน การรับประทานอาหารแต่ละมื้อและแต่ละวันมีซื้อแบบสำเร็จรูปที่พบ

มากสุด คือ ผู้ตอบแบบสอบถามซื้อที่ตลาดนัดร้อยละ ๖๓.๘ รองลงมาคือซื้อที่โรงอาหารบริษัท ร้อยละ ๕๗.๖ และทำอาหารทานเองสูงถึงร้อยละ ๕๐.๙ แสดงให้เห็นว่าแรงงานที่ทำงานในภาคอุตสาหกรรมและมีการจ้างงานได้รับค่าจ้างมีส่วนสำคัญของการกระตุ้นเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการ (Informal economy) ในทางอ้อม เพราะมีผู้ที่ซื้อวัตถุดิบมาทำอาหารทานเองจากตลาดสดสูงถึงร้อยละ ๘๐.๓ และรองมาเป็นตลาดนัดร้อยละ ๖๔.๙

ตารางที่ ๓.๙ ค่าอาหาร

แหล่งอาหารทานสำเร็จรูปและวัตถุดิบอาหาร	**จำนวน (N)**	**ร้อยละ**
แหล่งทานอาหารสำเร็จรูป (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๑,๒๒๕	
ร้านอาหาร	๔๙๗	๔๐.๖%
ตลาดนัด	๗๘๒	๖๓.๘%
แผงลอยบนทางเท้า	๓๐๖	๒๕%
ร้านสะดวกซื้อ	๕๕๑	๔๕%
ทำอาหารทางเอง	๖๒๔	๕๐.๙%
โรงอาหารบริษัท	๗๐๖	๕๗.๖%
ตลาดสด	๔๙๓	๔๐.๒%
ค่าอาหารของตนเอง (มื้อ)	๑,๒๑๒	๑๐๐%
๑๖ - ๓๐ บาท	๕๕	๔.๕๔%
๓๑ - ๔๐ บาท	๘๙	๗.๓๔%
๔๑ - ๕๐ บาท	๓๐๕	๒๕.๑๗%
๕๑ - ๖๐ บาท	๑๕๑	๑๒.๔๖%
๖๑ - ๗๐ บาท	๙๔	๗.๗๖%
๗๑ - ๘๐ บาท	๘๐	๖.๖%
๘๑ - ๙๐ บาท	๗	๐.๕๘%
๙๑ - ๑๐๐ บาท	๒๒๓	๑๘.๔%
๑๐๑ - ๑๕๐ บาท	๘๔	๖.๙๓%
๑๕๑ - ๒๐๐ บาท	๗๑	๕.๘๖%
๒๐๑ - ๒๕๐ บาท	๑๓	๑.๐๗%

แหล่งอาหารทานสำเร็จรูปและวัตถุดิบอาหาร	จำนวน (N)	ร้อยละ
๒๕๑ - ๓๐๐ บาท	๒๘	๒.๓๑%
๓๐๑ บาทขึ้นไป	๑๒	๐.๙๙%
เฉลี่ย (บาท)	๘๙.๕๐	
ค่ากลาง (บาท)	๗๐	
ค่าอาหารของตนเอง (วัน)	๑,๑๗๙	๑๐๐%
๔๖ - ๗๐ บาท	๔๗	๔%
๗๑ - ๑๐๐ บาท	๒๕๗	๒๑.๘%
๑๐๑ - ๑๓๐ บาท	๑๐๕	๘.๙%
๑๓๑ - ๑๖๐ บาท	๒๕๐	๒๑.๒%
๑๖๑ - ๒๐๐ บาท	๒๕๖	๒๑.๗%
๒๐๑ - ๒๕๐ บาท	๘๖	๗.๓%
๒๕๑ - ๓๐๐ บาท	๑๒๓	๑๐.๔%
๓๐๑ - ๕๐๐ บาท	๔๓	๓.๖%
๕๐๑ บาทขึ้นไป	๑๒	๑%
เฉลี่ย (บาท)	๑๘๐.๗๕	
ค่ากลาง (บาท)	๑๕๐	
แหล่งซื้อวัตถุดิบเพื่อทำอาหารทานเอง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)	๑,๒๒๕	
ตลาดสด	๙๘๔	๘๐.๓%
ตลาดนัด	๗๙๕	๖๔.๙%
ร้านค้าชุมชน	๓๓๓	๒๗.๒%
ซูเปอร์มาร์เก็ต	๔๙๔	๔๐.๓%
ร้านสะดวกซื้อ	๕๔๗	๔๔.๗%
ซื้อตรงจากผู้ผลิตรายย่อย	๑๒๔	๑๐.๑%
ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหารทานเอง (เดือน)	๑,๒๒๕	๑๐๐%
๐ - ๑,๐๐๐ บาท	๒๓๕	๑๙.๒%
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท	๒๐๔	๑๖.๗%
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๒๓๔	๑๙.๑%

แหล่งอาหารทานสำเร็จรูปและวัตถุดิบอาหาร	จำนวน (N)	ร้อยละ
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๑๓๑	๑๐.๗%
๔.๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๑๙๙	๑๖.๒%
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๖๗	๕.๕%
๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๒๔	๒%
๗,๐๐๑ - ๑๐,๐๐๐ บาท	๗๑	๕.๘%
๑๐,๐๐๑ - ๑๕,๐๐๐ บาท	๑๕	๑.๒%
มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท	๘	๐.๗%
ซื้อ แต่ประมาณเงินไม่ได้	๑๒	๑%
ไม่มีซื้อ	๒๕	๒%
เฉลี่ย (บาท)	๓,๖๕๗	

๓.๑๐ ค่าที่อยู่อาศัย

จากตารางที่ ๓.๑๐ เป็นต้นทุนค่าที่อยู่อาศัย พบว่าน้อยคนนักที่จะมีบ้านหรือห้องพักเป็นของตนเองร้อยละ ๑๔.๕ และอาศัยกับครอบครัว ญาติ หรือบุคคลอื่นที่ไม่เสียค่าใช้จ่ายร้อยละ ๔.๒ ถือเป็นสัดส่วนที่น้อยเมื่อเปรียบเทียบกับคนที่ต้องเช่าบ้านหรือห้องพักกว่าร้อยละ ๔๐.๔ และไม่เช่าแต่อาศัยที่พักของตนเองโดยอยู่ระหว่างการผ่อนชำระร้อยละ ๓๙.๔ ซึ่งอนุมานได้ว่ากลุ่มที่เช่าบ้านหรือห้องพักเป็นผู้ย้ายถิ่นมาทำงานจากจังหวัดอื่น ซึ่งค่าเช่าที่พักอาศัย ไม่ว่าจะเป็นบ้านหรือหอพัก พบว่าส่วนมากค่าเช่ามีอยู่สามช่วงหลัก ๆ ได้แก่ ๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๘.๒ รองมาเป็น ๗,๐๐๑ บาทขึ้นไปร้อยละ ๑๗.๔ และ ๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท ร้อยละ ๑๕.๖ ในจำนวนทั้งหมดเข้าใจว่าผู้ตอบแบบสอบถามนำค่าผ่อนชำระหนี้ที่พักอาศัยตามงวดมารวมเป็นค่าเช่า นอกจากนี้พบว่ามีส่วนน้อยที่บริษัทจัดหาหอพักไว้ให้ เพียงร้อยละ ๑.๕

ตารางที่ ๓.๑๐ ค่าที่อยู่อาศัย

ค่าที่อยู่อาศัย	จำนวน (N)	ร้อยละ
สถานที่พัก	๑,๒๒๕	๑๐๐%
เช่าบ้านหรือห้องพัก	๔๙๕	๔๐.๔%
อาศัยกับครอบครัว ญาติ หรือบุคคลอื่น (ไม่มีค่าใช้จ่าย)	๕๒	๔.๒%

ค่าที่อยู่อาศัย	จำนวน (N)	ร้อยละ
อาศัยที่พักของตนเอง (ไม่มีหนี้)	๑๗๗	๑๔.๕%
อาศัยที่พักของตนเอง (ระหว่างผ่อนชำระ)	๔๘๓	๓๙.๔%
อาศัยหอพักบริษัทจัดไว้ให้	๑๘	๑.๕%
ค่าเช่าที่พักอาศัย (เดือน)	๑,๒๒๕	๑๐๐%
น้อยกว่า ๑,๐๐๐ บาท	๕	๐.๔%
๑,๐๐๑ - ๒,๐๐๐ บาท	๕๐	๔.๑%
๒,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาท	๒๒๓	๑๘.๒%
๓,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท	๑๙๑	๑๕.๖%
๔,๐๐๑ - ๕,๐๐๐ บาท	๙๕	๗.๘%
๕,๐๐๑ - ๖,๐๐๐ บาท	๔๔	๓.๖%
๖,๐๐๑ - ๗,๐๐๐ บาท	๒๓	๑.๙%
๗,๐๐๑ บาทขึ้นไป	๒๑๓	๑๗.๔%
ไม่มีค่าเช่า	๓๘๑	๓๑.๑%

๓.๑๑ ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ

จาก**ตารางที่ ๓.๑๑** เป็นการสำรวจค่าครองชีพด้านต่าง ๆ เป็นค่าเฉลี่ยต่อเดือน แต่รายการต่าง ๆ ที่ปรากฏไม่ได้หมายความว่าทุกคนมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้ทุกรายการ ขึ้นอยู่กับเหตุปัจจัยหลายด้าน ในจำนวนที่ตอบแบบสอบถามมาเป็นจำนวนขั้นต่ำ เนื่องจากมีจำนวนไม่น้อยไม่ตอบจำนวนเงินค่าใช้จ่าย แล้วมีทั้งที่เป็นค่าใช้จ่ายเฉพาะบุคคลและนับรวมทั้งครัวเรือน

ค่าสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ ได้แก่ ค่าน้ำประปา ๓๒๑.๒๕ บาท ค่าไฟฟ้า ๑,๒๒๑.๕๐ บาท ค่าจัดการขยะ ๑๓๔.๒๕ บาท ค่าจอดรถ ๖๑๒.๒๕ บาท ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมบำรุงที่อยู่อาศัย ๙๖๖.๒๕ บาท และค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน ๗๐๙.๕๐ บาท

ค่าเดินทางโดยสาร ได้แก่ ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์ ๗๐๘.๒๕ บาท ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์ ๒,๔๔๙.๒๕ บาท และค่ารถโดยสารสาธารณะต่อเดือน ๙๓๘ บาท

ค่าสนับสนุนครอบครัว ได้แก่ ค่าเลี้ยงดูบุพการี ครอบครัว ญาติ ๔,๔๘๖.๗๕ บาท และค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลาน ๔,๗๗๒.๕๐ บาทต่อเดือน

ค่าใช้จ่ายส่วนตัวด้านอื่น ๆ ได้แก่ ค่าเครื่องนุ่งห่ม ๑,๒๑๐.๒๕ บาท ค่าใช้บริการโทรศัพท์ ๗๐๘.๕๐ บาท ค่าสมทบเงินประกันสังคมเฉพาะกรณีมาตรา ๓๓ ๖๕๓.๕๐ บาท ค่างานบุญต่าง ๆ ๖๐๗.๒๕ บาท และค่าสินค้าอุปโภคใช้ชีวิตประจำวัน ๑,๒๙๓ บาท

ค่าใช้จ่ายด้านเวชภัณฑ์ ได้แก่ ค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือสิทธิประกันสังคม ๙๘๔.๒๕ บาท ค่าหน้ากากอนามัย ๒๖๓.๕๐ บาท ค่าเจลแอลกอฮอล์ ๒๓๓.๒๕ บาท และค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด ๔๓๐ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๑๑ ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ

ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ (เดือน)	**จำนวน (N)**	**เฉลี่ย (บาท)**
ค่าสาธารณปูโภคและสาธารณูปการ		
ค่าน้ำประปา	๑,๑๒๖	๓๒๑.๒๕
ค่าไฟฟ้า	๑,๑๓๙	๑๒๒๑.๕๐
ค่าจัดการขยะ	๘๐๑	๑๓๔.๒๕
ค่าจอดรถ	๒๑๓	๖๑๒.๒๕
ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย	๑๘๒	๙๖๖.๒๕
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน	๘๔๐	๗๐๙.๕๐
ค่าเดินทางโดยสาร		
ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์	๘๒๒	๗๐๘.๒๕
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	๘๑๖	๒๔๔๙.๒๕
ค่ารถโดยสารสาธารณะ	๑๔๙	๙๓๘
ค่าสนับสนุนครอบครัว		
ค่าเลี้ยงดูบุพการี/ครอบครัว/ญาติ	๙๐๗	๔๔๘๖.๗๕
ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลาน	๖๗๙	๔๗๗๒.๕๐
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวด้านอื่น		
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	๕๑๐	๑๒๑๐.๒๕
ค่าบริการโทรศัพท์	๑,๐๕๗	๗๐๘.๕๐
ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๙๑๖	๖๕๓.๕๐
ค่ากฐิน ผ้าป่า ทำบุญ อุปสมทบ สมรส ฯลฯ	๓๑๙	๖๐๗.๒๕

ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ (เดือน)	จำนวน (N)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ผงซักฟอก ยาสีฟัน ผ้าอนามัย ฯลฯ	๙๕๘	๑๒๙๓
ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์		
ยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์ที่จ่ายนอกเหนือสิทธิประกันสังคม	๒๖๓	๙๘๔.๒๕
หน้ากากอนามัย	๙๕๘	๒๖๓.๕๐
เจลแอลกอฮอล์	๖๗๔	๒๓๓.๒๕
อุปกรณ์ตรวจหาเชื้อโควิด ๑๙	๔๒๕	๔๓๐

๓.๑๒ มุมมองต่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าครองชีพ

จาก**ตารางที่ ๓.๑๒** เป็นข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นส่วนน้อยมากที่พิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ณ ขณะนี้สามารถดำรงชีวิตได้ หรือระหว่าง ๓๑๓ - ๓๓๖ บาท ที่จำแนกตามภูมิศาสตร์ มีเพียงร้อยละ ๑.๑ ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ ๙๘.๙ เห็นพ้องร่วมกันว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตแล้ว นอกจากนี้พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นว่าค่าจ้างควรได้รับมากกว่า ๗๐๐ บาทต่อวัน ร้อยละ ๓๖.๓ แล้วสัดส่วนที่รองมาตามลำดับได้แก่ ๔๕๑ - ๕๐๐ บาท ร้อยละ ๑๓.๕ ๕๐๑ - ๕๕๐ บาท ร้อยละ ๑๑.๕ และ ๕๕๑ - ๖๐๐ บาท ร้อยละ ๑๐.๙ เมื่อนำช่วงค่าจ้างตั้งแต่ ๔๕๑ บาทขึ้นไปมารวมกันเท่ากับร้อยละ ๘๔.๒ ดังนั้นมุมมองของผู้คนเหล่านี้ส่วนมากแล้วเห็นว่าค่าจ้างไม่ควรต่ำกว่า ๔๕๑ บาท เพราะเป็นการพิจารณาจากค่าครองชีพส่วนบุคคลและครัวเรือน ในความคิดเห็นนี้ของผู้ตอบแบบสอบถามสอดคล้องกับลำดับถัดมาของการพิจารณาผลกระทบของราคาสินค้าและบริการที่ปรับสูงขึ้นแทบทั้งหมดเห็นพ้องว่า การปรับราคาสินค้าและบริการสูงขึ้นทำให้เกิดผลกระทบในระดับมากถึงร้อยละ ๑๗.๑ และมากที่สุดถึงร้อยละ ๗๙.๒

ตารางที่ ๓.๑๒ มุมมองต่ออัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าครองชีพ

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน (N)	ร้อยละ
ค่าจ้างต่อวันที่ทำให้ดำรงชีวิตได้	**๑,๒๐๓**	๑๐๐.๐%
อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ณ ขณะนี้	๑๓	๑.๑%

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน (N)	ร้อยละ
๓๓๖ - ๓๕๐ บาท	๒๓	๑.๙%
๓๕๑ - ๔๐๐ บาท	๕๙	๔.๙%
๔๐๑ - ๔๕๐ บาท	๙๕	๗.๙%
๔๕๑ - ๕๐๐ บาท	๑๖๒	๑๓.๕%
๕๐๑ - ๕๕๐ บาท	๑๓๘	๑๑.๕%
๕๕๑ - ๖๐๐ บาท	๑๓๑	๑๐.๙%
๖๐๑ - ๖๕๐ บาท	๖๔	๕.๓%
๖๕๑ - ๗๐๐ บาท	๘๑	๖.๗%
มากกว่า ๗๐๐ บาท	๔๓๗	๓๖.๓%
ผลกระทบของราคาสินค้าและบริการที่ปรับสูงขึ้น	**๑,๒๐๗**	๑๐๐.๐%
น้อย	๓	๐.๓%
น้อยที่สุด	๒	๐.๒%
ปานกลาง	๔๐	๓.๓%
มาก	๒๐๖	๑๗.๑%
มากที่สุด	๙๕๖	๗๙.๒%

๓.๑๓ การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ

จากตารางที่ ๓.๑๓ พบการดำรงชีวิตของประชาชนคนทำงานแต่ละช่วงรายได้มีผลต่อความแตกต่างอันเป็นผลมาจากค่าครองชีพ ผู้ที่ได้รับค่าจ้างมากกว่า ๔๕๑ บาท มีค่าอาหาร ๕,๖๓๒.๕๐ บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๒๑๐ บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ ๓.๙ ขณะที่ผู้ที่ได้รับค่าจ้าง ๓๓๗ - ๓๕๐ บาท กลับมีค่าครองชีพของอาหาร ๔,๘๐๗.๕๐ บาท น้อยกว่าค่าเฉลี่ยถึง ๖๑๕ บาท คิดเป็นร้อยละ -๑๑.๓ ถัดมาผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๓๑๓ บาท หรือต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ กลับมีค่าวัตถุดิบอาหารสูงถึง ๔,๒๐๑.๒๕ บาท มากกว่าค่าเฉลี่ยถึง ๕๔๔.๒๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ แล้วผู้ที่มีรายได้สูงกว่า ๔๕๑ บาท ค่าวัตถุดิบอาหาร ๔,๐๗๘ บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๔๒๑ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ แล้วต่อมาเป็นค่าเชื้อเพลิงรถยนต์ พบผู้ที่ได้รับค่าจ้างน้อยกว่า ๓๑๓ บาท

หรือต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีค่าใช้จ่ายด้านนี้ถึง ๓,๔๑๕ บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ยถึง ๙๖๕.๗๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔

ตารางที่ ๓.๑๔ สืบเนื่องจากประเด็นเดียวกับตารางที่ ๓.๑๓ ผู้ที่มีรายได้ ๓๑๓ - ๓๓๖ บาท หรืออัตราค่าจ้างขั้นต่ำกลับมีค่าใช้จ่ายน้ำประปา ๓๓๓ บาทต่อเดือน สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๑๑.๗ คิดเป็นร้อยละ ๓.๗ และผู้ที่มีรายได้ ๔๕๑ บาทขึ้นไปมีค่าน้ำประปาสูงกว่าเช่นกัน ๓๓๔.๒๕ บาท ต่อเดือน สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๑๓ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔ ถัดมาผู้ที่มีรายได้มากกว่า ๔๕๑ บาท จ่ายค่าไฟฟ้า ๑,๔๒๒ บาทต่อเดือน สูงกว่าค่าเฉลี่ยถึง ๒๐๐.๕๐ บาท ขณะที่ผู้มีรายได้กลุ่มอื่นมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้น้อยกว่าค่าเฉลี่ย ส่วนผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๓๑๓ บาทหรือน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำกลับมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย ต่อมาเป็นค่าสินค้าอุปโภค พบผู้ที่มีรายได้ ๔๐๑ - ๔๕๐ บาท มีค่าใช้จ่าย ๑,๓๔๘.๒๕ บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๕๕.๒๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๔.๓ และผู้ที่มีรายได้มากกว่า ๔๕๑ บาท มีค่าใช้จ่าย ๑,๓๓๖.๕๐ บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๔๓.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๔ ขณะที่รายได้ที่น้อยกว่า ๔๐๐ บาทมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้น้อยกว่าค่าเฉลี่ย

ข้อสังเกตต่อการวิเคราะห์ข้อมูลตามที่จำแนกอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ พบผู้ที่มีรายได้มากกว่า ๔๕๑ บาท มีค่าครองชีพทั้งหกรายการที่ยกตัวอย่างมาสูงกว่าค่าเฉลี่ยทุกรายการ ขณะที่อีกกลุ่มที่ควรพิจารณาคือผู้ที่มีรายได้น้อยกว่า ๓๑๓ บาท หมายถึงผู้ที่มีรายได้น้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำกลับมีค่าวัตถุดิบอาหาร และค่าเชื้อเพลิงรถยนต์สูงกว่าผู้ที่มีรายได้มากกว่า ๔๕๑ บาท แสดงให้เห็นค่าใช้จ่ายส่วนนี้อาจมีรายได้นอกจากการทำงานประจำเพื่อใช้จ่ายเหล่านี้ เช่น การกู้ยืมเป็นหนี้ การมีรายได้ของสมาชิกในครัวเรือนคนอื่นที่ทำงานและมีรายได้ สะท้อนถึงการตอบแบบสอบถามที่นับรวมค่าใช้จ่ายครัวเรือนมาด้วยบางรายการ เช่น กรณีของค่าเช่าบ้าน ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ที่แม้จะอาศัยอยู่คนเดียวหรือหลายคนในครัวเรือนก็จ่ายเช่นเดียวกัน แต่การมองว่าคนทำงานจะใช้ชีวิตอยู่ได้อย่างมีคุณภาพหรือไม่ก็ควรจำลองให้ทุกคนต้องจ่ายค่าที่พักอาศัยไว้

ตารางที่ ๓.๑๓ การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ (๑)

อัตราค่าจ้าง/ค่าครองชีพ (บาทต่อเดือน)	ค่าอาหาร	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าวัตถุดิบอาหาร	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย
น้อยกว่า ๓๑๓ บาท	๕,๓๓๒.๕๐	-๑.๗%	๔,๒๐๑.๒๕	๑๔.๙%	๓๔๑๕	๓๙.๔%
๓๑๓ - ๓๓๖ บาท	๕,๖๔๗.๕๐	๔.๑%	๓,๔๖๕.๗๕	-๕.๒%	๑,๙๙๘.๗๕	-๓๘.๔%
๓๓๗ - ๓๕๐ บาท	๔,๘๐๗.๕๐	-๑๑.๓%	๓,๓๔๐.๕๐	-๘.๖%	๒,๑๓๕	-๑๒.๘%
๓๕๑ - ๔๐๐ บาท	๕,๑๑๕	-๕.๗%	๒,๘๗๔	-๒๑.๔%	๒,๑๑๔.๗๕	-๑๓.๗%
๔๐๑ - ๔๕๐ บาท	๕,๑๕๒.๕๐	-๕%	๓,๒๐๔	-๑๒.๔%	๒,๑๖๔.๒๕	-๑๑.๖%
๔๕๑ บาทขึ้นไป	๕,๖๓๒.๕๐	๓.๙%	๔,๐๗๘	๑๑.๕%	๒,๖๖๔	๘.๘%
เฉลี่ยรวม	๕,๔๒๒.๕๐		๓,๖๕๗		๒,๔๔๙.๒๕	

ตารางที่ ๓.๑๔ การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของอัตราค่าจ้างและค่าครองชีพ (๒)

อัตราค่าจ้าง/ค่าครองชีพ (บาทต่อเดือน)	ค่าน้ำประปา	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าไฟฟ้า	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าสินค้าอุปโภค	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย
น้อยกว่า ๓๑๓ บาท	๒๙๐.๕	-๙.๖%	๑,๑๙๖.๗๕	-๒%	๑,๑๔๘	-๑๑.๒%
๓๑๓ - ๓๓๖ บาท	๓๓๓	๓.๗%	๙๗๓	-๒๐.๓%	๑,๒๘๕.๒๕	-๐.๖%
๓๓๗ - ๓๕๐ บาท	๒๖๘.๒๕	-๑๖.๕%	๘๖๘.๒๕	-๒๘.๙%	๑๑๓๓	-๑๒.๔%
๓๕๑ - ๔๐๐ บาท	๒๙๘	-๗.๒%	๑,๑๒๕.๒๕	-๗.๙%	๑,๒๑๗.๒๕	-๕.๙%
๔๐๑ - ๔๕๐ บาท	๓๒๕	๑.๒%	๑,๐๙๐.๕๐	-๑๐.๗%	๑,๓๔๘.๒๕	๔.๓%
๔๕๑ บาทขึ้นไป	๓๓๔.๒๕	๔%	๑๔๒๒	๑๖.๔%	๑,๓๓๖.๕๐	๓.๔%
เฉลี่ยรวม	๓๒๑.๒๕		๑,๒๒๑.๕๐		๑,๒๙๓	

๓.๑๔ การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของจังหวัดที่ทำงานและค่าครองชีพ

จากตารางที่ ๓.๑๕ และ ๓.๑๖ พบการดำรงชีวิตของประชาชนคนทำงานแต่ละจังหวัดมีผลต่อความแตกต่างอันเป็นผลจากค่าครองชีพ อนุมานว่าอาจมีสาเหตุจากความจำเป็นพื้นฐานและพฤติกรรมการบริโภคของแต่ละปัจเจกบุคคลที่ไม่เหมือนกัน และราคาสินค้าขั้นสุดท้ายที่แตกต่างกันตามต้นทุนการผลิตและขนส่งพบว่า ค่าอาหารต่อเดือนของคนทำงานในจังหวัดปทุมธานี ๕,๕๒๐ บาท สมุทรปราการ ๕,๔๖๐ บาท และชลบุรี ๕,๕๖๕ บาท สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๙๗.๕๐ บาท ๓๗.๕๐ บาท และ ๑๔๒.๕๐ บาทตามลำดับ ขณะที่คนทำงานในกรุงเทพมหานคร ๕,๒๒๐ บาทน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๒๐๒.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ -๓.๗ ส่วนคนทำงานในระยองมีค่าอาหารต่อเดือน ๔,๙๒๐ บาทน้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๕๐๒.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ -๙.๓

ถัดมาคือค่าวัตถุดิบอาหาร คนทำงานในจังหวัดปทุมธานีและระยองมีค่าใช้จ่าย ๓,๒๕๓.๕๐ บาท และ ๓,๐๓๔.๕๐ บาท น้อยกว่าค่าเฉลี่ย ๔๐๓.๕๐ และ ๖๒๓ บาท สัดส่วนความแตกต่างคิดเป็นร้อยละ -๑๑ และ -๑๗ ตามลำดับ ต่อมาเป็นค่าเชื้อเพลิงรถยนต์ คนทำงานในกรุงเทพมหานครกลับมีค่าใช้จ่ายด้านนี้ ๒,๙๖๐ บาทต่อเดือน สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๕๑๐.๗๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๘ ขณะที่คนทำงานในจังหวัดอื่นในตารางมีน้อยกว่า ส่วนค่าน้ำประปา คนทำงานในจังหวัดปทุมธานีและชลบุรีจ่าย ๓๕๓.๒๕ บาท และ ๓๕๐.๗๕ บาท มากกว่าค่าเฉลี่ย ๓๒ บาท และ ๒๙.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๐ และ ๙.๒ ตามลำดับ ขณะที่ค่าไฟฟ้ากลับพบว่าคนทำงานในกรุงเทพมหานครจ่าย ๑,๓๖๑.๖๐ และชลบุรีจ่าย ๑,๒๘๓.๗๕ บาท ทั้งสองจังหวัดนี้สูงกว่าค่าเฉลี่ย ๑๔๐ บาท และ ๖๒.๒๕ บาท คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๕ และ ๕.๑ ตามลำดับ ส่วนค่าสินค้าอุปโภคมีคนทำงานในกรุงเทพมหานครและชลบุรีจ่าย ๑๓๗๐.๒๕ บาท และ ๑๓๑๘.๕๐ บาท มากกว่าค่าเฉลี่ย ๗๗.๒๕ บาท และ ๒๕.๕๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๖ และ ๒ ตามลำดับ

ข้อสังเกตของค่าครองชีพสำหรับการใช้จ่ายวัตถุดิบอาหารในจังหวัดปทุมธานีและระยองที่น้อยกว่าค่าเฉลี่ย อาจเป็นไปได้ว่าคนทำงานซื้ออาหารบริโภคมากกว่าและมีอาหารปรุงสำเร็จรูปจำหน่ายในโรงอาหารของสถานประกอบการ จึงมีค่าใช้จ่ายด้านนี้ในครัวเรือนน้อยกว่าจังหวัดอื่น ส่วนค่าเชื้อเพลิงที่ในต่างจังหวัดน้อยกว่ากรุงเทพมหานคร อาจเป็นไปได้ว่าสถานประกอบการมีรถรับส่งในบางช่วงเวลาการทำงานส่งผลให้การโดยสารลดค่าครองชีพส่วนนี้ลง แต่อาจไม่ครอบคลุมสำหรับคนทำงานที่ทำงานล่วงเวลาหรือเข้ากะกลางคืน ขณะที่ค่าสินค้าอุปโภคไม่แตกต่างกันมากนัก เพราะส่วนมากเป็นสินค้าขั้นสุดท้ายของกระบวนการผลิต

อุตสาหกรรม แล้วการซื้อสินค้ามักมาจากร้านค้าปลีกและร้านสะดวกซื้อ ซึ่งมีราคากลางที่กำหนดแล้วขายไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๓.๑๕ การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของจังหวัดที่ทำงานและค่าครองชีพ (๑)

จังหวัดที่ทำงาน /ค่าครองชีพ (บาทต่อเดือน)	ค่าอาหาร	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าวัตถุดิบอาหาร	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย
กรุงเทพมหานคร	๕,๒๒๐	-๓.๗%	๓,๖๔๖	-๐.๓%	๒,๙๖๐	๒๐.๘%
ปทุมธานี	๕,๕๒๐	๑.๘%	๓,๒๕๓.๕๐	-๑๑%	๒,๒๘๐.๗๕	-๖.๙%
สมุทรปราการ	๕,๔๖๐	๐.๗%	๓,๖๑๑	-๑.๓%	๒,๑๓๘.๒๕	-๑๒.๗%
ชลบุรี	๕,๕๖๕	๒.๖%	๓,๖๕๒	-๐.๑%	๒,๔๙๐.๒๕	๑.๗%
ระยอง	๔,๙๒๐	-๙.๓%	๓,๐๓๔.๕๐	-๑๗.๐%	๒,๐๐๕.๒๕	-๑๘.๑%
เฉลี่ยรวม	๕,๔๒๒.๕๐		๓,๖๕๗		๒,๔๔๙.๒๕	

ตารางที่ ๓.๑๖ การวิเคราะห์สัดส่วนความแตกต่างของจังหวัดที่ทำงานและค่าครองชีพ (๒)

จังหวัดที่ทำงาน /ค่าครองชีพ (บาทต่อเดือน)	ค่าน้ำประปา	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าไฟฟ้า	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย	ค่าสินค้าอุปโภค	ความแตกต่างกับค่าเฉลี่ย
กรุงเทพมหานคร	๓๑๐.๕๐	-๓.๓%	๑,๓๖๑.๕๐	๑๑.๕%	๑,๓๗๐.๒๕	๖%
ปทุมธานี	๓๕๓.๒๕	๑๐%	๑,๐๑๖	-๑๖.๘%	๑,๓๑๖.๗๕	๓.๘%
สมุทรปราการ	๒๙๕	-๘.๒%	๑,๑๒๐	-๘.๓%	๑,๒๕๔	-๓%
ชลบุรี	๓๕๐.๗๕	๙.๒%	๑,๒๘๓.๗๕	๕.๑%	๑,๓๑๘.๕๐	๒%
ระยอง	๓๒๓.๒๕	๐.๖%	๙๔๙	-๒๒.๓%	๑,๑๘๐	-๘.๗%
เฉลี่ยรวม	๓๒๑.๒๕		๑,๒๒๑.๕๐		๑,๒๙๓	

๓.๑๕ การพิจารณารายได้และค่าครองชีพของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล

จากตารางที่ ๓.๑๗ และ ๓.๑๘ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างมาพิจารณารายได้และค่าครองชีพเป็นรายบุคคล มี ๖ ใน ๑๐ คน ไม่มีรายได้จากสมาชิกในครัวเรือน คือ ต้องทำงานคนเดียวและเป็นรายได้สำหรับค่าครองชีพทั้งตนเองและสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน เมื่อพิจารณาจากประเภทของค่าใช้จ่ายพบว่า ค่าอาหาร ค่าวัตถุดิบอาหาร ค่าน้ำประปา และค่าไฟฟ้าเป็นค่าใช้จ่ายที่มีทุกครัวเรือน ส่วนค่าสมทบประกันสังคมต้องจ่ายทุกเดือน ขณะที่ค่าจัดการขยะ ค่าจอดรถ ค่าดูแลที่พักอาศัย ค่าเสื้อผ้าและเครื่องนุ่งห่ม ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน และค่างานสังคมอาจไม่มีทุกครัวเรือนหรือไม่ได้ซื้อทุกเดือน ขึ้นอยู่กับลักษณะของที่อยู่อาศัย การใช้รถยนต์ส่วนบุคคล และการมีบุตรหลายวัยเรียนที่ต้องใช้อินเทอร์เน็ตด้วยหรือไม่ ในจำนวน ๑๐ คน ที่นำเสนอมาพิจารณามีค่าใช้จ่ายเชื้อเพลิงทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ ๕ จาก ๑๐ คน หมายความว่า อนุมานได้ว่าจำนวนนี้มีหนี้รถยนต์และจักรยานยนต์ แต่ต้องเข้าใจว่าการซื้อรถยนต์ใช้ไม่ได้หมายความว่าฟุ่มเฟือยแต่บางครัวเรือนมีเหตุความจำเป็นที่ใช้การส่วนตัวของสมาชิกในครอบครัว ขณะที่เป็นส่วนน้อยเพียง ๒ จาก ๑๐ คนที่มีค่าใช้จ่ายสำหรับการโดยสารรถสาธารณะ เพราะต่างจังหวัดไม่มีรถโดยสารสาธารณะที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ขณะเดียวกันการโดยสารในกรุงเทพมหานครก็ยังมีปัญหาเช่นเดียวกัน เพราะไม่ใช่โดยสารด้วยรถไฟฟ้าจากที่อยู่อาศัยแล้วไปถึงสถานที่ทำงานได้เป็นขาเดียว แต่ต้องใช้บริการด้วยหลายวิธีการกว่าจะถึงจุดหมายได้ ส่วนค่าเลี้ยงดูครอบครัวมีถึง ๘ จาก ๑๐ คน และค่าการศึกษาบุตรหลานมี ๕ จาก ๑๐ คน ซึ่งเกี่ยวกับการพิจารณาตามช่วงวัยการทำงาน แล้วยังมีค่าใช้จ่ายอื่นเพิ่มเติมเข้ามาโดยเฉพาะค่าจัดการความเสี่ยงและไม่แน่นอนจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ มี ๘ จาก ๑๐ คนต้องซื้อหน้ากากอนามัย และบางส่วนต้องซื้อชุดตรวจและเจลแอลกอฮอล์ทำให้ค่าครองชีพแต่ละเดือนไม่ใช่มีเฉพาะค่าอาหารและที่อยู่อาศัยเท่านั้น

เมื่อนำค่าใช้จ่ายของแต่ละแถวมารวมกันพบว่า ค่าครองชีพต่ำสุดและสูงสุด คนที่ ๖ มีรายได้ส่วนตัว ๒๓,๕๐๐ บาท และรายได้ครัวเรือนสูงถึง ๓๕,๐๐๐ บาท และคนที่ ๘ มีรายได้ส่วนตัวและครัวเรือน ๓๐,๐๐๐ บาท แต่พิจารณารายจ่ายคนที่ ๖ ในอัตราต่ำสุด ๔๖,๔๓๓ บาท และค่าใช้จ่ายของคนที่ ๘ ในอัตราต่ำสุด ๔๕,๘๕๓ บาท ปัญหาค่าครองชีพของสองคนนี้ที่สูงกว่ารายได้เนื่องจากมีภาระหนี้สินทั้งรถยนต์และรถจักรยานยนต์ อนุมานได้สามทางคือ ทางแรกเป็นความจำเป็นของการขับรถไปทำงานและใช้กิจส่วนตัวของครอบครัว ทางสองคือไม่มีรถสาธารณะบริการในพื้นที่ทำให้มีความจำเป็นต้องใช้รถยนต์ส่วนตัว และทางสามเป็นการใช้วิธีคิดแบบผู้กำหนดนโยบายคือคนทำงานไม่วางแผนการเงินและขาดทักษะการรู้เท่าทันทางการเงิน

จึงเป็นผลต่อการเงินภายในครัวเรือนและการออมเงินตามมา แต่อีกด้านถ้าพิจารณาว่าหนี้สิน
เกิดขึ้นเพราะความจำเป็นในการดำรงชีวิตแล้ว แสดงให้เห็นว่าปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน
และบริการสาธารณะไม่ครอบคลุมและไม่มีประสิทธิภาพ จึงส่งผลให้ค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้
ส่วนคนที่ ๗ และคนที่ ๙ และคนที่ ๑๐ ถ้าพิจารณาอัตราต่ำสุดของค่าครองชีพ พบว่าไม่มี
ปัญหาของค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ แม้จะหนี้สินในระบบและจ่ายค่าเช่าที่อยู่อาศัยก็ตาม ขณะที่
คนที่ ๑ - ๕ เป็นคนที่มีรายได้ส่วนตัวต่ำกว่า ๒๒,๐๐๐ บาท แม้คนที่ ๑ มีรายได้คนอื่นใน
ครัวเรือนรวมแล้วเป็น ๒๕,๐๐๐ บาทก็ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต คือ รายจ่ายมากกว่ารายได้
แสดงถึงชีวิตติดลบ แล้วในจำนวนทั้ง ๑๐ คน มีถึง ๕ คน ที่มีหนี้นอกระบบต้องจ่ายคืนทุกเดือน
แต่ไม่อาจยืนยันได้ว่าคนเหล่านี้ขาดวินัยทางการเงิน เนื่องจากแต่ละคนมีเหตุความจำเป็น
และความรับผิดชอบในชีวิตไม่เหมือนกัน แล้วจำนวนนี้ยังช่วยยืนยันข้อมูลของการจำลอง
ค่าครองชีพตามครัวเรือนที่มีและไม่มีสมาชิกพึ่งพิงและตามช่วงอายุของคนทำงานได้

ตารางที่ ๓.๑๗ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณารายได้และค่าครองชีพเป็นรายบุคคล (๑)

คนที่	รายได้ส่วนตัว	รายได้ครัวเรือน	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐	๑๑	๑๒	๑๓	๑๔	๑๕
๑	๑๐,๐๐๐	๒๕,๐๐๐	๓,๐๐๐	๕๐๐	๑๐๐	๔๐๐	-	-	-	๗๐๐	-	-	๔๐๐	๙,๐๐๐	๓,๐๐๐	-	๔๐๐
๒	๑๕,๐๐๐	๑๕,๐๐๐	๖,๐๐๐	๑,๐๐๐	๒๐๐	๓๐๐	-	๑,๐๐๐	-	-	-	๒,๐๐๐	-	๒,๐๐๐	-	-	๔๐๐
๓	๑๕,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๔,๕๐๐	๔,๐๐๐	๒๐๐	๑,๒๐๐	-	-	๕๐	๕๐๐	๔๐๐	๕๐๐	-	๒,๕๐๐	๒,๕๐๐	๒๐๐	-
๔	๒๐,๐๐๐	๒๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๓,๐๐๐	๑๐๐	๗๐๐	๕๐๐	-	-	-	๒๐๐	๑,๐๐๐	-	๓,๐๐๐	-	-	-
๕	๒๒,๐๐๐	๒๒,๐๐๐	๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๒๐๐	๖๐๐	๓๐	-	-	๗๐๐	-	-	-	๒,๐๐๐	-	-	๖๐๐
๖	๒๓,๕๐๐	๓๕,๐๐๐	๔,๕๐๐	๔๐๐	๔๕๐	๘๐๐	๒๐๐	๕๐๐	๑๐๐	๕๐๐	๓๐๐	๑,๐๐๐	-	๔,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๑,๒๐๐
๗	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๕๐๐	๒,๐๐๐	๒๕๐	-	-	-	๒๐๐	๒,๐๐๐	-	-	-	๓๐๐	๑๐๐
๘	๓๐,๐๐๐	๓๐,๐๐๐	๕,๔๐๐	๑๕,๐๐๐	๑๕๐	๑,๓๐๐	๑๐๐	-	๓๔๐	-	๙๐๐	๑,๒๐๐	-	-	-	๑,๐๐๐	๙๘๐
๙	๔๐,๐๐๐	๔๐,๐๐๐	๓,๐๐๐	๗,๐๐๐	๒๗๐	๒,๐๐๐	๑๔๐	๖๐๐	-	๖๔๐	-	๒,๐๐๐	-	๓,๐๐๐	๑,๓๐๐	-	๘๕๐
๑๐	๔๕,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖,๐๐๐	๑,๐๐๐	๑๐๐	๒๐๐	๓๑๐	-	-	-	-	-	๑๐๐	๕๐๐	๘,๕๐๐	-	๕๐๐

ตารางที่ ๓.๑๘ การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างพิจารณารายได้และค่าครองชีพเป็นรายบุคคล (๒)

คนที่	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	จ่ายหนี้ในระบบ	จ่ายหนี้นอกระบบ	ต่ำสุด	สูงสุด	+/-
๑	๕๐๐	๖๐๐	๑๐๐	๒๐๐	๔๐๐	-	๑๐๐	๑๐๐	๓๐๐	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๒๙,๘๐๓	๓๗,๘๐๐	-
๒	๗๕๐	-	-	-	๕๐๐	-	๑๕๐	-	-	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	๒๒,๓๐๑	๒๗,๓๐๐	-
๓	๗๕๐	๕๐	๑๐๐	-	๑,๐๐๐	-	-	-	-	๑,๐๐๑-๒,๐๐๐	๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	ไม่มี	๒๒,๔๕๒	๒๕,๔๕๐	-
๔	๗๕๐	๑๕๐	-	-	๕๐๐	-	๑๐๐	-	-	มากกว่า ๗,๐๐๑	๓,๐๐๑-๕,๐๐๐	ไม่มี	๒๓,๐๐๑	n/a	-
๕	๗๕๐	-	๕๐	๕๐๐	๒,๐๐๐	๗,๐๐๐	๒๐๐	๓๐๐	๒๐๐	๕,๐๐๑-๖,๐๐๐	๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๑,๐๐๑-๓,๐๐๐	๓๕,๑๓๓	๔๓,๑๓๐	-
๖	๗๕๐	๓๐	-	-	๕๐๐	-	๒๐๐	-	-	๒,๐๐๑-๓,๐๐๐	๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐	๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๔๖,๔๓๓	๖๒,๔๓๐	-

คนที่	๑๖	๑๗	๑๘	๑๙	๒๐	๒๑	๒๒	๒๓	๒๔	ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	จ่ายหนี้ในระบบ	จ่ายหนี้นอกระบบ	ต่ำสุด	สูงสุด	+/-
๗	๗๕๐	-	-	-	๓๐๐	-	-	-	๒๐๐	มากกว่า ๗,๐๐๑	ไม่มี	ไม่มี	๒๕,๖๐๑	n/a	+
๘	๗๕๐	๑๕๐	๑๘๐	-	๑,๐๐๐	๓๐๐	๑๐๐	-	-	มากกว่า ๗,๐๐๑	๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	๔๕,๘๕๓	n/a	-
๙	๗๕๐	๑๔๐	๑๘๐	-	๑,๕๐๐	-	๑๐๐	๑๐๐	๓๐๐	๓,๐๐๑-๔,๐๐๐	๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐	ไม่มี	๓๖,๘๗๒	๔๗,๘๗๐	+
๑๐	๗๕๐	๒๐	๖๐	๓,๐๐๐	๓๐๐	-	๓๐	-	-	มากกว่า ๗,๐๐๑	๕,๐๐๑-๑๐,๐๐๐	ไม่มี	๓๒,๓๗๑	n/a	+

หมายเหตุ : รายการค่าครองชีพตามรหัสหมายเลข ดังนี้

รหัส ๑ ค่าอาหาร	รหัส ๒ ค่าวัตถุดิบอาหาร	รหัส ๓ ค่าน้ำประปา	รหัส ๔ ค่าไฟฟ้า
รหัส ๕ ค่าจัดการขยะ	รหัส ๖ ค่าจอดรถ	รหัส ๗ ค่าดูแลรักษาที่พัก	รหัส ๘ ค่าอินเทอร์เน็ตภายในบ้าน
รหัส ๙ ค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์	รหัส ๑๐ ค่าน้ำมันรถยนต์	รหัส ๑๑ ค่ารถโดยสารสาธารณะ	รหัส ๑๒ ค่าเลี้ยงดูครอบครัว
รหัส ๑๓ ค่าการศึกษาบุตรหลาน	รหัส ๑๔ ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกาย	รหัส ๑๕ ค่าบริการโทรศัพท์	รหัส ๑๖ ค่าสมทบเงินประกันสังคม
รหัส ๑๗ ค่าบำรุงสมาชิกองค์กร	รหัส ๑๘ ค่าฌาปนกิจในที่ทำงาน	รหัส ๑๙ ค่างานสังคม	รหัส ๒๐ ค่าสินค้าอุปโภค
รหัส ๒๑ ค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือจากสิทธิประกันสังคม	รหัส ๒๒ ค่าหน้ากากอนามัย	รหัส ๒๓ ค่าเจลแอลกอฮอล์	รหัส ๒๔ ค่าอุปกรณ์ตรวจเชื้อโควิด ๑๙

๓.๑๖ การพึ่งพิงรายได้และค่าครองชีพของสมาชิกในครอบครัว

จากตารางที่ ๓.๑๙ เป็นการยืนยันว่าแต่ละครัวเรือนมีสมาชิกพึ่งพิง ดังปรากฏว่าครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีเพียง ๑๖๓ ครัวเรือน หรือร้อยละ ๑๓.๓ ส่วนตารางที่ ๓.๑๙ ไม่จำแนกครัวเรือนที่มีสมาชิกตั้งแต่ ๖ คนขึ้นไปมารวม แต่มีจำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือนรวมทั้งหมดร้อยละ ๘๖.๗ ซึ่งจำนวนอาจมีน้อยหรือมากไม่เท่ากัน แต่จะพบว่าครัวเรือนที่สมาชิกพึ่งพิงมากเป็นช่วง ๒ - ๓ คน หมายความว่า คนหนึ่งคนอาจทำงานเลี้ยงดูสมาชิก ๒ - ๓ คน ดังนั้นรายได้จากการทำงานจึงไม่ใช่การเลี้ยงดูเฉพาะตนเอง แต่ยังรวมถึงสมาชิกในครัวเรือนด้วย ทั้งนี้การประมวลผลข้อมูลระหว่างจำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือนกับรายได้และค่าครองชีพมีข้อสังเกตว่า (๑) ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ทั้งค่าวัตถุดิบทำอาหาร ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว ค่าการศึกษาของบุตรหลาน ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่างานบุญและกิจกรรมทางสังคม ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน และค่าใช้จ่ายจากการรับมือความไม่แน่นอนของโรคระบาด มีจำนวนมากขึ้นตามจำนวนสมาชิกในครัวเรือน แต่ครัวเรือนใดที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงจะมีน้อยที่สุด อาจมีจำนวนสมาชิกพึ่งพิง ๔-๕ คน น้อยกว่า ๒-๓ คนในบางรายการ แต่ไม่ได้แตกต่างกันมากนัก (๒) ค่ารถโดยสารสาธารณะต่อเดือน แสดงผลที่แตกต่างคือ ครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๑ คน กลับมีค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด (๓) ค่าใช้จ่ายในช่วงที่เชื้อไวรัสโคโรนาแพร่ระบาด ทั้งหน้ากากอนามัย เจลแอลกอฮอล์ และอุปกรณ์ตรวจโควิดพบว่าครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีจำนวนที่น้อยกว่าครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง

ตารางที่ ๓.๑๙ การพึ่งพิงรายได้และค่าครองชีพของสมาชิกในครัวเรือน

รายได้และค่าครองชีพ	จำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน							
	ไม่มี		๑ คน		๒-๓ คน		๔-๕ คน	
	(N = ๑๖๓)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๒๔๒)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๕๗๐)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๒๐๑)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าจ้างจากการทำงานประจำ	๑๓๙	๒๒,๙๔๕	๒๐๒	๒๓,๑๔๓.๗๕	๔๙๗	๒๔,๓๗๔.๒๕	๑๗๗	๒๐,๙๖๘.๒๕
รายได้ครัวเรือน	๑๒๕	๓๓,๓๑๘	๑๙๒	๓๖,๕๒๔.๕๐	๔๖๘	๓๘,๐๐๙.๒๕	๑๕๖	๓๓,๔๕๐.๕๐
ค่าอาหารของตนเองต่อมื้อ	๑๖๑	๙๑	๒๓๙	๙๐.๕๐	๕๖๔	๘๘.๗๕	๑๙๙	๘๙.๒๕
ค่าอาหารของตนเองต่อวัน	๑๕๔	๑๘๗.๒๕	๒๓๖	๑๘๑.๕๐	๕๔๗	๑๗๖.๒๕	๑๙๖	๑๘๗.๕๐

รายได้และค่าครองชีพ	จำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน							
	ไม่มี		๑ คน		๒-๓ คน		๔-๕ คน	
	(N = ๑๖๓)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๒๔๒)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๕๗๐)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๒๐๑)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าวัตถุดิบทำอาหารต่อเดือน	๑๕๖	๒,๗๐๘.๕๐	๒๓๖	๓,๔๙๐	๕๕๒	๓,๙๑๘.๒๕	๑๙๕	๓,๘๑๔
ค่าสาธารณปูโภคและสาธารณูปการ (บาทต่อเดือน)								
ค่าน้ำประปา	๑๔๗	๒๔๗.๗๕	๒๒๔	๒๙๔.๗๕	๕๑๙	๓๒๖.๒๕	๑๙๐	๓๙๘.๕๐
ค่าไฟฟ้า	๑๔๙	๘๙๓	๒๒๕	๑,๑๖๕.๗๕	๕๒๖	๑,๓๕๔.๗๕	๑๙๔	๑,๒๔๕.๒๕
ค่าจัดการขยะ	๙๕	๑๕๑	๑๕๙	๑๓๐.๕๐	๓๖๙	๑๓๑	๑๔๒	๑๒๖.๗๕
ค่าจอดรถ	๒๘	๙๕๘.๗๕	๓๕	๕๑๙	๑๐๑	๖๙๔.๗๕	๔๐	๖๔๗.๕๐
ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย	๑๙	๖๐๙.๒๕	๓๙	๗๖๐.๗๕	๗๙	๑,๑๐๓	๓๖	๑,๐๐๐.๗๕
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน	๘๓	๖๘๐	๑๖๘	๖๘๖.๕๐	๔๒๒	๗๑๙.๗๕	๑๓๘	๗๓๓.๗๕
ค่าเดินทางโดยสาร (บาทต่อเดือน)								
ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์	๙๖	๖๕๐.๗๕	๑๕๓	๗๑๗	๓๘๕	๗๑๓.๒๕	๑๔๙	๗๖๒.๒๕
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	๙๓	๒,๓๓๐	๑๕๑	๒,๖๐๕.๒๕	๓๙๘	๒,๔๕๐.๗๕	๑๓๖	๒,๔๗๖.๒๕
ค่ารถโดยสารสาธารณะ	๒๕	๑,๑๑๐	๒๘	๗๕๖	๖๙	๑,๐๑๕	๒๒	๘๗๗.๕๐
ค่าสนับสนุนครอบครัว (บาทต่อเดือน)								
ค่าเลี้ยงดูบุพการี/ครอบครัว/ญาติ	๑๑๒	๓,๖๕๖.๒๕	๑๖๖	๓,๙๒๖.๕๐	๔๒๓	๔,๖๑๐.๒๕	๑๖๕	๕,๑๘๗.๗๕
ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลาน	๕๔	๓,๕๙๒.๕๐	๑๐๒	๔,๔๑๗.๕๐	๓๕๘	๕,๑๓๗.๕๐	๑๓๓	๔,๔๖๑.๕๐
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวด้านอื่น (บาทต่อเดือน)								
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	๗๖	๑,๐๖๓.๗๕	๑๐๐	๑,๒๐๒	๒๒๘	๑,๒๕๒	๙๔	๑,๒๘๙
ค่าบริการโทรศัพท์	๑๓๖	๗๐๑	๒๑๐	๗๓๕.๕๐	๔๘๗	๖๙๖.๗๕	๑๘๑	๗๒๔.๗๕
ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๑๒๕	๖๕๗.๒๕	๑๙๕	๖๘๐	๔๘๐	๖๘๖	๑๖๒	๖๖๗
ค่างานสังคมต่าง ๆ	๓๖	๓๙๕.๗๕	๘๐	๕๗๕.๒๕	๑๓๕	๖๐๖	๕๖	๗๔๕.๗๕
ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑๒๑	๑,๐๗๐	๑๘๕	๑,๒๘๙.๕๐	๔๔๕	๑,๓๕๙.๒๕	๑๖๘	๑,๓๑๒.๕๐

รายได้และค่าครองชีพ	จำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน							
	ไม่มี		๑ คน		๒-๓ คน		๔-๕ คน	
	(N = ๑๖๓)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๒๔๒)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๕๗๐)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๒๐๑)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์ (บาทต่อเดือน)								
ยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์	๒๘	๙๒๖.๗๕	๔๗	๑,๑๒๓.๒๕	๑๑๙	๙๕๙	๕๖	๙๐๒.๗๕
หน้ากากอนามัย	๑๑๘	๒๓๐.๕๐	๑๘๙	๒๖๗.๕๐	๔๔๘	๒๖๙.๒๕	๑๖๙	๒๗๑.๕๐
เจลแอลกอฮอล์	๗๑	๑๙๙	๑๒๕	๒๔๘.๗๕	๓๓๔	๒๓๗.๕๐	๑๗	๒๓๒.๗๕
อุปกรณ์ตรวจเชื้อโควิด ๑๙	๓๘	๓๐๑.๕๐	๗๓	๔๒๐.๕๐	๒๑๒	๔๕๗.๒๕	๘๐	๔๖๒.๕๐

หมายเหตุ : ค่าเช่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน กำหนดในข้อคำถามเป็นช่วง จึงไม่สามารถนำประมวลค่าเฉลี่ยได้ ส่วนมากแล้วอยู่ช่วงระหว่าง ๒,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาท

๓.๑๖.๑ จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง

กรณีครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง จำลองค่าใช้จ่ายตามการดำรงชีวิต โดยประเมินว่าต่อเดือนแล้วควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลมาในตารางที่ ๓.๑๙ สาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมากร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่ แล้วรวมค่าใช้จ่ายทุกรายการตามที่สำรวจเพื่อประเมินค่าครองชีพเฉลี่ยในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายทุกรายการในตารางที่ ๓.๑๙ รายการเหล่านี้สะท้อนมุมมองจากการปรึกษาหารือกับคณะทำงานที่เป็นผู้แทนของแรงงานหลากหลายภาคอุตสาหกรรมและจังหวัด เพื่อให้ผลที่นำเสนอสอดคล้องกับสภาพปัญหามากที่สุด

จากตารางที่ ๓.๒๐ พบว่าครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง มีค่าครองชีพประมาณในกรณีที่ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นพาหนะ ๒๐,๐๐๙.๗๕ - ๒๒,๐๐๘.๗๕ บาทต่อเดือน และกรณีที่ใช้รถยนต์เป็นพาหนะ ๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๐ จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง

ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	**จำนวนเงิน**
■ ค่าอาหาร	๕๖๑๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบทำอาหาร	๒,๗๐๘.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	๒,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าน้ำประปา	๒๔๗.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าไฟฟ้า	๘๙๓ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๖๘๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์[๑] ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์[๒]	๖๕๐.๗๕ บาทต่อเดือน ๒,๓๓๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๓,๖๕๖.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๗๐๑ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๖๕๗.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๓๙๕.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑,๐๗๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๓๐.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๑๙๙ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจเชื้อโควิด ๑๙	๓๐๑.๕๐ บาทต่อเดือน
รวม	**๒๐,๐๐๙.๗๕-๒๒,๐๐๘.๗๕**[๑] บาทต่อเดือน **๒๑,๖๘๘.๗๕-๒๓,๖๘๗.๗๕**[๒] บาทต่อเดือน

หมายเหตุ :

๑) ไม่รวมกับหนี้สิน ส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘)

๒) จำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน เช่น น้ำ ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตภายในบ้าน ซึ่งไม่ใช่นำเสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๓) ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์จะจำลองไว้เป็นค่าครองชีพสองกลุ่ม

๔) นับรวมค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร เพราะส่วนมากทำอาหารรับประทานด้วยในบางมื้อ

๕) นับรวมค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่ทุกคนมีความสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม

๖) ไม่นับรวมค่าการศึกษาให้พิจารณาว่าไม่มีบุคคลพึ่งพิงใด ๆ

๗) ไม่นับรวมค่าเครื่องนุ่งห่ม และค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือประกันสังคมหรือสิทธิอื่น เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายเหล่านี้ประจำทุกเดือน

๘) ไม่นับรวมค่าโดยรถสาธารณะ เนื่องจากการใช้งานน้อยขึ้นอยู่กับโครงสร้างพื้นฐานเมืองและตามต่างจังหวัดที่เป็นเขตอุตสาหกรรมไม่มีรถสาธารณะให้บริการ

๓.๑๖.๒ จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒ - ๓ คน

กรณีครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒ - ๓ คน จำลองค่าใช้จ่ายตามการดำรงชีวิตโดยประเมินว่าต่อเดือนแล้ว ควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลมาในตารางที่ ๓.๑๙ สาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมาก ร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่แล้วรวมค่าใช้จ่ายทุกรายการตามที่สำรวจเพื่อประเมินค่าครองชีพเฉลี่ยในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายทุกรายการในตารางที่ ๓.๑๙ รายการเหล่านี้สะท้อนมุมมองจากการปรึกษาหารือกับคณะทำงานที่เป็นผู้แทนของแรงงานหลากหลายภาคอุตสาหกรรมและจังหวัดเพื่อให้ผลที่นำเสนอสอดคล้องกับสภาพปัญหามากที่สุด

จากตารางที่ ๓.๒๑ พบว่าครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒ - ๓ คน มีค่าครองชีพประมาณในกรณีที่ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นพาหนะ ๒๘,๓๘๐.๕๐ - ๓๐,๓๗๙.๕๐ บาทต่อเดือน และที่ใช้รถยนต์เป็นพาหนะ ๓๐,๑๑๘ - ๓๒,๑๑๗ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๑ จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒ - ๓ คน

ครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒-๓ คน	**จำนวนเงิน**
■ ค่าอาหาร	๕๒๘๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร	๓,๙๑๘.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	๒,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าน้ำประปา	๓๒๖.๒๕ บาทต่อเดือน

ครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒-๓ คน	จำนวนเงิน
■ ค่าไฟฟ้า	๑,๓๕๔.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๗๑๙.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์(๑) ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์(๒)	๗๑๓.๒๕ บาทต่อเดือน ๒,๔๕๐.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๔,๖๑๐.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าการศึกษาบุตรหลาน	๕,๑๓๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๖๙๖.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๖๘๖ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๖๐๖ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑,๓๕๙.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๖๙.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๒๓๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจเชื้อโควิด ๑๙	๔๕๗.๒๕ บาทต่อเดือน
รวม	**๒๘,๓๘๐.๕๐ - ๓๐,๓๗๙.๕๐**(๑) บาทต่อเดือน **๓๐,๑๑๘ - ๓๒,๑๑๗** (๒) บาทต่อเดือน

หมายเหตุ :

๑) ไม่รวมกับหนี้สิน ส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘)

๒) จำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน เช่น น้ำ ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตภายในบ้าน ซึ่งไม่ใช่นำเสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๓) ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์จะจำลองไว้เป็นค่าครองชีพสองกลุ่ม

๔) นับรวมค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร เพราะส่วนมากทำอาหารรับประทานด้วยในบางมื้อ

๕) นับรวมค่าการศึกษาบุตรหลาน เพราะสมมติว่ามีในสมาชิกพึ่งพิง ๒-๓ คน

๖) นับรวมค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่ทุกคนมีความสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม

๗) ไม่นับรวมค่าเครื่องนุ่งห่ม และค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือประกันสังคมหรือสิทธิอื่น เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายเหล่านี้ประจำทุกเดือน

๘) ไม่นับรวมค่าโดยรถสาธารณะ เนื่องจากการใช้งานน้อยขึ้นอยู่กับโครงสร้างพื้นฐานเมืองและตามต่างจังหวัดที่เป็นเขตอุตสาหกรรมไม่มีรถสาธารณะให้บริการ

๓.๑๗ รายได้และค่าครองชีพตามช่วงวัยประชากร

จากตารางที่ ๓.๒๒ เป็นการจำแนกรายได้และค่าครองชีพด้านต่าง ๆ ตามช่วงวัยประชากรเพื่อให้เห็นวัยการทำงานตอนต้น ตอนกลาง และตอนปลายมีชีวิตการดำรงอยู่อย่างไร ซึ่งจากการประมวลผลสถิติเชิงพรรณนาพบว่า รายได้ส่วนตัวที่เป็นค่าจ้างรวมกับค่าล่วงเวลาและอื่น ๆ และรายได้ครัวเรือนไม่มีข้อสังเกตใด ๆ เพราะค่าจ้างเฉลี่ยปรับสูงขึ้นตามอายุคน ถัดมาค่าอาหารต่อมื้อเป็นค่าเฉลี่ยที่สันนิษฐานได้ว่าเป็นค่าอาหาร รวมถึงเครื่องดื่ม ผลไม้ ของหวาน และอื่น ๆ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามใส่จำนวนเงินมาในอัตราที่การบริโภคมากสุดต่อมื้อระหว่าง ๘๘ - ๙๓ บาท แต่เมื่อพิจารณาที่ค่าอาหารต่อวันแล้วเฉลี่ยที่ ๑๗๘ - ๑๘๑ บาท ส่วนค่าวัตถุดิบอาหารที่สำหรับคนที่ทำอาหารทานเอง เนื่องจากเมื่ออายุมากขึ้นย่อมมีค่าใช้จ่ายอาหารมากขึ้นตาม เพราะต้องมีสมาชิกในครัวเรือนมากขึ้น

ถัดมาเป็นค่าครองชีพด้านต่าง ๆ ในตารางที่ ๓.๒๒ ไม่ว่าจะเป็นค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าจัดการขยะ ค่าดูแลและซ่อมแซมที่อยู่อาศัยไม่มีนัยสำคัญใด ๆ ให้เห็นเกิดข้อสังเกตตามมา เพราะค่าใช้จ่ายอยู่ในค่าเฉลี่ยที่ใกล้เคียงกัน หรือยิ่งอายุมากขึ้นก็จะค่าใช้จ่ายสูงขึ้น แต่ค่าจอดรถพบว่า ช่วงอายุ ๓๕ - ๔๙ ปีมีมากสุดกว่าอีกสองช่วงวัย เฉลี่ย ๗๖๕.๒๕ บาท แสดงให้เห็นว่าเป็นช่วงวัยที่ใช้รถยนต์ส่วนตัวมากที่สุด สอดคล้องกับค่าโดยสารสาธารณะที่เป็นช่วงวัยที่มีค่าใช้จ่ายด้านนี้น้อยกว่าช่วงวัยอื่น ๆ เฉลี่ย ๘๑๐.๕๐ บาทต่อเดือน แล้วยังเป็นช่วงวัยที่มีค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์น้อยกว่าอีกสองช่วงวัยด้วยเช่นกัน ทั้งที่น่าจะมีความเป็นไปได้ว่าควรสูงกว่าเพราะต้องใช้ไปทำงาน จึงคาดว่าวัยนี้ใช้รถยนต์มากกว่าจักรยานยนต์ โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ที่ไม่รถโดยสารสาธารณะ ต่อมาค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลานก็สอดคล้องกับช่วงอายุที่มากขึ้น คือ ยิ่งอายุมากมีค่าใช้จ่ายส่วนนี้มากตาม คือ ช่วงอายุ ๕๐ ปีขึ้นไปมีค่าใช้จ่ายนี้สูงกว่าอีกสองช่วงอายุ แล้วอีกส่วนหนึ่งคือค่างานบุญต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกฐิน ผ้าป่า อุปสมบท สมรส และอื่น ๆ มากขึ้นตามอายุที่มากขึ้นเช่นกัน จึงพบว่าช่วงอายุ ๑๘ - ๓๔ ปี เป็นช่วงที่น้อยกว่าอีกสองช่วงวัยถึง ๑ ใน ๓ ของค่าใช้จ่ายด้านนี้ อย่างไรก็ตาม ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มขึ้นจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ คือ หน้ากากอนามัย

เจลแอลกอฮอล์ และอุปกรณ์ตรวจหาเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ เป็นปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต อีกอย่างในสถานการณ์นี้ จากข้อมูลจะเห็นว่าช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี และ ๓๕ - ๔๙ ปี มีค่าใช้จ่าย ทั้งสามรายการนี้ที่ใกล้เคียงกัน แต่ช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป จะน้อยกว่าอย่างเห็นได้ชัด

ตารางที่ ๓.๒๒ รายได้และค่าครองชีพตามช่วงวัยประชากร

รายได้และค่าครองชีพตามช่วงวัยประชากร	**ช่วงอายุ**					
	๑๘-๓๔ ปี		**๓๕-๔๙ ปี**		**๕๐ ปีขึ้นไป**	
	N = ๓๖๓	เฉลี่ย (บาท)	N = ๖๙๘	เฉลี่ย (บาท)	N = ๑๖๔	เฉลี่ย (บาท)
ค่าจ้างจากการทำงานประจำ	๓๑๕	๑๘,๘๕๖	๖๐๙	๒๓,๙๘๔.๕๐	๑๓๗	๓๐,๑๕๖.๕๐
รายได้ครัวเรือน	๒๘๖	๓๑,๖๖๙.๒๕	๕๖๗	๓๖,๘๑๓.๒๕	๑๓๑	๔๒,๔๔๖.๕๐
ค่าอาหารของตนเองต่อมื้อ	๓๖๒	๘๘.๗๕	๖๙๑	๘๙.๕๐	๑๖๒	๙๓
ค่าอาหารของตนเองต่อวัน	๓๕๕	๑๘๑.๒๕	๖๗๒	๑๘๑	๑๕๕	๑๗๘
ค่าวัตถุดิบทำอาหารต่อเดือน	๓๕๔	๓,๑๗๓.๕๐	๖๗๗	๓,๗๘๓.๕๐	๑๕๘	๔,๑๙๘.๗๕
ค่าสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ (บาทต่อเดือน)						
ค่าน้ำประปา	๓๒๗	๒๙๔	๖๔๙	๓๓๓.๕๐	๑๕๒	๓๒๖.๕๐
ค่าไฟฟ้า	๓๓๑	๑,๐๘๓.๕๐	๖๕๖	๑,๒๔๐	๑๕๓	๑,๔๗๘.๕๐
ค่าจัดการขยะ	๒๑๕	๑๓๖.๗๕	๔๖๙	๑๓๖.๕๐	๑๒๐	๑๑๖.๗๕
ค่าจอดรถ	๗๕	๕๙๓.๒๕	๑๒๑	๗๖๕.๒๕	๒๑	๕๕๓.๕๐
ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย	๕๔	๗๗๗.๒๕	๑๐๐	๑,๐๐๐.๗๕	๓๐	๑,๑๙๔
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน	๒๐๙	๖๙๔.๒๕	๔๙๒	๗๑๔.๒๕	๑๔๑	๗๑๓.๕๐
ค่าเดินทางโดยสาร (บาทต่อเดือน)						
ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์	๒๗๓	๗๐๖.๒๕	๔๕๕	๖๙๒.๒๕	๙๖	๗๙๑.๕๐
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	๒๐๖	๒,๑๒๐.๕๐	๔๙๘	๒,๓๗๗.๗๕	๑๑๔	๓,๓๕๙.๒๕
ค่ารถโดยสารสาธารณะ	๓๖	๑,๐๐๕.๒๕	๘๔	๘๑๐.๕๐	๓๒	๑,๑๙๗.๒๕
ค่าสนับสนุนครอบครัว (บาทต่อเดือน)						
ค่าเลี้ยงดูบุพการี/ครอบครัว/ญาติ	๒๒๗	๔,๒๘๐.๒๕	๕๓๘	๔,๖๑๔	๙๔	๔,๓๖๓.๒๕

รายได้และค่าครองชีพ ตามช่วงวัยประชากร	ช่วงอายุ					
	๑๘-๓๔ ปี		๓๕-๔๙ ปี		๕๐ ปีขึ้นไป	
	N = ๓๖๓	เฉลี่ย (บาท)	N = ๖๙๘	เฉลี่ย (บาท)	N = ๑๖๔	เฉลี่ย (บาท)
ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลาน	๑๔๒	๓,๒๑๘.๗๕	๔๔๕	๔,๘๘๒.๕๐	๙๔	๖,๖๐๓
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวด้านอื่น (บาทต่อเดือน)						
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	๑๕๕	๑,๑๗๙.๕๐	๒๘๔	๑,๒๗๒.๗๕	๗๓	๑,๐๓๐.๕๐
ค่าบริการโทรศัพท์	๓๐๒	๖๖๒	๖๐๖	๗๑๙	๑๕๑	๗๖๒.๒๕
ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๒๘๒	๖๒๙.๗๕	๕๐๕	๖๙๔.๗๕	๑๒๙	๗๐๕.๗๕
ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๖๕	๔๑๙	๑๘๑	๖๔๔.๒๕	๗๕	๖๗๙.๒๕
ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๒๖๕	๑,๒๑๑.๕๐	๕๕๓	๑,๓๗๑.๕๐	๑๔๒	๑,๑๓๗.๒๕
ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์ (บาทต่อเดือน)						
ยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์	๖๙	๙๒๙.๒๕	๑๕๐	๙๔๘.๒๕	๔๖	๑,๑๘๕.๕๐
หน้ากากอนามัย	๒๘๒	๒๖๕	๕๕๔	๒๖๙.๕๐	๑๒๔	๒๓๓.๗๕
เจลแอลกอฮอล์	๑๗๔	๒๓๓.๗๕	๔๐๕	๒๓๘	๙๗	๒๑๓
อุปกรณ์ตรวจโควิด	๑๑๙	๔๑๒.๒๕	๒๕๑	๔๕๒.๗๕	๕๗	๓๖๔

<u>หมายเหตุ</u> : ค่าเช่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน กำหนดในข้อคำถามเป็นช่วง จึงไม่สามารถนำประมวลค่าเฉลี่ยได้ แต่สัดส่วนของช่วงวัย ๑๘-๓๔ ปี และ ๓๕-๔๙ ปี มากสุดที่ระหว่าง ๒,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาท และช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป มากสุดที่ระหว่าง ๗,๐๐๑ บาทขึ้นไป

๓.๑๗.๑ จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี

กรณีประชากรแรงงานช่วงอายุ ๑๘ - ๓๔ ปี จำลองค่าครองชีพเพื่อดำรงชีวิตโดยประเมินว่าต่อเดือนแล้ว ควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลมาในตารางที่ ๓.๒๒ แล้วสาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมากแล้วร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งต้องเช่าที่อยู่หรือซื้อที่อยู่ นอกจากนี้ที่ช่วงวัยนี้<u>ไม่นำมาค่าการศึกษาบุตรหลาน</u> ด้วยเหตุที่อยู่ช่วงวัยทำงานตอนต้น

การจำลองค่าใช้จ่ายจึงไม่นำมาคำนวณรวมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในตารางที่ ๓.๒๓ ส่วนค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเองและค่างานบุญและงานสังคมต่าง ๆ จำเป็นต้องมีเพราะผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีค่าใช้จ่ายด้านนี้ไม่ว่าจะมีช่วงอายุเท่าไรก็ตาม และการใส่ซองหรือร่วมงานสังคมเป็นพื้นฐานของสังคมมนุษย์ที่ทุกคนไม่ว่าช่วงวัยใดก็มีเรื่องเหล่านี้ไม่มากก็น้อย ทั้งเพื่อนวัยเรียนและเพื่อนร่วมงาน จากการจำลองค่าครองชีพพบว่า ประชากรช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี มีค่าครองชีพประมาณ ๒๑,๕๐๓.๕๐ - ๒๓,๕๐๒.๕๐ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๓ จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี

จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี	**จำนวนเงิน**
■ ค่าอาหาร	๕๔๓๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง	๓,๑๗๓.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	๒,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าน้ำประปา	๒๙๔ บาทต่อเดือน
■ ค่าไฟฟ้า	๑๐๘๓.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๖๙๔.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์	๗๐๖.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๔๒๘๐.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๖๖๒ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๖๒๙.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๔๑๙ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑๒๑๑.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๖๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๒๓๓.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	๔๑๒.๒๕ บาทต่อเดือน
รวม	**๒๑,๕๐๓.๕๐ - ๒๓,๕๐๒.๕๐** บาทต่อเดือน

หมายเหตุ :

๑. จำนวนค่าครองชีพไม่ได้คำนวณรวมกับหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘) และจำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตภายในบ้าน จึงไม่ใช่เสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๒. จำนวนเงินรวมค่าครองชีพ ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายของสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน หากพิจารณาสมาชิกคนอื่นเพิ่มเติมกรณีที่ทำงานไม่ใช่ผู้พึ่งพิง ควรนำค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน ค่าเชื้อเพลิงรถ ค่าบริการโทรศัพท์ ค่าสมทบเงินประกันสังคม ค่างานบุญและงานสังคมต่าง ๆ หากสมาชิกเป็นผู้พึ่งพิงควรนำค่าใช้จ่ายหลัก เช่น ค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน มาใช้คำนวณเพิ่มเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตทั้งหมดในครัวเรือน

๓.๑๗.๒ จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี

กรณีประชากรแรงงานช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี จำลองค่าครองชีพเพื่อดำรงชีวิตโดยประเมินว่าต่อเดือนแล้ว ควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลมาในตารางที่ ๓.๒๒ แล้วสาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมากแล้วร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่ นอกจากนี้ที่ช่วงวัยนี้จะคำนวณโดยใช้ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์แทนที่เป็นรถจักรยานยนต์ เพราะมีสัดส่วนการใช้รถยนต์มากกว่าช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี ดังนั้น การจำลองค่าใช้จ่ายเป็นการคำนวณรวมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพจริงของปัญหาในตารางที่ ๓.๒๔ ซึ่งการจำลองค่าครองชีพพบว่าประชากรช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี มีค่าครองชีพประมาณ ๒๙,๗๖๖.๒๕ - ๓๑,๗๖๕.๒๕ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๔ จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี

จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี	จำนวนเงิน
■ ค่าอาหาร	๕,๔๓๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง	๓,๗๘๓.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	๒,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าน้ำประปา	๓๓๓.๕๐ บาทต่อเดือน

จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี	จำนวนเงิน
■ ค่าไฟฟ้า	๑,๒๔๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๗๑๔.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	๒,๓๗๗.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๔,๖๑๔ บาทต่อเดือน
■ ค่าการศึกษาบุตรหลาน	๔,๘๘๒.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๗๑๙ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๖๙๔.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๖๔๔.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑,๓๗๑.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๖๙.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๒๓๘ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	๔๕๒.๗๕ บาทต่อเดือน
รวม	**๒๙,๗๖๖.๒๕ - ๓๑,๗๖๕.๒๕** บาทต่อเดือน

<u>หมายเหตุ</u> :

๑. จำนวนค่าครองชีพไม่ได้คำนวณรวมกับหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีหนี้ในระบบร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘) และจำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตภายในบ้าน จึงไม่ใช่เสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๒. จำนวนเงินรวมค่าครองชีพ ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายของสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน หากพิจารณาสมาชิกคนอื่นเพิ่มเติมกรณีที่ทำงานไม่ใช่ผู้พึ่งพิง ควรนำค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน ค่าเชื้อเพลิงรถ ค่าบริการโทรศัพท์ ค่าสมทบเงินประกันสังคม ค่างานบุญและงานสังคมต่าง ๆ หากสมาชิกเป็นผู้พึ่งพิงควรนำค่าใช้จ่ายหลัก เช่น ค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน มาใช้คำนวณเพิ่มเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตทั้งหมดในครัวเรือน

๓.๑๗.๓ จำลองค่าครองชีพของประชากรช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป

กรณีประชากรแรงงานช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี จำลองค่าครองชีพเพื่อดำรงชีวิต โดยประเมินว่าต่อเดือนแล้ว ควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลมาในตารางที่ ๓.๒๒ แล้วสาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมากแล้วร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง หมายความว่า ต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่ นอกจากนี้ที่ช่วงวัยนี้จะคำนวณโดยใช้ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์แทนที่เป็นรถจักรยานยนต์ เพราะมีสัดส่วนการใช้รถยนต์มากกว่าช่วงวัย ๑๘ - ๓๔ ปี ดังนั้น การจำลองค่าใช้จ่ายเป็นการคำนวณรวมเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพจริงของปัญหาในตารางที่ ๓.๒๕ ซึ่งการจำลองค่าครองชีพพบว่าประชากรช่วงวัย ๓๕ - ๔๙ ปี มีค่าครองชีพประมาณ มากกว่า ๓๔,๙๒๙ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๕ จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป

จำลองค่าครองชีพประชากรช่วงวัย ๕๐ ปีขึ้นไป	จำนวนเงิน
■ ค่าอาหาร	๒,๗๙๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง	๔,๑๙๘.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	>๗,๐๐๑ บาทต่อเดือน
■ ค่าน้ำประปา	๓๒๖.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าไฟฟ้า	๑,๔๗๙ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๗๑๓.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	๓,๓๕๙.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๔,๓๖๓ บาทต่อเดือน
■ ค่าการศึกษาบุตรหลาน	๖,๖๐๓ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๗๖๒.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๗๐๕.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๖๗๙.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑,๑๓๗.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๓๓.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๒๑๓ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	๓๖๔ บาทต่อเดือน
รวม	**> ๓๔,๙๒๙** บาทต่อเดือน

หมายเหตุ :

๑. จำนวนค่าครองชีพไม่ได้คำนวณรวมกับหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘) และจำลองว่าแต่ละคนต้อง รับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต ภายในบ้าน จึงไม่ใช่เสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๒. จำนวนเงินรวมค่าครองชีพ ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายของสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน หากพิจารณาสมาชิกคนอื่นเพิ่มเติมกรณีที่ทำงานไม่ใช่ผู้พึ่งพิง ควรนำค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้า อุปโภคในชีวิตประจำวัน ค่าเชื้อเพลิงรถ ค่าบริการโทรศัพท์ ค่าสมทบเงินประกันสังคม ค่างานบุญและงานสังคมต่าง ๆ หากสมาชิกเป็นผู้พึ่งพิงควรนำค่าใช้จ่ายหลัก เช่น ค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน มาใช้คำนวณเพิ่มเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบค่าจ้าง เพื่อดำรงชีวิตทั้งหมดในครัวเรือน

๓.๑๘ รายได้และค่าครองชีพตามเพศหญิงชาย

จากตารางที่ ๓.๒๖ เป็นการจำแนกรายได้และค่าครองชีพด้านต่าง ๆ ตามเพศสภาพ หญิงชาย เพื่อให้เห็นความแตกต่างของการดำรงชีวิต ซึ่งการประมวลผลสถิติเชิงพรรณนา พบว่า มุมมองรายได้ของเพศชาย ๒๔,๖๙๘.๕๐ บาท มากกว่าเพศหญิงที่ได้รับ ๒๐,๒๔๓.๗๕ บาท ส่วนค่าอาหารต่อวันของเพศหญิงจะมากกว่าเพศชาย ๘.๒๕ บาทต่อวัน ขณะที่ค่าวัตถุดิบ ทำอาหารต่อเดือนกลับพบว่าเพศชายมากกว่าเพศหญิง ๑๐๖.๗๕ บาทต่อเดือน ถัดมา ค่าสาธารณูปโภคประเภทน้ำประปา เพศชายจ่ายมากกว่าเพศหญิง ๔๘.๒๕ บาทต่อเดือน และไฟฟ้าก็เช่นเดียวกัน ๑๐๐.๗๕ บาทต่อเดือน ส่วนค่ารถโดยสารสาธารณะพบว่า สัดส่วน การใช้บริการของเพศหญิงมากกว่าเพศชาย ในจำนวน ๘๗ คนต่อ ๔๐๔ คนของเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕ ขณะที่ ๖๒ คนต่อ ๘๒๑ ของเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๗.๕ แต่ส่วนมากแล้ว ใช้รถยนต์ส่วนตัวทั้งจักรยานยนต์และรถยนต์ ส่วนค่าสนับสนุนการดูแลสมาชิกในครอบครัว ก็ไม่มีนัยสำคัญใดเป็นพิเศษ พบว่าเพศชายรับผิดชอบค่าใช้จ่ายด้านนี้มากกว่าเพศหญิง ด้านค่าเลี้ยงดูบุพการี/บุตรหลาน/ญาติ ๕๓๙.๒๕ บาท และค่าการศึกษาบุตรหลาน ๕๑๑.๗๕ บาท นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายจิปาถะ เช่น เครื่องนุ่งห่ม พบว่าเพศหญิงจ่ายมากกว่าเพศชาย ค่าบริการ โทรศัพท์พบว่าเพศชายจ่ายมากกว่าเพศหญิง เช่นเดียวกับสมทบเงินประกันสังคมก็พบว่า เพศชายจ่ายมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับจำนวนรายได้ที่มากกว่าตามที่ปรากฏในตารางนี้

ส่วนค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวันกลับพบว่าเพศหญิงมากกว่าเพศชายถึง ๒๘๗.๕๐ บาท ค่าใช้จ่ายสำหรับการป้องกันเชื้อโควิด ๑๙ กลับมีสัดส่วนใกล้เคียงของเพศหญิงชาย

ตารางที่ ๓.๒๖ รายได้และค่าครองชีพตามเพศหญิงชาย

รายได้และค่าครองชีพ	เพศ			
	หญิง		ชาย	
	(N = ๔๐๔)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๘๒๑)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าจ้างจากการทำงานประจำ	๓๔๔	๒๐,๒๔๓.๗๕	๗๑๕	๒๔,๖๙๘.๕๐
รายได้ครัวเรือน	๓๑๖	๓๕,๖๗๑	๖๖๖	๓๖,๒๕๐.๕๐
ค่าอาหารของตนเองต่อมื้อ	๔๐๓	๘๘.๕๐	๘๐๙	๙๐
ค่าอาหารของตนเองต่อวัน	๓๘๙	๑๘๖.๒๕	๗๙๐	๑๗๘
ค่าวัตถุดิบทำอาหารต่อเดือน	๓๙๔	๓,๕๘๕.๕๐	๗๙๕	๓,๖๙๒.๒๕
ค่าสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ (บาทต่อเดือน)				
ค่าน้ำประปา	๓๖๘	๒๘๘.๗๕	๗๕๗	๓๓๗
ค่าไฟฟ้า	๓๗๔	๑,๑๕๙	๗๖๓	๑,๒๕๙.๗๕
ค่าจัดการขยะ	๒๕๘	๑๕๒	๕๔๓	๑๒๔.๗๕
ค่าจอดรถ	๕๙	๗๒๓.๕๐	๑๕๕	๖๗๑.๕๐
ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย	๕๐	๙๑๗.๗๕	๑๓๑	๙๘๔.๗๕
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน	๒๖๙	๗๑๓.๗๕	๕๗๐	๗๐๗.๕๐
ค่าเดินทางโดยสาร (บาทต่อเดือน)				
ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์	๒๔๒	๗๔๘.๕๐	๕๘๐	๖๙๑.๗๕
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	๒๑๙	๒,๕๙๘.๕๐	๕๙๖	๒,๓๙๔.๒๕
ค่ารถโดยสารสาธารณะ	๘๗	๙๖๓.๗๕	๖๒	๘๙๙
ค่าสนับสนุนครอบครัว (บาทต่อเดือน)				
ค่าเลี้ยงดูบุพการี/ครอบครัว/ญาติ	๓๑๑	๔,๑๓๒.๕๐	๕๙๕	๔,๖๗๑.๗๕

รายได้และค่าครองชีพ	เพศ			
	หญิง		ชาย	
	(N = ๔๐๔)	เฉลี่ย (บาท)	(N = ๘๒๑)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลาน	๒๑๗	๔,๓๙๔	๔๖๑	๔,๙๕๐.๗๕
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวด้านอื่น (บาทต่อเดือน)				
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	๒๐๘	๑,๒๙๘.๒๕	๓๐๑	๑๑๔๙.๒๕
ค่าบริการโทรศัพท์	๓๕๙	๖๘๒.๒๕	๖๙๗	๗๒๑.๗๕
ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๓๒๘	๖๔๑.๒๕	๖๗๕	๖๙๕.๗๕
ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๑๑๐	๕๙๗.๗๕	๒๐๘	๖๑๒.๒๕
ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๓๔๑	๑,๔๗๘	๖๑๖	๑,๑๙๐.๕๐
ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์ (บาทต่อเดือน)				
ยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์	๙๑	๙๕๗.๒๕	๑๗๑	๙๙๘.๕๐
หน้ากากอนามัย	๓๓๑	๒๕๑.๗๕	๖๒๖	๒๖๙.๗๕
เจลแอลกอฮอล์	๒๔๔	๒๐๔.๒๕	๔๒๙	๒๔๙.๗๕
อุปกรณ์ตรวจโควิด	๑๔๘	๔๑๔.๗๕	๒๗๖	๔๓๘

หมายเหตุ : *ค่าเช่าที่อยู่อาศัยต่อเดือน กำหนดในข้อคำถามเป็นช่วง จึงไม่สามารถนำประมวลค่าเฉลี่ยได้ ส่วนมากแล้วอยู่ช่วงระหว่าง ๒,๐๐๑ - ๔,๐๐๐ บาท*

๓.๑๘.๑ จำลองค่าครองชีพประชากรเพศหญิง

กรณีประชากรเพศหญิง จำลองค่าครองชีพเพื่อดำรงชีวิต โดยประเมินว่าต่อเดือนแล้วควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลในตารางที่ ๓.๒๖ แล้วสาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมากแล้วร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่ จึงรวมค่าใช้จ่ายทุกรายการตามที่สำรวจเพื่อประเมินค่าครองชีพเฉลี่ยในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายทุกรายการในตารางที่ ๓.๒๗ รายการเหล่านี้สะท้อนมุมมองจากการปรึกษาหารือกับคณะทำงานที่เป็นผู้แทนของแรงงานหลากหลาย

ภาคอุตสาหกรรมและจังหวัด เพื่อให้ผลที่เสนอสอดคล้องกับสภาพปัญหามากที่สุด จากตารางที่ ๓.๒๗ พบว่า ประชากรเพศหญิง ประมาณค่าครองชีพ ในกรณีที่ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นพาหนะ ๒๖,๘๘๐.๕๐ - ๒๘,๘๗๙.๕๐ บาทต่อเดือน และกรณีที่ใช้รถยนต์เป็นพาหนะ ๒๘,๗๓๐.๕๐ - ๓๐,๗๒๙.๕๐ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๗ จำลองค่าครองชีพประชากรเพศหญิง

เพศหญิง	**จำนวนเงิน**
■ ค่าอาหาร	๕๕๘๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร	๓,๕๘๕.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	๒,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าน้ำประปา	๒๘๘.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าไฟฟ้า	๑,๑๕๙ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๗๑๓.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์(๑) ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์(๒)	๗๔๘.๕๐ บาทต่อเดือน ๒๕๙๘.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๔,๑๓๒.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าการศึกษาบุตรหลาน	๔,๓๙๔ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๖๘๒.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๖๔๑.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๕๙๗.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑,๔๗๘ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๕๑.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๒๐๔.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	๔๑๔.๗๕ บาทต่อเดือน
รวม	**๒๖,๘๘๐.๕๐ - ๒๘,๘๗๙.๕๐**(๑) บาทต่อเดือน **๒๘,๗๓๐.๕๐ - ๓๐,๗๒๙.๕๐**(๒) บาทต่อเดือน

หมายเหตุ :

๑. จำนวนค่าครองชีพไม่ได้คำนวณรวมกับหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘) และจำลองว่าแต่ละคนต้อง รับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ต ภายในบ้าน จึงไม่ใช่เสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๒. จำนวนเงินรวมค่าครองชีพ ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายของสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน หาก พิจารณาสมาชิกคนอื่นเพิ่มเติมกรณีที่ทำงานไม่ใช่ผู้พึ่งพิง ควรนำค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้า อุปโภคในชีวิตประจำวัน ค่าเชื้อเพลิงรถ ค่าบริการโทรศัพท์ ค่าสมทบเงินประกันสังคม ค่างาน บุญและงานสังคมต่าง ๆ หากสมาชิกเป็นผู้พึ่งพิงควรนำค่าใช้จ่ายหลัก เช่น ค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน มาใช้คำนวณเพิ่มเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบค่าจ้าง เพื่อดำรงชีวิตทั้งหมดในครัวเรือน

๓.๑๘.๒ จำลองค่าครองชีพประชากรเพศชาย

กรณีประชากรเพศชาย จำลองค่าครองชีพเพื่อดำรงชีวิต โดยประเมินว่าต่อเดือนแล้วควรมีค่าจ้างหรือรายได้ให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ตามข้อมูลที่ประมวลผลในตารางที่ ๓.๒๖ สาเหตุที่ต้องมีค่าเช่าที่อยู่อาศัยเพราะส่วนมากแล้วร้อยละ ๗๘.๙ เป็นผู้ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่ จึงรวมค่าใช้จ่ายทุกรายการตามที่สำรวจเพื่อประเมินค่าครองชีพเฉลี่ยในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายทุกรายการในตารางที่ ๓.๒๘ รายการเหล่านี้สะท้อนมุมมองจากการปรึกษาหารือกับคณะทำงานที่เป็นผู้แทนของแรงงานหลากหลายภาคอุตสาหกรรมและจังหวัด เพื่อให้ผลที่เสนอสอดคล้องกับสภาพปัญหามากที่สุด จากตารางที่ ๓.๒๘ พบว่าประชากรเพศชาย ประมาณค่าครองชีพ ในกรณีที่ใช้รถจักรยานยนต์สาธารณะเป็นพาหนะ ๒๗,๘๒๙.๕๐ - ๒๙,๘๒๘.๕๐ บาทต่อเดือน และกรณีที่ใช้รถยนต์เป็นพาหนะ ๒๙,๕๓๒ - ๓๑,๕๓๑ บาทต่อเดือน

ตารางที่ ๓.๒๘ จำลองค่าครองชีพประชากรเพศชาย

เพศชาย	จำนวนเงิน
■ ค่าอาหาร	๕๓๔๐.๐๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร	๓,๖๙๒.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	๒,๐๐๑-๔,๐๐๐ บาทต่อเดือน

เพศชาย	จำนวนเงิน
■ ค่าน้ำประปา	๓๓๗ บาทต่อเดือน
■ ค่าไฟฟ้า	๑,๒๕๙.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	๗๐๗.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์(๑) ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์(๒)	๖๙๑.๗๕ บาทต่อเดือน ๒๓๙๔.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	๔,๖๗๑.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าการศึกษาบุตรหลาน	๔,๙๕๐.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าบริการโทรศัพท์	๗๒๑.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสมทบเงินประกันสังคม	๖๙๕.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	๖๑๒.๒๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	๑,๑๙๐.๕๐ บาทต่อเดือน
■ ค่าหน้ากากอนามัย	๒๖๙.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าเจลแอลกอฮอล์	๒๔๙.๗๕ บาทต่อเดือน
■ ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	๔๓๘ บาทต่อเดือน
รวม	**๒๗,๘๒๙.๕๐ - ๒๙,๘๒๘.๕๐**(๑) บาทต่อเดือน **๒๙,๕๓๒ - ๓๑,๕๓๑**(๒) บาทต่อเดือน

หมายเหตุ :

๑. จำนวนค่าครองชีพไม่ได้คำนวณรวมกับหนี้สิน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ ๘๘.๘ และหนี้นอกระบบ ร้อยละ ๔๗.๑ (ดูตารางที่ ๓.๘) และจำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน ได้แก่ ค่าวัตถุดิบทำอาหารทานเอง น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตภายในบ้าน จึงไม่ใช่เสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล

๒. จำนวนเงินรวมค่าครองชีพ ยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายของสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน หากพิจารณาสมาชิกคนอื่นเพิ่มเติมกรณีที่ทำงานไม่ใช่ผู้พึ่งพิง ควรนำค่าอาหารต่อวัน ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน ค่าเชื้อเพลิงรถ ค่าบริการโทรศัพท์ ค่าสมทบเงินประกันสังคม ค่างานบุญและงานสังคมต่าง ๆ หากสมาชิกเป็นผู้พึ่งพิงควรนำค่าใช้จ่ายหลัก เช่น ค่าอาหารต่อวัน

ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน มาใช้คำนวณเพิ่มเป็นรายบุคคล เพื่อให้ทราบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตทั้งหมดในครัวเรือน

๓.๑๙ ข้อสรุปเบื้องต้นจากการสำรวจข้อมูลแบบสอบถาม

ข้อสรุปเบื้องต้นจากการสำรวจข้อมูลแบบสอบถาม ดังนี้

๑. ตารางที่ ๓.๑ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากถึงร้อยละ ๗๘.๙ ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงไม่ได้ทำงานในภูมิลำเนาเดิม จึงเป็นเหตุให้ค่าใช้จ่ายดำรงชีวิตสูงขึ้น เนื่องจากต้องเช่าที่อยู่อาศัย หรือถ้าย้ายมานานจะซื้อโดยเป็นหนี้สินอสังหาริมทรัพย์ตามที่ปรากฏร้อยละ ๔๑.๒ ในตารางที่ ๓.๘

๒. ตารางที่ ๓.๒ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากถึงร้อยละ ๘๖.๗ มีสมาชิกในครอบครัวไม่ได้ทำงานและต้องพึ่งพิงอาศัยรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครัวเรือน จึงเป็นการยืนยันตามหลักการของค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตว่ารายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามหนึ่งคนในฐานะคนทำงานต้องทำงานเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวไม่น้อยกว่า ๑ คนขึ้นไป

๓. ตารางที่ ๓.๓ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากถึงร้อยละ ๗๘.๔ ต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น แสดงให้เห็นว่าค่าจ้างตามเวลาการทำงานปกติไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหรือไม่มีเงินออมหรือมีภาระหนี้สินที่ต้องจ่าย ซึ่งการทำงานล่วงเวลามีส่วนสำคัญให้เวลาการพักผ่อนลดน้อยลงตาม

๔. ตารางที่ ๓.๕ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนน้อยมีงานอื่นทำเป็นรายได้เสริมเพียงร้อยละ ๑๕.๓ เป็นการยืนยันข้อสังเกตบางประการว่าแรงงานต้องพึ่งการทำงานล่วงเวลาเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น แต่ความเสี่ยงสำหรับแรงงานก็คือการไม่มีโอกาสพัฒนาทักษะสำหรับทำงานอื่นหากอนาคตถูกเลิกจ้างย่อมมีความเสี่ยงว่าจะไม่มีงานอื่นทำ

๕. ตารางที่ ๓.๗ ผู้ตอบแบบสอบถามกว่าร้อยละ ๔๕.๕ ไม่มีเงินออมในแต่ละเดือน กรณีที่มีเงินออมก็ไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทร้อยละ ๑๗.๙ และ ๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาทร้อยละ ๑๗.๔ ถือว่าแรงงานมีเงินเหลือออมน้อยหรือแทบไม่มีเหลือ หากพิจารณาหนี้สินในตารางที่ ๓.๘ ส่วนมากเป็นหนี้รถยนต์ถึงร้อยละ ๕๔.๔ และที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ร้อยละ ๔๑.๒ คนกลุ่มนี้ต้องจ่ายชำระหนี้ในระบบและหนี้นอกระบบส่วนมากมีหนี้กันถึงร้อยละ ๘๘.๘ เรื่องนี้ยืนยันได้ว่าสาเหตุที่ไม่ออมเงินไม่ใช่เพราะไม่มีเงินเหลือให้ออม ส่วนขาดวินัยทางการเงินหรือไม่นั้นหากพิจารณาจากค่าครองชีพตามตารางที่ ๓.๑๓-๓.๑๖ แล้วจะเห็นได้ว่า ค่าครองชีพสูงมากจนอาจเป็นเหตุให้รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายในแต่ละเดือน

๖. ตารางที่ ๓.๗ ยังแสดงให้เห็นอีกว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีเงินฝากบัญชีในธนาคารไม่ถึง ๑๐,๐๐๐ บาทกว่าร้อยละ ๖๖

๗. ตารางที่ ๓.๙ การบริโภคอาหารสำเร็จรูปจากตลาดนัดและโรงอาหารบริษัท อีกทั้งการทำอาหารทานเองมีถึงร้อยละ ๕๐.๙ แล้วเมื่อพิจารณาแหล่งวัตถุดิบ ส่วนมากซื้อจากตลาดสดและตลาดนัดร้อยละ ๘๐.๓ และ ๖๔.๙ ตามลำดับ เป็นการยืนยันว่า เศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการได้ประโยชน์จากแรงงานที่ทำงานได้รับค่าจ้าง จึงเกิดสมมติฐานว่า หากปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสูงขึ้น เป็นไปได้ว่าเงินในส่วนนี้ก็จะหมุนเวียนในเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการ โดยเฉพาะผู้ค้าในตลาดสดและผู้ผลิตรายย่อย

๘. ตารางที่ ๓.๑๒ ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นพ้องร่วมกว่าร้อยละ ๙๘.๙ เห็นว่าค่าจ้างต้องปรับอัตราสูงขึ้นกว่าในขณะนี้ แสดงให้เห็นว่าค่าจ้างไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตแล้ว ซึ่งผลกระทบของการปรับราคาสินค้าอุปโภคบริโภคสูงขึ้น ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๙๖.๓ แบ่งออกเป็นได้รับผลกระทบระดับมากที่สุดร้อยละ ๗๙.๒ และระดับมาก ๑๗.๑ จึงเห็นค่าจ้างที่ทำให้ดำรงชีวิตได้ต่อวัน ตอบมาเป็นสองช่วงหลัก ได้แก่ อัตราค่าจ้างระหว่าง ๔๕๑ - ๖๐๐ บาทร้อยละ ๓๕.๙ และค่าจ้าง ๗๐๐ บาทขึ้นไปร้อยละ ๓๖.๓

๙. ตารางที่ ๓.๑๗ และ ๓.๑๘ แสดงถึงค่าใช้จ่ายมากกว่ารายได้ หมายถึงชีวิตของคนทำงานส่วนมากติดลบ รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตและเป็นหนี้สิน เมื่อพิจารณาหนี้สิน เช่น การไม่มีรถยนต์โดยสาธารณะ จึงซื้อรถยนต์ส่วนตัวเพื่อโดยสารทำงานหรือกิจธุระส่วนตัว คือความจำเป็น จึงไม่ได้หมายความเป็นความฟุ่มเฟือย

๑๐. ตารางที่ ๓.๑๙ ผู้ตอบสอบถามยืนยันให้เห็นชัดเจนว่า จำนวนสมาชิกที่ไม่มีผู้พึ่งพิงมีเพียงร้อยละ ๑๓.๓ นอกนั้นมีสมาชิกพึ่งพิงเพราะไม่มีงานและรายได้อีกร้อยละ ๘๖.๗ ดังนั้นรายได้ต่อหัวที่สำรวจ จึงไม่ใช่เฉพาะการใช้จ่ายเฉพาะปัจเจกบุคคล แต่มีบางรายการที่ทำให้การเสนอผลข้อมูลต้องพิจารณารอบด้านถึงค่าใช้จ่ายที่ครอบคลุมสมาชิกในครอบครัวตามตารางที่ ๓.๒๐ - ๓.๒๑ ทั้งค่าเช่าที่พักอาศัย ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร หากพิจารณาให้ครอบคลุมค่าครองชีพของสมาชิกในครอบครัวที่ไม่ได้ทำงาน ต้องเพิ่มค่าใช้จ่ายอย่างน้อย ๆ ต้องมีด้านอาหารตามจำนวนประชากรในครัวเรือน

๑๑. ตารางที่ ๓.๒๒ เป็นการประเมินตามช่วงวัยหรืออายุให้เห็นว่าแต่ละช่วงวัยมีค่าใช้จ่ายที่แตกต่างกัน เมื่ออายุมากขึ้นก็จะพบว่าค่าใช้จ่ายย่อมมากขึ้นตาม อนุมานได้จากความรับผิดชอบภายในครอบครัว โดยเฉพาะบุพการีและบุตร และภาระค่าใช้จ่ายอื่น เช่น รถยนต์และที่พัก เป็นต้น

บทที่ ๔
ข้อเสนอของการพัฒนาระบบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตที่มีคุณค่า

๔.๑ การนิยามหรือจำกัดความของ "ค่าจ้างขั้นต่ำ"

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) ตามที่รายงานฉบับนี้นำเสนอ ใช้กรอบแนวคิดของ Richard Anker และ Martha Anker ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญของ ILO และ WHO ร่วมกันขับเคลื่อนเรื่องนี้ในระดับนานาประเทศ[๑] การศึกษาปัญหาค่าจ้างขั้นต่ำ จึงใช้มุมมองของการพิจารณาต้นทุนการดำรงชีวิต (cost of living) ตามแนวทางดังกล่าว กอปรกับการพิจารณาสถานการณ์หรือสภาพปัญหาจริงทางสังคม เพื่อให้เกิดการทำความเข้าใจว่าการดำรงชีวิตมีมากกว่าการพิจารณาเฉพาะปัจจัยพื้นฐาน แต่ยังมีค่าใช้จ่ายอื่นทางสังคม การปฏิสัมพันธ์กับมนุษย์ในสังคม ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและโรคระบาด อีกทั้งต้องทำความเข้าใจ คำว่าการซื้อสินทรัพย์ประเภทอสังหาริมทรัพย์และรถยนต์เป็นความฟุ่มเฟือย ทั้งที่ทุกคนมีเหตุของความจำเป็น เพราะรถโดยสารสาธารณะไม่ครอบคลุมทุกพื้นที่ ยิ่งเขตอุตสาหกรรมตามต่างจังหวัดที่ไม่ใช่ศูนย์กลางของกรุงเทพมหานคร ไม่มีรถสาธารณะบริการ ดังนั้น การซื้อรถยนต์ส่วนบุคคลจึงเป็นเหตุความจำเป็นตามที่กล่าวในตารางที่ ๓.๘ หากผลสำรวจพบว่าประชาชนเป็นหนี้รถยนต์ถึงร้อยละ ๕๔.๔ และรถจักรยานยนต์ร้อยละ ๒๘.๕ และที่สำคัญไม่ว่าจะเป็นใครเกิดเป็นสามัญชนไม่ใช่อภิสิทธิ์ชน ก็ต้องสิทธิการเข้าถึงวัตถุเหล่านี้ได้เช่นเดียวกัน

ตามข้อมูลในตารางที่ ๓.๗ ยืนยันแล้วว่าประชาชนคนทำงานมากถึงร้อยละ ๔๕.๕ ไม่มีเงินออมในแต่ละเดือน หากผู้กำหนดนโยบายของประเทศทำความเข้าใจชีวิตของผู้คนจริงแล้ว จะเข้าใจมากขึ้นว่า **"การไม่มีเงินออมไม่ใช่เพราะขาดวินัยทางการเงิน"** (financial literacy) ด้วยเหตุที่แต่ละเดือนประชาชนทั่วไปมีค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้จากการทำงานตามเวลาชั่วโมงปกติ (normal working hours) แต่ร้อยละ ๗๘.๗ ในตารางที่ ๓.๕ ต้องมีการทำงานล่วงเวลาเป็นอีกส่วนช่วยในการทำให้มีรายได้มากขึ้น แต่เงินรายได้ส่วนนี้ไม่มีแน่นอนยืดหยุ่นไปตามเงื่อนไขต่าง ๆ ของผู้ประกอบการ เมื่อจำนวนชั่วโมงการทำงานมากขึ้นอนุมานได้ว่า แรงงานจะมีเวลาส่วนตัวหรือเวลาพักผ่อนที่ลดน้อยลงตาม ส่งผลให้การดำรงชีวิตแต่ละวันต้องสูญเสียต้นทุนอื่นที่ไม่เป็นตัวเงินและประเมินมูลค่าไม่ได้เหมือนที่การประกอบธุรกิจ โดยเฉพาะกิจกรรมครอบครัวและกิจกรรมทางสังคมที่มีน้อยลง ทั้งที่มนุษย์

---

[๑] Anker, R. & Anker, M. (2017). Living Wages Around the World: Manual for Measurement. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.

เป็นสัตว์สังคมที่ล้วนแล้วต้องมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน แต่กลับพบว่ามีค่าใช้จ่ายส่วนนี้เพียง ๖๐๗.๒๕ บาทต่อเดือน แล้วแนวโน้มค่าใช้จ่ายส่วนนี้เป็นไปได้ว่าลดลง เพราะมีค่าใช้จ่ายอื่นจากการจัดการความไม่แน่นอนในชีวิตช่วงไวรัสระบาด คือ อุปกรณ์การตรวจหาเชื้อโควิด หน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์ รวมแล้ว ๙๒๖.๗๕ บาทต่อเดือน

ข้อเสนอที่ต้องยกระดับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เนื่องจากสถานการณ์เศรษฐกิจเวลานี้แสดงให้เห็นว่าค่าครองชีพสูงกว่าค่าจ้างจากการทำงาน หากพิจารณาตามลักษณะครัวเรือน ร้อยละ ๘๖.๗ มีสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน จำนวนนี้พบว่ามีร้อยละ ๒๗.๓ ที่มีจำนวนสมาชิกพึ่งพิง ๒ คน หากรวมสมาชิกที่พึ่งพิงตั้งแต่ ๑-๔ คน เป็นร้อยละ ๗๗.๓ ดังนั้น **การทำงานของสมาชิกในครัวเรือนนำเงินจากการทำงานมาดูแลสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน ส่งผลให้การจำกัดความค่าจ้างไม่ได้หมายถึงเฉพาะปัจเจกบุคคล แต่นับรวมสมาชิกในครัวเรือนอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน** เป็นเหตุให้การวิจัยของรายงานฉบับนี้เสนอว่า การพิจารณาค่าจ้างขั้นต่ำให้ใช้ปัจจัยทางสังคมเป็นจุดตั้งต้น ไม่ใช่เน้นเฉพาะปัจจัยทางเศรษฐกิจ แต่ “**ค่าครองชีพของประชาชนเป็นปัจจัยทางสังคมที่ต้องให้ความสำคัญลำดับแรก เป็นปลายน้ำที่แสดงให้เห็นการดำรงชีวิตต้องมีรายได้เท่าไรถึงดำรงชีวิตได้** จึงเสนอว่าคณะกรรมการค่าจ้างที่เป็นระบบไตรภาคีของกระทรวงแรงงาน ต้องพิจารณาค่าครองชีพเป็นองค์ประกอบหลัก ไม่ใช่เน้นความสามารถการจ่ายได้ของผู้ประกอบการ หรือดัชนีตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจอื่น เช่นเดียวกันกับการพิจารณาเกณฑ์ทางเศรษฐกิจอย่างอัตราเงินเฟ้อก็สะท้อนมิติทางเศรษฐกิจมหภาคว่าหากอัตราเงินเฟ้อร้อยละ ๔.๙[๒] หมายความว่า สินค้าและบริการจะแพงขึ้นตามอัตราข้างต้น แต่ไม่สะท้อนความเป็นจริงได้เท่ากับค่าครองชีพที่แรงงานจ่าย

ค่าครองชีพของประชาชนที่สำรวจมาตามการจำแนกข้อมูลในตารางที่ ๓.๒๐ และ ๓.๒๑ ช่วยยืนยันว่าครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีรายจ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ – ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน และครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ๒ - ๓ คนมีรายจ่าย ๓๐,๑๑๘ – ๓๒,๑๑๗ บาทต่อเดือน ในจำนวนนี้รวมค่าใช้จ่ายครัวเรือนบางรายการไว้คือ ค่าเช่าที่อยู่อาศัยและค่าสาธารณูปโภค ให้พิจารณาการประมาณการจำนวนค่าครองชีพนี้เป็นการคาดการณ์ถึงชีวิตความเป็นอยู่ของสมาชิกครัวเรือนด้วย หากให้ประมาณการค่าครองชีพของสมาชิกครัวเรือนให้ได้ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตสุทธิ (net living wage) อาจนำค่าอาหารมาคำนวณตามจำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน เพื่อให้ใกล้เคียงกับค่าครองชีพมากที่สุด หากพิจารณาจากครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิก

---

[๒] ข่าว ธปท. ฉบับที่ ๑๗/๒๕๖๕ เรื่อง ผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายการเงิน ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕. สืบค้นจาก https://bit.ly/3Je16C0

พึ่งพิง ต้องมีค่าจ้างเฉลี่ยต่อคนไม่น้อยกว่า ๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน (*การประมาณการค่าจ้างเฉลี่ยต่อวันใช้จำนวนรายจ่ายมาหาร ๓๐ วัน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเสนอที่ต้องยกระดับให้ลูกจ้างรายวันเป็นรายเดือน และมีเงื่อนไขการคำนวณค่าครองชีพจากหมายเหตุใต้ตารางที่ ๓.๒๐ เพื่อให้เห็นว่ามีองค์ประกอบใดของค่าใช้จ่าย แล้วยังไม่นับรวมกรณีที่มีหนี้สินต้องจ่ายตามงวดในแต่ละเดือน*)

จำนวนค่าจ้างที่สอดคล้องต่อค่าครองชีพต่อวัน ๗๒๓ บาทต่อวัน ไม่ได้หมายความว่าเป็นค่าจ้างขั้นต่ำ แต่เป็นประมาณการเงินที่เพียงพอต่อค่าครองชีพตามที่มองย้อนกลับจากรายจ่ายที่เกิดขึ้นจริง แล้วจำนวนเงินนี้สอดคล้องกับข้อมูลผลสำรวจที่มีผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๙๘.๙ เห็นทางเดียวกันว่าค่าจ้างขั้นต่ำในเวลานี้ที่มีอัตราสูงสุดที่ ๓๓๖ บาทนั้นไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตแล้ว แล้วพบว่าตัวเลือกที่ตอบมามากที่สุดคือ ต้องการมีค่าจ้างขั้นต่ำสูงกว่า ๗๐๐ บาท ถึงร้อยละ ๓๖.๓ ในตารางที่ ๓.๑๒ จึงสะท้อนให้เห็นค่าครองชีพที่ประมาณการสอดคล้องในทางเดียวกันกับมุมมองของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม จึงเป็นเหตุที่ให้แรงงานต้องทำงานล่วงเวลาในตารางที่ ๓.๕ พบว่า ร้อยละ ๗๘.๗ ดังนั้น “**รายได้จากการทำงานประจำช่องทางเดียวไม่เพียงพอค่าครองชีพ ขณะเดียวกัน แรงงานไม่มีเวลานอกเหนือจากการทำงานประจำมาพัฒนาทักษะอาชีพอื่น**” เหมือนกับที่เครือข่ายแรงงาน สะท้อนว่ามีแรงงานบางส่วนไม่สนใจการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมาย แต่สนใจเปลี่ยนไปที่สถานประกอบการที่มีงานล่วงเวลา ปัญหานี้ทำให้อายุงานไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งไม่มีความมั่นคงทางรายได้ เพราะค่าจ้างล่วงเวลาไม่รับรองว่าจะต้องมีให้ทำตลอดตามความต้องการของลูกจ้าง

แรงงานต้องทำงานล่วงเวลาเป็นจำนวนมากถึงร้อยละ ๗๘.๔ ในตารางที่ ๓.๓ ค่าจ้างจากการทำงานล่วงเวลาจึงทำให้ต้องทำงานหนักขึ้น แต่ไม่ได้หมายความว่า รายได้ส่วนนี้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต แล้วยังทำให้แรงงานต้องสูญเสียเวลาส่วนตัว เวลาพักผ่อน เวลาพัฒนาตนเอง และเวลาร่วมกิจกรรมทางสังคมน้อยลง อีกทั้งตลอดเวลาการทำงานไม่มีเงินออม เพราะตารางที่ ๓.๗ มีร้อยละ ๔๕.๕ ในแต่ละเดือนไม่มีเงินออม และร้อยละ ๑๗.๙ มีเงินออมไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน และร้อยละ ๑๗.๔ มีเงินออม ๑,๐๐๑ - ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน ในทำนองเดียวกันร้อยละ ๖๖ มีเงินฝากในบัญชีธนาคารไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท หากพิจารณาเงินฝากในบัญชีธนาคารไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทแบบเดียวกับธนาคารแห่งประเทศไทยรวบรวมสถิติไว้ คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒ เทียบเคียงกับธนาคารแห่งประเทศไทยแล้วมีร้อยละ

๘๘.๒๕ จึงเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน[๓] อนุมานว่าเป็นไปไม่ได้ที่แรงงานส่วนมากทั้งวัยทำงานตอนปลายและวัยสูงอายุเป็นกลุ่มเสี่ยงสุดที่ปรับตัวไม่ได้ในกรณีที่ถูกเลิกจ้าง หรือสมัครใจออกหรือร่วมโครงการเกษียณอายุก่อนกำหนดแล้วจะมี "เงินทุน" ใช้ในการประกอบการธุรกิจขนาดย่อม อีกทั้งทักษะการทำงานที่มีประสบการณ์ในโรงงานอุตสาหกรรมไม่เหมือนการบริหารธุรกิจขนาดย่อม แล้วรวมถึงงานในภาคเกษตรกรรม

ข้อเสนอของการพัฒนาค่าจ้างขั้นต่ำตามแนวทางการสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า (decent standard of living) ให้เกิด**ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) จึงเป็นการมองภาพค่าครองชีพเป็นสภาพปัญหาจริงในสังคม ไม่ใช่มองตามเครื่องมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอัตราเงินเฟ้อ ดัชนีค่าครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจ ผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และสภาพทางเศรษฐกิจสังคม** แต่มีมุมมองสะท้อนมาจากผู้แทนแรงงานในคณะอนุกรรมการค่าจ้างในบางจังหวัด มีปัญหาเรื่องความเป็นอิสระ ระบบผู้แทนของไตรภาคี และอำนาจการเจรจาต่อรอง จึงไม่ใช่ตัดสินใจเฉพาะเครื่องมือทางเศรษฐกิจเท่านั้น แต่ยังมีเรื่องการเมืองและการบริหารเข้ามาเกี่ยวข้อง นอกจากการเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำให้สามารถดำรงชีวิตได้แล้ว รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐควรมีแนวทางอื่นที่บรรเทาค่าครองชีพ เช่น การลดค่าบริการไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และค่าขนส่งมวลชนสาธารณะ บางบริการสาธารณะไม่ควรให้สัมปทานแล้วทำให้บริการราคาสูงขึ้นที่ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิต อีกทั้งระบบสวัสดิการสังคมต้องครอบคลุมดูแลประชาชนทุกกลุ่มคนอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นบำนาญชราภาพควรยกระดับตามข้อเสนอของเครือข่ายภาคประชาชน ๓,๐๐๐ บาทต่อเดือน ซึ่งประมาณการได้ว่าจะทำให้คนวัยทำงานลดภาวะพึ่งพิงได้บางส่วน

โดยสรุป นิยามหรือคำจำกัดความของ**ค่าจ้างขั้นต่ำ** (minimum wage) คือ **"ค่าจ้างแรกเข้าทำงาน ซึ่งเป็นการประกันรายได้พื้นฐาน ตั้งอยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดูแลตนเองได้แล้วต้องดูแลสมาชิกครอบครัวได้ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป โดยไม่อิงกับหลักเกณฑ์ทักษะหรือมาตรฐานฝีมือ เนื่องจากเป็นอีกประเด็นที่ส่งเสริมให้แรงงานมีรายได้สูงขึ้นตามความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์"** แล้วนิยามนี้สวนทางกับสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้างที่เสนอว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้เพียงพอสำหรับแรงงานที่ทำงาน ๑ คนตามมาตรฐานการดำรงชีวิต สภาพเศรษฐกิจและสังคม

---

[๓] ธนาคารแห่งประเทศไทย. ยอดคงค้างเงินรับฝากแยกตามขนาดและอายุของเงินฝากของธนาคารพาณิชย์จดทะเบียนในประเทศ. สืบค้นจาก https://bit.ly/35Knzcb

และความสามารถของธุรกิจในท้องที่นั้น แต่ความเป็นจริงแล้วแทบทุกครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง ตามตารางที่ ๓.๒ แล้วหากคณะกรรมการค่าจ้างพิจารณาต้นทุนของการดำรงชีวิต (cost of living) จริงแล้วจะทราบว่าค่าครองชีพหรือต้นทุนการดำรงชีวิตของแต่ละปัจเจกบุคคลสูงมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเท่าตัว ทำให้ประชาชนคนทำงานที่รายได้เฉลี่ยต่ำกว่า ๗๒๓ บาทต่อวัน มีคุณภาพชีวิตติดลบ

๔.๒ การยกระดับ "ค่าจ้างขั้นต่ำ" ให้เป็น "ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต"

การศึกษาค่าครองชีพมีจุดยืนชัดแต่แรกว่าผู้วิจัยใช้มุมมองแรงงาน (labour perspective) ในประเด็นของค่าจ้าง ด้วยเหตุที่ค่าจ้างไม่ใช่การกำหนดจากดัชนี/ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจ จึงเป็นการตั้งข้อสังเกตและถกเถียงต่อเกณฑ์เหล่านั้นให้คุณค่าต่อการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ โดยพิจารณามาตรฐานการดำรงชีวิตและราคาสินค้าและบริการที่ปรับสูงขึ้นน้อยกว่าสัดส่วนของต้นทุนการผลิต ความสามารถของธุรกิจ และผลิตภาพแรงงานตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๕ พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้ระบุในมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่งแล้วว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้างในการศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้าง[๕] แต่ท้ายสุด การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำครั้งล่าสุดเมื่อสองปีที่ผ่านมา ในอัตราต่ำสุดร้อยละ ๑.๕๒ และสูงสุดร้อยละ ๑.๘๙ ตามแต่ละจังหวัด เป็นสัดส่วนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่นับว่าห่างจากระดับค่าจ้างดำรงชีวิตตามที่ผู้วิจัยนำเสนอไว้ที่ ๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน ในจำนวนนี้ประมาณการจากค่าครองชีพ แต่ยังไม่นับรวมการจ่ายหนี้สินในแต่ละเดือน ซึ่งมีถึงร้อยละ ๘๙.๘

ข้อเสนอสำคัญของรายงานศึกษานี้ที่เน้นการมีส่วนร่วมของเครือข่ายแรงงานและทำความเข้าใจกับสภาพปัญหาจริงในสังคม จึงเป็นการนำเสนอโดยประยุกต์ใช้จาก Anker Methodology เพื่อสะท้อนให้เห็นว่าค่าครองชีพแต่ละด้านมีอะไร ตามภาพที่ ๒.๗ พบว่ามีต้นทุนค่าอาหาร ค่าที่อยู่อาศัย ปัจจัยพื้นฐาน และความไม่แน่นอนในชีวิต แต่ด้วยการพัฒนากรอบแนวคิดเพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติจริงกับเครือข่ายแรงงาน จึงเกิดข้อถกเถียงของการยกระดับให้ระบบค่าจ้างขั้นต่ำเป็นรายได้ที่เป็นธรรมและมั่นคง ปัจจัยสำคัญคือการพิจารณา "มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า" (decent standard of living) เพื่อให้คนทำงานมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีองค์ประกอบสี่ด้าน ดังนี้

---

[๕] กองเศรษฐกิจการแรงงาน สำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง. (๒๕๖๔). คู่มือการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการค่าจ้าง. สืบค้นจาก https://bit.ly/3jw8Gxv

(๑) ปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหารถูกมีคุณภาพ ที่อยู่อาศัยที่สามารถเข้าถึงได้ เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์ นับว่าเป็นพื้นฐานความจำเป็น (needs-based approach) ที่ทุกคนควรได้รับควบคู่พร้อมพื้นฐานสิทธิ (rights-based approach) หากไม่มีรายได้ที่เพียงพอย่อมเป็นไปไม่ได้ที่จะเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานเหล่านี้ ดังนั้น องค์ประกอบแรกจึงเป็นเรื่องที่ผู้กำหนดนโยบายต้องเข้าใจเป็นการประกันสิทธิพื้นฐานให้ประชาชนดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยและมีความมั่นคงในชีวิต ค่าจ้างขั้นต่ำจึงไม่ใช่การจ่ายเพื่อให้ดำรงชีวิตอย่างอัตภาพ แต่ต้องอยู่ได้อย่างมีคุณภาพ หากไม่ทำงานล่วงเวลาหรือสถานประกอบการไม่มีการจ้างงานให้ทำงานล่วงเวลา ย่อมเป็นไปได้ที่ค่าจ้างขั้นต่ำในเวลานี้จะเพียงพอต่อการดำรงชีวิตได้ ส่วนกรณีของค่าอาหารเพื่อการดำรงชีวิตกับเศรษฐกิจไม่เป็นทางการ (informal economy) พบว่าคนทำงานได้รับค่าจ้าง พึ่งพิงอาหารสำเร็จรูปและวัตถุดิบอาหารจากตลาดสด ตลาดนัด โรงอาหารบริษัท และการค้าขายข้างทาง จึงเป็นการอนุมานได้ว่าการปรับค่าจ้างขั้นต่ำท้ายที่สุดแล้วจะกระตุ้นเศรษฐกิจมหภาค เนื่องจากเงินส่วนนี้จะหมุนเวียนในเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการ หากพิจารณาเฉพาะการซื้อวัตถุดิบมาทำอาหารทานเอง พบว่าการพึ่งพิงตลาดสดมากถึงร้อยละ ๘๐.๓ และตลาดนัดร้อยละ ๖๔.๙ ทางกลับกัน ซื้อจากซุปเปอร์มาร์เก็ตร้อยละ ๔๐.๓ อนุมานได้ว่า ผู้บริโภคขั้นสุดท้ายก็พึ่งพิงตลาดด้วยเช่นกัน

(๒) ปัจจัยอื่นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าขนส่งมวลชนสาธารณะ ค่ากิจกรรมทางสังคมและความบันเทิง ค่าหนังสือเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านและเคลื่อนที่ ค่าบริการน้ำประปาและไฟฟ้า และอื่น ๆ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่มีบางรายการครอบคลุมถึงสมาชิกคนอื่นในครัวเรือน แต่บางรายการก็เป็นค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล แต่บ่อยครั้งการประมาณการค่าครองชีพมักมองว่าค่ากิจกรรมทางสังคมและความบันเทิง รวมถึงค่าหนังสือและพัฒนาความรู้และทักษะไม่ถูกพิจารณาเป็นความสำคัญ ทั้งที่กิจกรรมทางสังคมและความบันเทิงเป็นปฏิสัมพันธ์พื้นฐานของสังคมมนุษย์ ไม่มีใครที่ไม่มีใครคบหาสมาคม ภาครัฐก็ต้องนึกถึงกิจกรรมบันเทิงหรือผ่อนคลายให้เหมาะสมตามแต่ละช่วงวัย เช่น ห้องสมุด สวนสาธารณะ และอื่น ๆ ซึ่งส่วนนี้การคำนวณค่าใช้จ่ายจิปาถะต่าง ๆ รวมถึงลอตเตอรี่ สำนักงานสถิติแห่งชาติก็นับรวมสิ่งเหล่านี้ไว้ในค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค[๕] ส่วนค่ากิจกรรมทางสังคมและการบันเทิงถูกแยกประเภทออกมาอีกส่วน แต่ในการสำรวจนี้นับรวมไว้ในหมวดหมู่เดียวกัน ขณะที่การพัฒนาความรู้และทักษะที่เป็นวาระสำคัญของการ

---

[๕] สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (๒๕๖๔). สรุปผลที่สำคัญการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในช่วง ๖ เดือนแรกของปี ๒๕๖๔. สืบค้นจาก https://bit.ly/3LNZsJ4

เรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) แต่ไม่มีหน่วยงานรัฐใดมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและขยายโอกาสการเข้าถึงให้ครอบคลุมและทั่วถึงจริง จึงต้องนับค่าการศึกษาไว้ในการสำรวจค่าครองชีพด้วย แต่เรื่องนี้มักเป็นความสำคัญท้าย ๆ เพราะค่าครองชีพส่วนมากแล้วให้น้ำหนักไปที่ค่าอาหาร ค่าที่อยู่อาศัย และค่าโดยสารพาหนะ เป็นลำดับต้น

(๓) ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้แก่ รถยนต์ บ้านและห้องอาคาร และอื่น ๆ กล่าวคือสินทรัพย์เหล่านี้ พร้อมกับหนี้สินตามข้อมูลการสำรวจพบว่าร้อยละ ๘๙.๘ มีหนี้สินในระบบ และร้อยละ ๔๗.๑ มีหนี้สินนอกระบบ เป็นความสำคัญที่ภาครัฐไม่ได้มุ่งแก้ไขปัญหา ที่แย่กว่านั้นคือ หนี้สินถูกทำให้กลายเป็น “อุปนิสัย” ตั้งแต่วัยเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายและปวช. จนถึงก่อนเข้าสู่วัยทำงาน เพราะพบว่าร้อยละ ๑๕.๑ มีจ่ายหนี้การศึกษา[๖] อนุมานได้ว่าอาจเป็นหนี้จากการกู้ยืมวัยเรียนหรือหนี้ของบุตรหลานที่กำลังเรียน ซึ่งการเป็นหนี้การศึกษาสวนทางกับการที่รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐส่งเสริมให้ประชาชนมีวินัยทางการเงินและรู้จักการออม แท้จริงแล้วภาครัฐต้องวิเคราะห์ปัญหาสังคมว่า เหตุใดครัวเรือนต้องให้นักเรียน นักศึกษากู้เงินเพื่อการศึกษา เป็นปัญหารายได้ครัวเรือนหรือไม่ แล้วการศึกษาควรเป็นสิทธิพื้นฐานและมีการอุดหนุนเงินถ้วนหน้าหรือไม่ นี่เป็นโจทย์ใหญ่ที่ภาครัฐต้องสนใจอย่างจริงจัง อีกประเด็นที่ผู้กำหนดนโยบายต้องทำความเข้าใจเรื่องของค่าจ้าง คือ ค่าเดินทางไปทำงานหรือกิจธุระ พบว่าไม่ใช่ทุกคนเข้าถึงขนส่งมวลชนสาธารณะ เพราะไม่มีครอบคลุมทุกตรอกซอยและซอกมุมของกรุงเทพมหานคร ยิ่งกว่านั้น ไม่ครอบคลุมเขตอุตสาหกรรมและแหล่งที่อยู่อาศัยในต่างจังหวัด จึงทำให้แต่ละคนมีหนี้สินรถยนต์ร้อยละ ๕๔.๔ และรถจักรยานยนต์ร้อยละ ๒๘.๕ นี่คือหนึ่งตัวอย่างของสภาพการดำรงชีวิตจริง ไม่ใช่ความฟุ่มเฟือยและขาดวินัยทางการเงินตามที่ภาครัฐมักกล่าวถึงจนกลายเป็นมายาคติอยู่เสมอ แต่ต้องเข้าใจคนกลุ่มนี้ไม่มีระบบขนส่งสาธารณะที่เอื้ออำนวย แล้วบางคนต้องทำงานล่วงเวลาเลิกกะดึกออกมาไม่มีรถสาธารณะให้บริการ อีกทั้งรถที่สถานประกอบการจัดให้ก็ไม่มีเวลาอื่นนอกเหนือเวลาทำงานปกติ

---

[๖] หนี้การศึกษาของกองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.) พบว่าปีการศึกษา ๒๕๖๓ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔ มีผู้กู้ยืมเงินถึง ๕๙๒,๗๙๖ คน สืบค้นจาก https://bit.ly/3ubV2FG พิจารณาจากจำนวนนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย อนุปริญญา และนักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปริญญาตรีในปี ๒๕๖๓ ตามข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ๔,๒๓๕,๗๘๕ คน คิดเป็นสัดส่วนของผู้กู้ยืม ร้อยละ ๑๔ สืบค้นจาก https://bit.ly/3Kdvgq1 และ https://bit.ly/3LMTqli (ไม่นับรวมประกาศนียบัตรและปริญญาโท เพราะเป็นสัดส่วนน้อยและให้สิทธิเฉพาะแขนงวิทยาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และแพทย์ศาสตร์)

(๔) การจัดการความเสี่ยงและไม่แน่นอนในชีวิต ได้แก่ ค่าใช้จ่ายกรณีเศรษฐกิจตกต่ำ โรคระบาด ภัยธรรมชาติ หรืออื่น ๆ เป็นการคำนึงถึงฐานความเสี่ยง (risk-based approach) ซึ่งค่าจ้างดำรงชีวิตต้องพิจารณาในอัตราที่มากกว่าค่าครองชีพเฉพาะอาหาร ที่อยู่อาศัย การเดินทาง และอื่น ๆ เช่นเดียวกับการพิจารณาตามปัจจัยทางเศรษฐกิจของอัตราเงินเฟ้อ ก็ไม่ได้พิจารณาจากภาวะความไม่แน่นอนของโรคระบาด ทำให้ค่าใช้จ่ายบางรายการ ทั้งอุปกรณ์ตรวจโควิด ๑๙ หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ที่ประชาชนคนทำงาน ต้องแบกรับเพิ่มขึ้น ๙๒๖.๗๕ ต่อเดือน แล้วยังไม่นับรวมค่าใช้จ่ายอื่นที่ครัวเรือนใดมีเด็ก เป็นสมาชิก ต้องจัดเตรียมเครื่องมือหรืออุปกรณ์สำหรับการเรียนออนไลน์ เหล่านี้เองทำให้ ค่าครองชีพของแรงงานที่ทำงานต้องสูงขึ้น

ส่วนการนำเสนอค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง และมีสมาชิกพึ่งพิง ในตารางที่ ๓.๒๐ และ ๓.๒๑ เป็นการประมาณการค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล แต่นับรวมค่าใช้จ่าย ครัวเรือนบางรายการแล้ว โดยเฉพาะค่าที่อยู่อาศัย ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้ง ภายในบ้าน และค่าวัตถุดิบอาหารเพื่อปรุงอาหารสำเร็จรูป หากต้องการให้ได้ค่าครองชีพ และรายได้ที่เหมาะสมกับค่าครองชีพ ควรพิจารณาสามปัจจัยเพิ่มเติม ได้แก่ “ขนาดครัวเรือน จำนวนสมาชิกที่ทำงานในรูปแบบการจ้างงานต่าง ๆ และจำนวนสมาชิกพึ่งพิงครัวเรือน” หากต้องการพิจารณาค่าครองชีพที่สอดคล้องกับจำนวนสมาชิกครอบครัวที่มีการพึ่งพิง เช่น หากมีเด็ก ๒ คนในวัยเรียนที่ไม่ได้ทำงาน อย่างน้อยสุดตามหลักค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตสุทธิ ต้องนำค่าอาหารมานับรวม แต่ด้วยบริบทของปัญหาจริงต้องนับรวมปัจจัยอื่นในการดำรงชีวิต เช่น ค่าขนส่งมวลชนสาธารณะ ค่าบริการอินเทอร์เน็ตเคลื่อนที่ ค่าหนังสือและพัฒนาความรู้ และทักษะ และอื่น ๆ เป็นต้น

โดยสรุป ค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตตามมาตรฐานของการเข้าถึง ปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต จึงไม่ใช่แค่การปรับค่าจ้างตามกลไกของระบบไตรภาคีของ คณะกรรมการค่าจ้างหรือปรับตามอัตราเงินเฟ้อ แต่ **“การปรับค่าจ้างอย่างไรให้สอดคล้องกับ ค่าครองชีพ”** จะเป็นไปได้หรือไม่ที่ค่าจ้างสุทธิแล้วต้องทำให้ประชาชนมีเงินหมุนเวียนถึง **๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน** เป็นระดับค่าจ้างพื้นฐานที่อ้างอิงจากการสำรวจค่าครองชีพสำหรับครัวเรือน ที่ทำงานคนเดียวแล้วไม่มีสมาชิกพึ่งพิง **ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตควรกำหนดให้เป็นระดับของ มาตรฐานขั้นต่ำของค่าจ้าง** แต่สาเหตุที่ยกระดับให้เป็นเช่นนี้ยาก เพราะการมีมุมมองแบบทุน (capital perspective) ทำให้การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเหมือนกับฝ่ายนายจ้างใน ILO ปฏิเสธ ว่าแนวคิดนี้มีปัญหาเพราะไม่ใช่หน้าที่ของนายจ้างแล้วยากที่นิยามค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตต้อง

กำหนดหรือจ่ายในระดับใด เป็นหน้าที่ภาครัฐต้องมีนโยบายการคุ้มครองทางสังคม (social protection) โดยตรง[๗] แต่ท้ายที่สุดก็หลีกเลี่ยงไม่ได้ว่าจะกำหนดค่าจ้างอย่างไรให้ดำรงชีวิตในอัตราที่ทำให้การดำรงชีวิตมีคุณภาพ จะแค่คนเดียวหรือครอบคลุมถึงสมาชิกครัวเรือน รัฐบาลควรมีมาตรการสนับสนุนทั้งการเข้าถึงบริการและโครงสร้างพื้นฐานที่มีราคาถูกหรือไม่เสียค่าใช้จ่าย

๔.๓ "ค่าจ้างขั้นต่ำ" ไม่ใช่ "ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ"

"ค่าจ้างขั้นต่ำเป็นค่าจ้างแรกเข้าเพื่อให้แรงงานดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและสอดคล้องกับค่าครองชีพ" จึงต้องทำความเข้าใจว่า ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานกำหนดขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ใด กรณีของค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ต้องการรับรองความก้าวหน้าของการทำงานว่าอาชีพนี้จะมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นตามความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ จึงทำให้กระทรวงแรงงานกำหนดระดับทักษะฝีมือแรงงานเป็นภารกิจของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานที่ต้องกำหนด ๓ ระดับทักษะและอัตราค่าจ้างของแต่ละสาขาอาชีพ เป็นเหตุให้ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานเป็นคนละประเด็นกับการประกันค่าจ้างขั้นต่ำให้ดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งค่าจ้างขั้นต่ำคือการคุ้มครองสิทธิการทำงาน ส่วนค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือคือการส่งเสริมโอกาสความก้าวหน้าของอาชีพ ค่าจ้างที่ปรับตามโครงสร้างในสถานประกอบการไม่มีกฎหมายกำหนดแนวทางปฏิบัติ แรงงานกลุ่มที่มีสมรรถนะต่ำจึงไม่ได้ปรับค่าจ้าง จะปรับต่อตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเท่านั้น

ข้อถกเถียงสำคัญคือ การพิจารณาจากอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ ถือเป็นการเบี่ยงประเด็นให้การจ่ายค่าจ้างขั้นต่ำต้องอิงกับทักษะการทำงาน หากยืนยันข้อเสนอค่าจ้างขั้นต่ำคือ การประกันรายได้พื้นฐานให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือจึงไม่ใช่การประกันแต่เป็นการพัฒนาและยกระดับรายได้แต่ละปัจเจกบุคคล หากพิจารณา "อัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานต้องผ่านการทดสอบในแต่ละสาขาอาชีพ" แล้วถึงได้รับค่าจ้างในระดับนั้น ๆ อีกด้านที่มักไม่กล่าวถึงคือ นายจ้างสนับสนุนให้ลูกจ้างเข้าทดสอบเพื่อรับรองมาตรฐานฝีมือหรือไม่ ต้องการจ้างงานกลุ่มคนที่สอบผ่านมาตรฐานฝีมือในสาขาอาชีพนั้นหรือไม่ เพราะมุมมองแบบทุน (Capital perspective) จึงเห็นค่าจ้างแรงงานเป็นต้นทุนธุรกิจ ทั้งที่แรงงานเป็นสิ่งมีชีวิต ต่างจากเครื่องจักรและวัตถุดิบในอุตสาหกรรม แต่ผู้ประกอบการ

---

[๗] International Organisation of Employers (IOE). (๒๐๑๔). Guidance Paper of the International Organisation of Employer. Retrieved from https://bit.ly/3JqHgn8

เลือกที่จะไม่เพิ่มค่าจ้างแทนที่จะลดต้นทุนธุรกิจด้านอื่น ทั้งนี้ศาสตราภิชาน แล ดิลกวิทยรัตน์ ตั้งข้อสังเกตในรายการฟังเสียงประเทศไทย ยกตัวอย่างการปรับราคาต้นทุนพลังงาน แต่ภาคธุรกิจไม่มีการตอบโต้ใด ๆ กลับที่รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ[๘]

ระบบค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือมีข้อดีคือ การทำให้แรงงานที่มีทักษะและความสามารถฝึกทำซ้ำ ๆ จนมีความเชี่ยวชาญแล้วยกระดับให้ค่าจ้างสูงกว่าขั้นต่ำเหมือนแรงงานทักษะต่ำแรกเข้าทำงาน แต่มีหลายคนที่สะท้อนว่าบางคนทำงานมาจนเกษียณยังได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ เพราะค่าจ้างจะปรับตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จึงเป็นที่กล่าวถึงกันมากในขบวนการสหภาพแรงงาน คือ กรณีของนางสาววิไลวรรณ แซ่เตีย อดีตประธานคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยที่ได้รับค่าจ้างขั้นต่ำมาจนเกษียณ แล้วอีกด้านสถานประกอบการต้องมีโครงสร้างและรอบการปรับค่าจ้างที่เป็นธรรมสำหรับคนทุกกลุ่ม เช่น กำหนดปีละครั้งในอัตราที่ไม่น้อยกว่าร้อยละเท่าไร เพื่อให้ค่าจ้างปรับตามประสบการณ์การทำงานแล้วมีความก้าวหน้าในอาชีพ แต่มีจำนวนมากที่เครือข่ายแรงงานสะท้อนว่า แรงงานกลุ่มนี้ได้จะปรับต่อเมื่อมีการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ขณะที่การทดสอบมาตรฐานฝีมือเพื่อยกระดับค่าจ้างฝีมือในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ สะท้อนเชิงประจักษ์ว่า ผู้เข้าทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานจำนวน ๒๗,๕๐๓ คน มีผู้ที่ผ่านการทดสอบแล้วจำนวน ๑๘,๖๖๔ คน[๙] ในจำนวนข้างต้นยืนยันไม่ได้ว่า แรงงานที่มีทักษะการทำงานในตำแหน่งทุกคนได้รับโอกาสมาทดสอบเพื่อยกระดับค่าจ้างให้สูงขึ้น ซึ่งกรมพัฒนาฝีมือแรงงานขาดกลไกให้นายจ้างตระหนักและส่งเสริมเรื่องนี้ให้เกิดขึ้นทางปฏิบัติ ยิ่งการมีส่วนร่วมของแรงงานอยู่ในระดับต่ำตามจำนวนสหภาพแรงงานมีทั้งหมด ๑,๔๐๓ แห่ง จากจำนวนสถานประกอบการ ๔๓๐,๖๓๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ เป็นสัดส่วนน้อยมาก ซึ่งมีผลให้อำนาจการเจรจาต่อรองของแรงงานน้อยตาม[๑๐] เมื่อผลประโยชน์ของทั้งสองฝ่ายสวนทางกันตามธรรมชาติ จึงเป็นไปไม่ได้ที่การปรึกษาหารือระหว่างนายจ้างและลูกจ้างตามลำพัง จะสามารถยกระดับค่าจ้างที่เป็นธรรมขึ้นมาได้จริง

---

[๘] รายการฟังเสียงประเทศไทย ช่อง Thai PBS ประเด็นถึงเวลาต้องปรับค่าจ้างหรือยัง ออกอากาศเมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๕

[๙] กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน. รายงานผู้เข้ารับการฝึกอบรมและทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ. สืบค้นจาก https://bit.ly/37qOCth

[๑๐] ข้อมูลของกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน ณ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓ อ้างอิงจาก กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (๒๕๖๓). รายงานการศึกษา ยุทธศาสตร์และโครงสร้างสหภาพแรงงานในประเทศไทย. เอกสารเผยแพร่ภายใน Friedrich-Ebert-Stiftung.

ข้อเสนอที่แย้งค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงาน ทางปฏิบัติขึ้นอยู่กับนายจ้างจะสนับสนุนการจ่ายตามทักษะหรือไม่ ส่วนแรงงานที่ต้องการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อหาโอกาสอาชีพเดิมในสถานประกอบการใหม่ แต่ไม่มีแนวทางการจ้างงานที่ให้การคุ้มครองกระบวนการสรรหาว่าจ้าง (recruitment process) ว่าจะไม่ถูกเลือกปฏิบัติหรือกีดกันเพราะมีผลทดสอบมาตรฐานฝีมือ ซึ่งนายจ้างสามารถเลือกผู้สมัครงานที่ไม่เคยผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อลดต้นทุนแรงงานหรือจ่ายค่าจ้างอัตราปกติ แล้วไม่แจ้งเหตุผลให้ผู้สมัครงานที่มีผลทดสอบมาตรฐานฝีมือทราบก็เป็นได้ จึงเป็นเหตุผลแย้งว่า แม้การกำหนดมาตรฐานฝีมือเป็นการส่งเสริมรายได้และความก้าวหน้าทางอาชีพ แต่ไม่ได้ติดตามและคุ้มครองกระบวนการภายในการจัดการองค์กรธุรกิจ ด้วยเหตุที่กฎหมายคุ้มครองแรงงานไม่กำหนดให้เปิดเผยผลการคัดเลือกบนความโปร่งใส อีกทั้งไม่ใช่ว่าคนทำงานทุกคนจะทราบว่ามีมาตรฐานฝีมือเป็นการยกระดับค่าจ้างตามทักษะ เนื่องจากการประกาศรับสมัครงานตามเว็บไซต์และป้ายบริเวณสถานประกอบการก็ไม่ระบุเรื่องนี้ให้รับรู้อย่างกว้างขวาง ทั้งที่จริง ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือควรทำให้เกิดการแข่งขันแล้วยกระดับทักษะแรงงานเชิงปัจเจกบุคคลเพื่อกระตุ้นให้คนทำงานพัฒนาตนเองตามแนวคิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่เป็นได้ยากเพราะกลุ่มแรงงานที่มีทักษะต่ำเพราะถึงเวลาแล้วผู้ประกอบการจะมีปัจจัยของความสามารถการจ่ายและต้นทุนแรงงานเป็นเงื่อนไขสำคัญ

ส่วนงานกิจการขนาดย่อมที่ต้องใช้ทักษะเฉพาะ เช่น พนักงานร้านกาแฟ พนักงานซ่อมรถ คนกลุ่มนี้ได้รับค่าจ้างสูงกว่าอัตราขั้นต่ำ ซึ่งการวัดระดับทักษะต้องมีหลักเกณฑ์ที่เข้าใจธรรมชาติของงานและภาคอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงงานที่ไม่มีนายจ้าง แม้จะกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แต่กรณีของแรงงานรับงานไปทำที่บ้านที่เป็นการจ้างงานเหมาช่วงต่อจากผู้รับงานมาไม่ได้มีการคุ้มครองเรื่องนี้ การบังคับใช้กฎหมายไปไม่ถึง จากประสบการณ์การวิจัยที่เคยสัมภาษณ์ผู้ค้าอาหารข้างทางแผงหนึ่งพบว่า การจ้างลูกจ้างแรงงานข้ามชาติไม่ได้อิงตามอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและค่าจ้างตามฝีมือ เพราะจ่ายมากกว่าและยืดหยุ่นเวลาการทำงานให้ลูกจ้างทำงานได้หลายร้านแต่ต่างช่วงเวลากัน[๑๑] ลักษณะกรณีนี้คือ การกำหนดเวลาการทำงานและค่าจ้างตามการประกอบกิจการ คนทำงานบริหารจัดการเวลาของแต่ละวัน สร้างรายได้อีก

---

[๑๑] นฤมล นิราทร, Jorge Carrillo-Rodriguez และ กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (๒๕๖๔). บทบาทของเศรษฐกิจนอกระบบต่อเศรษฐกิจเมือง : กรณีศึกษาการค้าอาหารข้างทางในเขตกรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.).

ช่องทางเพิ่ม แตกต่างจากการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมที่ค่าจ้างไม่เพียงพอแล้วต้องทำงานล่วงเวลา และไม่มีทักษะอื่นที่ทำงานอื่นนอกเหนือจากงานประจำ

ตลอดที่ผ่านมาห้าปี กระทรวงแรงงานดำเนินการตามแผนระยะแรกในช่วงห้าปีของกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) หนึ่งในนั้นเน้นเรื่องมาตรฐานฝีมือแรงงาน[๑๒] แต่ขณะเดียวกัน หลายประเทศเปลี่ยนทิศทางการบริหารแรงงานให้สอดคล้องกับ "อนาคตของงาน" (future of work)[๑๓] แต่นโยบายการบริหารของกระทรวงแรงงานยังเน้น "การฝึกทักษะอาชีพ" (vocational training) ซึ่งทิศทางการบริหารแรงงานขณะนี้ไม่เหมือนข้อเสนอแนะฉบับที่ ๑๑๗ ว่าด้วยการฝึกทักษะอาชีพ (Vocational Training Recommendation) ปี พ.ศ. ๒๕๐๕[๑๔] แต่ที่ผ่านมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๗ เห็นว่า ทิศทางการบริหารแรงงานเปลี่ยนจากการฝึกทักษะอาชีพสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) ตามที่ปรากฏในข้อเสนอแนะฉบับที่ ๑๙๕ ว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Development Recommendation)[๑๕]

โดยสรุป การเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นทิศทางการพัฒนาที่กล่าวถึงมาสองทศวรรษแล้ว แต่มาแพร่หลายในประเทศไทยช่วงไม่กี่ปีนี้ บางคราวยังมีหลายฝ่ายเข้าใจสับสนกับการศึกษานอกระบบ ทั้งที่เป็นคนละประเด็น แต่ด้วยเหตุของการขยายตัวของเทคโนโลยีและพฤติกรรมผู้คน บทบาทของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานจึงไม่ใช่เน้นแค่ฝีมืออาชีพ (vocation) แต่ต้องขยับมาเพิ่มหลักสูตรการเรียนรู้เน้นด้านทักษะ จะให้เป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมก็ตาม ต้องให้

---

[๑๒] กระทรวงแรงงาน. (๒๕๕๙). กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๗๙). สืบค้นจาก https://bit.ly/38mjjAn

[๑๓] อนาคตของงาน (future of work) เป็นข้อเสนอที่เกิดขึ้นใน ILO มาตั้งแต่ปี ๒๕๕๖ แล้วกลายเป็นข้อเสนอหนึ่งในเจ็ดความริเริ่ม โดยเผยแพร่เป็นเอกสารการประชุมของผู้อำนวยการใหญ่ในปี ๒๕๕๘ เวลานั้น ILO พยายามขับเคลื่อนเรื่องนี้เห็นได้จากการจัดตั้งคณะกรรมาธิการโลกว่าด้วยอนาคตจองงาน เพื่อกำหนดทิศทางในปีที่ครบหนึ่งศตวรรษ แล้วศึกษาอนาคตของงานให้ประเทศสมาชิกเปิดเวทีเสวนาแลกเปลี่ยนระดับชาติ ซึ่งประเทศไทยเป็น ๑ ใน ๑๑๓ ประเทศที่ร่วมในเรื่องนี้ จนท้ายสุดคณะกรรมาธิการโลกว่าด้วยอนาคตของงาน ประชุมรวมถึง ๔ ครั้งถึงได้ข้อสรุปแล้วจัดทำปฏิญญาแห่งศตวรรษสำหรับอนาคตของงาน (ILO Centenary Declaration for the Future of Work) และข้อเสนอในรายงาน Work for a brighter future ว่าด้วยวาระ "คนเป็นศูนย์กลาง" (human-centred agenda) สืบค้นจาก https://bit.ly/3r9Wian

[๑๔] International Labour Office. (1962). ILO NORMLEX. Vocational Training Recommendation, 1962 (No. 117). Retrieved from https://bit.ly/3x7Vhnd

[๑๕] International Labour Office. (2004). ILO NORMLEX. Human Resources Development Recommendation, 2004 (No. 195). Retrieved from https://bit.ly/3rc0MgL

สอดคล้องกับที่ภาครัฐพยายามสื่อสารต่อสาธารณะเสมอว่าแรงงานต้องมีทักษะหลากหลาย (multi-skills) แต่หน่วยงานภาครัฐต้องร่วมมือกันทั้งกระทรวงแรงงาน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และอื่น ๆ จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ทุกช่วงวัยและตลอดชีวิตให้มีการเรียนรู้ทักษะชีวิต (life skills) เสริมทักษะใหม่ (reskills and upskills) และทักษะอาชีพพร้อมกับแหล่งเงินทุนสนับสนุน เพื่อขยายโอกาสการสร้างงานอาชีพ และให้ภาคธุรกิจมาเป็นหุ้นส่วนสำคัญ เพราะเป็นตัวแสดงหลักที่เป็นผู้จ้างงาน จึงควรร่วมรับผิดชอบทางสังคมของธุรกิจ (Corporate social responsibility: CSR) ในรูปแบบร่วมสมทบกองทุนสนับสนุนและแบ่งปันทรัพยากรอื่นให้สังคม เช่น ส่งผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้เยาวชนก่อนวัยทำงาน เป็นต้น

๔.๔ ระบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้าง

การนำเสนอส่วนนี้เป็นข้อมูลที่มาจากมุมมองและประสบการณ์ของเครือข่ายแรงงานที่สะท้อนผ่านเวทีการเสวนาในวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕ และการสัมภาษณ์ผู้นำคนสำคัญที่ขับเคลื่อนประเด็นแรงงาน ได้แก่ นายชาลี ลอยสูง รองประธานคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย[๑๖] และ นายมนัส โกศล ประธานสภาองค์การลูกจ้างพัฒนาแรงงานแห่งประเทศไทย[๑๗] เพราะมีบทบาทในขบวนการสหภาพแรงงาน และเกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท เท่ากันทุกจังหวัดในสมัยรัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร

๔.๔.๑ การเมืองของการกำหนดนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ

การสะท้อนบทบาทของฝ่ายลูกจ้างในคณะอนุกรรมการค่าจ้างในบางจังหวัดทำให้คณะกรรมาธิการทราบว่าการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำขาดความเป็นอิสระของอนุกรรมการค่าจ้างในแต่ละจังหวัดและกลไกการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในท้องที่ เพราะไม่มีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจตามที่ระบุในคำชี้แจงประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) ให้พิจารณาอย่างกลไกออกแบบไว้ ๗๖ จังหวัด แต่ไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร เป็นปัญหาสืบเนื่องตามมาให้ทบทวนบัญญัติอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๐ เนื่องจากเครือข่ายแรงงานสะท้อนว่าไม่เห็นด้วยกับค่าจ้างจังหวัดหลายอัตรา และต้องการให้เป็นอัตราเดียวกันทั้งประเทศ จากเวทีเสวนามีผู้แทนฝ่ายลูกจ้างเสนอ

---

[๑๖] สัมภาษณ์ คุณ ชาลี ลอยสูง เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๔:๑๙- ๑๔:๔๖ น.

[๑๗] สัมภาษณ์ คุณ มนัส โกศล เมื่อวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๗:๑๕-๑๗:๔๒ น.

ความคิดเห็นว่า สัดส่วนของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำถูกพิจารณามาเบื้องต้นแล้วว่าร้อยละเท่าไร เช่น ร้อยละ ๓ การนำเสนออัตราที่เกินกว่าที่ได้รับสารที่ส่งมาย่อมเป็นไปได้ยากที่จะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการค่าจ้าง บางจังหวัดมีสหภาพแรงงานเข้มแข็ง เสนออัตราที่ต้องการปรับสูงเกิน คณะกรรมการค่าจ้างก็ส่งกลับมาให้เสนออัตราใหม่ที่ต่ำกว่านั้นมาอีกครั้ง

จากปัญหาข้างต้นมีคณะทำงานยกตัวอย่างสมัยรัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ก็เป็นอีกเหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นว่า การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่เป็นไปตามกลไกของคณะกรรมการค่าจ้างตามระบบไตรภาคี ทั้งนี้ เห็นได้จากการประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้ ๕ จังหวัดไม่ผ่านการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน สุโขทัย เชียงราย เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้คณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดนำกลับไปทบทวน แล้วเสนอผ่านคณะอนุกรรมการวิชาการและกลั่นกรองก่อนเสนอมาที่คณะกรรมการค่าจ้าง[๑๘] ประเด็นนี้ได้ตั้งข้อสังเกตถึงคณะอนุกรรมการค่าจ้างไม่มีอำนาจพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างในทางปฏิบัติ

การศึกษาข้อเท็จจริงของการปรับค่าจ้างขั้นต่ำต้องเปลี่ยนฐานคิดว่า “ค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการประกันรายได้จากการทำงานบนฐานสิทธิมนุษยชนให้แรงงานสามารถใช้ชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและดูแลสมาชิกครัวเรือนได้ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป” แต่ที่ผ่านมา บทบาทตัวแสดงสามฝ่ายในระบบไตรภาคีของคณะกรรมการค่าจ้าง ไม่ได้ยกระดับให้ค่าจ้างขั้นต่ำกลายเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต ค่าจ้างขั้นต่ำในอัตราสูงสุดที่ ๓๓๖ บาทไม่ใช่อัตราที่คนส่วนมากตอบแบบสอบถามมาว่าเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ดังนั้น “มุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ ๙๘.๙ เห็นว่าต้องปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ” ด้านหนึ่ง การสะท้อนมุมมองผู้ตอบแบบสอบถามว่าจำนวนค่าจ้างเท่าใดถึงจะดำรงชีวิตได้ ส่วนมากร้อยละ ๓๖.๓ เห็นว่าต้องมีค่าจ้างมากกว่า ๗๐๐ บาทขึ้นไป และอีกกลุ่มหนึ่งกระจุกรวมที่ ๔๕๑ - ๕๐๐ บาท และ ๕๐๑ - ๕๕๐ บาท และ ๕๕๑-๖๐๐ บาท รวมทั้งสามจำนวนนี้คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๙ อีกด้านคือการประมาณการค่าครองชีพในกรณีที่คนทำงานที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน รายจ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ – ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน ต้องมีค่าจ้างเฉลี่ยต่อคนไม่น้อยกว่า ๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน (ดูคำอธิบายประเด็นนี้เพิ่มเติมในหัวข้อ ๔.๑ ในวรรคที่ ๔ และตารางที่ ๓.๒๐ เพราะมีเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในจำนวนข้างต้น)

จึงเป็นข้อสังเกตต่อคณะกรรมการค่าจ้างและคณะอนุกรรมการค่าจ้างอีก ๗๖ แห่ง ต้องนำข้อมูลนี้มาใช้ในการพิจารณาการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งผู้วิจัยเรียกการประมาณการ

---

[๑๘] คำชี้แจงประกาศคณะกรรมการค่าจ้างเรื่องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๔). สืบค้นจาก https://bit.ly/3LOv8he

จำนวนค่าครองชีพนี้คือ "ค่าจ้างตามมาตรฐานการดำรงชีวิต" หรือค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต หากการปรับอัตราค่าจ้างระหว่างดำเนินการในขณะนี้ จนท้ายที่สุด คณะกรรมาการค่าจ้างปรับอัตราที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่ประชาชนสะท้อน หมายความว่า กลไกการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของระบบไตรภาคีของคณะกรรมการค่าจ้าง ต้องมีการทบทวนและประเมินประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ว่าแท้จริงแล้วอัตราค่าจ้างที่กำหนดมาเป็นมุมมองของฝ่ายลูกจ้างและนายจ้างจริงหรือไม่ เนื่องจากตามจำนวนสหภาพแรงงานทั้งหมด ๑,๔๐๓ แห่ง จากสถานประกอบการ ๔๓๐,๖๓๗ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ แล้วจากข้อมูลส่วนนี้มีเพียง ๓๓ จังหวัดที่มีสหภาพแรงงาน ส่วนที่ไม่มีสหภาพแรงงานอีก ๔๔ จังหวัด[๑๙]

จำนวนสหภาพแรงงานใน ๓๓ จังหวัดไม่ได้หมายความว่า ทั้งหมดจะเป็นสหภาพแรงงานที่มีความเข้มแข็ง เพราะจำนวนสหภาพที่มีมากเป็นจังหวัดที่มีการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ ปทุมธานี สมุทรสาคร พระนครศรีอยุธยา สระบุรี ชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา คณะกรรมาธิการเห็นว่าผู้แทนสหภาพแรงงานประมาณ ๙ จังหวัด มีบทบาทขับเคลื่อนประเด็นด้านแรงงาน จึงเป็นสาเหตุให้พิจารณาต่อมาที่ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในระบบไตรภาคีของคณะกรรมการค่าจ้าง รวมถึงคณะกรรมการอื่นในระบบไตรภาคีของกระทรวงแรงงาน ว่านำใครมาเป็นผู้แทนในเมื่อไม่มีสหภาพแรงงานที่มีตัวแสดงหลักของการเจรจาต่อรองผลประโยชน์แรงงาน ซึ่งตามที่สัมภาษณ์ **นายชาลี ลอยสูง** จึงสรุปความเห็นว่า "**ถ้าจังหวัดใดไม่มีสหภาพแรงงานทำให้ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดเป็นผู้แทนที่ฝ่ายนายจ้างเสนอชื่อเข้าไปพิจารณาจากการออกเสียงการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ในบางจังหวัดที่ฝ่ายลูกจ้างไม่เห็นด้วยต่อการปรับหรือเสนอไปที่คณะกรรมการค่าจ้างว่าไม่ปรับ**" หากพิจารณาสัดส่วนของจังหวัดและสถานประกอบการที่มีสหภาพแรงงานมีความเป็นไปได้ ประมาณการร้อยละ ๘๐ ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะอนุกรรมการค่าจ้างไม่ใช่ผู้แทนกรรมการสหภาพแรงงาน

ปัญหาสำคัญที่ **นายชาลี ลอยสูง** ขณะที่ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย เคยมีประสบการณ์เรียกร้องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท เท่ากันทั้งประเทศ และปัจจุบันมีการยื่นหนังสือให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานไปแล้วในอัตราค่าจ้าง ๔๙๒ บาท จากการสัมภาษณ์ประเด็นของการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งนายชาลี ลอยสูง และ นายมนัส โกศล และเครือข่ายแรงงานในเวทีเสวนา สะท้อนให้เห็นกลไกการทำงานของไตรภาคีในคณะกรรมการค่าจ้างดำเนินการตามวาระทางการเมือง (political agenda)

---

[๑๙] Ibid44

ของพรรคการเมืองที่หาเสียงเป็นนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำในสมัยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี หรือเกิดมือที่มองไม่เห็นเป็นการวิ่งเต้น (lobbying) ให้ผู้แทนฝ่ายรัฐบาลในคณะกรรมการค่าจ้างเห็นทิศทางเดียวกับฝ่ายการเมือง แล้วสนับสนุนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ขณะที่สัดส่วนของการออกเสียงในคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด ส่งผลให้เสียงโน้มเอียงมาที่ "๒:๑" กล่าวคือ รัฐบาลและลูกจ้างไปในทางเดียวกัน แต่เสียงสวนทางกับฝ่ายนายจ้างที่เป็นผู้ประกอบการขนาดย่อม (SMEs) ซึ่งไม่เห็นด้วยต่อการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ แต่อาจมีมุมมองที่แตกต่างกัน คือ การปรับอัตราค่าจ้างแล้วส่งผลให้เกิดการเลิกจ้างหรือปิดกิจการย้ายกลับประเทศต้นทาง โดยเฉพาะอย่างอุตสาหกรรมที่รับจ้างผลิตตามรายการมาจากต่างประเทศ อีกส่วนเห็นว่าการปรับอัตราค่าจ้างแล้วไม่ได้กระทบ มีเพียงบางส่วนที่สถานะธุรกิจไม่ดีแล้วเมื่อปรับอัตราค่าจ้างจึงทำให้ต้องปิดกิจการลง

บทเรียนการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำครั้งนั้น ทำให้เห็นว่าฝ่ายการเมืองจะตัดสินใจปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการค่าจ้างเสนอมาหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากอำนาจการตัดสินใจท้ายสุดคือรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน หลังจากสมัยการบริหารประเทศโดยรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร เริ่มเห็นการช่วงชิงพื้นที่และหาคะแนนเสียงจากคนทำงานที่ได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ แล้วการเลือกตั้งที่ผ่านมา แต่ละพรรคการเมืองเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำออกมาเป็นตัวเลขใช้ในการหาเสียงเป็นนโยบายพรรค หากฝ่ายการเมืองหรือรัฐบาลผลักดันอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่เคยแถลงไว้ เช่น ๔๒๕ บาท ถือเป็นโจทย์ที่ท้าทายต่อบทบาทของคณะกรรมการค่าจ้างจะมีทิศทางต่อการจัดทำข้อเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำอย่างไร แล้วจะรักษาไว้ซึ่งหลักวิชาการได้อยู่หรือไม่ เนื่องจากข้างต้นเป็นคำอธิบายที่ต้องการชี้ให้เห็นอิทธิพลทางการเมืองมีบทบาทต่อการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมาตลอด สาเหตุด้านหนึ่งคือผู้แทนฝ่ายลูกจ้างที่มีพฤติกรรมไม่ใช่ผู้แทนฝ่ายเดียวกันอย่างแท้จริง อีกด้านคือความอ่อนแอของการรวมกลุ่มและสร้างอำนาจการต่อรองของแรงงาน กรณีนี้ตัวอย่างของผู้แทนแรงงานตำแหน่งสูงสุดในสภาองค์การลูกจ้างแห่งหนึ่งเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๐๐ บาทต่อวัน พิจารณาว่าภาคอุตสาหกรรมยานยนต์มีความสามารถจ่ายได้[๒๐] สวนทางกับข้อเสนอของคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทยที่เรียกร้องอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๙๒ บาทต่อวัน ผลกระทบนอกจากเป็น

---

[๒๐] ลูกจ้างแรงงานยานยนต์ ออกโรงเห็นใจนายจ้าง หากต้องจ่ายค่าแรง ๔๙๒ บาท/วัน กระทบธุรกิจเจ๊งแน่ . คุยกับประธานสภาองค์การลูกจ้างแรงงานยานยนต์แห่งประเทศไทย มานิตย์ พรหมการีย์กุล. สืบค้นจาก https://fb.watch/cHtcWTihXw/

การลดทอนข้อเสนอของอีกกลุ่ม แล้วยังเป็นการทำให้ขบวนการสหภาพแรงงานขาดอำนาจการต่อรองเชิงโครงสร้างและการรวมกลุ่ม

๔.๔.๒ การปฏิรูประบบไตรภาคีและบทบาทของคณะกรรมการค่าจ้าง

ข้อสังเกตต่อมาสำหรับการปฏิรูประบบไตรภาคีทุกคณะ ไม่เฉพาะคณะกรรมการค่าจ้าง[๒๑] เพราะโดยหลักการของการมีส่วนร่วมในระบบไตรภาคี ประกอบด้วยตัวแทน ๓ ฝ่าย ได้แก่ ภาครัฐ นายจ้าง และลูกจ้าง หากพิจารณาตามความสัมพันธ์เชิงอำนาจแล้ว ความโน้มเอียงเกิดขึ้นได้เนื่องจากรัฐและนายจ้างเป็นคนชั้นเดียวกัน ส่งผลให้การออกเสียงของฝ่ายรัฐจึงเป็นไปในทางเดียวกับนายจ้าง กรณีนี้พิจารณามติของคณะรัฐมนตรี แต่งตั้งคณะกรรมการค่าจ้างเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓ มีผู้แทนฝ่ายรัฐ ๔ คน นายจ้าง ๕ คน และลูกจ้าง ๕ คน รวมทั้งหมด ๑๔ คน[๒๒] ดังนั้น หากแต่ละฝ่ายมีการออกเสียงในจำนวนคะแนนเท่ากัน หมายความว่า ออกเสียงกี่ครั้งฝ่ายลูกจ้างก็ย่อมมีคะแนนที่น้อยกว่า เช่นเดียวกันระบบไตรภาคีของ ILO ที่กำหนดผู้แทนให้แต่ละประเทศ มีสมาชิกส่งผู้แทนฝ่ายรัฐ ๒ คน นายจ้าง ๑ คน และลูกจ้าง ๑ คน เพียงนี้ก็เห็นว่าอำนาจฝ่ายแรงงานมีน้อยกว่าตั้งแต่การกำหนดสัดส่วน และเรื่องนี้มีคำอธิบายรูปแบบของความสัมพันธ์เชิงอำนาจในงานและการทำงานมาก่อนแล้วว่าไตรภาคีไม่ใช่ฝ่ายลูกจ้างมีอำนาจการต่อรองที่เป็นธรรม เพราะปัญหาจริงแล้วไม่เป็นธรรมตั้งแต่อำนาจที่มีและสัดส่วนผู้แทนของแต่ละฝ่าย[๒๓]

การตั้งข้อสังเกตถึงระบบไตรภาคี เพราะผลที่ออกมาจากคณะกรรมการค่าจ้างและเสียงสะท้อนของฝ่ายลูกจ้างในคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด ทำให้เข้าใจว่า ปัญหาแท้จริงแล้วคือการมีส่วนร่วมของแรงงาน ซึ่งจะกล่าวต่อไปในหัวข้อ ๔.๕ เกี่ยวกับการที่รัฐบาลทุกยุคสมัยไม่ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ของ ILO ส่งผลให้การรวมกลุ่มและสร้างอำนาจการเจรจาต่อรองจึงกลายเป็นความยาก ทำให้อำนาจการรวมกลุ่มอ่อนแอลงมาตลอด ด้วยเหตุนี้การเสนอให้ปฏิรูประบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้างจึงเป็นเรื่องสำคัญ สรุปไว้ดังนี้

---

[๒๑] สำนักงานแรงงานสัมพันธ์. คณะกรรมการไตรภาคีสังกัดกระทรวงแรงงาน ๑๕ คณะ. สืบค้นจาก https://bit.ly/3ukRFwq

[๒๒] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๗ ตอนพิเศษ ๒๓๓ง. ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการค่าจ้าง ชุดที่ ๒๑ สืบค้นจาก https://bit.ly/3LM0d5e

[๒๓] Harrod, J. (2014). Patterns of Power Relations: Sabotage, Organisation, Conformity and Adjustment. Global Labour Journal, 5(2), 134-152.

ประการที่หนึ่ง เมื่อการจำกัดความค่าจ้างขั้นต่ำไม่ใช่ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตแล้ว ไม่สอดคล้องกับปัญหาค่าครองชีพ การทบทวนจุดยืนฝ่ายลูกจ้างในคณะอนุกรรมการค่าจ้างหลายจังหวัดต้องพิจารณาเป็นความสำคัญลำดับต้น โดยเฉพาะจังหวัดใดที่เสนอไม่ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำหรือปรับตามอัตภาพ หากเป็นคนทำงานได้รับค่าจ้างจะเข้าใจว่าค่าจ้างขั้นต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ความเข้าอกเข้าใจต่อนายจ้างแต่ไม่เห็นใจลูกจ้างด้วยกัน นั้นบ่งบอกจุดยืนของผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง

ประการที่สอง การสรรหาคัดเลือกผู้แทนในระบบไตรภาคีไม่เน้นการมีส่วนร่วมอย่างกว้างแม้เป็นระบบเปิดตามที่บัญญัติในกฎหมาย แต่ความเข้าใจคนทั่วไปในสังคมเห็นเป็นระบบปิด จึงไม่ได้ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างอย่างแท้จริง อันเป็นผลสืบเนื่องจากการจำกัดสิทธิการรวมกลุ่มและจัดตั้งองค์กรแรงงาน แล้วเกิดการแต่งตั้งผู้แทนฝ่ายลูกจ้างโดยนายจ้าง สัดส่วนของผู้แทนในคณะอนุกรรมการค่าจ้างหลายจังหวัดจึงไม่มีผู้แทนฝ่ายลูกจ้างอย่างแท้จริง

ประการที่สาม คณะอนุกรรมการค่าจ้างไม่มีอิสระในการกำหนดและตัดสินใจ และไม่สามารถเสนออัตราค่าจ้างได้ตามสภาพการดำรงชีวิตในท้องที่ แม้ฝ่ายลูกจ้างเหมือนประสบความสำเร็จครั้งที่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท แต่นโยบายไม่ใช่อำนาจการเจรจาต่อรองของแรงงาน หากจะปรับอัตราค่าจ้างในสถานการณ์นี้ แรงงานทุกกลุ่มต้องร่วมกันเสนอนโยบาย ทั้งนี้การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำจะต้องมีกลไกและนโยบายที่ชัดเจนในการทำงานของภาครัฐ

ประการที่สี่ การกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ควรรับรองว่าเรื่องนี้เป็นสิทธิมนุษยชนที่ต่อรองกันไม่ได้เพราะต้องกำหนดให้อยู่ในอัตราที่ประชาชนดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ ส่วนการเจรจาต่อรองค่าจ้างจะเกิดขึ้นเฉพาะเมื่อการยกระดับอัตราค่าจ้างให้เกินมาตรฐานการดำรงชีวิตตามที่สี่องค์ประกอบหลักที่เสนอไว้ ฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการค่าจ้างต้องทำหน้าที่การพิจารณาและปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมี “กลไกการทำงานต่อเนื่อง” เพื่อให้การทบทวนอัตราค่าจ้างเป็นวาระปกติ แต่กลไกที่มีประสิทธิภาพจะเกิดขึ้นต่อเมื่อผู้แทนฝ่ายนั้นเป็นคนฝ่ายนั้นจริง ๆ

๔.๕ การรับรองสิทธิการรวมกลุ่มและให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘

สืบเนื่องมาจากหัวข้อ ๔.๔ ระบบไตรภาคีมีปัญหาทั้งการสรรหาคัดเลือกผู้แทนฝ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะฝ่ายลูกจ้างที่เป็นผู้แทนในการปกป้องและเรียกร้องให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ต่อคนกลุ่มชั้นเดียวกัน แต่ก็มีข้อสังเกตตามที่เสนอไปคือ จังหวัดที่มีสหภาพแรงงานมี ๓๓ จังหวัด ไม่ได้หมายความว่าทุกจังหวัดจะมีสหภาพแรงงานที่เข้มแข็ง ในบางจังหวัดมีสหภาพแรงงานเพียงจำนวนหลักหน่วย จึงเป็นการถกเถียงตามมาถึงระบบผู้แทนฝ่ายลูกจ้างมาอย่างไร

แล้วตามที่ นายชาลี ลอยสูง ให้มุมมองว่า "เป็นการเสนอมาจากนายจ้าง แล้วสถานประกอบการเหล่านั้นไม่ได้สหภาพแรงงานทำหน้าที่การเจรจาต่อรอง" ขณะที่สาเหตุที่ระบบไตรภาคีของกระทรวงแรงงานไม่เข้มแข็งเพราะปัญหาแท้จริงแล้ว รัฐบาลและกระทรวงแรงงานไม่สนับสนุนการรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มแรงงาน แต่อนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ ถูกยื้อและดึงมาตลอดตั้งแต่สมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม มาถึงปัจจุบัน ฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยมักเป็นข้าราชการและฝ่ายนายจ้าง[๒๔]

จากการเสวนาในเวทีนักวิชาการและเครือข่ายแรงงาน มีมุมมองสะท้อนเรื่องนี้หลายด้าน การสนับสนุนการให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization: ILO) เนื่องจากตามสภาพการณ์แล้วแรงงานมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจตั้งอยู่ไม่เท่าเทียมกัน เหมือนกับที่ **นายศักดินา ฉัตรกุลณ อยุธยา** อธิบายให้เห็นภาพ**ความสัมพันธ์การจ้างงานระหว่างนายจ้างและลูกจ้างเป็น "วัฒนธรรมอุปถัมภ์"** แล้วเป็นรากฐานของระบอบอำนาจนิยม แล้วความสัมพันธ์ทางการผลิตในระบบทุนนิยมยังมีการเปลี่ยนรูปแบบการจ้างงานจากเดิมเป็นสัญญาจ้างงานถาวร (permanent contract) เป็นการจ้างงานระยะสั้นหรือกำหนดระยะเวลาในรูปแบบของการจ้างงานโครงการและจ้างทำของเป็นรายชิ้น แต่ที่รูปแบบการจ้างงานไม่เป็นธรรมแล้วเป็นปัญหาอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรม คือ การจ้างงานเหมาช่วง (subcontracting) ลักษณะการจ้างงานเช่นนี้ทำให้เกิดการจ้างงานไม่มั่นคง จ่ายค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน และเลิกจ้างเมื่อไรก็ได้ตามการจ้างเหมาภายนอก (outsourcing) ผ่านบริษัทนายหน้า อีกทั้งการจ้างงานรูปแบบนี้ ทำให้ขบวนการสหภาพแรงงานอ่อนแอลงมาตลอดสามทศวรรษ

การส่งเสริมให้ขบวนการสหภาพแรงงานมีความเข้มแข็ง อันดับแรกต้องขจัดการจ้างงานที่ไม่เป็นธรรมเพื่อให้เกิดการรวมตัวและจัดตั้งกลุ่ม ยกระดับและสร้างอำนาจการต่อรองได้ทั้งในระดับสถานประกอบการและระดับรัฐ ดังนั้น การจ้างงานเหมาช่วงเป็นเหตุให้การเป็นสมาชิกสหภาพแรงงานน้อยลงและไม่ต่อเนื่อง ซึ่งการทำให้การดำรงชีวิตอยู่ได้ด้วยค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตคือ การเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานและค่าใช้จ่ายอื่นตามสี่องค์ประกอบที่เสนอในหัวข้อ ๔.๒ แล้วการอยู่ได้ด้วยค่าจ้างที่เสนอนี้ไม่ได้หมายความว่าต้องทำงานล่วงเวลา แต่ต้องทำให้แรงงานมีเวลาส่วนตัวเพื่อทำกิจกรรมทางสังคม เพื่อส่งเสริมให้เกิดการรวมตัวและจัดตั้งกลุ่ม

---

[๒๔] อ่านเพิ่มเติมที่ผู้วิจัยเคยเขียนประเด็นนี้ในหัวข้อที่ ๓ ทัศนะของชนชั้นปกครองต่อการไม่ให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ ใน กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์. (๒๕๖๔). ประวัติศาสตร์ของนโยบายและการบริหารแรงงาน ในสมัยรัฐบาล ป. พิบูลสงคราม (๒๔๙๑-๒๕๐๐). สืบค้นจาก https://bit.ly/3DUiFWB

ข้อเสนอนี้จะทำให้ตัวเลขของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีอำนาจต่อรองได้ก็ต่อเมื่อขบวนการแรงงานมีความเข้มแข็ง จึงไม่ใช่การเปลี่ยนแปลงเฉพาะหน้าเพียงเสนออัตราค่าจ้างขั้นต่ำเท่านั้น แต่ต้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงระบบ โครงสร้าง และกลไกของประเทศ

ส่วนเหตุผลของความจำเป็นที่ต้องให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘ แล้วมีทิศทางเชิงบวกอย่างไรให้พิจารณาและศึกษาเพิ่มเติมที่*รายงานการศึกษา "อนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘" ทำไมต้องให้สัตยาบัน?"*[๒๕] และ*รายงานวิจัย "แม้มีสิทธิ (ตามกฎหมาย) แต่เข้าไม่ถึงสิทธิ (ตามความเป็นจริง)"*[๒๖] แต่โดยสรุป คือ คนทำงานไม่ว่าจะในหรือนอกระบบหรือกลุ่มอาชีพใด หรือทำงานอยู่ที่ใดก็สามารถรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มเป็นองค์กรแรงงาน จะต้องไม่มีเงื่อนไขใดมาเป็นอุปสรรค รวมถึงการกีดกันและเลือกปฏิบัติการเข้าร่วมสมาชิกและกิจกรรมขององค์กรแรงงาน ที่สำคัญรัฐบาลต้องรับรองสิทธิของการรวมกลุ่ม เพื่อเป็นหลักประกันว่าประชาชนมีเสรีภาพการแสดงออกและจะไม่ถูกกลไกรัฐมาคุกคามชีวิต อันเป็นเหตุให้กลั่นกรองเลิกจ้าง หรือแทรกแซงการมีส่วนร่วมทุกรูปแบบ

แต่ที่ผ่านมาตั้งแต่หลังเหตุการณ์วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เหมือนเป็นบรรยากาศทางการเมืองที่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมทางการเมือง แต่ถ้าพิจารณาสภาพปัญหาเวลานี้จะเข้าใจว่ารัฐบาลล้อมกรอบให้แรงงานไม่สามารถปฏิบัติการใดออกมาอยู่นอกเหนือสถานประกอบการให้การเจรจาต่อรองเป็นเรื่องค่าตอบแทนเฉพาะหน้าจากการทำงาน แทนที่เป็นการต่อสู้เรียกร้องกับรัฐบาลและกรมแรงงานสังกัดกระทรวงมหาดไทยในขณะนั้น เมื่อพิจารณาหนังสือ 'กว่าจะมาเป็นพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ปี ๒๕๑๘ ประกาศใช้มา ๒๖ ปี' ที่ปรึกษาหารือและให้ความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ พบผู้แทนฝ่ายแรงงานที่ดำรงตำแหน่งกรรมาธิการและเป็นสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ก็รับข้อเสนอของการสร้างสหภาพแรงงานให้มีความเป็นสถาบัน พร้อมกำหนดแนวทางและหลักเกณฑ์ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการนัดหยุดงาน ทั้งที่การนัดหยุดงานโดยไม่บอกกล่าวและไม่เปิดเผยตัวตนถือเป็น

---

[๒๕] ศักดินา ฉัตรกุล ณ อยุธยา. (๒๕๕๓). อนุสัญญา ILO ฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘" ทำไมต้องให้สัตยาบัน?. กรุงเทพฯ : มูลนิธิฟรีดริค เอแบรท์

[๒๖] บุษยรัตน์ กาญจนดิษฐ์. (๒๕๕๙). "แม้มีสิทธิ (ตามกฎหมาย) แต่เข้าไม่ถึงสิทธิ (ตามความเป็นจริง)": กรณีศึกษาสิทธิในการรวมตัวเป็นสหภาพแรงงานและเจรจาต่อรองตามพระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘. โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสิทธิเสรีภาพการมีส่วนร่วมทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า.

ยุทธวิธีสำคัญสุดของฝ่ายแรงงาน[๒๗] รัฐบาลก็พยายามทำให้ขบวนการแรงงานแยกออกจากการเป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน ซึ่งเป็นการทำลายขบวนการสหภาพแรงงานแล้วที่ชัดเจนก็คือ การให้สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจมีสถานะเป็นอื่นอีกฉบับหนึ่งของพระราชบัญญัติพนักงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ฉบับนั้นลดอำนาจสหภาพแรงงานลง แล้วส่งผลให้การนัดหยุดงานเป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ เพราะมีเงื่อนไขของการทำให้กระทบต่อการบริการสาธารณะแก่ประชาชน

ยุทธวิธีของรัฐบาลทุกยุคสมัย พยายามลดอำนาจขบวนการสหภาพแรงงานลงเรื่อยมา ซึ่งการทำให้ขนาดของการรวมกลุ่มเล็กลง เห็นตั้งแต่การจัดตั้งสหภาพตามกฎหมายแรงงานสัมพันธ์แล้วกฎหมายแรงงานสัมพันธ์รัฐวิสาหกิจก็แยกออกให้ขนาดเล็กลงอีก แต่ปัจจุบันความตื่นตัวของแรงงานในการรณรงค์ “เราทุกคนคือคนทำงาน” ความหมายจึงไม่ใช่แรงงานในภาคอุตสาหกรรมและที่ต่อสู้กันโดยสหภาพแรงงานในรูปแบบเดิม แต่เคลื่อนสู่การจัดตั้งองค์กรแรงงาน เช่น สหภาพคนทำงาน ที่ขยายฐานสมาชิกออกไม่ว่าเป็นใครก็ตาม เพื่อขับเคลื่อนประเด็นทางการเมืองและแรงงานที่ไม่ได้แยกขาดจากกัน แล้วสหภาพแรงงานสร้างสรรค์ก็จัดตั้งและรวมตัวกันของแรงงานที่เกี่ยวกับงานสร้างสรรค์ทุกรูปแบบ กระแสปัจจุบันจึงเห็นแล้วว่าการมีส่วนร่วมของแรงงานไม่ได้ยึดโยงอำนาจระบบไตรภาคีของกระทรวงแรงงาน แล้วขาดการมีส่วนร่วมที่มีความหลากหลายของผู้คน เนื่องจากมีแต่คนกลุ่มเดิม ๆ จึงเสนอนอกจากการใช้กลไกการทำงานของระบบไตรภาคีแล้ว ต้องเปิดพื้นที่สาธารณะให้ทุกคนสามารถสะท้อนความคิดเห็นตามกลุ่มอาชีพและพื้นที่ ซึ่งมีคนทำงานอีกหลายกลุ่มที่ได้รับปัญหา แต่ขาดช่องทางการสื่อสารทางตรง

เมื่อพิจารณาช่วงหกปีมานี้ กระทรวงแรงงานขาดแนวทางปฏิบัติเชิงรุกในการแก้ไขปัญหา ไม่เฉพาะแต่แรงงานที่มีนายจ้างหรือในระบบ แต่ยังแรงงานอาชีพต่าง ๆ เช่น การไล่รื้อผู้ค้าแผงลอยในกรุงเทพมหานคร ความขัดแย้งระหว่างผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างและผู้ขับขี่ที่ใช้แอปพลิเคชันส่งผู้โดยสาร และการนัดหยุดงานของผู้ขับขี่ที่ใช้แอปพลิเคชันเรียกรถประท้วงบริษัทในด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ ตัวอย่างเหล่านี้เกี่ยวข้องกับอาชีพของแรงงาน แต่บทบาทของกระทรวงแรงงานจำแนกว่าแรงงานเหล่านี้อยู่ในเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการ (หรือนอกระบบ) กลายเป็นคนทำงานต้องร้องเรียนและยื่นหนังสือให้แก่กระทรวงหรือส่วนราชการอื่นที่ไม่ใช่กระทรวงแรงงาน ด้วยเหตุนี้ การพิจารณาใครคือแรงงานต้องแก้นิยาม

---

[๒๗] สุวิทย์ ระวิวงศ์. (๒๕๔๔). กว่าจะมาเป็นพรบ.แรงงานสัมพันธ์ปี ๒๕๑๘ ประกาศใช้มา ๒๖ ปี (บันทึกและคำอภิปรายของบรรดาท่านสมาชิกนิติบัญญัติแห่งชาติ ปี ๒๕๑๖-๑๘ พร้อมรายชื่อจำนวน ๒๙๙ ท่าน). พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที แอนด์ ดี การพิมพ์.

ให้ชัดเจนในมาตรา ๕ ของกฎหมายแรงงานทั้งคุ้มครองแรงงาน แรงงานสัมพันธ์ และอื่น ๆ ขยายสิทธิของการรวมกลุ่มและเสรีภาพของการแสดงออก ไม่ใช่จำกัดด้วยกฎหมายสามฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติแรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๑๘ พระราชบัญญัติแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ และร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานนอกระบบ พ.ศ. ....

ปรากฏการณ์ที่น่าสนใจในแพลตฟอร์มออนไลน์ เริ่มเห็นการถกเถียงเกี่ยวกับประเด็นแรงงานมากขึ้น รองศาสตราจารย์ ดร.ษัษฐรัมย์ ธรรมบุษดี ยกตัวอย่างในงานเสวนาว่า "เหตุใดคนทำงานได้รับเงินเดือน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงเลือกปกป้องคนเงินเดือน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ทั้งที่เงินเดือนใกล้เคียงกับคนทำงานที่ได้รับ ๑๓,๐๐๐ บาท" ปรากฏการณ์นี้คณะกรรมาธิการเห็นว่า "การจำแนกแรงงานออกตามสาขาอาชีพ ตำแหน่งงาน ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ และอื่น ๆ ทำให้แต่ละคนเห็นความก้าวหน้าทางอาชีพของตนเองเป็นเงื่อนไขสำคัญ" แล้วการเลือกข้างปกป้องผู้บริหารที่เป็นผู้แทนฝ่ายนายจ้าง จึงเป็นเหตุผลสำคัญของการอธิบายตัวอย่างข้างต้น แล้วอีกความยากหนึ่งที่ทำให้การรวมกลุ่มของแรงงานที่เป็นคนส่วนใหญ่ร้อยละ ๙๙.๙๙ ให้เกิดความรู้สึกเป็นสำนึกร่วมของชนชั้นจึงเป็นอุปสรรค ซึ่งมีผลสืบเนื่องถึงการรวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นองค์กร/สถาบัน การขับเคลื่อนผ่านประเด็นปัญหาเฉพาะหน้าและให้เห็นปัญหาเชิงโครงสร้างที่สะสมมาจึงเป็นจุดร่วมที่เห็นการขับเคลื่อนประเด็นแรงงานผ่านขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง

โดยสรุปแล้ว การไม่ให้สัตยาบันอนุสัญญาทั้งสองฉบับนี้ เป็นการทำลายขบวนการแรงงานมาฝ่ายรัฐมาตลอด แล้วยังเข้าข่ายการละเมิดสิทธิแรงงานและไม่ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของ ILO ที่ประเทศไทยยืนยันเสมอว่าเป็นสมาชิกแรกเริ่มและร่วมจัดตั้งมาตั้งแต่หลังสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง เพราะ ๒ ใน ๘ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานแรงงานหลัก (core labour standards) เป็นอนุสัญญาพื้นฐานตามหลักการสิทธิมนุษยชน ตามที่แถลงไว้ในปฏิญญาว่าด้วยหลักการพื้นฐานและสิทธิการทำงาน (Declaration on Fundamental Principles and Rights at Work) ดังนั้น การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ เป็นความสำคัญลำดับแรกของการมีส่วนร่วมและตระหนักถึงปัญหาร่วม การสร้างความเข้มแข็งของขบวนการแรงงาน และการรับรองสิทธิพื้นฐานการทำงานที่ไม่ต้องเกรงว่าจะถูกภาครัฐใช้อำนาจคุกคามการรวมตัวและเจรจาต่อรอง

๔.๖ "สูตรที่ไม่สำเร็จรูป" ของการบริหารนโยบายแรงงานและค่าจ้างขั้นต่ำ

ข้อถกเถียงต่อสูตรการคำนวณที่ใช้ดัชนีทางเศรษฐกิจทั้งหลาย ส่วนมากเป็นกลุ่มอภิสิทธิ์ชนโลก (global elite) จัดทำบนเวทีระหว่างประเทศต่าง ๆ เริ่มต้นการยกตัวอย่างให้เห็น**ประเด็นแรก**ของระบบการบริหารแรงงาน (labour administration systems) ก่อนเป็นเหตุให้ปัญหาอื่นตามมาทั้งด้านกฎหมาย นโยบาย และแนวปฏิบัติไม่สอดคล้องกับหลักสากล เช่น การจำแนกอาชีพและรูปแบบของการจ้างงาน จากในที่ประชุมระหว่างประเทศของนักสถิติแรงงาน (International Conference of Labour Statisticians) สมัยที่ ๒๐ จัดเมื่อ ค.ศ. ๒๐๑๘ จะจัดประชุมครั้งถัดไปในอีก ๕ ปีหลังจากนี้ มีบางประเด็นที่กระทรวงแรงงานยังขาดระบบการบริหารแรงงานของประเทศไทยที่รองรับต่ออนาคตของงาน เพราะแนวปฏิบัติจำแนกแรงงานออกเป็นในและนอกระบบ (In-/formal workers) พิจารณาจากกฎหมายที่ให้แรงงานในระบบอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ และฉบับอื่น ถ้าร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุ้มครองแรงงานนอกระบบ พ.ศ. .... ผ่านการพิจารณาแล้ว แรงงานนอกระบบจะอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ทั้งหมด ไม่ว่าจะมีรูปแบบของการจ้างงานแบบใดที่มีความคลุมเครือไม่ชัดเจนก็จะเข้ามาอยู่ส่วนนี้

ส่วนการประชุมสมัยที่ ๒๑ คาดว่ามาตรฐานสากลของการจำแนกอาชีพ (International Standard Classification of Occupations: ISCO-08) จะขยายและเพิ่มเติมหมวดหมู่อาชีพใหม่ในคู่มือฉบับนี้ เนื่องจากครึ่งทศวรรษที่ผ่านมาเกิดความสัมพันธ์งาน (work relationships) และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการจำแนกอาชีพใหม่ตามระดับทักษะที่แตกต่างจากเดิม[๒๘] [๒๙] [๓๐] แต่กระทรวงแรงงานไม่จำแนกกลุ่มและหมวดหมู่ข้อมูลที่สอดคล้องกับสถานะการจ้างงาน (employment status) และรูปแบบของการจ้างงาน (forms of work) ย่อมส่งผลให้แรงงานที่มีสถานะคลุมเครือและไม่ครอบคลุมถึงการคุ้มครองค่าจ้างขั้นต่ำ เช่น ผู้รับงานไปทำที่บ้าน ผู้ขับรถให้บริการผ่านแอปพลิเคชัน เป็นต้น ทั้งที่สองกลุ่มนี้เข้าข่ายเป็นการจ้างงานเหมาช่วง (subcontracting) ตามรูปแบบของการจ้างงานที่ไม่มีมาตรฐาน

---

[๒๘] ILO. (2012). International Standard Classification of Occupations: Structure, Group Definitions and Correspondence Tables. Retrieved from https://bit.ly/3F8PXlj

[๒๙] ILO. (2018). Statistics on work relationships (20th International Conference of Labour Statisticians, Geneva, 10-19 October 2018). Retrieved from https://bit.ly/3F73DNX

[๓๐] European Commission. (2019). Item 9.2 of the agenda outcomes of the discussion at the ICLS on ISCO and ICSE. Standards Working Group, Luxembourg, 3-4 June 2019. Retrieved from https://bit.ly/3sbeFMH

(Non-standard form of employment)[๓๑] ด้วยเหตุที่แนวทางปฏิบัติขณะนี้ของกระทรวงแรงงานจำแนกให้สองกลุ่มคนทำงานที่ยกตัวอย่างเป็นแรงงานนอกระบบ ทำให้เกิดปัญหาอื่นตามมาคือ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำคุ้มครองเฉพาะแรงงานในระบบ ไม่ครอบคลุมคนทำงานอื่นที่ไม่มีข้อตกลงการจ้างงาน แต่บางงานได้รับอัตราค่าจ้างต่ำกว่ามาตรฐาน เช่น การจ้างงานไม่เป็นทางการ (informal employment) ของลูกจ้างตามร้านค้า และกลุ่มอื่น ๆ อีกหลายกลุ่ม เป็นต้น

ทั้งที่การจำแนกของสถานะของการจ้างงานตามที่ International Classification of Status in Employment (ICSE-18) แต่ละสถานะของการจ้างงานมีความเสี่ยงทางเศรษฐกิจไม่เหมือนกัน โดยเฉพาะลูกจ้างที่ทำงานกำหนดระยะเวลาสัญญา ลูกจ้างทำงานระยะสั้น และผู้ประกอบการขนาดย่อมในครัวเรือนนับว่ามีความเสี่ยงสูง ซึ่งการจำแนกระหว่างแรงงานในและนอกระบบทำให้ง่ายต่อการบริหารงานภาครัฐ แต่ไม่เกิดประโยชน์ต่องานรูปแบบใหม่ที่หลากหลายในปัจจุบันและอนาคต จึงเสนอให้ใช้ ICSE-18 มาจำแนกออกเป็นสองกลุ่มหลัก คือ แรงงานอิสระ (independent workers) และแรงงานไม่อิสระ (dependent workers) เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์ กิจกรรมของการทำงาน และหน่วยเศรษฐกิจ[๓๒] ด้วยเหตุที่กระทรวงแรงงานยังยึดแนวปฏิบัติตามระเบียบราชการต่าง ๆ ที่ไม่สอดคล้องกับทิศทางข้อเสนอในเวทีระดับระหว่างประเทศ การแก้ปัญหาพื้นฐานไม่ว่าเป็นแรงงานในระบบหรือนอกระบบของกฎหมายแรงงาน เช่น ค่าจ้าง สวัสดิการ และสภาพการทำงาน ซึ่งเกิดขึ้นทุกปีเพราะการใช้คำว่าแรงงานนอกระบบที่ผ่านมาทำให้กระทรวงแรงงานทำงานกับแรงงานที่อยู่นอกประกันสังคม มาตรา ๓๓ เป็นกลุ่มที่ปฏิบัติหน้าที่เชิงรับมาเสมอ

ด้วยปัญหาดังกล่าว เป็นจุดตั้งต้นที่แสดงถึงระบบการบริหารแรงงานในประเทศไทยทำให้แรงงานที่อยู่ในประกันสังคมมาตรา ๓๓ ในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ มีจำนวน ๑๑,๒๓๓,๙๔๕ คน[๓๓] อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบทางตรง แต่ส่วนที่เป็นแรงงานอิสระไม่มีนายจ้าง หรือเป็นผู้ประกอบกิจการส่วนตัว หรือทำงานช่วยครัวเรือน ไม่ถูกนับรวมเป็นส่วนหนึ่งของภารกิจสำหรับการแก้ปัญหา ซึ่งกรณีของการประกาศคณะกรรมการค่าจ้างเรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) คุ้มครองไม่ครอบคลุมถึงแรงงานกลุ่มนี้ อย่างมากกลายเป็นเกณฑ์ไม่เป็นทางการให้ผู้จ้างงาน

---

[๓๑] ILO. (2016). Non-standard employment around the world: Understanding challenges, shaping prospects. Retrieved from https://bit.ly/3vAc9So

[๓๒] ILO. (2018). Resolution concerning statistics on work relationships. 20th International Conference of Labour Statisticians Geneva, 10-19 October 2018. Retrieved from https://bit.ly/3Fcp681

[๓๓] สำนักงานประกันสังคม. จำนวนผู้ประกันตนภาคบังคับ (มาตรา ๓๓). สืบค้นจาก https://bit.ly/3s76Sj3

เป็นกรอบปฏิบัติตาม จึงมีแรงงานอีกหลายรูปแบบของการจ้างงานที่ไม่ได้รับประโยชน์จากกฎหมายฉบับนี้ เพราะถูกแยกแบบเหมารวมเป็นแรงงานนอกระบบของกฎหมายแรงงาน ดังนั้นการจำแนกแรงงานแล้วไม่ได้คำนึงถึงรูปแบบของการจ้างงานทำให้มีผู้ตกหล่นไม่ครอบคลุมการคุ้มครองอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เนื่องจากอนาคตของงานจะทำให้เกิดการทำให้ไม่เป็นทางการ (informalization) มากขึ้น แล้วสถานะของการจ้างงานก็จะคลุมเครือจนไม่เห็นเส้นแบ่งระหว่างในและนอกระบบอีกต่อไป

<u>ประเด็นที่สอง</u> เป็นข้อถกเถียงถึงการดำเนินมาตรการของกระทรวงแรงงานที่ใช้เมื่อเดือนกันยายน ๒๕๖๔ เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโควิด ๑๙ ประชาชนทั่วไปได้รับสิทธิต้องเข้าสู่เงื่อนไขของการเป็นผู้ประกันตนมาตรา ๔๐ จึงทำให้จำนวนผู้ประกันตนในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ สะสมสูงถึง ๑๐,๗๖๖,๖๔๙ คน[๓๔] แต่กลายเป็นปัญหาจำนวนคงค้างนับปีแล้วต้องคัดผู้ที่ไม่สมทบออกภายหลัง หากต้องการรักษาจำนวนต้องมีมาตรการจูงใจและให้ประโยชน์เฉพาะหน้าอื่น ๆ เนื่องจากจำนวนล่าสุดไม่สามารถยืนยันได้ว่าผู้ประกันตนเหล่านั้นสมทบเงินอยู่หรือไม่ ส่งผลให้การบริหารงานระบบประกันสังคมได้รับผลกระทบในระยะยาว รวมถึงมาตรการนี้แสดงถึงการขาดความรู้และเข้าใจแนวคิดของการคุ้มครองทางสังคม (social protection) ตามแนวทางของ ILO[๓๕] [๓๖]และธนาคารโลก[๓๗] [๓๘] เนื่องจากมาตรการที่นำการประกันสังคมเป็นเงื่อนไขของการทดสอบหรือคัดกรอง (Means test) เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการช่วยเหลือทางสังคม (social assistance) เป็นวิธีการที่ผิดรูปร่างและไม่ถูกต้อง ทั้งที่มาตรการนี้เป็นงบประมาณทางการคลังไม่ใช่เงินกองทุนประกันสังคม ที่สำคัญไม่มีเหตุสมควรให้ใช้ประกันสังคมยื่นรับสิทธิการช่วยเหลือ ทั้งยังแสดงถึงการบริหารแรงงานของประเทศไทยไม่มีสูตรสำเร็จรูปของการจัดสวัสดิการสังคม แต่แสดงถึงอิทธิพลทางการเมืองแทรกแซงจนทำให้แนวทางปฏิบัติตามหลักวิชาการไม่มีประโยชน์ใด ๆ

---

[๓๔] สำนักงานประกันสังคม. จำนวนผู้ประกันตนภาคบังคับ (มาตรา ๔๐). สืบค้นจาก https://bit.ly/3KxrA21

[๓๕] Bachelet, M. (2012). Social Protection Floor for a Fair and Inclusive Globalization. Geneva: International Labour Office. Retrieved from https://bit.ly/3KGSZyo

[๓๖] ILO. (2021). Building social protection systems: International standards and Human Rights Instruments. Geneva: International Labour Office. Retrieved from https://bit.ly/3LXWYbz

[๓๗] World Bank. (2012). The World Bank's Social Protection and Labor Strategy 2012-2022: Resilience, Equity, and Opportunity. Retrieved from https://bit.ly/3MNZilb

[๓๘] Jorgensen, S. L., & Siegel, P. B. (2019). Social Protection in an Era of Increasing Uncertainty and Disruption. Retrieved from https://bit.ly/3sbMsVZ

ประเด็นที่สาม การไม่มีสูตรสำเร็จรูปเช่นนี้ในประเด็นที่สองของการยกตัวอย่างถึงมาตรการช่วยเหลือที่ใช้ประกันสังคมเป็นเกณฑ์คัดกรองกลุ่มเป้าหมาย ทำให้ผู้กำหนดนโยบายในแต่ละกระทรวงปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่เป็นตามหลักวิชาการ ขณะที่บางเรื่องดำเนินการตามหลักการสากลแต่ไม่เข้าใจปัญหาสังคม จึงขอยกตัวอย่างสถิติแรงงานที่ใช้ในระบบการบริหารแรงงานของแต่ละประเทศ เช่น อัตราการว่างงาน (unemployment rate) นับคนทำงานเพียงหนึ่งชั่วโมง หรือไม่ได้ทำงานแต่ปกติมีงานทำ หรือทำงานกิจการครัวเรือน ก็ถูกจำแนกเป็นผู้มีงานทำ[๓๙] แล้วนำจำนวนผู้ว่างงานมาใช้คำนวณอัตราการว่างงาน จึงแสดงผลให้เห็นการว่างงานของแต่ละประเทศทั่วโลกมีอัตราค่อนข้างต่ำ กรณีของประเทศไทยตามที่กองเศรษฐกิจการแรงงานคำนวณในไตรมาส ๑/๒๕๖๔ เท่ากับร้อยละ ๑.๙๖ เป็นจำนวนที่มากกว่าสถานการณ์ก่อนโคโรนาไวรัสระบาดเพียงหนึ่งเท่าตัว[๔๐] [๔๑] ตัวอย่างข้างต้นเครื่องมือการบริหารแรงงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติใช้พิจารณาการมีส่วนร่วมกำลังแรงงานในมุมมองมหภาค แต่ขาดความเข้าใจบริบททางสังคมในการดำรงชีวิตของประชาชนคนทำงาน

ภาครัฐมักนำอัตราการว่างงานมาแถลงหรือนำเสนอว่าประเทศไทยมีผู้ว่างงานต่ำ แต่นักการเมืองและเจ้าหน้าที่รัฐระดับสูงไม่น้อยขาดความเข้าใจการอ่านผลสถิติ เพราะจำนวนกว่าร้อยละ ๑ ไม่สามารถอธิบายว่าแรงงานทำงานต่อเนื่องจากงานเดิม ทำงานมั่นคง และมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต จึงไม่สามารถนำมาใช้สร้างความเชื่อมั่นในด้านของคุณภาพชีวิตการทำงานได้ ในขณะเดียวกันหากพิจารณาจากข้อมูลของผู้รับเงินประกันการว่างงานของกองทุนประกันสังคมใน ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ มีสูงถึง ๑,๕๕๓,๖๐๒ คน[๔๒] เป็นจำนวนที่ยืนยันตัวตนได้ชัดเจน เนื่องจากมีผู้ใช้สิทธิประโยชน์การว่างงาน ไม่ใช่การสุ่มกลุ่มตัวอย่างการสำรวจเหมือนสถิติการว่างงาน แล้วจำนวนนี้ทำให้เห็นว่าการว่างงานอาจระยะสั้นหรือระยะยาว แต่อาจกลายเป็นผู้มีงานทำหรืองานใหม่ในรูปแบบของการจ้างงานไม่มั่นคง หรือเรียกว่ารูปแบบของงานที่ไม่มีมาตรฐาน (non-standard form of employment) ดังนั้น สัญญาจ้างงานถาวรที่ไม่กำหนด

---

[๓๙] สำนักงานสถิติแห่งชาติ นิยามผู้มีงานทำ โดยสรุปความดังนี้ บุคคลที่มีอายุ ๑๕ ปีขึ้นไปในสัปดาห์การสำรวจ ๑) หากได้ทำงานตั้งแต่ ๑ ชั่วโมงขึ้นไป โดยได้รับค่าจ้างหรือผลตอบแทนลักษณะอื่น ๒) ไม่ได้ทำงานหรือทำงานน้อยกว่า ๑ ชั่วโมง แต่ยังได้รับค่าตอบแทนหรือผลประโยชนอื่นระหว่างที่ไม่ได้ทำงาน ไม่ได้รับผลตอบแทนในระหว่างที่ไม่ได้ทำงานแต่มีงานหรือธุรกิจที่กลับไปทำ และ ๓) ทำงานไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง โดยไม่ได้รับค่าจ้างในครัวเรือน

[๔๐] ILO. (2016). Key Indicators of the Labour Market, Ninth edition. Retrieved from https://bit.ly/3NYIPMl

[๔๑] กระทรวงแรงงาน. (๒๕๖๔). ดัชนีชี้วัดภาวะแรงงาน พ.ศ. ๒๕๖๔. สืบค้นจาก https://bit.ly/3LOSGCH

[๔๒] สำนักงานประกันสังคม. จำนวนการใช้บริการของผู้ประกันตน. สืบค้นจาก https://bit.ly/3FljY1C

ระยะเวลาสามารถทำงานเกษียณอาจไม่มีอีกต่อไป การจ้างงานใหม่อาจเป็นงานระยะสั้น งานกำหนดระยะเวลาหรืองานว่าจ้างตามชิ้น

เมื่อการจ้างงานที่จำแนกเป็นในและนอกระบบแล้วไม่พิจารณาจากรูปแบบของการจ้างงาน ทำให้คนทำงานที่มีสถานะของการจ้างงานไม่สอดคล้องกับนิยามในกฎหมายแรงงานฉบับต่าง ๆ ต้องกลายเป็นแรงงานนอกระบบ อีกทั้งการบริหารและนโยบายแรงงานที่จัดการปัญหาเฉพาะหน้าของการระบาดโคโรนาไวรัสยังขาดการตัดสินใจที่สอดคล้องกับหลักวิชาการและข้อเสนอขององค์การระหว่างประเทศ จนทำให้เกิดปัญหาตามมาของกองทุนประกันสังคม แม้แต่สถิติแรงงานที่นิยามถึงผู้มีงานทำและผู้ว่างงานก็เป็นการสะท้อนเชิงมหภาคที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริงทางสังคม เนื่องจากหลักเกณฑ์ทำให้ตัวเลขต่ำลงด้วยเงื่อนไขของคำอธิบาย ทำให้เวลาพิจารณาเช่นปัญหาการว่างงานจึงมีอัตราต่ำ แต่เมื่อพิจารณาผู้รับสิทธิการว่างงานของประกันสังคมกลับมีจำนวนที่สูง ซึ่งเป็นความคลาดเคลื่อนและไม่สอดคล้องกันของการใช้ข้อมูล เพราะผู้ใช้ข้อมูลไม่น้อยอ่านผลสถิติแต่ไม่รู้เหตุที่มาที่ไปของการได้มาของข้อมูล

<u>ประเด็นที่สี่</u> สูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำ เนื่องจากกระทรวงแรงงานยังไม่มีระเบียบวิธี (methodology) ที่สอดคล้องกับหลักการการบริหารและสถิติแรงงานตามข้อเสนอของ ILO ซึ่งการสำรวจค่าครองชีพเพื่อสะท้อนค่าใช้จ่ายแต่ละเดือนและความรับผิดชอบชีวิตตนเองและครัวเรือน ซึ่งเป็นการทำความเข้าใจการบริโภคขั้นสุดท้าย แต่ความไม่สอดคล้องของค่าครองชีพ จึงต้องนำค่าครองชีพเป็นตัวแปรของการพิจารณาค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต แต่คณะกรรมการค่าจ้างจัดทำสูตรคำนวณเพื่อปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ก็มีปัญหาภายในสูตรคำนวณตามตัวอย่างสามข้อ แล้วจะพิจารณาพร้อมกันและโต้แย้งต่อไป

๑. หากอ้างถึงวันแรงงานสากลปี ๒๕๖๕ ที่นายสุชาติ ชมกลิ่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานตอบเรื่องการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๙๒ บาท ว่า “ไม่เข้าใจถึงตรรกะของการปรับอัตราค่าจ้างเท่ากันทั้งประเทศ แล้วยกตัวอย่างของการเช่าที่อยู่อาศัยในจังหวัดลำปาง เทียบกับกรุงเทพและชลบุรีเพื่อแสดงว่าแต่ละแห่งมีค่าครองชีพแตกต่างกัน เป็นไปไม่ได้ที่จะปรับค่าจ้างเท่ากันทั้งประเทศ แล้วการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ต้องรักษาสมดุลทั้งสองฝ่ายระหว่างนายจ้างและลูกจ้าง อ้างอิงจากหลักเกณฑ์ของค่าครองชีพ ค่าจ้าง และอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งเป็นเกณฑ์มาจากแนวทางปฏิบัติที่ใช้ในทั่วโลก”[๔๓]

---

[๔๓] เนชั่นทันข่าวเย็น. "สุชาติ" ยันค่าแรงขั้นต่ำปรับแน่ แต่ไม่ใช่ ๔๙๒ บาท สืบค้นจาก https://www.youtube.com/watch?v=_ZoITkTKNgk

๒. หากพิจารณาตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘๗ กำหนดให้คณะกรรมการค่าจ้างตามมาตรา ๗๙ ศึกษาและพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่นโดยคำนึงถึง "ดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ มาตรฐานการดำรงชีวิต ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจ ผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม" แล้วที่ปรากฏในคำชี้แจง ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐) ได้อ้างถึง ILO มานำเสนอสูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำของหลายประเทศ เช่น ฝรั่งเศส มาเลเซีย บราซิล และคอสตาริกา เป็นต้น เพื่อนำปรับใช้สำหรับแรงงานแรกเข้าทำงาน เพราะเป็นสูตรที่ต่างประเทศยอมรับว่าสามารถดูแลคุณภาพชีวิตของแรงงานได้[๔๔]

๓. หากพิจารณาสืบเนื่องจากอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการค่าจ้างตามมาตรา ๗๙ แล้วจะเห็นนิยามของค่าจ้างขั้นต่ำโดยคณะกรรมการค่าจ้าง หมายถึง "อัตราค่าจ้างที่เพียงพอสำหรับแรงงานทั่วไปแรกเข้าทำงาน ๑ คน ให้สามารถดำรงชีพอยู่ได้ตามสมควรแก่มาตรฐานการดำรงชีวิต สภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเหมาะสมตามความสามารถของธุรกิจในท้องถิ่นนั้น"

ทั้งนี้ การคำนวณอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและแนวทางปฏิบัติของคณะกรรมการค่าจ้าง ดังนี้

๑. การที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและคณะกรรมการค่าจ้าง อ้างถึงสูตรการคำนวณของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นไปตามหลักสากลที่นานาประเทศให้การยอมรับนั้น จึงไม่ใช่เหตุที่กล่าวเช่นนี้ได้เสมอ เพราะบทที่ ๕ ของคู่มือนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ (Minimum Wage Policy Guide) ไม่มีกำหนดสูตรสำเร็จรูปโดย ILO ที่ใช้ได้เหมือนกันทุกประเทศ[๔๕] จึงให้อนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๑ เป็นแนวทางสำหรับ "การปรึกษาหารือผ่านระบบผู้แทนที่เป็นการมีส่วนร่วมฝ่ายลูกจ้างและนายจ้าง"[๔๖] แต่กระบวนการนี้จะเข้มแข็งได้ต่อเมื่อแรงงานรวมกลุ่มและสร้างอำนาจการต่อรองได้ ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานที่ก่อนจะกล่าวถึงเนื้อหาของอนุสัญญาฉบับนี้ ส่วนข้อเสนอแนะฉบับที่ ๑๓๕ เพื่อเป็นแนวทางให้แต่ละประเทศพิจารณาตามปัจจัยหรือดัชนีชี้วัดต่าง ๆ ได้แก่ "(๑) ความจำเป็นพื้นฐานของแรงงานและสมาชิกครอบครัว รวมถึงดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภาพแรงงาน (๒) ระดับทั่วไปของค่าจ้างในประเทศ (๓) ค่าครอง

---

[๔๔] คำชี้แจง ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ ๑๐), สืบค้นจาก https://bit.ly/3kxqjoi

[๔๕] ILO. (2016). Minimum Wage Policy Guide. Retrieved from https://bit.ly/386m๒2hw

[๔๖] Ibid4

ชีพ (๔) สิทธิประโยชน์ประกันสังคม (๕) มาตรฐานการดำรงชีวิตของกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ"[๔๗] จึงมีองค์ประกอบที่มากกว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานนำเสนอไว้ในวันแรงงานสากล และน้อยกว่าที่คณะกรรมการค่าจ้างกำหนด โดยเฉพาะต้นทุนการผลิตและความสามารถของธุรกิจเป็นองค์ประกอบการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่แสดงถึงความโน้มเอียงต่อมุมมองแบบทุน (capital perspective) แล้วอยู่นอกเหนือจากที่ ILO กำหนดไว้เป็นแนวทางพื้นฐาน

๒. คณะกรรมการค่าจ้างเป็นการมีส่วนร่วมในรูปแบบไตรภาคี ที่มีข้อสังเกตต่อบทบาทของผู้แทนฝ่ายลูกจ้าง เพราะสหภาพแรงงานมีเพียง ๓๓ จังหวัดแล้วมีไม่เกิน ๙ จังหวัดที่มีอำนาจการต่อรอง ขณะที่คณะกรรมการค่าจ้างพยายามสร้างสูตรสำเร็จรูปของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่เลือกนำเข้าแนวคิดและหลักปฏิบัติจาก ILO มาเฉพาะที่โน้มเอียงไปกับฝ่ายนายจ้างเพราะเสนอให้พิจารณาค่าจ้างขั้นต่ำจ่ายแล้วเลี้ยงดูได้เฉพาะตนเองคนเดียว แต่ความจริงแล้ว ILO เสนอให้ค่าจ้างขั้นต่ำดูแลตนเองและครอบครัวได้ ขณะที่ผลวิจัยแสดงให้เห็นแต่ละครัวเรือนมีสมาชิกพึ่งพิงถึงร้อยละ ๘๖.๗ เสนอว่าต้องดูแลสมาชิกครอบครัวอีกไม่น้อยกว่า ๒ คน ยืนยันความสอดคล้องแนวคิดค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ ILO แสดงให้เห็นจุดตั้งต้นของการนิยามค่าจ้างก็มีปัญหาแล้ว และเลือกใช้นิยามปฏิบัติการที่ไม่ได้สนับสนุนให้เกิดประโยชน์ต่อฝ่ายแรงงาน จึงไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เลยว่านโยบายค่าจ้างไม่ใช่การเมือง เพราะท้ายสุดมีผู้มีส่วนได้เสีย และ ILO เสนอให้เห็นในคู่มือว่าการกำหนดนโยบายค่าจ้างเป็นเรื่องของการปรึกษาหารือของหุ้นส่วนแต่ละฝ่าย ท้ายที่สุดจะเข้าสู่กระบวนการเจรจาต่อรอง

๓. การที่คณะกรรมการค่าจ้างอ้างสูตรการคำนวณประเทศต่าง ๆ ตามที่อ้างถึงไปก่อนแล้ว ตรวจสอบพบว่าอ้างมาจากคู่มือนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำในหน้า ๔๙-๕๑ แต่ไม่ได้เหมือนกับที่คณะกรรมการค่าจ้างใช้อยู่ในปัจจุบัน ที่พิจารณาได้ชัดเจนเลยคือปัจจัยหรือตัวแปรเชิงคุณภาพตามที่ระบุในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๘๗ นำมาใช้คำนวณสูตรอัตราค่าจ้างขั้นต่ำอย่างไร ยิ่งกำหนดให้ศึกษาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแต่กระทรวงแรงงานไม่เข้าใจเรื่องนี้ กรณีที่อ้างว่านำมาใช้เทียบเคียงกับประเทศไทย แต่ไม่ได้หมายความว่าออกแบบมาเหมือนจนเป็นสูตรสำเร็จรูป ดังที่สูตรคำนวณค่าจ้างของฝรั่งเศสพิจารณากำลังซื้อของแรงงานคอปกฟ้าที่ได้รับค่าจ้างตามชั่วโมงการทำงานพื้นฐานมาเป็นตัวแปรและมาเลเซียใช้รายได้ตามเส้นความยากจนมาคำนวณกับค่าครองชีพครัวเรือน หากพิจารณากับอีกตัวแปรของความสามารถการจ่ายของธุรกิจจะทำให้ผลลัพธ์ท้ายสุดไม่สอดคล้องกับ

---

[๔๗] ILO NORMLEX. R135 - Minimum Wage Fixing Recommendation, 1970 (No. 135). Retrieved from https://bit.ly/3FbY4xw

การจ่ายค่าจ้างเพื่อให้ครัวเรือนดำรงชีวิตได้หรือไม่ จึงพิจารณาว่าสูตรการคำนวณไม่ได้พิจารณาข้อเท็จจริงทางเศรษฐกิจและสังคมให้เข้าใจถ่องแท้ แล้วยังเกิดข้อสังเกตเหมือนกับที่ ศาสตราภิชาน แล ดิลกวิทยรัตน์ กล่าวในงานเสวนาครั้งที่ ๒ ว่าบางตัวแปรที่ใช้ในสูตรคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำเหมือนขัดแย้งกันเอง

๔. การพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แต่กระทรวงแรงงานไม่มีจำนวนผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งผู้ประกันตนมาตรา ๓๓ และที่ไม่ได้เป็นผู้ประกันตนมาตรานี้ เสนอว่าควรให้สำนักงานประกันสังคมเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในขณะที่ตัวแทนนายจ้างมายื่นรายได้เพื่อสมทบเงินประกันสังคม ให้ทราบนอกจากใครจ้างงานเป็นรายวันหรือรายเดือนแล้ว ให้เพิ่มข้อมูลส่วนที่ใครทำงานในอัตราค่าจ้างขั้นต่ำหรือสูงกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ก่อนที่คณะกรรมการค่าจ้างจะประเมินผลกระทบที่ตามมาของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำว่ามากหรือน้อยเพียงใด เป็นบวกหรือเป็นลบอย่างไร ต้องทราบจำนวนผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ไม่มีข้อมูลส่วนนี้ทำให้การตัดสินใจขาดความรอบด้านและมองไม่เห็นปัญหาภาพรวม เป็นเหตุให้เกิดการยกอ้างถึงความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ประกอบการ เกรงว่าธุรกิจจะย้ายฐานการผลิตเพราะแบกรับต้นทุนค่าจ้างแรงงานไม่ไหว เป็นการเสนอความเห็นของปัจเจกบุคคลที่ใช้ทัศนคติและความรู้สึกของตนเอง มากกว่ามีข้อมูลใช้พยากรณ์ได้ว่าประเภทอุตสาหกรรมใด กลุ่มอาชีพใด หรือพื้นที่ใดได้รับผลกระทบจากการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

ภาพที่ ๔.๑ อัตราเงินเฟ้อของประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๖๔

ที่มา : World Bank. Inflation, consumer prices (annual %) – Thailand. Retrieved from https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG?locations=TH

๕. การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำโดยเสนอฝ่ายนายจ้างให้ใช้อัตราเงินเฟ้อ (inflation rate) รวมถึงภาวะทางเศรษฐกิจและความสามารถการจ่ายของธุรกิจตามที่ได้รับการกล่าวถึงทั้งผู้แทน

ฝ่ายนายจ้างตามสื่อ[๔๘] แต่การวิเคราะห์อัตราเงินเฟ้อตัวแปรเดียวทำให้เห็นภาพรวมราคาสินค้าและบริการที่ปรับสูงขึ้น แต่ไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตของคนทำงานมาก่อนแล้ว หากพิจารณาภาพที่ ๔.๑ เป็นอัตราเงินเฟ้อย้อนหลังตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๓ - ๒๕๖๔ พบว่าปี พ.ศ. ๒๕๖๔ อัตราเงินเฟ้อร้อยละ ๑.๒๓ ซึ่งไม่ได้สะท้อนปัญหาการดำรงชีวิตของแรงงาน จึงเสนอว่า ค่าจ้างที่แท้จริงควรนำค่าใช้จ่ายของการบริโภคขั้นสุดท้ายมาเป็นตัวแปรของการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ขณะที่ผู้วิจัยเสนอว่าไม่ว่าจะใครมีรายได้ต่ำกว่า ๗๒๓ บาทต่อวัน หมายถึงคุณภาพชีวิตติดลบ หากอัตราเงินเฟ้อใน พ.ศ. ๒๕๖๕ เฉลี่ยร้อยละ ๕ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำในกรุงเทพมหานคร ๓๓๑ บาท จะปรับเพิ่มขึ้น ๑๖.๕๐ บาท ท้ายสุดการปรับเพิ่มจำนวนนี้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต แล้วการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ฝ่ายนายจ้างใช้อัตราเงินเฟ้อเป็นเงื่อนไขสำคัญ แต่ฝ่ายลูกจ้างใช้ค่าครองชีพเป็นเงื่อนไขสำคัญ

๖. การพิจารณาราคาสินค้าและบริการที่สูงขึ้นตามอัตราเงินเฟ้อ ไม่ใช่ผลกระทบเฉพาะผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำเท่านั้น แต่ประชาชนทุกคนได้รับผลกระทบสินค้าแพงถ้วนหน้า ดังนั้นการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้วอ้างอิงดัชนีทางเศรษฐกิจถือว่าไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยยืนยันในผลวิจัยนี้ว่าค่าครองชีพเฉลี่ยจากการสำรวจ ให้เห็นว่าแท้จริงประชาชนจะใช้ชีวิตอยู่ได้ด้วยตนเองคนเดียวต้องมีรายได้ไม่ต่ำกว่า ๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน หากใช้เงื่อนไขของอัตราเงินเฟ้อเป็นเกณฑ์ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำต้องพิจารณาว่าแล้วผู้ที่ทำงานได้รับมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำจะมีกลไกการปรับค่าจ้างให้สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจเช่นกัน คือ ผู้ประกอบการต้องมีโครงสร้างค่าจ้าง การปรับค่าจ้างที่เป็นธรรม และความโปร่งใสของโครงสร้างค่าจ้างในแต่ละช่วงรายได้

โดยสรุปแล้ว สูตรคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำ ไม่ใช่ “สูตรสำเร็จรูป” แต่ละประเทศมีดัชนีและตัวแปรบางอย่างที่เหมือนกัน บางประเทศใช้ชั่วโมงการทำงาน ใช้เส้นความยากจน ใช้ปัจจัยอื่นมาเป็นเกณฑ์ของสูตรคำนวณ แล้วไม่มีสูตรสำเร็จรูปใด ๆ ที่มายืนยันว่าประเทศไทยใช้วิธีการเดียวกับหลักการสากลและได้รับการยอมรับจาก ILO แต่คณะกรรมการค่าจ้างให้นิยามค่าจ้างขั้นต่ำที่ให้ดำรงชีวิตได้แค่ตัวเองคนเดียว ขัดแย้งกับที่ ILO ให้ค่าจ้างสามารถเลี้ยงดูครอบครัวได้ แสดงถึงการเลือกใช้วิธีการสากลที่ไม่ได้เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายแรงงาน และไม่ได้สอดคล้องกับ ILO อย่างแท้จริง ทั้งที่ตามธรรมชาติของมนุษย์และสังคม แต่ละครัวเรือนมีสมาชิกพึ่งพิงเป็นเรื่องปกติ ดังที่พบครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิงร้อยละ ๘๖.๗ แล้วอีกด้านคนทำงานส่วนมาก

---

[๔๘] นายจ้าง ‘ช็อก’ ค่าจ้าง ๔๙๒ บาท ทั่วประเทศ !. สืบค้นจาก https://www.bangkokbiznews.com/business/1001276

ไม่มีรายได้อื่นจากการทำงานประจำถึงร้อยละ ๘๕.๑ ส่วนมากทำงานล่วงเวลาและทักษะที่ใช้ในการทำงานประจำไม่สามารถใช้งานอื่นเพื่อสร้างรายได้เสริมได้

ท้ายนี้ การทำงานที่มากกว่า ๘ ชั่วโมงต่อวัน แต่ไม่สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพถือเป็นโจทย์ใหญ่ที่รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐต้องมีนโยบายหรือมาตรการสนับสนุนด้านสวัสดิการ ค่าจ้าง ที่สำคัญการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และให้ผู้ประกอบการแต่ละแห่งมีโครงสร้างค่าจ้างและการปรับค่าจ้างอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม แต่ที่ผ่านมาในประวัติศาสตร์นโยบายค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเรื่องการเมืองแล้วเกิดการแทรกแซงมาตลอด ทั้งที่ทำตามนโยบายหาเสียงได้หรือไม่ได้ก็ตาม แล้วแต่ละฝ่ายระหว่างลูกจ้างและนายจ้างถือผลประโยชน์คนละก้อน การเจรจาต่อรองที่เป็นทางการในห้องประชุมและไม่เป็นทางการบนท้องถนนถือเป็นเรื่องปกติ แต่ไม่ใช่ให้อำนาจทางการเมืองชี้ขาดในกระบวนการกำหนดนโยบาย จนทำให้แต่ละฝ่ายได้รับผลกระทบทั้งลูกจ้าง ผู้ประกอบการ ผู้ผลิตรายย่อย และผู้บริโภค

บทที่ ๕
บทสรุปและข้อเสนอแนะ

๕.๑ บทสรุป

การสำรวจปัญหาค่าครองชีพของแรงงานเพื่อเสนอแนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานดำรงชีวิต คณะกรรมาธิการได้ศึกษาค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตตาม Anker Methodology เพื่อพิจารณาองค์ประกอบของปัจจัยค่าครองชีพมีอะไรบ้าง ซึ่งคณะกรรมาธิการได้พัฒนาตามภาพที่ ๑.๑ ซึ่งพัฒนามาจากภาพที่ ๒.๗ แต่กระบวนการพัฒนากรอบแนวคิดของการศึกษาในรายงานฉบับนี้มาจากการประชุมเพื่อรับฟังข้อเสนอแนะ โดยแบ่งองค์ประกอบของการยกระดับมาตรการดำรงชีวิตที่มีคุณค่าออกเป็นสี่ด้าน ดังนี้

(๑) ปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหารถูกมีคุณภาพ ที่อยู่อาศัยที่สามารถเข้าถึงได้ เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค และบริการทางการแพทย์

(๒) ปัจจัยอื่นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าเชื้อเพลิงยานพาหนะส่วนบุคคล ค่าใช้บริการขนส่งมวลชนสาธารณะ ค่ากิจกรรมทางสังคมและความบันเทิง ค่าหนังสือและพัฒนาความรู้และทักษะ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านและเคลื่อนที่ ค่าบริการน้ำประปาและไฟฟ้าและอื่น ๆ

(๓) ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้แก่ รถยนต์ บ้านและอาคาร และอื่น ๆ เป็นสินทรัพย์ที่มีหนี้สินแล้วต้องผ่อนชำระตามงวดของแต่ละเดือน

(๔) การจัดการความเสี่ยงและไม่แน่นอนในชีวิต เช่น การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายสูงขึ้น เพราะต้องซื้ออุปกรณ์ตรวจหาเชื้อไวรัส หน้ากากอนามัยและเจลแอลกอฮอล์

ผลสำรวจพบความแตกต่างของเพศไม่เห็นนัยสำคัญของค่าครองชีพเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงอายุและการทำงาน (ดูเพิ่มเติมตารางที่ ๓.๒๓ - ๓.๒๕) และสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน (ดูเพิ่มเติมตารางที่ ๓.๒๐ - ๓.๒๑) เบื้องต้นของการถกเถียงถึงนิยามหรือคำจำกัดความของค่าจ้างขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการค่าจ้างใช้ในการพิจารณาค่าจ้างขั้นต่ำคือ ความเพียงพอต่อการดำรงชีวิตคนทำงาน ๑ คน ไม่ได้นับรวมถึงสมาชิกในครัวเรือน แต่ผลสำรวจพบว่าแต่ละครัวเรือนมีสมาชิกที่ไม่ทำงานคอยพึ่งพิงในครัวเรือนถึงร้อยละ ๘๕.๖ มีตั้งแต่ ๑ คนขึ้นไป จึงเป็นการยืนยันข้อเท็จจริงบางประการว่า การทำงานของคนหนึ่งไม่ได้นำรายได้มาดูแลเฉพาะตนเอง แต่ยังมีสมาชิกในครัวเรือน แล้วหากฝ่ายนายจ้างผลักภาระนี้ให้รัฐบาลและหน่วยงาน

ภาครัฐรับผิดชอบผ่านนโยบายการคุ้มครองทางสังคมจะช่วยสนับสนุนด้านใด เพราะค่าจ้างคือรายได้ที่ใช้จ่ายเป็นค่าครองชีพ ส่วนนโยบายสังคมใช้ส่งเสริมและป้องกันไม่ให้การดำรงชีวิตต่ำเกินกว่ามาตรฐาน เช่น เส้นแบ่งความจน และอื่น ๆ แต่อย่างไรค่าใช้จ่ายที่ประมาณการทั้งในตารางที่ ๕.๑ และ ๕.๒ เป็นค่าครองชีพของปัจเจกบุคคล มีบางรายการที่รวมค่าใช้จ่ายครัวเรือน แม้จะอาศัยคนเดียวหรือหลายคนก็ต้องจ่ายเช่นเดียวกัน ทั้งค่าน้ำประปาและค่าไฟฟ้า หากต้องการให้จำนวนที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากสุดสำหรับครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิงหรือไม่ได้ทำงาน ต้องนำค่าอาหารมาคำนวณเพิ่มเติม

ตารางที่ ๕.๑ ประมาณการสัดส่วนรายได้จากการทำงานและรายจ่ายต่อเดือนตามสมาชิกครัวเรือน

	รายได้จากการทำงาน	รายจ่าย	สัดส่วนที่แตกต่าง
ไม่มีพึ่งพิง	๒๒,๙๔๕	๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕	-๓ ถึง +๖%
มี ๒-๓ คน	๒๔,๓๗๔.๒๕	๓๐,๑๑๘ - ๓๒,๑๑๗	-๑๙ ถึง -๒๔%

หมายเหตุ : การจำลองค่าครองชีพประชากรตามสมาชิกครัวเรือน แล้วมีเงื่อนไขของการจำลองค่าครองชีพที่แตกต่างกันตามจำนวนการพึ่งพิง ขอให้ดูเพิ่มเติมในหมายเหตุของตารางที่ ๓.๒๐ - ๓.๒๑

การจำแนกลักษณะตามการพึ่งพิงของสมาชิกในครัวเรือนตามตารางที่ ๕.๑ แล้วพบว่าครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง มีผลให้แรงงานมีรายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างร้อยละ -๓ ถึง +๖ ขณะที่สมาชิกครัวเรือนที่พึ่งพิง ๒-๓ คน มีผลให้แรงงานมีรายได้จากการทำงานและรายจ่าย มีสัดส่วนที่แตกต่างกันระหว่างร้อยละ -๑๙ ถึง -๒๔ (พิจารณาการจำลองค่าครองชีพตามรายการจากตารางที่ ๓.๒๐ - ๓.๒๑) อย่างไรก็ตามลักษณะของครัวเรือนที่เสนอไปพบว่าสัดส่วนติดลบ หมายถึง รายจ่ายมากกว่ารายได้ แล้วสัดส่วนนี้ยังไม่รวมหนี้สินแต่ละเดือนที่ต้องจ่าย โดยเฉพาะหนี้สินประเภทรถยนต์และที่อยู่อาศัย เพราะผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่ามีหนี้สินในระบบถึงร้อยละ ๘๘.๘ แล้วบางส่วนก็มีหนี้นอกระบบที่แต่ละเดือนต้องจ่าย ร้อยละ ๔๗.๑ แต่อนุมานได้ว่า บางคนมีรายจ่ายสูงกว่าเพราะอาจสมาชิกคนอื่นในครัวเรือนพึ่งพิงรายได้

ตารางที่ ๕.๒ ประมาณการสัดส่วนรายได้จากการทำงานและรายจ่ายต่อเดือนตามช่วงอายุ

	รายได้จากการทำงาน		รายจ่าย	สัดส่วน
	จำนวน	สัดส่วนเพิ่ม		ที่แตกต่าง
๑๘-๓๔ ปี	๑๘,๘๕๖	-	๒๑,๕๐๓.๕๐ - ๒๓,๕๐๒.๕๐	-๑๒ ถึง -๒๐%
๓๕-๔๙ ปี	๒๓,๙๘๔.๕๐	๒๗%	๒๙,๗๖๖.๒๕ - ๓๑,๗๖๕.๒๕	-๑๙ ถึง -๒๔%
๕๐ ปีขึ้นไป	๓๐,๑๕๖.๕๐	๒๖%	มากกว่า ๓๔,๙๒๙	มากกว่า -๑๔%

หมายเหตุ : การจำลองค่าครองชีพประชากรตามช่วงอายุ แล้วมีเงื่อนไขของการจำลองค่าครองชีพที่แตกต่างกัน ๓ ช่วงอายุ ขอให้ดูเพิ่มเติมในหมายเหตุของตารางที่ ๓.๑๗ - ๓.๑๙

ถัดมาเป็นการจำแนกตามช่วงอายุ ๑๘ - ๓๔ ปี และ ๓๕ - ๔๙ ปี และ ๕๐ ปีขึ้นไป ตามตารางที่ ๕.๒ แล้วพบว่า ช่วงอายุของคนทำงานอายุ ๑๘ - ๓๔ ปี หรือช่วงวัยทำงานตอนต้น มีผลให้รายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนแตกต่างกันร้อยละ -๑๒ ถึง -๒๐ ถัดมาช่วงอายุของคนทำงานอายุ ๓๕ - ๔๙ ปี หรือช่วงวัยทำงานตอนกลาง มีผลให้รายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนแตกต่างกันร้อยละ -๑๙ ถึง -๒๔ และช่วงอายุของคนทำงานอายุ ๕๐ ปีขึ้นไป หรือช่วงวัยทำงานตอนปลาย มีผลให้รายได้จากการทำงานและรายจ่ายมีสัดส่วนแตกต่างกันมากกว่าร้อยละ -๑๔ (พิจารณาการจำลองค่าครองชีพตามรายการจากตารางที่ ๓.๒๓ - ๓.๒๕) ดังนั้น ช่วงอายุมีผลต่อความมั่นคงการทำงานและรายได้ เนื่องจากมีข้อสังเกตเกิดขึ้นว่าอายุที่มากขึ้นแล้วมีสัดส่วนของรายได้เพิ่มขึ้นของวัยทำงานตอนกลางเพียงร้อยละ ๒๗ และจากวัยทำงานตอนกลางเป็นวัยทำงานตอนปลายเพียงร้อยละ ๒๖ แต่เปรียบเทียบสัดส่วนความแตกต่างระหว่างรายได้และรายจ่ายแล้ว พบว่า ช่วงอายุ ๓๕ - ๔๙ ปี กลับเป็นวัยทำงานตอนกลางที่มีค่าใช้จ่ายดำรงชีวิตสูงกว่าช่วงวัยอื่น จึงพบว่าเป็นช่วงวัยที่มีความรับผิดชอบชีวิตตนเองและสมาชิกในครัวเรือนมากที่สุด

หากพิจารณาต่อมาช่วงอายุการทำงานแล้ว การมีอายุมากขึ้นแต่การเพิ่มขึ้นของรายได้มีแนวโน้มเติบโตน้อยกว่าค่าครองชีพที่มากขึ้นตาม โดยเฉพาะช่วงวัยทำงานตอนกลางของอายุ ๓๕ - ๔๙ ปี แล้วคนทำงานที่รับค่าจ้างขั้นต่ำที่ไม่มีจำนวนการเก็บรวบรวมข้อมูลของกระทรวงแรงงาน แม้จะไม่ทราบว่ามีจำนวนเท่าไร แต่การเสนอให้ยกระดับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเพื่อให้ขยับมาใกล้กับค่าครองชีพมากที่สุดแล้วดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ การเก็บแบบสอบถามเพื่อสำรวจค่าครองชีพ จึงเป็นการยืนยันว่ารายได้ที่ต่ำกว่าค่าครองชีพ ควรยกระดับอัตราค่าจ้างให้สอดคล้องกับค่าครองชีพ แล้วจึงโต้แย้งเพื่อลบล้างวาทกรรมที่เหล่าผู้กำหนดนโยบายและ

หน่วยงานภาครัฐพยายามสร้างให้คนเหล่านี้ ต้องจนและมีรายได้น้อย จึงได้รับสวัสดิการรัฐ เห็นได้จากสถานการณ์ปกติคือ บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และสถานการณ์วิกฤติคือมาตรการเยียวยาผ่านเงินโครงการต่าง ๆ

ประเด็นแรก จากสัดส่วนรายจ่ายมากกว่ารายได้ สะท้อนว่า ประชาชนคนทำงานไม่ได้ขาดวินัยทางการเงินเพียงด้านเดียว แต่ปัญหาจริงแล้วคือ ความเหลื่อมล้ำไม่เท่าเทียมของรายได้และสถานะทางเศรษฐกิจ ทำให้คนทำงานไม่เหลือเงินออม เพราะจากข้อมูลการสำรวจมีร้อยละ ๔๕.๕ ไม่มีเงินออมในแต่ละเดือน คนที่มีเงินฝากในบัญชีธนาคารไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท มีร้อยละ ๖๖ นับว่าเป็นจำนวนสูงแล้วใกล้เคียงกับธนาคารแห่งประเทศไทยเคยเสนอไว้

ประเด็นที่สอง ประชากรย้ายถิ่น มีร้อยละ ๗๘.๙ จึงเป็นกลุ่มคนที่ต้องเช่าหรือซื้อที่อยู่อาศัยไว้ พบว่ามีถึงร้อยละ ๓๙.๔ ที่อยู่ระหว่างผ่อนชำระหนี้ของที่อยู่อาศัย แล้วกรณีการเป็นหนี้รถยนต์ร้อยละ ๕๔.๔ และรถจักรยานยนต์ ร้อยละ ๒๘.๕ ซึ่งการซื้อสินทรัพย์เหล่านี้ไม่ใช่ความฟุ่มเฟือย แต่เป็นเหตุจำเป็นของการโดยสารทั้งไปทำงานและกิจส่วนตัว เนื่องจากระบบขนส่งมวลชนสาธารณะไม่ได้มีพร้อมทุกพื้นที่และเขตอุตสาหกรรม แม้สถานประกอบการจัดรถรับส่งให้ แต่ไม่ได้ครอบคลุมสำหรับคนทำงานเข้ากะและล่วงเวลา อีกทั้งบางคนมีหนี้สินการศึกษามาตั้งแต่วัยเรียน ถูกรัฐบาลทุกยุคสมัยให้กู้ยืมจนเกิดอุปนิสัยการเป็นหนี้ตั้งแต่วัยเรียน เพราะมีร้อยละ ๑๕.๑ เป็นหนี้ด้านนี้ แต่อนุมานได้ว่าอาจเป็นหนี้จากการกู้ยืมตั้งแต่วัยเรียนหรือเป็นหนี้การศึกษาของบุตรหลาน

ประเด็นที่สาม ปัจจัยการดำรงชีวิตอื่นที่ไม่นับเป็นปัจจัยพื้นฐานดั้งเดิมของอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค แต่เป็นปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของมนุษย์จำเป็นต้องมีปัจจัยทางสังคมต่าง ๆ แต่ค่ากิจกรรมสังคมและความบันเทิงเป็นไปได้ว่าถ่ายโอนไปจ่ายส่วนของค่าใช้จ่ายหน้ากากอนามัย เครื่องตรวจหาเชื้อไวรัส และเจลแอลกอฮอล์ในตารางที่ ๓.๑๑ รายการเหล่านี้ไม่พบมาตรการใดของรัฐบาลที่มาดูแลส่วนนี้ ทั้งที่ค่าใช้จ่ายป้องกันเชื้อไวรัสรวมแล้ว ๙๒๖.๗๕ บาท

ประเด็นที่สี่ การใช้จ่ายอื่นที่เป็นส่วนหนึ่งของที่อยู่อาศัยตามปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต คือ น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน นับเป็นค่าใช้จ่ายครัวเรือน แม้จะอยู่คนเดียวหรือมากกว่า ๑ คนก็ตาม หากประมาณการภาพรวมถ้ารัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายสามรายการที่ประชาชนตามตารางที่ ๓.๑๑ ต้องบรรเทาค่าใช้จ่ายลงได้ ๒,๒๕๒.๒๕ บาทต่อเดือนต่อครัวเรือน แล้วทำให้ประชาชนมีเงินหมุนเวียนใช้จ่ายด้านอื่นแทนหรือเหลือเงินออมมากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลต้องดำเนินการตามที่เสนอว่าประเทศไทยเข้าสู่สังคม

ผู้สูงวัย แต่ประชาชนไม่มีเงินออมจะดูแลตนอย่างไรและยังเป็นภาระพึ่งพิงสมาชิกครัวเรือนรุ่นต่อไปอีกทั้งบุตรและหลาน เป็นโจทย์ใหญ่เช่นเดียวกับว่ารัฐบาลไม่เข้าใจว่าเหตุใดทำไมคนรุ่นใหม่ถึงมีไม่มีบุตรหรือมีลดลง

ถัดมาเป็นการถกเถียงและโต้แย้งกับนิยามและคำจำกัดความของค่าจ้างขั้นต่ำ

ค่าจ้างขั้นต่ำ (minimum wage) ต้องเป็น "ค่าจ้างแรกเข้าทำงาน เป็นการประกันรายได้พื้นฐาน ตั้งอยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดูแลตนเองได้แล้วต้องดูแลสมาชิกครอบครัวได้ตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป โดยไม่อิงกับหลักเกณฑ์ทักษะหรือมาตรฐานฝีมือ เพราะเป็นอีกประเด็นที่ส่งเสริมให้แรงงานที่มีรายได้สูงขึ้นตามความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์" โดยเหตุผลที่เป็นเช่นนี้ เพราะส่วนมากกว่าร้อยละ ๘๖.๗ มีจำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน คนกลุ่มนี้ไม่ได้ทำงานและมีรายได้ประจำแล้ว นอกเหนือจากการทำงานแล้ว แรงงานไม่มีเวลาใช้ในการหารายได้อื่นได้ เพราะการทำงานคือการขายเวลาแลกกับค่าจ้าง เหมือนกับที่ ILO เมื่อ ๑๐๓ ปีก่อนต้องจัดทำอนุสัญญาฉบับที่ ๑ ว่าด้วยชั่วโมงการทำงาน เพื่อไม่ให้ถูกเอาเปรียบและทราบดีว่าแต่ละวัน เวลา คือ เงื่อนไขสำคัญของการทำงานได้ไม่เกิน ๘ ชั่วโมงตามศักยภาพของร่างกาย

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) เป็นระดับพื้นฐานตามค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ต้องเป็นการประกันรายได้ให้ดำรงชีวิตได้โดยมองบนฐานสิทธิมนุษยชน ไม่ใช่แรงงานที่เป็นสิ่งมีชีวิตเป็นต้นทุนหรือทรัพยากรประเภทหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์ ด้วยเหตุนี้ค่าจ้างขั้นต่ำควรเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้โดยไม่ได้พิจารณาอิงจากระดับทักษะฝีมือต่ำและไม่ใช่จ่ายให้ดูแลได้เพียงตนเองอย่างอัตภาพ จากตารางที่ ๓.๒๐ เป็นการจำลองกรณีครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีค่าใช้จ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาท ซึ่งต้องมีค่าจ้างเฉลี่ยต่อคนไม่น้อยกว่า ๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน แต่มุมมองแบบทุน (capital perspective) พยายามสร้างเงื่อนไขการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีค่าครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจ ผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และสภาพทางเศรษฐกิจสังคม ทั้งที่เป็นคนบางกลุ่มที่ผูกขาดทรัพยากรและอำนาจความรู้ แต่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมจริงของประชาชนคนทำงาน จึงเสนอว่าการพิจารณาควรใช้สำรวจจากปลายน้ำของการบริโภคบุคคลและครัวเรือนเป็นองค์ประกอบหลักในการพิจารณาว่าท้ายสุดแล้วผู้บริโภคขั้นสุดท้ายต้องจ่ายเท่าไรและมีเงินเท่าไรจึงสอดคล้องกับต้นทุนของการดำรงชีวิต (cost of living) เพื่อให้ค่าจ้างขั้นต่ำยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตตามมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า (decent standard of living)

ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ เป็นการยกระดับให้แรงงานมีความก้าวหน้าทางอาชีพตามระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถผ่านการทดสอบวัดระดับกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ทำให้ระดับค่าจ้างสูงขึ้นได้มากกว่าการได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แต่มีข้อโต้แย้งหลายประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรก การทดสอบมาตรฐานฝีมือเปิดให้ทดสอบทั้งความรู้และภาคปฏิบัติ แต่ไม่ได้หมายความว่า นายจ้างสนับสนุนให้ลูกจ้างทดสอบมาตรฐานฝีมือ เพราะเมื่อลูกจ้างสอบผ่านต้องจ่ายค่าจ้างตามระดับ ๑ - ๓ ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งค่าจ้างแต่ละระดับมีความแตกต่างกันไป หลักการของแนวทางออกแบบไว้ดี แต่ไม่รับรองทางกฎหมายว่าสถานประกอบการต้องส่งลูกจ้างไปทดสอบในสัดส่วนเท่าไร จึงไม่มีประสิทธิภาพการบริหารเท่าไร เพราะอันที่จริงแล้วมุมมองแบบทุน (capital perspective) เห็นค่าจ้างแรงงานเป็นต้นทุนของธุรกิจ ทั้งที่แรงงานเป็นสิ่งมีชีวิต ต่างจากเครื่องจักรในอุตสาหกรรม แต่ผู้ประกอบการเลือกไม่เพิ่มค่าจ้าง แทนที่ลดต้นทุนธุรกิจด้านอื่น

ประเด็นที่สอง การมีผลทดสอบมาตรฐานฝีมือ แต่เมื่อแรงงานหางานอื่นไม่ได้หมายความว่านายจ้างจะปฏิบัติที่เป็นธรรมในกระบวนการสรรหาว่าจ้าง (recruitment process) เนื่องจากไม่มีกฎหมายคุ้มครองครอบคลุมถึงส่วนนี้ นายจ้างจึงมีสิทธิเลือกหรือไม่เลือก ซึ่งเป็นเรื่องต้นทุนธุรกิจ บางลักษณะงานสอบผ่านแค่ลดเวลาทำงานได้เร็วขึ้นไม่กี่วินาทีต่อหน่วยผลิต แต่เหตุใดต้องจ้างคนที่ผลทดสอบผ่านแล้วจ่ายมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ

ประเด็นที่สาม การไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายคุ้มครองแรงงานให้แนวทางการปรับอัตราค่าจ้างตามทักษะ อายุงานและประสบการณ์ บางคนทำงานมาจนเกษียณอายุ แต่ยังได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมาตลอดชีวิต เพราะค่าจ้างปรับเมื่อรัฐบาลประกาศปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ดังนั้น ทั้งฝ่ายรัฐต้องมีกฎหมายบังคับ และฝ่ายทุนต้องมีโครงสร้างและการปรับค่าจ้างที่เป็นธรรม เช่น ปีละกี่ครั้งและคำนวณร้อยละเท่าไร เพื่อให้การทำงานมีความก้าวหน้าและมั่งคงในสถานที่แห่งนั้น

ประเด็นที่สี่ ระบบการพัฒนาทักษะแต่ต้องไม่ได้เน้นเฉพาะฝีมืออาชีพ (vocational training) แต่กระทรวงแรงงานต้องยกระดับและแนวทางสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) เน้นการเสริมและเติมทักษะใหม่ (upskilling and reskilling) เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในอนาคตของงาน (future of work) แต่กระทรวงแรงงานต้องมีแนวทางยกระดับค่าจ้างสูงขึ้นตามมาตรฐานการดำรงชีวิตและชั่วโมงทำงานปกติ เพื่อขยายโอกาสให้มีเวลาเรียนรู้และสร้างรายได้อีกช่องทาง

ข้อจำกัดของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ไม่คุ้มครองถึงแรงงานไม่เป็นทางการหรือนอกระบบดังที่การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นการคุ้มครองสำหรับแรงงานที่มีนายจ้างตามมาตรา ๕ นิยามสถานะลูกจ้างของกฎหมายคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายประกันสังคม แต่ไม่ครอบคลุมการจ้างงานไม่เป็นทางการ (informal employment) ของเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการหรือนอกระบบ (informal economy) จึงมีทั้งที่การจ่ายต่ำกว่าและสูงกว่า ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่ต้องใช้สมรรถนะด้านใด เช่น งานสร้างสรรค์ตามชิ้นงานจ่ายสูงกว่าค่าจ้างขั้นต่ำเพราะมีเรื่องทักษะเฉพาะ แต่งานที่ใช้ทักษะต่ำไม่เสมอไปว่าจ่ายต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เช่น ลูกจ้างสัญชาติเมียนมาและกัมพูชาในแผงลอยอาหาร เนื่องจากผู้ค้าที่เป็นผู้ประกอบการแผงลอยขาดแคลนลูกจ้าง จึงจ่ายให้มากกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แตกต่างจากแรงงานรับงานไปทำที่บ้าน (home-based workers) และแรงงานทำงานบ้าน (domestic workers) ทั้งสองกลุ่มนี้คือตัวอย่างที่ผู้แทนของเครือข่ายแรงงานในคณะทำงาน พบว่ามีการจ่ายที่ต่ำกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้วประกาศอัตราค่าจ้างขั้นต่ำขยายการคุ้มครองไม่ถึงคนกลุ่มนี้ หากพิจารณาผลทางอ้อมก็เป็นเกณฑ์ขั้นต่ำให้ผู้ว่าจ้างที่ไม่อยู่ในเศรษฐกิจภาคทางการ (formal economy) ก็ต้องปฏิบัติตามเช่นเดียวกัน คล้ายคลึงกับสมัยที่ประกาศค่าจ้างขั้นต่ำ ๓๐๐ บาท ทำให้ไม่ว่านอกระบบก็ได้รับผลทางอ้อมเช่นเดียวกัน

หากพิจารณาจากข้อเสนอจากเครือข่ายแรงงานในหลายภาคอุตสาหกรรม และผู้นำคนสำคัญที่ขับเคลื่อนเรื่องนี้ในขบวนการสหภาพแรงงานแล้ว การปฏิรูประบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้างถือเป็นความสำคัญยิ่ง มีเหตุผลและข้อถกเถียง ดังนี้

<u>ประเด็นแรก</u> ระบบผู้แทนของไตรภาคีมีปัญหาและไม่ใช่ผู้แทนที่แท้จริงของแรงงาน เพราะเพียง ๓๓ จังหวัดที่มีสหภาพแรงงาน ส่วนที่ไม่มีสหภาพแรงงานอีก ๔๔ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๒ ในจำนวน ๓๓ จังหวัดมีสหภาพแรงงานประมาณ ๙ จังหวัดที่มีบทบาทขับเคลื่อนประเด็นแรงงาน จึงต้องพิจารณาให้ชัดเจนว่าแท้จริงแล้วผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในไตรภาคีของคณะอนุกรรมการค่าจ้าง ว่านำใครมาเป็นผู้แทน หากจะถกเถียงด้วยเกณฑ์คุณสมบัติของผู้แทน แต่เมื่อไม่มีสหภาพแรงงานที่มีตัวแสดงหลักของการเจรจาต่อรองผลประโยชน์แล้ว ข้อสังเกตคือจะเป็นไปได้อย่างไรไม่เกิดจัดตั้งผู้แทนฝ่ายลูกจ้างจัดตั้งโดยนายจ้าง พิจารณาได้จากการออกเสียงของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดในบางแห่ง เคยมีมติไม่เห็นควรให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ หากปัจจุบันยังมีการลงมติเช่นนี้ในสถานการณ์ค่าครองชีพสูงขึ้น ย่อมต้องเป็นปัญหาที่มาของผู้แทน หากเป็นฝ่ายลูกจ้างจริง แต่ไม่เห็นควรให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำก็ควรทบทวนจุดยืนตนเอง ด้วยเหตุที่เมื่อร้อยละ ๙๘.๙ เห็นว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในเวลานี้

ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นโจทย์ที่ท้าทายต่อผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในคณะกรรมการค่าจ้างและคณะอนุกรรมการค่าจ้าง จะตัดสินใจปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำอย่างไร

ประเด็นที่สอง การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำขาดความเป็นอิสระของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด และกลไกการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในท้องที่ เพราะกฎหมายคุ้มครองแรงงานเหมือนให้อำนาจเป็นการกระจายอำนาจพิจารณาอย่างกลไกออกแบบไว้ ๗๖ จังหวัด ไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร แต่ถึงเวลาแล้วมีข้อเสนอแนะมาเบื้องต้นว่าอัตราการปรับควรกำหนดที่ร้อยละเท่าไร จึงไม่ส่งเสริมให้ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างมีอำนาจการเจรจาต่อรองอย่างแท้จริง ที่สำคัญไม่ว่ายุคใดก็ตามในประวัติศาสตร์ ฝ่ายการเมืองจะตัดสินใจปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการค่าจ้างเสนอมาหรือไม่ก็ได้ เพราะอำนาจการตัดสินใจท้ายสุดคือรัฐบาล ดังนั้น สูตรการคำนวณสำหรับการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนดในมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ ๖ พ.ศ. ๒๕๖๐ จึงเป็นเพียงการสร้างเงื่อนไขโดยอ้างอิงหลักวิชาการต่อฝ่ายลูกจ้างในขบวนการสหภาพแรงงาน เพื่อไม่ให้การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นตามสภาพปัญหาจริง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่มีปัญหาในตัวเองเช่นเดียวกัน

ประเด็นที่สาม การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่เป็นไปตามกลไกของคณะกรรมการค่าจ้างตามระบบไตรภาคี แต่มีอิทธิพลการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองที่มีมาทุกยุคสมัย เช่น (๑) รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๒ ให้ ๕ จังหวัดไม่ผ่านการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน สุโขทัย เชียงราย เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ทั้งที่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดก่อนมาถึงคณะกรรมการค่าจ้างแล้ว (๒) รัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มีการสะท้อนเสียงจากเครือข่ายแรงงานว่า กลไกการทำงานของไตรภาคีถูกแทรกแซงจากนโยบายการเมืองที่แถลงไว้ตั้งแต่หาเสียงการเลือกตั้ง ทำให้อำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้างแทบไม่มีบทบาทชี้นำตามหลักวิชาการ (๓) รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ในนามจัดตั้งรัฐบาลโดยมีแกนหลัก คือ พรรคพลังประชารัฐ ที่หาเสียงค่าจ้างขั้นต่ำสูงสุด ๔๒๕ บาท แต่ไม่ดำเนินการที่หาเสียงไว้ จะเห็นว่า “อัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ใช่การพิจารณาตามมาตรฐานการดำรงชีวิต แต่เป็นวาระทางการเมืองแล้วการแทรกแซงผ่านกระบวนการกำหนดนโยบาย”

การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ จึงเป็นความสำคัญสุด เพราะไม่ใช่การรับรองสิทธิพื้นฐานการทำงานตามสิทธิมนุษยชนเพียงด้านเดียว ที่สำคัญกว่านั้นคือ

การประกันสิทธิแรงงานว่ารัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐให้เสรีภาพการแสดงออกของประชาชน คนทำงาน แล้วจะไม่ถูกคุกคามและห้ามปรามใด ๆ มีรายละเอียดเชิงประเด็นดังนี้

ประเด็นแรก การรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มเป็นเครื่องมือสำคัญมากที่สุดของแรงงาน เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองกับกลุ่มคนชนชั้นที่มีทรัพยากรอำนาจทั้งทุนและกฎหมาย แล้วกรณีของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ หากรัฐบาลและนายจ้างให้ความสำคัญว่าค่าจ้างคือรายได้แล้วเป็นหลักประกันสิทธิให้คนทำงานมีชีวิตได้เกินกว่ามาตรฐานการดำรงชีวิต ก็ไม่ใช่เรื่องต้องมาเจรจาต่อรองกัน แต่กลับไม่เป็นเช่นนั้น จึงต้องมีคณะกรรมการในรูปแบบไตรภาคีขึ้นมาที่เจรจาต่อรองอย่างไรแล้ว ก็ไม่มีทางเป็นไปได้ที่ฝ่ายลูกจ้างจะได้รับประโยชน์มากกว่าฝ่ายนายจ้าง

ประเด็นที่สอง การให้สัตยาบันอนุสัญญาสองฉบับนี้แล้วจะเป็นด่านสำคัญให้ใครก็ตามที่ต้องการรวมตัวเกิดขึ้นได้โดยไม่มีอุปสรรคของกฎหมายไม่กีดกัน แล้วการยกระดับอำนาจจะมากขึ้นในเมื่อไม่ใช่เริ่มต้นเฉพาะการรวมตัวในสถานประกอบการ เนื่องจาการต่อสู้ของขบวนการแรงงานต้องยกระดับการปฏิบัติการจากสถานประกอบการมาสู่สังคมและประเทศ แล้วนอกจากเรียกร้องปัญหาเฉพาะหน้า ยังต้องทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง ระบบ และกลไกต่าง ๆ ของประเทศ เช่น กำหนดโครงสร้างค่าจ้างที่เป็นธรรมในสถานประกอบการ กำหนดกลไกการทำงานของไตรภาคีให้มีอำนาจการพิจารณาค่าจ้างและรอบการปรับชัดเจนและต่อเนื่อง เป็นต้น

ประเด็นที่สาม การให้สัตยาบันแล้วจะส่งเสริมการรวมกลุ่ม แล้วการไม่ให้สัตยาบันที่ผ่านมาตั้งแต่สมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม มาจนถึงปัจจุบัน แสดงให้เห็นว่า รัฐบาลทุกยุคสมัยมีเจตนาไม่ทางตรงก็ทางอ้อมที่ต้องการทำลายขบวนการแรงงาน เนื่องจากไม่ต้องการให้การรวมกลุ่มมีความเข้มแข็ง ซึ่งปัจจุบันขบวนการแรงงานไม่ใช่หมายความแค่คนทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม เวลานี้คนรุ่นใหม่รวมกลุ่มและจัดตั้งเป็นสหภาพคนทำงาน สหภาพแรงงานสร้างสรรค์ ซึ่งไม่เคยปรากฏการจัดตั้งกลุ่มแรงงานเช่นนี้ เพราะก่อนหน้านี้สองทศวรรษของการก่อตั้งคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.) ก็เริ่มต้นจากขบวนการสหภาพแรงงาน

ท้ายสุด สูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำ กระทรวงแรงงานไม่มีระเบียบวิธี (methodology) ที่สอดคล้องกับหลักการการบริหารและสถิติแรงงานตามข้อเสนอของ ILO ซึ่ง ILO ให้พิจารณาการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตาม (๑) ความจำเป็นพื้นฐานของแรงงานและสมาชิกครอบครัว รวมถึงดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ ผลิตภาพแรงงาน (๒) ระดับทั่วไปของค่าจ้างในประเทศ (๓) ค่าครองชีพ (๔) สิทธิประโยชน์ประกันสังคม (๕) มาตรฐานการดำรงชีวิตของกลุ่มสังคมต่าง ๆ แต่คณะกรรมการค่าจ้างให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอัตราค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับอยู่ประกอบกับข้อเท็จจริงอื่นโดยคำนึงถึง “ดัชนีค่าครองชีพ อัตราเงินเฟ้อ มาตรฐานการดำรงชีวิต

ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ และสภาพทางเศรษฐกิจและสังคม" จะเห็นว่าระบบการบริหารแรงงานในเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำมีตัวแปรมากกว่าข้อแนะฉบับที่ ๑๓๕ ของ ILO แล้วกระทรวงแรงงานจะยืนยันไม่ได้ว่าสูตรนี้สำเร็จรูปนำเข้าตามหลักสากลของ ILO เพราะบางตัวแปรไม่ได้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เช่น ค่าครองชีพและต้นทุนการผลิต จริงแล้วเป็นมุมต่างด้านแล้วทำให้กลายเป็นเงื่อนไขของการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ การพิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อแล้วผลกระทบนี้ไม่เฉพาะแต่ผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ต้องมองถึงการจัดทำโครงสร้างค่าจ้างของแต่ละสถานประกอบการเพื่อให้มีการปรับอย่างสม่ำเสมอ

ที่สำคัญ สูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำไม่สำเร็จรูปอย่างที่เสนอแล้ว แต่ถูกใช้สร้างเงื่อนไขของการเจรจาต่อรองกับฝ่ายลูกจ้างในระบบไตรภาคี เพราะจุดตั้งต้นของการนิยามค่าจ้างขั้นต่ำไม่สอดคล้องกับ ILO เห็นในคำชี้แจงประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง ฉบับที่ ๑๐ อ้างถึงว่าสูตรนำมาปรับใช้ตาม ILO แต่สิ่งที่ ILO ตระหนักมากสุดคือ นิยามของค่าจ้างขั้นต่ำต้องดูแลสมาชิกในครอบครัวได้ด้วย ไม่ใช่เฉพาะตนเองคนเดียว ดังนั้น ค่าจ้างต้องเลี้ยงดูตนเองและสมาชิกรวมแล้วได้ไม่น้อยกว่า ๓ คนขึ้นไป แล้วสุดท้ายจะวกกลับมาตั้งข้อสังเกตต่อบทบาทของรัฐบาลว่า เมื่อเวลาทำงานยาวนานเกิน ๘ ชั่วโมง ถึง ๑๒ ชั่วโมงต่อวัน มีวันหยุดสัปดาห์ละ ๑ วัน ไม่มีเวลาส่วนตัวใช้เรียนรู้ทักษะหรือฝีมือด้านอื่น และไม่มีเวลาทำงานอื่นเป็นรายได้เสริม รัฐบาลจะทำอย่างไรให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตตนเองและสมาชิกในครอบครัว

๕.๒ ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

จากการพิจารณาศึกษาเรื่อง "การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน และแนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า" คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะการศึกษารายงานศึกษาฉบับนี้ แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน ดังนี้

<u>ส่วนแรก</u> ข้อเสนอแนะเพื่อ "การทบทวนนิยามความค่าจ้างขั้นต่ำให้ยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต" ใช้มุมมองแบบแรงงาน (labor perspective) แตกต่างจากฝ่ายรัฐบาลและนายจ้างมองค่าจ้างขั้นต่ำมุมมองแบบทุน (capital perspective) ที่ให้คุณค่าความเป็นมนุษย์เป็นต้นทุนประเภทหนึ่งทางเศรษฐศาสตร์ จึงทำให้เครื่องจักร อุปกรณ์เทคโนโลยีมีมูลค่าสูงกว่าชีวิตแรงงาน จึงมีข้อเสนอแนะดังนี้

๑) ค่าจ้างขั้นต่ำ (minimum wage) คือ ค่าจ้างแรกเข้าทำงาน เป็นการประกันรายได้พื้นฐาน ตั้งอยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สามารถดูแลตนเองและสมาชิกในครอบครัวได้อีกตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป โดยไม่อิงกับหลักเกณฑ์ทักษะหรือมาตรฐานฝีมือ เพราะเป็นอีกประเด็นที่ส่งเสริมให้แรงงานมีรายได้สูงตามความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ จึงไม่ได้เกี่ยวข้องใดกับค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ เนื่องจากฐานการมองค่าจ้างฝีมือเป็นเรื่องของโอกาสการมีงานทำและความก้าวหน้าทางอาชีพ

๒) ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ รับรองความก้าวหน้าของการทำงานว่าจะมีความเติบโตทางอาชีพ แล้วจะมีรายได้ที่เพิ่มมากขึ้นตามความรู้ ทักษะ ความสามารถ และประสบการณ์ ข้อเสนอที่ควรพิจารณาควบคู่กันคือ แต่ละสถานประกอบการต้องจัดให้มีโครงสร้างค่าจ้างและปรับอัตราค่าจ้างที่เป็นธรรม เพราะการวัดมาตรฐานฝีมือไม่ได้หมายความว่า นายจ้างจะส่งเสริมให้ลูกจ้างไปทดสอบเพื่อมาปรับฐานค่าจ้าง และไม่รับผู้สมัครงานเข้ามาตั้งแต่แรกเพื่อเลี่ยงการจ่ายค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ ปัญหาเรื่องนี้จึงเป็นการออกแบบกลไกไว้แต่กระทรวงแรงงานไม่มีมาตรการเชิงรุก

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) ที่เสนอไม่ใช่ค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ต้องการยกระดับอัตราขั้นต่ำให้เป็นค่าจ้างเพื่อการดำรงชีวิตสามารถเข้าถึงปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ กล่าวคือ (๑) ปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค (๒) ปัจจัยอื่นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าเชื้อเพลิงยานพาหนะ ค่าใช้บริการขนส่งสาธารณะ ค่ากิจกรรมทางสังคมและความบันเทิง ค่าหนังสือและพัฒนาความรู้ ทักษะ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านและเคลื่อนที่ ค่าบริการน้ำประปา ไฟฟ้า และอื่น ๆ (๓) ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ต่าง ๆ เช่น รถยนต์ บ้าน อาคาร และอื่น ๆ (๔) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับความไม่แน่นอนในชีวิต เช่น การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น เช่น ค่าอุปกรณ์ตรวจหาเชื้อไวรัส หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์ เป็นต้น ดังนั้น อัตราค่าจ้างขั้นต่ำควรเป็นค่าจ้างที่ทำให้ประชาชนคนทำงานมีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า (decent standard of living) ซึ่งมีขอบเขตมากเกินกว่าการทำงานที่มีคุณค่า (decent work)

<u>ส่วนที่สอง</u> ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำเป็น “ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต” และ “มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า” มีดังนี้

(๑) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องดำเนินการทันที เนื่องจากร้อยละ ๙๘.๙ เห็นว่าค่าจ้างที่ดำรงชีวิตได้ต้องได้รับมากกว่าอัตราค่าจ้างเวลานี้ หากพิจารณาจากค่าครองชีพแล้วนำมาจำลองครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีรายจ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ - ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน เฉลี่ยค่าจ้างไม่น้อยกว่า ๗๒๓ - ๗๘๙ บาทต่อวัน และกรณีมีสมาชิกพึ่งพิง ๒ - ๓ คน มีรายจ่าย ๓๐,๑๑๘ - ๓๒,๑๑๗ บาทต่อเดือน เฉลี่ยค่าจ้างไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๓ - ๑,๐๗๐.๕๐ บาทต่อวัน แต่จำนวนนี้หมายถึงต้องทำงาน ๓๐ วันหรือไม่มีวันหยุดประจำสัปดาห์ เช่น หากรัฐบาลและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานเห็นด้วยกับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ๔๙๒ บาทต่อวัน ส่วนต่างค่าจ้างขั้นต่ำอีก ๒๓๑ บาทต่อวัน หากส่วนต่างการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ รัฐบาลและกระทรวงแรงงานอาจใช้มาตรการอุดหนุนค่าจ้าง (wage subsidy) เพื่อให้รายได้ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานการดำรงชีวิต แต่มาตรการนี้ครอบคลุมเฉพาะแรงงานในระบบประกันสังคมมาตรา ๓๓ แต่ไม่ครอบคลุมถึงแรงงานนอกระบบ เพราะไม่มีข้อมูลรายได้และการจ่ายภาษีรายได้ประจำปี

(๒) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและยกระดับให้กลายเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้ตามมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า คือ การพิจารณาว่าทำอย่างไรให้รายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่ายแล้วทำให้เป็นค่าจ้างที่เกิดคุณภาพชีวิตต่อแรงงาน จึงต้องทำให้ค่าจ้างจากการทำงานเวลาปกติเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ไม่ใช่ต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพราะหลังเวลาการทำงานตามปกติแล้ว ควรส่งเสริมแรงงานมีเวลาพัฒนาตนเอง หารายได้เสริมตามแต่ละครัวเรือน ร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือพักผ่อนตามอัธยาศัย นอกจากนี้รัฐบาลต้องให้ประชาชนมีสถานที่หาความรู้และพัฒนาทักษะเพิ่มเติม สถานที่สาธารณะพักผ่อนหย่อนใจ และอื่น ๆ ดังนั้น หากรัฐบาลสามารถดำเนินการตามข้อเสนอก่อนหน้าได้ หมายความว่าคนทำงานจะมีเวลาส่วนตัวมากขึ้น

(๓) การสร้างระบบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตแล้ว ต้องทำให้มีความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ไม่ใช่ให้ค่าจ้างล่วงเวลาเป็นเหตุปัจจัยให้ตัดสินใจเปลี่ยนงานใหม่ จึงเสนอให้ภาครัฐมีมาตรการทางกฎหมายให้นายจ้างจัดทำโครงสร้างค่าจ้างที่เป็นธรรมและการปรับค่าจ้างประจำปี ที่ผ่านมามีคนทำงานได้รับค่าจ้างขั้นต่ำจนเกษียณ เนื่องจากนายจ้างปรับอัตราค่าจ้างให้ตามที่รัฐบาลกำหนด กระทรวงแรงงานต้องมีกลไกการทำงานภายในระบบไตรภาคีที่พิจารณาและทบทวนค่าจ้างอย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นปีละหนึ่งครั้งหรือสองครั้ง นอกจากนี้ อาจพิจารณาการปรับค่าจ้างขั้นต่ำอัตโนมัติตามอัตราเงินเฟ้อ หรือปรับตามค่าครองชีพเป็นรายปีหรือรายไตรมาส แต่ต้องพึงระวังว่าการใช้อัตราเงินเฟ้อเพื่อคุ้มครองเฉพาะผู้ทำงานที่ได้รับค่าจ้างขั้นต่ำ แต่มีคน

อีกจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบเช่นเดียวกัน แต่ไม่ปรับอัตราค่าจ้างเพราะผู้ประกอบการไม่มีโครงสร้างค่าจ้างและอัตราการปรับภายในสถานประกอบการที่สอดคล้องกับภาวะทางเศรษฐกิจ

(๔) รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานบางรายการให้ใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายและราคาถูกบางรายการ คือ น้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน ในตารางที่ ๓.๑๑ หากไม่มีค่าใช้จ่ายเท่ากับรายจ่ายครัวเรือนลดลง ๒,๒๕๒.๒๕ บาทต่อเดือน เงินส่วนนี้จะหมุนเวียนในเศรษฐกิจส่วนอื่น หรือเป็นเงินออมเพื่อลงทุนต่อไป จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะอุดหนุนเงินให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการข้อเสนอนี้ได้หรือไม่ เพื่อประกันจำนวนที่เป็นค่าเฉลี่ยของการสำรวจให้ประชาชนได้ใช้ หากใช้บริการเกินเก็บเฉพาะส่วนต่าง นอกจากนี้ การลดค่าครองชีพอื่น เช่น สินค้าอุปโภคบริโภคในชีวิตประจำวัน ค่าวัตถุดิบอาหาร แต่เหล่านี้รัฐบาลไม่สามารถควบคุมราคาของผู้ผลิตและผู้ประกอบการในห่วงโซ่อุปทานได้ ดังนั้น รัฐบาลต้องพิจารณาเป็นมาตรการบรรเทาค่าครองชีพสำหรับส่วนต่างของค่าจ้าง ลดลงมาให้ใกล้เคียงค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้มากที่สุด แต่กระทรวงแรงงานต้องบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐอื่น เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการคลัง กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐวิสาหกิจที่ให้บริการสาธารณะต่าง ๆ

(๕) การขยายการคุ้มครองของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ครอบคลุมถึงแรงงานในเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการหรือนอกระบบ โดยเฉพาะแรงงานรับงานไปทำที่บ้านและแรงงานทำงานบ้านเป็นสองกลุ่มที่แสดงให้เห็นถึงการจ้างงาน แต่ความครอบคลุมคุ้มครองของกฎหมายไปไม่ถึงกลุ่มผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างและผู้ขับรถแท็กซี่ได้รับผลกระทบจากการปรับราคาค่าเชื้อเพลิง แต่ไม่สามารถปรับขึ้นค่าโดยสารได้ เพราะขึ้นตรงกับกรมการขนส่งทางบก ในทางปฏิบัติกลุ่มที่ยกตัวอย่างมาไม่ได้รับประโยชน์ทางตรงจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ไม่มีสวัสดิการและชั่วโมงการทำงานเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด อย่างไรก็ตาม กระทรวงแรงงานในฐานะที่รับผิดชอบด้านแรงงาน ควรเป็นตัวแสดงหลักของการประสานและเชื่อมต่อให้แรงงานได้รับสิทธิและสวัสดิการของแรงงานกลุ่มเหล่านี้ แต่อีกด้านการที่ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเกิดประโยชน์ทางอ้อมต่อเศรษฐกิจอย่างไม่เป็นทางการ เพราะบางกลุ่มอาชีพที่ได้รับประโยชน์ เช่น ผู้ค้าในตลาดและผู้ค้าแผงลอยอาหาร ที่ทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อบริโภคมากขึ้น

<u>ส่วนที่สาม</u> ข้อเสนอแนะเพื่อ “การสร้างความเข้มแข็งของขบวนการแรงงานและปฏิรูประบบไตรภาคี”

(๑) การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘ เพื่อรับรองสิทธิการรวมตัวและจัดตั้งกลุ่มเพราะเป็นหลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน แล้วเป็นการประกันสิทธิแรงงานว่า

รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐให้เสรีภาพการแสดงออกของประชาชนคนทำงาน จะไม่ถูกคุกคามและห้ามปรามใด ๆ จึงเป็นด่านแรกก่อนที่จะกล่าวถึงการปฏิรูประบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้าง แต่การที่รัฐบาลทุกยุคสมัยไม่ให้สัตยาบันอนุสัญญาสองฉบับนี้แสดงเจตนาว่าต้องการทำลายขบวนการแรงงาน เพราะมองเรื่องนี้เป็นภัยต่อความมั่นคงแห่งชาติ

(๒) การปฏิรูประบบไตรภาคีให้เกิดการมีส่วนร่วมของผู้แทนฝ่ายลูกจ้างที่ไม่ใช่มาจากการเสนอจากฝ่ายนายจ้าง เพราะบางจังหวัดไม่มีสหภาพแรงงานและไม่มีผู้แทนแรงงานที่เข้มแข็ง แล้วมีการวิ่งเต้น (lobbying) ระหว่างฝ่ายรัฐบาลและนายจ้าง ไปจนถึงฝ่ายลูกจ้างที่จัดตั้งโดยนายจ้าง ดังนั้น การพิจารณาบทบาทของคณะอนุกรรมการค่าจ้างเป็นเรื่องสำคัญว่าคงไว้หรือยกเลิก แล้วใช้การมีส่วนร่วมผ่านผู้แทนองค์กรแรงงานในระดับอุตสาหกรรม สาขาอาชีพ และหลักเกณฑ์อื่นครอบคลุมถึงคนทำงานที่ไม่ใช่นิยามเดิมของขบวนการสหภาพแรงงาน โดยออกแบบระบบใหม่ที่มีผู้แทนแรงงานนอกระบบ นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคมมาร่วมด้วย แล้วให้ประชาชนมีเสียงสะท้อนทางตรงต่อปัญหานี้

(๓) หากมีการคงระบบไตรภาคีต้องให้มีการตัดสินใจของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด เป็นบทบาทที่แสดงออกได้อย่างอิสระมากกว่าการสั่งการจากส่วนกลาง เพื่อไม่ให้บทบาทเป็นเพียงตราประทับให้คณะกรรมการค่าจ้างพิจารณาเห็นชอบหรือไม่ก่อนส่งถึงรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพราะจริงแล้วระบบไตรภาคีจะเข้มแข็งได้ก็ต่อเมื่อมีผู้แทนฝ่ายลูกจ้างของสหภาพแรงงานหรือองค์กรแรงงานในรูปแบบอื่น แต่ประเทศไทยไม่ส่งเสริมการรวมกลุ่มอย่างแท้จริง โดยพิจารณาจากกฎหมายแรงงานสัมพันธ์การรวมกลุ่มเป็นสหภาพตั้งอยู่ในสถานประกอบการ ดังนั้น การเสนอข้อนี้จึงย้อนกลับไปที่การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ ๘๗ และ ๙๘ ก่อนเป็นลำดับแรก

(๔) การลดอำนาจฝ่ายการเมืองในการแทรกแซงนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ ให้การตัดสินใจทางนโยบายเป็นไปตามกระบวนการเจรจาต่อรองเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริงทางสังคม ซึ่งไม่ควรใช้สูตรคณิตศาสตร์มาสร้างเงื่อนไข เพราะที่ผ่านมาการตัดสินใจอยู่ในวาระทางการเมือง เหมือนกับนโยบายหลายพรรคการเมือง เช่น ในอดีตพรรคเพื่อไทยเคยหาเสียงไว้ที่ ๓๐๐ บาทต่อวัน และเลือกตั้งที่ผ่านมาปี ๒๕๖๒ พรรคพลังประชารัฐหาเสียงไว้ที่ ๔๒๕ บาทต่อวัน แต่การเสนอเช่นนั้นยังไม่ผ่านกระบวนการศึกษาและพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้าง จึงกล่าวไม่ได้ว่าระบบค่าจ้างขั้นต่ำเป็นไปตามการคำนวณอยู่บนหลักวิชาการ แต่เป็นการต่อรองทางการเมืองและมองค่าจ้างขั้นต่ำเป็นฐานอำนาจและผลประโยชน์ทางการเมือง ทั้งนี้สาเหตุของความไม่เข้มแข็งของขบวนการแรงงาน ทำให้อำนาจฝ่ายการเมืองมีอิทธิพลแทรกแซงอัตรา

ค่าจ้างได้เสมอ ในระยะยาวทำให้วัฒนธรรมการสั่งแบบบนลงล่างยังคงอยู่ต่อไป แต่ไม่เกิดการส่งเสริมให้ส่งเสียงจากล่างสู่บน

<u>ส่วนที่สี่</u> ข้อเสนอแนะเพื่อ "การพิจารณาสูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำ ที่ไม่เป็นไปตามอ้างว่ามาจาก ILO แล้วเข้าใจหลักการของค่าจ้างขั้นต่ำที่ไม่สอดคล้องกับอนุสัญญาฉบับที่ ๑๓๑ และข้อแนะฉบับที่ ๑๓๕" ทั้งที่ค่าจ้างขั้นต่ำตามที่ ILO เน้นเป็นความสำคัญลำดับต้น ๆ คือ ค่าจ้างต้องสามารถดำรงชีวิตได้ทั้งตนเองและครอบครัว แล้วการอ้างถึง ILO ต้องเข้าใจเป้าหมายขององค์การนี้คือ การบรรลุสู่ "ความยุติธรรมทางสังคม" (social justice) หมายความว่า ค่าจ้างต้องเป็นธรรมตั้งอยู่บนฐานสิทธิมนุษยชน ดังนั้น คณะกรรมการค่าจ้างกำหนดนิยามค่าจ้างขั้นต่ำให้ดำรงชีวิตได้แค่ตนเองคนเดียว เป็นการแสดงว่าเป็นการใช้แนวคิดและวิธีการสากลมาเฉพาะที่เป็นประโยชน์ต่อฝ่ายรัฐและนายจ้าง แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อฝ่ายแรงงานอย่างแท้จริง

สูตรคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำในแต่ละประเทศมีวิธีการที่แตกต่างกัน แม้คณะกรรมการค่าจ้างอ้างถึงประเทศต่าง ๆ เช่น ฝรั่งเศส มาเลเซีย บราซิล และคอสตาริกา เป็นต้น ซึ่งมีความแตกต่างของตัวแปรที่ใช้ในสูตรการคำนวณ ดังนั้น การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่มีสูตรสำเร็จรูป แต่ขึ้นอยู่กับการเจรจาต่อรองว่าจุดสมดุลของแต่ละฝ่ายอยู่ตำแหน่งใด แล้วต้องไม่มีการแทรกแซงบทบาทของฝ่ายลูกจ้างให้อำนาจการต่อรองลดลง อีกทั้งการกำหนดด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ก็จะทำให้การเข้าใจข้อเท็จจริงจากสภาพปัญหาสังคมและเศรษฐกิจลดลงตาม เช่น พิจารณาจากอัตราเงินเฟ้อเพียงตัวแปรเดียวไม่ได้ เพราะทุกคนได้รับผลกระทบจากค่าครองชีพสูงขึ้น ไม่เฉพาะผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ หากใช้เกณฑ์นี้ต้องหาแนวทางปรับโครงสร้างค่าจ้างที่ไม่เฉพาะแต่ผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ ซึ่งกลายเป็นอีกประเด็นหนึ่งที่ภาครัฐต้องมีกฎหมายหรือมาตรการสำหรับการกำหนดโครงสร้างค่าจ้าง การเปิดเผยโปร่งใส และการปรับสม่ำเสมอและเป็นธรรม ค่าครองชีพของประชาชนคนทำงานจะสะท้อนการดำรงชีวิต เพราะเป็นค่าใช้จ่ายจากการบริโภคขั้นสุดท้ายของแรงงานในฐานะผู้บริโภค ควรนำมาพิจารณาสำหรับการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วย

<u>ส่วนที่ห้า</u> ข้อเสนอแนะเพื่อ "การเก็บข้อมูลรวบรวมจำนวนผู้ทำงานรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ" กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำและเรื่องนี้เป็นวาระประเทศทุกครั้งที่มีกระแสว่าจะปรับอัตราค่าจ้าง แต่ไม่มีการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแรงงานที่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีเท่าไร จึงเป็นเรื่องลำดับต้นที่ต้องทำอย่างเร่งด่วน โดยสำนักงานประกันสังคม ให้ยื่นครั้นที่สถานประกอบการแจ้งรายได้ลูกจ้างผ่านการสมทบประกันสังคมมาตรา ๓๓ จึงเป็นข้อสังเกตตามมาว่าการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแต่ละจังหวัด โดยไม่มีจำนวนลูกจ้างได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นจุดตั้งต้น จะมีความน่าเชื่อถือ

มากน้อยเพียงใดในการพิจารณาแต่ละครั้ง และคาดการณ์ว่าภาคอุตสาหกรรมจะได้รับผลกระทบ เช่น การเลิกจ้าง การย้ายฐานการผลิต หรือการลดอัตราการจ้างงาน ซึ่งเป็นการคาดการณ์อาจไม่ใช่ข้อมูลข้อเท็จจริง จึงไม่สามารถกล่าวได้ว่าการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแล้วภาคธุรกิจจะได้รับผลกระทบมาก เป็นไปได้ว่าธุรกิจขนาดย่อมจะกระทบหนัก แต่ธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีอำนาจการซื้อขาย จึงอาจปรับตัวได้ด้วยการลดต้นทุนและลดราคาจากผู้ผลิตรายย่อย เป็นต้น

คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการ เรื่อง “การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า” และข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการมาเพื่อโปรดพิจารณาและนำเสนอต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาต่อไป

(นายจรัส คุ้มไข่น้ำ)
เลขานุการคณะกรรมาธิการ

ภาคผนวก ก

เอกสารแต่งตั้งคณะทำงานฯ และเพิ่มเติม ๔ คน

ประกาศคณะกรรมาธิการการแรงงาน
สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงาน
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๖๖ เมื่อวันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ประกอบด้วย

๑. นายกฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
๒. นายอมรเทพ แสงยะรักษ์
๓. นายทศพร คูณศรี
๔. นายสนธยา วงษ์ศรีแก้ว
๕. นายจตุรงค์ ไพรสิงห์
๖. นายเอีย จำบาทอง
๗. นางสาวรสิฐวณัช ชาวดร
๘. นายธนพงษ์ เชื้อเมืองพาน
๙. นายภูมิภาว สมาหา
๑๐. นายสัญญา กรมโรสง
๑๑. นางสาวสุทราทิพย์ สังคะบุตร

ให้คณะทำงานมีหน้าที่พิจารณาปัญหาอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมาธิการ เว้นแต่หน้าที่และอำนาจในการสอบหาข้อเท็จจริง แล้วรายงานให้คณะกรรมาธิการทราบ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวทางการพิจารณาของนายจ้างในการปรับค่าจ้างตามภาวะเศรษฐกิจและสังคม เพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ

๒. เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาแนะนำต่อคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับปัญหาค่าจ้างแรงงานและแนวทางการพัฒนาค่าจ้างและรายได้ รวมถึงให้คำแนะนำด้านวิชาการและแนวทางการประสานประโยชน์แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

๓. จัดทำรายงานการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานเสนอต่อคณะกรรมาธิการ

๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุเทพ อู่อ้น)
ประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

ประกาศคณะกรรมาธิการการแรงงาน
สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงาน
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (เพิ่มเติม)

ด้วยในการประชุมคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑๘ เมื่อวันพุธที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (เพิ่มเติม) คือ นายชนัญภรณ์ สมบรม โดยให้มีหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวทางการพิจารณาของนายจ้างในการปรับค่าจ้างตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ

๒. เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาแนะนำต่อคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับปัญหาค่าจ้างแรงงานและแนวทางการพัฒนาค่าจ้างและรายได้ รวมถึงให้คำแนะนำด้านวิชาการและแนวทาง การประสานประโยชน์แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

๓. จัดทำรายงานการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานเสนอต่อคณะกรรมาธิการ

๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศ ณ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุเทพ อู่อ้น)
ประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

ประกาศคณะกรรมาธิการการแรงงาน
สภาผู้แทนราษฎร
เรื่อง ตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงาน
ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (เพิ่มเติม)

ด้วยในคราวประชุมคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๗๐ เมื่อวันพุธที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน (เพิ่มเติม) ดังนี้

๑. นางสาววาสนา ลำดี
๒. นางจันทนา เอกเอื้อมณี
๓. นายวัลลภ ชูจิตร์

โดยให้คณะทำงานมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ศึกษาแนวทางการพิจารณาของนายจ้างในการปรับค่าจ้างตามภาวะเศรษฐกิจและสังคมเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน รวมถึงการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและการกำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ

๒. เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาแนะนำต่อคณะกรรมาธิการเกี่ยวกับปัญหาค่าจ้างแรงงานและแนวทางการพัฒนาค่าจ้างและรายได้ รวมถึงให้คำแนะนำด้านวิชาการและแนวทาง การประสานประโยชน์แก่หน่วยงานต่าง ๆ ทั้งส่วนราชการ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

๓. จัดทำรายงานการศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานเสนอต่อคณะกรรมาธิการ

๔. ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมาธิการมอบหมาย

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศ ณ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสุเทพ อู่อั้น)
ประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน

ภาคผนวก ข

ภาพประกอบการประชุมในคณะกรรมาธิการการแรงงาน

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕

วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ภาคผนวก ค

ภาพประกอบการนำเสนอเสวนาวิชาการ ครั้งที่ ๑ วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕

ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพ
ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล
วันศุกร์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕
ณ โรงแรม เดอะ สุโกศล กรุงเทพ

ภาคผนวก ง

ภาพประกอบการนำเสนอเสวนาวิชาการ ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

โครงการสัมมนา
ที่ ๒ เวทีเสวนา : แนวทางการยกระดับอัตราค่าจ้าง
อสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตแรงงานที่มีคุณค่า
จัดโดย
วันพุธที่
โรงแรมมิร

การสำรวจสำคัญที่ควรยกระดับ
ค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรง
ชีวิตที่มีคุณค่า

คณะกรรมาธิการก
วันพุธที่ ๒
งแรมมิรา

โครงการสัมมนา
ครั้งที่ ๒ เวทีเสวนา : แนวทางการยกระดับอัตราค่าจ้าง
เพื่อสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตแรงงานที่มีคุณค่า
จัดโดย
วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ภาคผนวก จ

แบบสอบถามสำรวจค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต

แบบสำรวจศึกษาแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต

แบบสำรวจนี้จัดทำขึ้นโดย 'คณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ภายใต้คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร' เป็นการมีส่วนร่วมของผู้แทนแรงงานจากหลากหลายภาคอุตสาหกรรม เพื่อศึกษาค่าครองชีพและอัตราค่าจ้างที่สามารถดำรงชีวิตได้ ส่วนการเก็บรวบรวมข้อมูกำหนดไว้ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ - 15 มีนาคม 2565 และจะนำมาประมวลผลเพื่อเป็นข้อเสนอแนะสำหรับการยกระดับมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดี (decent standard of living) (หมายเหตุ : จะปิดรับการตอบแบบสำรวจก่อนกำหนดในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565 เวลา 18:00 น. เนื่องจากจะครบตามจำนวนที่กำหนดแล้ว)

หากผู้ตอบแบบสำรวจมีคำถามหรือข้อเสนอแนะใด ๆ สามารถติดต่อได้ที่ ดร.กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์ โทรศัพท์ 06-5409-9010 หรือ E-mail: Kritsadathe@outlook.com

*จำเป็น

ข้อมูลทั่วไป

1 เพศ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ หญิง
- ◯ ชาย
- ◯ อื่นๆ: _____

2 อายุ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ 15-17 ปี
- ◯ 18-24 ปี
- ◯ 25-34 ปี
- ◯ 35-39 ปี
- ◯ 40-49 ปี
- ◯ 50-59 ปี
- ◯ 60 ปีขึ้นไป

3 ระดับการศึกษา *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่ได้ศึกษา
- ◯ ประถมศึกษา
- ◯ มัธยมศึกษาตอนต้น
- ◯ มัธยมศึกษาตอนปลาย
- ◯ อาชีวศึกษา
- ◯ อุดมศึกษา

4 ภูมิเนาดั้งเดิม (จังหวัด) *

_____

5 ทำงานที่จังหวัดใดในปัจจุบัน *

_____

6 ประเภทของงานก่อนหน้าปัจจุบัน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ลูกจ้างภาคเอกชน
- ◯ ลูกจ้างภาครัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- ◯ งานอิสระหรือกิจการส่วนตัว
- ◯ ช่วยงานในครอบครัว
- ◯ ไม่เคยประกอบอาชีพ
- ◯ อื่นๆ: _____

7 อายุงานปัจจุบัน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ น้อยกว่า 1 ปี
- ◯ 1-3 ปี
- ◯ 4-6 ปี
- ◯ 7-9 ปี
- ◯ 10-12 ปี
- ◯ มากกว่า 12 ปี

8 ประเภทอุตสาหกรรมที่ทำงาน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ สิ่งทอ
- ◯ ยานยนต์และอะไหล่
- ◯ เครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วนอิเลกทรอนิกส์
- ◯ ยาง ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ และพลาสติก
- ◯ อาหารและเครื่องดื่ม
- ◯ วัสดุก่อสร้าง
- ◯ เหล็กและโลหะ
- ◯ ขนส่ง
- ◯ โรงแรมและบริการ
- ◯ กระดาษและการพิมพ์
- ◯ ธนาคารและการเงิน
- ◯ แก้วและกระจก
- ◯ อัญมณีและเครื่องประดับ
- ◯ เครื่องสำอางและอุปกรณ์เสริมสวย
- ◯ เครื่องมือแพทย์
- ◯ เหมืองแร่
- ◯ เกษตร
- ◯ อื่นๆ: _____

9 สถานที่ทำงานมีสหภาพแรงงานและเป็นสมาชิกหรือไม่

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ มีสหภาพ และเป็นสมาชิก
- ◯ มีสหภาพ แต่ไม่เป็นสมาชิก
- ◯ ไม่มีสหภาพ
- ◯ อื่นๆ: _____

สมาชิกในครัวเรือน

สมาชิกในครัวเรือน หมายถึง บุคคลที่อาศัยด้วยกัน แม้จะไม่มีชื่อในทะเบียนบ้านเดียวกัน อาจเป็นทั้งสมาชิกและไม่เป็นสมาชิกในครอบครัว เช่น ลูกจ้าง เพื่อน หรืออื่น ๆ

10 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานประจำ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ 1 คน
- ◯ 2 คน
- ◯ 3 คน
- ◯ 4 คน
- ◯ 5 คน
- ◯ 6 คนขึ้นไป
- ◯ ไม่มีสมาชิกทำงาน หรือ อยู่คนเดียว

11 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงาน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ 1 คน
- ◯ 2 คน
- ◯ 3 คน
- ◯ 4 คน
- ◯ 5 คน
- ◯ 6 คนขึ้นไป
- ◯ ไม่มีสมาชิกทำงาน หรือ อยู่คนเดียว

12 จำนวนคนที่เป็นสมาชิกในครอบครัว แต่พักอยู่ด้วยกัน (บุพการี คู่สมรส บุตร ญาติ) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- 1 คน
- 2 คน
- 3 คน
- 4 คน
- 5 คน
- 6 คนขึ้นไป
- ไม่มีสมาชิกครัวเรือน หรือ อยู่คนเดียว

13 จำนวนคนที่ใช่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว แต่มาพักอยู่ด้วยกัน (เช่น ลูกจ้าง เพื่อนบ้าน) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- 1 คน
- 2 คน
- 3 คน
- 4 คน
- 5 คน
- 6 คนขึ้นไป
- ไม่มีสมาชิกครัวเรือน หรือ อยู่คนเดียว

ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน

ชั่วโมงการทำงานของงานประจำ และเวลาพักผ่อนเฉพาะเวลาที่นอนหลั

14 ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ น้อยกว่า 1 ชั่วโมง
- ◯ 1-34 ชั่วโมง
- ◯ 35-40 ชั่วโมง
- ◯ 41-48 ชั่วโมง
- ◯ 49-60 ชั่วโมง
- ◯ มากกว่า 60 ชั่วโมง

15 ชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา (โอที) ต่อสัปดาห์ *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่มีทำงานล่วงเวลา
- ◯ 1-9 ชั่วโมง
- ◯ 10-19 ชั่วโมง
- ◯ 20-29 ชั่วโมง
- ◯ 30-36 ชั่วโมง
- ◯ มากกว่า 36 ชั่วโมง

16 เวลานอนพักผ่อนกี่ชั่วโมงต่อวัน (เฉพาะเวลาที่หลับ) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ น้อยกว่า 5 ชั่วโมง
- ◯ 5 ชั่วโมง
- ◯ 6 ชั่วโมง
- ◯ 7 ชั่วโมง
- ◯ 8 ชั่วโมง
- ◯ 9 ชั่วโมง
- ◯ มากกว่า 9 ชั่วโมง

รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน

17 รูปแบบของการจ้างงาน

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ จ้างงานประจำ
- ◯ จ้างงานเหมาช่วง หรือ ซับคอนแทรค
- ◯ อื่นๆ: _____

18 อัตราค่าจ้างที่ได้รับจากการทำงาน (ไม่รวมค่าล่วงเวลา หรือ OT) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ได้รับเท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
- ◯ ได้รับมากกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
- ◯ ได้รับน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ

19 ค่าจ้างจากการทำงานประจำต่อวัน ไม่รวมค่าล่วงเวลา (โอที) (บาท) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ น้อยกว่า 313 บาท
- ◯ 313-336 บาท
- ◯ 337-350 บาท
- ◯ 351-400 บาท
- ◯ 401-450 บาท
- ◯ 451 บาทขึ้นไป

20 รายได้จากการทำงาน เฉพาะค่าล่วงเวลา (โอที) ต่อเดือน (บาท) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่มี
- ◯ 1-1,000 บาท
- ◯ 1,001-2,000 บาท
- ◯ 2,001-3,000 บาท
- ◯ 3,001-4,000 บาท
- ◯ 4,001-5,000 บาท
- ◯ 5,001-6,000 บาท
- ◯ 6,001-7,000 บาท
- ◯ อื่นๆ: _____

21 รายได้จากการทำงานเสริมต่อเดือน (บาท) *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่มี
- ◯ 1-1,000 บาท
- ◯ 1,001-2,500 บาท
- ◯ 2,501-5,000 บาท
- ◯ 5,001-7,500 บาท
- ◯ 7,501-10,000 บาท
- ◯ 10,001-15,000 บาท
- ◯ 15,001-20,000 บาท
- ◯ 20,001-30,000 บาท
- ◯ 30,001-40,000 บาท
- ◯ 40,001 บาทขึ้นไป

22 ค่าจ้างจากการทำงานประจำ รวมค่าล่วงเวลา และเงินอื่นจากนายจ้างต่อเดือน (บาท)

_____

23 รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อเดือน (บาท) (*เฉพาะจากการทำงาน)

_____

24 รายได้อื่นที่ไม่ใช่จากการทำงานต่อเดือน (บาท) (*เช่น เงินช่วยเหลือ สวัสดิการที่ให้เป็นเงิน เงินบริจาค หรืออื่ที่นอกเหนือจากการทำงาน)

_____

เงินออมและการลงทุน

25 เหลือเงินออมส่วนตัวต่อเดือน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่มีออม
- ◯ ไม่เกิน 1,000 บาท
- ◯ 1,001-3,000 บาท
- ◯ 3,001-5,000 บาท
- ◯ 5,001-10,000 บาท
- ◯ 10,001-20,000 บาท
- ◯ 20,001-30,000 บาท
- ◯ มากกว่า 30,000 บาท

26 รูปแบบการออม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) *

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- ☐ เก็บเงินสด
- ☐ ฝากเงินกับธนาคาร
- ☐ สลากออมสิน /ธกส. /ธอส.
- ☐ สหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์
- ☐ ประกันสุขภาพ/อุบัติเหตุ แบบออมทรัพย์
- ☐ พันธบัตร
- ☐ กองทุนรวม
- ☐ ที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์
- ☐ หุ้น
- ☐ สินทรัพย์ดิจิทัล
- ☐ นำไปปล่อยกู้นอกระบบบ
- ☐ ไม่มีเงินออม

27 เงินฝากสะสมในบัญชีธนาคาร *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่เกิน 10,000 บาท
- ◯ 10,001-25,000 บาท
- ◯ 25,001-50,000 บาท
- ◯ 50,001-100,000 บาท
- ◯ 100,001-200,000 บาท
- ◯ 200,001-500,000 บาท
- ◯ 500,001-1,000,000 บาท
- ◯ มากกว่า 1,000,000 บาท

หนี้สิน

28 ประเภทหนี้สิน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- ☐ รถยนต์
- ☐ รถจักรยานยนต์
- ☐ ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์
- ☐ การทำงานและอาชีพ
- ☐ การศึกษา
- ☐ การรักษาพยาบาล
- ☐ ไม่มีหนี้สิน

อื่นๆ: ☐ _____

29 จ่ายหนี้สินส่วนตัวในระบบต่อเดือน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่มี
- ◯ ไม่เกิน 1,000 บาท
- ◯ 1,001-3,000 บาท
- ◯ 3,001-5,000 บาท
- ◯ 5,001-10,000 บาท
- ◯ 10,001-20,000 บาท
- ◯ 20,001-30,000 บาท
- ◯ มากกว่า 30,000 บาท

30 จ่ายหนี้สินส่วนตัวนอกระบบต่อเดือน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ ไม่มี
- ◯ 1-1,000 บาท
- ◯ 1,001-3,000 บาท
- ◯ 3,001-5,000 บาท
- ◯ 5,001-10,000 บาท
- ◯ 10,001-20,000 บาท
- ◯ 20,001-30,000 บาท
- ◯ มากกว่า 30,000 บาท

31 จ่ายหนี้สินครัวเรือนในระบบต่อเดือน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ไม่มี
- 1-1,000 บาท
- 1,001-3,000 บาท
- 3,001-5,000 บาท
- 5,001-10,000 บาท
- 10,001-20,000 บาท
- 20,001-30,000 บาท
- มากกว่า 30,000 บาท

32 จ่ายหนี้สินครัวเรือนนอกระบบต่อเดือน *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ไม่มี
- 1-1,000 บาท
- 1,001-3,000 บาท
- 3,001-5,000 บาท
- 5,001-10,000 บาท
- 10,001-20,000 บาท
- 20,001-30,000 บาท
- มากกว่า 30,000 บาท

33 กู้เงินนอกระบบจากใคร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- [ ] ครอบครัวและญาติ
- [ ] เพื่อนบ้าน
- [ ] ผู้นำชุมชน
- [ ] บริษัทปล่อยเงินกู้นอกระบบ
- [ ] เพื่อนร่วมงาน
- [ ] ไม่มีกู้เงินนอกระบบ

อื่นๆ: [ ] _____

ค่าอาหาร

ข้อที่ตอบเป็นจำนวนเงิน เช่น 550 ไม่ต้องเติมคำว่าบาทตามท้า

34 ทานอาหารสำเร็จรูปจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) *

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- [ ] ร้านอาหาร
- [ ] ตลาดนัด
- [ ] แผงลอยบนทางเท้า
- [ ] ร้านสะดวกซื้อ
- [ ] ทำอาหารทางเอง
- [ ] โรงอาหารบริษัท
- [ ] ตลาดสด

อื่นๆ: [ ] _____

35 ค่าอาหารของตนเองต่อมื้อ (บาท) (รวมอาหารจานหลัก เครื่องดื่ม ผลไม้ ฯลฯ) *

_____

36 ค่าอาหารของตนเองต่อวัน (บาท) (รวมอาหารจานหลัก เครื่องดื่ม ผลไม้ ฯลฯ) *

_____

37 ซื้อวัตถุดิบเพื่อประกอบอาหารเองจากแหล่งใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ) *

(เลือกได้มากกว่าหนึ่งช่อง)

- [ ] ตลาดสด
- [ ] ตลาดนัด
- [ ] ร้านค้าชุมชน
- [ ] ซูเปอร์มาร์เก็ต
- [ ] ร้านสะดวกซื้อ
- [ ] ซื้อตรงจากผู้ผลิตรายย่อย

อื่นๆ: [ ] _____

38 ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหารรับประทานเองต่อเดือน (บาท) *

_____

ข้อที่ตอบเป็นจำนวนเงิน เช่น 550 ไม่ต้องเติมคำว่าบาทตามท้า

ค่าที่พักอาศัย และ สาธารณูปโภค

39 สถานที่พัก *

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ อาศัยที่พักของตนเอง (ไม่มีหนี้)
- ◯ อาศัยที่พักของตนเอง (ระหว่างผ่อนชำระ)
- ◯ เช่าบ้านหรือห้องพัก
- ◯ อาศัยกับครอบครัว ญาติ หรือบุคคลอื่น (ไม่มีค่าใช้จ่าย)
- ◯ อาศัยหอพักบริษัทจัดไว้ให้

46 ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

47 ค่าน้ำมันรถจักรยานยนต์ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

48 ค่าน้ำมันรถยนต์ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

49 ค่ารถโดยสารสาธารณะต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

ค่าใช้จ่ายด้านอื่น ๆ

ข้อที่ตอบเป็นจำนวนเงิน เช่น 550 ไม่ต้องเติมคำว่าบาทตามท้า

50 ค่าเลี้ยงดูบุพการี/ครอบครัว/ญาติ ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

51 ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษาบุตรหลานต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

52 ค่าเสื้อผ้าและเครื่องแต่งกายต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

53 ค่าบริการโทรศัพท์ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

54 ค่าสมทบเงินประกันสังคมต่อเดือน (บาท)

55 บริษัทหักเงินภาษีรายได้ต่อเดือน (บาท)

56 ค่าบำรุงสมาชิกองค์กร สมาคม สหภาพ หรืออื่น ๆ ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

57 ค่าณาปนกิจในที่ทำงานต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

58 ค่ากฐิน ผ้าป่า ทำบุญ อุปสมทบ สมรส ฯลฯ ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

59 ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน เช่น สบู่ ผงซักฟอก ยาสีฟัน ผ้าอนามัย ฯลฯ ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์

ข้อที่ตอบเป็นจำนวนเงิน เช่น 550 ไม่ต้องเติมคำว่าบาทตามท้า

60 ยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์ที่จ่ายนอกเหนือสิทธิประกันสังคมต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบ นี้)

61 หน้ากากอนามัยต่อเดือน (บาท)

62 เจลแอลกอฮอล์ต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

63 อุปกรณ์ตรวจโควิดต่อเดือน (บาท) (ถ้าไม่มีไม่ต้องตอบข้อนี้)

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

64 ค่าจ้างต่อวันที่ทำให้ดำรงชีวิตได้ควรเป็นเท่าไร

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ 336-350 บาท
- ◯ 351-400 บาท
- ◯ 401-450 บาท
- ◯ 451-500 บาท
- ◯ 501-550 บาท
- ◯ 551-600 บาท
- ◯ 601-650 บาท
- ◯ 651-700 บาท
- ◯ มากกว่า 700 บาท
- ◯ อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ณ ตอนนี้

65 ท่านคิดว่า ราคาสินค้าและบริการที่สูงขึ้นในตอนนี้ กระทบต่อคุณภาพชีวิตมากน้อยอย่างไร

ทำเครื่องหมายเพียงหนึ่งช่อง

- ◯ มากที่สุด
- ◯ มาก
- ◯ ปานกลาง
- ◯ น้อย
- ◯ น้อยที่สุด

เนื้อหานี้มิได้ถูกสร้างขึ้นหรือรับรองโดย Google

Google ฟอร์ม

ภาคผนวก ฉ

สื่อประกอบการนำเสนอวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๕

คณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25

การสำรวจค่าครองชีพเพื่อยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า

ดร.กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

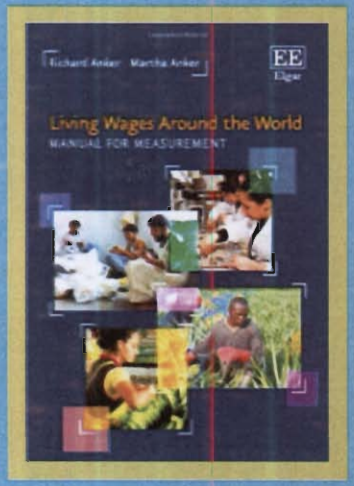
วันศุกร์ที่ 1 เมษายน 2565 เวลา 9:00-12:00 น.
สถานที่ โรงแรมสุโกศล
*ไม่นำข้อมูลการสำรวจนี้ไปอ้างอิง เนื่องจากยังไม่สมบูรณ์ และใช้เพื่อนำเสนอและรับฟังมุมมองและข้อเสนอจากนักวิชาการ

จุดเริ่มต้นของการศึกษา

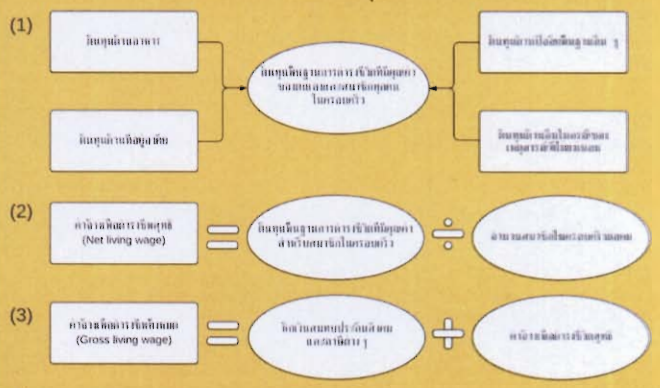
- มติคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 66 เมื่อวันพุธที่ 19 มกราคม 2565 ให้จัดตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- คณะทำงานฯ ประชุมร่วมกันเสนอแนวทางการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ 65

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- **การสำรวจสถานการณ์ของค่าครองชีพที่สูงขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่ค่าจ้างขั้นต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้ปรับอัตรามาแล้วถึงสองปี**
- **การเสนอแนะแนวทางของการสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า พร้อมกับการปรับอัตราค่าจ้างที่สามารถดำรงชีวิตได้ปัจเจกบุคคลและครัวเรือน**

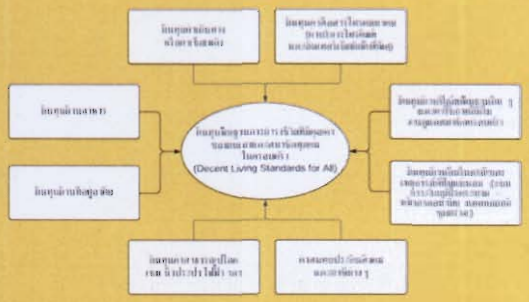
กรอบแนวคิดของการศึกษา

ที่มา:
แปลและปรับจาก Global Living Wage Coalition, https://www.globallivingwage.org/about/anker-methodology/
วิธีการนี้อ่านเพิ่มเติมในบทที่ 2 ของหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement

แนวทางการศึกษา

- Anker Methodologies ประยุกต์ใช้ในการพิจารณามาตรฐานการดำรงชีวิตและค่าจ้างที่ควรจะเป็น แต่ผู้วิจัยไม่แยกว่าเป็นแรงงานกลุ่มใด จังหวัดใด และภาคอุตสาหกรรมใด จะเน้นจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมและการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม เช่น สมุทรปราการ ปทุมธานี สระบุรี ระยอง กรุงเทพฯ และสระบุรี ด้วยเหตุที่มีเวลาการจัดทำข้อมูลราว 2 เดือน
- การพัฒนาแบบสอบถาม จำนวน 65 ข้อ พัฒนาตามกรอบแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker ซึ่งทั้งสองเป็นนักวิจัยขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และองค์การอนามัยโลก (WHO)
- แบบสอบถามที่ใช้การสำรวจ นำมาสร้างใน Google Form กำหนดไว้ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ – 15 มีนาคม 2565 แต่จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 มีจำนวนมากถึง 1,200 ชุด จึงเปลี่ยนกำหนดการใเป็นวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565

ที่มา:
ปรับจากบทที่ 2 ของหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement และพัฒนาใหม่โดยคณะทำงานฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริง

ผลการสำรวจข้อมูลบางส่วน

86.7% มีสมาชิกในครอบครัวไม่ได้ทำงานและต้องพึ่งพิงอาศัยรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครัวเรือน จึงยึนยันตามหลักการของค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต ว่ารายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามหนึ่งคนในฐานะคนทำงานต้องทำงานเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวไม่น้อยกว่า 1 คน ขึ้นไป แล้วข้อมูลพบว่าส่วนมากมีถึง 2-3 คน ดังนั้น การพิจารณาค่าครองชีพจึงไม่ได้สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายของปัจเจกบุคคล แต่ต้องคำนึงถึงครอบครัวด้วย เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าสาธารณูโภคต่าง ๆ

15.3% มีงานอื่นเป็นรายได้เสริม อนุมานว่า แรงงานพึ่งการทำงานล่วงเวลาเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น แต่ความเสี่ยงสำหรับแรงงานคือไม่มีโอกาสพัฒนาทักษะในงานอื่น หากอนาคตถูกเลิกจ้างย่อมมีความเสี่ยงว่าจะไม่มีงานอื่นทำ

78.9% ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงไม่ได้ทำงานในภูมิลำเนาดั้งเดิม เป็นเหตุให้ค่าใช้จ่ายดำรงชีวิตสูงขึ้น เพราะต้องเช่าที่อยู่อาศัย ถ้าย้ายมานานแล้วอาจซื้อที่อยู่อาศัยจึงเป็นหนี้สิน อสังหาริมทรัพย์ 41.2%

78.4% ต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น แสดงให้เห็นว่า ค่าจ้างตามเวลาการทำงานปกติไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหรือไม่มีเงินออมหรือมีภาระหนี้สินที่ต้องจ่าย การทำงานล่วงเวลามีส่วนสำคัญให้เวลาการพักผ่อนลดน้อยลงตาม

ผลการสำรวจข้อมูลบางส่วน

86.7% มีสมาชิกในครอบครัวไม่ได้ทำงานและต้องพึ่งพิงอาศัยรายได้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครัวเรือน จึงยึนยันตามหลักการของค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต ว่ารายได้ของผู้ตอบแบบสอบถามหนึ่งคนในฐานะคนทำงานต้องทำงานเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวไม่น้อยกว่า 1 คน ขึ้นไป แล้วข้อมูลพบว่าส่วนมากมีถึง 2-3 คน ดังนั้น การพิจารณาค่าครองชีพจึงไม่ได้สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายของปัจเจกบุคคล แต่ต้องคำนึงถึงครอบครัวด้วย เช่น ค่าเช่าบ้าน ค่าสาธารณูโภคต่าง ๆ

15.3% มีงานอื่นเป็นรายได้เสริม อนุมานว่า แรงงานพึ่งการทำงานล่วงเวลาเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น แต่ความเสี่ยงสำหรับแรงงานคือไม่มีโอกาสพัฒนาทักษะในงานอื่น หากอนาคตถูกเลิกจ้างย่อมมีความเสี่ยงว่าจะไม่มีงานอื่นทำ

78.9% ย้ายถิ่นจากจังหวัดอื่นมาทำงานอีกจังหวัดหนึ่ง จึงไม่ได้ทำงานในภูมิลำเนาดั้งเดิม เป็นเหตุให้ค่าใช้จ่ายดำรงชีวิตสูงขึ้น เพราะต้องเช่าที่อยู่อาศัย ถ้าย้ายมานานแล้วอาจซื้อที่อยู่อาศัยจึงเป็นหนี้สิน อสังหาริมทรัพย์ 41.2%

78.4% ต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้มีรายได้มากขึ้น แสดงให้เห็นว่า ค่าจ้างตามเวลาการทำงานปกติไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายหรือไม่มีเงินออมหรือมีภาระหนี้สินที่ต้องจ่าย การทำงานล่วงเวลามีส่วนสำคัญให้เวลาการพักผ่อนลดน้อยลงตาม

จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงและมีสมาชิกพึ่งพิง 2-3 คน

หมายเหตุ:
1) ยังไม่รวมกับหนี้สิน ส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ 88.8 และหนี้นอกระบบ ร้อยละ 47.1
2) จำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน เช่น ค่าน้ำประปา ค่าน้ำไฟฟ้า ค่าอินเทอร์เน็ตภายในบ้าน ซึ่งไม่ใช่นำเสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล หากให้รวมค่าใช้จ่ายครัวเรือนทุกคน อย่างน้อยต้องนำค่าอาหารของสมาชิกแต่ละคนมารวม เพื่อให้ทราบว่าค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตสุทธิ (Net living wage) ควรเป็นที่เท่าไร
3) จำลองโดยใช้ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์จะจำลองไว้เป็นค่าครองชีพสองกลุ่ม แต่ไม่นับรวมค่าโดยรถสาธารณะ เนื่องจากการใช้งานน้อยขึ้นอยู่กับโครงสร้างพื้นฐานเมือง และตามต่างจังหวัดที่เป็นเขตอุตสาหกรรมไม่มีรถสาธารณะให้บริการ
4) นับรวมค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร เพราะส่วนมากทำอาหารรับประทานด้วยในบางมื้อ
5) นับรวมค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่ทุกคนมีความสัมพันธ์กับคนอื่นในสังคม
6) นับรวมค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวทั้งสองกรณี เนื่องจากคนที่ไม่มีใครพึ่งพิง หมายถึงมีสมาชิกอยู่ด้วยและทำงานมีรายได้ แต่อาจส่งเงินกลับให้บุพการีและญาติพี่น้องในภูมิลำเนาที่ย้ายถิ่นมาทำงาน
7) นับรวมค่าการศึกษาเฉพาะครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง
8) ไม่นับรวมค่าเครื่องนุ่งห่ม และค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือประกันสังคมหรือสิทธิอื่น เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายเหล่านี้ประจำทุกเดือน

ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)	ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)
ค่าอาหาร	5617.50	ค่าสมทบเงินประกันสังคม	657.25
ค่าวัตถุดิบทำอาหาร	2,708.50	ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	395.75
ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	2,001-4,000	ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	1,070
ค่าน้ำประปา	247.75	ค่าหน้ากากอนามัย	230.50
ค่าไฟฟ้า	893	ค่าเจลแอลกอฮอล์	199
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	680	ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	301.50
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	2,330		
ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	3,656.25		
ค่าบริการโทรศัพท์	701		

กรณีครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง
รวมโดยประมาณการ
21,688.75-23,687.75 บาท/เดือน

ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)	ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)
ค่าอาหาร	5287.50	ค่าบริการโทรศัพท์	696.75
ค่าวัตถุดิบทำอาหาร	3,918.25	ค่าสมทบเงินประกันสังคม	686
ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	2,001-4,000	ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	606
ค่าน้ำประปา	326.25	ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	1,359.25
ค่าไฟฟ้า	1,354.75	ค่าหน้ากากอนามัย	269.25
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	719.75	ค่าเจลแอลกอฮอล์	237.50
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	2,450.75	ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	457.25
ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	4,610.25	**กรณีครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง**	
ค่าการศึกษาบุตรหลาน	5,137.50	**2-3 คน รวมโดยประมาณการ**	
		30,118 - 32,117 บาท/เดือน	

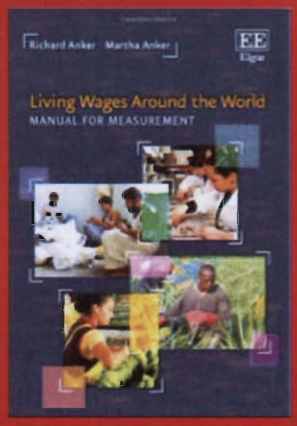
ภาคผนวก ช

สื่อประกอบการนำเสนอวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

คณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้าง
แรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
คณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 25
การสำรวจค่าครองชีพเพื่อยกระดับ
ค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรง
ชีวิตที่มีคุณค่า
ดร.กฤษฎา ธีระโกศลพงศ์
อาจารย์ประจำภาควิชาสังคมศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
E-mail: Kritsadathe@outlook.com
เสนองานเสวนาครั้งที่ 2
วันพุธที่ 27 เมษายน 2565 เวลา 9:00-9:30 น.
ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ คอนเวนชัน

จุดเริ่มต้นของการศึกษา
- มติคณะกรรมาธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ 66 เมื่อวันพุธที่ 19 มกราคม 2565 ให้จัดตั้งคณะทำงานพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาค่าจ้างแรงงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- คณะทำงานฯ ประชุมร่วมกันเสนอแนวทางการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือเก็บข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ 65
วัตถุประสงค์ของการศึกษา
- การสำรวจสถานการณ์ของค่าครองชีพที่สูงขึ้นต่อเนื่อง ขณะที่ค่าจ้างขั้นต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต และอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้ปรับอัตรามาแล้วถึงสองปี
- การเสนอแนะแนวทางของการสร้างมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า พร้อมกับการปรับอัตราค่าจ้างที่สามารถดำรงชีวิตได้ปัจเจกบุคคลและครัวเรือน

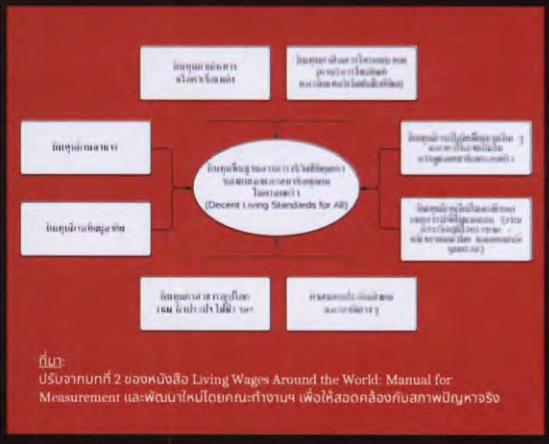
กรอบแนวคิดของการศึกษา

ที่มา : แปลและปรับจาก Global Living Wage Coalition, https://www.globallivingwage.org/about/anker-methodology/
วิธีการนี้อ้างเพิ่มเติมในบทที่ 2 ของหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement

แนวทางการศึกษา

- Anker Methodologies ประยุกต์ใช้ในการพิจารณามาตรฐานการดำรงชีวิตและค่าจ้างที่ควรจะเป็น แต่ผู้วิจัยไม่แยกว่าเป็นแรงงานกลุ่มใด จังหวัดใด และภาคอุตสาหกรรมใด จะเน้นจังหวัดที่มีนิคมอุตสาหกรรมและการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรม เช่น สมุทรปราการ ปทุมธานี สระบุรี ระยอง กรุงเทพฯ และสระบุรี ด้วยเหตุที่มีเวลาการจัดทำข้อมูลราว 2 เดือน
- การพัฒนาแบบสอบถาม จำนวน 65 ข้อ พัฒนาตามกรอบแนวทางค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตของ Richard Anker และ Martha Anker ซึ่งทั้งสองเป็นนักวิจัยขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) และองค์การอนามัยโลก (WHO)
- แบบสอบถามที่ใช้การสำรวจ นำมาสร้างใน Google Form กำหนดไว้ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ – 15 มีนาคม 2565 แต่จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2565 มีจำนวนมากถึง 1,225 ชุด จึงเปลี่ยนกำหนดการในวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2565
-ประชุมกลุ่มผ่านการเสวนาวันที่ 1 เมษายน 2565 และสัมภาษณ์ผู้มีบทบาทสำคัญในขบวนการสหภาพแรงงาน

ที่มา:
ปรับจากบทที่ 2 ของหนังสือ Living Wages Around the World: Manual for Measurement และพัฒนาใหม่โดยคณะทำงานฯ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริง

การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่ผ่านมา

อัตราการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย
ปี 2560	3.33%	0.00%	1.81%
ปี 2561	7.14%	1.64%	3.44%
ปี 2563	1.89%	1.52%	1.62%

หมายเหตุ:
ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 8)
ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 9)
ประกาศคณะกรรมการค่าจ้าง เรื่อง อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ (ฉบับที่ 10)

นโยบายค่าจ้างขั้นต่ำของพรรคการเมือง	อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ
พรรคพลังประชารัฐ	425 บาทต่อวัน
พรรคเพื่อไทย	400 บาทต่อวัน
พรรคอนาคตใหม่	ไม่เสนออัตรา ให้ปรับตามอัตราเงินเฟ้อ
พรรคประชาธิปัตย์	ไม่เสนออัตรา รับประกันรายได้ขั้นต่ำต่อปี
พรรคภูมิใจไทย	ไม่เสนอเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำ
พรรคสามัญชน	500 บาทต่อวัน
พรรคประชานิยม	360 บาทต่อวัน

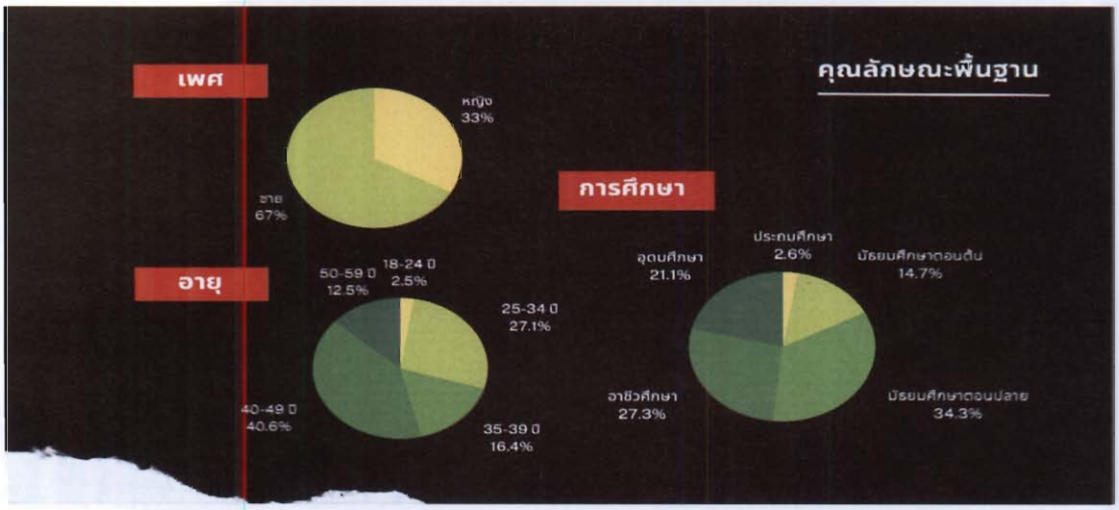
หมายเหตุ. ข้อเสนอนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำก่อนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร 24 มีนาคม 2562

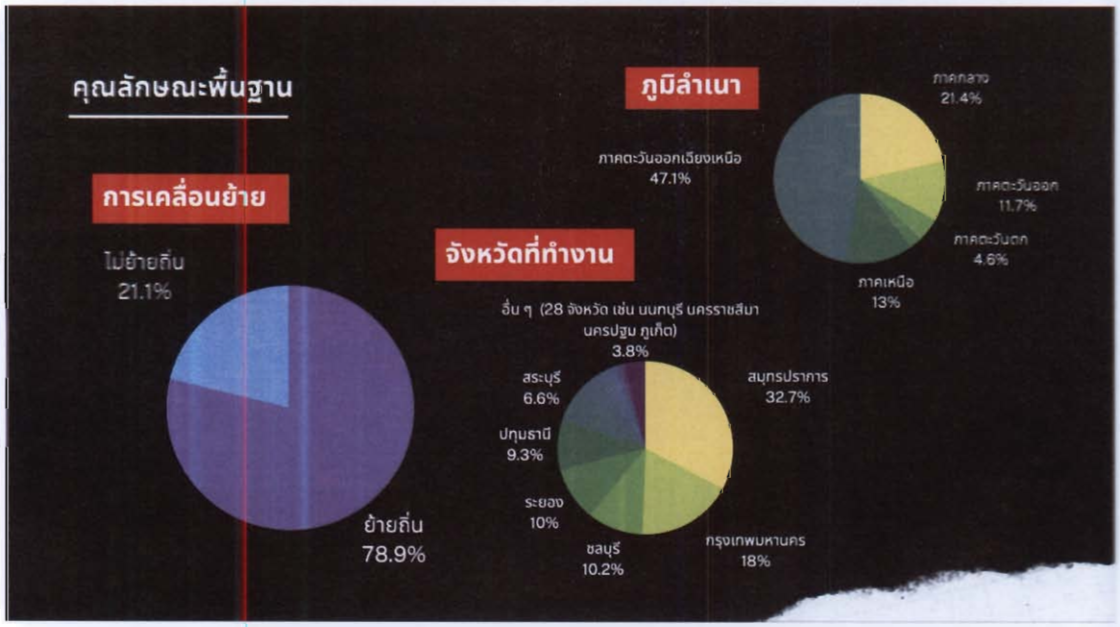
ผลสำรวจค่าครองชีพ

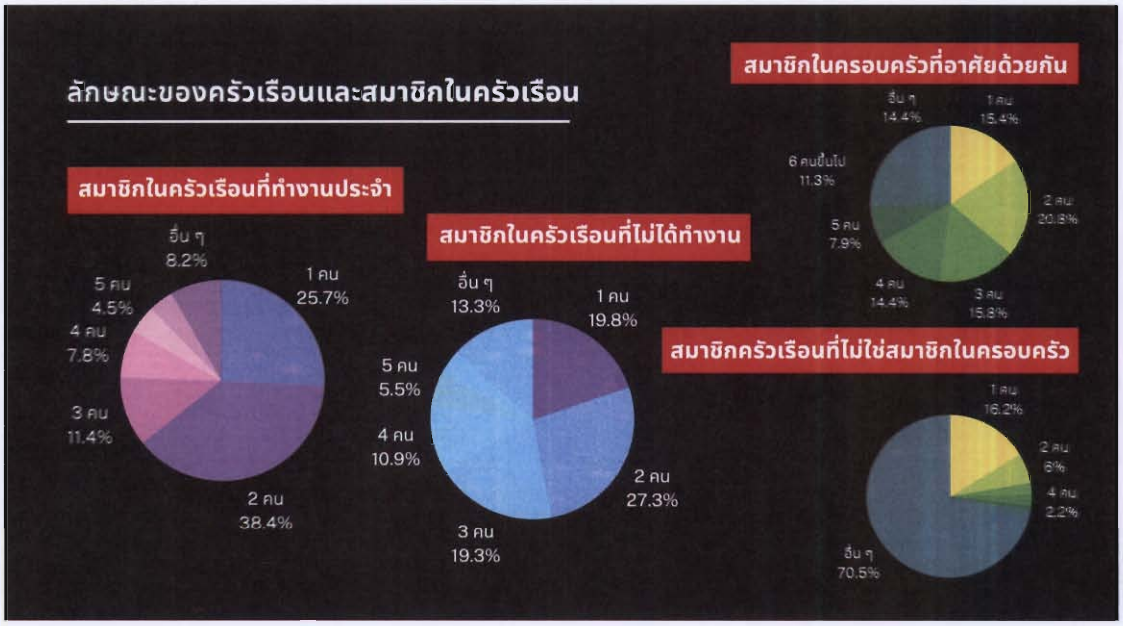
ระหว่างวันที่ 16 -25 กุมภาพันธ์ 65 (ดูเพิ่มเติมที่ ภาคผนวก ง)

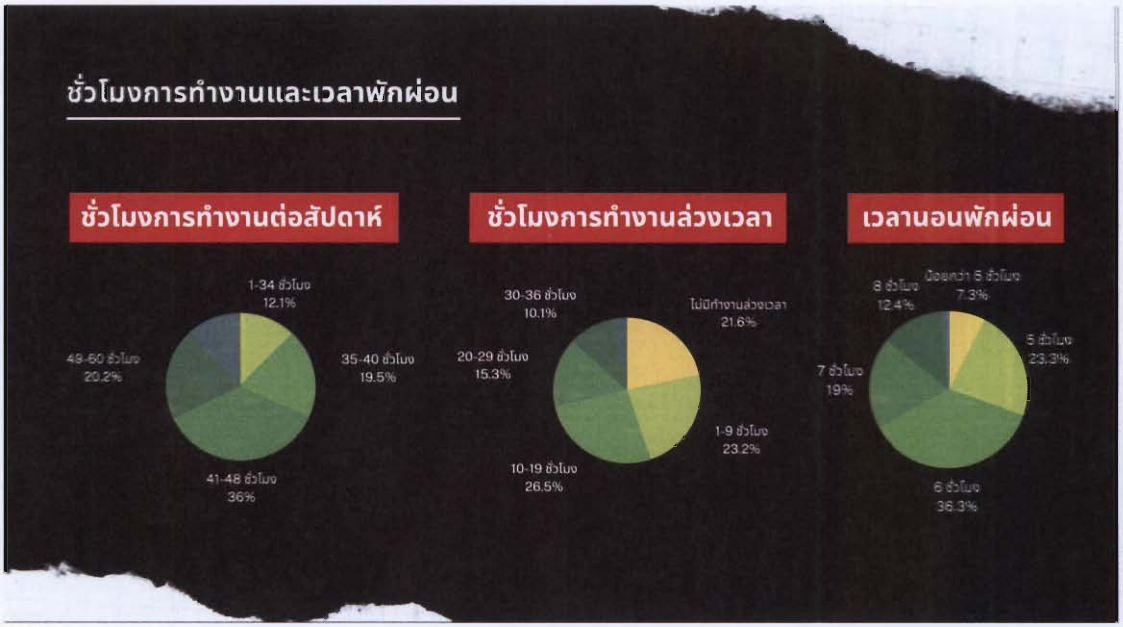
ประเด็นหลักของแบบสอบถาม

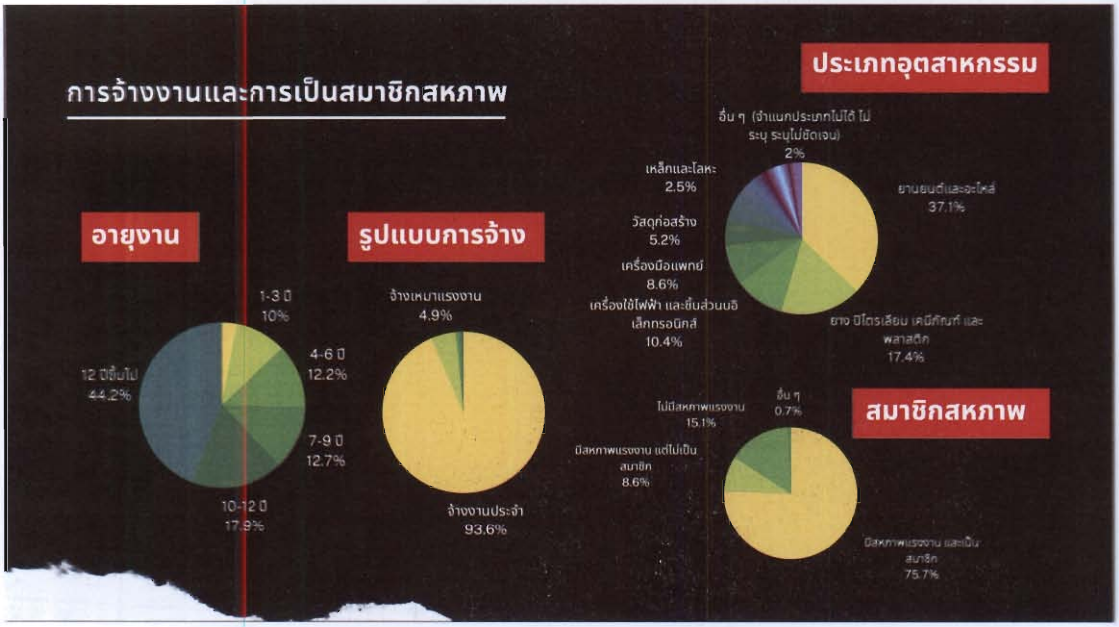
1) คุณลักษณะพื้นฐาน
2) ลักษณะของครัวเรือนและสมาชิกในครัวเรือน
3) ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน
4) รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน
5) เงินออมและการลงทุน
6) หนี้สิน
7) ค่าใช้จ่ายตามรายการต่าง ๆ (ค่าอาหาร ค่าที่อยู่อาศัยและสาธารณูปโภค ค่าเชื้อเพลิง ค่าบริการขนส่งสาธารณะ ค่าบริการโทรศัพท์และอินเทอร์เน็ต ค่าดูแลบุพการีและสมาชิกครอบครัว ค่าใช้จ่ายการศึกษาบุตรหลาน ค่าค่างานกิจกรรมสังคม ค่าสินค้าอุปโภคและบริโภค ค่าอุปกรณ์ป้องกันและตรวจเชื้อไวรัสโควิด และอื่น ๆ

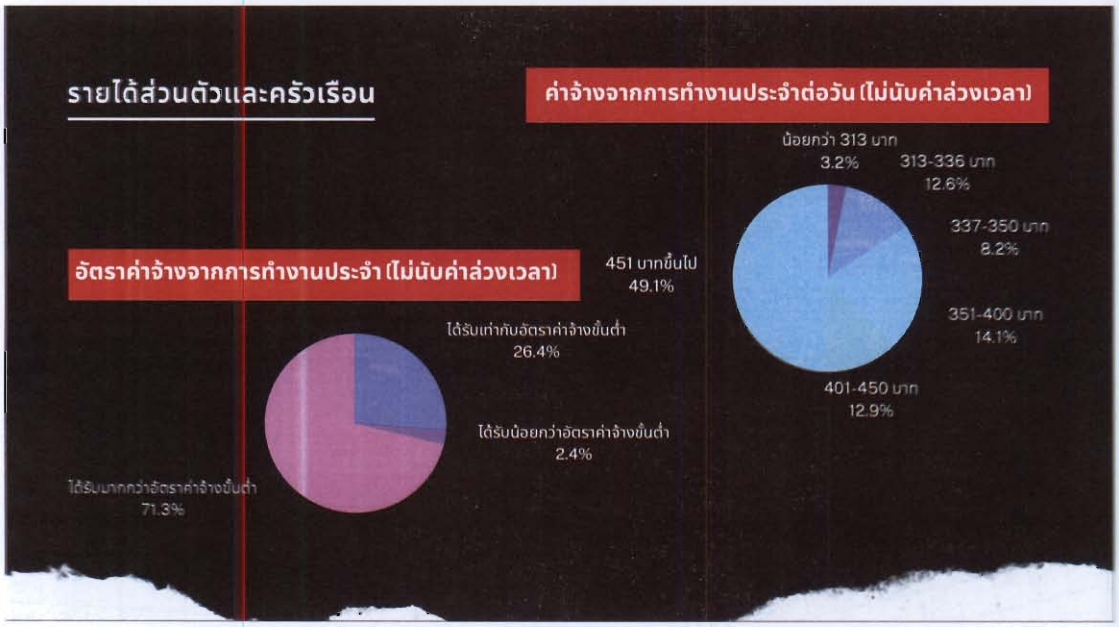

คุณลักษณะพื้นฐาน
เพศ
หญิง
33%
ชาย
67%
การศึกษา
ประถมศึกษา
2.6%
อุดมศึกษา
21.1%
มัธยมศึกษาตอนต้น
14.7%
อาชีวศึกษา
27.3%
มัธยมศึกษาตอนปลาย
34.3%
อายุ
50-59 ปี
12.5%
18-24 ปี
2.5%
25-34 ปี
27.1%
40-49 ปี
40.6%
35-39 ปี
16.4%

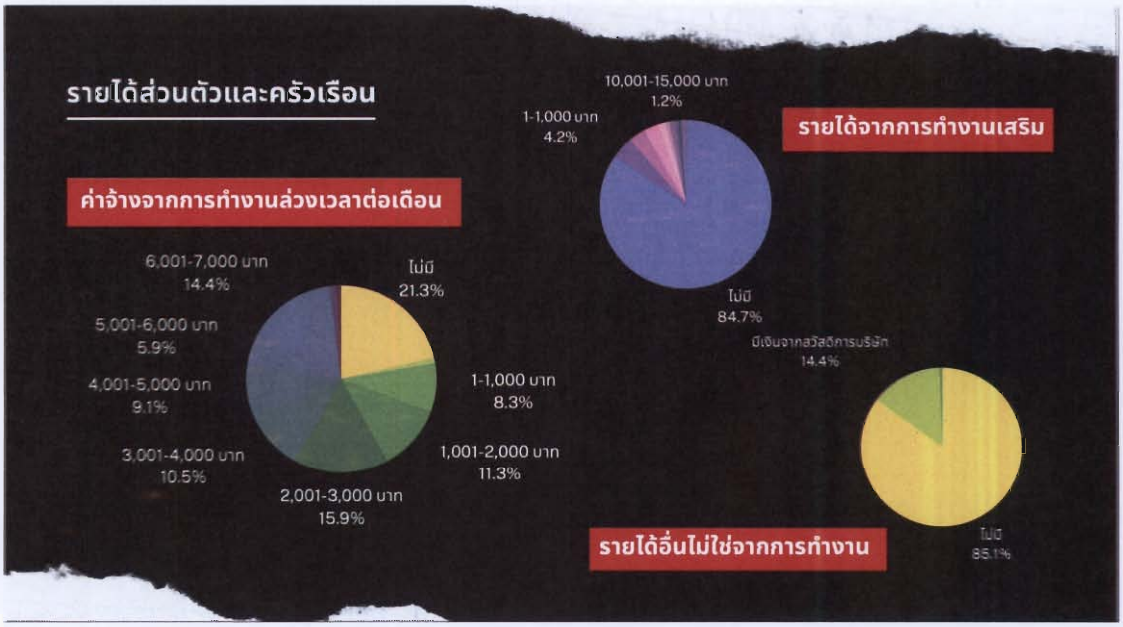

คุณลักษณะพื้นฐาน
ภูมิลำเนา
ภาคกลาง
21.4%
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
47.1%
ภาคตะวันออก
11.7%
ภาคตะวันตก
4.6%
ภาคเหนือ
13%
การเคลื่อนย้าย
ไม่ย้ายถิ่น
21.1%
ย้ายถิ่น
78.9%
จังหวัดที่ทำงาน
อื่น ๆ (28 จังหวัด เช่น นนทบุรี นครราชสีมา นครปฐม ภูเก็ต)
3.8%
สระบุรี
6.6%
สมุทรปราการ
32.7%
ปทุมธานี
9.3%
ระยอง
10%
ชลบุรี
10.2%
กรุงเทพมหานคร
18%

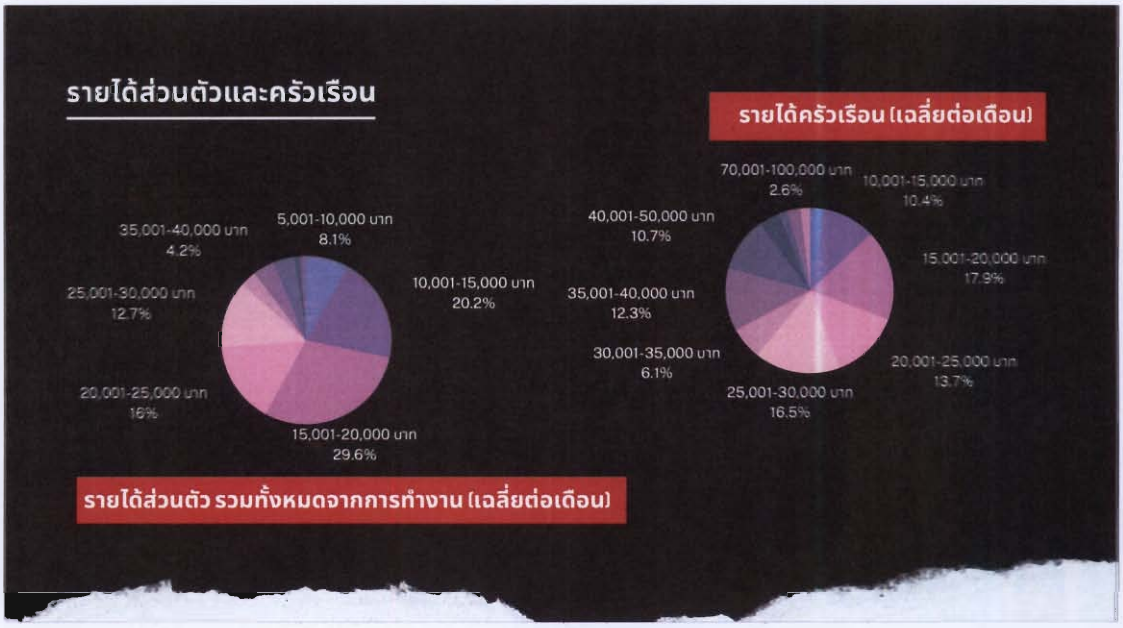

ลักษณะของครัวเรือนและสมาชิกในครัวเรือน
สมาชิกในครัวเรือนที่ทำงานประจำ
อื่น ๆ 8.2%
1 คน 25.7%
5 คน 4.5%
4 คน 7.8%
3 คน 11.4%
2 คน 38.4%
สมาชิกในครัวเรือนที่ไม่ได้ทำงาน
อื่น ๆ 13.3%
1 คน 19.8%
5 คน 5.5%
4 คน 10.9%
2 คน 27.3%
3 คน 19.3%
สมาชิกในครอบครัวที่อาศัยด้วยกัน
อื่น ๆ 14.4%
1 คน 15.4%
6 คนขึ้นไป 11.3%
2 คน 20.8%
5 คน 7.9%
4 คน 14.4%
3 คน 15.8%
สมาชิกครัวเรือนที่ไม่ใช่สมาชิกในครอบครัว
1 คน 16.2%
2 คน 6%
4 คน 2.2%
อื่น ๆ 70.5%

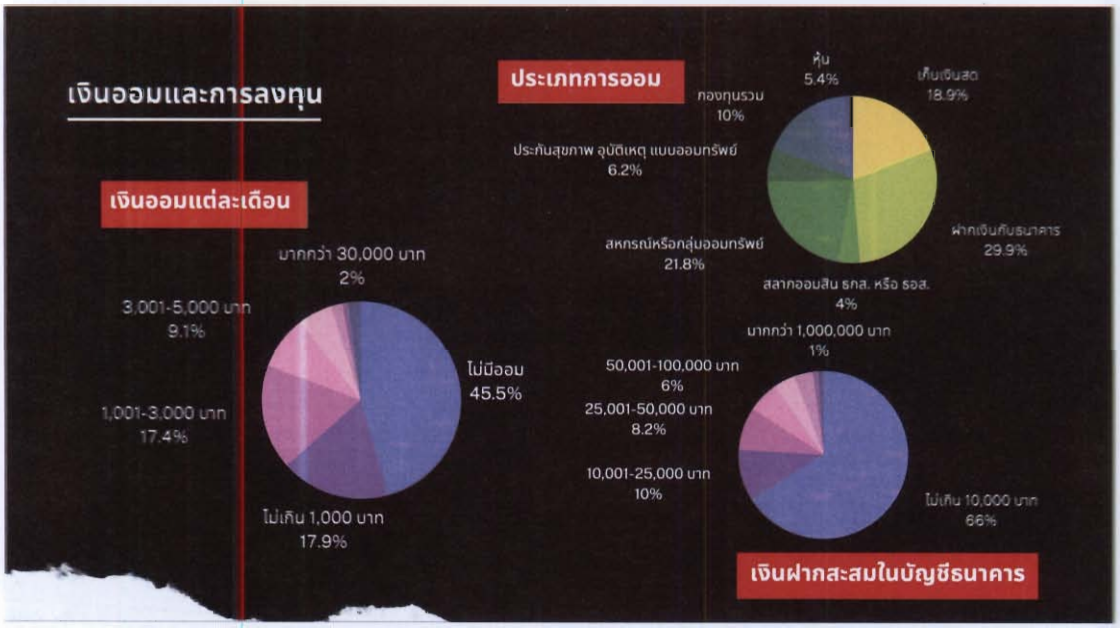

ชั่วโมงการทำงานและเวลาพักผ่อน
ชั่วโมงการทำงานต่อสัปดาห์
1-34 ชั่วโมง 12.1%
35-40 ชั่วโมง 19.5%
41-48 ชั่วโมง 36%
49-60 ชั่วโมง 20.2%
ชั่วโมงการทำงานล่วงเวลา
30-36 ชั่วโมง 10.1%
ไม่มีทำงานล่วงเวลา 21.6%
20-29 ชั่วโมง 15.3%
1-9 ชั่วโมง 23.2%
10-19 ชั่วโมง 26.5%
เวลานอนพักผ่อน
8 ชั่วโมง 12.4%
น้อยกว่า 6 ชั่วโมง 7.3%
5 ชั่วโมง 23.3%
7 ชั่วโมง 19%
6 ชั่วโมง 36.3%

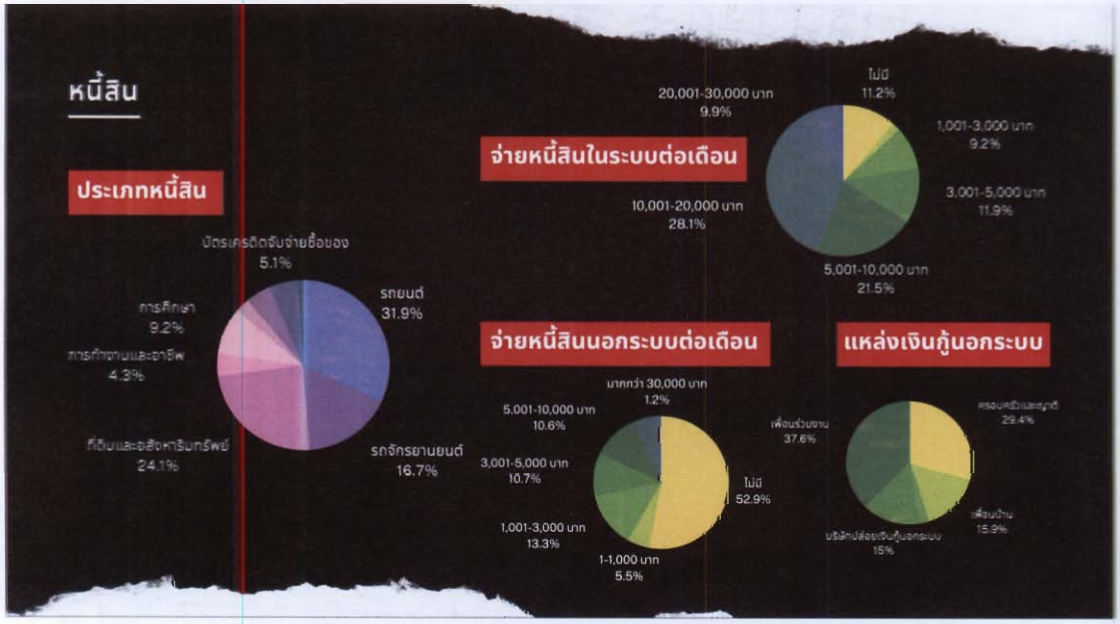

การจ้างงานและการเป็นสมาชิกสหภาพ
อายุงาน
1-3 ปี 10%
4-6 ปี 12.2%
7-9 ปี 12.7%
10-12 ปี 17.9%
12 ปีขึ้นไป 44.2%
รูปแบบการจ้าง
จ้างเหมาแรงงาน 4.9%
จ้างงานประจำ 93.6%
ประเภทอุตสาหกรรม
อื่น ๆ (จำแนกประเภทไม่ได้ ไม่ระบุ ระบุไม่ชัดเจน) 2%
เหล็กและโลหะ 2.5%
ยานยนต์และอะไหล่ 37.1%
วัสดุก่อสร้าง 5.2%
เครื่องมือแพทย์ 8.6%
เครื่องใช้ไฟฟ้า และชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ 10.4%
ยาง ปิโตรเลียม เคมีภัณฑ์ และพลาสติก 17.4%
สมาชิกสหภาพ
ไม่มีสหภาพแรงงาน 15.1%
อื่น ๆ 0.7%
มีสหภาพแรงงาน แต่ไม่เป็นสมาชิก 8.6%
มีสหภาพแรงงาน และเป็นสมาชิก 75.7%

รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน
อัตราค่าจ้างจากการทำงานประจำ (ไม่นับค่าล่วงเวลา)
ได้รับมากกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 71.3%
ได้รับเท่ากับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 26.4%
ได้รับน้อยกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ 2.4%
ค่าจ้างจากการทำงานประจำต่อวัน (ไม่นับค่าล่วงเวลา)
น้อยกว่า 313 บาท 3.2%
313-336 บาท 12.6%
337-350 บาท 8.2%
351-400 บาท 14.1%
401-450 บาท 12.9%
451 บาทขึ้นไป 49.1%

รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน
ค่าจ้างจากการทำงานล่วงเวลาต่อเดือน
6,001-7,000 บาท 14.4%
ไม่มี 21.3%
5,001-6,000 บาท 5.9%
4,001-5,000 บาท 9.1%
1-1,000 บาท 8.3%
3,001-4,000 บาท 10.5%
1,001-2,000 บาท 11.3%
2,001-3,000 บาท 15.9%
รายได้จากการทำงานเสริม
10,001-15,000 บาท 1.2%
1-1,000 บาท 4.2%
ไม่มี 84.7%
มีเงินจากสวัสดิการบริษัท 14.4%
ไม่มี 85.1%
รายได้อื่นไม่ใช่จากการทำงาน

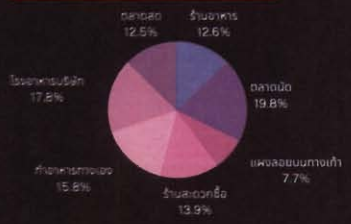

รายได้ส่วนตัวและครัวเรือน
รายได้ครัวเรือน (เฉลี่ยต่อเดือน)
70,001-100,000 บาท 2.6%
10,001-15,000 บาท 10.4%
40,001-50,000 บาท 10.7%
15,001-20,000 บาท 17.9%
35,001-40,000 บาท 12.3%
30,001-35,000 บาท 6.1%
20,001-25,000 บาท 13.7%
25,001-30,000 บาท 16.5%
35,001-40,000 บาท 4.2%
5,001-10,000 บาท 8.1%
25,001-30,000 บาท 12.7%
10,001-15,000 บาท 20.2%
20,001-25,000 บาท 16%
15,001-20,000 บาท 29.6%
รายได้ส่วนตัว รวมทั้งหมดจากการทำงาน (เฉลี่ยต่อเดือน)

เงินออมและการลงทุน
ประเภทการออม
หุ้น 5.4%
เงินเงินสด 18.9%
กองทุนรวม 10%
ประกันสุขภาพ อุบัติเหตุ แบบออมทรัพย์ 6.2%
สหกรณ์หรือกลุ่มออมทรัพย์ 21.8%
ฝากเงินกับธนาคาร 29.9%
สลากออมสิน ธกส. หรือ ธอส. 4%
เงินออมแต่ละเดือน
มากกว่า 30,000 บาท 2%
3,001-5,000 บาท 9.1%
ไม่มีออม 45.5%
1,001-3,000 บาท 17.4%
ไม่เกิน 1,000 บาท 17.9%
มากกว่า 1,000,000 บาท 1%
50,001-100,000 บาท 6%
25,001-50,000 บาท 8.2%
10,001-25,000 บาท 10%
ไม่เกิน 10,000 บาท 66%
เงินฝากสะสมในบัญชีธนาคาร

หนี้สิน
ประเภทหนี้สิน
บัตรเครดิตจับจ่ายซื้อของ 5.1%
รถยนต์ 31.9%
การศึกษา 9.2%
การทำงานและอาชีพ 4.3%
ที่ดินและอสังหาริมทรัพย์ 24.1%
รถจักรยานยนต์ 16.7%
จ่ายหนี้สินในระบบต่อเดือน
20,001-30,000 บาท 9.9%
ไม่มี 11.2%
1,001-3,000 บาท 9.2%
3,001-5,000 บาท 11.9%
10,001-20,000 บาท 28.1%
5,001-10,000 บาท 21.5%
จ่ายหนี้สินนอกระบบต่อเดือน
มากกว่า 30,000 บาท 1.2%
5,001-10,000 บาท 10.6%
3,001-5,000 บาท 10.7%
ไม่มี 52.9%
1,001-3,000 บาท 13.3%
1-1,000 บาท 5.5%
แหล่งเงินกู้นอกระบบ
เพื่อนร่วมงาน 37.6%
ครอบครัวและญาติ 29.4%
เพื่อนบ้าน 15.9%
บริษัทปล่อยเงินกู้นอกระบบ 15%

ค่าอาหาร

แหล่งซื้ออาหารสำเร็จรูป

แหล่งวัตถุดิบใช้ทำอาหาร

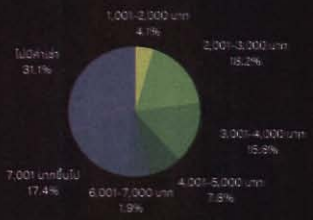

ค่าอาหารตนเองเฉลี่ย
89.50 บาทต่อมื้อ

ค่าอาหารตนเองเฉลี่ย
180.75 บาทต่อวัน

ค่าที่พักอาศัย

ค่าเช่าที่พัก

ค่าวัตถุดิบอาหารเฉลี่ย
3,657 บาทต่อเดือน

ค่าครองชีพเฉลี่ยต่อเดือน

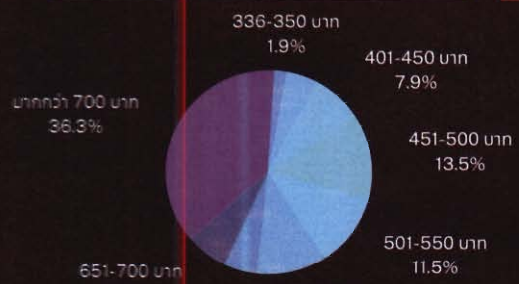
ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ (เดือน)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าอาหารของตนเองต่อวัน	5,422.50
ค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหารกินเอง	3,657
ค่าสาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	
ค่าน้ำประปา	321.25
ค่าไฟฟ้า	1221.50
ค่าจัดการขยะ	134.25
ค่าจอดรถ	612.25
ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย	966.25
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้าน	709.50
ค่าเดินทางโดยสาร	
ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์	708.25
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	2449.25
ค่ารถโดยสารสาธารณะ	938
ค่าสนับสนุนครอบครัว	
ค่าเลี้ยงดูบุพการี/ครอบครัว/ญาติ	4486.75
ค่าใช้จ่ายสำหรับการศึกษานอกหลักสูตร	4772.50

ค่าครองชีพด้านต่าง ๆ (เดือน)	เฉลี่ย (บาท)
ค่าใช้จ่ายส่วนตัวด้านอื่น	
ค่าเครื่องนุ่งห่ม	1210.25
ค่าบริการโทรศัพท์	708.50
ค่าสมทบเงินประกันสังคม	883.50
ค่ากฐิน ผ้าป่า ทำบุญ อุปสมบท สมรส ฯลฯ	807.25
ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	1093
ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์	
ยารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือประกันสังคม	364.25
หน้ากากอนามัย	263.50
เจลแอลกอฮอล์	231.25
อุปกรณ์ตรวจโควิด	430

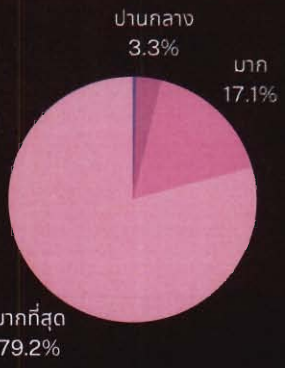
หมายเหตุ (1) ค่าใช้จ่ายบางรายการไม่ได้จ่ายทุกเดือน เช่น ค่าดูแลรักษาหรือซ่อมแซมที่พักอาศัย ค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือประกันสังคม (2) ค่าใช้จ่ายบางรายการไม่มีทุกครัวเรือน เช่น ค่าจัดการขยะ ค่าจอดรถ (3) ค่าใช้จ่ายที่ต้องพิจารณาเฉพาะ คือ ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์และรถจักรยานยนต์อย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ไม่นับค่ารถโดยสารสาธารณะ (4) ค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพและเวชภัณฑ์

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม

อัตราค่าจ้างที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

ผลกระทบของราคาสินค้าและบริการที่ปรับสูงขึ้น

ข้อเสนอของการพัฒนาระบบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า

หมายเหตุ : ข้อเสนอมาจากการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม การให้มุมมองจากนักวิชาการและเครือข่ายแรงงาน การสัมภาษณ์ผู้นำการเคลื่อนไหวในขบวนการสหภาพแรงงาน และมุมมองของผู้วิจัย

ข้อเสนอที่ 1

"การทบทวนนิยามหรือคำจำกัดความค่าจ้างขั้นต่ำให้ยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต" โดยใช้**มุมมองแบบแรงงาน** (labor perspective) แตกต่างจากที่ฝ่ายรัฐบาลและนายจ้างมองค่าจ้างขั้นต่ำในมุมมองแบบทุน (capital perspective) ที่ให้คุณค่าความเป็นมนุษย์เป็นต้นทุนประเภทหนึ่งในทางเศรษฐศาสตร์ จึงทำให้เครื่องจักร อุปกรณ์เทคโนโลยี มีมูลค่าสูงกว่าชีวิตแรงงาน จึงถกเถียงและโต้แย้งนิยามต่อมุมมองแบบทุนต่อสามคำนี้

1. **ค่าจ้างขั้นต่ำ** (minimum wage)
2. **ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ** หรือ skill-based pay
3. **ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต** (living wage)

การยืนยันนิยามค่าจ้างขั้นต่ำ ต้องดำรงชีวิตได้ทั้งตนเองและครอบครัว

ข้อถกเถียงแรก

ลักษณะครัวเรือนร้อยละ 86.7 มีสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน จำนวนนี้พบว่ามีร้อยละ 27.3 ที่มีจำนวนสมาชิกพึ่งพิง 2 คน หากรวมสมาชิกที่พึ่งพิงตั้งแต่ 1-4 คน เป็นร้อยละ 77.3

ข้อถกเถียงสอง

แรงงานทำงานโดยพึ่งพิงค่าจ้างล่วงเวลา พบร้อยละ 78.4 บางคนไม่คาดหวังการปรับอัตราค่าจ้างตามโครงสร้างบริษัทและอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามกฎหมายแรงงาน แต่ใช้การเปลี่ยนงานเพื่อให้มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิตด้วยค่าจ้างล่วงเวลา

ข้อถกเถียงสาม

แรงงานทำงานเวลาปกติ 8 ชั่วโมงต่อวัน แล้วมีร้อยละ 20.2 ทำงาน 49-60 ชั่วโมง และร้อยละ 11.9 ทำงานมากกว่า 60 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จึงพบว่าไม่มีเวลาอื่นทำงานอื่นหารายได้เสริม พบร้อยละ 84.7 ต้องพึ่งพิงรายได้การทำงานประจำ แล้วไม่มีเวลาพัฒนาทักษะอื่นนอกเหนือจากงานประจำ ทำให้ไม่มีทางเป็นไปได้ว่าจะหางานอื่นหรือหางานอีกช่องทางรายได้ ต้องคุ้มครองให้รายได้จากการทำงานเวลาปกติ เพียงพอต่อการดำรงชีวิตไม่ใช่ค่าจ้างล่วงเวล

ข้อถกเถียงสี่

การผลักให้รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐมีนโยบายการคุ้มครองทางสังคมสำหรับแรงงาน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่รัฐต้องจัดไว้ เช่น ขยายระบบประกันสังคม ประกันรายได้ขั้นต่ำ พัฒนาทักษะและเรียนรู้ตลอดชีวิต ฯลฯ เพื่อป้องกัน บรรเทา และรับมือความเสี่ยงและไม่แน่นอนในชีวิตและการทำงาน แต่การยกระดับค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตเป็นหน้าที่หลักของนายจ้าง แล้วรัฐต้องคุ้มครองให้เป็นไปได้ เพราะท้ายสุด เป้าหมายสำคัญคือการดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

ค่าจ้างขั้นต่ำ (minimum wage) ต้องเป็น "ค่าจ้างแรกเข้าทำงาน เป็นการประกันรายได้พื้นฐาน ตั้งอยู่บนหลักสิทธิมนุษยชน เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ดูแลตนเองได้แล้วต้องดูแลสมาชิกครอบครัวได้ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยไม่อิงกับหลักเกณฑ์ทักษะหรือมาตรฐานฝีมือ เพราะเป็นอีกประเด็นที่ส่งเสริมให้แรงงานที่มีรายได้สูงขึ้นตามความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์" โดยเหตุผลที่เป็นเช่นนี้ เพราะส่วนมากกว่าร้อยละ 86.7 มีจำนวนสมาชิกพึ่งพิงในครัวเรือน คนกลุ่มนี้ไม่ได้ทำงานและมีรายได้ประจำ แล้วนอกเหนือจากการทำงานแล้ว แรงงานไม่มีเวลาใช้ในการหารายได้อื่นได้ เพราะการทำงานคือการขายเวลาแลกกับค่าจ้าง

(เหมือนกับตรรกะที่ ILO เมื่อ 103 ปีก่อน ต้องจัดทำอนุสัญญาฉบับที่ 1 ว่าด้วยชั่วโมงการทำงาน เพื่อไม่ให้ถูกเอาเปรียบและทรมานว่าแต่ละวัน เวลาคือเงื่อนไขสำคัญของการทำงานได้ไม่เกิน 8 ชั่วโมงตามศักยภาพร่างกาย ถึงจะจ่ายค่าจ้างล่วงเวลาให้มากเท่าไร แต่ท้ายสุดร่างกายมนุษย์ต้องยังนอนหลับพักผ่อน!)

ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ หรือ skill-based pay เป็นการยกระดับให้แรงงานมีความก้าวหน้าทางอาชีพตามระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถผ่านการทดสอบวัดระดับกับกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ทำให้ระดับค่าจ้างสูงขึ้นได้มากกว่าการได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ อันที่จริงแล้ว ค่าจ้างตามทักษะและประสบการณ์ควรให้แต่ละองค์กรจัดทำเป็นโครงสร้างการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้กลุ่มแรงงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ (หรือตามมุมมองแบบทุนเรียกว่าแรงงานไร้ทักษะ)

ข้อโต้แย้งและถกเถียงเรื่อง ค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือ หรือ การจ่ายค่าจ้างตามทักษะ

ประเด็นแรก การทดสอบมาตรฐานฝีมือเปิดให้ทดสอบทั้งความรู้และภาคปฏิบัติ แต่ไม่ได้หมายความว่า นายจ้างสนับสนุนให้ลูกจ้างทดสอบมาตรฐานฝีมือ เพราะเมื่อลูกจ้างสอบผ่านต้องจ่ายค่าจ้างตามระดับ 1-3 ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งค่าจ้างแต่ละระดับมีความแตกต่างกันไป หลักการของแนวทางออกแบบไว้ดี แต่ไม่รับรองทางกฎหมายว่าสถานประกอบการต้องส่งลูกจ้างไปทดสอบในสัดส่วนเท่าไร

ประเด็นสอง การมีผลทดสอบมาตรฐานฝีมือ ไม่ได้หมายความว่า เมื่อแรงงานหางานอื่นแต่ไม่ได้หมายความว่า นายจ้างจะปฏิบัติที่เป็นธรรมในกระบวนการสรรหาว่าจ้าง (recruitment process) เนื่องจากไม่มีกฎหมายคุ้มครองครอบคลุมถึงส่วนนี้ นายจ้างจึงมีสิทธิเลือกหรือไม่เลือก ซึ่งเป็นเรื่องต้นทุนธรรมชาติ บางลักษณะงานสอบผ่านแค่ลดเวลาทำงานได้เร็วขึ้นไม่กี่วินาทีต่อหน่วยผลิต แต่เหตุใดต้องจ้างคนที่ผลทดสอบผ่านแล้วจ่ายมากกว่าค่าจ้างขั้นต่ำ

ประเด็นสาม การไม่มีบทบัญญัติใดในกฎหมายให้แนวทางการปรับอัตราค่าจ้างตามทักษะ อายุงานและประสบการณ์ บางคนทำงานจนเกษียณอายุ แต่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมาตลอดชีวิต เพราะค่าจ้างปรับเมื่อรัฐบาลประกาศปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ จึงต้องมีโครงสร้างและการปรับค่าจ้างที่เป็นธรรม เช่น ปีละกี่ครั้ง และคำนวณร้อยละเท่าไร เพื่อให้การทำงานมีความก้าวหน้าและมั่นคงในสถานที่แห่งนั้น

ประเด็นสี่ การพัฒนาทักษะแต่ต้องไม่ได้เน้นเฉพาะฝีมืออาชีพ (vocational training) แต่กระทรวงแรงงานต้องยกระดับแนวทางสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต (lifelong learning) เป็นการเสริมและเติมทักษะใหม่ (upskilling and reskilling) เพื่อให้สอดคล้องกับอนาคตของงาน (future of work) แต่กระทรวงแรงงานต้องมีแนวทางยกระดับค่าจ้างสูงขึ้นตามมาตรฐานการดำรงชีวิตและชั่วโมงทำงานปกติ เพื่อขยายโอกาสให้มีเวลาเรียนรู้และสร้างรายได้อีกช่องทาง

ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต (living wage) เป็นระดับพื้นฐานตามค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ต้องเป็นการคุ้มครองรายได้ให้ดำรงชีวิตได้โดยมองบนฐานสิทธิมนุษยชน ประกอบด้วยสี่องค์ประกอบดังนี้

(1) ปัจจัยพื้นฐานการดำรงชีวิต ได้แก่ อาหาร ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และยารักษาโรค

(2) ปัจจัยอื่นในการดำรงชีวิต ได้แก่ ค่าเชื้อเพลิงยานพาหนะ ค่าบริการขนส่งสาธารณะ ค่ากิจกรรมทางสังคมและความบันเทิง ค่าหนังสือและพัฒนาความรู้และทักษะ ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านและเคลื่อนที่ ค่าบริการน้ำประปาและไฟฟ้า และอื่น ๆ

(3) ค่าใช้จ่ายสินทรัพย์ต่าง ๆ ได้แก่ รถยนต์ บ้านและอาคาร และอื่น ๆ เป็นสินทรัพย์ที่มีหนี้สินแล้วต้องผ่อนชำระตามงวดของแต่ละเดือน

(4) การจัดการความเสี่ยงและไม่แน่นอนในชีวิต เช่น การระบาดโคโรนาไวรัส ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายสูงขึ้น เพราะต้องซื้ออุปกรณ์ตรวจหาเชื้อไวรัส หน้ากากอนามัย และเจลแอลกอฮอล์

ข้อโต้แย้งและทฤษฎีต่อมุมมองแบบทุน (capital perspective)

การสร้างเงื่อนไขการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนีค่าครองชีพ ต้นทุนการผลิต ราคาสินค้าและบริการ ความสามารถของธุรกิจ ผลิตภาพแรงงาน ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ และสภาพทางเศรษฐกิจสังคม ทั้งที่เป็นมุมมองสนับสนุนอุดมการณ์ทุนและอำนาจความรู้ และแทรกแซงโดยอิทธิพลทางการเมือง แต่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาสังคมจริงของแรงงาน จึงเสนอว่าการพิจารณาควรใช้สำรวจจากปลายน้ำของการบริโภคบุคคลและครัวเรือนเป็นองค์ประกอบหลักในการพิจารณาว่าท้ายสุดแล้วผู้บริโภคขั้นสุดท้ายต้องจ่ายเท่าไรและมีเงินเท่าไรจึงสอดคล้องกับต้นทุนของการดำรงชีวิต (cost of living) เพื่อให้ค่าจ้างขั้นต่ำยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตตามมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า (decent standard of living)

ข้อเสนอที่ 2 การยกระดับค่าจ้าง "ค่าจ้างขั้นต่ำ" ให้เป็น "ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต"

จำลองค่าครองชีพของครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง และ มีสมาชิกพึ่งพิง 2-3 คน

กำหนดเงื่อนไข

1) ยังไม่รวมกับหนี้สิน ส่วนมากมีหนี้ในระบบ ร้อยละ 88.8 และหนี้นอกระบบ ร้อยละ 47.1

2) จำลองว่าแต่ละคนต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายครัวเรือน เช่น ค่าน้ำประปา ค่าน้ำไฟฟ้า ค่าอินเทอร์เน็ตภายในบ้าน ซึ่งไม่ใช่นำเสนอเฉพาะค่าใช้จ่ายปัจเจกบุคคล หากให้รวมค่าใช้จ่ายครัวเรือนทุกคน อย่างน้อยต้องนำค่าอาหารของสมาชิกแต่ละคนมารวม เพื่อให้ทราบว่าค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตสุทธิ (Net living wage) ควรเป็นที่เท่าไร

3) จำลองโดยใช้ค่าเชื้อเพลิงรถจักรยานยนต์จะจำลองไว้เป็นค่าครองชีพสองกลุ่ม แต่ไม่นับรวมค่าโดยรถสาธารณะ เนื่องจากการใช้งานน้อยขึ้นอยู่กับโครงสร้างพื้นฐานเมือง และตามต่างจังหวัดที่เป็นเขตอุตสาหกรรมไม่มีรถสาธารณะให้บริการ

4) นับรวมค่าวัตถุดิบสำหรับทำอาหาร เพราะส่วนมากทำอาหารรับประทานด้วยในบางมื้อ

5) นับรวมค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ เนื่องจากเป็นพื้นฐานที่ทุกคนมีความสัมพันธ์กันคนอื่นในสังคม

6) นับรวมค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวทั้งสองกรณี เนื่องจากคนที่ไม่มีใครพึ่งพิง หมายถึงมีสมาชิกอยู่ด้วยและทำงานมีรายได้แต่อาจส่งเงินกลับให้บุพการีและญาติพี่น้องในภูมิลำเนาที่ย้ายถิ่นมาทำงาน

7) นับรวมค่าการศึกษาเฉพาะครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง

8) ไม่นับรวมค่าเครื่องนุ่งห่ม และค่ายารักษาโรคและบริการทางการแพทย์นอกเหนือประกันสังคมหรือสิทธิอื่น เพราะไม่มีค่าใช้จ่ายเหล่านี้ประจำทุกเดือน

ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)	ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)
ค่าอาหาร	5617.50	ค่าสมทบเงินประกันสังคม	657.25
ค่าวัตถุดิบทำอาหาร	2,708.50	ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	395.75
ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	2,001-4,000	ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	1,070
ค่าน้ำประปา	247.75	ค่าหน้ากากอนามัย	230.50
ค่าไฟฟ้า	893	ค่าเจลแอลกอฮอล์	199
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	680	ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	301.50
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	2,330		
ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	3,656.25		
ค่าบริการโทรศัพท์	701		

กรณีครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง
รวมค่าครองชีพประมาณ
21,688.75-23,687.75 บาท/เดือน
จึงต้องมีรายได้ไม่น้อยกว่า
723-789 บาทต่อวัน

ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)	ครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิง	จำนวนเงิน (บาท/เดือน)
ค่าอาหาร	5287.50	ค่าบริการโทรศัพท์	696.75
ค่าวัตถุดิบทำอาหาร	3,918.25	ค่าสมทบเงินประกันสังคม	686
ค่าเช่าที่อยู่อาศัย	2,001-4,000	ค่างานบุญ งานสังคมต่าง ๆ	606
ค่าน้ำประปา	326.25	ค่าสินค้าอุปโภคในชีวิตประจำวัน	1,359.25
ค่าไฟฟ้า	1,354.75	ค่าหน้ากากอนามัย	269.25
ค่าอินเทอร์เน็ตติดตั้งในที่อยู่อาศัย	719.75	ค่าเจลแอลกอฮอล์	237.50
ค่าเชื้อเพลิงรถยนต์	2,450.75	ค่าอุปกรณ์ตรวจโควิด	457.25
ค่าเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัว	4,610.25		
ค่าการศึกษาบุตรหลาน	5,137.50		

กรณีครัวเรือนที่มีสมาชิกพึ่งพิง 2-3 คน
รวมค่าครองชีพประมาณ 30,118 - 32,117 บาท/เดือน
จึงต้องมีรายได้ไม่น้อยกว่า
1,003-1,070.50 บาทต่อวัน

เปรียบเทียบรายได้และค่าครองชีพตามสมาชิกครัวเรือน

สมาชิกครัวเรือน	รายได้จากการทำงาน	ค่าครองชีพ	สัดส่วนที่แตกต่าง
ไม่มีพึ่งพิง	22,945 บาท	21,688.75 - 23,687.75 บาท	-3 ถึง +6%
มี 2-3 คน	24,374.25 บาท	30,118 - 32,117 บาท	-19 ถึง -24%

เปรียบเทียบรายได้และค่าครองชีพตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ	รายได้จากการทำงาน	สัดส่วนเพิ่มตามช่วงอายุ	ค่าครองชีพ	สัดส่วนที่แตกต่าง
18-34 ปี	18,856 บาท	-	21,503.50 - 23,502.50 บาท	-12 ถึง -20%
35-49 ปี	23,984.50 บาท	27%	29,766.25 - 31,765.25 บาท	-19 ถึง -24%
50 ปีขึ้นไป	30,156.50 บาท	26%	มากกว่า 34,929 บาท	มากกว่า -14%

การยกระดับค่าจ้าง "ค่าจ้างขั้นต่ำ" ให้เป็น "ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต"

(1) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นเรื่องสำคัญแล้วต้องดำเนินการทันที ดังที่ร้อยละ 98.9 เห็นว่าค่าจ้างที่ดำรงชีวิตได้ต้องได้รับมากกว่าอัตราค่าจ้างเวลานี้ หากพิจารณาจากค่าครองชีพ แล้วนำมาจำลองครัวเรือนที่ไม่มีสมาชิกพึ่งพิงมีรายจ่าย 21,688.75-23,687.75 บาทต่อเดือน เฉลี่ยค่าจ้างไม่น้อยกว่า 723-789 บาทต่อวัน และกรณีมีสมาชิกพึ่งพิง 2-3 คนมีรายจ่าย 30,118-32,117 บาทต่อเดือน เฉลี่ยค่าจ้างไม่น้อยกว่า 1,003-1,070.50 บาทต่อวัน แต่จำนวนนี้หมายถึงต้องทำงาน 30 วันหรือไม่มีวันหยุดประจำสัปดาห์

(2) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำและยกระดับให้กลายเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตได้มาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า คือ การพิจารณาว่าทำอย่างไรให้รายได้ไม่น้อยกว่ารายจ่าย แล้วทำให้เป็นค่าจ้างที่เกิดคุณภาพชีวิตต่อแรงงาน จึงต้องทำให้ค่าจ้างจากการทำงานเวลาปกติเพียงพอต่อการดำรงชีวิต ไม่ใช่ต้องทำงานล่วงเวลาเพื่อให้รายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เพราะหลังเวลาการทำงานตามปกติแล้ว ควรส่งเสริมแรงงานมีเวลาพัฒนาตนเอง หารายได้เสริมตามแต่ละครัวเรือน ร่วมกิจกรรมทางสังคม หรือพักผ่อนตามอัธยาศัย นอกจากนี้รัฐบาลต้องให้ประชาชนมีสถานที่หาความรู้และพัฒนาทักษะเพิ่มเติม สถานที่สาธารณะพักผ่อนหย่อนใจ และอื่น ๆ

(3) การสร้างระบบค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิตแล้ว ต้องทำให้มีความมั่นคงทางอาชีพและรายได้ ไม่ใช่ให้ค่าจ้างล่วงเวลาเป็นเหตุปัจจัยให้ตัดสินใจเปลี่ยนงานใหม่ จึงเสนอให้ภาครัฐมีมาตรการทางกฎหมายให้นายจ้างจัดทำโครงสร้างค่าจ้างที่เป็นธรรมและการปรับค่าจ้างประจำปี ที่ผ่านมามีคนทำงานได้รับค่าจ้างขั้นต่ำจนเกษียณ เนื่องจากนายจ้างปรับอัตราค่าจ้างให้ตามที่รัฐบาลกำหนด อีกด้านหนึ่ง กระทรวงแรงงานต้องมีกลไกการทำงานภายในระบบไตรภาคีที่พิจารณาและทบทวนค่าจ้างอย่างสม่ำเสมอ อาจเป็นปีละหนึ่งครั้งหรือสองครั้งหรือสองปีครั้ง นอกจากนี้อาจพิจารณาถึงการปรับอัตโนมัติตามอัตราเงินเฟ้อ หรือ ปรับตามค่าครองชีพเป็นรายปีหรือไตรมาส เป็นต้น

การยกระดับค่าจ้าง "ค่าจ้างขั้นต่ำ" ให้เป็น "ค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต"

(4) รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดบริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานบางรายการให้ใช้โดยไม่มีค่าใช้จ่ายและราคาถูกบางรายการ จึงยกสามสามรายการนี้คือน้ำประปา ไฟฟ้า อินเทอร์เน็ตติดตั้งภายในบ้านในตารางที่ 3.11 หากไม่มีค่าใช้จ่ายเท่ากับรายจ่ายครัวเรือนลดลง 2,252.25 บาทต่อเดือน เงินส่วนนี้จะหมุนเวียนในเศรษฐกิจส่วนอื่น หรือเป็นเงินออมเพื่อลงทุนต่อไป จึงเป็นหน้าที่ของรัฐบาลที่จะอุดหนุนเงินให้รัฐวิสาหกิจดำเนินการข้อเสนอนี้ได้หรือไม่ เพื่อประกันตามจำนวนที่เป็นค่าเฉลี่ยของการสำรวจให้ประชาชนได้ใช้ หากเกินเก็บเฉพาะส่วนต่าง

(5) การขยายการคุ้มครองของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำให้ครอบคลุมถึงแรงงานในเศรษฐกิจภาคไม่เป็นทางการหรือนอกระบบ โดยเฉพาะแรงงานรับงานไปทำที่บ้านและแรงงานทำงานบ้าน เป็นสองกลุ่มที่แสดงให้เห็นถึงการจ้างงาน แต่จ่ายกว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ แล้วกฎหมายคุ้มครองแรงงานกลุ่มนี้ไม่ถึง ส่วนอีกกลุ่มคือ ผู้ขับรถจักรยานยนต์รับจ้างและขับรถแท็กซี่ได้รับผลกระทบจากการปรับค่าเชื้อเพลิง แต่ไม่สามารถปรับขึ้นค่าโดยสารได้เพราะการจดทะเบียนขึ้นตรงกับกรมการขนส่งทางบก ทางปฏิบัติแล้วทั้งสองกลุ่มที่ยกตัวอย่างไม่ได้รับประโยชน์ทางตรงจากค่าจ้างขั้นต่ำ ไม่มีสวัสดิการ และชั่วโมงการทำงานเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด แต่อีกด้านการที่ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เกิดประโยชน์ทางอ้อมต่อเศรษฐกิจไม่เป็นทางการ เพราะมีบางกลุ่มอาชีพที่ได้รับประโยชน์ เช่น ผู้ค้าในตลาดและผู้ค้าแผงลอยอาหาร ที่ทำให้ผู้บริโภคมีกำลังซื้อบริโภคมากขึ้นตาม

(6) กระทรวงแรงงานเป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบเรื่องค่าจ้างขั้นต่ำและเรื่องนี้เป็นวาระประเทศทุกครั้งที่มีกระแสว่าจะปรับอัตราค่าจ้าง แต่ไม่มีการเก็บรวบรวมสถิติข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนแรงงานที่ได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำมีเท่าไร เป็นเรื่องต้องทำอย่างเร่งด่วนผ่านสำนักงานประกันสังคม ให้ยื่นครั้งที่สถานประกอบการแจ้งรายได้ลูกจ้างผ่านการสมทบประกันสังคม มาตรา 33 จึงเป็นข้อสังเกตตามมาว่าการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแต่ละจังหวัด โดยไม่มีจำนวนลูกจ้างได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นจุดตั้งต้น จะมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใดในการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำแต่ละครั้ง

ข้อเสนอที่ 3 "การสร้างความเข้มแข็งของขบวนการแรงงานและปฏิรูประบบไตรภาคี"

การให้สัตยาบันอนุสัญญาฉบับที่ 87 และ 98 จึงเป็นความสำคัญสุด เพราะไม่ใช่การรับรองสิทธิพื้นฐานการทำงานตามสิทธิมนุษยชนเพียงด้านเดียว ที่สำคัญกว่านั้นคือการประกันสิทธิแรงงานว่ารัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐให้เสรีภาพการแสดงออกของประชาชนคนทำงาน แล้วจะไม่ถูกคุกคามและห้ามปรามใด ๆ

> การพิจารณาบทบาทของคณะอนุกรรมการค่าจ้างเป็นเรื่องสำคัญ ว่าคงไว้หรือยกเลิก แล้วใช้การมีส่วนร่วมผ่านผู้แทนองค์กรแรงงานในระดับอุตสาหกรรม สาขาอาชีพ และหลักเกณฑ์อื่นครอบคลุมถึงคนทำงานที่ไม่ใช่นิยามเดิมของขบวนการสหภาพแรงงาน โดยออกแบบระบบใหม่ที่มีผู้แทนแรงงานนอกระบบ นักวิชาการ องค์กรภาคประชาสังคมมาร่วมด้วย แล้วให้ประชาชนมีเสียงละท้อนทางตรงต่อปัญหานี้

หากมีการคงระบบไตรภาคีต้องให้มีการตัดสินใจของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด เป็นบทบาทที่แสดงออกได้อย่างอิสระมากกว่าการสั่งการจากส่วนกลาง เพื่อไม่ให้บทบาทเป็นเพียงตราประทับให้คณะกรรมการค่าจ้างพิจารณาเห็นชอบหรือไม่ก่อนส่งถึงรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรี เพราะจริงแล้วระบบไตรภาคีจะเข้มแข็งได้ก็ต่อเมื่อมีผู้แทนฝ่ายลูกจ้างของสหภาพแรงงานหรือองค์กรแรงงานในรูปแบบอื่น แต่ประเทศไทยไม่ส่งเสริมการรวมกลุ่มอย่างแท้จริง

> การลดอำนาจฝ่ายการเมืองในการแทรกแซงนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำ ให้การตัดสินใจทางนโยบายเป็นไปตามกระบวนการเจรจาต่อรอง แล้วให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาจริงทางสังคม ซึ่งไม่ควรใช้สูตรคณิตศาสตร์มาสร้างเงื่อนไข เพราะที่ผ่านมาการตัดสินใจอยู่ในวาระทางการเมือง เหมือนกับนโยบายหลายพรรคการเมือง

การปฏิรูประบบไตรภาคีและกลไกการทำงานของคณะกรรมการค่าจ้าง มีเหตุผลและข้อถกเถียง ดังนี้

(1) ระบบผู้แทนของไตรภาคีมีปัญหาและไม่ใช่ผู้แทนที่แท้จริงของแรงงาน เพราะเพียง 33 จังหวัดที่มีสหภาพแรงงาน ส่วนที่ไม่มีสหภาพแรงงานอีก 43 จังหวัด คิดเป็นร้อยละ 0.32 แล้วในจำนวน 33 จังหวัด มีสหภาพแรงงานประมาณ 9 จังหวัดที่มีบทบาทขับเคลื่อนประเด็นแรงงาน จึงต้องพิจารณาให้ชัดเจนว่าแท้จริงแล้วผู้แทนฝ่ายลูกจ้างในไตรภาคีของคณะกรรมการค่าจ้างว่านำใครมาเป็นผู้แทน แล้วจากการออกเสียงของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดในบางแห่งเคยมีมติไม่เห็นควรให้ปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ทั้งที่ค่าครองชีพสูงขึ้นกว่าค่าจ้างขั้นต่ำตลอด ทั้งที่เวลานี้ร้อยละ 98.9 เห็นว่าอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

(2) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำฟุบาดความเป็นอิสระของคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัด และกลไกการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่สอดคล้องกับการดำรงชีวิตในท้องที่ เพราะกฎหมายคุ้มครองแรงงานเหมือนให้อำนาจกระจายอำนาจให้การพิจารณาเป็นไปตามกลไกออกแบบไว้ 76 จังหวัด ไม่นับรวมกรุงเทพมหานคร แต่ถึงเวลามีข้อเสนอแนะมาเบื้องต้นว่าอัตราการปรับควรกำหนดที่ร้อยละเท่าไร จึงไม่ส่งเสริมให้ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างมีอำนาจการเจรจาต่อรองอย่างแท้จริง ที่สำคัญไม่ว่ายุคใดก็ตามในประวัติศาสตร์ ฝ่ายการเมืองจะตัดสินใจปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำตามที่คณะกรรมการค่าจ้างเสนอมาหรือไม่ก็ได้ เพราะอำนาจการตัดสินใจท้ายสุดคือรัฐบาล ดังนั้น สูตรการคำนวณสำหรับการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำที่กำหนดในมาตรา 87 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 6 พ.ศ. 2560 เป็นเพียงการสร้างเงื่อนไขโดยอ้างอิงหลักวิชาการต่อขบวนการสหภาพแรงงาน เพื่อไม่ให้การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำเป็นตามสภาพปัญหาจริง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ด้วยเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่มีปัญหาในตัวเองเช่นเดียวกัน

(3) การปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่เป็นไปตามกลไกของคณะกรรมการค่าจ้างตามระบบไตรภาคี แต่มีอิทธิพลการแทรกแซงของฝ่ายการเมืองที่มีมาทุกยุคสมัย เช่น สามตัวอย่างคือ (1) รัฐบาลอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ มีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2552 ให้ 5 จังหวัดไม่ผ่านการพิจารณาปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ได้แก่ แม่ฮ่องสอน สุโขทัย เชียงราย เพชรบูรณ์ และอุทัยธานี ทั้งที่ผ่านการพิจารณาจากคณะอนุกรรมการค่าจ้างจังหวัดก่อนมาถึงคณะกรรมการค่าจ้างแล้ว (2) รัฐบาลยิ่งลักษณ์ ชินวัตร มีการสะท้อนเสียงจากเครือข่ายแรงงานว่า กลไกการทำงานของไตรภาคีถูกแทรกแซงจากนโยบายการเมืองที่แถลงไว้ตั้งแต่หาเสียงการเลือกตั้ง ทำให้อำนาจการพิจารณาของคณะกรรมการค่าจ้างแทบไม่มีบทบาทชี้นำตามหลักวิชาการ (3) รัฐบาลประยุทธ์ จันทร์โอชา ในนามจัดตั้งรัฐบาลโดยมีแกนหลักคือพรรคพลังประชารัฐ ที่หาเสียงค่าจ้างขั้นต่ำสูงสุด 425 บาท แต่ไม่ดำเนินการกี่หาเสียงไว้ ดังนั้น "อัตราค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้พิจารณาตามมาตรฐานการดำรงชีวิต แต่เป็นวาระทางการเมืองแล้วการแทรกแซงผ่านกระบวนการกำหนดนโยบาย"

ขอบคุณ

หากมีคำถามหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
E-mail: Kritsadathe@outlook.com

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญกรรมาธิการครับ (คณะกรรมาธิการเข้าประจำที่)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขออนุญาตให้ ๒ ท่าน ต่อไปนี้ให้ข้อมูลชี้แจงด้วยครับ คุณจตุรงค์ ไพรสิงห์ ประธานสหพันธ์แรงงานปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์แห่งประเทศไทย นางสาวสุทธาทิพย์ สังคะบุตร ประธานสหภาพแรงงานอุตสาหกรรมกระจกแก้วและเคมีภัณฑ์แห่งประเทศไทย

(ผู้แทนจากสหพันธ์แรงงานปิโตรเลียมและเคมีภัณฑ์แห่งประเทศไทยเข้าชี้แจงต่อที่ประชุม)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านประธานกรรมาธิการรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรคือในรายงานเป็นเล่มแล้ว เพราะฉะนั้นอนุญาตให้ท่านสรุปในประเด็นที่รายงานไว้ในบางส่วนแล้วครับ

นายจรัส คุ้มไข่น้ำ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายจรัส คุ้มไข่น้ำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี เขต ๖ พรรคก้าวไกล ในฐานะเลขานุการคณะกรรมาธิการการแรงงาน ได้รับมอบหมายจากประธานคณะกรรมาธิการการแรงงาน ขออนุญาตนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า การศึกษาระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๕ ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะ ๕ ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ การทบทวนนิยามค่าจ้างขั้นต่ำให้ยกระดับเป็นค่าจ้างเพื่อดำรงชีวิต เพื่อประกันว่ารายได้จากการทำงานต้องไม่น้อยกว่าค่าครองชีพ และสร้างมาตรฐานการทำงานที่มีคุณค่า สามารถเลี้ยงดูได้ทั้งตนเองและสมาชิกในครอบครัวไม่น้อยกว่า ๑-๓ คน เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเรียกร้องที่ผ่านมาของขบวนการแรงงานสากลและองค์การแรงงานระหว่างประเทศ

ประเด็นที่ ๒ การคุ้มครองค่าจ้างและรายได้ของแรงงาน ไม่เฉพาะแต่ผู้ทำงานรับค่าจ้างขั้นต่ำ ผลการศึกษาพบว่าค่าครองชีพของตนเองคนเดียวไม่มีบุคคลพึ่งพิงมีรายจ่าย ๒๑,๖๘๘.๗๕ บาท ถึง ๒๓,๖๘๗.๗๕ บาทต่อเดือน เฉลี่ยไม่น้อยกว่าวันละ ๗๒๓-๗๘๙ บาทต่อวัน และกรณีที่มีสมาชิกในครัวเรือนพึ่งพิง ๒-๓ คน มีรายจ่าย ๓๐,๑๑๘-๓๒,๑๑๗ บาทต่อเดือน เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๑,๐๐๓-๑,๐๗๐.๕๐ บาทต่อวัน ค่าครองชีพจึงสะท้อนอัตราค่าจ้างที่แท้จริงของแรงงาน จึงเสนอว่าไม่ควรมีแรงงานทำงานได้ค่าจ้างต่อเดือนน้อยกว่า ๒๑,๖๘๘ บาท หากได้รับจำนวนเงินต่ำกว่านี้รัฐบาลควรมีมาตรการอุดหนุนค่าจ้างหรือสวัสดิการเพื่อบรรเทาค่าครองชีพของประชาชน

ประเด็นที่ ๓ การพิจารณาสูตรการคำนวณค่าจ้างขั้นต่ำไม่ได้เป็นไปตามที่กระทรวงแรงงานกล่าวอ้างถึงคู่มือนโยบายค่าจ้างขั้นต่ำของไอแอลโอ (ILO) เพราะแต่ละประเทศไม่มีมาตรฐานกลางในสูตรการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ มีเพียงแนวทางที่ให้แต่ละประเทศนำไปปฏิบัติคืออนุสัญญา ฉบับที่ ๑๓๑ และข้อเสนอแนะที่ ๑๓๕ สูตรการกำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำต้องพิจารณาข้อเท็จจริงของสภาพปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคม โดยเฉพาะค่าครองชีพประชาชนที่เป็นข้อมูลปฐมภูมิ ในแต่ละพื้นที่และอื่น ๆ เช่น ราคาวัตถุดิบอาหาร ราคาค่าโดยสาร ค่าเชื้อเพลิง และอื่น ๆ ไม่เพียงแต่ใช้ดัชนีและตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจจากสำนักสถิติแห่งชาติและหน่วยงานราชการระดับกระทรวงที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

ประเด็นที่ ๔ กระทรวงแรงงานควรเก็บข้อมูลและรวบรวมจำนวนแรงงานที่ทำงานได้รับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ เพราะขณะนี้ไม่มีจำนวนที่แน่ชัด จึงเป็นการคาดเดาเท่านั้น จึงเสนอให้หน่วยงานที่สามารถทำเรื่องนี้ได้โดยตรงคือสำนักงานประกันสังคม ให้สถานประกอบการแจ้งมาพร้อมกับจ่ายเงินสมทบแต่ละเดือนเพื่อให้เก็บข้อมูลสำหรับการพิจารณาอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ และประเมินผลกระทบของการปรับอัตราค่าจ้าง ซึ่งที่ผ่านมาไม่ได้นำเรื่องนี้มาใช้ในการพิจารณาการปรับค่าจ้างขั้นต่ำ การอ้างว่าปรับค่าจ้างขั้นต่ำแล้วกระทบต่อการลงทุน การเลิกจ้าง การลดอัตราการจ้างงานลง จึงเป็นการกล่าวโดยฝ่ายนายจ้าง แต่ไม่มีข้อเท็จจริงที่ศึกษาผลกระทบอย่างเป็นรูปธรรม

ประเด็นที่ ๕ การส่งเสริมบทบาทของกระบวนการการแรงงานและปฏิรูปไตรภาคีเพื่อสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการแรงงาน สถานการณ์ในปี ๒๕๖๕ มีสหภาพแรงงาน ๔๔ จังหวัด แต่มีไม่เกิน ๙ จังหวัดที่มีบทบาทเชิงรุกและเจรจาต่อรองกับภาครัฐและนายจ้างได้ ผู้แทนฝ่ายลูกจ้างที่ร่วมอยู่ในไตรภาคีและคณะกรรมการค่าจ้างจังหวัดไม่ใช่ผู้แทนแรงงานที่แท้จริง ที่ผ่านมาจึงไม่ได้กำหนดอัตราค่าจ้างบนสถานการณ์และสภาพปัญหาจริงเสมอ เพราะยังเกิดการแทรกแซงจากฝ่ายการเมือง ----------

ข้อเสนอคือการให้สัตยาบันอนุสัญญา ฉบับที่ ๘๗ และฉบับที่ ๙๘ ของไอแอลโอ (ILO) เพื่อให้มีเสรีภาพการสมาคมและเจรจาต่อรอง ร่วมเป็นหลักการพื้นฐานของสิทธิแรงงาน และประกันว่าแรงงานรวมตัวกันแล้วจะไม่ถูกคุกคามหรือห้ามปรามใด ๆ ดังนั้นจึงขออนุญาตเสนอท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรเพื่อขอมติเห็นชอบส่งรายงานฉบับนี้ให้กับฝ่ายรัฐบาลต่อไปครับ ขอกราบขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ ท่านอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เชิญครับ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลพบุรี พรรคเพื่อไทย หัวใจประชาชน รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ท่านประธานที่เคารพครับ แรงงานนั้นในภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและต่างประเทศนั้นแยกจำแนกได้ดังกล่าว ต้องกราบเรียนด้วยความเคารพว่าแรงงานภาคอุตสาหกรรมนั้นซึ่งรัฐบาลเคยประกาศว่าก่อนเลือกตั้งจะให้ค่าแรงงานขั้นต่ำ ๔๐๐ บาท ๔ ปีก็ไม่เห็นได้ปรับขึ้น ก็ประมาณ ๓๐๐ บาท ทำให้ครอบครัวของผู้ใช้แรงงานนั้นประสบปัญหาอย่างร้ายแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาหนี้สินของแรงงานทุกคนนั้นผมเห็นว่าโรงงานภาคอุตสาหกรรมนั้นมีใครมีเงินเหลือใช้ ลูกไปเรียนหนังสือก็ไม่มีเงินจะส่งเรียน ต้องไปกู้หนี้ยืมสินของ กยศ. ท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากเห็นความมั่นคงของผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเขามาจากต่างถิ่น มาจากภูมิภาคต้องมาขายแรงงานในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ ค่าที่อยู่ ค่าที่อาศัย ค่าที่พัก อาหารการกินแพงหมดเลยครับ ถามว่าคุ้มไหม ๓๐๐ บาทไม่คุ้ม ค่าบ้านพักต่ำสุดก็ไม่น้อยกว่าห้องละไม่ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท ๘,๐๐๐ กว่าบาท ๑๐,๐๐๐ กว่าบาท ซึ่งเหมือนรูหนู สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้นี่หรือชีวิตหรือว่าสวัสดิการหรือคุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม จึงกราบเรียนด้วยความเคารพอยากให้ข้อเสนอแนะว่าจริง ๆ แล้วเราต้องถึงรากลึกของอาชีพ ถามว่าวันนี้เงิน ๓๐๐ บาทพอไหม ไม่พอครับ แค่ส่งให้ลูกไปวันหนึ่งก็ไม่ต่ำกว่า ๑๕๐ บาท ถามครอบครัวจะทานอะไร แน่นอนที่สุดถามว่าการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าอย่างนี้หรือรัฐบาลที่ว่าค่าครองชีพอย่างมีคุณค่า ผมจึงไม่เห็นด้วย

ส่วนประการที่ ๒ นั้น แรงงานภาคเกษตรไม่ได้เขียนไว้ แรงงานภาคเกษตร แรงงานเลื่อนลอย ไม่มีสวัสดิการ ไม่มีที่อยู่ ไปเรื่อย ๆ รับจ้างไปเรื่อย ๆ ถามว่าชีวิตดีไหม ไม่เคยคิดถึงว่าพี่น้องประชาชนที่ผู้ใช้แรงงานในภาคเกษตร แน่นอนจะให้ค่าแรงงานสูงก็ไม่ได้ เพราะค่าครองชีพก็ดี สินค้าเกษตรก็ดี ผลผลิตออกมามันต่ำกว่าต้นทุน เป็นหนี้สินล้นพ้นตัว ถามว่าวันนี้ไม่ว่าแรงงานอุตสาหกรรมหรือภาคเกษตรนั้นก็มีความหมายเหมือนกัน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มนุษย์ที่เกิดในประเทศไทยนั้นรัฐบาลต้องดูแลอย่างเสมอภาค ที่ผ่านมา ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านก็ทราบดีว่าผู้ใช้แรงงานภาคเกษตรนั้น แน่นอนเกษตรปุ๋ยก็แพง ที่เช่าก็แพง ที่ดินก็ต้องเช่าคนอื่นเขาทำมาหากิน ที่ดินราษฎรอยู่มาเป็นร้อย ๆ ปี ก็ไม่สามารถจะออกโฉนดให้เขาได้ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เห็นภาพชัดเจนเลยว่าอยากเห็นว่าวันนี้ แรงงานภาคเกษตร สินค้าภาคเกษตร หรือผู้ประกอบอาชีพเกษตรกรรมนั้นควรจะมีสวัสดิการที่ดีกว่านี้ ค่าครองชีพที่มีคุณค่า เขียนเวิร์ดดิง (Wording) ไว้นี้ ดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ผมไม่รู้ว่าค่าชาติไหนนะครับ ชาตินี้ความเป็นไปได้ถ้าหากรัฐบาลประยุทธ์จะอยู่ต่ออีก ๒ ปี ผมว่าเป็นไปไม่ได้นะครับ ----------

เพราะฉะนั้นค่าแรงงานที่พรรคเพื่อไทยได้นำเสนอไปนั้น ๖๐๐ บาทจะเพียงพอก็ยังไม่เพียงพอเท่าที่ควร ถ้าหากเศรษฐกิจไม่ดีก็จะให้ได้ไหม ๖๐๐ บาท เพราะฉะนั้นวันนี้ต้องยอมรับความจริงว่าถ้าหากว่ารัฐบาลมีสมอง มีความคิดที่จะพัฒนาภาคอุตสาหกรรมให้มีสินค้าระบายออกได้ รวมผลิต รวมซื้อ รวมขาย ออกไปต่างประเทศได้ก็สามารถจะมีเงินมา มีเงินมาแน่นอนนายจ้างก็จะจ้างแรงงานในภาคอุตสาหกรรมสูงขึ้นได้ เพราะฉะนั้นวันนี้กราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่า วันนี้อยากเห็นคณะกรรมาธิการได้ศึกษาอย่างถ่องแท้ ไม่ว่าแรงงานภาคเกษตร ไม่ว่าแรงงานภาคอุตสาหกรรม และโรงงานเลื่อนลอยที่หาเช้ากินค่ำไปเรื่อย ๆ มีงานก็ทำ ไม่มีงานก็อาศัยวัดอยู่หรือศาลาที่พักผู้โดยสาร ดังนั้นต้องกราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่าผมเห็นว่าการศึกษานั้นควรจะศึกษาอย่างรอบคอบและอย่างมีความมั่นคงและมาตรฐาน ชีวิตมนุษย์ทุกชีวิตมีค่าอันทัดเทียมกัน เสมอภาคกัน ขอบคุณครับท่านประธานครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก็มีเหตุมีผลนะครับ ไม่มีพฤติกรรมหาเสียงจนน่าเกลียดครับ ต่อไปคุณจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ ครับ

นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ ผม จุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ พรรคเพื่อไทย ท่านประธานครับ ผมขอบพระคุณทางกรรมาธิการทำรายงานที่มีความครอบคลุม แล้วก็เป็นประโยชน์กับพี่น้องแรงงานนะครับ วันนี้ต้องเรียนด้วยความเคารพว่าผมเองเป็นคนหนึ่งที่ติดตามเรื่องของค่าแรงขั้นต่ำมาหลายปีนะครับ แล้วในช่วงระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมาต้องเรียนให้ทราบว่าตั้งแต่มีการปรับค่าแรงครั้งใหญ่เมื่อปี ๒๕๕๕ ตอนนั้นปรับจาก ๒๐๐ กว่าบาท เป็น ๓๐๐ บาท มาจนถึงวันนี้ค่าแรงขั้นต่ำยังแตะอยู่ในระดับที่ ๓๐๐ บาทต้น ๆ อยู่ ๓๓๐ บาท หมายความว่าในช่วง ๑๐ ปี มีการปรับเพิ่มเพียงแค่ราว ๑๐ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น ในขณะที่ค่าครองชีพของพี่น้องประชาชนถีบตัวสูงขึ้นมาก ซึ่งกระบวนการเหล่านี้เป็นสิ่งซึ่งท่านได้บรรจุไว้ในรายงานในบางส่วน ซึ่งผมขอบพระคุณนะครับ วันนี้ในกระบวนการบริหารจัดการในเรื่องของค่าแรงโดยเฉพาะการเจรจา ๓ ฝ่าย ระหว่างฝ่ายรัฐ ฝ่ายแรงงาน แล้วก็ฝ่ายนายจ้าง เราก็เป็นที่ทราบกันดีว่ากระบวนการและกลไกเหล่านี้การทำงานของมันมันไม่เคยทำงานได้อย่างสมบูรณ์ตามที่เราได้ตั้งความประสงค์ไว้ หมายความว่าเสียงของนายจ้างเนื่องจากเป็นผู้ประกอบการแล้วก็เป็นผู้ถือเงินมันมักจะ

ใหญ่กว่าเสมอ ทำให้พี่น้องประชาชนไม่สามารถที่จะดำรงชีพได้ แรงงานไม่สามารถที่จะดำรงชีพได้อย่างมีศักดิ์ศรี สามารถเลี้ยงดูครอบครัวตนเองได้ อันนี้ตรงกันกับพวกผม ซึ่งพวกผมได้มีกระบวนการในความคิดเช่นเดียวกัน คือเรามองว่ากระบวนการกลไกในการที่จะดูแลพี่น้องแรงงาน ในอนาคตเราจะต้องมาดูในหลาย ๆ ส่วน ไม่ว่าจะเป็น ๑. คือเรื่องของอัตราเงินเฟ้อ ๒. ก็คือเรื่องของศักยภาพของแรงงาน เป็นต้น เหล่านี้ควรจะถูกบรรจุไว้ในกฎหมายทางใดทางหนึ่ง เพื่อที่กระบวนการในการปรับเพิ่มค่าแรงขั้นต่ำต่อไปนี้ไม่ต้องมาเสียเวลาเจรจากัน แต่ว่าจะต้องใช้กลไกที่เป็นอัตโนมัติและเป็นธรรมกับพี่น้องแรงงาน อันนี้เป็นสิ่งสำคัญมากครับ เพราะว่าในวันนี้พี่น้องแรงงานอย่างที่ได้เรียนในเบื้องต้น เขาไม่สามารถที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้ ท่านบอกตัวเลขมาสูงกว่าตัวเลขที่ท่านได้เรียนต่อที่ประชุมในเรื่องของค่าครองชีพนะครับ ผมมองว่าใกล้เคียงกับความเป็นจริงนะครับ แต่สิ่งสำคัญก็คือในรายงานของท่าน ตัวเลขนี้แตกต่างจากตัวเลขของรัฐที่ถืออยู่ ไม่ว่าจะหน่วยงานใด ๆ เราไปมองของเส้นความยากจนที่ไม่กี่พันบาท เราไปมองที่ค่าครองชีพซึ่งสภาพัฒน์ศึกษามา ถ้าผมจำตัวเลขไม่ผิด ๑๖,๐๐๐ กว่าบาท ตัวเลขเหล่านี้ไม่ใช่ตัวเลขที่สะท้อนความเป็นจริง แล้วก็ทำให้กลไกในการแก้ไขปัญหาของภาครัฐที่จะลงไปยังพี่น้องแรงงานไม่ประสบผลสำเร็จนะครับ วันนี้ถ้าได้รายงานฉบับนี้และส่งข้อสังเกตของรายงานฉบับนี้ไปยังคณะรัฐมนตรี ไม่ว่าใครจะเป็นรัฐบาลชุดต่อไปหรือรัฐบาลชุดปัจจุบันในช่วงเวลาที่เหลืออยู่ รวมถึงการรักษาการ ถ้ารับไปพิจารณาแล้วก็นำไปปฏิบัติใช้ ผมเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขปัญหาให้กับพี่น้องแรงงานได้ไม่มากก็น้อย ก็อยากจะฝากหลักแนวคิดซึ่งไม่แตกต่างกันระหว่างผมกับท่านนะครับ คือวันนี้เราเข้าใจว่าเราเป็นระบบทุนนิยม แต่อยากจะให้เป็นทุนนิยมที่มีหัวใจ เศรษฐกิจเติบโตได้ แต่พี่น้องแรงงานจะต้องเติบโตไปพร้อมกับเรา ไม่ทิ้งเขาไว้ข้างหลังครับ ขอบพระคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ คุณคำพอง เทพาคำ แล้วก็ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ครับ

นายคำพอง เทพาคำ (แบบบัญชีรายชื่อ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม คำพอง เทพาคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคก้าวไกล ในรายงานฉบับนี้ผมขอแสดงความชื่นชม คำว่า ค่าแรงขั้นต่ำจะนำไปสู่การเปลี่ยนค่าแรงขั้นต่ำเป็นค่าจ้างที่เพียงพอเพื่อให้เกิดมาตรฐานการครองชีพที่มีคุณค่า ผมว่าถ้านำผลการศึกษานี้ไปปฏิบัติได้จริง ไปใช้ได้จริงน่าจะเกิดมาตรฐานใหม่ของผู้ใช้แรงงาน มาตรฐานชีวิตใหม่ของผู้ใช้แรงงาน แล้วก็จะมีผลดีต่อเศรษฐกิจ สังคม แล้วการเมืองไทยด้วยนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ มีแรงงานอีกประเภทหนึ่งที่ไม่รู้ว่าจะจำกัดความว่าเป็นแรงงานอะไร หรือว่ามีการให้คำจำกัดความแล้วยังไม่เป็นที่ยอมรับหรือเผยแพร่ นั่นก็คือแรงงานไรเดอร์ (Rider) แรงงานไรเดอร์ (Rider) จะบอกว่าเป็นแรงงานนอกระบบ เป็นแรงงานอิสระ ก็ดูเหมือนว่าบางทีก็ถูกกำกับด้วยระบบ ถ้าบอกว่าอิสระนี่ก็มันถูกกำกับด้วยระบบ ต้องทำรอบ ต้องใช้เวลา บางทีใช้เวลาทำรอบทำออเดอร์ (Order) รายได้อาจจะบอกว่าไม่มีขีดจำกัด ทำมากได้มากอะไรประมาณนี้ แต่ว่าบางวันทำงานหลายชั่วโมง เป็น ๑๐ กว่าชั่วโมง ๒๐ ชั่วโมง เพื่อที่จะทำยอด เพราะรถมอเตอร์ไซค์ก็ต้องผ่อน ต้องกินต้องใช้ สวัสดิภาพ สวัสดิการ ไม่รู้ว่าจะไปเรียกร้องหรือว่าไปรับจากใคร บางทีเกิดอุบัติเหตุ ประสบอุบัติเหตุบาดเจ็บเข้าโรงพยาบาล การคุ้มครองก็ไม่รู้จะให้ใครคุ้มครอง เรื่องของสวัสดิการก็ดี ตอนนี้ก็ยังถือว่ายังไม่มีการจัดระบบ ดังนั้นผมคิดว่าเรื่องของรายได้ ถ้าสมมุติว่าไรเดอร์ (Rider) ทำวันหนึ่งได้ ๑,๐๐๐ บาท ถามว่า ๑,๐๐๐ บาทที่เป็นค่าแรงหรือว่าค่าจ้าง คือค่าจ้างก็ไม่ใช่ ค่าแรงก็ไม่ใช่ ไม่รู้ว่าเป็นอะไรนะครับ เป็นรายได้ก็แล้วกัน รายได้ค่าแรง ๑,๐๐๐ บาทต่อวันจากการทำรอบเกือบ ๔๕ ชั่วโมง มันจะเป็นมาตรฐาน มันจะทำให้รายได้หรือค่าจ้างเพียงพอเพื่อเกิดมาตรฐานการครองชีพที่มีคุณค่าหรือไม่ เพราะชีวิตทั้งชีวิตทั้งวันตั้งแต่เช้ายันเย็นยันดึก ต้องใช้ชีวิตเพื่อที่จะทำรอบ ทำออเดอร์ (Order) อันนี้ผมคิดว่าก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่จะตั้งข้อสังเกตไว้เกี่ยวกับแรงงานนะครับ โดยเฉพาะแรงงานไรเดอร์ (Rider) ซึ่งนับวันจะมีมาก ผมว่าอีกไม่กี่ปีน่าจะทะลุเป็นล้านครับ ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอเชิญ พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง ครับ

พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง (แบบบัญชีรายชื่อ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบบัญชีรายชื่อ พรรคประชาชาติ ท่านประธานที่เคารพครับ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการ แล้วผมคิดว่าเอกสารการศึกษาของท่านครั้งนี้เป็นเอกสารที่มีคุณค่า แล้วจริง ๆ ผมอยากให้มีการเผยแพร่เอกสารฉบับนี้ กระผมเรียกร้องนะครับ เรียกร้องนักบริหารและผู้ที่มองเรื่องการพัฒนาประเทศควรจะมองความสำคัญมนุษย์ที่สามารถใช้แรงงาน เพราะในตัวเลขเป็นการศึกษาที่มีตัวเลขที่เราจะไม่พบในแนวการศึกษาของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐ เพราะหน่วยงานของรัฐนั้นเวลาจะศึกษาจะไปแคร์ (Care) ความรู้สึกกับภาพรวมของรัฐบาล -------

จะไปแคร์ (Care) ความรู้สึกของผู้เป็นนายทุน เราจะเห็นว่าวันนี้ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตหรือมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ท่านศึกษานั้น ค่าครองชีพเฉพาะตัวคนเดียวก็ ๗๓๒ บาท ถึง ๗๘๙ บาท ขณะที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานจะพยายามผลักว่าขึ้นมาแล้ว ๔๙๒ บาท ๔๙๒ บาทตัวคนเดียวยังอยู่ไม่ได้ แล้วเราต้องยอมรับว่าแรงงาน ๑ คนก็ยังต้องมีครอบครัวอีก ๓ คน ซึ่งต้องใช้ ๑,๐๐๐ กว่าบาท ถ้าสภาพการยังเป็นเช่นนี้ กลุ่มที่อยู่ในแรงงานประกันสังคม ๑๗ ล้านกว่าคน กลุ่มที่อยู่แรงงานนอกระบบอีก ๒๐ ล้านคน คือบุคคลที่เราต้องเข้าไปดูแล ผมจึงคิดว่ายังไม่มีรัฐบาลใดที่กล้าเข้าไปยอมรับไอแอลโอ (ILO) ที่ท่านได้เสนอ คือเพื่อให้แรงงานมีอำนาจต่อรอง ดังนั้นผมคิดว่ามันน่าจะถึงเวลาที่รัฐบาลในอนาคต ไม่ใช่ควรรับไปศึกษา แต่ควรกล้าที่จะยอมให้คนอีกส่วนใหญ่ของประเทศได้เข้าไปมีอำนาจเพื่อเป็นสากลขึ้น ไม่อย่างนั้นท่านก็จะแก้กฎหมายแรงงานเพื่อให้เทียบเคียงกับหลักสากล ท่านประธานครับ ผมจึงขอชื่นชมด้วยความจริงใจ ผมคิดว่ารายงานฉบับนี้เป็นรายงานของผู้รู้ดี ไม่ใช่ผู้หวังดี ปัญหาของประเทศเราเกิดจากการบริหารของผู้หวังดี ไม่ใช่เกิดจากการบริหารของผู้รู้ดี บางครั้งผู้หวังดีเป็นปัญหาของผู้หวังดี แต่ไม่ใช่เป็นปัญหาของความเป็นจริง ผมจึงถือว่าในสมัยประชุมนี้ รายงานฉบับนี้เป็นรายงานที่มีคุณค่าสำหรับผมแล้วก็มีตัวเลขที่ผมไม่สามารถไปหาที่อื่น ๆ ได้ครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ท่านกรรมาธิการมีอะไรจะเพิ่มเติม อนุญาตครับ

นางสาวสุเนตตา แซ่โก๊ะ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานค่ะ ดิฉันสุเนตตา กรรมาธิการ ก็ต้องขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความเห็นมาทั้งหมด ให้ข้อเสนอแนะอย่างที่ทุกท่านเรียนมา แล้วก็เราทราบกันอยู่ว่าค่าแรงปัจจุบันของเรายังไม่สามารถที่จะคัฟเวอร์ (Cover) ค่าใช้จ่ายของผู้ใช้แรงงานเลย เราได้เก็บข้อมูล รวบรวมค่าใช้จ่ายทุกอย่างของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าดูรายละเอียดลึกลงไป ในช่วงโควิด (COVID) เขามีค่าใช้จ่ายที่งอกขึ้นมาโดยที่อาจจะไม่เห็น อย่างเช่นไม่ว่าจะเป็นเรื่องของหน้ากากอนามัย ในเรื่องของเจลแอลกอฮอล์ (Gel alcohol) ทั้งหลายซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่เข้ามา แม้จะเล็กจะน้อย แต่ก็เป็นค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นมาในชีวิตประจำวันของเขา เราเก็บข้อมูลมาเป็นข้อมูลจริง ข้อมูลการใช้อย่างละเอียดเลยค่ะ เราจะพบว่าถ้าหากว่าถ้าจะให้คัฟเวอร์ (Cover) ค่าครองชีพของเขาจริง ๆ เลย เขาจะต้องได้รับค่าแรงวันหนึ่งจริง ๆ แล้ว ๗๐๐ กว่าบาทด้วยซ้ำ ซึ่งตรงนี้

ก็คงไม่กล้าที่จะพูดไปไกลถึงตรงนั้น แต่ว่าเรียนให้ท่านสมาชิกได้รับทราบว่าอันนี้คือข้อมูลจริง ทำให้เห็นว่าการมีหนี้ทำให้เกิดการก่อหนี้ของประชาชนของเรา แล้วก็จะเป็นภาระในยามชราด้วยค่ะ ก็ต้องขอขอบคุณความเห็นทุกความเห็นที่ให้มานะคะ ขอบคุณมากค่ะ

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณนะครับ สมาชิกครับรายงานของคณะกรรมาธิการการแรงงานฉบับนี้ไม่มีสมาชิกผู้ใดคัดค้านนะครับ และถ้าเราไม่มีความเห็นเป็นอย่างอื่น ผมขอใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับรายงานของกรรมาธิการนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายชวน หลีกภัย (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : แล้วตามที่กรรมาธิการได้เสนอข้อสังเกตไว้ในรายงานของคณะกรรมาธิการเพื่อให้สภาพิจารณาว่าเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการหรือไม่ โดยไม่มีการอภิปราย ซึ่งถ้าเห็นด้วย ก็จะได้ส่งรายงานและข้อสังเกตไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบหรือดำเนินการต่อไปตามข้อบังคับ ข้อ ๑๐๕ ----------

รายละเอียดของรายงานปรากฏตามเอกสารอยู่ที่สมาชิกอยู่แล้วนะครับ ถ้าสมาชิกไม่มีผู้ใดคัดค้านและเห็นเป็นอย่างอื่น ผมขออนุญาตใช้ข้อบังคับ ข้อ ๘๘ ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อสังเกตของกรรมาธิการ ขอขอบคุณครับ ขอบคุณกรรมาธิการครับ กรรมาธิการชุดนี้ได้ใช้เบี้ยประชุมไป ๓๒๗,๐๐๐ บาท ไม่แพงนักครับ ชุดของท่านโสภณ ซารัมย์ จะถูกที่สุด ๗๐,๐๐๐ กว่าบาท ชุดที่ไม่ได้งานของท่านไพบูลย์นั้น ๒,๘๐๐,๐๐๐ กว่าบาท ชุดกรรมาธิการของท่านศุภชัย ๑๗,๖๐๐ บาท ชุดการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติที่ท่านธีรภัทรรายงาน ๖๔๑,๐๙๗ บาท อันนี้เป็นรายงานตัวเลขที่เจ้าหน้าที่ที่อยู่ในกรรมาธิการเขารายงานนะครับ อย่างไรก็ตามผมถือว่าสิ่งเหล่านี้เป็นผลงานของสมาชิก และกังวลตลอดว่าทำอย่างไรให้ผ่านไปได้ทั้งหมดนะครับ แต่ว่าเสียดายว่าเมื่อ ๒ สัปดาห์ก่อนโน้นองค์ประชุมไม่ครบ เรื่องที่เรากะว่าจบมันก็เลยไม่จบ ก็เลยมาอยู่วันนี้ วันนี้ต้องขอบคุณท่านอุบลศักดิ์ไม่นับองค์ประชุมก็เลยทำให้เราพิจารณาได้หมดสำหรับเรื่องที่บรรจุไว้ ผมขอขอบพระคุณสมาชิกทุกคนนะครับ ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๒๐.๒๒ นาฬิกา

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร
(คณะกรรมาธิการยังมิได้ตรวจ และสภายังมิได้รับรอง)

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎรครั้งนี้ คณะกรรมาธิการกิจการสภาผู้แทนราษฎรยังมิได้ตรวจและสภายังมิได้รับรอง เนื่องจากมีพระราชกฤษฎีกายุบสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๖ ตามมาตรา ๑๐๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๖ สภาผู้แทนราษฎรจึงสิ้นสุดลง

จึงขอบันทึกไว้เป็นหลักฐานและรับรองความถูกต้องของรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๓๕ วรรคสอง

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

หมายเหตุ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) จำนวน ๑๑ ครั้ง
ครั้งที่ ๒๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๒ วันพุธที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๓ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๔ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๕ วันพุธที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๖ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๗ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๘ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๕ ถึงวันศุกร์ที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๒๙ วันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๓๐ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖
ครั้งที่ ๓๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นางสาวกัลยรัชต์ ขาวสำอางค์	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
	นางสาวสิริธร ลิมปพยอม	ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางสาวณภาดา สัตตวัตรกุล	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๓
นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์	เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร	เจ้าพนักงานชำนาญงาน

ผู้จดและจัดทำรายงานการประชุม

นางนัชชา โนไธสง	นายพรเทพ ไชยสงวนสุข
นางสาวอุทัยวรรณ์ จำนงค์ศาสตร์	นางไอดา สารพัดวิเศษ
นางสาวประไพพิศ ดีสุ่น	นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา
นางสาวปัทมา นรินทร์	นางสมร ป้อมป้องกัน
นางสาวธมนธรณ์ พุทธวงษ์วิไกร	นางสาวฐานวีร์ ศรีธรรศพงศ์
นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร	นางสาวชญาภา ภู่ระหงษ์
นางสาวสุพิชชาย์ เนื่องพิมพ์	

ผู้ควบคุมสัญญาณภาพและเสียงระบบสนับสนุนการจัดทำรายงานการประชุม

นางสาวณิชากร ฤกษ์ศิริ

กลุ่มงานชวเลข ๓
สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ด่วนมาก
ที่ สผ ๐๐๑๔/ผ ๑๕๓

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ถนนสามเสน เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง การประชุมสภาผู้แทนราษฎร

เรียน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎรได้มีคำสั่งให้นัดประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **ในวันพุธที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖** และครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) **เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๙.๐๐ นาฬิกา** ณ ห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ถนนสามเสน แขวงถนนนครไชยศรี เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และขอเชิญท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปประชุมตามกำหนดวันและเวลาดังกล่าวข้างต้น โดยมีระเบียบวาระการประชุมตามที่แนบมาพร้อมนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักการประชุม
กลุ่มงานระเบียบวาระ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๕๑
www.parliament.go.th

ระเบียบวาระการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ข้อหารือของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

- การปรึกษาหารือตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๔

(๑) กระทู้ถาม

๑.๑ กระทู้ถามสดด้วยวาจา (ถ้ามี)

๑.๒ กระทู้ถามทั่วไป

๑.๒.๑ กระทู้ถามที่ ๕๕๑ เรื่อง ความคืบหน้าในการแก้ปัญหาแก่ชาวประมง และความคืบหน้าในการแก้ไขพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘
(นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๒.๒ กระทู้ถามที่ ๕๖๕ เรื่อง ขอให้เร่งรัดการขยายสนามบินและเร่งการพัฒนาสนามบินนครศรีธรรมราชเพื่อรองรับการท่องเที่ยวภาคใต้
(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๒.๓ กระทู้ถามที่ ๕๖๗ เรื่อง ขอทราบความคืบหน้าและการสนับสนุนการก่อสร้างทางเลี่ยงเมือง จังหวัดเลย
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๑.๒.๒ – ๑.๒.๓ เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕)

(โปรดพลิก)

๑.๒.๔ กระทู้ถามที่ ๕๓๒ เรื่อง ปัญหาความรับผิดชอบดูแลไฟฟ้าส่องสว่างตามถนนทางหลวงแผ่นดินและทางหลวงชนบท
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๑.๒.๕ กระทู้ถามที่ ๕๓๕ เรื่อง การแพร่ระบาดของโรคลัมปี สกิน ในโค กระบือ
(นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๑.๒.๖ กระทู้ถามที่ ๕๔๙ เรื่อง ขอรับทราบความคืบหน้าโครงการขุดลอกและพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอ่างเก็บน้ำในอำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๒.๗ กระทู้ถามที่ ๕๖๑ เรื่อง การแก้ปัญหาน้ำอุปโภค บริโภค ของคาบสมุทรสทิงพระ จังหวัดสงขลา
(ร้อยตำรวจเอก อรุณ สวัสดี เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๒.๘ กระทู้ถามที่ ๕๖๒ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการรับเงินตอบแทนหรือเบี้ยหวัดเสี่ยงภัยให้กับบุคลากรที่ทำงานในมหาวิทยาลัยสงฆ์ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๒.๙ กระทู้ถามที่ ๕๗๐ เรื่อง ขอให้ขยายถนนไหล่ทางพร้อมติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง ในจังหวัดสุรินทร์
(นายครูมานิตย์ สังข์พุ่ม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖)

๑.๒.๑๐ กระทู้ถามที่ ๕๓๔ เรื่อง ขอให้ติดตั้งไฟฟ้าส่องสว่าง
(นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖)

๑.๒.๑๑ กระทู้ถามที่ ๕๕๓ เรื่อง การแก้ไขปัญหา บุหรี่ไฟฟ้า ให้ถูกกฎหมาย
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖)

๑.๒.๑๒ กระทู้ถามที่ ๕๗๒ เรื่อง การสร้างสะพานข้ามทะเลสาบสงขลา จากฝั่งหัวเขาแดง อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา ไปยังฝั่งตำบลบ่อยาง (เทศบาลนครสงขลา) อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา
(นายเจือ ราชสีห์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี

๑.๒.๑๓ กระทู้ถามที่ ๕๔๑ เรื่อง ขอทราบผลลัพธ์และผลสัมฤทธิ์ ในการจัดประชุม APEC 2022
(พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๑.๒.๑๒ – ๑.๒.๑๓ เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

(โปรดพลิก)

๑.๒.๑๔ กระทู้ถามที่ ๕๖๔ เรื่อง การถือครองเพื่อขอออกโฉนดที่ดินพื้นที่ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดสกลนคร
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี

๑.๒.๑๕ กระทู้ถามที่ ๕๖๖ เรื่อง ติดตามความคืบหน้าของการช่วยเหลือเยียวยาผู้ประสบอัคคีภัยชุมชนพัฒนาบ่อนไก่ และชุมชนกุหลาบแดง เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร และที่อยู่อาศัยที่มั่นคงถาวรให้แก่ผู้ประสบภัยและคนจนเมือง
(นายรังสิมันต์ โรม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม นายกรัฐมนตรี
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๑.๒.๑๔ – ๑.๒.๑๕ เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

๑.๒.๑๖ กระทู้ถามที่ ๕๗๓ เรื่อง การดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและการลงโทษทางวินัยร้ายแรงกับบุคลากรทางการศึกษาหรือครูโรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์ จังหวัดหนองคาย ที่ใช้กำลังทำร้ายร่างกายนักเรียนในสถานศึกษา
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะ

๑.๓.๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๕ เรื่อง ขอให้มีการก่อสร้างถนนรอบเมืองอำเภอกันทรลักษ์เพื่อเชื่อมถนนหมายเลข ๒๒๑ ระหว่างจังหวัดศรีสะเกษ ผ่านอำเภอกันทรลักษ์ ถึงเชิงบันไดเขาพระวิหาร ถนนสาย ๒๐๘๕ จากอำเภอกันทรารมย์ถึงอำเภอกันทรลักษ์ ถนนทางหลวงชนบท จากตำบลกุดเสลา ถึงเขตเทศบาลเมืองกันทรลักษ์และทางหลวงชนบท จากอำเภอขุนหาญถึงเทศบาลเมืองกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๓.๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๖ เรื่อง การสร้างสะพานลอยหรืออุโมงค์ทางลอด บริเวณหน้าโรงเรียนกันทรลักษ์วิทยา ข้ามทางหลวงหมายเลข ๒๒๑ สายศรีสะเกษ – เชิงบันไดเขาพระวิหาร
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๓.๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๗ เรื่อง มาตรการการแก้ไขปัญหาให้ผู้ประกอบการขนส่ง
(นายวรภพ วิริยะโรจน์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๑.๓.๑ – ๑.๓.๓ เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๑.๓.๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๘๙ เรื่อง ปัญหารถพ่วง รถบรรทุกวิ่งในเขตเมืองและใกล้แหล่งชุมชน
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖)

๑.๓.๕ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๒ เรื่อง ติดตั้งสัญญาณไฟจราจร ถนนนิตโย สกลนคร – นครพนม บริเวณบ้านนิรมัย ตำบลกุสุมาลย์ จังหวัดนครพนม
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖)

๑.๓.๖ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๖ เรื่อง ขอเสนอให้กรมทางหลวง กระทรวงคมนาคม พิจารณาดำเนินการขยายช่องจราจรเป็น ๔ ช่องจราจร
(นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๖)

(โปรดพลิก)

๑.๓.๗ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๗ เรื่อง การส่งเสริมการจัดการขยะเชิงรุก
(นายมานพ คีรีภูวดล เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๑.๓.๘ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๔๙๙ เรื่อง ขอความช่วยเหลือเพื่อแก้ปัญหาน้ำท่วม และน้ำขังเป็นประจำของบ้านยาง บ้านสิม บ้านโปร่งสามัคคี บ้านอะลาง ตำบลโคกจาน อำเภออุทุมพรพิสัย และบ้านน้อยนาเจริญ ตำบลสำโรงปราสาท อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ
(นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๓.๙ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๐ เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขัง ให้แก่พี่น้องประชาชนอำเภออุทุมพรพิสัย และอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ อันมีสาเหตุมาจากการก่อสร้างทางหลวงหมายเลข ๒๒๖ สายอำเภออุทุมพรพิสัย – อำเภอห้วยทับทัน
(นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๑.๓.๗ – ๑.๓.๙ เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

๑.๓.๑๐ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๑ เรื่อง ขอให้ดำเนินการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำอุปโภคบริโภค และน้ำเพื่อการเกษตรแก่พี่น้องประชาชนตำบลรังแร้ ตำบลโพธิ์ชัย ตำบลโคกหล่าม และตำบลอีหล่ำ อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ
(นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑.๓.๑๑ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๒ เรื่อง ขอให้ดำเนินการปรับปรุงถนนลาดยาง สาย ศก.๔๐๒๐ ช่วงอำเภออุทุมพรพิสัย – อำเภอปรางค์กู่ จังหวัดศรีสะเกษ เนื่องจากถนนสายดังกล่าวมีปริมาณการจราจรที่หนาแน่นมาก
(นายอาสพลธ์ สรรณ์ไตรภพ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

๑.๓.๑๒ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๔ เรื่อง การบริหารจัดการปัญหาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๓.๑๓ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๕ เรื่อง การจัดสรรอัตราข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์อัตรากำลังที่ ก.ค.ศ. กำหนด
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๑.๓.๑๐ – ๑.๓.๑๓ เลื่อนมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

๑.๓.๑๔ กระทู้ถามแยกเฉพาะที่ ๕๐๖ เรื่อง นโยบายเกี่ยวกับพนักงานราชการ การจัดจ้างครูและบุคลากรอัตราจ้างเป็นผู้ปฏิบัติงานให้ราชการในหน่วยงานและสถานศึกษาของรัฐ สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้ตั้งกระทู้ถาม)
ถาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

(๒) เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

๒.๑ รับทราบการพิจารณาของวุฒิสภา

(๑) รับทราบรายงานและประกาศ จำนวน ๖ เรื่อง

(๑.๑) รายงานประจำปี ๒๕๖๔ ของกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา

(๑.๒) รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๗๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ครั้งที่ ๑๖ (เดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๕)

(๑.๓) ประกาศคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน เรื่อง นโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) และนโยบายการตรวจเงินแผ่นดิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

(๑.๔) รายงานกิจการประจำปี งบดุล และบัญชีกำไรขาดทุนของธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๔

(โปรดพลิก)

(๑.๕) รายงานของผู้สอบบัญชีและรายงานการเงินสำนักงานศาลยุติธรรม สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๔

(๑.๖) รายงานผลการปฏิบัติงานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

(๒) ลงมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรลงมติเห็นชอบแล้ว

๒.๒ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจากเขตเศรษฐกิจพิเศษและเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก ของคณะกรรมาธิการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร

(รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕ วรรคสี่)

๒.๓ รับทราบรายงานผลการพิจารณาตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๓ ฉบับ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ....

(๓) ร่างพระราชบัญญัติเครื่องสำอาง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ วรรคสอง ประกอบข้อ ๑๐๕ วรรคสี่)

๒.๔ รับทราบการดำเนินการเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๒ ฉบับ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติสถาปนิก (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๒๗ วรรคสอง ประกอบข้อ ๑๐๕ วรรคสี่)

๒.๕ รับทราบผลการพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การพัฒนาธุรกิจอุตสาหกรรมสุราไทย ของคณะกรรมาธิการการพัฒนาเศรษฐกิจ สภาผู้แทนราษฎร

(รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕ วรรคสี่)

๒.๖ รับทราบผลการพิจารณาญัตติ เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้นอกระบบ และปัญหาแชร์ลูกโซ่ ของสภาผู้แทนราษฎร
(รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๕ วรรคสี่)

๒.๗ รับทราบรายงานการพัฒนาระบบราชการ ประจำปี ๒๕๖๔
(พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖)

(๓) รับรองรายงานการประชุม

- รับรองรายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง)
ครั้งที่ ๑ วันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕

(๔) เรื่องที่คณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง
ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕)

๔.๒ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง พิจารณาติดตาม ตรวจสอบ การใช้เงินตามพระราชกำหนด ๓ ฉบับ เพื่อแก้ไขปัญหา เยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น
ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๔.๒ - ๔.๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๔.๔ รายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า
ซึ่งคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

(โปรดพลิก)

๔.๕ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน
ซึ่งคณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๔.๖ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหาและพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย
ซึ่งคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖)

๔.๗ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า
ซึ่งคณะกรรมาธิการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖)

๔.๘ รายงานผลการศึกษา เรื่อง ความเป็นไปได้และความเหมาะสมในการทำธุรกิจ Outer Space Launching Service และการทำธุรกิจ Outer Space Launching Infrastructure
ซึ่งคณะกรรมาธิการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๙ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาและแก้ไขปัญหาที่ดินหมดสัญญาสัมปทานในพื้นที่ภาคใต้
ซึ่งคณะกรรมาธิการการที่ดินพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๐ รายงานการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีการแพร่ระบาดของโรคอหิวาต์แอฟริกาในสุกรและศึกษาแนวทางช่วยเหลือประชาชนจากปัญหาราคาสินค้าอุปโภคบริโภคปรับตัวสูงขึ้น
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๑ รายงานผลการพิจารณาศึกษาการบริหารจัดการปาล์มน้ำมันอย่างเป็นระบบ
ซึ่งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติพิจารณาศึกษาปัญหานักโทษล้นเรือนจำ แนวทางการย้ายเรือนจำออกจากเขตชุมชนเมือง และการปรับปรุงการบริหารงานราชทัณฑ์ภายในเรือนจำทั่วประเทศให้มีสภาพที่เหมาะสม
ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางสร้างความปรองดองสมานฉันท์เพื่อการพัฒนา สร้างสันติสุขและประชาธิปไตย ใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้
ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง แนวทางการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติตามกฎหมายและนโยบาย ภายใต้คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๖๖/๒๕๒๓
ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑๕ รายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง แก้ปัญหาฝ่าวิกฤตโควิด – 19 และความท้าทายภาคอุตสาหกรรม SMEs ฉบับเร่งด่วน
ซึ่งคณะกรรมาธิการการอุตสาหกรรมพิจารณาเสร็จแล้ว

เรื่องด่วน

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
(นายนิกร จำนง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๒. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
(นางกันตวรรณ ตันเถียร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๓. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
(นายศักดินัย นุ่มหนู กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๔. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
(นายวรศิษฎ์ เลียงประสิทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
(นายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๖. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....
(พันตำรวจเอก ทวี สอดส่อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๗. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ...
(นายวรภพ วิริยะโรจน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๑ – ๗ พิจารณาต่อจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ เพื่อให้ที่ประชุมลงมติ)

(โปรดพลิก)

๘. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญ เพื่อศึกษาข้อเท็จจริงในข้อบกพร่องการกำหนดเส้นทางเสด็จ และการถวายความปลอดภัย ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ (พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และนางสาวสุทธวรรณ สุบรรณ ณ อยุธยา เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๙. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและสอบหาข้อเท็จจริงในการสลายการชุมนุม ยุทธภัณฑ์และขั้นตอนสลายการชุมนุม เป็นไปตามกฎหมายหรือมาตรฐานสากล ซึ่งการชุมนุมโดยสงบ สันติ และปราศจากอาวุธ ย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ
(นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๑๐. ญัตติด่วน เรื่อง ให้สภาผู้แทนราษฎรมีมติขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของสภาผู้แทนราษฎร ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๐ (๒) ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๔๘
(นายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๑๑. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การก่อสร้างเส้นทางใหม่จากสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ไปยังกลุ่มจังหวัดอีสานตอนกลาง (กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ขอนแก่น นครราชสีมา) โดยการขุดเจาะอุโมงค์ลอดเทือกเขาภูพานที่จังหวัดกาฬสินธุ์ – สกลนคร
(นายนิยม เวชกามา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๑๒. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา และสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกระบวนการบังคับใช้กฎหมายที่ล้นเกินและขัดต่อหลักนิติธรรมต่อผู้ต้องขังทางการเมือง
(นายชลน่าน ศรีแก้ว เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๑๑ – ๑๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๑๓. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การก่อสร้างเส้นทางคมนาคมพิเศษ (อุโมงค์ลอดเทือกเขาภูพาน) จากสะพานมิตรภาพไทย – ลาว แห่งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ไปยังกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง เพื่อเชื่อมโยงกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
(นายศุภชัย โพธิ์สุ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๑๔. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา และสอบหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการบิดเบือนกฎหมายของเจ้าพนักงานในตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมเพื่อกลั่นแกล้งต่อผู้ชุมนุมและผู้แสดงความคิดเห็นทางการเมือง
(นายรังสิมันต์ โรม เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๑๕. ญัตติด่วน เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การก่อสร้างเส้นทางสายใหม่ เชื่อมต่อจากทางหลวงพิเศษหมายเลข ๖ (มอเตอร์เวย์โคราช) ไปยังสะพานมิตรภาพไทย-ลาว แห่งที่ ๓ จังหวัดนครพนม ผ่านกลุ่มจังหวัดอีสานตอนกลาง (ขอนแก่น กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด สกลนคร นครพนม)
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕)

(โปรดพลิก)

(๕) เรื่องที่ค้างพิจารณา

๕.๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาปัญหาความเดือดร้อน ของเกษตรกรผู้เพาะปลูกยาเส้นและผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยาเส้น เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายกรณ์ จาติกวณิช และนางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู เป็นผู้เสนอ)

๕.๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการแก้ปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบเพื่อจำหน่ายใบยาสูบ และเพื่อการนำไปสู่การพัฒนาอาชีพอย่างยั่งยืน
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)

๕.๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ปัญหาผลกระทบจากการจัดเก็บภาษีสรรพสามิตบุหรี่ซิกาแรตต่อเกษตรกรผู้ปลูกยาสูบ และอุตสาหกรรมยาสูบของประเทศไทย
(นางสาวณธีภัสร์ กุลเศรษฐสิทธิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวไร่ยาสูบและผู้ประกอบการ อุตสาหกรรมยาเส้น
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑ - ๕.๔ พิจารณาต่อจากการประชุม สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๕.๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาคดีเงินทอนวัด เพื่อขอความเป็นธรรม ให้แก่พุทธศาสนิกชน
(นายนิยม เวชกามา และนายวิสาร เตชะธีราวัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ในการจัดทำโครงการก่อสร้างทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง (มอเตอร์เวย์) สายเพชรบุรี - สุไหงโก-ลก
(นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เรื่องระบบการจัดจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลและแก้ไขปัญหาให้แก่ผู้ค้าสลากรายย่อย
(นายเลิศศักดิ์ พัฒนชัยกุล และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเล อย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นางสาวสุณัฐชา โล่สถาพรพิพิธ เป็นผู้เสนอ)

๕.๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบและแก้ไขปัญหาอันเกิดจากการขนส่งและจัดเก็บสินค้าของท่าเรือ
(นางสาวรังสิมา รอดรัศมี เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการบริหารจัดการมูลสุกรและน้ำเสียจากฟาร์มสุกร
(นางสาวรังสิมา รอดรัศมี เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุรา สุราพื้นบ้าน และคราฟท์เบียร์
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของจังหวัด
(นางนาที รัชกิจประการ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการโอนท่าอากาศยานกระบี่ไปสังกัด บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (AOT) เพื่อยกระดับให้มีความก้าวหน้าและการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๕ - ๕.๑๔ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๔ กันยายน ๒๕๖๒)

๕.๑๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาหาบเร่ แผงลอย ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
(นายจิรวัฒน์ อรัณยกานนท์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒)

๕.๑๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งเมืองหลวงแห่งที่ ๒ ของประเทศไทย
(นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาทบทวนรายละเอียดของบทบัญญัติในพระราชบัญญัติธุรกิจรักษาความปลอดภัย พ.ศ. ๒๕๕๘
(นายอรรถกร ศิริลัทธยากร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาและศึกษาสัญญาการขุดเจาะน้ำมันและก๊าซในประเทศไทย
(นายซูการ์โน มะทา กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการช่วยเหลือผู้ผลิตสินค้าโอทอป
(นางสาวสกุณา สาระนันท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางการส่งเสริมการอ่านในประเทศไทย
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
(นายองอาจ คล้ามไพบูลย์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๖ - ๕.๒๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการเก็บข้อมูลชีวมาตรส่วนบุคคล
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งกระทรวงศาสนา
(นายสุรทิน พิจารณ์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและการพัฒนาการปศุสัตว์ของประเทศ
(นายนริศ ขำนุรักษ์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

๕.๒๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อการเปลี่ยนผ่านจากเกษตรเคมีเป็นเกษตรอินทรีย์
(นายปดิพัทธ์ สันติภาดา เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๕.๒๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษารายละเอียดโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ สายเด่นชัย - เชียงราย - เชียงของ และการวางแผนงานเพื่อทำความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)

๕.๒๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเส้นทางรถไฟจากจังหวัดสุราษฎร์ธานี ไปยังจังหวัดพังงา
(นายธีรภัทร พริ้งศุลกะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๒๗ – ๕.๒๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๒)

๕.๒๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาทบทวนพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์
(นายคมเดช ไชยศิวามงคล เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนอันเกิดจากลิงที่อาศัยอยู่ในบริเวณชุมชน สถานที่ท่องเที่ยวและพื้นที่เกษตรกรรมอย่างยั่งยืน
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม และนางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาพิจารณาแก้ไขกฎกระทรวง การอนุญาตผลิตสุรา พ.ศ. ๒๕๖๐ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๕๓ วรรคสอง ของ พ.ร.บ. สรรพสามิต พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อเปิดเสรีสุรากลั่น - สุราแช่ (เบียร์)
(นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเยียวยา การหาวิธีการทดแทน การปรับเปลี่ยน และขับเคลื่อนการเกษตรที่ใช้สารเคมีไปสู่เกษตรอินทรีย์เพื่อระบบเกษตรและอาหารที่ยั่งยืน
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๓๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบเพื่อชะลอหรือยกเลิกการเก็บภาษีตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒
(นายกฤษฎา ตันเทอดทิตย์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๒๙ – ๕.๓๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๓)

๕.๓๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการใช้เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ปัญญาประดิษฐ์ และระบบโครงข่ายในการเก็บข้อมูลออนไลน์ เพื่อใช้ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาการสร้างมาตรฐานเกี่ยวกับสวัสดิภาพสัตว์
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตฉ้อโกงในสหกรณ์ต่าง ๆ
(นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๓๔ – ๕.๓๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๓)

๕.๓๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุราขาว ไวน์ผลไม้ และยาดอง
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการควบคุมการใช้และการครอบครองยานพาหนะเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๓๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาความเป็นไปได้ในการริเริ่มโครงการแก้มลิงในอ่าวไทย
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม และนางสาวรังสิมา รอดรัศมี เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การปรับปรุงเปลี่ยนโครงสร้างการบริหารราชการกระทรวงใหม่
(ศาสตราจารย์โกวิทย์ พวงงาม และนายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๓๗ – ๕.๔๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๓)

๕.๔๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาให้สร้างเขื่อนมิตรภาพลำน้ำโขงที่อำเภอปากชม จังหวัดเลย และเขื่อนบ้านกุ่ม อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี
(นายสมศักดิ์ คุณเงิน เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการสร้างสะพานเกาะสมุยถึงอำเภอขนอมในโครงการพัฒนาเศรษฐกิจภาคใต้ (The new Thailand Southern Economic)
(รองศาสตราจารย์รังค์ บุญสวยขวัญ และนายสายัณห์ ยุติธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหาภัยแล้งและน้ำท่วมด้วยการสร้างแก้มลิงในทุกหมู่บ้าน และการทำธนาคารน้ำใต้ดิน
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ และนายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปรับปรุงระเบียบและกฎหมายว่าด้วยการเรี่ยไร
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณามีมติให้พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธ์ เตมียเวส พ้นจากการเป็นกรรมาธิการ ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๐๘ (๕)
(นายไพบูลย์ นิติตะวัน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๔๑ – ๕.๔๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๕.๔๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อสืบสวนกรณีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกดบัตรลงคะแนนแทนกันในการลงมติร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๔๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๔๖ – ๕.๔๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๕.๔๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและเสนอแนวทางกระบวนการสร้างสันติภาพกับปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๔๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาและติดตามกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นางสาวพรรณิการ์ วานิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดหาพื้นที่สร้างเขื่อนแม่น้ำโขงเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และส่งเสริมความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการนำเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติสำหรับยานยนต์ (NGV) มาใช้ เพื่อลดปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก PM ๒.๕ ภายในระยะเวลา ๑ ปี
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาฟื้นฟู และการบริหารจัดการที่ทำกินและสาธารณูปโภคบริเวณรอบหนองหาร จังหวัดสกลนคร
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษามาตรการควบคุมการนำเข้าและผลกระทบของบุหรี่ไฟฟ้าอย่างเป็นระบบ
(นายชัยวุฒิ ธนาคมานุสรณ์ และนายมณเฑียร สงฆ์ประชา เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๔๘ – ๕.๕๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓)

๕.๕๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษา การสร้างสนามบินสมุยแห่งที่ ๒ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจการท่องเที่ยวเกาะสมุยโดยเร่งด่วน (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาสภาพปัญหาของกระบวนการสร้างสันติภาพในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญศึกษาสถานที่ก่อสร้างศูนย์ราชการแห่งใหม่ (นายเทพไท เสนพงศ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาจากการทำการเกษตรเคมีไปสู่การทำการเกษตรอินทรีย์อย่างเป็นระบบครบวงจรด้วยความยั่งยืน (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงเพื่อการบริโภคภายในประเทศและเพื่อการส่งออกอย่างเป็นระบบครบวงจร (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๕๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขการจราจรติดขัดบนทางด่วน และการสร้างทางด่วนชั้นที่ ๒ (Double deck) (นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหามาตรการแก้ไขปัญหาอัตราการว่างงานของแรงงานไทยและการปิดกิจการของนายจ้าง (นายสุเทพ อู่อ้น เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาและตรวจสอบติดตามการปฏิรูปกองทัพ (นายวิโรจน์ ลักขณาอดิศร เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษายกฐานะสำนักสงฆ์เป็นวัดอย่างเป็นระบบครอบคลุมทั่วประเทศ (นายประกอบ รัตนพันธ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาและหามาตรการควบคุมการครอบครองอาวุธปืน (นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๖๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ
(นายระวี มาศฉมาดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขสร้างความยั่งยืนให้กับกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางให้มีระบบคุ้มครองหลักประกันทางสังคมจากการทำงานของแรงงานนอกระบบ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางการพัฒนากระบวนการเทคโนโลยีภาคเกษตรกรรมจากการเกษตรเคมีเป็นเกษตรอินทรีย์
(นางผ่องศรี แซ่จึง เป็นผู้เสนอ)

๕.๖๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์
(นายพิจารณ์ เชาวพัฒนวงศ์ และนายณัฐพงษ์ เรืองปัญญาวุฒิ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๕๔ – ๕.๖๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๕.๖๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพิ่มค่าป่วยการและสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
(นายสิริพงศ์ อังคสกุลเกียรติ และนายภราดร ปริศนานันทกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางให้สวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กเล็กอายุ ๐ - ๖ ปีแบบถ้วนหน้า
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๖๙ – ๕.๗๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๕.๗๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปฏิรูประบบราชการ
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษากีฬาแบบอิเล็กทรอนิกส์ และส่งเสริมธุรกิจอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับกีฬาแบบอิเล็กทรอนิกส์
(นายธีรัจชัย พันธุมาศ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๗๑ – ๕.๗๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๕.๗๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน แพทย์ประจำตำบล สารวัตรกำนัน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) และชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาและส่งเสริมสินค้า OTOP
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนางเทียบจุฑา ขาวขำ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาเพิ่มค่าตอบแทนและสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนางเทียบจุฑา ขาวขำ เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษากระบวนการออกกฎหมายกีฬาอิเล็กทรอนิกส์ และผลกระทบต่ออุตสาหกรรมกีฬาอิเล็กทรอนิกส์
(นายศรัณย์ ทิมสุวรรณ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๗๓ – ๕.๗๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๕.๗๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาเรื่องการส่งเสริมการปศุสัตว์ โดยเฉพาะการเลี้ยงแพะเพื่อการส่งออกเพื่อทดแทนรายได้ของเกษตรกรที่ปลูกยางพาราและปาล์มน้ำมันที่มีราคาตกต่ำ
(นายสาคร เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๗๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา และหาแนวทางให้สวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน อายุ ๐ – ๖ ปี (นายสฤษดิ์ บุตรเนียร เป็นผู้เสนอ)

๕.๗๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาดำเนินการศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการทุจริต ฉ้อโกง ในสหกรณ์อย่างเป็นระบบ (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๗๗ – ๕.๗๙ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเพิ่มศักยภาพและยกระดับเกษตรอินทรีย์ให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น (นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาการก่อสร้างท่าเรือสำราญขนาดใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน (นายสาคร เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแก้ปัญหาการจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากการท่องเที่ยวเข้าชมอุทยานแห่งชาติ และอุทยานแห่งชาติทางทะเลทั่วประเทศ (นายสาคร เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๘๐ - ๕.๘๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาภัยแล้งอย่างบูรณาการและเป็นระบบ (นายทวิรัฐ รัตนเศรษฐ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาการหามาตรการแก้ปัญหาภัยแล้งเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าว (นายอิสสระ สมชัย เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาการปฏิรูปองค์กรตำรวจและองค์กรอัยการ เพื่อแก้ปัญหาวิกฤติศรัทธาของประชาชนในกระบวนการยุติธรรม (นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๘๓ - ๕.๘๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เพื่อจัดตั้งเป็นเขตพัฒนาพิเศษภาคเหนือตอนล่าง ๑
(นายเกษมสันต์ มีทิพย์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่างเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
(นางพรรณสิริ กุลนาถศิริ เป็นผู้เสนอ)

๕.๘๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาทำเขื่อนป้องกันกรุงเทพมหานคร และปริมณฑลไม่ให้น้ำท่วมหรือน้ำขังอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง กับคณะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๘๖ - ๕.๘๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๓)

๕.๘๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางการดำเนินการก่อสร้างเขื่อนเพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลอย่างยั่งยืน
(นายนพดล แก้วสุพัฒน์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพุธที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๓)

๕.๙๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ๕ จังหวัด ภาคเหนือตอนล่างเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษ
(นายนิยม ช่างพินิจ เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาการก่อสร้างท่าเรือสำราญ (เรือยอร์ช เรือครูซส์) เรือขนส่งสินค้าขนาดใหญ่เพื่อการท่องเที่ยวในพื้นที่ชายฝั่งทะเลอันดามัน
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทดแทนการใช้สารเคมีทางการเกษตร การหาวิธีการทดแทน การปรับเปลี่ยนและขับเคลื่อนการเกษตรที่ใช้สารเคมีไปสู่เกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๙๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมกองทุนประกันสังคมกรณีชราภาพเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อคุณภาพสูงภายในประเทศและเพื่อการส่งออกโดยการตั้งกลุ่มเกษตรกรโคเนื้อแปลงใหญ่
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑
(นางสาวพิมพ์พร พรพฤฒิพันธุ์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๙๐ - ๕.๙๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๖๓)

๕.๙๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางและมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบธุรกิจโรงแรมหรือผู้ให้บริการที่พักอาศัยแก่นักท่องเที่ยวที่มิได้อยู่ในบทบัญญัติของพระราชบัญญัติโรงแรม พ.ศ. ๒๕๔๗ ในช่วงวิกฤตการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรน่า ๒๐๑๙ และการกำหนดมาตรการเพื่อกำกับดูแลธุรกิจดังกล่าวอย่างยั่งยืน
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง ๑ เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ
(นายภาคภูมิ บูลย์ประมุข เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาผู้ผลิตสินค้าโอทอป (OTOP)
(นางสุภาภรณ์ คงวุฒิปัญญา เป็นผู้เสนอ)

๕.๙๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับเพิ่มเงินนิตยภัต (เงินเดือนประจำตำแหน่งพระ) แก่พระภิกษุสงฆ์ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาปรับปรุงศักยภาพอุทยานแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทางทะเลทั่วประเทศ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินของข้าราชการตำรวจและเพิ่มสวัสดิการให้แก่ข้าราชการตำรวจ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษารายละเอียดโครงการก่อสร้างรถไฟทางคู่ พัฒนาและปรับปรุงด้านสถานีรถไฟโดยสารให้เป็นระบบ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการดำเนินการยกฐานะสำนักสงฆ์ให้เป็นวัดที่ถูกต้องตามกฎหมายอย่างเป็นระบบ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการสร้างเขื่อนกั้นแม่น้ำโขงป้องกันน้ำท่วม น้ำแล้งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ตั้งแต่จังหวัดสงขลากับอีก ๗ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งพัฒนาทะเลสาบสงขลาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์การเพิ่มค่าป่วยการให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในการปฏิบัติงานด้านการดูแลผู้สูงอายุ
(นายสฤษดิ์ บุตรเนียร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๐๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเพิ่มค่าป่วยการและสวัสดิการอาสาสมัครสาธารณสุข เพื่อเพิ่มขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคโควิด-19
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๙๖ - ๕.๑๐๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๕.๑๐๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดสวัสดิการขั้นพื้นฐานประชาชนถ้วนหน้าในประเทศไทย
(นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๐๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การจัดสวัสดิการสำหรับผู้หญิงเพื่อเป็นการป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกายและจิตใจอันเกิดจากโรคมะเร็งเต้านม และโรคมะเร็งปากมดลูก
(นางสาวธณิกานต์ พรพงษาโรจน์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๐๘ - ๕.๑๐๙ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓)

๕.๑๑๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางแก้ไขปัญหาการขยายพันธุ์ของลิงและการบุกรุกทำลายทรัพย์สิน สร้างความเสียหายและความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เร่งรัดการดำเนินการเปิดการเจรจาการค้าเสรี (FTA) ไทย – สหภาพยุโรป
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ควบคุมและจัดระเบียบภาพยนตร์และของเล่นผู้ใหญ่
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๑๐ - ๕.๑๑๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๓)

๕.๑๑๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา แนวทางการแก้ไขปัญหาการตั้งสำนักสงฆ์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติ
(นายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ผลกระทบเมื่อพระภิกษุหรือนักบวชในพระพุทธศาสนาถูกกล่าวหาคดีอาญาจนถูกบังคับให้สึก (สละสมณเพศ)
(นายนิยม เวชกามา และนายขจิตร ชัยนิคม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาแนวทางแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก หรือ PM ๒.๕ อย่างเร่งด่วน
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณามาตรการทางกฎหมายเพื่อบรรเทา แก้ไขผลกระทบอันเนื่องมาจากการที่ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) พ้นสถานะจากรัฐวิสาหกิจ
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๑๓ - ๕.๑๑๖ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๔)

๕.๑๑๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการติดเชื้อโรคโควิด – ๑๙ ระลอกใหม่ จากบ่อนการพนันในจังหวัดระยอง ภาคตะวันออก แพร่ระบาดไปทั่วทุกภาคของประเทศ
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาร์เซลล์) ในรายย่อยเพื่อใช้ในการเกษตร กสิกรรมและการเลี้ยงสัตว์
(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช และนางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๑๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาระบบเกษตรนิเวศและวัฒนธรรมที่ยั่งยืนบนพื้นที่สูง
(นายมานพ คีรีภูวดล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจสุรา สุราพื้นบ้าน คราฟเบียร์ สุราแช่ และไวน์
(นายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๑๗ - ๕.๑๒๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๕.๑๒๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหาแนวทางแก้ไขปัญหาการใช้ทรัพยากรทางทะเลและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ศึกษาการจัดตั้งกระทรวงทรัพยากรน้ำ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๒๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาการเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้กับพื้นที่ในเขตกรุงเทพมหานคร
(นายสมเกียรติ ถนอมสินธุ์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๒๑ - ๕.๑๒๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๒๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔)

๕.๑๒๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการวางระบบระเบียบ หลักเกณฑ์ และกฎหมายเพื่อรองรับการสร้างบ้านนกอีแอ่นประเภทกินรัง
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการปลดหนี้สินชาวนา ชาวไร่ และเกษตรกร
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางเพื่อให้เกษตรกร อายุ ๖๐ ปี ได้รับบำนาญ
(นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงการคมนาคมฝั่งทะเลอ่าวไทยและอันดามันพร้อมป้องกันน้ำท่วมกรุงเทพมหานคร
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรแต่งตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางให้สวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กก่อนวัยเรียน อายุ ๐ - ๖ ปี ถ้วนหน้า
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา และนางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๒๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการเชื่อมโยงการคมนาคมฝั่งทะเลอ่าวไทยและฝั่งทะเลอันดามันเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ และป้องกันปัญหาน้ำท่วมกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง
(นายพิเชษฐ สถิรชวาล และนายพีระวิทย์ เรืองลือดลภาค เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาหลักเกณฑ์การเพิ่มจำนวนและสวัสดิการให้แก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ให้เป็นปัจจุบันกับสถานการณ์
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา และนางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาในเรื่องของการก่อสร้างเมรุเผาศพของแต่ละวัดให้ได้มาตรฐาน มีจำนวนที่พอเพียงและราคาเป็นธรรม
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงสร้างระบบโลจิสติกส์ในบริเวณพื้นที่ ๖ จังหวัดชายฝั่งอันดามันเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาเศรษฐกิจ
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาผลกระทบจากธารน้ำแข็งหิมาลัยละลาย
(นางอนุรักษ์ บุญศล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระบบการผลิต การใช้ และการพัฒนาครู
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาวิกฤติปัญหาอุดมศึกษาและปัญหาธรรมาภิบาลในสถาบันอุดมศึกษา
(รองศาสตราจารย์สุรวาท ทองบุ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระบบงบประมาณและกระบวนการจัดสรรงบประมาณที่ตอบโจทย์ปัญหาของประชาชน
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระบบและกลไกการตรวจสอบการใช้งบประมาณแผ่นดินที่เน้นผลสัมฤทธิ์ของการใช้งบประมาณของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลางที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการ
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๓๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพของโรงเรียนขนาดเล็ก
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาระบบและโครงสร้างการจัดการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนยากจนพิเศษและนักเรียนชายขอบ
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๔๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาปัญหาอันเกิดจากการใช้กฎหมายโดยขาดนิติรัฐ นิติธรรม ธรรมาภิบาล หรือกระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการมาตรการทางปกครองและเจ้าหน้าที่กรมประมง เพื่อนิรโทษกรรม เพิกถอนคำสั่งทางปกครองและชดเชยเยียวยาผู้ประกอบการและชาวประมงที่ได้รับผลกระทบ
(นายศักดินัย นุ่มหนู เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนบุคลากร การบรรจุบุคลากร และการเลื่อนระดับของข้าราชการสังกัดกระทรวงสาธารณสุข
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการพัฒนารถยนต์พลังงานไฟฟ้าในประเทศไทย
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาพันธุ์ข้าวหอมมะลิที่มีคุณภาพให้เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาสนับสนุนและพัฒนาการติดตั้งเซลล์แสงอาทิตย์ (Solar Cell) ให้กับภาคการเกษตร
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเรื่อง การพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวทางน้ำ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาส่งเสริมการขายสินค้าออนไลน์อย่างเป็นระบบ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายพิเชษฐ์ เชื้อเมืองพาน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเขตเศรษฐกิจพิเศษในจังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดศรีสะเกษ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ กับคณะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๔๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาความรับผิดอันเกิดจากยานยนต์ขับเคลื่อนโดยอัตโนมัติ (AI)
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการจัดหาและจัดการน้ำเพื่อสร้างรายได้ให้เกษตรกรนอกเขตพื้นที่ชลประทาน
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาการจัดหาน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคของเมืองใหญ่
(ศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๒๔ - ๕.๑๕๑ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔)

๕.๑๕๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาและการบริหารจัดการแม่น้ำโขงอย่างยั่งยืน รวมทั้งผลกระทบจากการสร้างเขื่อนในสาธารณรัฐประชาชนจีนและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการจัดตั้งบำนาญประชาชนให้กับประชาชนเมื่ออายุครบ ๖๐ ปี ที่ไม่มีหลักประกันในเรื่องของบำนาญภายหลังเกษียณอายุ
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาค่าตอบแทนและสวัสดิการในการปฏิบัติงานให้กับประธานชุมชนและคณะกรรมการชุมชน
(นายจาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ และนายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาการบริหารจัดการน้ำและน้ำเน่าเสียในแม่น้ำเจ้าพระยา
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลบริเวณชายฝั่งอ่าวไทยตอนบนอย่างยั่งยืน
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๕๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามการขับเคลื่อนนโยบายรองรับสังคมสูงวัย
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๕๒ - ๕.๑๕๘ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔)

(โปรดพลิก)

๕.๑๕๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการให้ครูโรงเรียนเอกชนได้เลือกใช้สิทธิประกันสังคมเป็นสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล
(นางสาวมัลลิกา จิระพันธุ์วาณิช เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการแก้ไขปัญหาขยะอิเล็กทรอนิกส์ และร่างพระราชบัญญัติขยะอิเล็กทรอนิกส์เสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร
(นางสาวภาดาท์ วรกานนท์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๕๙ - ๕.๑๖๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๔)

๕.๑๖๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนยากจนพิเศษ และเด็กนักเรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำและการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาส
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและการพัฒนาการปศุสัตว์ของประเทศ
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการปรับปรุงและแก้ไขพระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ (โซลาเซลล์) เพื่อใช้ในภาคเกษตรกรรมและการเลี้ยงสัตว์
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการพัฒนาและการเพิ่มศักยภาพด้านการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของอุทยานแห่งชาติและอุทยานแห่งชาติทางทะเล
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการจัดตั้งกระทรวงสิ่งแวดล้อม
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางแก้ไขปัญหาแม่น้ำเจ้าพระยาเน่าเสีย
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๖๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและหาแนวทางการแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งปฏิกูลและระบบน้ำเสียจากฟาร์มสุกร
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลอย่างเป็นระบบและยั่งยืน
(นายนิติพล ผิวเหมาะ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามนโยบายและการดำเนินการด้านความเสมอภาคระหว่างเพศ
(นายณัฐวุฒิ บัวประทุม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาติดตามผลการดำเนินงาน และประเมินความก้าวหน้าการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ในประเทศไทย
(นางสาวเพชรดาว โต๊ะมีนา เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๖๑ - ๕.๑๗๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๙ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร เพื่อนำไปลดต้นทุนระบบสาธารณูปโภคสำหรับภาคเกษตรกรรมและครัวเรือนสู่ชุมชนท้องถิ่น
(นายสมเกียรติ ไชยวิสุทธิกุล เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๗๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การปลูกฝิ่นอย่างถูกกฎหมายเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๗๔ - ๕.๑๗๕ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน (OTOP) ฟื้นฟูและผลักดันสู่สินค้าระดับโลก
(นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๗๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อศึกษาและจัดตั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรประจำจังหวัด
(นายอาดิลัน อาลีอิสเฮาะ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๗๖ - ๕.๑๗๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๕.๑๗๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแก้ปัญหาหวยใต้ดินทำให้ถูกกฎหมาย
(นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๕.๑๗๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การจัดระเบียบซ่อง (อาบอบนวด นวดแผนโบราณ นวดสปา เลานจ์ คาราโอเกะ) โสเภณี Sex Worker (พนักงานนวด เด็กดริ้ง โคโยตี้ ไซด์ไลน์ เด็ก En-EnV-EnUp) ทำให้ถูกกฎหมาย เพื่อเปลี่ยนจากส่วยเจ้าหน้าที่รัฐเป็นภาษี
(นายมงคลกิตติ์ สุขสินธารานนท์ เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๔)

๕.๑๘๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา เรื่องการผลิตซื้อขายสื่อทางเพศ อุปกรณ์ช่วยเหลือทางเพศ และการขายบริการทางเพศที่ถูกกฎหมาย
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายคารม พลพรกลาง เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การดำเนินการก่อสร้างเส้นทางวงแหวนอันดามัน
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง และนายคงกฤษ ฉัตรมาลีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาปัญหาและผลกระทบต่อประชาชน และวิธีการยกเลิกการก่อสร้างโครงการศูนย์ราชการแห่งใหม่ กระทรวงมหาดไทย ถนนเจริญนคร เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
(นายเท่าพิภพ ลิ้มจิตรกร เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาและติดตามกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนภาคใต้
(นายชวลิต วิชยสุทธิ์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๘๐ - ๕.๑๘๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕)

๕.๑๘๔ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา การอนุญาตให้เอกชนเช่าลงทุนพื้นที่ภายในท่าอากาศยานนานาชาติกระบี่แบบครบวงจร
(นายสฤษฏ์พงษ์ เกี่ยวข้อง เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๒๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

๕.๑๘๕ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษา ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของกรมบัญชีกลางที่เป็นอุปสรรคต่อประสิทธิภาพการบริหารราชการแผ่นดิน
(นายประสงค์ บูรณ์พงศ์ และนายนิยม เวชกามา เป็นผู้เสนอ)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๓๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

๕.๑๘๖ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับบุคคลข้ามเพศ
(นายธัญวัจน์ กมลวงศ์วัฒน์ เป็นผู้เสนอ)

(โปรดพลิก)

๕.๑๘๗ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำของบุคลากรเครือข่ายพนักงานราชการไทย
(นายอัครเดช วงษ์พิทักษ์โรจน์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๘๖ - ๕.๑๘๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕)

๕.๑๘๘ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างและพัฒนาท่าเรือรองรับเรือสำราญขนาดใหญ่ (Cruise Terminal) บริเวณชายฝั่งอันดามันและอ่าวไทยเพื่อการท่องเที่ยวการคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์
(นายสาคร เกี่ยวข้อง และนางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๘๙ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาโครงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำคลองปกาไสย ตำบลเขาพนม อำเภอเขาพนม จังหวัดกระบี่
(นายสาคร เกี่ยวข้อง และนางสาวพิมพ์รพี พันธุ์วิชาติกุล เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙๐ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการสร้างสนามบินบนเกาะพะงันและสะพานข้ามเกาะสมุย – เกาะพะงันเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและความสะดวกในเรื่องการเดินทาง
(นายวิวรรธน์ นิลวัชรมณี เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๘๘ - ๕.๑๙๐ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕)

๕.๑๙๑ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาเศรษฐกิจการค้าชายแดนเชียงใหม่ ณ จุดผ่อนปรนกิ่วผาวอก
(นายพิสิฐ ลี้อาธรรม เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙๒ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาสิทธิของผู้พิการในการเลือกตั้ง
(นายปริญญา ช่วยเกตุ คีรีรัตน์ เป็นผู้เสนอ)

๕.๑๙๓ ญัตติ เรื่อง ขอให้สภาผู้แทนราษฎรตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณาศึกษาการแก้ปัญหาปุ๋ยเคมีราคาแพงอย่างเป็นระบบ ตลอดจนเร่งรัดนำแร่โปแตซในประเทศมาสกัดเป็นโปแทสเซียมและนำไปเป็นวัตถุดิบหลักในการทำปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนการนำเข้าจากต่างประเทศ
(นายบัญญัติ เจตนจันทร์ เป็นผู้เสนอ)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๕.๑๙๑ - ๕.๑๙๓ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

(๖) เรื่องที่เสนอใหม่ **(ไม่มี)**

(๗) เรื่องอื่น ๆ

๗.๑ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายจุลพันธ์ โนนศรีชัย)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๓ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓)

๗.๒ ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาศึกษาการบริหารจัดการปาล์มน้ำมันอย่างเป็นระบบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นางสาวพัชรี พยัควงษ์)
(ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๓ ครั้งที่ ๗ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔)

๗.๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวปารีณา ไกรคุปต์)

๗.๔ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายสำลี รักสุทธี)
(เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๗.๓ - ๗.๔ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๗.๕ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง
(นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์)

(โปรดพลิก)

๗.๖ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพาณิชย์และทรัพย์สินทางปัญญา แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายปฐมพงศ์ สูญจันทร์)

๗.๗ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการอุตสาหกรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๓ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายประทวน สุทธิอำนวยเดช นายสมัคร ป้องวงษ์ และนายธนะสิทธิ์ โควสุรัตน์) (เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๗.๕ - ๗.๗ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๑๘ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๕)

๗.๘ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพลังงาน แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางนันทนา สงฆ์ประชา)

๗.๙ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายจักรพันธ์ พรนิมิตร) (เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๗.๘ - ๗.๙ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๕ มกราคม ๒๕๖๖)

๗.๑๐ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวพัชรินทร์ ซำศิริพงษ์)

๗.๑๑ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๓ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายสัมฤทธิ์ แทนทรัพย์ นายธนัสถ์ ทวีเกื้อกูลกิจ และนายณัฏฐพล จรัสรพีพงษ์)

๗.๑๒ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายธรรมวิชญ์ โพธิพิพิธ) (เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๗.๑๐ - ๗.๑๒ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๑ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๖)

๗.๑๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการทหาร แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (พลเอก สมชาย วิษณุวงศ์)

๗.๑๔ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสื่อสาร โทรคมนาคม และดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวภาดาท์ วรกานนท์)

๗.๑๕ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายชัชวาลล์ คงอุดม)

๗.๑๖ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการป้องกันและบรรเทาผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสาธารณภัย แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายเชิงชาย ชาลีรินทร์)

๗.๑๗ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสวัสดิการสังคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายพีระวิทย์ เรื่องลือดลภาค)

๗.๑๘ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการกิจการศาล องค์กรอิสระ องค์กรอัยการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน และกองทุน แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๒ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายกษิดิ์เดช ชุติมันต์ และนางกรณิศ งามสุคนธ์รัตนา)

๗.๑๙ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการเกษตรและสหกรณ์ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะลาออก (นายนริศ ขำนุรักษ์) (เรื่องตามระเบียบวาระหมายเลข ๗.๑๓ - ๗.๑๙ ค้างมาจากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ ครั้งที่ ๒๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๖๖)

๗.๒๐ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยว แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ)

๗.๒๑ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวกานต์กนิษฐ์ แห้วสันตติ)

๗.๒๒ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาราคาผลิตผลเกษตรกรรม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายวีระกร คำประกอบ)

๗.๒๓ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการคุ้มครองผู้บริโภค แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายนิยม วิวรรธนดิฐกุล)

๗.๒๔ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการสวัสดิการสังคม แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายธนกร วังบุญคงชนะ)

๗.๒๕ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ แทนตำแหน่งที่ว่างลง ๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นาวาอากาศเอก อนุดิษฐ์ นาครทรรพ)

(โปรดพลิก)

๗.๒๖ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการพลังงาน แทนตำแหน่งที่ว่างลง
๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางสาวปิยะรัฐชย์ ติยะไพรัช)

๗.๒๗ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการต่างประเทศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง
๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายองอาจ วงษ์ประยูร)

๗.๒๘ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการการแรงงาน แทนตำแหน่งที่ว่างลง
๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นายสุพล จุลใส)

๗.๒๙ ตั้งกรรมาธิการสามัญในคณะกรรมาธิการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ แทนตำแหน่งที่ว่างลง
๑ ตำแหน่ง เพราะสมาชิกภาพสิ้นสุดลง (นางเจริญ เรี่ยวแรง)

หมายเหตุ

๑. การปรึกษาหารือ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ประสงค์จะขอปรึกษาหารือ ให้ยื่นแบบการแจ้งความจำนงขอปรึกษาหารือฯ ต่อคณะกรรมการประสานงานร่วมสภาผู้แทนราษฎร หรือคณะกรรมการประสานงานพรรคการเมืองฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร โดยขอให้นำรายชื่อยื่นกับเจ้าหน้าที่หน้าห้องประชุมได้ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ – ๐๙.๒๐ นาฬิกา โดยจะเริ่มปรึกษาหารือตั้งแต่เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

๒. กระทู้ถามสดด้วยวาจา

ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ประสงค์ตั้งกระทู้ถามสดด้วยวาจาแสดงความจำนงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎรในวันประชุมที่มีวาระการตอบกระทู้ถามสดด้วยวาจา ก่อนเริ่มประชุม ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๐๘.๓๐ นาฬิกา โดยการสแกน QR Code หรือทาง everbal.parliament.go.th

๓. การแจ้งนัดประชุมและการเผยแพร่เอกสารการประชุมได้ดำเนินการทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๒๑

การนัดประชุมได้แจ้งให้สมาชิกทราบทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์เรียบร้อยแล้ว และท่านสมาชิกสามารถอ่านเอกสารประกอบการประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ โดยการสแกน QR Code หรือทาง www.parliament.go.th

๔. รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่หนึ่ง) ครั้งที่ ๑ - ๓ เป็นพิเศษ ได้วางให้ท่านสมาชิกฯ ตรวจดูเมื่อวันอังคารที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ และครั้งที่ ๔ เป็นพิเศษ - ๕ ได้วางให้ท่านสมาชิกฯ ตรวจดูเมื่อวันจันทร์ที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ บริเวณหน้าห้องประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชั้น ๒ อาคารรัฐสภา ก่อนเสนอให้ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรรับรอง รวมถึงจัดให้มีข้อมูลในรูปแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้สมาชิกฯ ตรวจสอบดูรายงานการประชุมได้ตามที่ร้องขอ ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ประกอบกับข้อ ๔ ของประกาศสภาผู้แทนราษฎร เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการขอตรวจดูรายงานการประชุมทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒

หนังสือนัดประชุม และระเบียบวาระการประชุม สภาผู้แทนราษฎร	**กระทู้ถามสด ด้วยวาจา**	**บันทึกการประชุมสภา สำนักรายงาน การประชุมและชวเลข**	**เอกสารประกอบ การพิจารณา สำนักวิชาการ**

สำนักการประชุม
กลุ่มงานระเบียบวาระ
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๗๕๕๑
www.parliament.go.th

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข

บันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๔
ครั้งที่ ๓๐ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๖๖

---

๑. การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประมง พ.ศ. ๒๕๕๘ พ.ศ. ....

<u>วาระที่ ๑</u>

การตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

ผลการนับองค์ประชุม มีสมาชิกอยู่ในที่ประชุม จำนวน ๒๗๗ คน

<u>หมายเหตุ</u> ปัจจุบันมีสมาชิกฯ ทั้งหมด จำนวน ๔๑๗ คน กึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกฯ ทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ = ๒๐๙ คน

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

รับหลักการด้วยคะแนนเสียง	๒๙๐	เสียง
ไม่รับหลักการ	ไม่มี	
งดออกเสียง	๒	เสียง

<u>ใช้ร่างพระราชบัญญัติของนายชลน่าน ศรีแก้ว กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา</u>

การตรวจสอบองค์ประชุม (โดยวิธีใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน)

ผลการนับองค์ประชุม มีสมาชิกอยู่ในที่ประชุม จำนวน ๒๗๑ คน

ผลการลงมติ ที่ประชุมลงมติ

เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๔๐	เสียง
(นายจุลพันธ์ อมรวิวัฒน์ เป็นผู้เสนอ)		
ไม่เห็นชอบด้วยคะแนนเสียง	๑๓๗	เสียง
(นายอรรถกร ศิริลัทธยากร เป็นผู้เสนอ ให้ใช้ร่างนางกันตวรรณ ตันเถียร กับคณะ เป็นหลักในการพิจารณา)		
งดออกเสียง	๑	เสียง
ไม่ลงคะแนนเสียง	๑	เสียง

๒. การพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง การวางแนวทางการพัฒนานวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจราจรและขนส่ง ซึ่งคณะกรรมาธิการการคมนาคมพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การตรวจสอบปัญหาการละเลยหรือล่าช้าในการดำเนินคดีกับผู้ถูกคุมขังโดยศาลในคดีอื่น ซึ่งคณะกรรมาธิการการกฎหมาย การยุติธรรมและสิทธิมนุษยชนพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔. การพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษาญัตติ เรื่อง ปัญหาหนี้สินในครัวเรือน หนี้สินภาครัฐ รวมทั้งค่าครองชีพสูงจากราคาน้ำมัน แก๊ส ไฟฟ้า ซึ่งคณะกรรมาธิการแก้ไขปัญหาหนี้สินแห่งชาติพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕. การพิจารณารายงานผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติเพื่อพิจารณาศึกษาการปรับโครงสร้างราคาพลังงานและกองทุนน้ำมันให้เป็นระบบและยั่งยืน ซึ่งคณะกรรมาธิการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๖. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ญัตติแนวทางในการส่งเสริม แก้ไขปัญหา และพัฒนาการท่องเที่ยวของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมาธิการการท่องเที่ยวพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๗. การพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การสำรวจค่าครองชีพของแรงงาน : แนวทางการยกระดับค่าจ้างขั้นต่ำและมาตรฐานการดำรงชีวิตที่มีคุณค่า ซึ่งคณะกรรมาธิการการแรงงานพิจารณาเสร็จแล้ว

ผลการลงมติ ที่ประชุมมีมติเห็นชอบกับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อส่งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หมายเหตุ เรื่องพิจารณาในลำดับที่ ๒ – ๗ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ประธานของที่ประชุม ถามที่ประชุมว่ามีผู้เห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่ เมื่อไม่มีผู้เห็นเป็นอย่างอื่น จึงถือว่าที่ประชุมลงมติเห็นชอบกับญัตติดังกล่าว ตามข้อบังคับฯ ข้อ ๘๘

(นางพรพิศ เพชรเจริญ)
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
กลุ่มงานรายงานการประชุม
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๖๐๑๑
www.parliament.go.th